

Bundel van de (PS) Provinciale Staten van 2 oktober 2020

Agenda bijlagen

attendering Provinciale Statenvergadering op 2-10-2020.mht

nazending Provinciale Statenvergadering nieuwe agendapunten en toegevoegde bijlagen.mht

2de nazending Provinciale Statenvergadering toegevoegde bijlagen.mht

3de nazending Provinciale Statenvergadering gewijzigde agenda inspreker nieuw agendapunt en toegevoegde bijlage.mht

Tijdenoverzicht Provinciale Statenvergadering 2-10-2020.pdf

Vastgestelde Notulen van de Statenvergadering van 2-10-2020.docx

- 1 Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda
Behandelveorstel:
Provinciale Staten wordt gevraagd om de agenda voor de Statenvergadering van 2-10-2020 gewijzigd vast te stellen.
- 2 Benoeming en installatie nieuw Burgercommissielid
Dossier 696 voorblad
- 3 Spreekrecht externen
Iedere externe heeft het recht om in te spreken over een geagendeerd onderwerp dat te maken heeft met provinciaal beleid. Een persoon die wil inspreken meldt dit uiterlijk 24 uur voor aanvang van de Statenvergadering bij de Griffie. Voor meer informatie, zie de bijgevoegde spelregels.
Spreekrecht externen 2018-08-13.pdf
- 4 Vragenuur
Mondelinge vragen inzake incidenten Chemelot.pdf
- 5 Notulen
n.v.t.
- 6 HAMERSTUKKEN
- 6.1 Bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten
Voor de stukken benoemd in de volgende ontwerpbesluiten is geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten, zodat de bekrachtiging van de geheimhouding op grond van de provinciewet aan de orde is:
- 6.1.1 P-20-018 Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020 (PS 2020-39814)
Voorgesteld besluit
Provinciale Staten wordt gevraagd:
gelet op artikel 25 Provinciewet en artikel 10 lid 1 sub c juncto artikel 10 lid 2 sub b van de Wet openbaarheid van bestuur, de door de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid opgelegde verplichting tot geheimhouding, conform artikel 25, 3e lid Provinciewet te bekrachtigen: de (concept)notulen en audio-opname van de besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020.
Dossier 836 voorblad
P-20-018 Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020 (PS 2020-39814).pdf
P-20-018 BESLUIT bekrachtiging geheimhouding.docx
- 6.2 P-20-006 Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020, Statenvoorstel van het Presidium 29-9-2020 (PS 2020-39903)
Het is gebruikelijk om de regelingen en verordeningen van Provinciale Staten periodiek te actualiseren. Geconstateerd is dat de tekst van de Regeling Grote Projecten 2018 (RGP) niet meer in overeenstemming is de dagelijkse praktijk van het werken met de RGP.
De aangebrachte wijzigingen zijn artikelsgewijs aangegeven. Het Presidium van 18-9-2020 heeft besloten dit Statenvoorstel als hamerstuk door te geleiden naar de Statenvergadering van 2-10-2020.
Voorgesteld besluit
Provinciale Staten wordt gevraagd:
1). in te trekken de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018;
2). vast te stellen de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020\.
Dossier 745 voorblad
P-20-006 Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020, Statenvoorstel van het Presidium 29-9-2020 (PS 2020-39903).pdf

6.3

P-20-017 Statenvoorstel inzake het kennelijk niet ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift van dhr. Ruigrok ingediend door mr. W.J. Dols Advocatuur B.V. (PS 2020-41614)

Het Presidium van 30-9-2020 heeft besloten dit Statenvoorstel als hamerstuk door te geleiden naar de Statenvergadering van 2-10-2020.

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten wordt gevraagd:

het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V., gedateerd 17-7-2020, aangevuld op 28-8-2020, conform advies van Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg, kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren.

Dossier 815 voorblad

P-20-017 Statenvoorstel inzake het kennelijk niet ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift van dhr. Ruigrok ingediend door mr. W.J. Dols Advocatuur B.V. (PS 2020-41614).pdf

P-20-017 BESLUIT.docx

6.4

G-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2. brief GS van 25-8-2020 (GS 2020-34386)

In de vergadering van uw Staten is op 12 juni motie 2567 Gewijzigd Voncken-Janssen cs inzake Stop verdragende regels ingediend, waarin opgeroepen wordt om met een voorstel tot aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 te komen, dat voorziet in het wegnemen van belemmerende regels door het concreet verwijderen van de verplichting om woningen te saneren alsmede plannen te schrappen in de geplande woningvoorraad. Hieraan hebben Gedeputeerde Staten invulling gegeven door het opstarten van de procedure tot het schrappen van lid 6 uit artikel 2.4.2 van de omgevingsverordening Limburg 2014.

Dit Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie RLN van 11-9-2020. De commissie heeft besloten om het voorstel als hamerstuk door te leiden naar PS van 2-10-2020.

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten wordt gevraagd:

*1). de Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014\, artikel 2\4\2 vast te stellen;
2). Gedeputeerde Staten op te dragen de verdere afhandeling en publicatie te verzorgen;
3). Gedeputeerde Staten op te dragen het wettelijk provinciaal ruimtelijk instrumentarium in te zetten ten behoeve van het stimuleren\, aanpassen en indien nodig opruimen van ongewenste en verouderde planvoorraad\.*

Dossier 799 voorblad

G-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2. brief GS van 25-8-2020 (GS 2020-34386).pdf

Conceptdeelverslag G-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2, RLN 11-9-2020.docx

G-20-056 BESLUIT.docx

6.5

G-20-039 Statenvoorstel provinciale warmtevisie brief GS van 19-5-2020 (GS 2020-20130)

In het collegeprogramma Vernieuwend verbinden is aangekondigd dat er een provinciale visie op de Limburgse warmtenetten komt, waarin ook naast het benutten van restwarmte in de gebouwde en industriële omgeving, ook geothermie wordt betrokken.

Dit Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie MD van 11-9-2020. De commissie heeft besloten om het voorstel als hamerstuk door te leiden naar PS van 2-10-2020.

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten wordt gevraagd:

de provinciale warmtevisie als bouwsteen van de Provinciale Energie Strategie (PES) vast te stellen.

Dossier 697 voorblad

G-20-039 Statenvoorstel provinciale warmtevisie brief GS van 19-5-2020 (GS 2020-20130).pdf

Beantwoording technische vragen LL inzake G-20-039 Provinciale warmtevisie (1).pdf

Concept deelverslag G-20-039 Statenvoorstel Provinciale warmtevisie, Statencommissie MD 11-9-2020.docx

G-20-039 BESLUIT.docx

7

BERAADSLAGING BEHANDELSTUKKEN

7.1

P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg, voorstel van 8-7-2020 (PS 2020-28959)

De Zuidelijke Rekenkamer heeft naar aanleiding van een Statenbreed verzoek daartoe (Statenvergadering 28-6-2019) onderzoek uitgevoerd naar de inzet van oud-politici in de provincie Limburg. Conform de in het Presidium vastgestelde procedure rondom onderzoeksrapporten van de Zuidelijke Rekenkamer wordt Provinciale Staten gevraagd de aanbevelingen uit het rapport van de ZRK inzake de inzet van oud-politici over te nemen.

Dit Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie FEB van 4-9-2020 en als behandelstuk doorgeleid naar PS.

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten wordt gevraagd:

conform de in het Presidium vastgestelde procedure rondom onderzoeksrapporten van de Zuidelijke Rekenkamer de aanbevelingen uit het rapport van de ZRK inzake de inzet van oud-politici over te nemen, te weten:

1). bepaal of de PS\kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd\, nog voldoen of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en wensen van PS uit de afgelopen jaren;

2). vraag GS \{zoals voorgenomen\} het beleidskader Selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren\, met verwerking van de aandachtspunten van de rekenkamer en in ieder geval daarin op te nemen een anti draaideur bepaling\.

3). bespreek in de integriteitscommissie van PS de uitkomsten van het rekenkameronderzoek en voeg PS\brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentiël, die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS;

4). wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud\politici\.

Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van GS over gemaakte keuzes;

5). bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantiël, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud\politici en de wensen en voorkeuren ten aanzien van de rol van GS en de CdK\.

Leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast;

6). bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek\, maar ook de bredere cultuur binnen de Provincie ten aanzien van de inzet van oud\politici\.

Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover\.

Dossier 616 voorblad

P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg, voorstel van 8-7-2020 (PS 2020-28959).pdf

Onderzoek inzet oud-politici, e-mail ZRK van 25-5-2020 (PS 2020-21857).pdf

Rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake 'Inzet oud politici door de provincie Limburg', brief GS van 26-5-2020 (GS 2020-21989).pdf

Antwoorden op schriftelijke vragen vanuit PS over rekenkamerrapport inzet oud-politici, memo ZRK van 14-8-2020 (PS 2020-33957).pdf

Beantwoording Schriftelijke Vragen Forum voor Democratie inzake het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake de inhuur van oud politici, brief GS van 26-8-2020 (GS 2020-34994).pdf

Gewijzigd Ontwerpbesluit P-20-014 Statenvoorstel naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg (PS 2020-38749).pdf

Toezegging naar aanleiding van de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur inzake stukken Wob-verzoek met betrekking tot inzet oud-politici, brief GS van 22-9-2020 (GS 2020-39085).pdf

2019-29123 Mededeling Portefeuillehouder inzake Wob-verzoek van De Limburger-NRC nav benoemingen door GS.pdf

2019-73456 Mededelingen portefeuillehouder inzake het ambtsbericht inzake publicaties in de media over opdrachtverlening aan oud-bestuurders.pdf

Bijlagen deel 1.pdf

Bijlagen deel 2.pdf

Bijlagen deel 3.pdf

Toezeggingen n.a.v. de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur op 17-9-2020, brief GS van 25-9-2020 (GS 2020-39547).pdf

Provincie Limburg WOB verzoek 20-12-2018.pdf

Concept deelverslag P-20-014 Statenvoorstel naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg.doc

Het voorliggend beleidskader Circulaire Economie 2.0 heeft een gelijklopende opzet en opbouw ten opzichte van de vorige versie en gaat daarbij nadrukkelijk in op de besluitvorming in het kader van de behandeling van het beleidskader 1.0 in uw Staten (commissie MD op 29 mei jl. en in de PS-vergadering van 19, 25 en 29 juni 2020).

In het collegeprogramma Vernieuwend verbinden (2019-2023) is een actieprogramma Blue Economy Limburg aangekondigd. Dit actieprogramma ligt nu in de vorm van een beleidskader Circulaire Economie 2.0 voor. Op basis van de circulaire foto van Limburg worden de ambities en uitgangspunten van het college omschreven, resulterend in een uitvoeringsprogramma met 5 actielijnen, waarin wordt aangegeven wat de Provincie gaat doen en hoe de beschikbare middelen en instrumenten worden ingezet.

Dit Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie MD van 17-9-2020. De commissie heeft besloten om het voorstel als behandelstuk door te leiden naar PS van 2-10-2020.

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten wordt gevraagd:

- 1\ het Beleidskader Circulaire Economie 2\0 vast te stellen;
- 2\ in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 8\460\000 uit de beleidsintensivering Duurzaamheid en Energie voor de realisatie van het Beleidskader Circulaire Economie 2\0\.

Dossier 699 voorblad

G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0 brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33749).pdf

Antwoorden aan LOKAAL-LIMBURG n.a.v. technische vragen statencommissie MD inzake Beleidskader Circulaire Economie 2.0.docx

Mededeling Portefeuillehouder n.a.v. de behandeling Statenvoorstel Beleidskader CE 2.0 in de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid op 17-9-2020, brief gedeputeerde Burlet van 29-9-2020 (GS 2020-39168).pdf

Concept deelverslag G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie, Statencommissie MD 17-9-2020.docx

7.3

G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33486).pdf

LIOF is als regionale ontwikkelingsmaatschappij de uitvoeringsorganisatie van het integrale economisch innovatie beleid van de provincie Limburg. Op basis van het Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023, en de daarop gebaseerde beleidskaders Missiegedreven economisch beleid 2019-2023 (MEB), Limburgse landbouw- en agrifoodsector Koers naar de toekomst 2020-2023 en het beleidskader Circulaire Economie 2.0, ontwikkelt LIOF een 3-jarig integraal ontwikkelprogramma gericht op innovatie en bevordering en ondernemersondersteuning voor het MKB in Limburg.

Met de vaststelling van de beleidskader MEB en Koers naar de toekomst op 29 juni jl. hebben uw Staten al ingestemd met een financiële bijdrage van € 4.000.000 voor het LIOF programma vanuit respectievelijk de intensiveringsmiddelen Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt (€ 2.000.000) en Landbouw (€ 2.000.000). Op basis van onderhavig voorstel en het voorstel Circulaire Economie 2.0 worden uw Staten gevraagd om de resterende financiering ad € 1.500.000 vanuit de Intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie, onderdeel Circulaire Economie, vrij te geven voor inzet voor het LIOF ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig 2020-2023.

Dit Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie MD van 11-9-2020. De commissie heeft besloten om het voorstel als behandelstuk door te leiden naar PS van 2-10-2020.

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten wordt gevraagd:

- in te stemmen met het vrij geven van € 1.500.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie voor de financiering van het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig, als bijdrage vanuit het beleidskader Circulaire Economie 2.0.

Dossier 794 voorblad

G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33486).pdf

LimburgToekomstbestendig-programm, presentatie hr. De Wit (LIOF) MD 11-9-2020.pptx

Concept deelverslag G-20-054 Statenvoorstel Circulaire doelstellingen binnen het LIOF, Statencommissie MD 11-9-2020.docx

8

Voorraadagenda

Behandelloorstel:

Provinciale Staten wordt voorgesteld de voorraadagenda ongewijzigd vast te stellen.

Voorraadagenda PS.pdf

9

Moties vreemd aan de orde van de dag

10

Sluiting

Van: Peters, Funs
Verzonden: woensdag 23 september 2020 16:34
Aan: Peters, Funs
Onderwerp: attendering Provinciale Statenvergadering op 2-10-2020

Bericht voor: leden Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en Directie
Betreft: attendering Provinciale Statenvergadering op 2-10-2020, aanvang 09:00 uur Feestzaal

Geachte lezer,

De conceptagenda voor de [Provinciale Statenvergadering op 2-10-2020](#) is gepubliceerd.

Afmelden

Kunt u niet aanwezig zijn bij deze Provinciale Statenvergadering, geef dit dan tijdig aan bij de Griffie via staten@prvlimburg.nl t.a.v. Statenadviseur Petra Possen.

Met vriendelijke groet,

Namens de voorzitter van Provinciale Staten

drs. Th.J.F.M. Bovens

Bericht voor: leden Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en Directie
Betreft: nazending Provinciale Statenvergadering op 2-10-2020, aanvang 09:00 uur Feestzaal

Onderstaand de wijzigingen en aanvullingen in de agenda van [Provinciale Staten op 2-10-2020](#):

1. Inspreker:	n.v.t.
2. Nieuw agendapunt: Benoeming en installatie nieuw Burgercommissielid P-20-018 Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020	<u>P-20-018 Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020 (PS 2020-39814).pdf</u>
3. Toegevoegde bijlagen agendapunt: G-20-039 Statenvoorstel provinciale warmtevisie P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0	<u>Concept deelverslag G-20-039 Statenvoorstel Provinciale warmtevisie, Statencommissie MD 11-9-2020.docx</u> <u>Toezeggingen n.a.v. de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur op 17-9-2020, brief GS van 25-9- 2020 (GS 2020-39547).pdf</u> <u>Concept deelverslag P-20-014 Statenvoorstel naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg.doc</u> <u>Concept deelverslag G-20-055</u>

G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal
ontwikkelprogramma Limburg
Toekomstbestendig

[Statenvoorstel Beleidskader Circulaire
Economie, Statencommissie MD 17-9-
2020.docx](#)

[Concept deelverslag G-20-054
Statenvoorstel Circulaire doelstellingen
binnen het LIOF, Statencommissie MD 11-
9-2020.docx](#)

Afmelden

Kunt u niet aanwezig zijn bij deze Provinciale Statenvergadering, geef dit dan tijdig aan bij de Griffie via staten@prvlimburg.nl t.a.v. Statenadviseur Petra Possen.

Met vriendelijke groet,

Namens de voorzitter van Provinciale Staten

drs. Th.J.F.M. Bovens

Van: Peters, Funs
Verzonden: woensdag 30 september 2020 22:25
Aan: Peters, Funs
Onderwerp: nazending Provinciale Statenvergadering: toegevoegde bijlagen

Bericht voor: leden Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en Directie
Betreft: 2de nazending Provinciale Statenvergadering op 2-10-2020, aanvang 09:00 uur Feestzaal

Geachte lezer,

Onderstaand de wijzigingen en aanvullingen in de agenda van [Provinciale Staten op 2-10-2020](#):

1. Inspreker:	n.v.t.
2. Nieuw agendapunt:	n.v.t.
3. Toegevoegde bijlagen agendapunt:	
P-20-006 Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020	P-20-006 Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020, Statenvoorstel van het Presidium 29-9-2020 (PS 2020-39903).pdf
G-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2.	Conceptdeelverslag G-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2, RLN 11-9-2020.docx
G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0	Mededeling Portefeuillehouder n.a.v. de behandeling Statenvoorstel Beleidskader CE 2.0 in de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid op 17-9-2020, brief gedeputeerde Burlet van 29-9-2020 (GS 2020-39168).pdf

Afmelden

Kunt u niet aanwezig zijn bij deze Provinciale Statenvergadering, geef dit dan tijdig aan bij de Griffie via staten@prvlimburg.nl t.a.v. Statenadviseur Petra Possen.

Met vriendelijke groet,

Namens de voorzitter van Provinciale Staten

drs. Th.J.F.M. Bovens

Van: Peters, Funs
Verzonden: donderdag 1 oktober 2020 16:07
Aan: Peters, Funs
Onderwerp: 3de nazending Provinciale Statenvergadering: gewijzigde agenda, inspreker, nieuw agendapunt en toegevoegde bijlage

Urgentie: Hoog

Bericht voor: leden Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en Directie
Betreft: 3de nazending Provinciale Statenvergadering op 2-10-2020, aanvang 09:00 uur Feestzaal

Geachte lezer,

Onderstaand de wijzigingen en aanvullingen in de agenda van de 1ste [Provinciale Staten op 2-10-2020](#):

1. Inspreker:	Een inspreker heeft zich gemeld voor het Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg.
2. Nieuw agendapunt: P-20-017 Statenvoorstel inzake bezwaarschrift afhandeling integriteitsmelding	P-20-017 Statenvoorstel inzake bezwaarschrift afhandeling integriteitsmelding.docx
3. Toegevoegde bijlagen agendapunt: Vragenuur P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg	Mondelinge vragen inzake incidenten Chemelot.pdf Provincie Limburg WOB verzoek 20-12-2018.pdf

Benoeming en installatie nieuw Burgercommissielid

De benoeming en installatie van een nieuw Burgercommissielid, is verplaatst naar het begin van de vergadering, na de opening, mededelingen en vaststelling agenda.

BERAADSLAGING

De beraadslaging over de behandelstukken (inclusief de amendementen en moties) en de moties vreemd aan de orde van de dag vinden plaats in de 1ste Statenvergadering die begint om 09:00 uur.

STEMMEN

De stemmingen zullen digitaal plaatsvinden in de 2de vergadering die digitaal (webex) start om 18:00 uur. De link en verdere informatie ontvangt u (leden Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten) een aparte e-mail.

Afmelden

Kunt u niet aanwezig zijn bij deze Provinciale Statenvergadering, geef dit dan tijdig aan bij de Griffie via staten@prvlimburg.nl t.a.v. Statenadviseur Petra Possen.

Met vriendelijke groet,

Namens de voorzitter van Provinciale Staten

drs. Th.J.F.M. Bovens

TIJDENOVERZICHT PROVINCIALE STATENVERGADERING
2 oktober 2020

Agendapunt	Titel	Totale behandeltijd per agendapunt	Begintijd	Eindtijd
	Lunch	01:00 (uur:min)		
1	Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda	00:05 (uur:min)	09:00	09:05
2	Benoeming en installatie nieuw Burgercommissielid	00:07 (uur:min)	09:05	09:12
3	Spreekrecht externen	00:07 (uur:min)	09:12	09:19
4	Vragenuur	00:30 (uur:min)	09:19	09:49
5	Notulen	00:00 (uur:min)	09:49	09:49
6	Hamerstukken			
		00:05 (uur:min)	09:49	09:54
7	Behandelstukken			
7.1	P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg	01:40 (uur:min)	09:54	11:34
7.2	G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0	01:32 (uur:min)	11:34	13:06
7.3	G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig	01:10 (uur:min)	13:06	14:16
8	Stemming hamerstukken & behandelstukken	00:15 (uur:min)	14:16	14:31
9	Voorraadagenda	00:01 (uur:min)	14:31	14:32
10	Moties vreemd aan de orde van de dag	00:25 (uur:min)	14:32	14:57
11	Sluiting	00:03 (uur:min)	14:57	15:00

Aanvangstijd	09:00 uur
Eindtijd zonder lunch	15:00 uur
Eindtijd met lunch	16:00 uur

* De spreektijden zijn exclusief de interrupties

6.1	P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg		
	Partij	Statenlid	Aangevraagde tijd
1	CDA	Werrij-Wetzels	00:03 (uur:min)
2	PvdA	Kuntzelaers	00:05 (uur:min)
3	SP	van Caldenberg	00:05 (uur:min)
4	PVV	Claassen	00:05 (uur:min)
5	D66	van Wageningen	00:02 (uur:min)
6	GroenLinks	Jetten	00:05 (uur:min)
7	VVD	Heldens	00:05 (uur:min)
8	Forum voor Democratie	Thewissen	00:05 (uur:min)
9	50PLUS	Fischer-Otten	00:05 (uur:min)
10	LOKAAL-LIMBURG	Franssen	00:05 (uur:min)
11	Partij voor de Dieren	Plusquin	00:05 (uur:min)
		Spreektijd PS 1ste termijn	00:50 (uur:min)
		Spreektijd GS 1ste termijn	00:25 (uur:min)
		Totaal 2de termijn	00:25 (uur:min)
		Totale behandeltijd	01:40 (uur:min)

6.2	G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0		
	Partij	Statenlid	Aangevraagde tijd
1	CDA	Palmen	00:03 (uur:min)
2	PvdA	Berghorst	00:02 (uur:min)
3	SP	Wolters Gregório	00:05 (uur:min)
4	PVV	Megens	00:03 (uur:min)
5	D66	van Wageningen	00:05 (uur:min)
6	GroenLinks	Baneke	00:05 (uur:min)
7	VVD	Lodewijks	00:05 (uur:min)
8	Forum voor Democratie	Vincken	00:05 (uur:min)
9	50PLUS	Fischer-Otten	00:03 (uur:min)
10	LOKAAL-LIMBURG	van der Linden	00:05 (uur:min)
11	Partij voor de Dieren	Loomans	00:05 (uur:min)
		Spreektijd PS 1ste termijn	00:46 (uur:min)
		Spreektijd GS 1ste termijn	00:23 (uur:min)
		Totaal 2de termijn	00:23 (uur:min)
		Totale behandeltijd	01:32 (uur:min)

- de richtlijn is max. 5min. Spreektijd per fractie in de eerste termijn van PS en op volgorde van aanmelding
- de spreektijd van GS in de eerste termijn betreft 1/2 van die van PS in de eerste termijn
- de spreektijd in de tweede termijn is 1/3 van de spreektijd (PS en GS gezamenlijk in de eerste termijn)

* De spreektijden zijn exclusief de interrupties

6.3		G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig	
	Partij	Statenlid	Aangevraagde tijd
1	CDA	Palmen	00:03 (uur:min)
2	PvdA	Berghorst	00:02 (uur:min)
3	SP	Wolters Gregório	00:03 (uur:min)
4	PVV	Bosch	00:04 (uur:min)
5	D66	van Wageningen	00:01 (uur:min)
6	GroenLinks	Baneke	00:03 (uur:min)
7	VVD	Lodewijks	00:05 (uur:min)
8	Forum voor Democratie	Vincken	00:03 (uur:min)
9	50PLUS	Fischer-Otten	00:03 (uur:min)
10	LOKAAL-LIMBURG	van der Linden	00:03 (uur:min)
11	Partij voor de Dieren	Loomans	00:05 (uur:min)
		Spreektijd PS 1ste termijn	00:35 (uur:min)
		Spreektijd GS 1ste termijn	00:17 (uur:min)
		Totaal 2de termijn	00:17 (uur:min)
		Totale behandeltijd	01:10 (uur:min)

- de richtlijn is max. 5min. Spreektijd per fractie in de eerste termijn van PS en op volgorde van aanmelding
- de spreektijd van GS in de eerste termijn betreft 1/2 van die van PS in de eerste termijn
- de spreektijd in de tweede termijn is 1/3 van de spreektijd (PS en GS gezamenlijk in de eerste termijn)

Notulen Statenvergadering van 2 oktober 2020

INHOUDSOPGAVE
Notulen 2 oktober 2020

	Presentielijst	Pagina 5
1	Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda	Pagina 7
2	Benoeming en installatie nieuw Burgercommissielid	Pagina 15
3	Spreekrecht externen	Pagina 16
4	Vragenuur	Pagina 16
5	Notulen	Pagina 20
6	HAMERSTUKKEN	Pagina 20
6.1	Bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten	Pagina 20
6.1.1	P-20-018 Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020 (PS 2020-39814)	Pagina 20
6.2	P-20-006 Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020, Statenvoorstel van het Presidium 29-9- 2020 (PS 2020-39903)	Pagina 20
6.3	P-20-017 Statenvoorstel inzake bezwaarschrift afhandeling integriteitsmelding	Pagina 20
6.4	P-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2 brief GS van 25-8-2020 (GS 2020-34386)	Pagina 21
6.5	P-20-039 Statenvoorstel provinciale warmtevisie brief GS van 19-5-2020 (GS 2020-20130)	Pagina 21
7	BERAADSLAGING BEHANDELSTUKKEN	Pagina 21

7.1	P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg, voorstel van 8-7-2020 (PS 2020-28959)	Pagina 21
7.2	G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0 brief van 21-8-2020 (GS 2020-33749)	Pagina 80
7.3	G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33486)	Pagina 108
8	Vorraadagenda	Pagina 117
9	Moties vreemd aan de orde van de dag	Pagina 117
10	Sluiting	Pagina 121

**Presentielijst van de leden van Provinciale Staten van Limburg voor de vergadering van
2 oktober 2020**

Voorzitter

Bovens, drs. Th.J.F.M. behalve agendapunt 7.1
Frische, drs. G.H.C., agendapunt 7.1

Statengriffier

Pregled, mr. A.O.J.

Leden

Partij

Aanwezig

Absil, mevrouw drs. M.G.J.A.C.	CDA
Baneke, P.D.	GroenLinks
Berghorst, mevrouw mr. A.	PvdA
Bijnen, H.M. van	PVV
Bosch, M.Th.	PVV
Caldenberg, M. van	SP
Claassen, drs. R.A.B.	PVV
Claessens-Schepers, mevrouw Y.M.	SP
Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H.	CDA
Driessen, R.B.	Forum voor Democratie
Fischer-Otten, mevrouw A.M.J.N.	50PLUS
Franssen, R.J.H.	LOKAAL-LIMBURG
Frische, drs. G.H.C.	CDA
Heldens, ing. T.M.	VVD
Hermans, L.J.	PVV
Ijpelaar, W.A.J.	CDA
Jetten, mevrouw T.G.M.	GroenLinks
Kerseboom, mevrouw dr. S.	Forum voor Democratie
Kuntzelaers, J.J.M.	PvdA
Linden, H.M.V. van der,	LOKAAL-LIMBURG
Lodewijks, drs. A.J.V.C.	VVD
Loomans, ir. P.J.M.	Partij voor de Dieren
Megens, B.J.M.H.	PVV
Mertens, mevrouw mr. K.G.M.	GroenLinks
Meziani, A.	CDA
Nijskens, H.L.M.	VVD
Palmen, BBA, mevrouw E.E.C.	CDA
Plusquin, mevrouw P.S.M.L.	Partij voor de Dieren
Reuser, J.A.A.M.	Forum voor Democratie
Schuuring, mevrouw E.A.	PvdA

Smeets, B.B.P.M.	Forum voor Democratie
Thewissen, drs. M.W.	Forum voor Democratie
Valk, MCDM, ing. R.E. van der	SP
Vincken, drs. N.J.H.M.	Forum voor Democratie
Voncken-Janssen, ing. I.D.A.M, mevrouw	CDA
Wageningen, J. van	D66
Werrij-Wetzels, LLM, mevrouw M.	CDA
Westen, O.D.	GroenLinks
Westhoff, ir. R.J.H	Forum voor Democratie
Wolters Gregório, J.	SP

Afwezig

Ernst, R.A.M.M.	PVV
Jenneskens, MA, mevrouw M.T.P.	D66
Jiménez Hastenrath, mevrouw C.L.	PVV
Vaessen, L.A.P.	D66

Het College van Gedeputeerde Staten

Akker, LLM, dr. J.P. van den
 Bovens, drs. Th.J.F.M.
 Brugman-Rustenburg, mevrouw C.
 Burlet, MBA, R.J.H.
 Dritty, A.
 Housmans, R.W.P.E.
 Koopmans, G.P.J.
 Mackus, H.J.H.

Notulist

Het Notuleercentrum

PROVINCIALE STATEN VAN LIMBURG VERGADERING VAN 2 oktober 2020

1. Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, ik open deze vergadering en ik verzoek allen om te gaan staan. Aan het begin van deze vergadering waarin wij samenkomen om de belangen van de provincie Limburg en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze arbeid vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit onze geloofs- en levensovertuiging met juiste waardering voor elkaar mening. Dat is onze bede aan God of aan elkaar. U kunt plaatsnemen. Dank u wel.

Dames en heren, ik mag zeggen geacht quorum geloof ik, als ik dat zo mag noemen, de vergadering is bij deze dus geopend. Vandaag zullen niet deelnemen, zij hebben afgemeld, mevrouw Jenneskens van D66, de heer Vaessen van D66, de heer Ernst van de PVV en mevrouw Jiménez Hastenrath ook van de PVV. En ik mag u zeggen als mededeling dat er een fotograaf rondloopt en dat heeft te maken met de beëdiging zo dadelijk van een Burgercommissielid. Nogmaals, voor de mensen thuis om het nog een keer uit te leggen. Het is inmiddels de tweede keer dat we dat zo doen. Bij de opening is het quorum vereist. Bij de beraadslagingen zo dadelijk zal dat dus niet het geval zijn en hoeven slechts de woordvoerders aanwezig te zijn en dan hebben we afgesproken in het Presidium een maximum van twee personen per fractie zijn dan in de zaal aanwezig. De overige Statenleden verzoek ik derhalve bij de beraadslagingen over de behandelstukken niet aanwezig te zijn in de zaal maar deze beraadslagingen kunnen wel gevolgd worden via een scherm in de Statenzaal hierboven. Dat allemaal op goede afstanden en coronaproof. Om het daar maar meteen over te hebben. We kregen de vraag of in dit gebouw op dit moment ook een mondkapplicht is. Ik heb daar met de directeur van de Provincie ook over gesproken. Het gebouw is normaliter nu gesloten sinds afgelopen woensdag. Het is dus geen voor publiek toegankelijk gebouw meer. Dat betekent dat wij wel gehouden zijn om in dit gebouw de anderhalve meter te kunnen waarborgen en als dat het geval is, is er geen mondkapjesplicht in dit gebouw opgelegd. Dat wil niet zeggen dat het advies niet kan worden gevolgd en dat advies zou dan met name slaan op die momenten dat u denkt dat de anderhalve meter niet kan worden gehandhaafd. En dat advies gaat dan over met name de verplaatsingen in dit gebouw en ik roep u nogmaals op om bij verplaatsingen de afstand te houden. Als ik merk dat dat echt een probleem wordt, dan zal dat dringend advies voor het mondkapjes dragen bij verplaatsingen wellicht nog een keer ook met het Presidium overlegd worden om daar wel een verplichting van te maken maar dat is op dit moment nog niet het geval. Dan zullen we steeds bij de vergadering als er verplaatsingen zijn even de vergadering schorsen, zodat iedereen dat ook op nette wijze kan doen zodat we niet gehaast naar buiten hoeven enzovoorts. Nogmaals, houdt u de afstand van anderhalve meter in de gaten. Dan heeft naar aanleiding van de aangescherpte coronamaatregelen het Presidium woensdag jongstleden ook besloten om de algemene agendapunten en de beraadslagingen van de behandelstukken in deze fysieke vergadering te behandelen, maar de besluitvorming ook van de hamerstukken in deze vergadering te doen, want voor die besluitvorming is een quorum vereist. Daarvoor verzoek ik ook iedereen hier te blijven zitten tot na de besluitvorming over de hamerstukken. Daarna vindt dan het eerste schorsingsmoment plaats met de wisseling zoals ik heb aangegeven. Ook de beëdiging van het Burgercommissielid gebeurt in deze fysieke bijeenkomsten. Daar zullen we zo dadelijk dan ook mee beginnen. En pas na de beraadslagingen van de behandelstukken zal ik de vergadering sluiten want om zes uur vanavond openen wij een nieuwe Statenvergadering maar dat zal een digitale Statenvergadering worden. Dat is ook wel weer historisch. Dat gaat via Webex maar is ook via YouTube voor het publiek te volgen.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Voorzitter, een punt van orde.

De voorzitter: Even kijken. Wie was het? De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ik krijg van het publiek dat er geen geluid bij de uitzending zit. Aldus ene Jos van R.

Gedeputeerde Koopmans: Ook mijn fans zeggen dat het niet te horen is.

De voorzitter: Dat is toch wel jammer want ik heb toch wel een paar mooie zinnen uitgesproken. Ik schors heel even de vergadering want ik ga niet nog iets zeggen wat niet gehoord wordt elders. Ik schors heel even de vergadering.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, ik verzoek u plaats te nemen. Wij kunnen het weer proberen. Ik stel voor dat wij weer gaan beginnen. Ik heropen de vergadering, dames en heren, en ik ga even proberen even te checken of wij thuis te horen zijn of niet te horen zijn. Mevrouw Plusquin, zijn wij te horen?

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ik wil mij even laten horen, voorzitter, met een punt van orde, en ik hoop dat het thuis te horen is, want ik krijg een e-mail en een telefoontje en een appje van een spreker, die vandaag op het eerste onderwerp wilde komen inspreken, maar die te horen heeft gekregen dat hij zijn spreektekst van tevoren moest inleveren.

De voorzitter: Die hij mag inleveren. Dat is voor het verslag. Dat doen we altijd. Wij vragen alle sprekers om van tevoren eventueel hun tekst. Dan kunnen we dat bij het verslag voegen.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Dat is toch volgens mij anders. Ik heb vaker contact gehad met sprekers. Ook als je in het reglement van orde terugkijkt, dan is het niet verplicht om van tevoren je spreektekst in te leveren.

De voorzitter: Nee, het is ook niet verplicht.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Nee, maar het is wel de suggestie die in ieder geval gewekt is. Nu zit de spreker thuis. Daar is een hele e-mailwisseling aan vooraf gegaan en er staat dus echt in de e-mail 'ik wil u verzoeken om zo spoedig mogelijk per e-mail aan mij aan te leveren, donderdag, gisteren om vier uur, de spreektekst ook. Ik vind dat echt niet kunnen en ik zou even willen schorsen om het daarover te hebben.

De voorzitter: Misschien kan ik dat even de Griffier vragen, want volgens mij is dat gewoon de standaard.

Griffier Pregled: Wij hebben de spreker bericht dat hij ook de inspreektekst na het inspreken kan aanleveren.

De voorzitter: Het kan ook na het inspreken.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Dat is in tweede instantie gebeurd, maar de inspreker heeft in eerste instantie het verzoek gekregen om dat voor vier uur gistermiddag te doen. Die e-mail is in de spambox terechtgekomen en is vannacht pas gelezen. Dus die inspreker is er vandaag niet. Dus ik vind dit toch wel een probleem hoe dit gegaan is. Ik vind iedereen heeft het recht om hier te komen inspreken.

De voorzitter: Ja, dat is volstrekt waar.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): En er is ook een mail overheen gegaan dat er gevraagd wordt om te bekijken of er geen beledigingen in staan.

De voorzitter: Dat zegt mij helemaal niets. Ik weet dat niet.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ik kan de e-mail doorsturen maar ik wil er wel een punt van maken.

De voorzitter: Ja, misschien dat we even schorsen want wij weten niet waar dit precies over gaat. Alleen dat wij spreekteksten vragen is een standaard.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Maar die kun je ook achteraf inleveren.

De voorzitter: Ja, dat is ook mogelijk. Ja.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): En dit was gevraagd om gisteren voor vier uur in te leveren. Degene die wilde komen inspreken heeft dat pas vannacht gelezen, omdat hij ook wist dat het niet gebruikelijk was, en is er nu niet. Dus ik vind dat wel een probleem.

De heer Frische (vicevoorzitter): Voorzitter, misschien kunnen we dit beter even mee terugnemen naar het Presidium.

De voorzitter: Dat lijkt mij ook ja.

De heer Frische (vicevoorzitter): En dat we het in de eerstvolgende Presidiumvergadering agenderen en dan ook vragen om de mailwisseling erbij te voegen. Dan kan iedereen daar inhoudelijk kennis van nemen.

De voorzitter: Ja, want wij weten inderdaad dit op dit moment niet.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Maar dan is het wel nu zo dat degene niet kan komen inspreken op het onderwerp.

Spreker: Kunnen we niet wisselen?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ja, misschien kunnen we wisselen. Misschien kunnen we een agendapunt wisselen?

De voorzitter: De betrokkene wilde inspreken bij het agendapunt Zuidelijke Rekenkamer. Zit dat agendapunt meteen aan het begin? Het zit aan de voorkant. Ja, we kunnen ook de agendapunten omdraaien. Daar heb ik geen enkel probleem mee. Als het akkoord is dan draaien we de agendapunten om.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ik wil heel even overleg. Kunnen we anders drie minuten schorsen. Dan kan ik even overleggen wat mogelijk is. Dan kunnen we kijken of die mijnheer überhaupt nog wil komen inspreken.

De voorzitter: Het is misschien handig als iemand van de Griffie even met de mijnheer belt. Dat hoeven wij niet als Statenleden te doen.

Griffier Pregled: Er is al gebeld.

De voorzitter: Er is al gebeld met mijnheer. Mevrouw Kerseboom.

Mevrouw Kerseboom (Forum voor Democratie): Wij hebben tegen die plotselinge agendapuntwisseling toch wel even een objectie, want onze spreker is hier nog niet aanwezig.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Maar ja, ik vind dat als een burger wil komen inspreken moeten we daar niet zo mee omgaan. Dus ik vind het wel echt een probleem. Mijn spreker voor die andere onderwerpen is er ook nog niet.

De voorzitter: Ik schors heel even de vergadering want volgens mij is er gewoon contact met de inspreker. Dus ik weet niet waar dit allemaal precies over gaat. Ik schors even de vergadering voor nader beraad. Dan kan ik even met de Griffier kijken wat er überhaupt aan de hand is. Ik schors de vergadering.

[SCHORSING]

De voorzitter: We hebben even gekeken wat de mogelijkheden zijn. Het probleem is alleen dat wij de betrokkene niet te pakken krijgen. Dus telefonisch lukt het niet.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ik wel.

De voorzitter: Hij heeft het al vier keer geprobeerd. Hij neemt niet op.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Hij was met mij in gesprek.

De voorzitter: Ja, nu 'schweigen alle Flöten.' Zo heet dat. Want we wilden aanbieden dat hij kan inspreken via Webex. Zo kan hij ons toespreken en dat zouden we hem graag willen aanbieden.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): We kunnen het wel vragen. Hij is nu bereikbaar.

De voorzitter: Dan schors ik nog even. Dan kan de Griffier het nog één keer proberen. De vergadering is geschorst.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, ik ga u toch verzoeken om weer plaats te nemen. Dames en heren, ik heropen de vergadering. Wij zijn er wel inmiddels achter hoe het gegaan is. Ik denk dat de suggestie van de heer Frische te volgen misschien inderdaad correct is, maar er gaat altijd standaard een brief naar de mensen die willen inspreken met het verzoek om de tekst aan te leveren. Die wordt dan inderdaad door iemand van de Griffie nagekeken of dat het onderwerp betreft of niet. Die mail is ook naar de inspreker van vanochtend gegaan. De inspreker heeft die alleen pas vannacht geopend. Vanaf half acht is er mailcontact in ieder geval geweest van de tekst kan ook daarna worden ingeleverd. Er is een keer of zes geprobeerd telefonisch contact te krijgen en dat is niet gelukt. Wij kunnen twee dingen doen richting de inspreker. Wij kunnen het agendapunt verplaatsen, maar daar heb ik net van begrepen dat daar geen animo voor is. Een andere mogelijkheid is dat wij de eerstvolgende vergadering, en dat is vanavond om zes uur, de inspreker de gelegenheid geven. Hij kan nu ook nog inspreken via Webex, maar nogmaals wij krijgen geen contact. Wij kunnen proberen om de inspreker vanavond om zes uur als eerste agendapunt toe te voegen aan de vergaderorde van vanavond, dat de inspreker voor vanavond nog kan inspreken bij dit punt. Dat zou een geste kunnen zijn en anders is het bij een volgende fysieke vergadering. Maar er is niets gebeurd wat niet normaal standaard bij ons gebeurt. Ik geef de heer Van Caldenberg het woord.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, als punt van orde zou ik graag het voorstel om het te behandelen een volgende keer graag in stemming brengen. Het probleem daarvan is dat stemming pas vanavond plaatsvindt.

De voorzitter: Nee, we hebben een quorum. We kunnen vandaag stemmen over de orde. Dat is geen punt. Dat bedoelt u niet waarschijnlijk.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, ik wil een voorstel van orde doen. Alleen dan komen we echt in de problemen met elkaar want ik heb mijn halve fractie gezegd dat zij thuis kunnen blijven bij deze vergadering omdat we dat met zijn allen hebben afgesproken.

De voorzitter: Ja.

De heer Van Caldenberg (SP): En we worden daarmee nu geconfronteerd en dat vind ik dus echt heel vervelend, dat als we een voorstel van orde moeten gaan stemmen dat we dat dan nu gaan doen om een soort van halve meerderheid omdat die toevallig zo tot stand is gekomen. Dat willen we niet met zijn allen.

De voorzitter: Nee, ik probeer altijd op consensus te kijken wat haalbaar is. Nogmaals, er is conform de normale procedure gehandeld. Het misverstand ontstaat omdat de betrokkene de mail pas vannacht

heeft kunnen openen omdat die in de spambox zat. Daar is geprobeerd om contact te krijgen om dat nog op te lossen voor deze vergadering, hetgeen dus niet gelukt is, en nu is alleen de vraag kunnen we het spreekrecht externen toevoegen aan de vergadering van vanavond of de betrokkene vragen om nog in te spreken, maar nogmaals daar moeten we wel contact met de betrokkene over kunnen krijgen. De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, maar juist dat inspreken kan relevant zijn voor de beraadslagingen die we hebben. We hebben dadelijk beraadslaging en dan komt iemand inspreken. En dan is het, met alle respect, echt mosterd na de maaltijd. Dan hebben we er niets meer aan. U zegt de normale procedure is gevolgd. Dat zal wel zo zijn dat die procedure normaal ook zo is, maar die procedure deugt daarmee nog niet.

De voorzitter: Dat is uw eigen interpretatie die u heeft. Die werkt al jaren zo. Dus. Maar goed, dat is iets voor het Presidium om nog eens te kijken of dat de goede procedure is om mensen van tevoren te vragen naar teksten. Dat is natuurlijk een ander verhaal. Ik kijk nog even rond naar de heer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Voorzitter, ik sluit mij aan bij de vorige spreker. Ik vind ook dat we ook altijd de gelegenheid aan personen dienen te geven voor hun inbreng en de beraadslaging in deze vind ik heel belangrijk. Daarnaast wil ik opmerken, als u voorstelt om eventueel dat vanavond te doen, ik heb zelf vanavond, straks, ook weer een extra raadsvergadering. Dus vanuit onze fractie zal het ook qua tijd niet meer lukken.

De voorzitter: Dat zou dan de digitale vergadering zijn die wij vanavond om zes uur hebben uitgeschreven en dat is dan de eerstvolgende vergadering. Zo bedoel ik het even. Mijnheer Heldens.

De heer Heldens (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, ik wil eigenlijk mij aansluiten bij de woorden van de heer Van Caldenberg. Ik vind als een burger hier in wil komen spreken, en iemand die wellicht relevante input heeft, iemand met veel ervaring in dit huis, dat dat wellicht relevant zou kunnen zijn voor de beraadslagingen en voor de meningsvorming hier. Ik vind het heel vervelend dat dit door een miscommunicatie is, waar we ook bij onszelf te rade moeten gaan of het wel zo dwingend gebracht zou moeten worden als mevrouw Plusquin voorleest. Ik snap dat dat bij burgers in het verkeerde keelgat schiet dat zij zeggen nee ik kom met mijn tekst als ik ermee kom. Dat doe ik hier in de Staten ook. Ik vind het vervelend dat het zo gelopen is en ik zou het heel vervelend vinden als wij hier een debat gaan voeren en dat we achteraf gaan zeggen die inbreng die hadden wij nog graag betrokken. Daarom heb ik daar toch wel wat moeite mee als we dit nu opzijschuiven, het debat gaan voeren en dan als mosterd na de maaltijd input van een burger krijgen op dit zeer relevante agendapunt.

De voorzitter: Dus u doet daarmee een motie van orde om het agendapunt van de agenda af te halen?

De heer Heldens (VVD): Ik heb geen motie ingediend maar de heer Van Caldenberg maakte een punt van orde en afhankelijk van hoe dat geformuleerd is neig ik ernaar om dat te volgen. Ja.

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ja, ik wil mij er ook bij aansluiten. Ik ben daarover begonnen omdat ik het heel belangrijk vind dat burgers kunnen inspreken. Ik denk dat het essentieel is voor de beraadslagingen.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, ik denk inderdaad dat als een burger inspreekt op een bepaald onderwerp dat je dat van tevoren zou moeten doen. Ik vraag me alleen af of deze burger ook te horen heeft gekregen dat hij dan maar beter niet kan komen. Als hij echt zo graag had willen spreken, dan was hij gewoon hier geweest nog en dan hadden wij het hier aan de voorkant geregeld. En ik vind het echt, echt, apart en ik vind het jammer dat iemand die weet hoe het hier gaat blijkbaar, gewoon op de stoep had kunnen staan vanmorgen. Dus om het zomaar dan te gaan opschuiven en naar een andere datum te doen, hij heeft ook zijn eigen plicht gehad en recht gehad om hier gewoon voor de deur te komen.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond of er nog anderen zijn? Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dank je wel, voorzitter. Onze fractie is van mening, we hebben gisteren bericht gekregen dat er vandaag een spreker zou komen. Die spreker heeft ook bericht gehad dat hij welkom is. Het staat ook op de agenda. Dus wat dat betreft gingen wij ervan uit dat hij hier zou zijn. Het is ook goed. Burgers moeten de mogelijkheid hebben om inspraak te kunnen hebben alvorens een stuk behandeld wordt. Deze spreker had hier gewoon kunnen zijn vandaag want iedereen weet ook al zend je een tekst in dan is het nog altijd zo, en dat weet iedereen, alleen de gesproken tekst geldt. Dat staat ook altijd in de notulen. We weten dat allemaal. En als iemand dat weet dan is dat zeker een oud-bestuurder. Dus misschien is het een optie dat hij zijn tekst nog stuurt, dat we die in ieder geval hebben voordat er gestemd wordt. Wat ons betreft zou de behandeling door mogen gaan, maar we snappen ook dat er geen bloed uit vloeit. Zo is het ook weer niet, maar wij zien niet het bezwaar om het vandaag niet te behandelen.

De voorzitter: Sorry, mevrouw Plusquin en dan de heer Thewissen. En dan schors ik de vergadering even en roep ik het Presidium even bij elkaar.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ik wil nog wel even reageren op mevrouw Voncken want het is echt niet gebruikelijk dat mensen op voorhand, en dat staat ook niet in het reglement van orde, dat wil ik zo meteen in het Presidium wel even bespreken, die tekst moeten aanleveren. Dat is gewoon niet gebruikelijk en ook niet verplicht. Kijk, als iemand 's nachts dat leest, dan snap ik wel dat je dan niet om het even plat te zeggen 'veur de bok z'n kloete' naar Maastricht komt rijden terwijl je geen geschreven tekst hebt en dus niet kunt inspreken.

De voorzitter: De tekst van dat laatste zullen we even kuisen, maar ik snap wat u bedoelt. Mijnheer Thewissen.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Wij betreuren de gang van zaken, voorzitter, maar wat ons betreft kan het debat gewoon doorgaan.

De voorzitter: Dan schors ik de vergadering. Dan wil ik het Presidium even bij elkaar hebben in de GS-zaal.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Voor de mensen thuis, we waren geschorst vanwege een extra Presidiumvergadering die betrekking heeft op de agenda. Ik geef graag het woord aan de voorzitter van het Presidium, de heer Frische.

De heer Frische (voorzitter Presidium): Dank u wel, mijnheer de voorzitter, het is inderdaad zo dat het Presidium zojuist in een extra vergadering bij elkaar is gekomen om te spreken over de ontstane situatie. Geconcludeerd is dat de mailwisseling die heeft plaatsgevonden met de inspreker gegaan is zoals die altijd gegaan is. Dus daar was wat dat betreft geen bijzondere positie ten opzichte van andere momenten, maar dat er ook sprake is van een stukje miscommunicatie omdat de mailwisseling gedeeltelijk in de spambox van de inspreker terecht is gekomen, waardoor hij er pas in de loop van de nacht kennis van heeft kunnen nemen en vervolgens niet meer op heeft kunnen anticiperen. Wij hebben uit de overlevering, niet uit de eerste hand, begrepen dat de inspreker vandaag geen gebruik wil maken van zijn inspreekrecht, wat we betreuren, want zoals ook door andere leden hier in huis gezegd is iedere inspreker welkom om over een actueel onderwerp te spreken. Wij zullen als Presidium in ieder geval in een volgende reguliere vergadering de procedure onder de loop nemen en ook spiegelen aan het reglement van orde en daar waar dat noodzakelijk is die eventueel ook aanpassen. Dan kom ik op de behandeling van het voorstel zelf. Ook daar is in de Presidiumvergadering over gesproken en uiteindelijk is het gekomen tot een gewogen stemming en hebben wij geconstateerd dat een meerderheid van 26 leden voor behandeling vandaag is op het reguliere moment en 21 leden voorstander zijn van het doorschuiven naar een volgende Statenvergadering. Dat zou daarom betekenen voorzitter dat ik u het voorstel doe om het agendapunt vandaag te handhaven en regulier te behandelen zoals dat op de agenda is voorzien. En daarmee maak ik gebruik van de bepaling in het reglement van orde die mij dat als voorzitter van het Presidium toestaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat gezegd hebbende ga ik een aantal dingen doen, want ik was pas bij de mededelingen zoals dat heet en het agenda vaststellen staat pas aan het einde van de mededelingen. Dus daar kom ik dan zo op terug. Ik ga verder met de mededelingen om u te zeggen dat dus vanavond om zes uur een volgende Statenvergadering digitaal zal plaatsvinden met de stemmingen over de behandelvoorstellen van vandaag en de stemming over de moties die vandaag worden behandeld. Die digitale vergadering zal via YouTube ook voor de mensen thuis te volgen zijn. Dan is het gebruikelijk, nu wij in deze opstelling zitten, dat zowel in eerste als tweede termijn de bijdragen, interrupties, stemverklaringen et cetera vanaf de zitplaats worden gedaan, dus niet vanaf het spreekgestoelte. De lunch zal zoals gebruikelijk worden geserveerd weliswaar in de Grote Staat maar dan moet u die vervolgens meenemen naar de ruimte die voor uw fractie is gereserveerd. Over de coronamaatregelen heb ik het al gehad. Dan kom ik bij de hoofdelijke stemming. Dat zou mogelijk zijn maar het is wat ongebruikelijk met alleen het quorum. Maar stel dat het het geval is, want vanavond bij de digitale stemmingen zal het allemaal hoofdelijke stemming zijn, dan zou die stemming beginnen bij het Statenlid dat schuilgaat onder nummer twaalf. En dat is?

Griffier Pregled: Dat zou het nummer van de heer Ernst zijn, maar hij is niet hier. Dan zou het mevrouw Fischer zijn.

De voorzitter: Het zou dan mevrouw Fischer zijn die als eerste de stemming zou mogen openen. Dan kom ik bij de agenda van vandaag. En de vraag is of ik de gewijzigde agenda, maar dan nu met de toevoeging van het Presidium, kan vaststellen. Aldus besloten.

2 Benoeming en installatie nieuw Burgercommissielid

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 2, de benoeming en installatie van een nieuw Burgercommissielid. Dat is de heer Jonathan Felix voor de fractie van de VVD. Hij zal het commissielid Elbers opvolgen. Ik verzoek de bodes om het nieuw te installeren Burgercommissielid voor de VVD-fractie naar de microfoon voor het spreekgestoelte te begeleiden. Ik kan u al zeggen dat er van tevoren onderzoek gedaan is naar de eventuele onverenigbaarheid van functies tussen Burgercommissielid en het feit dat de betrokkene trainee is. Daar is advies over ingewonnen bij de externe adviseur integriteit. Daar ligt ook een schriftelijk advies bij voor en dat is in orde bevonden. Dus wat dat betreft is er geen beletsel om de heer Felix toe te laten tot het Burgercommissielidmaatschap. Is hij al in de buurt? Kijk, hij staat er al. Aan de orde is dus het afleggen van de verklaring en belofte overeenkomstig de Provinciewet en daartoe leggen alle nieuw te benoemen Burgercommissieleden in handen van de voorzitter de in de Provinciewet voorgeschreven eed respectievelijk verklaring belofte af en u heeft aangegeven om de verklaring en belofte te willen afleggen. Ik zal die zo dadelijk voorlezen. Ik kom die kant uit en nadat ik die heb voorgelezen verzoek ik u om te zeggen dat verklaar en beloof ik, tenminste als u het ermee eens bent dat ik dat ga doen uiteraard. Daarna, zeg ik alvast voor de mensen, is er niet de gebruikelijke 'pass through', heet dat dan tegenwoordig, of passage, om iedereen de heer Felix te laten feliciteren. Dat doen we helaas vanwege de coronamaatregelen vandaag niet, maar dat wordt ongetwijfeld de komende jaren wel een keer ingehaald. Ik kom even naar de microfoon. Dank u. Ik lees de verklaring en belofte voor. Ik verklaar dat ik om tot Burgercommissielid benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als Burgercommissielid naar eer en geweten zal vervullen. Dat verklaar en beloof ik.

De heer Felix (VVD): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dat is duidelijker in ieder geval dan mijn stem. Ik feliciteer u van harte met het Burgercommissielidmaatschap hier in de Staten en omdat er geen echte felicitatieronde is verzoek ik de Statenleden dat met applaus kenbaar te maken. Dank u wel.

[APPLAUS]

3 Spreekrecht externen

De voorzitter: Ik kom nu bij agendapunt 3, spreekrecht externen en ik ga niet herhalen wat er allemaal is gebeurd en ongetwijfeld zal dat spreekrecht door de betrokkene nog wel een keer worden ingehaald.

4 Vragenuur

De voorzitter: Ik ga naar agendapunt 4, het vragenuur. Het verzoek tot het stellen van mondelinge vragen, ingediend door het Statenlid Westen van de fractie van GroenLinks inzake het incident in Chemelot. Het verzoek tot het stellen van mondelinge vragen is door mij beoordeeld en ik heb het verzoek ook kunnen honoreren. De vragensteller wordt het woord verleend om één of meerdere vragen te stellen en een korte toelichting van maximaal vijf minuten daarop te geven. Tijdens de toelichting door het betrokken Statenlid zijn geen interrupties toegestaan. Na de beantwoording door Gedeputeerde Staten krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen en vervolgens kan de voorzitter aan andere Statenleden het woord verlenen om aan de vragensteller of aan GS nog aanvullende vragen te stellen over hetzelfde onderwerp. Vragen die vanwege tijdgebrek niet meer mondeling kunnen worden beantwoord, worden schriftelijk beantwoord binnen veertien dagen na deze vergadering. Het indienen van moties tijdens het vragenuur is niet toegestaan tenzij PS daar anders over beslist. En dat allemaal gezegd hebbende geven wij graag het woord aan de heer Westen voor het stellen van zijn mondelinge vraag.

De heer Westen (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Op maandag 21 september jongstleden hebben twee incidenten plaatsgevonden bij Chemelot. Rond half tien in de ochtend is er alarm geslagen omdat er hexaangas is vrijgekomen, een gas dat nogal brandbaar en explosief is, waarbij inademing bewusteloosheid kan veroorzaken en in sommige gevallen zelfs de dood tot gevolg kan hebben. Diezelfde avond rond kwart over zeven was het weer raak. Dit keer kwam er ammoniak vrij waardoor de hulpdiensten opnieuw massaal moesten uitrukken. Ammoniak zorgt voor geuroverlast, men kan last van de slijmvliezen krijgen en de ademhalingsorganen kunnen door dit gas aangetast worden. En dan is er ook nog die stroomstoring op zondagochtend 27 september. En dat maakt GroenLinks bezorgd, bezorgd over de vrijgekomen gassen, bezorgd over de veiligheid van de omwonenden en de werknemers van Chemelot. En de omwonenden maakten zich al begin dit jaar ernstige zorgen en, geloof me, dat doen ze nu ook al. Over het zorgelijke aantal incidenten heeft zelfs Trouw in een artikel melding gemaakt begin dit jaar. En deze incidenten van afgelopen maanden zullen helaas niet de laatste zijn vrezende wij. Tevens hebben wij op 10 augustus jongstleden schriftelijke vragen hierover gesteld. In de antwoorden lezen wij dat incidentmeldingen voornamelijk met reguliere en onderhoudswerkzaamheden te maken hebben, maar wij blijven hier toch een naar gevoel bij houden. Er is meer aan de hand en daarom heeft GroenLinks de volgende vragen. Hoe heeft GS gereageerd op deze incidenten en welke afspraken heeft u gemaakt? Zijn er bijvoorbeeld sancties opgelegd bij Chemelot? Hebben de incidenten wellicht te maken met de leeftijd van de installaties? Wat is het bouwjaar van de installaties waar die incidenten hebben plaatsgevonden? Is het College bekend met de eventuele gevolgen voor de gezondheid bij de ontsnapping van dit soort gassen? En als laatste vraag, kan de portefeuillehouder verduidelijken hoe Chemelot het continue gevoel van onveiligheid dat heerst bij de omwonenden kan wegnemen, zowel op korte, midden en lange termijn? Komt er bijvoorbeeld een plan van aanpak hierover, want veiligheid is toch echt een grondrecht. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Westen. Het woord is aan de heer Housmans namens het College.

Gedeputeerde Housmans: Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, het zijn vragen die begrijpelijk zijn en ik ga proberen om ze even kort door te lopen en daar volledig antwoord op te geven. De eerste vraag is hoe GS gereageerd heeft op deze incidenten, welke afspraken gemaakt zijn en of er sancties opgelegd zijn. Voorzitter, hier is belangrijk om te weten dat alle incidenten die op Chemelot plaatsvinden gemeld moeten worden en die worden gemeld aan het bevoegd gezag. Dat is ook gebeurd. Maar daarnaast communiceert Chemelot ook zelf mogelijke incidenten die zich kunnen voordoen, ongewone voorvallen heet dat, via haar website voor de omgeving, dus ook daar waar het niet daadwerkelijk om een incident gaat maar waar een kans erop is. Na elke melding van een ongewoon voorval, dus een incident, wordt door Chemelot een achterafrapportage verstuurd, en die aanvullende informatie over het incident, de aard, de oorzaak, de omvang et cetera wordt daarin vermeld en dat betreft vooral ook de hoeveelheden van vrijgekomen stoffen, de oorzaak, welke maatregelen direct en op termijn worden uitgevoerd om een dergelijk incident in de toekomst ook te voorkomen. In die achterafrapportage wordt, als het van toepassing is, ook aangegeven of er een aanvullend onderzoek door het bedrijf wordt uitgevoerd om die basisoorzaak te achterhalen. Wij als College laten onderzoek uitvoeren door de RUD, de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg, en zij beoordelen altijd incidenten. Afhankelijk van die beoordeling is er dan ook altijd een inspectie. Die inspectie kan, afhankelijk van de grootte van het incident en de vrijgekomen stof, plaatsvinden met andere inspectiepartners die ook bevoegd gezag zijn op Chemelot, bijvoorbeeld de inspectie SZW of de veiligheidsregio. En aan de hand van die bevindingen is het mogelijk dat er eventueel sancties opgelegd kunnen worden. Dat is hier nu nog niet aan de orde. Voorzitter, als we dan gaan kijken of die incidenten te maken hebben, de tweede vraag, met de leeftijd van de installaties, dan zijn de drie incidenten zoals ze plaats hebben gevonden, dat zijn de hexaanemissie, de ammoniakemissie en de stroomstoring, alle drie niet te wijten of in relatie met de leeftijd van de installaties. En tijdens BRZO-controles, en u weet die doen we 100% in plaats van één controle over de volledige site, is ook het onderwerp 'aging,' oftewel het verouderen van de installaties, aan bod gekomen. Ook uit die inspectie is niet gebleken dat als gevolg van 'aging' er meer incidenten plaatsvinden of kunnen vinden. Ook bij nieuwe installaties kunnen ongewone voorvallen plaatsvinden. Daarmee is het bouwjaar van die installaties dan ook minder relevant. Of het College bekend is met eventuele gevolgen voor de gezondheid bij ontsnapping van die soorten gassen, daar kan ik u antwoorden dat door de veiligheidsregio bij ieder incident een bericht verstuurd wordt of er sprake is van mogelijke gevaren voor de gezondheid. Bij het aanvragen van de vergunning door een bedrijf wordt een veiligheidsrapport ingediend waarbij mogelijke effecten van een incident uitgewerkt zijn. Dus ja, het College is bekend met mogelijke gevaren en mogelijke risico's. In het veiligheidsrapport is daarnaast ook uitgewerkt hoe Chemelot werkt en moet werken. Toezicht hiervan vindt plaats door de RUD Zuid-Limburg samen met de inspectie SZW, de veiligheidsregio tijdens BRZO-inspecties. En gezondheidseffecten, voor als die zich voordoen of kunnen voordoen, worden daarnaast nog additioneel onderzocht door de GGD. Als dan gevraagd wordt, als laatste vraag, hoe we kunnen verduidelijken of op Chemelot een continu gevoel van onveiligheid heerst dat weggenomen dient te worden of wat wij daar doen aan een plan van aanpak, dan kan ik daar een aantal zaken op beantwoorden. Eén is dat in opdracht van onder andere het College een belevingsonderzoek is uitgevoerd door het RIVM. Dat is gedaan onder de auspiciën van de veiligheidsregio Zuid-Limburg. Dat belevingsonderzoek onder de omwonenden van Chemelot zal als het goed is het vierde kwartaal van dit jaar beschikbaar komen. Die vormt dan ook de basis voor een

programma met concrete communicatieactiviteiten zodat er juist meer gecommuniceerd kan worden over de risico's en over wat wel en geen voorval is. Daarnaast heeft het College een technische veiligheidscommissie in het leven geroepen met daarin een aantal zware namen, zoals professor doctor ingenieur Ira Helsloot en die technische veiligheidscommissie doet onafhankelijk onderzoek naar de veiligheid op basis van de resultaten van het OvV-rapport op Chemelot maar ook de omgeving, ook over de ontwikkelingen die daar zijn. Eén van de onderwerpen die daar meegenomen worden is ook de communicatie en de beleving van veiligheid. Dus ook die technische veiligheidscommissie praat nogmaals met de klankbordgroep van de omgeving zoals die is en ik heb begrepen dat dat recent al heeft plaatsgevonden. De resultaten van met name dat onderzoek van de RIVM en de bevindingen van de technische veiligheidscommissie worden op een later moment in een convenant vastgesteld tussen de drie betrokken gemeenten, Chemelot en de Provincie als bevoegd gezag. Daarmee is er dus feitelijk een plan van aanpak om zoveel mogelijk te voorkomen dat incidenten zich voordoen voorzitter. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Housmans. Ik geef eerst het woord aan de heer Westen voor eventuele aanvullende vragen.

De heer Westen (GroenLinks): Ja dank u wel, voorzitter en dank ook aan de Gedeputeerde voor de beantwoording van de vragen. Toch is het zo dat wanneer er morgen of vandaag of volgende week weer een incident plaatsvindt, het incident gewoon plaatsvindt. En het kan minder erg zijn. Het kan erg zijn. Er worden onderzoeken gepleegd. Het is allemaal hartstikke goed, maar wij zien ook graag actie eigenlijk op zeer korte termijn. U zegt bijvoorbeeld er worden geen sancties opgelegd. Waarom worden dan geen sancties opgelegd? Dat is eigenlijk wel een vraag waar ik wel antwoord op wil hebben, kortetermijnsancties of iets anders?

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er Statenleden die aanvullende vragen willen stellen? De heer Ijpelaar, de heer Van Bijnen en de heer Wolters Gregório. Eerst de heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, dank u wel. Ieder incident is natuurlijk vervelend en eigenlijk eentje te veel, maar waar gewerkt wordt worden fouten gemaakt. De strekking van het CDA is ook altijd geweest zien we verbetering en zien we ook actie voor die verbetering. Dus ik zou de Gedeputeerde willen vragen of er een trend zichtbaar is dat er minder incidenten plaatsvinden of dat er juist meer incidenten plaatsvinden en ook de soort incidenten. Zijn die heftiger of groter van risico? Is er daarnaast bij de Gedeputeerde bekend dat doordat de fabrieken verouderd zijn, ze niet meer zouden voldoen of hogere risico's met zich mee brengen? Hoe zit het daarmee?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook ik heb een vraag richting het College. In december 2019 is de veiligheidsvisie Chemelot gepresenteerd. Daar was ook de mogelijkheid voor Statenleden om vragen te stellen. Daar heb ik ook gevraagd richting de veiligheidsregio hoe het zit met het verkeerscirculatieplan, want elk incident is er natuurlijk misschien één te veel. En waar gewerkt wordt worden fouten gemaakt. Dat klopt ook. Maar als er dan iets gebeurt, is het natuurlijk van belang dat de verkeerscirculatie doorgang kan vinden en dat er ook hulpdiensten in en uit kunnen en dat het verkeer,

de omstanders en de bewoners geëvacueerd worden. Dus de vraag is ook meteen is dat verkeerscirculatieplan nu inmiddels eigenlijk al opgesteld of hoe staat het ermee? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. De voorgaande sprekers hadden uitstekende vragen vond ik. Ik wil eigenlijk vragen of de Gedeputeerde de mogelijkheid ziet om de garantie op veiligheid te versnellen voor de omwonenden of dat hij toe wil zeggen om daar op korte termijn nader op door te pakken in combinatie met Chemelot en haar eigen veiligheidsplan.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren alle aanvullende vragen. Dan geef ik het woord aan de heer Housmans voor de beantwoording van deze laatste vier.

Gedeputeerde Housmans: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, om te beginnen met de vraag van GroenLinks, waarom nu geen sancties. Zoals ik al heb aangegeven onderzoeken de RUD Zuid-Limburg en eventueel de inspectie, bijvoorbeeld SZW, en de veiligheidsregio's ieder ongewoon voorval. En op het moment dat er aanleiding toe is om op basis van dat onderzoek over te gaan tot het opleggen van sancties zal dat ook gebeuren, maar dat is op dit moment hier nu nog niet aan de orde. Dat is een afweging die onder andere de inspectie SZW maakt, de RUD Zuid-Limburg maakt in haar advies of die de veiligheidsregio maakt. En zodra er aanleiding voor is zullen er ongetwijfeld ook sancties volgen. Dan is de vraag van het CDA of er een trend is in de incidenten en of dat meer of minder is. Die vraag kan ik op dit moment met de bij mij aanwezige kennis nu niet volledig beantwoorden. Dus ik wil die graag schriftelijk beantwoorden. De vraag of 'aging,' zoals dat dan netjes heet, een hoger risico vormt, daarvan heb ik in de eerste beantwoording al beantwoord dat de incidenten die hebben plaatsgevonden niets te maken hebben met de leeftijd van de installaties, maar dat vooral tijdens BZRO-controles het onderwerp 'aging,' oftewel de veroudering van installaties, aan bod komen en dat uit inspecties niet is gebleken dat als gevolg van 'aging' er meer incidenten plaatsvinden, dus dat het geen verhogend risico is. Ook bij nieuwe installaties kunnen helaas ongewone voorvallen plaatsvinden en de voorvallen die in dit geval plaats hebben gevonden hebben allemaal niets te maken met de installatie, maar daadwerkelijk met of verdamping van vloeistof uit een bassin of menselijk handelen. Ook de stand van zaken van het verkeerscirculatieplan zal ik even moeten navragen. Daar kom ik schriftelijk op terug. De SP vraagt of wij garanties kunnen geven op veiligheid. Zo begon u de vraag of dat wij in ieder geval, als ik hem goed begrijp, en ik denk dat ik hem zo moet interpreteren, kunnen doorzetten met het zo snel mogelijk zoveel mogelijk doen aan het verbeteren van het gevoel van veiligheid en de veiligheid op Chemelot. Daar zijn we volop aan bezig. Garanties kan ik niet geven. Incidenten kunnen helaas zich altijd voordoen. Maar we kunnen wel erop inzetten, en dat doen we ook, om dat risico zoveel mogelijk te verkleinen en daarvoor hebben we juist dat onderzoek van het RIVM naar de beleving. Daarvoor is er een communicatieplan dadelijk dat nu opgesteld wordt door de veiligheidsregio om de communicatie te verbeteren. Daarvoor is een technische veiligheidscommissie met een aantal echt zware mensen, professionals, ingezet om daar onafhankelijk advies over te geven. En we willen die processen op een goede manier, kwalitatief hoogwaardig maar wel zo snel mogelijk, doorlopen om op basis daarvan met Chemelot en de drie omliggende gemeenten en de Provincie te komen tot bovenwettelijke, of beter gezegd nevenwettelijke, afspraken die vastgelegd worden in convenanten om ook die veiligheid op en om dat complex te verbeteren. Voorzitter, dat is wat mij betreft voor zover de beantwoording op de vragen.

De voorzitter: Ja, en er komen nog een aantal antwoorden schriftelijk binnen veertien dagen naar uw Staten toe.

5 Notulen

De voorzitter: Daarmee is het einde gekomen aan het vragen uur en ben ik bij agendapunt 5 de notulen, maar die zijn vandaag aan de orde. Dus dan gaan we snel door.

6 HAMERSTUKKEN

6.1 Bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten

De voorzitter: Dan komen wij bij de hamerstukken van vandaag en dat betreft bij 6.1 de bekrachtiging van de geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten en voor het stuk benoemd in het volgende ontwerpbesluiten is geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten, zodat bekrachtiging van de geheimhouding op grond van de Provinciewet aan de orde is en dat betreft maar één stuk.

6.1.1 P-20-018 Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020 (PS 2020-39814)

De voorzitter: Dat is 6.1.1, de bekrachtiging van de geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020. Ik constateer dat het ontwerpbesluit P-20-018 met algemene stemmen kan worden aanvaard. Dat is het geval. Aldus besloten.

6.2 P-20-006 Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020, Statenvoorstel van het Presidium 29-9-2020 (PS 2020-39903)

De voorzitter: Dan kom ik bij 6.2. Dat is het Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg, Statenvoorstel van het Presidium van 29 september en ik constateer dat dat Statenvoorstel met algemene stemmen wordt aanvaard. Dat is het geval. Aldus besloten.

6.3 P-20-017 Statenvoorstel inzake bezwaarschrift afhandeling integriteitsmelding

De voorzitter: Dan het Statenvoorstel P-20-017, inzake het bezwaarschrift afhandeling integriteitsmeldingen. Ik constateer dat het Statenvoorstel 20-017 met algemene stemmen wordt aanvaard. Dat is het geval. Aldus besloten.

6.4 P-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2 brief GS van 25-8-2020 (GS 2020-34386)

De voorzitter: 6.4 is het Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2 een brief van Gedeputeerde Staten van 25 augustus 2020. Ik constateer dat het

Statenvoorstel onder nummer G-20-056 met algemene stemmen wordt aanvaard. Dat is het geval. Aldus besloten.

6.5 P-20-039 Statenvoorstel provinciale warmtevisie brief GS van 19-5-2020 (GS 2020-20130)

De voorzitter: Dan 6.5, het Statenvoorstel provinciale warmtevisie, brief van GS van 19 mei jongstleden. Ik constateer ook dat het Statenvoorstel G-20-039 met algemene stemmen wordt aanvaard. Dat is het geval. Aldus besloten. Daarmee kom ik aan het einde van agendapunt 6 en schors ik de vergadering zodat er een changement kan plaatsvinden voor de beraadslagingen agendapunt 7 en dan kan iedere fractie met twee leden aanwezig blijven en de anderen worden verzocht om de zaal netjes en met ruime afstand te verlaten. Ik schors de vergadering voor drie minuten.

[SCHORSING]

7 BERAADSLAGING BEHANDELSTUKKEN

7.1 P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg, voorstel van 8-7-2020 (PS 2020-28959)

De voorzitter: Dames en heren, ik verzoek u plaats te nemen. Dank u wel. Hartelijk dank. Ik heropen de vergadering. Dames en heren, we zijn aangekomen bij agendapunt 7, de beraadslaging van behandelstukken. Aan de orde is 7.1, het Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport Zuidelijke Rekenkamer inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg. Het Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie FEB van 4 september en ook 17 september en is als behandelstuk doorgeleid naar deze vergadering. Het voorgestelde besluit zal zijn dat Provinciale Staten wordt gevraagd om conform de in het Presidium vastgestelde procedure rondom onderzoeksrapporten van de Zuidelijke Rekenkamer de aanbevelingen uit het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake de inzet van oud-politici over te nemen en te weten dat zijn de volgende aanbevelingen. Bepaal of de PS-kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd nog voldoende of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en de wensen van Provinciale Staten uit de afgelopen jaren. De tweede aanbeveling is de vraag aan GS, zoals voorgenomen, om het beleidskader selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren met verwerking van de aandachtspunten van de Rekenkamer en zorg dat deze sonderend wordt besproken. Drie, bespreek in de integriteitscommissie van Provinciale Staten de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek en voeg PS-brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentie die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS. Vier, wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud-politici. Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van Gedeputeerde Staten over de gemaakte keuzes. Vijf, bespreek binnen Provinciale Staten de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en de voorkeuren ten aanzien van de rol van GS en de CdK en leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast. De laatste aanbeveling, bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek maar

ook de bredere cultuur binnen de Provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici en benut de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover. Wij gaan dat behandelen in twee termijnen en voor de zuiverheid zal ik het voorzitterschap bij de beantwoording, dus na uw eerste termijn, overdragen aan de heer Frische. Ik open de beraadslaging. Een sprekerslijst is ingediend en eerst is het CDA aan de beurt met mevrouw Voncken dacht ik als vervanger van mevrouw Werrij. Zij heeft wat mij betreft nu de gelegenheid om het woord te voeren. Het woord is aan mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dank je wel, voorzitter. Ja, ik vervang onze fractievoorzitter die met klachten thuisgebleven is vandaag en van daaruit de vergadering volgt. Voorzitter, gisterenmiddag kregen wij van de Griffie een mail waar we in lazen dat er een inspreker zou zijn vandaag. En toen ik vanmorgen hier kwam, had ik geen idee wie hier zou komen inspreken. Dat werd mij pas duidelijk nadat verwarring ontstond hier, over wel, niet en of er wel of niet de gebruikelijke procedure gevolgd was. En het is jammer dat dat dan zo moet gaan en zoveel tijd kost, want een inspreker die stond in de planning voor zeven minuten. Alles bij elkaar heeft het nu veel langer geduurd. Maar goed, het Presidium is bij elkaar geweest en de voorzitter van het Presidium heeft ons toegelicht hoe het gegaan is en heeft ook gezegd dat de inspreker geen gebruik wil maken van zijn inspreekrecht. Dat is eigenlijk best jammer, want het is altijd goed als er insprekers zijn, als die laten horen wat zij ergens van vinden. Toen ik hoorde dat het de heer Van Rey was dacht ik, ik ben eigenlijk heel benieuwd wat de heer Van Rey ons te vertellen heeft, want als er één oud-bestuurder in Limburg is die echt weet hoe het voelt om onderwerp te zijn van een onderzoek dan is het wel de heer Van Rey. En als ik me goed herinner heb ik ooit in de krant ook een quote gelezen waarin de heer Van Rey zei 'dit gun ik zelfs mijn ergste vijanden niet.' Daarom was ik zo benieuwd naar zijn inbreng van vandaag, want zeer waarschijnlijk zou dat de rode draad geweest zijn in zijn inbreng. Laten we niet de gekte opzoeken. Laten we vooral ook fatsoenlijk en netjes met elkaar omgaan. Voorzitter, dan kom ik nu tot de inbreng.

De heer Heldens (VVD): Voorzitter, interruptie.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Heldens.

De heer Heldens (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja voorzitter, een vraag aan mevrouw Voncken. Als u de inbreng van de heer Van Rey, want hij is kennelijk de inspreker, zo belangrijk vindt en zo waardevol vindt, waarom heeft uw partij dan zojuist gestemd voor het toch door laten gaan van de behandeling hiervan in plaats van te kiezen voor een alternatief waarbij de inbreng van de heer Van Rey wel degelijk meegenomen kan worden zoals het punt van orde was. Daar zie ik een contradictie.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Die zie ik niet, want misschien is het wel juist zo dat de heer Van Rey die heel goed weet hoe de zaken hier lopen en hoe we hier werken...

De voorzitter: Nee, luister eens even. Ik stel voor geen debat over de heer Van Rey te houden.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Volgens mij heeft het Presidium al aangegeven hoe het gelopen is.

De voorzitter: Daar zou ik het bij willen laten.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Wij zijn ervoor om de agenda te volgen en de heer Van Rey is ook vrij om nog zijn inbreng te sturen en die lezen wij met veel belangstelling.

De voorzitter: Ja, dat komt allemaal in orde, maar niet over de heer Van Rey vandaag.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Voorzitter, ik kom dan nu graag gewoon tot de inbreng. Er is op 4 en 17 september al uitvoerig met elkaar gesproken over voorliggend rapport en de meeste partijen waren het op hoofdlijnen met elkaar eens. Er is ruimte voor verbetering maar het beeld dat vorig jaar op dit punt geschetst werd in de media wordt door dit rapport op geen enkele wijze ondersteund. Dat vinden wij wel belangrijk. Wij hechten eraan om dat nog een keer te zeggen. Wij herhalen vanaf deze plaats nog een keer de drie vragen die volgens het CDA op dit onderwerp van belang zijn. Is de juiste man of vrouw op de juiste plek ingezet? Dat is de vraag met betrekking tot de kwaliteit. Krijgt zij of hij een marktconform salaris en wordt er niet betaald boven de wet normering topinkomens? En de derde vraag, zijn er afspraken over te leveren prestaties ook daadwerkelijk gerealiseerd. Daar moet het over gaan. En als het antwoord op die drie vragen ja is, dan is het om het even of er wel of niet inzet van een oud-politicus aan de orde is. Het gaat uiteindelijk om kwaliteit en resultaat. En schijn, schijn daar kun je niet tegen vechten. Schijn is nooit helemaal te voorkomen. De sleutel ligt bij communicatie, transparantie en het CDA ziet uit naar de verbeteringen die het College op dit punt gaat aandragen. En laten we ons vooral als PS ook goed in de oren knopen wat de Zuidelijke Rekenkamer zelf in haar bijgevoegde essay over integriteit bij politieke benoemingen schreef. Doorschieten in angst voor fouten is niet nodig, dat werkt alleen maar verlamdend. Daar willen wij het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Eén interruptie van de heer Kuntzelaers voordat wij verder gaan.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Het is lastig om zo'n vurig pleidooi te horen vanuit de CDA-fractie, met name met het einde van dit betoog waarin het lijkt van wij deden het altijd al goed en we hebben het altijd goed gedaan en het gaat hier zo fantastisch. Er zou wel wat meer reflectie in mogen zitten en de vraag aan het CDA is dan ook wat leert het CDA uit dit Zuidelijke Rekenkamerrapport en wat leert het CDA van de afgelopen jaren, tientallen jaren misschien wel, hier in deze Provincie, misschien specifiek in dit pand, vanuit datgene wat er onderzocht is, want ik geloof dat dat natuurlijk de vraag is. Wat heeft u geleerd en wat hebben wij geleerd van dit stuk?

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Wij hebben hiervan geleerd dat het altijd beter kan, dat het altijd voor verbetering vatbaar is, dat dat ook gaat gebeuren, dat de aanbevelingen zoals die door de Rekenkamer zijn gedaan ook door ons onderschreven worden en dat we er ook GS op gaan controleren dat die aanbevelingen ook uitgevoerd worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn er interruptievragen begrijp ik hier allemaal. De heer Thewissen, dan de heer Heldens en dan de heer Van Caldenberg.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor mevrouw Voncken van het CDA iets zeggen over de schijn van en dat we daar weinig mee kunnen. Volgens mij is een andere manier om te zeggen de definitie van schijn van is hoe mensen iets beleven. Mag ik dan vanaf nu ook

concluderen dat het CDA tegen elk belevingsonderzoek zal stemmen, want dat heeft namelijk ook te maken met de schijn van?

De voorzitter: Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Ik weet niet of wij sowieso tegen elk belevingsonderzoek zullen stemmen, maar beleving is hoe mensen iets ervaren en natuurlijk zit dat ook in het onderwerp dat in dit rapport onderzocht is, maar waar het om gaat is dat het onderzoek gestart is vanuit een artikel in het NRC waarin gezegd werd wat in Limburg gebeurt en hoe in de Provincie Limburg oud-bestuurders ingehuurd worden dat gebeurt op een wijze en voor een opdrachtomvang die groter is dan van alle Provincies samen. Daar begon het mee over beeldvorming gesproken en schijn van. Dat is op geen enkele wijze ook onderbouwd en zelfs heeft de Rekenkamer de vergelijking niet aangegaan omdat, zoals de Rekenkamer zegt, dat onmogelijk is.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heldens.

De heer Heldens (VVD): Ja, voorzitter. Ik hoor mevrouw Voncken een aantal vragen stellen en één van die vragen daar was ik toch wel even door getriggerd. Dat is de vraag hebben we de juiste persoon of de juiste kandidaat gehad voor deze job. Was die persoon geschikt? Nu vraag ik mij af, via u voorzitter, of mevrouw Voncken van mening is dat andere eventuele goede kandidaten een faire kans gehad hebben om ook aanspraak te kunnen maken op opdrachten die hier verleend zijn. Het rapport gelezen hebbende, hoe reflecteert ze daarop?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dan doelt u op de een-op-een opdrachtverleningen vanuit het verleden die in het rapport onderzocht zijn neem ik aan?

De heer Heldens (VVD): Voorzitter, ik doel op alle constatering die in het rapport staan, dat de regels niet overal gevolgd zijn. Dus ik vraag nogmaals aan mevrouw Voncken, denkt u dat andere geschikte kandidaten een faire kans gehad hebben voor de opdrachten die verstrekt zijn.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dat weet ik niet. De schijn zou kunnen zijn dat dat niet het geval is. Dat kan ik niet ontkennen en dit is dus één van de leerpunten waar inderdaad in de toekomst beter, transparanter en opener naar gekeken dient te worden. Dat is één van de aanbevelingen.

De voorzitter: Dank u. Nee, de heer Van Caldenberg was eerst. Dan de heer Franssen.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja voorzitter, voortbordurend op wat de heer Heldens eigenlijk zei, en dan chargeer ik maar even de woorden die mevrouw Voncken sprak. Als het resultaat goed is en degene die dat gedaan heeft het goed heeft opgeleverd dan is het daarmee dus prima. Moet ik dan de conclusie trekken dat het CDA het gelijkekansenbeleid van deze Provincie aan de kant zet?

De voorzitter: Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Wij zetten helemaal geen beleid aan de kant.

De voorzitter: Dan de heer Franssen. Sorry, wilt u nog? Nee? Dat komt straks. De heer Franssen dus.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Aanvullend op de vraagstelling van de heer Heldens, staat in het rapport nadrukkelijk, en ik citeer, 'de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg geven aan dat bij opdrachten met een geraamde totale waarde van € 50.000 of meer er in beginsel drie offertes opgevraagd moeten worden.' En dit wordt terzijde geschoven want een-op-een worden er kandidaten naar voren gebracht. Hoe staat dan het CDA in deze met deze uitspraak, hetgeen wat in het rapport staat, voorzitter?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): In het rapport lezen wij inderdaad dat er in het verleden benoemingen geweest zijn die een-op-een gegund zijn, als u daarop doelt. Dat is ook onderzocht en dat is ook precies waarom de Rekenkamer aanbevelingen doet hoe je dit in de toekomst moet voorkomen. Daar hebben we ook van gezegd die aanbevelingen onderschrijven we allemaal. Je kunt wel heel lang en heel ver in het verleden blijven kijken maar daar verander je niets meer. Maar je verandert wel wat vanaf vandaag en je kunt wel zeggen in de toekomst doen we dat anders. Dat is ook waarom we die aanbeveling belangrijk vinden en over willen nemen.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog een vraag? Eerst de heer Franssen want dat gaat over hetzelfde.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Ja, ik ben blij met uw beantwoording. Dus u concludeert ook dat eigenlijk in het verleden de handelswijze niet correct heeft plaatsgevonden.

De voorzitter: Dat is geen vraag. Dan mevrouw Plusquin.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ja dank u wel, voorzitter. De heer Heldens was mij voor met zijn vraag, want ik had dezelfde vraag. Maar ik wilde toch nog even aanvullend vragen. Ik hoor u zeggen tegen schijn kun je je niet verdedigen, maar is mevrouw Voncken het met me eens dat die een-op-een gunningen dan meer dan schijn alleen is?

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Ik ben daar niet bij geweest en ik ga ervan uit dat als er een bepaalde speciale opdracht is en er is iemand op het oog die het goed zou kunnen en er vinden gesprekken plaats, dat heb ik ook zo gelezen, en je komt tot de conclusie dat de persoon die je voor ogen hebt ook de beste is op die betreffende opdracht, en het is een een-op-een situatie zonder dat er ook met anderen gesproken is, dan moet je daar heel voorzichtig mee zijn en ook goed kunnen motiveren waarom je dat doet, maar soms is dat inderdaad gewoon de beste oplossing. Dan blijft het zo, dat ben ik met u eens, dat het een motiveringsplicht is van GS om aan te geven waarom die keuze gemaakt is. Maar nogmaals, als het dan gaat over die drie dingen die ik genoemd heb, is het de juiste kwaliteit, zijn er goede afspraken gemaakt, wordt er ook geleverd en gepresteerd en is de beloning in ieder geval marktconform maar niet buitensporig, dan zou dat moeten kunnen.

De voorzitter: Dank u wel. Een wedervraag dan.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ja, voorzitter, dank u wel. Hoor ik mevrouw Voncken nu zeggen dat het prima is als er af en toe een-op-een gegund wordt zonder dat zo'n vacature of zo'n gunning breed wordt uitgezet? Hoor ik u dat nu echt zeggen, want daar schrik ik wel een beetje van?

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): U hoort mij zeggen dat dat gebeurd is. Dat hebben we kunnen lezen in de stukken. Ik probeer te verklaren waarom dat gebeurd kan zijn maar we hebben nu ook afspraken gemaakt over hoe we daar in de toekomst mee omgaan.

De voorzitter: De laatste vraag voor de heer Van Caldenberg en de heer Thewissen nog. Sorry.

De heer Van Caldenberg (SP): Mevrouw Voncken gaf aan naar aanleiding van de een-op-een benoemingen dat zij de aanbevelingen van de Rekenkamer ten aanzien van dat punt zou overnemen. Ik ben even benieuwd welke aanbeveling zij dan precies bedoelt?

De voorzitter: Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Ik denk dat het in meerdere aanbevelingen terug te vinden is. Bijvoorbeeld in drie komt het terug en in vier. Volgens mij zijn er meerdere aanbevelingen waar inderdaad gewaakt wordt dat een-op-een benoemingen zonder motivatie niet kunnen gebeuren.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Thewissen nog.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter mag ik nog een vervolgvraag zetten, want ik vraag me dan af we kunnen dat overnemen en dan moeten we waken dat dat niet gebeurt, maar hoe doet het CDA dat waken dan?

De voorzitter: Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Er is nog altijd een verantwoordelijke die we daarop kunnen aanspreken, en als er vermoedens zijn en je wilt daar graag meer duidelijkheid over hebben of je vindt dat er te weinig transparantie is geweest, dan is ook onze rol als controlerend orgaan om daar ook de verantwoordelijke op te bevragen en de motivering daarvan te vragen. En mocht blijken, want dat is denk ik waar u naartoe wilt, dat u vindt dat er toch te weinig transparantie of eerlijkheid is geweest, dan hebben we natuurlijk ook als Provinciale Staten een rol op hoe wij omgaan met de mensen die namens ons dit soort werkzaamheden uitvoeren.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Thewissen.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor mevrouw Voncken net zeggen met betrekking tot een-op-een benoemingen 'ik was er niet bij' en dat zij dan aanneemt dat het wel goed gaat. Nu is mijn ervaring dat aannames leiden tot teleurstellingen en ik heb dan ook een vraag.

Is mevrouw Voncken het dan met mij eens, met deze aanname dat het allemaal wel goed gaat, dat zij de controlerende taak die wij hebben op dit dossier dan wel heel erg makkelijk opvat?

De voorzitter: Dat is een vraag. Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Die controlerende taak is een serieuze taak. Dat is ook precies waarom we aan de Rekenkamer gevraagd hebben naar aanleiding van berichtgeving uit de krant waar het gaat over beeldvorming om daar onderzoek naar te doen. Dat onderzoek is uitvoerig gebeurd. Daar is een jaar aan gewerkt en er liggen heel veel stukken. Ik wil daarmee niet zeggen dat in het verleden altijd alles goed gegaan is. Helemaal niet. Maar nogmaals, en dat heb ik ook gezegd, je kunt het verleden niet veranderen. Je kunt er wel van leren voor de toekomst. Dat is wat wij hier doen en dat is wat wij uitspreken dat we dat belangrijk vinden.

De voorzitter: Ik geef het woord voor nog één interruptie van de heer Heldens en dan gaan we naar de volgende spreker, want anders bent u al uw eigen bijdrage aan het lezen. De heer Heldens nog.

De heer Heldens (VVD): Ja, voorzitter, geen eigen bijdrage maar wel echt nog een vraag aan mevrouw Voncken naar aanleiding van haar vurig betoog dat het onze taak en verantwoordelijkheid is om verantwoordelijken daarop te bevragen om die controlerende taak uit te voeren. Misschien even voor de verheldering een vraag. Waar en hoe heeft het CDA die taak de afgelopen jaren laten we zeggen vijf jaar uitgevoerd? Kunt u daar een paar voorbeelden van geven van hoe u dat in de praktijk toegepast hebt?

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Die voorbeelden heb ik zo niet paraat. Als u die graag wilt hebben dan zorg ik dat u die nog krijgt.

De heer Heldens (VVD): Als ik die schriftelijk mag krijgen zou ik dat zeer waarderen.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Daar gaan we voor zorgen.

De heer Heldens (VVD): Dank u.

De voorzitter: Dan ga ik naar de heer Kuntzelaers, aansluitend de heer Van Caldenberg van de SP. Eerst de heer Kuntzelaers van de Partij van de Arbeid.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank je wel. Voorzitter, genadeloos kritisch. Ik geloof dat dat een gezonde houding zou moeten zijn voor een controlerend orgaan zoals het onze. En dat heeft niet te maken met het feit dat je geen mededogen moet hebben met mensen die je probeert te onderzoeken of te controleren, maar wel dat je niet moet schromen om harde, eerlijke vragen te stellen in een proces, zeker als het gaat over integriteit. En het is een langlopend proces, een proces dat we met elkaar al vele jaren aan het doorlopen zijn, een zelfreinigend proces hoop ik, en het eerlijke antwoord is ook dat het een proces is dat langzamerhand wel degelijk beter gaat. Ik geloof dat dat ook een eerlijke conclusie naar elkaar toe is. We zien wel degelijk verbeteringen in de afgelopen jaren als het gaat over de manier waarop er gehandeld wordt rondom integriteit. Het is nog niet perfect, verre van zelfs. Er gebeuren nog steeds zaken die niet de manier en niet de oplossing zijn zoals de Partij van de Arbeid die graag zou zien

en ook hopelijk zoals de Staten straks zal bevestigen dat dat niet de weg is tot nu toe in ieder geval die we hebben bewandeld dat dat de juiste is, maar dat de aanbevelingen vanuit de Zuidelijke Rekenkamer in ieder geval handvaten bieden om een stap verder te maken. In 2016 was het eenzelfde combinatie vanuit de krant, de journalisten die een analyse maakten van benoemingen die hier in het pand plaatsvonden, waar wij het als Staten achteraf unaniem mee oneens bleken te zijn. Het was een start waarin GS een opdracht kreeg om integriteit op een andere manier op te pakken en dat is voor een deel gebeurd. In dat proces zaten veel haken en ogen, ook aan onze eigen kant, ook altijd kritisch blijven naar je eigen positie. Waar had je zelf alert op moeten zijn, waar hadden wij de vinger beter aan de pols moeten houden? En op het moment dat je een document niet gezien hebt, onder een stapel van 50 andere ingekomen stukken in de Kerstvakantie, dan moet je je dat zelf aanrekenen in de eerste plaats en in de tweede plaats moet je dan het College aanspreken op een belofte die ze gedaan hadden om het naar jou toe te sturen en het jou actief aan te bieden. Maar dan moet je geen discussie voeren over hoe de procedure gaat maar het gaat om het resultaat dat je met zijn allen bereikt. In 2019 werd wederom een artikel gepubliceerd in het NRC, in dagblad De Limburger, waar we weer met zijn allen aan het denken gezet werden. Weer werd gesteld er is in Limburg iets aan de hand wat anders is dan anders, in ieder geval in vergelijking tot de rest van het land, en ook wat hier intern tot verduidelijking of verheldering zou moeten leiden.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Dank u wel, voorzitter. Ik vind het wel een interessante opmerking want de Zuidelijke Rekenkamer heeft getracht aan de voorkant te kijken naar welke variabelen je kunt kijken om die vergelijking te maken, maar de krant is het blijkbaar wel gelukt om te constateren dat het hier anders gaat dan in andere Provincies of begrijp ik uw woorden dan verkeerd?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ik begon mijn betoog mijnheer Claassen, via u voorzitter, met de woorden genadeloos kritisch. En dat betekent dat zelfs als er iets wordt gepubliceerd waar je aan kunt twijfelen of het zo is, of wat achteraf nu blijkt niet te staven is, of in ieder geval door de Zuidelijke Rekenkamer niet te staven blijkt, dat wij zeer kritisch moeten zijn en niet de aannames moeten doen het zal wel meevallen, het komt allemaal wel goed. Nee aan ons is de taak om te stellen dat als dit wordt beweerd dan gaan wij dat onderzoeken. En op dit moment concludeert de Zuidelijke Rekenkamer eenvoudig op de basis van de informatie die zij kunnen verwerven 'wij kunnen niet staven of het waar is of niet.' En daarmee wil ik als politicus in ieder geval en wij als partij ook daar geen oordeel aan koppelen, want dat betekent niet dat je in een vernietigend oordeel moet zeggen wij doen het slechter, want ik neem niet de krant als basis van de enige waarheid. Nee, in dit geval is het Rekenkamerrapport leidend, maar ik vind dat wij scherp moeten blijven. Wij zullen altijd moeten blijven doorvragen. En de conclusies die het onderzoek van de Zuidelijke Rekenkamer meebrengt over tal van verbeterpunten die we nog hebben met zijn allen, en ook waar we zelf dus nog meer aandacht en nog meer energie in kunnen steken om te zorgen dat die integriteit hier in de Provincie Limburg verbetert, dat is de waarde van genadeloos kritisch zijn met zijn allen, naar elkaar, naar het bestuur, naar iedereen.

De voorzitter: Ik vraag even of de interruptie afgelopen is of dat de heer Claassen nog een vervolgvraag heeft.

De heer Claassen (PVV): Ja, het is een vlammend betoog op mijn vraag maar mijn vraag was, en dan refereer ik naar wat u zei, dat de krant op dat moment constateerde dat het hier anders ging dan in andere Provincies. En mijn vraag is. De Zuidelijke Rekenkamer is het niet gelukt om die variabelen te kunnen bedenken maar de krant blijkt wel. Dan was mijn vraag hoe ziet u dat dan dat de krant blijkt, want u geeft het zelf aan, die afweging wel heeft gemaakt om dat oordeel te kunnen vellen? Waarop is dat dan gebaseerd?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Jazeker. Ik heb het artikel gelezen wat de Limburger en het NRC destijds gepubliceerd hebben. Ik heb het Zuidelijke Rekenkamerrapport daarnaast gelezen. Als ik beide bronnen naast elkaar moet wegen, dan zou ik geen oordeel willen vellen over de manier waarop in dit huis gehandeld wordt ten opzichte van andere Provincies. Daar ga ik geen negatief oordeel naar GS toe over vellen. Dat betekent dus dat ik het Zuidelijke Rekenkamerrapport zwaarder weeg dan het artikel in de krant. Dat neemt niet weg, omdat er geen aantoonbare meetbare verschillen door de Zuidelijke Rekenkamer naar boven toe zijn gebracht, dat je niet altijd nog kunt wachten. Komt er nog nieuwe informatie et cetera? Dat is dat stukje genadeloos kritisch blijven. Je moet altijd open blijven staan voor eventueel veranderende informatie, eventueel aanvullende informatie. Voor nu is er naar het oordeel van de Partij van de Arbeid geen reden om naar Gedeputeerde Staten of hier in de Provincie te oordelen dat wij het slechter gedaan hebben of anders gedaan hebben dan in andere Provincies. Dat betekent wel dat we een hele serie aan aanbevelingen hebben liggen die de integriteit hier in de Provincie kunnen verbeteren en dan ligt de bal weer bij ons. Die moeten wij ook oppakken en ik heb het gevoel dat bij Gedeputeerde Staten diezelfde boodschap ook binnen is gekomen. En ik zou heel blij zijn als we het voorstel uit de commissie volgen, waarin we jaarlijks dat debat met elkaar gaan voeren, waarin we jaarlijks met elkaar durven discussiëren over wat dan integriteit is, wat de actuele stand van zaken is op basis van hoe zijn we dit jaar omgegaan met integriteit, welke selectie- en benoemingsprocedures zijn er geweest en is dat naar wens van ons en de samenleving. En ik hoop daarmee dat we een stap maken naar het continu scherphouden van dit proces, niet alleen in een commissie integriteit die in de anonimiteit en in de beschermde, geheime, vertrouwelijke omgeving acteert, maar juist in de openbaarheid naar de Limburgers toe om te laten zien dat het ons serieus is om transparant te zijn.

De voorzitter: Punt, want de heer Van Caldenberg zit al een tijdje te wachten. De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, in de richting van de heer Kuntzelaers. Vindt de heer Kuntzelaers het voldoende om alleen maar met elkaar over het thema te blijven discussiëren of zegt de heer Kuntzelaers ik zou ook nog liever een stap verdergaan en met elkaar ook op een gegeven moment concluderen en daar waar nodig acteren, want alleen maar ieder jaar met elkaar erover praten verandert op zichzelf natuurlijk niets.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Voorzitter, wij hebben als Provinciale Staten te allen tijde het recht om een conclusie te trekken, om een oordeel te vellen en om zelfs een opdracht uit te zetten. Dus die taak die wij hebben die is ons altijd gegeven. Laat ik het zo zeggen. Dus op het moment dat wij met elkaar discussiëren en daar een conclusie aan verbinden, dan neem ik niet anders aan dan dat wij zorgen dat dat ook gerealiseerd wordt. Als wij willen dat iets verandert, omdat het daarmee transparanter, eerlijker of

meer integer wordt, dan gaan wij dat doen, dan kunnen we dat doen en laten we dat dan ook vooral doen nu maar ook in dat debat dat nog hopelijk gaat komen.

De voorzitter: U mag verder.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Eén van de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer gaat over de positie van de commissie integriteit in dit pand. Het is een zeer groot goed dat wij die stap genomen hebben om een commissie integriteit te hebben. Daarmee hebben we een invulling gegeven aan een dilemma of een vraagstuk en ook aan vertrouwelijke dilemma's die we met elkaar kunnen delen. Echter we hebben het daarmee ook een soort van weggeorganiseerd binnen onze Provinciale Staten naar een selecte groep die met elkaar discussie voert over de dagelijkse integriteitsvraagstukken waar je mee worstelt als provinciale overheid. Ik zou dan ook willen kijken of we naar een manier kunnen zoeken waarin dat debat dat je met elkaar zou kunnen voeren jaarlijks niet een debat is van de Staten maar van een totale commissie van integriteit, waarin je dus met zijn allen ook voelt dat je onderdeel bent van die commissie en van die integriteit omdat het niet alleen maar in de geheimheid en in de vertrouwelijkheid hoeft waarmee dus ook die openheid en transparantie van die commissie misschien wat meer geborgd kan worden. Tot zover de eerste termijn voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Kuntzelaers. Het woord is aan de heer Van Caldenberg van de SP en aansluitend de heer Claassen.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dank u wel. Bespreek binnen Provinciale Staten de betekenis van transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de rol van GS en de CdK, zomaar een aanbeveling, en leg de mores die daaruit voortkomen vast, een belangrijke aanbeveling uit het rapport van de ZRK, een aanbeveling die we niet zomaar voor kennisgeving met zijn allen moeten aannemen en ook niet zomaar gratis moeten overnemen met zijn allen. Nee, we moeten die juist analyseren en als Provinciale Staten moeten we vervolgens met die analyse ook iets doen. Als we die analyse beginnen dan begint dat met reflecteren, reflecteren door jezelf en anderen een spiegel voor te houden, en alleen al daarom is het goed dat de journalistiek ons met enige regelmaat scherphouden, want zouden we er namelijk anders vandaag over hebben gepraat? Wat denkt u? Dat Koopmans er slapeloze nachten aan overhield is trouwens ook goed. Niet omdat ik hem zijn nachtrust niet gun. Nee. Maar omdat het juist insinueert dat de reflectie op het handelen van het College in gang is gezet, nog niet voldoende maar toch. Laten we zeker de positieve zaken niet vergeten. Maar er is nog onvoldoende zelfreflectie zo concludeerde de Rekenkamer en dat is ook de indruk van onze fractie na de commissievergadering. Als journalisten of de Rekenkamer je een spiegel voorhouden dan zie je een bepaald beeld en dat beeld kan je bevallen of niet. Dat kan natuurlijk allemaal. Maar je kunt niet de spiegel de schuld geven van wat je daar ziet. Het beeld wat je ziet is toch echt dat wat je zelf hebt gecreëerd. Er werd in de commissie wel nog een poging gedaan om de journalisten de schuld te geven door te beweren dat zaken in artikelen onjuist waren, maar bij doorvragen naar welke feiten dit dan waren bleef het stil, zowel van de kant van het College als van de kant vanuit de PVV. Onze fractie heeft toen gekozen om de documentatie zelf maar op te vragen om te kunnen vaststellen of de feiten zoals ze genoemd zijn in de artikelen kloppen en die feiten kloppen, stuk voor stuk. Het beeld dat in de spiegel te zien is kan je niet bevallen maar dat is wel opgebouwd uit de feiten die zelf zijn gecreëerd. Voorzitter, specifiek de kwestie Verhagen noem ik het maar even. De Gouverneur wist ervan bleek in de commissie en van het complete CV en desondanks,

was de reactie, heeft het College een afweging gemaakt om toch over te gaan tot benoeming en daarover heb ik wel vragen. Want zou u me kunnen uitleggen waarom het volgens u kan dat iemand namens de Provincie gesprekken gaat voeren met het bedrijf waar hijzelf als adviseur actief is. En dan bedoel ik niet de reden waarom u hem wilde hebben of de reden waarom hij geschikt bevonden werd. Nee, wat ik wil weten is hoe u de afweging heeft gemaakt dat dit volgens de regels die wij kennen kon. Hoe bent u tot die conclusie gekomen? Neemt u ons als Staten daar eens even in mee. Voorzitter, de hierboven genoemde feiten komen uit een WOB-verzoek gedaan door de Limburger en de NRC, maar om als Statenlid die informatie boven tafel te krijgen dat valt nog niet zo mee. Je krijgt een brief waar op de allerlaatste pagina staat dat als je info wilt dat je daarom moet vragen. En als je er in de commissievergadering dan om vraagt krijg je in de eerste termijn geen antwoord en in de tweede termijn is het antwoord je krijgt de stukken wel. En dan krijg je een paar dagen later de stukken, helaas onvolledig, en dan moet je wederom vragen en dan krijgen we uiteindelijk gisteren nog 125 extra pagina's toegezonden. Dit is niet zoals wij transparantie voor ons zien, zeker niet van openbare informatie. We krijgen uiteindelijk de stukken wel maar zeer passief en dat moet makkelijker kunnen. Vandaar dat we ook vragen om WOB-verzoeken gewoon op de website te publiceren als dat gebeurt en daarom dienen we een motie in, immers ook gebruikelijk in andere Provincies en bij ministeries. En dan het beeld dat er in Limburg bevriende partijgenoten baantjes toegeschoven krijgen. Dat is een beeld. Dat is misschien niet helemaal vastgesteld op basis van feiten, maar dat beeld is er en dat moet veranderen, het beeld maar ook de praktijk, want als het zo vaak afwijkt van de regels dan werk je het beeld in de hand. En dus moet je om het beeld te voorkomen de praktijk aanpassen. Daarom trekken wij als Staten, als het aan onze fractie ligt, de teugels wat aan. Een-op-een benoemingen moeten mogelijk blijven, maar wel met toestemming vooraf van Provinciale Staten. Want als er daadwerkelijk maar één iemand in de hele wereld geschikt is om de functie te doen die wij vragen, dan moet het College van GS Provinciale Staten daar ook met gemak van kunnen overtuigen. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Caldenberg. Dan is het woord aan de heer Claassen van de PVV, aansluitend de heer Van Wageningen.

De heer Claassen (PVV): Dank u wel, voorzitter. Het vraagstuk of het Provinciebestuur met name in de periode voor 2019 integer heeft gehandeld heeft de gemoederen hier, maar vooral in de media nogal beziggehouden. Gedeputeerde Koopmans refereerde daar al naar toen het College het aantal WOB-verzoeken van de NRC en van de Limburger al zag toenemen. En het was niet geheel toevallig dat juist op de eerste dag van het extraparlamenteair College de krant berichtten over de klusjesmannen en dat uitgepakt werd met de motie die in eerste instantie de insinuerende titel Palermo aan de Maas droeg. Maar dat neemt niet weg dat de opdracht aan de Statenleden is om continu bestuurders te controleren op het uitvoeren van de gestelde kaders en het doen van een soortgelijk onderzoek is nu gedaan door de ZRK en dat behoort daar dus ook toe. Dat is prima en dat is ook de reden dat onze fractie toentertijd ook voor de onderzoeksopdracht heeft gestemd. Dit betekent dan ook, voorzitter, voor onze partij, dat de uitkomsten van dit onderzoek en het oordeel over de uitkomsten van het ZRK-rapport van het College van Gedeputeerde Staten zorgvuldig zijn gewogen en we ons dus nu ook op niets anders kunnen baseren dan op de gegevens die we als Provinciale Staten voor ons hebben liggen. Tegen deze achtergrond, met de kennis die we nu hebben, voorzitter, maken we ons ook zorgen, zorgen nu dat onderzoek afgerond is en de huidige uitkomsten helder zijn, of de politiek op basis van die waarheidsvinding open en oprecht de juiste vervolgstappen kan en wil nemen en voor altijd het verleden

met betrekking tot dit onderwerp los kan laten maar vooruit wil kijken, zorgen voorzitter, omdat gehoord de vorige beraadslagingen tijdens de commissievergaderingen, er partijen zijn die in de vraagstelling nog steeds, ondanks de klip en klare uitkomsten van het rapport, tendentieuze woorden blijven gebruiken. Gaat het College die wantoestanden nu wel aanpakken? Gaat het College de wantoestanden voorkomen? Dat zijn vragen die gesteld blijven worden. En op hun website van de fractie van deze Staten lezen we jammer genoeg nog steeds na onthullingen in de Limburger en NRC over de schending van de aanbestedingsregels en het schenden van de gedragscode en, een stukje verderop, er liggen stevige aantijgingen over het handelen van het College en de Gouverneur, terwijl het Zuidelijke Rekenkamerrapport nu ondertussen aantoont dat dat niet zo is. En het doel van Provinciale Staten is dat we de Limburgse politiek transparanter maken.

De voorzitter: De heer Heldens even voor een interruptie.

De heer Heldens (VVD): Voorzitter, waar leest de heer Claassen in het rapport dat de aanbestedingsregels niet geschonden zijn?

De heer Claassen (PVV): Er staat volgens mij, zoals ik het interpreteer, in het rapport dat de afspraken zoals die er zijn om dat te doen dat die conform deze regels zijn uitgevoerd. Dus zijn ze conform de regels zoals die er zijn niet geschonden.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Maar toch blijven we lezen op sommige websites van partijen dat dat wel nog steeds het geval is en dat is het punt dat ik wilde maken.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg nog.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, gaat de heer Claassen ontkennen dat de krantenartikelen in het NRC en in de Limburger geschreven zijn, want daar staan ze in. U zegt er zijn geen aantijgingen gedaan. Ja, die zijn wel degelijk gedaan. Gaat u nu ontkennen dat die artikelen bestaan?

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Kunt u uw vraag herhalen want dit ging even snel.

De voorzitter: Dan weer de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, de heer Claassen is zijn betoog aan het houden en zegt dat de aantijgingen niet bestaan. De vraag is dus ontkent hij dat die artikelen zijn geschreven, want daar staan de aantijgingen in en dus bestaan ze.

De heer Claassen (PVV): Ja, dat is waar. Aantijgingen die bestaan en die aantijgingen zijn ook het onderdeel van de schijn waar wij het hier ook over hebben. Zo lees ik een heleboel bladen waarin het

gaat over aantijgingen, maar ik hoop ze zo weinig mogelijk te lezen in de journalistiek omdat die moeten gaan over feiten en hoor en wederhoor en daar was nauwelijks sprake van.

De voorzitter: De heer Claassen kan verder. Sorry, de heer Van Caldenberg heeft nog een vervolgvraag.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, nu vraag ik mij toch af welke feiten. Ik ga het nog een keer vragen. Klopt het dan niet? En op basis van wat baseert de heer Claassen de uitspraak dat er geen hoor en wederhoor is gedaan? Ik heb volgens mij een aantal mensen uitgebreid geciteerd gezien over wat hun rol daarin was. Dus welke feiten klopten niet en waar baseert de heer Claassen op dat er geen hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden.

De heer Claassen (PVV): Weet je, ik kan dat hele rapport weer langs de krantenartikelen gaan leggen. Ik denk dat dat weinig zin heeft, maar een voorbeeld is dat het gaat om geldgraaiers, dat zijn krantenkoppen geweest, dat dat niet aan de orde is. Dus is dat ook geen feit en het komt ook niet naar voren uit het Zuidelijke Rekenkamerrapport.

De voorzitter: Dan nog de heer Van Caldenberg voor een laatste vraag.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dan zou ik graag de heer Claassen mij dat artikel willen laten zien waar dat staat.

De voorzitter: Oké. De heer Claassen kan verder.

De heer Claassen (PVV): Voorzitter moet dat nu? Schorsen we daarvoor of kan ik door?

De voorzitter: Nee, nee, nee. U mag rustig verdergaan. Dat kan ook in de pauze.

De heer Claassen (PVV): Maar voorzitter, het doel van Provinciale Staten is dat we de Limburgse politiek transparanter maken en wat onze fractie betreft ook transparant houden en dit afzettend tegen de aanhoudende insinuaties hoe geraken we dan ook echt verder? Voorzitter, de PVV wil echt verder en zoals in de commissievergadering aangegeven samen met de andere partijen en met het College een manier vinden om het aanbestedingsbeleid en de keuze voor welke persoon dit het beste kan uitvoeren zo helder mogelijk maken en de verwachte projectuitkomsten van tevoren kaderen om te kunnen controleren. Dit brengt de PVV-fractie bij de uitwerking van de toezeggingen vanuit de Statencommissie door het College en wil enkele daarvan onder de aandacht brengen. Wij zien met vertrouwen het geactualiseerde beleidskader selectie en benoemingen op basis van de uitkomsten van het ZRK-rapport tegemoet en zullen daar in het debat t.z.t. onze inhoudelijke bijdrage aan leveren. Aan de gedragscode integriteit wordt momenteel gewerkt, gefinetuned zullen we maar zeggen. Hierin wordt de draaideurbepaling verder gedefinieerd. Ook hiervoor geldt dat we deze uitwerking ergens in november als fractie zullen beoordelen. Met name zijn we benieuwd welke criteria verbonden worden aan die beperking maar ook welke criteria opgenomen worden om nu te voldoen aan die draaideurmaatregel. Het jaarlijkse integriteitsdebat in combinatie met het integriteitsverslag. Indien dit een oprecht debat kan zijn waaruit we als Provinciale Staten leringtrekken en elkaar niet afrekenen en dat de uitkomsten onderdeel zijn van

onze moresprudentie, kan de PVV-fractie deze interventie zeker ondersteunen, maar op welke wijze we die uitkomsten vastleggen zonder alles in beton te gieten dat bleef in de uiteenzetting in de brief van Gedeputeerde Staten nog ongewis. Mogelijk dat het College en/of andere partijen hier een zienswijze op hebben. Dan horen we dat graag maar ook van u ambtgenoten. Het onderwerp transparantie, werkwijze en inkoop- en opdrachtverlening: Ja, voorzitter, dit is denken wij de ruggengraat van het hele thema vandaag. Echter in de algemene bewoordingen zoals het er nu staat is het lastig concreet voor te stellen wat er dan moet gebeuren. Het College zal ons 1 februari '21 hierover informeren. Ons advies, voorzitter, aan het College is ga voor 1 februari ook in gesprek met de fracties hoe zij deze punten voor verbetering verder geoperationaliseerd zouden willen zien. Tot slot, de inzet van betrokken ex-politici. In de commissievergadering heeft onze fractie gewezen op de maatschappelijke effecten van de vaak ongenueanceerde en onjuiste berichtgeving in de media, hier in huis en zelfs van de vooringenomenheid van minister BZK. Tijdens die vergadering werd door het College en de Gouverneur al aangegeven het te betreuren dat dit negatieve effect ontstaan is jegens de ex-werknemers van deze Provincie. En ja, voorzitter, politici moeten een dikke huid hebben voor opinie uit het publieke domein. Maar voorzitter, sommige van de betrokken personen waarover de media en enkele partijen tendentiekus volgens onze fractie hebben bericht waren op dat moment geen politici meer. Zij waren burgers, werknemers, en voerden geen politieke functie uit. Dus als PVV-fractie vinden wij het dan ook meer dan terecht dat het College en de Gouverneur toegezegd hebben hierop vandaag terug te komen. We zijn dan ook benieuwd welke concrete stappen het College ondertussen heeft genomen en welke concrete stappen men gaat ondernemen richting de betrokken werknemers en richting minister BZK. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Er is nog een vraag van de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, voorzitter. Dank u wel. Ik was de vorige keer al een behoorlijk beetje verbaasd door de schaderegeling voor oud-politici die de PVV in het leven dreigt te roepen. Ik heb nog even een verkennende exercitie gedaan om te kijken hoeveel van die mensen dit hebben ervaren als enorm kwetsend of een aanslag op hun integriteit. Ik ben heel benieuwd want ik kan dus niet de voorbeelden vinden. Ik ben heel benieuwd waar de PVV die serie gekwetste mensen gevonden heeft.

De voorzitter: Ik stel voor geen namen te gaan noemen.

De heer Claassen (PVV): Ja, precies, voorzitter. We gaan natuurlijk hier niet over personen spreken. Ik heb dat in de commissie ook al eerder aangegeven richting de SP dat het niet netjes is om over de mensen te praten zonder dat ze er hier bij zijn maar we hebben het hier over een groep mensen die aangegeven heeft hier last van te hebben. Ik wil even nog wel duidelijk maken dat ik geen schaderegeling wil want ik denk dat onze partij de laatste is die nog extra geld wil uitgeven momenteel ergens aan. Dus het gaat niet over de schaderegeling maar het gaat om wellicht bewoordingen of een geste. Ik weet niet waar het College mee gaat komen. Daar zijn we benieuwd naar, maar zeker geen schaderegeling.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel.

De voorzitter: Dat was het? Nog een vraag van de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, Geert heeft mij gebeld en hij wil zijn PVV terug. Dus de vraag is kan de heer Claassen hem helpen?

De voorzitter: Ik heb dat laatste even niet gehoord. Sorry.

De heer Van Caldenberg (SP): Geert heeft gebeld en hij wil zijn PVV terug en de vraag is of de heer Claassen hem kan helpen.

De heer Claassen (PVV): Ik krijg net een... Wacht even. Hier staat dat hij u geen berichtje heeft gestuurd, mijnheer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ik heb hier toch echt een bericht van Geert.

De heer Claassen (PVV): Dat zal dan Geert Frische zijn.

De voorzitter: Dat zal Geert Frische zijn. Ja. Oké, helder.

De heer Claassen (PVV): Maar het is niet mijn Geert.

De voorzitter: Volgens mij is dat de katholieke humor, maar ik ga eerst even naar mevrouw Jetten. Zij had zich nog gemeld.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor de PVV een aantal keren het woord tendentiekus zeggen en ook dat een groep mensen weggezet wordt. Ik heb in het verleden zeer regelmatig meegemaakt dat de PVV zelf tendentieuze vragen stelt maar ook groepen mensen wegzet als groep. Dus ik wil de PVV verzoeken om in de toekomst, hoe zal ik dat zeggen, met dezelfde coulance om te gaan met die groepen mensen.

De heer Claassen (PVV): Als die groepen zich gedragen zullen we dat zeker doen.

De voorzitter: De heer Heldens.

De heer Heldens (VVD): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb nog een vraag aan de heer Claassen, terugkomend op zijn stelling dat er geen sprake is geweest van schending van de aanbestedingsregels. Op pagina 14 van het rapport lees ik letterlijk 'bij alle door de Rekenkamer nader onderzochte opdrachten hebben GS gebruik gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels.' Dan iets verder lees ik 'bij twee van de drie geselecteerde benoemingen is de benoemingsbrief pas opgesteld en ondertekend na het ingaan van de periode waarop de werkzaamheden betrekking hadden. Overeenkomsten bij opdrachten worden over het algemeen met terugwerkende kracht opgesteld. Ze worden ondertekend nadat de uitvoering al is begonnen of in een enkel geval zelfs als de opdracht al is afgerond.' Hoe kunt u dan stellen dat er in lijn gehandeld is conform de aanbestedingsregels?

De heer Claassen (PVV): Voorzitter, de eerste is dat men onderbouwd afgeweken heeft. Dus ik denk dat het een opdracht aan ons is om hiernaar te kijken of die regel nog wel oké is of dat we die moeten gaan

verbeteren. Ik voel dat zeker. Als het gaat over zeg maar het juridisch klaarmaken van een opdracht en de ondertekening, daar zijn we het wel mee eens. Dat is van de 2500 gevallen twee keer gebeurd, maar dat is wat ons betreft twee keer te veel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan nog de heer Thewissen. Sorry, eerst de heer Heldens nog.

De heer Heldens (VVD): Nog één korte vervolgvraag. Dus als ik de heer Claassen goed begrijp dan is hij ook van mening dat nu die ruimte voor GS te ruim is want als je onderbouwd afwijkt van regels dan is het geen schending van regels maar een afwijking van regels en die afwijkingsmogelijkheid die moeten we beperken.

De heer Claassen (PVV): Ja, voorzitter. Laat ik het zo zeggen. Ik denk dat we er met zijn allen goed naar moeten kijken en wat dan ook het effect daarvan is. Maar als dat bijdraagt aan een helderder beleid en dat daar niet nog allerlei andere rare effecten aan zitten, die ik in ieder geval nu niet kan overzien, dan deel ik die mening met u. Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Thewissen nog.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Dank u wel, voorzitter. Ik heb de heer Claassen horen zeggen, net zoals het CDA, dat we het verleden niet kunnen veranderen. Wij lezen echter ook in het ZRK-rapport dat de desbetreffende verantwoordelijken daar juist heel goed in zijn om achteraf stukken in orde te maken. Dus is de heer Claassen het met mij eens dat de verantwoordelijken heel goed zijn in het voorspellen van het verleden? Dat is de eerste vraag. En op de tweede plaats hoor ik u, net zoals in de commissie, ook aangeven dat u het hebt over de Provincie als werkgever en de desbetreffende persoon als werknemer. Ik mag hopen dat dat niet zo was want volgens mij is er sprake van een opdrachtgever en een opdrachtnemer en hebben mensen dat op persoonlijke titel gedaan. Bent u zich daarvan bewust als dat een werknemer- en werkgeverrelatie was dat de fiscus daar ook wel in geïnteresseerd zal zijn?

De heer Claassen (PVV): U moet wel begrijpen dat ik dat bedoel als een metafoor. Je geeft een opdracht en iemand werkt voor jou en dat is toch dat je werk geeft en de ander dat werk neemt. Het is niet zo dat je volgens de CAO dan die juridische verplichtingen hebt over en weer, als werknemer en werkgever, waar u naar verwijst. Dus dat is even de nuance die ik wil aanbrengen. Verder zou ik nog willen reageren als dat mag op dat achteraf corrigeren. Daar heb ik net bij de VVD ook antwoord op gegeven en in het onderwijs kennen we ook zoiets als zeg maar feed forward en feedback en reflectie tijdens en reflectie na en ik denk dat als we tijdens het proces de dingen nog hebben aangepast dan was dat ook een vorm van reflectie maar volgens mij niet altijd dan de juiste.

De voorzitter: Oké, dank u. Dat was de vraag? Wilt u even de microfoon goed zetten want anders kom ik helemaal in de war. We gaan naar de heer Van Wageningen van D66, aansluitend mevrouw Jetten van GroenLinks.

De heer Van Wageningen (D66): Dank u wel. In een ideale wereld zou de Provincie Limburg de beste persoon voor een opdracht kiezen en in een ideale wereld zou dat geen vragen oproepen, ook niet als die beste persoon een ex-politicus zou zijn. D66 wil uiteindelijk toe naar die ideale wereld, maar we leven

er nog niet in. Het zal hard werken worden om er te komen. Transparantie is nodig en ik geef alvast een compliment aan de heer Van Caldenberg om namens de SP die transparantie te bewerkstelligen. In antwoorden waar het College naar transparantie gaat verwijzen, zou ik ook graag wel de voorbeelden van de heer Van Caldenberg aan de orde willen zien. Maar transparantie is nodig want de integriteit gedijt bij transparantie en zolang de integriteit van de Limburgse politiek nog niet boven alle twijfel is verheven, leven we wat D66 betreft in een glazen huis. Wat ons betreft geven we maximaal inkijk in hoe onze aanbestedingen tot stand komen en de bewijslast dat een ex-politicus het meest voor een opdracht in aanmerking komt ligt hoger dan voor een niet-politicus. Ideaal is dat niet maar het past bij de echte wereld waarin wij leven. D66 doet er niet verongelijkt over. De vraag is hoe we vertrouwen kunnen winnen. D66 wil in het offensief en niet in de verdediging wat dit betreft of zoals Marlou Jenneskens in de commissie zei van verantwoording naar verandering. We beschouwen het voorliggende rapport van de Zuidelijke Rekenkamer en de aanbevelingen die erop zijn gebaseerd als een stap in de goede richting. D66 is ervoor dat we ze vaststellen en naleven. En aanbeveling 5 luidt 'bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en de voorkeuren ten aanzien van de rol van GS en de CdK...' Welnu, ik heb nog 30 seconden of zo, en we zijn nu toch bij elkaar, D66 vindt het niet integer om goedbetaalde en weinig eisende opdrachten aan een politieke vriend te gunnen. D66 vindt het wel integer dat een politiek heikele klus aan een persoon wordt opgedragen waar GS zich politiek vertrouwd bij voelt. De belangen van opdrachtgever en opdrachtnemer horen gelijk te zijn. Dat beschouwen we niet als belangenverstrengeling maar het heeft wel de schijn. Dat zeg ik alvast voor de interruptie.

De voorzitter: Ja, punt, en dan komt de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Luisterend naar de woorden van de heer Van Wageningen, wat is dan een politiekgevoelige klus waarvoor een oud-politicus wat u betreft dan ingezet zou moeten worden, want u kunt zich voorstellen dat zo'n situatie zich voordoet. Ik weet niet wat u daar dan precies mee bedoelt?

De voorzitter: De heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Medewerking van het bedrijfsleven moet ergens voor gevraagd worden. We hebben beleid en medewerking van het bedrijfsleven is belangrijk. Dan lijkt het me logisch dat we iemand zoeken die het vertrouwen van het bedrijfsleven opwekt. We denken ook dat het belangrijk is dat hij de visie deelt van waaruit dat beleid is opgesteld. Dus daar kan ik mij voorstellen, dat ook al is hij geschikt, is hij economische goed onderlegd, heeft hij kennis van bedrijfsprocessen en van politiek in het algemeen, maar als hij niet de politieke mening deelt van degene waar deze opdracht uit voortkomt, dat hij dan misschien om die reden al minder geschikt is. Nogmaals, ik beschrijf hier een ideale wereld, waarin dit soort dingen in openheid kunnen worden gezegd. De schijn heb je tegen. Daar wil ik ook zo meteen op verdergaan in mijn betoog, maar er zitten wel nuances in. Aangezien we geacht worden om ze te bespreken, dat is aanbeveling 5, wil ik niet alleen maar de gemakkelijke dingen noemen maar ook de wat lastiger zaken.

De voorzitter: Ja, punt en dan de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, in de richting van de heer Van Wageningen de vraag als bij u iemand op sollicitatiegesprek komt, stelt u hem dan ook de vraag wat zijn politieke voorkeur is?

De heer Van Wageningen (D66): In een ideale wereld zeker niet en in de praktijk ook niet.

De heer Van Caldenberg (SP): Nee. Maakt het dan dus ook uit voor de functie die iemand hier komt bekleden en de opdracht die iemand komt uitoefenen wat de politieke voorkeur is?

De heer Van Wageningen (D66): Ja, dat kan uitmaken en laten we daar maar open over zijn. Dat kan uitmaken.

De heer Van Caldenberg (SP): Dan mag u mij dat even uitleggen.

De heer Van Wageningen (D66): Het zijn terechte vragen. Dus het is goed dat we dit bespreken, want dat is ook de bedoeling. Dat is aanbeveling 5. En ik denk dat hier een nuance in zit. Sorry, er is een interruptie op de interruptie. Nu wordt het ingewikkeld.

De voorzitter: Nee, u bent gewoon aan het woord.

De heer Van Wageningen (D66): Ik heb zojuist naar aanleiding van de interruptie van de heer Kuntzelaers, hoewel dat al moeilijk is, geprobeerd om toch de richting van een voorbeeld te geven waarin ik het mij zou kunnen voorstellen dat je iemand zoekt die je beleidsmatig en politiek ook vertrouwt voor die klus. Dat is niet iets waar we voor moeten weglopen denk ik. Dat kan voor komen.

De voorzitter: Eerst de heer Kuntzelaers en dan de heer Van Caldenberg.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter, want ik denk dat dat wel iets is waar we heel snel van moeten weglopen namelijk. Als we mensen gaan selecteren op hun politieke kleur, dat die onderdeel wordt van de manier waarop we een functie gaan invullen, dan begeven we ons op een afschuwelijk glijdende schaal. Ik zou echt willen zeggen dat je misschien politieke ervaring in zijn algemeenheid als kwaliteit zou kunnen duiden en als extra aanvulling op je competenties, maar ik zou het verschrikkelijk vinden als er hier in dit pand, of het is op een ambtenarenniveau of op een hoog politiek niveau, de politieke overtuiging van iemand een reden zou zijn om iemand af te wijzen dan wel aan te nemen. En ik hoop ook dat we dat met zijn allen hier, want u zei dat moeten we hier bespreken, dat verre van ons werpen, want dat maakt voor iedereen in dit pand namelijk het leven namelijk enorm lastig als wij politieke achtergrond gaan meenemen in sollicitatiegesprekken. Ik hoop dat we dat met elkaar kunnen afspraken hier vandaag.

De heer Van Wageningen (D66): Er is sowieso geen sprake van sollicitaties. Dit is van opdrachten. Dit is iemand die een opdracht verleent. Dat is het enige waar ik het over gehad heb. Dus op iets anders kan ik ook niet ingaan. Voor wie geschikt is voor een opdracht lijkt mij dat de politieke kleur niet op het lijstje staat maar dat er iemand gekozen wordt die je politiek vertrouwt lijkt me logisch. En het lijkt me ook zelfs dat een opdracht lastig uit te voeren is voor iemand die je niet vertrouwt.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Kijk, ik dacht dat we bezig waren met het kijken hoe we de beste kandidaat konden selecteren. Nu hoor ik dat dat in ieder geval een kandidaat moet zijn die in ieder geval vertrouwd moet worden door het College van GS. Maar hoe weten we dan dat dat dan de beste kandidaat is of dat er niet nog een betere is? Hoe weten we dat dan?

De heer Van Wageningen (D66): Het is moeilijk om te weten dat er niet een betere kandidaat is. Dat is lastig. Er zijn procedures en die moeten natuurlijk gevolgd worden en dat is helemaal onafhankelijk van de politieke kleur.

De voorzitter: Oké, dank u. Eerst nog even de heer Heldens en dan de heer Claassen.

De heer Heldens (VVD): Ja, voorzitter, ik ben toch wel enigszins verbaasd door het standpunt van D66 hierin, een partij die veelal ageert tegen discriminatie. Als ik ergens zou solliciteren voor een opdracht, en ik zou D66 lid zijn, en ik word afgewezen voor die opdracht op het moment dat de opdrachtgever zeg maar landelijk op een andere partij stemt en D66'ers niet vertrouwt, en dat is de reden, dan zou ik dat discriminatie vinden. Als dat bij u zou gebeuren, zou u dat dan, laat ik het zo zeggen, terechte discriminatie vinden, want dat is eigenlijk wat ik hiervan maak? Zou u dat pikken?

De heer Van Wageningen (D66): Nee. Doel is alleen de beste persoon voor de klus te vinden. Dus discriminatie pleit ik natuurlijk niet voor.

De voorzitter: Oké, dank u. De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Voorzitter, ik vind eigenlijk de opmerking van D66 lovenswaardig en ik bewonder dat ook wel, want als we het hebben over integriteit en hoe wij daarmee omgaan en de keuzes waar wij voor staan, is juist weten van elkaar en proberen daar in gesprek over te zijn hoe iemand dat bedoelt volgens mij juist de kern van dit hele proces. Laat ik het zo zeggen. Ik hoor als reacties op de inbreng van D66 dat we hier in huis ervoor moeten waken dat de politieke achtergrond geen reden zou moeten zijn om een opdracht te krijgen ja of nee. Dat is wat ik hoor. Dat hoorde ik mijnheer Kuntzelaers net zelf ook zeggen dat we daar geen onderscheid op zouden moeten maken. De heer Heldens zegt dat zelfs ook en volgens mij staan wij er hier allemaal wel achter. Maar geldt dat alleen dan voor hier in huis wil ik dan vragen of geldt dat dan overal?

De heer Claassen (PVV): Oké. Dat is dan goed om te constateren dat dat dan vanaf nu is, want onze ervaring leert. Ik kan daar ook nog wel wat boeken over gaan sturen aan jullie als jullie dat willen. Op het moment dat je PVV achter je naam hebt staan, dan wordt het ineens verdomd lastig om ergens aan de bak te komen, maar ik vind het fijn om te horen dat we jullie nu mee hebben om dat te gaan veranderen vanaf vandaag.

De voorzitter: We gaan even toch proberen terug naar de kern te gaan. Eerst de heer Heldens en de heer Kuntzelaers en dan ga ik naar de heer Van Wageningen om zijn betoog af te ronden.

De heer Heldens (VVD): Voorzitter, een hele kleine verduidelijking. Ik had het niet over een politieke achtergrond die relevant is, maar welke politieke achtergrond relevant is en daar zit hem denk ik het verschil, want ik onderschrijf daarin wel de woorden van de heer Claassen, dat dat niet uit zou moeten maken.

De voorzitter: Oké helder.

De heer Heldens (VVD): Ik zou het zeer vervelend vinden als we daarop gingen selecteren, bij wie we ons wel goed voelen politiek en bij wie niet, in de selectie van een opdracht.

De voorzitter: Oké, helder. Eerst de heer Kuntzelaers en dan de heer Claassen. De heer Kuntzelaers niet meer?

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter. We onderschrijven de woorden van de heer Claassen als het gaat over het feit dat je politieke kleur er niet toe moet doen. Want bij ons in de club hebben we dezelfde ervaringen als die u vertelt. Op het moment dat je politiek bent is een sollicitatie vaak lastig. En ik kan me voorstellen dat die op het moment dat je meer op de flanken zit dat die dan nog moeilijker is in de samenleving. En het is aan ons allemaal om juist dan te zeggen het doet er niet toe welke politieke kleur je hebt. Daarom richt ik mijn woorden zojuist ook richting de heer Van Wageningen met de stelling we moeten niet selecteren op mensen die het met het beleid eens zijn politiek gezien om te komen tot een benoeming. Dat was het punt dat ik probeerde te maken en daar wilde ik op ingaan.

De voorzitter: Dan nog de heer Claassen en dan ga ik terug naar de heer Van Wageningen.

De heer Claassen (PVV): Dat is wezenlijk en daarom is het punt dat de heer Van Wageningen inbrengt ook wezenlijk. Op het moment dat we aan de voorkant dat gevoel erbij hebben van dat zou handig zijn dan kun je daar je mond over houden en je keuze maken of je maakt het transparant, dat iedereen ervan weet, en ook waarom die keuze gemaakt is, want dan maak je het zichtbaar en dan pas kun je wellicht iets veranderen, want anders blijft het toch onzichtbaar en dan verandert er niets. Dat was in die zin een lovenswaardige opmerking mijnheer Van Wageningen.

De voorzitter: Dank voor deze discussie. We gaan naar de heer Van Wageningen en hij mag meteen verder.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, geweldig dat die discussie er is sowieso. Deze zaken worden wel helderder. Inderdaad zoals de heer Claassen het zei bedoelde ik het ook. Dat beschouw ik niet als belangenverstrengeling zei ik net, als de belangen tussen het College en de opdrachtnemer gelijk oplopen. Ik moet ook nog dit toelichten. Nogmaals, over partijlidmaatschap heb ik het helemaal niet gehad. Ik heb over iemand waar het College zich vertrouwd bij voelt. Dat zijn echt verschillende dingen. Maar zelfs dan heeft het de schijn tegen. Daarom is de bewijslast dat het echt de beste persoon is hoog en in dat geval nog hoger. Wij verwachten van GS dat ze uitgebreid en publiek rekenschap afleggen. Goed, dan gaan we verder, want ik begon bij aanbeveling nummer 5 en die zijn we eigenlijk nu aan het invullen. En aanbeveling 5 eindigt hier met 'en legt de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast.'

Welnu, de Griffie volgt vandaag dus rechtstreeks de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer op, met dank aan beiden. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Van Wageningen. Het woord is aan mevrouw Jetten van GroenLinks, aansluitend de heer Heldens van de VVD.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Er is in de commissie al twee keer uitvoerig gesproken over dit rapport en ook zijn er inmiddels een aantal stevige toezeggingen gedaan vanuit GS, waarvoor dank. Toch zijn we als GroenLinks nog niet geheel gerustgesteld dat in de toekomst het integriteitsprotocol waterdicht gehanteerd wordt en het imago van Limburg niet opnieuw geschaad zal worden, want dat imago van een vriendenrepubliek daar wil iedereen vanaf. Ik denk daar zijn we het allemaal over eens. In de onderzoeksperiode van de Zuidelijke Rekenkamer waren er 56 dossiers waarbij sprake was van de inzet van oud-politici. Van die 56 zijn er acht diepgaander onderzocht en bij alle acht nader onderzochten is de bepaling van uitzondering gebruikt, de bepaling die stelt dat GS zich in dit geval niet aan de regels hoeft te houden.

De voorzitter: De heer Claassen even.

De heer Claassen (PVV): Voorzitter, ik probeer even de volgorde te ontrafelen, want is het nu dat ze er acht uitgekozen hebben waaruit blijkt dat of hebben ze dat als variabele gebruikt om op te selecteren en dat dat die acht zijn geworden?

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Voor zover ik weet, en ook op antwoorden van de Zuidelijke Rekenkamer, hebben ze er acht uitgehaald om die nader te onderzoeken en dat hebben ze op een aantal criteria gedaan die ze ons toen ook hebben verteld welke criteria dat waren.

De heer Claassen (PVV): Volgens mij, voorzitter, was één van die variabelen waar u het over heeft al aan de voorkant gedefinieerd en daarom komen die acht eruit, in die volgorde. Ze gaan niet zo van we pakken op andere variabelen en er komen er acht uit en bij die acht blijkt ook nog wat aan de hand te zijn. Volgens mij is het andersom.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Wacht even. Kunt u de vraag nog een keer herhalen, want ik krijg hem niet helemaal mee? Ik kan u ook niet zien.

De heer Claassen (PVV): Het gaat misschien over een nuance maar wel heel erg belangrijk. Als je iets onderzoekt, dan kun je zeggen we gaan naar een uitkomstvariabele kijken en dat is dan is dit wel of niet goed. Dan kun je er gewoon at random acht selecteren uiteindelijk op basis van misschien andere criteria. En dan blijkt er vanuit die ene groep bij acht mensen op dat onderwerp wat aan de hand te zijn. Je kunt ook zeggen we gebruiken als criterium, dus als inclusievariabele, een bepaald onderwerp en dan komen we bij die acht uit en dat is een wezenlijk verschil.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Voorzitter, voor zover ik de antwoorden van de Rekenkamer goed begrepen heb hebben ze er gewoon acht uitgehaald op verschillende criteria en was dat een objectief aantal wat eruit kwam dat ze nader onderzocht hebben. Dus ik denk dat hier onze meningen verschillen.

De heer Claassen (PVV): Voorzitter, het is niet interessant of onze meningen verschillen. Het is interessant dat we begrijpen wat er feitelijk gebeurd is.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, maar ook over de feitelikheden zijn we het dus niet eens. Mag ik verder gaan?

De voorzitter: Ja, u mag verder.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Even denken waar was ik. Bij de overige van die 56 gevallen was de motivering om af te wijken van vigerende regels niet altijd even duidelijk. Met de argumentatie van deze benoemingen zijn wij het in ieder geval niet eens, want dit getal wordt afgezet tegen het totaal aantal keren dat er externen zijn ingeschakeld bij het beleid en uitvoering van provinciaal beleid. Die vergelijking gaat niet op omdat dat vaak een totaal andere tak van sport is, appels met peren, ik zou bijna willen zeggen appels met bananen, want het zijn nu net die gevallen die publicitair enorm gevoelig liggen want het betreft de inschakeling van oud-politici. En het is volstrekt ongeloofwaardig in de ogen van GroenLinks om vervolgens in Nederland de boer op te gaan van kijk eens wat een mooi protocol wij hebben als we in de praktijk, als het spannend wordt, gebruikmaken van de ontheffingsregel in het protocol. Dan is het integriteitprotocol feitelijk een wassen neus. GroenLinks vindt het ook kwalijk dat het College, zeker in eerste instantie, geen enkele vorm van reflectie vertoont of begrip voor het feit dat in deze specifieke gevallen het transparant zijn en het gebruiken van het protocol des te noodzakelijker is. Immers je wilt niet beticht worden van vriendjespolitiek en juist in deze zaak word je daarvan beticht. Er is ook uitvoerig gesproken over ambtelijke tegenspraak. In mijn eerste reactie in de pers, net na het uitkomen van het artikel, gaf ik ook al aan dat ik daarvan schrok omdat het iets zegt over de cultuur in dit huis. In de commissie is echt heel erg verzekerd dat dit in dit huis goed geborgd is, dat het speciale aandacht krijgt en zal krijgen. Heel goed en ook goed dat de directeur extra aandacht aan geeft. En toch wil ik echt zeggen dat wij ook andere signalen hebben binnengekregen. Dus hier is een zekere discrepantie van het ervaren beleid. Dus wij zijn heel blij met de toezeggingen die het College hierin gedaan heeft en we zullen die toezegging op dit vlak nauwgezet volgen. Dan de rol van PS want ook wij hier allen, zoals wij hier zitten, hebben hier een belangrijke rol. Vanuit GroenLinks zullen wij zeer alert zijn op eventuele onduidelijkheden in toekomstige benoemingen en deze meteen bevragen als er ook maar een gericht spoor is van afwijking in het protocol. Dus naast ons jaarlijks debat willen wij ook tussendoor alert zijn en vragen wij onze collega's om dat ook te zijn want het is realiteit dat we ook in de toekomst ongetwijfeld nog weleens benoemingen zullen hebben van oud-politici en dat we met zijn allen heel erg alert moeten zijn dat dit gevoelig ligt, dat dit de schijn opwerpt en dat we ontzettend goed met zijn allen moeten kunnen motiveren waarom we dat doen. Maar het moge duidelijk zijn, voorzitter, dat GroenLinks het eens is met de aanbevelingen van het Zuidelijke Rekenkamerrapport. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jetten. Het woord is aan de heer Heldens van de VVD, aansluitend de heer Thewissen van Forum.

De heer Heldens (VVD): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, een jaar of vier geleden heb ik in het mooie Meijel een huis gebouwd in eigen beheer. Bij het bouwen van het huis had ik veel klusjesmannen nodig en ben ik ook actief op zoek gegaan naar deze mensen. En zoals ik al zei woon ik in een dorp en in een dorp gaat dat nogal eens gemakkelijk. Dan is het ik ken nog wel iemand en die kende. Zo gaat dat in sommige gevallen. In sommige gevallen vraag je drie offertes op, ga je een hele zorgvuldige feitelijke afweging maken en in andere gevallen zit er een gunfactor of een factor van ervaring of hij sponsort mijn volleybalclub of hij is klant bij mijn bedrijfje. Dan maak je afwegingen en doe je weleens een-op-een benoemingen. Dat is te billijken omdat dat mijn eigen geld is, mijn eigen afweging, mijn eigen verantwoordelijkheid. Hier in dit huis kan ik mij voorstellen dat het eigenlijk ook wel een beetje een dorp is. Het is toch een klein wereldje. Je komt altijd dezelfde mensen tegen. Het zijn heel vaak bekenden die we hier voorbij zien komen. In die zin snap ik, zeker als je uit het bedrijfsleven komt, dat dit vaak toegepast wordt als in ik ken nog wel iemand en die kende als we met een probleem zitten. Daar zit wel een cruciaal verschil voorzitter, en het verschil is dat wij hier openbaar bestuur zijn en niet met ons eigen geld werken maar met het geld van de burger. Wij liggen onder een vergrootglas en daar moeten we ons van bewust zijn te allen tijde, zeker met de geschiedenis in dit huis waar ook al boeken en vele krantenartikelen over geschreven zijn. Dat gezegd hebbende, ga ik even naar het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer. Toen vorig jaar, ergens voor de zomer 2019, diverse artikelen de media haalden over de benoemingsprocedure in deze Provincie, hebben we daar een debat over gevoerd in de Staten en ik geloof dat het mijnheer Van Caldenberg was die meteen opriep tot een parlementaire enquête en toen zei ik mijnheer Van Caldenberg zullen we niet eens onafhankelijk de Zuidelijke Rekenkamer eens feitelijk laten onderzoeken wat er aan de hand is en dan kunnen we daarna nog zien, want dat is wel een heel zwaar middel en de Zuidelijke Rekenkamer is daarvoor. Dat rapport ligt nu voor. Wij vinden het een gedegen rapport en zijn de Zuidelijke Rekenkamer ook zeer erkentelijk voor het zorgvuldige onderzoek en wij zijn ook van mening dat dit het juiste middel geweest is. Er staan een hele hoop aanbevelingen in het rapport die wij graag van harte zouden omarmen en overnemen in de wetenschap dat dat toch nog wel wat uitwerking behoeft hier in huis waar wij voor de volle 100% aan mee zullen werken. Wij lezen een aantal dingen in het rapport en over een aantal dingen zijn wij blij en over een aantal dingen zijn wij niet blij. Om maar met het positieve te beginnen, zijn wij blij met het feit dat in dit onderzoek geen enkele vorm van corruptie aan het licht gekomen is of onevenredige betalingen of betalingen voor zaken die niet zijn uitgevoerd. De Zuidelijke Rekenkamer stelt zelfs dat er hier en daar gratis of beneden marktconform gehandeld wordt en dat er geen enkele aanwijzing is dat daar gerotzoooid zou zijn, om het zo maar even te zeggen. Geen Mexicaanse toestanden dus en daar zijn wij blij mee. Teleurgesteld zijn wij echter wel dat de kaders die Provinciale Staten opgesteld heeft, en ook mede met de motie Kuntzelaers, niet zorgvuldig zijn toegepast en dat er toch regelmatig wordt afgeweken van die kaders. Gefundeerd afwijken van regels heet dat. Bij ons thuis heet dat regels niet volgen en daar een excuus voor hebben. Dat vinden wij veel aan de orde komen en wij lezen ook in het rapport dat achteraf papierwerk wel in orde gemaakt wordt. Dat vinden wij een kwalijke zaak. Dat is aan het licht gekomen. Daar zijn handvaten voor aangereikt om dat te verbeteren en die willen wij van harte omarmen. Dus dat gezegd hebbende, kan de VVD volmondig akkoord gaan met dit voorstel en voorts zijn wij benieuwd naar de beantwoording van de vragen van de heer Van Caldenberg over een specifieke benoeming waarbij er twee broodheren waren. Laat ik het dan zo even netjes formuleren. Wij zijn benieuwd naar die beantwoording en komen daar wellicht in de tweede termijn nog op terug. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Eerst de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan de VVD, aan mijnheer Heldens, want u geeft aan dat er inderdaad gefundeerd, en synoniemen voor gefundeerd zijn gegrond, onderbouwd, van afgeweken is. Ik zou dan voorstander ervan zijn, als we met elkaar een oplossing zoeken, dat we dat fundament dan aan de voorkant kunnen weten of dat je zegt dat kan ook retrograad en als het dan niet klopt dan heb je een probleem. Welke van de twee zou uw voorkeur dan hebben?

De heer Heldens (VVD): Ja, voorzitter, ik ben het eens met de heer Claassen. Gefundeerd afwijken dat is afwijken. Achteraf het papierwerk in orde maken daar worden we al veel minder vrolijk van. Dus in die zin, als er gefundeerd afgeweken wordt dan vind ik inderdaad dat dat aan de voorkant heel duidelijk en transparant moet zijn en de Staten daarvan in kennis gesteld zouden moeten worden. Mij lijkt dat een heel goed begin, maar wij willen dat in de commissie integriteit en in het debat dat volgt nog verder bespreken, maar het zal in die richting zijn, misschien iets scherper, misschien iets meer ruimte, afhankelijk van de argumenten, maar nu is het in ieder geval, zoals het rapport concludeert, veel te vrij en voor ons als Provinciale Staten heel lastig te controleren. Wat wordt er gedaan met de regels die wij opleggen als wij de achterdeur wagenwijd open laten staan om ervan af te wijken?

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, maar soms komt het voor, en volgens mij in elk bedrijfsleven en ook soms thuis, dat op basis van de afspraken die je hebt om toch een doel te bereiken waar je met zijn allen achter kunt staan, je misschien niet precies volgens die procedure kunt werken, en in de vlugheid op dat moment keuzes moet maken die zeker gefundeerd, onderbouwd of logisch kunnen zijn, maar die je niet aan de voorkant had kunnen aftoepen. Hoe gaan we daar dan mee om?

De heer Heldens (VVD): Ja voorzitter, ik denk dat er voor beslissingen die met veel urgentie genomen moeten worden altijd ruimte moet zijn om daarvan af te wijken, maar dan vind ik tegelijkertijd dat die afweging heel duidelijk en transparant actief naar de Staten moet komen en niet achteraf het papierwerk in orde gemaakt moet worden, zoals de Rekenkamer concludeert. Dan kunnen wij onze controlerende taak onmogelijk goed uitvoeren want dan zijn we altijd achteraf aan het praten. En ik denk dat daar een heel goed verbeterpad zit waar ik samen met u nog verder over wil gaan praten bij het uitwerken van de nieuwe gedragscodes, regels, procedures, want het zit allemaal in de procedure.

De voorzitter: Dank u. Dan ga ik naar de heer Thewissen voor zijn bijdrage in eerste termijn, aansluitend mevrouw Fischer.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Dank u wel, voorzitter. Friedrich Nietzsche zei ooit wat ik het ergste vind is niet dat je tegen me liegt maar dat ik je niet langer kan geloven. Voorzitter, het houdt niet op, niet vanzelf, de perceptie dat bestuur in Limburg hand in hand gaat met belangenverstrengeling, achterkamertjes, gesjoemel, vriendjespolitiek en gebrek aan integriteit, vanaf de Limburgse brievenaffaire in 1865, 155 jaar geleden, tot aan de dag van vandaag. Zodra er achterdocht ontstaat over iemands motieven raakt alles wat hij of zij doet besmet, aldus Mahatma Gandhi, en wat dat betreft leven we in een schokkende realiteit. Overal is sprake van een gebrek aan vertrouwen. Uit een in september 2014 gepubliceerd onderzoek van het CBS bleek dat nog maar een derde van de mensen vertrouwen heeft in de politiek en de politieke besluitvorming. In 2012 was dat nog bijna 40%. Met onder meer het inlegvelletje bij het Oekraïne-referendum, het Wildersproces, de coronamaatregelen, veelvuldig

geheugenverlies van onze minister-president Mark Rutte, de lijsttrekkerverkiezingen van het CDA, de honderd meter sprint in de Tweede Kamer bij de stemming van de beloning over zorgpersoneel, Grappergate en verleden week nog een Limburgs commissariaatje, zal het op dit moment nog minder dan een derde zijn. Anders gezegd, beste bestuurders, van de drie mensen die u omringen vertrouwen er twee u niet. Dat betekent ook beste mede-Statenleden, beste mede-volksvertegenwoordigers, dat van de drie mensen die u en mij omringen, er twee u en mij niet vertrouwen. En persoonlijk vind ik dat een hele bittere pil om te slikken.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): De vraag die dat nu bij mij oproept is of uw partij met de zeven zetels hier, die dus een evenredig aantal inwoners vertegenwoordigen, het College nog vertrouwt.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Als u mij mijn betoog verder af laat maken krijgt u misschien een antwoord op die vraag.

De heer Claassen (PVV): Dan zal ik heel goed gaan opletten of dat dan gebeurt.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): En anders herhaalt u gewoon uw vraag.

De voorzitter: Dat is dan. De heer Thewissen mag verder gaan.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Dit gebrek aan vertrouwen werkt ook als onzichtbare belastingheffing tijdens een gesprek waarin u ervaart dat uw gesprekspartner automatisch 20, 30% of meer aftrekt van alles wat u zegt of dat u in een gesprek flink afzwakt wat u hoort omdat u degene waar u mee spreekt niet vertrouwt. En speciaal voor de nieuwe Gedeputeerden, het is dan ook zeer waarschijnlijk dat u 30, 40, 50% of meer erfenisbelasting betaalt voor iets dat u niet eens heeft gedaan. Voorzitter, gering vertrouwen veroorzaakt frictie. Gering vertrouwen betekent verborgen agenda's, conflicten, rivaliteit, defensieve communicatie, cynisme, besluiteloosheid en achterdocht over motieven. En gering vertrouwen vertraagt alles, ieder besluit, ieder contract en iedere relatie en is de grootste kostenpost in het leven, in organisaties en ook in dit huis. En vage, ontwijkende en nietszeggende antwoorden op door ons gestelde vragen, antwoorden op niet-gestelde vragen, toezeggingen doen en deze vervolgens anders uitleggen dan door PS bedoeld of deze niet nakomen, wijzen op de informatiehaalplicht van PS om het verzaken van uw informatiebrengplicht te vergoelijken. Het houdt dus echt niet op, niet vanzelf. En tegen GS zeg ik, via u voorzitter, voor veel mensen is verbroken vertrouwen een doodlopende straat en betekent het einde van een relatie, het eind van het vermogen om u ooit weer te vertrouwen. En als ik over het herstellen van vertrouwen praat, praat ik over het veranderen van gevoelens van de ander ten opzichte van u en zijn of haar geloof in u. Dat vertrouwen herstellen doet u absoluut niet door u te beroepen op en verschuilen achter metershoge bergen papier die over integriteit zijn geschreven. Want regelgeving is geen substituut voor verloren gegane integriteit. En regelgeving is geen substituut voor verloren gegaan vertrouwen. Alan Greenspan, voormalig president van de Amerikaanse centrale bank zei al, en ik citeer, 'regels kunnen niet de plaats innemen van karakter,' einde citaat. Weersta dan ook alstublieft de verleiding om uw heil te zoeken in het opstellen van weer nieuwe protocollen over integriteit en instellen van extra commissies. Als dat namelijk zou werken dan scoorde u

een tien met een griffel en hadden wij deze discussie niet. Wat dat betreft bieden de resultaten behaald in het verleden de beste garantie voor de toekomst. Voorzitter, bestuurders, Forum voor Democratie zal alles op alles blijven zetten om hardnekkige patronen waar bestuurders voor zichzelf werken en niet voor de Limburgers te doorbreken. Wij van Forum voor Democratie gunnen Limburg bestuurders die geïnspireerd zijn en intrinsiek en tot op het bot gemotiveerd om het goede te doen, ook als er geen fotografen of journalisten meekijken. Ter afsluiting, voorzitter, richt ik mij via u tot het College met een vraag. Beste College, als dagelijks bestuur van deze Provincie predikt u voorop te lopen op het gebied van kennis over integriteit. De cruciale vraag is echter of u ook de wijsheid heeft deze in praktijk te brengen. Na 155 jaar wordt het weleens tijd vind ik zo.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Thewissen. Het woord is aan mevrouw Fischer.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter.

De voorzitter: Eerst de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, ik vroeg mij af welk antwoord de heer Thewissen straks verwacht van het College zodat het verloren gegane vertrouwen herwonnen kan worden. Wat zou het College in de beleving van de heer Thewissen dadelijk daarop moeten gaan antwoorden?

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Laat ik daarop antwoorden dat ik de inhoud misschien nog minder belangrijk vindt dan de houding en het gedrag, want daar hebben we het over. Dus ik wacht de beantwoording graag af.

De voorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ik heb het antwoord met citaten en parafraseringen. Ik denk dat ik de boodschap helder heb, denk ik, maar het zou heel ver gaan op al die punten nu weer verdiepingsvragen te gaan stellen, maar het antwoord op mijn vraag heb ik daarin niet begrepen. Zou u misschien in gewoon PVV-taal, probeer het eens, antwoord kunnen geven of u het College dan, na 150 jaar dat het nog steeds niet lukt, nu wel vertrouwt.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): U nodigt mij niet uit om te solliciteren bij de PVV, begrijp ik. Dat was niet de intentie.

De heer Claassen (PVV): Het staat u vrij om u aan te melden natuurlijk. Maar dat is nog geen antwoord.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Laat ik het zo zeggen. Vanuit onze controlerende taak moeten wij dus kritisch zijn en daar hoort wat mij betreft een positief wantrouwen bij, een gezond wantrouwen. Persoonlijk ben ik ook burger en mijn vertrouwen in de politiek als geheel is denk ik niet anders dan van een gewone burger en ik blijf inderdaad gewoon zoals ik het altijd graag noem positief achterdochtig. En nogmaals, het College wat er nu zit is niet hetzelfde als het College ten tijde van dit onderzoek en ik vind het iets te makkelijk om ook als nieuwe fractie een heel fel oordeel uit te spreken over waar wij zelf geen onderdeel van waren. Ik hoop dat dat in ieder geval uw vraag beantwoordt.

De heer Claassen (PVV): Ik krijg berichtjes binnen dat het bij de achterban ook geland is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij verder met mevrouw Fischer, aansluitend de heer Franssen.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Op 17 september hebben we in een goede en constructieve vergadering van de commissie FEB uitgebreid gediscussieerd over het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer. In die vergadering heeft 50PLUS diverse aanbevelingen gedaan om in de toekomst te voorkomen dat er discussie ontstaat over de vraag of er wat betreft het handelen van GS, leden van GS of de CdK sprake is van de schijn van belangenverstrengeling of schending van de integriteit. 50PLUS heeft toen aanbevelingen naar voren gebracht en ik noem er een paar. Bij de inhuur van externen moet de overeenkomst in alle gevallen voorafgaande aan de werkzaamheden getekend zijn. Er moet een standaardprocedure opgesteld worden waaraan bij inhuur van externen moet worden voldaan. In deze standaardprocedure moet opgenomen worden dat het verboden wordt een-op-een opdrachten te verstrekken en bij de inhuur van oud-politici moeten aanbestedingsregels gevolgd worden en slechts bij hele hoge uitzondering mag van deze aanbestedingsregels afgeweken worden. Voorzitter, in de vergadering van 17 september heeft Gedeputeerde Koopmans aangegeven dat de aanbevelingen van 50PLUS het meest concreet waren, dat ze meegenomen zouden worden en dat hierop voorafgaande aan de vergadering van PS schriftelijk zou worden teruggekomen. Dat is gebeurd bij de brief van 25 september 2020. Alleen constateert 50PLUS nu dat onze aanbevelingen die verder gaan dan de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer niet overgenomen zijn. Als voorbeeld, naar de mening van 50PLUS moet het echt verboden zijn om een-op-een opdrachten te verstrekken. In de brief staat onder punt 5 van de aanbevelingen van de Rekenkamer 'beperk een-op-een gunnen.' Beperken geeft altijd meer vrijheid dan aangeven dat het niet moet en zou het werkelijk de allerbeste persoon zijn, dan zou het eigenlijk in onze perceptie niet mogelijk zijn dat een-op-een gegund werd. Dat voorzitter is duidelijk een veel zwakkere variant dan wat 50PLUS heeft bedoeld. En verder vindt 50PLUS niets terug over het afwijken van de aanbestedingsregels bij de inhuur van oud-politici. Dat item is in de ogen van 50PLUS heel belangrijk met het oog op transparantie en integriteit. Voorzitter, 50PLUS vindt het heel erg jammer, dat is een feit, dat alle aanbevelingen van onze fractie, ondanks de toezeggingen daartoe van de Gedeputeerde, niet zijn overgenomen en dat is voorzitter een pijnlijke constatering. Ik vertrouw erop dat Gedeputeerde Koopmans zijn eerdere toezegging aan 50PLUS gestand wil doen en in dat geval zal de brief van 25 september heel even aangepast moeten worden. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Fischer. Het woord is aan de heer Franssen van LOKAAL-LIMBURG, aansluitend mevrouw Plusquin van de Partij voor de Dieren.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Ja, dank u wel, voorzitter. De aanbevelingen uit dit rapport zijn meer dan duidelijk. Het huidige beleid laat te wensen over. De aanbevelingen die de Rekenkamer doet zijn te volgen. Het belangrijkste is dat integriteit vooral een grondhouding is en er altijd grijze gebieden zullen blijven. Het rapport heeft daarom ruim aandacht voor de schijn van belangenverstrengeling en noemt expliciet het uitgebreid kunnen bespreken van de bredere cultuur in het Provinciehuis als een van haar aanbevelingen. De Rekenkamer concludeert ook dat GS en de Gouverneur zich te makkelijk beroepen op rechtmatigheid. Er is geen regel dat het niet mag. Dus dat maakt het oké. Deze defensieve reactie versterkt een bepaald imago dat onze inwoners en eenieder die onze Provincie van buitenaf

bekijkt toch al lijkt te hebben. Dat deze rechtmatigheid in sommige gevallen na een benoeming nog gereconstrueerd moet worden, maakt dat natuurlijk alleen maar erger, en dat sluit ook aan bij de opmerking van onder meer de heer Heldens. Voorzitter, laten we het dan ook maar eens even concreet maken. Volgens ons moet het uitgangspunt zijn dat oud-politici bij voorkeur niet allerhande opdrachten voor de Provincie gaan uitvoeren. Mocht de Provincie daarmee een enorme kans laten liggen of zijn er andere zwaarwegende argumenten kan er sprake zijn van een uitzondering, maar dan wel nadat vooraf een beargumenteerde keuze is gemaakt nadat er meerdere kandidaten gepolst zijn. Alleen vanuit die houding kunnen we volgens ons een begin maken om tot een ander imago te komen. Vandaar dat LOKAAL-LIMBURG verheugd is met de toezeggingen uit de commissievergadering, onder andere actualiseer beleidskader selectie en benoemingen, wijziging gedragscode integriteit GS met antidraaideurbepaling en transparante werkwijze bij opdrachtverlening. Met deze toezeggingen gaat LOKAAL-LIMBURG ervan uit dat er verdere verbeteringen zullen plaatsvinden en dat er meer reflectie zal plaatsvinden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Franssen. Het woord is aan mevrouw Plusquin.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Als laatste spreker zal ik het kort houden want er zijn al heel veel dingen gezegd natuurlijk. We hebben het over dit onderwerp heel uitgebreid gehad in de commissie. Daar hebben we een kritische inbreng gehad omdat GS te weinig doet met de aanbeveling van de Rekenkamer en dan vooral lessen voor anderen formuleert, namelijk de Staten maar niet voor zichzelf. Maar we zien nu dat daar wel beweging in is gekomen. De defensief militante toon van de eerste reactie is verlaten. Enige deemoed is op het College neergedaald, waarvan akte. In de brief over de toezeggingen geeft GS aan, weliswaar helemaal aan het einde maar toch, dat alle aanbevelingen van de Rekenkamer die aan GS zijn geadresseerd worden overgenomen. Dat overnemen staat dan niet in het Statenvoorstel zelf. Wij gaan ervan uit dat dat een schoonheidsfoutje is, maar ligt nu wel vast in de brief. Dus daar kunnen wij GS in de toekomst aan houden. Dan de ontbrekende antidraaideurbepaling waardoor Limburg uit misplaatste zuinigheid, want dat was het, vanwege een besparing op het wachtgeld, voorrang dus geeft eigenlijk voor oud-politici, want dat scheelt centen, waardoor Limburg door het ontbreken van zo'n standaardbepaling uit het IPO-model toch weer in de kijker loopt als een paleis voor politici. Om die bepaling wel in te bouwen krijgen we van GS een voorstel, waarbij dan toch weer een uitlaatklep, een afwijkingsmogelijkheid, door GS niet wordt uitgesloten. Voorzitter, we hebben het over één jaar afkoelingsperiode, want zo wil ik het maar noemen die periode van geen opdrachten kunnen krijgen. Eén jaar, terwijl in de EU bijvoorbeeld twee jaar normaal is. En dan nog een afwijkingsmogelijkheid is voor de Partij voor de Dieren echt te veel van het goede. Dat maar vast als schot voor de boeg voorzitter. De ambtelijke tegenspraak, een veilig werkklimaat, is essentieel om bestuurders binnen de rails te houden, een belangrijk punt in de organisatiecultuur waaraan altijd gewerkt moet worden. GS geeft nu aan dat wat betreft een veilig werkklimaat het werkbelevingsonderzoek sinds 2018 een stijgende lijn laat zien. We waren er overigens vanuit gegaan dat die rapporten ook met ons gedeeld zouden worden. Erg lang is dat nog niet en een stijgende lijn kan ook vanaf een heel laag niveau, des te makkelijker zelfs. Het is daarom terecht dat het aanstaande werkbelevingsonderzoek met daaraan door GS verbonden conclusies ook begin volgend jaar weer naar de Staten komt. En dan de profielschetsen. Uit het Zuidelijke Rekenkamerrapport bleek dat er vaak maar één kandidaat was te vinden. Voor strategische functies zou de Partij voor de Dieren graag op voorhand, op voorhand, een duidelijke profielschets in het Presidium zien met een overzicht van wie er

toegang heeft tot de vacature, bij wie die vacature onder de aandacht is gebracht en waar die vacature is gepubliceerd. Graag een reactie van het College. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Daarmee is denk ik de eerste termijn van de Staten geweest. Nu zit ik even te kijken want ik moet een voorzitterswisseling hebben, maar ik weet niet waar de vicevoorzitter is. Dus ik schors de vergadering voor twee minuten dat we even de voorzitter kunnen wisselen. U mag even naar het toilet. Ondergetekende ook. En dan beginnen we meteen. Dus we gaan nog niet lunchen. Dat zeg ik er even bij. We gaan nog niet lunchen. Dat doen we na de beantwoording door het College in eerste termijn. Ik schors de vergadering voor drie minuten.

[SCHORSING]

De vicevoorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering en ik verzoek u allemaal uw plaatsen in te nemen. Wij zijn toegekomen aan de beantwoording in eerste termijn door het College. Gedeputeerde Koopmans zal starten namens het College en daarna zal de Gouverneur de eventuele resterende vragen voor zijn rekening nemen. Het woord is aan Gedeputeerde Koopmans.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dank. Dank voor de bijdragen in eerste termijn, die aanvullend aan wat we in de commissievergadering al met elkaar gedeeld hebben hier en daar nog wat nadere duiding gaven en soms ook nog wel opmerkingen waarvan we ook hier met elkaar nog eens goed moeten door akkeren wat het precies betekent. Allereerst zeg ik tegen de heer Thewissen hier zit een College wat intrinsiek absoluut bezig is, zoals u dat zo mooi formuleerde in uw bijna politiek-filosofische betoog, om het goede te doen, ook bij benoemingen, ook bij opdrachten. Die bedoeling zit er echt. En voorzitter het werd vond ik heel erg interessant op het moment dat de heer Van Wageningen het erover had dat de politieke overtuiging, van iemand die hier solliciteert of een opdracht wil, er niet toe moet doen en dat werd heel breed ondersteund. En ik wil u nu even meenemen, in het licht van het Rekenkamerrapport, naar één moment dat ikzelf heb meegemaakt. Dat gaat over de benoeming van de erfgoedcoördinator. Zo heette die geloof ik. We hadden toen met een team van ambtenaren met elkaar geconcludeerd na het rapport dat we eerder hadden laten maken, waarin die erfgoedsector zeg maar een soort kwalificatie kreeg, dat het goed was om een verbindend type te vinden met kennis van zaken op het gebied van provincie en erfgoed. Dus wij zeiden tegen elkaar het zou eigenlijk wel goed zijn als het een oud-Gedeputeerde is en niet uit Limburg zeiden we. Het moet van wat verder weg en zoek die eens op. Toen kreeg ik een lijstje en daar stonden twee namen op. Eén was van mijn eigen partij. Dat is overigens van na het beleidskader 2016. Ik heb toen doelbewust, en achteraf als ik net het debatje hoorde, gezegd ik pak degene die niet van onze partij is. Die weging wil ik toch met u delen. Als je dat spiegelt aan het debat dat net plaatsvindt, zou je kunnen zeggen dat had je dan niet moeten doen. Overigens waren ze allebei uiterst geschikt om dat werk te doen.

De vicevoorzitter: Er is een interruptie van de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Ik luister naar het voorbeeld van de heer Koopmans en ik snap de complexiteit op het moment dat je twee namen aangedragen krijgt en er zit er een van de ene kleur en een van de andere kleur bij elkaar. Maar een interessanter moment vind ik het keuzemoment waarop je stelt het moet een voormalig Gedeputeerde zijn, want de competenties die bij

het besturen van een Provincie horen die kunnen ook gevonden worden, iets breder, bij gemeentelijke bestuurders van grotere steden of bij bestuurders van andere overheden of semioverheden. Het is een nogal enge gedachte, in de zin van een krappe redenering, om te zeggen dan moet het daarnaar toe geredeneerd worden. Het kan ook iemand zijn die in een bredere context gezocht wordt. De eerste keuze zit natuurlijk in het moment dat er besloten wordt wij vinden dat het een voormalige Gedeputeerde moet zijn, niet in het moment dat u daarna een keuze tussen Gedeputeerden moet maken. Wat vindt u van die eerste keuze?

Gedeputeerde Koopmans: Ja voorzitter, dat is natuurlijk een terechte observatie. Wij hebben daar met ons team over gesproken. En daarom zit nu ook in het beleidskader dat profielschetsen maken et cetera, maar destijds was zeg maar het punt dat het vooral ging om de verhouding tussen een provinciebestuur, want misschien kunnen mensen zich nog herinneren de kop na dat rapport dat we eerder hadden gemaakt. Dat was 'erfgoedwereld in de hoek gezet' op de voorpagina van de Limburger. Dat was nog niet zo voorzichtig dat rapport dat ten grondslag daaraan lag. Dus iemand die taken, bevoegdheden, werkwijze van een Provincie ten opzichte van het erfgoedwerk goed kent is een pre. En ik zeg u nog een keer, als je terugkijkt zou je met het beleidskader van nu gewoon een profielschets maken. En daarom prima. Maar mij gaat het toch ook even over het moment dat net in het debat plaatsvindt. En ik wil u een tweede moment noemen en dat kwam toen de heer Thewissen in zijn betoog heel uitdrukkelijk zei het gaat om houding. Het gaat om zeg maar even die intrinsieke motivatie zoals ik het net zei. Het gaat niet om regels. Maar het probleem is wel, en dat maken wij mee met het Rekenkamerrapport waarvan iedereen terecht concludeert, en ik ga die conclusies niet allemaal herhalen, wat daar allemaal in staat, dat wij daar heel precies worden afgemeten aan die regeltjes, juist aan de regeltjes. En dat voorzitter, deze twee punten, die brengen heel scherp ook in beeld in welk dilemma je continu aan het werken bent. En ik denk dat iedereen, elke bijdrage, maar ook die van het College als het gaat over reactie op de aanbevelingen, het punt van transparantie hier neerzet. Dat kan daar enorm in helpen. En ik denk dat er ook een aantal mensen hebben gezegd, en ik zeg dat met hen mee, het zal nooit kunnen voorkomen, dat terwijl je gebruik maakt van alle beleidskaders en alle instrumenten, dat er dan toch nog een moment is waarop er iemand is die zegt ja maar wacht even. En dat is ook helemaal niet erg. Voorzitter, ik hecht wel hieraan. U weet, en dat hoeft ik dus niet te herhalen, wij nemen alle aanbevelingen over. Dat heb ik eerder al gezegd. Alle aanbevelingen van de Rekenkamer die nemen wij over. En in onze brief, vandaag gaat het daar niet meer over maar ik hecht eraan om het in dit plenaire debat nog even te zeggen, hebben wij ook herhaald dat wij de schijn van belangenverstrengeling absoluut een punt vinden, maar niet als je die codificeert, doorslaggevend maakt. De bevestiging van dat standpunt zat net ook in de gedachtewisseling tussen de heer Van Wageningen en andere Statenleden. Want dan ga je de verkeerde kant op. Voorzitter, wij nemen al die aanbevelingen over en wij constateren ook, en dat is niet ter verdediging maar dat is gewoon als feit, wij hebben zelf zitten kijken. Dat hebben wij ook tegen de Rekenkamer gezegd. De Rekenkamer maakt het rapport zoals zij dat maakt. Prima. Maar het had in mijn ogen wel geholpen als we iets scherper de cesuur hadden gehad tussen voor 2016, voor de motie Kuntzelaers, en daarna. Wij hebben gekeken naar die acht. En als je dan kijkt, dan is daar conform Kuntzelaers gehandeld indien die benoemingen aan de orde waren na Kuntzelaers, op één na. Dat is de benoeming van de voorzitter van de commissie die zich bezighield met 75 jaar bevrijding en dat is uit en te na door de voorzitter van het College met u gecommuniceerd. Mij moet ook wel van het hart, ik heb het Rekenkamerrapport natuurlijk vaak genoeg gelezen, dat ook als het gaat over informatievoorziening ons in dat rapport op geen enkele wijze een verwijt wordt gemaakt en dat vind ik ook wel fijn. Ik geloof dat de

heer Heldens het daar ook over had. Dat is ook van belang en er waren anderen die daarover spraken. Je moet daarin actief communiceren en dat doen wij ook. Maar het betekent ook, voorzitter, en dat is een oproep, dat het niet zo kan zijn, dat als je erover communiceert en daarna is dat de afwijking, dat het dan nog een probleem is. Want dan weet ik eigenlijk ook niet meer helemaal precies hoe we het moeten doen. Want waar we ook niet in terecht moeten komen is, en dat zat misschien in de opmerkingen van de heer Claassen van de vorige keer en vandaag iets minder, maar dat zat hem ook in dat debatje dat met de heer Van Wageningen net plaatsvond, dat wij mee gaan maken dat als je lid bent van een politieke beweging, van een politieke partij, of daarin actief bent, dat je daarin daarna een minnetje hebt, van welke kleur dan ook. Toen ik hier in huis een paar jaar geleden een keer meemaakte dat er iemand voor mij zat, een medewerker die zei ze hebben tegen mij gezegd dat ik mijn politieke activiteiten maar een beetje moest dimmen, toen heb ik doelbewust in overleg met de directie in Limburg.org laten weten het College van Gedeputeerde Staten is ervoor dat u politiek actief bent voor wat dan ook en waar dan ook binnen de wettelijke regels die daarvoor zijn. Daar zijn wij voor. En er zijn ook momenten, beste mensen, daar heeft niemand het nog over gehad, vorige keer wel een beetje, dat ik mij ook wel eens zorgen maak, als wij alle procedures volgen, alles doen wat u gezegd heeft, alles doen wat de Rekenkamer opgeschreven heeft, of de allerbeste nog wil zin heeft om te schrijven. Dat is ook een zorgpunt, wat ik hier eerlijk gezegd ook neer wil leggen, niet om daarmee het rapport van de Rekenkamer of wat dan ook te ondergraven. Integendeel. Die zijn wat ze zijn. We hebben de aanbevelingen overgenomen, maar ik deel het wel met u voorzitter.

De vicevoorzitter: Een interruptie van de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, zou het ook zo kunnen zijn dat mensen juist omdat ze weten dat de procedures misschien dit soort discussies tot gevolg kunnen hebben, zoals ze waren, juist nu niet schrijven omdat zij die afweging hebben en dat ze juist wel gaan schrijven op het moment dat we de zaken nog scherper doen?

Gedeputeerde Koopmans: Jazeker, en daarom heb ik ook gezegd dat we met die opmerking op geen enkele wijze afstand nemen van de aanbevelingen die gedaan zijn. Ja, dat kan natuurlijk ook, maar die andere kant is ook gewoon goed om met elkaar te delen, want dat is noodzakelijk denk ik in zo'n debat.

De vicevoorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Thewissen nog aanvullend. De heer Thewissen.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Ja, dankjewel voorzitter. Ik hoor de heer Koopmans een zorgpunt benoemen. Mijn vraag is waar baseert de heer Koopmans die zorg op? Heeft hij daar aanleiding voor? Dus graag een onderbouwing van die zorg.

Gedeputeerde Koopmans: Ja, voorzitter, zeker. Wij komen overal. Wij praten met iedereen. Zeg maar het hele debat daarover dat is voor de mensen waarvan ik denk dat zij de moeite waard zijn om dat te doen. Dat heeft niet alleen te maken met politici of zo. Zij maken zich zorgen. Daarom is het debat ook terecht. Daarom is de vraag van de heer Van Caldenberg ook terecht en moeten we het ook heel goed doen, maar dat is zeker zo. Net zo goed voorzitter, dat er ook mensen zijn, er werd straks even in een interruptie naar de heer Claassen naar gevraagd. Ja, er zijn ook mensen die in het rapport of niet in het rapport maar in het artikel genoemd zijn, die zich tot het College gewend hebben, die aan ons hebben

laten weten ja wij lijden hieronder. Natuurlijk kan dan enerzijds de heer Nijskens vorige keer zeggen mensen die in dit werk gaan zitten moeten een brede rug hebben, maar wij hebben ervoor te zorgen, dat heb ik de vorige keer ook al gezegd, dat doordat wij de regels op een juiste manier toepassen dat die mensen niet in dit soort discussiesituaties terechtkomen. Ik heb het de vorige keer ook al gezegd. De ambassadeurs dat was een systeem dat we kenden. Dat kende PS ook. Als je dat rapport van de Rekenkamer leest en het punt pakt van mogelijke dubbele betaling waarvan, ik zeg het nog maar eens een keer, nog de Rekenkamer en expliciet de Staatsecretaris van EZ en de minister heeft laten weten dat dat niet aan de orde is, wij dat ook vinden, het ook absoluut niet aan te tonen is, hebben we daar wel van geleerd dat je dat de volgende keer in een afspraak nog specifiek moet vastleggen, zodat dat transparant is, dat het niet aan de orde kan zijn. Voorzitter, dat zijn dingen die je hiervan leert, want tegelijkertijd, en dat is ook wel goed aan dat jaarlijkse debat, blijf je elke keer weer leren. Ik heb ook nog eens teruggelezen, en ik ga nu niet aan jij-bakken doen, maar ik raad iedereen aan om nog eens terug te lezen wat elke fractie gezegd heeft in 2016 bij de motie Kuntzelaers. Doe het maar eens. Dat is niet voor iedereen, als je naar vandaag kijkt, feestelijk om terug te lezen, want nu hebben we met zijn allen echt een andere opvatting op dat punt. En voorzitter, nogmaals het is niet bedoeld als jij-bak, maar het is gewoon ook omdat je met elkaar ontwikkelingen meemaakt, hiaten ziet in wat er gebeurt. Voorzitter, ik hecht er ook nog wel even aan om te zeggen.

De vicevoorzitter: Er is wel een aanvullende interruptie van de heer Thewissen.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Ja, dank u wel voorzitter. Dan heb ik toch nog een vraag aan de Gedeputeerde in het verlengde van mijn vraag net. U geeft dus aan dat u inderdaad aanleiding heeft om die zorgen te benoemen. Dan heb ik een vraag. Welke zorgen wegen voor u zwaarder, de zorgen van eventueel wantrouwen van de burgers in de politiek of de zorgen van potentiële opdrachtnemers waar we het over hebben?

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, ik hecht er vooral aan om mij te houden aan wat u als centrale stelling had vond ik, namelijk dat je hier als Provinciebestuur gehouden wordt om het beste te doen. Ik heb geleerd dat het niet mogelijk is om iets te doen waar niemand last van heeft. Elke keuze kost geld of er zit een belang aan vast en de mensen die daarin geraakt worden die hebben, zeker in deze tijd, snel de neiging om dan te zeggen dat ze de politiek niet vertrouwen. Voorzitter, dat is een ingewikkelde. Overigens u had het over een onderzoek van '15. De laatste jaren is het weer geweldig gestegen.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Het vertrouwen of het wantrouwen?

Gedeputeerde Koopmans: Het vertrouwen. Dan moet u de onderzoeken van het afgelopen jaar maar eens even goed tot u nemen, maar voorzitter voor ons, voor het College van Gedeputeerde Staten en voor PS, is dit Rekenkamerrapport gewoon een hulpmiddel in die verdere beleidsontwikkeling, en ook de aanbevelingen die we doen, en dat jaarlijkse debat en die continue aandacht die we in het verleden hadden, maar die we nu ook hebben, en die we in de komende jaren ook zullen hebben. En dat hoort in elk huis in Nederland, in elk publiek politiek huis, maar dat moet in dit huis gewoon zo doorgezet worden. Voorzitter, dat is prima om met elkaar gewoon te doorleven, maar je ontwikkelt daar elke keer weer nieuwe punten in. Onduidelijkheden ga je met elkaar verbeteren en dat is ook helemaal niet erg. De kern hebben we de vorige keer, en dat heeft u ook allemaal gezegd, van het is allemaal veel meer dan op

andere plekken. Dat wordt in het Rekenkamerrapport niet onderbouwd omdat zij het niet kunnen vinden. Ik hecht eraan om vandaag nog een keer te zeggen dat onze directeur aan alle Provinciesecretarissen als ook aan BZK de vraag heeft gesteld heeft u een registratie over de inzet van oud-politici en, twee, heeft u een beleidskader. Alle elf Provincies en BZK hebben op beide vragen nee geantwoord. Dan kun je nog zeggen we moeten het nog een keer gaan onderzoeken. Het is overigens een motie aan de Staten, maar de vraag is gesteld en u moet dat ook zelf weten. Maar dat is het antwoord dat onze Provinciesecretaris kreeg. En voorzitter als het gaat over dat beleidskader hebben wij dat ook laten weten in onze procesbrief. Behalve mevrouw Fischer heeft daar niemand verder vragen over gesteld. Die zullen wij met daarin het nakomen van alle aanbevelingen nauwgezet opvolgen.

De vicevoorzitter: Een interruptie van de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik werd aan het denken gezet door de woorden van de heer Koopmans van drie alinea's geleden, waarin hij stelde ik ben bang dat de beste niet meer beschikbaar zal zijn of niet meer schrijft op een functie hier in de Provincie vanwege strikte, strenge, duidelijke, vastgestelde regels. Maar na het lezen van het ZRK-rapport, en ook horende hoe benoemingen hier tot stand komen, kom ik tot de conclusie dat de meeste vacatures die wij invullen benoemingen zijn waarin die procedure helemaal niet breed uitgezet is. Er is helemaal geen vacature bij de meeste zaken uitgezet die een kans zou bieden aan de beste om te schrijven. De meeste zaken bestaan uit een korte shortlist met kandidaten die worden aangedragen en daarna wordt er een keuze gemaakt of een kort gesprek met één of twee kandidaten. Het openbaar maken van vacatureteksten, het zoeken naar de beste in de samenleving, zou dus veel transparanter kunnen, zeker ook bij die kleinere benoemingen, die specifiekere benoemingen die GS doet. Is dat ook de weg die GS nu gaat bewandelen?

Gedeputeerde Koopmans: Ja. Dat heb ik al gezegd. Ik heb gezegd dat mogelijk aan de orde kan zijn dat de beste niet schrijft. Ik heb niet gezegd vanwege de regels, want ik heb aan de heer Van Caldenberg helder geantwoord dat dat het punt niet is, maar natuurlijk wel door de beelden die ontstaan zijn en dat mensen daarin iets hebben van gaat dat goed. Dat is mijn punt en dat moet je meewegen. En nogmaals er is geen reden, dat heb ik net helder geantwoord, nu aan u maar ook aan de heer Van Caldenberg, om die aanbevelingen niet over te nemen. Integendeel. Dat zal ons helpen. En ik vind ook dat moet ook helpen. Ik zeg het ook maar over u heen. Het nog preciezer toepassen van die regels moet helpen dat nog steeds of nog meer de beste blijft schrijven. Daar is het op gericht.

De vicevoorzitter: De heer Kuntzelaers voor een laatste opmerking op dat punt en daarna de heer Van Caldenberg.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, nog een laatste punt hierin. Er is altijd nog zo'n drempelwaarde dat opdrachten beneden een bepaald bedrag worden gevrijwaard van een specifiekere procedure. Wat is volgens de heer Koopmans het ideale bedrag om hier een openbare vacature uit te schrijven? Waar zit die grens in een ideale situatie?

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, in de brief die wij geschreven hebben, hebben wij u laten weten wij komen in januari met een beleidskader op het punt van alle opdrachten. En ik herhaal wat ik in de

commissie heb gezegd. Die van die politici dat zijn er maar een paar, maar voor tientallen miljoenen geven wij jaarlijks uit aan andere opdrachten, en de Gedeputeerde voor bedrijfsvoering, de Gedeputeerde voor financiën en lid van dit College, ik zeg namens dit College. Op dat punt vinden wij, en ook de directie zegt dat, gaan wij er nog veel strakker inzitten, ook op het punt van de evaluatie en dergelijke, want eigenlijk moet ik u zeggen dat het debat hierover mij nog veel meer getriggerd heeft om dat nog veel breder te trekken. Dus dat komt eraan. Op dat punt vind ik gaan we dan ook even specifiek kijken naar die grens. Maar als het gaat over politici dan speelt sowieso dat wij het beleidskader hanteren. En na de beroemde motie Kuntzelaers is dat volstrekt helder. En na die tijd, voor zover onze administratie reikt, is het ook alleen maar aan de orde geweest bij die onderzochte casussen bij de voorzitter van die commissie. Dat hebben we u laten weten en daarvan heeft niemand gezegd het is geen goed idee. Voorzitter, dan kom ik op een motie die voorligt. Die zijn toch ingediend of niet? Ja. Dan kom ik op een motie over hoe de rol van PS daarbij zit. Ik zou u echt in overweging willen geven om daar dan nog eens even naar terug te komen. Als je zoals nu de motie is PS daar een stem in geeft dan is dat de totale politisering van elke benoeming. Dat raad ik u niet aan. Het is niet de bedoeling van de heer Van Caldenberg maar het is wel het gevolg van zoals die geformuleerd is.

De vicevoorzitter: Een allerlaatste keer en dan ga ik terug naar de heer Van Caldenberg.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, omdat het een antwoord is in deze interruptie dan de laatste vraag op uw betoog. U stelt de Staten moet geen rol krijgen in dit proces want dan politiseert het geheel. Hoe denkt u over een rol voor de commissie integriteit in een anonieme toetsing?

Gedeputeerde Koopmans: Dat vind ik een veel interessantere. Daar vind ik dat we eens goed over na moeten denken. Omdat als je de benoeming vooraf voorlegt aan PS dan ben je bijna het benoemingsrecht aan het overdragen en dan krijg je een politisering van benoemingen zoals er denk ik nergens in Nederland is en dat zou ik wel een heel wonderlijk vervolg vinden van het debat. Ik denk overigens ook niet dat dat eigenlijk de bedoeling is van de motie. Maar ik stel voor, voorzitter, dat we op dat punt ook even dat goed doordenken, want ik moet u zeggen ik heb nooit in de commissie integriteit gezeten. Ik ken niet precies de verordeningen op dat punt en ik denk dat het goed is dat daar even goed doordacht wordt op welke wijze je daar bij afwijking een rol zou kunnen geven.

De vicevoorzitter: De heer Van Caldenberg. Daarna de heer Claassen.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, mijn intentie was niet om op dit punt een interruptie te plegen maar ik denk dat de discussie goed is en mijn intentie van de motie zit er vooral in om ervoor te zorgen dat het aantal een-op-een benoemingen zoals die nu plaatsvinden vooral teruggedrongen wordt. Dat zou het effect zijn van wat hier beoogd wordt, want de intentie zou namelijk moeten zijn om gewoon een reguliere procedure te moeten volgen. En dan zou het College daar gewoon op de reguliere wijze zoals dat nu ook is vastgelegd op kunnen acteren. De bedoeling is niet verder om hem te politiseren, maar tot zover. Daar komen we straks nog op en laten we vooral met elkaar dan erover spreken hoe dat kan verbeterd worden. Mijn vraag ging eigenlijk over iets heel anders en dat was namelijk de conclusie ten aanzien van de andere Provincies, want de Rekenkamer concludeerde, en de algemeen directeur heeft daar nog een keer navraag naar gedaan, dat dat lastig te vergelijken was. Maar ik kan mij herinneren dat in de commissievergadering het College ook aangaf wij hebben zelf ook wel een uitvraag

gedaan en wij zijn eigenlijk buitengewoon teleurgesteld dat de Zuidelijke Rekenkamer niet die vergelijking heeft gemaakt. Dat was niet alleen toen het geval maar dat gold ook voor meer fracties in deze zaal. Dat was een uitdrukkelijke wens om dat te weten. De vraag is vindt het College dat nog steeds teleurstellend.

De vicevoorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Koopmans: Ja, voorzitter dat was voor ons de reden om juist onze algemeen directeur te vragen dat uit te zoeken omdat wij in de bestuurlijke gesprekken die wij met de Rekenkamer hadden over het rapport helder te verstaan kregen dat zij dat niet deden. En toen hebben wij gezegd tegen onze algemeen directeur doe jij eens een poging. Wij vonden dat wel van belang om te proberen. Dus het is daarna gebeurd. Meer is er niet. Er is niets te halen. En komt nog bij, ik maak het nog een beetje ingewikkelder op dat punt, er waren ook nog Provincies die tegen ons zeiden dat er niets is mogen jullie eigenlijk niet vertellen.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, dat maakt het niet makkelijker.

Gedeputeerde Koopmans: Maar ik doe het toch.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, dat maakt het niet makkelijker. Dat klopt. Maar het was toch ook wel mijn perceptie dat er voorafgaand aan het debat in de commissie een exercitie is gebeurd en toen was er de overtuiging het kan wel. En nu inmiddels hebben we dat waarschijnlijk nog een keer gedaan en nu is de conclusie het kan niet.

Gedeputeerde Koopmans: Nee, nee, nee. Nee, voorzitter, het is voorafgaande aan de commissievergadering gebeurd.

De heer Van Caldenberg (SP): Oké.

Gedeputeerde Koopmans: Die precieze rapportage kunnen we ook nog vertrouwelijk ter inzage leggen. Dat is allemaal geen probleem, maar dat is gewoon nee, nee, nee en dat dan 22 keer en dan nog één keer vanuit BZK. Er is geen beleidskader op die andere plekken en er is geen registratie.

De vicevoorzitter: De heer Van Caldenberg, de laatste keer op dit punt en dan ga ik naar de heer Claassen.

Gedeputeerde Koopmans: En inderdaad dat is ook nog. De Gouverneur fluistert mij dat nog even terecht toe. Er is ook geen transparantie, dus ook geen systeem. Bijvoorbeeld in Den Haag hebben ze ook geen systeem dat ze dan een brief schrijven aan de Tweede Kamer. Wij wel. Wij doen het elke keer, sinds 2016 motie Kuntzelaers. Daar zit een cesuur en daar handelen wij ook naar.

De vicevoorzitter: De heer Van Caldenberg.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, ik heb nog één opmerking want het ging even over het is niet onze intentie, slechts onze intentie, u zei niet slechts maar ik formuleer het even zo, onze intentie om

een-op-een minder te doen. Nee, wij hebben met elkaar nu een afspraak. Dat kan alleen maar bij hoge uitzondering en met bijzondere voorwaarden en met handhaving van de procedures die wij daar met elkaar over afspreken. Dus wij gaan verder dan zoals u het net formuleerde.

De heer Van Caldenberg (SP): Daar denken wij dan toch anders over. De rapportage van de algemeen directeur zou ik dan graag ontvangen en met mij natuurlijk ook de collega's. Ik denk dat dat goed is. Ik doe daarbij wel de constatering dat volgens mij datgene wat ons in de commissievergadering hierover verteld is toch iets anders is dan dat we nu horen, maar dat is gewoon mijn opvatting.

Gedeputeerde Koopmans: Ja voorzitter, ik kan me daar niets bij voorstellen en mocht het al zijn zeker niet bewust, want er is gewoon gerapporteerd en uitvraag gedaan. En die is gedaan nadat wij met de Rekenkamer daarover gesproken hebben en inderdaad als je kijkt naar het artikel en je kijkt naar wat de Rekenkamer daarover opschrijft, en de heer Kuntzelaers vond ik formuleerde dat heel terecht, dan zit daar natuurlijk wel een heel groot gat tussen. En dan is het niet alleen aan ons omdat we die uitvraag gedaan hebben, maar lezende het Rekenkamerrapport is het ook logisch dat je het Rekenkamerrapport op dat punt volgt, ook als je die passage leest in de antwoorden van de Rekenkamer over de communicatie tussen de Rekenkamer en de media. Voorzitter, dat is overigens aan hen. Daar ga ik verder niet over maar het staat in de antwoorden die neergezet zijn.

De vicevoorzitter: Ik heb nog enkele interrupties op de wachtlijst. De heer Claassen en daarna mevrouw Voncken. De heer Claassen.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, toch heel even.

De vicevoorzitter: Ja, maar ik had uw laatste interruptie toegestaan. Dit dreigt bijna een een-op-een debat te worden en dit is nu de vierde keer in dezelfde interruptie.

De heer Van Caldenberg (SP): Dat klopt, maar ik had graag het antwoord op mijn vraag. Krijgen we de rapportage ja of nee?

Gedeputeerde Koopmans: Dat had ik al toegezegd.

De vicevoorzitter: Dat is toegezegd. Ja.

Gedeputeerde Koopmans: Dat is geen enkel probleem. Het is vertrouwelijk omdat andere Provincies hebben laten weten dat ze dat niet naar buiten willen hebben. Daarom komt die precieze rapportage voor u vertrouwelijk ter inzage te liggen.

De vicevoorzitter: De heer Claassen.

Gedeputeerde Koopmans: En dat ligt niet aan ons maar je kunt niet als je informatie vertrouwelijk krijgt die hier publiek ter beschikking stellen. Dat kan niet.

De heer Claassen (PVV): Het is maar goed dat ik nog geen alzheimer heb, want anders wist ik nu niet meer wat ik moest gaan vragen na al die tijd. Maar het punt dat ik wilde inbrengen was meer ook ter overweging. Zie het als een vraag want we hadden het over moet Provinciale Staten niet aan de voorkant iets weten over een-op-een benoemingen en volgens mij werd er in het debat ook gesproken over wellicht andere benoemingen. Het punt waar wij ons zorgen over maken is dat zowel PS als ook de commissie natuurlijk geen uitzendbureau moet worden, want we hebben het er met elkaar over dat wij het al heel erg druk hebben maar als wij allerlei benoemingen nog eerst langs commissies of PS moeten laten komen vooraf dan moet wel heel helder zijn wanneer dat dan is, waarom dat is en met welk doel dat is in plaats van het zomaar te stellen. Ik ben benieuwd hoe het College dat ziet, PS of een commissie in de rol van arbeidsbureau.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, wij proberen heel zorgvuldig te kijken naar de dilemma's die voorliggen maar u kent mij. Bevoegdheden zijn bevoegdheden. Je moet het nooit even over gaan dragen en u moet ze trouwens ook niet willen. Bevoegdheden zijn bevoegdheden. Daarom is het goed om even in relatie tot de werking van die commissie te kijken naar hoe je daar die informatievoorziening zou kunnen doen. Dat weet ik even zo niet. Daarom vraag ik u, en vraag ik aan de heer Van Caldenberg, om die motie op dat punt aan te houden. Dan spreken we bij het beleidskader daarover.

De vicevoorzitter: Wilde de heer Van Caldenberg nog reageren dat hij de motie gaat aanhouden, want we gaan niet nu de motie inhoudelijk bediscussiëren?

De heer Van Caldenberg (SP): Nee, voorzitter. We gaan wel vandaag tot een conclusie komen daarover. Dat gaan we niet uitstellen.

De vicevoorzitter: Dan ga ik het woord nu eerst geven aan mevrouw Voncken en daarna aan de heer Heldens.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dank je wel. Ja, ik heb daar nog een aanvullende vraag over, want inderdaad verwachten we van u niet dat u bevoegdheden gaat overdragen, maar een bevoegdheid van PS is wel inkoop en aanbesteding. Daar hebben we ook beleid voor. Dat is ook een beleidskader dat al langer geleden vastgesteld is. In hoeverre kunnen we verwachten dat met name in het inkoop- en aanbestedingsbeleid verduidelijking komt over hoe met een procedure met betrekking tot een opdracht, die zeg maar door GS uitgezet wordt, omgegaan kan worden?

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, in de brief van 25 september staat dat wij uiterlijk 1 februari 2021 daarop terugkomen en dat is een voorstel dat Gedeputeerde Burlet al aan het voorbereiden is met onze mensen.

De vicevoorzitter: De heer Heldens.

De heer Heldens (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag aan Gedeputeerde Koopmans. Hij refereerde aan een inventarisatie bij verschillende andere overheden over hun beleidskaders en hun toetsingsprocedures et cetera. Ik hoor u net de toezegging doen dat die ter inzage gelegd worden, maar dan vertrouwelijk. Nu is mijn vraag toch even want ik krijg wel de indruk dat hier heel veel dingen

vertrouwelijk ter inzage gelegd worden. Als ik nu een WOB-verzoek in zou dienen als burger, zou ik die documenten dan krijgen ja of nee? Als het antwoord ja is wil ik graag ook dat ze openbaar ter inzage gelegd worden voor ons want dan kunnen wij er ook aan refereren. Anders hebben wij daar niet zoveel aan. Als het een openbare mailwisseling is over openbare feiten dan moeten wij daar gewoon ook vrijelijk over kunnen praten.

Gedeputeerde Koopmans: Daar gaan we nog heel even over nadenken. Ik begrijp de vraag, maar daar moet ik nog heel even over nadenken. Daar laat ik mij even over adviseren. Dat durf ik zo even niet te zeggen. Daar kom ik dadelijk even op terug.

De vicevoorzitter: Dat antwoord komt in tweede termijn terug.

De heer Heldens (VVD): Ja dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, dan toch de oproep om zo'n inventarisatie voortaan aan de voorkant te doen. Alles is wat mij betreft openbaar tenzij. Dus als die toetsing nu moet gebeuren nadat er iemand om vraagt dan zou ik zeggen doe dat in het vervolg andersom. Ik denk dat we dan elkaar wel begrijpen.

Gedeputeerde Koopmans: Ja, voorzitter, dat snap ik nog wel maar tegelijkertijd was onderdeel van de beraadslagingen in uw eigen commissie bij de opdrachtverlening aan de Rekenkamer expliciet de vraag van zorg ervoor dat we daar een beeld van krijgen. Wij spreken met de Rekenkamer en die zei dat gaat niet want we hebben daar geen bevoegdheden. Ja, dan vind ik het toch wel ook onderdeel van ook ons werk, ook in relatie tot gewoon verantwoording afleggen dat we dat doen. En dat we daarin meemaken dat er Provincies zijn die zeggen ja maar dat mag niet gedeeld worden daar kan ik niets aan doen. Ik zou best alle Provincies willen besturen, maar ik zit maar in het College van één.

De heer Heldens (VVD): Voorzitter, een laatste reactie.

De vicevoorzitter: De heer Heldens. Daarna de heer Kuntzelaers.

De heer Heldens (VVD): Kijk, ik vind het wel heel vreemd dat sommige Provincies wel iets delen als de heer Koopmans het vraagt en als de Rekenkamer het vraagt niet. Als ik inwoner zou zijn van die Provincie, ik weet trouwens niet of dat relevant is, en een WOB-verzoek in zou dienen, zou ik ze dan wel of niet krijgen. Dat is voor mij de relevante vraag ook hierin, want als het met een WOB-verzoek door een burger gewoon 'gewobt' kan worden dan moeten wij het al heel zeker openbaar krijgen. Dat is even de oproep en dat vind ik ook even vreemd in dit verhaal van die andere Provincies.

De vicevoorzitter: De heer Kuntzelaers nog een laatste keer en dan ga ik toch een klemmend beroep op u doen om de Gedeputeerde daarna zijn termijn te laten afmaken en eventuele openstaande vragen nog te benoemen aan het einde van de termijn, want we hebben ook nog een volledige tweede termijn. Dus met uw goedvinden ga ik proberen de heer Kuntzelaers nu voorlopig even de laatste interruptie te laten maken.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Als aanvulling op de heer Heldens, kunt u in ieder geval de stukken van de Provincies die niet dat voorbehoud gemaakt hebben wel alvast publiek ter

inzage leggen, want die zijn in ieder geval openbaar toegankelijk? Dan kunnen degenen die dat niet wilden geheim blijven.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dan even voor de verwachtingen. Het is een rapportage van één A4'tje waarin staat Provincie nee, nee en dan staat er soms nog een opmerking bij. Zo ziet de rapportage eruit, want als je niets hebt, kan ik u zeggen, kun je ook alleen maar nee antwoorden. Dus het zijn geen uitgebreide beschouwingen.

Gouverneur Bovens: Als we eens de Provincienamen doorlakken, dan kunt u de hele zaak krijgen. We lakken de Provincienamen door.

Gedeputeerde Koopmans: De directeur kijkt er nog eens even naar en we hebben het er dadelijk over.

De vicevoorzitter: Ik zou u inderdaad willen vragen, zoals ik net aangaf, gewoon nu uw betoog te vervolgen en we gaan proberen dat voorlopig even zonder interrupties te doen.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, de heer Claassen had nog het punt zitten waarin hij refereerde aan onze brief en het debat van vorige keer waarin er gesproken werd en hij vroeg naar aandacht voor mensen zoals hij net even zei die hier gewerkt hebben, en in een interruptie bleek dat het iemand was die een opdracht had. Voorzitter, conform datgene wat we eigenlijk in beleid met elkaar hebben gedeeld, staat er dat er een evaluatie moet zijn en ik heb nog even nagevraagd is er op dat punt een evaluatie geweest, een soort referentie? Nee. Die wordt gemaakt en die wordt aan betrokkene toegestuurd. En ik kan u in alle openheid hier zeggen die is gewoon positief want er is gewoon altijd goed werk verricht. Dat is ook in de rapportage eerder aan de orde geweest maar dat zal gebeuren. Dus in lijn met wat beleid is hoort er een evaluatie te zijn, een soort referentie, en die krijgt betrokkene toegestuurd. Voorzitter, dan had de heer Van Wageningen geen specifieke vraag aan mij. Dan mevrouw Jetten. Ik heb daar net al iets over gezegd. Wij hebben een poging gedaan om te bezien met die acht, want de Rekenkamer spreekt over acht, wat het is. We hebben dat voor onszelf gereconstrueerd. Het zijn drie opdrachten. Dat zijn er dus drie waar bij twee daarvan artikel 16 is toegepast, wat dus een mogelijkheid is, en dat is dus voor 2016 geweest. Drie zijn benoemingen en die zijn allemaal voor het beleidskader geweest. En er zijn twee aandeelhoudersvoordrachten. Daar hebben we weer een heel andere regelgeving voor. En in die zin zijn het dus ook allemaal die teksten die er staan en waar iedereen het gevoel kreeg van we zijn overal aan het reconstrueren. Voorzitter, dan hecht ik er toch aan dat voor ons helder is vanaf 2016 houden we ons eraan. Eén keer hebben we welbewust door middel van een brief aan uw Staten gezegd we wijken ervan af en dat hebben we u gewoon gemeld. Dat voor 2016 er dingen anders liepen, daarom hebben we in 2019 de motie als ook het beleidskader gehad. Dus, voorzitter, het is wel goed dit licht ook even over al uw beschouwingen te laten schijnen. Voorzitter, natuurlijk zeg ik tegen de heer Thewissen hebben wij een brengplicht. Juist, tijdig, volledig en transparant horen wij uw Staten te informeren. Voorzitter, dan mevrouw Fischer. We hebben het ook nog even nagelezen en even heel specifiek gekeken wat ik de heer Paas heb toegezegd, namelijk dat we in die brief erop terug zouden komen en dat we die aanbevelingen zouden overnemen. En expliciet in het debat is aan de orde geweest het een-op-een en ik heb daar het voorbeeld genoemd van de heer Van Geel. Weet je, ik heb dat in de afgelopen periode meegemaakt. Op dat specifieke probleem hebben wij u medegedeeld dat hij Schiphol deed, dat hij Eindhoven deed, dat heel goed deed en dat iedereen dat ook vond. Dan kun je zeggen dat mag je nooit

meer doen, maar dat is wel een hele ingewikkelde. Ik heb net al tegen de heer Van Caldenberg en tegen uw Staten gezegd het is absoluut de bedoeling dat we dat zo min als mogelijk doen en als we dat doen laten we u dat weten. De precieze procedure daarvoor gaan we nog met elkaar delen naar aanleiding van de motie van de heer Van Caldenberg.

De vicevoorzitter: Een interruptie van mevrouw Fischer.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Ik ben zelf niet in die commissie aanwezig geweest en ik heb dus moeten varen op de woorden van mijnheer Paas. En ik heb net nog even gevraagd aan hem wat was het. Toen zegt hij mijnheer Koopmans heeft toegezegd dat alle aanbevelingen worden meegenomen. Het kan natuurlijk een spraakverwarring zijn omdat het de aanbevelingen misschien zijn geweest van de Rekenkamer. Dus ik vermoed dat daar eigenlijk iets zit, want mijnheer Paas is niet iemand die zomaar iets zegt, maar het kan zo zijn dat hij dat verward heeft. Hij zegt dat was ook de reden dat ik onze aanbevelingen niet schriftelijk heb ingediend. Ik heb zelfs nog gevraagd of ik dat nog moest doen, maar dat hoefde volgens de heer Koopmans niet omdat de aanbevelingen sowieso meegenomen zouden worden. Dus dat is de tekst, maar ik denk dat we elkaar wel begrijpen en dat het zo oké is.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dan kom ik nog bij mevrouw Plusquin en het punt van laat ik zeggen een aantal discussies die u had over de draaideur en dergelijke. In de brief van de 25ste hebben wij laten weten op welk moment precies welk punt van de aanbevelingen in documenten terechtkomt waar wij het voortouw in hebben genomen. Dit is al naar u toegestuurd en daar zullen we dan het debat over hebben volgens de procedure die daarvoor staat. Op het punt van ambtelijke tegenspraak en een veilige werkomgeving, voorzitter, is het prima om die rapporten te delen. Ik ben daar zelf, als Gedeputeerde verantwoordelijk voor bedrijfsvoering, al vijf jaar geleden mee begonnen om echte HRM-brieven te maken met heel veel meer informatie ook als het gaat, want die worden al gedeeld, over integriteit en ook over klachten en dergelijke. Die worden allemaal gedeeld en dat is ook goed zo. We zullen dat volgende werknemerstevredenheidsonderzoek ook zeker als onderdeel van onze HRM-brieven delen. Het heeft bij ons hoge prioriteit. Veilig werken is voor iedereen van belang.

De vicevoorzitter: Ik vraag eerst aan mevrouw Fischer om de microfoon even uit te zetten. Daarna geef ik het woord aan mevrouw Plusquin voor een interruptie.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ja voorzitter, dank u wel. Ik had toch eigenlijk graag ook die vorige medewerkerstevredenheidsonderzoeken gehad. Daarvan kunnen we ook dan die stijgende lijn bekijken en volgens mij was dat ook een toezegging in de commissievergadering, laten we zeggen van vijf jaar terug.

De vicevoorzitter: De heer Thewissen ook nog op dit punt?

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Ik ben het volledig eens met mevrouw Plusquin dat dat de toezegging is die wij hebben gevraagd en die naar ons idee ook gedaan is. Dus wij willen niet tot q1 2021 wachten. U zegt dat er een stijgende lijn is. Wij willen dat graag verifiëren. Dus graag de resultaten van de onderzoeken van afgelopen jaren.

Gedeputeerde Koopmans: Ja voorzitter, ik zeg het u nog eens letterlijk toe. Ik maak een kleine afwijking namelijk, want ik krijg nu een briefje voor me waarin staat dat in het huidige, als we dat volledig naar u toe zouden moeten sturen, dingen zijn te zien naar sommige managers van ons. Dat gaan we niet opsturen. Dat doen we natuurlijk niet. We gaan het abstraheren en de kernpunten over veiligheid et cetera die zullen wij naar u toesturen. Maar omdat de werknemerstevredenheid ook op afdelingsniveau is, dan kun je dat toerekenen naar sommige leidinggevendenden. Dat kan natuurlijk niet. Dat levert ook geen bijdrage aan veilig werken hier als je dat zou doen.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Er moet toch wel een andere manier te vinden zijn dat we daar inzage in kunnen hebben. Dan mogen die namen van die afdelingen naar goed Limburgs gebruik allemaal zwart gelakt worden.

Gedeputeerde Koopmans: Ja voorzitter, maar nu raak ik een klein beetje even geïrriteerd. Wij zijn verantwoordelijk als het gaat om goed personeelsbeleid en als onderdeel daarvan zeg ik u dat wij niet, ook niet zwartgelakt, toe te wijzen naar individuele werknemers hier, rapportages gaan verstrekken, ook niet vertrouwelijk. Want ik kan u zeggen dan wordt het hier niet veiliger.

De vicevoorzitter: Mevrouw Plusquin, de laatste keer op dit punt. Daarna de heer Claassen.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ja voorzitter, het is zo dat je alleen zo'n onderzoek doet in feite als de resultaten niet herleidbaar zijn. Tenminste zo was dat in mijn tijd toen ik die weleens onder ogen kreeg. Dus het lijkt mij geen bezwaar. Natuurlijk mag dat even nagekeken worden, maar ik zou toch echt wel graag ook van degene die ze heeft uitgevoerd, ik neem aan dat dat gewoon via een externe partij is geweest, de conclusies een-op-een te zien krijgen die dan niet herleidbaar zijn naar personen.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, ik zeg u toe dat de directeur zal zorgen voor een afdoende rapportage op dit punt waar u zich echt in kunt vinden en mochten er daarna nog vragen zijn, doe dat dan een keer ook gewoon in goed overleg. Wij snappen uw vraag. Wij hebben een gedeelde zorg voor veiligheid en voor voldoende tegenspraak, maar ik heb u net ook gezegd als onderdeel daarvan gaan we dus niet zwartgelakte documenten hier verspreiden want dan voed je iets van onveiligheid.

De vicevoorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, dank u wel. Ik had eigenlijk de vraag aan de Partij voor de Dieren, gezien mijn eerste inbreng als het gaat over insinuaties en het in stand houden van beeldvorming, of de opmerking van volgens Limburgs gebruik alles zwart te lakken daartoe een positieve bijdrage zou hebben of denkt u dat dat toch weer bevestigt wat we eigenlijk hier met zijn allen vandaag proberen helder te krijgen en weer netjes met elkaar door te gaan.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Voorzitter, ik heb deze week nog een stuk onder ogen gekregen waar ook de helft weggelakt was. Ik ga er niet op in uit het oogpunt van privacy van wie dat was maar wij blijven aandacht vragen op een serieuze manier, soms met een ludiek tintje, voor openheid van zaken, weinig geheimhouding en zoveel mogelijk openheid. En ik neem aan dat de PVV zich daarin kan vinden. Dank u wel.

De vicevoorzitter: En de Gedeputeerde heeft een toezegging gedaan. Dus op inhoud zou u gecontenteerd moeten worden.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dat was mijn bijdrage in eerste termijn.

De vicevoorzitter: Ik kijk dan nog even of er brandende vragen uit de eerste termijn van de Staten zijn blijven open staan. Als dat niet het geval is ga ik de vergadering schorsen voor de lunch.

Gouverneur Bovens: Ja, maar dan doe ik het wel in tweede termijn.

De vicevoorzitter: Ja?

Gouverneur Bovens: Er waren natuurlijk nog wel wat vragen.

De vicevoorzitter: Gouverneur, beantwoordt u ze dan maar.

Gouverneur Bovens: Als we eerst gaan lunchen dan gaan we eerst lunchen natuurlijk.

De vicevoorzitter: De Gouverneur.

Gouverneur Bovens: Toch eerst even?

De vicevoorzitter: Ja.

Gouverneur Bovens: Nu is mijn hele betoog van een kwartier natuurlijk helemaal weg, maar dat maakt niet uit. Ik probeer het dan maar even te beperken tot een paar vragen die nog gesteld zijn en met name over de zaak die de SP-fractie naar voren heeft gehaald over de heer Verhagen. Dat was volgens mij de vraag. Nog even los van de naam die aan de orde is, want daar gaat het in dit verband ook niet om, maar er is natuurlijk in de debatten in de Tweede Kamer aandacht aan besteed. En volstrekt, zoals ook in de Tweede Kamer is beantwoord, is van enige dubbele loyaliteit of dubbele pet of dubbele beloning geen sprake. Dan was even de vraag wisten wij dat allemaal van tevoren enzovoorts. Ik heb nog even nagecheckt hoe het in de tijdlijn van een en ander zat. We hebben de heer Verhagen met heel veel tevredenheid binnengehaald. Sterker nog, ik ben heel trots erop dat wij hem hebben kunnen binnenhalen als ambassadeur voor Limburg, net als de twee andere ambassadeurs, omdat wij zijn netwerk wilden binnenhalen. In dat netwerk zat ook de Sociaal Economische Raad, zat Bouwend Nederland, zit VDL, zit JSF. Er zitten heel veel van die dingen in. Dat is voor ons een hele strategische positie, nog los van de concrete activiteiten die hij voor ons in China heeft gedaan enzovoorts. Dus in de afweging die wij gemaakt hebben is de afweging geweest kunnen wij iemand met deze capaciteiten, een voormalig vicepremier, een voormalig minister van Buitenlandse Zaken, een voormalig minister van Economische Zaken en Europarlementariër, iemand met zo'n statuut, voor Limburg een zinvolle ambassadeursfunctie laten vervullen. Dat is de hoofdafweging geweest, wetende dat het maar een bescheiden rol is voor de Provincie Limburg en ook een bescheiden tijdsopsteking, maar net omdat al die andere zaken in dat pakket zaten. Dat geldt ook voor de twee andere ambassadeurs, ook iemand die niet politicus is. Daar gaat het

even niet om. Maar die functie, en het gaat over 2013, hebben we bewust met inachtneming van het hele cv genomen. En over dubbele beloning of dubbele loyaliteit heeft de minister ook Tweede Kamer keurig kunnen beantwoorden. Dat is even één vraag. Dan was er nog de vraag die de PVV stelde richting de minister van Binnenlandse Zaken. We hebben nog even nagekeken waar echt de opmerkingen van de minister van Binnenlandse Zaken op waren gestoeld, de zogenoemde tik op de vinger of zo. Dat was een soort krantenartikel. Dat was allemaal nog voordat het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer er was, maar dat heeft u ook zelf volgens mij al zo gezegd. Dat was een interpretatie van een brief van de minister die wij niet hebben opgevat als een tik op de vinger maar die wel zo werd uitgelegd in de krant. Namelijk was de vraag of wij een ambtsbericht wilden stuurden en dat is ook een in het verkeer volstrekt normale situatie. De minister volgt dit debat ook, niet de minister maar namens haar een aantal ambtenaren. Ze kijken ook wat wij aan het doen zijn hier en hebben ook het Zuidelijke Rekenkamerrapport ontvangen. En ik ga ervan uit dat dat voldoende en afdoende is, ook voor de minister, om daar verder geen opmerkingen meer over te maken. Dan kun je zeggen biedt je excuses aan voor die brief van juli of wanneer was het, van oktober verleden jaar. Dat zit niet in het verkeer. Ik ga ervan uit dat met de wetenschap van nu, het lezen van het rapport, het debat dat hier gevoerd is, dat wij voldoende met de minister weer op hetzelfde niveau zitten. Dus ik ga niet om excuses vragen van de minister. Ik zou op dit moment echt niet weten wat ze dan precies op dat moment verkeerd in die brief geschreven heeft. Ik wil nog een keer zeggen, ik denk dat de heer Koopmans dat ook gezegd heeft, en dat is een beetje de nasmaak van het debat. Ik ben eigenlijk heel trots op dit debat en ook trots op het debat van de 17de en trots op het debat van de 4de waar ik overigens zelf op dat moment niet bij was, omdat dat namelijk precies de kern is van hoe wij het integriteitsbeleid in deze Provincie voeren, namelijk het spreken over, ook het debat met de heer Van Wageningen enzovoorts. Dat is exact hoe wij dat doen. Ik vind alleen jammer dat, als wij dat organiseren vaak vanuit de commissie integriteit samen met de Griffie, er vaak maar twintig of 25 Statenleden komen als wij zoiets doen. Ik roep dus ook iedereen op om als wij dat debat plenair gaan voeren er dan ook allemaal bij te zijn, want dat is het debat dat we nodig hebben. Dat gaat over de moresprudentie en dat gaat net niet over het vastleggen van die dingen in regelgeving. Ik denk dat de heer Thewissen dat heel treffend heeft gezegd. Het gaat om gedrag. Het gaat veel meer om gedrag dan om regelgeving. Dat is net ook wat wij de afgelopen drie, vier jaar aan het bevorderen zijn geweest, ook met die nieuwe gedragscode voor Provinciale Staten, die veel meer gaat niet over wat mag en wat mag niet maar wat is verstandig of wat is niet verstandig, wat is vertrouwenwekkend of niet vertrouwenwekkend. Dat is waar het integriteitdebat over zou moeten gaan. Daarom ben ik ook trots dat we dit debat op dit moment voeren. Ik ben niet trots op het beeld dat in de pers verschenen is waarover heel veel discussie ook op de 17de ging van accepteer je dit beeld. Ik weet dat dit beeld er is. Dus ik accepteer het. Ik ben het alleen niet eens dat het beeld correct is en daar heb ik u geprobeerd mee te nemen op 17 september, dat de inhoud van ons integriteitsbeleid zoveel rijker, zoveel dieper, zoveel voortschrijdender en zoveel transparanter is dan elders de norm is op dit moment in Nederland, dat u daar ook gezamenlijk een beetje trots op mag zijn, want dat komt door uw inbreng dat we dat op die manier doen. U heeft zelf gezorgd dat we transparant zijn op het gebied van het inhuren van politici. U heeft ervoor gezorgd dat we deze debatten hier voeren. U heeft gezorgd voor het Zuidelijke Rekenkamerrapport, enzovoorts. Dat is ook uw verdienste zeg maar als Staten. Ik heb het woord trots gebruikt. Misschien moet ik het fier noemen want de Belgen vind ik daar een beter woord voor hebben. Daar mag u rustig een beetje fier op zijn dat dat gebeurd is. Zijn we er dan? Nee, absoluut niet. Dus iedere verbetering van ons integriteitsbesef, van ons handelen naar dat integriteitsbesef, is altijd meegenomen, sterker nog, is nastrevenswaardig. Daar moeten wij het voor hebben. En ik heb u ook al

aangekondigd, dat ik er echt iets voor zou geven als we datgene wat wij hier doen, en zoals wij dat doen met het kader benoemingen enzovoorts, we dat overal in Nederland zouden doen. En vandaar ook dat ik u gezegd hebt dat ik samen met de ROB een seminar voorbereid, of een webinar of hoe dat allemaal heet, over ook de andere kant van de discussie die op dit moment over benoemingen in Nederland gaat, namelijk de vraag of er niet meer politieke bemoeienis met benoemingen zou moeten zijn, de landelijke discussie over het vullen van adviesorganen, en of we die niet kunnen koppelen aan deze discussie die wij hier hebben om net minder politieke bemoeienis bij benoemingen te hebben. Dat vind ik een heel interessant debat op dit moment in de Nederlandse politiek, in het Nederlands bestuur. Dat zijn ook weer van die dingen. Als wij dat kunnen doen, zo'n debat kunnen voeren met de ROB, dan denk ik dat wij een bijdrage leveren aan de integriteitspolitiek in Nederland. Ik sluit af met de perceptie, richting de heer Thewissen. Ik erger mij natuurlijk net zoals de heer Thewissen aan de perceptie van alsof hier een vriendenrepubliek, vriendjespolitiek enzovoorts is. Het enige is gewoon stug doorwerken, transparant doorwerken, als er een schijn is het licht aandoen en gewoon laten zien wat we doen en hoe we het doen. Dat is al 150 jaar blijikbaar het geval. Het zal nog wel tien of twintig jaar duren. Er komt altijd wel weer ergens een nieuwe zaak boven enzovoorts, en dan wordt er bij ons gezegd zie je wel dat zijn de Limburgers en dat wordt elders niet gezegd. Dat accepteer ik. Ik vind het niet leuk. Ik vind het uitermate vervelend. Ik zal er ook alles aan doen, maar ik werk aan één ding. Als het beeld de werkelijkheid wordt dan hebben we een groter probleem. Dan zal ik maar zeggen de werkelijkheid is zoveel beter dan het beeld. Dank u.

De vicevoorzitter: De heer Van Caldenberg heeft op enig moment aangegeven te willen interromperen. Ik kijk even of de vraag beantwoord is of dat u toch nog behoefte heeft aan een vraagstelling?

De heer Van Caldenberg (SP): Nee, zeker niet voorzitter, want dat ging naar die casus Verhagen en dat is inderdaad al enige tijd terug. De Gouverneur heeft ons meegenomen in de afweging waarom hebben we hem aangenomen, waarom vonden wij hem de meest geschikte, maar als het gaat over vonden wij het kunnen is het antwoord de minister vond het kunnen en de staatssecretaris vond het kunnen. Maar ik vraag het aan degene die in Limburg integriteit moet bevorderen, uw afweging over waarom u het destijds vond kunnen dat de heer Verhagen in januari 2013 benoemd als adviseur bij VDL NedCar, gesprekken moet gaan voeren en ook op basis van de stukken financiën heeft gedeclareerd voor het voeren van die gesprekken bij deze Provincie. Waarom vond u dat een te billijken overweging om hem alsnog aan te nemen en niet waarom hij geschikt was want daar twijfelt hier in deze zaal volgens mij niemand aan.

Gouverneur Bovens: Dat laatste wil ik meteen arresteren. Niemand twijfelt aan de geschiktheid van de heer Verhagen. Dat klopt ook en dat is ook zo. Omdat de belangen, vanuit de functie die wij voor de heer Verhagen gezien hebben, overlappen of soms strijdig zijn of soms elkaar raken of anderszins, net dat netwerk. Want dat kun je net zo goed stellen voor de heer Verhagen wordt lid van de SER of van Bouwend Nederland enzovoorts. Net dat profiel is het profiel waar wij op dat moment naar op zoek waren. In mei 2013, even uit mijn hoofd, is de formele aanstelling hier gekomen als ambassadeur, maar wij hebben de heer Verhagen al in de tijd dat hij voor VDL op pad was in 2012 en 2009 proberen aan ons te binden. En die belangen liepen gelijk. Dat waren geen tegenstrijdige belangen.

De vicevoorzitter: De laatste keer op dit punt de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ik kom nog in tweede termijn erop terug, want ik vind dit een hele merkwaardige manier van redeneren.

De voorzitter: De heer Heldens.

De heer Heldens (VVD): Ja dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het antwoord gehoord hebbende, vraag ik mij af zou GS deze afweging opnieuw zo weer maken als het vandaag aan de orde was. Zou u het weer op deze manier doen of zou u iets anders doen?

Gouverneur Bovens: Het enige, want dat past ook in de aanbeveling van de Rekenkamer, is dus dat we daar meer van op papier zouden zetten, het schriftelijk zouden vastleggen, maar de intentie om een persoon van een dergelijke statuur aan ons te binden zou ik heel graag blijven volhouden. Ja. Ik kijk gewoon even naar andere Provincies hoe Zeeland Balkenende meeneemt en gebruikt, enzovoorts. Ja, daar zitten ook belangen van Ernst & Young enzovoorts. Het gaat erom van bouw je een relatie op met je ambassadeur, in dit geval onze ambassadeurs, waarvan je de indruk hebt dat ze iets voor de bevolking van deze Provincie kunnen betekenen, en dus ook voor het bestuur van deze Provincie kunnen betekenen. En in die afweging die je maakt, hebben wij gezegd ja dat slaat naar de positieve kant uit. Wij vinden dat een meerwaarde voor Limburg en, dat moet ik ook zeggen achteraf, dat staat ook in het Rekenkamerrapport, zo heeft het ook gewerkt. Dus we zijn ook blij dat we dat gedaan hebben.

De vicevoorzitter: De heer Heldens en daarna de heer Van Caldenberg.

De heer Heldens (VVD): Voorzitter, dus de juiste constatering is dat die afweging van een dubbelfunctie, gezien deze importantie, voor Limburg opnieuw zo gemaakt zou worden, maar dan beter op papier gezet zou worden. Heb ik dat dan goed begrepen?

Gouverneur Bovens: Ter voorkoming van allemaal misverstanden en de debatten zoals we die hebben, maar volgens mij staat dat in de aanbevelingen van de Rekenkamer.

De heer Heldens (VVD): Dank u wel.

De vicevoorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dan toch, want nu maak ik mij nog grotere zorgen. Want dat je iemand wilt aannemen vanwege zijn ervaring als minister van Economische Zaken enzovoorts dat snap ik heel goed. Maar kunt u zich voorstellen dat de schijn er ook zou kunnen zijn dat u hem heeft aangetrokken vanwege het feit dat hij die functie had bij de betreffende organisatie en dat het dus ook voor de buitenwereld erg lastig is om vast te stellen wie er geprofiteerd heeft, de Limburgers of die betreffende organisatie, van de diensten van de betreffende persoon?

Gouverneur Bovens: Dat kan ik mij niet voorstellen als wij doen zoals ik net heb gezegd, als we dat beter schriftelijk vastleggen en dan in die transparantie laten zien wat de afspraken zijn. Maar het feit dat iemand, die we voor luttele uren in de week, even omgerekend, aannemen als een ambassadeur voor

Limburg, daarnaast in andere netwerken ook zit en juist in dat netwerk opereert, ja daar sta ik nog steeds achter, sterker nog dat zou ik weer doen. Ja, dat klopt. En daar moet je afspraken over maken hoe je daarmee omgaat. Dat is de les. Anders hadden we deze discussie überhaupt niet. Maar feit van zou ik hem weer benoemen, ja ik zou hem wel weer benoemen. Ja.

De vicevoorzitter: De laatste keer. De rest doen we in tweede termijn. De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, prima tweede termijn maar ik zou verzoeken tot een langere schorsing.

De vicevoorzitter: Goed. Ik ga voordat wij gaan schorsen de Gouverneur nog vragen om even kort te reageren op motie 2634, daar waar het gaat over het publiceren van WOB-verzoeken.

Gouverneur Bovens: Een lijst van WOB-verzoeken kan gewoon worden gepubliceerd denk ik, maar dan is het alleen dus het feit dat er een WOB-verzoekvraag is. Volgens mij zijn daar overzichten van. Ik kijk even naar achteren. Die zijn er? Ja, er zijn overzichten van. Er is gewoon een lijst van de WOB-verzoeken die bij ons binnenkomen. Dus dat kan wel. Dat is ook geen geheim.

De vicevoorzitter: Er wordt ook gevraagd naar de daaruit voortvloeiende correspondentie en openbaargemaakte informatiedrager en die allemaal op de site te publiceren. Dat gaat iets verder dan wat u nu zegt.

Gouverneur Bovens: Wacht even. Dat krijg je als je de motie niet voor je neus hebt. Daar kom ik in tweede termijn even op terug nog.

De vicevoorzitter: Dat komt in tweede termijn terug. Dan stel ik voor dat wij de vergadering nu gaan schorsen. Het is nu twintig over één. Ik schors de vergadering tot tien over twee.

[SCHORSING]

De vicevoorzitter: De vergadering is geopend. Dames en heren, voor wij gaan starten met de tweede termijn van de Staten, wil ik nog kort het woord geven aan de Gouverneur. Hij was ons nog een stukje toelichting en advisering vanuit het College verschuldigd over motie 2634 inzake het publiceren van WOB-verzoeken.

Gouverneur Bovens: Ja, dank je wel. Ik was daar overigens inderdaad waarschijnlijk wat te snel. Ik denk dat kan allemaal wel, maar inmiddels hebben we het natuurlijk voor een deel nagevraagd en het is even de vraag, ook met de indiener sparrend, wat exact beoogd wordt. En ik lees even een paar dingen voor die aan de orde zouden kunnen zijn. Als mensen een WOB-verzoek indienen, dat kan dus zijn een journalist of een burger et cetera, dan heeft hij daar een bepaald doel mee voor ogen. Op het moment dat bekend wordt dat hij dus een WOB-verzoek indient, stel dat hijzelf dat niet erg vindt dat dat gebeurt, dus zijn eigen verzoek wordt 'wobbable', zou dus ook de inhoud van de vragen en dergelijke bekend kunnen zijn. Ik stel me dat eens even voor. Een onderzoeksjournalist is iets op het spoor. Die wil een paar dingen weten enzovoorts en wij zouden dat meteen op het net gooien en in de beantwoording ook. Dat kan die

journalist het wel vergeten zou ik bijna zeggen in zijn carrière. Nu is dat op zichzelf misschien een argument, maar dat is maar even de vraag. Als bedoeld is wij willen dezelfde informatie krijgen die ook een WOB-verzoeker uiteindelijk krijgt, dus laten we zo zeggen als op een moment ergens iets gepubliceerd wordt et cetera, dan kunnen wij diezelfde informatie ook uiteraard aan de Staten bekendmaken. Dat is eigenlijk wat de afgelopen week gebeurd is met de informatie die op het net gegeven is rond deze zaak waar we vandaag voor bij elkaar zijn. Maar op het moment dat iemand een WOB-verzoek indient, zouden wij aan de betrokkene moeten vragen conform de wet of het goed is dat al zijn gegevens en al zijn vragen et cetera openbaar worden gemaakt of niet en dat vergt dus een nieuw besluit en daar kan de betrokkene het niet mee eens zijn, bijvoorbeeld in het kader van de AVG of anderszins. Dus ik heb uitdrukkelijk het verzoek gekregen om nog eens even aan de indiener te vragen of het inderdaad al het verzoek zelf is met alle vragen en toestanden erbij want dat zou dus inderdaad daar wat problemen in kunnen opleveren. Dus dat is een vraag die dadelijk misschien in tweede termijn nog even kan worden beantwoord door betrokkenen. Dan moet mij nog even van het hart, omdat ik denk dat dit anders grote misverstanden zou kunnen oproepen, want de laatste woorden in de snelheid hier naar buiten toe waren alles blijft bij het oude en ik zou het allemaal weer zo doen als toen het geval was. En daar zou de indruk uit kunnen ontstaan alsof het allemaal hetzelfde is als het was en dat we hier voor niets hebben zitten praten met elkaar. Dat is absoluut dus niet het geval. Laat mij die angst bij u wegnemen. Natuurlijk hebben wij geleerd van het beeldvormingsverhaal en het ZRK-rapport. Niet voor niets nemen wij alle zaken over. Wat er dus anders zou zijn, sowieso al anders is door het beleidskader dat wij in 2016 hebben ingevoerd maar ook door alle discussies die wij over integriteit met elkaar hebben gevoerd de afgelopen zes jaar, is natuurlijk dat die situatie van 2013 zo niet meer als zodanig hetzelfde voorkomt. Die afwegingen zouden misschien wel aan de orde kunnen zijn maar zou op een hele andere wijze gebeuren met vastlegging en dergelijke. En laten we daar ook maar bij zeggen dat zou je nog een keer voor de formule van ambassadeur gaan, dat is het natuurlijk ook, dan is dat een vraag die ik eigenlijk aan u zou moeten stellen. Dat is een wijze. Daar zou denk ik altijd overleg met de Staten over komen als ik zo het ZRK-rapport maar ook de aanbevelingen goed interpreteer. Dus laat helder zijn het is absoluut niet mijn bedoeling geweest de indruk te wekken alsof datgene wat in 2013 is vandaag weer zo zou kunnen gebeuren. Dat is niet aan de orde.

De vicevoorzitter: Wilt u daar gelijk op reageren? De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, dat is voor mij heel wezenlijk, want ik overweeg anders direct schorsing aan te vragen en dat is heel specifiek. Als er een casus zich voordoet waarbij iemand in dienst is van een onderneming, gaan wij dan nog een keer iemand een opdracht geven om bij diezelfde onderneming gesprekken te gaan voeren namens de provinciale overheid? Als we dat niet gaan doen kunnen we doorgaan met de vergadering. Als daar het antwoord op is wij zouden dat zo weer kunnen doen dan verzoek ik schorsing.

Gouverneur Bovens: Wat mij betreft kunt u door met de vergadering.

De vicevoorzitter: De heer Heldens heeft ook nog een vraag. Ik ga u wel verzoeken om de rest mee te nemen in uw tweede termijn want anders gaan wij dadelijk naar drie termijnen door. U wilt toch nu nog even reageren? Heel kort dan. Mijnheer Heldens.

De heer Heldens (VVD): Ja, voorzitter. Het was een derde antwoord op de vraag die ik gesteld heb van zou u het weer zo doen. En ik constateer dat het derde antwoord en ook het vierde antwoord in reactie op de heer Van Caldenberg toch wel afwijkt van het eerste en het tweede antwoord. Ik kan u vertellen dat het derde en het vierde antwoord mij veel beter bevalt dan het eerste en het tweede antwoord. Dus ik denk dat er in de schorsing even een goede tijd voor reflectie geweest is en daar zijn wij gelukkig mee. Dank u wel.

De vicevoorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik luisterde even heel duidelijk naar de duiding die de Gouverneur gaf aan het al dan niet openbaar maken van WOB-verzoeken. En uiteraard snap ik het argument van AVG-gegevens, de naam en eventuele adresgegevens van een vraagsteller, maar om de sensatie, namelijk van het kunnen presenteren van informatie op een gelegen moment, voor iemand centraal te stellen in het al dan niet geheimhouden van WOB-verzoeken vind ik een beetje vreemd omdat het openbare informatie is. En ik kan me voorstellen gegevens weglakken. Natuurlijk. Maar vragen en antwoorden die wij als overheid geven?

Gouverneur Bovens: Nee, maar de antwoorden kan. Dat heb ik u gezegd. Maar op het moment dat de vraag gesteld wordt, laat ik het even zo uitdrukken, met alle correspondentie van wat is de reikwijdte en wat wil je precies weten enzovoorts, daar al kunnen allemaal dingen in zitten die je niet openbaar zou willen maken. Dan zou je dat kunnen weglakken. Dat zou ook nog kunnen maar dan is de vraag of we zoveel willen weglakken. Op het moment dat wij informatie verstrekken, dan moet je het met de betrokken vraagsteller het er even over hebben of al die zaken naar buiten kunnen. Maar dat ligt niet meer aan ons. Dat vinden wij prima om te verstrekken. Dat is het probleem niet.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dat was voor mij even de vraag.

Gouverneur Bovens: Ik vraag altijd even of de indiener van de motie het ook zo bedoelde. Dat wilde ik even weten.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Helder.

Gouverneur Bovens: En ik ben blij dat de heer Heldens mijn beide laatste antwoorden goed vond. Wij reflecteerden inderdaad goed in de pauze. Dat is zeker zo, maar ik heb u ook iets gezegd over beeldvorming en werkelijkheid. De laatste twee antwoorden waren de werkelijkheid, de eerste twee de beeldvorming.

De vicevoorzitter: Goed. Dan gaan wij nu toch starten met de tweede termijn van de Staten. De Gouverneur is redelijk coulant geweest in eerste termijn, ook met interrupties. Ik heb die lijn gevolgd daar waar het ging over heel veel interrupties toestaan in de beantwoording van het College. Dus gelet op de tijd en het feit dat wij nog een hele agenda te verhandelen hebben, wil ik nu wat strakker gaan sturen op de spreektijden zoals die met elkaar zijn afgesproken en dat betekent een derde van de aangevraagde en toegekende spreektijd in eerste termijn. Dus dat betekent dat wij gaan starten met mevrouw Voncken namens het CDA, die één hele minuut heeft voor haar bijdrage.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Dan zal ik snel starten, voorzitter, want dat is weinig. Voorzitter, als we terugluisteren waar we vanmorgen hier weer een hele morgen hierover gesproken hebben, en er is veel gezegd, er is in de spiegel gekeken, er is verbetering beloofd en er zijn aanbevelingen overgenomen, dan denk ik dat er in ieder geval een goed debat is geweest waar we mee verder kunnen en in de kern komt het neer op de bijdrage van mijnheer Thewissen. En dan gaat het over vertrouwen versus regels. Dat is de kern van alles. En dan valt onder het hoofdstuk vertrouwen houding, gedrag, transparantie, hoe ga je met elkaar om versus welke regels hebben we daarvoor en dat schuurt weleens. En dat is ook door de Gedeputeerde hier benoemd en zelfs mijnheer Heldens in zijn inbreng gaf aan dat hij ook thuis waar hij zich als goed huisvader gedraagt ook weleens daar schendt tegen zijn eigen regels. Daar moeten we alert op zijn. Daar moeten we op controleren. Daar moeten we ons bewust van zijn en ik denk dat we heel veel vanmorgen weer met elkaar gedeeld hebben op weg naar hoe we het beter gaan doen. De moties die zijn wel ingediend. Ik zal er even op reageren want ze zijn vanmorgen in het debat nog niet aan de orde geweest. GS heeft er wel op gereageerd. Motie 2633 die vraagt om een verdiepingsonderzoek en een vergelijking met andere Provincies. Daar hebben we eigenlijk al van gehoord dat dat een schier onmogelijke opgave is. En wij hebben ook niet veel behoefte om nog weer eens dieper in individuele casuïstiek uit het verleden te duiken. Dus deze motie zal door het CDA niet gesteund worden. Op motie 2634 hebben we zojuist nog een toelichting gehad van wat is haalbaar, wat kunnen we doen en waar raken we zeg maar de privacy, dan wel kom je terecht in zeg maar de zaken die publicitair gevoelig liggen. De antwoorden zoals we ze gehad hebben daar kunnen wij mee leven. Dat zou betekenen dat deze motie voor zover het kan uitgevoerd wordt, en waar de grens ligt dat je zegt dit moet je niet willen daar ligt dan de grens. Daar kunnen wij ons bij aansluiten, want wij hebben vertrouwen in hoe dit College de zaken aanpakt. Dat wil ik nogmaals duidelijk uitspreken. We hebben ook vanmorgen weer gehoord dat er met een goede houding en gedrag gewerkt wordt hier. Mijnheer Thewissen, ik heb niet het gevoel dat twee derde van de mensen die ik tegenkom niet te vertrouwen is. Zo sta ik niet in het leven en die somberheid wil ik ook niet ingaan.

De vicevoorzitter: Mag ik u wel vragen om af te ronden en het te beperken tot de moties?

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Op de laatste motie heeft Gedeputeerde Koopmans gereageerd in de zin van dat dit vraagt om een overdracht van bevoegdheden van GS naar PS en dat moeten wij niet willen. Dus dit zullen wij ook niet steunen. Dank je wel.

De vicevoorzitter: Dank u wel. We gaan verder met de PvdA, de heer Kuntzelaers.

De heer Heldens (VVD): Voorzitter, een interruptie nog.

De vicevoorzitter: Pardon, een interruptie van de heer Heldens richting mevrouw Voncken nog neem ik aan.

De heer Heldens (VVD): Richting mevrouw Voncken. Inderdaad voorzitter. Ik wil toch wel even iets rechtzetten in het verhaal van mevrouw Voncken. Twee dingen. Het eerste is een kleinigheidje. Ik ben geen vader, althans niet voor zover ik weet. Maar ten tweede, waar het om ging is dat mevrouw Voncken zegt dat ik af en toe ook niet mijn eigen regels volg thuis en dat heb ik toch niet gezegd. Kijk, shoppen in

mijn verhaal is prima, maar ik heb bijvoorbeeld aangegeven dat als je zelf met je eigen geld iets doet dat daar andere afwegingskaders van belang kunnen zijn omdat het niet om je eigen geld gaat. Ik zeg niet dat ik breek met mijn eigen regels. Ik geef voorbeelden waarom je zelf misschien sneller beslissingen kunt maken. Daar zit toch wel even een verschil in en het zou fijn zijn als mevrouw Voncken dat even rechtzet.

De vicevoorzitter: Ze heeft er kennis van genomen. We gaan verder met de heer Kuntzelaers. Twee minuten.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Met het oog op de ingediende moties van de heer Van Caldenberg twee zaken. Wat ons betreft zeker rondom de WOB-verzoeken zo groot mogelijke transparantie. Ik geloof dat dat ook de doelstelling moet zijn hier in dit huis. Dus zo snel mogelijk, zoveel mogelijk voor iedereen toegankelijk in ieder geval. Dat is het eerste onderdeel. Het tweede punt is natuurlijk welke rol neemt Provinciale Staten bij benoemingen? Dat is een interessante optie die de heer Van Caldenberg op tafel legt, namelijk geef Provinciale Staten een rol bij afwijking van de regels. Dat kan ik mij heel goed voorstellen, zeker de geschiedenis en de wens om integerder en transparanter met zijn allen te handelen, om daar naartoe te bewegen. Echter als het gaat over benoemingsprocedures, als het gaat over sollicitatieprocedures, dan vind ik dat mensen recht hebben om dat in een vertrouwelijke setting te kunnen doen en dat dat niet meteen openbaar wordt. Dus daarbinnen zou ik willen opteren voor een optie waarin Provinciale Staten een rol krijgt met daar wel een vertrouwelijke component aan toegevoegd.

De vicevoorzitter: Een interruptie van de heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, ik had al aangegeven in eerste termijn dat ik wat een aantal sprekers zeiden en ook wat vanuit de zijde van het College kwam dat ik dat een interessante optie vind. De vraag aan de heer Kuntzelaers is hoe we dat dan in zijn optiek zouden kunnen verwoorden want gelet op de toch relatief korte schorsing ben ik er nog niet aan gekomen om deze in die vorm te gieten moet ik u eerlijk zeggen.

De vicevoorzitter: Wij gaan in ieder geval pas eind van de vergadering stemmen of in de volgende vergadering maar in ieder geval op het einde van de dag. Dus dat geeft u nog de gelegenheid om hem eventueel nog aan te passen naar aanleiding van hetgeen gewisseld is. Dus u kunt tot het einde van deze vergadering een gewijzigde motie op dat punt indienen.

De heer Van Caldenberg (SP): Ook als de beraadslagingen op het punt gesloten zijn?

De vicevoorzitter: Ja.

De heer Van Caldenberg (SP): Oké.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Als reactie op de heer Van Caldenberg neem ik aan dat daar een soort van compromis uit kan komen, ik denk zelfs een compromis waar het College ook mee zal kunnen leven. En om een complete vorm van transparantie na te streven denk ik dat het dan in de commissie integriteit moet worden behandeld, want daar denk ik dat de grootste kans op

vertrouwelijkheid en benoemingen zou kunnen liggen in dit pand. Andere opties lijken mij ook aan te raden of een suggestie, misschien in het Presidium, een andere optie, maar in ieder geval op een plek waar alle partijen uiteindelijk vertegenwoordigd moeten zijn. Dat betekent of je breidt de commissie integriteit uit met een vertegenwoordiger van elke partij zodat je optimale transparantie creëert dan wel je parkeert het in een Presidium waar ook alle partijen aanwezig zijn en waar een vertrouwelijke component in zit. Dus het is een of het ander wat mij betreft en beide zijn wat mij betreft een werkbare optie.

De vicevoorzitter: De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Misschien een punt van orde. Dat klinkt even zwaar maar er werd net aan mijnheer Van Caldenberg toegezegd dat tot het eind aangepaste teksten kunnen worden ingediend, maar dan neem ik aan tot het eind van de beraadslagingen en dat de vergadering gesloten is, want anders komen er als het meezit zaterdag of zondag, afhankelijk van hoe het vandaag verloopt, nog gewijzigde moties en ik weet niet of dat de bedoeling is.

De vicevoorzitter: Nee. De vergadering wordt vandaag op enig moment gesloten en bij voorkeur rond zes uur en dan moeten alle stukken zijn ingediend. Waar het nu om gaat is dat de heer Van Caldenberg een motie heeft neergelegd die door het College is geïnterpreteerd. Vervolgens is daar al een eerste reflectie op geweest van twee fracties. En op het moment dat de heer Van Caldenberg zegt ik kan leven met de opmerkingen die door het College en vanuit de Staten zijn gemaakt en ik pas de motie in die zin aan dat er daardoor voldoende steun is, dan heeft hij daar vanmiddag de tijd nog voor. Het is niet de bedoeling dat dat over het weekend heen getild wordt. Hoe wij verder omgaan met stemmingen en dergelijke dat is aan de Gouverneur later vanmiddag.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, wij kunnen helpen misschien. Zou dat kunnen?

De vicevoorzitter: Het College wil met u meedenken. Dat is niet helemaal dual, maar de heer Koopmans.

Gedeputeerde Koopmans: Nee, maar het punt is gemaakt. Ik denk dat het goed is dat je de verschillende opties even goed naast elkaar legt. En ja wij zijn ervoor dat daarin zeg maar een rol zit voor PS of een commissie daarvan. De wijze waarop je dat inricht daar moet je even goed over nadenken in relatie ook tot wat de heer Kuntzelaers zei. Ik denk dat het meest handige is dat we dat voorbereiden, dat we daar de Griffie ook even in betrekken en dat we dat in januari met elkaar bespreken. En ik zeg u toe tot die tijd wordt er geen een-op-een benoeming gedaan zodat in elk geval dat niet aan de orde kan zijn.

De vicevoorzitter: Goed. Dan horen wij later van de heer Van Caldenberg of dat betekent dat hij de motie wil handhaven of dat hij met deze toezegging de motie zou willen aanhouden. Daar komen wij later op terug. Ik kijk naar de heer Kuntzelaers want hij was nog niet helemaal aan het einde van zijn betoog.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Nee. Dank u wel, voorzitter. De samenvatting aan het einde van dit debat voor de Partij van de Arbeid is we zijn nu ruim vier jaar bezig om een weg naar een steeds meer integere provinciale overheid te bewandelen. Vandaag worden weer een aantal stappen in de goede richting gezet en er worden weer op aangeven van Provinciale Staten, op aangeven van de Zuidelijke Rekenkamer met

inzichten van Gedeputeerde Staten, een aantal stappen in die goede richting gezet. En dan komen we inderdaad op het woord vertrouwen. Je bouwt langzamerhand vertrouwen op en in 2016 was dat beneden nulpunt. Het huidige Zuidelijke Rekenkamerrapport met de analyse die gemaakt is op het artikel dat in 2019 verscheen sterkt een gevoel dat er gewerkt wordt aan verbetering, maar dat vertrouwen is uitermate broos en zeer kwetsbaar en dat wil ik met name meegeven aan iedereen hier in dit pand. Als we zorgen in de komende jaren dat dat schadevrij gebeurt en dat we ook kunnen zeggen, zoals de heer Koopmans zei, dat 2016 daadwerkelijk een ankerpunt blijft waarin een scheidslijn zichtbaar bleef waarin daarvoor een andere situatie was dan daarna, dan hebben we met terugwerkende kracht goed werk geleverd hier met zijn allen. En als straks blijkt dat in 2021 de wereld toch weer helemaal anders bleek dan is die teleurstelling en dat vertrouwen ook echt enorm weg en dat wil ik nog meegeven voor ons. Een klein stapje in de goede richting, broos vertrouwen en hopelijk meer in de toekomst.

De vicevoorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuntzelaers. We gaan verder met de heer Van Caldenberg namens de SP. Ook hij heeft twee minuten spreektijd.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Als het gaat over de motie met betrekking tot de WOB-verzoeken dan is inderdaad de intentie dat er zo breed mogelijk, zoveel mogelijk transparantie komt. Dus dat zou betekenen binnen de regels die de AVG kent gewoon alles publiceren, zowel het verzoek en dus ook de daarbij behorende vragen maar ook alle stukken die daarbij horen, die daarop geantwoord worden, publiceren. Ik zou dus niet verzoeken zeg maar voordat er geantwoord is om alles te publiceren want dan zijn de heer Van Hoof en mevrouw Peeters niet zo heel erg blij en waarschijnlijk de heren Sniekers en Dohmen ook niet, maar op het moment dat de antwoorden worden voorzien gewoon transparant alles publiceren zodat alle inwoners van Limburg kunnen beschikken over de openbare informatie waar ze recht op hebben en daarmee ook wij als Staten. Dat is duiding één. Dan de toezegging van Gedeputeerde Koopmans met betrekking tot de motie over de een-op-een benoemingen en dat wij daar een rol in hebben. Voor nu denk ik dat ik de motie ga aanhouden, maar ik heb daar wel op basis van wat ik net van de collega's gehoord heb mijn gedachten over en ik zou in ieder geval al een richtlijn in willen geven richting het debat van januari en dat zou zijn dat wij als Staten of als Presidium, want dat lijkt me het beste orgaan op dit moment, onze wensen en bedenkingen kunnen gaan uiten over dit soort benoemingen. En dat is dus niet iets instemmen maar wel onze wensen en bedenkingen uiten want dan blijft die rol over het daadwerkelijk benoemen ook liggen op de plaats waar dat zou moeten zijn. Maar dat is de denkrichting die we hebben. We laten hem over de markt hangen. Voorzitter, dan kom ik terug bij de samenvatting en ook de reden waarom ik net mijn vraag stelde aan de Gouverneur over zouden we dat met de kennis die we nu hebben nog steeds zo doen. Ik ben daar in de schorsing best wel boos over geworden. Ik was daar niet heel blij mee want dat wat er gebeurde dat kan in onze optiek echt niet. Ik ben het met de heer Thewissen eens dat het gaat over vertrouwen. En als je constateert dat er iets gebeurt is dat echt niet kan dan kun je niet vervolgens volstaan met we zouden het zomaar nog een keer doen. Ik ben blij dat vanuit de zijde van het College dat genuanceerd is, daarop teruggekomen is en dat gedaan is, maar dat neemt niet weg dat vertrouwen te voet komt en te paard gaat. De heer Kuntzelaers had het over broos. De heer Thewissen had het over een lange geschiedenis dat we er nog lang niet zijn en de Gouverneur is daar volgens mij in de commissie zelf ook mee begonnen. Dan heb ik er wel ontzettend veel moeite mee als ook hier in eerste termijn nog wordt aangegeven het beeld dat geschetst wordt in de krant dat is niet correct, zonder dat daar feiten aan ten grondslag worden gelegd die niet correct zijn. Dat het niet volledig is dat begrijp ik en dat daar meer bij hoort en dat we ook met zijn

allen trots moeten zijn op wat we bereikt hebben daar ben ik het ook mee eens. Maar het beeld en de feiten die daaronder liggen zijn juist en daar balen we met zijn allen verschrikkelijk van maar we moeten er wel met zijn allen een houding bij hebben dat we er iets aan willen doen. Dat weegt zwaar in ons oordeel en op dit moment geniet het College daar ook ons vertrouwen.

De vicevoorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even naar de moties die u heeft ingediend. De motie 2633 die wordt gewoon in stemming gebracht neem ik aan? Dat is de motie over het verdiepingsonderzoek.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, gelet op datgene wat de collega's hebben ingebracht, gelet op wat vanuit het College is geantwoord, gelet ook op dat wat ik zojuist heb gezegd naar aanleiding van die ene casuïstiek, denk ik dat het op dit moment niet opportuun is om de motie in stemming te brengen.

De vicevoorzitter: Oké, dus dat betekent dat 2633 als ingetrokken mag worden beschouwd. 2634, dat is de motie over de WOB-verzoeken, die wordt nog door u aangepast naar aanleiding van het debat en de toezegging. En motie 2635 mag als aangehouden worden beschouwd?

De heer Van Caldenberg (SP): Nee, voorzitter, de motie over de WOB-verzoeken die kan gewoon blijven zoals die is met de uitleg zoals we die daaraan gegeven hebben.

De vicevoorzitter: Ja, prima.

De heer Van Caldenberg (SP): De motie met betrekking tot verdiepingsonderzoek die is ingetrokken en de motie met betrekking tot de benoemingen die houden we aan met de suggestie die ik daar zojuist al bij gedaan heb om die mee te nemen.

De vicevoorzitter: Dan is het zoals ik het geformuleerd heb maar dan wordt 34 verder niet aangepast. Dus dat betekent dat de moties 2634 zoals die nu voorligt ook in stemming wordt gebracht, dat 2633 is ingetrokken en dat 2635 is aangehouden, waarvoor dank. Ik ga verder met de fractie van de PVV, de heer Claassen. Ook hij heeft twee minuten.

De heer Claassen (PVV): Dank u wel, voorzitter. Tot nu hebben we eigenlijk een gedragen beeld met elkaar, dat het goed is om met elkaar hier in debat te zijn over dit onderwerp en dat het kan op deze manier dat siert ook deze Provinciale Staten en dat is toch wel een klein succesje om te vieren vind ik. En inderdaad, onze fractie denkt ook dat de regels niet het doel zijn maar wel een hulpmiddel kunnen zijn om dat gesprek te hebben en dat we naar een vehikel moeten waarin we dat ook op een gestructureerde en op een goede manier moeten doen en daar hebben we nu stappen weer naar gezet. Daarover zijn wij ook verheugd. In de eerste termijn bij het punt als het gaat over dat inkoop en opdrachtverlening, waarvan ik zei dat is eigenlijk de kern en de ruggengraat waar we het over hebben, en waarschijnlijk voelen we dat hier allemaal, had ik aangegeven als tip aan GS ga in dialoog met de verschillende fracties op weg naar de datum dat daar dat voorstel gepresenteerd wordt. Kom dat ophalen. Ik denk dat alle ideeën welkom zijn. En in wat voor vorm dat dan is? Dat zou in een sonderende bijeenkomst kunnen zijn, maar je kunt ook gewoon actief elkaar gepland gaan opzoeken om daar verder informatie op te halen van hoe wij dat dan zouden zien hoe dat dan moet uitzien en daar passen ook de voorgestelde moties van de SP deels in, om daar met elkaar over na te denken, zonder daar hier nu al meteen, zonder dat we nog

precies goed weten wat de effecten daarvan zijn of wat de positieve of negatieve effecten daarvan zijn, een oordeel over te vormen maar mee te nemen in de beraadslagingen naar het product wat ons dan in 2021 wordt voorgeschoteld. Ik had gevraagd hoe het College dat zag en misschien kunnen jullie daar als College nog op terugkomen. Tot slot kom ik toch nog terug op het onderwerp van de betrokken mensen die hier hun werk hebben verricht. En er werd één voorbeeld uitgebreid aangehaald. Dat was mijnheer Verhagen, hoe belangrijk en hoe goed hij wel niet was voor onze Provincie Limburg. Maar er waren nog 55 anderen. En ik vraag het College hier opnieuw een uitspraak te doen, een weging te doen hoe je als College kijkt naar enerzijds de uitkomst van het Zuidelijke Rekenkamerrapport, als je kijkt naar, wat toen ook werd gezegd, Maxime heeft prachtig werk gedaan en de betrokken werknemer heeft op basis van aanbesteding hier ook goed werk gedaan, dat werd hier ook bevestigd, die krijgt er een getuigschrift van en versus wat daarover in de krant heeft gestaan. Dan kan mijnheer Van Caldenberg vinden wat hij wil maar als er je eigen foto staat met graaiers in Limburg, terwijl het ZRK aantoonde dat dat onzin is, dan is dat een vorm van smaad, maar ik ben benieuwd hoe het College erover denkt hoe zij dat gaan plaatsen richting die andere betrokkenen, behalve Maxime Verhagen, want dat weten we nu wel.

De vicevoorzitter: Dank u wel, mijnheer Claassen. We gaan verder met D66, de heer Van Wageningen. Hij heeft nog één minuut spreektijd.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, die heb ik nauwelijks nodig omdat dit debat de goede kant opgaat en met name wat er gebeurt met de moties die Marc Van Caldenberg namens de SP heeft ingebracht. Ik weet niet precies waarom het lachen is. Op eentje moet ik nog nader ingaan. Dat is het verdiepingsonderzoek ZRK naar inzet oud-politici.

De vicevoorzitter: Nee, het gaat alleen nog maar over de motie over het WOB-verzoek. Die andere is ingetrokken en aangehouden.

De heer Van Wageningen (D66): Het ZRK-verzoek is ingetrokken. Ik ben het helemaal eens met wat er zojuist over het WOB-verzoek gewisseld is. Als we het op die manier opvatten dan lijkt me dat heel goed. In het antwoord van de eerste termijn werd ook nog de opmerking gemaakt door Gedeputeerde Koopmans dat we moeten oppassen dat de beste mensen voor onze taak nog wel blijven solliciteren. Hier wringt het soms met de transparantie. Dan kiest D66 toch wel voor de transparantie. Wie opdrachten van de Provincie wil aannemen, het kan niet anders, het is niet de ideale situatie, maar die stapt in een glazen huis. Dat moet wel zo blijven. Het huis is behoorlijk van ramen voorzien zo langzamerhand. Dat moet wel zo blijven totdat we het vertrouwen terug hebben en dat het niet meer per se nodig is, maar dat kan best nog wel lang duren. Je moet soms met de billen bloot in een glazen huis, want je moet soms toch ook naar de wc en daar zitten ook alleen nog maar glazen in. Dus soms is er ook wel wat lelijks te zien. Dat is gewoon zo. Begrijpt u welke kant ik op wil? Dat moeten we dan ook.

De vicevoorzitter: Ja, maar dat is niet de kant die ik op zou willen mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Transparantie is goed en het kan soms gewoon ook wel de schijnwerper richten op iets wat je normaalgesproken helemaal niet ziet en wat je heel opvallend zult vinden en waar je je twijfels over hebt, maar die toch gewoon noodzakelijk zijn. Dan moeten we gewoon die noodzakelijkheid gaan verdedigen en niet toch maar weer een hokje maken waar het dan onzichtbaar

in gebeurt. Dus dat is onze bijdrage namens D66. Wij wensen iedereen succes zo meteen met het naleven van de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer.

De vicevoorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Wageningen. En inderdaad transparantie is prima maar toiletten met glazen deuren dat gaat misschien toch wat ver voor een aantal collega's. Goed, we gaan verder met GroenLinks. Twee minuutjes voor mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Nee, dat gaat mij in ieder geval te ver die glazen deuren bij het toilet. Vertrouwen, het woord is gezegd en eigenlijk draait daar alles om. Daarom zijn er regels en daarom moet je je ook aan je eigen regels houden. En tegelijkertijd af en toe moet je buiten de lijntjes kleuren en ga je je bij uitzondering niet aan die regels houden. Doe je dat echter niet dan zorg je voor een uitstekende motivatie die je ook toetst bij anderen en daar ben je dan heel transparant en eerlijk in. En dat biedt volgens ons vertrouwen. Dat is iets voor de toekomst. Dat is iets van GS en PS samen en GroenLinks zal in ieder geval die handschoenen oppakken. Wat betreft de moties is er nog eentje over en dat is motie 2634 en die zullen wij steunen. Tot zover voorzitter.

De vicevoorzitter: Dank u wel, mevrouw Jetten. We gaan verder met de heer Heldens namens de VVD. Ook voor hem twee minuten spreektijd.

De heer Heldens (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja voorzitter, in tweede termijn onze inbreng. Allereerst vinden wij het een goed debat. Wij vinden het echt van meerwaarde dat wij hier met elkaar spreken over integriteit, beeldvorming van specifieke voorbeelden en wat we wel en niet willen en wat we wel en niet wenselijk vinden. Wij zien door het gesprek met elkaar te voeren in openbaarheid dat het een en ander duidelijker wordt, dat er gereflecteerd wordt en dat daar ook in bewogen wordt. Dus in die zin vinden wij dat een positieve ontwikkeling. Dat is wat wij daar als VVD inhoudelijk over kwijt willen. Wij gaan het voorstel steunen en de motie van de heer Van Caldenberg die houden wij even in beraad om even met de fractie helemaal te kunnen sparren. Niet iedereen is aanwezig en daar wil ik het bij laten voor de tweede termijn. Ik had nog één voorstel. Nu weet ik wat ik vergeten was. Wij willen het voorstel doen om dit jaarlijks in een plenaire openbare vorm te doen, in navolging van wat de heer Kuntzelaers al voorstelde. Wij steunen het voorstel om jaarlijks een debat te voeren over integriteit en wat wij daarvan vinden.

De vicevoorzitter: Dank u wel. Het lijkt mij goed dat wij dat in ieder geval mee terugnemen naar het Presidium en dan kunnen daar de voors en de tegens nog een keer door de fractievoorzitters gewikt en gewogen worden en kan er dan een besluit genomen worden. Dus daar zal uw opvatting in meegenomen worden. Dank u wel, mijnheer Heldens. Wij gaan verder met de heer Thewissen namens Forum voor Democratie. Ook hij heeft twee minuten.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Dank u wel, voorzitter. Laten we beginnen dat ik blij ben met zeker de aanvulling of de opmerking van de CdK dat het gaat om gedrag en niet om regels. Mijn zoon heeft heel lang geleden eens gezegd papa ik wil geen sorry zeggen als ik het niet meen. Daar kon ik toen heel veel waardering voor opbrengen. Dat kan ik nog. Maar of ik die waardering ook kan uitspreken wat betreft de reactie GS weet ik niet, want ik heb nog nergens, ook niet in de commissies en ook niet vandaag gehoord van jammer dat wij die schijn van belangenverstrengeling gewekt hebben. Dus

dat vind ik jammer. Ik hoor de Gedeputeerde spreken dat GS intrinsiek gemotiveerd is om het goede te doen en dat regels nog beter worden nageleefd. Dat klinkt mooi en volgens mij hebben een aantal sprekers dat ook al gezegd, maar de weg naar Rome ligt geplaveid met goede bedoelingen. En wij kunnen en zullen u ook niet kunnen controleren op goede bedoelingen. Wij kunnen en zullen u beoordelen op gedrag wat u laat zien. En dat gedrag dat kiest u elke dag opnieuw in elke situatie en wat dat betreft zou ik willen zeggen better safe than sorry. Mijn vader, waar ik onderwijs van heb genoten op de lagere school samen met mijn zus, had zich één doel gesteld, om elke schijn te vermijden dat welke ouder of kind ook kon zeggen dat zijn eigen kinderen werden voorgetrokken. Daar waren wij ook belanghebbenden en daar hebben wij ons ook als puber tegen verzet. Alleen dat heeft hij zeer terecht terzijde geschoven. Dat is zijn keuze geweest en mijn zus en ik zijn er niet slechter van geworden. Dan met betrekking tot vertrouwen. Een wijs iemand heeft volgens mij eens gezegd dat het eerst nodig is om vertrouwen te geven om het te krijgen en met alles wat ik al daarover gezegd heb, en binnen onze controlerende taak, laten wij er dan maar eens mee beginnen en het is aan u om dat waar te maken. En met betrekking tot motie 2634, de enige die nog over is, die zullen wij steunen.

De vicevoorzitter: Dank u wel, de heer Thewissen. Wij gaan verder met mevrouw Fischer namens 50PLUS, ook twee minuten spreektijd.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Ik denk niet dat ik ze nodig heb. Voor ons is transparantie en zorgvuldigheid heel erg belangrijk want als iets transparant is en zorgvuldig doorgegeven wordt dan is het vertrouwen er vanzelf. Dat staat voorop. Ik schrok wel een beetje van de eerste reactie van de Gouverneur. Toen dacht ik wat zegt hij nu, dat kan hij toch niet menen. En gelukkig kwam na het antwoord het vertrouwen weer bovendrijven. Dus het is goed gekomen met ons, in ieder geval wat dat betreft. En dan is motie 2634 over en die steunen we.

De vicevoorzitter: Dank u wel. Als een na laatste fractie in deze termijn LOKAAL-LIMBURG, de heer Franssen en daarna de Partij voor de Dieren, mevrouw Plusquin.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Ja dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het woord vertrouwen hier al genoeg is gevallen. Van onze kant geven we volledig in het voorfront het College maar ook eenieder in het Limburgse of in het Nederlandse het vertrouwen. Dus wij zitten altijd positief in de wedstrijd. Wij geloven ook hetgeen wat de heer Bovens naar ons mededeelde. Iedere verbetering is meegenomen. Natuurlijk. En we kunnen nog een aantal zaken verbeteren. Wij zullen de komende periode wel controleren hoe de toezeggingen door GS gestand worden gedaan. Wij vertrouwen er ook op, in positieve zin, dat hetgeen hier toegezegd is nagekomen wordt. Wij zullen onze controlerende taak daarin nemen. Dan ga ik als laatste, voorzitter, naar de motie 2634. Die ondersteunen we en daar wil ik het bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De vicevoorzitter: Dank u wel, de heer Franssen. Mevrouw Plusquin tot slot. Voor u ook twee minuten spreektijd.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ja, dank u wel, voorzitter. We zien dat er beweging is gekomen. Wij zien dat er sprake is geweest van enige deemoed, na de schorsing nog wat meer. We zien de toezeggingen. Ik betreur nog steeds dat we mijnheer Van Rey vandaag hebben moeten missen in ons

midden. Maar goed, ik ga ervan uit dat hij op een of andere manier nog wat van zich zal laten horen. Ik ben het ook eens met de heer Thewissen dat het jammer is inderdaad dat die schijn gewekt is en ik kan beamen inderdaad dat het met de zus van mijnheer Thewissen in ieder geval erg goed is gekomen.

De heer Thewissen (Forum voor Democratie): Dat beschouw ik als compliment.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): U mag het aan haar doorgeven als compliment. Die voornaam die klopt ook nog. Ik vind dat we als lerende organisatie dit soort rapporten, dit soort debatten, ambtelijke tegenspraak, moeten omarmen. En de motie 2634 steunen wij ook.

De vicevoorzitter: Dank u wel. Wij komen daarmee aan het einde van de tweede termijn van de Staten. Ik ga daarna het woord geven aan Gedeputeerde Koopmans voor een korte reactie zou ik willen voorstellen vanuit het College want er zijn niet veel vragen meer gesteld maar vooral opmerkingen gemaakt en afgeconcludeerd. Mijnheer Koopmans.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dank de Staten voor de bijdrage in tweede termijn. Het is aan u om het een goed debat te noemen en het is voor ons, en zo concludeer ik ook, ook een heel leerzaam debat geweest en een leerzame periode geweest, waarin het rapport van de Rekenkamer, de aanbevelingen zoals we in de brief geschreven hebben, voor ons een duidelijke plek hebben gekregen. Er is nog veel werk te verzetten omdat een aantal kaders nog aangepast moet worden naar aanleiding van die aanbevelingen en dat zullen we samen ook oppakken, ook op het punt van de aangehouden motie zeg ik tegen de heer Van Caldenberg. Voorzitter, dan nog drie punten. Een, de vraag van de heer Claassen. Voorzitter, als het gaat over de werkzaamheden die mensen verricht hebben bij de 56 onderzochte gevallen, en ik heb ze net nog eens even nagekeken, dan is daar absoluut sprake van kwalitatief goed werk bij eenieder. Wij hebben met elkaar geleerd, staat ook in de aanbevelingen, dat je dat voortaan scherper in evaluaties ook moet formuleren en in de dossiers moet hebben. Maar hier spreek ik uit dat daar goed werk is verricht en in het specifieke geval, dat heb ik straks ook al gezegd, degene waar u op doelt en die dan eerst werknemer was die krijgt nog een specifiek evaluatie want dat zit ook opgenomen in de nu voortaan gehanteerde systematiek. Voorzitter, dan hecht ik er nog aan om ook voor onze mensen hier uit te spreken, en dan heb ik het over iedereen die ons ondersteunt, zeker voor de mensen van de concerncontrole, de heer Rompelberg, mevrouw Dabekausen, dat ik buitengewoon onder de indruk ben voor de wijze waarop zij naar ons, in het proces maar ook naar de Rekenkamer, hun werk hebben verzet om informatie aan te leveren. Omdat we niet in detail, zoals we vanaf nu wel hebben, alle informatie op orde hadden, was dat niet altijd een makkelijke klus en ook een klus die ook wel onder een soort van mentale druk ging. En ik hecht eraan om op dat punt naar hen toe mijn waardering uit te spreken, als ook naar de mensen achter de Rekenkamer, die zeg maar ook diezelfde zoektocht aan hun kant gedaan hebben. En voorzitter, tot slot, als het gaat om vertrouwen dan is het voor ons, maar ook voor iedereen die in de toekomst een mogelijke opdracht ten behoeve van de Limburgse samenleving gaat doen, van belang dat dat vertrouwen op deze manier uitgesproken is. En dat betekent dat er op ons een zware last drukt om elke keer weer de juiste procedures toe te passen, de juiste archivering en noem het allemaal maar op, alles wat we met elkaar hebben doorgesproken. Elke politicus, maar wij zeker, weet hoe het met vertrouwen in elkaar zit. Dat moet je elke dag blijven verdienen en daar zullen wij ook meer dan ons best voor doen. Een slotopmerking nog. Dat heeft te maken met de vraag van de heer Claassen, want die vergat ik even, over de betrokkenheid van PS bij

zeg maar de aanpak van de heer Burlet die in januari komt. We hebben het er even niet over gehad. Ja, dat kan, maar ik denk wel dat het dan één maand later wordt want als we dat moeten doen dan wordt het, ook met uw agenda, februari of zo. Maar zoals ik straks heb toegezegd rondom niet een-op-een en zo dat blijft allemaal hetzelfde.

De vicevoorzitter: Een hele korte reactie van de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Beter goed, dan half goed. Dus wat mij betreft is dat akkoord. En ik constateer ook, en dan rond ik dat ook af, dat het College dus geen uitspraak doet, zeg maar een waardeoordeel heeft, over de balans hoe zij hebben ervaren als College hoe deze mensen hier hebben gefunctioneerd versus de onjuistheden zoals ze in de media hebben gestaan. Daar hebben jullie dus blijkbaar geen oordeel over.

De vicevoorzitter: Heeft de Gedeputeerde nog behoefte aan een reactie?

Gedeputeerde Koopmans: Ik dacht dat daar een uitroepteken achter stond.

De heer Claassen (PVV): Ja, ik constateer dat.

De vicevoorzitter: Waarvan akte. De Gouverneur.

Gouverneur Bovens: Ja, even nog twee dingen of drie dingen. Ik sluit me op de eerste plaats aan bij de waarderende woorden die de Gedeputeerde heeft geuit naar iedereen die in de voorbereiding betrokken is geweest. Dat geldt zeker voor onze mensen achter me maar ook voor de mensen in de fracties en de Zuidelijke Rekenkamer. Dus daarvoor hulde. Daardoor kon het ook zo'n debat worden zoals we dat vandaag met elkaar hebben meegemaakt. Twee, is nog even richting de motie. Wat ons betreft is daar geen bezwaar tegen, want we hebben uitgewisseld wat precies bedoeld wordt, maar wellicht zou dat in het dictum kunnen of mag ik het zo opvatten dat het dan gaat over WOB-verzoeken waar wij een besluit over hebben genomen, dat is dus dat het besluit met de daarbij behorende argumentatie en gegevens gepubliceerd gaat worden op de provinciale website. Als dat het geval is dan hoeven we niet bij ieder dat meteen binnenkomt al te gaan kijken maar als het besluit gevallen is. Dat is volgens mij namelijk ook het geval in Gelderland en Noord-Holland op deze wijze. Dus als het langs die kanalen kan dan kunnen wij de motie overnemen wat ons betreft. Ik zie de heer Van Caldenberg knikken. Dat is even voor het verslag. Dan was er misschien toch een mooie slotzin ook van de heer Thewissen, want hij had gezegd ik heb maar weinig deemoed of sorry gehoord bij het College. Misschien toch even over dat laatste, want ik wil wel met een deemoedige opmerking eindigen, gehoord de beraadslagingen, zo zal ik dat maar even uitdrukken. Want wat gebeurd is in de tijd sinds 2011/12, ik heb het vorige keer in de commissie helemaal geschetst, wat er gebeurd is in 2016 met het kader rond de benoemingen, wat er daarna gebeurd is, alles wat wij rond integriteit hebben opgebouwd met elkaar, dan is het zo dat een beeld wat in een krant verschijnt zeker pijn doet. Dan kun je zeggen ben je het ermee eens? Is het sorry zeggen terwijl je niets gedaan hebt enzovoorts? Dat is het niet. Ik zou een andere afslag willen nemen. Ik voel mij daar wel verantwoordelijk voor. Of dat terecht of niet terecht is, je bent verantwoordelijk ook voor dat beeld dat geschapen is of dat er staat. Dat ben ik niet alleen. Dat zijn mijn voorgangers ook. Dat zijn we samen zoals we de politiek bedrijven, maar zeker ook het College van GS en aangezien ik een speciale rol heb

rond integriteit, voel ik mijzelf ook verantwoordelijk daarvoor, maar ik moet iets met die verantwoordelijkheid doen. Ik kan dan niet zeggen van ja het klopt allemaal wat er staat, want ik zie ook dingen, maar ik ben wel verantwoordelijk om te zorgen dat we dat beeld coûte que coûte aan de ene kant ook weer kunnen ondergraven, kunnen verbeteren en de werkelijkheid kunnen laten zien et cetera. Dus een deemoedige opmerking: Ja, ik ben wel verantwoordelijk, en wij voelen ons allemaal verantwoordelijk, voor dat beeld dat in de publiciteit is gekomen, maar dan wel met die opmerking erachteraan dat we er samen ook voor staan, en ik probeer daar ook leiding aan te geven, om dat beeld langzamerhand te laten verdwijnen en de werkelijkheid meer naar voren te brengen door ons gedrag, want de regels zijn op orde. Dat heeft de Rekenkamer al een paar keer gezegd. En ook de zaken en dossiers waren op orde. De mensen hebben hun werk goed verricht en ze zijn netjes betaald, enzovoorts. Maar voor die beeldvorming kan alleen maar gedrag in de toekomst ons helpen. En als dat een deemoedige opmerking is richting de heer Thewissen, dan is die ook voor iedereen op dit moment het geval en daarmee zou ik mijn bijdrage willen sluiten.

De vicevoorzitter: Dank u wel, Gouverneur. Dan kijk ik nog heel even naar de heer Van Caldenberg, want de motie zoals die geïnterpreteerd is, ik zag u daarbij knikken, die wordt door het College overgenomen. Heeft u daar nog een dringende behoefte om hem alsnog in stemming te brengen of mogen we hem als overgenomen beschouwen zodat we daar niet hoofdelijk over hoeven te stemmen later vandaag? Eigenlijk heeft u toch wel ongeveer alles binnengehaald vandaag of niet?

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, het is eigenlijk te mooi om hem niet in stemming te brengen als die brede steun heeft, maar laat ik het zo zeggen, gelet op het construct waar we ons in begeven leg ik mij daar deze keer bij neer.

De vicevoorzitter: Dan denk ik u voor die pragmatische insteek, waarvoor dank mijnheer Van Caldenberg. Dan schors ik de vergadering voor een kort ogenblik zodat er een woordvoerderswissel kan plaatsvinden en gaan wij zo dadelijk verder met het beleidskader circulaire economie 2.0. De vergadering is voor een kort ogenblik geschorst.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering.

7.2 G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0, brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33749)

De voorzitter: Aan de orde is agendapunt 7.2, Beleidskader Circulaire Economie 2.0 en de brief van Gedeputeerde Staten van 21 augustus jongstleden. Het Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie MD van 17 september. De commissie heeft besloten om het voorstel als behandelstuk door te geleiden naar PS van vandaag. Voorgesteld besluit zal worden om Provinciale Staten te vragen om: 1. het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 vast te stellen, en 2. in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 8,460 miljoen uit de beleidsintensivering duurzaamheid en energie voor de realisatie van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0.

We gaan in twee termijnen aan de slag. De spreektijden zijn verdeeld. Ik geef voor de eerste bijdrage het woord aan mevrouw Palmen van het CDA. Aansluitend mevrouw Berghorst van de Partij van de Arbeid. Het woord is aan mevrouw Palmen.

Mevrouw Palmen (CDA): Dank u wel, voorzitter. Sorry, ik was aan de late kant, maar ik heb het gevonden. Onze economie is als een rups: het is nooit genoeg. Net als bij een rups groeit de economie onverminderd voort. Zo ontpopt zich net als bij de vlinder uiteindelijk iets prachtigs. Het probleem is alleen dat het leven van die prachtige vlinder maar enkele dagen duurt en de rups een struik totaal leeg gevreten achterlaat. De moraal van het verhaal zal duidelijk zijn: een economie puur gebaseerd op binnenhalen, daarbij rücksichtslos alles tot zich nemend wat ze nodig heeft, is uiteindelijk gedoemd te mislukken. Dat het CDA het graag anders wil vanuit zijn kernwaarden rentmeesterschap, eerlijke economie en verantwoordelijkheid, zal geen verrassing zijn. Met het Statenvoorstel dat voor ons ligt is te constateren dat er een begin wordt gemaakt met het anders inrichten van onze economie. Er is oog voor het feit dat de economie van Nederland drieënhalve werelddol nodig heeft om aan onze vraatzucht te kunnen voldoen, en dat dit niet langer zo kan. Er is recht gedaan aan het amendement-Bastiaans met nummer 67 de motie-Berghorst met nummer 2578 over een helder financieel overzicht. Er is aandacht besteed aan de VANG, en de VTH-taken zijn ruimer beschreven en ingekaderd. Het CDA kan niet anders dan constateren dat dit beleidskader helder, overzichtelijk en compleet is. Daarmee complimenten aan de Gedeputeerde. Is dan alles dichtgetimmerd en ingekaderd? Nee, zeker niet. In de commissie en in een eerdere Statenvergadering is daar uitgebreid over gediscussieerd. Ook het CDA was kritisch op punten. Maar we moeten ook realistisch zijn. We staan pas aan de vooravond van een circulaire economie, dus kinderziekten zullen onvermijdelijk optreden. Daar wordt lering uit getrokken en daar kan men mee verder. Het is nu zaak te leren van best practices, zowel nationaal als internationaal, en zo snel als mogelijk aan de slag te gaan. Resumerend: het CDA is positief en zal het voorstel steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Palmen. Het woord is aan mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Pieter Jager was 100 jaar geleden de schillenboer in Leeuwarden. Hij was 26 jaar oud en pas getrouwd met zijn Antje. Als schillenboer ging Pieter met paard en wagen de deuren langs om etensresten op te halen. Schillen en broodkorsten werden verkocht als veevoer aan de boeren in de omgeving en de botten gingen naar de lijmfabriek. Zo werd 100 jaar geleden voedselverspilling tegengegaan. Ze waren hun tijd ver vooruit, Pieter en Antje. Pieter en Antje zijn mijn overgrootouders. Ja, voorzitter, ik moet het heel eerlijk toegeven: ik ben niet alleen een Hollander; ik ben ook nog voor een deel Fries. Dat verklaart een hoop, hoor ik hierachter. Ja, dat verklaart een hoop.

De voorzitter: En nu al Limburger! Geweldig.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Het kan verkeren, zegt men dan. Het beroep van schillenboer bestaat al decennia niet meer, net als het beroep van poppendokter of scharensleep. Het is ingehaald door de tijd en de ontwikkeling van onze wegwerpeconomie. In 100 jaar kan er veel veranderen. We waren in Nederland nog nooit zo rijk en we consumeerden in Nederland nog nooit zo veel als nu. Met onze bijna onstillebare honger naar meer, nieuwer en beter putten we de aarde uit. Daar moeten en kunnen we nu wat aan doen. Wij zijn de generatie die het tij kan keren om de aarde leefbaar te houden voor de generaties die na ons komen. Dat kunnen we doen door onze wegwerpeconomie om te vormen naar een economie waarin afval niet meer bestaat. Dat is echt een enorme economische en sociaal-maatschappelijke opgave. Die moeten in balans zijn. De vraag is of het Beleidsplan Circulaire

Economie 2.0 daar een bijdrage aan levert. De PvdA vindt het heel moeilijk om die inschatting te maken, want dit beleidsplan formuleert een ambitie tot 2023. Er staan interessante dingen, maar onder de streep is het toch vooral een uitvoeringsprogramma, met een ambitie die niet verder kijkt. Er wordt veel geld uitgegeven aan een lange lijst van projecten met een circulair randje. Effecten van die projecten zijn niet meetbaar en worden ook niet of nauwelijks geborgd voor de toekomst. De plannen van de Provincie met betrekking tot circulaire economie zijn nog behoorlijk versnipperd. We vinden het ook terug in het missiegedreven economische beleid en in het landbouwbeleid. Voor de PvdA is dat niet goed genoeg. Als we onze Limburgse economie echt willen omvormen naar een circulaire economie dan moeten we niet alleen een plan hebben tot 2023, maar dan moeten we juist ook een plan maken voor de lange termijn; een transitiestrategie. Dat is een strategie waarin niet alleen gekeken wordt naar hoe we bedrijven kunnen helpen om circulair te worden, maar waarin we ook juist aandacht vragen voor de sociaalmaatschappelijke gevolgen van die transitie voor bijvoorbeeld de beroepsbevolking. Daarin moeten we ook aandacht hebben voor het creëren van een markt voor duurzame, in Limburg geproduceerde producten. Als we dat niet doen, dus als de consumenten het product goedkoper in het buitenland kunnen kopen dan een circulair product van Limburgse bodem, wordt die circulaire economie heel moeilijk uitvoerbaar. Het Rijk heeft daarin gelukkig al een route uitgestippeld, met 50% minder grondstoffengebruik in 2030 en 100% circulair in 2050. Via het IPO heeft ook de Provincie Limburg zich aan die ambitie gecommitteerd. Wat de PvdA betreft is het dan nu ook de hoogste tijd om van die ambities een Limburgse doorvertaling te maken. Daarom dienen we vandaag samen met de Partij voor de Dieren, de SP, GroenLinks en 50PLUS een amendement in. Ik kijk heel erg uit naar de reactie van GS op dit amendement. We hebben heel erg ons best gedaan om het plan dat er nu ligt niet inhoudelijk enorm aan te passen, maar wel het comfort te creëren dat nodig is om die transitie ook door te kunnen maken op de lange termijn. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Berghorst. Het woord is aan de heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel, voorzitter. Goedemiddag, collega's in de zaal en kijkers thuis voor de buis. "Van uitstel komt afstel" is een bekend gezegde. Laten we hopen dat dit na alle commotie in de afgelopen maanden vandaag niet het geval zal zijn. Want één ding is zeker: Gedeputeerde Burllet zit vol verrassingen. Volgens de heer Burllet moeten we voor innovatie niet wachten op de marktwerking, maar moet die door de overheid middels subsidies geregeld worden. Klimaatverandering is een probleem en daarom zetten we effectief in op de omschakeling naar duurzame energievormen. Én nu gaan we onze Provincie voorzien van een circulaire economie. De heer Burllet is misschien wel de groenste Gedeputeerde in dit college. Wellicht is een overstap van Forum naar GroenLinks een goede suggestie. Een circulaider Limburg in 2023, lezen we in dit stuk, met mooie voorbeelden van hoe het op dit moment al door diverse partners gedaan wordt. Dit gaan we dan allemaal meer en beter doen en dan komen we vanzelf waar we willen zijn, is het idee. Partners, ideeën en hun budget zijn allemaal aan bod gekomen. Maar hoe toetsen we de uitvoering, en langs welke meetlat leggen we de uit te voeren ideeën? Dat is allemaal lastig en niet vooraf te zeggen, volgens gedeputeerde Burllet, ook al zijn daar genoeg voorbeelden van te vinden. We twijfelen als SP niet aan het animo van alle samenwerkende partijen op dit punt, maar een kader zonder duidelijke meetlat is echt ongewenst. Dus vraag ik voor een derde keer aan Gedeputeerde Burllet wat die meetlat is en wanneer er gemeten en hoe er gerapporteerd wordt, de P&C-cyclus daargelaten. Want waarom al die weerstand tegen het formuleren van specifieke, meetbare en tijdsgebonden doelen? Zeker nu bijna alle partijen in deze zaal meermaals de Gedeputeerde hebben opgeroepen om ons een lijst voor te leggen en hem daarin de vrije hand werd gegund. Om de Gedeputeerde te helpen, dienen we als voorbeeld motie 2632 in, stimuleren recycling afvalinzameling, om er vanuit dit kader voor te gaan zorgen dat we halverwege dit decennium de afvaldumping van grof huishoudelijk afval vaarwel kunnen zeggen, en om onze huishoudens een handje te helpen

bijdragen aan een circulaire Provincie Limburg. Dat er sowieso nog een lange weg te gaan is, is ondanks ruim een jaar een Gedeputeerde circulaire economie te hebben nog altijd te merken aan de chocolaatjes en het water in plastic verpakkingen, lunch in piepschuim, of aan de bergen papier die we vandaag weer verbruiken. Over een goed voorbeeld gesproken. Ook wij roepen de Gedeputeerde dus op om amendement 80 over te nemen en ons een doorkijk te geven naar 2030 en de volgende generaties alvast te enthousiasmeren over een duurzame circulaire economie. Laten we vandaag dan ook geen blanco cheque tekenen, hoe aantrekkelijk die ook lijkt. Laten we met dit kader zo snel mogelijk én zo daadkrachtig mogelijk aan de slag gaan en een lichtend voorbeeld zijn voor de rest van ons land. Tot zover in eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Wolters Gregório. Het woord is aan de heer Megens.

De heer Megens (PVV): Dank u wel, voorzitter. Wat de PVV betreft had de circulaire economie 1.0 na alle toezeggingen in de Staten de vorige keer al goedgekeurd kunnen worden. Voorop staat dat dit toch binnen de kaders haalbaar, betaalbaar en draagkracht gebeurt. In de commissie heeft de PVV al aangegeven dat er eigenlijk geen vragen zijn over dit kader. Echter, in de afgelopen week komt de PvdA bij ons aan met een amendement. Bij de inhoud van dit amendement hebben we ons verdiept in wat nu eigenlijk de regelgeving en de ambities zijn van dit amendement. Wat de PVV betreft houden we de lijn aan die door de Europese Unie en het Rijk is vastgesteld om in 2050 volledig circulair te zijn. Voor ons is 50% in 2030 een leuke ambitie, maar die is totaal nog niet haalbaar en niet realistisch. We gaan ervan uit dat ook na 2023 dit kader wordt voortgezet hier in Limburg. We zijn dan ook zeker benieuwd naar de antwoorden van het College hierover. Maar voorzitter, bij de zoektocht zijn we ook nog een ander interessant en recent onderzoek tegengekomen naar de circulariteit van windturbines en zonnepanelen. Uit onderzoek van de universiteit van Leeds blijkt dat de doelstellingen fossielvrij en circulair in 2050 elkaar op dit moment nog bijten. In dit onderzoek wordt aangegeven dat windturbines en zonnepanelen toch nog niet zo duurzaam zijn als ze lijken. Bij deze vorm van duurzame opwekking is geen rekening gehouden met de toekomstige ontmanteling van de windturbines en de zonnepanelen. Ze leven juist veel bergen afval op. Wat de PVV betreft zadelen we onze kinderen en kleinkinderen niet met dit afval op. Laten we het hier nu net hebben over de circulaire economie en dat we niet-herbruikbare materialen willen terugdringen. Ons lijkt dan ook juist dat we dit moeten toepassen bij middelen in Limburg die de duurzaamheid moeten bevorderen. De PVV ziet nog steeds liever geen enkele windturbine in onze mooie provincie. Maar als ze dan toch geplaatst worden, dan wel met een circulaire doelstelling.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ik werd net even getriggerd door de opmerking dat we onze kinderen en kleinkinderen niet willen opzadelen met bergen afval als gevolg van windmolens en zonnepanelen. Ik vroeg me af hoe zich dat verhoudt tot het standpunt van de PVV over kerncentrales. Die produceren ook bergen radioactief afval. Die zijn dus niet alleen vervuilend, maar ook heel slecht voor de gezondheid. Daar bent u wel voor. Hoe kan dat? Hoe verhoudt zich dat tot elkaar?

De heer Megens (PVV): Als we voor afval van kernenergie gaan, mogen we ook afval van windenergie en zonne-energie meewegen. Als we alleen zeggen dat kernenergie afval geeft en dat we dat niet willen, maar dat dat niet uitmaakt bij zonnepanelen en windturbines, zeggen wij: als er dan toch afval komt, moeten we hier ook rekening mee houden, en niet alleen met kernafval.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dan is de PVV dus tegen iedere duurzame ontwikkeling die afval produceert.

De heer Megens (PVV): Nee. Wij zijn niet tegen duurzame ontwikkeling, maar we zeggen wel: als we afval van kernenergie meewegen, moeten we ook het afval van zonnepanelen en windturbines meenemen.

Mevrouw Berghorst (PvdA): U bent dus wel tegen een duurzame ontwikkeling die afval produceert, zoals kernenergie. Waarvan akte.

De heer Megens (PVV): Nee, wij zijn niet tegen een duurzame ontwikkeling.

De heer Van Wageningen (D66): Waar gaat Bij het de PVV nou eigenlijk om bij deze motie of bij dit deel van het betoog? Gaat het erom dat bepaalde producten niet economisch zouden zijn? Het wordt geproduceerd en betaald, die windmolens. Ik kan andere producten noemen waar ook voor wordt betaald en die ook niet circulair zijn. Is de PVV tegen als iets niet circulair is? Of is er nog een andere reden dat u uw pijlen op de windturbines richt nu u circulair wilt zijn? Er is op dit moment nogal wat niet circulair.

De heer Megens (PVV): Als u goed geluisterd heeft, hebt u kunnen horen dat wij het hier over een onderzoek hebben naar windturbines en zonnepanelen. Wij hebben het hier over een onderzoek naar de circulariteit van windturbines en zonnepanelen.

De heer Van Wageningen (D66): U legt de nadruk op een bepaald onderzoek. Dergelijke levenscyclusanalyses zijn voor heel veel producten gemaakt, ook voor plastic, auto's, computers en heel veel apparaten. Waarom pikt u juist de windmolens eruit?

De heer Megens (PVV): Ik heb dat net al gezegd. Bij het onderzoek naar het amendement van de PvdA kwamen we op dit onderzoek uit. Daarom nemen wij ze mee.

De heer Wolters Gregório (SP): In plaats van nog een vraag te stellen, wil ik de heer Megens straks wel een paar links doorsturen naar andere onderzoeken, onder andere van CE Delft. Daarin wordt aangegeven dat er op dit moment al nieuwe technologie voor zonnepanelen in ontwikkeling is. Die zonnepanelen worden binnenkort op de markt gebracht. 96% van die panelen is recyclebaar. Afvalverwerker Suez maakt op dit moment van de wieken van windturbines zelfs al nieuwe stoeptegels. Ik wil dus eigenlijk voorstellen om het dictum van de motie om te zetten, en de Gedeputeerde op te roepen juist innovaties op recyclegebied naar Limburg te halen en die te bespoedigen. Daarmee hebben we ongeveer dezelfde bedoeling, maar steken we de motie een stuk positiever in. Ik weet niet hoe de heer Megens daartegenover staat.

De heer Megens (PVV): Mij lijkt dat we dit gewoon zo kunnen laten staan. Ze kunnen de motie steunen, want ze zeggen nu zelf al: er zijn inderdaad al circulaire zonnepanelen. Onze oproep is om die circulaire zonnepanelen te plaatsen en de vervuilende zonnepanelen achterwege te laten. Steun dus de motie.

Bij deze vorm van duurzame opwekking is geen rekening gehouden met de toekomstige ontmanteling van de windturbines en zonnepanelen. Ze leveren juist bergen afval op. Wat de PVV betreft zadelen we onze kinderen en kleinkinderen niet op met dit afval. Laten we het nu hebben over een circulaire economie, en dat we niet-herbruikbare materialen willen terugdringen. Ons lijkt dan ook dat we dit juist moeten toepassen bij middelen die in Limburg de duurzaamheid moeten bevorderen. De PVV ziet nog steeds liever geen windturbines in onze mooie provincie. Als ze dan toch worden geplaatst, willen we daarbij een circulaire doelstelling. Daarom willen we aan de Gedeputeerde vragen hoe circulair de windturbines en zonneparken nu eigenlijk zijn. Hoe gaat het College toetsen dat deze vorm van

duurzame opwekking ook echt circulair en duurzaam is, al volgens deze windturbines en grootschalige zonneparken worden geplaatst? Kan het College wellicht een toezegging hierover doen? We zijn benieuwd naar de beantwoording van Gedeputeerde Staten. Tot zover de eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank. De volgende spreker is de heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): D66 vindt het goed dat de Provincie voor het eerst systematisch stimuleert dat materiaal in kringloop blijft, zodat het niet aan de natuur hoeft te worden onttrokken, en we onderkennen dat dit bovendien een effectieve manier is om aan langetermijnklimaatdoelstellingen te werken. We onderkennen ook dat een circulaire economie meer nuttig werk en welvaart oplevert dan de lineaire exploitatie-economie. Deze inzichten bepalen de overwegend positieve reactie van D66 op het voorliggende Beleidskader Circulaire Economie. In de commissiebehandeling is al door verschillende fracties gewezen op het gemis aan een heldere en liefst afrekenbare ambitie voor de langere termijn. Het amendement dat de Partij van de Arbeid hierover aan de orde zal stellen, heeft onze sympathie en waarschijnlijk ook wel onze steun, al onderkennen wij dat voortgang niet makkelijk te monitoren is nu een nulmeting ontbreekt. Ik heb het nog een keer nagekeken. Het Planbureau voor de Leefomgeving concludeert dat ook, naar aanleiding van het landelijke beleid. De doelstelling is wel ambitieus, maar het zal lastig zijn om haar te monitoren. Kunt u daar in uw beantwoording op ingaan? Ik ben echt wel benieuwd naar die beantwoording, want dit is een door de Staten toch wel breed gedeeld onderwerp.

Dan grond-, weg- en waterbouw. Dat is een veld waarin de Provincie zelf projecten aanbesteedt en waarin ze dus zelf kan bepalen hoe circulair met grondstoffen en reststoffen wordt omgegaan. Terecht dat dit speciale aandacht krijgt in voorliggend kader. D66 kijkt uit naar prestaties op dit gebied. Juist op dit gebied zijn prestaties goed te monitoren. Onze Provincie neemt namelijk deel aan een Green Deal duurzame grond-, weg- en waterbouw 2.0. In het kader daarvan hebben de deelnemende partijen zich voorgenomen om een monitoringsinstrument op te stellen en toe te passen. Ik heb in dit huis al meermaals gevraagd hoe het daar nu mee staat. Uiteindelijk ben ik toch maar zelf op onderzoek uitgegaan. Naar verluidt is onze grote grond-, weg- en waterbouwbroer Rijkswaterstaat hier al mee bezig. Het is hier ook al echt ver mee. D66 beveelt aan om van de inspanningen en ervaringen van Rijkswaterstaat gebruik te maken. Wat kunt u hierover toezeggen? D66 vindt het acceptabel dat de inspanning op grond van het Limburgse kader voor circulaire economie vooral naar het bedrijfsleven uitgaat, en dan vooral naar de industrie bij Chemelot. We denken wel dat de acties waar burgers en kleinere ondernemers direct wat aan hebben een goede aanvulling zouden zijn. Veel burgers zouden graag tegels uit hun tuin halen. Veel burgers willen tweedehands tuintegels toepassen. Ze kunnen daar allerlei redenen voor hebben, waaronder veel goede, maatschappelijk wenselijke. Een groene tuin is immers koeler dan een zinderende tegelvlakte. Het water stroomt minder snel het riool in, zodat extreem hoog en laag water in onze beken en in de Maas gedempt wordt. Mensen zoeken tegels als ballast voor zonnepanelen op het platte dak. Al deze doelen en meer zouden ermee gediend zijn als de tuintegelkringloop dichtbij huis wordt gesloten. Mensen verdienen het ook om hierin te worden ontzorgd. Vandaar dat D66 de motie over circulair tegeldepot aan de orde stelt. Steun zo meteen deze motie mensen, staat hier nu in mijn tekst. Ik heb hier nog wel wat vragen over gekregen. Ik beantwoord nu alvast wat van die vragen. Het is niet de bedoeling om in de verantwoordelijkheid van gemeentes te treden. De vraag aan de Provincie is om de gemeentes te stimuleren en niet om iets in plaats van de gemeentes te doen. Nee, dit is niet een oplossing voor alle problemen. Wel lijkt het of de gemeente goed in staat is om te coördineren tussen die verschillende oplossingen voor problemen, en om een tegeldepot, als we dat willen, daar een plaats in te geven. Een duwtje van de Provincie in de goede richting dient wel algemene doelen, zoals ik net aangaf. Het is ook zeker niet de bedoeling om wie dan ook aan het waterschap uit te leveren. Wel is het zo dat het

waterschap belangen heeft die hiermee parallel lopen. Niet alleen als het om tuintegels gaat vraagt D66 speciaal aandacht voor het deel van de cirkel waar afval opnieuw grondstof wordt. Een burger heeft als hij bijvoorbeeld een chocolaatje uit zijn plastic verpakking haalt een heel klein stukje toekomst van de chemische industrie in Limburg in handen. Straks, als de in dit beleidskader aangekondigde inspanningen vrucht dragen, wordt het plastic hier ook als grondstof gebruikt om daar nieuw plastic van te maken. Maar dan moet er nog wel heel wat gebeuren. Het zal niet vanzelf gaan. Ga maar na. Ten eerste, het werkt als burgers in grote meerderheid hun gedrag veranderen. Nu is plastic voor velen nog iets wat je weggooit. Straks word je geacht om het te koesteren als een waardevolle grondstof. Ten tweede, de containers in de keuken of hier in het gouvernement moeten in een systeem worden verbonden met de fabrieken van Chemelot. Ten derde is er de schaal. De fabrieken van Chemelot zijn enorme slokken. Het plastic van alle Limburgers is niet genoeg om de fabrieken van Chemelot mee te voeden. Ten vierde zijn er besluiten in de bestuurskamers in Caïro en Riad nodig om de circulaire technieken die in Geleen worden ontwikkeld en die wij dus steunen ook in deze contreien toe te passen. Bij dit alles hebben we niet de steun in de rug van de onzichtbare hand van de vrije markt. Integendeel, als we zo goedkoop mogelijk van ons afval af zouden willen, wordt het nog steeds op gemeentelijke stortplaatsen dicht bij huis gestort. Gelukkig zijn we die ellende ontstegen, maar niet omdat we onze portemonnee achternaliepen. De volgende stap in de goede richting zou best wel weer eens geld kunnen kosten. Dat is geen litanie. D66 wenst u gewoon succes, mijnheer Burlet. Maar u heeft wel wat werk te doen. Laat ik het als vraag formuleren. Onderkent u dat van afval naar grondstof specifiek aandacht van de overheid nodig heeft? Aan welke maatregelen denkt u dan, in de lijn van het amendement van de Partij van de Arbeid, op de lange termijn? Eén instrument om de cirkel te sluiten is vergunningverlening aan bedrijven die afval opnieuw tot grondstof verwerken, en de handhaving van die bedrijven. Juist voor deze categorie bedrijven is dat een Provinciale taak. Laten we hier helder over zijn: net als de oude stortplaatsen helpen niet alle bedrijven in de afvalverwerkende industrie ons in de richting van de circulaire economie. Bovendien blijkt goedkoop maatschappelijk nog wel eens duurkoop te zijn als het uiteindelijk toch de overheid is die de rotzooi van een failliet bedrijf moet opruimen. Dit kader over circulaire economie biedt uitgangspunten voor betere vergunningverlening en handhaving. Complimenten dat u op dat punt signalen uit de Staten heeft meegenomen. D66 denkt wel dat er nog meer nodig is. De volgende kans ligt bij de vaststelling van het omgevingsplan. Daarin kan de Provincie beleidsregels opnemen die de vergunningverleners van de RUD moeten toepassen. D66 daagt u uit om ook die kans aan te grijpen, om de schoonste en meest effectieve processen in Limburg te bevorderen. Neemt u circulaire omgevingsplanuitdaging aan, opdat onze economie daadwerkelijk circulair wordt? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Baneke van GroenLinks.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De Nederlandse samenleving beweegt zich zeer, zeer langzaam maar zeker in een duurzame richting. Het is duidelijk dat het voor velen van ons moeilijk is om te voorspellen hoe die toekomst eruit gaat zien. Daarom is het een automatisme om dan maar meer vast te willen houden aan datgene wat er nu is. Want dat is vertrouwd. Dan weet je wat je hebt. Als we dat in het verleden ook hadden gedaan, waren we nooit vooruitgekomen. Het is aan ons, gekozen vertegenwoordigers van Limburg, om te proberen die toekomst vorm te geven. Een toekomst die wezenlijk zal verschillen van het heden. Een toekomst waarin onze energiebehoefte anders zal worden vormgegeven. Én een toekomst waarin we anders om zullen moeten gaan met onze grondstoffen, uit oogpunt van milieubelasting, maar zeker ook vanwege de uitputting van de voorraden op termijn. Laten we ook de handel met monopolisten met een laakbare reputatie niet vergeten, om het maar zo te formuleren. Redenen genoeg om Limburg een stevige zet de circulaire richting op te geven en onze inwoners, bedrijven en organisaties het vertrouwen te geven dat een

circulaire toekomst niet eng is, maar dat die wel anders zal zijn dan het heden. Daarom is het nodig om als Provincie een visie te ontwikkelen over wat we willen doen en wat we willen ondersteunen om die circulaire samenleving in het zadel te helpen.

De heer Megens (PVV): Ik ben benieuwd naar welke monopolisten hier verwezen wordt.

De heer Baneke (GroenLinks): Er zijn zekere grondstoffen in het buitenland - kobalt bijvoorbeeld, voor mobiele telefoons en andere zaken - die maar op beperkte schaal gedolven kunnen worden, daar waar regimes aan de macht zijn die een minder ruime opvatting van democratie hebben dan wij hier in Nederland.

Het is prijzenswaardig dat het College heeft geprobeerd om circulaire economie in ieder geval een discussiepunt in de Staten te laten zijn. We kunnen stellen dat dit heel goed gelukt is, al is het wellicht op een andere manier dan de Gedeputeerde voor zich zag. We hebben zelden een voorstel gezien waar de Staten zo lang over gediscussieerd hebben, waarover de Gedeputeerde enige onduidelijkheid deponeerde en waarbij uiteindelijk het College naar huis werd gestuurd om het huiswerk nog maar eens over te doen. Als de heer Wolters Gregório toen niet met zijn goede voorstel was gekomen, dan stonden we hier boven in de Statenzaal waarschijnlijk nog steeds te overleggen, corona of niet. GroenLinks wacht in spanning op het nieuwe stuk, dat na het reces het levenslicht zal zien. Hopelijk is dat een echte visie.

We zijn teleurgesteld in de nota Circulaire Economie 2.0. Wat is er nou wezenlijk veranderd? Het blijft een startnotitie met een schets van de materie, nu aangevuld met kaders ter verantwoording voor het te besteden budget. GroenLinks mist nog steeds het grotere verhaal. Waar willen we nou staan op een bepaald moment, wat willen we bereikt hebben en hoe meten we dat? Deze vragen zijn wezenlijk om ook de Limburgers een blik te geven op de toekomst. Zo kunnen we ze laten zien waar we naartoe werken en hoe we dat willen bereiken, en hoe dat de samenleving zal veranderen. Om die reden ondertekenen we mede het amendement van de PvdA waarin opdracht wordt gegeven om een duidelijke visie te ontwikkelen, parallel aan de Rijkvisie. Alleen op die wijze kunnen we duidelijke doelen stellen en monitoren op weg naar een circulaire toekomst van Limburg en de Limburgers. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Baneke. Het woord is aan de heer Lodewijks van de VVD.

De heer Lodewijks (VVD): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie is een absolute must voor bedrijven, overheden, onderwijsinstellingen en burgers. We willen immers onze ecologische footprint reduceren voor toekomstige generaties. It's the only way to go. Ik sluit me dan ook aan bij de woorden van de heer Burlet, die in de commissievergadering uitsprak: "De circulaire economie is gewoon de economie." Het is bovendien mooi om te zien dat onze regionale economie daarvoor een aantal sterke uitgangspunten heeft, met name door de aanwezigheid van een sterk chemiecluster dat het voornemen heeft om het meest duurzame, competitieve chemiecluster van Europa te worden, om om te schakelen op volledige elektrificatie en dat een dominante rol wil spelen wat betreft circulair handelen en produceren. Maar ook een sterk punt is onze kennisinfrastructuur. Dat is een heel belangrijk uitgangspunt. Met dit circulaire beleidskader wordt de rol van de Provincie in deze transitie goed verwoord en toegespitst op wat reëel, haalbaar en betaalbaar is, gegeven het beschikbare beleidsbudget; een beleidsbudget van € 5,3 miljoen.

Er is in de commissie een hoop gebeurd en een amendement van de heer Bastiaans was nodig om tot dit document te komen. Maar proceskwalificaties als "niet transparant", "een bord spaghetti" en "een gele kaart" behoren wat mij betreft tot het verleden. We geven met dit Statenvoorstel aan waar we naartoe willen. Punten als transparantie, de investering in Brightsite, BMC en IBM zijn

geëxpliciteerd, de circulaire hubambitie is beschreven, en de opmerkingen van de commissieleden over besluitvorming ten aanzien van projecten en VHT zijn verwerkt. Er ligt dus een voorstel waarmee we verder kunnen. Ik ben verheugd dat dit een plan is voor de periode van nu tot 2023 en dat we lerenderwijs gaan ontdekken waar successen in Limburg kunnen worden geboekt, waar kansen voor het mkb kunnen worden gepakt, waar we samen met stakeholders aan de slag kunnen gaan, en waar we bovendien ook de zachte kant van onze circulaire economie, zoals bijvoorbeeld communityvorming, het delen van ervaring en competenties van mensen en best practices verder kunnen uitrollen en versterken. Ik ben ook blij met een sterke regionale focus. De VVD is immers uitgesproken voorstander van nationale regie en regionale variatie. Dat betekent dat, gegeven de nationale doelstellingen, wij onze eigen weg gaan bepalen en dat we daarvoor in de komende tijd ook de tijd gaan nemen. En dat gegeven onze unieke economische uitgangssituatie; gegeven wat wij als Statenleden betaalbaar en haalbaar achten. Dat is een proces dat we vormgeven van onderop. We volgen daarbij wat de VVD betreft niet automatisch een dictaat vanuit Den Haag. Mijn vraag is hoe het college daartegenaan kijkt. In onze discussie bepalen wij in Limburg waar optimalisatie ligt tussen onze economische ambities en onze maatschappelijke opgaven in Limburg. In dat licht gezien ben ik uitermate tevreden dat het Presidium gisteren heeft besloten om het thema circulaire economie over te hevelen naar de commissie FEB. Daar kan immers op basis van een goede discussie een afweging worden gemaakt tussen onze duurzaamheidsambities, financiële ambities en economische kansen, met als uitgangspunt het missiegedreven economische beleidskader, het circulaire beleidskader en het landbouw- en foodbeleidskader. Er zijn twee zaken waarover ik op dit moment nog vragen heb aan het College.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ik beluister het verhaal van de VVD en ik vraag me af of de VVD dan eigenlijk ook vindt dat de portefeuille circulaire economie naar de Gedeputeerde economie moet, in de persoon van de heer Van den Akker.

De heer Lodewijks (VVD): Nee. Er zijn twee zaken waarover ik op dit moment nog vragen heb aan het College. Dit betreft ten eerste de inzet van het College wat betreft de ambities met betrekking tot de circulaire economie, als het gaat om aanspraak maken op de middelen uit het Groeifonds, in de volksmond ook wel het Wopke-Wiebes-fonds. Ten tweede is dat het op een evenwichtige wijze betrekken van Limburgse onderwijsinstellingen bij de uitrol van de circulaire plannen. Met betrekking tot het eerste punt: dat betreft de wijze waarop en met welk vehikel u er bij voorkeur voor kiest om in aanmerking te komen voor de middelen vanuit het Groeifonds. Zijn onze circulaire ambities voor u een onderwerp om mee aan de slag te gaan richting Den Haag? Welke strategie kiest u daarvoor? Zet u in op de circulaire hubontwikkeling, of op een samenhangend programma van de kennis- en onderzoeksinstituten op de campus, zoals Brightsite? En met betrekking tot het tweede punt: u zegt dat u onderwijsinstellingen gaat vragen om bij te dragen door te bouwen aan een curriculum waarin circulariteit een belangrijk item is. Dat schrijft u op bladzijde 45. Zo worden aankomende professionals opgeleid, die onderwezen zijn in circulariteit vanuit niet alleen de techniek maar ook vanuit de economische en de juridische kant. Tot nu toe zie ik echter dat er veel, heel veel onderzoeksgeld gaat naar de UM, terwijl alle banen en de gevraagde arbeidskrachten straks met name op hbo- en mbo-niveau zullen zijn. Het onderwijs in het hbo en het mbo wordt vernieuwd via praktijkgericht onderzoek van lectoraten en practoraten. Hoe gaat u deze praktijkgerichte onderzoeks- en onderwijskant meer en evenwichtiger betrekken bij de uitvoering van uw ambities? Hoe komt er meer evenwicht in het betrekken alle partijen uit de onderwijsketen, van basisonderwijs tot en met universitair onderwijs? Gelet op mijn betoog zal het u niet verbazen dat de VVD akkoord zal gaan met het onderhavige voorstel. Dank u wel, voorzitter. Dat was mijn bijdrage in de eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank. Het woord is aan de heer Vincken van Forum.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Dank u wel, voorzitter. Het beleidskader zelf is technisch niet veranderd. Daarover heb ik onze positieve mening al eerder naar voren gebracht. Ik wil nu terugblikken op onze eerdere besprekingen, omdat vandaag in het voorliggende voorstel sprake is van nadruk op “besluitvorming in voorgaande sessies bij het beleidskader 1.0”. In eerste instantie waren er kritische vragen in de commissie en in de Stratenvergadering. De omvang en de inzet van de financiële middelen waren niet duidelijk. Ik neem aan dat daarover in enkele stappen wat meer transparantie is ontstaan. Ik moet eerlijk toegeven dat mij die gevraagde verduidelijking ook heeft geholpen bij het doorgronden van dat aspect. Overigens, de mededeling portefeuillehouder van gisteren waarin nader wordt ingegaan op een drietal financiële onderwerpen van dit beleidskader was wel een beetje aan de late kant, vond ik. Ook een volgens mij overbodige nadere omschrijving van het juridisch kader voor de experimenteerruimte in VTH-verband werd gevraagd. Daar is volgens mij nu ook aan voldaan. Uit de notulen heb ik begrepen dat mevrouw Berghorst wat dit betreft wel tevreden is. Doordat het beleidskader vervolgens nogmaals ter discussie stond, is er na de eerste sessie een stortvloed van nog meer vragen en wensen losgekomen. Ik denk dat de heer Burlet met zijn team hard gewerkt heeft om alle vragen te beantwoorden en om zo veel mogelijk via toezeggingen aan alle wensen te voldoen. Ik wil nu toch even een algemene opmerking maken, als u mij toestaat. Die geldt niet voor de bespreking van dit stuk. Ik vind dat we allemaal erg vaak gebruikmaken van open deuren. Hoe vaak ik al gehoord heb in de afgelopen maanden dat circulaire economie heel belangrijk is ... Er zijn open deuren en heel veel herhalingen, en vaak zo veel vragen aan GS en hun medewerkers dat het bijna onmogelijk is om op alle vragen serieus in te gaan. Lees nou het verslag eens door met een kritische blik. Ik wil mezelf overigens niet uitzonderen. Naar mijn smaak heb ik vandaag ook weer veel overbodige inleidingen gehoord. Mensen, iedere vergadering loopt iedere keer opnieuw uit. Doordat ze zo lang duren, verslapt de aandacht misschien bij veel mensen. Kortom, lees het verslag nog eens met een kritische blik door.

Weer terug naar het stuk. Veel vragen kwamen, net zoals bij het LIOF-verhaal – dat overlapt trouwens heel erg - op hetzelfde neer; vragen over monitoring en KPI's. Daar is an sich niks mis mee, maar de toelichting dat het onmogelijk is om vooraf in dit geval nauwkeurige KPI's te formuleren, terwijl niet bekend is wat er precies ondernomen gaat worden, was helaas vaak aan dovenmansoren gericht. Niet als partijgenoot van de Gedeputeerde, maar wel als chemicus kan ik alleen maar beamen dat recycling een zeer breed en zeer onoverzichtelijk scala beslaat. Daarom heb je een enorme variatie aan mogelijke ondernemingen op dit gebied. Daar kun je bij voorbaat dus weinig over zeggen. Mij viel ook het contrast op met de bespreking van de RES. Daarbij werd door de mensen die nu blijven vragen naar KPI's geen aandacht besteed aan de kosten, laat staan aan KPI's. En dat terwijl het daar om vele honderden miljoenen ging. Dat waren veel grotere bedragen dan waar we hier over praten. Vele honderden miljoenen, als ik alleen maar denk aan de kosten die de netwerkbeheerders moeten gaan maken.

Ik wil ook nog even reageren op de opmerkingen van mijnheer Megens, en misschien wat toelichting geven. Zonnepanelen zijn redelijk recyclebaar, maar ze hebben het enorme nadeel dat ze een flinke aanslag op grondstoffen doen. Windmolens zijn bijna niet recyclebaar. Je kunt er op een heel kostbare manier misschien wel iets mee doen. Dat is echter zo duur dat de windmolens nu in feite begraven worden in de Sahara. Dan nog even iets over kernenergie. Ik vind het heel juist dat u zegt dat je afval eerlijk moet behandelen. Als je over het afval van kerncentrales praat, moet je zeker ook over het afval van met name windmolens praten. Daar ben ik het sterk mee eens. Overigens, wat afval betreft: als we nou wat meer tijd nemen voor de aanpassing aan opwarming, en tussentijds kleine conventionele kerncentrales een rol laten spelen en misschien ook nog wel langer gas blijven gebruiken; als we meer tijd nemen, is er tijd om over enige tijd de thoriumcentrales op te starten. Dat kan nog wel even duren. Er zijn nog wat problemen, die ongetwijfeld opgelost worden. Thorium geeft

ongeveer duizendmaal zo weinig radioactief afval als de conventionele centrales. Het is zelfs zo dat thoriumreactoren het oude radioactieve afval kunnen verbranden; waste burners.

De voorzitter: We gaan de PES vandaag nog niet behandelen. Dat komt nog. Er is eerst een vraag van de heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Ik hoor wat mijnheer Vincken zegt. Ik vind het een prima plan, als mijnheer Vincken eventjes bij moeder aarde daadwerkelijk om die tijd gaat vragen. Als u die tijd krijgt, wil ik graag met hem meedenken.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Tja, ik kan nu uitgebreid ingaan op ...

De voorzitter: Nee, dat gaan we niet doen. De tijd is om, zoals dat heet. Maakt u uw zin even af.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Ik wil nog even een paar opmerkingen maken over de amendementen en de moties. Maar dat kan ik evengoed in de tweede termijn doen. Dank u.

De voorzitter: Dank daarvoor alvast. Het woord is aan mevrouw Fischer.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Ik ga een keer bij mijnheer Vincken langs en laat het me dan uitleggen. Ik was het spoor helemaal bijster. Maar goed, dat ligt aan mij. Als fractie van 50PLUS vinden we het heel belangrijk dat de Provincie nu voor de eerste keer een meerjarenprogramma opstelt. Meerdere partijen zijn in Limburg al bezig geweest om de omslag te maken naar een duurzame circulaire economie. De Provincie sluit zich hierbij aan door de samenleving in beweging te krijgen. Voor de noodzaak van bewustwording van de circulaire economie wil de Provincie zich maximaal inzetten. Er staat veel op het spel. Deze transitie is niet in een vingerknip klaar. We kunnen dus gevoeglijk aannemen dat er een punt ergens in de toekomst is waar onze eventuele opvolgers ook mee uit de voeten moeten kunnen. Tot op heden is er nog geen programma waaraan wij de vooruitgang kunnen toetsen en geen transitiestrategielat waarlangs we kunnen meten en kunnen ingrijpen als er iets mis dreigt te gaan. Dat is ook de reden waarom 50PLUS het amendement samen met de Partij van de Arbeid en anderen heeft ingediend. Ik wil nog even iets zeggen over de motie van de PVV. Ik heb dat artikel niet gelezen, mijnheer Megens, maar als ik moet geloven wat hier staat, is dat dat windmolens circulair moeten worden om écht klimaatvriendelijk te zijn. Dus klimaatvriendelijk zijn ze, en als er nou een slimme kop op het idee komt om alle onderdelen voor iets anders te gebruiken, dan zijn ze écht klimaatvriendelijk. Maar ik denk dat je het ene niet moet laten om het andere te kunnen doen. 50PLUS ziet liever zonnepanelen dan windmolens, maar ik moet zeggen dat wat hier staat niet precies is wat u ons probeerde uit te leggen. Maar dat kan ook anders zijn. Dat was het.

De voorzitter: Dat kan altijd in de tweede termijn nog worden toegelicht. Dank u wel. Dan de heer Van der Linden.

De heer Van der Linden (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel, voorzitter. We kunnen gerust stellen dat we met zijn allen een fors traject hebben afgelegd om te komen tot dit moment waarop we moeten besluiten over het Beleidskader Circulaire Economie 2.0. Ik bedank het College en de medewerkers nogmaals voor de beantwoording van al onze vragen. Mede daardoor hebben we tot een goede afweging en besluitvorming kunnen komen. We stelden in de afgelopen commissievergadering vast dat het stuk er flink beter op geworden is ten opzichte van de eerste editie. LOKAAL-LIMBURG heeft in de commissievergadering duidelijk aangegeven gecharmeerd te zijn van de vijf actielijnen en de

verbeterde informatie die hierachter zit. We zijn ook blij met de juridische kaders, het goed uitvoeren van de VTH-taken, het inkaderen van de experimenteerruimte, evenals de financiële zekerheden bij de materiaalopslag. Ook gaven we aan wat belangrijk is en waar we op moeten letten. Dus dat gaan we niet allemaal herhalen. Maar er is toch nog een punt waar we nadrukkelijk aandacht voor vragen. Dat is dat circulaire economie alleen maar toekomst heeft als de materialen ook circulair te gebruiken zijn. Dat had in dit stuk volgens ons wel wat sterker gemogen. Er zijn onder andere nog plastics die niet her te gebruiken zijn. De door de plastic soep vergeven oceanen getuigen daar volgens ons van. We beseffen dat we daar als Provincie niet al te veel invloed op hebben, maar het is wel een uitgangspunt dat we nadrukkelijk waar moeten maken willen we tot circulaire economie komen. Daarom vragen we de Gedeputeerde te bewerkstelligen om waar hij maar kan – misschien landelijk, misschien ook nog wel Europees - ervoor te zorgen dat er normen ontwikkeld worden zodat gefabriceerde materialen wederom gebruikt kunnen worden. Als het aan LOKAAL-LIMBURG ligt, mogen die normen beginnen bij de plastics. Als ik dan kijk naar het amendement van de PvdA, waarin dat eigenlijk in het nieuwe dictum wordt verwoord, dan kunnen wij dat amendement steunen. We zijn blij met de aan ons gedane toezeggingen van de Gedeputeerden om interprovinciaal overleg te plegen en met het Rijk in discussie te gaan over het feit dat de gemeenten en de provincies meer in stelling worden gebracht om zwerfafval en bouwafval als dumpafval te lijf te gaan. Immers, LOKAAL-LIMBURG trekt hier toch echt wel een parallel tussen de circulaire economie - kunnen we het nog hergebruiken? - en het dumpen van afval, waarbij we weggooien wat we niet meer kunnen gebruiken, wetende dat wat niet circulair te gebruiken is als afval verwijderd wordt. Afval is nog steeds een grote kostenpost en dumpen is daarom profijtelijk. Indien je bedrijfsleven en de samenleving warm wilt maken voor circulariteit zul je er als overheid ook voor moeten zorgen dat je de rotzooi verbant uit onze natuur, leef- en recreatieomgeving. De beste methode is om materialen en spullen zo te maken dat ze kunnen worden hergebruikt. Dumpen is zonder meer niet acceptabel. Daarom kunnen wij ook de motie van mijn achterbuurman steunen in verband met de milieustraten en dergelijke. Aangaande de financiën heb ik nog wel een opmerking, gelet op de wisseling die in de commissie plaatsvond op dit gebied. LOKAAL-LIMBURG is van mening dat het totaalbedrag van bijna € 8,5 miljoen uitgesplitst moet worden naar de onderdelen waarvoor het bedoeld is. Dat komt volgens ons de controleerbaarheid ten goede. Daarvoor dienen wij abonnement 81 in. Volgens mij is dat inmiddels verspreid. Dat is het in eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Van der Linden. Het woord is aan de heer Loomans van de Partij voor de Dieren, als laatste in de eerste termijn.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Als wij de totale uitputting van de aarde willen voorkomen en als we iets van onze welvaart en welzijn willen behouden voor onze kinderen en kleinkinderen, dan komen we er zeker ook in Nederland niet onderuit om onze economie op de schop te nemen. Daarbij moeten we niet alleen onze energievoorziening hernieuwbaar maken. We zullen ook moeten leren hoe we grondstoffen voortdurend kunnen hergebruiken en hoe we het produceren van afval kunnen reduceren tot het niet of bijna niet meer bestaat. Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan, want als samenleving gebruiken we ontzettend veel grondstoffen die we verwerken in producten met een steeds kortere levensduur, die we vervolgens als we ze niet meer willen hebben achteloos weggooien. De bergen afgedankte spullen en afval zijn daardoor in de afgelopen decennia steeds groter en complexer geworden. We kunnen het ons gewoonweg niet meer permitteren om op deze weg door te blijven gaan, met lineaire ketens die steeds grotere hoeveelheden grondstoffen vroeg of laat omzetten in afval. Om maar weer een Loesje-spreuk te citeren: "Dat hele wegwerpmaatschappij-idee mag ook wel eens de prullenbak in". De Partij voor de Dieren is dan ook blij dat de rijksoverheid in 2016 is gekomen met het programma Nederland circulair in 2050. Dat schetst hoe we onze economie kunnen ombuigen naar een duurzame, volledig circulaire

economie in 2050. Met enige vertraging is er nu ook bij de Provincie Limburg aandacht voor circulaire economie. Vandaag ligt de tweede versie van het beleidskader voor. De intentie achter dit kader is naar onze mening een goede eerste stap. Ze brengt de Limburgse context goed in beeld, haakt aan bij het regionale economische beleid en de campussen, en bevat de nodige goede acties. Vergelijken we CE 2.0 met de eerdere 1.0-versie, dan zien we in ieder geval dat er aan de wensen van PS uit eerdere besprekingen tegemoet is gekomen. Er ligt nu een afwegingskader voor projecten, experimenteerruimte en VTH is beter ingekaderd, zodat er op verantwoorde manier experimenteerruimte komt en er ook meer transparantie met betrekking tot de inzet van financiële middelen is. In de commissie hebben we al aangegeven dat we het belangrijk vinden dat de Gedeputeerde, gebruikmakend van zijn expertise op dit terrein, gaat werken aan een vervolgplan voor de periode 2024-2030, waarmee de voornemens uit het huidige plan continuïteit krijgen en aan gaan sluiten bij de ambities van de rijksoverheid. De Partij voor de Dieren dient daarom het amendement van de PvdA dat GS opdracht geeft om een Limburgse transitiestrategie naar een circulaire economie in 2050 op te stellen mee in. Ze hoopt daarmee dat er een doorvertaling wordt gemaakt van de landelijke ambities en afspraken naar de Limburgse transitiestrategie. We zijn benieuwd naar de reactie van de Gedeputeerde. Tot zover.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Loomans. We zijn daarmee gekomen aan het einde van de eerste termijn van dit agendapunt namens Provinciale Staten. Dat betekent dat we toe zijn aan de beantwoording door de Gedeputeerde. Dat is de heer Burlet. Met de heer Loomans zijn ook wij benieuwd naar zijn bijdrage.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, ik ben blij dat we nu in deze fase zitten en dat ik eigenlijk toch algemeen hoor dat er een grote gedragenheid is voor het stuk en voor de thema's die erin beschreven staan. Dat vind ik fijn. Ik begin dan ook met het CDA te bedanken voor de complimenten die u uitsprak. Ik denk dat u een heel goede samenvatting van het stuk gaf, en van wat het beoogt. Ik denk dat het ook heel belangrijk is, zoals mevrouw Palmen zei, dat dit stuk bedoeld is om in de komende paar jaar te leren wat best practice is, wat we kunnen bereiken en wat onze doelstellingen zijn voor de periodes daarna. Die vraag komt iedere keer naar boven: KPI's, KPI's, KPI's. Ik ben daar zelf ook altijd heel erg mee bezig. Ik vind dat ook heel belangrijk. Zoals mijnheer Vincken aanhaalde: het is zó moeilijk om al KPI's te gaan vaststellen als je nog niet eens weet wat er op je af gaat komen. Ik denk dat we daar zo meteen nog wel een paar keer op terugkomen, maar ik wil dat vooraf gezegd hebben. Mevrouw Berghorst gaf ook heel veel vertrouwen in GS c.q. het team dat achter mij zit en ondergetekende. Als u vraagt om een doorkijk tot 2050: ik ben dan 93. Dat is een heel eind over mijn graf heen. Ik zou daar dus toch voorzichtig mee willen zijn. We hebben de getallen die u noemt en beschrijft ook genoemd in ons eigen kader. Daar staat ook 50% in 2030 en 100% in 2050 in. Dat zijn richtpunten of puntjes op de horizon. Buiten het feit dat ik bijna overweldigd ben door het vertrouwen dat in mij gesteld is; het amendement zoals dat gesteld is, heeft een paar haken en ogen die het voor mij heel moeilijk maken om daar achter te gaan staan. Een jaar geleden was er vrijwel niets.

De heer Van Wageningen (D66): U zegt dat er voor u een aantal haken en ogen zijn die het voor u moeilijk maken om te leven met het amendement van de Partij van de Arbeid. Ging u daar nog op verder?

Gedeputeerde Burlet: Natuurlijk. Ik wilde net die haken en ogen gaan beschrijven. Ik vond de interruptie dus erg snel.

De heer Van Wageningen (D66): Excuses. Dan wacht ik even.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel. Zoals ik al zei: één jaar geleden lag er nog niets. We hebben pas nu enig zicht op waar we staan en waar we naartoe willen. Als we dit kader volledig ten uitvoer gebracht hebben, tot aan de volgende verkiezingen in 2023, denk ik dat we dan pas hebben kunnen leren wat we hebben kunnen beïnvloeden. Dat is het belangrijkste. Nogmaals, we hebben er nog geen ervaring mee waar we precies onze hefboomen kunnen aanzetten en waar we precies effecten kunnen bereiken, of bij welke materiaalstromen we het meeste effect kunnen krijgen. En ook heel belangrijk: het samenspel tussen verschillende partijen. Dat zijn de onderwijsinstellingen, het zijn de bedrijven, het zijn de verenigingen die bedrijven of onderwijsinstellingen bij elkaar halen, het zijn de industrieën, en wijzelf zoals we hier zitten. We moeten allemaal nog leren hoe we dat spel moeten gaan spelen, want dat is nog niet zo vaak gedaan. Ook heel belangrijk is de consument. Ik noemde het zelf de quadruple helix. Ook de consument moet nog leren om te gaan met de vraag die gesteld wordt. Wat verwacht je eigenlijk van hen? Wat moeten zij eigenlijk voor ons gaan doen? Dat is een proces waarover we nog moeten gaan leren. Dat is zo belangrijk dat ik het bijna onmogelijk vind om dat nu al te vertalen naar 2030, 2040 of 2050. Dat is te veel hooi op onze vork. Ik denk wel dat we in staat zullen zijn om dat voor 2023 te doen. Ik heb dat al aan de heer Loomans toegezegd, en ik wil dat nog een keer heel expliciet bevestigen. Dat heb ik ook in de vorige commissievergadering gedaan. Wij gaan voor u voor de volgende verkiezingen een stuk schrijven waarin we kijken waar we dan staan, wat we bereikt hebben, wat de mogelijkheden zijn, wat we verwachten nodig te hebben voor 2030 en misschien zelfs voor 2050 als we zo ver durven kijken. Dat zullen we dan met u gaan bespreken en bekijken. Dat geven we dan eigenlijk als cadeau mee voor de volgende ronde, zodat men daarmee verder kan gaan. Het is wel zo dat binnen heel GS en binnen de hele organisatie helder is dat circulaire economie geen eendagsvlieg meer is. Het is een stuk van de toekomst. Het is gewoon economie en daar gaan we straks gewoon mee om.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ik hoor wat de Gedeputeerde zegt. Hij zegt dat het nog te vroeg is. Maar bijna alle andere provincies hebben een jarenplan dat verder kijkt dan drie jaar. Daarin geven ze vorm aan hoe de economie in hun provincie in een aantal stappen circulaarder kan worden. Wat maakt de Limburgse situatie zo uniek dat dat in Limburg niet kan, maar in Gelderland, Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht wel?

Gedeputeerde Burlet: Ik heb gesprekken gevoerd met de gedeputeerden van die provincies. Zij zijn een stuk ruimer in wat zij denken. De doelstelling voor 2030 of 2050 vertalen zij in allerlei punten, maar ze weten nog niet hoe ze die gaan bereiken. Ik heb recentelijk bij I&W gezeten met directeur-generaal Lapperre. Hij gaf aan: in Limburg zijn jullie het verst met concrete plannen voor de toekomst. Wat dat betreft kregen we daar complimenten. Op 25 september heeft het Rijk opnieuw een brief aan het parlement gestuurd om te laten zien wat gedacht wordt dat het nu gaat worden. Ook zij zien dat er constant nieuwe inzichten komen en nieuwe doelstellingen. Misschien toch een voorbeeld: kunnen wij ooit 100% halen in 2050? Ik kan u nu garanderen dat dat niet gaat gebeuren. Alleen al de bouw in Nederland, samen met de ontgronders die de grondstoffen aanleveren, zegt: als we nu alles gaan recycleren halen we maximaal 10% tot 15%. En ze doen al best veel. In 2030 halen ze maximaal 30%. Dan recycleren ze alles. In 2050 doen ze dan maximaal 50%. Dat is een groot deel van de hele stroom. Waarom? Omdat we in Nederland een bouwopgave hebben die vele malen groter is dan wat we afbreken. Zolang dat het geval is, zal 100% circulair op dat front totaal onmogelijk zijn. Je kunt wel circulair materiaal gebruiken en je kunt proberen zo veel mogelijk te recycleren, maar het is gewoon onmogelijk om in 2050 100% circulair te zijn in de bouw. En dat is een flink bestanddeel van de hele economie en van de materiaalstroom. Daarmee zeg ik niet dat de doelstelling niet goed is en dat voor 2030 die doelstelling ook niet goed is. We zullen daarvoor gaan.

Misschien halen we op sommige fronten snellere stappen, zodat we in 2030 wat meer bereikt hebben, maar het zal onmogelijk zijn om dat in Nederland te bereiken.

De heer Wolters Gregório (SP): Ik vind het opnieuw opmerkelijk dat de heer Burlet blijft zeggen dat het onmogelijk is om dat in 2050 te bereiken.

Gedeputeerde Burlet: Specifiek voor de bouw, hè.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, zelfs voor de bouw. Als iemand 30 jaar terug in de tijd had gezegd: misschien gaan we over 30 jaar vanaf een ander continent via een robot wel operaties op afstand doen, dan hadden mensen misschien ook gezegd: dat is echt onmogelijk, en zover zijn we nog niet met de techniek. Maar als mensen zich daar niet voor hadden ingezet en niet aan innovaties en ontwikkelingen hadden gedaan, zouden we nu niet op dit punt hebben gestaan. In dat opzicht vind ik dat een ongeldig argument. Ik denk dat we door innovaties aan te wakkeren met zijn allen daarvoor moeten blijven gaan. Het kantelpunt zal dan op een gegeven moment vanzelf wel komen.

Gedeputeerde Burlet: Er zit geen tegenstrijdigheid in wat u zegt en wat ik zeg. Ik denk dat het kantelpunt ook best komt. Alleen specifiek voor de bouw gaat het bijvoorbeeld niet zolang de bouwopgave zo groot is dat er gewoon te weinig circulaire grondstoffen zijn om aan de bouwvraag te voldoen. Daar ligt het probleem. Maar ik ben het met u eens. Ik heb niks tegen de doelstelling voor 2030 en 2050. We zullen de lat ook zo hoog mogelijk leggen, maar ik wil dat wel op basis van realisme doen. Dat heeft met geld te maken, met mogelijkheden, met wat we dan geleerd hebben, en met de vraag of we voldoende mensen en voldoende middelen hebben.

Mevrouw Palmén (CDA): Ik hoor de Gedeputeerde net zeggen dat het nu nog niet mogelijk is, maar als we gaandeweg bezig zijn straks misschien een keer wel. Mogen we daaruit concluderen dat u in de herijking van dit kader in 2023 wel KPI's kunt opnemen?

Gedeputeerde Burlet: Als ik dan enigszins in staat ben KPI's te geven, zal ik ze zeker geven. Ik wil dan wel alleen KPI's geven die we ook kunnen realiseren. Maar dat was eigenlijk de toezegging. We zullen dan een plan maken waarin we een doorkijkje naar 2030 maken met wat echt mogelijk is. Daar zetten we dan ook in wat het gaat kosten.

Mevrouw Palmén (CDA): Zegt u dat bij dezen toe?

Gedeputeerde Burlet: Dat was de gecombineerde toezegging die ik deed.

De voorzitter: Die heb ik gehoord.

De heer Lodewijks (VVD): Ik ben wel blij met het antwoord van de Gedeputeerde. We hebben hier namelijk een vraagstuk van optimalisatie. Waar het nu teveel naar ruikt, is dat we de duurzaamheidsdoelstelling centraal stellen en dan de economie daarvan afhankelijk maken. Dat is nou net wat we niet willen. Het gaat er juist om dat we kijken waar de economie matcht met maatschappelijke doelstellingen. En wat zijn onze ambities met betrekking tot de economie? Ik hoop dat u in uw visie ook aandacht gaat besteden aan de economische doelstellingen. Wat laten we liggen als we naar die duurzaamheid streven? Wat laten we niet liggen? Waar liggen kansen en wat zijn daar dan KPI's bij? Kunt u daar misschien nog iets over zeggen?

Gedeputeerde Burlet: Ja. Een van de slogans die ik altijd gebruik als het over circulaire economie gaat, is “zo klein als het kan en zo groot als het moet”. Dat betekent dat het altijd economisch relevant zal moeten zijn. Het mag misschien wel een duw krijgen en een tijdje geholpen worden, maar uiteindelijk – dat ben ik helemaal met u eens - zal het economisch slagkracht moeten tonen om te kunnen overleven. Uiteindelijk is dat toch altijd weer de parameter die overheen ligt, vergeleken met andere activiteiten. Ik ben het dus met u eens.

De heer Baneke (GroenLinks): Ik werd even getriggerd door een opmerking van de Gedeputeerde over de bouwgrondstoffen. Het is maar net hoe je ertegenaan kijkt. Ik ben benieuwd hoe de Gedeputeerde ertegenaan kijkt. Je kunt natuurlijk op twee manieren redeneren. Je kunt uitgaan van de vraag naar grondstoffen zoals die door de economie, die we hier blijkbaar heel belangrijk vinden, wordt geëist. Aan de andere kant hebben we ook een output van grondstoffen in de vorm van producten. Dat lijkt me op dit moment het grootste probleem waar we ons doorheen moeten worstelen. Of ziet u dat anders? Het gaat mij daarbij om het algemene. Je kunt heel erg focussen op de bouw en zeggen dat we niet genoeg zand hebben, om maar eens wat te noemen. Maar we hebben wel heel veel van die plastic papiertjes van mijn voorbuur. Daar zullen we om te beginnen wat mee moeten.

Gedeputeerde Burlet: Ik kan alleen maar ja zeggen. Helemaal mee eens. Maar op die punten kom ik zo meteen nog een paar keer terug. Over dat papier, nog een keer: dat heeft allemaal met corona te maken. Dat hebben we onszelf opgelegd, omdat we gewoon heel voorzichtig willen zijn in verband met het besmettingsgevaar. Dat wil ik toch even genoemd hebben. Dat geeft trouwens ook aan waarom verpakkingen af en toe best een heel belangrijke en goede rol spelen, bijvoorbeeld in hygiëne en houdbaarheid. Om toch nog even op dat punt terug te komen: kunnen we al op korte termijn zeggen dat we volgend voorjaar een nieuw programma hebben dat al helemaal met KPI's omkleed is? Ik kan u zeggen dat dat de slagkracht haalt uit waar we nu mee bezig zijn. Ik zou dus zeggen: vertrouw erop. U krijgt voor de volgende verkiezingen een stuk dat echt in staat is u te helpen in een doorkijk naar de toekomst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): De Gedeputeerde zegt: als u ons vraagt om voor de voorjaarsnota een nieuwe visie te maken, haalt dat alle slagkracht weg. Dat is nou precies wat dit amendement niet doet. Als dit amendement het haalt, of als u het overneemt, krijgt u van mij het vertrouwen om aan de slag te gaan, ook al twijfel ik of we op deze manier met het beleidsplan zoals het er nu ligt gaan komen waar we naartoe willen. Ik vind het heel belangrijk dat we ook nadenken over wat er na 2023 aan de hand is. Ik begrijp niet zo goed waarom u nu zegt dat dit amendement het proces lam gaat leggen. Kunt u dat uitleggen?

Gedeputeerde Burlet: Ja. Ik zal het nog één keer zeggen. Dat is omdat we in principe nog veel te weinig weten. We moeten dan met allemaal assumpties en aannames te werk te gaan. We willen in staat zijn om met wat we in 2023 weten het meest concrete aan taken en doelstellingen neer te leggen. Dat heb ik hier nu neergelegd en dat zal ik straks in 2023 laten zien. Het moet ook realistisch blijven.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dat ben ik heel erg met de Gedeputeerde eens. Ik dacht: de rijksoverheid zal toch ook wel nagedacht hebben over hoe je dit gaat doen, of hoe je KPI's gaat formuleren. Zij heeft KPI's op basis van effect en KPI's op basis van transitie. Ik zou me zo kunnen voorstellen dat als je een langetermijnvisie maakt, je om te beginnen gaat monitoren met KPI's richting transitie en pas naderhand gaat monitoren met KPI's rondom effect. Ik vraag dan ook niet aan u om een visie te maken waarin staat: over een jaar hebben we zoveel afval of grondstoffen gereduceerd.

Wat ik van u vraag is om een tijdspad in kaart te brengen met de stappen die moeten worden gezet om naar een circulaire economie te gaan en welke stappen gezet moeten worden om de doelstellingen van 2030 te halen. Ik vraag u om daar KPI's bij te formuleren. Is dat volgens u onhaalbaar?

Gedeputeerde Burlet: Misschien val ik in herhaling. Het is op zich niet onhaalbaar, maar nu hebben we nog te weinig kennis en kunde over wat wij kunnen sturen en beïnvloeden. Ik geef een voorbeeld uit hetzelfde gesprek met de heer Lapperre en zijn directeur recycling. Ik heb gevraagd: kunt u mij uitleggen hoe het Rijk op dit moment de routes naar 2030 en 2050 aanvliegt? Ze pakken dan doorsnedes voor bijvoorbeeld biomassa en voedsel, de maakindustrie, consumentenproducten en plastics. Die zijn voor mij totaal vreemd en ze hebben geen verband. Ik kreeg letterlijk als antwoord: ze komen van vijf ministeries die allemaal die vraag hebben gekregen. Ze hebben allemaal laaghangend fruit gedefinieerd. Dat was het. Daar zit op dat moment heel weinig beleid en heel weinig kennis van zaken. Daarom was dat gesprek zo interessant. Bij het Rijk moeten ze die stappen ook nog gaan zetten. Ik ga niet zeggen dat wij nu vooruitlopen, maar ze waren zeer geïnteresseerd in de manier waarop wij het aanpakten. Mijnheer Lapperre komt bijvoorbeeld ook naar de Circular Hub toe. Ze waren bereid om het gesprek aan te gaan en te leren waarom die aanpak hier misschien succesvol zou kunnen zijn. Ik weet nu ook nog niet of die succesvol zal zijn. Die vraag stelt u mij. Ik weet wel dat het nu de beste manier is, met de kaarten die we nu in handen hebben, om die weg te gaan bewandelen. Ik zou u allemaal willen vragen om ons tot 2023 de tijd te geven om dit samen te doen. Laten we allemaal de schouders eronder zetten. Daag me uit, kom met voorbeelden en vragen. We gaan samen, met het beleidskader in de hand, kijken wat we kunnen doen. Die KPI's stel ik per project. Als we ergens geld aan uitgeven komt daar een KPI bij. Wat gaat u doen? Wat gaat u besparen en op welke termijn? Zo krijgen we wel zicht op de effecten van onze euro's. Dat kunnen we dan naderhand weer vertellen en vertalen. Dat is eigenlijk de vraag die u mij stelt. Nu? Nee, niet nu. Over een paar jaar krijgt u dat. Dat zou mijn toezegging zijn. Die heb ik al een paar keer gedaan.

De voorzitter: Die hadden we al. Uw standpunt is helder. U kunt verder gaan met de beantwoording.

Gedeputeerde Burlet: Ja, graag. Dan de heer Wolters Gregório met de KPI's. Ik zei het al: per project zullen we die zeker gaan hanteren. Het is op dit moment niet mogelijk om dat anders te doen. Dan uw motie. ASL is precies aan het doen wat u daarin vraagt. Daarom zit ik in de beleidscommissie van ASL. Dat is om juist die rol te spelen die u beschrijft. Wij geven €200.000 uit om dat doel te bereiken: hoe kunnen we de consument beter vertellen wat hij moet doen, wat kunnen we met de producten doen, waar gaan we naartoe, hoe pakken we het aan? Precies de lessen die u hier wilt vertalen in een motie worden bij ASL opgepakt. Voor mij is die motie overbodig en niet noodzakelijk. Wij doen dit op dit moment al, via ASL. Realiseert u zich ook: de gemeenten c.q. ASL zijn de eigenaren. Wij kunnen hoogstens adviseren, helpen, ondersteunen en kennis delen. We kunnen niet zeggen dat het moet.

De heer Baneke (GroenLinks): U zegt dat u ASL ondersteunt in dit verhaal. Doet u dat door middel van budgetondersteuning?

Gedeputeerde Burlet: Daar hebben we ongeveer een jaar geleden budget voor vrijgemaakt.

De heer Baneke (GroenLinks): Is dat voor alle gemeenten in Limburg?

Gedeputeerde Burlet: Ja. Dat is het onderzoekstraject dat zij op dit moment voor alle gemeenten in Limburg doen. Het gaat over heraanbestedingen voor alle soorten afval; groen, grijs en pmd. In 2023

komt daar een grote aanbesteding voor. Daar willen ze dus ook meer circulariteit en meer arbeid aan koppelen. Ze willen ook dat het meer lokaal blijft. Dat zijn de doelstellingen daarbij. Dat steunen wij als Provincie. Het wordt trouwens ook heel erg door de gemeentes gewaardeerd.

De heer Baneke (GroenLinks): Kan die ene gemeente die geen lid is van ASL gebruikmaken van die ondersteuning?

Gedeputeerde Burlet: Ik denk dat ze zich mogen aansluiten. Maar ook daarin ben ik geen beslisser. Ik kan alleen adviseren.

De heer Wolters Gregório (SP): Ik hoor dat het de bedoeling is dat we afval circulairder gaan scheiden. Natuurlijk vind ik het fijn dat ASL daar op dit moment al mee bezig is. Maar in dit kader stel ik een soort simpele KPI voor. Juist omdat onze inwoners niet willen dat aan hen wordt verteld wat ze moeten doen, maar daarin graag geholpen worden. Ik kan me slecht mensen voorstellen die zeggen: ik geef helemaal niks om de natuur en ik flikker graag al mijn afval in de berm. Ik kom in één week met een motie met daarin de ambitie om in 2025 geen afvaldump meer te hebben in Limburg. Dat kunnen we op een bepaalde manier doen. Die manier heb ik nog niet vastgelegd. Daarover wil ik u met ASL en alle wethouders in Limburg in conclaaf laten gaan. Aan de ene kant zal dat geld besparen en aan de andere kant zal dat geld kosten. Daar komt uiteindelijk iets uit; iets wat beter is voor onze natuur, iets wat beter is voor de medewerking van de Limburgse gezinnen aan dit gezamenlijke doel. Ik zou eigenlijk verwachten dat u deze motie een uitermate eerste goede stap vindt, een eerste KPI bij dit stuk, en dat u die graag overneemt.

Gedeputeerde Burlet: Er valt weinig uit over te nemen. Dat is wat ik eigenlijk wil zeggen. De motie is overbodig, omdat we dit eigenlijk allemaal al doen. ASL schrijft daar ook verhalen en plannen over. Misschien is het verstandig om die op korte termijn met u te delen. Ik weet niet of dat een definitief stuk is, maar dan kunt u kijken hoe de aanpak van ASL is en hoe ze hiernaar kijkt. Ze wil inderdaad ook minder dumping en ze wil ook dat het efficiënter gebeurt. Die vragen liggen daar ook allemaal op tafel. Ik wil wel toezeggen dat ik de thema's zoals u die in de motie beschrijft nog eens een keer expliciet binnen de beleidsgroep naar voren zal brengen. Daar hoeft u de motie niet voor in te dienen. Die toezegging kan ik doen. Dat geld hebben we trouwens al gegeven.

De heer Wolters Gregório (SP): Waar ik eigenlijk naartoe wil, is het volgende. U zegt: we willen meer en we willen beter. In plaats van generieke termen als meer, beter, vaker en ambitieus, wil ik eigenlijk graag een keertje horen dat afvaldump onwenselijk is voor iedereen. Dus laten we daarvoor een ruime termijn nemen, tot zelfs na deze periode, namelijk tot 2025. Dat plan wordt gehaald, of in 2025 kan de volgende Statengroep bezien of er alles aan is gedaan binnen de mogelijkheden, of het plan dat is uitgevoerd acceptabel is en hoe daar lessen uit kunnen worden getrokken. Anders wachten we op een toevallig succes.

De heer Van der Linden (LOKAAL-LIMBURG): Voor mij blijft het juist uitdagend om het concreet te maken. Wij horen vaak dat juist het aanleveren van afval bij milieustraten een zeer kostbare aangelegenheid is. Hoe goedkoper je dat maakt, of in deze context misschien zelfs gratis, hoe meer je bereikt dat er zo veel mogelijk komt. In hoeverre gaat de Gedeputeerde nu bij ASL bepleiten dat de milieustraat eerder goedkoper wordt dan duurder, en als het kan gratis? Als hij dat meeneemt en daar op tafel legt, vind ik dat hij grote stappen vooruit maakt.

Gedeputeerde Burlet: Dat zou inderdaad een heel grote stap vooruit zijn. Iedereen betaalt nu voor zijn eigen groene of grijze afval. Papier is vrij omdat het waarde heeft. Glas is vrij omdat het waarde

heeft. Pmd is vrij omdat we dat zo geregeld hebben via de belasting op de verpakkingen. Daarom is dat vrij voor consumenten. Grote artikelen zoals grof afval en groen is al vrij. Dat is tenminste in de meeste gemeenten zo, voor zover ik weet. Er zijn bijvoorbeeld ook statiegeldsystemen voor elektronica. Die zijn al vrij. Wij zijn hier niet per se de leidende partij in. Ik ga niet strooien met geld door alles vrij te maken. Dan zou ook het gevolg kunnen zijn dat iedereen met zijn grijze container naar de afvalstort gaat, omdat het ophalen thuis geld kost. Het zijn natuurlijk ook mechanismes die je niet op die manier kunt beïnvloeden. Ik snap wel dat u allemaal geen afvaldump wilt. De vraag is of je dat kunt regelen met het vrijmaken van dingen. Dit is principieel een aangelegenheid voor de gemeentes. Ik wil best met de gemeentes in overleg gaan, zoals ik ook heb toegezegd, om dat thema nog een keer te bespreken. Het vrij maken zoals u vraagt via de motie, is voor mij niet toezegbaar.

Mevrouw Palmen (CDA): Ik heb een vraag aan de heer Wolters. We hebben in het stuk kunnen lezen dat er een 7R-principe is. Als al het afval gratis weg te brengen is, ben ik bang dat mensen niet meer gaan rethinken of refusen. Ik zou graag willen weten hoe de heer Wolters die verhouding ziet. Het is natuurlijk ook zo dat de vervuiler in principe betaalt. Als je een lust hebt, heb je daar ook een last van. Ook daarvan zou ik graag willen weten hoe de heer Wolters daarin staat.

De heer Wolters Gregório (SP): Als eerste gaf u de 7R aan. Laat ik u dit meegeven. Het lijkt of we uitgaan van het slechte gedrag van mensen en dat we daarom met zijn allen op de huidige manier de afvalverwerking, -ophaling en -scheiding hebben geregeld. Mensen hebben thuis een bak staan en daar mag een x-aantal dingen in. De Gedeputeerde gaf al aan dat papier en glas waarde hebben, of dat bepaalde zaken via de belastingen al worden meegenomen in de recyclestroom. Mijn voorstel is juist om uit te gaan van de goede intenties van onze Limburgers en de drempel lager te maken om nog meer te participeren in de circulaire economie. Dat zou in ons voorstel een prima eerste stap zijn, zodat mensen wat ze echt niet meer nodig hebben makkelijker kunnen wegbrengen. Daarnaast kan er een campagne vanuit de Provincie of het Rijk komen om mensen meer bewust te maken van de vraag of ze iets echt nodig hebben als ze het willen kopen. Ga ik voor kwaliteit of kwantiteit? Dat helpt meer bij de bewustwording. Het tweede wat u zei is: de vervuiler betaalt. Ik vind het goed als we dat consequent doortrekken. De verhouding tussen de grote industrie en de burgers is helemaal scheef. Als uw voorstel is om dat in Limburg gelijk te trekken en dat in verhouding te brengen, dan kan ik me daar ook nog wel in vinden. Maar nogmaals, dit is meer een stok om mee te slaan dan een wortel om iemand een bepaalde richting op te bewegen. Ik wil eigenlijk af van de stok en de drempels, en meer toe naar het centraal zetten van Limburgse huishoudens. Ik wil iets meegeven om beter te kunnen participeren.

De heer Van Wageningen (D66): Ik waardeer het enorm dat u telkens praktische overwegingen heeft. Dat geldt in reactie op het amendement van de PvdA en nu ook op deze motie. We zijn samen al vrij ver gekomen. Volgens mij kunnen we hierin samen nog wel wat verder komen. Deze motie zie ik als een vraag om je in te spannen, er niet om heel concrete resultaten te behalen. Dat kan ook niet, want die milieustations zijn en blijven van de gemeenten. Er zit wel een richting in die Limburg wat verder zou kunnen brengen. Als daar meer uniformiteit in komt, zou dat beter zijn. Als de tarieven blijven, maar misschien lager worden, en dan uniform voor heel Limburg, zouden we daar verder mee komen. Ik roep u eigenlijk op om dit als een inspanningsoproep te zien en niet per se als een resultaatsverplichting. Ik hoop dat de heer Wolters Gregório het daarmee eens is. Dat kan namelijk ook niet. Daar heeft u gelijk in. We zijn wel degelijk wat verder als we als Staten dit signaal afgeven en als u dat overneemt.

De voorzitter: Dat was een opmerking en geen vraag. Sowieso stel ik voor om het aantal interrupties wat te gaan beperken. Wij komen enorm in de knoop met de tijd. Ik vraag de Gedeputeerde om verder te gaan met de antwoorden. Vervolgt u uw betoog.

Gedeputeerde Burlet: Om nog terug te komen op de motie: Ik heb al toegezegd om naar ASL toe te gaan en te gaan praten. Het grootste punt van de PVV was eigenlijk de windmolens en de circulariteit van met name de bladen. De metalen palen en heel veel andere dingen zijn natuurlijk al te recyclen. Ik weet dat er projecten zijn om daar iets mee te doen. Het is best een issue. Dat zijn hoogwaardige recyclemethodes. Het grote punt is dat ik ook hier niks kan afdwingen. Als een gemeente zelf een project start met windmolens, of een bedrijf een vergunning krijgt van de gemeente, kan ik niet afdwingen dat ze zich gaan houden aan recyclebare molenbladen. De vraag vind ik trouwens helemaal correct. Uiteindelijk zal hierin ook weer een evenwicht ontstaan. De markt zal dat waarschijnlijk wel afdwingen. Dat denk ik wel. Als er een keer een initiatief komt van iemand met helemaal recyclebaar windmolens, zal dat waarschijnlijk de wedstrijd gaan winnen. Ik hoop het. Wij zullen daar zeker naar kijken. Als het gebeurt, zullen we daarop inspelen. Dat is geen toezegging, maar meer om aan te geven dat we daarnaar blijven kijken.

De heer Van Wageningen had een over de nulmeting. Die vraag vond ik heel correct. We hebben nu eigenlijk pas voor de eerste keer een shot gemaakt van waar we staan. We hopen daarmee verder te kunnen en te leren hoe we voor de toekomst wat strakkere KPI's kunnen formuleren. Voor uw tegenmotie ben ik heel gevoelig. Die vind ik eigenlijk uitstekend. Maar ook daarin moet ik u teleurstellen, in positieve zin. Mevrouw Brugman is op dit moment al in contact met Stichting Steenbreek. Zij heeft eigenlijk al besloten om daarmee in zee te gaan en zich daarbij aan te sluiten. Dat zou mooi zijn. Dat lijkt dus iets wat ik samen met mevrouw Brugman kan gaan doen. Ik neem de motie gewoon over. Die is niet meer nodig, want het gaat al gebeuren.

Dan de vraag over de grote afvalstromen. Ja, helemaal mee eens. Daar zijn op dit moment ook heel grote bewegingen in. Grote partijen zijn op dit moment bezig om te kijken of we voor pmd naar nafta toe kunnen, of bij grijs afval naar waterstof. Dat is dus helemaal waar. We draaien dus aan alle knoppen waaraan we kunnen draaien. We hopen dat goed te doen.

U vraagt concreet naar de Green Deal. **Die wordt meegenomen in ons maatschappelijk verantwoord inkoopactieplan 2020-2023. We gaan dus leren van Rijkswaterstaat. Die toezegging heeft u.** Dat komt er in ieder geval in.

In het omgevingsplan zitten al elementen. Daarin zal het met name gaan om infrastructuur, transport, opslag en handling. Dat wordt in het omgevingsplan meegenomen.

De heer Baneke was teleurgesteld, maar bood tegelijkertijd het lidmaatschap van GroenLinks aan. Ik ben daar heel blij mee. Ik snap uw vraag, maar de discussie over 2030 en 2050 hebben we net gehad. Ik snap uw vraag, maar ik kan nu nog geen antwoord geven op een manier waarop u dat graag zou wensen.

De heer Lodewijks gaf een perfecte samenvatting. Ik ben ook heel blij te horen dat de elementen die destijds een rol speelden bij de eerste behandeling nu geen rol meer spelen. Dank voor uw steun in dezen. U stelde een vraag over de aanspraak op de middelen. Zoals ik zei, hebben we bij I&W gezeten. Ze komen nog een keer naar het IPO om aan alle provincies te vertellen welke potjes er op I&W-niveau zijn voor circulaire initiatieven. Voor de grote pot, of de Wiebes-pot: we hebben de heer Wiebes recentelijk op bezoek gehad bij de Circular Hub. Daar is het thema heel specifiek aan de orde gekomen. Het heeft ook daar aandacht gekregen van de heer Wiebes. Hij vraagt om goede, integrale projecten. Wij werken er met onze ambtenaren heel intensief aan om daar goede voorstellen over te krijgen. Ik wil u een toezegging doen. Ik ben het wel met u eens dat ze op universiteitsniveau al een bachelor en een master op het gebied van duurzaamheid hebben geïnstalleerd. Op de hogeschool hebben ze een bachelor. Ik wil mezelf er wat meer in gaan verdiepen wat op mbo-niveau mogelijk is. Waarschijnlijk zijn er meer vragen die we daarover moeten gaan beantwoorden. Ik wil toezeggen dat

ik op korte termijn ook met het mbo intensiever ga werken wat betreft opleidingen op het gebied van circulariteit.

De heer Vincken: ik dacht dat de brief portefeuillehouder al eerder uit was gegaan. Als dat echt zo laat is geweest, dan excuses daarvoor. De opmerking over open deuren: u merkt waarschijnlijk dat ook u af en toe een open deuren intrapt als het gaat over thema's die aan de andere kant van de zaal wat meer worden opgepakt. Maar goed, toch dank voor uw steun. Mevrouw Fischer, ook bedankt voor uw steun.

De heer Van der Linden had een goede vraag: kan het wel gerecycled worden? Dat vind ik wel een goede vraag. Circular design en BMC hebben dat met name als thema en gaan dat steeds verder uitwerken. We zijn recentelijk met de directeur van BMC in Sachsen-Anhalt geweest. We hebben met het Fraunhofer Instituut gesproken. Ze hebben afgesproken samen naar die onderwerpen te gaan kijken. Dat past denk ik precies bij uw vraag.

Dan de normvaststelling. Ik vond dat een heel goede vraag. Dat is vaak een van de grote struikelblokken in de circulaire economie. Ik denk dat dat een proces is waarvan partijen die in de circulaire economie zitten met elkaar moeten leren. Wij kunnen daarin hoogstens begeleitend en ondersteunend zijn, maar uiteindelijk moeten ze dat zelf met elkaar afspreken. Over het financiële amendement hebben we ook in de vorige sessie uitvoerig gesproken. Zoals het nu georganiseerd is, waarbij we eerst circulaire economie behandelen, en zoals afgesproken in het amendement van de heer Bastiaans, leggen we bij alles boven de € 0,5 miljoen het voorstel nog een keer separaat voor. Het is daardoor eigenlijk niet meer nodig om het op te splitsen. U krijgt nu gewoon het circulaire kader. Naderhand komt BMC als separaat voorstel. U wordt dus op uw wenken bediend. Daar hoeft u in dit geval geen amendement meer voor in te dienen.

Mijnheer Loomans, bedankt voor uw steun. Ik had de toezegging al gedaan. Ik was destijds heel blij met uw eerste complimenten, maar het gaat steeds verder, tot 2050. Ik zit daar wel een beetje mee in mijn maag. Maar u krijgt van ons de doorkijk, uiterlijk ergens in 2023, tot 2030 en zo mogelijk verder, met wat KPI's en wat we nodig hebben. Die toezegging heb ik nu een paar keer gedaan.

Dat was de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk even naar de Staten en ook naar de mensen die via de schermen kijken en in die huis zijn. In de grote zaal staat een mand met fruit, snacks, wafels en broodjes gereed. En dat allemaal natuurlijk en gezond, enzovoorts. Ik ga hier de vergadering niet schorsen. Ik ga hier namelijk beginnen met de tweede termijn. Dat is een aansporing. Als het te lang duurt, zijn er namelijk geen snacks meer voor u. De mensen boven kunnen de snacks al gaan halen. Wij gaan verder met de tweede termijn. Dat betekent een derde van de spreektijd. Ik begin bij mevrouw Palmen.

Mevrouw Palmen (CDA): Dank u wel, voorzitter. Met zoiets in het fruitzicht zet ik de turbo erop. Mij rest alleen nog de amendementen en de moties door te spitten, of mede te delen. Het amendement van de PvdA: ik heb heel veel respect voor het werk dat mevrouw Berghorst heeft gedaan. Ik volg het ook wel. Waardering daarvoor. Maar met de toezegging en de beantwoording van de heer Burlet kunnen we daarin helaas niet meegaan. Overigens nog dank voor de beantwoording. Dat vergat ik. Amendement 81 lijkt ons ook overbodig. Daar gaan we dus ook niet in mee. Motie 2630 is overgenomen. Over motie 2632 hebben we het net al even kort gehad. De vervuiler betaalt. Dit lijkt ons dus wat ver gaan. Daar kunnen we ook niet in meegaan. Dan hebben we nog motie 2636. Ook daar moeten we helaas tegen stemmen. Als we daar voor zouden zijn, staat alles een tijdje stil. Dat moeten we niet willen. Dank u wel, voorzitter. Tot zover.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Palmen. Het woord is aan mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Wat zou mijn overgrootopa nou denken als hij mij hier zo ziet zitten? Dat meisje heeft verdomd hard gewerkt. Ze heeft haar best gedaan. Ze heeft zich goed verdiept in de materie. Ik wil nog één laatste oproep aan mijn collega's doen. De rijksoverheid heeft in 2016 een koers ingezet. Ik hoor hier een Gedeputeerde antwoorden met "het kan niet, het kan niet, het kan niet" en een ambtenaar van de Provincie zeggen dat we voorliggen. Ik kan dat als Statenlid niet controleren. Wij kunnen dat allemaal niet controleren. Ik wil u heel graag op uw blauwe, bruine, gele, groene, of rode ogen geloven, maar ik heb er moeite mee. Diezelfde ambtenaar zegt namelijk ook: tja, die transitieagenda's komen van de ministeries. Nee: de transitieagenda's zijn gemaakt door alle ondertekenaars van het grondstoffenakkoord, inclusief het IPO, waarin de Provincie Limburg vertegenwoordigd is. Wij hebben aan die transitieagenda's gewerkt. Dat u niet weet wat daarin staat, en dat u niet weet wat u daarmee in onze economie moet doen, dat u die vertaling nog niet heeft gemaakt, is precies waarom ik dit amendement indien. Dat is namelijk wat we missen. Ik heb gehoord dat de collega's van het CDA zich bedacht hebben. Dat mag. Daar heb ik respect voor. Als dit amendement het niet haalt, betekent dat wel dat de Partij van de Arbeid met pijn in het hart tegen dit voorstel zal stemmen. Want ik denk dat het wel kan. Ik denk dat u het niet wilt. Dat is iets anders.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Berghorst. Het woord is aan de heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik wil met één woord beginnen: onbeweegbaar. Al sinds het voorjaar vind ik deze Gedeputeerde op dit dossier onbeweegbaar in nagenoeg elke richting; voor KPI's, of duidelijke, meetbare, specifieke en haalbare doelstellingen. Ik wil de Gedeputeerde niet naïef noemen, maar hij noemt I&W dat complimenten gaf, en het feit dat wij ver voorop liggen ten opzichte van de rest. Wij kunnen dat niet controleren, zoals mevrouw Berghorst zegt. Ik vraag me af of I&W dat niet tegen elke Provincie zegt, om ze te motiveren door te gaan op de ingeslagen weg. Ik hoorde nog de opmerking dat dit kader eigenlijk beter in de commissie FEB dan MD past. Ik vind het goed dat we dit kader nu behandeld hebben met mensen die echt een duurzaamheidsvisie voor ogen hebben. We hebben in de afgelopen decennia kunnen zien hoe kapitalisten met dit onderwerp zijn omgegaan. Dat heeft ons bepaald geen vruchten afgeworpen, of in ieder geval niet voor de huidige en de volgende generaties. Ik zou dit kader eigenlijk een beetje de baby van mijnheer Bulet willen noemen. Als iemand een baby heeft, daar heel erg blij mee is en hartstikke trots op is, dan ga hij een aantal dingen na. Hij gaat dan na welke voeding je aan je baby geeft, welke normen en waarden je hem wil bijbrengen, welke woordjes hij als eerste moet gaan zeggen, naar welke school hij gaat en wat de bedtijd wordt. Als we dat bij dit kader niet doen en we niks duidelijk inkaderen, ben ik bang dat deze baby het zwarte schaap van de familie gaat worden. Dat zou erg zonde zijn gezien de intrinsieke motivatie van deze zaal op dit punt. Ik vind het eigenlijk ook gek en onbegrijpelijk dat de Gedeputeerde de motie die ik heb ingediend niet overneemt, omdat hij net tegen mijnheer Van Wageningen zegt dat mevrouw Brugman al bezig is met Steenbreek; hartstikke goed, want dat past precies in de lijn; ik neem de motie over. Laat ASL nou toevallig al bezig zijn met mijn voorstel. Ik zou zeggen: dat is juist alle reden om de motie over te nemen en er nog een schepje bovenop te doen. Dan wil ik nog even iets zeggen over de amendementen. Amendement 80 dienen wij uiteraard mede in, dus ik hoop dat dat het vandaag gaat halen. Motie 81 van de heer Van der Linden steunen we ook. Dan blijft alleen nog motie 36 van de PVV over, over het plaatsen van windturbines en zonneparken alleen als ze aantoonbaar volledig circulair zijn. Ik vind die motie eigenlijk heel erg hypocriet, omdat enkel deze twee producten daarin worden genoemd en bijvoorbeeld auto's, kleding of elektronica helemaal niet. Ik vind het jammer dat ze er geen positievere draai aan willen geven door te kijken naar wat wel kan in plaats van naar wat niet kan. Daarom zal de SP deze motie niet steunen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we meteen door met de heer Megens.

De PVV (Megens): Er kwam eigenlijk één kleine vraag in ons op. We horen in het betoog van GS regelmatig “hier gaan wij niet over”. Wij vragen ons af waarom we iets vaststellen als we toch nergens over gaan. Als we nergens zeggenschap over hebben, waarom is er dan een discussie? We gaan niet mee in amendement 80 of 81. We zullen tegen motie 2630 stemmen. Dat geldt ook voor motie 2632.

De voorzitter: Ik zeg er even bij dat aangeboden wordt om motie 2630 over te nemen. Maar u mag tegenstemmen. Dan is het woord aan de heer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ik vind het jammer van de discussie over een langetermijndoelstelling. Dat is eigenlijk wat het amendement van de Partij van de Arbeid toevoegt. We halen geen kortetermijndoelstelling weg, maar voegen een doelstelling voor de langere termijn toe. Ik had graag gehoord dat u zou zeggen dat het nodig is om een stip op de horizon te zetten, of dat het voorlopig het beste is om aan te sluiten bij de landelijke lijn, en dat u dit gaat invullen door nu in deze periode een plan voor de langere termijn te maken. Daarmee is het amendement prima ingevuld. Eigenlijk zegt u bijna toe wat in het amendement staat. En eigenlijk heeft u dat al gedaan. Ik vraag aan jullie allebei waarom het zo op de spits wordt gedreven. We komen samen een stuk verder. Laten we dat niet uit het oog verliezen. Als signaal vinden wij het amendement goed, en daarom zullen we het steunen.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Er werd mij een vraag gesteld. Ik heb geen termijn meer, maar ik wil hem wel graag beantwoorden. Waarom zo ongeduldig? Waarom willen wij dat die visie nú geformuleerd wordt? Het beleidsplan dat er nu ligt, wil ik kunnen bezien in het licht van die langetermijnvisie. Ik wil de parafrases over circulaire economie in andere beleidsplannen, en alle initiatieven die de komende periode uit de Staten komen, kunnen bezien in het licht van die langetermijnvisie. Dat gaat niet als je die vlak voor de verkiezingen opstelt. Dan heb je gewoon een paar jaar verloren, in mijn optiek. Dat vind ik jammer. Daarmee brengen we de circulaire economie niet dichterbij. Dat is het antwoord.

De heer Van Wageningen (D66): Ik begrijp uit de voorgeschiedenis waarom amendement 81 wordt ingediend. Ik vraag aan LOKAAL-LIMBURG of wat de Gedeputeerde daarover zojuist gezegd heeft voldoende is.

Over de motie over het tegeldepot die we zelf hebben ingediend: het College neemt die over omdat we al in gesprek zijn met de Stichting Steenbreek. Maar dat is slechts een deel van de motie. Het gaat om de motie als geheel. Ik zeg dat, omdat Stichting Steenbreek weliswaar doelstellingen heeft die hier parallel aan lopen, en het trouwens een hartstikke goede stichting is met veel praktijkervaring, terwijl de doelstelling van die tegeldepots circulair is. Dat is niet per se de doelstelling van die stichting. En dat is wel onze bedoeling. Als u de motie in die zin kan overnemen, zou ik na consultatie van de mede-indieners overwegen om haar niet in stemming te brengen.

De voorzitter: Er komt een stemming, omdat de heer Megens de motie in stemming wil brengen. Dan zou u haar moeten intrekken.

De heer Van Wageningen (D66): Als de motie is overgenomen, moet ze dan in stemming worden gebracht?

De voorzitter: Ja, als iemand een stemming over een motie vraagt, kan dat. U moet tegen kunnen stemmen. Dat hebben we blijkbaar in het Presidium zo afgesproken. Anders wordt de motie geacht met algemene stemmen te zijn aanvaard. Als een paar partijen tegen willen stemmen, moet dat zo.

De heer Van Wageningen (D66): Duidelijk. Dan nog de vraag aan de heer Megens wat hem precies zo irriteert aan deze motie.

De voorzitter: Dat gaan we niet doen. Ik ga geen derde termijn openen. Ik ga naar de heer Baneke. U bent klaar?

De heer Van Wageningen (D66): Ja. De sfeer waarin ik de eerdere moties heb behandeld, is ook de sfeer waarin ik naar de overige moties kijk. Ik zie ze allemaal als stapjes in de goede richting. We zijn ook al blij met toezeggingen die in de goede richting gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Baneke.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u, voorzitter. We blijven ronddraaien in een cirkeltje, om maar eens een beeldspraak te gebruiken in deze constellatie. Hoe goed de uitgangspunten die mijnheer Burlet verwoordt ook zijn, en hoe graag hij een en ander ook wil, ik denk dat het belangrijk is dat je punten op de horizon formuleert. Ook al kun je ze nog niet helemaal duiden, je wilt toch weten waar je naartoe gaat en hoe je ze wilt bereiken. Wij handhaven dus onze steun aan amendement 80. Amendement 81 is volgens mij afdoende beantwoord door de gedeputeerde, maar we zullen nog een keer vragen wat LOKAAL-LIMBURG daarmee wil. Ik loop even de rest van de moties langs. De motie over het tegeldepot vind ik wat moeilijk, want eigenlijk bestaat dit al. Dat het volgens mij Marktplaats. Daar haal ik in ieder geval mijn tuintegels vandaan als ik ze nodig heb. Ik weet niet in hoeverre we ons daar als Provincie in moeten mengen. Het stimuleren van afvalrecycling en -inzameling; daar moeten we als partij nog even over nadenken. In principe vinden wij dat namelijk een taak van de gemeentes. De vraag is dan in hoeverre we daar als Provincie achteraan moeten zitten. Ondersteuning is natuurlijk altijd welkom, maar op welke manier? Motie 2636 over de windturbines en de zonnepanelen zullen we niet steunen, onder andere door hetgeen de Gedeputeerde heeft gezegd. Je brengt een hoop tot stilstand wanneer je dit doet. Voor windmolens en voor zonnepanelen geldt eigenlijk hetzelfde als voor alle andere materialen die wij gebruiken. Je moet streven naar optimale recycling of hergebruik. Die ondersteunen wij dus niet.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Als ik terugkijk naar de discussie, komen een paar dingen boven. Dat is het belang van een evenwichtige afweging tussen economische belangen en maatschappelijke doelen die we nastreven. Ik heb ook gehoord dat het principe "de vervuiler betaalt" meespeelt. Ik heb ook vernomen dat een visie wordt opgesteld en dat we een lerend traject doorgaan, ter onderbouwing. Dat zijn allemaal elementen die ons doen besluiten om tegen de twee amendementen te stemmen en tegen de drie moties die hier liggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lodewijks. Het woord is aan de heer Vincken.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Dank u, voorzitter. Over motie 2630 zal worden gestemd. Ik dacht eerst dat het een grap was, zeker toen ik de datum van 1 maart 2020 las. Maar voor de verandering ben ik het eens een keer helemaal met de heer Baneke eens. Ik vroeg me af of we ons met dit soort dingen moeten bezighouden. Ik heb letterlijk ook genoteerd: kijk naar Marktplaats of Facebook, en naar gratisafhalen.nl. Zo kom je wel aan de tegels als je die hebben wil, en zo kom je er ook vanaf. In het algemeen: ik heb al frietbakjes en rietjes en weet ik veel wat zien passeren. Heel goed bedoelde suggesties, maar moet dat allemaal via moties en amendementen? Kun je niet

gewoon naar een Gedeputeerde toe stappen en zeggen: ik heb een idee, wat vind je ervan? Dat is toch allemaal veel handiger en efficiënter? Dat was motie 2630. We zullen tegenstemmen. Motie 2632: ik vind de situatie nu eerlijker. De vervuiler betaalt. Mensen die veel rommel maken of afval produceren, moeten inderdaad maar meer betalen. Het stelt trouwens geen moer voor als je dat precies gaat bekijken, vooral omdat heel veel afval gewoon gratis is. Motie 2632 vinden we dus eigenlijk niet nodig. Daar zijn we tegen.

De heer Wolters Gregório (SP): Ik hoor mijnheer Vincken nogmaals “de vervuiler betaalt” aanhalen. Dat is al door meerdere mensen gezegd. De heer Vincken zegt ook: als je dan toch iets moet betalen voor afval dat je wegbrengt, stelt dat geen moer voor. Is mijnheer Vincken zich ervan bewust dat voor een heleboel Limburgers dat niet zo gemakkelijk te zeggen is bij € 7,50 of € 10?

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Ik ben me daarvan bewust, maar ik denk niet dat je vele keren per jaar een bankstel moet wegbrengen. Het stelt echt geen moer voor. Die enkele keer dat je eens € 5 of € 10 moet betalen, stelt echt geen moer voor. Het is veel eerlijker, zoals ik zei. Mensen die meer afval produceren, betalen iets meer. Wij zijn voor motie 2636 van mijnheer Megens. We zouden het geweldig vinden als er een hoop tot stilstand zou komen. Wat betreft amendement 80 heb ik eigenlijk een heleboel technische vragen aan mevrouw Berghorst. Maar die zal ik gewoon een keer buiten deze vergadering stellen. Globaal: hoe zit de nulmeting in elkaar? Wat bedoelt u precies met primaire grondstoffen? Kunt u voorbeelden geven? Enzovoorts. Ik ga dat gewoon buiten de vergadering een keer met mevrouw Berghorst bespreken. Dat scheelt weer tijd.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ik ben altijd bereid om met mijnheer Vincken van gedachten te wisselen, maar in dit geval zal ik hem gewoon alle informatie mailen. Dan kan hij die zelf lekker rustig lezen.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Nog een opmerking over amendement 80. Daarin wordt gesteld dat in 2050 de Provincie volledig circulair moet zijn. Mevrouw Berghorst, ik wil u en alle medeondertekenaars graag uitleggen dat dat volkomen onmogelijk is. Circulair werken moet vaak landelijk of mondiaal om het een beetje rendabel te houden. Als Limburg, dit kleine stukje land, totaal circulair zou moeten zijn, gaan we echt 2.000 jaar terug in de ontwikkeling. Dus onzinnig. En, mevrouw Berghorst, alweer KPI's. U weet hoe ik daarover denk. Amendement 81 willen wij ook niet steunen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Vincken. Het woord is aan mevrouw Fischer.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Ik heb weinig meer toe te voegen aan alles wat ik hier gehoord heb. Ik zal het hebben over de moties en amendementen. Amendement 80 dien ik mede in. Het lijkt mij mogelijk om ergens een stip op de horizon aan te duiden. Het is altijd fijn als je weet waar je naartoe gaat. Die verrassingsreizen zijn meestal niks. Amendement 80 steun ik dus. Dat geldt ook voor amendement 81. Motie 2636: hoewel 50PLUS windturbines niet hoog op het lijstje heeft staan, vind ik waartoe opgeroepen wordt niet kunnen. Vandaar dat we tegen zijn. Dan nog motie 2632. Daar zijn we voor. Dat kan altijd beter dan we nu doen. We zijn voor motie 2630.

De heer Van der Linden (LOKAAL-LIMBURG): Ik denk dat het voor het College moeilijk is om te bewegen. Ik zal het GS wat makkelijker maken. Ze hoeven niet zo veel te bewegen. Mijnheer Van Wageningen zei dat hij begreep waarom ik dat amendement heb ingediend. Daar zijn verhandelingen over. De commissie zal daar ook nog enige duidelijkheid over brengen. We krijgen dit apart aangeleverd. In die zin is het amendement overbodig. Ik trek het in. Desalniettemin blijf ik

amendement 80 steunen. Het is precies wat er gezegd is: de stip op de horizon is belangrijk. Als we die stip op de horizon houden, denk ik dat we ook in de periode waarin we gaan experimenteren, onderzoeken en leren, we ons op die stip kunnen richten. Vanuit dat perspectief zie ik dat amendement als belangrijk. De gewijzigde motie 2632 blijven we ook steunen. In tegenstelling tot wat mijnheer Vincken zei: als bewoner van het buitengebied zie ik vaak wat er gedumpt wordt. En dat niet alleen. Dat gebeurt vanuit het gegeven dat óf de milieustraat dicht is, óf de prijs te hoog. Als je daarnaartoe moet met behandeld hout en dat soort zaken, ben je veel geld kwijt. Een heleboel mensen willen daar op een andere manier vanaf. Dat is niet goed te keuren. Het zou helpen als ze het voor minder kunnen brengen. Ik dacht dat motie 2630 was overgenomen. Dat is een goede zaak. Motie 2636 steunen we niet. Volgens ons is sprake van een dubbele agenda. We zijn in de RES en de PES genoodzaakt met de middelen van windmolens en zonnepanelen te werken. Op die manier de zaak ondermijnen vind ik niet charmant.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Loomans.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het debat van vanmiddag heel mooi laat zien hoe complex dit onderwerp wel niet is. Aan de ene kant hoor ik vanuit PS heel veel suggesties en ideeën om het kader beter en concreter te maken. Aan de andere kant begrijp ik ook de Gedeputeerde, die op een gegeven moment zegt: ik weet niet alles en ik kan op dit moment niet alles invullen; de bevoegdheden die ik vanuit de Provincie heb, reiken niet tot in de hemel, dus ik moet iets hebben wat ik kan beïnvloeden en waar ik op kan sturen. Wel valt me op dat er heel veel focus is op afval. Ik denk dat circulaire economie veel meer is dan alleen maar afval. Misschien dat door de focus op afval al die andere manieren om grondstofverbruik te beperken een beetje ondergesneeuwd raken. Ik hoop dat als het totale plan in uitvoering komt, daar rekening mee wordt gehouden en dat we ook die andere punten aandacht blijven geven. Want het mag dan misschien mogelijk zijn dat we in 2050 meer willen bouwen dan er grondstoffen zijn die we kunnen circuleren, maar we zouden er wel voor kunnen zorgen dat ergens in de periode vóór 2050 alle gebouwen die we bouwen demontabel zijn en dat er van alles een materialenpaspoort is. Daarmee creëren we de omstandigheden waarmee de hele circulaire economie dadelijk hanteerbaar en mogelijk wordt.

Verder hoorde ik nog de opmerking dat circulaire economie wordt overgeheveld naar FEB. Daar heb ik toch echt mijn bedenkingen bij. Ik vraag me af of dat niet veel te vroeg is. We zijn echt nog aan het onderzoeken. We zijn aan het experimenteren. Ik hoop dat er een manier wordt gevonden om de kennis en de bijdragen vanuit MD ook in FEB te laten horen.

Met betrekking tot de amendementen: we stemmen voor amendement 80. Ik heb al mondeling tegen de heer Burlet gezegd dat het plan wat ons betreft een looptijd tot 2030 moet hebben. Ik begrijp ook zijn argument dat 2050 echt koffiedik kijken is. Amendement 81, als dat nog nodig is, krijgt onze steun. Als motie 2630 nog in stemming komt, zijn we voor. Motie 2632, het streven naar deze manier van omgaan met afval vinden we prima. We zijn dus voor. Wat betreft motie 2636 sluit ik me aan bij de andere partijen. Daar zijn we tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef voor de beantwoording in de tweede termijn graag het woord aan de heer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: Dank u, voorzitter. Ik zou vooral niet op me geladen willen hebben dat ik de Gedeputeerde ben die niet wil bewegen. Dat doe ik zelfs heel graag. Als ik beweeg, wil ik u wel realistische dingen kunnen voorspiegelen. Ik heb het even gecheckt. Het Rijk is op dit moment bezig om een roadmap voor 2050 op te stellen met alle partijen van het Grondstoffenpact. Die komt ergens begin 2021 beschikbaar. Ik voel de noodzaak om dicht bij elkaar te blijven. Als we de datum die ik net

heb toegezegd nou eens vervroegen naar eind 2021/begin 2022. Dan hebben we wat tijd om die roadmap tot ons te nemen, te kijken wat we geleerd hebben en dat te combineren tot het verhaal dat ik u hebt toegezegd voor 2023-2030. Zitten we dan op één lijn, waarmee het amendement overbodig is? Of kan ik de PvdA, als het amendement afgestemd wordt, dan op zijn minst overhalen toch voor te stemmen?

Mevrouw Berghorst (PvdA): Bedoelt u dan te zeggen dat als we in het amendement de datum van de voorjaarsnota veranderen in eind 2021, u het dan overneemt?

Gedeputeerde Burlet: Ik kijk dan nog heel even naar het amendement. Het zou dan niet meer hoeven. Dat is eigenlijk wat ik zeg. U kunt daar dan wel over gaan stemmen, maar mijn vraag was: kom aan boord. Het is overbodig. Ik heb u namelijk een toezegging gedaan die keihard en concreet is en die precies aangeeft wat we gaan doen.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Nee, het amendement is niet overbodig. Het amendement voegt namelijk iets toe aan de ambitie. Het is dus niet overbodig. Daarom de vraag: als wij het amendement op zo'n manier aanpassen dat u dat plan eind 2021 aan ons mag voorleggen, neemt u dat dan over? Daarmee zet u namelijk die stip op de horizon.

Gedeputeerde Burlet: Mag ik een kleine schorsing van een minuut of twee, drie? Dan kan ik even overleggen met mijn ambtenaren.

De voorzitter: Ik schors de vergadering voor één minuut. Ik kijk ook naar de tijd. Ik verzoek de mensen in de zaal te blijven.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik verzoek u weer plaats te nemen, we zijn echt flink aan het uitlopen. Dat betekent dat ik na dit agendapunt de beslissing moet nemen over de vergadering van 18.00 uur. Maar dan wil ik wel dit agendapunt afgerond hebben. Er komen nog twee agendapunten. Ik heropen de vergadering.

Gedeputeerde Burlet: 'Meeting in the middle' is wat we net hebben besproken. Als het dictum wordt aangepast in die zin dat er komt te staan dat de datum eind 2021 wordt ...

De voorzitter: Laatste zin ja.

Gedeputeerde Burlet: Dat er komt te staan in plaats van 'transitie', 'strategie en doorkijk', het verschil is: 'strategie' geeft aan welke middelen, mogelijkheden en gelden je gaat besteden. Dat kunnen we nu nog niet. Dus we zeggen 'doorkijk', dat betekent wel dat we daar willen zeggen: waar willen we naartoe, welke KPI's heb je dan, controleerbaar, en ook duidelijk wat voor vraag het zou betekenen aan middelen, dat kun je in zo'n doorkijk wel vermelden.

Dan zitten wij, voor zover ik begrijp, en dan was de vraag nog, we doen natuurlijk eerst 2030, bent u het daarmee eens dat we 2030 nemen en 2050 dan zo ver mogelijk als we kunnen beschrijven? Want dat is natuurlijk wel heel ver.

Mevrouw Berghorst (PvdA): U mag van mij ook zeggen we gaan tot 2030 en in 2030 maken we een nieuwe visie voor 2050.

Gedeputeerde Burlet: Gelukkig dan hoeft ik dat niet te doen.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dat mag van mij, want ik snap ook dat u geen glazen bol heeft mijnheer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel.

Mevrouw Berghorst (PvdA): En als dat de lezing is van dit amendement, als het op die manier voor u draaglijk is, dan kunnen we daarmee akkoord gaan.

De voorzitter: Dan moet je toch in stemming gaan hoor, want amendement is altijd stemming.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dan brengen we hem wel zeker in stemming, maar dan met die aanpassingen.

Gedeputeerde Burlet: Maar gelijk, mocht het niet aangenomen worden, **u heeft het ook als toezegging bij dezen.**

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dat is fijn om te horen.

De voorzitter: De heer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Ja dan wil ik toch even op het geamendeerde voorstel, of tenminste het aangepaste voorstel een stemverklaring afgeven. Wij zullen tegenstemmen omdat dit amendement de duurzaamheidsdoelen centraal zet en niet de economische doelen. Dus u gaat, laten we zeggen, optimaliseren binnen de duurzaamheidsdoelen en dat kan niet de bedoeling zijn, dat staat haaks op het betoog wat wij hebben gehouden. Dus ik verzoek ook iedereen met klem om tegen het amendement te stemmen.

De voorzitter: Oké, dank u. We zullen er in ieder geval voor zorgen dat er een tekst komt, ik weet niet wie daarvoor zorgt, maar dan moeten we snel ... Er wordt hier aan gewerkt en die krijgt u nog mee voordat we gaan stemmen.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Voorzitter?

De voorzitter: Wie was de vrager, mijnheer Vincken?

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Mijnheer Vincken.

De voorzitter: Ja, excuus ja.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Ja, ook kort. Ik sluit me aan bij mijnheer Lodewijks. Voor een deel vanwege zijn argument en ik heb nog een ander argument: er staat nog een volkomen onzinnig iets in. Limburg kan nooit 100% selfsupporting zijn, dan gaan we terug naar de middeleeuwen. Of de ijzertijd.

Gedeputeerde Burlet: Mag ik daarop reageren voorzitter?

De voorzitter: Ja, voor de Gedeputeerde ja.

Gedeputeerde Burlet: Maar ik denk dat dat ook niet de strekking is van het verhaal, zo is het ook niet bedoeld. Dat wij opeens een autarkische provincie moeten worden waar alles alleen maar binnen de grenzen van onze Limburgse provincie bestaat.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Het stond er letterlijk in mijnheer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: Dan zou ik dat nog willen vragen mevrouw Berghorst, dat als dat erin zou staan dat we dat nog kunnen aanpassen in de tekst.

De voorzitter: De tekst van het amendement telt en de uiteindelijke uitspraak telt.

Mevrouw Berghorst (PvdA): We kunnen ervan maken “streven naar”. Wat mij betreft prima.

Gedeputeerde Burlet: Ja oké.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Nee ook niet, het is volkomen onzinnig.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Verder dan dit ga ik niet mijnheer Vincken.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Nou laat u het maar daarbij.

De voorzitter: We kijken wat voor tekst dit oplevert en wat we vanavond of maandag in de stemmingsronde doen.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Wat ik allemaal teweegbreng. Dan nog even een paar korte opmerkingen nog. Er was Steenbreek ...

Mevrouw Palmen (CDA): Voorzitter? Mag ik nog ook een korte aanvulling geven?

De voorzitter: Ja, mevrouw Palmen?

Mevrouw Palmen (CDA): Met de toezeggingen die nu over en weer en de wijzigingen die gedaan zijn, kunnen wij voor het amendement stemmen.

De voorzitter: Ja dank u.

Gedeputeerde Burlet: Steenbreek was meer als positief nieuws, dat het ook daar landt. Maar dat betekent dat de motie zoals hij ligt, ja helder. Even aansluiten bij mijnheer Vincken. Ik ben het helemaal met u eens mijnheer Vincken, van kom daag de Gedeputeerde uit met voorstellen zoals ook enkelen al gedaan hebben onder u. Laat maar komen, graag.

En dan de heer Loomans als laatste nog. U noemde dat het verhaal heel erg op afval gericht is. De R-strategieën, zoals ze hier staan, bepalen straks hoe wij ons geld gaan verdelen, dus wat dat betreft. En daar is het refuse, reuse, repair, enzovoorts, die komen zeker aan de orde. En het GTB Lab in Heerlen, dat een IBA-project is dat speciaal bedoeld is om echt te kijken naar reusable buildings. Oké, dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dat was de beantwoording in tweede termijn, dat betekent dat er een nieuwe tekst gaat komen voor amendement 80, dat wil zeggen voor de uitspraak van amendement 80. Dat komt zo snel

mogelijk bij u op de tablets of hoe heten die dingen allemaal. Dan is amendement 81, was nog even de vraag of die nu overbodig is of niet overbodig.

Griffier Pregled: Is teruggetrokken.

De voorzitter: Is teruggetrokken hè, dat kan ik zo noemen hè? Ja, teruggetrokken. Dan is amendement, dan hebben we de 3 moties: 2630, 2632 en 2636. Het punt is, wij moeten daarover stemmen omdat we geen quorum hebben. Normaal zeg je dan wordt het geacht met algemene stemmen te zijn aanvaard, maar de algemene stemmen zijn niet aanwezig. Dus dat betekent dat de moties altijd even in stemming komen, ook vanavond. En blijkt dan dat het met overnemen betekent en niemand vraagt stemming, dan wordt geconcludeerd: het is met algemene stemmen aanvaard. Dus zo gaat dat bij de digitale stemming, dan weet u dat alvast van tevoren. Dus tenzij ze zijn ingetrokken worden ze in stemming gebracht. Ja? En ik heb niet gezien dat ze zijn ingetrokken, dus ze komen alle drie vanavond in stemming. Of maandag maar daar kom ik zo op terug. Dit is voldoende voor agendapunt 7.2, ik sluit daarmee dit agendapunt af. En ik schors de vergadering voor een wisseling van de troepen voor 7.3. En ik geef daarvoor 3 minuten.

[SCHORSING]

7.3 G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33486)

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Aan de orde is agendapunt 7.3 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig, brief van Gedeputeerde Staten van 21 augustus 2020. Statenvoorstel is behandeld in de Statencommissie MD van 11 september 2020. De commissie heeft besloten om het voorstel als behandelstuk door te leiden naar PS van vandaag. Voorgesteld besluit: Provinciale Staten wordt gevraagd om in te stemmen met het vrijgeven van € 1.500.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie, voor de financiering van het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig, als bijdrage vanuit het beleidskader Circulaire Economie 2.0.

Er is besloten om het in twee termijnen te doen en de spreektijden die zijn aangevraagd zijn, tellen, als iedereen zich daaraan houdt zonder interruptie enzovoort, zou dat betekenen dat we ongeveer anderhalf uur daarmee bezig zijn en dan komen er nog, ik dacht drie of vier moties die we behandelen vandaag en dat betekent dat de vergadering die voor 18.00 uur is uitgeschreven, digitaal, dat die vergadering door mij nu net is gecancelled, want 18.00 uur halen we met geen enkele mogelijkheid. Dus ook voor de mensen die thuis meekijken en wachten om om 18.00 uur bij de volgende vergadering aan te sluiten van Provinciale Staten, kan ik bij dezen vertellen dat dat niet gaat gebeuren. Er is op dit moment mailverkeer met het Presidium om te kijken of wij vanavond nog later een stemvergadering gaan doen of maandagavond en de meerderheid op dit moment van het Presidium is voor maandagavond. Dan weet u dat alvast, maar dat komt nog, dat komt nog verder. Dus daar ga ik nog niet over, in ieder geval gaat die van 18.00 uur niet door, dat gaan we niet halen. En de spreektijden zijn ingediend en dat betekent dat voor het CDA de heer Ijpelaar volgens mij het woord zou voeren. En dat mag.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja hartelijk dank mijnheer de voorzitter. Mijnheer de voorzitter, met het Statenvoorstel dat nu voorligt, komt de Gedeputeerde tegemoet aan amendement 67 Bastiaans waarin gevraagd werd met een apart Statenvoorstel te komen inzake circulariteit binnen het LIOF. Tijdens de commissiebehandeling is er al behoorlijk wat water door de Maas gegaan en waren er heel

wat kritiekpuntjes maar ook vragen, ook namens het CDA. De vier gepresenteerde A4'tjes waren wat mager, maar we moeten echter als PS ook de hand in eigen boezem steken en toegeven dat deze kritische noot bij de behandeling MEB, Missiegedreven Economisch Beleidskader ontbrak. De gevraagde 4 miljoen werd hier feitelijk zonder heel veel vragen en discussie toegekend. Nu komt bij dit laatste dekkingsvoorstel naar boven dat er geen integraal stuk meer komt voor het totale plan van 8 miljoen overheidsgeld. We hebben als Provinciale Staten een presentatie gehad en een plan van vier pagina's, van het LIOF, maar dat is in onze ogen niet een volledig plan en doet geen recht als kader voor een uitgave van 8 miljoen. Het CDA draagt de heer Burlet en ook het LIOF een warm hart toe en heeft, zoals ook al in de commissie gezegd, geen problemen met de € 1.500.000 grem dekking vanuit het Beleidskader Circulair, maar we hebben geen blind vertrouwen en willen de Gedeputeerde op korte termijn terug laten komen in de commissie FEB met een stuk dat alsnog gedetailleerder is uitgewerkt om dit bij ons sonderend voor te leggen. Hierdoor kan er worden gestart en treedt er geen vertraging op, maar kunnen we wel een duidelijke opgave meegeven aan het LIOF. Tevens willen wij graag tijdens deze bijeenkomst een verdere uitwerking zien van de motie 2583 Ijpelaar en we zouden graag hierop een toezegging willen met datum van de twee Gedeputeerden. Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ijpelaar. Het woord is aan mevrouw Berghorst van de Partij van de Arbeid, aansluitend de heer Wolters Gregório van de SP.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Voorzitter, ik ga het heel erg kort houden, dus aan mij zal het in dit overleg, bij deze agendapunten niet liggen. De Partij van de Arbeid gaat instemmen met deze subsidie.

De voorzitter: Dat is inderdaad heel kort ja.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Goed hè?

De voorzitter: Ja, nee dat mag. De heer Wolters Gregório van de SP is de volgende spreker, aansluitend de heer Megens van de PVV.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja dank u wel voorzitter. Ik had dezelfde ambities als mevrouw Berghorst maar dat ga ik niet halen. Nee nog niet. Nog meer gremia ter ondersteuning van inwoners en ondernemers leidt vaak tot een spaghetti van richtlijnen en regels. Zeker over dit Statenvoorstel zijn de nodige woorden gewisseld, discussie over financiën en procedures, verdeling tussen portefeuilles en een rapportage van behaalde resultaten kwamen allemaal aan de orde. Vanuit dit zelfstandige voorstel zijn wij akkoord met de gezamenlijke financiering van dit project. En ook vonden wij de presentie van de heer De Wit, inclusief zijn beantwoording, prettig en verhelderend. Dit alles in acht nemend kunnen wij alvast instemmen en wil de SP het LIOF veel succes wensen met de uitvoering hiervan. Tot zover.

De voorzitter: Nou dat gaat toch sneller dan, u had vijf minuten ingezet maar, maar goed maakt niet uit, prima zo. De heer Megens. Is het dan de heer Bosch die dat overneemt. Dat wordt dan de heer Bosch die het overneemt. Dan wordt het de heer Bosch.

De heer Bosch (PVV): Dank u voorzitter. Ja, voorzitter wij hebben tijdens de commissievergadering gevraagd welke invloed de Provinciale Staten op dit proces heeft. Om te controleren, zowel op voortgang en deelneming van aantal mkb'ers en mkb-bedrijven als de kosten welke parallel lopen aan het tijdspad. Afsproken is dat hiervan een halfjaarlijkse rapportage komt. We hebben de toezegging

in het conceptverslag gelezen, maar deze toezegging is niet toegespitst op de hierboven genoemde onderwerpen, dus kan de Gedeputeerde deze overnemen, dat is onze vraag. Dus nogmaals, het is de bewaking van het hele, u heeft een toezegging gedaan die globaal is, die niet toegespitst is op hoeveel mkb-bedrijven meedoen, om dat te controleren. Hoe zit het met het tijdspad en hoe zit het met financiën, met de kosten, om deze in ieder geval te kunnen monitoren. Dat was het tot zover in de eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Bosch, dan is het woord aan de heer Van Wageningen van D66.

De heer Van Wageningen (D66): D66 stemt ook in met het voorstel en daar laat ik het bij voor zover.

De voorzitter: Ja, nu gaat de hele planning door de war, want u had ook vijf minuten staan dus ...

De heer Van Wageningen (D66): Ik heb één minuut aangevraagd en dat alleen nog maar om iets te kunnen zeggen als er iets te zeggen zou zijn.

De voorzitter: Ja, nee, maar goed, ik heb net de stemming zitten uitstellen, maar als het zo doorgaat kan die misschien nog wel doorgaan. De heer Baneke van GroenLinks.

De heer Baneke (GroenLinks): Ik vrees dat ik de voorzitter ook moet teleurstellen, want ook mijn bijdrage zal ietwat verkort worden na de behandeling van het Beleidskader Circulaire Economie. Met het overnemen van het amendement kunnen wij daarin meegaan. Dat betekent ook dat wij dit stuk kunnen ondersteunen, waarbij ik me graag aansluit bij de woorden van mijnheer Ijpelaar van het CDA en ook bij de woorden van mijnheer Bosch van de PVV en bij die twee mededelingen wilde ik het laten.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Baneke. Het woord is aan de heer Lodewijks van de VVD, aansluitend de heer Vincken van Forum.

De heer Lodewijks (VVD): Dank u wel voorzitter. Wat ons aanspreekt in dit aparte voorstel is de integraliteit en de meerwaarde van circulariteit dat op projectniveau goed zichtbaar wordt. Immers, projecten kennen naast economische en innovatieve aspecten ook circulaire, digitale, duurzaamheids-energie- en vitaliteitsaspecten. Optimalisatie, zoals ik net ook heb aangegeven, hiertussen kan nu op projectniveau transparant plaatsvinden. Het programma Limburg Toekomstbestendig is zoals de heer De Wit het in de commissie benoemde, een brug tussen de kaders en de praktijk van mkb'ers in de regio. Een brug tussen maatschappelijke opgaven en de economische kansen. Kansen die zich voordoen door in te zetten op de voor Limburg belangrijke transitie. Die kansen moeten door de uitvoering van dit programma worden gevonden en moeten worden benut door een samenhangende set van activiteiten. In het voorstel worden onder meer benoemd: bewustwording, het verbinden van ondernemers, campussen en kennis- en onderwijsinstellingen, het realiseren en ondersteunen van innovatieprojecten en het bouwen van communities. Uiteindelijk moet dit leiden tot nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe verdienmodellen voor mkb'ers en een verbetering van onze concurrentiekracht. Ook de selectiecriteria en de resultaten van het programma zijn wat ons betreft helder en duidelijk geformuleerd. We zijn er dan ook van overtuigd dat het LIOF met haar jarenlange ervaring op het gebied van innovatie, business development en financiering van projecten, met de uitvoering van dit programma zeker zal bijdragen aan een toekomstbestendig, duurzaam en economisch sterk mkb. Ik heb echter wel nog één, niet onbelangrijk aandachtspunt en het betreft de weg naar het juiste loket. In het Beleidskader Circulaire Economie heeft u vijf actielijnen geformuleerd,

te weten omdenken, samenwerken, het goede voorbeeld, delen en circulair agenderen. In deze lijnen zitten alle elementen die ook in het LIOF-programma zitten, namelijk het ondersteunen van projecten en het bouwen van communities, bewustwording, verbinden van ondernemers. En ik heb tegen deze achtergrond dan ook een aantal vragen. Hoe borgt u dat bedrijven en organisaties met hun projecten bij het juiste loket aankloppen, het loket LIOF of het loket Provincie? Als een project is afgewezen bij bijvoorbeeld één van die twee, het LIOF, kan het dan toch via het loket Provincie gehonoreerd worden? Of andersom. Wat is uw visie op de zorg voor het aankloppen bij het juiste loket? En is dit juist in uw optiek gewenst of ongewenst en op welke wijze zou u die afstemming willen regelen? Dat waren mijn vragen in eerste termijn.

De voorzitter: Helder.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Sorry er was een interruptie van de heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, ik vroeg me af, u zei als VVD hebben we volledig vertrouwen in het LIOF. We hebben een aantal kaders meegegeven maar dat de verdere uitvoering goedkomt, daar vertrouwen we eigenlijk op. Heeft u dan ook geen behoefte om de uitvoering verder uitgewerkt te zien en ook daarin een voortgangsreportage te zien?

De heer Lodewijks (VVD): Nee dat heb ik niet, maar dat heeft ook betrekking op de vragen die ik heb gesteld. Op het moment dat je gaat afstemmen is dus belangrijk: a. naar welk loket ga je, maar b. ook welke projecten worden nu gefinancierd via de ene kant en via de andere kant. En daarmee komt dus een monitorvraagstuk altijd naar boven.

De voorzitter: Dan zou nu mevrouw Berghorst maar die is nietDat was mijnheer Lodewijks dan gaan wij verder met de heer Vincken van Forum, aansluitend mevrouw Fischer.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Dank u voorzitter. Ik ga het goede voorbeeld geven, ik heb een aantal open deuren weggehaald, wat overbodige opmerkingen en er was een enorme overlap met het vorige agendapunt, dus die stukken haal ik er ook uit. Goed, daar gaan we dan. Een volledig circulaire economie, zoals sommigen dat voor zich zien is zeer inefficiënt. In de toekomst zullen bepaalde materialen alleen maar grootschalig gerecycled kunnen worden om het economisch haalbaar te maken. Dus dat moet dan op landelijk en zelfs mondiaal niveau gebeuren, dit is echt strijdig met het idee dat Limburg alleen selfsupporting zou kunnen zijn. Oké, dat landelijk en mondiaal recycleren, dat geldt echter maar voor een deel van het materiaal dat verwerkt moet worden. Er zijn veel artikelen en stoffen die beter, bijvoorbeeld om logistieke redenen, op regionaal niveau efficiënt verwerkt kunnen worden. Hierbij speelt het midden- en kleinbedrijf in onze provincie een cruciale rol. Wij delen en ondersteunen de ambitie van het LIOF in het algemeen, de heer De Wit ging natuurlijk ook uitgebreid, in de commissie was dat, in op de aspecten van de circulaire economie. Daar moeten we het hier over hebben en de rol die het mkb hier, meer dan tot nu toe, moet gaan spelen. Het ligt voor de hand dat onze partij deze ondersteuning van de ondernemers in het mkb toejuicht. Verder, er is al veel over KPI's gezegd, dat stuk heb ik dus ook weggestreept. Ik kan het niet laten om nog een paar, twee kleine saillante dingetjes te noemen die me opvielen in het verslag. Een SP die plotseling pleit voor de vrijemarkteconomie en een wethouder van GroenLinks die het heeft over hard geld en harde cijfers bij de KPI's, waar was die mijnheer toen de rest besproken werd? Ten slotte, wij steunen dit voorstel om LIOF te helpen met investeren in kansrijke bedrijven die iets toevoegen aan de Limburgse economie. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Vincken. Het woord is aan mevrouw Fischer maar die is al weg zie ik, dan gaat het woord over naar de heer Van der Linden van LOKAAL-LIMBURG.

De heer Van der Linden (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel voorzitter. Ja, bewustwording over de transitieopgave bij het mkb is essentieel voor totstandkoming van een circulaire economie, wordt in het Statenstuk gesteld en daar zijn wij het van harte mee eens. En dat we dan in deze moeilijke coronatijd het mkb een handje helpen, dat is min of meer vanzelfsprekend. Dat doen we door het LIOF als uitvoeringsorganisatie van een Provinciaal economisch beleid in staat te stellen die opdracht, die bewustwording uit te voeren. En daar stellen we € 1.500.000 voor beschikbaar. En het probleem zat hem niet zozeer in de doelstelling, maar in de verantwoording van die € 1.500.000, tenminste dat werd in de commissievergadering maar al te duidelijk. Wij kunnen daar kort en krachtig over zijn. Het mkb dat is mensen van aanpakken en doen, dus die moet je niet plagen met lastige protocollen enzovoorts. Dus wij gaan er dan ook vanuit dat die met een beperkte, compacte projectplanbeschrijving bij het LIOF kunnen aankloppen om de zaak aan te pakken. En van het LIOF verwachten wij wel dat ze dan dus zorgen dat die mkb'er van start kan gaan, maar ook dat de leereffecten door hun bijeen worden gebracht en ter kennis komen van de anderen. En dat vinden wij, dan gaat het op een verantwoorde manier, om die € 1.500.000 te investeren. Van de Gedeputeerde verwachten wij ten slotte dat hij over die verslaglegging van het LIOF, hoe ze die € 1.500.000 besteed hebben, nog een keer de Provinciale Staten informeert. En de vraag is of je dat kan toezeggen. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Van der Linden, het woord is aan de heer Loomans van de Partij voor de Dieren.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja dank u wel voorzitter. Om naar een circulaire economie te komen is er meer nodig dan alleen een beleidsplan om in 2030 het gebruik van primaire grondstoffen met de helft te reduceren. Dan moet nu een veranderingsproces in gang worden gezet, waar vroeg of laat iedere Limburger iets van gaat merken. In dit proces is er een belangrijke rol weggelegd voor het Limburgse mkb. Om deze sector te inspireren en te stimuleren wordt een beroep gedaan op het LIOF dat met zijn netwerk en kennis een functie kan vervullen om de omschakeling naar een circulaire economie te versnellen. Voor de invulling van deze rol wordt er vanuit het budget Circulaire Economie € 1.500.000 beschikbaar gesteld aan het LIOF. Hoewel dit op papier allemaal een heel goed plan lijkt, wringt de schoen bij de Partij voor de Dieren toch een beetje. Het LIOF houdt zich vooral bezig met economische stimulering en die stimulering draagt niet per definitie bij aan duurzame onderwerpen, zoals milieu, luchtkwaliteit, het verminderen van grondstofverbruik en het voorkomen van afval. Hoewel de heer De Wit van het LIOF in de commissievergadering zijn best heeft gedaan om ons te overtuigen dat het LIOF voldoende kennis in huis heeft en het beschikbaar gestelde budget gaat inzetten voor het stimuleren van een duurzame en circulaire economie, blijven wij toch met een onvoldaan gevoel zitten dat we niet weten wat die investering van € 1.500.000 nu concreet gaat opleveren. Niet in CO₂-reductie, niet in vermeden grondstofverbruik en niet in het voorkomen van afval. Ondanks deze twijfel vinden we de uitdaging om zonder verdere aarzeling aan de slag te gaan met die circulaire economie zo belangrijk, dat we dit voorstel het voordeel van de twijfel willen geven. De Partij voor de Dieren zou het wel waarderen als de Gedeputeerde er bij het LIOF op aandringt dat ze het beschikbaar gestelde budget transparant inzetten en zich ook inspannen om de voortgang op een aantal duurzame KPI's bij te houden, zodat we, ook al is het dan achteraf, kunnen zien wat deze investering heeft opgeleverd. Graag een reactie van de Gedeputeerde.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Loomans. Daarmee zijn we aan het einde van de inbreng van de Staten in de eerste termijn bij dit agendapunt en kunnen we overgaan naar de beantwoording van het College en ik kijk even wie als eerste, de heer Burlet en dan de heer Van den Akker.

Gedeputeerde Burlet: Ja, met zo weinig vragen is het natuurlijk een genot om de antwoorden te mogen geven. Ik heb het wel eens anders gehad, kan ik me herinneren trouwens, heel vaag. Op de motie Ijpelaar komt de heer Van den Akker nog terug. Er is een paar keer gevraagd over de controle, met name ook over de KPI's die gesteld zijn door het LIOF. We hebben afgesproken en er is toegezegd **dat twee keer per jaar, één keer in de normale cyclus en nog een keer, we het LIOF hier het verhaal komen laten vertellen voor één van de commissies, dat zal wel FEB worden waarschijnlijk, gewoon om het verhaal goed toe te lichten.** Dus dat zijn de afspraken die we daar gemaakt hebben. De opmerking, van mijnheer Lodewijks, dat u toch terugzag in het LIOF-programma, wat u ook terugzag in het kader, dat klopt. Want ze hebben het kader van ons gebruikt om inderdaad hun verhaal ook daarop aan te passen. Dat is bewust ook zo gebeurd. En dan over de geldstromen. We hebben dus gezegd PS onderaan die omgekeerde piramide, dan het LIOF de volgende fase, daarbovenop het LEF, daarbovenop Nederlandse en daar bovenop Europese fondsen die we willen aanboren. En zo willen we het aanpakken dus met een breekijzer van onder naar boven toe. Dit zijn eigenlijk de antwoorden die ik kan geven voorzitter, dus ik zou graag het woord aan ...

De voorzitter: Ja, dan geef ik het woord aan de heer Van den Akker.

Gedeputeerde Van den Akker: Ja, dank u wel voorzitter. Het LIOF doet wat wij willen, beter gezegd wat u wil, namelijk de kaders die u heeft gesteld samen met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Want wij zijn alle twee 50% aandeelhouder en in het zojuist behandelde kader Circulaire Economie en de eerder vastgestelde kaders voor Landbouw en Missiegedreven Economisch Beleidskader staat ook wat de inhoudelijke kaders zijn. Als ik refereer aan het Economisch Beleidskader, op in ieder geval pagina 57 staat er ook expliciet bij "wij geven LIOF opdracht om haar inzet te richten naar de geformuleerde missies en transitities". En dat zijn dan de missies uit het Economisch Beleidskader maar ook de gestelde kaders zoals hier vandaag en eerder in juni vastgesteld. Dat is ook de reden dat het LIOF dit integraal programma heeft opgesteld en zoals in het Statenvoorstel Circulaire Economie is voorgesteld, wordt er ook twee keer per jaar aan uw Staten over gerapporteerd zowel bij de reguliere Planning en controlcyclus als tussentijds. Inderdaad is het prima om dat in de commissie FEB te doen en we willen u ook graag toezeggen dat vanuit het LIOF gewoon jaarlijks dus die extra presentatie plaatsvindt over hoe het staat met het behalen van de doelstelling, hoeveel bedrijven er worden bereikt, hoe ze voldoen aan de gemelde doelstellingen, de zogeheten KPI's, en daarmee dus ook heel duidelijk is welke voortgang wordt geboekt. En dat is meer dan voorheen in de Staten is overlegd en gerapporteerd.

De heer Ijpelaar vraagt vervolgens nog naar de uitvoering van zijn motie en die motie heeft opgeroepen om samenwerking te realiseren tussen partijen die een vorm van gratis eerstelijns innovatieadvies bieden aan het mkb. De heer Lodewijks vroeg daar ook naar, bij welk loket moet je zijn, en ook te bewerkstelligen dat de partijen komen tot een gezamenlijk aanbod van innovatieadvies aan het brede mkb. En duidelijke afspraken te maken waar sprake is van financiële betrokkenheid over, jawel, de KPI's. En de resultaten te monitoren en halfjaarlijks te delen met uw Staten. Die motie heeft het college overgenomen en komt perfect overeen met wat u namelijk nu vraagt, namelijk om te rapporteren over hoe het met dit programma staat. Dus de eerstvolgende keer dat wij dat doen komt vanzelfsprekend ook de motie Ijpelaar daarbij aan de orde en is het ook zo dat ook LIOF aan zijn naamsbekendheid zal moeten werken, want we hebben in deze crisistijd gezien dat ineens een hele hoop subsidies en noodregelingen zijn verstrekt: via RVO-toegankelijk konden worden gemaakt, via de Kamer van Koophandel, het extra ondernemersplatform vanuit MBK Limburg en de rest van

ondernemend Limburg en zo nog een aantal organisatie. Dus die moeten dat echt samen gaan doen en daar werken wij aan bij de uitvoering van de motie.

De voorzitter: De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): De Gedeputeerde refereert al aan de KPI's, we hebben in dit onderdeelje al iets teruggezien van het volledige plan, zoals ik dat mag begrijpen. Er staan een aantal KPI's over de betrokken bedrijven, en dan praten we over het brede mkb, en dan staan er een aantal getallen genoemd onder 100 bedrijven in een projecttraject en dat klinkt hetzelfde als dat wat het LIOF altijd al deed, maar het stukje innovatieadvies en een stukje loket waar we mijnheer Lodewijks ook over horen praten, dat verwacht toch een iets groter aantal bedrijven dat dan vervolgens, zeg maar, geadviseerd zou kunnen worden. Er staat dat er 500 bedrijven betrokken zijn bij het LIOF de komende vijf jaar voor dit programma. En moet ik die KPI's ook zo lezen of heeft de Gedeputeerde daar toevallig een aanvulling op?

Gedeputeerde Van den Akker: Voorzitter, voor dit extra programma, waar u in de drie kaders middelen voor beschikbaar stelt, daarvan is inderdaad de bedoeling dat daar ten minste in totaal 500 bedrijven mee worden bereikt. En ik heb net in de Statencommissie gewisseld, in Limburg zijn er pakweg 90.000 bedrijven, waarvan heel veel KPI's, dus niet elk bedrijf zal het nodig hebben en niet elk bedrijf zal je bereiken of zal je moeten willen bereiken. Wat wel zo is, is dat regulier het LIOF natuurlijk een exploitatiesubsidie van de Provincie en het Ministerie van EZK ontvangt, van ons in ieder geval rond de € 2.000.000, waarbij ze natuurlijk allerlei bedrijven regulier van advies voorzien die met verzoeken komen voor financiering, garantstellingen, leningen, participatie, van vroege fase tot volwassen fase-financiering. Dus dat loopt sowieso en daarmee bereik je veel meer dan die 500.

De voorzitter: Dat was de beantwoording denk ik ook helemaal. Dan kijk ik of er behoefte is aan een hele lange tweede ronde of dat het meevalt. Dus ik ga ze even één voor één af. Dan begin ik bij de heer Ijpelaar, behoefte aan een tweede termijn?

De heer Ijpelaar (CDA): Ja ik heb de Gedeputeerde nog niet gehoord over een datum en een toezegging over wanneer dit stuk door het LIOF dan gedetailleerder gepresenteerd wordt en ik heb op pagina 57 van het Missiegedreven Economisch Beleidskader uiteraard de kaders gezien en hier ook wederom de kaders gelezen, alleen een uitvoeringsorganisatie is natuurlijk een bijzonder iets. Dus ik roep ook mijn collega-Statenleden op om eens even te beseffen en na te denken. Want we hebben het niet over € 1.500.000 maar we hebben het over € 8.000.000, wat we additioneel op de exploitatiebegroting gunnen en met alle vertrouwen in het LIOF, daar hebben we het niet over, maar we moeten die organisatie wel op een juiste manier in de gaten houden en ook kunnen sturen als volksvertegenwoordigers en organisatie die op afstand staat. Dus ik zou graag van de Gedeputeerde ook een antwoord willen: wanneer komt nu de uitwerking, dus niet de visie, maar het hoe? Wie gaan ze ervoor aannemen, welk loket, ik heb een aantal vragen gehoord, ik denk dat voor € 8.000.000 een iets uitgebreider plan dan vier A4'tjes wel gepast zou zijn en ik hoor daar ook graag een datum wanneer en in welke commissievergadering dat terug zou kunnen komen.

Gedeputeerde Van den Akker: Ja voorzitter.

De voorzitter: We doen het gewoon in de tweede termijn.

Gedeputeerde Van den Akker: Oh, dit is een tweede termijn.

De voorzitter: Dit is de tweede termijn ja. Het is geen interruptie. Dat was hem mijnheer Ijpelaar tweede termijn. Dan ga ik naar mevrouw Berghorst, nog een tweede termijn, niet nodig? De heer Wolters Gregório nog een tweede termijn, niet nodig? De heer Bosch van de PVV.

De heer Bosch (PVV): Ja voorzitter, de dingen gehoord hebbend van de Gedeputeerde, stemmen wij toe met de vertering van € 1.500.000 in de tweede termijn. Dat was het.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Bosch, de heer Van Wageningen voor een tweede termijn, niet? De heer Baneke misschien voor een tweede termijn, ja.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ja, ik wilde toch nog even reageren op, het zal u niet verbazen, de heer Vincken. Ik weet dat hij zo direct het laatste woord heeft, maar desalniettemin, het is niet waar dat ik, of GroenLinks niet kijkt naar de pecunia. Het is alleen zo dat de rest een heel fase heeft op dit moment dan dat waar u voor staat, namelijk het toe kunnen reken van budgetten. Dat is nog veel te prematuur, mocht dat moment komen dan zal ook GroenLinks naar de centen kijken.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Baneke. Het woord ...

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Mag ik daarop reageren of ...

De voorzitter: Nee u komt zo, eerst de heer Lodewijks voor zijn tweede termijn en dan bent u.

De heer Lodewijks (VVD): Ik had verder geen opmerking in de tweede termijn, behalve dan dat wij voor het voorstel zullen stemmen.

De voorzitter: Ja hartelijk dank, mijnheer Vincken, u bent meteen aan de beurt.

De heer Vincken (Forum voor Democratie): Ben ik nu aan de beurt, dank u wel voorzitter. Mijnheer Baneke, bij de rest is steeds het criterium betaalbaar naar voren gekomen en nou ja, we hebben geen getallen ingevuld maar dat aspect had best wel wat meer aandacht mogen krijgen. En daar hangen dan ook KPI's aan vast en daar heb ik u niet over gehoord. Verder is ook naar voren gekomen dat de infrastructuur, de energie-infrastructuur, de netbeheerders zeg maar, met heel veel, dat is na de rest nog gebeurd, met heel veel kosten zullen komen. Dus ja, daar had wel degelijk iets over gezegd kunnen worden.

De voorzitter: Dat was uw tweede bijdrage tweede termijn, oké helder. Dan gaan we naar mevrouw Fischer, is er niet... Mijnheer Van der Linden voor een tweede termijn.

De heer Van der Linden (LOKAAL-LIMBURG): Ja voorzitter, dank u. De vragen die gesteld worden over verantwoording is prima beantwoord maar toch bekruipt mij lichtelijk het gevoel dat de circulaire economie wel heel erg snel gewone economie wordt, want mijnheer Van den Akker zei van, ja het komt in de commissie FEB. Nou is het gebruikelijk dat we van de ene commissie ook weleens in de andere kunnen komen, ja precies. Dus ik zou willen zeggen MD wordt daar toch minstens bij uitgenodigd, want dan bespreken we in ieder geval van twee invalshoeken uit de voortgang op dit terrein. Dus ik zou daar graag een toezegging over hebben door het college. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Linden. De heer Loomans, tweede termijn.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ik sluit me graag aan bij de woorden van de heer Van der Linden.

De voorzitter: En daarmee is de tweede termijn namens PS geweest en wordt er nog overlegd bij de GS-tafel maar wie het eerst? De heer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: We hadden er discussie over.

De voorzitter: Ja.

Gedeputeerde Burlet: Precies ja, de Staten nodigen uit wie er en wanneer toekomt en in principe, informatie krijgen jullie zeker natuurlijk wel als MD, dat moge duidelijk zijn wat de stand van zaken ... Misschien toch wel belangrijk om te vermelden is dat binnen het LIOF wordt straks ook gemonitord waar nou de zwaartepunten komen te liggen en als die verschuiven en de verkeerde kant opgaan dan wordt het bijgestuurd. Dus er wordt actief gekeken dat er ook naar circulair voldoende aandacht gaat.

De voorzitter: Dank u wel, dan de heer Van den Akker.

Gedeputeerde Van den Akker: Ja voorzitter, als de Staten het besluit hebben genomen, dan wordt het LIOF-programma ter instemming voorgelegd aan de aandeelhouders, aan de aandeelhoudersvergadering. Op het moment dat dat besluit daarmee ook is vastgesteld door ons College, sturen wij u dat ook ter informatie toe. Het is misschien goed te herinneren dat in februari van dit jaar, in ieder geval in de eerste paar maanden van dit jaar, u heeft ingestemd met € 1.500.000 voor de mkb-regeling Innovatie Topsectoren, daar heeft de heer De Wit van het LIOF toen ook een presentatie bij gegeven en we kunnen ons goed voorstellen wat het LIOF allemaal doet, dat daar gewoon jaarlijks een extra presentatie over plaatsvindt zoals ik die juist heb aangekondigd. Maar het is niet zo dat wij dit uitvoeringsprogramma nog eens via een extra stuk ter besluitvorming in de Statencommissie gaan brengen, omdat het al in uitvoering is. Dus als op het moment dat u vragen heeft van, hé loopt het wel zoals gepland of loopt het niet als gepland, dan is dat het moment om daar vragen en kritische vragen over te stellen.

De voorzitter: Ja ...

De heer Ijpelaar (CDA): Mijnheer Van den Akker geeft aan, mijnheer de voorzitter, dat het niet meer als besluitvorming terugkomt in de commissie en ik denk dat ik mijn vraag ook wellicht nog een keer kan herhalen. De vraag was of het sonderend nog een keer terug kan komen en wellicht in combinatie dan met een eerste voortgangsrapportage over de werkzaamheden van het LIOF, die natuurlijk uit meer bestaan dan alleen dit. Dus ik kan me voorstellen dat dat op kortere termijn kan dan over een jaar, waarin we dan dit plan, nogmaals, dit is in totaal een uitvoeringskader van € 8.000.000, er zijn twee passages in het Missiegedreven Economisch Beleidskader teruggekomen en hier is het iets verder uitgewerkt in een pagina of zes effectief en dat is het. Ik kan me herinneren dat we heel moeilijk hebben gedaan over Statenvoorstellen hier, die uit veel meer pagina's bestonden en ook veel concreter met kaders en ook met uitvoeringskaders meekwamen en dit zijn naar mijn idee vaak visiekaders. Dus ik zou graag toch willen weten of er nog een uitwerking al dan niet in een soort evaluatiepresentatie-stuk van het LIOF zou kunnen komen in de, ik doe maar een voorstel over twee FEB-commissies of zo.

Gedeputeerde Van den Akker: Ja voorzitter, vandaar dat ik ook de commissie van begin dit jaar noemde. Ik kan me voorstellen dat zo rond februari het LIOF rapporteert hoe het met de lopende programma's loopt inclusief de MIT-regeling en bij een sonderend stuk is het zo dat er een Statenvoorstel aan zit te komen en dat wij bij u sonderen wat u daarvan vindt, dat is hier niet aan de orde omdat het programma al loopt. Dus we kunnen u wel een informierend stuk doen toekomen, dat doen we in de eerste plaats al dit najaar als inderdaad het uitvoeringsprogramma door de aandeelhouders wordt vastgesteld en daarna kunnen wij elk voorjaar in een informerende sessie tijdens de commissie daarover aan u rapporteren.

De voorzitter: Akkoord, ja.

De heer Ijpelaar (CDA): Dat is dan een toezegging hè.

De voorzitter: Dat is een toezegging, ja. Dan sluit ik daarbij de tweede termijn van beantwoording namens het College en daarmee is ook agendapunt 6.3 achter de rug. Waarvan akte. En dan kom ik bij u, 7.3 sorry was dat.

8. Voorraadagenda

Dan kom ik bij u bij het volgende agendapunt. Dat is de Voorraadagenda en dat is agendapunt 8.0 en de Staten wordt voorgesteld om deze ongewijzigd vast te stellen, dat hadden wij vooraf al bekeken, dat is het geval, aldus besloten.

9. Moties vreemd aan de orde van de dag

Dan komen we bij Moties Vreemd aan de orde van de dag. Er zijn er twee die zijn ingediend. En nou komt er zeker voor de fractievoorzitters een zeer spannend moment, want ik heb net besloten dat de stemmingen dus maandag plaatsvinden, wel ervan uitgaande dat dit nog tot 18.30 uur zou duren, maar nu zijn er een aantal fractievoorzitters van u zenuwachtig, want die denken van dan zouden we om 19.00 uur toch nog kunnen stemmen. Maar goed, ik ga u dat niet vragen, daar gaat u niet over, dat doen we nog even met de fractievoorzitters. Maar ik ga wel beginnen met de behandeling van de moties en de vraag is: moet er nog geschorst worden of is iedereen binnen die bij die moties hoort. En dat zijn de moties, ja anders moeten ze namelijk nog binnenkomen. Ik heb twee moties, motie 2629 van mevrouw Voncken, ik weet niet wie dat gaat behandelen en ik heb motie 2631, eerste ondertekenaar mevrouw Claessens. Die zouden dus dan wel moeten komen. Die zijn er nog niet, dan schors ik de vergadering weer vier minuten totdat ze hier zijn.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik zie dat één van de indieners van de motie, en dat is dan motie 2631, er is, dus ik stel voor dat we daar alvast mee kunnen beginnen. En dan komt 2629 daarna wel. Dus we draaien de moties om. Ik heb net de voorraadagenda afgehamerd en dat had niet gemogen, mijnheer Baneke: terecht. Over de voorraadagenda wordt digitaal gestemd, dus dat kan niet met algemene stemmen worden aanvaard, dan weet u dat alvast. En ik verzoek iedereen plaats te nemen. We gaan beginnen met agendapunt moties, agendapunt 9. De vergadering is geopend. Aan de orde is motie 2631, motie over 'Gerechtigheid inzake POMS-slachtoffers', ingediend door zes mensen onder andere door mevrouw Claessens en ik geef haar het woord om de motie toe te lichten.

Mevrouw Claessens-Schepers (SP): Ja dank u wel voorzitter. Ik denk dat de motie voor zich spreekt. Het is een oproep aan het College om bij de betreffende Staatssecretaris, mevrouw Visser, er met klem op aan te dringen dat er nu eindelijk een generieke schaderegeling komt voor alle POMS-slachtoffers. Ik kan er even bij zeggen dat er in andere delen van het land, zoals Groningen, Drenthe en Overijssel waar ook redelijk wat slachtoffers zijn, ook een dergelijke motie in omloop is. Dus als we samen zouden kunnen optrekken, zet dat misschien nog wat meer zoden aan de dijk. En ik dank alvast alle partijen die de motie mee indienen voor hun steun. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even of iemand daar ook een stemverklaring over wil geven. Ik kijk, ja de heer Nijskens, VVD.

De heer Nijskens (VVD): Ja voorzitter, daar heeft de VVD twee vragen over. Wat bedoelt u met een generieke schadevergoeding en in het dictum staat 'ruimhartig generiek schadefonds'. Kijk op zich, als een werkgever natuurlijk schuldig is aan, en door de werkomstandigheden schade veroorzaakt bij het personeel moet dat vergoed worden, maar met het generieke dan, ik weet niet in hoeverre dat haalbaar wordt. Normale schadeafhandeling daar gaan wij sowieso mee akkoord, maar een generieke zou kunnen leiden tot overbedeling van mensen die daar geen recht op hebben. Hoe ziet u dat?

De voorzitter: Gaan we eerst even kijken of er nog andere vragen zijn uit de Staten. Ja de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Nou ja een vraag in die zin is dat we de motie erg sympathiek vinden alleen denken we dat op uitvoeringsniveau het een laagje hoger ligt, maar om de slachtoffers een hart onder de riem te steken, zullen we de motie wel steunen.

De voorzitter: Dank u wel, dan gaan we eerst even naar de beantwoording van mevrouw Claessens.

Mevrouw Claessens-Schepers (SP): Ja voorzitter, ik denk niet dat we bang hoeven te zijn dat er mensen zijn die overmatig bedeed worden door een generiek ruimhartig schadefonds. Er is nu al een regeling voor bepaalde aandoeningen, andere mensen die met die schadelijke en giftige stoffen hebben gewerkt en ook ziek geworden zijn, moeten eerst maar weer eens bewijzen dat ze daardoor ziek geworden zijn. Wij vinden dat onverteerbaar voor die mensen, want die hebben evengoed gezondheidsschade en wij vinden dat er gewoon een ruimhartige generieke schaderegeling, schadecompensatie van een compensatiefonds geregeld moet worden.

De voorzitter: Dank u wel, ik geef eerst het woord aan het College voor de advisering. De heer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel voorzitter. Het bepalen of er een generiek en ruimhartig schadefonds komt, dat is niet iets waar de provincie een rol in heeft te spelen. Het is een regeling tussen Defensie, de Rijksoverheid en de medewerkers en die worden vertegenwoordigd door de bonden. Deze regeling wordt sowieso constant gemonitord en waar nodig bijgesteld en in het multidisciplinaire team zitten alle partijen die daarbij betrokken zijn. Die zorgen dat de uitvoering en de nazorgmaatregelen constant worden gemonitord, bijgestuurd en aangepast waar nodig. Dat is te lezen in de brief van de Staatssecretaris. Er zijn ons op dit moment dus zelf nog geen signalen bekend dat het proces niet zorgvuldig zou gebeuren en dat is ook nog een keer in het Kamerdebat recentelijk geweest van 18 juni. De minister heeft zelf aangegeven dat ze zorgvuldigheid boven alles zet. We blijven het dus zelf ook volgen en monitoren en zullen samen met de centrale regering

aanpassen als blijkt dat er andere, nieuwe inzichten gekomen zijn, dat waren haar woorden. En die verplichting voelen wij ook, dat is wat zij zei. Dus, wat wij kunnen doen als Provincie is misschien, als de motie inderdaad breed gedragen zou zijn, dat wij een signaal zouden geven en daar kunnen we dan onze Limburgse zorgen op papier zetten bij de Staatssecretaris en onder de aandacht brengen bij de commissie. Maar verder hebben wij daar geen mogelijkheden om een echte rol te kunnen spelen.

De voorzitter: Dat wordt ook niet gevraagd, dat even terzijde. Is er nog behoefte aan eens stemverklaring vanuit, ja de indiener dat kan.

Mevrouw Claessens-Schepers (SP): Ja voorzitter, meer vragen wij eigenlijk ook niet van de Gedeputeerde dan dat hij bij Staatssecretaris Visser op aandringt om het nu eindelijk te gaan regelen want er zijn in Limburg best wel wat mensen ziek geworden. Dat is de verantwoordelijkheid van Defensie, Defensie heeft het ook erkend, heeft excuses aangeboden, maar daar schieten die mensen natuurlijk heel weinig mee op. Op 26 oktober staat het debat gepland voor Defensie voor de begroting en het zou heel mooi zijn als we dan in ieder geval via de fracties ook in de Tweede Kamer, dus ik roep ook alle fracties hier die een fractie in de Tweede Kamer hebben op om die fracties daarover te informeren, om dat eindelijk geregeld te krijgen zodat die mensen krijgen waar ze recht op hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Nog één opmerking.

Gedeputeerde Burlet: Maar toch, als we het mogen interpreteren als de zorg overbrengen, dan is voor ons die motie acceptabel. Maar als het zo beschreven is dat wij moeten gaan voor een ruimhartige generieke regeling, dan kunnen we daar dus niet onze standpunten in bepalen.

De voorzitter: Nee, maar dat wordt ook niet gevraagd. Wij kunnen de motie dan in die zin, begrijp ik hierin, overnemen.

Gedeputeerde Burlet: Zo kunnen interpreteren.

De voorzitter: Ja dat gaan we zo interpreteren.

Mevrouw Claessens-Schepers (SP): Ja voorzitter, als de motie door het College wordt overgenomen, dan kunnen we ons tijd besparen dan hoeven we er dadelijk niet over te stemmen.

De voorzitter: Ja stemmen hoeft niet hoofdelijk. Ik kan bij het begin van de stemming constateren dat wij kunnen constateren dat hij dan met algemene stemmen is aanvaard. Zo moet ik het doen, maar dat is helder. Dan ga ik naar motie 2629, dus de motie 'Matching middelen Kader Kwaliteit Limburgse Centra en Economisch Beleidskader met 3e Corona steunpakket'. Die is ingediend door mevrouw Voncken en zij is inmiddels gearriveerd, dus zij mag het toelichten.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Ja dank u wel voorzitter. Ja, ik hoef er niet veel over te zeggen, ik denk dat de inhoud voor zich spreekt. Er is afgelopen dinsdag in de Kamer gesproken over het 3e corona steunpakket en daarbij is een motie ingediend en aangenomen dat binnen dat steunpakket € 100.000.000 beschikbaar is om samen met gemeenten in te zetten met als doel om leegstand aan te pakken. Nou is dat een thema wat wij hier ook al vaak besproken hebben en ook wat wij hier breed ondersteunen dat dat een belangrijk item is om te doen. Daar hebben we ook middelen voor vrijgemaakt en die zijn beschikbaar. Gedeputeerde Drippy is ook al bezig om samen met gemeenten agenda's op te stellen, samenwerkingscontracten te maken en wij denken dat het heel goed zou zijn

om inderdaad te kijken welke koppelkansen er zijn zodanig dat de middelen die hier vanuit onze eigen begroting al beschikbaar zijn om in de leegstands aanpak slagen te maken, om te kijken of je die kunt matchen met de middelen uit Den Haag. Dat is eigenlijk kort samengevat de oproep die wij hiermee willen doen.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen uit deze Staten, niet? Dan geef ik het woord aan de heer Dritty.

Gedeputeerde Dritty: Dank u wel voorzitter. Ik heb overigens even afgestemd met collega Van den Akker die nog zelf even de link zal toelichten die wordt gemaakt in de motie met betrekking tot het Economisch Beleidskader. Voor wat betreft de link die wordt gelegd met Kwaliteit Limburgse Centra, kan ik in ieder geval aangeven dat de motie past zoals mevrouw Voncken hem ook zojuist heeft aangegeven. We nemen in alle samenwerkingsagenda's eigenlijk al overal op dat we ook naar koppelkansen met Rijksgelden kijken. Dus dat neemt een partij als een inspanningsverplichting, we spreken dat met elkaar af. Een voorwaarde die we daarbij ook steeds wel hanteren, want dat is ook door uw Staten vastgesteld, is dat we ook kijken dat die agenda ook echt iets aan het woonprogramma, aan de woonopgave moet toevoegen dus dat criterium zullen we daarin wel blijven hanteren. Voorzitter, dan geef ik via u graag over aan collega Van den Akker.

De voorzitter: Ja, de heer Van den Akker.

Gedeputeerde Van den Akker: Dank voorzitter. Dank voor de motie en de oproep. Goed dat die hier ter sprake wordt gebracht en ik zou willen voorstellen dat wij de uitvoering van wat u vraagt ook betrekken bij de uitvoering van de motie Lodewijks cum suis, over de visie en plan van aanpak van de retailsector. Daar zijn we momenteel mee aan de slag en daarmee is het geen onderdeel van het Missiegedreven Economisch Beleidskader, want het is een specifiek aandachtspunt voor de retailsector. Ja, daar kijken inderdaad mijn collega Dritty en ik naar de, wat u noemt, de meekoppelkansen dan wel cofinanciering. Dus wellicht is met die acties, toezeggingen ook de motie niet eens meer nodig, maar is het goed dat we met elkaar hier vandaag dit debat voeren.

De voorzitter: Prima, mevrouw Voncken eventueel nog en dan ...

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Mag ik dit dan interpreteren als dat de motie overgenomen wordt door u?

Gedeputeerde Van den Akker: Ja.

De voorzitter: Ja. En het college spreekt met één mond dus ik denk dat dat: ja is ja. Ik zag nog een ander iemand knikken dus ja is het antwoord. En neemt u, trekt u hem in of gaat die ...

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Intrekken hoeft dan niet, dan is hij gewoon overgenomen, dan hoeven we er niet meer over te stemmen.

De voorzitter: Oké, dan doen we dat met algemene stemmen zo dadelijk. Dat gezegd hebbende, is niemand daar op dit punt, dan is dat agendapunt 9.

10. Sluiting

Dan kom ik bij agendapunt 10, de sluiting van deze vergadering. En dan verzoek ik uiteraard iedereen om de coronarichtlijnen in acht te nemen en in de achterste rijen te beginnen met het verlaten van deze zaal en dat op anderhalve meter te doen en wij zien elkaar terug voor, let even op, wij zien elkaar terug voor de Webex-vergadering. Dat is een stemvergadering en die zou nu zijn aanstaande maandag om, nu staat er 19.30 uur maar het verzoek is om dat eerder te doen. Dus dat mag 19.00 uur zijn dus. Ja, motie van orde, dat kan nog even, mijnheer Claassen. Het is een beetje ...

De heer Claassen (PVV): Want we bungelen nu al twee uur lang en dan is het 19.30 uur en nu kan het ook 19.00 uur zijn maar ik zou graag voor het sluiten van deze vergadering weten wat we dan maandag, de tijd, locatie weten we, dat mag iedereen zelf bepalen.

De voorzitter: Dat mag iedereen thuis doen ja. Wat mij betreft kan het rustig om 19.00 uur, dus het was 19.30 uur, maar er is een verzoek van één van de fractievoorzitters of het eerder kan. Dat kan dus ook eerder en als niemand daar bezwaar tegen heeft is het 19.00 uur. 19.00 uur. Ja? En als het goed is met, als ik zo de stemmingen gehoord heb vandaag, zou het moeten kunnen dat er een aantal met algemene stemmen worden aangenomen. Die hoeven dus niet hoofdelijk één voor één, één voor één te gebeuren. En zouden we met 3 of 4 stemmingen maal 47 moeten, dus dat moeten we binnen een uur kunnen redden. Ja? Dat gezegd hebbende, is deze vergadering gesloten en zien we elkaar terug achter het scherm aanstaande maandag om 19.00 uur via Webex en het wordt ook via YouTube uitgezonden, dan kunnen mensen meekijken. Ik sluit de vergadering.

(Einde van de vergadering om 17:56 uur)

De notulen van de vergadering van 2 oktober 2020 zijn door Provinciale Staten goedgekeurd in hun vergadering van 5 februari 2021.

Dhr. mr. A.O.J. Pregled, griffier

Dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	696
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	2
Omschrijving	Benoeming en installatie nieuw Burgercommissielid

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	7 februari 2020
(PS) Provinciale Staten	29 juni 2020
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020

Voorgesteld besluit

Spreekrecht

Alle inwoners van Limburg, belangenorganisaties, overheidsorganisaties en bedrijven hebben het recht om tijdens een Statenvergadering te spreken over een onderwerp dat op de agenda staat. Het spreekrecht is er ook voor vergaderingen van Statencommissies.

Regels voor het spreekrecht

- Spreekrecht geldt alleen voor een onderwerp dat op de agenda staat.
- De voorzitter bepaalt de spreektijd per spreker. Meestal krijgt een spreker maximaal vijf minuten tijd. Er vindt geen discussie plaats tussen de spreker en Statenleden. Statenleden kunnen de spreker wel om verduidelijking van zijn of haar standpunt vragen.
- Bij een Statenvergadering spreken de sprekers na de opening van de vergadering. Voor alle sprekers samen is er maximaal dertig minuten beschikbaar.
- Bij een Statencommissie spreken de sprekers direct voor de behandeling van het betreffende agendapunt. Voor alle sprekers samen is er maximaal dertig minuten beschikbaar.
- Onderwerpen en stukken op de lijst ingekomen stukken voor een Statencommissie gelden niet als onderwerpen die op de agenda staan. Alleen als een stuk van deze lijst als bespreekstuk op de agenda staat, kan hierop spreektijd worden aangevraagd.

Over sommige onderwerpen kunt u niet spreken

- Over een besluit van de Provincie waartegen bezwaar, beroep of administratief beroep kan of kon worden ingesteld (dit geldt alleen voor spreken tijdens een Statenvergadering; bij een Statencommissie kunt u wel spreken, ook al staat er nog een rechtsgang open).
- Over benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen.
- Over een onderwerp waarover u een klacht kunt indienen volgens artikel 9.1 van de [wet Algemene wet bestuursrecht](#) (dit zijn klachten over hoe de Provincie of personen die bij de Provincie werken zich gedragen).
- Over een onderwerp in een Statenvergadering waarover u ook al in een vergadering van een Statencommissie heeft gesproken.

Wilt u van het spreekrecht gebruik maken? Meld dit uiterlijk 24 uur vóór aanvang van de Statenvergadering of Statencommissievergadering aan bij de Griffie via staten@prvlimburg.nl.

Sprekers krijgen meestal het woord op volgorde van aanmelding. De voorzitter kan van deze volgorde afwijken als dit nodig is voor de vergaderorde.

Het inspreken gebeurt niet anoniem, tenzij u nadrukkelijk aangeeft dat uw naam niet genoemd mag worden zowel tijdens het inspreken als in de notulen van de vergadering.

Insprekers ontvangen achteraf een link naar het (audio)verslag van de vergadering en eventuele informatie over de verdere voortgang.

Dank u voorzitter,

Op maandag 21 september jongstleden hebben 2 incidenten plaatsgevonden bij Chemelot. Rond 09:30u in de ochtend is er alarm geslagen omdat er Hexaangas is vrijgekomen. Een gas dat nogal brandbaar en explosief is, dat bij inademing bewusteloosheid kan veroorzaken en in sommige gevallen zelfs de dood tot gevolg kan hebben.

Diezelfde avond rond 19:15u was het weer raak. Dit keer kwam er Ammoniak vrij waardoor de hulpdiensten opnieuw massaal moesten uitrukken. Ammoniak zorgt voor geuroverlast, men kan last van de slijmvliezen krijgen en de ademhalingsorganen kunnen door dit gas aangetast worden.

Dat maakt Groenlinks bezorgd. Bezorgd over de vrijgekomen gassen, bezorgd over de veiligheid van omwonenden en werknemers van Chemelot. En de omwonenden maakten zich al begin dit jaar ernstige zorgen (en geloof me, dat doen ze nu ook al). Over het zorgelijke aantal incidenten heeft zelfs Trouw in een artikel melding gemaakt. En deze incidenten van afgelopen maanden zullen helaas niet de laatste zijn, vrezen wij.

Tevens hebben wij op 10 augustus jl. Schriftelijke vragen hierover gesteld. In de antwoorden lezen wij dat incidentmeldingen voornamelijk met reguliere en onderhoudswerkzaamheden te maken hebben. Maar wij blijven hier toch een naar gevoel bij houden, er is meer aan de hand...

Daarom heeft de Limburgse fractie van Groenlinks de volgende vragen::

1. Kan het college nu eenduidig uitleggen waarom er zoveel incidenten met lekkages van gevaarlijke gassen zich voordoen, en wat wilt GS daar nu precies aan gaan doen om dit soort incidenten in de toekomst te voorkomen?
2. Is het college bekend met de eventuele gevolgen voor de gezondheid bij ontsnapping van deze soorten gassen?
3. Kan de portefeuillehouder nu een keer verduidelijken hoe GS het continue gevoel van onveiligheid dat heerst bij de omwonenden, weg wilt nemen?

(PS) Provinciale Staten

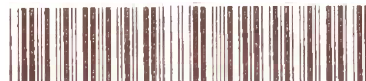
Dossiernummer	836
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	6.1.1
Omschrijving	P-20-018 Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020 (PS 2020-39814)

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020

Voorgesteld besluit

ONTWERPBESLUIT PROVINCIALE STATEN VAN LIMBURG

2020/39814

28-9-2020

GRIF

15-12-2020

No: P-20-018

Onderwerp

Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het (mondelinge) voorstel van de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020;

besluiten: Gelet op artikel 25 Provinciewet en artikel 10 lid 1 sub c juncto artikel 10 lid 2 sub b van de Wet openbaarheid van bestuur, de door de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid opgelegde verplichting tot geheimhouding, conform artikel 25, 3e lid Provinciewet te bekrachtigen:

- de (concept)notulen en audio-opname van de besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

Provincie Limburg	PS
DOCnr.	
Ingek.	28 SEP. 2020
CASnr.	
ID.	

**PBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: P-20-018

Onderwerp:

Bekrachtiging geheimhouding besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het (mondelinge) voorstel van de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020;

besluiten:

gelet op artikel 25 Provinciewet en artikel 10 lid 1 sub c juncto artikel 10 lid 2 sub b van de Wet openbaarheid van bestuur, de door de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid opgelegde verplichting tot geheimhouding, conform artikel 25, 3e lid Provinciewet te bekrachtigen:

- de (concept)notulen en audio-opname van de besloten Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid van 11 september 2020.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	745
Vertrouwelijk	Ja
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	6.2
Omschrijving	P-20-006 Statenvoorstel Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020, Statenvoorstel van het Presidium 29-9-2020 (PS 2020-39903)

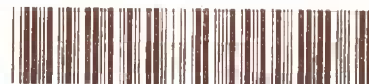
Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020

Voorgesteld besluit

Statenvoorstel van het Presidium – 1 minuut versie

No: P-20-006

1 Onderwerp

Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020

2020/39903

29-9-2020

GRIF

16-12-2020

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

De regelingen en verordeningen van Provinciale Staten worden periodiek geactualiseerd aan de hand van gewijzigde werkwijzen, inzichten en/of gewijzigde modelreglementen en -verordeningen. Geconstateerd is dat de tekst van de Regeling Grote Projecten 2018 (RGP) niet meer in overeenstemming is de dagelijkse praktijk van het werken met de RGP. Inmiddels is de tekst van de RGP geactualiseerd en is met het oog op de leesbaarheid tevens een redactieslag uitgevoerd.

3 Bevoegdheid

In de Provinciewet (PW) is aan Provinciale Staten o.a. de bevoegdheid tot vaststelling toegekend van 'overige verordeningen' (art. 143 en 145 PW). De RGP kan worden gezien als een dergelijke 'overige verordening'.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

1. in te trekken de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018;
2. vast te stellen de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020.

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

Actualisering van de genoemde regeling zorgt ervoor dat deze afgestemd is op de dagelijkse werkpraktijk. Daarbij zijn de op 1-12-2014 door het Presidium vastgestelde uitgangspunten voor het actualiseren van de eigen regelingen en verordeningen van Provinciale Staten in acht genomen.

6 Risico's

Niet van toepassing.

Provincie Limburg	PS
DOCnr.	
Ingek.	29 SEP. 2020
CASnr.	
ID.	

Statenvoorstel van het Presidium

No: P-20-006

1. Onderwerp

Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

De regelingen en verordeningen van Provinciale Staten worden periodiek geactualiseerd aan de hand van gewijzigde werkwijzen, inzichten en/of gewijzigde modelreglementen en -verordeningen. Geconstateerd is dat de tekst van de Regeling Grote Projecten 2018 (RGP) niet meer in overeenstemming is de dagelijkse praktijk van het werken met de RGP. Inmiddels is de tekst van de RGP geactualiseerd en is met het oog op de leesbaarheid tevens een redactieslag uitgevoerd.

3. Bevoegdheid

In de Provinciewet is aan Provinciale Staten o.a. de bevoegdheid tot vaststelling toegekend van 'overige verordeningen' (art. 143 en 145 PW). De RGP kan worden gezien als een dergelijke 'overige verordening'.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

1. in te trekken de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018;
2. vast te stellen de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020.

5. Risico's

Niet van toepassing.

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

Het is gebruikelijk om de regelingen en verordeningen van Provinciale Staten periodiek te actualiseren. Daarbij zijn de op 1-12-2014 door het Presidium vastgestelde uitgangspunten voor het actualiseren van de eigen regelingen en verordeningen van Provinciale Staten in acht genomen.

Die uitgangspunten luiden als volgt:

- de regelingen en verordeningen moeten kort en bondig worden geformuleerd;
- regelingen en verordeningen bevatten geen dubbeling ten opzichte van de wet, tenzij er een duidelijke meerwaarde is om een bepaalde regeling in de wet toch in de regeling of verordening op te nemen;
- bij regelingen en verordeningen wordt de wettelijke regeling als bijlage bijgevoegd;
- de regelingen en verordeningen moeten de lokale afspraken goed weergeven;
- de modelregelingen en -verordeningen worden gebruikt om daar de goede en bruikbare zaken uit over op te nemen;
- nieuwe lokale en/of landelijke inzichten en nieuwe wensen worden zo logisch mogelijk in de regelingen en verordeningen verwerkt.

Wijzigingen in de RGP:

De aangebrachte wijzigingen zijn artikelsgewijs aangegeven. Sommige wijzigingen zijn tekstueel van aard; andere zijn doorgevoerd om de regeling en de praktijk in overeenstemming met elkaar te brengen. Ook is de leesbaarheid en opbouw van de regeling tegen het licht gehouden.

Gelet op de hoeveelheid wijzigingen is de regeling compleet herzien (zie bijlage voor doorgevoerde wijzigingen). Eveneens is de integrale (herziene) versie van de RGP toegevoegd waarin de wijzigingen integraal zijn verwerkt.

7. **Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf**
De reactie op de wijzigingen en keuzes van het Presidium zijn verwerkt in de voorgestelde regeling.
8. **Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten**
Niet van toepassing.
9. **Juridische aspecten – deregulering**
De regeling en verordening zijn opgesteld in overeenstemming met de Provinciewet.
10. **Verbindingslijnen en andere visies**
Niet van toepassing.
11. **Verdere planning, procedure en uitvoering**
Na vaststelling wordt de nieuwe tekst van de regeling gepubliceerd in het Provinciaal Blad en treedt deze vervolgens in werking. Indien Provinciale Staten de RGP 2020 vaststellen, is de Controlecommissie conform artikel 9, tweede lid van deze regeling, bevoegd om een handleiding voor het werken met deze regeling vast te stellen. De Griffie zal hier een voorstel toe voorbereiden.
12. **Periodieke informatie/sturingsinformatie**
 - ☐ **Via Jaarstukken en Begroting**
 - ☐ Paragraaf Projecten
 - ☐ Paragraaf Financieringen
 - ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
 - ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
 - ☐ Programmaverantwoording
 - ☐ **Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten**
Niet van toepassing.
13. **Evaluatie**
De regelingen en verordeningen van Provinciale Staten worden periodiek geactualiseerd. Indien er weer een actualisering nodig is, zal deze aan het Presidium worden voorgelegd.
14. **Communicatie**
De besluitvorming over de actualisering van de RGP wordt gecommuniceerd via de stemuitslagen en vastgestelde besluiten in het open Stateninformatiesysteem.
15. **Meegezonden bijlagen**
Bijlage 1: Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020 (voorgestelde wijzigingen)
Bijlage 2: (ter vaststelling) behorende bij het besluit: Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020 (integrale versie)

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: P-20-006

Onderwerp:

Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van het Presidium van 18 september 2020

besluiten:

1. in te trekken de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018;
2. vast te stellen de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020.

Aldus vastgesteld door de Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 202048

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Statencommissie: een commissie als bedoeld in de artikelen 80 tot en met 82 Provinciewet;
- b. analyse: feitelijke uitleg over een situatie of vraagstuk;
- c. ~~quickscan: een globale evaluatie waarbij de belangrijkste feiten, kansen, knelpunten en/of verbetermogelijkheden worden benoemd;~~
- d. Statenstuk: document dat gebruikt wordt om Provinciale Staten te informeren, te sonderen of besluitvorming van Provinciale Staten voor te bereiden (Statenvoorstel);
- e. rapportage: document dat Gedeputeerde Staten opstellen om Provinciale Staten nadere informatie te verstrekken over een Groot Project, conform de voorliggende regeling. Dit kan zijn: een (herziene) basisrapportage, een (herziene) voortgangsrapportage of een (herziene) eindevaluatie of een aanvulling op een van deze documenten;
- f. ~~Een herziene basisrapportage is een op verzoek van Provinciale Staten aangepaste basisrapportage, met specifiek gevraagde aanvullende informatie.~~
- g. project: een project of activiteit met inbegrip van beleidsmatige activiteiten of projecten;
- h. Groot Project: een door Provinciale Staten aangewezen project waar op de Regeling Grote Projecten van toepassing is verklaard door Provinciale Staten;
- i. stoplichtenmethodiek: een methodiek waarin met verschillende kleuren de mate van wordt aangegeven of er eventueel afwijkingen van de in relatie tot in artikel 5 van deze regeling opgenomen informatie-elementen, ten kwaliteit, planning, budget en risicobeheersing ten opzichte van de informatie die is opgenomen in de basisrapportage en eventuele latere aanvullingen daar op, is aangegeven, zijn.

Hoofdstuk 2 Controlerende rol Provinciale Staten

Artikel 2 Sturingsinformatie voor Provinciale Staten

1. Gedeputeerde Staten bieden Provinciale Staten sturingsinformatie aan voor activiteiten en projecten via de reguliere planning- en controlcyclus en, indien van toepassing, door het maken van een risico-inschatting in elk Statenstuk.
2. Een Statencommissie kan Gedeputeerde Staten aangeven welke sturingsinformatie zij aanvullend nodig heeft om invulling te kunnen geven aan de controlerende taak van Provinciale Staten.
3. Om de Statencommissie, die door Provinciale Staten is belast met de coördinatie van de Regeling Grote Projecten, in staat te stellen deze taak adequaat uit te kunnen voeren, stelt de Griffie halfjaarlijks een overzicht over de Grote Projecten op met procesinformatie omtrent de rapportages van de Grote Projecten.

Hoofdstuk 3 Aanwijzing Groot Project en uitvoering van de controle op een Groot Project

Artikel 3 Voorstel tot aanwijzing Groot Project

1. Gedeputeerde Staten behandelen op eigen initiatief een project als Groot Project zoals bedoeld in deze regeling. Daarbij wordt het eerste Statenvoorstel waarin Provinciale Staten wordt gevraagd om financiële middelen voor een project te reserveren zodanig door Gedeputeerde

- Staten opgesteld dat het voorstel tevens als basisrapportage kan fungeren conform artikel 6 van deze regeling.
2. Bij elk Statenstuk waarbij een Statencommissie, waar het project inhoudelijk gezien onder valt, vindt dat de beschreven projectrisico's, de complexiteit en de verstrekte en benodigde sturingsinformatie hier aanleiding toe geven en waarbij Gedeputeerde Staten niet conform het eerste lid van dit artikel hebben gehandeld, verwoordt de Statencommissie dienaangaande haar advies ten aanzien van standpunt over de mogelijke aanwijzing als Groot Project in een Statenvoorstel.
 3. Provinciale Staten kunnen besluiten tot aanwijzing van een Groot Project indien zij van mening zijn dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de provincie Limburg aan een dossier verbonden zijn en de reguliere controle- en verantwoordingsinstrumenten ontoereikend zijn. Overwegingen die bij de ~~aanwijzing~~ marking als Groot Project een rol kunnen spelen zijn:
 - er is sprake van een niet routinematige, grootschalige en in de tijd begrensde activiteit met een langere doorlooptijd;
 - de (financiële) risico's van het project worden (voor het merendeel) gedragen door de Provincie Limburg;
 - er is sprake van complexe financieringsconstructies;
 - er is sprake van een complexe organisatiestructuur.
 4. Provinciale Staten kunnen besluiten tot aanwijzing van een Groot Project:
 - op eigen initiatief indien zij van mening zijn dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de Provincie Limburg aan een project verbonden zijn en de reguliere controle- en verantwoordingsinstrumenten ontoereikend zijn;
 - indien Gedeputeerde Staten op eigen initiatief een project als zodanig behandelen en een basisrapportage opstellen, zoals bedoeld in het eerste lid van deze regeling;
 - indien de Statencommissie waar een project inhoudelijk onder valt hiertoe op eigen initiatief of naar aanleiding van een sonderend stuk van de Griffie, zoals bedoeld in het volgende lid, een Statenvoorstel voorlegt aan Provinciale Staten met haar advies om het project als Groot Project aan te wijzen.
 5. De Griffie kan op eigen initiatief alle Statenvoorstellen over projecten toetsen aan de criteria zoals opgenomen in artikel 3, derde lid van deze regeling en een sonderend stuk met haar bevindingen voorleggen aan de Statencommissie waar het project inhoudelijk onder valt. Op basis van dit sonderend stuk kan de Statencommissie besluiten om middels een Statenvoorstel Provinciale Staten te adviseren om een bepaald project als Groot Project aan te wijzen.
 6. Provinciale Staten nemen een besluiten ~~bij de aanwijzing van een Groot Project~~ over de termijn waarbinnen Gedeputeerde Staten een basisrapportage beschikbaar dienen te stellen. De basisrapportage vormt het startdocument voor de controle door Provinciale Staten op het Groot Project.
 7. Provinciale Staten kunnen besluiten tot het toewijzen van deelprojecten aan een Groot Project indien zij van mening zijn dat de betreffende deelprojecten een integraal onderdeel zijn van of passen binnen de context van (de risico's van) het betreffende Groot Project. De Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk gezien onder valt verwoordt ~~dienaangaande haar advies~~ standpunt over de mogelijke toewijzing in een Statenvoorstel.

Artikel 4 Controle door Provinciale Staten op een Groot Project

1. De Statencommissies zijn namens Provinciale Staten belast met de controle op de Grote Projecten. Zij zien daarbij toe op de juiste toepassing van deze regeling en vormen zich een oordeel over de voortgang per Groot Project aan de hand van basis-, voortgangs- en eindevaluatierapportages.
2. Een Statencommissie waar een Groot Project inhoudelijk gezien onder valt kan Gedeputeerde Staten vragen om een aangeleverde rapportage compleet te herzien of aan te vullen met de gevraagde informatie. Een herziene basisrapportage wordt behandeld conform het gestelde in artikel 6 van deze regeling; een herziene voortgangsrapportage wordt behandeld conform het gestelde in artikel 7.

Artikel 5 Soorten rapportages en inhoud van rapportages en uitgangspunten voor controle door Provinciale Staten

1. Er worden 3 soorten rapportages onderscheiden: basisrapportage, voortgangsrapportage en eindevaluatie.
2. Elke rapportage geeft een compacte, zelfstandig leesbare beschrijving op hoofdlijnen en geeft inzicht in tenminste de navolgende informatie:
 - projectdoelstelling(en);
 - reikwijdte van het project;
 - besluitvormingsmomenten en betrokkenheid Provinciale Staten;
 - planning;
 - financiën;
 - risico's en risicobeheersing;
 - projectbeheer en projectbeheersing;
 - overige informatie die het project raakt en waarvan redelijkerwijs kan worden verondersteld dat deze informatie noodzakelijk is voor de uitoefening van de controlerende taak van Provinciale Staten.
3. Bij het onderdeel 'financiën' uit het tweede lid, wordt inzicht gegeven in:
 - de kostenopbouw van het project, waarbij wordt ingegaan op de kostenraming van het project en de wijze waarop de geraamde bedragen tot stand gekomen zijn;
 - de kostenontwikkeling in de loop van de tijd;
 - de exacte financiering van het project, waar onder de wijze van financiering van de investerings- en uitvoeringskosten. Indien van toepassing wordt ook aandacht besteed aan publiek-private samenwerking, de wijze van contractering en het eventueel aangaan van een deelneming;
 - de budgettaire inpassing van het Groot Project in de provinciale begroting, de voorziene budgettaire dekking en afspraken over compensatie van eventuele overschrijdingen. De uitgaven, verplichtingen en ontvangsten die met het Groot Project gemoeid zijn, worden in beginsel op één afzonderlijk begrotingsartikel of artikelonderdeel geboekt en herkenbaar in de programma begroting opgenomen;
 - de hardheid van externe financieringsbronnen.
4. Bij het onderdeel 'risico's en risicobeheersing' uit het tweede lid, wordt aangegeven:
 - welke mogelijke risico's aan het project verbonden zijn (inclusief de te voorziene risico's die mogelijk pas op termijn aan de orde kunnen zijn);
 - hoe groot de risico's zijn (omvang);
 - welke impact de risico's kunnen hebben;
 - wat de (financiële) gevolgen van de geïdentificeerde risico's kunnen zijn en hoe risico's en onzekerheden beheerst zullen worden en door wie (aannemer, Provincie Limburg als opdrachtgever, Provincie Limburg als bevoegd gezag, andere overheden);

- de (veranderingen in de) risicobeheersing;
 - **wat de kans maal omvang van elk risico is.** Alle aanzienlijke risico's worden beschreven, zowel tegenvallers als meevallers, en waar mogelijk, gekwantificeerd.
5. Op verzoek van Provinciale Staten kan GS worden gevraagd om een rapportage te herzien met specifieke aanvullende informatie.

Artikel 6 (Herziene) basisrapportage en (herziene) voortgangsrapportage

1. Gedeputeerde Staten stellen per Groot Project een basisrapportage op.
2. De basisrapportage beschrijft de situatie bij ongewijzigd beleid (nulmeting), op een zodanige wijze dat effectmeting na verwezenlijking van het project mogelijk is. ~~Een herziene basisrapportage is een op verzoek van Provinciale Staten aangepaste basisrapportage, met specifiek gevraagde aanvullende informatie.~~
3. De Griffie analyseert de door Gedeputeerde Staten opgestelde (herziene) basisrapportage door deze te toetsen aan de in artikel 5 vermelde informatie-elementen van deze regeling de daartoe geformuleerde uitgangspunten genoemd in artikel 5 van deze regeling, en legt deze sonderend voor aan de Statencommissie waar het Groot project inhoudelijk gezien onder valt.
4. Provinciale Staten nemen een besluit ter vaststelling van de basisrapportage en het aantal ijkmomenten waarop een voortgangsrapportage aan de orde is.

Artikel 7 (Herziene) voortgangsrapportage

1. ~~De Statencommissie waar het project inhoudelijk gezien onder valt geeft een aantal ijkmomenten aan waarop een voortgangsrapportage, aan de orde is. Deze~~
 ↳ Voortgangsrapportages worden separaat verstrekt van documenten in het kader van de provinciale planning- en controlcyclus.
2. Gedeputeerde Staten stellen op de ijkmomenten, zoals bedoeld in het vierde lid van ~~dit artikel 6~~, per Groot Project een voortgangsrapportage op. Bij aanzienlijke tussentijdse afwijkingen informeren Gedeputeerde Staten direct Provinciale Staten hierover (actieve informatieplicht). Indien dit laatste het geval is overleggen Gedeputeerde Staten binnen een termijn van 6 weken een actuele voortgangsrapportage.
3. In de voortgangsrapportage wordt alleen melding gemaakt van aanzienlijke wijzigingen en afwijkingen ten opzichte van de informatie die opgenomen is in de (herziene) basisrapportage of eerdere voortgangsrapportages. ~~Alle (Tekstuele)~~ wijzigingen ten opzichte van de voorgaande rapportage worden in een afwijkende kleur blauw weergegeven.
4. Een stoplichtenmethodiek inclusief een legenda met toelichting op de betekenis van de gebruikte kleuren wordt toegepast om de voortgang van de informatie-elementen projectdoelstellingen, planning, financiën en risico's en risicobeheersing zoals bedoeld in artikel 5 te duiden. Vervallen teksten uit de voorgaande rapportage blijven zichtbaar, maar worden met doorhalen gepresenteerd.
5. ~~De Griffie analyseert de door Gedeputeerde Staten opgestelde voortgangsrapportage, door deze te toetsen aan de daartoe geformuleerde uitgangspunten genoemd in artikel 5 van deze regeling en informeert Provinciale Staten hierover.~~
5. Indien er geen aanzienlijke afwijkingen aan de orde zijn op het moment dat gerapporteerd zou moeten worden over de voortgang in het Groot Project, zoals bedoeld in het vierde lid van dit artikel, dan stellen Gedeputeerde Staten Provinciale Staten hiervan schriftelijk in kennis. De Griffie analyseert de door Gedeputeerde Staten opgestelde voortgangsrapportage en informeert Provinciale Staten hierover. In deze analyse wordt de door Gedeputeerde Staten verstrekte informatie getoetst aan de in artikel 5 vermelde informatie-elementen. Daarnaast wordt, waar aan de orde, een relatie met relevante moties en toezeggingen gelegd. Ook wordt getoetst op interne logica en of er 'significante' afwijkingen zijn of opvallende (actuele) zaken

Verwijderd:

- bijvoorbeeld risico's die cumulatief zwaarder wegen dan individueel, voorziene geldtekorten, uniformiteit in de informatievoorziening. Tot slot wordt de (zelfstandige) leesbaarheid, duidelijkheid, volledigheid en waar mogelijk de kwaliteit van de verstrekte informatie getoetst.
6. Indien er geen aanzienlijke afwijkingen aan de orde zijn op het moment dat gerapporteerd zou moeten worden over de voortgang in het Groot Project, zoals bedoeld in het vierde lid van dit artikel, dan stellen Gedeputeerde Staten Provinciale Staten hiervan schriftelijk in kennis.

Artikel 87 Eindevaluatie en beëindiging status Groot Project

1. Bij een voortgangsrapportage kunnen Gedeputeerde Staten gemotiveerd verzoeken om de status Groot Project te beëindigen.
2. Een verzoek van Gedeputeerde Staten om de status van Groot Project te beëindigen wordt door de Griffie geanalyseerd. Deze analyse wordt als sonderend stuk van de Griffie geagendeerd voor de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk gezien onder valt.
3. De Statencommissie waar een Groot Project inhoudelijk onder valt, monitort de duur van de status Groot Project. Als de Statencommissie van mening is dat de status van een Groot Project mogelijk kan komen te vervallen als beëindigd kan worden beschouwd, vraagt de Statencommissie aan de Griffie om eerst een analyse hieromtrent op te stellen op basis van de door Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten verstrekte informatie. Deze analyse wordt als sonderend stuk van de Griffie geagendeerd voor de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk gezien onder valt.
4. Indien de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk onder valt van mening is dat de status van Groot Project beëindigd kan komen te vervallen worden, kan de Statencommissie Gedeputeerde Staten verzoeken om een eindevaluatie op te stellen en alsmede Gedeputeerde Staten vragen om een Statenvoorstel hieromtrent voor te leggen aan Provinciale Staten.
5. In de eindevaluatie wordt teruggeblikt op het verloop van het project waarbij eventuele leerpunten die hier uit kunnen worden getrokken voor de toekomst worden gedeeld met Provinciale Staten:
 - in welke mate zijn de oorspronkelijke doelstelling(en) van het project gerealiseerd?
 - hoeveel bedragen de uiteindelijke (totale) kosten van het project?
 - in hoeverre is de oorspronkelijke en de laatst gewijzigde projectraming en projectplanning gerealiseerd?
 - een beschrijving van de (financiële) gevolgen van risico's die zich gedurende het project hebben gemanifesteerd;
 - actuele informatie over de wijze waarop het project is beheerst en beheerd en informatie over hoe de projectorganisatie heeft gefunctioneerd.
6. De Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk onder valt kan Provinciale Staten adviseren om de laatste voortgangsrapportage als eindevaluatie te beschouwen. Indien de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk onder valt van mening is dat de status Groot Project kan komen te vervallen dan legt zij haar advies hieromtrent voor aan Provinciale Staten in de vorm van een Statenvoorstel. De Statencommissie kan daarbij adviseren om de laatste voortgangsrapportage als eindevaluatie te beschouwen.
7. Indien de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk onder valt van mening is dat de status Groot Project niet kan komen te vervallen beëindigd kan worden, dan informeert deze Statencommissie Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten hierover in de vorm van een informerend Statenstuk.

Artikel 8 — Strekking analyse

In een analyse van de Griffie wordt de door Gedeputeerde Staten verstrekte informatie getoetst aan de in artikel 5 geformuleerde uitgangspunten. Daarnaast wordt, waar aan de orde, een relatie met relevante moties en toezeggingen gelegd en worden eventuele actualiteiten verwerkt. Tenslotte wordt de (zelfstandige) leesbaarheid, duidelijkheid, volledigheid en waar mogelijk de kwaliteit van de verstrekte informatie in beeld gebracht.

De analyse betreft in eerste instantie een quickscan aan de hand van de uitgangspunten genoemd in artikel 5 van deze regeling. De Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk gezien onder valt en de voorzitter van deze Statencommissie kunnen indien noodzakelijk geacht de Griffie de opdracht geven tot het uitvoeren van een nadere analyse.

Hoofdstuk 45 — Slotbepalingen

Artikel 9 — Werking, toepassing en uitleg van de regeling

De Statencommissie als bedoeld in artikel 2, derde lid van deze regeling:

- a. is belast met de coördinatie van de toepassing van de regeling ~~door de Statencommissies~~
- b. is bevoegd om een handleiding voor het werken met deze regeling, opgesteld door de Griffie, vast te stellen en Provinciale Staten hierover te informeren;
- c. brengt als zij dit nodig acht, verslag uit aan Provinciale Staten over de werking en toepassing van deze regeling in de voorafgaande kalenderjarenperiode (evaluatie van de regeling). Daartoe stelt biedt de Griffie een analyse van de werking en toepassing van de regeling op en biedt deze ter sondering aan;
- d. beslist in gevallen waarin deze regeling niet voorziet of bij twijfel over de toepassing ervan, beslist de daartoe aangewezen Statencommissie.

Artikel 10 — Inwerkingtreding en citeertitel

Deze regeling treedt in werking op de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

De Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018~~7~~, vastgesteld bij besluit van Provinciale Staten van 28 september ~~10 februari~~ 2018~~7~~, vervalt bij de inwerkingtreding van deze regeling.

Deze regeling kan worden aangehaald als de "Regeling Grote Projecten provincie Limburg 2020~~018~~".

Behoort bij besluit P-2018-006008 van Provinciale Staten van Limburg d.d. ~~28 september 2018~~.
2 oktober 2020

mij bekend,
de griffier

Provinciale Staten voornoemd

de voorzitter,
de heer drs. Th.J.F.M. Bovens

de griffier,
de heer mr. A.O.J. Pregled

Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Statencommissie: een commissie als bedoeld in de artikelen 80 tot en met 82 Provinciewet.
- b. Analyse: feitelijke uitleg over een situatie of vraagstuk.
- c. Statenstuk: document dat gebruikt wordt om Provinciale Staten te informeren, te sonderen of besluitvorming van Provinciale Staten voor te bereiden (Statenvoorstel).
- d. Rapportage: document dat Gedeputeerde Staten opstellen om Provinciale Staten nadere informatie te verstrekken over een Groot Project, conform de voorliggende regeling. Dit kan zijn: een (herziene) basisrapportage, een (herziene) voortgangsrapportage of een (herziene) eindevaluatie of een aanvulling op een van deze documenten.
- e. Project: een project of activiteit met inbegrip van beleidsmatige activiteiten of projecten.
- f. Groot Project: een door Provinciale Staten aangewezen project waar op de Regeling Grote Projecten van toepassing is verklaard door Provinciale Staten.
- g. Stoplichtenmethodiek: een methodiek waarin met verschillende kleuren de mate van afwijking van de in artikel 5 van deze regeling opgenomen informatie-elementen, ten opzichte van de informatie die is opgenomen in de basisrapportage en eventuele latere aanvullingen daar op, is aangegeven.

Hoofdstuk 2 Controlerende rol Provinciale Staten

Artikel 2 Sturingsinformatie voor Provinciale Staten

1. Gedeputeerde Staten bieden Provinciale Staten sturingsinformatie aan voor activiteiten en projecten via de reguliere planning- en controlcyclus en, indien van toepassing, door het maken van een risico-inschatting in elk Statenstuk.
2. Een Statencommissie kan Gedeputeerde Staten aangeven welke sturingsinformatie zij aanvullend nodig heeft om invulling te kunnen geven aan de controlerende taak van Provinciale Staten.
3. Om de Statencommissie, die door Provinciale Staten is belast met de coördinatie van de Regeling Grote Projecten, in staat te stellen deze taak adequaat uit te kunnen voeren, stelt de Griffie halfjaarlijks een overzicht over de Grote Projecten op met procesinformatie omtrent de rapportages van de Grote Projecten.

Hoofdstuk 3 Aanwijzing Groot Project en uitvoering van de controle op een Groot Project

Artikel 3 Voorstel tot aanwijzing Groot Project

1. Gedeputeerde Staten behandelen op eigen initiatief een project als Groot Project zoals bedoeld in deze regeling. Daarbij wordt het eerste Statenvoorstel waarin Provinciale Staten wordt gevraagd om financiële middelen voor een project te reserveren zodanig door Gedeputeerde Staten opgesteld dat het voorstel tevens als basisrapportage kan fungeren conform artikel 6 van deze regeling.
2. Bij elk Statenstuk waarbij een Statencommissie, waar het project inhoudelijk gezien onder valt, vindt dat de beschreven projectrisico's, de complexiteit en de verstrekte en benodigde sturingsinformatie hier aanleiding toe geven en waarbij Gedeputeerde Staten niet conform het

- eerste lid van dit artikel hebben gehandeld, verwoordt de Statencommissie haar advies ten aanzien van de mogelijke aanwijzing als Groot Project in een Statenvoorstel.
3. Provinciale Staten kunnen besluiten tot aanwijzing van een Groot Project indien zij van mening zijn dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de provincie Limburg aan een dossier verbonden zijn en de reguliere controle- en verantwoordingsinstrumenten ontoereikend zijn. Overwegingen die bij de aanwijzing als Groot Project een rol kunnen spelen zijn:
 - er is sprake van een niet routinematige, grootschalige en in de tijd begrensde activiteit met een langere doorlooptijd;
 - de (financiële) risico's van het project worden (voor het merendeel) gedragen door de Provincie Limburg;
 - er is sprake van complexe financieringsconstructies;
 - er is sprake van een complexe organisatiestructuur.
 4. Provinciale Staten kunnen besluiten tot aanwijzing van een Groot Project:
 - op eigen initiatief indien zij van mening zijn dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de Provincie Limburg aan een project verbonden zijn en de reguliere controle- en verantwoordingsinstrumenten ontoereikend zijn;
 - indien Gedeputeerde Staten op eigen initiatief een project als zodanig behandelen en een basisrapportage opstellen, zoals bedoeld in het eerste lid van deze regeling;
 - indien de Statencommissie waar een project inhoudelijk onder valt hiertoe op eigen initiatief of naar aanleiding van een sonderend stuk van de Griffie, zoals bedoeld in het volgende lid, een Statenvoorstel voorlegt aan Provinciale Staten met haar advies om het project als Groot Project aan te wijzen.
 5. De Griffie kan op eigen initiatief alle Statenvoorstellen over projecten toetsen aan de criteria zoals opgenomen in artikel 3, derde lid van deze regeling en een sonderend stuk met haar bevindingen voorleggen aan de Statencommissie waar het project inhoudelijk onder valt. Op basis van dit sonderend stuk kan de Statencommissie besluiten om middels een Statenvoorstel Provinciale Staten te adviseren om een bepaald project als Groot Project aan te wijzen.
 6. Provinciale Staten nemen een besluit over de termijn waarbinnen Gedeputeerde Staten een basisrapportage beschikbaar dienen te stellen. De basisrapportage vormt het startdocument voor de controle door Provinciale Staten op het Groot Project.
 7. Provinciale Staten kunnen besluiten tot het toewijzen van deelprojecten aan een Groot Project indien zij van mening zijn dat de betreffende deelprojecten een integraal onderdeel zijn van of passen binnen de context van (de risico's van) het betreffende Groot Project. De Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk gezien onder valt verwoordt haar advies over de mogelijke toewijzing in een Statenvoorstel.

Artikel 4 Controle door Provinciale Staten op een Groot Project

1. De Statencommissies zijn namens Provinciale Staten belast met de controle op de Grote Projecten. Zij zien daarbij toe op de juiste toepassing van deze regeling en vormen zich een oordeel over de voortgang per Groot Project aan de hand van basis-, voortgangs- en eindevaluatierapportages.
2. Een Statencommissie waar een Groot Project inhoudelijk gezien onder valt kan Gedeputeerde Staten vragen om een aangeleverde rapportage compleet te herzien of aan te vullen met de gevraagde informatie. Een herziene basisrapportage wordt behandeld conform het gestelde in artikel 6 van deze regeling; een herziene voortgangsrapportage wordt behandeld conform het gestelde in artikel 7.

Artikel 5 Soorten rapportages en inhoud van rapportages

1. Er worden 3 soorten rapportages onderscheiden: basisrapportage, voortgangsrapportage en eindevaluatie.
2. Elke rapportage geeft een compacte, zelfstandig leesbare beschrijving op hoofdlijnen en geeft inzicht in tenminste de navolgende informatie:
 - projectdoelstelling(en);
 - reikwijdte van het project;
 - besluitvormingsmomenten en betrokkenheid Provinciale Staten;
 - planning;
 - financiën;
 - risico's en risicobeheersing;
 - projectbeheer en projectbeheersing;
 - overige informatie die het project raakt en waarvan redelijkerwijs kan worden verondersteld dat deze informatie noodzakelijk is voor de uitoefening van de controlerende taak van Provinciale Staten.
3. Bij het onderdeel 'financiën' uit het tweede lid, wordt inzicht gegeven in:
 - de kostenopbouw van het project, waarbij wordt ingegaan op de kostenraming van het project en de wijze waarop de geraamde bedragen tot stand gekomen zijn;
 - de kostenontwikkeling in de loop van de tijd;
 - de exacte financiering van het project, waar onder de wijze van financiering van de investerings- en uitvoeringskosten. Indien van toepassing wordt ook aandacht besteed aan publiek-private samenwerking, de wijze van contractering en het eventueel aangaan van een deelneming;
 - de budgettaire inpassing van het Groot Project in de provinciale begroting, de voorziene budgettaire dekking en afspraken over compensatie van eventuele overschrijdingen. De uitgaven, verplichtingen en ontvangsten die met het Groot Project gemoeid zijn, worden in beginsel op één afzonderlijk begrotingsartikel of artikelonderdeel geboekt en herkenbaar in de programma begroting opgenomen;
 - de hardheid van externe financieringsbronnen.
4. Bij het onderdeel 'risico's en risicobeheersing' uit het tweede lid, wordt aangegeven:
 - welke mogelijke risico's aan het project verbonden zijn (inclusief de te voorziene risico's die mogelijk pas op termijn aan de orde kunnen zijn);
 - hoe groot de risico's zijn (omvang);
 - welke impact de risico's kunnen hebben;
 - wat de (financiële) gevolgen van de geïdentificeerde risico's kunnen zijn en hoe risico's en onzekerheden beheerst zullen worden en door wie (aannemer, Provincie Limburg als opdrachtgever, Provincie Limburg als bevoegd gezag, andere overheden);
 - de (veranderingen in de) risicobeheersing;
 - wat de kans maal omvang van elk risico is. Alle aanzienlijke risico's worden beschreven, zowel tegenvallers als meevallers, en waar mogelijk, gekwantificeerd.
5. Op verzoek van Provinciale Staten kan GS worden gevraagd om een rapportage te herzien met specifieke aanvullende informatie.

Artikel 6 (Herziene) basisrapportage

1. Gedeputeerde Staten stellen per Groot Project een basisrapportage op. De basisrapportage beschrijft de situatie bij ongewijzigd beleid (nulmeting), op een zodanige wijze dat effectmeting na verwezenlijking van het project mogelijk is.
2. De Griffie analyseert de door Gedeputeerde Staten opgestelde (herziene) basisrapportage door deze te toetsen aan de in artikel 5 vermelde informatie-elementen van deze regeling en legt

deze sonderend voor aan de Statencommissie waar het Groot project inhoudelijk gezien onder valt.

3. Provinciale Staten nemen een besluit ter vaststelling van de basisrapportage en het aantal ijkmomenten waarop een voortgangsrapportage aan de orde is.

Artikel 7 (Herziene) voortgangsrapportage

1. Voortgangsrapportages worden separaat verstrekt van documenten in het kader van de provinciale planning- en controlcyclus.
2. Gedeputeerde Staten stellen op de ijkmomenten, zoals bedoeld in het vierde lid van dit artikel 6, per Groot Project een voortgangsrapportage op. Bij aanzienlijke tussentijdse afwijkingen informeren Gedeputeerde Staten direct Provinciale Staten hierover (actieve informatieplicht). Indien dit laatste het geval is overleggen Gedeputeerde Staten binnen een termijn van 6 weken een actuele voortgangsrapportage.
3. In de voortgangsrapportage wordt alleen melding gemaakt van aanzienlijke wijzigingen en afwijkingen ten opzichte van de informatie die opgenomen is in de (herziene) basisrapportage of eerdere voortgangsrapportages. Alle (tekstuele) wijzigingen ten opzichte van de voorgaande rapportage worden in een afwijkende kleur weergegeven.
4. Een stoplichtenmethodiek inclusief een legenda met toelichting op de betekenis van de gebruikte kleuren wordt toegepast om de voortgang van de informatie-elementen zoals bedoeld in artikel 5 te duiden. Vervallen teksten uit de voorgaande rapportage blijven zichtbaar, maar worden met doorhalen gepresenteerd.
5. De Griffie analyseert de door Gedeputeerde Staten opgestelde voortgangsrapportage en informeert Provinciale Staten hierover. In deze analyse wordt de door Gedeputeerde Staten verstrekte informatie getoetst aan de in artikel 5 vermelde informatie-elementen. Daarnaast wordt, waar aan de orde, een relatie met relevante moties en toezeggingen gelegd. Ook wordt getoetst op interne logica en of er 'significante' afwijkingen zijn of opvallende (actuele) zaken bijvoorbeeld risico's die cumulatief zwaarder wegen dan individueel, voorziene geldtekorten, uniformiteit in de informatievoorziening. Tot slot wordt de (zelfstandige) leesbaarheid, duidelijkheid, volledigheid en waar mogelijk de kwaliteit van de verstrekte informatie getoetst.
6. Indien er geen aanzienlijke afwijkingen aan de orde zijn op het moment dat gerapporteerd zou moeten worden over de voortgang in het Groot Project, zoals bedoeld in het vierde lid van dit artikel, dan stellen Gedeputeerde Staten Provinciale Staten hiervan schriftelijk in kennis.

Artikel 8 Eindevaluatie en beëindiging status Groot Project

1. Bij een voortgangsrapportage kunnen Gedeputeerde Staten gemotiveerd verzoeken om de status Groot Project te beëindigen.
2. Een verzoek van Gedeputeerde Staten om de status van Groot Project te beëindigen wordt door de Griffie geanalyseerd. Deze analyse wordt als sonderend stuk van de Griffie geagendeerd voor de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk gezien onder valt.
3. De Statencommissie waar een Groot Project inhoudelijk onder valt, monitort de duur van de status Groot Project. Als de Statencommissie van mening is dat de status van een Groot Project mogelijk kan komen te vervallen vraagt de Statencommissie aan de Griffie om een analyse hieromtrent op te stellen op basis van de door Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten verstrekte informatie. Deze analyse wordt als sonderend stuk van de Griffie geagendeerd voor de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk gezien onder valt.
4. Indien de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk onder valt van mening is dat de status van Groot Project kan komen te vervallen, kan de Statencommissie Gedeputeerde Staten verzoeken om een eindevaluatie op te stellen en Gedeputeerde Staten vragen om een Statenvoorstel hieromtrent voor te leggen aan Provinciale Staten.

5. In de eindevaluatie wordt teruggeblikt op het verloop van het project waarbij eventuele leerpunten die hier uit kunnen worden getrokken voor de toekomst worden gedeeld met Provinciale Staten:
 - in welke mate zijn de oorspronkelijke doelstelling(en) van het project gerealiseerd?
 - hoeveel bedragen de uiteindelijke (totale) kosten van het project?
 - in hoeverre is de oorspronkelijke en de laatst gewijzigde projectraming en projectplanning gerealiseerd?
 - een beschrijving van de (financiële) gevolgen van risico's die zich gedurende het project hebben gemanifesteerd;
 - actuele informatie over de wijze waarop het project is beheerst en beheerd en informatie over hoe de projectorganisatie heeft gefunctioneerd.
6. Indien de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk onder valt van mening is dat de status Groot Project kan komen te vervallen dan legt zij haar advies hieromtrent voor aan Provinciale Staten in de vorm van een Statenvoorstel. De Statencommissie kan daarbij adviseren om de laatste voortgangsrapportage als eindevaluatie te beschouwen.
7. Indien de Statencommissie waar het Groot Project inhoudelijk onder valt van mening is dat de status Groot Project niet kan komen te vervallen, dan informeert deze Statencommissie Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten hierover in de vorm van een informerend Statenstuk.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 9 Werking, toepassing en uitleg van de regeling

De Statencommissie als bedoeld in artikel 2, derde lid van deze regeling:

- a. Is belast met de coördinatie van de toepassing van de regeling.
- b. Is bevoegd om een handleiding voor het werken met deze regeling, opgesteld door de Griffie, vast te stellen en Provinciale Staten hierover te informeren;
- c. Brengt als zij dit nodig acht, verslag uit aan Provinciale Staten over de werking en toepassing van deze regeling in de voorafgaande periode (evaluatie van de regeling). Daartoe stelt de Griffie een analyse van de werking en toepassing van de regeling op en biedt deze ter sondering aan;
- d. Beslist in gevallen waarin deze regeling niet voorziet of bij twijfel over de toepassing ervan.

Artikel 10 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze regeling treedt in werking op de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.
2. De Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018, vastgesteld bij besluit van Provinciale Staten van 28 september 2018, vervalt bij de inwerkingtreding van deze regeling.
3. Deze regeling kan worden aangehaald als de "Regeling Grote Projecten provincie Limburg 2020".

Behoort bij besluit P-20-006 van Provinciale Staten van Limburg d.d. 2 oktober 2020.

Provinciale Staten voornoemd

de voorzitter,
de heer drs. Th.J.F.M. Bovens

de griffier,
de heer mr. A.O.J. Pregled

**BESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: P-20-006

Onderwerp:

Actualisering Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van het Presidium van 18 september 2020

besluiten:

1. in te trekken de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2018;
2. vast te stellen de Regeling Grote Projecten Provincie Limburg 2020.

Aldus vastgesteld door de Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	815
Vertrouwelijk	Ja
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	6.3
Omschrijving	P-20-017 Statenvoorstel inzake het kennelijk niet ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift van dhr. Ruigrok ingediend door mr. W.J. Dols Advocatuur B.V. (PS 2020-41614)

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020

Voorgesteld besluit

BOCnr.

Ingek.

- 9 OKT. 2020

CASnr.

ID.

Statenvoorstel – 1 minuut versie
No: P-20-017

1 Onderwerp

Het kennelijk niet ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V.

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Op 4 maart 2020 heeft de heer G. Ruigrok (hierna: bezwaarmaker) een verzoek ingediend om een integriteitsonderzoek in te stellen conform het protocol (mogelijke) integriteitsschendingen door leden van Provinciale Staten of leden van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2017, in dit geval het bestuurlijk handelen of doen handelen in relatie tot de Stichting Topsport Limburg.

Op basis van de melding, de overgelegde stukken, aangeleverde informatie en de door de Extern adviseur nader opgevraagde informatie, is de Integriteitsdriehoek tot het oordeel gekomen dat er onvoldoende aanwijzingen zijn voor een integriteitsschending. Per e-mail van 8 juni 2020 is bezwaarmaker over de weging en het oordeel met betrekking tot de melding geïnformeerd. Tegen het gestelde in deze e-mail van 8 juni 2020 is door bezwaarmaker op 17 juli 2020 bezwaar gemaakt. Het bezwaarschrift is conform procedure ter advisering voorgelegd aan de onafhankelijke Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg.

3 Bevoegdheid

Volgens de onafhankelijke Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg (hierna: de Adviescommissie), is het oordeel van de integriteitsdriehoek niet aan te merken als een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De Adviescommissie concludeert dat in dit geval sprake is van een kennelijk niet-ontvankelijk bezwaar. Om deze reden is door de Adviescommissie afgezien van het horen van belanghebbenden. Volgens artikel 1:3 eerste lid van de Awb is een besluit een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Een rechtshandeling is een handeling gericht op rechtsgevolg.

Per e-mail van 8 juni 2020 is bezwaarmaker over de weging en het oordeel door de integriteitsdriehoek met betrekking tot de melding geïnformeerd. Een dergelijke standpuntbepaling is volgens jurisprudentie geen publiekrechtelijke rechtshandeling. Het betreft immers geen uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid (zie bijvoorbeeld Rechtbank Arnhem 17 november 2009, ECLI:NL:RBARN:2009:BK3483). Daarbij komt dat het oordeel van de Integriteitsdriehoek niet gericht is op enig rechtsgevolg, nu het geen wijziging van rechten, plichten of bevoegdheden van bezwaarmaker teweegbrengt.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V., conform advies van de Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg, niet ontvankelijk te verklaren.

- 5 **Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf**
Niet van toepassing.
- 6 **Risico's**
Niet van toepassing.

Statenvoorstel

No: P-20-017

1. Onderwerp

Het kennelijk niet ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Op 4 maart 2020 heeft de heer G. Ruigrok (hierna: bezwaarmaker) een verzoek ingediend om een integriteitsonderzoek in te stellen conform het protocol (mogelijke) integriteitsschendingen door leden van Provinciale Staten of leden van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2017, in dit geval het bestuurlijk handelen of doen handelen in relatie tot de Stichting Topsport Limburg.

Op basis van de melding, de overgelegde stukken, aangeleverde informatie en de door de Extern adviseur nader opgevraagde informatie, is de integriteitsdriehoek van oordeel dat er onvoldoende aanwijzingen zijn voor een integriteitsschending. Per e-mail van 8 juni 2020 is bezwaarmaker over de weging en het oordeel met betrekking tot de melding geïnformeerd. Tegen het schrijven van 8 juni 2020 is door bezwaarmaker op 17 juli 2020 bezwaar gemaakt. Het bezwaarschrift is conform reguliere procedure ter advisering voorgelegd aan de onafhankelijke Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg.

3. Bevoegdheid

Volgens de onafhankelijke Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg (hierna: de Adviescommissie), is het oordeel van de integriteitsdriehoek niet aan te merken als een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De Adviescommissie concludeert dat in dit geval sprake is van een kennelijk niet-ontvankelijk bezwaar. Om deze reden is door de Adviescommissie afgezien van het horen van belanghebbenden. Volgens artikel 1:3 eerste lid van de Awb is een besluit een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Een rechtshandeling is een handeling gericht op rechtsgevolg.

Per e-mail van 8 juni 2020 is bezwaarmaker over de weging en het oordeel door de integriteitsdriehoek met betrekking tot de melding geïnformeerd. Een dergelijke standpuntbepaling is volgens jurisprudentie geen publiekrechtelijke rechtshandeling. Het betreft immers geen uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid (zie bijvoorbeeld Rechtbank Arnhem 17 november 2009, ECLI:NL:RBARN:2009:BK3483). Daarbij komt dat het oordeel van de driehoek niet gericht is op enig rechtsgevolg, nu het geen wijziging van rechten, plichten of bevoegdheden van bezwaarmaker teweegbrengt.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

Het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V., conform advies van Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg, niet ontvankelijk te verklaren.

5. **Risico's**
Niet van toepassing.
6. **Toelichting / kernargumenten/onderbouwing**
Bij de totstandkoming van het voorstel aan Provinciale Staten is het advies van de Adviescommissie bezwaarschriften van de Provincie Limburg meegenomen (het advies ligt voor de Statenleden ter inzage bij de Griffie).
7. **Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf**
Niet van toepassing
8. **Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten**
Niet van toepassing
9. **Juridische aspecten – deregulering**
Het kennelijk niet ontvankelijk verklaren is formeel een bevoegdheid PS conform artikel 7:11 en 7:3 Awb.
10. **Verbindingslijnen en andere visies**
Niet van toepassing.
11. **Verdere planning, procedure en uitvoering**
Na besluitvorming in de Statenvergadering van 2 oktober 2020 zal de bezwaarmaker zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis worden gesteld van het besluit.
12. **Periodieke informatie/sturingsinformatie**
 - ☐ **Via Jaarstukken en Begroting**
 - ☐ Paragraaf Projecten
 - ☐ Paragraaf Financieringen
 - ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
 - ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
 - ☐ Programmaverantwoording
 - ☐ **Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten**
13. **Evaluatie**
Niet van toepassing.
14. **Communicatie**
Bezwaarmaker zal schriftelijk op de hoogte worden gesteld van het besluit.
15. **Meegezonden bijlagen**
Niet van toepassing.

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: P-20-017

Onderwerp:

Het kennelijk niet ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V.

Provinciale Staten van Limburg;

gelet op het oordeel van de Integriteitsdriehoek

gelet op het advies van de Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg, een commissie zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het "Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg" alsmede gelet op het feit dat wij de overwegingen en het advies van deze Adviescommissie geheel onderschrijven en overnemen

besluiten:

het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V., gedateerd 17 juli 2020, aangevuld op 28 augustus 2020, conform advies van Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg, kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren.

Aldus vastgesteld door de Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

**BESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: P-20-017

Onderwerp:

Het kennelijk niet ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V.

Provinciale Staten van Limburg;

gelet op het oordeel van de Integriteitsdriehoek

gelet op het advies van de Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg, een commissie zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het "Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg" alsmede gelet op het feit dat wij de overwegingen en het advies van deze Adviescommissie geheel onderschrijven en overnemen

besluiten:

het bezwaarschrift van G. Ruigrok, ingediend door mr. W.J. Dols van Dols Advocatuur B.V., gedateerd 17 juli 2020, aangevuld op 28 augustus 2020, conform advies van Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg, kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren.

Aldus vastgesteld door de Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	799
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	6.4
Omschrijving	G-20-056 Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 artikel 2.4.2. brief GS van 25-8-2020 (GS 2020-34386)

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster WL
Ons kenmerk 2020/34386
Uw kenmerk -
Bijlage(n) 1

Behandeld J.P.C. Ruitenberg
Telefoon +31 6 50 21 40 11
Maastricht 25 augustus 2020
Verzonden 27 augustus 2020

Onderwerp

Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2

Geachte Staten,

Hierbij bieden wij u als uitwerking van motie 2567 'Gewijzigd Voncken-Janssen cs inzake Stop verdragende regels' een statenvoorstel aan gericht op het vaststellen van de Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.

Hiermee beschouwen wij motie 2567 als afgedaan.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Statenvoorstel – 1 minuut versie

No: G-20-056

1 Onderwerp

Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In de vergadering van uw Staten is op 12 juni motie 2567 Gewijzigd Voncken-Janssen cs inzake Stop verdragende regels ingediend, waarin opgeroepen wordt om met een voorstel tot aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 te komen, dat voorziet in het wegnemen van belemmerende regels door het concreet verwijderen van de verplichting om woningen te saneren alsmede plannen te schrappen in de geplande woningvoorraad.

Hieraan hebben Gedeputeerde Staten invulling gegeven door het opstarten van de procedure tot het schrappen van lid 6 uit artikel 2.4.2 van de omgevingsverordening Limburg 2014.

De ontwerp-Wijzigingsverordening heeft vanaf 13 juli tot en met 10 augustus 2020 ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijze ontvangen. Deze is in de bijgevoegde Nota van zienswijzen benoemd en voorzien van een reactie van Gedeputeerde Staten. Een en ander leidt niet tot aanpassingsvoorstellen van de ontwerp-Wijzigingsverordening.

In de voorliggende Wijzigingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 wordt voorgesteld om lid 6 van artikel 2.4.2 te schrappen.

We blijven daarnaast ook aandacht houden voor het schrappen van kwalitatief en kwantitatief ongewenste bestaande (met name harde) plancapaciteit.

Beoogd resultaat:

- De Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 wordt door Provinciale Staten vastgesteld.
- Provinciale Staten geven expliciet opdracht aan Gedeputeerde Staten om het provinciaal ruimtelijk instrumentarium maximaal in te zetten ten behoeve van het stimuleren, aanpassen en indien nodig opruimen van oude, ongewenste woonbestemmingen die niet meer aansluiten bij de actuele woonbehoefte.

3 Bevoegdheid

De bevoegdheid tot formele vaststelling van de Wijzigingsverordening door Provinciale Staten vindt zijn grondslag in artikel 4.1, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

1. De Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg, artikel 2.4.2 vast te stellen.
2. Gedeputeerde Staten op te dragen de verdere afhandeling en publicatie te verzorgen.
3. Gedeputeerde Staten op te dragen het wettelijk provinciaal ruimtelijk instrumentarium in te zetten ten behoeve van het stimuleren, aanpassen en indien nodig opruimen van ongewenste en verouderde planvoorraad.

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

Met de voorgestelde wijziging van de Omgevingsverordening Limburg 2014 worden als belemmerend ervaren regels weggenomen, met behoud van de regionale samenwerking om daarmee o.a. 'regionaal kannibalisme' te voorkomen. Met de tweërlei aanpak om enerzijds regels weg te nemen en anderzijds met inzet van het wettelijk ruimtelijk instrumentarium ongewenste en verouderde planvoorraad op te ruimen, bieden we de gemeenten enerzijds de ruimte om te versnellen en anderzijds ontzorgen wij gemeenten bij het opruimen van ongewenste en verouderde planvoorraad. Kortom we gaan samen met gemeenten versnellen en versterken.

6 Risico's

Het belang van woningbouwafspraken op regionaal niveau is groot, gelet op de urgente vraagstukken waar ze betrekking op hebben. Vandaar ook dat de aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 zodanig is dat de regionale afstemming behouden blijft. Dit is en blijft verankerd in lid 1 t/m 3 van artikel 2.4.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Wij achten samenwerking c.q. een gezamenlijk gevoerd beleid ook noodzakelijk om bijvoorbeeld ook bij het Rijk gehoor te vinden voor de woonproblematiek in deze regio's. Hoe het Rijk omgaat met regiodeals, woondeals en andere stimuleringsmaatregelen bevestigt dit beeld.

Los van dit algemeen belang zijn er geen specifieke risico's aan het borgen van deze afspraken in de Omgevingsverordening Limburg 2014 verbonden.

Het met gebruikmaking van het provinciaal instrumentarium opruimen van oude planvoorraad kan juridische en financiële gevolgen voor de Provincie Limburg hebben. Door via het ruimtelijke spoor tijdig voorzienbaarheid te creëren verwachten wij deze risico's te beperken.

Statenvoorstel

No: G-20-056

1. Onderwerp

Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In de vergadering van uw Staten is op 12 juni het voorstel voor de Limburgse Agenda Wonen 2020-2023 aan de orde geweest. Daarbij is motie 2567 Gewijzigd Voncken-Janssen cs inzake Stop vertragende regels ingediend. In de onderbouwing is onder meer te lezen, dat

- In artikel 2.4.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 opgenomen is dat ruimtelijke plannen beoordeeld worden op hun bijdrage aan het terugdringen van de planvoorraad (...)
- (...) waardoor een vertragende werking ontstaat,

waarna de motie oproept om met een voorstel tot aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 te komen, dat voorziet in het wegnemen van belemmerende regels door het concreet verwijderen van de verplichting om woningen te saneren alsmede plannen te schrappen in de geplande woningvoorraad.

Hieraan hebben Gedeputeerde Staten invulling gegeven door het opstarten van de procedure tot het schrappen van lid 6 uit artikel 2.4.2 van de omgevingsverordening Limburg 2014.

De ontwerp-Wijzigingsverordening heeft vanaf 13 juli tot en met 10 augustus 2020 ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijzen ontvangen. Deze is afkomstig van overheden. De inhoudelijke zienswijze is in de bijgevoegde Nota van zienswijzen benoemd en voorzien van een reactie van Gedeputeerde Staten. Een en ander leidt niet tot aanpassingsvoorstellen van de ontwerp-Wijzigingsverordening.

In de voorliggende Wijzigingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 wordt voorgesteld om lid 6 van artikel 2.4.2 te schrappen. Hiermee wordt een signaal afgegeven dat de Provincie Limburg gemeenten wil stimuleren om met goede woningbouwplannen aan de slag te gaan, zonder dat het schrappen van oude plannen als belemmering werkt.

We blijven daarnaast ook aandacht houden voor het schrappen van kwalitatief en kwantitatief oude ongewenste bestaande (met name harde) plancapaciteit. De harde koppeling tussen woningbouwplannen toevoegen en schrappen aan de plancapaciteit, wordt losgelaten en het opruimen van de ongewenste plannen loopt via een apart spoor.

Beoogd resultaat:

- De Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 wordt door Provinciale Staten vastgesteld.
- Provinciale Staten geven expliciet opdracht aan Gedeputeerde Staten om het provinciaal ruimtelijk instrumentarium maximaal in te zetten ten behoeve van het stimuleren, aanpassen en indien nodig opruimen van oude, ongewenste woonbestemmingen die niet meer aansluiten bij de actuele woonbehoefte.

3. Bevoegdheid

De bevoegdheid tot formele vaststelling van de Wijzigingsverordening door Provinciale Staten vindt zijn grondslag in artikel 4.1, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

1. De Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg, artikel 2.4.2 vast te stellen.
2. Gedeputeerde Staten op te dragen de verdere afhandeling en publicatie te verzorgen.
3. Gedeputeerde Staten op te dragen het wettelijk provinciaal ruimtelijk instrumentarium in te zetten ten behoeve van het stimuleren, aanpassen en indien nodig opruimen van ongewenste en verouderde planvoorraad.

5. Risico's

Het belang van woningbouwafspraken op regionaal niveau is groot, gelet op de urgente vraagstukken waar ze betrekking op hebben. Vandaar ook dat de aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 zodanig is dat de regionale afstemming behouden blijft. Dit is en blijft verankerd in lid 1 t/m 3 van artikel 2.4.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Wij achten samenwerking c.q. een gezamenlijk gevoerd beleid ook noodzakelijk om bijvoorbeeld ook bij het Rijk gehoor te vinden voor de woonproblematiek in deze regio's. Hoe het Rijk omgaat met regiodeals, woondeals en andere stimuleringsmaatregelen bevestigt dit beeld.

Los van dit algemeen belang zijn er geen specifieke risico's aan het borgen van deze afspraken in de Omgevingsverordening Limburg 2014 verbonden.

Het met gebruikmaking van het provinciaal instrumentarium opruimen van oude planvoorraad kan juridische en financiële gevolgen voor de Provincie Limburg hebben. Door via het ruimtelijke spoor tijdig voorzienbaarheid te creëren verwachten wij deze risico's te beperken.

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

Met de Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023 krijgt de ambitie “De juiste woning, op de juiste plek, op het juiste moment beschikbaar en betaalbaar” invulling. Doorstroming op de woningmarkt staat daarbij centraal. Om dat te bewerkstelligen is actie nodig: versnellen, versterken en doorzetten!

Bij de behandeling van de Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023 op 12 juni jl. is door uw Staten ‘Motie 2567 Gewijzigd Voncken-Janssen cs inzake Stop vertragende regels’ aangenomen.

Het dictum van de motie luidt:

Roepen het college van Gedeputeerde Staten op

- Om in de eerstvolgende vergadering van Provinciale Staten met een voorstel tot aanpassing van de Omgevingsverordening 2014 aan PS voor te leggen dat voorziet in het wegnemen van de geconstateerde belemmeringen zoals bovenstaand verwoord en voorts is opgenomen in art. 2.4.2. Omgevingsverordening Limburg 2014 door het concreet verwijderen van de verplichting om woningen te saneren alsmede plannen te schrappen in de geplande woningvoorraad;
- Indachtig bovenstaande dit nu reeds te communiceren met de Limburgse gemeenten en dienovereenkomstig te handelen bij het maken van afspraken tussen provincie en gemeenten

alsmede tussen gemeenten in een regio.

Hieraan hebben Gedeputeerde Staten invulling gegeven door het opstarten van de procedure tot het schrappen van lid 6 uit artikel 2.4.2 van de omgevingsverordening Limburg 2014.

In 2018 heeft reeds een verruiming van de Omgevingsverordening Limburg 2014 plaatsgevonden, door het bieden van de mogelijkheid van maatwerkoplossingen door ons college (artikel 2.4.2, lid 4). Toch zijn er signalen dat artikel 2.4.2, lid 6 als belemmerend wordt gezien. In lid 6 wordt gevraagd om in de toelichting van een ruimtelijk plan dat voorziet in de toevoeging van woningen een verantwoording op te nemen van de bijdrage die met de vaststelling van dat plan wordt geleverd aan de regionale opgave gericht op het terugdringen van de planvoorraad van nog onbenutte bouwmogelijkheden voor woningen.

In het debat is ook aan de orde geweest, dat de huidige regionale samenwerking zijn meerwaarde heeft bewezen en in stand gehouden dient te worden. De portefeuillehouder heeft daarbij aangegeven dat de samenwerking in de drie regio's (Noord, Midden, Zuid) op een groot draagvlak kan rekenen en ertoe leidt dat gemeenten zijn beschermd tegen onderlinge concurrentie. In reactie daarop heeft de indiener van de motie uitdrukkelijk aangegeven, dat het 'opblazen' van de regionale samenwerking geenszins de bedoeling is en dat dit niet uit de tekst van de motie mag worden geconcludeerd. De regionale samenwerking moet overeind blijven, maar niet de verplichting om de samenhang tussen een (nieuw) plan en de opgave m.b.t. het schrappen van plannen in de geplande woningvoorraad in de toelichting van elk plan te verwoorden.

Wij hebben aangegeven bereid te zijn de gemeenten aan te bieden om de harde koppeling ten aanzien van toevoegen van een nieuw plan en terugdringen van de planvoorraad van nog onbenutte bouwmogelijkheden uit de Omgevingsverordening te halen. Uitgangspunt is dat we als provincie zoveel mogelijk ruimte creëren om nieuwe woningbouwplannen waar behoefte aan is te versnellen in de bestemmingsplanprocedure.

De Omgevingsverordening Limburg 2014 is daarom zodanig aangepast dat de regionale afstemming voor toevoegingen van woningen behouden blijft (artikel 2.4.2, lid 1 t/m 3), met als uitgangspunt de regionale afspraken in de structuurvisies. Dus sturing dat nieuwe woningbouwplannen die voorzien in de behoefte (juiste segmenten) met zo min mogelijk belemmeringen aan de plancapaciteit toegevoegd kunnen worden (artikel 2.4.2, lid 4).

Met de voorgestelde wijziging, specifiek het schrappen van lid 6, wordt het signaal afgegeven dat de Provincie Limburg gemeenten wil stimuleren om met goede woningbouwplannen aan de slag te gaan, zonder dat het schrappen van oude plannen als belemmering werkt. Om dit signaal extra kracht bij te zetten, is per brief aan de gemeenten en toegelicht in de bestuurlijke overleggen wonen nog benadrukt dat lid 4 (maatwerk) generiek wordt ingezet, hetgeen betekent dat er dus geen toets meer plaatsvindt op compensatie planvoorraad op projectniveau, onder voorwaarde dat de kwaliteit van het plan in orde is en het nieuwe plan bijdraagt aan het voldoen aan de concrete behoefte voor specifieke woningsegmenten en doelgroepen. Via een mededeling portefeuillehouder, dd. 7 juli 2020, hebben wij u reeds over deze werkwijze geïnformeerd.

We blijven aandacht houden voor het bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt. Met het

schrappen van kwalitatief en kwantitatief ongewenste bestaande (met name harde) plancapaciteit dragen we daar indirect ook aan bij, omdat hiermee ruimte in de plancapaciteit wordt gecreëerd voor het toevoegen van nieuwe, gewenste plannen die passen binnen de behoefte.

De harde koppeling tussen woningbouwplannen toevoegen en het schrappen van plancapaciteit (zoals nu geregeld in artikel 2.4.2, lid 6 van de Omgevingsverordening Limburg 2014) wordt met dit wijzigingsvoorstel losgelaten. Het opruimen van de ongewenste plannen gaat via een apart spoor lopen. Losgekoppeld van dit voorstel tot wijziging van de Omgevingsverordening Limburg 2014 zal hieraan gewerkt worden. We hebben gemeenten reeds aangeboden om als Provincie op een andere manier het opruimen van de planvoorraad te faciliteren en vragen Provinciale Staten daarom expliciet uw college opdracht te geven om het wettelijk ter beschikking staande provinciaal ruimtelijk instrumentarium in te zetten ten behoeve van het opruimen en aanpassen van oude ongewenste woonbestemmingen die niet meer aansluiten bij de actuele woonbehoefte, teneinde daarmee beweging op de woningmarkt te creëren. Uitgangspunt daarbij is het creëren van ruimte om (gewenste) plannen te versnellen.

Door het spoor van versnellen en opruimen te ontkoppelen maar wel in samenhang te blijven zien ontstaan er diverse voordelen:

- plannen komen tot realisatie, betere doorstroming;
- gemeenten kunnen hun beperkte capaciteit richten op versnellen van gewenste plannen;
- Provincie kan met haar instrumenten ondersteunen bij het opruimen van oude, ongewenste plannen, waarmee ruimte in de plancapaciteit wordt gecreëerd voor het toevoegen van nieuwe, gewenste plannen die passen binnen de behoefte;
- een level-playing-field voor alle gemeenten wordt gecreëerd, zodat er geen verschil (meer) is tussen gemeenten die al veel plannen hebben opgeruimd en gemeenten die dat nog niet hebben gedaan;
- er kan geen (administratieve dan wel financiële) 'waarde' meer worden ontleend aan niet-courante woningbouwtitels; die waarde zou anders in het voordeel kunnen werken van partijen die deze in het recente verleden bewust hebben aangehouden als ruilobject;
- marktpartijen worden geprikkeld om actief met hun oude plantitels aan de slag (uitvoeren, omvormen, verplaatsen) te gaan.

7. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf

Met de voorgestelde wijziging van de Omgevingsverordening Limburg 2014 worden als belemmerend ervaren provinciale regels weggenomen met behoud van de regionale samenwerking om daarmee o.a. 'regionaal kannibalisme' te voorkomen. Met de tweeërlei aanpak om enerzijds een regel weg te nemen en anderzijds met inzet van het wettelijk ruimtelijk instrumentarium ongewenste en verouderde planvoorraad op te ruimen, bieden we de gemeenten enerzijds de ruimte om te versnellen en anderzijds ontzorgen wij gemeenten bij het opruimen van ongewenste en verouderde planvoorraad. Kortom we gaan samen met gemeenten versnellen en versterken.

8. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

De uitwerking van de motie past binnen de Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023 en is daarmee een uitwerking van begrotingsprogramma 3.3 Wonen in Limburg en specifiek product 3.3.1 Wonen in Limburg van de Programmabegroting 2020. De aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 valt onder product 3.4.1 Omgevingsvisie van de Programmabegroting 2020.

9. Juridische aspecten – deregulering

De Wijzigingsverordening heeft betrekking op het wijzigen van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Uit artikel 4.1, lid 6, Wro volgt dat ten minste 4 weken inspraak verplicht is. De ontwerp-Wijzigingsverordening heeft van 13 juli tot en met 10 augustus ter inzage gelegen. Wij hebben de minimale inspraakperiode aangehouden om daarmee tegemoet te kunnen komen aan uw verzoek om in de eerstvolgende vergadering van uw Staten een voorstel tot aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 aan u voor te leggen.

De bevoegdheid tot vaststelling daarvan door PS is gebaseerd op artikel 4.1, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Tegen de vaststelling kan geen beroep worden ingesteld.

10. Verbindingslijnen en andere visies

Doel van deze aanpassing is het stimuleren van de woningbouw. Het stimuleren van de bouw heeft een positief effect op de economie en draagt bij aan een gezonde(re) woningmarkt in Limburg.

11. Verdere planning, procedure en uitvoering

Na vaststelling door uw Staten wordt de verordening bekend gemaakt in het Provinciaal Blad en gepubliceerd via www.ruimtelijkeplannen.nl. Deze treedt de dag na publicatie in het Provinciaal Blad in werking.

Over de wijze waarop het spoor van opruimen van oude plannen en ongebruikte en ongewenste woonbestemmingen wordt aangepakt, zullen wij u middels de reguliere P&C-cyclus informeren.

12. Periodieke informatie/sturingsinformatie

☐ Via Jaarstukken en Begroting

- ☐ Paragraaf Projecten
- ☐ Paragraaf Financieringen
- ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
- ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
- ☒ Programmaverantwoording

☐ Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten

13. Evaluatie

Niet van toepassing.

14. Communicatie

De ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 heeft van 13 juli 2020 tot en met 10 augustus 2020 voor een ieder ter inzage gelegen in:

- het Gouvernement, Limburglaan 10, Maastricht op werkdagen tijdens kantooruren;
- de gemeentehuizen van alle Limburgse gemeenten op de aldaar gebruikelijke wijze en tijden.
- Via www.polviewer.nl en op www.ruimtelijkeplannen.nl onder de code

NL.IMRO.9931.PH13VOOmgeving2014-ON01 waren de stukken digitaal te raadplegen.

Een ieder is in de gelegenheid gesteld om per brief of per e-mail zienswijzen in te dienen. Alle zienswijzen zijn verwerkt in de bijgevoegde Nota van zienswijzen. De indieners van tijdig ingebrachte zienswijzen ontvangen een exemplaar van de Nota van zienswijzen.

Na vaststelling wordt de verordening bekend gemaakt in het Provinciaal Blad en gepubliceerd via www.ruimtelijkeplannen.nl.

Per brief zijn gemeenten, woningcorporaties en andere belanghebbenden geïnformeerd over de vaststelling van de Limburgse Agenda Wonen 2020-2023 en de voorgestelde wijziging van de Omgevingsverordening Limburg 2014. In de bestuurlijke overleggen van de woonregio's zijn de plannen daarnaast mondeling toegelicht door de portefeuillehouder.

15. Meegezonden bijlagen

1. De Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.
2. Nota van zienswijzen behorende bij de ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-20-056

Onderwerp: Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van 25 augustus 2020 inzake de vaststelling van de Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2, en de bijbehorende Nota van zienswijzen

besluiten:

1. De Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 vast te stellen.
2. Gedeputeerde Staten op te dragen de verdere afhandeling en publicatie te verzorgen.
3. Gedeputeerde Staten op te dragen het wettelijk provinciaal ruimtelijk instrumentarium in te zetten ten behoeve van het stimuleren, aanpassen en indien nodig opruimen van ongewenste en verouderde planvoorraad.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

PROVINCIAAL BLAD

Officiële naam regeling: Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2
Citeertitel: Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2
Naam ingetrokken regeling: n.v.t.
Besloten door: Provinciale Staten van Limburg
Onderwerp: Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.
Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd: artikel 4.1, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening
Datum inwerkingtreding: dag na publicatie in het Provinciaal Blad
Looptijd regeling: van tot n.v.t.
Verantwoordelijk Cluster: WL

Provinciale Staten van Limburg maken ter voldoening aan het bepaalde in artikel 4.1, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening bekend dat zij in hun vergadering van 2 oktober 2020 het volgende besluit hebben genomen:

Provinciale Staten van Limburg,

Gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 augustus 2020 met nummer G-20-056.

BESLUITEN

Vast te stellen de volgende verordening

Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2

Artikel I

De Omgevingsverordening Limburg 2014 wordt als volgt gewijzigd:

A.

Artikel 2.4.2 lid 6, luidend:

'De toelichting bij het ruimtelijk plan bevat tevens een verantwoording van de bijdrage die met de vaststelling van dat ruimtelijk plan wordt geleverd aan de regionale opgave gericht op het terugdringen van de planvoorraad van nog onbenutte bouwmogelijkheden voor woningen en als het vierde lid van toepassing is, van het versterken van de kwalitatieve woningvoorraad.'

wordt geschrapt.

Artikel II

In de toelichting in 'Hoofdstuk 2 Ruimte, Paragraaf 2.4 Bestuursafspraken' regionale uitwerking POL2014' wordt de volgende alinea:

'Het bepaalde in artikel 2.4.2, zesde lid, richt zich op het terugdringen van de overmaat in planvoorraad aan (nog) niet benutte bouwmogelijkheden voor woningen. In alle drie de regio's is dit een belangrijke en nog betrekkelijk nieuwe opgave.

Het accent is veel meer komen te liggen op de kwaliteitsverbetering van de reeds aanwezige woningvoorraad en transformatie van de bestaande woningvoorraad, opdat vraag en aanbod meer in balans komen.

In de drie regio's zijn in de intergemeentelijke structuurvisies uiteenlopende afspraken gemaakt over de spelregels voor en de ambities ten aanzien van het terugdringen van de planvoorraad. Als ruimtelijke plannen worden geactualiseerd, is het van belang dat in dat kader de binnen het geactualiseerde ruimtelijk plan nog aanwezige maar onbenutte planologische ruimte wordt heroverwogen en daar waar mogelijk en wenselijk wordt weggenomen.

Door middel van het bepaalde in het zesde lid wordt ten aanzien van dit onderdeel van de structuurvisies expliciet een verantwoording gevraagd. De huidige woningmarktaanpak is in belangrijke mate gericht op verbetering van de bestaande woningvoorraad. Daarnaast is er ruimte voor nieuwe toevoegingen aan de voorraad. Op basis van de uitnodiging in het POL2014 hebben de regio's dit systeem vorm en inhoud gegeven in de regionale structuurvisies wonen. Met accentverschillen: Zuid-Limburg hanteert een directe koppeling tussen toevoegingen en onttrekkingen. Midden- en Noord Limburg werken aan een taakstelling gericht op het terugdringen van de planvoorraad.'

als volgt gewijzigd:

'In alle drie de regio's is het terugdringen van de overmaat in planvoorraad aan (nog) niet benutte bouwmogelijkheden voor woningen een belangrijke opgave. Het accent is veel meer komen te liggen op de kwaliteitsverbetering van de reeds aanwezige woningvoorraad en transformatie van de bestaande woningvoorraad, opdat vraag en aanbod meer in balans komen.

In de drie regio's zijn in de intergemeentelijke structuurvisies uiteenlopende afspraken gemaakt over de spelregels voor en de ambities ten aanzien van het terugdringen van de planvoorraad. Als ruimtelijke plannen worden geactualiseerd, is het van belang dat in dat kader de binnen het geactualiseerde ruimtelijk plan nog aanwezige maar onbenutte planologische ruimte wordt heroverwogen en daar waar mogelijk en wenselijk wordt weggenomen.

De huidige woningmarktaanpak is in belangrijke mate gericht op verbetering van de bestaande woningvoorraad. Daarnaast is er ruimte voor nieuwe toevoegingen aan de voorraad. Het opruimen en aanpassen van plannen die niet langer in de actuele behoefte voorzien blijft onverkort een belangrijke opgave.'

Artikel III

Deze wijzigingsverordening treedt in werking op de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

Artikel IV

Deze verordening wordt aangehaald als Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2

Maastricht, d.d. 2 oktober 2020

Provinciale Staten voornoemd

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

Nota van zienswijzen

**Ontwerp-Wijzigingsverordening
Omgevingsverordening Limburg 2014**

Artikel 2.4.2

Nota van zienswijzen ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2

Hoofdstuk 1 Inleiding en leeswijzer

De ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 heeft van 13 juli tot en met 10 augustus 2020 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode bestond voor een ieder de gelegenheid daarover zienswijzen kenbaar te maken.

Er is één zienswijze ontvangen tegen de ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014.

Deze reacties afkomstig van overheden.

De inhoudelijke zienswijze is samengevat en bekeken is wat de kernpunten zijn van deze zienswijze. Die punten zijn in deze Nota van zienswijzen afzonderlijk benoemd en voorzien van een reactie van Gedeputeerde Staten. Er wordt daarbij aangegeven of de reactie leidt tot een aanpassingsvoorstel van de ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.

Provinciale Staten betrekken de ingediende zienswijze bij hun besluitvorming over de vaststelling van de Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2. De besluitvorming hierover heeft naar verwachting plaats op 2 oktober 2020, na behandeling in de Statencommissie Ruimte, Landbouw en Natuur op 11 september 2020.

Waar staat mijn zienswijze?

Aan alle insprekers is een uniek volgnummer toegekend. Dit nummer kunt u terug vinden in bijlage 1 en in de rechterkolom van de zienswijzenbehandeling. Op deze manier kan de indiener van de zienswijze snel en gemakkelijk terugvinden bij welk thema de ingediende zienswijze is ondergebracht en beantwoord.

In hoofdstuk 3 worden voorstellen tot aanpassing van de ontwerp-Wijzigingsverordening (regeling en/of toelichting) naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen dan wel ambtshalve nogmaals gebundeld weergegeven.

Zienswijzen op de ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2.

Artikel 2.4.2

(Artikel 2.4.2, lid 6 Wonen)

De regionale samenwerking tussen gemeenten in Zuid-Limburg en de provincie heeft de afgelopen jaren veel opgeleverd. Er is een forse stap gezet naar een voor iedereen duidelijke, eenduidige gemeenschappelijke lijn in het voorheen versplinterde woonbeleid in Zuid-Limburg. Wij spreken dan ook onze waardering uit voor de actieve rol van de Provincie in het (Limburgse) woondossier. We hebben de afgelopen maanden ook gezamenlijk geconstateerd dat de structuurvisie wonen Zuid-Limburg (SVWZL) toe is aan herziening. Dit gezien de recente ontwikkelingen op de woningmarkt en in de samenleving. We hebben hiertoe een gemeenschappelijk traject opgezet om te komen tot een evaluatie door een objectief, ter zake deskundig bureau. Op dit proces heeft grote tijdsdruk gestaan, desondanks is het resultaat er op tijd en ook kwalitatief aan de maat. We spraken af dat we deze evaluatie gaan gebruiken om de SVWZL aan te passen. Belangrijk onderdeel van de afspraken is de genoemde provinciale verordening die de kaders van onder meer de SVWZL vanuit het provinciale en regionale belang bewaakt. Vanuit de evaluatie, die constateert dat de SVWZL overeind moet blijven en de doelstellingen nog actueel zijn, zullen wij dan de SVWZL tot een actueler en meer gedragen beleidsstuk ombouwen. Wij zijn met bureau Stec van mening dat met name subregionaal maatwerk en soepeler omgaan met compensatie voor echt goede plannen essentieel zijn.	1
--	----------

Standpunt GS

GS onderschrijven het belang van de regionale samenwerking. Zowel in Noord-, Midden-, als in Zuid-Limburg resulteert deze samenwerking in een steeds eenduidigere lijn waarlangs woonbeleid wordt opgesteld en uitgewerkt. Er is ruimte voor regionaal, maar ook voor lokaal maatwerk, mits instemming hierover in de regio. Wij waarderen de wijze waarop gemeenten mede invulling geven aan het gezamenlijk oppakken van de woonopgaven. Wij hebben met het ter vaststelling aan Provinciale Staten voorleggen van de Limburgse Agenda Wonen 2020 – 2023 hier uiting aan gegeven, door te pleiten voor een voortzetting van deze zorgvuldige en met draagvlak opgebouwde wijze van samenwerken in regionaal verband.

In het Statendebat op 12 juni is als toelichting op de motie 2567 Gewijzigd Voncken-Janssen cs inzake Stop vertragende regels aangegeven dat de regionale samenwerking overeind moet blijven, maar niet de verplichting in de Omgevingsverordening Limburg 2014 om de samenhang tussen een (nieuw) plan en de opgave m.b.t. het schrappen van plannen in de geplande woningvoorraad in de toelichting van elk plan te verwoorden.

De voorgestelde aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg 2014 is dan ook zodanig, dat de regionale afstemming behouden blijft, met als uitgangspunt de regionale afspraken in de Structuurvisies Wonen. De door de gemeenten gemaakte afspraken in de Structuurvisies Wonen in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg en de daaraan gekoppelde woningbehoefteonderzoeken blijven van

kracht. Er blijft dus aandacht voor planreductie en afstemming van nieuwe woningbouwplannen binnen de woonregio, zoals geregeld in deze Structuurvisies. Een eventuele aanpassing van de Structuurvisies kunnen de gemeenten desgewenst onderling afspreken. Het door u geschetste proces dat de aanbevelingen uit de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg worden verwerkt in een ombouwing van dat document geeft ons het vertrouwen dat de benodigde regionale (c.q. subregionale) samenwerking in Zuid-Limburg van dien aard blijft dat van een gezamenlijk gevoerd beleid sprake is. Wij achten dat ook noodzakelijk om bijvoorbeeld ook bij het Rijk gehoor te vinden voor de woonproblematiek in deze regio. Hoe het Rijk omgaat met regiodeals, woondeals en andere stimuleringsmaatregelen bevestigt dit beeld.

Voorstel aan PS

Tekst ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 handhaven.

U geeft aan dat u voornemens bent artikel 2.4.2, lid zes van de verordening te schrappen. U beoogt hiermee om met een generieke maatregel beleidsmatige belemmeringen voor woningbouw voor specifieke groepen weg te nemen. Naar onze mening verstoort deze zonder de gebruikelijke regionale afstemming tot stand gekomen maatregel het gezamenlijk ingezette proces van de evaluatie van de SVWZL. Verder geeft u aan dat u 'generiek' gebruik gaat maken van artikel 4. Deze formuleringen in uw brief wekken nogal wat onduidelijkheid bij ons op. Want wat betekenen deze wijzigingen voor de SVWZL, die al een compensatieplicht bevat voor nieuwe plannen? Moet de gezamenlijk afgesproken evaluatie niet juist leiden tot een gezamenlijk regionaal en provinciaal woonbeleid? Is het derhalve niet logischer en zorgvuldiger om de verordening voor zover deze Zuid-Limburg betreft pas aan te passen als de evaluatie is afgerond en duidelijk is wat daarvan de consequenties zijn?	1
--	---

Standpunt GS

Vanuit de evaluatie Structuurvisie Wonen Zuid Limburg werkt de regio momenteel aan een actuelere en gedragen Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg. In diverse Bestuurlijke Overleggen hebben Provincie en gemeenten uit Zuid-Limburg met elkaar gesproken over deze voorgestelde aanpassing in relatie tot de herziening van de SVWZL. Er zijn geen bezwaren geuit met betrekking tot het samen oplopen van beide processen.

Er is geen provinciale bepaling die de verplichting bevat om woningen te saneren, zoals het dictum van de motie luidt. Voor zover daarmee is bedoeld op de compensatiesystematiek die (alleen) geldt in Zuid-Limburg, op grond van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg, is dat dus een bepaling op grond van regionaal afgestemd gemeentelijk beleid, waarvan de basis ligt in de besluiten van de (oorspronkelijk 18, nu 16) gemeenteraden. Die bepaling gaat verder dan de verplichting op grond van lid 6 uit artikel 2.4.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Dat betekent ook dat de Zuid-Limburgse compensatiesystematiek niet wordt opgeheven door het schrappen van lid 6 van artikel 2.4.2. Dit lid heeft wel betekenis voor Noord- en Midden-Limburg, waar de structuurvisie *geen* strengere eisen stelt.

Op verzoek van alle gemeenten regelt de Omgevingsverordening Limburg 2014 alleen dat gemeenten zich moeten houden aan het regionaal geldende beleid (voor resp. Noord-, Midden- en Zuid-Limburg). Dat is precies de regionale samenwerking, die volgens Provinciale Staten ook overeind moet blijven, inclusief de bijbehorende regionale afstemming en afspraken die regionaal gemaakt zijn.

Qua proces geldt voor Zuid-Limburg dat de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg in het Bestuurlijk Overleg Wonen Zuid-Limburg is gepresenteerd aan de wethouders. De verwachting is dat

in het najaar van 2020 de aanbevelingen worden uitgewerkt in raadsvoorstellen voor een herziening van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg.

In het Bestuurlijk Overleg Wonen Zuid-Limburg van 25 juni 2020 waar de evaluatie met de Zuid-Limburgse bestuurders besproken is, is door de Provincie aangegeven dat het aanpassen van de Omgevingsverordening Limburg 2014, gekoppeld aan het parallel opstarten van een traject met betrekking tot het opruimen (door de Provincie) en aanpassen van oude, ongewenste planvoorraad die niet meer aansluit bij de actuele woonbehoefte, een vijftal voordelen oplevert: (1) plannen waar behoefte aan is kunnen daadwerkelijk versneld uitgevoerd worden; (2) de beperkte capaciteit bij gemeenten kan ingezet worden op versnelling van gewenste plannen; (3) de Provincie kan haar instrumenten inzetten om plannen op te ruimen; (4) er ontstaat een *“level playing field”* voor alle gemeenten, zodat er geen verschil (meer) is tussen gemeenten die al veel plannen hebben opgeruimd en gemeenten die dat nog niet hebben gedaan en (5) marktpartijen worden geprikkeld om actief met hun oude plantitels aan de slag te gaan.

Met de voorgestelde wijziging geven wij het signaal af dat wij gemeenten willen stimuleren om met goede woningbouwplannen aan de slag te gaan, zonder dat het schrappen van oude plannen als belemmering werkt.

Juist deze samenhang maakt dat er in de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg nu de mogelijkheid ontstaat om het regionale proces meer te richten op het versneld realiseren van die woningen (segmenten en doelgroepen) waaraan in (Zuid-)Limburg een grote behoefte bestaat. Hiervoor wordt in de plancapaciteit ruimte gemaakt door het schrappen van overbodige, onbenutte plantitels.

Voorstel aan PS

Tekst ontwerp-Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 handhaven.

Hoofdstuk 3 Voorgestelde aanpassingen van de ontwerp-Wijzigingsverordening

In dit hoofdstuk worden de voorgestelde aanpassingen in de ontwerp-Wijzigingsverordening van de Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 (regeling/toelichting) weergegeven.

Artikel 2.4.2

Geen voorgestelde aanpassingen.

Ambtelijke wijzigingsvoorstellen

Geen ambtelijke wijzigingsvoorstellen.

Bijlage 1 Lijst van indieners van zienswijzen

1. Gezamenlijke zienswijze van de voorzitters wonen van de drie subregio's Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland

Concept deelverslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Landbouw en Natuur

van 11-9-2020

betreffende Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2

Statenkenmerk	G-20-029	Maastricht	11-9-2020
---------------	----------	------------	-----------

De voorzitter: Moeten we nog van woordvoerders wisselen of is iedereen al aangeschoven? Jullie gaan wisselen? Dan wachten we even totdat jullie zijn gewisseld. Is er behoefte aan een heel korte pauze, of hoeft dat niet? Dan doen we drie minuten pauze.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. We hebben nu aan de orde het Statenvoorstel Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg. Het lijkt me voor de hand liggend om te beginnen bij mevrouw Voncken, want zij was degene die oorspronkelijk de desbetreffende motie heeft ingediend. We behandelen dit in principe in twee termijnen. Tenminste, als we daar twee termijnen voor nodig hebben. We hebben natuurlijk al vrij uitvoerig over het hele woondossier gesproken. Zoals mevrouw Voncken terecht zei, was hier een brede meerderheid voor. Dus het is aan u, maar mijn oproep is om vooral de discussies niet over te doen.

Het CDA (Voncken): Wat ons betreft hoeft de discussie inderdaad niet overgedaan te worden. Wij zijn blij met het voorstel wat voorligt. We vinden het prima dat Gedeputeerde Dritty dit zo voortvarend heeft opgepakt. Complimenten daarvoor. De voorgestelde wijzigingen juichen we toe. Het is een uitvoering van de motie die breed is gedragen. Het leidt in ieder geval weer tot minder regels. Het heeft ook ter inzage gelegen. Ik snap dat er in de zomerperiode snel en voortvarend is doorgewerkt. We hebben gelezen dat er één zienswijze ingekomen is. Die zienswijze gaat over twee punten. De Limburgse gemeenten vinden de regionale samenwerking belangrijk en die willen ze continueren. Dat is prima. Daar zijn wij ook voor. Dat hebben we ook in het debat aan de orde gehad. Wij snappen ook dat dat belangrijk is en dat dat voorgezet moet worden. Het tweede punt dat in de zienswijze naar voren werd gebracht, was de Regionale Woonvisie Zuid-Limburg. Gemeenten zijn er op dit moment mee bezig om die op te stellen. De gemeenten vroegen of het beter zou zijn om met deze wijziging te wachten totdat de Woonvisie gereed is. Dat vinden wij niet nodig omdat je in feite geen belemmeringen legt, doch ze opheft. In een Woonvisie kunnen natuurlijk in onderling overleg afspraken worden gemaakt. We hebben ook gezien dat GS de zienswijze goed beoordeeld, beschouwd en weerlegt heeft en daarmee aangeeft dat er geen aanleiding is om de voorgenomen wijziging van de Omgevingsverordening niet vast te stellen. Het CDA is content met de uitvoering.

We hebben nog één wens. De aanleiding voor deze voorgestelde wijziging heeft te maken met de nood die er op de woningmarkt is en de noodzakelijkheid om bouwactiviteiten op korte termijn een impuls te geven, en daarom alle belemmeringen (die er vanuit de Provincie eventueel zijn) zo maximaal mogelijk weg te nemen. Wij willen echt de bouw op korte termijn flink stimuleren voor de gemeenten die dat willen. Vandaag stond bijvoorbeeld in de krant dat de gemeenteraad van Horst aan de Maas een oproep aan het College heeft gedaan om te zorgen dat er op korte termijn een flinke impuls komt in de bouw van woningen. Daarbij hebben ze ook de verhouding tussen het koopsegment en het huursegment aangegeven, met name gericht op betaalbare woningen. Dat is precies wat we beoogden te bepleiten. Van de Gedeputeerde willen we nog graag horen of het nu zo werkt. Is het zo dat in de situaties waar bij wijze van spreken in een regionale afspraak nog belemmeringen liggen, gemeenten die wel willen

bouwen met deze wijziging nu ook de ruimte en de mogelijkheden krijgen om die voorgenomen noodzakelijke bouw op te pakken? Die vraag zouden we graag nog beantwoord willen zien.

D66 (Van Wageningen): U vult zelf aan dat met name betaalbare woningen gestimuleerd moeten worden. Dat hebben we voor ogen. Wil de Gedeputeerde daar bij de beantwoording op ingaan? Dat is wel een aandachtspunt. Wat ons betreft is het niet zo dat de Provincie andere plannen, ongeacht wat ze zijn, moet stimuleren.

Het CDA (Voncken): Dat stond ook in de motie. Het gaat hier echt om de doelgroepen waar behoefte aan is. Wat ons betreft, is een tweede termijn niet nodig als er een goed antwoord op de vraag komt. Het kan wat ons betreft ook een hamerstuk worden.

De voorzitter: Ik ga naar de heer Wolters Grégorio.

De SP (Wolters Grégorio): Wat ons betreft kan het ook een hamerstuk zijn. Ik wil nog wel opmerken dat een regel schrappen niet gelijk staat aan de verplichting om die regel niet langer uit te voeren in het samenwerkingsverband, ook gezien de zienswijze die is ingediend. Ik vraag me af of we op deze manier het CDA niet blij maken met een dode mus. De regel schrappen vanuit onze verordening is niet hetzelfde als zeggen dat die regel in het samenwerkingsverband wel kan worden toegepast. Hoe kijkt de Gedeputeerde daar tegenaan?

De voorzitter: Ik kijk naar de PVV.

De PVV (Bosch): voor ons is het eigenlijk een hamerstuk. De Gedeputeerde heeft de opdracht zeer voortvarend opgepakt. Voor ons is het afgehandeld. Het is een hamerstuk.

De voorzitter: Mevrouw Schuuring.

De PvdA (Schuuring): Vanuit onze kant zijn er nog twee aanvullende vragen. GS vraagt om expliciet de opdracht te krijgen om het wettelijk provinciaal instrumentarium in te zetten. Kan de Gedeputeerde kort toelichten wat hij daar precies mee bedoelt en wat het toevoegt om die oproep zo expliciet te doen? Want in principe is dat instrumentarium toch al toegankelijk? Ten tweede ben ik benieuwd of er vanuit de indieners van de zienswijze nog een reactie teruggekomen is. Zijn zij door de reactie van GS gerustgesteld in het feit dat de regionale afspraken overeind blijven staan en nog steeds gemaakt kunnen worden? Tot zover.

De voorzitter: Meneer Westen.

GroenLinks (Westen): We hebben deze motie mee ingediend en het stuk doorgenomen. Dank aan de Gedeputeerde voor zijn reactie en voor het oppakken van het hele stuk. Voor ons is het dus ook een hamerstuk. Ik sluit me aan bij het betoog van mevrouw Voncken. Dus een hamerstuk en behandelen in één termijn.

De voorzitter: Meneer Richter.

50PLUS (Richter): Ook 50PLUS is zeer content met dit voorstel. Wat ons betreft, is het ook een hamerstuk.

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Wat ons betreft is het ook een hamerstuk. Maar ik zou graag een korte

reactie van de Gedeputeerde willen over de recente ontwikkelingen; ook met de kantoorruimte. Je ziet dat thuiswerken een blijvertje is. We hebben het bij DSM gezien, maar ook andere bedrijven denken erover na wat ze gaan doen. Gaan we ruimte afstoten of niet? Wat is daarover het standpunt van de Provincie? Gaan we daar iets mee doen?

De voorzitter: Meneer Van der Linden.

LOKAAL-LIMBURG (Van der Linden): Voor ons is het eigenlijk ook een hamerstuk. Er staat een passage in het Statenvoorstel, op pagina 2, waar wordt gezegd: Hiermee wordt een signaal afgegeven dat de Provincie Limburg gemeenten wil stimuleren om met goede woningenplannen aan de slag te gaan zonder dat het schrappen van oude plannen als belemmering werkt. Waarom staat die zin er? Het lijkt mij dat er gevoelens waren dat oude plannen belemmerend werkten. Daar had ik graag uitleg over, want wij staan er ook voor dat er voortvarend wordt aangepakt. Met name op het gebied van goedkope huurwoningen en starterswoningen en woningen voor senioren. Want dat is wat de markt nodig heeft. Zouden die oude plannen dat tegenwerken? Dat is mijn vraag. Verder ben ik dik tevreden met het voorstel. Het mag als hamerstuk door.

De voorzitter: Meneer Van Wageningen.

D66 (Van Wageningen): Wij waren het eens met de strekking van de motie Voncken. Er moet niet staan dat de Provincie verstandige bouwplannen gaat tegenhouden. Dat is goed geïmplementeerd, dus wat ons betreft mag het ook een hamerstuk worden. Maar we hebben nog wel een vraag. We vragen ons af of we hiermee het probleem hebben opgelost? Is het een eerste stap op de goede weg? Of snijden we onszelf toch een beetje in de vingers? Hoe vaak heeft de Provincie deze bepalingen echt gebruikt om woningenplannen tegen te houden? Was het zo dat het woningplannen tegenhield? Dat sluit aan bij eerdere vragen. Als we bepalingen gaan schrappen die misschien op de achtergrond ergens een functie hebben maar het beeld hetzelfde blijft, dan hebben we nog niet veel bereikt. Wat verwacht GS concreet als effect van deze wijziging, van het schrappen van artikel 6? Wat betekent dat? Wat gaat het betekenen voor de praktijk? En welke andere maatregelen zou de Provincie in deze richting kunnen nemen?

De voorzitter: Meneer Bastiaans.

De VVD (Bastiaans): Dank voor de voortvarende uitvoering van deze motie. Voor ons is het ook een hamerstuk. We hebben geen twee termijnen nodig. Ik heb een reactie naar de voorzitters van RLM en MD gestuurd. De toegevoegde stukken komen later. In dezen is dat heel goed. Dat zorg dat die belemmering die er schijnbaar toch is, nu snel kan worden weggenomen. Maar rekening houdend met de agenda's van de commissies, vraag ik toch uw aandacht dat het beter bij elkaar aansluit. Want ook de MD-agenda was tot woensdag redelijk lang. Onder voorbehoud is daar wel een knip in gemaakt. Die is gisteren uitgevoerd. Maar ik vind dat er hier in het voortraject veel beter rekening mag en moet worden gehouden. Dus richting de agendacommissie, via de voorzitter, uw aandacht daarvoor.

De voorzitter: Ik kan u melden dat er volgende week een agendacommissievergadering is. Het maken van adequate voorraadagenda's, (zodat commissies goed in staat zijn om hun planningen te baseren op wat GS graag wil dat ze behandelen en ook ruimte voor henzelf te laten om thema's te agenderen) wordt een prominent punt van bespreking. Ik kijk even naar mijn collega-voorzitter van MD. Wij komen daar geheid volgende week op terug.

De VVD (Bastiaans): Ik kan u melden dat ik gisteren juist dat punt ook via de commissie heb laten toevoegen. Het heeft dus dubbele aandacht.

De voorzitter: Meneer Vincken.

Forum voor Democratie (Vincken): Ik heb geen opmerkingen en voor ons is het een hamerstuk.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan Gedeputeerde Dritty.

Gedeputeerde Dritty: Allereerst dank voor de diverse sprekers die meteen aangeven dat dit stuk in lijn ligt met de wens die ook in de motie tot uitdrukking is gebracht. Ik had het stuk ook liever eerder richting Griffie gestuurd. Laat daarover geen misverstand bestaan. Maar hier zaten we in een zomerperiode met een wettelijke terinzagelegging. Dat betekende de route GS, Griffie. Omdat we net enkele dagen te kort kwamen, hebben we het u zo snel mogelijk doen toekomen. Vooraf hebben we een soort ambtelijke procesafpraak gemaakt met de Griffie. Maar ik snap in algemene zin de opmerking van de heer Bastiaans helemaal, waar het gaat over het aanleveren van de stukken. Dat trekken GS zich zeker aan. We zullen er alles aan doen om de stukken zo snel mogelijk bij u te krijgen.

Dan naar de inhoud. Mevrouw Voncken vraagt of hiermee alle belemmeringen zijn opgelost. Of komen we dadelijk nog dingen tegen in provinciale regels? Mag iedereen ervan uitgaan dat er bij het bouwen vooral wordt meegedacht hoe dingen kunnen? Ik vat het even in eigen woorden samen. Dat laatste is zeker het geval. Er is een positieve grondhouding omdat wij als Provincie ook zien dat een aantal doelgroepen nog langs de kant staan. Daar hebben we het de afgelopen maanden een aantal keren over gehad. Om hier nu heel ruig, ongeclausuleerd toe te zeggen dat vanaf nu overal alles kan, zou wat kort door de bocht zijn. We hebben natuurlijk ook bewust voor een aantal gebieden gekozen waar we woningbouw niet willen. Denk bijvoorbeeld aan Natura 2000-gebieden en waterwingebieden zoals in de provinciale Omgevingsvisie opgenomen. Maar in algemene zin helpt deze regel niet alleen als signaalfunctie naar buiten toe.

Dan maak ik meteen het overstapje naar de heer Wolters Grégorio die vraagt wat deze regel beweegt. Een aantal andere sprekers, waaronder de heer Van Wageningen refereerden daar ook aan. Hiermee beogen we ook duidelijk te maken, richting alle ambtenaren en bestuurders bij gemeenten die onze verordening lezen en gaan interpreteren, dat wij af willen van de compensatieverplichting zoals tot nu toe opgenomen in de provinciale verordening. Daarom ook de expliciete opmerking in dit stuk dat we ons ook druk moeten maken over de oude planvoorraad. Daarmee hebben we meteen een vraag van mevrouw Schuurink te pakken. Als we naar het aantal plannen kijken, dan hebben we voor de komende jaren voldoende plannen. Maar het hebben van voldoende plannen is geen garantie of geen automatisme dat er ook wordt gebouwd, en al helemaal geen automatisme dat dan ook de juiste woningen op de juiste plek worden gebouwd. Daarom zeggen we dat we ons ook druk moeten maken over de oude voorraad. We moeten kijken hoe we die in beweging krijgen en daarmee aan de slag gaan. Want eerder deze ochtend, toen het over water en energie ging, is ook opgemerkt dat we diversie ruimteclaims hebben. We hebben gewoon gebieden in de provincie aangewezen die ooit als woningbouwlocatie zijn gemarkeerd en niet worden bebouwd. Vanuit al die ruimteclaims en concurrerende claims, zou het zonde zijn om die locaties stof te laten happen, zoals ik eerder in een interview richting media heb aangegeven.

Dan zijn er niet meer zo veel vragen over. Ik heb mevrouw Voncken geantwoord. De heer Wolters Grégorio heeft een antwoord gehad. Mevrouw Schuurink. We vragen expliciet aan uw Commissie en aan de Staten om ons ook de opdracht te geven dat tweede spoor van de oude planvoorraad onder de loep te nemen en te kijken hoe we dat nog meer in beweging krijgen. Daarmee willen we, naast het versnellen en het loskoppelen van oude compensatieregelingen die er waren, ook het signaal afgeven dat we ons ook druk gaan maken over oude plantitels om te kijken of ze van toegevoegde waarde kunnen zijn voor de behoefte die er is op de woningmarkt. Is dan alles opgelost ten aanzien van die compensatieregeling? Een aantal sprekers heeft daar ook iets over gezegd. De Provincie geeft in ieder geval een nadrukkelijk signaal af. Op dit moment zit de compensatieregeling in de Structuurvisie Zuid-Limburg het sterkst verankerd. De Zuid-Limburgse gemeenten zijn bezig om die Woonvisie te evalueren. In de evaluatiestukken die reeds beschikbaar en openbaar zijn, doet een extern expert ook de aanbeveling om

eens heel kritisch te kijken naar die compensatieregeling en te zien hoe die verder versoepeld zou kunnen worden. Met de aanpak om de sporen los van elkaar te knippen, te versnellen en de oude planvoorraad te bekijken, zou je daarin wat mij betreft zo ver mogelijk moeten gaan. Dat is ook het gesprek wat we op dit moment met de gemeenten voeren. Maar het is uiteindelijk wel aan de gemeenten zelf om een beslissing te nemen over de inhoud van die Structuurvisie, want dat is een bevoegdheid van de lokale gemeenteraden. Links en rechts zie ik al dat hetzij door wethouders zelf, hetzij door moties die worden ingediend, dat gesprek in gemeenteraden wordt gevoerd. Bijvoorbeeld heel recent nog in de gemeente Beek.

Dan kom ik nog bij mevrouw Plusquin. De kantoorruimte. Natuurlijk zien wij ook berichten in de media dat grote bedrijven anders gaan nadenken over de toekomst en dat thuiswerken gedeeltelijk als blijvertje wordt gezien ten opzichte van hoe het voor corona was. Dat zeker effect hebben op de kantorenmarkt. Hetzelfde geldt voor leegstaande retail. Als het een goede locatie is, die geschikt is te maken voor wonen en waarmee een nieuwe invulling kan worden gegeven aan bestaand vastgoed, dan past dat wat ons betreft prima in de ladder van duurzame verstedelijking. Kijk eerst naar wat je al hebt aan stenen en probeer dat zo goed mogelijk van nieuwe functies te voorzien. Dus daar zullen we in meekijken. Onze Agenda Wonen, maar ook Kwaliteit Limburgse Centra biedt daarin een aantal instrumenten die dat zelfs nog in financiële zin zouden kunnen ondersteunen indien blijkt dat het een wenselijke ontwikkeling is op die plek en er onder de streep een probleem in financiële zin overblijft waarvoor richting de overheid wordt gekeken. Dus die stimulans kunnen we ook nog geven vanuit die middelen. Dan heb ik daarmee ook meteen antwoord gegeven op een andere vraag, van de heer Van Wageningen. Hij vroeg welke instrumenten we nog meer inzetten naast regelgeving en of dat ook de beleidskaders zijn rondom Wonen en Kwaliteit Limburgse Centra. De heer Van der Linden vroeg of oude plannen belemmerend werken. Daar heb ik zojuist iets over aangegeven.

D66 (Van Wageningen): We wilden ook graag weten in hoeverre er een woning minder is gebouwd omdat de Provincie artikel 6 toepaste.

Gedeputeerde Drippy: Daarom was ik heel blij met uw motie die de volle steun heeft gekregen in de Staten. Want aanvankelijk zat ik ook op dat spoor. Eigenlijk bieden we als Provincie voldoende ruimte voor maatwerk. Maar gaandeweg de gesprekken, kwam ik er ook achter dat de regels zoals we die hadden opgeschreven en nu gaan schrappen bij een aantal mensen tot de interpretatie leidt dat je eerst iets anders van een lijstje moet wegstrepen voordat je ruimte biedt aan een nieuw plan. Dan houden we elkaar deels gevangen (zeker waar dat het strakst is geformuleerd in de regio Zuid-Limburg) in een papieren planvoorraad die op een of andere manier op diverse plekken niet tot uitwerking komt. Als er aan de andere kant iemand met een nieuw initiatief komt, wordt gezegd dat we genoeg plannen hebben en er niets te schrappen is. Door die zaken van elkaar los te koppelen, gaan we met elkaar een betere dialoog voeren over wat wenselijke ontwikkelingen in de provincie zijn. Dan ben ik aan het einde van de beantwoording van de vragen.

De voorzitter: Ik kijk even rond. De meeste van u hadden aangegeven geen tweede termijn te wensen. Zijn er mensen die dat wel wensen of op hun eerdere verhaal terugkomen? Zo niet, dan constateer ik dat dit een hamerstuk gaat worden in de PS-vergadering van 2 oktober. We kunnen niet anders dan nu al vast de Gedeputeerde succes wensen met de uitvoering ervan. Het is geen actieve uitvoering, maar zoals gezegd een signaal naar de buitenwacht dat er u veel aan gelegen is om goede plannen in betaalbare segmenten vlot te trekken.

De commissie voornoemd,

M. Depondt-Olivers

L. van Birgelen

voorzitter

commissiegriffier

**BESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-20-056

Onderwerp:

Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van 25 augustus 2020 inzake de vaststelling van de Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2, en de bijbehorende Nota van zienswijzen

besluiten:

1. de Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014, artikel 2.4.2 vast te stellen;
2. Gedeputeerde Staten op te dragen de verdere afhandeling en publicatie te verzorgen;
3. Gedeputeerde Staten op te dragen het wettelijk provinciaal ruimtelijk instrumentarium in te zetten ten behoeve van het stimuleren, aanpassen en indien nodig opruimen van ongewenste en verouderde planvoorraad.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	697
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	6.5
Omschrijving	G-20-039 Statenvoorstel provinciale warmtevisie brief GS van 19-5-2020 (GS 2020-20130)

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	WL	Behandeld	E.P.M. Zijlstra
Ons kenmerk	2020/20133	Telefoon	+31 43 389 72 57
Uw kenmerk	-	Maastricht	19 mei 2020
Bijlage(n)	2	Verzonden	27 mei 2020

Onderwerp

Provinciale warmtevisie

Geachte Staten,

Hierbij bieden wij u ter vaststelling de provinciale warmtevisie aan.

Aanleiding provinciale warmtevisie

In het collegeprogramma 'Vernieuwend verbinden' is aangekondigd dat er "... een provinciale visie op de Limburgse warmtenetten waarin ook naast het benutten van restwarmte in de gebouwde en industriële omgeving, ook geothermie wordt betrokken. Daarin zal ook het potentieel en de kansen, maar ook de risico's en witte vlekken in samenwerking met alle partners (gemeenten, woningcorporaties, instellingen, burgers, bedrijven, netbeheerders) voor Limburg in beeld worden gebracht en voorkeurslocaties kunnen worden aangewezen" komt.

De provinciale warmtevisie is een belangrijke bouwsteen voor de Provinciale Energie Strategie (PES). Voorliggend document betreft een eerste verkenning waarin de leidende principes en uitgangspunten uit de PES nader verbijzonderd zijn voor warmte. Deze worden in het vervolgtraject getoetst bij relevante partners in de warmtetransitie. Daarbij halen we tevens input op voor de invulling van de taxonomie voor warmte, en voor de keuzes die we als Provincie willen maken. Omdat veel bouwstenen voor zowel de warmtevisie als de PES, zoals de systeemstudie infrastructuur, de Regionale Structuur Warmte (warmtehoofdstuk van de Regionale Energie Strategie – RES) en relevante wetgeving, nog niet gereed zijn, worden in de eerste verkenning van de warmtevisie nog geen keuzes gemaakt. Deze volgen in het vervolgtraject van de PES, zodra de resultaten van deze bouwstenen beschikbaar zijn. Deze werkwijze biedt de gelegenheid om wijzigingen en nieuwe inzichten te verwerken in de warmtevisie.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Statenvoorstel – 1 minuut versie

No: G-20-039

1 Onderwerp

Provinciale warmtevisie.

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In de provinciale warmtevisie zijn de vijf leidende uitgangspunten en principes van de Provinciale Energie Strategie (PES) voor het thema warmte uitgewerkt en aangevuld, relevante ontwikkelingen beschreven, en op basis daarvan een aantal scenario's opgesteld. Gezamenlijk geven zij richting aan de koers die Provincie kan inzetten in de warmtetransitie. De totstandkoming van die koers volgt twee sporen: op korte termijn worden criteria benoemd die de Provincie kan hanteren bij afwegingen die gemaakt moeten worden voordat de definitieve koers (het lange termijn spoor) is vastgesteld. In de warmtevisie staan geen keuzes. Die worden in het vervolgtraject van de PES gemaakt, als relevante informatie, zoals de resultaten van de systeemstudie infrastructuur en de Regionale Structuur Warmte (onderdeel van de Regionale Energie Strategieën (RES) Noord-Midden Limburg en Zuid Limburg) zijn opgeleverd. Daarmee kunnen we onder andere inspelen op onze mogelijke rollen als gevolg van de komende warmtewet 2.0 en de transitievisies warmte, die de gemeenten in 2021 moeten hebben opgesteld.

Voorgesteld wordt om de provinciale warmtevisie vast te stellen in de vergadering van Provinciale Staten van 2 oktober 2020. Met de vaststelling is geen aanspraak op provinciale middelen gemoeid. Deze zijn gekoppeld aan het besluitvormingstraject van de PES.

3 Bevoegdheid

Autonomo beleid en uitvoering van uitgangspunt 6 van collegeprogramma 'Vernieuwend Verbinden'.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

De provinciale warmtevisie vast te stellen.

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

Nog niet van toepassing. Er is nu enkel sprake van een visie waarin nog geen keuzes worden gemaakt.

6 Risico's

Wij zien de warmtevisie als een noodzakelijke basis voor de keuzes die de Provincie kan maken in de warmtetransitie, als belangrijk onderdeel van de brede energietransitie. Vanwege de complexiteit en de afhankelijkheid van andere energievraagstukken, sluiten wij voor het maken van de keuzes aan bij de PES. Daarvoor is een zorgvuldige route ingezet.

Statenvoorstel

No: G-20-039

1. Onderwerp

Provinciale warmtevisie.

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In de provinciale warmtevisie zijn de vijf leidende uitgangspunten en principes van de Provinciale Energie Strategie (PES voor het thema warmte uitgewerkt en aangevuld, relevante ontwikkelingen beschreven, en op basis daarvan een aantal scenario's opgesteld. Gezamenlijk geven zij input voor de koers de Provincie kan inzetten in de warmtetransitie. De totstandkoming van die koers volgt twee sporen: op korte termijn worden criteria benoemd die de Provincie kan hanteren bij afwegingen die gemaakt moeten worden voordat de definitieve koers (het lange termijn spoor) is vastgesteld. In de warmtevisie staan geen keuzes. Die worden in het vervolgtraject van de PES gemaakt, als relevante informatie, zoals de resultaten van de systeemstudie infrastructuur en de Regionale Structuur Warmte (onderdeel van de Regionale Energie Strategieën (RES) Noord-Midden Limburg en Zuid Limburg) zijn opgeleverd.

Voorgesteld wordt om de provinciale warmtevisie vast te stellen in de vergadering van Provinciale Staten van 2 oktober 2020. Met de vaststelling is geen aanspraak op provinciale middelen gemoeid. Deze zijn gekoppeld aan het besluitvormingstraject van de PES.

3. Bevoegdheid

Autonoom beleid en uitvoering van uitgangspunt 6 van collegeprogramma 'Vernieuwend Verbinden'.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

De provinciale warmtevisie als bouwsteen voor de Provinciale Energiestrategie (PES) vast te stellen.

5. Risico's

Wij zien de warmtevisie als een noodzakelijke basis voor de keuzes die de Provincie kan maken in de warmtetransitie, als belangrijk onderdeel van de brede energietransitie. Vanwege de complexiteit en de afhankelijkheid van andere energievraagstukken, sluiten wij voor het maken van de keuzes aan bij de PES. Daarvoor is een zorgvuldige route ingezet.

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

In het collegeprogramma 'Vernieuwend verbinden' is afgesproken een provinciale visie op de Limburgse warmtenetten op te stellen. In de provinciale warmtevisie is omwille van de samenhang breder gekeken naar de warmtevisie in de gebouwde omgeving, en zijn relaties met de industrie en de glastuinbouw gelegd. Warmtenetten zijn een deel van de oplossing van het grotere warmtevraagstuk in de genoemde sectoren. De oplossingen krijgen vorm in overleg met belangrijke partijen, bijvoorbeeld gemeenten, netbeheerder en woningcorporaties. Wij hanteren daartoe de vijf leidende principes uit de PES, die specifiek zijn ingevuld voor en vertaald naar warmte:

- Wij hebben realistische ambities rondom energie, die uitgaan van haalbare en betaalbare

doelstellingen met draagvlak

- Wij zijn een betrouwbare partner en baseren ons op wat wettelijk nodig is en bestaande bestuurlijke afspraken en vastgesteld beleid
- Wij geven richting geven aan en spelen in op nieuwe ontwikkelingen en innovaties
- Additionaliteit en maatschappelijke toegevoegde waarde zijn leidend voor instrument- en rolkeuze. Wij gebruiken ons hele palet aan instrumenten en rollen of formuleren wat het is
- Wij hebben oog voor specifiek Limburgse karakteristieken.

Door de combinatie van de leidende principes en uitgangspunten en de ontwikkelingen op gebied van warmte, leggen wij een basis voor keuzes van onze Provinciale rollen in de warmtetransitie. Daarmee kunnen we onder andere inspelen op de komende warmtewet 2.0 en de transitievisies warmte, die de gemeenten in 2021 moeten hebben opgesteld. Maar het levert ook input voor belangrijke keuzes wij ten aanzien van de ontwikkeling van de industrie en glastuinbouw moeten maken. Vanwege het ontbreken van belangrijke onderzoeksresultaten van de systeemstudie infrastructuur en de Regionale Structuur Warmte kunnen we nu nog geen keuzes maken.

7. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf

Nog niet van toepassing. Er is nu enkel sprake van een visie waarin nog geen keuzes worden gemaakt.

8. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Onder product 3.7.1. Energie van de Programmabegroting 2020 is opgenomen het opstellen van een provinciale visie voor verduurzaming van warmtevoorziening, inclusief warmtenetten, restwarmte in de gebouwde - en industriële omgeving en geothermie. Daarbij worden 'witte vlekken', die ontstaan in de samenwerking met daarbij horende partners, in beeld gebracht en worden voorkeurslocaties aangewezen.

De warmtevisie draagt bij aan de criteria 1 t/m 6 zoals opgenomen in Begrotingsprogramma 3.7 Energie, Circulaire economie en Milieu van de Programmabegroting 2020.

9. Juridische aspecten – deregulering

Niet van toepassing

10. Verbindingslijnen en andere visies

De warmtevisie heeft relaties met:

- De Provinciale Energie Strategie (PES)
- De waterstofvisie
- De Regionale Structuur Warmte, als onderdeel van de Regionale Energie Strategieën
- Kader Transitie Financierbaar
- Kader Circulaire Economie

De warmtevisie beschouwt de warmtetransitie binnen de sectoren industrie, gebouwde omgeving en landbouw.

11. Effecten op CO₂ emissies

Warmte heeft het grootste aandeel in het energieverbruik en inzet op warmte kan daarmee een forse bijdrage leveren aan de CO₂-reductie.

12. Verdere planning, procedure en uitvoering

De verdere uitwerking van de provinciale warmtevisie vindt plaats in PES-verband, waarvan de planning luidt:

- 27 november 2020: behandeling Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid
- 11 december 2020: vaststellen PES deel 2, waaronder invulling taxonomie
- 2022: herijking PES

13. Periodieke informatie/sturingsinformatie

X Via Jaarstukken en Begroting

- ☐ Paragraaf Projecten
- ☐ Paragraaf Financieringen
- ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
- ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
- ☒ Programmaverantwoording

☐ Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten

14. Evaluatie

Niet van toepassing.

15. Communicatie

Niet van toepassing.

16. Meegezonden bijlagen

Provinciale warmtevisie.

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-20-039

Onderwerp

Provinciale warmtevisie.

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van

besluiten:

- De provinciale warmtevisie als bouwsteen van de Provinciale Energie Strategie (PES) vast te stellen.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

Warmtevisie Provincie Limburg

Een eerste verkenning

www.limburg.nl

Provinciale
Energie Strategie

provincie limburg

Warmtevisie Provincie Limburg

Een eerste verkenning

www.limburg.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding en doel	7
1.2	Samenhang producten	8
1.3	Leeswijzer	9
2	Leidende principes en uitgangspunten	11
2.1	Situatieschets	11
2.2	Leidende principes en uitgangspunten	14
3	Ontwikkelingen	21
3.1	Energie algemeen	21
3.2	Beleid	23
3.3	Sectoren	26
3.4	Bronnen en technieken	29
4	Scenario's en oplossingsrichtingen	33
4.1	Scenario's gebouwde omgeving	33
4.2	Scenario's industrie	34
4.3	Scenario's landbouw/glastuinbouw	36
5	Bevindingen en vervolg	39
5.1	Ervaringen	39
5.2	Technisch denkraam	41
5.3	Onze inzet	42

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De energiebehoefte van de mens is ingedeeld in vier functies^[1]: energie voor ruimteverwarming in gebouwen en huizen, voor proceswarmte in de industrie, voor vervoer en voor kracht en licht. Grofweg kan worden gesteld dat in Nederland de warmtevraag sinds de jaren zestig van de vorige eeuw voornamelijk wordt ingevuld door het gebruik van aardgas. Voor vervoer worden brandstoffen (met name benzine, diesel, kerosine en LPG) ingezet en voor kracht en licht elektriciteit. Deze energiemix gaat de komende jaren drastisch op de schop. Gedreven door marktontwikkelingen, klimaatafspraken en het besluit van het kabinet om de aardgaswinning in Groningen te beëindigen, komen in alle energiefuncties nieuwe oplossingen beschikbaar. Denk aan de opmars van elektrisch rijden in het personenvervoer, of, specifiek in Limburg, de ontwikkeling van het Mijwater-concept als innovatieve oplossing voor de invulling van de warmtevraag in de gebouwde omgeving.

Twee van de vier energiefuncties hebben betrekking op warmte. Warmte is met een aandeel van bijna 50% in de energievraag daarmee een belangrijk onderdeel van de inrichting van de energievoorziening. Vanuit de randvoorwaarden haalbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak, zoals in het collegeprogramma 'Vernieuwend verbinden' opgenomen, moet de Limburgse warmtevoorziening van de toekomst worden vormgegeven. In 2050 moet dat proces idealiter afgerond zijn. We staan daarmee aan de vooravond van een langjarig transitieproces waarin we stapsgewijs afscheid nemen van aardgas als belangrijkste warmtebron. Let wel: dat betekent niet dat aardgas volledig gaat verdwijnen, maar wel dat er slimmer gebruik van zal worden gemaakt.

¹ Ministerie van Economische Zaken (2016), Energiereport – Transitie naar duurzaam, 89505

⁷ Warmtevisie Provincie Limburg

Wat geldt voor energie in het algemeen, geldt zeker ook voor de transitie van de warmtevoorziening: het is een complex vraagstuk met een groot aantal spelers met een nog groter aantal belangen. De Provincie Limburg wordt regelmatig door diverse partijen gevraagd een positie in te nemen, maar we hebben thans geen specifiek beleid op het thema warmte. In het collegeprogramma is daarom een provinciale visie op warmtenetten aangekondigd. Een visie met de focus op potentieel en kansen, op samenwerking met alle mogelijke partners, maar ook met ruimte voor de risico's en witte vlekken.

Er ligt geen kant-en-klare blauwdruk voor de warmtetransitie, wat we allemaal tegenkomen en wat het eindplaatje is. Het realiseren van de warmtevoorziening van de toekomst is een traject dat vele jaren in beslag neemt en voortdurend wordt beïnvloed door (technische) ontwikkelingen en nieuwe wetgeving. Onze warmtevisie is ingericht op deze dynamiek, staat open voor kritische beschouwing en wordt waar nodig herzien. In het voorliggende eerste deel van deze warmtevisie starten we daarom als een eerste verkenning met het beschrijven van de leidende principes en uitgangspunten en de belangrijkste ontwikkelingen.

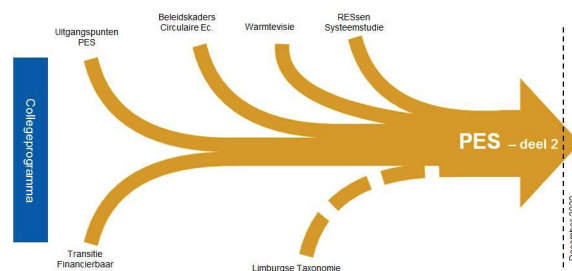
Het uiteindelijke doel van de warmtevisie is om de mogelijke koers van de Provincie in de warmtetransitie te beschrijven. De warmtevisie is richtinggevend voor provinciaal handelen, een handreiking naar gemeenten en marktpartijen waarin de provinciale rollen in de warmtetransitie van de gebouwde omgeving, de industrie en de landbouw (glastuinbouw) zijn vastgelegd.

1.2 Samenhang producten

De warmtetransitie is een belangrijk, maar niet het enige onderdeel van een veelomvattende en complexe energietransitie. De Provinciale Energie Strategie (PES) vormt de kern van ons energiebeleid. In de PES worden de keuzes gemaakt voor de Limburgse energietransitie.

De voorliggende warmtevisie is net als ons beleidskader circulaire economie, de systeemstudie infrastructuur en de twee Regionale Energiestrategieën (RES Noord-Midden Limburg en de RES Zuid Limburg) een bouwsteen voor de PES. De warmtevisie geeft ten behoeve van dit grotere geheel invulling aan de leidende principes en uitgangspunten specifiek voor het thema warmte. De warmtevisie geeft daarmee al houvast, hoewel nog vele stappen zullen volgen. Daarbij beginnen we met het opstellen van de Limburgse taxonomie zoals beschreven in de Transitie Financierbaar, als focusstrategie op de gerichte en selectieve inzet van provinciale middelen. Aldus ontstaat de PES die op gezette tijden wordt gemonitord, verbeterd en aangescherpt, om zodoende mee te bewegen met de dynamiek in politiek en samenleving.

1.3 Leeswijzer

In deze eerste verkenning van de warmtevisie beschrijven wij aan de hand van een situatieschets hoe de warmtemarkt eruit ziet, wat de Limburgse opgave is en welke bronnen kunnen worden ingezet. Deze situatieschets is de opmaat naar de specifieke invulling van de in de Provinciale Energiestrategie beschreven leidende principes en uitgangspunten voor het thema warmte. Vervolgens gaan wij dieper in op een aantal relevante ontwikkelingen, die onze koers in de warmtetransitie in de toekomst beïnvloeden. Hoewel in deze warmtevisie geen expliciete keuzes worden gemaakt, schetsen wij in een aantal scenario's mogelijke oplossingsrichtingen. Tot slot gaan we in op de vervolgstappen voor de korte en lange termijn, waarin we ook onze ervaringen in diverse warmteprojecten meenemen.

2 Leidende principes en uitgangspunten

2.1 Situatieschets

Introductie: wat is warmte?

Warmte wordt van oudsher opgewekt door het maken van vuur. Aanvankelijk door het verbranden van hout, turf of (Limburgse) steenkool. Sinds de jaren zestig van de vorige eeuw is het in Nederland gebruikelijk om hiervoor, via een fijnmazige infrastructuur, aardgas te gebruiken. De industrie produceert stoom en proceswarmte in aardgasgestookte installaties, in de tuinbouw nemen meestal gasgestookte WKK-centrales de warmteproductie voor hun rekening en in vrijwel ieder huishouden zorgt een Cv-ketel voor verwarming en warm water. Het daarvoor benodigde gas haalde Nederland tot voor kort grotendeels uit eigen bronnen, maar inmiddels is Nederland netto importeur van gas geworden.

Alternatieven voor aardgas zijn divers. Naast andere, hernieuwbare gassen en waterstof, kan er ook elektrisch worden verwarmd. Maar als er gesproken wordt over warmte in de energietransitie, wordt vaak een derde vorm bedoeld: namelijk warm water dat, afhankelijk van de bron, varieert van lage (<55°C) tot hoge temperatuur (>70°C). Warmwater is daarmee een derde energiedrager, naast gas en elektriciteit. Voor de industrie is warmte geen alternatief voor aardgas vanwege de hoge temperaturen die productieprocessen nodig hebben, maar in de gebouwde omgeving en de glastuinbouw des te meer.

Om warmte als alternatief te kunnen inzetten voor aardgas, is infrastructuur nodig. Een ondergronds buizenstelsel dat het warme water van de bron naar de afnemers brengt, en weer retour naar de bron om opnieuw opgewarmd te worden. Vanwege het warmteverlies zijn er echter beperkingen aan het transport en distributie van warmte over grotere afstanden. Van een model met centrale opwekking en distributie van warmte, analoog aan gas en elektriciteit, is daarom geen sprake. Het betreft slechts een lokale, hooguit regionale markt, die bovendien anders georganiseerd is dan de gas- en elektriciteitsmarkt. In tegenstelling tot gas en elektriciteit is warmte (nog) niet gereguleerd. Dat wil zeggen dat er geen wettelijke scheiding is tussen leverancier, producent en netbeheerder. Er is dan ook geen landelijke en regionale netbeheerder voor warmte. Er is vaak sprake van verticale integratie, waarbij één partij deze rollen vervult. Verder is er geen vrije markt van vraag en aanbod. Consumenten kunnen bij warmte niet zelf hun leverancier kiezen.

Omdat de infrastructuur vaak nog aangelegd moet worden, is warmte een gebiedsgerichte collectieve oplossing. Er moet voldoende vraag en aanbod zijn om de aanleg van een warmtenet te rechtvaardigen. Warmte is daarom niet overal een geschikte oplossing. Bovendien concurreert warmte met individuele gebouw gebonden oplossingen op basis van gas en elektriciteit, waarvoor de infrastructuur al aanwezig is. CE Delft heeft in 2018 naar aanleiding van motie 2317 (netwerkalternatieven voor aardgas) voor ons bevestigd dat in 123 van de 888 buurten in Limburg een warmtenet het kosten-optimale alternatief is voor aardgas, terwijl in nog eens 294 buurten een warmtenet het op één na meest kosten-optimale alternatief is voor aardgas^[2]. Ondanks de kansen en de diverse voordelen die warmte biedt, gaat de uitrol van warmtenet niet vanzelf. De markt heeft diverse elementen van marktfalen in zich, die ondersteuning en sturing van de overheid noodzakelijk maken.

2 CE Delft, CEGOIA Limburg, Analyse van een aardgasvrije gebouwde omgeving, april 2018

11 Warmtevisie Provincie Limburg

Een interessant kenmerk van warmte is dat in tegenstelling tot elektriciteit hergebruik mogelijk is: de zogenaamde cascadering van warmte. Hoogwaardige warmte kan na afkoeling nog meerdere malen, zij het voor andere toepassingen, worden gebruikt. Zo kan warmte die in de vorm van stoom in de procesindustrie wordt benut, na gebruik bijvoorbeeld worden aangewend om kassen en gebouwen te verwarmen. De restwarmte die daarna nog overblijft, is wellicht nog geschikt voor droogprocessen. Cascadering levert een enorme bijdrage aan het verbeteren van de energie-efficiency van de maatschappij. Keerzijde is dat warmte zich net als elektriciteit, maar in tegenstelling tot gas, moeilijk laat opslaan.

Tot slot kan met warmte ook een koude vraag worden ingevuld. Diverse technieken en bronnen, zoals bijvoorbeeld absorptiekoeling en warmte/koude opslag zijn beschikbaar om in de behoefte aan koude te voorzien. Als gevolg van verregaande isolatie en weersextremen zal de vraag naar koude alleen maar stijgen. Daarmee is warmte is feite een (misleidende) verzamelterm voor gebouw gebonden klimaatbeheersing.

Limburgse opgave

Het totale energieverbruik in Limburg bedroeg in 2017 164 PJ^[3] (exclusief hernieuwbare warmte en zonne-energie achter de meter). Uitgaande van de veronderstelling dat het gasverbruik in de landbouw toe te schrijven is aan de glastuinbouw, betreft 47% daarvan het aardgasverbruik voor verwarmingsdoeleinden. Het aardgasverbruik ten behoeve van de productie van grondstoffen bedraagt 13%^[4]. Het overige energieverbruik gaat op aan elektriciteit en brandstoffen voor mobiliteit, waarbij niet is gespecificeerd hoeveel elektriciteit voor verwarmingsdoeleinden wordt ingezet. Het totaalplaatje schetst op hoofdlijnen dat warmte met bijna 50% het grootste aandeel heeft in de energieopgave. Wordt daarbij de reeds aanwezige hernieuwbare warmte opgeteld, dan wordt de 50% gehaald.

Energieverbruik 2017 in TJ	Totaal	Gas (energetisch)	Gas als % van het totaal
Gebouwde Omgeving	46.747	31.590	68%
Verkeer en Vervoer	32.953	0	0%
Industrie, Energie, Afval en Water	72.399	34.793	48%
Landbouw, Bosbouw en Visserij	11.936	10.366	87%
Totaal	164.035	76.749	47%

Wat opvalt is dat het aardgasverbruik in de gebouwde omgeving niet zo veel lager is dan het aardgasverbruik van de industrie (zijnde niet in de vorm van grondstoffen). De landbouwsector (voornamelijk glastuinbouw) volgt op afstand. Procentueel is het aandeel warmte met 87% in de landbouwsector en 68% in de gebouwde omgeving fors. In absolute getallen ligt de warmteopgave weliswaar in de industrie, maar relatief gezien is de warmteopgave in de landbouw en de gebouwde omgeving het grootst.

Limburgse potentie

Tegenover de opgave in Limburg staat een breed aanbod van lokale, regionale en nationale warmtebronnen waarmee de opgave kan worden ingevuld. De Regionale Structuur Warmte van de regio's Midden-Noord Limburg en Zuid Limburg geven medio 2020 een overzicht van deze potentie. Wij hebben de RES-regio's hiertoe gevoed met potentiëstudies die wij hebben laten uitvoeren naar bijvoorbeeld geothermie, warmte koude opslag en biomassa. De RES-regio's hebben deze aangevuld met de nieuwste inzichten, onder andere op gebied van aquathermie.

Vooruitlopend op het beschikbaar komen van de Regionale Structuur Warmte, en gebruik makend van onze eigen potentieberekningen, kan worden gesteld dat:

1. de potentie van geothermie, geconcentreerd in Noord Limburg, niet voldoende is om het totale gasverbruik van de glastuinbouw af te dekken. Hierbij is nog geen rekening gehouden met eventuele beperkingen die als gevolg van seismische risico's kunnen worden opgelegd;
2. biomassa teelt en -reststromen en mest van Limburgse origine slechts een beperkte potentie hebben, die waarschijnlijk niet eens 5% van de totale warmtevraag kan invullen^[5];
3. bodemenergie (warmte/koude opslag in de bodem) en zonthermie een potentie hebben die per saldo grotendeels overeenkomt met de warmtevraag in de gebouwde omgeving. Echter, vraag en aanbod liggen, zeker in geval van bodemthermie, niet altijd bij elkaar. Dat betekent dat deze energiebronnen ook buiten de gebouwde omgeving, zoals in de glastuinbouw moeten worden toegepast, anders blijven ze onbenut;
4. industriële restwarmte de grootste potentie heeft van de onderzochte bronnen, met name in Zuid Limburg;
5. de potentie van de diverse vormen van aquathermie (thermische energie uit oppervlaktewater, afvalwater en drinkwater) nog niet in kaart is gebracht. De verwachting is echter dat de theoretische potentie wellicht groot is, maar de bruikbare potentie beperkt zal zijn.

Wij concluderen dat de duurzame warmtebronnen niet de totale warmtebehoefte in Limburg kunnen afdekken. Met de lage temperatuur toepassingen in de gebouwde omgeving en de glastuinbouw komen we echter een heel eind. Met name voor de hoge temperatuurbehoefte in de industrie zal Limburg gebruik moeten maken van hernieuwbare gas en elektriciteit, die grotendeels van buiten Limburg moeten worden betrokken.

3 Klimaatmonitor
4 Afgeleid van eigen opgave Chemelot

12 Warmtevisie Provincie Limburg

5 Om een woning met houtstook te verwarmen, is bij benadering 4 ton, ofwel 10 kuub per jaar nodig. In geval van een houtgestookte biomassacentrale voor 1.000 woningen komt dat neer op jaarlijks 10.000 kuub, ofwel tot 650 vrachtwagens.

13 Warmtevisie Provincie Limburg

2.2 Leidende principes en uitgangspunten

In deel 1 van de Provinciale Energie Strategie zijn de vijf leidende principes en uitgangspunten voor de energietransitie verwoord:

1. Realistische ambities rondom energie die uitgaan van haalbare en betaalbare doelstellingen met draagvlak.
2. Wettelijke en bestuurlijke afspraken uitvoeren.
3. Richting geven aan en inspelen op nieuwe ontwikkelingen en innovaties.
4. Additionaliteit en maatschappelijke toegevoegde waarde zijn leidend voor instrument- en rolkeuze.
5. Limburg-specifiek.

Bovenstaande algemene leidende principes en uitgangspunten voor de energietransitie worden voor het thema warmte nader verbijzonderd.

Ad 1: Realistische ambities rondom energie die uitgaan van haalbare en betaalbare doelstellingen met draagvlak

Draagvlak, haalbaarheid en betaalbaarheid zijn de nadrukkelijke voorwaarden voor de Provincie Limburg inzake de energietransitie.

Onder **draagvlak** wordt de sociale-maatschappelijke acceptatie door de burger van een oplossingsrichting verstaan. De elementen 'wat' (oplossing), 'waar' (locatie) en 'hoe' (individueel versus collectief) worden in samenhang tegen elkaar afgewogen waarin de begrippen comfort en keuzevrijheid belangrijke criteria zullen zijn. Als gevolg van het aardgasbesluit van het Rijk staat het draagvlak bij de burger onder druk. Een potentiële warmteoplossing zoals de realisatie van een collectieve warmtevoorziening valt of staat met het draagvlak onder de bewoners, omdat je letterlijk en figuurlijk bij mensen achter de voordeur komt. Een goed functionerende warmtevoorziening op basis van aardgas moet stapsgewijs worden omgebouwd naar een even goed functionerende warmtevoorziening op basis van alternatieve bronnen in 2050. De vanzelfsprekendheid verdwijnt.

Haalbaarheid is in de warmtevisie vertaald naar de beschikbaarheid en potentie van bronnen en technieken in Limburg om een duurzame warmtehuishouding voor 2050 te bouwen. Daarbij zijn verschillende oplossingsrichtingen mogelijk. Rijp en groen, individueel en collectief, centraal en decentraal: alle vormen en combinaties zijn denkbaar. Er kan echter niet op voorhand uitgetekend worden hoe de warmtevoorziening er in 2050 uitziet. Naar verwachting bestaan meerdere oplossingen naast elkaar. De resultaten uit onze systeemstudie energie infrastructuur en de Regionale Structuur Warmte uit de RES-sen geven verder richting aan haalbare warmteoplossingen.

Betaalbaarheid tenslotte wordt gezien als de bereidheid van **alle** partijen om hun aandeel in de totale maatschappelijke kosten van de warmtetransitie te betalen, waarbij de maatschappelijke kosten nog niet helemaal duidelijk zijn. De betaalbaarheid van de warmtetransitie is daarmee vooral een complex kosten-verdeelvraagstuk. Over de individuele bereidheid van partijen om te investeren kan in de warmtevisie weinig worden gezegd. Enkel de beschikbare wet- en regelgeving en financiële instrumenten geven in de rand voorwaardelijke sfeer wel een indicatie voor de betaalbaarheid. Specifiek in geval van warmte voor de consumentenmarkt wordt betaalbaarheid geborgd door middel van tariefregulering.

Alleen als de begrippen draagvlak, haalbaar en betaalbaar in balans zijn, kan er sprake zijn van een realiseerbare warmtetransitie. Immers, een warmteoplossing die technisch haalbaar is, kan wellicht niet gerealiseerd worden als deze te duur is, of niet kan rekenen op draagvlak.

Naast de voorwaarden haalbaar, betaalbaar en draagvlak wordt binnen dit uitgangspunt het principe van de trias energetica gehanteerd. Dit principe is onverkort van toepassing op de warmtetransitie. Sterker nog, juist in de warmtetransitie is het naleven van de trias energetica van groot belang:

1. **Verminderen.** Het verminderen van het energiegebruik door verspilling tegen te gaan (zorg voor goed geïsoleerde woningen en efficiënte procesinrichting).
2. **Vergroenen.** De warmte komt zoveel mogelijk uit niet-fossiele, duurzame bronnen zoals hernieuwbare elektriciteit, (onder voorwaarden) restwarmte, aard- en bodemwarmte, aquathermie- of zonne-energie.
3. **Verschoneren.** De warmte die niet met duurzame bronnen kan worden ingevuld, wordt zo efficiënt en schoon mogelijk opgewekt. Bij warmte betekent dat vooral de inzet van aardgas. Omdat aardgas vrijwel de enige fossiele optie is om warmte te maken, is verschoneren in de keuze voor duurzame bronnen ook te vertalen naar luchtkwaliteit en CO₂-prestatie.

Ad 2: wettelijke en bestuurlijke afspraken uitvoeren

De wettelijke taken van de Provincie ten aanzien van warmte zijn momenteel beperkt. Voor de gebouwde omgeving gaat dat veranderen als de Provincie in het kader van de Warmtewet 2.0 een toetsende rol krijgt bij de vaststelling van warmtekavels en aanwijzing van warmtebedrijven door gemeenten. Een warmtekavel is een afgebakend gebied waarvoor de gemeente een collectief warmtesysteem overweegt voor de verwarming van de daarin gelegen gebouwen. De wetteksten worden momenteel uitgewerkt waardoor de invulling van de rol nog niet precies kan worden gededd. Hoe de toetsende rol er ook uit komt te zien, is nog niet duidelijk. Uitgaande van de conceptteksten wordt verwacht dat de provincies inzage moeten hebben in:

1. De technische invulling van de warmtekavel waarbij de voornaamste vraag is welke warmtebron is voorzien en hoe het is gesteld met de leveringszekerheid daarvan. In geval van bronnen met een potentie die de gemeentegrens overschrijdt, moet duidelijk zijn in hoeverre afspraken zijn gemaakt met buurgemeenten voor het gebruik van de bron.
2. De grootte van de warmtevraag in de kavel die wordt afgedekt door een collectief warmtesysteem en welke warmtevraag resteert om op een andere manier ingevuld te worden.
3. De impact van de keuze op de aanwezige gas- en elektriciteitsinfrastructuur om te kunnen bepalen of een collectief warmtesysteem in de gekozen omvang een goede keuze is. Ook de eventuele noodzaak voor warmteopslag moet in samenhang met de andere energie infrastructuur worden gezien.
4. De argumenten die de gemeente heeft gehanteerd in haar keuze voor een warmtebedrijf. Indien een gemeente ervoor kiest om zelf een actieve rol te nemen in het warmtebedrijf, heeft dat consequenties voor de financiële slagkracht van de gemeente. Indien er een rol is voorzien voor netwerkbedrijf Enexis in het warmtebedrijf, raakt dat de Provincie als aandeelhouder van Enexis.

Voor zover de rol naast de warmtewet ook de omgevingswet raakt, handelen wij in relatie tot de gemeenten conform.

Naast de Warmtewet 2.0, die specifiek toeziet op de warmtevoorziening in de gebouwde omgeving, raken diverse andere wetten het warmtevraagstuk. Denk aan wetgeving omtrent de invoering van een CO₂-taks voor grote bedrijven, of de wet voortgang energietransitie. Wij volgen de diverse wetgevingstrajecten en voeren zo nodig in overleg met partners een lobby.

Wettelijk gelden sinds 1993 voor veel bedrijven verplichtingen ten aanzien van energiebesparing. Wij zijn bevoegd gezag voor ca. 200 vergunningplichtige bedrijven. Via de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) ziet de Provincie toe op het naleven van de verplichtingen van deze bedrijven. Tevens ondersteunen wij gemeenten via de RUD op het handhaven van bedrijven met een energiebesparingsplicht. We dringen er verder op aan bij gemeenten om hetzelfde te doen voor die bedrijven waarvoor gemeenten bevoegd gezag zijn.

De Provincie zal gebruik maken van de inventarisatie die in RES-verband is gedaan naar vraag naar en aanbod van warmte. De Regionale Structuur Warmte zien wij als basis voor de transitievisie warmte van de gemeenten en/of aanvragen die gemeenten doen in het kader van het landelijke programma Pilot Aardgasvrije Wijken. De resultaten uit de systeemstudie infrastructuur stellen wij ter beschikking aan de RES-partners.

Ad 3: Richting geven aan en inspelen op nieuwe ontwikkelingen en innovaties

Voor de invulling van de warmtebehoefte van de gebouwde omgeving, de industrie en de glastuinbouw zijn verschillende technieken beschikbaar, variërend van rijp tot groen. Om te komen tot implementatie en versnelling zetten wij in op beproefde technieken. Als 'proven technology' voor warmte beschouwen wij:

1. De schilisolatie van gebouwen. (Drie-)dubbel glas en diverse vormen van (spouw-)muurisolatie staan als no regret maatregel niet ter discussie en hebben hun nut ruimschoots bewezen.
2. Warmtenetten. Het transport van warm water is zowel in de gebouwde omgeving als in de glastuinbouw al regelmatig toegepast, evenals stoomnetten in de industrie. Het transport van water kent geen geheimen. Vooral in de gebouwde omgeving schuilt de uitdaging bij warmtenetten niet in de techniek, maar in het complexe traject om een nieuw project van de grond te krijgen.
3. Warmtepompen (gebruik makend van lucht of van bodemwarmte – WKO) zijn weliswaar nog niet gemeengoed, ze genieten inmiddels wel de voorkeur in de gebouwde omgeving. Daarmee kan de warmtepomp, ondanks het nog aanwezige ontwikkelpotentieel bij met name hoge temperatuur toepassingen in de industrie, toch als beproefde techniek worden gezien.
4. Geothermie. Het gebruik van aardwarmte is in Nederland en vooral daarbuiten ruim toegepast. Als gevolg van de ervaringen met olie- en gasboringen, is het boren naar warm water technisch gezien beproefd. Vooral de condities van de ondergrond en de seismische consequenties zorgen ervoor dat geothermie nog niet grootschalig is toegepast in Limburg.

Veel technieken/oplossingsrichtingen kennen nog opschalingsproblemen (aquathermie, waterstof), staan nog in de kinderschoenen of zijn überhaupt nog niet bekend. Innovaties en doorontwikkelingen zullen de koers van de warmtetransitie de komende jaren gaan beïnvloeden, maar erop vertrouwen dat één innovatie dé oplossing voor de warmtetransitie gaat opleveren, is niet verstandig. Wij gaan niet actief op zoek naar innovaties, maar sluiten niets uit. Innovaties met een Limburgs belang willen wij maximaal faciliteren, zoals dat al gebeurt bij:

1. Het ontwikkelen van elektrische hoge temperatuur verwarming en de CO₂-vrije productie van waterstof voor de procesindustrie door innovatieplatform Brightsite.
2. Het uitrollen van het Mijnwaterconcept waarbij de innovatie niet zozeer schuilt in het gebruik van lage temperatuur warmtebronnen, maar in de vraag gestuurde energie uitwisseling die in het netwerk plaatsvindt.
3. Onze deelname aan het landelijk programma WINDOW dat de toepassingsmogelijkheden onderzoekt voor (hoge temperatuur) opslag in de bodem. Op basis van een quick scan voor 21 locaties verspreid over heel Nederland, is Sittard geselecteerd als één van de zes locaties waar een uitgebreidere verkenning wordt uitgevoerd.

Met de verwachting dat niet alleen innovaties, maar ook politieke en maatschappelijke ontwikkelingen komende jaren tot nieuwe inzichten zullen leiden, is de voorliggende warmtevisie slechts een startpunt voor de warmtetransitie. Belangrijke bouwstenen als de concept-RES-en en de systeemstudie infrastructuur moeten nog worden opgeleverd. Vandaar dat we deze warmtevisie in nauwe relatie met de Provinciale Energiestrategie stapsgewijs verder uitwerken. Dat stelt ons in staat om in te spelen op relevante ontwikkelingen en daarmee onze koers in de warmtetransitie te bepalen.

Ad 4: Additionaliteit en maatschappelijke toegevoegde waarde zijn leidend voor instrument- en rolkeuze

In de warmtetransitie zijn veel spelers met elk hun eigen verantwoordelijkheid actief in een complex samenspel. Het is onmogelijk om overal een rol in te nemen. Onze inzet moet additioneel zijn ten opzichte van de andere spelers en moet maatschappelijke meerwaarde hebben. Onze ervaring met warmteprojecten in de gebouwde omgeving leert ons dat het gemeenten veelal aan capaciteit, kennis en middelen ontbreekt om dergelijke projecten gedegen op te pakken. Hierin is plek voor een additionele provinciale rol. Niet in relatie tot elke gemeente afzonderlijk, maar wel in regionaal verband (bijvoorbeeld RES of sub-RES). We zijn bereid hierin een rol te pakken als de gemeenten er om vragen. Additionaliteit geldt ook voor onze rol ten opzicht van die van de nationale overheid. Wij zijn van mening dat een belangrijke rol is weggelegd voor de Rijksoverheid om mede risico's te dragen en via gepaste wet- en regelgeving en inzet van middelen de warmtetransitie mogelijk te maken.

In Enexis zien wij een complementaire partner in de warmtetransitie. Indien gekozen wordt voor oplossingen waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande elektriciteits- en gasinfrastructuur (zoals all-electric, hernieuwbaar gas en waterstof), heeft netbeheerder Enexis een leveringsplicht. Indien gekozen wordt voor een warmte infrastructuur, kan Enexis-dochter Enpuls een positie innemen. Als aandeelhouder staan wij in nauw contact met Enexis om strategie, aanpak en rol ten aanzien van warmte af te stemmen.

Warmteoplossingen zijn bovengronds veelal niet ingrijpend. Ruimtelijke aspecten spelen vooral in geval van plannen voor warmteoplossingen op basis van biomassa. Indirect zijn er ook ruimtelijke afwegingen te maken in de opgave voor grootschalige elektriciteitsopwekking die all-electric oplossingen (bijvoorbeeld zonneweiden) met zich meebrengen. In de ondergrond speelt het ruimtelijk vraagstuk des te meer, dan hebben wij in sommige gevallen ook een wettelijke rol. Bijvoorbeeld een adviserende rol richting het Rijk ten aanzien van geothermie, en de rol van bevoegd gezag voor open WKO (warmte koude opslag) systemen. Daar waar wij geen wettelijke rol hebben, kiezen wij in het ruimtelijke dossier, zowel boven- als ondergronds, een additionele rol. Deze vullen wij actief danwel passief in, afhankelijk van de situatie.

Een additionele rol is er ook voor ons in de complexe transitieopgave waar de industrie voor staat, ondanks dat de grote industrie zich in een mondiaal speelveld begeeft en met specifieke CO₂-wetgeving geacht wordt haar eigen boontjes te doppen. Door gericht te ondersteunen op financieel en communicatief vlak helpen wij de samenwerkende partners Sitech, TNO, UM en Brightlands Chemelot Campus van innovatieplatform Brightsite in de verduurzaming van de procesindustrie op Chemelot. Een vergelijkbare rol nemen wij in bij de overige grote industrie, verenigd in het Limburgs Energie Akkoord (LEA). Dergelijke inzet leidt tot maatschappelijke meerwaarde in de vorm van werkgelegenheid en sociale binding, die enkel geborgd kan worden als de industrie langjarig verankerd blijft in Limburg.

Maatschappelijke toegevoegde waarde schuilt ook in financiële afwegingen. De financiële opgave van de warmtetransitie is groot. Wij constateren dat een financiële bijdrage van de Provincie aan warmteprojecten weliswaar de kans op realisatie vergroot, maar constateren ook dat de potentiële financiële vraag aan de Provincie van zodanige omvang is, dat wij verstandig met onze financiële middelen moeten omgaan. In onze afweging nemen wij de Transitie financierbaar als uitgangspunt en kijken daarbij met bijzondere aandacht naar het criterium cofinanciering.

Ad 5: Limburg-specifiek

Omdat warmte niet over grote afstanden is te transporteren, is de warmtetransitie bij uitstek gebaat bij een regionale aanpak. We moeten gebruik maken van de kansen die de regio biedt. En die zijn er volop. Zo is Limburg de vierde provincie in Nederland qua beschikbaarheid van restwarmte wat leidt tot extra keuzemogelijkheden. Met industrieel cluster Chemelot in de nabijheid van verstedelijkt gebied heeft Limburg een maatschappelijk voordelige oplossingsrichting voor de warmtevoorziening in de gebouwde omgeving. Er is restwarmte beschikbaar om tot wel 150.000 woningen^[6] te verwarmen. De restwarmte van de krakers wordt gezien als 100% duurzaam^[7]. Voor andere restwarmtebronnen op Chemelot betekent het verduurzamen van de energie- en grondstofstromen tegelijkertijd het verduurzamen van restwarmte. Zeker als het toekomstperspectief van Chemelot in het hart van het ARRRa^[8]-cluster wordt verzilverd, heeft Limburg goud in handen. Hoewel de grootste, is Chemelot niet de enige restwarmtebron. Ook de herstart van de Clauscentrale, en de aanwezigheid van verschillende kleinere industriële bronnen biedt Limburg unieke kansen. Door optimaal gebruik te maken van warmtenetten die weinig ruimtelijke impact kennen, is Limburg beter in staat het unieke landschap in de energieopgave te ontzien.

Ook het Mijwaterconcept maakt gebruik van specifieke kenmerken van de regio en is daarmee uniek in Nederland en daarbuiten. Vanwege het innovatieve concept voor lage temperatuur warmte is het een potentieel exportproduct dat bovendien toegepast kan worden op meerdere plekken in Limburg^[9]. Het Slim Energienet Roermond is bijvoorbeeld geïnspireerd op Mijwater. De Maas kan, met name in het plassen gebied, een interessante bron voor aquathermie zijn.

Limburg kent verder gebieden die geschikt zijn voor bodem- en aardwarmte. De glastuinbouw in Limburg is geclusterd in een gebied waar geothermie potentie heeft. Het gebruik van emissievrije warmteoplossingen als geothermie leidt echter tot een vraag naar CO₂, als bemesting van de gewassen. Op redelijke afstand wordt op Chemelot zuivere CO₂ geproduceerd als bijproduct van de ammoniakproductie. Limburg-specifieke kenmerken die, mits de risico's op mogelijke bodembewegingen bij geothermie worden opgelost, een oplossingsrichting voor het warmtevraagstuk in de glastuinbouw kunnen betekenen.

Voor de invulling van de vraag naar proceswarmte in de industrie kunnen wij daarentegen niet bogen op specifieke Limburgse kenmerken. De hoeveelheden (hernieuwbaar) gas en elektriciteit die nodig zijn, moeten grotendeels van buiten de Provincie komen. Dat vereist een sterke inzet op infrastructurele verbindingen met de rest van Nederland en het buitenland. De ligging van Limburg in het hart van het ARRRa-cluster maakt het mogelijk om Chemelot te positioneren als knooppunt in een internationale energicorridor.

6 Opgave Chemelot in concept-RES Zuid Limburg
7 Onderzoek Ecofys in opdracht van RVO t.b.v. Het Groene Net.
8 Antwerp-Rotterdam-Ruhr-Rhein area

18 Warmtevisie Provincie Limburg

9 CE Delft, Weg van gas – Kansen voor de nieuwe concepten LageTemperatuurAardwarmte en Mijwater, Delft, mei 2018

19 Warmtevisie Provincie Limburg

3 Ontwikkelingen

3.1 Energie algemeen

Aardgas, hernieuwbaar gas en (aard-)gasinfrastructuur

Ingevoerd door het besluit van het Rijk in 2018 om de aardgaswinning uit het Groningenveld te stoppen, is in het Klimaatakkoord de afspraak opgenomen om in 2050 zo veel mogelijk woningen en gebouwen te verwarmen met duurzaam opgewekte elektriciteit. In de praktijk komt het erop neer dat in 2050 de gebouwde omgeving aardgasvrij wordt. Het gebruik van hoogwaardig aardgas in laagwaardige toepassingen zoals het verwarmen van tapwater en gebouwen gaat dus verdwijnen. Dat wil overigens niet zeggen dat in de gebouwde omgeving geen gas meer is toegestaan: groen gas en wellicht waterstof worden nadrukkelijk niet uitgesloten.

Voor de industrie en de landbouw is een dergelijk aardgasverbod niet afgesproken in het Klimaatakkoord. Desondanks oriënteren bedrijven en tuinders zich op alternatieven voor aardgas. In de glastuinbouw zijn geothermie of biomassastook serieuze opties, hoewel die elk hun specifieke nadelen kennen. Diverse tuinders in Limburg zijn hiermee al aan de slag. In de industrie zijn de alternatieven voor aardgas om de benodigde hoge temperaturen te bereiken (bijvoorbeeld ten behoeve van stoom) minder uitgekristalliseerd. Opties als het gebruik van waterstof of elektrisch verwarmen moeten nog verder uitontwikkeld worden. In het Brightsite-programma voor de verduurzaming van Chemelot zijn niet voor niets twee lijnen opgenomen die zich toespitsen op elektrisch verwarmen als op de inzet van waterstof.

Aardgas is van de fossiele energiebronnen de schoonste. En vanwege de fijnmazige infrastructuur in Nederland is aardgas heel flexibel inzetbaar. Vooralsnog kan Nederland voor een deel zelf de vraag naar aardgas invullen, maar als gevolg van het Groningenbesluit is Nederland sinds 2018 netto importeur van aardgas^[10]. Het aandeel buitenlands aardgas zal de komende jaren alleen maar toenemen. Omdat het een ideale transitiebrandstof is, blijft aardgas desondanks de komende jaren nog een belangrijke rol spelen in de energiehuishouding van Nederland en Limburg. Het besluit van RWE om de gasgestookte Clauscentrale weer in bedrijf te nemen getuigt hiervan. Voor de warmtetransitie heeft de gewijzigde positie van aardgas ook gevolgen. Het aanleggen en in stand houden van gasinfrastructuur is niet meer vanzelfsprekend als aardgas wordt vervangen door alternatieven, ook al is dat in de vorm van groen gas of waterstof. Want de productie van waterstof kent (technische) beperkingen, en voor transport moeten bestaande leidingen worden aangepast. Ook de hoeveelheid groen gas uit biomassa is gelimiteerd. Welke positie hernieuwbare gassen in de energie- en warmtetransitie gaat innemen is niet op voorhand bekend. Onze systeemstudie energie infrastructuur zal binnenkort een eerste indicatie geven.

Systeemintegratie

De aanleg van zonneparken, de behoefte aan meer laadpalen voor elektrisch rijden en de opmars van warmtepompen zijn enkele belangrijke ontwikkelingen die de vraag naar elektriciteit in de komende jaren fors doen toenemen. Indien deze toenemende elektriciteitsvraag enkel beantwoord wordt door het verzwaren van de bestaande elektriciteitsinfrastructuur, waarschuwen landelijke en regionale netbeheerders voor een explosieve stijging van de kosten. Zonder ingrijpen betalen burgers en bedrijven deze kosten in de vorm van de stijging van netwerktarieven. De betaalbaarheid van de energietransitie, één van de drie criteria uit ons collegeprogramma, komt daarmee zwaar onder druk te staan.

¹⁰ <https://www.businessinsider.nl/nederland-netto-importeur-aardgas/>

Om de kosten en tariefstijgingen in de hand te houden zal er een verregaande systeemintegratie tussen de verschillende dragers, zoals elektriciteit, waterstof, groen gas, warmte en CO₂ moeten plaatsvinden. Zo'n systeemintegratie, onder andere met gebruikmaking van opslagmogelijkheden, moet leiden tot optimalisatie van de maatschappelijke kosten en de doelmatige inzet van middelen. Hoe dit in de praktijk vorm krijgt is nu nog niet bekend, al is het Mijwaterconcept in Heerlen/Parkstad een eerste voorbeeld in Limburg waarin warmte(-opslag) en elektriciteit geïntegreerd zijn. Onze systeemstudie infrastructuur zal aan de hand van een aantal toekomstscenario's verdere inzichten bieden.

Specifiek voor warmte betekent bovenstaande ontwikkeling voornamelijk dat de keuze voor warmteoplossingen in de industrie, landbouw en de gebouwde omgeving weloverwogen, in nauwe samenhang met het grote infrastructurele vraagstuk moet worden gemaakt. Industriële spelers en tuinders hebben schaalgroottes en veelal kennis en kunde in huis om in overleg met de netbeheerder zo'n weloverwogen keuze te maken. Wij zien bijvoorbeeld dat Limburgse bedrijven, verenigd in het Limburgs Energie Akkoord (LEA), voortvarend alternatieve warmteoplossingen verkennen. Voor de gebouwde omgeving ligt dat anders. Van particuliere huizenbezitters mag niet worden verwacht dat een keuze voor een warmteoplossing maken met systeemintegratie in het achterhoofd. Mogelijk zijn woningcorporaties daartoe beter in staat, al hebben zij ook behoefte aan ondersteuning.

Innovaties

De warmtetransitie zal worden aangejaagd door allerlei innovaties. Gezien de afnemende rol van aardgas in de warmtetransitie, en gezien de specifieke beperkingen van warmte, zullen innovaties rondom drie thema's plaatsvinden: (1) nieuwe brandstoffen, (2) nieuwe technieken om gasen te produceren, en (3) opslagmogelijkheden voor warmte. In Nederland worden onder andere in het kader van het Rijksprogramma Topsector Kennis en Innovatie (TKI) dergelijke innovaties ondersteund.

Voorbeelden van veelbelovende innovaties op bovenstaande drie thema's zijn:

1. Het gebruik van CO₂ om brandstoffen te maken, zoals de productie van **mierenzuur** uit CO₂ en water met behulp van elektriciteit. Mierenzuur is een vloeibare brandstof met een zeer hoge energiedichtheid. Omdat bij het maken van mierenzuur evenveel CO₂ wordt gebruikt als er bij gebruik vrijkomt, neemt per saldo de hoeveelheid CO₂ in de lucht niet toe. In de chemische industrie heeft mierenzuur de potentie om als groene grondstof fossiele grondstoffen te vervangen. Het grote voordeel van mierenzuur is dat deze brandstof niet brandbaar en explosief is, in tegenstelling tot waterstof en daardoor veel veiliger is in gebruik en opslag.
2. **Superkritisch vergassen** is een innovatie die na een jaar of vijf van onderzoek en experimenteren nu gereed komt voor toepassing. Bij dit proces wordt organisch afval (bijvoorbeeld keukenafval, mest of rioolslib) in combinatie met water van zeer hoge temperatuur (>374 °C) onder zeer hoge druk (>221 bar) omgezet in groen gas. Dat levert een aanzienlijke CO₂ reductie op en tegelijk worden zware metalen voor een groot deel "afgevangen". Ten opzichte van traditionele vergistingsinstallaties is het energetisch rendement hoog en het residu kleiner. Voor waterschappen is de techniek interessant omdat deze waarschijnlijk kan worden toegepast op de schaal van een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Daarmee zou de afhankelijkheid van een grote, centrale slibverwerking kleiner worden en ontstaat meer flexibiliteit in de slibbeindverwerking. Verder zijn er verschillende initiatieven in de pilotfase die inzetten op lokale opwek en gebruik van groene waterstof in de gebouwde omgeving. Het principe is het overschot aan groene stroom van zonnepanelen op huizen op te slaan als waterstof en dit in de winter te gebruiken voor onder andere verwarming. Bij voldoende zonnepanelen per huis, kan hiermee in principe voldoende energie opgewekt worden om in de eigen behoefte te voorzien. Hierbij is voldoende aandacht aan de veiligheidsaspecten van waterstofopslag wel van belang.
3. Warmte opslaan door gebruik te maken van specifieke eigenschappen van materialen. In geval van **thermochemische opslag** geeft het materiaal warmte af wanneer het in contact komt met waterdamp. Andersom kan door wateronttrekking aan het materiaal juist weer warmte worden opgeslagen. **Phase Change Materials (PCM)** zijn materialen die een substantiële hoeveelheid warmte kunnen opnemen of afstaan in de faseverandering van vast naar vloeibaar en andersom. Dit opnemen en afstaan gebeurt bij dezelfde temperatuur, namelijk het smeltpunt van het materiaal. Wanneer het materiaal smelt, neemt het materiaal warmte op uit de omgeving en wordt de omgeving dus gekoeld. Wanneer het materiaal stolt, verwarmt het de omgeving juist. Dergelijke materialen maken het mogelijk om in mobiele warmteoplossingen te voorzien, voor locaties waar een kortstondige en eindige warmtevraag is.

3.2 Beleid

Wet- en regelgeving

De elektriciteits- en gasmarkt in Nederland is gereguleerd en vastgelegd in de Elektriciteitswet en de Gaswet. Warmteoplossingen die gebruik maken van elektriciteit of gas vallen terug op deze twee wetten. Het kabinet^[11] heeft aangekondigd in de Wetgevingsagenda energietransitie te starten met de herziening en samenvoeging van de Elektriciteitswet en Gaswet in één **Energiewet** (Energiewet 1.0). Doel is te komen tot wetgeving die de transitie naar een duurzame energiehuishouding optimaal ondersteunt en tot wetgeving die beter aansluit bij huidige en toekomstige Europese regelgeving. De verwachting is dat de Energiewet 1.0 techniekneutraal wordt en bepalingen gaat bevatten voor opslag van elektriciteit en waterstof. De minister heeft aangekondigd de Energiewet in 2020 in de Tweede Kamer te behandelen.

¹¹ Minister van Economische Zaken, Wetgevingsagenda en energietransitie, brief van 11 December 2017, met kenmerk DGETM-El, 17192414.

Een belangrijk instrument voor de warmtetransitie in de gebouwde omgeving is de **Warmtewet**. De wet is gericht op de levering van warmte aan kleinverbruikers en bevat regelgeving omtrent stadsverwarming, blokverwarming en warmte/koude opslag. Het belangrijkste doel is beschermen van consumenten door onder andere maximum tarieven voor warmte te regelen. Daarbij wordt het zogenaamde NMDA-principe (niet meer dan anders) gehanteerd: de maximumprijs voor warmte mag niet meer bedragen dan de kosten die een afnemer zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde warmte wanneer hij een gasaansluiting zou hebben.

De huidige Warmtewet gaat op de schop. In december 2019 heeft de minister van EZK een brief aan de Tweede Kamer gestuurd waarin hij uiteengezet hoe via Warmtewet 2 doelen en afspraken in het Klimaatakkoord gerealiseerd kunnen worden. De belangrijkste maatregelen die de minister in de Warmtewet 2 wil opnemen zijn:

- De gemeenten krijgen een regierol bij de verdere uitrol van warmtenetten o.a. door vaststelling van warmtekavels en aanwijzing van warmtebedrijven (publiek en/of privaat), met een toetsende rol voor de provincies. Dit geeft de ons de mogelijkheid om gemeenten aan te spreken op het moment dat het warmtekavel bijvoorbeeld niet aansluit bij de afspraken uit de RES over de inzet van duurzame bronnen of wanneer wij de publieke belangen niet goed geborgd zien. Hoe het toetsingsproces precies gaat lopen, is nog niet uitgewerkt.
- De warmtebedrijven worden (wettelijk) verantwoordelijk voor de gehele warmteketen met coördinatie, aanleg, aansluiting (met een plicht), levering en exploitatie. De minister is geen voorstander van een scheiding van levering, transport en distributie. De minister geeft in de brief wel aan dat hij zal bekijken op welke wijze de netwerkbedrijven een nuttige rol kunnen spelen in de ontwikkeling van collectieve warmtesystemen.
- Het Rijk krijgt de mogelijkheid om voor de aanleg van grote (regionale) transportnetten met meerdere warmtebronnen en/of distributiesystemen een onafhankelijke transportnetbeheerder aan te wijzen (zoals de aanwijzing van Gasunie bij de warmteronde in Zuid-Holland).
- Er komt een meer op kosten gebaseerde tarifiering gericht op efficiënte kosten voor de consumenten en rendementszekerheid voor de warmtebedrijven. Het NMDA-principe komt daarmee te vervallen.
- Er komen bepalingen in de wet om de leveringszekerheid te garanderen en de verduurzaming van warmte te bevorderen. De warmtebedrijven krijgen hiertoe onder andere een 'ophaalrecht' bij industrie, datacenters en andere warmteleveranciers. In feite worden deze warmteproducenten verplicht om warmte te gaan leveren.

- De wet zal per 1 januari 2022 ingaan, met een overgangsregime (voor o.a. bestaande warmtenetten) en wellicht een uitzonderingspositie voor kleine warmtenetten. De voorgestelde overgangsregelingen zijn niet expliciet gemaakt.

De **salderingsregeling** zonnepanelen wordt vanaf 2023 afgebouwd. De salderingsregeling houdt in dat de stroom die een consument aan het elektriciteitsnet levert weggestreep mag worden tegen de stroom die van het net afgenomen wordt. Vanaf 2023 mag er ieder jaar steeds minder gesaldeerd worden, totdat er vanaf 2031 niet meer gesaldeerd mag worden. Voor woningeigenaren met een all-electric warmteoplossing, die in de wintermaanden een grotere elektriciteitsbehoefte hebben dan in de zomermaanden, pakt de gewijzigde salderingsregeling negatief uit. All-electric oplossingen worden daarmee minder aantrekkelijk.

Taxonomie

Vanuit de gedachte dat de transitie naar een koolstofarme economie enorme investeringen vereist, die voor ons te groot zijn om alleen te dragen, roept Transitie Financierbaar op maximaal risico's te delen en cofinanciering op te halen. Om maximaal cofinanciering op te kunnen halen is het van belang om de Limburgse taxonomie, in dit geval voor warmte, zoveel mogelijk aan te sluiten bij in Europa geldende standaarden. Het denken in de combinatie van duurzaamheidsdoelstellingen en effectieve financieringsstrategieën is een recente ontwikkeling die Europa heeft ingezet.

Transitie financierbaar roept op om een Limburgse taxonomie (soortenleer) in te vullen met daarin voorwaarden projecten moeten voldoen om aanspraak te maken op een bijdrage van Provincie Limburg. Concreet betekent dit dat voor de diverse technieken minimale parameters moeten worden vastgesteld. Projecten moeten vervolgens aan deze parameters voldoen om aanspraak te kunnen maken op een Limburgse bijdrage.

De Europese taxonomie is ontwikkeld en beschrijft voor warmte- en koude netwerken enkele globale en specifieke uitgangspunten. De globale uitgangspunten luiden:

- Een duurzaam warmte/koude net dient de energie te halen uit ten minste 50% hernieuwbare bronnen, dan wel voor ten minste 50% uit restwarmte of koude, of 75% nuttige warmte die vrijkomt bij gelijktijdige productie van elektriciteit (cf. WKK), of ten minste 50% uit een combinatie van de omschreven energie en warmte.
- Het project dient een bijdrage te leveren aan de transitie naar een emissieloze economie.
- Afhankelijkheid van technieken of partijen die niet bijdragen aan de transitie naar een emissieloze economie moet worden voorkomen.
- Er moet gestreefd worden naar een *best practice* aanpak, bijvoorbeeld het gebruik van koelvloeistoffen met de minste emissies.
- (verdere) efficiency van installaties en bedrijfsvoering moet worden gestimuleerd.

Instrumentarium

Zowel nationaal als Europees zien wij dat er diverse subsidies beschikbaar zijn en gaan komen. Bijvoorbeeld investeringssubsidies voor isolatie van de gebouwschil en het experimenteren met innovatieve boortechnieken, en exploitatiesubsidies zoals de SDE. Daarnaast is het mogelijk binnen diverse Europese programma's aanspraak te maken op cofinanciering. Denk daarbij aan Interreg, Horizon 2020, OPZuid en ELENA. Wij merken overigens dat het binnenhalen van deze subsidies en vervolgens het managen van de verplichtingen voor relatief kleine organisaties een bovengemiddeld grote belasting kan zijn.

Los van subsidies zijn er diverse financieringsmogelijkheden. In Limburg kan dit bijvoorbeeld via het Limburgs Energie Fonds, terwijl er landelijk diverse mogelijkheden zijn via RVO en voor grotere projecten op termijn via InvestNL. Op Europees niveau zijn de Europese Investerings Bank en het Europees Investerings Fonds mogelijke financiers.

Wij zien momenteel een trend waarbij meer blending wordt toegepast. Hierbij worden subsidie instrumenten gelijktijdig met financiering ingezet. Zo verstrekt de Europese Investerings Bank niet enkel meer leningen, maar draagt ze ook zorg voor toekenning van de zogenaamde ELENA subsidie.

Uit het veelvoud aan instrumentaria is de subsidieregeling **Stimulering Duurzame Energieproductie** een belangrijk landelijk instrument om de verduurzaming van de energieproductie in Nederland te ondersteunen. In 2020 wordt de regeling omgedoopt tot SDE++ en wordt een groot aantal nieuwe categorieën in de SDE++ opgenomen, waaronder verschillende voor warmte (elk met eigen voorwaarden en bepalingen) als aquathermie, restwarmte uitkoppeling en daglichtkassen voor de tuinbouw. Openstelling van de SDE++ is voorzien voor september 2020. Er wordt ook al nagedacht over nieuwe categorieën voor 2021, waaronder CO₂-afvang en levering aan de glastuinbouw, en aquathermie voor de tuinbouw.

3.3 Sectoren

Gebouwde omgeving

De belangrijkste ontwikkeling in de gebouwde omgeving betreft de transitievisie warmte die gemeenten voor eind 2021 moeten opstellen. In deze transitievisie legt de gemeente vast wanneer welke wijken of buurten worden afgekoppeld van het aardgas. Voor alle wijken of buurten die vóór 2030 aan de beurt zijn, geeft de gemeente een indicatie van de mogelijke kosten voor de alternatieve warmteoplossingen. Elke vijf jaar maakt de gemeente een update van de transitievisie. Omdat de transitievisie warmte input is voor de Regionale Structuur Warmte (onderdeel van de Regionale Energie Strategie – RES), worden beiden in een iteratief proces op elkaar afgestemd.

Het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving wordt dus stapsgewijs en gestructureerd aangepakt. Desondanks constateert het Sociaal en Cultureel Planbureau in een onderzoek naar aardgasvrij wonen dat huizenbezitters vooral een afwachtende houding aannemen¹². Dat heeft meerdere oorzaken. Omdat de voordelen van wonen zonder aardgas niet duidelijk genoeg zijn, leiden onzekerheid over beleid, verwachtingen over technische ontwikkelingen en zorgen over betaalbaarheid ertoe dat huizenbezitters niet snel in actie komen. Ze zien wel de maatschappelijke waarde, maar de

betrokkenheid bij de transitie is daardoor voorsnog laag. Het onderzoek laat een duidelijk dilemma zien: huizenbezitters hechten waarde aan individuele keuzevrijheid, maar zien tegelijkertijd ook de voordelen van een collectieve aanpak. Keuzedwang wordt niet op prijs gesteld, maar men staat wel open voor de organisatie van een collectieve oplossing door de overheid.

Een belangrijke ontwikkeling die aansluit bij bovenstaande constatering is de opkomst van energie-coöperaties. Waar deze zich tot voor kort vooral richtten op collectieve zon- en windprojecten, zien energiecoöperaties en andere lokale energie initiatieven steeds vaker een rol in het ontwikkelen en beheren van lokale warmtenetten in warmtecoöperaties. In Nederland zijn de ervaringen nog schaars, maar in het buitenland (o.a. Denemarken) is het een algemeen geaccepteerd model.

In de Limburgse Agenda Wonen 2020-2023 worden diverse ontwikkelingen geschetst die vanuit woningmarktperspectief de warmtetransitie in de gebouwde omgeving beïnvloeden. De verwachte groei van het aantal huishoudens tot 2031 vertaalt zich in een behoefte aan extra woningen op korte termijn, vooral voor specifieke doelgroepen in de huursector. De nieuwbouwpoging in Limburg is en blijft echter relatief klein. Uitgaande van het feit dat nieuwbouwwoningen niet meer aangesloten mogen worden op een aardgasnet, moet het Rijksbeleid voor een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 zich vooral op de bestaande woningvoorraad richten. De demografische ontwikkelingen hebben een transformatie- en slooppoging in bestaand vastgoed tot gevolg, die kansen biedt voor de warmtetransitie.

Verregaande bouwvoorschriften bij nieuwbouwwoningen zorgen ervoor dat woningen steeds beter geïsoleerd worden. Met de verwachte grotere weersextremen wordt het in dergelijke huizen, maar ook in vele bestaande woningen, in de zomermaanden snikheet. De vraag naar koeling van gebouwen laat de laatste jaren een stijgende trend zien.

Een fenomeen dat zich tot slot in toenemende mate manifesteert in de gebouwde omgeving is energiearmoede. Een groeiend aantal gezinnen geeft meer dan 10 procent van het inkomen uit aan energie en komt daardoor in geldproblemen. Het kabinet verhoogt ter ondersteuning van het aardgasbesluit de energiebelasting op aardgas en verlaagt die op elektriciteit. Met stijgende belastingen op het gebruik van aardgas staat de betaalbaarheid van de energienota voor steeds meer gezinnen onder druk, zeker omdat het deze gezinnen tegelijkertijd vaak ontbreekt aan financiële middelen om isolatiemaatregelen te nemen en/of over te stappen op een elektrisch alternatief.

Industrie

Het Klimaat- en Energieakkoord schetst de ontwikkeling van de industrie tot 2050. Om te komen tot een moderne industrie, met nagenoeg geen CO₂-uitstoot, die in Nederland blijft investeren is een systeemverandering nodig. Specifiek voor warmte is van belang dat in de ambitie voor CO₂-reductie niet alleen wordt gekeken naar de uitstoot aan de schoorsteen, maar nadrukkelijk ook naar keteneffecten in de omgeving waaronder ook de levering van restwarmte aan de gebouwde omgeving valt. Voorsnog telt restwarmtelevering niet mee in de CO₂-uitstootcijfers van bedrijven, maar zodra dit mogelijk wordt, zullen industriële warmtenetten sneller van de grond komen. Het in de conceptteksten van de warmtewet 2.0 aangekondigde ophaalrecht van restwarmte helpt daar ook bij.

Voor het functioneren van de industrie zijn Nederland en Europa grotendeels afhankelijk van energie-import. Elders in de wereld zijn locaties waar energie veel ruimer voorhanden en goedkoper is. Dit gegeven, versterkt door de aangekondigde CO₂-taks voor bedrijven, maakt doorgaan op de bestaande fossiele manier onmogelijk is. Er komt een brede transitie op gang die gericht is op vergroening van de energievraag en een overgang naar circulaire economie. De benodigde proceswarmte in de industrie zal in de toekomst daarom op een andere manier worden opgewekt: met elektriciteit of met hernieuwbare gasen zoals waterstof. De energietransitie in de industrie is daarmee vooral een warmtetransitie. De belangrijkste voorwaarde voor de transitie is de aanvoer en beschikbaarheid van voldoende elektriciteit of hernieuwbare gasen.

¹² Sociaal en Cultureel Planbureau, Onder de pannen zonder gas – Woningeigenaren en hun overwegingen over aardgasvrije alternatieven, Den Haag 2019. <https://digitaal.scp.nl/onderdepennen/>

Landbouw/glastuinbouw

De sector landbouw is in het geval van de glastuinbouw een belangrijke afnemer van warmte. De landbouw heeft echter ook een rol in de aanbodkant van warmte. Als leverancier van biomassa kan de landbouw een belangrijke bijdrage leveren aan de warmtetransitie. De recente stikstofcrisis kan, als gevolg van de uitkoopregeling van het kabinet, ertoe leiden dat de veestapel gaat krimpen. In de Nederlandse varkenshouderij is de dalende trend van het aantal bedrijven al langer zichtbaar. Daarbij komt de maatschappelijke discussie over de houdbaarheid van grootschalige veehouderij. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de hoeveelheid mest die wordt geproduceerd. Het opwekken van groen gas op basis van mest zal hierdoor worden beïnvloed, maar mogelijk ook door nieuwe, concurrerende toepassingsmogelijkheden, bijvoorbeeld in de mineralenterugwinning.

De maatschappelijke discussie in het natuurbeheer en bosbouw rondom CO₂ is aan het veranderen. Het kappen van bos en houtige opstanden puur voor biomassacentrales wordt steeds minder geaccepteerd. Vastleggen van CO₂ door hout te gebruiken als grondstof voor producten geniet de voorkeur boven het gebruik van hout als brandstof voor energiedoelinden. Het vastleggen van CO₂ door de aanplant van bomen, zoals in ons 1-miljoen-bomenplan, is een andere exponent van dezelfde ontwikkeling. De in Nederland beschikbare houtachtige reststromen uit natuurbeheer voor verbranding nemen daarmee in de toekomst naar verwachting af, terwijl overige reststromen uit natuur- en bosbeheer voor andere biomassatoepassingen als vergisten of composteren naar verwachting gelijk blijven.

Aan de vraagzijde van de landbouw bouwt de tuinbouwsector voort op het Innovatie en Actie Programma 'Kas als Energiebron' dat zich richt op een klimaat neutrale glastuinbouw in 2040. Daarin wordt de verwachting uitgesproken dat de inzet van Warme Kracht Koppeling aanzienlijk terugloopt voor zowel de netlevering als de eigen opwek van elektriciteit voor de belichting. De inkoop van elektriciteit neemt toe ter vervanging van WKK voor de belichting en door elektrificatie van de energievoorziening (warmtepompen, WKO, power to heat, pompenegie, geothermie). Verder zorgt de trend voor steeds meer emissievrije warmteoplossingen in de glastuinbouw ervoor dat er steeds meer behoefte ontstaat aan CO₂ voor bemestingsdoelinden. CO₂ is een essentiële voedingsstof voor de gewassen die onder glas worden geteeld. De mogelijkheid om gezuiverde CO₂ uit rookgassen uit traditionele gasgestookte WKK's in te zetten vervalt als warmte van elders wordt betrokken.

3.4 Bronnen en technieken

In paragraaf 2.1 is al kort stilgestaan bij de potentie van duurzame warmtebronnen in Limburg. Deze paragraaf geeft een nadere toelichting op de technieken, inclusief de bronnen waarvan ze gebruik maken, en de wijze waarop zij in Limburg toegepast (kunnen) worden. Wij beperken ons hierbij tot de beproefde techniek.

De benodigde temperatuur bepaalt welke bronnen en technieken kunnen voorzien in de warmtevraag. In de gebouwde omgeving en de glastuinbouw ligt deze onder de 100°C, terwijl in de industrie de temperaturen daar ver boven kunnen liggen. Het gieten van metaal gebeurt bijvoorbeeld bij ongeveer 1100°C.

Lage temperatuur warmtevraag

Om invulling te geven aan de vraag naar ruimteverwarming (gebouwen en kassen) en warm tapwater zijn verschillende technieken op basis van diverse bronnen denkbaar. In lijn met de indeling die in de systeemstudie infrastructuur wordt gehanteerd, zijn dit:

1. Een **hoogrendementsketel op groen gas**. Dit is de bekende Hr-ketel (combiketel) die zowel ruimteverwarming alsmede warm tapwater maakt. Door aardgas te vervangen door groen gas kan de Hr-ketel CO₂-neutraal worden ingezet. Om deze techniek te kunnen gebruiken, zijn geen aanvullende ingrepen aan de binnenhuisinstallatie of de infrastructuur vereist. Het nadeel is dat groen gas beperkt beschikbaar is en naar verwachting blijft, waarmee de techniek niet breed toepasbaar is. Een variant op waterstof is ook denkbaar, maar dan zijn er aanvullend een ander type ketel en aanpassingen aan de huisinfrastructuur nodig, nog afgezien van mogelijke aanpassingen in de distributie infrastructuur buitenshuis.
2. De **elektrische warmtepomp** (ook wel all-electric oplossing genoemd). Een elektrische warmtepomp haalt warmte uit de buitenlucht of de bodem die met behulp van een beperkte hoeveelheid elektriciteit wordt opgewaardeerd voor het verwarmen van de woning en eventueel het tapwater. Mits het gebouw goed is geïsoleerd (minimaal schillabel 8), is een warmtepomp zeer efficiënt. Daarnaast is een lage temperatuur afgiftesysteem vereist, bijvoorbeeld vloerverwarming. Toepassing van deze techniek betekent voor de gebouweigenaar hogere kosten. Voor de netbeheerder kan het leiden tot verzwaren van het elektriciteitsnet.

3. De **hybride warmtepomp**. Dit is een oplossing waarbij een elektrische warmtepomp met een Hr-ketel op groen gas (methaan of waterstof) wordt gecombineerd. Het grote voordeel van deze combinatie is dat de Hr-ketel bijspringt op momenten dat de warmtepomp niet voldoende warmte kan leveren, als het buiten koud is bijvoorbeeld en/of er (veel) warmtapwater nodig is. Verzwaring van het elektriciteitsnet is minder noodzakelijk, omdat de piekbelasting wordt opgevangen door de Hr-ketel. De beschikbaarheid van hernieuwbare gassen beperken grootschalige uitrol van deze techniek.
4. De **Cv-ketel op vaste biomassa**. Dit is een Cv-ketel die met een hoog rendement houtpellets verstoekt. Houtpellets zijn korrels van houtvezels die onder hoge temperatuur worden samengeperst. De herkomst van de houtpellets (met indien van Nederlandse origine beperkte beschikbaarheid), de uitstoot van fijnstof zijn belangrijke minpunten van deze techniek plus nog het noodzakelijk vervoer en opslag van de pellets. Daar tegenover staat dat er geen gasinfrastructuur nodig is. Daarmee is het vooral een oplossing voor woningen in het buitengebied.
5. **Hoge temperatuur warmtelevering** (> 70°C) middels een collectief warmtenet. Bij hoge temperatuur warmtenetten zijn er geen eisen aan het isolatieniveau van het gebouw. Er zijn verschillende soorten warmtebronnen waarmee het net kan worden gevoed:
 - a. Geothermie. In Limburg kennen we deze oplossing alleen in glastuinbouwgebied Californië, waarbij de geothermiebron aangesloten is op een lokaal warmtenet dat tuinders met elkaar verbindt.
 - b. Een wijk-WKK. Op een centraal punt in de wijk wordt in een ketel gas verbrand waarbij zowel warmte als elektriciteit wordt geproduceerd. Het warmtenet in de wijk Céramique in Maastricht, waarop ook het Gouvernement is aangesloten, is een voorbeeld van deze oplossing. Als het aardgas wordt vervangen door hernieuwbaar gas, is deze oplossing CO₂-neutraal.
 - c. Industriële restwarmte. Er is in Limburg één operationeel voorbeeld van het gebruik van restwarmte in een hoge temperatuur warmtenet: het warmtenet in de Noord-Westentree van Maastricht gebruikt warmte van papierfabrikant SAPPI. Het Groene Net is voornemens de restwarmte van Chemelot in de Westelijke Mijnstreek in te zetten.

Voor een warmtenet is nieuwe infrastructuur nodig waardoor het alleen interessant is in gebieden met een hoge bebouwingsgraad in de nabijheid van de bron. Fijnmazige gasinfrastructuur is niet meer nodig. De aangesloten gebouwen hoeven minder vergaand te worden geïsoleerd, al heeft een betere isolatiegraad het voordeel dat dezelfde hoeveelheid warmte beschikbaar is voor een potentieel groter aantal gebouwen. Het optimum is sterk afhankelijk van de lokale situatie.
6. **Lage temperatuur warmtelevering** (< 55 °C) middels een (kleinschalig) warmtenet. Diverse bronnen komen in aanmerking:
 - a. Warmte-koude opslag (WKO). Een WKO maakt gebruik van een waterlaag in de (ondiepe) ondergrond waarin de warmte (of koude) seizoensgewijs opgeslagen kan worden: warmte in de zomer voor gebruik in de winter en bij koude net andersom. De techniek is vooral geschikt voor kantoren en een cluster van woningen, waarbij er zowel een warmte- als een koude vraag is. In Limburg zijn er diverse projecten die gebruik maken van WKO, bijvoorbeeld het Zuyderland ziekenhuis in Sittard-Geleen. Verder maakt het Mijwaterconcept gebruik van verschillende temperaturen ondergronds, in dit geval mijngangen. Andere warmtebuffers, zoals een ingebouwd opslagvat, kunnen ook worden toegepast. In gemeente Peel en Maas is een dergelijk project in voorbereiding.
 - b. Aquathermie. Dat is thermische energie uit oppervlakte-, afval- en drinkwater die voornamelijk in combinatie met een WKO wordt toegepast. Opgemerkt moet worden dat we aquathermie als enige nog niet als 'proven technology' beschouwen, al zijn er initiatiefnemers die de eerste projecten uitwerken.
 - c. Compostering. Bij het composteren van biomassastromen komt warmte vrij, die bij voldoende schaalgrootte lokaal gebruikt kan worden. Diverse agrarische bedrijven experimenteren met zogenaamde biomelers, die gebruik maken van dit principe.

Ook hier geldt dat er voor een warmtenet nieuwe infrastructuur nodig is, waardoor het alleen interessant is in gebieden met een hoge bebouwingsgraad in de nabijheid van de bron. Daarnaast is een goede schilisolatie van de aangesloten bebouwing een vereiste, of dat de warmte per gebouw wordt opgewaardeerd door een warmtepomp. Fijnmazige gasinfrastructuur is niet meer nodig.

Hoge temperatuur warmtevraag

Voor de behoefte aan hoge temperaturen, kan als alternatief voor aardgas of andere fossiele bronnen een beperkt aantal duurzame bronnen worden ingezet. De achterliggende technieken zijn veelal maatwerk.

1. Hernieuwbare elektriciteit. Toepassingsmogelijkheden zijn divers, waaronder het vervangen van aardgasgestookte boilers door elektrische boilers.
2. Hernieuwbaar gas, zoals groen gas (methaan) en waterstof. Groen gas kan in ruwe vorm worden toegepast of worden opgewerkt naar aardgaskwaliteit. In ruwe vorm ligt gebruik in de nabijheid van de opwekfaciliteit voor de hand. Bij Smurfit Kappa Roermond Papier wordt ruw biogas uit eigen waterzuivering in het productieproces gebruikt.
3. Biomassa of (een mix van) andere, niet recycleerbare stoffen als plastic, textiel, rubber, hout en papier, al dan niet in pelletvorm. Hoewel niet 100% fossielvrij, kennen laatstgenoemde wel een goede CO₂-prestatie. Het Limburgse bedrijf N+P produceert zogenaamde Subcoal pellets in de Eemshaven.

4 Scenario's en oplossingsrichtingen

De grote diversiteit aan ontwikkelingen en de complexiteit van de opgave tonen aan dat het bepalen van eenduidige koers in de warmtetransitie geen sinecure is. Om te komen tot een realiseerbare warmtetransitie, schetsen wij op basis van de leidende principes en uitgangspunten uit hoofdstuk 2 en de ontwikkelingen uit hoofdstuk 3 een aantal scenario's en oplossingsrichtingen. De scenario's sluiten elkaar niet uit, zijn niet volgtijdelijk en zijn dan ook geen keuzes voor een oplossingsrichting. Het ene scenario is niet beter dan het andere. Ze vormen wel een keuzemenu voor een mogelijke aanpak.

4.1 Scenario's gebouwde omgeving

Van alle technieken die in de gebouwde omgeving toegepast kunnen worden, kunnen de individuele oplossingen, zoals elektrische warmtepompen en ketels op groen gas of vaste biomassa, zich grotendeels autonoom ontwikkelen. De ontwikkeling van een warmtenet is een collectieve oplossing, waarbij sturing op het proces nodig is. Vanwege deze sturingsbehoefte zijn drie scenario's denkbaar, afhankelijk van de locatie eigenschappen en de grootte van de warmtebron:

Scenario 1: lokaal-lokaal

De meeste warmtebronnen in Limburg hebben een lokale functie. Dat zijn bronnen die relatief kleinschalig en specifiek zijn en binnen één gemeente (een gedeelte) van één kern van warmte kunnen voorzien. Dat zijn bijvoorbeeld lokale bedrijven met kleine hoeveelheden restwarmte, maar ook warmte uit kleinschalige lokale biomassaverbrandingscentrales, biomassavergistings- en vergassingsinstallaties. Ook de thermische warmte uit afvalwater (TEA) en drinkwater (TED) en bodemwarmte kunnen worden beschouwd als lokale bronnen. Van al deze bronnen is de hoeveelheid geproduceerde (rest-)warmte in ieder geval van een zodanige omvang, dat het rendabel is om een kleinschalig warmtenet hiervoor aan te leggen.

Scenario 2: regionaal-lokaal

Daarnaast zijn er bronnen die op regionale schaal beschikbaar zijn, maar waarbij de winning en de toepassing van de warmte veelal lokaal is. Het betreft hier de warmtereserves die niet op specifieke locaties voorkomen, maar in de gehele provincie (bijvoorbeeld zonthermie), of in grotere gebieden binnen de provincie (zoals geothermie, aquathermie uit oppervlaktewater (TEO) en bodemwarmte). De afzetmogelijkheden in het gebied in combinatie met de veelal beperkte transporteerbaarheid bepalen of deze bronnen zinvol ingezet kunnen worden.

Scenario 3: lokaal-regionaal

Als laatste zijn er warmtebronnen die op een bepaalde plek zijn gesitueerd, maar vanwege hun omvang de potentie hebben om gemeentegrensoverschrijdend warmte kunnen leveren. Er is dan zodanig veel (rest)warmte aanwezig, dat het de moeite loont deze over grotere afstanden te transporteren en diverse gebieden binnen meerdere gemeenten van warmte te voorzien. Het betreft veelal puntbronnen van restwarmte, zoals Chemelot en de Clauscentrale. Eigenlijk kan het Mijnwaterconcept ook worden gezien als een bron met regionale potentie, namelijk het warme water in de ondergelopen voormalige mijngangen binnen de regio Parkstad.

Samengevat in tabel:

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
	<i>lokale aanwezigheid, lokale betekenis</i>	<i>regionale aanwezigheid, lokale betekenis</i>	<i>lokale aanwezigheid, regionale betekenis</i>
Oplossing	Restwarmte lokaal bedrijf	Aquathermie (TEO)	Chemelot
	Biomassavergisting en -vergassing	Zonthermie	Clauscentrale
	Biomassaverbranding	Geothermie	Restwarmte overige grote bedrijven
	Aquathermie (TEA, TED)	Bodemthermie	
		Mijnwaterconcept	
Potentie	Kleine schaal Gebouw, buurt, wijk, bedrijventerrein, tuinbouw	Gemiddelde schaal Gebouw, buurt, wijk, bedrijventerrein, tuinbouw	Grootschalig Gemeenten, stadsdelen
Risico	Beperkt	Gemiddeld	Groot
Investering	Relatief klein	Relatief klein tot groot	Groot

Met warmtenetten op basis van industriële restwarmte, die in eerste instantie worden aangelegd om grote afnemers aan te sluiten, maar voorbereid zijn om op termijn kleinverbruikers aan te sluiten, kunnen de grootste stappen in energie- en klimaatdoelstellingen worden gezet. Welk scenario uiteindelijk wordt uitgewerkt, bepalen wij niet alleen. Met input van de systeemstudie infrastructuur en de Regionale Structuur Warmte kunnen we de scenario's op termijn in RES-verband uitwerken.

4.2 Scenario's industrie

De industrie heeft behoefte aan hoge temperaturen voor de industriële processen. Als alternatief voor aardgas kunnen alleen elektriciteit en hernieuwbare gasen de benodigde temperaturen leveren. Omdat beide nog niet uitontwikkeld of op grote schaal beschikbaar zijn, is het gebruik van aardgas, waarbij de CO₂ wordt opgevangen en opgeslagen of nuttig wordt gebruikt, een noodzakelijke transitieoplossing. Verder is het sterk afhankelijk van het type proces welke van de twee alternatieven het meest kansrijk is. Oplossingsrichtingen zijn maatwerk per bedrijf en tekenen zich op voorhand niet duidelijk af. Wel duidelijk is dat voor elke oplossingsrichting de beschikbaarheid van elektriciteit en hernieuwbaar gas moet zijn geborgd.

Vanwege het maatwerk en de heterogene samenstelling van de sector spitsen de scenario's voor de industrie zich toe op de beschikbaarheid van restwarmte en de toepassingsmogelijkheden daarvan. Omdat het leveren van restwarmte nooit een doel op zich mag zijn, geldt ook hier dat eerst ingezet moet worden op besparingen. Daarbij moet worden opgemerkt dat vooral in de chemische industrie scheikundige wetten het besparingspotentieel beperken. De meeste chemische processen zijn van nature efficiënt ingericht en kunnen nauwelijks efficiënter.

Scenario 1: industrie zonder restwarmte

In bedrijven waar in het productieproces geen gebruik wordt gemaakt van ovens of verbrandingsinstallaties komt geen restwarmte vrij. De warmtevraag beperkt zich in dat geval tot ruimteverwarming en misschien warm tapwater. Deze vraag zou idealiter net zoals in de gebouwde omgeving met lage temperatuur technieken kunnen worden ingevuld. Deze categorie bedrijven lenen zich minder goed voor een actieve aanpak in het kader van de warmtetransitie, tenzij ze de warmte kunnen betrekken van buurbedrijven of een warmtenet. Dan komt actieve benadering om aan te sluiten in beeld.

Scenario 2: industrie met weinig restwarmte

Veel bedrijven kennen weliswaar een productieproces waarbij warmte vrijkomt, maar niet in die hoeveelheden dat zij onder het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) vallen. Deze vaak wat kleinere bedrijven kunnen echter wel een interessante warmtebron zijn in geval van (Mijnwater-achtige) lage temperatuur oplossingen. De mogelijkheden voor het op kleine schaal leveren van hun warmte aan dergelijke warmtenetten moeten daarom verkend worden. Daarbij moet de verkenning zich toespitsen op de vraag of de warmte rendabel kan worden opgevangen en of er genoeg afzetmogelijkheden in de nabije omgeving zijn.

Scenario 3: industrie met veel restwarmte

Dit zijn de bedrijven die vanwege de omvang van hun verbrandingsinstallaties CO₂-rechten moeten overleggen in het kader van EU-ETS. Hoewel de levering van restwarmte nog niet is gewaardeerd in ETS, is het vanuit het oogpunt van het verduurzamen van de gebouwde omgeving bezien verdedigbaar om het aangekondigde ophaalrecht te gaan inzetten. De praktijk leert dat deze bedrijven ook zonder ophaalrecht al bereid zijn om mee te denken in de levering van warmte aan de gebouwde omgeving.

Samengevat in een tabel:

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
	<i>Industrie zonder restwarmte</i>	<i>Industrie met weinig restwarmte</i>	<i>Industrie met veel restwarmte</i>
Type bedrijf	Machiefabriek	Niet-ETS bedrijven met een verbrandingsinstallatie	Chemelot
	Bouwnijverheid		Clauscentrale
	Delfstoffenwinning		LEA-bedrijven
Potentie levering	Geen	Kleinschalig Gebouw, buurt	Grootschalig Gemeenten, stadsdelen
Aanpak	Geen	Verkennen mogelijkheden warmte uitwisseling	Toepassen ophaalrecht
Investering	Geen	Relatief klein	Groot
Invulling warmtevraag	Indien mogelijk LT-oplossingen	Maatwerk	Maatwerk

Vanwege de beschikbaarheid van grote hoeveelheden restwarmte en een grote warmtevraag in de gebouwde omgeving is het vanuit de trias energetica bezien logisch om beide aan elkaar te koppelen. De vraag is niet zozeer of, maar vooral hoe de restwarmte ingezet kan worden in de gebouwde omgeving. Wanneer de industrie daarnaast de transitie doormaakt naar een circulaire economie en de eigen warmtebehoefte op termijn duurzaam gaat invullen, snijdt het mes aan twee kanten. Het nuttig gebruik van restwarmte draagt dan het meest bij aan de energie- en klimaatambities. De binnenkort beschikbare systeemstudie infrastructuur geeft meer inzicht in de verduurzamingsscenario's voor de warmtevraag van de industrie.

4.3 Scenario's landbouw/glastuinbouw

Het warmtevraagstuk in de landbouw concentreert zich in de glastuinbouw. In de glastuinbouw bepalen de verwarming van de kassen en toevoeging van (externe) CO₂ in grote mate de prijs van het product. Glastuinbouwers zijn dan ook voortdurend bezig met innovaties om de prijs van warmte zo laag mogelijk te houden. Voor de glastuinbouw zijn meerdere scenario's mogelijk, afhankelijk van de locatie en de omvang van het betreffende bedrijf. Wat helpt is dat de glastuinbouw een homogene groep is, met op hoofdlijnen dezelfde processen. De scenario's zijn daarom opgebouwd rond oplossingsrichtingen. Ook hier geldt dat in alle scenario's idealiter alle mogelijkheden zijn benut om de tuinbouwkas zo energie- en warmte-efficiënt mogelijk te laten functioneren.

Scenario 1: geothermie

Uitgangspunt in dit scenario is dat de ligging van het bedrijf of de bedrijven zodanig is, dat geothermisch water aanwezig is en dat dit ook seismisch veilig kan worden gewonnen. De investeringen in het boren en oppompen van geothermisch water zijn hoog en de terugverdientijd is lang. Momenteel bestaat er geen zekerheid dat investeringen kunnen worden terugverdiend, gezien de seismische risico's in het gebied waarin wordt geboord. Zolang hierover geen uitsluit is, kan dit scenario niet worden toegepast. In West-Brabant wordt geëxperimenteerd met ondiepe geothermie, waarbij warm water uit minder diepe bodemlagen (bijvoorbeeld 500 meter) wordt aangeboord. Ook hier geldt dat er sprake is van een hoge investering (maar niet zo hoog als bij diepe geothermie) en een lange terugverdientijd, maar het risico op seismische verstoringen lijkt bij deze vorm van warmtewinning veel kleiner. Beide vormen van geothermie kunnen de warmtevraag van meerdere kassen invullen; hoe warmer, hoe meer afzet mogelijk is.

Scenario 2: bodemwarmte

In dit scenario wordt bodemenergie gebruikt die al dan niet met behulp van een warmtepomp op de gewenste temperatuur wordt gebracht. Daarvoor is elektriciteit nodig, die weer op verschillende manieren duurzaam kan worden opgewekt. Geschikte bronnen bevinden zich in de regel op relatief geringe diepte (pakweg 100-150 meter) in watervoerende pakketten (WKO). Vanwege de lagere temperatuur ligt het schaalniveau van deze oplossing eerder op bedrijfsniveau, dan op clusterniveau.

Scenario 3: biomassa

In dit scenario wordt gebruik gemaakt van biomassa zoals het gebruik van resthout en de inzet van laagwaardige biomassa, zoals maaisel of champignonmest. Hierbij kan zowel de warmte, het groengas, als de vrijgekomen CO₂ worden benut. Biomassa-oplossingen passen goed bij de schaal van individuele bedrijven.

Samengevat in een tabel:

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
	Geothermie	Bodemwarmte	Biomassa
Potentie levering	Cluster van bedrijven	Individuele bedrijven of beperkt cluster	Individuele bedrijven
CO ₂ -behoefte	Groot	Groot	Beperkt
Investing	Groot	Relatief klein	Relatief klein
Duurzaam	Ja	Ja	Onder voorwaarden

Als gevolg van de aardbevingsproblematiek bij geothermie en de maatschappelijke discussie rondom het gebruik van biomassa, is toepassing van scenario's 1 en 3 aan beperkingen onderhevig. In overleg met de sector zal verkend worden welke scenario's uitgewerkt worden om de warmtetransitie in de glastuinbouw op te pakken.

5 Bevindingen en vervolg

De warmtetransitie is een complexe opgave. De leidende principes en uitgangspunten, ontwikkelingen en scenario's en oplossingsrichtingen geven ons enige houvast, maar we weten nog niet alles. Enerzijds vanwege de omvang ervan (energetisch, financieel en ruimtelijk), anderzijds omdat veel cruciale informatie op dit moment nog niet voorhanden is. Belangrijke informatie als de Regionale Structuur Warmte ontbreekt, en ook landelijk beleid en wetgeving is nog in ontwikkeling. Allemaal bouwstenen die ons in de PES helpen beleidskeuzes te maken. Aan de andere kant staat de omgeving niet stil. Allerlei projecten worden ontwikkeld en initiatieven worden ontplooid. Bij een groot aantal zijn we betrokken of wordt gevraagd om betrokkenheid van de Provincie. We kunnen daarom niet wachten totdat alle puzzelstukjes bekend zijn. We moeten nu al verstandige stappen zetten.

5.1 Ervaringen

In de Limburgse samenleving lopen al veel projecten voor de ontwikkeling van alternatieve warmteoplossingen. De geothermieprojecten in de glastuinbouw (hoewel nu stilgelegd) en de diverse warmtenetprojecten in de gebouwde omgeving zijn daarbij het meest zichtbaar. Maar ook de industrie zit niet stil en voert bijvoorbeeld onder de vlag van het Limburgs Energie Akkoord (LEA) al verkenningen uit naar alternatieven voor Gronings aardgas. Bij veel van deze initiatieven zijn wij betrokken in (een combinatie van) de rol van toetser, bevoegd gezag, procesmanager, ondersteuner, subsidient of financier. De ervaringen die wij daarbij hebben opgedaan vormen belangrijke input voor korte termijn beslissingen en toekomstig beleid.

Gebouwde omgeving

In diverse Limburgse gemeenten zijn warmtenetten operationeel of in ontwikkeling. Voornamelijk in de grotere gemeenten: Mijntwater in Heerlen/Parkstad, Het Groene Net in Sittard-Geleen/Westelijke Mijnstreek en warmtenet Maastricht. Deze projecten zijn operationeel en richten zich nu op verdere uitrol. Slim Energienet Roermond (SER) is een voorbeeld van een project dat zich in de ontwikkelfase bevindt, terwijl initiatieven in Venlo en Weert nog niet zover zijn. Ook in kleinere kernen lopen verkenningen. Elk van deze projecten of initiatieven heeft unieke kenmerken, waardoor een vergelijking moeilijk is. Desondanks hebben wij vanwege onze betrokkenheid bij veel van deze projecten een aantal overeenkomsten ervaren:

- **Partijen.** Voor de slaagkans van een warmtenet is het commitment van de warmteproducent en de belangrijkste afnemers cruciaal. De industrie en de glastuinbouw zijn in de regel bereid hun warmte aan een warmtenet te leveren, zolang zij niet hoeven te investeren in de uitkoppeling van de warmte of risico op gebied van leveringszekerheid hoeven dragen. Zonder aanvullende prikkels, bijvoorbeeld in de vorm van waardering van de restwarmtelevering aan een warmtenet in hun CO₂-doelstellingen, is het commitment van de warmteproducenten niet spijkerhard te maken. Alleen in het geval dat een warmteleverancier zelf een bron exploiteert, is het commitment geborgd. Woningcorporaties worden als belangrijke afnemende partij genoemd. Corporaties zoeken daarbij naar acceptabele risico-marges en woonlasten voor de sociale doelgroep, en naar de maatschappelijke rol die ze hierin bereid zijn te nemen. De ervaringen in onze samenwerking met woningcorporaties in C8-verband leren ons dat vanwege de grote kansen voor warmtenetten in Limburg de aanpak van de (C8) corporaties grotendeels bestaat uit het aansluiten van hun woningen op de warmtenetten, in combinatie met schilisolatie. De uitdaging is om de verplichte 70% instemming van de bewoners te verkrijgen om een renovatieproject te kunnen doorvoeren. Ten aanzien van duurzaamheid vindt een individuele huurder (net zoals iedere particulier) het van belang om daarbij direct financieel voordeel te merken. Dit is, gelet op de financiële situatie

- van veel huurders, zeer begrijpelijk. Aansluiting op een warmtenet levert niet altijd vanzelfsprekend een financieel voordeel op, waardoor 70% instemming niet altijd verkregen kan worden. Daarnaast blijkt dat de financiële mogelijkheden van woningcorporaties behoorlijk verschillen, en dat er ook sprake is van andere bestuurlijke prioriteiten. Dat zorgt ervoor dat er tussen woningcorporaties (grote) verschillen zijn in hun mogelijkheden en prioriteiten om in te zetten op warmteprojecten.
- Particuliere woningeigenaren zijn op termijn een belangrijke, maar tegelijkertijd een lastig te benaderen doelgroep voor warmtenetten. Woningeigenaren verschillen onderling sterk op gebied financiële mogelijkheden, interesse in het onderwerp, kennis en kunde, en (leeftijdgebonden) handelingsperspectief. Dat leidt ertoe dat investeringen in de bestaande woningvoorraad nooit gelijktijdig plaatsvinden, maar verspreid in de tijd. Voor de uitrol van warmtenetten is het juist van belang dat panden geclusterd kunnen worden aangesloten.
- **Organisatie.** Alle voornoemde projecten zijn niet tot stand gekomen zonder actieve bemoeienis van de overheid, met name gemeenten. Marktpartijen pakken de ontwikkeling van een warmtenet niet zelfstandig op. Gemeenten gaan op zoek naar partners om een project op te tuigen, zoals de warmteproducent, belangrijke grote afnemers, het netwerkbedrijf, een warmteleverancier en soms de Provincie. De samenstelling wisselt per project. De warmteleverancier is er niet altijd vanaf het begin bij. Na de start worden snelle stappen gezet, maar als het tot daadwerkelijke ontwikkeling komt, worden de projecten complexer en de processen moeizamer. Onze ervaring leert dat gemeenten die te lang de regie houden op het proces of zelf de rol van warmteleverancier invullen vroeg of laat tegen beperkingen aanlopen op gebied van kennis, kunde en financiële middelen. Een professionalisering van de ontwikkel- en/of exploitatie-organisatie is dan nodig.
- en goede projectfasering met duidelijke afspraken per fase, die gemarkeerd zijn met een overeenkomst, helpt om tijdig de juiste expertise binnen boord te halen. Daarbij valt het op dat de voortgang van ontwikkelingstrajecten sterk afhankelijk lijkt van personen en teamsamenstelling. De meeste projecten zijn ontstaan vanuit een technische invalshoek en worden vaak geleid door projectleiders met een technische achtergrond. In de eerste fasen van een project wellicht vanzelfsprekend, maar de complexiteit in latere fasen vraagt om projectleiding met andere, aanvullende disciplines, zoals communicatie en stakeholdermanagement.
- **Risico's.** Tijdens de ontwikkelfase wordt de businesscase van het project opgesteld. Veelal rolt er een businesscase met een positief rendement uit, maar het houdt niet over. Het rendement is in ieder geval te dun om een aantal belangrijke risico's die bij elk project in meer of mindere mate voorkomen in de businesscase op te vangen. Het betreft:
 - a. Het risico op het wegvallen van de bron. Op Mijwater na maken alle projecten in aanvang gebruik van één warmtebron. Voor tijdelijke uitval zijn piek- en back-up installaties voorzien, maar als de hoofdbron definitief wegvalt, moeten kosten gemaakt worden om een andere bron aan te sluiten en het warmtenet met de in gebruik duurdere piek- en back-up installatie te voeden. Dit risico is in de markt moeilijk financieerbaar.
 - b. Het overdimensioneringsrisico. Bij de aanleg van de infrastructuur moet idealiter rekening gehouden worden met de toekomstige afname. Worden de leidingen met een te kleine diameter aangelegd, is toekomstige uitbreiding niet goed mogelijk. Daarom worden bij voorkeur leidingen ruimer uitgelegd. Dat leidt echter tot het risico dat de extra kosten voor deze grotere leidingdiameters drukken op de businesscase als de afname achter blijft bij de verwachting. Dit risico wordt ook wel volloopriscio genoemd. Dit volloopriscio speelt vooral bij het inschatten van het aantal kleinverbruiksansluitingen, omdat er voor particuliere woningeigenaren geen aansluitplicht op een warmtenet geldt.
 - c. Het voorloopriscio. Wanneer een warmtenet zich in een vergaande fase van ontwikkeling bevindt, kan een belangrijke afnemer zich melden met de vraag om aan te sluiten op het warmtenet, terwijl de besluitvorming over het warmtenet nog niet rond is. Hoewel de aansluiting van de betreffende afnemer in de regel is meegenomen in de businesscase (om het volloopriscio te verkleinen), zijn er nog geen financiële middelen vrijgemaakt door de

aandeelhouders of zijn er nog geen exploitatieopbrengsten waarmee de aanleg van de aansluiting kan worden bekostigd. Om de belangrijke klant niet te verliezen voor het project, moet er een partij zijn die bereid is de werkzaamheden voor te financieren. Deze partij loopt dan het risico dat de investering niet afgesloten kan worden als het warmtenet er niet komt.

Industrie

Onze ervaringen met de warmtetransitie in de industrie zijn nog redelijk beperkt. Wij tekenen uit gesprekken met de sector op dat de keuze voor warmteoplossingen sterk afhankelijk is van de beschikbaarheid van infrastructuur voor elektriciteit en (hernieuwbaar) gas. De sector staat echter nog aan het begin van het transitieproces, waardoor ervaringen nog schaars zijn.

Landbouw/glastuinbouw

Er zijn twee geothermie projecten in Noord Limburg. Hierbij wordt warmte gewonnen uit natuurlijke breukzones in de ondergrond, omdat de doorlatendheid ter plaatse van de breuken hoger is. Beide projecten zijn gestart in een periode dat de techniek nog relatief nieuw was en er nog weinig rijksbeleid was voor geothermie. Noord Limburg kent van nature seismische activiteit. Ondanks de ervaringen met 'Groningen' heeft het Rijk onder voorwaarden toestemming verleend voor beide winningen. Een van de voorwaarden was dat de winningsactiviteiten gestaakt moesten worden in geval van seismische activiteit. Dit is in 2018 gebeurd. Nu beide projecten stil liggen en er geen landelijk beleid is hoe met seismiek om te gaan, en er ook geen beleid of regelingen zijn hoe om te gaan met mogelijke schade, dient het Rijk (als bevoegd gezag) een besluit te nemen over het al dan niet voortzetten van winningsactiviteiten.

5.2 Technisch denkraam

De warmteopgave in de gebouwde omgeving is alleen al vanwege de geografische omvang, het aantal spelers en de diverse oplossingsrichtingen complex. Afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden (met name warmtevraag en –aanbod) lijkt een aantal technische denkrichtingen voor de hand te liggen. Deze zijn samengevat in onderstaand denkraam:

1. Daar waar voldoende (rest-)warmtebronnen en voldoende vraag aanwezig zijn, zien wij kansen voor de aanleg van **warmtenetten**. Daarbij moet er sprake zijn van een (kosten) optimale balans tussen aanvoertemperatuur en benodigde isolatie. Gedacht vanuit het principe van de tris energetica vinden wij minimaal schillabel B ook bij hoge temperatuur warmtenetten wenselijk. Hoe lager de aanvoertemperatuur, hoe meer isolatie en andere gebouwmaatregelen nodig zijn voor woningen en gebouwen. Een lagere aanvoertemperatuur heeft daarentegen wel als voordeel dat er (op termijn) duurzame bronnen als zon-, aqua- of geothermie kunnen worden aangesloten. Tot slot beperkt een lagere aanvoertemperatuur het energieverlies bij het transport van de warmte.
2. Op locaties waar een warmtenet vanwege het ontbreken van bronnen of voldoende afzet niet zinvol is, is een warmteoplossing op basis van (**hernieuwbaar**) **gas**, met behoud en aanpassing van de bestaande gasinfrastructuur, een serieuze optie. De afzet moet idealiter wel een bepaalde schaalgrootte hebben om de instandhouding van de gasinfrastructuur te rechtvaardigen. Hoe groot die schaalgrootte is, moet de komende tijd blijken uit de berekeningen die de netbeheerder maakt in het kader van de uitwerking van de RES.
3. In gebieden waarin het in stand houden van een fijnmazige gasinfrastructuur in de toekomst wellicht niet te verdedigen is, komen **all-electric** oplossingen in beeld. Wij zien het aandeel all-electric graag zo laag mogelijk in verband met de ruimtelijke impact van grootschalige elektriciteitsopwekking.
4. **biomassa** is in sommige situaties ook een oplossing. Zeker daar waar biomassa beschikbaar is en andere opties tegen financiële of technische beperkingen aanlopen. Bij verbranding van biomassa geven wij de voorkeur aan het gebruik van echte reststromen, en dan liefst in centraal verband boven decentraal. Import van biomassa vinden wij niet gewenst.

Bovenstaande geeft denkrichtingen aan, maar is zeker geen wetmatigheid. Daarvoor is de afweging van alternatieven te complex. Bovendien is het gebaseerd op de huidige stand van de techniek. Als gevolg van innovaties kan het in de toekomst wijzigen en dus niet gezien worden als een definitieve keuze. Het keuzeproces kan pas starten als de resultaten van de systeemstudie infrastructuur bekend zijn, de Limburgse taxonomie is ingevuld en de Regionale Structuur Warmte is opgeleverd. Bovenstaand denkraam is tot die tijd enkel een leidraad voor discussie.

Voor de industrie gaat een soortgelijke technische logica niet op. Daarvoor kennen de bedrijven een te grote variëteit aan processen en worden de oplossingen in grote mate bepaald door specifieke kenmerken. Maatwerk is hier het devies. De technische logica voor warmteoplossingen voor de glastuinbouw volgen sterk de scenario's zoals geschetst in hoofdstuk 4. We zien vooral kansen in op ondiepe geothermie en bodemwarmte. Wanneer het Rijk groen licht geeft wordt diepe geothermie daaraan toegevoegd, mits de schadeprotocolen in geval van eventuele seismische bewegingen zijn vastgesteld. We begrijpen dat de sector ook naar de inzet van biomassa kijkt. In dat geval volgen we een soortgelijke gedachte als in de gebouwde omgeving: wij geven voorkeur aan vergisting, vergassing (incl. biomelliers) boven verbranding van biomassa. In alle gevallen geven wij de voorkeur aan het gebruik van echte, regionale reststromen. Import van biomassa vinden wij niet gewenst.

5.3 Onze inzet

In deze warmtevisie hebben wij aan de hand van een situatieschets van de Limburgse warmteopgave de relevante ontwikkelingen en mogelijke scenario's geschetst, die als bouwstenen dienen voor de Provinciale Energie Strategie. Als een soort synthese is daar het technische denkraam uit voortgevloeid. Nu komt het aan op verdere uitwerking. Daarin maken wij onderscheid in een spoor voor de korte termijn en een spoor voor de lange termijn.

Korte termijn spoor

Hoewel de warmtevisie nog in ontwikkeling is, verwachten wij al in 2020 keuzes te moeten maken over onze verdere inzet in Mijnwater en Het Groene Net. Mogelijk dienen zich nog andere projecten aan die om een besluit vragen dat vooruitloopt op de definitieve keuzes uit het lange termijn spoor. In onze overweging nemen wij onze opgedane ervaringen (partijen, risico's, organisatie) en technisch denkraam mee, maar laten ons op korte termijn primair leiden door de volgende criteria:

1. de **uitgangspunten en leidende principes** die in de PES deel 1 zijn geformuleerd en in deze warmtevisie zijn verbijzonderd:
 - a. We zetten in op realistische ambities rondom warmte, die uitgaan van haalbare en betaalbare doelstellingen met draagvlak, waarbij het principe van de trias energetica leidend is.
 - b. Wij pakken onze rol bij de uitvoering van wetten en wettelijk geborgde afspraken rondom de klimaat- en energietransitie en zijn een betrouwbare partner in de RES.
 - c. We zetten in op implementatie en versnelling door gebruik te maken van 'proven technology', maar zetten ook in op innovatie met kansen voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid.
 - d. Additionaliteit is leidend voor onze rolkeuze, waarbij wij niet in de verantwoordelijkheid treden van andere partijen en een rol nastreven met maatschappelijk toegevoegde waarde.
 - e. We maken optimaal gebruik van de Limburgse kenmerken in onze aanpak voor de warmtetransitie.
2. de **criteria in Transitie Financierbaar**, zijnde:
 - a. Missie: de projecten moeten gelijktijdig bijdragen aan de verduurzaming en de economische en sociale structuur van Limburg versterken.
 - b. Principes: onze financiële inzet moet passen binnen de wensen en eisen ten aanzien van een maximale multiplier van middelen, risico en rendement, het matchen van invloed, kennis en kunde, ruimte voor innovatie met focus op projectselectie, integraliteit en meetbaarheid van de effecten.
 - c. Inpassing in de Provinciale taxonomie: zolang de Limburgse taxonomie nog in ontwikkeling is, vallen we terug op de Europese taxonomie.
 - d. Cofinanciering: de projecten moeten een financieringsstrategie kunnen overleggen waarin bijdragen uit subsidies en investeringsfondsen zijn verkend, en waaruit blijkt op welk moment welke partijen het project financieren.

In de toekomstige besluitvorming worden bovenstaande punten per project nader ingevuld.

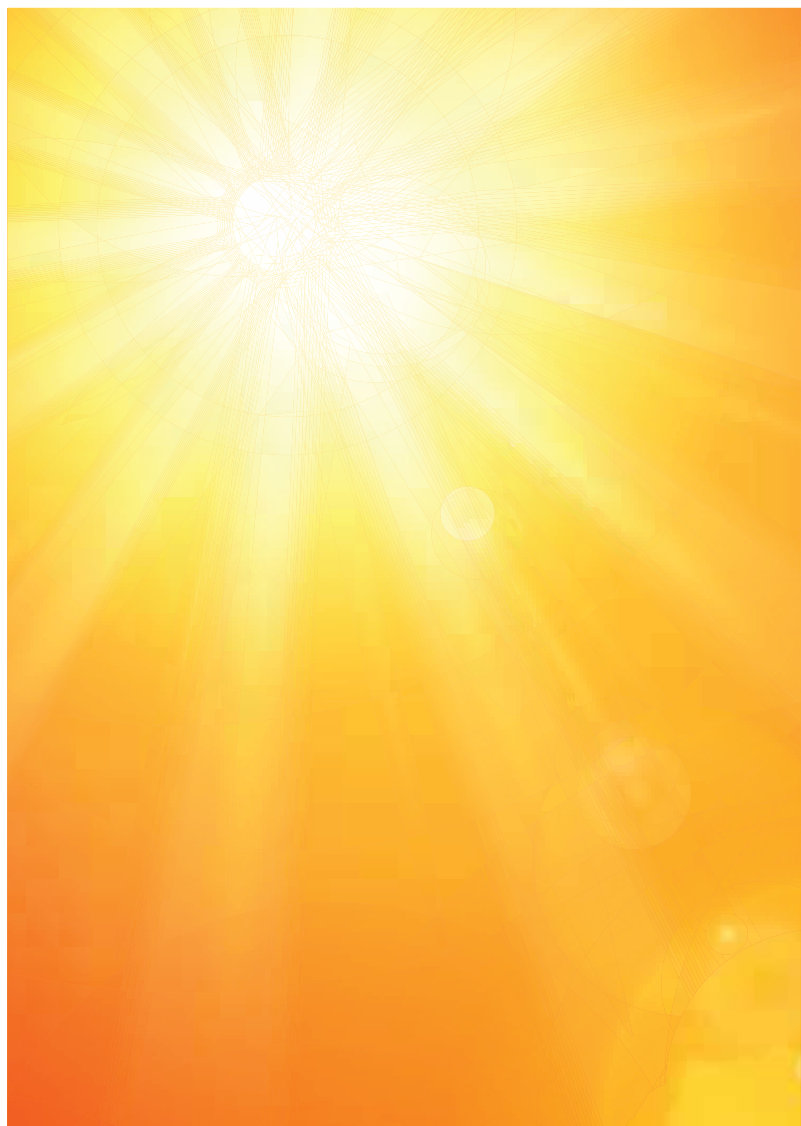
Lange termijn spoor

Op de lange termijn wordt de warmtevisie van de Provincie verder vormgegeven.

1. Wij gaan het gesprek aan met de belangrijke spelers om onze rol in de in de warmtetransitie verder te bepalen. Gemeenten zijn belangrijke gesprekspartners. Daarmee gaan we om tafel, maar niet op individuele basis, maar bij voorkeur in RES- of sub-RES-verband. Verder zetten wij onze activiteiten met de woningcorporaties in C8-verband door, waarbij we onderzoeken hoe de contacten met de andere woningcorporaties gaan organiseren. Verder intensiveren wij onze banden met de netbeheerder en warmtebedrijven. Tot slot gaan we het gesprek aan met private partijen (projectontwikkelaars) en institutionele beleggers. In deze gesprekken toetsen wij voornamelijk ons denkraam en de criteria en halen we input voor de taxonomie.
2. Wij leveren input voor de PES deel 2 waarin een eerste strategie voor warmte op basis van deze visie wordt opgesteld. Het denkraam hanteren wij daarbij aan vertrekpunt. In PES deel 2 maken wij keuzes ten aanzien van onze aanpak in de warmtetransitie. Hiervoor maken we gebruik van de resultaten van de bovengenoemde gesprekken, de systeemstudie infrastructuur en de Regionale Structuur Warmte van de RES-sen en sluiten indien mogelijk aan bij het beleidskader circulaire economie.

3. Wij geven invulling aan de Limburgse taxonomie voor het onderdeel warmte. De keuzes die we maken, beoordelen wij aan de hand van de taxonomie.
4. Als Provinciale organisatie zullen we moeten anticiperen op de nieuwe taken die in de Warmtewet omschreven worden. Deze warmtevisie en de PES geven ook aanleiding om ons actief te bemoeien met de totstandkoming van deze wet. Ook volgen wij nadrukkelijk andere wetgevingstrajecten die van invloed zijn op de warmtetransitie en werken daarvoor met de relevante partners een lobbytraject uit.

De warmtemarkt is dynamisch. Om deze dynamiek het hoofd te bieden zitten we na PES deel 2 niet stil. In onze herijkte strategie van PES deel 3 verwerken wij de voortschrijdende inzichten. Tegen die tijd zijn we in staat de impact van onder andere de nieuwe Warmtewet te overzien en zo mogelijk onze eerdere keuzes te verfijnen.

Colofon
Uitgave Provincie Limburg
Limburglaan 10 Maastricht
Postbus 5700, 6202 MA Maastricht
+31 (0)43 389 99 99
postbus@prvlimburg.nl
www.limburg.nl

2004 607 | Grafsch Centrum Provincie Limburg

www.limburg.nl

Technische vragen G 20-39 Provinciale warmtevisie

Vraag 1

Welk deel van de genoemde 3 miljoen euro procesmiddelen hangt samen met de warmtevisie?

Een indicatie van de besteding van de € 3 miljoen is gegeven in de mededeling portefeuillehouder van 3 juni 2020 (2020/20279).

Vraag 2

In hoeverre de verhouding van de warmtevisie tot de PES met de verhoudingen van de PES tot de RESsen of de infrastructuurstudie?

De warmtevisie beschrijft het speelveld van het thema warmte en mogelijke oplossingsrichtingen voor duurzame warmte voor bedrijven, glastuinders en woningen/wijken. Die oplossingsrichtingen worden grotendeels bepaald door de wijze waarop de energie infrastructuur op hoofdlijnen in Limburg (en Nederland) wordt ingericht. De systeemstudie energie infrastructuur beschrijft daarvoor de scenario's. In de RES-sen wordt de vraag naar warmte en het aanbod van warmtebronnen geïdentificeerd.

In de PES wordt op basis van de bevindingen uit de systeemstudie, de RES-sen en de warmtevisie een uitvoeringslijn voor warmte opgesteld.

Citaat bijlage bladzijde 9:

“De voorliggende warmtevisie is net als ons beleidskader circulaire economie, de systeemstudie infrastructuur en de twee Regionale Energiestrategieën (RES Noord-Midden Limburg en de RES Zuid Limburg) een bouwsteen voor de PES. De warmtevisie geeft ten behoeve van dit grotere geheel invulling aan de leidende principes en uitgangspunten specifiek voor het thema warmte. De warmtevisie geeft daarmee al houvast, hoewel nog vele stappen zullen volgen. Daarbij beginnen we met het opstellen van de Limburgse taxonomie zoals beschreven in de Transitie Financierbaar, als focusstrategie op de gerichte en selectieve inzet van provinciale middelen. Aldus ontstaat de PES die op gezette tijden wordt gemonitord, verbeterd en aangescherpt, om zodoende mee te bewegen met de dynamiek in politiek en samenleving.”

Vraag 3

Is er een samenhang tussen de (tijdstip en wijze van) monitoring van de PES en het monitoren van de RES-sen (voorzien)

Daar waar mogelijk zullen wij de monitoring synchroniseren. Echter, niet vergeten moet worden dat de PES van de Provincie is, en de RES van de regio (met de gemeenten in de lead). Beide trajecten kennen hun eigen dynamiek.

CE Delft heeft in 2018 naar aanleiding van motie 2317 (netwerkalternatieven voor aardgas) voor ons becijferd dat in 123 van de 888 buurten in Limburg een warmtenet het kostenoptimale alternatief is voor aardgas, terwijl in nog eens 294 buurten een warmtenet het op één na meest kosten-optimale alternatief is voor aardgas[2].

Vraag 4

Welke ontwikkelingen kunnen er nog komen en welke maatregelen kunnen er door de provincie of RES regio's genomen worden om voor zorgen dat voor meer Limburgse gemeente warmtenetten het meest kostenoptimale alternatief is?

Een belangrijke maatregel die ertoe kan leiden dat warmtenetten voor meerdere locaties in Limburg het meest kostenoptimale alternatief is, is een verkenning naar de kansen en mogelijkheden voor een warmtetransportnet in Limburg, aangelegd door een daartoe door het Rijk aangewezen warmtetransportnetbeheerder, waardoor er grotere gebieden voor warmte ontsloten kunnen worden. Bij voorkeur dient deze verkenning gemeentegrens overschrijdend te worden aangepakt.

Verder kunnen kostendalingen als gevolg van innovaties of schaalvergroting leiden tot een betere positie voor warmtenetten.

Bladzijde 15:

De wettelijke taken van de Provincie ten aanzien van warmte zijn momenteel beperkt. Voor de gebouwde omgeving gaat dat veranderen als de Provincie in het kader van de Warmtewet 2.0 een toetsende rol krijgt bij de vaststelling van warmtekavels en aanwijzing van warmtebedrijven door gemeenten

Vraag 5

Op welke manier komt dit straks terug in de warmtevisie-uitwerking?

Dit moet nog verder worden uitgewerkt.

Bladzijde 16:

“Warmtenetten. Het transport van warm water is zowel in de gebouwde omgeving als in de glastuinbouw al regelmatig toegepast, evenals stoomnetten in de industrie. Het transport van water kent geen geheimen. Vooral in de gebouwde omgeving schuilt de uitdaging bij warmtenetten niet in de techniek, maar in het complexe traject om een nieuw project van de grond te krijgen.”

Dit is een interessante uitspraak, omdat er volgens ons juist een uitdaging zit in het warmte transport over iets langere afstand.

Vraag 6

Kun je in algemene zin toch niet stellen dat juist wel nog uitdagingen in technische zin zijn?

De afstand waarover warmte wordt getransporteerd beperkt inderdaad de toepassing van warmte. De beperking is niet zozeer de techniek, maar de kosten om het warmteverlies te beperken. Hierdoor zijn warmtenetten altijd regionale oplossingen. Rekening houdend met die beperkingen zijn er verder geen technische uitdagingen; in Nederland en elders in Europa (Denemarken, Zweden) is zeer veel ervaring met het transporten van warmte, ook over grotere afstanden.

Bladzijde 17

Ad 4: Additionaliteit en maatschappelijke toegevoegde waarde zijn leidend voor instrument- en rolkeuze In de warmtetransitie zijn veel spelers met elk hun eigen verantwoordelijkheid actief in een complex samenspel. Het is onmogelijk om overal een rol in te nemen. Onze inzet moet additioneel zijn ten opzichte van de andere spelers en moet maatschappelijke meerwaarde hebben. Onze ervaring met warmteprojecten in de gebouwde omgeving leert ons dat het gemeenten veelal aan capaciteit, kennis en middelen ontbreekt om dergelijke projecten gedegen op te pakken. Hierin is plek voor een additionele provinciale rol. Niet in relatie tot elke gemeente afzonderlijk, maar wel in regionaal verband (bijvoorbeeld RES of sub-RES). We zijn bereid hierin een rol te pakken als de gemeenten er om vragen. Additionaliteit geldt ook voor onze rol ten opzicht van die van de nationale overheid. Wij zijn van mening dat een belangrijke rol is weggelegd voor de Rijksoverheid om mede risico's te dragen en via gepaste wet- en regelgeving en inzet van middelen de warmtetransitie mogelijk te maken

Vraag 7

Hoe moeten we deze additionele provinciale rol duiden in het kader van de toetsende rol die de provincie juist krijgt in het kader van de warmtewet 2.0, staat dit niet haaks op elkaar?

De toetsende rol is de minimale invulling. Met Transitie Financierbaar en de taxonomie, en onze ambities in RES en PES zullen wij zorgvuldig onze additionele rol zoeken en maatwerk leveren.

Bladzijde 18

“Indien gekozen wordt voor een warmte infrastructuur, kan Enexis-dochter Enpuls een positie innemen. Als aandeelhouder staan wij in nauw contact met Enexis om strategie, aanpak en rol ten aanzien van warmte af te nemen”

Vraag 8

Gaat de provincie ook actief op zoek naar ander eventuele andere aanbieders om te kunnen kiezen en kunnen er ook lokaal verschillende aanbieders zijn, gezien het lokale karakter van de

warmtenetwerken? Of moet dit juist het dochterbedrijf zijn vanwege de ontwikkelingen van Warmtewet 2?

Enpuls wordt als dochterbedrijf van Enexis ook gezien als netbeheerder. Vanuit de wet mag de netbeheerder geen warmte produceren en leveren. De rol van de netbeheerder mag niet verward worden met de rol van de warmteleverancier; de netbeheerder is geen aanbieder. Het zoeken naar leveranciers/aanbieders ligt bij gemeenten.

Bladzijde 19

“Voor de invulling van de vraag naar proceswarmte in de industrie kunnen wij daarentegen niet bogen op specifieke Limburgse kenmerken. De hoeveelheden (hernieuwbaar) gas en elektriciteit die nodig zijn, moeten grotendeels van buiten de Provincie komen. Dat vereist een sterke inzet op infrastructurele verbindingen met de rest van Nederland en het buitenland. De ligging van Limburg in het hart van het ARRRa-cluster maakt het mogelijk om Chemelot te positioneren als knooppunt in een internationale energiecridor”

Vraag 9

Wat zijn de voordelen van Chemelot als knooppunt, wat zijn de nadelen, wie draagt de kosten en wat zijn of worden de inspanningen van de Provincie om dit voor elkaar te krijgen?

Het feit dat Chemelot een grote energievraag heeft, heeft als voordeel dat Limburg automatisch aangehaakt wordt op een energie hoofdinfrastructuur t.b.v. Chemelot. Zonder Chemelot is dat nog maar de vraag. De Provincie lobbyt voor een energie ‘snelweg’ tussen Rotterdam en Ruhrgebied via Chemelot. De kosten zijn nog niet bekend, evenals de vraag wie die kosten gaat dragen.

Bladzijde 22

“Specifiek voor warmte betekent bovenstaande ontwikkeling vooralsnog dat de keuze voor warmteoplossingen in de industrie, landbouw en de gebouwde omgeving weloverwogen, in nauwe samenhang met het grote infrastructurele vraagstuk moet worden gemaakt. Industriële spelers en tuinders hebben schaalgrootte en veelal kennis en kunde in huis om in overleg met de netbeheerder een dergelijke weloverwogen keuze te maken. Wij zien bijvoorbeeld dat Limburgse bedrijven, verenigd in het Limburgs Energie Akkoord (LEA), voortvarend alternatieve warmteoplossingen verkennen. Voor de gebouwde omgeving ligt dat anders. Van particuliere huizenbezitters mag niet worden verwacht dat een keuze voor een warmteoplossing maken met systeemintegratie in het achterhoofd. Mogelijk zijn woningcorporaties daartoe beter in staat, al hebben zij ook behoefte aan ondersteuning.”

Vraag 10

In hoeverre gaat de provincie stimuleren dat particuliere huizenbezitters via de kennis en kunde van de wooncorporaties straks ook van goede warmteoplossingen gebruik kunnen gaan maken?

Dit is geen technische vraag.

Bladzijde 24

“Het Rijk krijgt de mogelijkheid om voor de aanleg van grote (regionale) transportnetten met meerdere warmtebronnen en/of distributiesystemen een onafhankelijke transportnetbeheerder aan te wijzen (zoals de aanwijzing van Gasunie bij de warmterotonde in Zuid-Holland).”

Vraag 11

Hoe matcht bovenstaande met het feit dat het warmtetransport over grote(re) afstand niet mogelijk is?

Zie antwoord op vraag 6. Transport over grotere afstanden is wel degelijk mogelijk. In Zuid Holland wordt een warmtetransportleiding aangelegd tussen havengebied Rotterdam en Leiden, grofweg vergelijkbaar met de afstand Maastricht – Roermond.

Bladzijde 25

“- De Europese taxonomie is ontwikkeld en beschrijft voor warmte- en koude netwerken enkele globale en specifieke uitgangspunten. De globale uitgangspunten luiden: - Een duurzaam warmte/koude net dient de energie te halen uit ten minste 50% hernieuwbare bronnen, dan wel

voor ten minste 50% uit restwarmte of koude, of 75% nuttige warmte die vrijkomt bij gelijktijdige productie van elektriciteit (cf. WKK), of ten minste 50% uit een combinatie van de omschreven energie en warmte.

- Het project dient een bijdrage te leveren aan de transitie naar een emissieloze economie. - Afhankelijkheid van technieken of partijen die niet bijdragen aan de transitie naar een emissieloze economie moet worden voorkomen.
- Er moet gestreefd worden naar een best practice aanpak, bijvoorbeeld het gebruik van koelvloeistoffen met de minste emissies.
- (verdere) efficiency van installaties en bedrijfsvoering moet worden gestimuleerd.

Vraag 12

Wanneer is de Limburgse taxonomie voor warmte klaar, en zijn er verschillen met de Europese te verwachten, of worden de Europese als basis genomen, met eventuele aanvullingen?

De Limburgse taxonomie wordt op 11 december 2020 aan Provinciale Staten voorgelegd. Momenteel wordt de taxonomie uitgewerkt; er is nog geen zicht op verschillen met de Europese taxonomie, evenmin of dat zal leiden tot eventuele aanvullingen.

Bladzijde 27:

“Waar deze zich tot voor kort vooral richtten op collectieve zon- en windprojecten, zien energiecoöperaties en andere lokale energie initiatieven steeds vaker een rol in het ontwikkelen en beheren van lokale warmtenetten in warmtecoöperaties”

Vraag 13

Gaat de provincie voor wat betreft lokale energie-initiatieven met betrekking tot warmte (warmte coöperaties) zich inspannen voor lokaal eigendom (50%)

Dit is geen technische vraag.

Er zijn mogelijkheden voor proces- en financiële participatie in energieprojecten. In de RES-sen wordt invulling gegeven aan het streven naar 50% lokaal eigendom bij wind- en zonprojecten.

Bladzijde 34

“Met warmtenetten op basis van industriële restwarmte, die in eerste instantie worden aangelegd om grote afnemers aan te sluiten, maar voorbereid zijn om op termijn kleinverbruikers aan te sluiten, kunnen de grootste stappen in energie- en klimaatdoelstellingen worden gezet. Welk scenario uiteindelijk wordt uitgewerkt, bepalen wij niet alleen. Met input van de systeemstudie infrastructuur en de Regionale Structuur Warmte kunnen we de scenario's op termijn in RES-verband uitwerken.”

Vraag 14

Aan welke termijn moeten we denken voort de uitwerking van scenario's in RES verband en hoe is de samenhang met de PES en Transitie Financierbar?

In de transitievisies warmte die gemeenten voor eind 2021 opstellen, moeten idealiter de scenario's worden uitgewerkt. Als Provincie maken we ons sterk om de scenario's bij de gemeenten onder de aandacht te brengen.

Bladzijde 34:

“Omdat het leveren van restwarmte nooit een doel op zich mag zijn, geldt ook hier dat eerst ingezet moet worden op besparingen. Daarbij moet worden opgemerkt dat vooral in de chemische industrie scheikundige wetten het besparingspotentieel beperken. De meeste chemische processen zijn van nature efficiënt ingericht en kunnen nauwelijks efficiënter.”

Vraag 15

Wat zijn de effecten van toekomstige besparingen op de beschikbaarheid van restwarmte, wordt nu al voldoende rekening gehouden

In de RES-sen is het huidige warmteaanbod, waaronder die van restwarmte, geïnventariseerd. De effecten van toekomstige besparingen op de beschikbaarheid zijn nog niet bekend. In de verdere uitwerking wordt dit nader verkend. Voor Chemelot geldt wel dat er altijd restwarmte blijft, ook als de fossiele brandstoffen worden vervangen door hernieuwbare brandstoffen, omdat de scheikundige processen daardoor niet veranderen.

Bladzijde 41

“In gebieden waarin het in stand houden van een fijnmazige gasinfrastructuur in de toekomst wellicht niet te verdedigen is, komen all-electric oplossingen in beeld. Wij zien het aandeel all-electric graag zo laag mogelijk in verband met de ruimtelijke impact van grootschalige elektriciteitsopwekking.”

De volgende vraag stellen we hierbij, in het kader die de toetsende rol die de provincie juist krijgt in het kader van de warmtewet 2.0:

Vraag 16

Gaat – in verband met de ruimtelijke impact – de provincie criteria opstellen voor wat betreft de implicatie van all-electric oplossingen?

De warmtewet 2.0 gaat alleen over collectieve warmtevoorzieningen (warmtenetten). All-electric oplossingen zijn individuele oplossingen, die niet onder die wet, en daarmee onder de toetsende rol van de Provincie vallen.

Bladzijde 42, in het kader van de industrie:

“Voor de industrie gaat een soortgelijke technische logica niet op. Daarvoor kennen de bedrijven een te grote variëteit aan processen en worden de oplossingen in grote mate bepaald door specifieke kenmerken. Maatwerk is hier het devies. De technische logica voor warmteoplossingen voor de glastuinbouw volgen sterk de scenario’s zoals geschetst in hoofdstuk 4. We zien vooral kansen in op ondiepe geothermie en bodemwarmte. Wanneer het Rijk groen licht geeft wordt diepe geothermie daaraan toegevoegd, mits de schadeprotocolen in geval van eventuele seismische bewegingen zijn vastgesteld.”

Vraag 17

Als het Rijk groen licht geeft voor diepe geothermie, wordt dit door het Rijk voor (delen) van de provincie gedaan, en gaat de provincie – gezien de breuklijnen en seismische activiteit – aanvullend onderzoek doen of expertise opvragen?

Het Rijk beoordeelt enkel vergunningsaanvragen en winningsplannen voor specifieke locaties. Door Energiebeheer Nederland (EBN) wordt reeds aanvullend onderzoek gedaan. Aanvullend onderzoek door de Provincie is niet zinvol.

Bij voorbaat dank voor een heldere en tijdige beantwoording.

LOKAAL-LIMBURG
Leon van den Beucken

Concept deelverslag van het verhandelde in de Commissie Mobiliteit en Duurzaamheid

van 11-9-2020
betreffende Statenvoorstel Provinciale warmtevisie

Statenkenmerk	G-20-039	Maastricht	11-9-2020
---------------	----------	------------	-----------

De voorzitter: Dan komen we bij duurzaamheid, het Statenvoorstel provinciale warmtevisie. Dit Statenvoorstel behandelen we in twee termijnen en ik zou de eerste termijn willen starten bij de fractie van de VVD.

De VVD (Bastiaans): Dank je wel, voorzitter. Allereerst heel even een opmerking over de lay-out van dit verhaal. Als je dit in iBabs moet lezen, is dat heel erg lastig omdat hier twee kolommen langs elkaar staat en heel veel agenda's die we wel toegestuurd krijgen die staan weer keurig in één kolom. Dan kun je gewoon lezen op één pagina, in één leeskolom. Misschien ben ik de enige die daar last van heeft, maar ik vind het wel lastig en volgens mij is het gewoon een formatje wat je moet aanpassen. Dank voor dat stuk. Ik had hier even opgeschreven een voorbeeld zou dat LIWA-verhaal kunnen zijn waar we vanmorgen over gesproken hebben. Dan kun je even kijken hoe leesbaar dat is en hoe onleesbaar dit is. We gaan nu één van de bouwstenen bespreken van de PES en deze later vaststellen. We begrijpen dat de energietransitie een omvangrijk netwerk is van componenten die uiteindelijk de transitie moeten bewerkstelligen. Echter op het gebied van warmte zijn we al heel ver in dit gedeelte van Limburg met restwarmte uit de industrie, het mijnwaterproject, stadsverwarming Sittard et cetera en dat is ook prima. Ik denk zelfs dat we hiermee vooroplopen op een groot ander deel van Nederland en daar hoeven wij als Provincie ook nog maar weinig aandacht aan te schenken, in ieder geval in dit gebied van de Provincie. Ik denk dat we als Provincie meer moeten kijken wat mogelijk is in Midden- en Noord-Limburg. Daar dient nu veel meer aandacht aan besteed te worden en dat mis ik volledig in dit stuk. Ja, er zijn projecten maar wij weten inhoudelijk niets over die haalbaarheid. Momenteel wordt hier slechts ingezet op slechts één techniek en dat is geothermie, maar de projecten die er lopen zijn stilgelegd. Ik zou graag willen zien wanneer het College een uitspraak af gaat dwingen bij de toezichthouder en wat gaat het College doen als deze uitspraak negatief is. De krant kopte deze dagen in dat geothermie in Limburg niet haalbaar is. Wellicht weet ook de krant niet dat Limburg groter is dan het gebied tussen Sittard en Maastricht. Jawel, verder in het stuk staat dan eindelijk te lezen dat er voor Noord- en Midden-Limburg wel mogelijkheden zijn. Voor mij is het nog niet door de Gedeputeerde geanalyseerde rapport van Energiebeheer Nederland een zeer waardevol stuk. De uitkomsten in dit rapport zullen verwerkt moeten worden in deze warmtevisie alvorens wij deze visie kunnen vaststellen want dat dient een visie te zijn welke over geheel Limburg gaat en alle Limburgers de duidelijkheid krijgen waar ze op wachten. Wij hebben wat inhoudelijke vragen. Is er een overzicht aan te reiken van motie drieëntwintig zeventien (23.17) waar u in het stuk over spreekt, 123 buurten in Limburg die geschikt zouden zijn voor een warmtenet? En is er een overzicht aan te leveren met geconstateerde tekortkomingen door het RUD want waar praten wij over? Dat kan ik niet vinden. Kunnen wij meer technisch inzicht krijgen waarom geothermie niet in Limburg of in delen van Limburg zouden kunnen worden toegepast en in andere delen van Nederland maar ook in andere landen wel? Dus daar wordt nu wel heel erg gezegd van in Limburg niet, maar waarom niet? Dat mis ik even en waarom kan het dan in andere landen wel, ook met diverse grondsoorten en bodemkosten en noem maar op. Welke inzet kunnen wij voorzien vanuit het College voor Midden- en Noord-Limburg? Op pagina 22 staat te lezen dat van particuliere huizenbezitters niet mag worden verwacht een keuze te maken voor een warmteoplossing. Mogelijk zouden woningcorporaties daar beter toe in staat zijn,

maar ook behoefte hebben aan een ondersteuning en u beschrijft dan niet hoe u die ondersteuning gaat bieden of welke oplossing u daar voor ogen heeft. Mierenneukerij noemen ze dat. Mierenzuur is niet brandbaar en exclusief. Dan vraag ik mij af is het dan wel een brandstof en u schrijft dat u al betrokken bent bij een groot aantal projecten en wordt gevraagd om betrokkenheid. Ik zie graag een overzicht van die projecten die al lopen en de projecten waar al uw betrokkenheid wordt gevraagd. Het is zeker complimenteuz en noemenswaardig dat u schrijft ons te blijven informeren over de voortgang. Daar zijn wij heel blij mee. Tot zover.

De voorzitter: Dank u. Dat is keurig binnen de tijd. Dan wil ik nu naar de fractie van het Forum en dat is mijnheer Vincken.

Forum voor Democratie (Vincken): Dank u voorzitter. Er wordt in het stuk diverse keren gezegd dat er geen keuzes gemaakt worden. Daarvoor wordt verwezen naar de RES, PES en de systeemstudie. De voorliggende notitie is slechts een startpunt. Toen dacht ik, ik leg het wel opzij, ik ben klaar hiermee. Maar ik heb toch verder gelezen. Innovaties en politieke en maatschappelijke ontwikkelingen kunnen tot nieuwe inzichten leiden. Dat is ook het uitgangspunt in het voorstel en dat stemt mij hoopvol. Toch zijn er enkele passages in het stuk die volgens mij toch wel op een keuze wijzen. Mij viel in ieder geval een bepaalde zin al heel snel op over de betaalbaarheid. Er wordt letter gezegd "specifiek in het geval van warmte voor de consumentenmarkt wordt betaalbaarheid geborgd door tariefregulering." Ik heb lang moeten nadenken over deze zin. Betekent dat als we niet uit de kosten komen we gewoon de tarieven gaan verhogen of zie ik dat verkeerd? Voor eind 2021 leggen de gemeenten in de transitievisie warmte vast wanneer welke wijken of buurten worden afgekoppeld van het aardgas. Dat is toch in tegenspraak met het standpunt van GS, mevrouw Brugman in dit geval, dat er geen onvrijwillige afkoppelingen plaats gaan vinden. Verder vielen mij enkele opmerkingen op die in mijn ogen niet logisch zijn. Het gaat vooral over financiën. Om de tariefstijgingen in de hand te houden moet vergaande systeemintegratie met elektriciteit, waterstof, groen gas enzovoorts plaatsvinden, alsof die andere energiedragers gratis zijn. Iets over financiën: Het beroep op doen cofinanciering met provinciaal, Rijks- en Europees geld suggereert dat dat geld feitelijk niet door ons als belastingbetaler ook wordt opgebracht. Dan heb ik nog een paar punten die mij eigenlijk heel erg aan het hart gaan. Ik heb met een aantal leerlingen een jaar of zeven, acht geleden een bezoek gebracht aan een tuinbouwkas waar de eigenaar, en ikzelf ook later, heel trots verteld hebben over de warmtekrachtkoppeling. Dat is met behulp van aardgas het opwekken van elektriciteit waarbij CO₂ en warmte vrijkomt. Die CO₂ wordt in de kas geblazen en verhoogt de fotosynthese, het groeien van de planten en die warmte kan in de winter ook goed gebruikt worden. Het is een heel slechte ontwikkeling dat die warmtekrachtkoppeling gaat verdwijnen. Het is nu zo dat die CO₂ die plaatselijk opgewekt werd en de kas in werd geblazen van heel veraf getransporteerd moet worden. Dat is een slechte ontwikkeling. De energiearmoede die ontstaat doordat de gasrekening verhoogd wordt voor de SDE en de CO₂-taks voor de industrie waardoor de bedrijven aan concurrentiekracht verliezen worden in het stuk naar mijn smaak vrij klakkeloos geaccepteerd. Dat vinden wij ook slechte ontwikkelingen. Er wordt ook gesproken over het Groene Net. De informatie daarover is vrij summier, maar die komt eigenlijk meer van de Provincie zelf. Ik heb contact gehad met één van de mensen of misschien wel meer van die mensen die in dat Groene Net opgenomen zijn en daar schrik je wel van als je hoort wat daar precies allemaal gebeurd is. Het speelt zich af in Sittard-Geleen. Het oorspronkelijke plan stamt uit 1998. Ik zie mijnheer Van Wageningen al heel aandachtig kijken want volgens mij weet hij daar ook iets van. De afgelopen drie jaar zal ik schilderen. Het plan was bedoeld om restwarmte van Chemelot te gaan gebruiken. Dat lukt al jaren niet. Inmiddels is dat geloof ik wel geregeld. Dus heeft men in bepaalde wijken pelletkachels geïnstalleerd. De mensen die aangewezen waren op dat groene warmtenet die hadden regelmatig koud water en belden vervolgens de gemeente. Dan kwam er een gemeentebestuurder met een zak pellets aan en dan hadden ze weer warm water. Het hele verhaal is heel

erg duur. Het heeft onder andere te maken met het feit dat de kosten gerelateerd worden aan de maximaal gasprijs en dat is heel ongunstig. De levering is volgens mij zelfs nu nog niet gegarandeerd. Ik heb een technische vraag. Ik ben er eigenlijk zelf niet achter kunnen komen. Wat is het warmteverlies tussen Chemelot en de plaatselijke woningen? Hoeveel procent zou dat kunnen zijn?

De voorzitter: Mijnheer Vincken, er is een vraag voor u van de heer Van Wageningen.

D66 (Van Wageningen): U herhaalt eigenlijk de litanie die we van de PVV kennen over het Groene Net in Sittard-Geleen. Ik ga niet in op wat u precies zegt, maar vindt Forum voor Democratie het wel een goed idee dat industriële restwarmte voor ruimteverwarming wordt gebruikt? Is het wel een idee waar we verder mee moeten of zegt u laten we het maar niet doen?

De voorzitter: Mijnheer Vincken.

Forum voor Democratie (Vincken): Ik vind het wel een goed idee maar ik schilder laten we het dan hopelijk maar opstartproblemen noemen. Zie het meer als een anekdotische aanvulling van mijn verhaal mijnheer Van Wageningen.

De voorzitter: Mijnheer Vincken, kunt u afronden?

Forum voor Democratie (Vincken): Ja, ik ga afronden. Het kan zijn dat het instituut wat het Groene Net beheert er lucht van gekregen heeft dat er vanuit de Provincie belangstelling was. Plotseling zijn alle koppelingen en alle andere apparaten vervangen en plotseling draait het Groene Net heel erg goed. Verder was het volgens de mensen in het veld zullen we maar zeggen een administratieve puinhoop op het gebied van rekeningen enzovoorts en zijn die mensen, die in die wijken huizen hebben gekocht, eigenlijk ook weer gedwongen van het gas afgegaan. Ik ga afronden. Ik ga nu weer even terug naar het stuk zelf. Gelukkig worden ook de negatieve kanten en problemen van enkele zaken zoals geothermie en biomassa vermeld en is de opsomming van de vele technieken en scenario's voor mij zeer nuttig. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Dan gaan wij naar de fractie van het CDA en het is mevrouw Palmen die het woord voert.

Het CDA (Palmen): Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook best wel een verhaal maar ik probeer het vooral binnen de tijd te doen. Het betreft hier een eerste voorzichtige verkenning. Dus hier kan slechts wat richting meegegeven worden. Het document is meer inventariserend, inspirerend, dan dat er een visie ligt. De complexiteit en probleempunten van de toekomstige warmtevoorziening worden in het document al benoemd: Collectiviteit, leveringszekerheid, betaalbaarheid, toekomstige ontwikkeling, draagvlak enzovoorts. We kunnen wel constateren dat het document goed in elkaar steekt, compleet is met alle kansen en bedreigingen, maar dat het tevens ook een document is met weinig houvast en het kan dus nog alle kanten op. De Provincie Limburg constateren wij neemt nu dus nog geen standpunt in maar schetst een mogelijke koers en dat is begrijpelijk want we staan pas aan het begin van deze enorme klus. Tegelijkertijd hebben regio's en gemeenten wel behoefte aan een richting net als partners die straks voor de infrastructuur en leveringszekerheid moeten zorgen. We hameren nogmaals op de samenwerking die hier ook het sleutelwoord is en enorm belangrijk blijft. Het CDA onderschrijft nogmaals het belang van het eerste principe van de trias energetica zoals die onder ad 1 en ad 3 benoemd worden, verminderen. Dat blijft onverminderd het belangrijkste principe en zal ook zo actief gecommuniceerd moeten worden naar de inwoner van Limburg. In het document is te lezen dat de Provincie potentieberekeningen heeft gemaakt en aan de slag

gaat met proven technologies. Er wordt niet actief gezocht naar innovaties maar ze worden wel gevolgd. Tevens wordt geschreven dat dit document slechts een startpunt is en met name de systeemstudie kan sturen naar een andere richting. Hier zitten wat contradicties en het schept verwarring, zoals bijvoorbeeld geothermie, wat een proven technology is maar nu nog niet kan worden ingezet vanwege onduidelijke seismologische gevolgen en het uitblijven van vergunningen. De VVD refereerde daar ook al aan. Een warmtenet bijvoorbeeld wordt immers niet aangelegd voor een paar jaar om daarna over te stappen op nieuwe inzichten. De keuze die nu gemaakt wordt is een ingrijpende, kostbare en daarmee langdurige oplossing. Bijvoorbeeld in Amsterdam, als je een artikel in het Parool leest, valt een gat van € 14 miljard op de warmtenetten. Dus dat gaat wel ergens over. Hierop dus graag wat meer duidelijkheid van het College. Waar zet zij precies op in en op welke wijze volgt zij de ingezette lijn van Europees en landelijk beleid waar wel al fors wordt ingezet op innovaties? Nu denkt u misschien dat het CDA tegenstander is van proven technologies van warmtenetten of geothermie maar dat is beslist niet zo. Echter de ingrijpende transitie naar een andere bron van warmte vraagt nu om scherpe keuzes en geen half werk. Een volgend probleem is de leveringszekerheid en verantwoordelijkheid. Er worden bestuurlijke afspraken gemaakt, maar is er een plan B voor het geval de warmtebron wegvalt? Wie gaat hierin een rol spelen? Ligt de verantwoordelijkheid dan bij die bedrijven en springt de overheid bij in noodgevallen of is de overheid enkel en alleen verantwoordelijk? Hoe ziet de Gedeputeerde de rol van de overheid en wat betekent een en ander voor de bereidheid van bijdragen door bedrijven? Met bovenstaande wil het CDA niet suggereren dat er slechts één oplossing is. Integendeel. Juist de combinatie van meerdere oplossingen gerelateerd aan de regio waarin het moet gebeuren gaat zorgen voor een goede warmtevoorziening en het is positief dat dit ook terugkomt in het document. Als laatste dan, en dan ga ik afronden, de collectiviteit. Voor ieder systeem is de collectiviteit nodig. Je bouwt immers geen warmtenet voor maar twee huizen. Tegelijkertijd staat die collectiviteit onder druk door mogelijke monopolieposities. Er zijn immers op een warmtenet geen meerdere leveranciers. Kan het College aangeven hoe zij dit wil gaan vormgeven? Hoe gaan zij voorkomen dat de inwoners van Limburg geen keuzevrijheid meer hebben? Worden inwoners met een reeds eigen gekozen oplossing, dus een individuele oplossing, gedwongen gebruik te maken van het collectief? Tot zover in de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Dan wil ik ook mijnheer Vincken verzoeken zijn microfoon uit te zetten. Dat is nog niet gebeurd. Dan gaan we door naar de SP, mijnheer Wolters Gregório.

De SP (Wolters Gregório): Dank u wel, voorzitter. Ik zal geen verhaal gaan houden maar gewoon een paar punten aanhalen. Als eerste moet ik ook zeggen dat ik het een goed stuk vind met een veelvoud aan opties op dit thema. Wat ons betreft staat als voorop isoleren, isoleren, isoleren, maar waar ik ook benieuwd naar ben is welke opties hebben de partners al aangegeven te willen gebruiken. Heeft de Gedeputeerde daar een overzicht van welke opties onze partners prefereren uit deze lijst? Dan ben ik het niet zo heel erg eens met de stelling die in het stuk staat dat elektrisch verwarmen op de korte en middellange termijn geen optie is als we zien dat de diverse waterstofprojecten vanuit Groningen of Rotterdam 2025 of 2028 als einddoel hebben om in gebruik genomen te worden. Dan denk ik dat daar ook een aantal kansen liggen. Dan wil ik wel expliciet vragen of we in onze visie rekening kunnen houden met dat scenario en hoe we daar op dat moment gunstig op kunnen inspelen? Een idee om de huursector goed te laten isoleren kan door middel van afschaffing van de verhuurdersheffing. Mijn verzoek aan de Gedeputeerde is om samen met de heer Drippy nogmaals een hele stevige lobby daarvoor aan te gaan in Den Haag. Dan zitten we ook nog met de wil van het volk, want wat als wij allemaal hele goede plannen hebben en als onze partners hele goede plannen hebben, maar een meerderheid van onze inwoners het geld liever besteedt aan andere uitgaven, andere kosten of om te gaan sparen, wat doen we dan? Er werd net ook aangehaald dat dit nog niet echt een visie is maar dat er gewoon een heleboel keuzes op tafel worden gelegd, een soort van menu op dit thema.

Welke keuzes maken wij als Provincie aan de hand van dit stuk? Gebeurt dit pas als we het PES een uiteindelijke vorm hebben gegeven en waar is die keuze afhankelijk van? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de fractie van de PVV, Megens.

De PVV (Megens): Dank u wel, voorzitter. Op veel punten in de warmtevisie is de PVV toch wel aangenaam verrast, maar er zijn ook punten waar we toch wel enigszins vraagtekens bij zetten in deze visie. Wij waren stomverbaasd dat het College in het stuk punten onderschrijft die wij als PVV steeds blijven herhalen. Denk aan de haalbaarheid. Zo heeft het College bijvoorbeeld ook geconcludeerd dat duurzame warmtebronnen niet de gehele warmtebehoefte kunnen afdekken. Deze conclusie vertelt de PVV overigens al jaren. Waarom wordt bijvoorbeeld niet de systeemstudie hier direct meegenomen en komt deze pas straks terug in de PES? Het College biedt de warmtevisie aan om een belangrijke bouwsteen van de PES in te kunnen vullen, maar we leggen hier nog niets vast. Voorzitter, de PVV leest in de inleiding al dat het aardgas niet volledig zal verdwijnen, tot onze vreugde, maar juist dat we slim gebruik moeten gaan maken van ons aardgas. Toch gaan gemeenten de wijken dadelijk afkoppelen van het gas. Kan het College ons hierbij aangeven of dit dan vrijwillig gebeurt en wat bedoelt het College hier precies mee? Maar dit brengt de PVV ook bij de zin die boven slimmer gebruiken van het aardgas staat. Denk aan de opmars van het elektrische rijden. Is dat wel echt de toekomst wil ik dan vragen. Dat is misschien voor de korte afstanden maar de PVV blijft van mening dat deze vorm van mobiliteit nog geen toekomst heeft. Kan het College deze stelling dan ook onderschrijven want volgens mij is deze elektrische auto bij de Provincie ook al de deur uit. Voorzitter, in het stuk wordt ook gesproken over alternatieven voor verwarming op aardgas. Hernieuwbare gassen, waterstof, is een van de innovaties die benoemd worden. Dit is ook precies in lijn met de gedachte van de PVV. Maar ook wordt verwarming op elektriciteit benoemd. Dit is per definitie geen betaalbare oplossing. Voor het verwarmen met elektriciteit heb je vele malen meer elektrische energie nodig dan met traditioneel aardgas. Dit is dan ook niet in lijn met de uitgangspunten die de PVV onderschrijft, haalbaar, betaalbaar en draagvlak. Wellicht kan het College hier toezeggen dat deze vorm van verwarmen dan ook achterwege gelaten wordt. Tenslotte heeft het College ook de punten haalbaar, betaalbaar en draagvlak in zijn Collegeprogramma staan. Voorzitter, onze Provincie gaat gebruikmaken van een inventarisatie die in RES-verband is gedaan naar vraag en aanbod van de warmte. Dit baart de PVV toch wel enige zorgen. Waarom stellen we zelf deze hoofdlijnen niet vast en sturen wij als Provincie de RES-regio's niet? In het gesprek dat onze fractie afgelopen week heeft gehad met het College is door het College aangegeven dat de RES en de PES totaal niets met elkaar te maken hebben. Wij moesten deze twee los van elkaar zien. De PVV was toen ook direct positief over de plannen die het College in de PES wil gaan verwerken, maar nu lezen we in de warmtevisie dat dit een belangrijke bouwsteen is van de PES die straks ook voor komt te liggen. De PVV is dan ook helemaal het spoor bijster. Als we nu lezen dat onderdelen van de RES toch weer worden gebruikt als kaders voor de PES dan snappen wij het niet meer. Wellicht kan het College toch enige duidelijkheid hierover geven, want zijn wij in de Staten degenen die de kaders stellen of zijn het de twee RES-regio's die hier de kaders stellen. Voorzitter, tot slot willen wij ook nog de aandacht voor de zogenaamde cv op biomassa die in het stuk verwoord staat. Dit is ook een vorm van verwarming die niet wenselijk is voor ons. Deze cv-installaties worden gestookt met houtpellets, brengen een forse uitstoot met zich mee en dragen dus zeker niet bij aan de opgave waar we ons aan moeten houden vanuit het Rijk. Wij zijn dan ook van mening dat deze verwarming absoluut niet in de warmtevisie thuishoort, ook gezien de aangenomen motie die er ligt over houtgestookte biomassa. Dat moeten we niet toestaan in onze mooie provincie. Dit geldt ook voor cv-installaties lijkt mij. Wellicht kan gedeputeerde hier ook meer uitleg over geven? Tot zover.

De voorzitter: Moment, er zijn een paar vragen. Eerst mijnheer Van Wageningen.

D66 (Van Wageningen): Het valt op dat de PVV er een handje van heeft om zaken onhaalbaar te noemen die gewoon gebeuren en onbetaalbaar waar mensen gewoon voor betalen. Ik noem even een voorbeeld. Er worden woningen gebouwd op het voormalige A2-tracé door Maastricht aan de tunnel. Die hebben geen aardgasaansluiting. Die worden met elektriciteit verwarmd en die woningen vinden grif aftrek. Mensen willen er graag wonen. Hoe rijmt u dat met die opvatting dat het onhaalbaar en betaalbaar is?

De PVV (Megens): Ik weet niet of u ervan op de hoogte bent maar een elektrische cv die gebruikt ongeveer 7,3 kilowattuur wat je normaal met één kuub gas doet. Dus reken het zelf maar uit. Eén kuub gas is gemiddeld tachtig cent.

D66 (Van Wageningen): Dat klopt hoor. Het is duurder dan aardgas. In die zin heeft u gelijk. Maar ze hebben geen aardgasaansluiting. Dus het is haalbaar. En ze betalen ervoor. Dus het is betaalbaar. Of trekt u die conclusie anders?

De PVV (Megens): Wij blijven bij ons standpunt. Het is niet betaalbaar als je de kosten met 7,3 keer twintig cent gaat verhogen. Dat zou uit een berekening van 1500 kuub gas, omgerekend naar elektriciteit, meer dan € 1000 schelen en volgens mij hebben wij hier ook te maken met energiearmoede en moeten we absoluut niet willen dat we bij mensen dadelijk een elektrische cv-ketel in huis gaan hangen.

De voorzitter: Oké, uw punt is helder. Mijnheer Loomans.

Partij voor de Dieren (Loomans): Ja, dank u wel. Misschien kan ik dit even technisch rechtzetten. Als ik even ga kijken naar de hoeveelheid energie, dan vertegenwoordigt één kubieke meter aardgas een energiewaarde van ongeveer negen kilowattuur. En als ik die elektriciteit gebruik niet om een elektrische cv-ketel aan te drijven maar een luchtwaterwarmtepomp met een kop van drie dan krijg je zeg maar een factor drie versterking erin. Dus dat betekent dat ik voor drie kilowattuur evenveel warmte produceer voor mijn verwarming als één kubieke meter gas. U gaf net aan één kubieke meter gas kost tachtig cent en elektriciteit ongeveer laten we zeggen eenentwintig cent. Met andere woorden als ik een luchtwaterwarmtepomp heb is het goedkoper om in huis elektrisch te verwarmen.

De PVV (Megens): Maar voorzitter, zij hebben het hier over een warmtepomp en wij hebben het hier over een elektrische cv-ketel. Volgens mij ligt daar toch een duidelijk verschil.

Partij voor de Dieren (Loomans): Dat mag u zelf weten maar de luchtwaterwarmtepomp is denk ik een apparaat ...

De PVV (Megens): Nee, ik heb het hier niet over de luchtwaterwarmtepomp. Ik heb het hier over een elektrische cv-ketel.

De voorzitter: Heren, niet door elkaar heen praten. Dat is de goede regel hier. Hebt u er iets aan toe te voegen mijnheer Loomans?

Partij voor de Dieren (Loomans): Nee, nu niet meer. Dank u wel.

De voorzitter: Dan was er nog één vraag van ik geloof mijnheer Baneke.

GroenLinks (Baneke): Nee, ik sluit mij aan bij mijnheer Loomans. Bovendien wanneer huizen op een andere manier verwarmd zullen moeten worden zal er ook een fysieke aanpassing moeten volgen, waardoor het verwarmen door middel van een andere optie daadwerkelijk uitkomt in plaats van dat je dezelfde hoeveelheid energie erin hoeft te steken.

De voorzitter: Oké, dat was uw opmerking en mevrouw Palmen ook nog.

Het CDA (Palmen): Ik heb alleen een kleine aanvulling want ik denk dat je all-electric oplossingen in het kader van verwarming eigenlijk niet los moet zien van zonnepanelen want dan wek je zelf gewoon die stroom op en dat maakt het zeker betaalbaar. Ik ben daar het levende bewijs van.

De voorzitter: Dus u hebt uw argumenten gedeeld en de PVV die zegt wij hebben het over een specifiek onderwerp gehad en daar blijven wij bij. Goed zo. Dan geef ik nu het woord aan de heer Piepers van de PvdA.

PvdA (Piepers): Dank u wel, voorzitter. Het Statenvoorstel warmtevisie is één van de bouwstenen maar daarmee ook wel één van de fundamenteën van onze PES 2.0. Voorzitter het wordt ook wel lastig, want het is eigenlijk een prima informeren stuk. Ik gebruik daarbij het woord informeren heel bewust want wat wordt hier eigenlijk aan ons gevraagd? Het is informeren. Wat is in een visie de stip op de horizon? Waar gaan wij heen met onze Provincie? Welke keuzes maken wij? Zou het dan ook geen beter stuk zijn als er een betere onderbouwing bij zat? Het stuk zelf staat natuurlijk vol met algemeenheden en constatering. En enkele voorbeelden daarvan, voorzitter, zijn dat er geen financiële middelen mee zijn gemoeid en ik snap dat die bij de PES 2.0 komen, maar wij zouden toch wel een indicatie willen hebben daarover. En in hoeverre zijn deze uitgangspunten echt anders dan bij de PES 1.0. Wat is het verschil? Wat gaan wij hier nu anders vaststellen dan wij al vastgesteld hebben. Een punt dat echt geconcretiseerd moet worden van de PvdA is toch echt wel de energiearmoede. Het wordt wel benoemd in het stuk, 10% van je inkomen kwijt zijn aan energie en dat is natuurlijk hartstikke veel maar wat gaan wij daar concreet aan doen? Wat gaan wij doen om de mensen daarin mee te krijgen die bijvoorbeeld niet kunnen investeren in zo'n woning? Dat wordt ook niet genoemd in het stuk. En ik hoef niet een kant-en-klare oplossing want die is er niet maar wel een richting, dus wel een richting waar gaan wij naartoe met dit stuk, hoe gaan wij die mensen overkoppelen en al helemaal als de aardgasprijs gaat stijgen. Achter mij zei de heer Megens het al. Het tarief gaat omhoog. We gaan van het gas af en dat is niet per se om te verduurzamen maar ook omdat we Groningen niet meer leeg gaan trekken. Zo simpel is het ook. Dus dat betekent dat je naar andere oplossingen moet zoeken. En hoe gaan we dan zorgen als die prijs stijgt van aardgas, wat gewoon vraag en aanbod is in principe, dat de tariefregeling van elektriciteit daar niet in meegaat. En dat zou ik graag geconcretiseerd willen zien en niet met een oplossing als niet onze taak is. Maar we lopen hier over zoveel dingen. We maken ons sterk voor zoveel dingen. Dan kunnen we ons daar ook sterk voor maken en dat staat niet in het stuk. Wat haalbaarheid betreft is de systeemstudie net afgeleverd. Die staat komende woensdag als een infosessie erop. Je zou eigenlijk moeten zeggen dat juist die systeemstudie ook een basis zou moeten zijn voor onze warmtevisie, dat we juist daarmee gaan kijken wat is dan haalbaar. Dan geven we daar ook meteen een invulling aan. Wat ons betreft zou dat ook best wat langer mogen. Concretiseer het stuk. Dan hebben we echt een goede bouwsteen en eigenlijk is deze bouwsteen een beetje, om in termen van warmte te blijven, net niet lang genoeg in de oven geweest, want hij zou echt een stuk beter kunnen zijn. Dus pak die systeemstudie erbij, leg die bij onze warmtevisie en kijk eens wat het betekent. Wat is dan wel technisch haalbaar? Wat is wel realistisch en wat wordt realistisch als we net een tandje harder willen lopen omdat het nu bijvoorbeeld net niet haalbaar blijkt te zijn? Dus dat zouden we graag nog willen zien en dan weten we ook meteen wat realistisch is. De rol van Enexis wordt wel benoemd maar dat is ook maar heel summier

eigenlijk. Ook als het gaat om bijvoorbeeld lokale energienetwerken dan worden die geprivatiseerd of die komen in handen van een lokale aanbieder maar willen we dat? Is dat wat wij willen? Daar gaat het hier niet over maar het is wel wat wij vaststellen dadelijk. Dat is toch wel lastig. Daarom zou ik nog wel één extra punt willen toevoegen ook vanwege het draagvlak. Als je lokale bedrijven hebt die in jouw straat een straat komen openbreken, je krijgt een warmtenet of de beste oplossing, dan zou daar ook lokaal profijt bij moeten zitten. Je zou moeten bedenken dat een deel van de winsten van die bedrijven ook richting de burger gaan. Dus zo'n energiebedrijf als het Groene Net moet met een gedeelte van die winst als ze dat maken ook mee kunnen gaan bijdragen aan de samenleving. En dat is nu misschien nog niet aan de orde maar op termijn wel want dit wordt wel de toekomst. Zo wordt dan bijvoorbeeld het groenonderhoud in die wijk door het Groene Net betaald. Dan profiteer je er ook van en dan creëer je het draagvlak en dat is zo ontzettend belangrijk hier. Dat staat er niet in en dat zou wel echt één van de bouwstenen en concretiseringsslagen zijn die ik graag in de PES zou zien namens de Partij van de Arbeid. Voorzitter, dat zijn de punten die voor ons belangrijk zijn en die zouden echt nog wel wat steviger in dit stuk mogen. Hij is nu eigenlijk nog niet rijp, want het is een goed informerend stuk. Neem er even de tijd voor. Maak die concretiseringsslag. Maak het duidelijker. Maak het helder. Geef iets meer richting en dan kunnen we dan met een heel goed fundament samen aan die PES bouwen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wie is de woordvoerder bij GroenLinks? Mijnheer Baneke, aan u het woord.

GroenLinks (Baneke): Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beucken.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Dank u wel voorzitter. Ik heb natuurlijk goed geluisterd naar wat de heer Piepers gezegd heeft. Wij hebben weleens gesproken over 50% aandeel lokaal. Ziet u dat ook voor u als het gaat om dit onderwerp?

PvdA (Piepers): Voorzitter, een energiecorporatie, waardoor je 50% lokaal gaat doen bijvoorbeeld, volgens mij staat dat ook in de RES Noord- en Midden-Limburg, is natuurlijk een hartstikke goed idee, want die windturbines, en dat is natuurlijk een ander onderwerp, die door een Japans bedrijf zijn, is natuurlijk iets wat je niet moet willen. En juist dat lokale kan voor het draagvlak zorgen. Ik herinner mij een infosessie. Daar was niet Gedeputeerde Brugman bij maar de heer Burlet volgens mij. Dat ging ook over de RES'en volgens mij. Daar stond ook iemand van de energiecorporatie. Hij zei ik kom hier mensen tegen bij de kassa. Ik wil die graag helpen en ik ben niet iemand van de grote bedrijven maar ik neem ze daarin mee. En dat zou inderdaad een ontzettend goede manier zijn als je dat lokale draagvlak wilt hebben.

De voorzitter: Oké, dan zijn we nu wel bij mijnheer Baneke. Aan u het woord. Zijn er nog meer? Mijnheer Vincken? Dan gaat uw gang.

Forum voor Democratie (Vincken): Mijnheer Piepers, u hebt het weer over het Groene Net. Dat is een van de weinige functionerende warmtenetten. Eén van de onderdelen van mijn anekdotes net was dat die mensen het absoluut duur vinden. Ja, betaalbaar, als je uit je huis gezet wordt als je niet betaalt dan is het betaalbaar kun je zeggen. Mensen bij Sittard-Geleen het Groene Net hebben in ieder geval de ervaring dat het veel te duur is. Wat u nu voorstelt is om als het eindelijk goed functioneert en daardoor wat goedkoper gaat worden dat het geld meteen in de groenvoorziening wordt gestopt. Verkoopt u dat dan maar eens aan die mensen die in dat warmtenet zitten. Ik denk overigens dat een aantal van die mensen mee aan het luisteren zijn op het ogenblik, mijnheer Piepers.

PvdA (Piepers): Ik hoop dat ze meeluisteren want dan horen ze ook wat ik zeg. Het is juist de bedoeling dat als zo'n bedrijf eenmaal winst maken en je hebt die tariefregulering, en één van mijn vragen was hoe gaan wij dat tarief goed reguleren wanneer aardgas bijvoorbeeld stijgt en we gaan naar alternatieve bronnen. Want die zouden dus nu gelijk moeten blijven met de prijs van aardgas. U gaf het zelf volgens mij ook al even aan. Dus die stijgen dan niet mee. Maar het wordt wel een probleem wanneer het echt mee gaat stijgen. Dus daar zit een probleem in. En volgens mij moet je dus goed kijken naar, één, hoe houd je die prijs betaalbaar, en dat is wat ik net heb gevraagd en, twee, hoe gaat dat bedrijf nog een keer extra bijdragen om dat draagvlak juist wel te creëren, zodat ook de gemeente die bijvoorbeeld ook geen geld heeft om in de groenvoorziening te gaan, vooral nu met corona, dat ze juist wel dat kunnen doen, want één van de grootste ergernissen is bijvoorbeeld dat groen. En groen is dan maar een voorbeeld. Maar het kan ook die lokale speeltuin zijn, dus dat je kinderen kunnen gaan spelen. Het kan ook het parkje onderhouden zijn waar mensen graag wandelen. Het kan van alles zijn maar het is een voorbeeld van hoe je lokaal profijt gaat vormgeven. Dat zou een extra bouwsteen moeten zijn bij dit soort dingen en dat zou ik graag door de Gedeputeerde uitgezocht zien, niet alleen per se voor de warmtebedrijven, maar misschien ook nog wel breder voor de hele PES eigenlijk.

De voorzitter: Mijnheer Vincken, de laatste keer.

Forum voor Democratie (Vincken): Mag ik daar een kort antwoord op geven? Schöne theorie, mijnheer Piepers.

PvdA (Piepers): Ja, maar niet om die te realiseren.

De voorzitter: Daarmee is dat ook gewisseld. Dan kan de heer Baneke nu echt beginnen.

GroenLinks (Baneke): Ik kijk nog even om mij heen om het helemaal zeker te weten. Ja? Ik wil het heel kort houden hierover. Ik wil even ingaan op een bewering die mijnheer Megens van de PVV deed over de RES'en. Het is niet zo dat de Provincie kaders meegeeft voor de RES. De RES is de Regionale Energie Strategie die wordt gedragen vanuit de Rijksopdracht door de regio's en niet door de Provincie, namelijk het samenwerkingsplatform van de gemeenten in die regio waar de Provincie een gelijkwaardige partner in is. Verder over het stuk heb ik hier staan, en dat is eigenlijk wel een beetje de mening die ik hier veel hoor, nemen we dat ter kennisgeving aan. Het is een startnotitie zonder eigenlijk inhoudelijke keuzes. We wachten met spanning op de uitwerking in een daadwerkelijke visie. Meer wilde ik er eigenlijk niet over zeggen.

De voorzitter: Oké. En vragen zijn er ook niet over zie ik. Dan is het woord aan mijnheer Richter 50PLUS.

50PLUS (Richter): Dank u wel, voorzitter. De vorige spreker zei het al. Het merendeel is al gezegd. Ik zal het ook superkort houden. Alle vragen zijn ondertussen ook al gesteld. Met name het betoog van de heer Piepers, we hebben daar van tevoren nog even contact over gehad, kan ik in die zin onderstrepen. Ik wil wel nog een punt aanhalen. In de visie staat dat één van de veelbelovende innovaties de productie van mierenzuur is. Volgens mij heb ik dat in een van de vorige vergaderingen een keer gevraagd aan de heer Burlet en hij heeft toegezegd dat punt mee te nemen. Dus alvast dank dat het hierin staat. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dan is het woord aan mijnheer Loomans.

Partij voor de Dieren (Loomans): Dank u wel voorzitter. Wij hebben dit stuk met heel veel interesse gelezen, want laten we eerlijk zijn, het is een goed stuk dat een goede beschrijving geeft van een hele ingewikkelde problematiek. Maar als ik dan toch nog even heel flauw mag zijn, als ik kijk naar welke titel erboven staat, daar staat Statenvoorstel Provinciale Warmtevisie. Dus het is eigenlijk ook een Statenvoorstel waar geen voorstel in staat en het is een warmtevisie nog even zonder visie. Gelukkig komt de Provincie er wel in voor. Dus het is eigenlijk meer een sonderend stuk. Maar wat het stuk wel doet is dat het heel helder de potentie van warmte in die hele energietransitie beschrijft en in onze ogen doet het ook heel veel aan verwachtingenmanagement, want die warmte inzetten voor duurzame energie gaat niet eenvoudig worden, maar er kan wel heel erg veel. En het vervelende is dat heel veel oplossingen niet zomaar even gecopy-pastet kunnen worden. Met andere woorden oplossingen zijn heel erg regionaal en soms bovenregionaal gebonden. En afgezien van dat het heel veel werk gaat kosten, gaat het ook heel veel geld kosten. Maar desalniettemin moeten we het wel doen, want er is niet één oplossing voor de energietransitie maar er zijn heel veel onderdelen van de energietransitie die allemaal bij moeten dragen. Wat de nota ook goed doet dat is het beschrijven van een aantal dilemma's, zoals moeten we een warmtenet wel willen koppelen aan een Chemelot of een Clauscentrale of moeten we geothermie wel gaan doen in een gebied waar een aardbevingsrisico is. Dat zijn dingen waar allemaal nog een keer een ei over gelegd wordt. Maar als ik dan verder ga kijken naar wat er allemaal in die nota staat, en ik zeg ook al er staat heel erg veel in, dan mis ik helaas de mogelijkheid van het energie halen uit zonnestraling. Per slot van rekening, zonnecollectoren die op huizen liggen kom ik in Duitsland veel tegen, ik heb er zelfs thuis een, en op het moment dat we alle mogelijkheden gaan gebruiken om energie te sparen, binnen te halen, is dat er ook één. Je hebt een voorraadvat nodig. Ja. Dat kan gebonden zijn aan een huis, maar als ik me niet vergis staat er wel ergens een opmerking dat in Peel en Maas geëxperimenteerd wordt met Ecovaten, dus zeg maar grote wateropslagen in de bodem, waar je dus in de warme periode of periode dat er veel zonlicht is, het hoeft niet eens warm te zijn, je hebt zonlicht nodig, warmte in wordt opgeslagen en die op momenten dat je de warmte nodig hebt je er weer uit kunt halen. Het is kostbaar maar in een gebouwde omgeving of in een wijk of in een stad gaat het uit. Dus ik denk dat het echt de moeite waard is dat we daar verder mee gaan experimenteren. Er wordt ergens een opmerking gemaakt dat bij een hoge temperatuur warmtenetten het niet nodig is om te isoleren, maar daar willen we toch wel een kanttekening bij zetten omdat we eigenlijk van mening zijn dat het altijd de moeite waard is om te isoleren want waarom zou jij energie die je ergens een woning of huis binnenhaalt weggooien? Een onderbelicht probleem wat we natuurlijk zijdelings ook nog even op moeten lossen is de levering van CO₂ aan de tuinbouw. Dat moeten we in ieder geval niet vergeten. Misschien zouden we daar ook eens moeten kijken of we eventuele nieuwe tuinbouwprojecten niet in de buurt van grote CO₂-bronnen moeten plaatsen. Nog even over die restwarmte aan het warmtenet. Dat zou in onze ogen geen doel op zich moeten zijn. Maar op een moment dat we hele hoop warmte zoals bij Chemelot en de Clauscentrale nu gewoon verloren laten gaan dan is dat eigenlijk ook niet wat je wilt. Dus eigenlijk zouden we als een soort tussenoptie daarmee iets moeten gaan doen, maar dan moeten we wel tegelijkertijd gaan uitkijken naar een langetermijnoplossing want dit kan geen langetermijnoplossing zijn. En we moeten ons zeker niet voor warmtevoorziening afhankelijk gaan maken van intensieve veehouderij of biomassa. Tot slot als losse opmerking zijn collectieve oplossingen natuurlijk geweldig als je het voor elkaar kunt krijgen. Per slot van rekening heb je dan ook draagvlak, maar toch ook moeten we nog naar een mechanisme zoeken om te kijken hoe je zo'n warmtenet toch door kunt zetten als het draagvlak geen 100% is maar bijvoorbeeld 70%. Het kan niet zo zijn dat een enkeling die gewoon nergens aan mee wil werken op een gegeven moment dit soort ontwikkelingen kan frustreren. Dan hebben we nog een aantal vragen. Als eerste, welke rol gaat de Provincie straks nemen naast die bij de RES'en bij de warmtetransitie? Hoe gaat de Provincie straks haar taken oppakken in het kader van de nieuwe warmtewet? Is het binnen transitie financieerbaar wel of niet mogelijk om te investeren in warmtenetten? En dan tot slot nog een wat ingewikkeldere. Het zou heel goed zijn als coöperatieve warmtenetten opgezet worden van en door de

inwoners van een wijk of een stad. Denk maar eens aan draagvlak, maar hiervoor is geld en kennis nodig. De eerste vraag: Is de Gedeputeerde bereid om deze ontwikkeling te stimuleren door het opzetten van een kennisnetwerk en op die manier die coöperaties dus te helpen meters te maken met deze moeilijke materie? En twee, zou de Provincie of anders de overheid een rol kunnen nemen bij het afdekken van aanloop en investeringsrisico's bij het realiseren van zo'n warmtenet? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Loomans. Dan is het woord aan mijnheer Van den Beucken van LOKAAL-LIMBURG.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Dank u wel, voorzitter. Allereerst maar eens dank je wel voor het beantwoorden van de technische vragen. Niettemin kwamen die antwoorden pas in de loop van deze morgen binnen. Dus ik heb het niet allemaal kunnen verwerken en bestuderen, maar slechts ten dele. Dus dat komt nog wel. Dan beginnen we maar meteen met een vraag over het risico behorend bij dit stuk. Wij hoorden het al. We beslissen eigenlijk nog niets. Het is een richting. Maar in de inleiding van dit stuk is wel een risicoparagraaf en dan zou je verwachten dat er dan ook iets concreets over dat betreffende risico gezegd wordt, maar voor mij was dat in ieder geval niet te herleiden. Aan het eind van het stuk staat wel iets over risico's van projecten maar dat zijn denk ik andere risico's dan die hier bedoeld worden. Dus de vraag aan de portefeuillehouder is kunt u dat wat nader duiden. Voor wat betreft de leidende principes hebben we ons al positief betoond tijdens de behandeling van PES Deel 1. Ook in het kader van deze warmtevisie geldt voor ons dat leefbaarheid, groen, natuur, veiligheid, gezondheid altijd leidraad moeten zijn en voor snelheid gaan. En minstens zo belangrijk als het zijn van een betrouwbare partner naar het Rijk, vinden we het zijn van een betrouwbare partner richting gemeenten en inwoners. In 2050 moet het vormgevingsproces van de warmtevisie en de warmtevoorziening afgerond zijn. Dat lijkt nog ver weg maar als je overziet wat voor complex en ingrijpend proces het is, dan konden wij die tijd nog weleens hard nodig krijgen. Zoveel mogelijk afraken van het aardgas, stapsgewijs, een onvermijdelijk proces maar een proces dat wel zodanig moet worden ingericht dat onze inwoners niet financieel de klos worden. Dan kom je eigenlijk bij het gegeven dat natuurlijk energiearmoede op de loer ligt en mijnheer Piepers met name refereerde er al aan. Wij vinden dus ook dat energiearmoede een thema, eigenlijk een rode draad, moet zijn voor al die bouwstenen waar we mee bezig zijn. De Provincie en de RES-regio's kunnen het draagvlak niet alleen bepalen. Daar staat natuurlijk ook de rijksoverheid aan de lat met regels, stimuleringsmaatregelen en wettelijke bepalingen, maar we hebben aan de voorkant wel een aantal vragen te beantwoorden. Wie gaat de regie voeren over het warmtebeleid, de gemeente, de RES-regio's of de Provincie? En in hoeverre en met welk tempo moeten inwoners en bedrijven financieel opdraaien voor de warmtetransitie? Dan kom je natuurlijk weer bij die energiearmoede. Op dit moment lijkt het misschien voor de hand liggend dat de regie bij de RES-regio's of de betreffende gemeente ligt zolang het technisch nog niet mogelijk is om de warmte over grote afstand te verplaatsen en warmtenetten een echt lokaal karakter hebben en daarbij de lokale eigenschappen ook nog behoorlijk van elkaar verschillen. Aan de andere kant weten we ook dat infrastructuur voor deze energiedrager nog niet gereguleerd is. Hoe kijkt het College tegen die energierol aan? We zien dat de infrastructuur voor deze energiedrager nog in de kinderschoenen staat en niet eens gereguleerd is en we lezen dat de duurzame warmtebronnen niet de totale behoefte van Limburg kunnen afdekken, maar het blijft goed om in ieder geval te doen wat mogelijk is. De wettelijke taken van de Provincie ten aanzien van warmte zijn momenteel beperkt. Zo lezen we in de stukken. Voor de gebouwde omgeving gaat dat veranderen als de Provincie in het kader van de warmtewet 2.0 een toetsende rol krijgt bij de vaststelling van warmtekavels en aanwijzing voor de warmtebedrijven door gemeenten. Op dit moment is het voor onze fractie nog ontastbaar hoe dit er dan gaat uitzien, maar wij gaan ervan uit dat wij hierover adequaat en tijdig geïnformeerd worden. En wat we eigenlijk missen in het stuk, en dat sluit misschien een beetje aan bij wat de heer Bastiaans ook aangaf, is een overzicht of een kaart van Limburg waarin bij wijze van spreken in een

oogopslag de kansen, maar ook de onmogelijkheden en de uitdagingen vermeld worden en waarbij die verschillen, de potentie, de mogelijkheden, de beperkingen en de inspanningen die ze straks plegen tussen Noord-, Midden- en Zuid-Limburg aan bod komen, dit op het gebied van geothermie, bodemwarmte, restwarmtebronnen, proceswarmte, lagere temperatuurwarmte en mijnwater, en dit ook nog eens een keer in relatie tot de verwachte vraag in de drie geografische delen van Limburg. Maar misschien lopen we hier wel net iets te ver vooruit of misschien vragen we wel het onmogelijke en als dat zo is dan horen we dat graag van de portefeuillehouder. Op bladzijde 40 troffen we nog een beknopte beschrijving van de risico's aan, maar dan andere risico's. Wij vinden dat een heldere opsomming maar onze fractie gaat er wel van uit dat gedurende het proces hier meer specificatie aan gegeven gaat worden en de eventuele bijkomende kleinere risico's ook nog geïnventariseerd worden. Ik denk dat we eventjes het hierbij laten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Dan mijnheer Van Wageningen van D66 als laatste.

D66 (Van Wageningen): Als laatste. Ooit waren we de eerste. Toen vroegen we aan de mede-Statenvoorzitter willen jullie met ons een werkgroep voor de verduurzaming van de energienetwerken met speciaal aandacht voor de warmtetransitie want daar zitten nogal wat netwerkconsequenties. Veel Statenleden zijn op onze uitnodiging ingegaan, onder andere mevrouw Brugman destijds. De Staten hebben al uitgebreid nagedacht hierover en zijn ook tot een conclusie gekomen zelfs. Oorspronkelijk was het idee om een initiatief Statenvoorstel te doen maar we hebben deze motie aangenomen die trouwens heel goed onderbouwd was ook want we konden gebruikmaken van een studie die op ons verzoek was uitgevoerd van het Centrum van Energiebesparing in Delft en die had uitgezocht als er geen aardgas zou zijn wat dan het minst slechte of beste alternatief zou zijn voor dat aardgas voor ruimteverwarming. Ze hebben dat op buurtniveau uitgezocht en dat is dus bekend, niet zozeer of het onvoorwaardelijk is want er moet nog van alles gebeuren voordat het werkelijk zover is, maar daar wordt aan gerefereerd in dit stuk. Ik had de kaart mee kunnen nemen en dan had ik die vraag kunnen beantwoorden. Kijk die motie luidde: Laat één van die scenario's van CE Delft onze stip op de horizon zijn. Ze hebben meerdere kaartjes maar één kaart hadden we uitgekozen en dat is de stip op de horizon. Hadden we die niet gewoon moeten herhalen in deze notitie? Had dat niet de conclusie kunnen zijn? Want ik geef inderdaad de complimenten voor de analyse? Het is nog veel beter dan wat die Statenwerkgroep ooit gedaan heeft. Dat klopt. Maar we zijn wel wat verder dan sonderen. We hebben al een besluit genomen als Staten. Was het niet beter geweest om nu te zeggen waar in deze nota staat we worden door de partijen om een positie gevraagd als Provincie, dan hadden we die positie toch ook kunnen innemen. Maar goed. En niet alleen maar op het gebied van een kaart met buurten en wat is het beste alternatief voor aardgas. Nogmaals aan die kaart is wel wat behoefte. Woningcorporaties willen weten welke kant het opgaat. Zij zijn nu al aan het renoveren. Moeten ze renoveren met toch weer de beste cv-ketel of moeten ze een andere richting op renoveren? Die vraag komt. Dat is een positie die aan de Provincie kan worden gevraagd. De Provincie heeft daar ook een idee over. Nogmaals, het is niet het einde van de discussie, maar wel het begin van een idee van wat is hier het beste en wat is daar het beste. Dat had gewoon in deze nota kunnen staan en het voorstel van D66 is om dat alsnog over te nemen of bij te stellen en over te nemen. Dat kan ook. Wij hebben ons aangesloten bij de complimenten. Voorzitter, er is een vraag.

PvdA (Piepers): Is zo'n systeemstudie zoals die nu gedaan is voor D66 ook een acceptabel alternatief bijvoorbeeld om daarmee te kijken. Die is veel actueler natuurlijk. Is dat misschien ook wel een beter alternatief dan wat u nu voorstelt?

D66 (Van Wageningen): Sorry?

PvdA (Piepers): Zou de systeemstudie die nu gedaan is niet een beter alternatief zijn.

D66 (Van Wageningen): Ik vermoed dat de mensen van CE Delft al wel enig benul hadden van welke kant zo'n systeemstudie uit zou gaan. Dus het is niet zo dat we moeten denken dat die systeemstudie de hele boel overhoop zal halen. Ik vermoed van niet. Maar in ieder geval kan het wel en inderdaad dan heb je helemaal gelijk. Aangepaste inzichten zijn altijd goed. Dat moeten we verwerken. Dat klopt. Daar heb je helemaal gelijk in.

PvdA (Piepers): Dat zou dus dan het startpunt moeten zijn eigenlijk van deze visie, dus van een echte visie en niet informierend puur?

D66 (Van Wageningen): Kijk, in dit stuk staat wel dat er 127 wijken/buurtten zijn waar industriële restwaarde het beste alternatief voor aardgas is of het minst slechte als je er zo tegenaan kijkt.

PvdA (Piepers): Ja, dat zou ik graag willen zien.

D66 (Van Wageningen): Inderdaad. Het is gewoon beschikbaar en het is nog maar twee jaar oud.

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen, wilt u doorgaan met uw betoog want u hebt nog één minuutje.

D66 (Van Wageningen): Ja, maar ik krijg vragen voorzitter. Terecht. Oké. Ik behandel het inderdaad als sonderend en de aangescherpte keuzes van D66 Limburg zouden zijn duurzame warmtepotentieel moet worden benut voor zover het economisch concurrerend is met andere duurzame energiebronnen. Het moet voor zoveel mogelijk mensen beschikbaar komen en ik ben het eens met het verhaal over warmtearmoede dat anderen hierover hielden. Als er oplossingen zijn in de richting die jullie aangaven dan staat D66 daarachter voor een prijs die concurrerend is met aardgas en via open netwerken. Echt waar. In het bereik van het openbaar warmtenet moet iedereen de mogelijkheid krijgen om aan te kunnen leveren en voor een prijs die in concurrentie tot stand komt zodat warmteklanten de beste aanbieder kunnen kiezen. Dat is het uitgangspunt van D66. En het is aan te leggen en te beheren door een nutsbedrijf, bijvoorbeeld Enexis of Mijwater BV of Impuls. Zo iets. Tijdelijk voedend met aardgaswarmte en aardgaswarmte als reservecapaciteit zijn acceptabel in een overgangsfase en met name in regio's waar het perspectief van groen gas of waterstof lonkt. Dat zouden de uitgangspunten van D66 zijn. Ik heb nog veel vragen maar er zijn een paar die echt wel de toon zetten.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat u die bewaart tot de tweede termijn.

D66 (Van Wageningen): Ja, maar er is er nog eentje. Er staat ergens 'let wel, dit betekent niet dat aardgas volledig gaat verdwijnen.' Ik zou liever zien 'let wel, zoals we nu bezig zijn verdwijnt aardgas volledig.' De voorraad aardgas is namelijk eindig en de vraag is niet of we het trekken. Het is eigenlijk laten we nog wat in de grond zitten of niet. Dat is de vraag. De voorraad aardgas is eindig. Dus we stoppen er ooit mee. De rest van mijn vragen zal ik in tweede termijn stellen.

De voorzitter: Oké, hartelijk dank. Dan is het woord nu aan mevrouw Brugman. Zij mag op alle vragen, suggesties en hartenkreten in gaan. Aan u het woord.

Gedeputeerde Brugman: Voorzitter, dank u wel. Het eerste punt is dat ik u wil bedanken. Er zijn toch wel behoorlijk wat complimenten gemaakt over de analyse die hier ligt. Het is uitgebreid. Het is vanuit alle hoeken aangevlogen. Als één stuk tijdig is aangeboden dan is het dit stuk wel geweest. Volgens mij heeft u dat al in april ontvangen. Dat betekent ook dat er in die tussentijd ook weer wat dingen gebeurd zijn zoals bijvoorbeeld de conceptteksten van de warmtewet. Daar kom ik straks nog wel even op terug. Over de positie van het stuk wil ik ook nog wel even iets zeggen. Ik begrijp dat er gezegd wordt het is dus een soort van beschouwing, een analyse, en wat betekent het. Je hoort nu al dat de discussie en de visies daarover echt heel breed zijn en als we straks alles in die ene PES hadden moeten behandelen dan was het bijna niet meer behapbaar geworden. Dus wij wilden graag aan u de bouwstenen meenemen en laten zien wat de mogelijkheden en wat de dilemma's ook zijn. Vandaar dat dit stuk toch neergelegd is als een bouwsteen. Het enige wat wij vragen is nu geen geld maar of u het wilt vaststellen als bouwsteen voor de PES. Dat is het voorstel naar de Staten. Dan kunnen we hierop verder bouwen. Hier willen we mee aan de gang, tenzij u zulke bezwaren heeft die erin staan die niet mogen dan hoor ik dat nog wel van u, maar dat heb ik eigenlijk tot nu toe nog niet gehoord. Dat even in het algemeen voorzitter. Het is ontzettend complex ook. Ik wil ook nog even ingaan op de systeemstudie. Dat betekent ook dat in de tijd, op het moment dat dit stuk klaar was, de systeemstudie nog lang niet klaar was. Daarom hebben we ook behoefte aan die bouwstenen. Die systeemstudie is bepalend straks voor de keuzes die we wel of niet kunnen maken. Vandaar ook dat hierin geen keuzes gemaakt zijn maar die zijn echt dadelijk van groot belang. Volgende week komt daar een presentatie over. Wij willen u daar ook graag in meenemen, maar houd er rekening mee dat de systeemstudie impact heeft. De heer Van Wageningen gaf het ook aan. Wij hebben twee jaar geleden of misschien wel drie jaar geleden de oproep gedaan van kunnen we niet naar die energienetwerken kijken. Ik had toen geen idee moet ik u eerlijk zeggen en tijdens die werkgroepbijeenkomsten ontdekte ik hoe complex dit is. Wij hebben toen CE Delft erbij gehaald. Die systeemstudie is ook door CE Delft gedaan, maar het grote verschil met wat er toen gebeurde is dat nu Tenet, Enexis en de Gasunie mee hebben gerekend en gegevens hebben aangeleverd, niet alleen voor de komende vijf jaar zoals ze dat normaal gebruikelijk doen, maar de komende vijftien jaar. Dus er wordt echt ook verder gekeken en dat helpt ons dus ook echt heel goed. Dat wil ik u nog even aangeven. En zeker, mijnheer Bastiaans, er zijn inderdaad gegevens uit die motie gerold. Die wijken worden genoemd. Dat is beschikbaar en daar kan iedereen naar kijken. Dat is zonder meer waar. Ik moet ook zeggen ik word enthousiast van uw betrokkenheid. De heer Van Wageningen draait helemaal op zijn stoel.

De voorzitter: Mijnheer Bastiaans.

De VVD (Bastiaans): Mevrouw Brugman, u zegt die zijn te vinden, maar is het dan zoek en u zult vinden of zegt u wij leveren u die netjes aan.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Brugman: Wij gaan die informatie aan u aanleveren zodat u op wijkniveau kunt zien waar de beste oplossingen liggen. Ik gaf aan over toch het enthousiasme waarmee hier gereageerd wordt. Ik proef uit u allen dat het besef is dat er wel wat moet gebeuren. En dat wij dus die analyse hebben gemaakt en geen keuzes hebben gemaakt heeft ook ermee te maken, daarom hebben we ook niets weggestreept en ook alles benoemd, omdat we ons realiseren dat er straks een mix zal moeten zijn. En misschien gaan we ook straks over tien jaar van dingen ook wel zeggen dat hadden we misschien beter moeten doen. Dat zal ook wellicht gaan gebeuren. We zitten met elkaar in een transitie, een veranderende wereld. Dat is een lastige en dan kun je niet zeggen dit gaan we met zijn allen doen en dat is de beste oplossing. Dat hebben we ook aan u willen laten zien. Mijnwater is genoemd door de VVD met aandacht

gevraagd voor Midden- en Noord-Limburg. Het graven, dus wat we kunnen gebruiken aan warmte, is wat ingewikkelder dan in de buurt van Chemelot want daar is natuurlijk een hoop restwarmte. Dat realiseert Noord- en Midden-Limburg zich heel goed. Dus er is wel geothermie genoemd. U vraagt ook wanneer krijgen we daar uitsluitel over. We hebben het aan het Rijk aangegeven. Dat is dus stilgelegd bij die kassen waar u aan refereert. Ze hebben daar behoorlijk in geïnvesteerd. De ondernemer heeft toch iets van nu doen, ik zit al heel lang te wachten. Wij hebben een gezamenlijke brief gestuurd naar het Rijk van neem een besluit, want ook die ondernemer moet weten waar hij aan toe is. Dat neemt niet weg als dadelijk het besluit is dat die geothermie niet meer kan, dat het dan wel een probleem is voor het gebied want dat betekent dat het onaantrekkelijker wordt bijvoorbeeld voor de glastuinbouw. Dus dat hebben we allemaal meegegeven richting het Rijk. Ik heb ervoor gelobbyd ook in het Rijk en ik hoop toch snel dat er nu uitsluitel komt, zeker dit jaar. Dus zodra ik daar informatie over heb dan zal ik u dat laten weten, ook als het een nee is. Dan laat ik u dat natuurlijk zo snel mogelijk weten.

VVD (Bastiaans): Dat is mooi. Dat is goed. Maar schenkt u dan ook de nodige aandacht eraan om wel te zoeken naar alternatieven op dat gebied want dat is natuurlijk wel van wezenlijk belang om die transitie ook te kunnen behalen voor 2030, in ieder geval voor onze opgaves die we moeten vervullen.

Gedeputeerde Brugman: Natuurlijk moeten alle opties bekeken worden maar er kan wellicht straks een conclusie komen dat er niet voldoende warmteopbrengst is in Noord- en Midden-Limburg. Dan moet je dat regionaal gaan bekijken. Daar refereert het stuk ook aan. Sommige dingen kun je lokaal en sommige dingen kun je niet lokaal en dan moet je regionaal. Zeker is daar aandacht voor. We hebben het over de motie drieëntwintig zeventien (2317) al gehad. U refereerde ook even aan de tekortkoming bij de RUD. Ook in de RUD komt het nieuwe VTH-plan. Er wordt aandacht gevraagd, dat heb ik vanmorgen ook al gezegd, als het gaat om water maar ook om energie als we langsgaan bij bedrijven om te kijken wat de beste oplossingen zijn. Als je dan toch bij zo'n bedrijf bent, kun je ze helpen met de isolatie, met al dit soort insteken. Ze willen vaak wel maar ze weten vaak niet hoe en dat is echt wel een stukje kennis uitdragen wat we als Provincie kunnen. Technisch inzicht over geothermie: U stelde de vraag ook over die geothermie en die stelde ik ook van hoe zit het dan in andere landen want daar zijn toch ook aardbevingen. Ja, dat klopt. Ik kan u niet het kinkklare antwoord geven want dat heb ik ook niet gekregen, maar in ieder geval is het Rijk, natuurlijk zeker met de ervaring van Groningen, terughoudend als het gaat om aardtrillingen. Dat zult u wellicht begrijpen. Maar als u daar nog meer over wilt weten dan kijk ik even achter me. Dat is een ingewikkelde. Dat zie ik aan de blik. Dat is een lastige vraag. Laten we eerst even afwachten wat het Rijk gaat reageren als het gaat om de geothermie in onze provincie.

De VVD (Bastiaans): Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Bastiaans

De VVD (Bastiaans): Oké. Maar we hebben natuurlijk geothermie. Naar wat ik begrepen heb zijn er op drie lagen verschillende warmtes naar boven te halen. Laat ons daar ook naar kijken want daar liggen natuurlijk ook kansen ook zeker ook voor de centraleverwarmingsnetten. Laat ons daar wel alles in meenemen.

Gedeputeerde Brugman: Zeker.

De VVD (Bastiaans): En niet alleen die diepere.

Gedeputeerde Brugman: Niet alleen die diepe maar ook de ondiepe geothermie.

De VVD (Bastiaans): Ja.

Gedeputeerde Brugman: Zeker weten. Ook hier in huis, want ik heb met u allen gesproken een-op-een richting de PES, willen we kijken of we niet een expertiseteam moeten gaan opzetten want de kennis is ook hier nog niet voldoende als hierom gaat. Warmte koude team hier opzetten. Maar goed, dat is dan een vraag richting uw Staten die we straks gaan stellen bij de behandeling van de PES van vindt u dat de moeite waard. De corporaties ondersteunen zou zeker een rol ook kunnen zijn van de Provincie om ze daarin ook te helpen. Coöperatief is natuurlijk hartstikke mooi en mierenzuur is ook opgenomen. Dat werd ook aangegeven. Daar was men blij mee. Ik heb dat ooit ergens in Helmond gezien dat die jongelui daarmee bezig waren, de studenten, en dat het goede stappen maakt. Kunnen we dat gebruiken voor brandstofwinning? Dat weet ik niet. Dat vind ik een technische vraag. Als u daar antwoord op wilt dan kunnen we dat nagaan. Dat gaat mijn collega dat weten want hij weet alles van mierenzuur. Die schuiven we door.

De voorzitter: Moment, mevrouw Brugman, mijnheer Vincken heeft nog een vraag.

Forum voor Democratie (Vincken): Ik wil proberen de vraag die aan u gesteld is te beantwoorden. Mierenzuur is inderdaad niet brandbaar, maar het is een energiedrager die op een beetje vergelijkbare manier als de brandstofcellen die op waterstof lopen omgezet wordt in elektrische energie. Dus het brandt niet echt maar de energie wordt daar wel uitgehaald.

Gedeputeerde Brugman: Dank u wel, mijnheer Vincken, voor die uitleg.

Forum voor Democratie (Vincken): Graag gedaan mevrouw Brugman.

Gedeputeerde Brugman: Fijn. Zo komen wij samen toch een heel eind, nietwaar? Dan kom ik gelijk bij mijnheer Vincken. U begon ook positief en u eindigde positief. Dat is fijn om te horen. U zei ook ik ben hoopvol als ik kijk dat er ook naar innovaties gekeken wordt. Zeker, we moeten onze ogen niet sluiten. U noemde net al zo'n voorbeeld. Er zal wellicht ook uitrol mogelijk kunnen zijn met dat mierenzuur. U had het over dat er wel keuzes gemaakt moeten worden. Keuzes maken hebben we nu dus nog niet gedaan. We hebben nog niets willen uitsluiten want we zijn ook afhankelijk van die systeemstudie. Dus we gaan op nog niets nee of ja zeggen. Betaalbaarheid is altijd een ding: Betaalbaar voor wie, voor de burger, voor het Rijk, voor de Provincie? Uiteindelijk is het allemaal ons geld. De belastingbetaler betaalt alles. Daar komt het op neer. Het is niet wij of u of een ander. Het is voor iedereen, maar we weten wel met zijn allen dat energie geld kost. Fossiele energie kost geld maar ook nieuwe energie kost geld. Dus daar kunnen wij niet omheen. U vraagt op welke wijken gasvrij. Voorlopig is het zo dat ze vooral bij de nieuwbouwwijken kijken om gasvrij te gaan. Dat voorbeeld gaf mijnheer Van Wageningen ook al. Vrije keuze is zo'n ding. Daar hebben we het al vaker over gehad. We moeten mensen niet bang maken dat ze over tien jaar per se van het gas af moeten. Dat is niet zo. Dat kan gewoon niet. Dat kun je niet afdwingen. Dus we moeten wel gaan kijken van waar de mogelijkheden wel zijn. Daar moet je beginnen. In stapjes, in fasering moeten we aan de gang. Dus er wordt niemand gedwongen hier. Volgens mij heb ik dat al eerder gezegd mijnheer Vincken. U had het over de gasrekening. Dan heeft u het over de middelen dat de belastingbetaler op moet draaien voor de SDE-subsidies en noem maar op. Ik gaf u net al aan dat elke euro van ons allemaal is. Het Groene Net heeft u even aangehaald. Dan zie je dus dat een groep vrijwilligers, laat ik het maar even zo noemen, enthousiastelingen die dachten het is een fantastisch idee. Het is ook een goed idee. Zij zijn aan de gang gegaan maar het is zeer complex en zeer omvangrijk en ook qua financiën heel omvangrijk. Dan is het ook

nog afwachten of men het gaat afnemen. Dus er zijn nog steeds ook gesprekken met ons over en er komt dadelijk naar aanleiding van de transitie financierbaar de taxonomie en dan wordt er eens tegenaan gehouden of het de moeite waard is om er als Provincie goed in te investeren. Dus dat wilde ik even kwijt. Van Chemelot is Sabic de leverancier van de warmte. Die wordt dan gratis geleverd. De heer Loomans gaf ook al aan het is natuurlijk niet ideaal, maar ja in die tussentijd zouden we wel wat moeten en dan kan het maar denk wel na over andere bronnen die kunnen leveren aan het warmtenet. Ja, dat moeten we zeker doen. Zeker. Sabic kan natuurlijk nooit een garantie geven van wij hebben een bestaansrecht van honderd jaar. Dat kan niet. Dat snap ik ook. Dan ben ik bij het CDA. Die gaf ook al aan het is begrijpelijk. Het is ook wel weer heel complex gaf u aan. U refereerde ook aan de innovaties in de systeemstudie. Op geothermie heb ik gereageerd. U gaf aan van die warmtenetten dat is toch ook wat: € 14 miljard in Amsterdam. Nu zitten we niet in Amsterdam maar we realiseren ons ook dat het complexe vraagstukken zijn en de warmtewet die geeft nog niet echt uitsluitsel dat ze ons helpen met die warmtenetten. Daar kom ik zo nog even op terug. Over plan B voor de warmtebron gaf ik het net eigenlijk al een beetje aan bij Sabic. Natuurlijk moet je nadenken over zijn er plan B's. Ook de tijd zal het leren, want we hebben het hier over morgen maar we hebben het hier ook over vijf jaar en over tien jaar. Dat maakt het nog complexer. De rol van de overheid en de rolverdelingen van waar de rol precies van de Provincie ligt, waarover ik vaak heb gehoord wat doet u eraan, dat zal wellicht ook in die PES nog helderder gaan worden. Ik wil trouwens niet de verwachtingen te hoog maken, want daar hebben we het ook over gehad. De verwachtingen van de PES zijn torenhoog. De ambtenaar die mij bij staat vergelijkt mij nu met miss Universe die de wereldvrede gaat organiseren. Dat gaat niet lukken. Dat kan ik u nu al toezeggen dat dat niet gaat lukken. Dat is een mooie toezegging trouwens.

Gedeputeerde Burlet: Met garantie?

Gedeputeerde Brugman: We garanderen dat ook niet gelukkig zegt de heer Burlet. Maar die rollen die zullen wel wat scherper moeten worden. Daar gaan we kijken wat. Want het principe dat wij hier een PES opzetten dat is onze eigen keus. Dat hebben we in het Collegeprogramma opgenomen. Dat is een keus van het College geweest. Dat is ook van ons allemaal. Er zijn RES'en. Dat is de keuze van de overheid geweest maar dit doen wij zeg maar geheel vrijwillig, omdat we ons donders goed realiseren hoe omvangrijk en belangrijk dit verhaal is.

Het CDA (Palmen): Mag ik nog een aanvullende vraag stellen, voorzitter?

De voorzitter: Zeker mevrouw.

Het CDA (Palmen): Ik ga even in op dat plan B. U geeft terecht aan natuurlijk moet er een plan B komen, want Sabic, bijvoorbeeld noemt u dan als voorbeeld, die zit er niet voor eeuwig. Laat ik het zo zeggen: Vindt u dan dat u met een bedrijf afspraken moet maken van u gaat warmte leveren, dat betekent ook dat u daar voor de komende tien jaar verantwoordelijk voor bent of twintig jaar of draagt dan de Provincie die verantwoordelijkheid. En dan heb je natuurlijk nog, dat hebben we de afgelopen tijd wel gezien, door PAS, PFAS, corona, wat vandaag zeker is, is morgen weg. Dat zal niet zo snel gebeuren, maar dan gebeurt er nogal wat. Dus ik zit ook een beetje naar die verantwoordelijke rol te zoeken.

De voorzitter: Mevrouw Brugman.

Gedeputeerde Brugman: Ik snap ook dat bedrijven niet de garantie kunnen geven dat ze bestaansrecht hebben voor de komende vijftig jaar. Dat gaf ik net ook al aan, zeker in deze wereld. Je ziet dat deze hele

wereld op zijn kop is gezet door een corona. Wij weten niet wat het allemaal gaat brengen, maar de intentie van bijvoorbeeld Sabic is wel om de komende tien jaar die levering te doen. De collectiviteit noemde u ook nog, de monopoliepositie van netbeheerders. Wij hebben richting het warmtenet ook de lobby ingezet via het IPO naar het Rijk toe van het zou zo moeten zijn dat die warmtenetten gebruikt moeten kunnen worden straks door verschillende leveranciers want het is natuurlijk gek als dat maar één afdeling is. De SP ook dank voor de complimenten. Een goed stuk hoorde ik. Dank je wel. Isoleren is natuurlijk punt 1 waar we mee aan de gang moeten. Zeker weten, want daar besparen we zoveel mee dat we weer wat minder hoeven aan te leveren. U vroeg iets over welke opties de partners prefereren. Ik weet niet welke partners u daarmee bedoelde?

De SP (Wolters Gregório): Sorry, voorzitter.

De voorzitter: Vul het maar even aan, want anders dan komen we niet verder.

De SP (Wolters Gregório): U heeft natuurlijk gesproken met alle partners bij de RES'en en wij hebben dit document nu opgesteld als handvat. Dus mijn vraag is of er een overzicht is van welke partners welke handvaten uit die handleiding prefereren.

Gedeputeerde Brugman: Ook dat is heel verschillend, want elke regio, elke wijk, elke gemeente heeft zijn eigen problematiek of voordelen. Dus daar reageert men verschillend op. Wat ik wel hoor in die RES'en is dat men heel erg behoefte heeft aan kennis. We hopen ze hier een beetje mee te helpen met stapjes, maar wat ik al aangaf is dat we eigenlijk iets moeten organiseren in huis om die kennis beter te gaan delen, want ik weet dat gemeenten worstelen met die warmtevisies. Dat vinden ze een hele ingewikkelde. Op het elektrisch verwarmen gaat mijn collega nog in. De wil van het volk, de kosten, draagvlak creëren is natuurlijk een hele belangrijke. Men moet het gevoel krijgen, en dat is wat we proberen dadelijk in die PES ook door perspectief te bieden. We gaan niemand kwalijk nemen als je geen zonnepanelen hebt, maar we gaan wel proberen om mensen te helpen van waarom je zou moeten isoleren en dat je er ook voordeel van hebt over vijf jaar bijvoorbeeld. Er was van de week een collega van u en die zei mijn moeder snapt er helemaal niets van waar ze aan moet beginnen. Ze krijgt het niet tussen haar oren. Je moet ook de taal naar buiten toe dragen om mensen te laten zien dat het geen verwijt is en dat het geen opleggen en dwang is maar dat we samen iets moeten gaan doen en elk klein stapje heeft effect.

De voorzitter: Ik begrijp dat de heer Burlet er nog aanvullend op ingaat.

Gedeputeerde Burlet: Jawel voorzitter als dat mag.

Gedeputeerde Brugman: Ik ben nog niet klaar.

De voorzitter: Ik keek al hoopvol verder want u deed die microfoon uit. Ik dacht dat is gebeurd. Ik moet u er wel op wijzen dat het College toch al een royaal stuk van de toegemeten tijd opgesoupeerd heeft. Wacht even mijnheer Vincken. Ik moet het eerst procedureel hier afwerken. Hoe zit het dan nu? Wat heeft u nog nodig mevrouw Brugman aan tijd?

Gedeputeerde Brugman: Dan ga ik even sneller erdoorheen.

De SP (Wolters Gregório): Voorzitter, ik heb nog wel een vraagje, want Gedeputeerde Brugman geeft wel echt aan van we moeten het met de taal doen. We moeten die mensen meenemen. Dan heb ik nog wel een

vraag, en misschien komt u er in uw beantwoording nog op, hoe gaan we dus om met mensen die het nog niet kunnen betalen, dus die die investeringscapaciteit niet hebben. Dus dat is voor nu een vraag maar als het later in haar betoog terugkomt dan zou ik het ook graag dan horen.

De voorzitter: Dan nog kort mijnheer Vincken. Hij stak ook zijn vinger op. Hij had ook nog een vraag.

Forum voor Democratie (Vincken): Mevrouw Brugman, u bent ontzettend aardig en u omschrijft dingen zo lief zou ik zeggen: We gaan de mensen helpen. Maar de praktijk is toch een beetje anders want wat gebeurt er nu al in de praktijk. De ODE, de opslag duurzame energie wordt steeds hoger en waar is die voor? Die is er om de SDE, de subsidies, te verstrekken voor zonnepanelen en windmolens. Met andere woorden u helpt de mensen niet en ik vind dit meer een vorm van dwang om van het gast af te komen.

De voorzitter: U heeft uw punt gemaakt en het was geen vraag. Dus ik wil vragen om het toch te beperken tot vragen. Mevrouw Brugman kort en krachtig en daarna mijnheer Burlet.

Gedeputeerde Brugman: Even kijken hoor. Ik wil niemand te kort doen. Dat is een beetje het punt. Ik wil ook niet te lief klinken want het is een serieus probleem mijnheer Vincken. Ik wil op één ding ingaan bij de PVV. Die had zoiets van: Van de week hadden wij een gesprek en we snappen er niets meer van, hebben die RES'en wel of niet een positie in de PES. Die RES'en hebben een positie. Wij kunnen niet negeren wat er in de RES gebeurt. Dat is de bebouwde omgeving. Dat zijn de ideeën die lokaal bewegen. Maar we gaan het niet plussen en we gaan het ook niet minderen. Zeg maar de RES'en is één van die bouwstenen in de PES. De PVV gaf ook aan dat we wat dingen vooral niet moeten doen, maar we hebben niets willen uitsluiten nog. Dadelijk komt er een energiemix in de PES. Dat moet denk ik straks van alles zijn, allerlei mogelijkheden. Ik ga niet in op datgene wat er niet moet. De Partij van de Arbeid deed een goede suggestie over het lokaal profijt. Dat is zeg maar de vertaling van datgene wat we dan gaan doen in de speeltuin of in het groen of iets dergelijks. U ziet dan voor u dat een gemeente daar iets mee zou kunnen gaan doen. **We gaan kijken of we dat lokaal profijt in de PES kunnen gaan opnemen.** GroenLinks, dank u voor uw bijdrage. U had zoiets van de RES en de Provincie zijn gelijkwaardige partners en u wacht met spanning af. Dan 50PLUS. Op mierzuur heb ik al gereageerd. De Partij voor de Dieren vond het een goed stuk ook weer. Ook dank voor de complimenten. **U miste nog wat dingen, de energie uit zonnecollectoren.** Zeg ik dat goed? Ja. **Dat nemen we mee.** In Bergen zijn er ook al van die experimenten geloof ik over. U gaf ook aan de transitie financieren bij warmtenetten. De taxonomie gaat straks ook helderheid geven daarover. Dan LOKAAL-LIMBURG. De technische vragen zijn beantwoord. Ik heb ook nog niet alle antwoorden kunnen lezen. Dus als u vervolgvragen heeft stelt u ze gerust. Dan D66. Daar ben ik ook uitgebreid op ingegaan. Ik wil nog even iets kwijt over die warmtewet. Dat is dus nu in concept. Daar hebben we dus wat opmerkingen over gemaakt. We wilden dat het netwerkbedrijf verantwoordelijk kan zijn voor een collectief warmtesysteem. Het ontwikkelen van een methode door ACM voor het socialiseren van de kosten van de collectieve warmtevoorziening pleiten we voor en het mogelijk maken dat meerdere warmtebedrijven toegang hebben tot de warmtenetten. Dat heb ik u net al aangegeven. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dan de heer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel voorzitter. Dat is mijn tweede termijn al. Er waren een paar korte vragen die ik nog wilde beantwoorden. Ik begin even met de heer Wolters Gregório over de waterstofopmerking die hij maakte in verband met de elektriciteit. Er komt zoals u weet binnenkort nog een waterstofagenda, in de nieuwe vorm, echt als nota die bij u vastgesteld kan worden. Daar zal ook een indicatie zijn van een waterstofladder. De behoeftes en de toepassingsmogelijkheden voor waterstof zullen in het begin heel erg

gefocust zijn op de chemie, dan op hogetemperatuurprocessen, dan op zwaar transport en pas daarna komen als het nog bezig is andere transporten, consumententransporten en ook de warmtevoorzieningen. Dus het komt niet hoog op die ladder. Dus voordat we aan waterstof in huizen met verwarming zijn dan zijn we echt decaden verder. Dus wat dat betreft is het belangrijk dat die andere stappen eerst genomen worden en natuurlijk tijdelijke opslag van waterstof speelt nu ook een rol, maar in principe moet je nog op dit moment niet veel verwachten van waterstof voor huizen voor verwarming. Dan had de heer Megens het over biomassa. Heel kort. Is er een vraag?

De voorzitter: Mijnheer Wolters.

De SP (Wolters Gregório): Ik bedoelde ook niet waterstof als vervanger voor aardgas om de woningen mee te vervangen, maar meer het waterstofnetwerk dat wij straks in Limburg gaan krijgen als tussenvorm om juist weer elektriciteit op te winnen voor elektrische verwarming.

Gedeputeerde Burlet: Dan moet ik toch hetzelfde antwoord blijven geven want van waterstof opwekken naar elektriciteit is eigenlijk een van de minst gunstige oplossingen die je kunt bedenken nog. Dus dat is pas als we echt een overvloed hebben van zonne-energie, maar ook dan praten we echt decaden verder dan waar we nu zijn. Dus ja, het is relevant maar niet op de korte- of middellangetermijn. Dan had de heer Megens het over biomassa. Er komt dus ook nog een brief portefeuillehouder over biomassa, wat er allemaal wel en niet kan en wat er verstandig en niet verstandig is. Dat komt voor bij de behandeling van het circulaire kader op 2 oktober. In de Staten komt die brief nog en we krijgen dan in het vierde kwartaal is de bedoeling nog een keer een verdiepende informatieve sessie waarbij u allemaal nog een keer goed meegenomen kunt worden op het thema biomassa om daar nog een keer goed alle klokken gelijk te zetten. Dan had de heer Loomans het over langetermijnwarmtenetten. Daar had ik toch even nog een paar opmerkingen. Die gascentrale, de Clauscentrale, die zal nog best wel lang meegaan en dan praten we echt over ook weer decaden voordat daar misschien een andere oplossing voor is en misschien zelfs is er nog additioneel gas nodig om aan de behoeftes die we straks krijgen op elektriciteitsgebied te kunnen voldoen. Dus wat dat betreft zal daar zeker nog heel lang warmte beschikbaar blijven voor laagcalorisch verbruik, dus huizen et cetera. Dat geldt hopelijk ook voor de chemische industrie hier in Limburg. Ja, straks zijn ze er niet meer maar ik ga er toch vanuit dat ook daar transities plaats zullen vinden op het gebied van energie, op het gebied van grondstoffen, dat die industrie er nog is straks. Dus wat dat betreft hebben we dan ook nog steeds processen waar warmte bij vrij komt bij het kraken of het elektrisch gebeurt of met hoge temperaturen met gas. Er zal restwarmte zijn en die warmte zal altijd beschikbaar blijven voor die doeleinden waar het aan het Groene Net koppelt. Dus ook die transitie zal daar een rol spelen.

De voorzitter: Mijnheer Loomans.

Partij voor de Dieren (Loomans): Ik heb misschien een vraag aan de heer Burlet. Is er of bij Chemelot of bij de Clauscentrale een mogelijkheid voor CO₂-opslag, eventueel ondergronds?

Gedeputeerde Burlet: Dat is niet direct bij hen. Nee. Dat is niet dat ik weet. Dat zou dan echt met leidingen moeten gebeuren richting Antwerpen of richting Rotterdam en dan daar ergens in een van de gasvelden. Dat zou de oplossing daarvoor moeten zijn als dat gebeurt. Maar de alternatieven zijn hopelijk ook minder CO₂ producerend. Dan heel kort nog over Bergen want dat werd heel even genoemd. Er lopen inderdaad verbeterde inzichten over hoe om te gaan met al die energie die daar vrijkomt. Er zijn twee denkrichtingen. In plaats van elektrisch opwekken ook gewoon warmte opwekken en die vastleggen in grotere systemen onder de grond, dus wat dat betreft inderdaad precies in uw lijn, en waterstof in plaats van terug leveren aan

het net, want als je dat uitrekent is dat ook weer verstandiger misschien. Terwijl het niet efficiënt gebeurt is het toch beter dan tegen lage tarieven terug leveren aan het net. Daar wilde ik het even bij laten.

De voorzitter: Oké, dat was de eerste termijn. Dan zijn we nu toe aan de tweede termijn. Heeft mijnheer Van den Beucken nog een vraag?

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Ja, ik had toch een beetje het idee dat twee vragen nog niet beantwoord zijn en dat gaat eigenlijk over de vraag over dat risico, bladzijde 1 was dat. Ik kan me voorstellen dat het nu net te ingewikkeld is en dan wil ik het ook wel schriftelijk stellen. Dan had ik ook nog een andere vraag en dat ging over dat overzicht, die kaart van Limburg. Dat antwoord is misschien deels verdisconteerd in dat antwoord op de heer Bastiaans, maar ik had eigenlijk een vraag en ik vroeg ook lopen we te ver vooruit met die vraag. Als dat niet zo is dan horen we dat graag van de portefeuillehouder? Dus kan dat al wat ik vroeg van die kaart?

Gedeputeerde Brugman: Is dat een andere kaart? Bedoelt u dan de kaart van mijnheer Bastiaans? Nee, dat kan al.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Dat is net de vraag weer. Dat maakt het zo interessant nu. Ik ga hem wel schriftelijk stellen. Ik denk dat dat misschien makkelijker is.

Gedeputeerde Brugman: Dat lijkt mij heel goed en ook die andere vraag over de risico's.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): En dan kunnen we hem altijd nog meenemen naar de volgende keer.

Gedeputeerde Brugman: Ja.

De voorzitter: Dan dus nu de tweede termijn en een wat kortere tijdsduur voor allen. Ik zou willen voorstellen maximaal twee minuten per fractie. Dan begin ik weer bij waar ik daarstraks begonnen ben en dat is de VVD, mijnheer Bastiaans.

De VVD (Bastiaans): Dank u wel, voorzitter. Ik miste ook nog even een beantwoording van drie vragen. Wilt u kijken naar het format van het stuk dat is aangeleverd? Welke acties wilt u gaan uitzetten voor de particuliere woningbezitter en die woningcorporaties? U schreef dat u betrokken bent bij een groot aantal projecten en dat al voor een aantal nieuwe projecten betrokkenheid werd gevraagd. Ik had gevraagd of u een beetje inzicht kunt verschaffen in waar u mee bezig bent. Het is niet dat we u willen controleren maar wel dat we weten welke projecten er zouden lopen. Technisch gezien begreep ik van mijn collega's dat ze het meer zien als een sonderende visie. De Gedeputeerde zegt nee we gaan deze graag vaststellen in de Staten. Maar wat als wij deze vaststellen en er komen in de loop der tijd nog wat andere dingen zeg maar, welke mogelijkheden hebben wij dan nog om die toe te voegen? Hoe gaat dat opgelost worden? Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Ik ben het vergeten te vragen maar u moet ook even aangeven of het een hamer- of een bespreekstuk wordt in de Statenvergadering.

De VVD (Bastiaans): Voor ons wordt het een bespreekstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan staat dat al meteen vast. Mijnheer Vincken is er niet meer. Dan gaan we naar mevrouw Palmen.

Het CDA (Palmen): Dank u wel, voorzitter. Dank voor de beantwoording aan mevrouw Brugman en mijnheer Burlet. Ik sluit mij aan bij wat mijnheer Bastiaans zegt, als je hem nu vaststelt hoe en wat, maar ik begrijp van u dat het terugkomt in de Staten en dan is het ook voor ons uiteraard een behandelstuk. Ik heb geen verdere vragen meer. Dank je wel.

De voorzitter: Prima. Dank u. Mijnheer Wolters.

De SP (Wolters Gregório): Ja, dank u wel voorzitter. Een vraag is net door mijnheer Bastiaans al gesteld of dit echt een Statenvoorstel moet zijn of als we het hebben besloten wat dan de opties tot wijziging nog zijn. En één vraag was nog niet beantwoord. Als we de huursector willen isoleren dan is dat makkelijk door afschaffing van de verhuurdersheffing. Ik heb mevrouw Brugman nog geen toezegging horen geven dat ze de lobby met de heer Dritty en Den Haag nog een keer gaat oppakken.

De voorzitter: Dat was het? Dank u. De PVV, mijnheer Megens.

De PVV (Megens): Dank u wel voorzitter. Wij hebben geen verdere vragen en het wordt ook een bespreekstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piepers van de PvdA.

PvdA (Piepers): Dank u wel, voorzitter. Allereerst ook bedankt voor de beantwoording. Ook bedankt voor de toezegging om een bouwsteen aan de PES toe te voegen, dat het met het lokaal profijtbeginsel om het zo maar even te noemen is, dat mensen er ook echt op vooruitgaan, dat we daar eens goed naar gaan kijken. Ik denk dat het essentieel is zelfs voor een geslaagde provinciale energiestrategie en ook om het draagvlak te creëren. Dus dank daarvoor. Dan hebben wij nog even de vraag of die nog een keer sonderend of ter informatie aan deze commissie misschien voor de PES kan komen dat we daar nog over kunnen praten. Ik denk dat het goed is om daar van gedachten over te wisselen dat die ook in de PES op voldoende draagvlak kan rekenen en als bouwsteen dan ook volledig tot zijn recht komt. Dus dat is nog wel een vraag die ik heb. Verder is toch nog wel de vraag op welke manier het stuk doorgaat. Ik hoor al dat het een bespreekstuk wordt, maar eigenlijk is het daar voor dit stuk echt te vroeg voor om dat inhoudelijk zo te doen, om hem echt vast te stellen op deze manier want er zijn nog wel wat onduidelijkheden. Ik kijk nog even naar de heer Bastiaans die toch nog zit met die kaart. Die wordt wel toegezonden maar zou als we hem vaststellen ook echt onderdeel van zo'n stuk moeten zijn eigenlijk. Dan is het echt een beter stuk. En dat neemt niet weg dat dit stuk al een ontzettend goede analyse is. Ik heb ook gezegd het is een prima informerend stuk, maar die kan echt nog wel wat scherper als we hem gaan vaststellen. Dan komt het stuk ook echt beter tot zijn recht en ook beter uit de verf in de PES dadelijk. Dus dat zou ik nog willen vragen en om die dan op welke manier dan ook terug te laten komen. Die energiearmoede blijft nog wel een punt. Die zouden we dan ook echt geconcretiseerd willen zien. Welke opties zijn er in de behandeling als die als bespreekstuk doorgaat? Dus welke opties hebben we om dat tegen te gaan? Welke lobby kunnen we inzetten et cetera? En dan zijn dat denk ik voor nu even de belangrijkste punten voor de Partij van de Arbeid. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar GroenLinks, mijnheer Baneke.

GroenLinks (Baneke): Dank u wel, voorzitter. De discussie volgende, hebben wij in onze eerste termijn al gezegd we beschouwen dit als een startnotitie eigenlijk van een inventarisatie van de dingen die spelen, de mogelijkheden enzovoorts. Dus we hopen eigenlijk, en wat ons betreft kan dat wel gewoon vastgesteld worden, dat er richting de PES of in de PES hier een verdieping op komt, waarbij ook daadwerkelijk richting wordt gekozen van hoe gaan wij dingen aanvliegen. Dus wat ons betreft beschouwen we dit als een bouwsteen inderdaad, als een startnotitie, maar dat laat onverlet dat we hier wel de vervolgstap op willen hebben van wij willen als Provincie die kant op, op dit en dat en dat onderwerp. Dat mag wat ons betreft nog in een vervolgstuk hierop of het mag in de PES maar dan moet het wel duidelijk naar voren komen.

De voorzitter: Oké, helder, dank u. Mijnheer Loomans.

Partij voor de Dieren (Loomans): Dank u wel, voorzitter en dank ook de Gedeputeerde voor de uitgebreide toelichting, hoewel mijn vraag denk ik per ongeluk is vergeten, de vragen over de rollen van de Provincie die ik gesteld heb. Ik kan me ook voorstellen dat ze die nog niet kant-en-klaar kan beantwoorden maar ik ga er wel van uit dat in een update van de visie dat wel meegenomen wordt, want ik denk toch dat het ook voor alle betrokken partijen gewoon heel belangrijk is wat de Provincie wel en wat de Provincie niet gaat doen. Dan houd ik nog mijn vraag over die coöperatieve warmtenetten want ik denk toch dat warmtenetten coöperatief maken, van en door de burger, een van de sleutelfactoren is om dit te laten slagen. In vergelijking met andere energiemogelijkheden zoals zonnepanelen, windmolens of dat soort dingen, denk ik dat dit een heel ander product is omdat je hier een gigantische voorinvestering hebt en dus wat dat betreft ook het risico veel groter is. Dus ik zou haar toch nog een keer op het hart willen drukken om eens te onderzoeken of een kennisnetwerk hier mogelijk is. We hadden iets van drie honderd zoveel regio's in Limburg waar potentie is. Je zou bij wijze van spreken per wijk bijna al een soort coöperatie of samenwerkende coöperaties moeten gaan krijgen, waardoor ook het lokale draagvlak gaat toenemen voor dit soort dingen. Ten tweede was mijn vraag of de Provincie of de overheid dan kan helpen met het afdekken van die aanloop- en investeringsrisico's, want het gaat om aardige bedragen. Dus als u daar nog niet op wilt reageren neem het dan alstublieft in ieder geval mee naar de toekomst. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van den Beucken.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Voorzitter, ik denk dat we aan de vooravond staan van een grote uitdaging in die zin dat we haalbaar, draagvlak en betaalbaar in evenwicht moeten brengen, een uitdaging ook omdat er nog heel wat dingen natuurlijk onbekend zijn, technologische ontwikkelingen, de maatschappelijke kosten die niet in beeld zijn. Het is bijna een dooddoener, maar draagvlak is wel één van de belangrijkste pijlers en dat schep je volgens LOKAAL-LIMBURG vooral door duidelijkheid te verschaffen, door inzicht te geven, helder beleid en ook te overtuigen en inzicht te geven in de voordelen, het nut en de noodzaak voor huizenbezitters maar ook voor huurders en het de mensen niet zelf uit te laten zoeken maar het creëren van collectiviteit. Inderdaad, voorzitter, we spreken over een voorstel dat het karakter heeft van een sonderend stuk natuurlijk, maar is het daarom een slecht stuk? Nee, voorzitter, om den duvel niet. Integendeel. Dus wat ons betreft wordt het een bespreekstuk en de focus natuurlijk blijven houden op energiearmoede.

De voorzitter: Oké. Tot slot mijnheer Van Wageningen.

D66 (Van Wageningen): Ik had beloofd vragen op te houden, maar ik ga eigenlijk meer om toezeggingen vragen dan dat ik nog veel nieuwe vragen ga stellen. De heer Piepers gaf terecht aan we hebben ooit als Staten weliswaar vastgesteld wat de stip aan de horizon is op wijkniveau, maar dat moet misschien wel

geüpdatet worden aan de hand van de structuurstudie. Ik hoor nu dat ze door hetzelfde bureau zijn gedaan. Is het misschien niet efficiënter om het bureau te vragen om dat scenario, we hebben toen gekozen voor het goedkope scenario trouwens, het kosteneffectiefste scenario als Staten, om dat nog een keertje te actualiseren naar aanleiding van nieuwe inzichten uit de structuurstudie. En kunt u toezeggen dat u dan opnieuw aan ons gaat voorleggen of dat dan de stip op de horizon wordt. Dat zou hartstikke mooi zijn want dan kunnen we namelijk wel duidelijkheid bieden aan woningstichtingen, gemeenten en particulieren welke kant het opgaat met hun warmte op lange termijn of op kortere termijn soms zelfs. Dat is één. Kunt u die update toezeggen? Ik hoop dat ik daarmee ook verwoord wat de heer Piepers bedoelt. Dan wordt wel heel laconiek gedaan over een toezegging over ruimtelijke ordening. Er wordt gezegd aan de ene kant dat warmteoplossingen aan de oppervlakte niet zoveel gevolgen hebben. Dat is in tegenstelling tot zonnepanelen en windmolens. Die hebben aan de oppervlakte grote gevolgen. Zou het dan niet goed zijn om te zeggen waar dat kan kiezen wij voor duurzame warmteoplossingen? Dat heeft uit ruimtelijke-ordeningsoogpunt onze voorkeur. Zou dat niet een keuze kunnen zijn die wij naar aanleiding van deze uitstekende analyse maken? Een ander instrument dat de Provincie heeft is dat we grootaandeelhouder in Enexis zijn. Ook daar wordt zeer laconiek, zeg maar non-committal over gedaan. Maar kunnen we niet beter aangeven wat we willen van Enexis. Dan maken we echt een keuze en ik stel voor dat we het volgende willen van Enexis. Wat moet Enexis volgens de Provincie doen? Kunt u toezeggen om Enexis in die richting te sturen? Op het moment gebeurt er namelijk nogal weinig. Nieuwe woningen in Maastricht: Niet het warmtenet of wel een warmtenet. Enexis promoot daar de warmtepompen. Sorry, omdat ik moet inkrimpen moet ik even in mijn stukken kijken. In ieder geval wat we van Enexis willen is dat ze die warmtenetten proactief gaan aanleggen, dat ze vervolgens hun positie gebruiken. De investeringen die daarvoor nodig zijn die moeten door de sterke schouders worden gedragen en de voordelen die daaruit voortkomen dat er minder kosten moeten worden gemaakt aan fossiele brandstoffen die moeten voornamelijk bij mensen met een laag inkomen terechtkomen, juist bij hen. Daar is het draagvlak belangrijk want de kritiek is terecht dat we voornamelijk mensen aan het stimuleren zijn te verduurzamen die dat ook heel veel kunnen dragen. De voordelen moeten juist bij mensen met een laag inkomen terechtkomen. Dat zou een keuze moeten zijn en daar sluit ik me volledig bij aan. Kan Enexis daar actief in zijn, dat ze daar een rol in spelen? Moeten we ze niet juist die kant op sturen. Ze kunnen dat namelijk. Samen met Enexis geeft de nieuwe warmtewet ons alle instrumenten in handen om het gewoon actief te doen. Ze moeten het dus actief gaan doen.

De voorzitter: Momentje mijnheer Van Wageningen. Er is een vraag voor u van mijnheer Vincken.

Forum voor Democratie (Vincken): Twee dingen. U zegt nu iets wat eigenlijk groot in de pers zou moeten komen. U stelt nu voor, vrij algemeen, om de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen.

D66 (Van Wageningen): Ja.

Forum voor Democratie (Vincken): Ik hoop dat u daar ook straks in de landelijke campagne voor uit zult komen. Het is een landelijke kwestie. U begrijpt dat wij het er in ieder geval niet mee eens zijn, want de middengroepen zullen al ongelooflijk veel extra kosten krijgen de komende jaren. Dat heb ik al een paar keer gezegd vandaag. U wilt er nog een schepje bovenop doen.

De voorzitter: Moment. Zo kunnen we niet debatteren. Wilt u uw vraag stellen en niet een inleidend pleidooi houden?

Forum voor Democratie (Vincken): Ik heb één vraag gesteld: Wilt u daar openlijk in de campagne ook voor uitkomen. Ik heb nog een tweede opmerking voorzitter.

D66 (Van Wageningen): Dat hebben we al gedaan. U loopt een beetje achter, want dat hebben we al gedaan. Lees ons verkiezingsprogramma na.

De voorzitter: Dat is dan afgewerkt.

Forum voor Democratie (Vincken): Ik heb nog een tweede puntje. Ik was zonet even afwezig en daardoor heb ik mijn beurt laten vergaan. Mag dat toch nog in verband met de tweede termijn?

De voorzitter: Dat vind ik een beetje jammer, want we zitten al anderhalf uur op dit onderwerp.

Forum voor Democratie (Vincken): Ik heb dit geregistreerd. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Bastiaans nog kort.

De VVD (Bastiaans): Mijnheer Van Wageningen, bent u van mening toegedaan dat Enexis, waar wij aandeelhouder van zijn, dat die verantwoordelijk zijn voor het aanleveren van warmte in woonhuizen?

D66 (Van Wageningen): Op het moment is niemand daar nog verantwoordelijk voor. Ze moeten elektriciteit leveren en tot voor kort moesten ze gas leveren. Warmte is nog niet zo verdeeld, maar ze kunnen het wel doen. Ze hebben zelfs uitgesproken naar ons, zelfs bij die werkgroep, wij hebben die ambitie, ja dat vinden we wel, we hebben er zelfs een duurzame dochter voor opgericht, Impuls. Maar dat gebeurt nog heel weinig en wat gebeurt er nu? Bedrijven uit de vrije markt pikken dit monopolie op zich en daar worden we niet beter van. PVV en Forum voor Democratie wijzen daar wel terecht op. Mensen die nu op een warmtenet worden aangesloten die hebben niets te kiezen. Als de nutsbedrijven dit doen dan kunnen ze de aanlevering open maken en het toeleveren in concurrentie doen, net zoals op een elektriciteitsnet. Dat is veel moeilijker bij warmte maar in principe kan het wel en dat zou de richting zijn die we op zouden moeten. Dan moet het een nutsbedrijf zijn die dat doet, net zoiets als Tenet en Enexis nu al voor elektriciteit doen.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Bastiaans, een aanvullende vraag.

De VVD (Bastiaans): In dat antwoord beluister ik een beetje dat uw antwoord nee is.

D66 (Van Wageningen): Ik zou willen dat ze actiever werden maar ze hebben nu geen wettelijke taak.

De voorzitter: U komt daar niet uit.

De VVD (Bastiaans): Nee. Ik heb nog een aanvullende vraag voorzitter. Ik beluister een nee, maar u wilt wel Gedeputeerde opdragen om met Enexis in gesprek te gaan om te vragen wat zij gaan doen om die warmte in huis aan te leveren. Dat begrijp ik goed.

D66 (Van Wageningen): Om de idealen die ik net even vermeldde waar te maken. Samen met de overheid is een nutsbedrijf in de positie om dat te doen.

GroenLinks (Baneke): Ik had een vraag nog in het verlengde van dit exposé. Wat denkt u van het oprichten van een corporatie die dat doet? Dat lijkt me toch nog veel beter nog als u die idealen wilt bereiken.

D66 (Van Wageningen): Daar heeft u gelijk in mijnheer Baneke. Het kan heel goed zijn dat dat een betere oplossing is en energieoplossingen moeten op alle schaalniveaus. Er zijn zeker schaalniveaus waar we eigenlijk niet Enexis moeten vragen om daar nog op in te spelen, waar het inderdaad misschien nog wel efficiënter is en ook beter voor de mensen als ze het onderling coöperatief zelf regelen.

De voorzitter: Oké. Maar hebben we dan deze gedachtewisseling voldoende uitgewerkt? Mijnheer Vincken die vindt nog van niet.

Forum voor Democratie (Vincken): Nee. Ik wil nog even reageren op een eerdere opmerking van mijnheer Van Wageningen. U suggereert dat we de PES moeten gaan aanpassen aan de RES'en. Dat schiet bij mij echt in het verkeerde keelgat, omdat het een heleboel voordelen zou hebben als we de RES'en zouden aanpassen aan de PES en dat zal ook zeker draagvlak hebben hier in de Provincie.

De voorzitter: Uw vraag is duidelijk. Mijnheer Van Wageningen.

D66 (Van Wageningen): Ik heb dat niet gezegd en sterker het is duidelijk dat ik dat ook niet bedoel. Wij denken dat eerder omgekeerd dat de regio's autonoom hun keuzes moeten maken en dat de Provincie de uitwerking daarvan en het werkelijk tot stand komen daarvan zou moeten faciliteren. Dat is het standpunt van D66. Ik heb mij daar nu eigenlijk niet eens over uitgelaten.

Forum voor Democratie (Vincken): Dank u wel. Dat is duidelijk. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Loomans.

Partij voor de Dieren (Loomans): Misschien nog even naar aanleiding van die discussie over de rol van Enexis. We willen aan de ene kant natuurlijk draagvlak en dat burgers voor 50% kunnen participeren minimaal maar koppel die twee nu eens samen. Laat Enexis nu eens participant of deelnemer worden in een coöperatie waarbij zij technische kennis leveren en een stuk techniek terwijl aan de andere kant de coöperaties zorgen voor het draagvlak, aansluiting en klanten. Dan denk ik dat je een hele interessante samenwerking zou kunnen hebben.

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen.

D66 (Van Wageningen): Dat is een uitstekende suggestie. Een uitstekende suggestie.

De voorzitter: Goed. Dan denk ik dat we er nu wel zijn en dat de Gedeputeerden hun tweede termijn, die niet al te lang hoeft te duren als ik het allemaal bekeken heb, kunnen invullen.

Gedeputeerde Brugman: Dat is een uitdaging weer. De VVD, **het format:** Ja, ik zal er aandacht voor vragen dat het format fatsoenlijk leesbaar is in die box. We zijn in gesprek met de grote acht woningcorporaties maar we willen ook kijken naar de kleinere. **Hoe staat het met nieuwe projecten en lopende projecten? U wilt eigenlijk een beetje de stand van zaken weten van wat we hebben aan inventarisatie. Dat kan. Dat zeg ik u toe.** En de supernieuwe die we niet weten daar kunnen we u niet over informeren. Dat weet u ook. Dan even de status van het stuk. De zorg is een beetje van als we dit vaststellen. Nee, we hebben geen keuzes gemaakt in dit stuk. Dat staat er duidelijk in. Die keuzes maken we in de PES, over de rol en over wat de ideale mix zou zijn. Het is dynamisch. We zitten in een transitie. Volgend jaar ziet de wereld er misschien net weer even anders uit. Dus dit is niet zo dat u zich vastpint met

het vaststellen van dit stuk. Dan houd ik hier toch het betoog om dit vast te stellen als onderdeel. De heer Baneke gaf het goed aan. Hij zegt ik zie het als een soort startnotitie. Dat is het in feite. Ik heb die bouwstenen nodig voor de PES.

De voorzitter: Moment. Mijnheer Bastiaans.

De VVD (Bastiaans): Met deze toezegging zou het voor ons ook een hamerstuk kunnen zijn.

De voorzitter: Mijnheer Piepers.

PvdA (Piepers): Voorzitter, het idee juist van een visie, ook al weet je niet waar die staat, en van een energiestrategie is dat die een logisch voortvloeisel is dat er toch wel vanuit een visie enige richting wordt gekozen en nu is het echt vooral informeren. Dat was eigenlijk ook mijn betoog. Daarom is het misschien nog te vroeg. Actualiseer hem op een paar punten nog. Maak hem daar ook echt beter en laat hem dan terugkomen en stel hem dan vast, want dan zou het ook beter uit de verf komen als echt een visie en een logisch voortvloeisel en dat laat onverlet dat je hem altijd kunt wijzigen dat het dynamisch is. Ik vraag ook niet kant-en-klare innovaties denk ik of welke richting we daarop opgaan maar wel enigszins een richting op bepaalde onderwerpen. Die heb ik ook benoemd. Bijvoorbeeld die energiearmoede was een belangrijk punt, dat soort dingen.

Gedeputeerde Brugman: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Gedeputeerde Brugman: Daarom zitten we hier ook bij elkaar om te luisteren wat voor input er nog gegeven wordt. Maar nogmaals, ik blijf erbij, laten we dit nu alstublieft gewoon vaststellen en maakt u zich geen zorgen dat er dingen gemist worden. Ik zie hier ook een stuk sondering in zeg maar. Voorzitter, dat wil ik er eigenlijk over zeggen. Ik begrijp dat de Partij van de Arbeid zegt misschien missen we nog wat dingen. Die komen vanzelf naar aanleiding van uw opmerkingen allemaal terug, misschien niet alles maar wel zoveel mogelijk. Ik probeer zo breed mogelijk draagvlak hier in de Staten te krijgen voor ons prachtige werk van de PES. Voorzitter, dan eventjes **over de lobby met de heer Drippy met de huursector. Ik zal nog eens met de heer Drippy hierover spreken of daar nog wat steviger op ingezet kan worden.** Op het lokaal profijt ben ik ingegaan. Dat is dan vooral de status van het stuk. Daar is heel veel over gezegd. De rollen van de Provincie die zullen dan ook duidelijker moeten worden straks. Dan gaan we ook keuzes maken. Welke rol gaan we spelen? Wel of niet faciliteren? Gaan we hier geld in stoppen? Straks krijgt u een beschikking. Als u mij zeg maar de goedkeuring op de PES geeft, kunnen we met € 12,7 miljoen aan de gang gaan. Dus dat zijn de keuzes die straks gemaakt worden. **We zullen er ook zeker naar kijken om de investeringsrisico's mee te nemen want die zijn natuurlijk ook de moeite waard** en dat is natuurlijk ook iets waar de taxonomie naar kijkt van is het wel of niet de moeite waard om te investeren. Scenario's werd genoemd door D66. Ik denk elke keer had u die systeemstudie maar alvast gezien, want ook daarin staan scenario's. Dus het is al een stuk keuzes die daar gemaakt worden. Dus dat gaat u echt helpen. Daar komt ook een stukje analyse uit van de Provincie. Dus in de PES gaan we zeggen oké het resultaat van die systeemstudie en dat hebben we dan niet ter vaststelling hier neergelegd omdat dat gewoon een feitenrelaas is, maar een niet te onderschatten feitenrelaas.

De voorzitter: Moment. Mijnheer Van Wageningen heeft een vraag hierover.

D66 (Van Wageningen): Ik vroeg om een concrete toezegging of CE Delft ook opdracht krijgt om de studie die leidt tot een uitwerking op buurtniveau, en die hele studie hebben ze al gedaan, te actualiseren met de inzichten uit de systeemstudie.

Gedeputeerde Brugman: Mag ik u vragen om even af te wachten wat de systeemstudie voor een resultaat heeft voordat ik überhaupt die toezegging ga doen?

De voorzitter: Oké. Dat is uw antwoord.

Gedeputeerde Brugman: Dat zeg ik dus niet toe.

D66 (Van Wageningen): Ik zal wel af moeten wachten.

Gedeputeerde Brugman: Ik zeg wel toe dat we dus een analyse maken en dat we niet weer CE Delft een opdracht gaan geven om daar weer een vervolgonderzoek te doen. Zo'n onderzoek dat kost toch ook wel wat geld, maar ik heb zoiets van we hebben hier een heleboel stappen in gemaakt.

D66 (Van Wageningen): Het is heel lastig want u vraagt ons te reageren op een stuk, maar in het stuk staat eigenlijk we kunnen nog niets zeggen want we komen nog met een systeemstudie.

Gedeputeerde Brugman: Nee, dat is niet wat ik zeg.

De voorzitter: Mag ik even. U vraagt om een toezegging. De Gedeputeerde zegt duidelijk ik zeg het niet toe. Dan is dat einde discussie. Dan gaat de Gedeputeerde verder.

Gedeputeerde Brugman: Soms is het lastig om te zeggen dat je iets niet toezegt. Dat snap ik ook, maar daarom zeg ik wacht even eerst die systeemstudie af wat daaruit rolt. Als u geïnformeerd bent dan kunt u nog een keer terugkomen op uw vraag. Zullen we dat zo dan afspreken? Dat lijkt me beter? Dan even over de RO-claims die er zijn. Die houden we nog even aan. Er gebeurt boven de grond een hoop. Onder de grond gebeurt natuurlijk ook een heleboel. Daar is zeker binnen zeg maar de POVI ook aandacht voor. Als je gaat boren voor warmwater en je beschadigt een laag waardoor bijvoorbeeld het drinkwater een keer in gevaar zou komen. We moeten geen gatenkaas gaan creëren onder de grond. Dus daar moet binnen de POVI zeker aandacht voor zijn voorzitter. Dan even over samen met Enexis. Een hele discussie is daarover geweest. Ook daarin kan ik nog geen toezegging doen. Ik begrijp mijnheer Van Wageningen u zou dat graag gehoord hebben maar ik ben wel realist in die dingen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Was dat het? Mijnheer Burlet niet? Dan zijn we aan het einde van de beraadslagingen gekomen.

Het CDA (Palmen): Voorzitter, als ik nog een korte toevoeging mag doen want ik kan mij wel helemaal vinden in wat mijnheer Bastiaans zegt. Als uiteindelijk het besluit en de richting en alles in de PES ter sprake komt, dan vindt het CDA, zeker omwille van de druk op de agenda van MD, het ook prima om hier een hamerstuk van te maken.

De voorzitter: Dat hebt u dan gezegd. En ik wou net zeggen ondanks dat mijnheer Bastiaans het een hamerstuk vond is de meerderheid nog voor een bespreekstuk, maar inmiddels heeft het CDA dan ook geschoven. Dan wil ik even vragen leiden wij dit als bespreekstuk door naar de Staten. Wie vindt en wie blijft

dus bij zijn mening dat het een bespreekstuk is? Graag de handen omhoog want anders dan wordt het dadelijk in algemeenheid een hamerstuk. Is iedereen voor een hamerstuk?

PvdA (Piepers): Nee, een bespreekstuk.

De voorzitter: Het blijft een bespreekstuk. Dank u wel. Goed, dan gaat het als een bespreekstuk. Als één een bespreekstuk zegt dan hoeven we er verder niet over te debatteren. Dan is het er een. Goed, het is een bespreekstuk. Dan hebben wij dik twee uur hieraan besteed. Dus ik stel voor dat we tien minuten pauzeren en om half vijf verder gaan met het volgende agendapunt.

De commissie voornoemd,

De commissiegriffier,

De voorzitter,

L. van Birgelen-Droog

H. van der Linden

**BESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-20-039

Onderwerp:

Provinciale warmtevisie

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van

besluiten:

- de provinciale warmtevisie als bouwsteen van de Provinciale Energie Strategie (PES) vast te stellen.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	616
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	7.1
Omschrijving	P-20-014 Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg, voorstel van 8-7-2020 (PS 2020-28959)

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020
(PS) Provinciale Staten	5 oktober 2020

Toelichting

Na ontvangst rapport start schriftelijke vragenronde, waarna (termijn van ca. 6 weken) behandeling in Statencommissie FEB en vervolgens PS.

Voorgesteld besluit

2020/28959

8-7-2020

GRIF

24-9-2020

provincie limburg

Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg – 1 minuut versie
No: P-20-014

8-7-2020

Provincie Limburg PS	
DOCnr.	
Ingek.	~ 8 JULI 2020
CASnr.	
ID.	

1 Onderwerp

Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg.

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

De Zuidelijke Rekenkamer heeft naar aanleiding van een Statenbreed verzoek daartoe (Statenvergadering 28-6-2019) onderzoek uitgevoerd naar de inzet van oud-politici in de provincie Limburg.

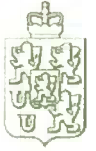
3 Bevoegdheid

De Provincie Limburg en de Provincie Brabant hebben op grond van artikel 79a Provinciewet een gemeenschappelijke rekenkamer (ZRK) ingesteld. Deze onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur. Op verzoek van Provinciale Staten kan de rekenkamer een onderzoek instellen (artikel 183 Provinciewet). De bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de provincie wordt aan het provinciebestuur, lees Provinciale Staten, overgelaten (artikel 105, q1e lid en artikel 143, 2° lid Provinciewet).

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Conform de in het Presidium vastgestelde procedure rondom onderzoeksrapporten van de Zuidelijke Rekenkamer wordt Provinciale Staten gevraagd de aanbevelingen uit het rapport van de ZRK inzake de inzet van oud-politici over te nemen, te weten:

1. Bepaal of de PS-kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd, nog voldoen of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en wensen van PS uit de afgelopen jaren.
2. Vraag GS (zoals voorgenomen) het beleidskader Selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren, met verwerking van de aandachtspunten van de rekenkamer. Zorg dat deze sonderend wordt besproken.
3. Bespreek in de integriteitscommissie van PS de uitkomsten van het rekenkameronderzoek en voeg PS-brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentie, die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS.
4. Wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud-politici. Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van GS over gemaakte keuzes.
5. Bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en voorkeuren ten

aanzien van de rol van GS en de CdK. Leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast.

6. Bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek, maar ook de bredere cultuur binnen de provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici. Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover.

5 Argumenten

Zie het Statenvoorstel

6 Risico's

Het niet overnemen en in de praktijk brengen van de aanbevelingen van de ZRK kan ertoe leiden dat de thans geldende gedragscodes in de Provincie Limburg niet worden geactualiseerd in lijn met landelijke gedragscodes en dat niet in alle dossiers transparantie en zorgvuldigheid voldoende worden waargemaakt in de praktijk.

Provinciale Staten kunnen hun rol ten aanzien van integer handelen bij de inzet van oud-politici scherper oppakken. De schijn die handelingen en besluiten oproepen vormen een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst, met op grond van de Provinciewet (artikel 175) een bijzondere rol voor de Commissaris van de Koning.

Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg – 1 minuut versie
No: P-20-014

1. Onderwerp

Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg.

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

De Zuidelijke Rekenkamer heeft onderzoek uitgevoerd naar benoemingen in de provincie Limburg. Onderzoek door en berichtgeving in de media over dit onderwerp gaven aanleiding tot vragen over de transparantie en zorgvuldigheid van personele benoemingen. Provinciale Staten hebben dit vertaald naar een unaniem verzoek tot onderzoek door de Zuidelijke Rekenkamer tijdens de Statenvergadering van 28-6-2019).

De conclusies en aanbevelingen die de rekenkamer doet, zijn samen te vatten tot vier hoofdpunten:

1. De in Limburg geldende kaders zijn in het algemeen op orde en in lijn met wat landelijk en in andere provincies is vastgesteld. Met het beleidskader voor benoemingen loopt Limburg voorop. Opvallend verschil is het weglaten van de draaideurbepaling in de relevante gedragscodes, waarvan de rekenkamer aanbeveelt deze op te nemen.
2. De rekenkamer constateert dat bij de bestudeerde dossiers zaken vaak laat of zelfs pas achteraf in orde worden gebracht en de onderbouwing van afwijkingen/maatwerk relatief beperkt is. Dit komt de transparantie en zorgvuldigheid niet ten goede en roept vragen op over de werking van de kaders in de praktijk.
3. Integriteit leeft als thema binnen de Provincie, maar de aansluiting van het beleid op de maatschappelijke beleving van integriteit in de samenleving is niet overtuigend. De schijn die handelingen en besluiten oproepen vormen een belangrijk en aanhoudend aandachtspunt voor de toekomst, met op grond van de Provinciewet een bijzondere rol voor de Commissaris van de Koning.
4. PS kunnen hun rol ten aanzien van integer handelen bij de inzet van oud-politici scherper oppakken. Dit door zowel binnen PS als met Gedeputeerde Staten de wenselijke 'mores' uitgebreider te bespreken en de daaruit voortvloeiende 'moresprudentie' vast te leggen en te bewaken.

3. Bevoegdheid

De Provincie Limburg en de Provincie Brabant hebben op grond van artikel 79a Provinciewet een gemeenschappelijke rekenkamer ingesteld. Deze onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur. Op verzoek van Provinciale Staten kan de rekenkamer een onderzoek instellen (artikel 183 Provinciewet).

De bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de provincie wordt aan het provinciebestuur, lees Provinciale Staten, overgelaten (artikel 105, q1e lid en artikel 143, 2^e lid Provinciewet).

Artikel 175 Provinciewet handelt onder meer over de bevoegdheid van de Commissaris van de Koning: 'de commissaris bevordert de bestuurlijke integriteit van de provincie.'

4. **Voorstel aan Provinciale Staten**

Conform de in het Presidium vastgestelde procedure rondom onderzoeksrapporten van de Zuidelijke Rekenkamer wordt Provinciale Staten gevraagd de aanbevelingen uit het rapport van de ZRK inzake de inzet van oud-politici over te nemen, te weten:

1. Bepaal of de PS-kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd, nog voldoen of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en wensen van PS uit de afgelopen jaren.
2. Vraag GS (zoals voorgenomen) het beleidskader Selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren, met verwerking van de aandachtspunten van de rekenkamer. Zorg dat deze sonderend wordt besproken.
3. Bespreek in de integriteitscommissie van PS de uitkomsten van het rekenkameronderzoek en voeg PS-brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentie, die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS.
4. Wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud-politici. Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van GS over gemaakte keuzes.
5. Bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en voorkeuren ten aanzien van de rol van GS en de CdK. Leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast.
6. Bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek, maar ook de bredere cultuur binnen de provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici. Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover.

5. **Risico's**

Het niet overnemen en in de praktijk brengen van de aanbevelingen van de ZRK kan ertoe leiden dat de thans geldende gedragscodes in de Provincie Limburg niet worden geactualiseerd in lijn met landelijke gedragscodes en dat niet in alle dossiers transparantie en zorgvuldigheid voldoende worden waargemaakt in de praktijk.

Provinciale Staten kunnen hun rol ten aanzien van integer handelen bij de inzet van oud-politici scherper oppakken. De schijn die handelingen en besluiten oproepen vormen een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst, met op grond van de Provinciewet (artikel 175) een bijzondere rol voor de Commissaris van de Koning.

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

Een aantal aanbevelingen spreekt voor zich en behoeft geen nadere toelichting/onderbouwing.
De aanbevelingen zijn hieronder opgenomen en waar nodig van een toelichting (*cursief*) voorzien.

1. Bepaal of de PS-kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd, nog voldoen of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en wensen van PS uit de afgelopen jaren.

Deze aanbeveling spreekt voor zich.

2. Vraag GS (zoals voorgenomen) het beleidskader Selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren, met verwerking van de aandachtspunten van de rekenkamer. Zorg dat deze sonderend wordt besproken.

De rekenkamer constateert dat de inzet van oud-politici in het algemeen voldoet aan de gestelde kaders, maar dat tegelijk veel ruimte voor verbetering mogelijk is in de procesgang.

GS heeft inmiddels met brief 2020-21989 van 26-5-2020 aangegeven dat in het najaar van 2020 een voorstel hiertoe aan Provinciale Staten wordt voorgelegd.

3. Bespreek in de integriteitscommissie van PS de uitkomsten van het rekenkameronderzoek en voeg PS-brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentie, die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS.

Deze aanbeveling spreekt voor zich.

4. Wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud-politici. Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van GS over gemaakte keuzes.

Vanaf 2015 hebben PS met regelmaat aandacht gevraagd voor benoemingen, voordrachten en opdrachten. Tot 2017 werd aan PS nauwelijks inzicht gegeven in voordrachten en benoemingen. Over opdrachten werd alleen over de rechtmatigheid in algemene zin gerapporteerd. Vanaf 2017 wordt conform het beleidskader Selectie en benoemingen gerapporteerd via de Mededeling portefeuillehouder. Wat betreft opdrachten zijn jaarlijks nalevingsonderzoeken uitgevoerd, maar deze zijn in de periode 2013 tot en met 2017 niet actief met PS gedeeld, vanaf 2018 weer wel. Er is verbetering mogelijk op gebied van transparantie en consistentie. Door in de overzichten van opdrachten ook in te gaan op de wijze van werving kan de Provincie de transparantie verder vergroten.

5. Bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en voorkeuren ten aanzien van de rol GS en de CdK. Leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast.

Deze aanbeveling spreekt voor zich.

6. Bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek, maar ook de bredere cultuur binnen de provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici. Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover.

Deze aanbeveling spreekt voor zich.

7. **Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf**
Nvt
8. **Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten**
Nvt
9. **Juridische aspecten – deregulering**
Nvt
10. **Verbindingslijnen en andere visies**
nvt
11. **Effecten op CO₂ emissies**
nvt
12. **Verdere planning, procedure en uitvoering**
Na besluitvorming door PS dienen GS c.q. PS opvolging te geven aan de door PS overgenomen aanbevelingen. In opdracht van Provinciale Staten vindt er monitoring plaats op de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen. De stand van zaken wordt periodiek besproken door PS.
13. **Periodieke informatie/sturingsinformatie**
 - ☐ **Via Jaarstukken en Begroting**
 - ☐ Paragraaf Projecten
 - ☐ Paragraaf Financieringen
 - ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
 - ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
 - ☐ Programmaverantwoording
 - ☐ **Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten**
14. **Evaluatie**
Nvt
15. **Communicatie**
Communicatie over de besluitvorming via de gebruikelijke wijze.
16. **Meegezonden bijlagen**

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: P-20-014

Onderwerp:

Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg.

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van de Statencommissie FEB van 8-7-2020 naar aanleiding van het rapport Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg

besluiten:

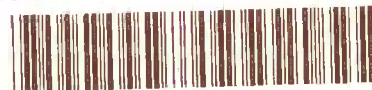
de in het rapport opgenomen aanbevelingen over te nemen, te weten:

1. Bepaal of de PS-kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd, nog voldoen of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en wensen van PS uit de afgelopen jaren.
2. Vraag GS (zoals voorgenomen) het beleidskader Selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren, met verwerking van de aandachtspunten van de rekenkamer. Zorg dat deze sonderend wordt besproken.
3. Bespreek in de integriteitscommissie van PS de uitkomsten van het rekenkameronderzoek en voeg PS-brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentie, die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS.
4. Wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud-politici. Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van GS over gemaakte keuzes.
5. Bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en voorkeuren ten aanzien van de rol van GS en de CdK. Leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast.
6. Bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek, maar ook de bredere cultuur binnen de provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici. Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

2020/21857

25-5-2020

GRIF

11-8-2020

_postbus

Van: Monique Baas Becking-Jansen <mbaasbecking@zuidelijkerekenkamer.nl> namens
Ard Schilder <ASchilder@zuidelijkerekenkamer.nl>
Verzonden: maandag 25 mei 2020 13:57
Aan: _staten
CC: Derks, Guido; Rompelberg, Jos; Pregled, Alexander
Onderwerp: VERTROUWELIJK: Onderzoek inzet oud-politici
Bijlagen: 1. Bestuurlijk rapport Inzet oud-politici.pdf; 2. Rapport van bevindingen inzet oud-politici.pdf; 3. Essay Integriteit.pdf; 4. Persbericht onderzoek inzet oud-politici.pdf; 5. Vraag en antwoord onderzoek Inzet oud-politici.pdf

Geachte leden van Provinciale Staten,

Hierbij bieden wij u onder embargo (tot dinsdag 26 mei 12.00 uur) de definitieve rapporten aan van het onderzoek dat de Zuidelijke Rekenkamer heeft uitgevoerd naar de inzet van oud-politici door de provincie Limburg:

- Het bestuurlijk rapport
- Het rapport van bevindingen
- Een bijbehorend essay van de rekenkamer
- Het persbericht
- Een vraag/antwoord document

Vanaf dinsdag 26 mei 12.00 uur zijn de stukken openbaar en zullen deze via de website van de rekenkamer beschikbaar zijn.

Vriendelijke groeten,

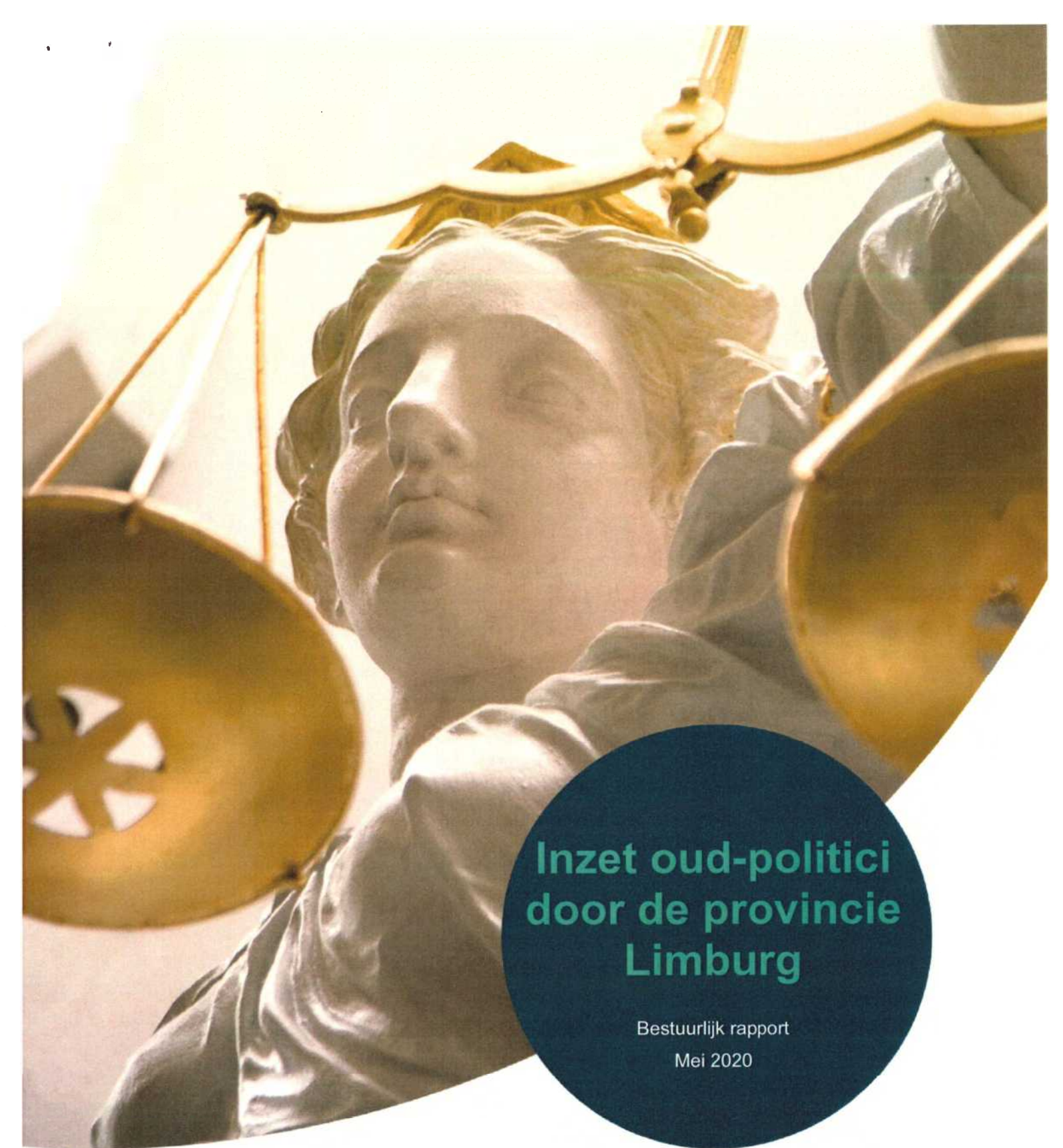
Dr. N.A.C. (Ard) Schilder
Directeur-secretaris
T : 040 244 18 74
M: 06 1059 26 02

John F. Kennedylaan 2
5612 AB Eindhoven
www.zuidelijkerekenkamer.nl

Provincie Limburg	PS
DOCnr.	
Ingek.	25 MEI 2020
CASnr.	
ID.	

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is uitsluitend voor de geadresseerde. Wanneer u dit e-mailbericht per ongeluk heeft ontvangen, dan hoor ik dat graag en verzoek ik u het e-mailbericht te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Inzet oud-politici door de provincie Limburg

Bestuurlijk rapport
Mei 2020

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	3
2	Onderzoek naar de inzet van oud-politici	4
2.1	Integriteit als onderzoeksthema	4
2.2	Normenkader en aanpak	5
2.3	Opzet bestuurlijk rapport	7
3	Conclusies en aanbevelingen	8
3.1	Kaders voor de inzet van externen	8
3.2	Naleving en gedrag in de praktijk	12
4	Bestuurlijke reactie en nawoord	17
4.1	Bestuurlijke reactie	17
4.2	Nawoord van de rekenkamer	21

1 Samenvatting

Het onderzoek dat de Zuidelijke Rekenkamer heeft verricht naar de inzet van oud-politici betreft een onderwerp dat raakt aan het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de overheid. De rekenkamer heeft het onderzoek daarom met voorrang uitgevoerd, waarin zij zich gesteund wist door een statenbreed verzoek van Provinciale Staten in Limburg.

De rekenkamer heeft in haar onderzoek aandacht besteed aan de relevante landelijke en provinciale kaders, de naleving daarvan door de provincie Limburg en het feitelijk gedrag. Om de naleving en het feitelijk gedrag goed in beeld te krijgen, heeft de rekenkamer alle relevante dossiers (in totaal 56) meegenomen die hebben gespeeld in de periode maart 2015 – oktober 2019, met een verdieping op 8 geselecteerde dossiers. Een nadere beschrijving is te vinden in het rapport van bevindingen. Naast documentonderzoek heeft de rekenkamer met 20 personen interviews gevoerd over deze dossiers, waarin zo concreet mogelijke vragen over het doorlopen proces – van ontstaan van de vacature tot en met de evaluatie na afronding – zijn gesteld.

Op basis van de bevindingen van het onderzoek, heeft de rekenkamer conclusies getrokken en doet zij aanbevelingen die gericht zijn op de toekomst. Deze zijn samen te vatten tot vier hoofdpunten:

1. De in Limburg geldende kaders zijn in het algemeen op orde en in lijn met wat landelijk en in andere provincies is vastgesteld. Met het beleidskader voor benoemingen loopt Limburg zelfs voorop in het land. Een belangrijke uitzondering ten opzichte van andere provincies betreft het weglaten van een draaideurbepaling, waarvan de rekenkamer aanbeveelt deze op te nemen.
2. De rekenkamer bestudeerde 56 dossiers van inhuur van oud-politici intensief en constateert dat in de procesgang zaken vaak laat of zelfs pas achteraf in orde worden gebracht en de onderbouwing van afwijkingen/maatwerk relatief beperkt is¹. Dit komt de transparantie en zorgvuldigheid niet ten goede en roept vragen op of de onder 1 genoemde kaders in de werkprocessen wel voldoende zijn ingedaald.
3. Integriteit staat als thema op de agenda van het college van Gedeputeerde Staten en de provinciale organisatie, maar de aansluiting van het beleid op de maatschappelijke beleving van integriteit in de samenleving is niet overtuigend. De beeldvorming inzake de relatie van het provinciebestuur Limburg en integriteit is hardnekkig en het is nodig dat deze beeldvorming wordt doorbroken. De schijn die handelingen en besluiten oproepen vormen een belangrijk en aanhoudend aandachtspunt voor de toekomst. Artikel 175 van de Provinciewet biedt de CdK mogelijkheden hierin een actieve rol te pakken.
4. Provinciale staten kunnen hun rol ten aanzien van integer handelen bij de inzet van oud-politici scherper oppakken. Bespreek uitgebreider binnen provinciale staten en met gedeputeerde staten de wenselijke 'mores', leg de daaruit voortvloeiende 'moresprudentie' vast en bewaak die.

¹ Voor een uitgebreide toelichting en onderbouwing van deze hoofdconclusie, zie hoofdstuk 3 van het rapport van bevindingen.

2 Onderzoek naar de inzet van oud-politici

2.1 Integriteit als onderzoeksthema

De Zuidelijke Rekenkamer heeft op een statenbreed verzoek van provinciale staten van Limburg onderzoek uitgevoerd naar de inzet van oud-politici in de provincie Limburg. De rekenkamer is zich vanaf het begin bewust geweest van het bijzondere karakter van het onderzoek. In beginsel is ook nu gekeken naar de klassieke aandachtspunten die horen bij rekenkameronderzoek: heeft het bijgedragen aan de doelen van het bestuur (effectiviteit), zijn middelen doelmatig ingezet (efficiëntie) en is alles verlopen volgens de regels (rechtmatigheid)? Anders gezegd: was het zinnig, zuinig en zorgvuldig? Maar met deze klassieke aandachtspunten kon niet worden volstaan, zo werd en is wel duidelijk. De aandacht in de media en de maatschappelijke discussie die volgde, gestelde Kamervragen en het antwoord van de minister gingen over meer: dat de inzet van oud-politici raakt aan integriteit, inclusief vragen over mogelijke belangenverstrengeling, vriendjespolitiek, strijdigheid met (ethische) gedragscodes e.d.

Integriteit als onderzoeksthema vindt steeds meer zijn weg naar rekenkamers. Op zich is dat niet vreemd, want rekenkamers houden zich bezig met rekenschap geven en het bevorderen in het vertrouwen van de overheid. Internationaal krijgt integriteit aandacht als onderdeel van publieke verantwoording en goed bestuur. Vanwege het belang van het thema integriteit in het onderzoek naar de inzet van oud-politici in Limburg, heeft de Zuidelijke Rekenkamer zich verdiept in de betekenis van dit thema en de wijze waarop dit naar het eigen onderzoek kan worden vertaald². Daarbij heeft zij zich laten bijstaan door enkele experts op het gebied van integriteit. Kerninzichten die de rekenkamer daarbij heeft opgedaan zijn:

- Integriteit gaat over normatief-ethische systemen, over het voldoen aan de geldende morele waarden en normen, waarbij cultuur, gedrag, reflectie, bewustzijn een belangrijke rol spelen. Met andere woorden: integriteit is een morele kwaliteit, stijgt uit boven de wet en raakt aan het algemeen belang.
- Integriteit vraagt om explicitering van en discussie over de publieke moraal, ook buiten hetgeen strikt juridisch is voorgeschreven.
- Bij het doen van onderzoek naar integriteit is het van belang te kijken naar gedrag, processen en procedures. Niet de uitgevoerde activiteiten (output) of maatschappelijke uitkomsten (outcome) staan centraal, maar hoe ze tot stand zijn gekomen.
- Transparantie is een basisconditie voor integriteit en verdient daarom speciale aandacht in onderzoek naar integriteit.
- Bestuurders hebben een bijzondere verantwoordelijkheid in het agenderen, bevorderen en bespreken van integriteit.
- Integriteit vraagt om aandacht voor "schijn", voor de percepties die besluiten en gedrag kunnen oproepen in de omgeving.

De Zuidelijke Rekenkamer heeft deze inzichten vertaald naar een onderzoek waarin enerzijds aandacht wordt besteed aan kaders, maar aan de andere kant aan feitelijke gedragingen.

² Zie het gelijktijdig aan dit bestuurlijk rapport opgeleverde essay "Het algemeen belang zij de hoogste wet".

De centrale thema's en onderzoeksvragen in het onderzoek zijn:

1. *Kaders*

- a. Wat zijn de kaders (beleidskaders, regels, gedragscodes, normen e.d.) van de provincie Limburg voor de inzet van externen, inclusief oud-politici?
- b. Hoe verhouden deze kaders zich tot de relevante wettelijke bepalingen, algemene beginselen en normen, handreikingen van het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de kaders van andere provincies en non-profitorganisaties?
- c. Op welke wijze zijn PS van Limburg geïnformeerd over de (ontwikkeling van de) eigen kaders en op welke wijze heeft de besluitvorming in GS en PS plaatsgevonden?

2. *Naleving en feitelijk gedrag*

- a. In hoeverre heeft de provincie in de praktijk gehandeld conform de onder 1 genoemde kaders?
- b. Wat zegt dit over de geldende informele normen/de moraal in de praktijk?
- c. Op welke wijze zijn PS geïnformeerd over de naleving van de onder 1 genoemde kaders en de voortgang en resultaten van de inzet van oud-politici en op welke wijze heeft het debat tussen PS en GS over deze informatie plaatsgevonden?

2.2 Normenkader en aanpak

De reflecties op het thema integriteit en de bestudering van bestaande kaders (zoals opgenomen in de eerste onderzoeksvraag), hebben geleid tot een normenkader dat de rekenkamer heeft gehanteerd voor de beantwoording van de onderzoeksvragen over naleving en feitelijk gedrag (tweede onderzoeksvraag).

Samenvattend³ bevat dit de volgende onderdelen:

Onderdeel	Normen/ijkpunten
1. Doeltreffendheid/ doelmatigheid	Doel is het vinden van de geschikte persoon. Iedereen die aan de functie-eisen voldoet, hoort gelijke kansen te hebben.
	Vanuit het behalen van de provinciale doelen is er behoefte, nut en noodzaak. Hierbij wordt ook gekeken naar alternatieven.
	De procedure voor selectie is vooraf vastgesteld, met vaste onderdelen en criteria. Selectie is objectief.
	Vergoedingen zijn marktconform en op basis van werkelijk gemaakte kosten en waar van toepassing gemaximeerd.
	Er is een duidelijke verantwoording over taakuitvoering en doelrealisatie.
2. Rechtmatigheid/ zorgvuldigheid	Overheid/bestuur zijn zorgvuldig, wegens belangen van alle partijen nauwgezet af, uitkomsten zijn niet onredelijk.
	Publieke gelden worden rechtmatig besteed met zo min mogelijk risico.
	Het bestuur doet aan zelfreflectie, de organisatie leert van fouten van zowel eigen ervaringen als van andere organisaties.
	Normen, waarden en regels worden periodiek gecontroleerd, hierover wordt gerapporteerd en gesproken in PS-verband.
	Procedures worden gevolgd, afwijkingen worden vastgelegd en uitgelegd.
	Te leveren prestaties en te behalen doelen wordt zorgvuldig vastgelegd, met afspraken

³ In het rapport van bevindingen zijn de meer gedetailleerde kaders uitgewerkt.

	over informatievoorziening.
3. Transparantie en verantwoording	Bestuur handelt open, betrouwbaar en transparant. Informatievoorziening is duidelijk en consistent.
	Er is een open organisatiecultuur, men kan elkaar aanspreken op gedrag, durft en doet dit ook.
	Handelingen en besluiten zijn goed gemotiveerd, met aandacht voor wettelijke grondslag, feiten en publiek belang.
	De provincie kan zich verantwoorden over taakuitvoering en doelrealisatie. Handelingen en besluiten kunnen achteraf getoetst worden.
	De provincie legt periodiek verantwoording af aan PS over handelingen, gevolgde procedures en besluiten.
4. Integriteit	Het bestuur bevordert integriteit in de organisatiecultuur en weet wat er leeft in de organisatie. Er wordt constant gewaakt voor (de schijn van) belangenverstrengeling.
	Bestuur, management en politiek ambtsdragers geven het goede voorbeeld, zijn altijd (ook buiten werktijd) alert op hun gedrag.
	Het bestuur is ontvankelijk voor signalen uit de omgeving. Er is geen houding dat integriteit 'geregeld' is omdat er regels zijn.
	Bestuur zorgt voor voldoende checks en balances, rekening houdend met integriteitsrisico's. Besluiten worden waar mogelijk door meer dan één persoon genomen.
	Er is periodieke bespreking van integriteit in het algemeen en de gedragscode(s) en specifieke gevallen in het bijzonder.
	De CdK is leidend aanspreekpunt in gevallen van vermoedens van integriteitsschendingen en zal daarbij regisserend optreden.

Bij de formulering van conclusies en aanbevelingen hebben bovenstaande normen de meeste aandacht gekregen. Bij de uitvoering van het feitelijke onderzoek vormden ze de kapstok voor de analyse van concrete dossiers. Daarbij heeft de rekenkamer alle relevante dossiers (in totaal 56) meegenomen die hebben gespeeld in de periode maart 2015 – oktober 2019, met een verdieping op 8 geselecteerde dossiers. Weliswaar gaat het om een klein deel van de totale inzet van externen door de provincie Limburg (volgens informatie van de provincie zijn in de onderzochte periode naar schatting meer dan 2500 opdrachten verstrekt), de 56 omvatten alle dossiers waar sprake was van de inzet van oud-politici, waarop het onderzoek van de rekenkamer zich heeft gericht. Een nadere beschrijving van deze dossiers en onderbouwing van de afbakening is te vinden in paragraaf 3.2 van het rapport van bevindingen.

Met de genoemde dossiers als basis, heeft de rekenkamer gekeken naar de procesgang die wordt doorlopen bij de inzet van oud-politici, met een onderscheid naar de volgende fasen:

1. Het ontstaan van de vacature/opdracht.
2. Het vertalen van de vacature/opdracht naar een functieprofiel.
3. De werving en selectie van kandidaten.
4. De benoeming of voordracht tot een functie/de gunning van de opdracht.
5. Het monitoren en evalueren van de uitvoering van de functie/opdracht.

Naast documentonderzoek heeft de rekenkamer met 20 personen interviews gevoerd over deze dossiers, waarin vragen over het proces en gedrag zijn gesteld. Wie waren betrokken en in welke rol? Wie is om advies gevraagd? Wie heeft met wie gesproken? Waren er meerdere kandidaten? Had iedereen een gelijke kans? Waren selectiecriteria duidelijk? Wat was de rol van sleutelpersonen en (integriteits-)commissies? Worden

dilemma's besproken? Hoe is de onafhankelijkheid van besluiten en advies geborgd? Voor wie waren welke stappen in het proces inzichtelijk? Zijn keuzes goed uitgelegd? Is duidelijk wat iets heeft opgeleverd? De antwoorden op dergelijke concrete vragen zijn nodig om een breed en diepgaand beeld te krijgen van relevante feiten.

Naast interviews over de dossiers heeft het bestuur van de rekenkamer gesproken met een vertegenwoordiging van GS over hun visie op integriteit en hoe dit wordt vertaald naar de inzet van oud-politici in de praktijk.

2.3 Opzet bestuurlijk rapport

De verdere opzet van dit bestuurlijk rapport (hoofdstuk 2) sluit aan bij de centrale thema's/onderzoeksvragen, zoals genoemd in voorgaande paragrafen. **Deze thema's komen aan bod in een aparte paragraaf, met centraal de conclusies en aanbevelingen.** Iedere paragraaf start met de conclusies, die gemarkeerd en genummerd zijn. Ter onderbouwing van deze conclusies volgt een korte samenvatting van de daarbij horende bevindingen, die uitgebreider worden beschreven in het rapport van bevindingen. Na de samenvatting van belangrijkste bevindingen volgen aanbevelingen, met een onderscheid naar aanbevelingen gericht aan GS en PS.

Het concept bestuurlijk rapport is vastgesteld door het bestuur van de rekenkamer op 29 april 2020 en aangeboden voor bestuurlijk wederhoor op 30 april 2020. De bestuurlijke reactie is ontvangen op 15 mei 2020. Het definitieve bestuurlijk rapport is vastgesteld door het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer op 25 mei 2020.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Kaders voor de inzet van externen

Het eerste deel van het onderzoek dat de Zuidelijke Rekenkamer heeft uitgevoerd, betreft de relevante kaders van de provincie Limburg voor de inzet van externen, waaronder oud-politici. Deze zijn bij elkaar gebracht, vergeleken met landelijke en algemene kaders en andere provincies en de behandeling daarvan in PS is geanalyseerd.

Conclusies

- C1. De provincie Limburg kent aparte kaders voor respectievelijk opdrachten, voordrachten en benoemingen. De onderliggende principes voor alle kaders komen voor het grootste deel overeen. De beleidskaders voor integriteit geldt voor alle inzet van externen.
- C2. De Limburgse kaders voor opdrachten, voordrachten en benoemingen en integriteit zijn in lijn met de daarvoor relevante landelijke, interprovinciale en algemeen geldende kaders. Ze komen, voor dit onderzoek relevante elementen, eveneens op hoofdlijnen overeen met de kaders van andere provincies.
- C3. Met het sinds december 2016 van toepassing zijnde Beleidskader Selectie en benoemingen, tot stand gekomen naar aanleiding van de motie Kuntzelaers van 30 september 2016, loopt de provincie Limburg voorop ten opzichte van andere provincies en wat landelijk van toepassing is.
- C4. Actualisaties van de kaders nemen soms veel tijd in beslag en een deel van het Limburgse beleid is op punten verouderd. Het PS-kader voor opdrachten/aanbestedingen en de gedragscode voor GS zijn voor actualisatie vatbaar. Daarnaast kent het beleidskader Selectie en benoemingen onduidelijkheden met betrekking tot toepassingsgebied, stappen in de selectie en diversiteit en een beperkte interpretatie van integriteit.
- C5. PS zijn geïnformeerd over de (ontwikkeling van de) Limburgse kaders, die mede op verzoek van PS de laatste jaren zijn aangescherpt en uitgebreid. De meeste daarvan zijn inhoudelijk besproken, maar een deel is alleen ter kennisname aangenomen. Het beleidskader Selectie en benoemingen is niet (zoals gevraagd door PS en toegezegd door GS) sonderend voorgelegd en besproken.

Onderbouwing conclusies: samenvatting De bevindingen

C1. Limburgse kaders

De provincie Limburg heeft in verschillende documenten kaders vastgelegd voor opdrachten (aanbestedingen), voordrachten, benoemingen en integriteit. De belangrijkste kaders zijn opgenomen in tabel 1 hieronder. Beginselen die in alle genoemde kaders terugkeren zijn:

- a. Gerichtheid op het realiseren van de ambities van de provincie, maatschappelijke waarde en het publiek belang;
- b. Transparantie (waaronder het proces van werving en selectie);
- c. Het motiveren van keuzes;
- d. Het naleven van regels, waaronder de algemene beginselen van openbaar bestuur;
- e. Duidelijke selectiecriteria, met een duidelijk profiel/opdracht;
- f. Goed monitoren en verantwoorden;

- g. Integer handelen en het bewustzijn daarvan bevorderen;
- h. Het tegengaan van de (schijn van) belangenverstrengeling.

Tabel 1: Kaders per soort inzet en voor integriteit

Soort inzet	
Opdrachten	Bevoegdhedenverordening provincie Limburg 2010 (PS) Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg (GS, 2019)*
Voordrachten	Sturing in Samenwerking (PS, 2013 en 2017) Beleidskader Selectie en benoemingen (GS, 2016)** Reglementen van de verbonden partij waarvoor voorgedragen wordt
Benoemingen	Beleidskader Selectie en benoemingen (GS, 2016)** Specifieke verordeningen en reglementen van het orgaan waarvoor benoemd wordt
Integriteit	Handreiking Risicoanalyse Integriteit Openbaar Bestuur (Limburgbrede werkgroep Integriteit, 2014) Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van GS (PS, 2014) Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van PS (PS, 2014 en 2017) Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen door leden van PS of GS (PS, 2014 en 2017)

* Voor 2019 waren de regels opgenomen in de Beleidsregels aanbestedingen (GS, 2010 en 2013).

** Dit kader heeft betrekking op voordrachten en benoemingen die tot de exclusieve bevoegdheid van GS behoren, uitgezonderd herbenoemingen.

In de Limburgse kaders voor opdrachten, voordrachten en benoemingen is aandacht voor doelmatigheid, rechtmatigheid, transparantie (waaronder verantwoording) en integriteit. In de kaders komen verschillende van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en beginselen uit de Aanbestedingswet zoals zorgvuldigheid, motivering, vertrouwen, objectiviteit en transparantie aan de orde. De kaders bevatten onder meer regels voor een duidelijke 'opdracht' die bijdraagt aan het realiseren van provinciale ambities dan wel profielschets, werving en selectie, motiveren van keuzes, rechtmatigheid (naleven regels), monitoring, verantwoording, transparantie (ook over het proces) en integer handelen en voorkomen bevoordeling en (schijn van) belangenverstrengeling. Het kader voor benoemingen en voordrachten is op punten strenger dan de regels voor opdrachten, zo worden deze in principe openbaar opengesteld via de provinciale website of een extern bureau, terwijl voor opdrachten tot € 50.000,- enkelvoudig onderhands mag worden aanbesteed en vanaf € 50.000,- tot de Europese drempel het uitgangspunt onderhands aanbesteden is waarbij minimaal drie offertes worden gevraagd.

C2. Verhouding met landelijke kaders en andere provincies

De Limburgse kaders zijn in lijn met/een vertaling van de belangrijkste landelijke kaders uit de (herziene) Aanbestedingswet 2012, de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de Provinciewet. In het Limburgse aanbestedingsbeleid wordt in algemene zin gesteld dat wet- en regelgeving moet worden nageleefd, waarbij relevante kaders worden opgesomd. Conform eisen in de Provinciewet heeft de provincie Limburg integriteitsbeleid ontwikkeld en geïmplementeerd, dat in lijn is met (inter)nationale kaders en interprovinciale kaders. In het integriteitsbeleid is ook aandacht voor het feit dat integer handelen verder gaat dan regels en procedures.

De Limburgse kaders komen voor de voor dit onderzoek relevante elementen op hoofdlijnen overeen met die van andere provincies, waarbij de rekenkamer die van Zuid-Holland en Overijssel diepgaander heeft bestudeerd. Met betrekking tot benoemingen en voordrachten geldt dat Limburg een apart kader heeft, het beleidskader Selectie en benoemingen, dat de andere twee provincies niet hebben. Het betreft een kader voor de inzet van externen via benoemingen en voordrachten die tot de exclusieve bevoegdheid van GS behoren. Het kader is tot stand gekomen op verzoek van PS (motie Kuntzelaers). In het kader zijn regels voor het wervings- en selectieproces van dit soort benoemingen en voordrachten vastgelegd. De twee andere provincies hebben in tegenstelling tot Limburg wel de anti-draaideurbepaling opgenomen in de gedragscode. Dit geldt overigens voor alle andere provincies, Limburg is de enige zonder deze bepaling. Overijssel heeft iets vergelijkbaars ook voor benoemingen/ voordrachten bij vennootschappen opgenomen. Limburg koos in 2014 voor het niet opnemen van de anti-draaideurbepaling in verband met het beperken van wachtgelduitgaven en het voldoen aan de maatschappelijke wens van 'werk naar werk'. De rekenkamer constateert dat zowel de modelgedragscode waarop die voor GS van Limburg is gebaseerd, als de geactualiseerde versie van de modelgedragscode, de mogelijkheid biedt om (gemotiveerd) af te wijken. Tot slot geldt in Limburg dat waar de gedragscode niet voorziet of onduidelijk is, bespreking in het college van GS plaatsvindt, terwijl in Overijssel bespreking ook binnen PS kan plaatsvinden. Zuid-Holland stelt dat uitsluitend PS verantwoordelijk zijn voor de eenduidige interpretatie van deze gedragscode.

C3. Beleidskader selectie en benoemingen

Voor benoemingen geldt dat Limburg sinds december 2016 een apart kader kent, het Beleidskader Selectie en benoemingen. Voor zover de rekenkamer heeft kunnen vaststellen kennen andere provincies een dergelijk afzonderlijk kader voor benoemingen niet. Hierin hebben GS op verzoek van PS (motie Kuntzelaers van 30 september 2016) regels voor het wervings- en selectieproces van benoemingen (en voordrachten) vastgelegd. Er is in het beleidskader aandacht voor verschillende van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en beginselen uit de Aanbestedingswet zoals zorgvuldigheid, motivering, vertrouwen, objectiviteit en transparantie. Dit betreft transparantie over het proces, maar ook in de verantwoording aan PS, in lijn met de Provinciewet. Zoals eerder geconstateerd maken wij hierbij wel de kanttekening dat het beleidskader niet, zoals in de motie Kuntzelaers verzocht, sonderend is voorgelegd en besproken in PS.

C4. Ontwikkeling van de kaders

De rekenkamer heeft vastgesteld dat de actualisatie van de aanbestedingsregels van de provincie Limburg naar aanleiding van de herziening van de Aanbestedingswet in 2016 drie jaar in beslag heeft genomen. Dat had, zo is vanuit de ambtelijke organisatie aangegeven, te maken met draagvlak van betrokkenen en invulling van de maatschappelijke inkoopdoelen. De actualisatie van de Algemene Inkoopvoorwaarden 2015, in lijn met de in 2018 door alle provincies gezamenlijk vastgestelde Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies voor leveringen en diensten, is een jaar na aankondiging dat het *binnenkort* zou verschijnen, op 3 maart 2020 door GS vastgesteld.

De kaders voor aanbestedingen vanuit PS zijn sinds 2011 niet meer geactualiseerd en de gedragscode voor GS uit 2014 is (nog) niet aangepast naar aanleiding van de vernieuwde versie van de 'landelijke' modelgedragscode integriteit voor volksvertegenwoordigers en voor (dagelijks) bestuurders uit de Handreiking integriteit politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen 2016.

De rekenkamer constateert dat het beleidskader Selectie en benoemingen, naast actualisatie op reeds doorgevoerde wijzigingen als gevolg van ervaringen in de praktijk, ook op onderdelen voor verbetering vatbaar is:

- Meer duidelijkheid over het toepassingsgebied: waarop is het beleidskader van toepassing en wat zijn de redenen voor uitzonderingen; het onderscheid tussen de verschillende soorten inzet en wat nu precies onder welke categorie valt, is voor niet-ingewijden, niet altijd duidelijk.
- De rekenkamer constateert dat het onderscheid tussen stappen in de procedure, met name in de vaststelling van het profiel, het werven van kandidaten en de daadwerkelijke selectie, , onvoldoende duidelijk is.
- De betekenis van het begrip 'diversiteit' kan duidelijker en uitgebreider worden omschreven. Nu wordt dit alleen gespecificeerd als betrekking hebbend op afkomst en geslacht.
- In het beleidskader zelf is integriteit beperkt tot de VOG-aanvraag voor kandidaten.. Integer handelen bij werving en selectie komt niet aan de orde. Desgevraagd is ambtelijk aangegeven dat de regeling zelf een uiting van integer bestuur is, bestuurlijke integriteit wordt met het beleidskader bevorderd.

Het kader voor benoemingen is op punten strenger dan de regels voor opdrachten, zo worden deze in principe openbaar opengesteld via de provinciale websites of een extern bureau, terwijl voor opdrachten tot € 50.000,- enkelvoudig onderhands mag worden aanbesteed en vanaf € 50.000,- tot de Europese drempel het uitgangspunt onderhands aanbesteden is waarbij minimaal drie offertes worden gevraagd.

C5. Informatie aan PS en besluitvorming

PS zijn geïnformeerd over en betrokken bij de kaders door GS, en hebben zich ook betrokken opgesteld. Zo is in PS uitgebreid stil gestaan bij de behoefte/noodzaak aan meer transparantie en diversiteit bij benoemingen in algemene zin en werd dit zowel vanuit PS als GS onderkend. De discussies in PS hebben ook geleid tot wijzigingen/aanscherpingen in het beleid. In de eerder al genoemde motie Kuntzelaers van 30 september 2016 is het verzoek van PS tot wijzigingen concreet gemaakt. PS tonen in de loop van de tijd meer grip te willen hebben op zowel het proces van opdrachten/aanbesteden, als dat van voordragen en benoemen, en willen daarover op meer punten inhoudelijke geïnformeerd worden. De zaken waarvoor aandacht wordt gevraagd passen bij beginselen als transparantie, motivering, objectiviteit, zorgvuldigheid, integriteit en controleerbaarheid.

De bevoegdhedenverordening en aanbestedingsregels uit 2010, Sturing in samenwerking 2013 en 2017 en het aanbestedingsbeleid 2019 zijn besproken in PS. De gedragscodes en het protocol integriteitsschendingen uit 2014 zijn besproken in aanwezigheid van alle gedeputeerden. De aanbestedingsregels 2013, het beleidskader Selectie en benoemingen en de gedragscode en protocol 2017 zijn niet besproken, maar ter kennisname aangenomen. Conform de bevoegdheden stelden PS de bevoegdhedenverordening, SiS (2013 en 2017) en de gedragscodes met bijbehorend protocol (2014 en 2017) en de verordening rechtspositie vast, en GS de beleidsregels aanbestedingen en topbeloningen en het beleidskader.

Opvallend is dat het beleidskader Selectie en benoemingen 2017 niet sonderend is voorgelegd en besproken, hoewel dit wel was gevraagd en toegezegd. Het is via een mededeling portefeuillehouder aan PS aangeboden, op een lange lijst van ingekomen stukken terecht gekomen en niet zoals gevraagd sonderend besproken. Zowel PS als GS zijn hierbij onoplettend geweest.

Aanbevelingen aan GS

- A1. Actualiseer de gedragscode integriteit GS uit 2014, besteed daarin afzonderlijk aandacht aan de inzet van externen door GS en neem daarin op de anti-draaideurbepaling met afwijkmogelijkheid.
- A2. Actualiseer het beleidskader Selectie en benoemingen, met daarin verwerkt de aandachtspunten uit het rekenkameronderzoek en leg deze sonderend aan PS voor.
- A3. Beleg als GS, met een voortrekkersrol voor de CdK, een bijeenkomst met PS over de betekenis van beginselen als transparantie, integriteit en diversiteit bij de inzet van externen door GS en bespreek daarin recente casuïstiek zoals beschreven in het rapport van bevindingen. Ontwikkel gezamenlijk moresprudentie op dit onderdeel en leg die ook schriftelijk vast.

Aanbevelingen aan PS

- A4. Bepaal of de PS-kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd, nog voldoen of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en wensen van PS uit de afgelopen jaren.
- A5. Vraag GS (zoals voorgenomen) het beleidskader Selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren, met verwerking van de aandachtspunten van de rekenkamer. Zorg dat deze sonderend wordt besproken.
- A6. Bespreek in de integriteitscommissie van PS de uitkomsten van het rekenkameronderzoek en voeg PS-brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentie, die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS.

3.2 Naleving en gedrag in de praktijk

Conclusies

- C6. Inzet via opdrachten, voordrachten en benoemingen die door de rekenkamer zijn onderzocht, voldoen in algemene zin aan de kaders, maar er valt nog veel te winnen op gebied van transparantie waar het gaat om de keuze van kandidaten en de onderbouwing van besluiten. Voorgeschreven evaluaties voor herbenoemingen worden niet uitgevoerd en er is verbetering mogelijk bij het tijdig opstellen van overeenkomsten bij opdrachten.
- C7. Sinds 2017 geven GS beter inzicht in benoemingen, voordrachten en opdrachten en vormen daarmee in Nederland een positief voorbeeld. De rapportage aan PS is op onderdelen echter nog te weinig transparant en consistent. PS blijven dan ook - ondanks verbeteringen - aandacht vragen voor diversiteit, transparantie en integriteit bij benoemingen, voordrachten en opdrachten.
- C8. GS en CdK reageren op onrust binnen PS en samenleving op een defensieve/verdedigende manier met de nadruk op rechtmatigheid/handelen binnen de regels. GS tonen zich maar beperkt gevoelig voor 'de schijn' die besluiten en handelingen oproepen. De hardnekkige beeldvorming rond integriteit in het provinciale beleid wordt hiermee niet doorbroken en hiermee wordt geen blijk gegeven van diepgaande zelfreflectie en bewustzijn over de gevoeligheid van gemaakte keuzes. De CdK wordt aangemoedigd om de rol die hem op grond van artikel 175 van de Provinciewet toekomt nog daadkrachtiger in te vullen.

C9. De provincie geeft actief aandacht aan integriteit binnen de organisatie, ondersteund door concrete maatregelen, bijeenkomsten en trainingen. Tegelijkertijd is de website integriteitlimburg.nl al enkele jaren niet meer 'actief'. Het echte gesprek tussen GS en PS over integriteit is beperkt, met schijnbaar verschillende opvattingen en accenten tussen GS en PS.

Onderbouwing conclusies: samenvatting bevindingen

C6. Naleving van kaders

De rekenkamer constateert dat de inzet van oud-politici in het algemeen voldoet aan de gestelde kaders, maar dat tegelijk veel ruimte voor verbetering mogelijk is in de procesgang. De ontstaansgeschiedenis van een opdracht, benoeming of voordracht en de argumentatie hiervoor zijn in het algemeen uitgewerkt of traceerbaar. Uitzondering hierop vormt de inzet van een ambassadeursfunctie. De profielen en criteria die worden gehanteerd bij de inzet verschillen sterk in de mate van detaillering, zijn niet altijd schriftelijk vastgelegd of kunnen soms alleen afgeleid worden uit andere documenten.

Bij alle door de rekenkamer diepgaander onderzochte casussen was sprake van een één-op-één selectie uit het netwerk van GS of de verantwoordelijke portefeuillehouder. In een aantal gevallen is geprobeerd om een groslijst op te stellen met meerdere namen, maar dit heeft nauwelijks tot aanvullingen geleid. Op basis van haar onderzoek constateert de rekenkamer dat het binnen de ambtelijke organisatie vaak aan duidelijkheid ontbreekt hoe de bewuste personen in beeld zijn gekomen.

Ook wat betreft de definitieve keuze van kandidaten constateert de rekenkamer dat deze niet altijd transparant plaatsvindt. Het ontbreken van een standaardprocedure speelt volgens de rekenkamer in dat verband een belangrijke rol. Op basis van de interviews merkt de rekenkamer daarbij op dat er binnen de ambtelijke organisatie een zekere mate van voorzichtigheid bestaat om kanttekeningen te plaatsen bij de door GS of betrokken portefeuillehouder voorgenomen invulling van een opdracht, benoeming of voordracht. Desgevraagd wijzen GS van hun kant vooral op de geschiktheid van de gekozen kandidaten. De rekenkamer tekent daarbij aan dat er nauwelijks gereflecteerd wordt op de zoektocht naar mogelijk andere geschikte kandidaten.

Bij alle door de rekenkamer nader onderzochte opdrachten hebben GS gebruik gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels. De rekenkamer constateert daarnaast op basis van een analyse van alle 56 dossiers – alle dossiers in de onderzoeksperiode waarbij sprake was van de inzet van oud-politici – dat de motivering om af te wijken van vigerende regels niet altijd duidelijk is. De rekenkamer noteert een groot verschil in kwaliteit en mate van detaillering van de onderbouwing hiervoor.

Bij 2 van de 3 geselecteerde benoemingen is de benoemingsbrief pas opgesteld/ondertekend na ingaan van de periode waarop de werkzaamheden betrekking hadden. Overeenkomsten bij opdrachten worden in het algemeen met terugwerkende kracht opgesteld, ze worden ondertekend nadat de uitvoering al is begonnen, of in een enkel geval zelfs als de opdracht al is afgerond.

De vergoedingen voor de onderzochte opdrachten vallen binnen de provinciale normen en zijn naar het oordeel van de rekenkamer marktconform.

De rekenkamer is nagegaan in hoeverre er sprake is van monitoring van de resultaten die met opdrachten en benoemingen worden beoogd. Op basis van haar dossierstudie stelt de rekenkamer vast dat er op dit punt grote verschillen bestaan. Uit de dossiers, en bevestigd in de interviews, blijkt dat er voor de onderzochte opdrachten niet altijd evaluaties plaatsvonden. Dit was ook het geval in één casus waarbij een evaluatie zelfs verplicht was voor een herbenoeming. Van gesprekken met een evaluerend karakter die wel hebben plaatsgevonden, is niet altijd een schriftelijke vastlegging gemaakt. Voor sturing op prestaties en evaluaties bij opdrachten is de benoemingsbrief of overeenkomst van belang. Mede op basis van de afgenomen interviews stelt de rekenkamer vast dat bij de inzet van ambassadeurs dit nauwelijks werkbare aanknopingspunten bood.

C7. Informatievoorziening aan PS

Tot 2017 werd aan PS nauwelijks inzicht gegeven in voordrachten en benoemingen. Over opdrachten werd alleen over de rechtmatigheid in algemene zin gerapporteerd. Vanaf 2017 wordt conform het beleidskader Selectie en benoemingen gerapporteerd via de Mededeling portefeuillehouder (overzicht) benoemingen door GS. Wat betreft opdrachten zijn jaarlijks nalevingsonderzoeken uitgevoerd, maar deze zijn in de periode 2013 tot en met 2017 niet actief met PS gedeeld, vanaf 2018 weer wel.

In de mededelingen portefeuillehouder (overzicht) benoemingen door GS wordt voor benoemingen, voordrachten en opdrachten door GS gerapporteerd over de naam, functie en datum GS-besluit en sinds 2018 ook over de wijze van werving. Alleen voor opdrachten wordt geen toelichting gegeven op de werving. De mededelingen zijn een antwoord op de verzoeken van PS, maar er is nog verbetering mogelijk op gebied van transparantie en consistentie. Door in de overzichten ook voor opdrachten in te gaan op de wijze van werving kan de provincie de transparantie verder vergroten. Bovendien wordt toelichting op de wijze van werving niet altijd op dezelfde wijze gegeven, soms wordt wel en soms geen inzicht gegeven in het aantal kandidaten. Consistentie op dit gebied, in alle gevallen inzicht in aantal kandidaten draagt bij aan transparantie. Wij constateren dat ook PS in de invulling nog wel een aanscherping nodig achten: in het voorjaar 2019 werd in de motie *Eerlijk en transparant Limburg* nogmaals gevraagd om transparantie, diversiteit en integriteit bij benoemingen in de meest brede zin van het woord.

C8. Reactie op signalen uit de omgeving

De rekenkamer stelt vast dat PS vanaf 2015 met regelmaat aandacht hebben gevraagd voor benoemingen, voordrachten en opdrachten. Daarbij wijzen PS met name op het belang van meer transparantie, diversiteit en integriteit. In 2016 en 2019 ontstond onrust binnen PS, onder Limburgse burgers en in de landelijke politiek over inzet van oud-politici door de provincie Limburg. Aanleiding waren artikelen in het NRC en De Limburger. De rekenkamer constateert dat GS verdedigend op deze onrust reageerden, en daarbij maar beperkt blijk gaven van bewustzijn over de gevoeligheid van de gemaakte keuzes. Ook in gesprekken met de rekenkamer wordt door GS-leden en de CdK de nadruk gelegd op de rechtmatigheid: zo wordt gesteld dat integriteit in Limburg is geborgd door protocol en procedures. De rekenkamer constateert dat deze reacties en houding vanuit GS/ CdK onvoldoende blijk geven van zelfreflectie of ontvankelijkheid voor signalen vanuit de samenleving dat de keuzes gevoelig liggen. Dit kan het vertrouwen van burgers schaden.

De CdK heeft tot op heden /in beperkte mate leidende rol vervuld in reactie op mediaberichten en onrust, ondanks zijn wettelijke zorgplicht voor bestuurlijke integriteit binnen de provincie, conform artikel 175, lid 2 van de Provinciewet: "De commissaris bevordert de bestuurlijke integriteit van de provincie".

De rekenkamer constateert dat er binnen GS afhoudend wordt omgegaan en gereageerd op het begrip 'schijn van belangenverstrengeling'. De rekenkamer constateert dat deze houding op gespannen voet staat met zowel landelijke als de eigen kaders en dat dit het bestaande kritische beeld inzake integriteit in het provinciale beleid niet zal doen wijzigen.

Vanuit PS is tegenover de rekenkamer aangegeven dat de discussie over het verleden van kandidaten serieus meegenomen zou moeten worden in het selectieproces. Als dit niet gebeurt, maakt een college ook de eigen organisatie kwetsbaar als het gaat om integriteit. De motie uit 2016 heeft daarmee ook direct betrekking op de integriteit van de provincie als organisatie. Er wordt gesteld dat in die gevallen een bepaalde afkoelingsperiode (zoals in het geval van de draaieurconstructie) zou kunnen worden ingesteld.

Met betrekking tot de motie uit 2019 melden GS begin 2020 – tijdens de uitvoering van het rekenkameronderzoek – dat in 2019 diverse opdrachten van oud-politici zijn beëindigd en dat daarmee de inzet van oud-bestuurders via opdrachten ten opzichte van voorgaande jaren is afgenomen. De rekenkamer constateert dat dit vragen oproept, omdat er geen redenen worden genoemd waarom deze opdrachten zijn beëindigd, noch dat er wordt ingegaan op behaalde resultaten, terwijl het gaat om de inzet van oud-politici die in de omgeving vragen heeft opgeroepen.

C9. Aandacht voor integriteit

De rekenkamer constateert dat integriteit aandacht krijgt in de provincie. In de gevoerde interviews zijn door meerdere personen voorbeelden gegeven van aandacht voor het onderwerp bij de selectie van nieuwe medewerkers, in de vorm van trainingssessies en bijeenkomsten en in de bespreking van concrete casuïstiek. In gesprekken werd positief gereflecteerd op maatregelen die de provincie heeft genomen, en werd tevens gesteld dat het invoeren van het Beleidskader Selectie en benoemingen in 2017 hier een bijdrage aan heeft geleverd. Men is zich ervan bewust dat integriteit gaat om moreel-ethische afwegingen, en dat in gesprek gaan, reflecteren en het creëren van bewustzijn erg belangrijk zijn. GS benadrukken zelf ook het positieve beeld, met uitspraken dat men in Limburg alerter en preciezer is bij inzet van oud-politici dan in andere provincies het geval is, gevraagd wordt om lezingen te geven over het onderwerp op andere plekken. Ook wordt gewezen op de Ien Dales Award die de Limburgs brede werkgroep integriteit in 2016 ontving. De rekenkamer constateert dat de award werd uitgereikt zeer kort nadat in 2016 onrust was ontstaan over integriteit rondom de benoeming van vier voorzitters van natuurparken en dat door de provincie niet (openbaar) is gereflecteerd over deze tegenstelling. De mededeling waarin GS PS op de hoogte brengen van de ontvangst van deze prijs, stond samen met het beleidskader voor transparantie, diversiteit en integriteit in december 2016 op de lijst van ingekomen stukken van een Statencommissie en heeft verder geen aandacht gekregen. Naast deze tegenstelling wijst de rekenkamer ook op de verbeterpunten in het onderhavige rapport.

De rekenkamer constateert daarnaast dat de website integriteitlimburg.nl, waarnaar de CdK in zijn jaarverslagen verwijst, niet meer 'actief' lijkt (te worden bijgehouden) en niet meer actueel is. Het laatste nieuws dat de rekenkamer

in haar onderzoek heeft kunnen vaststellen, dateert van november 2016, de meest recente beleidsdocumenten stammen uit 2016 en zijn niet allemaal meer actueel.

Aanbevelingen aan GS

- A7. Zorg voor verbetering van de procesgang bij de inzet van oud-politici door GS. Vergroot de transparantie van de eerste stappen in de werving en selectie, beperk één-op-één gunnen en (daarmee samenhangend) intensiveer de zoektocht naar meerdere kandidaten, leg overeenkomsten tijdig vast en monitor en evalueer consistent.
- A8. Toon gevoeligheid voor signalen vanuit de omgeving wanneer de inzet van oud-politici vragen en kritiek oproept. **Erken dat het voorkomen van de 'schijn van belangenverstrengeling' een belangrijk beginsel is bij het verbeteren van integriteit en neem geen genoegen met het alleen naleven van regels.**
- A9. Vul de informatievoorziening aan PS op genoemde onderdelen aan en ga jaarlijks het gesprek met PS aan over de betekenis en toepassing van transparantie, diversiteit en integriteit.
- A10. Houdt de website integriteitlimburg.nl actueel en levend.

Aanbevelingen aan PS

- A11. Wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud-politici. Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van GS over gemaakte keuzes.
- A12. Bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en voorkeuren ten aanzien van de rol GS en de CdK. Leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast.
- A13. Bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek, maar ook de bredere cultuur binnen de provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici. Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover.

4 Bestuurlijke reactie en nawoord

4.1 Bestuurlijke reactie

Op 15 mei 2020 ontving de rekenkamer de bestuurlijke reactie van GS. Deze is hieronder integraal opgenomen.

Geacht bestuur,

Op 30 april 2020 ontvingen Gedeputeerde Staten uw concept bestuurlijk rapport "Inzet oud-politici door de provincie Limburg". In deze brief ontvangt u onze bestuurlijke reactie hierop.

De publicaties in de media rondom 'De klusjesmannen van het gouvernement' en de daarop volgende ontwikkelingen leidden tot politiek en publiek debat. PS hebben daarom de Zuidelijke Rekenkamer gevraagd om hier onderzoek naar te doen.

In onze reactie willen wij eerst in algemene zin enkele items toelichten om vervolgens in te gaan op de (belangrijkste) conclusies en aanbevelingen.

Om te beginnen hechten wij eraan te benadrukken dat de provincie Limburg de afgelopen jaren forse stappen heeft gezet op het gebied van het transparant benoemen en inhuren van mensen waarbij we permanent bezig blijven met het finetunen. Met de introductie van een Beleidskader voor benoemingen eind 2016 loopt Limburg zelfs voorop, zoals de Zuidelijke Rekenkamer ook signaleert. Als je vooroploopt ben je aan het pionieren. Dat betekent automatisch dat je ook op basis van ervaringen moet leren. Er is immers geen kant-en-klaar model waaraan je jezelf kunt toetsen. Ons beleid is in het perspectief van de afgelopen periode nog steeds in ontwikkeling. Ook de actualisatie van de bestuurlijke integriteitscode, zoals wij aan onze Staten hebben toegezegd, hebben we bewust nog even aangehouden in afwachting van aanbevelingen uit dit rapport.

Opvallend is dat het rapport geen onderscheid maakt in de periode vóór eind 2016 en daarna. In 2016 hebben Provinciale Staten via een motie ons college verzocht om de benoemingen transparanter en in een kader vorm te geven. Dit kader hebben wij eind 2016 vastgesteld en sindsdien toegepast. Gezien de betrokkenheid van Provinciale Staten in deze hadden wij verwacht dat u dit punt duidelijker zou hebben gemarkeerd.

1) Geringe inzet oud politici

Wij hechten eraan te benadrukken dat het inzetten van oud politici voor ons college geen doel op zich is maar dat onze doelstelling ook niet is ze niet in te zetten. De provincie Limburg zet personen in vanwege vereiste kwaliteiten, hun specifiek (inter)nationaal netwerk, bestuurlijke ervaring, relevante kennis en vaardigheden. Dit kunnen oud-politici zijn. Het aantal keren dat (oud-)politici via ons college zijn ingezet is kwantitatief niet groot. De Rekenkamer concludeert dat het gaat om een klein deel (56) van de totale inzet van externen door de provincie Limburg (in de onderzochte periode zijn alleen al meer dan 2500 opdrachten verstrekt). In alle gevallen ging het –zo als de Zuidelijke Rekenkamer concludeert- om mensen die goed pasten bij de taak/rol die nodig was. Daarbij heeft de Rekenkamer vastgesteld dat deze nooit een te hoge vergoeding hebben

ontvangen: altijd binnen de norm van de provincie en vaak minder (of hooguit hetzelfde) dan de markt betaalt voor dit soort opdrachten.

2) Limburg in perspectief

Op basis van het politieke en maatschappelijke debat zou het wat ons college betreft logisch zijn geweest om ook een vergelijking met andere provincies en de andere onderdelen van onderzoeksthema 3 'Omvang, karakter inzet en resultaten', zoals voorzien in de vastgestelde startnotitie, in uw onderzoek mee te nemen. Juist dit deel van het onderzoek zou antwoord hebben kunnen geven op de vraag in hoeverre de berichtgeving in de media juist is. De vergelijking met de andere provincies vormde immers de basis van het journalistieke kader van het NRC Handelsblad en De Limburger. Met het ontbreken van een dergelijk wezenlijk onderdeel van uw onderzoek is het onmogelijk de 'inzet van oud-politici' in een bredere context te plaatsen.

De keuze om onderzoeksthema 3 uit de startnotitie niet te onderzoeken impliceert tevens dat u geen onderzoek heeft gedaan naar de effectiviteit van de inzet van externen, waaronder oud-politici. Wij missen dit onderdeel van het onderzoek.

3) GS en CdK defensief

De Rekenkamer stelt dat ons college op een defensieve/verdedigende manier reageert op onrust binnen de samenleving en Provinciale Staten met de nadruk op rechtmatigheid/handelen binnen de regels. Wij herkennen ons niet in deze constatering. Wij zijn immers juist gehouden aan de vastgestelde kaders, de toepassing daarvan én de verantwoording daarover.

Jaarlijks informeren wij Provinciale Staten -als enige Provincie in Nederland- pro-actief, integraal over alle benoemingen waarbij aanvullend wordt gerapporteerd over opdrachten waarbij externen worden ingezet met directe betrokkenheid van Gedeputeerde Staten.

Reactie van ons college op de conclusies en aanbevelingen voor GS

1. Kaders voor de inzet van externen

Kaders voor de inzet van externen op orde (constatering)

U concludeert dat de in Limburg geldende kaders in het algemeen op orde zijn en in lijn met wat landelijk en in andere provincies is vastgesteld. Specifiek gaat het dan om de Limburgse kaders voor opdrachtverlening, voordrachten (binnen deelnemingen), benoemingen en integriteit. Met u constateren wij dat Limburg met het sinds 2016 van toepassing zijnde Beleidskader Selectie en benoemingen, tot stand gekomen naar aanleiding van de motie Kuntzelaars van 30 september 2016, voorop loopt ten opzichte van andere Provincies en wat landelijk de standaard is.

Verder constateren wij met u dat Provinciale Staten goed zijn geïnformeerd over de (ontwikkeling van de) Limburgse kaders die mede op verzoek van Provinciale Staten de laatste jaren zijn aangescherpt en uitgebreid.

Draaideurbepaling in gedragscode (aanbeveling)

De Rekenkamer constateert ter zake de kaders een belangrijke uitzondering ten opzichte van andere provincies. Het betreft het weglaten van een draaideurbepaling in de Gedragscode voor GS. Wij merken daarbij

op dat sinds de vaststelling van de Gedragscode voor GS door Provinciale Staten in juli 2014 feitelijk ook geen oud-gedeputeerde binnen een jaar na zijn of haar aftreden betaalde activiteiten heeft verricht voor de Provincie Limburg. Daarnaast hebben ook Provinciale Staten op 6 juli 2017 besloten de draaideurbepaling uit hun eigen Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Provinciale Staten te halen en afspraken hierover vast te leggen in het inkoopbeleid en/of HRM-beleid.

De aanbeveling van de Rekenkamer over de draaideurbepaling zullen wij bij de herziening van de gedragscode betrekken.

Actualisering beleidskader benoemingen (aanbeveling)

U adviseert om het Beleidskader Selectie en benoemingen te verduidelijken met betrekking tot het toepassingsgebied en de uitvoering. Wij zullen deze aanbeveling betrekken bij de actualisatie van het beleidskader.

Sondering Beleidskader benoemingen in PS (conclusie)

De conclusie van de rekenkamer dat het beleidskader selectie en benoemingen niet (zoals gevraagd door Provinciale Staten en toegezegd door Gedeputeerde Staten) sonderend is voorgelegd en besproken is juist. Het beleidskader is door ons college aan Provinciale Staten aangeboden en had door Provinciale Staten geagendeerd kunnen worden. Provinciale Staten hebben er niet voor gekozen om het kader te agenderen.

2. Naleving en feitelijk gedrag

Naleving conform de kaders (conclusie)

Wij onderschrijven de constatering van de Rekenkamer dat de inzet van oud-politici in het algemeen voldoet aan de gestelde kaders. Uit deze conclusie ten aanzien van rechtmatigheid, alle objecten van onderzoek doorstaan de rechtmatigheidstoets, leiden wij af dat de provincie Limburg functioneert en kwalificeert als een professionele organisatie.

Ruimte voor verbetering in de procesgang (aanbeveling)

Wij herkennen de constatering van de Rekenkamer dat contracten bij opdrachtverlening in een beperkt aantal gevallen soms pas later worden gedocumenteerd. Dit betreft met name vervolgoopdrachten. In uw aanbeveling om contracten en/of benoemingsbrieven tijdig vast te leggen kunnen wij ons vinden. Datzelfde geldt voor het consistent evalueren en monitoren van contracten en/of benoemingen (rekening houdend met de verschillende procedures). Hierbij merken wij wel op dat niet elke opdracht een evaluatie vereist. Eén en ander is afhankelijk is van de gemaakte afspraken.

U constateert dat tijdens de uitvoering van het onderzoek een aantal opdrachten van oud-politici zijn beëindigd en dat dit vragen kan oproepen. Ons college heeft conform het gestelde in motie 2480 het aflopen van diverse contracten waaronder ook met oud-politici gerespecteerd waarmee voldaan is aan het gestelde in de motie.

U geeft het advies aan ons college om te erkennen dat de 'schijn van belangenverstrengeling' een belangrijk beginsel is bij het verbeteren van integriteit waarbij geen genoegen genomen mag worden met het alleen

naleven van regels. Ons college is van mening dat alertheid en discussie over de 'schijn van belangenverstrengeling' belangrijk is en ook in de toepassing van ons integriteitsbeleid is verankerd maar dat dit niet moet en kan leiden tot een codificatie van 'schijn van belangenverstrengeling'.

3. Aansluiting van beleid op de maatschappelijke beleving van integriteit

Provincie maakt veel werk van integriteit (conclusie)

Uw Rekenkamer staat uitgebreid stil bij het thema integriteit. Het College stelt met voldoening vast dat ook de Rekenkamer met waardering vaststelt dat de Provincie Limburg veel werk maakt van integriteit. Goed bestuur is integer bestuur. Integriteit is een gezamenlijk belang van het hele bestuur en de organisatie in al zijn geledingen. Werken aan integriteit is een doorlopend proces. Onze ambitie om de provincie Limburg goed en integer te besturen en daarin in Nederland voorop (te willen) lopen, is in 2016 beloond met de Ien Dales Award. Deze award is toegekend aan de provinciebrede werkgroep Integriteit, die met succes nieuwe preventie-instrumenten ontwikkelt en realiseert op dit thema.

Daar is ons College uiteraard tevreden over. Onze inspanningen waren en zijn daar doorlopend op gericht. Maar daarmee kan het integriteitsbeleid niet worden afgevinkt als 'voltooid'. Integendeel. Werken aan integriteit is een continu proces. Wij onderstrepen de constatering van de Rekenkamer dat Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koning zich ervan bewust zijn dat integriteit óók gaat om moreel-ethische afwegingen. Dit naast de integriteitsregels die gecodificeerd zijn in procedures en protocollen (rechtmatigheid). Het steeds in gesprek gaan, reflecteren en het creëren van bewustzijn is daarbij erg belangrijk. Het doel van ons integriteitsbeleid is dan ook niet beperkt tot het (proberen te) voorkomen van integriteitsschendingen en het ontwikkelen van bewustwording om zoveel mogelijk alert te zijn op een schijn van belangenverstrengeling. Juist op dit gebied zijn we bijzonder actief. De Rekenkamer noemt zelf een aantal van onze instrumenten en acties, zoals integriteitssessies, bijeenkomsten, trainingen, risicoanalyses en intervisie. Tijdens de lezingen die de Commissaris van de Koning in het hele land houdt of in de vele interviews over wat we hier gemakshalve 'de Limburgse aanpak' noemen, ligt altijd grote nadruk op een belangrijk uitgangspunt: integer handelen en óók het alert zijn op de schijn van belangenverstrengeling, is niet geborgd met het vaststellen van regels en procedures. Het is ook een appél aan iedereen om zich daarvan bewust te zijn.

Aansluiting integriteitsbeleid op maatschappelijke beleving

De Rekenkamer stelt vast dat de opdrachten, voordrachten en benoemingen aan de kaders voldoen en daarmee geen sprake is van integriteitsschendingen. Wij herkennen ons niet in de aanvullend gemaakte opmerking dat de aansluiting van het integriteitsbeleid op de maatschappelijke beleving niet overtuigend is. Juist de genoemde trainingen, lezingen, etc. zijn gericht op preventie en het vergroten van het integriteitsbewustzijn en daarmee de gewenste alerte houding op het risico op schijn van belangenverstrengeling.

Uit het voorgaande mag blijken dat het bewustzijn over de mogelijke schijn van belangenverstrengeling een centrale rol speelt in ons integriteitsbeleid. Het spreekt vanzelf dat 'hoe de buitenwereld hiernaar kijkt of hierover oordeelt' daarin een rol speelt. Het College is daar niet doof of blind voor, maar dat bewustzijn – ook binnen het College – kan en mag niet betekenen dat een 'schijn van' bij alle afwegingen leidend of bepalend kan zijn.

Binnen het nu voorliggende onderzoek legt de Rekenkamer een verband met het verstrekken van opdrachten aan (oud-)politici vanuit een redenering dat de Provincie Limburg zich hierbij te weinig gelegen zou laten liggen aan de maatschappelijke opvatting. Dit wordt door de Rekenkamer ingevuld als 'minder wenselijk'. Op dit punt is het College het oneens met de Rekenkamer. Eerder in deze bestuurlijke reactie is aangegeven vanuit welke uitgangspunten het College opdrachten heeft verstrekt aan (oud-)politici en hoe zich dit kwantitatief verhoudt tot het totaal van benoemingen, voordrachten en verstrekking van opdrachten. De Rekenkamer zelf komt tot de conclusie dat bij deze opdrachtverstrekking aan alle kaders is voldaan. De ultieme consequentie van de opvatting van de Rekenkamer over het rekening houden met 'de maatschappelijk opvatting' zou wellicht zijn dat (oud-)politici dan geen opdrachten zouden mogen krijgen, terwijl aan alle kaders is voldaan. Dat kan volgens het College niet aan de orde zijn.

Werken aan integriteit is een doorlopend proces, stelden wij aan het begin van deze reactie. Geredeneerd vanuit die houding levert ook het rapport van de Rekenkamer een dankbare impuls op om het gesprek hierover te blijven voeren en waar mogelijk nieuwe ontwikkelingen of verbeteringen in te zetten.

Gedeputeerde Staten van Limburg

4.2 Nawoord van de rekenkamer

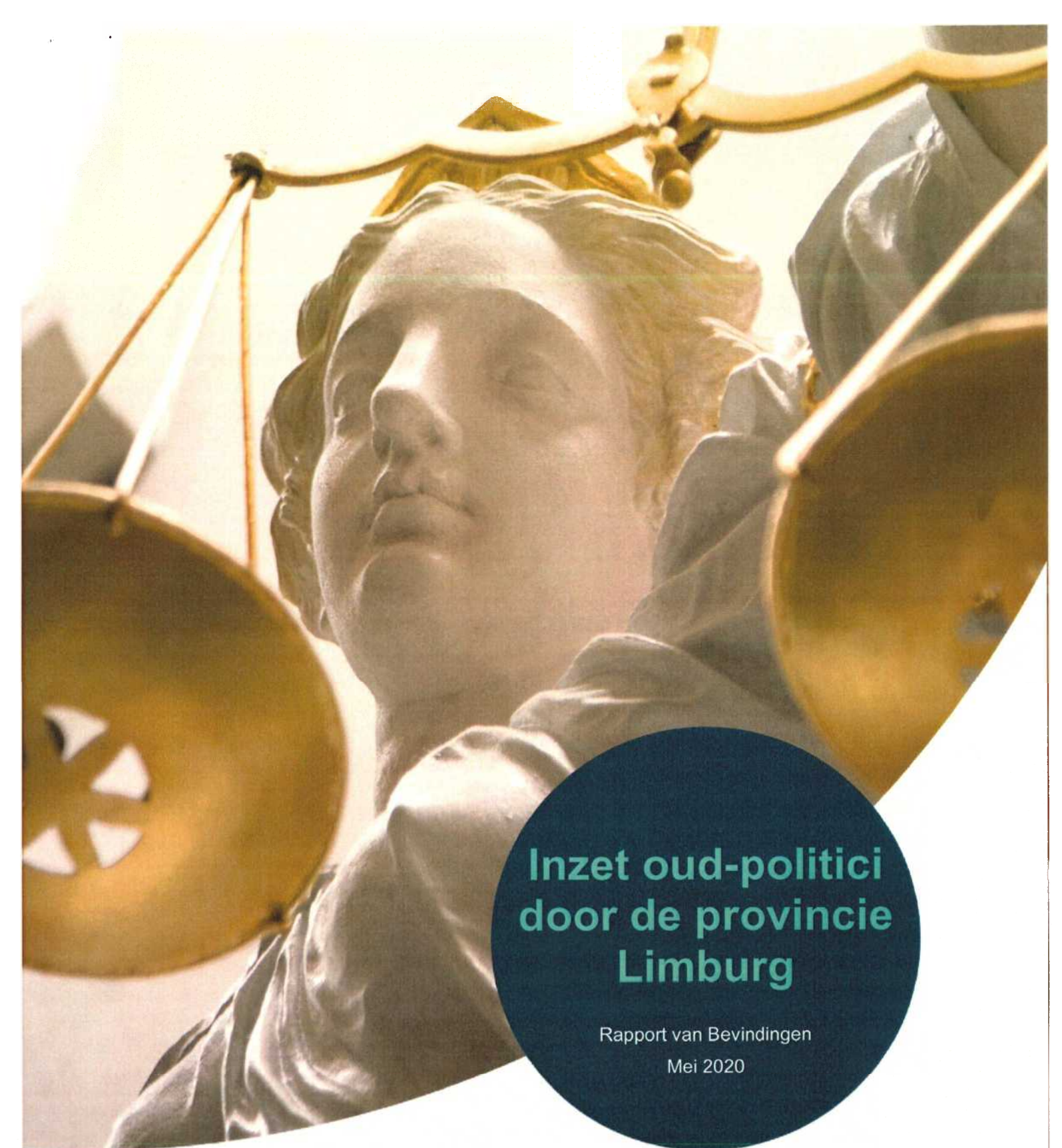
De rekenkamer heeft met instemming kennisgenomen van de bestuurlijke reactie van GS en ziet daarin de bereidheid om de aanbevelingen van de rekenkamer over te willen nemen en op korte termijn te implementeren. Concreet krijgt dit zijn beslag in een door GS aangekondigde herziening van de gedragscode voor GS (waarin de 'draaideurbepaling' wordt betrokken) en de actualisering van het Beleidskader Selectie en benoemingen (met aandacht voor toepassingsgebied en uitvoering). Ook geven GS aan stappen te willen zetten met de tijdige vastlegging van afspraken en een consistente monitoring en evaluatie daarvan. De bestuurlijke reactie bevat verder een erkenning van het belang van alertheid en discussie over 'de schijn van belangenverstrengeling' en uiting van het besef dat integriteit ook gaat om moreel-ethische afwegingen. Dit geeft vertrouwen in de doorwerking van het onderzoek van de rekenkamer, dat GS bestempelen als een dankbare impuls om het gesprek hierover te blijven voeren en waar mogelijk nieuwe ontwikkelingen of verbeteringen in te zetten.

Op enkele punten blijven de rekenkamer en GS van mening verschillen, die betrekking hebben op zowel de uitvoering van het onderzoek als de daaraan verbonden conclusies:

1. GS stellen dat de rekenkamer te weinig onderscheid zou maken in de periode vóór eind 2016 – toen PS een motie voor meer transparantie hebben ingediend – en daarna. Op verschillende plekken in zowel het rapport van bevindingen (zie hoofdstuk 2 en 3 van dat rapport) als het onderhavige bestuurlijk rapport (zie conclusie C3 en de toelichting daarop) benoemt de rekenkamer het belang van de motie Kuntzelaers eind 2016. Verder heeft de rekenkamer in de analyse van relevante dossiers zowel dossiers voor als na die periode in beschouwing betrokken. De bevindingen van de rekenkamer hebben betrekking op alle dossiers in de periode maart 2015 – oktober 2019, waar sprake is van de inzet van oud-politici (in totaal 56), met een verdieping daarvan op een selectie van 8 dossiers verspreid over die periode (zie paragraaf 3.2 van het rapport van bevindingen over de wijze van selecteren).

2. GS stellen de vergelijking met andere provincies te missen en merken op dat deze vergelijking nodig is om **de effectiviteit van de inzet van externen te kunnen beoordelen ("Limburg in perspectief")**. Zoals uiteengezet in het rapport van bevindingen (zie opmerkingen in paragraaf 1.2 van dat rapport), bleek bij de uitvoering van het onderzoek een goede en betrouwbare vergelijking met andere provincies een ondoenlijke opgave, vanwege het ontbreken van de daarvoor noodzakelijke registraties, ongelijksoortige classificaties en beperkte toegang tot (deel vertrouwelijke) informatie van alle andere 11 provincies. Uit het oogpunt van doelmatigheid en doeltreffendheid van het onderzoek zelf, vond de rekenkamer het daarom niet verantwoord dit deel van het onderzoek door te zetten. Dit neemt niet weg dat uitspraken over doelbereik binnen de provincie Limburg wel goed mogelijk zijn. Vergelijking met andere provincies is geen noodzakelijke voorwaarde en in verschillende opzichten ook geen relevante voor de lessen die uit de onderzochte dossiers zijn te trekken.
3. Ten aanzien van de door de rekenkamer genoemde defensieve houding in reactie op signalen uit de omgeving – waar GS zich niet in herkennen – merkt de rekenkamer op dat het onderzoek belangrijke aandachtspunten omtrent transparantie naar voren heeft gebracht. Met name in het verloop van de werving en selectie van kandidaten als de eerder al genoemde tijdigheid van vastlegging van afspraken en monitoring/evaluatie daarvan, kan meer transparantie bijdragen aan een beter zicht op en vertrouwen in een zorgvuldige afweging van belangen. Dit geldt met name voor die opgaven waar de provincie oud-politici inzet (56 in de onderzochte periode), die vanwege hun karakter wezenlijk anders zijn de bulk van overige inzet van externen (meer dan 2500 in de onderzochte periode). De inzet van oud-politici kan waardevol zijn, maar vraagt om extra transparantie en zorgvuldigheid.

Zoals de rekenkamer concludeert in haar bestuurlijk rapport en terugziet in de reactie van GS, maakt de provincie Limburg werk van integriteit. GS merken hierover terecht op dat dit een doorlopend proces is, dat vraagt om het gesprek hierover te blijven voeren. De rekenkamer is graag bereid hier een (blijvende) bijdrage aan te leveren en biedt PS en GS ter inspiratie voor het verdere gesprek een essay aan, dat naast het bestuurlijk rapport is opgesteld. Daarin is het eigen denken van de rekenkamer over het onderwerp integriteit terug te vinden, zoals zich dat heeft ontwikkeld gedurende de uitvoering van het onderzoek. Dit denken is gevoed door de input van verschillende landelijke experts, met wie in de loop van het onderzoek gesprekken zijn gevoerd.

Inzet oud-politici door de provincie Limburg

Rapport van Bevindingen
Mei 2020

Leeswijzer

De Zuidelijke Rekenkamer heeft in de periode augustus 2019 tot en met februari 2020 een onderzoek uitgevoerd naar de inzet van oud-politici door de provincie Limburg. Dit conceptrapport van bevindingen bevat de resultaten daarvan.

In hoofdstuk 1 beschrijven we de aanleiding, de onderzoeksopzet en het onderzoeksonderwerp. In hoofdstuk 2 geven we inzicht in de voor dit onderzoek relevante Limburgse kaders, de interactie tussen GS en PS over deze Limburgse kaders en hoe deze Limburgse kaders zich verhouden tot landelijke en algemeen geldende kaders en kaders van twee andere provincies. In hoofdstuk 3 gaan we in op de naleving en het feitelijk handelen bij de inzet van oud-politici in de praktijk en de informatievoorziening daarover aan PS.

Inhoudsopgave

.....	1
1. Over dit onderzoek	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling, onderzoeksvragen, afbakening, aanpak	4
1.2.1 Onderzoeksonderwerp in perspectief	8
2. Limburgse kaders	10
2.1 Limburgse kaders in vogelvlucht	10
2.1.1 Opdrachten	10
2.1.2 Voordrachten en benoemingen	11
2.1.3 Integriteit	11
2.2 Inhoud en vergelijking Limburgs beleid met landelijke en algemene kaders	12
2.2.1 Opdrachten	13
2.2.2 Voordrachten en benoemingen	14
2.2.3 Integriteit	14
2.2.4 Afsluitend	16
2.3 Vergelijking beleid provincies Limburg, Overijssel en Zuid-Holland	16
2.4 Informatie-uitwisseling GS-PS en rol PS	17
2.4.1 Opdrachten	18
2.4.2 Voordrachten en benoemingen	19
2.4.3 Integriteit	19
3. Naleving en feitelijk gedrag	20
3.1 Bevindingen in vogelvlucht	20
3.2 Populatie en selectie inzet van (oud-)politici door GS	22
3.3 Beeld inzet van (oud-)politici door GS	23
3.4 Onderzoeken en rapportages in algemene zin	28
3.5 Integriteit in algemene zin	30
Bijlage 1 Geraadpleegde documenten	32
Bijlage 2 Lijst gesprekspartners	35
Bijlage 3 Onderbouwing bevindingen paragraaf 2.1 en 2.2	36
Bijlage 4 Referentiekader opdrachten	45
Bijlage 5 Referentiekader voordrachten en benoemingen	48
Bijlage 6 Referentiekader algemeen voor alle inzet van belang	51

1. Over dit onderzoek

1.1 Aanleiding

Onderzoek en berichtgeving door het NRC Handelsblad en Dagblad De Limburger eind juni 2019 hebben aanleiding gegeven tot maatschappelijke en politieke vragen over de inzet van oud-politici door de provincie Limburg. Provinciale Staten (PS) van Limburg hebben dit op 28 juni 2019 vertaald naar een statenbreed verzoek aan de Zuidelijke Rekenkamer tot het doen van onderzoek. De rekenkamer acht het voor de integriteit en het aanzien van het provinciaal bestuur van het grootste belang om duidelijkheid te creëren over de gerezen vragen en heeft daarom besloten onderzoek uit te voeren. Een conceptversie van de startnotitie is voor reactie voorgelegd aan PS, waarna de rekenkamer in de Controlecommissie van 20 september 2019 een toelichting heeft gegeven op de startnotitie en is ingegaan op vragen en suggesties van de commissieleden over de afbakening en invulling van het onderzoek.

1.2 Doelstelling, onderzoeksvragen, afbakening, aanpak

Doelstelling van het onderzoek is om PS inzicht te bieden in de inzet van oud-politici door de provincie Limburg en de monitoring en sturing op en verantwoording over deze inzet. Dit conform de taken van de Zuidelijke Rekenkamer, met het oog op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid, en in dat kader ook integer handelen. Onder inzet verstaat de rekenkamer in het onderzoek:

- het tegen enige vorm van vergoeding verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de provincie door personen (al dan niet via een eenmanszaak of BV) die niet in dienst zijn van de provincie, waaronder opdrachten en inhuur verstrekt door Gedeputeerde Staten (GS) en in mandaat;
- voordrachten en benoemingen (mede) door, via en/of met medewerking van de provincie.¹

Onder oud-politici verstaat de rekenkamer voormalig politieke ambtsdragers. Politieke ambtsdragers zijn de mensen die Nederland, de provincies, waterschappen en gemeenten besturen. Voor dit onderzoek beperken we ons tot bestuurders en volksvertegenwoordigers:

- op landelijk niveau: ministers en staatssecretarissen, voorzitters en leden Eerste en Tweede Kamer;
- op provinciaal niveau: gedeputeerden, Statenleden en Commissarissen van de Koning (CdK's);
- op gemeentelijk niveau: burgemeesters;
- op niveau van waterschappen: voorzitters (dijkgraven).

Tijdens het onderzoek bleek dat enkele door de provincie Limburg ingezette politieke ambtsdragers ten tijde van de aanstelling, voordracht of benoeming nog politicus waren en/of nu nog steeds politicus zijn. We hebben ervoor gekozen om ook deze personen mee te nemen, ondanks het feit dat ze geen 'oud'-politicus waren of zijn.

¹ Met deze formulering sluit het rekenkameronderzoek aan bij de categorieën die de provincie Limburg onderscheidt.

De centrale thema's en onderzoeksvragen in het onderzoek zijn:

1. *Kaders*

- a. Wat zijn de kaders (beleidskaders, regels, gedragscodes, normen e.d.) van de provincie Limburg voor de inzet van externen, inclusief oud-politici?
- b. Hoe verhouden deze kaders zich tot de relevante wettelijke bepalingen, algemene beginselen en normen, handreikingen van het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de kaders van andere provincies en non-profitorganisaties?
- c. Op welke wijze zijn PS van Limburg geïnformeerd over de (ontwikkeling van de) eigen kaders en op welke wijze heeft de besluitvorming in GS en PS plaatsgevonden?

2. *Naleving en feitelijk gedrag*

- a. In hoeverre heeft de provincie in de praktijk gehandeld conform de onder 1 genoemde kaders?
- b. Wat zegt dit over de geldende informele normen/de moraal in de praktijk?
- c. Op welke wijze zijn PS geïnformeerd over de naleving van de onder 1 genoemde kaders en de voortgang en resultaten van de inzet van oud-politici en op welke wijze heeft het debat tussen PS en GS over deze informatie plaatsgevonden?

Betreffende vervallen onderzoeksvraag 3

De rekenkamer had in de startnotitie ook een vraag opgenomen over de omvang en het karakter van de inzet van (oud-)politici in vergelijking met andere provincies (vraag 3a uit de startnotitie). Bij de uitvoering van het onderzoek werd de rekenkamer geconfronteerd met een aantal zaken die het praktisch ondoenlijk maakten om hier binnen de beschikbare planningscapaciteit een methodologisch verantwoorde uitwerking aan te geven. De belangrijkste obstakels betroffen:

- Vanuit provincies werd aangegeven dat de wijze waarop zij administreren niet is ingericht op het produceren van de gevraagde overzichten;
- De wel door provincies aangeleverde gegevens bevatten verschillende classificaties, die door elkaar en in wisselende combinaties gebruikt worden: opdrachten, aanstellingen, benoemingen en commissies;
- Er is geen zekerheid omtrent de volledigheid van de aangeleverde gegevens;
- Ook op andere onderdelen laten de gegevens zich niet goed vergelijken.

Veel van de aangeleverde informatie is door de provincies gegenereerd naar aanleiding van een eerder informatieverzoek van NRC Handelsblad.² De rekenkamer heeft geen inzage gekregen in het achterliggend feitenmateriaal dat door NRC Handelsblad is gebruikt voor hun eigen reportage. Dit in verband met hun ethische code. Wel werd door NRC Handelsblad tegenover de rekenkamer aangegeven dat de in de krant weergegeven cijfers een indicatief karakter hebben.

De rekenkamer heeft vervolgens contact gelegd met vier provincies en navraag gedaan naar de informatie die zij hebben gegenereerd naar aanleiding van de verzoeken van NRC Handelsblad. Daarnaast heeft de rekenkamer aanvullende vragen gesteld om te kijken of het mogelijk was om een overzicht op te stellen. Daarbij de kanttekening dat de rekenkamer geen bevoegdheden heeft waar het andere provincies dan Limburg en Noord-Brabant betreft en daarmee dus aangewezen was op de bereidheid om aan een dergelijk verzoek medewerking te verlenen.

² In vervolg op de informatievraag van NRC Handelsblad hebben, na Limburg, nog 4 provincies de vraag als een WOB-verzoek afgehandeld: Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Zuid-Holland. Zes provincies hebben er geen WOB-verzoek van gemaakt, maar hebben wel informatie aangeleverd: Drenthe, Flevoland, Friesland, Groningen, Noord-Brabant en Overijssel. De provincie Gelderland heeft geen informatie aangeleverd.

Alles in overweging nemende concludeert de rekenkamer dat er onvoldoende aanknopingspunten zijn voor een methodologisch verantwoorde vergelijking van de verschillende provincies. Om die reden heeft de rekenkamer zich genoodzaakt gezien om deze onderzoeksvraag te laten vervallen.

Aanpak

De rekenkamer kent veel gewicht toe aan het onderzoek, dat raakt aan de integriteit van en het vertrouwen in het door de provincie gevoerde bestuur. Het bestuur heeft daarom in de eigen planning voorrang gegeven aan het onderzoek en heeft meer dan bij haar andere onderzoeken ook zelf een zichtbare rol vervuld in de uitvoering van het onderzoek. Een externe deskundige op het gebied van integriteit heeft gedurende dit onderzoek regelmatig kritisch gereflecteerd op de inhoud en methoden.³

De vragen over de kaders (onderzoeksthema 1) zijn voornamelijk beantwoord op basis van documentonderzoek. Om het beeld dat hieruit voor Limburg ontstond te toetsen en aan te vullen, is informatie verzameld uit schriftelijke vragen en mondelinge interviews met betrokkenen. We hebben ons bij deze vraag gericht op de periode november 2012 (Inwerkingtreding Aanbestedingswet 2012) tot augustus 2019.

Ook hebben we de in het najaar van 2019 vigerende kaders van Limburg vergeleken met die van de provincies Overijssel en Zuid-Holland. Er is, uitgaande van de gegevens in het NRC/De Limburger, gekozen voor Zuid-Holland omdat de omvang van de inhuur in € van (oud-)politici daar na Limburg veruit het grootst was en voor Overijssel omdat daar geen betaalde (oud-)politici zijn ingezet en deze provincie evenals Limburg een provincie is grenzend aan een ander land (Duitsland) en dus in die zin evenals Limburg, zij het wat minder, een 'internationale ligging' heeft en daarmee 'moet samenwerken'⁴. Hierbij merkt de rekenkamer op dat de bedragen uit het NRC/De Limburger slechts indicatief waren. Omdat er echter geen andere gegevens op dit niveau beschikbaar zijn, heeft de rekenkamer deze als uitgangspunt genomen bij deze keuze.

Aan de hand van de bevindingen van vraag 1a en 1b heeft de rekenkamer een aantal referentiekaders opgesteld die als uitgangspunt dienen voor haar beoordeling. De referentiekaders betreffen veelal geen wet- of regelgeving, maar 'zachte' normen of uitgangspunten met betrekking op 4 categorieën:

- Doeltreffendheid en doelmatigheid
- Rechtmatigheid en zorgvuldigheid
- Transparantie en verantwoording
- Integriteit

Deze zachte normen zijn altijd relevant, ook als er geen 'harde' normen over bestaan, en dienen als richtlijn voor het (integer) handelen van de provincie. Hoewel de provincie dus geen wettelijke plicht heeft zich aan al deze punten te houden, stelt de rekenkamer dat de referentiekaders wel een indicatie geven, en belangrijk punt van gesprek kunnen

³ De heer Leo Huberts, emeritus-hoogleraar aan de VU, heeft een rol vervuld als kritische meelezer gedurende het onderzoeksproces. Hij is verbonden aan de onderzoeksgroep 'Quality of Governance' van de VU en co-chair van de internationale IIAS studiegroep op dat thema. Zijn onderzoeksthema was en is (nu als zelfstandig onderzoeker) de kwaliteit en integriteit van besturen. Daarnaast zijn bij de aanvang van het rekenkameronderzoek oriënterende gesprekken gevoerd met enkele andere landelijk opererende experts op het gebied van integriteit in het openbaar bestuur.

⁴ Dit omdat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in een brief van 2 oktober 2019 stelt dat de CdK van Limburg over de inzet van oud-politici in zijn ambtsbericht aangaf: "moeten Gedeputeerde Staten - mede geleid op de internationale ligging van Limburg - doelgericht acteren binnen nationale, euregionale en internationale allianties en netwerken". Eerder had de CdK in dit kader gesteld dat "de activiteiten van dit provinciebestuur veelomvattender zijn dan die van andere provincies samen."

vormen. De referentiekaders zijn opgenomen in bijlagen 4 (opdrachten), 5 (voordrachten en benoemingen) en 6 (algemeen).

Voor de beantwoording van de vragen over naleving en feitelijk gedrag (onderzoeksthema 2) hebben we document- en dossieronderzoek uitgevoerd. Dit was in eerste instantie gericht op de periode 1 april 2013 (inwerkingtreding Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg) tot augustus 2019. De provincie gaf bij de informatieverzameling over de inzet van oud-politici aan dat het een zeer omvangrijke klus betreft die lastig uitvoerbaar is en daardoor veel tijd/energie zou gaan kosten en vele weken werk met zich mee zou brengen. De rekenkamer heeft besloten de informatievraag te beperken tot de besluiten tot inzet door GS in de periode 26 maart 2015 tot en met 21 oktober 2019, omdat deze informatie reeds voor handen was en voldoende omvangrijk is voor haar onderzoek. Deze inzet was beschikbaar op basis van:

- de reeds voor handen zijnde overzichten die GS hadden opgesteld voor PS over de inzet van externe personen door GS in de periode 26 maart 2015 tot en met januari 2019;
- een (voor de rekenkamer opgesteld) overzicht van de inzet van externen door GS in de periode 1 februari 2019 tot en met 21 oktober 2019.

Doordat het in deze gevallen soms een herbenoeming of verlenging van een opdracht betreft, ligt de datum van de 'oorspronkelijke' inzet soms vóór 26 maart 2015.

Het dossieronderzoek heeft in twee stappen plaatsgevonden. In de eerste stap is een overzicht gemaakt van alle 56 dossiers betreffende de inzet van oud-politici en zijn deze beschreven aan de hand van een aantal algemene kenmerken. Op basis daarvan is vervolgens via de volgende criteria een selectie gemaakt van dossiers die in de tweede stap diepgaander zijn bestudeerd:

- Verwachte toegevoegde waarde rekenkameronderzoek
- Spreiding over soorten inzet (opdrachten, voordrachten en benoemingen, met zwaartepunt bij opdrachten)
- Spreiding in de tijd:
 - Combinatie van dossiers vóór en ná inwerkingtreding beleidskader Selectie en benoemingen (20-12-2016)
 - Zowel door journalisten meegenomen zaken als meer recente casussen
- Spreiding over lidmaatschap van politieke partijen van de ingezette personen
- Zowel casuïstiek die in de media veel aandacht heeft gekregen als niet
- Rekening houden met omvang van inzet⁵

De rekenkamer heeft hierbij niet nagestreefd een representatieve selectie te maken, de verwachte toegevoegde waarde van het (nader) onderzoeken van het dossier was leidend. De rekenkamer benadrukt dat er ook dossiers waren waar we geen significante problemen hebben gevonden. Dit resulteerde in 13 personen betreffende 8 'functies'. Deze dossiers zijn nader bestudeerd en er zijn interviews gevoerd met en/of schriftelijke vragen gesteld aan (destijds) betrokken en verantwoordelijke ambtenaren en bestuurders van de provincie. Hierbij is ook gekeken naar de onderbouwing van en verantwoording over de inzet. Naast het dossieronderzoek hebben we voor beantwoording van de eerste en laatste onderzoeksvraag van thema 2 een documentonderzoek uitgevoerd.

⁵ Vanuit de provincie is aangegeven dat bij benoemingen sprake is van vacatievergoedingen en bij opdrachten wordt gesproken van opdrachtsommen.

In de startnotitie was ook een vraag opgenomen over de omvang en het karakter van de inzet in vergelijking met andere provincies (onderzoeksthema 3). De door de rekenkamer in dat verband verkregen informatie biedt onvoldoende aanknopingspunten voor een methodologisch verantwoorde vergelijking van de verschillende provincies. Om die reden heeft de rekenkamer zich genoodzaakt gezien om deze onderzoeksvraag te laten vervallen.

1.2.1 Onderzoeksonderwerp in perspectief

De provincie Limburg onderscheidt verschillende manieren voor het inzetten en selecteren van capaciteit/personen voor het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van het realiseren van de provinciale ambities. De provincie Limburg maakt een onderscheid tussen vier categorieën, waarvan de volgende drie relevant zijn voor ons onderzoek:

1) Benoemingen (inclusief herbenoemingen)

- a. van ambtenaren door GS of in mandaat
- b. als publiek orgaan door GS

Dit betreft een benoeming door GS als publiek orgaan op basis van een voordracht door GS bij veelal provinciale commissies en adviesraden op allerlei terreinen. Hieronder vallen ook de benoemingen van zittende leden van GS (qualitate qua, uit hoofde van hun ambt) in externe gremia.

2) Voordrachten door provincie (besluitvorming GS) voor benoemingen 'door' en bij verbonden partijen (standpuntbepalingen)

Als de provincie aandeelhouder is van een verbonden partij, kan het zijn dat GS 'als aandeelhouder' een voordracht moeten doen voor een te benoemen lid van de Raad van Commissarissen (RvC) of Raad van Advies (RvA). Het daartoe bevoegde orgaan, bijvoorbeeld de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) van de verbonden partij neemt het daadwerkelijke besluit tot benoeming, dus niet GS.

3) Opdrachtverleningen ofwel uit-/aanbesteden

Betreft het uitvoeren van werkzaamheden tegen betaling in opdracht van de provincie, waarbij géén sprake is van een directe gezagsrelatie. Er wordt een privaatrechtelijke overeenkomst (offerte en opdrachtverlening) opgesteld, met een vastomlijnd product of resultaat dat opgeleverd moet worden.⁶ Het betreft met andere woorden het kopen van een resultaat of product. De provincie onderscheidt besluiten tot opdrachtverlening:

a. door provincie (besluitvorming door of namens GS)

In bepaalde gevallen hebben GS exclusieve bevoegdheid tot beslissen bij opdrachtverstrekkingen (zie paragraaf 2.2.1).

b. in mandaat

Alle overige opdrachten. Deze zijn gemandateerd aan de directie, met eventueel ondermandaat aan cluster- en programmamanagers.

We hebben ons gericht op deze categorieën of een onderdeel daarvan, waar sprake is van *externe* inzet door GS en waarvan door de ambtelijke organisatie is aangegeven dat daarbinnen ook (oud-)politici zijn ingezet.⁷ Dit betreffen:

⁶ "De overeenkomst van opdracht is de overeenkomst waarbij de opdrachtnemer zich, jegens de opdrachtgever, verbindt anders dan op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaamheden te verrichten die uit iets anders bestaan dan het tot stand brengen van een werk van stoffelijke aard, het bewaren van zaken, het uitvoeren van werken of het vervoeren of doen vervoeren van personen of zaken" (artikel 7:400 Burgerlijk Wetboek).

⁷ De vierde categorie betreft externe inhuur. Vanuit de ambtelijke organisatie is aangegeven dat daarbij geen oud-politici zijn ingezet. Het verschil tussen externe inhuur en opdrachtverstrekkingen blijkt niet altijd duidelijk te zijn. Zo werden begin 2019

- Benoemingen van *externen* als publiek orgaan (deel van categorie 1b)
- Voordrachten voor benoemingen bij een verbonden partij (categorie 2)
- Opdrachtverleningen door GS (categorie 3a)

Binnen deze onderdelen hebben we ons dan weer gericht op alleen de inzet van (oud-)politici.

daarover vragen gesteld vanuit PS tijdens de bespreking van de *Informerende notitie inzake externe inhuur en opdrachtverstrekkingen*.

2. Limburgse kaders

In dit hoofdstuk geven we voor opdrachten, voordrachten, benoemingen en integriteit inzicht in de relevante kaders van de provincie Limburg en hoe deze zich verhouden tot de landelijke en algemeen geldende kaders en de kaders van de provincie Overijssel en Zuid-Holland. Daarbij gaan we ook in op de informatie-uitwisseling tussen GS en PS over de kaders en de rol van PS bij deze Limburgse kaders. Dit hoofdstuk betreft met andere woorden de beantwoording van onderzoeksvraag 1. We beginnen met een samenvatting en gaan daarna uitgebreider in op verschillende van deze kaders.

2.1 Limburgse kaders in vogelvlucht

2.1.1 Opdrachten

Voor de inzet van externen op basis van opdrachtverlening zijn de aanbestedingsregels van toepassing. De bevoegdheid om opdrachten te verstrekken en overeenkomsten aan te gaan namens de rechtspersoon provincie Limburg ligt bij het college van GS (artikel 158, eerste lid sub e Provinciewet). Daarmee is het vaststellen van beleid(sregels) omtrent aanbestedingen ook een bevoegdheid van GS (artikel 4:81 Algemene wet bestuursrecht (Awb)). PS zijn vanuit hun kaderstellende rol bevoegd om bij verordening de kaders te bepalen waarbinnen de beleidsregels voor aanbestedingen dienen te passen. Deze bevoegdheden zijn, conform de Awb, in de onderzochte periode ingevuld:

- In de *Bevoegdhedenverordening provincie Limburg* (2010) hebben PS nadere kaders gesteld voor het provinciale aanbestedingsbeleid.
- GS hebben de bijbehorende beleidsregels opgenomen in de *Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg* (2010 en 2013) die per 1 juli 2019 vervangen zijn door het *Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg*.

Het aanbestedingsbeleid bevat onder meer regels voor een duidelijke opdracht die bijdraagt aan het realiseren van provinciale ambities, werving en selectie, motiveren van keuzes, rechtmatigheid (naleven regels), monitoring, verantwoording, transparantie (ook over het proces) en integer handelen waaronder het tegengaan van bevoordeling en (schijn van) belangenverstrengeling conform gedragscodes.

Wie over welke opdrachten besluiten is vastgelegd in het *Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017*, dat per 1 januari 2020 is gewijzigd door het *Wijzigingsbesluit Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017*.

De *Algemene Inkoopvoorwaarden provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten* (AIV 2015) bevat tot slot voorwaarden, regels en verplichtingen voor de opdrachtnemer bij (het aangaan van) een opdracht voor leveringen en diensten met de provincie. Een actualisatie daarvan hebben GS op 3 maart 2020 vastgesteld.

2.1.2 Voordrachten en benoemingen

Voor de inzet van externen via benoemingen en voordrachten die tot de exclusieve bevoegdheid van GS behoren, is sinds december 2016 het *Beleidskader Selectie en benoemingen* van toepassing. Hierin hebben GS op verzoek van PS (motie Kuntzelaers van 30 september 2016) regels voor het wervings- en selectieproces van dit soort benoemingen en voordrachten vastgelegd.

Voor deze benoemingen, en de benoemingen die GS samen met andere partijen uitvoeren, zijn ook regels opgenomen in specifieke verordeningen en reglementen van het betreffende orgaan waarvoor wordt benoemd.

Voor voordrachten, ook degene die GS samen met andere partijen doen, zijn regels vastgelegd in het al eerdergenoemde uitvoeringskader SiS. In de geactualiseerde versie uit 2017, SiS 2.0, is opgenomen dat aan voornoemd beleidskader uit 2016 dient te worden voldaan en zijn ook regels opgenomen voor adequate beloning.

In de door PS vastgestelde *Verordening 'Rechtspositie' gedeputeerden, Staten- en commissieleden provincie Limburg* (2012 en 2017) zijn voor benoemingen regels en voorwaarden vastgelegd voor voorzieningen, zoals vergoedingen.

Zowel in het beleidskader als in SiS zijn regels opgenomen voor werving en selectie op basis van een duidelijke profielschets (indien van toepassing opgesteld door de aandeelhouders, passend bij de vennootschap waarbij onafhankelijkheid en deskundigheid voorop staan), motiveren van keuzes, rechtmatigheid (naleven regels), beloning en vergoeding, monitoring, verantwoording, transparantie (ook over het proces) en integer handelen waaronder het tegengaan van (schijn van) belangenverstrengeling. In deze documenten is daarnaast expliciet de regel opgenomen dat er aandacht moet zijn voor het bevorderen van diversiteit. In het beleidskader is de voorwaarde opgenomen dat de procedure van werving en selectie vooraf wordt vastgelegd en in principe openbaar is (vacature).

2.1.3 Integriteit

In het beleid voor de inzet van personen via opdrachten, voordrachten en benoemingen wordt dus ook aandacht besteed aan integer handelen. Integriteit wordt gezien als een basisvoorwaarde binnen het openbaar bestuur. Het ontwikkelen van politiek-bestuurlijk integriteitsbeleid is een provinciale verplichting op basis van artikel 15 lid 3 Provinciewet, waaraan de provincie Limburg heeft voldaan en invulling blijft geven. In lijn met het bestuursrecht geeft de provincie aan dat integer handelen inhoudt dat de functie adequaat en zorgvuldig wordt uitgeoefend, met inachtneming van de verantwoordelijkheden en geldende waarden en normen van 'goed ambtenaarschap' (rechtschapenheid).

Met het oog op de zorgplicht voor bestuurlijke integriteit binnen de provincie die in 2014 bij de CdK kwam te liggen (artikel 175 lid 2 Provinciewet), is de provincie Limburg in 2012 gestart met een project ter (verdere) bevordering van de integriteit. Sinds 2013 is in dat kader het beleid langs drie sporen ontwikkeld:

- Maatregelen ter beheersing van integriteitsrisico's en ter bevordering van het integriteitsbewustzijn (inclusief ontwikkeling van morele oordeelsvorming) van de ambtelijke organisatie.
- Ontwikkelen en vergroten moreel leerproces (bewustwording) in de politiek-bestuurlijke omgeving.
- Limburg breed oppakken van integriteitsbevordering van het openbaar bestuur; samenwerking tussen provincie, gemeenten en Waterschap, wat leidde tot een gezamenlijk Limburgs integriteitsbeleid.

Hierbij zijn onder andere opgesteld:

- *De Handreiking Risicoanalyse Integriteit Openbaar Bestuur* (januari 2014 door de Limburg brede werkgroep Integriteit).
- Nieuwe gedragscodes bestuurlijke integriteit voor leden van GS en de CdK (2014 door PS) en voor leden van PS en de CdK (2014 en 2017 door PS, artikel 15 lid 3 Provinciewet).
- *Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen door leden van Provinciale Staten of leden Gedeputeerde Staten provincie Limburg* (2014 en 2017 door PS).

In deze documenten worden onder andere regels gesteld om vóór benoeming van leden van GS en PS hun morele geschiktheid te checken en tijdens uitoefening van de functie het integer handelen te borgen en het bewustzijn daarvan te bevorderen. Ook om (de indruk van) mogelijke vriendjespolitiek en risico op belangenverstrengeling (bevoordeling) te voorkomen.

2.2 Inhoud en vergelijking Limburgs beleid met landelijke en algemene kaders

De rekenkamer constateert dat het Limburgse aanbestedingsbeleid in lijn is met daarvoor relevante landelijke en algemeen geldende kaders. In algemene zin wordt in het beleid gesteld dat wet- en regelgeving moet worden nageleefd, waarbij relevante kaders worden opgesomd. De rekenkamer stelt vast dat in de kaders aandacht is en wordt gevraagd voor doelmatigheid, rechtmatigheid, transparantie en integriteit. Daarnaast stellen we vast dat de actualisatie van de aanbestedingsregels naar aanleiding van de herziening van de Aanbestedingswet in 2016 drie jaar later pas tot stand is gekomen. Dat had, zo is vanuit de ambtelijke organisatie aangegeven, te maken met draagvlak van betrokkenen en invulling van de maatschappelijke inkoopdoelen. Naar aanleiding van de in 2018 door alle provincies gezamenlijk vastgestelde Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies voor leveringen en diensten, is de actualisatie van de AIV 2015 Limburg een jaar na aankondiging dat het *binnenkort* zou verschijnen, op 3 maart 2020 door GS vastgesteld. Ook constateert de rekenkamer dat de kaders voor opdrachten/aanbesteden vanuit PS (bevoegdhedenverordening) in het algemeen alleen technisch van aard zijn en sinds 2010 niet meer zijn geactualiseerd.

De rekenkamer stelt vast dat ook het beleid voor voordrachten en benoemingen in lijn is met daarvoor relevante landelijke en algemeen geldende kaders en dat in deze kaders ook aandacht is en wordt gevraagd voor doelmatigheid, rechtmatigheid, transparantie en integriteit. De rekenkamer constateert wel dat het beleidskader, naast actualisatie op reeds doorgevoerde wijzigingen als gevolg van ervaringen in de praktijk, ook op enkele andere punten voor verbetering vatbaar is. Bijvoorbeeld meer duidelijkheid over het toepassingsgebied en wat wordt verstaan onder de 'intentie' van het kader⁸, keuze of het kader wel of niet ingaat op regels voor opdrachten, aanscherping van de tekst van enkele processtappen en aanscherping van de specificatie van diversiteit, nu omschreven als 'naar afkomst en geslacht', waarbij ambtelijk is aangegeven dat 'afkomst' breed moet worden geïnterpreteerd en ook diversiteit in (soort) personen betreft. In bijlage 3 onder punt 3 worden deze toegelicht.

De rekenkamer constateert tot slot dat conform eisen in de Provinciewet de provincie Limburg integriteitsbeleid heeft ontwikkeld en geïmplementeerd en dat dit beleid in lijn is met daarvoor relevante landelijke en algemeen geldende kaders. Dit betreft, naast wettelijke normen, bijvoorbeeld de Gids Proportionaliteit, de Nederlandse Code voor Goed

⁸ Dit betreft een inzicht op basis van de gevoerde gesprekken.

Openbaar Bestuur (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), 2009), de Behoorlijkheidswijzer van de Nationale Ombudsman en de OECD Principles for Integrity in Public Procurement.

De rest van deze paragraaf voorziet in onderbouwing van deze bevindingen.

2.2.1 Opdrachten

Met ingang van 1 april 2013 zijn in de aanbestedingsregels van Limburg opgenomen:

- de beginselen objectiviteit, gelijkheid / non-discriminatie, transparantie en proportionaliteit uit de (herziene) Aanbestedingswet 2012 (en bijbehorende landelijke Gids proportionaliteit);
- de van toepassing zijnde algemene beginselen voor behoorlijk bestuur: zorgvuldigheid, motivering, vertrouwen en gelijkheid zoals vastgelegd in de Awb en de Grondwet. In het kader van motivering is bijvoorbeeld de eis opgenomen dat elke keuze (op objectieve gronden) gemotiveerd en schriftelijk gedocumenteerd moet worden, zoals de keuze van de procedure, de selectie- en gunningscriteria, de keuze van partijen waaraan offerte wordt gevraagd en de keuze van de kandidaat.

In 2019 is daaraan onder andere toegevoegd:

- dat integer handelen voorop staat, dat gehandeld dient te worden conform gedragscodes en belangenverstrengeling dient te worden voorkomen;
- dat er (voor sturing) dient te worden gemonitord en geëvalueerd;
- dat jaarlijkse verantwoording aan PS dient plaats te vinden via een integrale rapportage.

Dit past bij de uitgangspunten uit onder andere de Awb en is in lijn met eisen uit onder andere de Provinciewet en de (herziene) Aanbestedingswet. De AIV 2015 is bovendien in lijn met de voor alle provincies geldende *AIV Provincies voor leveringen en diensten*.

Het HRM-beleid bevat bij in- en externe inzet van personen, voor het uitvoeren van werkzaamheden voor de provincie ter realisatie van haar doelen, het uitgangspunt: de juiste persoon op het juiste moment op de juiste plek. Als de provincie daarvoor de expertise en/of de capaciteit niet in huis heeft, kan worden besloten in te huren, uit te besteden of een opdracht te verstrekken. Conform wensen van PS en GS wordt daarbij gesteld dat gestreefd wordt naar een zo laag mogelijke inzet van externe inhuur, maar met het besef dat niet alles in vaste formatie moet worden vastgezet in verband met de gewenste flexibiliteit.

De strekking van het Mandaatbesluit GS 2017 is dat in principe alle bevoegdheden van GS zijn gemandateerd aan de directie. Eén van de uitzonderingen daarop is dat GS de exclusieve bevoegdheid hebben tot beslissen bij opdrachten die ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de provincie dan wel die bestuurlijk of politiek gevoelig zijn. Dit betreft bijvoorbeeld lobby-, ambassadeurs- en (strategisch) advieswerk bij vaak majeure strategische projecten/opgaven. Met de eind 2019 gewijzigde versie van het Mandaatbesluit kunnen dergelijke beslissingen per 1 januari 2020 in mandaat worden afgedaan, als de gemandateerde voorafgaand aan besluitvorming de betreffende portefeuillehouder of GS heeft geïnformeerd. De rekenkamer constateert dat GS hiermee een minder prominente rol hebben bij dit soort beslissingen.

In het aanbestedingsbeleid wordt geregeld dat het toepassen van een lichtere aanbestedingsprocedure dan voorgeschreven (afwijken van de aanbestedingsregels) dient te worden voorzien van een afdoende motivering die ter besluitvorming dient te worden voorgelegd aan GS.

2.2.2 Voordrachten en benoemingen

Er is in zowel het SiS als het beleidskader Selectie en benoemingen aandacht voor verschillende van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en beginselen uit de Aanbestedingswet zoals zorgvuldigheid, motivering, vertrouwen, objectiviteit en transparantie. Dit betreft transparantie over het proces, maar ook in de verantwoording aan PS, dit is in lijn met de Provinciewet. In het SiS 2.0 wordt daarnaast ook aandacht gevraagd voor adequate beloning (in lijn met de WNT) en integer handelen en continu waken voor (schijn van) belangenverstrengeling conform gedragscodes (in lijn met onder andere de Provinciewet). In dat kader wordt ook het verplicht afleggen van een beroepseed genoemd.

In het beleidskader wordt geregeld dat GS gedurende het gehele proces zelf betrokken zijn bij voordrachten en benoemingen door GS als bestuursorgaan. Bij voordrachten door aandeelhouder provincie hoeft dit niet zo te zijn, maar moet wel rekening gehouden worden met de bedoeling van de motie Kuntzelaers. Na een jaar ervaring met het kader is echter besloten dat voor voordrachten de directie in afstemming met de portefeuillehouder uitvoering geeft aan de stappen tot het besluit van voordracht door GS. Hiertoe is in de werkwijze 2017 behorend bij het beleidskader besloten om het aantal afzonderlijke momenten te beperken waarop vanuit GS besluitvorming nodig is.

2.2.3 Integriteit

De vigerende gedragscode voor GS is gebaseerd op de versie van de 'landelijke' modelgedragscode uit de *Handreiking integriteit politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen* uit 2013 (betrof 2^e gewijzigde druk).⁹ In 2015 verscheen een actualisatie van deze modelgedragscode, de *Modelgedragscodes integriteit voor volksvertegenwoordigers en voor (dagelijks) bestuurders* die behoort bij de mede naar aanleiding daarvan geactualiseerde handreiking uit 2016. De rekenkamer constateert dat de gedragscode voor GS niet is aangepast naar aanleiding van deze vernieuwde modelgedragscode. De vigerende gedragscode voor PS is wel gebaseerd op deze actualisatie. De rekenkamer stelt vast dat de CdK zowel onder de gedragscode van GS als van PS valt. Inhoudelijk zijn de belangrijkste bevindingen:

- De Handreiking Risicoanalyse is een preventief instrument om vóór benoeming van provinciaal bestuurders de integriteit en het integriteitsbewustzijn te versterken, risico's van kandidaat-bestuurders te onderkennen en beheersen (check morele geschiktheid) en na benoeming integriteit bespreekbaar te houden.
- Met de gedragscodes wordt onder andere beoogd een integere organisatiecultuur te borgen, (de indruk/schijn van) mogelijke vriendjespolitiek (bevoordeling) te voorkomen en het risico op verstrengeling van persoonlijke en functionele belangen te vermijden. In de gedragscode voor PS uit 2017 is een toelichting en moresprudentie toegevoegd om houvast te bieden bij het omgaan met morele vraagstukken in relatie tot/interpretatie van vastgelegde en ongeschreven waarden en regels.
- Met het protocol (mogelijke) integriteitsschendingen wordt beoogd de nodige zorgvuldigheid te betrachten in de aanpak bij vermoeden van een (mogelijke) integriteitsschending door leden van PS of GS. Bij een vermoeden van een schending dienen de stappen uit het protocol gevolgd te worden.

⁹ De handreiking is opgesteld door het IPO, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Unie van Waterschappen (UvW) en het Ministerie van BZK, ter stimulering en ondersteuning van onder andere de provincies.

In de gedragscodes worden de waarden/kernbegrippen die bij integer handelen leidend zijn opgesomd: professionaliteit/functionaliiteit, dienstbaarheid, onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en openheid/bereidheid verantwoording af te leggen. In 2017 is de waarde onafhankelijkheid voor PS komen te vervallen, omdat PS-leden gezien hun partijbelang, per definitie niet onafhankelijk/onpartijdig zijn.

Andere verschillen tussen de gedragscode voor GS en die voor PS zijn als volgt:

- Leden van PS dienen na installatie een verklaring te ondertekenen dat zij de gedragscode zullen naleven, terwijl in de gedragscode voor GS alleen staat dat leden van GS de gedragscode ontvangen.
- Voor PS is wel, maar voor GS is geen eis opgenomen dat bij een vermoeden van een schending gehandeld dient te worden volgens het protocol.
- Onder het kopje belangenverstrengeling is in 2014 voor GS wel, maar voor PS niet de anti-draaieurbepaling komen te vervallen, die de volgende inhoud kende:
 - Een oud-bestuurder (PS: oud lid van PS) wordt het eerste jaar na de beëindiging van zijn ambtstermijn (PS: lidmaatschap) uitgesloten van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden voor of namens de provincie.
 - Van voorgaande kan met redenen omkleed ontheffing worden verleend door GS (PS door het presidium).

GS hebben aangegeven dat de voornaamste reden om deze te schrappen, verband houdt met het beperken van wachtgelduitgaven en te voldoen aan de maatschappelijke wens van 'werk naar werk'. De rekenkamer constateert dat de bepaling deze mogelijkheid ook gaf, daar met redenen omkleed kan worden afgeweken. In 2017 werd deze bepaling ook uit de code van PS geschrapt, omdat de gedragscode niet meer geldt na beëindiging van het Statenlidmaatschap (oud-lid). Overigens is deze anti-draaieurbepaling in de modelgedragscode uit 2015 iets anders en uitgebreider geformuleerd (artikel 2.3 en 2.4), dan in de versie uit 2013 waarop de gedragscode van GS is bepaald. Ook deze geeft via artikel 2.3 lid 2 ruimte voor 'beperken van wachtgelduitgaven' (zie bijlage 3 voor dit artikel). Hierbij wil de rekenkamer benadrukken dat, op basis van de gegevens die zij van de provincie ontvangen heeft, geen sprake geweest lijkt te zijn van draaieurconstructies.

In de gedragscode voor PS 2017 staat: "Leden doen adequaat en zorgvuldig hun werk met inachtneming van de geldende regels en waarden. Bij het ontbreken hiervan oordelen en handelen ze op moreel verantwoorde wijze, op basis van breed gedragen sociale en ethische normen en nemen vervolgens verantwoording voor het eigen handelen, ze zijn hierop aanspreekbaar, maar spreken ook anderen aan op hun gedrag." In het protocol wordt een integriteitsschending gedefinieerd als een gedraging van een lid van PS of GS die in strijd is met het handelen als 'goed volksvertegenwoordiger' of 'goed bestuurder', waarbij het zowel kan gaan om feiten die wettelijk strafbaar zijn, maar ook om handelingen in strijd met geschreven of ongeschreven regels.

Duiding en beleving van de gedragscodes (inclusief de toelichting en moresprudentie) en het protocol maken deel uit van het introductie- en bijscholingsprogramma van leden van GS en PS. Ook zijn er voor zowel GS, PS als de ambtelijke organisatie jaarlijkse trainingen en dergelijke in het kader van integriteitsbewustzijn en het bevorderen daarvan. De provincie geeft hiermee blijk dat ze bewust is dat integriteit niet geregeld is met het vaststellen van regels en procedures.

2.2.4 Afsluitend

Samenvattend stelt de rekenkamer dat in de van toepassing zijnde Limburgse kaders aandacht is voor doelmatigheid, rechtmatigheid, transparantie (waaronder verantwoording) en integriteit. In de kaders komen verschillende van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en beginselen uit de Aanbestedingswet aan de orde, zoals zorgvuldigheid, motivering, vertrouwen, objectiviteit en transparantie. De kaders bevatten in ieder geval regels voor een duidelijke 'opdracht' die bijdraagt aan het realiseren van provinciale ambities. Daarnaast zijn er regels voor werving en selectie, criteria (waaronder profielschets), motiveren van keuzes, rechtmatigheid (naleven regels), monitoring, verantwoording, transparantie (ook over het proces) en integer handelen waaronder het tegengaan van bevoordeling en (schijn van) belangenverstrengeling.

Het kader voor benoemingen is op punten strenger dan de regels voor opdrachten, zo worden deze in principe openbaar opengesteld via de provinciale website of een extern bureau, terwijl voor opdrachten tot € 50.000 **enkelvoudig mag worden aanbesteed en vanaf € 50.000 tot de Europese drempel het uitgangspunt onderhands aanbesteden is waarbij minimaal drie offertes worden gevraagd.**

In bijlage 3 worden verschillende van de Limburgse kaders inhoudelijk toegelicht, waarmee de rekenkamer een onderbouwing geeft voor bevindingen uit paragraaf 2.1 en 2.2. Ook wordt daarmee, in aanvulling op de in deze paragrafen genoemde uitgangspunten, inzicht gegeven in uitgangspunten die kaders geven voor de beoordeling van de onderzochte casussen.

2.3 Vergelijking beleid provincies Limburg, Overijssel en Zuid-Holland

De rekenkamer heeft het vigerend aanbestedingsbeleid en de vigerende AIV van de provincies Limburg, Overijssel en Zuid-Holland met elkaar vergeleken (zie voor de onderbouwing van de keuze voor deze provincies paragraaf 1.2).¹⁰ Het beleidskader Selectie en benoemingen van de provincie Limburg kon niet vergeleken worden, omdat de twee andere provincies, voor zover bij de rekenkamer bekend, geen soortgelijk kader hebben. We constateren dat deze voor de voor dit onderzoek relevante elementen op hoofdlijnen met elkaar overeenkomen. Het beleid van Zuid-Holland is wel minder uitgebreid dan dat van Limburg en Overijssel. Zo is daarin geen aandacht voor de procedurekeuze beneden de Europese aanbestedingsdrempels, maar wordt daarvoor verwezen naar de AIV. Overijssel en Zuid-Holland verwijzen naar het beleid Scheiding van Belang van Rijkswaterstaat om (de schijn van) belangenverstrengeling te voorkomen, Limburg doet dit niet. De AIV van Limburg is op enkele punten uitgebreider dan die van Overijssel. Zo is bijvoorbeeld aan artikel 10, tweede lid "(...) heeft de provincie het recht om de overeenkomst (...) te ontbinden indien" toegevoegd: "door de opdrachtnemer (...) enig voordeel is of wordt aangeboden of verschaft aan een ambtenaar of werknemer van de provincie, lid van het college van de provincie, lid van Provinciale Staten of anderszins voor de provincie werkzaam persoon."

Ook hebben we het vigerend beleid voor verbonden partijen van de drie provincies met elkaar vergeleken.¹¹ We constateren dat ook dit beleid op de voor dit onderzoek relevante elementen op hoofdlijnen met elkaar overeenkomt.

¹⁰ Het aanbestedingsbeleid 2019 en de AIV 2015 van Limburg zijn vergeleken met het Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Zuid-Holland 2016 (GS 29 maart 2016), het Inkoopbeleid gemeente Zwolle, gemeente Kampen en provincie Overijssel (GS 5 september 2017) en de AIV ZKO 2015. De AIV van Zuid-Holland betreft een recentere versie (2018) en is daarom niet meegenomen in de vergelijking.

¹¹ SiS 2.0 van Limburg is vergeleken met de Beleidsnota verbonden partijen en overige deelnemingen 2016-2019 van Zuid-Holland (PS 12 oktober 2016) en de Nota Verbonden Partijen Overijssel (PS 6 juli 2015).

Er zijn drie opvallende verschillen. Alle drie de provincies stellen dat leden van GS, PS en ambtenaren in principe niet benoemd kunnen worden in onder andere een RvC. Overijssel stelt echter in aanvulling daarop dat ook oud-leden van GS of oud-ambtenaren die minder dan vijf jaar geleden werkzaam of gelieerd zijn geweest aan de provincie geen lid kunnen worden van een bestuur of RvC van een vennootschap. Zuid-Holland stelt in tegenstelling tot Limburg en Overijssel geen eisen aan herbenoemingen, waar de andere twee daarbij een 'evaluatie' verlangen en Limburg ook spreekt van een transparante procedure; in Limburg is benoeming voor maximaal 2 aangesloten termijnen van 4 jaar mogelijk, waar dat in Overijssel voor maximaal 3 termijnen kan. Alleen in Limburg wordt in het beleid gewezen op het belang van 'good governance'.

Als laatste hebben we ook de gedragscodes van de drie provincies, die najaar 2019 vigerend waren, met elkaar vergeleken.¹² De gedragscode van Zuid-Holland is gebaseerd op de modelgedragscode uit 2015 (3^e druk), terwijl die van Overijssel en Limburg zijn gebaseerd op de versie uit 2013 (2^e druk).¹³ De gedragscodes komen op de voor dit onderzoek relevante elementen in grote lijnen met elkaar overeen. Overijssel en Zuid-Holland hebben in tegenstelling tot Limburg alleen wel een anti-draaideurbepaling opgenomen. Overijssel heeft deze zelfs breder gemaakt dan in de modelgedragscode, door weg te laten dat de oud-politiek ambtsdrager verbonden moet zijn geweest aan de provincie, waardoor alle oud-ambtsdragers worden uitgesloten om binnen een jaar tegen beloning werkzaamheden voor of namens de provincie Overijssel te verrichten.¹⁴ De rekenkamer heeft op het punt van de anti-draaideurbepaling niet alleen de gedragscodes van Overijssel en Zuid-Holland van najaar 2018 bekeken maar ook die van alle andere provincies. We constateren dat alleen Limburg najaar 2019 geen anti-draaideurbepaling had opgenomen.

Limburg heeft in aanvulling op de Overijsselse en modelgedragscode, een eis uit de Awb (artikel 2.4 lid 2) opgenomen dat besluiten zonder vooringenomenheid dienen te worden genomen (bestuurder neemt niet deel aan beraadslaging en stemming als sprake of mogelijke schijn van vooringenomenheid of belangenverstrengeling aan de orde is). Limburg heeft de eis opgenomen dat bestuurders zich onthouden van beraadslaging en besluitvorming als bij opdrachten sprake is van familie- of anderszins persoonlijke betrekkingen. In Overijssel wordt daarbij 'beraadslaging' niet genoemd, maar wordt wel gesproken van vriendschapsbetrekkingen. In de toelichting bij de Limburgse gedragscode 2014 voor PS wordt aangegeven dat familie- en anderszins persoonlijke betrekkingen 'ouders, kinderen, partners, vriendschapsbanden en dergelijke' betreffen, dit is niet opgenomen in de gedragscode voor GS. Als de gedragscode niet voorziet of onduidelijk is, vindt in Limburg bespreking in het college plaats, terwijl in Overijssel bespreking ook binnen PS kan plaatsvinden. Zuid-Holland stelt dat uitsluitend PS verantwoordelijk zijn voor de eenduidige interpretatie van deze gedragscode en het oplossen daarvan (overeenkomstig modelgedragscode 2015). In Limburg worden mogelijke integriteitsschendingen in een integriteitsdriehoek tussen de externe adviseur Integriteit, de CdK en de Statencommissie Integriteit 'behandeld'.

2.4 Informatie-uitwisseling GS-PS en rol PS

De rekenkamer constateert dat PS zijn geïnformeerd over, betrokken zijn door GS en zich ook betrokken hebben opgesteld bij de kaders ten aanzien van opdrachten, voordrachten, benoemingen en integriteit. De meeste kaders

¹² De gedragscode integriteit GS Limburg 2014 is vergeleken met de Gedragscode integriteit Commissaris van de Koning en gedeputeerden Zuid-Holland (PS 9 november 2016), de Gedragscode bestuurders provincie Overijssel 2015 (PS 13 januari 2015).

¹³ Gedurende de looptijd van voorliggend onderzoek is een nieuwe versie van de Overijsselse gedragscode gepubliceerd. Deze versie van eind 2019 is gebaseerd op de modelgedragscode uit 2015.

¹⁴ Deze verbreding is weggefallen in de nieuwe gedragscode, waarin de artikelen 2.3 en 2.4 uit de modelgedragscode zijn opgenomen.

zijn besproken in PS. De gedragscodes en het protocol integriteitsschendingen uit 2014 zijn bovendien besproken in aanwezigheid van alle gedeputeerden. De aanbestedingsregels 2013, het beleidskader Selectie en benoemingen en de gedragscode PS en protocol 2017 zijn niet besproken, maar ter kennisname aangenomen. Conform de bevoegdheden stelden PS de bevoegdhedenverordening, SiS (2013 en 2017), de gedragscodes met bijbehorend protocol (2014 en 2017) en de verordening rechtspositie vast, en GS de beleidsregels aanbestedingen en topbeloningen en het beleidskader.

Het beleidskader Selectie en benoemingen was opgenomen in een mededeling portefeuillehouder d.d. 20 december 2016. Deze mededeling stond, samen met ruim 50 andere stukken, vermeld op de lijst van ingekomen stukken op de agenda van de Statencommissie Financiën, Economie en Bestuur (FEB) van 20 januari 2017. De lijst is zonder bespreking vastgesteld, waarmee het beleidskader voor kennisgeving is aangenomen. De rekenkamer constateert dat het beleidskader daarmee niet, zoals in de motie Kuntzelaers verzocht, sonderend is voorgelegd en besproken in PS.

Daarnaast constateren we dat PS in de loop van de tijd meer grip lijken te willen hebben op zowel het proces van aanbesteden, als dat van voordragen en benoemen. Eveneens willen ze inhoudelijk op meer punten geïnformeerd worden. Bijvoorbeeld over realisatie van doelstellingen, het afwijken van regels en motivatie daarbij, klachten, omvang opdrachten, wie GS benoemen, voordragen en aan wie ze opdrachten verstrekken en de wijze van selectie. Dit past bij beginselen als transparantie, motivering, objectiviteit, zorgvuldigheid, integriteit en controleerbaarheid.

2.4.1 Opdrachten

Bij de bespreking van de bevoegdhedenverordening en beleidsregels in 2010 richtte de discussie in PS zich op onder andere rechtmatigheid, transparantie (ook naar PS toe), traceer- en controleerbaarheid van het proces, monitoring en evaluatie en integer handelen. Elementen die niet in deze documenten zelf aan de orde komen, maar wel in het bijbehorend statenvoorstel en die zowel vanuit PS als GS van belang werden geacht. De portefeuillehouder gaf daarover aan dat transparantie en integer handelen altijd uitgangspunten zijn. In 2019 werd met name gesproken over de (maatschappelijke) inkoopdoelen en transparantie over ontwikkelingen en afwijkingen van het beleid voor opdrachten via een rapportage aan PS. De rekenkamer constateert dat het beleid deze zaken omvat of naar aanleiding van de discussie in PS daarop zijn aangescherpt. Conform hun verzoek zijn PS begin 2019 tijdig geïnformeerd over de actualisatie van het beleid en hebben ze zich sonderend kunnen uitspreken. PS gaven aan het aanbestedingsbeleid 2019 besluitvormend te willen behandelen, maar die bevoegdheid ligt bij GS. Bij behandeling van de pilot integrale jaarrapportage 2017 (najaar 2018) werd vanuit PS voorgesteld dat GS PS om toestemming vragen als ze willen afwijken van de aanbestedingsregels. In reactie daarop werd door een ander lid van PS gesteld dat dat te ver gaat omdat GS daartoe gemandateerd zijn. De portefeuillehouder beaamde dit.

2.4.2 Voordrachten en benoemingen

Aanleiding voor het beleidskader waren de benoemingen door GS in 2016 van vier voorzitters van Nationale Parken, waarover in de krant en maatschappij onrust ontstond¹⁵ en waarover mede naar aanleiding daarvan door PS schriftelijke vragen werden gesteld en op 30 september 2016 de motie Kuntzelaers in PS werd aangenomen. De discussie en motie in PS richtten zich op een open procedure van, transparantie over en diversiteit bij selectie en benoemingen en verantwoording daarover naar PS. Dit in het licht van vragen over de integriteit van enkele van de benoemde personen, of dit de juiste personen waren voor deze functie en over dat er bij deze benoemingen weinig oog lijkt te zijn geweest/was voor het ongewenste beeld van 'de vriendenrepubliek' en maatschappelijke discussie over integriteit die dat kan oproepen/losmaken. In reactie op de vanuit PS uitgesproken wens van een grotere betrokkenheid door politieke volksvertegenwoordigers bij benoemingen als deze, benadrukten GS het bestuurlijke, niet-politieke karakter van het proces. De portefeuillehouder heeft de motie overgenomen en gaf aan deze volstrekt te ondersteunen, zodat "discussies die we nu gehad hebben, waarin mensen onterecht in een beeld zijn komen te staan zoals ze zijn komen te staan, niet meer aan de orde zijn". Hij gaf aan dat feitelijk geen sprake is geweest van een vriendencultuur of -republiek, of de schijn daarvan, en dat GS dat verre van zich werpen. Volgens de gedeputeerde willen in Limburg zowel het provinciebestuur als de samenleving dat de juiste man of de juiste vrouw, op de juiste plek komt, na een goede selectie. Hij verwachtte dat een transparante communicatie over de wijze van benoemen door GS, ertoe zou bijdragen dat de schijn en beelden niet meer ontstaan. Ambtelijk is tegenover de rekenkamer aangegeven dat de portefeuillehouder het oppakken van de motie zag als onderwerp van strategische betekenis. Voorjaar 2019 werd in de motie *Eerlijk en transparant Limburg* nogmaals gevraagd om transparantie, diversiteit en integriteit bij benoemingen (in de meest brede zin van het woord).

2.4.3 Integriteit

Uit het verslag van de behandeling in 2014 blijkt dat integriteit een hot item is en er zowel op onder andere landelijk als provinciaal niveau richtlijnen en aandacht voor integriteit en het vergroten van integriteitsbewustzijn zijn. Zo werd in de PS-vergadering vanuit PS gesteld: "De fout die we echter na vaststelling van deze stukken niet mogen maken, is te denken dat we er daarmee zijn (...). Integriteit moet tussen de oren zitten. Alle betrokkenen moeten elke dag opnieuw bij zichzelf te rade gaan wat integriteit betekent en welke consequentie dat heeft voor het eigen handelen. (...) Dat de praktijk weerbarstiger is, bleek weer een kleine maand geleden toen we hier in dit huis uitvoerig hebben stilgestaan bij het thema integriteit naar aanleiding van de verkiezing van een nieuwe bestuurder. Formeel juridisch is alles volgens de regels gegaan, maar een aantal van ons had het gevoel dat er een stapje extra gezet had moeten worden en dat we de lat net iets hoger hadden moeten leggen." Ook stelden PS dat politieke vriendjes niet de kans moeten krijgen om elkaar interessante banen toe te spelen, elkaar te bevoordelen of om elkaar te dekken als het misgaat. "Ons handelen is vooral gebaseerd op moreel en ethisch besef en maatschappelijke normen. (...) Het kompas waarop wij kunnen varen, zijn de wettelijk vastgestelde kaders en de gedragscode die wij vandaag vaststellen. De belangrijkste leidraad is echter het morele kompas en de persoonlijke integriteit en daar geeft iedereen individueel invulling aan. Er is echter ook zoiets als een collectieve moraal."

¹⁵ Op 22 juli 2016 verscheen in De Limburger een artikel met de kop "Bestuurders met omstreken verleden voorzitter natuurpark" / "Aangeschoten wild' leidt natuurparken".

3. Naleving en feitelijk gedrag

In dit hoofdstuk geeft de rekenkamer inzicht in de naleving van de in hoofdstuk 2 genoemde kaders en de informatie-uitwisseling daarover in PS (beantwoording onderzoeksvraag 2). We beginnen met een samenvatting van de bevindingen op deze onderwerpen. Daarna gaan we uitgebreider in op de totale inzet van (oud-)politici door GS in de onderzochte periode (56 dossiers), de dossiers die de rekenkamer daarvan diepgaander heeft onderzocht (14) en de informatie-uitwisseling met PS. Hierbij wordt steeds ook aandacht besteed aan integriteit. We sluiten af met aandacht voor integriteit in de praktijk in algemene zin.

3.1 Bevindingen in vogelvlucht

De rekenkamer constateert dat de inzet van oud-politici op hoofdlijnen voldoet aan de gestelde kaders. De ontstaansgeschiedenis van een opdracht, voordracht of benoeming en de argumentatie hiervoor zijn in vrijwel alle gevallen bekend. De profielen en criteria die worden gehanteerd bij de inzet verschillen sterk in de mate van detaillering. Ze zijn niet altijd schriftelijk vastgelegd of inzichtelijk voor de rekenkamer, maar in de meeste gevallen wordt wel naar het bestaan ervan verwezen in de betreffende GS-nota's of andere documenten.

Bij de helft van de 56 dossiers waar sprake is van inzet van (oud-)politici door GS en alle door de rekenkamer diepgaander onderzochte gevallen was sprake van een 1-op-1 gunning uit het netwerk van GS of de verantwoordelijk portefeuillehouder. In een aantal van de nader onderzochte casussen is geprobeerd de kandidatenlijst die in bestuurlijk-ambtelijk samenspel is opgesteld nog aan te vullen door bespreking binnen GS, maar dit heeft nauwelijks tot aanvullingen geleid. Op basis van haar onderzoek constateert de rekenkamer dat het binnen de ambtelijke organisatie vaak aan duidelijkheid ontbreekt hoe de bewuste personen in beeld zijn gekomen. Wel wordt aangegeven dat deze namen passen bij de criteria en het cluster altijd nog om een oordeel wordt gevraagd.

Wat betreft het opstellen van kandidatenlijsten constateert de rekenkamer dat dit niet altijd transparant plaatsvindt. Het ontbreken van een standaardprocedure speelt volgens de rekenkamer in dat verband een belangrijke rol. Op basis van de interviews merkt de rekenkamer daarbij op dat er binnen de ambtelijke organisatie een zekere mate van voorzichtigheid bestaat om kanttekeningen te plaatsen bij de door GS of betrokken portefeuillehouder voorgestelde kandidatenlijsten. Desgevraagd wijzen GS van hun kant vooral op de geschiktheid van de gekozen kandidaten. De rekenkamer tekent daarbij aan dat er niet uitgebreid gereflecteerd wordt op de zoektocht naar mogelijk andere geschikte kandidaten.

Bij alle door de rekenkamer nader onderzochte opdrachten hebben GS gebruik gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels. De rekenkamer constateert daarnaast op basis van een analyse van alle 56 dossiers dat de motivering om af te wijken van vigerende regels niet altijd duidelijk is. De rekenkamer noteert een groot verschil in kwaliteit en mate van detaillering van de onderbouwing voor afwijken/gebruik van 'maatwerk'.

In 2017 is het Beleidskader Selectie en benoemingen in werking getreden. Uit de GS-overzichten aan PS blijkt dat bij één van de vijf dossiers waarop het beleidskader van toepassing was (ergo de benoemingen die (mede) door GS zijn benoemd na inwerkingtreding beleidskader in december 2016), gemotiveerd is afgeweken van het beleidskader (voorzitter Provinciaal comité 75 jaar bevrijding) en bij de andere gevallen in lijn met het beleidskader is gehandeld. De door de rekenkamer nader onderzochte casussen dateren in meerderheid van vóór inwerkingtreding.

Bij benoemingen door GS stellen GS een benoemingsbrief op. De rekenkamer constateert dat voor 2 van de 3 benoemingen van de casussen deze brief pas is opgesteld/ondertekend na ingaan van de periode waarop de werkzaamheden betrekking hadden. Overeenkomsten bij opdrachten worden in het algemeen (kijkend naar de 56 dossiers) met terugwerkende kracht opgesteld, ze worden ondertekend nadat de uitvoering al is begonnen, of in een enkel geval zelfs als de opdracht al is afgerond. Hiervoor worden verschillende verklaringen gegeven, waaronder dat de prioriteit is gelegd bij de start van de werkzaamheden, zomerperiode en onzorgvuldige uitvoering van de procedure.

Het financieel belang dat met de inzet is gemoeid varieert sterk: van € 5.000 tot € 74.500 per jaar. De rekenkamer constateert dat vergoedingen en tarieven binnen de normen van de provincie vallen, en bovendien gelijk aan of lager dan in de markt zijn.

De rekenkamer is nagegaan in hoeverre er sprake is van monitoring van de resultaten die met opdrachten en benoemingen worden beoogd. Op basis van haar dossierstudie stelt de rekenkamer vast dat er op dit punt grote verschillen bestaan. Uit de dossiers, en bevestigd in de interviews, blijkt dat er voor de onderzochte opdrachten meestal, maar niet altijd evaluaties plaatsvinden. Van gesprekken met een evaluerend karakter die hebben plaatsgevonden, is niet altijd een schriftelijke vastlegging gemaakt. Bij de helft van de opdrachten is als resultaat een advies of rapport opgeleverd. Voor sturing op prestaties en evaluatie is de benoemingsbrief of overeenkomst van belang. Volgens een gesprekspartner was de uitwerking van de te leveren prestaties bij de inzet van ambassadeurs beperkt omdat destijds bewust is gekozen voor een generieke rolomschrijving. Betrokken ambtenaren gaven in de gevoerde interviews aan zelf tevreden te zijn over de inzet van personen. Dit blijkt volgens hen ook uit gevoerde evaluatieve gesprekken en verlengingen.

De informatievoorziening aan PS over de geselecteerde casussen verloopt met name via de P&C-documenten. Hierin wordt een link gelegd met het provinciale beleid. Uitzondering hierop vormt de Provinciale Adviescommissie Film, waarover de rekenkamer in de jaarstukken geen informatie heeft aangetroffen, los van een generieke opmerking dat er subsidies op het gebied van film worden toegekend. Informatievoorziening over de specifieke inzet van personen is in de jaarstukken beperkt.

De rekenkamer constateert dat er tot 2017 nauwelijks specifiek inzicht werd gegeven over voordrachten of benoemingen. Ten aanzien van opdrachten werd alleen in algemene zin over de rechtmatigheid gerapporteerd van aanbestedingen. Vanaf 2017 wordt er gerapporteerd conform het Beleidskader Selectie en benoemingen via de *Mededelingen portefeuillehouder (overzicht) benoemingen door GS*. Desgevraagd heeft een PS-lid tegenover de rekenkamer aangegeven dat deze overzichten redelijk goed aan de bedoeling van de motie voldoen. De rekenkamer constateert dat PS in de invulling nog wel een aanscherping nodig achten, gezien de motie uit 2019 waarin nogmaals wordt gevraagd om transparantie, diversiteit en integriteit. De rekenkamer constateert los daarvan dat er nog verbetering mogelijk is in de overzichten. Dat kan met name door in de overzichten voor opdrachten ook aandacht te besteden aan de wijze van werving, hetgeen nu niet gebeurt. Hierdoor kan de transparantie worden vergroot. De rekenkamer heeft daarnaast vastgesteld dat de toelichting op de wijze van werving bij voordrachten of benoemingen niet consistent is. Zo wordt soms wel en soms geen inzicht gegeven in het aantal kandidaten.

De rekenkamer constateert dat de nalevingsonderzoeken en integrale rapportages over aanbestedingen in de periode 2013 tot en met 2016 niet actief met PS zijn gedeeld. Vanaf 2017 is dit wel het geval. Ook zijn PS de afgelopen 2 jaar, al dan niet na statenvragen, in algemene zin of naar aanleiding van specifieke casussen geïnformeerd over opdrachten, voordrachten en/of benoemingen.

De rekenkamer stelt vast dat er vanuit PS vanaf 2015 met regelmaat aandacht is gevraagd voor opdrachten, voordrachten of benoemingen, in enkele gevallen betrof dat de inzet van een specifieke oud-politicus. Daarbij wijzen PS met name op het belang van meer transparantie, diversiteit en integriteit. Daartegenover staat dat GS-leden en de CdK in hun gesprekken met de rekenkamer juist de nadruk leggen op het aspect rechtmatigheid. Zij stellen zich op het standpunt dat zij conform de kaders en het vigerend protocol hebben gehandeld en er geen sprake is van 'vriendjespolitiek', en wordt gesteld dat integriteit gebord is door protocol en procedures. Aan bijvoorbeeld de gevoeligheid van gemaakte keuzes wordt geen aandacht besteed. In dat verband wordt aangegeven dat het uiterst complex is om zich in rechte te beroepen op het begrip 'schijn van belangenverstrengeling', hoewel de rekenkamer constateert dat hierover binnen GS verschillende opvattingen bestaan. Daarnaast botst deze houding om weinig aandacht te (willen) geven aan de schijn van belangenverstrengeling en gevoeligheid in de buitenwereld met de Limburgse kaders, waarin ook schijn van integriteit/belangenverstrengeling een belangrijke rol speelt.

3.2 Populatie en selectie inzet van (oud-)politici door GS

3.2.1 Populatie

Binnen de inzet van externen door GS richt dit onderzoek zich op de inzet van (oud-)politici. Desgevraagd hebben we van de provincie overzichten ontvangen met de externe inzet door GS in de periode 26 maart 2015 tot en met 21 oktober 2019.¹⁶ Hieruit zijn vervolgens de inzet van (oud-)politici gefilterd. Tabel 1 bevat een *totaaloverzicht* van de inzet door GS, waaronder (oud-)politici in voornoemde periode. Deze omvat, in lijn met de overzichten van de provincie, ook herbenoemingen en verlengingen van opdrachten. Bij voordrachten en benoemingen is ongeveer 15% een (oud-)politicus en bij opdrachten betreft dit 68%. Uitgaande van de ontvangen overzichten betreft de populatie van door GS ingezette (oud-)politici voor ons onderzoek in totaal 56 'functies', waarbij het gaat om 37 personen.

Tabel 1: Inzet externen door GS in de periode 26 maart 2015 tot en met 21 oktober 2019

Soort inzet	Totaal aantal	Waarvan		Aandeel (oud-)politici
		Niet (oud-)politici	(Oud-)politici	
Opdrachten	25*	8 (6 personen)	17 (12 personen)	68%
Voordrachten	82**	70	12 (7 personen)	15%
Benoemingen	190***	163	27 (20 personen)	14%
Totaal	297	241	56	19%

* 1 functie is in ene geval als voordracht en in andere als opdracht opgenomen; deze hebben we beide als opdracht meegenomen.

** Drie algemene zaken niet meegenomen (2x geen persoon, maar de provincie wordt ingezet, 1x geen persoon maar profiel)

¹⁶ Aanvullend is ook de rapportage uit 2020 verstrekt die ziet op de periode t/m januari 2020.

*** Exclusief de benoemingen van ambtenaren (bijvoorbeeld de algemeen directeur).

3.2.2 Selectie verdiepte casussen

Uit de totale inzet van (oud-)politici hebben we 8 functies waarvoor 13 personen zijn ingezet geselecteerd. Deze selectie is gebaseerd op de in hoofdstuk 1 genoemde criteria: spreiding in tijd, soort inzet, financieel belang, politieke partij en media-aandacht (zie voor onderbouwing paragraaf 1.2). Dit resulteert in 14 dossiers die we diepgaander hebben bestudeerd.

Opdrachten

- 2 directeuren Ruimte voor Ruimte, de ene was directeur van 2011 tot 2017 en de andere van 2017 tot heden
- 2 ambassadeurs Limburg Agenda, de ene is ingezet van 2013 tot januari 2020 en de andere van 2015 tot mei 2019
- 1 kwartiermaker Erfgoed welke was ingezet in de periode 2016-2017

Voordrachten

- 1 directeur WOM Klavertje 4 BV die is ingezet van 2015 tot heden
- 2 leden RvC Brains Unlimited BV, ene was voorzitter in de periode 2011-2016, de andere vanaf 2017 tot heden

Benoemingen

- 4 voorzitters Nationaal Park of Nationaal Landschap die zijn ingezet van 2016 tot eind 2019
- 1 kwartiermaker/voorzitter Calamiteitenfonds Mijn(water)schade die vanaf 2015 is ingezet tot 2020
- 1 lid Provinciale Adviescommissie Film die vanaf 2016 is ingezet tot 2020

3.3 Beeld inzet van (oud-)politici door GS

De rekenkamer stelt vast dat de inzet op hoofdlijnen voldoet aan de gestelde kaders, wel is er in de procesgang van ontstaan van de inzet tot en met de evaluatie na afronding nog ruimte voor verbetering. Dit betreft met name de mate van 1-op-1 gunning en de gebieden van consistentie, transparantie en onderbouwing.

3.3.1 Ontstaan

De rekenkamer constateert dat het ontstaan van de opdracht, voordracht of benoeming bekend is. Inzet vindt plaats ten behoeve van (uitvoering van) beleid of provinciale taken, of als aandeelhoudersverplichting waarbij het soms gaat om een nieuw ingestelde RvC of RvA, zoals bij het oprichten van een externe adviescommissie in het kader van de Nadere subsidieregels Film, waarvoor onder andere een voorzitter nodig was. Inzet sluit dus aan op provinciaal beleid en behoefte, provinciale taken of op beoogd doelbereik binnen een vennootschap.

3.3.2 Profiel

Voor alle 56 dossiers geldt dat er meestal wordt gewerkt met een profiel of bepaalde criteria.¹⁷ De mate van detail hierbij varieert sterk, zo is voor de kwartiermaker Calamiteitenfonds Mijn(water)schade geen profiel vastgesteld, terwijl bij de kwartiermaker Erfgoed ambtelijk een lijst met criteria is opgesteld, die vervolgens ook in GS-verband is

¹⁷ Bij benoemingen soms vastgelegd in (door GS vastgestelde) reglementen van betreffende commissies, bij voordrachten door de vennootschap.

besproken. Ambtelijk wordt aangegeven dat een profiel soms beperkt is tot een paar punten die dienen als houvast voor het ambtelijk-bestuurlijk overleg over de inzet, dit was bijvoorbeeld het geval bij de eerste directeur Ruimte voor Ruimte. De profielen/criteria zijn niet altijd schriftelijk vastgesteld of inzichtelijk voor de rekenkamer, maar worden in de meeste gevallen wordt wel naar het bestaan ervan verwezen **GS-nota's of andere documenten**.

3.3.3 In beeld komen van kandidaten, kandidatenlijst

Voor zover bekend is in elk geval in de helft van alle 56 gevallen 1-op-1 'ge Gund' en zijn deze personen vrijwel altijd via het netwerk van GS of de betreffende portefeuillehouder in beeld gekomen, waarbij is gezocht naar wie past bij de voorziene rollen en/of taken. Bij de geselecteerde casussen is hiervan in alle gevallen sprake.

Er wordt in bestuurlijk-ambtelijk samenspel tussen het cluster en de portefeuillehouder gekeken of er een kandidatenlijst kan worden opgesteld met meerdere namen, waarbij de portefeuillehouder deze ook nog met GS bespreekt. Bij de geselecteerde casussen is dat in enkele gevallen ook geprobeerd, maar heeft vrijwel nooit/nauwelijks tot aanvullende namen geleid. Uit gesprekken blijkt dat ambtenaren niet altijd een helder beeld hebben van hoe de persoon in beeld komt, en als er wel meerdere namen zijn resulteert vaak de naam die vanuit GS komt. Wel wordt aangegeven dat deze namen ook beter passen bij de criteria, en het cluster altijd nog om een oordeel wordt gevraagd, al dan niet na een kennismakingsgesprek.

De rekenkamer constateert dat er nog veel te winnen valt op gebied van transparantie waar het gaat om de keuze **van kandidaten (opstellen 'kandidatenlijsten')**. Tegenover de rekenkamer is ambtelijk gesteld dat suggesties van bestuurders hierin soms te makkelijk gevolgd worden, waarbij wordt gesproken van een aarzeling vanuit de ambtelijke organisatie. Dit wordt verklaard door het ontbreken van een standaardprocedure, er is bijvoorbeeld geen minimumaantal kandidaten, en het is sterk afhankelijk van de betreffende portefeuillehouder en cluster (er zijn onderling veel verschillen). Een andere verklaring die gegeven werd, is vanuit historisch perspectief dat er vroeger bestuurlijk een houding was van 'waar bemoei je je mee als ambtenaar'. Hoewel dit inmiddels is bijgetrokken zijn veel ambtenaren nog wat 'voorzichtig', zo wordt gesteld. De rekenkamer herkent dit beeld uit de verschillende gesprekken die zij heeft gevoerd met de ambtelijke organisatie, waarbij vaak wordt gewezen op 'het mandaat van GS', en weinig kritisch wordt gereflecteerd op de namenlijsten. In gesprekken met de rekenkamer leggen GS vooral de nadruk op de geschiktheid van de gekozen kandidaten, en wordt niet uitgebreid gereflecteerd op de zoektocht naar andere kandidaten die geschikt hadden kunnen zijn.

3.3.4 Selectie

Kijkend naar de 56 dossiers is in de helft van de 1-op-1 gegunde opdrachten besloten om af te wijken van de aanbestedingsregels. In de andere gevallen paste enkelvoudig onderhands gunnen binnen de regels. Bij de geselecteerde casussen was, zoals gezegd, in alle gevallen sprake van 1-op-1 gunning en bij vier van de vijf de opdrachten hierbinnen is gebruik gemaakt van mogelijkheid tot afwijken. De rekenkamer constateert, op basis van alle 56 dossiers, dat de motivering om af te wijken niet altijd duidelijk is, bovendien zijn er grote verschillen in kwaliteit en detailniveau van de onderbouwing. Bij de geselecteerde casussen worden bijvoorbeeld de volgende onderbouwingen gegeven:

- Voor de ambassadeursopdrachten wordt vanuit de ambtelijke organisatie aangegeven dat er eigenlijk steeds
- Maar één geschikte kandidaat voor de functie was. Uit het dossier blijkt dat er eerst een gesprek was en vervolgens besloten is om gebruik te maken van afwijken gezien de uniciteit van de kennis, ervaring en

- (internationaal) netwerk van deze personen en het daarom niet efficiënt en effectief zou zijn om 3 offertes aan te vragen. Het inkoopcentrum heeft ook positief geadviseerd over toepassing van artikel 16 (afwijken).
- Voor de directeur Ruimte voor Ruimte werd in 2011 afgeweken, zo blijkt uit het dossier, omdat GS besluiten het volgens de (oude) ingeslagen weg te doen; met als reden dat het een adviesopdracht betreft en geen detachering, bij zijn voorganger was ook 1-op-1 gegund. Het inkoopcentrum wees destijds echter 1-op-1 gunnen af en adviseerde om conform de regels minstens 3 offertes op te vragen omdat de aanbesteding € 125.000 bedroeg en het een opdracht betrof die meerdere marktpartijen kunnen verrichten. In een gesprek werd aangegeven dat de persoon geschikt was om in aanmerking te komen voor de functie en GS daarnaast feitelijk al de keuze gemaakt hadden. **Het openstellen van een vacature zou dan een 'fake' proces zijn, wat volgens de gesprekspartner, weinig zin zou hebben.**
 - Voor zijn opvolger werd in 2017 in een nota voor het directieteam gesteld dat het mede gezien zijn kennis, ervaring en netwerk niet effectief en efficiënt zou zijn om voor deze opdracht een offerte aanvraag uit te zetten bij 3 partijen. In een gesprek is aangegeven dat dit een wat beperkte formulering was. De afweging om deze persoon voor te dragen ter benoeming als statutair directeur was immers al door GS genomen. De nota voor het directieteam is later opgesteld om invulling te geven aan een besluit dat de directie gedurende het proces had genomen om het aantal benoemingen zo veel mogelijk te beperken.

Beleidskader Selectie en benoemingen

Bij de 56 dossiers is bij één van de vijf dossiers waarop het beleidskader Selectie en benoemingen van toepassing was, gemotiveerd afgeweken van het beleidskader (voorzitter Provinciaal comité 75 jaar bevrijding). In de andere vier gevallen is in lijn met het beleidskader gehandeld.

De drie geselecteerde benoemingen zijn van voor inwerkingtreding van het beleidskader. Dit geldt ook voor de drie geselecteerde voordrachten, waarbij de zoektocht voor één voordracht precies ten tijde van de motie speelde, maar in gesprekken kwam naar voren dat de kandidaat al in beeld was voordat het beleidskader werd vastgesteld. Het zoeken naar personen voor twee van de vijf geselecteerde opdrachten speelde eind 2016-begin 2017, zo rond het inwerkingtreden van het beleidskader. Hoewel opdrachten niet onder het beleidskader vallen, was dit mogelijk wel een gelegenheid geweest om in lijn met het beleidskader te handelen. Bij een ervan (kwartiermaker Erfgoed) is wel rekening gehouden met het beleidskader, zo wordt gesteld. Bij de andere, het zoeken naar kandidaten als opvolger van de directeur Ruimte voor Ruimte, hebben de motie Kuntzelaers en het beleidskader Selectie en benoemingen geen rol gespeeld, omdat de opdracht niet onder het beleidskader bleek te vallen. Wel wordt gesteld dat altijd is getracht om bij bestuurlijke verantwoordelijkheden en ambtelijke adviezen steeds zo transparant mogelijk te zijn in communicatie naar elkaar toe (bestuurlijk-ambtelijk samenspel), en is de kwaliteit van bestuurder en opdracht steeds voor ogen gehouden.

3.3.5 Besluit GS

Nagenoeg alle opdrachten, voordrachten en benoemingen zijn besproken door GS in een vergadering, waarna GS een besluit hebben genomen. Een uitzondering is bijvoorbeeld de kwartiermaker Calamiteitenfonds Mijn(water)schade, GS hebben alleen kennisgenomen van de kandidaat die de portefeuillehouder voorstelde. Hoewel deze in de overzichten aan PS staat als benoeming is in een gesprek aangegeven dat het geen benoeming betreft.

3.3.6 Overeenkomsten en benoemingsbrieven

Bij voordrachten van leden voor een RvC en directeurs van vennootschappen wordt na benoeming door de AvA een overeenkomst opgesteld. Bij benoemingen door GS stelt de provincie een benoemingsbrief op. Voor twee van de drie geselecteerde benoemingen is de benoemingsbrief pas opgesteld/ondertekend nadat de periode van werkzaamheden was ingegaan.

Kijkend naar alle 56 dossiers constateert de rekenkamer dat overeenkomsten bij opdrachten in het algemeen met terugwerkende kracht worden opgesteld, ze worden ondertekend nadat uitvoering al is begonnen of, in een enkel geval als de opdracht al is afgerond. Bij de geselecteerde opdrachten was in alle gevallen sprake van overeenkomsten met terugwerkende kracht. In gesprekken met de ambtelijke organisatie worden hier verschillende verklaringen voor gegeven, namelijk:

- Zomerperiode
- Afspraken zijn mondeling al gemaakt, het op papier zetten heeft dus geen 'haast'
- Urgentie (er wordt prioriteit gelegd bij de start van de uitvoering, procesmatige zaken zijn van lagere prioriteit)
- Er moeten nog zaken worden uitgezocht voordat de overeenkomst kan worden opgesteld (bijvoorbeeld juridisch)
- Onzorgvuldige uitvoering van procedures ('stond niet op het netvlies')

Omvang van de inzet varieert sterk, van € 5.000 tot € 74.500 per jaar. De rekenkamer constateert dat vergoedingen en tarieven binnen de normen van de provincie vallen, en bovendien gelijk aan of lager dan in de markt zijn.

3.3.7 Monitoring en evaluatie

Kijkend naar alle 56 dossiers betreffende opdrachten en benoemingen geldt dat voor monitoring en evaluatie, en in dat kader het inzicht in resultaten en beoordeling, er grote verschillen bestaan.¹⁸ Bij de helft van de opdrachten is als resultaat een advies of rapport opgeleverd. Soms is er sprake van een evaluatie of voortgangsgesprekken, al dan niet met een schriftelijk verslag. Uit gesprekken en dossiers blijkt dat evaluaties meestal, maar niet altijd plaatsvinden. Zo heeft voorafgaand aan verlenging van de benoemingen van voorzitters van de Nationale Parken geen evaluatie plaatsgevonden, omdat het, zo wordt gesteld, geen herbenoeming betrof maar een verlenging. Bij de kwartiermaker Erfgoed is niet geëvalueerd, maar is afgesloten met het opgeleverd eindrapport. Uit de dossiers van de geselecteerde opdrachten blijkt dat (voor verlengingen) wel evaluatieve en/of voortgangsgesprekken hebben plaatsgevonden, maar daarvan niet altijd een verslag is gemaakt. Voor sturen op prestaties en evaluaties is wat is vastgelegd in de benoemingsbrief of overeenkomst van belang. Bij de inzet van ambassadeurs was de wijze waarop dat was gedaan, volgens een gesprekspartner, 'dun'; destijds is in de toenmalige context bewust gekozen voor een generieke rolomschrijving.

Ambtenaren gaven in de gesprekken over de door ons geselecteerde casussen aan erg tevreden te zijn over de ingezette personen, en men is van mening dat de keuze voor deze personen een goede was. Dit blijkt ook uit gevoerde evaluatieve gesprekken en verlengingen.

¹⁸ Bij voordrachten ligt dit bij de AvA.

3.3.8 Informatievoorziening aan PS

De rekenkamer constateert dat informatievoorziening aan PS over de geselecteerde casussen met name verloopt via de P&C-documenten. In de jaarstukken (waar van toepassing ook in de paragraaf Verbonden Partijen) wordt vaak informatie gegeven over het bredere project waar de inzet deel van uitmaakt. Bij informatievoorziening over de casussen in het algemeen wordt de link met het provinciale beleid en de provinciale doelstellingen duidelijk gelegd, waarbij ook vaak wordt verwezen naar andere vormen van informatievoorziening door PS en eerder door PS vastgestelde kaders. Een uitzondering vormt de Provinciale Adviescommissie Film, deze zijn we niet tegengekomen in de jaarstukken, al wordt wel genoemd dat er subsidies op gebied van film worden toegekend.

De rekenkamer constateert dat informatievoorziening over de specifieke inzet van de personen in de jaarstukken beperkt is. De ingezette personen worden over het algemeen niet genoemd. Zo wordt bijvoorbeeld regelmatig gerapporteerd over de verschillende handelsmissies naar China en Azerbeidzjan en de resultaten die daar bereikt zijn, maar wordt hierbij niet gesproken over de ambassadeurs. Eén uitzondering betreft de kwartiermaker Erfgoed, waarbij de naam werd vermeld na het afleveren van het eindrapport. In de helft van de gevallen (4 van de 8 functies) wordt gerapporteerd over de functie of inzet. Zo staat in de jaarstukken 2012 dat de provincie en Maastricht University Holding ieder een commissaris bindend hebben voorgedragen voor Brains Unlimited B.V., die inmiddels zijn benoemd.

In enkele gevallen worden PS nog geïnformeerd buiten de P&C-documenten om. PS ontvingen:

- Tot en met 2011: Halfjaarlijkse voortgangsrapportage Ruimte voor Ruimte. In 2011 werden PS daarin ook geïnformeerd over de benoeming van de beherend directeur, met naam. Na 2011 heeft rapportage, conform het coalitieakkoord 2011-2015, via de P&C-cyclus plaatsgevonden.
- Mededelingen portefeuillehouder of brieven, zoals:
 - de brief Voortgang van de Ruimte voor Ruimte regeling d.d. 17-02-2017. In deze brief wordt onder andere gesteld dat de huidige beherend directeur zijn werkzaamheden wil beëindigen. PS worden geïnformeerd over het profiel voor de nieuwe beherend directeur. Er wordt niet gemeld of er al iemand voor deze functie in beeld is.
 - de Mededeling portefeuillehouder inzake toezeggingen Erfgoed d.d. 18-04-2017 waarin wordt vermeld dat PS via het overzicht persberichten op de hoogte zijn gebracht van de inzet kwartiermaker Erfgoed¹⁹, en wordt gesteld dat rekening is gehouden met het kader 'Selectie en Benoemingen door Gedeputeerde Staten'. PS worden tevens geïnformeerd over de voorziene werkzaamheden van de kwartiermaker.
 - Voortgangsnota Internationalisering d.d. 04-07-2017. Deze bevat onder andere informatie over voortgang en resultaten van de provincie met betrekking tot China en Azerbeidzjan. Ook hier worden de ambassadeurs niet genoemd.
 - Basisrapportage Chemelot Campus en Maastricht Health Campus d.d. 10-01-2012 waar in de bijlage wordt gesteld dat de provincie de voorzitter voor de RvC Brains levert, die krachtig, ervaren en onafhankelijk moet zijn. Ook wordt vermeld wie daarvoor door de provincie is voorgedragen.

¹⁹ In de jaarstukken 2016 worden PS al geïnformeerd dat in 2017 een onafhankelijke kwartiermaker zal worden ingezet om de erfgoedtransitie verder vorm te geven.

3.4 Onderzoeken en rapportages in algemene zin

3.4.1 Onderzoeken en rapportages opdrachten, voordrachten en benoemingen

De rekenkamer constateert dat er tot 2017 nauwelijks inzicht (aan PS) werd gegeven specifiek over voordrachten of benoemingen, over opdrachten werd alleen over de rechtmatigheid van aanbestedingen in algemene zin gerapporteerd. Dit gebeurde via het zogenoemde nalevingsonderzoek, een integrale rapportage aanbestedingen en de P&C-cyclus.²⁰ Vanaf 2017 heeft daarnaast rapportage plaatsgevonden via de *Mededelingen portefeuillehouder (overzicht) benoemingen door GS*, conform het Beleidskader Selectie en benoemingen. Desgevraagd heeft een PS-lid tegenover de rekenkamer aangegeven dat deze overzichten redelijk goed aan de bedoeling van de motie voldoen. De rekenkamer constateert dat PS in de invulling nog wel een aanscherping nodig achten, gezien de motie uit 2019 waarin nogmaals wordt gevraagd om transparantie, diversiteit en integriteit. De rekenkamer constateert los daarvan dat er nog verbetering mogelijk is in de overzichten. Door in de overzichten ook voor opdrachten in te gaan op de wijze van werving kan de provincie de transparantie verder vergroten. Bovendien is toelichting op de wijze van werving niet consistent, soms wordt wel en soms geen inzicht gegeven in het aantal kandidaten.

3.4.2 Onderbouwing bevindingen 3.4.1

Voor opdrachten geldt dat jaarlijks nalevingsonderzoek naar het aanbestedingsbeleid wordt uitgevoerd, conform de Limburgse kaders.²¹ Daarnaast ontvangen PS jaarlijks een integrale rapportage, die sinds 2017 ook de resultaten van het nalevingsonderzoek omvat. Hierin wordt in algemene zin ingegaan op opdrachtverstrekkingen en sinds 2018 (op verzoek van PS) ook op het aantal keer en de motivatie waarom daarbij is afwijken van de regels. Over specifieke opdrachten wordt niet gerapporteerd.

Uit de nalevingsonderzoeken komen geen bijzondere bevindingen naar voren, over het algemeen handelt de provincie rechtmatig en conform het aanbestedingsbeleid, zo wordt gesteld. In 2017 is 12 keer en in 2018 9 keer gemotiveerd afgeweken, waarbij wordt aangegeven dat de gegeven motivatie rechtmatig is, conform de Gids Proportionaliteit.

In het Jaarverslag 2018 werd, op verzoek van PS, voor het eerst gerapporteerd over de omvang van het totaal aan opdrachten. Er werd niet afzonderlijk gerapporteerd over de opdrachten aan oud-politici. Ambtelijk is aangegeven dat deze opdrachten ook niet apart worden geregistreerd. **Ook wordt niet ingegaan op bijvoorbeeld 'aan wie en op welke manier (via welke aanbestedingsprocedure)' de opdracht is verstrekt.**

In de *Mededelingen portefeuillehouder (overzicht) benoemingen door GS* (sinds 2017) wordt voor opdrachten, voordrachten en benoemingen door GS gerapporteerd over de naam, functie en datum GS-besluit. Er wordt niet aangegeven welke personen oud-politici zijn, maar de lezer kan dit wel zelf achterhalen. In 2018 is voor de eerste keer ook toegevoegd de wijze van werving. Dit is geen verplichting vanuit het beleidskader. De rekenkamer constateert dat de toelichting op de werving zich beperkt tot de inzet waarop het beleidskader van toepassing is. Dit betekent dat geen toelichting wordt gegeven op de werving door de provincie bij opdrachten door GS, terwijl daarover wel vergelijkbare informatie gegeven zou kunnen worden. Verder constateert de rekenkamer dat in de toelichting op

²⁰ Zie paragraaf 3.3.8 voor een uitgebreider overzicht van informatievoorziening via de P&C-documenten.

²¹ In 2017 en 2018 verscheen naast het nalevingsonderzoek ook een rapport van de onderzoeksfunctie van PS: Rapport Onderzoek naar het aanbestedingsbeleid van de provincie Limburg (trap 1, 27 oktober 2017) en Rapport onderzoek naar het aanbestedingsbeleid van de provincie Limburg (trap 2, 7 december 2018).

de werving niet altijd 'dezelfde' informatie wordt gegeven. Zo wordt soms wel en soms geen inzicht gegeven in het aantal kandidaten dat heeft 'gereageerd' of waaruit gekozen is. PS hebben na ontvangst van de mededelingen geen opmerkingen gemaakt over de overzichten.

Sinds 2019 worden bij de overzichten ook de overeenkomsten van deze opdrachten zonder geheimhouding ter inzage gelegd voor PS, als de Wet openbaarheid van bestuur zich daartegen niet verzet. De rekenkamer constateert dat PS conform het beleidskader via de overzichten achteraf worden geïnformeerd aan wie door GS een opdracht is gegend en wie ze hebben voorgedragen en benoemd. In PS is meermaals de wens geuit om betrokken te zijn bij benoemingen of toestemming te verlenen bij afwijken van de aanbestedingsregels. Dat werd echter afgewezen, met de argumentatie dat werving en selectie geen politiek karakter heeft, en dat beslissen tot inzet een bevoegdheid van GS is (zie ook hoofdstuk.2). De rekenkamer constateert dat ook in het beleidskader in het proces van werving en selectie geen rol voor PS is vastgelegd.

3.4.3 2015-2020 Informatieopdrachten, voordrachten of benoemingen in PS

De rekenkamer constateert dat de nalevingsonderzoeken en integrale rapportages in de periode 2013 tot en met 2016 niet actief met PS zijn gedeeld, maar vanaf 2018 weer wel. Naast de overzichten benoemingen zijn PS op diverse momenten (soms na vragen) in algemene zin of over specifieke casussen geïnformeerd over opdrachten, voordrachten en/of benoemingen. Vooral naar aanleiding van berichten in de media is in PS uitgebreid gediscussieerd en aandacht gevraagd voor dit soort inzet.²²

De rekenkamer constateert dat er in PS vanaf 2015 met regelmaat gesproken is over opdrachten, voordrachten en benoemingen. In enkele gevallen betrof dat de inzet van een specifieke oud-politicus. PS vragen daarbij vooral aandacht voor meer transparantie, diversiteit en integriteit.

In 2016 en 2019 ontstond onrust binnen PS, in de Limburgse samenleving en de landelijke politiek over inzet van oud-politici door de provincie Limburg. Aanleiding waren artikelen in het NRC en De Limburger. De rekenkamer constateert dat GS daarbij meermaals stelden dat zij netjes binnen alle kaders gehandeld hebben en er geen sprake is van vriendjespolitiek. Aan bijvoorbeeld de gevoeligheid van gemaakte keuzes werd geen aandacht besteed. In 2016 werd vanuit PS gesteld dat ze zich niet kunnen onttrekken aan het feit dat er bij de betreffende benoeming weinig oog was voor de maatschappelijke discussie rondom integriteit en dat wat dat los kan maken.

Ook in gesprekken met de rekenkamer wordt door GS-leden en de CdK de nadruk gelegd op de rechtmatigheid, zo wordt gesteld dat integriteit in Limburg is geborgd door protocol en procedures. De rekenkamer constateert dat er binnen GS verschillend wordt gereageerd, zo wordt door een gedeputeerde aangegeven dat deze niet veel kan met het begrip 'schijn van belangenverstrengeling', waarbij wordt gesteld dat men zich tegen schijn niet kan verdedigen, en een dergelijke term ook niet vol te houden is in het recht. Een andere gedeputeerde stelt dat GS altijd bezig zijn met integriteit, waarbij het zowel om de letter als de geest van de wet gaat. Hoewel GS en PS in het beleid en discussies dezelfde waarde toekennen aan het belang van integriteit en ieder dat belang op zijn netvlies heeft, lijkt

²² Alle inwoners van Limburg, belangenorganisaties, overheidsorganisaties en bedrijven hebben het recht om tijdens een Statenvergadering te spreken over een onderwerp dat op de agenda staat. Een van de onderwerpen waarover het woord niet gevoerd kan worden, zijn benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen (artikel 17 'Spreekrecht externen' van de Verordening van Provinciale Staten van de Provincie Limburg bevattende het reglement van orde van Provinciale Staten van Limburg 2019).

gezien onder andere bovenstaande dat GS en PS met het oog op integriteit in de praktijk anders tegen het omgaan met inzet van oud-politici kijken. Ook uit een gesprek met een PS-lid komt dit beeld naar voren.

Onderbouwing

In 2016 reageerde de verantwoordelijk gedeputeerde bijvoorbeeld op de benoeming van vier Limburgse oud-politici waar bij enkele integriteitsvragen waren gerezen, dat hij eerder geen moment had stilgestaan bij hun achtergrond, en hij noemde hun verleden 'geen beletsel'. Wel werd daarbij vanuit GS de motie Kuntzelaers omarmd, waarbij werd aangegeven dat er geen sprake was geweest van vriendjespolitiek of de schijn daarvan en dat verwacht werd dat transparante communicatie over de wijze van benoemen ertoe zou bijdragen dat deze beelden niet meer zouden ontstaan.

In 2019 ontstond echter weer onrust na een artikel van het NRC/De Limburger waarin werd gesteld dat Limburg relatief veel oud-politici inzet. Ook toen werd vanuit GS alleen aangegeven dat ze nooit hebben afgeweken van de geldende regels en dat als de inzet van één oud-politicus niet wordt meegeteld het om normale bedragen/getallen gaat. De CdK communiceerde ook met de minister van BZK in het kader van de ontstane onrust. Dit gebeurde onder andere in een ambtsbericht na vragen in de Tweede Kamer over de kwestie. Ook in deze reactie werd de nadruk gelegd op rechtmatigheid, zo werd aangegeven dat niet in strijd met de geldende regels is gehandeld en dat alleen in 1 geval initieel niet was gehandeld conform de aanbestedingsregels.

In een gesprek met de rekenkamer gaf een PS-lid aan dat dit dossier (inzet oud-politici) sterk vanuit een P&O-perspectief wordt behandeld. Hij geeft aan dat de CdK tegenover PS niet naar voren trad, ook niet op het onderdeel integriteit. Het PS-lid vindt het opmerkelijk en jammer, en stelt dat het bij de rol van de CdK, die immers verantwoordelijk is voor integriteitskwesties, zou passen meer zichtbaar naar voren te treden of de verantwoordelijkheid te nemen voor het integriteitsonderdeel.

In het kader van de motie uit 2019 meldden GS begin 2020 dat in 2019 diverse opdrachten van oud-politici zijn beëindigd en dat daarmee de inzet van oud-bestuurders via opdrachten ten opzichte van voorgaande jaren is afgenomen. De rekenkamer constateert dat er geen redenen worden genoemd waarom deze opdrachten, waar in het verleden veel kritische vragen over zijn gesteld, zijn beëindigd. In gesprekken over de inzet van enkele van deze personen gaven ambtenaren aan erg tevreden te zijn over de inzet van deze personen. Deze opdrachten liepen in 2019 af en zijn niet verlengd, terwijl uit de gesprekken blijkt dat op punten vanuit de ambtelijke organisatie nog wel behoefte is aan deze inzet. Dit roept de vraag op waarom GS deze opdrachten niet hebben verlengd.

3.5 Integriteit in algemene zin

De provincie heeft in de afgelopen jaren langs de drie sporen van het beleid gestuurd op naleving van het integriteitsbeleid. Zo zijn er maatregelen genomen ter beheersing van integriteitsrisico's. Ook is er op ambtelijk en politiek-bestuurlijk niveau in onder andere introductieprogramma's, trainingen en workshops aandacht gegeven aan (de uitgangspunten van) integriteit ter bevordering van het integriteitsbewustzijn. De laatste jaren wordt daarbij ook aandacht gevraagd voor het organiseren en waarderen van tegenspraak om het kritisch vermogen bij alle

betrokkenen te kunnen versterken.²³ GS-nota's en voorstellen van GS aan PS worden daarop getoetst door een zogenaamd 'toetsteam', bestaande uit de algemeen directeur en de bestuurs- en directiesecretaris. Ze doen dat in afstemming met medewerkers van onder meer de clusters Financiën, Juridische Zaken en de Concernstaf.

Ook is sinds 2015, conform de Provinciewet, een Statencommissie Integriteit actief, waarvoor ook een externe adviseur Integriteit is aangesteld die tevens fungeert als vertrouwelijk meldpunt voor mogelijke integriteitsschendingen. In een gesprek met leden van deze commissie is aangegeven dat echter geen overdracht heeft plaatsgevonden bij het aanstellen van nieuwe leden. De vergaderingen van deze commissie zijn besloten en er worden vertrouwelijke verslagen van gemaakt.

Uit de jaarverslagen van de CdK blijkt dat hij geregeld aandacht vraagt en besteedt aan het belang en de noodzaak van integriteit, zowel binnen de provinciale organisatie als daarbuiten (zorgplicht van de CdK voor bestuurlijke integriteit artikel 175 lid 2 Provinciewet). Integriteit omvat, zo geeft hij aan, het handelen conform de wet, de ethische of morele component en het dagelijks daarop alert blijven/blijven leren. Onder leiding van de CdK is in 2013 de integriteitsbevordering ook Limburg breed opgepakt. Deze samenwerking is in 2016 door de minister van BZK beloond met de Ien Dales Integriteits Award. De rekenkamer constateert dat deze prijs zeer kort na de onrust die in 2016 over integriteit bij de benoeming van vier voorzitters werd toegekend, en dat door de provincie niet (openbaar) is gereflecteerd over deze tegenstelling. De mededeling waarin GS PS op de hoogte brengen over de ontvangst van deze prijs, stond samen met het beleidskader voor transparantie, diversiteit en integriteit in december op de lijst van ingekomen stukken van een Statencommissie. In het kader van de Limburg brede samenwerking is ook de website integriteitlimburg.nl ontwikkeld. De rekenkamer constateert echter dat deze website niet meer 'actief' lijkt (te worden bijgehouden) en niet meer actueel is. Het laatste nieuws dateert namelijk van november 2016, de meest recente beleidsdocumenten stammen uit 2016 en zijn niet allemaal meer actueel. De rekenkamer heeft de site voor het laatst 13 maart 2020 bekeken.

De rekenkamer constateert dat integriteit 'leeft' in de provincie. In gesprekken werd positief gereflecteerd op de maatregelen die de provincie heeft genomen, en werd tevens gesteld dat het invoeren van het Beleidskader Selectie en benoemingen hier een bijdrage aan heeft geleverd. Men is zich ervan bewust dat integriteit gaat om moreel-ethische afwegingen, en dat in gesprek gaan, reflecteren en het creëren van bewustzijn erg belangrijk zijn. Wel constateert de rekenkamer dat het beeld bij gedeputeerden erg positief is, zo stelt een gedeputeerde dat men in Limburg alerter en preciezer is bij inzet van oud-politici dan men in andere provincies is, en wordt in gesprekken gerefereerd naar de Ien Dales Award.

²³ In 2014 publiceerde de rekenkamer gelijktijdig met haar onderzoeksrapport *De provincie Limburg als lerende organisatie*, het boekje *Aanspreken en verbinden*. In die publicatie houdt de rekenkamer een pleidooi voor het organiseren van kritische tegenspraak.

Bijlage 1 Geraadpleegde documenten

Provincie Limburg

Wijziging Beleidsregels Aanbestedingen provincie Limburg (december 2008)
Statenvoorstel Aanpassing Beleidsregels aanbestedingen (augustus 2010)
Brief GS Advies inzake voorstel Aanpassing beleidsregels aanbesteden (september 2010)
Ontwerpbesluit PS Limburg aanpassing beleidsregels aanbestedingen (augustus 2010)
Beleidsregels aanbestedingen Provincie Limburg (oktober 2010)
Beleidsregels aanbestedingen Provincie Limburg (april 2013)
Mededelingen Portefeuillehouder voor commissie Economie, Bestuur en Duurzaamheid (o.a. inzake inwerkingtreding nieuwe Aanbestedingswet per 01-04-2013) (maart 2013)
Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017 en Wijzigingsbesluit (2020)
Onderzoek naar het aanbestedingsbeleid van de provincie Limburg (trap 1) (PS, oktober 2017)
Mededeling portefeuillehouder inzake onderzoek CvO naar aanbestedingsbeleid (november 2017),
Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten (2017)
Onderzoek naar de ervaringen met het aanbestedingsbeleid van de provincie Limburg (trap 2) (PS, december 2018)
Integrale jaarrapportage inzake Inkoop en Aanbestedingen 2017; Evaluatie van uitvoering en beleid (april 2018)
Rapportage Onderzoek naleving aanbestedingsregels 2018 (mei 2019)
Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Provincie Limburg (november 2018), Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg 2018 (februari 2019), Opvolging aanbevelingen onderzoek aanbestedingen en toezeggingen portefeuillehouder in FEB 1 februari 2019. Brief GS aan PS welke ook omvat het Aangepast Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg 2018 (maart 2019) Gewijzigd Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg 2019
Mededeling portefeuillehouder inzake afdoening toezegging 8444 (n.a.v. de behandeling van het Sonderend stuk gewijzigd Inkoop- en aanbestedingsbeleid, brief GS van 12-03-2019) (mei 2019)
Motie 786, Kuntzelaers, Onderwerp: Selectie- en benoemingsprocedures (september 2016)
Mededeling portefeuillehouder inzake Beleidskader 'Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten' (december 2016)
Mededelingen portefeuillehouder inzake benoemingen 2015-2017; 2018; 2019 (2017-2020)
Informerende notitie inzake externe inhuur en opdrachtverstrekkingen (oktober 2018)
Mededeling portefeuillehouder inzake afdoening toezegging 8474 Lobby-inzet en benoemingen diverse beleidsvelden (juni 2019)
Bevoegdhedenverordening Provincie Limburg (juni 2011)
Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2014 (juli 2014)
Gedragscode Bestuurlijke Integriteit leden van Provinciale Staten van Limburg 2017 (juli 2017) (Idem 2014)
Moresprudentie Provinciale Staten Limburg (juli 2017)
Toelichting en moresprudentie bij deel II van de Gedragscode Integriteit leden PS provincie Limburg 2017 (juli 2017)
Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen door leden van Provinciale Staten of leden van Gedeputeerde Staten provincie Limburg 2017 (juli 2017) (Idem 2014)
Uitvoeringskader sturing in samenwerking: Beschrijving financiële instrumenten en verbonden partijen (2013)
Sturing in samenwerking 2.0: Het strategisch investeringsbeleid en uitvoeringskader (februari 2017)
Beleidsregel topbeloningen Provincie Limburg 2012 (augustus 2012), Beleidsregel topbeloningen Provincie Limburg 2013

(januari 2013), Gewijzigde Beleidsregel topbeloningen Provincie Limburg 2013 (maart 2016)
Uitvoeringsregeling Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden 2017 (mei 2018)
Verordening rechtspositie gedeputeerden, Staten- en commissieleden Provincie Limburg 2018 (september 2018)
Verordening rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers Provincie Limburg 2019 (mei 2019)
Mededeling portefeuillehouder inzake Wob-verzoek van De Limburger/NRC naar aanleiding van benoemingen door Gedeputeerde Staten (april 2019)
Beantwoording aanvullende vragen inzake Wob-beschikking/besluit d.d. 12 april 2019 (mei, juni 2019)
Beantwoording aanvullende vragen inzake Wob-beschikking d.d. 14-02-2019 (maart 2019)
Beantwoording GS vragen Van Rey inzake Wob verzoek dagblad De Limburger (maart 2019)
Mededelingen portefeuillehouder inzake het ambtsbericht inzake publicaties in de media over opdrachtverlening aan oud-bestuurders (oktober 2019)
Antwoorden bewindspersonen inzake publicaties opdrachtverlening oud-bestuurders (n.a.v. vragen minister BZK) (oktober 2019)
Notulen en deelverslagen van relevante PS- en commissievergaderingen
Jaarstukken 2013; 2014; 2015; 2016; 2017; 2018 en Collegeprogramma's 2011-2015; 2015-2019; 2019-2023
HRM-brieven 2015; 2016; 2017; 2018; addendum 2019 (september 2015, juli 2016, mei, oktober 2017, mei, oktober, november 2018)
Onderzoeksrapport externe inhuur (onderzoekscommissie) (2015)
Jaarverslagen vertrouwenspersoon en Mededeling portefeuillehouder inzake jaarverslag vertrouwenspersoon 2015 (augustus 2016)
Jaarverslagen 2016-2018 Gouverneur provincie Limburg Theo Bovens (2016-2019)
Door de provincie Limburg aangeleverde documentatie over opdrachten, voordrachten en benoemingen van (oud-)politici (56)
Informatie op de websites www.integriteitlimburg.nl (laatstelijk geraadpleegd op 13-3-2020) en www.limburg.nl

Overige

Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (juli 2009), Handreiking Integriteitsaspecten van Werving en Selectie
Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (juli 2010), Handreiking Belangenverstrengeling
BIOS Integriteitswijzers
Boel Zanders Advocaten (september 2010), Memo nieuw provinciaal aanbestedingsbeleid (aan de Provincie Limburg)
IPO, VNG, UvW, BZK (april 2010), Handreiking integriteit politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen: met modelgedragscode. Idem (september 2013) 2 ^e gewijzigde druk.
IPO, VNG, UvW, BZK (september 2013), Handreiking integriteit politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen: met modelgedragscode; 2 ^e gewijzigde druk. Handreiking integriteit politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen: met modelgedragscodes integriteit voor volksvertegenwoordigers en voor (dagelijkse) bestuurders; 3 ^e gewijzigde druk (maart 2016)
Ministerie van BZK (juni 2009), Nederlandse code voor goed openbaar bestuur: Beginselen van deugdelijk overheidsbestuur
Nationale Ombudsman (juni 2019), Behoorlijkheidswijzer
Organization for Economic Co-operation and Development (2009), OECD Principles for Integrity in Public Procurement
Provincie Overijssel (januari 2015), Gedragscode bestuurders provincie Overijssel 2015
Provincie Overijssel, gemeente Zwolle, gemeente Kampen (2015), Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten gemeente Zwolle, gemeente Kampen, provincie Overijssel 2015
Provincie Overijssel (juli 2016), Nota Verbonden Partijen Overijssel (bijlage bij statenvoorstel)
Provincie Overijssel, gemeente Zwolle, gemeente Kampen (september 2017), Inkoopbeleid gemeente Zwolle, gemeente

Kampen en provincie Overijssel
Provincie Overijssel (oktober 2019), Gedragscode Integriteit Commissaris van de Koning en gedeputeerden, provincie Overijssel 2019
Provincie Zuid-Holland (maart 2016), Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Zuid-Holland 2016
Provincie Zuid-Holland (oktober 2016), Beleidsnota verbonden partijen en overige deelnemingen 2016-2019
Provincie Zuid-Holland (november 2016), Gedragscode Integriteit commissaris van de Koning en gedeputeerden van de provincie Zuid-Holland)
Provincie Zuid-Holland (december 2018), Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2018 voor leveringen en diensten Zuid-Holland
Rijk, Aanbestedingswet 2012 geldend van 18-04-2019 t/m heden en Memories van toelichting 2009-2010; 2016
Rijk (april 2019), Aanbestedingsbesluit geldend van 18-04-2019 t/m heden
Rijk (juli 2019), Algemene wet bestuursrecht geldend van 21-07-2019 t/m heden
Rijk, Provinciewet geldend van 01-01-2019 t/m heden en Memorie van Toelichting 2013
Rijk (december 2018), Grondwet geldend van 21-12-2018 t/m heden
Schrijfgroep Gids Proportionaliteit (april 2016), Gids Proportionaliteit, 1 ^e herziening

Bijlage 2 Lijst gesprekspartners

Naam	Functie
De heer J.P. (Joost) van den Akker	Gedeputeerde
De heer P.C.M.G. (Paul) Baeten	Clustermanager Cluster Strategie
Mevrouw M.A.E. (Manette) Baggen	Externe adviseur integriteit
De heer Th.J.F.M. (Theo) Bovens	Commissaris van de Koning
Mevrouw A.M.P.A. (Annemiek) Canjels	Senior Beleidsmedewerker Cluster Economie en Innovatie
Mevrouw M.S. (Mariëtte) Dabekaussen	Stafadviseur Directie / Concernstaf
De heer L.A. (Lennard) van Damme	Programmamanager Cluster Ontwikkeling
De heer G.H.E. (Guido) Derks	Algemeen Directeur / Provinciesecretaris
Mevrouw R. (Ruby) van Dinther	Plaatsvervangend Kabinetschef CdK
De heer F. (Frans) Geraedts	Eigenaar, adviseur en trainer bij G&I (Governance & Integrity)
De heer P.L.M. (Paul) Geraets	Strategisch Financieel Adviseur Cluster Financiën
De heer H. (Hans) Groot	CAOP Adviseur Integriteitsonderzoek Politieke Ambtsdragers
De heer L.W.J.C. (Leo) Huberts	Emeritus hoogleraar bestuurskunde VU
De heer G.P.J. (Ger) Koopmans	Gedeputeerde
De heer J.J.M. (Jasper) Kuntzelaers	Lid Provinciale Staten
De heer R. (Robbert) Lambriex	Senior Beleidsmedewerker Internationale Handelsbevordering Cluster Economie
De heer H.J.H. (Hubert) Mackus	Gedeputeerde
Mevrouw N.J.T.L. (Nathalie) Ploem	Clustermanager Cluster Juridische Zaken en Inkoop
Mevrouw P.S.M.L. (Pascale) Plusquin	Lid Provinciale Staten en voorzitter Statencommissie Integriteit
De heer J.M.M. (Jos) Rempelberg	Stafadviseur Directie / Concernstaf
De heer M.P.T. (Marc) Rongen	Stafadviseur Cluster Juridische Zaken en Inkoop
Mevrouw C.M.P. (Cecile) Salomons	Clustermanager Cluster Natuur en Water
Mevrouw K.L. (Karianne) Schmitz-Winthagen	Adjunct Clustermanager Cluster Cultuur
De heer H.F.M. (Bart) van Sloun	Programmamanager Cluster Economie
Mevrouw M.I.H. (Merel) Theloesen	Senior Beleidsmedewerker Cluster Cultuur
De heer G.H.M.F. (Frank) Vaessen	Clustermanager Cluster Ontwikkeling
De heer P.G.H.M. (Paul) Vossen	Programmamanager Cluster Ontwikkeling
Mevrouw C.G.M. (Carola) van de Weijden	Directeur

Bijlage 3 Onderbouwing bevindingen paragraaf 2.1 en 2.2

1. Opdrachten: Bevoegdhedenverordening provincie Limburg 2010

In 2010 werd de Bevoegdhedenverordening door PS vastgesteld. Dit betreft een wijziging van de in 2003 vastgestelde Bevoegdhedenverordening. In deze verordening zijn door PS kaders geformuleerd ten aanzien van onder andere het provinciale aanbestedingsbeleid. Artikel 5 bevat uitgangspunten die GS bij het opstellen van de beleidsregels in acht moeten nemen voor aanbestedingen beneden de Europese drempelwaarde (destijds € 193.000).²⁴ Daarmee werd onder andere vastgelegd:

- dat het uitgangspunt meervoudig onderhands aanbesteden dient te zijn waarbij minimaal drie offertes worden gevraagd en de provincie kiest wie ze in de gelegenheid stelt een aanbidding te doen.
- dat GS drempelbedragen kunnen vaststellen, onder andere voor waar beneden met een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking kan worden volstaan (enkelvoudig onderhands aanbesteden; rechtstreeks, 1-op-1 gunnen).
- dat GS in bijzondere gevallen gemotiveerd kunnen afwijken van de in artikel 5 gemelde uitgangspunten.

De rekenkamer constateert dat PS in de verordening in het algemeen alleen technische kaders aan GS meegeven. Bij de bespreking van de verordening werd er door PS wel aandacht gevraagd voor andersoortige kaders zoals transparantie, integer handelen, traceer- en controleerbaarheid van het aanbestedingsproces, welke ook door GS werden beaamd/toegezegd. Deze zijn echter niet opgenomen in de verordening zelf. Verder constateert de rekenkamer dat deze verordening vanaf 15 oktober 2010 als uitgangspunt wordt gebruikt, waarmee GS hebben geanticipeerd op officiële inwerkingtreding van de verordening via publicatie in het Provinciaal Blad dat, door nu niet meer te achterhalen reden, ruim een half jaar later plaatsvond (juni 2011).

2. Opdrachten: Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg (2010, 2013, 2019)

De Beleidsregels aanbestedingen zijn op 14 oktober 2010 in lijn met de wijzigingen in de Bevoegdhedenverordening door GS aangepast. Ze traden op 15 oktober 2010 in werking. Daarbij werd de drempelwaarde voor onderhands aanbesteden voor leveringen²⁵ naar beneden bijgesteld naar € 50.000, waar die eerder € 100.000 was.

Vervolgens zijn de beleidsregels op 26 maart 2013 opnieuw aangepast door GS, waarna deze op 1 april 2013 in werking traden.²⁶ Ze werden aangepast om te voldoen aan de Aanbestedingswet 2012 die op dezelfde datum inwerking trad.

De rekenkamer constateert dat de beleidsregels in 2013 voor het eerst, naast met name technische kaders, ook andersoortige kaders omvat met uitgangspunten als:

- objectiviteit, gelijkheid (non-discriminatoire), transparantie en proportionaliteit (uit de Aanbestedingswet 2012);
- dat elke keuze in het aanbestedingstraject op objectieve gronden gemotiveerd en schriftelijk gedocumenteerd

²⁴ Gezien de onderzochte opdrachten niet boven de Europese drempel komen, wordt in dit rapport verder niet op deze ingegaan.

²⁵ We beperken ons in deze rapportage tot 'leveringen', omdat alleen deze voor de door ons onderzochte dossiers relevant/van toepassing zijn.

²⁶ In het document beleidsregels 2010 dat op 'decentrale.regelgeving.overheid.nl' staat, staat per abuis dat de beleidsregels 2010 tot 19 februari 2015 van toepassing waren, dit moet, zo is desgevraagd vanuit de ambtelijke organisatie aangegeven 'tot 1 april 2013' zijn.

dient te worden. Voorbeelden daarvan zijn de keuze voor de wijze van aanbesteden, gestelde voorwaarden en criteria, aan welke partij(en) een offerte is gevraagd en aan wie is gegund. Dit in lijn met het motiveringsbeginsel uit de Awb.

Het aanbestedingsbeleid werd in 2018/2019 wederom geactualiseerd door GS. GS stelden het *Gewijzigd Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg 2019* op 14 mei 2019 vast en het trad op 1 juli 2019 in werking.²⁷ Hiermee werd aangesloten op de herziene Aanbestedingswet, werden maatschappelijke doelstellingen opgenomen in het kader van het manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en vragen vanuit PS in september 2018 daarover. Ook werden aanbevelingen vanuit onderzoek in 2018 en 2019 naar het aanbestedingsbeleid verwerkt.

De rekenkamer constateert dat in november 2018, bijna 2,5 jaar na inwerkingtreding van de herziene Aanbestedingswet (1 juli 2016) en het ondertekenen van het manifest MVI (8 december 2016), de eerste versie van het geactualiseerde aanbestedingsbeleid verscheen, waarin implementatie daarvan heeft plaatsgevonden. Drie jaar na wijziging van de Aanbestedingswet is het daarop aangepaste aanbestedingsbeleid in Limburg in werking getreden. In reactie op schriftelijke vragen van de rekenkamer is ambtelijk aangegeven dat het deze tijd in beslag heeft genomen, omdat er diverse conceptversies zijn opgesteld wat te maken had met het draagvlak van alle betrokkenen en de invulling van de (maatschappelijke) inkoopdoelen.

In het document worden het beleid en de procedures beschreven welke dienen bij te dragen aan het bereiken van de ambities van de provincie.²⁸ De missie luidt: inkoop draagt bij aan het creëren van een zo groot mogelijke maatschappelijke waarde door het efficiënt en effectief inzetten van publieke gelden. De vier uitgangspunten die de provincie bij opdrachten/aanbesteden wil hanteren zijn:

1. Juridisch en integriteit

Een integere, betrouwbare, transparante en uniforme handelswijze door het naleven van wet- en regelgeving, zoals de beginselen uit de Aanbestedingswet, Awb, Provinciewet, AIV en gedragscodes.

Dit omvat onder andere gelijke behandeling, transparantie, voorwaarden en eisen dienen relevant en in verhouding tot aard en omvang van de opdracht te zijn, besluiten worden zorgvuldig voorbereid, genomen en gemotiveerd, elk risico op belangenverstrengeling en bevoordeling wordt uitgebannen (bestuurlijke en ambtelijke integriteit staan voorop, functiescheiding en vier-ogen-principe), opdrachten zijn duidelijk en ondubbelzinnig, toezeggingen worden nagekomen en er is een klachtenmeldpunt voor ondernemers.

2. Economisch

Op objectieve gronden wordt een passende aanbestedingswijze gekozen en ondernemers die tot de procedure worden toegelaten, waarbij zoveel mogelijk kansen aan Limburgse ondernemers worden geboden.

²⁷ Eind 2012 besloten de provincie Limburg en de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht om hun krachten te bundelen op het gebied van bedrijfsvoeringstaken in een Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC-ZL). In 2014 werd in dat kader het *Gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014* vastgesteld door de afzonderlijke partners, zo ook door GS. In 2015 besloten GS echter af te zien van deelname aan het SSC-ZL. Desgevraagd is vanuit de ambtelijke organisatie aangegeven dat daardoor voor de provincie ook het *Gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014* nooit in werking is getreden.

²⁸ De rekenkamer merkt op dat deze in lijn zijn met deze uit het eerder opgestelde *Gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014*.

Opdrachten	Aanbestedingswijze*	Toets inkoopcentrum
€ 0 - € 3.000	Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking (enkelvoudig onderhands: 1 offerte) met mondeling verzoek tot offerte	Nee
€ 3.000 - € 50.000	Enkelvoudig onderhands met schriftelijk verzoek tot offerte	Vanaf € 20.000
€ 50.000 – € 221.000	Meervoudig onderhands met minimaal 3 offertes	Ja
Meerwerk/aanvullend		
10% van opdracht en < € 221.000	Aan huidige ondernemer	
In andere gevallen	Opnieuw aanbesteden	

* Beperkt tot voor dit onderzoek relevante categorieën.

2. Organisatorisch

Professionele inkooporganisatie waarbij het inkoopcentrum de organisatie faciliteert. Een beslissing tot afwijken van de aanbestedingsregels is voorbehouden aan GS, waarbij het besluit afdoende gemotiveerd moet zijn. In de beleidsregels 2010 was dit opgenomen in artikel 15, in de regels 2013 in artikel 16 en in 2019 valt het onder "maatwerk". Uitvoering van beleid wordt gemonitord, periodiek geëvalueerd (onder andere via nalevingsonderzoeken en de accountantscontrole) en jaarlijkse verantwoord aan PS via een integrale rapportage. De bevoegdheden zijn geregeld in het mandaatbesluit.

3. Maatschappelijk

Met het oog op het manifest MVI wordt inzet op SROI, CO2-reductie (duurzaamheid) en (euregionaal) MKB gewaardeerd.

Het aanbestedingsproces kent de volgende stappen:

1. Bepaling externe opdracht

Adequate vastlegging opdrachtoomschrijving/inkoopbehoefte, besluit directie in- of extern uitvoeren en vastlegging daarvan, op basis van inschatting omvang opdracht soort aanbestedingswijze bepalen met onafhankelijke toets door het inkoopcentrum bij opdrachten vanaf € 20.000. Als het daadwerkelijke bedrag van opdrachtverstrekking hoger ligt dan geschat, kan dat resulteren in een onrechtmatige aanbesteding. Selectie- en gunningscriteria worden bepaald.

2. Aanvraag offertes

Via een offertevraag welke voornoemde criteria omvat, worden, afhankelijk van de aanbestedingswijze, een of meerdere offertes opgevraagd.

3. Verstrekken externe opdracht

Op basis van de selectie- en gunningscriteria worden de potentiële opdrachtnemers en ingediende offertes beoordeeld en wordt een aanbieder gekozen. Deze keuze wordt gemotiveerd schriftelijk vastgelegd, onder andere in verband met een groter risico op bevoordeling bij onderhandse aanbesteding. Als de bevoegdheid tot beslissen hierbij bij GS ligt dienen GS te toetsen of kritische overwegingen en/of risico's zijn opgenomen in de onderbouwing. Na het (GS-)besluit wordt er een overeenkomst van opdracht (contract) opgesteld met afspraken over te leveren prestaties en de wijze en momenten waarop de realisatie daarvan wordt gemonitord en geëvalueerd.

4. Uitvoering en afwikkeling opdracht

Er dient een eindbeoordeling c.q. evaluatie plaats te vinden zodra de opdracht is afgerond. Dit (onder andere) met het oog op de definitieve betaling.

3. Benoemingen (en voordrachten): Beleidskader Selectie en benoemingen

Op 20 december 2016 stelden GS het *Beleidskader Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten* vast als uitwerking van de motie 786/Kuntzelaers c.s. die op 30 september 2016 in PS werd aangenomen. Na bijna een jaar ervaring met het beleidskader, stelden GS vervolgens op 12 december 2017 een werkwijze bij het toepassen van het beleidskader vast.

Het kader is van toepassing op voordrachten én benoemingen die tot de exclusieve bevoegdheid van GS behoren.²⁹ In een ambtelijk gesprek werd aangegeven dat alle onderwerpen die mogelijk onder de motie zouden kunnen vallen in eerste instantie van de portefeuillehouder moesten worden meegenomen. Dit was ook de insteek van de opstellers van de motie; het moest van toepassing zijn op alle soorten inzet.³⁰ Echter, om verschillende redenen, zijn uitgezonderd:

- benoemingen provinciesecretaris: dit op basis van de Provinciewet;
- benoemingen medewerkers die bij de provincie werkzaam zijn
- inzet van externe adviseurs die in opdracht van de provincie werkzaam zijn: omdat deze procedure reeds vastligt in het aanbestedingsbeleid³¹;
- benoemingen GS-leden in externe gremia;
- herbenoemingen: omdat er geen vacature wordt opengesteld en er geen sprake is van werving. Deze uitzondering is nog niet opgenomen in het beleidskader, maar daartoe hebben GS op 9 augustus 2018 besloten;
- benoemingen en voordrachten bij provinciale deelmeningen/verbonden partijen.

Voor deze laatste geldt dat als ze binnen de invloedssfeer van GS liggen (als aandeelhouder) *wel rekening zal worden gehouden/aansluiting wordt gezocht met de bedoeling van de motie* (bevordering transparantie en diversiteit).

Verder wordt in het beleidskader de door GS te hanteren procedure beschreven. Op hoofdlijnen:

- Voor elke vacature wordt vooraf per GS-besluit een procedure vastgesteld. Deze omvat:
 - de selectiecriteria, waarbij rekening dient te worden gehouden met het bevorderen van alle vormen van diversiteit; diversiteit naar afkomst en geslacht.
 - indien aan de orde, een functieprofiel(en) en vacaturetekst.
 - afspraken over het openstellen van de vacature;
 - afspraken over de (voor)selectie

²⁹ In de PS-vergadering van 30 september 2016 kwam in reactie op de motie vanuit de VVD een tegengeluid en werd ook als enige tegen gestemd. Aangegeven werd dat de motie overregulering betrof met als effect dat dienen in het openbaar bestuur steeds onaantrekkelijker wordt. Ook werd gesteld dat deze volstrekt onuitvoerbaar is, bijvoorbeeld bij burgemeestersbenoemingen. De motie had echter geen betrekking op deze benoemingen, omdat dit geen benoemingen door GS betreffen. In de uitwerking blijken verschillende categorieën buiten de werkingssfeer van het beleidskader te vallen.

³⁰ Om dit te bewerkstelligen zijn in de motie verschillende termen gehanteerd waaronder 'aanstelling', 'selectie' en 'benoeming'.

³¹ De gedeputeerde had bij de motie wel toegezegd externe adviseurs te betrekken maar hier is om genoemde juridische redenen van afgezien.

- De vacature wordt opengesteld.

In principe wordt de vacaturetekst geplaatst op de website van de provincie met twee weken reactietermijn, óf, zo blijkt uit de werkwijze 2017, opengesteld via een extern bureau. Gelijktijdig laten GS netwerken raadplegen

- (Voor)selectie en gesprekken met kandidaten.

Aan de hand van de kandidaten die zich gemeld hebben en de kandidaten uit het eigen netwerk wordt een **vertrouwelijke** 'kandidatenlijst' opgesteld. GS stellen vervolgens vertrouwelijk vast met welke kandidaten een verkennend gesprek zal worden gevoerd. Deze selectie wordt gemaakt via toepassing van de eerder vastgestelde selectiecriteria, vacature en functieprofiel. Daarna worden deze gesprekken gevoerd.

- Benoeming of voordracht.

Na de gesprekken wordt een keuze gemaakt en draagt de portefeuillehouder deze kandidaat via een vertrouwelijke GS-nota voor benoeming of voordracht voor bij GS. GS nemen een besluit tot benoeming of voordracht, de kandidaat wordt geïnformeerd en de benoeming of voordracht wordt ofwel openbaar gemaakt of, bij niet akkoord van GS wordt de vacature opnieuw opengesteld. Bij akkoord dragen GS zorg voor formele aanstelling of, in geval van een voordracht verder geleiding. Op 6 februari 2018 is in GS besloten dat alle GS-leden ten behoeve van besluitvorming bij aandeelhoudersvoordrachten inzicht krijgen in de kandidaten en bijbehorende cv's die in de laatste ronde zijn afgevalen.

GS geven aan dat via het vooraf formuleren van het functieprofiel en het openstellen van vacatures transparantie wordt geborgd bij de invulling van vacatures en kandidaten uit diverse doelgroepen de mogelijkheid wordt geboden zich kandidaat te stellen (diversiteit).

In de werkwijze 2017 is vastgesteld dat voor *aandeelhoudersvoordrachten* niet GS, maar de directie, in afstemming met de portefeuillehouder, uitvoering geeft aan de stappen tot het moment van besluit tot voordracht door GS.

Ten slotte is in het beleidskader opgenomen dat GS periodiek monitoren in welke mate voldaan is aan het realiseren van diversiteit, transparantie en integriteit en jaarlijks aan PS rapporteren.

In het beleidskader en in verantwoordingsstukken door GS wordt met enige regelmaat gesproken over de 'intentie', 'geest' of 'bedoeling' van de motie. De rekenkamer constateert dat hier verschillende opvattingen over bestaan. Zo wordt ambtelijk gewezen op de poging zo transparant mogelijk te zijn en een profiel te gebruiken, waarbij de selectiecriteria uit het beleidskader leidend zijn. De opsteller van de motie spreekt in een gesprek met de rekenkamer van een verschil van inzicht tussen GS en PS over wat integriteit inhoudt. De geest van de motie ziet hij als het komen tot een eerlijke manier van benoemingen en selectie, PS wilden een zo representatief mogelijke afspiegeling van de bevolking en een keuze die met name is gebaseerd op kundigheid. De intentie vanuit PS gaat dus verder dan de definitie die vanuit de ambtelijke organisatie wordt gegeven. Bij het opstellen van het beleidskader is géén contact geweest met PS of de opstellers van de motie, het stuk is tevens niet sonderend voorgelegd, hoewel dit wel was gevraagd in de motie.

In een mededeling portefeuillehouder van 13 februari 2019 gaven GS aan dat ze voornemens zijn in de eerstvolgende wijziging van het beleidskader een aantal verruiming te willen formaliseren. Voorbeelden daarvan zijn:

- het voor PS ter inzage leggen van overeenkomsten van opdrachten;

- de mogelijkheid om ex-bestuurders te benoemen in een (tijdelijke) functie of hen opdrachten te verlenen en daarmee wachtgelduitgaven te beperken.

De rekenkamer constateert dat GS daarmee nu voornemens zijn regels voor opdrachten te gaan opnemen in het beleidskader, terwijl GS eerder er juist voor hadden gekozen om hierin geen regels voor opdrachten op te nemen omdat deze al in het aanbestedingsbeleid zijn opgenomen en daarmee het beleidskader ook niet van toepassing te verklaren op opdrachten.

De rekenkamer constateert dat het beleidskader, naast actualisatie, op verschillende punten voor verbetering vatbaar is. Bijvoorbeeld:

- Meer duidelijkheid over het toepassingsgebied (waarop is het beleidskader van toepassing en wat zijn de redenen voor uitzonderingen; het onderscheid tussen de verschillende soorten inzet en wat nu precies onder welke categorie valt, lijkt voor niet-ingewijden, niet altijd duidelijk).
- **Onder het kopje 'openstellen vacature' wordt ook ingegaan op het vaststellen door GS met welke kandidaten een verkennend gesprek wordt gevoerd. Onder het kopje 'selectie' dat daarna komt, wordt pas ingegaan op afspraken over deze (voor)selectie. Zowel het feit dat je de (voor)selectie van kandidaten niet verwacht onder het kopje openstellen vacature, als het feit dat pas daarna afspraken over deze (voor)selectie aan de orde komen, komt de begrijpelijkheid niet ten goede.**
- Diversiteit wordt gespecificeerd: naar afkomst en geslacht. Gevraagd of diversiteit ook betrekking heeft op variëteit in benoemde personen, is ambtelijk aangegeven dat afkomst breder opgevat dient te worden dan 'geboorteland'. De manier waarop het in het kader is verwerkt biedt, zo gaf de gesprekspartner aan, ruimte voor interpretatie.
- In het beleidskader zelf is integriteit beperkt tot de VOG-aanvraag voor kandidaten zelf. Integer handelen bij werving en selectie zijn in het beleidskader niet genoemd. Desgevraagd is ambtelijk aangegeven dat de regeling zelf een uiting van integer bestuur is, bestuurlijke integriteit wordt met het beleidskader bevorderd.

4. Voordrachten en benoemingen: Sturing in samenwerking 2.0

Op 10 februari 2017 stelden PS het document SiS 2.0 vast, met kaders voor de inzet van het financiële instrumentarium dat de provincie ter beschikking staat. Het betreft een actualisatie van het in 2013 door PS vastgestelde uitvoeringskader. De rekenkamer beperkt zich in de beschrijving tot SiS 2.0 omdat deze op de voor dit onderzoek relevante passages (nagenoeg) hetzelfde is als het kader uit 2013.

Onder de instrumenten vallen ook opdrachten (zie voor de uitgangspunten daarvoor punt 2) en verbonden partijen (NV, BV, stichting of vereniging). Als de provincie in een organisatie een bestuurlijk en/of financieel belang heeft, wordt gesproken van een verbonden partij (ook wel 'deelneming' of 'participatie' genoemd). Deze voert (ook) provinciale taken uit ter realisering van provinciale doelstellingen en de provincie is mede-eigenaar en/of mede beleidsbepalend of beslissingsbevoegd.

In een vennootschap zijn drie organen relevant: een bestuur, een eventuele RvC en een AVA. De RvC houdt toezicht op de gang van zaken en het bestuur van het vennootschap en adviseert. Als de provincie actief aandeelhouder is, kan ze gebruik maken van de wettelijke bevoegdheden tot onder andere het benoemen en ontslaan van bestuurders

en commissarissen. GS hebben daarbij het uitgangspunt om te streven naar het verplicht laten instellen van een RvC (wettelijk is dit niet verplicht).

Bij de procedure van voordracht en benoeming van commissarissen dient zo veel mogelijk aansluiting gezocht te worden bij de Nederlandse Corporate Governance Code (Tabaksblat/Van Manen). Deze code voor **'good governance'** geeft onder meer regels voor transparantie en (tegengaan van) belangenverstrengeling. Bij werving en selectie dient rekening gehouden te worden met onder andere de volgende aspecten, waarop GS ook dienen toe te zien:

- een duidelijke - op de betreffende vennootschap toegesneden - profielschets (deskundigheidseisen) die is opgesteld door de aandeelhouders;
- een evenwichtige samenstelling van de RvC: de benodigde inhoudelijke kennis en ervaring dienen afgestemd te zijn op de profielschets en er dient voldoende financiële expertise vertegenwoordigd te zijn;
- **alleen gekwalificeerde "onafhankelijke en externe deskundigen"** worden voorgedragen als bestuurder danwel als commissaris; alleen externen om (de schijn van) belangenverstrengeling te voorkomen;
- aandacht voor diversiteitsbeleid;
- voorschriften uit het beleidskader Selectie en benoemingen;
- de limitering van het maximum aantal toezichthoudende functies dat een bestuurder en/of toezichthouder tegelijkertijd mag bekleden (Wet Bestuur en Toezicht);
- adequate beloning conform het topbeloningenbeleid uit SiS 2.0.³² Bij afwijken dienen GS dit te motiveren;
- integriteitsregels uit de gedragscodes.

Een benoeming is in beginsel voor maximaal twee aaneengesloten termijnen van 4 jaar. Bij herbenoeming dient:

- een transparante procedure te worden gehanteerd, waarvan een evaluatie deel uit maakt.

Een commissaris (van provinciewege) is slechts verantwoording verschuldigd aan de RvC, dus niet aan GS of PS. Indien de RvC zijn taken niet naar behoren uitvoert, kan iedere commissaris daar persoonlijk voor aansprakelijk worden gesteld door de onderneming of derden.

5. Gedragscodes bestuurlijke integriteit leden van GS (2014) en PS (2014 en 2017)

In 2014 werd de *Gedragscode bestuurlijke integriteit provincie Limburg* uit 2006 aangepast die gold voor zowel de CdK, als leden van GS en PS en betrof een wijziging van de gedragscode uit 2004. Onder andere de steeds verder toegenomen maatschappelijke aandacht voor integriteit in het openbaar bestuur en de sterk veranderde (publieke) opinie over wat wel en niet toelaatbaar is, lagen daaraan ten grondslag.

De gedragscode voor PS en het protocol werden opgesteld door de door het Presidium ingestelde werkgroep Politiek-bestuurlijke Integriteit. Het protocol was in eerste instantie alleen opgesteld voor PS, maar al snel werd besloten deze ook van toepassing te laten zijn voor GS. Gelijktijdig is door GS de gedragscode voor GS opgesteld. Op 4 juli 2014 stelden PS beide gedragscodes en het protocol vast.

³² Het SiS 2.0 vervangt op dit onderwerp, ook voor opdrachten, de door GS vastgestelde *gewijzigde Beleidsregel topbeloningen provincie Limburg 2013* die als actualisatie van de versie uit 2013 een maand daarvoor in werking was getreden.

De gedragscodes uit 2014 kennen een vergelijkbare strekking als de code uit 2006. Daar de gedragscode van GS en PS de modelgedragscode volgt en (daarmee) dezelfde strekking hebben, maken we hierna in de tekst en voetnoten direct een vergelijking met de gedragscode voor PS uit 2014 en 2017.³³

In de gedragscodes worden eerst de waarden opgesomd die leidend zijn bij integriteit:

- professionaliteit / functionaliteit (handelen heeft herkenbaar verband met de functie (in het bestuur))
- dienstbaarheid (handelen is primair gericht op het (algemene) belang van de provincie)
- onafhankelijkheid (geldt alleen voor ambtelijke organisatie en GS; bij handelen treedt geen vermenging met oneigenlijke belangen op)³⁴
- betrouwbaarheid (moet op ze kunnen rekenen)
- zorgvuldigheid (handelen zodanig dat iedereen op gelijke wijze en met respect wordt bejegend en dat belangen van alle partijen op nauwgezette wijze worden afgewogen, tegengaan belangenverstrengeling)
- openheid / bereid rekenschap/verantwoording af te leggen (handelen is transparant en met beweegredenen zodat optimale verantwoording mogelijk is)

Daarna wordt onder andere aangegeven dat bestuurders bij hun aantreden een exemplaar van de gedragscode ontvangen en elkaar collegiaal moeten aanspreken en moeten accepteren dat ze kunnen worden aangesproken op naleving van de gedragscode.

Onder het kopje 'belangenverstrengeling' staat onder andere:

- Bij privaatsamenwerkingsrelaties voorkomt de bestuurder (de schijn van) bevoordeling.³⁵
- Een bestuurder die familie- of anderszins persoonlijke betrekkingen³⁶ heeft met een aanbieder van diensten aan de provincie, onthoudt zich van deelname aan de beraadslaging en de besluitvorming over de betreffende opdracht.³⁷
- Indien de onafhankelijke oordeelsvorming van een bestuurder over een bepaald onderwerp in het geding kan zijn, geeft hij voor beraadslaging en besluitvorming aan in hoeverre het onderwerp hem persoonlijk aangaat.³⁸

Onder het kopje 'stemming' (dit is aanvullend aan de modelgedragscode 2013) staat onder andere:

- Bestuurders nemen niet deel aan beraadslaging en stemming als het een specifieke aangelegenheid betreft, die hen rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij zij als vertegenwoordiger zijn betrokken (stemming: artikel 28 lid 1 Provinciewet, besluitvorming artikel 2:4 lid 2 Awb). Zij vermijden daarbij ook de schijn van vooringenomenheid of belangenverstrengeling.³⁹

Onder het kopje 'informatie' staat onder andere:

- Een bestuurder maakt niet ten eigen bate of ten bate van zijn persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (voor)informatie.

³³ PS werden daarbij via het Statenvoorstel behorend bij de gedragscode PS uitgebreid geïnformeerd over de wijzigingen (inclusief onderbouwing) in de gedragscode ten opzichte van de versie uit respectievelijk 2006 en 2014.

³⁴ In de gedragscode van PS is de waarde 'onafhankelijkheid' in 2014 komen te vervallen, omdat PS-leden per definitie niet onafhankelijk/onpartijdig zijn; gezien hun partijbelang (Elzinga).

³⁵ Deze is niet opgenomen in de gedragscode van PS omdat deze voor PS-leden niet relevant is.

³⁶ In de toelichting op de gedragscode PS 2014 staat dat dit 'ouders, kinderen, partners, vriendschapsbanden en dergelijke' betreffen.

³⁷ In de gedragscode van PS is deze in 2017 komen te vervallen, omdat deze in hogere regelgeving is opgenomen.

³⁸ Deze is niet opgenomen in de gedragscode van PS omdat dit niet van toepassing is voor PS-leden.

³⁹ In de gedragscode van PS is deze in 2017 komen te vervallen, omdat deze in hogere regelgeving is opgenomen.

Opvallend is dat de gedragscode 2014 voor GS op een aantal punten niet is gewijzigd waar die voor PS door de werkgroep gemotiveerd zijn gewijzigd. Zo is voor PS opgenomen dat zij na installatie (2017, in 2014: beëdiging) een verklaring tekenen dat zij de gedragscode zullen naleven, terwijl in de code voor GS alleen staat dat leden van GS de code ontvangen. Ook is in de gedragscode van PS een eis uit het protocol opgenomen en wordt vermeld dat zij bij vermoeden van een schending moeten handelen volgens dat protocol. Deze eisen zijn niet opgenomen in de code van GS.

Verder is opvallend dat in 2014 bij 'belangenverstrengeling' de anti-draaideurbepaling uit de gedragscode van GS is komen te vervallen (wel opgenomen in de modelgedragscode 2013), terwijl deze voor PS pas in de versie van 2017 is komen te vervallen. Zie paragraaf 2.2.3 voor de bepaling. Voornaamste reden voor het schrappen houdt verband met het beperken van wachtgelduitgaven en voldoen aan de maatschappelijke wens van 'werk naar werk'. In 2017 zijn deze uit de code voor PS geschrapt, omdat, zo werd daarbij gesteld, de gedragscode niet meer geldt na beëindiging van het Statenlidmaatschap.

2017

In maart 2015 verscheen er een nieuwe landelijke modelgedragscode, met onder andere de insteek van deregulering. Dit vormde mede aanleiding om de gedragscode voor PS weer te actualiseren. De Statencommissie Integriteit heeft daarvoor zorggedragen. Omdat ook de interpretatie van de normen van belang is bij het omgaan van morele vraagstukken, is de gedragscode in 2017 voorzien van een toelichting en zogenoemde moresprudentie.

In de modelgedragscode 2015 is de anti-draaideurbepaling 'uitgebreid' en opgenomen in de artikelen 2.3 en 2.4 (hier toegespitst op de provincie):

Artikel 2.3

1. GS sluiten de CdK en een gedeputeerde gedurende een jaar na aftreden uit van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de provincie.
2. De uitsluiting geldt niet bij aanvaarding van een dienstbetrekking bij de provincie waar hij CdK, onderscheidenlijk gedeputeerde was. Voor werving, selectie en indienstreding bij de provincie zijn de voor het ambtelijk personeel geldende regels ter zake van overeenkomstige toepassing.

Uit artikel 2.4

1. GS dragen de CdK en een gedeputeerde niet eerder dan een jaar na aftreden voor als kandidaat voor benoeming tot commissaris dan wel bestuurslid van een verbonden partij.

Duiding en beleving van de gedragscodes (inclusief toelichting en moresprudentie) alsmede het protocol maken deel uit van het introductie- en bijscholingsprogramma voor leden van GS en PS. Het ontwikkelen van de kennis over integriteit en het mede bevorderen van de integriteit van leden van GS is een rol van de CdK, van PS is een rol van de Statencommissie Integriteit.

Bijlage 4 Referentiekader opdrachten

In onderstaande tabel zijn opgenomen passages die de rekenkamer relevant heeft geacht voor beoordeling van het feitelijke handelen door de provincie Limburg. Het betreft harde en zachte normen en principes voor het handelen bij de inzet van oud-politici. Onder de tabel zijn opgenomen de betekenis van de kleuren en gebruikte bronnen.

	Ijkpunten/referentie
Overkoepelend (alle stappen)	Overheid/bestuur zijn zorgvuldig, wegen belangen van alle partijen nauwgezet af, uitkomsten zijn niet onredelijk. Elke beslissing vraagt om een eigen afweging. ^{5; 8; 10}
	Overheid/bestuur zijn transparant en voorspelbaar, komen toezeggingen en afspraken na. Mate van transparantie wordt aangepast op de omstandigheden (welke ontvanger info; welke processtap). Handelingen kunnen getoetst worden en burgers kunnen inzicht hebben in de procedures die tot een bepaalde beslissing leiden en het hoe en waarom daarvan. Informatievoorziening is duidelijk en consistent. ^{4; 5; 7; 10}
	Overheid/bestuur behandelen iedereen op gelijke wijze en met respect en maken geen onderscheid naar nationaliteit. Non-discriminatie. ^{4; 5}
	Overheid/bestuur handelen rechtmatig, publieke gelden worden rechtmatig, doelmatig en verantwoord besteed met zo min mogelijk risico. Provincie is kostenbewust en zoekt naar toegevoegde waarde. ^{2; 10}
	Overheid/bestuur zijn onpartijdig en onafhankelijk en handelen zonder vooroordelen, vermijden ook alle schijn van partijdigheid. Er wordt constant gewaakt voor (de schijn van) belangenverstrengeling, elk risico op (schijn van) bevoordeling wordt uitgebannen en er treedt geen vermenging op met oneigenlijke belangen. ^{2; 4; 6; 10; 11}
	Doel van werving is het vinden van de geschikte persoon voor de functie. Iedereen die aan de functie-eisen voldoet, hoort gelijke kansen te hebben. Vriendjespolitiek en ondoorzichtige procedures worden voorkomen. ^{10; 11}
	Er is voldoende deskundigheid, zowel kwalitatief (expertise en professionaliteit/deskundigheid) als kwantitatief. Ambtenaren die zich met aanbesteden bezighouden hebben veel kennis, vaardigheden en integriteit. ^{2; 7}
	Handelingen en besluiten zijn goed gemotiveerd, met aandacht voor wettelijke grondslag, feiten waarop iets gebaseerd is en hoe rekening wordt gehouden met publiek belang/belangen van burgers. ^{4; 8; 9; 10}
	Er is een duidelijke keten van goed gedefinieerde verantwoordelijkheden, belangen en functies/verantwoordelijkheden zijn waar nodig gescheiden. Besluiten worden waar mogelijk door meer dan één persoon gemaakt. E.v.t. gebruikmaken van het vier-ogen-principe bij inkoop. ^{2; 4; 7}
	In alle fases wordt een archief bijgehouden t.b.v. verantwoording en controle, bevat ook elektronische data. ⁷
Ontstaan	Vanuit het behalen van de provinciale doelen is er behoefte, nut en noodzaak, dit wordt vooraf vastgesteld. Hierbij wordt gekeken of er geen alternatieven zijn (bijv. gebruiken van in-house resources of vergroten van efficiëntie) en of de geplande capaciteit/formaat daadwerkelijk nodig zijn. ^{2; 7}
	Informatie over (komende) aanbestedingen is openbaar gemaakt en zo breed mogelijk gecommuniceerd op een consistente en gebruiksvriendelijke manier. ^{7; 9}
	Een bedrijf dat is betrokken bij opdrachtformulering wordt uitgesloten van de procedure. ⁹
Formuleren vacature (functieprofiel, criteria, onderbouwde keuze afwijken daarvan)	GS hebben een procedure vastgesteld met de volgende onderdelen: selectiecriteria, eisen, afspraken over openstellen en (voor)selectie, (indien aan de orde) functieprofielen, deadlines en vacaturetekst. Deze worden vooraf opgesteld, kunnen achteraf niet meer veranderd worden, discrimineren niet en worden tijdig gepubliceerd. Zo kunnen offertes/kandidaten objectief met elkaar vergeleken worden. ^{1; 7; 9}
	Er is een actuele en correcte functiebeschrijving waarin verantwoordelijkheden, bevoegdheden, risico's en speelveld zijn aangegeven. Over te behalen competenties en resultaten bestaat geen onduidelijkheid. ¹¹
	Alle voorwaarden en eisen zijn proportioneel; ze zijn relevant en in verhouding tot de aard van de inzet. Voorwaarden worden duidelijk, precies en ondubbelzinnig geformuleerd. ⁴
	Criteria zijn gebaseerd op de geïdentificeerde behoeften; zijn ontworpen in relatie tot functioneren met een focus op wat wordt bereikt i.p.v. hoe dit wordt gebruikt. Criteria bevorderen diversiteit (alle vormen), hebben betrekking op kwaliteit in het profiel van de kandidaten en de gerealiseerde match. ^{1; 7}

	De provincie koopt in met de meest positieve milieu-, maatschappelijke en economische effecten. O.a. SROI, CO2-reductie en Euregionaal MKB.⁴ GS sluiten de CdK en een GS-lid gedurende een jaar na aftreden uit van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de provincie. Uitsluiting geldt niet bij aanvaarding van een dienstbetrekking bij de provincie waar hij CdK, onderscheidenlijk gedeputeerde was. Voor werving, selectie en indiensttreding bij de provincie zijn de voor het ambtelijk personeel geldende regels ter zake van overeenkomstige toepassing.⁹ Personen overleggen een VOG (mits de functie past in een beschreven screeningsprofiel en voldoet aan de risicocriteria van het Centraal Orgaan VOG) en ondertekenen een geheimhoudings- of integriteitsverklaring. Ondernemers overleggen een GVA.^{1; 4; 7} Door de sollicitant aangeleverde informatie wordt gecontroleerd en vergeleken met andere interne en externe bronnen (bijv. referenties, VOG, opvragen justitiële gegevens, veiligheidsonderzoek bij vertrouwensfuncties).^{7; 11}
Keuze en uitvoeren procedure	Procedure enkelvoudig onderhands: tot €50.000,- (tot €30.000,- mondeling); Meervoudig onderhands: tot €221.000,- (leveringen) en tot €750.000,- (sociale- en specifieke diensten) en tot €1.500.000,- (werken). Alle bedragen zijn excl. Btw.⁴ Bij Europese aanbesteding bestaande uit percelen kunnen opdrachten tot €80.000,- (leveringen/diensten) en tot €1.000.000 (werken) enkel- of meervoudig worden aanbesteed, mits de bedragen niet meer dan 20% van de totale opdracht behelzen.⁴ Meerwerk of aanvullende opdracht? Bij een wezenlijke verandering opnieuw aanbesteden. Bij een niet-wezenlijke verandering (voor leveringen tot max. 10% van de opdracht en < €221.000,- en bij werken tot max. 15% van de opdracht en < €5.548.000,-) direct aan de huidige ondernemer verlenen.⁴ Opdrachten met een waarde van >= €20.000,- worden beoordeeld door het inkoopcentrum. Er worden (in principe) 4 tot 5 ondernemers uitgenodigd. Limburgse ondernemers worden actief benaderd. Opdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang worden opengesteld voor Euregionale ondernemers.⁴ Er kan worden gekozen om niet competitief aan te besteden of gebruik te maken van een lichtere of zwaardere procedure, mits proportioneel, voldoende gemotiveerd en ter besluitvorming voorgelegd aan GS. De keuze wordt schriftelijk vastgelegd en gerechtvaardigd/verantwoord zodat controle mogelijk is (er is een 'audit trail')^{4; 7} Bij Nationaal aanbesteden wordt de vacature na goedkeuring door GS gepubliceerd op Tendermet. De gunningsmethodiek en de keuze voor openbaar of voorselectie zijn voorafgaand bekend.⁴ In GS-vergadering zijn vertrouwelijk de vacature(s), functieprofiel(en), mogelijke kandidaten besproken en is (vertrouwelijk) vastgesteld met wie verkennende gesprekken worden gevoerd.¹
Selectie	Selectie is objectief en transparant, gericht op heldere, objectieve criteria (zie formuleren vacature), en wordt zorgvuldig genomen, minimaal 2 onafhankelijke personen zijn betrokken bij besluitvorming, bijv. selectiecommissie.^{4; 7; 11} Directe of indirecte persoonlijke belangen worden door de betrokken bestuurder gemeld voorafgaand aan stemming/besluitvorming. De bestuurder is zelf verantwoordelijk m.b.t. de keuze voor onthouding van stemming, maar maakt deze keuze liefst in open overleg met andere bestuurders en PS. Bij twijfel is alertheid geboden.⁹ Een bestuurder die familie- of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de provincie, of als het een aangelegenheid betreft die hen rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij zij als vertegenwoordiger zijn betrokken, onthoudt zich van deelname aan beraadslaging en besluitvorming over de betreffende 'inzet'.⁶ Er ontstaat geen afhankelijkheidsrelatie of vendor lock-in waarbij provincie afhankelijk is van de ondernemer of waarin ondernemers hun bestaansrecht aan de provincie ontleen.⁴ Portefeuillehouder draagt de kandidaat voor bij GS d.m.v. een (vertrouwelijke) GS-Nota.¹
Overeenkomst	GS dragen zorg voor het goede verloop van formele aanstelling of verdere geleiding.¹ Betaling is marktconform en op basis van werkelijk gemaakte kosten (btw verschuldigd). Beloningen aan leidinggevende topfunctionarissen, toezichthoudende topfunctionarissen (RvC) en interim topfunctionarissen bij vennootschappen waarbij d provincie voor 50% of meer deelneemt of instellingen die subsidie van de provincie ontvangen zijn gemaximeerd (overeenkomstig WNT-norm). Eventueel afwijken wordt gemotiveerd door GS.^{2; 3} De Algemene Inkoopvoorwaarden zijn van toepassing verklaard en/of er is een (concept)contract opgesteld. Opdrachtnemers hebben de Algemene Inkoopvoorwaarden geaccepteerd.² In het contract zijn ten behoeve van monitoring en evaluatie in ieder geval vastgelegd/gespecificeerd: targets en niveaus; budgetten en tarieven; werkafspraken.⁷

Monitoring uitvoering	De provincie kan zich verantwoorden over taakuitvoering en doelrealisatie (voldoende mate sturen, beheersen en toezicht houden) ²
	Er wordt gekozen voor de meest geschikte/gewenste vorm van sturing. Uitgangspunt: bij grote impact en hoog risico: actief sturen, maandelijks gesprek over de voortgang. Bij kleine impact en hoog risico: sturen per kwartaal. Bij grote impact en klein risico: actief monitoren, halfjaarlijks. Bij kleine impact en laag risico: monitoren in jaarlijks gesprek, sturen op afstand. ²
Verantwoording (resultaat)/evaluatie	De integriteit en het presteren van de aanbieder worden goed gemonitord, in het bijzonder (o.a.) door: - Periodiek monitoren van de prestatie tegen targets en niveaus die in het contract gespecificeerd zijn - Verzekeren dat kosten gemonitord worden en passen bij de in het contract vastgestelde budgetten en tarieven - Organiseren van controle op lopende werkzaamheden, uitvoeren van random werk/sample checks.⁷
	De provincie kan zich verantwoorden over taakuitvoering en doelrealisatie (voldoende mate sturen, beheersen en toezicht houden) ²
	Er is een actuele en correcte functiebeschrijving waarin verantwoordelijkheden, bevoegdheden, risico's en speelveld zijn aangegeven. Over te behalen resultaten en competenties bestaat geen onduidelijkheid. ¹¹
	Aanbestedingen moeten worden geëvalueerd aan de hand van evaluatiecriteria die exclusief/onafhankelijk beoordeeld worden. Evaluatie gaat over het gehele aanbestedingsproces. ⁷
	Minimaal 2 onafhankelijke mensen zijn betrokken bij controle en evaluatie (Bij voorkeur een comité) ⁷

Kleurcode:

Doeltreffendheid en doelmatigheid

Rechtmatigheid en zorgvuldigheid

Transparantie en verantwoording

Integriteit

Gebruikte bronnen:

- 1 – Beleidskader Selectie en Benoemingen door GS 20-12-2016
- 2 – Sturing in Samenwerking 2.0
- 3 – Gewijzigde beleidsregel topbeloningen provincie Limburg 2013
- 4 – Gewijzigd Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg 2019
- 5 – Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van PS 2017 + moresprudentie
- 6 – Gedragscode GS
- 7 – OECD Principles for Integrity in Public Procurement
- 8 – Nederlandse Code voor goed openbaar bestuur
- 9 – Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen, 3^e gewijzigde druk
- 10 – Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman
- 11 – Bios Handreiking Integriteitsaspecten van werving en selectie
- 12 – Bios Handreiking Belangenverstrengeling

Bijlage 5 Referentiekader voordrachten en benoemingen

	IJKpunten/referentie
Overkoepelend (alle stappen)	Overheid/bestuur zijn zorgvuldig, wegen belangen van alle partijen nauwgezet af, uitkomsten zijn niet onredelijk. Elke beslissing vraagt om een eigen afweging. ^{5; 8; 10}
	Overheid/bestuur zijn transparant en voorspelbaar, komen toezeggingen en afspraken na. Mate van transparantie wordt aangepast op de omstandigheden (welke ontvanger info; welke processtap). Handelingen kunnen getoetst worden en burgers kunnen inzicht hebben in de procedures die tot een bepaalde beslissing leiden en het hoe en waarom daarvan. Informatievoorziening is duidelijk en consistent. ^{4; 5; 7; 10}
	Overheid/bestuur behandelen iedereen op gelijke wijze en met respect en maken geen onderscheid naar nationaliteit. Non-discriminatie. ^{4; 5}
	Overheid/bestuur handelen rechtmatig, publieke gelden worden rechtmatig, doelmatig en verantwoord besteed met zo min mogelijk risico. Provincie is kostenbewust en zoekt naar toegevoegde waarde. ^{2; 10}
	Overheid/bestuur zijn onpartijdig en onafhankelijk en handelen zonder vooroordelen, vermijden ook alle schijn van partijdigheid. Er wordt constant gewaakt voor (de schijn van) belangenverstrengeling, elk risico op (schijn van) bevoordeling wordt uitgebannen en er treedt geen vermenging op met oneigenlijke belangen. ^{2; 4; 8; 10; 11}
	Doel van werving is het vinden van de geschikte persoon voor de functie. Iedereen die aan de functie-eisen voldoet, hoort gelijke kansen te hebben. Vriendjespolitiek en ondoorzichtige procedures worden voorkomen. ^{10; 11}
	Er is voldoende deskundigheid, zowel kwalitatief (expertise en professionaliteit/deskundigheid) als kwantitatief (voldoende fte). Ambtenaren die zich met aanbesteden bezighouden hebben veel kennis, vaardigheden en integriteit. ^{2; 7}
	Handelingen en besluiten zijn goed gemotiveerd, met aandacht voor wettelijke grondslag, feiten waarop iets gebaseerd is en hoe rekening wordt gehouden met publiek belang/belangen van burgers. ^{4; 8; 9; 10}
	Er is een duidelijke keten van goed gedefinieerde verantwoordelijkheden, belangen en functies/verantwoordelijkheden zijn waar nodig gescheiden. Besluiten worden waar mogelijk door meer dan één persoon gemaakt. E.v.t. gebruikmaken van het vier-ogen-principe bij inkoop. ^{2; 4; 7}
	In alle fases wordt een archief bijgehouden t.b.v. verantwoording en controle, bevat ook elektronische data. ⁷
Ontstaan	Vanuit het behalen van de provinciale doelen is er behoefte, nut en noodzaak, dit wordt vooraf vastgesteld. Hierbij wordt gekeken of er geen alternatieven zijn (bijv. gebruiken van in-house resources of vergroten van efficiëntie) en of de geplande capaciteit/formaat daadwerkelijk nodig zijn. ^{2; 7}
Formuleren vacature (functieprofiel, criteria, onderbouwde keuze afwijken daarvan)	GS hebben een procedure vastgesteld met de volgende onderdelen: selectiecriteria, eisen, afspraken over openstellen en (voor)selectie, (indien aan de orde) functieprofielen, deadlines en vacaturetekst. Deze worden vooraf opgesteld, kunnen achteraf niet meer veranderd worden, discrimineren niet en worden tijdig gepubliceerd. Zo kunnen offertes/kandidaten objectief met elkaar vergeleken worden. ^{1; 7; 9}
	Er is een actuele en correcte functiebeschrijving waarin verantwoordelijkheden, bevoegdheden, risico's en speelveld zijn aangegeven. Over te behalen competenties en resultaten bestaat geen onduidelijkheid. ¹¹
	Bij werving en selectie van commissarissen wordt rekening gehouden met een evenwichtige samenstelling van de RvC (inhoudelijke kennis/ervaring zijn afgestemd op profiel onderneming), diversiteitsbeleid, maximumaantal toezichthoudende functies volgens Wet Bestuur en Toezicht en de mate waarin de kandidaat onafhankelijk van het bestuur kan opereren. GS zien erop toe dat in een RvC voldoende financiële expertise is vertegenwoordigd. ²
	Er is een profielschets met deskundigheidseisen opgesteld door aandeelhouders (in 2013 niet door aandeelhouders) op basis waarvan commissarissen worden voorgedragen. ²
	Alle voorwaarden en eisen zijn proportioneel; ze zijn relevant en in verhouding tot de aard van de inzet. Voorwaarden worden duidelijk, precies en ondubbelzinnig geformuleerd. ⁴
	Criteria zijn gebaseerd op de geïdentificeerde behoeften; zijn ontworpen in relatie tot functioneren met een focus op wat wordt bereikt i.p.v. hoe dit wordt gebruikt. Criteria bevorderen diversiteit (alle vormen), hebben betrekking op kwaliteit in het profiel van de kandidaten en de gerealiseerde match. ^{1; 7}
	GS dragen de CdK en een GS-lid niet eerder dan een jaar na aftreden voor als kandidaat voor benoeming tot commissaris of bestuurslid van een verbonden partij. ⁹

	De (schijn van) belangenverstrengeling tussen een vennootschap en commissaris wordt vermeden. O.a. is de commissaris geen bestuurder/werknemer van het vennootschap of dat recent geweest, heeft de commissaris geen zakelijke relatie met het vennootschap en bezit de commissaris geen aandelen/is de commissaris geen bestuurder of vertegenwoordiger van een rechtspersoon die ten minste 10% van de aandelen van het vennootschap bezit.² Personen overleggen een VOG (mits de functie past in een beschreven screeningsprofiel en voldoet aan de risicocriteria van het Centraal Orgaan VOG) en ondertekenen een geheimhoudings- of integriteitsverklaring. Ondernemers overleggen een GVA. 1: 4; 7 Door de sollicitant aangeleverde informatie wordt gecontroleerd en vergeleken met andere interne en externe bronnen (bijv. referenties, VOG, opvragen justitiële gegevens, veiligheidsonderzoek bij vertrouwensfuncties.)^{7; 11}
Keuze en uitvoeren procedure	Een vacature staat 2 weken op de website van de provincie. GS laten gelijktijdig netwerken raadplegen om geschikte kandidaten te vinden.¹ In GS-vergadering zijn vertrouwelijk de vacature(s), functieprofiel(en), mogelijke kandidaten besproken en is (vertrouwelijk) vastgesteld met wie verkennende gesprekken worden gevoerd.¹ Bij herbenoeming van een commissaris wordt een transparante procedure gehanteerd.²
Selectie	Selectie is objectief en transparant, gericht op heldere, objectieve criteria (zie formuleren vacature), en wordt zorgvuldig genomen, minimaal 2 onafhankelijke personen zijn betrokken bij besluitvorming, bijv. selectiecommissie. 4; 7; 11 Kandidaten die worden voorgedragen als commissaris/bestuurder van een vennootschap of stichting zijn gekwalificeerd, onafhankelijk en deskundig. Leden van GS, PS of ambtenaren van de provincie zijn niet benoembaar. GS zien hierop toe.² Directe of indirecte persoonlijke belangen worden door de betrokken bestuurder gemeld voorafgaand aan stemming/besluitvorming. De bestuurder is zelf verantwoordelijk m.b.t. de keuze voor onthouding van stemming, maar maakt deze keuze liefst in open overleg met andere bestuurders en PS. Bij twijfel is alertheid geboden.⁹ Een bestuurder die familie- of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de provincie, óf als het een aangelegenheid betreft die hen rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij zij als vertegenwoordiger zijn betrokken, onthoudt zich van deelname aan beraadslaging en besluitvorming over de betreffende 'inzet'.⁶ Portefeuillehouder draagt de kandidaat voor bij GS d.m.v. een (vertrouwelijke) GS-Nota.¹
Overeenkomst	GS dragen zorg voor het goede verloop van formele aanstelling of verdere geleiding.¹ Betaling is marktconform en op basis van werkelijk gemaakte kosten (btw verschuldigd). Beloningen aan leidinggevende topfunctionarissen, toezichthoudende topfunctionarissen (RvC) en interim topfunctionarissen bij vennootschappen waarbij de provincie voor 50% of meer deelneemt of instellingen die subsidie van de provincie ontvangen zijn gemaximeerd (overeenkomstig WNT-norm). Eventueel afwijken wordt gemotiveerd door GS.^{2; 3} Er zijn heldere, vooraf gemaakte afspraken over o.a. afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de inhoud/frequentie van rapportages en de informatie die GS ontvangen van een verbonden partij. Bestuurders en commissarissen zijn open in communicatie over hun taakuitoefening en leggen verantwoording af t.b.v. belanghebbenden.² Voor niet-structuurvennootschappen wordt een commissaris maximaal twee aaneengesloten termijnen van 4 jaar benoemd.²
Monitoring uitvoering	De provincie kan zich verantwoorden over taakuitvoering en doelrealisatie (voldoende mate sturen, beheersen en toezicht houden)² Er wordt gekozen voor de meest geschikte/gewenste vorm van sturing. Uitgangspunt: bij grote impact en hoog risico: actief sturen, maandelijks gesprek over de voortgang. Bij kleine impact en hoog risico: sturen per kwartaal. Bij grote impact en klein risico: actief monitoren, halfjaarlijks. Bij kleine impact en laag risico: monitoren in jaarlijks gesprek, sturen op afstand.² GS monitoren een verbonden partij tijdens de uitvoering direct, PS controleren of de verbonden partij haar taak conform kaders uitvoert en of GS dit bewaken en bijsturen.²
Verantwoording (resultaat)/evaluatie	De provincie kan zich verantwoorden over taakuitvoering en doelrealisatie (voldoende mate sturen, beheersen en toezicht houden)² GS monitoren periodiek in hoeverre is voldaan aan de selectiecriteria diversiteit, transparantie en integriteit (VOG) uit het beleidskader Selectie en Benoemingen, en rapporteren jaarlijks aan PS.¹ Er is een actuele en correcte functiebeschrijving waarin verantwoordelijkheden, bevoegdheden, risico's en speelveld zijn aangegeven. Over te behalen resultaten en competenties bestaat geen onduidelijkheid.¹¹ Voorafgaand aan de herbenoeming van een commissaris heeft evaluatie plaatsgevonden.²

	Toezichthouders (RvC/RvT) worden geëvalueerd op hun functioneren en kunnen door de deelnemende partijen worden vervangen. ²
	Minimaal 2 onafhankelijke mensen zijn betrokken bij controle en evaluatie (Bij voorkeur een comité) ⁷

Zie voor toelichting op kleurcode en bronnen bijlage 4.

Bijlage 6 Referentiekader algemeen voor alle inzet van belang

Verantwoording

- Bestuur zorgt bij uitoefenen van bevoegdheden of het laten uitoefenen van bevoegdheden door (hun) organisaties voor voldoende checks en balances, waarbij rekening wordt gehouden met integriteitsrisico's.⁹
- Normen, waarden en regels (daarover) worden periodiek gecontroleerd, hierover wordt gerapporteerd. PS maken afspraken over periodieke bespreking van het onderwerp integriteit in het algemeen en de gedragscode(s) in het bijzonder.^{9; 12}
- GS monitoren periodiek in hoeverre is voldaan aan de selectiecriteria diversiteit, transparantie en integriteit (VOG) uit het beleidskader Selectie en Benoemingen, en rapporteren jaarlijks aan PS.¹
- De provincie legt periodiek verantwoording af aan PS over uitvoering en behaalde resultaten, o.a. in de paragraaf verbonden partijen van de programmarekening.²
- De provincie legt achteraf openbaar verantwoording af over de wijze waarop de inkoop- en aanbestedingsprocedures zijn verlopen. Er is o.a. een jaarlijkse integrale rapportage Inkoop en Aanbestedingen GS aan PS met verantwoording over de inkoop + jaarlijkse scan op resultaten m.b.t. het manifest maatschappelijk verantwoord inkopen.^{4;9}

Beleid

- In beleid is aandacht aan preventie van belangenverstrengeling, het bevorderen van integriteitsbewustzijn, voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling, discriminatie en de schijn van belangenverstrengeling.^{9; 12}
- In beleid worden termen als integriteit, persoonlijk belang etc. gedefinieerd.
- Nieuwe en bestaande regels sluiten goed op elkaar aan zodat een overzichtelijk geheel ontstaat.¹²
- Er is een helder beslismodel voor aanbestedingen, om te kunnen vaststellen in welke situatie voor welke vorm van aanbesteden wordt gekozen.⁹
- PS hebben beleid vastgesteld over het proces bij vermoedens van integriteitsschending, en afspraken gemaakt over het aanwijzen van contactpersonen/aanspreekpunten integriteit.⁹
- Er is beleid dat ambtenaren beschermt tegen oneigenlijke beïnvloeding van politiek/hogere ambtenaren.⁷
- In de gedragscodes zijn de draaideurconstructies opgenomen.⁹
- Er zijn integriteitsregels/gedragscodes m.b.t. de onafhankelijkheid van commissarissen en tot een adequate beloningsstructuur.²
- PS bevorderen eenduidige interpretatie van gedragscodes en voorzien in geval van leemtes en onduidelijkheden.⁹
- Er is een implementatieplan voor de code voor goed openbaar bestuur op organisatieniveau. Hierin wordt o.a. de verhouding met ambtenaren betrokken. Bestuur verbindt zich aan de code, spant zich in om dit plan ten uitvoer te brengen. Er zijn ambassadeurs/voortrekkers aangesteld om 'goed bestuur' levend en op de agenda te houden.⁸

Cultuur/gedrag

- Aanspreekbaarheid: er is een open organisatiecultuur, mensen kunnen elkaar aanspreken op gedrag en durven/doen dit ook. PS, GS en andere controlerende en meebesturende organen zijn aanspreekbaar op het eigen handelen en spreken ook anderen aan.^{5; 8; 9; 12}
- Bestuur en management op alle niveaus hebben hun commitment aan het beleid (m.b.t. belangenverstrengeling) uitgesproken; het beleid is aan iedereen binnen de organisatie kenbaar gemaakt; er is aandacht voor het evalueren en mogelijk herzien van het beleid.¹²
- Bestuur en management geven het goede voorbeeld m.b.t. integriteit en belangenverstrengeling en de schijn daarvan, handelen gewetensvol en ten dienste van het algemeen belang van de provincie, dragen het eigen beleid actief uit. Bestuurders en politiek ambtsdragers zijn altijd – ook buiten werktijd – alert op hun gedrag.^{5; 7; 8; 9; 12}
- Het bestuur doet aan zelfreflectie, de organisatie leert van fouten en andere ervaring, zowel van de eigen als van andere organisaties.⁸
- Het bestuur is ontvankelijk voor signalen uit de omgeving en laat zien wat het daarmee doet, behandelt burgers en organisaties respectvol, neemt ze serieus en luistert naar wat ze belangrijk vinden. Er is geen houding dat integriteit 'geregeld' is omdat er regels en procedures zijn.^{8; 9; 10}
- Het bestuur handelt open, betrouwbaar en transparant, handelen heeft een herkenbaar verband met de functie in het bestuur.⁵
- Het bestuur bevordert integriteit in de organisatiecultuur (bijv. door beleid, trainingen, aangeven van nevenfuncties) en weet wat er leeft in de organisatie.^{7; 8}
- Het bestuur waakt ertegen dat bestuurders of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden. Awb 2:4 lid 2
- Een bestuurder maakt niet te eigen bate of ten bate van zijn persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (voor)informatie.⁶
- De CdK is leidend aanspreekpunt in gevallen van vermoedens van integriteitsschendingen en zal daarbij regisserend optreden: van een passende reactie op een eerste signaal tot het nemen van de beslissingen over het vervolg.⁹

Zie voor toelichting op kleurcode en bronnen bijlage 4.

Het algemeen belang zij de hoogste wet

Essay over integriteit bij
politieke benoemingen

Mei 2020

1. Integriteit is een morele kwaliteit

Integriteit is een onderwerp van toenemend belang in alle sectoren van de samenleving. Binnen het openbaar bestuur krijgt het steeds meer aandacht in de vorm van expliciet integriteitsbeleid en concrete maatregelen om integriteit te bevorderen en te borgen. Er zijn verschillende perspectieven op integriteit mogelijk, maar wat zij gemeen hebben is dat integriteit een morele kwaliteit is: de kwaliteit om te handelen in overeenstemming met relevante morele waarden, normen en regels.¹ Dit betekent dat integriteit altijd een morele dimensie kent: het gaat over wat goed is en wat niet. Etymologisch betekent integriteit "onaangetast", intact, onkreukbaar (in – tangere "niet aangeraakt"). **Integriteit is zo gezien een deugd, een moreel nastrevenswaardige houding. Maar integriteit is ook kwetsbaar, kan gemakkelijk 'gekreukt' raken.**

Een belangrijk aspect van integriteit binnen het openbaar bestuur is het handelen conform de principes van de rechtsstaat: niet alleen de burger jegens de overheid, maar ook het handelen van de overheid jegens zichzelf en de burger is onderworpen aan het recht. Het recht waaraan de overheid zich dient te houden betreft algemeen verbindende regels (wetten, amvb's), maar ook andere regels die de overheid zichzelf heeft opgelegd (codes, handvesten e.d.). Is essentie gaat integriteit echter verder: het naleven van de wet. Integriteit gaat over morele principes, die vaak voorafgaan aan de wet, maar soms ook 'ongeschreven' blijven. **Wat we nu als essentiële rechtsregels zien – de algemene beginselen van behoorlijk bestuur – zijn ooit als ongeschreven rechtsregels ontwikkeld (gelijke behandeling in gelijke gevallen, motiveringsbeginsel).** Via jurisprudentie van de bestuursrechter zijn deze uiteindelijk wettelijk geborgd (Algemene Wet Bestuursrecht). De morele principes die daaraan ten grondslag liggen kunnen echter niet worden verengd tot het eenvoudigweg naleven van vastgelegde wetten en regels. Ook het privaatrecht kent, behalve juridisch afdwingbare regels, een morele categorie: de zgn. natuurlijke verbintenis: een verplichting die voortvloeit uit moraal of fatsoen, maar die niet rechtens afdwingbaar is. We bevinden ons hier in het morele domein: niet juridisch verplichtend, wel moreel verplichtend.

Gezegd hebbend dat integriteit een morele kwaliteit is en gaat over de moraal, is het van belang te **erkennen dat wat "het goede" is, geen in de tijd en tussen politieke ideologieën en landen eenduidige antwoorden oplevert.** Afhankelijk van de maatschappelijke omstandigheden kan in het ene land het beperken van corruptie en omkoping binnen de overheid het hoofddoel zijn van integriteitsbeleid, terwijl in het andere land aandacht voor mogelijke belangenverstrengeling of gedrag in het privédomein de meeste aandacht krijgen². In een pluriforme samenleving als de Nederlandse, betekent voor de ene partij integriteit met name het naleven van de vastgelegde wetten en regels als belangrijkste richtsnoer, terwijl voor de andere partij het gaat om het (voor-) **leven van "het goede leven", gebaseerd op godsdienstige principes.** Een voor iedereen eenduidig antwoord op wat "goed is" is er dus niet. Uit het oogpunt van integriteit is wel van belang dat wat goed is en wat niet, op de politieke agenda wordt gezet en onderwerp

¹ Huberts, L.W.J.C. (2018) Integrity: What it is and Why it is Important, *Public Integrity*, 0, 1-15, 2018, p3.
<https://doi.org/10.1080/10999922.2018.1477404>

² Ibid, p8.

is van gesprek. Integriteit vraagt explicitering van en discussie over de publieke moraal, ook buiten hetgeen is voorgeschreven. Is er meer "goed" en nastrevenswaardig dan hetgeen via wetten wordt geborgd en gehandhaafd? Of: kan de uitsluitende naleving van de wet toch tot een moreel tekort leiden? Kan de overheid integriteit schenden als ze zich volledig aan de schreven regels houdt? Welke culturele verschillen zijn legitiem in de publieke en privésfeer? Wanneer wordt het algemeen belang het beste gediend?

2. Aandachtspunten voor onderzoek naar integriteit

Met de toenemende aandacht voor integriteit in het openbaar bestuur neemt ook het onderzoek naar integriteit toe, waar diverse beroepsgroepen een rol in vervullen³. Het thema vindt ook steeds meer zijn weg naar rekenkamers⁴. Dit laatste is niet vreemd, want rekenkamers houden zich bezig met rekenschap geven en het bevorderen in het vertrouwen van de overheid. Internationaal krijgt integriteit aandacht als onderdeel van publieke verantwoording en goed bestuur⁵.

Bij het doen van onderzoek naar integriteit is van belang te kijken naar gedrag, processen en procedures in brede zin. Niet de uitgevoerde activiteiten (output) of de maatschappelijke uitkomsten (outcome) staan centraal, maar hoe ze tot stand zijn gekomen. Door te kijken naar gedrag, processen en procedures kan een beeld worden gevormd over de in een organisatie werkzame normatief-ethische systemen, over het voldoen aan de geldende morele waarden en normen. Wat zijn patronen die daarin zijn te zien? Wat zijn de normen en de moraal die daaruit naar boven komt? Wat is de "moresprudentie"? In nationaal en internationaal ontwikkelde codes voor integriteit in het openbaar bestuur is dit vertaald naar eisen die kunnen worden gesteld aan gedrag, processen en procedures. Openheid, betrouwbaarheid, transparantie, aanspreken op gedrag, het primaat van het publiek belang, rechtvaardigheid, inclusiviteit, checks and balances zijn begrippen die daarin vaak terugkeren.

Transparantie als thema vormt een basisconditie voor integriteit en verdient daarom speciale aandacht in onderzoek waar integriteit aan de orde is. Transparantie is een voorwaarde voor adequate en gezagvolle verantwoording door bestuurders en voor volksvertegenwoordigers om hun controlerende taak goed uit te kunnen voeren⁶. Deze wezenlijke functies van transparantie impliceren dat het onmisbaar is voor het vertrouwen in en de legitimiteit van het openbaar bestuur en als rechtstatelijk criterium op hetzelfde niveau

³ Zie Zouridis, S. (2018) "Integriteit vergt onderscheidend vermogen, net als integriteitsonderzoek",

https://www.montesquieu-instituut.nl/id/vkl8ol80q1z9/nieuws/integriteit_vergt_onderscheidend

⁴ De Algemene Rekenkamer heeft integriteit expliciet toegevoegd aan de omschrijving van haar waarde en doelen.

Verwijzing naar bron website?

⁵ Omschrijving gebaseerd op richtlijnen van de Verenigde Naties. bron

⁶ Raad voor het openbaar bestuur, *Benoemingen in het openbaar bestuur*, juli 2006, hoofdstuk 7.

https://www.raadopenbaarbestuur.nl/binaries/raad-openbaar-bestuur/documenten/publicaties/2006/07/01/benoemingen-in-het-openbaar-bestuur/Benoemingen_in_het_openbaar_bestuur_Adviesrapport_200607.pdf

mag worden gesteld als het legaliteitsbeginsel. Voor bestuurders gaat het in de kern om twee hoofdvragen:

1. Laten we zien wat we hebben gedaan?
2. Leggen we uit wat we hebben gedaan?

Er zijn situaties te bedenken waar transparantie lastig is (veiligheid, marktgevoeligheid, crisis) en transparantie vooraf niet altijd mogelijk en wenselijk is. In dergelijke gevallen staat echter nog altijd de verantwoording achteraf ter beschikking.

Een bijzondere verantwoordelijkheid voor het bevorderen van integriteit in het openbaar bestuur is gelegen bij bestuurders. Zij hebben een belangrijke rol in het agenderen van integriteit en bevorderen en bespreken daarvan binnen de gehele organisatie. Ontvankelijkheid voor signalen uit de omgeving is **daarbij belangrijk, evenals een houding die verder gaat dan "integriteit is geregeld omdat er regels zijn"**. Een belangrijk aspect in het verlengde hiervan is oog te hebben voor "schijn". Schijn en werkelijkheid zijn verschillend, maar tegelijkertijd niet los te zien van elkaar. Percepties van situaties zijn even werkelijk als de situaties zelf en kunnen niet los gezien worden van elkaar: "If men define situations as real, they are real in their consequences"⁷. Anders gezegd: de perceptie van gedrag roept zijn eigen effecten op. Dit impliceert dat onderzoek naar integriteit aandacht heeft voor "de schijn des kwaads"⁸. Voor het openbaar bestuur betekent dit voorzichtigheid, in de zin dat de overheid risico's vermijdt die het vertrouwen in en de steun vanuit de samenleving kunnen schaden. Andersom is angst voor risico's niet nodig: actief bestuur is nodig op onderwerpen die de burger daadwerkelijk beroeren.

3. Onderzoek naar benoemingen van oud-politici

Bij benoemingen van oud-politici binnen het openbaar bestuur speelt integriteit een belangrijke rol. Benoemingen worden hier breed opgevat als de inzet (waaronder inhuur/opdrachtverstrekking en de voordracht voor specifieke functies) van oud-politici. Bij benoemingen dient het uitgangspunt te zijn dat het algemeen belang wordt behartigd. Dit principe is een lang bestaand algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, dat is geborgd in de Grondwet, de Provinciewet, Gemeentewet, codes en verordeningen. Andere motieven dan het algemeen belang kunnen bij benoemingen een rol spelen: het belang van de eigen politieke partij boven het algemeen belang of het eigen persoonlijk belang boven het algemeen belang. Belangtegenstelling, vriendjespolitiek, favoritisme, achterkamertjespolitiek of de schijn daarvan moeten worden voorkomen bij benoemingen.

⁷ In de wetenschappelijke literatuur staat dit bekend als het zogenaamde "Thomas theorema".

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Thomas-theorema>

⁸ Vgl. Vondeling, A. *Schijn des Kwaads*, Den Haag, 1978.

Het laten prevaleren van het algemeen belang vereist dat bij benoemingen de functionele deskundigheid en geschiktheid de doorslag geven en veruit het zwaarste wegen⁹. Dat is een combinatie van persoon, competenties en opdracht. Onder omstandigheden kan 'politieke gezindheid' een geschiktheids criterium zijn. Dit dient dan wel vooraf kenbaar worden gemaakt en niet in strijd te zijn met de functionele geschiktheidseisen. Functionele geschiktheidseisen dienen altijd expliciet te worden opgesteld en bij voorkeur openbaar gemaakt in vacatureteksten en profielschetsen. Zo wordt duidelijk dat politieke gezindheid alleen nooit het enige of doorslaggevend criterium is geweest voor een functie in het openbaar bestuur.

Naast het beoordelen van de functionele competenties is transparantie in de benoemingsprocedure een belangrijk thema. Transparante procedures kunnen het maatschappelijk vertrouwen in hoe benoemingen tot stand komen vergroten en tendentieuze berichtgeving over specifieke benoemingen voorkomen. Transparantie vraagt om helderheid hoe de procedure is verlopen en wie waarover op welke momenten beslissingen neemt. Bij benoemingen kunnen de volgende stappen in het proces worden onderscheiden:

1. Het ontstaan van de vacature/opdracht
2. Het vertalen van de vacature/opdracht naar een functieprofiel
3. De werving en selectie van kandidaten
4. De benoeming tot een functie/de gunning van de opdracht
5. Het monitoren en evalueren van de uitvoering van de functie/opdracht

Bij al deze stappen is transparantie van belang. Er kunnen gronden zijn voor beslotenheid op onderdelen (bijvoorbeeld om de privacy van personen te beschermen of omdat de aard van de opdracht vraagt om 'beleidsintimiteit'), als dit dan maar kenbaar wordt gemaakt en onderbouwd. Ook dat is transparantie: **beredeneerde beslotenheid is geen 'achterkamertjespolitiek'**. Het belang van beredeneren geldt ook wanneer in procedures wordt afgeweken van bestaande regels. Uitzonderingen en 'maatwerk' kunnen legitiem zijn, maar moeten dan wel te rechtvaardigen zijn en worden onderbouwd. Bij uitzonderingen is ook de vraag wanneer het nog uitzonderingen zijn en wanneer iets een patroon wordt. Daarbij ook de vraag waarom überhaupt een uitzondering nodig is; is er veel haast, is er een zeldzame deskundigheid? Verder is bij uitzonderingen van belang onderscheid te maken in type opdrachten, die een verschillend 'risicoprofiel' kennen. Bij de benoeming van (oud-) politici geldt dat het in het algemeen gaat om strategische functies en vraagstukken, waarbij de lat ten aanzien van transparantie en integriteit hoog moet liggen. Omgekeerd is doorschieten in angst voor fouten ook niet nodig, dat werkt verlamdend.

Ten aanzien van de hierboven genoemde stappen in een benoemingsprocedures, zijn er afgelopen jaren voldoende regels en codes ontwikkeld. Deze kunnen houvast bieden voor bestuurders en ambtenaren en bij onderzoek naar benoemingen. Maar: **"uiteindelijk gaat het erom dat algemene beginselen (voor behoorlijke benoemingsprocedures) tussen de oren van bestuurders en ambtenaren zitten en in feitelijke**

⁹ Raad voor het openbaar bestuur, *Benoemingen in het openbaar bestuur* Ibid. hfst 7

gedragingen tot uiting komen"¹⁰.

4. De volksvertegenwoordiging in positie

Bij het bevorderen van integriteit en transparantie bij benoemingen, is een bijzondere rol weggelegd voor de volksvertegenwoordiging. Als eerste heeft de volksvertegenwoordiging de rol het volk te vertegenwoordigen als het gaat om het debat over de moraal en over het algemeen belang. Wat zijn de **morele waarden, normen en regels die 'het volk'/de eigen achterban** belangrijk vinden en die een plaats verdienen in het debat over integriteit en de vertaling naar gewenst gedrag en concrete processen en procedures? Dit vraagt het goed aanvoelen wat de burger belangrijk vindt om vertrouwen te hebben in de kwaliteit van **het openbaar bestuur ten aanzien van benoemingen**. De eigen 'onkreukbaarheid' als volksvertegenwoordiger speelt hier ook een rol in. Naast het inbrengen van morele waarden, normen en regels die de achterban belangrijk vindt is het gaande houden van het debat over integriteit in benoeming een taak die bij uitstek past bij de volksvertegenwoordiging. De volksvertegenwoordiging heeft de instrumenten om het onderwerp in brede zin en bij specifieke casuïstiek te agenderen, te bediscussiëren en te vragen om nadere informatie over benoemingen.

Naast volksvertegenwoordiging, is in het duaal bestel van het openbaar bestuur de volksvertegenwoordiging de partij die kaders kan stellen en kan controleren. In interactie met het uitvoerend bestuur kunnen inhoudelijke kaders worden gesteld aan benoemingen en kaders worden meegegeven over de procedures en regels die daarvoor worden opgesteld. Die kunnen periodiek worden geactualiseerd en bijgesteld. De controlerende rol krijgt vorm door de naleving van de kaders te monitoren en evalueren. Dit kan door middel van het actief opvragen van informatie bij het uitvoerend bestuur en periodiek onderzoek te doen of laten doen.

Het *algemeen belang* zij de hoogste wet en volksvertegenwoordigers zijn bij uitstek in de positie om de integriteit bij benoemingen van oud-politici te bevorderen.

Zuidelijke Rekenkamer, mei 2020

¹⁰ Raad voor het openbaar bestuur, *Benoemingen in het openbaar bestuur* Ibid., p.58.

PERSBERICHT

Zuidelijke Rekenkamer publiceert uitkomsten onderzoek inzet oud-politici provincie Limburg

De Zuidelijke Rekenkamer heeft onderzoek uitgevoerd naar benoemingen in de provincie Limburg. Onderzoek door en berichtgeving in het NRC handelsblad en Dagblad de Limburger over dit onderwerp hebben aanleiding gegeven tot vragen over de transparantie en zorgvuldigheid van personele benoemingen. Provinciale Staten hebben dit vertaald naar een unaniem verzoek tot onderzoek door de Zuidelijke Rekenkamer. Na afweging heeft het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer besloten het onderzoek uit te voeren, dat raakt aan de integriteit en het aanzien van het provinciaal bestuur.

De rekenkamer heeft in haar onderzoek aandacht besteed aan de relevante landelijke en provinciale kaders, de naleving daarvan door de provincie Limburg en het feitelijk gedrag. Om de naleving en het feitelijk gedrag goed in beeld te krijgen, heeft de rekenkamer alle relevante dossiers (in totaal 56) meegenomen die hebben gespeeld in de periode maart 2015 – oktober 2019, met een verdieping op 8 geselecteerde dossiers. Een nadere toelichting daarop is te vinden in het rapport van bevindingen. Naast documentonderzoek heeft de rekenkamer met 20 personen interviews gevoerd over de genoemde dossiers, waarin zo concreet mogelijke vragen over het doorlopen proces – van ontstaan van de vacature tot en met de evaluatie na afronding – zijn gesteld. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met landelijk experts op het gebied van integriteit en heeft het bestuur van de rekenkamer een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van GS.

Op basis van de bevindingen van het onderzoek, heeft de rekenkamer conclusies getrokken en doet zij aanbevelingen die gericht zijn op de toekomst. Deze zijn samen te vatten tot vier hoofdpunten:

1. De in Limburg geldende kaders zijn in het algemeen op orde en in lijn met wat landelijk en in andere provincies is vastgesteld. Met het beleidskader voor benoemingen loopt Limburg voorop. Opvallend verschil is het weglaten van de draaieurbepaling in de relevante gedragscodes, waarvan de rekenkamer aanbeveelt deze op te nemen.
2. De rekenkamer constateert dat bij de bestudeerde dossiers zaken vaak laat of zelfs pas achteraf in orde worden gebracht en de onderbouwing van afwijkingen/maatwerk relatief beperkt is. Dit komt de transparantie en zorgvuldigheid niet ten goede en roept vragen op over de werking van de kaders in de praktijk.
3. Integriteit leeft als thema binnen de provincie, maar de aansluiting van het beleid op de maatschappelijke beleving van integriteit in de samenleving is niet overtuigend. De schijn die handelingen en besluiten oproepen vormen een belangrijk en aanhoudend aandachtspunt voor de toekomst, met op grond van de Provinciewet een bijzondere rol voor de Commissaris van de Koning.
4. Provinciale Staten kunnen hun rol ten aanzien van integer handelen bij de inzet van oud-politici scherper oppakken. Dit door zowel binnen provinciale staten als met **gedeputeerde staten de wenselijke 'mores' uitgebreider te bespreken en de daaruit voortvloeiende 'moresprudentie' vast te leggen en te bewaken.**

De volledige conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer, met onderbouwing, zijn te vinden in het bestuurlijk rapport dat de rekenkamer heeft vastgesteld. De achterliggende bevindingen zijn opgenomen in het rapport van bevindingen. Ter inspiratie voor het blijvend voeren van het gesprek over integriteit binnen de provincie en daarbuiten heeft de rekenkamer een essay opgesteld over integriteit, dat gelijktijdig met het bestuurlijk rapport en rapport van bevindingen wordt aangeboden.

De rapporten van het onderzoek *Inzet oud-politici* zijn te raadplegen via de website van de rekenkamer (www.zuidelijkerekenkamer.nl). Bij vragen kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Zuidelijke Rekenkamer, prof.dr. M.J.M. (Marc) Vermeulen (mvm@v-square.nl) of 06 – 5370 7700) of de directeur-secretaris, de heer dr. N.A.C. (Ard) Schilder (aschilder@zuidelijkerekenkamer.nl) 06 – 1059 2602).

Vraag en antwoord onderzoek inzet oud-politici

Waarom heeft de rekenkamer dit onderzoek uitgevoerd?

Provinciale Staten (PS) van Limburg hebben een Staten breed verzoek gedaan aan de Zuidelijke Rekenkamer om onderzoek te doen naar de inzet van oud-politici. Dit naar aanleiding van onderzoek door en berichten in de NRC en De Limburger en de vragen die dit heeft opgeroepen in Limburg zelf en daarbuiten. De Zuidelijke Rekenkamer heeft besloten in te gaan op het verzoek van PS, vanwege het maatschappelijke belang van het onderwerp: het raakt aan het vertrouwen in het functioneren van het provinciaal bestuur in Limburg. Vanwege dit belang heeft de rekenkamer het onderzoek met voorrang willen uitvoeren.

Wat is de insteek van het onderzoek geweest?

De rekenkamer heeft in haar onderzoek aandacht besteed aan de relevante landelijke en provinciale kaders, de naleving daarvan door de provincie Limburg en het feitelijk gedrag. Het zo goed mogelijk feitelijk in beeld brengen heeft centraal gestaan. De rekenkamer beschouwt het eigen onderzoek niet als een verificatie van het onderzoek door NRC en De Limburger. De rekenkamer heeft eigen afwegingen gemaakt, rekening houdend met de eigen taak binnen het provinciaal bestuur en de gegevens waartoe de rekenkamer toegang heeft gehad en de beschikking over kon krijgen.

Hoe heeft de rekenkamer het onderzoek uitgevoerd?

Landelijke en provinciale kaders zijn in beeld gebracht door de inhoud van bestaande wetten, regels en codes te bestuderen en analyseren. Om de naleving en het feitelijk gedrag goed in beeld te krijgen, heeft de rekenkamer alle dossiers in de periode maart 2015 – oktober 2019 waar sprake was van de inzet van oud-politici (in totaal 56) ingezien. Op een selectie van 8 dossiers heeft een diepgaandere analyse plaatsgevonden. Naast documentonderzoek heeft de rekenkamer met 20 personen interviews gevoerd over de genoemde dossiers, waarin zo concreet mogelijke vragen over het doorlopen proces – van ontstaan van de vacature tot en met de evaluatie na afronding – zijn gesteld. Bij dit alles heeft de rekenkamer kritische reflecties gevraagd aan enkele landelijke experts op het gebied van integriteit. Er heeft gedurende het onderzoek ook een gesprek plaatsgevonden van het bestuur van de rekenkamer met vertegenwoordigers van GS.

Hoe is het onderzoek verlopen?

Het bleek voor de rekenkamer niet eenvoudig de beschikking te krijgen over alle relevante informatie. De aanlevering en vertrouwelijkheid van informatie (privacygevoelig) speelde daarbij een rol en uit bestaande informatie moesten meerdere slagen worden gemaakt om te komen tot een voor het onderzoek relevante selectie. Uit de inzet van externen – meer dan 2500 in de onderzochte periode – moesten die opdrachten, benoemingen en voordrachten worden gehaald die betrekking hadden op oud-politici. Daarbij moesten keuzes

worden gemaakt wanneer iemand in het onderzoek als oud-politicus wordt geclassificeerd (wanneer gestopt, in welke hoedanigheid?). Dit alles maakte de verzameling en verwerking van informatie tijdrovend.

Dit is ook de reden geweest dat de rekenkamer de vergelijking met 11 andere provincies niet heeft doorgezet, wat oorspronkelijk wel de bedoeling was. Het ontbreken van noodzakelijke registraties, verschillen in classificaties en beperkte mogelijkheden om makkelijk toegang te krijgen tot (vertrouwelijke) informatie hebben de rekenkamer doen besluiten een brede provinciale vergelijking op de omvang van inzet van oud-politici niet uit te voeren. Een dergelijke analyse was naar het oordeel van de rekenkamer ook niet per se noodzakelijk om uitspraken te kunnen doen over de kaders en de praktijk van Limburg en daaruit lessen te trekken.

Hoe zijn de uiteindelijke resultaten van het onderzoek tot stand gekomen?

De bevindingen uit de dossieranalyse en interviews zijn door de rekenkamer vastgelegd in een rapport van bevindingen, dat voor ambtelijk hoor- en wederhoor is aangeboden aan de provincie. Daarna is een bestuurlijk rapport opgesteld met conclusies en aanbevelingen, die voor bestuurlijk hoor en wederhoor zijn aangeboden. Met een nawoord van de rekenkamer is het rapport daarna openbaar gemaakt.

Wat zijn de belangrijkste lessen voor de provincie?

De conclusies en aanbevelingen die de rekenkamer doet, zijn samen te vatten tot vier hoofdpunten:

1. De in Limburg geldende kaders zijn in het algemeen op orde en in lijn met wat landelijk en in andere provincies is vastgesteld. Met het beleidskader voor benoemingen loopt Limburg voorop. Opvallend verschil is het weglaten van de draaideurbepaling in de relevante gedragscodes, waarvan de rekenkamer aanbeveelt deze op te nemen.
2. De rekenkamer constateert dat bij de bestudeerde dossiers zaken vaak laat of zelfs pas achteraf in orde worden gebracht en de onderbouwing van afwijkingen/maatwerk relatief beperkt is. Dit komt de transparantie en zorgvuldigheid niet ten goede en roept vragen op over de werking van de kaders in de praktijk.
3. Integriteit leeft als thema binnen de provincie, maar de aansluiting van het beleid op de maatschappelijke beleving van integriteit in de samenleving is niet overtuigend. De schijn die handelingen en besluiten oproepen vormen een belangrijk en aanhoudend aandachtspunt voor de toekomst, met op grond van de Provinciewet een bijzondere rol voor de Commissaris van de Koning.
4. PS kunnen hun rol ten aanzien van integer handelen bij de inzet van oud-politici scherper oppakken. Dit door zowel binnen PS als met Gedeputeerde Staten (GS) de wenselijke 'mores' uitgebreider te bespreken en de daaruit voortvloeiende 'moresprudentie' vast te leggen en te bewaken.

Zijn er nog andere lessen?

Het onderzoek van de rekenkamer betrof een bijzonder onderwerp, waar zorgvuldig en evenwichtig onderzoek doen en daarover rapporteren van groot belang was. Input van landelijke experts hebben daarbij geholpen. Integriteit is een onderwerp waarover blijvend gesprek en debat van belang is. Om dat te ondersteunen heeft de

rekenkamer naast de vastgestelde rapporten een essay uitgebracht, waarin de betekenis van integriteit, het doen van onderzoek daarnaar en de positie van de volksvertegenwoordiging aandacht krijgen.

Wat gaat er nu gebeuren met de uitkomsten van het onderzoek?

De bespreking en behandeling van de rapporten van de rekenkamer liggen in handen van PS. Voor Limburg geldt dat de standaardprocedure voorziet in een proces van schriftelijke vragen, behandeling in de relevante commissie(s) van PS en uiteindelijke behandeling en besluitvorming in PS. Naar behoefte kan de rekenkamer daarbij toelichting geven in een presentatie en antwoord geven op nadere vragen.

De rekenkamer volgt zelf de wijze waarop haar aanbevelingen worden overgenomen door PS en GS en in de praktijk daadwerkelijk worden geïmplementeerd. Wanneer daar aanleiding toe is, kan de rekenkamer na verloop van enige tijd vervolgonderzoek doen.

De rapporten van het onderzoek *Inzet oud-politici* zijn te raadplegen via de website van de rekenkamer (www.zuidelijkerekenkamer.nl). Bij vragen kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Zuidelijke Rekenkamer, prof. dr. M.J.M. (Marc) Vermeulen (mvm@v-square.nl of 06 – 5370 7700) of de directeur-secretaris, de heer dr. N.A.C. (Ard) Schilder (aschilder@zuidelijkerekenkamer.nl 06 – 1059 2602).

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	CS	Behandeld	M.S. Dabekausen
Ons kenmerk	2020/21989	Telefoon	+31 43 389 72 84
Uw kenmerk	-	Maastricht	26 mei 2020
Bijlage(n)	-	Verzonden	26 mei 2020

Onderwerp

Rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake 'Inzet oud politici door de provincie Limburg'

Geachte Staten,

Op 26 mei 2020 ontvingen Provinciale Staten het bestuurlijk rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake het onderzoek "Inzet oud-politici door de provincie Limburg". Dit onderzoek is op verzoek van uw Staten door de Zuidelijke Rekenkamer uitgevoerd.

Ons college hecht eraan uw Staten nader te informeren over de inhoud van dit rapport en over de wijze waarop wij voornemens zijn invulling te gaan geven aan de conclusies en aanbevelingen in dit rapport.

1. Inleiding

De berichtgeving in de media over 'De klusjesmannen van het gouvernement' en de daarop volgende ontwikkelingen leidden terecht en begrijpelijk tot politiek en publiek debat.

Bij mededeling d.d. 27 juni 2019 (kenmerk 2019/49227) hebben wij uw Staten geïnformeerd over het benoemingskader van Gedeputeerde Staten (GS) mede in relatie tot lobby- en advieswerk.

Op 28 juni 2019 hebben uw Staten de Zuidelijke Rekenkamer (Rekenkamer) gevraagd om als onafhankelijk instituut onderzoek te doen naar de inzet van oud-politici in de provincie Limburg. De exacte onderzoeksopdracht en scope is door de Rekenkamer geformuleerd en vastgelegd in de startnotitie Inzet oud politici door de provincie Limburg d.d. 3 september 2019.

Tijdens de PS vergadering d.d. 28 juni 2019 hebben uw Staten tevens Motie 'Eerlijk en transparant Limburg' (motie 2480) aangenomen. Hierin heeft u ons college verzocht om:

- ✓ Ervoor te zorgen dat zowel het aantal benoemingen, in alle vier de bij het college van GS bekende varianten, als ook het totaal aan vergoedingen, salarissen en declaraties binnen een jaar wordt terug gebracht richting het landelijk gemiddelde.
- ✓ Een open en transparant selectie- en benoemingsproces te hanteren, waarbij vacatures openbaar worden gemaakt en gepubliceerd, functie-eisen vooraf worden bepaald en bovendien bijdragen aan het verbeteren van de diversiteit onder bestuurders.
- ✓ Alle benoemingen te registreren in een openbaar en toegankelijk register.
- ✓ Zich de komende collegeperiode extra in te spannen om het slechte imago van Limburg met betrekking tot integriteit te verbeteren.

In de PS-vergadering van 28 juni 2019 heeft ons college aangegeven dat benoemingen sinds eind 2016 conform het Beleidskader benoemingen zijn verlopen. In één geval is vanwege bijzonder omstandigheden geen openbare procedure is gevolgd. Dit betreft de benoeming van de voorzitter van het Comité 75 jaar bevrijding Limburg. Van deze uitzondering hebben wij melding gemaakt aan uw Staten.

Bij Mededeling d.d. 2 oktober 2019 (kenmerk 2019/73456) hebben wij uw Staten in kennis gesteld van het ambtsbericht d.d. 23 juli 2019, waarin de Commissaris van de Koning de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nader heeft geïnformeerd inzake de publicaties in de NRC en Dagblad de Limburger van donderdag 27 juni 2019 en zaterdag 29 juni 2019 over opdrachtverlening aan oud-bestuurders.

In deze brief hebben wij eerst een aantal voor ons college wezenlijke punten onder de aandacht gebracht inzake de inzet van externen. Aansluitend zullen wij specifiek ingaan op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport van de ZRK in samenhang met de uitvoering van motie 2480.

2. Aandachtspunten bij de inzet van externen

2.1 Beleid provincie Limburg gericht op transparantie bij inzet van externen

Wij hechten eraan te benadrukken dat de provincie Limburg de afgelopen jaren forse stappen heeft gezet op het gebied van het transparant benoemen en inhuren van mensen.

Wij constateren dat Limburg met het sinds 2016 van toepassing zijnde Beleidskader Selectie en benoemingen, tot stand gekomen naar aanleiding van de motie Kuntzelaers van 30 september 2016, voorop loopt ten opzichte van andere Provincies en wat landelijk de standaard is.

Ons college heeft zelf navraag gedaan bij andere Provincies en het Ministerie van BZK naar het benoemingenbeleid. Het resultaat daarvan is dat andere Provincies, alsook het Ministerie van BZK, geen Beleidskader benoemingen of een daarmee vergelijkbaar vastgesteld kader hanteren. Evenmin wordt door andere colleges van GS en de minister van BZK integraal gerapporteerd aan PS of de Tweede Kamer inzake benoemingen. Daarmee wordt bevestigd dat Limburg op dit punt voorop loopt.

Als je vooroploopt moet je ook pionieren. Dat betekent dat je op basis van ervaringen moet leren. Er is immers geen kant-en-klaar model waaraan je jezelf kunt toetsen. Ons beleid is in het perspectief van de afgelopen periode nog steeds in ontwikkeling. Ook de actualisatie van de bestuurlijke gedragscode voor GS, hebben we, zoals in het voorjaar van 2018 aan uw Commissie Integriteit mondeling is toegelicht, in eerste instantie aangehouden in afwachting de nieuwe Statenperiode en het nieuwe college en is daarna in 2019 bewust nog even aangehouden in afwachting van het rapport van de Rekenkamer.

2.2 Kaders provincie Limburg voor inzet externen op orde

De Rekenkamer concludeert dat de in Limburg geldende kaders in het algemeen op orde zijn en in lijn met wat landelijk en in andere Provincies is vastgesteld. Specifiek gaat het dan om de Limburgse kaders voor opdrachtverlening, voordrachten (binnen deelnemingen), benoemingen door GS en integriteit.

De Rekenkamer constateert in haar onderzoek dat uw Staten goed zijn geïnformeerd over de (ontwikkeling van de) Limburgse kaders die mede op verzoek van uw Staten de laatste jaren zijn aangescherpt en uitgebreid.

2.3 Inzet politici binnen de provincie Limburg gebeurt conform de kaders

De Rekenkamer constateert dat de inzet van oud-politici binnen de provincie Limburg in het algemeen voldoet aan de gestelde kaders.

Ons college hecht eraan te benadrukken dat het inzetten van oud politici voor ons college geen doel op zich is maar dat onze doelstelling ook niet is ze niet in te zetten. De provincie Limburg zet personen in vanwege vereiste kwaliteiten, hun specifiek (inter)nationaal netwerk, bestuurlijke ervaring, relevante kennis en vaardigheden. Dit kunnen oud-politici zijn.

Het aantal keren dat (oud-)politici via ons college zijn ingezet is kwantitatief niet groot. De Rekenkamer concludeert dat het gaat om een klein deel (56) van de totale inzet van externen door de provincie Limburg (in de onderzochte periode zijn alleen al meer dan 2500 opdrachten verstrekt). In alle gevallen ging het –zo als de Rekenkamer concludeert- om mensen die goed pasten bij de taak/rol die nodig was. Daarbij heeft de Rekenkamer vastgesteld dat deze nooit een te hoge vergoeding hebben ontvangen: altijd binnen de norm van de provincie en vaak minder (of hooguit hetzelfde) dan de markt betaalt voor dit soort opdrachten.

Opvallend is overigens dat het rapport van de Rekenkamer geen onderscheid maakt in de periode vóór eind 2016 en daarna. In 2016 hebben uw Staten ons college verzocht om de benoemingen transparanter en in een kader vorm te geven. Dit kader hebben wij eind 2016 vastgesteld en sindsdien toegepast. Dit onderscheid is ook van belang omdat een aantal conclusies van de Zuidelijke Rekenkamer voortvloeit uit de situatie van voor eind 2016.

Gezien de betrokkenheid van uw Staten in deze hadden wij verwacht dat de Rekenkamer dit punt duidelijker zou hebben gemarkeerd.

2.4 Provincie Limburg maakt veel werk van integriteit

Het college stelt vast dat de Rekenkamer concludeert dat de Provincie Limburg veel werk maakt van integriteit. Dit onderschrijft ons provinciale integriteitsbeleid dat op bestuurlijk niveau en in de ambtelijk organisatie wordt uitgevoerd. Zoals bekend, hebben wij de ambitie om blijvend te innoveren in het integriteitsbeleid, om zo koploper te blijven binnen Nederland. Het doel van ons integriteitsbeleid is niet beperkt tot het (proberen te) voorkomen van integriteitsschendingen, maar zet nadrukkelijk in op het ontwikkelen van bewustwording. Waarmee ook alertheid op de mogelijke schijn van belangenverstrengeling wordt bevorderd.

Integriteit is een continu proces en vraagt om voortdurende aandacht en investering. De eerder ontvangen Ien Dales Award, het project rondom de integriteitsgame (online medio 2020) en de 1-op-1 gesprekken met alle nieuwe Statenleden onderschrijven onze innovatieve ambitie. De nieuwe Gedragscode Integriteit van GS waaraan al enige tijd wordt gewerkt leggen wij dit najaar aan uw Staten ter besluitvorming voor. Dit conform afstemming met de Commissie Integriteit. Ook in het binnenkort te verschijnen gebundeld jaarverslag Integriteit 2019 staan diverse voorbeelden van bestaande en nieuwe integriteitsinstrumenten en -acties. Het rapport van de Rekenkamer geeft ons dan ook een extra bevestiging om blijvend te investeren in integriteit, het gesprek te blijven voeren en waar mogelijk nieuwe ontwikkelingen of verbeteringen in te zetten. Ook zullen wij bij de werkgroep Integriteit Limburg, bestaande uit gemeenten, waterschap en provincie, aandacht vragen voor de actualisatie van de betreffende website.

Wij willen nogmaals onderstrepen, in navolging van de constatering van de Rekenkamer, dat wij ons ervan bewust zijn dat integriteit óók gaat om moreel-ethische afwegingen, afwegingen die vragen om het in gesprek gaan, reflectie en discussie. Dit naast de integriteitsregels die geborgd zijn in procedures en protocollen. Zoals al eerder genoemd zijn we alert op het risico van mogelijke schijn van belangenverstrengeling. Het college wil dan ook benadrukken dat het niet meer dan vanzelfsprekend is dat 'hoe de buitenwereld hiernaar kijkt of hierover oordeelt' een rol speelt in onze discussies en dialoog over integriteit.

2.5 Provincie Limburg in vergelijking met andere Provincies

Op basis van het politieke en maatschappelijke debat en het door uw Staten gestelde in motie 2480 zou het wat ons college betreft logisch zijn geweest als de Rekenkamer ook een vergelijking met andere Provincies en de andere onderdelen van onderzoeksthema 3 'Omvang, karakter inzet en resultaten', zoals voorzien in de vastgestelde startnotitie, in haar onderzoek had meegenomen. Juist dit deel van het onderzoek zou antwoord hebben kunnen geven op de vraag in hoeverre de berichtgeving in de media juist is. De vergelijking met de andere Provincies vormde immers de basis van het journalistieke kader van het NRC Handelsblad en De Limburger. Met het ontbreken van een dergelijk wezenlijk onderdeel van het onderzoek is het onmogelijk de 'inzet van oud-politici' in een bredere context te plaatsen. Ons college mist dit onderdeel in het Rapport van de Rekenkamer.

De keuze om onderzoeksthema 3 uit de startnotitie niet te onderzoeken impliceert tevens dat de Rekenkamer geen onderzoek heeft gedaan naar de effectiviteit van de inzet van externen, waaronder oud-politici. Ons college mist ook dit onderdeel in het onderzoek.

3. Aanbevelingen Rekenkamer ter zake de kaders

3.1 Actualiseer de Gedragscode integriteit GS en neem de anti-draaideurbepaling op

Een aanbeveling van de Rekenkamer is om de Gedragscode integriteit GS uit 2014 te actualiseren, daarin afzonderlijke aandacht te besteden aan de inzet van externen door GS en tevens daarin de anti-draaideurbepaling met afwijkingsmogelijkheid op te nemen.

Het voorstel voor een actualisatie van de Gedragscode voor GS was en is beleid van het college en sluit aan bij hetgeen we in het voorjaar van 2018 met uw Commissie Integriteit hebben afgesproken.

De anti-draaideurbepaling, inhoudende dat een oud-gedeputeerde het eerste jaar na de beëindiging van zijn ambtstermijn is uitgesloten van betaald werk voor de provincie Limburg, is op 4 juli 2014 bij de vaststelling door uw Staten met algemene stemmen afgeschaft. De voornaamste reden om de draaideurconstructie af te schaffen hield verband met het beperken van wachtgelduitgaven.

De aanbeveling van de Rekenkamer om de draaideurbepaling op te nemen mét een afwijkingsmogelijkheid zullen wij bij de herziening van de gedragscode betrekken.

Wij merken daarbij op dat sinds de vaststelling van de Gedragscode voor GS door uw Staten in juli 2014 feitelijk ook geen oud-gedeputeerde binnen een jaar na zijn of haar aftreden betaalde activiteiten heeft verricht voor de provincie Limburg. Met andere woorden: ook indien de anti-draaideurbepaling wél in de gedragscode zou zijn opgenomen dan zou er in de periode vanaf vaststelling door Provinciale Staten in juli 2014 niet in strijd met deze anti-draaideur-bepaling zijn gehandeld.

Daarnaast hebben uw Staten op 6 juli 2017 besloten de draaideurbepaling uit uw eigen Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Provinciale Staten te halen en afspraken hierover vast te leggen in het inkoopbeleid en/of HRM-beleid.

3.2 Actualiseer het Beleidskader Selectie en benoemingen en sondeer dit binnen PS

De Rekenkamer adviseert om het Beleidskader Selectie en benoemingen te verduidelijken met betrekking tot het toepassingsgebied en de uitvoering. Wij zullen ook deze aanbeveling betrekken bij de actualisatie van het beleidskader. Een separaat voorstel wordt dit najaar aan uw Staten voorgelegd. Hierbij zullen wij tevens de door uw Staten vastgestelde motie 2480 betrekken.

Met vorenstaande aanpak wordt ook invulling gegeven aan de aanbeveling van de Rekenkamer om als college een bijeenkomst met uw Staten te plannen over de betekenis van beginselen als transparantie, integriteit en diversiteit bij de inzet van externen door GS.

4. Aanbevelingen Rekenkamer ter zake naleving en gedrag in de praktijk

4.1 Zorg voor verbetering van de procesgang bij de inzet van oud-politici door GS

Een aanbeveling van de Rekenkamer is om de transparantie te vergroten van de eerste stappen in het proces van werving en selectie, één-op-één gunnen te beperken en (daarmee samenhangend) de zoektocht te intensiveren naar meerdere kandidaten, overeenkomsten tijdig vast te leggen en consistentere te monitoren en evalueren.

Primair benadrukken wij opnieuw, dat de inzet van oud politici geen doel op zich is maar dit wel het resultaat van de selectie kan zijn. Deze selectie gebeurt op basis van de vigerende kaders. Bij inzet op basis van opdrachtverlening is hiertoe het Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg 2019 leidend.

Wij nemen kennis van de aanbeveling om het één-op-één gunnen te beperken. Bij adviesdiensten/inhuur wordt deze uitzonderingsmogelijkheid (in plaats van een voorgeschreven meervoudig onderhandse of openbare selectie) ook nu al zeer beperkt toegepast. Zoals eerder aan uw Staten bericht zijn in 2018 ruim 800 opdrachten verstrekt van elk een waarde groter dan € 25.000,00. Daarvan zijn er slechts 9 die onder de uitzonderingsbepaling van de (oude) artikel 16 Beleidsregels aanbestedingen vallen. Deze 9 hebben overigens geen betrekking op opdrachten aan ex-politici. In 2017 zijn ruim 700 opdrachten verstrekt met elk een waarde van meer dan € 25.000,00. Daarvan zijn er 13 die onder de uitzonderingsbepaling vallen. In vijf gevallen ging het om opdrachten aan oud-bestuurders.

Wij zien geen reden om onze werkwijze op dit punt te wijzigen. Vanuit doelmatigheidsoverwegingen kunnen er goede redenen zijn om de kaders ter zake op dit punt toe te passen. Uiteraard zullen wij uw Staten hierover blijven informeren.

Wij herkennen de constatering van de Rekenkamer dat contracten bij opdrachtverlening in een beperkt aantal gevallen soms pas later worden gedocumenteerd. Dit betreft met name vervolgoopdrachten. In de aanbeveling van de Rekenkamer om contracten en/of benoemingsbrieven tijdig vast te leggen kunnen wij ons vinden. Datzelfde geldt voor het consistent evalueren en monitoren van contracten en/of benoemingen (rekening houdend met de verschillende procedures).

De Rekenkamer constateert dat tijdens de uitvoering van het onderzoek een aantal opdrachten van oud-politici zijn beëindigd en dat dit vragen kan oproepen. Deze constatering bevreemdt ons. Ons college heeft in lijn met het gestelde in motie 2480, deels op verzoek van ambassadeurs zelf, het aflopen van diverse contracten waaronder ook met oud-politici gerespecteerd zoals genoemd in de motie.

4.2 Toon gevoeligheid voor signalen vanuit de omgeving wanneer de inzet van oud politici vragen en kritiek oproept.

Een aanbeveling van de Rekenkamer is om te erkennen dat de 'schijn van belangenverstrengeling' een belangrijk beginsel is bij het verbeteren van integriteit waarbij geen genoegen genomen mag worden met het alleen naleven van regels.

Ons college is van mening dat alertheid en discussie over de mogelijke 'schijn van belangenverstrengeling' belangrijk is en ook in de toepassing van ons integriteitsbeleid is verankerd maar dat dit niet moet en kan leiden tot een codificatie, dat wil zeggen een juridische verankering, van 'schijn van belangenverstrengeling'. Want het kán en mág echter niet betekenen dat een mogelijke 'schijn van' bij alle afwegingen bepalend is. Het is wel een factor.

4.3 Informatievoorziening aan PS aanvullen

Een aanbeveling van de Rekenkamer is om de informatievoorziening aan uw Staten op voornoemde onderdelen aan te vullen en jaarlijks met uw Staten het gesprek aan te gaan over de betekenis en toepassing van transparantie, diversiteit en integriteit. Bij de actualisatie van het beleidskader, zoals hiervoor is benoemd, zullen wij in overleg met uw Staten nader bepalen welke aanvullingen nodig en wenselijk zijn.

4.4 Houdt de website integriteitlimburg.nl actueel en levend.

Niet alleen de Rekenkamer maar ook ons college vindt het vanzelfsprekend dat de website van de Werkgroep Integriteit Limburg actueel is en wij zullen aandacht vragen voor actualisatie van de betreffende website.

5. Motie 'Eerlijk en transparant Limburg (motie 2480)

In het collegeprogramma voor 2019-2023 "Vernieuwend verbinden" hebben GS zich ten doel gesteld om minder in te huren en meer te investeren in ambtelijk vakmanschap. Concreet hebben wij de inhuur al teruggebracht door diverse contracten te beëindigen. Ook het aflopen van de contracten van een aantal ambassadeurs is gerespecteerd. Dit omdat een nieuw college de handen vrij moet hebben om haar eigen keuzes te maken.

Daarmee hebben we al deels invulling gegeven aan het dictum van de door uw Staten d.d. 28 juni 2019 aangenomen Motie 'Eerlijk en transparant Limburg' (motie 2480).

Verder handelen wij conform het Beleidskader benoemingen. Jaarlijks informeren wij uw Staten -als enige Provincie in Nederland- pro-actief, integraal over alle benoemingen waarbij aanvullend wordt gerapporteerd over opdrachten waarbij externen worden ingezet met directe betrokkenheid van ons college. Ons college wil graag met uw Staten het gesprek aangaan hoe wij deze informatievoorziening aan uw Staten verder kunnen verbeteren.

Bij het actualiseren van het Beleidskader benoemingen dit najaar zullen wij uw Staten een voorstel doen hoe vorm en inhoud kan worden gegeven aan een openbaar register voor benoemingen.

6. Ten slotte

De Provincie Limburg wil een lerende organisatie zijn en blijven. Het Rekenkamerrapport geeft hier ook voorstellen voor.

Het college van GS heeft eerder aangegeven zich echter niet te herkennen in de beeldvorming in de publicaties in de media. De kritiek in de media over de inzet van oud-politici ging vooral over de mate waarin, de wijze waarop deze werden ingezet én de betaalde vergoedingen. In het rapport van de Rekenkamer is geen grond te vinden voor deze stellingen. De Rekenkamer concludeert niet dat het aantal ingezette oud-politici kwantitatief groot is, het wel mensen betrof die goed pasten bij de taak/rol die nodig was en deze niet een te hoge vergoeding hebben ontvangen.

Wij zijn ervan overtuigd naar eer en geweten gehandeld te hebben bij de inzet van externen (waaronder ex-politici). In het rapport van de Rekenkamer lezen wij hierin een bevestiging.

Wij zullen het rapport inclusief deze bestuurlijke reactie aan uw Staten toesturen en aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties mede gezien hetgeen de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hierover heeft toegelicht in het AO Openbaar Bestuur van 28 november 2019.

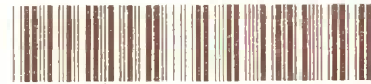
Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Memo

Onderwerp : Antwoorden op schriftelijke vragen vanuit PS over rekenkamerrapport Inzet oud-politici
 Voor : Provinciale Staten
 Van : Zuidelijke Rekenkamer
 Datum : 14 augustus 2020

2020/33957

14-8-2020

GRIF

2-11-2020

1 Inleiding

Naar aanleiding van haar publicatie Inzet oud-politici door de provincie Limburg (26 mei 2020) ontving de Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) op 10 en 14 juli 2020 vanuit Provinciale Staten (PS)/de Statencommissie voor Financiën, Economische Zaken en Bestuur (FEB) een aantal schriftelijke vragen. In deze memo worden deze vragen beantwoord. Paragraaf 2 omvat de vragen vanuit het CDA en antwoorden van de ZRK daarop, in paragraaf 3 de vragen van Forum voor Democratie en in paragraaf 4 de vragen van de Partij voor de Dieren.

2 Beantwoording schriftelijke vragen CDA**Vraag 1 CDA**

Er is vanuit de Staten expliciet gevraagd om alle provincies te bevragen op hun beleid aangaande inhuur van oud-politici. In uw rapport zegt u hierover: *De Limburgse kaders komen voor de voor dit onderzoek relevante elementen op hoofdlijnen overeen met die van andere provincies, waarbij de rekenkamer die van Zuid-Holland en Overijssel diepgaander heeft bestudeerd.*

Waarom is ondanks deze nadrukkelijke vraag van PS geen serieuze poging gedaan om dit bij alle provincies te doen?

Antwoord ZRK

De ZRK heeft op verschillende wijzen aandacht besteed aan het beleid/de kaders van andere provincies. Daarbij zijn – zoals gebruikelijk bij ieder onderzoek – nadere keuzes gemaakt in de vergelijking met andere provincies. Als eerste zijn de Limburgse kaders voor opdrachten, voordrachten, benoemingen en integriteit vergeleken met de daarvoor relevante landelijke, interprovinciale en algemeen geldende kaders. Kaders die op alle 12 provincies van toepassing zijn. De ZRK heeft vastgesteld dat de Limburgse kaders in lijn zijn met deze kaders die voor alle provincies gelden. De kaders richten zich op de inzet van álle externen, zonder onderscheid tussen oud-politici en niet oud-politici. Er zijn geen extra/ specifieke regels voor oud-politici.

Daarnaast is gekozen voor een aanvullende check bij twee geselecteerde provincies. Ook hier is de conclusie dat de kaders voor de voor dit onderzoek relevante elementen grotendeels met elkaar overeenkomen¹ en ze daarbij onder andere de interprovinciale kaders/richtlijnen volgen. Uit het oogpunt van doelmatigheid en doeltreffendheid van het onderzoek zelf, heeft de rekenkamer ervoor gekozen om de Limburgse kaders diepgaander te vergelijken met een selectie in plaats van alle elf andere provincies. Het bleek voor de rekenkamer niet eenvoudig of onmogelijk de beschikking te krijgen over relevante informatie voor een goede vergelijking met alle andere

¹ Wel heeft Limburg met betrekking tot benoemingen en voordrachten een apart kader dat de andere twee provincies niet hebben. Het betreft een kader voor de inzet van externen via benoemingen en voordrachten die tot de exclusieve bevoegdheid van GS behoren. Daarentegen hebben de twee andere provincies in tegenstelling tot Limburg wel de anti-draaideurbepaling opgenomen in de gedragscode. De ZRK is dit laatste ook nagegaan voor de andere negen provincies (ook omdat daar expliciet in de berichtgeving van NRC/De Limburger op werd ingegaan). Daaruit bleek dat voorgaande voor alle andere provincies geldt, Limburg was najaar 2019 de enige zonder een anti-draaideurbepaling.
 Zie voor de conclusies: C2 en C3 op p. 8 en de onderbouwing daarvan p. 9 en 10 van het bestuurlijk rapport.

provincies. Dit op basis van de eerste ervaringen in het verkrijgen van informatie voor alleen Limburg, een oriëntatie op de openbaar beschikbare informatie van, en navraag bij andere provincies. Daarbij de kanttekening dat de rekenkamer geen bevoegdheden heeft waar het andere provincies dan Limburg en Noord-Brabant betreft en daarmee dus aangewezen was op de bereidheid om aan een dergelijk verzoek medewerking te verlenen. Het eenvoudigweg ontbreken van bruikbare of vergelijkbare registraties, verschillen in classificaties (waar wordt externe inhuur geboekt?) en beperkte mogelijkheden om makkelijk toegang te krijgen tot (vertrouwelijke) informatie zijn redenen geweest om de vergelijking met andere provincies in te perken. Bij de selectie van de provincies heeft de ZRK rekening gehouden met de aard van de berichtgeving in het artikel van het NRC/De Limburger dat mede ten grondslag lag aan het ZRK-onderzoek én met opmerkingen van de CdK Limburg naar aanleiding daarvan. Op pagina 6 van het rapport van bevindingen vindt u de onderbouwing.² Een dergelijke selectie is naar het oordeel van de rekenkamer legitiem en voldoende om – in combinatie met de landelijk geldende kaders – uitspraken te kunnen doen over de kaders en de praktijk van Limburg en daaruit lessen te trekken.

Vraag 2 CDA

Is er informatie uitgewisseld tussen de ZRK en NRC/de Limburger naar aanleiding van de bevindingen van de ZRK en zo ja, kunt u dat integraal publiceren?

Antwoord ZRK

In het begin van haar onderzoek heeft de ZRK contact gehad met de onderzoeksjournalisten van NRC/De Limburger over de opzet en wijze van uitvoering van het onderzoek dat zij hadden uitgevoerd en dat ten grondslag lag aan het verzoek van PS aan de ZRK voor het uitvoeren van onderzoek naar de inzet van oud-politici.

Informatie-uitwisseling was niet aan de orde in verband met vertrouwelijkheid van gegevens over en weer/aan beide kanten. Daarom heeft de ZRK zelf schriftelijk navraag gedaan bij provincies om dezelfde gegevens te ontvangen als NRC/De Limburger en heeft De Limburger/NRC pas inzicht gekregen in onze bevindingen met het openbaar worden van het rekenkameronderzoek. Conform de gebruikelijke procedure van de ZRK heeft een aantal media, waaronder De Limburger en het NRC, ten tijde van publicatie een persbericht van de ZRK ontvangen. Daarin verwijst de ZRK naar haar website voor het volledige bestuurlijke rapport en het bijbehorende rapport van bevindingen. Het rapport van bevindingen bevat de achterliggende bevindingen en is voor iedereen te raadplegen op onze website, dus ook voor NRC/De Limburger.

² De opmerkingen van de CdK betroffen: "Gedeputeerde Staten moeten - mede gelet op de internationale ligging van Limburg - doelgericht acteren binnen nationale, euregionale en internationale allianties en netwerken" en "de activiteiten van dit provinciebestuur zijn veelomvattender dan die van andere provincies samen". Er is, *uitgaande van de gegevens in het NRC/De Limburger*, gekozen voor Zuid-Holland omdat de omvang van de inhuur in € van (oud-)politici daar na Limburg veruit het grootst was en voor Overijssel omdat daar geen betaalde (oud-)politici zijn ingezet en deze provincie evenals Limburg een provincie is grenzend aan een ander land (Duitsland) en dus in die zin evenals Limburg, zij het wat minder, een 'internationale ligging' heeft en daarmee 'moet samenwerken' (zoals de CdK stelt).

3 Beantwoording schriftelijke vragen Forum voor Democratie

De vragen van Forum voor Democratie (FvD) hebben betrekking op/verwijzen naar het bestuurlijk rapport (BR).

Vraag 1 FvD

Samenvatting, p.3: Conclusie 1. "De in Limburg geldende kaders zijn 'in het algemeen' op orde".

a. *Wat bedoelt ZRK hiermee?*

b. *Wat is (dus) niet op orde?*

Met beleidskader vooroplopen: het gaat niet om kader 'an sich' maar hoe je dit beleid in de praktijk brengt.

(Hier)bij de uitvoering worden vaak de problemen veroorzaakt.

c. *Wat is de kijk van ZRK hierop?*

Antwoord ZRK

a. Met de conclusie dat de kaders 'in het algemeen' op orde zijn, bedoelt de ZRK dat ze voor het overgrote deel op orde zijn, zowel in vergelijking met wettelijke en landelijke kaders als inhoudelijk, maar er dus op enkele punten verbetering mogelijk is.

b. De rekenkamer ziet verbetermogelijkheden op de punten, verwijzend naar het bestuurlijk rapport (BR) en rapport van bevindingen (RvB):

- Actualisaties van de kaders nemen soms veel tijd in beslag (BR p. 10 onder C4 en RvB p. 12 en 36)
- Een deel van het Limburgse beleid is op punten verouderd. Het PS-kader voor opdrachten/aanbestedingen (Bevoegdhedenverordening provincie Limburg 2010) (BR p. 10 onder C4 en RvB p. 12 en p. 36) en de Gedragscode bestuurlijke integriteit voor leden GS uit 2014 zijn voor actualisatie vatbaar (BR p. 10 onder C4 en RvB p. 14 en 44). Ook het beleidskader Selectie en benoemingen uit 2016 is op punten verouderd doordat in de uitvoering reeds wijzigingen zijn doorgevoerd/wordt afgeweken van het kader als gevolg van ervaringen in de praktijk (BR p. 11 onder C4 en RvB p. 12 en 41).
- Het beleidskader Selectie en benoemingen bevat daarnaast onduidelijkheden met betrekking tot toepassingsgebied, stappen in de selectie en diversiteit en een beperkte interpretatie van integriteit. (Zie voor een uitgebreidere toelichting BR p. 11 en RvB p. 12 en 41).

Naar aanleiding hiervan doet de rekenkamer ook aanbevelingen richting GS en PS om verbeteringen door te voeren. Zie BR p. 12 aanbeveling A1 en A5 (actualisatie en verbetering gedragscode GS), A2 en A5 (actualisatie en verduidelijking beleidskader) en A4 (actualisatie PS-kader).

c. De ZRK is van mening dat het van belang is dat zowel de kaders als de uitvoering (daarvan) op orde zijn. Bij het vaststellen van kaders kunnen PS, indien van toepassing, hun wensen/eisen kenbaar maken via hun kaderstellende rol. Goede kaders geven inzicht/transparantie over wat de provincie wil bereiken, op welke wijze, waarom en wanneer, etc. Ook geven ze handvatten voor de uitvoering, (bij)sturing door ambtelijke organisatie, GS en PS tijdens de uitvoering en voor verantwoording over de mate van realisatie en dergelijke aan onder andere PS. Het is van belang dat de uitvoering conform kaders is, bij afwijken van de kaders of problemen is transparantie over de redenen van afwijken of de problemen/oplossingen van belang (onderbouwing) zodat PS zich daarover kunnen uitspreken.

De rekenkamer heeft dan ook zowel naar de (kwaliteit van de) kaders gekeken (onderzoeksvraag 1) als naar de naleving en feitelijk gedrag daarvan (onderzoeksvraag 2, bijvoorbeeld 2a: In hoeverre heeft de provincie in

de praktijk gehandeld conform de kaders?). Bevindingen over dit laatste hebben we opgenomen in hoofdstuk 3 van het RvB en paragraaf 3.2 van het BR dat ook de conclusies daarover en aanbevelingen daarvoor bevat.

Vraag 2 FvD

Samenvatting, p.3: Conclusie 2. Bij dossiers in de procesgang zaken vaak laat of zelfs pas achteraf in orde gebracht en de onderbouwing van afwijkingen/maatwerk relatief beperkt

- a. *Hoe wordt volgens de ZRK het 'achteraf in orde brengen en onderbouwen van afwijkingen' ook wel genoemd?*
- b. *Wat weerhoudt ZKR om hier een zeer duidelijk oordeel aan toe te kennen?*
- c. *Wat verstaat de ZRK onder transparantie en zorgvuldigheid?*
- d. *En hoe zouden GS hier volgens de ZRK invulling aan dienen te geven?*

Antwoord ZRK

- a. De rekenkamer noemt het 'laat of zelfs pas achteraf in orde brengen van zaken in de procesgang' en 'het beperkt onderbouwen van afwijkingen' niet zorgvuldig en niet transparant. We concluderen immers dat dit de transparantie en zorgvuldigheid niet ten goede komt en het vragen oproept of de kaders wel voldoende zijn ingedaald in de werkprocessen (BR p.3 en p.12/13); onzorgvuldige uitvoering van de procedure (RvB p. 21).
- b. Niets heeft de rekenkamer ervan weerhouden om hier een duidelijk oordeel aan toe te kennen. Zie de betreffende/bijbehorende conclusie (BR, p.3 en C6 op p.12/13), ook weergegeven in voorgaand antwoord onder a.
- c. Onder transparantie verstaat de rekenkamer in het algemeen duidelijkheid, helderheid en openheid, ook voor niet-betrokkenen. In dit specifieke geval houdt dat in dat de motivering/onderbouwing om af te wijken van vigerende regels en afspraken over inzet tijdig/vooraf duidelijk moet zijn (vastgelegd). Dit onder andere ten behoeve van het (goed) kunnen monitoren, evalueren, verantwoorden en (bij)sturen tijdens en na afloop van de inzet.
Onder zorgvuldigheid verstaat de rekenkamer nauwkeurigheid/accuratesse op de inhoud en in procedurele zin. In dit geval betekent dat dat de vastgestelde procedures in de praktijk nauwkeurig dienen te worden toegepast in de werkprocessen: dat vooraf heldere afspraken worden vastgelegd en dat besluiten en afwijkingen goed worden onderbouwd/gemotiveerd.
- d. Op p. 16 van het BR bevelen we GS aan om te zorgen voor verbetering van de procesgang bij de inzet van oud-politici door onder andere de transparantie te vergroten van de eerste stappen (waaronder onderbouwing bij afwijken valt) en overeenkomsten tijdig vast te leggen. Het is aan GS om te bepalen hoe hier invulling aan te geven, passend bij haar werkwijze. Gedacht zou kunnen worden aan bijvoorbeeld hernieuwde/extra aandacht voor en sturing op de stappen/eisen van de betreffende werkprocessen waarop verbetering nodig blijkt; samen met betrokkenen van de ambtelijke organisatie de huidige procesgang/werkprocessen te bespreken en daarbij de bevindingen van de rekenkamer te betrekken; expliciet stil te staan bij en aandacht te geven aan de stappen die verbetering behoeven en de wijze waarop dat gezamenlijk verbeterd kan worden.

Vraag 3 FvD

Samenvatting, p.3: Conclusie 3.

Zie de 2e opmerking bij conclusie 1. We schreeuwen moord en brand over 'integriteit' terwijl het gedrag van GS hier haaks op staat, in ieder geval qua maatschappelijke beleving.

- a. *Welke oorzaken/verklaringen heeft ZKR ontdekt/te horen gekregen om dit gedrag te verklaren?*
- b. *En wat is de kijk van ZRK hierop?*

Antwoord ZRK

- a. Door GS-leden en de CdK wordt de nadruk gelegd op rechtmatigheid (niet afwijken van de geldende regels), zo wordt gesteld dat integriteit in Limburg is geborgd door protocol en procedures. Verder is vanuit GS aangegeven dat het uiterst complex is om zich in rechte te beroepen op het begrip 'schijn van belangenverstrengeling'. Een gedeputeerde gaf aan dat hij niet veel kan met het begrip 'schijn van belangenverstrengeling', waarbij gesteld werd dat men zich tegen schijn niet kan verdedigen, en een dergelijke term ook niet vol te houden is in het recht. Een andere gedeputeerde stelt dat GS altijd bezig zijn met integriteit, waarbij het zowel om de letter als de geest van de wet gaat.
- b. De rekenkamer stelt dat GS en de CdK op een defensieve/verdedigende manier reageren op onrust binnen PS en samenleving, waarbij de nadruk op rechtmatigheid/handelen binnen de regels wordt gelegd. De rekenkamer vindt dit een gemiste kans, vooral ook met het oog op het vertrouwen van PS en de samenleving (zie in dit verband ook het essay). Zoals aangegeven bij de specificatie van deze samenvattende conclusie op p. 12 van het BR (C8): de hardnekkige beeldvorming rond integriteit in het provinciale beleid/Limburg wordt hiermee niet doorbroken en hiermee wordt geen blijk gegeven van diepgaande zelfreflectie en bewustzijn over de gevoeligheid van gemaakte keuzes. De CdK wordt aangemoedigd om de rol die hem op grond van artikel 175 van de Provinciewet toekomt nog daadkrachtiger in te vullen. Verder bevelen we GS onder andere aan om geen genoegen te nemen met het alleen naleven van regels, maar ook gevoeligheid te tonen voor signalen vanuit de omgeving (A8, BR, p. 16).

Vraag 4 FvD

Samenvatting, p.3: Conclusie 4.

- a. *Welke concrete aanbevelingen heeft de ZRK aan PS om de rol ten aanzien van integer handelen bij inzet van oud-politici scherper op te pakken?*
- b. *Hoe kunnen PS deze beter bewaken?*

Antwoord ZRK

- a. De rekenkamer beveelt PS aan (zie ook de aanbevelingen aan PS in BR):
 - Blijf binnen PS en de Integriteitscommissie van PS actief aandacht geven aan integriteit.
 - Bespreek binnen de Integriteitscommissie niet alleen individuele casuïstiek, maar ook de bredere cultuur binnen de provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici. Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover. (A13, p. 16)
 - Bespreek uitgebreider binnen PS en jaarlijks met GS (al dan niet onder begeleiding van een integriteitsdeskundige) de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici, de wenselijke 'mores' en de wensen en voorkeuren ten aanzien van de rol GS en de CdK. Leg onder andere de daaruit voortvloeiende 'moresprudentie' op papier vast en bewaak die (A12, p.16).
 - Organiseer een discussie over het door de rekenkamer aangeleverde essay.
 - Vraag GS, zoals de rekenkamer aanbeveelt (A9 p. 16) de informatievoorziening aan PS op genoemde onderdelen aan te vullen/te verbeteren. Dit met inbegrip van de uitkomsten over onder andere transparantie die uit voornoemde besprekingen volgen. Vraag GS om transparantie als het gaat om het besluit tot het

inzetten van oud-politici, het doel van de opdracht, werving/selectie en evaluatie, liefst voordat het (mogelijk) in de openbaarheid komt. (na 'ondertekening') te informeren.

- Maak gebruik van het vragenrecht van PS, stel kritische vragen als er onvoldoende transparantie is als er oud-politici worden ingezet (door GS), houdt daarvoor scherp de mededelingen portefeuillehouder (overzicht) benoemingen door GS in de gaten.

- b. Zie antwoord a (via informatievoorziening aan PS, vragenrecht van PS, jaarlijkse bespreking, moresprudentie)

Vraag 5 FvD

Ad. Conclusies en aanbevelingen, p. 8 C3. Beleidskader selectie en benoemingen.

"Het beleidskader is niet, zoals in de motie Kuntzelaers is verzocht, sonderend aan PS voorgelegd en besproken."

- a. *Welke mogelijkheden ziet de ZRK voor PS om dit wel/beter te bewaken? Dit beperkt zich namelijk niet tot dit rapport.*
- b. *Welke middelen hebben PS hier naar de mening van de ZRK voor om dit af te dwingen?*
- c. *Welke verklaring heeft ZRK in het onderzoek gevonden voor het niet aan PS voorleggen/het niet uitvoeren van de motie?*
- d. *Wat is argumentatie van de ZRK om het niet door GS conform verzoek aan PS sonderend voorleggen van het beleidskader als 'onoplettend' te betitelen?*

Antwoord ZRK

- a. Als voorafgaand bekend is dat PS een stuk sonderend willen bespreken, vraag GS dan om in de oplegbrief aan PS expliciet aan te geven dat het sonderend aan PS wordt/dient te worden voorgelegd. Laat de griffie een overzicht bijhouden van stukken waarvoor PS hebben gevraagd het sonderend voor te leggen en laat de griffie de binnengekomen stukken aan de hand daarvan nalopen en het Presidium/PS attenderen als er zo'n stuk bij zit, zodat het Presidium vervolgens kan besluiten het als zodanig /op de wijze zoals eerder gevraagd te agenderen.
- b. PS kunnen zelf bepalen welke stukken ze sonderend willen bespreken, en als dusdanig voor een commissie- of Statenvergadering agenderen. Daarnaast kunnen PS aan GS opdracht geven om in de oplegbrief bij het betreffende stuk aan te geven dat PS GS hebben verzocht dit stuk sonderend voor te leggen (zie antwoord a).
- c. De rekenkamer heeft geen bewijs voor een eenduidige verklaring gevonden. GS hebben aangegeven dat het beleidskader door het college van GS aan PS is aangeboden, het door PS geagendeerd had kunnen worden en PS er niet voor hebben gekozen om het kader te agenderen. Vanuit PS is aangegeven dat het stuk is 'ondergesneeuwd'.
- d. Wij hebben het als "onoplettendheid" betiteld, omdat GS het verzoek van PS uit de motie "om dit plan sonderend voor te leggen aan PS" niet letterlijk hebben uitgevoerd, maar het aan (de oplettendheid van) PS hebben overgelaten. Er is geen bewijs dat dit met de intentie was om PS te ontfopen.

Vraag 6 FvD

Ad. Conclusies en aanbevelingen, p. 12 C6. Naleving van kaders.

"Veel ruimte voor verbetering mogelijk in de procesgang".

a. *Graag concrete duiding hoe en wat verbeterd kan worden?*

"Binnen de ambtelijke organisatie ontbreekt het vaak aan duidelijkheid hoe de bewuste personen in beeld zijn gekomen." "(...) binnen de ambtelijke organisatie een zekere mate van voorzichtigheid bestaat om kanttekeningen te plaatsen bij de door GS of betrokken portefeuillehouder voorgenomen invulling van een opdracht, benoeming of voordracht." "Er wordt nauwelijks gereflecteerd op de zoektocht naar mogelijk andere geschikte kandidaten."

b. *Hoe zou de ZRK dit klimaat/de cultuur van 'voorzichtigheid', niet reflecteren, het laten bestaan van onduidelijkheid t.a.v. benoemingen binnen de ambtelijke organisatie in een woord kunnen samenvatten?*

c. *Welke redenen/oorzaken heeft de ZRK hiervoor gevonden?*

Antwoord ZRK

a. Er is ruimte voor verbetering in de procesgang op de volgende punten (zie ook BR p. 13-14 en A7 op p. 16):

- Vergroot de transparantie van de eerste stappen in de werving en selectie:
 - Meer inzicht in profielen en criteria voor werving en selectie en schriftelijke vastlegging daarvan.
 - Meer duidelijkheid (voor ambtelijke organisatie) over hoe de bewuste personen in beeld zijn gekomen.
 - Beperken van één-op-één gunnen (uit het netwerk van GS of de verantwoordelijke portefeuillehouder) en (daarmee samenhangend) intensiveren van de zoektocht naar meerdere kandidaten (groslijst).
 - Opstellen van en werken volgens standaardprocedure voor werving en selectie met inbegrip van het opstellen kandidatenlijsten; (wat bij zal dragen aan) transparantie over het tot stand komen definitieve keuze van kandidaten.
- Durven plaatsen van kanttekeningen door ambtelijke organisatie bij de door GS of betrokken portefeuillehouder voorgenomen invulling van een opdracht, benoeming of voordracht. GS kunnen de ambtelijke organisatie ook uitnodigen kanttekeningen te plaatsen. (de voorgestelde kandidatenlijsten).
- Duidelijkheid/kwaliteit van motivering/onderbouwing om af te wijken van vigerende aanbestedingsregels.
- Tijdigheid vastleggen overeenkomsten (benoemingsbrieven en overeenkomsten bij opdrachten) (vóórdat werkzaamheden starten) met daarin werkbare aanknopingspunten voor monitoring en evaluatie (van de resultaten).
- Meer consistent monitoren en evalueren van resultaten en schriftelijke vastlegging van deze evaluaties.

b. De 'voorzichtigheid', *niet reflecteren*, e.d. kan volgens de ZRK worden samengevat als een klimaat/cultuur waarin tegenspraak niet vanzelfsprekend is.

c. Dat er sprake is van voorzichtigheid, aarzeling en niet kritisch reflecteren kan te maken hebben met de naweeën van het klimaat/de cultuur in het verleden. In 2014 concludeerde de rekenkamer op basis van gevoerde gesprekken dat bij de provincie Limburg organisatiebreed nog niet altijd sprake was van 'veiligheid' en dat in het in 2012 in gang gezette traject 'Toekomst Vast Limburg' de lijnen waren uitgezet om meer toe te groeien naar een lerende organisatie.³ We stelden daarbij dat GS en de ambtelijke organisatie consequent moesten (blijven) werken aan het creëren en in stand houden van een cultuur, waarin het leveren van kritiek en het erkennen van fouten in de richting van collega's, ambtelijk leidinggevenden en bestuurders laagdrempelig is (tegenspraak organiseren). Tijdens voorliggend onderzoek is in lijn daarmee in een gesprek aangegeven dat vroeger bestuurlijk een houding was van 'waar bemoei je je mee als ambtenaar', maar dat dat nu is bijgetrokken maar veel ambtenaren nog wel voorzichtig zijn. Verder is aangegeven dat de laatste jaren aandacht wordt gevraagd voor het organiseren en waarderen van tegenspraak om het kritisch vermogen

³ Zuidelijke Rekenkamer (2014), De provincie Limburg als lerende organisatie.

bij alle betrokkenen te kunnen versterken. GS-nota's en voorstellen van GS aan PS worden daarop getoetst door een zogenaamd 'toetsteam', bestaande uit de algemeen directeur en de bestuurs- en directiesecretaris. Ze doen dat in afstemming met medewerkers van onder meer de clusters Financiën, Juridische Zaken en de Concernstaf. Tot slot wijst de rekenkamer op de nieuwe organisatievisie 2020 die eind 2019 is vastgesteld "Ambtelijk vakmanschap voor Limburg". Transparant en open zijn over dingen die mis gaan wordt in deze visie genoemd als onderdeel van leren, evenals durven doorpakken en werkwijzen aanpassen als processen structureel niet goed verlopen (p. 8). Dienstbaar zijn, maar niet serviel, wordt in dezelfde visie benoemd als onderdeel van politieke sensitiviteit (p. 16).

4 Beantwoording schriftelijke vragen Partij voor de Dieren

Vraag 1 PvdD

In startnotitie stond te onderzoeken periode nov 2012 tot augustus 2019. Waarom is uiteindelijk gekozen voor periode onderzoek mrt 2015 - okt 2019?

Antwoord ZRK

Voor onderzoeksthema 1 (vragen over de kaders) betrof de onderzoeksperiode november 2012 tot augustus 2019. Dit hebben we ook in de uitvoering aangehouden en zijn daarbij soms zelfs verder terug in de tijd gegaan om de context en ontwikkelingen goed in beeld te krijgen. Zie ook de lijst met geraadpleegde documenten in bijlage 1 van het rapport van bevindingen (RvB) of beschrijving en tabel 1 uit paragraaf 3.1 van het bestuurlijk rapport.

Voor onderzoeksthema 2 (naleving kaders en feitelijk gedrag) was in de startnotitie de onderzoeksperiode 1 april 2013 tot augustus 2019 voorzien. Dit is tijdens de uitvoering, voor het dossieronderzoek aangepast omdat de provincie aangaf dat de informatieverzameling een zeer lastige en omvangrijke klus was die veel tijd en energie zou kosten. Om toch verder te kunnen met haar onderzoek heeft de rekenkamer besloten de informatievraag te beperken tot de besluiten tot inzet door GS in de periode 26 maart 2015 tot en met 21 oktober 2019, omdat deze makkelijker te verzamelen zou zijn, en tegelijk voldoende breed voor het onderzoek.

Vraag 2 PvdD

Lijst van 56 dossiers is overhandigd door GS. Hoe weet ZRK dat 56 dossiers ook "alle dossiers" betreffen? Is dit puur op vertrouwen of is dit op de een of andere manier nagegaan?

Antwoord ZRK

Desgevraagd hebben we van de provincie overzichten ontvangen met de externe inzet door GS⁴ in de periode 26 maart 2015 tot en met 21 oktober 2019. Dit betroffen 297 gevallen, waarbij door de provincie was aangegeven welke (oud-)politici betreffen. De rekenkamer heeft dit zelf nog gecontroleerd. Daaruit resulteerden 56 dossiers betreffende de inzet van (oud-)politici. (Zie ook RvB p. 22). De rekenkamer heeft niet gecontroleerd of de 297 gevallen inderdaad alle dossiers betreffen, en is hierbij inderdaad uitgegaan van vertrouwen.

Vraag 3 PvdD

⁴ Naast deze inzet onderscheidt de provincie nog de categorie "externe inhuur". Vanuit de ambtelijke organisatie is aangegeven dat daarbij geen oud-politici zijn ingezet. Hierop heeft geen check plaatsgevonden door de rekenkamer.

Is ZRK nagegaan hoe vaak en door wie in verleden een WOB verzoek is ingediend over inhuur "oud-politici"?

Antwoord ZRK

Nee, we zijn niet nagegaan hoe vaak en door wie er WOB-verzoeken zijn ingediend. Wel hebben we voor alle 56 dossiers bij de provincie alle voor het onderzoek relevante informatie opgevraagd. Dit omvatte óók de communicatie tussen NRC/De Limburger en de provincie over de inzet van oud-politici, waaronder de WOB-verzoeken van NRC/De Limburger daarover en antwoorden daarop van de provincie. Zie RvB bijlage 1
Geraadpleegde documenten: WOB-verzoek en antwoord maart, april, mei en juni 2019.

Vraag 4 PvdD

Bestuurlijk rapport pagina 13. Citaat: "Het echte gesprek tussen GS en PS over integriteit is beperkt..."

Heeft ZRK kennisgenomen van de interne sessies integriteit voor Statenleden in de periode 2015 – 2019 waarin over het inhuren van oud-politici is gesproken en van gedachten is gewisseld?

Zo ja, waarom niet vermeld in rapport en wat is uw opvatting over die bijeenkomsten?

Zo neen, wilt u die verslagen opvragen en reactie geven?

Antwoord ZRK

Als u doelt op de Statencommissie Integriteit, is het antwoord bevestigend, ja. Op p. 31 van het rapport van bevindingen rapporteren we daarover: "Ook is sinds 2015, conform de Provinciewet, een Statencommissie Integriteit actief, waarvoor ook een externe adviseur Integriteit is aangesteld die tevens fungeert als vertrouwelijk meldpunt voor mogelijke integriteitsschendingen. (...) De vergaderingen van deze commissie zijn besloten en er worden vertrouwelijke verslagen van gemaakt." De rekenkamer heeft deze vertrouwelijke verslagen mogen inzien. Vanwege het vertrouwelijke karakter is het niet mogelijk daar als rekenkamer in een openbaar rapport uit te citeren of een reactie op te geven. Daarnaast hebben we een gesprek gevoerd met de voorzitter van deze commissie en de externe adviseur Integriteit. De uitkomsten van dit gesprek zijn wel meegenomen in de bevindingen en daarop gebaseerde conclusies en aanbevelingen.

Op p. 30 van het rapport van bevindingen melden we verder: "Ook is er op ambtelijk en politiek-bestuurlijk niveau in onder andere introductieprogramma's, trainingen en workshops aandacht gegeven aan (de uitgangspunten van) integriteit ter bevordering van het integriteitsbewustzijn." Daarnaast is de rekenkamer zich ervan bewust dat er in 2012 een meerjarig integriteitsprogramma voor PS is ontwikkeld en in uitvoering genomen, dat in dat kader informele bijeenkomsten hebben plaatsgevonden en er een werkgroep Bestuurlijke Integriteit is samengesteld vanuit PS. Deze informatie hebben we echter niet in het RvB opgenomen. Als u doelt op één van de in deze alinea genoemde bijeenkomsten, dan geldt dat we daarvan geen verslagen zijn tegengekomen/hebben aangetroffen.

Vraag 5 PvdD

Citaat uit bestuurlijk rapport: "Bij alle door de rekenkameruit netwerk van GS of de verantwoordelijke portefeuillehouder".

In rapportage komt 10 x het woordje netwerk voor. In de literatuur wordt o.a. vermeld voor netwerk:

- Contacten leggen waar je je voordeel mee kunt doen.
- Professioneel relaties onderhouden.

-- Is een specifieke vorm van samenwerking tussen meerder sleutelpersonen/partijgenoten in onderliggende afhankelijkheid.

Welke definitie hanteert ZRK voor de vermelding van "netwerk"?

Antwoord ZRK

De door u als tweede genoemde definitie (professioneel relaties onderhouden) raakt het meest aan de omschrijving van een netwerk in deze context. De rekenkamer sluit daarmee aan bij de meer neutrale omschrijvingen van het begrip 'netwerk', zie bijvoorbeeld Vos en Schoemaker (1998): Netwerken kunnen omschreven worden als regelmatige communicatie tussen twee of meer deelnemers. Ze kunnen in vele vormen voorkomen, van informele relaties tussen een groep vrienden tot meer formele werkrelaties. Netwerken bestaan uit individuen die onderling verbonden zijn door communicatiestromen.

Vraag 6 PvdD

Bestuurlijk rapport pagina 14 Citaat: "Tot 2017 werd aan PS nauwelijks inzicht gegeven in voordrachten en benoemingen".

- a. Heeft ZRK kennisgenomen van vragen van toenmalig Statenlid Jos van Rey in 2015 en 2018 aan GS over inhuur CDA'ers Atsma en Verhagen?
- b. Berust er op deze inhuur/opdrachten geheimhouding?
Zo ja waarom niet vermeld?
Zo neen, is ZRK bereid dit verder te onderzoeken en de handelwijze van GS tegen het licht te houden.
- c. Heeft ZRK zich verdiept in de honorering die Atsma heeft ontvangen i.r.t. de geleverde prestaties?
Zo ja, wat is het oordeel?
Zo neen, is ZRK bereid om dat als nog te doen?
- d. Is de ZRK van mening dat bij de twee opdrachtverleningen (2014 en 2015) door GS aan Atsma de geldende gedragscode bestuurlijke integriteit is overtreden? Kan de ZRK haar antwoord toelichten?

Antwoord ZRK

- a. Ja, de ZRK heeft kennisgenomen van vragen van toenmalig Statenlid Jos van Rey in 2015 en 2018 aan GS over inhuur CDA'ers Atsma en Verhagen (zie onderstaande tabel bij vraag 7).
- b. Op deze opdrachten berust geen geheimhouding meer. Op verzoek van GS hebben PS d.d. 15 februari 2019 besloten deze geheimhouding met toepassing van artikel 25, derde lid, van de Provinciewet op te heffen. Voor een nadere onderbouwing wordt verwezen naar Mededeling d.d. 12 februari 2019 (kenmerk 2019/11340). De bijbehorende documenten zijn gedeeltelijk openbaar gemaakt. Voor de niet openbaar gemaakte info wordt in het kader van betreffend WOB-verzoek een onderbouwing gegeven in de GS-brief d.d. 12 februari 2019 (kenmerk 2019/11325) en 11 april 2019 (kenmerk 2019/29152). Informatie die niet openbaar is gemaakt, is in de documenten onleesbaar gemaakt (weggelakt). Dit betreft informatie die gezien de aard ervan niet openbaar gemaakt hoeft te worden aansluitend bij de weigeringsgronden uit de WOB. De ZRK heeft – na een verzoek daartoe – deze opdrachten ongelakt kunnen inzien en meegenomen in de eerste stap van het dossieronderzoek. In deze stap hebben we een aantal algemene kenmerken van alle 56 dossiers in kaart gebracht. In de tweede stap is een selectie van de dossiers diepgaander bestudeerd. Om privacy redenen zijn de dossiers anoniem opgenomen in onze rapportages, alleen de functies zijn genoemd. Eén van de genoemde dossiers maakte onderdeel uit van de diepgaander onderzochte dossiers.

- c. Ja, de ZRK heeft inzicht verkregen in de honorering. Over de vergoedingen in algemene zin stellen we (p. 17/18 bestuurlijk rapport) dat in de 56 dossiers de (oud-)politici nooit een te hoge vergoeding hebben ontvangen: altijd binnen de norm van de provincie en vaak minder (of hooguit hetzelfde) dan de markt betaalt voor dit soort opdrachten. Dit geldt ook voor deze casus.
- d. De ZRK kan hier geen uitspraak over doen, omdat we in onze aanpak ervoor hebben gekozen geen uitgebreide beoordeling op individueel casusniveau te doen op basis van – bijvoorbeeld – de gedragscode bestuurlijke integriteit. In de Gedragscode GS is onder andere opgenomen dat een bestuurder die familie- of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de provincie, zich onthoudt van deelname aan de beraadslaging en de besluitvorming over de betreffende opdracht. En dat indien de onafhankelijke oordeelsvorming van een bestuurder over een bepaald onderwerp in het geding kan zijn, hij voor beraadslaging en besluitvorming aangeeft in hoeverre het onderwerp hem persoonlijk aangaat. Hiermee wordt ook de schijn van vooringenomenheid of belangenverstrengeling vermeden. Gezien de gevoeligheid van het onderwerp lijkt het de rekenkamer verstandig om in de toekomst 'familie- of anderszins persoonlijke betrekkingen' zo ruim mogelijk op te vatten en hier voorafgaand aan beraadslaging en besluitvorming open over van gedachten te wisselen om zodoende als college van GS een besluit over te nemen hoe gehandeld dient te worden om (mogelijke) de schijn van vooringenomenheid of belangenverstrengeling te vermijden.

Vraag 7 PvdD

Citaat uit bestuurlijk rapport: "De rekenkamer stelt vast dat PS vanaf 2015 met regelmaat aandacht gevraagd voor benoemingen opdrachten".

Kan ZRK een opsomming geven van die momenten?

Antwoord ZRK

Op basis van de informatie die de rekenkamer heeft ontvangen en zelf heeft verzameld tijdens het onderzoek, kan onderstaande tabel worden gegeneerd, met een opsomming van momenten waarop PS aandacht hebben gevraagd voor, dan wel hebben gegeven aan, benoemingen, voordrachten en/of opdrachten.

Periode	Betreft
Oktober 2015	Verzoek in Statencommissie Financiën, Economie Zaken en Bestuur (FEZ): inzicht in overeenkomst van opdracht met Verhagen (ambassadeur)
November 2015	Naar aanleiding daarvan verzoek vanuit PS (Van Rey) inzicht in gehele dossier Verhagen
Augustus 2016	Beantwoording door GS van schriftelijke vragen d.d. 23 juli 2016 vanuit PS (SP, Visser) naar aanleiding van benoemingen voorzitters Nationale Parken
September 2016	Naar aanleiding van benoemingen voorzitters Nationale Parken motie Kuntzelaers (o.a. transparantie)
December 2016	Uitwerking motie: Beleidskader Selectie en benoemingen
Februari 2017	Verzoek via email vanuit (PVV-)fractie aan GS: overzicht van alle benoemingen door GS
Februari 2017	Overzicht benoemingen, voordrachten en opdrachten door GS 26 maart 2015 tot februari 2017
April 2018	Verzoek vanuit PS (Van Rey) inzicht in rapportages verantwoording werkzaamheden en declaraties Verhagen en Atsma
September	Overzicht benoemingen, voordrachten en opdrachten door GS februari 2017 tot juli 2018

2018	En melding dat herbenoemingen buiten werking beleidskader vallen
Februari 2019	Naar aanleiding van debat in de Statencommissie Financiën, Economie en Bestuur (FEB) d.d. 1 februari 2019 over externe inhuur en opdrachtverstrekkingen en vraag vanuit PS (Rossel), besluiten GS opdrachtverstrekkingen aan PS beschikbaar te stellen zonder dat ter zake geheimhouding wordt opgelegd (zoals bij overzicht in 2018 het geval was).
Februari 2019	Overzicht benoemingen, voordrachten en opdrachten door GS juli 2018 tot februari 2019
April 2019	GS informeren PS via een mededeling portefeuillehouder dat naar aanleiding van de overzichten benoemingen uit 2017 en 2018 in januari 2019 een nieuw WOB-verzoek van De Limburger/NRC is ontvangen en GS besloten hebben over te gaan tot gedeeltelijke openbaarmaking van de gevraagde documenten van 32/31 personen. Op 20 december 2018 ontvingen GS een eerste WOB-verzoek in dit kader, zij het alleen ten aanzien van de inzet van de heer Verhagen, waartoe ze in februari 2019 besloten tot gedeeltelijke openbaarmaking van documenten.
Juni 2019	Naar aanleiding van een toezegging d.d. 21 juni 2019 informeren GS PS vier dagen later via een mededeling portefeuillehouder over lobby-inzet en benoemingen diverse beleidsvelden. Deze mededeling omvat alle eerder met PS gecommuniceerde informatie over benoemingen. Daarnaast ontvangen PS de beantwoording d.d. 29 mei, 14 en 24 juni 2019 van aanvullende vragen van De Limburger/NRC in het kader van hun WOB-verzoek over 32/31 personen. Ook ontvangen ze de antwoorden op vragen vanuit PS (Van Rey) d.d. 18 maart 2019 en beantwoording van aanvullende vragen van De Limburger/NRC d.d. 22 maart 2019 naar aanleiding van het eerste WOB-verzoek
Juni 2019	Naar aanleiding van de berichtgeving in de media over het onderzoek van De Limburger/NRC nemen PS op 28 juni 2019 de motie Eerlijk en transparant Limburg aan (die evenals de motie uit 2016 gericht is op transparantie, diversiteit en integriteit).
Oktober 2019	GS informeren PS via een mededeling portefeuillehouder enerzijds over het ambtsbericht aan de minister van BZK inzake publicaties in de media over opdrachtverlening aan oud-bestuurders en anderzijds over antwoorden bewindspersonen inzake publicaties opdrachtverlening oud-bestuurders.
Februari 2020	Overzicht benoemingen, voordrachten en opdrachten door GS februari 2019 tot februari 2020

Vraag 8 PvdD

Citaat uit bestuurlijk rapport: "De rekenkamer constateert dat deze reacties en houding vanuit GS/ CdK onvoldoende blijf geven van zelfreflectie of ontvankelijkheid voor signalen vanuit de samenleving dat de keuzes gevoelig liggen. Dit kan het vertrouwen van burgers schaden".

Waarom wordt door ZRK niet vermeld het verlies aan vertrouwen bij PS?

Is ZRK van mening dat coalitie belangen de boventoon voerden? Kan de ZRK haar antwoord toelichten?

Antwoord ZRK

De rekenkamer heeft er in de passage over het vertrouwen voor gekozen het perspectief van de burger te kiezen, mede naar aanleiding van de media-aandacht die er is geweest. Uiteraard kan dit ook betekenen een verlies aan vertrouwen bij PS.

De ZRK kan geen uitspraak doen wat bij de gekozen wijze van reageren/communiceren de boventoon voerde.

We zijn van mening dat het voor de toekomst en het vertrouwen belangrijk is dat als bepaalde gemaakte keuzes

gevoelig zouden kunnen zijn voor burgers en/of politiek dat in de communicatie proactief meer blijk wordt gegeven dat men zich bewust is over de gevoeligheid van de gemaakte keuzes. Zie ook onze aanbeveling A8 aan GS op p. 16 van het bestuurlijk rapport.

Vraag 9 PvdD

Rapport van bevindingen, pagina 23 en 27 Brains BV

Heeft ZRK onderzoek gedaan naar de besluitvorming in GS vergadering op 4 oktober 2011 inzake VZ voor RvC Brains?

Zo ja, met welk resultaat en waarom niet vermeld in rapport?

Antwoord ZRK

Het onderzoek van ZRK richtte zich op de inzet van (oud-)politici in de periode 26 maart 2015 tot en met 21 oktober 2019, maar als deze inzet een herbenoeming of verlenging van een opdracht betrof, heeft de rekenkamer ook de 'oorspronkelijke' inzet bestudeerd welke dan van vóór 26 maart 2015 kan dateren (zie RvB p. 7). Dit was ook het geval bij de voorzitter voor de RvC Brains. Door de ZRK is daarom onderzocht hoe de heer Frissen in 2011 in beeld is gekomen. We hebben in dat kader antwoorden en een GS-nota van 6 december 2011 ontvangen, waarin wordt ingegaan op de voordracht van de voorzitter, met verwijzing naar de besluitvorming op 4 oktober 2011. Laatstgenoemde nota heeft de rekenkamer niet meer apart meegenomen in haar onderzoek, omdat de ontvangen antwoorden en de nota van 6 december 2011 voldeden voor de beantwoording van vragen. De resultaten van de benoeming in 2011 zijn in algemene zin onderdeel van de bevindingen voor alle onderzochte dossiers, zoals genoemd in paragraaf 3.3.1 tot en met 3.3.6.

Vraag 10 PvdD

Rapport van bevindingen pagina 24, helft van de gevallen 1 -op- 1 gegund.

- a. Is ZRK nagegaan of er een stilzwijgende afspraak was tussen leden van GS over een "verdeling oud-politici" over enkele politieke partijen?

Zo ja, met welk resultaat en waarom niet vermeld in rapport?

Zo neen, is ZRK nog bereid nader onderzoek te doen?

- b. Heeft ZRK nader uitgediept hoe 1 -op- 1 in de praktijk werkte?

- c. Is ZRK nagegaan welke GS leden nooit met meerdere kandidaten kwamen?

- d. Is ZRK nagegaan welke GS leden besloten om af te wijken van de aanbestedingsregels bij gunning?

Antwoord ZRK

- a. De ZRK heeft in de ontvangen informatie niet kunnen vaststellen dat er een stilzwijgende afspraak was tussen leden van GS over een "verdeling oud-politici" over politieke partijen. Wel heeft de rekenkamer voor de 56 dossiers in beeld gebracht tot welke politieke partij de (oud-)politicus behoort. Daaruit blijkt, exclusief verlengingen, herbenoemingen en automatische 'vervolgfunctie', dat de ingezette (oud-)politici relatief vaak van het CDA zijn (ongeveer 40%), gevolgd door PvdA (bijna 30%), VVD (ongeveer 15%), D66 (7%) en PVV, SP, GroenLinks en Partij Nieuw Limburg (elk 2%). Onderstaande tabel geeft de verdeling. De rekenkamer heeft geen oordeel willen geven over de wenselijkheid van deze verdeling. De ingezette oud-politici zijn relatief vaak van het CDA, maar in het verleden waren bestuurders en volksvertegenwoordigers ook relatief vaak van het CDA.

	Opdrachten	Voordrachten	Benoemingen	Totaal
CDA	8	4	7	19 (43%)

PvdA	2	3	7	12 (27%)
VVD	4		2	6 (14%)
PVV		1		1 (2%)
D66			3	3 (7%)
SP			1	1 (2%)
GroenLinks			1	1 (2%)
Partij Nieuw Limburg			1	1 (2%)
Totaal	14	8	22	44

- b. Ja, dit wordt beschreven in paragraaf 3.3.3 en 3.3.4 van het rapport van bevindingen. De personen komen vrijwel altijd via het netwerk van GS of de betreffende portefeuillehouder in beeld, waarbij is gezocht naar wie past bij de voorziene rollen en/of taken. In gesprekken met de rekenkamer leggen GS vooral de nadruk op de geschiktheid van de gekozen kandidaten, en wordt niet uitgebreid gereflecteerd op de zoektocht naar andere kandidaten die geschikt hadden kunnen zijn. Ambtelijk is tegenover de rekenkamer gesteld dat suggesties van bestuurders soms nog te makkelijk gevolgd worden. In één geval hadden GS feitelijk al de keuze gemaakt op het moment dat het inkoopcentrum adviseerde om voor de opdracht 3 offertes op te vragen. Bij de geselecteerde casussen is in enkele gevallen geprobeerd om in bestuurlijk-ambtelijk samenspel tussen het cluster en de portefeuillehouder te kijken of er een kandidatenlijst kon worden opgesteld met meerdere namen. Dit heeft echter nauwelijks tot aanvullende namen geleid.
- c. De ZRK is niet nagegaan welke GS-leden nooit met meerdere kandidaten kwamen.
- d. De ZRK is niet nagegaan welke GS-leden besloten om af te wijken van de aanbestedingsregels bij gunning. Een besluit tot afwijken van de aanbestedingsregels is de bevoegdheid van het college van GS, niet van een afzonderlijk lid.

Vraag 11 PvdD

Rapport van bevindingen pagina 25.

Is er in 2017 een bijeenkomst geweest waarin aan fractievoorzitters werd meegedeeld wie de nieuwe directeur zou worden van Ruimte voor Ruimte?

Zo ja, is er vooraf of achteraf opdracht dan wel goedkeuring verleend door alle Collegeleden om ambtelijk het voorstel voor de nieuwe directeur Ruimte voor Ruimte voor te bereiden?

Met andere woorden, werd aan de ambtelijke organisatie opdracht gegeven een GS voorstel voor te bereiden waarin het coalitiebesluit achteraf zou worden goedgekeurd?

Antwoord ZRK

Via een brief Voortgang van de Ruimte voor Ruimte regeling d.d. 17-02-2017 zijn PS geïnformeerd over het feit dat de toenmalige directeur zijn werkzaamheden wilde beëindigen. Hierbij is ook het profiel voor de nieuwe directeur met PS gedeeld. Daarbij wordt niet gemeld of er al iemand voor deze functie in beeld is. De rekenkamer verwijst naar de griffie voor een antwoord op de vraag of er in 2017 een bijeenkomst voor fractievoorzitters heeft plaatsgevonden waarin de nieuwe directeur Ruimte voor Ruimte bekend is gemaakt. Dit is de rekenkamer niet bekend.

In 2017 hadden GS feitelijk al de keuze voor het voordragen van een persoon ter benoeming als directeur gemaakt op het moment dat het inkoopcentrum adviseerde om voor deze opdracht 3 offertes op te vragen. De

onderbouwing voor het afwijken van de aanbestedingsregels is dan ook achteraf opgesteld en aan het directieteam gecommuniceerd.

Vraag 12 PvdD

Rapport van bevindingen pagina 26 Inzet ambassadeurs.

- a. Is ZRK nagegaan of het correct is dat, nadat een statenlid het verslag van het jaarlijks evaluatiegesprek met een ambassadeur had opgevraagd, door GS is besloten af te zien van een schriftelijk verslag en jaarlijks een overleg met de verantwoordelijke portefeuillehouder te houden zonder vastlegging?

Zo ja, waarom niet vermeld in rapport en wat vindt ZRK van die handelwijze?

Zo neen, is ZRK nog bereid nader onderzoek te doen?

In de enkele schriftelijke verslagen van Verhagen worden besprekingen/overleggen genoemd waaraan Verhagen deelneemt met nog 2 andere petten op.

- b. Heeft ZRK een oordeel over de activiteiten van de heer Verhagen als ambassadeur i.r.t. zijn andere "bijbanen"?
- c. Wat vindt ZRK van de enkele verslagen van de activiteiten door de heer Verhagen en voldoet die verslaglegging aan de normaal gestelde eisen?
- d. Wat vindt ZRK van de hoogte van de vergoeding die de heer Verhagen kreeg?

Antwoord ZRK

- a. De ZRK gaat ervan uit dat u hierbij doelt op het verzoek van een PS-lid in 2018. De ZRK beantwoordt deze vraag dan ook uitgaande van de casus van de ambassadeur waarop dat verzoek betrekking had.

De ZRK heeft de verslagen van werkzaamheden en evaluaties opgevraagd en bestudeerd. Daarbij heeft ze niet vastgesteld dat is afgezien van schriftelijke vastlegging van het evaluatiegesprek nadat zo'n verslag was opgevraagd door een PS-lid. De ZRK heeft vastgesteld dat voor deze ambassadeur tot 2016 geen schriftelijke vastlegging plaatsvond van de jaarlijkse evaluatie, maar wel twee keer per jaar een schriftelijk verslag van werkzaamheden werd opgesteld door de ambassadeur. In de evaluatie eind 2016 en vervolgens in de overeenkomst van opdracht in juli 2017 werd vastgelegd dat de tweejaarlijkse schriftelijke verantwoording over de voortgang wordt vervangen door een jaarlijkse mondelinge evaluatie met de portefeuillehouder waarvan een verslag wordt gemaakt, wat beter past bij functie. Dit is vanaf eind 2016 ook in de praktijk gebracht. Dus GS hebben niet afgezien van schriftelijke vastlegging. Op 13 april 2018 vraagt een PS-lid inzage in jaarlijkse rapportages. In onderstaande tabel worden de bevindingen van de ZRK op een rij gezet:

14 mei 2013 Opdracht-verleningsbrief 2013	Voor periode 2013 tot uiterlijk 1 juli 2015: regelmatige monitoring van de voortgang van de werkzaamheden en jaarlijkse evaluatie
Februari 2014 18 maart 2014	Brief van Verhagen met beknopt overzicht van zijn werkzaamheden in 2013* GS besluiten dat door Verhagen gerapporteerde werkzaamheden passen binnen de opdracht Gesteld wordt dat er een mondeling overleg met portefeuillehouder volgt voor evaluatie. Van evaluatie heeft ZRK geen verslag aangetroffen.
April 2015 Juni 2015 21 juli 2015	Brief van Verhagen met beknopt overzicht van zijn werkzaamheden in 2014 Brief van Verhagen met beknopt overzicht van zijn werkzaamheden 1 ^e helft 2015 (t/m april) GS besluiten dat de beschreven werkzaamheden passen binnen de opdracht en dat de inzet als efficiënt en effectief wordt beoordeeld en ook verantwoord omdat de

21 juli 2015 Opdracht- verleningsbrief 2015 10 november 2015	daadwerkelijke inzet de 30 dagen per jaar overschrijdt. Gesteld wordt dat er een mondeling overleg met portefeuillehouder volgt voor evaluatie. Van evaluatie heeft ZRK geen verslag aangetroffen. Vervolgopdracht voor periode 28-4-2015 tot 31-12-2016 als opdracht 2013 GS besluiten PS inzage te geven in het gehele dossier, dit n.a.v. vragen van Statenlid Van Rey
April 2016 22 november 2016	Brief van Verhagen met beknopt overzicht van zijn werkzaamheden 2 ^e helft 2015 (vanaf april) Verslag evaluatie (2 gedeputeerden en directeur) werkzaamheden worden genoemd en provincie geeft aan uitermate tevreden te zijn over wijze waarop afgelopen jaren beroep kon worden gedaan op Verhagen. Het biedt de provincie mogelijkheden om meer dan in het verleden goed op de kaart te komen, zo wordt gesteld. Afspraak voortzetting in 2017, waarbij de verantwoording op een meer bij de functie passende wijze dan schriftelijk te laten plaatsvinden (mondeling met verslag).
29 juni 2017 18 juli 2017 Overeenkomst van opdracht	Verslag evaluatie (geen gedeputeerde, alleen directeur) Opdracht voor periode 1-1-2017 t/m april 2019. Zelfde als vervolgopdracht 2015, met dien verstande dat tweejaarlijkse schriftelijke verantwoording over de voortgang wordt vervangen door jaarlijkse mondelinge evaluatie met portefeuillehouder waarvan verslag wordt gemaakt, wat beter past bij functie. Evaluatiegesprek 2 ^e helft 2017 is, om persoonlijke redenen, niet door kunnen gaan
13 april 2018	PS-lid (Van Rey) vraagt inzicht in jaarlijkse rapportages en declaratie van Verhagen
7 februari 2019 10 oktober 2019 Overeen- komst van opdracht	(Verslag) Evaluatiegesprek over eind 2017 en 2018 (1 gedeputeerde en directeur). Provincie is tevreden over inzet, benaderbaarheid en adviezen, inzet wordt als waardevol bestempeld. Opdracht voor de periode 1-5-2019 tot 1-1-2020. Toegevoegde werkzaamheden zijn concreter beschreven in vergelijking met het verleden. Jaarlijkse evaluatie. In deze overeenkomst ook voor de eerste keer een artikel: 'nadrukkelijk afspraken gemaakt over uitsluiten strijdige belangen om alle mogelijke schijn van belangenverstrengeling te voorkomen'

* Daarnaast is er een verslag van handelsmissie naar China.

- b. De ZRK heeft kennisgenomen van uitspraken van verschillende partijen over de activiteiten als ambassadeur in relatie tot andere functies die de heer Verhagen bekleedt. Daar de relatie met andere functies niet binnen de reikwijdte van ons onderzoek valt, hebben we deze relatie niet verder onderzocht en daarover dus ook geen oordeel gevormd.
- c. De ZRK vindt dat de verslaglegging door de heer Verhagen over de werkzaamheden in 2013 – 2015 beknopt is, zich beperkt tot activiteiten (geen resultaten bevat) en soms ook activiteiten lijken te bevatten die behoren bij een andere functie die de heer Verhagen voor de provincie uitoefent (RvC Greenport Venlo). (Op p. 26 van het rapport van bevindingen geven we aan:) Voor sturen op prestaties en evaluaties is wat is vastgelegd in de opdrachtverleningsbrief/overeenkomst van belang. Bij de inzet van ambassadeurs was de wijze waarop dat was gedaan, volgens een gesprekspartner, 'dun'; destijds is in de toenmalige context bewust gekozen voor een generieke rolomschrijving.
- d. Over de vergoedingen in algemene zin stellen we (p. 17/18 bestuurlijk rapport) dat in de 56 dossiers de (oud)politici nooit een te hoge vergoeding hebben ontvangen: altijd binnen de norm van de provincie en vaak minder (of hooguit hetzelfde) dan de markt betaalt voor dit soort opdrachten. Dit geldt ook voor deze casus.

Vraag 13 PvdD

Rapport van bevindingen pagina 33.

- a. Graag opsomming van de door ZRK geraadpleegde notulen en deelverslagen van relevante PS en commissievergaderingen?
- b. Heeft ZRK er kennis van genomen dat er reeds in 2015 dossiers zijn opgevraagd door (leden van) PS over ingehuurde (oud) politici?
- c. Heeft ZRK kennis genomen van de kritiek in PS over het inhuren van oud-politici en dat die kritiek niet serieus werd genomen?
 Zo ja, waarom niet vermeld in het rapport
 Zo nee, is ZRK bereid om die notulen nog een keer te bestuderen?

Antwoord ZRK

- a. De ZRK verwijst hiervoor naar de tabel bij het antwoord op vraag 7 PvdD, waarin de rekenkamer momenten opsomt waarop PS aandacht hebben gevraagd voor, dan wel gegeven hebben aan, benoemingen, voordrachten en/of opdrachten. De ZRK heeft in elk geval alle notulen en deelverslagen geraadpleegd van de PS- en commissievergaderingen die behoren bij deze momenten.
- b. Ja, de ZRK heeft ervan kennisgenomen dat er reeds in 2015 dossiers zijn opgevraagd door (leden van) PS over ingehuurde (oud-)politici. Zie ook antwoord op vraag 6a PvdD en het overzicht (tabel) zoals opgenomen bij het antwoord op vraag 7 PvdD.
- c. Ja, de ZRK heeft kennisgenomen van de kritiek in PS over het inhuren van oud-politici en de opmerkingen vanuit PS die erop duiden dat deze kritiek niet serieus werd genomen. Op p. 29 van het rapport van bevindingen beschrijven we dit op hoofdlijnen.

Vraag 14 PvdD

Rapport van bevindingen pagina 35 Bijlage 2 Lijst gesprekspartners.

- a. Zijn alle PS-leden uit de betreffende periode bevraagd? Zo nee, waarom niet?
- b. Waarom is met geen enkele "ingehuurde oud-politicus" gesproken?
- c. Kan ZRK onderbouwen waarom gesproken is met de heer Frans Geraedts eigenaar, adviseur en trainer bij G&I (governance en integriteit)?

Antwoord ZRK

- a. Nee, de ZRK heeft niet alle PS-leden uit de betreffende periode bevraagd. De ZRK zag daartoe geen aanleiding op grond van de bevindingen van het onderzoek. De ZRK heeft ook niet alle GS-leden uit de betreffende periode bevraagd. Wel heeft het bestuur van de rekenkamer in een gezamenlijk interview gesproken met de GS-leden die portefeuillehouder waren/zijn voor de terreinen waarop de meeste dossiers betrekking hadden.
- b. De rekenkamer heeft geen 'ingehuurde' (oud-)politici gesproken, omdat we het onderzoek niet wilden richten op individuen, maar op de opzet en het functioneren van het systeem binnen de provinciale organisatie.
- c. Het onderzoek raakt aan het onderwerp integriteit. Om algemene kennis (achtergrondinformatie) op te doen over dit onderwerp, heeft de rekenkamer bij de aanvang van het onderzoek oriënterende gesprekken gevoerd met enkele landelijk opererende experts op het gebied van integriteit in het openbaar bestuur. Eén daarvan was de heer Geraedts.

Aan de voorzitter en leden van
Provinciale Staten
van Limburg

Cluster CS
Ons kenmerk 2020/34994
Uw kenmerk -
Bijlage(n) 1

Behandeld J.M.M. Rompelberg
Telefoon +31 6 15 09 00 51
Maastricht 26 augustus 2020
Verzonden 26 augustus 2020

Onderwerp

Antwoorden op vragen betreffende het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake de inhuur van oud-politici.

Geachte Staten,

Naar aanleiding van het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer naar de inzet van oud-politici zijn de fracties in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen aan de Zuidelijke Rekenkamer en ons college. Onderstaand treft u onze antwoorden aan op de vragen van de fractie van Forum voor Democratie.

Vraag:

Erkent GS dat haar reactie op het rapport een defensieve is? Zo nee, hoe zou GS haar reactie dan wel willen benoemen? Zo ja, wat zijn hier de beweegredenen/intenties achter?

Antwoord:

De Zuidelijke Rekenkamer stelt dat ons college op een 'defensief verdedigende' manier reageert op onrust binnen Provinciale Staten en samenleving.

Wij hebben gereageerd op de publicaties in de pers door feitelijk te onderbouwen dat de gewekte suggesties niet juist waren.

Het is staatsrechtelijk de taak van ons college om over het gevoerde beleid verantwoording af te leggen. De combinatie van het gestelde in het rapport en de daaraan ten grondslag liggende feiten maakt dat wij die verantwoording, met verwijzing naar ons beleid, ten volle nemen. Als defensief gelezen moet worden als het niet bereid zijn om te leren dan is dat zeker niet onze bedoeling. Onze reactie op en aanpak van de motie Kuntzelaers dd. 30 september 2016 en de daarna ingevoerde werkwijze alsook onze reactie op het rapport van de Zuidelijke rekenkamer geven duidelijk aan dat wij de bereidheid hebben op dit en andere beleidsterreinen te leren.

Verantwoording nemen voor het gevoerde beleid kan als verdedigend over komen. Onderdeel van verantwoording afleggen is immers ook beleid verdedigen.

Vraag:

Welk belang heeft GS om stukken niet te agenderen en zich te verschuilen achter, juridisch vast juist echter qua nette omgang met elkaar kan hier anders over gedacht worden, dat 'PS er niet voor gekozen hebben om het te agenderen'? Dit beperkt zich namelijk niet tot enkel dit stuk/kader.

Met het bovenstaande wordt het wantrouwen richting GS namelijk gevoed. Wat vindt GS hier nou zelf van? Zijn ze hier blij mee? Zitten ze hier op te wachten? Zo nee, waarom dan toch hierin volharden? Wat gaat GS hier dan zelf concreet aan verbeteren om dit te voorkomen?

Antwoord:

Ons college heeft op 20 december 2016 het kader Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Het betreft de toegezegde uitwerking van de door ons college overgenomen motie 786, ingediend door de heer Kuntzelaers, aangaande transparantie, diversiteit en integriteit bij selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten. Op 21 december 2016 hebben wij uw Staten via een Mededeling portefeuillehouder (kenmerk 2016/103423) geïnformeerd over het vastgestelde beleidskader. Het is aan uw Staten om een ingekomen stuk, zoals ook deze mededeling, te agenderen en te bespreken.

De Zuidelijke Rekenkamer adviseert om het beleidskader Selectie en benoemingen te verduidelijken met betrekking tot het toepassingsgebied en de uitvoering. Wij zullen deze aanbeveling betrekken bij de actualisatie van het beleidskader. Een separaat voorstel wordt dit najaar aan uw Staten voorgelegd. Hierbij zullen wij tevens de door uw Staten vastgestelde motie 2480 betrekken. Met vorenstaande aanpak wordt ook invulling gegeven aan de aanbeveling van de Zuidelijke Rekenkamer om als college een bijeenkomst met uw Staten te plannen over de betekenis van beginselen als transparantie, integriteit en diversiteit bij de inzet van externen door GS.

Vraag:

Wat is de belangrijkste drijfveer van GS/ welk belang heeft GS erbij om ondanks de (maatschappelijke) schijn van belangenverstrengeling en de perceptie omtrent (niet) integer handelen, toch te handelen zoals ze gedaan heeft en daarmee aanleiding voor dit onderzoek te geven?

Antwoord:

Zoals ook de Rekenkamer vaststelt voldoen de opdrachten, voordrachten en benoemingen aan de kaders en is er geen sprake van integriteitsschendingen. Ook stelt de Rekenkamer vast dat wij veel werk maken van integriteit. Het doel van ons integriteitsbeleid beperkt zich niet tot het (proberen te) voorkomen van integriteitsschendingen, maar richt ook op het ontwikkelen van bewustwording om zoveel mogelijk alert te zijn op een schijn van belangenverstrengeling. De eventuele maatschappelijke schijn van belangenverstrengeling maakt dan ook onderdeel uit van de afweging voorafgaand aan besluitvorming. In dit dossier komt zoals gezegd, de rekenkamer tot de conclusie dat bij de opdrachtverstrekkingen aan alle kaders is voldaan en was de (maatschappelijke) schijn gebaseerd op onjuiste aannames en analyses. Bovenstaande onderschrijft ons algemene uitgangspunt dat wij ten alle tijden alert moeten zijn op de schijn van belangenverstrengeling en dit onderdeel moet blijven van onze besluitvorming.

We willen dan ook nogmaals benadrukken dat het niet meer dan vanzelfsprekend is dat 'hoe de buitenwereld hiernaar kijkt of hierover oordeelt' een rol speelt in onze discussies en dialoog over integriteit. Zoals reeds in onze reactie van 26 mei 2020 (2020/21989) is verwoord is ons college van mening dat alertheid en discussie over de mogelijke 'schijn van belangenverstrengeling' belangrijk en ook in de toepassing van ons integriteitsbeleid is verankerd maar dat dit niet moet en kan leiden tot een codificatie, dat wil zeggen een juridische verankering, van 'schijn van belangenverstrengeling'. Dit zou namelijk betekenen dat de geldende kaders, protocollen en procedures als basis van het integriteitsbeleid (deels) worden losgelaten. Juist dan is niet meer duidelijk en toetsbaar hoe integriteit geborgd is.

Vraag:

Kan GS weerleggen dat dit een bewuste keuze is? Waarbij dan dus ook de consequenties niet onverwacht zijn?

Antwoord:

Nee. De gecodificeerde integriteitsregels en moreel-ethische afwegingen maken onderdeel uit van een brede en bewuste afweging in ons College bij besluitvorming. Alleen bij een bewuste afweging en analyse kan een proactieve integriteitsafweging plaatsvinden.

Vraag:

Hoe kan GS weerleggen dat de belangen van GS (zie antwoord vorige vraag) zwaarder (b)lijken te wegen dan het oordeel van de Limburgse bevolking die u nou juist zou moeten vertegenwoordigen?

Antwoord:

De gecodificeerde integriteitsregels en moreel-ethische afwegingen maken onderdeel uit van een brede en bewuste afweging in ons College bij besluitvorming.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

FORUM VOOR DEMOCRATIE

Onze (voor nu) belangrijkste vragen n.a.v. onderzoek ZRK “Inzet oud-politici door de Provincie Limburg”.

I. Vragen aan de ZRK, Bestuurlijk rapport

Ad. Samenvatting, p.3:

Conclusie 1. “De in Limburg geldende kaders zijn ’in het algemeen’ op orde”.

- *Wat bedoelt ZRK hiermee?*
- *Wat is (dus) niet op orde?*

Met beleidskader voorop lopen: het gaat niet om kader ‘an sich’ maar hoe je dit beleid in de praktijk brengt. (Hier)bij de uitvoering worden vaak de problemen veroorzaakt.

- *Wat is de kijk van ZRK hierop?*

Conclusie 2.

- *Hoe wordt volgens de ZRK het ‘achteraf in orde brengen en onderbouwen van afwijkingen’? ook wel genoemd?*
- *Wat weerhoudt ZRK om hier een zeer duidelijk oordeel aan toe te kennen?*
- *Wat verstaat de ZRK onder transparantie en zorgvuldigheid?*
- *En hoe zou GS hier volgens de ZRK invulling aan dienen te geven?*

Conclusie 3.

Zie mijn 2e opmerking bij conclusie 1. We schreeuwen moord en brand over ‘integriteit’ terwijl het gedrag van GS hier haaks op staat, in ieder geval qua maatschappelijke beleving.

- *Welke oorzaken/verklaringen heeft ZRK ontdekt/te horen gekregen om dit gedrag te verklaren?*
- *En wat is de kijk van ZRK hierop?*

Conclusie 4.

- *Welke concrete aanbevelingen heeft de ZRK aan PS om de rol ten aanzien van integer handelen bij inzet van oud-politici scherper op te pakken?*
- *Hoe kan PS deze beter bewaken?*

Ad. Conclusies en aanbevelingen, p. 8

C3, beleidskader selectie en benoemingen.

“Het beleidskader is niet, zoals in de motie Kuntzelaers is verzocht, sonderend aan PS voorgelegd en besproken.”

- *Welke mogelijkheden ziet de ZRK voor PS om dit wel/beter te bewaken? Dit beperkt zich namelijk niet tot dit rapport.*
- *Welke middelen heeft PS hier naar de mening van de ZRK voor om dit af te dwingen?*
- *Welke verklaring heeft ZRK in het onderzoek gevonden voor het niet aan PS voorleggen/het niet uitvoeren van de motie?*
- *Wat is argumentatie van de ZRK om het niet door GS conform verzoek aan PS sonderend voorleggen van het beleidskader als ‘onoplettend’ te betitelen?*

C6, naleving van kaders.

“Veel ruimte voor verbetering mogelijk in de procesgang”.

- *Graag concrete duiding hoe en wat verbeterd kan worden?*
 “Binnen de ambtelijke organisatie ontbreekt het vaak aan duidelijkheid hoe de bewuste personen in beeld zijn gekomen.” “(...) binnen de ambtelijke organisatie een zekere mate van voorzichtigheid bestaat om kanttekeningen te plaatsen bij de door GS of betrokken portefeuillehouder voorgenomen invulling van een opdracht, benoeming of voordracht.” “Er wordt nauwelijks gereflecteerd op de zoektocht naar mogelijk andere geschikte kandidaten.”
- *Hoe zou de ZRK dit klimaat/de cultuur van ‘voorzichtigheid’, niet reflecteren, het laten bestaan van onduidelijkheid t.a.v. benoemingen binnen de ambtelijke organisatie in een woord kunnen samenvatten*
- *Welke redenen/oorzaken heeft de ZRK hiervoor gevonden?*

II. Vragen aan GS

Ad. Bestuurlijke reactie en nawoord, p. 17

- *Erkend GS dat haar reactie op het rapport een defensieve is?*
 - *Zo nee, hoe zou GS haar reactie dan wel willen benoemen?*
 - *Zo ja, wat zijn hier de beweegredenen/intenties achter?*
- *Welk belang heeft GS om stukken niet te agenderen en zich te verschuilen achter, juridisch vast juist echter qua nette omgang met elkaar kan hier anders over gedacht worden, dat ‘PS er niet voor gekozen hebben om het te agenderen’? Dit beperkt zich namelijk niet tot enkel dit stuk/kader.*

Met het bovenstaande wordt het wantrouwen richting GS namelijk gevoed.

- *Wat vindt GS hier nou zelf van?*
- *Zijn ze hier blij mee?*
- *Zitten ze hier op te wachten?*
 - *Zo nee, waarom dan toch hierin volharden?*
 - *Wat gaat GS hier dan zelf concreet aan verbeteren om dit te voorkomen?*
- *Wat is de belangrijkste drijfveer van GS/ welk belang heeft GS erbij om ondanks de (maatschappelijke) schijn van belangenverstrengeling en de perceptie omtrent (niet) integer handelen, toch te handelen zoals ze gedaan heeft en daarmee aanleiding voor dit onderzoek te geven?*
- *Kan GS weerleggen dat dit een bewuste keuze is? Waarbij dan dus ook de consequenties niet onverwacht zijn?*
- *Hoe kan GS weerleggen dat de belangen van GS (zie antwoord vorige vraag) zwaarder (b)lijken te wegen dan het oordeel van de Limburgse bevolking die u nou juist zou moeten vertegenwoordigen?*

2020/38749

21-9-2020

GRIF

7-12-2020

provincie limburg

**GEWIJZIGD ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: P-20-014**Onderwerp:**

Statenvoorstel van de Statencommissie FEB naar aanleiding van het bestuurlijk rapport Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg.

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van de Statencommissie FEB van 8-7-2020 naar aanleiding van het rapport Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg

besluiten:

de in het rapport opgenomen aanbevelingen over te nemen, te weten:

1. Bepaal of de PS-kaders voor aanbestedingen waarbinnen GS het beleid opstellen en die voor het laatst in 2010 zijn gewijzigd, nog voldoen of actualisatie behoeven gezien de ontwikkelingen in en wensen van PS uit de afgelopen jaren.
2. Vraag GS (zoals voorgenomen) het beleidskader Selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren, met verwerking van de aandachtspunten van de rekenkamer en in ieder geval daarin op te nemen een anti draaideur bepaling. Zorg dat deze sonderend wordt besproken.
3. Bespreek in de integriteitscommissie van PS de uitkomsten van het rekenkameronderzoek en voeg PS-brede moresprudentie over de inzet van externen door GS toe aan reeds opgestelde moresprudentie, die kan worden ingebracht in een gezamenlijke bijeenkomst met GS.
4. Wees alert en concreet in het beoordelen van de informatie die GS met regelmaat geeft over de inzet van oud-politici. Zorg dat er voldoende ruimte en aandacht is om deze te bespreken en vraag waar nodig aanvullende onderbouwing van GS over gemaakte keuzes.
5. Bespreek binnen PS de betekenis van de begrippen transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici en de wensen en voorkeuren ten aanzien van de rol van GS en de CdK. Leg de moresprudentie die hieruit volgt op papier vast.
6. Bespreek binnen de integriteitscommissie van PS niet alleen individuele casuïstiek, maar ook de bredere cultuur binnen de provincie ten aanzien van de inzet van oud-politici. Benut de uitkomsten van het rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

Provincie Limburg	PS
DOCnr.	
Ingek.	18 SEP. 2020
CASnr.	
ID.	

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster CS
Ons kenmerk 2020/39085
Uw kenmerk -
Bijlage(n) 34

Behandeld M.S. Dabekaussen
Telefoon +31 6 52732007
Maastricht 22 september 2020
Verzonden **22 september 2020**

Onderwerp

Toezegging naar aanleiding van de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur
op 17 september 2020

Geachte Staten,

Tijdens de bespreking van het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake het onderzoek naar de inzet van oud-politici in de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur van 17 september jl. hebben wij u toegezegd om de stukken die NRC/De Limburger met een Wob-verzoek hebben ontvangen met betrekking tot de inzet van oud-politici digitaal voor uw Staten beschikbaar te stellen.

De 32 bijlagen (circa 800 pagina's) behorend bij het Wob-besluit van Gedeputeerde Staten verzonden d.d. 11 april 2019 (kenmerk 2019/29152) treft u bijgaand aan.

Volledigheidshalve hebben wij tevens de volgende documenten bijgevoegd:

- Mededeling d.d. 9 april 2019 (kenmerk 2019/29123)
In deze Mededeling zijn uw Staten geïnformeerd over voornoemd Wob-besluit. De 32 bijlagen waar in het Wob-besluit naar wordt verwezen, zijn desgewenst voor uw Staten beschikbaar gesteld.
- Mededeling d.d. 2 oktober 2019 (kenmerk 2019/73456)
In deze Mededeling zijn uw Staten geïnformeerd over het ambtsbericht aan de Minister van BZK. De bijlagen bij deze brief (die ter inzage hebben gelegen bij de griffie) omvatten ook de openbaar gemaakte documenten inzake 13 adviseurs die ingezet zijn op basis van opdrachtverlening (onderdeel van voornoemde 32 bijlagen).

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	CS	Behandeld	M. Dabekausen
Ons kenmerk	2019/29123	Telefoon	+31 43 389 72 84
Uw kenmerk	-	Maastricht	9 april 2019
Bijlage(n)	2	Verzonden	12 april 2019

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder inzake Wob-verzoek van De Limburger/NRC naar aanleiding van benoemingen door Gedeputeerde Staten

Geachte Staten,

Op 14 februari 2017, 4 september 2018 en 13 februari 2019 zijn Provinciale Staten via een mededeling portefeuillehouder (nummers 2017/11833, 2018/57889 en 2019/11340) geïnformeerd over de benoemingen door Gedeputeerde Staten in de periode 26 maart 2015 t/m 31 januari 2019 conform het Beleidskader "Selectie en benoemingen door GS" d.d. 21 december 2016 en de Motie Kuntzelaers.

Naar aanleiding van deze 'benoemingen-overzichten' is op 15 januari 2019 een Wob-verzoek van Dagblad de Limburger/NRC (samenwerking van de onderzoeksjournalisten Theo Sniekers en Joep Dohmen) ontvangen waarbij gedetailleerde informatie wordt gevraagd over 32 personen (later beperkt naar 31 personen) die vermeld staan op deze overzichten.

Het college van Gedeputeerde Staten heeft dinsdag 9 april 2019 besloten over te gaan tot gedeeltelijke openbaarmaking van de gevraagde documenten. De betrokken personen die om een zienswijze is gevraagd zijn akkoord met de voorgestelde openbaarmaking.

Ter informatie sturen wij u bijgaand het Wob-verzoek (bijlage 1) en het Wob besluit (bijlage 2).
De documenten waar in het Wob besluit naar wordt verwezen zijn desgewenst voor uw Staten beschikbaar.

Gedeputeerde Staten van Limburg.
namens dezen,

drs. Th.J.F.M. Bovens

Provincie Limburg
het College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. de afdeling communicatie
per e-mail: ace.loontjens@prvlimburg.nl

Amsterdam/Sittard, 15 januari 2019

Geachte mevrouw Loontjens,

Zoals gisteren telefonisch besproken ontvangt u hierbij de details van het tweede WOB-verzoek.

Ondergetekenden verzoeken, namens dagblad De Limburger te Sittard en NRC Handelsblad te Amsterdam, informatie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. Het betreft de opdrachten aan - en contacten en contracten met – de hieronder genoemde personen van de provincie Limburg.

A. Toelichting

Op 23 februari 2017 heeft het College van GS aan Provinciale Staten de brief met kenmerk 2017/11833 gestuurd met daarin een overzicht van personen die benoemd zijn door GS sinds 26 maart 2015.

Op 13 september 2018 heeft het College van GS aan Provinciale Staten de brief met kenmerk 2018/57889 gestuurd met daarin een overzicht van personen die benoemd zijn door GS in de periode 1 februari 2017 tot en met 30 juni 2018.

B. Verzoek

Ons verzoek heeft uitsluitend betrekking op een aantal personen uit beide brieven, te weten:

Uit de lijst van 2017:

P.R.H.M. van der Linden
A. van der Tuuk
G. Driessen
T. Gresel
R. Offermanns
B. Kersten
H. Vreken
R. Oomen
J. Kersten
J. Tindemans
M. Verhagen
J.J. Atsma
J.M.A.M. de Wit
W.J. Deetman

F.H.H. Weekers
B. van der Ham
H. Meijers
T. Thissen

Uit de lijst van 2018:

H. Kaiser
L. Winants
G. Driessen
J. Atsma
R.J. Persoon
R. Testroote
K. Straus
M. Vestjens
P.F.C.W. van der Broeck
M. Verheijen
K. de Vries
M. Verhagen
P.R.H.M. van der Linden
A. van der Tuuk
A. Postema
D. Rootert
L.J.P.M. Frissen
R. van Vliet

Ten aanzien van deze benoemingen verzoeken wij om een digitaal afschrift (pdf) van de navolgende documenten, in welke vorm dan ook vastgelegd, zoals die zich bevinden bij of onder de provincie:

1. Alle documenten alsmede de complete correspondentie - inclusief opdrachtverstrekkingen en ambtelijke en bestuurlijke contacten - met de genoemde personen en/of derden, inzake bovengenoemde aanstellingen.
2. De GS-besluiten (inclusief toelichtingen en/of ambtelijke adviezen) aangaande in de toelichting genoemde onderwerpen.
3. De ontvangen rapportages van de genoemde personen over hun inzet en werkzaamheden.
4. De opgestelde evaluaties van de provincie (in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de genoemde personen) en de ingediende rapportages en verslagen van genoemde personen over hun werkzaamheden.
5. De vanwege de uitgevoerde werkzaamheden ontvangen facturen van genoemde personen (of van een rechtspersoon namens genoemde personen), inclusief betaalbewijzen.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van de namens (of ten behoeve van) de genoemde personen betaalde verblijf-, reis- en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door genoemde personen in het kader van hun benoeming.

8. Een overzicht van alle bij de provincie beschikbare documenten die betrekking hebben op dit verzoek, met daarbij (per document) de eventuele toegepaste WOB-uitzonderingsgronden.

C. Eerder opgelegde geheimhouding

Voor zover u artikel 25, tweede lid, Provinciewet of artikel 10, tweede lid, onder sub g, Wet openbaarheid van bestuur als uitzonderingsgrond wilt gebruiken voor het weigeren van documenten die door ons nu worden opgevraagd, verzoeken wij u om verstrekking van een digitaal afschrift van het van toepassing zijnde 'geheimhoudingsbesluit' van Gedeputeerde Staten, waaruit blijkt op welke documenten of delen van documenten geheimhouding is gelegd en op welke gronden.

Voor zover Gedeputeerde Staten artikel 25, tweede lid, Provinciewet als uitzonderingsgrond willen gebruiken voor het weigeren van documenten die door ons in dit verzoek worden opgevraagd, verzoeken wij om verstrekking van een afschrift van een besluit van Provinciale Staten waaruit blijkt dat PS dit in hun eerstvolgende vergadering hebben bekrachtigd.

Heeft deze bekrachtiging niet (of te laat) plaatsgevonden dan is, op basis van artikel 25, lid 3 Provinciewet, de geheimhouding op de desbetreffende documenten vervallen.

Zo nodig verzoeken wij u - zo nodig - de op de documenten gelegde geheimhouding te heroverwegen nu er een beroep gedaan wordt op de Wet openbaarheid van bestuur. Daarbij ontvangen wij graag een nadere motivering waarom openbaarmaking van voormelde gegevens (nog langer) onevenredig nadelig zou zijn voor genoemde personen en zou opwegen tegen het belang van De Limburger en NRC bij openbaarmaking ervan.

Tot slot verzoeken wij u te onderzoeken of documenten gedeeltelijk vrijgegeven kunnen worden, onder weglakking van de eventuele gevoelige gegevens.

Graag ontvingen wij van u een bericht van ontvangst.

Met vriendelijke groet,

Theo Sniekers
Mediahuis Limburg/dagblad De Limburger
Postbus 5111
6130 PC Sittard
M +31 (0)6 53668021
theo.sniekers@delimburger.nl

Joep Dohmen
NRC Media/NRC Handelsblad
postbus 20673
1001NR Amsterdam
M +31 6 21253147

Ons kenmerk 2019/29136
Bijlage(n) 32

Maastricht 12 april 2019
Verzonden 12 april 2019

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Verzoek

Bij mondeling verzoek van 15 januari 2019 en later aangevuld via e-mail, hebben de heer T. Sniekers van Mediahuis Limburg/dagblad de Limburger en de heer J. Dohmen van NRC Media/NRC Handelsblad bij ons een verzoek om informatie ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het verzoek ziet op diverse documenten met betrekking tot de opdrachten aan -en contacten en contracten met- de hieronder genoemde personen en de betreffende benoeming genoemd in de brieven aan Provinciale Staten met kenmerk 2017/11833 en 2018/57889. Wij hebben dit verzoek behandeld overeenkomstig het bepaalde in de Wob.

Benoemingenlijst 2017 (2017/11833)	Benoemingenlijst 2018 (2018/57889)
P.R.H.M. van der Linden	H. Kaiser
A. van der Tuuk	L. Winants
G. Driessen	G. Driessen
T. Gresel	J. Atsma
R. Offermanns	R.J. Persoon
B. Kersten	R. Testroote
H. Vrehen	K. Straus
R. Oomen	M. Vestjens
J. Kersten	P. van der Broeck
J. Tindemans	M. Verheijen
M. Verhagen	K. de Vries
J.J. Atsma	M. Verhagen
J.M.A.M. de Wit	P.R.H.M. van der Linden
W.J. Deetman	A. van der Tuuk
F.H.H. Weekers	A. Postema
B. van der Ham	D. Rootert
H. Meijers	L. Frissen
T. Thissen	R van Vliet

Tabel 1: genoemde personen in Wob-verzoek 15 januari 2019

2019/26954

Besluit

Wij hebben genoemd Wob-verzoek getoetst aan de relevante wettelijke bepalingen en op grond hiervan besloten om over te gaan tot opheffing van de geheimhouding ex artikel 55 van de Provinciewet en de gevraagde documenten gedeeltelijk openbaar te maken voor zover sprake is van documenten waar geheimhouding op rust.

Voor zover sprake is van documenten waar geen geheimhouding volgens de Provinciewet op rust, besluiten wij eveneens om over te gaan tot gedeeltelijke openbaarmaking.

Zienswijze

Ter voorbereiding van dit besluit hebben wij toepassing gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De personen uit tabel 1 zijn, voor zover noodzakelijk, in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van ons voornemen om documenten ten aanzien van voornoemde bestuurlijke aangelegenheid openbaar te maken. Conform artikel 6, derde lid van de Wob is de termijn waarbinnen wij dienen te beslissen op het Wob-verzoek opgeschort vanaf 12 maart 2019 tot de dag waarop de belanghebbenden een zienswijze naar voren hebben gebracht of de daarvoor gestelde termijn is verstreken. De indieners van het verzoek zijn per brief van 11 maart 2019 op de hoogte gesteld van de toepassing van artikel 4:8 van de Awb.

Alle personen hebben direct of indirect ingestemd met de voorgestelde openbaarmaking. Van de volgende personen hebben wij een zienswijze ontvangen, waarbij per zienswijze is aangegeven wat de strekking is op het voornemen op openbaarmaking:

- De heer R. Testroote stemt in met de voorgenomen openbaarmaking, mits daarbij adresgegevens en contactgegevens onleesbaar worden gemaakt.
- Mevrouw K. Straus stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer K. de Vries stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- Mevrouw R. Oomen stemt in met de voorgenomen openbaarmaking en merkt op dat de herbenoeming slechts voor bepaalde tijd was.
- Mevrouw J.W. Kersten stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer M. Verhagen stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer Van der Tuuk stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer Van der Linden stemt in met de voorgenomen openbaarmaking, maar merkt op dat niet alle documenten betrekking hebben op zijn persoon.
- De heer Driessen stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer De Wit stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer Frissen stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer Postema stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.
- De heer Kaiser stemt in met de voorgenomen openbaarmaking en merkt op dat de gedeclareerde bedragen in mindering worden gebracht op de Appa-uitkering.
- De heer Van der Broeck stemt in met de voorgenomen openbaarmaking.

Overwegingen

Algemene toelichting

Gelet op de aard en omvang van het verzoek achten wij het van belang om een algemene toelichting te geven over benoemingen bij de Provincie Limburg zoals is bedoeld in brieven aan Provinciale Staten waarop het verzoek is gebaseerd.

Op grond van het Beleidskader 'Selectie en benoemingen' rapporteert ons College aan Provinciale Staten welke benoemingen door ons zijn gedaan. Daartoe wordt jaarlijks een overzicht opgesteld met de volgende categorieën benoemingen:

- a) Benoemingen door Gedeputeerde Staten als publiek orgaan,
- b) 'Benoeemingen' middels opdrachtverleningen door de Provincie Limburg en
- c) Standpuntbepaling van Gedeputeerde Staten (namens aandeelhouder Provincie Limburg) met betrekking tot te nemen benoemingsbesluiten door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van een B.V. of N.V.

In het benoemingenoverzicht wordt primair gerapporteerd over de benoemingen door ons College waarop het beleidskader direct van toepassing is (categorie sub a). Daarnaast zijn in dit overzicht ook de namen opgenomen van adviseurs die via een private overeenkomst (opdracht) direct ten behoeve van ons College werkzaam zijn (geweest) in de periode waarover wordt gerapporteerd (categorie sub b). Wij benadrukken dat opdrachten niet gelijkgesteld kunnen worden met benoemingen. Echter, om Provinciale Staten zo volledig mogelijk te informeren zijn de opdrachtverleningen waarbij ons College direct betrokken is geweest aan de lijst met benoemingen toegevoegd. Ten slotte bevat het overzicht de resterende categorie 'benoemingen' te weten de namen van kandidaten die door aandeelhouder Provincie Limburg zijn voorgedragen ter benoeming door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in de periode waarover wordt gerapporteerd (sub c).

Dit onderscheid is van belang omdat niet elke 'benoeming' eenzelfde type documenten bevat. Een (private) opdrachtverlening bevat andere documenten dan een (publieke) benoeming door ons College. Daarnaast bevat een voordracht als aandeelhouder andersoortige documenten dan een opdrachtverlening of een benoeming door ons College. Bij een private opdracht gaat het met name om de overeenkomst (offerte en opdrachtverlening), facturen, verantwoordingsdocumenten en soms een opgeleverd product. Bij een publieke benoeming staat het benoemingsbesluit centraal. Bij voordrachten namens aandeelhouder Provincie Limburg gaat het primair om de standpuntbepaling in ons college. Het benoemingsbesluit wordt genomen door de AvA van de BV of NV. Om die reden hebben wij de betrokkenen personen waarover informatie wordt gevraagd ingedeeld in eerder de beschreven categorieën benoemingen. Dat levert het volgende overzicht op:

Overzicht benoemingen door Gedeputeerde Staten

	Wie is benoemd	'Vacatures' en benoemingen
	'benoemingen' middels opdrachtverlening	
1	R. van der Linden (EUREGEM)	Ambassadeur Limburg agenda (17-01-2017)
2	M. Verhagen (CAMERO BV)	Ambassadeur Limburg agenda (17-01-2017)
3	A. van der Tuuk	Externe kwartiermaker erfgoed (10-01-2017)
4	J. Atsma (Comoraat BV)	Ambassadeur sport (07-07-2015)
		Ambassadeur Sport (04-12-2017)
5	W. Deetman	Lobby Demografie in Limburg (07-04-2015)
6	F. Weekers	Lobby Demografie in Limburg (07-04-2015)
7	L. Winants	Ketenregisseur vluchtelingenopvang (20-03-2018)*
8	G. Driessen (Ger Driessen Advies BV)	Directievoering Ruimte voor Ruimte (14-03-2017)
	G. Driessen (Ger Driessen Advies BV)	Adviseur gebiedsontwikkeling A76(18-07-2017)
9	R. Terstroote (Libratum)	Verkenner Regionale Samenwerking (04-04-2017)
10	K. Straus (Straus & Partners BV)	Ambassadeur regionaal onderwijs (28-03-2017)
11	M. Vestjens (BOV Advies BV)	Adviseur Ruimte voor Ruimte (verlenging)(14-03-2017)
12	M. Verheijen	Adviseur Verbeterproces IBT (07-03-2017)
13	K. de Vries (Perifeer)	Advies gem. herindeling Landgraaf-Heerlen (21-02-2017)
	Benoeemingen door GS als publiek orgaan	
14	B. Kersten	Voorzitter Nationaal Park Maasduinen (19-07-2016)
15	T. Gresel	Voorzitter Nationaal Landschap Zuid Limburg (19-07-2016)
16	R. Offermanns	Voorzitter Nationaal Park Meinweg (19-07-2016)
17	H. Vrehen	Voorzitter Nationaal Park De Groote Peel(19-07-2016)
18	R. Oomen	Herbenoeming voorzitter Nationaal Park (19-07-2016)
19	J. Kersten	Herbenoeming voorzitter Nationaal Park(19-07-2016)
		Herbenoeming lidmaatschap bestuurscommissie Sarsven en de Banen (bestuurscommissie WILG van provincie Limburg)
20	J. Tindemans	Herbenoeming voorzitter Nationaal Park (19-07-2016)
21	H. Meijers	Tijdelijk voorzitter Lokale ActieGroep (LAG)(01-12-2015)
22	T. Thissen	Adviseur Kennis-As Project Movare (06-10-2015)
23	J. de Wit	Bestuursvoorzitter Stichting Calamiteitenfonds(16-06-2015)
24	B. v.d. Ham	Adviescommissie Film
25	H. Kaiser	Voorzitter Provinciaal comité 75 jaar bevrijding (1 mei 2018)
26	R. Persoon	Plaatsvervangend Klachtenfunctionaris provincie Limburg(10-10-2017)
27	P. van der Broeck	Lid PCOL (voordracht vanuit Waterschap)(21-02-2017)
	'Voordrachten als aandeelhouder' voor benoeming door AvA	
28	A. Postema	Vz RvC van Brightlands Agrifood Ventures NV(06-02-2018)
29	D. Rootert	Lid RvC Campus Vastgoed Greenport Venlo (28-03-2017)
		Lid RvC Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo (28-03-2017)
30	L. Frissen	Lid RvC Campus Vastgoed Greenport Venlo (28-03-2017)
		Lid RvC Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo (28-03-2017)
31	R. van Vliet	Lid RvC LDAV Maastricht NV (17-04-2018)

*De heer Winants is benoemd vanuit de Limburgse Regietafel Vluchtelingen, een interbestuurlijke overlegtafel van Provincie en Gemeenten (VLG) samen met betrokken uitvoeringsinstanties. De benoeming is geformaliseerd vanuit de gemeente Sittard-Geleen.

Een tweede algemene opmerking ziet op de gestelde vragen door de indieners van het verzoek inzake evaluaties en resultaten. Daarbij benadrukken wij dat de effecten van lobby/ambassadeurswerk zich niet altijd in harde cijfers/rapportages laten vertalen. Zo levert het inzetten van een adviseur met statuur (bijvoorbeeld een voormalig bewindspersoon, lid van het Europees Parlement en/of lid van raad van bestuur dan wel commissaris van een internationaal opererende onderneming) voor dit type werkzaamheden de Provincie Limburg vele ingangen en inzichten op. Hij of zij kan 'deuren' openen in binnen- en/of buitenland voor bestuurders en hoge ambtenaren, die normaal gesloten blijven. Daarmee kan hij/zij voor de Provincie Limburg het verschil maken om bijvoorbeeld een bedrijf binnen te halen (acquisitie) of een cruciale regionale samenwerking mee aan te gaan (alliantievorming). Dat is ook de reden waarom ons College bewust bij majeure dossiers voor deze aanpak kiest.

Overzichten per persoon

Vanwege de omvang van het verzoek hebben wij ervoor gekozen om de documenten die onder het bereik van het verzoek vallen in separate overzichten op te nemen. Bijgaand treft u 32 overzichten aan. Per persoon is een overzicht gemaakt, waarbij een toelichting is gegeven op de documenten die voorhanden zijn en indien van toepassing, welke informatie daarin niet openbaar wordt gemaakt. Daarbij wordt verwezen naar de weigeringsgronden van de Wob, die verderop in dit besluit worden toegelicht. Omwille van de leesbaarheid van het overzicht zijn voor de heer Ger Driessen twee overzichten gemaakt.

Reikwijdte van het verzoek

Geert Driessen, benoeming lid Provinciale Denktank Cultuur

Voor zover het verzoek zag op de benoeming van de heer Geert Driessen als lid van de Provinciale Denktank Cultuur, genoemd in de brief met kenmerk 2017/11833, hebben de indieners van het verzoek op 18 februari 2019 per e-mail laten weten dat deze benoeming geen onderdeel meer uitmaakt van het verzoek. Derhalve hebben wij dit onderdeel buiten beschouwing gelaten.

M. Verhagen, benoeming ambassadeur Limburg

Naar aanleiding van een Wob-verzoek van 20 december 2018 hebben wij op 12 februari 2019 besloten tot gedeeltelijke openbaarmaking van documenten met betrekking tot de aanstelling van de heer M. Verhagen als adviseur, lobbyist en ambassadeur van de Provincie Limburg, alsmede zijn voordracht als commissaris bij Chemelot Campus B.V. In het Wob-verzoek van 15 januari 2019 wordt wederom een verzoek gedaan om deze documenten. Op het verzoek van 20 december 2018 hebben wij op 12 februari 2019 een besluit genomen en via ons schrijven van 22 maart 2019 is aanvullende informatie verstrekt.

Strikt genomen is het verzoek van 15 januari 2019 daarmee een herhaald verzoek in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en verwijzen wij derhalve naar ons eerder genomen besluit. Daarnaast heeft een Wob-verzoek betrekking op de documenten die bij een bestuursorgaan berusten op het moment dat het verzoek wordt ingediend (ECLI:NL:RVS:2013:BY8529). Derhalve vallen documenten die wij na ontvangst van het Wob-verzoek hebben ontvangen, niet onder de reikwijdte van het Wob-verzoek. Volledigheidshalve hebben wij echter twee documenten die betrekking hebben op het dossier van de heer M. Verhagen als bijlage toegevoegd, die nog niet voorhanden waren op het moment van de ontvangst van het verzoek. In het overzicht voor deze betrokkene is opgenomen welke documenten dit zijn.

Documenten

Volledigheidshalve merken wij op dat het verzoek betrekking heeft op documenten inzake de benoemingen die genoemd zijn in de brieven aan Provinciale Staten met kenmerken 2017/11833 en 2018/57889. De documenten die genoemd zijn in bijgaande overzichten zien dan ook enkel op deze benoemingen. Voor zover het verzoek ziet op openbare documenten, is dit aangegeven in de overzichten en is verwezen naar de openbare vindplaats van deze documenten.

Verder herhalen wij hetgeen hiervoor is aangegeven met betrekking tot documenten die pas ontvangen zijn na de datum van het Wob-verzoek, onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (kenmerk ECLI:NL:RVS:2013:BY8529).

Documenten niet voorhanden

In bijgaande overzichten is aangegeven indien voor bepaalde onderdelen van dossiers geen documenten voorhanden zijn. Voor zover het verzoek ziet op betaalbewijzen merken wij op dat deze niet bij ons college voorhanden zijn in de vorm van documenten. Vandaar dat wij deze niet kunnen verstrekken.

Weigeringsgronden

In de overzichten wordt verwezen naar weigeringsgronden van de Wob. Hieronder is een toelichting opgenomen over deze weigeringsgronden.

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c Wob (bedrijfs- en fabricagegegevens)

Ingevolge artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege voor zover het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn bedrijfs- en fabricagegegevens in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces, dan wel met betrekking tot de afzet van de producten of de kring van afnemers en leveranciers. Ook gegevens die uitsluitend de financiële bedrijfsvoering betreffen, kunnen onder omstandigheden zodanige bedrijfsgegevens zijn. In een van de documenten is sprake van bedrijfs- en fabricagegegevens. Het betreft een offerte van een bureau dat wij hebben ingehuurd voor de zoektocht naar een geschikte kandidaat. Offertes worden conform de offerteaanvragen bij de Provincie Limburg in alle gevallen vertrouwelijk behandeld, hetgeen betekent dat het bedrijf ervan mag uitgaan dat deze niet zonder meer openbaar worden gemaakt en dat deze gegevens vertrouwelijk aan ons zijn medegedeeld. Uit de offerte kan worden afgeleid hoe het bedrijf te werk gaat om tot een bepaald product of bepaalde dienst te komen. Tevens kan hieruit informatie worden afgeleid over de afzet van producten en/of de kring van leveranciers of afnemers. Deze informatie valt daarmee onder de reikwijdte van vornoemd begrip en wij zijn gehouden deze informatie niet openbaar te maken, vanwege het absolute karakter van deze weigeringsgrond uit de Wob.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, Wob (eerbiediging persoonlijke levenssfeer)

Namen en contactgegevens ambtenaren

Ingevolge artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, Wob wordt geen informatie verstrekt voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van het beschermen van de persoonlijke levenssfeer.

In de gevraagde documenten zijn in de eerste plaats de namen van ambtenaren en hun contactgegevens onleesbaar gemaakt. Namen zijn persoonsgegevens en derhalve verzet het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zich tegen het openbaar maken daarvan. Wij wegen mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger, die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking aan een ieder in de zin van de Wob. Het betreft hier medewerkers die vanuit hun functie niet in de openbaarheid treden (ECLI:NL:RVS:2018:321). De namen van bestuurders en anderen die vanuit hun functie reeds in de openbaarheid treden, worden wel openbaar gemaakt. Daar waar de naam, en/of het telefoonnummer, en/of het e-mailadres van een ambtenaar onleesbaar is gemaakt, zijn wij tot het oordeel gekomen dat openbaarmaking van deze informatie ertoe leidt dat zijn of haar persoonlijke levenssfeer in geding komt, en dat aan die omstandigheid zodanig gewicht moet worden toegekend dat het belang van openbaarmaking daarvoor moet wijken.

Namen, contactgegevens en adresgegevens derden

Verder zijn in de documenten ook namen, contactgegevens, adresgegevens en leeftijden van derden onleesbaar gemaakt. In diverse documenten zijn de woonadressen van personen onleesbaar gemaakt. Indien het gaat om adresgegevens van bedrijven, worden deze wel openbaar gemaakt. Ook gegevens die reeds als openbaar moeten worden beschouwd, bijvoorbeeld door plaatsing daarvan op een website worden openbaar gemaakt. Voor zover informatie onleesbaar is gemaakt concluderen wij dat ook hier sprake is van persoonsgegevens, waarbij het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zich verzet tegen het openbaar maken daarvan. Indien namen, contactgegevens, adresgegevens en/of leeftijden onleesbaar zijn gemaakt beroepen wij ons op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, Wob.

Rekeningnummers

In diverse overzichten worden declaratieformulieren genoemd die door de betreffende personen zijn ingediend ten behoeve van hun werkzaamheden. Daarin zijn rekeningnummers van natuurlijke personen opgenomen. Ten aanzien van de rekeningnummers concluderen wij dat sprake is van persoonsgegevens, aangezien het betreffende rekeningnummer eenvoudig gekoppeld kan worden aan de betreffende persoon. Wij achten het niet van belang dat deze rekeningnummers openbaar worden gemaakt, aangezien het belang van het beschermen van de persoonlijke levenssfeer zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking. Openbaarmaking van de rekeningnummers in het kader van de Wob zou dusdanig nadelig zijn voor de betreffende personen dat openbaarmaking hierdoor achterwege dient te blijven. Volledigheidshalve merken wij op dat wij ons hier ook beroepen op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, Wob.

Bonnen en declaraties

Het overgrote deel van de door personen ingediende declaratieformulieren, facturen en betalingsverzoeken wordt openbaar gemaakt. In enkele gevallen hebben wij de specificaties van bonnen onleesbaar gemaakt, aangezien hieruit kan worden afgeleid wat betreffende personen hebben genuttigd. De betreffende individuen hebben recht op privacy en de persoonlijke keuze voor spijzen en dranken ligt in het privé domein van betrokkenen. De keuze kan worden bepaald door levensbeschouwelijke, religieuze, medische en/of gezondheidsredenen van de individueel betrokkene. Wij hebben derhalve de betreffende spijzen en dranken onleesbaar gemaakt en de totaalbedragen van de facturen wel inzichtelijk gemaakt.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, Wob (onevenredige benadeling)

Handtekeningen

Ingevolge artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g Wob wordt geen informatie verstrekt voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. In de documenten zijn de handtekeningen en parafen van diverse personen onleesbaar gemaakt. Het openbaar maken voor een ieder van een gescande handtekening of paraaf is fraudegevoelig. Wij zijn dan ook van oordeel dat het belang van het voorkomen van onevenredig nadeel hier zwaarder weegt dan het belang dat gediend is met openbaarmaking van deze informatie. Wij beroepen ons hierbij op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, Wob.

Informatie lobbytraject

Ten aanzien van een aantal van de gevraagde personen is sprake van een lobbytraject. Vanwege de bijzondere aard van deze werkzaamheden achten wij het van belang om dit onderdeel specifiek toe te lichten. In lobbytrajecten worden met een groot aantal personen contacten onderhouden. In enkele documenten die onder het bereik van dit verzoek vallen worden deze personen genoemd. In het overgrote deel van deze documenten hebben wij geen informatie over de inhoud van de werkzaamheden onleesbaar gemaakt. In een aantal documenten is echter sprake van nog lopende lobbytrajecten en openbaarmaking van informatie daarover zal deze lopende trajecten benadelen. Indien sprake is van het onleesbaar maken van specifieke informatie over een lobbytraject beroepen wij ons op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, Wob. Openbaarmaking zal immers onevenredig nadeel opleveren, voor zowel de Provincie Limburg alsook voor de betreffende persoon die wij een opdracht hebben verleend voor de lobbywerkzaamheden. Het betreft in die gevallen actuele en recente informatie, waarbij zoals gezegd sprake is van nog lopende trajecten. De Provincie Limburg en de betrokkene kunnen door openbaarmaking van deze informatie gezien worden als onbetrouwbare gesprekspartners, hetgeen onevenredig nadeel oplevert. Openbaarmaking van deze informatie zal er daarnaast toe leiden dat partijen minder snel geneigd zijn om in een toekomstige situatie informatie te delen met de Provincie Limburg (zie ECLI:NL:RVS:2019:100). Hiermee komt het goed functioneren van het openbaar bestuur in het geding (ECLI:NL:RVS:2018:3991). De ontwikkelingen binnen de Provincie Limburg worden daarmee onder druk gezet en dit levert onevenredige benadeling op. Wij wegen daarbij mee dat de gesprekken een vertrouwelijk karakter hebben gehad en uit jurisprudentie (ECLI:NL:RVS:2007:BA7618) volgt dat toegezegde vertrouwelijkheid een relevante factor is bij de te verrichten belangenafweging op grond van voornoemd artikel. Wij achten het belang van openbaarmaking minder zwaar wegen dan het belang om voornoemde onevenredige benadeling te voorkomen. Derhalve hebben wij deze informatie onleesbaar gemaakt.

Curricula vitae

Bij een aantal dossier is sprake van enkele curricula vitae. Wij maken deze informatie niet openbaar, aangezien het persoonlijke informatie over betrokkenen bevat. Voor zover deze informatie raadpleegbaar is op internet, door een eigen of andere publicatie van de betrokkene, wordt daar in de overzichten naar verwezen. Wij achten het belang van het beschermen van de persoonlijke levenssfeer, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e van de Wob zwaarder wegen dan het belang van openbaarmaking van deze documenten. Voorts is sprake van onevenredig nadeel voor de betrokkenen bij openbaarmaking van deze informatie doordat persoonlijke informatie in de openbaarheid zal komen.

Wij beroepen ons derhalve voor deze informatie tevens op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, Wob. Voor wat betreft sprake is van informatie over kandidaten die uiteindelijk niet geselecteerd zijn hebben wij deze informatie onleesbaar gemaakt. De curricula vitae van deze personen zijn niet meer voorhanden. Deze documenten worden door ons niet meer bewaard ingevolge de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Artikel 11, Wob (persoonlijke beleidsopvattingen)

Artikel 11, eerste lid van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Op grond van artikel 1, onder c, Wob, wordt onder intern beraad verstaan het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 11 Wob volgt dat het interne karakter van een stuk wordt bepaald door het oogmerk waarmee het is opgesteld. Degene die het document heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat dit zou dienen voor zichzelf of voor anderen binnen de overheid. Voorts geeft artikel 1, onder f, Wob, aan dat een persoonlijke beleidsopvatting een opvatting, aanbeveling of conclusie is van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten. Artikel 11 Wob beoogt een interne gedachtewisseling vrij van inmenging te laten zijn. Blijkens de wetsgeschiedenis is de achterliggende gedachte dat ambtenaren, bewindspersonen en hun adviseurs intern vrijelijk hun opvattingen kunnen uiten zonder naderhand publiekelijk te worden geconfronteerd met aanvankelijk ingenomen standpunten of tegenover elkaar te worden uitgespeeld. Een aantal documenten dat onder het bereik van het verzoek valt is opgesteld om te dienen binnen een bestuursorgaan, dan wel een bestuursorgaan en een door het bestuursorgaan ingehuurd persoon. Het betreft als zodanig documenten van intern beraad. In een klein aantal documenten zijn persoonlijke beleidsopvattingen onleesbaar gemaakt. Het betreffen veelal opvattingen van ambtenaren, dan wel derden die zien op bepaalde voorstellen of meningen. Hierin is bijvoorbeeld sprake indien wij een derde hebben ingehuurd om ons college te adviseren over bepaalde aangelegenheden.

Volledigheidshalve merken wij op dat wij in veel gevallen de persoonlijke beleidsopvattingen in documenten van intern beraad openbaar maken. Het betreft in die zin een openbaarmaking op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob. In het kader van het tonen van het proces van een benoeming en de zorgvuldigheid waarmee dit gebeurt, achten wij het van belang dat, voor zover mogelijk, inzicht wordt gegeven in de werkwijze en totstandkoming van een benoeming.

Onderdeel 8 van het verzoek

Onderdeel 8 van het verzoek luidt als volgt: “Een overzicht van alle bij de provincie beschikbare documenten die betrekking hebben op dit verzoek, met daarbij (per document) de eventuele toegepaste WOB-uitzonderingsgronden.”. Wij overwegen ten aanzien van dit onderdeel als volgt. In bijgaande overzichten zijn alle documenten afzonderlijk genoemd, waarbij eveneens is aangegeven of een weigeringsgrond van toepassing is. Daarbij is verwezen naar de toelichting op de weigeringsgronden in dit besluit.

Onderdeel C van het verzoek

Dit onderdeel van het verzoek ziet op de eerder opgelegde geheimhouding op grond van de Provinciewet. Verzocht wordt om indien sprake is van geheimhouding, verstrekking van het geheimhoudingsbesluit waaruit blijkt op welke documenten of delen van documenten geheimhouding is gelegd en op welke gronden. Voorts wordt gevraagd om een afschrift van een besluit van Provinciale Staten waaruit blijkt dat Provinciale Staten de geheimhouding conform artikel 25, derde lid van de Provinciewet hebben bekrachtigd. In de Statenvergadering van 15 februari 2019 hebben Provinciale Staten besloten tot opheffing van geheimhouding ex artikel 25 van de Provinciewet ten aanzien van de documenten behorend bij de Mededeling Portefeuillehouder verzonden d.d. 13 september 2018 (kenmerk 2018/57889). De betreffende besluiten zijn raadpleegbaar via de website en de vergaderstukken voor de betreffende vergadering. Wij concluderen derhalve dat ten aanzien van de gevraagde documenten geen sprake meer is van geheimhouding op grond van artikel 25 van de Provinciewet.

Ten aanzien van een aantal documenten geldt wel nog de geheimhouding ex artikel 55 van de Provinciewet. In bijgaande overzichten is aangegeven indien dit het geval is en in hoeverre de geheimhouding is opgeheven.

Afschrift

Een afschrift van dit besluit, inclusief bijlagen wordt toegezonden aan de indieners van het verzoek en aan de genoemde personen in tabel 1.

Verstrekking documenten

De documenten zijn als bijlage bij dit besluit gevoegd en worden digitaal aan de indieners van het verzoek toegezonden. Om de betreffende documenten geschikt te maken voor een dergelijke verzending, zijn deze documenten bewerkt door de informatie die niet voor openbaarmaking in aanmerking komt, onleesbaar te maken. Daartoe zijn kopieën gemaakt, die vervolgens zijn gedigitaliseerd.

Op grond van de Legesverordening Limburg 2019 met bijbehorende tarieventabel, vastgesteld door Provinciale Staten, worden leges in rekening gebracht voor een reproductie (waaronder begrepen drukwerk) op basis van de Wob indien sprake is van meer dan 100 kopieën. In dat geval wordt vanaf de eerste kopie gerekend voor een bedrag van € 0,35 per pagina. Het aantal gemaakte kopieën betreft 790, waarbij dit besluit en de gemaakte overzichten niet zijn meegerekend. Daartoe worden leges in rekening gebracht van $785 \times € 0,35 = € 274,75$. De indieners van het verzoek ontvangen daartoe een separate factuur.

Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de datum; een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming; Postbus 5700; 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

Informatie

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met mevrouw mr. M.S. Dabekausen van het cluster Concernstaf, bereikbaar via ms.dabekausen@prvlimburg.nl of met mevrouw A.C.E. Loontjens van het cluster Communicatie, bereikbaar via ace.loontjens@prvlimburg.nl.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Provinciale Staten van Limburg

Cluster	CS	Behandeld	M.S. Dabekausen
E-mail	ms.dabekausen@prvlimburg.nl	Telefoon	(043) 389 70 20
Ons kenmerk	2019/73456	Uw kenmerk	2019/73456
		Maastricht	2 oktober 2019
Bijlage(n)	-	Verzonden	2 oktober 2019

Onderwerp

Mededelingen portefeuillehouder inzake het ambtsbericht inzake publicaties in de media over opdrachtverlening aan oud-bestuurders

Geachte Staten,

Op 23 juli 2019, heeft de Commissaris van de Koning op verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Minister via een ambtsbericht nader geïnformeerd over de publicaties in de NRC en Dagblad de Limburger van donderdag 27 juni jl. en zaterdag 29 juni jl. Dit ambtsbericht diende mede als grondslag voor de beantwoording van de vragen van leden van de Tweede Kamer aan de Minister over deze berichtgeving. Deze antwoorden zijn deze week naar de Tweede Kamer verzonden.

Bij mededeling d.d. 27 juni 2019 (kenmerk 2019/49227) hebben wij uw Staten eerder geïnformeerd over het benoemingenkader van Gedeputeerde Staten mede in relatie tot lobby- en advieswerk. Om u een zo volledig mogelijk beeld te geven hechten wij eraan u te informeren over de inhoud van het bericht dat aan de Minister is gestuurd.

De Minister heeft de volgende vier vragen gesteld:

Feitenrelaas

Uw reconstructie van de gebeurtenissen en uw appreciatie daarvan, klopt de berichtgeving in NRC en De Limburger van vorige week, is deze feitelijk juist en volledig of is deze op onderdelen onjuist dan ontbreekt er nog informatie?

Rechtmatigheid

Op welke punten is mogelijk sprake van strijd met wet- en regelgeving, zowel landelijk als provinciaal? Dit graag voorzien van een juridische onderbouwing.

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN –nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Gedragcode

Uit de berichtgeving bleek dat de Provincie doelbewust heeft afgezien van het overnemen van de draaideurbepaling uit de modelgedragcode integriteit, graag uw toelichting waarom daarvoor is gekozen.

Handelingsperspectief

Welke maatregelen is de Provincie van plan te nemen, niet alleen ten aanzien van mogelijke onrechtmatigheid of een aanscherping van de gedragscode, maar ook ten aanzien van het vertrouwen van burgers in de overheid, dit laatste naar aanleiding van de ontstane beeldvorming.

Op deze vier vragen is, in afstemming met het college van Gedeputeerde Staten, op de volgende manier geantwoord.

1. Inleiding

Om u een zo volledig mogelijk beeld te geven, wordt een integraal beeld van ons beleid en de uitvoering daarvan geschetst en de bijbehorende relevante achtergrondinformatie verstrekt. Daarbij realiseren wij ons dat wij u een omvangrijk pakket aan informatie doen toekomen. Tegelijkertijd kunt u er verzekerd van zijn dat juist vanwege de in acht te nemen zorgvuldigheid een zo compleet mogelijk beeld van de feiten en omstandigheden essentieel is om uw vraagpunten te kunnen beantwoorden.

Samengevat worden in antwoord op uw vraagpunten de drie verschillende manieren geschetst voor het inzetten en selecteren van externe personen binnen de daarvoor geldende kaders en wordt toegelicht dat ons niet is gebleken van strijdigheid met wet- en regelgeving. Voorts is de Zuidelijke Rekenkamer (ZKR) door Provinciale Staten gevraagd om als onafhankelijk instituut onderzoek te doen naar aanleiding van de krantenartikelen. De exacte onderzoeksopdracht en scope zal door de ZRK zelf de komende tijd geformuleerd worden. Voorts is toegelicht waarom de Provincie Limburg niet heeft gekozen voor het overnemen van de draaideurbepaling uit de model gedragscode integriteit en is toegelicht welke vervolgstappen de Provincie Limburg van plan is te nemen.

Op basis van de beschikbare informatie herkennen wij ons niet in de geschetste beeldvorming in de perspublicaties.

Ter onderbouwing daarvan en als reactie op de vier genoemde vraagpunten vragen wij uw gewaardeerde aandacht voor het volgende.

2. Inzet van externen vanuit verschillende beleidskaders en –regels

Zowel in de media als in de politieke perceptie worden ‘benoemingen’, ‘opdrachten’, ‘inhuur’ en ‘voordrachten’ door elkaar heen gebruikt als het gaat om de inzet van externe personen.

Inzet van externe personen bij de Provincie Limburg vindt plaats op basis van een aantal kaders, waarbij sprake is van een onderscheid in procedures en regels.

Voor de goede orde worden de drie verschillende manieren voor het inzetten/selecteren van externe personen en de daarvoor vastgestelde kaders geschetst.

A) Benoemingen door Gedeputeerde Staten.

Het gaat binnen deze categorie om benoemingen door Gedeputeerde Staten als publiek orgaan (op basis van een voordracht vanuit de provincie Limburg).

Voorbeelden:

- benoeming leden Adviescommissie bezwaarschriften Provincie Limburg,
- benoeming leden Provinciale Adviescommissie POP3 en
- benoeming leden Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL).

Dit zijn de benoemingen waar het Beleidskader "Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten" d.d. 20 december 2016 op van toepassing is.

B) Voordrachten voor benoemingen bij verbonden partijen.

Het gaat hierbij om voordrachten vanuit de Provincie Limburg die betrekking hebben op provinciale deelnemingen/verbonden partijen, maar ook op strategische samenwerkingsverbanden.

Voorbeelden:

- de voordracht van een commissaris binnen een BV of NV,
- de voordracht van een lid van de kredietcommissie binnen een BV of NV,
- de voordracht van een lid van de Raad van Advies binnen een Kennis-AS-instituut.

Hierbij is het door Provinciale Staten d.d. 10 februari 2017 vastgestelde Uitvoeringskader Sturing in samenwerking 2.0 leidend in combinatie met reglementen van de betreffende verbonden partij of instituut.

C) Opdrachtverleningen door de Provincie Limburg (Gedeputeerde Staten).

Het betreft dienstverlening door adviseurs die via een privaatrechtelijke overeenkomst in opdracht van de Provincie werkzaam zijn voor nader aangeduide taken. In de periode waarover de media publiceren zijn de Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg 2013 op deze opdrachtverleningen van toepassing alsmede de Aanbestedingswet 2012 en boven de Europese drempel via deze wet het bepaalde in de Europese aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten.

Voorbeelden:

- de opdrachten inzake ambassadeurschap en lobby;
- de opdrachten voor dienstverlening als adviseur.

De Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2014, vastgesteld d.d. 4 juli 2014, vormt hierbij een richtsnoer en raakt alle drie de categorieën.

De berichtgeving in De Limburger en NRC, en dan met name de vermeende onrechtmatigheden ziet op de inzet van experts en adviseurs op basis van **opdrachtverlening** door de Provincie Limburg (Gedeputeerde Staten), waarbij tot 1 juli 2019 de Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg 2013 van toepassing zijn. Sinds 1 juli 2019 geldt het door Gedeputeerde Staten vastgestelde -en met Provinciale Staten afgestemde- Inkoop- en aanbestedingsbeleid Provincie Limburg 2019.

De 3 categorieën met bijbehorende kaders en procedures worden hierna verder toegelicht.

3. Benoemingen door Gedeputeerde Staten

Op 20 december 2016 heeft het college van Gedeputeerde Staten het Beleidskader “Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten” vastgesteld ter uitwerking van motie 786/Kuntzelaers (hierna: het Beleidskader benoemingen) (**bijlage 1**). Met de toepassing van dit kader wordt invulling gegeven aan horizontaal toezicht. De aanleiding voor de motie vormde onder meer de gehanteerde procedure bij de benoeming van de heren Gresel, Offermans, Kersten en Vrehen tot de nieuwe voorzitters van de Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid Limburg per 1 september 2016.

Het doel van het Beleidskader benoemingen is om transparantie, diversiteit en integriteit bij het selectie- en benoemingsproces te bevorderen. Daartoe is in het Beleidskader benoemingen bepaald dat Gedeputeerde Staten per vacature, die Gedeputeerde Staten regardeert, vooraf een procedure vaststellen. Deze procedure kan per vacature verschillend zijn vanwege bijvoorbeeld de aard van de vacature.

Provinciale Staten zijn over het vastgestelde kader geïnformeerd via een Mededeling portefeuillehouder d.d. 20 december 2016 met nummer 2016/103423 (**bijlage 2**).

Op verzoek van de PVV-fractie hebben Gedeputeerde Staten Provinciale Staten op 23 februari 2017 via een Mededeling portefeuillehouder (nummer 2017/11833) geïnformeerd over: “alle benoemingen door Gedeputeerde Staten voor de directie (Provincie Limburg), AvA, RvC, Provinciale commissies, dijkgraaf etc. in de statenperiode vanaf 26 maart 2015 tot februari 2017” (**bijlage 3**).

In dat overzicht zijn ook benoemingen opgenomen waarover besluiten genomen zijn vóórdat het Beleidskader benoemingen in werking was getreden.

Het Beleidskader benoemingen schrijft bij werving en selectie de volgende stappen voor:

Stap 1: Er wordt een selectieprocedure en een functieprofiel door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

Stap 2: De vacature wordt opengesteld (via een extern bureau of via de provinciale website).

Stap 3: Op basis van de kandidaten die zich hebben gemeld en op basis van kandidaten uit het eigen netwerk stellen Gedeputeerde Staten vast met welke kandidaten een verkennend gesprek wordt gevoerd. Aansluitend worden de verkennende gesprekken gevoerd.

Stap 4: De portefeuillehouder draagt een kandidaat ter besluitvorming voor aan Gedeputeerde Staten.

Stap 5: Gedeputeerde Staten nemen een besluit over de voordracht en/of benoeming.

De door het college van Gedeputeerde Staten gehanteerde werkwijze ter uitvoering van het Beleidskader benoemingen treft u bijgaand aan (**bijlage 4**).

Vanaf 20 december 2016 handelen Gedeputeerde Staten conform voornoemd Beleidskader benoemingen en rapporteren zij hierover periodiek aan Provinciale Staten. In de rapportages is ook expliciet aangegeven op welke wijze toepassing van het Beleidskader benoemingen heeft geleid tot openbare selectie bij benoemingen.

In deze overzichten is ook gemotiveerd aangegeven waarom Gedeputeerde Staten vanwege bijzondere omstandigheden geen openbare procedure hebben gevolgd bij de benoeming van de voorzitter van het Comité 75 jaar bevrijding.

In het overzicht aan Provinciale Staten is terzake het volgende opgenomen:

“De heer Kaiser, oud-burgemeester van Arnhem, Doetinchem, Roermond en Margraten, is vanwege zijn profiel bestuurlijk gevraagd deze functie in te vullen. In zijn Arnhemse periode zette hij in 2014 in het kader van de zeventigste herdenking van de Slag om Arnhem met The Bridge to Liberation, een jaarlijks nationaal herdenkingsconcert op touw”.

De leden van het comité zijn geselecteerd via een procedure met meerdere kandidaten.

Rapportage over benoemingen door Gedeputeerde Staten.

Op 13 september 2018 en 13 februari 2019 hebben Gedeputeerde Staten Provinciale Staten via een Mededeling portefeuillehouder (nummers 2018/57889 en 2019/11340) geïnformeerd over de benoemingen door Gedeputeerde Staten (start 20 december 2016) conform voornoemd Beleidskader “Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten” (**bijlagen 5 en 6**).

Volledigheidshalve merken wij nog het volgende op.

Op 12 april 2019 hebben Gedeputeerde Staten Provinciale Staten geïnformeerd via een Mededeling portefeuillehouder (nummer 2019/29123) over het Wob-verzoek van De Limburger en de NRC dat naar aanleiding van voornoemde rapportages is ingediend (**bijlage 7**).

Provinciale Staten werden op 27 juni 2019 geïnformeerd via een Mededeling portefeuillehouder (nummer 2019/49227) over Lobby-inzet en benoemingen op diverse beleidsterreinen (**bijlage 8**).

4. Voordrachten voor benoemingen bij verbonden partijen

Indien sprake is van een vacature binnen een verbonden partij (bijvoorbeeld een BV of NV) wordt door het daartoe bevoegde orgaan de procedure gevolgd die binnen de betreffende verbonden partij is vastgesteld. Deze procedure kan er bijvoorbeeld toe leiden dat de Provincie Limburg als aandeelhouder een voordracht dient te doen voor een te benoemen lid van de Raad van Commissarissen (RvC). Bij een provinciale (bindende) voordracht van een commissaris wordt vanaf 20 december 2016 zoveel mogelijk in lijn gehandeld met het Beleidskader benoemingen.

Het daadwerkelijk benoemingsbesluit binnen de betreffende BV wordt niet door Gedeputeerde Staten (als publiek orgaan) genomen maar door het daartoe bevoegde orgaan van de betreffende entiteit bijvoorbeeld de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de BV of NV.

Rapportage over voordrachten door Gedeputeerde Staten.

Om in lijn met het Beleidskader benoemingen ook ter zake van voordrachten voor benoemingen bij verbonden partijen volledige transparantie te betrachten - en gezien het eerder verzoek van de PVV fractie - heeft het college van Gedeputeerde Staten deze voordrachten toegevoegd aan het overzicht dat periodiek aan Provinciale Staten wordt verstrekt met informatie over benoemingen door Gedeputeerde Staten. Hierbij is ook expliciet toegelicht op welke wijze is gehandeld.

5. Opdrachtverlening door de Provincie Limburg

Voor de inzet van ambassadeurs en andere adviseurs op basis van opdrachtverlening worden de procedures toegepast conform de vigerende aanbestedingsregels.

In de periode waarover de media publiceren betreft het de Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg 2013, de Aanbestedingswet 2012 en boven de Europese drempel via deze wet het bepaalde in de Europese aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten.

Gehandeld wordt overeenkomstig de Beleidsregels aanbestedingen. Daarin is het volgende opgenomen. Wanneer het vanwege bijzondere omstandigheden onevenredig zou zijn in verhouding tot de met de beleidsregels aanbestedingen te dienen doelen een opdracht meervoudig aan te besteden kan aan Gedeputeerde Staten het voorstel worden gedaan gebruik te maken van de mogelijkheid gemotiveerd af te zien van meervoudige aanbesteding (artikel 16 van de betreffende Beleidsregels aanbestedingen). Opmerking verdient dat voor aanbestedingen boven het bedrag van de Europese aanbestedingsdrempel geen gebruik kan worden gemaakt van dit artikel. De mogelijkheid om vanwege bijzondere omstandigheden af te zien van -in dit geval- meervoudige aanbesteding vindt overigens zijn basis in artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en in de Rijksbeleidsregels zoals vastgelegd in de 'Gids Proportionaliteit' die als richtsnoer deel uitmaakt van de Aanbestedingswet 2012.

Zoals Gedeputeerde Staten eerder aan Provinciale Staten hebben bericht is naar aanleiding van eerder genoemde rapportages en 'benoemingen-overzichten' op 15 januari 2019 een Wob-verzoek van De Limburger en de NRC (samenwerking van de onderzoeksjournalisten Theo Sniekers en Joep Dohmen) ontvangen waarbij gedetailleerde informatie/documenten is gevraagd over 32 personen (later beperkt tot 31 personen) die vermeld staan op deze overzichten. Bij deze 31 personen gaat het om 14 personen in de categorie 'benoemingen', 4 personen in de categorie 'voordrachten' en 13 personen in de categorie 'opdrachten'. De berichtgeving in De Limburger en NRC, en dan met name de vermeende onrechtmatigheden ziet op de personen in de categorie 'opdrachten'. Voor de volledigheid treft u hieronder het overzicht van de 13 personen aan die zijn ingezet op basis van opdrachtverlening. Voor een integraal overzicht van de 31 personen verwijzen wij u naar bijlage 7.

13 personen in de categorie opdrachtverlening		
1	R. van der Linden (EUREGEM)	Ambassadeur Limburg agenda (17-01-2017)
2	M. Verhagen (CAMERO BV)	Ambassadeur Limburg agenda (17-01-2017)
3	A. van der Tuuk	Externe kwartiermaker erfgoed (10-01-2017)
4	J. Atsma (Comoraat BV)	Ambassadeur sport (07-07-2015 en 04-12-2017)
5	W. Deetman	Lobby Demografie in Limburg (07-04-2015)
6	F. Weekers	Lobby Demografie in Limburg (07-04-2015)
7	L. Winants*	Ketenregisseur vluchtelingenopvang (20-03-2018)*
8	G. Driessen (Ger Driessen Advies BV)	Directievoering Ruimte voor Ruimte (14-03-2017)
	G. Driessen (Ger Driessen Advies BV)	Adviseur gebiedsontwikkeling A76(18-07-2017)
9	R. Terstroote (Libratum)	Verkenner Regionale Samenwerking (04-04-2017)
10	K. Straus (Straus & Partners BV)	Ambassadeur regionaal onderwijs (28-03-2017)
11	M. Vestjens (BOV Advies BV)	Adviseur Ruimte voor Ruimte (verlenging)(14-03-2017)
12	M. Verheijen	Adviseur Verbeterproces IBT (07-03-2017)
13	K. de Vries (Perifeer)	Advies gem. herindeling Landgraaf-Heerlen (21-02-2017)

*De heer Winants is benoemd vanuit de Limburgse Regietafel Vluchtelingen, een interbestuurlijke overlegtafel van Provincie en Gemeenten (VLG) samen met betrokken uitvoeringsinstanties. De benoeming is geformaliseerd vanuit de gemeente Sittard-Geleen. Om die reden is geen sprake van een opdrachtverlening vanuit de provincie Limburg.

De heer A. Janssen, die ook is ingezet op basis van opdrachtverlening, maakt geen deel uit van de 13 adviseurs over wie in het kader van de Wob-documenten zijn opgevraagd. Over (betalingen aan) de heer

Janssen zijn nadien vragen gesteld vanuit de media. Voor de beantwoording daarvan zij verwezen naar bijlage 14.6.

Rapportage over opdrachtverlening door provincie Limburg.

Om in lijn met het Beleidskader benoemingen ook ter zake de opdrachtverleningen door Provincie Limburg aan externe adviseurs volledige transparantie te betrachten heeft het college van Gedeputeerde Staten er steeds voor gekozen de opdrachtverleningen, waarbij het college van Gedeputeerde Staten direct betrokken is geweest, aan de rapportagelijsten met benoemingen toe te voegen en Provinciale Staten daarmee integraal te informeren. Hierbij gaat het dan voornamelijk om opdrachten inzake lobby- en (strategisch) advieswerk. In de rapportages die Provinciale Staten hebben ontvangen staan voornoemde personen uitdrukkelijk vermeld.

Het toevoegen van opdrachtverleningen aan het 'benoemingen'-overzicht wekt, zo blijkt, onbedoeld de indruk dat het om één categorie benoemingen gaat.

6. Jaarlijks nalevingsonderzoek bij opdrachtverlening door provincie Limburg

Jaarlijks wordt in opdracht van het college van Gedeputeerde Staten een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van de interne en Europese aanbestedingsregels. Het doel van dit onderzoek is vast te stellen in welke mate de gerealiseerde aanbestedingsprocedures conform de geldende regels zijn verlopen. Het oordeel wordt gevormd door een deelwaarneming van 80 opdrachten. De selectie van de te onderzoeken dossiers gebeurt voor de helft op basis van een aselechte steekproef en voor de andere helft op basis van targettesting (selectie van de meest risicovolle opdrachten). Middels deze deelwaarneming is (in 2018) ongeveer 75% van de totale bestedingen over het totale boekjaar in het onderzoek betrokken. Het controledossier wordt transparant en volledig aan de accountant voorgelegd zodat deze de resultaten van deze onderzoeken kan betrekken bij zijn (rechtmatigheids-)oordeel over de jaarrekening.

Vanaf het boekjaar 2017 worden de resultaten van het nalevingsonderzoek ook ter kennisname gebracht van Provinciale Staten.

Op verzoek van Provinciale Staten is in de rapportage over 2018 ook aangegeven in hoeveel gevallen Gedeputeerde Staten gebruik hebben gemaakt van hun bevoegdheid om artikel 16 van de Beleidsregels aanbestedingen toe te passen.

Bij de uitvoering van de controle, waarvan het rapport werd voorgelegd aan de accountant en vanaf 2017 aan Provinciale Staten, werden in de periode 2017 t/m 2018 géén afwijkingen gevonden bij de toepassing van de Beleidsregels aanbesteding (**bijlagen 9 en 10**).

Ook in de Onderzoeken van de Commissie van (Voorbereiding van) Onderzoek in 2017 en 2018 werd geconstateerd dat uit het onderzoek niet is gebleken dat er aanwijzingen zijn dat inkoop en aanbestedingstrajecten niet rechtmatig worden uitgevoerd (**bijlagen 11 en 12**).

7. Limburg zet ambassadeurs, lobbyisten/adviseurs (wel)bewust in

In de Provincie Limburg werken Gedeputeerde Staten mede op verzoek van Provinciale Staten aan economische structuurversterking en de daarbij behorende sociale agenda voor het optimaal vervullen van maatschappelijke opgaven en het benutten van economische kansen. De Provincie Limburg onderscheidt zich van (een aantal) andere provincies door haar (politiek-bestuurlijke) ambities op autonome beleidsvelden als economie, sport, cultuur, maatschappelijke organisaties en sociaal domein. Om die ambities te realiseren zetten Gedeputeerde Staten maximaal in op netwerken die hen kunnen helpen. Daarvoor moeten Gedeputeerde Staten - mede gelet op de internationale ligging van Limburg - doelgericht acteren binnen nationale, euregionale en internationale allianties en netwerken. Gedeputeerde Staten werken hiervoor in alle openheid met adviseurs en zogenaamde “ambassadeurs” aan doelgerichte lobby, acquisitie en advieswerk. Hiervoor selecteren zij personen vanwege hun specifiek (inter)nationaal netwerk, bestuurlijke ervaring, relevante kennis en vaardigheden.

In Limburg kiezen Gedeputeerde Staten ervoor om de vier ambassadeurs rechtstreeks aan hen te binden en zij doen dat via opdrachtverlening met een daaraan gerelateerde vergoeding en hanteren daarbij de procedures die gelden voor opdrachtverlening. Met een rechtstreekse opdracht kunnen onze ambassadeurs namens Limburg handelen. Zij informeren ons periodiek over hun werkzaamheden en activiteiten en doen daarover verslag. Voor ons zijn voormalige bewindspersonen of volksvertegenwoordigers sleutelfiguren bij het leggen van de verbinding tussen (internationale) kennisinstellingen, bedrijven en overheidsorganen op gebieden als automotive, aviation, health & life sciences en logistiek. De provinciale ambitie ten aanzien van innovatie en de implementatie van het topsectorenbeleid, gekoppeld aan de bredere doelstellingen rond bedrijfs- en exportbevordering van en naar Limburg, is gebaat bij een brede blik in binnen- en buitenland. De vier ambassadeurs zijn voor Gedeputeerde Staten een permanente vooruitgeschoven post op terreinen waar de provincie actief is. Ook informeren en adviseren zij ons over trends, actualiteiten en de te volgen strategie, mede op basis van hun ervaring. Daarnaast zetten Gedeputeerde Staten oud-bestuurders in als adviseurs voor majeure opdrachten of projecten, op basis van profielen en (eerder behaald) resultaat.

De opdrachten die de Provincie Limburg aan externen verleent omvat vanzelfsprekend ook de inzet van anderen dan politici en oud-bestuurders. In dat verband gebruikt de Provincie Limburg in een aantal gevallen het ambassadeurschap ook als eretitel, zonder dat daaraan opdrachten en vergoedingen gekoppeld zijn, bijvoorbeeld oud-topwielrenners Jan Krekels, Jan Janssen en Joop Zoetemelk.

Ter zake het ambassadeurschap van de heer M. Verhagen hechten Gedeputeerde Staten eraan het volgende te benadrukken. De heer Verhagen is ‘24 uur per dag’ en ‘365 dagen per jaar’ ambassadeur voor de Provincie Limburg. Voor deze dienstverlening krijgt hij een overeengekomen vergoeding. Vanuit het perspectief van de Provincie Limburg kán er dus géén sprake zijn van dubbel declareren.

Volledigheidshalve heb ik een eerdere reactie naar uw Ministerie (**bijlage 13**) alsmede de eerder openbaar gemaakte documenten inzake voornoemde 13 adviseurs bijgevoegd inclusief de aanvullende verstrekte informatie (**bijlagen 14.1 t/m 14.7**).

8. Gedragscode integriteit

De Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2014 (hierna: Gedragscode bestuurlijke integriteit) vormt een basis van het handelen van het provinciaal bestuur en raakt alle 3 de hiervoor besproken categorieën. Voor wat betreft integriteit wordt op 2 onderdelen nader ingegaan te weten:

- a) de 'anti-draaideurbepaling';
- b) besluitvorming binnen het college van Gedeputeerde Staten in relatie tot de Gedragscode.

De 'anti draaideurbepaling'.

In de media wordt aangegeven dat in voornoemde Gedragscode bestuurlijke integriteit een bepaling ontbreekt dat een oud-gedeputeerde het eerste jaar na de beëindiging van zijn ambtstermijn is uitgesloten van betaald werk voor de Provincie.

Primair zij opgemerkt dat ook in het geval de anti-draaideurbepaling in de gedragscode zou zijn opgenomen er in de periode vanaf vaststelling door Provinciale Staten in juli 2014 niet in strijd met deze anti-draaideur-bepaling zou zijn gehandeld. Immers, sinds die tijd heeft geen enkel voormalig lid van Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg binnen een jaar na zijn/haar aftreden betaalde activiteiten verricht voor de Provincie Limburg.

Ter toelichting merk ik verder het volgende op:

Het klopt dat de Provincie Limburg bij de vaststelling van de gedragscodes met algemene stemmen door Provinciale Staten op 4 juli 2014 deze bepaling heeft afgeschaft. De voornaamste reden om de draaideurconstructie af te schaffen houdt verband met het beperken van wachtgelduitgaven. In de mededeling Portefeuillehouder d.d. 13 februari 2019 (**bijlage 6**) is deze overweging opgenomen. Gedeputeerde Staten hechten eraan om ex-bestuurders eventueel te kunnen benoemen in een (tijdelijke) functie of hen opdrachten te verlenen en daarmee wachtgelduitgaven te beperken. Korting op wachtgeld van ex-bestuurders bij nieuwe inkomsten is bij wet (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers, APPA) geregeld. Ex-bestuurders die een uitkering ontvangen op grond van de APPA worden gekort op nieuwe inkomsten voor het bedrag waarmee de uitkering en de nieuwe inkomsten samen de laatst genoten wedde als bestuurder overstijgen.

Daarmee wordt ook tegemoet gekomen aan een maatschappelijke wens om van werk naar werk (VWNW) –trajecten in te richten en daarmee de prioriteit te leggen bij de uitvoering van (nieuwe) werkzaamheden in plaats van het ontvangen van een uitkering.

Besluitvorming in relatie tot de gedragscode.

In de berichtgeving in de media is gesteld dat de heer Koopmans op 7 juli 2015 in strijd met de Gedragscode bestuurlijke integriteit van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2014 zou hebben deelgenomen aan de besluitvorming inzake de opdrachtverlening aan de heer J. Atsma. In dit verband verdient opmerking dat het bepaalde in artikel 58 juncto 28 Provinciewet en artikel 2:4 Algemene wet bestuursrecht omtrent het begrip 'persoonlijk belang', strikt dient te worden uitgelegd. Immers, hiermee wordt het fundamentele recht om deel te nemen aan een stemming ingeperkt. In de toelichting op de Modelgedragscode integriteit politiek ambtsdragers (2de gewijzigde druk, september 2013, p. 14-17) waarop (artikel 41 van) de Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2014 is gebaseerd, staat dat een betrokkene zelf de afweging dient te maken of het nodig is zich

van stemming te onthouden. Als hij concludeert dat hij beter niet mee kan stemmen, dan moet hij zich daar ook aan houden. De verantwoordelijkheid daarvoor legt de wet dus allereerst bij de betrokkene zelf. Betrokkene dient daarover openheid te betrachten en dit bespreekbaar te maken.

Gedeputeerde Koopmans heeft –conform het bovenstaande- steeds volledige openheid betracht over het feit dat de heer Atsma een vriend van hem is. Daarom is in de nota voor Gedeputeerde Staten d.d. 7 juli 2015, met als onderwerp: “Opdrachtverlening aan de heer J. Atsma inzake Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse sportorganisaties” in de paragraaf “Bestuurlijke aandachtspunten” het volgende opgenomen: “Gezien het feit dat de heer Atsma een persoonlijke bekende is van de portefeuillehouder heeft diens plaatsvervanger de heer Beurskens volgens het ‘vier-ogen-principe’ dit voorstel mee bekeken.”

Dit ‘meekijken’ heeft plaatsgevonden op 29 juni 2015. Vanwege de kennis en ervaring van de heer Atsma als onder andere voormalig voorzitter van de KNWU, voormalig chef d’équipe van het wielrennen bij de Olympische Spelen van Seoel (1988), Barcelona (1992), Atlanta (1996) en Sydney (2000), voorzitter van de Weg-commissie van de Internationale wielersportorganisatie UCI en later als lid van het hoofdbestuur van de UCI, was de conclusie dat de heer Atsma de enig geschikte persoon was om de opdracht met betrekking tot het Limburgs Wielerplan en de Toekomstvisie op de Limburgse sportorganisaties te kunnen vervullen. Het gestelde in de nota voor Gedeputeerde Staten is vervolgens expliciet aan de orde geweest tijdens de collegevergadering op 7 juli 2015 en daar is ook het punt van de vriendschap tussen de heren Koopmans en Atsma besproken. De naast de heer Koopmans aanwezige zeven collegeleden hebben, gezien het feit dat bij het voorstel het ‘vier-ogen-principe’ was gehanteerd en gezien het feit dat transparantie is betracht over de vriendschap tussen de heren Atsma en Koopmans, de afweging gemaakt dat besluitvorming over het gunnen van de opdracht aan de heer Atsma met deelname van de heer Koopmans kon plaatsvinden. In dit verband verdient nog opmerking dat besluiten door Gedeputeerde Staten van Limburg zonder hoofdelijke stemming worden genomen en onderhavig besluit dienovereenkomstig is genomen. De uitvoering van dit besluit is ter hand genomen door de clustermanager Cultuur, die de opdracht bij brief van 29 juli 2015 aan de heer Atsma heeft bevestigd.

9. Vertrouwelijkheid

Gedeputeerde Staten willen nogmaals benadrukken dat voor benoemingen door Gedeputeerde Staten, voordrachten door de provincie Limburg en opdrachtverlening door de Provincie Limburg onderscheiden kaders en regels bestaan. Dat betreft ook transparantie en in acht te nemen belangen.

Bij **opdrachtverlening** door de Provincie Limburg gaat het om (private) overeenkomsten met een overeengekomen vergoeding. Tarieven kunnen als concurrentiegevoelige informatie worden aangemerkt en kunnen bij openbaarmaking leiden tot benadeling van betrokkenen. Ook het openbaar maken van verslagen van evaluatiegesprekken kan bedrijfsgevoelige informatie bevatten en om die reden niet openbaar worden gemaakt. Dat neemt niet weg dat dit soort informatie met Provinciale Staten is gedeeld onder oplegging van geheimhouding. Daarmee krijgt deze informatie echter geen openbaar karakter.

Met het oog op het vergroten van transparantie bij inhuur/detacheringen en opdrachtverlening hebben Gedeputeerde Staten besloten dat vanaf 2019 –bij de periodieke rapportages inzake het Beleidskader benoemingen - ook de overeenkomsten bij de opdrachtverstrekkingen voor Provinciale Staten beschikbaar zijn zonder dat ter zake geheimhouding wordt opgelegd (zoals in 2018 het geval was). Dat

geldt uiteraard alleen als de Wob zich niet verzet tegen openbaarmaking van de beschikbare documenten (en deze geen concurrentiegevoelige informatie bevatten) en betrokkenen hiermee akkoord gaan (zie bijlage 6).

10. Handelingsperspectief

Gedeputeerde Staten hebben al veel gedaan op het gebied van transparant benoemen en inhuren van mensen en blijven permanent bezig met het finetunen.

Het college van Gedeputeerde Staten heeft de op 28 juni 2019 ingediende motie van Provinciale Staten (**bijlage 15**) overgenomen waarin het college wordt opgeroepen het benoemingenbeleid transparanter te maken.

Het college heeft aangegeven het beleid of de uitvoering daarvan waar nodig te herijken en/of te verduidelijken en met een nieuw Beleidskader benoemingen te komen. Dit is ook opgenomen in het Collegeprogramma 2019-2023 “Vernieuwend Verbinden”, dat op 2 juli 2019 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld. Gedeputeerde Staten benadrukken dat Provinciale Staten, sinds de inwerkingtreding van het Beleidskader benoemingen in 2016, uitvoerig en volledig zijn geïnformeerd over alle benoemingen en over de wijze waarop dit heeft geleid tot openbare selectie. Daarnaast zijn Provinciale Staten hierbij geïnformeerd over gedane voordrachten en verleende opdrachten. Terzijde zij vermeld dat op 1 juli 2019 een nieuw aanbestedingsbeleid in werking is getreden, dat in lijn is gebracht met de laatste stand van zaken binnen de Europese en nationale aanbestedingswet- en regelgeving.

In 2013 is een Programma Politieke Integriteit in uitvoering genomen, waarbij een werkgroep politiek-bestuurlijke integriteit, de voorloper van de huidige Statencommissie Integriteit, werd ingesteld, ter bevordering van het integriteitbeleid. Deze werkgroep kreeg van Provinciale Staten onder andere de opdracht de gedragscode voor politiek ambtsdragers te actualiseren.

Bij besluit van Provinciale Staten is op 4 juli 2014 de gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Gedeputeerde Staten provincie Limburg 2014 vastgesteld, in lijn met de modelgedragscode politiek ambtsdragers 2013.

Extern zijn al diverse stappen op het terrein van het creëren van moresprudentie gezet. In overleg met de onlangs door Provinciale Staten aangestelde externe, onafhankelijke, adviseur integriteit, wordt gezien hoe ook het moreel besef binnen de provinciale organisatie, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau, nog verder versterkt kan worden.

Ook wordt gezien in hoeverre de rol van de huisaccountant van de Provincie, mede in relatie tot het jaarlijks intern onder verantwoordelijkheid van de concerncontroller uitgevoerde nalevingsonderzoek aanbestedingen, verder kan worden versterkt.

De Zuidelijke Rekenkamer (ZKR) is door Provinciale Staten gevraagd om als onafhankelijk instituut onderzoek te doen naar aanleiding van de publicaties in de media. De exacte onderzoeksopdracht en scope zal door de ZRK zelf de komende tijd geformuleerd worden.

11. Ten slotte

Het college van Gedeputeerde Staten is ervan overtuigd naar eer en geweten gehandeld te hebben conform vastgestelde kaders en ziet de uitkomsten van het onderzoek door de Zuidelijke Rekenkamer met vertrouwen tegemoet.

De perspublicaties hebben ons niet onberoerd gelaten. De Provincie Limburg heeft de afgelopen jaren grote stappen gezet op het gebied van integriteit en vervult landelijk een voortrekkersrol. Zo ontving de provinciale Werkgroep Integriteit Limburg in 2016 de Ien Dales Integriteitsaward. De samenwerking op

het gebied van integriteitsmanagement in het Limburgse openbaar bestuur, beschreven in de BZK-publicatie “The Dutch approach”, “integrity management in the public sector”, is bovendien tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap in 2016 aan de overige lidstaten als best practice aangeboden.

Het ambtsbericht van de commissaris van de Koning bevatte voorts een opmerking dat het college van Gedeputeerde Staten er veel aan is gelegen het integriteitsbeleid voort te zetten en verder te ontwikkelen. Daarbij past transparantie.

Bovengenoemde informatie, alsmede de bijlagen, zijn voor het overgrote deel reeds bij uw Staten bekend. De informatie is inmiddels ook ter hand gesteld van de onderzoekers van de Zuidelijke Rekenkamer.

Wij vertrouwen er op u hiermee adequaat te hebben geïnformeerd.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

Bijlagen (deze liggen ter inzage bij de Griffier)

- BIJLAGE 1: Het Beleidskader 'Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten'
- BIJLAGE 2: Mededeling portefeuillehouder inzake Beleidskader 'Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten' d.d. 21 december 2016 met kenmerk 2016/103423
- BIJLAGE 3: Mededeling portefeuillehouderportefeuillehouder d.d. 23 feb 2017 met kenmerk 2017/11833 (overzicht benoemingen periode 26-03-2015 t/m 31-01-2017*)
- BIJLAGE 4: Werkwijze Beleidskader benoemingen
- BIJLAGE 5: Mededeling portefeuillehouder d.d. 13 september 2018 met kenmerk 2018/57889 (rapportage periode 01-02-2017 t/m 30-06-2018)
- BIJLAGE 6 Mededeling portefeuillehouder inzake benoemingen 2019 d.d. 13 februari 2019 met kenmerk 2019/11340 ((rapportage periode 01-07-2018 t/m 31-01-2019)
- BIJLAGE 7: Mededeling portefeuillehouder inzake Wob-verzoek 2 van De Limburger/NRC d.d. 12 april 2019 met kenmerk 2019/29123 (incl. toezending besluit GS op Wob 2)
- BIJLAGE 8: Mededeling portefeuillehouder inzake afdoening toezegging 8474 Lobby inzet en benoemingen diverse beleidsvelden d.d. 27 juni 2019 met kenmerk 2019/49227. (mede gelet op publicatie NRC d.d. 27 juni 2019)
- BIJLAGE 9: Integrale jaarrapportage Inkoop en Aanbestedingen 2017 d.d. 8 juni 2018
- BIJLAGE 10: Rapportage Onderzoek naleving aanbestedingsregels 2018
- BIJLAGE 11: Gewijzigd Statenvoorstel van de Commissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur no. P-17-016 inzake 'Rapport Onderzoek naar aanbestedingsbeleid van de provincie Limburg'
- BIJLAGE 12 Statenvoorstel van de Commissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur no. P-18-015 inzake Rapport Onderzoek naar aanbestedingsbeleid van de provincie Limburg'
- BIJLAGE 13 Mailbericht KC CdK Limburg aan KC Minister BZK
- BIJLAGE 14 Openbaar gemaakte documenten inzake 13 externe adviseurs die zijn ingezet op basis van opdrachtverlening
- 14.1 Beslissing op Wob 1 inzake de heer M. Verhagen d.d. 14 februari 2019
 - 14.1.1 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer M. Verhagen
 - 14.2 Beantwoording vragen van (oud) statenlid de heer Van Reij d.d. 18 maart 2019 (kenmerk 2019/18064).
 - 14.3 Beantwoording van aanvullende vragen van De Limburger/NRC d.d. 22 maart 2019 (kenmerk 2019/23073). Betreft vragen in zake de heer M. Verhagen.
 - 14.4 Beslissing op Wob 2 inzake '31 personen" verzonden d.d. 12 april 2019.
 - 14.4.1 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Van der Linden
 - 14.4.2 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Verhagen (aanvulling)
 - 14.4.3 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Van der Tuuk
 - 14.4.4 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Atsma
 - 14.4.5 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Deetman
 - 14.4.6 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Weekers
 - 14.4.7 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Winants
 - 14.4.8 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Driessen
 - 14.4.9 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Terstroote
 - 14.4.10 Openbaar gemaakte documenten inzake mevrouw Straus

- 14.4.11 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Vestjens
- 14.4.12 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer Verheijen
- 14.4.13 Openbaar gemaakte documenten inzake de heer De Vries
- 14.5 Beantwoording aanvullende vragen van De Limburger/NRC d.d. 29 mei 2019 met kenmerk 2019/42164. Betreft vragen over diverse personen.
- 14.6 Beantwoording aanvullende vragen van De Limburger/NRC d.d. 14 juni 2019 met kenmerk 2019/45350. Betreft tevens vragen inzake de heer A. Janssen (is toegevoegd aan lijst met 31 namen).
- 14.7 Beantwoording aanvullende vragen van De Limburger/NRC d.d. 24 juni 2019 met kenmerk 2019/48049. Betreft vragen naar aanleiding van interview journalisten met CdK en deputé Koopmans d.d. 14 juni 2019.

BIJLAGE 15 Motie 2480 3e Gewijzigd Kuntzelaers c.s. inzake Eerlijk en transparant Limburg

J. Atsma

Overzicht 2017: Adviseur Herijking van het Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse Sportorganisaties

Overzicht 2018: Externe adviseur sport, advisering bestuurswisseling UCI

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Adviseur Herijking van het Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse Sportorganisaties De offerte van 1 juli 2015 is bijgevoegd. Deze wordt integraal openbaar gemaakt. De opdrachtverlening van 29 juli 2015 is bijgevoegd. De adresgegevens zijn niet onleesbaar gemaakt, aangezien dit de adresgegevens van Comoraat BV betreffen. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede de handtekening (10 lid 2 sub g). De opdrachtverlening van 23 december 2016 is bijgevoegd. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede de handtekeningen (10 lid 2 sub g). Externe adviseur sport, advisering bestuurswisseling UCI Het offerteverzoek van 14 november 2016 is bijgevoegd. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Tevens is het persoonlijk e-mailadres van de heer Atsma onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). De offerte is opgenomen in een e-mail van 20 november 2017 en is eveneens bijgevoegd. De opdrachtverlening van 6 december 2017 is bijgevoegd. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede de handtekeningen (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Adviseur Herijking van het Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse Sportorganisaties De GS-nota voor de vergadering van ons college van 7 juli 2015 is bijgevoegd. De namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede de parafen (10 lid 2 sub g). Externe adviseur sport, advisering bestuurswisseling UCI De opdrachtverlening is reeds aangehaald onder 1. Er zijn

	geen andere documenten voorhanden. Wij wijzen erop dat de opdrachtverlening in mandaat heeft plaatsgevonden en derhalve geen stukken voor ons college voorhanden zijn. Volledigheidshalve merken wij op dat GS bij (vertrouwelijk) besluit d.d. 29 mei 2015 onder oplegging van geheimhouding inzage hebben verleend aan (voormalig) statenlid Van Rey inzake de opdrachten aan de heer Atsma. Bij besluit d.d. 12 februari 2019 is de geheimhouding van deze stukken (en nota) opgeheven.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Adviseur Herijking van het Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse Sportorganisaties Er zijn uitsluitend contractuele afspraken gemaakt over het op te leveren resultaat. Het advies dat de betrokkene heeft uitgebracht aan ons college over het sportbeleid van de Provincie Limburg vanaf 2016 is in lijn met deze afspraken. Het opgeleverde advies is uiteindelijk als bijlage 1 opgenomen in het uitvoeringsprogramma Sport, 'Sportend Limburg Bereikt Meer'. Aangezien dit openbaar document niet meer als zodanig is raadplegen via internet hebben wij het voorblad en bijlage 1 toegevoegd aan de stukken. Volledigheidshalve merken wij op dat het opgeleverd resultaat uiteraard ook informatie geeft over de inzet en geleverde werkzaamheden. Volledigheidshalve verwijzen wij ook naar het Limburgs Wielerplan 2015-2020, dat raadpleegbaar is op onze website. Zoek via ingekomen stukken van Provinciale Staten op 'Wielerplan', ingekomen op 23-11-2015. Externe adviseur sport, advisering bestuurswisseling UCI Er zijn uitsluitend contractuele afspraken gemaakt over het op te leveren resultaat. Het advies dat de betrokkene d.d. 28 december 2017 heeft uitgebracht "UCI-diner biedt kansen. Wielerambities Limburg beginnen in eigen huis" is in lijn met deze afspraken. Het advies, dat gezien moet worden als een document van intern beraad bevat enkele persoonlijke beleidsopvattingen van de derde die niet voor openbaarmaking in aanmerking komen. Deze zijn dan ook—met inachtneming van de ontvangen zienswijze van betrokkene—onleesbaar gemaakt (art. 11). Subsidiair is deze informatie onleesbaar gemaakt op grond van artikel 10 lid 2 sub g, aangezien openbaarmaking van deze informatie onevenredig nadeel oplevert voor de Provincie Limburg en de derde. In de begeleidende e-mail van dit advies van 29 december 2017 zijn dezelfde passages

	onleesbaar gemaakt. Volledigheidshalve merken wij op dat het opgeleverd resultaat uiteraard ook informatie geeft over de inzet en geleverde werkzaamheden.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er zijn geen contractuele afspraken gemaakt over tussentijdse evaluaties. Zie vraag 3. Dat laat onverlet dat de voortgang van de werkzaamheden tussentijds mondeling is besproken. Ter zake beschikken wij niet over documenten.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Adviseur Herijking van het Limburgs Wierplan en Toekomst Limburgse Sportorganisaties Bijgevoegd zijn de volgende facturen: - Factuur 13 september 2015. Namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt, alsmede het rekeningnummer en persoonlijk e-mailadres van de betrokkene (10 lid 2 sub e). - Factuur 17 januari 2016. Namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt, alsmede het rekeningnummer en persoonlijk e-mailadres van de betrokkene (10 lid 2 sub e). - Factuur 4 juli 2016. Namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt, alsmede het rekeningnummer en persoonlijk e-mailadres van de betrokkene (10 lid 2 sub e). - Factuur 21 december 2016. Namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt, alsmede het rekeningnummer en persoonlijk e-mailadres van de betrokkene (10 lid 2 sub e). - Factuur 11 juni 2017 inclusief begeleidende brief. Namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt, alsmede het rekeningnummer en persoonlijk e-mailadres van de betrokkene (10 lid 2 sub e). Externe adviseur sport, advisering bestuurswisseling UCI Bijgevoegd is de factuur van 29 december 2017. Namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt, alsmede het rekeningnummer en persoonlijk e-mailadres van de betrokkene (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Buiten de onder 5 genoemde facturen zijn geen andere vergoedingen betaald voor beide opdrachten, waardoor wij geen documenten daartoe kunnen verstrekken.

7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Adviseur Herijking van het Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse Sportorganisaties Uit de documenten genoemd onder 5 is te herleiden wat het aantal gewerkte uren is. Er is geen separaat overzicht voorhanden. Externe adviseur sport, advisering bestuurswisseling UCI Uit de documenten genoemd onder 5 is te herleiden wat het aantal gewerkte uren is. Er is geen separaat overzicht voorhanden.
--	---

Provincie Limburg
Cluster Cultuur

Postbus 5700
5042 MA Maastricht

Betreft: Offerte inzake advisering Provincie Limburg

Datum: 1 juli 2015

Geachte heer Van Vlokhoven,

Graag reageer ik positief op uw uitnodiging om een offerte uit te brengen voor een tweetal adviezen in relatie tot het sportbeleid in Limburg.

Mede op basis van de door Provinciale Staten vastgestelde Accentennotitie sport wordt thans een Uitvoeringsprogramma Sport 2015-2016 voorbereid. Daarin zijn twee majeure onderwerpen de "Herijking van het Limburgse Wielerplan" en "Toekomst Limburgse sportorganisaties" benoemd.

A. Limburgs Wielerplan

Doel/opdracht: Het ontwikkelen van een samenhangend wielerplan voor Limburg voor de komende jaren, met een inhoudelijke beschrijving van de opgave/ambities en een kader waaraan de Provincie haar ondersteuning toetst. Insteek is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering meer op afstand, bij de sport(organisaties) zelf te leggen. Het plan moet ook een oplossing voorstellen om de grote versnippering/diversiteit in initiatieven en vele actoren aan te pakken. Redenen hiervoor zijn onder andere het aanbrengen van focus, het nastreven van een grotere efficiency en het leggen van verantwoordelijkheid bij initiatieven zelf zonder dat daarbij (automatisch) een verzoek bij de Provincie wordt neergelegd.

Resultaat: Limburgs Wielerplan, met daarin de elementen breedtesport/sportstimulering, talentontwikkeling, topsport en wielerevenementen. Daarnaast dienen zaken als wielerraccommodaties, wielermuseum, marketing en gewenste organisatiestructuur aan de orde te komen. Een en ander moet passen binnen het dekader Wielrennen.

Geschatte ureninzet: 50 uur

B. Toekomst Limburgse sportorganisaties

Doel/opdracht: Het doen van voorstellen voor een optimale sportinfrastructuur in Limburg en welke organisatie(s) daarbij passen. Hierbij gaat het om zowel de topsport/talentontwikkeling als de breedtesport. Het betreft een bredere insteek dan alleen Huis van de Sport en Topsport Limburg. Hiertoe wordt een stuurgroep ingesteld bestaande uit de directeuren en de voorzitters van de RVT van Huis van de Sport en Topsport Limburg en de provincie. Ondergetekende is bereid als voorzitter van de stuurgroep op te treden.

Resultaat: De stuurgroep levert uiterlijk 15 oktober 2015 een document op waarin deze optimale sportinfrastructuur en bijpassende organisatie staat beschreven en hoe dat kan worden gerealiseerd. Tevens worden ook de aandachtspunten en risico's (inhoudelijk, financieel, juridisch etc.) benoemd.
Geschatte ureninzet: 50 uur

Met deze adviesopdracht zijn naar verwachting in totaal derhalve maximaal 100 uren gemoeid. Het uurtarief bedraagt € 150 excl. BTW. De adviezen worden in samenspraak met medewerkers van het provinciale cluster Cultuur, team sport geformuleerd.

Ik vertrouw erop dat ik hiermee tegemoet ben gekomen aan uw offerteverzoek.
Met vriendelijke groeten,

Joop Atsma

J.J.Atsma
Groningerstraat 39
0231 CJ Surhuisterveen

De heer J. J. Atsma
Groningerstraat 39
9231 CJ SURHUISTERVEEN

Cluster CULT
Faxnummer +31 43 361 80 99
Ons kenmerk 2015/54912
Bijlage(n)

Behandeld
Doorkiesnummer +31 43 389
Uw kenmerk
Maastricht 29 juli 2015

VERZONDEN 0 3 AUG. 2015

Onderwerp
Opdrachtverlening

Geachte heer Aisma,

Hierbij verlenen wij u de opdracht voor een tweetal adviezen in relatie tot het sportbeleid in Limburg.

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- de in uw offerte van 1 juli 2015, beschreven werkzaamheden dienen conform de offerte te worden uitgevoerd voor een prijs van € 15.000,00 exclusief btw;
- de opdracht dient afgerond te zijn op 1 januari 2016;
- afrekening vindt plaats op basis van werkelijk bestede tijd en de werkelijk gemaakte kosten;
- meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingnummer verplichtingnummer 79996 en de naam van de contactpersoon [redacted]. Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;

- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 - verzonden bij de offerteaanvraag - zijn van toepassing;

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met mevrouw [REDACTED]

Namens de Provincie Limburg
krachtens mandaat en volmacht,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
drs. C.P.W.M. Dieteren
ciustermanager Cultuur

AFSCHRIJF ARCHIEF

provincie limburg
provincie limburg

Comoraat BV
De heer J. Atsma
Groningerstraat 39
9231 CJ SURHUISTERVEEN

Cluster CULT
E-mail [redacted]@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2016/104431
Vpl. Nummer 76095
Bijlage(n) -

Behandeld [redacted]
Telefoon +31 43 389 [redacted]
Uw kenmerk [redacted]
Maastricht 23 december 2016
Verzonden 23 december 2016

Onderwerp
Opdrachtverlening advieswerkzaamheden 2016 en 2017

Geachte heer Atsma,

Hierbij verlenen wij u (achteraf) de opdracht voor uw advieswerkzaamheden voor het jaar 2016 en 2017.

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- in uw offerte van 1 juli 2015, beschreven werkzaamheden dienen conform de offerte te worden uitgevoerd voor een prijs van € 150,00 (per uur) exclusief btw;
- in verband met de ontwikkelingen rondom het sportbeleid van Limburg en de daaraan gerelateerde vraagstukken, hebben wij u meer advies gevraagd dan voorzien was;
- deze opdracht wordt verleend tot en met februari 2017;
- afrekening vindt plaats op basis van werkelijk bestede tijd en de werkelijk gemaakte kosten;
- meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingsnummer (VPL) 76095 en de naam van de contactpersoon [redacted];
- Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;
- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 zijn van toepassing;
- door acceptatie van deze opdrachtverlening wordt het volledige auteursrecht, inhoudende alle openbaarmakings- en verveelvoudigingsrechten met betrekking tot in het kader van deze opdracht vervaardigde werk(en) van letterkunde, wetenschap of kunst overgedragen aan de Provincie Limburg, ongeacht het gebruik of de wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging en ongeacht of dit gebruik en deze wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging op het moment van (aanvaarding

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN -nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

van) de opdrachtverlening bekend is. Opdrachtnemer zal zich niet verzetten tegen openbaarmaking van het werk zoals bedoeld in artikel 25, lid 1, sub a van de Auteurswet.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met [REDACTED]

Namens de Provincie Limburg
krachtens mandaat en volmacht,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

drs. C.P.W.M. Dieteren
clustermanager Cultuur

[REDACTED]

Onderwerp:

FW: offerteverzoek voor advisering inzake UCI

Van: Joop Atsma [REDACTED]

Verzonden: maandag 20 november 2017 0:28

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Re: offerteverzoek voor advisering inzake UCI

Geachte [REDACTED]

Dank voor uw verzoek. Ik zie zeker mogelijkheden om de vragen, zoals geformuleerd, van een heldere reactie te voorzien. De bestuurswisseling binnen de UCI kan van invloed zijn op de toekomstige positie van Limburg binnen het Europese en mondiale wielrennen. Ik ben graag bereid een en ander nader te verkennen en in beeld te brengen. Vooruitlopend daarop heb ik de afgelopen dagen in wielerkringen gepolst of het WK Cyclocross een aanknopingspunt kan zijn. Dat lijkt mij zeker het geval. Een officieel diner zou in dat kader een optie kunnen zijn. Het is echter kort dag.

Ik verwacht dat de opdracht een tijdsbeslag van maximaal 16 uren zal vergen. Het uurtarief (via Comoraat B.V.) bedraagt Euro 150,00 (excl BTW).

Ik hoop langs deze weg de vraag voldoende te hebben beantwoord en ben benieuwd naar uw reactie.

Met vriendelijke groeten,

J.Atsma

Op 14 nov. 2017 om 21:35 heeft [REDACTED] @prvlimburg.nl het volgende geschreven:

Beste Joop,

Zoals afgesproken ontvang je hierbij ons offerteverzoek, waarmee we een advies vragen naar aanleiding van de recente bestuurswijziging (voorzitter) bij de UCI.

De kern van onze adviesvraag is:

- wat voor gevolgen kan de recente bestuurswisseling bij de UCI hebben voor de wielerevenementen in Limburg?
- op welke wijze kunnen wij een relatie met de nieuwe voorzitter opbouwen?

Deelvragen hierbij zijn:

- Wat kunnen de gevolgen zijn voor:
 - * Amstel Gold Race
 - * WK's en EK's in Limburg
 - * De Hammer Series in Limburg
- Waar kan de lobby plaatsvinden c.q. de relatie met de nieuwe voorzitter gelegd worden?
 - * Is het WK Cyclocross in Valkenburg, eind januari/aanvang februari '18 hier een geschikt moment voor? Bij voorbeeld door de organisatie van het zogenaamde Official Dinner van de UCI-diner op het Provinciehuis?
- Kan de goede relatie van de heer Lappartient met de ASO onze Tourlobby versterken?

Kun je aangeven:

- tegen welke prijs (exclusief BTW) de opdracht kan worden uitgevoerd? Kun je dit bedrag specificeren (o.a. aantal uren en uurtarief?);
- wanneer je het advies kunt opleveren?

Graag zie ik je reactie tegemoet, dat kan per mail in antwoord op deze mail.

Met sportieve groet,

[REDACTED]

Werkveld Beleid | Cluster Cultuur

T +31 (0)43 389 [REDACTED] +31 (0)6 [REDACTED] = +31 (0)43 361 [REDACTED]

E [REDACTED]@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

AFSCHRIFT

Comoraat B.V.
t.a.v. de heer J. Atsma
Groningersstraat 39
9231 CJ SURHUISTERVEEN

Cluster CULT
E-mail [redacted]@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2017/87223
Vpl. Nummer 89877
Bijlage(n) 1

Behandeld
Telefoon [redacted]
Uw kenmerk +31 43 389 [redacted]
Maastricht 6 december 2017
Verzonden 6 december 2017

Onderwerp

Opdrachtverlening enkelvoudige onderhandse aanbesteding project 'advisering inzake UCI'

Geachte heer Atsma,

Hierbij verlenen wij u de opdracht voor het opstellen van een advies met betrekking tot de recente bestuurswijziging (voorzitter) bij de UCI en de mogelijke gevolgen hiervan voor wielerevenementen in de Provincie Limburg.

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- de in onze per e-mail toegezonden offerteaanvraag van 14 november 2017 en uw per e-mail ontvangen offerte van 20 november 2017 beschreven werkzaamheden dienen conform de offerte te worden uitgevoerd voor een prijs van € 2.400,- exclusief btw;
- de opdracht dient afgerond te zijn op 31 december 2017;
- de opgedragen/overeengekomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd voor maximaal het overeengekomen bedrag;
- meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht voor is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingsnummer (VPL) 89877 en de naam van de contactpersoon de heer [redacted]. Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;
- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 - verzonden bij de offerteaanvraag - zijn van toepassing;
- door acceptatie van deze opdrachtverlening wordt het volledige auteursrecht, inhoudende alle openbaarmakings- en verveelvoudigingsrechten met betrekking tot in het kader van deze opdracht

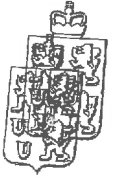
✓

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

vervaardigde werk(en) van letterkunde, wetenschap of kunst overgedragen aan de Provincie Limburg, ongeacht het gebruik of de wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging en ongeacht of dit gebruik en deze wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging op het moment van (aanvaarding van) de opdrachtverlening bekend is. Opdrachtnemer zal zich niet verzetten tegen openbaarmaking van het werk zoals bedoeld in artikel 25, lid 1, sub a van de Auteurswet.

Er is pas sprake van een definitieve gunning als onderstaand document is ontvangen door de Provincie Limburg

- De geheel ingevulde en ondertekende integriteitsverklaring. Bij de offerte-aanvraag is dit document al aan u toegezonden. Door inschrijving heeft u de integriteitsverklaring al geaccepteerd. U bent hierbij verplicht om het document van de Provincie Limburg te gebruiken.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met de heer [REDACTED]

Namens de Provincie Limburg
krachtens macht en volmacht,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
J.C.N. Eijkensboom
clustermanager Cultuur

A Koopmans NR 1

Portefeuillehouder(s) Koopmans
Beurskens

Organisatie onderdeel ONT

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Opdrachtverlening aan de heer J. Atsma inzake
Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse
sportorganisaties

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

De heer J. Atsma opdracht te geven advies uit te
brengen ten aanzien van de "Herijking van het
Limburgse Wielerplan" en "Toekomst Limburgse
sportorganisaties".

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Doorkiesnummer (043) 389

Onderwerp openbaar besluit

Opdrachtverlening aan de heer J. Atsma inzake
Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse
sportorganisaties

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben de heer J. Atsma
opdracht gegeven advies uit te brengen ten aanzien
van de "Herijking van het Limburgse Wielerplan" en
"Toekomst Limburgse sportorganisaties".

Informatie : [REDACTED]

tel : (043) 389

e-mail : [REDACTED]@prvlimburg.nl

Mede paraat afdeling/projectgroep

B-stuk

☐ Koopmans

Subdeel

Akkoord

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraat

Advies (adj.) Secretaris

Paraat

☒ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

29-6-2015

Koopmans

29-6-2015

Beurskens

Vertrouwelijk

☐ JA

☒ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 07-07-2015

VERZONDE!! - 8 JULI 2015

CONFORM

2015/44753

1-7-2015

ONT

25-8-2015

Zaaknummer

2015/44/45

Informatie administratieve afhandeling
In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje:

2015-07-01

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☒ Ja ☐ Nee

Besluitcode:

Aanwijzingen voor de CVE

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ontwikkeling

Stuknummer

Onderwerp Opdrachtverlening aan de heer J. Atsma inzake Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse sportorganisaties
Behandeld [REDACTED]
Datum 25 juni 2015
Bijlage(n)
Afschrift [REDACTED] Cultuur), [REDACTED] Cultuur) [REDACTED]

0. Samenvatting

Mede op basis van de door Provinciale Staten vastgestelde Accentennotitie sport wordt thans een Uitvoeringsprogramma Sport 2015-2016 voorbereid. Daarin zijn twee majeure onderwerpen de "Herijking van het Limburgse Wielerplan" en "Toekomst Limburgse sportorganisaties" benoemd. Vanwege de kennis en ervaring enerzijds en de gewenste onafhankelijkheid anderzijds stellen we voor de heer J. Atsma opdracht te verlenen in beide onderwerpen/dossiers een advies te geven.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Inwinnen van deskundig en onafhankelijk advies met betrekking tot een tweetal thema's, te weten "Herijking van het Limburgse Wielerplan" en "Toekomst Limburgse sportorganisaties".

2. Toelichting

Mede op basis van de door Provinciale Staten vastgestelde Accentennotitie sport wordt thans een Uitvoeringsprogramma Sport 2015-2016 voorbereid. Daarin zijn twee majeure onderwerpen de "Herijking van het Limburgse Wielerplan" en "Toekomst Limburgse sportorganisaties" benoemd. Vanwege de kennis en ervaring enerzijds en de gewenste onafhankelijkheid anderzijds stellen we voor de heer J. Atsma opdracht te verlenen in beide onderwerpen/dossiers een advies te geven. Een en ander is met de heer Atsma voorbesproken en vastgelegd in een offerte.

A. Limburgs Wielerplan

Doel/opdracht: Ontwikkel een samenhangend welerplan voor Limburg voor de komende jaren, met een inhoudelijke beschrijving van de opgave/ambities en een kader waaraan de Provincie haar ondersteuning toetst. Insteek is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering meer op afstand, bij de sport(organisaties) zelf te leggen. Het plan moet ook een oplossing voorstellen om de grote versnippering/diversiteit in initiatieven en vele actoren aan te pakken. Redenen hiervoor zijn onder andere het aanbrengen van focus, het nastreven van een grotere efficiency (meer waar voor geld) en het leggen van verantwoordelijkheid bij initiatieven zelf zonder dat daarbij (automatisch) een verzoek bij de Provincie worden neergelegd.

Resultaat: Limburgs Wielerplan, met daarin de elementen breedtesport/sportstimulering, talentontwikkeling en topsport en wielerevenementen. Daarnaast dienen zaken als wielerraccommodaties, wielermuseum, marketing en gewenste organisatiestructuur aan de orde te komen. Een en ander moet passen binnen het dekkader Wielrennen.

Geschatte ureninzet: 50 uur

B. Toekomst Limburgse sportorganisaties

Doel/opdracht: voorstellen doen voor een optimale sportinfrastructuur in Limburg en welke organisatie(s) daarbij pas(s)t(en), inhoud is daarbij leidend. Hierbij gaat het om zowel de topsport/talentontwikkeling ('presteren') als de breedtesport ('participeren'). Het betreft een bredere insteek dan alleen Huis van de Sport en Topsport Limburg. Hiertoe wordt een stuurgroep ingesteld bestaande uit de directeuren en de voorzitters van de RVT van Huis van de Sport en Topsport Limburg en de provincie. De heer Atsma wordt voorzitter van deze stuurgroep.

Resultaat: De stuurgroep levert uiterlijk 15 oktober 2015 een document op waarin deze optimale sportinfrastructuur en bijpassende organisatie(s) staat beschreven en hoe (plan van aanpak en adviesfasering) we dat gaan realiseren. Uitgangspunt is start van de implementatie hiervan op 1 januari 2016. Tevens worden ook de aandachtspunten en risico's (inhoudelijk, financieel, juridisch etc.) benoemd.

Geschatte ureninzet: 50 uur

Resumerend

Met deze adviesopdracht zijn maximaal 100 uren gemoeid. Het uurtarief van de heer Atsma bedraagt € 150 excl. BTW. Maximaal totaalbedrag is derhalve € 15.000 (inclusief alle kosten). Hiermee kan deze opdracht onderhands worden gegund en valt de opdracht binnen de WNT-norm (Wet Normering Topinkomens). Dit plan wordt in samenspraak met medewerkers van het provinciale cluster Cultuur, team sport geformuleerd.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Gezien het feit dat de heer Atsma een persoonlijke bekende is van de portefeuillehouder heeft diens plaatsvervanger de heer Beurskens volgens het 'vier-ogen-principe' dit voorstel mee bekeken. Ten aanzien van de eerdere adviesopdracht van de heer Atsma zijn door de heer Van Rey namens de Volkspartij Limburg technische vragen gesteld.

Tevens achten betrokken partijen in adviesdeel B, gezien het delicate proces, het van groot belang tussentijdse communicatie nadrukkelijk met elkaar af te stemmen.

4. Relatie met Programmabegroting

Programmalijn Sport (3.4)

5. Juridische aspecten

Geen bijzonderheden. De opdracht is in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Gezien het feit dat de waarde van de vorige opdracht (25.000 euro) en deze opdracht (15.000 euro) minder dan 50.000 euro bedraagt, kan conform onze beleidsregels aanbestedingen de enkelvoudig onderhandse procedure toegepast worden.

7. Financiële aspecten

De kosten worden gedekt uit het reguliere sportbudget, fci 76574 (Beleidskader sport)

8. Formatieve aspecten

NVT

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

Over dit voorstel heeft afstemming plaatsgevonden met het cluster Cultuur en met het cluster Juridische zaken en inkoop.

10. Voorstel

De heer J. Atsma opdracht te geven advies uit te brengen ten aanzien van de "Herijking van het Limburgse Wielerplan" en "Toekomst Limburgse sportorganisaties".

Uitvoeringsprogramma Sport

Sportend Limburg bereikt meer!

augustus 2015 t/m 2017

provincie limburg

Inhoudsopgave

	Blz.
Hoofdstuk 0 - Inleiding	6
Hoofdstuk 1 – Het belang van sport op provinciaal niveau	
1.1 Wat is de maatschappelijke opgave?	10
1.2 Provinciale rol: anders en efficiënter!	11
1.3 Financieel kader	11
	13
Hoofdstuk 2 – Inhoudelijke beleidsspeerpunten	
2.1 Sporttakken algemeen	14
2.2 Breedtesport	15
2.3 Talentontwikkeling	15
2.4 Sportevenementen	16
	17
Hoofdstuk 3 – De sportieve provinciale basisinfrastructuur	
3.1 Huidige ondersteuningsstructuur	18
3.1.1 Huis voor de Sport Limburg	19
3.1.2 Topsport Limburg	19
3.1.3 Topsport Expertise en Innovatie Centrum	19
3.1.4 Basissport Limburg	20
3.1.5 Jeugdsportfonds Limburg	20
3.2 Optimale(re) provinciale sportinfrastructuur	20
	20
Hoofdstuk 4 – Sportzone Limburg	
4.1 Uitrol Sportzone(s) Limburg	22
4.2 Sportaccommodatiebeleid	23
	25
Bijlagen	
1 Advies Sport Scoort – advies sportbeleid Provincie Limburg vanaf 2016	26
2 Financieel meerjarenoverzicht sport	38
3 Evenementenvisie Sport Provincie Limburg	42
4 Uitkomst en conclusies bijeenkomst provinciaal sportbeleid d.d. 3 juli 2015	52
5 Gesubsidieerde trainingscentra Provincie Limburg	60

**Advies Sport Scoort – advies sport-
beleid Provincie Limburg vanaf 2016**

Inleiding

In oktober 2014 heeft het provinciaal bestuur van Limburg gevraagd advies uit te brengen over het gevoerde en te voeren provinciale sportbeleid. Het betreft in eerste instantie een advies over (top) sport, Sportzone Limburg en wielersport. Later werd gevraagd ook de paardensport in het advies mee te nemen.

Daartoe is er de afgelopen maanden gesproken en overlegd met direct en indirect betrokkenen, zowel uit de sport, het bedrijfsleven als de politiek-bestuurlijke omgeving.

Ook zijn met regelmaat reflectiegesprekken over het sportbeleid gevoerd met vertegenwoordigers van de provincie Limburg. Het is geenszins de bedoeling een volledig beeld van de sport en het sportbeleid in Limburg te geven. De opdracht richtte zich op een aantal concrete vragen.

In het advies wordt achtereenvolgens ingegaan op het algemene kader van het sportbeleid in Limburg voor de periode 2013-2016. Daarna wordt beschreven welke doelen en ambities middels gericht sportbeleid worden nagestreefd.

In het derde hoofdstuk wordt aandacht besteed aan Sportzone Limburg. Vervolgens worden kansen en mogelijkheden van de wielersport in de meest brede zin beschreven. Tenslotte komt de paardensport aan bod.

De belangrijkste suggesties en aanbevelingen in deze rapportage worden cursief weergegeven.

Surhuisterveen, 31 maart 2015
Joop Atsma

1. Sportbeleid Limburg

Het sportbeleid in Limburg, zoals vastgelegd in het Beleidskader Sport 2013-2016, is erop gericht dat mensen zullen gaan sporten en bewegen. Daarnaast draagt het beleid ook bij aan verbetering van het leef- en vestigingsklimaat. In die zin kan sprake zijn van positieve effecten op de gezondheid en het welzijn van mensen, alsmede op de leefbaarheid van de regio en de economie. Middels jaarlijkse uitvoeringsprogramma's, voor zowel top- als breedtesport geeft de provincie aan op welke wijze invulling wordt gegeven aan

het beleid. Hierbij worden vier programmalijnen onderscheiden:

- Top- en breedtesport (o.a. Topsport Limburg, Go for Gold Kids, Huis voor de Sport)
- Sport en ruimte (o.a. sportieve omgeving, veilige routes etc.)
- Sport en economie (o.a. topsportevenementen, grote(re) activiteiten)
- Sport en welzijn/zorg (o.a. Jeugdsportfonds, gehandicaptensport)

In 2006 is gekozen voor een beleid met meerdere zogenaamde speerpuntsporten: handbal, tafeltennis, triatlon, turnen, volleybal, wielrennen en zwemmen. Later (2008) werd paardensport toegevoegd. Met de meeste speerpuntsporten zijn samenwerkingsovereenkomsten (SOK) gesloten die een doorlooptijd hebben tot en met 2016.

Voor het sportbeleid in Limburg is jaarlijks een budget beschikbaar van ruim € 4,8 miljoen waarvan circa € 1,5 miljoen is geïdentificeerd voor talentontwikkeling en topsportbeleid.

Voor het uitvoeren van de taak en het realiseren van de ambities maakt de provincie gebruik van het Huis voor de Sport en Topsport Limburg. Hun taken worden door de provincie als volgt omschreven:

"Het Huis voor de Sport is erop gericht zoveel mogelijk mensen in Limburg aan het sporten en bewegen te krijgen en houden."

"Topsport Limburg is er met name op gericht de jeugd in Limburg de mogelijkheid te bieden hun sportief ideaal te verwezenlijken in een omgeving met Olympische ambitie."

Sportzone Limburg is "het belangrijkste fysieke knooppunt en project waar we vanuit onze visie een bijdrage aan leveren", aldus de provincie. "Hier wordt gewerkt aan de realisatie van een innovatieve topomgeving op het gebied van (top)sport in het algemeen, maar met een focus op cycling, running en urban sports."

In dit advies wordt achtereenvolgens ingegaan op de ambities van het provinciaal sportbeleid, de rol van de provincie en de keuzes van de provincie. Gegeven de wens om te komen tot een beperkt aantal speerpuntsporten, wordt aangegeven voor welke sporttakken dient te worden gekozen en welke ambities per tak van sport moeten worden nagestreefd.

2. Ambities

Sportbeleid in de provincie Limburg is zowel doel als middel. De ambitie is om meer Limburgers (meer) te laten bewegen. Bewegen is gezond en geeft bovendien plezier. Daarnaast genieten mensen vaak passief van sport: thuis, langs de lijn in de buitenlucht of in een overdekte accommodatie. Niet voor niets wordt sport een belangrijk bindmiddel in de samenleving genoemd. Dat geldt ook voor Limburg. Verenigingen en vele duizenden vrijwilligers spelen daarbij een onmisbare rol. Ook is sport zowel direct als indirect van groot belang voor de economie, de leefomgeving, het onderwijs en tal van andere beleidsterreinen. Dit alles rechtvaardigt een actieve rol van de provincie. In algemene zin beperkt de provinciale betrokkenheid zich tot gemeente- en regio-overstijgende initiatieven. Denk daarbij aan het stimuleren, faciliteren en tot op zekere hoogte coördineren van (top) sportgerelateerde activiteiten en accommodaties. Breedtesport is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de lokale overheden.

Het Limburgse sportbeleid heeft zich tot nu toe gericht op een relatief groot aantal speerpuntsporten. Vraag is of deze benadering terecht is, want door veel sporttakken te benoemen wordt in feite niet of onvoldoende gekozen.

Een recent door het IPO (Inter Provinciaal Overleg) uitgevoerde scan van de sportuitgaven per provincie, bevestigt dat Limburg relatief veel middelen uittrekt voor 'lichamelijke vorming en sport' (2013: € 7,6 miljoen). Omdat sport geen kerntaak is van de provincies, is het lastig de verschillende budgetten met elkaar te vergelijken. Voor Limburg geldt bijvoorbeeld dat van het genoemde bedrag ook een deel is bedoeld voor de gebiedsontwikkeling en onderwijscomponenten van Sportzone. Eenmalige investeringen in sportaccommodaties in andere provincies zijn daarentegen niet altijd meegenomen in de analyse van het IPO.

Het is belangrijk dat Limburg duidelijker aangeeft waarom het investeert in sportbeleid. De effecten op de regionale economie en de grote promotionele waarde van evenementen en topsport(ers) kunnen belangrijke drijfveren zijn.

Er zal meer focus in het Limburgse sportbeleid moeten worden aangebracht om de - in vergelijking met andere provincies - hoge provinciale bijdrage te rechtvaardigen.

Hiermee wordt bedoeld dat duidelijker wordt aangegeven waarom provinciale publieke middelen in sport worden geïnvesteerd. Bovendien moet inzichtelijker worden waar de rol van de provincie begint en eindigt. De eigen verantwoordelijkheid van de sporttakken en -organisatoren is niet altijd scherp. Uitgangspunt moet zijn dat bij het beschikbaar stellen van financiële middelen aan de sport, afrekenbare doelen worden geformuleerd.

Het gaat uiteraard niet alleen om de economische effecten en promotionele waarde. Voor het sportbeleid in Limburg geldt dat ook wordt gekeken naar de bevordering van de gezondheid van (vooral) kinderen ('Go for Gold Kids') en jongeren, de cultuurhistorische inbedding en de participatie in het algemeen.

Begin dit jaar is de Accentennotitie 'Limburg beweegt!' vastgesteld. Deze notitie vormt een bouwsteen voor het toekomstige sportbeleid van de provincie. Uitgangspunt is dat met de inzet van dezelfde middelen het sportbeleid effectiever en efficiënter wordt.

In de Accentennotitie wordt aangegeven dat wielrennen (en fietsen) en de paardensport aan de belangrijkste criteria voldoen om als speerpuntsporten te kunnen worden aangemerkt. Vanuit beide sporttakken worden belangrijke economische impulsen gegeven en kansen geboden aan de regio. Berekend is dat de toegevoegde waarde groot is; op jaarbasis zou het gaan om circa € 300 miljoen. Het is de vraag of dit bedrag nog klopt. Er zijn indicaties dat het bedrag inmiddels aanzienlijk hoger is.

Aanbevolen wordt om aanvullend onderzoek te doen naar de economische impact van sport in Limburg, in het bijzonder de paardensport en de wielersport.

De paardensport en het wielrennen hebben van oudsher een belangrijkste positie in Limburg, met zowel nationale als internationale uitstraling. Daarnaast wordt in de Accentennotitie gesproken over sporten die bestempeld kunnen worden als kern- en/of kanssporten: handbal, tafel-

tennis, volleybal, basketbal, handboogschieten, turnen, (vrouwen)voetbal, zwemmen en wandelen. Onduidelijk is waarom de provincie naast de (twee) speerpuntsporten ook nog met de begrippen kern- en kanssporten komt. Het lijkt erop dat geen enkele sporttak mag worden vergeten. Dit is niet nodig, omdat de provincie nergens uitspreekt dat goede initiatieven niet kunnen worden ondersteund. Voor goed onderbouwde plannen zijn altijd kansen.

Naast (twee) speerpuntsporten is het niet nodig dat Limburg ook kern- en/of kanssporten benoemt. Alle sporten hebben kansen.

Het verdient hoe dan ook aanbeveling voor de betreffende takken van sport ook duidelijke ambities en afrekenbare doelen te stellen. Of in de toekomst andere (of meer) speerpuntsporten worden aangewezen, hangt in de eerste plaats van de eigen initiatieven en resultaten af. Handbal houdt bijvoorbeeld potentie. Cultuurhistorisch is er geen regio in Nederland waar deze sport zo intensief wordt beoefend als in Limburg. In nauwe samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven liggen hier kansen die tot nu toe onvoldoende benut zijn. Zowel met de speerpuntsporten als met de andere sporten/organisatoren sluit de provincie op projectbasis 'afrekenbare' overeenkomsten af. Het ligt voor de hand te denken aan een periode van vier jaar en aan te sluiten aan de Olympische cyclus.

De provincie maakt meerjarige afspraken (vier jaar) met bonden, organisatoren en anderen, en deze afspraken worden tweejaarlijks geëvalueerd op doelstellingen en concrete resultaten.

Sport is geen kerntaak van de provincie, maar sport en sporten is wel van belang voor Limburg. Als beleidsmatig wordt gekozen voor wielrennen en paardensport, zal de provincie daar ook met het realiseren van (weg)infrastructuur en met het ruimtelijk beleid rekening mee moeten houden. Voor de wielersport betekent dit bijvoorbeeld obstakelvrije routes en voor de paardensector ruimte voor maneges en stallen.

Kiezen voor wielrennen en paardensport heeft gevolgen voor meerdere beleidsterreinen (infrastructuur en ruimte).

Het is in algemene zin van belang dat in het kader van de herijking van het beleid ook wordt beoordeeld wie voor welke activiteit verantwoordelijk is. Niet de provincie, maar de sport zelf is aanspreekbaar en afrekenbaar op de bereikte resultaten. In sommige gevallen betekent dit ook een andere attitude voor de ambtelijke organisatie: meer beoordelen en sturen dan uitvoeren!

De provincie moet meer beleidsmatig sturen en zich minder zelf op uitvoering richten.

Het faciliteren van topsport(ers) is belangrijk. In Nederland is sprake van een beperkt aantal CTO's (Centra voor Topsport en Onderwijs). Een CTO zorgt voor optimale randvoorwaarden voor topsporters en programma's van bonden. Per CTO gaat het om meerdere takken van sport. Bijzonder is dat er op één locatie fulltime kan worden getraind en gestudeerd. In Nederland zijn CTO's in Amsterdam, Eindhoven, Heerenveen en Papendal. De ambitie van het NOC*NSF is om het aantal CTO's in Nederland niet uit te breiden. De regio Zuid-Limburg is op dit moment niet in beeld, terwijl voor versterking van het topsportklimaat een CTO-status gewenst en goed te onderbouwen is.

De kansen van een CTO voor Limburg, inclusief de vraag op welke sporten het CTO zich zou moeten richten, moet worden onderzocht.

Vervolgens zal binnen de sport en de politiek en richting ministeries actief moeten worden gewerkt aan verbreding van het draagvlak voor een CTO in Limburg. De provincie heeft sportinhoudelijk argumenten om voor een CTO te pleiten. Bovendien is ook de financiële inbreng van Limburg niet gering. Sittard-Geleen, en daarmee een directe koppeling met Sportzone Limburg, ligt als plaats van vestiging voor de hand. Dit temeer omdat er reeds NTC's (Nationaal Topsport Centrum: triatlon, wielrennen) zijn gehuisvest, evenals een aantal Regionale Topsport Centra (o.a. para-triatlon, handbal, wielrennen, tafeltennis en atletiek). Voor de verschillende trainingscentra was in 2014 ruim € 1,2 miljoen beschikbaar en dat is een belangrijk argument richting NOC*NSF.

Het is van belang dat Limburg actief beleid voert om de bestaande NTC- en RTC-infrastructuur te behouden en waar mogelijk te versterken.

Actief beleid voeren op dit punt is belangrijk omdat het een wezenlijke bouwsteen is van het topsportbeleid in algemene zin en daarmee onmisbaar om de ambities van het sportbeleid vorm te geven.

3. Sportzone Limburg

In 2010 hebben de gemeente Sittard-Geleen en de provincie Limburg zich uitgesproken om op en rond het bedrijvenpark Sittard-Geleen een Limburg Sportcampus (Sportzone Limburg) te ontwikkelen. Behalve in Sittard-Geleen is Sportzone Limburg ook in Beek (Centrum voor Aangepast Sporten) zichtbaar.

Het algemene concept van Sportzone Limburg is begrijpelijk als bedoeld wordt op een concentratie van sport-, onderwijs- en zorgvoorzieningen. De vraag is echter of Sportzone Limburg beperkt moet blijven tot de westelijke mijnstreek. Dit ligt niet echt voor de hand. Ook elders in de provincie worden immers nogal wat aansprekende (top)sportinitiatieven ontplooid en wordt onderwijs 'op maat' geboden.

Gebruik de benaming Sportzone Limburg als metafoor voor geheel Limburg (denk aan Weert, Horst aan de Maas, Landgraaf, Valkenburg aan de Geul), met een concentratie van een aantal sport-, onderwijs- en zorgvoorzieningen in de regio Sittard-Geleen.

Talentontwikkeling, innovatie, huisvesting en de daaraan gekoppelde (top)accommodaties zijn belangrijke aandachtspunten. Vooralsnog richten de 'fysieke' ambities zich op de sporten wielrennen, running en urban sports.

Meer recent zijn de plannen om te komen tot Sportzone 2.0, een 'wereldklasse' test-, trainings- en wedstrijdgeving voor alle onderdelen van de wielersport. Dat er belangstelling is voor innovatieve projecten, wetenschappelijke verdieping en testmogelijkheden, wordt bevestigd. Of de behoefte vanuit de wielersport naar dergelijke topsport(trainings)accommodaties groot is, is echter de vraag. Zowel voor de baansport als BMX geldt dat nationaal bovendien sprake zal zijn van

verdringingseffecten. Kijkend door de landelijke topsportbril is dit ongewenst. De inschatting is dat op dit moment het gebruik en daarmee de exploitatie van een indoorbaan en expertisecentrum zonder (hoge) jaarlijkse overheidsbijdrage nagevoel onmogelijk is. Dat marktpartijen op grond van de consultatie positief reageren op de plannen, ligt voor de hand. Het is de vraag of de kerngetallen uit de Nederlandse Wielersportmonitor 2014 kunnen worden gebruikt ter onderbouwing van de ambitieuze plannen.

Het gaat hierbij niet alleen om de vraag of een dergelijk centrum door marktpartijen gewenst wordt, maar ook om de vraag wat de georganiseerde sport (KNWU, NOC*NSF) kan en wil bijdragen.

Op korte termijn moeten draagvlak en haalbaarheid van een Global Center for Cycling Experience als onderdeel van Sportzone 2.0 (Sittard-Geleen) opnieuw worden onderzocht. Heroverweging van de eerder uitgesproken ambities is wenselijk.

Door de ligging en combinatie met het onderwijs en zorg zijn er wel degelijk kansen voor Sportzone Limburg. Voor meerdere takken van sport zijn training- en wedstrijdmogelijkheden belangrijk. De discussie rond bijvoorbeeld de Topsportthall Fitland maakt duidelijk dat er nog stappen gezet moeten worden.

Het is belangrijk dat binnen Sportzone 2.0 de beschikbare accommodaties aan de noodzakelijke (internationale) topsporteisen voldoen en bovendien betaalbaar zijn. Dit vraagt een integrale benadering door alle betrokken partijen (sport, bedrijfsleven en overheden).

Er zijn signalen dat marktpartijen interesse hebben om in de directe nabijheid van Sportzone Sittard-Geleen sportgerelateerde detailhandel te initiëren. Voor het totaalconcept is uitwerking van deze plannen een mooie kans.

Sportzone 2.0 kan zich onderscheiden door de aanwezigheid van een breed retailaanbod.

Sportkoepel NOC*NSF heeft de ambitie om in 2019 in Nederland de Europese Spelen te organiseren. Limburg kan voor de organisatie van meerdere

onderdelen van dit toernooi in beeld zijn. Denk daarbij aan paardensport, triatlon en wielrennen. In principe is er voldoende potentie om met private partijen een aantal wedstrijddagen in het kader van de Europese Spelen te organiseren. Handbal staat vooralsnog niet op de agenda, maar vanuit Limburgs perspectief kan dit ook een interessant onderdeel van de Europese Spelen zijn.

Limburg moet overwegen zich - onder voorwaarden - te kandideren voor de organisatie van onderdelen van de Europese Spelen.

Hoewel de verwachtingen voor pr en publieke belangstelling niet te hoog gespannen moeten zijn, kan dit toernooi wel eens een opmaat zijn voor een nieuw Olympisch bid vanuit Nederland. De kans is groot dat Limburg hoge ogen gooit voor 'Olympische' aspiraties als de provincie zich bij NOC*NSF meldt voor de Europese Spelen. Vanuit Limburgs belang geredeneerd zou het een voorwaarde moeten zijn.

Limburg wordt niet alleen op de kaart gezet door evenementen en prestaties. Ook Limburgers die zich door de sport (hebben) weten te onderscheiden, dragen daaraan bij. De meerwaarde van deze ambassadeurs wordt onvoldoende benut.

Limburgse sporthelden (Max Verstappen, Arnold Vanderlyde, Tom Dumoulin etc.) moeten meer worden ingezet om Limburg en de kansen van Limburg op de kaart te zetten.

In Limburg zijn Topsport Limburg en Huis voor de Sport essentiële onderdelen van de infrastructuur voor zowel de top- als breedtesport. Beide organisaties zijn complementair aan elkaar, maar soms is niet duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Het is bijna vanzelfsprekend dat de organisaties nauw(er) samenwerken en op termijn één organisatie vormen. Voor de korte termijn moet worden gekozen voor gezamenlijke huisvesting en samenwerking. Huisvesting bij Sportzone 2.0 ligt voor de hand.

Het verdient aanbeveling te streven naar één organisatie voor zowel de top- als breedtesport: Sport Limburg.

Ook zal moeten worden gekeken naar de rol van de provincie en de rol van Topsport Limburg-Huis voor

de Sport in relatie tot sportbonden en -organisatoren. Nu is dat diffuus.

De provincie bepaalt het beleid, de sport is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering en de ondersteuning ligt - waar nodig - bij Sport Limburg.

4. Wielrennen

Wie aan wielrennen en fietsen denkt, denkt aan Limburg. Meer dan andere provincies is Limburg in trek voor nationale en internationale wielkoersen. Dat geldt ook voor sportieve en recreatieve fietsers. Nergens worden zo veel tochten georganiseerd als in het meest zuidelijke deel van Nederland en nergens is de belangstelling zo groot. Zo trekken de grotere toertochten tussen de 90.000 en

100.000 fietsers en de grote evenementen een veelvoud daarvan naar Limburg.

Limburg heeft in de wielersport wereldwijd een bekende klank. Alle grote namen hebben zich op de Cauberg laten zien. De Cauberg heeft iets mythisch en trekt veel mensen.

De unieke, bijna mythische kracht van de Cauberg wordt onvoldoende benut. Op slechts enkele plaatsen ter wereld is de mondiale wielersport te zien. Ook in Nederland bestaat nog geen nationaal wielermuseum of experience-centrum.

Valkenburg moet uitgroeien tot 'bedevaartsoord' voor sportieve fietsers, wielrenners en supporters. Dit betekent op en rond de Cauberg meer aandacht voor de rijke historie en de mogelijkheden van het Heuvelland.

Top- en breedtesport gaan hand in hand, de direct meetbare economische betekenis van de wielersport is groot en veel evenementen zijn een diepte-investering voor onder meer de toeristisch-recreatieve sector en het imago van de provincie.

Uiteraard is er ook een keerzijde en dat is met name de toenemende druk met gevolgen op het gebruik van wegen in het Heuvelland. Dit is een punt van zorg en vraagt aandacht.

De provincie heeft aangegeven dat de wielersport speerpunt van beleid is en moet blijven. Dit betekent dat de vraag moet worden beantwoord waar de provincie een actieve, stimulerende of bijvoorbeeld coördinerende rol zou moeten spelen. Ook hier geldt dat de basis van de sport wordt gevormd

door verenigingen, organisaties en sportbonden. Daarnaast heeft het bedrijfsleven de kansen van de sport in Limburg 'ontdekt' en mogen ook gemeenten in dat verband worden genoemd. Het Huis voor de Sport heeft geïnventariseerd wat er de afgelopen jaren zoal op het gebied van de wielersport is gebeurd en enkele ambities geformuleerd (evaluatie WK Wielrennen 2012, Inventarisatie wielrennen en

toerfietsen, Onderzoek Veilige Wielersportomgeving, Ambitiedocument Mountainbike Ontwikkeling etc.). Daarin zitten prima bouwstenen voor een Limburgs Wielersportplan

2.0. Het zullen echter in de eerste plaats de wielerverenigingen en de organisatoren moeten zijn die de kar moeten trekken. Het is te overwegen hiervoor een compacte (professionele) organisatie op te zetten die kan terugvallen op een publiek-private financiering.

4.1 Evenementen wielersport

Het staat buiten kijf dat het met regelmaat organiseren van grote topsportevenementen een belangrijke impuls gaf, geeft en zal blijven geven aan de regio. Daarom is een afgewogen strategie nodig om wedstrijden op het allerhoogste niveau binnen te halen. Daarbij moet in de eerste plaats aan de wereldkampioenschappen wielrennen op de weg en de Tour de France worden gedacht. Ook het WK Cyclocross behoort tot het hoogste wedstrijd-niveau, maar de uitstraling en impact is aanzienlijk minder. Bij de ambities moet rekening worden gehouden met draagvlak, zowel regionaal, nationaal als internationaal.

Het verdient aanbeveling eenmaal in de tien jaar de wereldkampioenschappen wielrennen op de weg en de start-finish van een Touretappe in Limburg te organiseren.

Besluitvorming hieromtrent gaat in de eerste plaats via de internationale wielersportbond UCI en de ASO als organisator van de Tour de France.

Niet minder belangrijk is het om ogenschijnlijk 'zekere' wielerevenementen als de Amstel Gold Race ook voor de middellange termijn veilig te stellen. De 'waarde' van een Amstel Gold Race-weekend is groot.

Plannen om een jaarlijks terugkerende tijdrit

(mannen/vrouwen) in Limburg te organiseren, verdienen het om uitgewerkt te worden. Het is echter de vraag of zo'n evenement financieel haalbaar is.

Tenslotte moet in het rijtje grotere, aansprekende evenementen een etappe in de Eneco Tour worden genoemd. Dat geldt ook voor etappe-aankomsten van de Giro d'Italia en de Vuelta, evenals Europese kampioenschappen. Wat opvalt is dat het wielrennen voor vrouwen een aansprekende koers in Limburg mist. Hierbij moet in de eerste plaats aan een wedstrijd in het kader van de UCI World Cup worden

gedacht. Voor alle evenementen op de weg geldt dat hoge eisen worden gesteld aan de parkoersen.

Het is van belang dat overheden rekening houden met topsportevenementen in relatie tot de (aanpak van) de weginfrastructuur.

Het organiseren van grote wedstrijden lukt alleen als de contacten met de UCI, KNWU en de private organisatie optimaal zijn en besluitvorming beïnvloed kan worden.

Een gerichte lobbystrategie om kampioenschappen en wedstrijden binnen te halen, is aan te bevelen.

Het is niet noodzakelijk dat de provincie 'trekker' is van deze ambitie. Het ligt meer voor de hand direct betrokkenen uit de sport als aanjagers richting nationale en internationale bonden en organisatoren te laten fungeren. De provincie speelt daarbij vooral een ondersteunende en faciliterende rol. Voor overige wedstrijden en initiatieven op de nationale en internationale kalenders ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de regio. Afstemming van wedstrijden en initiatieven is een verantwoordelijkheid van de KNWU.

Meer nog dan grotere wedstrijden, trekken de toertochten in Zuid-Limburg jaarlijks heel veel fietsliefhebbers. De economische impuls die hiervan uitgaat is enorm. Naast de dagbestedingen van de vele fietsers en hun begeleiders, is ook sprake van tienduizenden overnachtingen. De populariteit van het fietsen in Limburg is zo groot, dat het niet alleen een kans, maar ook een bedreiging wordt. Vooral de druk op het wegen- en fietspadennet wordt als lastig ervaren.

Het is belangrijk dat het aantal vergunningen voor grote evenementen aan een maximum wordt gebonden en de verschillende kalenders goed op elkaar worden afgestemd.

Een ander risico is dat door de grote belangstelling organisatoren steeds hogere inschrijfgelden kunnen vragen. Dit is ongewenst. Ook ongewenst is het dat overheden of vergunningverleners op hun beurt een bijdrage aan deelnemers vragen.

De toerfietser mag geen financiële melkkoe worden.

Voor het imago van organisatoren, gemeenten en Limburg is dit een slecht beeld.

Dit laat onverlet dat het initiatief om te komen tot afspraken moet worden toegejuicht tussen de organisatoren van tochten en wedstrijden enerzijds en gemeenten in zuidelijk Limburg en de Voerstreek (B) anderzijds. Door gezamenlijk op te trekken wordt de afstemming op de kalender verbeterd, de overlast verminderd en daarmee de acceptatiegraad verhoogd. Het centraal maken van afspraken en afgeven van de noodzakelijke vergunningen is bovendien efficiënt en zal uiteindelijk kosten besparen. Private partijen kunnen dit overigens zelf organiseren. Wellicht ten overvloede: In 2014 zijn 43 meldingen en 26 vergunningaanvragen voor wielertochten op 70 verschillende dagen via het coördinatiepunt van Huis voor de Sport verlopen. Naast toerfietsclubs kent Limburg een beperkt aantal wielerverenigingen. Wielerverenigingen richten zich met name op de wedstrijd sport: Ze organiseren wedstrijden en zorgen ervoor dat renners in verschillende categorieën een gegarandeerd wedstrijd aanbod krijgen. Wedstrijden worden veelal georganiseerd op een afgesloten parkoers. Dit is van groot belang vanwege de veiligheid van deelnemers, vrijwilligers en publiek. Een punt van blijvende aandacht is dat verenigingen voor hun leden ook een veilig trainingsparkoers als noodzakelijke randvoorwaarde zien. Eigenlijk is dit een basisaccommodatie waarin gemeenten samen met de club(s) zouden moeten voorzien. De rol van de provincie is beperkt. Wel kan (via bijvoorbeeld het Huis voor de Sport) worden geholpen in de zoektocht hoe veilige trainingsaccommodaties binnen handbereik kunnen komen van de Limburgse wielersport. Niet alles kan overal worden gerealiseerd. Binnen Limburg zullen

daarom met de clubs/gebruikers en gemeenten keuzes en afspraken moeten worden gemaakt. Accommodaties die multifunctioneel zijn (fietsen - skeeleren (schaatsen) - running) hebben de voorkeur.

Een evenwichtige spreiding van 'veilige' trainingsparkoersen over de gehele provincie is uitgangspunt.

Het realiseren van een 'veilig' permanent trainingsparkoers in het heuvelland heeft zowel provinciaal als nationaal meerwaarde. Een geaccidenteerd trainingsparkoers kan worden gevonden door gebruik te maken van de bestaande weginfrastructuur. Het voordeel van een 'vast' parkoers op geaccidenteerd terrein, is dat dit niet alleen een primeur is voor Nederland, maar ongetwijfeld ook in een behoefte zal voorzien. Ook kunnen op een dergelijke parkoers kampioenschappen voor diverse categorieën (jeugd etc.) worden georganiseerd.

Het verdient aanbeveling om de haalbaarheid van een 'vast' trainingsparkoers in het Heuvelland te onderzoeken en zo mogelijk te realiseren.

Vanuit de provincie is de afgelopen jaren fors ingezet op de Wielervederatie Limburg, een samenwerkingsverband van KNWU, NWF en NTFU. Op basis van de reacties uit de basis is een evaluatie van de positie en taken van de federatie gerechtvaardigd. De WFL wil gezien worden als een verbindende organisatie (verenigingen en organisatoren van wedstrijden en evenementen), maar is er tot nu toe onvoldoende in geslaagd die verbindende rol op te eisen. Dat de (wielerverenigingen en organisatoren samen een platform kennen, is belangrijk.

Het verdient aanbeveling dat er een transparante private structuur komt voor alle fiets- en wielervederatie met een coördinator die verantwoordelijk is voor het realiseren van beleidsambities.

Deze coördinator moet samen met organisatoren en verenigingen het beleid gestalte geven en uitvoeren (evenementen, kalenders, 'veilige wielervederatie' etc.).

5. Paardensport

De paardensport heeft in Limburg veel potentie. Het gaat hierbij niet alleen om mensen, springen en dressuur. Ook de fokkerij en handel hebben zich ontwikkeld tot economische activiteiten met een uitstraling tot ver buiten de landsgrenzen. Becijferd is dat op jaarbasis de Limburgse economie via de paardensport een impuls krijgt van circa € 200 miljoen. Daarmee is het een belangrijke economische drager.

In het Limburgs paardensportplan 'Limburg, dé paardensportprovincie' (november 2010) wordt een goed beeld gegeven van de mogelijkheden en kansen voor deze sector. Belangrijke trends zijn dat accommodaties steeds meer een centrale rol vervullen, dat de behoefte aan kennis groot is en dat de vraag naar kwaliteit steeds meer toeneemt. Gericht beleid betekent ook aandacht voor het op een afgewogen wijze benutten van de noodzakelijke ruimte.

Met grote aantallen verenigingen, stallen, maneges en stoeterijen is de sector divers en daarmee soms ook versnipperd. Mede vanuit dat gegeven hebben de provincie Limburg, de hippische sportbond KNHS (regio Limburg), landbouworganisatie LLTB, Topsport Limburg en Huis voor de Sport in 2011 de aanzet gegeven tot het Limburgs Paardensportplan. Ambitie is, kort samengevat, het sportaanbod, de sportactiviteiten en de paardenhouderij in Limburg op een hoger niveau brengen. Voor de uitvoering hiervan is de Stichting Limburg Paardensport opgericht. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarbij de projectmanager een coördinerende rol speelt. Voor de organisatie van evenementen en wedstrijden is de KNHS een onmisbare schakel. Voor kennis(verspreiding) richting de ondernemers zijn de onderwijsinstellingen en de LLTB van groot belang. De provincie heeft de afgelopen jaren tal van projectsubsidies verleend, zowel voor accommodaties als evenementen. In de verschillende regio's hebben gemeenten hiernaast een belangrijke rol gespeeld.

Uit de diverse gesprekken komt het beeld naar voren dat de paardensport in Limburg in veel opzichten de wind in de zeilen heeft. In vergelijking met andere regio's bukt Limburg van het sporttalent. Dat blijkt niet alleen uit de grote belangstelling, illustratief is ook het grote aantal coaches en trainers met een achtergrond in Limburg. Ook

het aantal verenigingen en hippische ondernemers ligt hoger dan elders. Een regelmatig terugkerend punt van zorg betreft de kwaliteit van het ondernemerschap.

Het ondernemerschap in de hippische sector moet meer aandacht krijgen. Het opleidings- en onderwijsaanbod moet hier meer op inspelen.

De mogelijkheden van het Hoger Agrarisch Onderwijs (HAS) worden onvoldoende benut. Er liggen vooral kansen in de regio's Weert en Horst. De rol van het onderwijs is cruciaal. Het verdwijnen van de opleidingsstructuur in het Brabantse Deurne biedt wellicht nieuwe mogelijkheden voor Limburg. Inmiddels hebben de eerste gesprekken plaatsgevonden en zowel het hoger als middelbaar beroepsonderwijs zijn bereid hierop in te spelen. De provincie kan hierin, gesteund door de gemeenten, een belangrijke stimulerende rol spelen.

Het Limburgs Paardensportplan, de oprichting van de stichting en de benoeming van een programamanager hebben inmiddels aanzetten gegeven tot meer initiatieven, afstemming en coördinatie binnen de sector. De provincie heeft de afgelopen jaren tal van projecten (voor top- en breedtesport) ondersteund.

Een structurele financiële bijdrage van de provincie voor (het management van) de stichting ligt niet voor de hand. De private partijen zijn bereid hiervoor verantwoordelijkheid te dragen. Wel maakt de provincie afspraken over projectbijdragen ten behoeve van de sector. Dit kan in een nieuwe (afrekenbare) afspraak over te realiseren doelstellingen worden vastgelegd.

Het verdient steun dat de stichting Paardensport Limburg in de toekomst meer en meer hét loket wordt waar verenigingen, ondernemers, overheden en sporters terecht kunnen. Voor projecten kan een beroep op de provincie worden gedaan.

Kijkend naar de infrastructuur zijn drie belangrijke centra te onderscheiden: Weert, Horst en Nuth. Het Paardensportplan Weert met een paardensportcentrum biedt kansen. Een serieuze optie is

huisvesting op het voormalige en voor de sector beschikbare kazerneterrein.

Een deel van het kazernecomplex kan voor opleidingen gebruikt worden. Nieuwbouw is niet nodig.

Het gaat hierbij om keuzes waarbij de gemeente Weert een belangrijke rol speelt. Dat in de afwegingen ook de (on)mogelijkheden van het Bisschoppelijk College en De IJzeren Man betrokken worden, spreekt vanzelf. Veel organisaties staan achter het initiatief en dat biedt een goede uitgangspositie. Ten overvloede: Weert telt tientallen paardensportverenigingen, maneges, handels- en sportstallen.

In het Weerter plan wordt de noodzaak van samenwerking onderstreept. Ook wordt gesignaleerd dat het aantal jeugdleden de komende jaren daalt en dat de belangstelling voor activiteiten toeneemt.

In Horst aan de Maas is inmiddels een begin gemaakt met de realisatie van het Equestrian Centre Peelbergen. Het centrum richt zich zowel op de regionale, nationale als internationale activiteiten. Het gaat daarbij behalve om spring- en dressuurwedstrijden ook om keuringen en veilingen. De sector investeert zelf € 4,5 miljoen, provincie en gemeente betalen samen € 6 miljoen.

Punt van aandacht betreft de rol van de breedtesport. De drie betrokken partijen (stichting, gemeente en provincie) hebben hierover in principe goede afspraken over gemaakt.

In Nuth is de stichting Paardensport Limburg actief betrokken bij een verdere professionalisering van de paardensector. De gemeente is hier vanouds sterk betrokken bij de paardensport. Ondernemers en verenigingen hebben recent aangegeven dat ze investeren in accommodaties en meer samenwerking belangrijk vinden.

Het gevarieerde landschap van Zuid-Limburg biedt volop mogelijkheden voor ruiterroutes, arrangementen met de horeca etc. Ook zijn er kansen voor eventing (voorheen military). Dit vraagt om een gerichte beleidsmatige benadering.

5.1 Evenementen paardensport

De KNHS speelt een belangrijke rol bij de organisatie en toewijzing van evenementen, gericht op zowel de top- als breedtesport. Het Limburgse programma voor de verschillende disciplines is

breed en voorziet royaal in de behoefte.

Als het gaat om evenementen, is duidelijk dat Limburg echte blikvangers ontbeert. Toch zijn die belangrijk. Niet alleen om het belang van topsport voor een paardensportprovincie te onderstrepen, maar ook om de positie in de fokkerij te onderstrepen. Meer dan in andere takken van sport zijn netwerklocaties en ontmoetingsplekken belangrijk. Mede daarom is de ontwikkeling in Horst van belang. De ambities van de initiatiefnemers reiken ver en het nieuwe centrum kan uitgroeien tot een accommodatie en netwerlocatie van internationale allure.

Sedert enkele jaren is JIM (Jumping Indoor Maastricht) nieuw leven ingeblazen. Het succes (veel publiek, media-aandacht) van afgelopen jaar maakt dat dit evenement een vaste plek op de internationale kalender verdient.

Nederlandse springruiters zijn op dit moment wereldwijd toonaangevend, maar dat maakt het evenement in zekere zin kwetsbaar. Het antwoord hierop ligt voor de hand maar vraagt breed draagvlak en steun in Limburg.

Een verdere opwaardering en uitbouw van JIM is aan te bevelen

Een tweede evenement met potentie is de internationale menwedstrijd in Horst. Hier staat de wereldtop aan het vertrek en de organisatie is optimistisch over de mogelijkheden op lange termijn. Onderzocht moet worden wat de mogelijkheden zijn om de komende jaren het WK Vierspannen of een vergelijkbaar(men) evenement aan Horst te koppelen.

De grote menwedstrijden in Horst worden in hetzelfde weekend als de Amstel Gold Race georganiseerd. De praktijk leert dat dit ten koste gaat van de uitstraling van dit evenement, zowel regionaal, nationaal en internationaal.

Het verdient aanbeveling met de menwedstrijden in Horst naar een andere datum op de evenementenkalender uit te wijken.

Go for Gold Kids is een effectief middel tot kennis-making en sportstimulering. Het gaat erom dat mensen/jongeren in aanraking komen met een specifieke tak van sport, in dit geval de paardensport. Uiteindelijk is de ambitie dat dit ook nieuw

leden oplevert voor verenigingen.
Dit project, met een grote aantrekkingskracht op jongeren wordt in algemene zin ook gezien als een wapen in de strijd tegen obesitas en om kinderen te laten voldoen aan de zogenoemde 'beweegnorm'. Onderwijs (scholen), gemeenten en vooral de zorgverzekeraars kunnen hier intensief bij worden betrokken.

Het project Go for Gold Kids wordt als kans en uitdaging aan alle takken van sport in Limburg voorgelegd.

Geraadpleegde bronnen

Dit advies is tot stand gekomen op basis van beleidsdocumenten van de provincie Limburg en betrokken organisaties en instellingen. Voorts zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van onder meer:

Amstel Gold Race
Cauberg Cyclo Cross
Eneco Tour
Fitland Sittard
Gemeente Sittard-Geleen
HAS Hogeschool, Den Bosch
Hippisch centrum De Peelbergen
Huis voor de Sport

IPO (provincies)
Jumping Indoor Maastricht
KNHS (hippische sportbond)
LLTB (land- en tuinbouw)
KNWU (wielrenunie) Limburg Handbal
NHV (handbalverbond) NTFU (toerfietsunie)
NOC*NSF

Provincie Limburg
Shimano Europe
Stichting Aangespannen Evenementen
Noord-Limburg
Stichting Limburg Handbal
Stichting Limburg Paardensport
Stichting Service Médical
Topsport Limburg
Velo-T, samenwerkingsverband toertochten
Zuid-Limburg
Wielervederatie Limburg
Wielerploeg Team Giant-Alpecin
Zorgverzekeraar De Friesland

Van:
Verzonden:
Aan:
Onderwerp:
Bijlagen:

J. Atsma [redacted]@et.nl>
vrijdag 29 december 2017 12:40
Orbons, Paul
ADVIES WK CYCLO-CROSS 2018 (diner) (3)
ADVIES WK CYCLO-CROSS 2018 (diner) (3).docx

<>

Beste [redacted]

Zoals afgesproken, doe ik je hierbij mijn advies inzake het belang van het UCI-diner ter gelegenheid van het Wereldkampioenschap Cyclo-Cross 2018 toekomen. Ik hoop dat hierin voldoende ingrediënten zitten om tot een verantwoorde afweging te komen.

Met betrekking tot het perspectief van [redacted] zou ik [redacted]
[redacted]
[redacted]
concreet plan van aanpak moeten worden opgesteld, waarna de lobby richting UCI voluit kan worden ingezet. Daarna zou een

Ik vertrouw erop dat dit advies beantwoordt aan de eerder door jou gestelde vragen.

Met vriendelijke groeten en tot binnenkort,

Joop Atsma

Maastricht, 28 december 2017

UCI-diner biedt kansen

WIELERAMBITIES LIMBURG BEGINNEN IN 'EIGEN' HUIS

Op zaterdag 2 en zondag 3 februari 2018 wordt in Valkenburg aan de Geul het Wereldkampioenschap Cyclo-Cross georganiseerd. De mondiale titelstrijd is een initiatief van de stichting Wereldkampioenschap Cyclo-Cross 2018 en bouwt voort op de ervaring, opgedaan door de organisatie van wedstrijden in het kader van de Wereldbikers Cyclo-Cross van de UCI.

Het WK bevestigt opnieuw dat Limburg mondiaal één van de toonaangevende fiets- en wieleregio's is ter wereld is. Behalve dat tienduizenden wielervrienden uit binnen- en buitenland begin februari naar Zuid-Limburg zullen komen, is ook de mediabelangstelling groot. Beelden van de verschillende wedstrijden worden live of in samenvatting uitgezonden in tientallen landen. Naast het sportieve belang is een aanzienlijke economische impuls van enkele miljoenen voor de regio becijferd.

Tijdens het eerste weekend van februari staan meerdere kampioenswedstrijden op het programma. Op zaterdag rijden de categorieën junioren, vrouwen (onder 23) en vrouwen-elite. Op zondag 4 februari komen de heren (onder 23) en heren-elite aan de start.

Naar aanleiding van het WK werden en worden tal van activiteiten in Zuid-Limburg georganiseerd. Daarbij is onder meer veel aandacht voor de breedtesport en worden onder leiding van oud-beroepsrenner Ad Wijnands jeugdclinics georganiseerd. Als afsluiting van deze clinics wordt door de jeugd tijdens de kampioensweek in Valkenburg een officiële training op het parkoers bezocht.

Tijdens de kampioenswedstrijden is de Cauberg de scherprechter. De start van de wedstrijden is aan voet van de Cauberg op het Grendelplein in het centrum van Valkenburg aan de Geul. De organisatie heeft met de UCI na de start een zeer selectief (en attractief) parkoers op de flanken van het bekendste wielericoon van Nederland uitgezet.

Voor de provincie Limburg is het Wereldkampioenschap Cyclo-Cross 2018 een nieuw visitekaartje richting de UCI en de internationale fiets- en wielerved. Het evenement biedt tevens de mogelijkheid om bestaande contacten te bevestigen en nieuwe relaties te leggen. Met het oog op toekomstige ambities van de provincie is dit van belang, temeer omdat zich recent binnen de UCI enkele belangrijke bestuurlijke wijzigingen hebben voltrokken.

Om het positieve imago van de fiets- en wielerved provincie Limburg te versterken, moeten formele en informele kansen tussen Limburg en de UCI worden benut. Dat geldt zowel tijdens de wedstrijden als tijdens het officiële diner, dat op zaterdag 3 februari volgens traditie aan de UCI moet worden aangeboden. Vooral dit laatste is een interessante optie. Het is gebruikelijk dat het bestuur en de staf van de UCI, de deskundigen uit de discipline cyclo-cross en de juryleden van de UCI aanwezig zijn tijdens het diner.

Gezien het belang van en voor Limburg en de mogelijkheden van de stichting Wereldkampioenschap Cyclo-Cross 2018 is het te overwegen dat de provincie als gastheer optreedt voor het diner. Het Gouvernement in Maastricht is een prima locatie, maar ook elders in de regio zijn vanzelfsprekend mogelijkheden.

Waarom de provincie als gastheer?

Er zijn meerdere argumenten waarom de provincie Limburg het officiële UCI-diner faciliteert en mogelijk maakt.

- Allereerst is het van belang dat de relatie tussen het provinciaal bestuur en het vernieuwde algemeen bestuur (Comité

Directeur) van de UCI opnieuw wordt bevestigd. Belangrijkste bestuurlijke wijziging sinds het laatstgehouden UCI-Congres in Bergen(N) is de verkiezing van de Fransman David Lappartient tot nieuwe voorzitter. Hij is opvolger van de Brit Brian Cookson en geldt als zeer ambitieus. [REDACTED]

[REDACTED] Lappartient kreeg bij de voorzittersverkiezing in Bergen 37 stemmen, Brian Cookson kreeg slechts 8 stemmen.

De nieuwe voorzitter was lange tijd burgemeester in Bretagne en voorzitter van de Franse en Europese wielerbond. In zijn 'verkiezingsrede' pleitte hij voor het levendiger en transparanter maken van de UCI. Ook streeft hij naar een economisch beter systeem voor de wielersport, maar is tegenstander van een gesloten competitie (bijlage 1).

- Lappartient stelt direct contact met de gouverneur en/of de verantwoordelijk (sport)gedeputeerden van Limburg zeer op prijs. Dat geldt ook voor zijn medebestuurders. Gezien de activiteiten die nu in Limburg worden ontplooid, de jaarlijkse (financiële) bijdrage aan de wielersport en de mogelijke ambities voor de middellange termijn is een nadere kennismaking met Lappartient zeer zinvol. Hoewel de nieuwe UCI-voorzitter heeft aangegeven tegen een 'gesloten' systeem te zijn en kennelijk meer concurrentie tussen bijvoorbeeld organisatoren en competities bepleit, is het goed te weten dat zijn relatie met de ASO (Tour de France/Vuelta) altijd zeer goed is geweest. [REDACTED]

- Dit laatste kan van belang zijn met het oog op de ambitie om in de komende jaren ook de Tour de France weer naar Limburg te halen. Als de provincie het mondiale wielrennen en daarmee de UCI een warm hart toedraagt, zal Lappartient ongetwijfeld Limburg (ook) bij de ASO in beeld willen brengen. De ervaring met goed georganiseerde WK's in Limburg zal hij willen delen en uitdragen. Uiteraard zal het WK Cyclo-Cross 2018 dan naar wens moeten verlopen. Een geslaagd diner is uiteraard voor het totaalbeeld van de UCI zeer relevant.
- De Amstel Gold Race is de enige grote Nederlandse eendagswedstrijd. Andere landen (Italië, Frankrijk, België) kennen meerdere wedstrijden op de internationale topkalender en daar valt iets te kiezen. Kijkend naar de selectiviteit van het parkoers, het niveau en de kwaliteit van de organisatie valt er veel voor te zeggen dat bij de nieuwe UCI-voorzitter wordt aangegeven dat de positie van de Amstel Gold Race wat Limburg betreft niet ter discussie staat. (Het is goed te weten dat ~~_____~~
~~_____~~)
- In dit verband kan richting UCI worden aangegeven dat de provincie zelf het initiatief heeft genomen om ook een topwedstrijd voor vrouwen op de kalender te krijgen. De Amstel Gold Race voor vrouwen werd in 2017 een succes.
- Verder is Lappartient gevoelig voor 'cycling for all' evenementen zoals de toereditie van de Amstel Gold Race en Limburgs Mooiste. Lappartient was namelijk in het verleden binnen het UCI-bestuur verantwoordelijk voor de toerfietskalender van de UCI.
- Mocht het relevant zijn, dan spreekt het voor zich dat ook de optie van een WK op de weg, cyclo-cross, mountainbike of bijvoorbeeld indoorcycling aan de orde komt. Indoorcycling is binnen de UCI al vele jaren een zorgenkindje. Met name in Tsjechië, Slowakije en Duitsland is deze kleine tak populair, maar elders in de wereld is de belangstelling niet groot.

Volgens mij is De Heidebloem uit Heerlerheide nog altijd de enige Nederlandse (KNWU) kunstwielrijdersvereniging. Wellicht kan Limburg hierin voor de UCI (als geste) iets betekenen.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Kortom, Limburg heeft toonaangevende fiets- en wielerevenementen, herkenbare wielergezichten en een aansprekende, ambitieuze agenda voor de UCI. Het officiële diner in het kader van het Wereldkampioenschap Cyclo-Cross 2018 kan worden benut om deze agenda in de richting van bestuur en directie van de UCI, alsmede andere relevante gasten, uit te dragen (Gastenlijst bijlage 2).

Joop Atsma

232 Cult
+ A. Heubel. Stolsz

fact m. 330763

Provincie Limburg Financiën

t.a.v. financiële administratie

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

GEHEIM

Comoraat B.V.

Groningerstraat 39

9231 CL Schiedamschen

Uw kenmerk: VPL 79996

mevrouw [REDACTED]

VPL 79996

Nota (advies sportbeleid)

Datum: 13 september 2015

Nummer: 20150023

Verrichte advieswerkzaamheden J.J. Atsma (via Comoraat B.V.), inzake sportbeleid van de provincie Limburg (conform afspraak over Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse sportorganisaties). Het betreft verdiepings- en reflectiegesprekken op het provinciehuis, alsmede gesprekken met direct betrokkenen.

09-05 Afspraak met vz Wielerfederatie Limburg	
08-06 Maastricht, overleg [REDACTED]	8 uren
10-07 Diverse overleggen (Stuurgroep [REDACTED] Koopmans)	7 uren
18-07 Bezoek Glanerbrouk Geleen	
15-07 Overleg Lebens, bijeenkomst Watersley Sittard	7 uren
01-08 Overleg Sportzone Sittard, bezoek aan Watersley-Koopmans	4 uren
02-08 Iron Man Maastricht	
03-08 Overleg Wielerfederatie: Nuytens, Gort, Vergoosen te Urmond	3 uren

GEHEIL

Comoraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

30-08 Tussentijdse Team Time Trial

31-08 t/m 02-09 Overleggen te Heerlen/Landgraaf

Maastricht

5 uren

Telefonische overleggen juni – juli – augustus

4 uren

38 uren a € 150,00/uur

€ 5700,00

BTW 21 %

€ 1197,00

Totaal

€ 6897,00

BTW-nummer 8185.45.562.B.01

KVK-nummer 1122279

GEHEIM

Comoraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

fed m 337897

Provincie Limburg Financiën

t.a.v. financiële administratie

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Uw kenmerk: VPL 79996

mevrouw [REDACTED]

Nota (advies sportbeleid)

Datum: 17 januari 2016

Nummer: 032016

Betreft: Verichte advieswerkzaamheden JJ Atsma (via Comoraat B.V.) inzake sportbeleid van de provincie Limburg (conform afspraak 29 juli 2015 over Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse sportorganisaties). Het betreft verdiepings- en reflectiegesprekken, overleggen met betrokken sportorganisaties, organisatoren, bedrijven, instellingen en overheden. Tevens zijn oriënterende gesprekken gevoerd met 'deskundigen' uit de sport.

Het Limburgs Wielerplan is inmiddels afgerond en eind 2015 gepresenteerd aan Gedeputeerde Staten.

De Stuurgroep Sportinfrastructuur heeft eind 2015 verslag uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Limburg. Inmiddels zijn door het Huis voor de Sport en Topsport Limburg de nodige stappen tot verdergaande samenwerking en een gezamenlijk loket gezet. De stuurgroep heeft voor maart/april 2016 een vervolgbijeenkomst over de voortgang gepland.

4 september	Overleg [REDACTED]	2 uur
8-17 september	Diverse telefonische overleggen wielerplan	4 uur
29 september	Maastricht overleggen	4 uur

TR 74996
L7=74
23546

GEHE

Comoraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

22 september	Telefonisch overleg	1 uur
30 september	Maastricht Overleggen met organisatoren, bonden etc	9 uur
1 - 13 oktober	Diverse overleggen/besprekingen over nieuw concept LWP	8 uur
14 oktober	Overleg Sportinfrastructuur (Koopmans/[REDACTED])	5 uur
15 oktober	Stuurgroep Sportinfrastructuur, diverse overleggen	11 uur
20 - 21 oktober	Telefonische overleggen over LWP	2 uur
25 oktober	Bespreking LWP	1 uur
3 november	Overleggen Den Haag en telefonisch	1 uur
26 - 27 november	Maastricht Diverse overleggen	10 uur
	Stuurgroep Sportinfrastructuur	3 uur
2 - 18 december	Diverse overleggen inzake structuur wielervederorganisatie	

61 uur a € 150,00/uur

€ 9150,00

BTW 21 %

€ 1921,50

Totaal

€ 11071,50

BTW-nummer 8185.45.562.B.01

KVK-nummer 1122279

GEHEIM

Comoraat B.V. - 6 07. 20
roningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

Provincie Limburg Financiën
t.a.v. financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Uw kenmerk: VPL 79996
mevrouw [REDACTED]

Nota (advies sportbeleid)

Datum: 4 juli 2016

Nummer: 212016

Verrichte advieswerkzaamheden J.J. Atsma (via Comoraat B.V.), inzake sportbeleid provincie Limburg (conform afspraak over Limburgs Wielerplan en Toekomst Limburgse sportorganisaties). Het betreft overleggen met de stuurgroep Limburg Sport en de kwartiermakers om te komen tot het Wielersportplatform Limburg, alsmede gesprekken met direct betrokkenen uit de (wieler)sport en de ambtelijke staf..

11-03 Overleg Kwartiermakers Platform, overleg GS, WK veldrijden	8 uur
08-04 Overleg Kwartiermakers Wielerplatform	
Stuurgroep Limburg Sport – vooroverleggen	10 uur
12t/m 16-04 Diverse overleggen in Maastricht/Valkenburg/Vilt	6 uur
19-05 Diverse overleggen Kwartiermakers Platform	10 uur

fact m 346920

2017
4 A

GEHEIL

Comoraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

13-06 Maastricht: Diverse overleggen Sportplatform

Overleg Stuurgroep Limburg Sport

Telefonische overleggen januari –juli 2016

9 uur

3 uur

Totaal 46 uur a € 150,00/uur

€ 6900,00

BTW 21 %

€ 1449,00

Totaal

€ 8349,00

VPL ? 76095

BTW-nummer 8185.45.562.B.01

KVK-nummer 1122279

fuct in 356065

32 Cult

GEHEIM

Comoraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

Provincie Limburg Financiën
t.a.v. financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Uw kenmerk: VPL 76095

VPL 76095

Nota

Datum: 21 december 2016

Nummer: 292016

Verlichte advieswerkzaamheden den J.J. A. sine, inzake provinciale sportbeleid Limburg (conform afspraak 23 september 2016). Het betreft gesprekken om te komen tot een bestuur van het wielervedstroom in de Limburg (afbreiding opdracht) en overleg van de stuurgroep Topsport Limburg. Het is voor de sport

19-07 Overleg te Stein inzake vorming bestuur platform	3 uren
01-08 Overleg wielervedstroom Maastricht	4 uren
05-08 Overleg G.Veenhuizen/WK veldrijden	uren
31-08 Diverse gesprekken mbt wielervedstroom	uren
14-09 Overleggen Stuurgroep Topsport Limburg - HvdS	5 uren
Totaal	13 uren

13 uren a € 150,00/uur	€ 1950,00
BTW 21 %	€ 409,50
Totaal	€ 2359,50

BTW-nummer 8185.45.562.B.01
KVK-nummer 1122279

GEHEI

Comoraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

Provincie Limburg

MA Maastricht

Surhuisterveen, 11-06-2017

Provincie Limburg
Ingek. 13 JUNI 2017
DOCnr.
Afd.

Beste

In februari werd de laatste bijeenkomst van de stuurgroep Limburg Topsport – Huis voor de Sport belegd. De voorlaatste bijeenkomst was in november vorig jaar.

In april (weekend Amstel Gold Race) hebben we geconcludeerd dat het project een vervolgfase in kan gaan, waarbij mijn aanwezigheid als onafhankelijk voorzitter niet langer noodzakelijk is.

Ook na overleg met gedeputeerde Koopmans beschouw ik de opdracht derhalve als afgerond. Hierbij doe ik de laatste nota toekomen.

Met vriendelijke groeten,

Joop At

GEHEIM

13.06.2017

Coraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

Provincie Limburg Financiën
t.a.v. financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Uw kenmerk: VPL 76095

Nota

Datum: 11 juni 2017

Nummer: 162017

Verrichte advieswerkzaamheden J.J.Atsma, inzake provinciale sportbeleid Limburg (conform afspraak 23 september 2014).

Het betreft bijeenkomsten van de stuurgroep Topsport Limburg - Huis voor de Sport. Met ingang van april 2017 zijn de gesprekken tussen beide organisaties en de provincie een nieuwe fase ingegaan.

Deze specifieke deelopdracht met betrekking tot het voorzitterschap van de stuurgroep kan derhalve als afgerond worden beschouwd.

28-11-2016 Voorbereiding en bijeenkomst Stuurgroep Topsport Limburg – Huis voor de Sport

- Overleg [REDACTED]
- Overleg Gedeputeerde Koopmans
- Bijeenkomst Stuurgroep Topsport Limburg – HvdS
- Totaal (inclusief reis/verblijf) 8 uren

03-02-2017 Voorbereiding en bijeenkomst stuurgroep Topsport Limburg - HvdS

- Overleg [REDACTED]
- Vooroverleg met Cortenraede – Koopmans
- Voorzitterschap stuurgroep
- Totaal (inclusief reis/verblijf) 8 uren

Totaal 16 uren a € 150,00/uur	€ 2400,00
BTW 21 %	€ 504,00
Totaal	€ 2904,00

BTW-nummer 8185.45.562.B.01

KVK-nummer 1122279

GEHEIM

Comoraat B.V.
Groningerstraat 39
9231 CJ Surhuisterveen

fact nr 379795

Provincie Limburg

t.a.v. [REDACTED]

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Nota

Datum: 29 december 2017

Nummer: 392017

Verrichte advieswerkzaamheden J.J. Atsma, inzake Wereldkampioenschap Cyclo-Cross 2018 en het provinciale sportbeleid Limburg (conform verzoek 19 november 2017). Om te komen tot dit advies zijn in november en december 2017 gesprekken gevoerd met direct en indirect betrokkenen.

Tijdsbeslag (gesprekken en uitwerking 25-11 tot en met 17-12)

8 uren	€ 150,00/uur	€ 1200,00
	BTW 21 %	<u>€ 252,00</u>
	Totaal	€ 1.452,00

BTW-nummer 8185.45.562.B.01

KVK-nummer 1122279

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De benoemingsbrief van 7 maart 2017 is als bijlage toegevoegd, waarbij de gegevens van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e) en de handtekeningen (10 lid 2 sub g) onleesbaar zijn gemaakt. Verder is een e-mail bijgevoegd tussen een ambtenaar van de Provincie Limburg en het Waterschap Limburg, waarbij eveneens de namen en contactgegevens onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De GS-omslag en nota is als bijlage toegevoegd, waarbij de contactgegevens van de behandelend ambtenaar onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Wij hebben geen rapportages ontvangen over de inzet en werkzaamheden, waardoor wij geen documenten daartoe kunnen ontvangen. Verwezen wordt nog naar de openbare brief van ons college aan het Presidium van Provinciale Staten van Limburg, gedateerd 7 maart 2017 en raadpleegbaar via de website onder kenmerk 2017/13935. Voorts wordt tevens verwezen naar het Besluit instelling Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (Provinciaal Blad 2009, nr. 93) waaruit het kader volgt voor deze commissie.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er hebben geen evaluaties plaatsgevonden, waardoor wij geen documenten daartoe kunnen verstrekken.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De benoeming als lid van de PCOL is een functie op basis van de benoeming als voorzitter van het Waterschap Limburg. Er zijn geen vergoedingen aan verbonden, waardoor wij geen facturen en betaalbewijzen kunnen verstrekken.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Er zijn geen onkosten vergoed voor deze benoeming, waardoor wij geen documenten daartoe kunnen verstrekken.

7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

AFSCHRIJF

provincie limburg

Waterschap Limburg
Waarnemend voorzitter
P.F.C.W. van der Broeck
Postbus 185
6130 AD SITTARD

Cluster RMT
Ons kenmerk 2017/13933
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

+31 6
7 maart 2017
21 MRT 2017

Onderwerp

Benoeming lid Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg

Geachte heer Van der Broeck,

De Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL) is een wettelijk verplichte externe adviescommissie op het gebied van omgevingsvraagstukken. De commissie brengt advies uit aan Gedeputeerde- en Provinciale Staten.

De PCOL bestaat momenteel uit zes regionale partners, te weten de gemeenten, de Limburgse Land- en Tuinbouwbond, Waterschap Limburg, de Limburgse Werkgevers Vereniging, Natuur- en Milieufederatie Limburg en de Open Universiteit. U bent vanuit uw functie door het Waterschap Limburg voorgedragen als opvolger van de heren J. Schrijen en G. Driessen als lid van de PCOL namens Waterschap Limburg.

Wij benoemen u bij dezen tot lid van de PCOL voor de duur van uw (waarnemend) voorzitterschap van Waterschap Limburg.

Het vergaderschema en overige relevante informatie over de PCOL vindt u op de site www.limburg.nl/pcol.

Gedeputeerde Staten van Limburg

Voorzitter

secretaris

2017/13928

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Van: _PCOL
Verzonden: donderdag 26 januari 2017 10:43
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: instellingsbesluit PCOL

Dag [redacted]
Dankjewel! Ik weet genoeg voor nu en ga de benoemingsbrief in orde maken.
Ik heb [redacted] uit de verzendlijst gehaald.
Groet,

Van: [redacted] mailto:[redacted]@waterschaplimburg.nl]
Verzonden: woensdag 25 januari 2017 16:32
Aan: _PCOL
Onderwerp: RE: Instellingsbesluit PCOL

Dag [redacted]
Veel succes gewenst met je nieuwe functie.
Patrick van der Broek wordt de nieuwe vertegenwoordiger van Waterschap Limburg in de PCOL.
We hebben inmiddels besloten dat ik het ambtelijk aanspreekpunt blijft er [redacted] dus geen post meer hoeft te ontvangen.
Oké zo voor dit moment?
Met vriendelijke groet,

Adviseur watersysteem en -keten

+31 [redacted]
waterschaplimburg.nl

met de omgeving, voor de omgeving

Van: _PCOL [mailto:pcol@prvlimburg.nl]
Verzonden: woensdag 25 januari 2017 14:08
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Instellingsbesluit PCOL

Beste [redacted]
Inmiddels heb ik de functie van [redacted] als secretaris van de PCOL overgenomen. Ik heb de verzendlijst aangepast conform onderstaande mail. Is inmiddels bekend wie door het DB wordt voorgedragen als lid?
Met vriendelijke groet,

[redacted] | secretaris PCOL
cluster Ruimte
M +31 (0)6 [redacted] E [redacted]@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

provincie limburg

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@waterschaplimburg.nl]

Verzonden: dinsdag 10 januari 2017 14:00

Aan: _PCOL

CC: [redacted], bestuursondersteuning

Onderwerp: RE: Instellingsbesluit PCOL

Dankjewel [redacted] voor de instellingsverordening PCOL.

Artikel 2, lid 1 onder j. is sinds 1 januari verouderd: we hebben nog maar één waterschap in Limburg.

Je mag Ger Driessen en Jan Schrijen uit de verzendlijst halen.

Naar verwachting beslist het Dagelijks Bestuur volgende week dinsdag 17-1 wie wordt voorgedragen als lid voor de PCOL en wie als plaatsvervangend lid. Je hoort spoedig daarna wie het zijn.

Je mag [redacted] en mij vooralsnog als ambtelijke aanspreekpunt blijven gebruiken. Je ziet wellicht wel dat onze e-mailadressen zijn veranderd. [redacted] is niet meer in dienst en kan uit de verzendlijst worden geschrapt.

Met vriendelijke groet,

Adviseur watersysteem en -keten

+31 6 [redacted]

waterschaplimburg.nl

met de omgeving, voor de omgeving

Van: _PCOL [mailto:pcol@prvlimburg.nl]

Verzonden: dinsdag 10 januari 2017 09:56

Aan: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: Instellingsbesluit PCOL

Geachte PCOL-deelnemer,

Zoals toegezegd in de laatste vergadering stuur ik u bij dezen het instellingsbesluit van de PCOL ('het reglement').

Met vriendelijke groet.

[redacted] | rayonplanoloog

Ruimte

T +31 (0)43 [redacted] +31 (0) [redacted]

F [redacted] www.limburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

provincie limburg

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt

ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Portefeuillehouder(s) Teunissen

Organisatie onderdeel RMT

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Benoeming de heer P.F.C.W. van der Broeck als lid van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL).

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Kennis nemen van de vacante functie van semi qualitate qua vertegenwoordiger van het Waterschap Limburg in de PCOL
2. Op voordracht van het waterschap Limburg instemmen met de benoeming van de heer P.F.C.W. van der Broeck als lid van de PCOL voor de duur van zijn (waarnemend) voorzitterschap van Waterschap Limburg.
3. De (waarnemend) voorzitter te informeren over zijn de benoeming in de PCOL middels bijgevoegde brief.
4. Instemmen met bijgaand Statenvoorstel ter behandeling in het presidium van Provinciale Staten op 17-03-2017.

Mede paraaf afdeling/projectgroep

B-stuk

☐ Teunissen

Subdoel

Akkoord

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon

+3

Onderwerp openbaar besluit

Benoeming van de heer P.F.C.W. van der Broeck als lid van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL) namens het Waterschap Limburg.

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met de benoeming van de heer P.F.C.W. van der Broeck als lid van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg voor de duur van zijn (waarnemend) voorzitterschap van Waterschap Limburg.

Informatie :

tel :

e-mail :

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

30-01-2017

Teunissen

Vertrouwelijk

☐ JA

☒ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d 21-02-2017

Zaaknummer

Onderwerp openbaar besluit

: Benoeming van de heer P.F.C.W. van der Broeck als lid van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL) namens het Waterschap Limburg.

Tekst voorstel:

Tekst openbaar besluit:

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ruimte

Stuknummer

Onderwerp Benoeming dhr. P.F.C.W. van der Broeck als lid van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL)

Behandeld [REDACTED]

Datum 14 februari 2017

Bijlage(n) I GS-brief benoemingsbesluit
II PS-brief aanbiedingsbrief
III Statenvoorstel

Afschrift [REDACTED]

0. Samenvatting

Bij besluit van 1 januari 2010 is de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg (PCOL) in zijn huidige vorm ingesteld. Door het terugtreden van de heren J.J. Schrijen en G.H.M. Driessen, voormalig voorzitters van respectievelijk het waterschap Roer en Overmaas en het waterschap Peel en Maasvallei, is de plek van semi qualitate qua vertegenwoordiger van het waterschap in de PCOL vacant geworden. Door Waterschap Limburg is beoogd (en thans waarnemend) voorzitter de heer P.F.C.W. van der Broeck voorgedragen als opvolger. Benoeming vindt plaats door PS en GS.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Benoeming door GS en PS van beoogd (en thans waarnemend) voorzitter de heer P.F.C.W. van der Broeck als lid van de PCOL namens het Waterschap Limburg.

2. Toelichting

De PCOL vindt zijn wettelijke basis in de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer, waarin is bepaald dat elke provincie een provinciale planologische commissie en een milieucommissie dient in te stellen. Beide commissies zijn in Limburg samengevoegd tot de PCOL. Bij besluit van respectievelijk 3 november 2009 (GS) en 18 december 2009 (PS) is de PCOL in zijn huidige vorm ingesteld. De commissie bestaat momenteel uit zes regionale partners: gemeenten, Limburgse Land- en Tuinbouwbond, Waterschap, Limburgse Werkgeversvereniging, Natuur- en Milieufederatie Limburg en de Open Universiteit.

Door het terugtreden van de heren J.J. Schrijen en G.H.M. Driessen, voormalig voorzitters van respectievelijk het waterschap Roer en Overmaas en het waterschap Peel en Maasvallei, is de plek van semi qualitate qua vertegenwoordiger van het –per 1 januari 2017- nieuwe Waterschap Limburg in de PCOL vacant geworden. Door Waterschap Limburg is beoogd voorzitter P.F.C.W. van der Broeck voorgedragen als opvolger. Benoeming tot lid van de PCOL dient plaats te vinden door PS en GS.

De heer Van der Broeck vervult thans nog de functie van waarnemend voorzitter van het Waterschap Limburg. Het Koninklijk Besluit inzake de benoeming van de voorzitter van het

Waterschap Limburg, wordt binnen enkele maanden verwacht. De aanbeveling daartoe is onlangs door uw college aangeboden aan de Minister van Infrastructuur en Milieu conform besluitvorming in uw college d.d. 21 februari 2017. Gelet op het feit dat de vacante functie binnen de PCOL een semi qualitate qua functie betreft, is de benoeming van de heer Van der Broeck als lid van de PCOL gekoppeld aan het vervullen van het voorzitterschap van het Waterschap Limburg.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Benoeming door Presidium (PS)

Op grond van artikel 3 van het Besluit tot instelling van de PCOL vindt benoeming van de leden van de PCOL plaats door Provinciale Staten (gemandateerd aan het presidium) en Gedeputeerde Staten. In het verleden heeft separate besluitvorming door PS ter zake de benoeming van leden binnen de PCOL niet plaats gevonden.

Kader selectie en benoemingen

Op 20 december 2016 heeft uw college het Beleidskader "Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten" vastgesteld ter uitwerking van motie 786/Kuntzelaers, zoals verwoord in de brief aan PS d.d. 20 december 2016 (Mededeling portefeuillehouder nr. 2016/103423). Het doel van dit nieuwe kader is om transparantie en diversiteit bij het selectie- benoemingsproces te bevorderen. Daartoe is in het Beleidskader bepaald dat GS per vacature die GS regaderen vooraf per GS besluit een procedure vaststellen (middels een procedurebesluit). In dit procedurebesluit worden afspraken gemaakt over de vacaturetekst, het openstellen van de vacature en de (voor)selectie.

Onderhavige voorstel betreft een benoeming op voordracht van het Waterschap overeenkomstig de procedure in het door PS en GS vastgestelde Instellingsbesluit PCOL (PB 2009, nr. 2009/93). Het betreft hier een zogenaamde semi qualitate qua functie. Het Instellingsbesluit van de PCOL spreekt over 'één lid namens de Limburgse waterschappen'. Het is bestendige praktijk dat het lidmaatschap van de PCOL namens het Waterschap wordt vervuld uit hoofde van het zijn van voorzitter van het Waterschap. Dat betekent dat procedurele afspraken over werving en selectie van een mogelijke kandidaat in dit benoemingstraject niet aan de orde is.

4. Relatie met Programmabegroting

De PCOL adviseert over onderwerpen op het fysiek-ruimtelijke en ruimtelijk-economische vlak (programmaliijnen 1, 2 en 3 uit de programmabegroting).

5. Juridische aspecten

De benoeming door PS (gemandateerd aan het presidium) en GS vindt plaats voor de duur dat de heer Van der Broeck (waarnemend) voorzitter is van het Waterschap Limburg.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Niet van toepassing.

7. Financiële aspecten

De leden van de PCOL ontvangen geen vergoeding voor de werkzaamheden in de PCOL.

8. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

De toepassing van het kader 'Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten' is afgestemd met de concernstaf.

10. Voorstel

1. Kennis te nemen van de vacante functie van semi qualitate qua vertegenwoordiger van het Waterschap Limburg in de PCOL.
2. Op voordracht van het Waterschap Limburg instemmen met de benoeming van de heer Van der Broeck als lid van de PCOL voor de duur van zijn (waarnemend) voorzitterschap van het Waterschap Limburg.
3. De (waarnemend) voorzitter van het Waterschap Limburg informeren over zijn benoeming als lid van de PCOL via bijgevoegde brief.
4. Instemmen met bijgaand Statenvoorstel ter behandeling in het presidium van Provinciale Staten op 17-03-2017.

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Op 6 april 2015 is opdracht gegeven aan de commissie Deetman-Weekers om samen met maatschappelijke organisaties, gemeenten en de provincie te reflecteren op de stand van zaken in Limburg drie jaar na het advies 'Ruimte voor waardevermeerdering'. Beoogd resultaat was te komen tot nieuwe afspraken met het Rijk om de demografische opgave in de komende jaren goed te verankeren in het Limburgs beleid. De afspraken zijn mondeling gemaakt. Voor de verrichte werkzaamheden is een vacatie- en voorbereidingsvergoeding alsmede een separate reiskostenvergoeding afgesproken vergelijkbaar met de vergoeding van de kosten van commissieleden voor het bijwonen van vergaderingen. Volledigheidshalve is bijgevoegd een notitie Voorstel opzet bijeenkomsten Deetman/Weekers d.d. januari 2015. De namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De GS-nota voor onze collegevergadering van 7 april 2015 is bijgevoegd, waarbij de namen van ambtenaren en contactgegevens onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e). Verder zijn de parafen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Volledigheidshalve merken wij op dat de bijlagen bij deze GS-nota buiten de reikwijdte van dit verzoek vallen.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Wij verwijzen naar het rapport 'Koers houden! Van groei via krimp naar bloei' d.d. oktober 2015 van W. Deetman en F. Weekers. Dit rapport is bij brief van 3 november 2015 aangeboden aan Provinciale Staten en raadpleegbaar via onze website bij ingekomen stukken van Provinciale Staten (kenmerk 2015/85696). Het rapport geeft informatie over de opdracht, het beoogd resultaat en de aanpak.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Wij wijzen op de brief van ons college van 8 april 2015 aan Provinciale Staten, raadpleegbaar via onze website bij ingekomen stukken voor Provinciale Staten (kenmerk 2015/21365). Dit betreft een rapport over de evaluatie Koers voor Limburg. Verder verwijzen wij naar de brief van 3 november 2015 (zie onder 3).

5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgevoegd is een declaratieformulier van 23 november 2015. De adresgegevens en het rekeningnummer van de betrokkene, alsmede de namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Daarnaast zijn de handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Buiten het document genoemd onder 5 hebben wij geen andere documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken daarvan.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Uit het document genoemd onder 5 zijn het aantal gewerkte dagdelen te herleiden. Een ander overzicht is niet voorhanden.

Voorstel opzet bijeenkomsten Deetman/Weekers

Titel:

Demografie in Limburg: van groei, via krimp naar bloei

Werken aan nieuw evenwicht

Achtergronden:

1. 31 december 2014 liep het convenant 'Een koers voor Limburg', tussen het Rijk en Limburg af. Conform afspraak tussen partijen is het convenant in de periode december 2014 en januari 2015 geëvalueerd (bijlage 1)
2. Naast de evaluatie maakte het kabinet op 19 december 2014 in een reactie op de motie Barth en op de aanbevelingen van het Team Midterm Review (commissie Krikke) kenbaar hoe het Rijk de toekomst aanpak demografische ontwikkelingen ziet (zie bijlage 2).
3. Kern is, dat het Rijk zich versterkt blijft inzetten voor krimpgebieden en anticipeerregio's in Nederland. Voor Limburg ligt de focus van het Rijk op de krimpregio Zuid-Limburg en de twee anticipeerregio's Midden-Limburg en Noord-Limburg.
4. Het Rijk is voornemens met de provincies, waarin zich in de komende decennia een structurele afname van het aantal huishoudens voordoet, nieuwe afspraken te maken via een Samenwerkingsagenda.

De evaluatie, het MTR rapport en het standpunt van het kabinet worden geacht op hoofdlijnen bij de deelnemers bekend te zijn. Deze documenten worden ter informatie ook meegestuurd met de uitnodigingen.

Vraagstellingen:

- Hoe kijken de partners, gemeenten en regio's, bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld aan tegen de karakterisering als krimp- of anticipeerregio?
- Worden de demografische veranderingen door de regio's onderkend en erkend als onmisbare omgevingsfactor bij de beleidsontwikkeling en –uitvoering?
- Hebben de partners behoefte aan provinciale ondersteuning en zo ja, op welke wijze?
- Als er al sprake van ondersteuning vanuit de provincie en/of het rijk moet zijn, op welke terreinen en op welke wijze zou deze ondersteuning welkom zijn?
- Zijn er verschillen tussen de Limburgse regio's en zo ja, moet hiervoor ruimte zijn in het nieuwe samenwerkingsagenda tussen het rijk en de provincie?
- Dienen de zorgagenda en de gevolgen van de 3D's een plek te krijgen in de vervolgaanpak in het kader van de demografische ontwikkelingen in de regio en zo ja, hoe dan?
- Zijn de Limburgse gemeenten voldoende toegerust om de demografische uitdagingen goed aan te gaan?

Gewenst resultaat:

- Concrete uitgangspunten voor de komende jaren;
- Uitgangspunten voor de op te stellen Samenwerkingsagenda tussen rijk en provincie

Werkvorm:

- Presentatie van de demografische realiteit in de drie Limburgse regio's (plenair, Neimed)
- Toelichting de heer Deetman/Weekers op werkproces.
- Discussie ronde, waarbij v.w.b. de indeling kan worden gedacht aan:
 - 3 bijeenkomsten: bestuurlijk veld / economisch veld / maatschappelijk veld
- Netwerkmomenten

Uit te nodigen:

Voor de te onderscheiden sessies:

Overheid

- Bestuurders van
 - Provincie
 - Gemeenten
 - Regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten
- Leden van
 - Provinciale staten
 - Gemeenteraden
 - Raden van regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten
 - Politieke partijen
- Ambtenaren van
 - Provincie
 - Gemeenten
 - Regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten

Bedrijfsleven

- Bestuurders van
- Ondernemingen
- Vakbonden

Maatschappelijk middenveld:

- Bestuurders en beleidsmaker vanuit
- Onderwijs
- Welzijn & Zorg
- Sport
- Cultuur

Datum:

- 3 of 4 bijeenkomsten, per sector één, eventueel met een samenvattende bijeenkomst
- April – Juli 2015

Locatie:

- nader te bepalen

Uitnodigende partijen:

- Provincie Limburg
- Neimed

Opmerking:

Aanpak en invulling nader af te stemmen met de heren Deetman, Weekers en

Januari 2015

Portefeuillehouder(s) Koopmans
Commissaris van de Koning

Organisatie onderdeel STR

Stuknummer 2015/21339

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Demografie in Limburg: Werken aan nieuw evenwicht

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Kennis te nemen van de evaluatie van het convenant Koers voor Limburg;
2. Deze evaluatie ter kennisname aan te bieden aan Provinciale Staten middels bijgevoegd informierend stuk;
3. Kennis te nemen van de kabinetsreactie dd 19 december 2014 op de motie Barth en op de aanbevelingen van het Team Midterm Review;
4. In te stemmen met het inschakelen van de heren Deetman en Weekers teneinde te komen tot een samenwerkingsagenda met het Rijk door het opstellen van Limburgse voorwaarden om de demografische opgave in de komende jaren goed te verankeren in het Limburgs beleid en tot zijn recht te laten komen in de praktijk.

Mede paraaf afdeling/projectgroep

B-stuk

☐ Koopmans

Akkoord

Subdoel

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

Zaaknummer

2015/21339

Adviezen zijn ontvangen van

Doorkiesnummer. (043) 389 76 72

Onderwerp openbaar besluit

Demografie in Limburg: Werken aan nieuw evenwicht

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben kennis genomen van de evaluatie van het convenant Koers voor Limburg en besloten deze evaluatie ter kennisname aan te bieden aan Provinciale Staten. Tevens is besloten om de heren Deetman en Weekers te betrekken bij het opstellen van Limburgse voorwaarden voor een samenwerkingsagenda met het Rijk teneinde de demografische opgave in de komende jaren goed te verankeren in het beleid.

Informatie :

tel : (043) 389

e-mail : s@prvlimburg.nl

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☒ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

02-02-2015

Koopmans

02-02-2015

Commissaris van de Koning

Vertrouwelijk

☐ JA

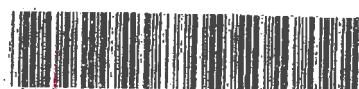
☒ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN - 8 APR. 2015

Besluit College d.d 07-04-2015

CONFORM

2015/21339

31-3-2015

STR

25-5-2015

✓

Zaaknummer

: 2015/21338

Onderwerp openbaar besluit

: Demografie in Limburg: Werken aan nieuw evenwicht

Tekst voorstel:

Tekst openbaar besluit:

en tot zijn recht te laten komen in de praktijk.

Zaaknummer

: 2015/21338

Informatie administratieve afhandeling

In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: M:\Documentenstroom\STR\Uitgaande stukken CVE\20150120 [REDACTED] sCMJP-01

Datum uiterlijke verzending: Na GS van 3 maart 2015

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven: Nvt

Stuknummer ingekomen brief: Nvt

Afgeraden: ☐ Ja ☐ Nee

Besluitcode: VG

Aanwijzing ten behoeve van secretariaat

Informierend stuk voor PS met bijlage evaluatie Convenant Koers voor Limburg dient doorgeleid te worden naar PS.

uitkomst PS oeff. vfb deel

Afschriften (specificeren per brief)

[REDACTED]

Auteur,

[REDACTED]

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Strategie

Stuknummer

2015/21342

Onderwerp Demografie in Limburg: Werken aan nieuw evenwicht

Behandeld

Datum

Bijlage(n)

3

Afschrift

0. Samenvatting

31 december 2014 liep het convenant 'Een koers voor Limburg', tussen het Rijk en Limburg af. Conform afspraak tussen partijen is het convenant in de periode december 2014 en januari 2015 geëvalueerd. (Bijlage 1).

Naast de evaluatie maakte het kabinet op 19 december 2014 in een reactie op de motie Barth en op de aanbevelingen van het Team Midterm Review (commissie Krikke) kenbaar hoe het Rijk de toekomst aanpak demografische ontwikkelingen ziet. (Bijlagen 2 en 3.)

Voor Limburg is het van belang om aansluitend op de evaluatie en het Rijksvoorstel te zorgen voor een breed gedragen vervolgaanpak voor de demografische opgaven waar de provincie voor staat. In deze context is het voor heel Limburg (Noord-Midden/anticipeergebieden en Zuid/topkrimpgebied) van essentieel belang om naast de blijvende aandacht voor de leefbaarheid in de (kleine) kernen invulling te geven aan de behoefte aan een accentverschuiving in de prioriteitenstelling, met name richting grensoverschrijdende samenwerking. Het betekent geen koerswijziging, maar het vasthouden van de koers en groeien in de aanpak om dit te bereiken. De onderliggende ambitie van de Koers voor Limburg zou meer op de voorgrond moeten komen: het neerzetten van een Europese topregio.

Voorgesteld wordt om onder regie van de provincie, de heren Deetman en Weekers te vragen om samen met maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, gemeenten en de provincie te reflecteren op de stand van zaken in Limburg 3 jaar na het advies 'Ruimte voor waardevermeerdering', waarin werd aangegeven dat er voor de provincie een belangrijke rol was weggelegd voor het versnellen van de transformatie-opgave en voor het adequaat omgaan met de effecten van bevolkingsdaling. De heer Deetman kan als relatieve buitenstaander, maar als kenner van het onderwerp, via reflectie en met aandacht voor de resultaten van de evaluatie van het convenant en de kabinetsreactie op de motie Barth en op de aanbevelingen van het Team Midterm Review bijdragen aan een goede verankering van de demografische opgave voor Limburg in de komende jaren. De heer Weekers kan met zijn ervaring als staatssecretaris financiën voor onder meer fiscale zaken een belangrijke bijdrage leveren in de grensoverschrijdende component van de thematiek.

CONCEPT

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Het goed verankeren van de demografische opgave voor Limburg in de komende jaren in een samenwerkingsagenda met het Rijk.

2. Toelichting

Demografie in Limburg: van groei, via krimp naar bloei

Werken aan nieuw evenwicht

Waar komen we vandaan?

2009 Interbestuurlijk actieplan bevolkingsdaling Krimpen met kwaliteit (Mans/Dijkstal)

Actieplan waarin gemeenten, provincies en het Rijk gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor het aanpakken van de gevolgen van bevolkingsdaling.

2011 Ruimte voor waardevermeerdering (Deetman)

Provincie als bondgenoot, facilitator en financier. Taak provincie: Versnellen realisatie van de transformatieopgave: adequaat omgaan met de effecten van bevolkingsdaling.

Opgave: Met minder mensen het niveau van welzijn en welvaart behouden en zo mogelijk versterken door waardecreatie gericht op innovatie en het benutten van kansen op basis van aanwezige sterke punten van de regio.

2012 Een koers voor Limburg (getekend 07-05-2012 door minister Spies en CdK Bovens)

Partijen benoemen in dit convenant maatregelen om in te spelen op de gevolgen van de demografische ontwikkelingen in de Provincie Limburg. Partijen beschouwen het behoud van de leefbaarheid en een vitale economie in Limburg daarbij als belangrijkste doelstelling. De ambities en uitdagingen waarvoor Limburg staat, vereisen een forse transformatie in de economie, zorg en onderwijs, in huisvesting en in voorzieningen, die niet zonder groei in kwaliteit gerealiseerd zal worden. Deze transformatieopgave is gericht op het realiseren van een nieuwe, evenwichtige situatie die leidt tot een betere aanpak van de waardedaling van vastgoed en een flexibele structuur om voorzieningen te borgen. Op die manier kan Limburg de basis bieden voor een duurzaam vitale regio met een voldoende aantrekkelijk vestigingsklimaat om haar ambities waar te maken. Het realiseren van deze nieuwe situatie vereist innovatie, waarbij steeds gewerkt wordt vanuit de kracht die in Limburg aanwezig is. Het initiatief ligt bij de regio's en de Provincie, waarbij de lead ligt bij de regio en de Provincie optreedt als facilitator. Het Rijk kan op onderdelen zoals uitgewerkt in dit convenant aangesproken worden in relatie tot het vraagstuk van bevolkingsdaling. Met deze tijdelijke bemoeienis wil het Rijk het proces ondersteunen.

2014 Grenzen aan de Krimp (Team Midterm Review bevolkingsdaling)

In oktober 2014 is onder voorzitterschap van Pauline Krikke, door het Team Midterm Review Bevolkingsdaling, het rapport **Grenzen aan de Krimp** opgeleverd.

Op verzoek van minister Blok is 5 jaar na ondertekening van het actieplan bevolkingsdaling 'Krimpen met kwaliteit' bekeken of de aanpak van de problematiek van bevolkingsdaling op koers ligt. Het advies van Krikke cs. aan de minister en de andere betrokken partijen is om, bij het vervolg van het actieplan, te focussen op de gebieden met huishoudensdaling en de aanpak door middel van een Rijksagenda Krimp in deze gebieden te intensiveren. Het team Krikke constateert dat in gebieden met huishoudensdaling er een cumulatieve van problemen optreedt die de slagkracht van regionale partijen te boven gaat en een intensieve interbestuurlijke aanpak vergt. In tegenstelling tot eerdere aannames breidt deze huishoudensdaling zich volgens Krikke cs niet uit als een olievlek over het land, maar blijft deze begrensd tot een beperkt aantal regio's, waaronder Zuid-Limburg.

2014 Kabinetsvisie naar aanleiding van de motie Barth c.s., de beleidsdoorlichting van het Programma Bevolkingsdaling & het rapport van het Team Midterm Review Bevolkingsdaling

Op 19 december 2014 reageerde het kabinet schriftelijk op de motie Barth, de beleidsdoorlichting van het programma bevolkingsdaling en het rapport van Krikke cs.

In het kader van het Programma Bevolkingsdaling zullen begin 2015 (nieuwe) maatwerkafspraken worden gemaakt tussen het Rijk en de krimp- en anticipatie regio's. Deze afspraken zijn bedoeld om de regionale aanpak van de krimp-problematiek verder te versterken. Daarbij worden ook de aanbevelingen van het team midterm review aan provincies en gemeenten betrokken. Ten behoeve van deze afspraken zijn de mogelijkheden van rijksondersteuning interdepartementaal in beeld gebracht. Regio's kunnen hieruit kiezen. Lopende afspraken tussen Rijk en regio in relatie tot bevolkingsdaling zullen eveneens een plaats krijgen in het afsprakenkader. Dat geldt ook voor afspraken in 'aanpalende trajecten', zoals het MIRT, GROS en regiospecifieke programma's. Dit uiteraard alleen voor zover deze een relatie hebben met bevolkingsdaling. Dit alles met het oog op een doelmatiger en doeltreffender inzet van rijksinstrumenten. De door het Rijk aangeboden samenwerkingsagenda (in terminologie afwijkend van het advies van Krikke cs, maar wel passend in dat kader) kan worden gezien als het openingsbod van rijkswege ten behoeve van de in het voorjaar te houden gesprekken ter verkenning van de toekomst aanpak demografische ontwikkelingen in de diverse krimp regio's. Dit aanbod past prima binnen de in Limburg bedachte opzet voor het houden van dat soort gesprekken, met dien verstande dat de provincie Limburg in dit proces zelf sturend wil zijn en het Rijk zal uitnodigen als samenwerkingspartner aan te schuiven bij de te organiseren gesprekken met stakeholders. (Zie hiervoor de bijlage: *Voorstel opzet bijeenkomsten Deetman/Weekers*). In het aanbod van het Rijk werkt de voorgestelde termijn 2015-2016 (zittingsduur huidige kabinet) wel beperkend, al staat het de regio's vrij om bij het opstellen van de toekomst aanpak een langere termijn te bestrijken.

2015 Evaluatie convenant Een koers voor Limburg:

December 2014 / januari 2015: gezamenlijke evaluatie convenanten Groningen, Limburg en Zeeland (en BZK).

31 december 2014 liep het convenant 'Een koers voor Limburg', tussen het Rijk en Limburg af. Conform afspraak tussen partijen is het convenant in de periode december 2014 en januari 2015 geëvalueerd. De evaluatie geeft inzicht in de gestelde doelen, gekozen aanpak, geleverde inspanningen en bereikte resultaten van de convenanten en wat de betrokken partijen daarvan van elkaar kunnen leren. Tevens wordt een mogelijk toekomstperspectief geschetst.

Het College van GS heeft kennis genomen van en herkent zich in grote lijnen in de evaluatie van de onafhankelijke onderzoekers, maar acht de conclusies in het kader van het thema zorg onvoldoende. Ondanks dat de onderzoekers nuanceren dat 2 jaar na afsluiten van het convenant de acties nog niet kunnen resulteren in een verandering van de outcomegegevens, vindt het College dat hiermee de inzet van GS en PS op het thema zorg te kort wordt gedaan. Methodologisch stelt het College vraagtekens bij de gekozen zorgindicatoren door de onderzoekers. In het vervolgproces zal GS blijven inzetten op een voortzetting van goede uitvoering van de Agenda voor Gezondheid en Zorg.

Geconstateerd wordt dat in Zuid-Limburg acties voortkomend uit het convenant 'Een Koers voor Limburg' volop in uitvoering zijn. Tegelijk is een slag gemaakt met een herijking; prioriteit aanbrengen in aandachtspunten en actielijnen. Daarbij zijn economie en arbeidsmarkt in toenemende mate thema's waar prioriteit aan wordt gegeven als investeringsdossiers. Daarbij wordt veelal het onderwijs (beroepsonderwijs en hoger onderwijs) aangekoppeld (triple helix/ Chemelot, Health Campus, Greenport Campus en Smart Services Hub). Voor het thema zorg is in de evaluatie door Public Result o.a. gekeken naar de ontwikkeling van de levensverwachting en van de levensverwachting in goede ervaren gezondheid. Deze bevonden zich in Zuid-Limburg een aantal jaar geleden ver onder het Nederlands gemiddelde. Beide indicatoren laten volgens de onderzoekers inmiddels een positieve ontwikkeling zien

(<https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/gezonde-levensverwachting/regionaal-internationaal/regionaal>
<https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/levensverwachting/regionaal-internationaal/bij-geboorte>).

Toch moet er volgens GS nog veel gebeuren en daarom wordt er in Limburg ook stevig doorgewerkt aan het thema zorg. De Agenda voor Gezondheid en Zorg ligt op schema. Veel projecten zijn gestart en beschikbare financiële middelen zijn ingezet. Uiteraard is het zo dat 2 jaar na afsluiten van het convenant de acties nog niet resulteren in een verandering van de outcomegegevens in de statistieken. Allereerst meten deze altijd met enige vertraging. De effecten van het convenant zullen pas op langere termijn zichtbaar worden. Bovendien bevindt de regio zich in zwaar weer door de opeenstapeling van krimp en economische crisis.

In de sliptestream van het convenant zijn veel nieuwe acties geformuleerd en uitgevoerd en nieuwe onderwerpen worden toegevoegd aan de agenda, waarmee 'Een koers voor Limburg' zijn hefboomfunctie, belangrijk onderdeel van het groeiemodel, lijkt te vervullen. Ook in Noord- en Midden-Limburg is men bezig met acties voortkomend uit startdocument en dialoogtafel.

Het besef bestaat in Limburg dat men op een kruispunt staat. Er is een nieuwe fase van de operatie aangebroken. Deze nieuwe fase zit enerzijds in de stap naar de uitvoering: steeds meer projecten komen in de uitvoeringsfase en dat betekent ook wat voor de verantwoordelijkheden. Er moet daarom minder vrijblijvend worden gestuurd en er moet meer op de samenhang tussen de programma's worden ingezet (cross overs). Daarnaast is er behoefte aan een accentverschuiving in de prioriteitenstelling, met name richting grensoverschrijdende samenwerking. Het betekent geen koerswijziging, maar het vasthouden van de koers en groeien in de aanpak om dit te bereiken. De onderliggende ambitie van de Koers voor Limburg zou meer op de voorgrond moeten komen: het neerzetten van een Europese topregio. Alle partijen zien de kansen en unieke positie van Limburg hierin: het is dus niet de vraag óf dat de ambitie moet zijn, maar meer hoe de ambitie kan worden behaald. Met de ontwikkelde programma's op de 4 domeinen (economie, wonen, zorg en onderwijs) is een goede basis gelegd om deze ambitie te behalen, maar het kan nog krachtiger en meer samenhangend worden neergezet. Dit kan door 'Europa' niet alleen te zien als mogelijke financier, maar als centraal thema en startpunt voor het denken en doen. Agglomeratie-ontwikkeling (Zuid-Limburg/Aken/Luik/Hasselt en Venlo/Duisburg) in de dop. De eerste stappen zijn al gezet om een meer complete en toekomstgerichte visie hierop te ontwikkelen, maar vaak is het ook een kwestie van het daadwerkelijk aan de slag gaan met overheden, middenveld en bedrijfsleven over de grens.

Het blijft ook van groot belang om aandacht te blijven besteden aan de leefbaarheid en de voorzieningen, met name in kleine kernen. Ook het goed in verbinding blijven met het stedelijk voorzieningenniveau is hierin essentieel. Denk hierbij alleen al aan de huishoudensdaling die volgens de E'til prognoses vanaf 2018 onophoudelijk in zal zetten en nog jaarlijks sterker zal worden, het feit dat nog steeds 10 van de 18 Zuid-Limburgse gemeenten tot de armste 100 gemeenten van Nederland behoren- en de toenemende vergrijzing, die een flinke wissel zal trekken op zorg- en welzijnsvoorzieningen. Risico is dat de cumulatie van problematieken de negatieve tegenhanger wordt van de economische ontwikkeling.

2015 Voorstel:

Waar gaan we naar toe?

Komen tot nieuwe afspraken met het Rijk (in een samenwerkingsagenda) om de demografische opgave in de komende jaren goed te verankeren in het Limburgs beleid en tot zijn recht te laten komen in de praktijk.

CONCEPT

Wie?

- Voorgesteld wordt om onder regie van de provincie, de heren Deetman en Weekers te vragen om samen met maatschappelijke organisaties, gemeenten en de provincie te reflecteren op de stand van zaken in Limburg 3 jaar na het advies 'Ruimte voor waardevermeerdering', waarin werd aangegeven dat er voor de provincie een belangrijke rol was weggelegd voor het versnellen van de transformatie-opgave en voor het adequaat omgaan met de effecten van bevolkingsdaling.
- Tijdens het reflecteren worden de adviezen van Krikke cs, de reactie van het kabinet hierop en de evaluatie van het convenant ingebracht teneinde te komen tot een voorstel voor de toekomst.
- Naast het benaderen van de heren Deetman en Weekers wordt ook gedacht aan eventuele betrokkenheid van de Raad voor het Openbaar Bestuur bij deze reflectie.

Hoe?

- Zie bijlage 4: *Voorstel opzet bijeenkomsten Deetman/Weekers*

Wanneer?

- Gesprekken april – juli 2015
- Oplevering voorstel: 1 augustus 2015

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Voorgesteld wordt om Provinciale Staten de evaluatie van het convenant Een koers voor Limburg ter kennisname aan te bieden via bijgevoegd informierend stuk, waarin ook het proces van de vervolgaanpak kort is omschreven.

4. Relatie met Programmabegroting

Nvt

5. Juridische aspecten

Nvt

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Nvt

7. Financiële aspecten

Op dit moment is nog niet bekend wat de kosten voor het inhuren van de heren Deetman en Weekers zullen zijn. Inhuur zal geschieden binnen de daarvoor geldende richtlijnen van de provincie. Een en ander zal worden gefinancierd vanuit reguliere budget (Limburg Agenda / FCL 65108).

CONCEPT

8. Formatieve aspecten

Nvt

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

De evaluatie van het convenant is gebeurd in gezamenlijke opdracht van de Provincies Groningen, Zeeland en Limburg en BZK aan Public Result, teneinde inzicht te geven in gestelde doelen, gekozen aanpak, geleverde inspanningen en bereikte resultaten van de convenanten in de drie provincies en wat de betrokken partijen daarvan van elkaar kunnen leren.

10. Voorstel

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de evaluatie van het convenant Koers voor Limburg;
2. Deze evaluatie ter kennisname aan te bieden aan Provinciale Staten middels bijgevoegd informierend stuk;
3. Kennis te nemen van de kabinetsreactie dd 19 december 2014 op de motie Barth en op de aanbevelingen van het Team Midterm Review;
4. In te stemmen met het inschakelen van de heren Deetman en Weekers teneinde te komen tot een samenwerkingsagenda met het Rijk door het opstellen van Limburgse voorwaarden om de demografische opgave in de komende jaren goed te verankeren in het Limburgs beleid en tot zijn recht te laten komen in de praktijk.

211 STR

IB

65456

23100 / 450,-

23110 - 244,50

Naam en functie van de aanvrager

provincie houthout

Doelmerk, -weerslag

Minister Eindhoven

Naam en voornamen

Adres

Postcode en woonplaats

IBAN Nummer

Vergaderingsdata 11-9, 18-9, 19-9, 2-8 en 28-10

Vergaderplaats
andere dan Maastricht Divers

Vacatiegeld € 510,00 per dagdeel; aantal dagdelen 9 € 4590,00

Reiskosten: Openbaar vervoer € 244,50

Eigen vervoer KM (ontdekt) €

Eigen vervoer KM (oefent) €

Totaal € 4834,50

Naam en functie van de afzender

23 november 2015

29/11

Naam en functie van de afzender

Naam en functie van de afzender	Naam en functie van de afzender
Naam en functie van de afzender	Naam en functie van de afzender
Naam en functie van de afzender	Naam en functie van de afzender
Naam en functie van de afzender	Naam en functie van de afzender

G. Driessen (2)

Overzicht 2018:

Externe adviseur gebiedsontwikkeling A76 (18-07-2017)

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Bijgevoegd zijn de volgende documenten: - E-mail 16 maart 2017 met onderwerp 'werving projectmanager A76' - conceptprofiel ervaren projectmanager A76; - E-mailcorrespondentie Provincie Limburg – Crown Gillmore met onderwerp 'offerte begeleiding search vacature Projectmanager A76' - E-mailcorrespondentie 22 maart 2017 met onderwerp 'Werving projectmanager', inclusief aangepast profiel en kaart; - E-mailcorrespondentie 23 maart 2017 met onderwerp 'offerte begeleiding search vacature Projectmanager A76'; - E-mailcorrespondentie 24 maart 2017 met onderwerp 'offerte projectmanager A76'; - Opdrachtverlening aan Crown Gillmore BV voor projectmanager A76; - E-mailcorrespondentie 28 maart 2017 met onderwerp 'Procedure' inzake voortgang van de search; - E-mail 12 mei 2017 aan de leden van de stuurgroep met onderwerp 'concept verslag en ambtelijk voorstel aan de leden van de stuurgroep ONS'. Volledigheidshalve merken wij op dat het conceptverslag van de bijeenkomst buiten de reikwijdte van het verzoek valt. De bijlage inzake de profielschets is reeds aangehaald en de toelichting is opgenomen in de e-mail. In de e-mail van 12 mei 2017, 17:58 uur is een persoonlijke beleidsopvatting onleesbaar gemaakt. - Curriculum vitae dhr. Driessen. De werkervaring is opgenomen op de website van de betrokkene. De persoonlijke informatie is onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). - E-mail 18 mei 2017 van de betrokkene, inclusief bijlage, zijnde de offerte/plan van aanpak. - E-mailcorrespondentie 21 juni 2017, met onderwerp 'A76'; - Overeenkomst van opdracht "Projectmanager bereikbaarheid A76"; - E-mailcorrespondentie 28 juli 2017 met onderwerp 'A76'.

	De namen en contactgegevens van ambtenaren die vanwege de aard van hun functie niet in de openbaarheid treden zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Dit geldt eveneens voor de namen van derden (10 lid 2 sub e). Voorts zijn in de brieven de handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). De offerte van Grown Gillmore maken wij niet openbaar. Deze offerte geeft rechtstreeks inzicht in de werkwijze van het recruitmentbureau, hetgeen valt onder de definitie van het begrip bedrijfs- en fabricagegegevens (10 lid 1 sub c). De e-mailcorrespondentie over de offerte wordt wel verstrekt. De curricula vitae van de kandidaten als bedoeld in de e-mailcorrespondentie van 28 april 2017 zijn niet meer voorhanden.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de omslag en nota voor onze collegevergadering van 18 juli 2017. Er is ten aanzien van deze nota geen sprake meer van geheimhouding ex artikel 55 van de Provinciewet. Deze is op 3 november 2017 komen te vervallen. In de nota zijn de namen en contactgegevens van ambtenaren (10 lid 2 sub e), alsmede handtekeningen (10 lid 2 sub g) onleesbaar gemaakt.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	De heer Driessen heeft een plan van aanpak Gebiedsontwikkeling A76 d.d. 15 september 2017 opgeleverd. Verder zijn diverse verslagen en rapportages voorhanden van bijeenkomsten en werksessies in het kader van de gebiedsontwikkeling A76 (o.a. Verslag brede werksessie Gebiedsagenda Zuidstad & Gebiedsontwikkeling A76 zone d.d. 21 maart 2018 en een Reader bezoek Colleges van Rijksadviseurs aan de Zuidstad d.d. 10 april 2018). Deze documenten vallen naar ons oordeel niet onder de reikwijdte van het verzoek. Verder verwijzen wij naar het openbare document "Gebiedsontwikkeling A76 Zone" d.d. april 2018, raadpleegbaar op https://www.gerdriessenadvies.nl/gebiedsontwikkeling/.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe	De voortgang van de werkzaamheden is regelmatig besproken in de Stuurgroep Gebiedsontwikkeling A76. Naar aanleiding van het overleg van de Stuurgroep op 15

persoon.	september 2017 is op basis van een door de heer Driessen opgeleverde tussenrapportage (Gebiedsontwikkeling A76 Plan van Aanpak d.d. 15 september 2017 en een opgesteld memo Aansluiting Buitenring Parkstad Limburg op A76 bij Nuth) besloten om door te gaan met het onderzoek naar de gebiedsontwikkeling in relatie tot de A76 en daarmee ook de inzet van de heer Driessen. Deze documenten vallen naar ons oordeel niet onder de reikwijdte van het verzoek. Over de voortgang van de werkzaamheden is verder regelmatig contact geweest met het directieteam en het bestuur van de Provincie. Van deze overleggen zijn geen documenten beschikbaar.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgevoegd zijn de volgende facturen: - 9 september 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 1 november 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 12 december 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 27 december 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 6 maart 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 5 april 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 9 mei 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn in voornoemde documenten onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede het rekeningnummer (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen andere documenten dan de documenten genoemd onder 5. Andere documenten kunnen wij derhalve niet verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een separaat overzicht met het aantal gewerkte uren is bij ons college niet voorhanden en kunnen wij derhalve niet verstrekken. Wij merken op dat het aantal uren te herleiden is uit de eerder genoemde facturen.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:18
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Werving projectmanager A76
Bijlagen: profiel a76.docx

Van: [redacted] Namens Smeelen, Jan
Verzonden: donderdag 16 maart 2017 10:22
Aan: 'jos.houben@crowngillmore.nl'
CC: [redacted]
Onderwerp: werving projectmanager A76

Geachte heer Houben, beste Jos,

Zoals zojuist telefonisch afgesproken, stuur ik je hierbij het conceptprofiel Projectmanager A76. Namens mij zal [redacted] volgende week contact met je opnemen om een en ander qua inhoud, aanpak en proces in tijd, te bespreken. Op basis daarvan verzoek ik je een offerte uit te brengen, er van uitgaande dat jullie 1 geschikte kandidaat voordragen per 1 mei!

Omdat de Stuurgroep A76 pas op 13 april bijeenkomt, zal [redacted] volgende week wel al toetsen bij de Stuurgroepleden of het profiel voldoet aan hun wensen. Vandaar je ook al eerder kunt starten met werven.

Ik zal zelf volgende week ook nog even met je contact opnemen.

Onderstaand de gegevens van Lennard van Damme:

[redacted]
U43 - [redacted]
06 - [redacted]
Email: [redacted] vlmburg.nl

Met vriendelijke groet,

Jan Smeelen

J.A.J. (Jan) Smeelen | directeur
Directie
T +31 (0)43 389 73 64 | M +31 (0)6 502 14 013
E jaj.smeelen@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

provincie limburg

Profiel ervaren projectmanager A76

De provincie Limburg heeft dringend behoefte aan een ervaren projectmanager A76 die in staat is de provincie Limburg te ondersteunen in het op participatieve wijze agenderen, organiseren en vormgeven van een aanpak voor de bereikbaarheid en veiligheid van de A76.

Het voornemen van de provincie Limburg is om – na het verschijnen van de NMCA (Nationale Markt- en CapaciteitsAnalyse) in april 2017 – een samenwerking op te zetten met I&M/RWS, bedrijven als Chemelot, gemeenten als Heerlen en Sittard en wellicht nog enkele anderen. In die samenwerking wordt de bereikbaarheid en veiligheid van de A76 besproken. Deze belangrijke rijksweg borgt de bereikbaarheid van Nederland, naar België en naar het Duitse achterland. Daar deze weg behoort tot de hoofdinfrastructuur is betrokkenheid van het rijk hierbij cruciaal. De bereikbaarheid en veiligheid van deze rijksweg is momenteel zorgwekkend.

Dat zullen wij op een participatieve wijze doen via het MIRT-proces, waarbij overigens ook de parkeergelegenheden voor vrachtwagens een prominente plek in de discussie krijgen. Samenwerken aan nieuwe mobiliteitsoplossingen en ketenaanpak (smart mobility) zal in eerste aanleg onze hoofdprioriteit zijn. De provincie Limburg werkt in smart mobility al nauw samen met het Rijk (oa in Smartwayz.nl). Hierin wordt bekeken op welke wijze 'smart mobility' kan bijdragen aan oplossingen voor knelpunten. Deze A76-aanpak zal ook in Smartwayz.nl een van de voorbeelden kunnen worden, hoewel het geografisch niet behoort tot de scope van Smartwayz.nl.

Pas als deze smart-maatregelen onvoldoende oplossend vermogen bieden voor de bereikbaarheid en veiligheid zullen we andere maatregelen verkennen. Innovatieve beheer en onderhoudsvoorstellen, alsmede duurzame voorstellen en ook aan voorstellen rondom energieopwekking zullen we accent geven.

Er liggen afspraken met het Rijk over het monitoren van de verkeersintensiteit op de A76. Ook na de opening van de Buitenring Parkstad Limburg en de N297/B56n. Dit betreft onder andere de consequenties voor de afwikkeling van het onderliggend wegennet waarbij ook een aantal lokale knelpunten rondom de A76 (ontwikkelingen bij de Turborotonde bij Nuth) in ogenschouw genomen dienen te worden. Ook accidentenmonitoring dient hierop aangesloten te zijn.

Het project waar de ervaren projectmanager A76 deel van uit zal maken zal worden getrokken door de provincie Limburg. Hiervoor zal een aparte stuurgroep worden ingericht met gemeenten, bedrijven, het rijk en de provincie Limburg. De ervaren projectmanager A76 adviseert de stuurgroep.

Gezien de genoemde taken zal de ervaren projectmanager A76 een ervaren professional dienen te zijn, die de private en publieke belangen kan onderscheiden en pro-actief strategisch kan handelen, waarbij nadrukkelijk participatief ontwikkelen zijn basis is. De professional is bekend met de bestuurlijk-maatschappelijke ontwikkelingen rondom mobiliteit, bereikbaarheid en veiligheid, alsmede de marktontwikkelingen op dat terrein. Hij/zij weet soepel en met gezag te bewegen.

Het kaliber van de functie vergt een aantal op dit niveau nagenoeg vanzelfsprekende competenties.

Daarbij valt te denken aan:

- sterke communicatieve en sociale vaardigheden;
- bovengemiddelde omgevingssensitiviteit en vermogen tot empathie;
- ondernemerschap, bedrijfsmatig en zakelijk inzicht, passend bij de aard en de omvang van de organisatie.
- gedegen financiële kennis;
- toegankelijk, aanspreekbaar op zijn gedrag, staat open voor feedback en weet feedback constructief in te zetten;
- een transparante stijl van communiceren;
- nieuwsgierig, maar verliest zich niet in details en behoudt zijn helicopterview.

- creativiteit en oplossingsgericht

Proces

Het proces verloopt via search bureau op basis van profiel. Snel handelen en max 2 voordragen:

Bij de selectie van deze professional nemen we uiteraard in acht het door het College van GS vastgestelde beleid d.d. 21 december 2016 met betrekking tot selectie en benoemingen door GS.

Wij zullen in dit onderhavige geval zoveel als mogelijk de 4 waarden (transparant proces, integriteit, kwaliteit en diversiteit) via het search-bureau onder de aandacht brengen.

Via de inschakeling van een search-bureau zal worden gevraagd om een set van namen te mogen ontvangen met CV's, waaruit een aantal gesprekken (max 2) voortvloeien.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:17
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76
Bijlagen: 0. Begeleidende brief.pdf; ATT00001.htm; 1. Opdrachtbeschrijving.pdf; ATT00002.htm; 2. Concept planning search Projectmanager A76 Provincie Limburg.pdf; ATT00003.htm; 3. Algemene Voorwaarden.pdf; ATT00004.htm

Van: Jos Houben [<mailto:jos.houben@crowngillmore.nl>]
Verzonden: woensdag 22 maart 2017 20:04
Aan: [redacted]
CC: [redacted] [crowngillmore.nl](mailto:jos.houben@crowngillmore.nl)
Onderwerp: Fwd: Offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76

Beste [redacted]

Dank voor jouw profiel.

Wij plaatsen dat vandaag nog op onze site .

Bijgevoegd tref je de offerte aan zoals ik die vanmiddag naar Jan Smeelen heb verzonden.

Ik verneem graag van je .

Hartelijke groet

Jos Houben

Met vriendelijke groet,

CROWN GILLMORE BV

mr. J.A.M.L. (Jos) Houben MC

Telefoon 033 - 2858700

Mobiel 06 - [redacted]

Bezoekadres Geeresteinselaan 79, 3931 JB Woudenberg

Website www.crowngillmore.nl

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted] [@crowngillmore.nl](mailto:[redacted]@crowngillmore.nl)>
Aan: "'jai.smeelen@prvlimburg.nl'" <jai.smeelen@prvlimburg.nl>
Kopie: "Jos Houben" <jos.houben@crowngillmore.nl>
Onderwerp: Offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76

Geachte heer Smeelen,

Op verzoek van de heer mr. J.A.M.L. (Jos) Houben MC treft u hierbij onze offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76 aan.

Met vriendelijke groet,

CROWN GILLMORE BV

Secretaresse

Adres: Geeresteinselaan 79, 3931 JB Woudenberg

Telefoon: 033 - 2858700

Website: www.crowngillmore.nl

Werkdagen: maandag, dinsdagmorgen, woensdag, donderdag en vrijdag

2017 / 22320

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 22 maart 2017 19:33
Aan: 'jos.houben@crowngillmore.nl'
CC: Smeelen, Jan
Onderwerp: RE: Werving projectmanager
Bijlagen: profiel projectmanager.docx; aandachtsveld bereikbaarheidsperspectief Zuid-Limburg.pdf

Beste Jos,
Zoals telefonisch afgesproken hierbij het aangepaste profiel.
Ik heb dit profiel aangepast op basis van de suggesties die ik van de stuurgroepleden heb ontvangen.
In de competenties die we vragen van deze ervaren projectmanager zijn geen veranderingen aangebracht; wel in de inhoudelijke opgave.
In de inhoudelijke opgave heb ik uitgezoomd en het gebied qua oriëntatie wat vergroot. Dit om motieven van strategische aard. Een kaartje illustreert dit.

Mocht je nog vragen hebben, dan hoor ik het graag.
Ik hoop dat je snel een geschikte kandidaat kan aandragen.

Vriendelijke groeten,

[redacted] | Programmamanager Coalitieakkoord
T +31 (0)43 38 [redacted] | M +31 (0)6 [redacted]
E [redacted] @prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: [redacted] Namens Smeelen, Jan
Verzonden: donderdag 16 maart 2017 10:22
Aan: 'jos.houben@crowngillmore.nl'
CC: Damme van, Lennard
Onderwerp: Werving projectmanager A76

Geachte heer Houben, beste Jos,

Zoals zojuist telefonisch afgesproken, stuur ik je hierbij het conceptprofiel Projectmanager A76. Namens mij zal [redacted] volgende week contact met je opnemen om een en ander qua inhoud, aanpak en proces in tijd, te bespreken. Op basis daarvan verzoek ik je een offerte uit te brengen, er van uitgaande dat jullie 1 geschikte kandidaat voordragen per 1 mei!

Omdat de Stuurgroep A76 pas op 13 april bijeenkomt, zal [redacted] volgende week wel al toetsen bij de Stuurgroepleden of het profiel voldoet aan hun wensen. Vandaar je ook al eerder kunt starten met werven.

Ik zal zelf volgende week ook nog even met je contact opnemen.

Onderstaand de gegevens van [redacted]

043 [redacted]
06 [redacted]
Email: [redacted] @prvlimburg.nl

Met vriendelijke groet,

Jan Smeelen

J.A.J. (Jan) Smeelen | [directeur](#)

Directie

T +31 (0)43 389 73 64 | M +31 (0)6 502 14 013

E ja.smeelen@provincielimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

provincie limburg

Profiel ervaren projectmanager

De provincie Limburg heeft dringend behoefte aan een ervaren projectmanager die in staat is de provincie Limburg te ondersteunen in het op participatieve wijze agenderen, organiseren en vormgeven van een aanpak voor het bereikbaarheidsperspectief voor Zuid-Limburg: een samenhangend pakket van economische ontwikkelingen, hernieuwbare energieprojecten, bereikbaarheid en veiligheid (met name gerelateerd aan de A76) en de gebiedsontwikkelingen rondom NedCar, Chemelot en bedrijventerreinen zoals die van Schinnen en Nuth. Ook dient de internationale component stevige aandacht te verkrijgen.

Het voornemen van de provincie Limburg is om – na het verschijnen van de NMCA (Nationale Markt- en CapaciteitsAnalyse) in april 2017 – een samenwerking op te zetten met I&M/RWS, bedrijven als Chemelot, gemeenten als Heerlen, Sittard-Geleen, Beekdaelen io, Beek en wellicht nog enkele anderen. In die samenwerking wordt het economisch ontwikkelingsperspectief ingebed in het bereikbaarheidsvraagstuk in regionaal, nationaal en internationaal verband. Deze belangrijke rijksweg borgt de bereikbaarheid van Nederland, naar België en naar het Duitse achterland. Daar deze weg behoort tot de hoofdinfrastructuur is betrokkenheid van het rijk hierbij cruciaal. De bereikbaarheid en veiligheid van deze rijksweg is momenteel zorgwekkend.

Het gebied dat betrokken wordt in deze aanpak is op kaart weergegeven als oriëntatie-vlek. De sterk groeiende bedrijven van NedCar en Chemelot hebben een belangrijke waarde in de (inter)nationale economische ontwikkelingen en vergen dat vraagstukken van bereikbaarheid dan ook vanuit dat perspectief aandacht behoeft.

Dat zullen wij op een participatieve wijze doen via het MIRT-proces, waarbij overigens ook de parkeergelegenheden voor vrachtwagens een prominente plek in de discussie krijgen. Samenwerken aan nieuwe mobiliteitsoplossingen en ketenaanpak (smart mobility) zal in eerste aanleg onze hoofdprioriteit zijn. De provincie Limburg werkt in smart mobility al nauw samen met het Rijk (oa in Smartwayz.nl). Hierin wordt bekeken op welke wijze 'smart mobility' kan bijdragen aan oplossingen voor knelpunten. Deze A76-aanpak zal ook in Smartwayz.nl een van de voorbeelden kunnen worden, hoewel het geografisch niet behoort tot de scope van Smartwayz.nl, die vooral in het gebied speelt tussen Breda, Weert en Venlo, met Eindhoven als kern.

Pas als deze smart-maatregelen onvoldoende oplossend vermogen bieden voor de bereikbaarheid en veiligheid zullen we andere maatregelen verkennen. Innovatieve beheer en onderhoudsvoorstellen, alsmede duurzame voorstellen en ook aan voorstellen rondom energieopwekking zullen we accent geven.

Er liggen afspraken met het Rijk over het monitoren van de verkeersintensiteit op de A76. Ook na de opening van de Buitenring Parkstad Limburg en de N297/B56n. Dit betreft onder andere de consequenties voor de afwikkeling van het onderliggend wegennet waarbij ook een aantal lokale knelpunten rondom de A76 (ontwikkelingen bij de Turbotronde bij Nuth) in ogenschouw genomen dienen te worden, alsmede de N-wegen: N297, N276 en N274. Ook accidentenmonitoring dient betrokken te worden.

Het project waar de ervaren projectmanager deel van uit zal maken zal worden getrokken door de provincie Limburg. Hiervoor zal een aparte stuurgroep worden ingericht met gemeenten, bedrijven, het rijk en de provincie Limburg. De ervaren projectmanager adviseert de stuurgroep. De opdracht kan ook omvatten dat een politieke lobby strategie wordt uitgewerkt om daar waar nodig de passende aandacht te kunnen verkrijgen.

Gezien de genoemde taken zal de ervaren projectmanager een ervaren professional dienen te zijn, die de private en publieke belangen kan onderscheiden en pro-actief strategisch kan handelen, waarbij nadrukkelijk participatief ontwikkelen zijn basis is. De professional is bekend met de

bestuurlijk-maatschappelijke ontwikkelingen rondom mobiliteit, economie, bereikbaarheid en veiligheid, alsmede de marktontwikkelingen op dat terrein. Hij/zij weet soepel en met gezag te bewegen.

Het kaliber van de functie vergt een aantal op dit niveau nagenoeg vanzelfsprekende competenties.

Daarbij valt te denken aan:

- sterke communicatieve en sociale vaardigheden;
- bovengemiddelde omgevingssensitiviteit en vermogen tot empathie;
- ondernemerschap, bedrijfsmatig en zakelijk inzicht, passend bij de aard en de omvang van de organisatie.
- gedegen financiële kennis;
- toegankelijk, aanspreekbaar op zijn gedrag, staat open voor feedback en weet feedback constructief in te zetten;
- een transparante stijl van communiceren;
- nieuwsgierig, maar verliest zich niet in details en behoudt zijn helicopterview.
- creativiteit en oplossingsgericht

Proces

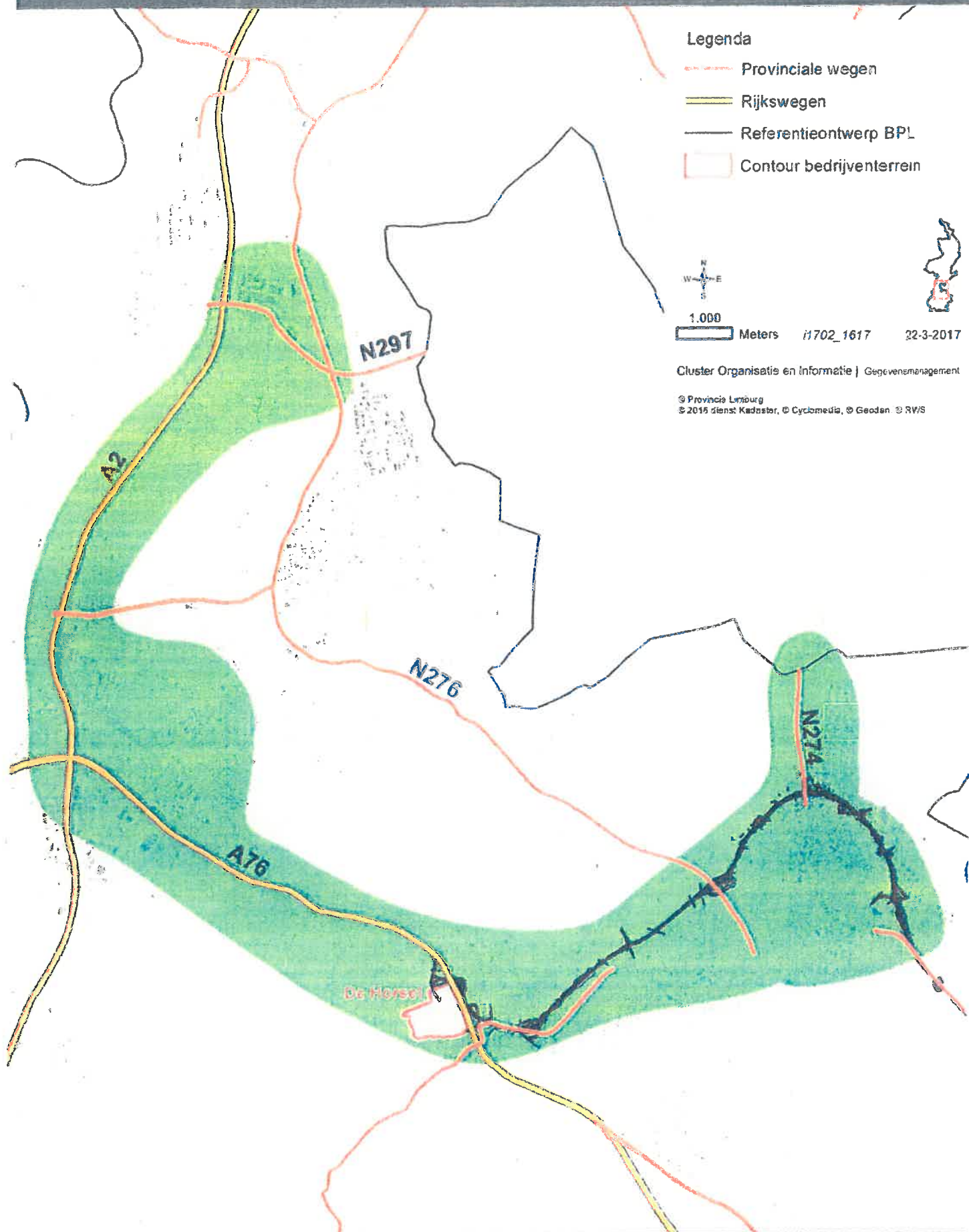
Het proces verloopt via search bureau op basis van profiel. Snel handelen en max 2 voordragen:

Bij de selectie van deze professional nemen we uiteraard in acht het door het College van GS vastgestelde beleid d.d. 21 december 2016 met betrekking tot selectie en benoemingen door GS.

Wij zullen in dit onderhavige geval zoveel als mogelijk de 4 waarden (transparant proces, integriteit, kwaliteit en diversiteit) via het search-bureau onder de aandacht brengen.

Via de inschakeling van een search-bureau zal worden gevraagd om een set van namen te mogen ontvangen met CV's, waaruit een aantal gesprekken (max 2) voorvloeien.

Toekomstige situatie aansluiting BPL op A76

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:17
Aan: [redacted]
Onderwerp: rW: Offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76

Van: Jos Houben [<mailto:jos.houben@crowngillmore.nl>]
Verzonden: donderdag 23 maart 2017 17:41
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: Offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76

Lijkt mij prima .wacht tel af .

Jos

Verstuurd vanaf mijn iPhone. mr. J.A.M.L. (Jos) Houben MC

Op 23 mrt. 2017 om 17:35 heeft [redacted] prvlimburg.nl> het volgende geschreven:

Jos,

Wij hebben telefonisch contact gehad en ik heb daarbij aangegeven dat we het profiel alleen via jullie eigen netwerk plaatsen, maar geen media proces inrichten.

Het tijdpad mag meer up-tempo, zodat we sneller een kandidaat (evt kandidaten) aangedragen krijgen.

Dat houdt ook in dat er minder werk aan jullie zijde aan vast zit en dan kan het ook wat slanker qua aanbidding.

Ik spreek je graag morgen even hierover.

Vriendelijke groeten,

[redacted] | Programmamanager Coalitieakkoord

T +31 (0)43 389 [redacted] M +31 (0) [redacted]

E [redacted] prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Jos Houben [<mailto:jos.houben@crowngillmore.nl>]

Verzonden: woensdag 22 maart 2017 20:04

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

prvcrowngillmore.nl

Onderwerp: Fwd: Offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76

Beste [redacted]

Dank voor jouw profiel.

Wij plaatsen dat vandaag nog op onze site .

Bijgevoegd tref je de offerte aan zoals ik die vanmiddag naar Jan Smeelen heb verzonden.

Ik verneem graag van je .

Hartelijke groet

Jos Houben

Met vriendelijke groet,

CROWN GILLMORE BV

mr. J.A.M.L. (Jos) Houben MC

Telefoon 033 - 2858700

Mobiel 06 - [REDACTED]

Bezoekadres Geeresteinselaan 79, 3931 JB Woudenberg

Website www.crowngillmore.nl

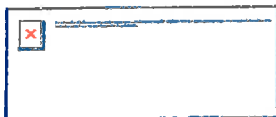
Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@crowngillmore.nl](mailto:[REDACTED]@crowngillmore.nl)>

Aan: "jaj.smeelen@prvlimburg.nl" <jaj.smeelen@prvlimburg.nl>

Kopie: "Jos Houben" <jos.houben@crowngillmore.nl>

Onderwerp: Offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76

Geachte heer Smeelen,

Op verzoek van de heer mr. J.A.M.L. (Jos) Houben MC treft u hierbij onze offerte begeleiding search vacature Projectmanager A 76 aan.

Met vriendelijke groet,

CROWN GILLMORE BV

[REDACTED]
Secretaresse

Adres: Geeresteinselaan 79, 3931 JB Woudenberg

Telefoon: 033 - 2858700

Website: www.crowngillmore.nl

Werkdagen: maandag, dinsdagmorgen, woensdag, donderdag en vrijdag

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:16
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Offerte projectmanager A76

Van: Jos Houben [<mailto:jos.houben@crowngillmore.nl>]
Verzonden: vrijdag 24 maart 2017 15:19
Aan: Smeelen, Jan; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Offerte projectmanager A76

Geachte [redacted]

Vanmiddag hebben wij telefonisch gesproken over de gisteren door ons aan u aangeboden offerte. Wij spraken af dat wij de Search werkzaamheden uitvoeren voor Ook spraken wij af dat wij u 12 april informeren over het aantal potentieel geschikte kandidaten ,zoals wij dat inschatten . Vervolgens zullen wij onverwijld gesprekken voeren met door ons geselecteerde mogelijk geschikte kandidaten. Voor 20 april zullen wij u een voorstel doen van max 2 kandidaten die wij geschikt en passend achten. Ik hoop dat ik hiermee onze afspraken ivm de uitgebrachte offerte afdoende heb weergegeven. De functie staat inmiddels op onze site ,zodat belangstellenden kunnen reageren. Met vriendelijke groet,
Jos Houben

Met vriendelijke groet,
CROWN GILLMORE BV
mr. J.A.M.L. (Jos) Houben MC
Telefoon 033 - 2858700
Mobiel 06 - [redacted]
Bezoekadres Geeresteinselaan 79, 3931 JB Woudenberg
Website www.crowngillmore.nl

AFSCHRIJF

provincie limburg

Crown Gillmore BV
De heer mr. J.A.M.L. Houben MC
Geeresteinselaan 79
3931 JB WOUDENBERG

Cluster ONT
E-mail [redacted] prvl limburg.nl
Ons kenmerk 2017/22882
Vpl. Nummer 87064
Bijlage(n) 1

Behandeld [redacted]
Telefoon [redacted]
Uw kenmerk
Maastricht 30 maart 2017
Verzonden 30 MAART 2017

Onderwerp
Opdrachtverlening projectmanager A76

Geachte heer Houben,

Hierbij verlenen wij u de opdracht voor de begeleiding bij de search naar kandidaten voor de vacature Projectmanager A76. Naast eigen search door persoonlijke benadering van potentiële kandidaten uit jullie eigen databestand, potentiële kandidaten via jullie netwerk en potentiële kandidaten uit vergelijkbare organisaties / branches zal de vacature verder publiek gemaakt worden via VK banen/intermediair. De sluitingstermijn is 7 april 2017.

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- de in onze offerteaanvraag van 22 maart 2017 en uw offerte van 22 maart 2017, beschreven werkzaamheden dienen conform de offerte te worden uitgevoerd voor een prijs van € [redacted] exclusief btw;
- de opdracht dient afgerond te zijn op 15 april 2017;
- de opgedragen/overeengekomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd voor maximaal het overeengekomen;
meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingenummer (VPL) 87064 en de naam van de contactpersoon [redacted]
Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;
- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 – bijgevoegd – zijn van toepassing;

✓

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limborg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

- door acceptatie van deze opdrachtverlening wordt het volledige auteursrecht, inhoudende alle openbaarmakings- en verveelvoudigingsrechten met betrekking tot in het kader van deze opdracht vervaardigde werk(en) van letterkunde, wetenschap of kunst overgedragen aan de Provincie Limburg, ongeacht het gebruik of de wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging en ongeacht of dit gebruik en deze wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging op het moment van (aanvaarding van) de opdrachtverlening bekend is. Opdrachtnemer zal zich niet verzetten tegen openbaarmaking van het werk zoals bedoeld in artikel 25, lid 1, sub a van de Auteurswet.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met

Namer 'de Provincie Limburg
krachtens mandaat en volmacht.

ing. J.A.J. Smeelen
directeur

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:19
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Procedure

Van: Smeelen, Jan
Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 17:20
Aan: 'Jos Houben'
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Procedure

Dank,
Prima en ik neem aan conform besproken tijdspad.
Vriendelijke groet,

J.A.J. (Jan) Smeelen | Directeur
Directie
T +31 (0)43 389 73 64 | M +31 (0)6 50 21 40 13 | F +31 (0)43 389 76 55
E jaj.smeelen@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Jos Houben [<mailto:jos.houben@crowngillmore.nl>]
Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 16:04
Aan: Smeelen, Jan
CC: [redacted]
Onderwerp: Procedure

Geachte Heer Smeelen, beste Jan,

Het lijkt mij goed jou even een update te geven van de procedure projectmanager A76.
Wij hebben de procedure inmiddels verder uitgelijnd. De vacature staat bij ons op de website en wordt verder publiek gemaakt via VK banen/intermediair. Daarvan is de sluitingstermijn op 7 april.
Wij zijn inmiddels ook aan het searchen.
Wij zullen de door ons geschikt geachte kandidaten (twee a drie) aan jou bij de cv presentatie presenteren in een matrix, waarin we de kandidaten op een voor de functie relevant aantal competenties en persoonskenmerken met elkaar vergelijken. Alsdan zullen we in dat gesprek bezien hoeveel kandidaten bij jou vervolgens op gesprek gaan .
Tot zover deze update.
Met hartelijke groet
Jos Houben

Met vriendelijke groet,
CROWN GILLMORE BV

mr. J.A.M.L. (Jos) Houben MC

Telefoon 033 - 2858700

Mobiel 06 - [REDACTED]

Bezoekadres Geeresteinselaan 79, 3931 JB Woudenberg

Website www.crowngillmore.nl

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:20
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: concept verslag en ambtelijk voorstel aan de leden van de stuurgroep ONS

Van: Smeelen, Jan
Verzonden: vrijdag 12 mei 2017 17:58
Aan: Damme van, Lennard
Onderwerp: Re: concept verslag en ambtelijk voorstel aan de leden van de stuurgroep ONS

Dank,

[redacted]
Jan

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 12 mei 2017 om 17:13 heeft [redacted] <[\[redacted\]@prvlimburg.nl](mailto:[redacted]@prvlimburg.nl)> het volgende geschreven:

Beste leden van de Stuurgroep

Bijgaand treffen jullie aan:

- Verslag van de stuurgroepbijeenkomst van 13 april jl
- Profiel projectmanager (tbv de werving door de provincie), incl bijlage
- Toelichting over de keuze voor de externe ondersteuning en het ambtelijk voorstel aan de leden van de stuurgroep

Nadere toelichting van de keuze

Betreft de afweging om tot een keuze te komen uit de geselecteerde kandidaten voor de klus Bereikbaarheid en Duurzame economische vitaliteit en kansen A76.

In de stuurgroep is de keuze om tot een kandidaat te komen bij de provincie gelegd. Hiervoor hebben we een searchbureau opdracht gegeven en die heeft op grond van de profielschets met competentie-vereisten bijgaande vier kandidaten aan ons voorgelegd.

Het betreft 2 personen met een brede ervaring in bestuur (1 en 2) en twee kandidaten met vooral ambtelijke ervaringen (3 en 4). De kandidaten voldoen in alle gevallen aan de gestelde eisen in het profiel. Vanwege de brede range in "stevigheid" en ervaringen alsmede in de wijze waarop zij de klus willen en kunnen oppakken (zzp, of in loondienst) kunnen we een eerste keuze snel maken.

De eerste zeef betreft de vereiste die deze klus zal stellen in stevigheid en gewicht. Om die reden zijn de kandidaten 3 en 4 afgevalln, dit gemotiveerd vanuit de opvatting dat de relatieve stevigheid onvoldoende aanwezig is. Daarnaast knelt het dat beide kandidaten de eis/verwachting hebben om deze klus in provinciale loondienst uit te gaan voeren.

Indien dan de beide resterende kandidaten (1 en 2) worden beschouwd valt op dat kandidaat 1 veel ervaringen heeft in algemene bestuurlijke onderwerpen en aanpakken en dat kandidaat 2 dit ook heeft en daarnaast in het "MIRT-veld" veel ervaringen heeft. Wat voor beide kandidaten geldt is op grond van de aan ons overlegde gegevens zij zeer wel in staat moeten worden geacht om de vereiste conceptuele vaardigheden in te brengen, alsmede dat zij zeker in staat worden geacht om allianties te smeden die nodig zijn voor deze aanpak. Gelet echter op de in de profielschets stevig aangezette en vereiste "participatieve ontwikkeling" is het van groot belang dat het proces, de taal en de aanpak, een goede inbedding in het MIRT spoor mogelijk moet maken.

We hebben een aanpak op het oog die in 2017 afdoende voorbereidingen kent om niet alleen in de regio, maar ook in het "Haagse", agendavormend te kunnen zijn.

Beide kandidaten bieden de binnen de profielschets geschetste competenties om dit goed mogelijk te maken.

Om die reden hebben we beide kandidaten uitgenodigd om dit beeld te toetsen. Echter bleek dat kandidaat 1 een andere aanbieding had gekregen voor een lange periode waardoor hij zich terugtrok. Het gesprek met kandidaat 2 heeft wel plaatsgevonden.

Op grond van de dit alles (inclusief het gesprek op 10 mei jl) hebben wij voldoende zekerheid gevonden dat deze kandidaat 2 met zeer beperkte inleestijd een aanpak kan voorleggen die in de stuurgroep kan worden besproken. Tevens moet kandidaat 2 zeer wel in staat worden geacht om de participatieve ontwikkeling op te pakken en inhoud te geven in een aanpak die in de regio en in goede afstemming met "den Haag" in MIRT processen wordt ingebouwd. Kandidaat 2 kan ook snel het IBA gedachtengoed die in delen van de regio goede kansen en mogelijkheden biedt voor synergie koppelen aan deze opgave.

Kandidaat 2 is dhr Driessen, voormalig wethouder en gedeputeerde en thans als zzp-er werkzaam.

Voorstel:

- Steun geven aan het ambtelijke voorstel om dhr Driessen te selecteren voor de klus Bereikbaarheid en Duurzame economische vitaliteit en kansen A76 en dit kenbaar te maken via reactiemail.
- Provincie zal bij positieve reacties vanuit de leden van de stuurgroep de verdere afwikkeling nog bespreken (kosten, tijdsinzet, financiering, etc.)
- Onder het voorbehoud dat met dhr Driessen nog tot overeenstemming moet worden gekomen over de voorwaarden en kan een volgende stuurgroepbijeenkomst worden gepland (actie provincie) voor de zomer.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted] | Programmamanager Coalitieakkoord

T +31 (0)43

| M +31 (

E [Redacted] @prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

CV Ger Driessen, Librije 53, 5961 VG Horst

Doelstelling

Ben op zoek naar een uitdaging, waarbij mijn ambtelijke en bestuurlijke ervaringen op het punt van gebiedsontwikkelingen tot zijn recht komen

Ervaring

April 2015 tot eind 2016 Waterschap Peel en Maasvallei, Venlo

Waarnemend voorzitter/Dijkgraaf

- Sturing geven aan een waterschap in fusie
- Implementatie versnelling programma keringen ruim 300 miljoen euro met HWBP
- In gang zetten programma klimaatsverandering in afstemming met rijk en deltacommissaris

Mei 2011 tot april 2015 Rooshorst, Horst

Directeur (DGA)

- Adviseur van bedrijfsleven en/of overheid voor het in uitvoering nemen van projecten, die stop lagen en/of complex waren
- Onderzoek doen naar bestuurlijke processen in opdracht van o.m. (landelijke) kranten en het ministerie van BZK
- Informatieverzameling en vastlegging ten behoeve van onderzoek bij gemeenten

Mei 1999-april 2011 Provincie Limburg, Maastricht

Gedeputeerde

- Natuur en landbouw beleid, duizend woningenplan.
- Gebiedsontwikkelingen rond alle steden, o.m. greenport Venlo, buitenring Parkstad, landgoederenzone Maastricht.
- Bestuurlijke organisatie, o.m. herindeling Noord-Limburg

Sept 1982- mei 1999 Gemeente Horst, Horst

Wethouder/loco-burgemeester

- volkshuisvestingsprogramma
 - rationeel gebouwen-, groen-, wegen-, kunstwerkenbeheer geïmplementeerd
 - ontwikkeling centrumplan, inclusief herstructurering infrastructuur
-

Ambtelijke functies

jan 1973-dec 1974	Gemeente Venray	Venray
➤ onderzoek en planning		
jan 1975-april 1993	streekorgaan gewest Helmond	Helmond
➤ woningbouwprogrammering		
➤ volkshuisvestingsonderzoek		
mei 1993 – april 1999	samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Eindhoven
➤ herstructurering intensieve veehouderij voor de Brabantse gemeenten		
➤ ruimtelijk structuurplan SRE met werkgelegenheidsfondsen		

Opleidingen

HBS-a diploma 1965-1969	Boschveldcollege, Venray	
Radboud Universiteit, sociale geografie van 1969-1972, geen diploma		Nijmegen

Referenties

Referenties zijn beschikbaar op aanvraag.

Persoonlijke kenmerken

[Redacted text]

Zakelijke kenmerken

Vanaf februari 2017 werkzaam als BV, DGA van Ger Driessen Advies

Vanaf april 2017, directeur ruimte voor ruimte beheer (provincie Limburg/BPD) 1 à 2 dagen per week

Van:
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:26
Aan:
Onderwerp: FW: plan van aanpak A76
Bijlagen: offerte a76 def (Ger Driessen)18-5nad.docx

Van: Ger Driessen [<mailto:gerdriessen@outlook.com>]
Verzonden: donderdag 18 mei 2017 17:26
Aan: [redacted]
Onderwerp: plan van aanpak A76

Beste [redacted]

Conform afspraak zend ik u mijn offerte/plan van aanpak toe. In mijn vorige zending zat een verkeerde offerte gekoppeld. Mag ik u vragen deze te verwijderen.
Graag ontvang ik uw spoedige reactie.

met vriendelijke groet,

Ger Driessen

 Ger Driessen Advies

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15, 5928 RC Venlo
Tel. 06 52 81 89 96
E-mail: info@gerdriessenadvies.nl
KvK. Nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Kantoor Innovatoren
Sint Jansweg 15
5928 Venlo
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Telefoon 0652818998[Typ hier]
Kamer van Koophandel 68121794

t.a.v. de heer J. Smeelen
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Venlo, 18 mei 2017

Betreft: Projectmanager A76 Provincie Limburg

Ons kenmerk: Offerte GDA1562017

Geachte heer Smeelen,

Graag brengt Ger Driessen Advies B.V. een offerte uit voor de positie van Projectmanager A76 bij de Provincie Limburg.

Uw verzoek

De provincie heeft de ambitie in het gebied rondom de A76 een ruimtelijk en economisch ontwikkelingsperspectief op te stellen ingebed in het bereikbaarheidsvraagstuk in regionaal, nationaal en internationaal verband. Daarbij dient de nadruk te liggen op de ontwikkelingen rondom Nedcar, Chemelot en de bedrijventerreinen van Schinnen en Nuth, met stevige aandacht voor het internationaal perspectief. Duurzaamheid, hernieuwbare energieproducten, innovatieve ontwikkelingen en veiligheid, bereikbaarheid en verbeterde doorstroming gelieerd aan de A76 zijn daarbij componenten die thuishoren in de voorgestane gebiedsgerichte aanpak. Een aanpak die overigens op participatieve wijze zal worden ingericht en die via de lijnen van het MIRT-proces vorm gegeven zal worden. De ambitie van het bestuur is om de uitvoering van dit proces te versnellen. Daarvoor zoekt u een ervaren projectmanager.

U verwacht van de projectmanager dat hij de door u meervoudig samengestelde Stuurgroep gebiedsontwikkeling A76 adviseert, de lobby richting relevante partijen inricht en zijn inzet nadrukkelijk richt op participatief ontwikkelen. In dit verband vraagt u bijzondere aandacht voor nieuwe mobiliteitsoplossingen en ketenaanpak als smart mobility. In het op te stellen ontwikkelperspectief, dat het karakter zal hebben van een MIRT-onderzoek dient ook de relatie gelegd te worden tussen de Buitenring Parkstad Limburg, het onderliggend wegennet en waar mogelijk het versterken van de (functionele) relaties aan beide zijden van de A76. In het gesprek van 10 mei jongstleden tussen u, de heer Van Damme, de heer Houben en ondergetekende hebben wij gesproken over de wijze waarop aan deze uitdagende en complexe opdracht invulling kan worden gegeven. Wij gaan daar in het vervolg van dit schrijven nader op in.

Ons bedrijf

Ger Driessen Advies B.V. is een jong bedrijf met, in de persoon van Ger Driessen, ruime ervaring, zowel ambtelijk als bestuurlijk op het gebied van gebiedsontwikkeling, complexe bestuurlijke en ruimtelijke vraagstukken en project- en procesmanagement. Daarbij wordt een zeer ruime ervaring met de vele facetten van gebiedsontwikkeling en projectmanagement gecombineerd met een uitstekend gevoel voor bestuur en omgeving. Wat ons drijft is om een echte bijdrage te leveren aan maatschappelijke vraagstukken en te werken voor opdrachtgevers die op dat terrein actief zijn.

Ons aanbod

Ger Driessen Advies B.V. biedt aan om in de persoon van Ger Driessen invulling te geven aan de positie van Projectmanager A76. Ger Driessen heeft, zoals mag blijken uit het bijgevoegde CV, een zeer ruime ervaring als bestuurlijk opdrachtgever van grote en complexe projecten en gebiedsontwikkelingen. Hij is analytisch en zeer resultaatgericht. Hij combineert een uitstekend en relevant bestuurlijk netwerk met nadrukkelijk eigen inhoudelijke kennis op het gebied van ruimtelijke procedures en gebiedsontwikkeling. Hij heeft ruime ervaring met het aansturen van omvangrijke en complexe organisaties en vraagstukken.

Onze aanpak

Op basis van onze eerste oriëntatie, stellen wij een aanpak voor die enerzijds voor de lange termijn voorziet in een aansprekende visie op de ruimtelijke en economische ontwikkeling van het gebied en een solide programmatische en gefaseerde uitvoering daarvan. Anderzijds voor de korte termijn bijdraagt aan aansprekende resultaten voor een verdere versterking van het imago van het gebied rondom de A76 en de daarbij betrokken partijen. Daarmee kunnen de voorgestane aanpak en de daaruit voortkomende resultaten ook een bijdrage leveren als voorbeeld voor het werken in werk- en uitvoeringseenheden op kleinere schaal als bijvoorbeeld de nieuw te vormen gemeente Beekdaelen. Om dit te bereiken wordt in de eerste fase direct een klein en hoogwaardig team ingericht en een samenhangend plan van aanpak inclusief tijdsplanning opgesteld. Dit zal ter vaststelling worden aangeboden aan de Stuurgroep A76. Met dit team onder leiding van de projectmanager en samengesteld uit gezamenlijke overheden en deelname van marktpartijen zal het op te leveren product in de periode mei 2017 tot aan het eind van dit jaar, fasegewijs worden ontwikkeld en vormgegeven. Het eindproduct heeft het karakter van een gebiedsvisie in de vorm van een MIRT-onderzoek. Hierbij zullen de infrastructurele, ruimtelijke en economische ontwikkelingen samenhangend in beeld worden gebracht, alsmede een eerste indicatie van haalbaarheid in termen van financiën en draagvlak. Waar mogelijk wordt, gelet op het belang van tempo, direct invulling gegeven aan de uitvoering van onderdelen ervan. In die zin werken we zo maximaal mogelijk parallel en niet volgtijdelijk.

De gefaseerde aanpak bestaat uit:

1. Inrichten programmateam

* Het inrichten van een multidisciplinair en hoogwaardig programmateam. Voor zover in deze fase relevant aansluitend en in de geest van het IPM-model. In dit verband wordt gedacht aan een team samengesteld uit personen die ruime kennis en ervaring hebben met grote en complexe projecten en gebiedsontwikkelingen, het MIRT-proces, en die beschikken over een uitstekend netwerk bij de relevante rijksinstanties, zoals Rijkswaterstaat en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, bij de relevante lokale overheden, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en buitenlandse instanties. Eveneens zal voorzien worden in kennis en ervaring met contracteren van extern uit te zetten opdrachten, financiële beheersing en met strategische omgevingscommunicatie.

* Mede op basis van de aanwezige kwaliteiten en capaciteit kan vanuit bestaande organisaties naar verwachting deels invulling worden gegeven aan posities binnen het programmateam. Gezien de complexiteit van de programmatische en gebiedsontwikkelingsopgave, het benodigde uitstekende regionale en Haagse netwerk en het beoogde tempo zoals hierboven aangegeven is het mijn inziens nodig externe krachten aan te trekken, die goed thuis zijn op vorenstaande punten

* Op deze wijze ontstaat een klein en hoogwaardige team in overleg met de opdrachtgever aangevuld met personen vanuit de staande organisaties. Voor het beheer en de beheersing van de financiële middelen en de strategische communicatie wordt dezerzijds gedacht aan de provincie en het omgevingsmanagement zou bij de gemeente(n) kunnen worden ondergebracht. De relatie met de opdrachtgever zal in het programmateam in overleg worden verankerd. Deze verankering leidt er toe dat het beoogde proces goed gevolgd kan worden en dat zo nodig het proces kan worden bijgesteld.

2. Organisatie en scope

* Doelstelling en ambitie van het programma is het in de loop van dit jaar beschikbaar krijgen van een ontwikkelperspectief/een gebiedsvisie met de eigenschappen en kwaliteitseigenschappen van een MIRT-onderzoek.

* Een MIRT-onderzoek heeft betrekking op opgaven en/of ontwikkelingen die spelen in het ruimtelijk domein en die van rijksbelang zijn of mogelijk rijksbetrokkenheid vereisen. Dit MIRT-onderzoek zal zich richten op de gebiedsontwikkeling rondom de A76 en daarbij de gewenste provinciale en regionale programma's en projecten integraal een plek geven.

* Doel is te komen tot een besluit van Rijk en regio tot start van een MIRT-onderzoek; bij voorkeur al in het Bestuurlijk overleg dit najaar. Vanwege de nog lopende kabinetsformatie is het onzeker of dit najaar een dergelijk besluit al mogelijk is. In dat geval gaat het erom om een dergelijk besluit al dit najaar te agenderen, zodat het in het voorjaar van 2018 alsnog genomen kan worden

* Het beoogde procesresultaat is creëren van een breed maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak voor deze gebiedsontwikkeling, die moet leiden tot ruimtelijk-economische structuurversterking, verbetering van de veiligheid en bereikbaarheid van en door Zuid-Limburg, eerste indicaties voor zicht op financiën voor de gebieds- en infrastructuurontwikkeling, en een ingerichte governance voor sturing van het te ontwikkelen programma.

* De randvoorwaarden en uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling in enge en ruime zin vastleggen.

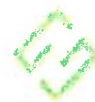
* Sturing en verantwoording van het programma inrichten. Daarbij onderscheid makend tussen informatie, advies, sturing en rapportage. Helder de verantwoordelijkheden beleggen, met duidelijkheid rondom opdrachtgeverschap, bestuurlijke verantwoordelijkheden, rol en positie van de Stuurgroep A76 en mogelijke adviesgroepen.

* In dit verband wordt voorgesteld een bijzondere advies- en draagvlak functie toe te kennen aan een in te stellen Expertteam, i.c. een zogenaamde Raad van Advies, en/of een Kwaliteitsteam, een onafhankelijke commissie die de Stuurgroep gevraagd en ongevraagd adviseert over de ruimtelijke kwaliteit. In dit Expertteam zou ook plaats geboden kunnen worden aan mensen uit de wetenschap, het bedrijfsleven en de praktijk bekend met de regionale context. Gedacht kan dan worden aan de grondlegger van het college van Rijksadviseurs Jo Coenen (voormalig lid van het college), oud-minister Jo Ritsen, oud-Rector Magnificus Luc Soete en Projectdirecteur A2 Maastricht Louis Prompers. Aanvullend denk ik nog aan namen als Jan Zuidam, Chris Kalden, professor Pennings van de UM, professor Knottnerus, voorzitter van de WRR en John Janssen, ondernemer Dynamix. De beoogde functie en doel van zo'n Expertteam (smaal voor enkele gerichte vraagstukken of breed als gesproken wordt over ruimtelijke kwaliteit) is bepalend voor de samenstelling. Over de samenstelling van dit Expertteam en/of Kwaliteitsteam treden wij graag in overleg met de opdrachtgever.

* Financiën in beeld brengen met onderscheid tussen voorhanden middelen en nog te verkrijgen middelen en directe en indirecte uitvoeringskosten. Dit op zowel programma- als projectniveau.

* Risico's en kansen in beeld brengen. Beheersmaatregelen definiëren, een aanpak voor het beheersen van risico's en het verzilveren van kansen vaststellen en deze maatregelen uitvoeren.

* Planning en kritiek pad vaststellen. Inzicht geven in de benodigde stappen om in te kunnen spelen op het voorgestane MIRT-besluitvormingsproces. Fasering uitwerken, ter voorbereiding van de uitvoering van projecten.

* **Mogelijke procesinrichting:** we gaan direct uit de startblokken om bestuurlijk en ambtelijk het speelveld te ontmoeten en te onderzoeken waar de energie zit. Parallel daaraan wordt gestart met het voorbereiden van werkateliers of expertmeetings. Het idee is om zo spoedig mogelijk op basis van gesprekken, fact-finding en werkateliers in een samenwerkingsproces met de gebiedspartners de inhoudelijke koers te bepalen, zodat een onderbouwd en integraal beeld ontstaat van de gebiedsvisie/het ontwikkelperspectief en daarmee van de kansrijke oplossingsrichtingen. De werkateliers vormen een cruciale rol in het participatieve gebiedsproces. De afstemming tussen de inhoudelijke uitwerking en de bestuurlijke partners wordt gedaan door middel van 1 op 1 gesprekken, rondetafelgesprekken, Stuurgroep bijeenkomsten en door overleg en reflectie vanuit het Expertteam. Tijdig zal worden ingezet op de bestuurlijke besluitvorming, zodat in het najaar relevante beslissingen kunnen worden in het BO MIRT.

3. Bestuur en omgeving

* **Omgevingspartijen betrekken,** expliciete aandacht voor relatie met de campussen en het bedrijfsleven in het bijzonder Chemelot en VDL Nedcar, in beeld brengen van meekoppelkansen, draagvlak creëren, waar nodig intentie- en/of bestuursovereenkomsten sluiten.

* **Het betrekken van omgevingspartijen** omvat gezien de ruimtelijke opgave ook het betrekken van relevante natuur- en landschapsorganisatie(s). Zij kunnen bijdragen aan de borging van de brede en integrale opgaven. Afhankelijk van hun eigen doelstellingen, hun mogelijke belang in de gebiedsontwikkeling van de A76 en omgeving –en dan met name gezien vanuit versterking van ontwikkeling van natuur, landschap en landschappelijke inpassing– is aanleiding om te denken aan een rol als ambassadeur, of deelname in een klankbordgroep, een Expertteam, een kwaliteitsteam of mogelijk zelfs in de mogelijk nog nader aan te vullen Stuurgroep A76. Over het betrekken van natuur- en landschapsorganisaties, de wijze waarop en hun rol en positie treden wij graag in overleg met de opdrachtgever.

* **Ruimtelijke spoor in beeld brengen.** Welke stappen en acties zijn er nodig om op termijn na positieve besluitvorming in een uitvoeringstraject te komen, in welke mate en op welke wijze kan de onderhavige aanpak de uitvoering van de beoogde maatregelen faciliteren. Anders gezegd: wat is aanvullend nodig?

* **Van buiten naar binnen werken en het verbinden van speelvelden en besluitvorming:** Als duidelijk is wat er in een gebied en in verschillende besluitvormingsgremia speelt, dan is daar in het eigen werkproces goed op in te spelen. Dit is belangrijk omdat besluiten vaak niet op één niveau door één partij genomen kunnen worden, maar afhankelijk zijn van wat op andere speelvelden gebeurt. Dat geldt zeker voor gebiedsontwikkelingsprojecten (van lokaal tot en

met bovenregionaal belang) in combinatie met infrastructuurverbetering. De kunst is op het eigen speelveld het werk én de besluitvorming zo te organiseren dat goed is te participeren op de andere speelvelden.

4. Markt

* Het in voorkomend geval voorbereiden en uitbesteden van delen van het beoogd MIRT-onderzoek of het in daaropvolgende fasen opstellen van een inkoopstrategie en aanbesteden ingenieursdiensten. Let wel: dezerzijds is bekend dat een MIRT-onderzoek via het vastgelegde MIRT-proces tot stand dient te komen. Dat wil zeggen, dat onze inzet gericht dient te zijn op een gebiedsvisie en onderzoek, dat het karakter heeft van een MIRT-onderzoek de kwaliteit daarvan in zich draagt en zoveel als mogelijk in de nog beschikbare tijd aansluit bij het daartoe vastgelegde MIRT-proces.

Uw ambitie

De ambitie van uw bestuur om op korte termijn de schop in de grond te kunnen zetten voor een aantal regionale en lokale projecten in het kader van een vastomlijnde gebiedsontwikkeling en waar mogelijke een versnelde vaststelling van een formeel besluit tot een MIRT-onderzoek in het Bestuurlijk overleg MIRT dit najaar is aansprekend en getuigd van durf. Een snelle realisatie van de aanpassingen van de A76 infrastructuur en een integrale gebiedsontwikkeling draagt eerder bij aan een veilig Limburg, de ruimtelijk-economische structuurversterking (zowel lokaal, regionaal als nationaal) en een verdere versterking van het imago van het gebied.

Op dit moment ligt er nog geen besluit vanuit het rijk om een formeel MIRT-onderzoek op te doen starten. Niettemin zien wij de uitdaging om qua inhoud tijdig voor het directieurenberaad een MIRT waardig onderzoek op te leveren. Ger Driessen Advies B.V. zal alles in het werk stellen om de ambitie van het bestuur binnen handbereik te brengen; dit als inspannings- en niet als resultaatsverplichting.

Een aanzienlijk deel van de risico's zijn voor het programma en de programmamanager immers exogeen en vragen inspanning van derden om ze beheerst te krijgen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het beschikbaar stellen van voldoende en de juiste capaciteit uit de verschillende organisaties, het tijdig beschikbaar krijgen van voldoende financiële ruimte in overeenstemming met de vast te stellen scope. Maar ook het nog te bereiken draagvlak en de vast te leggen afspraken met de omgeving in termen van (mogelijke) bestuursovereenkomsten worden in belangrijke mate exogeen bepaald. Nogmaals de ambitie is aansprekend en geeft richting en komt binnen bereik wanneer door een gezamenlijke inspanning risico's tijdig worden beheerst en uit de weg geruimd. Het is eerder gelukt.

Onze financiële begroting en voorwaarden

- * Aanvang opdracht, met onmiddellijke ingang na besluit van het bevoegde gezag. Vanwege de gevoelde urgentie zijn wij overigens op eigen risico al vast begonnen met de eerste verkenningen.
- * Ons uitgangspunt is inzet van gemiddeld minimaal drie dagen per week door de heer Driessen. Het bedrag waarvoor wij deze inzet voor het jaar 2017 offreren, bedraagt € 100.000, exclusief. Btw, inclusief reis- en verblijfkosten. Er zal een forse inspanning geleverd moeten worden vanwege het feit dat de opgave zich nog in een prille fase bevindt, de opgave complex is, de procesgang veel afstemming en overleg vergt en tot slot omdat wordt ingezet op een versnelde invulling van de MIRT-aanpak.
- * Voor de voorgestelde invulling van het kleine en hoogwaardige projectteam is inzet van externe partijen voorzien; hiertoe dient rekening te worden gehouden met een bedrag van ca € 100.000 exclusief btw tot eind 2017.
- * Voor het Mirt-achtige onderzoek zoals beoogd, dient in deze fase rekening te worden gehouden met een bedrag van € 100.000 tot € 150.000 exclusief btw.
- * Eventueel aanvullende onkosten gemaakt op verzoek van de opdrachtgever worden doorbelast.
- * De duur van de overeenkomst is 3 jaar ingaande vanaf de overeengekomen datum aanvang opdracht. In oktober van elk jaar, voor het eerst in oktober 2017, vindt een evaluatie plaats van de uitgevoerde werkzaamheden. Op basis van deze evaluatie wordt besloten over het al dan niet continueren van de opdracht en de condities waaronder voor het daaropvolgende jaar. Tussentijdse opzegging met een opzegtermijn van twee maanden is mogelijk in overleg tussen partijen.
- * Bij ziekte, langer dan 2 maanden, van de voorgestelde kandidaat, zal Driessen Advies B.V. op verzoek van opdrachtgever zich inspannen voor passende vervanging te zorgen. Voorgestelde kandidaat wordt aangesteld in overleg met de opdrachtgever.
- * Facturatie vindt plaats, maandelijks achteraf, op basis van een proportionele verdeling van de offerteprijs per maand.
- * De overeenkomst wordt aangegaan op een basis van een inspanningsverplichting van Ger Driessen Advies B.V. Het gewenste resultaat hangt af van vele factoren welke buiten de

invloedsfeer van ons bedrijf liggen. Ons bedrijf heeft een ondersteunende en adviserende rol om te komen tot het gewenste resultaat.

* Aanvullende algemene- en contractvoorwaarden, die strijdig zijn met bovenstaande worden nadrukkelijk uitgesloten, tenzij aanvullend overeengekomen.

Met vriendelijk groet,

Ger Driessen

G.H.M. Driessen
Algemeen Directeur Ger Driessen Advies B.V.
Provincie Limburg

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:27
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: A76

Van: Ger Driessen [redacted] [look.com](#)
Verzonden: woensdag 21 juni 2017 15:20
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: A76

Beste [redacted]
Akkoord, vrijdag 23 juni 13 uur aanpak vormgeven. Wat mij betreft kunnen we dan ook ondertekenen.
mvg.

Ger d

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 16 juni 2017 16:54:44
Aan: 'Ger Driessen'
Onderwerp: FW: A76

Ger,
Bijgaand de concept overeenkomst tot opdracht voor de A76.
Het is zoals we afspraken:

- We beogen een periode van een jaar of drie met elkaar samen te werken
- We leggen vast dat we dit jaar in oktober de eerste fase afronden en een regionaal proces afronden uitmondend in een ambitiedocument
- We beogen uiterlijk juli 2018 een met het rijk afgestemd proces op te leveren. Of dat een start van een MIRT proces is, of dat het iets anders is gaan we ontdekken.
- Voor de eerste fase mei-okt 2017 kun je 69.000 factureren. Dat hebben wij zo besproken en heb ik met Jan S zo besproken. Formeel heb ik nog een DT besluit nodig hierop. Ter voorbereiding daar op hoor ik graag van jou dat je hierin kan vinden.

Gr [redacted]
[redacted] | Programmamanager Coalitieakkoord

T +31 (0)43 389 [redacted] | M +31 (0) [redacted]
[redacted] [@prvlimburg.nl](#)
Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op [www.limburg.nl](#)

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 15 juni 2017 15:01
Aan: [redacted]

CC: Leeuwen van, Olaf
Onderwerp: A76
Hoi Lennard,
Bijgaand het concept ter bespreking met Jan.

[redacted] | [stafadviseur](#)
Directie / Concernstaf
T +31 (0)43 389 [redacted] Mob +31 (0) [redacted]

E limburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

provincie limburg

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Overeenkomst van opdracht "Projectmanagement bereikbaarheid A76"

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door J.A.J. Smeelen, Directeur, hierna te noemen **'Opdrachtgever'**;

en

2. Ger Driessen Advies BV, gevestigd aan de Liberije 53 te 5961 VG Horst, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door G.H.M. Driessen hierna te noemen **'Opdrachtnemer'**

gezamenlijk te noemen **'partijen'**;

Overwegende dat:

- opdrachtgever werkzaam is op het gebied van openbaar bestuur;
- opdrachtgever de ambitie heeft voor het gebied rondom de A76 een ruimtelijk en economisch ontwikkelingsperspectief/gebiedsvisie beschikbaar te krijgen met de kwaliteitseigenschappen van een MIRT onderzoek: een breed gedragen samenhangend pakket van economische ontwikkelingen, hernieuwbare energieprojecten, innovatieve ontwikkelingen en veiligheid, bereikbaarheid en verbeterde doorstroming gelieerd aan de A76. Daarbij dient de nadruk te liggen op de gebiedsontwikkelingen rondom bedrijventerreinen aan de A76 (zoals die van Schinnen en Nuth), Nedcar en rondom Chemelot, met stevige aandacht voor het internationaal perspectief;
- opdrachtgever de uitvoering van dit proces wenst te versnellen met de ambitie om voor 1 juli 2018 te komen tot een besluit van Rijk en regio tot de start van een MIRT onderzoek;
- opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan een ervaren projectmanager, die in staat is de Provincie Limburg te ondersteunen in het op participatieve wijze agenderen, organiseren en vormgeven van een aanpak voor het bereikbaarheidsperspectief voor het gebied rondom de A76;
- opdrachtgever daartoe een vacature/opdracht in de markt heeft gezet via het bureau Crown & Gillmore (bijlage 1) en Ger Driessen Advies B.V. door dit bureau is geselecteerd;
- opdrachtgever met Ger Driessen Advies B.V. afspraken wenst te maken ten behoeve van de werkzaamheden van de heer Driessen als projectmanager;
- de intentie van partijen is om een samenwerking aan te gaan voor een periode van 14 maanden te weten van 1 mei 2017 tot 1 juli 2018;
- de onderhavige overeenkomst van opdracht een beperkte looptijd heeft van 1 mei 2017 tot 1 november 2017 (fase 1);

- de reden van de beperkte looptijd verband houdt met een gefaseerde aanpak van het beoogde ambitiedocument te weten:
 - a) fase 1 (van 1 mei tot 1 november 2017):
opleveren 'tussenproduct' dat de eerste contouren weergeeft van het ontwikkelperspectief inclusief het verkrijgen van een go/no go van de Stuurgroep gebiedsontwikkeling A76;
 - b) fase 2 (van 1 november 2017 tot 1 juli 2018):
Opstellen en aan de MIRT-tafels agenderen van een gedragen ontwikkelperspectief met het karakter van een gebiedsvisie in de vorm van een MIRT Onderzoek.
 - c) fase 3 (na 1 juli 2018): vervolg is afhankelijk van de resultaten van fasen 1 en 2 en wordt in samenspraak met het Rijk verder uitgewerkt en opgepakt.
- Ger Driessen Advies B.V. ten behoeve van opdrachtgever gedurende de looptijd van deze overeenkomst (hierna te noemen 'overeenkomst') de werkzaamheden in het kader van de opdracht wil laten uitvoeren door de heer G.H.M. Driessen (hierna te noemen 'de heer Driessen');
- de heer Driessen als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- Ger Driessen Advies B.V op 18 mei 2017 een offerte heeft uitgebracht voor de te leveren diensten en het op te leveren product in het kader van onderhavige opdracht (bijlage 2);
- partijen in deze overeenkomst van opdracht gedeeltelijk afwijken van het bepaalde in de uitgebrachte offerte;
- partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
- partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;
- partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
- deze overeenkomst gelijkkluidend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
- partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer verbindt zich jegens opdrachtgever voor de duur van de overeenkomst de volgende werkzaamheden te verrichten: diensten als projectmanager 'gebiedsontwikkeling A76 conform de gefaseerde aanpak zoals omschreven in de offerte d.d. 18 mei 2017 (bijlage 2). Meer concreet zal opdrachtnemer tenminste de volgende werkzaamheden hebben verricht:
 - a) het op participatieve wijze agenderen, organiseren, en vormgeven van een regionaal gedragen ruimtelijk en economisch ontwikkelingsperspectief/visiedocument voor het gebied rondom de A76 ingebed in het bereikbaarheidsvraagstuk in regionaal, nationaal en internationaal verband. Daarbij dient de nadruk te liggen op de gebiedsontwikkelingen rondom bedrijventerreinen aan de

A76 (zoals die van Schinnen en Nuth), rondom Nedcar en Chemelot, met stevige aandacht voor het internationaal perspectief. Duurzaamheid, hernieuwbare energieproducten, innovatieve ontwikkelingen en veiligheid, bereikbaarheid en verbeterde doorstroming gelieerd aan de A76 zijn componenten in de voorgestane gebiedsgerichte aanpak. Een aanpak die op participatieve wijze dient te worden ingericht en die via de lijnen van het MIRT-proces vorm gegeven dient te worden.

- b) het adviseren van de Stuurgroep gebiedsontwikkeling A76, die wordt ingericht met gemeenten, bedrijven, het rijk en de provincie Limburg;
 - c) het, in samenspraak met opdrachtgever, inrichten van een projectteam en het opstellen van een samenhangend plan van aanpak inclusief tijdsplanning;
 - d) het opzetten van een samenwerking met Ministerie IenM, RWS, bedrijven als Chemelot, gemeenten als Heerlen, Sittard-Geleen, Beekdaelen (in oprichting), Beek en wellicht nog enkele anderen;
 - e) het verkennen van de opgave met de regio en het creëren van breed maatschappelijk, bestuurlijk en regionaal draagvlak;
 - f) het informeren van en het onderhouden van contacten met het directieteam van de Provincie Limburg;
 - g) het in voorkomend geval voorbereiden en uitbesteden van delen van het beoogd MIRT-onderzoek (het inzetten van middelen hiervoor gebeurt via opdrachtgever);
 - h) het uitwerken en uitvoeren van een politieke lobby strategie om daar waar nodig de passende aandacht te kunnen verkrijgen.
2. Vóór 1 november 2017 dient opdrachtnemer als resultaat van fase 1 een tussenproduct op te leveren, dat de eerste contouren, uitgangspunten en randvoorwaarden van het ontwikkelperspectief weergeeft (inclusief omschrijving van opgaven, draagvlak, issues, stakeholders, belangen, governance voor sturing/verantwoording, financiën, risico's/kansen, ruimtelijk spoor en planning). Dit tussenproduct dient opdrachtnemer te bespreken in de Stuurgroep gebiedsontwikkeling A76, om vóór 1 november 2017 te komen tot een advies/besluit van de stuurgroep (go/no go) over het vervolg van het project.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.

3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device'-principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt.
7. De werkzaamheden in het kader van deze opdracht worden uitgevoerd door de heer Driessen. Opdrachtnemer blijft evenwel volledig verantwoordelijk voor de kwaliteit van de te leveren diensten en het naleven van de gemaakte afspraken.
8. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening te houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht start – met terugwerkende kracht- op 1 mei 2017 en duurt tot en met 31 oktober 2017. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.
3. Uiterlijk 15 oktober 2017 zal door opdrachtgever offerte aan opdrachtnemer worden gevraagd voor de werkzaamheden van de heer Driessen in de periode vanaf 1 november 2017. De zakelijke condities zullen hierbij gelijk blijven.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;

- in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmacht periode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
- in geval door de wederpartij surseance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
- indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan opdrachtnemer een all-in vergoeding van € 69.000,-- excl. BTW voor het uitvoeren van de opdracht tot 1 november 2017.
2. De reiskosten, huisvestingskosten en overige onkosten die zijn verbonden aan de uitvoering van de opdracht worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
3. De vergoeding/honorarium zal (in gelijke delen) maandelijks middels een factuur door Ger Driessen Advies B.V. bij de Provincie in rekening worden gebracht. De factuur zal voldoen aan de wettelijke vereisten.
4. Opdrachtgever betaalt het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. Opdrachtnemer zal de overeenkomst naar beste vermogen uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is opdrachtnemer jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van opdrachtnemer en opdrachtnemer zal opdrachtgever ter zake vrijwaren.
2. Opdrachtnemer verklaart een beroeps- en/of aansprakelijkheidsverzekering te hebben afgesloten die in voldoende mate dekking biedt tegen schade, die kan ontstaan bij of als gevolg van de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden. Desgevraagd zal opdrachtnemer aan opdrachtgever de bewijzen van premiebetaling overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en eventuele door de opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst in te schakelen personen zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, dan wel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart opdrachtnemer de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 8.2 zich voordoet, is opdrachtnemer zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van opdrachtnemer in deze zou kunnen schaden.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door opdrachtnemer op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op 28 augustus 2017, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum: *aug 2017*

Plaats: *Maarssen*

Opdrachtgever:

Provincie Limburg

Namens deze:

J.A.J. Steelen

Datum: *aug 2017*

Plaats: *Maarssen*

Opdrachtnemer:

Ger Driessen Advies BV

Namens deze:

G.M.H. Driessen

Bijlage 1

Ervaren Projectmanager

Profiel

De provincie Limburg heeft dringend behoefte aan een ervaren projectmanager die in staat is de provincie Limburg te ondersteunen in het op participatieve wijze agenderen, organiseren en vormgeven van een aanpak voor het bereikbaarheidsperspectief voor Zuid-Limburg: een samenhangend pakket van economische ontwikkelingen, hernieuwbare energieprojecten, bereikbaarheid en veiligheid (met name gerelateerd aan de A76) en de gebiedsontwikkelingen rondom NedCar, Chemelot en bedrijventerreinen zoals die van Schinnen en Nuth. Ook dient de internationale component stevige aandacht te verkrijgen.

Het voornemen van de provincie Limburg is om – na het verschijnen van de NMCA (Nationale Markt- en CapaciteitsAnalyse) in april 2017 – een samenwerking op te zetten met I&M/RWS, bedrijven als Chemelot, gemeenten als Heerlen, Sittard-Geleen, Beekdaelen io, Beek en wellicht nog enkele anderen. In die samenwerking wordt het economisch ontwikkelingsperspectief ingebed in het bereikbaarheidsvraagstuk in regionaal, nationaal en internationaal verband. Deze belangrijke rijksweg borgt de bereikbaarheid van Nederland, naar België en naar het Duitse achterland. Daar deze weg behoort tot de hoofdinfrastructuur is betrokkenheid van het rijk hierbij cruciaal. De bereikbaarheid en veiligheid van deze rijksweg is momenteel zorgwekkend.

Het gebied dat betrokken wordt in deze aanpak is op kaart weergegeven als oriëntatie-vlek. De sterk groeiende bedrijven van NedCar en Chemelot hebben een belangrijke waarde in de (inter)nationale economische ontwikkelingen en vergen dat vraagstukken van bereikbaarheid dan ook vanuit dat perspectief aandacht behoeft.

Dat zullen wij op een participatieve wijze doen via het MIRT-proces, waarbij overigens ook de parkeergelegenheden voor vrachtwagens een prominente plek in de discussie krijgen. Samenwerken aan nieuwe mobiliteitsoplossingen en ketenaanpak (smart mobility) zal in eerste aanleg onze hoofdprioriteit zijn. De provincie Limburg werkt in smart mobility al nauw samen met het Rijk (o.a. in Smartwayz.nl). Hierin wordt bekeken op welke wijze 'smart mobility' kan bijdragen aan oplossingen voor knelpunten. Deze A76-aanpak zal ook in Smartwayz.nl een van de voorbeelden kunnen worden, hoewel het geografisch niet behoort tot de scope van Smartwayz.nl, die vooral in het gebied speelt tussen Breda, Weert en Venlo, met Eindhoven als kern.

Pas als deze smart-maatregelen onvoldoende oplossend vermogen bieden voor de bereikbaarheid en veiligheid zullen we andere maatregelen verkennen. Innovatieve beheer en onderhoudsvoorstellen, alsmede duurzame voorstellen en ook aan voorstellen rondom energieopwekking zullen we accent geven.

Er liggen afspraken met het Rijk over het monitoren van de verkeersintensiteit op de A76. Ook na de opening van de Buitenring Parkstad Limburg en de N297/B56n. Dit betreft onder andere de consequenties voor de afwikkeling van het onderliggend wegennet waarbij ook een aantal lokale knelpunten rondom de A76 (ontwikkelingen bij de Turborotonde bij Nuth) in ogenschouw genomen dienen te worden, alsmede de N-wegen: N297, N276 en N274. Ook accidentenmonitoring dient betrokken te worden.

Opdracht

Het project waar de ervaren projectmanager deel van uit zal maken zal worden getrokken door de provincie Limburg. Hiervoor zal een aparte stuurgroep worden ingericht met gemeenten, bedrijven, het rijk en de provincie Limburg. De ervaren projectmanager adviseert de stuurgroep. De opdracht kan ook omvatten dat een politieke lobby strategie wordt uitgewerkt om daar waar nodig de passende aandacht te kunnen verkrijgen.

Gezien de genoemde taken zal de ervaren projectmanager een ervaren professional dienen te zijn, die de private en publieke belangen kan onderscheiden en pro-actief strategisch kan handelen, waarbij nadrukkelijk participatief ontwikkelen zijn basis is. De professional is bekend met de bestuurlijk-maatschappelijke ontwikkelingen rondom mobiliteit, economie, bereikbaarheid en veiligheid, alsmede de marktontwikkelingen op dat terrein. Hij/zij weet soepel en met gezag te bewegen.

Het kaliber van de functie vergt een aantal op dit niveau nagenoeg vanzelfsprekende competenties. Daarbij valt te denken aan:

- sterke communicatieve en sociale vaardigheden;
- bovengemiddelde omgevingssensitiviteit en vermogen tot empathie;
- ondernemerschap, bedrijfsmatig en zakelijk inzicht, passend bij de aard en de omvang van de organisatie.
- gedegen financiële kennis;
- toegankelijk, aanspreekbaar op zijn gedrag, staat open voor feedback en weet feedback constructief in te zetten;
- een transparante stijl van communiceren;
- nieuwsgierig, maar verliest zich niet in details en behoudt zijn helicopterview.
- creativiteit en oplossingsgericht

Solliciteren en procedure

Voor aanvullende informatie kunt u contact opnemen met Jos Houben via telefoonnummer 033 – 28 58 700. Indien u na het lezen van bovenstaande informatie geïnteresseerd bent en meent te voldoen aan de gestelde eisen en verwachtingen, kunt u een korte motivatie en een actueel CV mailen naar Crown Gillmore t.a.v. Hiske van der Velden: hiske.vandervelden@crowngillmore.nl. Wij ontvangen uw reactie graag uiterlijk 6 april 2017.

Bijlage 2

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 11:28
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: A76

Van: Ger Driessen [<mailto:ghm.driessen@outlook.com>]
Verzonden: vrijdag 28 juli 2017 14:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: A76

Beste [redacted]

Gaan we doen.

mvg.

ger d

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 28 juli 2017 03:43:43
Aan: ghm.driessen@outlook.com
Onderwerp: A76
Ger,

Ben benieuwd naar de vorderingen die je hebt gemaakt de afgelopen weken. Met de stuurgroep op komst (half sept) is het goed de koers nader te bepalen en eea door te spreken.
Ik ben volgende week weer terug van vakantie. Graag volgende week een moment van afstemming.

Vriendelijke groeten.

[redacted]
Programmamanager provincie Limburg
Verstuurd vanaf mijn iPhone

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

A Mackus NR **V-1**

VERTROUWELIJK

notu

Portefeuillehouder(s) Mackus

Organisatie onderdeel ONT

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Gebiedsontwikkeling A76

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Instemmen met het beschikbaar stellen van een bedrag van € 300.000,- (excl. BTW) uit de Bereikbaarheidsmiddelen om te werken aan de ambitie 'Bereikbaarheid A76'.

2. De vertrouwelijkheid van deze nota op te heffen nadat de mededeling portefeuillehouder over de bereikbaarheid A76 aan de Staten is toegezonden (verwachting september 2017).

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon

+31 43 38

Onderwerp openbaar besluit

Gebiedsontwikkeling A76

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met het beschikbaar stellen van een bedrag van € 300.000,- (excl. BTW) uit de Bereikbaarheidsmiddelen om te werken aan de ambitie 'Bereikbaarheid A76'.

2017/49361

11-7-2017

ONT

4-9-2017

Informatie:

tel : +31 43 389

e-mail :

vlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

2 10/7/17

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

2

☐ Mackus

Subdoel

☐ Hamerstuk

☒ Besproken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

10 juli 2017

Mackus, Geurts, Koopmans,

Beurskens

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 21 JULI 2017

Besluit College d.d.

18-07-2017

Budgetnummer(s)

CONFORM

Zaaknummer

: 2017/49 16

Informatie administratieve afhandeling

In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: 20170710- [redacted]

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☐ Ja ☐ Nee

Besluitcode:

Aanwijzingen voor de CVE

hela

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

[redacted]

2017/49362

11-7-2017

ONT

4-9-2017

provincie limburg

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ontwikkeling

Stuknummer

2017/49362

Onderwerp Gebiedsontwikkeling A76
Behandeld
Datum 18 juli 2017
Bijlage(n) 1
Afschrift

0. Samenvatting

In het provinciale coalitieakkoord is de ambitie verwoord om de A76 op te waarderen, alsmede via een slimme ontsluiting en verbinding met het onderliggende wegennet de doorstroming, de bereikbaarheid en de veiligheid te vergroten. Tevens is de economische vitaliteit van de regio, inclusief het omringende buitenland daarmee gebaat. Binnen het Rijk wordt deze hoofdinfrastructuur echter niet als knelpunt gezien en vormt daarmee (vooralsnog) geen onderwerp van rijksaandacht. Om problemen op te lossen, kansen te ontsluiten en te kunnen werken aan de in het coalitieakkoord genoemde ambitie 'Bereikbaarheid A76' is gerichte inzet nodig. Mede naar aanleiding van de nieuw te vormen gemeente Beekdaelen heeft dit onderwerp weer extra actualiteitswaarde gekregen.

Om te werken aan deze ambitie is op korte termijn een budget nodig van naar schatting € 300.000,-. De inzet van dit bedrag moet leiden tot het opleveren van een gedragen ambitiedocument/ontwikkelperspectief A76 met het karakter van een MIRT Onderzoek. Voor het begeleiden van dit proces is een aparte Stuurgroep gebiedsontwikkeling A76 ingericht, onder voorzitterschap van gedeputeerde Mackus. Deze stuurgroep, thans bestaande uit Provincie, RWS en Beekdaelen (in oprichting), zal in de komende periode verder worden uitgebreid. Anticiperend op de hierboven aangehaalde ambitie heeft de Provincie namens de Stuurgroep opdracht verstrekt aan een 'search bureau' (Crown Gillmore) om de werving voor een ervaren projectmanager in gang te zetten. Dit traject heeft uit vier aangereikte kandidaten een ervaren projectmanager opgeleverd. De projectmanager gaat werken onder aansturing van de Stuurgroep.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Beschikbaar stellen van benodigde financiële procesmiddelen ten behoeve van de in het provinciale coalitieakkoord genoemde ambitie 'Bereikbaarheid A76'.

2. Toelichting

De A76 en de regio

Het MIRT Onderzoek 'Grensoverschrijdend perspectief Zuid-Limburg' (16 september 2014) heeft het strategische belang van de A76 voor Zuid-Limburg en de Euregio aangetoond. Als een belangrijke Limburgse oost/west-as vormt de A76 de Limburgse verbinding tussen Vlaanderen (Antwerpse haven) en Noordrijn-Westfalen (Duitse Ruhrgebied en verder) maar ook de verbinding vanuit Nederland naar Duitsland. De regio (Provincie en gemeenten) investeert de komende jaren

substantieel met de aanleg van de Buitenring Parkstad Limburg, de Internationale Bau Ausstellung Parkstad, de Brightlands Smart Services Campus in Heerlen, de (stedelijke) ontwikkelingen in de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Beekdaelen (in oprichting), de ontwikkeling rondom VDL/Nedcar en de Brightlands Chemelot Campus in Sittard-Geleen. De A76 vervult in al deze ontwikkelingen voor zowel de korte als de lange termijn een cruciale infrastructurele, maar zeker ook economische rol. Zowel vanuit regionaal, nationaal als internationaal oogpunt. Per dag gaan er ongeveer 85.000 voertuigen over de A76, een toename van ongeveer drie duizend per jaar die naar verwachting de komende jaren blijft doorzetten. Daarmee is het één van de drukste wegen in Nederland met 2x2 rijstroken.

De opgave

Zowel in België als in Duitsland is deze route vormgegeven als een hoogwaardige autosnelweg met een beperkt aantal aansluitingen, terwijl het Nederlandse deel (waarvan de eerste aanleg in de jaren '30 was) niet meer aan de eisen van een hedendaagse autosnelweg voldoet. De bochten zijn te krap en de rijstroken en vluchtstroken te smal. Voor het langeafstandsverkeer is deze andere vormgeving op Nederlands grondgebied onverwacht en vormt daardoor een risico, zowel qua verkeersveiligheid als qua doorstroming. Uit een dynamische verkeersmodelstudie, die de Provincie Limburg heeft laten uitvoeren, is gebleken dat er aantoonbare problemen zijn met betrekking tot de doorstroming en verkeersveiligheid. De A76 voldoet niet aan de richtlijnen voor het ontwerp van autosnelwegen en is daardoor, in combinatie met de hoge verkeersintensiteiten, onveilig en gevoelig voor congestie. Dit is bovendien versterkt door de openstelling van de fly-over knooppunt Kerensheide, waardoor ter hoogte van de aansluiting Beek een flessenhals (versmalling van 3 naar 2 rijstroken) is ontstaan. Met de opening van de Buitenring Parkstad Limburg zal straks de drukte op de snelweg A76 verder toenemen.

De filedruk is de afgelopen jaren fors toegenomen (grootste landelijke stijging met 56% toename in 2015) wat in combinatie met de toenemende capaciteitsvraag ook het aantal ongelukken en incidenten kan vergroten. Voor het vrachtverkeer is er tevens een tekort aan parkeerruimte langs de A76.

De aanpak

In het coalitieakkoord 'In Limburg bereiken we meer!' is de opwaardering van de A76 een belangrijke prioriteit waar de Provincie de Rijksoverheid wijst op haar verantwoordelijkheid om de regionale knelpunten aan te pakken en de doorstroming te verbeteren waarbij regionale overheden bereid zijn om mee te investeren. Met het oog daarop is het voornemen om – nu de nieuwe NMCA (Nationale Markt-en CapaciteitsAnalyse) in april 2017 is verschenen – een samenwerking op te zetten met IenM/RWS, gemeenten als Heerlen, Sittard-Geleen, Beekdaelen (in oprichting) en Beek, bedrijven als VDL NedCar en Chemelot en wellicht nog enkele andere. In die samenwerking wordt het economisch ontwikkelingsperspectief ingebed in het bereikbaarheidsvraagstuk in regionaal, nationaal en internationaal verband. De sterk groeiende bedrijven van NedCar en Chemelot hebben een belangrijke waarde in de (inter)nationale economische ontwikkelingen en vergen dat vraagstukken van bereikbaarheid dan ook vanuit dat perspectief aandacht behoeven.

Samenwerken aan nieuwe mobiliteitsoplossingen en ketenaanpak ('smart mobility') zal in eerste aanleg de hoofdprioriteit zijn. Hierin werkt Provincie Limburg al nauw samen met het Rijk (o.a. in SmartwayZ.NL). Bekeken zal worden op welke wijze 'smart mobility' kan bijdragen aan

oplossingen voor knelpunten. Deze A76-aanpak zal ook in SmartwayZ.NL één van de voorbeelden kunnen worden, hoewel het geografisch niet behoort tot de scope van SmartwayZ.NL, die vooral in het gebied speelt tussen Breda, Weert en Venlo, met Eindhoven als kern. Pas als deze smart-maatregelen onvoldoende oplossend vermogen bieden voor de bereikbaarheid en veiligheid zullen andere maatregelen worden verkend. Aan innovatieve beheer- en onderhoudsvoorstellen, alsmede duurzame voorstellen en ook aan voorstellen rondom energieopwekking zullen accenten worden geven.

Er wordt toegewerkt naar een zogeheten MIRT Onderzoek, een instrument om gebiedsgerichte of thematische opgaven, scope en stakeholders in kaart te brengen op het moment dat er een knelpunt wordt verwacht. Een MIRT Onderzoek staat op zichzelf en kan eventueel een vervolg krijgen binnen het MIRT. Het Onderzoek is vormvrij, maar daarmee niet vrijblijvend. Vooraf dient in samenspraak met betrokkenen duidelijk te worden afgesproken wat het doel en beoogd resultaat van het onderzoek zijn, welke processtappen gevolgd zullen worden, en hoe de bekostiging is geregeld. In het BO-MIRT (Bestuurlijk Overleg) wordt meestal afgesproken voor welke opgaven een MIRT Onderzoek wordt gestart.

Van belang is dat er een goede verbinding wordt gemaakt met de koers die momenteel in de 'Roadmap Mobiliteit Limburg' in gezamenlijkheid met andere partijen wordt uitgestippeld.

De planning

Beoogd wordt om vóór 1 juli 2018 te komen tot een besluit van Rijk en regio tot de start, dan wel het verdere vervolg op een MIRT onderzoek. Hiertoe wordt in drie fasen gewerkt:

Fase 1 (van 1 mei tot 1 november 2017):

Opleveren 'tussenproduct' dat de eerste contouren weergeeft van het ontwikkelperspectief inclusief het verkrijgen van een go/no go van de Stuurgroep gebiedsontwikkeling A76;

Fase 2 (van 1 november 2017 tot 1 juli 2018):

Opstellen en aan de MIRT-tafels agenderen van een gedragen ontwikkelperspectief met het karakter van een gebiedsvisie in de vorm van een MIRT Onderzoek;

Fase 3 (na 1 juli 2018):

Het vervolg is afhankelijk van de resultaten van fasen 1 en 2 en wordt in samenspraak met het Rijk verder uitgewerkt en opgepakt.

De inzet

Om de bovengenoemde aanpak te realiseren is in beginsel een ervaren projectmanager nodig, die in staat is de betrokken partijen te ondersteunen in het op participatieve wijze agenderen, organiseren en vormgeven van een aanpak voor het bereikbaarheidsperspectief voor Zuid-Limburg: een samenhangend pakket van economische ontwikkelingen, hernieuwbare energieprojecten, bereikbaarheid en veiligheid (met name gerelateerd aan de A76) en de gebiedsontwikkelingen rondom bedrijventerreinen aan de A76 (zoals die van Schinnen en Nuth), NedCar en Chemelot bezien in regionaal, nationaal en internationaal verband. Meer concreet: het opstellen van een gedragen ontwikkelperspectief met het karakter van een MIRT Onderzoek.

Anticiperend op de hierboven aangehaalde ambitie uit het coalitieakkoord is door provincie in opdracht van reeds opdracht verstrekt aan een 'search bureau' (Crown Gillmore) om de werving voor een ervaren projectmanager in gang te zetten. Dit traject heeft uit vier aangereikte kandidaten één geschikte en beschikbare projectmanager opgeleverd: de heer G. Driessen.

Ook zullen de komende tijd diverse onderzoeken geëntameerd moeten worden, die zullen worden samengebracht tot een MIRT Onderzoek.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Anticiperend op de aangehaalde ambities is een Stuurgroep gebiedsontwikkeling A76 ingericht, onder voorzitterschap van gedeputeerde Mackus. Vanwege de samenhang met de Buitenring Parkstad Limburg zal ook gedeputeerde Geurts in de Stuurgroep zitting nemen. Het is van belang dat het risicoprofiel van BPL niet wordt vergroot.

De stuurgroep, thans bestaande uit Provincie, RWS en Beekdaelen (in oprichting), zal in de komende periode verder worden uitgebreid. Beoogd wordt om vóór 1 november 2017 de stuurgroep op basis van het door de projectmanager opgeleverde tussenproduct/ambitiedocument te brengen tot een standpunt (go/no go) over het verdere vervolg van het project.

De beoogd projectmanager werkt momenteel tevens aan een andere opdracht van Provincie Limburg, namelijk als beherend directeur van Ruimte voor Ruimte Limburg Beheer B.V. Er worden geen belemmeringen gezien (zowel qua tijd, inhoud of anderszins) om beide werkzaamheden in dezelfde periode uit te laten voeren.

Het voorstel is PS te informeren over de ontwikkelingen rondom de A76 via een mededeling portefeuillehouder. We willen deze mededeling uit laten gaan als we een stap verder zijn (na de zomer) en iets meer de contouren kunnen schetsen van de aanpak.

4. Relatie met Programmabegroting

De lobby voor capaciteitsvergroting van de A76 is onderdeel van programma 3.2.1 'Bereikbaarheid en Mobiliteit' (voorbereiding en uitvoering mobiliteitsmaatregelen).

5. Juridische aspecten

Er is via een searchbureau een brede search uitgezet waar meerdere kandidaten uit naar voren zijn gekomen. De search heeft plaatsgevonden op grond van een profiel dat in de stuurgroep is vastgesteld. De projectmanager rapporteert aan de stuurgroep en daar deze stuurgroep geen entiteit is, heeft de provincie Limburg als penvoerder gefunctioneerd en om die reden is de provincie de partij die de overeenkomst met de projectmanager is aangegaan.

Vóór 1 november 2017 dient opdrachtnemer als resultaat van fase 1 een gedragen tussenproduct op te leveren, dat de eerste contouren, uitgangspunten en randvoorwaarden van het ontwikkelperspectief voor de A76 weergeeft.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Zoals hierboven al toegelicht, is voor de zoektocht naar een ervaren projectmanager een search bureau ingeschakeld. Uit dit traject zijn vier geschikte kandidaten naar voren gekomen en op basis van gesprekken is de keuze gevallen op één van hen. Aangezien de wervingswerkzaamheden van het search bureau, waarbij vier kandidaten met elkaar zijn vergeleken, als een meervoudige onderhandse procedure kan worden beschouwd, is aan het gestelde in de Beleidsregels aanbestedingen gevolg gegeven. De waarde van deze en eventuele vervolgoopdrachten aan de beoogde projectmanager kan het drempelbedrag € 209.000,- niet overschrijden.

7. Financiële, en cofinancieringsaspecten

Voorgesteld wordt om een bedrag van € 300.000,- beschikbaar te stellen om te werken aan de ambitie 'Bereikbaarheid A76' en te komen tot een gedragen ontwikkelperspectief dat het karakter heeft van een MIRT Onderzoek, in de wetenschap dat hiermee alleen een eerste stap kan worden gezet richting deze ambitie (fase 1 van de hierboven genoemde planning).

De kosten voor het inschakelen van Crown Gillmore (executive search) om de werving voor een ervaren projectmanager in gang te zetten, bedroegen € 69.000,- (excl. BTW). Deze kosten zijn voorgeschoten uit een ander budget, maar zullen worden overgeboekt zodat ze ten laste komen van de ambitie 'Bereikbaarheid A76'.

De kosten voor het inschakelen van de ervaren projectmanager bedragen € 69.000,- (excl. BTW) voor de periode van 1 mei 2017 tot 1 november 2017 (uitvoeren fase 1 en opleveren tussenproduct). Aan het einde van dit jaar wordt bezien welke capaciteit vervolgens benodigd is voor fase 2 (tot medio 2018) en eventueel voor daarna.

Tijdens het project zal blijken dat onderzoeken geëntameerd dienen te worden. Die kosten zijn op voorhand niet te specificeren, maar geadviseerd wordt een bedrag van € 100.000,- hiervoor te reserveren.

Het is niet uit te sluiten dat externe expertise ingeschakeld moet worden om het projectteam te completeren. Geadviseerd wordt hiervoor een bedrag van € 100.000,- te reserveren.

Tot slot is er sprake van bijkomende kosten voor vergaderlocaties, drukwerk en dergelijke.

Dekking vindt plaats uit de Bereikbaarheidsmiddelen (zie bijlage).

8. Formatieve aspecten

Behalve de inschakeling van een externe ervaren projectmanager wordt het project uitgevoerd binnen de bestaande formatie.

Externe adviseurs die (via de daarvoor geldende procedure) in opdracht van de Provincie werkzaam zijn, zijn uitgezonderd van het op 20 december 2016 vastgestelde Beleidskader selectie en benoemingen. Daarmee zijn afspraken over (voor)selectie en/of openstellen vacature niet aan de orde.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

De inhoud van deze nota is afgestemd met de clusters Financiën, Mobiliteit, Ruimte, Juridische Zaken en Inkoop en Concernstaf.

10. Voorstel

1. Instemmen met het beschikbaar stellen van een bedrag van € 300.000,- (excl. BTW) uit de Bereikbaarheidsmiddelen om te werken aan de ambitie 'Bereikbaarheid A76'.
2. De vertrouwelijkheid van deze nota op te heffen nadat de mededeling portefeuillehouder over de bereikbaarheid A76 aan de Staten is toegezonden (verwachting september 2017).

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. dr. L. van Damme
Limburglaan 10
5229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

Factuurdatum		Vervaldatum		Factuurnummer	
9 september 2017		23 september 2017		1062	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Mei t/m aug	factuur inzake werkzaamheden A76 conform vastgelegd contract		25.000	21	
Totaal exclusief BTW					€ 25.000
BTW 21%					5.250
Totaal te voldoen					€30.250

Wij verzoeken u deze factuur voor 23 september 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

Ontw [REDACTED]
[REDACTED]

VPL 88986

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 12 september 2017 12:53

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: FW: factuur mei-aug

Graag bijgaande factuur afhandelen. Betreft VPL-nummer 88986.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Medewerker Programmaondersteuning Railagenda
Cluster ontwikkeling

T +31 (0)43 [REDACTED] | T +31 (0)6 [REDACTED]
E [REDACTED] [rylimburg.nl](mailto:info@rylimburg.nl)

Van: Ger Driessen [<mailto:info@gerdriessenadvies.nl>]

Verzonden: zaterdag 9 september 2017 11:55

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: factuur mei-aug

Beste Lennard,

Hierbij de factuur van mei - augustus 2017. Heb je vragen zijn er onduidelijkheden, neem gerust even contact op.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger
Driessen
advies bv

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15, 5928 RC Venlo
T 06 52 81 89 96
E info@gerdriessenadvies.nl
KvK. Nr. 68121784

BTW nr. NL857311621B01
Rabo bank
t.n.v. Ger Driessen Advies BV te Horst

De inhoud van dit email bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld om gelezen te worden door de geadresseerde. Wij verzoeken u derhalve dit email bericht direct aan de geadresseerde te overhandigen. Indien dit email bericht per vergissing door u is ontvangen verzoeken wij u direct (telefonisch 06-52818996) contact met ons op te nemen. Iedere openbaarmaking, verspreiding, of vermenigvuldiging van dit email bericht is strikt verboden.

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. dr. L. van Damme
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

Factuurdatum		Vervaldatum		Factuurnummer	
1 nov. 2017		15 nov. 2017		1077	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Sept. en okt	factuur inzake werkzaamheden A76 conform vastgelegd contract		11.000	21	
Totaal exclusief BTW					€ 11.000
BTW 21%					2.310
Totaal te voldoen					€13.310

Wij verzoeken u deze factuur voor 15 november 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer 93 ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

1.221 ONT [REDACTED]

+ [REDACTED]

VPL 88986

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 3 november 2017 12:54

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: FW: factuur sept okt A76

Graag bijgaande factuur in behandeling nemen, betreft VPL-nummer 88986

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Medewerker Programmaondersteuning Railagenda
ster ontwikkeling

T +31 (0)43 389 [REDACTED] +31 (0)6 [REDACTED]

E [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Datum: 1 november 2017 17:00:59 CET

Aan: " [REDACTED] " <[\[REDACTED\]@prvlimburg.nl](mailto:[REDACTED]@prvlimburg.nl)> <[\[REDACTED\]@prvlimburg.nl](mailto:[REDACTED]@prvlimburg.nl)>

Onderwerp: factuur sept okt A76

Beste [REDACTED]

Bijgaand de factuur conform de offerte A76 voor de maanden september en oktober.

Zijn er vragen en/of opmerkingen, laat het aub even weten.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. dr. L. van Damme
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

Factuurdatum		Vervaldatum		Factuurnummer	
12 dec. 2017		28 dec. 2017		1087	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Nov.	factuur inzake werkzaamheden A76 conform vastgelegd contract	5.500		21	
Totaal exclusief BTW					€ 5.500
BTW 21%					1.155
Totaal te voldoen					€ 6.655,00

Wij verzoeken u deze factuur voor 28 dec. 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer n name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

ONT [REDACTED]
+ [REDACTED]
+ [REDACTED]

VPL 88986

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 18 december 2017 16:38
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: nota november 1087

Goedemiddag,

Graag bijgevoegde factuur afhandelen, betreft VPL 88986, graag Carla Schreurs in routing opnemen voor inhoudelijke controle factuur.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Medewerker Programmaondersteuning Railagenda
Cluster ontwikkeling

T +31 (0)43 [REDACTED], T +31 (0)6 [REDACTED]
E [REDACTED] [\[REDACTED\]@prvlimburg.nl](mailto:[REDACTED]@prvlimburg.nl)

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Provincie Limburg
T.a.v. dr. L. van Damme
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		27 dec. 2017	15 jan. 2017	1097	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Nov.	factuur inzake werkzaamheden A76 conform vastgelegd contract	5.500		21	
		Totaal exclusief BTW		€ 5.500	
		BTW 21%		1.155	
		Totaal te voldoen		€ 6.655,00	

Wij verzoeken u deze factuur voor 15 jan. 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer NL , name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

1.221 ONT

+

+

VPL 88986

Van: /

Verzonden: woensdag 3 januari 2018 13:36

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: factuur december '17

Goedemiddag,

Graag bijgaande factuur in behandeling nemen. Betreft VPL-nummer 88986.

. vriendelijke groet,

Medewerker Programmaondersteuning Railagenda
Cluster ontwikkeling

T +31 (0)43 T +31 (0)6

E prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. dr. L. van Damme
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

Factuurdatum		Vervaldatum		Factuurnummer	
6 maart 2018		20 maart 2018		1106	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Jan/feb	factuur inzake werkzaamheden	11.000		21	
	A76 conform vastgelegd contract				
		Totaal exclusief BTW		€ 11.000	
		BTW 21%		2.310	
		Totaal te voldoen		€ 13.310	

Wij verzoeken u deze factuur voor 20 maart. 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

Ontw/ [redacted]

TR 88986 FCL 68757 K 35104

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 6 maart 2018 16:29

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: FW: fact jan en feb

Graag bijgevoegde factuur afhandelen betreft VPL 88986.

[redacted] graag in routing opnemen.

Gr [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 6 maart 2018 16:17

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Fwd: fact jan en feb

Svp afdoen

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl>

Datum: 6 maart 2018 16:15:29 CET

Aan: [redacted] <@prvlimburg.nl>

Onderwerp: fact jan en feb

Beste [redacted]

Bijgaand tref je factuur aan voor de maanden jan. en febr. Zijn er vragen en/of opmerkingen neem gerust even contact met me op.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon: +31 6 52 81 89 96

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank!

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. dr. L. van Damme
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

Factuurdatum		Vervaldatum		Factuurnummer	
5 april 2018		20 april 2018		1113	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Maart	factuur inzake werkzaamheden A76 conform vastgelegd contract	5.500		21	
		Totaal exclusief BTW			5.500
		BTW 21%			1.155
Totaal te voldoen					€ 6.655

Wij verzoeken u deze factuur voor 20 april 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

ONTV [redacted]

+

TR 88986 FCL 68757 K 35104

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 9 april 2018 13:42
Aan: _digitalectacturen
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: factuur maart A76

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 5 april 2018 15:05
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fwd: factuur maart A76

Zorgt een van jullie voor inboeking zodat deze in systeem komt en betaalbaar kan worden gesteld?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl>
Datum: 5 april 2018 14:35:44 CEST
Aan: [redacted] <@prvlimburg.nl>
Onderwerp: factuur maart A76

Beste Lennard, zie hier de factuur maart 2018 inzake werkzaamheden A76/Zuidstad.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon: +31 6 52 81 89 96

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank [redacted]

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. dr. L. van Damme
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank: XXXXXXXXXX
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

Factuurdatum		Vervaldatum		Factuurnummer	
9 mei 2018		23 mei 2018		1127	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
April/mei	eindfactuur inzake werkzaamheden A76 conform vastgelegd contract	2	5.500	21	
Totaal exclusief BTW					€ 11.000
BTW 21%					2.310
Totaal te voldoen					€13.310

Wij verzoeken u deze factuur voor 23 mei 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer XXXXXXXXXX ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

ONT [redacted]
+ [redacted]

VPL 88986 saldo 0,00

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 13 juni 2018 9:14
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: eindfactuur A76

Beste collega,
Deze factuur zou ten laste moeten komen van fci 68757 en vpl 92108.....
Kunnen jullie zekerheidshalve wel controleren of deze factuur niet toch al is binnengekomen/betaald?

Alvast bedankt.
Groeten, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 13 juni 2018 7:48
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Fwd: eindfactuur A76

[redacted]
Wellicht heb ik deze factuur niet doorgestuurd ter afdoening?
Wil je deze eindfactuur afdoen Svp.
Gr Lennard

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl>
Datum: 13 juni 2018 om 06:57:47 CEST
Aan: [redacted] <[\[redacted\]@prvlimburg.nl](mailto:[redacted]@prvlimburg.nl)> [redacted] <[\[redacted\]@prvlimburg.nl](mailto:[redacted]@prvlimburg.nl)>
Onderwerp: Doorst.: [redacted] eindfactuur A76

Beste Lennard,

Herinnering. Mogelijk is deze factuur aan je aandacht ontsnapt.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15, 5928 RC Venlo
T 06 52 81 89 96
E info@gerdriessenadvies.nl
KvK. Nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Rabobank

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl>
Datum: 9 mei 2018 om 09:52:58 CEST
Aan: <info@prvlimburg.nl>
Onderwerp: eindfactuur A76

Beste

Bijgaand tref je de eindfactuur aan voor het project A76. Zijn er vragen en/of opmerkingen, neem gerust even contact met me op.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon: +31 6 52 81 89 96

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank

G. Driessen (1)

Overzicht 2018:

Externe adviseur Ruimte voor Ruimte, zijnde directievoering Ruimte voor Ruimte en strategische verkenning (14-03-2017)

Directievoering Ruimte voor Ruimte

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Bijgevoegd zijn de volgende documenten ten aanzien van de opdrachtverlening voor Ruimte voor Ruimte: - offerte van Ger Driessen advies, gedateerd 25 april 2017; - overeenkomst van opdracht 'directievoering en strategische verkenningen Ruimte voor Ruimte 2017; - brief van 24 januari 2018 met kenmerk 2018/6108 met onderwerp 'verlenging overeenkomst "directievoering en strategische verkenningen Ruimte voor Ruimte 2017". - e-mailcorrespondentie van 22 maart 2018 tot 26 maart 2018, met onderwerp 'ruimte voor ruimte' inzake de verlenging van de opdracht; - brief van 24 januari 2019 met kenmerk 2019/6602 met onderwerp '(Meerwerk)opdracht inzake directievoering Ruimte voor Ruimte'. Deze brief valt strikt genomen niet onder het bereik van het verzoek, aangezien deze nog niet voorhanden was op het moment van het Wob-verzoek. Volledigheidshalve voegen wij deze toch toe aan het dossier. De namen van ambtenaren (10 lid 2 sub e) zijn onleesbaar gemaakt. Volledigheidshalve merken wij op dat de contactgegevens van dhr. Driessen raadpleegbaar zijn op www.gerdriessenadvies.nl en deze gegevens zijn derhalve niet onleesbaar gemaakt. Voorts zijn de handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is een intern memo voor de DT-vergadering van 11 mei 2017. Tevens is bijgevoegd het besluit van de aandeelhouders van de RvR Limburg Beheer B.V. inzake de benoeming van de heer G. Driessen tot statutair directeur ingaande 19 april 2017. In de nota zijn de namen en contactgegevens van ambtenaren (10 lid 2 sub e), alsmede handtekeningen (10 lid 2 sub g) onleesbaar gemaakt.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en	De opdracht aan Ger Driessen Advies B.V. is onlosmakelijk verbonden met het vervullen van de functie

werkzaamheden.	van statutair directeur binnen RvR Limburg Beheer B.V. Binnen de vennootschap handelt de statutair directeur conform wettelijke en statutaire bevoegdheden. Daarnaast heeft Ger Driessen Advies B.V. in het kader van de opdracht 'directievoering en strategische verkenningen Ruimte voor Ruimte 2017' een strategische evaluatienotitie opgeleverd waarin varianten/maatregelen zijn uitgewerkt met betrekking tot de voortzetting van de Ruimte voor Ruimte onderneming. Dit vertrouwelijk rapport valt naar ons oordeel niet onder de reikwijdte van het verzoek.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er zijn in het kader van de opdrachtverlening afspraken gemaakt over de directievoering Ruimte voor Ruimte en het op te leveren strategisch rapport. Zie het antwoord op vraag 3. Over de voortgang van de werkzaamheden is regelmatig contact geweest met het directieteam van de Provincie en het bestuur. Van deze overleggen zijn geen documenten beschikbaar. Volledigheidshalve is bijgevoegd de brief van ons college aan Provinciale Staten van Limburg, gedateerd 14 februari 2017 met kenmerk 2017/11686 inzake de voortgang van de Ruimte voor Ruimte regeling. Ook wordt verwezen naar de brief van ons college aan Provinciale Staten van 15 mei 2018 met kenmerk 2018/32029 inzake Beëindiging samenwerking met Bouwfonds Property Development Ontwikkeling BV in de Ruimte voor Ruimte Limburg C.V. en de Ruimte voor Ruimte Limburg Beheer B.V. https://ris2.ibabs.eu/Agenda/Details/Limburg/94322cc5-07de-4c62-aa88-d0354806e1d0
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgevoegd zijn de volgende facturen: - 31 mei 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 3 juli 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie (factuurdatum in de brief is per abuis 3 juli 2015); - 14 augustus 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 9 september 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 14 oktober 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 1 november 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie;

	- 12 december 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 27 december 2017 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 6 maart 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 5 april 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 9 mei 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 29 juni 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 12 september 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 11 oktober 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 9 november 2018 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 5 januari 2019 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; - 8 januari 2019 met bijbehorende e-mailcorrespondentie; De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn in voornoemde documenten onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede het rekeningnummer (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen andere documenten dan de documenten genoemd onder 5. Andere documenten kunnen wij derhalve niet verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een separaat overzicht met het aantal gewerkte uren is bij ons college niet voorhanden en kunnen wij derhalve niet verstrekken. Wij merken op dat het aantal uren te herleiden is uit de eerder genoemde facturen.

Kantoor Innovatoren
Sint Jansweg 15
5928 Venlo
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Telefoon 0652818996
Kamer van Koophandel 68121784

Aan het College van Gedeputeerde Staten
Van Limburg.
t.a.v. [redacted], programmamanager
Postbus 5100
6202 MA Maastricht,

Venlo, 25 april 2017

Betreft: Offerte voor Ruimte voor Ruimte Beheer BV

Geachte heer [redacted]

Naar aanleiding van ons eerder contact, doe ik u hierbij een offerte toekomen voor de navolgende te leveren diensten:

1. Het per 19 april 2017 vervullen van de functie van beherend directeur van de Ruimte voor Ruimte Limburg Beheer BV conform de in dat verband ondertekende verklaring ex artikel 6.1 van de Samenwerkingsovereenkomst II Ruimte voor Ruimte;

2. Het verrichten van voorbereidende werkzaamheden op de functie als bedoeld onder punt 1;

3. **Het opleveren van een strategisch rapport vóór 31 oktober 2017.**

Hierin zullen een of meerdere varianten/maatregelen zijn uitgewerkt voor de voortzetting van de Ruimte voor Ruimte onderneming en het aansluiten bij positieve marktontwikkelingen.

Hierbij zal **ingespeeld worden op de conclusies uit het rapport van de externe deskundige.**

Meer concreet zullen deze varianten/maatregelen moeten leiden tot versnelling van de uit te geven kavels en het **behalen van afdoende rendement enerzijds en het "vinden" van nieuwe locaties om het bestaande aanbod te vergroten anderzijds.**

Verder zal aandacht worden besteed aan het bedenken van alternatieve verkoopstrategieën en wellicht ook andere producten dan woningbouwkavels.

Het rapport zal tenslotte een procesvoorstel omvatten voor de implementatie van de (voorgestelde) maatregelen, met daarbij een schatting/offerte voor de benodigde inzet van ondergetekende in de periode 2018-2020.

Ik raam dat bovengenoemde werkzaamheden t/m 31 december 2017 in 60 dagen kunnen worden uitgevoerd. Het **dagtarief bedraagt € 1.000,- all-in, doch excl. BTW.**

In totaal kan ik genoemde werkzaamheden derhalve aanbieden voor een fixed-price van **€ 60.000,- all-in, doch exclusief BTW.**

De reactie vanuit de provincie zie ik met belangstelling tegemoet,

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen

Overeenkomst van opdracht 'directievoering en strategische verkenningen Ruimte voor Ruimte 2017'

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door J.A.J. Smeelen, Directeur, hierna te noemen **'Opdrachtgever'**;

en

2. Ger Driessen Advies BV, gevestigd aan de Liberije 53 te 5961 VG Horst, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door G.H.M. Driessen hierna te noemen **'Opdrachtnemer'**

gezamenlijk te noemen **'partijen'**;

Overwegende dat:

- opdrachtgever werkzaam is op het gebied van openbaar bestuur;
- opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan een beherend directeur van de Ruimte voor Ruimte Limburg beheer B.V.;
- de aandeelhouders van de RvR Limburg beheer B.V. bij besluit van 3 april 2017 de heer G.H.M. Driessen met ingang van 19 april 2017 hebben benoemd tot beherend directeur van de RvR Limburg Beheer B.V.;
- Opdrachtgever met Ger Driessen Advies B.V. afspraken wenst te maken ten behoeve van de werkzaamheden van de heer Driessen binnen RvR Limburg Beheer B.V. als beherend directeur;
- de opdracht aan Ger Driessen Advies B.V. onlosmakelijk verbonden is met het vervullen van de functie van statutair directeur binnen RvR Limburg Beheer B.V.
- de intentie van partijen is om een samenwerking aan te gaan voor een periode van 3 jaren;
- de onderhavige overeenkomst van opdracht een beperkte looptijd heeft tot 1 januari 2018;
- de reden van de beperkte looptijd verband houdt met de uitkomst van het door opdrachtnemer op te leveren rapport met strategische verkenningen hetgeen bepalend is voor de werkzaamheden van opdrachtnemer in de periode vanaf 1 januari 2018;
- de beperkte looptijd tevens te maken heeft met het interne beleid van opdrachtgever met betrekking tot de invoering van de Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA);
- partijen in dit verband ook afspraken wensen te maken over de voorbereidende werkzaamheden van opdrachtnemer in de periode van 14 maart 2017 tot 19 april 2017;
- Ger Driessen Advies B.V. ten behoeve van opdrachtgever gedurende de looptijd van deze overeenkomst (hierna te noemen 'overeenkomst') de werkzaamheden in het kader van de opdracht wil laten uitvoeren door de heer G.H.M. Driessen (hierna te noemen **'heer Driessen'**);
- de heer Driessen als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- opdrachtnemer op 25 april 2017 een offerte heeft ingediend voor de te leveren diensten in het kader van onderhavige opdracht;

- partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
- partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;
- partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
- deze overeenkomst gelijkkluidend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
- partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

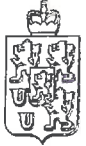
1. Opdrachtnemer verbindt zich jegens opdrachtgever met ingang van 19 april 2017 tot en met 31 december 2017 de volgende werkzaamheden te verrichten: diensten als beherend statutair directeur van de RvR Limburg Beheer B.V. Meer concreet zal opdrachtnemer gedurende de looptijd van de overeenkomst de volgende werkzaamheden hebben verricht:
 - a. de *geïntensiverde* sturing van de RvR Limburg Beheer B.V. op het gebied van de financiën;
 - b. het aangaande het project Ruimte voor Ruimte onderhouden en *intensiveren* van contacten op bestuurlijk niveau, zowel binnen de Provincie Limburg als bij Limburgse gemeenten;
 - c. het informeren van en het onderhouden van contacten met het directieteam van de Provincie Limburg;
 - d. het uitvoeren van het project Ruimte voor Ruimte en de locatieontwikkeling waarbij opdrachtnemer zich –onverminderd zijn taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden uit hoofde van de wet en de statuten van de RvR Limburg Beheer B.V. – zal richten naar hetgeen in de Samenwerkingsovereenkomst II Ruimte voor Ruimte Limburg d.d. 27 februari 2003 is bepaald en naar hetgeen zal worden bepaald krachtens besluitvorming van bevoegde organen van de RvR Limburg C.V. en RvRLimburg Beheer B.V.
2. Uiterlijk 31 oktober 2017 dient opdrachtnemer een strategisch rapport op te leveren aan opdrachtgever waarin een of meerdere varianten/maatregelen zijn uitgewerkt met betrekking tot de voortzetting van de Ruimte voor Ruimte onderneming en het aansluiten bij positieve marktontwikkelingen waarbij rekening wordt gehouden met de conclusies uit het door [REDACTED] opgesteld (vertrouwelijk) rapport "Validatie en objectivering grondexploitatie Ruimte voor Ruimte Provincie Limburg" d.d. 19 september 2016. Meer concreet zullen de varianten/maatregelen moeten leiden tot versnelling van de uit te geven kavels en het behalen van afdoende rendement enerzijds en

het "vinden" van nieuwe locaties om het bestaande aanbod te vergroten anderzijds. De opdracht omvat ook het bedenken van alternatieve verkoopstrategieën en zo mogelijk ook andere producten dan woningbouwkavels. Tenslotte dient het rapport een procesvoorstel te omvatten voor de implementatie van de (voorgestelde) maatregelen inclusief een offerte voor de benodigde inzet van de heer Driessen in de periode 2018-2020.

3. Opdrachtnemer verbindt zich jegens opdrachtgever met ingang van 14 maart 2017 tot 19 april 2017 werkzaamheden te verrichten ter voorbereiding van het bepaalde in het tweede lid.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device'-principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt. Voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, vindt afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
7. De werkzaamheden in het kader van deze opdracht worden uitgevoerd door de heer Driessen. Opdrachtnemer blijft evenwel volledig verantwoordelijk voor de kwaliteit van de te leveren diensten en het naleven van de gemaakte afspraken.
8. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.
9. De opdracht aan Ger Driessen Advies B.V. is onlosmakelijk verbonden met het vervullen van de functie van statutair directeur binnen RvR Limburg Beheer B.V. Mocht de Algemene vergadering van Aandeelhouders van de RvR Limburg Beheer B.V. om welke reden dan ook besluiten om de statutair directeur te ontslaan dan wordt ook de onderhavige overeenkomst van opdracht geacht van rechtswege te zijn beëindigd.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht start op 14 maart 2017 en duurt tot en met 31 december 2017. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.
3. Uiterlijk 31 oktober zal door opdrachtgever offerte aan opdrachtnemer worden gevraagd voor de werkzaamheden van de heer Driessen in de periode vanaf 1 januari 2018. De zakelijke condities zoals omschreven in artikel 5 zullen hierbij ongewijzigd blijven (all-in vergoeding per werkdag van € 1.000 excl. BTW).
4. Uiterlijk in november 2017 (of uiteraard zoveel eerder indien meer duidelijkheid is over de handhaving van de Wet DBA) zal tevens bekeken worden hoe de nog te sluiten overeenkomst voor de periode vanaf 1 januari 2018 dient te worden vorm gegeven.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmachtperiode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surcéance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan opdrachtnemer een all-in vergoeding ad € 60.000,— excl. BTW voor het uitvoeren van de opdracht (conform bijgevoegde offerte). Deze vergoeding is gebaseerd op een tijdbesteding van 6 werkdagen per maand gedurende een periode van 10 maanden tegen een all-in vergoeding van € 1.000,— per werkdag excl. BTW.
2. De reiskosten, huisvestingskosten en overige onkosten die zijn verbonden aan de uitvoering van de opdracht worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
3. De vergoeding/honorarium zal (in gelijke delen) maandelijks middels een factuur door Ger Driessen Advies B.V. bij de Provincie in rekening worden gebracht. De factuur zal voldoen aan de wettelijke vereisten.
4. Opdrachtgever betaalt het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. Opdrachtnemer zal de overeenkomst naar beste vermogen uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is opdrachtnemer jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van opdrachtnemer en opdrachtnemer zal opdrachtgever ter zake vrijwaren.
2. Opdrachtnemer verklaart een beroeps- en/of aansprakelijkheidsverzekering te hebben afgesloten die in voldoende mate dekking biedt tegen schade, die kan ontstaan bij of als gevolg van de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden. Desgevraagd zal opdrachtnemer aan opdrachtgever de bewijzen van premiebetaling overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en eventuele door de opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst in te schakelen personen zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart

- opdrachtnemer de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 8.2 zich voordoet, is opdrachtnemer zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van opdrachtnemer in deze zou kunnen schaden.

Artikel 9 Ontbindende voorwaarde

In deze overeenkomst wordt een financieel voorbehoud gemaakt dat Provinciale Staten bij de eerste afwijkingenrapportage 2017 (uiterlijk 30 juni 2017) aanvullende middelen beschikbaar hebben gesteld voor onder meer de directievoering binnen RvR Limburg Beheer B.V. Mocht dat niet het geval zijn dan heeft opdrachtgever het recht de overeenkomst eenzijdig geheel of gedeeltelijk te ontbinden.

Artikel 10 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door opdrachtnemer op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum: 19-07-2017
Plaats: Meerswijk

Opdrachtgever:
Provincie Limburg
Namens deze:

Datum: 14-7-2017
Plaats:

Opdrachtnemer:
Ger Driessen Advies BV
Namens deze:
G.M.H. Driessen

Ger Driessen Advies B.V.
Liberije 53
5961 VG Horst

Cluster	ONT	Behandeld	
E-mail		Telefoon	+31 43 389 .
Ons kenmerk	2018/6108	Uw kenmerk	
Vpl. nummer	-	Maastricht	24 januari 2018
Bijlage(n)	-	Verzonden	24 januari 2018

Onderwerp

Verlenging overeenkomst "directievoering en strategische verkenningen Ruimte voor Ruimte 2017".

Geachte heer Driessen

De provincie Limburg heeft op 19 juli 2017 met Ger Driessen Advies B.V. een overeenkomst van opdracht gesloten inzake "directievoering en strategische verkenningen Ruimte voor Ruimte 2017". Op grond van de gemaakte afspraken zou de overeenkomst op 31 december 2017 eindigen. In de overeenkomst is echter voorzien in de mogelijkheid tot verlenging van de looptijd van de opdracht indien de afgesproken werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kunnen worden afgerond.

Een onderdeel van de opdracht omvat het opleveren van een strategisch rapport waarin een of meerdere varianten/maatregelen zijn uitgewerkt met betrekking tot de voortzetting van de Ruimte voor Ruimte onderneming en het aansluiten bij positieve marktontwikkelingen waarbij rekening wordt gehouden met de conclusies uit het door PAS b.v. opgesteld (vertrouwelijk) rapport "Validatie en objectivering grondexploitatie Ruimte voor Ruimte Provincie Limburg" d.d. 19 september 2016.

Gelet op de met u besproken nieuwe ontwikkelingen zal de definitieve afronding van het gevraagde strategisch rapport alsmede besluitvorming binnen de Provincie ten aanzien van de in dit rapport gedane voorstellen in het 1^e kwartaal van 2018 plaats vinden. Deze besluitvorming zal ook meer zicht geven over de daarna gewenste werkzaamheden en de in dat kader met uw bedrijf gemaakte afspraken.

Gelet op het vorenstaande maken wij graag – met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 – gebruik van de optie tot verlenging van de looptijd van voornoemde overeenkomst tot 1 april 2018 onder dezelfde zakelijke condities zoals omschreven in artikel 5. Dat impliceert voor een periode van 3 maanden een all-in vergoeding van maximaal € 18.750,-- excl. BTW.

Deze vergoeding is gebaseerd op een tijdbesteding van 6 werkdagen per maand gedurende een periode van 3 maanden tegen een all-in vergoeding van € 1.000,-- per werkdag excl. BTW.

De overige bepalingen uit voornoemde overeenkomst blijven onverkort van kracht.

Graag verzoeken wij u deze brief (in tweevoud) voor akkoord te tekenen en aan ons te retourneren.

Datum:

Datum:

Plaats:

Plaats:

Opdrachtgever:
Provincie Limburg
Namens deze:

Opdrachtnemer:
Ger Driessen Advies BV
Namens deze:
G.M.H. Driessen

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens deze:

manager Vastgoed en Grondzaken

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 26 maart 2018 9:25
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: ruimte voor ruimte

Tkn

Provinciaal Grondbedrijf
T +31 (0)43 389 72 06 | M +31 (0)6 462 180 69 | F +31 (0)43 389 76 59
E gjj.vanwersch@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [<mailto:info@gerdriessenadvies.nl>]
Verzonden: vrijdag 23 maart 2018 21:37
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: ruimte voor ruimte

Prima, vullen we in.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies BV
[Sint Jansweg 15, 5928 RC Venlo](#)
T [06 52 81 89 96](tel:0652818996)
E info@gerdriessenadvies.nl
KvK. Nr. [68121784](#)
BTW nr. NL857311621B01

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 23 mrt. 2018 om 13:24 heeft Vanwersch, Jo <gjj.vanwersch@prvlimburg.nl> het volgende geschreven:

Beste Ger

Zoals telefonisch vandaag besproken zullen we het contract onder dezelfde voorwaarden verlengen totdat besluitvorming inzake te ontvlechting in PS heeft plaatsgevonden (planning juni 2018). Zodra meer duidelijkheid is omtrent ontvlechting zien wij graag een offerte over jouw inzet tegemoet.

Groe. [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 mrt. 2018 om 11:29 heeft Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl> het volgende geschreven:

Beste

Het lopende contract voor ruimte voor ruimte loopt per 1 april 2018 af. Mede gezien de door mij beoogde continuïteit van werkzaamheden, vraag ik om helderheid met betrekking tot de voornemens van de provincie omtrent de continuïtering, dan wel beëindiging van mijn werkzaamheden voor Ruimte voor Ruimte.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon: +31 6 52 81 89 96

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank NL27 RABO 0316965693

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Ger Driessen Advies B.V.
Liberije 53
5961 VG Horst

Cluster	ONT	Behandeld	
E-mail		Telefoon	(043) 389 72 84
Ons kenmerk	2019/6602	Uw kenmerk	
Vpl.nummer		Maastricht	24 januari 2019
Bijlage(n)	3	Verzonden	24 januari 2019

Onderwerp

(Meerwerk)opdracht inzake directievoering Ruimte voor Ruimte

Geachte heer Driessen,

De provincie Limburg heeft op 19 juli 2017 met Ger Driessen Advies B.V. een overeenkomst van opdracht gesloten inzake "directievoering en strategische verkenningen Ruimte voor Ruimte 2017" t/m 31 december 2017 voor een all-in vergoeding ad € 60.000 excl. BTW (periode van 10 maanden).

In de overeenkomst is voorzien in de mogelijkheid tot verlenging van de looptijd van de opdracht. Hiervan is in eerste instantie gebruik gemaakt voor de periode tot 1 april 2018 (brief d.d. 24 januari 2018 met kenmerk 2018/6108).

Aansluitend is de looptijd van de overeenkomst onder gelijkblijvende condities verlengd totdat besluitvorming inzake de ontvlechting heeft plaatsgevonden (mail d.d. 23 maart 2018).

Als einddatum voor de besluitvorming inzake de ontvlechting (het beëindigen van de samenwerking met BPD binnen de RvR onderneming) wordt -zoals bij u bekend- 31 december 2018 gehanteerd. Dat impliceert dat voornoemde overeenkomst per 31 december 2018 is beëindigd.

Inmiddels is gebleken dat u bij het verrichten van diensten als beherend statutair directeur van de RvR Limburg Beheer B.V. ingaande **1 oktober 2018 t/m 31 december 2018** meerwerk heeft verricht in het kader van voornoemde ontvlechting. Voor deze extra dienstverlening ontvangt u een all-in meerwerk

vergoeding ad € 7.500,-- excl. BTW (gebaseerd op 2,5 extra werkdagen per maand tegen een all-in vergoeding ad € 1.000,-- per werkdag excl. BTW).

Graag verzoeken wij u deze meewerkopdracht voor akkoord te tekenen en aan ons te retourneren. Deze brief zal als addendum worden toegevoegd aan de getekende overeenkomst.

Datum: 22/1/19
Plaats: Maastricht

Opdrachtgever:
Provincie Limburg
Namens deze:
G.H.M.F. Vaessen,

.....

Datum:
Plaats:

Opdrachtnemer:
Ger Driessen Advies BV
Namens deze:
G.M.H. Driessen

.....

Nota voor Directieteam

Auteur:		
Organisatieonderdeel:	Ontwikkeling	
Directielid:		
Datum DT-vergadering:	11 mei 2017	
Type nota:	besluitvormend	(geef aan wat van toepassing is)

Onderwerp:	RvR: overeenkomst van opdracht met Ger Driessen Advies BV
Aanleiding:	GS besluit van 14 maart 2017
Samenvatting / essentie:	
In deze DT-nota wordt voorgesteld –met toepassing van artikel 16 Beleidsregels aanbestedingen- een opdracht te verstrekken aan Ger Driessen Advies B.V. voor maximaal 3 jaren ten behoeve van de (voorbereidende) werkzaamheden van de heer G.H.M. Driessen als beherend directeur (per 19 april 2017) van de RvR Limburg Beheer B.V., conform mandaat van het college d.d. 14 maart 2017. Tevens wordt voorgesteld –met terugwerkende kracht- de overeenkomst van opdracht met BOV Advies B.V. te verlengen ter zake de inzet van de heer M. Vestjens als beherend directeur van RvR Limburg beheer B.V. tot 19 april 2017.	
Specifieke aandachtspunten:	De opdracht aan Ger Driessen Advies BV bevat een financieel voorbehoud én een Wet DBA voorbehoud. (zie onder 2). De financiële consequenties (zie onder punt 11) worden meegenomen in de 1e Afwijkingenrapportage begroting 2017. Voor de periode t/m 30 juni 2017 wordt voorgesteld tijdelijk € 11.000 beschikbaar te stellen uit direktiemiddelen.
Betrokkenheid ander organisatie-onderdeel (akkoord/niet akkoord):	JZI, Financiën, Concernstaf
(eventuele medeadvies bijsvoegen)	
Voorstel:	In te stemmen met het verstrekken van een opdracht aan Ger Driessen Advies B.V. conform bijgevoegde overeenkomst. Overige voorstellen: zie punt 12.
Besluitvorming GS?	☐ JA / x NEE (geef aan wat van toepassing is)
Bijlagen:	2

Nota voor Directieteam

Advies directielid:

Paraaf:

Advies secretaris:

Paraaf:

Toelichting (maximaal 3 A4):

1. Inleiding:

In de vergadering van 14 maart 2017 heeft het college, namens aandeelhouder provincie Limburg, ingestemd met de voorgestelde benoeming van de heer G.M.H. Driessen als beherend statutair directeur binnen de RvR Limburg Beheer B.V. per 19 april 2017 (als opvolger van de heer M. Vestjens). Op 3 april 2017 hebben de aandeelhouders van de RvR Beheer BV (buiten vergadering) besloten tot benoeming van de heer G.M.H. Driessen als beherend directeur ingaande 19 april 2017. Per diezelfde datum is aan de voormalige beherend directeur, de heer M. Vestjens, eervol ontslag verleend.

De beherend directeur wordt door aandeelhouder provincie Limburg beschikbaar gesteld aan de RvR Limburg Beheer BV. De intentie is om dit voor 3 jaar te doen (19 april 2017 t/m 19 april 2020). Daartoe dienen thans afspraken te worden gemaakt tussen de provincie Limburg en de Ger Driessen Advies B.V. De voorbereidende werkzaamheden die zijn verricht in de periode vanaf 14 maart 2017 worden hierin meegenomen. Het College heeft de directie op 14 maart 2017 gemachtigd deze afspraken verder af te wikkelen.

2. Overeenkomst van opdracht met Ger Driessen Advies BV

In de bijgevoegde overeenkomst van opdracht zijn de volgende punten uitgewerkt:

- a) De overeenkomst wordt aangegaan tussen de provincie Limburg en de Ger Driessen Advies B.V.;
- b) De intentie is om zakelijke condities af te spreken waaronder partijen de komende 3 jaren (tot 19 april 2020) met elkaar willen samenwerking ('raamovereenkomst');
- c) De looptijd van de overeenkomst is vooralsnog beperkt tot 1 januari 2018. Dit vanwege 1) het intern beleid van de Provincie mbt de invoering Wet DBA en 2) vanwege het feit dat eind 2017 het strategisch rapport RvR 2.0 wordt opgeleverd (op basis waarvan een inschatting kan worden gemaakt voor de inzet van de heer Driessen in de periode vanaf 1 januari 2018).
- d) In 2017 dient de heer Driessen de navolgende werkzaamheden te hebben verricht (resultaat):
 - reguliere werkzaamheden als beherend directeur van RvR Limburg Beheer BV
(o.a. sturing van de onderneming op het gebied van de financiën, wekelijks directieoverleg),
 - 'intensivering werkzaamheden' als beherend directeur RvR Limburg BV
(o.a. intensiveren contacten met gemeenten)
 - opleveren strategisch rapport Ruimte voor Ruimte 2.0
Uiterlijk uiterlijk 31 oktober 2017 dient een strategisch rapport te zijn opgeleverd waarin een of meerdere varianten/maatregelen zijn uitgewerkt mbt tot de voortzetting van de RvR onderneming en het aansluiten bij positieve marktontwikkelingen (rekening houdend met de conclusies uit het rapport van de externe deskundige). Meer concreet zullen deze

Nota voor Directieteam

varianten/maatregelen moeten leiden tot versnelling van de uit te geven kavels en het behalen van afdoende rendement enerzijds en het "vinden" van nieuwe locaties om het bestaande aanbod te vergroten anderzijds. De opdracht omvat ook het bedenken van alternatieve verkoopstrategieën en wellicht ook andere producten dan woningbouwkavels. Tenslotte dient het rapport een procesvoorstel te omvatten voor de implementatie van de (voorgestelde) maatregelen inclusief een schatting/offerte voor de benodigde inzet van de heer Driessen in de periode 2018-2020.

- voorbereidende werkzaamheden
In de periode van 14 maart 2017 tot 19 april 2017 heeft de heer Driessen in overleg met de huidige directie een aanvang gemaakt met de beoogde werkzaamheden, waarvan uitgesloten waren, die werkzaamheden die statutair toekomen aan de huidige directie.
- e) Ger Driessen Advies B.V. ontvangt in 2017 een all-in vergoeding ad € 60.000,- voor het verrichten van eerder omschreven diensten (gebaseerd op 60 werkdagen gedurende 10 maanden tegen een all-in vergoeding van € 1.000 per werkdag excl. BTW) (offerte is bijgevoegd).
- f) De reiskosten, huisvestingskosten en overige onkosten die zijn verbonden aan de uitvoering van de opdracht worden geacht volledig in de afgesproken beloning te zijn begrepen.
- g) Het honorarium/beloning zal (in gelijke delen) maandelijks middels een factuur door Ger Driessen Advies B.V. bij de Provincie in rekening worden gebracht;
- h) Oplevering van het rapport met strategische verkenningen: uiterlijk 31 oktober 2017.
- i) In november 2017 zal offerte worden gevraagd voor de inzet van de heer Driessen in de periode 2018-2020. Dit is mede afhankelijk van de uitkomst van het rapport met strategische verkenningen. De zakelijke condities zullen in de periode 2018-2020 hierbij ongewijzigd blijven (all-in vergoeding per dag van € 1.000,- excl. BTW (€ 125 per uur))
- j) In de overeenkomst is een financieel voorbehoud gemaakt dat PS bij de eerste afwijkingen-rapportage 2017 (uiterlijk 30 juni 2017) aanvullende middelen beschikbaar hebben gesteld voor onder meer de directievoering binnen RvR Limburg Beheer B.V. Mocht dat niet het geval zijn dan heeft de provincie het recht de overeenkomst eenzijdig te ontbinden.
- k) De opdracht aan Ger Driessen Advies B.V. is onlosmakelijk verbonden met het vervullen van de functie van statutair directeur binnens RvR Limburg Beheer B.V. Mocht de AvA om welke reden dan ook besluiten om de statutair directeur te ontslaan dan wordt ook de opdracht beëindigd.

3. Beoordeling kostenraming 2017

De offerte van Driessen Advies BV gaat uit van een all-in vergoeding ad € 60.000,- voor het verrichten van de gevraagde diensten in de periode maart t/m december 2017 (gebaseerd op 60 werkdagen gedurende 10 maanden tegen een all-in vergoeding van € 1.000 per werkdag excl. BTW).

Driessen	per maand	Voor 10 maanden	Geraamde kosten (excl. BTW)
2017 (vanaf maart)	6 dagen	60 dagen	€ 60.000 per jaar all-in

Vestjens	Per maand	Per jaar	Kosten
2011 t/m 2017 (t/m maart)	2 dagen	25 dagen	€ 25.000 per jaar all-in

Nota voor Directieteam

Uitgangspunt bij het beoordelen van de kostenraming betreft ervaringsgetallen uit het verleden

Deze vergoeding is gebaseerd op reguliere werkzaamheden binnen de RvR onderneming. Naast de "reguliere" werkzaamheden die worden verwacht heeft de nieuwe directeur de opdracht meegekregen vóór het einde van dit jaar een of meerdere voorstellen uit te werken met betrekking tot de voortzetting van de onderneming en het aansluiten bij positieve marktontwikkelingen. Meer concreet zullen deze maatregelen moeten leiden tot versnelling van de uit te geven kavels en het behalen van afdoende rendement enerzijds en het "vinden" van nieuwe locaties om het bestaande aanbod te vergroten anderzijds. De opdracht die de nieuwe directeur in 2017 heeft omvat ook het bedenken van alternatieve verkoopstrategieën en wellicht ook andere producten dan woningbouwkavels. Het laatste vraagt om een intensivering van het overleg met de betrokken gemeenten. Aanvullend zal ook het proces ter zake de implementatie van de (voorgestelde) maatregelen extra tijd van de nieuwe directeur vragen. Het vorenstaande rechtvaardigt in 2017 gedurende 10 maanden een gemiddelde van 6 werkdagen per maand.

4. Doorkijk inzet heer Driessen periode 2018-2020

In november 2017 zal offerte worden gevraagd voor de inzet van de heer Driessen in de periode 2018-2020. Dit is mede afhankelijk van de uitkomst van het rapport met strategische verkenningen. De zakelijke condities zullen in de periode 2018-2020 hierbij ongewijzigd blijven (all-in vergoeding per dag van € 1.000,- excl. BTW. Hieronder is een globale schatting opgenomen.

Driessen	per maand	per jaar	Geraamde kosten (excl. BTW)
2017 (vanaf maart)	6 dagen	60 dagen (10 mnd)	€ 60.000 all-in
2018	5 dagen	60 dagen (12 mnd))	€ 60.000 all-in
2019	5 dagen	60 dagen (12 mnd)	€ 60.000 all-in
2020 (t/m april)	4 dagen	16 dagen (4 mnd)	€ 16.000 all-in

5. Toepassen artikel 16 Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg

Het verstrekken van de opdracht aan Ger Driessen Advies B.V. in 2017 kent een geraamde opdrachtwaarde van € 60.000 excl. BTW en incl. reiskosten. Dat betekent bij rechtstreeks gunning aan Ger Driessen Advies B.V. (zonder procedure van onderhandse aanbesteding), dat gebruik moet worden gemaakt van de afwijkingsbevoegd in de Beleidsregels aanbestedingen (artikel 16). Deze afwijkingsbevoegdheid is in beginsel voorbehouden aan GS. Het college heeft echter op 14 maart 2017 een mandaat aan de directie verleend om de onderhavige opdracht verder af te wikkelen, zonodig met toepassing van artikel 16 Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg.

De reden voor het thans toepassen van artikel 16 Beleidsregels houdt verband met het feit, dat de heer Driessen is voorgedragen en benoemd als statutair directeur binnen RvR Limburg Beheer BV en het – mede gezien zijn kennis, ervaring en netwerk- niet effectief en efficiënt is om voor deze opdracht bij 3 leveranciers een offerte aanvraag uit te zetten. Aan de toepassing van artikel 16 is de voorwaarde

Nota voor Directieteam

gekoppeld dat de totale waarde van deze opdracht en eventuele vervolgoopdrachten de grens van de Europese Richtlijn (€ 209.000,-- excl. BTW) niet zal overschrijden.

In november 2017 zal –op basis van het rapport met strategische verkenningen– een reële opdrachtwaarde kunnen worden bepaald voor de inzet van de heer Driessen in de periode vanaf 1 januari 2018 tot april 2020.

6. Contract zzp-er (uiterlijk tot 1 januari 2018)

Opdrachtnemer is een zzp-er. Dat betekent conform besluitvorming van het DT d.d. 5 december 2016 in het kader van de Wet DBA, dat inleencontracten tot uiterlijk 1 januari 2018 mogen duren.

Om die reden is –in samenspraak met FIN– de looptijd van het contract formeel beperkt tot en met 31 december 2017. Uiterlijk in november 2017 (of uiteraard zoveel eerder indien meer duidelijkheid is over de handhaving van de Wet DBA) zal bekeken worden hoe de overeenkomst voor de periode vanaf 1 januari 2018 dient te worden vorm gegeven. De intentie is in ieder geval een opdracht voor 3 jaren te verstrekken, zo is ook expliciet in het contract opgenomen.

7. Beleidskader benoemingen

Het Beleidskader benoemingen d.d. 20 december 2016 bevat een uitzondering voor externe adviseurs die (via de daarvoor geldende procedure) in opdracht van de Provincie werkzaam zijn.

Kortom, onderhavige opdrachtverlening valt niet onder het beleidskader.

Het Beleidskader is wel toegepast bij de voordracht en (beoogde) benoeming van de heer Driessen als statutair directeur van de RvR Limburg Beheer B.V.

8. Rapport strategische verkenningen

Conform besluitvorming in GS (en toezegging richting PS 2017/11686) heeft Ger Driessen Advies B.V. de opdracht mee gekregen vóór het einde van dit jaar een of meerdere varianten uit te werken met betrekking tot de voortzetting van de onderneming en het aansluiten bij positieve marktontwikkelingen. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de conclusies uit het rapport van de externe deskundige.

9. Beoordeling werkzaamheden

Het functioneren van de statutair directeur wordt primair beoordeeld door de aandeelhouders binnen de RvR Limburg Beheer B.V. Verder wordt de voortgang van de werkzaamheden (in het kader van onderhavige opdrachtverlening) jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

10. Verlenging overeenkomst met voormalig bestuurder RvR Limburg Beheer B.V.

De voormalig beherend directeur, de heer Vestjens, was tot en met de AvA van 19 april 2017 statutair verantwoordelijk binnen de BV. Daartoe dienen zoals in de GS-vergadering van 14 maart jl. gemeld, de afspraken met BOV Advies B.V. met terugwerkende kracht te worden worden verlengd voor wat betreft de inzet van de heer M. Vestjens als beherend statutair directeur binnen de RvR Limburg Beheer B.V. tot 19 april 2017.

Nota voor Directieteam

11. Financiële consequenties/financiële dekking:

Op basis van (globale) inschattingen wordt verwacht, dat voor de opdracht aan Ger Driessen Advies BV een bedrag nodig zal zijn van € 196.000,- (periode 2017-2020).

Voor de 'directievoering in brede zin" (dus méér dan alleen de bezoldigingskosten) zal in 2017 naar verwachting een budget nodig zijn van rond € 75.000,- en in de jaren 2018 t/m 2020 rond € 70.000 per jaar.

In de Provinciale (meerjaren) begroting is thans onder Programmalijn 3.4 Ruimtelijke dynamiek en kwaliteit (fcl 65510: Adviseursschap Ruimte voor Ruimte) een bedrag van € 25.000 per jaar geraamd. Tot 2015 was dit jaarlijks € 65.000; gedurende het jaar 2015 werd de raming teruggebracht tot € 25.000 vanuit de verwachting, dat lopende het jaar 2015 en ingaande het begrotingsjaar 2016 minder werkzaamheden noodzakelijk zouden zijn. Gelet echter op de uitdaging die er ligt om met een degelijke strategische aanpak mee te liften op de positieve marktontwikkelingen en de opgave om in de komende jaren zoveel mogelijk resterende kavels te verkopen, ligt een intensivering van de werkzaamheden en aldus een hoger budget tot rond € 70.000 voor de hand. Voor 2017 wordt overigens uitgegaan van € 75.000 i.v.m. een overlap in tijd en werkzaamheden van de scheidend en de nieuwe directeur van rond 1 maand.

Gelet op het vorenstaande dient voor het jaar 2017 € 50.000 en voor de jaren 2018 t/m 2020 jaarlijks € 45.000,- te worden bijgeraamd.

Voorgesteld wordt via de 1e Afwijkingerapportage 2017 de navolgende aanvullende budgetten beschikbaar te doen stellen:

- 2017: € 50.000
- 2018: € 45.000
- 2019: € 45.000
- 2020: € 45.000

Dekking kan plaatsvinden uit procesmiddelen coalitieakkoord.

Voor de inhuur tot 1 juli 2017 geldt het navolgende:

De kosten van inhuur van de heer Driessen t/m 30 juni worden ingeschat op rond € 21.000 excl. BTW (all-in). Het restantbudget voor 2017 (fcl 65510) bedraagt momenteel € 10.000,- rekening houdend met de (geschatte) kosten ad € 13.000,- voor de periode 1 januari t/m 19 april van de huidige directeur.

Voorgesteld wordt het tekort ad € 11.000,- tijdelijk beschikbaar te stellen uit Directiemiddelen. Na vaststelling van de 1^e Afwijkingenrapportage door PS zullen deze middelen vervolgens weer terugvloeien.

10. Voorstel:

Resumerend wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met het verstrekken van een opdracht aan Ger Driessen Advies B.V. vooralsnog met een looptijd tot 1 januari 2018 conform bijgevoegde overeenkomst van opdracht.
2. Bij het gunnen van de opdracht onder 1 gebruik te maken van artikel 16 Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg (conform mandaat van GS d.d. 14 maart 2017).

Nota voor Directieteam

3. In te stemmen met het verlengen van de opdracht aan BOV Advies B.V. (dhr Vestjens) voor de periode 1 januari 2017 t/m 19 april 2017 conform bijgevoegde overeenkomst.
4. Via het College van GS in de 1^e Afwijkingerapportage 2017 (ten laste van procesmiddelen coalitieakkoord) de ramingen in de provinciale (meerjaren)begroting 2017 t/m 2020 te doen verhogen met:
2017: € 50.000
2018: € 45.000
2019: € 45.000
2020: € 45.000
5. Vooruitlopend op de beslissing als bedoeld onder punt 4, het budget op fcl 65510 (Adviseursschap Ruimte voor Ruimte) conform voorstel onder par 9 tijdelijk te verhogen met € 11.000 ten laste van Directiemiddelen;

Besluit van de aandeelhouders van de RvR Limburg Beheer B.V.

De aandeelhouders:

1. De provincie Limburg, zetelend te Maastricht;
2. BPD Ontwikkeling B.V. , gevestigd te Eindhoven;

Overwegende dat:

- artikel 14, lid 2 van de acte van oprichting van RvR Limburg Beheer B.V. bepaalt, dat directeurs worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders;
- in aanvulling op deze acte van oprichting artikel 6, lid 1 van de Samenwerkingsovereenkomst II Ruimte voor Ruimte Limburg bepaalt dat één directeur wordt aangewezen door de provincie Limburg en één door Rabo Vastgoed B.V., inmiddels in rechte opgevolgd door BPD Ontwikkeling B.V.;
- de heer M.H.J. Vestjens, sedert 1 juli 2011 aangewezen door de Provincie Limburg als beherend directeur, heeft aangegeven ontslag te nemen als beherend directeur;
- de Provincie Limburg bij brief van 7 maart 2017, heeft voorgesteld in diens plaats tot beherend directeur te benoemen de heer G.H.M. Driessen , wonende

Besluiten

de heer M.H.J. Vestjens met ingang van 19 april 2017 eervol ontslag te verlenen en

de heer G.H.M. Driessen, wonende , met ingang van 19 april 2017 te benoemen tot beherend directeur, aangewezen door de Provincie Limburg.

Aldus besloten door de algemene vergadering van aandeelhouders.

Namens de aandeelhouder
provincie Limburg

Namens de aandeelhouder
BPD Ontwikkeling B.V.

Ing. E. Geurts
gedeputeerde

~~des-ACD~~ C.M.J.H. Smeets ~~en~~ ~~in~~ ~~als~~
algemeen directeur

datum: ..

datum :

AFSCHRIFT

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster ONT
Ons kenmerk 2017/11686
Uw kenmerk -
Bijlage(n) -

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden
14 februari 2017
17 februari 2017

Onderwerp

Voortgang van de Ruimte voor Ruimte regeling

Geachte Staten,

In onze brief van 26 april 2016 hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken van het RvR-project. Daarbij hebben wij u op de hoogte gesteld van de resultaten van de gehouden impulsactie en het daaropvolgende besluit van de aandeelhouders (NB: Provincie en BPD ieder voor 50%) om voor een deel van de kavels de verkoopprijzen structureel te verlagen met ca. 25%. Deze structurele verlaging heeft tot gevolg, zo hebben wij u bericht, dat het resultaat van de totale onderneming met ongeveer € 6 miljoen verslechtert.

Mede door de ontstane financiële situatie alsmede de indertijd bestaande marktsituatie heeft ons college in overleg met de directie van Ruimte voor Ruimte en de andere aandeelhouder (BPD) een externe deskundige ingeschakeld om de aan de laatst vastgestelde Grondexploitatieberekening (GREX, welke sluit op een tekort van rond € 10 miljoen) ten grondslag liggende uitgangspunten te valideren/objectiveren. Daarbij zijn ook andere mogelijkheden (waaronder een exit-strategie) verkend. Het opgeleverde deskundigenrapport hebben wij, vanwege de daarin opgenomen bedrijfsgevoelige informatie onder oplegging van geheimhouding voor u ter inzage gelegd bij de Griffie van 14 februari tot en met 3 april 2017.

Overigens is zoals bekend door het Rijk een garantie afgegeven voor een bijdrage in het eventuele Provinciale verlies tot een bedrag van maximaal € 7 miljoen.

Algemeen bekend is, dat de vastgoedmarkt weer aantrekt. Dit zal, naar onze overtuiging, een positieve impuls geven aan het aantal en snelheid van de verkopen. In het najaar zullen we u hierover informeren. Deze aantrekkende markt komt ook tot uitdrukking in de verkopentabel verderop in onze brief (tabel 2).

2017/11682

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Alles overwegende wenst ons college de onderneming voort te zetten, waarbij wij ervan uitgaan, dat met een degelijke strategische aanpak met vorengenoemde marktontwikkeling meegelift kan worden, zodat de opgave zoveel mogelijk zal worden gerealiseerd. Overigens merken wij op, dat een portefeuillemissie heeft plaatsgevonden binnen ons college. Het aandachtsgebied Ruimte voor Ruimte is vanaf heden van Gedeputeerde Teunissen overgegaan naar Gedeputeerde Geurts, dit omdat de nadruk meer komt te liggen op "sturen op geld en tijd" dan op ruimtelijk beleid.

Verder melden wij u, dat per 1 februari de eerste aflossingstermijn ad € 4 miljoen van de door de onderneming afgesloten geldlening bij de Nederlandse Waterschapsbank (ad € 24 miljoen) is betaald. In de jaren 2018 t/m 2023 dient telkens op 1 februari een dergelijke aflossing plaats te vinden.

Verloop van de verkopen:

De verkopen ten gevolge van de hier vorengenoemde structurele verlaging, alsmede de overige verkopen hebben ertoe geleid, dat per 1 januari 2017 448 kavels notarieel zijn geleverd (dat wil zeggen: betaald) en er dus van de in totaal geplande 785 kavels nog 337 resteren. Hiervan zijn er nog 25 verkocht maar nog niet getransporteerd; per 1 januari 2017 dient de onderneming per saldo nog 312 kavels te verkopen. Een en ander is opgenomen in onderstaande tabel:

Tabel 1:

Aantallen kavels:

	per medio sept 2015		per 31-3-2016		per 1-1-2017	
Totaal geplande aantal bouwkavels	785		785		785	
Reeds notarieel getransporteerd	410		419		448	
Nog te leveren	375		366		337	
Reeds verkochte, nog niet getransporteerde kavels	28		30		25	
Blijft nog te verkopen		347		336		312
Waarvan:						
- In verkoop zijnde kavels		133		123		108
- In laatste fase van ontwikkeling zijnde kavels		66		58		57
- Kavels nog niet bestemd		54		101		87
- Kavels die nog niet zijn ingevuld / zoeklocaties		94		54		60
Totaal		347		336		312

Zoals bekend wordt rekening gehouden met een eindtermijn van de regeling tot 2023. Tegen die tijd zullen aldus de resterende 312 kavels verkocht dienen te zijn. Dit betekent een forse opgave voor de onderneming. De navolgende tabel geeft een beeld van de verkopen vanaf het jaar 2003:

Tabel 2:

Jaren	2003/05	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Totaal
Kavels	106	79	99	70	6	14	25	20	2	7	13	32	473 **

Getransporteerd en verkocht 448 **

Verkocht, maar nog niet

getransporteerd 25 **

473

Directie van de onderneming.

Zoals bekend wordt de directie van de onderneming gevormd door twee directeuren: één beherend directeur, benoemd door de AvA op voordracht van de Provincie en één uitvoerend directeur op voordracht van BPD. De huidige beherend directeur heeft al eerder te kennen gegeven, zijn werkzaamheden te willen beëindigen.

Het profiel van een nieuw te benoemen beherend directeur hebben wij zodanig geformuleerd, dat deze een krachtige impuls zal moeten kunnen geven aan vorengenoemde opgave. De nieuwe bestuurder zal bekend moeten zijn met de bestuurlijk-maatschappelijke ontwikkelingen rondom volkshuisvesting (m.n. richting gemeenten), alsmede met de marktontwikkelingen op dat terrein.

Het nieuwe directielid zal bovendien opdracht krijgen om vóór het einde van dit jaar een of meerdere varianten uit te werken met betrekking tot voortzetting van de onderneming en het aansluiten bij de positieve marktontwikkelingen. Hierbij dient bovendien rekening te worden gehouden met de conclusies uit het rapport van de externe deskundige.

Reden geheimhouding

Tijdens onze vergadering van 14 februari 2017 hebben wij besloten om vernoemd rapport onder oplegging van geheimhouding voor u ter inzage te leggen. De redenen om dit te doen zijn de volgende. Artikel 25, tweede lid, Provinciewet bepaalt dat op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), geheimhouding kan worden opgelegd ten aanzien van stukken die aan Provinciale Staten worden overlegd. Concreet betreft het artikel 10, eerste lid aanhef en sub c; Wob.

Bekrachtiging geheimhouding

Overeenkomstig het bepaalde in de brief van ons college aan het Presidium d.d. 24 november 2016 (2016/95456) verzoeken wij de opgelegde geheimhouding in uw eerstvolgende PS-vergadering te bekrachtigen.

Omtrent de verdere voortgang zullen wij u tegen het einde van dit jaar, of zoveel eerder daartoe aanleiding is, nader informeren.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg

T.a.v.

Limburglaan 10

6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV

St. Jansweg 15

5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96

Email: info@gerdriessenadvies.nl

Bank:

KvK nr. 68121784

BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		31 mei 2017	15 juni 2017	1023	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Mei	factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6250		
		Totaal exclusief BTW		€ 6.250	
		BTW 21%		1.312,50	
		Totaal te voldoen		€7.562,50	

Wij verzoeken u deze factuur voor 15 juni 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

FCL 65510 K 38201

Van: _postbus
Verzonden: dinsdag 6 juni 2017 13:40
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: inboeken/scannen factuur

Van:
Verzonden: dinsdag 6 juni 2017 12:44
Aan: _postbus
Onderwerp: inboeken/scannen factuur

Hallo collega's,

Bijgaande factuur svp laten binnenkomen en registreren op Jo Vanwersch

Met dank en vriendelijke groet

Cluster Ontwikkeling

T
E

Postadres 5700 | 6202 MA Maastricht

Postadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
ook op www.limburg.nl

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg

T.a.v. [REDACTED]

Limburglaan 10

6229 GA Maastricht

✓ Cred 29277
naw 51284
mp 10/7/17

✓ 11/7/2017

✓ Ger Driessen Advies BV

✓ St. Jansweg 15

✓ 5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96

Email: info@gerdriessenadvies.nl

Bank: [REDACTED]

KvK nr. 68121784

BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		3 juli 2015	18 juli 2017	1044	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
juni	factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6250		
		Totaal exclusief BTW		€ 6.250	
		BTW 21%		1.312,50	
		Totaal te voldoen		€7.562,50	

Wij verzoeken u deze factuur voor 18 juli 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen
op bankrekeningnummer [REDACTED] ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

[REDACTED]
[REDACTED]
FCL 65510 K 38201

Van: _postbus
Verzonden: dinsdag 4 juli 2017 10:41
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: registratie factuur

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 4 juli 2017 10:22
Aan: _postbus
Onderwerp: registratie factuur

Hallo collega's,

Graag bijgaande factuur registreren op naam van Jo Vanwersch.

Met dank en groet

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Postadres **Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht**

Bezoekadres **Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht**

Kijk ook op www.limburg.nl

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg

T.a.v. [redacted]

Limburglaan 10

6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV

St. Jansweg 15

5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96

Email: info@gerdriessenadvies.nl

Bank: [redacted]

KvK nr. 68121784

BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		14 aug. 2017	28 aug. 2017	1053	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
juli	factuur inzake werkzaamheden		6250		
	Ruimte voor Ruimte conform				
	offerte				
		Totaal exclusief BTW			€ 6.250
			BTW 21%		1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 28 aug. 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [redacted] name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

[REDACTED]
[REDACTED]
FCL 65510 K 38201

Van: _postbus
Verzonden: woensdag 13 september 2017 13:58
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: factuur juli 2017

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 13 september 2017 13:56
Aan: _postbus
Onderwerp: FW: factuur juli 2017

Collega's,

Svp deze factuur over de maand juli registreren op naam van Jo Vanwersch en in het digitale proces "storten"

Met dank en groet
[REDACTED]

[REDACTED]
Programma/projectcontroller

Cluster Ontwikkeling
[REDACTED]
[REDACTED]

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Postadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk op www.limburg.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 13 september 2017 13:51
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: factuur juli 2017

Bert, deze factuur heb ik tijdens mijn vakantie ontvangen. Mijns nog niet aan jou gestuurd?

[REDACTED]
Provinciaal Grondbeheer
[REDACTED]
[REDACTED]

Postadres **Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht**
Bezoekadres **Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht**
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [<mailto:ghm.driessen@outlook.com>]

Verzonden: maandag 14 augustus 2017 17:24

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: factuur juli 2017

Beste [REDACTED]

Bijgaand de factuur voor juli 2017.

met vriendelijke groet,

Ger Driessen

[REDACTED]

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Provincie Limburg

Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank: [REDACTED]
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		9 september 2017	23 september 2017	1061	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
juni	factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6250		
		Totaal exclusief BTW			€ 6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 23 september 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [REDACTED] en name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

FCL 65510 K 38201

Van: _postbus
Verzonden: woensdag 13 september 2017 7:50
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: factuur aug

Van:
Verzonden: dinsdag 12 september 2017 16:13
Aan: _postbus
Onderwerp: FW: factuur aug

Hallo Collega's,

Bijgevoegde factuur svp in de digitale routing brengen (Ruimte voor Ruimte: JO Vanwersch).

Met dank en groet

Programma/projectcontroller

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van:
Verzonden: maandag 11 september 2017 10:34
Aan:
Onderwerp: FW: factuur aug

Bert

Ter afdoening

Provinciaal Grondbedrijf

E [redacted]

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [<mailto:info@gerdriessenadvies.nl>]

Verzonden: zaterdag 9 september 2017 11:54

Aan: [redacted]

Onderwerp: factuur aug

Beste [redacted]

Hierbij de factuur van augustus 2017.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15, 5928 RC Venlo

E info@gerdriessenadvies.nl

KvK. Nr. 68121784

BTW nr. NL857311621B01

Rabo bank

t.n.v. Ger Driessen Advies BV te Horst

De inhoud van dit email bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld om gelezen te worden door de geadresseerde. Wij verzoeken u derhalve dit email bericht direct aan de geadresseerde te overhandigen. Indien dit email bericht per vergissing door u is ontvangen verzoeken wij u direct (telefonisch 06-52818996) contact met ons op te nemen. Iedere openbaarmaking, verspreiding, of vermenigvuldiging van dit email bericht is strikt verboden.

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Provincie Limburg

T.a.v. [REDACTED]

Limburglaan 10

6229 GA Maastricht

Tel: 06 52 81 89 96

Email: info@gerdriessenadvies.nl

Bank: [REDACTED]

KvK nr. 68121784

BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		14 okt. 2017	28 okt 2017	1069	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Sept.	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6250		
		Totaal exclusief BTW			€ 6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 28 okt. 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [REDACTED] name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

[REDACTED]
[REDACTED]
FCL 65510 K 38201

Van: _postbus
Verzonden: maandag 16 oktober 2017 10:15
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: Ruimte voor Ruimte: factuur september

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 16 oktober 2017 10:07
Aan: _postbus
Onderwerp: Ruimte voor Ruimte: factuur september

Hallo collega's,

Bijgaande factuur svp registreren op Jo Vanwersch, programmamanager RvR.

Met dank en groet
[REDACTED]

[REDACTED]
Programma/projectcontroller
[REDACTED]
[REDACTED]

E hjh.schmitz@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
ook op www.limburg.nl

221.015 / DNI

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Provincie Limburg

T.a.v.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

VPL ?

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		1 nov. 2017	15 nov. 2017	1076	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Okt.	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6250		
		Totaal exclusief BTW		€ 6.250	
		BTW 21%		1.312,50	
		Totaal te voldoen		€7.562,50	

Wij verzoeken u deze factuur voor 15 nov. 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te
voldoen op bankrekeningnummer
ten name van Ger Driessen Advies BV te
Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 6 november 2017 12:14
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: factuur rvr oktober 2017

Hallo [redacted]

Dhr. Ger Driessen heeft een contract met de Provincie Limburg. Hij verricht als directeur weliswaar werkzaamheden voor 'Ruimte voor Ruimte Limburg Beheer BV' maar wordt betaald door de Provincie Limburg.

Groet!

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 6 november 2017 10:59
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: factuur rvr oktober 2017

Hallo [redacted]

Volgens mij moeten alle facturen die betrekking hebben op Ruimte voor ruimte naar jou toe en worden deze niet in K2F opgenomen.
Vandaar dat ik je deze factuur doorzendt.

Groeten,

Financiën

E [redacted]
Werktijden: Maandag en woensdag de hele dag en donderdagochtend.

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Van: _postbus
Verzonden: vrijdag 3 november 2017 7:51
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: factuur rvr oktober 2017

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 2 november 2017 15:32
Aan: _postbus
Onderwerp: factuur rvr oktober 2017

Collega's,

Bijgaande factuur svp registreren op [redacted]

Met dank en groet

[redacted]
[redacted]
Programma/projectcontroller

Cluster Ontwikkeling
[redacted]
E! [redacted]

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [<mailto:info@gerdriessenadvies.nl>]

Verzonden: woensdag 1 november 2017 17:03

Aan: [redacted]

Onderwerp: factuur rvr oktober 2017

Beste [redacted]

Bijgaand de nota van oktober 2017 conform offerte.

Zijn er vragen en/of opmerkingen laat het aub even weten.

Met vriendelijke groet,

Ger Driessen

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15, 5928 RC Venlo

T [redacted]
E info@gerdriessenadvies.nl

KvK. Nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Rabo bank [redacted]
t.n.v. Ger Driessen Advies BV te Horst

De inhoud van dit email bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld om gelezen te worden door de geadresseerde. Wij verzoeken u derhalve dit email bericht direct aan de geadresseerde te overhandigen. Indien dit email bericht per vergissing door u is ontvangen verzoeken wij u direct (telefonisch 06-52818996) contact met ons op te nemen. Iedere openbaarmaking, verspreiding, of vermenigvuldiging van dit email bericht is strikt verboden.

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. [REDACTED]
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank: [REDACTED]
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		12 dec. 2017	28 dec. 2017	1086	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
nov.	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte	6250			
		Totaal exclusief BTW			€ 6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 28 dec. 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [REDACTED], name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

[REDACTED]
[REDACTED]
FCL 65510 K 38201

Van: _postbus
Verzonden: maandag 18 december 2017 7:41
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: digitale factuur registreren

Van: [REDACTED]
Verzonden: zondag 17 december 2017 16:28
Aan: _postbus
Onderwerp: digitale factuur registreren

Hallo Collega's,

Bijgaande factuur svp registreren op naam van Jo Vanwersch, programmamanager Ruimte voor Ruimte.

Met dank en groet

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Cluster Ontwikkeling

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
ook op www.limburg.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 15 december 2017 15:02
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: rwd: factuur 1086

Ter afdoening
Groet [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl>

Datum: 15 december 2017 14:39:39 CET

Aan:

Onderwerp: Antw.: factuur 1086

Nu met bijlage.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg

T.a.v. [REDACTED]

Limburglaan 10

6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96

Email: info@gerdriessenadvies.nl

Bank: [REDACTED]

KvK nr. 68121/34

BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		27 dec. 2017	15 jan. 2018	1096	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Dec.	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6250		
		Totaal exclusief BTW			€ 6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 15 jan. 2017 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [REDACTED] ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

[REDACTED]
FCL 65510 K 38201
[REDACTED]

Van:
Verzonden: maandag 26 februari 2018 15:17
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: factuur dec 2017

Ja, klopt.

Factuurnummer 1096 hebben wij nog niet in onze administratie zitten.
Ik zal hierbij de factuur doorzetten zodat deze alsnog afgehandeld wordt.

Opmerking voor AO; check toch nog even of deze intern niet ergens onderweg is (scannen/registreren/etc).

Met vriendelijke groet, [REDACTED]

[REDACTED] | medewerker financiële administratie
cluster Financiën
[REDACTED]

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [<mailto:info@gerdriessenadvies.nl>]
Verzonden: maandag 26 februari 2018 15:03
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: factuur dec 2017

Beste [REDACTED]

Het klopt dat 10 januari een bedrag is overgemaakt van 7562. Dit betreft evenwel factuur 1086, maand november. Factuur 1096, maand december, is evenwel volgens mijn administratie nog niet betaald. Mogelijk is deze per vergissing door mij niet verzonden?

Met vriendelijke groet,

Ger Driessen
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 26 februari 2018 13:59
Aan: [REDACTED] <info@gerdriessenadvies.nl>
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: factuur dec 2017

Ho. [redacted]

Volgens onze administratie is de factuur dd 10-01-2018 overgemaakt naar het bankrekeningnummer dat op hun factuur vermeld staat.
Wellicht dat dit met bovenstaande informatie door hun opgezocht kan worden.

Met vriendelijke groet, [redacted]

[redacted] | medewerker financiële administratie
cluster Financiën

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht Kijk ook op www.limburg.nl

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 26 februari 2018 13:45
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: factuur dec 2017

Hallo [redacted]

Bijgevoegde factuur is volgens Ger Driessen nog niet betaald. Kun je nakijken of deze in de routing zit? En wat het probleem is / wanneer wordt deze uitbetaald? Ik hoor het graag van je.

Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 26 februari 2018 11:18
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fwd: factuur dec 2017

Graag check.

Verzonden vanuit Email+, beveiligd door MobileIron

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl>
Datum: za 24 feb. 2018 13:18
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: factuur dec 2017

Beste [redacted]

Volgens mijn administratie is deze nota van december 2017 nog niet betaald? Vergis ik mij ofjij?

Mvg.

Ger d

Van: Ger Driessen

Verzonden: woensdag 27 december 2017 15:12

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: factuur dec 2017

Beste [REDACTED]

Aan het eind van 2017 gekomen maken we de balans op voor dit jaar. Vele goede zaken zijn tot stand gekomen. Vele uitdagingen wachten er nog in het nieuwe jaar.

Ik maak graag van de gelegenheid gebruik je het allerbeste te wensen in het nieuwe jaar, voorspoed, geluk en gezondheid, behoren daar ontegenzeggelijk toe.

De laatste factuur van 2017 zend ik je bijgaand toe zijn er vragen/opmerkingen laat het graag ff weten.

Dank voor de goede en open samenwerking afgelopen jaar. Met overtuiging werken we het komende jaar weer aan de goede dingen die ons bindt.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15, 5928 RC Venlo
[REDACTED]
e info@gerdriessenadvies.nl
KvK. Nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01
Rabo bank [REDACTED]
t.n.v. Ger Driessen Advies BV te Horst

De inhoud van dit email bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld om gelezen te worden door de geadresseerde. Wij verzoeken u derhalve dit email bericht direct aan de geadresseerde te overhandigen. Indien dit email bericht per vergissing door u is ontvangen verzoeken wij u direct (telefonisch 06-52818996) contact met ons op te nemen. Iedere openbaarmaking, verspreiding, of vermenigvuldiging van dit email bericht is strikt verboden.

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is.

Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Nu met bijlage.
Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15 5928 RC Venlo

E info@gerdriessenadvies.nl
KvK. Nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01
Rabo bank NL27 RABO 0316965693
t.n.v. Ger Driessen Advies BV te Horst

De inhoud van dit email bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld om gelezen te worden door de geadresseerde. Wij verzoeken u derhalve dit email bericht direct aan de geadresseerde te overhandigen. Indien dit email bericht per vergissing door u is ontvangen verzoeken wij u direct (telefonisch 06-52818996) contact met ons op te nemen. Iedere openbaarmaking, verspreiding, of vermenigvuldiging van dit email bericht is strikt verboden.

Van: Ger Driessen

Verzonden: vrijdag 15 december 2017 14:37

Aan: [redacted]

Onderwerp: factuur 1086

Beste, [redacted]

Bijgaand tref je de factuur van november 2017 aan. Zijn er vragen en/of opmerkingen laat het graag even weten.

Met vriendelijke groet,
Ger Driessen

Ger Driessen Advies BV
Sint Jansweg 15. 5928 RC Venlo

E info@gerdriessenadvies.nl
KvK. Nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01
Rabo bank NL27 RABO 0316965693
t.n.v. Ger Driessen Advies BV te Horst

De inhoud van dit email bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld om gelezen te worden door de geadresseerde. Wij verzoeken u derhalve dit email bericht direct aan de geadresseerde te overhandigen. Indien dit email bericht per vergissing door u is ontvangen verzoeken wij u direct (telefonisch 06-52818996) contact met ons op te nemen. Iedere openbaarmaking, verspreiding, of vermenigvuldiging van dit email bericht is strikt verboden.

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 31 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		6 maart 2018	20 maart 2018	1105	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Jan/feb.	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		12.500		
		Totaal exclusief BTW			12.500
		BTW 21%			2.625
		Totaal te voldoen			€15.125

Wij verzoeken u deze factuur voor 20 maart 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer en name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

221

FCL 65510 K 38201

Van: _postbus
Verzonden: donderdag 8 maart 2018 11:42
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: fact jan en feb 2018
Urgentie: Hoog

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 8 maart 2018 9:50
Aan: _digitalefacturen; _postbus
Onderwerp: FW: fact jan en feb 2018
Urgentie: Hoog

Goedemorgen collega's,

Bijgaande factuur s.v.p. registreren en in K2Fopenemen voor verdereafdoening.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 7 maart 2018 11:23
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: fact jan en feb 2018

Ter afdoening

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [<mailto:info@gerdriessenadvies.nl>]
Verzonden: dinsdag 6 maart 2018 16:14
Aan: [redacted]
Onderwerp: fact jan en feb 2018

Beste [redacted]

Bijgaand tref je factuur aan voor de maanden jan. en febr. Zijn er vragen en/of opmerkingen neem gerust even contact met me op.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Joban'

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. [REDACTED]
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank: [REDACTED]
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		5 april 2018	20 april 2018	11125	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Maart	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6.250		
		Totaal exclusief BTW			6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 20 april 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [REDACTED] en name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

FCL 65510 K 38201

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 5 april 2018 16:25
Aan: _digitalefacturen; _postbus
Onderwerp: FW: factuur maart 2018

Goedemiddag collega's,

Bijgaande factuur s.v.p. registreren en in K2Fopnemen voor verdere afdoening.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 5 april 2018 16:14
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: factuur maart 2018

Robbert, ter afdoening

Provinciaal Grondbedrijf

T
E

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [<mailto:info@gerdriessenadvies.nl>]
Verzonden: donderdag 5 april 2018 14:38
Aan: [redacted]
Onderwerp: factuur maart 2018

Beste [redacted]

Zie hier de factuur RvR van maart 2018.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon: [redacted]

Ger Driessen Advies BV

St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. [REDACTED]
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank: [REDACTED]
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		9 mei 2018	23 mei 2018	1123	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
april	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte	6.250			
		Totaal exclusief BTW			6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 23 mei 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen
op bankrekeningnummer [REDACTED] en name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

FCL 65510 K 38201

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 mei 2018 8:43
Aan: _digitalefacturen; _postbus
Onderwerp: FW: factuur april 2018

Goedemorgen collega's,

Bijgaande factuur s.v.p. registreren en in K2Fopnemen voor verdere afdoening.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 9 mei 2018 12:58
Aan:
Onderwerp: FW: factuur april 2018

[redacted] ter afdoening

Provinciaal Grondbedrijf

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [mailto:info@gerdriessenadvies.nl]
Verzonden: woensdag 9 mei 2018 10:02
Onderwerp: factuur april 2018

Beste [redacted]

Bijgaand tref je de factuur voor maart en april aan. Zijn er vragen en/of opmerkingen, neem gerust even contact met me op.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon.

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		29 juni 2018	14 juli 2018	1129	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Mei/juni	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		12.500		
		Totaal exclusief BTW			12.500
		BTW 21%			2.625
		Totaal te voldoen			€15.125

Wij verzoeken u deze factuur voor 14 juli 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen
op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

ONT [redacted]

FGL 65510 K 38201

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 9 juli 2018 11:15

Aan: _digitalefacturen; _postbus

Onderwerp: FW: factuur mei en juni 2018

Goedemorgen collega's,

Bijgaande factuur s.v.p. registreren en in K2Fopnemen voor verdere afdoening.

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 9 juli 2018 10:54

Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: factuur mei en juni 2018

Ter afdoening

[redacted]
Provinciaal Grondbedrijf

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [mailto:info@gerdriessenadvies.nl]

Verzonden: maandag 9 juli 2018 10:56

Onderwerp: RE: factuur mei en juni 2018

Nu met bijlage.

Van: Ger Driessen

Verzonden: maandag 9 juli 2018 10:52

Aan: [redacted]

Onderwerp: factuur mei en juni 2018

Beste [redacted]

Bijgaand doe ik je toekomen mijn factuur van de periode april t/m juni 2018. Zijn er vragen/opmerkingen laat het graag even weten. Ik heb de factuur later verzonden, dan is opgemaakt. Dat betekent dat de betalingstermijn daarop kan worden aangepast.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venio

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Jobar

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank:
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		12 sept. 2018	26 sept 2018	1139	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Juli/aug	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		12.500		
		Totaal exclusief BTW			12.500
		BTW 21%			2.625
		Totaal te voldoen			€15.125

Wij verzoeken u deze factuur voor 26 sept. 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

ONT

FCL 65510 K 38201

Van:

Verzonden: maandag 17 september 2018 15:17

Aan: _digitalefacturen; _postbus

Onderwerp: factuur juli en aug

Goedemiddag collega's,

Bijgaande factuur s.v.p. registreren en in K2Fopnemen voor verdere afdoening.

Van:

Verzonden: donderdag 13 september 2018 12:51

Aan:

Onderwerp: FW: factuur juli en aug

afdoening

T
E

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [mailto:info@gerdriessenadvies.nl]

Verzonden: woensdag 12 september 2018 16:12

Aan:

Onderwerp: factuur juli en aug

Beste

Bijgaand doe ik je toekomen mijn factuur van de periode juli en augustus 2018. Zijn er vragen/opmerkingen laat het graag even weten.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon:

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg
T.a.v. [REDACTED]
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96
Email: info@gerdriessenadvies.nl
Bank: [REDACTED]
KvK nr. 68121784
BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		11 okt. 2018	25 okt 2018	1140	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
Sept.	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte		6.250		
		Totaal exclusief BTW			6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 25 oktober 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [REDACTED] ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

ONT [redacted]

FCL 65510 K 38201

Van: [redacted]

Verzonden: vrijdag 12 oktober 2018 10:18

Aan: digitalefacturen

CC: [redacted]

Onderwerp: FW: factuur ruimte voor ruimte gerdriessenadvies

Graag deze factuur inboeken.

In routing [redacted] opnemen en mij als budgethouder

E[redacted]

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Ger Driessen [mailto:info@gerdriessenadvies.nl]

Verzonden: donderdag 11 oktober 2018 15:52

Aan: [redacted]

Onderwerp: factuur ruimte voor ruimte gerdriessenadvies

Beste [redacted]

Bijgaand doe ik je toekomen mijn factuur van de september 2018. Zijn er vragen/opmerkingen laat het graag even weten.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon: [redacted]

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank [redacted]

Ger Driessen Advies

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Provincie Limburg

T.a.v. [REDACTED]

Limburglaan 10

6229 GA Maastricht

Ger Driessen Advies BV

St. Jansweg 15

5928 RC Venlo

Tel: 06 52 81 89 96

Email: info@gerdriessenadvies.nl

Bank: [REDACTED]

KvK nr. 68121784

BTW nr. NL857311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	Factuurnummer	
		9 nov. 2018	23 nov. 2018	1161	
Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	BTW%	Totaalbedrag
okt.	Factuur inzake werkzaamheden Ruimte voor Ruimte conform offerte *		6.250		
		Totaal exclusief BTW			6.250
		BTW 21%			1.312,50
		Totaal te voldoen			€7.562,50

Wij verzoeken u deze factuur voor 23 november 2018 onder vermelding van het factuurnummer, te voldoen op bankrekeningnummer [REDACTED] en name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

*ik heb inmiddels met Jan Smeelen nieuwe afspraken gemaakt voor mijn werkzaamheden met Ingang van oktober, inhoudende 2 dagen per week en vergoeding reis en verblijfkosten. Ik zal de meerkosten indienen nadat ik een ondertekend contract ter zake heb.

FCL 65510 K 38201

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 12 november 2018 10:25
Aan: _digitalefacturen; _postbus
Onderwerp: FW: factuur 1161ruimte voor ruimte oktober 2018

Goedemorgen collega's,

Bijgaande factuur s.v.p. registreren en in K2Fopnemen voor verdere afdoening.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 9 november 2018 18:17
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fwd: factuur 1161ruimte voor ruimte oktober 2018

[redacted], ter afdoening.

Groet [redacted]

Verzonden vanuit Email+, beveiligd door MobileIron

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: Ger Driessen <info@gerdriessenadvies.nl>
Datum: vr 9 nov. 2018 17:59
Aan: [redacted]
Onderwerp: factuur 1161ruimte voor ruimte oktober 2018

[redacted]

Bijgaand doe ik je toekomen mijn factuur van de maand oktober 2018. Ik wijs erop dat ik met Jan Smeelen een wijziging van de overeenkomst per oktober 2018 ben overeengekomen. Voor de gemaakte afspraken zie bijgaande factuur. Zijn er vragen/opmerkingen laat het graag even weten.

Met vriendelijke groeten,

Ger Driessen,

info@gerdriessenadvies.nl

telefoon: [redacted]

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

KvK nr.: 68121784
Btw. Nr.: NL857311621B01

Rabobank

Ger Driessen

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

provincie Limburg
t.a.v.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Tel.: 06-52 81 89 96
Email: info@GerDriessenAdvies.nl
Bank:
BTW nr.: NL859311621B01

Factuur

		Factuurdatum		Vervaldatum	factuurnummer	
		5-1-2019		20-1-2019	1169	
Datum	Omschrijving	Aantal:	prijs:	BTW	Totaalbedrag	
nov/dec	werkzaamheden RvR conform offerte*	2	€ 6.250,00	21%	€	12.500,00

km à € 0,40

€

Totaal excl. BTW

€

12.500,00

BTW

€

2.625,00

Totaal te voldoen:

€

15.125,00

Wij verzoeken u deze factuur vóór 20 januari 2019 onder vermelding van het factuurnummer: 1169 te voldoen op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

* ik heb inmiddels met Jan Smeelen nieuwe afspraken gemaakt met ingang van oktober 2018. Ik zal de meerkosten in rekening brengen, nadat ik een ondertekend contract ter zake in bezit heb.

FCL 65510 K 38201

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 7 januari 2019 11:44

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: factuur1169ruimtevoorruimteprovincie.pdf

Graag deze factuur inboeken.

Mvg

T

E

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Ger Driessen

Adviesdienst voor overheden en bedrijven op gebied van
publieke en publiek-private ontwikkelingen

Ger Driessen Advies BV
St. Jansweg 15
5928 RC Venlo

provincie Limburg
t.a.v.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Tel.: 06-52 81 89 96
Email: info@GerDriessenAdvies.nl
Bank:
BTW nr.: NL859311621B01

Factuur

		Factuurdatum	Vervaldatum	factuurnummer
		8-1-2019	23-1-2019	1184
Datum	Omschrijving	Aantal:	prijs:	BTW
	nabetaling RvR uw kenmerk 2019/6602 brief d.d. 24-1-2019	1	€ 7.500,00	21%
		Totaalbedrag		

km à € 0,40	€	-
Totaal excl. BTW	€	7.500,00
BTW	€	1.575,00
Totaal te voldoen:	€	9.075,00

Wij verzoeken u deze factuur vóór 23 januari 2019 onder vermelding van het factuurnummer: 1184 te voldoen op bankrekeningnummer ten name van Ger Driessen Advies BV te Horst.

Betalingstermijn: 14 dagen

+

FCL 65510 K 38201

Van:

Verzonden: donderdag 14 maart 2019 8:45

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: factuur 1184ruimtevoorruijtenabetaling2018.pdf

Graag deze factuur inboeken op ontwikkeling

Mvg

L. Frissen

Overzicht 2018:

- Voordracht voor benoeming leden van de Raad van Commissarissen (RvC) van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo
- Voordracht voor benoeming leden van de RvC van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Primair merken wij in algemene zin het volgende op. Indien sprake is van een vacature binnen een BV of NV wordt door het daartoe bevoegde orgaan de procedure gevolgd die binnen de betreffende vennootschap is vastgesteld. De bijgevoegde documenten gaan over de standpuntbepaling van GS met betrekking tot het aandeelhouderschap van de Provincie Limburg in een BV. Deze standpuntbepaling ziet op de provinciale voordracht van een te benoemen lid van de RvC. Bij een provinciale (bindende) voordracht van een commissaris wordt zoveel mogelijk in lijn gehandeld met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS' d.d. 21 december 2016 conform een door GS geaccordeerde werkwijze. Het daadwerkelijk benoemingsbesluit binnen de betreffende BV wordt genomen door de aandeelhouder(s) in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Bijgevoegd is een memo aan de AVA van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 7 maart 2017. De informatie die onleesbaar is gemaakt valt niet onder de reikwijdte van het verzoek. Tevens is bijgevoegd een memo aan de AVA van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo d.d. 7 maart 2017. De informatie die onleesbaar is gemaakt valt niet onder de reikwijdte van het verzoek.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de omslag en nota voor onze collegevergadering van 28 maart 2017. Deze nota ziet zowel op de AVA van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo als die van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Volledigheidshalve merken wij op dat ons college de geheimhouding van deze documenten bij besluit van 9 april 2019 gedeeltelijk heeft opgeheven. De informatie die onleesbaar is gemaakt betreft geen informatie over de benoeming van betrokkenen en valt daarmee buiten de reikwijdte van het verzoek, met name

	agendapunt 4. Voorts zijn de namen van ambtenaren onleesbaar gemaakt, alsmede hun contactgegevens (10 lid 2 sub e).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Binnen beide vennootschappen handelen de leden van de RvC conform wettelijke en statutaire kaders. Derhalve kunnen wij daarover geen documenten verstrekken.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie het antwoord op vraag 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De vergoedingen worden betaald door de betreffende vennootschappen, waardoor wij geen documenten voor dit onderdeel van het verzoek voorhanden hebben.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Zie het antwoord op vraag 5.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Zie het antwoord op vraag 3.

Vertrouwelijk - AVvA

Aan	Algemene vergadering van aandeelhouders van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 29-03-2017
Van	[REDACTED]
Agendapunt	3
Onderwerp	Benoeming voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen
Datum	7 maart 2017
Bijlage(n)	geen

Inleiding

In artikel 7.1.1 van de statuten van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo is de taak van de Raad van Commissarissen (RvC) als volgt beschreven:

"Het toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming wordt uitgeoefend door een raad van commissarissen, bestaande uit een door de algemene vergadering te bepalen aantal van minimaal twee (2) en maximaal vier (4) natuurlijke personen. Slechts natuurlijke personen kunnen commissaris zijn. De raad van commissarissen staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming, daarbij, indien de vennootschap onderdeel van een concern is, zulks in aanmerking nemende."

In de aandeelhoudersvergadering van 16 februari 2017 hebt u conform artikel 7.2.3 van de statuten het profiel voor de te vormen RvC vastgesteld. Benoeming van de commissarissen, alsmede benoeming van één van de commissarissen tot voorzitter van de RvC is voorbehouden aan de algemene vergadering van aandeelhouders (artikel 7.2 van de statuten). Tevens hebt u er diezelfde vergadering mee ingestemd dat ik als bestuurder van de BV u een voorstel tot benoeming van de leden en de voorzitter van de RvC zou doen.

Zoals bij u bekend is, heb ik met uw medeweten medio vorig jaar drie personen aangezocht om een Raad van Advies te vormen voor de bestuurder van de toenmalige BV Werklandschap Ontwikkelingsmaatschappij Klavertje 4, de voorganger van de huidige BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Deze Raad van Advies is sinds 1 september 2016 actief.

In het "Profiel voor de voorzitter en de leden van de Raad van Advies" (juli 2016), dat bij de vorming van de Raad van Advies is gehanteerd, is met zoveel woorden aangegeven dat de raad van Advies moet worden gezien als opmaat voor de nog in te stellen RvC's voor de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo. Bij de samenstelling van de Raad van Advies is tegen die achtergrond nadrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid om de voorzitter en leden van de Raad van Advies, ná afronding van de besluitvorming over de vervlechting, te benoemen als commissaris van de nieuwe entiteit(en). Een van de overwegingen daarbij was dat deze personen inmiddels inhoudelijk goed ingevoerd zijn in de gebiedsontwikkeling Greenport Venlo, alsmede in de historie en context van de totstandkoming van de organisatie. Daarnaast is gebleken dat deze personen passen in het door de AVvA op 16 februari jl. vastgestelde profiel voor de RvC.

Vertrouwelijk - AVvA**Voorstel**

Ik stel u voor de huidige leden van de Raad van Advies te benoemen als RvC. Het betreft de volgende personen:

1.) De heer Albert den Haan.

[Redacted text]

2.) De heer Dick Rootert, [Redacted text] voormalig directeur van o.a. de N.V. Afvalverwijdering Limburg (met gemeenten en provincie als aandeelhouders), thans directeur van Bodemzorg Limburg, heeft daarnaast veel kennis en ervaring m.b.t. duurzaamheidsvraagstukken, gebiedsontwikkeling en publiek-private samenwerking.

3.) De heer Léon Frissen, woonachtig te [Redacted text], voormalig gouverneur van Limburg, thans waarnemend burgemeester van Schinnen, heeft naast een groot relevant netwerk veel ervaring in het openbaar bestuur en een goede kennis van de regio o.a. als voormalig burgemeester van Arcen en Velden en Horst aan de Maas.

Als voorzitter draag ik de heer Albert den Haan voor.

Voor wat betreft de beloning voor de voorzitter en leden van de RvC stel ik voor om een all-in vergoeding vast te stellen op € 6.000.-- per jaar voor de leden (=3,33% van het WNT-maximum) en [Redacted text] van het WNT-maximum). Deze honorering past ruimschoots binnen de kaders van de WNT-2, die respectievelijk op 10% en 15% liggen. Verder zal de vergoeding per kwartaal worden betaald aan de hand van een door de commissarissen in te dienen faktuur met BTW. Genoemde bedragen passen binnen de begroting 2017.

Raad van Advies

De Raad van Advies heeft op 15 maart 2017 positief geadviseerd over dit voorstel.

Besluit

De algemene vergadering van aandeelhouders wordt gevraagd te besluiten om

- a.) de heren Albert den Haan, Dick Rootert en Léon Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
- b.) de heer Albert den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
- c.) de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,-- excl. BTW voor de leden en [Redacted text] excl. BTW voor de voorzitter.

=====

Vertrouwelijk - AVvA

Aan	Algemene vergadering van aandeelhouders van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo d.d. 29-03-2017
Van	
Agendapunt	3
Onderwerp	Benoeming voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen
Datum	7 maart 2017
Bijlage(n)	geen

Inleiding

In artikel 7.1.1 van de statuten van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is de taak van de Raad van Commissarissen (RvC) als volgt beschreven:

"Het toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming wordt uitgeoefend door een raad van commissarissen, bestaande uit een door de algemene vergadering te bepalen aantal van minimaal twee (2) en maximaal vier (4) natuurlijke personen. Slechts natuurlijke personen kunnen commissaris zijn. De raad van commissarissen staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming, daarbij, indien de vennootschap onderdeel van een concern is, zulks in aanmerking nemende."

In de aandeelhoudersvergadering van 16 februari 2017 hebt u conform artikel 7.2.3 van de statuten het profiel voor de te vormen RvC vastgesteld. Benoeming van de commissarissen, alsmede benoeming van één van de commissarissen tot voorzitter van de RvC is voorbehouden aan de algemene vergadering van aandeelhouders (artikel 7.2 van de statuten). Tevens hebt u er diezelfde vergadering mee ingestemd dat ik als bestuurder van de BV u een voorstel tot benoeming van de leden en de voorzitter van de RvC zou doen.

Zoals bij u bekend is, heb ik met uw medeweten medio vorig jaar drie personen aangezocht om een Raad van Advies te vormen voor de bestuurder van de toenmalige BV Werklandschap Ontwikkelingsmaatschappij Klavertje 4, de voorganger van de huidige BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Deze Raad van Advies is sinds 1 september 2016 actief.

In het 'Profiel voor de voorzitter en de leden van de Raad van Advies' (juli 2016), dat bij de vorming van de Raad van Advies is gehanteerd, is met zoveel woorden aangegeven dat de raad van Advies moet worden gezien als opmaat voor de nog in te stellen RvC's voor de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo. Bij de samenstelling van de Raad van Advies is tegen die achtergrond nadrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid om de voorzitter en leden van de Raad van Advies, ná afronding van de besluitvorming over de vervlechting, te benoemen als commissaris van de nieuwe entiteit(en). Een van de overwegingen daarbij was dat deze personen inmiddels inhoudelijk goed ingevoerd zijn in de gebiedsontwikkeling Greenport Venlo, alsmede in de historie en context van de totstandkoming van de organisatie. Daarnaast is gebleken dat deze personen passen in het door de AVvA op 16 februari jl. vastgestelde profiel voor de RvC.

Vertrouwelijk - AVvA**Voorstel**

Ik stel u voor de huidige leden van de Raad van Advies te benoemen als RvC. Het betreft de volgende personen:

1.) De heer Albert den Haan, [REDACTED]

- 2.) De heer Dick Rootert, woonachtig [REDACTED] voormalig directeur van o.a. de N.V. Afvalverwijdering Limburg (met gemeenten en provincie als aandeelhouders), thans directeur van Bodemzorg Limburg, heeft daarnaast veel kennis en ervaring m.b.t. duurzaamheidsvraagstukken, gebiedsontwikkeling en publiek-private samenwerking.
- 3.) De heer Léon Frissen, woonachtig [REDACTED] voormalig gouverneur van Limburg, thans waarnemend burgemeester van Schinnen, heeft naast een groot relevant netwerk veel ervaring in het openbaar bestuur en een goede kennis van de regio o.a. als voormalig burgemeester van Arcen en Velden en Horst aan de Maas.

Als voorzitter draag ik de heer Albert den Haan voor.

Voor wat betreft de beloning voor de voorzitter en leden van de RvC stel ik voor om een all-in vergoeding vast te stellen op € 6.000,- per jaar voor de leden (=3,33% van het WNT-maximum) en [REDACTED]. Deze honorering past ruimschoots binnen de kaders van de WNT-2, die respectievelijk op 10% en 15% liggen. Verder zal de vergoeding per kwartaal worden betaald aan de hand van een door de commissarissen in te dienen faktuur met BTW. Genoemde bedragen passen binnen de begroting 2017.

Raad van Advies

De Raad van Advies heeft op 15 maart 2017 positief geadviseerd over dit voorstel.

Besluit

De algemene vergadering van aandeelhouders wordt gevraagd te besluiten om

- de heren Albert den Haan, Dick Rootert en Léon Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo;
- de heer Albert den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
- de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en [REDACTED] excl. BTW voor de voorzitter.

=====

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Zaaknummer

Organisatie onderdeel ONT

Adviezen zijn ontvangen van

Stuknummer

Behandeld door

Telefoon

+31 43 389

Onderwerp A / B lijst

Onderwerp openbaar besluit

Annoterende nota AVvA BV Ontwikkelbedrijf
Greenport Venlo en AVvA BV Campus Vastgoed
Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017

Annoterende nota AVvA BV Ontwikkelbedrijf
Greenport venlo en AVvA BV Campus Vastgoed
Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Met in acht neming van het gestelde in deze nota:

A. Met betrekking tot AVvA BV Ontwikkelbedrijf
Greenport Venlo:

1. de heren A. den Haan, D. Rootert en
L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van
de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
2. de heer A. den Haan te benoemen tot
voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
3. de honorering van de commissarissen vast te
stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,-
excl. BTW voor de leden

Informatie

tel : +31 43 389

e-mail

@privilburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Beurskens

Subdcel

☐ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College t.d. 28-03-2017

Budgetnummer(s)

Zaaknummer :

Onderwerp openbaar besluit : Annoterende nota AVvA BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017

Tekst voorstel:

Ontwikkelbedrijf te gaan participeren in het 'windproject Greenport Venlo' onder de in de nota genoemde voorwaarden.

Tekst openbaar besluit:

B. Met betrekking tot AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo:

1. de heren A. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
2. de heer A. den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
3. de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en [REDACTED] excl. BTW voor de voorzitter.

C. Algemeen (voor beide AVvA's):

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

3. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

Zaaknummer :

Informatie administratieve afhandeling
In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: 20170321- [REDACTED] PGHM-01

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☐ Ja ☐ Nee

Besluitcode:

Aanwijzingen voor de CVE

S.v.p. de 2 machtigingen dinsdag gereed maken en deze dinsdagmiddag aan [REDACTED] overhandigen. De AvA vergadering vindt nl. woensdag 29 maart plaats!

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ontwikkeling

Stuknummer

Onderwerp Annoterende nota AVvA Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017
Behandeld [redacted]
Datum 23 maart 2017
Bijlage(n) 2
Afschrift Steller, [redacted]

0. Samenvatting

Op 29 maart 2017 vinden de AVvA's van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo plaats.

Zoals bekend hebben Provinciale Staten op 16 december 2016 ingestemd met de oprichting van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo, de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo en de CV Vastgoed Greenport Venlo. Op 1 februari 2017 is e.e.a. bekrachtigd, waarmee de vervlechting met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 is geformaliseerd.

Op de agenda van de AVvA BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo staat de benoeming van de voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen en [redacted]

Op de agenda van de AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo staat de benoeming van de voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen (RvC).

Met deze nota wordt uw college geïnformeerd over de zaken die tijdens deze vergaderingen aan de orde komen en geadviseerd over de in de vergaderingen in te nemen standpunten c.q. de te nemen besluiten. Uit voorzorg met mandaat aan de bestuurlijk vertegenwoordiger van de provincie om bij onvoorziene omstandigheden te handelen in lijn met het gestelde in deze nota.

Met deze GS-nota wordt tevens de vertegenwoordiging van uw college naar de AVvA's BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo (bij machtigingen) geregeld.

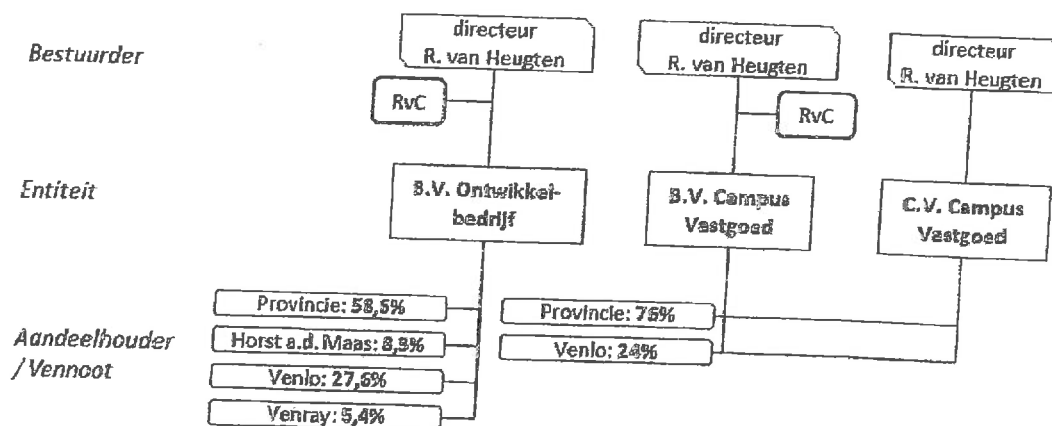
1. Beoogd resultaat (output / outcome)

Het innemen van standpunten ten behoeve van het nemen van besluiten over de onderwerpen die op 29 maart 2017 in de AVvA's van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo aan de orde komen.

2. Toelichting

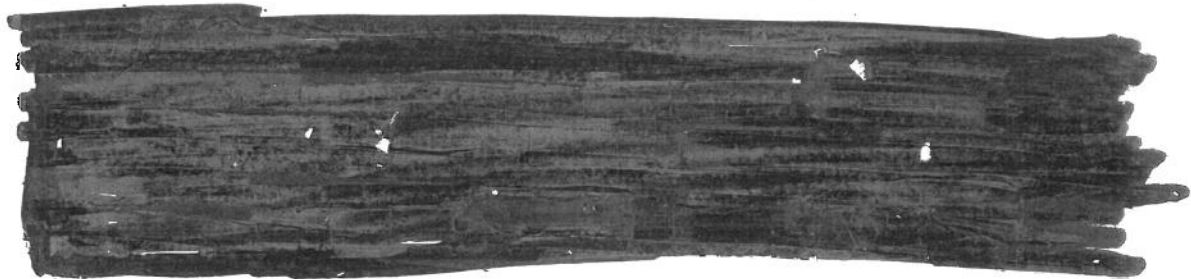
Zoals bekend zijn er in het kader van de vervlechting van vijf (grond)exploitaties binnen Greenport Venlo twee BV's gevormd; de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo met de Provincie en de gemeenten Horst aan de Maas, Venlo en Venray als aandeelhouder en de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo met de Provincie en de gemeente Venlo als aandeelhouder. De heer Van Heugten is directeur-bestuurder van beide BV's. De Raden van Commissarissen moeten nog worden ingesteld (één van de beslispunten voor de komende AVvA's).

De governance-structuur ziet er als volgt uit:

Op 29 maart 2017 vinden de AVvA's van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo plaats.

Hierna worden de agendapunten van beide AVvA's toegelicht en wordt advies gegeven over de in te nemen standpunten.

A AGENDA BV ONTWIKKELBEDRIJF GREENPORT VENLO

Agendapunt 1 Opening en mededelingen

Opmerkingen:

Geen bijzonderheden.

Agendapunt 2 Verslag Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 februari 2017

Opmerkingen:

Advies:

Akkoord gaan met de vaststelling van het verslag van de AVvA van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo d.d. 16 februari 2017.

Agendapunt 3 Benoeming Raad van Commissarissen (RvC)

Opmerkingen:

In de aandeelhoudersvergadering van 16 februari 2017 heeft de AvvA, conform het bepaalde in artikel 7.2.3. van de Statuten van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo, het profiel voor de voorzitter en leden voor de nog te vormen RvC vastgesteld. Benoeming van de de voorzitter en leden van de RvC is voorbehouden aan de AVvA.

Zoals bij uw college bekend is, is in juli 2016, als opmaat naar de Raden van Commissarissen voor BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo, een Raad van Advies ingesteld waar de heren A.D. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen zitting in hebben. Deze Raad van Advies is sinds 1 september 2016 actief. Nu op 1 februari 2017 de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo met terugwerkende kracht naar 1 januari 2017 is gevormd, en het profiel voor de voorzitter en leden van de RvC van deze BV is bepaald, dient de Raad van Advies te worden omgezet naar een RvC.

In het 'Profiel voor de voorzitter en de leden van de Raad van Advies', dat aan de vorming van de Raad van Advies ten grondslag heeft gelegen, staat dat bij de samenstelling van de Raad van Advies nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat de voorzitter en leden van de Raad van Advies, ná afronding van de besluitvorming over de vervlechting, worden benoemd tot commissaris van de nieuwe entiteit(en). Een van de overwegingen daarbij was dat deze personen inmiddels inhoudelijk goed ingevoerd zijn in de gebiedsontwikkeling Greenport

Venlo, alsmede in de historie en context van de totstandkoming van de organisatie. Het aandeelhoudersbesluit tot instelling van de Raad van Advies, met beoogde omzetting naar een RvC, is in beide vennootschappen reeds genomen voordat het nieuwe beleidskader door uw college is vastgesteld. Hierbij zijn de procedures gevolgd die door de aandeelhouders zijn vastgesteld.

De voorzitter en leden van de Raad van Advies passen binnen het profiel voor de RvC van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo.

Voor wat betreft de honorering van de voorzitter en leden van de RvC stelt de directeur-bestuurder van BV Greenport Venlo het volgende voor:

- de leden van de RvC een all-in vergoeding van € 6.000,- per jaar per lid
- de voorzitter een all-in vergoeding van € 9.000,- per jaar

Deze honorering past ruimschoots binnen de kaders van de Wet normering topinkomens (WNT). Het bezoldigingsmaximum voor de leden respectievelijk voorzitter van de RvC bedraagt 10% respectievelijk 15% van de geldende WNT norm (per 1 januari 2017: € 181.000,-). Dat betekent met andere woorden dat de leden maximaal € 18.100,- per jaar mogen verdienen en de voorzitter € 27.150,-. Anders dan bij topfunctionarissen (niet zijnde toezichhouders) is in dit geval niet relevant hoeveel tijd formeel of daadwerkelijk aan de functie vervulling wordt besteed.

Advies:

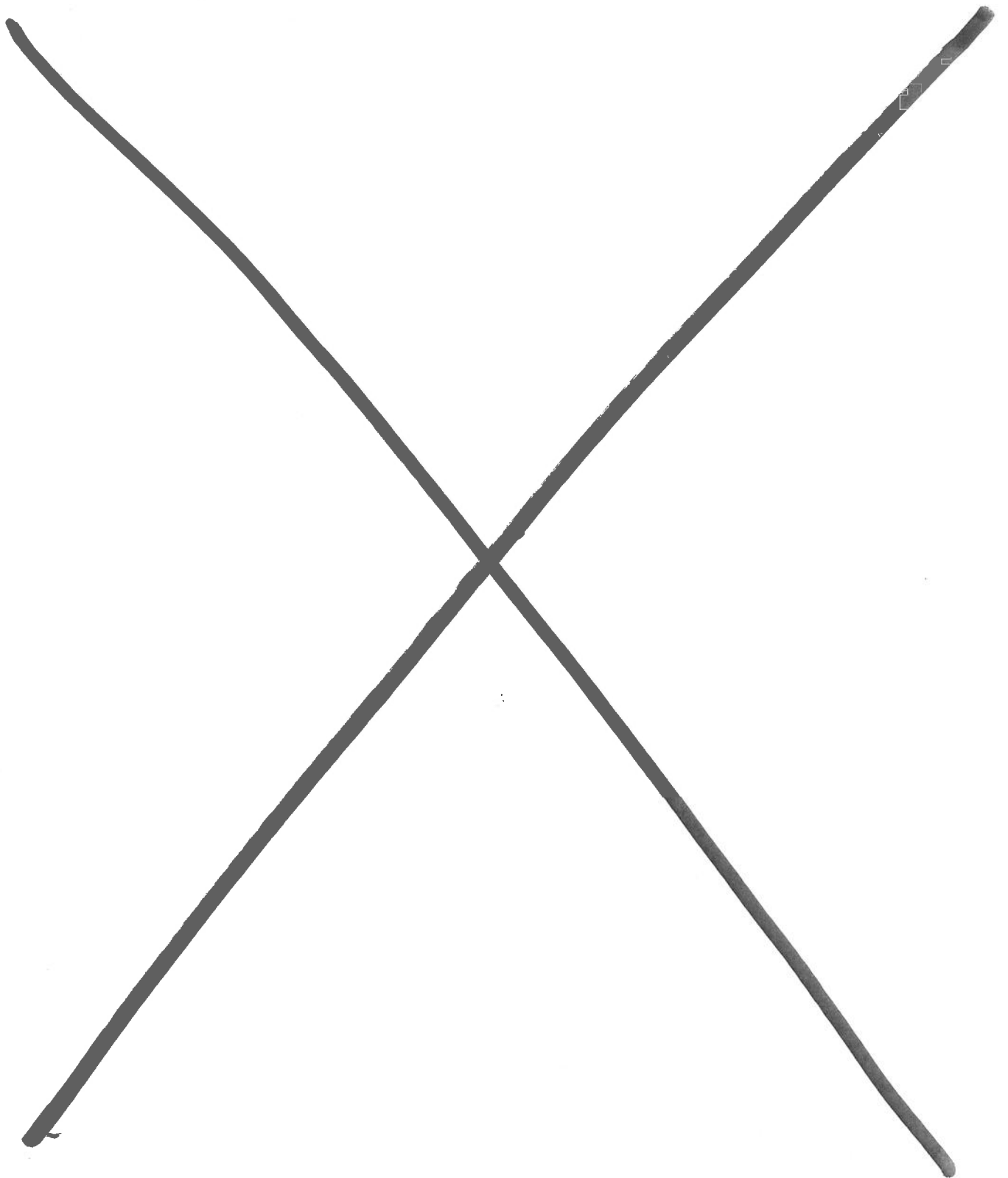
Instemmen met:

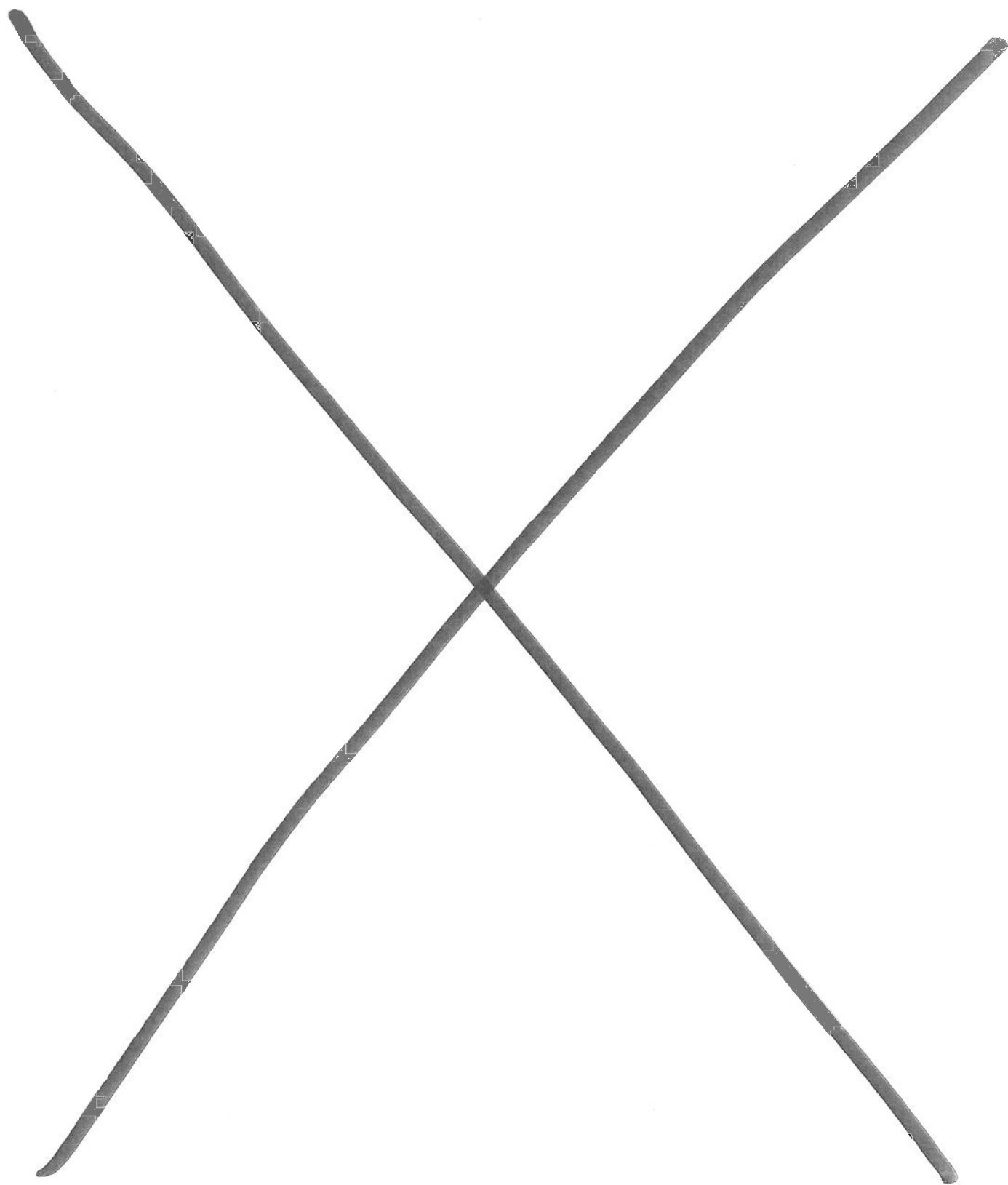
- de benoeming van de leden van RvC van Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo BV, de heren A.D. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen;
- de benoeming van de heer A.D. den Haan tot voorzitter van deze RvC;
- de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW per lid voor de leden en [REDACTED]

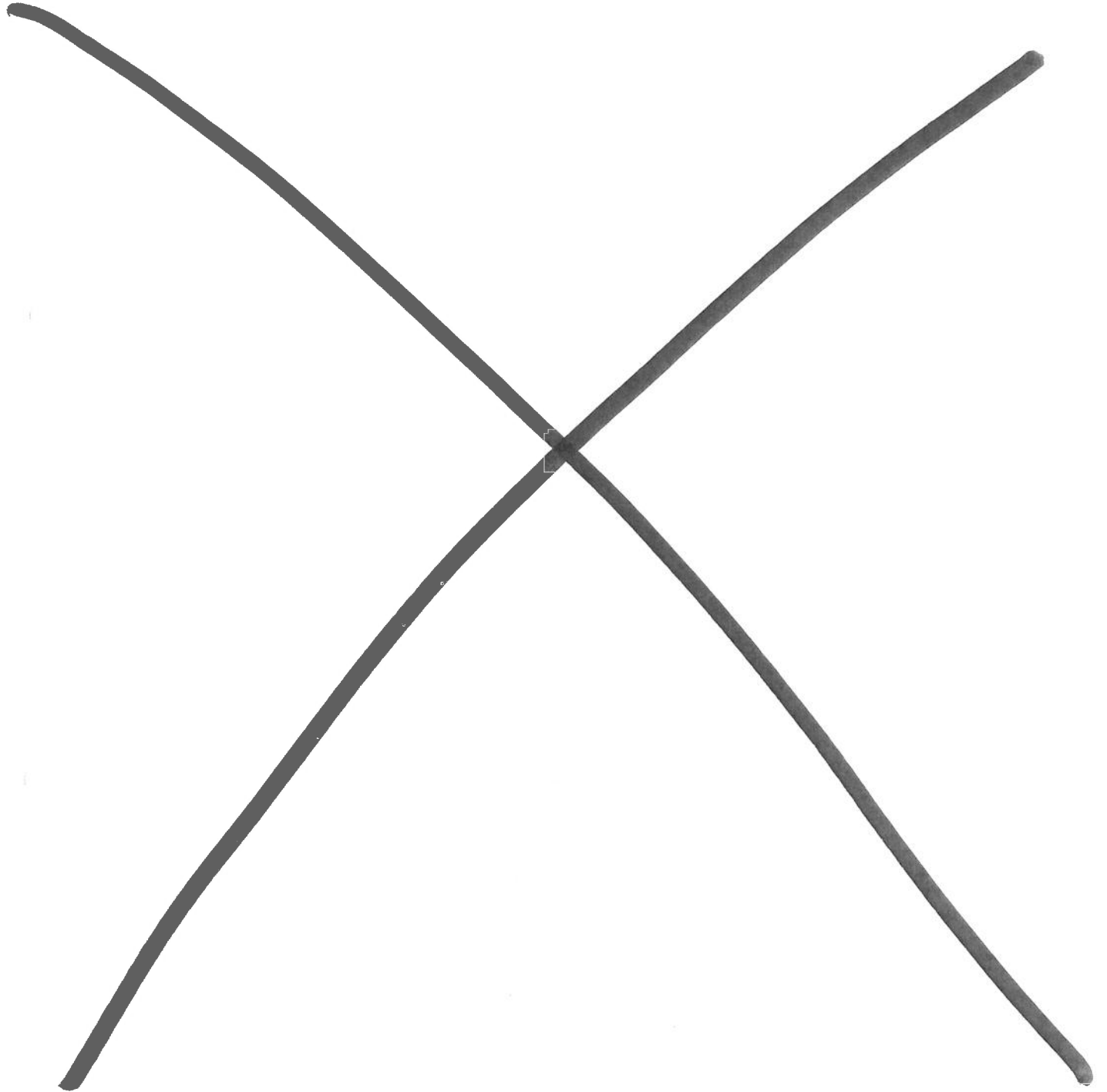
Agendapunt 4 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Agendapunt 5 W.v.t.t.k.

Opmerkingen:

Geen opmerkingen.

B AGENDA BV CAMPUS VASTGOED GREENPORT VENLO
--

Agendapunt 1 Opening en mededelingen

Opmerkingen:

Geen bijzonderheden.

Agendapunt 2 Verslag Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 februari 2017

Opmerkingen:

Geen bijzonderheden.

Advies:

Akkoord gaan met de vaststelling van het verslag van de AVvA van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 16 februari 2017.

Agendapunt 3 Benoeming Raad van Commissarissen

Opmerkingen:

Toelichting: zie agendapunt 3 van de agenda van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo.

De voorzitter en leden van de Raad van Advies passen binnen het profiel voor de RvC van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo.

Advies:

Instemmen met:

- de benoeming van de leden van RvC van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo, de heren A.D. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen;
- de benoeming van de heer A.D. den Haan tot voorzitter van deze RvC;
- de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW per lid voor de leden en [REDACTED]

Agendapunt 4 W.v.t.t.k.

Opmerkingen:

Geen opmerkingen.

3. **Bestuurlijke aandachtspunten**
N.v.t.
4. **Relatie met Programmabegroting**
Greenport Venlo maakt onderdeel uit van Programma 1.2 Innovatiekracht van de Programmabegroting; 1.2.3. Landbouw en Agrofood/Brightlands Greenport Venlo.
Tevens is er relatie met Programma 3.7 Energie, duurzaamheid en milieu: 3.7.1. Asbest en Energie.
5. **Juridische aspecten**
N.v.t.
6. **Inkoop- en aanbestedingsaspecten**
N.v.t.
7. **Financiële, en cofinancieringsaspecten**
N.v.t.
8. **Formatieve aspecten**
N.v.t.
9. **Samenwerking/afstemming andere clusters**
Deze nota is tot stand gekomen met inhoudelijke input van Wonen en Leefomgeving en Juridische Zaken en Inkoop (agendapunten inzake de RvC). Deze clusters onderschrijven de adviezen en voorstellen in deze nota.
10. **Voorstel**
Met in acht neming van het gestelde in deze nota:
 - A. Met betrekking tot AVvA BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo:
 1. de heren A. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
 2. de heer A. den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;

3. de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en [REDACTED]

4. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

B. Met betrekking tot AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo:

1. de heren A. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
2. de heer A. den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
3. de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en [REDACTED]

C. Algemeen (voor beide AVvA's):

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
2. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
 3. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

De bijlagen behorende bij deze nota c.q. bij de aan de orde zijnde AVvA's liggen ter inzage bij de secretaris.

A. Gresel

Overzicht 2017: Inzake benoeming nieuwe voorzitters van de Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg per 1 sept. 2016

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De benoeming is vastgelegd in een brief van 4 november 2016. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden. Volledigheidshalve hebben wij ook de herbenoeming toegevoegd. Deze is vastgelegd in een brief van 28 augustus 2018. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De nota voor ons college, behorend bij de benoeming uit 2016 komt aan bod bij de documenten van de heer H. Vrehen.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er vindt elke drie maanden een gezamenlijk overleg plaats tussen de voorzitters van de Nationale Parken en de Provincie Limburg waarin de stand van zaken wordt besproken over de (landelijke) ontwikkelingen in en rond de Nationale Parken. De verslagen van deze bestuurlijke overleggen vallen vanwege het inhoudelijke karakter daarvan buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. In hun rol als voorzitter van een van de overlegorganen van de drie Nationale Parken vindt er ook periodiek overleg plaats tussen elk van de voorzitters en de leden die zitting hebben in het overlegorgaan. De leden welke zitting hebben in elk der parken is terug te vinden via www.natuurparkenlimburg.nl In algemene zin zijn vertegenwoordigd IVN, gemeenten, waterschap(pen), particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap. Volledigheidshalve verwijzen wij naar de beantwoording van Statenvragen van de SP van 15 augustus 2018, door onze brief van 30 augustus 2016, inzake de benoeming van de voorzitters. Deze beantwoording is raadpleegbaar via onze website onder 'Schriftelijke vragen van Statenleden'.

4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie onder 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben geen facturen voorhanden. De vergoeding die wordt uitbetaald vindt plaats op basis van het benoemingsbesluit. Betalingen hebben plaatsgevonden op: - 4 november 2016, € 1.666,66; - 22 december 2016, € 2.500,00; - 27 juni 2017, € 2.5000,00; - 21 december 2017, € 2.500,00; - 26 juni 2018, € 833,34; en - 16 januari 2019, € 2.5000,00.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen documenten die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

De heer mr. A. Gresel

Cluster NAT
Oms kenmerk 2016/89003
Uw kenmerk -
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon +31 43 389
Maastricht 4 november 2016
Verzonden 4 november 2016

Onderwerp
Benoeming voorzitter Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Geachte heer Gresel,

Bij GS besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016-55098) hebben wij u benoemd als voorzitter van Nationaal Landschap Zuid-Limburg voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018. De hierbij behorende taken zijn:

- de organisatie van het beheer van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg (niet door zelf uit te voeren maar door dit met de betrokken partijen goed te regelen);
- het selecteren van educatie- en monitoringsprojecten die passen in het profiel van het park;
- de regionalisering van het park (gebiedsdekkend) te organiseren door het betrekken van andere partijen;
- actief te werken aan de toeristische vermarkting en branding van het park als parel van de Limburgse natuur.

Als voorzitter ontvangt u op jaarbasis een -all-in- vergoeding van € 5000,00 netto voor uw werkzaamheden. U ontvangt deze vergoeding in halfjaarlijkse termijnen van elk € 2.500,00. Wij zullen deze vergoeding overmaken op het bij ons bekende bankrekeningnummer. Uw vergoeding voor de werkzaamheden in 2016 wordt binnenkort aan u overgemaakt.

Met vragen kunt u terecht bij [redacted] van het Cluster Natuur

Bezochtsadres:
Limburglaan 10
NL-6226 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 89 89
Fax + 31 43 381 80 99
www.limburg.nl

IBAN -nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Gedepuleerde Staten van Limburg

voorzitter

De heer mr. A. Gresel

[Redacted]

Cluster PLA
Ons kenmerk 2018/56278
Uw kenmerk -
Bijlage(n) -

Behandeld
Telefoon (043) 389 [Redacted]
Maastricht 28 augustus 2018

VERZONDEN 30 AUG. 2018

Onderwerp
Verlenging benoemingstermijn

Geachte heer Gresel,

Bij GS-besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016/55098) hebben wij u benoemd als voorzitter van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018. Inmiddels hebben wij besloten vorengenoemde termijn met één jaar te verlengen tot en met 31 augustus 2019. Uw taken alsook de vergoeding voor uw werkzaamheden blijven ongewijzigd.

Gedeputeerde Staten van Limburg

[Redacted]
voorzitter

[Redacted]
secretaris

2018/56273

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De benoemingsbrief van 20 december 2016 is als bijlage toegevoegd. De naam van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e) en de handtekening is onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). In de adreslijst van de benoemingsbrief zijn de adresgegevens van de leden van de Provinciale Denktank Cultuur onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de GS-omslag en nota waarbij naast namen van ambtenaren ook de leeftijd van de leden onleesbaar is gemaakt (10 lid 2 sub e).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Wij beschikken niet over rapportages of verslagen van de betreffende persoon, waardoor wij geen documenten daartoe kunnen verstrekken. Het kader waarbinnen de betrokkene fungeert is neergelegd in het Reglement Cultuurtank Limburg 2017–2020. Daaruit volgt dat leden van de Cultuurtank verslagen maken van bezoeken aan voorstellingen. Deze verslagen vallen buiten de reikwijdte van het verzoek. Verder adviseert deze Cultuurtank aan ons college over subsidieaanvragen.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er hebben geen evaluaties plaatsgevonden, waardoor wij geen documenten daartoe kunnen verstrekken.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De declaratieformulieren zijn als bijlage toegevoegd, waarbij adresgegevens en rekeningnummer onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e), alsook de handtekening (10 lid 2 sub g).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Ten aanzien van dit onderdeel hebben wij geen documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken van documenten.

7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Ten aanzien van dit onderdeel hebben wij geen documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken van documenten.

2016/101825

14-12-2016

CULT

7-2-2017

Cluster CULT
Ons kenmerk 2016/101826
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht 20 december 2016

VERZONDEN 22 DEC. 2016

Onderwerp

Benoeming provinciale Denktank Cultuur

Geachte

Met genoegen delen wij u mee dat ons college u bij besluit van 20 december 2016 voor een periode van vier jaar benoemt als voorzitter / lid van de provinciale Denktank Cultuur. Te weten van 1 januari 2017 tot 1 januari 2020.

Het verheugt ons dat we erin geslaagd zijn deze adviescommissie op deze wijze te formeren. Op onze advertentie hebben een groot aantal geïnteresseerden gereageerd. Hieruit blijkt een grote betrokkenheid bij de provinciale Limburgse cultuur.

De belangrijkste taken van de Denktank Cultuur zijn:

- De inhoudelijke en integrale beoordeling, advisering en monitoring van de artistieke en zakelijke voortgang bij de Cultuurplaninstellingen (CPI) en de instellingen in de Subinfrastructuur (Subinfra).
- GS te adviseren over subsidieaanvragen van deze instellingen, door het voeren van monitorings- en evaluatiegesprekken en door voorstellingsbezoeken.
- De advisering, op verzoek namens GS of proactief, over provinciale beleidsontwikkeling en -uitvoering op het terrein van cultuur.

Adviezen worden uitgebracht na een zorgvuldige en integrale kwaliteitsbeoordeling, mede op basis van de geldende nadere en/of algemene subsidieregels.

2016/101768

U baseert zich bij de uitoefening van uw taken als lid van de Denktank Cultuur onder meer op:

- Het Beleidskader Cultuur 2015-2019 Accentennotitie Cultuur -Bloeiend Limburg-
- Het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2015 t/m 2017, 'Limburg Culturele Werkplaats'
- De 'Nadere subsidieregels Cultuurplan en Subinfrastructuur 2017 2020

De onderliggende stukken worden op korte termijn aan u toegezonden.

De eerste vergadering van de Denktank Cultuur vindt plaats op woensdag 18 januari 2017 van 15.00 – 18.00 uur. Binnenkort ontvangt u hiervoor een definitieve uitnodiging en het programma. In het programma is ook een eerste kennismaking met vertegenwoordigers uit het Limburgse culturele veld voorzien.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Organisatie

Onderdeel organisatie

De heer (of mevrouw) + (titel voor) + voorletters + achternaam + (titel achter)

Mevrouw Ingeborg Sijnen
De heer Toun den Dekker
De heer Michiel van Zuijlen
De heer Henk Moes
De heer Geert Driessen
Mevrouw Nicolaïna Wisse Smit
Mevrouw A. Suzanne Dekker
De heer Rick van der Linden
Mevrouw Margo de Kock
De heer Marc Janssen
De heer Jan van Opslal
Mevrouw Brigitta van Eck
De heer Bram Jacobs
De heer Boris van der Ham
De heer Fried Dobbelaire

Straat + huisnr of Postbus + huisnr Postcode WOORPLAATS LAND

Kerkade
Venlo
Den Haag
Putten
Hasselt
Maastricht
Arnhem
Maastricht
Maastricht
Maastricht
Vlaert
Venlo
Amsterdam
Nheer

voorzitter

Aantrek : heer (of mevrouw) + (titel) + achternaam

Geschied mevrouw Sijnen
Geschied heer den Dekker
Geschied heer van Zuijlen
Geschied heer Moes
Geschied heer Driessen
Geschied mevrouw Wisse Smit
Geschied mevrouw Dekker
Geschied heer van der Linden
Geschied mevrouw de Kock
Geschied heer Janssen
Geschied heer van Opslal
Geschied heer Jacobs
Geschied heer van der Ham
Geschied heer Dobbelaire

Overige 1 Overige 2

A Koopmans NR 6.

14.12.16

Portefeuillehouder(s) Koopmans

Zaaknummer

2016/101823

Organisatie onderdeel CULT

Stuknummer

2016/101823

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Instellen provinciale Denktank Cultuur met bijbehorend concept-reglement en het benoemen van voorzitter en leden.

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

In te stemmen met;

1. Het vaststellen van het concept-reglement Denktank Cultuur;
2. Het benoemen van de voorzitter en de leden van de provinciale Denktank Cultuur;
3. Bekendmaking van de besluiten per bijgevoegde conceptbrief aan de voorzitter en de leden van de Denktank Cultuur
4. Bekendmaking van de besluiten per bijgevoegde conceptbrief aan Provinciale Staten.
5. Opheffen van de vertrouwelijkheid van deze nota zodra het GS het besluit tot benoemen van voorzitter en leden heeft genomen.

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon

Onderwerp openbaar besluit

Instellen provinciale Denktank Cultuur.

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben een provinciale Denktank Cultuur ten behoeve van de onafhankelijke advisering over provinciale beleidsontwikkeling en -uitvoering op het gebied van cultuur ingesteld en dat kader een voorzitter en leden benoemd.

Informatie :

tel :

e-mail :

urg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

GO 12/12/16

B-stuk

Akkkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Koopmans

Subdoel

☐ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

12-12-2016

Koopmans

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

JA

☒ NEE

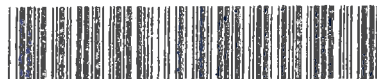
Verzonden d.d.

VERZONDEN 22 DEC. 2016

Besluit College d.d. 20-12-2016

Budgetnummer(s)

CONFORM

2016/101823

14-12-2016

CULT

7-2-2017

✓

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Cultuur

Stuknummer

2016/101824

Onderwerp instellen Provinciale Denktank Cultuur
Behandeld [REDACTED]
Datum 07-12-2016
Bijlage(n) 1. Concept reglement Denktank Cultuur
 2. Conceptbrief benoeming lid Denktank Cultuur
 3. Conceptbrief aan PS
 4. Advertentietekst t.b.v. werving leden Denktank Cultuur
 5. Lijst leden Denktank
 6. 15x CV van de kandidaten Denktank Cultuur

Afschrift

0. Samenvatting

Gedeputeerde Staten maakt bij besluitvorming over meerjarige subsidieaanvragen gebruik van externe, onafhankelijke adviescommissies. De afgelopen jaren was dat de Provinciale Adviescommissie Cultuur (PAC). Deze nota betreft de instelling van een nieuwe adviescommissie cultuur, de provinciale Denktank Cultuur (Denktank) per 01 januari 2017. In deze Denktank worden, naast de taken van de huidige PAC zoals advisering op basis van beoordeling en monitoring van de 4-jarig gesubsidieerde Cultuurplaninstellingen (CPI) en de 2-jarig gesubsidieerde Subinfrastructuur-instellingen (Subinfra), ook de advisering over beleidsontwikkeling en -uitvoering op het terrein van cultuur belegd. De huidige PAC wordt, met het aflopen van de Regeling Provinciale Adviescommissie Cultuur per 31 december 2016, de facto opgeheven. Met het instellen van de provinciale Denktank Cultuur wordt invulling gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2015-2017, Limburg Culturele Werkplaats; Hoofdstuk 4.5: Denktank Cultuur met als resultaat; Een proactieve denktank op het gebied van cultuur is ingesteld met creatieve, inspirerende mensen, die van "buiten-naar-binnen" agenderend en reflecterend ons adviseren over diverse onderwerpen en thematieken m.b.t. ons cultuurbeleid.

In deze nota wordt voorgesteld;

1. In te stemmen met het vaststellen van de Concept-Regeling Provinciale Denktank Cultuur;
2. Het benoemen van de voorzitter en de leden van de Provinciale Denktank Cultuur;
3. Bekendmaking van dit besluit per bijgaande conceptbrief aan de leden;
4. Bekendmaking van dit besluit per bijgaande conceptbrief aan PS

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

De instelling van een onafhankelijk adviesorgaan voor cultuur met bijbehorende benoemingen van de voorzitter en de leden.

2. Toelichting

De adviescommissie Denktank Cultuur bestaat uit minimaal 13 en maximaal 21 leden (inclusief de voorzitter). De voorzitter en de overige leden van de Denktank Cultuur worden benoemd voor een periode van vier jaar, te weten 1 januari 2017 tot 1 januari 2021, waarna herbenoeming mogelijk is.

De Concept-Regeling Provinciale Denktank Cultuur zoals die nu voorligt is ter kaderstelling van de Denktank. Om de Denktank in positie te brengen om aan GS voorstellen tot aanpassingen te doen aan de voorliggende Concept- Regeling Provinciale Denktank Cultuur wordt deze medio februari 2017 aan de Denktank voorgelegd ter advisering aan GS met het doel de Denktank te faciliteren om haar eigen vergaderorde te regelen.

Taken.

De belangrijkste taken van de Denktank zijn;

- De inhoudelijke en integrale beoordeling, advisering en monitoring van de artistieke en zakelijke voortgang bij de Cultuurplaninstellingen (CPI) en de instellingen in de Subinfrastructuur (Subinfra).
- GS te adviseren over subsidieaanvragen van deze instellingen, door het voeren van monitorings- en evaluatiegesprekken en door voorstellingsbezoeken.
- De advisering, op verzoek namens GS of proactief, over provinciale beleidsontwikkeling en – uitvoering op het terrein van cultuur.

Adviezen worden uitgebracht na een zorgvuldige en integrale kwaliteitsbeoordeling, mede op basis van de geldende nadere en/of algemene subsidieregels.

Gevolgte procedure.

De procedure voor werving en selectie is in lijn met de door GS aangenomen PS motie 786 (Kuntzelaers) van d.d. 30 september 2016 uitgevoerd. Een eerste gesprek met de beoogd voorzitter, Mw. Nicoline Wisse Smit, vond medio juni 2016 plaats.

- Mededeling portefeuillehouder aan PS d.d. 1 november 2016, Informerend over te volgen procedure en planning.
- Brief aan PAC leden d.d. 7 november 2016 (via e-mail d.d. 4 november 2016)
- Plaatsing advertentie in Dagblad De Limburger, Limburgs Dagblad, De Volkskrant, NRC en www.culturele-vacatures.nl op d.d. 5 november 2016. In de advertentie is doorverwezen naar de provinciale website waar een uitgebreide wervingstekst (bijlage 4) stond.

Totaal aantal ingekomen schriftelijke sollicitaties: 159

Er is een selectie gemaakt door vier medewerkers van de afdeling Cultuur, de beoogd voorzitter van de Denktank Mw. Nicoline Wisse Smit waarna, na sondering met de portefeuillehouder, 24 kandidaten zijn uitgenodigd voor een nader gesprek. Deze gesprekken hebben plaatsgevonden op woensdag 30 november en donderdag 1 december. Van deze 24 kandidaten worden in deze nota 13 personen voorgedragen voor benoeming door GS in de Denktank.

Bij selectie is gelet op geschiktheid, ook in het kader van monitoring en beoordeling van CPI en Sub Infra instellingen en diversiteit wat betreft geslacht, leeftijd, spreiding over de provincie (noord-, midden en zuid Limburg op basis van woonplaats) en de rest van Nederland, en culturele achtergrond.

De voorzitter van de Provinciale Adviescommissie Film (PAF), de heer Boris van der Ham, is qualitate qua gevraagd en bereid gevonden om zitting te nemen in de Denktank. In de persoon van Ingeborg

Stijnen die de afgelopen jaren deel uitmaakte van de PAC is er borging van overdracht van kennis en ervaring naar de Denktank.

Criteria.

In de Denktank zitten onafhankelijk deskundigen uit de belangrijkste cultuurdisciplines; podiumkunsten waaronder ook festivals, presentatie- instellingen beeldende kunst en vormgeving, muziek, waaronder pop-, jazz-, klassieke- en moderne muziek en creatieve industrie. Daarbij is kennis aanwezig over o.a. cultuureducatie, kunstonderwijs, talentontwikkeling, professionele- en amateurkunsten, grensoverschrijdende samenwerking, cultuurtoerisme en leefbaarheid, cultureel ondernemerschap, de stedelijke cultuurregio en culturele diversiteit. De aantoonbare affiniteit met Limburgse cultuur en brede kennis over en ervaring met cultuur waren onderdeel van toetsing bij de selectie. Voor de definitieve samenstelling van de Denktank is gekeken naar een brede maar afgewogen samenstelling op basis van diversiteit w.b. geslacht, leeftijd, spreiding over de provincie (noord-, midden en zuid Limburg op basis van woonplaats) en de rest van Nederland, en culturele achtergrond..

In onderstaand overzicht het voorstel wat betreft de samenstelling van de Denktank waarbij deskundigheidsgebied, woonplaats, gender en leeftijd zijn aangegeven.

	Naam	Functie	M/V	Leeftijd	Woonplaats
1	Nicoline Wisse Smit (Voorzitter)	Directeur/eigenaar communicatiebureau 'Wis & Waarachtig'.	V	●	Maastricht
2	Boris van der Ham (Voorzitter Provinciale Adviescommissie Film)	Voorzitter Humanistisch Verbond, Acteur, divers bestuurlijk werk, voormalig lid Tweede Kamer	M	●	Amsterdam
3	Henk Moes	Directeur Schaffelaartheater en Muziekschool Barneveld	M	●	Putten
4	Teun den Dekker	Oprichter & Creatief Directeur /LAB service & experience design te Venlo	M	●	Venlo
5	Brigitte van Eck	Directeur/bestuurder Munttheater, Weert	V	●	Weert
6	Bram Jacobs	Assistent programmeur popmuziek Parkstad Limburg Theaters, Heerlen en Coördinator De Muzikantine, Horst	M	●	Venray
7	Michiel van Zuijlen	Educatie en PR voor diverse toneelgezelschappen waaronder De Appel te	M	●	Den Haag

		Den Haag en Toneelgroep Maastricht			
8	Rick van der Linden	Docent architectuur- en cultuurreflectie; Maastricht Academy of Architecture te Maastricht en Ruimtelijke vormgeving & architectuurtheorie via eigen Atelier Rick van der Linden	M		Maastricht
9	Ingeborg Stijnen	Dirigent, muziekdocent, zangeres.	V		Kerkrade
10	Fried Dobbelsstein	Musicus, dirigent, docent en muziekpedagoog.	M		Mheer
11	Geert Driessen	Coördinator Fin en Admin en Projecten Kunst in de open ruimte; Z33 Huis voor Actuele Kunst te Hasselt (B)	M		Hasselt (B)
12	Suzanne Dekker	Student Filosofie te Nijmegen, Bachelor lArts, HS Zuyd en Toneelacademie, Maastricht	V		Arnhem
13	Margo de Kock	Directeur Ronald McDonald Huis Maastricht	V		Maastricht
14	Jan van Opstal	Danser, Docent beweging Toneelacademie te Maastricht, Theatermaker, Tuinontwerper	M		Maastricht
15	Marc Janssen	Directeur Derhalve BV, juridisch advies voor ondernemingen en instellingen te Maastricht, verder lid van de Raad van Toezicht Levantogroep te Sittard.	M		Maastricht

3. Bestuurlijke aandachtspunten

In het concept-reglement van de Denktank is opgenomen dat de Denktank op verzoek van Provinciale Staten toelichting geeft op de inhoudelijke adviezen zoals zij die aan GS heeft verstrekt. Dit laat onverlet dat de Denktank als adviesorgaan alleen verantwoording schuldig is aan GS en niet aan PS.

4. Relatie met Programmabegroting

Als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Cultuur valt de Denktank Cultuur binnen Programmalijn 2.2.1 Cultuur van het Programma 2.2. Cultuur, van de Programmabegroting 2016.

In het kader van de onderlinge taakverdeling is het volgende opgenomen in de Productenraming 2016: portefeuillehouder: Koopmans; ambtelijk opdrachtgever: Nelissen; ambtelijk opdrachtnemer: Dieteren.

5. Juridische aspecten

Bij de afdeling JZI is advies ingewonnen op basis van een opgestelde conceptregeling Denktank Cultuur. Adviezen zijn verwerkt in het voorliggende voorstel.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

n.v.t.

7. Financiële, en cofinancieringsaspecten

Leden van de Denktank ontvangen een vergoeding voor het bijwonen van een vergadering (€ 107,10*), de voorbereiding ervan (2x € 107,10*), voor het maken van verslagen van voorstellingsbezoek (€ 22,50*) en een vergoeding voor reiskosten. Naar verwachting komt de Denktank per jaar 8-12 maal bijeen. De vergoedingen zijn gebaseerd op de geldende 'Verordening regelende de geldelijke en andere rechtspositionele voorzieningen ten behoeve van gedeputeerden, staten- en commissieleden Provincie Limburg'.

**Deze bedragen zijn gebaseerd op de vergoedingen in 2016.*

8. Formatieve aspecten

n.v.t.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

Met JZI t.b.v. reglement.

10. Voorstel

1. In te stemmen met de bijgevoegde Concept-Regeling Denktank Cultuur;
2. Instemmen met de benoeming van de voorzitter en de leden van de Denktank zoals voorgesteld;
3. Bekendmaking van dit besluit per bijgaande conceptbrief aan de leden van de Denktank;
4. Bekendmaking van dit besluit via bijgevoegde conceptbrief aan PS.

Cluster Financiën

Naam en voorletters

B. van der Helm / HAMLed

Adres

Postcode en woonplaats

IBAN-nummer

Vergaderdatum/data

6 juli 2016

Vergaderplaats
anders dan Maastricht

Vacatiegeld € 107,01 per vergadering

€ 107,01

Vorbereidingskosten € 214,02 (2x € 107,01) per vergadering

€ 214,02

Reiskosten Openbaar vervoer

€ 30,60

Eigenvervoer, 0,37 KM (onbelast)

€

Eigenvervoer, KM (belast)

€

351,63

Totaal

€

Naar waarheid opgemaakt op:

5-8-2016

Handtekening:

2

Bezoekadres Telefoon
Limburglaan 10 + 31 43 389 99 99
6229 GA
Maastricht

Postadres
Postbus 5700
6202 MA
Maastricht

Cluster Financiën

Naam en voorletters

B. van der Ham

Adres

Postcode en woonplaats

IBAN-Nummer

Vergaderdatum/data

9 - 11 - 2010

Vergaderplaats
anders dan Maastricht

Vacatiegeld

€

per vergadering

€ 112,25

Vorbereidingskosten

€

(2X € 112,25) per vergadering

€ 224,50

Reiskosten

Openbaar vervoer

€

Eigenvervoer,

218

KM (onbelast)

€ 80,66

Eigenvervoer,

218

KM (belast)

€ 80,66

498,07

Totaal

€

Naar waarheid opgemaakt op

22-11-2010

Handtekening

[Handwritten signature]

Bezoekadres
Limburglaan 10
6229 GA
Maastricht

Telefoon

+31 43 388 90 99

Postadres

Postbus 5700

6202 MA

Maastricht

FIN 25 JUL 2017

16

✓ Cred 26171
✓ nAW 47149
MP 3117/17

232/CULT

Reisdeclaratie ten behoeve van
de externe leden van de commissie

provincie limburg

Cluster Financien

fil 67066

438100

430110

4 € 224,50

4 € 162,80

Naam en voorletters

D. van der Haan

Adres

[Redacted]

Postcode en woonplaats

[Redacted]

IBAN-Nummer

[Redacted]

Vergaderdatum/data

30 - JUN - 2017

Vergaderplaats
anders dan Maastricht

[Redacted]

Vacatiegeld € 112,25 per vergadering

€ 112,25 ✓

Vorbereidingskosten € 112,25 (2x) per vergadering

€ 112,25 ✓

Reiskosten Openbaar vervoer

€

Eigenvervoer, 0,37 440 KM (onbelast)

€ 162,80 ✓

Eigenvervoer, KM (belast)

€

Totaal

€ 387,30 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 30 - 6 - 2017

DO 26 7 '17

Handtekening:

[Signature]

Bezoekadres
Limburglaan 10
6229 GA
Maastricht

Telefoon

+31 43 388 99 99

Postadres

Postbus 6700

6202 MA

Maastricht

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De benoemingsbrief van 1 mei 2018 is als bijlage toegevoegd. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de betreffende persoon (10 lid 2 sub e). Voorts zijn de handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Tevens is toegevoegd een verslag/agenda van een brainstormsessie van 29 januari 2018. Verder verwijzen wij naar diverse documenten die aan Provinciale Staten zijn toegezonden met betrekking tot 75 jaar bevrijding, welke vindbaar zijn via de provinciale website (zoek bij Ingekomen stukken op 'bevrijding').
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Als bijlage is toegevoegd de GS-omslag en nota voor onze vergadering van 1 mei 2018. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e) alsmede de handtekeningen en parafen (10 lid 2 sub g). De bijlagen van de nota vallen buiten het bereik van het verzoek, vandaar dat deze niet worden meegezonden.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	In het Reglement Provinciaal comité 75 jaar bevrijding is voor wat betreft verslaglegging en rapportages opgenomen dat ten minste vier keer per jaar door de (plaatsvervangend) voorzitter mondeling of schriftelijk verslag wordt uitgebracht over de voortgang van de opdracht aan de coördinerend portefeuillehouder. Deze overleggen hebben plaatsgevonden op 28 augustus en 24 oktober 2018 en 14 januari 2019. Hiervan zijn geen verslagen gemaakt en de terugkoppeling heeft mondeling plaatsgevonden. Wij kunnen derhalve geen documenten daartoe verstrekken.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Evaluaties zijn door ons college nog niet opgesteld en zullen pas plaatsvinden na afronding van het project 75 jaar bevrijding. Derhalve kunnen wij daartoe geen documenten verstrekken.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De declaraties zijn als bijlage toegevoegd. Adresgegevens en rekeningnummer zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e) alsmede de handtekening (10 lid 2 sub g).

6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Buiten de genoemde documenten onder 5 zijn geen andere documenten voorhanden waardoor wij niet kunnen overgaan tot verstrekking daarvan.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Uit de declaraties valt te herleiden welke overleggen zijn gedeclareerd. Er is geen separaat overzicht voorhanden met een opgave van het aantal gewerkte uren/dagen, waardoor wij dit niet kunnen verstrekken.

De heer H.J. Kaiser

2018/28543

25-4-2018

STR

19-6-2018

Cluster STR
Ons kenmerk 2018/28543
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht

043 - 388
1 mei 2018

VERZONDEN 30 MEI 2018

Onderwerp

Benoeming tot voorzitter provinciaal comité 75 jaar bevrijding.

Geachte heer Kaiser,

Met genoegen delen wij u mee dat ons college u bij besluit van 1 mei 2018 voor de periode 1 mei 2018 t/m 31 december 2020 benoemt als voorzitter van het beoogd provinciaal comité 75 jaar bevrijding.

De beoogde taak van het provinciaal comité 75 jaar bevrijding is:

1. integraal advies - op basis van de opbrengst brainstorm 75 jaar bevrijding - om te komen tot een provinciale kaderstelling/ subsidieregeling voor de toetsing van aanvragen in het kader van 75 jaar bevrijding;
2. inhoudelijke en integrale beoordeling en schriftelijke advisering van de subsidieaanvragen (initiatieven van derden) die worden ingediend in het kader van Viering 75 jaar bevrijding;
3. zicht houden op invulling van diverse aspecten binnen het geformuleerde kader (zie punt 1) en aanjaagfunctie naar initiatiefnemers als blijkt dat bepaalde onderdelen binnen de subsidieregeling achterblijven;
4. waar specifiek gevraagd: het inhoudelijk adviseren over andere programmaonderdelen binnen Viering 75 jaar bevrijding;
5. representatie van provinciaal bestuur van Limburg bij diverse plechtigheden die in het kader van 75 jaar bevrijding plaatsvinden in de periode 2019-2020;
6. zicht houden op de Zuid-Nederlandse, landelijke/ en internationale ontwikkelingen in het kader van 75 jaar bevrijding en deze betrekken bij de integrale advisering;
7. evenredige provinciale verdeling van activiteiten, waarbij de tijdlijn van bevrijding een bepalende rol (kan) spelen.

2018/28529

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Wij verzoeken u vriendelijk om de samenstelling van het comité in goed overleg met ons ter hand te nemen.

De geldende vergoedingen zijn gebaseerd op de 'Verordening regelende de geldelijke en andere rechtspositionele voorzieningen ten behoeve van gedeputeerden, staten- en commissieleden Provincie Limburg 2018'.

Wij wensen u veel succes en inspiratie bij uw toekomstige werkzaamheden!

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

se wuis

BRAINSTORM VIERING 75 JAAR BEVRIJDING 2019-2020
d.d. 29-01-2018

RONDE 1 – WAT?

Herdenken

- Herdenken is relevanter dan ooit, omdat vrijheid onder druk staat.
- Dit is laatste keer herdenken met overlevenden/ mensen die WOII hebben meegemaakt. Ook de tweede en derde generatie worstelt soms nog met het verleden.
- Symboolwerking van herdenken: Limburg is uniek door aantal (nationaliteiten van) bevrijding en uniek door ligging in Europa.
- Waarom zijn herdenkingen altijd zo plechtig en netjes... emotie ontbreekt. Pas dan kun je ook vanuit emotie vieren dat je vrij bent.
- Confrontatie aangaan (beklemmend/ schuldige landschappen) > bewustzijn creëren > ervaring is nodig om bewustzijn te stimuleren en te creëren.
- Verbinding leggen met andere missies/ oorlogen die tot 'verbeelding' spreken.
- Herdenken moet waarde hebben, waarde ontstaat door vertaalslag naar het nu (jongeren + middengroep).
- Ook in de toekomst blijven herdenken vanwege symbolische functie (eren en gedenken, vieren en verbinden).
- Jongeren willen vooral vooruit kijken, niet alleen terugkijken, maar er ook iets mee doen.

Overdracht/ educatie

- Creëren van kritisch vermogen in de blik op de wereld (incl. zicht op invloed media).
- Belangrijk om vanuit oudere groep overdracht te organiseren naar kinderen.
- Emotie in verhalen brengen: wat is oorlog, betekenis geven en verbinden naar het nu.
- Historische overdracht van de unieke positie van Limburg: verleden meer benutten als bron
- Vrijheidsbesef bevorderen, verbinden naar het nu en het ervaren van vrijheid.
- Koesteren, verbinden naar het nu en het doorgeven van vrijheid.
- Jongeren en nieuw Limburgers betrekken.
- Niet incidenteel bij 'jubileumjaar', maar duurzame overdracht borgen.

Wat is vrijheid?

- Vrijheid draait om verbinding: bij oorlog is sprake van verbroken verbindingen
- Vrijheid van meningsuiting in groter perspectief zetten (in balans met respect: vrijheid van het woord betekent ook 'andere mens niet beschadigen').
- Tolerantie doorgeven en ook mogen eisen dat de ander vanuit tolerantie opereert
- Tolereren dat niet iedereen 'hetzelfde' is/ ander gedrag accepteren
- Verbondenheid
- Vrijheid moet je verdedigen en bevechten en wordt beperkt door dreigingen
- Als gemeenschap individuele vrijheid borgen
- Discussie over grens van goed en fout en wie deze grens bepaalt: kritisch vermogen organiseren/ opgroeien tot kritische medeburger.
- Toekomstgericht: nuance terugbrengen in de intermenselijke betrekkingen.
- Verdraagzaamheid.

Vrijheid vieren/ borgen/ overdragen

- Er zijn meerdere definities van vrijheid. Gesprekken aangaan over vrijheid, bijvoorbeeld met scholieren: waar liggen grenzen en hoe bepaal je die?
- Er zijn nog steeds mensen niet bevrijd na 75 jaar (nog steeds niet erkend). Discriminatie, seksuele geaardheid, meningsuiting, respect.
- Vrijheid vieren is het moment van vrijheid markeren.
- Wat vieren we: vrijheid/ onvrijheid. Oorlog is gewapende strijd, maar vrede kan ook onvrijheid met zich meebrengen. Tijdens groot deel WOII geen sprake van oorlog, maar onvrijheid door de visie die door nazisme aan orde was/ foute waarden.
- Jeugd confronteren en verbinding maken naar het nu. Ook voor jongeren is vrijheid niet vanzelfsprekend (Syrië). Vertaald naar nu zijn er ook conflicten en regimes waar vrijheid niet aan de orde is. Ook jongeren realiseren zich dat.
- Vieren is ook bewustwording dat vrijheid niet vanzelfsprekend is.
- Mensen laten nadenken over consequenties van de oorlog, niet in abstracte termen maar concreet en dicht bij jezelf.
- Trots zijn op de vrijheid (75 jaar In Nederland/ Limburg zonder oorlog!)
- Feest van verbroedering: gelijkheid prediken/ we zijn allemaal wereldburgers (Limburgers), niet terug maar vooruit kijken.
- Dankbaarheid tonen naar bevrijders.
- Knip maken tussen moment van herdenken en vieren, maar wel met een onlosmakelijke verbinding. Zonder de herdenking weet je niet wat je viert.
- Door het groots aan te pakken breng je het dichterbij de beleving van jongeren: wel betekenisvol.
- Jeugd is de groep van onbeperkte mogelijkheden/ globalisten en heeft geen behoefte aan moraliserende preken, maar aan vernieuwende en prikkelende aanpak (spiegel i.t.t. waarschuwing)
- Vrijheid vieren in de brug naar de toekomst en met elkaar opstaan om ook de democratie te vieren (ook via 2^e en 3^e generatie).

Europa

- Wij zijn onderdeel van een stukje Europa.
- Wij-zij discussie: wat hebben we geleerd?
- Kunnen we verleden gebruiken als bron: wat leert de geschiedenis ons van samenleven in Europa?
- Unieke positie: euregionale insteek met Duitsland en België. Samen met België en Duitsland heeft een iconische en emotionele werking (niet zwart – wit).
- Natuurlijke wijze van grenzen oversteken
- Democratie en rechtstaat
- Jeugd ziet het belang van Europa.

RONDE 2 – HOE

Educatie/ overdracht – vertel het verhaal

- Dagboeken verleden combineren met vloggers (jeugd)
- Maak gebruik van social media/ influencers/ creatievelingen voor vernieuwende ideeën en projecten
- Laat de wijze van verhalen vertellen aansluiten bij de vraag van nu. Zorg voor menselijk en lokale verhalen die verteld worden: educatie/ storytelling
- Maak de verhalen leven tbv levenslessen op basis van:
 - persoonlijke ervaringen
 - ervaringen van de vijand
 - impact

- opvattingen van de jeugd/ welke ideeën zij hebben
- Realiseer 1 groot project speciaal voor de jeugd in Limburg
- Door inbreng van persoonsgerichte emotie komen gevolgen veel dichterbij
- Laatste veteranen of kinderen hierheen brengen en eventueel koppelen aan een lesprogramma
- Doelgroep: 45 minners (breder dan jeugd alleen!)
- Beleefbaar maken: schuldige landschappen/ sporen in het landschap/ oorlogsplekken
- Gebruik maken van bestaande bronnen/ verhalen/ initiatieven (bv. Jacques Vriens)
- Cultuur/ musea het thema laten adopteren in programmering (archeologisch depot, PZN)
- Niet alleen bevrijding belichten, maar ook de periode van onvrijheid
- Dialoog met Duitsland: bijvoorbeeld een Nederlandse en een Duitse klas aanwezig laten zijn bij een herdenkingsplechtigheid en naderhand met elkaar in gesprek te laten gaan

Provinciaal Comité

- 3 jeugdigen (ook 17-18 jaar oud)
- overlevenden
- op basis van kwaliteiten inrichten

Vrijheid vieren

- Blik vooruit: waar willen we op terug zien als we 100 jaar bevrijding vieren
- Geef het jaar een duidelijk gezicht, bijvoorbeeld 1 groot feest voor Limburg of ambassadeurs benoemen zodat het evenement een gezicht krijgt
- Met een knal afsluiten (75 jaar bevrijding)
- Bij bevrijdingsfestival moet aanleiding/ thematiek ook duidelijk zijn.
- 3 lijnen: herinneren/ herdenken, vieren, debat
- Festiviteiten afstemmen op diverse doelgroepen en probeer deze waar mogelijk te combineren voor ontmoeting
- Vieren/ positieve impuls aan toerisme geven (market garden/ cross roads)
- Afstemming tussen Limburgse gemeenten, waarbij maatwerk mogelijk is en ruimte voor lokale initiatieven om feest(en) te organiseren

Herdenking

- Breed herdenken
- Eerst herdenken en dan vieren
- Duitsers erbij betrekken (Margraten en Ysselstein)
- Ouderen willen herdenken, jeugd wil meer vieren en nieuwe limburgers erbij betrekken
- Jongeren wel een rol geven (bv via jonge veteranen)
- Laatste kans om iets voor ooggetuigen te organiseren (laat het deze keer daarom niet alleen in teken van bevrijding staan)
- Geef WOII slachtoffers een podium (verschillende generaties)
- Symbool om door te geven (vlam comité)
- Frequentie van blijven herdenken handhaven > als bijdrage aan bewustwording

Provinciaal Kader

- Provinciale kader is een blauwdruk waar lokaal op kan worden aangehaakt
- Provinciaal stimulerende rol, lokaal blijft in lead
- Conform historie/ chronologisch (zuid naar noord > maas als thema?)
- Ruimte voor verscheidenheid/ maatwerk/ eigenheid
- Wel elkaar vanuit lokale verantwoordelijkheid informeren en waar mogelijk combinaties maken
- Op lokaal niveau uitvoeren
- Ook kinderen basisschool betrekken

- Speciale provinciale website om initiatieven te bundelen
- Limburg is uniek – daar ligt kans: grenzeloos
- Overkoepelend vanuit marketinginitiatief (liberation route)
- Aansluiten bij nationale thematiek of programma's
- Doortrekken van huidige missies
- Voorbeeld/ samenwerkingsprojecten in overweging nemen
- Fonds oprichten om jeugd te onderwijzen over andere culturen/ godsdiensten
- Bottom up
- Jeugd als doelgroep benoemen met speciale aandacht voor verscheidenheid van jongeren

'let the end of the 75 years celebration not be the end of a story but the start of a new story'

Reflectie Gouverneur op plenaire terugkoppelingen

Waardevol om met elkaar te formuleren hoe we de viering van 75 jaar bevrijding in 2019-2020 zien. Belangrijkste rode draden zijn:

- Jeugd is de schakel naar de volgende generatie. We moeten hen op een eigentijdse manier betrekken (Armin van Buuren, vloggers, etc)
- Blijven herdenken bij het vieren van de vrijheid
- Kernwoorden: samen/ verboederen/ verbinden
- Vrijheid schenken/ geven vrijheid > minder vanuit individualisering
- Winst kan zitten in het thematiseren van bestaande activiteiten;
- De ander meenemen in samen vieren (onze grens, nieuwe Limburger, B + DL etc)
- Ooggetuigen bij deze viering nog nadrukkelijk betrekken en een rol bieden
- Waarde van vrijheid, democratie en Europa (huidige samenleving) : duurzaam vergroten van het besef van de waarde
- Ook aandacht voor nieuwe en andere missies

VERTROUWELIJK

Portefeuillehouder(s) Commissaris van de Koning

Organisatie onderdeel KAB

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Viering 75 jaar bevrijding

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Vertrouwelijkheid op te heffen op vrijdag 4 mei 2018 bij verzending informerende brief aan Provinciale Staten, brief aan voorzitter en informeren persgesprek;
2. Kennis te nemen van de conceptlijnen voor het programma 75 jaar bevrijding in Limburg;
3. In te stemmen met het benoemen van de voorzitter van het provinciaal comité 75 jaar bevrijding;
4. Bekendmaking van dit besluit per bijgaande conceptbrief aan voorzitter;
5. Informeren van PS door middel van bijgaande conceptbrief.

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

STR

Telefoon

(043) 389 71 41

Onderwerp openbaar besluit

Viering 75 jaar bevrijding

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Het College van GS heeft kennis genomen van de eerste lijnen voor het programma van 75 jaar bevrijding en ingestemd met de benoeming van Herman Kaiser tot voorzitter van het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding.

2018/28539

25-4-2018

KAB

19-6-2018

Informatie

tel : (043) 389

e-mail : orvlimburg.nl

Mede paraaf afdelings/projectgroep

STR

B-stuk

☐ Commissaris van de Koning

Akkoord

Subdoel

Programma ... portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Hamerstuk

Besproken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

25-04-2018

Commissaris van de Koning

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

04-05-2018

Besluit College d.d. 01-05-2018

PORTEFEUILLEHOUDER
GEMACHTIGD
VERZONDEN 30 MEI 2018

Toelichting

In de nota beschrijven waarom is afgeweken van het Beleidskader benoemingen.

Informerende notitie over de Duitse begraafplaats bij Ysselsteyn voorbereiden, o.m. over de mogelijkheid van kranstegging.

Zaaknummer : 2010/20529
Onderwerp openbaar besluit : Viering 75 jaar bevrijding

Tekst voorstel:

Tekst openbaar besluit:

6. Portefeuillehouder te machtigen tot het doen van wijzigingen van ondergeschikte aard.

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Strategie

Stuknummer

Onderwerp 75 jaar bevrijding

Behandeld

Datum 1 mei 2018

Bijlage(n) 2

Afschrift Steller, archief,

0. Samenvatting

In 2019 en 2020 zullen we in Limburg 75 jaar bevrijding herdenken en vieren vanaf het moment van de start van de bevrijding van Limburg op 12 september 1919 tot ruim na de bevrijding van heel Nederland met onder andere Memorial Day 2020.

Doelstelling is om in dit kroonjaar in Limburg met de diverse partners een programmering in te richten die past bij de traditie van eren en gedenken, maar tevens oog heeft voor de toekomst en betekenis van herinneren, vrijheid, actualiteit en vooruitblikken.

Wij stellen voor:

1. vertrouwelijkheid op te heffen op vrijdag 4 mei 2018 bij verzending informerende brief aan Provinciale Staten, brief aan de beoogd voorzitter en informierend persgesprek;
2. kennis te nemen van de conceptlijnen voor het programma 75 jaar bevrijding in Limburg;
3. in te stemmen met het benoemen van de beoogd voorzitter van het provinciaal comité 75 jaar bevrijding;
4. bekendmaking van dit besluit per bijgaande conceptbrief aan de heer Kaiser;
5. informeren van PS door middel van bijgaande conceptbrief;
6. portefeuillehouder te machtigen tot het doen van wijzigingen van ondergeschikte aard.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Realisatie van een provinciaal programma rondom de viering van 75 jaar bevrijding. Een belangrijke lijn daarin is de instelling van een onafhankelijk provinciaal comité met bijbehorende benoeming van de voorzitter.

2. Toelichting

In de opmaat naar het kroonjaar 75 jaar bevrijding WOII wordt op dit moment invulling gegeven aan de inhoudelijke programmering van dit jaar. Limburg wil een actieve bijdrage leveren aan het moment van de 75 jaar bevrijding in Nederland. Deze periode van herdenking én bevrijding start op 12 september 1919 (bevrijding Mesch). Vanaf dit moment wordt een passende invulling gegeven aan dit kroonjaar dat past bij de traditie van eren en gedenken, maar tevens oog heeft voor de toekomst en betekenis van herinneren, actualiteit en vooruitblikken.

Tijdens een brainstormsessie op 29 januari jl. over de viering van 75 jaar bevrijding in 2019-2020 hebben wij met een brede vertegenwoordiging uit de samenleving (60-70 deelnemers) van gedachten gewisseld over de elementen die essentieel zijn voor de invulling van deze viering. Ook is er gesproken over de

manier waarop het kroonjaar ingevuld zou kunnen worden. In deze sessie zijn door de deelnemers onder meer de volgende punten als belangrijkste rode draden benoemd:

- jeugd is de schakel naar de volgende generatie. Betrek hen op een eigentijdse manier;
- blijf herdenken bij het vieren van de vrijheid;
- samen, verbroederen en verbinden;
- vrijheid schenken/ het geven van vrijheid: minder vanuit individualisering;
- de ander meenemen in samen vieren (onze grens, nieuwe Limburger, B + DL etc.)
- ooggetuigen bij deze viering nog nadrukkelijk betrekken en een rol bieden;
- geef inhoud aan de waarde van vrijheid, democratie en Europa (huidige samenleving) met het doel om het besef van deze waarde te vergroten;
- ook aandacht voor nieuwe en andere missies.

Bijgaand treft u ter informatie een weergave van deze avond aan, zodat u een beeld heeft van het resultaat van deze avond. De weergave is geen woordelijk verslag, maar een interpretatie die gebaseerd is op de plenaire terugkoppelingen en de flip-overvellen die door de verschillende deelgroepen met ideeën en opmerkingen zijn gevuld.

Vooralsnog zijn de volgende onderstaande inhoudelijke lijnen geformuleerd. Uiterlijk in september 2018 zal het definitieve inhoudelijke programma aan uw college worden voorgelegd, waarbij tevens het financiële kader en eventuele subsidieregelingen uitgewerkt zullen zijn.

1. Start Nationale bevrijding – 12 t/m 15 september 2019

In samenspraak met de gemeenten Eijsden-Margraten en Maastricht wordt gewerkt aan een gezamenlijk totaalprogramma voor het weekend 12-15 september 2019.

- 12-09-2019: Mesch/ Eijsden
- 13-09-2019: Maastricht (oost)
- 14-09-2018: Maastricht (west)
- 15-09-2019: Liberation Concert Margraten

Maastricht en Eijsden geven daarnaast hun eigen programma verder vorm.

2. Overige nationale momenten

- Market Garden – 17 september 2019

In samenspraak met Gelderland en Noord-Brabant wordt bekeken in hoeverre er mogelijkheden zijn om gezamenlijk op te trekken in de herdenking rondom Market Garden.

- Stichting Liberation Route Europe - Together, we remember - 75 jaar na WOII 2019-2020.
- Programma nationaal comité 4 & 5 mei, waarbij door het comité de vraag is ingebracht voor partnership van de provincies voor de campagnebussen en de vrijheidsmaaltijden

3. Provinciaal comité 75 jaar bevrijding

Het op te richten provinciaal comité zal de provincie adviseren over de invulling van het provinciaal kader voor 75 jaar bevrijding. Dit kader is voor de Provincie Limburg de leidraad voor het faciliteren van activiteiten rondom 75 jaar bevrijding. Het comité zal tevens een adviserende rol hebben voor subsidieaanvragen die worden ingediend voor de provinciale subsidieregeling die wordt opengesteld voor het bevrijdingsjaar 2019-2020.

Beoogde taak van het provinciaal comité:

1. integraal advies - op basis van de opbrengst brainstorm 75 jaar bevrijding - om te komen tot een provinciale kaderstelling/ subsidieregeling voor de toetsing van aanvragen in het kader van 75 jaar bevrijding;
2. inhoudelijke en integrale beoordeling en schriftelijke advisering van de subsidieaanvragen (initiatieven van derden) die worden ingediend in het kader van Viering 75 jaar bevrijding;
3. zicht houden op invulling van diverse aspecten binnen het geformuleerde kader (zie punt 1) en aanjaagfunctie naar initiatiefnemers als blijkt dat bepaalde onderdelen binnen de subsidieregeling achterblijven.
4. waar specifiek gevraagd: het inhoudelijk adviseren over andere programmaonderdelen binnen Viering 75 jaar bevrijding.
5. representatie van en samen met het provinciaal bestuur van Limburg bij diverse plechtigheden die in het kader van 75 jaar bevrijding plaatsvinden in de periode 2019-2020.
6. zicht houden op de Zuid-Nederlandse, landelijke/ en internationale ontwikkelingen in het kader van 75 jaar bevrijding en deze betrekken bij de integrale advisering.
7. evenredige provinciale verdeling van activiteiten, waarbij de tijdlijn van bevrijding een bepalende rol (kan) spelen.

Boegbeeld en beoogd voorzitter

De heer Herman Kaiser (64), thans woonachtig in Roermond, oud-burgemeester van Arnhem, Doetinchem, Roermond en Margraten, is bereid gevonden om als boegbeeld voor uitvoering van het projectprogramma te fungeren. Hij studeerde politicologie aan de katholieke Universiteit Nijmegen. De zeventigste herdenking van de Slag om Arnhem in 2014 is onbetwist het hoogtepunt van zijn Arnhemse periode. Hij zette samen met het daartoe gevormde comité en de gemeente Arnhem, met The Bridge to Liberation, een jaarlijks nationaal herdenkingsconcert op touw.

Wij stellen uw college voor om, zoals eerder bij u gesondeerd, in te stemmen met de benoeming van de heer Kaiser voor de periode 01-05-2018 t/m 31-12-2020 als beoogd voorzitter van het provinciaal comité 75 jaar bevrijding.

Samenstelling comité

Voor de samenstelling van het beoogde comité zal worden gekeken naar een brede maar afgewogen samenstelling op basis van diversiteit wat betreft geslacht, leeftijd, spreiding over de provincie (noord-, midden en zuid Limburg op basis van woonplaats), maatschappelijke sectoren (cultuur, sport) en specifieke profielen (slachtoffers, veteranen en verzet).

In goed overleg met de heer Kaiser zal u een nader voorstel omtrent het comité worden voorgelegd.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Gezien bovengenoemde deskundigheid, kwaliteiten en ervaring van de heer Kaiser op het gebied van bevrijding en eren en gedenken is besloten om in formele zin af te wijken, maar wel in de geest te handelen, van het beleidskader selectie en benoemingen.

4. Relatie met Programmabegroting

Het provinciaal comité 75 jaar bevrijding adviseert over de invulling van het provinciaal kader voor 75 jaar bevrijding en maakt daarmee onderdeel uit van de Programmabegroting 2018/ paragraaf 4.1.9.

5. Juridische aspecten

De Regeling rond 75 jaar bevrijding zal in samenspraak met het comité geformuleerd worden, afgestemd met JZI en daarna ter besluitvorming aan het college van GS worden voorgelegd en wordt t.z.t. bekend gemaakt in het Provinciaal Blad.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

n.v.t.

7. Financiële en cofinancieringsaspecten

De voorzitter van het comité ontvangt een vergoeding voor het bijwonen van een vergadering (€ 112,25 (*), de voorbereiding ervan (2x € 112,25 (*), en een vergoeding voor reiskosten (€ 0,37 waarvan € 0,18 belast en € 0,19 onbelast). De vergoedingen zijn gebaseerd op de geldende 'Verordening regelende de geldelijke en andere rechtspositionele voorzieningen ten behoeve van gedeputeerden, staten- en commissieleden Provincie Limburg'.

() Deze bedragen zijn gebaseerd op de vergoedingen in 2018.*

Daarnaast zullen er een aantal representatieve momenten in de periode 2019-2020 plaatsvinden waarvoor in ieder geval een reiskostenvergoeding voor ingediend kan worden.

8. Arbeidsmarktbeleid

n.v.t.

9. Formatieve aspecten

Het Comité wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris zijnde de projectleider 75 jaar bevrijding of een lid van het projectteam 75 jaar bevrijding.

10. Samenwerking/afstemming andere clusters

Afstemming over de Regeling Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding zal plaatsvinden met het cluster JZI. In het kader van het project 75 jaar bevrijding wordt er samengewerkt met KAB, STR, COM en EZ en is er sprake van afstemming met Cultuur.

11. Voorstel

1. vertrouwelijkheid op te heffen op vrijdag 4 mei 2018 bij verzending informerende brief aan Provinciale Staten, brief aan de beoogd voorzitter en informierend persgesprek;
2. kennis te nemen van de conceptlijnen voor het programma 75 jaar bevrijding in Limburg;
3. in te stemmen met het benoemen van de beoogd voorzitter van het provinciaal comité 75 jaar bevrijding;
4. bekendmaking van dit besluit per bijgaande conceptbrief aan de heer Kaiser;
5. informeren van PS door middel van bijgaande conceptbrief;
6. portefeuillehouder te machtigen tot het doen van wijzigingen van ondergeschikte aard.

113

33e club
+ [redacted]
398659

provincie limburg

FCL 68707

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

vergaderdatum:

Maastricht

19 dec

30100 € 336,75
30110 € 34,26

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25 ✓
€ 224,50 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€ _____

eigen vervoer, 98 km à € 0,37

€ 36,26 ✓

totaal

€ 373,01 ✓

naar waarheid opgemaakt op

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar [redacted]@limburg.nl

398657

provincie limburg

FCL 60707

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

30100

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

Maastricht

comité

vergaderplaats:

vergaderdatum:

19 dec 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25 ✓

€ 336,75 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€ _____

eigen vervoer, km à € 0,37

€ _____

totaal

€ 449,- ✓

naar waarheid opgemaakt op

3 Jan 2019

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

(113)

33861465

398692

FCL 68707

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

30100

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

ROERMOND

vergaderdatum:

18 dec 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€ _____

eigen vervoer, km à € 0,37

€ _____

totaal

€ 224,50 ✓

3 Jan 2019

naar waarheid opgemaakt op

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

(1b)

330 Kab

398693

[REDACTED]

provincie limburg

FCL 68707

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

30100 € 224,50

adres

[REDACTED]

30110 € 36,26

postcode en woonplaats

[REDACTED]

bank/gironummer

[REDACTED]

vergaderplaats:

Maastricht

vergaderdatum:

13 december

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 125,25 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 90 km à € 0,37

€ 36,26 ✓

totaal

€ 280,76 ✓

naar waarheid opgemaakt op

Roermond, 3 jan 2019

handtekening

[REDACTED]

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

13

397818

397818

provincie limburg

FCL 68707

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

K 30ke

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

ROERMOND

vergaderdatum:

28 nov

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 224,50

naar waarheid opgemaakt op : 1 dec 2018

handtekening

FCL 68707

1 Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar svd@limburg.nl

396526

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Heerlen

vergaderdatum:

27 nov

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 94km m à € 0,37

€

34,78

totaal

€ 147,03

naar waarheid opgemaakt op

1 dec 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

396527

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

ROERMOND

vergaderdatum:

21 nov Huis der Kunsten

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering: (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€ _____

eigen vervoer, km à € 0,37

€ _____

totaal

€ 224,25

naar waarheid opgemaakt op : 1 dec 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

396528

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

Maastricht

vergaderplaats:

vergaderdatum:

19 nov

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 98 km à € 0,37

€ 36,26

totaal

€ 373,01

naar waarheid opgemaakt op : 1 dec 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

396517

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

ROERMOND

vergaderplaats:

vergaderdatum: 15 nov 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 224,50

naar waarheid opgemaakt op : 1 dec 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

396525

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Roermond

vergaderdatum:

7 nov analyse/studie

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 224,50

naar waarheid opgemaakt op : Roermond, 1 dec 18

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

396508

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats: Maastricht

vergaderdatum: 5 nov

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

€ 336,75

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 98 km à € 0,37

€ 36,26

totaal

€ 485,26

naar waarheid opgemaakt op : 1 dec

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

1B

394943

336 KAB

FCL 68707

provincie limburg

K 30400

K 30410

€ 336,75

€ 31,02

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Maastricht

vergaderdatum:

30 okt

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 224,50 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 86.m à € 0,37

€ ~~36,26~~ 31,02

totaal

€ ~~378,01~~

naar waarheid opgemaakt op

1 nov 2018

handtekening

368,57
D. H. M. / 28
FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

S.V.P. mailen na [limburg.nl](mailto: limburg.nl)

1B

330/ K A B 394941

[REDACTED]

FCL 68707

provincie limburg

K 38100

K 38110

€ 449,00

€ 43,66

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres [REDACTED]

postcode en woonplaats [REDACTED]

bank/gironummer [REDACTED]

vergaderplaats: Kerkrade

vergaderdatum: 29 okt

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 V

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 336,75 V

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 118,1 à € 0,37

€ 43,66 V

totaal

€ 492,56

naar waarheid opgemaakt op : 1 nov 2018

handtekening [REDACTED]

FCL 68707

492,66

D 7/11/18

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar [REDACTED] per@limburg.nl

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Maastricht gouverneur

vergaderdatum:

24 okt

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering¹ (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 98n à € 0,37

€ 36,26

totaal

€ 260,76

naar waarheid opgemaakt op

1 nov 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

provincie limburg

394814

412

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Venlo

vergaderdatum:

22 okt

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 336,75

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 449

naar waarheid opgemaakt op : 1 nov 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

1B

330/KAB

394942

FCL 68707

K 30100

K 30110

€ 224,50 € 42,92

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Venray (schutterijen)

vergaderdatum:

18 okt

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 116n à € 0,37

€ 42,92 ✓

totaal

€ 276,42

naar waarheid opgemaakt op

1 nov

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar burg.nl

394023

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Venray

vergaderdatum:

16 okt

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering¹ (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 116n à € 0,37

€ 42,92

totaal

€ 267,42

naar waarheid opgemaakt op : 1 nov 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

394822

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Aken overleg consul vanaf Heerlen

vergaderdatum:

12 okt

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden	€ 112,25 per vergadering ¹ (1x)	€ 112,25
voorbereidingskosten	€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)	€ 224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€ 14.30

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 351,05

naar waarheid opgemaakt op : 1 nov 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

394834

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Maastricht

vergaderdatum:

4 okt 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden	€ 112,25 per vergadering (1x)	€ 112,25
voorbereidingskosten	€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)	€

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 98m à € 0,37

€ 36,26

totaal

€ 148,51

naar waarheid opgemaakt op

1 nov 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

330 kab

394351

FCL 68707

provincie limburg

38100

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Huis vd Kunsten Roermond

vergaderdatum:

27 sept

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 224,50 ✓

naar waarheid opgemaakt op : 17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

330 kab

394350

FCL 68707

provincie limburg

30100

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Venray

vergaderdatum:

26 sept

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten

€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€ -

eigen vervoer,

km à € 0,37

€ -

totaal

€ 224,50 ✓

naar waarheid opgemaakt op

17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen na

limburg.nl

FCL 68707

330 Kab

394346

provincie limburg

38100 + 112,25

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters **Kaiser, H.**

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Roermond, werkoverleg projectleider

vergaderdatum:

17 sept

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer,

km à € 0,37

€

totaal

€ 112,25

naar waarheid opgemaakt op

17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vastgelegd is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar info@limburg.nl

330Kab

394310

FCL 68707

provincie limburg

38100 € 336,75

38110 € 25,90

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats: Venlo (Comité)

vergaderdatum: 17 sept

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25
€ 224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€ 28,90

totaal

362,65

€ 526,90

la 29/10/10

naar waarheid opgemaakt op 17 okt

handtekening

FCL 68707

* Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar limburg.nl

(15)

FCL 68707

330kab 394756

FCL 30100 - €
336,75

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/rekeningnummer

vergaderplaats:

Maastricht Gouvernement

vergaderdatum:

28 aug 2017

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten

€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 224,50 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer,

km à € 0,37

€

totaal

€ 336,75 ✓

naar waarheid opgemaakt op

17 okt

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.d. mailen naar rv@limburg.nl

FCL 60707

330kab

394314

provincie limburg

30100 € 336,75

30110 € 36,36

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters

Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Maastricht overleg Viastory

vergaderdatum:

28 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten

€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€

elgen vervoer,

km à € 0,37

€ 36,36

totaal

€ 373,01

naar waarheid opgemaakt op

17 okt

handtekening

FCL 68707

! Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.o. mailen naar limburg.nl

FCL 68707

330 kab

394349

provincie limburg

38100

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Overleg Vlastory te Roermond

vergaderdatum:

23 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25
€ 224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 336,75 ✓

naar waarheid opgemaakt op

17 okt 2016

handtekening

FCL 68707

* Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.d. mailen naar mburn.nl

394348

FCL 68707

330kab

+

provincie limburg

30100 € 112,25

30110 € 17,76

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats: Heerlen

vergaderdatum: 23 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€ 17,76

totaal

€ 130,01 ✓

naar waarheid opgemaakt op : 17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.d. mailen

limburg.nl

FCL 60707

350 kas

394347

provincie limburg

30100

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats: Maastricht, G. Braun

vergaderdatum: 23 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 125,50

naar waarheid opgemaakt op : 17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar limburg.nl

394313

33wKab

FCL 68707

provincie limburg

38100 € 224,25

38110 € 36,26

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Periodiek Overleg Kabinet

vergaderdatum:

23 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten

€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer,

km à € 0,37

€

36,26

totaal

€

260,76 ✓

naar waarheid opgemaakt op

17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar

@limburg.nl

(13)

330kab

394757

FCL 68707

K 38100 € 224,50

provincie limburg

K 38110 € 25,90

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Stadhuis Venlo

vergaderdatum:

22 aug 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€ 25,90

totaal

€ 250,40

naar waarheid opgemaakt op : 17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

* Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar mburn.nl

FCL 68707

330 kab

394309

provincie limburg

38100 € 336,75

38110 € 16,20

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters

Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

De Limburger hoofdredactie Sittard

vergaderdatum:

17 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten

€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 224,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer,

km à € 0,37

€ 16,28

totaal

€ 363,03 ✓

naar waarheid opgemaakt op

17 okt

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar info@provincielimburg.nl

394345

330 kab

FCL 60707

provincie limburg

30100 € 336,75

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Roermond overleg met gen De Kruijf

vergaderdatum:

16 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25
€ 224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 336,75 ✓

naar waarheid opgemaakt op : 17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

1 Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

S.v.D. mailen na [limburg.nl](mailto: limburg.nl)

350 kub

394311

FCL 68707

30100 - 336,75

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats: Landelijk comité (Roermond)

vergaderdatum: 16 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€

224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 375,75

naar waarheid opgemaakt op 17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

* Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar provincie@limburg.nl

FCL 60707

330 kab

394308

provincie limburg

30100 € 336,75

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Huis v d Kunsten Roermond

vergaderdatum:

8 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden

€ 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 224,50

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 556,75 V

naar waarheid opgemaakt op

17 okt 2019

handtekening

FCL 68707

* Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar info@vlimburg.nl

330kab

394344

FCL 68707

provincie limburg

30100 € 224,50

30110 € 3470

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Horst ad Maas

vergaderdatum:

7 aug

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€ 34,78

totaal

€ 259,28 ✓

naar waarheid opgemaakt op

17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

S.V.P. mailen limburg.nl

13

330 kab 394755

FCL 60707

provincie limburg

k 30100

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats: Stadhuis Roermond

vergaderdatum: 2 aug. 2017

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 112,25 ✓

naar waarheid opgemaakt op 17 okt 2018

handtekening

FCL 68707

* Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

S.v.P. mailen na: [redacted]@mml.nl

330 Kab

394312

FCL 68707

provincie limburg

30100 + 224,50

30110 + 25,90

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters **Kaiser, H.**

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Maasgouw

vergaderdatum:

18 jul 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€ 26,90

totaal

€ 250,40

naar waarheid opgemaakt op

18 okt 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

FCL 68707

330 kab

394343

provincie limburg

38100 € 224,50

38110 € 26,64

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters **Kaiser, H.**

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

Weert

vergaderdatum:

1 juli 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden	€ 112,25 per vergadering (1x)	€ 112,25
voorbereidingskosten	€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)	€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€ 26,64

totaal

€ 251,14

17 Oct 2018

naar waarheid opgemaakt op

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

392833

8

provincie limburg

K 38100 € 449,00
38110 € 36,26

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

MAASTRICHT

vergaderdatum:

25 JUNI

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 336,75 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€ _____

eigen vervoer, 98 km à € 0,37

€ 36,26 ✓

totaal

€ 485,26

naar waarheid opgemaakt op : 22 AUG

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

10

FCL 68707

330 kab

392832

7

provincie limburg

K 38100

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

HERKENBOSCH

vergaderdatum:

21 JUNI

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 336,75 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€ FIETS

totaal

€ 449 ✓

naar waarheid opgemaakt op

22 AUG

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

(1P)

FCL 68707

350 klab

392835

6

provincie limburg

h 38100 € 112,25

38110 € 25,90

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters **Kaiser, H.**

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

BEKK

vergaderdatum:

19 JUNI

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 70km à € 0,37

€

25,90 ✓

totaal

€

138,15 ✓

naar waarheid opgemaakt op

22 AUG '18

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

113

FCL 68707

330 kub

392834

K 38100

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

EINDHOVEN

vergaderdatum:

11 JUNI

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 336,75 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 449 ✓

naar waarheid opgemaakt

22 aug. 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar limburg.nl

113

FCL 68707

330 kab

392037

5

provincie limburg

30100

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

DOORN

vergaderdatum:

31 MEI

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 336,75 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€ _____

eigen vervoer, km à € 0,37

€ _____

totaal

€ 449 ✓

la 20/9/18

naar waarheid opgemaakt op

22 aug. 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

(13)

330 kab

392036

4

FCL 68707

provincie limburg

K 30100 € 449,00

K 30110 € 36,26

**Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding**

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

MAASTRICHT

vergaderdatum:

18 MEI

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 336,75 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€ _____

eigen vervoer, 98 km à € 0,37

€ 36,26 ✓

totaal

€ 485,26 ✓

la 28/9/10

naar waarheid opgemaakt op

22 aug. 2018

handtekening

FCL 68707

1 Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar info@provincielimburg.nl

(13)

330kab

392038

3

FCL 68707

provincie limburg

K30100 € 224,50

K30110 € 10,56

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

MAASTRICHT

vergaderdatum:

7 MEI

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 112,25

reiskosten

openbaar vervoer

€ 18,56

eigen vervoer, km à € 0,37

€

totaal

€ 243,06

naar waarheid opgemaakt op

22 aug. 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

592039

3

350 kub

+ ([redacted])

FCL 68707

k 38100 + 124,52

k 38110 + 36,26

provincie limburg

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres [redacted]

postcode en woonplaats [redacted]

bank/gironummer [redacted]

vergaderplaats: **MAASTRICHT**

vergaderdatum: **4 MEI**

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden	€ 112,25 per vergadering (1x)	€ 112,25 ✓
voorbereidingskosten	€ 112,25 per vergadering (max. 3 x)	€ 112,25 ✓

reiskosten openbaar vervoer € _____

eigen vervoer, 98 km à € 0,37 € 36,26 ✓

totaal € 260,76 ✓

la 28/9/10

naar waarheid opgemaakt op **22 aug. 2018**

handtekening : [redacted]

FCL 68707

1 Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

113

FCL 68707

330 Kab

392040

2

provincie limburg

K30100 € 336,75

K30110 € 36,26

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters Kaiser, H.

adres

postcode en woonplaats

bank/gironummer

vergaderplaats:

MAASTRICHT

vergaderdatum:

11 APRIL

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering (1x)

€ 112,25 ✓

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€ 224,50 ✓

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 98km à € 0,37

€ 36,26 ✓

totaal

€ 372,76

naar waarheid opgemaakt

22 aug. 2018

handtekening

FCL 68707

¹ Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

s.v.p. mailen naar [provincielimburg.nl](mailto:provincie@provincielimburg.nl)

113

FCL 68707

330 Kab

392842

[redacted]

1

provincie limburg

k 30110

✓ cred. 30938

NAW 53343

3/10/18

24/10/2018

Declaratieformulier ten behoeve van de voorzitter
van het comité 75 jaar bevrijding

naam en voorletters ☒ Kaiser, H.

adres

[redacted]

postcode en woonplaats

[redacted]

bank/gironummer

[redacted]

vergaderplaats:

MAASTRICHT

vergaderdatum:

29 JAN 2018

vacatiegeld + voorbereidingskosten

vacatiegelden € 112,25 per vergadering: (1x)

€ 112,25

voorbereidingskosten € 112,25 per vergadering (max. 3 x)

€

reiskosten

openbaar vervoer

€

eigen vervoer, 98km à € 0,37

€ 36,26

totaal

€ 36,26 ✓

la 26/9/18

naar waarheid opgemaakt op

22 aug. 2018

handtekening

[redacted]

FCL 68707

* Vacatiegeld is gebaseerd op de circulaire van 1 november 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

B. Kersten

Overzicht 2017: Inzake benoeming nieuwe voorzitters van de Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg per 1 sept. 2016

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De benoeming is vastgelegd in een brief van 4 november 2016. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden. Volledigheidshalve hebben wij ook de herbenoeming toegevoegd. Deze is vastgelegd in een brief van 28 augustus 2018. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De nota voor ons college, behorend bij de benoeming uit 2016 komt aan bod bij de documenten van de heer H. Vrehen.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er vindt elke drie maanden een gezamenlijk overleg plaats tussen de voorzitters van de Nationale Parken en de Provincie Limburg waarin de stand van zaken wordt besproken over de (landelijke) ontwikkelingen in en rond de Nationale Parken. De verslagen van deze bestuurlijke overleggen vallen vanwege het inhoudelijke karakter daarvan buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. In hun rol als voorzitter van een van de overlegorganen van de drie Nationale Parken vindt er ook periodiek overleg plaats tussen elk van de voorzitters en de leden die zitting hebben in het overlegorgaan. De leden welke zitting hebben in elk der parken is terug te vinden via www.natuurparkenlimburg.nl In algemene zin zijn vertegenwoordigd IVN, gemeenten, waterschap(pen), particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap. Volledigheidshalve verwijzen wij naar de beantwoording van Statenvragen van de SP van 15 augustus 2018, door onze brief van 30 augustus 2016, inzake de benoeming van de voorzitters. Deze beantwoording is raadpleegbaar via onze website onder 'Schriftelijke vragen van Statenleden'.

4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie onder 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben geen facturen voorhanden. De vergoeding die wordt uitbetaald vindt plaats op basis van het benoemingsbesluit. Betalingen hebben plaatsgevonden op: - 24 november 2016, € 1.666,66; - 22 december 2016, € 2.500,00; - 27 juni 2017, € 2.5000,00; - 21 december 2017, € 2.500,00; - 26 juni 2018, € 833,34; en - 16 januari 2019, € 2.5000,00.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen documenten die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

De heer B. Kersten

[Redacted address]

Cluster NAT
Ons kenmerk 2016/89019
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

[Redacted]
+31 43 389 1
4 november 2016
4 november 2016

Onderwerp

Benoeming voorzitter Nationaal Park De Maasduinen

Geachte heer Kersten,

Bij GS besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016-55098) hebben wij u benoemd als voorzitter van Nationaal Park De Maasduinen voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018. De hierbij behorende taken zijn:

- de organisatie van het beheer van het Nationaal Park De Maasduinen (niet door zelf uit te voeren maar door dit met de betrokken partijen goed te regelen);
- het selecteren van educatie- en monitoringsprojecten die passen in het profiel van het park;
- de regionalisering van het park (gebiedsdekkend) te organiseren door het betrekken van andere partijen;
- actief te werken aan de toeristische vermarkting en branding van het park als parel van de Limburgse natuur.

Als voorzitter ontvangt u op jaarbasis een -all-in- vergoeding van € 5000,00 netto voor uw werkzaamheden. U ontvangt deze vergoeding in halfjaarlijkse termijnen van elk € 2.500,00. Wij zullen deze vergoeding overmaken op het bij ons bekende bankrekeningnummer. Uw vergoeding voor de werkzaamheden in 2016 wordt binnenkort aan u overgemaakt.

Met vragen kunt u terecht bij [Redacted] van het Cluster Natuur.

Wij wensen u veel succes in uw functie.

[redacted]
gedeputeerde Staten van Limburg

[redacted]
[redacted]
[redacted]
voorzitter
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

De heer B. Kersten

[Redacted]

Cluster PLA
Ons kenmerk 2018/56279
Uw kenmerk -
Bijlage(n) -

Behandeld [Redacted]
Telefoon (043) 389 [Redacted]
Maastricht 28 augustus 2018

VERZONDEN 30 AUG. 2018

Onderwerp
Verlenging benoemingstermijn

Geachte heer Kersten,

Bij GS-besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016/55098) hebben wij u benoemd als voorzitter van het Nationaal Park De Maasduinen voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018. Inmiddels hebben wij besloten vorengenoemde termijn met één jaar te verlengen tot en met 31 augustus 2019. Uw taken alsook de vergoeding voor uw werkzaamheden blijven ongewijzigd.

[Redacted]
Gedeputeerde Staten van Limburg

[Redacted]

2018/56273

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

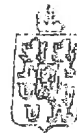
J.W. Kersten

- Overzicht 2017: Inzake herbenoeming voorzitter Nationale Parken genoemd in de brief van 14 februari 2017 aan Provinciale Staten.
- Overzicht 2017: Inzake herbenoeming leden bestuurscommissie Sarsven en de Banen (bestuurscommissie WILG van provincie Limburg), genoemd in de brief van 14 februari 2017.

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De herbenoeming is vastgelegd in een brief van 2 juni 2016 en gold tot 1 september 2016. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden. Voorts verwijzen wij tevens naar de genoemde brief die is opgenomen bij de documenten van de heer Tindemans, waarin mevrouw J.W. Kersten eveneens is genoemd. Ten aanzien van de herbenoeming als lid van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen hebben wij een brief van 4 oktober 2016 als bijlage toegevoegd. De naam en contactgegevens van een ambtenaar zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e) en de handtekeningen (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De nota voor ons college, behorend bij de herbenoeming als voorzitter van een Nationaal Park komt aan bod bij de documenten van de heer H. Vrehen. Bijgevoegd hebben wij de nota voor ons college met betrekking tot de herbenoeming van leden van de bestuurscommissie. De namen van ambtenaren en contactgegevens zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	<i>Voorzitter Nationaal Park</i> Er vindt elke drie maanden een gezamenlijk overleg plaats tussen de voorzitters van de Nationale Parken en de Provincie Limburg waarin de stand van zaken wordt besproken over de (landelijke) ontwikkelingen in en rond de Nationale Parken. De verslagen van deze bestuurlijke overleggen vallen vanwege het inhoudelijke karakter daarvan buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. In hun rol als voorzitter van een van de overlegorganen van de drie Nationale Parken vindt er ook periodiek overleg plaats tussen elk van de voorzitters en de leden die zitting hebben in het overlegorgaan. De leden welke zitting hebben in elk der parken is terug te vinden via www.natuurparkenlimburg.nl In algemene zin zijn vertegenwoordigd IVN, gemeenten, waterschap(pen),

	particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap. Volledigheidshalve verwijzen wij naar de beantwoording van Statenvragen van de SP van 15 augustus 2018, door onze brief van 30 augustus 2016, inzake de benoeming van de voorzitters. Deze beantwoording is raadpleegbaar via onze website onder 'Schriftelijke vragen van Statenleden'. <i>Bestuurscommissie Sarsven en de Banen</i> Uit het Instellingsbesluit bestuurscommissie Sarsven en De Banen (Provinciaal Blad 2011, nr. 77) volgt het kader waarbinnen de werkzaamheden dienen plaats te vinden.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie onder 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben drie facturen van de betreffende persoon ontvangen die zien op het voorzitterschap voor een Nationaal Park, welke als bijlage zijn toegevoegd. Daarin zijn de namen van ambtenaren onleesbaar gemaakt, alsmede het persoonlijke rekeningnummer, contactgegevens en adresgegevens (10 lid 2 sub e). Tevens zijn de handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Het betreft facturen van: - 25 januari 2016; - 31 januari 2016; - 2 augustus 2016. Ten aanzien van de herbenoeming als lid van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen merken wij op dat leden van deze commissie hierin deelnemen uit hoofde van hun functie. Er staat geen geldelijke vergoeding, noch onkosten en/of reiskosten vanuit de Provincie Limburg tegenover. Mevrouw Kersten is in de bestuurscommissie benoemd op voordracht van het Waterschap. Derhalve zijn vanwege de aard van de werkzaamheden geen documenten beschikbaar voor de onderdelen 3 tot en met 6 voor wat betreft de herbenoeming als lid van de bestuurscommissie.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met	Wij hebben geen documenten die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.

opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden voor het voorzitterschap van het Nationaal Park. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken. Een overzicht voor de gewerkte uren voor het lidmaatschap van de bestuurscommissie is eveneens niet voorhanden. De bestuurscommissie heeft gemiddeld ongeveer 5 keer per jaar vergaderd waarbij de voorbereidingstijd en de daadwerkelijke vergadering maken dat ongeveer 20 uur per jaar aan werkzaamheden is uitgevoerd. Wij merken op dat de bestuurscommissie sinds 20 september 2018 niet meer heeft vergaderd en niet meer bij elkaar komt.

Mevrouw dr. J.W. Kersten

[Redacted address]

Cluster NAT
E-mail [Redacted]@vlmburg.nl
Oms kenmerk 2016/42353
Vpl. nummer
Bijlage(n)

Behandeld [Redacted]
Telefoon +31 (0)43 389 [Redacted]
Faxnummer +31 (0)43 389 [Redacted]
Uw kenmerk
Maastricht 2 juni 2016

VERZONDEN 02 JUNI 2016

Onderwerp
verlenging voorzitterschap Nationale Parken

Geachte mevrouw Kersten,

Zoals bekend loopt uw benoeming als voorzitter van het Nationale Park De Meinweg formeel af op 30 juni 2016.

Tijdens het Bestuurlijk overleg op 15 februari j.l. is het concept voor een nieuwe natuurvisie besproken en daarbij ook verwezen naar een nieuwe aanpak van gebiedsontwikkeling rond de parken (Platteland in Ontwikkeling). Het doel van de PIO aanpak is om het draagvlak voor natuur en integrale ontwikkelingen op het platteland te verbreden, o.a. door het betrekken van stakeholders die een brede vertegenwoordiging vormen van de samenleving.

De Nationale Parken kunnen de kapstok zijn waaraan die ontwikkelingen kunnen worden opgehangen. Daarnaast wordt, zoals u weet, ook op nationaal niveau nagedacht over de toekomst van de nationale parken (al dan niet "van wereldklasse"). In dit kader is het logisch om ook de organisatiestructuur en de rol van de voorzitters van de Nationale Parken te heroverwegen.

Intussen wordt de besluitvorming door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten rond de nieuwe natuurvisie en het programma Platteland in Ontwikkeling ambtelijk en bestuurlijk voorbereid. Op 14 juni 2016 vindt een informatieve bijeenkomst plaats voor de leden van de Statencommissie Ruimte, Landbouw en Natuur, en de definitieve besluitvorming door Provinciale Staten wordt verwacht in september 2016. Daarnaast is (op uw verzoek) een bezoek van Provinciale Staten (PS on Tour) voorzien aan het Nationale Park Maasduinen op 15 juli a.s.

Bezoekadres:
Limburgaan 10
NL-6220 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 89 89
Fax + 31 43 381 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Om de continuïteit van de lopende werkzaamheden in de Nationale Parken te waarborgen, zouden wij het op prijs stellen als u als voorzitter in functie wilt blijven totdat de besluitvorming rond de nieuwe natuurvisie en PiO is afgerond en de gebiedsprogramma's rond de Nationale Parken kunnen worden geformuleerd. Dat zal naar verwachting vóór het einde van dit jaar zijn beslag krijgen. Wij stellen u daarom voor uw voorzitterschap met enkele maanden te verlengen totdat de nieuwe PiO structuur een feit is.

Wanneer u hiermee in principe akkoord kunt gaan, zullen wij uw aanstelling voor de komende maanden continueren. Vanzelfsprekend zal de vergoeding voor uw werkzaamheden op huidige basis worden voortgezet tot de einddatum van uw mandaat. We willen dan tevens met u bekijken op welke wijze u met uw ervaring in de toekomst bij de Nationale Parken en bij het PiO programma betrokken kunt blijven.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

[Redacted signature]

ing. C.M.P. Salomons
clustermanager Natuur

24-2/NAO- [REDACTED]
[REDACTED]

Gedebatteerd 25 januari 2016

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Tel. 67662
T 74696
K 23100

VERZORGD
25 JAN 2016

LS

Onder verwijzing naar uw brief van 30 september 2014 met als kenmerk: 2014/81390, verzoek ik u de
andere tenuitroeping voor mijn voorzitterschap van het Nationaal Park De Meinweg voor de tweede
half van 2015 over te maken. Graag ontvang ik het bedrag van € 1.750,- op mijn bankrekening

[REDACTED] in naam van mw. dr. J.W. Kersten

Met vriendelijke groeten

[REDACTED]

mw. dr. J.W. Kersten

13

236 2 1217/ [redacted]
[redacted]

Grubbenvorst 31 januari 2016

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VERZONDEN
31 JAN. 2016

LS

Onder verwijzing naar uw brief van 30 september 2014 met als kenmerk 2014/51398, verzoek ik u de onkostenvergoeding voor mijn voorzitterschap van het Nationaal Park De Meinweg voor de tweede helft van 2015 over te maken. Graag ontvang ik het bedrag van € 1.750,-- op mijn bankrekening [redacted] in name van mw. dr. J.W. Kersten.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

mw. dr. J.W. Kersten

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

TCL 67662
79696
23100

Grubbenvorst, 2 augustus 2016

[REDACTED]

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VERZONDEN

2 - AUG. 2016

1.S.

466 67662
79696
23400

Onder verwijzing naar uw brief van 30 september 2014 met als kenmerk: 2014/51398 verzoek ik u de onkostenvergoeding voor mijn voorzitterschap van het Nationaal Park De Meinweg voor de eerste helft van 2016 over te maken. Graag ontvang ik het bedrag van € 1.750,— op mijn bankrekening NL95 RABO 0114 9045 45 ten name van mw. dr. J.W. Kersten.

Met vriendelijke groeten,

mw. dr. J.W. Kersten

AFSCHRIJF

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck
Lid Gedeputeerde Staten

provincie limburg

Waterschap Peel en Maasvallei

Postbus 3390
5902 RJ VENLO

Cluster NAT
E-mail [redacted]@limburg.nl
Oms kenmerk 2015/73483
Vpl. Nummer
Bijlage(n) -

Behandeld [redacted]
Telefoon +31 6 [redacted]
Faxnummer
Uw kenmerk 2015.07241
Maastricht 5 oktober 2015

VERZONDEN - 7 OKT. 2015

Onderwerp

Benoeming mevrouw J. Kersten als lid bestuurscommissie Sarsven en de Banen

Geachte heer Van der Valk,

In uw brief van 28 september 2015 met als kenmerk 2015.07241, wordt door het dagelijks bestuur van het waterschap Peel en Maasvallei mevrouw dr. J.W. Kersten voorgedragen als lid van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen. Zij is de opvolgster van de heer G. Roelofs, met als vervanger de heer H.E.G. Frenken. Aangaande deze voordracht is besloten in de vergadering van het dagelijks bestuur op 7 juli 2015.

Ik verleen met terugwerkende kracht per 7 juli 2015 eervol ontslag aan de heer G. Roelofs als lid van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen en bedank hem voor de getoonde inzet. Met ingang van genoemde datum benoem ik mevrouw dr. J.W. Kersten als lid van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen en wens haar daarbij veel succes toe. Ik stem ermee in dat mevrouw Kersten zich bij afwezigheid laat vervangen door de heer H.E.G. Frenken.

Hoopachtend,

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Geadresseerde
Zie verzendlijst

Cluster NAT
Ons kenmerk 2016/77070
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon +31
Maastricht 4 oktober 2016
VERZONDEN - 6 OKT. 2016

Onderwerp

Herbenoeming als lid van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen

Geachte heer, mevrouw,

Op 20 september 2011 is de bestuurscommissie Sarsven en de Banen door ons ingesteld en u bent daarin benoemd als lid (of voorzitter) vanaf het begin, danwel als opvolger van uw voorganger. Deze benoeming gold voor een termijn van vijf jaar, waarbij de mogelijkheid bestaat de leden van de bestuurscommissie nog voor een tweede periode van vijf jaar te benoemen.

Met genoegen delen wij u mee dat u door ons met terugwerkende kracht vanaf 20 september 2016 voor een tweede periode van maximaal vijf jaar bent benoemd.

Wij wensen u veel succes met uw werkzaamheden aan en de afronding van het project.

Verenigde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

ARCHIEF

Corsa-nr. 2015.07241
Project 720760
l.a.a.

Waterschap
Peel en Maasvallei

uw kenmerk: CAS201100001396
uw brief van: 07-11-2011

Gedeputeerde Staten van Limburg

Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

ons kenmerk: 2015.07241
datum: 28 september 2015
verzonden: 28 september 2015

onderwerp: Voordracht lidmaatschap bestuurscommissie Sarsven en de Banen.

Geachte

In de vergadering van 7 juli 2015 hebben wij besloten om een voordracht te doen tot wisseling van de vertegenwoordiging vanuit ons bestuur in de bestuurscommissie Sarsven en de Banen. Bijgaand treft u dat besluit aan.

Graag vernemen wij van u of gedeputeerde staten de voordracht overnemen en daarmee mw. dr. J.W. Kersten benoemen tot lid van genoemde commissie, met de heer H.E.G. Frenken als plaatsvervanger.

Wij verzoeken u om voor de toekomst de agenda en de vergaderstukken in drievoud per reguliere post te sturen aan: Waterschap Peel en Maasvallei, Postbus 3390, 5902 RJ Venlo of digitaal aan info@wpm.nl en tevens rechtstreeks per e-mail naar: joke.kersten@wpm.nl; har.frenken@wpm.nl; info@wpm.nl.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met info@wpm.nl of telefonisch op [+31 77 38 11 11](tel:+3177381111) of een e-mail naar info@wpm.nl.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van Waterschap Peel en Maasvallei,

mr. W.J.M. Evers
Secretaris

G.H.M. Driessen
voorzitter

Bijlage: besluit dagelijks bestuur 7 juli 2015 nr. 2015.07820

Portefeuillehouder(s) van der Broeck

Organisatie onderdeel NAT

Stuknummer

Behandeld door Orbons-Hettema I.J.

Onderwerp A / B lijst

Herbenoeming leden bestuurscommissie Sarsven en de Banen

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Herbenoemen (met terugwerkende kracht vanaf 20 september 2016) van de leden van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen voor een ingevolge artikel 5, eerste lid, van het reglement samenstelling en werkwijze bestuurscommissie WILG van de provincie Limburg d.d. 16 juni 2009 toegestane tweede termijn van maximaal 5 jaar in onderstaande samenstelling:

De heer P. Willekens (onafhankelijk voorzitter)

De heer H. Evers (namens de gemeenten Nederweert en Leudal)

De heer G. Frenken (namens de natuurbeschermingsorganisaties tot 1 maart 2017)

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Cecile Salomons

Telefoon +31 6 52 40 13 77

Onderwerp openbaar besluit

Herbenoeming leden bestuurscommissie Sarsven en de Banen

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Op 4 oktober 2016 heeft Gedeputeerde Staten besloten de leden van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen met terugwerkende kracht per 20 september 2016 te herbenoemen voor een tweede termijn van maximaal 5 jaar.

de bestuurscommissie bestaat uit de volgende leden: De heer P. Willekens (voorzitter), de heer H. Evers (lid namens de gemeenten), de heer G. Frenken (lid namens de natuurbeschermingsorganisaties),

Informatie

tel : +31

e-mail

limburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ van der Broeck

Subdoel

☐ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

19-9-2016

van der Broeck

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☐ JA

☒ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 4-10-2016

Budgetnummer(s)

Zaaknummer :

Onderwerp openbaar besluit : Herbenoeming leden bestuurscommissie Sarsven en de Banen

Tekst voorstel:

De heer W. Alblas (namens de
natuurbeschermingsorganisaties vanaf 1 maart
2017)

Mevrouw J. Kersten (namens het waterschap Peel
en Maasvallei)

De heer M. van Roij (namens de
LLTB/gezamenlijke eigenaren in het project)

Tekst openbaar besluit:

mevrouw J. Kersten (lid namens het waterschap Peel
en Maasvallei) en de heer M. van Roij (lid namens de
LLTB/gezamenlijke eigenaren).

Per 1 maart 2017 wordt de heer Frenken opgevolgd
door zijn opvolger binnen Stichting het Limburgs
Landschap,

2. Hen hiervan schriftelijk op de hoogte stellen
middels bijgevoegde voorbeeldbrief

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Natuur

Stuknummer

Onderwerp	Herbenoeming leden bestuurscommissie Sarsven en de Banen
Behandeld	Inger Orbons-Hettema
Datum	4 oktober 2016
Bijlage(n)	Voorbeeldbrief
Afschrift	

0. Samenvatting

Op 20 september 2011 hebben Gedeputeerde Staten besloten ten behoeve van de uitvoering van het wettelijk project Sarsven en de Banen een bestuurscommissie in te stellen. Conform het reglement bestuurscommissies Limburg zijn de leden van de bestuurscommissie voor een periode van vijf jaar benoemd en kan deze benoeming éénmalig met vijf jaar verlengd worden. Omdat het project nog niet is afgerond dient de benoeming van de leden met vijf jaar verlengd te worden.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

De leden van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen zijn herbenoemd voor een periode van vijf jaar met terugwerkende kracht vanaf 20 september 2016. Zij zijn daarover schriftelijk geïnformeerd door middel van bijgaande brief.

Benoemd zijn dan:

De heer P. Willekens (voorzitter)

De heer H. Evers (Gemeenten Nederweert en Leudal)

De heer G. Frenken (natuurbeschermingsorganisaties) tot 1 maart 2017, vanaf die datum opgevolgd door de heer W. Alblas

Mevrouw J. Kersten (Waterschap Peel en Maasvallei)

De heer M. van Roij (LLTB)

2. Toelichting

Op 20 september 2011 hebben Gedeputeerde Staten ten behoeve van de uitvoering van het wettelijk inrichtingsplan Sarsven en de Banen de bestuurscommissie Sarsven en de Banen ingesteld. Deze bestuurscommissie bestaat uit 5 leden, daarin voor vijf jaar benoemd als bestuurlijk vertegenwoordiger van de in dit project deelnemende partners.

Op dit moment is de samenstelling van de bestuurscommissie als volgt:

De heer P. Willekens als onafhankelijk voorzitter

De portefeuillehouder van de gemeente Nederweert namens de gemeenten; momenteel is dit een vacature

De directeur van de Stichting het Limburgs Landschap, de heer G. Frenken, namens de natuurbeschermingsorganisaties

Een lid van het dagelijks bestuur van het waterschap Peel en Maasvallei, mevrouw J. Kersten

De heer M. van Roij namens de LLTB

Het project blijft nog ongeveer een jaar in uitvoering en wordt volgens planning daarna afgesloten. Gezien de fase waarin het project zich bevindt is het van groot belang om de zittende leden te behouden en wijzigingen in de samenstelling van de bestuurscommissie te vermijden. Door omstandigheden hebben zich het afgelopen jaar al enkele wijzigingen voorgedaan in de samenstelling en volgen er noodgedwongen nog één of twee in 2017 (één als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van het betreffende lid en mogelijk de tweede als gevolg van de fusie van de waterschappen per 1-1-2017). Om verder verlies aan (gebieds-)kennis te voorkomen en het vertrouwen van de streek in de bestuurscommissie te behouden is het daarom wezenlijk de zittende leden te herbenoemen en geen geheel nieuwe bestuurscommissie in te stellen.

In het reglement samenstelling en werkwijze bestuurscommissie WILG van de provincie Limburg d.d. 16 juni 2009 is onder artikel 5, eerste lid zijn de leden, waaronder de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter, benoemd voor een zittingsperiode van vijf jaar. Na afloop van deze zittingsperiode kunnen de leden terstond, maar maximaal éénmaal worden herbenoemd. De eerste vijf jaar zijn inmiddels verlopen. Het is derhalve noodzakelijk de leden éénmalig te herbenoemen en daarbij gelijktijdig de vacature namens de gemeenten Nederweert en Leudal in te vullen. Door de gemeente Nederweert wordt hiervoor de heer H. Evers voorgedragen. Per 1 maart 2017 ontstaat wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van de heer G. Frenken een vacature. Voorgesteld wordt deze vacature per 1 maart 2017 in te vullen met zijn inmiddels door het bestuur van Stichting Limburgs Landschap benoemde opvolger, de heer W. Alblas.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Geen

4. Relatie met Programmabegroting

N.V.T.

5. Juridische aspecten

Instelling van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen heeft plaatsgevonden ingevolge artikel 81 van de Provinciewet en artikel 2, derde lid, van de WILG.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

N.V.T.

7. Financiële, en cofinancieringsaspecten

N.V.T.

8. Formatieve aspecten

Voortzetting van de inzet van ca. 0,6 fte door de secretaris van de bestuurscommissie.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

N.V.T.

10. Voorstel

1. Herbenoemen (met terugwerkende kracht vanaf 20 september 2016) van de leden van de bestuurscommissie Sarsven en de Banen voor een ingevolge artikel 5, eerste lid, van het reglement samenstelling en werkwijze bestuurscommissie WILG van de provincie Limburg d.d.16 juni 2009 toegestane tweede termijn van maximaal 5 jaar in onderstaande samenstelling:

De heer P. Willekens (onafhankelijk voorzitter)

De heer H. Evers (namens de gemeenten Nederweert en Leudal)

De heer G. Frenken (namens de natuurbeschermingsorganisaties tot 1 maart 2017)

De heer W. Alblas (namens de natuurbeschermingsorganisaties vanaf 1 maart 2017)

Mevrouw J. Kersten (namens het waterschap Peel en Maasvallei)

De heer M. van Roij (namens de LLTB/gezamenlijke eigenaren in het project)

2. Hen hiervan schriftelijk op de hoogte stellen middels bijgevoegde voorbeeldbrief

R. van der Linden

Overzicht 2017: Ambassadeur Limburg Agenda, besluit GS 17-01-2017

Overzicht 2018: Ambassadeur Limburg Agenda, besluit GS 17-01-2017

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Bijgevoegd is de overeenkomst van opdracht tussen EUREGEM en Provincie Limburg voor de periode 2017-2019. De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de GS-omslag en nota voor de vergadering van 17 januari 2017, waarbij de namen, contactgegevens (10 lid 2 sub e) en parafen (10 lid 2 sub g) onleesbaar zijn gemaakt.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Zie onder 4.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Bijgevoegd is een verslag van een evaluatiegesprek van 16 maart 2018 over de werkzaamheden van 2017. In het verslag is geen informatie onleesbaar gemaakt. Verder is een e-mail van 21 maart 2018 toegevoegd bij dit verslag, waarin het persoonlijk e-mailadres en telefoonnummer van de betrokkene onleesbaar is gemaakt (10 lid 2 sub e). Daarnaast is een verslag van 20 februari 2019 toegevoegd, over de werkzaamheden van 2018. Daarin is de aanduiding van een externe partner onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Bij dit verslag hoort een e-mail van 14 februari 2019, waarin het persoonlijk e-mailadres en telefoonnummer van de betrokkene, alsmede de namen van ambtenaren onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e). Volledigheidshalve merken wij op dat deze documenten niet onder het bereik van het verzoek vallen, aangezien deze pas zijn ontvangen na de datum van het verzoek. In het kader van transparantie en volledigheid hebben wij deze toch toegevoegd aan het dossier. Waar in de e-mail verwezen wordt naar een schrijven van 18 maart 2018, wordt de e-mail van 21 maart 2018 bedoeld. Voor meer informatie over verwijzen wij naar de

	Mededeling Portefeuillehouder inzake de herijking van de internationale economische agenda en het plaatsen van vier accenten, verzonden aan Provinciale Staten, gedateerd 20 november 2018 met kenmerk 2018/78019.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgevoegd zijn de facturen van 6 juli 2017, 11 januari 2018, 5 juli 2018 en 10 januari 2019 voor de inzet van de opdracht. De rekeningnummers zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Bijgevoegd zijn facturen van enkele business-arrangementen welke rechtstreeks door de Provincie zijn betaald ten behoeve van de betrokkene. Het betreft: - boekingsbevestiging naar Baku, vertrekdatum 15 mei 2017; - boekingsbevestiging naar Baku, vertrekdatum 16 mei 2017; - factuur 19 mei 2017, kosten bar Winter Park Hotel Baku. Hierin zijn de specificaties van de facturen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e); - boekingsbevestiging naar Baku, vertrekdatum 22 mei 2017; - boekingsbevestiging treinreis naar Parijs, vertrekdatum 22 juni 2017; - boekingsbevestiging reis naar Baku, vertrekdatum 22 juni 2017; - boekingsbevestiging reis naar Baku, vertrekdatum 20 februari 2018; - boekingsbevestiging reis naar Baku, vertrekdatum 13 mei 2018; In voornoemde documenten zijn de namen van ambtenaren en derden die niet vanwege hun functie in de openbaarheid treden, onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Verder zijn creditcardgegevens onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een opgave per jaar is niet voorhanden in een bestaand overzicht. Uit de eerder aangehaalde stukken is te achterhalen welke werkzaamheden zijn verricht. Wij merken op dat de werkzaamheden zijn verricht binnen het overeengekomen aantal dagen per jaar.

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT 'EUREGEM-Provincie Limburg (2017-2019)'

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid rechtsgeldig vertegenwoordigd door de weledelgestrenghe heer drs. Th.J.F.M. Bovens, Commissaris van de Koning, hierna te noemen '**opdrachtgever**';

en

2. Euregem, gevestigd aan Kamp 2, te (6361 GX) NUTH, in deze aangelegenheid rechtsgeldig vertegenwoordigd door de weledelgestrenghe heer drs. P.R.H.M. van der Linden, hierna te noemen '**EUREGEM**';

gezamenlijk te noemen '**partijen**';

Overwegende dat:

- Opdrachtgever haar ambities wil realiseren voortkomend uit de Strategienota Internationalisering, het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer" (2015-2019) en de Limburg Agenda;
- Opdrachtgever behoefte heeft aan een ambassadeur/klankbord inzake haar internationaliseringsambities;
- Opdrachtgever op 5 juli 2016 een (vervolg)opdracht aan Euregem heeft verleend (brief kenmerk 2016/51240) voor ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake het realiseren van haar internationaliseringsambities, welke opdracht op 31 december 2016 afloopt;
- Opdrachtgever de ondersteuning door EUREGEM als ambassadeur/klankbord graag wil voortzetten;
- EUREGEM ten behoeve van opdrachtgever gedurende de looptijd van deze overeenkomst (hierna te noemen '**overeenkomst**') de werkzaamheden in het kader van de opdracht wil laten uitvoeren door de heer P.R.H.M. van der Linden (hierna te noemen '**opdrachtnemer**');;
- Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- Partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van art. 7:400 e.v. BW;
- Partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst tot stand te doen komen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer in de zin van art. 7:610 e.v. BW;
- Partijen ervoor kiezen in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat vooruitbetaling plaatsvindt;
- Partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer zal namens EUREGEM voor opdrachtgever voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden verrichten: diensten als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het door opdrachtgever uitvoeren van de Strategienota Internationalisering, het Coalitieakkoord 'In Limburg bereiken we meer' en de Limburg Agenda.

Meer concreet zal opdrachtnemer gedurende de looptijd van de overeenkomst de volgende werkzaamheden hebben verricht:

- het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de internationaliseringsagenda;
 - het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
 - het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
 - het deelnemen aan een aantal (in afstemming met opdrachtnemer) geselecteerde overlegsgremia.
2. Eventuele aanvullende afspraken en/of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met EUREGEM en/of opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de diensten richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij verricht de overeengekomen diensten naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van EUREGEM en/of opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het resultaat van de opdracht.
4. EUREGEM staat ervoor in dat de door haar geselecteerde opdrachtnemer gekwalificeerd is en de diensten op zorgvuldige wijze zal vervullen.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.
7. De voortgang van de werkzaamheden wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwalficeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht gaat in op 1 januari 2017 en eindigt van rechtswege op 30 april 2019 (einde coalitieperiode) zonder dat enige opzegging is vereist. In deze periode zal opdrachtnemer gedurende 24 dagen per jaar werkzaamheden verrichten in het kader van deze opdracht.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van een maand. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmacht periode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surseance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, onkosten, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan EUREGEM een jaarlijkse vergoeding van maximaal € 24.000,— excl. BTW, met een maximum van € 56.000,— excl. BTW over de gehele periode.
2. Reis- en verblijfkosten gemaakt in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux en Euregio Maas Rijn) worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
3. Reis- en verblijfkosten met betrekking tot door opdrachtnemer te maken reizen buiten het gebied vermeld onder 2 worden separaat vergoed mits opdrachtgever daarmee voorafgaand schriftelijk heeft ingestemd.
4. Overige onkosten die verbonden zijn aan de uitvoering van deze opdracht worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
5. De vergoeding zoals bedoeld onder 1 zal jaarlijks in twee termijnen worden betaald (juni en december) op basis van door EUREGEM in te dienen facturen. De vergoeding over 2019 zal in één termijn worden betaald (april).
6. Opdrachtgever betaalt, indien de factuur akkoord wordt bevonden, het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. EUREGEM zal de overeenkomst naar beste vermogen door opdrachtnemer laten uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is EUREGEM jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van EUREGEM en/of opdrachtnemer en EUREGEM zal opdrachtgever ter zake vrijwaren.

2. EUREGEM verklaart in het bezit te zijn van - en garandeert dat opdrachtnemer in het bezit is van - een voor de uit te voeren opdracht adequate bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekering. EUREGEM garandeert dat ter zake van deze aansprakelijkheidsverzekeringen afdoende dekking gewaarborgd zal blijven tijdens de duur van de overeenkomst en dat de premies tijdig en volledig worden betaald, dan wel er op toe te zien dat deze tijdig door opdrachtnemer worden betaald. Desgevraagd zal EUREGEM een kopie van deze aansprakelijkheidsverzekering(en), een kopie/bewijs van de laatst betaalde premienota en/of een certificaat van verzekering aan opdrachtgever overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en de door EUREGEM in het kader van deze overeenkomst in te schakelen opdrachtnemer zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen en de door EUREGEM in het kader van deze overeenkomst in te schakelen opdrachtnemer zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart EUREGEM de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 7 lid 2 zich voordoet, is EUREGEM – zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsovereenkomst zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van EUREGEM in deze zou kunnen schaden.
4. Om fiscale risico's te vermijden zullen partijen in november 2017 nader bezien of de ontwikkelingen in het kader van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DBA) leiden tot een mogelijke aanpassing van de overeenkomst.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door EUREGEM op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.

3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum:

18/1/2017

Plaats:

Maasbracht

Opdrachtgever

Provincie Limburg

Namens deze

Drs. Th. J. F. M. Bovens

Datum:

25/1/2017

Plaats:

Nuth

Opdrachtnemer:

EUREGEM

Namens deze

Drs. P.R.H.M. van der Linden

A Beurskens NR

Y-1

VERTROUWELIJK

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Zaaknummer 2017/2524

Organisatie onderdeel CS

Adviezen zijn ontvangen van

Stuknummer 2017/2530

JZI, FIN

Behandeld door

Telefoon (043) 389

Onderwerp A / B lijst

Onderwerp openbaar besluit

Ambassadeurs Limburg Agenda

Niet van toepassing

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Niet van toepassing

1. In te stemmen met het verstrekken van (vervolg) opdrachten aan CAMERO B.V. (M. Verhagen) en Euregem (R. van der Linden) conform bijgevoegde overeenkomsten.
2. Bij het gunnen van de opdrachten onder 1 gebruik te maken van artikel 16 Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg.
3. De kosten van beide opdrachten ad € 131.000,-- ten laste te laten komen van het budget procesmiddelen coalitieakkoord (FCL 67461) en de consequenties van dit besluit te effectueren bij de 1e afwijkingenrapportage 2017.
4. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

2017/2530

CS

10-1-2017

6-3-2017

Informatie :

tel : (043) 389

e-mail @prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

JZI
FIN

N

B-stuk

Akkoord

Advies (adv.) Secretaris

Paraaf

☐ Beurskens

N

Subdeel

☐ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

Beurskens

Koopmans

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 19 JAN. 2017

Besluit College d.d. 17-01-2017

Budgetnummer(s)

CONFORM

Nota voor Gedeputeerde Staten

Concernstaf

Stuknummer 2017/2537

Onderwerp Ambassadeurs Limburg Agenda
Behandeld [REDACTED]
Datum 17 januari 2017
Bijlage(n) 2
Afschrift -

2017/2537

CS

10-1-2017

6-3-2017

0. Samenvatting

Uw college heeft inzake het realiseren van de Limburg Agenda opdrachten verstrekt voor het door de heren M. Verhagen en R. van der Linden laten verrichten van diensten als ambassadeur. Beide opdrachten hebben een looptijd tot en met 31 december 2016. Gezien de positieve ervaring met de inzet van beide ambassadeurs wordt voorgesteld de eerdere afspraken te continueren tot het einde van de huidige coalitie (april 2019).

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

De heren Verhagen en Van der Linden verrichten tot en met april 2019 diensten als ambassadeur in opdracht van de provincie Limburg.

2. Toelichting

Limburgse ambassadeurs

In het huidige coalitieakkoord is bepaald dat lobby krachtiger, effectiever en meer strategisch moet worden ingezet. Ook de internationale aanhaking heeft een extra dimensie gekregen. In dat kader zijn onderstaande ambassadeurs werkzaam in opdracht van de Provincie. De overeenkomsten inzake de heren Verhagen en Van der Linden hebben een looptijd tot en met 31 december 2016.

Schema 1: Limburgse ambassadeurs

	Periode	Omschrijving werkzaamheden (ter uitvoering van de Limburg Agenda)
M. Verhagen (CAMERO B.V.)	28-04-15 t/m 31-12-16	Ondersteuning inzake versterken Limburgse economie
R. van der Linden (Euregem)	01-07-15 t/m 31-12-16	Ondersteuning inzake realiseren internationaliseringsambities
B. Ceulen (CM&C B.V.)	01-07-15 t/m 31-12-19	Ondersteuning inzake lobby Tour de France
Prof. E. Meijer	01-07-16 t/m 30-06-17	Ondersteuning inzake thema Biobased Economy

(Vervolg)opdracht CAMERO B.V. (de heer M. Verhagen)

De heer M. Verhagen fungeert als ambassadeur van de Provincie met het oog op het versterken van de Limburgse economie. Hierbij richt hij zich specifiek op lobbydossiers bij de Rijksoverheid

en/of Europese Gemeenschap. Hij adviseert de Provincie over netwerken en het kiezen van de juiste strategie. Ook adviseert hij de Provincie over de ontwikkelingen binnen Chemelot Research Facilities B.V. en Chemelot Scientific Participations B.V. Daarnaast voert hij zelf, in opdracht van de Provincie, complexe lobbytrajecten uit. De concrete aansturing vanuit de Provincie vindt plaats via de directie. De vigerende (vervolg)opdracht aan CAMERO B.V. (kenmerk: 2015/50107) is gestart op 28 april 2015 en liep af op 31 december 2016.

Gelet op de positieve ervaringen met de inzet van de heer M. Verhagen, formeel en informeel waarover periodiek verslag is gedaan in uw college, wordt geadviseerd om een vervolgopdracht te verstrekken ingaande 1 januari 2017 tot en met april 2019. De heer Verhagen heeft als voormalig Minister van Buitenlandse Zaken en Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, kennis, ervaring en een (internationaal) netwerk dat de Provincie goed kan benutten. Verder is in afgelopen periode gebleken dat de heer Verhagen frequent is ingezet om dossiers los te trekken, deuren te openen en verbindingen te leggen waar provinciale contacten tekort schoten.

Geadviseerd wordt om de opdracht te verlengen onder dezelfde condities als de eerdere opdrachten met dien verstande dat wordt voorgesteld de verantwoording over de werkzaamheden te laten plaatsvinden op een meer bij de functie passende wijze en in lijn met afspraken die zijn gemaakt met de andere Limburg ambassadeurs. Dat betekent concreet dat wordt voorgesteld de 'tweejaarlijkse schriftelijke rapportages' te laten vervallen en ermee te volstaan dat de voortgang van de werkzaamheden van de heer Verhagen met ingang van 1 januari 2017 jaarlijks wordt geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door de heer Verhagen ingebrachte (gekwificeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

(Vervolg)opdracht Euregem (de heer R. van der Linden)

De heer Van der Linden fungeert als ambassadeur van de Provincie met het oog op het realiseren van de provinciale internationaliseringsambities, voortkomend uit de Strategienota Internationalisering. Hierbij richt hij zich specifiek op het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van uw college bij met name buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering in het kader van de internationaliseringsagenda. Hij signaleert kansen en mogelijkheden voor de provincie Limburg en/of bedrijven in het buitenland. Voorbeelden zijn de geleverde bijdrage aan het realiseren van het politiek commitment in Azerbaïjan voor de strategische samenwerking met Nederland/Benelux/Duitsland en het signaleren van kansen/leggen van contacten voor Maastricht Aachen Airport. De vigerende (vervolg)opdracht aan Euregem (kenmerk: 2015/9215) is gestart op 1 juli 2016 en liep af op 31 december 2016.

Gelet op de positieve ervaringen met de inzet van de heer Van der Linden wordt geadviseerd om een vervolgopdracht te verstrekken ingaande 1 januari 2017 tot het einde van dit coalitieakkoord (april 2019). De heer Van der Linden heeft als voormalig staatssecretaris Europese Zaken, Tweede en Eerste Kamerlid en voorzitter van het Parlement van de Raad van Europa, kennis en ervaring en een (internationaal) netwerk dat de Provincie goed kan benutten. Verder is in de afgelopen periode gebleken dat de heer Van der Linden frequent is ingezet om dossiers los te trekken, deuren te openen en verbindingen te leggen waar provinciale contacten tekort schoten.

Geadviseerd wordt om de vervolgoopdracht te verstrekken onder dezelfde condities als de eerdere opdrachten.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Inzet ambassadeurs ingaande 1 januari 2017

Het voorstel is de beide opdrachten te verlengen tot het einde van dit coalitieakkoord (april 2019). Dat betekent dat de heer M. Verhagen gedurende 30 dagen per jaar diensten zal blijven verrichten als ambassadeur en de heer Van der Linden gedurende 24 dagen per jaar.

Over deze verlengingen en gehanteerde overeenkomsten (model-opdrachtovereenkomst van belastingdienst) is overleg geweest tussen de directie (heer J. Smeelen) en betrokkenen.

Inzage lobbydossier heer Verhagen

In 2015 heeft statenlid Van Rey om inzage verzocht van documenten die horen bij het 'lobby dossier' van CAMERO B.V. (heer M. Verhagen). Dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat het volledige (lobby) dossier onder oplegging van geheimhouding ter inzage is gelegd voor de leden van PS (conform GS besluiten d.d. 10-11-2015 en 20-10-2015 en conform de gedane toezegging door gedeputeerde Beurskens tijdens Commissie FEB van 25 september 2015).

Gewijzigde rapportage afspraken heer Verhagen

Het laten vervallen van de schriftelijke jaarlijkse rapportages betekent dat uw college niet meer twee maal per jaar zal worden voorgesteld in te stemmen met de gerapporteerde werkzaamheden zoals dat tot op heden (sedert 1 januari 2013) gebruikelijk was. Wel zal jaarlijkse verslaglegging plaatsvinden zoals aangegeven onder 2.

Rollen heer Verhagen

De heer Verhagen is in het kader van zijn opdracht als ambassadeur lid van de Raad van Advies van zowel Chemelot Research Facilities B.V. als van Chemelot Scientific Participations B.V. Buiten deze opdracht is de heer Verhagen op voordracht van de Provincie Limburg benoemd als lid van de Raad van Commissarissen van de Brightlands Chemelot Campus B.V.

WNT-norm bij inhuur van niet-topfunctionarissen

De (vervolg)opdrachten aan CAMERO B.V. en Euregem worden gekwalificeerd als een opdracht voor dienstverlening en niet als 'detachering/inhuur'. Dat betekent dat het eerdere besluit van uw college d.d. 1 maart 2016 om bij Inhuur van niet-topfunctionarissen de WNT-norm als uitgangspunt te nemen met een maximaal uurtarief van € 130,- niet aan de orde is. Dat laat onverlet dat de afgesproken jaarvergoedingen voor beide ambassadeurs omgerekend een dagvergoeding van € 1.000,- oftewel € 125,- per uur impliceren.

Kader selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten (motie 786 Kuntzelaers)

In dit kader (besluitvorming college d.d. 20 december 2016) zijn externe adviseurs die (via de daarvoor geldende procedure) in opdracht van de Provincie werkzaam zijn uitgezonderd.

4. Relatie met Programmabegroting

Niet van toepassing.

5. Juridische aspecten

Opdracht of detachering

Er is gekeken naar de vraag of de werkzaamheden die door de beide ambassadeurs ingevuld worden zijn te kwalificeren als een opdracht voor diensten (kenmerken: de opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in, is bij de uitvoering van de opdracht geheel zelfstandig en verricht de werkzaamheden naar eigen inzicht zonder leiding van de Provincie/de Provincie kan wel instructies geven over het resultaat van de opdracht) dan wel detachering (kenmerk: de gedetacheerde werkt in ondergeschiktheid van de Provincie, dus eigenlijk als een eigen provinciale medewerker). De intentie is om een opdracht te verstrekken.

Fiscale aspecten/ZZP

Beide ambassadeurs zijn feitelijk werkzaam als ZZP-er. Dit vertrekpunt vergt extra aandacht voor het inrichten van de opdrachtovereenkomst vanuit het perspectief van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA). Voorkomen dient te worden dat een ZZP-er wordt gekwalificeerd als werknemer. Dit zou voor de Provincie kunnen leiden tot naheffingsaanslagen en fiscale boetes. Om die reden is bij de beide vervolgoopdrachten gebruik gemaakt van de model-opdrachtovereenkomst van de belastingdienst. Hierin staat bijvoorbeeld expliciet dat de opdrachtnemer de overeengekomen werkzaamheden geheel naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van de opdrachtgever verricht en geheel zelfstandig kan handelen. Met betrekking tot het gehanteerde model is overleg geweest met betrokkenen (zie onder 3).

Ontwikkelingen Wet DBA

Het kabinet heeft onlangs beslist de met ingang van 1 mei 2017 voorziene handhaving van de Wet DBA uit te stellen tot vooralsnog 1 januari 2018. Om fiscale risico's te vermijden is in beide opdrachtovereenkomsten bepaald dat in november 2017 zal worden gezien of de ontwikkelingen in het kader van de Wet DBA leiden tot een mogelijke aanpassing van de opdracht-overeenkomsten.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

CAMERO B.V. (M. Verhagen)

Het verstrekken van een vervolgoopdracht aan CAMERO B.V. kent een geraamde opdrachtwaarde van € 72.500,- (2 1/3 jaar) excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten. Zie specificatie onder 7. De vorige opdrachten vertegenwoordigen –tot op heden- een waarde van € 120.656,05 (4 jaar) excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten. In totaal gaat het om een bedrag ad € 193.156,05. De waarde van deze opdrachten moet bij elkaar worden geteld, omdat de nieuwe opdracht kwalificeert als een vervolgoopdracht (geen wezenlijke wijziging ten opzichte van vorige opdrachten).

Euregem (R. van der Linden)

Het verstrekken van een vervolgoopdracht aan Euregem kent een geraamde opdrachtwaarde van € 58.500,- (2 1/3 jaar) excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten. Zie specificatie onder 7. De vorige opdrachten vertegenwoordigen een waarde van –tot op heden- € 48.416,69 (2 jaar) excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten. Totaal gaat het om een bedrag ad € 106.916,69. Ook de waarde van deze opdrachten moet bij elkaar worden geteld.

De Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg, artikel 8, tweede lid, geven aan dat bij opdrachten met een geraamde totaalwaarde van € 50.000,-- excl. BTW of meer tot een geraamde waarde tot aan de Europese drempel voor leveringen en diensten (€ 209.000,--), gebruik kan worden gemaakt van een procedure van onderhandse aanbesteding, met dien verstande dat het aantal schriftelijke verzoeken om offerte ten minste drie bedraagt en maximaal vijf. Gezien de onder sub 2 genoemde motivatie (unieke kennis, ervaring en netwerk van de beide ambassadeurs) is het echter niet efficiënt en effectief om voor beide opdrachten bij 3 leveranciers een offerte aanvraag uit te zetten. Daarom geeft het Inkoopcentrum een positief advies om met toepassing van artikel 16 van de Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg voornoemde opdrachten rechtstreeks te gunnen aan CAMERO B.V. (Verhagen) en aan Euregem (Van der Linden). Dit onder de voorwaarde dat de totale waarde van deze opdrachten en eventuele vervolgoopdrachten de grens van de Europese Richtlijn € 209.000,-- excl. BTW niet zullen overschrijden.

7. Financiële, en cofinancieringsaspecten

Kosten M. Verhagen (01-01-2017 t/m 30-04-2019)

Het verstrekken van een vervolgoopdracht aan CAMERO B.V. kent een geraamde opdrachtwaarde van € 72.500,-- (2 1/3 jaar) excl. BTW. Uitgangspunt is dat de opdracht moet kunnen worden uitgevoerd binnen een tijdsbestek van 30 dagen per jaar (2,5 dagen per maand). Onderstaand schema geeft een specificatie van de kosten.

Kosten 2017 t/m 2019

	Opdracht CAMERO B.V. (M. Verhagen)
2017	• 1 jan-31 dec: <u>max. € 30.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
2018	• 1 jan-31 dec: <u>max. € 30.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
2019	• 1 jan-30 april: <u>max. € 10.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
	<u>Stelpost: max € 2.500,--</u> (periode 2017-2019) voor reis en verblijf buiten het gebied zoals vermeld in dit schema.

Kosten R. van der Linden (01-01-2017 t/m 30-04-2019)

Het verstrekken van een vervolgoopdracht aan Euregem kent een geraamde opdrachtwaarde van € 58.500,-- (2 1/3 jaar) excl. BTW. Uitgangspunt is dat de opdracht moet kunnen worden uitgevoerd binnen een tijdsbestek van 24 dagen per jaar (2 dagen per maand). Onderstaand schema geeft een specificatie van de kosten.

Kosten 2017 t/m 2019

	Opdracht Euregem (R. van der Linden)
2017	• 1 jan-31 dec: <u>max € 24.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
2018	• 1 jan-31 dec: <u>max € 24.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)

2019	• 1 jan-30 april: <u>max € 8.000,-</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
	<u>Stelpost: max € 2.500,-</u> (periode 2017-2019) voor reis en verblijf buiten het gebied zoals vermeld in dit schema

Het voorstel is de kosten van beide opdrachten ad € 131.000,- te dekken uit het budget procesmiddelen coalitieakkoord (FCL 67461) en de financiële consequenties van dit besluit te effectueren bij de 1e afwijkingenrapportage 2017.

8. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

Dit voorstel is opgesteld in samenwerking met de clusters JZI en FIN (fiscaal). Tevens is de nota afgestemd met de directie.

10. Voorstel

1. In te stemmen met het verstrekken van (vervolg)opdrachten aan CAMERO B.V. (de heer M. Verhagen) en Euregem (de heer R. van der Linden) conform bijgevoegde overeenkomsten.
2. Bij het gunnen van de opdrachten onder 1 gebruik te maken van artikel 16 Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg.
3. De kosten van beide opdrachten ad € 131.000,- ten laste te laten komen van het budget procesmiddelen coalitieakkoord (FCL 67461) en de financiële consequenties van dit besluit te effectueren bij de 1e afwijkingenrapportage 2017.
4. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

Verslag evaluatiegesprek de heer R. van der Linden d.d. 16 maart 2018 (over 2017)
(Provinciehuis 10.00 uur)

Aanwezig:

- de heer P.R.H.M. van der Linden, namens EUREGEM
- gedeputeerde de heer drs. T. Beurskens,
- de heer ing. J.A.J Smeelen, directie, namens de provincie Limburg

Aanleiding

Op 18 januari 2017 is een overeenkomst gesloten tussen EUREGEM en de provincie Limburg: 'EUREGEM-Provincie Limburg (2017-2019)'.

In het kader van deze opdracht verricht EUREGEM (in de persoon van de heer P.R.H.M. van der Linden voor de duur van de overeenkomst (1 januari 2017 t/m 30 april 2019) diensten voor de provincie Limburg als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de Strategienota Internationalisering en het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer".

Op basis van het bepaalde in artikel 2, lid 7 van voornoemde overeenkomst wordt de voortgang van de werkzaamheden jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwalficeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Verslag

De werkzaamheden zoals verwoord in bijgevoegd verslag zijn besproken en akkoord bevonden. De bereikte resultaten die niet in uren zijn uit te drukken stemden tot grote tevredenheid. Mede dank zij de inbreng van de heer Van der Linden zijn diverse ontwikkelingen voor de Provincie in een positieve flow gekomen.

Maastricht, 16 maart 2018

J.A.J. Smeelen

Van: Rene van der Linden [<mailto:rlinden2@home.nl>]

Verzonden: woensdag 21 maart 2018 9:44

Aan: Smeelen, Jan

CC: Rene van der Linden

Onderwerp: ondersteunend werk voor de provincie Limburg in het kader van de Strategienota Internationalisering

Geachte Heer Smeelen,
Beste Jan,

Bij deze doe ik u verslag toekomen van werkzaamheden die ik in de afgelopen periode in het kader van de overeenkomst met de Provincie Limburg heb verricht.

Deze werkzaamheden betroffen het leggen van contacten tussen buitenlandse ambassadeurs , de provincie bestuurders, de UM en Brightlands. Meerdere werkbezoeken zijn in de afgelopen periode georganiseerd.

Heel in het bijzonder ben ik veelvuldig betrokken geweest bij de activiteiten rond luchthaven MAA, als klankbord, in overleg gremia en het signaleren van ontwikkelingen/kansen.

Veel aandacht en tijd is gestoken in het onderhouden en uitbouwen van de bijzondere relatie die Limburg met Azarbaijan onderhoudt. Bezoeken van bedrijven (agri business, chemelot, logistiek) en onderwijsinstellingen (HAS Venlo/ Hogere hotelschool), ontvangsten van handelsdelegaties en ondersteuning van de AZNL Hup hebben in dat kader plaats gevonden.

Zeer regelmatig heb ik contact onderhouden (telefonisch, in het provinciehuis en daarbuiten) met het verantwoordelijke lid van Gedeputeerde Staten , de heer Beurskens en zijn medewerkers. Niet onvermeld wil ik laten hoe zeer ik dit contact in mijn werkzaamheden op waarde heb geschat, zowel uit een oogpunt van effectiviteit, resultaat gerichtheid, soliditeit als persoonlijke touch.

Het geheel overziende heb ik buiten de veelvuldige telefonische contacten 18 dagen/dagdelen in deze periode aan mijn werkzaamheden besteed.

Ik ben gaarne bereid indien daar behoefte aan bestaat e.e.a. nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Drs. P.René.H.M. van der Linden

*f. President Dutch Senat
Honorary President Parliamentary Assembly
of The Council of Europe*

Kamp 2
NL 6361 GX Nuth

**Verslag evaluatiegesprek de heer R. van der Linden d.d. 20 februari 2019 (over 2018)
(Provinciehuis)**

Aanwezig:

- de heer P.R.H.M. van der Linden, namens EUREGEM
- gedeputeerde de heer dr. J.P. van den Akker,
- de heer ing. J.A.J Smeelen, directie, namens de provincie Limburg

Aanleiding

Op 18 januari 2017 is een overeenkomst gesloten tussen EUREGEM en de provincie Limburg: 'EUREGEM-Provincie Limburg (2017-2019)'.

In het kader van deze opdracht verricht EUREGEM (in de persoon van de heer P.R.H.M. van der Linden voor de duur van de overeenkomst (1 januari 2017 t/m 30 april 2019) diensten voor de provincie Limburg als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de Strategienota Internationalisering en het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer".

Op basis van het bepaalde in artikel 2, lid 7 van voornoemde overeenkomst wordt de voortgang van de werkzaamheden jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwificeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Verslag

De werkzaamheden zoals verwoord in bijgevoegd verslag zijn besproken en akkoord bevonden.

Aanvullend is gesproken over de contacten via Van der Linden met ████████ deze zijn relevant voor de logistieke relatie met China. Ook enkele bezoeken van ambassadeurs in dit kader blijven belangrijk.

De contacten van Van der Linden met het oosten zijn belangrijk geweest. De nieuwe coalitie zal moeten aangeven of dit belangrijke partners blijven.

De bereikte resultaten stemden tot grote tevredenheid. Mede dank zij de inbreng van de heer Van der Linden zijn diverse ontwikkelingen voor de Provincie in een positieve flow gekomen.

Maastricht, 20 februari 2019

J.A.J. Smeelen

Van: [redacted] iens Smeelen, Jan
Verzonden: dinsdag 19 februari 2019 15:00
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Verslag activiteiten 2018
Bijlagen: Provincie verslag activiteiten 2018.docx

Van: Rene van der Linden [mailto:
Verzonden: donderdag 14 februari 2019 14:06
Aan: Smeelen, Jan
Onderwerp: Verslag activiteiten 2018

Geachte heer Smeelen,

In bijlage doe ik u een kort verslag toekomen van de werkzaamheden in vervolg op mijn schrijven van 18 maart 2018.

Met vriendelijke groeten,

Drs. P.René.H.M. van der Linden

*f. President Dutch Senat
Honorary President Parliamentary Assembly
of The Council of Europe*

Kamp 2
NL 6361 GX Nuth

+31 [redacted]
[redacted]

Kort verslag activiteiten t.b.v. de Provincie als adviseur internationale betrekkingen.

Als vervolg op mijn schrijven d.d. 18 maart 2018 doe ik u als bijlage een meer specifiek activiteitenoverzicht toekomen.

- 8/1 Bespreking evaluatie 2017 en programma 2018 Gouvernement Maastricht
- 11/1 Ambassadeur Belarus / Chemelot
- 18/1 Overleg député Beurskens, Gouvernement Maastricht
- 23/1 Diner Azerbayan delegatie / Chemelot
- 2/2 Bespreking Ambassadeur Azerbayan in Brussel
- 19/2 – 23/2 Baku (Zie programma en verslag E. Hulscher)
- 16/3 Follow up bijeenkomst Baku
- 16/3 Evaluatie 2017 Beurskens / Smeelen
- 26/3 Overleg Azarbayan, Provinciehuis
- 6/4 Ontbijtsessie Limburgse consortia / Azarbayan, Venlo
- 13/4 Lunch Beurskens / Koopmans, Nuth
- 26/4 Overleg Azarbayan, Urmond
- 2/5 Kennismakings- / achtergrondgesprek député v/d Akker
- 14/5 – 17/5 Baku. Caspian Agro (Zie verslag E. Hulscher)
- 7/6 Concert Azarbayan, Brussel
- 5/7 Afstemmingsoverleg Azarbayan, Urmond
- 17/7 Gesprek/diner delegatie Azarbayan, Venlo
- 7/9 Evaluatie activiteiten landbouw overleg, Provinciehuis
- 25/10 Bezoek Ministerie Landbouw Azerbayan Nrd Limburg
- 8/11 IHK Aken. MAA

Algemeen: Strategisch klankbord
Regelmatig telefonisch overleg over contacten
MAA / bezoeken ambassadeurs / bedrijfsleven

Drs. P.R.H.M. van der Linden
Kamp 2
6361 GX NUTH

Gelieve dit bedrag over te boeken op:
rekeningnr. _____
t.n.v. Euregem, Kamp 2 6361 GX Nuth
BTW nr. 063256216B01

211/57K

12 JAN 2016

Euregem

Kamp 2
6361 GX NUTH

Aan: Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

2019
2e helft

fd 65108
K 38200
(na f 367430)

Rekeningnr. 2018.03

Nuth, 11 januari 2018

Betreft: Ondersteuning GS inzake internationaliseringsbeleid.

Verrichte werkzaamheden overeenkomstig opdrachtverlening:

Tweede half jaar 2017	€	12.000,00
BTW 21 %		2.520,00

Totaal:	€	14.520,00
		=====

Gelieve dit bedrag over te boeken op:
rekeningnr. _____

t.n.v. Euregem, Kamp 2 6361 GX Nuth
BTW nr. 063256216B01

2111STR

- 6 JUL 2018

Euregem

Kamp 2
6361 GX NUTH

Aan: Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL 92007?

Rekeningnr. 2018.12

Nuth, 5 juli 2018

Betreft: Ondersteuning GS inzake internationaliseringsbeleid.

Verrichte werkzaamheden overeenkomstig opdrachtverlening:

Eerste half jaar 2018	€	12.000,00
BTW 21 %		2.520,00
	€	14.520,00
Onkosten:		
19-2-2018 Hotel Lindner		118,30 ✓
23-2-2018 Winter Park Hotel		188,25 ✓
17-5-2018 Baku Boulevard Hotel		217,35 ✓
Totaal:	€	15.043,90

Gelieve dit bedrag over te boeken op:
rekeningnr. XXXXXXXXXX
t.n.v. Euregem, Kamp 2 6361 GX Nuth
BTW nr. 063256216B01

Herrn Pierre van der Linden
Kamp 2
6163 GX Nueth
Netherlands

*** HOTEL AIRPORT
Düsseldorf

RECHNUNG

Rechnungs.-Nr. 10310373263 /

Datum: 19.02.18

Gast: Herrn Pierre van der Linden

Zimmer Nr. : 325
Anreise : 19.02.18
Abreise : 20.02.18
Seite : 1 von 1
Res Nr. : 34276086
Benutzer ID : 1031_JULB,E

Datum	Beschreibung	Belastung	Entlastung
16.02.18	Deposit Transfer Tax		7.74
19.02.18	Logis [2]	118.30	
19.02.18	Deposit Transfer at Check in		110.56
Datum	Deposit Rechnungs.-Nr.	Deposit Betrag	Ust.
16.02.18	10310372877	118.30	7.74
Total		118.30	118.30

NICHT NUR BESSER. ANDERS.

		Saldo	0.00 EUR
Umsatzsteuer Detail	Netto EUR	USt EUR	Brutto EUR
Total inkl. USt	0.00	0.00	0.00
USt 7% [2]	110.56	7.74	118.30
Deposit 7%	-110.56	-7.74	-118.30

Wir danken Ihnen für Ihren Besuch und würden uns freuen, Sie schon bald wieder in einem unserer Häuser begrüßen zu dürfen. Das Lindner Hotel Airport, Düsseldorf ist online buchbar unter www.lindner.de.

Kreditkartendetails

Vertrags Nr. : 9500319926
Kreditkartennummer : XXXXXXXXXXXX4008
Verfallsdatum : XX/XX

Terminal ID :
Beleg Nr. : 270356
Transaktionsbetrag : 118.30

Ich genehmige den oben genannten Betrag.

Unterschrift Karteninhaber

Lindner Hotel Airport, Düsseldorf

Unterrather Straße 108
D-40468 Düsseldorf
Fon +49 211 9516-0
Fax +49 211 9516-705
Res. Fax +49 211 9516-516
info.airport@lindner.de
www.lindner.de

Bankverbindung:
Stadtsparkasse Düsseldorf
BLZ 300 501 10
Konto 10 107 068
Swift-Code/BIC-Code: DUSSEDD
IBAN-Nr. DE95 3005 0110 0010 1070 68

Lindner Hotels Aktiengesellschaft
Registergericht Düsseldorf HRB26170
Aufsichtsrat: Dr. Norbert Stoeck
(Vorsitz),
Vorstand: Dipl.-Kfm. Otto Lindner, Andreas Krökel

USt-IdNr. DE 811212689
Steuernummer 103/5744/0144
Finanzamt Düsseldorf

Winter Park Hotel
BAKU

Mr Rene Van der Linden
Netherlands

Otaq No. / Room No. : 0605
Giriş / Arrival : 20-02-18
Gediş / Departure : 23-02-18
Səhifə No. / Page No. : 1 of 2
Folio No. :
Uyğunluq No / Conf. No. : 605238
İstifadəçi No. / Cashier No. : 30
İstifadəçi / User ID : WPHILGAR
23-02-18

INVOICE / HESAB

D/B No A/R Number :
Qrup kodu / Group Code :
Müəssisənin adı : Embassy of the Kingdom of th
Company name
Tur Agentliyin adı :
Travel Agency name

Tarix / Date	Məzmunu / Text	Hesablam / Charges AZN	Azalma / Credits AZN
20-02-18	American Express		393.30
20-02-18	Accommodation	110.00	
20-02-18	VAT 18%	19.80	
20-02-18	Municipality Fee	1.30	
21-02-18	Accommodation	110.00	
21-02-18	VAT 18%	19.80	
21-02-18	Municipality Fee	1.30	
22-02-18	Accommodation	110.00	
22-02-18	VAT 18%	19.80	
22-02-18	Municipality Fee	1.30	

Winter Park Hotel
BAKU

Mr Rene Van der Linden
Netherlands

Otaq No. / Room No. : 0605
Giriş / Arrival : 20-02-18
Gediş / Departure : 23-02-18
Səhifə No. / Page No. : 2 of 2
Folio No. :
Uyğunluq No / Conf. No. : 605238
İstifadəçi No. / Cashier No. : 30
İstifadəçi / User ID : WPHILGAR
23-02-18

INVOICE / HESAB

D/B No A/R Number :
Grup kodu / Group Code :
Müəssisənin adı : Embassy of the Kingdom of th
Company name
Tur Agentliyin adı :
Travel Agency name

Tarix / Date Məzmunu / Text

Hesablam / Charges Azalma / Credits
AZN AZN

Yekun / Total

393.30

393.30

Balans / Balance 0.00 AZN
Xalis məbləğ / Net Amount 330.00 AZN
ƏDV 18% / VAT 18% 59.99 AZN
Bələdiyyə Haqqı / Municipality Fee 3.31 AZN
Cəmi ƏDV daxil / Total incl. VAT 393.30 AZN

€ 100,25

SATICI/BENEFICIARY: KAPITAL INVEST MMC
IBAN: AZ39GUNA40060000001101000000
VÖEN/TAX CODE: 1000599681

Müştərinin imzası / Guest Signature

BENEFICIARYS BANK: Gunaybank branch #1 Baku Azerbaijan
SWIFT: GUNAAZ22
BANK VÖEN/TAX CODE: 1700028531
BANK CODE/BANK KODU: 509868

MÜXBİR/CORRESPONDENT BANK: CENTRAL BANK OF THE
REPUBLIC OF AZERBAIJAN
SWIFT: NABZAZ2C
CORR. Acc No (M/H): AZ25NABZ01350100000000047944

Mr Rene Van-Der-Linden
Netherlands

INVOICE

Conf. No. : 229832
Date : 17-05-18
Folio No. : 91562

Room No. : 3318
Arrival : 14-05-18
Departure : 17-05-18
Page No. : 1 of 2
Cashier No. : 100
User ID : FRAHI140

Date	Text	Charges AZN	Credits AZN
			428.10
14-05-18	Amex Card - FO	120.00	
14-05-18	Accommodation	21.60	
14-05-18	VAT 18%	1.10	
14-05-18	Municipality Fee	120.00	
15-05-18	Accommodation	21.60	
15-05-18	VAT 18%	1.10	
15-05-18	Municipality Fee	120.00	
16-05-18	Accommodation	21.60	
16-05-18	VAT 18%	1.10	
16-05-18	Municipality Fee		
Total:		428.10	428.10

Balance 0.00 AZN
Paid Outs 0.00 AZN
Total NET 363.30 AZN
VAT 18% 64.80 AZN
Municipality Fee 3.30 AZN
Total incl. VAT & Mun. Fee 428.10 AZN

€ 217.35

Guest Signature _____

Company : Baku Boulevard Hotel Company LLC

Tax ID: 1402872891

ADDRESS - 4C Xagani Rustamov, Baku, Azerbaijan, Telephone - +994 12 3100010

Bank Name - Pasha Bank ASC, Bank Tax ID - 1700767721

Bank Code - 505141, SWIFT - PAHAAZ22

CORR. ACCOUNT - AZ82NABZ01350100000000071944

ACCOUNT NUMBERS:

AZN - AZ88PAHA40060AZNHC0190018236

USD - AZ26PAHA40160USDHC0290018236

EUR - AZ57PAHA40160EURHC0290018236

1211 JHR

Tr 92004 € 11476,10
FL 65700
K 30200

Euregem

Kamp 2
6361 GX NUTH

Aan: Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Rekeningnr. 2019.04

Nuth, 10 januari 2019

Betreft: Ondersteuning GS inzake internationaliseringsbeleid.

Verrichte werkzaamheden overeenkomstig opdrachtverlening:

Tweede half jaar 2018	€	12.000,00
	BTW 21 %	2.520,00

Totaal:	€	14.520,00
		=====

Gelieve dit bedrag over te boeken op:
rekeningnr. _____

t.n.v. Euregem, Kamp 2 6361 GX Nuth
BTW nr. 063256216B01

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92913932 (1)

Gereserveerd door : _____

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 25 april 2017

Hierbij hebben wij het genoegen u het volgende te bevestigen:

Deelnemers

1 Hr.	Antonius	Beurskens	0031433897552	_____
2 Hr.	_____	_____	0031433897552	_____
3 Hr.	Pierre	van der Linde	0031433897552	_____
4 Hr.	_____	_____	0031433897552	_____

Reisgegevens

Soort reis	: Vliegreis	Opstapplaats	: Frankfurt Airport
Bestemming	: Azerbeidzjan/Baku		
Vertrekdatum	: 15 mei 2017		
Reisduur	: 6 dagen		
Thuiskomstdatum	: 20 mei 2017	Verzorging	: geen verzorging
Reisorganisatie	: Iata Schoenmaeckers	Tel. thuisblijvers	: ---
Reserveringsnr	: TRDPKT	Geboekt dd.	: 25 april 2017

Uw reis is ondergebracht bij verschillende aanbieders

- Iata Schoenmaeckers TRDPKT
- Iata Schoenmaeckers VFZNLG

Verzekeringen en overige voorwaarden

GEBOEKT DOOR: _____
BUDGETNUMMER: 68207

De door u geboekte reis valt niet onder de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

Onderstaande vluchten zijn voor Dhr Beurskens, Dhr van der Linden en _____ gereserveerd incl 1 stuk bagage:

- LH 612	16 MEI	FRANKFURT - BAKU	13.45	20.20
- LH 613	19 MEI	BAKU - FRANKFURT	05.15	08.30

Schema's zijn onder voorbehoud van wijzigingen. Controleer altijd voor vertrek, van zowel de heen- als de terugvlucht

Zie vervolgblad

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92913932 (1) vervolgblad 2

de vertrektijden.

Voorwaarden behorende bij uw ticket:
Annuleringskosten: Zijn eur 240.00 p.p.
Wijzigingskosten: Zijn eur 155.00 p.p excl. tariefsverschil

Onderstaande vluchten zijn voor Dhr Hulscher gereserveerd incl 1 stuk bagage:

- LH 079	15 MEI	DUSSELDORF - FRANKFURT	11.40	12.30
- LH 612	15 MEI	FRANKFURT - BAKU	13.45	20.20
- LH 613	20 MEI	BAKU - FRANKFURT	05.15	08.30
- LH 076	20 MEI	FRANKFURT - DUSSELDORF	10.15	11.05

Schema's zijn onder voorbehoud van wijzigingen. Controleer altijd voor vertrek, van zowel de heen- als de terugvlucht de vertrektijden.

Voorwaarden behorende bij uw ticket:
Annuleringskosten: Zijn eur 240.00 p.p.
Wijzigingskosten: Zijn eur 155.00 p.p excl. tariefsverschil

GRENSDOCUMENTEN:

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Informatie is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook om drie weken voor vertrek na te gaan of bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Kijk voor meer informatie op www.visumdienst.nl. De namen dienen conform paspoort/identiteitskaart te zijn. Wij raden u aan om uw huisarts of de GGD te raadplegen voor eventuele vaccinaties. Neemt u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

Voor eventuele vaccinaties verwijzen wij u naar: www.ggdreisvaccinaties.nl of bel 0900-8222467.

Een doorlopende reisverzekering is afgesloten bij: <...>

Polisnummer: <...>

Deze verzekering is <inclusief/exclusief> doorlopende annuleringsverzekering

Zie vervolgblad

Vertellingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - BUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14080338
www.schoenmaeckers.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92913932 (1) vervolgblad 3

Prijsspecificatie			
Reissom	3 x € 1.572,00	€	4.716,00
Dhr Hulscher	1 x € 843,00	€	843,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten			
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten			
Dossierkosten		€	29,60

		Totaal €	5.588,60

Restantbetaling te voldoen vóór 25-04-2017 € 5.588,60

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

www.schoenmaeckers.nl

"Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR), gevestigd te Rotterdam, Admiraal de Watering 40, 3053 ED, mede van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage, zijn gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Rotterdam, alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR opverwijld kosteloos toegezonden en zijn te vinden op www.sgr.nl."

Factuur. 363 729

231 EZ

FCL 68207

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]

Verzonden: dinsdag 25 april 2017 11:49

Aan: _Servicedesk; _digitalefacturen

Onderwerp: FW: Bevestiging 92913932

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92913932.

Met vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers

Business Travel

Plein 1992 75

6221 JP Maastricht

T: +31 (0)43 3284040

E: businesstravel@schoenmaeckers.nl

W: www.schoenmaeckers.nl

www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92914018 (0)

Gereserveerd door : _____

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 11 mei 2017

Hierbij hebben wij het genoeg u het volgende te bevestigen:

Deelnemers			
1	Hr.	_____	_____ (olwassen)
2	Hr.	Pierre van der Linden	_____ (olwassen)

Reisgegevens			
Soort reis	: Treinreis	Opstapplaats	: Aachen hbf
Bestemming	: Duitsland / Frankfurt		
Vertrekdatum	: 16 mei 2017		
Reisduur	: 4 dagen		
Thuiskomstdatum	: 19 mei 2017	Verzorging	: geen verzorging
Reisorganisatie	: NS Hispeed	Tel. thuisblijvers	: ---
Reserveringsnr	: GFVQVNS	Geboekt dd.	: 11 mei 2017

Verzekeringen en overige voorwaarden

BUDGETNUMMER: 68207

De door u geboekte reis valt niet onder de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

Onderstaande treinreis is voor u gereserveerd in de 2e klasse:

16/05 Aachen hbf - Frankfurt Flughafen Fernbf 09.39 11.16

19/05 Frankfurt Flughafen Fernbf - Aachen hbf 10.43 12.16

Schema's zijn onder voorbehoud van wijzigingen. Controleer altijd voor vertrek, van zowel de heen- als de terugvlucht de vertrektijden.

GRENSDOCUMENTEN:

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Informatie is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook om drie weken voor vertrek na te gaan of

Zie vervolgbld

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92914018 (0) vervolgblad 2

bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Kijk voor meer informatie op www.visumdienst.nl.
De namen dienen conform paspoort/identiteitskaart te zijn. Wij raden u aan om uw huisarts of de GGD te raadplegen voor eventuele vaccinaties. Neemt u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

Prijsspecificatie			
Reissom	2 x € 153,00	€	306,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten			
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten		€	29,60
Dossierkosten			-----
		Totaal €	335,60
Te voldoen vóór 11-05-2017		€	335,60

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

www.schoenmaeckers.nl

"Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR), gevestigd te Rotterdam, Admiraal de Wittstraat 40, 3063 ED, mede van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage, zijn gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Rotterdam, alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR onverwijld kosteloos toegezonden en zijn te vinden op www.sgr.nl"

11-5-2017 16:08:34

Vestigingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - GUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

Be' factuur 364624

231 EZ

FCL 68207

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]

Verzonden: donderdag 11 mei 2017 16:20

Aan: _Servicedesk

CC: _digitalefacturen

Onderwerp: FW: Bevestiging 92914018

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92914018.

t vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers

Business Travel

Plein 1992 75

6221 JP Maastricht

T: +31 (0)43 3284040

E: businesstravel@schoenmaeckers.nl

W: www.schoenmaeckers.nl

www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

Winter Park Hotel
BAKU

Mr [REDACTED]
Norway

Otaq No. / Room No. : 1410
Giriş / Arrival : 16-05-17
Gediş / Departure : 19-05-17
Səhifə No. / Page No. : 1 of 1
Folio No. : 2265
Uyğunluq No / Conf. No. : 124940
İstifadəçi No. / Cashier No. : 22
İstifadəçi / User ID : WPNHAMIDOV

INVOICE

D/B No A/R Number :
Grup kodu / Group Code :
Müəssisənin adı : Embassy of the Kingdom of th
Company name :
Tur Agentliyin adı :
Travel Agency name :

19-05-17

Tarix / Date	Məzmunu / Text	Hesablam / Charges	Azalma / Credits
		AZN	AZN
17-05-17	Lobby Bar & Lounge Night-Alcohol	40.96	
	Room# 1410 : CHECK# 0010023		40.96
19-05-17	Cash		
Yekun / Total		40.96	40.96

Balans / Balance 0.00 AZN
Xalis məbləğ / Net Amount 34.71 AZN
ƏDV 18% / VAT 18% 6.25 AZN
Bələdiyyə Haqqı / Municipality Fee 0.00 AZN
Cəmi ƏDV daxil / Total incl. VAT 40.96 AZN

Müştərinin İmzası / Guest Signature _____

SATICI/BENEFICIARY: KAPİTAL İNVEST MMC
IBAN: AZ88KABA00000000000004335724
VÖEN/TAX CODE: 1000599681

BENEFICIARYS BANK: YapiKredi Bank Azerbaijan JSC
SWIFT: KABAAZ22
BANK VÖEN/TAX CODE: 9900009021
BANK CODE/BANK KODU: 509987

MÜXBİR/CORRESPONDENT BANK: CENTRAL BANK OF THE
REPUBLIC OF AZERBAIJAN
SWIFT: NABZAZ2C
CORR. Acc No (M/H): AZ51NABZ01350100000000012944

Winner Park Hotel
BAKU

Lobby Lounge

106 Agshin I

Chk 39 18May'17 23:17 Gst 4

11/11/11

Subtotal:	100.84
Service 8%	8.07
00:43 Total:	108.91

All Prices are include the VAT
and Service Charge
Room# _____

Name _____

Sign

Tips _____

1st Edition, 1967
 4141 N. Main St. S.
 Seattle, WA 98148

[illegible]

RECEIVED FROM THE
MEMBER OF THE
RECEIVED FROM THE
MEMBER OF THE
RECEIVED FROM THE
MEMBER OF THE

135101 AMU 14429

REF NO: 7076254730

Model	Amount
2000	100
2001	100
2002	100
2003	100
2004	100
2005	100
2006	100
2007	100
2008	100
2009	100
2010	100
2011	100
2012	100
2013	100
2014	100
2015	100
2016	100
2017	100
2018	100
2019	100
2020	100
2021	100
2022	100
2023	100
2024	100
2025	100
2026	100
2027	100
2028	100
2029	100
2030	100
2031	100
2032	100
2033	100
2034	100
2035	100
2036	100
2037	100
2038	100
2039	100
2040	100
2041	100
2042	100
2043	100
2044	100
2045	100
2046	100
2047	100
2048	100
2049	100
2050	100
2051	100
2052	100
2053	100
2054	100
2055	100
2056	100
2057	100
2058	100
2059	100
2060	100
2061	100
2062	100
2063	100
2064	100
2065	100
2066	100
2067	100
2068	100
2069	100
2070	100
2071	100
2072	100
2073	100
2074	100
2075	100
2076	100
2077	100
2078	100
2079	100
2080	100
2081	100
2082	100
2083	100
2084	100
2085	100
2086	100
2087	100
2088	100
2089	100
2090	100
2091	100
2092	100
2093	100
2094	100
2095	100
2096	100
2097	100
2098	100
2099	100
2100	100
2101	100
2102	100
2103	100
2104	100
2105	100
2106	100
2107	100
2108	100
2109	100
2110	100
2111	100
2112	100
2113	100
2114	100
2115	100
2116	100
2117	100
2118	100
2119	100
2120	100
2121	100
2122	100
2123	100
2124	100
2125	100
2126	100
2127	100
2128	100
2129	100
2130	100
2131	100
2132	100
2133	100
2134	100
2135	100
2136	100
2137	100
2138	100
2139	100
2140	100
2141	100
2142	100
2143	100
2144	100
2145	100
2146	100
2147	100
2148	100
2149	100
2150	100
2151	100
2152	100
2153	100
2154	100
2155	100

[illegible]

VERMONT

INSTRUMENT : 20900000007231
INST NO.: 1081
EXPIRE : 17-05-2037
FILL:

POSNO.: P5666666
BATCH NO.: 1101
TYPE : UZ : 02 : 00
FILLINGDATE: 210101

POSITIVE PSEUDOCOLOR
BATCH NO. 1101
TIME - 02:30
REMARKS-1101A

Winter Park Hotel
BAKU

Lobby Lounge

106 Agshin I

Chk 16 17May'17 00:47 Gst 3

Subtotal:	89.81
Service 8%	7.18
02:31 Total:	96.99

All Prices are include the VAT
and Service Charge
Room# _____

Name _____

Sign

Tips

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92914166 (0)

Gereserveerd door : [REDACTED]

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 12 juni 2017

Hierbij hebben wij het genoegen u het volgende te bevestigen:

Deelnemers

1	Hr.	Pierre	van der Linden	[REDACTED]	(volwassen)
2	Hr.	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	(volwassen)

Reisgegevens

Soort reis	: Vliegreis	Opstapplaats	: Parijs CDG
Bestemming	: Azerbeidzjan/Baku		
Vertrekdatum	: 22 juni 2017		
Reisduur	: 5 dagen		
Thuiskomstdatum	: 26 juni 2017	Verzorging	: geen verzorging
Reisorganisatie	: Iata Schoenmaeckers	Tel. thuisblijvers	: ---
Reserveringsnr	: MTLFQY	Geboekt dd.	: 9 juni 2017

Uw reis is ondergebracht bij verschillende aanbieders

- Iata Schoenmaeckers MTLFQY
- Iata Schoenmaeckers MTLH7E

Verzekeringen en overige voorwaarden

BUDGETNUMMER: 50672

De door u geboekte reis valt niet onder de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

Onderstaande vluchten zijn voor u gereserveerd:

22 juni J2 74	Parijs CDG - Baku	11.25	18.35
25 juni QR 254	Baku - Doha	22.20	01.10 +1
26 juni QR 41	Doha - Parijs CDG	01.20	07.15

VOORWAARDEN TICKET J2 74

Zie vervolgblad

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92914166 (0) vervolgblad 2

ANNULERINGSKOSTEN 50% VAN DE REISSOM
WIJZIGINGSKOSTEN 50% VAN REISSOM + TARIEFVERSCHIL

VOORWAARDEN TICKET QR
ANNULERINGSKOSTEN EUR 150
WIJZIGINGSKOSTEN EUR 25 + TARIEFVERSCHIL

Schema's zijn onder voorbehoud van wijzigingen. Controleer altijd voor vertrek, van zowel de heen- als de terugvlucht de vertrektijden.

GRENSDOCUMENTEN:

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Informatie is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook om drie weken voor vertrek na te gaan of bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Kijk voor meer informatie op www.visumdienst.nl. De namen dienen conform paspoort/identiteitskaart te zijn. Wij raden u aan om uw huisarts of de GGD te raadplegen voor eventuele vaccinaties. Neem u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

De namen op dit boekingsformulier dienen exact overeen te komen met de namen in uw paspoort. De eerste persoon op de boekingsbevestiging is eindverantwoordelijk voor de afwikkeling en de betaling van de gehele boeking.

De geboekte onderdelen van uw reis zijn bij verschillende reisaanbieders ondergebracht. Zij hebben elk hun eigen voorwaarden en dragen geen verantwoordelijkheid voor elkaars producten of de aansluiting van deze producten op elkaar.

VLUCHT

De vertrektijden van vakantievluchten zijn altijd onder voorbehoud van wijzigingen. Het kan dus voorkomen dat u een zeer late heenvlucht en een zeer vroege terugvlucht heeft. Wij willen u erop wijzen dat het altijd mogelijk is dat er op de heen- en/of terugreis een tussenlanding wordt ingevoerd. De vlucht kan worden uitgevoerd op a-la-carte basis. Dit betekent dat u drankjes en versnaperingen aan boord kunt nuttigen tegen betaling.

Wij raden u aan om de afmetingen van de bagage goed te controleren. Op de website van de luchtvaartmaatschappij vindt u deze informatie. Hier vindt u ook informatie over mogelijke zitplaatsreservering. Dit ticket kan niet kosteloos gewijzigd of geannuleerd worden. De luchtvaartmaatschappij berekent 100% kosten. Dit geldt ook voor eventueel bijgeboekte extra's zoals ruimbagage, XL stoelen, maaltijden etc..

GRENSDOCUMENTEN:

Zie vervolgblad

Vestigingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - BUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14088338
www.schoenmaeckers.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92914166 (0) vervolgblad 3

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Bent u in het bezit van een andere nationaliteit dan verzoeken wij u dringend contact op te nemen met het betreffende consulaat. Informatie omtrent "grensdocumenten" is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook om drie weken voor vertrek na te gaan of bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Kijk voor meer informatie op www.visumdienst.nl.

Iedere reiziger dient in het bezit te zijn van een eigen geldig reisdocument.

Neemt u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

Voor eventuele vaccinaties verwijzen wij u naar: www.ggdreisvaccinaties.nl of bel 0900-8222467.

Prijspecificatie			
Reissom	2 x € 630,00	€	1.260,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten			
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten			
Dossierkosten		€	15,00

		Totaal €	1.275,00
	Te voldoen vóór 09-06-2017	€	1.275,00

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

www.schoenmaeckers.nl

Zie vervolgblad

Vestigingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - GUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92914166 (0) vervolgblad 4

"Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garanteregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgeelden (SGR), gevestigd te Rotterdam, Afdelingsteeds 49, 3053 EC, van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage, zijn gedownload ter ziele van de Reclamebank te Rotterdam, alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR ongewijld kosteloos toegezonden en zijn te vinden op www.sgr.nl"

Vertellingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - SUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086398
www.schoenmaeckers.nl

310 DIR

FCL 68369 K 38112

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]

Verzonden: maandag 12 juni 2017 14:22

Aan: _Servicedesk; _digitalefacturen

Onderwerp: Bevestiging 92914166

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92914166.

Met vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers

Business Travel

Plein 1992 75

6221 JP Maastricht

T: +31 (0)43 3284040

E: businesstravel@schoenmaeckers.nl

W: www.schoenmaeckers.nl

www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92914204 (0)

Gereserveerd door : f [redacted]

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 19 juni 2017

Hierbij hebben wij het genoegen u het volgende te bevestigen:

Deelnemers

1	Hr.	[redacted]	[redacted]	olwassen)
2	Hr.	Pierre	van der Linden	volwassen)

Reisgegevens

Soort reis	: Treinreis	Opstapplaats	: Brussel Midi
Bestemming	: Frankrijk / Paris CDG		
Vertrekdatum	: 22 juni 2017		
Reisduur	: 5 dagen		
Thuiskomstdatum	: 26 juni 2017	Verzorging	: geen verzorging
Reisorganisatie	: NS Hispeed	Tel. thuisblijvers	: ---
Reserveringsnr	: PSBWRGR	Geboekt dd.	: 16 juni 2017

Uw reis is ondergebracht bij verschillende aanbieders
- NS Hispeed PSBWRGR
- Sunhotels SH4443643

Verzekeringen en overige voorwaarden

BUDGETNUMMER: 50672

De door u geboekte reis valt niet onder de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

Voor dhr [redacted] hebben we onderstaande geboekt.
Hotel Euro Capital te Brussel
1 x single kamer met ontbijt
Check in 21 juni
Check out 22 juni

Onderstaande treinreis is voor u gereserveerd:
22/06 Brussel Midi - Parijs CDG 07.04 08.26 / 2e klasse

Zie vervolgblad

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92914204 (0) vervolgblad 2

26/06 Parijs CDG - Lille Europe 09.07 09.58 / 1e klasse
Lille Europe - Brussel Midi 11.05 11.22 / 1e klasse

Schema's zijn onder voorbehoud van wijzigingen. Controleer altijd voor vertrek, van zowel de heen- als de terugvlucht de vertrektijden.

GRENSDOCUMENTEN:

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Informatie is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook om drie weken voor vertrek na te gaan of bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Kijk voor meer informatie op www.visumdienst.nl. De namen dienen conform paspoort/identiteitskaart te zijn. Wij raden u aan om uw huisarts of de GGD te raadplegen voor eventuele vaccinaties. Neemt u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

Prijsspecificatie			
Reissom trein	2 x € 161,00	€	322,00
Reissom hotel	1 x € 167,00	€	167,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten			
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten		€	29,60
Dossierkosten			-----
		Totaal €	518,60
		Te voldoen vóór 16-06-2017	€ 518,60

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

Zie vervolgblad

Vestigingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - SUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92914204 (0) vervolgblad 3

www.schoenmaeckers.nl

"Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR), gevestigd te Rotterdam, Admiraalsteede 40, 3063 FB, mede van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage, zijn gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Rotterdam, alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR en vervuld kostenloos toegestaan en zijn te vinden op www.sgr.nl"

19-06-2012 16:36:30

Vestigingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - BUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

310 DIR

FCL 50672

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]

Verzonden: maandag 19 juni 2017 16:37

Aan: _Servicedesk; _digitalefacturen

Onderwerp: Bevestiging 92914204

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92914204.

Met vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers

Business Travel

Plein 1992 75

6221 JP Maastricht

T: +31 (0)43 3284040

E: businesstravel@schoenmaeckers.nl

W: www.schoenmaeckers.nl

www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92914223 (0)

Gereserveerd door : [REDACTED]

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 21 juni 2017

Hierbij hebben wij het genoeg u het volgende te bevestigen:

Deelnemers

1	Hr.	[REDACTED]	[REDACTED]	volwassen)
2	Hr.	[REDACTED]	[REDACTED]	(volwassen)
3	Hr.	Pierre	van der Linden	(volwassen)

Reisgegevens

Soort reis	: Eigen vervoer	Accommodatie	: Pullman Baku
Bestemming	: Azerbeidzjan / Baku		: 3 x DELUXE ROOM
Vertrekdatum	: 22 juni 2017		
Reisduur	: 4 dagen		
Thuiskomstdatum	: 25 juni 2017	Verzorging	: logies ontbijt
Reisorganisatie	: Schoenmaeckers	Tel. thuisblijvers	: ---
Reserveringsnr	: -	Geboekt dd.	: 21 juni 2017

Verzekeringen en overige voorwaarden

BUDGETNUMMER P. VAN DER LINDEN [REDACTED] 0672
BUDGETNUMMEF [REDACTED] 3287

Zie vervolgblad

Vestigingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - SUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14088338
www.schoenmaeckers.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92914223 (0) vervolgblad 2

Prijspecificatie			
Reissom	3 x € 415,00	€	1.245,00
Fee	1 x € 30,00	€	30,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten			
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten			
Dossierkosten		€	29,60
		Totaal	€ 1.304,60
Te voldoen vóór 21-06-2017		€	1.304,60

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

www.schoenmaeckers.nl

"Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR), gevestigd te Rotterdam, Admiraliteitskade 40, 3088 ED, mede van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage zijn gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Rotterdam, alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR onverwijld kosteloos toegezonden en zijn te vinden op www.sgr.nl"

Vestigingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - SUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

231 EZ

FCL 68287

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]

Verzonden: woensdag 21 juni 2017 11:44

Aan: _digitalefacturen

CC: _Servicedesk

Onderwerp: Bevestiging 92914223

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92914223.

* *et vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers

Business Travel

Plein 1992 75

6221 JP Maastricht

T: +31 (0)43 3284040

E: businesstravel@schoenmaeckers.nl

W: www.schoenmaeckers.nl

www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92915220 (0)

Gereserveerd door : _____

Provincie Limburg
Financiele Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 16 februari 2018

Hierbij hebben wij het genoeg u het volgende te bevestigen:

Deelnemers			
1	Mevr. _____	_____	(volwassen)
2	Hr. _____	_____	(volwassen)
3	Hr. Pierre van der Linden	_____	(volwassen)

Reisgegevens			
Soort reis	: Vliegreis	Opstapplaats	: Dusseldorf Airport
Bestemming	: Azerbeidzjan / Baku		
Vertrekdatum	: 20 februari 2018		
Reisduur	: 4 dagen		
Thuiskomstdatum	: 23 februari 2018	Verzorging	: geen verzorging
Reisorganisatie	: Iata Schoenmaeckers	Tel. thuisblijvers	: ---
Reserveringsnr	: OBNINU	Geboekt dd.	: 1 februari 2018

Verzekeringen en overige voorwaarden	
Budgetnummer _____ en _____	S - FCL 68287
Budgetnummer P. van der Linden - FCL 65108	

De door u geboekte reis valt niet onder de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

Onderstaande vluchten zijn voor u gereserveerd incl. bagage:

20 FEB TK 1530 Dusseldorf - Istanbul	07.45	13.10
20 FEB TK 334 Istanbul - Baku	16.05	20.00
23 FEB TK 337 Baku - Istanbul	07.40	09.50
23 FEB TK 1525 Istanbul - Dusseldorf	11.45	13.05

Schema's zijn onder voorbehoud van wijzigingen. Controleer altijd voor vertrek, van zowel de heen- als de terugvlucht de vertrektijden.

Zie vervolgbld

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92915220 (0) vervolgblad 2

Voorwaarden behorende bij uw ticket:
Annuleringskosten: 100%
Wijzigingskosten: EUR 75 + tariefverschil

GRENSDOCUMENTEN:

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Informatie is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook om drie weken voor vertrek na te gaan of bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Kijk voor meer informatie op www.visumdienst.nl. De namen dienen conform paspoort/identiteitskaart te zijn. Wij raden u aan om uw huisarts of de GGD te raadplegen voor eventuele vaccinaties. Neemt u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

De namen op dit boekingsformulier dienen exact overeen te komen met de namen in uw paspoort. De eerste persoon op de boekingsbevestiging is eindverantwoordelijk voor de afwikkeling en de betaling van de gehele boeking.

Dit is een pakketreis, uw vlucht, hotel en transfer zijn ondergebracht bij 1 reisorganisatie.
OF

De geboekte onderdelen van uw reis zijn bij verschillende reisaanbieders ondergebracht. Zij hebben elk hun eigen voorwaarden en dragen geen verantwoordelijkheid voor elkaars producten of de aansluiting van deze producten op elkaar.

VLUCHT

De vertrektijden van vakantievluchten zijn altijd onder voorbehoud van wijzigingen. Het kan dus voorkomen dat u een zeer late heenvlucht en een zeer vroege terugvlucht heeft.

Wij willen u erop wijzen dat het altijd mogelijk is dat er op de heen- en/of terugreis een tussenlanding wordt ingevoerd.

De vlucht kan worden uitgevoerd op a-la-carte basis. Dit betekent dat u drankjes en versnaperingen aan boord kunt nuttigen tegen betaling.

Wij raden u aan om de afmetingen van de bagage goed te controleren. Op de website van de luchtvaartmaatschappij vindt u deze informatie. Hier vindt u ook informatie over mogelijke zitplaatsreservering.

Dit ticket kan niet kosteloos gewijzigd of geannuleerd worden. De luchtvaartmaatschappij berekent 100% kosten. Dit geldt ook voor eventueel bijgeboekte extra's zoals ruimbagage, XL stoelen, maaltijden etc..

GRENSDOCUMENTEN:

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Bent u in het bezit van

Zie vervolgblad

Vertellingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - BUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92915220 (0) vervolgblad 3

een andere nationaliteit dan verzoeken wij u dringend contact op te nemen met het betreffende consulaat. Informatie omtrent "grensdocumenten" is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook om drie weken voor vertrek na te gaan of bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Kijk voor meer informatie op www.visumdienst.nl.

Iedere reiziger dient in het bezit te zijn van een eigen geldig reisdocument.

Neemt u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

Voor eventuele vaccinaties verwijzen wij u naar: www.ease-travelclinic.nl of bel 0900-8504466.

Prijsspecificatie		
Reissom	3 x € 483,00	€ 1.449,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten		
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten		€ 29,60
Dossierkosten		-----
	Totaal	€ 1.478,60
Te voldoen vóór 01-02-2018		€ 1.478,60

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

www.schoenmaeckers.nl

Zie vervolgblad

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92915220 (0) vervolgblad 4

Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garantieverzekering van de Reiziging Garantiefonds Reizen (SGR), gevestigd te Rotterdam, Admiraal de Wittweg 40, 3013 CA, mede van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage, zijn gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Rotterdam. Alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR onverwijld kostenloos toegesonden en zijn te vinden op www.sgr.nl

Verticningen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - SUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

211 STR

FCL 65108 K 38112

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]

Verzonden: vrijdag 16 februari 2018 11:52

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: Bevestiging 92915220

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92915220.

Met vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers

Business Travel

Plein 1992 75

6221 JP Maastricht

T: +31 (0)43 3284040

E: businesstravel@schoenmaeckers.nl

W: www.schoenmaeckers.nl

www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92915576 (0)

Gereserveerd door : [REDACTED]

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 2 mei 2018

Hierbij hebben wij het genoegen u het volgende te bevestigen:

Deelnemers			
1	Mevr.	[REDACTED]	(volwassen)
2	Hr.	Pierre van der Linden	(volwassen)
3	Hr.	[REDACTED]	(volwassen)

Reisgegevens	
[REDACTED] ijs - FCL 68287 / [REDACTED]	
P. van der Linden - FCL 65108 / [REDACTED]	

Onderstaande vluchten zijn voor mevr. Canjels gereserveerd incl. bagage:

13 MAY	J2 6612	Frankfurt – Baku	13.30	20.05
17 MAY	J2 6613	Baku - Frankfurt	05.05	08.20

(Schema onder voorbehoud van wijzigingen).

Voorwaarden behorende bij uw ticket:
annuleringskosten: EUR 350
wijzigingskosten: EUR 305 + tariefverschil

Onderstaande vluchten zijn voor dhr. van der Linden en [REDACTED] gereserveerd incl. bagage:

14 MAY	J2 6612	Frankfurt – Baku	13.30	20.05
17 MAY	J2 6613	Baku - Frankfurt	05.05	08.20

(Schema onder voorbehoud van wijzigingen).

Voorwaarden behorende bij uw ticket:
annuleringskosten: EUR 300
wijzigingskosten: EUR 275 + tariefverschil

De door u geboekte reis valt niet onder de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

Buitenlandse touroperators zijn geen lid van de ANVR & SGR. Deze voorwaarden zijn niet van toepassing op deze reis. Door het ondertekenen van deze boekingsbevestiging gaat u akkoord met afwijkende voorwaarden. U kunt de voorwaarden vinden op de site van de betreffende touroperator. Indien gewenst kunnen wij de voorwaarden voor u opvragen.

De namen op dit boekingsformulier dienen exact overeen te komen met de namen in uw paspoort. De eerste persoon op de boekingsbevestiging is eindverantwoordelijk voor de afwikkeling en de betaling van de gehele boeking.

Dit is een pakketreis, uw vlucht, hotel en transfer zijn ondergebracht bij 1 reisorganisatie.
OF

De geboekte onderdelen van uw reis zijn bij verschillende reisaanbieders ondergebracht. Zij hebben elk hun eigen voorwaarden en dragen geen verantwoordelijkheid voor elkaars producten of de aansluiting van deze producten op elkaar.

Zie vervolgbld

BTW nr. NL8148.05.553B.01
www.schoenmaeckers.nl

K.v.K. nr. 14086338
www.limburgtravel.com www.ervaarrelzen.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92915576 (0) vervolgblad 2

VLUCHT

De vertrektijden van vakantievluchten zijn altijd onder voorbehoud van wijzigingen. Het kan dus voorkomen dat u een zeer late heenvlucht en een zeer vroege terugvlucht heeft.
Wij willen u erop wijzen dat het altijd mogelijk is dat er op de heen- en/of terugreis een tussenlanding wordt ingevoerd.
De vlucht kan worden uitgevoerd op a-la-carte basis. Dit betekent dat u drankjes en versnaperingen aan boord kunt nuttigen tegen betaling.

Wij raden u aan om de afmetingen van de bagage goed te controleren. Op de website van de luchtvaartmaatschappij vindt u deze informatie. Hier vindt u ook informatie over mogelijke zitplaatsreservering.
Dit ticket kan niet kosteloos gewijzigd of geannuleerd worden. De luchtvaartmaatschappij berekent 100% kosten. Dit geldt ook voor eventueel bijgeboekte extra's zoals ruimbagage, XL stoelen, maaltijden etc..

Neemt u medicijnen mee naar het buitenland, controleer dan vooraf of deze vallen onder de opiumwet. U bent zelf verantwoordelijk voor het dragen van de juiste documenten hiervoor. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: www.hetcak.nl

Voor eventuele vaccinaties verwijzen wij u naar: www.ease-travelclinic.nl of bel 0900-8504466.

Wij hebben voor dhr. van der Linden en dhr. Severijns onderstaande treinreis / 1e class gereserveerd;

14 mei
09.39 - 11.16 Aachen Hbf - Frankfurt Flughafen

17 mei
10.43 - 12.16 Frankfurt Flughafen - Aachen Hbf
Wij hebben voor onderstaande treinreis / 1e class gereserveerd;

13 mei
09.39 - 11.16 Aachen Hbf - Frankfurt Flughafen

17 mei
10.43 - 12.16 Frankfurt Flughafen - Aachen Hbf

Verzekeringen

In overleg met u geen reisverzekering bij Allianz Nederland afgesloten.
In overleg met u geen annuleringsverzekering bij Allianz Nederland afgesloten.

Overige voorwaarden

Zie vervolgblad

BTW nr. NL8148.05.553B.01
www.schoenmaeckers.nl

K.v.K. nr. 14086338
www.limburgtravel.com

www.ervaarrelzen.nl

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
 Plein 1992 75
 6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92915576 (0) vervolgblad 3

Prijspecificatie			
Reissom	1 x € 582,00	€	582,00
Vliegticketgarantie verzekering	1 x € 5,00	€	5,00
Reissom	2 x € 542,00	€	1.084,00
Vliegticketgarantie verzekering	2 x € 5,00	€	10,00
Treintickets 14 - 17 mei	2 x € 128,00	€	256,00
Treinticket 13- 17 mei	1 x € 142,00	€	142,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten			
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten			
Dossierkosten		€	29,60
		Totaal €	2.108,60
			=====
		Te voldoen vóór 24-04-2018 €	2.108,60

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
 Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
 Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

"Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR), gevestigd te Rotterdam, Admiraliteitskade 40, 3063 ED, mede van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage, zijn gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Rotterdam, alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR onverwijld kosteloos toegezonden en zijn te vinden op www.sgr.nl"

2-5-2018 11:59:54

BTW nr. NL8148.05.553B.01
www.schoenmaeckers.nl

K.v.K. nr. 14086338
www.limburgtravel.com

www.ervaarrelzen.nl

231 EZ
FCL 68287

211 STR
FCL 65108

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]

Verzonden: woensdag 2 mei 2018 12:01

Aan: _digitalefacturen

CC: _Servicedesk

Onderwerp: Bevestiging 92915576

Geachte heer, mevrouw,

Gevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92915576.

Met vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht
T: +31 (0)43 3284040
E: businesstravel@schoenmaeckers.nl
W: www.schoenmaeckers.nl
www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Bijgevoegd is een brief van 16 februari 2017 van de Stichting Mergelland Coöperatie inzake voorzitterschap LAG. Volledigheidshalve hebben wij ook de brief van 1 december 2015, kenmerk 2015/89873, toegevoegd. De namen van ambtenaren en contactgegevens (10 lid 2 sub e), alsmede de handtekeningen (10 lid 2 sub g) zijn onleesbaar gemaakt.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de omslag en nota voor onze collegevergadering van 1 december 2015, waarbij de betrokkene is benoemd tot tijdelijk voorzitter van de LAG. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede parafen (10 lid 2 sub g). De
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Wij beschikken niet over rapportages en verslagen van de betreffende persoon over zijn inzet en werkzaamheden. Volledigheidshalve wijzen wij erop dat op de website www.leaderzuidlimburg.nl alle werkzaamheden van de LAG zijn in te zien, waarbij ook de activiteitenverslagen raadpleegbaar zijn. Daarnaast volgt uit het Instellingsbesluit Lokale Actie Groep LEADER Zuid-Limburg (Provinciaal Blad 2016, nr. 1140), het kader waarbinnen de betrokkene dient te opereren.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er hebben geen evaluaties plaatsgevonden, waardoor ook geen documenten daartoe beschikbaar zijn.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Ten aanzien van de facturen merken wij op dat deze niet bij ons voorhanden zijn, aangezien deze niet door ons college worden afgehandeld. Uit de stukken blijkt dat een subsidie is verstrekt aan de Stichting Mergelland Corporatie en dat deze stichting de betalingen verzorgt. Volledigheidshalve verwijzen wij nog naar informatie over de LAG op haar website. In de periode tussen 1 december 2015 en 1 april 2016 zijn daarnaast ook geen andere kosten gedeclareerd door de betrokkene bij de Provincie Limburg.

6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen documenten voorhanden die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

Secretariaat:
Godsweerderstraat 2
6041 GH Roermond

T 0475-38 64 10
E info@mergellandcorporatie.nl
www.mergellandcorporatie.nl

ABN Amro NL51abna0475631382
KvK 41074342
BTW NL810911759B.01

Roermond: 16 februari 2017

Betreft: opdrachtverlening voorzitterschap LAG LEADER Zuid-Limburg

Van: [REDACTED]

Kenmerk: M17.2 / HH / 300.1.6

Geachte heer Meijers,

Hiermee verlenen wij u de opdracht voor het invullen van de het voorzitterschap van de Lokale actiegroep (LAG) voor het LEADER-programma Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Overwegingen

In opdracht van de Provincie Limburg heeft u in 2015 en 2016 de rol van kwartiermaker vervuld voor de voorbereiding van het LEADER-programma Nationaal Landschap Zuid-Limburg en de samenstelling van de Lokale actiegroep (LAG). Vervolgens hebben Gedeputeerde Staten van Limburg de LAG formeel ingesteld bij besluit van 23 februari 2016. In dit instellingsbesluit zijn de leden benoemd en bent u aangesteld als voorzitter. Uw werkzaamheden als kwartiermaker vonden plaats in opdracht van de Provincie Limburg tegen een overeengekomen vaste jaarvergoeding. De Provincie betaalde deze vergoeding rechtstreeks aan uit.

Vervolgopdracht van de Mergellandcorporatie

De Mergellandcorporatie treedt op als penvoerder van de LAG is daarmee formeel verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma, inclusief het functioneren van de LAG. Na de inwerkingtreding van het LEADER-programma is daarom niet meer de Provincie Limburg uw opdrachtgever maar de Mergellandcorporatie. De daarvoor gemaakte afspraken leggen we met deze brief vast.

Begin- en einddatum

Volgens het instellingsbesluit begon uw voorzitterschap van de LAG op 26 februari 2016 (de publicatiedatum van het besluit). In de praktijk vloeiden de werkzaamheden van kwartiermaker en voorzitter geleidelijk in elkaar over, waarbij de Provincie Limburg de kosten voor haar rekening nam tot 1 april 2016. Voor onze opdracht begint de invulling van het voorzitterschap daarom op 1 april 2016. De opdracht is gekoppeld aan de duur en de financiering van het LEADER-programma en eindigt uiterlijk op 31 december 2023. Beide partijen kunnen in overleg een eerdere einddatum vaststellen als de omstandigheden daar aanleiding toe geven.

Hoogte van de vergoeding en wijze van afrekenen

Voor de hoogte van de vergoeding voor uw werkzaamheden sluiten wij aan op de afspraken die u met de Provincie Limburg maakte. De vergoeding bedraagt in totaal € 6.500,- per jaar exclusief BTW. Dit bedrag is gebaseerd op de gebruikelijke vergoeding van 5.000 Euro voor voorzitters van Provinciale instellingen plus een vaste afkoopsom voor reis- en verblijfskosten van € 1.500 per jaar. Dat betekent dat u naast de vaste vergoeding geen aanspraak kunt maken op vergoeding van bijkomende werkzaamheden en reis- en verblijfskosten. De vergoeding is gebaseerd op een gemiddelde inzet van minstens 2 arbeidsuren per week ofwel 100 uren per jaar. De nota's voor uw vergoeding kunt u per kwartaal bij ons indienen.

Hoogachtend,

Voorzitter Mergellandcorporatie
J. Brands

Secretaris Mergellandcorporatie
H. Heijnen

AFSCHRIFT

ARCHIEF
provincie limburg

Mergelland Corporate

Goosweerderstraat 2
6041 GH ROERMOND

2015/69873

25-11-2015

NAT

Cluster NAT-
E-mail [prvlimburg.nl](mailto:postbus@prvlimburg.nl)
Ons kenmerk 2015/89873

Behandeld
Telefoon + 31 (0)43 389 70 89
Faxnummer +31 (0)43 389 70 89

Vpl. nummer -
Bijlage(n) -

Uw kenmerk 15.5/309.1.1.2
Maastricht 1 december 2015
VERZONDEN - 2 DEC. 2015

Onderwerp

Uw aanvraag Leader voor het Nationaal Landschap Zuid- Limburg is goedgekeurd

Geachte

Bij dezen laten wij u weten dat Gedeputeerde Staten op 1 december 2015 uw aanvraag voor de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) voor Zuid- Limburg hebben goedgekeurd. Wij stellen een cofinanciering van € 700.000 beschikbaar voor de uitvoering van het LEADER-programma van 2016 tot 2020 binnen de in de LOS gestelde kaders.

Graag ontvangen wij uiterlijk 31 december 2015 een schriftelijk voorstel voor de personele invulling van de Lokale Actiegroep (LAG).

Tevens kunt u bij ons een gespecificeerde aanvraag indienen voor de functioneringskosten van de LAG. U kunt deze aanvraag indienen zodra GS de provinciale POP3-subsidieregeling voor LEADER hebben opengesteld. Het streven is om de regeling open te stellen op 1 januari 2016.

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Meer informatie over de vervolprocedure kunt inwinnen bij [redacted]

[redacted]@prvlimburg.nl) of vindt u op onze website:

http://www.limburg.nl/Actueel/Bekendmakingen/2015/Maart_2015/Europese_subsidieregeling_Leader_vo
or_Limburg_opengesteld

Gedeputeerde Staten van Limburg

[redacted]
[redacted]
voorzitter

[redacted]
[redacted]
secretaris
[redacted]

A van der Broeck NR 1.

2015/89866

NAT

25-11-2015

19-1-2016

Portefeuillehouder(s) van der Broeck
Van Rijnsbergen

Organisatie onderdeel NAT

Stuknummer

2015/89866

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Goedkeuring van de Lokale Ontwikkelings Strategie voor het LEADER-programma in Zuid-Limburg en cofinanciering van € 700.000 uit provinciale middelen

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. De Lokale Ontwikkelingsstrategie voor LEADER in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg goed te keuren
2. De provinciale cofinanciering van €700.000 te bekostigen uit de programmabegroting 2014-2015 voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.
3. In te stemmen met de benoeming van de heer Hub Meijers tot tijdelijk voorzitter van de Lokale Actiegroep (LAG), in afwachting van een formeel instellingsbesluit.
4. In te stemmen met de aanstelling van de heer Henk Schmitz als part-time secretaris van de LAG
5. In te stemmen met de aanstelling van de heer Aad Blokland, projectleider Nationaal Landschap Zuid-Limburg als adviserend lid in de LAG namens de Provincie. (zie vervolgblad)

Mede paraaf afdeling/projectgroep

FIN

ba

B-stuk

☐ van der Broeck

Akkoord

Subdoel

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

67662 - 79708

Zaaknummer

Advies zijn ontvangen van

FIN

Doorkiesnummer. +31 (0)43 389 99 66

Onderwerp openbaar besluit

Goedkeuring van de Lokale Ontwikkelingsstrategie voor het LEADER-programma in Zuid-Limburg en cofinanciering van €700.000 uit provinciale middelen

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben de Lokale Ontwikkelingsstrategie voor LEADER in Zuid-Limburg goedgekeurd en stellen een cofinanciering van € 700.000 beschikbaar voor de uitvoering van het LEADER-programma in Zuid-Limburg. LEADER is een Europees subsidieprogramma dat inzet op burgerparticipatie op het platteland. De totale omvang van dit programma voor de periode 2016 - 2020 bedraagt €4,29 miljoen, waarvan € 1,03 miljoen

Informatie :

tel : +31 (0)43 389

e-mail @prvlimburg.nl

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

23/11/15

Advies (adv.) Secretaris

Paraaf

☐ Hamerstuk

☒ Besproken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

16-11-2015

van der Broeck

16-11-2015

Van Rijnsbergen

Vertrouwelijk

☐ JA

☒ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN - 2 DEC. 2015

Besluit College d.d 01-12-2015

CONFORM

Zaaknummer

: 2015/89863

Onderwerp openbaar besluit

: Goedkeuring van de Lokale Ontwikkelingsstrategie voor het LEADER-programma in Zuid-Limburg en cofinanciering van €700.000 uit provinciale middelen °

Tekst voorstel:
(vervolg)

Tekst openbaar besluit:

6. De aanvragers via de Mergellandcorporatie middels bijgaande brief op de hoogte te stellen van het GS-besluit

7. de restant-budgetten voor het Nationaal landschap Zuid-Limburg ad ca. € 1,0 miljoen bij de jaarrekening 2015 over te hevelen naar 2016 en te bestemmen voor de lopende dekking van dit LEADER programma en andere lopende verplichtingen na 2015.

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Natuur

Stuknummer

2015/189867

Onderwerp LEADER Zuid-Limburg

Behandeld

Datum

24 november 2015

Bijlage(n)

3

Afschrift

0. Samenvatting

LEADER is een onderdeel van het Europese Plattelandsontwikkelingsprogramma voor de periode 2014 - 2020 (POP3) waarvoor landelijk Europese middelen beschikbaar zijn gesteld.

Met het openstellingbesluit van 17 maart 2015 heeft GS formeel het voornemen vastgelegd om voor maximaal twee gebieden in Limburg de LEADER-status aan te vragen. Op basis van dit besluit heeft de Werkgroep LEADER Zuid-Limburg op 29 april 2015 een aanvraag ingediend met de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) voor Zuid-Limburg. Het Landelijk Selectie Comité LEADER heeft het plan in september van een positief advies voorzien. Er is geen aanvraag binnengekomen voor andere gebieden in Limburg.

De LOS kan gezien worden als een voorbeeld van integrale aanpak voor plattelandsontwikkeling in Zuid-Limburg. Het plan voorziet in een programma voor actieve ondersteuning en subsidiëring van lokale initiatieven voor de sociaal-economische ontwikkeling van het Zuid-Limburgse platteland. Daarvoor is de instelling voorzien van een stuurgroep (*Lokale Actie Groep* of LAG) die fungeert als aanjager van projecten en als adviesorgaan voor GS bij de beoordeling van individuele subsidieverzoeken.

Voorgesteld wordt een programma te ondersteunen met een looptijd van vijf jaar (tot en met 2020) en een totale financiële omvang van € 4.290.000. Daarvoor is een provinciale cofinanciering nodig van € 700.000 (16%). De 18 gemeenten in Zuid-Limburg zijn bereid een bijdrage van € 820.000 te leveren, en de EU-bijdrage (via POP3) is € 1.030.000. Het resterende bedrag (€ 1,74 miljoen) wordt opgebracht door private partijen (de aanvragers).

Deze GS Nota is bedoeld om de uitvoering van het LEADER programma mogelijk te maken door het provinciale aandeel in de cofinanciering (€ 700.000) in jaarlijks tranches beschikbaar te stellen en in te stemmen met de aanstelling van de voorzitter en secretaris van de LAG.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Start van de uitvoering van de LEADER-aanpak in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg 2016 - 2020. Hiermee wordt een plattelandsontwikkelingsprogramma met een omvang van € 4,3 miljoen in Zuid-Limburg in gang gezet, waarbij invulling wordt gegeven aan de vermaatschappelijking en burgerparticipatie in concrete projecten voor plattelandsontwikkeling.

Tevens worden hiermee € 1.030.000 aan Europese (POP-3) middelen binnergehaald.

2. Toelichting

Op 17 maart 2015 heeft GS besloten om de LEADER-regeling binnen POP3 ook voor Limburg open te stellen overeenkomstig de landelijke afspraken in IPO-verband (GS Nota nr. 2015/15768). Met het openstellingsbesluit stelde GS maximaal € 1,03 miljoen aan Europese middelen beschikbaar voor LEADER-projecten in Limburg.

Op basis van het openstellingsbesluit kunnen initiatiefnemers bij GS het verzoek indienen om aan een gebied de LEADER-status te verlenen. Daarvoor moeten zij een zgn. Lokale Ontwikkelings Strategie (LOS) opstellen. Dat is een raamwerk voor de aanpak met een beschrijving van de werkwijze, organisatie, doelen, activiteiten en financiële aspecten.

De Lokale Ontwikkelings Strategie kan gezien worden als een voorbeeld van integrale plattelandsontwikkeling met een grote inzet van lokale initiatieven. Het plan is opgesteld door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL), Mergellandcorporatie, Natuurlijk Limburg en de Stichting IKL. Een toelichting op de LEADER-aanpak in de Lokale Ontwikkelingsstrategie voor Zuid-Limburg staat in bijlage 1.

Op 29 april 2015 heeft de Werkgroep LEADER Zuid-Limburg de lokale ontwikkelingsstrategie "Nationaal Landschap Zuid-Limburg, verbindende groeibriljant" ingediend. Uw college heeft dit plan voor advies voorgelegd aan het Landelijke Selectie Comité LEADER. Het Landelijke Selectie Comité heeft positief geadviseerd per brief van 1 oktober 2015 (bijlage 2). In de provincie Limburg zijn geen andere aanvragen ingediend.

Bij LEADER speelt de Lokale Actie Groep (LAG) een centrale rol. De LAG is te beschouwen als een actieve stuurgroep die de uitvoering van de Lokale Ontwikkelingsstrategie organiseert, aanjaagt, stimuleert en begeleidt. De LAG is tevens een formeel adviesorgaan voor de beoordeling en selectie van subsidieaanvragen. In de LOS is de gewenste samenstelling en de procedure voor selectie van de LAG-leden in detail beschreven.

De POP/LEADER verordening schrijft voor dat de LAG zo veel mogelijk maar in ieder geval voor meer dan 50% dient te bestaan uit personen die de private sector vertegenwoordigen. De LAG telt maximaal 15 leden. Op de bewonersavonden hebben zich vijf kandidaten uit de private sector aangemeld. Aan de 18 gemeenten is gevraagd om per deelgebied één kandidaat, (gezamenlijk vier kandidaten) voor te dragen. Verder zullen de vier initiatiefnemende maatschappelijke organisaties (VKKL, IKL, Natuurlijk Limburg en Mergelland-corporatie) ieder een kandidaat voordragen. Tenslotte heeft de LAG een (onafhankelijk) voorzitter en een bezoldigd secretaris. De overige LAG-leden ontvangen alleen een reis- en onkostenvergoeding.

De selectie van geschikte kandidaten voor de LAG verloopt onder leiding van een door de Werkgroep LEADER aangezochte onafhankelijke kwartiermaker. Deze functie wordt momenteel vervuld door de heer Hub Meijers, die over een brede bestuurlijke ervaring en een goed netwerk in Zuid-Limburg beschikt. Hij is ook bereid om in de toekomst het voorzitterschap van de LAG te vervullen. De selectie van LAG-leden kan naar verwachting eind 2015 afgerond worden.

De LAG wordt bij haar werk ondersteund door een betaalde secretaris (0,5 fte). Voorgesteld wordt dat conform afspraken met de Gemeente Eijsden-Margraten, deze functie vervuld zal worden door de heer Henk Schmitz, in combinatie met zijn werkzaamheden voor het actieplan voor landschapsontwikkeling in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

De LAG werkt als een adviesorgaan voor GS overeenkomstig de provinciewet. Daarom is voor het benoemen van de LAG een formeel instellingsbesluit van GS nodig. Een instellingsbesluit van de LAG wordt aan GS voorgelegd na afronding van de selectieprocedure (in december 2015).

3. Bestuurlijke aandachtspunten en risico's

Het initiatief voor het LEADER-programma lag bij vier maatschappelijke organisaties die geworteld zijn in het Zuid-Limburgse platteland: de Vereniging voor Kleine Kernen in Limburg (VKKL), Stichting IKL, Natuurrijk Limburg en de Mergellandcorporatie, en het wordt breed gedragen door de lokale bevolking. Getuige daarvan is de hoge opkomst (ruim 140 personen) en het grote enthousiasme bij drie in de voorbereidingsfase georganiseerde bewonersavonden. In de voorbereidingsfase is een ronde langs de 18 Zuid-Limburgse gemeenten gemaakt. Daarbij hebben alle gemeenten zich bereid verklaard tot actieve participatie aan het LEADER-programma en tot de vereiste cofinanciering van projecten die passen in het gemeentelijk beleid.

Het LEADER-programma is een uitwerking van het eerder door GS vastgestelde Plan van aanpak voor landschapsontwikkeling in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg 2014-2015 (landschap in het hart van de samenleving). De actiepunten 4 (Burger en ondernemer aan zet) en 6 (Nieuwe ronde, nieuwe kansen) krijgen hiermee een concreet vervolg. Hiermee wordt ook het draagvlak bij gemeenten voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg vergroot en de continuïteit van het NLZL voor een langere periode verzekerd.

Het LOS kan tevens gezien worden als een aanpak die past in de strategie van het college om landschaps- en natuurmaatregelen in te bedden in een breder kader van plattelandontwikkeling, waarbij meer aandacht is voor recreatie, toerisme, vermaatschappelijking, en de belangen van (agrarische en toeristische) ondernemers in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Als zodanig kan het een voorbeeldaanpak zijn van de programmalijn Platteland in Ontwikkeling (PIO) in Zuid-Limburg en een impuls geven aan nieuwe toeristische initiatieven.

Door het openstellingsbesluit van GS op 17 maart 2015, de grote mate van betrokkenheid van bewoners bij de formulering van de Lokale Ontwikkelingsstrategie, en de gemeentelijke toezeggingen voor cofinanciering, kunnen we stellen dat het LEADER-programma een groot maatschappelijk draagvlak heeft in Zuid-Limburg. Bestuurlijke risico's zouden vooral optreden wanneer onverhoopt het LEADER-programma niet zou plaatsvinden door een gebrek aan (provinciale) cofinanciering.

4. Relatie met Programmabegroting

Het LEADER programma sluit volledig aan op de uitgangspunten in het Coalitieakkoord 2015 - 2019, waarin burgerparticipatie en vermaatschappelijking van natuur en landschap een belangrijke rol spelen. Ook wordt hiermee uitvoering gegeven aan het voornemen van GS om in de nieuwe periode maximaal gebruik te maken van Europese subsidies.

Het LEADER-programma geeft invulling aan de doelstellingen van de Programmalijnen 2.1 en 3.8 van de Programmabegroting 2016:

Programmalijn 2.1: Sociale innovatie en participatie. Maatschappelijke participatie en het bevorderen van vitale gemeenschappen is het centrale doel van deze programmalijn. Dat valt samen met de algemene LEADER-doelstelling: bevorderen van lokale initiatieven en zelfsturing voor sociaal-economische ontwikkeling van het platteland.

Programmalijn 3.8: Plattelandsontwikkeling. De rode draad binnen deze programmalijn is vermaatschappelijking: het versterken van participatie en betrokkenheid van burgers bij de opgaven voor het buitengebied. Het LEADER-programma Zuid-Limburg is hierop gericht. De strategische lijnen van de LOS passen bij uitstek in de nieuwe aanpak van de (verbrede) plattelandsontwikkeling (PIO). LEADER geeft invulling aan het in 2015 door GS vastgestelde 10-puntenplan voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Een bijdrage uit het programma Burgerparticipatie wordt voorzien als een onderdeel van het grotere programmaplan Platteland in Ontwikkeling (PIO). Begin 2016 zal dat programma, inclusief een kostendekkende begroting, aan GS worden aangeboden. Om vertraging van de start van het LEADER-programma te voorkomen, wordt nu reeds het totale bedrag van € 700.000 uit het budget van NLZL gereserveerd, in afwachting van een eventuele beschikking van middelen - d.w.z. na de goedkeuring van het programma PIO.

5. Juridische aspecten

De procedures voor selectie en advisering van projecten in het LEADER programma zijn op basis van landelijke richtlijnen opgesteld en beschreven in de Lokale Ontwikkelingsstrategie (bijlage 1, pagina 21 e.v.).

Na goedkeuring van het kaderplan (LOS) en de instelling van de stuurgroep/adviesorgaan (LAG) en vaststelling van een openstellingsbesluit door GS kunnen initiatiefnemers subsidieverzoeken indienen voor projecten die in het plan passen. De LAG voorziet de projectplannen van een zwaarwegend advies op basis waarvan GS de subsidie-beschikkingen afgeeft.

De wettelijke basis voor het toekennen van LEADER-subsidies aan individuele aanvragers is de Provinciale Subsidieverordening POP3. Deze verordening zal eind dit jaar aan GS ter vaststelling voorgelegd worden. Verder dienen er een tweetal Openstellingsbesluiten door GS vastgesteld te worden: één openstellingsbesluit op basis waarvan de LAG een verzoek om subsidie voor organisatie- en ontwikkelkosten kan indienen en een openstellingsbesluit voor subsidieaanvragen voor projecten die passen binnen de LOS. GS geven bij deze openstellingsbesluiten ook een subsidieplafond aan.

De POP3-regeling voor LEADER zal jaarlijks door GS worden opengesteld voor een deel van het totale budget. De looptijd van het LEADER-programma valt samen met de looptijd van POP3, dat is de periode 2014-2020. In de praktijk gaat het (met ingang van 2016) dan nog om een periode van 5 jaar met daarna nog een periode van uitfinanciering van 3 jaar.

De LAG vraagt subsidie aan voor de organisatie en de werkingskosten van de LAG inclusief de kosten van de secretaris. De LAG is zelf geen rechtspersoon en daarom zal de Mergelland-corporatie optreden als penvoerder en begunstigde voor de betreffende beschikking.

Voor de instelling van de LAG als adviesorgaan is een formeel instellingsbesluit van GS nodig op grond van de provinciewet. Dit zal aan GS worden voorgelegd op het moment dat alle kandidaten voor de LAG bekend zijn. Gestreefd wordt naar een functionele vertegenwoordiging van de regio's en sectoren in Zuid-Limburg met een minimaal aantal deelnemers (zie ook de toelichting in par. 2).

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Voor de provincie zijn inkoop- en aanbestedingsaspecten niet aan de orde. De provincie geeft in dit kader namelijk uitsluitend subsidiebeschikkingen af op basis van de Provinciale Regeling POP3 Subsidies Limburg. Voor de begunstigde partijen zijn bij de uitvoering van de projecten de Europese regels voor inkoop en aanbesteding van toepassing. Omdat het in de regel gaat over kleinere bedragen (maximaal € 80.000 per project) worden er op dit vlak weinig complicaties verwacht.

7. Financiële aspecten

De financiële omvang van het totale LEADER programma is € 4.290.000. In de onderstaande tabel zijn de begroting en het dekkingsplan samengevat.

Kostenpost (€)	Provincie	Gemeenten	Privaat	Europa	Totaal
Vorbereiding	pm	0	pm	0	pm
Uitvoering van projecten	210.000	820.000	1.740.000	1.030.000	3.800.000
Samenwerking	10.000	0	0	0	10.000
Aanjaagactiviteiten e.a.	50.000	0	0	0	50.000
Bestuur en organisatie LAG	400.000	0	0	0	400.000
Communicatie	20.000	0	0	0	20.000
Administratie	10.000	0	0	0	10.000
Totaal	700.000	820.000	1.740.000	1.030.000	4.290.000

Door te kiezen voor deze verdeling kan het beschikbare EU-budget volledig ingezet worden voor de uitvoering van projecten. De EU-bijdrage bedraagt 24% van het totale programma.

Voor de cofinanciering door de Provincie wordt de volgende dekking voorgesteld:

Begroting NLZL 2014 – 2015 actie 6 "Burgers aan zet" (FCL 67662-79708)	€ 500.000,=
Begroting NLZL overige kosten (FCL 67622-79701 en 702)	€ 200.000,=

De provinciale cofinanciering wordt in jaarlijkse tranches (2016 - 2020) aan de LAG ter beschikking gesteld. Daarom wordt voorgesteld de restant-budgetten voor het Nationaal landschap Zuid-Limburg ad ca. € 1,0 miljoen bij de jaarrekening 2015 over te hevelen naar 2016 en te bestemmen voor de lopende dekking van dit LEADER programma en andere lopende verplichtingen na 2015.

8. Formatieve aspecten

Functioneel gezien is het wenselijk dat de provincie actief bij het LEADER-programma betrokken blijft via deelname in de LAG. Zowel de gemeenten als de initiatiefnemers hebben aangegeven daar sterk aan hechten. Omdat de LAG ook een formele adviesrol voor GS vervult kan een provinciale vertegenwoordiger in de LAG met strijdige belangen te maken krijgen. Daarom wordt voorgesteld om een provinciale vertegenwoordiger aan te stellen als adviserend lid (zonder stemrecht) van de LAG.

De betrokkenheid bij het project middels een (adviserend) lidmaatschap van de LAG en interne afstemming en overleg over de jaarprogramma's met de provinciale POP-coördinator vergt een personele inzet van 0,2 fte per jaar gedurende de looptijd tot en met 2020. Dit zal worden voorzien vanuit de bestaande formatie van het Cluster Natuur. De betreffende persoon is goed ingevoerd in de provinciale organisatie en heeft een brede kennis van bestaande andere regelingen en programma's in de beleidsvelden die relevant zijn voor de plattelandsontwikkeling.

Daarnaast is capaciteit nodig voor de verwerking en afhandeling (in samenwerking met het betaalorgaan RVO) van de afzonderlijke LEADER-subsidiebeschikkingen. Dit wordt opgevangen binnen de bestaande formatie van het Cluster Subsidies.

9. Samenwerking/afstemming met andere afdelingen

Voor het voorbereiden van dit voorstel is overleg gevoerd en overeenstemming bereikt met:

- a) Cluster Ontwikkeling - voor de samenhang met het PIO-programma in wording
- b) Cluster Financiën - voor de algemene check op reserveringen vanuit de programma's;
- c) Cluster Subsidies - voor administratieve/financiële afwikkeling van POP-subsidiebeschikkingen;
- d) Cluster Strategie - over de financiële bijdrage uit het budget voor burgerparticipatie/zelfsturing;
- e) Cluster EZ team vrijetijdseconomie - over de relatie met het programma
- f) Cluster Ruimte - inzake de directe relatie met de regio-uitwerking PÓL NLZL
- g) Cluster Juridische Zaken voor algehele afstemming met de POP-3 verordening en komende openstellingsbesluit(en).

10. Voorstel

- 1. De Lokale Ontwikkelingsstrategie voor LEADER in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg goed te keuren;
- 2. De provinciale cofinanciering van €700.000 te bekostigen uit de programmabegroting 2014-2015 voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.
- 3. In te stemmen met de benoeming van de heer Hub Meijers tot tijdelijk voorzitter van de Lokale Actiegroep (LAG), in afwachting van een formeel instellingsbesluit.
- 4. In te stemmen met de aanstelling van de heer Henk Schmitz als part-time secretaris van de LAG

5. In te stemmen met de aanstelling van de heer Aad Blokland, projectleider Nationaal Landschap Zuid-Limburg als adviserend lid in de LAG namens de Provincie.
6. De aanvragers via de Mergellandcorporatie middels bijgaande brief op de hoogte te stellen van het GS-besluit.
7. De restant-budgetten voor het Nationaal landschap Zuid-Limburg ad ca. € 1,0 miljoen bij de jaarrekening 2015 over te hevelen naar 2016 en te bestemmen voor de lopende dekking van dit LEADER programma en andere lopende verplichtingen na 2015.

Bijlagen:

1. Lokale Ontwikkelings Strategie Nationaal Landschap Zuid-Limburg, verbindende groeibriljant
2. Advies van het Landelijk Selectie Comité LEADER
3. GS Brief over goedkeuring LEADER-programma aan de Mergellandcorporatie.

R. Offermanns

Overzicht 2017: Inzake benoeming nieuwe voorzitters van de Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg per 1 sept. 2016

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De benoeming is vastgelegd in een brief van 4 november 2016. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden. Volledigheidshalve hebben wij ook de herbenoeming toegevoegd. Deze is vastgelegd in een brief van 28 augustus 2018. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De nota voor ons college, behorend bij de benoeming uit 2016 komt aan bod bij de documenten van de heer H. Vrehen.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er vindt elke drie maanden een gezamenlijk overleg plaats tussen de voorzitters van de Nationale Parken en de Provincie Limburg waarin de stand van zaken wordt besproken over de (landelijke) ontwikkelingen in en rond de Nationale Parken. De verslagen van deze bestuurlijke overleggen vallen vanwege het inhoudelijke karakter daarvan buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. In hun rol als voorzitter van een van de overlegorganen van de drie Nationale Parken vindt er ook periodiek overleg plaats tussen elk van de voorzitters en de leden die zitting hebben in het overlegorgaan. De leden welke zitting hebben in elk der parken is terug te vinden via www.natuurparkenlimburg.nl In algemene zin zijn vertegenwoordigd IVN, gemeenten, waterschap(pen), particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap. Volledigheidshalve verwijzen wij naar de beantwoording van Statenvragen van de SP van 15 augustus 2018, door onze brief van 30 augustus 2016, inzake de benoeming van de voorzitters. Deze beantwoording is raadpleegbaar via onze website onder 'Schriftelijke vragen van Statenleden'.

4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie onder 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben geen facturen voorhanden. De vergoeding die wordt uitbetaald vindt plaats op basis van het benoemingsbesluit. Betalingen hebben plaatsgevonden op: - 4 november 2016, € 1.666,66; - 22 december 2016, € 2.500,00; - 27 juni 2017, € 2.5000,00; - 21 december 2017, € 2.500,00; - 26 juni 2018, € 833,34; en - 16 januari 2019, € 2.5000,00.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen documenten die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

De heer mr. R. Offermanns
[Redacted]
[Redacted]

Cluster NAT
Oms kenmerk 2016/89018
Uw kenmerk -
Bijlage(n) -

Behandeld [Redacted]
Telefoon +31 43 389 [Redacted]
Maastricht 4 november 2016
Verzonden 4 november 2016

Onderwerp
Benoeming voorzitter Nationaal Park De Meinweg

Geachte heer Offermanns,

Bij GS besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016-55098) hebben wij u benoemd als voorzitter van Nationaal Park De Maasduinen voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018. De hierbij behorende taken zijn:

- de organisatie van het beheer van het Nationaal Park De Meinweg (niet door zelf uit te voeren maar door dit met de betrokken partijen goed te regelen);
het selecteren van educatie- en monitoringsprojecten die passen in het profiel van het park;
de regionalisering van het park (gebiedsdekkend) te organiseren door het betrekken van andere partijen;
actief te werken aan de toeristische vermarkting en branding van het park als parel van de Limburgse natuur.

Als voorzitter ontvangt u op jaarbasis een -all-in- vergoeding van € 5000,- netto voor uw werkzaamheden. U ontvangt deze vergoeding in halfjaarlijkse termijnen van elk € 2.500,-. Wij zullen deze vergoeding overmaken op het bij ons bekende bankrekeningnummer. Uw vergoeding voor de werkzaamheden in 2016 wordt binnenkort aan u overgemaakt.

Met vragen kunt u terecht bij [Redacted] van het Cluster Natuur

Wij wensen u veel succes in uw functie.

[redacted]
Gedeputeerde Staten van Limburg

[redacted]
voorzitter

[redacted]
secretaris

IBAN –nummer:
NL08RABOD132575728
BIC-code: RABONL2U

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De herbenoeming is vastgelegd in een brief van 2 juni 2016 en gold tot 1 september 2016. De naam van de handelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). De adresgegevens van de betrokkene zijn op de website van de betrokkene raadpleegbaar, vandaar dat deze niet onleesbaar zijn gemaakt in de brief. De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden. Verder is een ongedateerde brief bijgevoegd van de betreffende persoon. Hier zijn enkel de namen van de handelend ambtenaar onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De nota voor ons college, behorend bij deze herbenoeming komt aan bod bij de documenten van de heer H. Vrehen.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er vindt elke drie maanden een gezamenlijk overleg plaats tussen de voorzitters van de Nationale Parken en de Provincie Limburg waarin de stand van zaken wordt besproken over de (landelijke) ontwikkelingen in en rond de Nationale Parken. De verslagen van deze bestuurlijke overleggen vallen vanwege het inhoudelijke karakter daarvan buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. In hun rol als voorzitter van een van de overlegorganen van de drie Nationale Parken vindt er ook periodiek overleg plaats tussen elk van de voorzitters en de leden die zitting hebben in het overlegorgaan. De leden welke zitting hebben in elk der parken is terug te vinden via www.natuurparkenlimburg.nl In algemene zin zijn vertegenwoordigd IVN, gemeenten, waterschap(pen), particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap. Volledigheidshalve verwijzen wij naar de beantwoording van Statenvragen van de SP van 15 augustus 2018, door onze brief van 30 augustus 2016, inzake de benoeming van de voorzitters. Deze beantwoording is raadpleegbaar via onze website onder 'Schriftelijke vragen van Statenleden'.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe	Zie onder 3.

persoon.	
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben drie facturen van de betreffende persoon ontvangen, welke als bijlage zijn toegevoegd. Daarin zijn de namen van de ambtenaren onleesbaar gemaakt, alsmede zijn persoonlijke rekeningnummer en adresgegevens. Het betreft facturen van: - 30 december 2015; - 30 juni 2016; - 23 december 2016. -
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen documenten die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

Mevrouw M.G.H.C. Oomen-Ruijten
Julianalaan 55
6051 AS MAASBRACHT

Cluster NAT
E-mail [redacted]@vlm.burg.nl
Oms kenmerk 2016/42354
Vpl. nummer
Bijlage(n)

Behandeld [redacted]
Telefoon +31 (0)43 389 [redacted]
Faxnummer +31 (0)43 389 80 99
Uw kenmerk
Maastricht 2 juni 2016

VERZONDEN 02 JUNI 2016

Onderwerp
verlenging voorzitterschap Nationale Parken

Geachte mevrouw Oomen,

Zoals bekend loopt uw benoeming als voorzitter van het Nationale Park De Maasduinen formeel af op 30 juni 2016.

Tijdens het Bestuurlijk overleg op 15 februari j.l. is het concept voor een nieuwe natuurvisie besproken en daarbij ook verwezen naar een nieuwe aanpak van gebiedsontwikkeling rond de parken (Platteland in Ontwikkeling). Het doel van de PiO aanpak is om het draagvlak voor natuur en integrale ontwikkelingen op het platteland te verbreden, o.a. door het betrekken van stakeholders die een brede vertegenwoordiging vormen van de samenleving.

De Nationale Parken kunnen de kapstok zijn waaraan die ontwikkelingen kunnen worden opgehangen. Daarnaast wordt, zoals u weet, ook op nationaal niveau nagedacht over de toekomst van de nationale parken (al dan niet "van wereldklasse"). In dit kader is het logisch om ook de organisatiestructuur en de rol van de voorzitters van de Nationale Parken te heroverwegen.

Intussen wordt de besluitvorming door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten rond de nieuwe natuurvisie en het programma Platteland in Ontwikkeling ambtelijk en bestuurlijk voorbereid. Op 14 juni 2016 vindt een informatieve bijeenkomst plaats voor de leden van de Statencommissie Ruimte, Landbouw en Natuur, en de definitieve besluitvorming door Provinciale Staten wordt verwacht in september 2016. Daarnaast is (op uw verzoek) een bezoek van Provinciale Staten (PS on Tour) voorzien aan het Nationale Park Maasduinen op 15 juli a.s.

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 381 80 99
www.limburg.nl

IBAN -nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Om de continuïteit van de lopende werkzaamheden in de Nationale Parken te waarborgen, zouden wij het op prijs stellen als u als voorzitter in functie wilt blijven totdat de besluitvorming rond de nieuwe natuurvisie en PiO is afgerond en de gebiedsprogramma's rond de Nationale Parken kunnen worden geformuleerd. Dat zal naar verwachting vòòr het einde van dit jaar zijn beslag krijgen. Wij stellen u daarom voor uw voorzitterschap met enkele maanden te verlengen totdat de nieuwe PiO structuur een feit is.

Wanneer u hiermee in principe akkoord kunt gaan, zullen wij uw aanstelling voor de komende maanden continueren. Vanzelfsprekend zal de vergoeding voor uw werkzaamheden op huidige basis worden voortgezet tot de einddatum van uw mandaat. We willen dan tevens met u bekijken op welke wijze u met uw ervaring in de toekomst bij de Nationale Parken en bij het PiO programma betrokken kunt blijven.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

[Redacted signature]

ing. C.M.P. Salomons
clustermanager Natuur

236/NAT-

Ria Oomen Ruijten

Provincie Limburg
Cluster Natuur Overlegorganen Nationale Parken
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL 81678 (2015)

Maasbracht, 30 december 2015.

FACTUUR: NP 2015.2

Declaratie voorzitterschap Nationaal Park Maasduinen

Honorarium 2^e halfjaar 2015

€ 1750,00

Vriendelijk verzoek om het verschuldigde bedrag binnen 30 dagen over te maken op
bankrekeningnummer [REDACTED] M.G.H.C. Oomen – Ruijten.

Ria Oomen-Ruijten

236/NAT

Provincie Limburg
Cluster Natuur Overlegorganen Nationale Parken
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL 83847

Maasbracht, 30 juni 2016.

FACTUUR: NP 2016.1

Declaratie voorzitterschap Nationaal Park Maasduinen

Honorarium 1^e halfjaar 2016

€ 1750,00

Vriendelijk verzoek om het verschuldigde bedrag binnen 30 dagen over te maken op bankrekeningnummer: [REDACTED] t.n.v. M.G.H.C. Oomen – Ruijten.

IB

2371 NW

Ria Oomen-Ruijten

Provincie Limburg
Cluster Natuur Overlegorganen Nationale Parken
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

FCL 68115
K 38100

Maasbracht, 23 december 2016.

FACTUUR: NP 2016.2

Declaratie voorzitterschap Nationaal Park Maasduinen

Honorarium juli en augustus 2016

€ 583,33

Vriendelijk verzoek om het verschuldigde bedrag binnen 30 dagen over te maken op bankrekeningnummer [REDACTED] i.v. M.G.H.C. Oomen – Ruijten.

R. Persoon

Overzicht 2017: Inzake plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Bijgevoegd is een interne e-mail van 28 september 2017 over het besluitvormingsproces inzake de benoeming. Ook is bijgevoegd de benoemingsbrief d.d. 10 oktober 2017. De persoonsgegevens zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Tevens zijn handtekeningen en parafen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De GS-omslag en de nota voor de collegevergadering van 10 oktober 2017 zijn bijgevoegd, waarbij namen en contactgegevens onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede handtekeningen (10 lid 2 sub g).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Ten aanzien van dit onderdeel zijn geen documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken daarvan. Het kader waarbinnen de betrokkene opereert is neergelegd in het Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg. De betrokkene is plaatsvervangend klachtenfunctionaris, hetgeen betekent dat hij wordt opgeroepen indien de klachtenfunctionaris niet beschikbaar is. In het Reglement zijn geen bepalingen opgenomen die zien op het aanleveren van rapportages en verslagen over de inzet en werkzaamheden.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Ten aanzien van dit onderdeel zijn geen documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken daarvan. Zie onder 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Als bijlage is een declaratieformulier toegevoegd, waarbij de adresgegevens en het rekeningnummer onleesbaar is gemaakt (10 lid 2 sub e). Tevens is de handtekening onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de	Ten aanzien van dit onderdeel zijn geen documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken daarvan.

onkosten.	
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Ten aanzien van dit onderdeel zijn geen documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken daarvan.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 2 oktober 2017 12:33
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Voorgestelde herbenoeming van de plaatsvervangend klachtenfunctionaris, de heer R.J. Persoon
Urgentie: Hoog

Dag [redacted]
Jouw GS-nota is in het RO-agenda vandaag aan de orde gesteld. Cdk is akkoord met de ingave van je stuk.
Groet, [redacted]

Van [redacted]
Verzonden: donderdag 28 september 2017 17:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: voorgestelde herbenoeming van de plaatsvervangend klachtenfunctionaris, de heer R.J. Persoon

Hoi [redacted]

Zoals afgesproken mail ik je hierbij in verband met het volgende.

Op basis van het Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg worden alle klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Awb over gedragingen van GS voor advies voorgelegd aan een door GS benoemde onafhankelijke externe klachtenfunctionaris. Ook Provinciale Staten en de Commissaris van de Koning kunnen de klachtenfunctionaris verzoeken te adviseren in verband met tegen hen gerichte klachten.

De benoemingstermijn van de plaatsvervangend klachtenfunctionaris, de heer drs. R.J. Persoon, verstrijkt op 1 november 2017. Onlangs heeft de heer Persoon desgevraagd aangegeven een herbenoeming te ambiëren. Voorgesteld wordt om de heer Persoon met ingang van 1 november 2017 voor een periode van 4 jaar te herbenoemen als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg. Ik heb hiertoe de bijgevoegde stukken gereed gemaakt.

Ik wil je vragen bijgevoegde stukken voor akkoord voor de leggen aan de Gouverneur. Na akkoord zal ik de stukken ingeven voor de volgende GS-vergadering.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] | jurist

Juridische Zaken & Inkoop

T +31 (0)43 [redacted]

E [redacted]@provincielimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

provincie limburg

AFSCHRIFT

provincie limburg

ARCHIEF

De heer drs. R.J. Persoon

2017/69224

4-10-2017

JZI

28-11-2017

Cluster JZI
Ons kenmerk 2017/69224
Uw kenmerk
Bijlage(n) -

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

(043) 389
10 oktober 2017

12 OKT. 2017

Onderwerp

Herbenoeming als plaatsvervangend klachtenfunctionaris

Geachte heer Persoon,

Hierbij berichten wij u dat wij hebben besloten u met ingang van 1 november 2017 te herbenoemen als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg. Deze herbenoeming geldt voor een periode van vier jaar.

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met [redacted] het team Bestuursrecht van cluster JZI.

Wij wensen u veel succes bij uw werkzaamheden als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg.

Gedeputeerde [redacted] en van Limburg

Voorzitter

secretaris

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

A Commissaris van de Koning NR 1.

Portefeuillehouder(s) Commissaris van de Koning

Organisatie onderdeel JZI

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Herbenoeming van de heer drs. R.J. Persoon als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg.

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

De heer drs. R.J. Persoon met ingang van 1 november 2017 voor een periode van 4 jaar herbenoemen als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg en hem hierover middels bijgevoegde brief informeren.

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon

(043) 386

Onderwerp openbaar besluit

Herbenoeming van de heer drs. R.J. Persoon als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg.

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

De heer drs. R.J. Persoon is met ingang van 1 november 2017 voor een periode van vier jaar herbenoemd als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg.

2017/69222

JZI

4-10-2017

28-11-2017

Informatie :

tel : (043)

e-mail :

r@prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Commissaris van de Koning

Subdoel

☒ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

2-10-2017

Commissaris van de Koning

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☐ JA

☒ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 1 2 OKT. 2017

Besluit College d.d. 10-10-2017

Budgetnummer(s)

CONFORM

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Juridische Zaken & Inkoop

Stuknummer

2017/69223

Onderwerp Herbenoeming van de heer drs. R.J. Persoon als plaatsvervangend klachtenfunctionaris

Behandeld [REDACTED]

Datum 2 oktober 2017

Bijlage(n) 1

Afschrift

0. Samenvatting

Op basis van het Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg worden alle klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) over gedragingen van Gedeputeerde Staten (hierna: GS) voor advies voorgelegd aan een door GS benoemde onafhankelijke externe klachtenfunctionaris. Provinciale Staten en de Commissaris van de Koning kunnen de klachtenfunctionaris verzoeken te adviseren in verband met tegen hen gerichte klachten.

De benoemingstermijn van de plaatsvervangend klachtenfunctionaris, de heer drs. R.J. Persoon, verstrijkt op 1 november 2017. Onlangs heeft de heer Persoon desgevraagd aangegeven een herbenoeming te ambiëren.

De heer Persoon heeft in de afgelopen twaalf jaar tijdens zijn optredens als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg blijkt gegeven van een gedegen kennis en kunde op het gebied van de advisering over klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Awb. Herbenoeming van de heer Persoon is gewenst om voldoende capaciteit te behouden om de tijdige en correcte advisering over klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Awb te waarborgen.

Voorgesteld wordt om de heer Persoon met ingang van 1 november 2017 voor een periode van 4 jaar te herbenoemen als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg en hem hierover middels bijgevoegde brief te informeren.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

De heer Persoon is met ingang van 1 november 2017 voor een periode van vier jaar herbenoemd als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg.

2. Toelichting

Op grond van artikel 9:1, eerste lid, van de Awb heeft een ieder het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan. Artikel 9:1, tweede lid, van de Awb bepaalt dat een gedraging van een persoon, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, wordt aangemerkt als een gedraging van dat bestuursorgaan.

Bij besluit van 31 mei 2005 hebben GS het Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg vastgesteld en vervolgens gepubliceerd in het Provinciaal Blad van Limburg, jaargang 2005, nummer 31. Voorgenoemd Reglement is laatstelijk gewijzigd bij besluit van GS van 7 februari 2017 (Provinciaal Blad, jaargang 2017, nummer. 604). Op basis van het Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg worden alle klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Awb over gedragingen van GS voor advies voorgelegd aan een door GS benoemde onafhankelijke externe klachtenfunctionaris. Provinciale Staten en de Commissaris van de Koning kunnen de klachtenfunctionaris verzoeken te adviseren in verband met tegen hen gerichte klachten.

De advisering over klachten ex hoofdstuk 9 van de Awb geschiedt momenteel beurtelings door de klachtenfunctionaris (de heer Spee) en de plaatsvervangend klachtenfunctionaris (de heer Persoon). Hiermee is voorzien in voldoende capaciteit om het huidige aantal klachten binnen de daartoe gestelde termijnen te kunnen afhandelen.

GS hebben de heer Persoon bij besluit van 1 november 2005 benoemd en bij besluiten van 20 oktober 2009 en 29 oktober 2013 herbenoemd als plaatsvervangend klachtenfunctionaris. De huidige benoemingstermijn van de heer Persoon verstrijkt op 1 november 2017. De heer Persoon heeft, nadat daarnaar op ambtelijk niveau gevraagd is, aangegeven een herbenoeming te ambiëren.

De heer Persoon heeft in de afgelopen twaalf jaar tijdens zijn optredens als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg blijk gegeven van een gedegen kennis en kunde op het gebied van de advisering over klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Awb. Herbenoeming van de heer Persoon is gewenst om voldoende capaciteit te behouden om de tijdige en correcte advisering over klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Awb te waarborgen.

Voorgesteld wordt om de heer Persoon met ingang van 1 november 2017 voor een periode van 4 jaar te herbenoemen als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg en hem hierover middels bijgevoegde brief te informeren.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Op 20 december 2016 heeft uw college het Beleidskader benoemingen vastgesteld ter uitwerking van motie 786/Kuntzelaers, zoals verwoord in de brief aan PS d.d. 20 december 2016 (Mededeling portefeuillehouder nr. 2016/103423). Het doel van dit nieuwe kader is om transparantie en diversiteit bij het selectie- benoemingsproces te bevorderen. Daartoe is in het Beleidskader bepaald dat GS per vacature die GS regaderen vooraf per GS-besluit een procedure vaststellen (middels een procedurebesluit). In dit procedurebesluit worden afspraken gemaakt over de vacaturetekst, het openstellen van de vacature en de (voor)selectie.

Het betreft hier de herbenoeming van een kandidaat, waarvoor geen wervings- en selectieactiviteiten hoeven te worden verricht. In dit geval blijft een procedurebesluit dan ook achterwege.

4. Relatie met Programmabegroting
n.v.t.

5. **Juridische aspecten**
De herbenoeming van de heer Persoon geschiedt overeenkomstig het Reglement bezwaren en klachten Provincie Limburg.
6. **Inkoop- en aanbestedingsaspecten**
n.v.t.
7. **Financiële, en cofinancieringsaspecten**
De plaatsvervangend klachtenfunctionaris ontvangt een financiële vergoeding per zaak waarin hij adviseert. Deze vergoeding is gebaseerd op het bepaalde in artikel 13 van het Rechtspositiebesluit Staten- en commissieleden.
8. **Formatieve aspecten**
Niet van toepassing. De plaatsvervangend klachtenfunctionaris is en komt immers niet in dienst van de Provincie Limburg.
9. **Samenwerking/afstemming andere clusters**
N.v.t.
10. **Voorstel**
De heer drs. R.J. Persoon met ingang van 1 november 2017 voor een periode van 4 jaar herbenoemen als plaatsvervangend klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg en hem hierover middels bijgevoegde brief informeren.

2

FIN 21 JUL 2017

provincie limburg

1B

VPL 21631

DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN DE KLACHTENFUNCTIONARIS
PROVINCIE LIMBURG

Naam en voorletters: De heer R.J. Persoon

Adres:

[Redacted]

Postcode en woonplaats:

[Redacted]

Bank-/girorekening:

[Redacted]

Vorbereidingskosten dossier KL 17-01 [Redacted]

€ 224,50 ✓

Totaal

€ 224,50 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 15 juli 2017

DO 26-7-'17

Handtekening: [Signature]

A. Postema

Overzicht 2018: Voordracht voor benoeming van leden (incl. beoogd voorzitter) in de RvC van Brightlands Agrifood Ventures N.V.

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Primair merken wij in algemene zin het volgende op. Indien sprake is van een vacature binnen een BV of NV wordt door het daartoe bevoegde orgaan de procedure gevolgd die binnen de betreffende vennootschap is vastgesteld. De bijgevoegde documenten gaan over de standpuntbepaling van GS met betrekking tot het aandeelhouderschap van de Provincie Limburg in een BV. Deze standpuntbepaling ziet op de provinciale voordracht van een te benoemen lid van de Raad van Commissarissen (RvC). Bij een provinciale (bindende) voordracht van een commissaris wordt zoveel mogelijk in lijn gehandeld met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS' conform een door GS geaccordeerde werkwijze. Het daadwerkelijk benoemingsbesluit binnen de betreffende bv wordt genomen door de aandeelhouder(s) binnen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Bijgevoegd is de vacature tekst van de vacante functies bij de RvC van Brightlands Agrifood Ventures. Tevens is bijgevoegd een e-mail van 1 maart 2018 van de betrokkene aan een GS-lid over het niet beschikbaar zijn voor de RvC van Brightlands Agrifood Ventures. De heer Postema is niet benoemd.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de omslag en nota voor onze collegevergadering van 6 februari 2018. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Daarnaast is op pagina 4 van de nota informatie onleesbaar gemaakt die geen betrekking heeft op de voordracht van de betrokkene. Volledigheidshalve merken wij op dat ons college de geheimhouding van deze documenten bij besluit van 9 april 2019 heeft opgeheven. De curricula vitae van de genoemde personen in de nota

	zijn niet bijgevoegd. De curriculum vitae van de betrokkene bevat naast een overzicht van zijn werkervaring ook persoonlijke informatie, welke niet voor openbaarmaking in aanmerking komt (10 lid 2 sub e en g). Wij wijzen erop dat het overzicht van werkervaring van de betrokkene ook is opgenomen op https://www.eerstekamer.nl/persoon/drs_a_postema_pvda De curriculum vitae van de andere persoon genoemd in deze nota valt niet onder de reikwijdte van het verzoek.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er zijn ter zake geen documenten voorhanden. Zie het antwoord op vraag 1.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er zijn ter zake geen documenten voorhanden. Zie het antwoord op vraag 1.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Er zijn ter zake geen documenten voorhanden. Zie het antwoord op vraag 1.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Er zijn ter zake geen documenten voorhanden. Zie het antwoord op vraag 1.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Er zijn ter zake geen documenten voorhanden. Zie het antwoord op vraag 1.

Vacature

Brightlands Agrifood Ventures

Brightlands Agrifood Ventures is opgericht in oktober 2017 en is een onafhankelijk regionaal venture capital fonds. Investerder in het fonds zijn de Rabobank, Provincie Limburg en N.V. LIOF. Het fonds richt zich op het verschaffen van venture capital voor bedrijven actief in de agrifood-sector en een fit met het Brightlands ecosysteem (www.brightlands.com). De focus ligt vooral op bedrijven werkzaam op het gebied van veilige en gezonde voeding, smart farming en biomassa-procestechnologieën.

Het fonds wordt gemanaged door Chemelot Ventures Management (CVM). CVM is naast Brightlands Agrifood Ventures ook verantwoordelijk voor het management van Chemelot Ventures (2014). Het fondsmanagement beschikt over ruime ervaring en deskundigheid in voor venture capital relevante gebieden (o.m. schaalbare businessmodellen, patentstrategie, structurering van de onderneming, marktfocus) en netwerken (o.a. co-investeerders, relevante R&D/klanten/marktpartijen en een netwerk van relevante personen om het team te versterken).

Het ecosysteem van Brightlands Campus Greenport Venlo, met onder meer voor het bedrijf relevante R&D faciliteiten en business developers, en ook andere Brightlands-locaties zoals Brightlands Chemelot Campus (biobased chemie en materialen), Brightlands Maastricht Health Campus (klinische tests) en de Brightlands Smart Services Campus (big data) in Heerlen versterken het onderscheidend vermogen van het fonds.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (RvC) heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur van Brightlands Agrifood Ventures en op de algemene gang van zaken in de vennootschap. Hij staat het bestuur met raad ter zijde. De RvC zal bij de eerste 'closing' van het fonds bestaan uit maximaal zes leden. Na een eventuele tweede 'closing' van het fonds zal de RvC uit maximaal zeven leden bestaan. De Provincie Limburg doet voor twee vacatures een voordracht.

De vacante functies bij de RvC

De vacante functies, waarvoor de Provincie Limburg een voordracht doet, betreffen de voorzitter van de RvC en het lid ondernemer / venture capital.

Kwalificaties

Van de kandidaat voor de functie van voorzitter van de RvC wordt verwacht dat hij/zij

- Kennis heeft van en ervaring met politiek, bestuurlijke processen;
- Een constructief positief kritische insteek combineert met kennis van kansen en risico's verbonden aan te verstrekken financiering, incl. de juridische aspecten die van belang zijn bij te verstrekken financiering;
- Ervaring heeft met het beoordelen van businessplannen;
- Affiniteit heeft met Limburg en de Limburgse context waarbinnen de fondsen zijn ontstaan;
- Affiniteit heeft met campusontwikkeling en met de daaraan gerelateerde (Hi-tech) start ups;
- Ervaring als voorzitter heeft, mede met het oog op het bewaken van de uitvoering van de taken van de commissie, en daarbij leiding kan geven aan besluitvorming.

Van de kandidaat voor de functie van lid ondernemer/venture capital van de RvC wordt verwacht dat hij/zij

- Een constructief positief kritische insteek combineert met kennis van kansen en risico's verbonden aan te verstrekken financiering / venture capital;

- Ervaring heeft met de doorontwikkeling van (innovatieve) ondernemingen en business development trajecten en kennis heeft van de markt in de MKB-omgeving;
- Ervaring heeft met het beoordelen van businessplannen;
- Affiniteit heeft met campusontwikkeling en met de daaraan gerelateerde (Hi-tech) start ups;
- Een op samenwerking gericht oriëntatie heeft om tot besluiten te komen.

Bijzonderheden

De provincie hecht aan transparantie, diversiteit en integriteit bij de invulling van vacatures.

Het lidmaatschap van de RvC is niet verenigbaar met het lidmaatschap van Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten of de functie van ambtenaar bij de provincie Limburg.

De Provincie draagt derhalve alleen onafhankelijke deskundigen voor als commissaris.

Belangstelling

Als u nader geïnformeerd wilt worden of uw belangstelling kenbaar wilt maken kunt u contact opnemen met rvlimburg.nl of 06 -

U kunt uw kandidatuur tot en met 28 december 2017 per mail kenbaar maken via een brief met CV gericht aan de directie van de Provincie Limburg, t.a.v. de heer J.A.J. Smeelen. Mailadres: jaj.smeelen@prvlimburg.nl

Onderwerp:

FW: Beëindiging lidmaatschap RvC Brightlands Ventures fondsen

Begin doorgestuurd bericht:

Van: André Postema <[REDACTED]@gmail.com>

Datum: 1 maart 2018 om 12:04:41 CET

Aan: amg.beurskens@prvlimburg.nl

Onderwerp: Beëindiging lidmaatschap RvC Brightlands Ventures fondsen

Beste Twan,

Zoals vanochtend telefonisch besproken heeft de fractie van de Partij van de Arbeid van de Eerste Kamer mij aangewezen als haar voorzitter.

Met deze rol zal ik meer tijd kwijt zijn aan het Eerste Kamerlidmaatschap. Ik ben daarom genoodzaakt om tot vermindering van mijn overige werkzaamheden te komen. Ik heb daarom moeten besluiten het lidmaatschap van de Raad van Commissarissen van Brightlands Chemelot Ventures te beëindigen. Ook zal ik niet beschikbaar zijn voor de Raad van Commissarissen van Brightlands Agrifood Ventures.

Graag bedank ik de Provincie Limburg voor het in mij gestelde vertrouwen. Ik heb mijn werkzaamheden voor deze twee belangrijke fondsen met veel genoegen gedaan. Uiteraard ben ik beschikbaar voor een adequate overdracht aan een opvolger en desgevraagd ook over het meedenken daarover.

Met vriendelijke groet,

André

A Beurskens NR

Portefeuillehouder(s) Beurskens
Mackus

Organisatie onderdeel EZ

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Voordracht Raad van Commissarissen Brightlands
Agrifood Ventures

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. In te stemmen met de voordracht van de heer André Postema als voorzitter van de RvC Brightlands Agrifood Ventures, namens de Provincie Limburg;
2. In te stemmen met de voordracht van de heer Jan Keltjens als lid van de RvC Brightlands Agrifood Ventures, namens de Provincie Limburg; Als uw College instemt met beslispunten 1 en 2, wordt uw College voorgesteld als aandeelhouder van Brightlands Agrifood Ventures B.V.:
3. In te stemmen met het benoemen van de heer André Postema en de heer Jan Keltjens tot commissarissen van Brightlands Agrifood Ventures;

Zie voor vervolg besluit volgende pagina.

Mede paraaf afdeling/projectgroep

B-stuk

☐ Beurskens

Akkoord

Subdoel

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

JZI

Telefoon +31 43

Onderwerp openbaar besluit

Voordracht Raad van Commissarissen Brightlands
Agrifood Ventures

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met de door de directie voorgestelde voordracht, door de Provincie Limburg, voor commissarissen voor Brightlands Agrifood Ventures. Tevens heeft Gedeputeerde Staten, als aandeelhouder, ingestemd met het nemen van een besluit buiten vergadering inzake het benoemen van de voorgedragen personen tot commissarissen van Brightlands Agrifood Ventures B.V..

Informatie :

tel : +31

e-mail prvl limburg.nl

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

29 januari 2018 Beurskens

29 januari 2018 Mackus

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 06-02-2018

Zaaknummer :

Onderwerp openbaar besluit : Voordracht Raad van Commissarissen Brightlands Agrifood Ventures

Tekst voorstel:

Tekst openbaar besluit:

4. In te stemmen met het daartoe te nemen 'besluit buiten vergadering';
5. De heer J.A.J. Smeelen te machtigen het nog te ontvangen 'besluit buiten vergadering' te ondertekenen middels bijgaande minuutmachtiging en de fondsdirectie van Brightlands Agrifood Ventures B.V. over het besluit te informeren via een uitgaande brief;
6. Deze nota als vertrouwelijk aan te merken en deze vertrouwelijkheid voor onbepaalde tijd te handhaven.

Zaaknummer

Informatie administratieve afhandeling

In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: N.v.t.

Datum uiterlijke verzending: N.v.t.

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven: N.v.t.

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☐ Ja ☒ Nee

Besluitcode: IS

Aanwijzingen voor de CVE

Graag de machtiging laten ondertekenen door de CdK en de ondertekende machtiging sturen naar

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Economie en Innovatie

Stuknummer 2018/7530

Onderwerp Voordracht Raad van Commissarissen Brightlands Agrifood Ventures

Behandeld

Datum 29 januari 2018

Bijlage(n) 4

Afschrift

2018/7530

30-1-2018

EZ

26-3-2018

0. Samenvatting

Op 24 oktober 2017 is Brightlands Agrifood Ventures B.V. opgericht en op 27 oktober 2017 is de Provincie toegetreden tot deze vennootschap als aandeelhouder. Overige aandeelhouders zijn de Rabobank, N.V. LIOF en Bright Ventures Partners B.V.

De Provincie Limburg heeft het recht twee leden voor de Raad van Commissarissen van Brightlands Agrifood Ventures B.V. voor te dragen, waarvan één lid met een bindende voordracht. Voor het invullen van de bovenstaande vacatures wordt gehandeld in lijn met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen'. In deze nota wordt gevraagd in te stemmen met de voordracht van twee kandidaten als voorzitter respectievelijk lid van de Raad van Commissarissen Brightlands Agrifood Ventures. Indien uw College instemt met de voordracht wordt tevens gevraagd (als aandeelhouder) in te stemmen met de benoeming van de voorgedragen kandidaten tot commissarissen van Brightlands Agrifood Ventures B.V. via een aandeelhoudersbesluit buiten vergadering. Voorgesteld wordt de heer J.A.J. Smeelen te machtigen tot het tekenen van dit aandeelhoudersbesluit.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Instemmen met de voordracht, namens de Provincie Limburg, van de heer André Postema als voorzitter van de Raad van Commissarissen Brightlands Agrifood Ventures B.V. en de heer Jan Keltjens als lid van de Raad van Commissarissen Brightlands Agrifood Ventures B.V..

Instemmen met het besluit tot benoemen van de heer André Postema en de heer Jan Keltjens tot commissarissen van Brightlands Agrifood Ventures B.V. .

2. Toelichting

2.1 Brightlands Agrifood Ventures B.V.

Vrijdag 29 september 2017 is door Provinciale Staten ingestemd met een aandelenparticipatie ter grootte van € 5.000.000 in een nog op te richten besloten vennootschap ten behoeve van Brightlands Agrifood Ventures.

De (governance) structuur voor deze op te richten B.V. is samen met de andere aandeelhouders in het fonds verder uitgewerkt en vastgelegd in:

- De Fund Agreement, en;
- De statuten van de vennootschap zoals opgenomen in de Oprichtingsakte Chemelot Ventures.

De fund agreement, oprichtingsakte en bijbehorende contracten zijn aan GS voorgelegd in de vergadering van 24 oktober 2017. In deze vergadering heeft GS ook definitief ingestemd met de provinciale deelneming in de besloten vennootschap Brightlands Agrifood Ventures. De contracten zijn door de aandeelhouders ondertekend op 25 oktober 2017 en op 27 oktober 2017 is de Provincie als aandeelhouder toegetreden tot de vennootschap.

De Provincie Limburg is voor 45% aandeelhouder in Brightlands Agrifood Ventures B.V. De andere aandeelhouders in de Vennootschap zijn Coöperatieve Rabobank U.A. (45%), N.V. LIOF (9%) en Bright Venture Partners B.V. (1%). Bright Venture Partners B.V. is de entiteit waarin de participatie van het fondsmanagement is opgenomen.

2.2 Vacatures Raad van Commissarissen

Zoals opgenomen in de statuten en de 'fund agreement' zullen bij de start van de vennootschap 6 commissarissen worden benoemd.

De Provincie Limburg en de Rabobank hebben, als aandeelhouder, het recht twee leden voor de Raad van Commissarissen voor te dragen, waarvan één lid met een bindende voordracht. N.V. LIOF heeft het recht één commissaris voor te dragen met een bindende voordracht. Bright Venture Partners B.V. mag één commissaris voordragen.

Bij besluit buiten vergadering van 9 januari 2018 heeft de Provincie als aandeelhouder al ingestemd met de benoeming van de commissarissen namens de medeaandeelhouders Rabobank en LIOF. Thans ligt voor de voordracht en vervolgens benoeming van de commissarissen namens de Provincie als aandeelhouder.

De door de Provincie in te vullen functies betreffen die van voorzitter van de RvC en die van lid ondernemer / venture capital.

2.3 Beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS'

Voor het invullen van de bovenstaande vacatures moet zoveel mogelijk worden gehandeld in lijn met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen'.

Om uitvoering te geven aan dit beleidskader is in de GS-vergadering van 12 december 2017 besloten dat de volgende procedure zal worden doorlopen:

- Stap 1: Er wordt een selectieprocedure en een functieprofiel door GS vastgesteld.
- Stap 2: De vacature wordt opengesteld (via een extern bureau of via de provinciale website).
- Stap 3: Op basis van de kandidaten die zich gemeld hebben en op basis van kandidaten uit het eigen netwerk stellen GS vast met welke kandidaten een verkennend gesprek wordt gevoerd. Aansluitend worden de verkennende gesprekken gevoerd.
- Stap 4: De directie draagt een kandidaat ter besluitvorming voor aan GS.
- Stap 5: GS nemen een besluit over de voordracht en/of benoeming.

In de GS-vergadering van 12 december 2017 is tevens voorgesteld dat, als het voordrachten betreft door de Provincie als aandeelhouder, de directie in afstemming met de betrokken portefeuillehouder, belast wordt met de uitvoering van de stappen 1 tot en met 4.

Het resultaat van het proces is een voorstel van de directie aan GS over de betreffende voordracht door de Provincie Limburg. Bij het voorstel wordt door de directie inzicht gegeven in de wijze waarop de voordracht tot stand is gekomen en op welke wijze invulling is gegeven aan transparantie, diversiteit en integriteit.

2.4 Uitgevoerde procedure

Stap 1: Selectieprocedure en functieprofiel vaststellen door GS

In de GS-vergadering d.d. 12 december 2017 heeft GS ermee ingestemd dat voor het invullen van de vacatures in de RvC Brightlands Agrifood Ventures bovengenoemde procedure zal worden gevolgd.

Tevens heeft GS, in deze vergadering, ingestemd met de functieprofielen voor de leden van de RvC Brightlands Agrifood Ventures (zie bijlage 1).

Stap 2: Vacature openstellen via provinciale website

Na besluitvorming door GS d.d. 12 december 2017 zijn de vacatures voor de voorzitter en lid van de RvC Brightlands Agrifood Ventures geplaatst op de provinciale website.

Vacatures zijn opengesteld van donderdag 14 december 2017 tot en met donderdag 28 december 2017.

Stap 3: Selectie kandidaten en voeren verkennend gesprek

In het kader van deze procedure zijn, in totaal, drie kandidaten naar voren gekomen.

Uit deze kandidaten is een eerste selectie gemaakt. Hierbij zijn de heer André Postema en de heer Jan Keltjens als de kandidaten geselecteerd die qua kennis en ervaring het beste aansluiten bij het profiel van de vacatures.

Met de heer Postma en de heer Keltjens is vervolgens, door de directie, een verkennend gesprek gevoerd. Met de heer Postema was dit een telefonisch overleg. Het overleg met de heer Keltjens heeft plaatsgevonden in het Provinciehuis in aanwezigheid van .

Aan de derde kandidaat zal, als uw College instemt met het voorstel in deze nota, een brief worden gestuurd waarin wordt gemeld dat zijn kandidatuur voor de vacatures in de RvC, niet verder in behandeling wordt genomen. Gezien zijn CV en ervaringen op het gebied van financieringen is in deze brief opgenomen dat wij zijn gegevens graag in portefeuille willen houden, zodat wij in de toekomst contact met hem kunnen opnemen als er een vacature is die aansluit bij zijn kennis en expertise.

Stap 4: Directie draagt een kandidaat ter besluitvorming voor aan GS

De gesprekken met de heren André Postema en Jan Keltjens zijn positief verlopen.

De heer André Postema sluit qua kennis en ervaring aan bij het profiel van de vacature voor voorzitter van de RvC Brightlands Agrifood Ventures. Dhr Postema heeft uitgebreide kennis van en ervaring met politiek, bestuurlijke processen. Daarnaast is dhr Postema sterk financieel onderlegd en heeft kennis van venture capital fondsen. Zie voor curriculum vitae van de heer Postema, bijlage 2.

De heer Postema is reeds voorzitter van de RvC Chemelot Ventures. Voor de Provincie is het essentieel dat positionering en uitvoering van Brightlands Agrifood Ventures plaatsvindt binnen de

context van Brightlands. Concreet betekent dit dat Chemelot Ventures en Brightlands Agrifood Ventures robuust en eenduidig naar buiten treden. Hierbij dient in de back office o.a. sprake te zijn van RvC's die nauw met elkaar samenwerken en afstemmen (dit ook om onnodig stapeling van instrumenten te voorkomen). De heer Postema zal in zijn functie als voorzitter van de RvC van beide fondsen de werkzaamheden van beide RvC's coördineren en zorgdragen voor een eenduidige werkwijze en communicatie naar externe partijen 'onder de Brightlands vlag'.

Stap 5: GS nemen een besluit over de voordracht en/of benoeming

Uw College wordt voorgesteld de heer André Postema voor te dragen voor de functie van voorzitter RvC Brightlands Agrifood Ventures en de heer Jan Keltjens voor te dragen voor de functie van lid RvC Brightlands Agrifood Ventures, ondernemer / venture capital.

2.5 Benoeming voorgedragen kandidaten

Als uw College instemt met de voordracht aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders tot benoeming van de heer André Postema en de heer Jan Keltjens als respectievelijk voorzitter en lid van de RvC Brightlands Agrifood Ventures wordt uw College vervolgens gevraagd om, in haar rol als aandeelhouder van Brightlands Agrifood Ventures B.V., vervolgens formeel in te stemmen met het benoemen van de heer André Postema en de heer Jan Keltjens als respectievelijk voorzitter en lid van de RvC Brightlands Agrifood Ventures.

De benoeming past binnen de uitgangspunten van Sturing in Samenwerking 2.0, zijnde:

- Beide commissarissen zullen worden benoemd voor een periode van niet meer dan twee aaneengesloten termijnen van 4 jaren;
- Het WNT bezoldigingsmaximum wordt gehanteerd. Voor leden respectievelijk de voorzitter van een RvC bedraagt dit in 2018 maximaal 10% respectievelijk 15% van € 187.000. Anders dan bij topfunctionarissen (niet zijnde toezichthouder) is in dit geval niet relevant hoeveel tijd formeel of daadwerkelijk aan de functieervulling wordt besteed.
- In lijn met de Wet Bestuur en Toezicht wordt rekening gehouden met de limitering van het maximum aantal toezichthoudende functies dat een toezichthouder tegelijkertijd mag bekleden (maximum van 5 toezichthoudende functies waarbij het voorzitterschap dubbel wordt gerekend).

Om de benoëming van de kandidaten te formaliseren zal een aandeelhoudersbesluit buiten vergadering worden opgesteld door het fondsmanagement van Brightlands Agrifood Ventures. Als uw College instemt met de bovenstaande benoëming wordt voorgesteld de heer Jan Smeelen te machtigen dit aandeelhoudersbesluit buiten vergadering namens de Provincie Limburg te ondertekenen (zie voor machtiging, bijlage 4).

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Zie toelichting voor de wijze waarop invulling is gegeven aan het beleidskader 'Selectie en benoëmingen door GS'.

4. Relatie met Programmabegroting

De activiteiten van Brightlands Agrifood Ventures B.V. geven invulling aan de doelstellingen zoals opgenomen in de programmabegroting, programma 1 Economie en werkgelegenheid, programmalijn 1.1 Investerings- en exportbevordering en programmalijn 1.2 Innovatiekracht en topsectoren.

De deelneming Brightlands Agrifood Ventures wordt verantwoord in de paragraaf 'Verbonden partijen'.

5. Juridische aspecten

De aandeelhouders van Brightlands Agrifood Ventures B.V. benoemen de commissarissen van deze Vennootschap op grond van artikel 10 lid 3 van de statuten van de Vennootschap.

Artikel 13 lid 12 van de statuten van Brightlands Agrifood Ventures B.V. maakt besluitvorming buiten vergadering mogelijk, mits alle aandeelhouders hierover zijn geraadpleegd en geen van de aandeelhouders hiertegen bezwaar heeft.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

N.v.t.

7. Financiële en cofinancieringsaspecten

N.v.t.

8. Arbeidsmarktbeleid

N.v.t.

9. Formatieve aspecten

N.v.t.

10. Samenwerking/afstemming andere clusters

Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking met en akkoord bevonden door cluster JZI.

11. Voorstel

Uw College wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met de voordracht van de heer André Postema als voorzitter van de RvC Brightlands Agrifood Ventures, namens de Provincie Limburg;
 2. In te stemmen met de voordracht van de heer Jan Keltjens als lid van de RvC Brightlands Agrifood Ventures, namens de Provincie Limburg;
- Als uw College instemt met beslispunten 1 en 2, wordt uw College voorgesteld als aandeelhouder van Brightlands Agrifood Ventures B.V.:
3. In te stemmen met het benoemen van de heer André Postema en de heer Jan Keltjens tot commissarissen van Brightlands Agrifood Ventures;
 4. In te stemmen met het daartoe te nemen 'besluit buiten vergadering';
 5. De heer J.A.J. Smeelen te machtigen het nog te ontvangen 'besluit buiten vergadering' te ondertekenen middels bijgaande minuutmachtiging en de fondsdirectie van Brightlands Agrifood Ventures B.V. over het besluit te informeren via een uitgaande brief;
 6. Deze nota als vertrouwelijk aan te merken en deze vertrouwelijkheid voor onbepaalde tijd te handhaven.

D. Rootert

Overzicht 2018:

- Voordracht voor benoeming leden van de Raad van Commissarissen (RvC) van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo
- Voordracht voor benoeming leden van de RvC van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Primair merken wij in algemene zin het volgende op. Indien sprake is van een vacature binnen een BV of NV wordt door het daartoe bevoegde orgaan de procedure gevolgd die binnen de betreffende vennootschap is vastgesteld. De bijgevoegde documenten gaan over de standpuntbepaling van GS met betrekking tot het aandeelhouderschap van de Provincie Limburg in een BV. Deze standpuntbepaling ziet op de provinciale voordracht van een te benoemen lid van de RvC. Bij een provinciale (bindende) voordracht van een commissaris wordt zoveel mogelijk in lijn gehandeld met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS' d.d. 21 december 2016 conform een door GS geaccordeerde werkwijze. Het daadwerkelijk benoemingsbesluit binnen de betreffende BV wordt genomen door de aandeelhouder(s) in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Bijgevoegd is een memo aan de AVA van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 7 maart 2017. De informatie die onleesbaar is gemaakt valt niet onder de reikwijdte van het verzoek. Tevens is bijgevoegd een memo aan de AVA van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo d.d. 7 maart 2017. De informatie die onleesbaar is gemaakt valt niet onder de reikwijdte van het verzoek.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de omslag en nota voor onze collegevergadering van 28 maart 2017. Deze nota ziet zowel op de AVA van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo als die van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Volledigheidshalve merken wij op dat ons college de geheimhouding van deze documenten bij besluit van 9 april 2019 gedeeltelijk heeft opgeheven. De informatie die onleesbaar is gemaakt betreft geen informatie over de benoeming van betrokkenen en valt daarmee buiten de reikwijdte van het verzoek, met name

	agendapunt 4. Voorts zijn de namen van ambtenaren onleesbaar gemaakt, alsmede hun contactgegevens (10 lid 2 sub e).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Binnen beide vennootschappen handelen de leden van de RvC conform wettelijke en statutaire kaders. Derhalve kunnen wij daarover geen documenten verstrekken.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie het antwoord op vraag 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De vergoedingen worden betaald door de betreffende vennootschappen, waardoor wij geen documenten voor dit onderdeel van het verzoek voorhanden hebben.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Zie het antwoord op vraag 5.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Zie het antwoord op vraag 3.

Vertrouwelijk - AVvA

Aan Algemene vergadering van aandeelhouders van de
BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 29-03-2017
Van [REDACTED]
Agendapunt 3
Onderwerp Benoeming voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen
Datum 7 maart 2017
Bijlage(n) geen

Inleiding

In artikel 7.1.1 van de statuten van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo is de taak van de Raad van Commissarissen (RvC) als volgt beschreven:
"Het toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming wordt uitgeoefend door een raad van commissarissen, bestaande uit een door de algemene vergadering te bepalen aantal van minimaal twee (2) en maximaal vier (4) natuurlijke personen. Slechts natuurlijke personen kunnen commissaris zijn. De raad van commissarissen staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming, daarbij, indien de vennootschap onderdeel van een concern is, zulks in aanmerking nemende."

In de aandeelhoudersvergadering van 16 februari 2017 hebt u conform artikel 7.2.3 van de statuten het profiel voor de te vormen RvC vastgesteld. Benoeming van de commissarissen, alsmede benoeming van één van de commissarissen tot voorzitter van de RvC is voorbehouden aan de algemene vergadering van aandeelhouders (artikel 7.2 van de statuten). Tevens hebt u er diezelfde vergadering mee ingestemd dat ik als bestuurder van de BV u een voorstel tot benoeming van de leden en de voorzitter van de RvC zou doen.

Zoals bij u bekend is, heb ik met uw medeweten medio vorig jaar drie personen aangezocht om een Raad van Advies te vormen voor de bestuurder van de toenmalige BV Werklandschap Ontwikkelingsmaatschappij Klavertje 4, de voorganger van de huidige BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Deze Raad van Advies is sinds 1 september 2016 actief.

In het 'Profiel voor de voorzitter en de leden van de Raad van Advies' (juli 2016), dat bij de vorming van de Raad van Advies is gehanteerd, is met zoveel woorden aangegeven dat de raad van Advies moet worden gezien als opmaat voor de nog in te stellen RvC's voor de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo. Bij de samenstelling van de Raad van Advies is tegen die achtergrond nadrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid om de voorzitter en leden van de Raad van Advies, ná afronding van de besluitvorming over de vervlechting, te benoemen als commissaris van de nieuwe entiteit(en). Een van de overwegingen daarbij was dat deze personen inmiddels inhoudelijk goed ingevoerd zijn in de gebiedsontwikkeling Greenport Venlo, alsmede in de historie en context van de totstandkoming van de organisatie. Daarnaast is gebleken dat deze personen passen in het door de AVvA op 16 februari jl. vastgestelde profiel voor de RvC.

Vertrouwelijk - AVvA

Voorstel

Ik stel u voor de huidige leden van de Raad van Advies te benoemen als RvC. Het betreft de volgende personen:

- 1.) De heer Albert den Haan, [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 2.) De heer Dick Rootert, [REDACTED], voormalig directeur van o.a. de N.V. Afvalverwijdering Limburg (met gemeenten en provincie als aandeelhouders), thans directeur van Bodemzorg Limburg, heeft daarnaast veel kennis en ervaring m.b.t. duurzaamheidsvraagstukken, gebiedsontwikkeling en publiek-private samenwerking.
- 3.) De heer Léon Frissen, woonachtig te [REDACTED], voormalig gouverneur van Limburg, thans waarnemend burgemeester van Schrienen, heeft naast een groot relevant netwerk veel ervaring in het openbaar bestuur en een goede kennis van de regio o.a. als voormalig burgemeester van Arcen en Velden en Horst aan de Maas.

Als voorzitter draag ik de heer Albert den Haan voor.

Voor wat betreft de beloning voor de voorzitter en leden van de RvC stel ik voor om een all-in vergoeding vast te stellen op € 6.000,-- per jaar voor de leden (=3,33% van het WNT-maximum) en [REDACTED] % van het WNT-maximum). Deze honorering past ruimschoots binnen de kaders van de WNT-2, die respectievelijk op 10% en 15% liggen. Verder zal de vergoeding per kwartaal worden betaald aan de hand van een door de commissarissen in te dienen faktuur met BTW. Genoemde bedragen passen binnen de begroting 2017.

Raad van Advies

De Raad van Advies heeft op 15 maart 2017 positief geadviseerd over dit voorstel.

Besluit

- De algemene vergadering van aandeelhouders wordt gevraagd te besluiten om
- a.) de heren Albert den Haan, Dick Rootert en Léon Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
 - b.) de heer Albert den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
 - c.) de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,-- excl. BTW voor de leden en [REDACTED] BTW voor de voorzitter.

=====

Vertrouwelijk - AVvA

Aan	Algemene vergadering van aandeelhouders van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo d.d. 29-03-2017
Van	[REDACTED]
Agendapunt	3
Onderwerp	Benoeming voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen
Datum	7 maart 2017
Bijlage(n)	geen

Inleiding

In artikel 7.1.1 van de statuten van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is de taak van de Raad van Commissarissen (RvC) als volgt beschreven:

"Het toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming wordt uitgeoefend door een raad van commissarissen, bestaande uit een door de algemene vergadering te bepalen aantal van minimaal twee (2) en maximaal vier (4) natuurlijke personen. Slechts natuurlijke personen kunnen commissaris zijn. De raad van commissarissen staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming, daarbij, indien de vennootschap onderdeel van een concern is, zulks in aanmerking nemende."

In de aandeelhoudersvergadering van 16 februari 2017 hebt u conform artikel 7.2.3 van de statuten het profiel voor de te vormen RvC vastgesteld. Benoeming van de commissarissen, alsmede benoeming van één van de commissarissen tot voorzitter van de RvC is voorbehouden aan de algemene vergadering van aandeelhouders (artikel 7.2 van de statuten). Tevens hebt u er diezelfde vergadering mee ingestemd dat ik als bestuurder van de BV u een voorstel tot benoeming van de leden en de voorzitter van de RvC zou doen.

Zoals bij u bekend is, heb ik met uw medeweten medio vorig jaar drie personen aangezocht om een Raad van Advies te vormen voor de bestuurder van de toenmalige BV Werklandschap Ontwikkelingsmaatschappij Klavertje 4, de voorganger van de huidige BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Deze Raad van Advies is sinds 1 september 2016 actief.

In het 'Profiel voor de voorzitter en de leden van de Raad van Advies' (juli 2016), dat bij de vorming van de Raad van Advies is gehanteerd, is met zoveel woorden aangegeven dat de raad van Advies moet worden gezien als opmaat voor de nog in te stellen RvC's voor de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo. Bij de samenstelling van de Raad van Advies is tegen die achtergrond nadrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid om de voorzitter en leden van de Raad van Advies, ná afronding van de besluitvorming over de vervlechting, te benoemen als commissaris van de nieuwe entiteit(en). Een van de overwegingen daarbij was dat deze personen inmiddels inhoudelijk goed ingevoerd zijn in de gebiedsontwikkeling Greenport Venlo, alsmede in de historie en context van de totstandkoming van de organisatie. Daarnaast is gebleken dat deze personen passen in het door de AVvA op 16 februari jl. vastgestelde profiel voor de RvC.

Vertrouwelijk - AVvA**Voorstel**

Ik stel u voor de huidige leden van de Raad van Advies te benoemen als RvC. Het betreft de volgende personen:

- 1.) De heer Albert den Haan, [redacted]
[redacted]
- 2.) De heer Dick Rootert, woonachtig [redacted], voormalig directeur van o.a. de N.V. Afvalverwijdering Limburg (met gemeenten en provincie als aandeelhouders), thans directeur van Bodemzorg Limburg, heeft daarnaast veel kennis en ervaring m.b.t. duurzaamheidsvraagstukken, gebiedsontwikkeling en publiek-private samenwerking.
- 3.) De heer Léon Frissen, woonachtig [redacted], voormalig gouverneur van Limburg, thans waarnemend burgemeester van Schinnen, heeft naast een groot relevant netwerk veel ervaring in het openbaar bestuur en een goede kennis van de regio o.a. als voormalig burgemeester van Arcen en Velden en Horst aan de Maas.

Als voorzitter draag ik de heer Albert den Haan voor.

Voor wat betreft de beloning voor de voorzitter en leden van de RvC stel ik voor om een all-in vergoeding vast te stellen op € 6.000,- per jaar voor de leden (=3,33% van het WNT-maximum) en [redacted]. Deze honorering past ruimschoots binnen de kaders van de WNT-2, die respectievelijk op 10% en 15% liggen. Verder zal de vergoeding per kwartaal worden betaald aan de hand van een door de commissarissen in te dienen faktuur met BTW. Genoemde bedragen passen binnen de begroting 2017.

Raad van Advies

De Raad van Advies heeft op 15 maart 2017 positief geadviseerd over dit voorstel.

Besluit

De algemene vergadering van aandeelhouders wordt gevraagd te besluiten om

- a.) de heren Albert den Haan, Dick Rootert en Léon Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo;
- b.) de heer Albert den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
- c.) de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en [redacted] excl. BTW voor de voorzitter.

=====

A Beurskens NR

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Organisatie onderdeel ONT

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Annoterende nota AVvA BV Ontwikkelbedrijf
Greenport Venlo en AVvA BV Campus Vastgoed
Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Met in acht neming van het gestelde in deze nota:

A. Met betrekking tot AVvA BV Ontwikkelbedrijf
Greenport Venlo:

1. de heren A. den Haan, D. Rootert en
L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van
de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
2. de heer A. den Haan te benoemen tot
voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
3. de honorering van de commissarissen vast te
stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,-
excl. BTW voor de leder

4.

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon

+31 43 389

Onderwerp openbaar besluit

Annoterende nota AVvA BV Ontwikkelbedrijf
Greenport Venlo en AVvA BV Campus Vastgoed
Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Informatie

tel : +31 43 389

e-mail

limburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

24/3/17

B-stuk

☐ Beurskens

Subdoel

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 28-03-2017

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

Zaaknummer :

Onderwerp openbaar besluit : Annoterende nota AVvA BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017

Tekst voorstel:

Ontwikkelbedrijf te gaan participeren in het 'windproject Greenport Venlo' onder de in de nota genoemde voorwaarden.

Tekst openbaar besluit:

B. Met betrekking tot AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo:

1. de heren A. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
2. de heer A. den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
3. de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en € 1.000,- excl. BTW voor de voorzitter.

C. Algemeen (voor beide AVvA's):

1.

2.

3. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

Zaaknummer :

Informatie administratieve afhandeling
In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: 20170321 [REDACTED] HM-01

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☐ Ja ☐ Nee

Besluitcode:

Aanwijzingen voor de CVE

S.v.p. de 2 machtigingen dinsdag gereed maken en deze dinsdagmiddag aan [REDACTED] overhandigen. De AvA vergadering vindt nl. woensdag 29 maart plaats!

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ontwikkeling

Stuknummer

Onderwerp Annoterende nota AVvA Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 29 maart 2017
Behandeld [REDACTED]
Datum 23 maart 2017
Bijlage(n) 2
Afschrift Steller, [REDACTED]

0. Samenvatting

Op 29 maart 2017 vinden de AVvA's van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo plaats.

Zoals bekend hebben Provinciale Staten op 16 december 2016 ingestemd met de oprichting van de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo, de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo en de CV Vastgoed Greenport Venlo. Op 1 februari 2017 is e.e.a. bekrachtigd, waarmee de vervlechting met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 is geformaliseerd.

Op de agenda van de AVvA BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo staat de benoeming van de voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen en [REDACTED]

Op de agenda van de AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo staat de benoeming van de voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen (RvC).

Met deze nota wordt uw college geïnformeerd over de zaken die tijdens deze vergaderingen aan de orde komen en geadviseerd over de in de vergaderingen in te nemen standpunten c.q. de te nemen besluiten. Uit voorzorg met mandaat aan de bestuurlijk vertegenwoordiger van de provincie om bij onvoorziene omstandigheden te handelen in lijn met het gestelde in deze nota.

Met deze GS-nota wordt tevens de vertegenwoordiging van uw college naar de AVvA's BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo (bij machtigingen) geregeld.

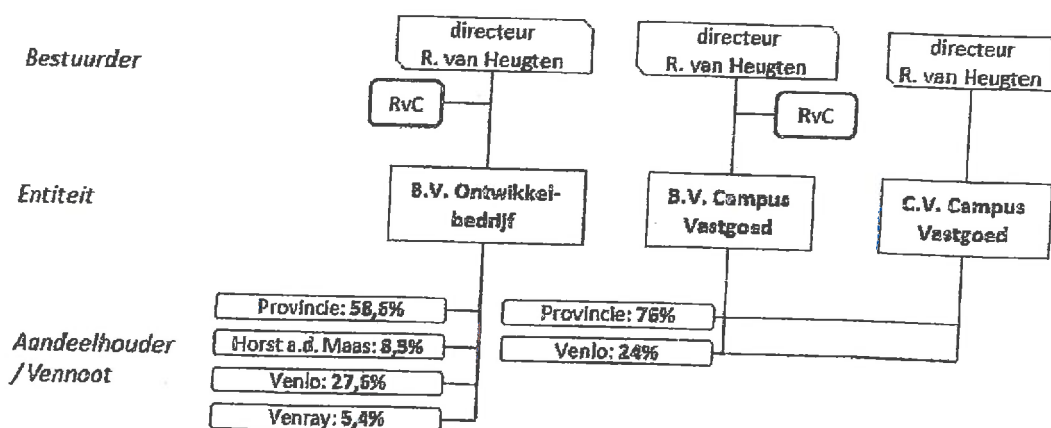
1. Beoogd resultaat (output / outcome)

Het innemen van standpunten ten behoeve van het nemen van besluiten over de onderwerpen die op 29 maart 2017 in de AVvA's van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo aan de orde komen.

2. Toelichting

Zoals bekend zijn er in het kader van de vervlechting van vijf (grond)exploitaties binnen Greenport Venlo twee BV's gevormd; de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo met de Provincie en de gemeenten Horst aan de Maas, Venlo en Venray als aandeelhouder en de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo met de Provincie en de gemeente Venlo als aandeelhouder. De heer Van Heugten is directeur-bestuurder van beide BV's. De Raden van Commissarissen moeten nog worden ingesteld (één van de beslispunten voor de komende AVvA's).

De governance-structuur ziet er als volgt uit:

Op 29 maart 2017 vinden de AVvA's van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo plaats.

Hierna worden de agendapunten van beide AVvA's toegelicht en wordt advies gegeven over de in te nemen standpunten.

[Redacted content]

A AGENDA BV ONTWIKKELBEDRIJF GREENPORT VENLO

Agendapunt 1 Opening en mededelingen

Opmerkingen:

Geen bijzonderheden.

Agendapunt 2 Verslag Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 februari 2017

Opmerkingen:

[REDACTED]

Advies:

Akkoord gaan met de vaststelling van het verslag van de AVvA van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo d.d. 16 februari 2017.

Agendapunt 3 Benoeming Raad van Commissarissen (RvC)

Opmerkingen:

In de aandeelhoudersvergadering van 16 februari 2017 heeft de AvvA, conform het bepaalde in artikel 7.2.3. van de Statuten van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo, het profiel voor de voorzitter en leden voor de nog te vormen RvC vastgesteld. Benoeming van de de voorzitter en leden van de RvC is voorbehouden aan de AVvA.

Zoals bij uw college bekend is, is in juli 2016, als opmaat naar de Raden van Commissarissen voor BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en BV Campus Vastgoed Greenport Venlo, een Raad van Advies ingesteld waar de heren A.D. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen zitting in hebben. Deze Raad van Advies is sinds 1 september 2016 actief. Nu op 1 februari 2017 de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo met terugwerkende kracht naar 1 januari 2017 is gevormd, en het profiel voor de voorzitter en leden van de RvC van deze BV is bepaald, dient de Raad van Advies te worden omgezet naar een RvC.

In het 'Profiel voor de voorzitter en de leden van de Raad van Advies', dat aan de vorming van de Raad van Advies ten grondslag heeft gelegen, staat dat bij de samenstelling van de Raad van Advies nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat de voorzitter en leden van de Raad van Advies, ná afronding van de besluitvorming over de vervlechting, worden benoemd tot commissaris van de nieuwe entiteit(en). Een van de overwegingen daarbij was dat deze personen inmiddels inhoudelijk goed ingevoerd zijn in de gebiedsontwikkeling Greenport

Venlo, alsmede in de historie en context van de totstandkoming van de organisatie. Het aandeelhoudersbesluit tot instelling van de Raad van Advies, met beoogde omzetting naar een RvC, is in beide vennootschappen reeds genomen voordat het nieuwe beleidskader door uw college is vastgesteld. Hierbij zijn de procedures gevolgd die door de aandeelhouders zijn vastgesteld.

De voorzitter en leden van de Raad van Advies passen binnen het profiel voor de RvC van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo.

Voor wat betreft de honorering van de voorzitter en leden van de RvC stelt de directeur-bestuurder van BV Greenport Venlo het volgende voor:

- de leden van de RvC een all-in vergoeding van € 6.000,- per jaar per lid
- de voorzitter een all-in vergoeding van € 9.000,- per jaar

Deze honorering past ruimschoots binnen de kaders van de Wet normering topinkomens (WNT). Het bezoldigingsmaximum voor de leden respectievelijk voorzitter van de RvC bedraagt 10% respectievelijk 15% van de geldende WNT norm (per 1 januari 2017: € 181.000,-). Dat betekent met andere woorden dat de leden maximaal € 18.100,- per jaar mogen verdienen en de voorzitter € 27.150,-. Anders dan bij topfunctionarissen (niet zijnde toezichthouders) is in dit geval niet relevant hoeveel tijd formeel of daadwerkelijk aan de functieervulling wordt besteed.

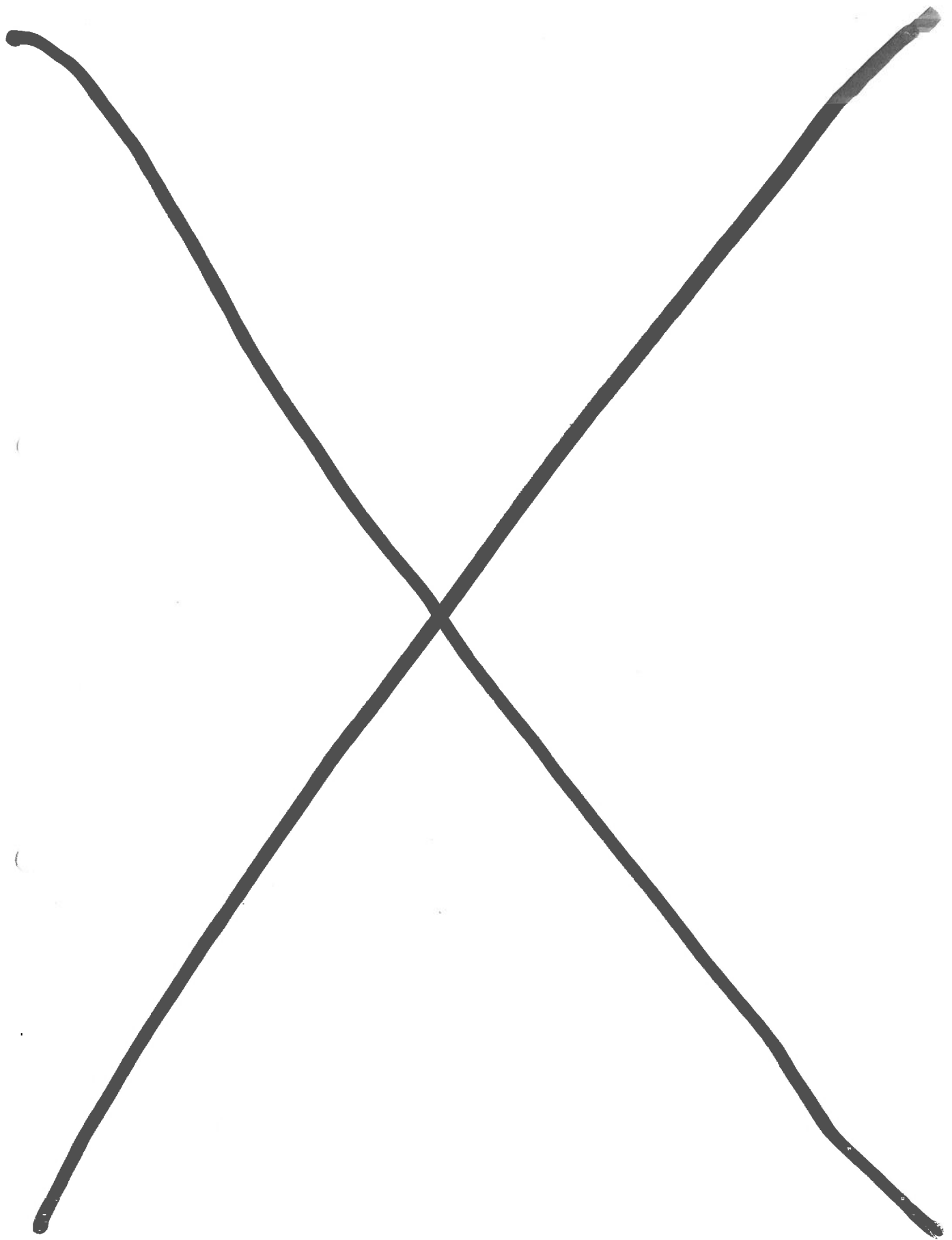
Advies:

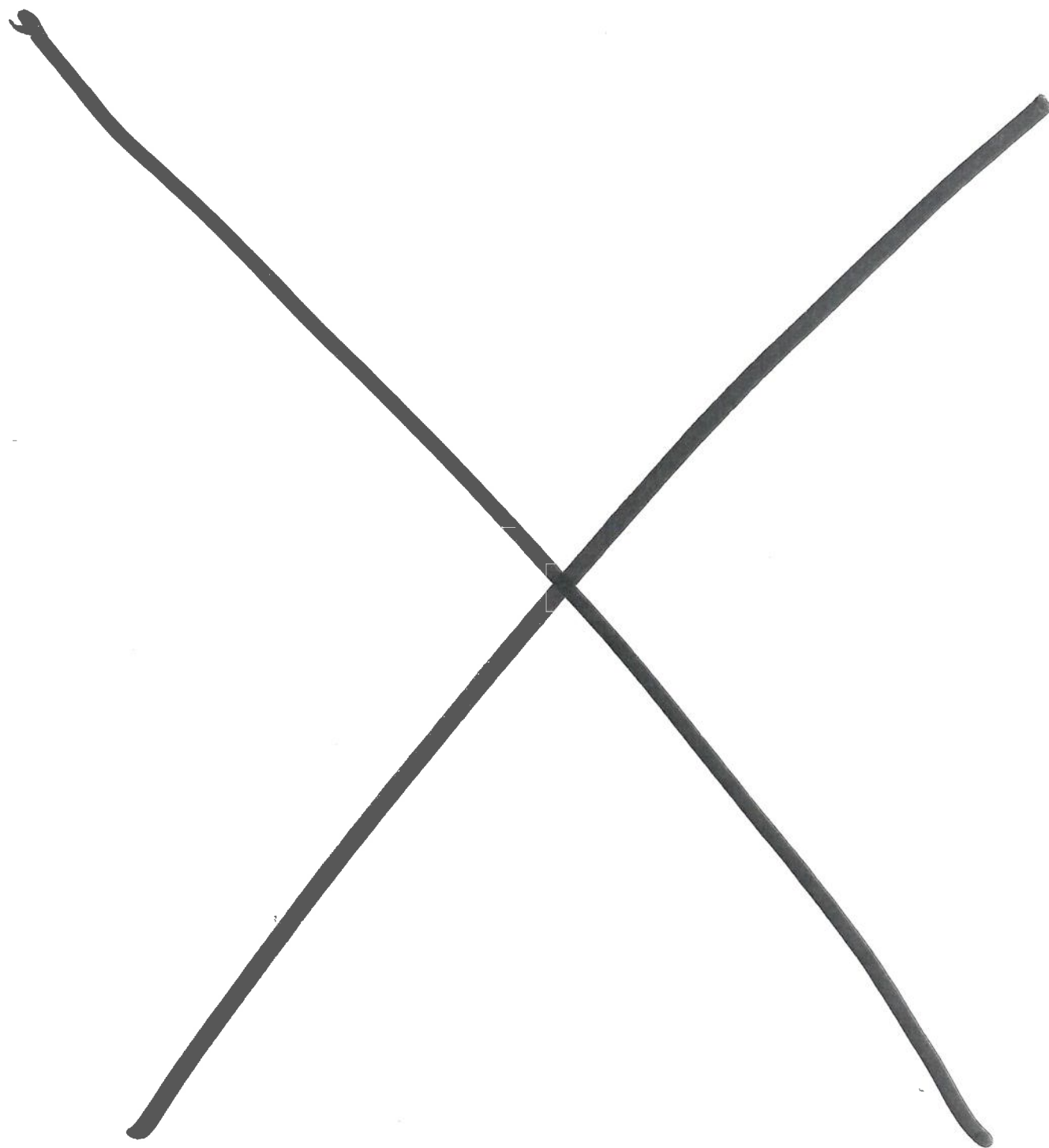
Instemmen met:

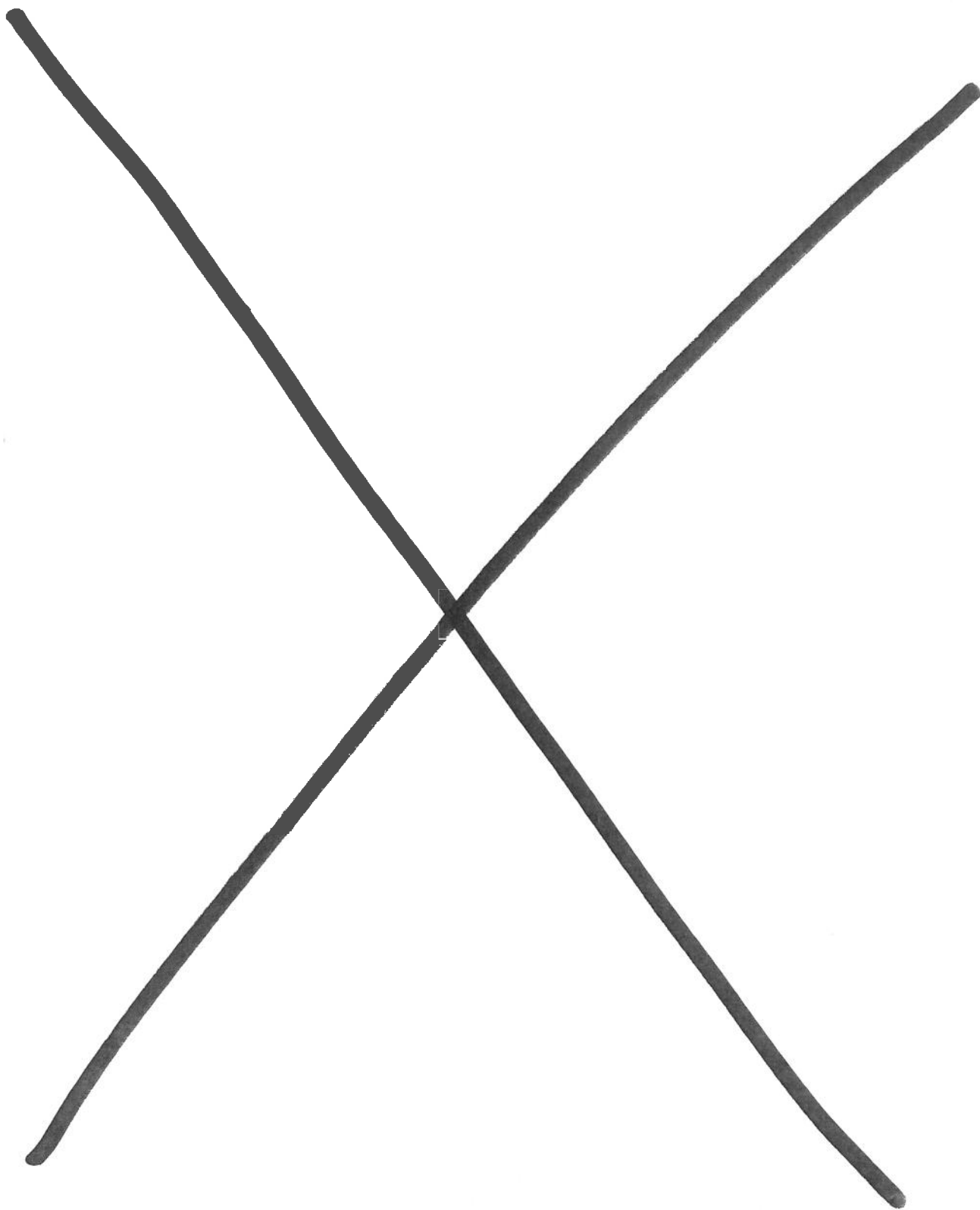
- de benoeming van de leden van RvC van Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo BV, de heren A.D. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen;
- de benoeming van de heer A.D. den Haan tot voorzitter van deze RvC;
- de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW per lid voor de leden en [REDACTED]

Agendapunt 4

[REDACTED]

Agendapunt 5 *W.v.f.t.k.*

Opmerkingen:
Geen opmerkingen.

B AGENDA BV CAMPUS VASTGOED GREENPORT VENLO

Agendapunt 1 *Opening en mededelingen*

Opmerkingen:
Geen bijzonderheden.

Agendapunt 2 *Verslag Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 februari 2017*

Opmerkingen:
Geen bijzonderheden.

Advies:
Akkoord gaan met de vaststelling van het verslag van de AVvA van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo d.d. 16 februari 2017.

Agendapunt 3 *Benoeming Raad van Commissarissen*

Opmerkingen:
Toelichting: zie agendapunt 3 van de agenda van BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo.

De voorzitter en leden van de Raad van Advies passen binnen het profiel voor de RvC van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo.

Advies:

Instemmen met:

- de benoeming van de leden van RvC van BV Campus Vastgoed Greenport Venlo, de heren A.D. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen;
- de benoeming van de heer A.D. den Haan tot voorzitter van deze RvC;
- de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW per lid voor de leden en [REDACTED]

Agendapunt 4 W.v.t.t.k.

Opmerkingen:

Geen opmerkingen.

3. **Bestuurlijke aandachtspunten**
N.v.t.
4. **Relatie met Programmabegroting**
Greenport Venlo maakt onderdeel uit van Programma 1.2 Innovatiekracht van de Programmabegroting; 1.2.3. Landbouw en Agrofood/Brightlands Greenport Venlo.
Tevens is er relatie met Programma 3.7 Energie, duurzaamheid en milieu: 3.7.1. Asbest en Energie.
5. **Juridische aspecten**
N.v.t.
6. **Inkoop- en aanbestedingsaspecten**
N.v.t.
7. **Financiële, en cofinancieringsaspecten**
N.v.t.
8. **Formatieve aspecten**
N.v.t.
9. **Samenwerking/afstemming andere clusters**
Deze nota is tot stand gekomen met inhoudelijke input van Wonen en Leefomgeving en Juridische Zaken en Inkoop (agendapunten inzake de RvC). Deze clusters onderschrijven de adviezen en voorstellen in deze nota.
10. **Voorstel**
Met in acht neming van het gestelde in deze nota:
 - A. Met betrekking tot AVvA BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo:
 1. de heren A. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
 2. de heer A. den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;

3. de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en € 0.000,-

4. [REDACTED]

B. Met betrekking tot AVvA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo:

1. de heren A. den Haan, D. Rootert en L.J.P.M. Frissen te benoemen tot commissaris van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo;
2. de heer A. den Haan te benoemen tot voorzitter van deze Raad van Commissarissen;
3. de honorering van de commissarissen vast te stellen op een all-in bedrag per jaar van € 6.000,- excl. BTW voor de leden en t.

C. Algemeen (voor beide AVvA's):

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

3. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

De bijlagen behorende bij deze nota c.q. bij de aan de orde zijnde AVvA's liggen ter inzage bij de secretaris.

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Bijgevoegd is het offerteverzoek van 3 maart 2017, kenmerk 2017/16355. De namen en contactgegevens van een ambtenaar zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede de handtekeningen (10 lid 2 sub g). Op 17 maart 2017 hebben wij de offerte ontvangen van de betrokkene, onder kenmerk 2017/20122. Deze is bijgevoegd, waarbij de naam en contactgegevens van een ambtenaar onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede de handtekeningen (10 lid 2 sub g). De overeenkomst van opdracht, getekend op 21 april 2017 is bijgevoegd. De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd zijn de omslag en de nota voor onze collegevergadering van 28 maart 2017. Wij merken op dat ten aanzien van dit document geheimhouding ex art. 55 van de Provinciewet gold. Wij hebben de geheimhouding van deze documenten opgeheven en gaan over tot gedeeltelijke openbaarmaking. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e), alsmede de handtekeningen (10 lid 2 sub g). De bijlage bij de nota betreft de machtiging van de Commissaris van de Koning aan gedeputeerde Teunissen om de overeenkomst van opdracht te ondertekenen. Het profiel en de vacature is opgenomen in het eerder genoemde offerteverzoek. Van de bespreking in ons college op 17 januari 2017 zijn geen andere documenten voorhanden dan hetgeen in het offerteverzoek is opgenomen.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er heeft een voortgangsgesprek plaatsgevonden op 21 april 2017 en op 14 juni 2018. Van het overleg in 2018 is een verslag beschikbaar. Dat is bijgevoegd. Tevens is bijgevoegd het door de betrokkene ingediende "Voortgangsverslag Ambassadeur Euregio Onderwijs, april 2017 – april 2018". In de verslagen is de naam van een ambtenaar onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Volledigheidshalve zij opgemerkt dat mevr. Straus als ambassadeur ook zitting heeft genomen in de Stuurgroep Euregionaal onderwijs en in het kernteam communicatie en daarin haar bijdrage heeft geleverd. Documenten in dit kader vallen buiten het bereik van dit Wob verzoek.

4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie het antwoord op vraag 3. De voortgang van de werkzaamheden is tussentijds ook mondeling besproken. Hierover kunnen wij geen documenten verstrekken.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De volgende facturen zijn bijgevoegd: - 6 mei 2017; - 6 juni 2017; - 3 juli 2017; - 21 juli 2017; - 4 september 2017; - 5 oktober 2017; - 6 november 2017; - 5 december 2017; - 12 januari 2018; - 14 februari 2018; - 26 maart 2018; - 15 april 2018; - 14 mei 2018; - 4 juni 2018; - 1 juli 2018; - 12 augustus 2018; - 10 september 2018; - 2 oktober 2018; - 12 november 2018; - 10 december 2018; - 8 januari 2019; In de facturen zijn de namen van ambtenaren en het telefoonnummer en het rekeningnummer van de betrokkene onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Buiten de genoemde facturen onder 5 zijn geen vergoedingen betaald, waardoor wij geen andere documenten kunnen verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	In de facturen is opgenomen wat het aantal gewerkte uren bedraagt. Een ander overzicht is niet voorhanden.

Mevrouw K. Straus
Dudokstraat 1
6041 VM Roermond

Cluster	EZ	Behandeld	[REDACTED]
E-mail	[REDACTED]	Telefoon	+31 43 388 [REDACTED]
Ons kenmerk	2017/16355	Uw kenmerk	
Vpl.nummer	-	Maastricht	03 maart 2017
Bijlage(n)	-	Verzonden	03 maart 2017

Onderwerp

Offerteaanvraag "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs"

Geachte mevrouw Straus,

De Provincie Limburg nodigt u uit om op basis van deze offerteaanvraag een offerte uit te brengen voor de rol als "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs"

De werkomschrijving is opgenomen in bijlage 1 van deze offerteaanvraag.

Op de uitvoering van de opdracht zijn de voorwaarden uit de concept opdrachtbrief (bijlage 2) en de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 als opgenomen in bijlage 4 van deze offerteaanvraag van toepassing.

Uw eigen algemene (leverings)voorwaarden of voorwaarden van derden (waaronder onderaannemers en hulppersonen) zijn nadrukkelijk uitgesloten, zowel gedurende deze offerteprocedure als ook, ingeval van gunning, tijdens de uitvoering van de opdracht en daaronder eventueel te sluiten meerwerkopdrachten.

Door inschrijving op deze enkelvoudige onderhandse aanbesteding conformeert u zich aan bijgevoegde Integriteitsverklaring (bijlage 5).

De volgende voorwaarden gelden tijdens deze offerteprocedure:

Bezondere:
Limburglaan 10
NL-6228 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN -nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

1. Planning

Graag ontvangen wij uw offerte op uiterlijk 20 maart 2017.

Indien wij uw offerte accepteren ontvangt u hiervan schriftelijk (per e-mail en/of per post) bericht. Wij streven er naar dat de opdracht op 1 april 2017 in werking treedt. Zolang geen volledige overeenstemming is bereikt en ter zake geen opdrachtbrief is verzonden, is geen sprake van enige gebondenheid van de Provincie Limburg. In dat geval is er ook geen enkele verplichting tot vergoeding van welke schade of kosten dan ook.

2. Communicatie

Alle communicatie met betrekking tot onderhavige opdracht geschiedt in de Nederlandse taal en dient te verlopen via de volgende contactpersoon:

Provincie Limburg

Cluster: Economie en Innovatie

Contactpersoon: [REDACTED]

E-mail contactpersoon: [REDACTED] @prvlimburg.nl

Telefoon: [REDACTED]

Postadres: Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

Bezoekadres: Gouvernment aan de Maas, Limburglaan 10, 6229 GA Randwyck-Maastricht

3. Uw offerte

Uw offerte bestaat uit een rechtsgeldig ondertekende aanbiedingsbrief én de ingevulde en ondertekende inschrijfformulieren als opgenomen in bijlage 3 van deze offerteaanvraag.

Wij verzoeken u, uw offerte digitaal (per e-mail) aan te leveren. Mocht u niet in de gelegenheid zijn een offerte uit te brengen of wenst u geen offerte uit te brengen dan verzoeken wij u dat zo spoedig mogelijk te laten weten aan bovengenoemde contactpersoon.

4. Voorbehouden

De Provincie Limburg behoudt zich zonder meer en zonder tot enigerlei schadeplichtigheid te zijn gehouden (voor bijvoorbeeld vergoeding van offertekosten, vergoeding van gederfde winst of andere schade), in ieder geval het recht voor om:

- deze offerteprocedure tussentijds om haar moverende redenen op te schorten of af te breken;
- tijdsplanningen te wijzigen;
- de opdracht niet te gunnen.

De gestanddoeningstermijn van uw onherroepelijke offerte is 30 kalenderdagen gerekend vanaf de sluitingstermijn voor het indienen van de offerte.

Graag zien wij uw aanbod tegemoet en bedanken u bij voorbaat voor uw inspanningen.

bijlage 1	Werkomschrijving
bijlage 2	Concept-modelovereenkomst
bijlage 3	Inschrijfformulieren
bijlage 4	Algemene Inkoopvoorwaarden provincie Limburg 2015
bijlage 5	Integriteitsverklaring

bijlage 1 Werkomschrijving

1. Inleiding

In juni van dit jaar is het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren (zie bijlage) in afstemming met het onderwijsveld vastgesteld. Het hoofddoel van dit actieplan is het creëren van een volwaardige Euregionale arbeidsmarkt. Een belangrijk onderdeel van dit plan is actielijn "Versterken Euregionaal Onderwijs". Een goede voorbereiding op de Euregionale arbeidsmarkt begint namelijk in het onderwijs. Om te zorgen dat leerlingen goed toegerust zijn om over de grens aan de slag te gaan, is het van belang om op alle niveaus en in alle fasen aandacht te besteden aan taal, cultuur, competenties en vakgerichte vaardigheden zoals die in het buurland gangbaar zijn.

Het kennismaken met onze buurlanden begint in de gewenste aanpak al in het primair onderwijs door middel van het creëren van bewustwording. Deze fase van onderdompeling loopt door tot in de eerste jaren van het voortgezet onderwijs. Geleidelijk loopt deze fase binnen het voortgezet onderwijs over naar oriëntatie op studie en beroep door middel van taalexamens en beroepsoriëntatie. In het middelbaar en hoger beroepsonderwijs richten we ons vooral op grensoverschrijdende Euregionale stages en opleidingen.

De uitvoering van de doelstellingen uit de actielijn "Versterken Euregionaal Onderwijs" willen we gezamenlijk oppakken met het onderwijs en gemeentes. Binnen deze coalitieperiode is het daarbij vooral belangrijk om (bestuurlijke) betrokkenheid van Noord- en Midden-Limburg binnen de structuur te vergroten.

2. Rol ambassadeur

a. Taken

Van deze ambassadeur wordt verwacht dat hij/zij onafhankelijk is en een verbindende rol speelt tussen de regio's en de verschillende onderwijslagen. Een goede voorbereiding op de Euregionale arbeidsmarkt begint namelijk in het onderwijs. Van belang is om op alle niveaus en in alle fasen aandacht te besteden aan taal, cultuur, competenties en vakgerichte vaardigheden zoals die in buurlanden gangbaar zijn.

Verder wordt van de ambassadeur verwacht dat hij/zij bestuurlijk draagvlak creëert bij verschillende onderwijsbesturen/instellingen en gemeentelijke overheden, zorgt voor agendering van het thema op de verschillende overlegtafels, de lobby richting Den Haag en Brussel versterkt en zorg draagt voor een betere samenwerking met de beide buurlanden. Tevens wordt van deze ambassadeur verwacht dat hij/zij beschikt over voldoende kennis op het gebied van Euregionaal Onderwijs en integer is.

Het is uitdrukkelijk niet de taak van de ambassadeur om projecten te initiëren. Dit vanwege het belang van een objectieve positie van de ambassadeur ten aanzien van de brede projectenportfolio (mede gezien de aan de provincie gevraagde inzet van middelen voor deze projecten).

b. Afstemming met de provincie

Om de taak van ambassadeur goed uit te kunnen voeren is periodieke afstemming met de opdrachtgever noodzakelijk. Daarom is minimaal 1x per maand een afstemmingsoverleg met bestuurlijk opdrachtgever gedeputeerde Hans Teunissen voorzien. Tom Martinussen zal hierbij in zijn rol als projectleider van het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren aanwezig zijn.

c. Looptijd en inzet

Voor de invulling van de functie gaan we uit van een inzet van 1 dag per week, wat uitkomt op ca. 40 dagen per jaar met aftrek van vakanties. De looptijd van de functie is gekoppeld aan de looptijd van de huidige coalitie en zou dus van 1 april 2017 tot en met 30 april 2019 lopen.

bijlage 2 Concept-opdrachtbrief (Enkel bij opdrachtverlening zal deze worden toegepast)

De geel gearceerde vlakken dienen nog te worden ingevuld.

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door <Hans> , <Teunissen>, hierna te noemen 'Opdrachtgever';

en

2. <naam bedrijf> , gevestigd aan de <adres> te (<postcode>) <plaats>, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door <Karin Straus>, hierna te noemen 'Opdrachtnemer'

gezamenlijk te noemen 'partijen';

Overwegende dat:

- Opdrachtgever werkzaam is op het gebied van <Versterken Euregionaal Onderwijs>;
- Opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan een <Ambassadeur Euregionaal Onderwijs>;
- Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
- partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;
- partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
- deze overeenkomst gelijklopend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
- partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer verplicht zich voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden te verrichten <"Ambassadeur Euregionaal Onderwijs">.
2. Eventuele aanvullende afspraken en/ of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device'-principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt. Voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, vindt afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
7. Het staat opdrachtnemer vrij de werkzaamheden voor eigen rekening en risico geheel of ten dele te laten uitvoeren door derden. Opdrachtnemer blijft evenwel verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk en het naleven van de gemaakte afspraken.
8. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht vangt aan op <1 april 2017> en wordt aangegaan tot 30 april 2019. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van <vier> weken. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmachtperiode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surcéance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan opdrachtnemer € <bedrag> exclusief btw <per uur/voor het gehele project> inclusief alle bijkomende kosten.
2. Opdrachtnemer zal voor de verrichte werkzaamheden <maandelijks> aan opdrachtgever een factuur (doen) zenden. De factuur zal voldoen aan de wettelijke vereisten.
3. Opdrachtgever betaalt het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. Opdrachtnemer zal de overeenkomst naar beste vermogen uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is opdrachtnemer jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van opdrachtnemer en opdrachtnemer zal opdrachtgever terzake vrijwaren.
2. Opdrachtnemer verklaart een beroeps- en/of aansprakelijkheidsverzekering te hebben afgesloten die in voldoende mate dekking biedt tegen schade, die kan ontstaan bij of als gevolg van de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden. Desgevraagd zal opdrachtnemer aan opdrachtgever de bewijzen van premiebetaling overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en eventuele door de opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst in te schakelen personen zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart opdrachtnemer de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 8.2 zich voordoet, is opdrachtnemer zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van opdrachtnemer in deze zou kunnen schaden.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door opdrachtnemer op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op <datum>, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum:

Plaats:

Opdrachtgever:

Provincie Limburg

Namens deze:

<Hans Teunissen>

Datum:

Plaats:

Opdrachtnemer:

<naam bedrijf>

Namens deze:

<Karin Straus>

bijlage 3 Inschrijfformulieren

Zie 3A, 3B en 3C

bijlage 3A offerteaanvraag

Verklaring werkomschrijving, contractuele voorwaarden en uitvoering werkzaamheden

Let op! Grijze invulvelden zijn in te vullen door de inschrijver.

Ondergetekende verklaart hierbij:

Dat hij:

- onvoorwaardelijk instemt met de werkomschrijving als opgenomen in bijlage 1 van de offerte aanvraag; en
- ingeval van gunning van de opdracht garandeert dat hij bij uitvoering van de overeenkomst volledig aan deze werkomschrijving zal voldoen; en
- dat hij onvoorwaardelijk instemt met de voorwaarden in de opdrachtbrief en Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 in bijlage 4 van de offerteaanvraag.

Ondergetekende verklaart voorts dat:

- hij **geen** gebruik maakt van onderaannemers en deswege inschrijft als hoofdaannemer; of
- hij **als hoofdaannemer** inschrijft met, in geval van gunning, de inzet van de hieronder genoemde onderaannemers waarbij de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd ingeval van gunning van de opdracht:

Naam hoofdaannemer: [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

• **Naam onderaannemer 1:** [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

Geraamde waarde van de door onderaannemer 1 uit te voeren werkzaamheden (gedurende de looptijd van de Overeenkomst) in geval van gunning: € [invullen door inschrijver]

• **Naam onderaannemer 2:** [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

Geraamde waarde van de door onderaannemer 2 uit te voeren werkzaamheden (gedurende de looptijd van de Overeenkomst) in geval van gunning: € [invullen door inschrijver]

enz..

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs" van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	
Datum:	
Handtekening:	(A)

bijlage 3B offerteaanvraag**Prijs****Ondergetekende**

verklaart hierbij dat het ingevulde prijsformulier voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de prijs is in euro en exclusief btw;
- de prijs is marktconform (handelsgebruikelijk en realistisch). Dat betekent onder meer dat gebruikelijke prijzen zijn geoffreerd die gebaseerd zijn op normale kostprijzen met redelijke kortingen en winstmarges;
- alleen de prijzen die zijn opgenomen in onderstaand prijsformulier gelden tijdens de uitvoering van de overeenkomst. Prijzen die elders in de inschrijving genoemd worden, scheppen geen enkele rechten of verplichtingen tussen de Provincie Limburg en leverancier tijdens de uitvoering van de overeenkomst;
- het prijsformulier bevat op alle gevraagde onderdelen een prijsopgaaf;
- de geoffreerde prijzen gelden zonder enig voorbehoud en zijn gebaseerd op de offerteaanvraag;
- alle werkzaamheden als beschreven in de werkschrijving en in het aangeboden plan van aanpak zijn verdisconteerd in de all-in prijzen van het prijsformulier;
- onder all-in prijzen wordt verstaan, inclusief alle kosten zoals, maar niet beperkt tot, overheadkosten, kantoorkosten, reis en verblijfkosten, kosten voor verzekering etc.
- de geoffreerde prijzen in het prijsformulier gelden in geval van gunning gedurende looptijd (inclusief verlengingen) van de overeenkomst (met in acht name van het doen van prijswijzigingen conform het bepaalde in de overeenkomst).
- alle in de offerteaanvraag genoemde aantallen zijn indicatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend;

prijsformulier	
	Prijs in euro en exclusief btw
Prijs per uur	€
Prijs per dag (uitgaande van 8 uren per dag)	€
Prijs voor de gehele periode (uitgaande van 40 dagen per jaar, dus 84 dagen in totaal)	€

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs" van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	

Datum:	
Handtekening:	(B)

**bijlage 3C offerteaanvraag
Plan van Aanpak**

Het plan van aanpak omvat maximaal 1 A4 (dubbelzijdig)

U dient een plan van aanpak in op basis waarvan u, ingeval van gunning, daadwerkelijk uitvoering zult geven aan de opdracht conform het gestelde in deze offerteaanvraag.

Uw plan van aanpak bevat een beschrijving op welke manier invulling gegeven zal worden aan de rol van Ambassadeur Euregionaal Onderwijs inclusief een planning, fasering en mijlpalen.

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs" van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	
Datum:	
Handtekening:	(C)

BIJLAGE 4

Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten

Deel A. Algemeen deel

De bepalingen van deel A zijn van toepassing zowel op leveringen als op diensten.

Artikel 1 Begripsbepalingen

De hierna volgende begrippen worden in deze algemene inkoopvoorwaarden in de hierna vermelde betekenis gebruikt:

- a. de Provincie: de Provincie Limburg;
- b. opdrachtnemer: iedere (rechts)persoon alsmede diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n) en rechtsverkrijgende(n), die met de Provincie een overeenkomst sluit tot het verrichten van leveringen en/of diensten, waarop deze algemene inkoopvoorwaarden toepasselijk zijn, alsmede zijn werknemers en door hem bij de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde derden;
- c. partij(en): de Provincie en de opdrachtnemer;
- d. overeenkomst: de overeenkomst van opdracht tussen de Provincie en de opdrachtnemer op basis waarvan de opdrachtnemer leveringen en/of diensten verricht voor de Provincie en de Provincie een tegenprestatie voldoet aan de opdrachtnemer;
- e. dag: kalenderdag;
- f. schriftelijk: door middel van geschreven documenten, fax- of e-mailcommunicatie, alsmede andere door de wet daarmee gelijk gestelde vormen van communicatie;
- g. prestatie: het door de opdrachtnemer op basis van een overeenkomst tot stand te brengen resultaat;
- h. zaak: roerende zaak, waaronder mede begrepen energie en water.

Artikel 2 Overeenkomst

1. Door een aanbieding uit te brengen, verklaart de wederpartij zich akkoord met deze inkoopvoorwaarden.
2. Afwijkingen van deze algemene inkoopvoorwaarden zijn uitsluitend geldig voor zover ze uitdrukkelijk schriftelijk door de Provincie zijn aanvaard en gelden slechts voor de overeenkomst waarop ze betrekking hebben.
3. Een aanbieding van een wederpartij is onherroepelijk gedurende een termijn van dertig dagen nadat deze de Provincie heeft bereikt, tenzij de uitnodiging van de Provincie tot het doen van de aanbieding een afwijkende termijn inhoudt, dan geldt de laatstgenoemde termijn. Ingeval van een inschrijving vangt de termijn aan op de dag waarop de inschrijving sluit. De Provincie kan besluiten bij een aanbesteding van deze bepaling af te wijken.
4. Een wijziging van de overeenkomst komt uitsluitend tot stand nadat een partij een voorstel van de andere partij schriftelijk heeft aanvaard.

Bijlage 5 INTEGRITEITSVERKLARING

De Provincie Limburg heeft als overheidsinstelling een voorbeeldfunctie in de maatschappij. Dit brengt ook voor personen die op tijdelijke basis zijn ingehuurd, speciale verantwoordelijkheden met zich mee.

Deze verklaring heeft tot doel dat betrokkene zich bewust is van die speciale positie en dat hij belooft zich daarnaar te gedragen.

In dit verband is de medewerker zich van het volgende bewust.

Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, met uitzondering wanneer enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

Van iedere medewerker verwachten wij dat hij binnen en buiten zijn werk zorgvuldig omgaat met persoonlijke gegevens van burgers, gegevens van bedrijven en instellingen, politiek gevoelige informatie en andere informatie die in handen van buitenstaanders de belangen van de provincie Limburg of derden kan schaden. Bij twijfel over de regels en/of over hoe te handelen, kan de medewerker contact op nemen met de vertrouwenspersoon van de Provincie Limburg.

De medewerker voorkomt dat zijn gedrag het aanzien van de Provincie Limburg schaadt. De medewerker is zich ervan bewust dat hij geen geschenken of gunsten mag accepteren, dat hij de vertrouwelijke informatie die hij in zijn werk krijgt alleen voor dat werk mag gebruiken en dat hij zorgvuldig zal omgaan met eigendommen van de Provincie Limburg. Daarbij neemt de medewerker de Gedragscode ambtelijke integriteit in acht.

De medewerker gedraagt zich integer. De medewerker is zich bewust dat de belangen van de Provincie Limburg strijdig kunnen zijn met de belangen van derden. In geval van tegenstrijdigheid zal de medewerker de belangen van de Provincie Limburg gewetensvol en onvoorwaardelijk behartigen.

Als een medewerker de afspraken, regelingen overtreedt of anderszins niet integer werkt, wordt dit beschouwd als plichtsverzuim. Het moet dan gaan om gedrag waardoor het aanzien van de Provincie Limburg wordt geschaad of waardoor diens integriteit, voor zover deze in verband staat met de functie vervulling, in het geding is. Dit kan een reden vormen om de inhuur te beëindigen.

Indien een geheimhoudingsbeding van toepassing is zal de werkgever dit met de werknemer voor de periode dat de arbeidsovereenkomst van kracht is en ook voor de periode daarna, samen overeen komen.

Straus & partners bv
t.a.v. mw. drs. K.C.J. Straus
Dudokstraat 1
6041 VM Roermond

2017/20122

20-3-2017

EZ

5-6-2017

Provincie Limburg
Ingek. 17 MAART 2017
DOCnr
Afd.

Cluster EZ
E-mail [redacted]@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2017/16355
Bijlage(n) Plan van Aanpak

Behandeld [redacted]
Telefoon +31 43 389 [redacted]
Uw kenmerk Offerte Ambassadeur
Euregionaal Onderwijs
Maastricht 3 maart 2017
Verzonden 17 maart 2017

Onderwerp: Ambassadeur Euregionaal Onderwijs

Geachte mevrouw Straus,

De Provincie Limburg nodigt u uit om op basis van deze offerteaanvraag een offerte uit te brengen voor de rol als "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs"

De werkomschrijving is opgenomen in bijlage 1 van deze offerteaanvraag.

Op de uitvoering van de opdracht zijn de voorwaarden uit de concept opdrachtbrief (bijlage 2) en de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 als opgenomen in bijlage 4 van deze offerteaanvraag van toepassing.

Uw eigen algemene (leverings)voorwaarden of voorwaarden van derden (waaronder onderaannemers en hulppersonen) zijn nadrukkelijk uitgesloten, zowel gedurende deze offerteprocedure alsook, ingeval van gunning, tijdens de uitvoering van de opdracht en daaronder eventueel te sluiten meerwerkopdrachten.

Door inschrijving op deze enkelvoudige onderhandse aanbesteding conformeert u zich aan bijgevoegde Integriteitsverklaring (bijlage 5).

De volgende voorwaarden gelden tijdens deze offerteprocedure:

1. Planning

Graag ontvangen wij uw offerte op uiterlijk 1 februari 2017.

✓

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 89
www.limburg.nl

IBAN -nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Indien wij uw offerte accepteren ontvangt u hiervan schriftelijk (per e-mail en/of per post) bericht. Wij streven er naar dat de opdracht op 1 april 2017 in werking treedt. Zolang geen volledige overeenstemming is bereikt en ter zake geen opdrachtbrief is verzonden, is geen sprake van enige gebondenheid van de Provincie Limburg. In dat geval is er ook geen enkele verplichting tot vergoeding van welke schade of kosten dan ook.

2. Communicatie

Alle communicatie met betrekking tot onderhavige opdracht geschiedt in de Nederlandse taal en dient te verlopen via de volgende contactpersoon:

Provincie Limburg

Cluster: Economie en Innovatie

Contactpersoon: Tom Martinussen

E-mail contactpersoon: tnm.martinussen@prvlimburg.nl

Telefoon: 06-54302332

Postadres: Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

Bezoekadres: Gouvernement aan de Maas, Limburglaan 10, 6229 GA Randwyck-Maastricht

3. Uw offerte

Uw offerte bestaat uit een rechtsgeldig ondertekende aanbestedingsbrief en de ingevulde en ondertekende inschrijfformulieren als opgenomen in bijlage 3 van deze offerteaanvraag.

Wij verzoeken u, uw offerte digitaal (per e-mail) aan te leveren. Mocht u niet in de gelegenheid zijn een offerte uit te brengen of wenst u geen offerte uit te brengen dan verzoeken wij u dat zo spoedig mogelijk te laten weten aan bovengenoemde contactpersoon.

4. Voorbehouden

De Provincie Limburg behoudt zich zonder meer en zonder toewijzen van enige schadeplechtigheid te zijn gehouden (voor bijvoorbeeld vergoeding van offertekosten, vergoeding van gederfde winst of andere schade), in ieder geval het recht voor om:

- deze offerteprocedure tussentijds om haar moverende redenen op te schorten of af te breken;
- tijdsplanningen te wijzigen;
- de opdracht niet te gunnen.

5. Gestanddoeningstermijn van de offerte

De gestanddoeningstermijn van uw onherroepelijke offerte is 30 kalenderdagen gerekend vanaf de sluitingstermijn voor het indienen van de offerte.

Uw offerte zal strikt vertrouwelijk worden behandeld.

Graag zien wij uw aanbod tegemoet en bedanken u bij voorbaat voor uw inspanningen.

bijlagen:

bijlage 1	Werkomschrijving
bijlage 2	Concept-modelovereenkomst
bijlage 3	Inschrijfformulieren
bijlage 4	Algemene Inkoopvoorwaarden provincie Limburg 2015
bijlage 5	Integriteitsverklaring

bijlage 1 Werkomschrijving

1. Inleiding

In juni van dit jaar is het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren (zie bijlage) in afstemming met het onderwijsveld vastgesteld. Het hoofddoel van dit actieplan is het creëren van een volwaardige Euregionale arbeidsmarkt. Een belangrijk onderdeel van dit plan is actielijn "Versterken Euregionaal Onderwijs". Een goede voorbereiding op de Euregionale arbeidsmarkt begint namelijk in het onderwijs. Om te zorgen dat leerlingen goed toegerust zijn om over de grens aan de slag te gaan, is het van belang om op alle niveaus en in alle fasen aandacht te besteden aan taal, cultuur, competenties en vakgerichte vaardigheden zoals die in het buurland gangbaar zijn.

Het kennismaken met onze buurlanden begint in de gewenste aanpak al in het primair onderwijs door middel van het creëren van bewustwording. Deze fase van onderdompeling loopt door tot in de eerste jaren van het voortgezet onderwijs. Geleidelijk loopt deze fase binnen het voortgezet onderwijs over naar oriëntatie op studie en beroep door middel van taalexamen en beroepsoriëntatie. In het middelbaar en hoger beroepsonderwijs richten we ons vooral op grensoverschrijdende Euregionale stages en opleidingen.

De uitvoering van de doelstellingen uit de actielijn "Versterken Euregionaal Onderwijs" willen we gezamenlijk oppakken met het onderwijs en gemeentes. Binnen deze coalitieperiode is het daarbij vooral belangrijk om (bestuurlijke) betrokkenheid van Noord- en Midden-Limburg binnen de structuur te vergroten.

2. Rol ambassadeur

a. Taken

Van deze ambassadeur wordt verwacht dat hij/zij onafhankelijk is en een verbindende rol speelt tussen de regio's en de verschillende onderwijslagen. Een goede voorbereiding op de Euregionale arbeidsmarkt begint namelijk in het onderwijs. Van belang is om op alle niveaus en in alle fasen aandacht te besteden aan taal, cultuur, competenties en vakgerichte vaardigheden zoals die in buurlanden gangbaar zijn.

Verder wordt van de ambassadeur verwacht dat hij/zij bestuurlijk draagvlak creëert bij verschillende onderwijsbesturen/instellingen en gemeentelijke overheden, zorgt voor agendering van het thema op de verschillende overlegtafels, de lobby richting Den Haag en Brussel versterkt en zorg draagt voor een betere samenwerking met de beide buurlanden. Tevens wordt van deze ambassadeur verwacht dat hij/zij beschikt over voldoende kennis op het gebied van Euregionaal Onderwijs en integer is.

Het is uitdrukkelijk niet de taak van de ambassadeur om projecten te initiëren. Dit vanwege het belang van een objectieve positie van de ambassadeur ten aanzien van de brede projectenportfolio (mede gezien de aan de provincie gevraagde inzet van middelen voor deze projecten).

b. Afstemming met de provincie

Om de taak van ambassadeur goed uit te kunnen voeren is periodieke afstemming met de opdrachtgever noodzakelijk. Daarom is minimaal 1x per maand een afstemmingsoverleg met bestuurlijk opdrachtgever gedeputeerde Hans Teunissen voorzien. Tom Martinussen zal hierbij in zijn rol als projectleider van het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren aanwezig zijn.

c. Looptijd en inzet

Voor de invulling van de functie gaan we uit van een inzet van 1 dag per week, wat uitkomt op ca. 40 dagen per jaar met aftrek van vakanties. De looptijd van de functie is gekoppeld aan de looptijd van de huidige coalitie en zou dus van 1 april 2017 tot en met 30 april 2019 lopen.

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door Hans Teunissen, hierna te noemen 'Opdrachtgever';

en

2. Straus & partners bv, gevestigd aan de Dudokstraat 1 te (6041VM) Roermond, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door Karin Straus, hierna te noemen 'Opdrachtnemer'

gezamenlijk te noemen 'partijen';

Overwegende dat:

- Opdrachtgever werkzaam is op het gebied van Versterken Euregionaal Onderwijs;
- Opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan een Ambassadeur Euregionaal Onderwijs;
- Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
- partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;
- partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing geval en waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
- deze overeenkomst gelijklopend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
- partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer verplicht zich voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden te verrichten "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs".
2. Eventuele aanvullende afspraken en/ of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device -principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt. Voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, vindt afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
7. Het staat opdrachtnemer vrij de werkzaamheden voor eigen rekening en risico geheel of ten dele te laten uitvoeren door derden. Opdrachtnemer blijft evenwel verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk en het naleven van de gemaakte afspraken.
8. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht vangt aan op 1 april 2017 en wordt aangegaan tot 30 april 2019. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van vier weken. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmachtperiode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surcéance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan opdrachtnemer €105 exclusief btw per uur inclusief alle bijkomende kosten.
2. Opdrachtnemer zal voor de verrichte werkzaamheden maandelijks aan opdrachtgever een factuur (doen) zenden. De factuur zal voldoen aan de wettelijke vereisten.
3. Opdrachtgever betaalt het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. Opdrachtnemer zal de overeenkomst naar beste vermogen uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is opdrachtnemer jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van opdrachtnemer en opdrachtnemer zal opdrachtgever terzake vrijwaren.
2. Opdrachtnemer verklaart een beroeps- en/of aansprakelijkheidsverzekering te hebben afgesloten die in voldoende mate dekking biedt tegen schade, die kan ontstaan bij of als gevolg van de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden. Desgevraagd zal opdrachtnemer aan opdrachtgever de bewijzen van premiebetaling overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en eventuele door de opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst in te schakelen personen zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart opdrachtnemer de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 8.2 zich voordoet, is opdrachtnemer zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van opdrachtnemer in deze zou kunnen schaden.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door opdrachtnemer op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op 17 maart 2017, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum:

Plaats:

Opdrachtgever:

Provincie Limburg

Namens deze:

Hans Teunissen

Datum:

Plaats:

Opdrachtnemer:

Straus & partners bv

Namens deze:

Karin Straus

bijlage 3 Inschrijfformulieren

Zie 3A, 3B en 3C

bijlage 3A offerteaanvraag
Verklaring werkomschrijving, contractuele voorwaarden en uitvoering werkzaamheden

Ondergetekende verklaart hierbij:

Dat hij:

- onvoorwaardelijk instemt met de werkomschrijving als opgenomen in bijlage 1 van de offerte aanvraag; en
- ingeval van gunning van de opdracht garandeert dat hij bij uitvoering van de overeenkomst volledig aan deze werkomschrijving zal voldoen; en
- dat hij onvoorwaardelijk instemt met de voorwaarden in de opdrachtbrief en Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 in bijlage 4 van de offerteaanvraag.

Ondergetekende verklaart voorts dat:

- hij **geen** gebruik maakt van onderaannemers en deswege inschrijft als hoofdaannemer.

Naam hoofdaannemer: Straus & partners bv

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

De ambassadeur Euregionaal onderwijs heeft als taak het vertinden en creëren van draagvlak in Limburg ter versterking van de implementatiekracht van de Actieplan 2016-2019;

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs" van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	Mw. Drs. K.C.J. Straus
Bedrijf:	Straus & partners bv
Functie:	Directeur/eigenaar
Datum:	17 maart 2017
Handtekening:	 (A)

bijlage 3B offerteaanvraag**Prijs****Ondergetekende**

verklaart hierbij dat het ingevulde prijsformulier voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de prijs is in euro en exclusief btw;
- de prijs is marktconform (handelsgebruikelijk en realistisch). Dat betekent onder meer dat gebruikelijke prijzen zijn geoffreerd die gebaseerd zijn op normale kostprijzen met redelijke kortingen en winstmarges;
- alleen de prijzen die zijn opgenomen in onderstaand prijsformulier gelden tijdens de uitvoering van de overeenkomst. Prijzen die elders in de inschrijving genoemd worden, scheppen geen enkele rechten of verplichtingen tussen de Provincie Limburg en leverancier tijdens de uitvoering van de overeenkomst;
- het prijsformulier bevat op alle gevraagde onderdelen een prijsopgave;
- de geoffreerde prijzen gelden zonder enig voorbehoud en zijn gebaseerd op de offerteaanvraag;
- alle werkzaamheden als beschreven in de werksomschrijving en in het aangeboden plan van aanpak zijn verdisconteerd in de all-in prijzen van het prijsformulier;
- onder all-in prijzen wordt verstaan, inclusief alle kosten zoals, maar niet beperkt tot, overheadkosten, kantoorkosten, reis en verblijfkosten, kosten voor verzekering etc.
- de geoffreerde prijzen in het prijsformulier gelden in geval van gunning gedurende looptijd (inclusief verlengingen) van de overeenkomst (met in acht name van het doen van prijswijzigingen conform het bepaalde in de overeenkomst).
- alle in de offerteaanvraag genoemde aantallen zijn indicatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend;

prijsformulier	
	Prijs in euro en exclusief btw
Prijs per uur	€ 105
Prijs per dag (uitgaande van 8 uren per dag)	€ 840
Prijs voor de gehele periode (uitgaande van 40 dagen per jaar, dus 84 dagen in totaal)	€ 70.560

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs" van de Provincie Limburg.

Naam ondergetekende:	Mw. drs. K.C.J. Straus
Bedrijf:	Straus & partners b.v.
Functie:	Directeur/eigenaar
Datum:	17 maart 2017
Handtekening:	 (B)

bijlage 3C offerteaanvraag**Plan van Aanpak**

Het plan van aanpak is als bijlage bij deze offerte gevoegd.

U dient een plan van aanpak in op basis waarvan u, ingeval van gunning, daadwerkelijk uitvoering zult geven aan de opdracht conform het gestelde in deze offerteaanvraag.

Uw plan van aanpak bevat een beschrijving op welke manier invulling gegeven zal worden aan de rol van Ambassadeur Euregionaal Onderwijs inclusief een planning, fasering en mijlpalen.

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake "Ambassadeur Euregionaal Onderwijs" van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	Mw.drs. K.C.J. Straus
Bedrijf:	Straus & partners bv
Functie:	Directeur/eigenaar
Datum:	17 maart 2017
Handtekening:	 (C)

BIJLAGE 4

Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten

Deel A. Algemeen deel

De bepalingen van deel A zijn van toepassing zowel op leveringen als op diensten.

Artikel 1 Begripsbepalingen

De hierna volgende begrippen worden in deze algemene inkoopvoorwaarden in de hierna vermelde betekenis gebruikt:

- a. de Provincie: de Provincie Limburg;
- b. opdrachtnemer: iedere (rechts)persoon alsmede diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n) en rechtsverkrijgende(n), die met de Provincie een overeenkomst sluit tot het verrichten van leveringen en/of diensten, waarop deze algemene inkoopvoorwaarden toepasselijk zijn, alsmede zijn werknemers en door hem bij de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde derden;
- c. partij(en): de Provincie en de opdrachtnemer;
- d. overeenkomst: de overeenkomst van opdracht tussen de Provincie en de opdrachtnemer op basis waarvan de opdrachtnemer leveringen en/of diensten verricht voor de Provincie en de Provincie een tegenprestatie voldoet aan de opdrachtnemer;
- e. dag: kalenderdag;
- f. schriftelijk: door middel van geschreven documenten, fax- of e-mailcommunicatie, alsmede andere door de wet daarmee gelijk gestelde vormen van communicatie;
- g. prestatie: het door de opdrachtnemer op basis van een overeenkomst tot stand te brengen resultaat;
- h. zaak: roerende zaak, waaronder mede begrepen energie en water.

Artikel 2 Overeenkomst

1. Door een aanbieding uit te brengen, verklaart de wederpartij zich akkoord met deze inkoopvoorwaarden.
2. Afwijkingen van deze algemene inkoopvoorwaarden zijn uitsluitend geldig voor zover ze uitdrukkelijk schriftelijk door de Provincie zijn aanvaard en gelden slechts voor de overeenkomst waarop ze betrekking hebben.
3. Een aanbieding van een wederpartij is onherroepelijk gedurende een termijn van dertig dagen nadat deze de Provincie heeft bereikt, tenzij de uitnodiging van de Provincie tot het doen van de aanbieding een afwijkende termijn inhoudt, dan geldt de laatstgenoemde termijn. Ingeval van een inschrijving vangt de termijn aan op de dag waarop de inschrijving sluit. De Provincie kan besluiten bij een aanbesteding van deze bepaling af te wijken.
4. Een wijziging van de overeenkomst komt uitsluitend tot stand nadat een partij een voorstel van de andere partij schriftelijk heeft aanvaard.
5. Indien enige bepaling van deze algemene inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, blijven de overige bepalingen onverkort en volledig van kracht.

6. In geval van toepassing van het derde lid treden partijen in overleg teneinde nieuwe rechtsgeldige bepalingen ter vervanging van de nietige dan wel vernietigde bepalingen overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van laatstbedoelde bepalingen in acht worden genomen.
7. In geval van strijdigheid tussen een bepaling in een overeenkomst en een bepaling in deze algemene inkoopvoorwaarden, prevaleert de bepaling uit de overeenkomst.
8. Indien de Provincie tekeningen, modellen, specificaties, instructies, plannings, keuringsvoorschriften en dergelijke voorschrijft, maken deze deel uit van de overeenkomst.

Artikel 3 Meerwerk en minderwerk

1. Indien door aanvullende wensen of door gewijzigde inzichten van de Provincie of door wijziging van wettelijke voorschriften, de prestatie die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar wordt verzwaaard dan wel uitgebreid, is sprake van meerwerk.
2. Tot meerwerk als bedoeld in het eerste lid worden niet gerekend essentiële werkzaamheden die de opdrachtnemer bij het sluiten van de overeenkomst had behoren te voorzien.
3. Indien de prestatie die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar wordt verlicht dan wel verminderd, is sprake van minderwerk.
4. Indien een partij meent dat van meer- en/of minderwerk sprake is, doet zij daarvan tijdig en schriftelijk mededeling aan de andere partij onder opgave van de financiële en andere gevolgen daarvan voor de uitvoering van de overeenkomst.
5. De opdrachtnemer vangt niet aan met de uitvoering van meerwerk dan na een schriftelijke opdracht daartoe van de Provincie.
6. Meerwerk dat niet vooraf schriftelijk is overeengekomen, wordt niet door de Provincie vergoed.
7. De opdrachtnemer zendt een aparte en gespecificeerde nota voor het meer- en/of minderwerk.

Artikel 4 Verplichtingen opdrachtnemer

1. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet in zijn geheel uit aan een derde.
2. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet gedeeltelijk uit aan een derde, tenzij hiermee voorafgaand schriftelijk is ingestemd door de Provincie.
3. De opdrachtnemer vervangt de personen die zijn belast met de uitvoering van de overeenkomst en die in de overeenkomst zijn benoemd, tijdelijk noch definitief, tenzij hiermee vooraf schriftelijk is ingestemd door de Provincie.
4. De Provincie onthoudt haar instemming als bedoeld in de vorige leden niet en verbindt daaraan geen voorwaarden, tenzij dit in het voorkomende geval redelijk kan worden geacht.
5. De opdrachtnemer levert zijn prestatie goed en zorgvuldig, naar beste weten en kunnen op een wijze die aan de overeenkomst beantwoordt en binnen de overeengekomen termijn. De opdrachtnemer maakt daarbij geen inbreuk op intellectuele of industriële eigendomsrechten van derden en leeft alle van toepassing zijnde wettelijke eisen en overige overheidsvoorschriften na.
6. De opdrachtnemer gebruikt de in het kader van de overeenkomst door de Provincie aan de opdrachtnemer verstrekte informatie en documentatie, waaronder tekeningen en modellen, alleen indien en voor zover dat in het kader van de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijk is.
7. De informatie en documentatie als bedoeld in het zesde lid, blijft te allen tijde eigendom van de Provincie.
8. Verplichtingen die naar hun aard zijn bestemd om ook na uitvoering van de overeenkomst voort te duren, behouden hun werking ook nadat de overeenkomst is uitgevoerd.

Artikel 5 Geheimhouding en bekendmaking

1. Partijen zijn verplicht alle direct of indirect van de andere partij vertrouwelijk verkregen informatie en gegevens vertrouwelijk te behandelen, ook na afloop van de overeenkomst.
2. Partijen maken de informatie en gegevens als bedoeld in het eerste lid, niet aan derden openbaar, tenzij hiermee vooraf schriftelijk is ingestemd door de andere partij, of op grond van een wettelijke verplichting of een rechterlijk bevel. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. De opdrachtnemer maakt in publicaties of reclame-uitingen geen melding van de overeenkomst en de resultaten hiervan en gebruikt de naam en/of het logo van de Provincie niet als referentie, tenzij de Provincie hiermee vooraf schriftelijk heeft ingestemd. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
4. In geval van overtreding van de voorgaande leden door de opdrachtnemer, verbeurt de opdrachtnemer aan de Provincie een onmiddellijk opeisbare boete van € 5.000, - per geval, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist en onverminderd enig ander aan de Provincie toekomend recht, waaronder het recht op volledige schadevergoeding en nakoming.
5. De Provincie kan persberichten en andere openbare mededelingen coördineren.

Artikel 6 Toetsing

1. De Provincie heeft het recht de prestatie te (laten) toetsen
2. De Provincie kan de toets bedoeld in het eerste lid, zowel voor, tijdens als binnen een redelijke termijn na de levering van de prestatie (laten) uitvoeren.

Artikel 7 Niet-tijdige nakoming

1. De opdrachtnemer meldt een dreigende termijnoverschrijding zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de Provincie, waarbij hij de aard van de dreigende termijnoverschrijding, de door hem te treffen maatregelen en de verwachte duur van de vertraging vermeldt.
2. De Provincie bevestigt schriftelijk de ontvangst van de melding als bedoeld in het eerste lid en geeft daarbij aan of zij instemt met de voorgestelde handelwijze. Deze instemming houdt niet in dat de Provincie de oorzaak van de dreigende vertraging erkent en laat alle andere rechten of vorderingen die de Provincie op grond van de overeenkomst toekomt, onverlet.

Artikel 8 Tekortkoming in de nakoming

1. Van een tekortkoming in de nakoming is sprake indien de prestatie niet binnen de overeengekomen termijn wordt geleverd of niet beantwoordt aan hetgeen partijen zijn overeengekomen, tenzij de tekortkoming de opdrachtnemer niet kan worden toegerekend.
2. De volgende omstandigheden zijn in ieder geval toerekenbaar aan de opdrachtnemer: gebrek aan personeel, ziekte of staking van personeel, verlate levering van zaken, uitval van hulpmiddelen, files, liquiditeitsproblemen, toerekenbare tekortkoming in de nakoming van door de opdrachtnemer ingeschakelde derden en andere, voorzienbare omstandigheden waarop de opdrachtnemer had kunnen en moeten anticiperen.
3. De Provincie stelt de opdrachtnemer zo spoedig mogelijk na constatering van de tekortkoming schriftelijk in gebreke, tenzij nakoming blijvend onmogelijk is.
4. De ingebrekestelling als bedoeld in het derde lid bevat een redelijke termijn voor nakoming. Deze termijn is fataal, zodat de opdrachtnemer bij niet-tijdige nakoming in verzuim is.
5. De Provincie heeft het recht om voor rekening van en na overleg met de opdrachtnemer herstel of vervanging zelf uit te voeren of door derden te laten uitvoeren, onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die haar toekomen, in de volgende gevallen:
 - a. nakoming is blijvend onmogelijk;
 - b. de in het vierde lid bedoelde termijn is ongebruikt verlopen;
 - c. er is sprake van zodanige spoedeisendheid dat onmiddellijke actie is geboden.

Artikel 9 Aansprakelijkheid

1. De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door de andere partij geleden dan wel te lijden schade, met dien verstande dat de aansprakelijkheid, per gebeurtenis, beperkt is tot een bedrag van:
 - a. € 150.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,00;
 - b. € 300.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 50.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,00;
 - c. € 500.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 100.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,00;
 - d. € 1.500.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 150.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 500.000,00;
 - e. € 3.000.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 500.000,00.
2. Samenhangende gebeurtenissen als bedoeld in het eerste lid, worden aangemerkt als één gebeurtenis.
3. De beperking van de aansprakelijkheid als bedoeld in het eerste lid komt te vervallen:
 - a. in geval van aanspraken van derden op schadevergoeding;
 - b. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de tekortschietende partij;
 - c. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 4, vijfde lid.
4. Onder derden als bedoeld in het derde lid, worden mede begrepen volksvertegenwoordigers, bestuurders, werknemers en andere voor de Provincie werkzame personen.
5. Indien een derde de Provincie aansprakelijk stelt voor handelen of nalaten waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is op grond van het bepaalde in de wet, deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten, neemt de opdrachtnemer de behandeling van deze aanspraak op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over.
6. Alle kosten, waaronder begrepen schadevergoeding, boetes en rente, die de Provincie heeft gemaakt in verband met de behandeling van een aanspraak als bedoeld in het vijfde lid, komen voor rekening van de opdrachtnemer.
7. In het geval de belastingdienst of instanties aan wie de uitvoering van de sociale verzekeringswetgeving is opgedragen de rechtsverhouding tussen partijen aanmerken als een fictieve dienstbetrekking, neemt de opdrachtnemer de behandeling van alle aanspraken, waaronder begrepen boetes, rente en kosten, op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over.
8. De opdrachtnemer verklaart dat hij genoegzaam is verzekerd en zich genoegzaam verzekerd zal houden tegen de aansprakelijkheid zoals bedoeld in deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten.

Artikel 10 Ontbinding

1. Partijen hebben het recht, onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die hen toekomen, de overeenkomst tussen partijen buiten rechte te ontbinden indien de andere partij enige verplichting uit de overeenkomst niet tijdig of niet behoorlijk nakomt en voor zover de tekortkoming vatbaar is voor herstel, nalaat zodanige tekortkoming te herstellen binnen de in het vierde lid van artikel 8 bedoelde termijn.
2. Onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die haar toekomen, heeft de Provincie het recht om de overeenkomst tussen partijen direct en zonder ingebrekestelling buiten rechte te ontbinden, indien:
 - a. de opdrachtnemer in staat van faillissement of in surséance van betaling verkeert, of op een aanmerkelijk deel van haar vermogen beslag wordt gelegd;
 - b. de opdrachtnemer overlijdt of anderszins in de (fysieke) onmogelijkheid komt te verkeren om de overeenkomst uit te voeren;

- c. de bedrijfsvoering van de opdrachtnemer (deels) is sti gelegd, hij zijn activiteiten (deels) heeft gestaakt of overgedragen of hij in liquidatie verkeert;
 - d. de zeggenschap over of binnen de onderneming van de opdrachtnemer wijzigt bijvoorbeeld door wijziging van aandeelhouders of wisseling van bestuursleden;
 - e. personeelsleden van of personen die werkzaam zijn bij de Provincie, een al dan niet betaalde nevenfunctie bij de opdrachtnemer vervullen of ten tijde van de onderhandelingen hebben vervuld of die belangen hebben bij de opdrachtnemer of bij diens bedrijfsvoering, zonder dat de Provincie daarvan voor de totstandkoming van de overeenkomst in kennis is gesteld.
 - f. feiten of omstandigheden in relatie tot het bedrijf of de persoon van de opdrachtnemer bekend worden, die, waren deze bekend geweest vóór het tot stand komen van de overeenkomst, aanleiding zouden zijn geweest om geen overeenkomst met deze opdrachtnemer aan te gaan.
 - g. door de opdrachtnemer of door een van zijn ondergeschikten of door zijn vertegenwoordigers enig voordeel is of wordt aangeboden of verschaft aan een ambtenaar of werknemer van de Provincie, lid van het college van de Provincie, lid van Provinciale Staten of anderszins voor de Provincie werkzaam persoon.
3. De opdrachtnemer is verplicht de Provincie terstond te informeren over het optreden of redelijkerwijs voorzienbaar zijn van een van de omstandigheden als bedoeld in het tweede lid.
 4. In geval van ontbinding van de overeenkomst heeft de opdrachtnemer geen recht op enige schadevergoeding.
 5. In geval van ontbinding heeft de Provincie het recht om de reeds door de opdrachtnemer geleverde en door de Provincie betaalde prestatie te blijven gebruiken.
 6. De Provincie kan afgifte vorderen van hetgeen reeds op basis van de overeenkomst is ontwikkeld of gerealiseerd en van de gegevens die nodig zijn om een er ander te kunnen voltooien en gebruiken, tegen betaling van een corresponderend deel van de overeengekomen tegenprestatie.
 7. Partijen kunnen overeenkomen dat de opdrachtnemer de prestatie zodanig afrondt, dat deze voldoet aan hetgeen is overeengekomen dan wel dat deze door een ander kan worden voltooid.

Artikel 11 Prijzen en tarieven

1. Prijzen en tarieven zijn vast voor de duur van de overeenkomst en in euro's en omvatten alle belastingen, maar exclusief btw en betreffen de overeengekomen prestatie, alsmede alle overige kosten, zoals die van training of inwerking van personeel, reis- en verblijf- en voorrijkosten, administratiekosten en de kosten van de verpakking.
2. De in het eerste lid bedoelde prijzen gelden ook voor meer- en minderwerk als bedoeld in artikel 3.

Artikel 12 Betaling

1. Tenzij factureringsmomenten zijn overeengekomen, zendt de opdrachtnemer niet eerder een factuur aan de Provincie dan nadat de prestatie is verricht en geaccepteerd.
2. In een factuur is in ieder geval opgenomen:
 - a. opgave van het aantal werkelijk en noodzakelijk bestede uren, alsmede de data waarop een en ander is verricht, of
 - b. een korte omschrijving van de verrichte prestatie.
3. De Provincie voldoet binnen dertig kalenderdagen na ontvangst en goedkeuring van de desbetreffende factuur de op grond van de overeenkomst verschuldigde bedragen, mits gefactureerd overeenkomstig de factureringsafspraken en na acceptatie van de prestatie en de bijbehorende documentatie.
4. In geval van te late betaling is de Provincie de wettelijke rente verschuldigd.
5. In geval van vooruitbetaling door de Provincie verstrekt de opdrachtnemer op eerste verzoek daartoe en voorafgaand aan de eerste vooruitbetaling, op zijn kosten voldoende zekerheid voor (terug)betaling, voor het geval de opdrachtnemer op enigerlei wijze tekort schiet in de nakoming van zijn verplichtingen waarop de vooruitbetaling ziet.

6. De zekerheid wordt verstrekt door middel van een originele verklaring (bankgarantie "op afroep") van een erkende kredietinstelling ter hoogte van het door de Provincie vooruit te betalen of vooruitbetaalde bedrag, vermeerderd met eventuele rente en kosten, een en ander goed te keuren door de Provincie.
7. Indien is overeengekomen dat betaling volgens nacalculatie plaatsvindt, specificceert de opdrachtnemer de factuur zoals overeengekomen.
8. Betaling door de Provincie houdt op geen enkele wijze afstand van enig recht in.
9. Het is de opdrachtnemer niet toegestaan zijn prestatie te verrekenen met een vordering op de Provincie, uit welken hoofde dan ook verschuldigd.
10. De Provincie heeft het recht de voldoening van een factuur op te schorten in het geval van een dreigende vertraging als bedoeld in artikel 7, eerste lid, of een toerekenbare tekortkoming als bedoeld in artikel 8, eerste lid.
11. Overschrijding van een betalingstermijn door de Provincie of niet-betaling van een factuur op grond van vermoedelijke inhoudelijke onjuistheid daarvan of in geval van ondeugdelijkheid van de prestatie, geeft de opdrachtnemer niet het recht zijn werkzaamheden op te schorten dan wel te beëindigen.
12. De Provincie kan de factuur door een door haar aan te wijzen accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op inhoudelijke juistheid laten controleren. De opdrachtnemer verleent de betrokken accountant inzage in boeken en bescheiden en verstrekt hem alle gegevens en informatie die deze verlangt.
13. De controle als bedoeld in het twaalfde lid, is vertrouwelijk en strekt zich niet verder uit dan voor het verifiëren van de facturen is vereist.
14. De accountant brengt zijn rapportage zo spoedig mogelijk aan partijen uit.
15. De kosten van het accountantsonderzoek als bedoeld in de vorige leden, komen voor rekening van de Provincie, tenzij uit het onderzoek van de accountant blijkt dat de factuur niet juist dan wel onvolledig is, in welk geval bedoelde kosten voor rekening van de opdrachtnemer komen.

Artikel 13 Zaken van de Provincie

1. In het geval de Provincie aan de opdrachtnemer zaken, zoals grondstoffen, hulpstoffen, gereedschappen, tekeningen, specificaties en software, ter beschikking heeft gesteld ten behoeve van de uitvoering van de overeenkomst, blijven deze zaken eigendom van de Provincie. Aan de terbeschikkingstelling kunnen voorwaarden worden verbonden.
2. De opdrachtnemer bewaart de ter beschikking gestelde zaken afgescheiden van soortgelijke zaken welke behoren aan hemzelf of aan derden.
3. De opdrachtnemer zal de ter beschikking gestelde zaken merken als eigendom van de Provincie.
4. De opdrachtnemer retourneert al hetgeen hij in het kader van de uitvoering van de overeenkomst van de Provincie onder zich heeft, binnen veertien dagen nadat de overeenkomst is uitgevoerd zonder kosten aan de Provincie.
5. Het is de opdrachtnemer niet toegestaan een kopie van de in het eerste lid bedoelde zaken te bewaren of te gebruiken, anders dan in het kader van zijn archiveringsverplichtingen.

Artikel 14 Overdracht van rechten en/of verplichtingen

1. Het is partijen niet toegestaan hun rechten en verplichtingen op basis van de overeenkomst zonder voorafgaande schriftelijke instemming van de andere partij geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een derde. Aan dit verbod komt goederenrechtelijke werking toe in de zin van artikel 3:83, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het eerste lid geldt niet ten aanzien van het vestigen van een pandrecht.

Artikel 15 Intellectuele en industriële eigendomsrechten

1. Alle intellectuele en industriële eigendomsrechten en databankrechten die zullen ontstaan of kunnen worden uitgeoefend ten aanzien van de resultaten van de overeenkomst berusten te allen tijde en uitsluitend bij de Provincie, met uitzondering van rechten op eventueel ten behoeve van de opdracht door de opdrachtnemer ontwikkelde software modellering(en) en de daarvoor gebruikte softwareprogrammatuur, alsmede op andere door de opdrachtnemer in het kader van de overeenkomst ontwikkelde kennis en knowhow die ten grondslag ligt aan het aan de Provincie geleverde resultaat.
2. De opdrachtnemer draagt alle intellectuele en industriële rechten die mochten ontstaan ten aanzien van de prestatie – voor zover mogelijk – op het moment van het ontstaan daarvan bij voorbaat en om niet over aan de Provincie, welke overdracht door de Provincie reeds nu voor alsdan wordt aanvaard. Voor zover voor de overdracht van de genoemde rechten op enig moment een nadere akte zou zijn vereist, machtigt de opdrachtnemer de Provincie reeds nu voor alsdan onherroepelijk om zodanige akte op te maken en mede namens de opdrachtnemer te ondertekenen, onverminderd de verplichting van de opdrachtnemer om op eerste verzoek van de Provincie aan de overdracht van deze rechten medewerking te verlenen, zonder daarbij voorwaarden te kunnen stellen.
3. De opdrachtnemer doet met de totstandkoming van de overeenkomst afstand jegens de Provincie van alle eventueel aan hem, opdrachtnemer, toekomstende zogenoemde persoonlijkheidsrechten, in de mate als de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat. De opdrachtnemer doet, hiertoe gevolmachtigd, ook namens het aan zijn zijde betrokken personeel, afstand jegens de Provincie van alle eventueel aan deze personeelsleden toekomstende persoonlijkheidsrechten, in de mate waarin de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat.
4. *De opdrachtnemer heeft het onvoorwaardelijke en eeuwigdurende recht de resultaten van de overeenkomst waarop krachtens het eerste lid een eigendomsrecht ten behoeve van de Provincie rust, te gebruiken voor zichzelf of ten behoeve van derden, zonder kosten of andere beperkingen, mits daardoor de belangen van de Provincie niet worden geschaad.*
5. De opdrachtnemer verleent op eerste verzoek van de Provincie medewerking aan het realiseren van een gebruiksrecht als bedoeld in het vierde lid ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde, uitgezonderde rechten.
6. De Provincie geldt als ontwerper in de zin van artikel 6, tweede lid, van de Eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen en modellen en heeft bij uitsluiting het recht om een eindproduct dat daarvoor in aanmerking komt te deponeren bij het in artikel 8 van die wet bedoelde bureau, al dan niet door tussenkomst van een nationale dienst.
7. Indien een derde de Provincie aansprakelijk stelt ter zake van (gestelde) inbreuk op intellectuele of industriële eigendomsrechten van die derde, vergelijkbare aanspraken met betrekking tot kennis, ongeoorloofde mededinging en dergelijke daaronder begrepen, waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is op grond van het bepaalde in deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten, neemt de opdrachtnemer de behandeling van deze aanspraak op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over. De opdrachtnemer verplicht zich tot het op zijn kosten treffen van alle maatregelen die kunnen bijdragen tot voorkoming van stagnatie en tot beperking van de te maken extra kosten en/of te lijden schade als gevolg van bedoelde inbreuken.
8. Ten aanzien van de door de Provincie verstrekte tekeningen, modellen, specificaties, instructies, keuringsvoorschriften, ramingen, schema's, ontwerpen en dergelijke behoudt de Provincie zich naast het eigendomsrecht ook het auteursrecht voor. Deze mogen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de Provincie noch geheel noch gedeeltelijk worden gekopieerd en of aan derden worden getoond of ter hand gesteld of door de wederpartij worden gebruikt ter vervaardiging van goederen of uitvoering van leveringen waarop deze betrekking hebben

Artikel 16 Boete

1. Als de volledige diensten niet binnen de overeengekomen dan wel verlengde termijn zijn verricht op een wijze die aan de overeenkomst beantwoordt, is de opdrachtnemer zonder nadere ingebrekestelling in verzuim.
2. In dat geval is de opdrachtnemer aan de Provincie een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd.
 - a. deze bedraagt 1 %, te vermeerderen met 0,1 % voor elke dag dat het verzuim voortduurt met een maximum van (in totaal) 10%;
 - b. de boete wordt berekend over het totale bedrag dat met de opdrachtverlening is gemoeid;
 - c. als de opdrachtverlening uit onderscheidenlijke diensten bestaat wordt in afwijking van het vorenstaande de boete niet berekend over de prijs van de diensten die tijdig zijn verricht;
 - d. van onderscheidenlijke diensten is slechts sprake als het al dan niet verricht zijn van een dienst niet van invloed is op een andere dienst die deel uitmaakt van dezelfde opdrachtverlening.
3. Als nakoming anders dan door overmacht blijvend onmogelijk is geworden, is de boete onmiddellijk en in haar geheel verschuldigd.
4. De boete komt de Provincie toe onverminderd alle andere rechten of vorderingen.
5. De boete mag door de Provincie worden verrekend met de door de Provincie verschuldigde betalingen, ongeacht of de vordering tot betaling daarvan op een derde is overgegaan of de oorsprong van de vordering.

Artikel 17 Duurzaam inkopen en milieugevaarlijke stoffen

1. De Provincie tolereert geen zaken als discriminatie, kinderarbeid en ontoereikende arbeidsomstandigheden binnen de bedrijfsvoering van de wederpartij, noch bij de leveranciers van de wederpartij. Op eerste verzoek van de Provincie dient de wederpartij hiertoe een schriftelijke verklaring af te geven.
2. De wederpartij dient voor het tot stand komen van de overeenkomst schriftelijk te melden of de aangeboden en te leveren zaken milieugevaarlijke stoffen bevatten die vrij kunnen komen tijdens het normale gebruik, alsook bij storingen, reparaties, onderhoud of calamiteiten, het verwijderen, opslaan, storten, verplaatsen, afvoeren, dan wel bij het vernietigen aan het einde van de levensduur van de desbetreffende zaken.
3. Indien dit het geval is, dient de wederpartij bij de aflevering een duidelijke instructie te voegen met preventieve maatregelen, hoe het vrijkomen dient te worden voorkomen. Bovendien dient de wederpartij de maatregelen te vermelden die getroffen dienen te worden om de Provincie, personeel en medewerkers van de Provincie en derden in geval van vrijkomen tegen deze stoffen te beschermen.

Artikel 18 Afvalstoffen

In geval van onderhoud, reparaties of sloop door de wederpartij dienen afvalstoffen gescheiden te worden afgevoerd en aantoonbaar te worden gestort, opgeslagen of vernietigd met in acht name van de door de Europese en Nederlandse overheid gestelde wettelijke voorschriften.

Artikel 19 Toepasselijk recht en geschillen

1. Op de overeenkomst en alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Partijen lossen waar mogelijk hun geschillen op door middel van goed overleg.
3. Indien partijen niet tot een oplossing komen of in spoedeisende gevallen, zullen de geschillen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement van de vestigingsplaats van de Provincie.

Deel B. Leveringen

De bepalingen van deel B zijn van toepassing op leveringen, naast de bepalingen van deel A.

Artikel 20 Specifieke garanties voor leveringen

1. Een geleverde zaak bezit tenminste de eigenschappen die zijn overeengekomen en welke de Provincie op grond van de overeenkomst mag verwachten.
2. Voor een geleverde zaak geldt een garantietermijn van 24 maanden, tenzij uit wet of jurisprudentie een langere termijn volgt dan wel de opdrachtnemer of de branche van de opdrachtnemer een langere termijn hanteert, in welk geval de langste termijn geldt.
3. De opdrachtnemer herstelt voor eigen rekening alle fouten en gebreken die zich binnen de garantietermijn openbaren en die niet te wijten zijn aan normale slijtage of onoordeelkundig gebruik.
4. De opdrachtnemer garandeert dat gedurende de gebruikelijke levensduur van de geleverde zaak nieuwe onderdelen voorhanden zijn om fouten en gebreken aan deze zaak te kunnen herstellen.

Artikel 21 Aflevering van een zaak

1. Aflevering vindt plaats op de overeengekomen locatie en het overeengekomen tijdstip en geschiedt voor rekening en risico, waaronder transport en verzekeringen, van de opdrachtnemer.
2. De opdrachtnemer overhandigt alle documenten die betrekking hebben op of verband houden met een te leveren zaak, zoals certificaten, paklijsten, gebruiksaanwijzingen (in Nederlandse taal gesteld), uiterlijk ten tijde van de aflevering aan de Provincie of zendt deze, zo mogelijk, op voorhand aan de Provincie.
3. De opdrachtnemer voert alle gebruikte verpakkingsmaterialen voor zijn rekening en risico af en draagt zorg voor een milieuvriendelijke verwerking.

Artikel 22 Risico- en eigendomsovergang

De eigendom en het risico van een zaak gaat pas over op de Provincie zodra de zaak is gemonteerd en/of geïnstalleerd, zich in de feitelijke macht van de Provincie bevindt en na acceptatie van de levering.

Artikel 23 Toepasselijk recht

De toepasselijkheid van het Weens koopverdrag, en van eventuele andere, internationale regelingen inzake koop van roerende zaken, voor zover de werking hiervan door partijen kan worden uitgesloten, is uitgesloten.

Deel C. Diensten

De bepalingen van deel C zijn van toepassing op diensten, naast de bepalingen van deel A.

Artikel 24 Verplichtingen van de opdrachtnemer

1. De opdrachtnemer verricht de dienst met de zorgvuldigheid, deskundigheid en professionaliteit die gebruikelijk is binnen de branche of beroepsgroep van de opdrachtnemer.
2. De opdrachtnemer zet uitsluitend gekwalificeerde personen in voor het uitvoeren van de overeenkomst.
3. Indien nodig, zorgt de opdrachtnemer voor adequate vervanging van de in het tweede lid bedoelde personen.
4. De aan vervanging als bedoeld in het derde lid, verbonden meerkosten zijn voor rekening van de opdrachtnemer.
5. De opdrachtnemer zet uitsluitend personen in die in Nederland arbeid mogen verrichten.

Bijlage 5 INTEGRITEITSVERKLARING

De Provincie Limburg heeft als overheidsinstelling een voorbeeldfunctie in de maatschappij. Dit brengt ook voor personen die op tijdelijke basis zijn ingehuurd, speciale verantwoordelijkheden met zich mee.

Deze verklaring heeft tot doel dat betrokkene zich bewust is van die speciale positie en dat hij belooft zich daarnaar te gedragen.

In dit verband is de medewerker zich van het volgende bewust:

Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, met uitzondering wanneer enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

Van iedere medewerker verwachten wij dat hij binnen en buiten zijn werk zorgvuldig omgaat met persoonlijke gegevens van burgers, gegevens van bedrijven en instellingen, politiek gevoelige informatie en andere informatie die in handen van buitenstaanders de belangen van de provincie Limburg of derden kan schaden. Bij twijfel over de regels en/of over hoe te handelen, kan de medewerker contact op nemen met de vertrouwenspersoon van de Provincie Limburg.

De medewerker voorkomt dat zijn gedrag het aanzien van de Provincie Limburg schaadt. De medewerker is zich ervan bewust dat hij geen geschenken of gunsten mag accepteren, dat hij de vertrouwelijke informatie die hij in zijn werk krijgt alleen voor dat werk mag gebruiken en dat hij zorgvuldig zal omgaan met eigendommen van de Provincie Limburg. Daarbij neemt de medewerker de Gedragscode ambtelijke integriteit in acht.

De medewerker gedraagt zich integer. De medewerker is zich bewust dat de belangen van de Provincie Limburg strijdig kunnen zijn met de belangen van derden. In geval van tegenstrijdigheid zal de medewerker de belangen van de Provincie Limburg gewetensvol en onvoorwaardelijk behartigen.

Als een medewerker de afspraken, regelingen overtreedt of anderszins niet integer werkt, wordt dit beschouwd als plichtsverzuim. Het moet dan gaan om gedrag waardoor het aanzien van de Provincie Limburg wordt geschaad of waardoor diens integriteit, voor zover deze in verband staat met de functievervulling, in het geding is. Dit kan een reden vormen om de inhuur te beëindigen.

Indien een geheimhoudingsbeding van toepassing is zal de werkgever dit met de werknemer voor de periode dat de arbeidsovereenkomst van kracht is en ook voor de periode daarna, samen overeen komen.

Bijlage - Plan van aanpak internationalisering van het onderwijs in Limburg: De Euregionale competentie (weer) centraal

Inleiding

In januari 2014 heeft het Limburgse onderwijs de Strategische Agenda Buurtalen en internationalisering opgeleverd en is de uitvoering van start gegaan. De Agenda kent een looptijd tot 2020. De afgelopen jaren is er veel bereikt. Echter, met name in projectvorm en met name in Zuid Limburg. De structurele inbedding van de Euregionale competentie in het onderwijs in heel Limburg, is vooralsnog achtergebleven.

Om bestuurlijk draagvlak te vergroten in heel Limburg en de implementatiekracht verder te versterken heeft er een herijking van de bestaande Strategische agenda buurtalen en internationalisering plaatsgevonden: het Actieplan 2016-2019. In dat kader is tevens besloten om een ambassadeur aan te stellen. De ambassadeur heeft als taak het bestuurlijk draagvlak in heel Limburg te vergroten door dit thema te (blijven) agenderen en een verbindende rol te spelen tussen de diverse stakeholders die uiteindelijk van de implementatie van het Actieplan tot een succes moeten maken.

De Strategische agenda is een integraal onderdeel van het Actieplan Grensoverschrijdend werken van de provincie Limburg. Het gaat echter over meer dan alleen werk. De afgelopen jaren is er veel focus geweest op buurtalen. Het gaat bij de Euregionale competentie echter ook om meer dan alleen taal: het is taal, cultuur, competenties en vakgerichte vaardigheden zoals die in het buurland gangbaar zijn. Dat begint al in groep 1 van het basisonderwijs, maar loopt door tot in mbo/hbo/wo.

Het doel is om deze euregionale aspecten op een structurele manier in het Limburgse onderwijs te verankeren.

Achtergrond

Voor veel Limburgers, opgegroeid in de jaren '60, '70 en '80, was het Duits hun tweede taal. Wie kent er niet "Die Sendung mit der Maus" en andere Duitse kinderprogramma's waar op zondagmiddag voor de wedstrijden van de Duitse Bundesliga bij opa en oma naar gekeken werd. Spelenderwijs leerde men zo het Duits kennen. Vrijwel iedereen sprak Duits. Met Duitsland 'om de hoek' was dit heel vanzelfsprekend. Wij gingen in Duitsland boodschappen doen en de Duitsers kwamen bij ons.

Voor jonge mensen is deze vanzelfsprekendheid er echter niet meer. Nederland is als land de afgelopen jaren steeds meer Angelsaksisch georiënteerd. Op televisie geen Derreck meer, maar CSI. Ouders zijn geen fan meer van Udo Jurgens, maar van Coldplay. En als eerste buitenlandse TV zender is niet langer de ZDF geprogrammeerd, maar CNN of BBC. Het Duits raakt steeds verder op de achtergrond en kinderen komen steeds minder natuurlijk in aanraking met 'de andere kant van de grens'.

Dat is heel jammer. Want niet alleen is Duitsland onze grootste handelspartner en vergroten we onze kansen op de arbeidsmarkt als we Duits spreken. Het is ook een verarming van datgene wat ons als Limburgse uniek maakt, onze Euregionale competentie die ons in staat stelt effectief samen te werken met mensen van diverse culturen.

Stakeholders

Om de implementatie van de Strategische Agenda Buurtalen en internationalisering verder te versterken zijn vele partijen nodig die samen, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, de schouders eronder willen steken. De taak van de ambassadeur is om deze partijen te beïnvloeden om deze verantwoordelijkheid ook ter hand te nemen.

- Provincie Limburg: verbinder, aanjager, medefinancier. De provincie Limburg vindt dat in het kader van de economische structuurversterkende rol in Limburg, versterking van de Euregionale competentie van onze (toekomstige) beroepsbevolking nodig is.
- Limburgse gemeenten in de hele provincie die mede het verhaal moeten gaan uitdragen van het belang van de Euregionale competentie en met schoolbesturen in hun gemeente hierover in gesprek gaan.
- Schoolbesturen: uiteindelijk zijn de schoolbesturen, binnen de wettelijke nationale kaders, verantwoordelijk voor het onderwijs dat op hun scholen gegeven worden en de accenten die daarin gelegd worden.
- Docenten/Schoolleiders: De implementatie van de Euregionale competentie binnen het onderwijsprogramma van een school staat of valt met draagvlak van docenten en de verandervaardigheden van schoolleiders.
- Ouders: ouders zijn de vragende partij van onderwijs voor hun kinderen en de belangrijkste 'klanten' van het onderwijs. De vragen van ouders spelen een belangrijke rol bij de inhoudelijke keuzes die scholen maken.
- Het Limburgse publiek: de euregionale competentie moet (weer) een vanzelfsprekend onderdeel zijn/worden van de identiteit van de Limburger waarvan we weten dat het ons bijzonder maakt en waar we trots op zijn.
- Andere organisaties met "euregionale focus": Er gebeurt al heel veel op het gebied van Euregionalisering, ook buiten Limburg. Het bouwen van een netwerk met kennis, contacten en 'best practices'
- Rijksoverheid: In 2015 heeft het Ministerie van OCW het plan van aanpak Buurtalen gepresenteerd dat wordt uitgevoerd door EP-Nuffic. Belangrijk is om de synergie tussen EP-Nuffic en regionale initiatieven te bewaken.

Kritische succes factoren

- Verbindingen maken met andere organisaties die met Euregionalisering bezig zijn in plaats van opnieuw het wiel uitvinden.
- Een aanpak voor héél Limburg voorstaan.
- Geen 'onderwijs' dingetje, maar de Euregionale competentie onderdeel maken van de Limburgse identiteit.
- Naast het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren kent de Provincie Limburg tevens de Investeringslijn 'Onderwijskwaliteit van de toekomst.' Voor de structurele inbedding van de euregionale competentie in het Limburgse onderwijs is het van belang dat dit niet een apart staand traject is, maar door de Limburgse schoolbesturen als een structureel onderdeel van de kwaliteit van onderwijs geïmplementeerd wordt.

Communicatie

Cruciaal in het welslagen van het Actieplan 2016-2019 is communicatie. Natuurlijk ook via traditionele media, maar met name ook online. Door het bouwen van een community via online media is er anno 2017 de mogelijkheid om aan de keukentafel thuis het verhaal over het belang van de Euregionale competentie van de Limburger te brengen.

Daar waar nu b.v. door Connect Limburg dit nog vooral een economische boodschap is, wordt deze zo verbreed naar een identiteitsdiscussie die uiteindelijk een bijdrage kan leveren om de kracht van Limburg te vergroten.

Karin Straus, maart 2017

2

20.7/20660

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door Hans Teunissen, hierna te noemen '**Opdrachtgever**';

en

2. Straus & Partners B.V. , gevestigd aan de Dudokstraat 1 te 6041 VM Roermond, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door Karin Straus, hierna te noemen '**Straus & Partners B.V.**'

gezamenlijk te noemen '**partijen**';

Overwegende dat:

- Opdrachtgever haar ambities op het gebied van Versterken Euregionaal Onderwijs wil realiseren voortkomend uit het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer" (2015-2019) en het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren d.d. 9 september 2016;
- Opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan een Ambassadeur Euregionaal Onderwijs;
- Opdrachtgever een opdracht aan Straus & Partners B.V. wenst te geven voor ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake het realiseren van haar ambities op het gebied van Versterken Euregionaal Onderwijs;
- Straus & Partners B.V. ten behoeve van opdrachtgever gedurende de looptijd van deze overeenkomst (hierna te noemen '**overeenkomst**') de werkzaamheden in het kader van de opdracht wil laten uitvoeren door mevrouw K. Straus (hierna te noemen '**opdrachtnemer**');;
- Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
- partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;
- partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1985 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
- deze overeenkomst gelijklopend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
- partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer verplicht zich voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden te verrichten: diensten als ambassadeur Euregionaal Onderwijs/klankbord ten behoeve van het realiseren van de ambities van Gedeputeerde Staten op het gebied van het Versterken Euregionaal Onderwijs voortkomend uit het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer" (2015-2019) en het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren d.d. 9 september 2016. Meer concreet zal opdrachtnemer gedurende de looptijd van de overeenkomst de volgende werkzaamheden in het kader van het versterken Euregionaal Onderwijs hebben verricht:
 - a. het leggen van verbindingen tussen de regio's en de verschillende onderwijslagen;
 - b. het creëren van bestuurlijk draagvlak bij verschillende onderwijsbesturen/instellingen en gemeentelijke overheden;
 - c. het agenderen van het thema Euregionaal Onderwijs op de verschillende overlegtafels;
 - d. het versterken van de lobby richting Den Haag en Brussel;
 - e. het tot stand brengen van een betere samenwerking met de beide buurlanden;
 - f. het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of onderwijsinstellingen;
 - g. het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
 - h. het deelnemen aan een aantal (in afstemming met opdrachtnemer) geselecteerde overleggremia.
2. Eventuele aanvullende afspraken en/ of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met Straus & Partners B.V. en/of opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device'-principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt. Voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is,

vindt afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.

7. Het staat opdrachtnemer vrij de werkzaamheden voor eigen rekening en risico geheel of ten dele te laten uitvoeren door derden. Opdrachtnemer blijft evenwel verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk en het naleven van de gemaakte afspraken.
8. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.
9. De voortgang van de werkzaamheden wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer te overleggen (gekwalficeerde) onderbouwing van verrichte werkzaamheden. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Verder zal –met het oog op het bepaalde in lid 6 maandelijks een afstemmingsoverleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder worden georganiseerd.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht vangt aan op 1 april 2017 en wordt aangegaan tot 30 april 2019. De onderhavige overeenkomst heeft echter maar een looptijd tot 1 januari 2018 in verband met de invoering van de Wet DBA en het interne beleid ten aanzien van deze wetgeving van opdrachtgever. Uiterlijk in november 2017 (of uiteraard zoveel eerder indien meer duidelijkheid is over de handhaving van de Wet DBA) zal bekeken worden hoe de nog te sluiten overeenkomst voor de periode vanaf 1 januari 2018 dient te worden vorm gegeven. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Straus & Partners B.V. en/of opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van vier weken. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmachtperiode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surcéance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan opdrachtnemer € 105 exclusief btw per uur inclusief alle bijkomende kosten. De maximale opdrachtwaarde bedraagt € 70.560 uitgaande van een inzet van 1 dag in de week en 40 dagen per jaar.
2. Straus & Partners B.V. zal voor de verrichte werkzaamheden maandelijks aan opdrachtgever een factuur (doen) zenden. De factuur zal voldoen aan de wettelijke vereisten.
3. Opdrachtgever betaalt het gefactureerde bedrag aan Straus & Partners B.V. binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. Opdrachtnemer zal de overeenkomst naar beste vermogen uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is opdrachtnemer jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van opdrachtnemer en opdrachtnemer zal opdrachtgever terzake vrijwaren.
2. Opdrachtnemer verklaart een beroeps- en/of aansprakelijkheidsverzekering te hebben afgesloten die in voldoende mate dekking biedt tegen schade, die kan ontstaan bij of als gevolg van de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden. Desgevraagd zal opdrachtnemer aan opdrachtgever de bewijzen van premiebetaling overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en eventuele door de opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst in te schakelen personen zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart opdrachtnemer de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 8.2 zich voordoet, is opdrachtnemer zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van opdrachtnemer in deze zou kunnen schaden.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door opdrachtnemer op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op 21 april 2017, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum:

Plaats:

Opdrachtgever:

Provincie Limburg

Namens deze:

Hans Teunissen

Datum:

Plaats:

Opdrachtnemer:

Straus & Partners B.V.

Namens deze:

Karin Straus

Portefeuillehouder(s) Teunissen

Organisatie onderdeel EZ

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Ambassadeur Euregionaal Onderwijs

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. In te stemmen met het verstrekken van een opdracht aan Straus & Partners B.V. conform bijgevoegde overeenkomst.
2. Bij het gunnen van de opdracht onder 1 gebruik te maken van artikel 16 Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg.
3. De kosten van deze opdracht ad € 70.560 ten laste te laten komen van FCL 65873. 'Versterken Euregionaal Onderwijs'.
4. De geheimhouding t.a.v. deze nota te handhaven (PS worden op hoofdlijnen geïnformeerd via mededeling portefeuillehouder).

Mede paraaf afdeling/projectgroep.

JZI

B-stuk

☐ Teunissen

Subdeel

Akkoord

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

JZI, CS

Telefoon

+31 43 389 78 35

Onderwerp openbaar besluit

Ambassadeur Euregionaal Onderwijs

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Een goede voorbereiding op de Euregionale Arbeidsmarkt begint in het onderwijs. Daartoe heeft de provincie in september 2016 het Actieplan Grensoverschrijdend Leren en Werken vastgesteld. Om de versterking van het Euregionaal onderwijs ^{geven} een impuls te ~~voorzien~~ heeft het college van Gedeputeerde Staten besloten om opdracht te verlenen aan Straus & Partners B.V. (zie vervolg volgende pagina)

Informatie :

tel : +31 43

e-mail : prvl limburg.nl

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Advies (adj.) Secretaris

V i.v.m. fin. afpraken

☐ Hamerstuk

Paraaf

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA☐ NEE

Datum RO

20-03-2017

Teunissen

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☐ JA☒ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 31 MAART 2017

Besluit College d.d. 28-03-2017

Budgetnummer(s)

65873

CONFORM

2017/20657

22-3-2017

EZ

15-5-2017

Toelichting

Bij de lobby hebben, naast Den Haag en Brussel, ook Düsseldorf en Namen de aandacht.

Zaaknummer

: 2017/20656

Onderwerp openbaar besluit

: Ambassadeur Euregionaal Onderwijs

Tekst voorstel:

Tekst openbaar besluit:

✓ Voor de invulling van deze opdracht zal mevrouw K. Straus ~~in de periode~~ van april 2017 tot 30 april 2019 (einde coalitie) ingezet worden als ambassadeur Euregionaal Onderwijs.

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Economie en Innovatie

Stuknummer

Onderwerp Ambassadeur Euregionaal Onderwijs

Behandeld

Datum 28 maart 2017

Bijlage(n) 2

Afschrift

0. Samenvatting

In september 2016 is het Actieplan Grensoverschrijdend Werken en Leren in de Statencommissie FEB vastgesteld. Het hoofddoel van dit actieplan is het creëren van een volwaardige Euregionale arbeidsmarkt. Een belangrijk onderdeel van dit plan is actielijn "Versterken Euregionaal Onderwijs".

De uitvoering van de doelstellingen uit de actielijn "Versterken Euregionaal Onderwijs" willen we in nauwe samenwerking oppakken met het onderwijs en gemeentes. Daartoe is in gezamenlijkheid met deze partners ook een uitvoeringsstructuur samengesteld, die vooral tot doel heeft om kennis te delen, verbindingen te leggen, samenhang in de uitvoering te bewaken en nieuwe projecten te initiëren.

Met onderhavig voorstel zal een opdracht aan Straus & Partners B.V. met toepassing van artikel 16 Beleidsregels aanbestedingen verstrekt worden. Inzet van deze opdracht is om in de periode van 1 april 2017 tot 30 april 2019 (einde coalitie) de versterking van het Euregionaal onderwijs van een extra impuls te voorzien middels het inzetten van mevrouw K. Straus in de rol van ambassadeur Regionaal Onderwijs

Voor wat betreft de te volgen procedure is rekening gehouden met het op 20 december 2016 door het college vastgesteld kader 'Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten'.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Het aangaan van een overeenkomst van opdracht met Straus & Partners B.V. voor het inzetten van mevrouw K. Straus als ambassadeur Euregionaal Onderwijs.

2. Toelichting

Actieplan Grensoverschrijdend Leren en Werken, versterken Euregionaal Onderwijs

Een goede voorbereiding op de Euregionale arbeidsmarkt begint in het onderwijs. Om te zorgen dat leerlingen goed toegerust zijn om over de grens aan de slag te gaan, is het van belang om op alle niveaus en in alle fasen aandacht te besteden aan taal, cultuur, competenties en vakgerichte vaardigheden zoals die in het buurland gangbaar zijn. In Limburg is het onderwijs hiermee goed op weg, maar is het nog geen gemeengoed.

Het kennismaken met onze buurlanden begint al in het primair onderwijs door middel van het creëren van bewustwording. Leerlingen maken op een laagdrempelige manier kennis met een land en haar taal. Deze fase van bewustwording loopt door tot in de eerste jaren van het voortgezet onderwijs. Geleidelijk loopt

deze fase binnen het voortgezet onderwijs over naar oriëntatie op studie en beroep door middel van taalexamens en beroepsoriëntatie. In het middelbaar en hoger beroepsonderwijs richten we ons vooral op grensoverschrijdende Euregionale stages en opleidingen. Na het afronden van de opleiding wordt de leerling werknemer of werkzoekende die zich oriënteert op de Euregionale arbeidsmarkt.

We willen blijven inzetten op structurele aandacht voor euregionale aspecten in het onderwijs. Alleen dan zijn de jongeren van nu goed voorbereid op het werken in een euregionale context en tevens in staat om baankansen aan de andere kant van de grens te verzilveren. Daarom is in september 2016 het actieplan Grensoverschrijdend Leren en Werken vastgesteld, waarin voor het onderdeel Versterken Euregionaal Onderwijs deze coalitieperiode € 800.000 vanuit de Provincie beschikbaar is.

Profiel ambassadeur euregionaal onderwijs

Om de versterking van het Euregionaal onderwijs van een extra impuls te voorzien en vanwege het nog ontbrekende / fragiele bestuurlijke draagvlak in verschillende regio's zal een ambassadeur Euregionaal Onderwijs aangesteld worden.

Van deze ambassadeur wordt verwacht dat hij/zij onafhankelijk is en een verbindende rol speelt tussen de regio's en de verschillende onderwijslagen. Een goede voorbereiding op de Euregionale arbeidsmarkt begint namelijk in het onderwijs. Van belang is om op alle niveaus en in alle fasen aandacht te besteden aan taal, cultuur, competenties en vakgerichte vaardigheden zoals die in buurlanden gangbaar zijn. Verder wordt van de ambassadeur verwacht dat hij/zij bestuurlijk draagvlak creëert bij verschillende onderwijsbesturen/instellingen en gemeentelijke overheden, zorgt voor agendering van het thema op de verschillende overlegtafels, de lobby richting Den Haag en Brussel versterkt en zorg draagt voor een betere samenwerking met de beide buurlanden. Tevens wordt van deze ambassadeur verwacht dat hij/zij beschikt over voldoende kennis op het gebied van Euregionaal Onderwijs en integer is. Het is uitdrukkelijk niet de taak van de ambassadeur om projecten te initiëren. Dit vanwege het belang van een objectieve positie van de ambassadeur ten aanzien van de brede projectenportfolio (mede gezien de aan de provincie gevraagde inzet van middelen voor deze projecten).

Het is de bedoeling om de ambassadeur vanaf 1 april 2017 tot 30 april 2019 (einde coalitie) in te zetten. Uitgangspunt is dat de werkzaamheden moeten kunnen worden uitgevoerd binnen een tijdsbestek van 40 dagen per jaar (1 dag per week minus de schoolvakanties).

Opdracht aan adviesbureau Straus & Partners B.V.

Gelet op het realiseren van voornoemde doelstellingen is het voorstel een opdracht te verstrekken aan Straus & Partners B.V. voor het inzetten van mevrouw K. Straus als ambassadeur regionaal onderwijs vanaf 1 april 2017 tot 30 april 2019 (einde coalitie). Mevrouw K. (Karin) Straus zal als ambassadeur Euregionaal Onderwijs benoemd worden. Karin Straus is sinds oktober 2010 tot aan de verkiezingen van 2017 namens de VVD woordvoerder onderwijs in de Tweede Kamer geweest. De thema's die ze hierbij in haar portefeuille had zijn voor- en vroegschoolse educatie, primair onderwijs, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Als woordvoerder onderwijs heeft ze meerdere malen aandacht gevraagd voor het Euregionaal Onderwijs en heeft zij de laatste jaren de verbinding gevormd tussen Limburg en Den Haag voor dit onderwerp.

Daarnaast is mevrouw Straus sinds maart 2010 lid van de gemeenteraad van Roermond. Dat was zij eerder al in de periode 1998-2003. Tevens was zij raadslid (en fractievoorzitter) in Midden-Delfland.

Op basis van haar politieke werkzaamheden heeft mevrouw Straus een breed netwerk opgebouwd in Den Haag. Daarnaast heeft ze vanuit deze functie ook een breed netwerk binnen het onderwijs en regionale overheid in Limburg en met name ook in Noord- en Midden-Limburg opgebouwd. Een netwerk dat we hard nodig hebben om de toepassing van Euregionaal Onderwijs (die vooral in Noord- en Midden-Limburg nodig is) van een impuls te kunnen voorzien. Door haar betrokkenheid bij het Euregionaal onderwijs als woordvoerder onderwijs heeft mevrouw Straus inhoudelijk al veel kennis van het thema en wordt zij in staat geacht om deuren te openen en beoogde verbindingen te leggen.

De afspraak met Straus & Partners B.V. is dat mevrouw Straus vanaf 1 april 2017 voor 1 dag per week (en 40 dagen per jaar) beschikbaar wordt gesteld tot 30 april 2019 (het einde van de huidige coalitie). Voor de inzet van de mevrouw Straus zijn de volgende zakelijke condities afgesproken:

- € 105 exclusief btw per uur inclusief alle bijkomende kosten.
- maximale opdrachtwaarde van € 70.560 (hele periode)

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Beleidskader selectie en benoemingen

Op 20 december 2016 heeft uw college het Beleidskader "Selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten" vastgesteld ter uitwerking van motie 786/Kuntzelaers, zoals verwoord in de brief aan PS d.d. 20 december 2016 (Mededeling portefeuillehouder nr. 2016/103423). Op basis van dit kader stelt het college per vacature vooraf een procedure vast. Deze procedure kan per geval verschillend zijn. Uitgezonderd van het kader 'selectie en benoemingen' zijn externe adviseurs die (via de daarvoor geldende procedure) in opdracht van de Provincie werkzaam zijn.

Op 17 januari 2017 heeft uw college kennis genomen van de vacature en het profiel voor de ambassadeur Euregionaal Onderwijs. Uw college heeft ingestemd met een opdracht voor dienstverlening als procedure voor het aantrekken van een ambassadeur Euregionaal Onderwijs. De besproken suggestie voor een mogelijke kandidaat is positief ontvangen. Verder is besloten dat activiteiten aan de andere kant van de grens in de opdracht dienen te worden betrokken.

Rapportage afspraken

De voortgang van de werkzaamheden wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwaliceerde) onderbouwing van verrichte activiteiten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Verder zal maandelijks een afstemmingsoverleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder Teunissen worden georganiseerd.

WNT norm bij inhuur van niet-topfunctionaris

De opdracht aan Straus & Partners B.V. wordt gekwalificeerd als een opdracht voor dienstverlening en niet als 'detachering/inhuur'. Dat betekent dat het eerdere besluit van uw college d.d. 1 maart 2016 om bij inhuur van niet-topfunctionarissen de WNT norm als uitgangspunt te nemen met een maximaal uurtarief

van € 130,- niet aan de orde is. Dat laat onverlet dat de afgesproken vergoeding voor deze ambassadeur omgerekend een dagvergoeding van € 840 oftewel € 105 per uur impliceert.

4. Relatie met Programmabegroting

De werkzaamheden van de ambassadeur dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen binnen programmalijn 1.3 "Onderwijs en Arbeidsmarkt" en meer specifiek de doelstellingen binnen het Actieplan Grensoverschrijdend Leren en Werken, onderdeel Versterken Euregionaal Onderwijs.

5. Juridische aspecten

Opdracht of detachering

Er is gekeken naar de vraag of de werkzaamheden die door deze ambassadeur ingevuld gaan worden kwalificeren als een opdracht voor dan wel detachering. De onderhavige 'vacature' richt zich specifiek op ondersteuning van het college bij het realiseren van provinciale ambities voortkomend uit de actielijn "versterken euregionaal onderwijs".

Het voorstel is daartoe een *opdracht* voor dienstverlening te verstrekken vergelijkbaar met de inzet van de andere ambassadeurs voor Limburg (o.a. aan de heren M. Verhagen en R. van der Linden). Kenmerk van een dergelijk opdracht is dat de opdrachtnemer zijn werkzaamheden zelfstandig en naar eigen inzicht kan invullen. Uiteraard kan de Provincie wel instructies geven over het resultaat van de opdracht. De intentie is dat daartoe maandelijks een afstemmingsoverleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder Teunissen wordt georganiseerd.

Alternatieve constructies voor opdrachtverlening waaronder inhuur op basis van detachering dan wel indiensttreding zijn minder geschikte opties.

Fiscale aspecten/ZZP

Onderhavige ambassadeur is feitelijk werkzaam als ZZP-er. Dit vertrekpunt vergt extra aandacht voor het inrichten van de opdrachtovereenkomst vanuit het perspectief van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA). Voorkomen dient te worden dat een ZZP-er wordt gekwalificeerd als werknemer. Dit zou voor de Provincie kunnen leiden tot naheffingsaanslagen en fiscale boetes. Om die reden is bij de opdracht gebruik gemaakt van de model-opdrachtovereenkomst van de belastingdienst. Hierin staat bijvoorbeeld expliciet dat de opdrachtnemer de overeengekomen werkzaamheden geheel naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van de opdrachtgever verricht en geheel zelfstandig kan handelen, waarbij ervan uit kan worden gegaan dat dit in de praktijk ook het geval is.

Ontwikkelingen Wet DBA

Het kabinet heeft onlangs beslist de met ingang van 1 mei 2017 voorziene handhaving van de Wet DBA uit te stellen tot vooralsnog 1 januari 2018. Om fiscale risico's te vermijden is de opdrachtovereenkomst aangegaan tot 1 januari 2018 (conform het beleid van de provincie ten aanzien van de Wet DBA). In de opdrachtovereenkomst is wel aangegeven dat de opdracht wordt verleend tot het einde van de coalitieperiode (zijnde 30 april 2019) en dat uiterlijk in november 2017 (maar uiteraard zoveel eerder indien meer duidelijkheid is over de handhaving van de Wet DBA) bekeken zal worden hoe de nog te sluiten overeenkomst voor de periode vanaf 1 januari 2018 dient te worden vorm gegeven.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Het verstrekken van een opdracht aan Straus & Partners B.V. kent een opdrachtwaarde van € 70.560 (voor ruim 2 jaar) excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten. Zie specificatie onder 7.

De Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg, artikel 8, tweede lid, geven aan dat bij opdrachten met een geraamde totaalwaarde van € 50.000,-- excl. BTW of meer tot een geraamde waarde tot aan de Europese drempel voor leveringen en diensten (€ 209.000,--), gebruik kan worden gemaakt van een procedure van onderhandse aanbesteding, met dien verstande dat het aantal schriftelijke verzoeken om offerte ten minste drie bedraagt en maximaal vijf. Gezien de onder toelichting genoemde motivatie (m.b.t. kennis, ervaring, en netwerk van deze ambassadeur) is het echter niet efficiënt en effectief om voor deze opdracht bij 3 leveranciers een offerte aanvraag uit te zetten. Daarom zal voor deze opdrachtverlening onder toepassing van artikel 16 van de Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg voornoemde opdracht rechtstreeks gegund worden aan Straus & Partners B.V. Dit onder de voorwaarde dat de totale waarde van deze opdrachten en eventuele vervolgoopdrachten de grens van de Europese Richtlijn € 209.000,-- excl. BTW) niet zullen overschrijden.

7. Financiële, en cofinancieringsaspecten

De ambassadeur zal vanaf 1 april 2017 tot 30 april 2019 (einde coalitie) ingezet worden. Uitgangspunt is dat de werkzaamheden moeten kunnen worden uitgevoerd binnen een tijdsbestek van 40 dagen per jaar (1 dag per week minus de schoolvakanties). De kosten voor de inzet van de ambassadeur bedragen € 70.560 excl. BTW voor de totale periode (€ 840 per dag). De kosten voor de inzet van de ambassadeur zullen gedekt worden uit FCL 65873 "Versterken Euregionaal Onderwijs"

8. Formatieve aspecten

N.v.t.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

Dit voorstel is opgesteld in samenwerking met de clusters JZI en CS.

10. Voorstel

1. In te stemmen met het verstrekken van een opdracht aan Straus & Partners B.V. conform bijgevoegde overeenkomst.
2. Bij het gunnen van de opdracht onder 1 gebruik te maken van artikel 16 Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg.
3. De kosten van deze opdracht ad € 70.560,00 ten laste te laten komen van FCL 65873. 'Versterken Euregionaal Onderwijs'.

Cluster
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)

EZ

<Stuknummer>

2017/20741

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

+31 43 389

20 maart

31 MAART 2017

Machtiging

De commissaris van de Koning in de provincie Limburg, gelet op het bepaalde in artikel 176, lid 2 van de Provinciewet, gezien het besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg d.d. 28 maart 2017 machtigt hierbij dhr. Hans Teunissen om de overeenkomst tot opdracht met Straus & Partners B.V. met betrekking tot de inzet van een ambassadeur Euregionaal Onderwijs te ondertekenen.

De commissaris van de Koning in de provincie Limburg,

drs. Th.J.F.M. Bovens

Verslag voortgangsoverleg Ambassadeur Euregionaal Onderwijs 14 juni 2018

Aanwezig: Hans Teunissen (gedeputeerde Ruimte en Onderwijs), Karin Straus (ambassadeur Euregionaal Onderwijs namens Straus & Partners B.V.) en (notulist)

Sinds 1 april 2017 heeft de provincie Limburg Karin Straus (via Straus en Partners B.V.) ingehuurd om als ambassadeur Euregionaal Onderwijs op treden tot het einde van de coalitieperiode. Zoals in de overeenkomst is vastgelegd vindt er jaarlijks een voortgangsoverleg plaats om de stand van zaken te bespreken.

Dit voortgangsoverleg heeft plaatsgevonden op 14 juni jl. en als basis voor dit gesprek heeft het voortgangsverslag gediend (zie bijlage). De belangrijkste conclusies van de ambassadeur op basis van haar eerste jaar zijn als volgt:

1. Er zijn relatief veel scholen actief op het gebied van Euregio Onderwijs, maar herkennen het niet onder deze noemer.
2. Het heeft lang geduurd om een communicatieplan in de steigers te zetten
3. Scholen hebben een verkeerd beeld van wat Euregio Onderwijs is (denken dat iedereen per se gekwalificeerde Euregioschool moet worden).
4. De status van het predicaat Euregioschool is onduidelijk, wordt als moeilijk ervaren met weinig meerwaarde en is daardoor voor scholen niet aantrekkelijk.
5. De onderwijs-beleidslijnen van de provincie zouden veel meer geïntegreerd benaderd moeten worden. Nu ervaren scholen Euregio Onderwijs als weer iets dat 'erbij moet'.
6. Scholen hebben behoefte aan concrete informatie en het leggen van verbindingen.
7. Ambassadeursnetwerk van 'bekende Limburgers' is noodzakelijk.
8. In de landelijke onderwijsregelgeving moet ruimte gehouden worden om in het onderwijs regionale accenten aan te brengen
9. Euregio Onderwijs staat ook in Nord Rhein Westfalen (NRW) op de agenda
10. Gemeenten in Limburg zouden zich nadrukkelijker als voorstander van Euregio Onderwijs mogen presenteren.

Karin Straus geeft tijdens het gesprek verder aan dat ze heel veel plezier uit haar werkzaamheden haalt en dat ze ook veel organisaties met energie treft. Echter blijkt het ook heel erg taai om mensen/organisaties die nog niet overtuigd zijn van de meerwaarde mee te krijgen. Daarom is het ook extra jammer dat de uitwerking van het communicatieplan zoveel tijd heeft gekost. Door goede communicatie over het thema kan de awareness bij alle relevante doelgroepen (onderwijsinstellingen, leerlingen, ouders, bedrijven en overheid) veel sneller groeien.

Toch zijn er veel aanknopingspunten voor het komende jaar. Er zijn diverse scholen die er onbewust al mee bezig zijn en best nog wel wat versterking van de Euregionale component in het onderwijs zouden willen. En ook weer anderen schoolbesturen en gemeentes die nog erg onbekend waren met het thema, maar na een bezoek van Karin toch een groeiende interesse voor Euregionaal Onderwijs hebben gekregen. Opvolging van deze interesse in het komende jaar moet leiden tot de daadwerkelijke aanhaking van de betreffende organisaties.

Voor het komende jaar komen Karin en Straus en Hans Teunissen overeen om naast de werkzaamheden, zoals overeengekomen in de overeenkomst, de volgende acties nader uit te werken om via deze weg de versterking van het Euregionaal Onderwijs in Limburg te realiseren:

1. Verder implementeren van het communicatieplan om daarmee het thema in Limburg op de keukentafel te krijgen;

2. Analyseren van nieuwe gemeentelijke coalitieakkoorden in Limburg om te bezien op aanhaking op Euregionaal Onderwijs en van daaruit een event organiseren in het najaar van 2018 om daarmee belangstelling en awareness te vergroten.
3. Het ambassadeursnetwerk opzetten met vooraanstaande Limburgers om daarmee de boodschap van het Euregionaal Onderwijs mee uit te dragen en daardoor deze boodschap ook krachtiger te maken.
4. Het versterken van de Euregionale component in VMBO on stage om daarmee leerlingen direct in aanraking te laten komen met het Euregionale bedrijfsleven.

Voortgangsverslag Ambassadeur Euregio Onderwijs, april 2017 – april 2018

1. Inleiding	3
2. Acties april 2017 – april 2018	4
2.1 Werkbezoeken scholen	4
2.2 Overzicht scholen & Enquête.....	4
2.3 Communicatieplan.....	5
2.4 Mailing Griffiers	5
2.5 VMBO on Stage	6
3. Tussentijdse conclusies	8
4. Aandachtspunten komende jaar.....	10
4.1 Implementatie communicatieplan	10
4.2 Opzetten van ambassadeursnetwerk.....	10
4.3 Versterking Duitse contacten VMBO on Stage	10
4.5 Plan van aanpak n.a.v enquête	10
Bijlagen.....	12
Bijlage I: Overzicht Activiteiten	12

1. Inleiding

De provincie Limburg heeft de laatste jaren hard gewerkt aan een agenda voor Euregionaal Onderwijs. Met deze agenda wil zij in het onderwijs en in de samenleving bewustwording voor het belang van grensoverschrijdend leren in Limburg creëren en vergroten. Met Euregionaal Onderwijs vergroten we de kansen van onze kinderen!

Er zijn vele vormen van Euregionaal Onderwijs. Zo kan er bijvoorbeeld al vanaf het basisonderwijs extra aandacht voor de Franse en Duitse taal en cultuur ingeruimd worden. Daarnaast kunnen scholen grensoverschrijdende excursies organiseren om hun leerlingen reeds op jonge leeftijd met thema's van de Euregio in contact te brengen en hen kennis te laten maken met de taal, cultuur, economie en bedrijvigheid aan de andere kant van de grens en zo hun oriëntatie te vergroten. Euregionaal Onderwijs is daarmee meer dan alleen het leren van de taal van de buren.

Onze unieke ligging van Limburg in de Euregio biedt een grenzeloze toekomst voor onze jongeren. Daarom helpen wij ze met Euregionaal onderwijs om grensoverschrijdend te leren denken en te handelen. Door onze buurtalen te begrijpen, te spreken en te gebruiken. Door te kunnen omgaan met de andere gewoonten en gebruiken in de Euregio. Door kansen over de grenzen te zien en te pakken.

Om onze jongeren daarbij te stimuleren en te steunen, ontwikkelen en bouwen wij samen aan toekomstgericht Euregio Onderwijs. Leggen daarvoor verbindingen alsof er geen grenzen zijn. Bouwen relaties met gezamenlijke, grensoverschrijdende ambities. Versterken samenwerking door met elkaar kennis en kunde te delen en van elkaar te leren. Bij dit alles staan onze jongeren centraal. Zij vormen tenslotte onze Euregio van de toekomst. Zij creëren met hun gedrag en activiteiten een Euregionale leefomgeving waar het beter wonen, werken en leven is. Onze jongeren doen dit samen met ons; ouders, scholen, overheid en bedrijfsleven. Ieder speelt daarbij een cruciale rol vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid. Zo bouwen wij samen ons duurzame Euregionale Onderwijs. Deze visie vormt de basis van ons Euregionaal Onderwijs in Limburg. Voor een grenzeloze toekomst voor ons en onze jongeren.

Met deze boodschap ben ik afgelopen jaar op pad gegaan en als ambassadeur Euregio Onderwijs namens de Provincie Limburg vele contacten aan gegaan om deze boodschap te verspreiden. In de periode 1 maart – 1 juli 2018 ben ik hierbij ondersteund door   student Nederland-Duitsland studies aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Dit verslag dient om een overzicht te geven van de belangrijkste activiteiten die vanuit mijn rol het afgelopen jaar zijn geïnitieerd. Ook zal ik een aantal conclusies van mijn ervaringen na 1 jaar met u delen.

Het verslag is geschreven ten behoeve van het tussenevaluatiegesprek met mijn opdrachtgever, gedeputeerde Hans Teunissen, om te bespreken welke acties er tot nog toe zijn uitgevoerd en hoe het komende jaar het beste nadere acties kunnen worden ondernomen.

Karin Straus, Juni 2018

2. Acties april 2017 – april 2018

In dit deel van het verslag wordt de stand van zaken van een aantal belangrijke acties geschetst. Hierbij wordt wat verder uitgediept welke acties tot nu toe zijn verricht. In bijlage I is een overzicht weergegeven van de activiteiten tot dusverre en die nog gepland staan.

2.1 Werkbezoeken scholen

Tussen april 2017 en april 2018 zijn 30 werkbezoeken aan scholen gebracht. Deze werkbezoeken zijn van aard verschillend. Enerzijds zijn er werkbezoeken aan scholen gebracht die al bezig zijn met Euregio Onderwijs. Bij deze scholen ligt de nadruk dan sterk op het meedenken met implementatiemogelijkheden en het wijzen op eventuele subsidies en tegemoetkomingen. Anderzijds zijn er werkbezoeken gebracht aan scholen die nog helemaal of grotendeels onbekend zijn met het concept Euregio Onderwijs. Dit is nog bij een groot deel van de scholen het geval. Bij deze afspraken lag de nadruk op het schetsen van het belang van Euregio Onderwijs. Daarnaast is het belangrijk dat deze scholen kennis hebben van de ondersteuningsmogelijkheden die er vanuit de Provincie Limburg en ook vanuit Nuffic (kenniscentrum internationalisering, gefinancierd door Ministerie OC&W) op dit gebied geboden worden.

Naast schoolbezoeken is er ook veel aandacht besteed aan het leggen van contacten met gemeenten, het spreken op diverse conferenties, bijeenkomsten, seminars en contacten met de pers (L1/regionale omroepen/Dagblad De Limburger).

2.2 Overzicht scholen & Enquête

Tot nu toe was er alleen een overzicht van de officieel gecertificeerde Euregioscholen in Limburg beschikbaar. Het probleem van dit overzicht is dat het scholen die wel activiteiten in het kader van Euregio Onderwijs aanbieden, maar niet officieel gecertificeerd zijn, niet in dit overzicht voorkomen. Daardoor leken er minder scholen actief te zijn met Euregio Onderwijs, dan daadwerkelijk het geval is. Om die reden is voor alle Limburgse scholen in het Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO) in kaart gebracht in hoeverre zij zich bezighouden met euregionale onderwijsactiviteiten. Bij deze analyse zijn de schoolgidsen en schoolplannen van 382 scholen geraadpleegd. Uit deze analyse kwam naar voren dat 20 Limburgse scholen momenteel het Euregioschool predicaat voeren. Nog eens 25 scholen bieden euregionale onderwijsactiviteiten aan zonder het predicaat te voeren. In de schoolgidsen van de overige 337 scholen kon geen aanbod van euregionale onderwijsactiviteiten waargenomen worden.

Er kan dus geconcludeerd worden dat het grote merendeel van de Limburgse scholen zich niet expliciet bezighoudt met Euregio Onderwijs. Dit was een directe aanleiding voor het uitvoeren van een enquête onder alle 382 scholen, die recent is uitgezet. Feitelijk heeft deze enquête twee concrete doelen. Ten eerste moet de enquête in kaart brengen in hoeverre de scholen bekend zijn met het concept Euregio Onderwijs en hoe zij hier tegenover staan. Ten

tweede moet de enquête een soort van aanjager zijn, waardoor scholen gemotiveerd worden om over het onderwerp na te denken en hierover in gesprek te gaan.

Aan het einde van de enquête wordt de scholen gevraagd of zij in gesprek zouden willen gaan om over de mogelijkheden van Euregio Ondernwijs voor hun school te spreken. Dit biedt handvatten voor vervolgacties. In paragraaf 4.5 zal ik nader op de enquête, de resultaten en de vervolgacties in gaan.

2.3 Communicatieplan

Al snel na de start van het ambassadeurschap kwam het projectteam tot de conclusie dat het onderwerp Euregio Ondernwijs (of voorheen buurtaalondernwijs) nog maar zeer weinig bekendheid geniet, zowel bij het ondernwijs, bij ouders, en leerlingen, maar ook bij overheden en bedrijven. Door de Provincie Limburg is voor de ontwikkeling van een communicatieaanpak bureau MANA in de arm genomen. Ter voorbereiding van deze communicatieaanpak zijn er in de tweede helft van 2017 door MANA zogenaamde stakeholderbijeenkomsten gehouden om een beter beeld te krijgen van de perspectieven rondom Euregio Ondernwijs van deze doelgroepen. Conclusie daarbij was dat er nog veel onbekendheid met dit thema bij de verschillende doelgroepen is, maar dat er wel behoefte bestaat om het verder vorm te geven.

Inmiddels is het communicatieplan af en gepresenteerd en is er met de implementatie van het plan begonnen. Bureau MANA heeft een flyer en een brochure voor Euregio Ondernwijs ontwikkeld. Deze flyer is op 11 april j.l. tijdens de miniconferentie over Euregio Ondernwijs in Heerlen voor het eerst uitgedeeld. De brochure is recent, tijdens een bijeenkomst van De OndernwijsWerkplaats in Venlo voor het eerst uitgedeeld. De voorzijde van deze brochure staat op de eerste pagina van dit verslag.

Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe modernere website voor Euregio Ondernwijs, waarbij de database van de huidige website, www.buurtalenlimburg.eu, niet verloren zal gaan. Op deze website wordt voor de verschillende doelgroepen: scholen, leerlingen, ouders etc. informatie beschikbaar gesteld. Deze website zal worden ondersteund met communicatie via social media, waarbij vooral leuke voorbeelden van Euregio Ondernwijs worden gedeeld, zodat er een "community" gaat ontstaan.

Verder ontwikkelt bureau MANA momenteel promotiemateriaal voor scholen die zich met Euregio Ondernwijs (gaan) bezighouden. Scholen krijgen een communicatie toolkit met onder andere posters en vlaggen waarmee ze aan de buitenwereld kunnen laten zien dat ze activiteiten in het kader van Euregio Ondernwijs aanbieden.

2.4 Mailing Griffiers

In Provinciale Staten van Limburg is Euregio Ondernwijs een thema. Jammer genoeg is het op gemeentelijk niveau nog niet altijd een onderwerp dat aandacht krijgt, terwijl politieke aandacht zou kunnen helpen om het belang van Euregio Ondernwijs te onderstrepen.

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 zijn de standpunten omtrent Euregio Ondernwijs van alle politieke partijen in alle Limburgse gemeenten in kaart gebracht. Hierbij is vooral aandacht besteed aan politieke partijen in de verschillende gemeenten die van mening zijn dat er een sterkere focus op Duitsland of Frankrijk in het

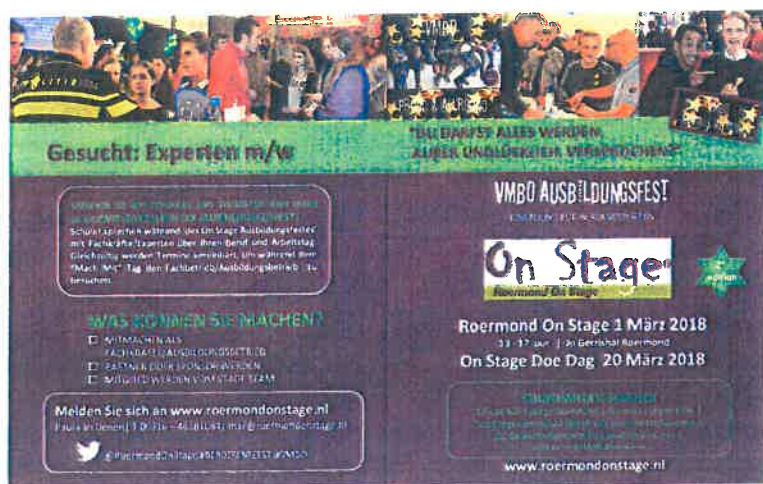
onderwijs moet komen. Daarnaast is geanalyseerd welke partijen in zijn algemeenheid een sterkere (euregionale) samenwerking met het Duitse resp. Belgische achterland ambiëren.

De resultaten van deze analyse heeft geleid tot brieven aan de griffiers alle 33 Limburgse gemeenten die direct na de verkiezingen op 22 maart j.l. via mail zijn verstuurd. Het doel van deze actie was om het thema Euregionaal Onderwijs op de politieke agenda in deze gemeenten te zetten. De brieven zijn voor elke gemeente gepersonaliseerd, zodat de griffiers direct konden zien of er partijen zijn die bijzondere interesse hebben in Euregio Onderwijs en welke dit waren. Daarnaast is in dit gepersonaliseerde deel de eventuele aanwezigheid van scholen met euregionale onderwijsactiviteiten genoemd.

Follow up acties worden gepland n.a.v. een nadere analyse van de collegeprogramma's die in de meeste gemeenten recent zijn gepresenteerd.

2.5 VMBO on Stage

In de afgelopen jaren werd bij Euregio Onderwijs vaak vooral aan taalonderwijs gedacht. Dit is echter een te beperkte definitie. Vandaar dat het project heeft gekozen voor de bredere term Euregio Onderwijs i.p.v. het traditionele 'buurtaal' onderwijs. Onze unieke ligging van Limburg in de Euregio biedt een grenzeloze toekomst voor onze jongeren. Daarom helpen wij ze met Euregionaal onderwijs om grensoverschrijdend te leren denken en te handelen en dat gaat verder dan taal.

Het grootste deel (>50%) van onze kinderen op het basisonderwijs gaat uiteindelijk een beroepsopleiding volgen. Aangevoerd is dat deze jongeren in een straal van 30 kilometer rondom de plek waar zij opgroeien hun toekomst zoeken. Op het moment dat wij Limburgse jongeren niet voorbereiden dat hun toekomst misschien over de grens is omdat daar

een wereld van mogelijkheden voor hun open ligt, dan doen we hun tekort, ontnemen we hun de kansen die leven in de grensregio nu eenmaal ook biedt en werken we verdere 'weglek' van talent en ontgroening in de hand.

In dit kader van oriëntatie op de regionale arbeidsmarkt voor VMBO leerlingen vond op 1 maart 2018 in Roermond wederom het jaarlijkse VMBO on Stage beroepenfeest plaats. Echter, dit jaar voor het eerst met een Euregionaal tintje.

Zo'n 1000 (voornamelijk) tweedejaars leerlingen van verschillende VMBO-scholen in de regio bezoeken dit beroepenfeest waar zij door ca. 250 beroepsbeoefenaren op feestelijke wijze ontvangen worden. VMBO on Stage is erop gericht om leerlingen te helpen bij het maken van een beroepskeuze en heeft als doel om duurzame contacten te leggen. Gedurende het

beroepenfeest gaan leerlingen en beroepsbeoefenaren in gesprek over beroep en werkdag. Daarnaast maken zij afspraken voor een werkbezoek/snuffelstage enkele weken later.

De afgelopen editie was uniek in Nederland, omdat er voor het eerst een paar niet-Nederlandse ondernemers aanwezig waren. Er waren drie ondernemers, allen afkomstig uit de Duitse grensgemeente Niederkrüchten. Deze drie ondernemers hebben contact met Nederlandse leerlingen gehad en hebben uiteindelijk 20 van deze Nederlandse leerlingen mogen ontvangen op snuffelstage.

Daarnaast vond er gedurende deze editie ook een Euregio ontmoeting "VMBO on Stage" plaats. Bij deze ontmoeting waren zo'n dertig vertegenwoordigers van onderwijs en overheid uit zowel Midden-Limburg als de Duitse grensregio aanwezig.

Eén van de doelen van de bijeenkomst was om deze mensen voor het concept VMBO on Stage te enthousiasmeren, zodat volgende edities een nog sterker grensoverschrijdend karakter kunnen krijgen en ondernemers en scholieren aan weerszijde van de grens elkaar leren kennen. Naderes gesprekken in dit kader zijn inmiddels opgestart.

On Stage wordt momenteel jaarlijks gehouden in de regio Venlo/Venray, Weert en Roermond. Het onderwijs in de regio Parkstad heeft interesse om ook met dit concept aan de slag te gaan. Als het lukt om een structureel karakter te geven aan de Euregionale positionering van On Stage in de regio Roermond, dan zijn andere regio's wellicht te overtuigen om ook in hun regio On Stage een grensoverschrijdend karakter te geven. In Weert en Parkstad heeft men reeds aangegeven hierin geïnteresseerd te zijn.

ONDERWIJS

Roermond On Stage ook met Duitse bedrijven

ROERMOND
DOOR CAROLINE DE JONCK

Op het vmbo-beroepenfeest Roermond On Stage komen voor het eerst ook Duitse bedrijven vertellen welke leuke beroepen ze hebben.

Het idee kwam van Karin Straus, tegevoortwoordig ambassadeur euregio-

naal onderwijs van de provincie Limburg. „We zijn heel blij dat er echt een paar bedrijven komen, die graag leerlingen willen laten zien wat je bij hen allemaal kan doen”, vertelt Straus. „Je wil die kinderen ook meer laten zien dan alleen de winkels om de hoek. Als je hun aandachtgebied groter maakt, is er meer kans op een passende functie later. Zeker voor kinderen die zo

dicht bij de grens wonen.” Straus hoopt met deze eerste ‘Duitse’ stap op een toekomst als Euregionale On Stage, dat wellicht als voorbeeld kan dienen voor andere grensregio’s.

Om te zien wat On Stage precies is, komen vertegenwoordigers van de politiek en het bedrijfsleven uit Roermond en de regio Niederkrüchten, diezelfde dag ook bij el-

kaar in de Jo Gerrishal. Die zal op 1 maart bevolkt worden door zo’n 1000 vmbo’ers uit de regio Roermond, Reuver, Echten, Heythuysen. Ze maken kennis met zo’n honderd bedrijven die 230 beroepen laten zien. Op deze dag maken de 14- en 15-jarige leerlingen afspraken met bedrijven voor een bezoek. Dit soort loopbaanbegeleiding is verplicht in het vmbo-onderwijs omdat deze

leerlingen al vrij jong een vakkenpakket moeten kiezen. Voordat ze dat doen, moeten ze wel een beetje weten wat ze willen worden. Vandaar dat ze op deze On Stage dag met tal van beroepen kennis kunnen maken”, verduurt projectleider Paul van Lienen.

Regio Venlo On Stage is op 13 maart in de Peelbergen en Weert On Stage is op 15 maart in het Franciscushuis.

3. Tussentijdse conclusies

Op basis van de activiteiten tot dusverre zijn er een aantal conclusies te trekken. Deze zijn als volgt:

1. Er zijn relatief veel scholen actief op het gebied van Euregio Onderwijs, maar herkennen het niet onder deze noemer.

Uit de analyse van de scholen bleek dat naast de 20 erkende Euregioscholen er nog eens 25 scholen zijn die zich ook bezighouden met Euregio Onderwijs. Deze scholen hebben hier echt geen stempel op geplakt en noemen het dus ook geen Euregio Onderwijs. Voor de publiciteit en naamsbekendheid van Euregio Onderwijs is het belangrijk dat deze scholen wel deze noemer gaan gebruiken. Zo ontstaat er kritische massa.

2. Het heeft lang geduurd om een communicatieplan in de steigers te zetten

Nog te veel mensen in Limburg zijn zich niet bewust van de enorme kansen die Euregio Onderwijs biedt voor de toekomst van Limburg op het gebied van de arbeidsmarkt, om ontgroening tegen te gaan, maar ook op het gebied van identiteit en cultuur. Daarom is al aan het begin van dit traject aangegeven dat dit onderwerp een stevige communicatieaanpak vergt, waarbij dit onderwerp tot op de keukentafel bij mensen thuis komt. Het heeft echter meer dan een jaar geduurd om deze communicatie in de stijgers te zetten. Daardoor staan we nu nog maar aan het begin om het thema Euregio Onderwijs te gaan laden.

3. Scholen hebben een verkeerd beeld van wat Euregio Onderwijs is (denken dat iedereen per se gekwalificeerde Euregioschool moet worden).

Voor veel scholen is het onderscheid tussen het aanbieden van Euregio Onderwijs en het zijn van een officiële Euregioschool niet helder. Alle scholen kunnen in principe Euregio Onderwijs aanbieden. Wanneer zij een stap verder gaan en dit Euregio Onderwijs uitbreiden en aan alle voorwaarden voldoen, kunnen zij een aanvraag indienen om het Euregio(profiel)school predicaat te krijgen. Dit staat dus los van het aanbieden van Euregio Onderwijsactiviteiten. Het is belangrijk dat dit onderscheid bij scholen bekend wordt gemaakt, omdat de eisen voor het zijn/worden van een Euregioschool ze mogelijk op dit moment weerhoudt van het aanbieden van Euregio Onderwijsactiviteiten.

4. De status van het predicaat Euregioschool is onduidelijk, wordt als moeilijk ervaren met weinig meerwaarde en is daardoor voor scholen niet aantrekkelijk. Niet alleen denken scholen dat het zijn van Euregioschool voor hen een te grote inspanning gaat vergen, ook is de status van het predicaat onduidelijk. De onduidelijkheid maakt dat het niet aantrekkelijk is voor scholen om zich hiervoor aan te melden. Wellicht is het verstandiger om aan te sluiten bij het label Euregioprofiel school, een label dat vanuit de Duitse regionale overheid wordt geïnitieerd.

5. De onderwijs-beleidslijnen van de provincie zouden veel meer geïntegreerd benaderd moeten worden. Nu ervaren scholen Euregio Onderwijs als weer iets dat 'erbij moet'. Euregio Onderwijs is niet een apart project, maar is een accent dat gelegd wordt in het reguliere onderwijsprogramma omdat een school in Venlo nu eenmaal iets anders is dan een school in Vlaardingen. Dat betekent dat er (Eu)regionale aandacht besteed kan worden, niet per se enkel in (buur)taallesen, maar juist ook in bijvoorbeeld aardrijkskunde, geschiedenis, economie, techniek en biologie. Daarnaast zijn scholen actief aan de slag met onderwerpen zoals kansen voor kinderen, burgerschap en 21^e eeuwse vaardigheden. Allemaal thema's waar je een (Eu)regionaal accent in kunt brengen. Sinds kort is Euregio Onderwijs opgenomen

in de activiteiten van De Werkplaats van de Provincie Limburg. Maar het zou beter zijn om de beleidslijn Euregio Onderwijs als een paraplu over de andere onderwijsbeleidsthema's heen te agenderen.

6. Scholen hebben behoefte aan concrete informatie en het leggen van verbindingen.
Hoe concreter en aantrekkelijker we het voor scholen maken, hoe eerder ze genegen zijn om erin mee te gaan. Veel schoolbestuurders van Limburgse schoolbesturen komen van origine niet uit Limburg en zijn dus niet op voorhand meteen enthousiast over Euregio Onderwijs. Daar waar we hen en hun schooldirecteuren met een heldere boodschap en tools kunnen benaderen, en we hun de mooie voorbeelden van andere scholen kunnen laten zien, wordt de kans dat we het thema Euregio Onderwijs echt kunnen laden en het zich gaat 'rondspreken' veel groter. Ook hierbij kan de communicatieaanpak veel betekenen.

7. Ambassadeursnetwerk van 'bekende Limburgers' is noodzakelijk.

Als we echt het verschil willen maken op dit gebied en de boodschap van het belang van Euregio Onderwijs op de Limburgse keukentafel willen krijgen, is een breed opgezet ambassadeursnetwerk van 'bekende Limburgers' om de boodschap mee uit te dragen noodzakelijk. Dat kan ik niet alleen in 1 dag per week. In paragraaf 4.2 ga ik hier nader op in.

8. In de regelgeving moet ruimte gehouden worden om in het onderwijs regionale accenten aan te brengen

Regionale accenten zijn erg belangrijk binnen de kaders van Euregio Onderwijs. Voor leerlingen is het belangrijk dat zij het unieke karakter van hun eigen regio en het buitenlandse achterland leren kennen. Om die reden moet er ruimte gehouden worden in de regelgeving om in het onderwijs regionale accenten aan te brengen. Het ministerie van OCW moet hierop alert gehouden worden dat deze ruimte in de regelgeving er blijft en op bepaalde vlakken, bijvoorbeeld in het MBO, vergroot wordt. Dit thema is in de public affairs agenda van de Provincie Limburg opgenomen.

9. Euregio Onderwijs staat ook in Nord Rhein Westfalen (NRW) op de agenda

Anders dan in de afgelopen jaren, staat thema Euregio Onderwijs ook in NRW beleidsmatig op de agenda. Dit is momentum waar we gebruik van moeten maken. Lastig blijft dat de onderwijssystemen verschillend zijn en dat er vaak met verschillende aanpakken wordt gewerkt. Met een pragmatische aanpak kan het echter wel. Mooie voorbeelden daarvan zijn de uitwisseling tussen Connect College/school Mönchengladbach Hardt, de samenwerking tussen Praktijkonderwijs Roermond en Privatschule Viersen/Dülken en de vele scholen in de regio Aken die zich spontaan gemeld hebben om met een Nederlandse school samen te willen gaan werken.

10. Gemeenten in Limburg zouden zich nadrukkelijker als voorstander van Euregio Onderwijs mogen presenteren.

Daar waar in Provinciale Staten het thema Euregio Onderwijs (of buurtaal onderwijs) op de politieke agenda staat en de Provincie Limburg dus ook met dit thema aan de slag is gegaan, is bij de meeste gemeenten in Limburg dit nog niet het geval. Op een aantal plaatsen in Limburg is de gemeente actief om partijen rondom Euregio Onderwijs bij elkaar te brengen (Roerdalen, Heerlen, Venray, Venlo). Het zou goed zijn om vanuit de Provincie Limburg de gemeenten te vragen of zij een dergelijke faciliterende rol zouden willen spelen. Dit is geen garantie voor succes, maar kan wel helpen om het bewustzijn bij scholen te bevorderen en te stimuleren.

4. Aandachtspunten komende jaar

Voor het komende jaar behoren de volgende zaken tot de belangrijkste aandachtspunten:

4.1 Implementatie communicatieplan

Het communicatieplan staat in de steigers zoals gezegd, maar daarmee is het nog niet geïmplementeerd. Daar wordt momenteel aan gewerkt.

Wat echter hard nodig is, is content voor de community. Waar het momenteel aan ontbreekt is iemand die filmpjes, foto's en stukjes kan maken (samen met) scholen die met Euregio Onderwijs bezig zijn en die dit online en met traditionele media deelt. Alleen met goede content gaat de community leven en bereiken we dat het onderwerp bij mensen in Limburg tot in de huiskamer komt.

4.2 Opzetten van ambassadeursnetwerk

Een breed opgezet ambassadeursnetwerk van bekende Limburgers is nodig om de boodschap mee uit te dragen. Te denken valt daarbij aan een soort honorair consuls, mensen die bevlogen zijn met dit thema, die de boodschap mee willen uitdragen op alle plekken waar zij zijn, die we een paar keer per jaar voeden met inhoud en netwerk en die we ondersteuning aanbieden bij hun activiteiten. Bijvoorbeeld (school)bestuurders die wel reeds 'aan boord' zijn van dit thema, ondernemers met een Euregio focus en bekende Limburgers die ook in België en/of Duitsland actief zijn. De gouverneur zou de voorman van deze club kunnen zijn.

4.3 Versterking Duitse contacten VMBO on Stage

Zoals reeds in paragraaf 2.5 aangegeven is een van de doelstellingen voor het komende jaar om VMBO on Stage Roermond een sterker grensoverschrijdend en euregionaal karakter te geven. De eerste afspraken zijn in dit kader reeds gemaakt met verschillende partijen. Met name in de gemeente Niederkrüchten en Brügggen is men enthousiast. Ook zijn er in dit kader contacten gelegd voor samenwerking tussen Nederlandse en Duitse scholen.

4.5 Plan van aanpak n.a.v enquête

De enquête is in een persoonlijke mail verzonden. Alle 382 Limburgse scholen zijn met een persoonlijke aanhef aangeschreven om de respons te maximaliseren. Twee weken na de eerste zending is er een herinneringsmail verstuurd.

De enquête moet uiteindelijk leiden tot nog meer werkbezoeken aan scholen en een betere naamsbekendheid van het Euregio Onderwijs. De enquête richt zich zowel op scholen die zich al bezighouden met Euregio Onderwijs als ook op scholen die dit nog niet doen. De scholen die zich hier al wel mee bezighouden wordt gevraagd wat zij nodig hebben om hun onderwijsaanbod te verbeteren. Tot slot wordt hen gevraagd of zij hierover in gesprek zouden willen en of ze hun contactgegevens willen achterlaten.

De scholen die nog niks met Euregio Onderwijs doen, wordt ook gevraagd of zij hierover in gesprek zouden willen gaan om te kijken of zij wellicht toch iets kunnen doen. Daarnaast kunnen ze hun gegevens achterlaten als ze eerst informatie willen ontvangen zonder direct in gesprek te gaan.

De enquête is door 41 respondenten ingevuld. Het merendeel van de respondenten (26) is actief in het basisonderwijs. De overige 15 respondenten zijn actief in het voorgezet onderwijs. Uit de resultaten blijkt dat er een aanzienlijk verschil waarneembaar is tussen de vertegenwoordiging van het Euregio Onderwijs in het PO en VO. Van de 15 respondenten in het VO gaven er 11 aan dat zij Euregio Onderwijs aanbieden of Euregioschool zijn. In het PO waren dit er slechts 4. Het Euregio Onderwijs lijkt in grote mate onbekend te zijn bij de scholen die dit onderwijs nog niet aanbieden. De helft van deze groep scholen gaf aan nog nooit van het concept Euregio Onderwijs gehoord te hebben. Tegelijkertijd gaf deze "inactieve" groep, na introductie van het concept, in grote mate aan dat zij de relevantie van Euregio Onderwijs onderkennen. Slechts 3 van de 25 respondenten gaf aan het introduceren van Euregio Onderwijs niet te willen overwegen. Tot slot gaven veel respondenten aan dat het aanbieden van Euregio Onderwijs moeilijk zou kunnen zijn, omdat de werkdruk al te hoog is en ze geen tijd hebben om er nog iets bij te doen.

De respondenten die wel Euregio Onderwijs aanbieden, gaven over het algemeen aan enthousiast te zijn over het concept. Zij zien het als een mogelijkheid om kinderen betere kansen op de euregionale arbeidsmarkt te geven. Daarnaast zien een aantal respondenten het ook als hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om kinderen bewust te maken van de regio waarin zij leven. Veel respondenten gaven wel aan dat extra financiën ervoor zouden kunnen zorgen dat zij een nog beter Euregio Onderwijs aan kunnen bieden. Ook werd aangegeven dat er een behoefte is aan partnerscholen. Tot slot gaven 10 van de 11 respondenten aan dat zij Euregio Onderwijs aan andere scholen zouden aanraden.

Samenvattend kan geconcludeerd worden dat er nog uitdagingen liggen in het promoten van Euregio Onderwijs in het PO, zodat de bekendheid van het concept onder deze groep groeit. Hierbij is het van belang dat er gewezen wordt op het feit dat het niet per definitie iets extra's is, maar dat het slechts iets anders doen is.

In de komende maanden zullen de scholen, die aangegeven hebben, nader in contact te willen komen over Euregio Onderwijs, benaderd worden voor een afspraak.

Bijlagen

Bijlage I: Overzicht Activiteiten

Activiteit	Wanneer	Waar
Schoolbezoeken	Continue	Limburg
Werkgroep Euregio Onderwijs overleg	Elke 6 weken	
Expertgroep Euregio Onderwijs overleg	Elke 6 weken	
Stuurgroep Euregio Onderwijs bijeenkomsten	4x maal jaar	
Workshop Lyceum Broekhin	23-06-2017	Reuver
Euregionale Masterclass Fontyes Crossing Borders	25-09-2017	Venlo
L1 Avondgasten	26-09-2017	Maastricht
Conferentie Nuffic: Buurtaalonderwijs	27-09-2017	Maastricht
Euregio-bijeenkomst Vereniging Limburgse gemeenten	25-10-2017	Roermond
Masterclass Zuyd Hogeschool	26-10-2017	Heerlen
Ontbijtbijeenkomst gemeentehuis	08-11-2017	Venray
Item Conferentie	09-11-2017	Düsseldorf
Werkbezoek staatssecretaris BZK	08-12-2017	Maastricht
Workshop SOML (Connect College)	18-01-2018	Echt
Euregio Bijeenkomst gemeente	22-01-2018	Gennep
Interview Dagblad de Limburger	22-02-2018	Roermond
Bijeenkomst Roermond on Stage euregionaal	01-03-2018	Roermond
Mailing griffiers	Maart 2018	
Dag van de Duitse Taal – L1 Avondgasten	17-04-2018	Maastricht
Onderwijs/Gemeente bijeenkomst Venray	13-04-2018	Venray
Mini conferentie Heerlen	14-04-2018	Heerlen
Ondernemersbijeenkomst Venlo	16-04-2018	Venlo
Workshop OnderwijsWerkplaats: De klas uit (Fontys)	18-05-2018	Venlo
Enquête scholen	Mei 2018	
Conferentie OnderwijsWerkplaats	01-06-2018	Sittard
Fachtag ‚Berufsorientierung beim Nachbarn‘	07-06-2018	Kerkrade
Ambassadeursnetwerk opzetten	Q3 2018	
Communicatieplan implementatie	2018	
Public affairs aanpak Euregio Onderwijs	2017-2018	
Netwerkgesprekken Nederland	2017- 2018	
Netwerkgesprekken Duitsland	2017- 2018	
Netwerkgesprekken Wallonië	2017- 2018	

231 E2

+ -

Straus
& partners

Factuur

Datum: 06/05/2017
 Factuur nr.: 17001
 Betalen voor: 05/06/2017
 Customer: Euregionaal
 PO: Onderwijs

Straus & Partners bv
 ✓ Dudokstraat 1
 ✓ 6041 VM
 ✓ Roermond
 +31 (0) -

Aan:
 Provincie Limburg

Postbus 5700
 6202 MA Maastricht

✓ Cred 29250

n/w 51257

mp 91517

✓ 10/5/2017

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' april 2017, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00

BTW(21%) €705,60

Totaal €4.065,60

Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887

IBAN: -

Straus & partners BV

Factuur

Datum: 06/06/2017
Factuur nr.: 17002
Betalen voor: 06/07/2017
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6

Customer VPLnr.
PO: 87546

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5/00
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' mei 2017, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN:

Straus & partners^{bv}

Factuur

Datum: 03/07/2017
Factuur nr.: 17003
Betalen voor: 02/08/2017
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6-

Customer 87546
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' juni 2017, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr. NL 8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN:

Straus & partners bv

Factuur

Datum: 21/07/2017
Factuur nr.: 17004
Betalen voor: 04/08/2017
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6 [redacted]

Customer VPLnr 87546
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [redacted]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden Ambassadeur Euregionaal Onderwijs juli 2017, 2 dagen x 8 uur a €105	€1.680,00	€1.680,00

Subtotaal €1.680,00
BTW(21%) €352,80
Totaal €2.032,80
Te betalen €2.032,80

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [redacted]

Straus & partners^{bv}

Factuur

Datum: 04/09/2017
Factuur nr.: 17005
Betalen voor: 04/10/2017
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6 [REDACTED]

Customer VPLnr 87546
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden Ambassadeur Euregionaal Onderwijs 2 dagen x 8 uur a €105	€1.680,00	€1.680,00

Subtotaal €1.680,00
BTW(21%) €352,80
Totaal €2.032,80
Te betalen €2.032,80

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Straus & partners_{bv}

Factuur

Datum: 05/10/2017
Factuur nr.: 17007
Betalen voor: 04/11/2017
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6 [REDACTED]

Customer 87546
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' september 2017, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Straus & partners_{bv}

Factuur

Datum: 06/11/2017
Factuur nr.: 17008
Betalen voor: 06/12/2017
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6 [REDACTED]

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' oktober 2017, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Straus & partners_{bv}

Factuur

Datum: 05/12/2017
Factuur nr.: 17009
Betalen voor: 04/01/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)€

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' november 2017, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN:

Straus & partners BV

Factuur

Datum: 12/01/2018
Factuur nr.: 18001
Betalen voor: 11/02/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0) [REDACTED]

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' december 2017, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Factuur

Datum: 14/02/2018
Factuur nr.: 18003
Betalen voor: 16/03/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0) _____

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. _____
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' januari 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887

IBAN: _____

Straus & partners_{nv}

Factuur

Datum: 26/03/2018
Factuur nr.: 18004
Betalen voor: 25/04/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0) [REDACTED]

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' februari 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Straus & partners bv

Factuur

Datum: 15/04/2018
Factuur nr.: 18005
Betalen voor: 15/05/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' maart 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: B.V. 88119887
IBAN:

Factuur

Datum: 14/05/2018
Factuur nr.: 18006
Betalen voor: 13/06/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6-

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' april 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN:

Factuur

Datum: 04/06/2018
Factuur nr.: 18007
Betalen voor: 04/07/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0) [redacted]

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [redacted]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' mei 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL 8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [redacted]

Factuur

Datum: 01/07/2018
Factuur nr.: 18008
Betalen voor: 31/07/2018
Contactpersoon: Karin Straus

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0) [redacted]

Customer 85746
PO:

Aan:
Provincie Limburg
t.a.v. [redacted]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' juni 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [redacted]

Straus & partners bv

Factuur

Datum: 12/08/2018
Factuur nr.: 18010
Betalen voor: 11/09/2018
Customer 85746
PO:

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)€

Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden Ambassadeur Euregionaal Onderwijs juli 2018, 2 dagen x 8 uur a €105	€1.680,00	€1.680,00

Subtotaal €1.680,00
BTW(21%) €352,80
Totaal €2.032,80
Te betalen €2.032,80

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN:

Straus & partners bv

Factuur

Datum: 10/09/2018
Factuur nr.: 18012
Betalen voor: 10/10/2018
Customer 85746
PO:

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6

Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aanta l	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden Ambassadeur Euregionaal Onderwijs augustus 2018, 2 dagen x 8 uur a €105	€1.680,00	€1.680,00

Subtotaal €1.680,00
BTW(21%) €352,80
Totaal €2.032,80
Te betalen €2.032,80

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN:

Straus & partners_{BV}

Factuur

Datum: 02/10/2018
Factuur nr.: 18013
Betalen voor: 01/11/2018
Customer 85746
PO:

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0) [REDACTED]

Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' september 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Factuur

Datum: 12/11/2018
Factuur nr.: 18015
Betalen voor: 12/12/2018
Customer 85746
PO:

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6 [REDACTED]

Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 5760
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' oktober 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Datum: 10/12/2018
Factuur nr.: 18016
Betalen voor: 09/01/2019
Customer 85746
PO:

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6 [REDACTED]

Provincie Limburg
t.a.v. [REDACTED]

Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aanta l	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' november 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL8573.10.847 KvK: 68119887
IBAN: [REDACTED]

Straus & partners bv

Factuur

Datum: 08/01/2019
Factuur nr.: 18017
Betalen voor: 07/02/2019
Customer 85746
PO:

Straus & Partners bv
Dudokstraat 1
6041 VM
Roermond
+31 (0)6 [REDACTED]

Provincie Limburg

t a v. [REDACTED]

Postbus 5700
6202 MA Maastricht

aantal	omschrijving	stuksprijs	totaal
1	Werkzaamheden 'Ambassadeur Euregionaal Onderwijs' december 2018, 4 dagen x 8 uur à €105,00	€3.360,00	€3.360,00

Subtotaal €3.360,00
BTW(21%) €705,60
Totaal €4.065,60
Te betalen €4.065,60

Betalen binnen 14 dagen onder vermelding van factuurdatum en factuurnummer.

BTW nr: NL 8573 10 847 KvK: 69119887

IBAN: [REDACTED]

R. Testroote

Overzicht 2018: inzake verkenner voor de regionale samenwerking bij de huisvesting van statushouders

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Bijgevoegd is offerteverzoek dat per e-mail is verzonden op 28 maart 2017. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Bijgevoegd is de offerte van 6 april 2017. De adresgegevens van de betrokkene zijn onleesbaar gemaakt, alsmede namen en contactgegevens van ambtenaren (10 lid 2 sub e). Bijgevoegd is de opdrachtverlening van 13 april 2017 (kenmerk 2017/26745) aan de betrokkene. De contactgegevens en namen van ambtenaren en derden zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Verder is bijgevoegd een e-mail van 30 november 2017 met onderwerp 'Rapport verkenning mogelijkheden regionale samenwerking m.b.t. huisvesting statushouders.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De opdrachtverlening is genoemd onder 1. Er zijn geen andere documenten voorhanden. Ten aanzien van GS-besluiten merken wij op dat de opdrachtverlening in mandaat heeft plaatsgevonden en enkel mondeling in het college hierover is gesproken op 04-04-2017. Het betreffende (vertrouwelijk) besluit is bijgevoegd in een e-mail. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Volledigheidshalve merken wij op dat de vertrouwelijkheid van dit document is opgeheven conform besluitvorming in GS d.d. 9 april 2019.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Het (openbare) eindrapport "Verkenning Regionale Samenwerking Huisvesting Statushouders Limburg" bevat een toelichting op de werkwijze. Het voorblad en de inleiding van dit rapport zijn als bijlage toegevoegd.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	De voortgang van de werkzaamheden is tussentijds mondeling en telefonisch geëvalueerd. Hierover kunnen wij geen documenten verstrekken. Datzelfde geldt voor het bestuurlijk overleg met de betreffende gedeputeerde.
5. Ontvangen facturen betreffende de	Bijgevoegd zijn de facturen van:

externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	- 31 mei 2017; - 30 juni 2017; - 12 juli 2017; - 28 juli 2017; - 30 september 2017. Verder zijn twee e-mailcorrespondenties over de facturen bijgevoegd. In voornoemde documenten zijn contactgegevens, adresgegevens en namen van ambtenaren onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen andere documenten dan de documenten genoemd onder 5. Andere documenten kunnen wij derhalve niet verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een separaat overzicht met het aantal gewerkte uren is bij ons college niet voorhanden en kunnen wij derhalve niet verstrekken. Wij merken op dat het aantal uren te herleiden is uit de eerder genoemde facturen.

Onderwerp:

FW: offerteaanvraag inzake verkenning regionale samenwerking huisvesting
statushouders

Bijlagen:

Offerteaanvraag.docx

Van:

Verzonden: dinsdag 28 maart 2017 17:37

Aan:

Onderwerp: offerteaanvraag inzake verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders

Geachte heer Testroote,

Bijgevoegd treft u de offerte-aanvraag inzake de 'verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders'.

Mocht u nog vragen hebben kunt u uiteraard contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

Regine Adriaanse

 | beleidsmedewerker Energie

Wonen en Leefomgeving

T +31 (0)43 38 | +31 (0)6

E @prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

De heer R. Testroote

per e-mail: [REDACTED]

Cluster WL
E-mail [REDACTED]@prvlimburg.nl
Ons kenmerk <Stuknummer>
Bijlage(n)

Behandeld [REDACTED]
Telefoon (043) 389 [REDACTED]
Uw kenmerk
Maastricht
Verzonden 28 maart 2017

Onderwerp: offertaanvraag verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders

Geachte heer Testroote,

De Provincie Limburg nodigt u uit om op basis van deze offertaanvraag een offerte uit te brengen voor een nadere verkenning voor de regionale samenwerking bij de huisvesting van statushouders.

De werkomschrijving is opgenomen in bijlage 1 van deze offertaanvraag.

Op de uitvoering van de opdracht zijn de voorwaarden uit de concept opdrachtbrief (bijlage 2) en de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 als opgenomen in bijlage 4 van deze offertaanvraag van toepassing.

Uw eigen algemene (leverings)voorwaarden of voorwaarden van derden (waaronder onderaannemers en hulppersonen) zijn nadrukkelijk uitgesloten, zowel gedurende deze offerteprocedure alsook, ingeval van gunning, tijdens de uitvoering van de opdracht en daaronder eventueel te sluiten meerwerkopdrachten.

Door inschrijving op deze enkelvoudige onderhandse aanbesteding conformeert u zich aan bijgevoegde Integriteitsverklaring (bijlage 5).

De volgende voorwaarden gelden tijdens deze offerteprocedure:

1. Planning

Graag ontvangen wij uw offerte op uiterlijk 31 maart 2017

✓

Indien wij uw offerte accepteren ontvangt u hiervan schriftelijk (per e-mail en/of per post) bericht. Wij streven er naar dat de opdracht op 5 april 2017 in werking treedt. Zolang geen volledige overeenstemming is bereikt en ter zake geen opdrachtbrief is verzonden, is geen sprake van enige gebondenheid van de Provincie Limburg. In dat geval is er ook geen enkele verplichting tot vergoeding van welke schade of kosten dan ook.

2. Communicatie

Alle communicatie met betrekking tot onderhavige opdracht geschiedt in de Nederlandse taal en dient te verlopen via de volgende contactpersoon:

Provincie Limburg, Cluster Wonen en Leefomgeving,

prvlimburg.nl; 043-381

3. Uw offerte

Uw offerte bestaat uit een rechtsgeldig ondertekende aanbiedingsbrief én de ingevulde en ondertekende inschrijfformulieren als opgenomen in bijlage 3 van deze offerteaanvraag.

Wij verzoeken u, uw offerte digitaal (per e-mail) in pdf-formaat aan te leveren.

Mocht u niet in de gelegenheid zijn een offerte uit te brengen of wenst u geen offerte uit te brengen dan verzoeken wij u dat zo spoedig mogelijk te laten weten aan bovengenoemde contactpersoon.

4. Voorbehouden

De Provincie Limburg behoudt zich zonder meer en zonder tot enigerlei schadeplechtigheid te zijn gehouden (voor bijvoorbeeld vergoeding van offertekosten, vergoeding van gederfde winst of andere schade), in ieder geval het recht voor om:

- deze offerteprocedure tussentijds om haar moverende redenen op te schorten of af te breken;
- tijdsplanningen te wijzigen;
- de opdracht niet te gunnen.

5. Gestanddoeningstermijn van de offerte

De gestanddoeningstermijn van uw onherroepelijke offerte is 30 kalenderdagen gerekend vanaf de sluitingstermijn voor het indienen van de offerte.

Uw offerte zal strikt vertrouwelijk worden behandeld.

Graag zien wij uw aanbod tegemoet en bedanken u bij voorbaat voor uw inspanningen.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. R. van Vugt
clustermanager Wonen en Leefomgeving

bijlagen:

bijlage 1	Werkomschrijving
bijlage 2	Concept-opdrachtbrief
bijlage 3	Inschrijfformulieren
bijlage 4	Algemene Inkoopvoorwaarden provincie Limburg 2015
bijlage 5	Integriteitsverklaring

bijlage 1 Werkomschrijving

Aanleiding opdracht

Samen met gemeenten en corporaties gaat de Provincie bekijken we op dit moment hoe we de taakstelling voor de huisvesting van statushouders meer regionaal kunnen aanpakken. Deze regionale samenwerking is wenselijk omdat er grote verschillen zijn tussen gemeenten in de daarvoor beschikbare sociale huurvoorraad. Vraag en aanbod (kwantitatief en kwalitatief) op elkaar afstemmen binnen de regio zorgt voor optimalisatie en versnelling. Tijdige huisvesting draagt bij aan een betere integratie. Voor de drie regio's zal dat in de regionale afstemmingstafels verder worden uitgewerkt. De Provincie komt hiervoor met een voorstel. Dat voorstel moet antwoord geven op in ieder geval de volgende vragen: Welke scenario's zijn mogelijk? Hoe kunnen de afspraken eruit zien? Is een verrekening wenselijk/noodzakelijk? Kunnen we tot één verrekenbedrag komen?

Opdracht

Wij zien deze opdracht aan een verkenner primair als katalysator voor Limburgs Maatwerk. De opdrachtnemer zal namens de Provincie – maar met veel begrip voor gemeentelijke gezichtspunten – verkennen, welke scenario's en voorstellen voor regionale samenwerking kans van slagen bieden. Scenario's en voorstellen voor regionale samenwerking worden nu in de regionale werkgroepen voorbereid. De verkenning zou deze scenario's kunnen toetsen op bestuurlijke haalbaarheid. De gesprekken ten behoeve van deze verkenning dragen tevens bij aan de uitwisseling van ervaringen tussen de verschillende gemeenten en regio's. Rapportage zal plaatsvinden aan zowel de Provincie als de regionale afstemmingsoverleggen. In deze zoektocht wordt tevens gevraagd een eerste verkenning te doen naar mogelijke kansen voor een wijkgerichte aanpak om een aantal vraagstukken op het gebied van de woningmarkt, huisvesting statushouders/arbeidsmigranten, in combinatie met economie en arbeidsmarkt gezamenlijk op te pakken.

Aanvullende vragen en onduidelijkheden omtrent de opdracht zullen mondeling verder kunnen worden toegelicht door contact op te nemen , 043-389 per mail prvlimburg.nl

bijlage 2 Concept-opdrachtbrief (Enkel bij opdrachtverlening zal deze worden toegepast)

Geachte [redacted]

Hierbij verlenen wij u de opdracht voor [redacted]

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- de in onze offerteaanvraag van <datum, offerte> en uw offerte van [redacted], beschreven werkzaamheden dienen conform deze documenten uitgevoerd te worden voor een prijs van [redacted] exclusief btw;
- de opdracht dient afgerond te zijn op [redacted];
- de opgedragen/overeengekomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd voor maximaal het overeengekomen bedrag OF afrekening vindt plaats op basis van werkelijk bestede tijd en de werkelijk gemaakte kosten;
- meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingenummer (VPL) [redacted] en de naam van de contactpersoon [redacted]. Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;
- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 - verzonden bij de offerteaanvraag - zijn van toepassing;
- door acceptatie van deze opdrachtverlening wordt het volledige auteursrecht, inhoudende alle openbaarmakings- en verveelvoudigingsrechten met betrekking tot in het kader van deze opdracht vervaardigde werk(en) van letterkunde, wetenschap of kunst overgedragen aan de Provincie Limburg, ongeacht het gebruik of de wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging en ongeacht of dit gebruik en deze wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging op het moment van (aanvaarding van) de opdrachtverlening bekend is. Opdrachtnemer zal zich niet verzetten tegen openbaarmaking van het werk zoals bedoeld in artikel 25, lid 1, sub a van de Auteurswet.

Voor verdere afspraken zal [redacted] contact met u opnemen. [redacted] Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met [redacted].

Namens de Provincie Limburg
Krachtens mandaat en volmacht,

Clustermanager

bijlage 3 Inschrijfformulieren

Zie 3A, 3B en 3C

bijlage 3A offerteaanvraag

Verklaring werkomschrijving, contractuele voorwaarden en uitvoering werkzaamheden

Ondergetekende verklaart hierbij:

Dat hij:

- onvoorwaardelijk instemt met de werkomschrijving als opgenomen in bijlage 1 van de offerte aanvraag; en
- in geval van gunning van de opdracht garandeert dat hij bij uitvoering van de overeenkomst volledig aan deze werkomschrijving zal voldoen; en
- dat hij onvoorwaardelijk instemt met de voorwaarden in de opdrachtbrief en Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 in bijlage 4 van de offerteaanvraag.

Ondergetekende verklaart voorts dat:

- hij **geen** gebruik maakt van onderaannemers en deswege inschrijft als hoofdaannemer; of
- hij als **hoofdaannemer** inschrijft met, in geval van gunning, de inzet van de hieronder genoemde onderaannemers waarbij de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd in geval van gunning van de opdracht:

Naam hoofdaannemer: [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

• **Naam onderaannemer 1:** [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

Geraamde waarde van de door onderaannemer 1 uit te voeren werkzaamheden (gedurende de looptijd van de Overeenkomst) in geval van gunning: € [invullen door inschrijver]

• **Naam onderaannemer 2:** [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

Geraamde waarde van de door onderaannemer 2 uit te voeren werkzaamheden (gedurende de looptijd van de Overeenkomst) in geval van gunning: € [invullen door inschrijver]
enz..

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake 'verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders' van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	

Functie:	
Datum:	
Handtekening:	(A)

bijlage 3B offerteaanvraag
Prijs

Ondergetekende

verklaart hierbij dat het ingevulde prijsformulier voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de prijs is in euro en exclusief btw;
- de prijs is marktconform (handelsgebruikelijk en realistisch). Dat betekent onder meer dat gebruikelijke prijzen zijn geoffreerd die gebaseerd zijn op normale kostprijzen met redelijke kortingen en winstmarges;
- alleen de prijzen die zijn opgenomen in onderstaand prijsformulier gelden tijdens de uitvoering van de overeenkomst. Prijzen die elders in de inschrijving genoemd worden, scheppen geen enkele rechten of verplichtingen tussen de Provincie Limburg en leverancier tijdens de uitvoering van de overeenkomst;
- het prijsformulier bevat op alle gevraagde onderdelen een prijsopgaaf;
- de geoffreerde prijzen gelden zonder enig voorbehoud en zijn gebaseerd op de offerteaanvraag;
- alle werkzaamheden als beschreven in de werkomschrijving en in het aangeboden plan van aanpak zijn verdisconteerd in de all-in prijzen van het prijsformulier;
- onder all-in prijzen wordt verstaan, inclusief alle kosten zoals, maar niet beperkt tot, overheadkosten, kantoorkosten, reis en verblijfkosten, kosten voor verzekering etc.
- de geoffreerde prijzen in het prijsformulier gelden in geval van gunning gedurende looptijd (inclusief verlengingen) van de overeenkomst (met in acht name van het doen van prijswijzigingen conform het bepaalde in de overeenkomst).
- alle in de offerteaanvraag genoemde aantallen zijn indicatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend;

prijsformulier	
	Prijs in euro en exclusief btw
Vaste prijs levering dienst	€

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake 'erkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders' van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	

Datum:	
Handtekening:	(B)

bijlage 3C offerteaanvraag
Plan van Aanpak

U dient een plan van aanpak in op basis waarvan u, ingeval van gunning, daadwerkelijk uitvoering zult geven aan de opdracht conform het gestelde in deze offerteaanvraag.

Uw plan van aanpak bevat minimaal de elementen als genoemd in sub a tot en met c hieronder.

- a. een beschrijving van de projectdefinitie, doelstellingen, randvoorwaarden en aannames.
- b. een beschrijving van de projectorganisatie en de overlegstructuur.
- c. een planning en fasering en mijlpalen waaronder minimaal **opgenomen**
 - de momenten waarop afstemmingsoverleg plaatsvindt met gedeputeerde Prevoo
 - het moment waarop rapportage zal plaatsvinden aan zowel de Provincie als de regionale afstemmingsoverleggen.

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake 'verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders' van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	
Datum:	
Handtekening:	(C)

BIJLAGE 4

Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten

Deel A. Algemeen deel

De bepalingen van deel A zijn van toepassing zowel op leveringen als op diensten.

Artikel 1 Begripsbepalingen

De hierna volgende begrippen worden in deze algemene inkoopvoorwaarden in de hierna vermelde betekenis gebruikt:

- a. de Provincie: de Provincie Limburg;
- b. opdrachtnemer: iedere (rechts)persoon alsmede diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n) en rechtsverkrijgende(n), die met de Provincie een overeenkomst sluit tot het verrichten van leveringen en/of diensten, waarop deze algemene inkoopvoorwaarden toepasselijk zijn, alsmede zijn werknemers en door hem bij de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde derden;
- c. partij(en): de Provincie en de opdrachtnemer;
- d. overeenkomst: de overeenkomst van opdracht tussen de Provincie en de opdrachtnemer op basis waarvan de opdrachtnemer leveringen en/of diensten verricht voor de Provincie en de Provincie een tegenprestatie voldoet aan de opdrachtnemer;
- e. dag: kalenderdag;
- f. schriftelijk: door middel van geschreven documenten, fax- of e-mailcommunicatie, alsmede andere door de wet daarmee gelijk gestelde vormen van communicatie;
- g. prestatie: het door de opdrachtnemer op basis van een overeenkomst tot stand te brengen resultaat;
- h. zaak: roerende zaak, waaronder mede begrepen energie en water.

Artikel 2 Overeenkomst

1. Door een aanbieding uit te brengen, verklaart de wederpartij zich akkoord met deze inkoopvoorwaarden.
2. Afwijkingen van deze algemene inkoopvoorwaarden zijn uitsluitend geldig voor zover ze uitdrukkelijk schriftelijk door de Provincie zijn aanvaard en gelden slechts voor de overeenkomst waarop ze betrekking hebben.
3. Een aanbieding van een wederpartij is onherroepelijk gedurende een termijn van dertig dagen nadat deze de Provincie heeft bereikt, tenzij de uitnodiging van de Provincie tot het doen van de aanbieding een afwijkende termijn inhoudt, dan geldt de laatstgenoemde termijn. Ingeval van een inschrijving vangt de termijn aan op de dag waarop de inschrijving sluit. De Provincie kan besluiten bij een aanbesteding van deze bepaling af te wijken.
4. Een wijziging van de overeenkomst komt uitsluitend tot stand nadat een partij een voorstel van de andere partij schriftelijk heeft aanvaard.
5. Indien enige bepaling van deze algemene inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, blijven de overige bepalingen onverkort en volledig van kracht.

6. In geval van toepassing van het vijfde lid treden partijen in overleg teneinde nieuwe rechtsgeldige bepalingen ter vervanging van de nietige dan wel vernietigde bepalingen overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van laatstbedoelde bepalingen in acht worden genomen.
7. In geval van strijdigheid tussen een bepaling in een overeenkomst en een bepaling in deze algemene inkoopvoorwaarden, prevaleert de bepaling uit de overeenkomst.
8. Indien de Provincie tekeningen, modellen, specificaties, instructies, planningen, keuringsvoorschriften en dergelijke voorschrijft, maken deze deel uit van de overeenkomst.

Artikel 3 Meerwerk en minderwerk

1. Indien door aanvullende wensen of door gewijzigde inzichten van de Provincie of door wijziging van wettelijke voorschriften, de prestatie die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar wordt verzaamd dan wel uitgebreid, is sprake van meerwerk.
2. Tot meerwerk als bedoeld in het eerste lid worden niet gerekend essentiële werkzaamheden die de opdrachtnemer bij het sluiten van de overeenkomst had behoren te voorzien.
3. Indien de prestatie die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar wordt verlicht dan wel verminderd, is sprake van minderwerk.
4. Indien een partij meent dat van meer- en/of minderwerk sprake is, doet zij daarvan tijdig en schriftelijk mededeling aan de andere partij onder opgave van de financiële en andere gevolgen daarvan voor de uitvoering van de overeenkomst.
5. De opdrachtnemer vangt niet aan met de uitvoering van meerwerk dan na een schriftelijke opdracht daartoe van de Provincie.
6. Meerwerk dat niet vooraf schriftelijk is overeengekomen, wordt niet door de Provincie vergoed.
7. De opdrachtnemer zendt een aparte en gespecificeerde nota voor het meer- en/of minderwerk.

Artikel 4 Verplichtingen opdrachtnemer

1. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet in zijn geheel uit aan een derde.
2. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet gedeeltelijk uit aan een derde, tenzij hiermee voorafgaand schriftelijk is ingestemd door de Provincie.
3. De opdrachtnemer vervangt de personen die zijn belast met de uitvoering van de overeenkomst en die in de overeenkomst zijn benoemd, tijdelijk noch definitief, tenzij hiermee vooraf schriftelijk is ingestemd door de Provincie.
4. De Provincie onthoudt haar instemming als bedoeld in de vorige leden niet en verbindt daaraan geen voorwaarden, tenzij dit in het voorkomende geval redelijk kan worden geacht.
5. De opdrachtnemer levert zijn prestatie goed en zorgvuldig, naar beste weten en kunnen op een wijze die aan de overeenkomst beantwoordt en binnen de overeengekomen termijn. De opdrachtnemer maakt daarbij geen inbreuk op intellectuele of industriële eigendomsrechten van derden en leeft alle van toepassing zijnde wettelijke eisen en overige overheidsvoorschriften na.
6. De opdrachtnemer gebruikt de in het kader van de overeenkomst door de Provincie aan de opdrachtnemer verstrekte informatie en documentatie, waaronder tekeningen en modellen, alleen indien en voor zover dat in het kader van de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijk is.
7. De informatie en documentatie als bedoeld in het zesde lid, blijft te allen tijde eigendom van de Provincie.
8. Verplichtingen die naar hun aard zijn bestemd om ook na uitvoering van de overeenkomst voort te duren, behouden hun werking ook nadat de overeenkomst is uitgevoerd.

Artikel 5 Geheimhouding en bekendmaking

1. Partijen zijn verplicht alle direct of indirect van de andere partij vertrouwelijk verkregen informatie en gegevens vertrouwelijk te behandelen, ook na afloop van de overeenkomst.
2. Partijen maken de informatie en gegevens als bedoeld in het eerste lid, niet aan derden openbaar, tenzij hiermee vooraf schriftelijk is ingestemd door de andere partij, of op grond van een wettelijke verplichting of een rechterlijk bevel. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. De opdrachtnemer maakt in publicaties of reclame-uitingen geen melding van de overeenkomst en de resultaten hiervan en gebruikt de naam en/of het logo van de Provincie niet als referentie, tenzij de Provincie hiermee vooraf schriftelijk heeft ingestemd. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
4. In geval van overtreding van de voorgaande leden door de opdrachtnemer, verbeurt de opdrachtnemer aan de Provincie een onmiddellijk opeisbare boete van € 5.000, - per geval, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist en onverminderd enig ander aan de Provincie toekomend recht, waaronder het recht op volledige schadevergoeding en nakoming.
5. De Provincie kan persberichten en andere openbare mededelingen coördineren.

Artikel 6 Toetsing

1. De Provincie heeft het recht de prestatie te (laten) toetsen.
2. De Provincie kan de toets bedoeld in het eerste lid, zowel voor, tijdens als binnen een redelijke termijn na de levering van de prestatie (laten) uitvoeren.

Artikel 7 Niet-tijdige nakoming

1. De opdrachtnemer meldt een dreigende termijnoverschrijding zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de Provincie, waarbij hij de aard van de dreigende termijnoverschrijding, de door hem te treffen maatregelen en de verwachte duur van de vertraging vermeldt.
2. De Provincie bevestigt schriftelijk de ontvangst van de melding als bedoeld in het eerste lid en geeft daarbij aan of zij instemt met de voorgestelde handelwijze. Deze instemming houdt niet in dat de Provincie de oorzaak van de dreigende vertraging erkent en laat alle andere rechten of vorderingen die de Provincie op grond van de overeenkomst toekomen, onverlet.

Artikel 8 Tekortkoming in de nakoming

1. Van een tekortkoming in de nakoming is sprake indien de prestatie niet binnen de overeengekomen termijn wordt geleverd of niet beantwoordt aan hetgeen partijen zijn overeengekomen, tenzij de tekortkoming de opdrachtnemer niet kan worden toegerekend.
2. De volgende omstandigheden zijn in ieder geval toerekenbaar aan de opdrachtnemer: gebrek aan personeel, ziekte of staking van personeel, verlate levering van zaken, uitval van hulpmiddelen, files, liquiditeitsproblemen, toerekenbare tekortkoming in de nakoming van door de opdrachtnemer ingeschakelde derden en andere, voorzienbare omstandigheden waarop de opdrachtnemer had kunnen en moeten anticiperen.
3. De Provincie stelt de opdrachtnemer zo spoedig mogelijk na constatering van de tekortkoming schriftelijk in gebreke, tenzij nakoming blijvend onmogelijk is.
4. De ingebrekestelling als bedoeld in het derde lid bevat een redelijke termijn voor nakoming. Deze termijn is fataal, zodat de opdrachtnemer bij niet-tijdige nakoming in verzuim is.
5. De Provincie heeft het recht om voor rekening van en na overleg met de opdrachtnemer herstel of vervanging zelf uit te voeren of door derden te laten uitvoeren, onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die haar toekomen, in de volgende gevallen:
 - a. nakoming is blijvend onmogelijk;
 - b. de in het vierde lid bedoelde termijn is ongebruikt verlopen;
 - c. er is sprake van zodanige spoedeisendheid dat onmiddellijke actie is geboden.

Artikel 9 Aansprakelijkheid

1. De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door de andere partij geleden dan wel te lijden schade, met dien verstande dat de aansprakelijkheid, per gebeurtenis, beperkt is tot een bedrag van:
 - a. € 150.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,00;
 - b. € 300.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 50.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,00;
 - c. € 500.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 100.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,00;
 - d. € 1.500.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 150.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 500.000,00;
 - e. € 3.000.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 500.000,00.
2. Samenhangende gebeurtenissen als bedoeld in het eerste lid, worden aangemerkt als één gebeurtenis.
3. De beperking van de aansprakelijkheid als bedoeld in het eerste lid komt te vervallen:
 - a. in geval van aanspraken van derden op schadevergoeding;
 - b. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de tekortschietende partij;
 - c. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 4, vijfde lid.
4. Onder derden als bedoeld in het derde lid, worden mede begrepen volksvertegenwoordigers, bestuurders, werknemers en andere voor de Provincie werkzame personen.
5. Indien een derde de Provincie aansprakelijk stelt voor handelen of nalaten waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is op grond van het bepaalde in de wet, deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten, neemt de opdrachtnemer de behandeling van deze aanspraak op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over.
6. Alle kosten, waaronder begrepen schadevergoeding, boetes en rente, die de Provincie heeft gemaakt in verband met de behandeling van een aanspraak als bedoeld in het vijfde lid, komen voor rekening van de opdrachtnemer.
7. In het geval de belastingdienst of instanties aan wie de uitvoering van de sociale verzekeringswetgeving is opgedragen de rechtsverhouding tussen partijen aanmerken als een fictieve dienstbetrekking, neemt de opdrachtnemer de behandeling van alle aanspraken, waaronder begrepen boetes, rente en kosten, op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over.
8. De opdrachtnemer verklaart dat hij genoegzaam is verzekerd en zich genoegzaam verzekerd zal houden tegen de aansprakelijkheid zoals bedoeld in deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten.

Artikel 10 Ontbinding

1. Partijen hebben het recht, onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die hen toekomen, de overeenkomst tussen partijen buiten rechte te ontbinden indien de andere partij enige verplichting uit de overeenkomst niet tijdig of niet behoorlijk nakomt en voor zover de tekortkoming vatbaar is voor herstel, nalaat zodanige tekortkoming te herstellen binnen de in het vierde lid van artikel 8 bedoelde termijn.
2. Onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die haar toekomen, heeft de Provincie het recht om de overeenkomst tussen partijen direct en zonder ingebrekestelling buiten rechte te ontbinden, indien:
 - a. de opdrachtnemer in staat van faillissement of in surséance van betaling verkeert, of op een aanmerkelijk deel van haar vermogen beslag wordt gelegd;
 - b. de opdrachtnemer overlijdt of anderszins in de (fysieke) onmogelijkheid komt te verkeren om de overeenkomst uit te voeren;

- c. de bedrijfsvoering van de opdrachtnemer (deels) is stilgelegd, hij zijn activiteiten (deels) heeft gestaakt of overgedragen of hij in liquidatie verkeert;
 - d. de zeggenschap over of binnen de onderneming van de opdrachtnemer wijzigt bijvoorbeeld door wijziging van aandeelhouders of wisseling van bestuursleden;
 - e. personeelsleden van of personen die werkzaam zijn bij de Provincie, een al dan niet betaalde nevenfunctie bij de opdrachtnemer vervullen of ten tijde van de onderhandelingen hebben vervuld of die belangen hebben bij de opdrachtnemer of bij diens bedrijfsvoering, zonder dat de Provincie daarvan voor de totstandkoming van de overeenkomst in kennis is gesteld.
 - f. feiten of omstandigheden in relatie tot het bedrijf of de persoon van de opdrachtnemer bekend worden, die, waren deze bekend geweest vóór het tot stand komen van de overeenkomst, aanleiding zouden zijn geweest om geen overeenkomst met deze opdrachtnemer aan te gaan.
 - g. door de opdrachtnemer of door een van zijn ondergeschikten of door zijn vertegenwoordigers enig voordeel is of wordt aangeboden of verschaft aan een ambtenaar of werknemer van de Provincie, lid van het college van de Provincie, lid van Provinciale Staten of anderszins voor de Provincie werkzaam persoon.
3. De opdrachtnemer is verplicht de Provincie terstond te informeren over het optreden of redelijkerwijs voorzienbaar zijn van een van de omstandigheden als bedoeld in het tweede lid.
 4. In geval van ontbinding van de overeenkomst heeft de opdrachtnemer geen recht op enige schadevergoeding.
 5. In geval van ontbinding heeft de Provincie het recht om de reeds door de opdrachtnemer geleverde en door de Provincie betaalde prestatie te blijven gebruiken.
 6. De Provincie kan afgifte vorderen van hetgeen reeds op basis van de overeenkomst is ontwikkeld of gerealiseerd en van de gegevens die nodig zijn om een en ander te kunnen voltooien en gebruiken, tegen betaling van een corresponderend deel van de overeengekomen tegenprestatie.
 7. Partijen kunnen overeenkomen dat de opdrachtnemer de prestatie zodanig afrondt, dat deze voldoet aan hetgeen is overeengekomen dan wel dat deze door een ander kan worden voltooid.

Artikel 11 Prijzen en tarieven

1. Prijzen en tarieven zijn vast voor de duur van de overeenkomst en in euro's en omvatten alle belastingen, maar exclusief btw en betreffen de overeengekomen prestatie, alsmede alle overige kosten, zoals die van training of inwerking van personeel, reis- en verblijf- en voorrijkosten, administratiekosten en de kosten van de verpakking.
2. De in het eerste lid bedoelde prijzen gelden ook voor meer- en minderwerk als bedoeld in artikel 3.

Artikel 12 Betaling

1. Tenzij factureringsmomenten zijn overeengekomen, zendt de opdrachtnemer niet eerder een factuur aan de Provincie dan nadat de prestatie is verricht en geaccepteerd.
2. In een factuur is in ieder geval opgenomen:
 - a. opgave van het aantal werkelijk en noodzakelijk bestede uren, alsmede de data waarop een en ander is verricht, of
 - b. een korte omschrijving van de verrichte prestatie.
3. De Provincie voldoet binnen dertig kalenderdagen na ontvangst en goedkeuring van de desbetreffende factuur de op grond van de overeenkomst verschuldigde bedragen, mits gefactureerd overeenkomstig de factureringsafspraken en na acceptatie van de prestatie en de bijbehorende documentatie.
4. In geval van te late betaling is de Provincie de wettelijke rente verschuldigd.
5. In geval van vooruitbetaling door de Provincie verstrekt de opdrachtnemer op eerste verzoek daartoe en voorafgaand aan de eerste vooruitbetaling, op zijn kosten voldoende zekerheid voor (terug)betaling, voor het geval de opdrachtnemer op enigerlei wijze tekort schiet in de nakoming van zijn verplichtingen waarop de vooruitbetaling ziet.

6. De zekerheid wordt verstrekt door middel van een originele verklaring (bankgarantie "op afroep") van een erkende kredietinstelling ter hoogte van het door de Provincie vooruit te betalen of vooruitbetaalde bedrag, vermeerderd met eventuele rente en kosten, een en ander goed te keuren door de Provincie.
7. Indien is overeengekomen dat betaling volgens nacalculatie plaatsvindt, specificceert de opdrachtnemer de factuur zoals overeengekomen.
8. Betaling door de Provincie houdt op geen enkele wijze afstand van enig recht in.
9. Het is de opdrachtnemer niet toegestaan zijn prestatie te verrekenen met een vordering op de Provincie, uit welken hoofde dan ook verschuldigd.
10. De Provincie heeft het recht de voldoening van een factuur op te schorten in het geval van een dreigende vertraging als bedoeld in artikel 7, eerste lid, of een toerekenbare tekortkoming als bedoeld in artikel 8, eerste lid.
11. Overschrijding van een betalingstermijn door de Provincie of niet-betaling van een factuur op grond van vermoedelijke inhoudelijke onjuistheid daarvan of in geval van ondeugdelijkheid van de prestatie, geeft de opdrachtnemer niet het recht zijn werkzaamheden op te schorten dan wel te beëindigen.
12. De Provincie kan de factuur door een door haar aan te wijzen accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op inhoudelijke juistheid laten controleren. De opdrachtnemer verleent de betrokken accountant inzage in boeken en bescheiden en verstrekt hem alle gegevens en informatie die deze verlangt.
13. De controle als bedoeld in het twaalfde lid, is vertrouwelijk en strekt zich niet verder uit dan voor het verifiëren van de facturen is vereist.
14. De accountant brengt zijn rapportage zo spoedig mogelijk aan partijen uit.
15. De kosten van het accountantsonderzoek als bedoeld in de vorige leden, komen voor rekening van de Provincie, tenzij uit het onderzoek van de accountant blijkt dat de factuur niet juist dan wel onvolledig is, in welk geval bedoelde kosten voor rekening van de opdrachtnemer komen.

Artikel 13 Zaken van de Provincie

1. In het geval de Provincie aan de opdrachtnemer zaken, zoals grondstoffen, hulpstoffen, gereedschappen, tekeningen, specificaties en software, ter beschikking heeft gesteld ten behoeve van de uitvoering van de overeenkomst, blijven deze zaken eigendom van de Provincie. Aan de terbeschikkingstelling kunnen voorwaarden worden verbonden.
2. De opdrachtnemer bewaart de ter beschikking gestelde zaken afgescheiden van soortgelijke zaken welke behoren aan hemzelf of aan derden.
3. De opdrachtnemer zal de ter beschikking gestelde zaken merken als eigendom van de Provincie.
4. De opdrachtnemer retourneert al hetgeen hij in het kader van de uitvoering van de overeenkomst van de Provincie onder zich heeft, binnen veertien dagen nadat de overeenkomst is uitgevoerd zonder kosten aan de Provincie.
5. Het is de opdrachtnemer niet toegestaan een kopie van de in het eerste lid bedoelde zaken te bewaren of te gebruiken, anders dan in het kader van zijn archiveringsverplichtingen.

Artikel 14 Overdracht van rechten en/of verplichtingen

1. Het is partijen niet toegestaan hun rechten en verplichtingen op basis van de overeenkomst zonder voorafgaande schriftelijke instemming van de andere partij geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een derde. Aan dit verbod komt goederenrechtelijke werking toe in de zin van artikel 3:83, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het eerste lid geldt niet ten aanzien van het vestigen van een pandrecht.

Artikel 15 Intellectuele en industriële eigendomsrechten

1. Alle intellectuele en industriële eigendomsrechten en databankrechten die zullen ontstaan of kunnen worden uitgeoefend ten aanzien van de resultaten van de overeenkomst berusten te allen tijde en uitsluitend bij de Provincie, met uitzondering van rechten op eventueel ten behoeve van de opdracht door de opdrachtnemer ontwikkelde software modellering(en) en de daarvoor gebruikte softwareprogrammatuur, alsmede op andere door de opdrachtnemer in het kader van de overeenkomst ontwikkelde kennis en knowhow die ten grondslag ligt aan het aan de Provincie geleverde resultaat.
2. De opdrachtnemer draagt alle intellectuele en industriële rechten die mochten ontstaan ten aanzien van de prestatie – voor zover mogelijk – op het moment van het ontstaan daarvan bij voorbaat en om niet over aan de Provincie, welke overdracht door de Provincie reeds nu voor alsdan wordt aanvaard. Voor zover voor de overdracht van de genoemde rechten op enig moment een nadere akte zou zijn vereist, machtigt de opdrachtnemer de Provincie reeds nu voor alsdan onherroepelijk om zodanige akte op te maken en mede namens de opdrachtnemer te ondertekenen, onverminderd de verplichting van de opdrachtnemer om op eerste verzoek van de Provincie aan de overdracht van deze rechten medewerking te verlenen, zonder daarbij voorwaarden te kunnen stellen.
3. De opdrachtnemer doet met de totstandkoming van de overeenkomst afstand jegens de Provincie van alle eventueel aan hem, opdrachtnemer, toekomstige zogenoemde persoonlijkheidsrechten, in de mate als de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat. De opdrachtnemer doet, hiertoe gevolmachtigd, ook namens het aan zijn zijde betrokken personeel, afstand jegens de Provincie van alle eventueel aan deze personeelsleden toekomstende persoonlijkheidsrechten, in de mate waarin de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat.
4. *De opdrachtnemer heeft het onvoorwaardelijke en eeuwigdurende recht de resultaten van de overeenkomst waarop krachtens het eerste lid een eigendomsrecht ten behoeve van de Provincie rust, te gebruiken voor zichzelf of ten behoeve van derden, zonder kosten of andere beperkingen, mits daardoor de belangen van de Provincie niet worden geschaad.*
5. De opdrachtnemer verleent op eerste verzoek van de Provincie medewerking aan het realiseren van een gebruiksrecht als bedoeld in het vierde lid ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde, uitgezonderde rechten.
6. De Provincie geldt als ontwerper in de zin van artikel 6, tweede lid, van de Eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen en modellen en heeft bij uitsluiting het recht om een eindproduct dat daarvoor in aanmerking komt te deponeren bij het in artikel 8 van die wet bedoelde bureau, al dan niet door tussenkomst van een nationale dienst.
7. Indien een derde de Provincie aansprakelijk stelt ter zake van (gestelde) inbreuk op intellectuele of industriële eigendomsrechten van die derde, vergelijkbare aanspraken met betrekking tot kennis, ongeoorloofde mededinging en dergelijke daaronder begrepen, waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is op grond van het bepaalde in deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten, neemt de opdrachtnemer de behandeling van deze aanspraak op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over. De opdrachtnemer verplicht zich tot het op zijn kosten treffen van alle maatregelen die kunnen bijdragen tot voorkoming van stagnatie en tot beperking van de te maken extra kosten en/of te lijden schade als gevolg van bedoelde inbreuken.
8. Ten aanzien van de door de Provincie verstrekte tekeningen, modellen, specificaties, instructies, keuringsvoorschriften, ramingen, schema's, ontwerpen en dergelijke behoudt de Provincie zich naast het eigendomsrecht ook het auteursrecht voor. Deze mogen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de Provincie noch geheel noch gedeeltelijk worden gekopieerd en of aan derden worden getoond of ter hand gesteld of door de wederpartij worden gebruikt ter vervaardiging van goederen of uitvoering van leveringen waarop deze betrekking hebben.

Artikel 16 Boete

1. Als de volledige diensten niet binnen de overeengekomen dan wel verlengde termijn zijn verricht op een wijze die aan de overeenkomst beantwoordt, is de opdrachtnemer zonder nadere ingebrekestelling in verzuim.
2. In dat geval is de opdrachtnemer aan de Provincie een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd.
 - a. deze bedraagt 1 %, te vermeerderen met 0,1 % voor elke dag dat het verzuim voortduurt met een maximum van (in totaal) 10%;
 - b. de boete wordt berekend over het totale bedrag dat met de opdrachtverlening is gemoeid;
 - c. als de opdrachtverlening uit onderscheidenlijke diensten bestaat wordt in afwijking van het vorenstaande de boete niet berekend over de prijs van de diensten die tijdig zijn verricht;
 - d. van onderscheidenlijke diensten is slechts sprake als het al dan niet verricht zijn van een dienst niet van invloed is op een andere dienst die deel uitmaakt van dezelfde opdrachtverlening.
3. Als nakoming anders dan door overmacht blijvend onmogelijk is geworden, is de boete onmiddellijk en in haar geheel verschuldigd.
4. De boete komt de Provincie toe onverminderd alle andere rechten of vorderingen.
5. De boete mag door de Provincie worden verrekend met de door de Provincie verschuldigde betalingen, ongeacht of de vordering tot betaling daarvan op een derde is overgegaan of de oorsprong van de vordering.

Artikel 17 Duurzaam inkopen en milieugevaarlijke stoffen

1. De Provincie tolereert geen zaken als discriminatie, kinderarbeid en ontoereikende arbeidsomstandigheden binnen de bedrijfsvoering van de wederpartij, noch bij de leveranciers van de wederpartij. Op eerste verzoek van de Provincie dient de wederpartij hiertoe een schriftelijke verklaring af te geven.
2. De wederpartij dient voor het tot stand komen van de overeenkomst schriftelijk te melden of de aangeboden en te leveren zaken milieugevaarlijke stoffen bevatten die vrij kunnen komen tijdens het normale gebruik, alsook bij storingen, reparaties, onderhoud of calamiteiten, het verwijderen, opslaan, storten, verplaatsen, afvoeren, dan wel bij het vernietigen aan het einde van de levensduur van de desbetreffende zaken.
3. Indien dit het geval is, dient de wederpartij bij de aflevering een duidelijke instructie te voegen met preventieve maatregelen, hoe het vrijkomen dient te worden voorkomen. Bovendien dient de wederpartij de maatregelen te vermelden die getroffen dienen te worden om de Provincie, personeel en medewerkers van de Provincie en derden in geval van vrijkomen tegen deze stoffen te beschermen.

Artikel 18 Afvalstoffen

In geval van onderhoud, reparaties of sloop door de wederpartij dienen afvalstoffen gescheiden te worden afgevoerd en aantoonbaar te worden gestort, opgeslagen of vernietigd met in acht name van de door de Europese en Nederlandse overheid gestelde wettelijke voorschriften.

Artikel 19 Toepasselijk recht en geschillen

1. Op de overeenkomst en alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Partijen lossen waar mogelijk hun geschillen op door middel van goed overleg.
3. Indien partijen niet tot een oplossing komen of in spoedeisende gevallen, zullen de geschillen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement van de vestigingsplaats van de Provincie.

Deel B. Leveringen

De bepalingen van deel B zijn van toepassing op leveringen, naast de bepalingen van deel A.

Artikel 20 Specifieke garanties voor leveringen

1. Een geleverde zaak bezit tenminste de eigenschappen die zijn overeengekomen en welke de Provincie op grond van de overeenkomst mag verwachten.
2. Voor een geleverde zaak geldt een garantietermijn van 24 maanden, tenzij uit wet of jurisprudentie een langere termijn volgt dan wel de opdrachtnemer of de branche van de opdrachtnemer een langere termijn hanteert, in welk geval de langste termijn geldt.
3. De opdrachtnemer herstelt voor eigen rekening alle fouten en gebreken die zich binnen de garantietermijn openbaren en die niet te wijten zijn aan normale slijtage of onoordeelkundig gebruik.
4. De opdrachtnemer garandeert dat gedurende de gebruikelijke levensduur van de geleverde zaak nieuwe onderdelen voorhanden zijn om fouten en gebreken aan deze zaak te kunnen herstellen.

Artikel 21 Aflevering van een zaak

1. Aflevering vindt plaats op de overeengekomen locatie en het overeengekomen tijdstip en geschiedt voor rekening en risico, waaronder transport en verzekeringen, van de opdrachtnemer.
2. De opdrachtnemer overhandigt alle documenten die betrekking hebben op of verband houden met een te leveren zaak, zoals certificaten, paklijsten, gebruiksaanwijzingen (in Nederlandse taal gesteld), uiterlijk ten tijde van de aflevering aan de Provincie of zendt deze, zo mogelijk, op voorhand aan de Provincie.
3. De opdrachtnemer voert alle gebruikte verpakkingsmaterialen voor zijn rekening en risico af en draagt zorg voor een milieuvriendelijke verwerking.

Artikel 22 Risico- en eigendomsovergang

De eigendom en het risico van een zaak gaat pas over op de Provincie zodra de zaak is gemonteerd en/of geïnstalleerd, zich in de feitelijke macht van de Provincie bevindt en na acceptatie van de levering.

Artikel 23 Toepasselijk recht

De toepasselijkheid van het Weens koopverdrag, en van eventuele andere, internationale regelingen inzake koop van roerende zaken, voor zover de werking hiervan door partijen kan worden uitgesloten, is uitgesloten.

Deel C. Diensten

De bepalingen van deel C zijn van toepassing op diensten, naast de bepalingen van deel A.

Artikel 24 Verplichtingen van de opdrachtnemer

1. De opdrachtnemer verricht de dienst met de zorgvuldigheid, deskundigheid en professionaliteit die gebruikelijk is binnen de branche of beroepsgroep van de opdrachtnemer.
2. De opdrachtnemer zet uitsluitend gekwalificeerde personen in voor het uitvoeren van de overeenkomst.
3. Indien nodig, zorgt de opdrachtnemer voor adequate vervanging van de in het tweede lid bedoelde personen.
4. De aan vervanging als bedoeld in het derde lid, verbonden meerkosten zijn voor rekening van de opdrachtnemer.
5. De opdrachtnemer zet uitsluitend personen in die in Nederland arbeid mogen verrichten.

Bijlage 5 INTEGRITEITSVERKLARING

De Provincie Limburg heeft als overheidsinstelling een voorbeeldfunctie in de maatschappij. Dit brengt ook voor personen die op tijdelijke basis zijn ingehuurd, speciale verantwoordelijkheden met zich mee.

Deze verklaring heeft tot doel dat betrokkene zich bewust is van die speciale positie en dat hij belooft zich daarnaar te gedragen.

In dit verband is de medewerker zich van het volgende bewust.

Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, met uitzondering wanneer enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

Van iedere medewerker verwachten wij dat hij binnen en buiten zijn werk zorgvuldig omgaat met persoonlijke gegevens van burgers, gegevens van bedrijven en instellingen, politiek gevoelige informatie en andere informatie die in handen van buitenstaanders de belangen van de provincie Limburg of derden kan schaden. Bij twijfel over de regels en/of over hoe te handelen, kan de medewerker contact op nemen met de vertrouwenspersoon van de Provincie Limburg.

De medewerker voorkomt dat zijn gedrag het aanzien van de Provincie Limburg schaadt. De medewerker is zich ervan bewust dat hij geen geschenken of gunsten mag accepteren, dat hij de vertrouwelijke informatie die hij in zijn werk krijgt alleen voor dat werk mag gebruiken en dat hij zorgvuldig zal omgaan met eigendommen van de Provincie Limburg. Daarbij neemt de medewerker de Gedragscode ambtelijke integriteit in acht.

De medewerker gedraagt zich integer. De medewerker is zich bewust dat de belangen van de Provincie Limburg strijdig kunnen zijn met de belangen van derden. In geval van tegenstrijdigheid zal de medewerker de belangen van de Provincie Limburg gewetensvol en onvoorwaardelijk behartigen.

Als een medewerker de afspraken, regelingen overtreedt of anderszins niet integer werkt, wordt dit beschouwd als plichtsverzuim. Het moet dan gaan om gedrag waardoor het aanzien van de Provincie Limburg wordt geschaad of waardoor diens integriteit, voor zover deze in verband staat met de functie vervulling, in het geding is. Dit kan een reden vormen om de inhuur te beëindigen.

Indien een geheimhoudingsbeding van toepassing is zal de werkgever dit met de werknemer voor de periode dat de arbeidsovereenkomst van kracht is en ook voor de periode daarna, samen overeen komen.

Provincie Limburg
Cluster Wonen en Leefomgeving
t.a.v. mevr. [redacted]
Per mail: [redacted] prvlimburg.nl

Libratum
[redacted]
Tel: [redacted]
[redacted]
www.libratum.nl

Uw kenmerk
n.v.t.

Ons kenmerk
B-2017-0303

Datum
6 april 2017

Betreft: Offerte inzet Ramon Testroote als verkenner regionale samenwerking huisvesting statushouders

Geachte [redacted],

In antwoord op uw offerteaanvraag stuur ik u hierbij een offerte voor het verkennen van de mogelijkheden van regionale samenwerking op het gebied van huisvesten van statushouders in Limburg, alsmede een eerste verkenning naar de kansen voor een wijkgerichte aanpak om vraagstukken op het gebied van woningmarkt, huisvesting van statushouders/arbeidsmigranten en krapte op de Limburgse arbeidsmarkt integraal aan te pakken. Na mijn eerdere rol als vertegenwoordiger van de Limburgse gemeenten in het Tijdelijk Overleg Platform Vluchtelingen in 2015 en begin 2016 zie ik uit daar het uitvoeren van deze opdracht.

Op basis van de gesprekken met gedeputeerde Prevoo en onze telefoongesprekken, is deze offerte gebaseerd op een inzet van 200 uren verdeeld over ca. 9 werkweken met een minimale inzet van ca. 24 uur per werkweek. Wanneer omstandigheden daarom vragen kan met wederzijdse goedkeuring een aanpassing in het aantal uren per week en in de doorlooptijd van de opdracht worden doorgevoerd.

Tarief en facturering:

De totaalprijs voor deze opdracht bedraagt €19.000,- (excl. 21% BTW). In dit bedrag zijn alle reiskosten binnen Limburg inbegrepen. Gewerkte uren worden tweewekelijks schriftelijk verantwoord en maandelijks gefactureerd tot maximaal voorgenoemd bedrag.

In aansluiting op bijlagen 3A, 3B en 3C bij uw offerteaanvraag treft u in de bijlage bij deze offerte de bijlagen A, B en C aan. Voor verdere details verwijs ik u graag naar deze bijlagen. Daarnaast treft u in een separate bijlage een ingevulde Modelovereenkomst aan.

Tevens verklaar ik mij te conformeren aan de voorwaarden uit de concept opdrachtbrief (bijlage 2 bij uw offerteaanvraag), de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 (bijlage 4 bij uw offerteaanvraag) en aan de Integriteitsverklaring (bijlage 5 bij uw offerteaanvraag).

Mocht u nog vragen hebben bij deze offerte, dan ben ik gaarne bereid deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Ramon Testroote
Libratum

Bijlage A
Verklaring werkschrijving, contractuele voorwaarden en uitvoering werkzaamheden

Ondergetekende verklaart hierbij:

Dat hij:

- onvoorwaardelijk instemt met de werkschrijving als opgenomen in bijlage 1 van de offerte aanvraag; en
- ingeval van gunning van de opdracht garandeert dat hij bij uitvoering van de overeenkomst volledig aan deze werkschrijving zal voldoen; en
- dat hij onvoorwaardelijk instemt met de voorwaarden in de opdrachtbrief en Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 in bijlage 4 van de offerteaanvraag.

Ondergetekende verklaart voorts dat:

- hij **geen** gebruik maakt van onderaannemers en deswege inschrijft als hoofdaannemer; of
- hij als **hoofdaannemer** inschrijft met, in geval van gunning, de inzet van de hieronder genoemde onderaannemers waarbij de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd ingeval van gunning van de opdracht:

Naam hoofdaannemer: Libratum – R.L.J. Testroote

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

Verkennen van het draagvlak voor regionale samenwerking bij de huisvesting van statushouders in Limburg, alsmede een eerste verkenning naar de mogelijke kansen voor een wijkgerichte aanpak om vraagstukken op het gebied van woningmarkt, huisvesting van statushouders/arbeidsmigranten en krapte op de Limburgse arbeidsmarkt integraal aan te pakken. Rapporteren van de resultaten van deze verkenning aan de Provincie Limburg en aan de 3 regionale afstemmingsoverleggen.

● **Naam onderaannemer 1:** Niet van toepassing

● **Naam onderaannemer 2:** Niet van toepassing

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake 'verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders' van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	R.L.J. Testroote
Bedrijf:	Libratum
Functie:	Eigenaar
Datum:	6 april 2017
Handtekening:	 (A)

**Bijlage B
Prijs**

Ondergetekende

verklaart hierbij dat het ingevulde prijsformulier voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de prijs is in euro en exclusief btw;
- de prijs is marktconform (handelsgebruikelijk en realistisch). Dat betekent onder meer dat gebruikelijke prijzen zijn geoffreerd die gebaseerd zijn op normale kostprijzen met redelijke kortingen en winstmarges;
- alleen de prijzen die zijn opgenomen in onderstaand prijsformulier gelden tijdens de uitvoering van de overeenkomst. Prijzen die elders in de inschrijving genoemd worden, scheppen geen enkele rechten of verplichtingen tussen de Provincie Limburg en leverancier tijdens de uitvoering van de overeenkomst;
- het prijsformulier bevat op alle gevraagde onderdelen een prijsopgave;
- de geoffreerde prijzen gelden zonder enig voorbehoud en zijn gebaseerd op de offerteaanvraag;
- alle werkzaamheden als beschreven in de werkomschrijving en in het aangeboden plan van aanpak zijn verdisconteerd in de all-in prijzen van het prijsformulier;
- onder all-in prijzen wordt verstaan, inclusief alle kosten zoals, maar niet beperkt tot, overheadkosten, kantoorkosten, reis en verblijfskosten, kosten voor verzekering etc.
- de geoffreerde prijzen in het prijsformulier gelden in geval van gunning gedurende looptijd (inclusief verlengingen) van de overeenkomst (met in acht name van het doen van prijswijzigingen conform het bepaalde in de overeenkomst).
- alle in de offerteaanvraag genoemde aantallen zijn indicatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend;

Prijsformulier	
	Prijs in euro en exclusief btw
Vaste prijs levering dienst:	€ 19.000,- exclusief 21% BTW,

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake 'erkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders' van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	R.L.J Testroote
Bedrijf:	Libratum
Functie:	Eigenaar
Datum:	6 april 2017
Handtekening:	 (B)

bijlage C
Plan van Aanpak

U dient een plan van aanpak in op basis waarvan u, ingeval van gunning, daadwerkelijk uitvoering zult geven aan de opdracht conform het gestelde in deze offerteaanvraag.

Uw plan van aanpak bevat minimaal de elementen als genoemd in sub a tot en met c hieronder.

A1. Projectdefinitie:

Toetsen van en investeren in bestuurlijke haalbaarheid van scenario's voor regionale samenwerking op het gebied van huisvesting van statushouders. Eerste verkenning naar mogelijke kansen voor een masterplan voor wijkgerichte aanpak om een aantal vraagstukken op het gebied van de woningmarkt, huisvesting statushouders/arbeidsmigranten en krapte op de arbeidsmarkt integraal te benaderen. Eindrapportage opstellen met het optimale scenario voor samenwerking per woonregio welke wordt aangeleverd aan de provincie en aan de 3 regionale afstemmingsoverleggen.

A2. Doelstellingen:

- Bepalen van het optimale scenario voor regionale huisvesting van statushouders per woonregio (3 regio's) met bestuurlijk draagvlak bij de aangesloten gemeenten en voorbereiden van besluitvorming in college van GS van de Provincie Limburg en bij de betrokken gemeenten om deze scenario's te implementeren.*
- Opstellen van een adviesnota voor college van GS betreffende mogelijkheden van implementatie van een masterplan voor een integrale, wijkgerichte aanpak van huisvesting, duurzame doorontwikkeling van de woningmarkt en gerichte inzet statushouders in relatie tot krapte op de arbeidsmarkt in Limburg.*

A3. Randvoorwaarden en aannames.

Voor een voortvarende aanpak wordt uitgegaan van een constructieve samenwerking met de ambtelijke organisatie van de provincie Limburg. De totale doorlooptijd wordt ingeschat op 200 manuren. Hierbij mag uitgegaan worden van een beschikbaarheid van ondergetekende van ten minste 24 uren per week. Werktijden en werkplek zullen vooraf met Cluster Wonen en Leefomgeving Provincie Limburg., worden afgestemd. Wanneer omstandigheden of agenda's van benodigde partners aanleiding vormen voor een grotere spreiding van de inzet kan dit alleen met wederzijds goedvinden plaatsvinden. Vertalen van rapportages in beslisdocumenten voor de besluitvormende gremia (zoals college GS) conform de daarvoor geldende formats vindt plaats door de relevante ambtelijke organisaties.

B1. Projectorganisatie

Ondergetekende zal in nauwe samenwerking met de ambtelijke organisatie van de Provincie Limburg als zelfstandig extern verkenner optreden en bij woonregio's, individuele gemeenten en geselecteerde strategische partners (zoals woningcorporaties en werkgevers(-organisaties)) deze verkenning uitvoeren.

B2. Overlegstructuur

Afstemming betreffende ureninzet en voortgang van de werkzaamheden zal plaatsvinden met mevr. en/of door haar aangewezen ambtelijke contacten. Inhoudelijke bevindingen, kansen en bedreigingen die voortkomen uit de verkenning zullen worden afgestemd met mevr. Adriaanse en gedeputeerde Prevoo. Zie onderstaande mijlpalen voor de timing van ambtelijke en bestuurlijke overlegmomenten in relatie tot het project.

C1. Planning

Het project kent globaal de volgende planning:

- Desk study van de beschikbare informatie en interne overleggen betreffende de inspanningen die tot nu toe verricht zijn op de aan dit project gerelateerde onderwerpen: ca. 40 uren.*
- Externe verkenning van draagvlak voor de scenario's voor regionale samenwerking: ca. 80 uren.*
- Inventariseren mogelijkheden voor een wijkgericht masterplan: ca. 40 uren.*
- Schrijven eindrapportages regionale samenwerking en kansen wijkoanpak: ca. 40 uren.*

C2. Fasering

Bij bovengenoemde projectomvang van ca 200 uur zal de doorlooptijd van het geoffreerde traject ca. 9 werkweken na aanvang van de werkzaamheden bedragen. Uitgangspunt hierbij is een inzet van ca 24 uren per werkweek.

Waar mogelijk zullen de taken uit bovenstaande planning simultaan worden uitgevoerd om de doorlooptijd zoveel mogelijk te beperken. Wederzijdse ambitie is de totale doorlooptijd te beperken tot maximaal 9 werkweken. De haalbaarheid van de geplande doorlooptijd is gezien de bestuurlijke component echter afhankelijk van de medewerking en beschikbaarheid van de benodigde externe ambtelijke en bestuurlijke contacten. Wanneer de omstandigheden hierom vragen is een bijstelling van ureninzet dan wel doorlooptijd in onderling overleg en met inachtnahme van redelijkheid en billijkheid mogelijk.

C3. Mijlpalen

- *Er zal tweewekelijk schriftelijk gerapporteerd worden over de ureninzet en voortgang van de werkzaamheden aan [redacted]*
- *Inhoudelijke bevindingen, kansen en bedreigingen die voortkomen uit de verkenning zullen mondeling worden afgestemd wanneer dit voor de voortgang van het proces noodzakelijk wordt geacht.*
- *De impact op de voortgang en resultaten van de verkenning zullen periodiek mondeling worden afgestemd met [redacted] en gedeputeerde Prevoo.*
- *Gedurende het project zal ten minste 4 maal bestuurlijk overleg plaatsvinden met gedeputeerde Prevoo:*
 - 1x tijdens de desk study fase, om de bestuurlijke visie van de gedeputeerde op te halen.*
 - 2x gedurende de externe verkenningsfase om eventuele bestuurlijke sensitiviteiten bij externe partners te bespreken.*
 - 1x bij aanvang van de rapportagefase om de oplossingsrichtingen mondeling te bespreken.*
- *Inhoudelijke bevindingen zullen iedere 4 werkweken beknopt schriftelijk worden gerapporteerd aan mevr. [redacted] en gedeputeerde Prevoo.*
- *De eindrapportages ten behoeve van provincie en regionale overleggen zullen na uiterlijk 9 weken gereed zijn, tenzij externe factoren na overleg met de opdrachtgever leiden tot een bijgestelde planning..*

Wanneer de planning van de externe overleggen met regionale afstemmingsoverleggen, individuele gemeenten onoverkomelijke knelpunten oplevert, zullen de gevolgen voor de projectplanning worden afgestemd met mevr. [redacted]. De voltooiing van het eindrapport over regionale samenwerking bij de huisvesting van statushouders zal daarbij prioriteit krijgen boven de verkenning van mogelijkheden van een wijkgericht masterplan.

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake 'verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders' van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	R.L.J Testroote
Bedrijf:	Libratum
Functie:	Eigenaar
Datum:	6 april 2017
Handtekening:	 (C)

AFSCHRIJF

Libratum

T.a.v. de heer R. Testroote

[Redacted]

Cluster WL
E-mail [Redacted]@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2017/26745
Vpl. Nummer 87194
Bijlage(n)

Behandeld [Redacted]
Telefoon (043) 389 [Redacted]
Uw kenmerk
Maastricht 13 april 2017
Verzonden 13 april 2017

Onderwerp

Opdrachtverlening enkelvoudige onderhandse aanbesteding Verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders

Geachte heer Testroote ,

Hierbij verlenen wij u de opdracht voor de verkenning van het draagvlak voor regionale samenwerking bij de huisvesting van statushouders in Limburg, alsmede een eerste verkenning naar de mogelijke kansen voor een wijkgerichte aanpak om vraagstukken op het gebied van woningmarkt, huisvesting statushouders/arbeidsmigranten en krapte op de Limburgse arbeidsmarkt integraal aan te pakken.

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- de in onze offerteaanvraag van 28 maart 2017 en uw offerte van 6 april 2017 beschreven werkzaamheden dienen conform de offerte te worden uitgevoerd voor een prijs van € 19.000 exclusief btw;
- de opdracht dient afgerond te zijn op 1 augustus 2018;
- de opgedragen/overeengekomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd voor maximaal het overeengekomen bedrag; meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingenummer (VPL) 87194 en de naam van de contactpersoon [Redacted] cluster Wonen en Leefomgeving. Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;
- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 zijn van toepassing;

✓

door acceptatie van deze opdrachtverlening wordt het volledige auteursrecht, inhoudende alle openbaarmakings- en verveelvoudigingsrechten met betrekking tot in het kader van deze opdracht vervaardigde werk(en) van letterkunde, wetenschap of kunst overgedragen aan de Provincie Limburg, ongeacht het gebruik of de wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging en ongeacht of dit gebruik en deze wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging op het moment van (aanvaarding van) de opdrachtverlening bekend is. Opdrachtnemer zal zich niet verzetten tegen openbaarmaking van het werk zoals bedoeld in artikel 25, lid 1, sub a van de Auteurswet.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met Regine Adriaanse-Kraaij, via e-mail regine.adriaanse-kraaij@prvlimburg.nl en via telefoonnummer 043-385 1234.

Namens de Provincie Limburg
krachtens mandaat en volmacht,

drs. R. van Vugt
clustermanager Wonen en Leefomgeving

Van: _wonenenleefbaarheid
Verzonden: donderdag 30 november 2017 10:38
Aan: _wonenenleefbaarheid
Onderwerp: Rapport verkenning mogelijkheden regionale samenwerking m.b.t. huisvesting statushouders
Bijlagen: Eindverslag_Samenwerking_Statushouders.pdf; Bijlage bij brief Provincie door Projectgroep Vluchtelingen onder Dak.pdf

Aan: Portefeuillehouders Wonen en portefeuillehouders Participatie, Limburgse gemeenten.

Betreft: Rapport verkenning mogelijkheden regionale samenwerking m.b.t. huisvesting statushouders

Geachte heer, mevrouw,

In de afgelopen periode heeft de huisvesting van statushouders ook uw gemeenten voor uitdagingen gesteld. Gemeentebesturen hebben belangrijke stappen gezet om de taakstellingen te behalen en hebben over heel Limburg behoorlijke inhaalslagen gemaakt. De instroom van statushouders is voor nu weliswaar minder geworden, maar de opgave blijft ook in de komende tijd de nodige creativiteit en flexibiliteit van gemeenten vragen.

Tijdens de bijeenkomst op 16 februari 2017 in Roermond-Herten hebben we samen – in ieder geval met velen van u – gesproken over deze uitdagingen en was een van de conclusies dat regionale samenwerking een mogelijke meerwaarde kon opleveren in het behalen van onze gezamenlijke doelstellingen. Om te bekijken hoe (vergaand) deze regionale samenwerking er precies uit zou kunnen zien en hoe dit per regio zou kunnen verschillen heeft de Provincie een nadere verkenning van kansen, mogelijkheden en draagvlak laten uitvoeren door Ramon Testroote.

Bijgaand vindt u het rapport van de verkenning die met inhoudelijke bijdrage van uw gemeenten is uitgevoerd. De verkenning laat een breed draagvlak zien voor handhaving van de huidige verdeling van de taakstelling op basis van het inwoneraantal per gemeente. Daarnaast is er een brede bereidheid van gemeenten om elkaar te helpen wanneer de druk op de huisvesting van statushouders weer zou toenemen. Dit nadrukkelijk ter afweging van de individuele gemeenten onderling. In de huidige situatie waar de druk minder hoog is, is het niet opportuun om samenwerkingsrelaties te formaliseren. Het is verstandiger om de onderlinge relatie uit de afgelopen periode de ruimte te geven om tot onderlinge oplossingen te komen. Aanbevolen wordt wel om een ambtelijke werkgroep te vormen om nu al een model te ontwikkelen dat als voorbeeld kan dienen bij de verrekening van kosten, wanneer gemeenten (tijdelijk) een deel van de taakstelling van andere gemeenten willen overnemen. De Provincie zal dit proces faciliteren.

Uiteindelijk zullen ook een aantal specifieke aanbevelingen uit het rapport worden geagendeerd op de Limburgse Regietafel, zodat deze desgewenst via deze tafel kunnen worden opgepakt. Naast de praktische aanbeveling om bijeenkomsten te organiseren voor een betere kennisuitwisseling tussen gemeenten, zijn er ook aandachtspunten die vanuit de regionale tafel geagendeerd kunnen worden op de landelijke regietafel. Zo is er ondersteuning vanuit de Provincie gevraagd voor een lobby bij de minister om het gebruik van gezinswoningen voor alleenstaande statushouders met een verwachte gezinshereniging niet te interpreteren als scheefwonen en een lobby voor betere aansluiting van rijksbudgetten op de extra kosten die gemeenten maken.

In het nieuwe regeerakkoord zien we dat de verantwoordelijkheid voor de inburgering weer terug gelegd is bij de gemeenten. Dat was ook een van de aanbevelingen die uit de verkenning naar voren is gekomen.

Zoals gezegd blijft de aandacht ook komende tijd uitgaan naar een voorspoedige en verantwoorde huisvesting van statushouders. Daarnaast spitst de opgave voor uw gemeenten zich verder toe op het inburgeren, integreren en participeren van deze nieuwe Limburgers. We zien ook op dat vlak veel voorbeelden in uw gemeenten. Maatwerk is

nodig, maar uitwisseling van kennis en ervaringen tussen gemeenten zal daarbij een belangrijke bijdrage leveren. Graag verwijs ik dan ook naar het voorbeeld van bijgaand aanbod van de project 'Vluchtelingen Onder Dak'. In deze projectgroep is vanuit verschillende expertise en vanuit succesvolle voorbeelden het aanbod gekomen om mee te denken en een bijdrage te leveren aan het integratieproces.

Met hartelijke groet,

Daan Prevoo

Gedeputeerde Provincie Limburg

Projectgroep "Vluchtelingen Onder Dak"

30 november 2017

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,
Geachte Bestuurders,

De projectgroep "Vluchtelingen Onder Dak" heeft als primaire doelstelling de problematieken van statushouders centraal te stellen.

Wij streven ernaar om iedereen die zich hierbij betrokken voelt bijeen te brengen en onderlinge kontakten te realiseren.

Waar nodig en wenselijk bieden wij steun vanuit onze kennis, ervaring en netwerken.

Daarmee willen wij helpen mogelijke weerstand bij betrokkenen weg te nemen.

Elke situatie is verschillend en maatwerk is steeds geboden.

Door open overleg en wederzijds vertrouwen trachten wij bijdragen te leveren aan de belangrijke ontwikkeling die van Provincie zijde zijn geschetst.

Indien u gebruik wenst te maken van ons belangeloos aanbod, vernemen wij dat met belangstelling.

Met vriendelijke groet,

Joos Truijen,
voorzitter

Secretariaat Projectgroep 'Vluchtelingen Onder Dak'
Alex Sluysmans, Irmstraat 15, 6369 VL Simpelveld
Telefoon: 045-5446527
Mailadres: asl367@hotmail.com

Samenstelling Projectgroep 'Vluchtelingen Onder Dak':
Pieter Beerens, Joost Geurts, Jacques Lemmen, Rob Niesten, Alex Sluysmans, Joos Truijen, Hub Vossen, Theo Willemssen.

Van: [redacted]
Verzonden: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: besluit

4.	WL	Selectie en benoeming verkenner regionale huisvesting statushouders	De directie is belast met het verstrekken van een opdracht in dat kader (inclusief het bepalen van de tariefstelling).
----	----	---	---

[redacted] Stafadviseur

Concernstaf

T +31 (0)43 [redacted] M +31 (0) [redacted] | F +31 (0)43 389 [redacted]

E prv@limburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

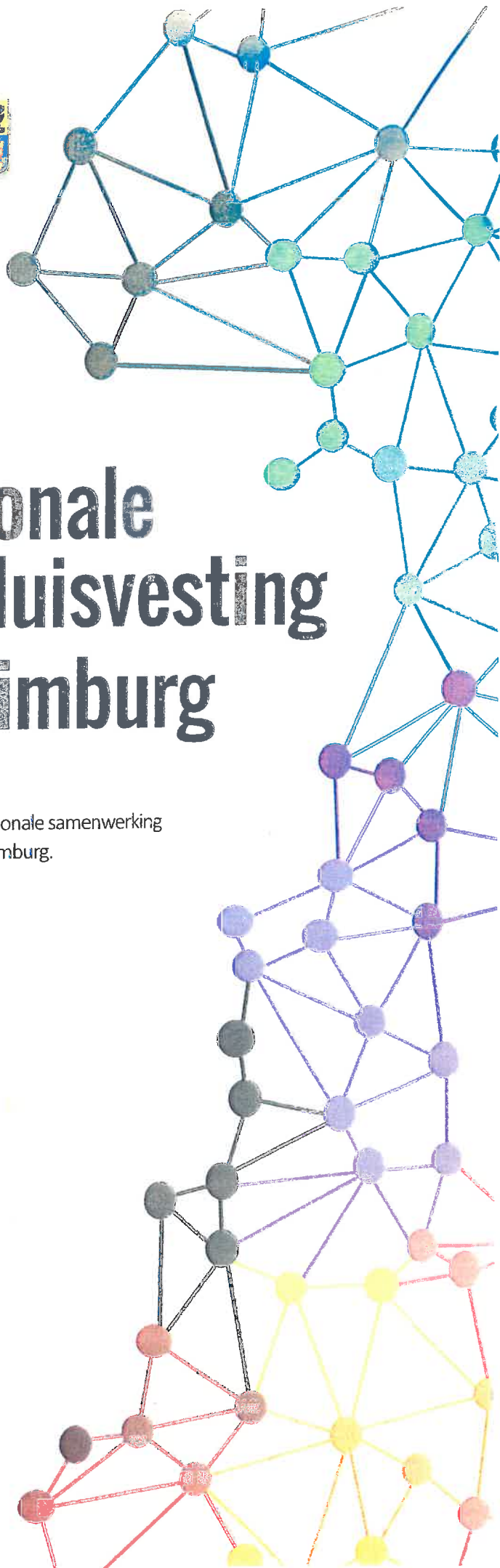
provincie limburg

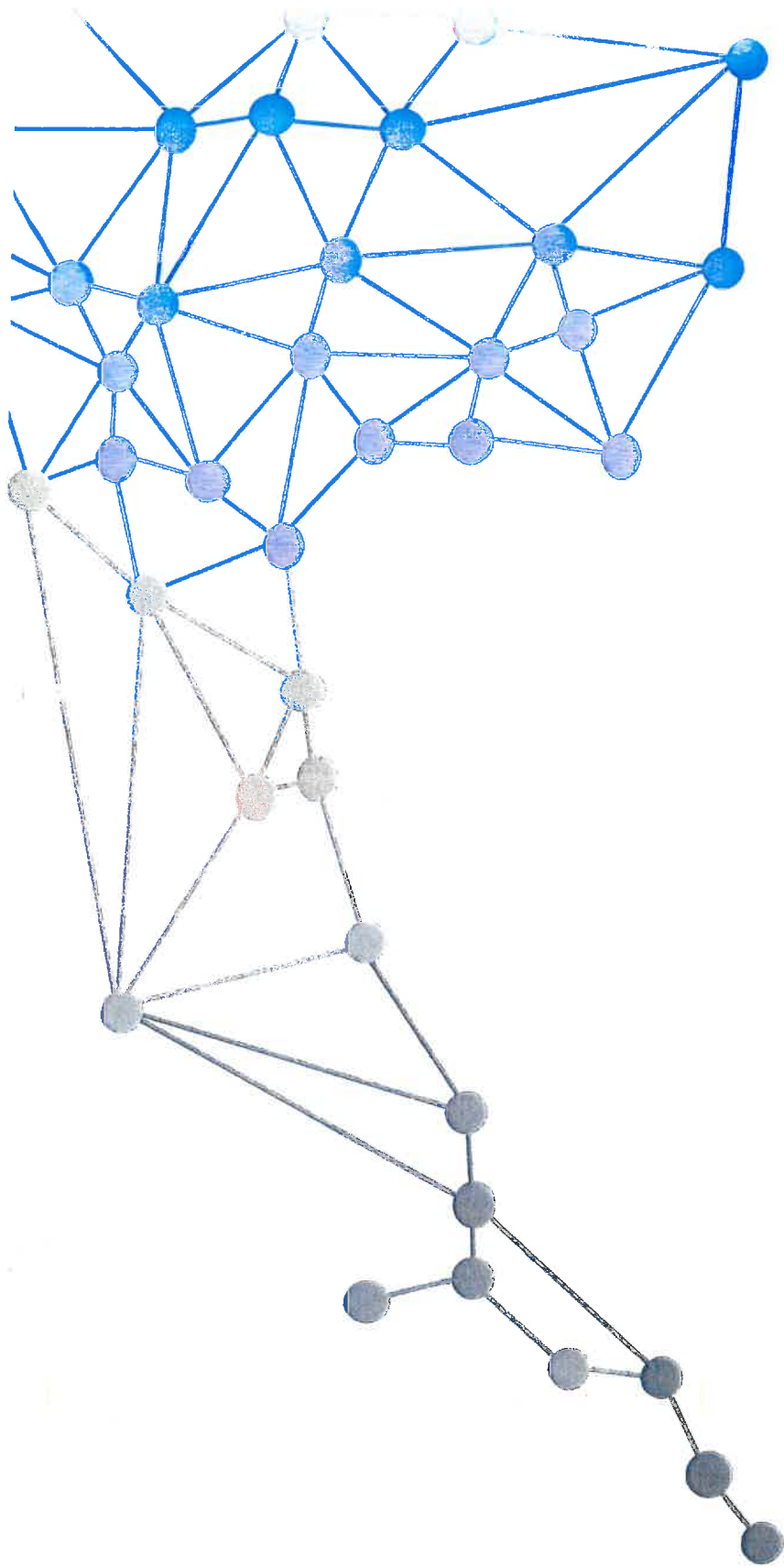

Verkenning Regionale Samenwerking Huisvesting Statushouders Limburg

Verkenning naar de meerwaarde, behoefte en draagvlak voor regionale samenwerking op het gebied van huisvesten van statushouders in de provincie Limburg.

Ramon Testroote april – september 2017

Inhouds

Opgave

1

INLEIDING

1.1	Probleembeschrijving en vraagstelling	5
1.2	Van vluchteling tot statushouder en andere begrippen	5
1.3	Toewijzing van statushouders aan gemeenten	7
1.4	Hoe is deze verkenning tot stand gekomen?	8

2

HUISVESTING EN SAMENWERKING

2.1	Sturing op toewijzing van statushouders aan gemeenten	9
2.2	Verschillen tussen gemeenten	9
2.3	Wijzigen van de verdeelsleutel?	11
2.4	Draagvlak voor regionale sturing o.b.v. sociale huurwoningvoorraad	13
2.5	Alternatieve sturingsmodellen	14
2.6	Conclusie en aanbevelingen m.b.t. het verdeelmodel	15
2.7	Wat als de taakstelling weer stijgt?	15
2.8	Structuur van samenwerking	16
2.9	Doorstroomlocaties?	17

3

SPECIFIEKE KNELPUNTEN

3.1	Alleenstaande statushouders met een aanstaande gezinshereniging	19
3.2	Aanbevelingen m.b.t. gezinsherenigers	20
3.3	Kennisuitwisseling tussen gemeenten	20
3.4	Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen	20
3.5	Aanbevelingen Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen	21
3.6	Samenwerking COA – Gemeenten	21
3.7	Aanbevelingen samenwerking COA - Gemeenten	21

4

INTEGRATIE EN PARTICIPATIE

4.1	Integratie op de arbeidsmarkt	23
4.2	Informatieuitwisseling COA – gemeenten	23
4.3	Aanbevelingen m.b.t. informatieuitwisseling	24
4.4	De invloed van inburgering en integratie	24
4.5	Aanbevelingen m.b.t. inburgering en integratie	25

5

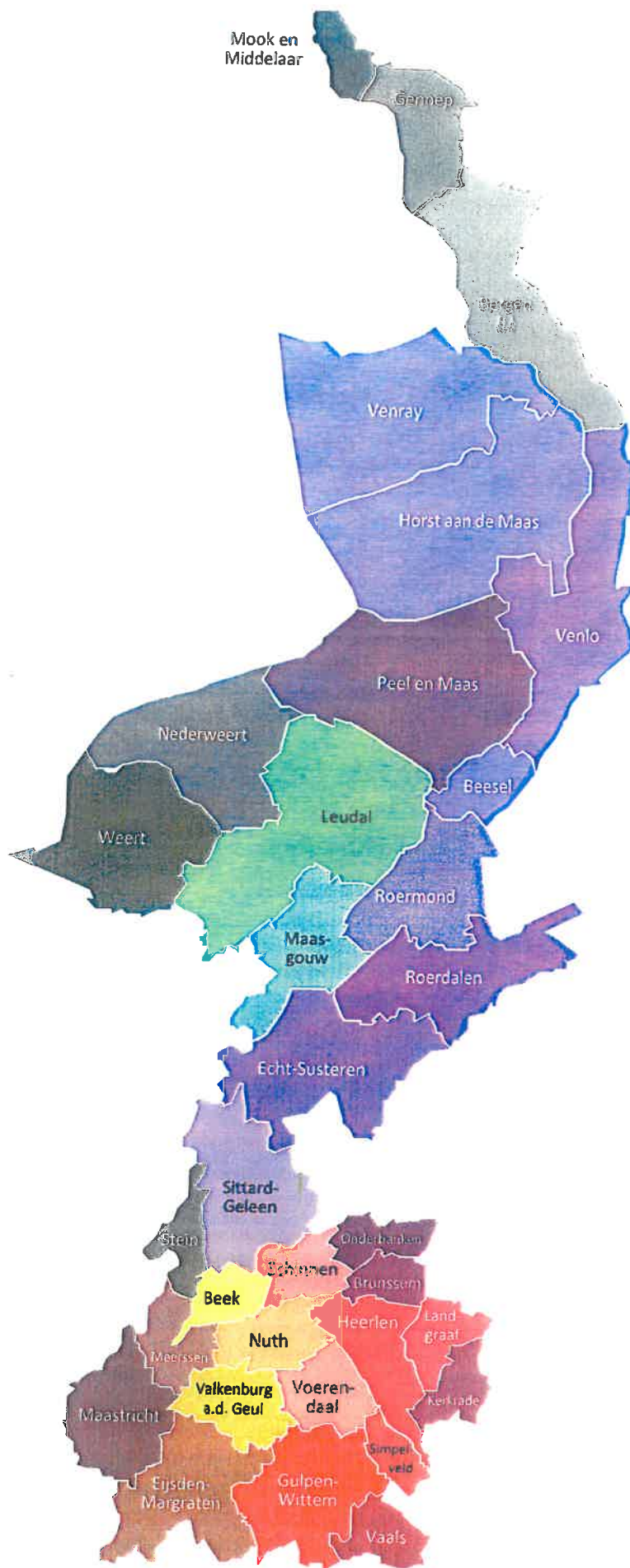
SAMENVATTING

5.1	Samenwerking bij huisvesting van statushouders	27

6

BIJLAGEN

3.1	Lijst van bijlagen	31

Gemeenten in Limburg

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Probleembeschrijving en vraagstelling

Gemeenten zijn verantwoordelijk om het aantal vluchtelingen met een verblijfsstatus (statushouders), dat aan hen wordt toegewezen, tijdig en adequaat te huisvesten. De mate waarin gemeenten aan deze opdracht voldoen is afhankelijk van diverse factoren en laat duidelijke verschillen binnen de provincie Limburg zien. Tijdens een bijeenkomst met gemeenten, woningcorporaties en de Provincie Limburg, in het voorjaar van 2017, is afgesproken de mogelijkheden tot regionale samenwerking in de afstemming van vraag en aanbod (kwantitatief en kwalitatief), te verkennen. Om zo de huisvesting van statushouders in Limburg te optimaliseren en versnellen. Dit rapport beschrijft de resultaten van deze verkenning en geeft een antwoord op de volgende vragen: Welke scenario's zijn mogelijk en wenselijk? Hoe kunnen de afspraken er uit zien? Is een verrekening wenselijk/noodzakelijk? Kunnen we tot één verrekenbedrag komen?

Voordat we op deze onderwerpen in gaan volgt eerst een toelichting op de begrippen die bij deze materie gehanteerd worden (mensen met ervaring kunnen deze paragraaf gerust over slaan) Daarna volgt een korte toelichting op het proces van totstandkoming van dit rapport.

1.2 Van vluchteling tot statushouder en andere begrippen

Jaarlijks kiezen mensen uit diverse landen in de wereld Nederland als veilige haven om oorlog, verdrukking, armoede of hongersnood in eigen land te ontvluchten, of ze komen naar Nederland in de hoop hier een beter leven op te bouwen dan in hun land van herkomst. Mensen die vanwege veiligheid naar Nederland gevlucht zijn, dienen zich te melden bij een instroomlocatie en asiel aan te vragen. Ze worden dan asielzoekers genoemd. Mensen krijgen asiel wanneer ze risico lopen op marteling, onmenselijke of vernederende straf in het land van herkomst. Ook als de situatie in dat land niet voldoende veilig is, kan een persoon asiel krijgen. Bijvoorbeeld als er sprake is van oorlog, of hongersnood.

Mensen van buiten de Europese Unie (EU), die om economische redenen in Nederland willen wonen dienen eerst een visum aan te vragen en vervolgens een tijdelijke verblijfsvergunning. Deze doelgroep noemen we (arbeids)migranten en worden in dit rapport verder buiten beschouwing gelaten.

Na een korte intake in een instroomlocatie, worden mensen die asiel hebben aangevraagd in een asielzoekerscentrum (AZC) ondergebracht. Deze AZC's worden beheerd door het Centraal Orgaan Asielopvang (COA). Tijdens het verblijf in het AZC onderzoekt de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND) de achtergrond van de asielzoeker en beoordeelt de individuele veiligheidssituatie in het land van herkomst. Op basis hiervan wordt uiteindelijk een besluit genomen of de asielzoeker in Nederland mag blijven. Bij een negatief besluit van de IND mogen asielzoekers zo lang in een AZC verblijven tot er een uitspraak van een rechtbank is waar geen bezwaar meer tegen mogelijk is. Mensen die in Nederland mogen blijven krijgen een verblijfsvergunning. In vaktaal worden deze mensen vergunninghouders of statushouders genoemd. Deze laatste term wordt in het algemeen door overheden gebruikt bij het maken van beleid en daarmee ook in dit rapport. Vanzelfsprekend blijven statushouders gewoon mensen met vergelijkbare levensbehoeften en drijfveren als iedereen.

Tijdens hun verblijf in een AZC, mogen mensen in afwachting van een verblijfsstatus geen betaald werk verrichten en niet studeren. Mensen in een AZC krijgen wel zo snel mogelijk les in de Nederlandse taal, normen en gebruiken. Dit wordt door COA geregeld. Minderjarige kinderen in een AZC zijn leerplichtig en stromen zo snel mogelijk in het onderwijs in. Dit kan op het AZC of op een school in de buurt van het AZC zijn. Meestal in aparte schakelklassen, waar extra aandacht aan het leren van de Nederlandse taal wordt besteed.

Inburgeren

Wanneer mensen een verblijfsvergunning ontvangen, krijgen zij dezelfde rechten en plichten als iedere inwoner van Nederland. Statushouders krijgen recht op een woning, gezondheidszorg en sociale zekerheid. Daarnaast hebben statushouders ook het recht om zich te herenigen met gezinsleden die nog niet in Nederland verblijven. Volwassen nieuwkomers tot 65 jaar vallen onder de inburgeringsplicht. Inburgeren betekent dat mensen zich dienen in te spannen op in voldoende mate de Nederlandse taal te beheersen en de gangbare normen en waarden in Nederland te leren kennen.

De inburgering van statushouders wordt gefaciliteerd vanuit de rijksoverheid. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) neemt inburgeringsexamens af en verstrekt (net als bij studiefinanciering aan studenten) leningen aan inburgeraars waarmee zij zelf geacht worden de lessen in te kopen om zich voor te bereiden op het inburgeringsexamen. Migranten dienen binnen 3 jaar een inburgeringsdiploma te behalen, anders vervalt hun verblijfsvergunning. Voor asielzoekers geldt geen tijdslimiet. Het al dan niet behalen van het inburgeringsdiploma is voor asielzoekers niet van invloed op de verblijfsvergunning. Wanneer statushouders voor onbepaalde tijd in Nederland willen blijven, dienen ze het Nederlands Staatsburgerschap aan te vragen. Voor het verkrijgen van het Nederlands staatsburgerschap dienen zij wel het inburgeringsdiploma behaald te hebben, tenzij ze op basis van gezondheid of ouderdom zijn vrijgesteld van het behalen van een inburgeringsdiploma.

Integreren

Statushouders worden net als iedere inwoner van Nederland geacht om zich te houden aan de wetten en regels van de Nederlandse rechtsstaat, respectvol rekening te houden met de rechten en vrijheden van iedereen die in Nederland verblijft en om zich maximaal in te spannen om zo spoedig mogelijk zelfstandig in het levensonderhoud te kunnen voorzien. Dit wordt integreren genoemd.

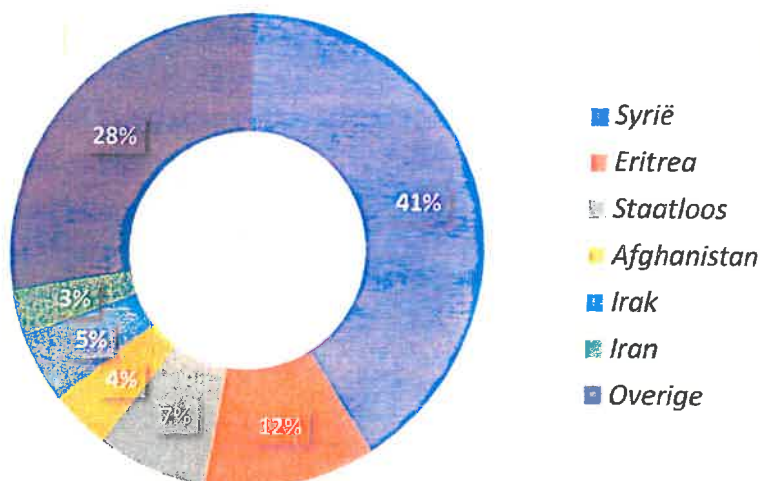
Het integreren in de Nederlandse samenleving en het verwerven van een woning wordt gefaciliteerd door gemeenten. Wanneer mensen een verblijfsstatus ontvangen, worden zij geacht zich te vestigen in de gemeente waaraan ze door COA worden toegewezen. Deze gemeente is vervolgens verplicht een passende woning, sociale zekerheid, WMO- en jeugdzorg voor deze statushouders te organiseren en onderwijs voor leerplichtige kinderen te faciliteren. Daarbij is het in het belang van de gemeenten dat statushouders zo snel mogelijk integreren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Inburgering en met name de beheersing van de Nederlandse taal is een belangrijke voorwaarde voor succesvolle integratie. Gemeenten hebben echter geen zeggenschap over het inburgeringstraject.

1.3 Toewijzing van statushouders aan gemeenten

In het verleden werden asielzoekers aan een AZC op een willekeurige locatie in Nederland toegewezen, naargelang er het eerst plaats is. Bij het verkrijgen van een verblijfsstatus werden mensen vervolgens weer aan een willekeurige gemeente toegewezen die nog ruimte had in de taakstelling, ook al lag deze aan de andere kant van het land. De taakstelling van het aantal op te nemen statushouders per gemeente is gekoppeld aan het aantal inwoners per gemeente.

De laatste jaren heeft er een verfijning plaatsgevonden. Statushouders worden nu zoveel mogelijk toegewezen aan gemeenten in de buurt van het AZC waar ze verbleven toen ze een verblijfsstatus ontvingen. De gedachte hierachter is dat statushouders sneller kunnen integreren wanneer ze al bekend zijn met de regio en in de buurt wonen van mensen die ze al hebben leren kennen tijdens hun verblijf in het AZC.

Land van herkomst asielaanvragen
juli 2013 – juni 2017 (Bron: IND)

1.4 Hoe is deze verkenning tot stand gekomen?

Om de behoefte tot - en wenselijkheid van meer regionale samenwerking in beeld te brengen is allereerst een Desk Study uitgevoerd. Vervolgens is een vragenlijst opgesteld die aan alle gemeenten in Limburg is toegezonden (zie bijlage II) en tot slot hebben met alle gemeenten op bestuurlijk niveau gesprekken plaatsgevonden om de vragenlijst te bespreken en eventuele andere relevante informatie op te halen. Tot slot is dit rapport aan alle gemeenten teruggekoppeld alvorens de aanbevelingen aan het college van GS van de Provincie Limburg en aan de bestuurlijke overleggen van de 3 woonregio's worden aangeboden.

Desk Study

Tijdens de desk study zijn bestaande beleidsnota's en werkafspraken tussen rijksoverheid, provincie en gemeenten geanalyseerd. Ook zijn knelpunten en ontwikkelingen in de Limburgse woningvoorraad bestudeerd, o.a. op basis van de Woonmonitor 2015. Gesprekken met gemeenten en met vertegenwoordigers van Divosa hebben eveneens geleid tot verder onderzoek naar objectivering van standpunten van de gesproken partijen.

Bestuurlijke gesprekken

De bestuurlijke gesprekken met portefeuillehouders wonen en/of integratie hebben plaatsgevonden in de periode mei t/m september 2017. De overvolle bestuurlijke agenda's in de periode voorafgaand aan het zomerreces, in combinatie met het verschil in periode van zomerreces tussen een aantal verantwoordelijke ambtelijk medewerkers en hun bestuurders, heeft ertoe geleid dat de periode van interviews zich over een langer dan oorspronkelijk geplande periode heeft afgespeeld. Een woord van dank voor de flexibiliteit van de diverse bestuurssecretariaten en de deelnemers aan de interviews, is zeker op zijn plaats.

Overleg Provincie Limburg

Gedurende de looptijd van de verkenning heeft regelmatig overleg plaatsgevonden met gedeputeerde Prevoo en met ambtelijk medewerkers Regine Adriaanse en Vesna Nikoletic. Zij hebben tevens zorg gedragen voor het aanleveren van veel nuttige informatie en hier waar nodig een uitvoerige toelichting op verstrekt. Ook aan alle betrokken provinciale medewerkers en de gedeputeerde is veel dank verschuldigd voor hun waardevolle inbreng in deze verkenning.

In de volgende 2 hoofdstukken leest u de bevindingen en aanbevelingen uit deze verkenning terug. Deze zijn onderverdeeld in de thema's Huisvesting en Integratie op de Arbeidsmarkt.

SPOED

234/WL

FACTUUR

Provincie Limburg
Financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VPL 07194

LIBRATUM

V Kred. 29179

NAW 51171

Uw kenmerk
VPL 87194

Uw contactpersoon
Mevr. [redacted]
Cluster Wonen en Leefomgeving

Ons kenmerk
F-2017-0501

Datum
31 mei 2017

2 18/7/17

Betreft: Factuur Verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders – uren t/m mei 2017

9/7/2017

Geachte [redacted]

Hierbij stuur ik u de eerste factuur voor mijn inzet als verkenner regionale samenwerking huisvesting statushouders.

De ureninzet in de afgelopen periode bestond hoofdzakelijk uit de volgende taken:

- Desk research voortgang huisvestingstaakstelling gemeenten,
- Voorbereiden interviews,
- Gesprekken met u, mevr. [redacted] en gedeputeerde Prevoo,
- Gesprek met regio-ondersteuner Divosa,
- Eerste gesprekken met portefeuillehouders gemeenten.

De ureninzet in deze periode betreft 72 uur, van de 200 uur die we in de opdrachtverlening overeen zijn gekomen. Derhalve zou ik de eerste tranche op dit moment willen factureren conform onderstaande specificatie.

72 uren à € 95,- = € 6.840,- + 21% BTW (€ 1.436,40) = **€ 8.276,40 incl. BTW**

Ik verzoek u om het totaalbedrag binnen 10 werkdagen over te maken op:

IBAN: [redacted] .n.v. Libratum, o.v.v. kenmerk F-2017-0501

Met dank voor het door u gestelde vertrouwen.

Met vriendelijke groet,

2

Marion Testroote
Libratum

Libratum - K.V.K. nr. 65562232 - BTW Nr. NL 159742262801 - IBAN [redacted]

Cr 29140

234/WL

13 JUL 2017

FACTUUR

Provincie Limburg
Financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Libratum

www.libratum.nl

VPL 87194

Uw kenmerk
VPL 87194

Uw contactpersoon
Mevr. [REDACTED]
Cluster Wonen en Leefomgeving

Ons kenmerk
F-2017-0601

Datum
30 juni 2017

Betreft: Factuur Verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders - uren t/m juni 2017

Geachte mevrouw Adriaanse-Kraaij,

Hierbij stuur ik u de eerste factuur voor mijn inzet als verkenner regionale samenwerking huisvesting statushouders.

De ureninzet in de afgelopen periode bestond hoofdzakelijk uit de volgende taken:

- Voorbereiden interviews,
- Gesprekken met u en mevr. [REDACTED]
- Gesprekken met portefeuillehouders gemeenten,
- Verwerken gespreksresultaten.

De ureninzet in deze periode betreft 48 uur. Hiermee zijn in totaal 120 uur van de 200 uur die we in de opdrachtverlening overeen zijn gekomen ingevuld. Derhalve zou ik de tweede tranche op dit moment willen factureren conform onderstaande specificatie.

48 uren à € 95,- = € 4.560,- + 21% BTW (€ 957,60) = **€ 5.517,60 incl. BTW**

Ik verzoek u om het totaalbedrag binnen 10 werkdagen over te maken op:

IBAN: [REDACTED], t.n.v. Libratum, o.v.v. kenmerk F-2017-0601

Met dank voor het door u gestelde vertrouwen.

Met vriendelijke groet,

Ramon Testroote
Libratum

13 JUL 2017

HERINNERING

Provincie Limburg
Financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

inh. =

Uw kenmerk
VPL 87194

Uw contactpersoon
Mevr. [redacted]
Cluster Wonen en Leefomgeving

Ons kenmerk
F-2017-0501-H

Datum
12 juli 2017

Betreft: Herinnering Factuur Verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders – mei 2017

Geachte mevrouw [redacted]

Op 31 mei 2017 heb ik u per post een eerste factuur gestuurd voor mijn inzet als verkenner regionale samenwerking huisvesting statushouders. Ik heb de betaling hiervan helaas nog niet mogen ontvangen. Hierbij breng ik deze factuur nogmaals onder uw aandacht met het verzoek deze zo spoedig mogelijk te betalen.

De ureninzet in de afgelopen periode bestond hoofdzakelijk uit de volgende taken:

- Desk research voortgang huisvestingstaakstelling gemeenten,
- Voorbereiden interviews,
- Gesprekken met u, mevr. [redacted] en gedeputeerde Prevoo,
- Gesprek met regio-ondersteuner Divosa,
- Eerste gesprekken met portefeuillehouders gemeenten.

De ureninzet in deze periode betreft 72 uur, van de 200 uur die we in de opdrachtverlening overeen zijn gekomen. Derhalve zou ik de eerste tranche op dit moment willen factureren conform onderstaande specificatie.

72 uren à € 95,- = € 6.840,- + 21% BTW (€ 1.436,40) = € 8.276,40 incl. BTW

Ik verzoek u om het totaalbedrag binnen 10 werkdagen over te maken op:

IBAN: [redacted] t.n.v. Libratum, o.v.v. kenmerk F-2017-0501

Met dank voor het door u gestelde vertrouwen.

Met vriendelijke groet,

Ramon Testroote
Libratum

Libratum - K.V.K. nr. 65562232 - BTW Nr. NL 159742262B01 - IBAN: [redacted]

FACTUUR

Provincie Limburg
Financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VPL 87194

Uw kenmerk
VPL 87194

Uw contactpersoon
Mevr [redacted]
Cluster wonen en Leefomgeving

Ons kenmerk
F-2017-0601

Datum
28 juli 2017

Betreft: Factuur Verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders – uren t/m juli 2017

Geachte mevrouw [redacted]

Hierbij stuur ik u de derde factuur voor mijn inzet als verkenner regionale samenwerking huisvesting statushouders.

De ureninzet in de afgelopen periode bestond hoofdzakelijk uit de volgende taken:

- Interviews met vertegenwoordiger Divosa,
- Gesprek met u en bijwonen projectoverleg,
- Bijwonen BO Wonen,
- Gesprekken met portefeuillehouders gemeenten,
- Verwerken gespreksresultaten.

De ureninzet in deze periode betreft 40 uur. Hiermee zijn in totaal 160 uur van de 200 uur die we in de opdrachtverlening overeen zijn gekomen ingevuld. Derhalve zou ik de derde tranche op dit moment willen factureren conform onderstaande specificatie.

40 uren à € 95,- = € 3.800,- + 21% BTW (€ 798,-) = **€ 4.598,- incl. BTW**

Ik verzoek u om het totaalbedrag binnen 10 werkdagen over te maken op:

IBAN: [redacted] n.v. Libratum, o.v.v. kenmerk F-2017-0701

Met dank voor het door u gestelde vertrouwen.

Met vriendelijke groet,

Ramon Testroote
Libratum

234 WL
+

FACTUUR

Provincie Limburg
Financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VPL 07 194

Libratum

www.libratum.nl

Uw kenmerk
VPL 87194

Uw contactpersoon

Cluster Wonen en Leefomgeving

Ons kenmerk
F-2017-0901

Datum
30 sept 2017

Betreft: Factuur Verkenning regionale samenwerking huisvesting statushouders – uren t/m sept 2017

Geachte mevrouw Adriaanse-Kraaij,

Hierbij stuur ik u de vierde en laatste factuur voor mijn inzet als verkenner regionale samenwerking huisvesting statushouders. Dit betreft de uren in de maanden augustus en september

De ureninzet in de afgelopen periode bestond hoofdzakelijk uit de volgende taken:

- Gesprek met u en :
- Gesprekken met portefeuillehouders gemeenten,
- Verwerken gespreksresultaten,
- Schrijven concept eindrapport.

De ureninzet in deze periode betreft 40 uur. Hiermee zijn in totaal 200 uur van de 200 uur die we in de opdrachtverlening overeen zijn gekomen ingevuld. Derhalve zou ik de vierde tranche op dit moment willen factureren conform onderstaande specificatie.

40 uren à € 95,- = € 3.800,- + 21% BTW (€ 798,-) = € 4.598,- incl. BTW

Ik verzoek u om het totaalbedrag binnen 10 werkdagen over te maken op:

IBAN: t.n.v. Libratum, o.v.v. kenmerk F-2017-0901

Met dank voor het door u gestelde vertrouwen.

Met vriendelijke groet,

Ramon Testroote
Libratum

Libratum - K.V.K. nr. 65562232 - BTW Nr. NL 159742262B01 - IBAN:

Van: _postbus
Verzonden: donderdag 13 juli 2017 12:04
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: Factuur F-2017-0501-H d.d. 31 mei 2017
Bijlagen: F-2017-0501 Factuur - Provincie Limburg - Statushouders.pdf; F-2017-0501-H Herinnering - Provincie Limburg - Statushouders.pdf

Categorieën:

Van: Libratum - Ramon Testroote
Verzonden: donderdag 13 juli 2017 11:58
Aan: _postbus
CC:
Onderwerp: RE: Factuur F-2017-0501-H d.d. 31 mei 2017

Geachte heer, mevrouw,

Op verzoek van mevrouw [redacted] tuur ik hierbij kopieën van factuur F-2017-0501 welke ik op 31 mei per post verzonden heb, alsmede de herinnering F-2017-0501-H die ik gisteren per post verzonden heb.

Aangezien deze factuur in mindering gebracht wordt op het wachtgeld dat ik op 20 juli 2017 van de gemeente Venlo ontvang, zou ik het zeer op prijs stellen als u deze per ommekeer kunt betalen.

Met vriendelijke groet,

Libratum
Ramon Testroote
Tel: +31 6 [redacted]
Mail: [redacted]

Van: [redacted] ia [mailto:[redacted]@prvlimburg.nl]
Verzonden: donderdag 13 juli 2017 11:49
Aan: [redacted]
Onderwerp: Factuur F-2017-0501-H d.d. 31 mei 2017

Beste heer, mevrouw,

Bovengenoemde factuur komt niet in ons systeem voor: zou u zo vriendelijk willen zijn bovengenoemde factuur te sturen naar postbus@prvlimburg.nl?

Alvast bedankt voor de moeite en excuses voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[redacted] | medewerker financieel administratieve ondersteuning

Financiën

T [redacted] M +31 (0)6 [redacted]
E [redacted]
Werktijden: maandag en woensdag de hele dag en donderdagochtend.

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op: www.limburg.nl

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Van: _postbus
Verzonden: donderdag 30 november 2017 8:57
Aan: _digitaufacturen
Onderwerp: FW: Factuur F-2017-0901d.d. 30 september 2017
Bijlagen: F-2017-0901 Factuur - Provincie Limburg - Statushouders.pdf
Urgentie: Hoog
Categorieën:

Van: Ramon Testroote
Verzonden: donderdag 30 november 2017 8:48
Aan: _postbus
CC:
Onderwerp: FW: Factuur F-2017-0901d.d. 30 september 2017
Urgentie: Hoog

Geachte heer, mevrouw,

Onderstaande factuur met nr. F-2017-0701 heeft u wegens een storing in mijn zakelijke mailaccount waarschijnlijk niet bereikt.

Ik wil u verzoeken deze op zo kort mogelijke termijn alsnog te betalen.

Voor vragen ben ik telefonisch bereikbaar of kunt u contact opnemen met de afdeling Wonen en Leefomgeving.

Met vriendelijke groet,

Ramon Testroote

Tel: +31

Mail:

Van: Libratum - Ramon Testroote
Verzonden: donderdag 5 oktober 2017 10:57
Aan: 'postbus@prvlimburg.nl' <postbus@prvlimburg.nl>
Onderwerp: Factuur F-2017-0901 d.d. 30 september 2017

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij stuur ik u factuur F-2017-0901 d.d. 30 september 2017, betreffende mijn inzet in de maanden augustus en september 2017 toe.

Ik wil u vriendelijk verzoeken deze factuur binnen 10 werkdagen te betalen.

Met vriendelijke groet,

Libratum

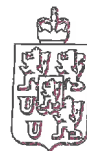
Ramon Testroote

Tel: +3

Mail:

provincie limburg

T. Thissen

Inzake adviesrol Kennis As project Movare

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	In de bijgevoegde GS-nota is aangegeven dat de portefeuillehouder gemachtigd is om een lid voor te dragen voor de Raad van Advies van het Kennis-As project 'Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst' conform de aan de UM verleende projectsubsidie. Betrokkene is uitgenodigd een adviesrol te vervullen binnen Kennis-As Instituut Movare. Er heeft geen formele aanwijzing plaatsgevonden. Documenten zijn niet voorhanden. Verder merken wij op dat de bijlagen van de GS-nota buiten de reikwijdte van het verzoek vallen en derhalve niet zijn bijgevoegd.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Zie onder 1.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	De ontvangen adviezen en rapportages vallen buiten de reikwijdte van het Wob verzoek. Volledigheidshalve verwijzen wij u naar bijgevoegd document waarin de governance van de KennisAs projecten nader is toegelicht.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er zijn geen documenten beschikbaar.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij beschikken niet over declaraties of facturen. Zie het antwoord op vraag 3.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben voor dit onderdeel geen documenten voorhanden. Zie het antwoord op vraag 3.

7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Wij hebben voor dit onderdeel geen documenten voorhande. Zie het antwoord op vraag 3.

Portefeuillehouder(s) van Rijsbergen

Zaaknummer

2015/50651

Organisatie onderdeel SUB

Adviezen zijn ontvangen van

Stuknummer

2015/50652

Behandeld door

Doorkiesnummer

+31 43 389

Onderwerp A / B lijst

Onderwerp openbaar besluit

Subsidieverlening aan Universiteit Maastricht voor de uitvoering van het Kennis-As project "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst"

Subsidieverlening aan Universiteit Maastricht voor de uitvoering van het Kennis-As project "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst"

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Uw College wordt voorgesteld om:

Gedeputeerde Staten hebben ter uitvoering van het besluit van Provinciale Staten van 10 juli 2015 een provinciale projectsubsidie van maximaal € 5.316.000,00 verleend aan de Universiteit Maastricht voor de uitvoeringsfase van het Kennis-As project "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst". Met dit project wordt een beweging, met daaraan gekoppeld een wetenschappelijk onderzoek, in gang gezet waarmee een bijdrage wordt geleverd aan

1. in te stemmen met inliggende concept-beschikkingen voor de subsidieverlening uitvoeringsfase en de termijnverlenging voorbereidingsfase en toepassing van het document "Uitgangspunten en principes financiële verantwoording Kennis-As project" op de voorbereidingsfase;

2. het subsidiebedrag ten laste te brengen van FCL 67727 "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst";

3. Universiteit Maastricht door middel van deze beschikkingen te informeren over uw besluitvorming.

Informatie :

tel : +31 43 389

e-mail : provincie@provincie-limburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

FIN STR

WL

CULT

B-stuk

Akkoord

☐ van Rijsbergen

Subdoel

2015/50652

16-7-2015

SUB

9-9-2015

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Advies (adj.) Secretaris

☐ Hamerstuk

Besproken

☒ JA☐ NEE

Datum RO

v. Rijsbergen 13 juli 2015

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☐ JA☒ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 22 JULI 2015

Besluit College d.d. 21 juli 2015

Budgetnummer(s)

CONFORM

Zaaknummer

~~SAS-2015-01685~~

2015/50651

Onderwerp openbaar besluit

: Subsidieverlening aan Universiteit Maastricht voor de uitvoering van het Kennis-As project " Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst"

Tekst voorstel:

Tekst openbaar besluit:

vernieuwing van het Nederlands onderwijssysteem. Het project behelst de introductie van een vernieuwend en gestructureerd dagschoolprogramma met naast voldoende onderwijs ook sport, beweging, ontspanning en oog voor een gezonde leefstijl en voeding. Hiermee levert het project een bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van onderwijs, de kwaliteit van onderwijzers en een gezonde levensstijl van leerlingen.

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Subsidies

Stuknummer

2015/50653

13/7/15

Onderwerp subsidieverlening aan Universiteit Maastricht voor de uitvoeringsfase van het Kennis-project "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst"

Behandeld

Datum

8 juli 2015

Bijlage(n)

Concept-beschikkingen inzake de subsidieverlening uitvoeringsfase en de verlenging van de voorbereidingsfase en toepassing van het document "Uitgangspunten en principes financiële verantwoording Kennis-As project" op de voorbereidingsfase.

Afschrift

0. Samenvatting

Bij brief van 13 april 2015 heeft de Universiteit Maastricht uw College verzocht om een provinciale projectsubsidie ten behoeve van de uitvoeringsfase van het project "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst".

Op 12 mei 2015 heeft uw College op basis van dit verzoek besloten om aan Provinciale Staten voor te stellen om in stemmen met het verlenen van een financiële bijdrage van maximaal € 5.316.000,00 voor de uitvoeringsfase van dit project. Met het project wordt een beweging, met daaraan gekoppeld een wetenschappelijk onderzoek, in gang gezet waarmee een bijdrage wordt geleverd aan vernieuwing van het Nederlands onderwijssysteem.

PS hebben op 10 juli 2015 ingestemd met uw voorstel.

Het subsidiebedrag kan ten laste worden gebracht van FCL 67727 "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst".

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Het beoogde resultaat van het Kennis-As project Movare is de introductie van een vernieuwend en gestructureerd dagschoolprogramma, met naast voldoende onderwijs ook sport, beweging, ontspanning en oog voor een gezonde leefstijl en voeding.

Het Kennis-As project Movare is gericht op de coördinatie en uitvoering van een innovatief schoolconcept in de regio Parkstad. Door middel van een innovatieve verandering van het schoolritme met meer aandacht voor sport, beweging, gezonde voeding, gezondheidsvoorlichting en cultuur wordt getracht de gezondheid van kinderen in de regio Parkstad op korte en lange termijn te verbeteren. Naast een gezondheidsverbetering richt het project zich op het verbeteren van de leerprestaties van kinderen, extra investeren in kinderen met achterstanden, ouders faciliteren in het combineren van werk en opvoeding en het verbeteren van de werkgelegenheid in de regio.

2. Toelichting

Subsidieverlening

Over de projectinhoud en de projectdoelstellingen is uw College door middel van de A-nota op 12 mei 2015 (voorstel aan PS) geïnformeerd. In inliggende concept-beschikking is een en ander nader

uitgewerkt in de zin van resultaatverplichtingen, monitoringsafspraken ten behoeve van rapportages en de Governance (projectorganisatie, voortgangsrapportages en jaarplannen).

Met de Universiteit Maastricht als penvoerder heeft afstemming plaatsgevonden over de inhoud van de concept-beschikking.

Termijnverlenging

Voorts wordt in deze nota meegenomen het antwoord van uw College op het verzoek van UM tot verlenging van de Voorbereidingsfase, alsmede op het verzoek van UM om de afspraken, zoals vastgelegd in het document "Uitgangspunten en principes financiële verantwoording Kennis-As", ook van toepassing te verklaren op de Voorbereidingsfase.

De UM acht verlenging van de voorbereidingsfase noodzakelijk vanwege de omvang van alle voorbereidingen, het gewijzigde projectscenario en om een goede start van de uitvoeringsfase te garanderen. Deze kan daarom niet eerder dan 1 november 2015 plaatsvinden. Ook uw eerder vermelde voorstel aan Provinciale Staten voor de uitvoeringsfase is hierop afgestemd.

Inzake de verantwoording van alle Kennis-As projecten wordt thans in samenwerking tussen UM en Provincie Limburg gewerkt aan het "Document financiële verantwoording".

Met het oog op de vereiste financiële eenduidigheid wordt derhalve voorgesteld om de in dat kader gemaakte afspraken ook van toepassing te verklaren op de voorbereidingsfase (zie inliggende concept-beschikking).

Bestuurlijke aandachtspunten

Voorstel is om portefeuillehouder, mevrouw M. van Rijsbergen, voor te dragen om deel te nemen in het Geregeld Overleg (dit overleg vindt 2 keer per jaar plaats) en om de portefeuillehouder te machtigen om één lid aan te dragen om deel te nemen in de Raad van Advies.

3. Relatie met Programmabegroting

Met dit project wordt bijgedragen aan de doelstellingen van de Kennis-As. Door het ontwikkelen van een stabiel en duurzaam bouwwerk (fysiek en inhoudelijk) wordt voor de regio Limburg economische en maatschappelijke structuurversterking gerealiseerd. Het project sluit aan bij de Agenda voor Gezondheid en Zorg en de ambities van het coalitieakkoord zoals deze nadere invulling hebben gekregen bij de voorjaarsnota, in het bijzonder voor de ambities 'Limburg werkt en groeit' en 'Limburg voor elkaar'. Tevens is het project versterkend aan de Topsector Life Sciences en de ontwikkeling van de Maastricht Health Campus.

4. Juridische aspecten

Het juridisch kader voor deze subsidieverlening wordt gevormd door: de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene Subsidieverordening 2012 Provincie Limburg, het door Provinciale Staten vastgestelde en door Gedeputeerde Staten nader uitgewerkte kader voor de aanpak van de economische structuurversterking, zoals onder andere neergelegd in de Voorjaarsnota 2013 en 2014, het Besluit van Provinciale Staten van 20 juni 2014 (Besluit Provinciale Staten van Limburg no. G-14-013), het Coalitieakkoord 2015 - 2019 "In Limburg bereiken we meer!", de Voorjaarsnota 2015, het Uitvoeringskader "Sturing in Samenwerking" en de Programma- en meerjarenbegroting 2015. De subsidieaanvraag is hieraan getoetst.

5. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

N.v.t.

6. Financiële aspecten

De kosten voor de uitvoeringsfase bedragen € 14.474.000,00. UM, Movare, GGD Zuid-Limburg, en de overige partners leveren een bijdrage van € 9.158.000,00. Er resteert een tekort van € 5.316.000,00 waarvoor een subsidie van de Provincie Limburg wordt gevraagd.

De hoogte van de toe te kennen subsidie voor de uitvoeringsfase van het project Movare in de periode 1 november 2015 tot 1 september 2020 kent de volgende fasering:

2015 x €	2016 x €	2017 x €	2018 x €	2019 x €	2020 x €	Totaal x €
230.000	1.304.000	1.260.000	1.264.000	981.000	277.000	5.316.000

Jaarlijks zal op basis van het ingediende Jaarplan, mits uw College daarmee instemt het voor dat jaar beoogde voorschot beschikbaar worden gesteld aan de Universiteit Maastricht.

Het subsidiebedrag ad € 5.316.000,00 kan ten laste worden gebracht van FCL 67727 "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst".

7. Formatieve aspecten

N.v.t.

8. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

Bij de voorbereidingen en het opstellen van deze GS-nota hebben de clusters Financiën, Cultuur, Strategie, Wonen en Leefomgeving en Subsidies nauw samengewerkt. Betrokken clusters onderschrijven onderhavig GS-voorstel.

9. Voorstel

Uw College wordt voorgesteld om:

1. in te stemmen met inliggende concept-beschikkingen voor de subsidieverlening uitvoeringsfase en de termijnverlenging voorbereidingsfase en toepassing van het document "Uitgangspunten en principes financiële verantwoording Kennis-As project" op de voorbereidingsfase
2. het subsidiebedrag ad € 5.316.000,00 ten laste te brengen van FCL 67727 "Movare: De Gezonde Basisschool van de Toekomst";
3. Universiteit Maastricht door middel van deze beschikkingen te informeren over uw besluitvorming.

Uitgangspunten en principes KENNIS-AS PROJECTEN Governance

Maastricht 7 oktober 2015

Vastgesteld tijdens de vergadering van de
Strategiegroep Kennis-as d.d. 7 oktober 2015

Colofon

Provincie Limburg Cluster Financiën

bezoekadres: Limburglaan 10 te Maastricht

postadres: Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

tel.: +31 (0)43 389 99 99

e-mail: postbus@prvlimburg.nl

www.limburg.nl

Uitgangspunten en principes **KENNIS-AS PROJECTEN**

Governance

Inhoudsopgave

1. TOELICHTING	7
1.1. Inleiding	7
1.2. Projectaansturing	7
1.3. Penvoerder	7
1.4. Consortium Agreement	8
1.5. De Subsidiebeschikking	8
2. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN GOVERNANCE KENNIS-AS PROJECTEN	9

1 TOELICHTING

1.1 Inleiding

Elk project van de Kennis-As kent een eigen governance-structuur. In deze notitie worden de algemene uitgangspunten vastgelegd ten behoeve van het beheer van de in de subsidiebeschikking van de Provincie Limburg (hierna "PL") vastgelegde afspraken met betrekking tot deze governance-structuur. Deze uitgangspunten gelden in principe voor alle Kennis-As projecten. Waar nodig is maatwerk mogelijk.

Doel van deze uitwerking van de governance is een structuur in te richten:

- die werkzaam is;
- die geen onnodige kosten met zich meebrengt;
- die het bereiken van de inhoudelijke doelstellingen niet bemoeilijkt;
- waarin verschillende partijen voldoende zeggenschap krijgen;
- waar de noodzakelijke (eigen) verantwoording ten aanzien van de bijdragen van betrokken partijen afdoende geregeld is

Specifiek wordt vanuit partijen meegegeven dat zij:

- moeten kunnen verantwoorden dat de middelen conform afspraken besteed zijn;
- moeten kunnen toetsen op het behalen van de gestelde doelen;
- zeker gesteld is dat waar partijen dat noodzakelijk vonden, tussentijds bijgestuurd is.

1.2 Projectaansturing

Projecten kunnen worden uitgevoerd door één of meer partijen. Voor de aansturing van een project, worden meestal verschillende organen ingesteld/aangewezen, die bepaalde taken en verantwoordelijkheden hebben. De aansturing van de (strategische) uitvoering van een project gebeurt gebruikelijk door het instellen/aanwijzen van een projectbestuur(der). Bovendien kunnen andere organen ingesteld/aangewezen worden, die specifieke onderdelen van het project coördineren of een adviserende functie hebben, één en ander onder de uiteindelijke aansturing van en toezicht door het (de) projectbestuur(der). Indien een project door één partij wordt uitgevoerd, dan volgt de projectorganisatie doorgaans de reeds bestaande, interne organisatie van die partij. Bij de uitvoering van een project door meerdere partijen zijn in een projectbestuur de deelnemende uitvoerende partijen (direct of indirect) vertegenwoordigd.

1.3 Penvoerder

Indien een partij subsidie wil ontvangen voor de uitvoering van zijn project, dient hij daartoe doorgaans een verzoek in bij een subsidieverlener, zoals PL. Bij dit verzoek wordt een beschrijving van het project, inclusief begroting, toegevoegd (hierna "Projectvoorstel"), op basis waarvan de subsidieverlener een besluit neemt om het voorgestelde project te subsidiëren. In geval van meerdere, samenwerkende partijen is het gebruikelijk dat één partij als penvoerder is aangewezen. Deze penvoerder dient doorgaans de subsidieaanvraag, inclusief Projectvoorstel, in bij de subsidieverlener, is vervolgens het aanspreekpunt van de subsidieverlener en is richting subsidieverlener verantwoordelijk voor de uitvoering van het project en de nakoming van de subsidievoorwaarden. De subsidieverlener krijgt daarmee een overzichtelijk en eenduidig geheel en voorkomt daarmee met alle partijen afzonderlijk te moeten afstemmen en koppelingen te moeten leggen.

1.4 Consortium Agreement

Gezien het in 1.3 vermelde feit dat de penvoerder verantwoordelijk is richting subsidieverlener, is van belang dat de overige samenwerkende partijen de penvoerder in de gelegenheid stellen om zijn verplichtingen (zoals het aanleveren van Voortgangsrapportages, Jaarplannen en Eindrapportages) tijdig na te komen en dat de alle samenwerkende partijen hun gecommitteerde bijdragen (financieel dan wel inhoudelijk) leveren als beschreven in het Projectvoorstel.

Hiertoe worden de afspraken omtrent de uitvoering, projectstructuur, alsmede de rechten en verplichtingen van de samenwerkende partijen daarom vaak vastgelegd in een zgn. samenwerkingsovereenkomst of consortium agreement tussen deze partners (hierna "CA"). In deze CA wordt bijvoorbeeld per afzonderlijk project vastgelegd:

- welke partijen deelnemen;
- welke doelstellingen bereikt moeten worden;
- welke werkzaamheden uitgevoerd worden;
- welke bijdragen geleverd worden;
- welke rechten en plichten partijen ten opzichte van elkaar en derden hebben;
- wie penvoerder is en welke rechten en plichten daaraan verbonden zijn;
- hoe het project georganiseerd en aangestuurd wordt;
- hoe om te gaan met derden die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen (door financiering en/of participatie in projecten).

De afspraken in de CA dienen uiteraard aan te sluiten op de verplichtingen uit de Subsidiebeschikking als hieronder beschreven. De Subsidiebeschikking is daarom ook onderdeel van de CA, middels toevoeging daarvan in een bij de CA behorende bijlage. PL wordt op de hoogte gesteld van de inhoud van de CA.

1.5 De Subsidiebeschikking

In de Subsidiebeschikking wordt vastgelegd welke bijdragen partijen leveren om het ingediende en door PL geaccepteerde Projectvoorstel te kunnen realiseren en helder te hebben welke rechten en plichten er ten opzichte van elkaar zijn. Hierbij is vanuit PL sprake van een financiële bijdrage en vanuit de overige partijen een financiële en/of inhoudelijke bijdrage.

In de Subsidiebeschikking worden de voorwaarden vermeld waaronder PL haar financiële bijdrage aan het project ter beschikking stelt. Onder meer geldt dat er bepaalde inspannings- en resultaatsverplichtingen behaald moeten worden. Hiertoe geldt een rapportageplicht middels een terugblik op gerealiseerde resultaten in het voorjaar (Voortgangsrapportage jaarlijks in te dienen vóór 1 mei) en een vooruitblik op in het komende jaar te realiseren resultaten in het najaar (Jaarplan jaarlijks in te dienen vóór 1 november). Aan het einde van het project worden de gerealiseerde resultaten over de gehele duur van het project vermeld in een zogenoemde Eindrapportage. De financiële verantwoording dient daarnaast te voldoen aan het in de Subsidiebeschikking vermelde document 'Uitgangspunten en principes Kennis-As projecten financiële verantwoording'.

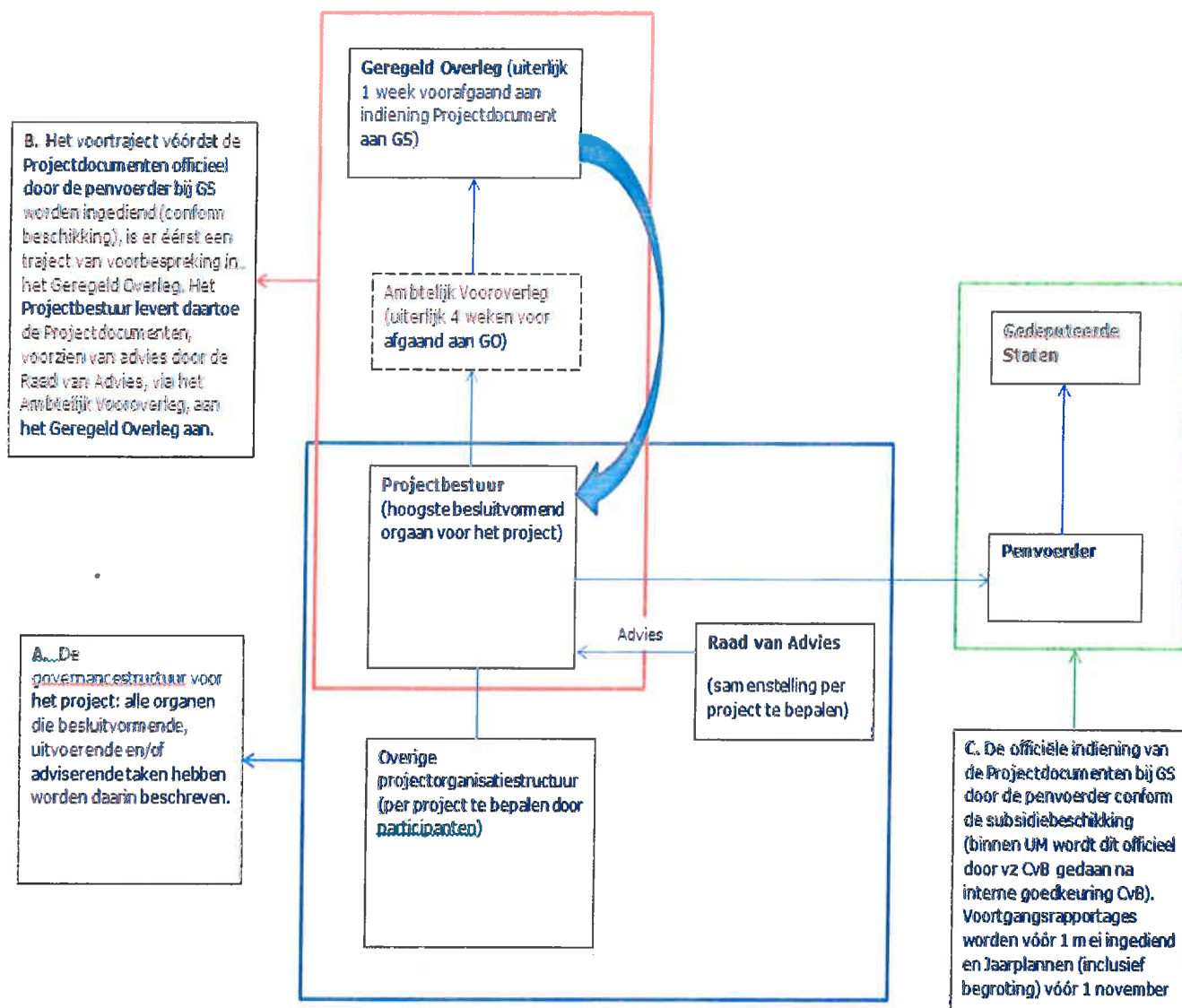
Binnen de projecten is doorgaans tevens een projectleider binnen de penvoerder aangewezen, die verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van het betreffende project. Aan de projectleider is vanuit de PL een ambtelijk contactpersoon gekoppeld, die verantwoordelijk is voor de noodzakelijke verbinding met en de informatieoverdracht aan de provinciale gremia.

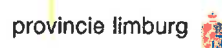
2 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN GOVERNANCE KENNIS-AS PROJECTEN:

1. De penvoerder is richting PL verantwoordelijk voor de uitvoering van het project en de verantwoording daarover;
2. Er wordt 2 x per jaar (op initiatief van de penvoerder) een Geregeld Overleg gepland, waarin de voortgang van de projecten wordt besproken, op basis van voor de projecten te overleggen Voortgangsrapportages/Jaarplannen/Eindrapportages (hierna "Projectdocumenten"), waarbij ook gerapporteerd wordt over de verdeling van revenuen uit vermarkting van resultaten. Dit Geregeld Overleg acteert daarbij steeds vanuit de in de Subsidiebeschikking vastgelegde afspraken en strategieën;
3. Zowel het Bestuur (van de penvoerder) als GS (voor PL) benoemen een persoon in het Geregeld Overleg;
4. Er wordt per project een Raad van Advies ingesteld die (inhoudelijk en financieel) adviseert omtrent de wijze waarop de afspraken uit de Projectvoorstellen, waarop de Subsidiebeschikking is gebaseerd, gerealiseerd worden, uitgaande van de Projectdocumenten;
5. De Raad van Advies bestaat uit onafhankelijke leden, te benoemen door elk van de strategische partners (dat zijn in ieder geval de penvoerder en PL). De Raad bepaalt zelf haar vergaderfrequentie en formaliteiten daaromtrent, maar vergadert ten minste twee keer per jaar, ten behoeve van advisering omtrent de Voortgangsrapportage, het Jaarplan en de Eindrapportage;
6. De Raad van Advies zal het projectbestuur adviseren, waarna dit advies bij de Projectdocumenten zal worden gevoegd en dit gehele pakketje wordt vervolgens, voorafgaand aan diens bijeenkomst, aan het Geregeld Overleg gezonden;
7. Voorafgaand aan het Geregeld Overleg vindt er (ambtelijk) informeel vooroverleg plaats tussen penvoerder en PL omtrent de Projectdocumenten (inclusief begrotingen), vóórdat de stukken officieel ingediend worden. In de regel vindt dit overleg vier weken vóór het Geregeld Overleg plaats;
8. Bestuurders van PL en de penvoerder zullen in principe niet in de organen binnen de projectstructuur een rol hebben. Dit kan immers leiden tot belangenverstrengeling, aangezien dezelfde bestuurders uiteindelijk besluiten moeten nemen omtrent de ingediende of in te dienen Projectdocumenten en het al of niet aanvragen of verstrekken van subsidie;
9. Indien medewerkers van PL (niet zijnde bestuurders) in een orgaan van het project participeren (bijvoorbeeld projectbestuur), dan kunnen zij daar ten hoogste een adviserende rol hebben en nadrukkelijk geen besluitvormende rol, dit in verband met fiscaliteit.

Op basis van de voornoemde, algemene uitgangspunten kan de algemene structuur voor de Kennis-As projecten als volgt worden weergegeven:

Route verantwoording aan subsidieverlener

Kennis/As Limburg
 Groeimotor van de regio

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De herbenoeming is vastgelegd in een brief van 2 juni 2016 en gold tot 1 september 2016. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden. Verder is een ongedateerde brief bijgevoegd van de betreffende persoon. Hier zijn enkel de namen van de behandelend ambtenaar onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De nota voor ons college, behorend bij deze herbenoeming komt aan bod bij de documenten van de heer H. Vrehen.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er vindt elke drie maanden een gezamenlijk overleg plaats tussen de voorzitters van de Nationale Parken en de Provincie Limburg waarin de stand van zaken wordt besproken over de (landelijke) ontwikkelingen in en rond de Nationale Parken. De verslagen van deze bestuurlijke overleggen vallen vanwege het inhoudelijke karakter daarvan buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. In hun rol als voorzitter van een van de overlegorganen van de drie Nationale Parken vindt er ook periodiek overleg plaats tussen elk van de voorzitters en de leden die zitting hebben in het overlegorgaan. De leden welke zitting hebben in elk der parken is terug te vinden via www.natuurparkenlimburg.nl In algemene zin zijn vertegenwoordigd IVN, gemeenten, waterschap(pen), particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap. Volledigheidshalve verwijzen wij naar de beantwoording van Statenvragen van de SP van 15 augustus 2018, door onze brief van 30 augustus 2016, inzake de benoeming van de voorzitters. Deze beantwoording is raadpleegbaar via onze website onder 'Schriftelijke vragen van Statenleden'.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie onder 3.

5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben drie facturen van de betreffende persoon ontvangen, welke als bijlage zijn toegevoegd. Daarin zijn de namen van de ambtenaren onleesbaar gemaakt, alsmede zijn persoonlijke rekeningnummer en adresgegevens. Het betreft facturen van: - 23 november 2015 (kwartaal 1 en 2 van 2015); - 23 november 2015 (kwartaal 3 en 4 van 2015); - 19 oktober 2016. -
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen documenten die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

De heer J. Tindemans
[Redacted]

Cluster NAT
E-mail [Redacted]@org.nl
Oms kenmerk 2016/42356
Vpl. nummer
Bijlage(n)

Behandeld [Redacted]
Telefoon +31 (0)43 389 [Redacted]
Faxnummer +31 (0)43 389 [Redacted]
Uw kenmerk
Maastricht 2 juni 2016
VERZONDEN 02 JUNI 2016

Onderwerp
verlenging voorzitterschap Nationale Parken

Geachte heer Tindemans,

Zoals bekend loopt uw benoeming als voorzitter van het Nationale Park De Groote Peel formeel af op 30 juni 2016.

Tijdens het Bestuurlijk overleg op 15 februari j.l. is het concept voor een nieuwe natuurvisie besproken en daarbij ook verwezen naar een nieuwe aanpak van gebiedsontwikkeling rond de parken (Platteland in Ontwikkeling). Het doel van de PIO aanpak is om het draagvlak voor natuur en integrale ontwikkelingen op het platteland te verbreden, o.a. door het betrekken van stakeholders die een brede vertegenwoordiging vormen van de samenleving.

De Nationale Parken kunnen de kapstok zijn waaraan die ontwikkelingen kunnen worden opgehangen. Daarnaast wordt, zoals u weet, ook op nationaal niveau nagedacht over de toekomst van de nationale parken (al dan niet "van wereldklasse"). In dit kader is het logisch om ook de organisatiestructuur en de rol van de voorzitters van de Nationale Parken te heroverwegen.

Intussen wordt de besluitvorming door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten rond de nieuwe natuurvisie en het programma Platteland in Ontwikkeling ambtelijk en bestuurlijk voorbereid. Op 14 juni 2016 vindt een informatieve bijeenkomst plaats voor de leden van de Statencommissie Ruimte, Landbouw en Natuur, en de definitieve besluitvorming door Provinciale Staten wordt verwacht in september 2016. Daarnaast is (op uw verzoek) een bezoek van Provinciale Staten (PS on Tour) voorzien aan het Nationale Park Maasduinen op 15 juli a.s.

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Om de continuïteit van de lopende werkzaamheden in de Nationale Parken te waarborgen, zouden wij het op prijs stellen als u als voorzitter in functie wilt blijven totdat de besluitvorming rond de nieuwe natuurvisie en PiO is afgerond en de gebiedsprogramma's rond de Nationale Parken kunnen worden geformuleerd. Dat zal naar verwachting vóór het einde van dit jaar zijn beslag krijgen. Wij stellen u daarom voor uw voorzitterschap met enkele maanden te verlengen totdat de nieuwe PiO structuur een feit is.

Wanneer u hiermee in principe akkoord kunt gaan, zullen wij uw aanstelling voor de komende maanden continueren. Vanzelfsprekend zal de vergoeding voor uw werkzaamheden op huidige basis worden voortgezet tot de einddatum van uw mandaat. We willen dan tevens met u bekijken op welke wijze u met uw ervaring in de toekomst bij de Nationale Parken en bij het PiO programma betrokken kunt blijven.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

ing. C.M.P. Salomons
clustermanager Natuur

ingebouwd 2019 / 7474

Aan de Provincie Limburg
Cluster NAT

bijlage 2

Postbus 5700
6202 MA Maastricht

antwoord VZ

Onderwerp: verlenging voorzitterschap Nationale Parken

Geachte [REDACTED]

Bij brief van 2 juni 2016 verzocht u mij om in afwachting van de totstandkoming van de nieuwe natuurvisie en het programma Platteland in Ontwikkeling het voorzitterschap van het Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel voorlopig te continueren.

In soortgelijke brieven verzocht u dat ook aan mevrouw Joke Kersten en mevrouw Ria Oomen als voorzitters van de Overlegorganen van de Nationale Parken De Meinweg, respectievelijk De Maasduinen.

Mede namens hen kan ik u medelen dat wij alle drie positief op uw verzoek reageren.

Wel verbinden wij daaraan de voorwaarde dat er op korte termijn positief beschikt wordt op de verzoeken voor een interim financiering voor de Meerjarenprogramma's voor de drie Nationale Parken, tot de nieuwe gebiedsprogramma's zijn geformuleerd. Wij stellen dit zo duidelijk omdat de posities van de drie voorzitters binnen de overlegorganen anders onmogelijk worden.

Herhaaldelijk hebben wij gewezen op de noodzaak van interim financiering om de continuïteit van educatieve programma's en de betrokkenheid van de vele vrijwilligers zeker te stellen. Wij dringen er ook op aan om binnen de logische kaders en in lijn met de Meerjarenprogramma's aan de Overlegorganen de ruimte te bieden om zelf prioriteiten te stellen, en binnen het budget te schuiven.

Mede namens Joke Kersten en Ria Oomen,

Hoogachtend,

Jan Tindemans

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Nederweert, 23 november '15

Geacht College,

NAT
VPL 71606 - saldo 0,-

Conform uw benoemingsbesluit tot voorzitter van het Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel zend ik u hierbij mijn factuur (2015-01) over de kwartalen 1 en 2 van 2015.

Vergoeding : Euro 1750,--.

Hoogachtend,

J.M. Tindemans

Bankrekening

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Nederweert, 23 november '15

Geacht College,

NAT
+5
VPL 71606 - saldo 0,-

Conform uw benoemingsbesluit tot voorzitter van het Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel zend ik u hierbij mijn factuur (2015-02) over de kwartalen 3 en 4 van 2015.

Vergoeding : Euro 1750,--.

Hoogachtend,

[M. Tindemans
Bankrekening

1B

236/NAT

10. 2016

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Nederweert, 19 oktober 2016

VPL ?

Geacht College,

Conform uw benoemingsbesluit tot voorzitter van het Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel zend ik u hierbij mijn factuur (2016-01) over de kwartalen 1 en 2 van 2016.

Vergoeding : Euro 1750,--.

Hoogachtend

J.M. [redacted] Lemans

Bankrekening

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Als bijlage is toegevoegd een offerteaanvraag (31 januari 2017, 2017/8643) aan de Gemeente Grootegast voor de inzet van de betreffende persoon. Daarnaast is ook de opdrachtverlening (17 februari 2017, 2017/13492) toegevoegd, inclusief de getekende overeenkomst. Namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt, behalve van ambtenaren die vanuit hun functie in de openbaarheid treden, alsmede de adresgegevens van de betrokkene (10 lid 2 sub e). Verder zijn handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Verder wijzen wij op het persbericht van 10 februari 2017 waarin de benoeming bekend is gemaakt.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De opdrachtverlening is genoemd onder 1. Er zijn geen andere documenten voorhanden. Ten aanzien van GS-besluiten merken wij op dat de opdrachtverlening in mandaat heeft plaatsgevonden en enkel mondeling in het college hierover is gesproken op 13-12-2016. Het betreffende (vertrouwelijk) besluit is bijgevoegd in een e-mail. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Volledigheidshalve merken wij op dat de vertrouwelijkheid van dit document is opgeheven conform besluitvorming in GS d.d. 9 april 2019.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Het eindrapport waarin de werkzaamheden zijn beschreven is openbaar en vindbaar via de website van Provinciale Staten van Limburg. Zoek op 'erfgoed' bij Ingekomen Stukken naar Mededeling Portefeuillehouder van 11 september 2017 (2017/62040). Voorts is ook relevant de Mededeling Portefeuillehouder van 18 april 2017 (2017/27278). Andere rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden zijn niet voorhanden.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er hebben geen evaluaties plaatsgevonden die vervolgens zijn neergelegd in documenten. Derhalve kunnen wij geen documenten hiertoe verstrekken. Wel heeft een terugkoppeling plaatsgevonden naar aanleiding van een overleg van 18 januari 2017, wat in een memo van 19 januari 2017 aan de betreffende portefeuillehouder is weergegeven. Dit memo is bijgevoegd, waarbij de namen van ambtenaren

	onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e).
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben geen facturen van de betreffende persoon ontvangen, of van zijn bedrijf. De facturen zijn ingediend door de Gemeente Grootegast, waarbij de vergoedingen ook aan de Gemeente Grootegast zijn betaald. Deze facturen zijn bijgevoegd, waarbij de namen van ambtenaren onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e). Tevens zijn de handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Het betreft de volgende facturen: - 22 maart 2017; - 20 april 2017; - 12 juni 2017; - 24 juli 2017; - 29 augustus 2017.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Als bijlage zijn eveneens bijgevoegd enkele facturen die door de Provincie Limburg rechtstreeks aan andere organisaties zijn betaald. Het betreft met name facturen van hotelovernachtingen. In de facturen zijn de namen van ambtenaren en derden onleesbaar gemaakt, alsmede hetgeen wat in een restaurant door personen is genuttigd (10 lid 2 sub e). Het betreft de volgende facturen: - 3 februari 2017 (hotelovernachting Maastricht); - 10 februari 2017 (hotelovernachting Roermond); - 22 februari 2017 (hotelovernachting Roermond-Herten); - 23 februari 2017 (hotelovernachting Maastricht); - 19 april 2017 (hotelovernachting Maastricht); - 23 juni 2017 (hotelovernachting Maastricht); - 21 juli 2017 (diner).
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Bij de onder 5 genoemde facturen is een overzicht van het aantal uren opgenomen.

AFSCHRIFT

ARCHIEF

Gemeente Grootegast
De heer E. Paré
Postbus 46
9860 AA GROOTEGAST

Cluster CULT

Behandeld

E-mail

Ons kenmerk 2017/8643

Vpl. nummer

Bijlage(n)

Telefoon

(043) 389

Uw kenmerk

Maastricht

Verzonden

31 januari 2017

31 januari 2017

Onderwerp

Offerteaanvraag kwartiermaker erfgoedtransitie

Geachte heer Paré

De Provincie Limburg nodigt u uit om op basis van deze offerteaanvraag een offerte uit te brengen voor de kwartiermaker erfgoedtransitie.

De werkomschrijving is opgenomen in bijlage 1 van deze offerteaanvraag.

Op de uitvoering van de opdracht zijn de voorwaarden uit de concept opdrachtbrief (bijlage 2), Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 als opgenomen in bijlage 4 van deze offerteaanvraag en de concept detacheringsovereenkomst (bijlage 6) van toepassing.

Uw eigen algemene (leverings)voorwaarden of voorwaarden van derden (waaronder onderaannemers en hulppersonen) zijn nadrukkelijk uitgesloten, zowel gedurende deze offerteprocedure alsook, ingeval van gunning, tijdens de uitvoering van de opdracht en daaronder eventueel te sluiten meerwerkopdrachten.

Door inschrijving op deze enkelvoudige onderhandse aanbesteding conformeert u zich aan bijgevoegde Integriteitsverklaring (bijlage 5).

De volgende voorwaarden gelden tijdens deze offerteprocedure:

1. Planning

Graag ontvangen wij uw offerte op uiterlijk maandag 6 februari 2017.

Indien wij uw offerte accepteren ontvangt u hiervan schriftelijk (per e-mail en/of per post) bericht. Wij streven er naar dat de opdracht op 7 februari 2017 in werking treedt. Zolang geen volledige overeenstemming is bereikt en ter zake geen opdrachtbrief is verzonden, is geen sprake van enige gebondenheid van de Provincie Limburg. In dat geval is er ook geen enkele verplichting tot vergoeding van welke schade of kosten dan ook.

2. Communicatie

Alle communicatie met betrekking tot onderhavige opdracht geschiedt in de Nederlandse taal en dient te verlopen via de volgende contactpersoon:

Provincie Limburg;

Cluster [redacted]

E-mail contactpersoon; [redacted]@prvlimburg.nl

Telefoon; 06-2 [redacted]

Postadres; 6202 MA Maastricht

Bezoekadres; 6229 GA Maastricht

3. Uw offerte

Uw offerte bestaat uit een rechtsgeldig ondertekende aanbestedingsbrief én de ingevulde en ondertekende inschrijfformulieren als opgenomen in bijlage 3 van deze offerteaanvraag.

Wij verzoeken u, uw offerte digitaal (per e-mail) in pdf-formaat aan te leveren. Mocht u niet in de gelegenheid zijn een offerte uit te brengen of wenst u geen offerte uit te brengen dan verzoeken wij u dat zo spoedig mogelijk te laten weten aan bovengenoemde contactpersoon.

4. Voorbehouden

De Provincie Limburg behoudt zich zonder meer en zonder tot enigerlei schadeplichtigheid te zijn gehouden (voor bijvoorbeeld vergoeding van offertekosten, vergoeding van gederfde winst of andere schade), in ieder geval het recht voor om:

- deze offerteprocedure tussentijds om haar moverende redenen op te schorten of af te breken;
- tijdsplanningen te wijzigen;
- de opdracht niet te gunnen.

5. Gestanddoeningstermijn van de offerte

De gestanddoeningstermijn van uw onherroepelijke offerte is 30 kalenderdagen gerekend vanaf de sluitingstermijn voor het indienen van de offerte.

Uw offerte zal strikt vertrouwelijk worden behandeld.

Graag zien wij uw aanbod tegemoet en bedanken u bij voorbaat voor uw inspanningen.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. C.P.W.M. Dieteren
clustermanager Cultuur

bijlagen:

bijlage 1	Werkomschrijving
bijlage 2	Concept-opdrachtbrief
bijlage 3	Inschrijfformulieren
bijlage 4	Algemene Inkoopvoorwaarden provincie Limburg 2015
bijlage 5	Integriteitsverklaring
bijlage 6	Concept detacheringsovereenkomst

bijlage 1 Werkomschrijving

Inzet van deze opdracht is om de komende 6 maanden op basis van een analyse te komen tot een aanpak en advies voor vervolg voor de brede erfgoedtransitie, waarbij de betreffende erfgoedinstellingen betrokken worden. Wij gaan hierbij uit van:

- opdrachtperiode van 1 februari 2017 t/m 31 juli 2017
- gemiddeld 1 dag per week beschikbaar voor een periode van 6 maanden met een maximum van 25 dagen à 8 uur.

Doel van de brede erfgoedtransitie is om te komen tot een groter publieksbereik, grotere zichtbaarheid van het erfgoed, meer samenhang en dus grotere maatschappelijke impact te realiseren vanuit een kostenefficiënte benadering. Met deze opdracht wordt de transitie verder vorm gegeven en worden stappen gezet om op korte termijn te komen tot resultaten in de samenwerking, flexibel inzetten van budgetten, in de digitaliseringsopgave en een servicepunt erfgoed. Bij de instellingen is draagvlak voor een externe kwartiermaker.

De externe kwartiermaker geeft invulling aan de opdracht door:

- Fase 1: Startfase – februari – maart 2017: gericht op kennismaken, werkbezoeken, inventariseren kansen en belemmeringen. Vertrouwen winnen, draagvlak versterken en zorg en twijfel wegnemen
- Fase 2: opbouwfase – maart – mei 2017: gericht op verbinden, aansturen, daadkracht op weg naar transitievoorstel
- Fase 3: uitvoeringsfase – mei – juli 2017 en verder: Transitievoorstellen uitwerken naar advies. In dit advies beschrijft de kwartiermaker hoe de verdere transitie tot een optimale en duurzame organisatievorm voor het erfgoedservicepunt (uitgewerkt in een businessplan en organisatiemodel) en de digitaliseringsopgave gerealiseerd kan worden. Tevens worden tijdpad, partners en ook de aandachtspunten en risico's (inhoudelijk, financieel, juridisch etc.) benoemd.
- De kwartiermaker fungeert als het 'bestuurlijk uithangbord' voor het transitieproces.

De kwartiermaker erfgoed wordt gefaciliteerd en ondersteund bij zijn werkzaamheden vanuit de ambtelijke organisatie van de provincie Limburg. Er wordt een klein kernteam geformeerd dat onder voorzitterschap van de kwartiermaker het proces vormgeeft en organiseert. Er is tussen de dagen van aanwezigheid in Limburg dagelijks contact mogelijk via skype, sms en telefoon. Eventuele vervolgacties worden vanuit het kernteam – waar nodig in overleg met management Cluster Cultuur – verder in de ambtelijke organisatie uitgezet.

bijlage 2 Concept-opdrachtbrief (Enkel bij opdrachtverlening zal deze worden toegepast)

Geachte [REDACTED]

Hierbij verlenen wij u de opdracht voor [REDACTED]

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- de in onze offerteaanvraag van <datum, offerte> en uw offerte van [REDACTED], beschreven werkzaamheden dienen conform deze documenten uitgevoerd te worden voor een prijs van [REDACTED] exclusief btw;
de opdracht dient afgerond te zijn op [REDACTED]
- meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingsnummer (VPL) [REDACTED] en de naam van de contactpersoon [REDACTED].
Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;
- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 - verzonden bij de offerteaanvraag - zijn van toepassing;
- door acceptatie van deze opdrachtverlening wordt het volledige auteursrecht, inhoudende alle openbaarmakings- en vereenvoudigingsrechten met betrekking tot in het kader van deze opdracht vervaardigde werk(en) van letterkunde, wetenschap of kunst overgedragen aan de Provincie Limburg, ongeacht het gebruik of de wijze van openbaarmaking of vereenvoudiging en ongeacht of dit gebruik en deze wijze van openbaarmaking of vereenvoudiging op het moment van (aanvaarding van) de opdrachtverlening bekend is. Opdrachtnemer zal zich niet verzetten tegen openbaarmaking van het werk zoals bedoeld in artikel 25, lid 1, sub a van de Auteurswet.

Voor verdere afspraken zal [REDACTED] contact met u opnemen. De voor verdere afspraken zal [REDACTED] contact opnemen met [REDACTED]

Namens de Provincie Limburg
Krachtens mandaat en volmacht,

Clustermanager

bijlage 3 Inschrijfformulieren

Zie 3A, 3B en 3C

bijlage 3A offerteaanvraag

Verklaring werkomschrijving, contractuele voorwaarden en uitvoering werkzaamheden

Ondergetekende verklaart hierbij:

Dat hij:

- onvoorwaardelijk instemt met de werkomschrijving als opgenomen in bijlage 1 van de offerte aanvraag; en
- ingeval van gunning van de opdracht garandeert dat hij bij uitvoering van de overeenkomst volledig aan deze werkomschrijving zal voldoen; en
- dat hij onvoorwaardelijk instemt met de voorwaarden in de opdrachtbrief en Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 in bijlage 4 van de offerteaanvraag.

Ondergetekende verklaart voorts dat:

- hij **geen** gebruik maakt van onderaannemers en deswege inschrijft als hoofdaannemer; of
- hij als **hoofdaannemer** inschrijft met, in geval van gunning, de inzet van de hieronder genoemde onderaannemers waarbij de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd ingeval van gunning van de opdracht:

Naam hoofdaannemer: [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

• **Naam onderaannemer 1:** [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

[invullen door inschrijver]

Geraamde waarde van de door onderaannemer 1 uit te voeren werkzaamheden (gedurende de looptijd van de Overeenkomst) in geval van gunning: € [invullen door inschrijver]

• **Naam onderaannemer 2:** [invullen door inschrijver]

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

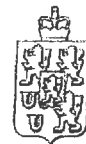
[invullen door inschrijver]

Geraamde waarde van de door onderaannemer 2 uit te voeren werkzaamheden (gedurende de looptijd van de Overeenkomst) in geval van gunning: € [invullen door inschrijver] enz..

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake kwartiermaker erfgoedtransitie van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	
Datum:	
Handtekening:	(A)

bijlage 3B offerteaanvraag

Prijs

Ondergetekende

verklaart hierbij dat het ingevulde prijsformulier voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de prijs is in euro en exclusief btw;
- de prijs is marktconform (handelsgebruikelijk en realistisch). Dat betekent onder meer dat gebruikelijke prijzen zijn geoffreerd die gebaseerd zijn op normale kostprijzen met redelijke kortingen en winstmarges;
- alleen de prijzen die zijn opgenomen in onderstaand prijsformulier gelden tijdens de uitvoering van de overeenkomst. Prijzen die elders in de inschrijving genoemd worden, scheppen geen enkele rechten of verplichtingen tussen de Provincie Limburg en leverancier tijdens de uitvoering van de overeenkomst;
- het prijsformulier bevat op alle gevraagde onderdelen een prijsopgave;
- de geoffreerde prijzen gelden zonder enig voorbehoud en zijn gebaseerd op de offerteaanvraag;
- alle werkzaamheden als beschreven in de werkschrijving en in het aangeboden plan van aanpak zijn verdisconteerd in de all-in prijzen van het prijsformulier;
- onder all-in prijzen wordt verstaan, inclusief alle kosten zoals, maar niet beperkt tot, overheadkosten, kantoorkosten, kosten voor verzekering etc.
- de geoffreerde prijzen in het prijsformulier gelden in geval van gunning gedurende looptijd (inclusief verlengingen) van de overeenkomst (met in acht name van het doen van prijswijzigingen conform het bepaalde in de overeenkomst).
- alle in de offerteaanvraag genoemde aantallen zijn indicatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend;

prijsformulier	
	Prijs in euro en exclusief btw
	€
	€

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte kwartiermaker erfgoedtransitie van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	
Datum:	
Handtekening:	(B)

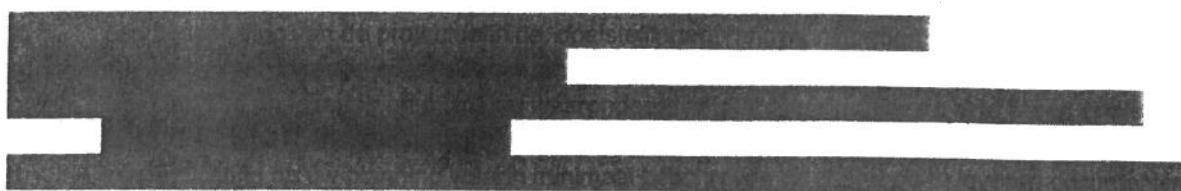
bijlage 3C offerteaanvraag

Plan van Aanpak

Het plan van aanpak omvat maximaal 5 A4 (dubbelzijdig)

U dient een plan van aanpak in op basis waarvan u, ingeval van gunning, daadwerkelijk uitvoering zult geven aan de opdracht conform het gestelde in deze offerteaanvraag.

Uw plan van aanpak bevat minimaal de elementen als genoemd in sub a tot en met e hieronder.

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake kwartiermaker erfgoedtransitie van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	
Bedrijf:	
Functie:	
Datum:	
Handtekening:	(C)

BIJLAGE 4

Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten

Deel A. Algemeen deel

De bepalingen van deel A zijn van toepassing zowel op leveringen als op diensten.

Artikel 1 Begripsbepalingen

De hierna volgende begrippen worden in deze algemene inkoopvoorwaarden in de hierna vermelde betekenis gebruikt:

- a. de Provincie: de Provincie Limburg;
- b. opdrachtnemer: iedere (rechts)persoon alsmede diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n) en rechtsverkrijgende(n), die met de Provincie een overeenkomst sluit tot het verrichten van leveringen en/of diensten, waarop deze algemene inkoopvoorwaarden toepasselijk zijn, alsmede zijn werknemers en door hem bij de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde derden;
- c. partij(en): de Provincie en de opdrachtnemer;
- d. overeenkomst: de overeenkomst van opdracht tussen de Provincie en de opdrachtnemer op basis waarvan de opdrachtnemer leveringen en/of diensten verricht voor de Provincie en de Provincie een tegenprestatie voldoet aan de opdrachtnemer;
- e. dag: kalenderdag;
- f. schriftelijk: door middel van geschreven documenten, fax- of e-mailcommunicatie, alsmede andere door de wet daarmee gelijk gestelde vormen van communicatie;
- g. prestatie: het door de opdrachtnemer op basis van een overeenkomst tot stand te brengen resultaat;
- h. zaak: roerende zaak, waaronder mede begrepen energie en water.

Artikel 2 Overeenkomst

1. Door een aanbieding uit te brengen, verklaart de wederpartij zich akkoord met deze inkoopvoorwaarden.
2. Afwijkingen van deze algemene inkoopvoorwaarden zijn uitsluitend geldig voor zover ze uitdrukkelijk schriftelijk door de Provincie zijn aanvaard en gelden slechts voor de overeenkomst waarop ze betrekking hebben.
3. Een aanbieding van een wederpartij is onherroepelijk gedurende een termijn van dertig dagen nadat deze de Provincie heeft bereikt, tenzij de uitnodiging van de Provincie tot het doen van de aanbieding een afwijkende termijn inhoudt, dan geldt de laatstgenoemde termijn. Ingeval van een inschrijving vangt de termijn aan op de dag waarop de inschrijving sluit. De Provincie kan besluiten bij een aanbesteding van deze bepaling af te wijken.
4. Een wijziging van de overeenkomst komt uitsluitend tot stand nadat een partij een voorstel van de andere partij schriftelijk heeft aanvaard.
5. Indien enige bepaling van deze algemene inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, blijven de overige bepalingen onverkort en volledig van kracht.
6. In geval van toepassing van het derde lid treden partijen in overleg teneinde nieuwe rechtsgeldige bepalingen ter vervanging van de nietige dan wel vernietigde bepalingen overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van laatstbedoelde bepalingen in acht worden genomen.

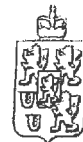
7. In geval van strijdigheid tussen een bepaling in een overeenkomst en een bepaling in deze algemene inkoopvoorwaarden, prevaleert de bepaling uit de overeenkomst.
8. Indien de Provincie tekeningen, modellen, specificaties, instructies, planningen, keuringsvoorschriften en dergelijke voorschrijft, maken deze deel uit van de overeenkomst.

Artikel 3 Meerwerk en minderwerk

1. Indien door aanvullende wensen of door gewijzigde inzichten van de Provincie of door wijziging van wettelijke voorschriften, de prestatie die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar wordt verzaamd dan wel uitgebreid, is sprake van meerwerk.
2. Tot meerwerk als bedoeld in het eerste lid worden niet gerekend essentiële werkzaamheden die de opdrachtnemer bij het sluiten van de overeenkomst had behoren te voorzien.
3. Indien de prestatie die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar wordt verlicht dan wel verminderd, is sprake van minderwerk.
4. Indien een partij meent dat van meer- en/of minderwerk sprake is, doet zij daarvan tijdig en schriftelijk mededeling aan de andere partij onder opgave van de financiële en andere gevolgen daarvan voor de uitvoering van de overeenkomst.
5. De opdrachtnemer vangt niet aan met de uitvoering van meerwerk dan na een schriftelijke opdracht daartoe van de Provincie.
6. Meerwerk dat niet vooraf schriftelijk is overeengekomen, wordt niet door de Provincie vergoed.
7. De opdrachtnemer zendt een aparte en gespecificeerde nota voor het meer- en/of minderwerk.

Artikel 4 Verplichtingen opdrachtnemer

1. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet in zijn geheel uit aan een derde.
2. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet gedeeltelijk uit aan een derde, tenzij hiermee voorafgaand schriftelijk is ingestemd door de Provincie.
3. De opdrachtnemer vervangt de personen die zijn belast met de uitvoering van de overeenkomst en die in de overeenkomst zijn benoemd, tijdelijk noch definitief, tenzij hiermee vooraf schriftelijk is ingestemd door de Provincie.
4. De Provincie onthoudt haar instemming als bedoeld in de vorige leden niet en verbindt daaraan geen voorwaarden, tenzij dit in het voorkomende geval redelijk kan worden geacht.
5. De opdrachtnemer levert zijn prestatie goed en zorgvuldig, naar beste weten en kunnen op een wijze die aan de overeenkomst beantwoordt en binnen de overeengekomen termijn. De opdrachtnemer maakt daarbij geen inbreuk op intellectuele of industriële eigendomsrechten van derden en leeft alle van toepassing zijnde wettelijke eisen en overige overheidsvoorschriften na.
6. De opdrachtnemer gebruikt de in het kader van de overeenkomst door de Provincie aan de opdrachtnemer verstrekte informatie en documentatie, waaronder tekeningen en modellen, alleen indien en voor zover dat in het kader van de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijk is.
7. De informatie en documentatie als bedoeld in het zesde lid, blijft te allen tijde eigendom van de Provincie.
8. Verplichtingen die naar hun aard zijn bestemd om ook na uitvoering van de overeenkomst voort te duren, behouden hun werking ook nadat de overeenkomst is uitgevoerd.

Artikel 5 Geheimhouding en bekendmaking

1. Partijen zijn verplicht alle direct of indirect van de andere partij vertrouwelijk verkregen informatie en gegevens vertrouwelijk te behandelen, ook na afloop van de overeenkomst.
2. Partijen maken de informatie en gegevens als bedoeld in het eerste lid, niet aan derden openbaar, tenzij hiermee vooraf schriftelijk is ingestemd door de andere partij, of op grond van een wettelijke verplichting of een rechterlijk bevel. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. De opdrachtnemer maakt in publicaties of reclame-uitingen geen melding van de overeenkomst en de resultaten hiervan en gebruikt de naam en/of het logo van de Provincie niet als referentie, tenzij de Provincie hiermee vooraf schriftelijk heeft ingestemd. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
4. In geval van overtreding van de voorgaande leden door de opdrachtnemer, verbeurt de opdrachtnemer aan de Provincie een onmiddellijk opeisbare boete van € 5.000, - per geval, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist en onverminderd enig ander aan de Provincie toekomend recht, waaronder het recht op volledige schadevergoeding en nakoming.
5. De Provincie kan persberichten en andere openbare mededelingen coördineren.

Artikel 6 Toetsing

1. De Provincie heeft het recht de prestatie te (laten) toetsen.
2. De Provincie kan de toets bedoeld in het eerste lid, zowel voor, tijdens als binnen een redelijke termijn na de levering van de prestatie (laten) uitvoeren.

Artikel 7 Niet-tijdige nakoming

1. De opdrachtnemer meldt een dreigende termijnoverschrijding zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de Provincie, waarbij hij de aard van de dreigende termijnoverschrijding, de door hem te treffen maatregelen en de verwachte duur van de vertraging vermeldt.
2. De Provincie bevestigt schriftelijk de ontvangst van de melding als bedoeld in het eerste lid en geeft daarbij aan of zij instemt met de voorgestelde handelwijze. Deze instemming houdt niet in dat de Provincie de oorzaak van de dreigende vertraging erkent en laat alle andere rechten of vorderingen die de Provincie op grond van de overeenkomst toekomen, onverlet.

Artikel 8 Tekortkoming in de nakoming

1. Van een tekortkoming in de nakoming is sprake indien de prestatie niet binnen de overeengekomen termijn wordt geleverd of niet beantwoordt aan hetgeen partijen zijn overeengekomen, tenzij de tekortkoming de opdrachtnemer niet kan worden toegerekend.
2. De volgende omstandigheden zijn in ieder geval toerekenbaar aan de opdrachtnemer: gebrek aan personeel, ziekte of staking van personeel, verlate levering van zaken, uitval van hulpmiddelen, files, liquiditeitsproblemen, toerekenbare tekortkoming in de nakoming van door de opdrachtnemer ingeschakelde derden en andere, voorzienbare omstandigheden waarop de opdrachtnemer had kunnen en moeten anticiperen.
3. De Provincie stelt de opdrachtnemer zo spoedig mogelijk na constatering van de tekortkoming schriftelijk in gebreke, tenzij nakoming blijvend onmogelijk is.
4. De ingebrekestelling als bedoeld in het derde lid bevat een redelijke termijn voor nakoming. Deze termijn is fataal, zodat de opdrachtnemer bij niet-tijdige nakoming in verzuim is.

5. De Provincie heeft het recht om voor rekening van en na overleg met de opdrachtnemer herstel of vervanging zelf uit te voeren of door derden te laten uitvoeren, onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die haar toekomen, in de volgende gevallen:
- a. nakoming is blijvend onmogelijk;
 - b. de in het vierde lid bedoelde termijn is ongebruikt verlopen;
 - c. er is sprake van zodanige spoedeisendheid dat onmiddellijke actie is geboden.

Artikel 9 Aansprakelijkheid

1. De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door de andere partij geleden dan wel te lijden schade, met dien verstande dat de aansprakelijkheid, per gebeurtenis, beperkt is tot een bedrag van:
 - a. € 150.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,00;
 - b. € 300.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 50.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,00;
 - c. € 500.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 100.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,00;
 - d. € 1.500.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 150.000,00 maar kleiner dan of gelijk aan € 500.000,00;
 - e. € 3.000.000,00 voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 500.000,00.
2. Samenhangende gebeurtenissen als bedoeld in het eerste lid, worden aangemerkt als één gebeurtenis.
3. De beperking van de aansprakelijkheid als bedoeld in het eerste lid komt te vervallen:
 - a. in geval van aanspraken van derden op schadevergoeding;
 - b. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de tekortschietende partij;
 - c. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 4, vijfde lid.
4. Onder derden als bedoeld in het derde lid, worden mede begrepen volksvertegenwoordigers, bestuurders, werknemers en andere voor de Provincie werkzame personen.
5. Indien een derde de Provincie aansprakelijk stelt voor handelen of nalaten waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is op grond van het bepaalde in de wet, deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten, neemt de opdrachtnemer de behandeling van deze aanspraak op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over.
6. Alle kosten, waaronder begrepen schadevergoeding, boetes en rente, die de Provincie heeft gemaakt in verband met de behandeling van een aanspraak als bedoeld in het vijfde lid, komen voor rekening van de opdrachtnemer.
7. In het geval de belastingdienst of instanties aan wie de uitvoering van de sociale verzekeringswetgeving is opgedragen de rechtsverhouding tussen partijen aanmerken als een fictieve dienstbetrekking, neemt de opdrachtnemer de behandeling van alle aanspraken, waaronder begrepen boetes, rente en kosten, op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over.
8. De opdrachtnemer verklaart dat hij genoegzaam is verzekerd en zich genoegzaam verzekerd zal houden tegen de aansprakelijkheid zoals bedoeld in deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten.

Artikel 10 Ontbinding

1. Partijen hebben het recht, onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die hen toekomen, de overeenkomst tussen partijen buiten rechte te ontbinden indien de andere partij enige verplichting uit de overeenkomst niet tijdig of niet behoorlijk nakomt en voor zover de tekortkoming vatbaar is voor herstel, nalaat zodanige tekortkoming te herstellen binnen de in het vierde lid van artikel 8 bedoelde termijn.
2. Onverminderd de mogelijkheden die de wet biedt en de overige rechten die haar toekomen, heeft de Provincie het recht om de overeenkomst tussen partijen direct en zonder ingebrekestelling buiten rechte te ontbinden, indien:
 - a. de opdrachtnemer in staat van faillissement of in surséance van betaling verkeert, of op een aanmerkelijk deel van haar vermogen beslag wordt gelegd;
 - b. de opdrachtnemer overlijdt of anderszins in de (fysieke) onmogelijkheid komt te verkeren om de overeenkomst uit te voeren;
 - c. de bedrijfsvoering van de opdrachtnemer (deels) is stilgelegd, hij zijn activiteiten (deels) heeft gestaakt of overgedragen of hij in liquidatie verkeert;
 - d. de zeggenschap over of binnen de onderneming van de opdrachtnemer wijzigt bijvoorbeeld door wijziging van aandeelhouders of wisseling van bestuursleden;
 - e. personeelsleden van of personen die werkzaam zijn bij de Provincie, een al dan niet betaalde nevenfunctie bij de opdrachtnemer vervullen of ten tijde van de onderhandelingen hebben vervuld of die belangen hebben bij de opdrachtnemer of bij diens bedrijfsvoering, zonder dat de Provincie daarvan voor de totstandkoming van de overeenkomst in kennis is gesteld.
 - f. feiten of omstandigheden in relatie tot het bedrijf of de persoon van de opdrachtnemer bekend worden, die, waren deze bekend geweest vóór het tot stand komen van de overeenkomst, aanleiding zouden zijn geweest om geen overeenkomst met deze opdrachtnemer aan te gaan.
 - g. door de opdrachtnemer of door een van zijn ondergeschikten of door zijn vertegenwoordigers enig voordeel is of wordt aangeboden of verschaft aan een ambtenaar of werknemer van de Provincie, lid van het college van de Provincie, lid van Provinciale Staten of anderszins voor de Provincie werkzaam persoon.
3. De opdrachtnemer is verplicht de Provincie terstond te informeren over het optreden of redelijkerwijs voorzienbaar zijn van een van de omstandigheden als bedoeld in het tweede lid.
4. In geval van ontbinding van de overeenkomst heeft de opdrachtnemer geen recht op enige schadevergoeding.
5. In geval van ontbinding heeft de Provincie het recht om de reeds door de opdrachtnemer geleverde en door de Provincie betaalde prestatie te blijven gebruiken.
6. De Provincie kan afgifte vorderen van hetgeen reeds op basis van de overeenkomst is ontwikkeld of gerealiseerd en van de gegevens die nodig zijn om een en ander te kunnen voltooien en gebruiken, tegen betaling van een corresponderend deel van de overeengekomen tegenprestatie.
7. Partijen kunnen overeenkomen dat de opdrachtnemer de prestatie zodanig afrondt, dat deze voldoet aan hetgeen is overeengekomen dan wel dat deze door een ander kan worden voltooid.

Artikel 11 Prijzen en tarieven

1. Prijzen en tarieven zijn vast voor de duur van de overeenkomst en in euro's en omvatten alle belastingen, maar exclusief btw en betreffen de overeengekomen prestatie, alsmede alle overige kosten, zoals die van training of inwerking van personeel, reis- en verblijf- en voorrijkosten, administratiekosten en de kosten van de verpakking.

2. De in het eerste lid bedoelde prijzen gelden ook voor meer- en minderwerk als bedoeld in artikel 3.

Artikel 12 Betaling

1. Tenzij factureringsmomenten zijn overeengekomen, zendt de opdrachtnemer niet eerder een factuur aan de Provincie dan nadat de prestatie is verricht en geaccepteerd.
2. In een factuur is in ieder geval opgenomen:
 - a. opgave van het aantal werkelijk en noodzakelijk bestede uren, alsmede de data waarop een en ander is verricht, of
 - b. een korte omschrijving van de verrichte prestatie.
3. De Provincie voldoet binnen dertig kalenderdagen na ontvangst en goedkeuring van de desbetreffende factuur de op grond van de overeenkomst verschuldigde bedragen, mits gefactureerd overeenkomstig de factureringsafspraken en na acceptatie van de prestatie en de bijbehorende documentatie.
4. In geval van te late betaling is de Provincie de wettelijke rente verschuldigd.
5. In geval van vooruitbetaling door de Provincie verstrekt de opdrachtnemer op eerste verzoek daartoe en voorafgaand aan de eerste vooruitbetaling, op zijn kosten voldoende zekerheid voor (terug)betaling, voor het geval de opdrachtnemer op enigerlei wijze tekort schiet in de nakoming van zijn verplichtingen waarop de vooruitbetaling ziet.
6. De zekerheid wordt verstrekt door middel van een originele verklaring (bankgarantie "op afroep") van een erkende kredietinstelling ter hoogte van het door de Provincie vooruit te betalen of vooruitbetaalde bedrag, vermeerderd met eventuele rente en kosten, een en ander goed te keuren door de Provincie.
7. Indien is overeengekomen dat betaling volgens nacalculatie plaatsvindt, specificeert de opdrachtnemer de factuur zoals overeengekomen.
8. Betaling door de Provincie houdt op geen enkele wijze afstand van enig recht in.
9. Het is de opdrachtnemer niet toegestaan zijn prestatie te verrekenen met een vordering op de Provincie, uit welken hoofde dan ook verschuldigd.
10. De Provincie heeft het recht de voldoening van een factuur op te schorten in het geval van een dreigende vertraging als bedoeld in artikel 7, eerste lid, of een toerekenbare tekortkoming als bedoeld in artikel 8, eerste lid.
11. Overschrijding van een betalingstermijn door de Provincie of niet-betaling van een factuur op grond van vermoedelijke inhoudelijke onjuistheid daarvan of in geval van ondeugdelijkheid van de prestatie, geeft de opdrachtnemer niet het recht zijn werkzaamheden op te schorten dan wel te beëindigen.
12. De Provincie kan de factuur door een door haar aan te wijzen accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op inhoudelijke juistheid laten controleren. De opdrachtnemer verleent de betrokken accountant inzage in boeken en bescheiden en verstrekt hem alle gegevens en informatie die deze verlangt.
13. De controle als bedoeld in het twaalfde lid, is vertrouwelijk en strekt zich niet verder uit dan voor het verifiëren van de facturen is vereist.
14. De accountant brengt zijn rapportage zo spoedig mogelijk aan partijen uit.
15. De kosten van het accountantsonderzoek als bedoeld in de vorige leden, komen voor rekening van de Provincie, tenzij uit het onderzoek van de accountant blijkt dat de factuur niet juist dan wel onvolledig is, in welk geval bedoelde kosten voor rekening van de opdrachtnemer komen.

Artikel 13 Zaken van de Provincie

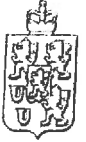
1. In het geval de Provincie aan de opdrachtnemer zaken, zoals grondstoffen, hulpstoffen, gereedschappen, tekeningen, specificaties en software, ter beschikking heeft gesteld ten behoeve van de uitvoering van de overeenkomst, blijven deze zaken eigendom van de Provincie. Aan de terbeschikkingstelling kunnen voorwaarden worden verbonden.
2. De opdrachtnemer bewaart de ter beschikking gestelde zaken afgescheiden van soortgelijke zaken welke behoren aan hemzelf of aan derden.
3. De opdrachtnemer zal de ter beschikking gestelde zaken merken als eigendom van de Provincie.
4. De opdrachtnemer retourneert al hetgeen hij in het kader van de uitvoering van de overeenkomst van de Provincie onder zich heeft, binnen veertien dagen nadat de overeenkomst is uitgevoerd zonder kosten aan de Provincie.
5. Het is de opdrachtnemer niet toegestaan een kopie van de in het eerste lid bedoelde zaken te bewaren of te gebruiken, anders dan in het kader van zijn archiveringsverplichtingen.

Artikel 14 Overdracht van rechten en/of verplichtingen

1. Het is partijen niet toegestaan hun rechten en verplichtingen op basis van de overeenkomst zonder voorafgaande schriftelijke instemming van de andere partij geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een derde. Aan dit verbod komt goederenrechtelijke werking toe in de zin van artikel 3:83, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Artikel 4, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het eerste lid geldt niet ten aanzien van het vestigen van een pandrecht.

Artikel 15 Intellectuele en industriële eigendomsrechten

1. Alle intellectuele en industriële eigendomsrechten en databankrechten die zullen ontstaan of kunnen worden uitgeoefend ten aanzien van de resultaten van de overeenkomst berusten te allen tijde en uitsluitend bij de Provincie, met uitzondering van rechten op eventueel ten behoeve van de opdracht door de opdrachtnemer ontwikkelde software modellering(en) en de daarvoor gebruikte softwareprogrammatuur, alsmede op andere door de opdrachtnemer in het kader van de overeenkomst ontwikkelde kennis en knowhow die ten grondslag ligt aan het aan de Provincie geleverde resultaat.
2. De opdrachtnemer draagt alle intellectuele en industriële rechten die mochten ontstaan ten aanzien van de prestatie – voor zover mogelijk – op het moment van het ontstaan daarvan bij voorbaat en om niet over aan de Provincie, welke overdracht door de Provincie reeds nu voor alsdan wordt aanvaard. Voor zover voor de overdracht van de genoemde rechten op enig moment een nadere akte zou zijn vereist, machtigt de opdrachtnemer de Provincie reeds nu voor alsdan onherroepelijk om zodanige akte op te maken en mede namens de opdrachtnemer te ondertekenen, onverminderd de verplichting van de opdrachtnemer om op eerste verzoek van de Provincie aan de overdracht van deze rechten medewerking te verlenen, zonder daarbij voorwaarden te kunnen stellen.
3. De opdrachtnemer doet met de totstandkoming van de overeenkomst afstand jegens de Provincie van alle eventueel aan hem, opdrachtnemer, toekomende zogenoemde persoonlijkheidsrechten, in de mate als de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat. De opdrachtnemer doet, hiertoe gevolmachtigd, ook namens het aan zijn zijde betrokken personeel, afstand jegens de Provincie van alle eventueel aan deze personeelsleden toekomende persoonlijkheidsrechten, in de mate waarin de toepasselijke regelgeving zodanige afstand toelaat.
4. *De opdrachtnemer heeft het onvoorwaardelijke en eeuwigdurende recht de resultaten van de overeenkomst waarop krachtens het eerste lid een eigendomsrecht ten behoeve van de Provincie*

rust, te gebruiken voor zichzelf of ten behoeve van derden, zonder kosten of andere beperkingen, mits daardoor de belangen van de Provincie niet worden geschaad.

5. De opdrachtnemer verleent op eerste verzoek van de Provincie medewerking aan het realiseren van een gebruiksrecht als bedoeld in het vierde lid ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde, uitgezonderde rechten.
6. De Provincie geldt als ontwerper in de zin van artikel 6, tweede lid, van de Eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen en modellen en heeft bij uitsluiting het recht om een eindproduct dat daarvoor in aanmerking komt te deponeren bij het in artikel 8 van die wet bedoelde bureau, al dan niet door tussenkomst van een nationale dienst.
7. Indien een derde de Provincie aansprakelijk stelt ter zake van (gestelde) inbreuk op intellectuele of industriële eigendomsrechten van die derde, vergelijkbare aanspraken met betrekking tot kennis, ongeoorloofde mededinging en dergelijke daaronder begrepen, waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is op grond van het bepaalde in deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en bijbehorende documenten, neemt de opdrachtnemer de behandeling van deze aanspraak op eerste verzoek van de Provincie en voor eigen rekening en risico over. De opdrachtnemer verplicht zich tot het op zijn kosten treffen van alle maatregelen die kunnen bijdragen tot voorkoming van stagnatie en tot beperking van de te maken extra kosten en/of te lijden schade als gevolg van bedoelde inbreuken.
8. Ten aanzien van de door de Provincie verstrekte tekeningen, modellen, specificaties, instructies, keuringsvoorschriften, ramingen, schema's, ontwerpen en dergelijke behoudt de Provincie zich naast het eigendomsrecht ook het auteursrecht voor. Deze mogen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de Provincie noch geheel noch gedeeltelijk worden gekopieerd en of aan derden worden getoond of ter hand gesteld of door de wederpartij worden gebruikt ter vervaardiging van goederen of uitvoering van leveringen waarop deze betrekking hebben.

Artikel 16 Boete

1. Als de volledige diensten niet binnen de overeengekomen dan wel verlengde termijn zijn verricht op een wijze die aan de overeenkomst beantwoordt, is de opdrachtnemer zonder nadere ingebrekestelling in verzuim.
2. In dat geval is de opdrachtnemer aan de Provincie een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd.
 - a. deze bedraagt 1 %, te vermeerderen met 0,1 % voor elke dag dat het verzuim voortduurt met een maximum van (in totaal) 10%;
 - b. de boete wordt berekend over het totale bedrag dat met de opdrachtverlening is gemoeid;
 - c. als de opdrachtverlening uit onderscheidenlijke diensten bestaat wordt in afwijking van het vorenstaande de boete niet berekend over de prijs van de diensten die tijdig zijn verricht;
 - d. van onderscheidenlijke diensten is slechts sprake als het al dan niet verricht zijn van een dienst niet van invloed is op een andere dienst die deel uitmaakt van dezelfde opdrachtverlening.
3. Als nakoming anders dan door overmacht blijvend onmogelijk is geworden, is de boete onmiddellijk en in haar geheel verschuldigd.
4. De boete komt de Provincie toe onverminderd alle andere rechten of vorderingen.
5. De boete mag door de Provincie worden verrekend met de door de Provincie verschuldigde betalingen, ongeacht of de vordering tot betaling daarvan op een derde is overgegaan of de oorsprong van de vordering.

Artikel 17 Duurzaam inkopen en milieugevaarlijke stoffen

1. De Provincie tolereert geen zaken als discriminatie, kinderarbeid en ontoereikende arbeidsomstandigheden binnen de bedrijfsvoering van de wederpartij, noch bij de leveranciers van de wederpartij. Op eerste verzoek van de Provincie dient de wederpartij hiertoe een schriftelijke verklaring af te geven.
2. De wederpartij dient voor het tot stand komen van de overeenkomst schriftelijk te melden of de aangeboden en te leveren zaken milieugevaarlijke stoffen bevatten die vrij kunnen komen tijdens het normale gebruik, alsook bij storingen, reparaties, onderhoud of calamiteiten, het verwijderen, opslaan, storten, verplaatsen, afvoeren, dan wel bij het vernietigen aan het einde van de levensduur van de desbetreffende zaken.
3. Indien dit het geval is, dient de wederpartij bij de aflevering een duidelijke instructie te voegen met preventieve maatregelen, hoe het vrijkomen dient te worden voorkomen. Bovendien dient de wederpartij de maatregelen te vermelden die getroffen dienen te worden om de Provincie, personeel en medewerkers van de Provincie en derden in geval van vrijkomen tegen deze stoffen te beschermen.

Artikel 18 Afvalstoffen

In geval van onderhoud, reparaties of sloop door de wederpartij dienen afvalstoffen gescheiden te worden afgevoerd en aantoonbaar te worden gestort, opgeslagen of vernietigd met in acht name van de door de Europese en Nederlandse overheid gestelde wettelijke voorschriften.

Artikel 19 Toepasselijk recht en geschillen

1. Op de overeenkomst en alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Partijen lossen waar mogelijk hun geschillen op door middel van goed overleg.
3. Indien partijen niet tot een oplossing komen of in spoedeisende gevallen, zullen de geschillen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement van de vestigingsplaats van de Provincie.

Deel B. Leveringen

De bepalingen van deel B zijn van toepassing op leveringen, naast de bepalingen van deel A.

Artikel 20 Specifieke garanties voor leveringen

1. Een geleverde zaak bezit tenminste de eigenschappen die zijn overeengekomen en welke de Provincie op grond van de overeenkomst mag verwachten.
2. Voor een geleverde zaak geldt een garantietermijn van 24 maanden, tenzij uit wet of jurisprudentie een langere termijn volgt dan wel de opdrachtnemer of de branche van de opdrachtnemer een langere termijn hanteert, in welk geval de langste termijn geldt.
3. De opdrachtnemer herstelt voor eigen rekening alle fouten en gebreken die zich binnen de garantietermijn openbaren en die niet te wijten zijn aan normale slijtage of onoordeelkundig gebruik.
4. De opdrachtnemer garandeert dat gedurende de gebruikelijke levensduur van de geleverde zaak nieuwe onderdelen voorhanden zijn om fouten en gebreken aan deze zaak te kunnen herstellen.

Artikel 21 Aflevering van een zaak

1. Aflevering vindt plaats op de overeengekomen locatie en het overeengekomen tijdstip en geschiedt voor rekening en risico, waaronder transport en verzekeringen, van de opdrachtnemer.
2. De opdrachtnemer overhandigt alle documenten die betrekking hebben op of verband houden met een te leveren zaak, zoals certificaten, paklijsten, gebruiksaanwijzingen (in Nederlandse taal gesteld), uiterlijk ten tijde van de aflevering aan de Provincie of zendt deze, zo mogelijk, op voorhand aan de Provincie.
3. De opdrachtnemer voert alle gebruikte verpakkingsmaterialen voor zijn rekening en risico af en draagt zorg voor een milieuvriendelijke verwerking.

Artikel 22 Risico- en eigendomsovergang

De eigendom en het risico van een zaak gaat pas over op de Provincie zodra de zaak is gemonteerd en/of geïnstalleerd, zich in de feitelijke macht van de Provincie bevindt en na acceptatie van de levering.

Artikel 23 Toepasselijk recht

De toepasselijkheid van het Weens koopverdrag, en van eventuele andere, internationale regelingen inzake koop van roerende zaken, voor zover de werking hiervan door partijen kan worden uitgesloten, is uitgesloten.

Deel C. Diensten

De bepalingen van deel C zijn van toepassing op diensten, naast de bepalingen van deel A.

Artikel 24 Verplichtingen van de opdrachtnemer

1. De opdrachtnemer verricht de dienst met de zorgvuldigheid, deskundigheid en professionaliteit die gebruikelijk is binnen de branche of beroepsgroep van de opdrachtnemer.
2. De opdrachtnemer zet uitsluitend gekwalificeerde personen in voor het uitvoeren van de overeenkomst.
3. Indien nodig, zorgt de opdrachtnemer voor adequate vervanging van de in het tweede lid bedoelde personen.
4. De aan vervanging als bedoeld in het derde lid, verbonden meerkosten zijn voor rekening van de opdrachtnemer.
5. De opdrachtnemer zet uitsluitend personen in die in Nederland arbeid mogen verrichten.

Bijlage 5 INTEGRITEITSVERKLARING

De Provincie Limburg heeft als overheidsinstelling een voorbeeldfunctie in de maatschappij. Dit brengt ook voor personen die op tijdelijke basis zijn ingehuurd, speciale verantwoordelijkheden met zich mee.

Deze verklaring heeft tot doel dat betrokkene zich bewust is van die speciale positie en dat hij belooft zich daarnaar te gedragen.

In dit verband is de medewerker zich van het volgende bewust.

Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, met uitzondering wanneer enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

Van iedere medewerker verwachten wij dat hij binnen en buiten zijn werk zorgvuldig omgaat met persoonlijke gegevens van burgers, gegevens van bedrijven en instellingen, politiek gevoelige informatie en andere informatie die in handen van buitenstaanders de belangen van de provincie Limburg of derden kan schaden. Bij twijfel over de regels en/of over hoe te handelen, kan de medewerker contact op nemen met de vertrouwenspersoon van de Provincie Limburg.

De medewerker voorkomt dat zijn gedrag het aanzien van de Provincie Limburg schaadt. De medewerker is zich ervan bewust dat hij geen geschenken of gunsten mag accepteren, dat hij de vertrouwelijke informatie die hij in zijn werk krijgt alleen voor dat werk mag gebruiken en dat hij zorgvuldig zal omgaan met eigendommen van de Provincie Limburg. Daarbij neemt de medewerker de Gedragscode ambtelijke integriteit in acht.

De medewerker gedraagt zich integer. De medewerker is zich bewust dat de belangen van de Provincie Limburg strijdig kunnen zijn met de belangen van derden. In geval van tegenstrijdigheid zal de medewerker de belangen van de Provincie Limburg gewetensvol en onvoorwaardelijk behartigen.

Als een medewerker de afspraken, regelingen overtreedt of anderszins niet integer werkt, wordt dit beschouwd als plichtsverzuim. Het moet dan gaan om gedrag waardoor het aanzien van de Provincie Limburg wordt geschaad of waardoor diens integriteit, voor zover deze in verband staat met de functieervulling, in het geding is. Dit kan een reden vormen om de inhuur te beëindigen.

Indien een geheimhoudingsbeding van toepassing is zal de werkgever dit met de werknemer voor de periode dat de arbeidsovereenkomst van kracht is en ook voor de periode daarna, samen overeen komen.

Bijlage 6 Concept detacheringsovereenkomst

De rood gearceerde opmerkingen mogen NIET verwijderd worden.

De geel gearceerde vlakken dienen nog te worden ingevuld.

DETACHERINGSOVEREENKOMST

De inlenende organisatie, Provinciaal bestuur van Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10, 6229 GA Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door <invullen>, clustermanager <invullen>,

en

de uitlenende organisatie, <invullen>, gevestigd aan de <invullen> te <invullen>, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door <invullen>,

en

de deelnemer, <invullen>, wonende <invullen> te <invullen>,

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 Rechtsverhouding

De uitlenende organisatie en de deelnemer, met dien verstande dat de tussen de uitlenende organisatie en de deelnemer bestaande rechtsverhouding uit genoemde dienstbetrekking gedurende de detacheringperiode wordt aangevuld met het bepaalde in deze overeenkomst.

Artikel 2 Detacheringsperiode

1. De deelnemer wordt door de uitlenende organisatie uitgeleend aan de inlenende organisatie gedurende de detacheringperiode, te weten van <invullen> tot <invullen>. Overleg en besluitvorming over een eventuele voortzetting van de detachering vindt plaats voor het einde van de detacheringperiode.
2. De deelnemer zal bij de inlenende organisatie als <invullen> werkzaam zijn voor het project <invullen> / in de functie van <invullen> voor <invullen> uren per week.
3. De werkzaamheden van de deelnemer vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de inlenende organisatie. De uitlenende organisatie is niet verantwoordelijk voor de door de deelnemer te verrichten prestaties en het concrete eindresultaat. De tegenprestatie van de uitlenende organisatie is het ter beschikking stellen van gekwalificeerd personeel in de persoon van de deelnemer.
4. Als contactpersoon van de inlenende organisatie treedt op <invullen>, als bij het cluster <invullen> belast met <invullen>.
5. De deelnemer zal zich bij de uitoefening van deze werkzaamheden dienen te houden aan de opdrachten, regels en instructies van de inlenende organisatie en is hieromtrent verantwoording verschuldigd aan deze.

1. Voor het inlenen van de deelnemer is met de uitlenende organisatie een uurtarief van € [redacted], exclusief BTW overeengekomen. Alleen de daadwerkelijk gewerkte uren worden door de uitlenende organisatie maandelijks achteraf gespecificeerd gefactureerd.
2. De deelnemer behoudt, voor zover niet uitdrukkelijk anders is bepaald, ten laste van de uitlenende organisatie zijn salaris, de op grond van de van toepassing zijnde bezoldigingsregeling toe te kennen verhogingen en eventuele overige uit zijn rechtspositie voortvloeiende vergoedingen. De [redacted] is verantwoordelijk voor de afrekening van alle ten belope van de deelnemer [redacted] BTW-betalingen en andere [redacted]

1. De inlenende organisatie is gedurende de detachingsperiode gehouden de uit artikel 6:170 van het BW en uit de Arbowetgeving voortvloeiende verplichtingen jegens de deelnemer na te leven. De inlenende organisatie is aansprakelijk voor schade die voortvloeit uit het niet nakomen van bedoelde verplichtingen.
2. De inlenende organisatie vrijwaart de uitlenende organisatie gedurende de detachingsperiode voor de aansprakelijkheid voor eventuele schade welke voor de inlenende organisatie of voor derden voortvloeit uit handelingen en gedragingen van de deelnemer verricht onder regie c.q. verantwoording van de inlenende organisatie. Dit alles tenzij er voor wat betreft de schade en het ontstaan daarvan sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van de deelnemer.
3. De inlenende organisatie draagt er zorg voor dat de deelnemer uit hoofde van de werkzaamheden in het kader van deze overeenkomst adequaat is verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheden.
4. De inlenende organisatie draagt er zorg voor dat de deelnemer gedurende de detachingsperiode voldoende verzekering van voldoende hoogte heeft afgesloten tegen aansprakelijkheid van derden en aansprakelijkheid van de deelnemer voor derden. De inlenende organisatie aanvaardt aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit het niet nakomen van bedoelde verplichtingen.

Artikel 6 Nevenwerkzaamheden

De deelnemer dient de inlenende organisatie vooraf tijdig te informeren over mogelijkerwijs conflicterende belangen. De deelnemer maakt hierover in samenspraak met de directie van de inlenende organisatie separaat afspraken.

Artikel 7 Afwezigheid door verlof en ziekte

Afwezigheid in verband met verlof of ziekte wordt gemeld bij de contactpersoon van de inlenende organisatie. Verlof van langer dan één kalenderweek wordt vooraf besproken met de contactpersoon van de inlenende organisatie. De in verband met ziekte of verlof niet gewerkte dagen kunnen niet in rekening worden gebracht bij de inlenende organisatie. De uitlenende organisatie blijft bij ziekte verantwoordelijk voor het herstelproces en casemanagement gedurende de ziekte.

Artikel 8 Einde van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op het overeengekomen tijdstip, te weten uiterlijk op .
2. Tussentijdse beëindiging is slechts mogelijk in de navolgende gevallen:
 - a. De inlenende organisatie kan de overeenkomst beëindigen indien het functioneren van de deelnemer bij evaluatie als onvoldoende wordt aangemerkt.
 - b. De inlenende organisatie kan de overeenkomst beëindigen ingeval door ziekte of afwezigheid om andere redenen de deelnemer zijn werkzaamheden voor een periode langer dan één maand niet kan verrichten, tenzij de directie van de inlenende organisatie expliciet instemt met de afwezigheid.
 - c. Met wederzijds goedvinden.
3. Bij tussentijdse beëindiging wordt rekening gehouden met een uitwerktermijn van 1 maand vanaf de dag dat de beëindigingsmededeling is gedaan.
4. Ingeval van faillissement van de uitlenende organisatie wordt de overeenkomst geacht onmiddellijk te zijn beëindigd.

Artikel 9 Geheimhouding

De inlenende organisatie en de deelnemer verbinden zich tegenover elkaar tot geheimhouding van alle zaken, waarvan zij in verband met de uitvoering van de onderhavige overeenkomst en alles wat daarmee samenhangt kennis hebben (gekregen) en waarvan zij redelijkerwijs kunnen of moeten vermoeden dat bekendmaking daarvan de ander schade kan toebrengen.

Artikel 10 Voorwaarden

Uitsluitend de in deze overeenkomst opgenomen bepalingen zijn van toepassing op deze detachering. Eventuele andersluidende of aanvullende bepalingen van de uitlenende organisatie zijn nadrukkelijk uitgesloten.

Ondertekening partijen:

De hieronder genoemde partijen verklaren zich akkoord met de in deze overeenkomst opgenomen bepalingen.

Datum:

Datum:

De inlenende organisatie:
Gedeputeerde Staten van Limburg
Namens deze

De uitlenende organisatie:

Datum:

Naam deelnemer:

bijlage 3A offerteaanvraag**Verklaring werkomschrijving, contractuele voorwaarden en uitvoering werkzaamheden**

Ondergetekende verklaart hierbij:

Dat hij:

- onvoorwaardelijk instemt met de werkomschrijving als opgenomen in bijlage 1 van de offerte aanvraag; en
- ingeval van gunning van de opdracht garandeert dat hij bij uitvoering van de overeenkomst volledig aan deze werkomschrijving zal voldoen; en
- dat hij onvoorwaardelijk instemt met de voorwaarden in de opdrachtbrief en Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 in bijlage 4 van de offerteaanvraag.

Ondergetekende verklaart voorts dat:

- hij **geen** gebruik maakt van onderaannemers en deswege inschrijft als hoofdaannemer; of
- hij als **hoofdaannemer** inschrijft met, in geval van gunning, de inzet van de hieronder genoemde onderaannemers waarbij de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd ingeval van gunning van de opdracht:

Naam hoofdaannemer: Gemeente Grootegast

Korte omschrijving uit te voeren werkzaamheden:

De deelnemer zal voor de inlenende organisatie als kwartiermaker werkzaam zijn voor het project erfgoedtransitie.

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake kwartiermaker erfgoedtransitie van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	E. Paré
Bedrijf:	Gemeente Grootegast
Functie:	Gemeentesecretaris/Algemeen directeur
Datum:	9 februari 2017
Handtekening:	 (A)

bijlage 3B offerteaanvraag
Prijs

Ondergetekende

verklaart hierbij dat het ingevulde prijsformulier voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de prijs is in euro en exclusief btw;
- de prijs is marktconform (handelsgebruikelijk en realistisch). Dat betekent onder meer dat gebruikelijke prijzen zijn geoffreerd die gebaseerd zijn op normale kostprijzen met redelijke kortingen en winstmarges;
- alleen de prijzen die zijn opgenomen in onderstaand prijsformulier gelden tijdens de uitvoering van de overeenkomst. Prijzen die elders in de inschrijving genoemd worden, scheppen geen enkele rechten of verplichtingen tussen de Provincie Limburg en leverancier tijdens de uitvoering van de overeenkomst;
- het prijsformulier bevat op alle gevraagde onderdelen een prijsopgaaf;
- de geoffreerde prijzen gelden zonder enig voorbehoud en zijn gebaseerd op de offerteaanvraag;
- alle werkzaamheden als beschreven in de werkschrijving en in het aangeboden plan van aanpak zijn verdisconteerd in de all-in prijzen van het prijsformulier;
- onder all-in prijzen wordt verstaan, inclusief alle kosten zoals, maar niet beperkt tot, overheadkosten, kantoorkosten, kosten voor verzekering etc.
- de geoffreerde prijzen in het prijsformulier gelden in geval van gunning gedurende looptijd (inclusief verlengingen) van de overeenkomst (met in acht name van het doen van prijswijzigingen conform het bepaalde in de overeenkomst).
- alle in de offerteaanvraag genoemde aantallen zijn indicatief en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend;

prijsformulier	
	Prijs in euro en exclusief btw
Uurtarief	€ 175,-
	€

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte kwartiermaker erfgoedtransitie van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	E. Paré
Bedrijf:	Gemeente Grootegas
Functie:	Gemeentesecretaris/Algemeen directeur
Datum:	9 februari 2017
Handtekening:	 (B)

bijlage 3C offerteaanvraag

Plan van Aanpak

Het plan van aanpak omvat maximaal 5 A4 (dubbelzijdig)

U dient een plan van aanpak in op basis waarvan u, ingeval van gunning, daadwerkelijk uitvoering zult geven aan de opdracht conform het gestelde in deze offerteaanvraag.

Uw plan van aanpak bevat minimaal de elementen als genoemd in sub a tot en met e hieronder.

- a. een beschrijving van de projectdefinitie, doelstellingen, randvoorwaarden.
- b. een beschrijving van de overlegstructuur.
- c. een planning en fasering en mijlpalen waaronder minimaal **opgenomen de drie fases zoals benoemd in de werkschrijving.**
- d. een toelichting op uw planning waarin minimaal beschreven de door u op te leveren documenten.

Plan van aanpak.

Inzet van deze opdracht is om de komende 6 maanden op basis van een analyse te komen tot een aanpak en advies voor vervolg voor de brede erfgoedtransitie, waarbij de betreffende erfgoedinstellingen betrokken worden. Wij gaan hierbij uit van:

- opdrachtperiode van 1 februari 2017 t/m 31 juli 2017;
- gemiddeld 1 dag per week beschikbaar voor een periode van 6 maanden met een maximum van 25 dagen à 8 uur.

Doel van de brede erfgoedtransitie is om te komen tot een groter publieksbereik, grotere zichtbaarheid van het erfgoed, meer samenhang en dus grotere maatschappelijke impact te realiseren vanuit een kostenefficiënte benadering. Met deze opdracht wordt de transitie verder vorm gegeven en worden stappen gezet om op korte termijn te komen tot resultaten in de samenwerking, flexibel inzetten van budgetten, in de digitaliseringsopgave en een servicepunt erfgoed. Bij de instellingen is draagvlak voor een externe kwartiermaker.

De externe kwartiermaker geeft invulling aan de opdracht door:

Fase 1: Startfase – februari – maart 2017: gericht op kennismaken, werkbezoeken, inventariseren kansen en belemmeringen. Vertrouwen winnen, draagvlak versterken en zorg en twijfel wegnemen

Fase 2: opbouwfase – maart – mei 2017: gericht op verbinden, aansturen, daadkracht op weg naar transitievoorstel

Fase 3: uitvoeringsfase – mei – juli 2017 en verder: Transitievoorstellen uitwerken naar advies. In dit advies beschrijft de kwartiermaker hoe de verdere transitie tot een optimale en duurzame organisatievorm voor het erfgoedservicepunt (uitgewerkt in een businessplan en organisatiemodel) en de

digitaliseringsopgave gerealiseerd kan worden. Tevens worden tijdpad, partners en ook de aandachtspunten en risico's (inhoudelijk, financieel, juridisch etc.) benoemd.

De kwartiermaker fungeert als het 'bestuurlijk uithangbord' voor het transitieproces. De kwartiermaker erfgoed wordt gefaciliteerd en ondersteund bij zijn werkzaamheden vanuit de ambtelijke organisatie van de provincie Limburg. Er wordt een klein kernteam geformeerd dat onder voorzitterschap van de kwartiermaker het proces vormgeeft en organiseert. Er is tussen de dagen van aanwezigheid in Limburg dagelijks contact mogelijk via skype, sms en telefoon. Eventuele vervolgacties worden vanuit het kernteam – waar nodig in overleg met management Cluster Cultuur - verder in de ambtelijke organisatie uitgezet.

Aldus naar waarheid ingevuld en verklaard in het kader van de offerte inzake kwartiermaker erfgoedtransitie van de Provincie Limburg,

Naam ondergetekende:	E. Paré
Bedrijf:	Gemeente Grootegast
Functie:	Gemeentesecretaris/Algemeen directeur
Datum:	9 februari 2017
Handtekening:	 (C)

Gemeente Grootegast
De heer E. Paré
Postbus 46
9860 AA GROOTEGAST

Cluster CULT
E-mail [redacted]@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2017/13492
Vpl. Nummer
Bijlage(n) 1 – getekende overeenkomst (2x)

Behandeld [redacted]
Telefoon (043) 389 [redacted]
Uw kenmerk
Maastricht 17 februari 2017
Verzonden 17 februari 2017

Onderwerp
Opdrachtverlening enkelvoudige onderhandse aanbesteding

Geachte heer Paré,

Hierbij verlenen wij u de opdracht voor kwartiermaker erfgoedtransitie.

Voor deze opdrachtverlening gelden onderstaande voorwaarden:

- de in onze offerteaanvraag van 31 januari 2017 en uw offerte van 09 februari 2017 beschreven werkzaamheden dienen conform de offerte te worden uitgevoerd voor een prijs van maximaal € 35.000,00 exclusief btw;
- de opdracht dient afgerond te zijn op 31 juli 2017
- afrekening over de overeengekomen werkzaamheden vindt plaats op basis van werkelijk bestede tijd en de werkelijk gemaakte kosten;
- meerwerk mag alleen worden uitgevoerd nadat daarvoor schriftelijk offerte is uitgebracht en daartoe schriftelijk door ons opdracht is verleend;
- de rekeningen die betrekking hebben op deze opdracht dienen te worden gestuurd aan: Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van verplichtingenummer (VPL 86319) en de naam van de contactpersoon [redacted]
[redacted] Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden;
- de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 - verzonden bij de offerteaanvraag - zijn van toepassing;

door acceptatie van deze opdrachtverlening wordt het volledige auteursrecht, inhoudende alle openbaarmakings- en verveelvoudigingsrechten met betrekking tot in het kader van deze opdracht vervaardigde werk(en) van letterkunde, wetenschap of kunst overgedragen aan de Provincie Limburg, ongeacht het gebruik of de wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging en ongeacht of dit gebruik en deze wijze van openbaarmaking of verveelvoudiging op het moment van (aanvaarding van) de opdrachtverlening bekend is. Opdrachtnemer zal zich niet verzetten tegen openbaarmaking van het werk zoals bedoeld in artikel 25, lid 1, sub a van de Auteurswet.

Voor verdere informatie inzake deze opdracht kunt u contact opnemen met [REDACTED]

Namens de Provincie Limburg
krachtens mandaat en volmacht,

[REDACTED]

drs. C.P.W.M. Dieteren
clustermanager Cultuur

Provinciaal bestuur van Limburg
t.a.v. [REDACTED]
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Afdeling Staf	Uw brief	Ons kenmerk	Datum 9 februari 2017
Bijlage(n) overeenkomst	Doorkiesnummer (0594) 69 5815	Inlichtingen bij E. Paré	Onderwerp Aanbiedingsbrief

Geachte [REDACTED]

Hierbij bied ik u de "overeenkomst kwartiermaker" in 3-voud ter ondertekening aan. Ik verzoek u vriendelijk de exemplaren te ondertekenen en vervolgens 2 exemplaren uiterlijk voor 17 februari 2017 te verzenden naar:

Gemeente Grootegast
t.a.v. E. Paré
Hoofdstraat 97
9861AC Grootegast

Ik wil u er met nadruk op wijzen dat deze overeenkomst pas rechtsgeldig is nadat deze in 3-voud is ondertekend.

Met vriendelijke groet

[REDACTED]
E. Paré
Gemeentesecretaris/Algemeen directeur

OVEREENKOMST

De inlenende organisatie, Provinciaal bestuur van Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10, 6229 GA Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door C.P.W.M. Dieteren, clustermanager Cultuur,

en

de uitlenende organisatie, Gemeente Grootegast, gevestigd aan de Hoofdstraat 97 te Grootegast, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door E. Paré,

en

de deelnemer, A. van der Tuuk, wonende aan de [REDACTED]

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 Rechtsverhouding

De tussen de uitlenende organisatie en de deelnemer bestaande dienstbetrekking blijft gehandhaafd met dien verstande dat de tussen de uitlenende organisatie en de deelnemer bestaande rechtsverhouding uit genoemde dienstbetrekking gedurende de bepaalde periode wordt aangevuld met het bepaalde in deze overeenkomst.

Artikel 2 Periode

1. De deelnemer wordt door de uitlenende organisatie uitgeleend aan de inlenende organisatie gedurende de overeenkomstperiode, te weten van 07 februari 2017 tot 01 augustus 2017. De inzet gedurende de betreffende periode bedraagt maximaal 25 dagen. Overleg en besluitvorming over een eventuele voortzetting van de overeenkomst vindt plaats voor het einde van de overeenkomstperiode.
2. De deelnemer zal voor de inlenende organisatie als kwartiermaker werkzaam zijn voor het project erfgoedtransitie.
3. De werkzaamheden van de deelnemer vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de inlenende organisatie. De uitlenende organisatie is niet verantwoordelijk voor de door de deelnemer te verrichten prestaties en het concrete eindresultaat. De tegenprestatie van de uitlenende organisatie is het ter beschikking stellen van gekwalificeerd personeel in de persoon van de deelnemer.
4. Als contactpersoon van de inlenende organisatie treedt op [REDACTED] als bij het cluster Cultuur belast met het project transitie erfgoed.

Artikel 3 Kosten en salaris

1. Voor het inlenen van de deelnemer is met de uitlenende organisatie een uurtarief van € 175,00 inclusief reiskosten woonwerk-verkeer, exclusief BTW overeengekomen. Alleen de daadwerkelijk gewerkte uren worden door de uitlenende organisatie maandelijks achteraf gespecificeerd gefactureerd.
2. De deelnemer behoudt, voor zover niet uitdrukkelijk anders is bepaald, ten laste van de uitlenende organisatie zijn salaris, de op grond van de van toepassing zijnde bezoldigingsregeling toe te

kennen verhogingen en eventuele overige uit zijn rechtspositie voortvloeiende vergoedingen. De uitlenende organisatie is verantwoordelijk voor de afdracht van alle ten behoeve van de deelnemer verschuldigde BTW, loonheffingen en premies.

Artikel 4 Woonwerkverkeer, dienstreizen en verblijfskosten

Vergoeding van door de deelnemer ten behoeve van de inlenende organisatie gemaakte reiskosten woonwerkverkeer maakt onderdeel uit van het overeengekomen uurtarief. Deze kosten noch andere onkosten wordt separaat gedeclareerd door de uitlenende organisatie.

Dienstreizen worden separaat door de uitlenende organisatie gefactureerd bij de inlenende organisatie, tegen een kilometervergoeding van € 0,37/km excl. btw. Eventueel door de deelnemer te maken verblijfskosten ten behoeve van dit project worden besproken met de projectorganisatie van de inlenende organisatie, waarna eventuele faciliteiten door inlenende organisatie georganiseerd worden en tevens rechtstreeks aan inlenende organisatie gefactureerd. Daarbij zij opgemerkt dat de verblijfsaccommodatie in overeenstemming is met het niveau van de deelnemer.

Artikel 5 Aansprakelijkheid

1. De inlenende organisatie is gedurende de overeenkomstperiode gehouden de uit artikel 6:170 van het BW en uit de Arbowetgeving voortvloeiende verplichtingen jegens de deelnemer na te leven. De inlenende organisatie is aansprakelijk voor schade die voortvloeit uit het niet nakomen van bedoelde verplichtingen.
2. De inlenende organisatie vrijwaart de uitlenende organisatie gedurende de overeenkomstperiode voor de aansprakelijkheid voor eventuele schade welke voor de inlenende organisatie of voor derden voortvloeit uit handelingen en gedragingen van de deelnemer verricht onder regie c.q. verantwoording van de inlenende organisatie. Dit alles tenzij er voor wat betreft de schade en het ontstaan daarvan sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van de deelnemer.
3. De inlenende organisatie draagt er zorg voor dat de deelnemer uit hoofde van de werkzaamheden in het kader van deze overeenkomst adequaat is verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheden.
4. De uitlenende organisatie draagt er zorg voor dat gedurende de overeenkomstperiode de terzake de dienstbetrekking van deelnemer met de uitlenende organisatie verschuldigde premies werknemersverzekeringen en afdrachten loonbelasting en premies volksverzekeringen tijdig en juist door de uitlenende organisatie aan de belastingdienst worden afgedragen. De uitlenende organisatie is aansprakelijk voor alle schade bij de inlenende organisatie die voortvloeit uit het niet nakomen van bedoelde verplichtingen.

Artikel 6 Nevenwerkzaamheden

De deelnemer dient de inlenende organisatie vooraf tijdig te informeren over mogelijkerwijs conflicterende belangen. De deelnemer maakt hierover in samenspraak met de directie van de inlenende organisatie separaat afspraken.

Artikel 7 Afwezigheid door verlof en ziekte

Afwezigheid in verband met verlof of ziekte wordt gemeld bij de contactpersoon van de inlenende organisatie. Verlof van langer dan één kalenderweek wordt vooraf besproken met de contactpersoon van de inlenende organisatie. De in verband met ziekte of verlof niet gewerkte dagen kunnen niet in rekening worden gebracht bij de inlenende organisatie. De uitlenende organisatie blijft bij ziekte verantwoordelijk voor het herstelproces en casemanagement gedurende de ziekte.

Artikel 8 Einde van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op het overeengekomen tijdstip, te weten uiterlijk op 31 juli 2017.
2. Tussentijdse beëindiging is slechts mogelijk in de navolgende gevallen:
 - a. De Inlenende organisatie kan de overeenkomst beëindigen indien het functioneren van de deelnemer bij evaluatie als onvoldoende wordt aangemerkt.
 - b. De inlenende organisatie kan de overeenkomst beëindigen ingeval door ziekte of afwezigheid om andere redenen de deelnemer zijn werkzaamheden voor een periode langer dan één maand niet kan verrichten, tenzij de directie van de inlenende organisatie expliciet instemt met de afwezigheid.
 - c. Met wederzijds goedvinden.
3. Bij tussentijdse beëindiging wordt rekening gehouden met een uitwerktermijn van 1 maand vanaf de dag dat de beëindigingsmededeling is gedaan.

Artikel 9 Geheimhouding

De inlenende organisatie en de deelnemer verbinden zich tegenover elkaar tot geheimhouding van alle zaken, waarvan zij in verband met de uitvoering van de onderhavige overeenkomst en alles wat daarmee samenhangt kennis hebben (gekregen) en waarvan zij redelijkerwijs kunnen of moeten vermoeden dat bekendmaking daarvan de ander schade kan toebrengen.

Artikel 10 Voorwaarden

Uitsluitend de in deze overeenkomst opgenomen bepalingen zijn van toepassing op deze overeenkomst. Eventuele andersluidende of aanvullende bepalingen van de uitlenende organisatie zijn nadrukkelijk uitgesloten.

Ondertekening partijen:

De hieronder genoemde partijen verklaren zich akkoord met de in deze overeenkomst opgenomen bepalingen.

Datum: 17/12/17

[Redacted signature]
 Gedeputeerde Staten van Limburg
 Namens [Redacted]

Datum: 9-2-2017

Naam deelnemer:

[Redacted signature]

Datum: 9-2-2017

[Redacted signature]

De uitlenende organisatie

[Redacted signature]

[REDACTED]

Van:

Verzonden:

Aan:

Onderwerp:

[REDACTED]

besluit

2.	CULT	Kwartiermaker erfgoed	Het college stemt in met de geschetste lijn.
----	------	-----------------------	--

[REDACTED]

Concernstaf

T +31 (0)43 [REDACTED]

+31 [REDACTED]

F +31 (0)43 [REDACTED]

E s.jansen@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

24 00 2017

232/CULT

[REDACTED]

Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie

factuur

Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VPL 86319

Sector	Uw Kenmerk	BTW nummer	Datum
Middelen	VPL 86319	0099.11.339.B01	22-03-2017
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Inlichtingen bij	Factuurnummer
	0594-695784	J. Korf	2017-065

Gesachte

[REDACTED]

Volgens onderstaande specificatie bent u aan de gemeente Grootegast een bedrag van € 6.140,75 schuldig.

Wij verzaken u het bedrag binnen 30 dagen na verzending van deze brief over te maken op IBAN NL97BNGH0285003135 t.n.v. de gemeente Grootegast.

Bij betaling na de hierboven genoemde betalingstermijn moet u er rekening mee houden dat u de wettelijke rente in rekening wordt gebracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Grootegast,

Namens deze,
Het hoofd bureau Middelen,

[REDACTED]

(A.J.G. Harjes)

✓ Cred 28949
naw 50880
mp 31/3/17
7/4/2017

SPECIFICATIE

Omschrijving	Bedrag
Kosten werkzaamheden de heer A. van der Tuuk als kwartiermaker inzake project erfgoedtransitie.	
Specificatie zie bijlage.	
Periode 31 januari 2017- 23 februari 2017; 29 uur à € 175,00	€ 5.075,00
BTW 21% van € 5.075,00	€ 1.065,75
Totaal	€ 6.140,75

✓

✓

<i>Limburg</i>		
Datum	Onderwerp/Plaats	Tijd overleg
31-01-2017	Telefonisch overleg voorbereiding 3/2/2017	½ uur
02-02-2017	Maastricht	
03-02-2017	Overleg Provinciehuis	7 uur
09-02-2017	Roermond	
10-02-2017	Overleggen Instelling	7 uur
17-02-2017	Telefonisch overleg voortgang	½ uur
22-02-2017	Overleg Maastricht	8 uur
23-02-2017	Overleggen Maastricht	6 uur

232/CULT

20 04 2017

VPL 86319

Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie

factuur

Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

<i>Sector</i>	<i>Uw Kenmerk</i>	<i>BTW nummer</i>	<i>Datum</i>
Middelen	VPL 86319	0099.11.339.B01	20-04-2017
<i>Bijlage(n)</i>	<i>Doorkiesnummer</i>	<i>Inlichtingen bij</i>	<i>Factuurnummer</i>
	0594-283625		2017-090

Geacht

Volgens onderstaande specificatie bent u aan de gemeente Grootegast een bedrag van € 1.905,75 schuldig.

Wij verzoeken u het bedrag binnen 30 dagen na verzending van deze brief over te maken op IBAN NL97BNGH0285003135 t.n.v. de gemeente Grootegast.

Bij betaling na de hierboven genoemde betalingstermijn moet u er rekening mee houden dat u de wettelijke rente in rekening wordt gebracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Grootegast,

Namens deze,
Het hoofd bureau Middelen,

(A.J.G. Hartjes)

SPECIFICATIE

Omschrijving	Bedrag
Kosten werkzaamheden de heer A. van der Tuuk als kwartiermaker inzake project erfgoedtransitie. Specificatie zie bijlage.	
Periode 6 maart 2017 – 9 maart 2017; 9 uur à € 175,00	€ 1.575,00
BTW 21% van € 1.575,00	€ 330,75
Totaal	€ 1.905,75

[illegible]

Onderwerp/Plaats

Tijd overleg

06-03-2017

Telephone No.

Overleg

1 uur

29-3-2017

Workshops
an overview

Sum

Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

factuur

Sector	Uw Kenmerk	BTW nummer	Datum
Middelen	VPL 86319	0099.11.339.B01	12-06-2017
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Inlichtingen bij	Factuurnummer
	0594		2017-105

Geachte

Volgens onderstaande specificatie bent u aan de gemeente Grootegast een bedrag van € 7.834,75 schuldig.
Wij verzoeken u het bedrag binnen 30 dagen na verzending van deze brief over te maken op IBAN NL97BNGH0285003135 t.n.v. de gemeente Grootegast.

Bij betaling na de hierboven genoemde betalingstermijn moet u er rekening mee houden dat u de wettelijke rente in rekening wordt gebracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Grootegast,

Namens deze,
Het hoofd bureau Middelen,

(A.J.G. Hartjes)

SPECIFICATIE

Omschrijving	Bedrag
Kosten werkzaamheden de heer A. van der Tuuk als kwartiermaker inzake project erfgoedtransitie. Specificatie zie bijlagen.	
Periode 3 april 2017-19 april 2017; 27,5 uur à € 175,00	€ 4.812,50
Periode 22 mei 2017-30 mei 2017; 9,5 uur à € 175,00	€ 1.662,50
Subtotaal	€ 6.475,00
BTW 21% van € 5.075,00	€ 1.359,75
Totaal	€ 7.834,75

Bezoekadres
Lemmenichhuis
Hoofdstraat 9
9861 AC Grootegast

Correspondentie
Postbus 46
9860 AA Grootegast

Telefoon 14 059
Fax 059 0 611 029
E-mail info@grootegast.nl

Bank BNG 28 50 03 115
IBAN NL97BNGH0285003135
BIC BNGHNL2G

BTW nr. NL00991137/B01
KvK 50654482
www.grootegast.nl

<i>Limburg</i>		
Datum	Onderwerp/Plaats	Tijd overleg
3 april 2017	Overleg	1 uur
5 april 2017	Overleg	1 uur
10 april 2017	Overleggen	5 uur
12 april 2017	Overleg	1 uur
13 april 2017	Overleggen	8 uur
14 april 2017	Overleggen	3½ uur
19 april 2017	Overleg	8 uur
	Totaal	27½ uur

<i>Limburg</i>	Mei 2017	
Datum	Onderwerp/Plaats	Tijd overleg
22 mei 2017	Gesprekken Maastricht	8 uur
23 mei 2017	Telefonisch overleg	½ uur
30 mei 2017	Skype overleg MT	½ uur
	Telefonisch overleg	½ uur
	Totaal	9½ uur

Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie
[Redacted]
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

factuur

Sector	Uw Kenmerk	BTW nummer	Datum
Middelen	VPL 86319	0099.11.339.B01	24-07-2017
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Inlichtingen bij	Factuurnummer
	0594 [Redacted]	[Redacted]	2017-142

Geachte [Redacted]

Volgens onderstaande specificatie bent u aan de gemeente Grootegast een bedrag van € 4.446,75 schuldig.
Wij verzoeken u het bedrag binnen 30 dagen na verzending van deze brief over te maken op IBAN NL97BNGH0285003135 t.n.v. de gemeente Grootegast.

Bij betaling na de hierboven genoemde betalingstermijn moet u er rekening mee houden dat u de wettelijke rente in rekening wordt gebracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Grootegast,

Namens deze,
Het hoofd bureau Middelen,

[Redacted]
(A.J.G. Hartjes,

SPECIFICATIE

Omschrijving	Bedrag
Kosten werkzaamheden de heer A. van der Tuuk als kwartiermaker inzake project erfgoedtransitie. Specificatie zie bijlagen. Periode 1 juni 2017-25 juni 2017; 21 uur à € 175,00 BTW 21% van € 3.675,00	€ 3.675,00 € 771,75
Totaal	€ 4.446,75

Bezoekadres
Gemeentehuis
Hoofdstraat 97
9851 AC Grootegast

Correspondentie
Postbus 16
9860 AA Grootegast

Telefoon 11 0591
Fax (0594) 614 029
E-mail: info@grootegast.nl

Bank BNG 28 50 03 135
IBAN NL97BNGH0285003135
BIC BNGH2133

BTW nr. NL099911339B01
KvK 50656482
www.grootegast.nl

<i>Limburg</i>	Juni 2017	
Datum	Onderwerp/Plaats	Tijd overleg
01 juni 2017	Overleg + voorbereiding	2 uur
02 juni 2017	Gesprekken organisaties	8 uur
20 juni 2017	Overleg [REDACTED]	1 uur
23 juni 2017	Overleggen organisaties	8 uur
25 juni 2017	Opstellen brieven + rapport	2 uur
	Totaal	21 uur

Provincie Limburg
Afd. Financiën, financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

factuur

Sector	Uw Kenmerk	BTW nummer	Datum
Middelen	VPL 86319	0099.11.339.B01	29-08-2017
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Inlichtingen bij	Factuurnummer
	0594		2017-153

Geachte

Volgens onderstaande specificatie bent u aan de gemeente Grootegast een bedrag van € 13.599,45 schuldig.

Wij verzoeken u het bedrag binnen 30 dagen na verzending van deze brief over te maken op IBAN NL97BNGH0285003135 t.n.v. de gemeente Grootegast.

Bij betaling na de hierboven genoemde betalingstermijn moet u er rekening mee houden dat u de wettelijke rente in rekening wordt gebracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Grootegast,

Namens deze,
Het hoofd bureau Middelen,

(A.J.G. Haryas)

SPECIFICATIE

Omschrijving	Bedrag
Kosten werkzaamheden de heer A. van der Tuuk als kwartiermaker inzake project erfgoedtransitie.	
Specificatie uren: zie bijlage.	
Periode 5 juli 2017-20 juli 2017; 63 uur à € 175,00	€ 11.025,00
BTW 21% van 11.025,00	€ 2.315,25
Subtotaal	€ 13.340,25

Hoofdbureau
Gemeentehuis
Hoofdstad 9
9361 AC Grootegast

Correspondentie
Postbus 46
9840 AA Grootegast

Telefoon 14 0594
Fax 0594 611 029
E-mail info@grootegast.nl

Bank BNG 28 50 03 135
IBAN NL97BNGH0285003135
BIC BNGHNL20

BTW nr. NL 0891159101
RcK 50650092
www.grootegast.nl

Overige kosten:

Bij: verblijfkosten conform bijlagen, die in overleg met de provincie door dhr. Van der Tuuk zijn gemaakt en betaald:

- Lumen hotel, factuur 01-08-2017: € 133,10
- Lumen hotel, factuur 19-07-2017: € 108,10
- Anytime Royaal, kassabon 20-07-2017 € 18,00

Totaal overige kosten € 259,20

Totale kosten: € 13.599,45

Bezoekadres
Gemeentehuis
Hoofdstraat 97
9861 AC Gronoegast

Correspondentie
Postbus 15
9360 AA Gronoegast

Telefoon 0594 614 029
Fax 0594 614 029
E-mail: info@gronoegast.nl

Bank BNC 28 50 05 135
IBAN NL97 BNC010385005135
BIC BNC01NL20

BTW nr. NL00991139393
Fax 066500011
www.gronoegast.nl

[illegible]

LUMEN
HOTEL
IN HET IJSSELDelta CENTER

Pashouderbon

De heer A. van der Tuuk

HOTEL LUMEN

STADIONPLEIN 20
8325 CP ZWOLLE
099-1471471

Kassa nr: CT351281 Merchant: 20373987
Boeking nr: 7153 Referentie: 00056276
Maestro (A0000000043050)
Pas: xxxxxxxxxxxxxxxx5000
Pasnr: 06

Factuur datum 1-6-2017
Factuurnummer 201167131
Folio HLZ-FC21763 /A

Factuur

Referentie 1784254654

01/06/2017 17:09 Auth. code: 152AUI

Totaal: 133,10 EUR

U HEEFT BETAALD

Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	Totaal (€)
-------	--------------	--------	-------	------------

Gast De heer A. van der Tuuk

Aankomst 1-6-2017 Vertrek 2-6-2017 Kamer 511

1-6-2017	Logies	1	125,00	125,00
1-6-2017	Stadsbelasting	1	0,60	0,60
1-6-2017	Hotel Parking	1	7,50	7,50

Totaal factuur 133,10

Betalingen

1-6-2017 Pin betaling

Totaal betaald -133,10

Te betalen 0,00
In € 0,00

		Incl. BTW	BTW	Excl. BTW
BTW	6,00% verrekenbaar	132,50	7,50	125,00
BTW	0,00% niet verrekenbaar	0,60	0,00	0,60
Totaal		133,10	7,50	125,60

Handtekening: _____

Betalingscondities: Netto, binnen 14 dagen na factuurdatum. Gelieve bij betaling factuur- en debiteurnummer vermelden.

Voor akkoord

Stadionplein 20 • 8325CP Zwolle • IJSELDelta Center • Tel. +31 (0) 924-147 147 1 • fax. +31 (0) 924-147 147 2 • info@hotelumen.nl • www.hotelumen.nl
Rabobank 10 61 31 756 • Swift code RABONL2U • IBAN NL 47 050 0100 2917 66 • BIC RABO NL 222 705 205 601

LUMEN
HOTEL
IN HET IJSSELDelta CENTER

IJSSELDelta
CENTER
WOLVEN & VULLEN

LUMEN
HOTEL
IN HET IJSSELDelta CENTER

Pashouderbon

De heer A. van der Tuuk

HOTEL LUMEN

STADIONPLEIN 20
8025 CP ZWOLLE
099-1471471

Kassanr: CT351201 Merchant: 28873967
Boekingsnr: 7201 Referentie: 00868887
Maestro (A00000000043058)
Pas: xxxxxxxxxxxxxxx5888
Pasnr: 06

factuur datum 19-7-2017
factuurnummer 201169432
olio HLZ-F72976 /A

19/07/2017 20:40 Auth. code: 200AUT

Factuur

Totaal: 108,10 EUR

Datum Omschrijving U HEEFT BETAALD antal Prijs Totaal (€)

Gast De heer A. van der Tuuk

Aankomst 19-7-2017 Vertrek 20-7-2017 Kamer 306

Datum	Omschrijving	antal	Prijs	Totaal (€)
19-7-2017	Logies	1	85,00	85,00
19-7-2017	Ontbijt	1	15,00	15,00
19-7-2017	Stadsbelasting	1	0,60	0,60
19-7-2017	Hotel Parking	1	7,50	7,50

Totaal factuur 108,10

Betalingen

19-7-2017 Pin betaling

Totaal betaald -108,10

Te betalen 0,00
In € 0,00

	Incl. BTW	BTW	Excl. BTW
BTW 6,00% verrekenbaar	82,50	5,23	87,27
BTW 6,00% niet verrekenbaar	15,00	0,85	14,15
BTW 0,00% niet verrekenbaar	0,60	0,00	0,60
Totaal	108,10	6,08	102,02

Handtekening: _____

Betalingscondities: Netto, binnen 14 dagen na factuurdatum. Gelieve bij betaling factuur- en debiteurnummer vermelden.

Voor akkoord

Bluefinger Restaurant - 20 • 8025 CP Zwolle • 099-1471471 • Fax: 099-1471472 • www.bluefinger.nl
Pashouderbon 10-67 21 26 • SWIFT CODE: RABOIN21 • IBAN NL 47 1605 0100 2357 06 • BIC: RABO21 • BTW NL 272705205B01

BLUEFINGER
RESTAURANT
IN HET IJSSELDelta CENTER

Op alle prijzen zijn de gemeentelijke afvalstoffenheffing en de lokale afvalstoffenheffing inbegrepen. De IJsselDelta Center is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de dienstverlening. Het IJsselDelta Center is aangesloten bij de Vereniging van Toeristenbureaus (VTO) en de Vereniging van Toeristenbureaus (VTO) en de Vereniging van Toeristenbureaus (VTO).

IJSSELDelta
CENTER
IN HET IJSSELDelta CENTER

Anytyme Royaal
Dorpstraat 2
5995 AZ Kessel
077 4622697
www.anytyme.nl

KASSA-ROYAAL #46 : 9822

Anytyme Royaal
do 20 jul 17 12:37
Carol
PrepNr: 17

[REDACTED] (4.50) 9.00
[REDACTED] 4.50
[REDACTED] 4.50

Totaal 18.00

Mobile , m 18.00

BTW%	BTW	ExBtw	Totaal
6.00%	1.02	16.98	18.00

Kopie Kaarthouder

Friture Royaal

Dorpstraat 2
5995 AZ Kessel
+31774622697

Terminal: C1603658 Merchant: 28890966
Periode: 7201 Transactie: 08180529
Master (A00000000043858)
Kaart: XXXXXXXXXXXXXXX5088
Kaartnr: 06

BETALING

28/07/2017 12:37 Auth. code: 281AUT

Totaal: 18.00 EUR

AKKOORD

1 232 Cult

- 6. 02. 2017

Provincie ~~Limburg~~

Postbus 3700
6202 MA MAASTRICHT

FU 68269

Faktuur datum 3-2-2017
Te betalen voor 17-2-2017
Faktuurnummer 80032
Folio MAA-F314413 /A
Débiteur 900024

Factuur

Referentie FCL 68269

Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	Totaal (EUR)
Gast	Tuuk, dhr. Ard van			
Aankomst	2-2-2017 Vertrek 3-2-2017 Kamer	402		
2-2-2017	Overnachting	1	63.50	63.50
2-2-2017	Ontbijtbuffet	1	15.50	15.50
2-2-2017	Toeristenbelasting	1	4.67	4.67
Totaal faktuur				83.67
Totaal betaald				0.00
Kredietbeperking				1.07
Te betalen				85.34

	Incl. BTW	BTW	Excl. BTW
BTW 6,00% Logies	63.50	3.59*	59.91
BTW 6,00% F&B laag	15.50	0.88	14.62
BTW 0,00% ToerBel	4.67	0.00	4.67
Totaal	83.67	4.47	79.20

Nto 80,08€

Comp BTW 3,59€

Wij danken u voor uw bezoek aan Van der Valk Hotel Maastricht.

Gaarne bij betaling factuur- en debiteurnummer vermelden. Bij betaling binnen 14 dagen mag de kredietbeperking in mindering worden gebracht

Voor vragen m.b.t. deze factuur kunt u contact opnemen met 043-3873500.

20.04.2017

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

68269
38110

232cult

Faktuur datum 19-4-2017
Te betalen voor 3-5-2017
Faktuurnummer 81721
Folio MAA-F318791 /A
Débiteur 900024

Factuur

Referentie Budgethouder Carla Driessen
Budgetnummer: 68269

Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	Totaal (EUR)
Gast	Tuuk, dhr Ard van der			
Aankomst	18-4-2017 Vertrek 19-4-2017 Kamer	403		
18-4-2017	Overnachting	1	79.00	79.00
18-4-2017	Ontbijtbuffet	1	15.50	15.50
18-4-2017	Toeristenbelasting	1	4.67	4.67
Totaal faktuur				99.17
Totaal betaald				0.00
Kredietbeperking				1.88
Te betalen				101.15

	Incl. BTW	BTW	Excl. BTW
BTW 6,00% Logies	79.00	4.47	74.53
BTW 6,00% F&B laag	15.50	0.88	14.62
BTW 0,00% ToerBel	4.67	0.00	4.67
Totaal	99.17	5.35	93.82

114 94.70

comp btw

Wij danken u voor uw bezoek aan Van der Valk Hotel Maastricht.

Gaarne bij betaling factuur- en debiteurnummer vermelden. Bij betaling binnen 14 dagen mag de kredietbeperking in mindering worden gebracht

Voor vragen m.b.t. deze factuur kunt u contact opnemen met 043-3873500.

195 FD

THEATERHOTEL DE ORANJERIE
ROERMOND

Provincie Limburg

Postbus 5700

6202 MA MAASTRICHT

Factuur datum 10-2-2017
Factuurnummer 17500229
Folio ORA-F162790 /A
Te betalen voor 12-3-2017
Debiteur 516025

Factuur

Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	Totaal (€)
Gast	De heer Tuuk, A. van der			
Aankomst 9-2-2017	Vertrek 10-2-2017	Kamer 0202		
9-2-2017	Logies	1	107,00	107,00
9-2-2017	Toeristenbelasting	1	1,54	1,54
Totaal factuur				108,54
Totaal betaald				0,00
Te betalen				108,54
In €				108,54

		Incl. BTW	BTW	Excl. BTW
BTW	6,00% Logies	93,50	5,29	88,21
BTW	6,00% F&B	13,50	0,76	12,74
BTW	0,00% Toeristenbelasting	1,54	0,00	1,54
Totaal		108,54	6,05	102,49

comp BTW

Netto 103,25
BTW 5,29
108,54

Wij verzoeken u bovenstaand factuurbedrag o.v.v. factuur- en debiteurnummer binnen 30 dagen na factuurdatum te voldoen.

[REDACTED]

Van: Receptie (Theaterhotel De Oranjerie) <info@oranjerie.valk.com>
Verzonden: vrijdag 10 februari 2017 8:20
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: Factuur 17500229
Bijlagen: ROE-WS26-427763470614931.pdf

Geachte [REDACTED]

In de bijlage treft u een factuur aan van TheaterHotel De Oranjerie. Deze is enkel per e-mail verstuurd. Indien u vragen heeft over de factuur, kunt u contact opnemen met de afdeling receptie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
TheaterHotel De Oranjerie BV
Kloosterwandplein 12-16
Postbus 200
NL- 6040 AE ROERMOND
Tel.: +31 (0)475 391 491

E-mail: info@oranjerie.valk.com
Web: www.theaterhotelroermond.nl
K.v.K. 13036429 I Statutaire zetel: Roermond

Volg ons:

**Vlieg mee de ruimte in
en ga op avontuur!**

Zondag 5 maart

Please consider the environment before you print this email.

232/cult

27.06.2017

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

fel 68269
K35110

Faktuur datum 23-6-2017
Te betalen voor 7-7-2017
Faktuurnummer 83385
Folio MAA-F323068 /A
Débiteur 900024

Factuur

Referentie budgetnummer 68269

Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	Totaal (EUR)
Gast	Tuuk, van der Ard			
Aankomst	22-6-2017 Vertrek 23-6-2017 Kamer	205		
22-6-2017	Overnachting	1	79.00	79.00
22-6-2017	Ontbijtbuffet	1	15.50	15.50
22-6-2017	Toeristenbelasting	1	4.67	4.67
Totaal faktuur				99.17
Totaal betaald				0.00
Kredietbeperking				1.98
Te betalen				101.15

	Incl. BTW	BTW	Excl. BTW
BTW 6,00% Logies	79.00	4.47	74.53
BTW 6,00% F&B laag	15.50	0.88	14.62
BTW 0,00% ToerBel	4.67	0.00	4.67
Totaal	99.17	5.35	93.82

comp BTW netto = 94.70 28.6.17

Wij danken u voor uw bezoek aan Van der Valk Hotel Maastricht.

Gaarne bij betaling factuur- en debiteurnummer vermelden. Bij betaling binnen 14 dagen mag de kredietbeperking in mindering worden gebracht

Voor vragen m.b.t. deze factuur kunt u contact opnemen met 043-3873500.

Rope Piggy 26 7 17

DT

6.9/17

25.07.2017
RESTAURANT
AUBERGINE

Provincie Limburg
T.a.v. dhr. G. Koopmans
P.O. Box 5700
6202 MA Maastricht

Steyl, 21 juli 2017
Factuurnummer : 0981
BTW. NR: 8063.27.212.B.01
IBAN. NR: NL 96 RABO 010.54.26.075

Diner verzorgd op donderdag 20 juli 2017 betreft Erfgoed
Kwartiermakersbijeenkomst.

TOTAAL

Btw laag

Btw hoog

€ 355,50

€ 18,84

€ 3,90

*geen comp
BTW*

Gaarne betaling binnen 10 dagen o.v.v. het factuurnummer.

Hartelijk dank !

Met vriendelijke groet,

Restaurant Aubergine

KILDE VAN NEDERLANDSE MIJNSTRECKEN

Maashock 2a
5935 BJ Steijl
t. 077 326 03 90
e. info@RestaurantAubergine.nl

www.RestaurantAubergine.nl
Rabobank 10.54.26.075
Btw 8063.27.212.B.01
K.v.K. 21037346

Winnie Limburg
Ger Koopmans
Erfgoed kwartier-
maker bijeenkomst

RECEIPT
2017 20:13 04
45 14:3

TE BETALEN 355.50

Paul en May Pollux

Maasboek 2a
5935 BJ Sijf
077 326 03 90

info@restaurantaubergine.nl
www.restaurantaubergine.nl

IBAN NL 96 RABO 010 542 60 75
Btw 8063,27,212.B.01
K.v.K. 21037346

Paul en May Pollux

Maasboek 2a
5935 BJ Sijf
077 326 03 90

info@restaurantaubergine.nl
www.restaurantaubergine.nl

IBAN NL 96 RABO 010 542 60 75
Btw 8063,27,212.B.01
K.v.K. 21037346

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Faktuur datum 23-2-2017
Te betalen voor 9-3-2017
Fakturenummer 80585
Folio MAA-F314683 /A
Débiteur 900024

Factuur

Referentie FCL 68269

Datum	Omschrijving	Aantal	Prijs	Totaal (EUR)
Gast	Tuuk, dhr. Ard van			
Aankomst	22-2-2017 Vertrek 23-2-2017 Kamer	501		
22-2-2017	Logies handmatig	1	79.00	79.00
22-2-2017	Ontbijtbuffet	1	15.50	15.50
22-2-2017	Toeristenbelasting	1	4.67	4.67
Totaal faktuur				99.17
Totaal betaald				0.00
Kredietbeperking				1.98
Te betalen				101.15

	Incl. BTW	BTW	Excl. BTW
BTW 6,00% Logies	79.00	4.47	74.53
BTW 6,00% F&B laag	15.50	0.88	14.62
BTW 0,00% ToerBel	4.67	0.00	4.67
Totaal	99.17	5.35	93.82

Wij danken u voor uw bezoek aan Van der Valk Hotel Maastricht.

Gaarne bij betaling factuur- en debiteurnummer vermelden. Bij betaling binnen 14 dagen mag de kredietbeperking in mindering worden gebracht

Voor vragen m.b.t. deze factuur kunt u contact opnemen met 043-3873500.

Hotel Van der Valk Maastricht B.V.
Nijverheidsweg 35
6227 AL Maastricht
www.hotelvandervalkmaastricht.nl

Algemene Informatie/Receptie
T +31 (0)43 3 873 500
F +31 (0)43 3 873 515
info@maastricht.valk.nl

Groepen en Zalen
T +31 (0)43 3 873 537
F +31 (0)43 3 873 515
sales@maastricht.valk.nl

KvK Maastricht, Handelsregisternr.
14059439
Rabobank De Haag 36.61.37.433
IBAN nr. NL10 RABO 0366 1374 33
SWIFT/BIC code RABONL2U
BTWnr. NL807193112B01

232 CULT +
FCL 68269, ECL 38110

Netto € 94,70 comp. BTW € 4,47

Geen kredietbeperking!

Van: Receptie (Hotel Maastricht) [mailto:Receptie@maastricht.valk.nl]

Verzonden: donderdag 23 februari 2017 7:50

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: Factuur 80585

Facturatie Adres

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Factuur Nr. 20170621

22-02-2017

Gast

Dhr A. van der Tuuk

NEDERLAND

Bedrijf

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Bevestig. Nr : G23303
Kamer Nr : 227

Aankomst Datum : 21-feb-17
Vertrek Datum : 22-feb-17

Volwassenen : 1
Kinderen : 0

C/O door : RB

budgetnummer 68269

Datum	Omschrijving	Aantal	Eenh Prijs Ex. BTW	Eenh. Prijs	Bedrag Ex. BTW	BTW Bedrag	Totaal	
a) Onkosten								
20170621 21-02-17	21-feb-17 Restaurant - Lounge	1	95,05	101,25	95,05	6,20	101,25	EU
17233 21-02-17	21-feb-17 City Tax	1	1,75	1,75	1,75	0,00	1,75	EU
220217 21-02-17	21-feb-17 Overnachting	1	101,42	107,50	101,42	6,08	107,50	EU
				Sub Totaal	198,22	12,28	210,50	EU

b) Betalingen

22-02-17 22-feb-17 Factuur aan Bedrijf (210,50 EU) Provincie Limburg

Te Betalen

210.50 EU

Uiterste betaaldatum:

24-3-2017

IBAN :

NL82RABO0121800121

SWIFT / BIC :

RABONL 2U

Bedrijf Ref Nr

50645

BTW Opsplitsing	Valuta Euro			
	Netto	BTW	Andere	Totaal
Omschrijving				
BTW 0%	1,75	0,00	0,00	1,75
BTW 6%	193,16	11,59	0,00	204,75
BTW 21%	3,31	0,69	0,00	4,00
Totaal	198,22	12,28	0,00	210,50

Schrijf u in voor onze nieuwsbrief
www.oolderhof.nl

De Oolderhof - Broekstraat 35 - 6049 CJ - Roermond - Herten - Nederland

Telefoon: +31 (0)475 333 693 - E-Mail: info@oolderhof.nl - URL: <http://www.oolderhof.nl>

BTW Nr: NL 804818617B01

Facturatie Adres

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Factuur Nr. 20170621

22-02-2017

Gast

Dhr A. van der Tuuk

NEDERLAND

Bedrijf

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Bevestig. Nr : G23303
Kamer Nr : 227

Aankomst Datum : 21-feb-17
Vertrek Datum : 22-feb-17

Volwassenen : 1
Kinderen : 0

C/O door : RB

budgetnummer 68269

<u>Datum</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Aantal</u>	<u>Eenh Prijs</u> <u>Ex. BTW</u>	<u>Eenh. Prijs</u>	<u>Bedrag Ex.</u> <u>BTW</u>	<u>BTW Bedrag</u>	<u>Totaal</u>
--------------	---------------------	---------------	-------------------------------------	--------------------	---------------------------------	-------------------	---------------

Betaling binnen 30 dagen na factuurdatum
Banknummer: 12.18.00.121
IBan: NL62RABO0121800121
BIC: RABONL 2U

Schrijf u in voor onze nieuwsbrief
www.oolderhof.nl

De Oolderhof - Broekstraat 35 - 6049 CJ - Roermond - Herten - Nederland
Telefoon: +31 (0)475 333 693 - E-Mail: Info@oolderhof.nl - URL: <http://www.oolderhof.nl>
BTW Nr: NL 804818617B01

232 CULT + [REDACTED]
FCL 68269 ECL 38110

Netto € 204,42 Btw € 6,08 (overnachting)

Van: Info | Hotel Restaurant Oolderhof [mailto:info@oolderhof.nl]

Verzonden: woensdag 22 februari 2017 12:15

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: Factuur verblijf de heer van der Tuuk

Geachte heer/mevrouw,

 aand de factuur van de heer van der Tuuk.

Mochten er nog vragen zijn, dan verneem ik die graag van u.

Met vriendelijk groet,

Hotel & Restaurant De Oolderhof
Broekstraat 35
6049 CJ Roermond - Herten
Tel. 0475-333693
info@oolderhof.nl

Interne memo

CLUSTER CULTUUR

Aan Dhr. Koopmans
 Van [REDACTED]
 Onderwerp Terugkoppeling overleg kwartiermaker
 Datum 19 januari 2017
 Bijlage(n) [REDACTED]
 Afschrift [REDACTED]
 Stuknummer <00000>

Op woensdag 18 januari heeft het eerste overleg met de kwartiermaker plaatsgevonden. In deze memo vindt u een terugkoppeling met daarin de gemaakte afspraken en eerste planning voor de komende drie maanden.

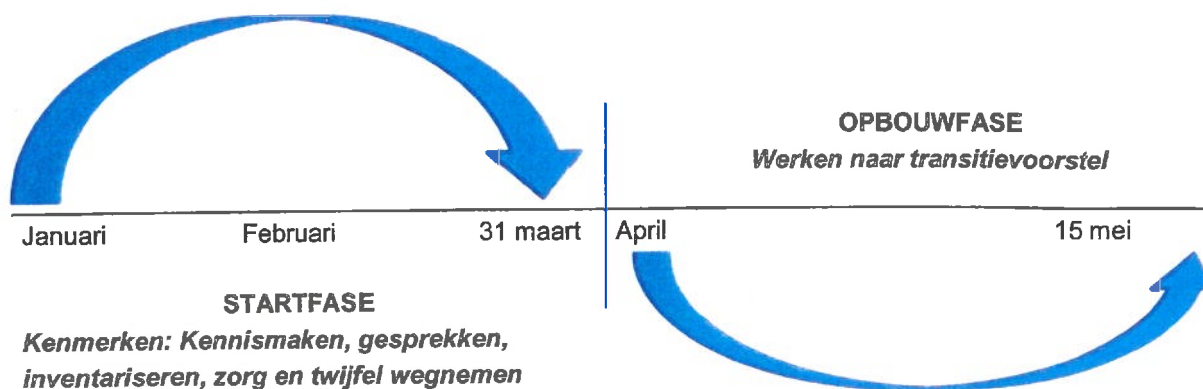
Besproken taken kwartiermaker

- De kwartiermaker voert in samenwerking met de instellingen het volgende deel van actielijn 1, 'Erfgoed beleven' uit: digitalisering erfgoedcollectie, ontsluiting Limburgensen.
- De kwartiermaker voert in samenwerking met de instellingen het volgende deel actielijn 2, 'Erfgoed op orde' uit: transitie instellingen, ontwikkelen en inrichten erfgoedservicepunt
- Het doel van de kwartiermaker is om de erfgoedinstellingen te bewegen richting bovenstaande punten.
- De volgende competenties zijn van belang: overtuigen, kansen opzoeken en vooruit denken met gevoel voor bestuurlijke verhoudingen en belangen. Daadkrachtig met een einddoel voor ogen.

De kwartiermaker wordt ambtelijk ondersteund door [REDACTED] en [REDACTED], en zij vormen het kernteam.

Planning

WERKWIJZE EN PROCES KWARTIERMAKER ERFGOED

Toelichting planning:

De kwartiermaker start met onmiddellijke ingang van 27 januari om de beoogde vaart in het proces te realiseren. De opdrachtverlening wordt voorbereid. De startfase in februari en maart benutten we voor kennismaken, de eerste gesprekken te voeren, te inventariseren en om zorg en twijfel weg te nemen. Dit betekent dat de kwartiermaker in deze eerste periode elke week in Limburg is. Eind februari vindt een herijking en aanpassing van de strategie plaats. Van begrip tonen naar zo nodig harde actie. In de opbouwfase gedurende maart en april werken we naar een transitievoorstel toe.

Voorstel communicatie naar buiten

We koppelen een persbericht aan de mededeling portefeuillehouder. Bijvoorbeeld op 10 februari onder embargo gelijktijdig met de kennismaking tussen de instellingen en de kwartiermaker.

M. Verhagen

Overzicht 2017: Ambassadeur Limburg Agenda en lobby

Overzicht 2018: Ambassadeur Limburg Agenda en voordracht herbenoeming lid RvC Chemelot

Campus B.V.

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Naast de documenten die wij door middel van ons besluit van 14 februari 2019 openbaar hebben gemaakt en verstrekt hebben door middel van de brief van 22 maart 2019 (ons kenmerk 2019/23073) hebben wij nog het volgende aanvullende document: - Overeenkomst van opdracht tussen Camero BV en Provincie Limburg voor de periode 2017-2019. De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Alle documenten die wij voorhanden hebben zijn reeds openbaar gemaakt via ons besluit van 14 februari 2019, dan wel verstrekt door middel van onze brief van 22 maart 2019, zie toelichting in besluit.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Alle documenten die wij voorhanden hebben zijn reeds openbaar gemaakt via ons besluit van 14 februari 2019, dan wel verstrekt door middel van onze brief van 22 maart 2019, zie toelichting in besluit.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Het evaluatieverslag over de periode eind 2017 en 2018 is bijgevoegd. In de eerste alinea van het verslag is informatie onleesbaar gemaakt over persoonlijke omstandigheden van de betrokkene (10 lid 2 sub e). In de tweede, derde, vierde en vijfde alinea zijn een aantal passages onleesbaar gemaakt die betrekking hebben op lopende, actuele ontwikkelingen die onevenredig nadeel oplevert bij openbaarmaking. Het proces van deze ontwikkelingen zou dusdanig benadeeld kunnen worden dat het belang van openbaarmaking daartegen niet opweegt (10 lid 2 sub g). De laatste zin van de vijfde alinea ("De heer Verhagen geeft aan...") betreft een persoonlijke beleidsopvatting van de heer Verhagen. Wij merken op dat het verslag een document van intern beraad betreft, aangezien het is opgesteld ten behoeve van een bestuursorgaan. De persoonlijke beleidsopvatting heeft betrekking op een visie van de heer Verhagen over een actueel dossier (art. 11).
5. Ontvangen facturen betreffende de	De factuur over de periode juli-december 2018 is

externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	bijgevoegd. E-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer van de betrokkene is onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Wij merken op dat voor de periode januari-juni 2018 geen kosten zijn gedeclareerd en daardoor geen factuur voor die periode voorhanden is.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Alle documenten die wij voorhanden hebben zijn reeds openbaar gemaakt via ons besluit van 14 februari 2019, dan wel verstrekt door middel van onze brief van 22 maart 2019, zie toelichting in besluit. Volledigheidshalve merken wij dat de kosten die gemaakt zijn tijdens het evaluatiegesprek bij Hotel Midland door de aanwezigen zelf zijn betaald. Een declaratie daarover kunnen wij derhalve niet verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Alle documenten die wij voorhanden hebben zijn reeds openbaar gemaakt via ons besluit van 14 februari 2019, dan wel verstrekt door middel van onze brief van 22 maart 2019, zie toelichting in besluit.

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT 'CAMERO B.V. - PROVINCIE LIMBURG (2017-2019)'

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door de weledelgestrengde heer drs. Th.J.F.M. Bovens, Commissaris van de Koning, hierna te noemen 'opdrachtgever';

en

2. CAMERO B.V., gevestigd aan de Hoekenburglaan 25, te (2275 TC) VOORBURG, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door de weledelgestrengde heer drs. M.J.M. Verhagen, in de functie van bestuurder, hierna te noemen 'CAMERO';

gezamenlijk te noemen 'partijen';

Overwegende dat:

- Opdrachtgever maatschappelijke opgaven wil realiseren zoals verwoord in de Limburg Agenda;
- De Limburg Agenda in het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer" (2015-2019)" een extra dimensie heeft gekregen in relatie tot het aangrenzende buitenland;
- Opdrachtgever behoefte heeft aan een ambassadeur/klankbord voor ondersteuning van de Limburg Agenda, waarbij primair de internationale dimensie van belang is;
- Opdrachtgever op 22 juli 2015 een (vervolg)opdracht aan CAMERO heeft verleend (brief kenmerk 2015/50107) voor ondersteuning inzake de Limburg Agenda welke op 31 december 2016 afloopt;
- Opdrachtgever de ondersteuning door CAMERO als ambassadeur/klankbord graag wil voortzetten;
- CAMERO ten behoeve van opdrachtgever gedurende de looptijd van deze overeenkomst (hierna te noemen 'overeenkomst') de werkzaamheden in het kader van de opdracht wil laten uitvoeren door de heer M. Verhagen (hierna te noemen 'opdrachtnemer');
- Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- Partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van art. 7:400 e.v. BW;
- Partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst tot stand te doen komen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer in de zin van art. 7:610 e.v. BW;
- Partijen ervoor kiezen in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat vooruitbetaling plaatsvindt;
- Partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer zal namens CAMERO voor opdrachtgever voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden verrichten: diensten als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de

Limburg Agenda en het Coalitieakkoord 'In Limburg bereiken we meer'. Meer concreet zal opdrachtnemer de volgende werkzaamheden hebben verricht:

- het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de Limburg Agenda en ontwikkelingen zoals genoemd in en samenhangend met het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer";
 - het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
 - het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
 - het deelnemen aan een aantal (in afstemming met opdrachtnemer) geselecteerde overlegsgremia waaronder het lidmaatschap van de Raad van Advies van Chemelot Research Facilities B.V. en van Chemelot Scientific Participations B.V.
2. Eventuele aanvullende afspraken en/ of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met CAMERO en/of opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de diensten richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij verricht de overeengekomen diensten naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van CAMERO en/of opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het resultaat van de opdracht.
4. CAMERO staat ervoor in dat de door haar geselecteerde opdrachtnemer gekwalificeerd is en de diensten op zorgvuldige wijze zal vervullen.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening te houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.
7. De voortgang van de werkzaamheden wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwalificeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht gaat in op 1 januari 2017 en eindigt van rechtswege op 30 april 2019 (einde coalitieperiode) zonder dat enige opzegging is vereist. In deze periode zal opdrachtnemer gedurende 30 dagen per jaar werkzaamheden verrichten in het kader van deze opdracht.

2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van een maand. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmacht periode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surseance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, onkosten, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan CAMERO een jaarlijkse vergoeding van maximaal € 30.000,- excl. BTW, met een maximum van € 70.000,- excl. BTW over de gehele periode.
2. Reis- en verblijfkosten gemaakt in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux en Euregio Maas Rijn) worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
3. Reis- en verblijfkosten met betrekking tot door opdrachtnemer te maken reizen buiten het gebied vermeld onder 2 worden separaat vergoed mits opdrachtgever daarmee voorafgaand schriftelijk heeft ingestemd.
4. Overige onkosten die verbonden zijn aan de uitvoering van deze opdracht worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
5. De vergoeding zoals bedoeld onder 1 zal jaarlijks in twee termijnen worden betaald (juni en december) op basis van door CAMERO in te dienen facturen. De vergoeding over 2019 zal in één termijn worden betaald (april).
6. Opdrachtgever betaalt, indien de factuur akkoord wordt bevonden, het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. CAMERO zal de overeenkomst naar beste vermogen door opdrachtnemer laten uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is CAMERO jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van CAMERO en/of opdrachtnemer en CAMERO zal opdrachtgever ter zake vrijwaren.

2. CAMERO verklaart in het bezit te zijn van - en garandeert dat opdrachtnemer in het bezit is van - een voor de uit te voeren opdracht adequate bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekering. CAMERO garandeert dat ter zake van deze aansprakelijkheidsverzekeringen afdoende dekking gewaarborgd zal blijven tijdens de duur van de overeenkomst en dat de premies tijdig en volledig worden betaald, dan wel er op toe te zien dat deze tijdig door opdrachtnemer worden betaald. Desgevraagd zal CAMERO een kopie van deze aansprakelijkheidsverzekering(en), een kopie/bewijs van de laatst betaalde premienota en/of een certificaat van verzekering aan opdrachtgever overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en de door CAMERO in het kader van deze overeenkomst in te schakelen opdrachtnemer zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen en de door CAMERO in het kader van deze overeenkomst in te schakelen opdrachtnemer zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart CAMERO de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 7 lid 2 zich voordoet, is CAMERO – zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van CAMERO in deze zou kunnen schaden.
4. Om fiscale risico's te vermijden zullen partijen in november 2017 nader bezien of de ontwikkelingen in het kader van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DBA) leiden tot een mogelijke aanpassing van deze overeenkomst.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door CAMERO op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.

3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum: 18-1-2017

Plaats: Maastricht

[Redacted]
[Redacted] Limbur
[Redacted] ns deze:

[Redacted]
[Redacted] Tiz J.F.M. Bovens
[Redacted]

Datum:

Plaats:

Opdrachtnemer:

CAMERO

Namens deze:

[Redacted]
[Redacted] Veragen
[Redacted]
[Redacted]

Verslag evaluatiegesprek M. Verhagen d.d. 7 februari 2019

(Hotel Mitland Utrecht (9.00 uur)

Periode: eind 2017 en 2018

Aanwezig:

De heer M.J.M. Verhagen, namens CAMERO B.V.

De heren J. van den Akker (gedeputeerde) en J. Smeelen (directeur) namens Provincie Limburg

Aanleiding:

Op 18 januari 2017 is een overeenkomst gesloten tussen CAMERO B.V. en de Provincie Limburg: 'CAMERO B.V.-Provincie Limburg (2017-2019)'.

In het kader van deze opdracht verricht CAMERO B.V. (in de persoon van de heer M. Verhagen) voor de duur van de overeenkomst (1 januari 2017 t/m 30 april 2019) diensten voor de provincie Limburg als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de Limburg Agenda en het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer". Zie nadere toelichting.

Op basis van het bepaalde in artikel 2, lid 7 van voornoemde overeenkomst wordt de voortgang van de werkzaamheden jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwificeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Verslag:

Na zijn werkbezoek namens de Provincie aan Guangzhou eind 2017, heeft de heer Verhagen door

[redacted] Dat is ook de reden dat de heer Verhagen over de eerste helft van 2018 geen declaratie heeft ingediend.

Desondanks zijn er in de afgelopen periode belangrijke bijdragen geleverd door de heer Verhagen aan voor Limburg essentiële dossiers en relatie netwerken. Daarnaast heeft ook divers overleg plaatsgevonden tussen dhr. Verhagen en gedeputeerde van den Akker en directeur Smeelen over te volgen strategie en beleid.

De bijdrage van dhr. Verhagen om te komen tot een [redacted] is wezenlijk geweest. Niet alleen als intermediair naar de [redacted] maar vooral ook door het onder de aandacht brengen bij [redacted] an de dilemma's.. [redacted]

[redacted] Gedeputeerde Mackus heeft [redacted] De heer Verhagen zal hier bij [redacted] andacht voor vragen.

Het leggen van verbindingen tussen het "Haagse" en het Limburgse blijft van belang. Met name aspecten rondom de energietransitie spelen daarbij een rol. Daarbij wordt afgesproken dat de heer Verhagen de beschikking krijgt over enkele documenten met betrekking tot N2O problematiek om daarmee een rol te kunnen spelen richting [redacted] ten aanzien van korte termijn CO2-reductie.

Ook de problematiek rondom [redacted] Met name [redacted] zullen van eminent belang zijn voor Limburg. De heer Verhagen wordt verzocht zijn kennis en kunde te blijven inzetten in genoemd netwerk, [redacted]

Op verzoek van de provincie zijn ook de relaties met politiek Nordrhein-Westfalen onderhouden. Dat zal ook de komende periode nodig zijn mede in relatie tot de investeringen (beschikbare middelen in Duitsland) in de Duitse infrastructuur, zowel qua verkeer als energie.

Afgelopen periode zijn enkele adviezen uitgebracht over ontwikkelingen binnen [redacted] De adviezen maken wezenlijk onderdeel uit van provinciaal bestuurlijke besluitvorming van projecten. De heer Verhagen geeft aan [redacted]

De heer Verhagen geeft aan dat hij om agenda-technische redenen graag i.r.t. buitenlandse reizen voor de provincie tijdig data krijgt voorgelegd. Telefonisch is hij steeds benaderbaar en daar mag best frequent van gebruik worden gemaakt. De heer van den Akker stelt het op prijs regelmatig te kunnen sparren.

De heer van den Akker is tevreden over de inzet, benaderbaarheid en adviezen van de heer Verhagen. Erg waardevol voor de Provincie Limburg. Hij wil dan ook de afspraken continueren. Daarbij zal minimaal jaarlijks eenmaal teruggekeken worden en -zoveel als nodig- tussentijds per onderwerp.

Ook de heer Verhagen wil graag zijn kennis, kunde en netwerk blijven inzetten als ambassadeur van Limburg onder de eerder afgesproken condities.

Utrecht, 7 februari 2019

J.A.J. Smeelen

Toelichting

Inhoud opdracht

Opdrachtgever vraagt van opdrachtnemer:

- * het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij ontwikkelingen zoals genoemd in en samenhangend met het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer".*
- * het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;*
- * het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;*
- * het deelnemen aan een aantal (in afstemming met opdrachtnemer) geselecteerde overleggremia.*

Provincie Limburg
T.a.v. de financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

TR 92003
Fcl 65108
K 38200

FACTUUR

Factuurnummer : 2019002
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 08-02-2019
Vervaldatum : 10-03-2019

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2017-2019) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

juli-december 2018

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW	€ 15.000,00
Totaal BTW-bedrag 21%	€ <u>3.150,00</u>
Totaal te voldoen	€ <u>18.150,00</u>

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

M. Verheijen

Overzicht 2018: Inzake Externe adviseur Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De overeenkomst van opdracht is bijgevoegd. Volledigheidshalve merken wij op dat deze overeenkomst niet is ondertekend. Destijds is de overeenkomst weliswaar ondertekend, maar deze is per abuis niet gearchiveerd. Enkel de deels ondertekende overeenkomst is gearchiveerd. De handtekening in de overeenkomst is onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	De nota voor ons college d.d. 8 mei 2017 treft u bijgaand aan. Wij overwegen dat deze reeds eerder openbaar is gemaakt.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	In het openbare document Verbeterplan Interbestuurlijk Toezicht is een rapportage van de werkzaamheden van de heer Verheijen opgenomen. Dit document is raadpleegbaar op onze website, onder ingekomen stukken bij Provinciale Staten, brief van 9 mei 2017, zoek op 'Verbeterplan'.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	De voortgang van de werkzaamheden is regelmatig besproken met het directieteam en het bestuur. Van deze overleggen zijn geen documenten voorhanden.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgaand treft u beide facturen aan, gedateerd 4 april en 1 mei 2017. Het rekeningnummer van de betrokkene en de namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Andere documenten dan de facturen genoemd onder 5 zijn niet voorhanden, waardoor wij geen andere documenten kunnen verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Uit de genoemde documenten onder 5 is te herleiden wat het aantal gewerkte uren is. Andere documenten zijn niet voorhanden.

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door Paul Basten, concernstrateeg, hierna te noemen 'Opdrachtgever';

en

2. De heer M. Verheijen, gevestigd aan de Stalbergweg 16 te 5913 BR, Venlo, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door M. Verheijen, hierna te noemen 'Opdrachtnemer'

gezamenlijk te noemen 'partijen';

Overwegende dat:

Opdrachtgever werkzaam is op het gebied van onafhankelijk adviseur in het verbeterproces Interbestuurlijk Toezicht (IBT) van de Limburgse provinciale organisatie;
Opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan een onafhankelijk adviseur;
Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW,
partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Slb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
deze overeenkomst gelijkkuidend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer verplicht zich voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden te verrichten om op te treden als extern adviseur in het verbeterproces van het interbestuurlijk toezicht van de provincie Limburg.
2. Eventuele aanvullende afspraken en/ of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device'-principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt. Voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, vindt afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
7. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht vangt aan op 1 maart 2017 en wordt aangegaan tot 1 mei 2017. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van vier weken. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - o in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - o in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmachtperiode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device'-principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt. Voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, vindt afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
7. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht vangt aan op 1 maart 2017 en wordt aangegaan tot 1 mei 2017. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van vier weken. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - o in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - o in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmachtperiode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;

van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart opdrachtnemer de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.

Indien de situatie als bedoeld in artikel 8.2 zich voordoet, is opdrachtnemer zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever - gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van opdrachtnemer in deze zou kunnen schaden.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door opdrachtnemer op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op 1 april 2017, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum: 1 april 2017
Plaats: Maastricht

Namens deze:
Paul Baeten
Concernstrateeg,
provincie Limburg

Datum: maart 2017
Plaats: Maastricht

Opdrachtnemer:

Namens deze:
Mark Verheijen

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Strategie

Stuknummer

Onderwerp	Verbeterplan Interbestuurlijk Toezicht
Behandeld	Jurate van Wankum-Kuijer
Datum	
Bijlage(n)	1
Afschrift	

0. Samenvatting

Eind 2016 heeft de Zuidelijke Rekenkamer een onderzoek uitgevoerd naar de invulling van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) in Limburg. Het rapport van de Rekenkamer dat verscheen in februari 2017 bevat diverse kritische kanttekeningen en conclusies. De kritiek gaat onder meer over de toezichtvisie, de risicoanalyse, het gebrek aan samenhang tussen de beleidsterreinen en de informatievoorziening en verantwoording aan Provinciale Staten. In reactie op dit rapport hebben Gedeputeerde Staten toegezegd voor mei 2017 te komen met een verbeterplan.

IBT is een wettelijke taak van de provincie. Het niet of niet naar behoren uitvoeren hiervan betekent niet enkel het niet uitvoeren van een wettelijke taak maar de provincie loopt daarmee ook politieke en beleidsmatige risico's. Met de uitvoering van dit verbeterplan wordt een vervolg gegeven aan de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Met dit verbeterplan wordt het Limburgse IBT-beleid kwantitatief en kwalitatief op orde gebracht. De uiteindelijke ambitie van de provincie is een goed functionerend openbaar bestuur dat bijdraagt aan de veiligheid, welvaart en welzijn van haar burgers. Een goede, transparante en professionele verantwoording op lokaal niveau is daarvoor essentieel. Door sober, selectief, slagvaardig en samenwerkend aan de slag te gaan met IBT draagt de provincie er aan bij dat gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen (GR) hun medebewindstaken naar behoren uitvoeren.

2. Toelichting

Interbestuurlijk Toezicht heeft betrekking op zowel gemeenten, gemeenschappelijke regelingen als het Waterschap. Op basis van een landelijke risicoanalyse bij de invoering van de wet door het IPO en VNG is gekozen voor de volgende vijf toezichtgebieden waarop vanuit de Provincie structureel aandacht gewenst is:

- Ruimtelijke Ordening;
- WABO;
- Monumentenzorg;
- Archief/Archiefinspectie;
- Huisvesting Statushouders.

De filosofie achter Interbestuurlijk Toezicht is in de eerste plaats het versterken van het (politieke) toezicht/verantwoording van het College van B&W aan de gemeenteraad. De Provincie kijkt vervolgens of dat gebeurt en of het systeem van de wet in betreffende gemeente functioneert. Bij signalen kan de Provincie nader onderzoek uitvoeren of interveniëren door middel van een ambtelijk of bestuurlijk gesprek of in de laatste plaats door middel van de instrumenten schorsing, vernietiging en indeplaatsstelling.

Samenvattend lopen de verbeteracties om bovenstaande ambitie te bereiken op drie niveaus:

1. In de eerste plaats zal er meer werk moeten worden gemaakt van de samenwerking met gemeenten in het kader van IBT. Gemeenten moeten worden gestimuleerd de informatie, verantwoording en transparantie van de uitvoering van hun medebewindstaken te verbeteren. Daarnaast zal de Provincie helder moeten aangegeven richting gemeenten wat er van hen wordt verwacht, welke informatie ze nodig hebben en wat er uiteindelijk mee wordt gedaan.
2. Intern zal de provinciale organisatie zowel het beleid maar vooral de uitvoering van het Interbestuurlijk Toezicht op orde moeten brengen. De geraamde formatie bij de implementatie moet in tegenstelling tot de afgelopen jaren daadwerkelijk kwantitatief en kwalitatief worden ingevuld, een beperkte extra inzet is noodzakelijk en de uitvoering zal op een meer integrale wijze moeten plaatsvinden.
3. De verantwoording van het IBT-beleid en de resultaten richting Provinciale Staten wordt verbeterd. Middels een jaarlijkse rapportage in oktober zal op hoofdlijnen worden gerapporteerd over ontwikkelingen binnen de verschillende toezichtdomeinen en de stand van zaken bij gemeenten, het waterschap en GR.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Het verbeterplan besteedt aandacht aan de uitvoering van het IBT-beleid door de provincie en de rol van Provinciale Staten. De kern van het rapport is de rol van en samenwerking met de Limburgse gemeenten. Hiervoor is bestuurlijke inzet vanuit het College van GS noodzakelijk.

De rol van de provincie op het terrein van IBT is sober en op afstand. De instrumenten op het terrein van IBT (schorsing, vernietiging en indeplaatsstelling) zijn nadrukkelijk een *ultimatum remedium*. In voorkomende gevallen dient de provincie in de eerste plaats gebruik te maken van beschikbare specifieke toezichtsinstrumenten.

4. Relatie met Programmabegroting

In hoofdstuk 4 van de Programmabegroting 2017 is onder criterium 3 opgenomen dat "(...) de Provincie Limburg zorgt voor een passend toezicht op de gemeentelijke financiën en heeft oog voor een goede coördinatie van het interbestuurlijk toezicht. Dit is verder uitgewerkt in begrotingsparagraaf 4.1.4.

5. Juridische aspecten

De huidige provinciale 'Verordening Toezichtsinformatie' zal in het najaar 2017 worden geactualiseerd.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Nvt.

7. Financiële, en cofinancieringsaspecten

Ten behoeve van het kwantitatief en kwalitatief op orde brengen van de IBT-taak is incidenteel extra inzet nodig voor enerzijds een inhaalslag op het gebied van Monumentenzorg en anderzijds voor de ondersteuning van de coördinator IBT in de eerste periode van in totaal € 50.000. Dit bedrag kan worden gedekt uit de bestaande middelen 'toezicht archiefinspectie' (FCL 63234).

8. Formatieve aspecten

Ten behoeve van het kwantitatief en kwalitatief op orde brengen van de IBT-taak is conform het verbeterplan een structurele extra inzet nodig van 0,8 fte. De kosten van deze uitbreiding worden opgevangen binnen de personele begroting.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

Het verbeterplan is tot stand gekomen in nauw overleg met de clusters Strategie, Cultuur, Wonen en Leefomgeving, Financiën en de Concernstaf. Daarnaast is externe expertise ingehuurd in de persoon van Mark Verheijen.

10. Voorstel

Gedeputeerde Staten besluiten

1. het 'Verbeterplan Interbestuurlijk Toezicht' vast te stellen;
2. de incidentele kosten ten behoeve van de Inhaalslag en de ondersteuning van de coördinator IBT van in totaal € 50.000,- ten laste te brengen van FCL 63234;
3. de structureel benodigde extra formatie van 0,8 fte op te vangen binnen de bestaande personele begroting;
4. Provinciale Staten aan de hand van bijgaand informerend stuk te informeren over het Verbeterplan Interbestuurlijk Toezicht.

-2 05. 2017

Mark Verheijen
Stalbergweg 16
5913 BR Venlo
info@markverheijen.nl
tel.: [REDACTED]
Rek.nr.: [REDACTED]
KVK-nummer: 63514915

Provincie Limburg
t.a.v. Financiën, financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

VPL 07186

191 PO

Venlo, 01 mei 2017

FACTUUR

Factuurnummer : 2017008
Factuurdatum : 01-05-2017
BTW-nummer : 159757459B01

Verplichtingenummer : 87186
Contactpersoon : [REDACTED] cluster Strategie

Omschrijving	Bedrag
Werkzaamheden Verbeterplan Interbestuurlijk Toezicht Conform Overeenkomst van Opdracht Periode : april 2017 / Week 14 t/m 17	
80 uur (à €90,-)	€ 7.200,-
	BTW (21%) € 1.512,40
	Subtotaal € 8.712,40
Reiskosten (Zie bijgaande kilometerstaat. 1010 km. x €0,19)	€ 191,90
Overigens kosten (parkeren)	€ 4,00
Totaal	€ 8.908,30

U kunt bovenstaand bedrag overmaken op rekeningnummer [REDACTED]
Verheijen.

t.n.v. M.L.

6 APR 2017

Mark Verheijen
Stalbergweg 16
5913 BR Venlo
info@markverheijen.nl
tel.: [redacted]
Rek.nr.: [redacted]
KVK-nummer: 63514915

U G. 18401 ntw 30495 mp 7/4/17
Provincie Limburg
t.a.v. Financiën, financiële administratie
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

10/4/2017 VPL?

211 STR

Venlo, 04 april 2017

FACTUUR

Factuurnummer : 2017006
Factuurdatum : 04-04-2017
BTW-nummer : 159757459B01

Verplichtingennummer : <onbekend>
Contactpersoon : [redacted] cluster Strategie

Omschrijving

Bedrag

Werkzaamheden Verbeterplan Interbestuurlijk Toezicht
Conform Overeenkomst van Opdracht
Periode : februari – maart 2017 / Week 08 t/m 13

96 uur (à €90,-)

€ 8.640,-

BTW (21%) € 1.814,40

Subtotaal € 10.454,40

Reiskosten (Zie bijgaande kilometerstaat. 1586 km. x €0,19)

€ 301,34

Totaal € 10.755,74

U kunt bovenstaand bedrag overmaken op rekeningnummer
Verheijen.

i.v. M.L.

Kilometers Toezicht Limburg februari-maart

Datum	Activiteit	Kilometers	Overige kosten
20 februari	Bespreking aanpak	156	
3 maart	Afspraken Provinciehuis	156	
8 maart	Provinciehuis / Griffie	156	
10 maart	Provinciehuis	156	
16 maart	Provinciehuis	156	
17 maart	Provinciehuis	156	
22 maart	Horst aan de Maas	36	
23 maart	Utrecht / IPO / H. Meijdam	302	
24 maart	Provinciehuis	156	
27 maart	Provinciehuis	156	
		1586	

M. Vestjens

Overzicht 2018: Externe adviseur Ruimte voor Ruimte

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De getekende overeenkomst van opdracht van 25 juli 2017 is bijgevoegd. De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Inzake deze benoeming verwijzen wij naar het intern memo voor de DT-vergadering van 11 mei 2017 en het besluit van de aandeelhouders van de RvR Limburg Beheer B.V. (zie documenten inzake de heer Driessen 1 Ruimte voor Ruimte).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	De opdracht aan BOV Advies B.V. is onlosmakelijk verbonden met het vervullen van de functie van statutair directeur binnen RvR Limburg Beheer B.V. Binnen de vennootschap handelt de statutair directeur conform zijn wettelijke en statutaire bevoegdheden.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Over de voortgang van de werkzaamheden is regelmatig contact geweest met het directieteam van de Provincie en het provinciaal bestuur. Van deze overleggen zijn geen documenten beschikbaar. Volledigheidshalve wordt verwezen naar de brief van ons college aan Provinciale Staten van Limburg, gedateerd 14 februari 2017 met kenmerk 2017/11686 inzake de voortgang van de Ruimte voor Ruimte regeling.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgevoegd zijn de volgende facturen, inclusief de e-mail waarmee deze zijn toegezonden: - factuurnummer 2017-01/januari RvR; - factuurnummer 2017-02/februari RvR; - factuurnummer 2017-03/maart RvR; - factuurnummer 2017-04/april RvR; De namen van ambtenaren en hun contactgegevens zijn onleesbaar gemaakt, alsmede de contactgegevens van de betrokkene en het rekeningnummer (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde	Andere documenten dan de facturen genoemd onder 5 zijn bij ons college niet voorhanden waardoor wij geen andere documenten kunnen verstrekken.

verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	In de documenten genoemd onder 5 is het aantal gewerkte uren per maand opgenomen. Een ander overzicht is niet voorhanden.

ALGEMENE MODELOVEREENKOMST | GEEN WERKGEVERSGEZAG
Beoordeling Belastingdienst nr. 90515112643-1 | 21 - 03 - 2016

Overeenkomst van opdracht/algemene voorwaarden van toepassing/geen werkgeversgezag

De partijen:

Provincie Limburg, zetelende te Maastricht, handelend ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 14 maart 2017 ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de directeur, de heer J.A.J. Smeelen verder te noemen 'A' ('de opdrachtgever')

En

De heer M.H.J. Vestjens, handelend onder de naam BOV Advies B.V., zaakdoende te 5912 PH Natteweg 71, verder te noemen 'B' ('de opdrachtnemer')

Overwegende dat:

-B als zelfstandig beroepsbeoefenaar is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 52931005 en als zodanig voor eigen rekening en risico betaalde werkzaamheden in opdracht van anderen verricht, niet zijnde het tot stand brengen van een werk van stoffelijke aard, het bewaren van zaken, het uitvoeren van werken, of het vervoeren of doen vervoeren van personen of zaken;

-dat A een opdracht wenst te verstrekken aan B in zijn/haar hoedanigheid van zelfstandig beroepsbeoefenaar, waarbij voor A géén sprake is van een plicht om loonheffingen (inkomensafhankelijk bijdrage Zorgverzekeringswet, premies werknemersverzekeringen en loonbelasting/premie volksverzekering) in te houden en af te dragen/te voldoen;

-dat met onderhavige arbeidsrelatie dus géén arbeidsovereenkomst in de zin van art. 7:610 BW wordt beoogd en géén fictieve dienstbetrekking in de zin van art. 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en art. 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd;

-dat partijen daartoe, vóór aanvang van de betaling van de beloning als hierna in artikel 3 vermeld, de volgende opdrachtovereenkomst in de zin van art. 7:400 BW opstellen en ondertekenen;

-deze overeenkomst is gebaseerd op de door de Belastingdienst op 21 maart 2016 onder nummer 90515.112643-1 beoordeelde overeenkomst. De in die overeenkomst gemarkeerde bepalingen zijn in deze overeenkomst ongewijzigd overgenomen. Voor zover in deze overeenkomst aanpassingen hebben plaatsgevonden, zijn partijen van mening dat deze aanpassingen geen afbreuk doen aan de in de modelovereenkomst gemarkeerde bepalingen.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 (inhoud en aanvang van de opdracht)

B verbindt zich om voor A met ingang van 1 januari 2017 de volgende werkzaamheden te verrichten:

- a. het uitvoeren van het project Ruimte voor Ruimte en de locatieontwikkeling zoals is bepaald in het volgende lid;
- b. de heer M.J.H. Vestjens zal als beherend directeur uitvoering geven aan de tweede tranche van het project Ruimte voor Ruimte en de locatieontwikkeling, en zich daarbij -onverminderd zijn taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden uit hoofde van de wet en de statuten van de RvR Limburg Beheer B.V. - richten naar hetgeen in de Samenwerkingsovereenkomst II Ruimte voor Ruimte Limburg d.d. 27 februari 2003 is bepaald en naar hetgeen zal worden bepaald krachtens besluitvorming van bevoegde organen van de RvR Limburg C.V. en RvR Limburg Beheer B.V.
- c. de sturing van de RvR Limburg Beheer B.V. op het gebied van de financiën;
- d. het aangaande het project Ruimte voor Ruimte onderhouden van contacten op bestuurlijk niveau, zowel binnen de Provincie Limburg als bij Limburgse gemeenten;

- het informeren van en het onderhouden van contacten met het directieteam van de Provincie Limburg;

Artikel 2 (algemene bepalingen)

- a. B is gehouden bij zijn werkzaamheden de zorg van een goed opdrachtnemer in acht te nemen.
- b. B is gehouden gevolg te geven aan een tijdig verleende en verantwoorde aanwijzing omtrent het resultaat van de opdracht. Voor het overige zal B bij het uitvoeren van de opdracht waar mogelijk rekening houden met redelijke wensen van A, mits dit naar het oordeel van B bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de opdracht. A heeft uitdrukkelijk géén zeggenschap over de werkzaamheden van B. B is dus vrij de werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van A uit te voeren. Hij/zij heeft A vooraf laten weten op welke wijze die uitvoering zal geschieden en A is daarmee akkoord. Het is de verantwoordelijkheid van B om, in geval van voortschrijdend inzicht of gewijzigde omstandigheden, de uitvoering van de opdracht nader af te stemmen met A.
- c. B brengt A onverwijld in kennis van de voltooiing van de opdracht, indien A daarvan anders niet op de hoogte zou zijn. B legt aan A verantwoording af over de wijze waarop hij/zij zich van zijn/haar opdracht heeft gekweten. Indien B ten laste van A gelden heeft uitgegeven of te diens behoefte heeft ontvangen, legt B daarvan rekening en verantwoording af.
- d. A verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat B ook voor andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht, mits dit een goede uitoefening van de opdracht tussen A en B niet in de weg staat.

Artikel 3 (beloning)

- a. Voor de te verrichten werkzaamheden zal A aan B als honorarium/beloning (exclusief BTW) een all-in bedrag van € 1.000 per werkdag voldoen. Gedurende de looptijd van deze overeenkomst zal de heer M.J.H. Vestjens gedurende maximaal 15 dagen voor opdrachtgever werkzaam zijn, in overleg tussen partijen in te vullen. Een werkdag bestaat uit acht uur. Incidentele werkzaamheden boven en buiten de gangbare kantooruren zijn in het tarief begrepen.
- b. Dit honorarium/deze beloning zal maandelijks middels een factuur door B aan A in rekening worden gebracht. A betaalt deze rekening binnen 30 dagen na factuurdatum.

Artikel 4 (onkosten)

- a. De onkosten die zijn verbonden aan de uitvoering van de opdracht worden geacht volledig in de afgesproken beloning te zijn begrepen.
- b. Reis- en verblijfskosten worden niet door A aan B vergoed. Deze worden geacht te zijn opgenomen in de beloning per dag.

Artikel 5 (duur en tussentijdse beëindiging)

De overeenkomst is aangegaan voor de periode van 1 januari 2017 t/m 19 april 2017 en eindigt van rechtswege zonder dat enige opzegging is vereist.

De overeenkomst eindigt eveneens van rechtswege op het moment dat de overeengekomen werkzaamheden zijn afgerond.

Beide partijen kunnen deze overeenkomst tussentijds door schriftelijke/elektronische opzegging beëindigen met een opzegtermijn van twee maanden. B is vanwege die opzegging niet schadelijkt jegens A; A is vanwege die opzegging schadelijkt jegens B voor zover dat voortvloeit uit art. 7:411 BW en met inachtneming van art. 7:408 lid 3 BW.

Artikel 6 (naheffing loonheffingen)

In geval van naheffing van loonheffingen, hetzij bij opdrachtgever hetzij bij opdrachtnemer, zal de ene partij de andere partij binnen één week na ontvangst van de betreffende aanslag middels een

aangetekende brief informeren, opdat beide partijen hun financiële belang bij het indienen van een bezwaarschrift zoveel mogelijk kunnen borgen. Zij zullen hun handelwijze in dat verband zoveel mogelijk onderling afstemmen.

Artikel 7 (algemene voorwaarden)

- a. Op deze overeenkomst zijn van toepassing de algemene inkoopvoorwaarden van A, versie A1V Provincie Limburg 2015, d.d. 30 juni 2015. A heeft een exemplaar van die voorwaarden vóór of bij het sluiten van deze overeenkomst aan B overhandigd/elektronisch ter beschikking gesteld en B heeft vóór of bij het sluiten van deze overeenkomst genoegzaam van de inhoud van die voorwaarden kennis kunnen nemen.
- b. De inhoud van deze overeenkomst prevaleert, indien en voor zover de algemene voorwaarden bepalingen bevatten die strijdig zijn met bepalingen in deze overeenkomst, alsmede indien en voor zover in deze overeenkomst expliciet van één of meer bepalingen van die algemene voorwaarden wordt afgeweken.

Artikel 8 (rechtskeuze)

Op deze overeenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

Aldus in tweevoud opgemaakt en ondertekend te Maastricht op 25 juli2017

✓ A (opdrachtgever)

B (opdrachtnemer)

Van: _postbus
Verzonden: maandag 17 juli 2017 9:52
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: Facturen dhr. M. Vestjens
Bijlagen: 20170716 - februari.Provincie RvR.pdf; 20170716 - januari.Provincie RvR.pdf;
20170716 - april.Provincie RvR.pdf; 20170716 - maart.Provincie RvR.pdf

Categorieën:

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 17 juli 2017 9:49
Aan: _postbus
Onderwerp: FW: Facturen dhr. M. Vestjens

Collega's,

Bijgaande 4 facturen svp registreren op naam van [redacted]

Met dank en vriendelijke groet
[redacted]

Van: [redacted] ([mailto:\[redacted\]@gmail.com](mailto:[redacted]@gmail.com))
Verzonden: zondag 16 juli 2017 17:07
Aan: [redacted]
Onderwerp: facturen dhr. M. Vestjens

Geachte heer [redacted]

Op verzoek van de heer M. Vestjens stuur ik u bijgaand de facturen toe betreffende zijn werkzaamheden in de maanden januari t/m april 2017.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens M. Vestjens,
[redacted]

ONT/ [redacted]
+ [redacted]

Provincie Limburg
Afdeling FAGA
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

vpl 62479.?

Factuur

Factuurnummer: 2017-01/januari RvR
Factuurdatum: 16 juli 2017

Verplichtingennummer: 62479
Contactpersoon: De heer [redacted]

Werkzaamheden conform opdrachtverlening d.d. juni 2011 inzake werkzaamheden in het kader van Ruimte voor Ruimte tweede tranche.

6 januari 2017	6 uur
11 januari 2017	3 uur
13 januari 2017	7 uur
15 januari 2017	4 uur
18 januari 2017	3 uur
20 januari 2017	5 uur
28 januari 2017	2 uur
31 januari 2017	4 uur

Totaal: 34 uur (8,50 dagdelen)

8,50 Dagdelen à € 500,00 exclusief BTW € 4.250,00

BTW (21%) € 892,50

Totaalbedrag inclusief BTW € 5.142,50

Bij betaling s.v.p. het factuurnummer vermelden.

BOV Advies bv,
Natteweg 71, 5912 PH Venlo
Dhr. M. Vestriens
E: [redacted]
T: 06- [redacted]

Rekeningnr: Raboban'

[redacted]
KvK 52931005
BTW 850670792B01

ONT/

+

Provincie Limburg
Afdeling FAGA
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Upl 62479

Factuur

Factuurnummer: 2017-02/februari RvR
Factuurdatum: 16 juli 2017

Verplichtingenummer: 62479
Contactpersoon: De heer

Werkzaamheden conform opdrachtverlening d.d. juni 2011 inzake werkzaamheden in het kader van Ruimte voor Ruimte tweede tranche.

2 februari 2017	3 uur
3 februari 2017	6 uur
7 februari 2017	3 uur
15 februari 2017	5 uur
19 februari 2017	2 uur
21 februari 2017	2 uur
22 februari 2017	6 uur
24 februari 2017	5 uur
26 februari 2017	2 uur

Totaal: 34 uur (8,50 dagdelen)

8,50 Dagdelen à € 500,00 exclusief BTW

€ 4.250,00

BTW (21%)

€ 892,50

Totaalbedrag inclusief BTW

€ 5.142,50

Bij betaling s.v.p. het factuurnummer vermelden.

BOV Advies bv,
Natteweg 71, 5912 PH Venlo
Dhr. M. Vestiens
E:
T: ub

Rekeningnr: Rabobank

KvK 52931005
BTW 850670792B01

ONT

+

Provincie Limburg
Afdeling FAGA
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

vpl 62479 ?

Factuur

Factuurnummer: 2017-03/maart RvR
Factuurdatum: 16 juli 2017

Verplichtingennummer: 62479
Contactpersoon: De heer [redacted]

Werkzaamheden conform opdrachtverlening d.d. juni 2011 inzake werkzaamheden in het kader van Ruimte voor Ruimte tweede tranche.

12 maart 2017	3 uur
17 maart 2017	6 uur
21 maart 2017	3 uur
22 maart 2017	5 uur
26 maart 2017	4 uur
27 maart 2017	5 uur

Totaal: 26 uur (6,50 dagdelen)

6,50 Dagdelen à € 500,00 exclusief BTW	€ 3.250,00
BTW (21%)	€ 682,50
Totaalbedrag inclusief BTW	€ 3.932,50

Bij betaling s.v.p. het factuurnummer vermelden.

BOV Advies bv,
Natteweg 71, 5912 PH Venlo
Dhr M Vestiens
E: [redacted]
T: [redacted]

Rekeningnr: Rabobank

KvK 52931005
BTW 850670792B01

ONT / _____
+ _____

Provincie Limburg
Afdeling FAGA
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

vpl 62479 ?

Factuur

Factuurnummer: 2017-04/april RvR
Factuurdatum: 16 juli 2017

Verplichtingennummer: 62479
Contactpersoon: De heer _____

Werkzaamheden conform opdrachtverlening d.d. juni 2011 inzake werkzaamheden in het kader van Ruimte voor Ruimte tweede tranche.

2 april 2017	2 uur
6 april 2017	6 uur
9 april 2017	3 uur
17 april 2017	4 uur
18 april 2017	3 uur
19 april 2017	7 uur

Totaal: 25 uur (6,25 dagdelen)

6,25 Dagdelen à € 500,00 exclusief BTW	€ 3.125,00
BTW (21%)	€ 656,25
Totaalbedrag inclusief BTW	€ 3.781,25

Bij betaling s.v.p. het factuurnummer vermelden.

BOV Advies bv,
Natteweg 71, 5912 PH Venlo
Dhr. M. Vestjens
E: _____
T: _____

Rekeningnr: Rabobank

_____ KvK 52931005
BTW 850670792B01

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Primair merken wij in algemene zin het volgende op. Indien sprake is van een vacature binnen een BV of NV wordt door het daartoe bevoegde orgaan de procedure gevolgd die binnen de betreffende vennootschap is vastgesteld. De bijgevoegde documenten gaan over de standpuntbepaling van GS met betrekking tot het aandeelhouderschap van de Provincie Limburg in een NV. Deze standpuntbepaling ziet op de provinciale voordracht van een te benoemen lid van de RvC. Bij een provinciale (bindende) voordracht van een commissaris wordt zoveel mogelijk in lijn gehandeld met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS' d.d. 21 december 2016 conform een door GS geaccordeerde werkwijze. Het daadwerkelijk benoemingsbesluit binnen de betreffende BV of NV wordt genomen door de aandeelhouder(s) in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Bijgevoegd is de brief van ons college aan de AVA van Land Development Aviation Valley Maastricht NV van 15 mei 2018 met kenmerk 2018/32555. De naam en contactgegevens van een ambtenaar zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Verder is persoonlijke informatie van de betrokkene onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Voorts is de handtekening onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Bijgevoegd is een memo aan de directie met betrekking tot de procedure over de invulling van de vacature. De naam en contactgegevens van een ambtenaar zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Bijgevoegd is de vacature welke ook op onze website raadpleegbaar was. De naam en contactgegevens van een ambtenaar zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Bijgevoegd is de profielschets voor de commissaris Land Development Aviation Valley Maastricht.

	De sollicitatie en het curriculum vitae worden niet openbaar gemaakt (10 lid 2 sub e en g).
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Bijgevoegd is de omslag en de nota voor onze collegevergadering van 17 april 2018. Wij merken op dat op dit document de geheimhouding ex artikel 55 van de Provinciewet gold en dat wij deze bij ons besluit van 9 april 2019 gedeeltelijk hebben opgeheven. In de nota en omslag zijn de contactgegevens en namen van ambtenaren onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e).
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Binnen de vennootschap handelen de leden van de RvC conform wettelijke en statutaire kaders. Derhalve kunnen wij daarover geen documenten verstrekken.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie het antwoord op vraag 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De vergoedingen worden betaald door de betreffende vennootschappen, waardoor wij geen documenten voor dit onderdeel van het verzoek voorhanden hebben.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Zie het antwoord op vraag 5.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Zie het antwoord op vraag 3.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Land Developmeny AviationValley Maastricht
NV
Postbus 1
6199 ZG MAASTRICHT-AIRPORT

Cluster ONT
E-mail [redacted]@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2018/32555
Vpl.nummer
Bijlage(n)

Behandeld [redacted]
Telefoon +31 43 389 [redacted]
Uw kenmerk
Maastricht 15 mei 2018
Verzonden 15 mei 2018

Onderwerp
Voordracht lid Raad van Commissarissen LDAVM CV

Geachte aandeelhouders,

In verband met het uittreden van de heer Pieter Wetselaar als commissaris in de Raad van Commissarissen van Land Development Aviation Valley Maastricht NV (LDAVM NV) en met inachtneming van de statuten van LDAVM NV, dragen wij hierbij voor als kandidaat-lid voor de functie van commissaris ter vervanging van de heer Wetselaar:

De heer Roland van Vliet

Functie: Zelfstandig strategisch adviseur van woningcorporaties
Leeftijd: [redacted]

Aandelenbelang/geldelijk belang in LDAVM NV: 0

Relevante betrekkingen:

- Bedrijfsfiscalist, Essent NV te Valkenswaard/Waalre
- Hoofd fiscale zaken, DELTA NV te Middelburg
- Senior concernfiscalist, Connexxion Holding NV te Hilversum
- Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Lid Rekenkamercommissie Nederweert

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN -nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

De kennis en ervaring van de heer Van Vliet sluiten goed aan bij het profiel van de vacature voor de RvC LDAVM NV. De heer Van Vliet heeft uitgebreide kennis van en ervaring met politiek, bestuurlijke processen. Daarnaast in de heer Van Vliet sterk financieel en fiscaal onderlegd. Wij dragen de heer Van Vliet dan ook graag voor als toekomstig lid van uw Raad van Commissarissen.

Wij wachten uw berichtgeving belangstellend af.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

[Redacted signature]

M.W. van der Sande
programmamanager Ontwikkeling

Auteur: [REDACTED]
Organisatieonderdeel: ONT
Directielid: Jan Smeelen
Datum DT-vergadering: 19 mrt 2018
Type nota: besluitvormend (geef aan wat van toepassing is)

Onderwerp: Procedure invulling vacature RvC N.V. LDAVM
Aanleiding: Vervullen vacature in RvC LDAVM met toepassing van het Beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS'

Samenvatting / essentie:

In mei 2018 ontstaat een vacature in de RvC van Land Development Aviation Valley Maastricht (LDAVM). Het betreft de commissaris die op voordracht van de provincie Limburg wordt benoemd.. Om deze vacature tijdig in te vullen moet nu gestart worden met werving en selectie van een kandidaat. De uitvoering van de procedure is gemandateerd aan de directie (GS-besluit 12-12-2017). De uiteindelijke voordracht gebeurt door de provincie Limburg (GS) in haar rol van aandeelhouder. Bij LDAVM wordt de commissaris uiteindelijk door de AvA benoemd.

Specifieke aandachtspunten:

(risico's, financieel, bestuurlijk, juridisch, formatie)

Betrokkenheid ander organisatie-onderdeel (akkoord/niet akkoord):

CS, JZI

(eventuele medeadvies)

Voorstel:

1. Instemmen met het volgen van de beschreven procedure voor het invullen van de vacature commissaris LDAVM.
2. Het bijgevoegde profiel vast te stellen
3. De vacature open te stellen via publicatie op de provinciale website

Besluitvorming GS?

☒ JA / ☐ NEE (geef aan wat van toepassing is)

Bijlagen:

1

Advies directielid:

Paraaf:

Advies secretaris:

Paraaf:

Toelichting (maximaal 3 A4):

Inleiding

De huidige door de provincie Limburg voorgedragen commissaris in de RvC van Land Development Aviation Maastricht (LDAVM) is de heer Pieter Wetselaar. De heer Wetselaar, die tevens binnen de RvC is aangewezen als voorzitter, heeft in een brief aan de provincie Limburg aangegeven dat hij vanwege het beleid van de provincie Limburg waarbij een maximale benoemingsperiode geldt van twee zittingstermijnen van vier jaar, i.c. acht jaar, en het feit dat hij meer dan acht jaar commissaris is geweest, zijn positie ter beschikking stelt.

In deze nota wordt het proces om te voorzien in een opvolger beschreven en wordt het profiel voor de nieuw te werven commissaris beschreven. Aan het DT wordt gevraagd om conform het mandaat dat zij van GS in deze gekregen heeft, dit proces uit te voeren en het profiel vast te stellen.

Vacature RvC LDAVM

De huidige RvC bestaat uit drie leden (P. Wetselaar namens de Provincie Limburg, D. Boers namens ALDC en K. Talsma namens Dura Vermeer). Conform de statuten is iedere aandeelhouder gerechtigd een voordracht voor een commissaris te doen. Gezien het feit dat de huidige door de provincie voorgedragen commissaris, de heer P. Wetselaar, niet kan worden herbenoemd dient thans door de provincie Limburg een nieuwe commissaris te worden voorgedragen. De AvA benoemt vervolgens op voordracht van de aandeelhoudende commissaris. De RvC kiest uit haar midden (opnieuw) een voorzitter.

Voorgestelde procedure voor opvolging

Voor het invullen van de bovenstaande vacatures wordt gehandeld in lijn met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen'.

Om uitvoering te geven aan dit beleidskader is in de GS-vergadering van 12 december 2017 besloten dat de volgende procedure zal worden doorlopen, waarbij als het voordrachten betreft door de Provincie als aandeelhouder, de directie in afstemming met de betrokken portefeuillehouder, belast wordt met de uitvoering van de stappen 1 tot en met 4.:

- Stap 1: Er wordt een selectieprocedure en een functieprofiel door GS vastgesteld.
- Stap 2: De vacature wordt opengesteld (via een extern bureau of via de provinciale website).
- Stap 3: Op basis van de kandidaten die zich gemeld hebben en op basis van kandidaten uit het eigen netwerk stellen GS vast met welke kandidaten een verkennend gesprek wordt gevoerd. Aansluitend worden de verkennende gesprekken gevoerd.
- Stap 4: De portefeuillehouder draagt een kandidaat ter besluitvorming voor aan GS.
- Stap 5: GS nemen een besluit over de voordracht en/of benoeming.

Het resultaat van het proces is een voorstel van de directie aan GS over de betreffende voordracht door de Provincie Limburg. Bij het voorstel wordt door de directie inzicht gegeven in de wijze waarop de voordracht tot stand is gekomen en op welke wijze invulling is gegeven aan transparantie, diversiteit en integriteit.

De Provincie maakt op haar eigen website de vacature (binnen LDAVM) bekend waarbij wordt aangegeven dat de provincie Limburg een bindende voordracht doet (passend binnen het vastgestelde profiel).

Voordracht

Bij de voordracht zal rekening worden gehouden met de uitgangspunten die in Sturing in Samenwerking 2.0 zijn gesteld ter zake de voordracht en benoeming van externe commissarissen. Dat betekent bijvoorbeeld dat alleen gekwalificeerde onafhankelijke deskundigen als commissaris mogen worden voorgedragen. Tevens dient volgens SIS 2.0 rekening te worden gehouden met de limitering van het maximum aantal toezichthoudende functies dat een toezichthouder tegelijkertijd mag bekleden.

Verder zal rekening worden gehouden met het vereiste dat vermeld moet worden welke andere commissariaten door de kandidaat worden uitgeoefend.

Binnen de RvC van LDAVM zijn voor de afzonderlijk commissarissen geen profielen vastgesteld. Desondanks zal bij de benoeming van de nieuwe commissaris namens de provincie Limburg expliciet gestuurd worden op een kandidaat die qua kennis en ervaring complementair is op de twee zittende commissarissen. Binnen de RvC is kennis en kunde van marktontwikkeling en vastgoedontwikkeling aanwezig (i.c. de commissaris namens ALDC Volker Wessel), alsmede civieltechnische aspecten (i.c. de commissaris namens Dura Vermeer).

De commissaris namens de Provincie Limburg zal bij voorkeur kennis en ervaring op financieel en fiscaal gebied moeten hebben.

Gevraagd

1. Instemmen met het volgen van de beschreven procedure voor het invullen van de vacature Commissaris LDAVM.
2. Het bijgevoegde functieprofiel vast te stellen.
3. De vacature open te stellen via publicatie op de provinciale website.

Vacature

Land Development Aviation Valley Maastricht

Land Development Aviation Valley Maastricht CV/NV is opgericht op 2 juli 2009 en ontwikkelt, realiseert en verkoopt bouwrijpe kavels binnen het bedrijventerrein Aviation Valley Maastricht. De bedrijventerreinen van LDAVM voorzien in de (regionale) behoefte van 'reguliere' bedrijven en anderzijds van bedrijven die een directe relatie hebben met de luchthaven, zoals bedrijven voor onderhoud en reparatie van vliegtuigen en bedrijven in luchtvrachtafhandeling en (grootschalig) logistiek.

De aandeelhouders van LDAVM N.V. zijn Businesspark MAA BV (40%), de Provincie Limburg (40%), Dura Vermeer Gebiedsontwikkeling Infra (10%) en Aviation Logistics Development Company (10%). ALDC is een samenwerkingsverband van Volker Wessels en Impeerium (60%-40%).

Binnen LDAVM N.V. is een Raad van Commissarissen benoemd die toezicht uitoefent op de organisatie. De commissarissen benoemen uit hun midden de voorzitter.

De commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders. Iedere aandeelhouder kan een aanbeveling of voordracht tot benoeming doen voor één commissaris. De Provincie Limburg zal een bindende voordracht doen voor de invulling van deze vacature.

Profiel commissaris en tevens beoogd voorzitter RvC

De door de Provincie Limburg voorgedragen commissaris –en tevens de beoogd voorzitter– is verantwoordelijk voor het collegiaal functioneren van de RvC. Hij / zij vervult een proactieve rol in zijn adviserende en ondersteunende taak richting Directie en geeft leiding aan de vergaderingen van de RvC en de AvA. Tevens vervult hij/zij, indien gewenst, een intermediaire rol tussen LDAVM en haar aandeelhouders en subsidiënten /participanten. Hij/zij initieert de jaarlijkse evaluatie van de RvC en de Directie.

De voorzitter is een (ex-)bestuurder en/ of (ex-)ondernemer (m/v) die met natuurlijk gezag partijen en publieke belangen weet te verbinden. Hij/zij beschikt over een algemeen management en bedrijfsmatig profiel met nadruk op financieel-economische disciplines. In zijn/haar ervaringsprofiel komen meerdere velden samen: ondernemerschap, (internationale) ervaring met economische ontwikkelingen, ervaring met bedrijfsfinancieringen, marketing, commercie, en ervaring en affiniteit met gemeenten, provincie, Rijk en publiek-private samenwerkingen.

Voor de commissaris namens de provincie Limburg (tevens voorzitter) van de RvC worden de volgende kenmerken van belang geacht:

- Actief (geweest) in een (middel) grote onderneming en/of een overheidsinstelling, met ervaring met het werken op het snijvlak van overheid en bedrijfsleven;
- Kennis van regionale economische ontwikkelingen in Limburg en relevant (internationaal) netwerk;
- Visie op regionale en nationale economische ontwikkelingen, overheidsbeleid, activiteiten van marktpartijen en rol en kerntaken van LDAVM;
- Kennis vanuit breed netwerk van de sectoren handel, distributie en transport, e-commerce, Leisure, en het regionale MKB;
- Kennis van de verschillende aspecten van het ondernemingsbeleid (w.o. strategievorming, algemeen management, financiën, fiscaliteit, business control, marketing, HRM en commercie);
- Kennis en inzicht in vraagstukken betreffende financiële continuïteit van een onderneming;
- Kennis en ervaring van risicomanagement en portefeuillemanagement;
- Kennis van corporate governance en meer specifiek gevoel voor het samenspel tussen aandeelhouders, Directie en RvC vanuit ieders verantwoordelijkheden;
- In staat de reikwijdte van de te nemen beslissingen op de posities van bij LDAVM betrokken stakeholders te overzien;

- Ervaring met het acteren op diverse niveaus in het openbaar bestuur en een goed gevoel voor politieke en bestuurlijke verhoudingen;
- Kennis van politieke / bestuurlijke besluitvormingsprocessen en scherp strategisch en bedrijfseconomisch inzicht om de reikwijdte van genomen beslissingen in te kunnen schatten;
- Op basis van ervaring en netwerk goed in staat een controlerende, faciliterende en coachende rol te spelen in het frequente contact met en een klankbord te zijn voor de Directie;
- In staat om de rol van voorzitter van de RvC op een adequate wijze te vervullen, onder andere door een natuurlijk overwicht, bestuurlijke ervaring en gevoel voor belangentegenstellingen;
- Inspirerend en verbindend leider;
- Onpartijdig en onafhankelijk in opstelling en oordeelsvorming.

Bijzonderheden

De provincie hecht aan transparantie, diversiteit en integriteit bij de invulling van vacatures. Het lidmaatschap van de RvC is niet verenigbaar met het lidmaatschap van Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten of de functie van ambtenaar bij de provincie Limburg. De Provincie draagt derhalve alleen onafhankelijke deskundigen voor als commissaris.

Belangstelling

Als u nader geïnformeerd wilt worden of uw belangstelling kenbaar wilt maken kunt u contact opnemen met [REDACTED] [@prvlimburg.nl](mailto:[REDACTED]@prvlimburg.nl) of 06 - [REDACTED]

U kunt uw kandidatuur tot en met 30 maart 2018 per mail kenbaar maken via een brief met CV gericht aan de directie van de Provincie Limburg, t.a.v. de heer J.A.J. Smeelen. Mailadres: jaj.smeelen@prvlimburg.nl

Profielschets commissaris Land Development Aviation Valley Maastricht

Inleiding

Land Development Aviation Valley Maastricht CV/NV is opgericht op 2 juli 2009 en ontwikkelt, realiseert en verkoopt bouwrijpe kavels binnen het bedrijventerrein Aviation Valley Maastricht. De bedrijventerreinen van LDAVM voorzien in de (regionale) behoefte van 'reguliere' bedrijven en anderzijds van bedrijven die een directe relatie hebben met de luchthaven: luchtvaartgerelateerde bedrijven, zoals bedrijven voor onderhoud en reparatie van vliegtuigen en bedrijven in luchtvrachtafhandeling en (grootschalig) logistiek.

De aandeelhouders van LDAVM N.V. zijn Businesspark MAA BV (40%), de Provincie Limburg (40%), Dura Vermeer Gebiedsontwikkeling Infra (10%) en Aviation Logistics Development Company (10%). ALDC is een samenwerkingsverband van Volker Wessels en Impeerium (60%-40%).

Binnen LDAV N.V. is een Raad van Commissarissen benoemd die toezicht uitoefent op de organisatie. De commissarissen benoemen uit hun midden de voorzitter.

De commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders.

Iedere aandeelhouder kan een aanbeveling of voordracht tot benoeming doen voor één commissaris.

De Provincie Limburg dient een bindende voordracht te doen voor de invulling van deze vacature. Het profiel betreft deze vacature.

Algemeen profiel

De leden van de Raad van Commissarissen LDAVM moeten over een relevant netwerk beschikken en vertrouwd zijn met de kerntaken van LDAVM en met het bedrijfsleven in Limburg. Van belang is dat de RvC beschikt over inzicht in de positie van overheidsdeelnemingen en publieke aandeelhouders in brede zin en in daaraan gerelateerde juridische aangelegenheden.

Op basis van de gewenste kennis, ervaring en deskundigheid die nodig is om als RvC als geheel toezicht te houden op de werkterreinen van LDAVM, is dit profiel opgesteld. Dit profiel bestaat uit een aantal specifieke eisen ten aanzien van kennis en vaardigheden. Individuele leden van de RvC beschikken over een combinatie van een aantal van deze eisen dusdanig dat alle gewenste kennis, ervaring en deskundigheden door de voltallige RvC zijn afgedekt.

Profiel commissaris en tevens beoogd voorzitter RvC

De door de provincie voorgedragen commissaris –en tevens de beoogd voorzitter- is verantwoordelijk voor het collegiaal functioneren van de RvC. Hij vervult een proactieve rol in zijn adviserende en ondersteunende taak richting Directie en geeft leiding aan de vergaderingen van de RvC en de AvA. Tevens vervult hij, indien gewenst, een intermediaire rol tussen LDAVM en haar aandeelhouders en subsidiënten /participanten. Hij initieert de jaarlijkse evaluatie van de RvC en de Directie.

De voorzitter is een (ex-)bestuurder en/ of (ex-)ondernemer die met natuurlijk gezag partijen en publieke belangen weet te verbinden. Hij beschikt over een algemeen management en bedrijfsmatig profiel met nadruk op financieel-economische disciplines. In zijn ervaringsprofiel komen meerdere velden samen: ondernemerschap, (internationale) ervaring met economische ontwikkelingen, ervaring met bedrijfsfinancieringen, marketing, commercie, en ervaring en affiniteit met gemeenten, provincie, Rijk en publiek-private samenwerkingen.

Voor de commissaris namens de provincie Limburg (tevens voorzitter) van de RvC worden de volgende kenmerken van belang geacht:

- Actief (gewoest) in een (middel) grote onderneming en/of een overheidsinstelling, met ervaring met het werken op het snijvlak van overheid en bedrijfsleven;

- Kennis van regionale economische ontwikkelingen in Limburg en relevant (internationaal) netwerk;
- Visie op regionale en nationale economische ontwikkelingen, overheidsbeleid, activiteiten van marktpartijen en rol en kerntaken van LDAVM;
- Kennis vanuit breed netwerk van de sectoren handel, distributie en transport, e-commerce, Leisure, en het regionale MKB;
- Kennis van de verschillende aspecten van het ondernemingsbeleid (w.o. strategievorming, algemeen management, financiën, fiscaliteit, business control, marketing, HRM en commercie);
- Kennis en inzicht in vraagstukken betreffende financiële continuïteit van een onderneming;
- Kennis en ervaring van risicomanagement en portefeuillemanagement;
- Kennis van corporate governance en meer specifiek gevoel voor het samenspel tussen aandeelhouders, Directie en RvC vanuit ieders verantwoordelijkheden;
- In staat de reikwijdte van de te nemen beslissingen op de posities van bij LDAVM betrokken stakeholders te overzien;
- Ervaring met het acteren op diverse niveaus in het openbaar bestuur en een goed gevoel voor politieke en bestuurlijke verhoudingen;
- Kennis van politieke / bestuurlijke besluitvormingsprocessen en scherp strategisch en bedrijfseconomisch inzicht om de reikwijdte van genomen beslissingen in te kunnen schatten;
- Op basis van ervaring en netwerk goed in staat een controlerende, faciliterende en coachende rol te spelen in het frequente contact met en een klankbord te zijn voor de Directie;
- In staat om de rol van voorzitter van de RvC op een adequate wijze te vervullen, onder andere door een natuurlijk overwicht, bestuurlijke ervaring en gevoel voor belangentegenstellingen;
- Inspirerend en verbindend leider;
- Onpartijdig en onafhankelijk in opstelling en oordeelsvorming.

Dabekaussen, Mariëlle

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 17 april 2018 16:43
Aan: [redacted]
Onderwerp: vertr. GS-besluit

Ter kennisneming!

V-1. 2018/24704	ONT	Voordracht kandidaat RvC Land Development Aviation Valley Maastricht (LDAVM).	1. Als aandeelhouder instemmen met de voordracht van de heer Roland van Vliet als lid van de Raad van commissarissen van Land Development Aviation Valley Maastricht. 2. Deze nota als vertrouwelijk aan te merken en deze vertrouwelijkheid voor onbepaalde tijd te handhaven.
--------------------	-----	--	---

[redacted] Statediviseur
Concernstaf [redacted]
T +31 (0)43 [redacted] M +31 [redacted] F +31 (0)43 389 [redacted]
[redacted] 2prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

A Beurskens NR

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Organisatie onderdeel ONT

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Voordracht kandidaat RvC Land Development
Aviation Valley Maastricht (LDAVM)

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Als aandeelhouder instemmen met de voordracht van de heer Roland van Vliet als lid van de Raad van Commissarissen van Land Development Aviation Valley Maastricht.
2. Deze nota als vertrouwelijk aan te merken en deze vertrouwelijkheid voor onbepaalde tijd te handhaven.

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon 043 389 79 17

Onderwerp openbaar besluit

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Informatie :
tel : 043
e-mail @prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

☐ Beurskens

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

Subdoel

☐ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

bila 06-04-2018 Beurskens

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d 17-04-2018

Budgetnummer(s)

Zaaknummer :

Onderwerp openbaar besluit : -

Tekst voorstel:

Tekst openbaar besluit:

Zaaknummer :

Informatie administratieve afhandeling
In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: 20180417-A-SandemW-01

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☒ Ja ☐ Nee

Besluitcode: IS

Aanwijzingen voor de CVE

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur

Nota voor Gedeputeerde Staten

Cluster Ontwikkeling

Stuknummer

Onderwerp Voordracht kandidaat RvC Land Development Aviation Valley Maastricht (LDAVM)
Behandeld [Redacted]
Datum 10 april 2018
Bijlage(n) 2
Afschrift Archief, [Redacted]

0. Samenvatting

De Provincie Limburg is aandeelhouder in Land Development Aviation Valley Maastricht N.V. (LDAVM). In mei 2018 ontstaat een vacature in de Raad van Commissarissen (RvC) van LDAVM. Het betreft de commissaris die op (bindende) voordracht van de Provincie Limburg wordt benoemd. Om deze vacature tijdig in te vullen is gestart met werving en selectie van een kandidaat. Deze wervingsprocedure is in mandaat uitgevoerd door de directie (conform GS-besluit d.d. 12 december 2017). Uw college wordt thans gevraagd in te stemmen met de voordracht van de geselecteerde kandidaat, de heer Roland van Vliet. Uw college zal op een later moment worden gevraagd (als aandeelhouder) in te stemmen met de benoeming van de voorgedragen kandidaat tot commissaris van de N.V. LDAVM. Dit zal gebeuren gelijktijdig met de stukken voor de AvA van 23 mei 2018.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Een evenwichtige samenstelling van de Raad van Commissarissen van LDAVM N.V. en de voordracht (namens de Provincie Limburg) van een gekwalificeerde onafhankelijke deskundige.

2. Toelichting

2.1 De N.V. Land Development Aviation Valley Maastricht

Land Development Aviation Valley Maastricht C.V./N.V. is opgericht op 2 juli 2009 en ontwikkelt, realiseert en verkoopt bouwrijpe kavels binnen het bedrijventerrein Aviation Valley Maastricht. De bedrijventerreinen van LDAVM voorzien in de (regionale) behoefte van 'reguliere' bedrijven en anderzijds van bedrijven die een directe relatie hebben met de luchthaven zoals bedrijven voor onderhoud en reparatie van vliegtuigen en bedrijven in luchtvrachtafhandeling en (grootschalige) logistiek.

De aandeelhouders van LDAVM N.V. zijn Businesspark MAA B.V. (40%), de Provincie Limburg (40%), Dura Vermeer Gebiedsontwikkeling Infra (10%) en Aviation Logistics Development Company (10%). ALDC is een samenwerkingsverband van Volker Wessels en Impeerium (60%-40%).

2.2 Vacature Raad van Commissarissen

Bij het opmaken van het profiel van de nieuwe commissaris is er rekening mee gehouden dat kennis en ervaring complementair zijn aan die van de twee zittende commissarissen. Binnen de RvC is kennis en kunde van marktontwikkeling en vastgoedontwikkeling aanwezig (i.c. de

commissaris namens ALDC Volker Wessel), alsmede civieltechnische aspecten (i.c. de commissaris namens Dura Vermeer). De commissaris namens de Provincie Limburg zal bij voorkeur kennis en ervaring op financieel en fiscaal gebied moeten hebben conform Sturing in samenwerking 2.0.

De Provincie Limburg heeft het recht één commissaris voor te dragen.

2.3 Beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS'

Bij de voordracht voor deze vacature is gehandeld in lijn met het Beleidskader 'Selectie en benoemingen'. De directie heeft, in afstemming met de betrokken portefeuillehouder, de voordracht voorbereid.

2.4 Uitgevoerde procedure

Op 19 maart 2018 is het functieprofiel vastgesteld (zie bijlage 1).

De vacature is op de provinciale website opengesteld op dinsdag 20 maart 2018.

Naar aanleiding van de openstelling van de vacature op de provinciale website is één sollicitatie ontvangen. Uit het netwerk zijn geen kandidaten aangedragen.

Het betreft de volgende kandidaat: de heer Roland van Vliet.

De directie heeft een verkennend gesprek gevoerd met de heer Van Vliet.

Het gesprek met de heer Roland van Vliet is positief verlopen.

De kennis en ervaring van de heer Roland van Vliet sluiten goed aan bij het profiel van de vacature voor de RvC LDAVM. De heer Van Vliet heeft uitgebreide kennis van en ervaring met politiek, bestuurlijke processen. Daarnaast is de heer Van Vliet sterk financieel en fiscaal onderlegd. Zie voor curriculum vitae van de heer Van Vliet bijlage 2.

Uw College wordt voorgesteld de heer Roland van Vliet voor te dragen voor de functie van lid van de RvC LDAVM.

2.5 Benoeming voorgedragen kandidaat

Als uw College instemt met de voordracht van de heer Roland van Vliet als lid van de RvC LDAVM wordt uw College op een later moment gevraagd om, in uw rol als aandeelhouder van LDAVM, in te stemmen met het benoemen van de heer Roland van Vliet als lid van de RvC LDAVM. Deze benoeming dient te passen binnen de uitgangspunten van Sturing in Samenwerking 2.0. Dat betekent onder meer het volgende:

- de commissaris zal worden benoemd voor een periode in principe één en maximaal twee aaneengesloten termijnen van vier jaren. In dit geval betreft het een benoeming in een eerste termijn;
- het WNT bezoldigingsmaximum wordt gehanteerd. Voor leden respectievelijk de voorzitter van een RvC bedraagt dit in 2018 maximaal 10% respectievelijk 15% van € 187.000. Anders dan bij topfunctionarissen (niet zijnde toezichthouder) is in dit geval niet relevant hoeveel tijd formeel of daadwerkelijk aan de functievervulling wordt besteed;
- in lijn met de Wet Bestuur en Toezicht dient rekening te worden gehouden met de limitering van het maximum aantal toezichthoudende functies dat een toezichthouder tegelijkertijd mag bekleden (maximum van 5 toezichthoudende functies waarbij het voorzitterschap dubbel wordt gerekend). Hier wordt in dit geval aan voldaan.

Om de benoeming van de kandidaat te formaliseren zal een aandeelhoudersbesluit worden opgesteld door de directie van LDAVM. Dit zal als onderdeel van de AvA van de N.V. LDAVM geagendeerd worden op 23 mei 2018. Begin mei zullen de aandeelhoudersbesluiten voor deze AvA aan uw college worden voorgelegd.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De voordracht is tot stand gekomen in lijn met het beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS'. Uw college heeft eerder verzocht aan te geven welke kandidaten (inclusief curriculum vitae) in de laatste ronde zijn afgevallen (besluit GS d.d. 6 februari 2018). In dit geval is slechts sprake van één kandidaat. Er zijn geen andere sollicitaties ontvangen.

4. Relatie met Programmabegroting

Op 13 februari 2009 hebben Provinciale Staten het voorstel aangenomen strekkende tot deelname in en financiering van de ontwikkeling van het bedrijventerrein Maastricht Aachen Airport. Jaarlijks wordt via de paragraaf Verbonden Partijen aan de Staten gerapporteerd over de verrichte activiteiten en financiële resultaten.

5. Juridische aspecten

De aandeelhouders van N.V. LDAVM benoemen de commissarissen van deze vennootschap op grond van artikel 18 lid 2 van de statuten van de vennootschap.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten
N.v.t.

7. Financiële en cofinancieringsaspecten
N.v.t.

8. Arbeidsmarktbeleid
N.v.t.

9. Formatieve aspecten
N.v.t.

10. Samenwerking/afstemming andere clusters

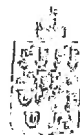
Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking met en akkoord bevonden door cluster Juridische Zaken en Inkoop en de concernstaf.

11. Voorstel

1. Als aandeelhouder instemmen met de voordracht van de heer Roland van Vliet als lid van de Raad van Commissarissen van Land Development Aviation Valley Maastricht.
2. Deze nota als vertrouwelijk aan te merken en deze vertrouwelijkheid voor onbepaalde tijd te handhaven.

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De benoeming is vastgelegd in een brief van 4 november 2016. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden. Volledigheidshalve hebben wij ook de herbenoeming toegevoegd. Deze is vastgelegd in een brief van 28 augustus 2018. De naam van de behandelend ambtenaar is onleesbaar gemaakt, alsmede de adresgegevens van de geadresseerde (10 lid 2 sub e). De handtekeningen zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). Andere documenten zijn niet voorhanden.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	In de GS-omslag en nota zijn de namen van ambtenaren onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e) alsmede de handtekeningen en parafen (10 lid 2 sub g). Zoals aangegeven in de beantwoording van de hieronder genoemde Statenvragen wordt deze nota als reeds openbaar beschouwd.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Er vindt elke drie maanden een gezamenlijk overleg plaats tussen de voorzitters van de Nationale Parken en de Provincie Limburg waarin de stand van zaken wordt besproken over de (landelijke) ontwikkelingen in en rond de Nationale Parken. De verslagen van deze bestuurlijke overleggen vallen vanwege het inhoudelijke karakter daarvan buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. In hun rol als voorzitter van een van de overlegorganen van de drie Nationale Parken vindt er ook periodiek overleg plaats tussen elk van de voorzitters en de leden die zitting hebben in het overlegorgaan. De leden welke zitting hebben in elk der parken is terug te vinden via www.natuurparkenlimburg.nl In algemene zin zijn vertegenwoordigd IVN, gemeenten, waterschap(pen), particuliere eigenaren, Staatsbosbeheer en Limburgs Landschap. Volledigheidshalve verwijzen wij naar de beantwoording van Statenvragen van de SP van 15 augustus 2018, door onze brief van 30 augustus 2016, inzake de benoeming van de voorzitters. Deze beantwoording is raadpleegbaar via onze website onder 'Schriftelijke vragen van Statenleden'.

4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie onder 3.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Wij hebben geen facturen voorhanden. De vergoeding die wordt uitbetaald vindt plaats op basis van het benoemingsbesluit. Betalingen hebben plaatsgevonden op: - 24 november 2016, € 1.666,66; - 22 december 2016, € 2.500,00; - 27 juni 2017, € 2.5000,00; - 21 december 2017, € 2.500,00; - 26 juni 2018, € 833,34; en - 16 januari 2019, € 2.5000,00.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Wij hebben geen documenten die zien op betaalde verblijf-, reis en overige kosten. Derhalve kunnen wij geen documenten met betrekking tot dit onderdeel van het verzoek verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken.

De heer Ir. H. Vrehan

[Redacted address]

Cluster NAT
Ons kenmerk 2016/89013
Uw kenmerk -
Bijlage(n) -

Behandeld
Telefoon +31 43 389 [Redacted]
Maastricht 4 november 2016
Verzonden 4 november 2016

Onderwerp

Benoeming voorzitter Nationaal Park De Grootte Peel

Geachte heer Vrehan,

Bij GS besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016-55098) hebben wij u benoemd als voorzitter van Nationaal Park De Grootte Peel voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018. De hierbij behorende taken zijn:

- de organisatie van het beheer van het Nationaal Park De Grootte Peel (niet door zelf uit te voeren maar door dit met de betrokken partijen goed te regelen);
 - het selecteren van educatie- en monitoringsprojecten die passen in het profiel van het park;
 - de regionalisering van het park (gebiedsdekkend) te organiseren door het betrekken van andere partijen;
- actief te werken aan de toeristische vermarkting en branding van het park als parel van de Limburgse natuur.

Als voorzitter ontvangt u op jaarbasis een -all-in- vergoeding van € 5000,00 netto voor uw werkzaamheden. U ontvangt deze vergoeding in halfjaarlijkse termijnen van elk € 2.500,00. Wij zullen deze vergoeding overmaken op het bij ons bekende bankrekeningnummer. Uw vergoeding voor de werkzaamheden in 2016 wordt binnenkort aan u overgemaakt.

Met vragen kunt u terecht bij [Redacted] an het Cluster Natuur

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 388 89 89
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Limburgse Provinciale Staten

Wij wensen u veel succes in uw functie.

Gedeputeerde Staten van Limburg

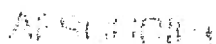
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

voorzitter

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

secretaris

[Redacted]

[REDACTED]

Behandelde
Telefoon
Maastricht
VERZONDEN

Geachte heer Vreken,

Bij GS-besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016/55096) hebben wij u benoemd als voorzitter van het Nationaal Park De Groote Peel voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018. Inmiddels hebben wij besloten voorgenoemde termijn met één jaar te verlengen tot en met 31 augustus 2019. Uw taken alsook de vergoeding voor uw werkzaamheden blijven ongewijzigd.

Gedeputeerde Staten van Limburg

constants

2018/56273

IBAN-nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Portefeuillehouder(s) van der Broeck

Zaaknummer

2016/55092

Organisatie onderdeel NAT

Adviezen zijn ontvangen van

Stuknummer

2016/55096

FIN

Behandeld door

Telefoon

+31 (0)43 389

Onderwerp A / B lijst

Onderwerp openbaar besluit

Voortzetting programma Nationale Parken:
overbruggingsfinanciering en benoeming voorzitters

vertrouwelijk

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

VERTROUWELIJK

Gedeputeerde Staten hebben per 1 september
nieuwe voorzitters benoemd voor de Nationale parken
en het Nationaal landschap Zuid-Limburg.
Tevens hebben GS besloten om de Nationale Parken
een overbruggingsfinanciering te verstrekken van
€50.000 per park om de continuïteit van de educatie
en vermaatschappelijkingsactiviteiten te verzekeren

1. akkoord te gaan met de benoeming van nieuwe
voorzitters van de Nationale Parken en het NLZL
per 1 september 2016 voor de duur van 2 jaar,
tegen een bezoldiging van € 5000 per jaar.
2. de benoemingstermijn van de huidige voorzitters
te verlengen tot 31 augustus 2016 en de huidige
bezoldiging voort te zetten tot het einde van de
benoemingstermijn
3. per Nationaal Park voor 2016 een bedrag van
€50.000 als overbruggingskrediet beschikbaar te
stellen voor projecten met een maatschappelijke
context, in afwachting van de definitieve
meejarenplannen voor 2016 - 2017
4. de geheimhouding van deze nota op te heffen op
de benoemingsdatum van de nieuwe voorzitters.

Informatie

tel : +31 (0)43 389

e-mail

Mede paraaf afdel

FIN

2016/55096

15-7-2016

NAT

8-9-2016

B-stuk

Akkoord

☐ van der Broeck

Subdoel

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

15/7/16

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Hamerstuk☒ Bespreken

Besproken

☒ JA☐ NEE

Datum RO

RNL 11-07-2016 van der Broeck

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN - 3 AUG. 2016

Besluit College d.d. 19-07-2016

Budgetnummer(s)

82000

CONFORM

2016/55098

NAT

15-7-2016

8-9-2016

provincie limburg

Nota voor Gedeputeerde Staten

GESCAND

cluster Natuur

Stuknummer

2016/55098

Onderwerp Voortzetting programma Nationale Parken in 2016 - 2017
Behandeld [REDACTED]
Datum 19 juli 2016
Bijlage(n) 1 (vertrouwelijk)
Afschrift [REDACTED]

0. Samenvatting

In februari 2015 heeft GS ingestemd met de meerjarenprogramma's 2014-2017 van de Nationale Parken en een subsidie toegekend voor de periode 2014-2015.

In de beschikkingen van 2015 is met betrekking tot 2016-2017 gesteld dat voor deze periode een nieuwe subsidie kan worden aangevraagd binnen de nieuwe kaders van het coalitieakkoord. In de begroting 2016 heeft uw college aangegeven de Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg te blijven ondersteunen bij het versterken van de betrokkenheid en participatie van burgers, partners en bedrijven. Voor deze activiteiten was vooralsnog geen budget gereserveerd. De middelen voor de Nationale Parken, het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en de Grensparken (totaal € 500.000 per jaar) zijn nu begroot in het programmaplan Platteland in Ontwikkeling (PiO), vastgesteld door GS op 28 juni 2016. Deze middelen zijn gekoppeld aan een nieuwe aanpak van de Nationale Parken en een (bredere) organisatiestructuur van de bestaande overlegorganen.

De zittende voorzitters van de drie Nationale Parken zijn bij GS-besluit (2014/51444) benoemd voor een termijn van 2 jaar. De benoemingstermijn loopt af op 30 juni 2016. Voor de Nationale Parken en het NLZL worden nieuwe voorzitters aangesteld ('boegbeelden') die het transitieproces in de komende jaren zullen begeleiden.

In afwachting van de nieuwe organisatievorm van Nationale Parken die door de nieuwe voorzitters zal worden aangestuurd, wordt aan GS voorgesteld een overbruggingskrediet te verstrekken van € 50.000 per Nationaal park voor de continuering van acties voor educatie en vermaatschappelijking en de benoemingstermijn van de zittende voorzitters te verlengen tot 31 augustus 2016.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

- Aanstellen van nieuwe voorzitters die kunnen bouwen op een maatschappelijk draagvlak en de transitie van de Nationale Parken en de versterking van het NLZL vorm kunnen geven.

- Verlenging van de benoemingstermijn van de zittende voorzitters van National Parken tot 31 augustus 2016 waardoor ook bestuurlijke continuïteit gewaarborgd is.

- Continuïteit waarborgen van de projecten gericht op educatie, voorlichting en vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid, door het beschikbaar stellen van een bedrag van € 50.000 voor elk Nationaal Park.

2. Toelichting

Wat zijn Nationale Parken?

De drie Nationale Parken - De Meinweg, De Maasduinen en De Groote Peel - en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg zijn de 'parels' van de Limburgse natuur. Ze zijn alle Natura-2000 gebieden en maken deel uit van het Nationale Natuurnetwerk en de Limburgse Goudgroene natuur. Van oorsprong richten de nationale parken zich op de volgende (kern)taken:

- Bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap
- Natuurgerichte recreatie
- Educatie en voorlichting
- Onderzoek en monitoring van Natura 2000 doelen

Voor het uitvoeren van de kerntaken werden zij tot 2010 rechtstreeks financieel ondersteund door het ministerie van LNV/ELI. Van 2010 tot en met 2013 liepen deze middelen via het Provinciefonds. Met ingang van 2013 zijn de rijksmiddelen definitief komen te vervallen en is de inhoudelijke en financiële ondersteuning van de parken voor rekening van de Provincie gekomen.

De provincie is sinds de decentralisatie van natuur- en landschapstaken ook verantwoordelijk voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg (NLZL). De landschappelijke kernkwaliteiten van het NLZL worden beschreven in het POL 2014. In het najaar van 2014 is voor het NLZL samen met de gemeenten in het Heuvelland een plan van aanpak gemaakt dat op 20-01-2015 is vastgesteld (GS 2015/2402). In het PvA NLZL wordt de focus gelegd op actieve deelname van gemeenten en andere maatschappelijke partijen (d.m.v. het LEADER programma) en op nieuwe verdienmodellen.

Meerjarenprogramma's 2014 - 2017.

Medio 2014 zijn door de Nationale Parken nieuwe meerjarenprogramma's ingediend voor de jaren 2014 t/m 2017. Vanwege de provinciale verkiezingen in 2015 is alleen geld gereserveerd worden voor de jaren 2014 en 2015 (maximaal € 200.000,- per park per jaar, zijnde 50% van de geraamde investeringen). Daarom is aan de parken gevraagd om de meerjarenprogramma's 2014-2017 op te splitsen in twee perioden.

Het gaat hierbij vooral om projecten gericht op educatie, voorlichting, vergroten van draagvlak en betrokkenheid van burgers bij de parken, zoals de schooleducatieprojecten, de dag van de vrijwilligers, de dag van de particuliere grondeigenaren, de bedrijfscontactdagen, maar ook om natuuronderzoek, promotie en communicatie. Zonder financiële steun van de provincie hadden deze projecten geen doorgang kunnen vinden. Daarom is in 2014 besloten, vooruitlopend op een definitief provinciaal standpunt over de meerjarenprogramma's, aan het IVN voor dit soort projecten een 'overbruggingskrediet' beschikbaar te stellen.

In de betreffende beschikkingen van februari 2015 is met betrekking tot de periode 2016-2017 opgenomen dat voor deze periode een nieuwe subsidie kan worden aangevraagd zodra de nieuwe coalitie in haar begroting geld heeft gereserveerd..

Naast de hierboven genoemde educatieprojecten omvatten de meerjarenprogramma's ook projecten op het terrein van recreatie, herstel van cultuurhistorische elementen, promotie, extra toezicht en onderzoek (met name in De Meinweg). Publieksvoorzieningen en projecten gericht op de toeristische vermarkting, zoals de exploitatie van het bezoekerscentrum en onderhoud van het buitenterrein van het bezoekerscentrum worden voorgesteld bij de Groote Peel. Door het uitblijven van een provinciale bijdrage komen ook deze projecten onder druk te staan.

Verdienmodellen

Sinds 2012 heeft de provincie de Nationale Parken gevraagd na te denken over alternatieve financieringsbronnen voor de exploitatie en beheer (de zgn. 'verdienmodellen'). Daarbij is het bijvoorbeeld de vraag hoe partijen kunnen bijdragen in de exploitatie van de bezoekerscentra, recreatieve voorzieningen, en promotieactiviteiten van het Nationale Park.

In zijn adviesrapport 'Nationale Parken in Limburg: groene dragers van de regionale structuur' trekt de heer Swanenvleugel (secretaris van de Commissie Van Vollenhoven) de conclusie dat eerder gesproken moet worden over *bij-verdienmodellen* dan over verdienmodellen, en stelt dat Nationale Parken voor hun educatieve en voorlichtende taken niet zonder overheidssteun kunnen.

Belevingswaarde en vermaatschappelijking.

De Nationale Parken kennen een goed netwerk van wandel-, fiets- en ruiterpaden, dat via het knooppuntensysteem aansluit op routes buiten de nationale parken. Voorts kent elk nationaal park een zg. familiep pad, een wandelroute die geschikt is voor mensen met kinderwagens, rollators en rolstoelen en zijn de bezoekerscentra meer toegankelijk gemaakt voor mindervaliden. Ook een speelbos voor kinderen, uitkijktorens, informatieborden, wild- en vogelkijkwanden dragen bij aan de vergroting van de belevingswaarden.

Het reguliere onderhoud van de wandel- en fietspaden binnen de Nationale Parken zou via de recreatietoeslag vanuit de SvNL regeling (mede) bekostigd moeten worden. Tevens kan gezien worden in hoeverre recreatieve ondernemers actief - of actiever - kunnen bijdragen aan de kosten van informatievoorziening en promotie van het gebied.

Van oudsher zijn de Nationale Parken gericht op vermaatschappelijking door middel van projecten zoals het organiseren van schoolprojecten, het geven van excursies, de dag van de particuliere grondeigenaren en bedrijfscontactdagen. Het gaat hier om een kerntaak van de Nationale Parken. Bij dit soort projecten is een groot aantal vrijwilligers als gidsen betrokken.

Onderzoek en voorlichting

Een bijzonder punt van aandacht vormt het ecologisch, praktijkgericht onderzoek in het Nationaal Park De Meinweg. De Meinweg is in Limburg het enige Nationale Park waar op grote schaal onderzoek plaatsvindt naar de aanwezigheid en de ontwikkelingen van soorten en ecosystemen. De onderwerpen van onderzoek worden beschreven in het meerjarenplan 2014 - 2017. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een groot netwerk van (inter-)nationale vrijwilligers. Jaarlijks vindt over de onderzoeksresultaten de druk bezochte 'Ecotop' plaats. De inzet van de vrijwilligers voor onderzoek wordt gecoördineerd door het Natuurhistorisch Genootschap Limburg (NHGL). De onderzoeksresultaten ondersteunen ons bij het formuleren van ons provinciaal soortenbeleid.

Vrijwilligers ontvangen een nominale vergoeding voor kleding en reiskosten, van maximaal € 1500,- per jaar. De kosten van onderzoek (vergoeding van coördinatie en vrijwilligersuren) werden tot 2013 gefinancierd uit de middelen die via het Rijk voor de Nationale Parken beschikbaar werden gesteld. Omdat via de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied (SILG) voor soortenbeleid slechts beperkte middelen beschikbaar zijn, werd het ecologisch onderzoek in 2014 en 2015 voor 50% gesubsidieerd uit de begroting voor de Nationale Parken. De cofinanciering bestaat uit een vergoeding van de ingezette vrijwilligersuren. De kosten voor het uitvoeren van

onderzoek (na aftrek van de vrijwilligersuren) worden voor 2016 geraamd op € 125.000,- per jaar; voor een overbruggingsfinanciering is ca.€ 43.500 nodig.

Vrijwilligers en ambassadeurs

De drie Nationale Parken kunnen bogen op een groot netwerk van vrijwilligers die zich inzetten bij schoolprojecten, excursies en onderzoek. Het wegvallen van provinciaal subsidie voor dit soort projecten houdt het risico in zich dat schoolprojecten moeten worden stopgezet, geen bijscholing van vrijwilligers meer kan plaatsvinden, vrijwilligers afhaken, en het draagvlak vermindert. Door het geven van cursussen aan gastheren / -vrouwen ('ambassadeurs van een Nationaal Park') en het organiseren van netwerkbijeenkomsten van toeristische ondernemers wordt getracht de betrokkenheid van ondernemers bij de Nationale Parken te vergroten. Indien financiële ondersteuning door de provincie wegvalt, is het risico aanwezig dat betrokkenheid afneemt.

Voorzitters van de Nationale Parken en het Nationaal Landschap

In het kader van de decentralisatie van natuurbelief is de verantwoordelijkheid voor het beleid rond de Nationale Parken naar de provincies overgegaan en daarmee ook de bevoegdheid tot het instellen van een overlegorgaan. Op 30 augustus 2012 hebben GS een besluit genomen tot het instellen van overlegorganen voor Nationale Parken. Op basis van dit besluit zijn in 2014 de huidige voorzitters herbenoemd t/m 30 juni 2016 (Mevr. Ria Oomen, Mevr. Joke Kersten en Dhr. J. Tindemans).

Het zoeken naar een sterkere samenhang en samenwerking met de omgeving in het kader van PIO (zie ook onder 'Provinciaal beleid'), leidt er toe dat de huidige samenstelling van de overlegorganen alsmede hun taak zal wijzigen. Mogelijk is dat een geheel nieuwe samenwerkingsvorm, die beter aansluit bij het programma Platteland in Ontwikkeling (PiO).

In dit kader ligt het voor de hand om ook de rol van de voorzitters van de Nationale Parken te heroverwegen. Daarbij wordt gezocht naar 'boegbeelden' met een ruime bestuurlijke ervaring en affiniteit met de doelstelling van de Nationale Parken, die als opdracht hebben de transitie van de parken te begeleiden en vorm te geven.

Dat houdt in:

- 1) organisatie van het beheer van de parken (niet door zelf uit te voeren maar door dit met de betrokken partijen goed te regelen)
- 2) selecteren van educatie- en monitoringsprojecten die passen in het profiel van de parken;
- 3) de regionalisering van de parken (gebiedsdekkend) te organiseren door het betrekken van andere partijen
- 4) actief te werken aan de toeristische vermarkting en branding van de NP en het NLZL als parels van de Limburgse natuur.

Dezelfde overwegingen en taken gelden voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Ook voor het NLZL wordt een boegbeeld aangesteld.

In de bijlage (vertrouwelijk) een lijst van personen die bereid zijn om de rol van voorzitter op zich te nemen en daarvoor de vereiste kwalificaties hebben. De voorzitters ontvangen een nominale vergoeding (van € 5.000,- per jaar).

3. Bestuurlijke aandachtspunten

In de nieuwe Natuurvisie vormen de Nationale Parken een belangrijk onderdeel als de 'groene parels' van de Limburgse natuur. Tevens is er sprake van een nieuwe aanpak van nieuwe natuurontwikkeling in het toekomstige programma Platteland in Ontwikkeling (PiO). Het doel van de PiO aanpak is om het draagvlak voor natuur en integrale ontwikkelingen op het platteland te verbreden, o.a. door het betrekken van stakeholders die een brede vertegenwoordiging vormen van de samenleving. De Nationale Parken kunnen de kapstok zijn waaraan de gebiedsontwikkelingen kunnen worden opgehangen. Ook op nationaal niveau wordt nagedacht over de toekomst van de Nationale Parken. Een commissie o.l.v. Mr. P. van Vollenhoven heeft de regering een advies uitgebracht over de kansen voor waardecreatie en verdienmodellen voor Nationale Parken. Het EZ-Programma voor de Nationale Parken hecht een grote waarde aan de internationale vermarkting van "Nationale Parken van wereldklasse".

Het Nationaal Landschap Zuid-Limburg heeft in 2015 zijn plek verworven binnen de gemeenten van Zuid-Limburg. Het LEADER-programma wordt financieel ondersteund door alle 18 gemeenten. In het Bestuurlijk Overleg POL Zuid-Limburg is de realisatie van projecten een vast agendapunt. Daarom is het gewenst om ook voor Zuid-Limburg een sterk 'boegbeeld' te benoemen, die de bestaande acties coördineert en nieuwe samenwerkingsverbanden kan stimuleren.

Op 28 juni 2016 heeft GS de nieuwe Natuurvisie en het programma Platteland in Ontwikkeling vastgesteld. Definitieve besluitvorming door PS van beide beleidsplannen wordt verwacht in september 2016. In het programma Platteland in Ontwikkeling wordt vooralsnog uitgegaan van een budget van € 100.000,- per park / NLZL per jaar voor ondersteuning van de gebiedsprocessen. In afwachting daarvan is een overbruggingsfinanciering nodig om de lopende werkzaamheden binnen de Nationale Parken niet te laten stagneren. De prioriteit wordt gelegd op de hierboven aangehaalde projecten met een vermaatschappelijkingscomponent. Hiervoor is nu geen reguliere subsidie beschikbaar.

Om de continuïteit te waarborgen, is het gewenst dat de huidige voorzitters in functie blijven totdat de nieuwe voorzitters zijn benoemd. Intussen kan de besluitvorming rond de nieuwe natuurvisie en PiO worden afgerond en de gebiedsprogramma's rond de Nationale Parken worden geformuleerd. Daarom wordt aan GS voorgesteld om de parken een overbruggingsfinanciering te bieden en de benoemingstermijn van de oude voorzitters te verlengen tot 31 augustus 2016. Het voorstel is ook om de nieuwe voorzitters nu te benoemen, zodat zij actief leiding kunnen geven aan de planvorming rond de parken.

De voorgestelde kandidaten voor het nieuwe voorzitterschap zijn:

- Toine Gresel, ex-voorzitter WPM (voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg)
- Ricardo Offermans, ex-burgemeester Meerssen (voor NP De Meinweg)
- Bert Kersten, ex-gedeputeerde Provincie Limburg (voor NP De Maasduinen)
- Herman Vrehan, ex-gedeputeerde, interim directeur IKL (voor NP De Groote Peel)

De kwaliteiten en bestuurlijke achtergronden van deze personen worden bij het College voldoende bekend verondersteld om een oordeel over hun geschiktheid te kunnen geven.

4. Relatie met Programmabegroting

De Nationale Parken en het Nationaal Landschap geven invulling aan de doelen genoemd in programma 3.8 Plattelandsontwikkeling, product 3.8.2 Landschaps Parken, resultaat 1: "Wij ondersteunen de Nationale Parken, het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en de Grensparken bij het versterken van betrokkenheid en participatie van burgers, partners en bedrijven."

Voor dit product is conform de programmabegroting de volgende taakverdeling afgesproken:

Bestuurlijk opdrachtgever: Van der Broeck

Ambtelijk opdrachtgever: De Kroon

Ambtelijk opdrachtnemer: Salomons.

5. Juridische aspecten

Benoeming van de nieuwe voorzitters vindt plaats bij GS-besluit. Wanneer GS met de voorgestelde kandidaten akkoord is gegaan, zullen deze formeel per beschikking worden aangesteld.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

N.v.t. - De Nationale Parken dienen in hun aankoopbeleid de vigerende aanbestedingsregels te volgen.

7. Financiële aspecten

Op basis van de bestaande meerjarenprogramma is voor voortzetting van de projecten met een vermaatschappelijkingcomponent voor 2016 ca. € 50.000 per park noodzakelijk. Het bedrag van in totaal € 150.000,-- kan ten laste worden gebracht van de ontwikkelopgave (FCL 82000)

De huidige voorzitters ontvangen een nominale vergoeding van € 3.500 per jaar. Voor de verlenging tot 31 augustus 2016 wordt een bedrag van $3 \times € 750 = € 2.250$ gereserveerd uit FCL 82000.

De bezoldiging van de nieuwe voorzitters gaat in op 1 september en bedraagt € 5.000 per jaar. Deze kosten worden meegenomen in de meerjarenplannen van de Nationale parken en het NLZL.

8. Formatieve aspecten

Vanuit het Cluster Natuur wordt op dit moment aan de drie Nationale Parken totaal 1,5 fte (0,5 fte per park) aan personele ondersteuning verleend. Deze is verdeeld over 2 accountmanagers, een procesmanager voor de NP en één coördinator voor NP en NLZL. De personele ondersteuning zal de komende twee jaar gecontinueerd worden.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

Bij de uitwerking van de regionale verbreding en toeristische vermarkting rond de parken en het NLZL zijn het cluster EZ/Toerisme en Landbouw nauw betrokken. Daarnaast wordt bij de planvorming rond de Nationale Parken uitvoering gegeven aan de motie Rossel (749) dd 18 maart 2016, waarin GS gevraagd wordt om toerisme en recreatie rond de Nationale Parken te ondersteunen.

De financiële beoordeling van de meerjarenplannen vindt plaats in nauw overleg met de programmamanager PIO en het cluster Financiën.

10. Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. Akkoord te gaan met de benoeming van nieuwe voorzitters van Nationale Parken en het NLZL per 1 september 2016 voor de duur van 2 jaar tegen een bezoldiging van € 5000 per jaar;
2. de benoemingstermijn van de huidige voorzitters te verlengen tot 31 augustus 2016 en de huidige bezoldiging voort te zetten tot het einde van de benoemingstermijn;
3. per Nationaal Park voor 2016 een bedrag van € 50.000,-- als overbruggingskrediet beschikbaar te stellen voor projecten met een maatschappelijke context, in afwachting van de definitieve meerjarenplannen voor 2016 - 2017;
4. De geheimhouding van deze nota op te heffen bij de benoemingsdatum van de nieuwe voorzitters.

Bijlagen:

1. Profiel van de nieuwe voorzitters en lijst van potentiële kandidaten
2. Brief verlenging mandaat van de huidige voorzitters

Bijlage 1: Profiel voorzitters Nationale Parken en mogelijke kandidaten

Profiel voorzitter Nationaal Park en Nationaal Landschap Zuid Limburg

De voorzitter, in zijn/haar rol:

- is marktgericht, maatschappelijk en commercieel ingesteld;
- is ondernemend in de publieke en/of private sector en heeft hierin relevante ervaring;
- heeft een, voor het betreffend Nationaal park/ Nationaal Landschap Zuid Limburg relevant, breed en divers netwerk, waar in ieder geval ook ondernemers en verenigingen deel van uitmaken;
- heeft aantoonbare affiniteit met natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatieontwikkeling;
- is daadkrachtig, met het vermogen om partners in consensus te binden;
- legt gemakkelijk contacten en weet mensen, overheden en organisaties te overtuigen;
- is onafhankelijk, niet verbonden aan organisaties of belangengroepen in het gebied.

Taak van de voorzitter:

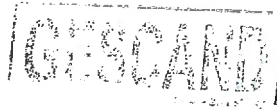
De voorzitter wordt geacht de samenwerking tussen partijen in het gebied te stimuleren, hiervoor een passende samenwerkingsvorm te organiseren die gericht is op het gezamenlijk opstellen van een meerjarenprogramma in lijn met de door de provincie gehanteerde uitgangspunten zoals vastgelegd in het programma "Platteland in ontwikkeling". Voor de financiering van dit meerjarenprogramma geldt dat er een grotere rol voor de samenleving is weggelegd en een teruglopende provinciale financiering beschikbaar is.

Benoeming vindt plaats door Gedeputeerde Staten van Limburg en geldt voor een periode van 4 jaar. Er geldt een gebruikelijke onkostenvergoeding (€ 5000,= per jaar).

Voorgestelde kandidaten: (+ affectatie)

- Toine Gresel, ex-voorzitter WPM (Nationaal Landschap Zuid-Limburg)
- Ricardo Offermans, ex-burgemeester Meerssen (NP De Meinweg)
- Bert Kersten, ex-gedeputeerde Provincie Limburg (NP De Maasduinen)
- Herman Vrehen, ex-gedeputeerde, interim directeur IKL (NP De Groote Peel)

Bijlage 2: Brief verlenging mandaat zittende voorzitters (reeds verstuurd)

VERTROUWELIJK

1074
13712Portefeuillehouder(s) Mackus Mackus
Koopmans

Organisatie onderdeel PLA

Stuknummer 2018/56275

Behandeld door [redacted]

Onderwerp A / B lijst

Verlenging benoemingstermijn voorzitters Nationale
Parken in Limburg en voorzitter Nationaal
Landschap Zuid-Limburg

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Instemmen met verlenging van de benoemingstermijn van de drie voorzitters van de Nationale Parken in Limburg en de voorzitter van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg voor de periode van 1 september 2018 t/m 31 augustus 2019;

2. De geheimhouding t.a.v. deze nota op te heffen nadat de besluiten tot verlenging benoemingstermijn aan de betrokken voorzitters kenbaar zijn gemaakt.

Zaaknummer

2018/56273

Adviezen zijn ontvangen van

CS

Telefoon (043) 389 88 22

Onderwerp openbaar besluit

Verlenging benoemingstermijn voorzitters Nationale
Parken in Limburg en voorzitter Nationaal Landschap
Zuid-Limburg

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met verlenging van de benoemingstermijn van de drie voorzitters van de Nationale Parken in Limburg en de voorzitter van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg voor de periode van 1 september 2018 t/m 31 augustus 2019

Informatie : E.A.M. Dehing

tel : (043) 389 88 22

e-mail : eam.dehing@prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

21/8

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Mackus

Subdoel

☐ Hamerstuk

Besproken

Besproken

☒ JA☐ NEE

Datum RO

13-8-2018

Koopmans

13-8-2018

Mackus

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA☐ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 28-08-2018

VERZONDEN 30 AUG. 2018

Budgetnummer(s)

CONFORM

2018/56275

22-8-2018

PLA

16-10-2018

✓

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Plattelandsontwikkeling

Stuknummer

2018/56277

Onderwerp Verlenging benoemingstermijn van de 3 voorzitters Nationale Parken in Limburg en de voorzitter Nationaal Landschap Zuid-Limburg voor de duur van één jaar

Behandeld Erwin Dehing

Datum 9 augustus 2018

Bijlage(n) 1a t/m d Concept-brieven aan de voorzitters

Afschrift M. Dabekausen (CS), F. Petit (PO), F. Dieters (PLA), A. de Vreeze (PLA), F. Hornesch (PLA), M. van den Eijnden (FIN)

0. Samenvatting

Bij besluit d.d. 19 juli 2016 (ons kenmerk 2016/55098) hebben GS voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2018 vier voorzitters benoemd voor de drie Nationale Parken in Limburg en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Het betrof de benoemingen van:

- De heer H. Vrehen als voorzitter Nationaal Park De Groot Peel;
- De heer B. Kersten als voorzitter Nationaal Park De Maasduinen;
- De heer R. Offermanns als voorzitter Nationaal Park De Meinweg;
- De heer T. Gresel als voorzitter Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

De benoemingstermijn van de huidige voorzitters loopt tot 1 september 2018. Voorgesteld wordt de benoeming van de voorzitters met één jaar te verlengen tot en met 31 augustus 2019.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

De benoemingstermijn van de huidige voorzitters te verlengen met één jaar tot en met 31 augustus 2019.

2. Toelichting

Voorafgaand aan de benoeming in 2016 werd een profiel voor de voorzitters van de Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg opgesteld en op basis daarvan zijn de vier voorzitters door het College benoemd.

Bij of voorafgaand aan de benoeming zijn geen besluiten genomen die betrekking hebben op de mogelijkheid van herbenoeming na de periode van 2 jaren.

In het kader van het landelijke programma 'Naar Nationale Parken van wereldklasse' is de afgelopen jaren gewerkt aan een nieuwe standaard voor de Nationale Parken. Was het eerder de bedoeling deze nieuwe standaard begin dit jaar reeds te laten vaststellen door het IPO en het Rijk, is nu geconcludeerd dat het nog te vroeg is om tot vaststelling over te gaan. Vooruitlopend op de vaststelling is er voor gekozen om de standaard eerst te gebruiken als werkkader. Na verloop van tijd zal verder worden bepaald of de criteria werkbaar, haalbaar en toepasbaar zijn en zal naar alle waarschijnlijkheid alsnog vaststelling plaatsvinden. Met de komst van het werkkader/ standaard wordt duidelijk dat de opgaven voor Nationale Parken van de toekomst groter worden. Met dit

gegeven oriënteert de provincie Limburg zich ook op de vraag welke overlegvorm het beste aansluit bij die ontwikkeling en in welke vorm de gewenste governance gegoten kan worden.

Verwacht wordt dat in de loop van 2019 aan het college van GS een voorstel daartoe kan worden voorgelegd. Een wijziging in overlegvorm en governance is mogelijk ook van invloed op de inrichting van de voorzittersfuncties bij de Nationale Parken.

Gelet op deze ontwikkelingen wordt voorgesteld om de benoeming van de huidige voorzitters met één jaar te verlengen tot uiterlijk 1 september 2019. Bij deze verlenging blijven taken en vergoeding ongewijzigd.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De benoeming van de voorzitters heeft in juli 2016 de nodige publicitaire aandacht gekregen. De benoeming was tevens aanleiding voor de SP in provinciale staten tot het stellen van schriftelijke vragen (beantwoording GS middels 2016/66674). E.e.a. heeft bovendien geresulteerd in de motie 786 Kuntzelaers c.s. inzake 'selectie en benoemingsprocedure' en de gedane toezegging T2646 in dit kader heeft geresulteerd in het door het college d.d. 20 december 2016 vastgestelde beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS'. In het beleidskader is niet bepaald hoe om te gaan met herbenoemingen. Bij de voorstellen tot herbenoeming die in de afgelopen periode aan uw College werden voorgelegd is aangegeven dat het beleidskader buiten toepassing is gebleven omdat bij een herbenoeming geen vacature wordt gesteld en geen werving plaatsvindt. Dat geldt ook bij de voorgestelde verlenging van de benoeming van de voorzitters van de Nationale Parken en de voorzitter van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Overigens zal in het kader van de monitoring van het beleidskader 'Selectie en benoemingen door GS' (3^e kwartaal 2018) uw College worden voorgesteld expliciet in het beleidskader op te nemen dat het beleidskader niet van toepassing is bij herbenoemingen omdat geen vacature wordt gesteld en geen werving plaatsvindt.

4. Relatie met Programmabegroting

De Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg geven invulling aan de doelen genoemd in het programma 3.8 Plattelandsontwikkeling, product 3.8.2 Landschaps parken en vermaatschappelijking, resultaat 1. Voor dit product is conform de programmabegroting de volgende taakverdeling afgesproken: Bestuurlijk opdrachtgever: Mackus; Ambtelijk opdrachtgever: Derks; Ambtelijk opdrachtnemer [REDACTED]

5. Juridische aspecten

Verlenging van de benoeming van de huidige voorzitters vindt plaats bij GS-besluit. Wanneer GS akkoord gaan ontvangen de voorzitters hiervoor een brief (bijlage 1a t/m d).

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten
N.v.t.

7. Financiële en cofinancieringsaspecten

De bezoldiging van de voorzitters wordt gecontinueerd en bedraagt per voorzitter € 5000,00 per jaar. De kosten worden meegenomen in de meerjarenplannen van de Nationale Parken en het

Nationaal Landschap Zuid-Limburg (FCL 68700/68677). Kortom, voor de dekking van dit besluit zijn de financiële middelen aanwezig. De middelen voor de Nationale Parken en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg zijn onderdeel van het programmaplan Platteland in Ontwikkeling (PIO) zoals vastgesteld door GS op 28 juni 2016. Voor de periode 2016 t/m 2019 is totaal € 500.000,00 per jaar voorzien voor de Nationale Parken, het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en de Grensparken.

8. **Arbeidsmarktbeleid**
N.v.t.
9. **Formatieve aspecten**
N.v.t.
10. **Samenwerking/afstemming andere clusters**
M.b.t. de financiële aspecten heeft afstemming plaatsgevonden met het cluster Financiën en m.b.t. het beleidskader 'selectie en benoemingen door GS' heeft afstemming plaatsgevonden met het cluster Concernstaf.
11. **Voorstel**
 1. Instemmen met verlenging van de benoemingstermijn van de drie voorzitters van de Nationale Parken in Limburg en de voorzitter van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg voor de periode van 1 september 2018 t/m 31 augustus 2019;
 2. De geheimhouding t.a.v. deze nota op te heffen nadat de besluiten tot verlenging benoemingstermijn aan de betrokken voorzitters kenbaar zijn gemaakt.

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De overeenkomst van opdracht van 16 maart 2017 is bijgevoegd, waarbij het rekeningnummer (10 lid 2 sub e) en de handtekeningen (10 lid 2 sub g) onleesbaar zijn gemaakt.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Ten aanzien van GS-besluiten merken wij op dat de opdrachtverlening in mandaat heeft plaatsgevonden en enkel mondeling in het college hierover is gesproken op 21 februari 2017. Het betreffende (vertrouwelijk) besluit is bijgevoegd in een e-mail. De namen en contactgegevens van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Volledigheidshalve merken wij op dat de vertrouwelijkheid van dit document is opgeheven conform besluitvorming in GS d.d. 9 april 2019.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Het door de betrokkene opgeleverde rapport "Samen voor daadkracht! d.d. 30 mei 2017" bevat een beschrijving van de werkzaamheden. Het rapport is openbaar en raadpleegbaar via onze website onder ingekomen stukken van Provinciale Staten, mededeling portefeuillehouder van 30 mei 2017, kenmerk 2017/38030.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	De voortgang van de werkzaamheden is mondeling gemonitord, waardoor wij geen documenten daarover kunnen verstrekken.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgevoegd zijn de volgende facturen inzake de inzet en werkzaamheden: - factuur 2017-1, datum 28 maart 2017; en - factuur 2017-3, datum 31 mei 2017. Tevens zijn bijgevoegd: - factuur Il Castello, factuurdatum 04-03-2017; - factuur reisburo Schoenmakers, overnachting Grand Hotel L'Empereur d.d. 2 maart 2017; - factuur brasserie Keizer, factuurdatum 17 maart 2017.

	In de facturen zijn persoonsgegevens onleesbaar gemaakt, alsmede het rekeningnummer en de genuttigde spijsen en dranken (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Andere documenten dan de genoemde facturen onder 5 zijn bij ons college niet voorhanden, waardoor wij geen andere documenten kunnen verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	In de bijlagen bij de facturen is het urenaantal opgenomen. Andere documenten zijn bij ons college niet voorhanden.

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door drs. G.H.E. Derks, Provinciesecretaris / algemeen directeur, hierna te noemen 'Opdrachtgever';

en

2. 'De Perifeer', gevestigd aan de Dijkerwaal 11 te (2641 LH) Pijnacker in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door mr. K. de Vries, hierna te noemen 'Opdrachtnemer',
KvK nr.27295861.

BTW-nr

Bank

gezamenlijk te noemen 'partijen';

Overwegende dat:

- Opdrachtgever werkzaam is op het gebied van onafhankelijk adviseur in het proces van de gemeentelijke herindeling Landgraaf-Heerlen;
- Opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan een onafhankelijk adviseur;
- Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
- partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;
- partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
- deze overeenkomst gelijklopend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
- partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer verplicht zich voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden te verrichten om op te treden als onafhankelijk adviseur in het proces van de gemeentelijke herindeling Landgraaf-Heerlen.
2. Eventuele aanvullende afspraken en/ of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. De werkzaamheden die geschikt zijn om bij opdrachtgever verricht te worden, zullen bij opdrachtgever verricht worden, tenzij anders overeengekomen. Voor die werkzaamheden die uitgevoerd worden bij opdrachtgever, zal opdrachtgever hiervoor een ruimte ter beschikking stellen.
4. Opdrachtgever gaat uit van het 'bring your own device'-principe en beschikt in dat kader over voldoende kantoorvoorzieningen waar opdrachtnemer gebruik van kan maken.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het beoogde doel van de opdracht, voor zover dit niet de wijze van het uitvoeren van de opdracht raakt. Voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, vindt afstemming met opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
7. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht vangt aan op 22 februari 2017 en wordt aangegaan tot 1 juli 2017. Indien het zich laat aanzien dat de opdrachtnemer de omschreven werkzaamheden niet binnen de afgesproken tijd kan afronden, zullen partijen in overleg treden over eventuele verlenging van de overeenkomst. Opdrachtnemer dient opdrachtgever onverwijld in kennis te stellen, indien opdrachtnemer verwacht dat de opdracht niet in de voorgestelde tijd kan worden afgerond.
2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van vier weken. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmachtperiode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surcéance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan opdrachtnemer € 130,00, exclusief BTW per uur waarbij wij zijn overeengekomen dat de effectieve werkuren in rekening kunnen worden brengt, ongeacht waar die zijn verricht. Dat betekent dat ook de voorbereidingstijd thuis en de reistijd als werkuren in rekening gebracht kunnen worden. Daarnaast zullen de gemaakte onkosten worden vergoed op declaratiebasis.
2. Opdrachtnemer zal voor de verrichte werkzaamheden maandelijks aan opdrachtgever een factuur (doen) zenden. De factuur zal voldoen aan de wettelijke vereisten en kan gericht worden aan de Provincie Limburg, Financiën, financiële administratie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht en de naam van de contactpersoon Hendrik Jan van Elmp. Ter bevordering van een tijdige verwerking verzoeken wij u deze gegevens op de factuur te vermelden.

3. Opdrachtgever betaalt het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. Opdrachtnemer zal de overeenkomst naar beste vermogen uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is opdrachtnemer jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van opdrachtnemer en opdrachtnemer zal opdrachtgever terzake vrijwaren.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en eventuele door de opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst in te schakelen personen zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart opdrachtnemer de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 8.2 zich voordoet, is opdrachtnemer zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van opdrachtnemer in deze zou kunnen schaden.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door opdrachtnemer op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen op 16 maart 2017, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum: 16 maart 2017

Plaats: Maastricht

Opdrachtgever:
Provincie Limburg
Namens deze:
drs. G.H.E. Derks
provinciesecretaris/algemeen directeur

Datum: 16 maart 2017

Plaats: Maastricht

Opdrachtnemer:
'De Perifeer'
Namens deze:

mr. K.G. de Vries

Van:

Verzonden:

Aan:

Onderwerp:

dinsdag 21 februari 2017 15:25

vertr. GS-besluit

Ter kennisneming.

3.	DIR STR	Externe procesbegeleiding fusieproces Heerlen - Landgraaf	• Het college heeft kennis genomen van het proces en de tijdplanning en geeft de portefeuillehouder bestuurlijke organisatie het mandaat tot verdere uitwerking van het fusieproces en de investeringsagenda. • De directie wordt verzocht om de opdracht aan de heer Klaas de Vries voor de externe procesbegeleiding te verstrekken binnen de geldende kaders voor financiële vergoedingen. • Het college stemt in met dekking van de kosten voor zowel de opdracht als de overige te maken kosten in het proces uit de post "Procesmiddelen coalitieakkoord".
----	------------	--	--

Groet,

Concernstat

| Stafadviseur

T +31 (0)43 389 99 88

+31 (0)

F +31 (0)43 389 99 88

E prv@limburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

30 MRT 2017

De Perifeer- Mr. K.G. de Vries- KVK nr. 27295861- BTW nr. 029239448/1
Bank

211 STR

Aan de Provincie Limburg,
Financiële administratie,
Contactpersoon
Postbus 5700,
6202 MA Maastricht.-

FCL 67461

Datum: 28 maart 2017

Betreft: Factuur 2017-1

Geachte

Zoals overeengekomen, zend ik hierbij mijn factuur over de tot heden verrichte werkzaamheden. In de bijlage vind u een specificatie. De uurbesteding is telkens afgerond naar beneden tot hele uren.

Ik verzoek u het bedrag van € 10.714,60 op mijn bovenvermelde rekening te doen overschrijven.

Met vriendelijke groet,

K.G. de Vries

211 STR

+

✓ De Perifeer
✓ Mr. K.G. de Vries
✓ Dijkerwaal 11
✓ 2641 LH Pijnacker
KVK-nr 27295861
BTW-nr 029239448/1
✓ Bank

13

FCL 67461

✓ 28174
NAW 51160

BS 6/4/17

✓ 7/4/2017

Bijlage bij Factuur 2017-1, dd 28 maart 2017 aan Provincie
Limburg/ inzake declaratie
werkzaamheden als onafhankelijk adviseur bij herindeling
Heerlen-Landgraaf

Periode februari en maart 2017

Donderdagochtend 23/2 telefonisch overleg en
oriëntatie toegezonden dossier:

2 uur

Vrijdag 24/2 14-16 uur dossier

2 uur

Dinsdag 28/2 bestuderen dossier, vragen voor
overleg op donderdag. Thuis 9:45-12:15 en
13:30-16:30. Totaal 5,5 uur.

5 uur

Donderdag 2/3 Maastricht, kennismaking,
overleg, dossier, diner met Burg Krewinkel
in Heerlen 9-15 uur, (Pauze in hotel)

18:30- 21:30 Totaal

9 uur

Overnachting in Empereur

*reiskosten trein € 43,90

Vrijdag 3/3 Maastricht 9:00 Guido Derks,
CdK, burgemeester Winants,

, Jan Mans, overleg en dossier

Trein 17:25 Thuis 20:45

11 uur

**reiskosten trein € 43,90

Dinsdag 7 maart naar Maastricht: Ger Koopmans, Kerkrade Jos Som en wethouder, Voerendaal Burg. Houben en gem.secr, Landgraaf bij hem thuis, Harry Leunessen, Landgraaf gemeentehuis (nieuwe) oppositie partijen. Pijnacker-Pijnacker 9-24 uur ***Reiskosten 2x € 43,90	15 uur
Woensdag 8 maart bewerking info van vorige dag. 9:30-11:00	1 uur
Zondag 12 maart redigeren stuk GS 15:00-17:20	2 uur
Donderdag 16 maart Maastricht, lunch bezoek Schmalslaeger, Wolfs, Vlecken, Leon Frissen, Pijnacker-Pijnacker 9:00-24:00 uur ****Reiskosten trein 2x € 43,90	15 uur
woensdag 22 maart bestudering kamerdebatten herindeling Zuid-Limburg 1982 (kamerstukken 80-81,15521 16:00-17:30; 20:00-21:30	3 uur
Dinsdag 28 maart Herindelingsontwerp met bijlagen 19:00-21:00	2 uur
Totaal te declareren uren 67 x € 130= € 8710,-- BTW 21%= € 1829,--	
Reiskosten naar Maastricht 4 x € 43,90= € 175,60	
Totaal Generaal	€ 10.714,60

spoed

De Perifeer
Mr. K.G. de Vries
Dijkerwaal 11
2641 LH Pijnacker
KVK nr. 27295861
BTW nr. 029239448/1
Bank

63415
38107

211 STR

+

Aan de Provincie Limburg,
Financiële administratie,
Contactpersoon
Postbus 5700,
6202 MA Maastricht.-

Datum: 31 mei 2017

Betreft: Factuur 2017-3

Geachte

Zoals overeengekomen, zend ik hierbij mijn factuur over de verrichte werkzaamheden. In de bijlage staat een specificatie. De uurbesteding is telkens afgerond naar beneden tot hele uren.

Ik verzoek u het bedrag van € 4177,60 op mijn bovenvermelde rekening te doen overschrijven.

Met vriendelijke groet,

Mr. K.G. de Vries

De Perifeer
Mr. K.G. de Vries
Dijkerwaal 11
2641 LH Pijnacker
KVK-nr 27295861
BTW-nr 029239448/1
Bank

Bijlage bij Factuur 2017- 3, dd 31 mei 2017 aan Provincie
Limburg/ inzake declaratie
werkzaamheden als onafhankelijk adviseur bij herindeling
Heerlen-Landgraaf

Periode april/mei 2017

PM correspondentie met en pm
(Telefonisch overleg met over reactie
Provincie op weigering Landgraaf ter inzage legging.
(‘Harde lijn’)

Woensdag 5 april (actie
voorbereiding concept-eindadvies
Bij caop 10-12, 13-15, thuis 20-22 uur
Declareren 5 uur , 5 uur

Donderdag 6 april 10-12 voorbereiding concept-advies 2 uur

Maandag 1 mei (telefoon) 2 uur
Vorbereiding concept Eindrapport 20:30- 22:30

Dinsdag 2 mei-Caop 10-12 voorbereiding eindadvies 4 uur

Donderdag 4 mei afronding concept eindadvies
Verzonden naar 3 uur

Woensdag 17 mei: verwerken opmerkingen, finale
Bewerking 10-12 en 19-22 uur declareren

5 u

DONDERDAG 6:30 tot 9:00;
15:30 AFRONDING MET [REDACTED] EN [REDACTED] (TELEFONISCH)
telefonisch overleg met de heer

pm

Dinsdag 23 mei 9:00 - 9:30 uur telefonisch overleg met
[REDACTED] Sinnelveld

pm

Dinsdag 30 mei voorbereiding aanbidding en persco in Maastricht
Tijdsbeslag 7:30 - 18:30 declareren

5 u

*****treinreis € 43,90x2= € 87,80

Totaal 26 uur x € 130,-- = € 3380,--
BTW 21% = € 709,80

€ 4089,80
Treinkosten (30/5/ € 87,80

Totale declaratie € 4177,60

Rekening voor
T.a.v.

Provincie Limburg

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Betr Diner R. Krewinkel en K. de Vries

✓ Cred 29134
naw 51113
mp 213117

Factuurnummer: 2017-14

Factuurdatum 04.03.2017 27/3/2017

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij doen wij u de rekening toekomen van uw verblijf in ons restaurant. Wij verzoeken u vriendelijk om onderstaand bedrag binnen 8 dagen over te maken op bankrekening NL05RABO0169909530 met vermelding van het factuurnummer. Factuurbedrag (inclusief 2,50 administratiekosten) Euro 95,35

Hopende u binnenkort weer bij ons te kunnen verwelkomen, verblijven wij

Met vriendelijke groet,

Il Castello

✓ Ristorante Pizzeria Il Castello ✓
Geleenstraat 18 | 6411 HS Heerlen | T: +31 (0) 45-5742799 | E: info@il-castello.nl | www.il-castello.nl
B: Rabobank Heerlen 16.99.09.530 | K.v.K. Zuid-Limburg: 51945159 | BTW: NL206261433.B01 | IBAN: [redacted]

Provincie Limburg

IL
CASTELLO
Ristorante Pizzeria

RISTORANTE PIZZERIA
IL CASTELLO
GELEENSTRAAT 18 HEERLEN
TEL: 045-5742799 FAX: 045-5712369
Website: www.il-castello.nl

Tafel

26

CONTANT

92.85

Exc1.BTW laag
BTW laag
Exc1.BTW laag
BTW laag

15.71
3.29
69.67
4.18

Hedewerker 1

000035 02/03/2017 21:37

HOPELIJK HEEFT U GENOTEN
BEDANKT VOOR UW BEZOEK EN GRAAG TOT ZIENS

211 STR

FCL 68426

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 15 maart 2017 14:43

Aan: _digitalefacturen

Onderwerp: FW: Nota il Castello

Beste collega,

Graag zorgdragen voor betaling van bijgaande factuur.
Kosten zijn gemaakt door onze externe adviseur de heer Klaas de Vries en zijn externe gesprekspartner.
Te gebruiken FCL nummer 68426.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
cluster Deskundigenpool

T +31 (0)43 389 [redacted] | F +31 (0)43 389 [redacted]

E [limburg.nl](mailto:info@limburg.nl)

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Il Castello [<mailto:info@il-castello.nl>]

Verzonden: zondag 12 maart 2017 11:10

Aan: [redacted]

Onderwerp: Nota il Castello

Reisburo Schoenmaeckers**Business Travel**

Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040

IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45

E businesstravel@schoenmaeckers.nl

I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging : 92913664 (0)

Gereserveerd door : [redacted]

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 2 maart 2017

Hierbij hebben wij het genoegen u het volgende te bevestigen:

Reisbepaling

1 [redacted]
2 [redacted] (volwassen)
[redacted] (volwassen)

Reisgegevens

Soort reis	: Eigen vervoer	Accommodatie	: Amrath Grand Hotel L Empereur
Bestemming	: Nederland/Maastricht		
Vertrekdatum	: 2 maart 2017		
Reisduur	: 2 dagen		
Thuiskomstdatum	: 3 maart 2017	Verzorging	: Standaard kamer
Reisorganisatie	: Sunhotels	Tel. thuisblijvers	: ---
Reserveringsnr	: SH4168411	Geboekt dd.	: 2 maart 2017

Verzekeringen en overige voorwaarden

GEBOEKT DOOR: [redacted]
BUDGETNUMMER: 67461

Verlengingen in MAASTRICHT - BRUNSSUM - ROERMOND - SITTARD - BUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.06.553B.01 K.v.K. Weert nr. 14086338
www.schoenmaeckers.nl

Zie vervolgblad

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht

T +31 (0) 43 3284040
IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45
E businesstravel@schoenmaeckers.nl
I www.schoenmaeckers.nl

Boekingsbevestiging: 92913664 (0) vervolgblad 2

Boekingsgegevens			
Reissom	2 x € 110,00		
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten		€	220,00
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten			
Dossierkosten		€	29,60

Totaal		€	249,60
Restantbetaling te voldoen vóór 02-03-2017			
		€	249,60

Handtekening voor akkoord: _____

Deze boekingsbevestiging is tevens factuur, gelieve bij betaling altijd het boekingsbevestigingsnummer te vermelden.
Bankrekeningnummer IBAN: NL51 RABO 0140 3158 45 t.n.v. Reisburo Schoenmaeckers
Hartelijk dank voor uw reservering, wij wensen u een prettige reis.

www.schoenmaeckers.nl

"Op deze overeenkomst zijn de voorwaarden van de garantieregeling van de Stichting Garantiefonds Reisgeelden (SGR), gevestigd te Rotterdam, Admirallensloede 4B, 3053 ED, mede van toepassing. Deze voorwaarden liggen bij SGR ter inzage, zijn gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Rotterdam, alsmede bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam, worden op verzoek aan SGR eveneens kosteloos toegezonden en zijn te vinden op www.sgr.nl"

1-2-2017 15:26:05

Voetgangers in MAASTRICHT - BAARSSUM - ROERMOND - SITTARD - GUSTEREN - VENLO - WEERT

BTW nr. NL8148.05.5588.01 K.v.K. West nr. 14088386
www.schoenmaeckers.nl

192 FIN

FCL 67461

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel [mailto:businesstravel@schoenmaeckers.nl]
Verzonden: donderdag 2 maart 2017 16:25
Aan: _digitalefacturen
CC: _Servicedesk
Onderwerp: FW: Bevestiging 92913664

Geachte heer, mevrouw,

gevoegd ontvangt u de factuur van de door u geboekte reis met dossiernummer 92913664.

Met vriendelijke groet,

Reisburo Schoenmaeckers
Business Travel
Plein 1992 75
6221 JP Maastricht
T: +31 (0)43 3284040
E: businesstravel@schoenmaeckers.nl
W: www.schoenmaeckers.nl
www.facebook.com/HoofdkantoorReisburoSchoenmaeckers

✓ brasserie keizer
✓ keizer kareplein 15
✓ 6211TC maastricht
www.brasseriekeizer.nl
info@brasseriekeizer.nl
btw.no. 067053452
fact.no. 17.03.2017

maastricht, 17 maart 2017

211/STR

fd 60426
K 30110

Deskundigenpool T +31 (0)43 38c
F +31 (0)43 389 7811
E prvlimburg.nl
Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
www.limburg.nl

Afspraak Hr. K. de Vries, Hr L. Frissen
16 maart 2017 19.00 uur

✓ Cred 29143
NAW 51124
La 24/3/17
27/3/2017

total

47,75

incl. 6% btw

2,70 geen comp. BTW

wilt u het bedrag overmaken op

ing.no.

t.n.v. brasserie keizer

met een vriendelijke groet,

Van:

Verzonden:

Aan:

Onderwerp:

Bijlagen:

vrijdag 17 maart 2017 16:05

_digitalefacturen

FW: Brasserie Keizer

Document7.docx; ATT00001.htm

Categorieën:

Beste collega,

Graag zorgdragen voor betaling van bijgaande factuur van Brasserie Keizer.
Kosten zijn gemaakt door onze externe adviseur de heer Klaas de Vries en een externe gesprekspartner.
Te gebruiken FCL nummer 68426.

Met vriendelijke groeten,

cluster Deskundigenpool

T +31 (0)43 389 F +31 (0)43 389

E prv@limburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht

Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht

Kijk ook op www.limburg.nl

Van: Brasserie Keizer [<mailto:info@brasseriekeizer.nl>]

Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 15:13

Aan:

Onderwerp: Brasserie Keizer

F. Weekers

Overzicht 2017: (Lobby) Demografie in Limburg: Werken aan nieuw evenwicht
(samenwerkingsagenda met Rijk)

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Wij verwijzen naar de toelichting uit het overzicht van W. Deetman.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Wij verwijzen naar de toelichting uit het overzicht van W. Deetman.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Wij verwijzen naar de toelichting uit het overzicht van W. Deetman.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Wij verwijzen naar de toelichting uit het overzicht van W. Deetman.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Bijgevoegd is een declaratieformulier van 1 december 2015. De adresgegevens en het rekeningnummer van de betrokkene, alsmede de namen van ambtenaren zijn onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub e). Daarnaast zijn de handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g). De bijbehorende e-mailcorrespondentie is toegevoegd, waarbij namen van ambtenaren en contactgegevens onleesbaar zijn gemaakt (10 lid 2 sub e).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Buiten het document genoemd onder 5 hebben wij geen andere documenten voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken daarvan.

7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.

Uit het document genoemd onder 5 zijn het aantal dagdelen te herleiden. Een ander overzicht is niet voorhanden.

✓ Frans Weekers Consultancy

KvK: 62278266

BTW-nummer: 154672981B02

Bankrekening: [redacted]

13

211 STR

Provincie Limburg
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

✓ 27638

NAW 48205

BS 8/12/15

✓ 2/12/2015

Betreft: declaratie vergoeding en reiskosten commissie Deetman-Weekers

datum: 1 december 2015

fact.nr: 2015-007

declaratie

9 dagdelen

BTW 21%

(sub) totaal

FCL 65108

23110 - 158,70

23100 - 4.590

€ 4.590,00

€ 963,90

€ 5.553,90

Onbelaste reiskosten

datum	reis	trein/auto-km	Kosten (Euro)
11-06-15	Heerlen	--	
18-06-15	Heerlen	--	
19-06-15	Maastricht (vanuit Weert) vv	auto (130 km)	24,70
29-06-15	Maastricht (agendacie)		
03-08-15	Weert-Utrecht vv	trein	59,60
02-09-15	Maastricht (bespreking [redacted])	--	
14-09-15	Weert - Den Haag v.v.	trein	74,40
02-10-15	agendacie. Beek	--	
07-10-15	conferencecall Beek	--	

(sub)totaal onbelaste reiskosten 158,70

reizen die ik heb kunnen
combineren zijn niet in rekening
gebracht

Totaal

€ 5.737,30

Gaarne binnen 14 dagen overmaken op: [redacted]

t.n.v. [redacted]

L. Winants

Overzicht 2018: Ketenregisseur vluchtelingenopvang voor de provincie Limburg

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	De heer L. Winants is benoemd vanuit de Limburgse Regietafel Vluchtelingen, een interbestuurlijke overlegtafel van Provincie en Gemeenten (VLG) samen met betrokken uitvoeringsinstanties. De benoeming is geformaliseerd vanuit de gemeente Sittard-Geleen. De Limburgse Regietafel Vluchtelingen opereert onder voorzitterschap van mevrouw A. Penn te Strake en de heer Th.J.F.M. Bovens. Derhalve kunnen wij u geen documenten verstrekken over deze benoeming. Volledigheidshalve hebben wij het persbericht van de Limburgse Regietafel inzake de start van de heer Winants als regievoerder Limburgse ketenaanpak Integratie Vluchtelingen bijgevoegd. De Provincie Limburg geeft een subsidie aan de Limburgse Regietafel Vluchtelingen via de gemeente Sittard-Geleen. Met deze subsidie worden de (loon)kosten van de heer Winants betaald. Op het moment van indiening van het Wob-verzoek was enigerlei declaratie aan de provincie niet voorhanden.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Zie het antwoord onder vraag 1.
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	Zie het antwoord onder vraag 1.
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Zie het antwoord onder vraag 1.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	Zie het antwoord onder vraag 1.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de	Zie het antwoord onder vraag 1.

persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	
7. Een opgave per jaar (weergegeven per maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	Zie het antwoord onder vraag 1.

Luc Winants regievoerder Limburgse ketenaanpak Integratie Vluchtelingen

Per 1 mei start Luc Winants als Regievoerder Limburgse ketenaanpak Integratie Vluchtelingen. Als regievoerder is hij verantwoordelijk voor de versnelling in het inburgerings- en integratieproces van vluchtelingen die in Limburg woonachtig zijn. De functie is voor twee jaar ingezet ten dienste van de Limburgse Regietafel Vluchtelingen.

De Limburgse Regietafel Vluchtelingen heeft zich tot doel gesteld om de integratie van nieuwe Limburgers, die na de vluchtelingencrisis in 2015 en 2016 een plek in Limburg hebben gevonden, beter te laten integreren dan grote groepen arbeidsmigranten en vluchtelingen in het verleden. De Limburgse Regietafel schaaft zich daarmee achter het Regeerakkoord 2017 – 2021 waarin gesteld wordt dat in een rechtvaardige samenleving je afkomst nooit je toekomst mag bepalen. Met de aanstelling van Luc Winants als regievoerder wil de Limburgse Regietafel meer uitvoeringskracht op dit thema inzetten en bruggen slaan tussen gemeenten, regio's, bestuurslagen en sectorvelden.

De Limburgse Regietafel Vluchtelingen is een interbestuurlijke overlegtafel van Rijk, Provincie en gemeenten samen met betrokken uitvoeringsinstanties.

Noot voor de redactie:

Inlichtingen:

Inge Dovermann, bestuurs- en communicatieadviseur

E inge.dovermann@maastricht.nl

T 06 54 98 40 56

J. de Wit

Inzake kwartiermaker/bestuursvoorzitter Stichting Calamiteitenfonds Mijn(water)schade

Onderdeel verzoek	Toelichting
1. Alle documenten inzake de 'aanstelling' van genoemde externe persoon, inclusief correspondentie, evt. opdrachtverlening, ambtelijke en bestuurlijke contacten met de persoon/adviseur en/of derden betreffende de opdracht/benoeming/voordracht.	Documenten zijn niet voorhanden. De heer De Wit is in 2015 door toenmalig gedeputeerde Prevoo mondeling verzocht het daarheen te geleiden dat een Stichting Calamiteitenfonds Mijn(water)schade Limburg zou worden opgericht. Deze Stichting is op 28 augustus 2015 opgericht. De heer De Wit is voorzitter van het bestuur van de Stichting Calamiteitenfonds Mijn(water)schade Limburg.
2. GS-besluiten betreffende de 'aanstelling' (opdracht, benoeming, voordracht), inclusief toelichtingen en ambtelijke adviezen.	Over de oprichting van de Stichting Calamiteitenfonds Mijn(water)schade Limburg en de samenstelling van het bestuur, is op 15 december 2015 via een mededeling portefeuillehouder (kenmerk 2015/95375) met Provinciale Staten gecommuniceerd. Deze mededeling is openbaar en te vinden via: https://portal.ibabs.eu/Agenda/View/96509030-cf15-4564-b6c2-209faed60067/139/2016
3. Ontvangen rapportages en verslagen van de persoon over zijn inzet en werkzaamheden.	De jaarverslagen van de Stichting zijn voor een ieder raadpleegbaar via https://www.mijnwaterschade.nl/
4. Evaluaties door de Provincie in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de externe persoon.	Er hebben geen evaluaties plaatsgevonden, waardoor ook geen documenten daartoe beschikbaar zijn.
5. Ontvangen facturen betreffende de externe persoon (of van zijn/haar bedrijf) en de betaalbewijzen.	De declaratieformulieren zijn als bijlage toegevoegd. De adresgegevens en het persoonlijke rekeningnummer zijn onleesbaar gemaakt, alsmede de namen van ambtenaren (10 lid 2 sub e). Tevens zijn handtekeningen onleesbaar gemaakt (10 lid 2 sub g).
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van aan de persoon (of ten behoeve van hem) betaalde verblijf-, reis en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.	Andere documenten dan de documenten genoemd onder 5 zijn niet voorhanden, waardoor wij geen andere documenten kunnen verstrekken.
7. Een opgave per jaar (weergegeven per	Een overzicht van het aantal gewerkte uren is niet

maand) van het aantal gewerkte uren/dagen door de externe persoon.	voorhanden. Derhalve kunnen wij geen documenten daartoe verstrekken. Het aantal vergaderingen is vermeld in de via https://www.mijnwaterschade.nl/ te raadplegen jaarverslagen van de Stichting.
---	---

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data:	25 januari 2018	Bestuursvergadering
Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Reiskosten eigen vervoer:	50,8 km à € 0,19 onbelast	€ 9,65
	50,8 km à € 0,18 belast	€ 9,14
Totaal		€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 25 januari 2018 te Maastricht

Handtekening _____

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data:	22 februari 2018	Bestuursvergadering
Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Reiskosten eigen vervoer:	50,8 km à € 0,19 onbelast	€ 9,65
	50,8 km à € 0,18 belast	€ 9,14
Totaal		€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 22 februari 2018 te Maastricht

Handtekening _____

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres: [REDACTED]

Postcode en woonplaats: [REDACTED]

IBAN-nummer: [REDACTED]

Vergaderdatum/data: 5 maart 2018 Inspectiebezoek

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Totaal € 561,25

Naar waarheid opgemaakt op: 5 maart 2018 te Eygelshoven

Handtekening _____

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

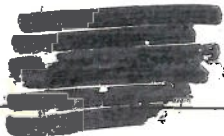
Vergaderdatum/data: 29 maart 2018 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast € 9,65
50,8 km à € 0,18 belast € 9,14
Totaal € 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 29 maart 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres: [REDACTED]

Postcode en woonplaats: [REDACTED]

IBAN-nummer: [REDACTED]

Vergaderdatum/data: 19 april 2018 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast € 9,65
50,8 km à € 0,18 belast € 9,14

Totaal € 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 19 april 2018 te Maastricht

Handtekening _____
[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

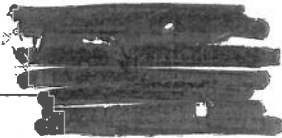
IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 9 mei 2018

Extra bestuurs-
vergadering met
gemeente
Brunssum

Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Reiskosten eigen vervoer:	50,8 km à € 0,19 onbelast	€ 9,65
	50,8 km à € 0,18 belast	€ 9,14
Totaal		€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 9 mei 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 28 juni 2018

Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65

Totaal

€ 9,14

€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 28 juni 2018 te Maastricht

Handtekening

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6228 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
mijnwaterschade@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 8914

Bankrekening Rabo
NL09RABO0307292207

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 24 mei 2018 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Totaal € 561,25

Naar waarheid opgemaakt op: 24 mei 2018 te Heerlen

Handtekening _____

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 6 juli 2018

Bestuurlijk Ambtelijk overleg met
G. Koopmans en

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast € 9,65
50,8 km à € 0,18 belast € 9,14

Totaal € 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 6 juli 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data:	23 augustus 2018	Bestuursvergadering
Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Reiskosten eigen vervoer:	50,8 km à € 0,19 onbelast	€ 9,65
	50,8 km à € 0,18 belast	€ 9,14
Totaal		€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 23 augustus 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERING VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG MET MINISTERIE EZ
te DEN HAAG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergadering/data:	4 september 2018	Overleg SodM
Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Totaal		€ 561,25

Naar waarheid opgemaakt op: 4 september 2018 te Leidschenveen

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data:	2 oktober 2018	Bestuursvergadering
Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast		€ 9,65
50,8 km à € 0,18 belast		€ 9,14
Totaal		€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 2 oktober 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres: [REDACTED]

Postcode en woonplaats: [REDACTED]

IBAN-nummer: [REDACTED]

Vergaderdatum/data: 19 oktober 2018

Bestuursvergadering
met aannemer
[REDACTED]
[REDACTED]

Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
--------------	--------------------------	----------

Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
----------------------	--------------------------	----------

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast	€ 9,65
50,8 km à € 0,18 belast	€ 9,14

Totaal	€ 580,04
--------	----------

Naar waarheid opgemaakt op: 19 oktober 2018 te Maastricht

Handtekening _____
[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 25 oktober 2018

Bestuursvergadering
met gemeente
Kerkrade

Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
--------------	--------------------------	----------

Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
----------------------	--------------------------	----------

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast	€ 9,65
50,8 km à € 0,18 belast	€ 9,14

Totaal	€ 580,04
--------	----------

Naar waarheid opgemaakt op: 25 oktober 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 7 november 2018

Bezoek aan
te Brunssum
en
Naberaad bestuur

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 63,7 km à € 0,19 onbelast € 12,10
63,7 km à € 0,18 belast € 11,45

Totaal € 584,81

Naar waarheid opgemaakt op: 7 november 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 15 november 2018

Bestuursvergadering
met gemeente
Kerkrade en
Eygelshoven

Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast		€ 9,65
50,8 km à € 0,18 belast		€ 9,14
Totaal		€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 15 november 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data:	20 november 2018	Bestuursvergadering
Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast		€ 9,65
50,8 km à € 0,18 belast		€ 9,14
Totaal		€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 20 november 2018 te Maastricht

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERING VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters:	De heer mr. J.M.A.M. de Wit	
Adres:	[REDACTED]	
Postcode en woonplaats:	[REDACTED]	
IBAN-nummer:	[REDACTED]	
Vergadering/data:	30 november 2018	Min. EZK te Den Haag
Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	<u>€ 449,00</u>
Totaal		€ 561,25

Naar waarheid opgemaakt op: 30 november 2018 te Den Haag

Handtekening

[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 6 december 2018

BO overleg met
deputé E. Geurts
te Roermond

Vacatiegeld:	€ 112,25 per vergadering	€ 112,25
--------------	--------------------------	----------

Vorbereidingskosten:	€ 449,00 per vergadering	€ 449,00
----------------------	--------------------------	----------

Reiskosten eigen vervoer: 112 km à € 0,19 onbelast	€ 21,28
112 km à € 0,18 belast	<u>€ 20,16</u>

Totaal	€ 602,69
--------	----------

Naar waarheid opgemaakt op: 6 december 2018 te Roermond

Handtekening

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 13 december 2018

Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast € 9,65

50,8 km à € 0,18 belast € 9,14

Totaal € 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 13 december 2018 te Maastricht

Handtekening

FIN

F 375523

20/17

18297

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

100 € 561,25

234 WL

110 € 18,79

AN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
ATER)SCHADE LIMBURG

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data:

22 november 2017

Bestuursvergadering

Vacatiegeld:

€ 112,25 per vergadering

€ 112,25

Vorbereidingskosten:

€ 449,00 per vergadering

€ 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65

€ 9,14

Totaal

€ 580,04

AKS 24/11/17

Naar waarheid opgemaakt op: 22 november 2017 te Maastricht

Handtekening

FIN

18

f 373822

234/WL

ful 68297

K 38100 → € 576,21

K 32110 → € 87,80

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERING VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG MET MINISTERIE EZ
te DEN HAAG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergadering/data: 5 oktober 2017

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00 ✓

Reiskosten OV trein € 87,80 ✓

Lunchcomponent € 14,96 ✓

Totaal € 664,01 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 5 oktober 2017 te Den Haag

Handtekening

DO 30.10.17

FIN

F 373013

234/WL

(1B)

fd 68297

K 38100 → € 561,25

K 38110 → € 10,79

[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data: 27 oktober 2017

Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00 ✓

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65 ✓

€ 9,14 ✓

Totaal

€ 580,04 ✓

DO 30-10-17

Naar waarheid opgemaakt op: 27 oktober 2017 te Maastricht

Handtekening

[REDACTED]

F 373810

234/WL

FIR

(1B)

fel 68297

K 38100

[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data: 27 oktober 2017 Bestuurlijk overleg met Deputé D. Prevoo

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00 ✓

Totaal € 561,25 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 27 oktober 2017 te Maastricht

DO 30-10-'17

Handtekening

[REDACTED]

F342267

FIN 2017

Stichting Calamiteitenfonds
mijnwaterschade
Limburg

234/WL

FDL 68297
38100 38110
€ 561,25 € 10,79

+
+
[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN BESTUURSVERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data: 28 september 2017 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00 ✓

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65 ✓

€ 9,14 ✓

Totaal

€ 580,04 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 28 september 2017 te Maastricht

[REDACTED]

Handtekening

K 3/10/17

K.370403

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

IB

68297

38100

561,25

234 WL

[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN HOORZITTING VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Hoorzitting/data: 24 augustus 2017

Vacatiegeld: € 112,25 per hoorzitting € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per hoorzitting € 449,00

Totaal € 561,25

V

Naar waarheid opgemaakt op: 24 augustus 2017 te Maastricht

28/8 MD

Handtekening

[REDACTED]

F370391

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

IB

68297

38100

38110

561,25

18,79

234WL

[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters:

De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data:

24 augustus 2017

Bestuursvergadering

Vacatiegeld:

€ 112,25 per vergadering

€ 112,25

Vorbereidingskosten:

€ 449,00 per vergadering

€ 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast

€ 9,65

50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,14

Totaal

€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 24 augustus 2017 te Maastricht

28/8/17

Handtekening

[REDACTED]

FIN

(13)

FC 68287

38100 - 561,25

38110 - 18,73

~~F 320 277~~
368 243

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

234 WL

+ L

+ T

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 13 juli 2017 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast € 9,65

50,8 km à € 0,18 belast € 9,14

Totaal € 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 13 juli 2017 te Maastricht

Handtekening

35 14/7

FIN

F366996

68297

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

IB

38100

561,25

234 WL

38110

18,79

[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data: 22 juni 2017 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25 l

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00 l

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65 ✓

€ 9,14 ✓

Totaal

€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 22 juni 2017 te Maastricht

23/6 [REDACTED]

Handtekening

[REDACTED]

F 364 934

IB

68297

38100

38110

561,25

10,79

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

234 WL

+

+

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 17 mei 2017 Bestuurlijk overleg met Deputé D. Prevoo

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00 ✓

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast € 9,65 ✓
50,8 km à € 0,18 belast € 9,14 ✓

Totaal € 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 17 mei 2017 te Maastricht

Handtekening

F 367,933

68297

38100

561,25

38110

18,79

234 WL

[REDACTED]

FIN

IB

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data: 18 mei 2017 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00 ✓

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65 ✓

€ 9,14 ✓

Totaal

€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 18 mei 2017 te Maastricht

19/5 [REDACTED]

Handtekening

[REDACTED]

F363116

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

IB

68297

38100 - 561,25

38110 - 18,79

234 WL

+ [REDACTED]

[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data: 13 april 2017 Bestuursvergadering

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65

€ 9,14

Totaal

€ 580,04

14/4 [REDACTED]

Naar waarheid opgemaakt op: 13 april 2017 te Maastricht

Handtekening

[REDACTED]

FIN

F361699

IB

FCL 68297
K 38100

Stichting Calamiteitenfonds
mijnwaterschade
Limburg

234/WL

+ [REDACTED]
+ [REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data: 16 maart 2017 werkbezoek

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00 ✓

Totaal

€ 561,25 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 16 maart 2017 te Maastricht

[REDACTED] 23/3/17

Handtekening

[REDACTED]

FIN

(1B)

F 361646

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

FCL 68297

K 30100

38110

2341WL

€ 561,25

€ 18,79

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters:

De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data:

22 maart 2017 Bestuurlijk overleg met Deputé D. Prevoo

Vacatiegeld:

€ 112,25 per vergadering

€ 112,25 ✓

Vorbereidingskosten:

€ 449,00 per vergadering

€ 449,00 ✓

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65 ✓

€ 9,14 ✓

Totaal

€ 580,04 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 22 maart 2017 te Maastricht

[REDACTED] 23/3/17

Handtekening

[REDACTED]

F 361 594

FIN

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

234WL

68297

38100
561,25

38110
9,17

+ [REDACTED]
+ [REDACTED]

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres: [REDACTED]

Postcode en woonplaats: [REDACTED]

IBAN-nummer: [REDACTED]

Vergaderdatum/data: 16 maart 2017

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering € 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering € 449,00 ✓

Reiskosten eigen vervoer: 24,8 km à € 0,19 onbelast € 4,71
24,8 km à € 0,18 belast € 4,46

Totaal € 570,42 ✓

Naar waarheid opgemaakt op: 16 maart 2017 te Maastricht

Handtekening [REDACTED]

21/3 [REDACTED]

f 360 348

60363

Stichting Calamiteitenfonds
mijnwaterschade
Limburg

38100
561,25

38110
18,79

196 yzi

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres: [redacted]

Postcode en woonplaats: [redacted]

IBAN-nummer: [redacted]

Vergaderdatum/data: 23 februari 2017

Vacatiegeld: € 112,25 per vergadering

€ 112,25 ✓

Vorbereidingskosten: € 449,00 per vergadering

€ 449,00 ✓

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65 ✓
€ 9,14 ✓
€ 580,04

Naar waarheid opgemaakt op: 23 februari 2017 te Maastricht

Handtekening [redacted]

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
mijnwaterschade@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 8914

Bankrekening Rabo
NL09RABO0307292207

FIN

136,721

+

FCL 68362
38100

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: Bestuurlijk Overleg d.d. 3 november 2016

Vacatiegeld: € 107,01 per vergadering € 107,01

Vorbereidingskosten: € 428,04 per vergadering € 428,04

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast € 9,65
50,8 km à € 0,18 belast € 9,14

Totaal

€ 553,84 535,05

Naar waarheid opgemaakt op: 3 november 2016 te Maastricht

Handtekening

BS 1/2/17

FIN

196 721

FCL 68362
38100

F350419

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters: De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

Postcode en woonplaats:

IBAN-nummer:

Vergaderdatum/data: 19 januari 2017 Overleg mijnwaterschadegemeenten

Vacatiegeld: € ~~107,01~~ per vergadering

€ 107,01 112,25

Vorbereidingskosten: € ~~428,04~~ per vergadering

€ 428,04 449,-

~~Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast~~
~~50,8 km à € 0,18 belast~~

€ ~~9,65~~

€ ~~9,14~~

Totaal

€ 553,84

561,25

Naar waarheid opgemaakt op: 19 januari 2017 te Maastricht

Handtekening

FIN

186171

F 358 915

FCL 68362

K 38100

38110

€ 561,25

€ 18,79

Stichting Calamiteitenfonds

mijnwaterschade
Limburg

**DECLARATIEFORMULIER TEN BEHOEVE VAN VERGADERINGEN VAN DE
STICHTING CALAMITEITENFONDS MIJN(WATER)SCHADE LIMBURG**

Naam en voorletters:

De heer mr. J.M.A.M. de Wit

Adres:

[REDACTED]

Postcode en woonplaats:

[REDACTED]

IBAN-nummer:

[REDACTED]

Vergaderdatum/data:

19 januari 2017

Vacatiegeld: € ~~107,01~~ per vergadering

€ 107,01 112,25

Vorbereidingskosten: € ~~428,04~~ per vergadering

€ 428,04 449,00

Reiskosten eigen vervoer: 50,8 km à € 0,19 onbelast
50,8 km à € 0,18 belast

€ 9,65
€ 9,14

Totaal

€ ~~553,84~~ 580,09

Naar waarheid opgemaakt op: 19 januari 2017 te Maastricht

36 1/2/17

Handtekening

[REDACTED]

Provinciale Staten
Van Limburg

Cluster	CS	Behandeld	J.M.M. Rempelberg
Ons kenmerk	2020/39547	Telefoon	+31 6 15 09 00 51
Uw kenmerk	-	Maastricht	25 september 2020
Bijlage(n)	-	Verzonden	25 september 2020

Onderwerp

Toezeggingen naar aanleiding van de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur
op 17 september 2020

Geachte Staten,

Tijdens de bespreking van het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake het onderzoek naar de inzet van oud-politici in de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur van 17 september jl. hebben wij u toegezegd om u op korte termijn een procesbrief te sturen met de belangrijkste toezeggingen aan uw Staten en de momenten waarop wij verwachten een en ander te hebben gerealiseerd.

1. Digitaal beschikbaar stellen “Wob-stukken inzake inzet ex politici”

In het Statendebat is toegezegd dat – naar aanleiding van de Mededeling aan PS d.d. 9 april 2019 met kenmerk 2019/29123 – de documenten die NRC/De Limburger met een Wob-verzoek hebben ontvangen digitaal beschikbaar worden gesteld voor uw Staten. Bij Mededeling d.d. 22 september 2020 (kenmerk 2020/39085) zijn de gevraagde documenten beschikbaar gesteld.

2. Actualiseren Beleidskader selectie en benoemingen

Aanbeveling ZRK

Actualiseer het beleidskader Selectie en benoemingen, met daarin verwerkt de aandachtspunten uit het rekenkameronderzoek en leg deze sonderend aan PS voor.

In het Statendebat is toegezegd dat deze aanbeveling wordt overgenomen.

Daarnaast zal bij de actualisatie rekening worden gehouden met Motie 'Eerlijk en transparant Limburg' (motie 2480) vastgesteld in Provinciale Staten d.d. 28 juni 2019. Hierin heeft u ons college onder andere verzocht om alle benoemingen te registreren in een openbaar en toegankelijk register.

In januari 2021 wordt een aangepast Beleidskader benoemingen sonderend aan uw Staten gestuurd.

3. Wijziging gedragscode Integriteit GS met draaideurbepaling

Aanbeveling ZRK

Actualiseer de gedragscode integriteit GS uit 2014, besteed daarin afzonderlijk aandacht aan de inzet van externen door GS en neem daarin op de anti-draaideurbepaling met afwijkmogelijkheid.

In het Statendebat is toegezegd dat deze aanbeveling wordt overgenomen.

De ontwikkeling van de nieuwe Gedragscode Integriteit Gedeputeerde Staten 2020 is eind 2019 gestart. In overleg met Provinciale Staten is besloten om de besluitvorming in de Staten te agenderen na afronding van het debat over het ZRK-rapport. Recent heeft ons college ingestemd met de Concept-gedragscode Integriteit Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2020. Met het oog op de agendering van het rapport van de Rekenkamer op 4 september 2020/17 september 2020 in de Statencommissie FEB en op 2 oktober aanstaande in Provinciale Staten, is deze Conceptgedragscode Integriteit Gedeputeerde Staten Provincie Limburg 2020 alvast vertrouwelijk toegezonden aan de Commissie Integriteit. Op 30 oktober 2020 vindt de volgende vergadering van de Commissie Integriteit plaats. Na behandeling in de Commissie Integriteit zullen wij, conform afspraak, in november een voorstel ter besluitvorming aan uw Staten voorleggen, met inbegrip van de anti-draaideurbepaling.

4. Jaarlijks integriteitsdebat (in combinatie met integriteitsverslag)

Aanbeveling ZRK

Beleg als GS, met een voortrekkersrol voor de CdK, een bijeenkomst met PS over de betekenis van beginselen als transparantie, integriteit en diversiteit bij de inzet van externen door GS en bespreek daarin recente casuïstiek zoals beschreven in het rapport van bevindingen. Ontwikkel gezamenlijk moresprudentie op dit onderdeel en leg die ook schriftelijk vast.

In het Statendebat is toegezegd dat ons college openstaat voor een jaarlijks plenair debat over integriteit conform de conclusies en aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer. Dit moet los worden gezien van de periodieke bijeenkomsten over Integriteit die op initiatief van de Commissaris van de Koning en de Commissie Integriteit al plaatsvinden. Het Jaarverslag Integriteit kan daarbij wellicht als basis dienen. Het is aan uw Staten om vorm en tijdstip van dit plenaire debat te bepalen.

Op 28 augustus jl. hebben wij uw Staten het Jaarverslag Integriteit 2019 (GS 2020-34454) toegezonden. Dit verslag is tot stand gekomen in samenwerking met uw Commissie Integriteit. Wij zullen u dit Jaarverslag Integriteit jaarlijks in het tweede kwartaal van het daarop volgende jaar toesturen.

5. Transparante werkwijze bij inkoop/opdrachtverlening

Aanbeveling ZRK

Zorg voor verbetering van de procesgang bij de inzet van oud-politici door GS

- *Vergroot de transparantie van de eerste stappen in het proces van werving en selectie;*
- *Beperk één-op-één gunnen en (daarmee samenhangend);*
- *Intensiveer de zoektocht naar meerdere kandidaten;*
- *Leg overeenkomsten tijdig vast;*
- *Consistenter monitoren en evalueren.*

In het Statendebat is een werkwijze toegezegd die transparantie bij alle opdrachtverleningen bevordert (bijvoorbeeld beschrijving opdracht, afspraken over op te leveren resultaat en controle hierop). Wij zullen uw Staten hierover uiterlijk op 1 februari 2021 informeren.

6. Metten van (ambtelijke) tegenspraak

In het Statendebat is toegezegd dat het waarborgen van tegenspraak een continu aandachtspunt is en blijft van bestuur, directie en management bij de Provincie Limburg. Het jaarlijkse interne werkbelevingsonderzoek geeft een indicatie van het ervaren veiligheidsgevoel van medewerkers, de mogelijkheid om een eigen mening te geven over werk-gerelateerde zaken en het gevoel om vrijelijk binnen de Provincie Limburg een (afwijkende) mening te kunnen uiten. Sinds 2018 laat het werkbelevingsonderzoek een stijgende lijn zien. In het vierde kwartaal van 2020 vindt een nieuw werkbelevingsonderzoek plaats en zullen wij bezien of de positieve ontwikkeling doorzet en/of aanvullende maatregelen nodig zijn. Hierover zullen wij in het eerste kwartaal 2021 aan uw Staten rapporteren.

7. Betrokken ex-politici

In het Statendebat is toegezegd dat het college van Gedeputeerde Staten in de PS-vergadering van 2 oktober aanstaande terugkomt op de vraag hoe wordt omgegaan met de uitkomst van het rapport van de ZRK en de reacties daarop in relatie tot de betrokkenen genoemd in het rapport.

8. Overnemen aanbevelingen Zuidelijke Rekenkamer

In het Statendebat is toegezegd dat alle aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer aan het college van Gedeputeerde Staten worden overgenomen. Naast de hierboven reeds genoemde aanbevelingen gaat het nog om de volgende:

- Toon gevoeligheid voor signalen vanuit de omgeving wanneer de inzet van oud-politici vragen en kritiek oproepen. Erken dat het voorkomen van de 'schijn van belangenverstrengeling' een belangrijk beginsel is bij het verbeteren van integriteit en neem geen genoegen met het alleen naleven van regels.
- Houd de website integriteitlimburg.nl actueel en levend.

Ook deze aanbevelingen zullen wij blijven naleven en, indien daar aanleiding toe bestaat, zullen wij uw Staten hierover nader informeren. Zo is bijvoorbeeld de website al enige tijd geleden vernieuwd.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Provincie Limburg
het College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. de afdeling communicatie
[REDACTED]

Amsterdam/Sittard, 20 december 2018

Geachte [REDACTED]

Zoals gisteren telefonisch besproken ontvangt u hierbij de details van het WOB-verzoek.

Ondergetekenden verzoeken, namens *dagblad De Limburger* te Sittard en *NRC Handelsblad* te Amsterdam, informatie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. Het betreft de opdrachten aan - en contacten en contracten met - Camero B.V. en/of de heer M. Verhagen van de provincie Limburg.

A. Toelichting

In 2012/2013 is de heer Verhagen aangesteld als adviseur, lobbyist en ambassadeur van de provincie Limburg. Voor de precieze aard van zijn opdracht verwijzen wij naar de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van 10 november 2015 (kenmerk 2015/83269).

Uit deze brief blijkt dat Gedeputeerde Staten ter zake van de inzet van de heer Verhagen (contractuele) afspraken heeft gemaakt met Camero B.V.

Voorts is de heer Verhagen sinds 1 juli 2013 namens de provincie Limburg tevens commissaris is bij Chemelot Campus B.V. (DDL 11 januari 2013).

B. Verzoek

Wij verzoeken om een digitaal afschrift (pdf) van de navolgende documenten, in welke vorm dan ook vastgelegd, zoals die zich bevinden bij of onder de provincie:

1. Alle interne documenten alsmede de complete correspondentie - inclusief opdrachtverstrekkingen en ambtelijke en bestuurlijke contracten - met de heer Verhagen en/of Camero B.V. en/of derden, inzake bovengenoemde aanstelling van de heer Verhagen, en zijn benoeming tot commissaris bij Chemelot Campus B.V.
2. De GS-besluiten (inclusief toelichtingen en/of ambtelijke adviezen) aangaande in de toelichting genoemde onderwerpen.
3. De ontvangen rapportages van Camero B.V./Verhagen over de jaren 2013 t/m 2018.
4. De opgestelde evaluaties van de provincie (in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de heer Verhagen) naar aanleiding van de door Camero B.V./Verhagen ingediende rapportages.

5. De ontvangen facturen over de jaren 2013 t/m 2018 van Camero B.V./Verhagen, inclusief betaalbewijzen.
6. Alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van de namens of ten behoeve van Camero B.V. en/of Verhagen betaalde verblijf-, reis- en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.
7. Een opgave per jaar van het aantal gewerkte uren/dagen door de heer Verhagen ten behoeve van de in de toelichting genoemde activiteiten.
8. Een overzicht van alle bij de provincie beschikbare documenten, met daarbij (per document) de eventuele toegepaste WOB-uitzonderingsgronden.
9. Het 'geheimhoudingsbesluit' van GS, hieronder vermeld onder C., waaruit blijkt op welke documenten of delen van documenten aan Provinciale Staten geheimhouding is gelegd.
10. Het afschrift, hieronder vermeld onder C., waaruit blijkt dat de door Gedeputeerde Staten in de brief met kenmerk 2015/83269 opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan Provinciale Staten overgelegde stukken daadwerkelijk door Provinciale Staten is bekrachtigd.

C. Eerder opgelegde geheimhouding

In de brief met kenmerk 2015/83269 staat dat het college van Gedeputeerde Staten „besloten” heeft om leden van Provinciale Staten „onder oplegging van geheimhouding” inzage te geven in „het (lobby)dossier Verhagen”.

Uit de betreffende brief blijkt dat het besluit ziet op een gelimiteerd aantal met name genoemde documenten. Gedeputeerde Staten vermelden in de brief dat de wettelijke basis voor het opleggen van geheimhouding gelegen is in het bepaalde in artikel 25, tweede lid, Provinciewet juncto het bepaalde in artikel 10, tweede lid, onder sub g Wet openbaarheid van bestuur.

Voor zover u artikel 25, tweede lid, Provinciewet of artikel 10, tweede lid, onder sub g, Wet openbaarheid van bestuur als uitzonderingsgrond wilt gebruiken voor het weigeren van documenten die door ons nu worden opgevraagd, verzoeken wij u om verstrekking van een digitaal afschrift van het van toepassing zijnde 'geheimhoudingsbesluit' van Gedeputeerde Staten, waaruit blijkt op welke documenten of delen van documenten geheimhouding is gelegd en op welke gronden.

Voor zover Gedeputeerde Staten artikel 25, tweede lid, Provinciewet als uitzonderingsgrond willen gebruiken voor het weigeren van documenten die door ons in dit verzoek worden opgevraagd, verzoeken wij om verstrekking van een afschrift van een besluit waaruit blijkt dat de door Gedeputeerde Staten in de brief met kenmerk 2015/83269 genoemde verplichting tot geheimhouding, met betrekking tot aan Provinciale Staten overgelegde stukken, daadwerkelijk door Provinciale Staten in hun eerstvolgende vergadering is bekrachtigd.

Heeft deze bekrachtiging niet (of te laat) plaatsgevonden dan is, op basis van artikel 25, lid 3 Provinciewet, de geheimhouding op de desbetreffende documenten vervallen.

Voor het overige verzoeken wij u - zo nodig - de op de documenten gelegde geheimhouding te heroverwegen nu er een beroep gedaan wordt op de Wet openbaarheid van bestuur. Daarbij ontvangen wij graag een nadere motivering waarom openbaarmaking van voormelde gegevens (nog langer) onevenredig nadelig zou zijn voor Camero B.V./Verhagen en zou opwegen tegen het belang van De Limburger en NRC bij openbaarmaking ervan.

Tot slot verzoeken wij u te onderzoeken of documenten gedeeltelijk vrijgegeven kunnen worden, onder weglakking van de eventuele gevoelige gegevens.

Graag ontvingen wij van u een bericht van ontvangst.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]

Ons kenmerk 2019/11330
Bijlage(n)

Maastricht 12 februari 2019
VERZONDEN 14 FEB. 2019

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Verzoek

Bij mondeling verzoek van 20 december 2018 en later aangevuld via e-mail, hebben de heer T. Sniekers van Mediahuis Limburg/dagblad de Limburger en de heer J. Dohmen van NRC Media/NRC Handelsblad bij ons een verzoek om informatie ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het verzoek ziet op diverse documenten met betrekking tot de aanstelling van de heer M. Verhagen als adviseur, lobbyist en ambassadeur van de Provincie Limburg, alsmede zijn aanstelling als commissaris bij Chemelot Campus B.V. Wij hebben dit verzoek behandeld overeenkomstig het bepaalde in de Wob.

Besluit

Wij hebben genoemd Wob-verzoek getoetst aan de relevante wettelijke bepalingen en op grond hiervan besloten om over te gaan tot opheffing van de geheimhouding ex artikel 55 van de Provinciewet en de gevraagde documenten gedeeltelijk openbaar te maken.

Verstrekking documenten

De te verstrekken informatie wordt conform het verzoek digitaal toegezonden, de dag na bekendmaking van dit besluit.

Zienswijze

Bij schrijven van 24 januari 2019 hebben wij toepassing gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht. De heer M. Verhagen is in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van ons voornemen om documenten in bovengenoemd dossier openbaar te maken. Conform artikel 6, derde lid van de Wob is de termijn waarbinnen wij dienen te beslissen op het Wob-verzoek opgeschort vanaf de dag na verzending van dit schrijven tot de dag waarop de belanghebbende een zienswijze naar voren heeft gebracht of de daarvoor gestelde termijn is verstreken.

In de zienswijze d.d. 26 januari 2019 stelt de heer M. Verhagen dat er geen bezwaren zijn tegen de voorgestelde openbaarmaking.

2019/11320

Verdaging

Bij brief van 15 januari 2019 hebben wij de beslistermijn op het Wob-verzoek op grond van artikel 6, tweede lid, van de Wob, voor de duur van vier weken verdaagd.

Overwegingen/motivering

Onderhavig besluit is als volgt opgebouwd. Allereerst wordt een algemene toelichting gegeven op de Wob in relatie tot de geheimhouding zoals geregeld in de Provinciewet. Vervolgens wordt – voorover noodzakelijk - per onderdeel van het verzoek een toelichting gegeven. Na weergave van de documenten die bij ons college voorhanden zijn en de toelichting op welke informatie niet openbaar wordt gemaakt, wordt verwezen naar de van toepassing zijnde weigeringsgronden van de Wob. Tot slot wordt een algemene toelichting gegeven over de eerder aangehaalde weigeringsgronden.

Algemeen

De gevraagde informatie is neergelegd in documenten waar geheimhouding volgens de Provinciewet op rust. Conform jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2016:3140) dient een Wob-verzoek dat ziet op dergelijke documenten tevens te worden beschouwd als een verzoek om opheffing van die geheimhouding. Wij hebben besloten om de geheimhouding ex artikel 55 van de Provinciewet op te heffen en vervolgens over te gaan tot gedeeltelijke openbaarmaking van de gevraagde informatie. Uit jurisprudentie volgt immers dat indien de geheimhouding ingevolge de Provinciewet is komen te vervallen of is opgeheven, dit niet betekent dat deze documenten openbaar zijn in het kader van de Wob (ECLI:NL:RVS:2013:1183). Derhalve hebben wij de gevraagde informatie, voor zover voorhanden bij ons college, getoetst aan deze wet. Uitgangspunt van de Wob is dat informatie openbaar is, tenzij er sprake is van één van de uitzonderingsgronden van artikel 10 of één van de beperkingen zoals genoemd in artikel 11 van de Wob.

Opheffen geheimhouding actuele opdrachtverlening

Ons college heeft bij schrijven van 4 september 2018 een aantal documenten voorgelegd aan Provinciale Staten van Limburg, onder oplegging van geheimhouding zoals bedoeld in artikel 25, tweede lid, van de Provinciewet (zie www.limburg.nl, Provinciale Staten, Ingekomen stukken, 13 september 2018, kenmerk 2018/57889). Het betreft, voor zover relevant in het kader van dit Wob-verzoek, de overeenkomst van opdracht tussen Camero B.V. en de Provincie Limburg, voor de periode 2017-2019. De door ons college opgelegde geheimhouding voor dit document is door Provinciale Staten bekrachtigd in haar vergadering van 28 september 2018. Dit besluit is openbaar en vindbaar via de website van Provinciale Staten via www.limburg.nl (Provinciale Staten, Vergaderkalender, 28 september 2018, agendapunt 5.1.2). De geheimhouding van dit document kan gelet op artikel 25, vierde lid, van de Provinciewet enkel worden opgeheven door Provinciale Staten. Met de indieners van het verzoek is afgestemd dat indien Provinciale Staten de geheimhouding opheffen, ons college vervolgens een besluit zal nemen over de openbaarmaking van de actuele opdracht aan CAMERO B.V. Dit voorkomt dat het Wob-verzoek moet worden doorgezonden aan Provinciale Staten. Voorts valt dit document derhalve niet meer onder het bereik van onderhavig verzoek. Wij merken op dat dit document wel onder het bereik van een ander Wob-verzoek valt en in dat kader zal worden beoordeeld.

Onderdelen van het Wob-verzoek

Onderdeel 1 van het verzoek: Alle interne documenten alsmede de complete correspondentie – inclusief opdrachtverstrekkingen en ambtelijke en bestuurlijke contacten – met de heer Verhagen en/of Camero B.V. en/of derden, inzake bovengenoemde aanstelling van de heer Verhagen en zijn benoeming tot commissaris bij Chemelot Campus B.V.

De documenten met betrekking tot de voordracht tot lid van de Raad van Commissarissen van Chemelot Campus B.V. komen aan bod onder onderdeel 2 van het verzoek.

DATUM	OMSCHRIJVING DOCUMENT	TOELICHTING NIET OPENBAAR
14/5/13	Opdrachtverlening periode 2013, kenmerk 2013/26727.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g).
21/7/15	Opdrachtverstrekking periode 2015-2016, kenmerk 2015/50107.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g).
18/1/17	Overeenkomst van Opdracht Camero BV en Provincie Limburg, periode 2017-2019.	Document valt buiten bereik van dit verzoek.

Onderdeel 2 van het verzoek: de GS-besluiten (inclusief toelichtingen en/of ambtelijke adviezen) aangaande in de toelichting van het verzoek genoemde onderwerpen

De documenten genoemd in de eerste rij van deze tabel zien op de voordracht als lid van de Raad van Commissarissen van Chemelot Campus B.V. De GS-nota voor de vergadering van 20 november 2012 bevat naast informatie over de voordracht van de heer Verhagen als lid van de Raad van Commissarissen van Chemelot Campus B.V. ook informatie over de voordracht van een lid voor de Raad van Commissarissen van de Maastricht Health Campus. Strikt genomen valt deze informatie niet onder het bereik van het Wob-verzoek, maar aangezien geen weigeringsgronden op deze informatie van toepassing zijn, maken wij deze informatie openbaar. Daarbij overwegen wij dat deze informatie destijds ook in een persbericht openbaar is gemaakt. Voorts merken wij op dat de daadwerkelijke benoeming plaatsvindt in de Algemene vergadering van Aandeelhouders.

In de GS-nota voor de vergadering van 14 mei 2013 is op de eerste pagina aangegeven dat ons college in de vergadering van 29 januari 2012 reeds gesproken heeft over de inzet van de heer M. Verhagen. Volledigheidshalve merken wij op dat van deze mondelinge bespreking geen documenten voorhanden zijn.

Verder merken wij op dat in de GS-nota van 17 januari 2017 ook informatie is opgenomen over de inhuur van de heer Van der Linden. Deze informatie valt niet onder het bereik van het Wob-verzoek, maar wordt beoordeeld in een reeds ingediend volgend Wob-verzoek. Vandaar dat deze informatie in het kader van het onderhavige Wob-verzoek onleesbaar is gemaakt.

DATUM	OMSCHRIJVING DOCUMENT	TOELICHTING NIET OPENBAAR
20/11/12	Omslag en GS nota m.b.t. voordracht lid Raad van Commissarissen Chemelot Campus B.V. inclusief voordracht	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g).
14/5/13	Omslag en GS-nota m.b.t. opdrachtverlening 2013.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g).
18/3/14	Omslag en GS-nota m.b.t. rapportage 2013.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g). Tevens informatie over twee lobbytrajecten onleesbaar gemaakt (10 lid 1 sub c, 10 lid 2 sub g).
21/7/15	Omslag en GS-nota m.b.t. rapportage 2014 en opdrachtverlening 2015-2016.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g).
7/6/16	Omslag en GS-nota m.b.t. rapportage 2015	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g).
17/1/17	Omslag en GS-nota m.b.t. opdrachtverlening periode 2017-2019.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g). Voorts is informatie die buiten het bereik van het verzoek valt (inhuur dhr. Van der Linden) onleesbaar gemaakt.

Onderdeel 3 en 4 van het verzoek: de ontvangen rapportages van Camero B.V./Verhagen over jaren 2013 t/m 2018 en de opgestelde evaluaties van de provincie (in het kader van het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de heer Verhagen) naar aanleiding van de door Camero B.V./Verhagen ingediende rapportages.

Ter toelichting op onderstaande documenten wijzen wij erop dat over de jaren 2013 t/m 2015 voortgangsrapportages door de heer Verhagen aan ons college zijn toegezonden. Deze rapportages zijn vervolgens in onze collegevergaderingen besproken (zie onderdeel 2 voor de bijbehorende documenten). Vanaf 2017 hebben deze voortgangsrapportages plaats gemaakt voor verslagen van evaluatiegesprekken. Er worden derhalve sindsdien geen separate voortgangsrapportages meer opgesteld. Volledigheidshalve merken wij op dat nog geen evaluatie(gesprek) heeft plaatsgevonden over het jaar 2018. Derhalve kunnen wij voor wat betreft 2018 daartoe geen documenten ter zake verstrekken.

Ten aanzien van de voortgangsrapportage van 2013 merken wij op dat één alinea in het document is doorgehaald. Dit onderwerp betrof werkzaamheden die niet onder de reikwijdte van de opdracht vielen.

DATUM	OMSCHRIJVING DOCUMENT	TOELICHTING NIET OPENBAAR
02/14	Voortgangsrapportage periode 2013	Niet openbaar: specifieke informatie over lobbytrajecten, gesprekspartners of onderwerp van gesprek (10 lid 1 sub c, 10 lid 2 sub g). Op pagina 1, onder 'Bedrijfsinvesteringen' enkel sprake van 10 lid 2 sub g.
04/15	Voortgangsrapportage periode 2014	Niet openbaar: specifieke informatie over lobbytrajecten, gesprekspartners of onderwerp van gesprek. Tevens handtekening onleesbaar gemaakt (10 lid 1 sub c, 10 lid 2 sub g). Uitsluitend artikel 10, lid 2 sub g onder Acquisitie algemeen, tweede opsommingsteken, Bedrijfsinvesteringen, vierde opsommingsteken, Economie internationaal, eerste t/m zesde, achtste en negende opsommingsteken.
29/6/15	Voortgangsrapportage periode januari 2015 t/m april 2015	Niet openbaar: namen van ambtenaren en e-mailadres (lid 2 sub e), informatie over lobbytraject onder 1. en 2. van de e-mail (10 lid 2 sub g).
04/16	Voortgangsrapportage periode mei 2015 t/m december 2015	Niet openbaar: specifieke informatie over lobbytrajecten, gesprekspartners of onderwerp van gesprek. Tevens handtekening onleesbaar gemaakt (10 lid 1 sub c, 10 lid 2 sub g). Uitsluitend artikel 10, lid 2 sub g onder Bestuurlijke /ambtelijke adviezen en Acquisitie algemeen.
22/11/16	Verslag evaluatiegesprek periode 2016	Niet openbaar: specifieke informatie over lobbytrajecten, gesprekspartners en onderwerp van gesprek. Tevens handtekening onleesbaar gemaakt (10 lid 1 sub c, 10 lid 2 sub g).
29/6/17	Verslag evaluatiegesprek periode 2017	Niet openbaar: specifieke informatie over lobbytrajecten, gesprekspartners of onderwerp van gesprek. Tevens handtekening onleesbaar gemaakt (10 lid 1 sub c, 10 lid 2 sub g). Uitsluitend artikel 10 lid 2 sub g onder Verslag, derde alinea.

Onderdeel 5 en 6 van het verzoek: de ontvangen facturen over de jaren 2013 t/m 2018 van Camero B.V./Verhagen, inclusief betaalbewijzen en alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken, van de namens of ten behoeve van Camero B.V. en/of Verhagen betaalde verblijf-, reis- en overige kosten, met opgave van datum, doel en aard van de onkosten.

In onderstaande tabel zijn de door ons ontvangen en betaalde facturen weergegeven. Ten aanzien van de betaalbewijzen merken wij op dat deze niet bij ons college voorhanden zijn. Vandaar dat wij deze niet kunnen verstrekken. Voorts is wel op te merken dat de onderhavige facturen zijn betaald.

Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen andere documenten onder ons hebben die betrekking hebben op dit onderdeel van het verzoek. Onderliggende bewijsstukken, zoals een opgave van datum, doel en aard van de onkosten berusten niet bij ons college. Aangezien deze informatie niet is neergelegd in documenten die bij ons college berusten, kunnen wij geen documenten verstrekken.

DATUM	OMSCHRIJVING DOCUMENT	TOELICHTING NIET OPENBAAR
24/6/13	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer (10 lid 2 sub e).
10/12/13	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer (10 lid 2 sub e).
7/7/14	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
7/1/15	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
6/7/15	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
2/12/15	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
21/10/15	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
18/7/16	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
31/12/16	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
11/7/17	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).
27/12/17	Factuur	Niet openbaar: e-mailadres en rechtstreeks telefoonnummer en naam ambtenaar (10 lid 2 sub e).

Onderdeel 7 van het verzoek: een opgave van het aantal gewerkte uren/dagen door de heer Verhagen ten behoeve van de in de toelichting van het verzoek genoemde onderwerpen.

De gevraagde informatie uit dit onderdeel van het verzoek is te herleiden uit de hiervoor genoemde documenten, zoals de nota's voor ons college en de voortgangsrapportages. Andere documenten zijn bij ons college niet voorhanden, waardoor wij niet kunnen overgaan tot het verstrekken van aanvullende documenten.

Onderdeel 8 van het verzoek: een overzicht van alle bij de provincie beschikbare documenten, met daarbij (per document) de eventuele toegepaste Wob-uitzonderingsgronden.

In voorgaande tabellen is per document weergegeven welke documenten voorhanden zijn waarbij de van toepassing zijnde weigeringsgronden uit de Wob zijn genoemd.

Onderdeel 9 van het verzoek: het geheimhoudingsbesluit van GS, waaruit blijkt op welke documenten of delen van documenten aan Provinciale Staten geheimhouding is gelegd.

DATUM	OMSCHRIJVING DOCUMENT	TOELICHTING NIET OPENBAAR
21/10/15	Omslag en GS-nota m.b.t. toezegging vertrouwelijke inzage overeenkomsten opdracht aan dhr. M. Verhagen.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g). Op pagina 3 van de nota is een persoonlijke beleidsopvatting onleesbaar gemaakt (11). De overige informatie ziet op een ander onderwer.
10/11/15	Omslag en GS-nota m.b.t. verzoek om nadere informatie inzake dossier Camero B.V./Verhagen.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e), handtekeningen (10 lid 2 sub g).
29/5/18	Omslag en GS-nota m.b.t. beantwoording vraag Volkspartij Limburg inzake dossiers Verhagen en Atsma.	Niet openbaar: naam en doorkiesnummer van de behandelend ambtenaar (10 lid 2 sub e).

Onderdeel 10 van het verzoek: het afschrift waaruit blijkt dat de door Gedeputeerde Staten in de brief met kenmerk 2015/83269 opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan Provinciale Staten overgelegde stukken daadwerkelijk door Provinciale Staten is bekrachtigd. Het bekrachtigingsbesluit ten aanzien van de overeenkomst van opdracht tussen Camero B.V. en de Provincie Limburg voor de periode 2017-2019 is eerder aangehaald bij de overwegingen ten aanzien van de doorzending. Volledigheidshalve merken wij op dat dit besluit openbaar en voor een ieder raadpleegbaar is op de website van de Provincie Limburg (www.limburg.nl, Provinciale Staten, Vergaderkalender, 28 september 2018, agendapunt 5.1.2) en derhalve niet meer onder het bereik van de Wob valt.

Weigeringsgronden

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c Wob (bedrijfs- en fabricagegegevens)

Ingevolge artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege voor zover het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn bedrijfs- en fabricagegegevens in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces, dan wel met betrekking tot de afzet van de producten of de kring van afnemers en leveranciers. Ook gegevens die uitsluitend de financiële bedrijfsvoering betreffen, kunnen onder omstandigheden zodanige bedrijfsgegevens zijn. In de voortgangsrapportages en de verslagen van de evaluatiegesprekken is weergegeven met welke partijen over welke onderwerpen gesproken is. In een aantal gevallen is deze informatie onleesbaar gemaakt, aangezien hieruit wetenswaardigheden met betrekking tot de afzet van producten en/of de kring van leveranciers of afnemers kunnen worden afgeleid.

Wij concluderen dat de gesprekken waarin deze informatie is besproken in vertrouwen zijn gevoerd. Aangezien dit valt onder de reikwijdte van het begrip bedrijfs- en fabricagegegevens is deze informatie onleesbaar gemaakt.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e Wob (eerbiediging persoonlijke levenssfeer)

Ingevolge artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, Wob wordt geen informatie verstrekt voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van het beschermen van de persoonlijke levenssfeer. In de gevraagde documenten zijn de namen van ambtenaren en hun contactgegevens onleesbaar gemaakt. Namen zijn persoonsgegevens en derhalve verzet het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zich tegen het openbaar maken daarvan. Wij wegen mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger, die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking aan een ieder in de zin van de Wob. Het betreft hier medewerkers die vanuit hun functie niet in de openbaarheid treden (ECLI:NL:RVS:2018:321). De namen van bestuurders en anderen die vanuit hun functie reeds in de openbaarheid treden, worden wel openbaar gemaakt. Daar waar de naam, en/of het telefoonnummer, en/of het e-mailadres van een ambtenaar onleesbaar is gemaakt, zijn wij tot het oordeel gekomen dat openbaarmaking van deze informatie ertoe leidt dat zijn of haar persoonlijke levenssfeer in geding komt, en dat aan die omstandigheid zodanig gewicht moet worden toegekend dat het belang van openbaarmaking daarvoor moet wijken. Daarnaast is in de facturen onder onderdeel 3 en 4 van het verzoek het mobiel telefoonnummer en e-mailadres van de heer Verhagen onleesbaar gemaakt. Ook in dit geval beroepen wij ons op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, Wob. Wij zijn van oordeel dat openbaarmaking van deze informatie ertoe leidt dat de persoonlijke levenssfeer van de heer Verhagen in het geding komt, en dat aan die omstandigheid zodanig gewicht moet worden toegekend dat het belang van openbaarmaking daarvoor moet wijken.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g Wob (voorkomen onevenredige benadeling)

Ingevolge artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g Wob wordt geen informatie verstrekt voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Handtekeningen

In de documenten zijn de handtekeningen en parafen van diverse personen onleesbaar gemaakt. Het openbaar maken voor een ieder van een gescande handtekening of paraaf is fraudegevoelig. Wij zijn dan ook van oordeel dat het belang van het voorkomen van onevenredig nadeel hier zwaarder weegt dan het belang dat gediend is met openbaarmaking van deze informatie. Wij beroepen ons hierbij op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, Wob.

Informatie over lobbytraject

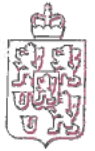
In de voortgangsrapportages en evaluatiegesprekken is informatie opgenomen over de gesprekspartners en onderwerpen van de gesprekken die de heer Verhagen heeft gevoerd. In de meeste gevallen zijn deze omschrijvingen dusdanig geformuleerd dat openbaarmaking daarvan de betrokken partijen geen onevenredig nadeel kan opleveren. In een aantal gevallen hebben wij echter wel geconcludeerd dat openbaarmaking onevenredig van de naam of de aanduiding van de gesprekspartner en/of het onderwerp, nadeel op kan leveren. In een aantal gevallen hebben wij de naam of aanduiding van de gesprekspartner onleesbaar gemaakt, waarbij het onderwerp van het gesprek wel zichtbaar is gebleven.

In een ander deel van die gevallen is zowel de naam en/of aanduiding van de gesprekspartner onleesbaar gemaakt, alsmede het gespreksonderwerp. Uit deze informatie volgt welke investeringen door welke partijen zijn overwogen. Openbaarmaking van deze informatie levert de desbetreffende partijen onevenredig nadeel op, doordat deze partijen hiermee in toekomstige onderhandelingen kunnen worden aangesproken. Wij achten het belang van het voorkomen van dit onevenredig nadeel zwaarder wegen dan het belang van openbaarmaking.

Openbaarmaking van deze informatie zal er daarnaast toe leiden dat partijen minder snel geneigd zijn om in een toekomstige situatie informatie te delen. De ontwikkelingen binnen de Provincie Limburg worden daarmee onder druk gezet en dit levert onevenredige benadeling op. Wij wegen daarbij mee dat de gesprekken een vertrouwelijk karakter hebben gehad. Uit jurisprudentie (ECLI:NL:RVS:2007:BA7618) volgt dat toegezegde vertrouwelijkheid een relevante factor kan zijn bij de te verrichten belangenafweging op grond van voornoemd artikel. Het alsnog openbaar maken van deze informatie zal betekenen dat de heer Verhagen en daarmee ook de Provincie Limburg in dit kader gezien kunnen worden als onbetrouwbare partner, waardoor partijen in de toekomst terughoudender zullen worden met het delen van informatie met de Provincie of de heer Verhagen in zijn functie als ambassadeur namens de Provincie Limburg (ECLI:NL:RVS:2019:100). Het goed functioneren van het openbaar bestuur komt daarmee in het geding (ECLI:NL:RVS:2018:3991). Daarnaast zal dit het vertrouwen en netwerk dat de heer Verhagen heeft opgebouwd bij deze partijen ernstig schaden. Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat sprake is van onevenredig nadeel waarvoor openbaarmaking moet wijken. Wij achten het belang van openbaarmaking minder zwaar wegen dan het belang om voornoemde onevenredige benadeling te voorkomen.

Artikel 11, Wob (persoonlijke beleidsopvattingen)

Artikel 11, eerste lid van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Op grond van artikel 1, onder c, Wob, wordt onder intern beraad verstaan het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 11 Wob volgt dat het interne karakter van een stuk wordt bepaald door het oogmerk waarmee het is opgesteld. Degene die het document heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat dit zou dienen voor zichzelf of voor anderen binnen de overheid. Voorts geeft artikel 1, onder f, Wob, aan dat een persoonlijke beleidsopvatting een opvatting, aanbeveling of conclusie is van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten. Artikel 11 Wob beoogt een interne gedachtewisseling vrij van inmenging te laten zijn. Blijkens de wetsgeschiedenis is de achterliggende gedachte dat ambtenaren, bewindspersonen en hun adviseurs intern vrijelijk hun opvattingen kunnen uiten zonder naderhand publiekelijk te worden geconfronteerd met aanvankelijk ingenomen standpunten of tegenover elkaar te worden uitgespeeld. In één van de documenten genoemd onder onderdeel 9 van het verzoek is een persoonlijke beleidsopvatting van een ambtenaar opgenomen. Het betreft een document voor intern beraad. Hierin geeft de ambtenaar aan welke aanbevelingen voor ons college relevant zijn bij het nemen van het besluit. Wij achten het onwenselijk indien deze persoonlijke beleidsopvatting openbaar wordt gemaakt, aangezien ambtenaren vrijelijk hun opvattingen moeten kunnen delen.

Afschrift

Een afschrift van dit besluit wordt toegezonden aan de indieners van het verzoek, aan de heer M. Verhagen.

Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de datum; een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming; Postbus 5700; 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

Informatie

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met mevrouw mr. M.S. Dabekausen van het cluster Concernstaf, bereikbaar via ms.dabekausen@prvlimburg.nl of met mevrouw A.C.E. Loontjens van het cluster Communicatie, bereikbaar via ace.loontjes@prvlimburg.nl.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

CAMERO BV
De weledele Heer drs. M.J.M. Verhagen
Hoekenburglaan 25
2275 TC VOORBURG

VERZONDEN 16 MEI 2013

la

Orgtype EZSC
Faxnummer (043) 389 71 07
Ons kenmerk 2013/26727
Bijlage(n)

Behandeld [REDACTED]
Doorkiesnummer (043) 389 [REDACTED]
Uw kenmerk
Maastricht 14 mei 2013

Onderwerp

Opdrachtverlening ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda

Geachte heer Verhagen,

In enkele gesprekken, die de Gouverneur de heer Bovens en de Gedeputeerde Economische Zaken de heer Beurskens eind 2012/begin 2013 met u hebben gevoerd, is gesproken over ondersteuning uwerzijds inzake het realiseren van onze ambities voortkomende uit de Limburg Agenda. De Limburg Agenda is een dynamische agenda, die aangeeft welke opgaven cruciaal zijn voor de ontwikkeling van de provincie Limburg. De Agenda is gestoeld op de lange termijn ambities van het provinciaal bestuur en toegespitst op het Coalitieakkoord 2012-2015, 'Limburg, haal het beste uit jezelf'. Daarin formuleert de coalitie de ambitie om bij te dragen aan een Limburg waar op de langere termijn een leef- en vestigingsklimaat van hoge kwaliteit ontstaat.

U heeft aangegeven bereid en in staat te zijn de gevraagde ondersteuning te geven vanuit uw kennis, ervaring en (internationaal) netwerk.

Uw ondersteuning willen wij graag inroepen op momenten en stadia, waar deze het grootste nut voor de provincie Limburg kunnen opleveren. Wij denken daarbij primair aan de internationale dimensie, alhoewel ook zeker de nationale dimensie van belang kan zijn.

Meer concreet vragen wij van u het volgende:

- Het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de Limburg Agenda. Zonder limitatief te zijn noemen wij de (door-)ontwikkeling van de Limburgse campussen (Chemelot, Maastricht Health Campus en Greenport Venlo),

2013/26721

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 99 99
Fax + 31 (0)43 361 80 99
www.limburg.nl

iBAN-nummer: NL08RABO0132575728
Bereikbaar via: Lijn 1 (richting De Heeg)
BIC-code: RABONL2U

de verbinding tussen deze campussen middels de Kennisas, Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 en Grensoverschrijdend Openbaar Vervoer;

- Het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
- Het deelnemen aan een aantal (in afstemming met u) geselecteerde overleggremia.

Deze opdracht wordt verstrekt voor het tijdvak vanaf 1 januari 2013 tot aan het tijdstip, waarop de huidige coalitieperiode eindigt (uiterlijk juni 2015). Regelmatig zal met u de voortgang van uw werkzaamheden worden gemonitord.

Wij hebben gezamenlijk geconcludeerd, dat uw inzet ongeveer 30 dagen per jaar zal gaan vergen. Als vergoeding hiervoor wordt een jaarlijks bedrag van maximaal € 30.000,00 exclusief BTW toegekend met een maximum van € 75.000,00 over de gehele periode. Dit bedrag is inclusief reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux, NRW). Reis- en verblijfkosten met betrekking tot reizen buiten dit gebied zullen vergoed worden indien na onderling overleg daarmee voorafgaand door ons ingestemd is. De vergoeding zal jaarlijks in twee termijnen (juni/december) worden betaald op basis van door u in te dienen facturen en wij zullen jaarlijks met u de opdracht evalueren en zonodig bijstellen voor het nieuwe jaar. Voor de volledigheid merken wij op, dat wij voor wat betreft de vergoeding aansluiting hebben gezocht bij de "beleidsregel topbeloningen Provincie Limburg 2013".

Onze contactpersoon is de heer ing. J. Smeelen, directeur.

Bestuurlijk aanspreekpunt is de gedeputeerde Economische Zaken, de heer A.M.G. Beurskens.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

CAMERO BV
De weledele Heer drs. M.J.M. Verhagen
Hoekenburglaan 25
2275 TC VOORBURG

Cluster ONT
Faxnummer +31 43 389 70 13
Ons kenmerk 2015/50107
Bijlage(n)

Behandeld [REDACTED]
Doorkiesnummer +31 43 389 [REDACTED]
Uw kenmerk
Maastricht 21 juli 2015
VERZONDEN 22 JULI 2015

Onderwerp

Opdrachtverlening ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburgse Agenda

Geachte heer Verhagen,

Op 14 mei 2013 hebben wij u opdracht verleend (brief kenmerk 2013/26727) voor ondersteuning inzake de Limburgse Agenda. Deze agenda heeft in het recent vastgelegde coalitieakkoord nog een extra dimensie gekregen in relatie tot het aangrenzende buitenland.

Uw ondersteuning als ambassadeur/klankbord willen wij graag voortzetten en wij denken daarbij primair aan de internationale dimensie, alhoewel ook zeker de nationale dimensie van belang kan zijn.

Meer concreet vragen wij van u het volgende:

- het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij ontwikkelingen zoals genoemd in en samenhangend met het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer";
- het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
- het deelnemen aan een aantal (in afstemming met u) geselecteerde overlegvergaderingen.

Deze opdracht wordt verstrekt voor het tijdvak vanaf 28 april 2015 tot 31 december 2016. Regelmatig zal met u de voortgang van uw werkzaamheden worden gemonitord.

Wij hebben gezamenlijk geconcludeerd, dat uw inzet ongeveer 30 dagen per jaar zal gaan vergen. Als vergoeding hiervoor wordt een jaarlijks bedrag van maximaal € 30.000,00 exclusief BTW toegekend met een maximum van € 60.000,- over de gehele periode.

2015/50102

Dit bedrag is exclusief maximaal € 10.000,- reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux, NRW). Reis- en verblijfkosten met betrekking tot reizen buiten dit gebied zullen vergoed worden indien na onderling overleg daarmee voorafgaand door ons ingestemd is. De vergoeding zal jaarlijks in twee termijnen (juni/december) worden betaald op basis van door u in te dienen facturen en wij zullen jaarlijks met u de opdracht evalueren en zo nodig bijstellen voor het nieuwe jaar.

Onze contactpersoon is de heer ing. J. Smeelen, directeur.

Bestuurlijk aanspreekpunt is de gedeputeerde Economie en Kennisinfrastuur,
de heer A.M.G. Beurskens.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris.

A Beurskens NR. **V-1.**

NAGEKOMEN

Portefeuillehouder(s) Beurskens
Organisatie onderdeel PMC
Stuknummer 2012/52203
Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Voordracht lid Raad van Commissarissen Chemelot Campus BV en lid Raad van Commissarissen Maastricht Health Campus.

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. In te stemmen met de voordracht van de heer M. Verhagen tot lid van de RvC van Chemelot Campus BV, ingaande op 24 januari 2013;
2. In te stemmen met de voordracht van de heer B. Litjens tot lid van de RvC van Maastricht Health Campus BV, nadat de AVA (begin 2013) het besluit bekrachtigd heeft;
3. In te stemmen met een persmoment nadat de AVA CCG de voorgestelde benoeming hebben bekrachtigd en de portefeuillehouder te machtigen voor de verdere uitwerking van het persmoment;
4. Deze GS nota tot en met moment van persbericht als vertrouwelijk aan te blijven merken.

Mede paraaf afdeling/projectgroep

B-stuk Akkoord

☐ Beurskens

Subdoel

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Documentnummer 121031-0013

Budgetnummer(s)

provincie limburg

2 Brieven

A Casusnummer 121031-0012

Adviezen zijn ontvangen van

Doorkiesnummer. (043) 389

Onderwerp openbaar-besluit

Voordracht lid Raad van Commissarissen Chemelot Campus BV en lid Raad van Commissarissen Maastricht Health Campus.

VERTROUWELIJK

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde staten hebben ingestemd met;

1. de voordracht van de heer M. Verhagen tot lid van de RvC van Chemelot Campus BV, ingaande op 24 januari 2013;
2. de voordracht van de heer B. Litjens tot lid van de RvC van Maastricht Health Campus BV, nadat de AVA (begin 2013) het besluit bekrachtigd heeft;
3. een persmoment nadat de AVA CCG de voorgestelde voordracht hebben bekrachtigd en de portefeuillehouder te machtigen voor de verdere uitwerking van het persmoment;
4. deze GS nota tot en met moment van persbericht als vertrouwelijk aan te blijven merken.

Informatie: Programmamanagement

Coalitieakkoord

tel: (043) 389

e-mail: @prvlimburg.nl

Opmerking Directeur / Afdelingshoofd

Paraaf

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Hamerstuk

Besproken JA

Vertrouwelijk JA

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 20 november 2012

VERZONDEN 26 NOV. 2012

CONFORM

Toelichting

T.a.v. MHC zal de voorgedragen commissaris onder voorbehoud van een matching team aan de AVA worden voorgelegd.

Nota voor Gedeputeerde Staten

ProgrammaManagement Coalitie woord
Bureauhoofd Afdelingslid Directeur (adj.)Secretaris Portefeuillehouder(s)
Beurskens

Documentnummer 121031-0016 Stuknummer 2012/52203
Casusnummer 121031-0012

Onderwerp Voordracht lid Raad van Commissarissen Chemelot Campus en lid Raad van
Commissarissen Maastricht Health Campus
Behandeld (043) 385
Datum 20 november 2012
Bijlage(n)
Afschrift

0. Samenvatting

Limburg zet in op een betere balans tussen maakindustrie en kenniseconomie. De doorontwikkeling van de Chemelot Campus Geleen (hierna ook CCG) en de Maastricht Health Campus (hierna ook MHC) past in de ambitie van de Coalitie om het concurrentievermogen van de Limburgse economie te versterken. De Coalitiepartijen willen dat beide campussen nauw samenwerken met als beoogd resultaat om binnen 10 jaar het aantal kenniswerkers op beide campussen met 2.100 FTE te laten groeien en spinn-off (nieuwe) bedrijven.

Thans wordt uw College voorgesteld om in te stemmen met de benoeming van de heer M. Verhagen tot lid van de Raad van Commissarissen (RvC) van Chemelot Campus BV, ingaande op 24 januari 2013. Besluitvorming zal plaatsvinden in een Algemene Vergadering van Aandeelhouders CCG (AVA), die gehouden zal worden op 24 januari 2013. De heer Verhagen past uitstekend in het profiel van de commissaris die vanuit de provincie wordt voorgedragen waarbij met name zijn Haagse en aangrenzende (en verdere) buitenlandse relatienetwerken op diverse (economische) terreinen en de onder zijn ministerschap ingezette beleid voor Brainport 2020 en Topsectorenbeleid een pre vormen. Bovendien heeft de heer M. Verhagen mede aan de basis gestaan van de Campusontwikkelingen.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Het instemmen met de benoeming van de heer M. Verhagen tot lid van de RvC van Chemelot Campus BV, ingaande op 24 januari 2013. Formele besluitvorming hierover zal in de AVA op 24 januari 2013 plaatsvinden.

Voorts het instemmen met de benoeming van de heer B. Litjens tot lid van de RvC van Maastricht Health Campus, ingaande op de oprichtings-AvA in 2013. Formele besluitvorming hierover zal in een later te houden AVA in 2013 plaatsvinden.

2. Toelichting

De RvC moeten naast de reguliere competenties beschikken over extra kwaliteiten op het gebied van strategische sturing én organisatiesensitiviteit. Extra kwaliteiten, waarover in ieder geval de voorzitter van de RvC zal moeten beschikken.

Het profiel van de RvC wordt verder beïnvloed door de aard van de organisatie. Het is de wens van de Provincie dat beide campussen zich naar elkaar toe ontwikkelen zodat uiteindelijk op een termijn van - naar inschatting - ongeveer tien jaar één entiteit ontstaat die in samenhang wordt aangestuurd als een krachtige invulling van Brainport.

Voor het profiel van de Raad van Commissarissen is van belang welke factoren het succes van een campus bepalen. Deze betreffen in de eerste plaats de aanwezigheid van een zogenaamde anchor tenant (een groot R&D-intensief bedrijf), van kennisinstellingen én van internationale spelers. Deze betreffen in de tweede plaats een langdurig betrokkenheid van o.a. de overheid én een sterke regionale inbedding. Beide categorieën succesfactoren kunnen voor het profiel van de Raad van Commissarissen worden vertaald in het triple helix principe: in de RvC moet expertise beschikbaar in de domeinen overheid, onderwijs en ondernemers. Daarnaast is nog een succesfactor geïdentificeerd, namelijk de aanwezigheid van risicokapitaal voor de start en verdere groei van de kennisintensieve start-ups en industrieën. Kennis van en inzicht in (de wereld van) venture capitalists is daarmee een specifieke expertise, die in de RvC moet zijn geborgd. De portefeuille financiën binnen de RvC krijgt daarmee een extra dimensie, in combinatie overigens met expertise/ervaring op het gebied van staatssteun.

De in de nota aan de orde zijnde commissaris CCG voor het domein 'overheid' moet in de eerste plaats ervaring hebben met en inzicht in de bijzondere positie van de publieke partijen in de campusontwikkeling. Deze bijzondere positie komt tot uitdrukking in zaken als transparantie, maatschappelijke en politieke verantwoording én een rechtmatige en sobere besteding van publieke gelden. Om adequaat invulling te kunnen geven aan de rol van toezichthouder moet deze commissaris verder ruime en recente bestuurlijke ervaring hebben in het publieke domein, maar hij of zij is vanwege de noodzakelijke afstand en onafhankelijkheid niet meer actief in een publieke functie. Tot slot beschikt deze commissaris over goede netwerken in Den Haag en aangrenzende (en verdere) buitenlandse relatienetwerken op diverse (economische) terreinen, zodat de ontwikkeling van de beide Zuid-Limburgse campussen financieel en beleidsmatig optimaal wordt gefaciliteerd. De heer M. Verhagen voldoet uitstekend aan deze eisen.

Voor de MHC speelt eveneens de drie domeinen (overheid, ondernemers en onderwijs). Aan de voor te dragen commissaris vanuit de overheid zullen in het geval van MHC eisen worden gesteld in de vorm van kennis van en ervaring met venture capital. Deze commissaris dient te beschikken over (financieel) strategisch inzicht én bestuurlijke ervaring, bij voorkeur als Chief Financial Officer van een R&D-intensief internationaal bedrijf. De heer B. Litjens voldoet uitstekend aan deze eisen.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Met de invulling van de namens de provincie voorgestelde commissaris M. Verhagen is dan de RvC CCG compleet (B. Litjens (chair), A. Postema (UM), A. Nicolai (DSM)).

Voor de RvC van MHC wordt gekozen voor 3 commissarissen waarvan de namens de provincie voorgestelde commissaris B. Litjens de eerste commissaris bekend is. De overige 2 commissarissen zullen door de UM en door AZM worden aangedragen.

Zodra de benoeming door de AVA bekrachtigd is ontstaat een strategisch communicatiemoment. De RvC van CCG is compleet en gerenommeerd. Voorgesteld wordt dit moment als Provincie te coördineren met de CCG BV en de uitwerking te mandateren aan de portefeuillehouder.

4. Relatie met Programmabegroting

Past binnen programma 1 (Economie & Werkgelegenheid)

5. Juridische aspecten

Conform beleid inzake deelnemingen

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Geen inkoop- en aanbestedingsconsequenties

7. Financiële aspecten

De honorering past binnen de wet normering Top inkomens

8. Formatieve aspecten

Geen formatieve consequenties

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

PMC, BVF

10. Voorstel

1. In te stemmen met de benoeming van de heer M. Verhagen tot lid van de RvC van Chemelot Campus BV, ingaande op 24 januari 2013;
2. In te stemmen met de benoeming van de heer B. Litjens tot lid van de RvC van Maastricht Health Campus BV, nadat de AVA (begin 2013) het besluit bekrachtigd heeft;
3. In te stemmen met persmoment nadat de AVA CCG de voorgestelde benoeming hebben bekrachtigd en de portefeuillehouder te machtigen voor de verdere uitwerking van het persmoment;
4. Deze GS nota tot en met moment van persberichten als vertrouwelijk aan te blijven merken.

ARCHIEF

provincie limburg

2012/52203

31-10-2012

PMC

29-11-2012

VERTROUWELIJK
Chemelot Campus BV
De heer B. Kip
Postbus 18
6160 MJ GELEEN

VERZONDEN 26 NOV. 2012

Prog PMC
Management
Faxnummer (043) 389 75 38
Ons kenmerk 2012/52203
Bijlage(n)

Behandeld
Doorkiesnummer (043) 389
Uw kenmerk
Maastricht 20 november 2012

Onderwerp

Voordracht van één lid van de Raad van Commissarissen Chemelot Campus BV

Gedeputeerde Staten van Limburg maken van hun recht gebruik om de commissaris, de heer M. Verhagen, voor te dragen als lid van de Raad van Commissarissen van Chemelot Campus BV.

Ik verzoek u de betreffende voordracht te agenderen voor een Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) te houden 24 januari 2013 en tijdig hiervoor een oproep aan de aandeelhouders te doen uitgaan.

Een copie van deze brief zenden wij aan de partners van Chemelot Campus BV, DSM de heer A. Nicolai en de UM de heer A. Postema.

Gedeputeerde Staten van Limburg

VOORZ.

Secretaris

121031-0027

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 99 99
Fax + 31 (0)43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN-nummer: NL08RABO0132575728
Bereikbaar via: Lijn 1 (richting De Heeg)
BIC-code: RABONL2U

A Beurskens NR

V-2.

VERTROUWELIJK

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Zaaknummer 2013/26721

Organisatie onderdeel: EZSC

Adviezen zijn ontvangen van

Stuknummer 2013/26722

Inkoopcentrum

Behandeld door

Doorkiesnummer. (043) 389

Onderwerp A / B lijst

Onderwerp openbaar besluit

Opdrachtverlening ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda

Opdrachtverlening ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda

voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

1. Onder toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg goedkeuring verlenen voor het geven van een opdracht aan CAMERO BV/M. Verhagen t.b.v. ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda;
2. De opdracht verlenen aan CAMERO BV conform bijgaande opdrachtbrief.

Gedeputeerde Staten hebben onder toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg opdracht verstrekt aan CAMERO BV/M. Verhagen om GS te ondersteunen bij het realiseren van de ambities voortkomende uit de Limburg Agenda.

2013/26722

6-5-2013

EZSC

30-5-2013

Informatie

tel : (043) 389

e-mail : @prvlimburg.nl

Made paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

BVI

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

☐ Beurskens

Subdoel

☐ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN : 5 MEI 2013

Besluit College d.d. 14-05-2013

Budgetnummer(s)

CONFORM

Toelichting

Nota openbaar per 28 mei 2013 (nadat CAMERO BV is geïnformeerd)

Nota voor Gedeputeerde Staten

afdeling Economische Zaken

Stuknummer 2013/26724

Onderwerp Opdrachtverlening ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda
Behandeld
Datum 26 april 2013
Bijlage(n) 1
Afschrift J. Smeelen,

0. Samenvatting

In uw vergadering van 29 januari 2012 is afgesproken dat de heer M. Verhagen voor een aantal activiteiten ingezet kan worden. In deze Nota wordt deze inzet van de heer M. Verhagen nader geformaliseerd.

De afgelopen periode hebben de CdK en Gedeputeerde Beurskens met de heer M. Verhagen (voormalig Minister van Buitenlandse Zaken en Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) gesproken omtrent een opdracht aan hem om GS te ondersteunen bij het realiseren van haar ambities voortkomende uit de Limburg Agenda. Het is wenselijk dat de provincie kennis, ervaring en (internationaal) netwerk van de heer Verhagen kan benutten door hem onder toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg een opdracht te verstrekken. De reden dat gebruik wordt gemaakt van artikel 16 van de beleidsregels heeft te maken met de uniciteit van voornoemde kennis, ervaring en netwerk.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

In te stemmen met de opdrachtverlening tot inhuur van externe expertise om te ondersteunen bij het realiseren van ambities voortvloeiende uit de Limburg Agenda.

2. Toelichting

De inzet van de heer M. Verhagen betreft de volgende activiteiten:

- Het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de Limburg Agenda. Zonder limitatief te zijn noemen wij de (door-)ontwikkeling van de Limburgse campussen (Chemelot campus, Maastricht Health Campus en Greenport Venlo), de verbinding tussen deze campussen middels de Kennisas, Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 en Grensoverschrijdend Openbaar Vervoer;
- Het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
- Het deelnemen aan een aantal (in afstemming met hem) geselecteerde overlegvergaderingen.

Deze opdracht wordt verstrekt voor het tijdvak vanaf 1 januari 2013 tot aan het tijdstip, waarop de huidige coalitieperiode eindigt (medio 2015). Regelmatig zal de voortgang van de werkzaamheden met opdrachtnemer worden gemonitord.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De heer M. Verhagen is op uw voordracht inmiddels door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemd to commissaris van Chemelot Campus BV. Dit staat evenwel los van deze opdracht.

4. Relatie met Programmabegroting

Deze opdracht maakt deel uit van het Programma "Economie en werkgelegenheid".

5. Juridische aspecten

De opdracht wordt verleend met inachtneming van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg (inhoudende de bevoegdheid van GS tot afwijking van deze beleidsregels).

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Het verstrekken van een opdracht aan CAMERO BV/M. Verhagen ten behoeve van ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda, kent een totale maximale opdrachtwaarde van € 75.000,—. Daarnaast ramen we € 15.000,— t.b.v. eventuele reiskosten buiten Nederland en *buiten het* aangrenzend buitenland. De beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg, artikel 7, tweede lid geven aan dat bij opdrachten met een geraamde totaalwaarde van € 50.000,— exclusief BTW of meer tot een geraamde waarde tot aan de Europese drempel voor leveringen en diensten, gebruik kan worden gemaakt van een procedure van onderhandse aanbesteding, met dien verstande dat het aantal schriftelijke verzoeken om offerte ten minste drie bedraagt. Daar de totaalkosten uitkomen op € 75.000,— betekent dit dat in dit geval in beginsel 3 offertes opgevraagd moeten worden. Gezien de genoemde motivatie (unieke kennis, ervaring en netwerk van de heer Verhagen) is het echter niet efficiënt en effectief om bij 3 leveranciers een offerteaanvraag uit te zetten. Daarom geeft het Inkoopcentrum een positief advies om met toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg voor genoemde opdracht 1 op 1 weg te zetten bij CAMERO BV/M. Verhagen.

7. Financiële aspecten

De kosten voor de inhuur bedragen voor een periode van 01-01-2013 tot 01-07-2015 (uiterlijk) € 75.000,— exclusief BTW. Dit bedrag is inclusief reis- en verblijfskosten in Nederland en aangrenzende regio's doch exclusief eventuele reis- en verblijfskosten buiten dit gebied. De totale kosten (€ 75.000,— + stelpost buitenlandse reiskosten € 15.000,— = € 90.000,—), kunnen gefinancierd worden uit het budget Agendavorming innovatiekracht en topsectoren (fci 67506)

8. Formatieve aspecten

N.v.t.

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

Er heeft samenwerking plaatsgevonden met PMC, S en I en het Inkoopcentrum, onder aansturing van de Directie.

10. Voorstel

1. Onder toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg goedkeuring verlenen voor het geven van een opdracht aan CAMERO BV/M.
Verhagen t.b.v. ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda;
2. De opdracht te verlenen aan CAMERO BV conform bijgaande opdrachtbrief.

A Beurskens NR **V-4**

2014/13089

12-3-2014

ONT

6-5-2014

Portefeuillehouder(s)

Beurskens

Zaaknummer

Organisatie onderdeel

ONT

Adviezen zijn ontvangen van

Stuknummer

2014/13089

Behandeld door

Doorkiesnummer

(043) 389

Onderwerp A / B lijst

Onderwerp openbaar besluit

Rapportage door de heer M. Verhagen inzake werkzaamheden als ambassadeur/klankbord

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

1. In te stemmen met de gerapporteerde werkzaamheden.
2. In te stemmen met het arrangeren van een mondeling overleg met de portefeuillehouder om de werkzaamheden te evalueren en accenten voor komende periode te inventariseren.
3. De vertrouwelijkheid moet gehandhaafd blijven.

Informatie

tel : (043) 389

e-mail : prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

12/3/14

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Beurskens

Subdoel

☐ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA ☐ NEE

Datum RO

24-2-2014

Kies een item

Kies een item

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA ☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 19 MAI 2014

Besluit College d.d.

18-03-2014

Budgetnummer(s)

CONFIRM

Zaaknummer

2014/11/11

Informatie administratieve afhandeling

In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: 20140218-f

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief: 2014/8957

Afgedaan: ☒ Ja ☐ Nee

Besluitcode: BB

Aanwijzing ten behoeve van secretariaat

Afschriften (specificeren per brief)

2014/13091

12-3-2014

ONT

6-5-2014

provincie limburg

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ontwikkeling

Stuknummer

2014/13091

Onderwerp	Rapportage door de heer M. Verhagen inzake werkzaamheden als ambassadeur/klankbord
Behandeld	[REDACTED]
Datum	18 maart 2014
Bijlage(n)	1
Afschrift	Steller

0. Samenvatting

De heer M. Verhagen heeft van de Provincie Limburg opdracht gekregen inzake de ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda. Via de onderhavige nota wordt uw college geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Monitoren van de voortgang van de werkzaamheden door de heer M. Verhagen inzake zijn opdracht als ambassadeur/klankbord van de provincie Limburg.

2. Toelichting

De heer M. Verhagen heeft van de Provincie Limburg opdracht gekregen voor de ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda (14 mei 2013).

De inzet van de heer M. Verhagen betreft de volgende activiteiten:

Het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de Limburg Agenda. Zonder limitatief te zijn noemen wij de (door-)ontwikkeling van de Limburgse campussen (Chemelot Campus, Maastricht Health Campus en Greenport Venlo), de verbinding tussen deze campussen middels de Kennis-as, Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 en Grensoverschrijdend Openbaar Vervoer;

Het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;

Het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;

Het deelnemen aan een aantal (in afstemming met hem) geselecteerde overleggremia.

Deze opdracht wordt verstrekt voor het tijdvak vanaf 1 januari 2013 tot aan het tijdstip, waarop de huidige coalitieperiode eindigt (medio 2015).

Afgesproken is dat regelmatig de voortgang van de werkzaamheden met de provincie Limburg zal worden gemonitord.

In dit kader heeft de heer M. Verhagen in zijn brief van februari 2014 een beknopt overzicht van zijn werkzaamheden gerapporteerd.

Wij constateren dat deze werkzaamheden passen binnen de beschreven opdracht en de inzet wordt als redelijk beoordeeld.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De heer M. Verhagen is op uw voordracht inmiddels door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemd tot commissaris van Chemelot Campus BV. Dit staat evenwel los van deze opdracht.

4. Relatie met Programmabegroting

Deze opdracht maakt deel uit van het Programma "Economie en werkgelegenheid".

5. Juridische aspecten

Niet van toepassing.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Niet van toepassing.

7. Financiële aspecten

Zoals aangegeven in de GS nota van 14 mei 2013 bedragen de kosten voor de inhuur voor een periode van 01-01-2013 tot 01-07-2015 (uiterlijk) € 75.000,- exclusief BTW. Dit bedrag is exclusief reis- en verblijfkosten (stelpost € 15.000). Dit betekent dat de vergoeding binnen de Wet Normering Topinkomens past. Uit de bijgevoegde rapportage blijkt dat de inzet hier bovenuit gaat waarmee de geleverde inzet als verantwoord door ons wordt beoordeeld qua de verhouding tijd en geld. De tijdsbesteding met betrekking tot Casino valt ons inziens buiten de scope van de opdracht. Zie onderstaande tabel en bijgevoegd verslag (bijlage 1).

Onderwerp	Tijdsbeslag
Economische visie: brainstormsessie	4 dagen
	4 dagen
Verbinding met campusontwikkelingen	3 dagen
Greenport	1 dag
Bedrijfsinvesteringen	2 dagen
Optredens	6,5 dagen
Evenementen	13 dagen
Totaal aantal dagen:	33,5 dagen

8. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

Niet van toepassing.

10. Voorstel

1. In te stemmen met de gerapporteerde werkzaamheden

- 2 In te stemmen met het arrangeren van een mondeling overleg met de portefeuillehouder om de werkzaamheden te evalueren en accenten voor komende periode te inventariseren
- 3 De vertrouwelijkheid moet gehandhaafd blijven.

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Organisatie onderdeel ONT

Stuknummer

2015/50105

Behandeld door

Onderwerp A- / B lijst

Rapportage door de heer M. Verhagen inzake werkzaamheden als ambassadeur/klankbord en nieuwe opdracht als ambassadeur/klankbord.

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Kennis genomen hebbende van de gerapporteerde werkzaamheden en met de en onder toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg goedkeuring verlenen voor het geven van een opdracht aan CAMERO BV/M. Verhagen t.b.v. ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburgse agenda en lobby.

1. De opdracht te verlenen aan CAMERO BV conform bijgaande opdrachtbrief.
2. De vertrouwelijkheid te handhaven.
3. De kosten te dekken uit de stelpost procesmiddelen (FCL 67461) en de effectuering van de financiële consequenties mee te nemen bij de 2e afwijkingenrapportage 2015.

Zaaknummer

2015/50105

Afwiezen zijn ontyngen van

Doorkiesnummer

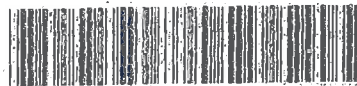
+31 43 38

Onderwerp openbaar besluit

Rapportage door de heer M. Verhagen inzake werkzaamheden als ambassadeur/klankbord en nieuwe opdracht als ambassadeur/klankbord.

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

NVT

2015/50105

15-7-2015

ONT

8-9-2015

Informatie

tel:

e-mail:

opr@limburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

FIN

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Beurskens

Subdoel

☐ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

13-07-2015

Beurskens

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 22 JULI 2015

Besluit College d.d. 21 07-2015

Budgetnummer(s)

CONFIDENTIAL

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ontwikkeling

Stuknummer

2015/50106

Onderwerp Rapportage door de heer M. Verhagen inzake werkzaamheden als ambassadeur/klankbord en nieuwe opdracht als ambassadeur/klankbord.

Behandeld [redacted]

Datum 14 juli 2015

Bijlage(n) 2

Afschrift Steller, J. Smeelen (DIR), [redacted] (FIN), [redacted] (ONT), [redacted] (ONT), [redacted] SA)

0. Samenvatting

De heer M. Verhagen heeft d.d. 14 mei 2014 van Gedeputeerde Staten opdracht gekregen voor de ondersteuning van het college inzake de Limburgse Agenda in (inter)nationale context (ambassadeur/klankbord). Middels deze nota wordt uw college geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden van de heer Verhagen (periode 2014 en 1ste helft 2015). Over de periode 2013 bent u reeds eerder geïnformeerd (19 maart 2014). Uit de verschillende evaluaties kan geconcludeerd worden dat de heer Verhagen frequent is ingezet om dossiers "los te trekken", deuren te openen en verbindingen te leggen waar onze contacten tekort schoten.

De opdracht van de heer M. Verhagen liep tot het einde van de vorige coalitieperiode. Zoals ook eerder in genoemde GS nota's is aangegeven is kwantificeren van dit soort inzet altijd moeilijk te meten. Zeker is dat zijn rol rondom ontwikkelingen Nedcar, MAA, topsectoren beleid en RvC lid DCGV behoorlijk geholpen heeft in genoemde processen. Ook voor andere zaken kan steeds een beroep gedaan worden op de heer Verhagen.

Gezien de positieve ervaringen wordt voorgesteld om opnieuw gebruik te maken van de diensten van de heer M. Verhagen als ambassadeur/klankbord.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Monitoren van de voortgang van de werkzaamheden door de heer M. Verhagen inzake de opdracht als ambassadeur/klankbord van de provincie Limburg.

Het verstrekken van een vervolgoopdracht aan de heer M. Verhagen als ambassadeur/klankbord van de provincie Limburg.

2. Toelichting

De heer M. Verhagen had van de Provincie Limburg de opdracht om Gedeputeerde Staten te ondersteunen bij de realisatie van de Limburgse Agenda (14 mei 2013).

De inzet van de heer M. Verhagen betrof de volgende activiteiten:

- Het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de Limburgse Agenda. Zonder limitatief te zijn noemen wij de (door-) ontwikkeling van de Limburgse campussen (Chemelot Campus, Maastricht Health

- Campus en Campus Greenport Venlo), de verbinding tussen deze campussen middels de Kennis-as, Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 en Grensoverschrijdend Openbaar Vervoer;
- Het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
- Het deelnemen aan een aantal (in afstemming met hem) geselecteerde overleggrems.

De opdracht had betrekking op het tijdvak vanaf 1 januari 2013 tot aan het einde van de vorige coalitie.

Bij het verlenen van de opdracht is afgesproken dat regelmatig de voortgang van de werkzaamheden met de provincie Limburg zal worden gemonitord.

In dit kader heeft de heer M. Verhagen in zijn brief van april 2015 (ingekomen 21 april 2015) een overzicht gegeven van zijn werkzaamheden over 2014 zoals hij dat eerder deed over 2013 (GS 19 maart 2014). Op 29 juni 2015 hebben wij de rapportage over de periode 1 jan 2015 t/m april 2015 ontvangen.

Wij constateren dat deze werkzaamheden passen binnen de beschreven opdracht en dat de inzet wordt beoordeeld als efficiënt en effectief (de verantwoording door de heer M. Verhagen is als bijlage 1 en 2 bij deze GS nota toegevoegd).

Zoals aangegeven is de opdracht bij het aflopen van het vorige coalitieakkoord beëindigd. Gelet op het coalitieakkoord is de vraag of een, al dan niet gewijzigde, vervolgoopdracht opportuun is.

In het coalitieakkoord staat dat de lobby krachtiger, effectiever en meer strategisch moet worden ingezet. Ook heeft de internationale aanhaling een extra dimensie gekregen. De heer M. Verhagen zou hierin, naast andere personen, naar analogie van de eerdere opdracht als ambassadeur/klankbord kunnen fungeren. De heer M. Verhagen heeft als voormalige Minister van Buitenlandse Zaken en Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, kennis en ervaring en een (internationaal) netwerk dat de Provincie goed kan benutten. Gelet op de positieve ervaringen met de inzet van de heer M. Verhagen en zijn netwerken wordt geadviseerd om onder toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg met terugwerkende kracht (immers ook in mei en juni heeft M. Verhagen werkzaamheden verricht zoals RvC DCGV, lobby Den Haag etc. en is het dus reëel deze te betrekken bij de vergoedingen) een nieuwe opdracht te verstrekken vanaf 28 april 2015 (installatie van het huidige college van GS) tot 31 december 2016 onder dezelfde condities als de eerdere opdracht (zie ook onder 7 financiën).

De reden dat gebruik wordt gemaakt van artikel 16 van de beleidsregels heeft te maken met de uniciteit van voornoemde kennis, ervaring en netwerk.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De heer M. Verhagen is op uw voordracht inmiddels (en los van het voorgaande) door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemd tot commissaris van Chemelot Campus BV en (wel passend binnen de voornoemde opdracht) Commissaris van NV Development Company Greenport Venlo (DCGV); naar verwachting tot 16 juli 2015, daarna vervalt het commissariaat van DCGV). Bovendien is de heer M. Verhagen lid van de Raad van Advies van Chemelot Research Facilities BV (onbezoldigde functie en zoals aangegeven in eerdere GS nota om efficiency redenen gezien de relatie met RvC lid Chemelot BV).

4. Relatie met Programmabegroting

Deze opdracht maakt deel uit van het programma "Economie en werkgelegenheid".

5. Juridische aspecten.

Niet van toepassing.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Het verstrekken van een vervolgopdracht aan de heer Verhagen c.q. CAMERO BV ten behoeve van de ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake de Limburgse Agenda en uitwerking coalitieakkoord, kent een totale maximale opdrachtwaarde van € 60.000,- (periode 1-7-2015 t/m 31-12-2016). Ervaring vanuit de afgelopen periode laat zien dat dit soort activiteiten zich niet goed laten vangen in uurtarieven. Vandaar dat een maximaal bedrag is afgesproken op basis van ca. 30 dagen. De praktijk laat zien dat hier structureel bovenuit gekomen is (inclusief de reiskosten in Nederland). Daarnaast ramen we wel € 10.000,- t.b.v. eventuele reiskosten buiten Nederland en het aangrenzende buitenland. De waarde van de vorige opdracht bedroeg € 75.000 excl. BTW. De totale waarde van de opdrachten is € 135.000,- excl. BTW (vorige coalitieperiode € 75.000,- en nieuwe opdracht tot 31-12-2016 € 60.000,-). De waarde van beide opdrachten moet bij elkaar worden geteld, omdat de nieuwe opdracht als een vervolgopdracht gezien wordt. De reden hiervoor is dat de nieuwe opdracht ten opzichte van de vorige opdracht niet wezenlijk gewijzigd is. De beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg, artikel 7, tweede lid geven aan dat bij opdrachten met een geraamde totaalwaarde van € 50.000,- exclusief BTW of meer tot een geraamde waarde tot aan de Europese drempel voor leveringen en diensten, gebruik kan worden gemaakt van een procedure van onderhandse aanbesteding, met dien verstande dat het aantal schriftelijke verzoeken om offerte ten minste drie bedraagt. Daar de totaalkosten uitkomen op € 135.000,- betekent dit dat in dit geval in beginsel 3 offertes opgevraagd moeten worden. Gezien de genoemde motivatie (unieke kennis, ervaring en netwerk van de heer M. Verhagen) is het echter niet efficiënt en effectief om bij 3 leveranciers een offerteaanvraag uit te zetten. Daarom kan het Inkoopcentrum instemmen met toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg om voornoemde opdracht aan CAMERO BV te gunnen. Dit onder de voorwaarde dat de totale waarde van deze en eventuele vervolgopdrachten de grens van de Europese drempel (€ 207.000,-) niet overschrijden.

7. Financiële aspecten

Zoals aangegeven in de GS nota van 14 mei 2013 bedroegen de kosten voor de inhuur voor een periode van 01-01-2013 tot 01-07-2015 (uiterlijk) € 70.000,- exclusief BTW. Het verstrekken van een vervolgopdracht aan de heer Verhagen c.q. CAMERO BV ten behoeve van de ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake de Limburgse Agenda en uitwerking coalitieakkoord, kent een totale maximale opdrachtwaarde van € 60.000,- (periode 1-7-2015 tot 31-12-2016). Dit bedrag is exclusief reis- en verblijfkosten (stelpost € 10.000,-). Dit betekent dat de vergoeding binnen de Wet Normering Topinkomens past. Uit de bijgevoegde rapportage blijkt dat de inzet hier (wederom) boven uitgaat waarmee de geleverde inzet als verantwoord door ons wordt beoordeeld qua verhouding tijd en geld.

Onderwerp	Tijdsbeslag 2014	Tijdsbeslag 2015 (einde vorige coalitieperiode)
Bestuurlijk/ambtelijk advies en overleg	5	4
Acquisitie Algemeen	6	1,5
Bedrijfsinvesteringen	8	3
Economisch Internationaal	5.5	-
Evenement	7	2
Totaal aantal dagen	31.5	10,5

Ten aanzien van de opdrachtverlening wordt voorgesteld de kosten ad € 70.000,- ten laste van de stelpost procesmiddelen (FCL 67461) te brengen. Dit bedrag bestaat uit een maximale opdrachtwaarde van € 60.000,- (inclusief de reiskosten in Nederland) en een raming van € 10.000,- t.b.v. eventuele reiskosten buiten Nederland c.q. het aangrenzende buitenland.

8. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

De nota is tot stand gekomen in afstemming met de clusters Juridische Zaken en Inkoop en Financiën die de inhoud van respectievelijk paragraaf 6 en 7 van deze nota hebben aangereikt. Tevens is de nota afgestemd met de directie.

10. Voorstel

Kennis genomen hebbende van de gerapporteerde werkzaamheden ~~en met de en~~ onder toepassing van artikel 16 van de beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg goedkeuring verlenen voor het geven van een opdracht aan CAMERO BV/M. Verhagen t.b.v. ondersteuning Gedeputeerde Staten inzake de Limburgse agenda en lobby.

1. De opdracht te verlenen aan CAMERO BV conform bijgaande opdrachtbrief.
2. De vertrouwelijkheid te handhaven.
3. De kosten te dekken uit de stelpost procesmiddelen (FCL 67461) en de effectuering van de financiële consequenties mee te nemen bij de 2^e afwijkingenrapportage 2015.

A Beurskens NR

V-1

VERTROUWELIJK

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Organisatie onderdeel ONT

Stuknummer

2016/41502

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Voortgang ondersteuning college inzake de
Limburgse Agenda door M. Verhagen

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben kennisgenomen van
de gerapporteerde werkzaamheden.

Zaaknummer

2016/41501

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon

+31 43 389

Onderwerp openbaar besluit

Voortgang ondersteuning college inzake de
Limburgse Agenda door M. Verhagen

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Gedeputeerde Staten hebben kennisgenomen van de
gerapporteerde werkzaamheden van de heer

M. Verhagen inzake de Limburgse Agenda
in internationale context.

2016/41502

31-5-2016

ONT

25-7-2016

Informatie:

tel: +31 43 389

e-mail: 2prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Beurskens

Subdoel

☐ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN - 8 JUNI 2016

Besluit College d.d. 07-06-2016

Budgetnummer(s)

CONFORM

Toelichting

De geheimhouding blijft voortsnog gehandhaafd.

Zaaknummer : 2016/41501

Informatie administratieve afhandeling

In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: 20160530-A- 01

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief: 16/38230

Afgedaan: ☐ Ja ☐ Nee

Besluitcode:

Aanwijzingen voor de CVE

nota

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

(ingekomen 21 april 2016) een overzicht gegeven van zijn werkzaamheden over mei – 31 december 2015 zoals hij dat eerder deed over de periode 2013 – april 2015

Wij constateren dat deze werkzaamheden passen binnen de beschreven opdracht en dat de inzet wordt beoordeeld als efficiënt en effectief (de verantwoording door de heer M. Verhagen is als bijlage 1 bij deze GS nota toegevoegd).

Onderwerp	Tijdraming mei 2015 – 31 december 2016	Tijdsbeslag mei – december 2015
Bestuurlijk/ambtelijk advies en overleg		9
Acquisitie Algemeen		3
Bedrijfsinvesteringen		2
Economie Internationaal		8
Totaal aantal dagen	60	22

Regelmatig is er contact tussen de heer Verhagen en directeur Smeelen met betrekking tot de voortgang.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De heer M. Verhagen is op uw voordracht inmiddels (en los van het voorgaande) door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemd tot commissaris van Chemelot Campus BV.

4. Relatie met Programmabegroting

Deze opdracht maakt deel uit van het programma "Economie en werkgelegenheid".

5. Juridische aspecten.

Niet van toepassing.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Niet van toepassing.

7. Financiële aspecten

Vergoeding uit FCL 67993 'Ondersteuning Limburg agenda en lobby'.

8. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

9. Samenwerking/afstemming andere afdelingen

De nota is tot stand gekomen in afstemming met het cluster Economie en Innovatie. Tevens is de nota afgestemd met de directie.

10. Voorstel

Gedeputeerde Staten hebben kennisgenomen van de gerapporteerde werkzaamheden.

Portefeuillehouder(s) Beurskens

Zaaknummer 2017/2524

Organisatie onderdeel CS

Adviezen zijn ontvangen van

Stuknummer 2017/2530

JZI, FIN

Behandeld door

Telefoon

(043)

Onderwerp A / B lijst

Onderwerp openbaar besluit

Ambassadeurs Limburg Agenda

Niet van toepassing

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Niet van toepassing

1. In te stemmen met het verstrekken van (vervolg) opdrachten aan CAMERO B.V. (M. Verhagen) en Euregem (R. van der Linden) conform bijgevoegde overeenkomsten.
2. Bij het gunnen van de opdrachten onder 1 gebruik te maken van artikel 16 Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg.
3. De kosten van beide opdrachten ad € 131.000,- ten laste te laten komen van het budget procesmiddelen coalitieakkoord (FCL 67461) en de consequenties van dit besluit te effectueren bij de 1e afwijkingenrapportage 2017.
4. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

2017/2530

CS

10-1-2017

5-3-2017

Informatie :

tel : (043) 3

e-mail @prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectleider

Opmerking: Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

Akkkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Beurskens

Subdeel

☐ Hamerstuk☒ Besproken

Besproken

☒ JA☐ NEE

Datum RO

Beurskens

Koopmans

Vertrouwelijk

☒ JA☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 19 JAN. 2017

Besluit College d.d.

17-01-2017

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

CONFORM

Nota voor Gedeputeerde Staten

Concernstaf

Stuknummer 2017/2537

Onderwerp Ambassadeurs Limburg Agenda

Behandeld

Datum 17 januari 2017

Bijlage(n) 2

Afschrift

2017/2537

CS

10-1-2017

6-3-2017

0. Samenvatting

Uw college heeft inzake het realiseren van de Limburg Agenda opdrachten verstrekt voor het door de heren M. Verhagen en R. van der Linden laten verrichten van diensten als ambassadeur. Beide opdrachten hebben een looptijd tot en met 31 december 2016. Gezien de positieve ervaring met de inzet van beide ambassadeurs wordt voorgesteld de eerdere afspraken te continueren tot het einde van de huidige coalitie (april 2019).

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

De heren Verhagen en Van der Linden verrichten tot en met april 2019 diensten als ambassadeur in opdracht van de provincie Limburg.

2. Toelichting

Limburgse ambassadeurs

In het huidige coalitieakkoord is bepaald dat lobby krachtiger, effectiever en meer strategisch moet worden ingezet. Ook de internationale aanhaking heeft een extra dimensie gekregen. In dat kader zijn onderstaande ambassadeurs werkzaam in opdracht van de Provincie. De overeenkomsten inzake de heren Verhagen en Van der Linden hebben een looptijd tot en met 31 december 2016.

Schema 1: Limburgse ambassadeurs

	Periode	Omschrijving werkzaamheden (ter uitvoering van de Limburg Agenda)
M. Verhagen (CAMERO B.V.)	28-04-15 t/m 31-12-16	Ondersteuning inzake versterken Limburgse economie
R. van der Linden (Euregem)	01-07-15 t/m 31-12-16	Ondersteuning inzake realiseren internationaliseringsambities
B. Caulen (CM&C B.V.)	01-07-15 t/m 31-12-16	Ondersteuning inzake lobby Tour de France
Prof. E. Meijer	01-07-16 t/m 30-06-17	Ondersteuning inzake thema Biobased Economy

(Vervolg)opdracht CAMERO B.V. (de heer M. Verhagen)

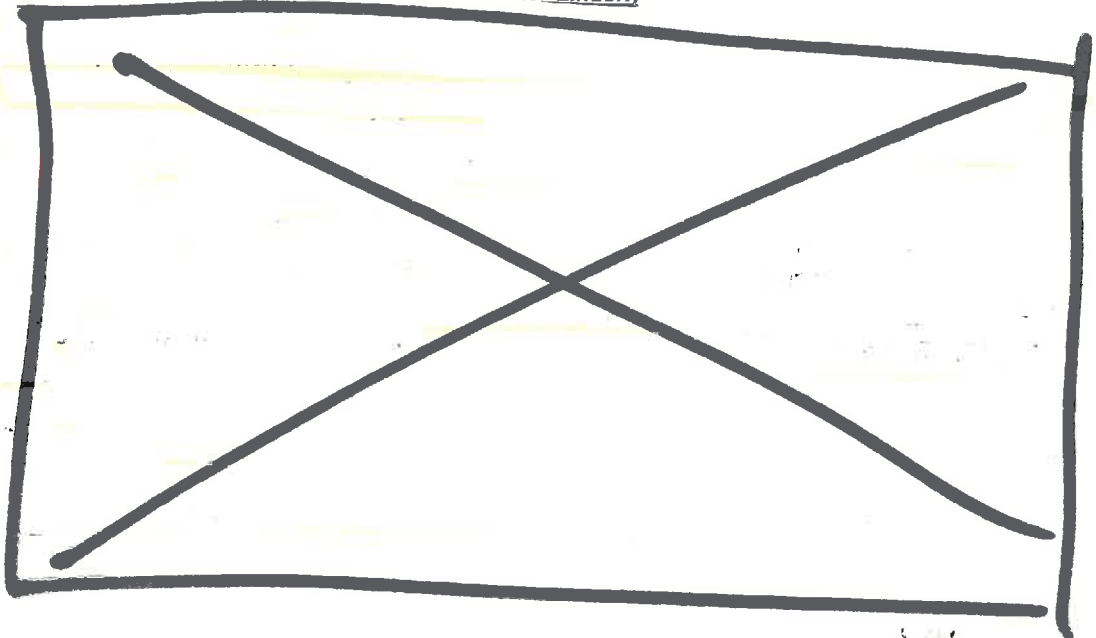
De heer M. Verhagen fungeert als ambassadeur van de Provincie met het oog op het versterken van de Limburgse economie. Hierbij richt hij zich specifiek op lobbydossiers bij de Rijksoverheid

en/of Europese Gemeenschap. Hij adviseert de Provincie over netwerken en het kiezen van de juiste strategie. Ook adviseert hij de Provincie over de ontwikkelingen binnen Chemelot Research Facilities B.V. en Chemelot Scientific Participations B.V. Daarnaast voert hij zelf, in opdracht van de Provincie, complexe lobbytrajecten uit. De concrete aansturing vanuit de Provincie vindt plaats via de directie. De vigerende (vervolg)opdracht aan CAMERO B.V. (kenmerk: 2015/50107) is gestart op 28 april 2015 en liep af op 31 december 2016.

Gelet op de positieve ervaringen met de inzet van de heer M. Verhagen, formeel en informeel waarover periodiek verslag is gedaan in uw college, wordt geadviseerd om een vervolgoopdracht te verstrekken ingaande 1 januari 2017 tot en met april 2019. De heer Verhagen heeft als voormalig Minister van Buitenlandse Zaken en Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, kennis, ervaring en een (internationaal) netwerk dat de Provincie goed kan benutten. Verder is in afgelopen periode gebleken dat de heer Verhagen frequent is ingezet om dossiers los te trekken, deuren te openen en verbindingen te leggen waar provinciale contacten tekort schoten.

Geadviseerd wordt om de opdracht te verlengen onder dezelfde condities als de eerdere opdrachten met dien verstande dat wordt voorgesteld de verantwoording over de werkzaamheden te laten plaatsvinden op een meer bij de functie passende wijze en in lijn met afspraken die zijn gemaakt met de andere Limburg ambassadeurs. Dat betekent concreet dat wordt voorgesteld de 'tweejaarlijkse schriftelijke rapportages' te laten vervallen en ermee te volstaan dat de voortgang van de werkzaamheden van de heer Verhagen met ingang van 1 januari 2017 jaarlijks wordt geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door de heer Verhagen ingebrachte (gekwificeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

(Vervolg)opdracht Euregem (de heer R. van der Linden)

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Inzet ambassadeurs ingaande 1 januari 2017

Het voorstel is de beide opdrachten te verlengen tot het einde van dit coalitieakkoord (april 2019). Dat betekent dat de heer M. Verhagen gedurende 30 dagen per jaar diensten zal blijven verrichten als ambassadeur en de heer Van der Linden

Over deze verlengingen en gehanteerde overeenkomsten (model-opdrachtovereenkomst van belastingdienst) is overleg geweest tussen de directie (heer J. Smeelen) en betrokkenen.

Inzage lobbydossier heer Verhagen

In 2015 heeft statenlid Van Rey om inzage verzocht van documenten die horen bij het 'lobby dossier' van CAMERO B.V. (heer M. Verhagen). Dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat het volledige (lobby) dossier onder oplegging van geheimhouding ter inzage is gelegd voor de leden van PS (conform GS besluiten d.d. 10-11-2015 en 20-10-2015 en conform de gedane toezegging door gedeputeerde Beurskens tijdens Commissie FEB van 25 september 2015).

Gewijzigde rapportage afspraken heer Verhagen

Het laten vervallen van de schriftelijke jaarlijkse rapportages betekent dat uw college niet meer twee maal per jaar zal worden voorgesteld in te stemmen met de gerapporteerde werkzaamheden zoals dat tot op heden (sedert 1 januari 2013) gebruikelijk was. Wel zal jaarlijkse verslaglegging plaatsvinden zoals aangegeven onder 2.

Rollen heer Verhagen

De heer Verhagen is in het kader van zijn opdracht als ambassadeur lid van de Raad van Advies van zowel Chemelot Research Facilities B.V. als van Chemelot Scientific Participations B.V. Buiten deze opdracht is de heer Verhagen op voordracht van de Provincie Limburg benoemd als lid van de Raad van Commissarissen van de Brightlands Chemelot Campus B.V.

WNT-norm bij inhuur van niet-topfunctionarissen

De (vervolg)opdrachten aan CAMERO B.V. en Euregem worden gekwalificeerd als een opdracht voor dienstverlening en niet als 'detachering/inhuur'. Dat betekent dat het eerdere besluit van uw college d.d. 1 maart 2016 om bij inhuur van niet-topfunctionarissen de WNT-norm als uitgangspunt te nemen met een maximaal uurtarief van € 130,- niet aan de orde is. Dat laat onverlet dat de afgesproken jaarvergoedingen voor beide ambassadeurs omgerekend een dagvergoeding van € 1.000,- oftewel € 125,- per uur impliceren.

Kader selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten (motie 786 Kuntzelaers)

In dit kader (besluitvorming college d.d. 20 december 2016) zijn externe adviseurs die (via de daarvoor geldende procedure) in opdracht van de Provincie werkzaam zijn uitgezonderd.

4. Relatie met Programmabegroting

Niet van toepassing.

5. Juridische aspecten

Opdracht of detachering

Er is gekeken naar de vraag of de werkzaamheden die door de beide ambassadeurs ingevuld worden zijn te kwalificeren als een opdracht voor diensten (kenmerken: de opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in, is bij de uitvoering van de opdracht geheel zelfstandig en verricht de werkzaamheden naar eigen inzicht zonder leiding van de Provincie/de Provincie kan wel instructies geven over het resultaat van de opdracht) dan wel detachering (kenmerk: de gedetacheerde werkt in ondergeschiktheid van de Provincie, dus eigenlijk als een eigen provinciale medewerker). De intentie is om een opdracht te verstrekken.

Fiscale aspecten/ZZP

Beide ambassadeurs zijn feitelijk werkzaam als ZZP-er. Dit vertrekpunt vergt extra aandacht voor het inrichten van de opdrachtovereenkomst vanuit het perspectief van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA). Voorkomen dient te worden dat een ZZP-er wordt gekwalificeerd als werknemer. Dit zou voor de Provincie kunnen leiden tot naheffingsaanslagen en fiscale boetes. Om die reden is bij de beide vervolgoopdrachten gebruik gemaakt van de model-opdrachtovereenkomst van de belastingdienst. Hierin staat bijvoorbeeld expliciet dat de opdrachtnemer de overeengekomen werkzaamheden geheel naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van de opdrachtgever verricht en geheel zelfstandig kan handelen. Met betrekking tot het gehanteerde model is overleg geweest met betrokkenen (zie onder 3).

Ontwikkelingen Wet DBA

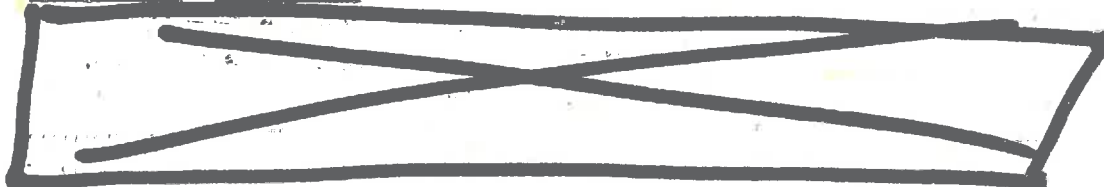
Het kabinet heeft onlangs beslist de met ingang van 1 mei 2017 voorziene handhaving van de Wet DBA uit te stellen tot vooralsnog 1 januari 2018. Om fiscale risico's te vermijden is in beide opdrachtovereenkomsten bepaald dat in november 2017 zal worden bezien of de ontwikkelingen in het kader van de Wet DBA leiden tot een mogelijke aanpassing van de opdracht-overeenkomsten.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

CAMERO B.V. (M. Verhagen)

Het verstrekken van een vervolgoopdracht aan CAMERO B.V. kent een geraamde opdrachtwaarde van € 72.500,- (2 1/3 jaar) excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten. Zie specificatie onder 7. De vorige opdrachten vertegenwoordigen –tot op heden– een waarde van € 120.656,05 (4 jaar) excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten. In totaal gaat het om een bedrag ad € 193.156,05. De waarde van deze opdrachten moet bij elkaar worden geteld, omdat de nieuwe opdracht kwalificeert als een vervolgoopdracht (geen wezenlijke wijziging ten opzichte van vorige opdrachten).

Euregem (R. van der Linden)

De Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg, artikel 8, tweede lid, geven aan dat bij opdrachten met een geraamde totaalwaarde van € 50.000,-- excl. BTW of meer tot een geraamde waarde tot aan de Europese drempel voor leveringen en diensten (€ 209.000,--), gebruik kan worden gemaakt van een procedure van onderhandse aanbesteding, met dien verstande dat het aantal schriftelijke verzoeken om offerte ten minste drie bedraagt en maximaal vijf. Gezien de onder sub 2 genoemde motivatie (unieke kennis, ervaring en netwerk van de beide ambassadeurs) is het echter niet efficiënt en effectief om voor beide opdrachten bij 3 leveranciers een offerte aanvraag uit te zetten. Daarom geeft het Inkoopcentrum een positief advies om met toepassing van artikel 16 van de Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg voornoemde opdrachten rechtstreeks te gunnen aan CAMERO B.V. (Verhagen) en aan Euregem (Van der Linden). Dit onder de voorwaarde dat de totale waarde van deze opdrachten en eventuele vervolgoopdrachten de grens van de Europese Richtlijn € 209.000,-- excl. BTW niet zullen overschrijden.

7. Financiële, en cofinancieringsaspecten

Kosten M. Verhagen (01-01-2017 t/m 30-04-2019)

Het verstrekken van een vervolgoopdracht aan CAMERO B.V. kent een geraamde opdrachtwaarde van € 72.500,-- (2 1/3 jaar) excl. BTW. Uitgangspunt is dat de opdracht moet kunnen worden uitgevoerd binnen een tijdsbestek van 30 dagen per jaar (2,5 dagen per maand). Onderstaand schema geeft een specificatie van de kosten.

Kosten 2017 t/m 2019

	Opdracht CAMERO B.V. (M. Verhagen)
2017	• 1 jan-31 dec: <u>max. € 30.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
2018	• 1 jan-31 dec: <u>max. € 30.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
2019	• 1 jan-30 april : <u>max. € 10.000,--</u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
	<u>Stelpost: max € 2.500,--</u> (periode 2017-2019) voor reis en verblijf buiten het gebied zoals vermeld in dit schema.

Kosten R. van der Linden (01-01-2017 t/m 30-04-2019)

Kosten 2017 t/m 2019

	Opdracht Euregem (R. van der Linden)
2017	• 1 jan-31 dec: <u> </u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
2018	• 1 jan-31 dec: <u> </u> excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)

2019	◦ 1 jan-30 april: [REDACTED] = excl. BTW incl. reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux/NRW)
	<u>Stelpost:</u> [REDACTED] voor reis en verblijf buiten het gebied zoals vermeld in dit schema

Het voorstel is de kosten van beide opdrachten ad € 131.000,-- te dekken uit het budget procesmiddelen coalitieakkoord (FCL 67461) en de financiële consequenties van dit besluit te effectueren bij de 1e afwijkingenrapportage 2017.

8. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

9. Samenwerking/afstemming andere clusters

Dit voorstel is opgesteld in samenwerking met de clusters JZI en FIN (fiscaal). Tevens is de nota afgestemd met de directie.

10. Voorstel

1. In te stemmen met het verstrekken van (vervolg)opdrachten aan CAMERO B.V. (de heer M. Verhagen) en Euregem (de heer R. van der Linden) conform bijgevoegde overeenkomsten.
2. Bij het gunnen van de opdrachten onder 1 gebruik te maken van artikel 16 Beleidsregels aanbesteding Provincie Limburg.
3. De kosten van beide opdrachten ad € 131.000,-- ten laste te laten komen van het budget procesmiddelen coalitieakkoord (FCL 67461) en de financiële consequenties van dit besluit te effectueren bij de 1e afwijkingenrapportage 2017.
4. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven.

fact nr 200120

CAMERO BV

=> 10/7 SF1

25. 06. 2013

310 / Directie Gred 24874
DAW 45664
B 9/7/13
of 10/7/2013

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

FACTUUR

Factuurnummer : 2013008
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 24-06-2013
✓ Vervaldatum : 24-07-2013

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

januari - juni 2013

€ 15.000,00

INTERN FACTUURNR	
VERPLICHTING NR	
LAATSTE FACTUUR	JANEE
FCI of PROJECT	Hyack
TAAK/FCI	
OMSCHRIJVING	advies re Mob 9/1/13
Pag. 1 van 1	

Totaalbedrag excl. BTW € 15.000,00

Totaal BTW-bedrag 21% € 3.150,00

Totaal te voldoen € 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

✓ CAMERO B.V.
✓ Hoekenburglaan 25
✓ 2275 TC Voorburg

Tel +31 (0)6 [redacted]
E-mail: [redacted]

BTW nr: NL8524.15.424.B01
Kvk: 57043914

✓ Rabobank: 1799.79.965
IBAN: NL27RABO 01799.79.965
BIC: RABONL2U

CAMERO BV

1.231 €2

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

FACTUUR

INTERN FACTUURNR.	11. 12. 2013			
VERPLICHTING NR.				
LAATSTE FACTUUR	JA/NEE			
FCL of PROJECT	67506			
TAAK/ECL				
OMSCHRIJVING	A.B.V. 65 117 Mei 2013			
Parafen	Budgeth.	Budgeth.	Boekh.	ICF

Factuurnummer : 2013023
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 10-12-2013
Vervaldatum : 09-01-2014

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

juli - december 2013

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW	€ 15.000,00
Totaal BTW-bedrag 21%	€ 3.150,00
Totaal te voldoen	€ 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

- 8. 07. 2014

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

vPL 72231

FACTUUR

Factuurnummer : 2014015
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 07-07-2014
Vervaldatum : 06-08-2014

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

januari - juni 2014

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW € 15.000,00

Totaal BTW-bedrag 21% € 3.150,00

Totaal te voldoen € 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

- 8. 01. 2015

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL 72231

FACTUUR

Factuurnummer : 2015002
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 7-1-2015
Vervaldatum : 6-2-2015

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

juli - december 2014

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW € 15.000,00

Totaal BTW-bedrag 21% € 3.150,00

Totaal te voldoen € 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

-7. 07. 2015

231 EZ

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL 72231

✓ Cred 24074
✓ NAW 45661
la 15/7/15
MTJ 16/7/15

FACTUUR

Factuurnummer : 2015013
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 6-7-2015 ✓
Vervaldatum : 5-8-2015 ✓

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

januari - juni 2015

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW € 15.000,00

Totaal BTW-bedrag 21% € 3.150,00

Totaal te voldoen € 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

-2 12. 2015

231 EZ

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL72231
saldo is 0

FACTUUR

Factuurnummer : 2015022
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 02-12-2015
Vervaldatum : 01-01-2016

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

juli - december 2015

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW	€ 15.000,00
Totaal BTW-bedrag 21%	€ <u>3.150,00</u>
Totaal te voldoen	€ <u><u>18.150,00</u></u>

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

22.10.2015

Ontpi

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL 00171

FACTUUR

Factuurnummer : 2015018
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 21-10-2015
Vervaldatum : 20-11-2015

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

Onkosten ten behoeve van advieswerk:

Taxi Milaan	€	55,00	
Taxi Milaan	€	30,00	
Taxi Milaan	€	60,00	
Parkeerkosten Schiphol	€	65,00	
Vliegticket Schiphol - Milaan retour	€	<u>446,05</u>	
	€		656,05

Totaalbedrag excl. BTW € 656,05

Totaal BTW-bedrag 21% € -

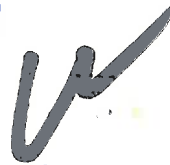
Totaal te voldoen € 656,05

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

CAMERO BV

ONTWIJ

+

19. 07. 2016

GEHEIM

(Zie 334965)

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

VPL 06171

FACTUUR

Factuurnummer : 2016010
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 18-7-2016
Vervaldatum : 17-8-2016

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

januari - juni 2016 € 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW € 15.000,00

Totaal BTW-bedrag 21% € 3.150,00

Totaal te voldoen € 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

CAMERO BV

32-1 Ontw.

✓
- 3. 01. 2017

VPL 80171

GEHEIM

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

FACTUUR

Factuurnummer : 2016021
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 31-12-2016
Vervaldatum : 30-1-2017

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2013/26727) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

juli - december 2016

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW € 15.000,00

Totaal BTW-bedrag 21% € 3.150,00

Totaal te voldoen € 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

vrl?

FACTUUR

Factuurnummer : 2017011
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 11-7-2017
Vervaldatum : 10-8-2017

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2017-2019) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

januari-juni 2017 € 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW € 15.000,00

Totaal BTW-bedrag 21% € 3.150,00

Totaal te voldoen € 18.150,00

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

CAMERO BV

GEHEIM

2 JAN 2018

Provincie Limburg
T.a.v. de heer ing. J. Smeelen
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

fd 65108
K 38200 (zu f 368232)

FACTUUR

Factuurnummer : 2017024
Cliëntnummer : P0001

Factuurdatum : 27-12-2017
Vervaldatum : 26-1-2018

Omschrijving	Bedrag
--------------	--------

Zoals overeengekomen (opdrachtverlening 2017-2019) declareren
wij voor ondersteuning van de heer drs. M.J.M. Verhagen:

juli-december 2017

€ 15.000,00

Totaalbedrag excl. BTW	€ 15.000,00
Totaal BTW-bedrag 21%	€ 3.150,00
Totaal te voldoen	€ <u>18.150,00</u>

Wij verzoeken U het totaalbedrag binnen de betaaltermijn te voldoen onder vermelding van
bovenstaand factuurnummer.

2017-03-1

bylage 1
GS matri
10-03-20

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Limburg
T.a.v. de heer J. Smeelen, directeur
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Voorburg, februari 2014,

Geacht College,

Refererend aan de opdracht inzake de ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake de Limburg Agenda (brief van 14 mei 2013; kenmerk 2013/26727) hebben wij afgesproken dat ik begin 2014 mijn werkzaamheden over 2013 als ambassadeur/klankbord van de Provincie Limburg zal rapporteren. Onderstaand een beknopt overzicht (op onderdelen vertrouwelijk van karakter gezien mogelijke follow up).

economische visie: brainstormsessie

Deelname aan brainstormsessies van de provincie Limburg inzake de ontwikkeling van de economische visie en structuurversterking voor Limburg d.d. 8 januari 2013 en 21 oktober 2013 (2,5 dagen)

██████████ VDL /BMW/ ██████████
Gesprekken met de VDL inzake ██████████

██████████ 8 april 2013.

Diverse gesprekken door het jaar heen met VDL over ██████████

Gesprekken met ██████████ over mogelijke uitbreiding ██████████ 15
augustus en 6 september 2013 (4 dagen)

Verbinden ██████████ met campusontwikkelingen

Diverse gesprekken met ██████████

██████████ over mogelijkheden van economische samenwerking en samenwerking op het gebied van wetenschap, land en tuinbouw in relatie tot life-science campus in Maastricht en GreenPort Venlo. 3 mei en 14 mei met terugkoppeling naar gedeputeerde Beurskens (3 dagen).

Casino: Caesars

Diverse gesprekken met vertegenwoordigers van Caesars (USA) inzake mogelijkheden casino en evenementencomplex in Maastricht 17 mei, 24 mei, 12 juni met terugkoppeling naar Burgemeester Heer van Maastricht (2,5 dagen).

Greenport: ██████████

Gesprek met ██████████ op 24 april inzake grootschalige ontwikkeling duurzame tuinbouw in Greenport en terugkoppeling naar Gedeputeerde Beurskens (1 dag).

Bedrijfsinvesteringen

Verschillende gesprekken met ██████████ inzake noodzakelijke investeringen en ondersteuning m.b.t. mogelijke concentratie van een multinational uit de chemische sector voor wat betreft de R&D TKI/DPI (1 dag).

Gesprekken met [redacted] en anderen over mogelijke investeringen en vestiging chemisch bedrijf in Limburg op 25 september met terugkoppeling naar Gedeputeerde Beurskens (1 dag) .

Optredens

Diverse optredens inzake economische perspectieven Limburg: 1 mei Heerlen speech; Europaforum Lanxess in Maastricht op 3 september; opening Hoge school jaar Heerlen 4 september; energiesymposium Duitse energiebedrijven in Mecc Maastricht op 21 september; discussie en delen ervaringen met provinciale jonge ambtenaren (LINK) op 3 oktober in gouvernement Maastricht; eindconferentie wonen in Limburg op 13 november Roermond; 120 jarig bestaan Geelen Roermond op 20 september (6,5 dagen).

Evenementen

Aanwezigheid inclusief gesprekken bij diverse evenementen waar onder opening Lanxess gebouw Sittard op 18 april; aspergediner en gesprekken voorafgaande met wethouder Venlo over [redacted] op 19 april, presentatie vastgoedontwikkeling Chemelot op 31 mei, Den Haag proeft Limburg op 19 juni; Handelsmissie naar Chengdu China 8 september tot en met 14 september en een tweetal dagen ter voorbereiding (inclusief vooroverleg met deelnemers op 4 september in Roermond). Schriftelijk verslag is opgesteld met resultaten (13 dagen).

Verschillende gesprekken leiden uiteindelijk niet altijd tot investeringen of passen niet in de plannen zoals de gedeputeerde Beurskens die voor ogen heeft, maar dat weet je niet van te voren. Dat neemt niet weg dat er een breed (internationaal) netwerk is onderhouden en/of opgebouwd.

Ik vertrouw erop hiermede invulling te hebben geven aan de rapportage m.b.t. de genoemde werkzaamheden.

Het spreekt voor zich dat kansen die ik zie voor mogelijke investeringen uiteraard oppak. Bij uitwerking moet blijken of het serieus is dan wel past in de visie en plan van de provincie. Conform afspraak zal ik op basis van deze korte rapportage op korte termijn met gedeputeerde Beurskens mondeling het voorgaande evalueren met het oog op mijn activiteiten voor de Provincie Limburg in 2014.

Met vriendelijke groet,

Maxime Verhagen

2015/26210

20-4-2015

EZ

7-7-2015

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Limburg
T.a.v. de heer J. Smeelen
Directeur
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Kopie brief: J. Smeelen

Provincie Limburg
20 APR 2015
IN
EX
Afd

April 2015

Geachte College,

Refererend aan de opdracht inzake de ondersteuning van Gedeputeerde Staten inzake de Limburgagenda (brief van 14 mei 2013, kenmerk 2013/26727) hebben wij afgesproken dat ik in het eerste kwartaal van 2015 mijn werkzaamheden over 2014 als ambassadeur/klankbord van de Provincie Limburg zal rapporteren. Onderstaand een overzicht (op onderdelen vertrouwelijk van karakter gezien mogelijke follow-up).

1. Bestuurlijk / ambtelijk advies en overleg Provincie Limburg

- Verschillende gesprekken Provincie intern (bestuurlijk / ambtelijk)

2. Acquisitie algemeen

- Verschillende overleggen met [redacted]
- Overleg met [redacted] over ondersteuning topsectoren in Limburg
- Verschillende gesprekken met Limburgse ondernemers

3. Bedrijfsinvesteringen

- [redacted]
- Gesprekken met BMW
- Marge van opening NedCar over [redacted]
- Overleg met [redacted] over vliegveld Maastricht Aachen Airport
- Overleg met [redacted]
- Airport overleg met [redacted] over mogelijkheden [redacted]
- [redacted]

4. Economie Internationaal

- Overleg met [redacted] over mogelijke investeringen / samenwerking op agrarisch gebied
- Overleg met [redacted] over mogelijkheden op gebied van high tech en life sciences
- Overleg met [redacted] over mogelijke investeringen en samenwerking
- Overleg met [redacted] over mogelijkheden inzake export / samenwerking
- Overleg met [redacted]
- Overleg met [redacted]
- Overleg met [redacted] over mogelijke buitenlandse investeringen in Limburg

- Overleg met [REDACTED] over mogelijke buitenlandse investeringen in Limburg
- Overleg met [REDACTED] over mogelijke investeringen en ondersteuning
- China missie bijeenkomst met [REDACTED]

5. Evenementen

- Deelname aan business meeting Provincie Limburg marge van TEFAF
- Deelname aan themabijeenkomsten rond Prinsjesdag
- Deelname aan verschillende ondernemersbijeenkomsten in Limburg
- Follow-up meeting met Limburgse bedrijven

Overzicht totaal aantal gemaakte uren per onderdeel:

1. totaal	5	dgn.
2. totaal	6	dgn.
3. totaal	8	dgn.
4. totaal	5,5	dgn.
5. totaal	<u>7</u>	dgn.

TOTAAL 31,5 dgn.

Ik vertrouw erop hiermede invulling te hebben gegeven aan de rapportage m.b.t. de genoemde werkzaamheden.

Het spreekt voor zich dat kansen die ik zie voor mogelijke investeringen uiteraard oppak. Bij uitwerking moet blijken of het serieus is dan wel past in de visie en plan van de provincie. Conform afspraak zal ik op basis van deze rapportage op korte termijn met gedeputeerde Beurskens mondeling het voorgaande evalueren met het oog op mijn activiteiten voor de Provincie Limburg in 2015.

Met vriendelijke groet,

Maxime Vermeir

bylage 2

2015/44250

Van: [redacted] namens Smeelen, Jan
Verzonden: maandag 29 juni 2015 14:22
Aan: nostbus
CC: [redacted]
Onderwerp: binnenkomende ter registratie

Beste,

Onderstaande mail is via mailbox Jan Smeelen binnengekomen. Graag registreren t.b.v. DocMan en digitaal sturen naar [redacted] (cluster ontwikkeling). Hij zal zorgdragen voor de verdere afhandeling (GS-stuk).

Groet,

[redacted]

Van: Maxime Verhagen [redacted]
Verzonden: maandag 29 juni 2015 11:47
Aan: Smeelen, Jan
Onderwerp:

Provincie Limburg
T.a.v. de heer J.A.J. Smeelen
Directeur
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Juni 2015

Beste Jan,

Om mijn activiteiten t.b.v. het College van GS 2012- 2015 af te ronden, heb je me verzocht (en zoals ook besproken met Twan Beurskens) het overzicht te leveren van mijn werkzaamheden in de periode januari - april 2015.

Uiteraard ben ik bereid ook de komende periode als ambassadeur/klankbord voor de Provincie Limburg actief te zijn. Ik hoor graag daarover van jullie.

Onderstaand een overzicht (op onderdelen vertrouwelijk van karakter gezien mogelijke follow-up):

1. Bestuurlijk/ambtelijk advies en overleg: 4 dagen
Verschillende gesprekken Provincie intern (Bestuurlijk/Ambtelijk)
[redacted]

2. Acquisitie algemeen 1,5 dag
MAA m.b.t. [redacted]
Adviezen MAA i.r.t. [redacted]
Gesprekken Limburgs MKB

3. Bedrijfsinvesteringen 3 dagen
RvC Greenport

4. Evenementen 2 dagen
Symposium rond Tefaf
Strategiesessie topsectoren

Totaal: 10,5 dag

Met vriendelijke groet,

Maxime Verhagen

GEHEIM

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Limburg
T.a.v. de heer J.A.J. Smeelen, directeur
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

2016/32230

25-4-2016

ONT

8-7-2016

April 2016

Provincie Limburg
Ingek. 21 APR 2016
DOCH.
Afd.

Geacht College,

Refererend aan de opdracht (verstrekt vanaf april 2015) inzake de door mij te leveren ondersteuning als ambassadeur/klankbord voor de Provincie Limburg, doe ik u hierbij mijn verrichte activiteiten toekomen over de periode mei 2015 t/m december 2015. Op onderdelen zullen de activiteiten een vertrouwelijk karakter hebben gezien de mogelijke follow-up.

1. Bestuurlijk/ambtelijke adviezen en overleg Provincie Limburg

- Verschillende gesprekken met gedeputeerden en ambtenaren met betrekking tot onder andere internationaliseringsbeleid, asbestplannen, voorbereiding internationale missies, werking ondernemersklimaat etc.
- Advisering in het kader van [REDACTED]
- Advisering RvC Greenport

2. Acquisitie algemeen

- Overleggen [REDACTED]
- Limburgse vestigingen met mogelijk internationale hub
- MKB algemeen

3. Economie Internationaal

- Bijeenkomsten op expo Milaan
- Deelname Chengdu-missie

4. Bedrijfsinvesteringen

- [REDACTED]
- [REDACTED]

Overzicht totaal (over periode mei 2015 / december 2015)

- 1. totaal 9 dagen
- 2. totaal 3 dagen
- 3. totaal 8 dagen
- 4. totaal 2 dagen

TOTAAL 22 dagen

Conform afspraak zal ik op basis van deze rapportage op korte termijn met gedeputeerde Beurskens en/u mondeling het voorgaande evalueren met het oog op mijn activiteiten voor de Provincie Limburg in 2016.

Met vriendelijke

Verslag evaluatiegesprek de heer M. Verhagen d.d. 22 november 2016 (2016) (La Mangerie Venlo 19 uur)

Aanwezig:

- de heer drs. M.J.M. Verhagen, namens CAMERO B.V.
- gedeputeerde de heer drs. T. Beurskens,
- gedeputeerde de heer G.P.J. Koopmans en
- de heer ing. J.A.J. Smeelen, directie, namens de provincie Limburg

Aanleiding

Op 22 juli 2015 heeft de provincie Limburg een opdracht verstrekt aan CAMERO B.V. In het kader van deze opdracht verricht CAMERO B.V. (in de persoon van de heer M. Verhagen) voor de duur van de overeenkomst (28 april 2015 tot 31 december 2016) diensten voor de provincie Limburg als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de Limburg Agenda. Zie nadere toelichting. Op grond van de opdracht wordt de voortgang van de werkzaamheden jaarlijks geëvalueerd.

Evaluatie

De heer Verhagen rapporteert over zijn werkzaamheden in 2016. Het afgelopen jaar zijn naast diverse vertegenwoordigingen bij provinciale activiteiten en het fungeren als klankbord voor de ambtelijke organisatie, met name de deelname aan en het leggen van contacten naar China van belang geweest. Van 30 oktober tot en met 5 november 2016 heeft de heer Verhagen China bezocht als Limburgs delegatieleider van een handelsmissie rondom de Western China International Fair. Hij heeft daar de volgende activiteiten verricht: deelname aan de 2nd International Port Trade & Logistics Conference, lobby gesprekken met [REDACTED] de officiële opening van het Brightlands Technology & Innovation Exhibition Center en lobby gesprekken rondom een [REDACTED]

Ook heeft de heer Verhagen geadviseerd en verbindingen gelegd op terreinen als de vervlechting van de bedrijventerreinen Venlo, de mogelijke werkzaamheden voortvloeiende uit het contract Joint Strike Fighter, de asbestaanpak, de research en de science faciliteiten. Dit ook in relatie met het nationale topsectoren beleid.

De Provincie geeft aan uitermate tevreden te zijn over de wijze waarop de afgelopen jaren steeds een beroep kon worden gedaan op dhr. Verhagen. De activiteiten hebben betrekking op vrijwel alle beleidsterreinen en mogelijke ontwikkelingen op Limburgse, nationale- en internationale schaal. Het leggen van contacten in binnen- en buitenland biedt de Provincie de mogelijkheid om meer dan in het verleden goed op de kaart te komen.

Voortzetting 2017

Afgesproken wordt om het ambassadeurschap in 2017 voort te zetten. Een formele vervolg opdracht zal begin 2017 gegeven worden. Afspraak is de verantwoording over de door de heer Verhagen verrichte werkzaamheden te laten plaatsvinden op een meer bij de functie passende wijze dan schriftelijk. De jaarlijkse schriftelijke rapportages komen dan ook te vervallen. In plaats daarvan worden evaluatiegesprekken gepland waarin de rolinvulling en voortgang gezamenlijk wordt besproken en vastgelegd in een gespreksverslag.

De activiteiten en vooral de impact is moeilijk in tijd uit te drukken. Dat is ook niet de bedoeling van lobby activiteiten. Het gaat met name om contacten op het goede moment en met de juiste impact.

Maastricht/23 november 2016

J.A.J. Si

Toelichting

Inhoud opdracht

Opdrachtgever vraagt van opdrachtnemer;

- het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij ontwikkelingen zoals genoemd in en samenhangend met het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer";
- het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
- het deelnemen aan een aantal (in afstemming met opdrachtnemer) geselecteerde overlegvergaderingen.

Verslag evaluatiegesprek M. Verhagen d.d. 29 juni 2017 (2017)
(Gouvernement Maastricht 15.00 u)

Aanwezig:

- de heer drs. M.J.M. Verhagen, namens CAMERO B.V.
- de heer ing. J.A.J. Smeelen, directie, namens de provincie Limburg

Aanleiding

Op 18 januari 2017 is een overeenkomst gesloten tussen CAMERO B.V. en de provincie Limburg: 'CAMERO B.V.- Provincie Limburg (2017-2019)'.

In het kader van deze opdracht verricht CAMERO B.V. (in de persoon van de heer M. Verhagen) voor de duur van de overeenkomst (1 januari 2017 t/m 30 april 2019) diensten voor de provincie Limburg als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de Limburg Agenda en het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer". Zie nadere toelichting.

Op basis van het bepaalde in artikel 2, lid 7 van voornoemde overeenkomst wordt de voortgang van de werkzaamheden jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwalficeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Verslag

De afgelopen maanden zijn een aantal zaken relevant geweest. Er heeft veelvuldig overleg plaats gevonden met [REDACTED] het oog op mogelijke verplaatsing van vluchten in verband met de vertraging van de opening van Lelystad Airport.

Daarnaast zijn er overleggen geweest met [REDACTED]. Ook is er diverse malen verbinding gelegd tussen [REDACTED] het oog op economische ontwikkelingen in meest brede zin.

Verder heeft de heer Verhagen verbindingen gelegd met [REDACTED]

Op verzoek van het provinciaal bestuur zijn diverse inleidingen verzorgd zoals tijdens het aspergediner en Tefaf met als doel de verbinding van MKB bedrijvigheid te duiden in relatie tot Brightlands.

In december 2017 is het werkbezoek Guangzhou gepland voor het bijwonen van de launch ceremony van AIC Asset Management investeringsfonds met Chinese strategische alliantiepartner E-Fund namens de Provincie.

Maastricht, 29 juni 2017

J.A.J. Smeelen

Toelichting

Inhoud opdracht (artikel 1, lid 1)

Opdrachtnemer zal namens CAMERO voor opdrachtgever voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden verrichten: diensten als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de Limburg Agenda en het Coalitieakkoord 'In Limburg bereiken we meer'. Meer concreet zal opdrachtnemer de volgende werkzaamheden hebben verricht:

- het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de Limburg Agenda en ontwikkelingen zoals genoemd in en samenhangend met het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer";
- het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
- het deelnemen aan een aantal (in afstemming met opdrachtnemer) geselecteerde overlegsgremia waaronder het lidmaatschap van de Raad van Advies van Chemelot Research Facilities B.V. en van Chemelot Scientific Participations B.V.

A Beurskens NR V-2.

2 minuten

VERTROUWELIJK

Portefeuillehouder(s) Beurskens
Organisatie onderdeel CS
Stuknummer 2015/76407
Behandeld door
Onderwerp A / B lijst
Toezegging inzake vertrouwelijke inzage
overeenkomsten (opdracht aan dhr. M. Verhagen)

Zaaknummer 2015/76403

Adviezen zijn ontvangen van

Doorkiesnummer. (043) 389

Onderwerp openbaar besluit
n.v.t.

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. De leden van PS onder oplegging van
geheimhouding inzage te verlenen in de
opdrachtverlening aan CAMERO B.V. (dhr. m.
verhagen) d.d. 22 juli 2015.

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)
n.v.t.

2015/76407

14-10-2015

CS

8-12-2015

3. De leden van PS te informeren via bijgevoegde
brieven.

4. De terinzagelegging te laten plaatsvinden
overeenkomstig de procedure zoals die door de
voorzitter van het Presidium bij brief van 28 sept.
2007 aan het college is medegedeeld.

Informatie

tel : (043) 389

e-mail

m@prvlimburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

☐ Beurskens

Subdoel

☐ Hamerstuk

☒ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

VERZONDEN 21 OKT. 2015

Besluit College d.d. 20-10-2015

Budgetnummer(s)

CONFORM

Zaaknummer : 2015/26403

Informatie administratieve afhandeling
In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: 2015b

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☐ Ja ☐ Nee

Besluitcode:

Aanwijzingen voor de CVE

2 brieven
Brieven pas versturen na sein van

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

Nota voor Gedeputeerde Staten

Concernestaf

Stuknummer 2015/76408

Onderwerp toezeggingen inzake vertrouwelijke inzake overeenkomsten (opdracht aan dhr. M. Verhagen)
Behandeld [redacted]
Datum 13 oktober 2015
Bijlage(n) 5
Afschrift [redacted]

0. Samenvatting

Gedeputeerde Beurskens heeft tijdens de vergadering van de commissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur van 25 september 2015 toegezegd de overeenkomst met dhr. M. Verhagen vertrouwelijk voor (leden van) PS ter inzage te leggen.

Uw college wordt voorgesteld om de leden van PS onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in a) de vertrouwelijke opdrachtverlening aan CAMERO B.V. (in de persoon van de heer M. Verhagen) d.d. 22 juli 2015 en

Presidium bij brief van 28 september 2007 aan uw college is medegedeeld.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Een beslissing nemen op de gedane toezeggingen.

2. Toelichting

Toezegging inzake inzage vertrouwelijke overeenkomst dhr. M. Verhagen

Uw college heeft op 21 juli 2015 onder oplegging van geheimhouding besloten om een (nieuwe) opdracht te verlenen aan CAMERO B.V. (in de persoon van dhr. M. Verhagen).

De opdracht betreft het verrichten van diensten als ambassadeur ter ondersteuning van uw college in zake de Limburgse agenda in de periode van 28 april 2015 tot en met 31 december 2016. Als vergoeding hiervoor wordt een jaarlijks bedrag van maximaal € 30.000,— excl. BTW toegekend met een maximum van € 60.000,— over de gehele periode.

Tijdens de vergadering van de commissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur van 25 september 2015 heeft gedeputeerde Beurskens toegezegd de overeenkomst met dhr. M. Verhagen vertrouwelijk voor leden van PS ter inzage te leggen.

Uw college wordt voorgesteld om de leden van PS onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in de vertrouwelijke opdrachtverlening aan CAMERO B.V. en de leden van PS hierover te informeren via bijgevoegde brief (bijlage 1). De wettelijke basis voor het opleggen van geheimhouding aan de leden van PS is in dit geval gelegen in het bepaalde in artikel 25, tweede lid, Provinciewet juncto het bepaalde in artikel 10, tweede lid, onder b, e en g Wet openbaar van bestuur.

De beide overeenkomsten kunnen gedurende een periode van 3 weken na verzending van deze brief worden ingezien bij de griffie conform de procedure zoals die door de voorzitter van het Presidium bij brief van 28 september 2007 aan uw college is medegedeeld (bijlage 3). Het is niet toegestaan kopieën, foto's en/of aantekeningen te maken van de overeenkomst.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

[Redacted text block]

4. **Relatie met Programmabegroting**
Nvt
5. **Juridische aspecten**
Zie onder sub 2.
6. **Inkoop- en aanbestedingsaspecten**
7. **Financiële aspecten**
Nvt
8. **Formatieve aspecten**
Nvt
9. **Samenwerking/afstemming andere afdelingen**
Afgestemd met ONT, Wegaanleg en FIN
10. **Voorstel**
 1. De leden van PS onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in de opdrachtverlening aan CAMERO B.V. (dhr. M. Verhagen) d.d. 22 juli 2015.
 2. [Redacted text]
 3. De leden van PS te informeren via bijgevoegde brieven.
 4. De ter inzagelegging te laten plaatvinden overeenkomstig de procedure zoals die door de voorzitter van het Presidium bij brief van 28 september 2007 aan het college is medegedeeld.
 5. [Redacted text]
 6. De geheimhouding te handhaven.

Portefuillehouder(s) Beurskens

Organisatie onderdeel CS

Stuknummer 2015/83267

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Verzoek om nadere informatie inzake dossier
CAMERO B.V./M. Verhagen

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Aan leden van PS onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in het (lobby)dossier van CAMERO B.V. (de heer M. Verhagen).
2. Leden van PS te informeren via bijgevoegde brief.
3. De terinzagelegging te laten plaatsvinden overeenkomstig de procedure zoals die door de voorzitter van het presidium bij brief van 28 september 2007 aan het college is medegedeeld.
4. De geheimhouding te handhaven.

Zaaknummer 2015/83265

Adviezen zijn ontvangen van

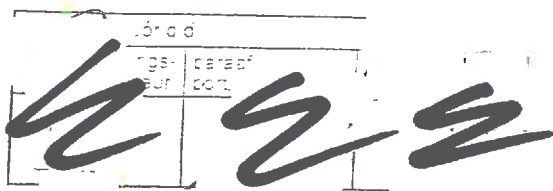
Doorkiesnummer. (043) 389

Onderwerp openbaar besluit

Niet van toepassing

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Niet van toepassing

Informant:

tel: (043) 389

e-mail: prvl limburg.nl

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

☐ Beurskens

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

Subdoel

☐ Hamerstuk☒ Bespreken

Besproken

☒ JA☐ NEE

Datum RO

Vertrouwelijk

☒ JA☐ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 10-11-2015

Programma / Overige portefeuille-onderwerpen / Overig

Budgetnummer(s)

**PORTEFEUILLEHOUDER
GEMACHTIGD**Toelichting

Reeds aan PS verzonden antwoorden op schriftelijke vragen (die openbaar zijn) hoeven niet in dit kader ter inzage te worden gelegd.

Zaaknummer : 2015/83265

Informatie administratieve afhandeling
In te vullen door de medewerker

Naam digitaal mapje: K:\Concernstaf\DOCMAN Uitgaande Post\DOCMAN A B Stukken\2015\110-A-Verzoek om nadere informatie inzake dossier Camero B.V. M. Verhagen

Datum uiterlijke verzending:

Indien heden verzenden of spoed hier dan reden aangeven:

Stuknummer ingekomen brief:

Afgedaan: ☐ Ja ☐ Nee

Besluitcode:

Aanwijzingen voor de CVE

Afschriften (specificeren per brief)

Auteur,

Nota voor Gedeputeerde Staten

Concernstaf

Stuknummer 2015/83272

Onderwerp	Verzoek om inzage inzake overeenkomsten van opdracht de heer M. Verhagen
Behandeld	<u>[REDACTED]</u>
Datum	10 november 2015
Bijlage(n)	2
Afschrift	Concernstaf

0. Samenvatting

Sinds vrijdag 23 oktober jl. ligt de actuele opdrachtverlening aan de heer M. Verhagen/
CAMERO B.V. gedurende 3 weken voor de leden van PS vertrouwelijk ter inzage, conform uw
besluit d.d. 20 oktober jl.

Op 28 oktober jl. heeft statenlid Van Rey per mail gevraagd om inzage in het volledig en ongeschoond dossier Verhagen en de beantwoording van diverse vragen.

Uw college wordt voorgesteld statenlid Van Rey en overige statenleden onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in de overige documenten die horen bij de opdrachtverlening aan CAMERO B.V./de heer M. Verhagen (het 'lobby'dossier).

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Een beslissing nemen op het verzoek van statenlid Van Rey om een volledig en ongeschoond dossier Verhagen ter inzage te leggen en de beantwoording van diverse vragen.

2. Toelichting

Sinds vrijdag 23 oktober jl. ligt de actuele opdrachtverlening aan de heer M. Verhagen/
CAMERO B.V. d.d. 22 juli 2015 gedurende 3 weken voor de leden van PS vertrouwelijk ter inzage.
Uw college heeft hiertoe besloten op basis van de volgende toezegging:

Toezegging T2151

"Gedeputeerde zegt toe de overeenkomst met dhr. M. Verhagen vertrouwelijk voor PS ter inzage te leggen".

Op 28 oktober 2015 heeft statenlid Van Rey per mail laten weten dat hij –kort gezegd– teleurgesteld is dat alleen de actuele opdrachtverlening ter inzage is gelegd (bijlage 1). Wanneer een fractie het volledige dossier vraagt moet het totale ongeschoonde dossier ter inzage worden gelegd, aldus de heer Van Rey.

Uw college heeft eerder besloten om alleen de actuele opdrachtverlening ter inzage te leggen omdat ook alleen dit document uitdrukkelijk is toegezegd.

Statenlid Van Rey vraagt thans aan uw college om inzage in het volledig en ongeschoond dossier Verhagen. Tevens stelt hij diverse vragen (onder andere: waar is het opdracht-dossier van 14 mei 2013, waar zijn de voortgangsgesprekken, waar zijn de ingediende facturen, etc.).

In het 'lobby-dossier' van de heer Verhagen zijn de volgende documenten voorhanden:

- Afgeronde opdrachtverlening (conform vertrouwelijk GS-besluit d.d. 14 mei 2013)

Uw college heeft op 16 mei 2013 opdracht verleend aan CAMERO B.V./de heer M. Verhagen (brief kenmerk 2013/26727) voor ondersteuning inzake de Limburgse agenda. Deze opdracht is gestart op 1 januari 2013 en liep af in juni 2015. Inzet: ongeveer 30 dagen per jaar, met een jaarlijkse vergoeding van maximaal € 30.000,--, exclusief BTW. De vergoeding over de gehele periode bedraagt maximaal € 75.000,--, inclusief reis- en verblijfkosten. De vergoeding is jaarlijks in 2 termijnen betaald op basis van declaraties.

- Actuele opdrachtverlening (conform vertrouwelijk GS-besluit d.d. 21 juli 2015)

De vigerende opdrachtverlening d.d. 22 juli 2015 is vertrouwelijk ter inzage gelegd (brief kenmerk 2015/50107). Deze opdracht is verstrekt voor het tijdvak van 28 april 2015 tot 31 december 2016. Inzet: ongeveer 30 dagen per jaar. Als vergoeding wordt een jaarlijks bedrag van maximaal € 30.000,-- exclusief BTW toegekend met een maximum van € 60.000,-- over de gehele periode. Dit bedrag is exclusief maximaal € 10.000,-- reis- en verblijfkosten. De vergoeding wordt jaarlijks in 2 termijnen betaald op basis van declaraties.

- Rapportages werkzaamheden (over 2013, 2014 en 2015)

Bij het verlenen van de beide opdrachten is afgesproken dat de voortgang van de werkzaamheden regelmatig zal worden gemonitord.

In dat kader heeft de heer M. Verhagen in zijn brief van april 2015 (ingekomen 21 april 2015) een overzicht gegeven van zijn werkzaamheden over 2014 zoals hij dat eerder deed over 2013 (GS 19 maart 2014). Op 29 juni 2015 heeft uw college de rapportage over de periode 1 jan 2015 t/m april 2015 ontvangen (GS 21 juli 2015).

- Declaraties

Het volgende is gedeclareerd:

- Factuur d.d. 24-06-2013 (2013008): € 15.000,-- exclusief BTW
Werkzaamheden jan-juni 2013
- Factuur d.d. 20-12-2013 (2013023): € 15.000,-- exclusief BTW
Werkzaamheden juli-dec 2013
- Factuur d.d. 07-07-2014 (2014015): € 15.000,-- exclusief BTW
Werkzaamheden jan-juni 2014
- Factuur d.d. 07-01-2015 (2015002): € 15.000,-- exclusief BTW
Werkzaamheden juli-dec 2014
- Factuur d.d. 06-07-2015 (2015013): € 15.000,-- exclusief BTW
Werkzaamheden jan-juni 2015
- Factuur d.d. 20-11-2015 (2015018): € 656,04 (reiskosten).

Voornoemde documenten (met uitzondering van de antwoorden op eerdere statenvragen) hebben een vertrouwelijk karakter. Openbaarmaking van de informatie kan de financiële belangen en strategische positie van de provincie Limburg en andere betrokken partijen onevenredig schaden (artikel 10, tweede lid aanhef en onder sub g Wob). Uw college wordt voorgesteld, gelet op het bepaalde in artikel 25, tweede lid Provinciewet (waarin een koppeling is gelegd met de belangen zoals genoemd in artikel 10, Wob, op grond waarvan openbaarmaking van informatie achterwege kan blijven), het volledige dossier zoals hiervoor genoemd –met uitzondering van de reeds ter inzage liggende opdrachtverlening- onder oplegging van geheimhouding aan de leden van Provinciale Staten ter inzage te leggen. Dit overeenkomstig de procedure zoals die door de voorzitter van het Presidium bij brief van 28 september 2007 aan het college is medegedeeld.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Termijn verstrekken dossier

Statenlid Van Rey vraagt om het dossier en beantwoording van de vragen vóór 6 november 2015 zodat de Volkspartij Limburg dit eventueel kan meenemen in het debat van de algemene beschouwingen. Om een zorgvuldige voorbereiding mogelijk te maken is deze nota ingegeven voor behandeling in uw college op 10 november 2015.

Rollen heer Verhagen

De heer Verhagen fungeert als ambassadeur van de provincie Limburg met het oog op het versterken van de Limburgse economie. Hierbij richt hij zich specifiek op lobbydossiers bij de Rijksoverheid en/of Europese Gemeenschap. Hij adviseert de Provincie over netwerken en het kiezen van de juiste strategie. Daarnaast voert hij zelf, in opdracht van de Provincie, complexe lobbytrajecten uit. De concrete aansturing en verantwoording van elke inzet vindt bij de provincie Limburg via de directie plaats.

De heer Verhagen is daarnaast op voordracht van de provincie Limburg benoemd als lid van de Raad van Commissarissen van de Brightlands Chemelot Campus. Bovendien is de heer Verhagen lid van de Raad van Advies van Chemelot Research Facilities B.V.

Monitoren voortgang werkzaamheden

Het voorstel is de statenleden –n.a.v. het gevraagde dossier en voortgangsgesprekken- te wijzen op de bijzondere ambassadeursrol van de heer Verhagen en het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden van de heer Verhagen. Dit gebeurt op een bij de functie passende wijze.

4. Relatie met Programmabegroting

Niet van toepassing.

5. Juridische aspecten

Niet van toepassing.

6. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Niet van toepassing.

7. **Financiële aspecten**
Niet van toepassing.
8. **Formatieve aspecten**
Niet van toepassing.
9. **Samenwerking/afstemming andere afdelingen**
Afgestemd met Ontwikkeling.
10. **Voorstel**
 1. Aan leden van PS onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in het (lobby)dossier van CAMERO B.V. (de heer M. Verhagen).
 2. Leden van PS te informeren via bijgevoegde brief.
 3. De ter inzagelegging te laten plaatsvinden overeenkomstig de procedure zoals die door de voorzitter van het Presidium bij brief van 28 september 2007 aan het college is medegedeeld.
 4. De geheimhouding te handhaven.

A Koopmans NR

Portefeuillehouder(s) Koopmans

Organisatie onderdeel CS

Stuknummer

Behandeld door

Onderwerp A / B lijst

Beantwoording vraag Volkspartij Limburg inzake dossiers Verhagen en Atsma

Voorstel (Vervolg tekst voorstel op pagina 2)

1. Statenlid Van Rey onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in de gevraagde -en niet eerder ter inzage gelegde- documenten inzake de opdrachten aan de heer Verhagen en de heer Atsma.
2. Statenlid Van Rey te informeren over uw besluit via bijgevoegde brief.
3. De geheimhouding van deze nota te handhaven.

Zaaknummer

Adviezen zijn ontvangen van

Telefoon (043) 389 72 84

Onderwerp openbaar besluit

Niet van toepassing

Tekst openbaar besluit (Vervolg tekst openbaar besluit op pagina 2)

Niet van toepassing

Informatie

tel : (043) 389

e-mail :

Mede paraaf afdeling/projectgroep

Opmerking Directeur / Clusterhoofd

Paraaf

B-stuk

☐ Koopmans

Akkoord

Advies (adj.) Secretaris

Paraaf

Subdoel

☐ Hamerstuk

☐ Bespreken

Besproken

☒ JA

☐ NEE

Datum RO

Vertrouwelijk

☒ JA

☐ NEE

Verzonden d.d.

Besluit College d.d. 29-05-2018

Budgetnummer(s)

Nota voor Gedeputeerde Staten

Concernstaf

Stuknummer

Onderwerp Verzoek Volkspartij Limburg inzake (lobby)dossiers Verhagen en Atsma
Behandeld [REDACTED]
Datum 29 mei 2018
Bijlage(n) 1
Afschrift [REDACTED]

0. Samenvatting

Op 13 april 2018 heeft de Volkspartij Limburg per e-mail gevraagd om de jaarlijkse rapportages en de declaraties van twee externe adviseurs te weten: de heer M. Verhagen en de heer J. Atsma. Uw college wordt voorgesteld statenlid Van Rey onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in de gevraagde documenten voor zover deze stukken niet reeds ter inzage hebben gelegen.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Statenlid Van Rey informeren over de dienstverlening door de heer Verhagen en de heer Atsma.

2. Toelichting

Op 13 april 2018 heeft de Volkspartij Limburg de volgende vraag gesteld:

"In het verleden heeft de Volkspartij Limburg aan GS gevraagd om de jaarlijkse rapportage te mogen ontvangen van de externe adviseurs: Atsma en Verhagen. Wij zijn nu een aantal jaren verder en de Volkspartij Limburg wil graag de jaarverslagen + de declaraties ontvangen van de betreffende externe adviseurs".

Lobby dossier de heer Verhagen

Sinds 1 januari 2013 verricht de heer M. Verhagen in opdracht van de Provincie Limburg diensten als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de Limburg Agenda en het Coalitieakkoord 'In Limburg bereiken we meer'. De actuele opdracht loopt tot en met 30 april 2019.

Op 17 januari 2017 heeft uw college ermee ingestemd de verantwoording over de door de heer Verhagen verrichte werkzaamheden te laten plaatsvinden op een meer bij de functie passende wijze. Dat betekent dat de schriftelijke rapportages zijn komen te vervallen en de rolinvulling sinds 1 januari 2017 jaarlijks wordt geëvalueerd tijdens een overleg met de portefeuillehouder.

In onderstaand overzicht zijn de relevante documenten opgenomen. Het betreft opdrachten, facturen, rapportages en gespreksverslagen. Het evaluatiegesprek over de 2e helft 2017 is niet doorgegaan (cf tabel), maar er zijn wel activiteiten verricht. De documenten t/m juni 2015 hebben in

2015 reeds onder oplegging van geheimhouding voor alle leden van Provinciale Staten ter inzage gelegen conform besluitvorming in uw college d.d. 20 oktober 2010 (2015/76407) en 10 november 2015 (2015/83267). Dit naar aanleiding van een eerder verzoek van de heer Van Rey d.d. 28 oktober 2015.

Overzicht dossier Verhagen

Overeenkomsten	Jaar	Declaraties excl. BTW (conform opdracht) Inzet: 30 dagen per jaar	Jaarlijkse verantwoording inzake dienstverlening
Opdracht 1 (GS 14-5-13) (opdracht voor € 30.000)	2013 (1 januari)	<u>Factuur d.d. 24-6-2013 (2013008)</u> Werkzaamheden jan-juni : € 15.000 <u>Factuur d.d. 20-12-2013 (2013023)</u> Werkzaamheden juli-dec : € 15.000	<u>Rapportage over 2013</u> (GS 18-3-2014)
	2014	<u>Factuur d.d. 7-7-2014 (2014015)</u> Werkzaamheden jan-juni : € 15.000 <u>Factuur 7-1-2015 (2015002)</u> Werkzaamheden juli-dec : € 15.000	<u>Rapportage over 2014</u> (GS 21-7-2015)
	2015 (1 ^e helft)	<u>Factuur 6-7-2015 (2015013)</u> Werkzaamheden jan-juni : € 15.000	<u>Rapportage over 1^e helft 2015</u> (GS 21-7-2015)
Opdracht 2 (GS 21-7-15) (opdracht voor € 30.000)	2015 (2 ^e helft)	<u>Factuur d.d. 2-12-2015 (2015022)</u> Werkzaamheden juli-dec : € 15.000 <u>Factuur d.d. 21-10-2015</u> Reis- en verblijfkosten: € 656,05	<u>Rapportage over 2^e helft 2015</u> (GS 7-6-2016)
	2016	<u>Factuur d.d. 18 juli 2016 (2016010)</u> Werkzaamheden jan-juni: € 15.000 <u>Factuur d.d. 31-12-2016 (2016021)</u> Werkzaamheden juli-dec € 15.000	<u>Verslag evaluatiegesprek 2016</u> <u>d.d. 22-11-2016</u>
Opdracht 3 (GS 17-01-17) (opdracht voor € 30.000)	2017	<u>Factuur d.d. 11-7-2017 (2017011)</u> Werkzaamheden jan-juni: € 15.000 <u>Factuur d.d. 27-12-2017 (2017024)</u> Werkzaamheden juli-dec : € 15.000	<u>Verslag evaluatiegesprek 2017</u> <u>d.d. 29-6-2017</u> <u>Evaluatiegesprek 2017 d.d.</u> <u>21-3-2018 (uitgesteld medische</u> <u>redenen).</u>
	2018/2019	Pm	

Uw college wordt voorgesteld statenlid Van Rey onder oplegging van geheimhouding inzake te verlenen in de gevraagde -en niet reeds ter inzage gelegde- documenten (groene vak).

Dossier de heer Atsma (advisering sport)

Sinds september 2014 verricht de heer Atsma adviesdiensten voor de Provincie Limburg inzake het provinciale sportbeleid. In onderstaand overzicht zijn de documenten opgenomen die behoren bij de opdrachten aan de heer Atsma/Comoraat B.V.

Overzicht dossier Atsma

Overeenkomsten	Jaar	Declaraties excl. BTW	Verantwoording inzake dienstverlening
----------------	------	-----------------------	---------------------------------------

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Geheimhouding

De gevraagde documenten inzake de heren Verhagen en Atsma hebben een vertrouwelijk karakter. Openbaarmaking van de informatie kan de financiële belangen en strategische positie van de Provincie en de betrokken adviseurs onevenredig schaden (artikel 10, tweede lid aanhef en onder sub g Wob). Uw college wordt dan ook voorgesteld, gelet op het bepaalde in artikel 25, tweede lid Provinciewet (waarin een koppeling is gelegd met de belangen zoals genoemd in artikel 10, Wob, op grond waarvan openbaarmaking van informatie achterwege kan blijven), de gevraagde documenten onder oplegging van geheimhouding aan statenlid Van Rey bij de Griffie ter inzage te leggen en statenlid Van Rey hierover te informeren via bijgevoegde brief (bijlage 1). Dit overeenkomstig de procedure zoals vastgelegd in de brieven van uw college d.d. 17 november 2015 (kenmerk 2015/87680) en 22 november 2016 (kenmerk 2016/95456).

Ambassadeur Verhagen

De heer Verhagen fungeert als ambassadeur van de Provincie met het oog op het versterken van de Limburgse economie. Hierbij richt hij zich specifiek op lobbydossiers bij de Rijksoverheid en/of Europese Gemeenschap. Hij adviseert de Provincie over netwerken en het kiezen van de juiste strategie. Daarnaast voert hij zelf, in opdracht van de Provincie, complexe lobbytrajecten uit. De concrete aansturing en verantwoording van elke inzet vindt bij de Provincie via de directie plaats. De heer Verhagen is daarnaast op voordracht van de Provincie Limburg benoemd als lid van de Raad van Commissarissen van de Brightlands Chemelot Campus. Bovendien is de heer Verhagen lid van de Raad van Advies van Chemelot Research Facilities B.V.

Bij brief van 10 november 2015 (kenmerk 2015/83269) zijn Provinciale Staten reeds uitdrukkelijk geïnformeerd over de bijzondere ambassadeursrol van de heer Verhagen en het monitoren van de voortgang van de werkzaamheden. Om die reden is het advies daar nu niets over op te nemen in bijlage 1.

Sportadviseur Atsma

De heer Atsma adviseert uw college sinds 2014 over het provinciale sportbeleid gezien zijn jarenlange ervaring in de sportwereld. In eerste instantie met een focus op de terreinen sportzone, topsport en de wielersport en vervolgens met een doorkijk naar het provinciale sportbeleid voor de langere termijn. Deze advisering heeft mede gediend als input voor een nieuw uitvoeringsprogramma sport voor de periode vanaf 2015. In 2015 zijn in de door PS vastgestelde Accentennotitie Sport en in het Uitvoeringsprogramma Sport 2015-2017 twee majeure onderwerpen benoemd: de "Herijking van het Limburgse Wielerplan" en "Toekomst Limburgse sportorganisaties" benoemd. Ook over deze onderwerpen heeft de heer Atsma geadviseerd.

4. **Relatie met Programmabegroting**
Niet van toepassing.
5. **Juridische aspecten**
Zie toelichting onder 2.
6. **Inkoop- en aanbestedingsaspecten**
Niet van toepassing.
7. **Financiële en cofinancieringsaspecten**
Niet van toepassing.
8. **Arbeidsmarktbeleid**
Niet van toepassing.
9. **Formatieve aspecten**
Niet van toepassing.
10. **Samenwerking/afstemming andere clusters**

Dit voorstel is afgestemd met het cluster Cultuur.

11. Voorstel

1. Statenlid Van Rey onder oplegging van geheimhouding inzage te verlenen in de gevraagde -en niet eerder ter inzage gelegde- documenten ter zake de opdrachten aan de heer Verhagen en de heer Atsma.
2. Statenlid Van Rey te informeren over uw besluit via bijgevoegde brief.
3. De geheimhouding van deze nota te handhaven.

Mediahuis Limburg/dagblad De Limburger
De heer T. Sniekers
Postbus 5111
6130 PC SITTARD

NRC Media/ NRC handelsblad
De heer J. Dohmen
Postbus 20673
1001 NR AMSTERDAM

Cluster CS
E-mail ms.dabekausen@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2019/23073
Vpl.nummer
Bijlage(n) 1

Behandeld M.S. Dabekausen
Telefoon (043) 389 72 84
Uw kenmerk
Maastricht 22 maart 2019

VERZONDEN 22 MAART 2019

Onderwerp

Aanvullende vragen inzake Wob beschikking d.d. 14-02-2019 (2019/11793)

Geacht heer Sniekers, geachte heer Dohmen,

Algemeen

U vraagt in uw aanvullende vragen o.a. naar evaluaties en resultaten. Daarbij willen we u meegeven dat de effecten van lobby/ambassadeurswerk zich niet altijd in harde cijfers/rapportages laten vertalen. Zo levert het inzetten van een adviseur met statuut (bijvoorbeeld een voormalig bewindspersoon, lid van het Europees Parlement en/of lid van raad van bestuur dan wel commissaris van een internationaal opererende onderneming) voor dit type werkzaamheden de provincie vele ingangen en inzichten op. Hij/zij kan deuren openen in binnen- en/of buitenland voor bestuurders en hoge ambtenaren, die normaal gesloten blijven. Daarmee kan hij/zij voor de Provincie het verschil maken om bijvoorbeeld een bedrijf binnen te halen (acquisitie) of een cruciale regionale samenwerking mee aan te gaan (alliantievorming). Dat is ook de reden waarom het College van Gedeputeerde Staten bewust bij majeure dossiers voor deze aanpak kiest. Over de inzet en resultaten van de heer Verhagen als topadviseur voor de Limburgse lobby, acquisitie en buitenlandse betrekkingen is het College van Gedeputeerde Staten zeer tevreden.

De heer Verhagen

De aanleiding om de heer Verhagen te contracteren was dat Provinciale Staten op 2 november 2012 unaniem de motie 284 hebben aangenomen om de slagvaardigheid van de structuurversterkende projecten waaronder de campussen in Limburg te vergroten. Met de ambitie om wereldwijd uit te blinken in het kader van het topsectorenbeleid en Brainport 2020 zijn we op zoek gegaan naar een topadviseur met ingangen en contacten op het hoogste niveau om ons bij die opdracht te helpen.

Wij hebben deze gevonden in de persoon van de heer Maxime Verhagen, voormalig vicepremier, minister van Buitenlandse Zaken en van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Lid van de Tweede Kamer en het Europees Parlement. Een man met nationale en internationale contacten en oriëntatie, die als volksvertegenwoordiger en bewindspersoon zich diverse malen nadrukkelijk heeft ingezet voor Limburgse belangen en daarin van grote betekenis is geweest. Denk daarbij aan het op een duurzame wijze verbinden van bedrijven aan de regio. We zien hem als een adviseur met bewezen kwaliteiten, een groot internationaal netwerk en bovenal een man met hart voor Limburg. Op ons verzoek heeft de heer Verhagen zich bereid verklaard om voor Limburg in binnen- en buitenland actief te zijn bij onze lobbyactiviteiten en het vormen van allianties. Daarnaast voorziet hij ons - gevraagd en ongevraagd - van (strategisch) advies en fungeert hij als klankbord zowel ambtelijk als bestuurlijk bij het opstellen van toekomstscenario's en strategische visies. Limburg heeft met hem een persoon van aanzien en met statuur aan zich weten te binden.

Met inachtneming van voornoemd uitgangspunt heeft de heer Verhagen de opdracht meegekregen om ons college te ondersteunen inzake de uitwerking van de Limburg Agenda en in later stadium de doelstellingen op het vlak van lobby en acquisitie uit het Coalitieakkoord 'In Limburg bereiken we meer'. Binnen zijn opdracht, die conform besluitvorming in Gedeputeerde Staten tweemaal is verlengd, pleegt de heer Verhagen inzet op activiteiten zoals het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van ons college en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders. Vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven kan een persoonlijke introductie van een voormalig vicepremier de doorslag geven om projecten van de grond te krijgen die bijdragen aan investeringen en alliantievorming gericht op de lange termijn. Met name bij handelsmissies biedt de betrokkenheid van een (voormalig) bewindspersoon voor de buitenlandse partners de garantie voor een duurzame samenwerking, gericht op een lange termijn. Zonder limitatief te zijn ligt de meerwaarde van de inzet van deze topadviseur in de (door)ontwikkeling van de Limburgse campussen, de verbinding tussen de campussen middels de kennis-as en het grensoverschrijdend openbaar vervoer ook in relatie tot de Rijksagenda. Ook behoort tot de opdracht het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en Limburgse bedrijven in het buitenland. Tenslotte neemt de heer Verhagen deel aan een aantal geselecteerde overlegvergaderingen.

Uw specifieke vragen d.d. 11 maart 2019

Vraag 1

Constatering: In de stukken die GS van Limburg hebben verstrekt ontbreken bewijsstukken van declaraties van kosten van ambassadeur Maxime Verhagen.

Vragen: In de brief van GS aan Camero B.V. van 21 juli 2013 en in de collegenota's van 14 juli 2015 en 17 januari 2017 is sprake van maximaal 10.000 euro onkostenvergoeding (per twee jaar) voor reizen in Nederland en aangrenzende regio's. Zijn die uitbetaald? Zo ja, hoeveel en hoe? Heeft de heer Verhagen hiervoor gedeclareerd? Of was het een forfait?

Antwoord

In de opdrachtverlening d.d. 21 juli 2015 (en bijbehorende GS nota d.d. 14 juli 2015) is sprake van maximaal € 10.000 euro onkostenvergoeding voor reis en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux en Euregio Maas Rijn) gedurende de opdrachtperiode (28 april 2015 t/m 31 december 2016). Dit bedrag is niet uitbetaald.

De heer Verhagen heeft € 0 gedeclareerd ter zake reis- en verblijfkosten in Nederland en aangrenzende regio's. De heer Verhagen heeft uitsluitend € 656,05 aan onkosten gedeclareerd voor reis- verblijfkosten buiten dit gebied (Milaan). De bijbehorende factuur d.d. 21 oktober 2015 is in uw bezit. Zie vraag 8.

Vraag 2

Constatering: In de verstrekte documenten valt te lezen dat de heer Verhagen als ambassadeur/lobbyist voor Limburg drie reizen naar China gemaakt heeft: 8 tot 14 september 2013, 30 oktober tot 5 november 2016, december 2017.

Vragen: De vrijgegeven Wob-documenten bevatten geen betaalbewijzen van reis- en verblijfkosten van de Chinareizen van de heer Verhagen. Zijn deze reizen door de provincie Limburg betaald ten behoeve van de heer Verhagen? Zo ja, dan vallen onder het Wob-verzoek ook de bijbehorende betaalbewijzen. Zo nee, wie heeft dan betaald?

Antwoord

Conform gemaakte contractuele afspraken (in uw bezit) worden reis- en verblijfkosten met betrekking tot de door de heer Verhagen te maken reizen buiten Nederland en aangrenzende regio's door de Provincie vergoed gelijk met anderen die deelnemen aan buitenlandse dienstreizen. Hieronder vallen dus ook de reis- en verblijfkosten van de handelsmissies naar China/Chengdu in het kader van economische diplomatie ter ondersteuning van internationale handels- en investeringsbevordering. De reis- en verblijfskosten van deze geacordeerde handelsmissies worden rechtstreeks gefactureerd aan en betaald door de Provincie Limburg. Gezien uw verzoek hebben wij de betaalbewijzen aan The Embassy Network bijgevoegd conform onderstaand overzicht.

- Handelsmissie Chengdu: van 8 tot 14 september 2013
Omschrijving: life science & health missie met VWS minister Schippers/multisectorale handelsmissie Limburg.
Deelnemers Provincie: M. Verhagen en 2 ambtenaren van de Provincie Limburg.
Overige deelnemers: B MHC, MUMC+, UM, Hogeschool Zuyd, LIOF, KvK, Maastricht Instruments, Pathofinder, Architecten ad Maas, Esaote, Scannexus, PCF Asia, Befratech, FCS-Elongo, Aeternus, Teleperformance, Ilamco, Imagic, Master Student Chengdu, Lange Transport, gemeente Venlo.
Kosten: reis- en verblijf & visumaanvraag.
Bijlage: een factuur van de KvK d.d. 08-08-2013, een factuur van the Embassy Network d.d. 21-08-2013 en een factuur van de KvK d.d. 01-10-2013.
- Handelsmissie Chengdu: 8 tot 11 november 2015
Omschrijving: officieel tegenbezoek aan vriendschapsprovincie Sichuan.
Deelnemers Provincie: CdK T. Bovens, algemeen directeur A. de Kroon, M. Verhagen en een ambtenaar.
Overige deelnemers: gemeente Roermond, gemeente Maastricht, Asian Full Service Center, Chinese Vereniging Limburg, B MHC, MERLN, MUMC+, UM, Hogeschool Zuyd, The International Butler Academy, Christian Lagerwaard, Kern Architecten.
Kosten: reis- en verblijf & visumaanvraag.
Bijlage: een factuur van The Embassy Network d.d. 16-09-2015.

- Handelsmissie Chengdu: 30 oktober- 5 november 2016
Omschrijving: Limburg handelsmissie rondom Western China International Fair/Business & Technology Fair en 2nd International Port Trade & Logistics Conference.
Deelnemers Provincie: M. Verhagen en een ambtenaar.
Overige deelnemers: Brightlands China Center, B MHC, MUMC+, Chinese Vereniging Limburg, Spauwen Travel, Wang Consulting.
Kosten: reis- en verblijf & visumaanvraag.
Bijlage: een factuur van The Embassy Network d.d. 23-09-2016.
- Handelsmissie Chengdu: 18 tot 20 december 2017
Omschrijving: lancering APG E-Fund investeringsfonds.
Deelnemers Provincie: M. Verhagen en een ambtenaar.
Overige deelnemers: APG.
Kosten: reis- en verblijf & visumaanvraag.
Bijlage: factuur van The Embassy Network d.d. 20-11-2017 en onkostenvergoedingen d.d. 22-12-2017.
- Handelsmissie China: 8-13 april 2018 –DEELNAME VERHAGEN GEANNULEERD persoonlijke omstandigheden-
Omschrijving: VWS DG/Taskforce Healthcare missie (deelmissie van missie Rutte).
Kosten: annuleringskosten.
Bijlage: RVO Invoice d.d. 28-03-2018.
- Geplande handelsmissie China: 7-9 april 2019
Omschrijving: spoorgoederenmissie met I&W SG
Deelnemers Provincie: M. Verhagen en een ambtenaar
Overige deelnemers: New Silkway Logistics
Kosten: reis- en verblijf & visumaanvraag
Bijlage: factuur van The Embassy Network d.d. 25 februari 2019

En volledigheidshalve:

- Wereld Expo Milaan: 23 en 24 september 2015
Kosten: reis- en verblijf.
Zie antwoord vraag 8.

Vraag 3

Constatering: In de collegenota's is sprake van adviezen van de afdeling Inkoop ten aanzien van de inzet van de heer Verhagen. Deze adviezen ontbreken.

Vragen: Waarom zitten die adviezen er niet bij? Graag alsnog.

Antwoord

Deze adviezen maken integraal deel uit van de GS nota's die reeds in uw bezit zijn (paragraaf 6 'inkoop en aanbestedingsaspecten').

Vraag 4

Constatering: Uit het verslag van werkzaamheden van de heer Verhagen blijkt dat hij een schriftelijk verslag van de eerste Chinareis gemaakt heeft. Dit verslag is niet door GS overhandigd.

Vraag: Waarom niet? Graag alsnog.

Antwoord

Er is eerder niet om gevraagd. Het verslag is echter beschikbaar en treft u bijgaand aan.

Vraag 5

Constatering: In de evaluaties en verslagen over de inzet van de heer Verhagen ontbreken documenten met informatie over de concrete resultaten van de activiteiten van de heer Verhagen.

Vraag: Zijn die er niet? Graag alsnog.

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 7 en de inleidende toelichting.

Vraag 6

Constatering: Op 22 november 2016 was er een evaluatiegesprek met de heer Verhagen in het etablissement La Mangerie in Venlo. Aanwezig waren Verhagen en de gedeputeerden Beurskens, Koopmans en directeur Smeelen. Wij hebben gevraagd: alle documenten, inclusief onderliggende bewijsstukken van de reis-, verblijf- en overige kosten ten behoeve van de heer Verhagen. De bon van La Mangerie zit niet bij de ontvangen stukken.

Vraag: graag alsnog de bon en het betaalbewijs. Of zijn die er niet?

Antwoord

De bon incl. betaalbewijs is beschikbaar en treft u bijgaand aan.

Vraag 7

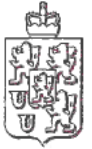
Constatering: In GS-nota van 17 januari 2017 staat dat de heer Verhagen twee keer per jaar over zijn werkzaamheden rapporteert. De eerste opdrachtverlening dateert van 14 mei 2013. In de openbaar gemaakte stukken zitten verslagen van: februari 2014, april 2015, juni 2015 en april 2016.

Vragen: Ontbreken er verslagen van de heer Verhagen of heeft hij niet twee keer per jaar verslag gedaan?

Is het juist dat met de heer Verhagen in 2017 slechts één evaluatiegesprek heeft plaatsgevonden?

Antwoord

Er ontbreken geen verslagen. Conform de gemaakte contractuele afspraken (2013 en 2015) is de voortgang van de werkzaamheden *regelmatig* gemonitord. In periode 2013 t/m 2016 gebeurde dat op basis van schriftelijke rapportages.

Bij de opdrachtverlening in 2017 is besloten de verantwoording te laten plaatsvinden op een meer bij de functie passende wijze en wordt de voortgang van de werkzaamheden jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder en directeur op basis van een door de heer Verhagen ingebrachte (gekwalficeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek is een verslag gemaakt.

In 2017 heeft inderdaad één evaluatiegesprek plaatsgevonden conform gemaakte afspraken. Dat was op 29 juni 2017. Het gepland gesprek d.d. 21 maart 2018 is om persoonlijke redenen uitgesteld. In deze periode is ook niet gedeclareerd.

De periode eind 2017 is (mee) geëvalueerd in het gesprek dat op 7 februari 2019 heeft plaats gevonden.

Vraag 8

Constatering: Bij de declaratie van de onkosten van zijn Milaanreis van de heer Verhagen zitten geen onderliggende bonnen en bewijsstukken.

Vragen: Waarom zijn die niet verstrekt? Of heeft de Provincie deze bescheiden niet ontvangen van de heer Verhagen? Waarom zijn de kosten dan alsnog betaald?

Antwoord

Op 23 september 2015 organiseerde de provincie Limburg samen met andere partners een Brightlandsdag op de Wereld Expo in Milaan. Samen met de Brightlands partners (Chemelot Campus, Maastricht Health Campus, Greenport Venlo en de Smart Service Campus), Connect Limburg en LIOF heeft de Provincie Limburg een bijdrage geleverd aan de branding en profilering van Brightlands en Limburg (voor het programma verwijzen wij u naar bijgevoegde link: <https://www.brightlands.com/news-events/brightlands-challenge-milano>). Voorafgaand aan deze dag heeft op dinsdag 22 september een ontvangst van de kerndelegatie plaatsgevonden in Milaan. De heer Verhagen was verhinderd voor de voorontvangst van de deelnemers in Milaan op maandag 22 september. Gezien de aanwezigheid van een zeer internationaal gezelschap op dinsdag 23 september tijdens het officiële programma in het Nederlandse, Belgische en Duitse paviljoen op de EXPO, heeft de heer Verhagen gehoor gegeven aan de uitnodiging en is op 23 september aangesloten bij het programma.

In het kader van het programma is er rekening mee gehouden dat enkele personen, waaronder de heer Verhagen, later zijn aangesloten.

De gemaakte kosten zijn derhalve verantwoord en om die reden door de Provincie voldaan.

De hotelkosten zijn rechtstreeks gefactureerd aan en betaald door de Provincie Limburg.

Bijlage: Factuur Schoenmaeckers Business Travel d.d. 14-08-2015.

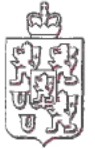
Vraag 9

Constatering: tussen de door ons ontvangen Wob-stukken zitten nauwelijks e-mails en andere correspondentie.

Vraag: Zijn die er niet?

Antwoord

Naar aanleiding van uw Wob verzoek hebben wij ons archief geraadpleegd. De gevraagde documenten die in ons archief voorhanden waren, hebben wij met u gedeeld.

Uw specifieke vraag d.d. 14 maart 2019

Vraag

In vervolg op ons telefoongesprek van zo net de volgende aanvullende vraag.

Niet verstrekt de Overeenkomst van Opdracht Camero BV en Provincie Limburg, periode 2017-2019, d.d. 18 januari 2017. Dit document valt blijkens het besluit van GS buiten het bereik van ons verzoek.

Wel verstrekt is de Omslag en GS-nota m.b.t. opdrachtverlening periode 2017-2019 d.d. 17 januari 2017 waarin sprake is van een overeenkomst met Camero BV. Gaat het dan niet toch om de geweigerde overeenkomst die dan logischerwijs wel binnen de reikwijdte van het WOB-verzoek valt?

Graag hadden we in ieder geval de in de GS-nota van 17 januari 2017 gemelde overeenkomst gehad.

Indien het geweigerde document niet deze overeenkomst betreft, hadden we dit stuk desalniettemin ook graag gehad en luidt onze vraag hoe dat op de snelst mogelijke manier kan.

Antwoord

GS rapporteren jaarlijks aan PS inzake het Beleidskader "selectie en benoemingen door Gedeputeerde Staten". Op 4 september 2018 zijn PS via een Mededeling portefeuillehouder nummer 2018/57889 geïnformeerd over de benoemingen door GS in de periode 1 februari 2017 tot en met 30 juni 2018. De overeenkomsten die horen bij de "benoemingen middels opdrachtverleningen" zijn conform besluitvorming tijdens de GS vergadering van 4 september 2018 onder oplegging van geheimhouding voor PS ter inzage gelegd. Het betreft mede, voor zover relevant in het kader van uw Wob-verzoek, de overeenkomst van opdracht tussen Camero B.V. en de Provincie Limburg, voor de periode 2017-2019. De door GS opgelegde geheimhouding voor dit document is door PS bekrachtigd in hun vergadering van 28 september 2018. De geheimhouding van dit document kan enkel worden opgeheven door PS, gelet op artikel 25, vierde lid van de Provinciewet. Dit laatste is inmiddels gebeurd.

Onze intentie was de openbaarmaking van deze overeenkomst mee te nemen bij de afwikkeling van uw 2^e Wob verzoek d.d. 15 januari 2019. Mede omdat wij de heer Verhagen in dat kader om een zienswijze dienen te vragen. Inmiddels heeft de heer Verhagen aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking van de overeenkomst. De overeenkomst van opdracht 2017-2019 treft u bijgaand aan.

Tenslotte merken wij op dat persoonsgegevens en namen van ambtenaren in de bijgevoegde documenten onleesbaar zijn gemaakt. (art. 10 lid 2 sub e en sub g Wob).

Gedeputeerde Staten van Limburg,
namens dezen. /

drs. G.H.E. Derks MPA
Algemeen directeur / secretaris GS

Kamer van Koophandel
Limburg

Steegestraat 5
Postbus 180
6040AD Roermond
KvK-nr.: 14103686
IBAN: NL96ABNA0240266668
Rek.nr: 240266668

+31(0)880876200
e info@limburg.kvk.nl
i www.kvk.nl
BTW-nr.: 818812394B01
BIC: ABNANL2A

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202MA Maastricht

UPL 71407 12 08. 2013
231

FACTUUR ECON. INNOV.

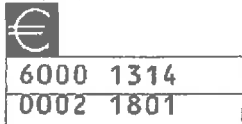

Factuurnummer 131400021801
Factuurdatum 08-08-2013
Vervaldatum 07-09-2013
KvK nummer 50052969

Omschrijving	Aantal	Tarief in €	Bedrag	BTW
Order				
Chengdu/Sichuan Missie 8 t/m 14 september 2013/dhr. Maxime Verhagen	1	4.189,00	4.189,00	-
BTW-percentage	Grondslag	BTW-bedrag	Subtotaal	€ 4.189,00
Vrijgesteld	4.189,00	0,00	BTW	€ 0,00
			Totaal te voldoen	€ 4.189,00

Pagina 1 van 1

deze strook niet meezenden :

euro-acceptgiro

over te schrijven/to sorteren

4189 00 6000 1314 0002 1801+

van betrekking

handtekening

van/door

naam Provincie Limburg
adres Postbus 5700
6202MA Maastricht
plaats

zijn alle rode rubrieken ingevuld?

formulier uitsluitend bestemd
voor betaling in euro's

op rekening 240266668
Kamer van Koophandel
Limburg
Postbus 180
6040AD Roermond

op rekening 240266668
van Kamer van Koophandel Limburg
Postbus 180, 6040AD Roermond

formulier met blauwe of zwarte inkt invullen

Acceptgiro B.V.

bedruk verboden de ruimte hieronder niet beschrijven

betalingskenmerk

[X] van rekening

euro [X] ct

niet vouwen

diversen

[X] naar rekening

code

6000131400021801+

< 004189005+

0240266668+ 13>

voor gebruik conform wijziging z.d.z.

231/ Econ. Innov.

The Embassy Network *travel & visa services*
moving smart people

www.theembassynetwork.com
info@theembassynetwork.com

Provincie Limburg
Afdeling Strategie & Innovatie
t.a.v. Dhr. _____
Bestuursstrategie Internationalisering
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

verplichtingennummer 71878

Factuur nummer: 360-2013	
Factuur datum: 21 Augustus 2013	
Inzake: Zakenreis Chengdu	-Robbert, , Maxime-

4x Visum service € 430,-
Zakenvisum voor China Code: F SINGLE ENTRY MAX STAY 30DAYS
Dhr. Maxime Verhager
Dhr.
Dhr.
Dhr.
NLD PP €100,- BEL PP €130,-
Periode: 09 September 2013 -14 September 2013

BTW 0%	€ 0,-
--------	-------

Te voldoen	€ 430,-
-------------------	----------------

Deze factuur vervalt op **4 September 2013**
Bankrekening: NL26 RABO0108 3623 61 t.n.v. The Embassy Network te Voorburg
Gaarne de factuur te voldoen voor de vervaldatum

Kamer van Koophandel
Limburg

Steegstraat 5
Postbus 180
6040AD Roermond
KvK-nr.: 14103686
IBAN: NL96ABNA0240266668
Rek.nr.: 240266668

t +31(0)889876200
e Info@limburg.kvk.nl
i www.kvk.nl
BTW-nr.: B18812394B01
BIC: ABNANL2A

231/ Econ. Innov.

4. 10. 2013

Provincie Limburg
T.a.v. dhr
Postbus 5700
6202MA Maastricht

FACTUUR

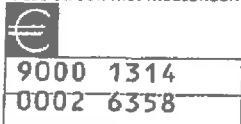

Factuurnummer 131400026358
Factuurdatum 01-10-2013
Vervaldatum 31-10-2013
KvK nummer 50052969
Vestigingsnummer 000000149853

Omschrijving	Aantal	Tarief in €	Bedrag	BTW
Order dhr.				
Diner Missie Chengdu 12.09.13	1	155,00	155,00	-
BTW-percentage	Grondslag	BTW-bedrag	Subtotaal	€ 155,00
Vrijgesteld	155,00	0,00	BTW	€ 0,00
			Totaal te voldoen	€ 155,00

Pagina 1 van 1

deze strook niet meezenden

euro-acceptgiro

over te betalen bedrag

155 00 9000 1314 0002 6358+

van bankrekening

van naam

naam Provincie Limburg
adres Postbus 5700
6202MA Maastricht

handtekening

zijn alle code nummers nog over?

formulier uitsluitend bestemd
voor betaling in euro's

op rekening 240266668
Kamer van Koophandel
Limburg
Postbus 180
6040AD Roermond

op rekening 240266668
van Kamer van Koophandel Limburg
Postbus 180, 6040AD Roermond

formulier met blauwe of zwarte inkt invullen

Acceptgiro B.V.

nadruk verboden

de ruimte hieronder niet beschrijven

niet vouwen

betalingskenmerk

[X] van rekening

euro [] ct [X]

[] diversen

[X] naar rekening

code

9000131400026358+

< 000155003+

0240266668+ 13>

10 Year
Anniversary
2005-2015

The Embassy Network *travel & visa services*
moving smart people

www.theembassynetwork.com
info@theembassynetwork.com

Provincie Limburg
Afdeling Economie & Innovatie
t.a.v. Dhr.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

verplichtingennummer 80396

VPL 80396

Factuur nummer: F15-325
Factuur datum: 16 September 2015
Inzake: Zakenreis Chengdu - Provincie delegatie -

3x	Cathay Pacific -Premium Economy
Route: Amsterdam - Hong Kong - Chengdu - Hong Kong - Amsterdam
Passagiers: BOVENS/THEODODUSMR VERHAGEN/MAXIMEMR	€ 4.695,-
3x	Luchthavenbelasting en toeslagen	€ 330,-
2x	Upgrade Cathay Pacific -Premium Economy → Business
Route: Amsterdam - Hong Kong - Chengdu - Hong Kong - Amsterdam
Passagiers: BOVENS/THEODODUSMR VERHAGEN/MAXIMEMR (2x € 2.125,-)	€ 4.250,-
3x	Hotel reservering:
Shangri-La Chengdu, Chengdu
Periode: 8-11 November 3 Nachten
Gasten: Bovens, Verhagen &
Kamers: 3x Deluxe Room City view + tax + wifi + ontbijt
Tarief: €155,- per kamer per nacht -speciaal tarief-	€ 1.395,-
3x	Visum service Volksrepubliek China
Categorie: Business Single Entry 3 Maanden
Periode: 8-11 November Bovens, Verhagen,
Paspoort: NLD
Ophalen: Persoonlijk ophalen Provincie Limburg
Aflleveren: Persoonlijk aflleveren Provincie Limburg
Tarieven: Visum service 3x €140,- = €520,-
Ophalen 2x230 km x €0,42 = €193,- Aflleveren 2x230 km x €0,42 = €193,-	€ 906,-
2x	All Risk Annuleringsverzekering Europeesche Zakenreis Chengdu €
Polisnummer: 0060264315 Afgegeven op: 16 September 2015
Verzekerden: Dhr. s. Dhr. M.J.M. Verhagen, Mr. T.J.F.M. Bovens Reissom €11.190,-	952,-

BTW 0% € 0,-

Te voldoen € 12.528

Deze factuur vervalt op 20 September 2015.
Gaarne bovenstaand bedrag voldoen voor de vervaldatum.
IBAN: NL26 RABO 0108 3623 61 The Embassy Network

Your global
travel partner
Since 2005

The Embassy Network *travel & visa services*
moving smart people

Discover China. Call us first.
www.theembassynetwork.com
info@theembassynetwork.com

Provincie Limburg
Afdeling Economie & Innovatie
t.a.v. Dhr. K.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

231 EZ

FR

verplichtingennummer 89866

Vpl 89866

Factuur nummer:	F17-600-LIMB1	
Factuur datum:	23 September 2016	
Inzake:	Zakenreis Chengdu	-Provincie Delegatie-

1x	Vluchtpakket Guangzhou	€ 6.700,-
	Route: Amsterdam - Guangzhou - Amsterdam	
	Passagier: Verhagen.	
1x	Luchthavenbelastingen en toeslagen	€ 760,-
2x	Visum service Volksrepubliek China	€ 500,-
	Categorie: Zakelijk Single Entry 3 Maanden	
	Periode: 18-20 December Verhagen	
	Paspoort: 2xNLD	
	Aan-/Aflleveren: ophalen privé adres afleveren privé adres 2x €75,- = €150,-	
	Tarieven: Visum service 2x €175,- = €350,-	
1x	All Risk Annuleringsverzekering Europeesche	€ 655,-
	Zakenreis Guangzhou	
	Polisnummer: 0060383810/1	Afgegeven op: 21 November 2017
	Verzekerden: Verhagen. I	Reissom € 7.460,-

BTW 0% € 0,-

Te voldoen € 8.615,-

Deze factuur vervalt op 23 November 2017.
Gaarne bovendaand bedrag voldoen voor de vervaldatum.
IBAN: NL26 RABO 0108 3623 61 The Embassy Network

toevoegen bij 350690

Van: Limburg, R.H.E.
Verzonden: donderdag 29 september 2016 15:50
Aan: /
Onderwerp: RE: factuur 350690 Embassy Network
Bijlagen: #1 offerte Sichuan trip begin november

€ 2075,-

7 4.275,-

Veel dank! Eerste/goedkoopste pakket is voor mij; ik vlieg economy, Verhagen business class ivm slechte rug. Vwb opsplitsing; volstaat email in bijlage?

Van: /
Verzonden: donderdag 29 september 2016 15:43
Aan:
Onderwerp: factuur 350690 Embassy Network

Hoi F...

Zie bijlage. We zullen vandaag deze factuur met spoed betalen.
Ik heb nog 2 vragen hierover.

1. Welke KLM vlucht en hotelpakket is voor jou bestemd?
 2. Heb je ook een uitsplitsing van het pakket in kosten mbt hotel en vlucht?
- Mvgr, Roger

R.H.E. |
Financiële administratie
cluster Financiën
T +31 (0)43 389 72 09 | F +31 (0)43 389 73 85.
E rhe.coumans@prvlimburg.nl

Postadres Postbus 5700 | 6202 MA Maastricht
Bezoekadres Limburglaan 10 | 6229 GA Maastricht
Kijk ook op www.limburg.nl

provincie limburg

350690

Renaissance Beijing Wangfujing Hotel
57 Wangfujing Street Dong Cheng District

check in: 31 Okt

check out: 1 Nov

nachten: 1

kamer: Deluxe Room city view + tax + wifi

Speciaal tarief per kamer voor 1 nacht: € 150,- (gem. €153,- per nacht)

-geen restitutie bij annulering-

check in: 31 Okt

check out: 2 Nov

nachten: 2

kamer: Deluxe Room city view + tax + wifi

Speciaal tarief per kamer voor 2 nachten: € 300,- (gem. €150,- per nacht)

-geen restitutie bij annulering-

Chengdu

Shangri-La Chengdu

check in: 31 Okt

check out: 5 Nov

nachten: 5

kamer: Deluxe Room city view + tax + wifi

Speciaal tarief per kamer voor 5 nachten: € 780,- (gem. €156,- per nacht)

-geen restitutie bij annulering-

check in: 1 Nov

check out: 5 Nov

nachten: 4

kamer: Deluxe Room city view + tax + wifi

Speciaal tarief per kamer voor 4 nachten: € 670,- (gem. €167,50 per nacht)

-geen restitutie bij annulering-

check in: 2 Nov

check out: 5 Nov

nachten: 3

kamer: Deluxe Room city view + tax + wifi

Speciaal tarief per kamer voor 3 nachten: € 540,- (gem. €180,- per nacht)

-geen restitutie bij annulering-

Your global
travel partner
Since 2005

The Embassy Network travel & visa services
moving smart people

Discover China. Call us first.
www.theembassynetwork.com
info@theembassynetwork.com

Provincie Limburg
Afdeling Economie & Innovatie
t.a.v. Dhr. S
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

verplichtingennummer 89866

FCL 68207

Factuur nummer: **F17-600-LIMB1**

Factuur datum: 20 November 2017

Inzake: Zakenreis Chengdu

-Provincie Delegatie-

1x	Vluchtpakket Guangzhou	€ 6.700,-
	Route: Amsterdam - Guangzhou - Amsterdam	
	Passagier: Verhagen,	
1x	Luchthavenbelastingen en toeslagen	€ 760,-
2x	Visum service Volksrepubliek China	€ 500,-
	Categorie: Zakelijk Single Entry 3 Maanden	
	Periode: 18-20 December Verhagen	
	Paspoort: 2xNLD	
	Aan-/Aflveren: ophalen privé adres afleveren privé adres 2x €75,- = €150,-	
	Tarieven: Visum service 2x €175,- = €350,-	
1x	All Risk Annuleringsverzekering Europeesche	€ 655,-
	Zakenreis Guangzhou	
	Polisnummer: 0060383810/1	Afgegeven op: 21 November 2017
	Verzekerden: Verhagen,	Reissom € 7.460,-

BTW 0% € 0,-

Te voldoen € 8.615,-

Deze factuur vervalt op 23 November 2017.
Gaarne bovenstaand bedrag voldoen voor de vervaldatum.
IBAN: NL26 RABO 0108 3623 61 The Embassy Network

23-11-17 betaald

Akk budgethouder

23/11-17

23/11/17

FIN - 2 JAN. 2018

E2

BV

Betalingsverzoek

Intern factuurnummer *

Crediteurennummer *

Ondergetekende verzoekt uit te betalen aan

Naam *

Adres *

Postcode *

Woonplaats *

IBAN-nummer *

Bedrag * 2

Omschrijving

Cycle Canton fietstocht Maxime Verhagen & r

Ten laste van FCL/Project *

Organisatiecode *

Activiteit *

Taaknummer *

ECL *

Eventuele opmerkingen

Onderbouwing zakelijk belang
Naam en functie deelnemers

Paraaf

Datum 22-12-2017 |

Klik hier om dit formulier uit te printen

Dit formulier via huispost verzenden naar cluster Financiën, financiële administratie
en betaalbewijs c.q. rekening toevoegen

* = invoer verplicht

FIN - 2 JAN. 2018

EZ

Bu

Betalingsverzoek

Intern factuurnummer *

Crediteurennummer *

24245

Ondergeleekende verzoekt uit te betalen aan

Naam *

Adres *

Postcode *

Woonplaats *

IBAN-nummer *

Bedrag *

26,10

Omschrijving

Chinese lunch Maxime Verhagen &

Ten laste van FCU/Project *

68207

Organisatiecode *

EZ

Activiteit *

Taaknummer *

ECL *

Eventuele opmerkingen

Onderbouwing zakelijk belang

Naam en functie deelnemers

Paraaf

Datum

22-12-2017

dd-mm-jjjj

Klik hier om dit formulier uit te printen

Dit formulier via huispost verzenden naar cluster Financiën financiële administratie
en betaalbewijs c.q. rekening toevoegen

* = Invoer verplicht

结账单

台号:347 机号:1 人数:1
 单号:17122004010276(276) 卡号:1421
 班次:1 开台:苏思英 17-12-20 13:19
 印单1*1 洗理雯 12-20 14:26

名称	数量	单价	合计
座位费/铁	3	6	18.00
上汤富村菜心 (原价)/超	1	22	22.00
金牌虾饺皇/美	1	27	27.00
上海小笼包/特	1	17	17.00
鲜虾芝士炸春卷/超	1	22	22.00
金沙鲜虾红米肠 (原价)/特	1	25	25.00
化鸡蛋挞 (原价)/特	1	17	17.00
日式青芥萝卜糕/顶	1	19	19.00
豉油皇三丝炒面 (原价)/顶	1	19	19.00
炭烧叉烧酥/特	1	17	17.00

小计:203.00
 实收:203.00

微信直接支付:203.00

温馨提示: 满150元送白糖一包、满300元送白糖二包
 、最多封顶二包,送完即止、开票不参与。(开发票当天有效)

技术支持:讯雅科技020-87587611

结账单

号:347 机号:1 人数:1
 号:17122004010276(2/6) 卡号:1421
 大:1 开台:苏恩英 17-12-20 13:19
 单1*1 收银员 12-20 14:26

名称	数量	单价	合计
位费/铁	3	6	18.00
汤富村菜心 (原价) /超	1	22	22.00
牌虾饺皇/美	1	27	27.00
每小笼包/特	1	17	17.00
虾芝士炸春卷/超	1	22	22.00
上沙鲜虾红米肠 (原价) /销	1	25	25.00
松化鸡蛋挞 (原价) /特	1	17	17.00
式青芥萝卜糕/顶	1	19	19.00
油皇三丝炒面 (原价) /顶	1	19	19.00
烧叉烧/特	1	17	17.00

小计:203.00
 实收:203.00

微信直接支付:203.0

提示: 满150元送白糯米包, 满300元送白糖糕一包。
 最多封顶三包, 送完即止, 开票不参与 (开发票当天有效)

技术支持: 讯雅科技020-87587611

INVOICE

Invoice number: 178831
Invoice date: 20 December 2017

Description	Guests	Total Price
Cycle Canton bike tour on 20 December 2017	2	800 RMB

≈ € 102,-

Direct all inquiries to:
Bram van Ooijen
(+86) 15626406926
info@cyclecanton.com

Kind regards,

Bram van Ooijen
Managing Director Cycle Canton

231 EZ

+

VPL 01381

Van: rt
Verzonden: donderdag 29 maart 2018 9:03
Aan: _digitalefacturen
Onderwerp: FW: Factuur RVO handelsmissie China

Dag collega's,

Kunnen jullie zorgdragen voor betaling van bijgaande factuur? Betreft annuleringskosten, en vervangt de eerdere factuur (nog niet geaccordeerd) van dhr. Verhagen.

Met dank,

Van: ATPI Corporate Events [<mailto:missies@atpi.com>]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 11:12
Aan: rt
Onderwerp: Factuur RVO handelsmissie China

Beste Maxime Verhagen,

Hartelijk dank voor uw akkoord op ons reisvoorstel. Via deze e-mail doen wij u de factuur toekomen.

Onderstaande link brengt u naar een unieke omgeving, waar u aan uw betaalverplichting kunt voldoen.

[Betaal hier](#)

Hieronder vindt u een overzicht van uw boeking. Als u hier nog vragen over heeft neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groeten,
ATPI Corporate Events
missies@atpi.com

Arrangementsonderdelen

Item	Shangri-La Hotel
Openstaand bedrag (EUR)	253.00
Bedrag (EUR)	253.00

RVO Handelsmissie China
8-13 april 2018
Invoice

Limburg Provincial Government
heer Maxime Verhagen
VPL: 91381
VPL: 91381

Invoice Number: 0-2167
Invoice Date: 28/03/2018
Reference: 210

Details	Qty	Net	Tax	Total (EUR)
Accommodatie - Shangri-La Hotel	1	253.00	0.00	253.00
Calamiteitenfonds - Calamiteitenfonds	1	2.50	0.00	2.50
Ticket intercontinentale vluchten - Annuleringskosten	1	425.00	0.00	425.00
Visum - Uw Business Visa via ATPi laten regelen	1	224.00	0.00	224.00
TOTAL:		904.50	0.00	904.50

Tax Breakdown:

Account Total Paid (EUR): 0.00

Account Total Owing (EUR): 904.50

Total Taxes: 0.00

ATPI Corporate Events (is a trade name of ATP Specials BV)
P.O. Box 75672 | 1118 ZS | Schiphol, The Netherlands
T +31(0)20 2011251 | F +31(0)20 2011251 | E missies@atpi.com | I www.atpi.nl
Chamber of commerce number: Amsterdam 33293365 | VAT number NL8062.91.370.B01 ING Bank 67.62.10.542
IBAN code: NL15 INGB 0675 2105 42 | BIC code: INGBNL2A

The Embassy Network *travel & visa services*
moving smart people

Discover China. Use our expertise.
www.theembassynetwork.com
info@theembassynetwork.com

Provincie Limburg
Afdeling Economie & Innovatie
t.a.v. Dhr.
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

verplichtingennummer 95447

Factuur/Invoice/Factura:	F19-LIM1
Datum/Date/Fecha:	25 Februari 2019
Referentie/Reference/Referencia:	Zakenreis China - Provincie Limburg -

1x	Vlucht/Flight/Vuelo: Xiamen Airlines - China Southern Business	€ 3.300,-
	Passagier: Verhagen Stoelen: -	
	Route: Amsterdam - Xiamen - Chengdu // Chongqing - Beijing - Amsterdam	
1x	Luchthavenbelastingen en toeslagen/Airport taxes and surcharges/Tasas y gastos	€ 420,-
1x	Vlucht/Flight/Vuelo: Xiamen Airlines - China Southern Economy	€ 1.000,-
	Passagier: Stoelen: -	
	Route: Amsterdam - Xiamen - Chengdu // Chongqing - Beijing - Amsterdam	
1x	Luchthavenbelastingen en toeslagen/Airport taxes and surcharges/Tasas y gastos	€ 340,-
2x	Visum service Volksrepubliek China	€ 630,-
	Categorie: Official Visit Single Entry 3 Maanden	
	Periode: April 2019	
	Paspoort: 2x NLD Verhagen,	
	Ophalen: Persoonlijk Verhagen 1x €75,- = €75,-	
	Afleveren: Persoonlijk Verhagen 1x €75,- = €75,-	
	Ophalen: Per TNT Express Provincie Limburg 1x € 65,- = € 65,-	
	Afleveren: Per TNT Express Provincie Limburg 1x € 65,- = € 65,-	
	Tarieven: Visum service 2x € 175,- = € 350,-	
1x	Hotel reservering/ Hotel reservation/ Reserva de Hotel:	€ 640,-
	Shangri-La Chengdu 7-9 April 2 Nachten	
	2x Deluxe King Room + tax + wif 4x € 160,- = € 640,-	

BTW/VAT/IVA 0% € 0,-

Te voldoen/Amount due/A Pagar € 6.330,-

Deze factuur vervalt op 28 Februari 2019.
Gaarne bovenstaand bedrag voldoen voor de vervaldatum.
IBAN: NL26 RABO 0108 3623 61 The Embassy Network

The Embassy Network | KvK 28104217 | Beijing Hong Kong Shanghai | Visited 81 countries on 6 continents | Your global travel partner
Rabobank Amsterdam BIC: RABONL2U IBAN: NL26RABO 0108362361 Fiscaalnummer: NL182144525801
NL: van de Wateringelaan 164, NL-2274 CL, Voorburg, The Netherlands Tel: +31 (0)6 22299149
MX: Antonio Solis 53, Col. Obrera, C.P. 06800 México City, Mexico

Interne memo

CLUSTER STRATEGIE

Aan	Gedeputeerde Staten
Van	
Onderwerp	Verslag september China missie
Datum	30 september 2013
Bijlage(n)	
Afschrift	
Stuknummer	<00000>

Highlights

De Limburgse handelsmissie naar China heeft concrete en praktische invulling gegeven aan de grensoverschrijdende samenwerking met Vlaanderen in de vorm van een gezamenlijk life science seminar (de Chengdu-Flemish Brabant-Limburg Life Science Seminar) op donderdag 12 september. De respectievelijke delegatieleiders Kris Peeters en Maxime Verhagen spraken beiden prominent van de gezamenlijke competenties binnen de TTR-ELAt regio. Tevens werden concrete regionale samenwerkingsprojecten gepresenteerd.

Aan de hand van de strategische reisagenda van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is de koppeling gelegd met het bezoek van VWS minister Schippers aan Chengdu. De Provincie Limburg heeft op vrijdag 13 september de deelsessie over cardiovasculair onderzoek en technologie, onderdeel van het Sino-Dutch Seminar on Healthcare, verzorgd. De minister heeft Limburg prominent genoemd in haar beleeftheidsbezoeken aan de provinciale autoriteiten en haar steun uitgesproken voor de gezamenlijke ambitie een formele vriendschapsrelatie aan te gaan. Dit heeft er mede in geresulteerd dat van Sichuan zijde is aangegeven dat de gouverneur van Sichuan in 2014 graag Limburg bezoekt voor de formele ondertekening van de officiële vriendschapsband.

Een Venlose delegatie was in dezelfde periode in de kuststad Qingdao en heeft daar een intentieverklaring getekend met een potentiële investeerder, het metaalbedrijf **USR Networks**. Aansluitend heeft wethouder Satijn zich bij de Sichuan missie aangesloten en missieleider Verhagen vergezeld tijdens een factfinding bezoek aan de stad Suining ter verkenning van samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van de gedeelde topsectoren logistiek en landbouw. Er werd onder meer een bezoek gebracht aan het West China Modern Logistics Park in aanbouw. Naar aanleiding van goede gesprekken met de burgemeester van Suining presenteerden de Suining autoriteiten nog dezelfde dag een concept intentieverklaring voor samenwerking met Venlo. Venlo heeft de verklaring momenteel in overweging.

Met de NRW Landesregierung is recentelijk afgesproken om de buitenlandse economische missie agenda's af te stemmen ten behoeve van meer synergie. Met het oog op de doorontwikkeling van de Innovatieregio TTR-ELAt is het wenselijk de regio als een eenheid te presenteren. Sommige strategische partners van Limburg zoals NRW, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Piemonte hebben bovendien vriendschapsrelaties met dezelfde Chinese regio.

Na terugkomst van de missie woonde auteur op 16 september de openingsceremonie van de Wenchuan Embroidery Exhibition in Dusseldorf bij. De expositie werd aangeboden door de Provincie Sichuan als dank voor de steun van NRW zijde t.v. de grote aardbeving in Sichuan in mei 2008 (NRW heeft reeds sinds de jaren '90 een vriendschapsrelatie met Sichuan). NRW deed destijds een financiële donatie, stuurde medicijnen en een reddingsteam. Aansluitend voerde auteur verkennende gesprekken over samenwerking op het gebied van handels- en investeringsbevordering t.v. Sichuan met het

verantwoordelijke departement binnen de NRW Landesregierung, te weten Section IV B 3 International Relations to Asia, Eastern and Southern Europe. Het departement is geïnteresseerd in uitwisseling en samenwerking, en verricht vwb concrete samenwerking op het gebied van handels- en investeringsbevordering nadere introducties met de respectievelijke uitvoeringsorganisaties NRW International en NRW Invest. Een ter plekke aanwezige vertegenwoordiger van het Sichuan Foreign Affairs Office was reeds geïnformeerd omtrent het succesvolle karakter van de Limburg missie in de voorgaande week en noemde dat Sichuan voortaan op basis van een thematische afweging zou overwegen om Sichuan missies naar NRW tevens Limburg te laten aandoen.

Eerder zijn soortgelijke gesprekken gevoerd met Noord-Brabant op het gebied van praktische samenwerking tav China binnen de Brainport2020 regio. In november 2013 organiseert Noord-Brabant een cleantech missie naar hun Chinese vriendschapsprovincie Jiangsu, en stelt Limburgse bedrijven in de cleantech sector in de gelegenheid deel te nemen.

Achtergrond

In mei jl tekende Gedeputeerde Beurskens ten tijde van het bezoek van minister Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking aan Chengdu een intentieverklaring met Executive Vice Governor Zhong Mian om een formele vriendschapsband aan te gaan met de Provincie Sichuan. De intentie was aanvankelijk om ism KvK, LIOF en de campussen een handelsmissie te organiseren in november 2013. Vervolgens is besloten de missie te vervroegen naar oktober met het oog op de EU-China Business & Technology Cooperation Fair van 21-23 oktober. Uiteindelijk is besloten de missie reeds in september te organiseren met een focus op life science vanwege de specifieke toegevoegde waarde in de koppeling met de VWS missie van minister Schippers.

Verslag

Van 8 tot 14 september bezocht Maxime Verhagen vanuit zijn functie als speciaal vertegenwoordiger van de Provincie Limburg de Chinese provincie Sichuan aan het hoofd van een handels- en investeringsmissie, bestaande uit life science bedrijven & instellingen aangevuld met een multisectorale MKB handelsdelegatie.

De missie arriveerde in de hoofdstad Chengdu op maandag voormiddag. Diezelfde avond werd een presentatie verzorgd door het hoofd EZ van de Nederlandse ambassade, waarna dhr Tan Xin, Deputy Director General van het Sichuan Foreign Affairs Office, een welkomstdiner aanbod aan de gehele delegatie. Dhr Tan Xin bracht in augustus jl persoonlijk een bezoek aan Limburg voor een eerste kennismaking en nadere verkenning van samenwerkingsthema's. Bij die gelegenheid bracht hij o.m. een bezoek aan BrainsUnlimited op de Maastricht Health Campus. Dat bracht hem ertoe om professor Gao Fabao, China's meest vooraanstaande expert op het gebied van radiologie, uit te nodigen bij het diner voor een kennismaking en nadere gesprekken met Jan Kees Dunning, de CEO van MHC.

Op dinsdag 10 september bracht de gehele delegatie in de ochtend een bezoek aan de Chengdu Planning Exhibition Hall voor een presentatie van de stadsplanning aan de hand van indrukwekkende maquettes en video presentaties. In de middag werd een bezoek gebracht aan het EU Project Innovation Center EUPIC, gefinancierd uit het Europese Asia Investment program, dat matchmaking en incubation services aanbiedt aan Europese partijen, en daarnaast acquisitie activiteiten verricht om Chinese investeerders aan te trekken naar de Europese markt. In dat verband hield LIOF ter plekke een presentatie over het Limburgse investeringsklimaat. Aansluitend werd een bezoek gebracht aan het nabijgelegen en recent geopende New Century Global Center, het grootste gebouw ter wereld, vier keer zo groot als Vaticaanstad. De dag werd afgesloten met een netwerkdiner, aangeboden door de Provincie Limburg, waarbij een scala van voor het Limburgse bedrijfsleven relevante vakdepartementen en academische counterparts was uitgenodigd.

Op dag drie van de China missie splitste de delegatie zich op voor individuele maatwerk programma's. De bedrijven gingen ieder met een tolk op pad om potentiële zakenpartners te bezoeken. Een ambtelijke delegatie van de Provincie en de gemeente Venlo tezamen met de Maastricht Health Campus bezocht de stad Suining, 700.000 inwoners, twee uur rijden ten oosten van de hoofdstad Chengdu, voor verkenning van de lokale topsectoren. Na een kort bezoek aan een lokale development zone werd er een kennismakingsbezoek gebracht aan de burgemeester van Suining. In de middag werd het West China Modern Logistics Park (in aanbouw) bezocht, en afsluitend werden er met het lokale Foreign Affairs Office verkennende gesprekken gevoerd over samenwerking op het gebied van landbouw en logistiek, specifiek met de regio Greenport Venlo. De regio Suining blijkt volop in ontwikkeling, en de bevolking groeit tot 2015 naar verwachting aan tot 1 miljoen agv urbanisatie, de leegloop van het platteland, hetgeen kansen oplevert voor specifieke Nederlandse expertise op het gebied van productiviteit en efficiëntie in de landbouw.

Op donderdag continueerden de MKB bedrijven hun individuele matchmaking programma. Een van de hoogtepunten van het specifieke life science programma was de Chengdu - Vlaams Brabant - Limburg Life Science Seminar van heden. De grensoverschrijdende samenwerking tussen Limburg en Vlaanderen kreeg daarbij een nieuwe dimensie in de vorm van gezamenlijke internationale handelsbevordering en acquisitie. De Vlaamse MP Peeters en Limburgs delegatieleider Verhagen benadrukten beiden in hun keynote speech de gezamenlijke ontwikkeling in de TTR-ELAt regio en de complementaire life science disciplines in de regio. Vlaamse en Limburgse experts hielden afwisselend presentaties, waarbij de Limburgse inbreng werd verzorgd door Architecten aan de Maas, De Maastricht Study en de Maastricht Health Campus namens BrainsUnlimited. Na een lunch met het Chinese publiek brachten de Vlaamse en Limburgse afgevaardigden een gezamenlijk bezoek aan het Tianfu Life Science Park en het West Chinese Hospital voor nader inzicht in de lokale gezondheidszorg en life science industrie.

Op de voorlaatste dag van de China missie werd de MKB handelsdelegatie in de ochtend in de gelegenheid gesteld follow-up te geven aan de matchmaking van de voorgaande dagen middels vervolgesprekken -en bezoeken. Delegatieleider Verhagen vergezelde minister Schippers tijdens het beleefdheidsbezoek aan het provinciaal en gemeentelijk bestuur. De minister sprak bij die gelegenheid haar steun uit voor de gezamenlijke ambitie van de provincies Sichuan en Limburg om een formele vriendschapsrelatie aan te gaan. In de middag vond een groots opgezette Sino-Dutch Seminar on Healthcare plaats. Na een plenair gedeelte werd overgegaan op een viertal parallele thematische sessies. De Limburgse afvaardiging verzorgde de sessie over cardiovasculair onderzoek en technologie, met presentaties door de CEO van de Maastricht Health Campus over de Nederlandse life science sector, De Maastricht Study en Esaote. De dag werd afgesloten met een groot netwerkdiner.

Debriefing

Tijdens de debriefing bijeenkomst die avond werd teruggekeken op het programma in de voorgaande dagen. Terugkoppeling op zowel organisatorische als inhoudelijke zaken was positief. Tevens werd door meerdere deelnemers de chemie en dynamiek binnen de groep zelf positief gewaardeerd. In algemene zin werd er door de missie deelnemers een sense of urgency gevoeld nav het hoge ambitieniveau en het hoge ontwikkelingstempo in China; Nederland/Limburg moet investeren en innoveren om in de race te blijven en haar concurrentiepositie te handhaven/versterken.

Vervolgagenda

- 1 oktober speech Gedeputeerde Beurskens ttv Chinese Nationale Feestdag receptie van Chinese Vereniging Limburg
- 1-5 oktober inkomend bezoek Wuhan H-tech Holding Group Co., Ltd.
- 15 oktober China Platform overleg
- 17 oktober VNG/minbuza seminar over gemeentelijke en provinciale samenwerking met China
- 21-23 oktober deelname Provincie Limburg aan EU paviljoen op EU-China Business & Technology Cooperation Fair in Chengdu

- 2-10 november N-Brabant cleantech missie naar Jiangsu (Limburg deelname nog te bevestigen)
- Nov-dec Venlo landbouw/logistieke missie naar Qingdao & Suining (nog te bevestigen)
- Nov-dec China Café ondernemersnetwerkbijeenkomst –en voorlichtingsevenement (nog te bevestigen)
- 2014 inkomend bezoek Sichuan governor voor formele ondertekening officiële vriendschapsband (mogelijk rondom TEFAF)

G S/ Peggy

29. 11. 2016

Venlo, 22 november 2016

Faktuur: 16785

PROVINCIE LIMBURG
T.a.v. Dhr. A.M.G. Beurkens
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Diners met dranken volgens bijgaande specificatie

Totaal	€	342,50
		=====

Restaurant La Mangerie V.O.F.
Hans en Gerry Cals
Nieuwstraat 58 5911 JV Venlo
Tel: 077-3517993 KvK no: 12018912
Iban: NL 38 INGB 0 68 85 10 671 BTW no: 8002339791301
✉ mangerie@mangerie.nl website <http://www.mangerie.nl>

Faktuur: 16785

Venlo, 22 nov. 2016

Provincie Limburg
adv. Geleputeerde
amg Beunshuis
Postbus 5700
6202 MA Maarstricht

4

✓ 342,50

DO 30.11.2016

Restaurant La Mangerie V.O.F.
Hans en Gerry Cals
Nieuwstraat 58 5911 JV Venlo
Tel: 077-3517993 KvK no: 12018912
iban: NL 38 INGB 0 68 85 10 671 B1W no: 800233979B01
✉ mangerie@mangerie.nl website <http://www.mangerie.nl>

10-01-2017

Overzicht betalingsvoorstel

Pagina 15

Betalingsvoorstelnummer
Betaalwijze
Rekeningnr

4448
RAB
NL08RAB00132575728

Definitief
Bank

Selectiedatum
Versienummer

10-02-2017
2

Crednr Naam
15821 Restaurant La Mangerie VOF

Factuur-
nummer

Rekeningnr

G-rekening
Bedrag G-
rekening

Externe omschrijving

Bedrag

Jaar

2016

NL38INGB0688510671

29-11-2016

16785 22-11-2016

342,50

342,50

Schoenmaeckers Business Travel
Nieuwstraat 21 6211CR Maastricht
Telefoon: 043-3284040 Bank: 140.331.905
IBAN: NL21RABO 0140331905 BIC: RABONL2U
BTW-nr: NL 8148.05.553 B.01
E-mail: businesstravel@schoenmaeckers.nl

195 / FD

Factuur: 2911458 Blz. 2

geldig is tot na uw verblijf.

Fd 50443

Adresgegevens ambassade Italië :
Alexanderstraat 12
2514 JL 's-Gravenhage
www.italy.nl

De namen op dit boekingsformulier dienen exact overeen te komen
met de namen in uw paspoort.

De hoofdboeker (de 1e persoon op de boekingsbevestiging) is eindverantwoordelijk
voor de afwikkeling en de betaling van de gehele boeking.

PRETUSGEGEVENEN

Reissom	2 x 210,00	420,00
In overleg met u geen annuleringsverzekering afgesloten		
In overleg met u geen reisverzekering afgesloten		

Totaal EUR 420,00

Te voldoen voor 14/08/2015 EUR 420,00

Handtekening voor akkoord

Schoenmaeckers Business Travel
Nieuwstraat 21 6211CR Maastricht
Telefoon: 043-3284040 Bank: 140.331.905
IBAN: NL21RABO 0140331905 BIC: RABONL2U
BTW-nr: NL 8148.05.553 B.01
E-mail: businessstravel@schoenmaeckers.nl

Factuur: 2911458

Provincie Limburg
Financiële Administratie
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Behandeld door :

Maastricht, 14 augustus 2015

Hierbij hebben wij het genoegen u het volgende te bevestigen:

DEELNEMERS

- 1 Dhr. M. Verhagen (003143389755) (volw.)
- 2 Dhr.

REISGEGEVENS

Bestemming	Italië / Milaan	Reisduur	2 dagen
Accommodatie	Klima hotel Milano Fiere 2 x standaardkamer	Soort reis	eigen vervoer
Verzorging	Logies. Ontbijt	Reisorganisatie	Schoenmaeckers
Vertrekdatum	dinsdag 22 september 2015	Reserveringsnr.	-
Thuiskomstdatum	woensdag 23 september 2015	Geboekt op	14 augustus 2015

Telefoonnummer thuisblijvers ---

BUDGETNUMMER: 50443

Op deze reis zijn de consumentenvoorwaarden van toepassing.
Acceptatie van dit formulier betekent dat u kennis heeft genomen van de ANVR reisvoorwaarden en de ANVR boekingsvoorwaarden. U kunt deze raadplegen op www.anvr.nl.

Alvorens u naar uw bestemming reist is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de voor u geldende grensdocumenten. Voor uw gemak vermelden we hier de voorwaarden zoals die op het moment van boeken gelden. Deze voorwaarden gelden voor reizigers die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit. Bent u in het bezit van een andere nationaliteit dan verzoeken wij u dringend contact op te nemen met het desbetreffende consulaat.
Informatie omtrent 'Grensdocumenten' is aan veranderingen onderhevig. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het in het bezit hebben van de juiste reisdocumenten ligt bij de reiziger zelf. We adviseren u dan ook dringend 3 weken voor vertrek na te gaan of bovenstaande voorwaarden onveranderd zijn. Een van de mogelijkheden waar u deze informatie kunt nazien is op www.visumdienst.com

Voorwaarden op het moment van boeken is dat u voor de bestemming Italië in het bezit dient te zijn van een geldig paspoort of identiteitskaart welke nog
Zie volgende blz.

Van: Reisburo Schoenmaeckers - Business Travel <businesstravel@schoenmaeckers.nl>
Verzonden: vrijdag 14 augustus 2015 12:05
Aan: _digitalefacturen
CC: _Servicedesk
Onderwerp: Factuur 2911458
Bijlagen: 14082015.pdf

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT 'CAMERO B.V. - PROVINCIE LIMBURG (2017-2019)'

De ondergetekenden:

1. De Provincie Limburg, gevestigd aan de Limburglaan 10 te (6229 GA) Maastricht, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door de weledelgestrenge heer drs. Th.J.F.M. Bovens, Commissaris van de Koning, hierna te noemen '**opdrachtgever**';

en

2. CAMERO B.V., gevestigd aan de Hoekenburglaan 25, te (2275 TC) VOORBURG, in deze aangelegenheid vertegenwoordigd door de weledelgestrenge heer drs. M.J.M. Verhagen, in de functie van bestuurder, hierna te noemen '**CAMERO**';

gezamenlijk te noemen '**partijen**';

Overwegende dat:

- Opdrachtgever maatschappelijke opgaven wil realiseren zoals verwoord in de Limburg Agenda;
- De Limburg Agenda in het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer" (2015-2019)" een extra dimensie heeft gekregen in relatie tot het aangrenzende buitenland;
- Opdrachtgever behoefte heeft aan een ambassadeur/klankbord voor ondersteuning van de Limburg Agenda, waarbij primair de internationale dimensie van belang is;
- Opdrachtgever op 22 juli 2015 een (vervolg)opdracht aan CAMERO heeft verleend (brief kenmerk 2015/50107) voor ondersteuning inzake de Limburg Agenda welke op 31 december 2016 afloopt;
- Opdrachtgever de ondersteuning door CAMERO als ambassadeur/klankbord graag wil voortzetten;
- CAMERO ten behoeve van opdrachtgever gedurende de looptijd van deze overeenkomst (hierna te noemen '**overeenkomst**') de werkzaamheden in het kader van de opdracht wil laten uitvoeren door de heer M. Verhagen (hierna te noemen '**opdrachtnemer**');;
- Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- Partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van art. 7:400 e.v. BW;
- Partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst tot stand te doen komen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer in de zin van art. 7:610 e.v. BW;
- Partijen ervoor kiezen in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat vooruitbetaling plaatsvindt;
- Partijen de voorwaarden waaronder opdrachtnemer voor opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

komen het navolgende overeen:

Artikel 1 De opdracht

1. Opdrachtnemer zal namens CAMERO voor opdrachtgever voor de duur van de overeenkomst de navolgende werkzaamheden verrichten: diensten als ambassadeur/klankbord ten behoeve van het uitvoeren van de

Limburg Agenda en het Coalitieakkoord 'In Limburg bereiken we meer'. Meer concreet zal opdrachtnemer de volgende werkzaamheden hebben verricht:

- het leggen van verbindingen en contacten alsmede het introduceren en begeleiden van leden van Gedeputeerde Staten en/of ambtenaren c.q. andere stakeholders, vooral bij buitenlandse overheden, organisaties of bedrijven ten behoeve van investerings- en exportbevordering en het in dat verband ondersteunen van Gedeputeerde Staten bij de structuurversterkende projecten in het kader van de Limburg Agenda en ontwikkelingen zoals genoemd in en samenhangend met het coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer";
 - het signaleren van kansen en mogelijkheden voor de Provincie Limburg en/of Limburgse bedrijven in het buitenland;
 - het gevraagd en ongevraagd adviseren van Gedeputeerde Staten of leden van Gedeputeerde Staten;
 - het deelnemen aan een aantal (in afstemming met opdrachtnemer) geselecteerde overlegsgremia waaronder het lidmaatschap van de Raad van Advies van Chemelot Research Facilities B.V. en van Chemelot Scientific Participations B.V.
2. Eventuele aanvullende afspraken en/ of toezeggingen die worden gemaakt na het sluiten van deze overeenkomst zijn slechts bindend indien en voor zover zij door partijen schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met CAMERO en/of opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de diensten richt opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij opdrachtgever.
3. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij verricht de overeengekomen diensten naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van CAMERO en/of opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het resultaat van de opdracht.
4. CAMERO staat ervoor in dat de door haar geselecteerde opdrachtnemer gekwalificeerd is en de diensten op zorgvuldige wijze zal vervullen.
5. Opdrachtgever verstrekt opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
6. Opdrachtnemer dient bij het uitvoeren van de overeenkomst waar mogelijk rekening te houden met de redelijke wensen van opdrachtgever, mits dit naar haar oordeel bevorderlijk is voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst.
7. De voortgang van de werkzaamheden wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder op basis van een door opdrachtnemer ingebrachte (gekwalficeerde) onderbouwing van verrichte (lobby)trajecten. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

1. De opdracht gaat in op 1 januari 2017 en eindigt van rechtswege op 30 april 2019 (einde coalitieperiode) zonder dat enige opzegging is vereist. In deze periode zal opdrachtnemer gedurende 30 dagen per jaar werkzaamheden verrichten in het kader van deze opdracht.

2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

Artikel 4 Opzegging overeenkomst

1. Beide partijen hebben het recht deze overeenkomst tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van een maand. Opzegging dient schriftelijk te geschieden en zal niet leiden tot aansprakelijkheid voor eventuele schade die de wederpartij daardoor lijdt.
2. Elk van de partijen heeft het recht de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk tussentijds te beëindigen, zonder dat een opzegtermijn in acht hoeft te worden genomen, zonder dat een ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist en zonder dat de opzeggende partij een schadevergoeding zal zijn verschuldigd:
 - in geval de wederpartij ernstig tekort schiet in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de overeenkomst en dit tekortschieten niet binnen vier weken na schriftelijke kennisgeving hiervan door de eerstgenoemde partij is hersteld;
 - in geval de wederpartij een beroep doet op overmacht en de overmacht periode langer dan drie maanden heeft geduurd, of zodra vaststaat dat deze periode langer dan drie maanden gaat duren;
 - in geval door de wederpartij surseance van betaling is aangevraagd, de wederpartij in staat van faillissement is verklaard, in staat van liquidatie is verklaard of een bewindvoerder over diens activa of een deel daarvan is aangesteld;
 - indien de wederpartij niet behoorlijk of niet tijdig aan een voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting voldoet, ondanks daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld en ondanks daartoe te zijn aangemaand.

Artikel 5 Vergoeding, onkosten, facturering en betaling

1. Opdrachtgever betaalt aan CAMERO een jaarlijkse vergoeding van maximaal € 30.000,— excl. BTW, met een maximum van € 70.000,— excl. BTW over de gehele periode.
2. Reis- en verblijfkosten gemaakt in Nederland en aangrenzende regio's (Benelux en Euregio Maas Rijn) worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
3. Reis- en verblijfkosten met betrekking tot door opdrachtnemer te maken reizen buiten het gebied vermeld onder 2 worden separaat vergoed mits opdrachtgever daarmee voorafgaand schriftelijk heeft ingestemd.
4. Overige onkosten die verbonden zijn aan de uitvoering van deze opdracht worden geacht volledig in de afgesproken vergoeding te zijn inbegrepen.
5. De vergoeding zoals bedoeld onder 1 zal jaarlijks in twee termijnen worden betaald (juni en december) op basis van door CAMERO in te dienen facturen. De vergoeding over 2019 zal in één termijn worden betaald (april).
6. Opdrachtgever betaalt, indien de factuur akkoord wordt bevonden, het gefactureerde bedrag aan opdrachtnemer binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Artikel 6 Aansprakelijkheid en verzekeringen

1. CAMERO zal de overeenkomst naar beste vermogen door opdrachtnemer laten uitvoeren en daarbij zorgvuldigheid betrachten jegens opdrachtgever en derden. Mocht opdrachtgever schade lijden door enige tekortkoming in de uitvoering van deze overeenkomst, dan is CAMERO jegens opdrachtgever aansprakelijk voor deze schade. Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor schade in de ruimste zin van het woord aangericht door handelen of nalaten van CAMERO en/of opdrachtnemer en CAMERO zal opdrachtgever ter zake vrijwaren.

2. CAMERO verklaart in het bezit te zijn van - en garandeert dat opdrachtnemer in het bezit is van - een voor de uit te voeren opdracht adequate bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekering. CAMERO garandeert dat ter zake van deze aansprakelijkheidsverzekeringen afdoende dekking gewaarborgd zal blijven tijdens de duur van de overeenkomst en dat de premies tijdig en volledig worden betaald, dan wel er op toe te zien dat deze tijdig door opdrachtnemer worden betaald. Desgevraagd zal CAMERO een kopie van deze aansprakelijkheidsverzekering(en), een kopie/bewijs van de laatst betaalde premienota en/of een certificaat van verzekering aan opdrachtgever overleggen.

Artikel 7 Geheimhouding en zorgvuldigheid

1. Elk van de partijen en de door CAMERO in het kader van deze overeenkomst in te schakelen opdrachtnemer zijn verplicht tot geheimhouding van alle informatie die hen in het kader van de overeenkomst ter kennis is gekomen en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is, danwel waarvan partijen het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs hadden kunnen begrijpen.
2. Elk van de partijen en de door CAMERO in het kader van deze overeenkomst in te schakelen opdrachtnemer zal bij het gebruik van de informatie, die haar ter kennis is gekomen in het kader van de overeenkomst, de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Artikel 8 Belastingen en sociale premies

1. Onderhavige overeenkomst is bedoeld een overeenkomst van opdracht te zijn zoals omschreven in artikel 7:400 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Opdrachtgever zal dan ook over de in het kader van deze overeenkomst verschuldigde honoraria geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen.
2. Mocht opdrachtgever op enig moment onverhoopt worden geconfronteerd (bijvoorbeeld op grond van een werkelijke dan wel fictieve dienstbetrekking) met één of meerdere (na)heffingsaanslagen loonbelasting of sociale premies in verband met onderhavige overeenkomst, dan vrijwaart CAMERO de opdrachtgever voor eventuele aanspraken ter zake, tenzij het ontstaan van deze aanspraken (mede) het gevolg is van een handelen of nalaten van opdrachtgever zelf.
3. Indien de situatie als bedoeld in artikel 7 lid 2 zich voordoet, is CAMERO – zo mogelijk gezamenlijk met opdrachtgever – gerechtigd het oordeel van de Belastingdienst omtrent de vermeende inhoudings- en afdrachtplicht aan te vechten alvorens tot betaling over te gaan. Opdrachtgever zal aan een dergelijke rechtsvordering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen en onthoudt zich in ieder geval van al hetgeen de positie van CAMERO in deze zou kunnen schaden.
4. Om fiscale risico's te vermijden zullen partijen in november 2017 nader bezien of de ontwikkelingen in het kader van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DBA) leiden tot een mogelijke aanpassing van deze overeenkomst.

Artikel 9 Overige bepalingen

1. Op deze overeenkomst en de uitvoering van deze overeenkomst zijn van toepassing de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincie Limburg 2015 voor leveringen en diensten, zoals gepubliceerd op de website van opdrachtgever. Indien deze voorwaarden in tegenspraak zijn met wat bepaald is in deze overeenkomst, prevaleert de overeenkomst. De door CAMERO op enig moment van toepassing verklaarde algemene verkoopvoorwaarden, branchevoorwaarden of andere voorwaarden worden uitdrukkelijk uitgesloten.
2. Op deze overeenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.

3. Geschillen met betrekking tot deze overeenkomst of met betrekking tot al hetgeen daarmee verband houdt of daaruit voortvloeit, zullen aan de bevoegde rechter in Nederland worden voorgelegd.
4. Wijzigingen van en aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Aldus overeengekomen, vastgelegd en in tweevoud ondertekend.

Datum: 18-1-2017

Plaats: Maastricht

Opdrachtgever:
Provincie Limburg
Namens deze:

Drs. Th. J. F. M. Bovens

Datum:

Plaats:

Opdrachtnemer:
CAMERO
Namens deze:

Drs. M. J. M. Verhagen

Concept deelverslag van het verhandelde in de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur

van 17-9-2020

betreffende Statenvoorstel naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg

Statenkenmerk

P-20-014

Maastricht

17-9-2020

De voorzitter: Punt 2 van de agenda. Dat is het stuk dat wij behandelen. Dat is het stuk P-20-014 Statenvoorstel naar aanleiding van het bestuurlijk rapport ZRK inzake de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg. Afgelopen vrijdag heeft u kennis kunnen nemen van de presentatie door de heren Sietsma en Schilder van de ZRK en uw vragen aan de ZRK kunnen stellen. Voor uw gemak is het conceptverslag van deze behandeling aan de vergaderstukken toegevoegd. Thans krijgt u de gelegenheid voor de door uw commissie gewenste vragenronde met de heer Bovens, de CdK. We doen dat in één termijn en daarna volgt de behandeling van het Statenvoorstel in twee termijnen. Aan wie van de commissie geef ik nu het woord? Mijnheer Paas.

50PLUS (Paas): Dank u wel, voorzitter. Ik heb op dit moment nog geen vragen aan mijnheer Bovens.

De voorzitter: U heeft geen vragen. Prima. Mijnheer Franssen. Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Dank u wel, voorzitter. De vragen die bij ons nog leven zijn in hoeverre dat de

CdK op de hoogte was van zeg maar die dubbelbenoeming van de oud-minister zal ik hem maar even noemen, en als hij daarvan op de hoogte is wat vindt hij daarvan, en als hij niet op de hoogte was wat vindt hij daar dan van? Het is misschien nog erger als hij er niet van op de hoogte was. Daar wou ik het even bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Depondt. Mevrouw Werrij.

Het CDA (Werrij): Voorzitter, excuses. Ik heb geen vragen op dit moment aan de CdK.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer Van der Valk. Dan is mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, het is mij niet geheel duidelijk. Gaan wij nu twee termijnen doen over het hele stuk of gaan wij het splitsen.

De voorzitter: Nee, wij hebben gezegd één termijn voor de vragenronde met de CdK. In twee termijnen doen we het technische stuk, waar we namelijk de zes beslispunten gaan beantwoorden.

De SP (Van Caldenberg): Oké.

De voorzitter: Dat weet u toch nog hoop ik?

De SP (Van Caldenberg): Ja, dat weet ik zeker. Ik had mij er al op voorbereid dat we dat gewoon in zijn geheel zouden doen in twee termijnen.

De voorzitter: Nee, dan denk ik dat het van alles door elkaar wordt. Ik denk dat dit beter zal gaan. Dat hoop ik.

De SP (Van Caldenberg): De vraag aan de Gouverneur is, allereerst, dat hijzelf wat kritiek krijgt vanuit het Rekenkamerrapport en hij heeft toch een bepaalde rol als rijksorgaan om ook daarop toe te zien. De reacties zijn in ieder geval niet heel erg positief over het kordate optreden van de Gouverneur. Laat ik dan maar eerst vragen wat vindt hij daar zelf van? Is hij het eens met die kritiek? En twee, als dat niet zo is, waarom is hij het er dan niet mee eens? En ook al ben je het er niet mee eens, dan kun je je er toch iets van aantrekken. Sterker nog, als deze Staten vindt dat dat moet dan kun je dat doen. Dus wat, is de vraag, gaat de Gouverneur doen met de aanbevelingen die hier staan gericht ook aan zijn adres? Dat is één. Ik denk dat de vragen die de heer Nijskens gesteld heeft over het op de hoogte zijn van een aantal zaken zeer relevant zijn. Dus daar zou ik mij graag bij aansluiten. Maar dan ga ik met u terug naar een brief van dinsdag 9 april 2019 en dat is een brief van het College van GS aan de Staten. En daarin staat als volgt dat het College heeft besloten tot gedeeltelijke openbaarmaking van de gevraagde documenten, de gevraagde documenten door de heren Sniekers en Dohmen van dagblad de Limburger. De betrokken personen om wie het ging is om een zienswijze gevraagd of het openbaar gemaakt mocht worden. Zij waren daarmee akkoord en vervolgens zijn het verzoek van de journalisten en het WOB-besluit van GS aan deze zaal toegestuurd. Maar daar staat dan één zin bij en dat is wel een beetje exemplarisch voor de houding waar we in zitten: "Als u als Staten interesse

heeft in de onderliggende stukken dan kunt u zich daarvoor melden," terwijl overal in Nederland waar men het over integriteit heeft, op het moment dat er dus een WOB-verzoek komt en informatie beschikbaar wordt gesteld, wordt die gewoon openbaar gepubliceerd. En de onderliggende stukken zou ik graag ontvangen en niet alleen ik maar gewoon openbaar gepubliceerd zodat alle leden van Provinciale Staten daar kennis van kunnen nemen. Is de Gouverneur daartoe bereid? Voorzitter, ten slotte een vraag aan de Gouverneur. Als in Limburg zaken gebeuren die niet goed gaan, maakt het dan uit als diezelfde zaken ergens anders toevallig ook niet goed gaan. Maar dat dan uit voor het feit dat het hier wel gebeurt?

De voorzitter: Dank u, mijnheer Van Caldenberg. Mijnheer Thewissen.

Forum voor Democratie (Thewissen): Dank u wel, voorzitter. Ik heb vier simpele vragen aan de Gouverneur. De eerste is, ziet u zichzelf als hoeder van integriteit in dit huis? De tweede is, erkent u dat u

hier een voorbeeldfunctie heeft te vervullen en dat 24 uur per dag en 7 dagen in de week, dus ook buiten dit huis? En de derde vraag is, wat vindt u van het ridiculiseren van boodschappers van onregelmatigheden, zaken die niet deugen of misstanden? En de vierde vraag is, welk signaal wordt naar uw mening afgegeven indien een CdK zich hier desondanks schuldig aan zou maken. Dat zijn mijn vragen.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Thewissen. Mijnheer Claassen of mijnheer Ernst? Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik probeer even de weg te vinden om een vraag aan u te stellen, mijnheer Bovens.

Op een bepaald moment ontstaat er een berichtgeving met name geïnitieerd door het NRC en de Limburger en ik kan niet anders stellen dan dat dat behoorlijk tendentiek was. Ik ben benieuwd wat er door u heenging toen u die artikelen las. Was dat niet iets van potverdorie, door deze berichtgeving worden de mensen die het aangaat toch in een bepaalde positie geplaatst die eigenlijk onterecht is. En zou dan de vervolgvraag zijn, nu dat Zuidelijke Rekenkamer rapport laat zien dat er niets aan de hand is, maar dat Provinciale Staten het misschien af en toe beter moet doen onder andere, gaat dan nu niet door u heen van dat is nog steeds dat effect op die mensen van de berichtgeving in de media, hoe bepaalde partijen daarop gereageerd hebben om op basis van suggesties, ideeën, in ieder geval geen feitelijkheden, uitspraken hebben gedaan waaronder minister Ollongren. Heeft u nu niet iets, nu dat allemaal bovenwater is, van ik moet daar iets mee jegens die mensen?

De voorzitter: Was u aan het wachten? Mevrouw Jenneskens.

D66 (Jenneskens): Voorzitter, ik had vooral één korte vraag. In de aanbeveling van de ZRK, waar wij als PS iets van moeten vinden of vaststellen, staat een stuk over de integriteitscommissie van PS. Daar staat onder andere als laatste zinssnede "benut de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek voor een intern debat daarover." Zoals het er staat lijkt het alsof dat interne debat in de commissie integriteit zou moeten plaatsvinden. Wat D66 betreft is dat gek en is dat ook ingewikkeld aangezien die commissie maar uit een zeer gering aantal personen bestaat.

Dus ik vroeg mij af of de CdK kan reflecteren op hoe wij dat op een verstandige manier door een vertegenwoordiging van Provinciale Staten kunnen laten doen.

De voorzitter: Neemt de CdK het woord of mijnheer Koopmans? Wie?

Gouverneur Bovens: De vragen zijn aan mij gesteld.

De voorzitter: Sorry, eerst even mevrouw Jetten nog. Sorry. Mevrouw Jetten, aan u het woord.

GroenLinks (Jetten): Dank u wel, voorzitter. Ik zit ook helemaal achteraan. Ik heb eigenlijk ook een relatief simpele vraag. Ik denk juridisch heeft u die bevoegdheid en heeft u volkomen gelijk. Alleen inderdaad de gemiddelde burger op de markt die zal zeggen van maar dit klopt niet dat hier geen sprake is van vriendjespolitiek. En dan besef ik dat het moeilijk laveren is tussen wat je doet met beeldvorming

en wat echt niet klopt, maar zou u in de toekomst daar toch ook mee rekening mee willen houden? Dat is mijn vraag aan u. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Jetten. Mijnheer Bovens, aan u het woord.

Gouverneur Bovens: Het lijkt me misschien goed als ik iets meer tijd mag nemen of heb ik een tijdshorizon.

De voorzitter: Dat gaan we even niet doen.

Gouverneur Bovens: Dat gaan we even niet doen zoals dat zo mooi heet.

Omdat ik denk dat de vragen die u allemaal stelt natuurlijk vragen zijn die ook bij mijzelf leven en daar wil ik toch iets over reflecteren want dat gaat eigenlijk over het integriteitsbeleid van deze Provincie, wat wij doen. Het gaat over een stuk beeldvorming, imago. Het gaat over de rol van de Gouverneur als hoeder van de democratie, van de integriteit. Ook trouwens van de democratie maar ook van de integriteit, hoe je dat dan opvat en hoe wij daar als Staten de afgelopen jaren mee zijn omgegaan. Ik ben de laatste die zegt dat ik een heilige ben. Dat wil overigens dan niet zeggen dat ik een schijnheilige ben, want we hebben het straks niet alleen over belangenverstrengeling maar over de schijn van belangenverstrengeling, maar ik wilde eigenlijk beginnen bij Sint Lambertus vandaag. Het is 17 september. De heilige Lambertus was de heilige die bekend staat als de heilige van de principes. Hij is om die principes vermoord, in deze regio nota bene, en hij komt uit deze Provincie. Ik ga me niet vergelijken met een heilige. Dat is zeker, want dat ben ik gewoon niet. Dus ik heb ook mijn fouten zeg ik al tegen de heer Thewissen. Die zijn er ongetwijfeld. En als het straks gaat van trek ik mij de kritiek aan en kunnen we nog iets veranderen: Ja, altijd. Sterker nog, daar houd ik wel van. Ik ben in '77 in de politiek gekomen in Maastricht als zestien- of zeventienjarige en het motto dat wij hadden toen bij de christendemocratische jongeren was 'voor politieke zuiverheid.' Dat vond de KVP toen op dat moment heel erg. We kwamen daar met drie of vier jongeren aan en wij hadden dat als leus op de partijvergadering. Ik kan het mij nog helemaal herinneren, en wij werden aangekeken van wat komen die doen. En wij wilden echt de politiek zuiveren, zoals wij dat vonden. De zeventiger jaren hebben we het dan over.

In 1992 kwam mevrouw Dales met haar beroemde uitspraak over de integriteit en het machtsbederf en een beetje integer kun je niet zijn.' Mevrouw Dales was de minister van Binnenlandse Zaken toen. Waarom zei ze dat? Dat was mede omdat er op dat moment veel ruis over integriteit in dit land was en ook wel heel terechte ruis en dan wees men op dat moment ook naar Limburg. In Limburg zaten we middenin wat later is gaan heten de wegenbouwaffaires. Politici hebben moeten aftreden. Politici hebben in de gevangenis gezeten. Er was sprake van letterlijk ook gewoon corruptie, van belangenverstrengeling en ook van schijn van belangenverstrengeling en dat is aangepakt in die periode. Ik kan daarover oordelen omdat ikzelf toen fractievoorzitter was van het CDA in Maastricht en ook meegemaakt heb, ook in de Maastrichtse gemeenteraad, welke debatten dat met elkaar heeft opgeleverd. We stonden er dus niet goed op. Dat werd toen al opgeschreven door een journalist die ook nu betrokken is bij de artikelen, die er zelfs een boek over heeft geschreven en dat boek heette onder de titel 'de vriendenrepubliek.' En vanaf dat moment moet ik zeggen had het imago van Limburg op dat terrein in één keer een naam. Het

had in één keer een etiket gekregen, namelijk de vriendenrepubliek. Dat ging dus over corruptie. Dat ging echt over, nogmaals, strafbare zaken et cetera. Als ik dan kijk wat er daarna allemaal is gebeurd op het gebied van integriteit, we hebben het hier over 28 geleden, wat we hebben gedaan, en daar ga ik mijn voorganger alle credits voor geven, in de tijd van 2004/2005. Leon Frissen die hier de CdK was, heeft indachtig diezelfde politieke zuiverheid waar hij voor stond, en waar hij in de tachtiger en negentiger jaren in het CDA sterk voor heeft gepleit, ook hier als CdK de kar getrokken voor het integriteitsbeleid. Er ontstond een ambtelijke commissie. Er ontstond een bestuurlijke commissie. We hebben de eerste verordeningen met elkaar gehad, de eerste gedragscodes. Limburg liep onder Leon Frissen voorop in dat integriteitsdebat in Nederland. In 2010 kreeg Limburg de Philip Brouwer prijs van binnenlands bestuur voor het integriteitsbeleid. Dat was in 2010, achttien jaar naar de vriendenrepubliek. Ik moet zeggen daar kunnen we nog steeds enorm trots op zijn. Ik heb eens een overzichtje laten maken, ik ga u dat allemaal niet voorlezen, van wat er daarna nog allemaal gebeurd is. We waren de eerste provincie waarin een screening plaatsvond van alle kandidaat-wethouders in alle Limburgse gemeenten.

We waren de eerste provincie waarin de gedragscodes in alle gemeenteraden werden aangenomen. We hebben een ambtelijke en een bestuurlijke stuurgroep integriteit ingesteld samen met de gemeenten en het waterschap. We hebben hier in de Staten al vanaf 2008 of 2009, ik moet even de jaartallen precies zeggen, de screening van de Gedeputeerden ingevoerd, wat toen ook nog als eerste was. We liepen daar niet alleen mee voorop, we lopen daar nog steeds mee voorop. De hele zaak rond een externe adviseur integriteit van uw Staten, en ik zou bijna zeggen wees er maar enorm trots op. We zijn nog steeds maar één van de weinige provincies die dat fenomeen heeft, een integriteitcommissie, de driehoek, meldingsprotocol et cetera. Dat is doorgegaan in 2012, '13, '14 en iedere keer hadden wij ik zeg maar even de lead in het kader van het integriteitsdebat in Nederland. En dat deden wij net vanwege dat imago van die vriendenrepubliek. En iedere keer als er in Limburg toch nog een of andere affaire opdook, al dan niet terecht, daar gaat het helemaal niet over, maar iedere keer als er iets gebeurt, dan zie je in Nederland de reactie komen van ja dat zijn die mensen uit Limburg en dan komt dat imago van 1992 weer iedere keer mee, waarbij ik zeg dat het niet vergelijkbaar is met wat er in 1992 gebeurde en wat er eventueel later gebeurde. Is dat erg? Ja, dat is zeker erg, maar wat moet je eraan doen. Wat je eraan moet doen is gewoon keihard werken voor de integriteit in Limburg. Daar zijn we mee doorgegaan in 2014, 2015. In 2016 winnen we de Ien Dales award voor provinciale opzet van het integriteitsbeleid en iedere keer hebben we in die discussie vooropgelopen.

We begonnen met een juridisering van het integriteitsbeleid, het vastleggen in codes. We zijn de eerste Provincie die overgegaan zijn naar het meer moreel bekijken van de integriteit. Ik herinner u in 2018 het Statendebat over de Corendonkaarten dat we hier met elkaar gevoerd hebben. Ik weet niet of u zich dat nog kunt herinneren? Dat ging helemaal, avant la lettre. We kunnen het oneens zijn over de uitkomsten, daar heeft iedereen zijn mening over, maar het feit dat wij hier een debat hebben gehad over wat de schijn van belangenverstrengeling is en wat je moet doen om op de markt in Limburg of in Maastricht te kunnen zeggen doen we het integer of niet, die hele ontwikkeling naar is het toegestaan om iets te doen, hoe je je aan de code moet houden, de juridisering van de integriteit naar de ontwikkeling naar de moraliserende kant van integriteit, de moresprudentie die we hebben gezegd, is het verstandig om een kaart of een cadeau aan te nemen et cetera. Die ontwikkeling daar liepen wij nog steeds op vooruit. De huidige wetgeving rond integriteit, rond de screening van Gedeputeerden, van wethouders et cetera, is ingevoerd, geldt pas vanaf de volgende periode en nogmaals wij waren acht of tien jaar vooruit. Waarom

zeg ik dat? Omdat ik soms de indruk heb dat wij hier niet trots genoeg zijn met elkaar op datgene wat wij bereikt hebben als je ziet waar wij vandaan komen. En die trots zou je best mogen hebben. Ik had een tsjakka-momentje zeg ik even verleden week, want twee-en-een-half jaar geleden introduceerde ik in een artikel in de Limburger de discussie over de proportionaliteit van het sanctiebeleid in het kader van integriteit. Als je een melding hebt, er is eventueel een overtreding en dergelijke, dan is er in de politiek maar één sanctie en dat is aftreden. Ik heb gezegd dat is niet altijd proportioneel. Dat werd in de artikelen in de krant, in Binnenlands Bestuur, uitgelegd als het strafbankje van Bovens. Dat leverde in de discussie in Nederland twee beelden op, a goed zo dat jullie weer vooroplopen met een stukje discussie over de proportionaliteit van het sanctiebeleid, maar aan de andere kant ook weer meteen de discussie van jullie vergoelijken in Limburg eventuele overtredingen in het kader van de integriteit door met een proportioneel sanctiebeleid te willen komen. Het tsjakka-moment is dat ik 10 september hoorde dat in de Tweede Kamer het sanctiebeleid wordt ingevoerd. Op 22 september wordt daarover gestemd of op 25 september. Ik weet niet precies wanneer en dan komen de proportionele sancties, de berisping, de aanwijzing, de schorsing van Kamerleden, exact wat wij twee-en-een-half jaar geleden hier in Limburg begonnen te discussiëren.

En dat deden we niet omdat we zoveel affaires hadden. Ieder jaar publiceert het NRC een overzicht van de 50 of 60 overtredingen en meldingen in het kader van integriteit in heel Nederland. Daar hebben wij tot 2014, '15, '16 ieder jaar ingestaan als Provincie Limburg. In '17, '18 en '19 stonden wij daar niet meer in. '20 moet nog komen. Dus dat weet ik natuurlijk niet. Maar we stonden daar niet meer in. Dat was ook zo'n tsjakka-moment dat Limburg uit de top 50 van integriteitsovertredingen gezakt is zou ik bijna zeggen. En dat doen we niet om dat hele beleid om belangverstrengeling als zodanig, omdat we dat belangrijk vinden om te bestrijden of het lekken van stukken of de omgangsvormen te verbeteren enzovoorts. Dat doen we voor een heel groot deel om net die schijn te vermijden dat hier in Limburg zaken niet deugen en dat hebben we hier ook nodig. We moeten hier meer doen om die schijn te vermijden dan wellicht elders het geval is. Is dat erg? Nee, dat is helemaal niet erg. Dat doen we met veel plezier, 24 uur per dag 7 dagen per week kunt u mij wakker maken voor een debat over integriteit. Ik doe dat met heel veel plezier om daar gewoon een fatsoenlijk verhaal over te hebben. We vieren vandaag het 15-jarig bestaan heb ik laten uitrekenen, dat was deze maand, van het integriteitsbeleid in Limburg. En in die vijftien jaar is het beeld echt, echt heel anders dan het beeld van de vriendenrepubliek in 1992, maar nog zal bij iedere overtreding, bij iedere melding, bij iedere schending van de integriteit of vermoeden van schending van integriteit of schijn van schending van integriteit, dat imago nog steeds aan ons plakken.

Daar kan ik helaas heel weinig aan doen. In die zin is dus de opmerking van de Rekenkamer bent u zich daarvan bewust. Dat was ook de vraag van uw Staten, wat vind je dan van zo'n uitspraak. Dan zeg ik ja ik ben mij daar volledig van bewust. Laat je dat dan voldoende zien dat je je daarvan bewust bent? Want dat is ook een vraag van de Rekenkamer in het kader van dit dossier rond de benoemingen. Dan zeg ik dat laten we zien omdat we daarin transparantie betrachten. Als je de schijn van belangenverstrengeling wilt vermijden dan moet je het licht aandoen? Dan moet je de gordijnen openzetten en dan moet je laten zien wat er in de zaken gebeurt. Is dat openbaar voor de mensen op de markt of is dat openbaar voor u als Statenlid in de controlerende functie? Dat kan inderdaad van punt tot punt verschillen. Ik kom daar dadelijk bij de WOB, de vraag van de heer Van Caldenberg, ook op terug. De heer Van Caldenberg heeft zijn hand opgestoken.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Wat vindt de Gouverneur dan van de uitspraak van één van de Gedeputeerden, ik weet niet welke, dat kan ik niet zien, 'met de schijn van belangenverstrengeling daar kan ik niets mee.' Wat vindt de Gouverneur, gelet op de woorden die hij zojuist uitsprak, van die woorden van een Gedeputeerde die naast hem in het College van Gedeputeerde Staten zit?

Gouverneur Bovens: Hij zit waarschijnlijk tegenover mij in de Gedeputeerde Staten, maar dat maakt verder niet uit. Over dat soort dingen hebben wij debat. Kijk, in de juridische zin, ik zeg maar even in het juridische kader van de code, is dat ook waar je je aan moet houden. We hebben hier de gedragscode. Dat is ons spoorboekje als zodanig. Voor het nemen van beslissingen blijf je altijd nadenken wat de buitenwereld daarvan vindt. Ook die Gedeputeerde die geciteerd wordt is het daar 100% mee eens.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Hij (*de microfoon – redactie*) wordt steeds groen voordat hij rood wordt.

De SP (Van Caldenberg): Daarna wordt het ook weer rood. Dat scheelt wel weer. Het is verdorie hartstikke goed dat u daar discussie over heeft, maar dat vroeg ik niet dat u daar discussie over had. Wat vindt de Gouverneur in die discussie daarvan als iemand dat zegt?

Gouverneur Bovens: Ik was volgens mij al begonnen met die zaak. Het gaat hier over het imago van de integriteitspolitiek in Limburg, en dat is iets anders dan of er belangenverstrengeling heeft plaatsgevonden. En de Gedeputeerde zal daar ongetwijfeld straks ook op ingaan. Maar de schijn hebben wij in Limburg tegen. Laat ik het misschien zo uitdrukken. En daarom zijn wij met heel veel dingen bezig en daar moeten we trots op zijn in deze Provincie dat wij daarmee bezig zijn en daar moeten we ook vooral niet mee stoppen. Met dat verhaal moeten we zelfs doorgaan. En die vijftien jaar dat we dat doen, doen we altijd integriteitsbeleid. Wat we hier doen is het screenen van Statenleden bijvoorbeeld. Het feit dat wij sessies twee of drie keer per jaar hebben over integriteit, het feit dat wij de meldingen in de commissie en de driehoek behandelen. Dat zijn dingen die we met elkaar hebben.

Daar zijn we trots op, maar nu komt het verhaal van die schijn, want de vraag is in hoeverre ga je daar dan mee naar buiten. Ik heb gemerkt bij de discussie over het strafbankje van Bovens, dat alleen al het daarmee het bezig zijn een negatief publicitair karakter had. Ik ben gekapitteld ook door u in de commissie integriteit van had ik dat eigenlijk wel in de krant mogen zeggen over die proportionaliteit. Mag ik die discussie wel voeren? Uw Staten vond dat ik eigenlijk dat beter niet in de krant had kunnen schrijven. Ik heb het toch gewoon gezegd. Dus dat is even over hoe belangrijk vind je dat. Maar ik kan ook zeggen dat ik een aantal dingen niet in de krant zal hebben. Als het gaat over meldingen die u doet als Statenleden of als u zelf met een dilemma zit, dan komt u bij de griffier of u komt bij mij of u komt bij mevrouw Bakker, lid van de driehoek, de externe adviseur, en dan legt u mij een dilemma voor van kan ik daar mee stemmen, moet ik in die commissie zitten, enzovoorts. Daar zijn wij niet transparant over. Op het moment dat wij daar transparant over zijn heeft u als Staten zoiets van is er iets aan de hand. Nee, dat is ter voorkoming van de schijn van belangenverstrengeling.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, het is hartstikke goed dat de Gouverneur daar zoveel mogelijk transparant in wil zijn en dat hij daar ook omzichtig en voorzichtig mee omgaat om niemand onnodig te beschadigen begrijp ik ook, maar al die energie die hij heeft beschreven in al die jaren die erop gericht is om te proberen ook die schijn van belangenverstrengeling onder de aandacht te brengen, ondermijnt dan niet een Gedeputeerde die aanpak op het moment dat hij zegt naar externe partijen toe, naar de Rekenkamer, naar de Limburgse samenleving toe, 'met schijn van belangenverstrengeling daar kan ik niets mee?'

Gouverneur Bovens: nee. De Gedeputeerde zal zo dadelijk nog iets over de context zeggen. Nee, dat vind ik niet, nogmaals omdat alle discussie die wij hebben over die integriteit, het hele beleid dat wij met elkaar maken op het gebied van integriteit, heeft eigenlijk nog maar heel weinig te maken met echte integriteitsschendingen. Hoeveel integriteitsschendingen hebben wij hier met elkaar? Wij hebben één keer een lekkage gehad in Beekdaelen en nog ergens nu een zaak in Weert. Dat is bijna dat ik zeg waar hebben we het over. Alles wat wij doen is preventief, is om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen. Dat is ons beleid.

Ik laat het essay van de Rekenkamer graag nog een keer bij u lezen. Dat is ook de vraag van mevrouw Jenneskens van dat moeten we in de Staten bespreken op één van die sessies rond integriteit en niet alleen in de commissie. Als het essay het heeft over de moresprudentie en dergelijke die wij met elkaar zouden moeten ontwikkelen, dat er ook een morele kant zit op het gebied van integriteit, dan is dat een zaak die wij hier als beleid met elkaar ook hebben vastgesteld. Dat is geen nieuws. Dat komt van de Nyenrode school zeg maar. Professor Huberts schrijft dit soort essays. Dat is precies de basis van ons integriteitsbeleid. Daarom vind ik het ook jammer dat de Rekenkamer in een gesprek met mij van een half uur over hele dossier van alle benoemingen et cetera het vijf minuten over de integriteitsnota met mij heeft gehad. Ik had heel graag met de Rekenkamer een debat gehad. Dat hebben we dan ook gehad in de commissie integriteit. Dat was voor de eerste keer een debat met de Rekenkamer. Daar hebben we een goed debat gehad over het integriteitsbesef zoals de Rekenkamer dat beschrijft. Het essay gaat uit van een ROB-rapport uit 2006 over benoemingen van politici in adviesorganen et cetera. Ik heb dus ook aan de ROB gevraagd, het wordt nu vijftien jaar later, we hebben een jubileum, laten we samen een congres of een seminar organiseren.

Dat zal vanwege corona wel februari worden maar dan willen we nog een keer naar dat dossier kijken en kijk dan hoe we datgene wat in 2006 wordt geadviseerd hebben uitgevoerd in Limburg. Dan durf ik er veel op te verwedden, maar niet mijn hoofd, even richting de heer Thewissen, dat dan zal worden geconstateerd dat de aanbevelingen van de ROB in 2006 hier worden uitgevoerd. Ik word daar niet zenuwachtig van, maar dan denk ik dan doet de uitspraak van u bent niet voldoende bezig met de schijn van belangenverstrengeling of het voorkomen van vriendjespolitiek onrecht aan u als Staten wat u als beleid heeft gekozen, het doet onrecht aan Limburg, niet aan mij. Ook de vraag van de PVV, doet het ook onrecht aan de mensen die in die rapporten zijn genoemd? Zeker, maar zeker ook aan deze Provincie. En ik verwacht van de pers, van de publiciteit maar zeker van de Rekenkamer dat men zorgvuldig kijkt naar wat dat beleid is en wat wij inderdaad wel hebben gedaan om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen.

De voorzitter: Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Ik begrijp uw antwoord maar mijn vraag was echt heel specifiek. Ik hoop dat u daar toch nog op terug gaat komen, wat u dan echt vindt dat er jegens die mensen gebeurd is door de insinuaties door de media en door bepaalde partijen, en doordat een partij hier in dit huis het ook heeft en durfde een motie in te dienen met aanvankelijk de titel Palermo aan de Maas, wat onze partij er gelukkig er nog uit heeft gekregen. Wat u daarvan vindt en wat het voor die mensen heeft betekend dat wil ik nog wezenlijk weten, want, en dan sluit ik af voorzitter, ik deel die mening met u Gouverneur dat we het zo goed doen. Ik heb het ook gezien. Ik ben pas hier in dit huis. Als ik dan kijk hoe we hier met integriteit zijn omgegaan, hoe er met Statenleden wordt omgegaan, de dingen die je kunt inbrengen, ik heb het ook aan den lijve ervaren overigens hoe daarmee wordt omgegaan: Great job, echt serieus. Maar als we dan vinden dat het echt zo goed gaat, en dat vraag ik nu aan u en vraag ik straks aan het College, waarom bent u en het College in een kramp geschoten op het moment dat het hier ineens een punt werd om mensen die hier werkten of zouden komen werken toch nog buiten de deur te houden, als we het allemaal zo transparant en goed deden?

De voorzitter: Mijnheer Bovens.

Gouverneur Bovens: Zonder in herhalingen te vallen, ik vind dat die mensen leed is aangedaan. Laat ik dat zo zeggen. In de publiciteit zijn mensen neergezet, en ook dit College maar ook uw Staten trouwens, laat dat ook helder zijn, als dat wij nog steeds in een vriendjesrepubliek maar dan een vriendjespolitiekrepubliek zitten. Er wordt overigens in het NRC ook gezegd, ere wie ere toekomt, dat het in Limburg al lang niet meer zo erg is en er geen corruptie meer aan de hand is. Dat staat zelfs ook in het NRC-artikel. Maar er wordt wel een suggestie gewekt alsof hier baantjes worden vergeven. Ik zeg het maar even heel plat. En gelukkig heeft de Rekenkamer gezegd dat is niet aan de orde. Mensen zijn wel beschadigd daarop. Nu is de vraag van u, had je dan niet al als provinciaal bestuur, al op het moment dat het NRC met zoiets komt, naar voren moeten treden en moeten zeggen dat klopt allemaal niet et cetera. We hebben gekozen voor de aanpak om alle informatie, de hele klappers et cetera, ter beschikking te stellen van uw Staten, om die aan de minister ter beschikking te stellen en te zeggen kijk dit is wat er gebeurd is. Dat concluderen we gewoon zelf. De Rekenkamer heeft die stukken gekregen en heeft ook die conclusie getrokken. En we hebben aan de betrokkenen laten weten dat wij dat zeer betreuren dat hun naam door het slijk en dergelijke gehaald is.

Sterker nog, bij een aantal van de benoemingen, ik geloof wij hebben het over negen benoemingen in totaal, daar moet je niet zeggen er is iets verkeerd gebeurd, daar moet je soms zelfs blij zijn dat je die mensen hebt kunnen werven. Als Zeeland mijnheer Balkenende inzet voor de Zeeuwse zaak en wij zetten de vicepremier van Nederland in voor de Limburgse zaak, dan is dat geen zaak waar je je hier voor hoeft te schamen. Integendeel zou ik bijna zeggen. Het College komt daar dadelijk ook nog op terug.

De voorzitter: Mijnheer Bovens.

Gouverneur Bovens: Ik kom niet verder zie ik.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg had een vraag en mijnheer Thewissen had een vraag.

De SP (Van Caldenberg): Ja, ik heb gewoon een heel concrete vraag. Geeft de Gouverneur met wat hij zegt over de stukken in de krant daarmee aan dat datgene wat daar staat niet klopt en zou hij dan ook kunnen duiden wat hij dan precies vindt dat daaraan niet klopt?

De voorzitter: Mijnheer Thewissen is eerst. Dan hebben we twee vragen tegelijk. Mijnheer Thewissen, stelt u uw vraag ook maar.

Forum voor Democratie (Thewissen): Als ik het probeer te versimpelen, zeg ik, integriteit omvat eerlijkheid en eerlijkheid betekent niet alleen de waarheid vertellen maar ook de juiste indruk wekken. En inderdaad als ik de reactie lees van een Gedeputeerde namens het College, dan stemt mij dat niet positief, want ik denk dat juist de juiste indruk wekken, ik hoor de CdK net zeggen dat met alles wat er al bekend is geworden waar of niet waar we een extra tandje bij moeten schakelen, dat wij daar blijkbaar lak aan hebben, en dat het na al die energie en tijd die daarin gestoken is blijkbaar niet tot het gewenste resultaat en een gewijzigde beeldvorming geleid heeft. En ik denk dat daardoor heel veel mensen te kort gedaan worden inclusief uzelf, GS, PS, wij allemaal. Dus ik ben heel benieuwd naar wat er dan mogelijk aan weer nieuwe acties ondernomen gaat worden, dat we nu eindelijk het probleem eens bij de oorzaak en bij de bron aanpakken.

De voorzitter: De heer Bovens.

Gouverneur Bovens: Ik ga toch de verwachtingen wat temperen. Voordat wij kunnen zeggen wij zijn af van die beeldvorming, en een tandje bijzetten gaan we zeker doen, we komen straks ongetwijfeld op de concrete dingen, geef ik u op een briefje dat als er morgen weer een affaire in Limburg opduikt, of dat nu Mesch is of in Mook, dat doet helemaal niet ter zake, dan zal weer iemand die verbinding leggen, in de Limburger of in het NRC of anders wel hier in huis of in een partijkrant of anderszins. Dat is wat anders dan je daarvoor in je beleid, in je daden zeg maar, in de krant te schieten en daar te zeggen omdat het weleens een imago-effect kan hebben ga ik dat niet doen. Ik heb u het voorbeeld genoemd van dat strafbankje. Ik kan wel zeggen ik ga die discussie niet aan of ik ga niet melden wat er allemaal gebeurt. Dat is een afweging die je maakt en daar is imago inderdaad niet de enige afweging. Dat kan niet de enige afweging zijn. Ik zit hier niet voor imagopolitiek of beeldvorming. Ik zit hier om gewoon eerlijke politiek met elkaar te bedrijven.

En op de vraag van de heer Van Caldenberg kan ik verwijzen naar het rapport van de Rekenkamer. Als u zegt wat is niet goed in die stukken van het NRC of de Limburger, wat klopt daar niet aan, dan wordt de suggestie die gewekt is in die artikelen in het Rekenkameronderzoek gelogenstraft.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Nee, dat is veel te gemakkelijk, want het is de Gouverneur die beweert dat het niet klopt en dan kom je er niet mee weg om te zeggen ik verwijs naar dat rapport. Wat klopt er volgens de Gouverneur van Limburg niet aan de artikelen die er in de Limburger staan, naam en toenaam. Wat klopt er niet aan de beweringen die daar staan? Welke zijn het.

Gouverneur Bovens: We gaan dadelijk het rapport zelf bespreken en dan kunnen we het per benoeming, per opdracht bij wijze van spreken, met u bespreken. Wat er in ieder geval niet van klopt is de beeldvorming, a dat wij veel meer benoemingen hebben, het frame wat daarin zit, iedere keer met name in de titels boven de artikelen, het frame van Limburg heeft meer benoemingen, heeft meer politici aan het werk, overtreedt de regels et cetera. Die zaken zijn in het rapport aangewezen. A het gaat niet over meer. B wij overtreden geen regels enzovoorts. Dan zijn er dingen die niet kloppen. En dan kunnen we zeggen we gaan even iedere benoeming langs. Dat kan straks gebeuren. Gedeputeerde Koopmans zit er klaar voor zou ik bijna zeggen. Maar dat is niet het geval en, nogmaals, er is niets zo lastig als je verdedigen tegen beeldvorming. Dat kun je alleen maar doen door gewoon keihard te werken en gewoon keihard te zeggen dames en heren, ik sta voor het integriteitsbeleid, u staat voor het integriteitsbeleid, u stelt die dingen allemaal vast met elkaar, u komt ook naar al die bijeenkomsten. En wees daar een beetje trots op in godsnaam. Wij doen dat helemaal niet slecht in deze Provincie. En laat ons en de mensen die met naam en toenaam genoemd worden, maar ook niet uw politiek gremium waarin u zit, niet omlaaghalen alsof hier van alles van vriendjespolitiek et cetera aan de orde is.

De voorzitter: Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Om even een brug maken zal ik de Gouverneur even helpen. Als het erom gaat dat er in de kranten en de media wordt geschreven dat er geld gegraaid wordt en miljoenen worden toegeëigend dan is dat onterecht en wordt dat ook in het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer teniet gedaan en dat is herhaaldelijk in het nieuws gekomen mijnheer Van Caldenberg en dat weet u verdomd goed. Dan zou ik verder toch nog als reactie aan de Gouverneur willen vragen, en dat is de laatste vraag die ik aan u stel overigens, gaat u nog richting minister Ollongren, als u daar een keertje op bezoek komt, zeggen hoogheid, gravin Ollongren, heeft u daar niet een foutje gemaakt en zou het niet goed zijn dat waar u wel in de openbaarheid de insinuatie durfde te wekken, dat u nu ook openlijk durft te zeggen van misschien had ik dat anders moeten doen en sorry en dan hoeft ze geen boete te betalen? Zou u ook nog in contact willen treden met de gedupeerden? Zou u met hen in gesprek willen gaan en aanbieden waar kan ik helpen om de beeldvorming die ten onrechte naar voren is gekomen helpen om te draaien.

Gouverneur Bovens: De tweede vraag laat ik ook dadelijk even door de heer Koopmans nog nader beantwoorden.

Op de eerste vraag van de minister is het antwoord ja, maar door de corona wordt dat dus een paar maandjes verder, maar ik had dus die ROB gevraagd om een gezamenlijk seminar te organiseren over het benoemingenbeleid in het kader van politiek. Daar had ik de minister bij uitgenodigd en ik hoop dat we dat nog voor de verkiezingen dus kunnen doen en dan is dat het goede moment. Waarom is het zo actueel? Het is actueel omdat de Rekenkamer, de landelijke Rekenkamer, de Algemene Rekenkamer, een rapport heeft uitgebracht begin van dit jaar over het benoemingenbeleid van de rijksoverheid in het kader van adviesorganen. En daarin is uitdrukkelijk neergezet dat de adviesorganen worden samengesteld op een mistige manier en niet divers et cetera. En de conclusie van de Rekenkamer is dat de politiek zich meer moet bemoeien met benoemingen van adviesorganen. Meer. De suggestie in deze discussie in de krant et cetera is dus dat de politiek zich te veel heeft bemoeid met benoemingen en opdrachten. De Rekenkamer vindt dat de politiek zich te weinig daarmee bemoeit. Dat vonden wij een

heel mooi dilemma. Ik zeg dat is nu net iets waar we dan graag vijftien jaar na het rapport een keer met de ROB over willen praten. Wat is in Nederland de bedoeling? Willen wij meer grip op de benoemingen en dergelijke hebben als politiek of minder? Ik vind het een geweldige discussie. Ik zie er al helemaal naar uit. Ik maak er de hele agenda voor vrij, want dat is waar we het over moeten hebben met elkaar. En dan moet het eerlijk, transparant en open gebeuren. Laat dat helder wezen. Maar het gebeurt. Ik heb de indruk dat wij de enigen zijn die hier transparant zijn en allemaal melden wat er gebeurt. Ik zal het afzwakken, dat we het redelijk doen want we doen het nooit perfect. Helder. Ik ga toch even de vragen langs.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens heeft nog een vraag en dan gaan we de vragen langs.

De VVD (Nijskens): Ja, voorzitter, het triggerde toch een vraag. Ik weet natuurlijk niet de motieven van de Algemene Rekenkamer maar zou het niet zo zijn dat juist de discussie over de benoemingen meer politiek maken over transparantie gaat en dat het nu juist, u haalde het zelf aan, mistig gebeurt, wil niet zeggen dat de politiek zich niet ermee bemoeit. En met name in deze zaken gaat het erom of het in de openbaarheid en transparant gebeurt. Dan is dat vaak heel lastig, een burgemeestersbenoeming ten top, omdat bijvoorbeeld bij gewone commissies, als je daar inderdaad een openbaar debat over voert, iedereen kennis kan nemen van waarom dat uiteindelijk iemand in een commissie komt. Dat is iets anders denk ik dan wat u eigenlijk suggereerde.

Gouverneur Bovens: Nee, dat is het in zoverre niet omdat de suggestie waar ik op reageer is de suggestie zoals die in de media naar voren kwam verleden jaar bij dat artikel en dat is dat wij vriendjes aan een baan helpen. Dat is eigenlijk exact wat de Rekenkamer zegt. Zo worden dus blijkbaar ook adviesorganen van de regering gevuld en niemand weet hoe dat precies gaat. Alleen zegt de Rekenkamer dat gebeurt hoog-ambtelijk en polderiaans et cetera en dat onttrekt zich aan de waarneming. De politiek zou daar een kader voor moeten opstellen, een beleidskader voor moeten opstellen, en ik zeg we hebben een beleidskader hier, wij handelen langs het beleidskader en wij krijgen de kritiek dat wij handelen langs het beleidskader met de uitkomst zoals in de krant dat we de benoemingen hebben gedaan. Ik vind dat een mooi dilemma of schijnbare tegenstelling of paradox waar we volgens mij een hele mooie discussie over kunnen voeren. Die wil ik ook landelijk voeren, want als ik hem hier in Maastricht voer dan is het net alsof de Provincie Limburg zich weer wil verdedigen want dat krijg ik ook altijd te horen, ja u bent zich maar iedere keer aan het verdedigen.

Ik wil leren van deze discussie en ik wil ook leren van die landelijke discussie en daarom heb ik graag dat dat samen met de ROB in Den Haag een keer gebeurt. Dat is mij toegezegd. Dat gaan wij ook doen. Dan even de vragen.

De voorzitter: Nog één mijnheer Bovens. Mijnheer Franssen.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Dank u wel, voorzitter. U had het zonet over dat u hoeder was van de integriteit.

Gouverneur Bovens: Ja.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Goed. En u zegt zelf we hebben de schijn tegen en we komen van ver. Dus we kunnen concluderen dat het beter gaat. Dat verwoordt u in feite.

Gouverneur Bovens: Dat vindt u ook trouwens denk ik.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Ik zeg nog niet wat ik vind, voorzitter. Dat even terzijde. Maar de inwoners kunnen een bepaalde beeldvorming krijgen, maar die beeldvorming wordt hier toch niet alleen in het gouvernement gemaakt. Die beeldvorming wordt ook gemaakt door burgemeesters die benoemd zijn. Hoe zit het daarmee? Hoe is de controle daarop? Want je hoort natuurlijk dat burgers zeggen het gouvernement is ver van mijn huis, maar ze voelen zich vaak geremd door bestuurders op lokaal niveau of bij gemeenten. Maar daar is ook de integriteitsnota van toepassing. Als je dan ziet, en dan sluit ik aan bij de woordvoering van zonet, dat er zoveel geheimhouding ligt rondom de benoemingen en dergelijke. Mensen vinden dat niet transparant. Mensen vinden de controle ook niet transparant. En mensen, dat laatste punt wil ik zeker benoemen, hebben soms angst om een melding te maken. Want vaak hoor je dat mensen terughoudend zijn, bang om door bestuurders nadien op de vingers te worden getikt en ik heb zelf best wel praktijkvoorbeelden daarvan. Hoe kijkt u daar tegenaan en hoe is dat geborgd voor inwoners, want ik vind de integriteit hoort hier in orde te zijn maar ook op andere niveaus in onze provincie, want wij staan voor de integriteit niet alleen hier maar voor alle inwoners en er zijn ook lagen daarin waar mensen op bepaalde niveaus ook dienen gecontroleerd te worden en eventueel gecorrigeerd?

De voorzitter: Dank u, mijnheer Franssen. Mijnheer Bovens.

Gouverneur Bovens: Oké. Dan neem ik ook meteen de eerste vraag van mijnheer Thewissen mee over de rol van hoeder van integriteit. Ook dat is een debat dat we al een aantal keren in de commissie integriteit en ook hier en in de pers met name ook heel veel hebben gehad. Wat is de rol van een CdK of een burgemeester in het kader van het integriteitsdossier? Is dat degene die zegt dit is integer of dit is niet integer? Is het de scheidsrechter die bepaalt is dit integer of niet? Integriteitsbeleid 2.0 legt de verantwoording bij de betrokken politicus zelf. Dus als een politicus een bepaalde daad doet, iets accepteert of een nevenfunctie accepteert of op een andere manier bezig is, dan ligt de afweging kan ik dat doen of kan ik dat niet doen en ook de verantwoordelijkheid daarvoor bij de politicus zelf. De rol van eventueel een CdK of een partij of een extern klankbord of hoe dan ook is letterlijk ook de

rol van spiegelen, hoe zou jij dat, wat is dat, en dan kan een advies worden gegeven door een burgemeester aan een raadslid, door mij aan een Statenlid et cetera, maar de beslissing of iemand zich aan dat advies houdt of anderszins wat daarmee doet blijft bij de betrokkene zelf. Het kan niet zo zijn dat als er een overtreding in het kader van integriteit plaatsvindt de scheidsrechter de schuld krijgt van die overtreding. Als iemand door het rood licht rijdt, is niet de politieagent die ernaast staat degene die door dat rood licht rijdt maar is de fietser die door het rood licht rijdt degene die de fout maakt. Dat is een discussie die we in het Binnenlands Bestuur hebben gevoerd, die hebben we in Limburg een keer gehad over wat de rol ook van de hoeder is. Ik heb een stelselverantwoordelijkheid, zo staat het ook bijna letterlijk in de ambtsinstructie, om te zorgen dat het integriteitsbeleid er is, te bevorderen dat er

integriteitsbeleid is. Dat zijn ook mijn instrumenten die ik daarvoor heb en dat uit zich in de codes, in de meldingen, in de protocollen, in de debatten die we met elkaar voeren, het stimuleren van het debat, et cetera, maar ik ben niet degene die verantwoordelijk is als ergens een burgemeester over de schreef gaat of ergens een Statenlid een fout maakt of ergens een Gedeputeerde door het rood licht rijdt. Ik moet dat proberen te voorkomen maar ik ben niet de verantwoordelijke voor dat feit. Ik ben er wel voor verantwoordelijk als de betrokkene bij wijze van spreken dat niet had kunnen weten, niet op de hoogte is en niet gebruik kan maken van alle instrumentarium dat we hebben. Dat is mijn verantwoordelijkheid. Dus die hoeder van de integriteit is ook de hoeder van het integriteitssysteem, het integriteitsbeleid, dat wij in deze Provincie hebben, zeg maar dat beleid waar ook de prijzen voor zijn ontvangen.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, nu krijg ik een heel lijstje met datgene waar onze Gouverneur niet verantwoordelijk voor is en dat klopt ook tot op zekere hoogte denk ik, maar het aannemen en het inhuren van oud-politici gebeurt door het College van Gedeputeerde Staten en volgens mij zit de Gouverneur daarin en volgens mij is daar wel de verantwoordelijkheid voor, toch?

Gouverneur Bovens: Ja, en daar leggen wij ook hier de verantwoordelijkheid over af, maar dan zegt u het net alsof dat geen integere daad was die daar gebeurd is begrijp ik hieruit.

De SP (Van Caldenberg): Nee, ik heb alleen even vastgelegd dat u een aantal dingen noemde waar u niet voor verantwoordelijk was, maar hier bent u wel verantwoordelijk voor.

Gouverneur Bovens: Zeker, en daar leggen we verantwoording over af en als dat een integriteitsschending is dan hebben wij daar inderdaad de verantwoording over af te leggen en dan hoop ik dat er een sanctiebeleid en een bankje is maar dat komt even terzijde. Hoeder van integriteit, is dat een voorbeeldfunctie 24 uur? Als u van mij verwacht dat ik een heilige ben dan ja en ik probeer in het persoonlijk gedrag me netjes te gedragen en ik vind ook, dat staat overigens ook in onze code, dat je je ook buiten werktijd en buiten je functie netjes hoort te gedragen en de functie niet in opspraak hoort te brengen. Dus ik mag een misdaad plegen en daar kunt u mij niet om ontslaan, maar ik vind dat men dan toch zou moeten opstappen als ik een misdrijf betreed. Zo zit ik er zelf in. Is dat het ridiculiseren van misstanden? Ik ben van de humor. Dus zeker, ik wil het best wel ridiculiseren, maar dat is niet dat ik het daarmee niet serieus neem.

Dus als er van mij weleens een opmerking over een journalist wordt gemaakt of anderszins, excuses voor de betrokkene, maar het is niet zo dat ik daarmee de boodschap van de journalist niet zou begrijpen of anderszins. Integendeel zou ik bijna zeggen. En dat is in mijn smaak ook bijvoorbeeld in dit dossier aan de orde. Ik denk inderdaad dat hier een andere berichtgeving wellicht op zijn plek zou zijn geweest, maar ik heb daarmee te dealen en, nogmaals, dan zetten we gewoon een tandje bij en dat gaan we ook doen. De heer Nijskens vroeg in hoeverre ik op de hoogte was van de dubbelbenoeming en ik denk dat hij dan doelt op de benoeming zoals dat in het stuk van het NRC en dergelijke stond en dan gaat het over de dubbelbenoeming op het moment van aanstelling. Wij kenden de betrokkene goed. De afweging van de beslissing die wij genomen hebben was dat wij de betrokkene heel graag als ambassadeur aan deze

Provincie wilden verbinden. Dat is de overweging en ook de belangrijkste overweging die ook in 2014 met u gedeeld is en dat vind ik ook belangrijk.

De voorzitter: Mijnheer Thewissen heeft nog een vraag en dan stoppen we met vragen en mijnheer Van Caldenberg nog en dan gaan we de vragen beantwoorden.

Gouverneur Bovens: Ik ben nog niet bij de heer Van Caldenberg. Eerst mijnheer Thewissen? Ja, dat is goed.

Forum voor Democratie (Thewissen): Ja, dank u wel. Ik verwacht van niemand dat hij een heilige is. Dat ben ik zelf namelijk ook niet. Dus ik verwacht dat ook niet van u. Wij zijn gelukkig allemaal mensen. Maar mijn vraag was en is wat vindt u van het ridiculiseren van boodschappers van onregelmatigheden, want ik lees ook in het rapport dat er binnen de werkzame ambtenaren nogal eens twijfel bestaat, laat ik het woord angst niet noemen, om bepaalde bestuurders tegen te spreken? En in die zin vind ik het signaal, en of dat de CdK is of wie dan ook, maar zeker iemand die in GS zit, met het belachelijk maken van de boodschapper van onwelgevallig nieuws, dat versterkt uit mijn eigen ervaring binnen het bedrijfsleven niet de bereidheid van mensen om misstanden aan de orde te stellen. Dus dan ben ik graag benieuwd hoe u daarnaar kijkt.

Gouverneur Bovens: Daar ben ik het voor 100% met u over eens en als het gebeurt moeten we dat bespreken met elkaar. Zeker. Dus dat kan zo niet de bedoeling zijn. Tegenspraak is overigens echt een onderwerp dat we heel vaak met de ambtelijke organisatie ook bespreken, maar daar heeft u zonder meer gelijk in. En ook wat betreft het melden van misstanden, dat heb ik ook richting de Staten al een aantal keren gezegd, is de wijze waarop wij het integriteitsbeleid vormgeven drempelverlagend voor Statenleden om zich te melden met een misstand. Ik merk het gewoon met de keren dat per jaar Statenleden zich bij mij melden en dat geldt voor ambtenaren in een ambtelijke organisatie denk ik exact hetzelfde. Dus je moet het normaliseren en daarmee niet ridiculiseren. Dat ben ik 100% met u eens.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

Gouverneur Bovens: Ik kom maar niet aan die beantwoording toe.

De voorzitter: En mijnheer Nijskens had ook nog een vraag.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, misschien dat ik voor mijnheer Nijskens voor mijn beurt ga.

Dat zou kunnen maar de heer Nijskens had een vraag gesteld of de Gouverneur wist van die dubbelfunctie en toen was het antwoord van de Gouverneur zojuist, onze belangrijkste afweging is geweest dat wij die mijnheer graag bij ons in dienst hadden. Die afweging kan ik nog snappen als je iemand graag in dienst wilt hebben. Maar zegt hij daarmee we wisten het niet of ik wist het niet?

Gouverneur Bovens: Nee. Laat ik het zo zeggen, we kenden de betrokkene, dus zijn hele cv en ook zijn functies. Dat was niet de afweging. Als u daarmee zegt had u dan een andere afweging gemaakt et cetera, nee dat was bekend. Dus dat wel.

De VVD (Nijskens): Daar direct op doorgaand, waar het natuurlijk om ging is dat de krant suggereert dat de betrokkene dubbel betaald werd voor één functie. Hij zat met twee petten aan tafel en kreeg twee keer beloond. Daar ging het over. En de Rekenkamer maakte zich daar vorige week wel heel erg gemakkelijk vanaf door te zeggen wij mogen niet bij de onderneming kijken wat daar gebeurt en zover is onze bevoegdheid niet, terwijl dat in feite net de aanleiding was wat er speelde. Haal die kou gewoon uit de lucht als die uit de lucht te halen is.

Gouverneur Bovens: Ja, wij wisten dat en er was in onze optiek geen sprake van dubbele beloning, maar de heer Koopmans komt dadelijk ook nog even terug op deze casus.

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Dank u wel, voorzitter, ik wou nog even verdergaan met waar de heer Thewissen over begon. Ik heb vorige week ook vragen gesteld aan de Zuidelijke Rekenkamer over de ambtelijke tegenspraak. Er stond in het rapport dat vanuit historisch perspectief er vroeger bestuurlijk een houding was van waar bemoei je je mee als ambtenaar. Dat was wel wat bijgetrokken maar ambtenaren waren wel nog voorzichtig en in het debat zei de heer Sietsma vorige week dat die ambtelijke tegenspraak nog lastig was. Mijn vraag aan u is gaan we dat meten, hoe gaan we dat meten, gebeurt dat onafhankelijk en hoe gaan we dat borgen?

De voorzitter: Ik ben er verleden week niet bij geweest maar wat ik weet hoe de huidige directie op dit moment bezig is met de hele discussies over ambtelijke tegenspraak, dan vind ik echt dat we op de zeer goede weg zijn. Het wordt besproken, overigens ook al twee/drie jaar geleden. Dus ik herken mij niet in het beeld dat hier ambtelijke tegenspraak niet zou kunnen. Ik kan niet uitsluiten dat iemand zich geremd voelt om iets tegen een politicus te zeggen. Dat kan ook zelfs tegen een Statenlid, maar er wordt echt keihard gewerkt aan een open cultuur waarin echt alles gezegd kan worden. Wij hebben de stukken. U heeft trouwens vaak de openbare stukken zelf ook waarin verschillende meningen van verschillende afdelingen naast elkaar staan in een Collegenota, er een afweging wordt gemaakt enzovoorts. De directie let er echt 100% op. Die staat ook voor de ambtenaren. Als we ook maar enigszins de indruk hebben dat iemand zich geïntimideerd voelt of hoe je de woorden allemaal maar moet zeggen, dan wordt daartegen opgetreden.

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Dank u wel, voorzitter.

Er is nog een verschil tussen intimidatie en hoe veilig je je voelt als ambtenaar, maar ik heb eigenlijk het antwoord op mijn vraag niet gehoord. Ik weet ook dat de directeur van de Provincie daarmee bezig is, maar mijn vraag is gaan we dat onafhankelijk meten in dit huis en hoe gaan we dat borgen?

Gouverneur Bovens: Dat zou ik dadelijk aan de portefeuillehouder personeel vragen maar zoals ik net word ingefluisterd heeft de heer Sietsma een compliment gemaakt van hoe we dat op dit moment doen. Dus, nogmaals, ik herken mij niet in het beeld alsof er een angstcultuur is of anderszins. Dat zijn echt wel dingen die niet aan de orde is en ook de heer Sietsma niet heeft beweerd. Maar desondanks zeg ik is het

constant opletten, altijd eraan werken, nooit achterover leunen. Als morgen zich weer iemand geïntimideerd of anderszins voelt dan moeten we dat aanpakken. En deze organisatie heeft naar mijn smaak een open cultuur en als die nog niet open genoeg is dan werken we daar keihard aan. Ik ga toch even naar de vragen en de beantwoording want anders denken de mensen dat wij geen vragen beantwoorden. Want de vraag van de heer Van Caldenberg was wat vindt hij ervan. Ik heb twee dingen. Toen de artikelen uitkwamen, wat er allemaal gebeurde en wat doet het met mensen enzovoorts, natuurlijk vloek je dan in eerste instantie. Maar wat doet het met mij? Dit soort artikelen spoort mij. Ik heb zoiets van dan gaan we er gewoon nog twee keer extra tegenaan. En de kritiek van de Rekenkamer zoals die is geformuleerd daar kan ik mee leven dat die daar staat, maar zoals die in het frame staat van de artikelen in de krant kan ik er niet mee leven. Ik vind zoals de Rekenkamer zorgvuldig alle dossiers heeft doorgekamd en daar conclusies uit trekt perfect, prima. Daar zijn ze voor om dat te doen. Maar als het erom gaat dat ze zeggen er is niets aan de hand en het enige wat we nog hebben is eventueel de schijn van belangenverstrengeling en daar had u, CdK, of politiek of GS rekening mee moeten houden bij de afweging van besluitvorming daarvan hebben wij gezegd, ook in het antwoord van GS, daar gaan wij niet voor in de kramp treden en daarvoor bij wijze van spreken mensen niet benoemen waar wij vinden dat ze benoemd moeten worden. Dus die kritiek van de Rekenkamer hoor ik, moeten we ook zoveel mogelijk aan doen, en ik zal de schijn proberen te vermijden en we gaan echt proberen ook aan dat imago nog steeds te werken. Ik heb de indruk dat we dat al vijftien jaar doen trouwens. Daar gaan we nog vijftien jaar mee door, maar zoals de kritiek is verwoord zeg ik nogmaals op dat aspect is men te veel aan het frame van de artikelenserie blijven hangen.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Nee, laat maar even, voorzitter, voor nu.

De voorzitter: Prima.

Gouverneur Bovens: Dan vroeg hij nog wat gaat de Gouverneur doen met de aanbevelingen. Die neem ik over. Maar dat heeft het College ook volgens mij al gezegd.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, u zegt ik neem de aanbevelingen over. Het College heeft gezegd we nemen een aantal aanbevelingen over.

Gouverneur Bovens: Dan moet u even zeggen op welke aanbevelingen u dan nu even doelt.

De SP (Van Caldenberg): Bijvoorbeeld om te stoppen met die een-op-een benoemingen zoals minister Ollongren dat al zei en zoals ook de Rekenkamer dat zei. Daarvan zei het College dat gaan wij niet doen en u zegt wij nemen ze toch over. Of het College heeft gelijk of u.

Gouverneur Bovens: Nee, de Rekenkamer stelt niet dat we moeten stoppen met een-op-een benoemingen. Wij moeten ons aan het kader houden. Dat staat er en dat gaan we doen. Dus als de vraag is zal er nooit meer een een-op-een benoeming komen, dan kan ik zeggen dat zal nergens in Nederland gebeuren en ook in Limburg niet. Dan nog even de vraag van de heer Claassen. Daar ging het echt over van potverdorie wat denk je. Ik had even Van Caldenberg en Claassen door elkaar gehaald. Excuses. En ga ik dus nog een keer naar Ollongren toe? Ja, daar gaan we zeker nog met haar over praten, zeker met BZK. En twee, voor de mensen die het aangaat is de beeldvorming gewoon negatief. Daar hebben we allemaal een taak in. Daar moeten wij klip en klaar over zijn of we dat een goede beeldvorming vonden of niet. Wij als College hebben al naar de betrokkenen gereageerd maar als dat nog een keer moet gebeuren dan gaan we dat zeker nog een keer doen.

De voorzitter: Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Ik zou het waarderen als de Gouverneur dat opnieuw dan zou doen in alle openheid en op zo'n manier dat dat dan ook in de media komt want uiteindelijk komt het gevoel dat er leeft op de markt alleen maar omdat de media daarover rept voor het grootste gedeelte. Dus daar vraag ik u of u dat zou willen doen. Wilt u dan ook zover gaan als u dan toch met freule Ollongren aan tafel zit.

Gouverneur Bovens: Mevrouw de minister.

De PVV (Claassen): Zou u haar echt willen vragen of zij ook excuses aanbiedt openbaar? Dat gesprek geloof ik allemaal wel, maar dat zij ook zegt ja daar ben ik de mist ingegaan. Ik ga wel vaker de mist in zegt ze dan, maar dat was ook niet goed, dat u gewoon echt vraagt van dat had ik niet op die manier moeten doen want ik ging mee op de tendens in de media en dat is een minister onwaardig. Zou u dat aan haar kunnen vragen of ze dat in openbaarheid zou willen doen? Tot slot ga ik het toch nog een keer herhalen, voorzitter. Wij weten dat wij het hier goed doen, en ik ondersteun dat, onze fractie ondersteunt dat, wij voelen en weten dat, wij voelen aan onze klompen al aan dat de ZRK niets gaat opleveren. Ja, het gaat wel wat opleveren maar niet wat anderen dachten. Wetende dat er niets aan de hand is, was het antwoord net van de Gouverneur we hebben even de rust gepakt en we hebben de stukken overhandigd. Maar mijn vraag was waarom niet als je weet dat er niets aan de hand is zeggen "ja jongens, leuk en aardig maar we gaan nu actief voor deze groep mensen staan" want dat is wat wij verwacht hadden.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg, had u een vraag voor mijnheer Claassen?

De SP (Van Caldenberg): Nee, voor de heer Bovens, wel naar aanleiding van wat de heer Claassen zei trouwens, maar dat is iets anders.

De voorzitter: Oké, maar dan stoppen we er ook mee. Dan kan mijnheer Bovens de vragen beantwoorden.

De SP (Van Caldenberg): Mijn vraag was eigenlijk, heeft de minister al laten weten dat zij niet alsnog een onderzoek wil gaan doen als wij er in Limburg niet uitkomen?

Gouverneur Bovens: Het laatste wat ik van de minister gehoord heb is dat ze blij was dat er een Rekenkameronderzoek was van ons en wij hebben het rapport ook meteen naar haar toegezonden. U heeft ook mijn brief aan de minister gezien, maar dan al verleden jaar met de stukken want wij hebben die stukken niet zomaar overhandigd, wij hebben ook gezegd wat wij ervan vonden. Er is natuurlijk een afweging die wij maken rond de mate van verdediging en publieke verdediging. Misschien moet ik het zo zeggen. Op het moment dat wij reageren op stukken in de krant en we gaan zeggen dat klopt allemaal niet, dat is allemaal niet waar, dan weet ik dat de stukken nog een week langer aanblijven. Het is ook een publicitaire ruis, ik zeg dat ook maar, waar Limburg op dat moment midden in een storm zit en hoe lang wil je die storm nog verdragen. Dus wij hebben ervoor gekozen om zakelijk te reageren, de feiten te laten spreken, mee te werken aan een onderzoek van de Zuidelijke Rekenkamer en gewoon te vragen klopt die beeldvorming in het hele land dat wij het meeste dit doen en te veel betalen et cetera. Onderzoek dat gewoon. Zo hebben wij gereageerd. Dat heeft de minister overigens ook goed gevonden dat wij dat gingen doen en dat heeft ze ons ook laten weten dat dat goed is. **Ga ik haar excuses vragen? Ik weet niet of dat in het verkeer zo is. Daar ga ik even over nadenken. Daar kom ik de 2de oktober op terug en ook op welke wijze wij ons nog tot de betrokkenen die genoemd zijn in het rapport zullen verhouden. Dat doe ik de 2de oktober.**

De voorzitter: Is dat een toezegging, mijnheer Bovens?

Gouverneur Bovens: Dat ik daarop terugkom is een toezegging. Ja. Ik ga ervan uit dat er de 2de nog een debat is.

De voorzitter: Oké.

Gouverneur Bovens: Ervan uitgaande dat er nog een debat is, kom ik daar nog op terug. Dan was de vraag van mevrouw Jenneskens over het interne debat. Ik heb daar al op geantwoord. Wat mij betreft is dat een debat dat wij in het kader van de regelmatige sessies van PS over integriteit kunnen voeren, waarbij nogmaals het essay van de Rekenkamer gewoon integraal op tafel kan liggen. Dan gaan we het er gewoon over hebben. Zijn er nog dingen die wij moeten veranderen of nog moeten aanscherpen of niet? Mevrouw Jetten vroeg nog even, en volgens mij hebben wij het daar wel over gehad, over het imago van de vriendjespolitiek. En nogmaals, wij komen er niet meteen vanaf, maar wij moeten kei- en keihard blijven werken voor een integer bestuur in deze Provincie. Nogmaals, daar mag u mij 's nachts voor wakker maken, 24 uur.

Maar dan nog weet ik, ondanks alle zaken waar wij vooroplopen in dit land, dat dat imago van 25 jaar geleden, want daar hebben wij het over, een heel hardnekkig imago is. En of de feiten anders zijn dat is voor een imago vaak niet relevant. Maar het zou wel deze Staten sieren zeg ik er even bij als men mede trots is op de debatten die we met elkaar voeren over de integriteit, net zoals ik trots ben op het feit dat we dit vanavond met elkaar doen.

Gouverneur Bovens: Dank u, mijnheer Bovens. Mijnheer Koopmans.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dank u wel. Ik zou met name wat willen zeggen op het punt van de schijn van belangenverstrengeling, de vraag die ook aan de Gouverneur uitdrukkelijk gesteld is, een terechte vraag die gesteld is ook naar aanleiding van wat in het rapport staat. Voorzitter, ik heb daarover,

want ik ben inderdaad die Gedeputeerde, een buitengewoon interessant en relevant gesprek gehad met de heer Vermeulen, omdat het College van GS, en dat hebben we ook geschreven in onze brief die een reactie is op het rapport van de Rekenkamer, absoluut vindt dat schijn van belangenverstrengeling een punt van aandacht is. Ik kan u zeggen ik zit sinds '86 in de politiek en de schijn van belangenverstrengeling is altijd een punt van aandacht. Maar waarover ik met de heer Vermeulen ook gesproken heb dat is over het codificeren daarvan want dan kom je in een buitengewoon ingewikkelde situatie terecht. Vorige week, toen wij bij elkaar zaten, was het buitengewoon interessant om mee te maken dat de zitting van uw commissie volgde op de presentatie van de heer Van Geel. Dat was voor mij, dan zit je daarnaar te kijken, van wie bedenkt dit eigenlijk. Van de heer Van Geel zou iemand kunnen zeggen dat, omdat hij van het CDA is, de schijn van belangenverstrengeling aan de orde was. Dat zou iemand kunnen zeggen overigens. Dat zullen ook mensen rondom het vliegveld misschien best vinden. Maar hij is uitgezocht omdat hij rondom Schiphol en rondom Eindhoven heel erg goed werk heeft geleverd. Daar zijn de burgergroepen daaromheen ook zeg maar in het overgrote deel tevreden over als ook alle betrokken overheden. In dat specifieke geval, voorzitter, een klein puntje nog, is ook een-op-een de heer Van Geel uitgezocht omdat er geen andere heer Van Geel was die datzelfde werk bij Schiphol en bij Eindhoven had gedaan. En eigenlijk is in deze casuïstiek, die wij al meemaakten de vorige week, precies aangegeven waarom wij de aanbevelingen overnemen zoals de Gouverneur net terecht ook al zei, maar waarbij er redenen kunnen zijn, waarbij je altijd beargumenteerd, open en transparant, en daarover communicerend, zoals we na de motie Kuntzelaers in 2016 ook met elkaar hebben afgesproken, als je dan zo gaat handelen. En dan voorzitter blijf ik erbij dat het codificeren, dus in wet- en regelgeving opnemen van er mag nooit sprake zijn van de schijn van belangenverstrengeling, want dat is dan mijn kwestie, dat ik daar echt niets mee kan. Maar daar kunt u ook niets mee, want die schijn kan altijd gecreëerd worden door iedereen en altijd in elke omstandigheid. Voorzitter, ik heb respect voor iedereen in dit debat, want het is uiterst relevant om te voeren, maar het is zeker niet bedoeld als een jibak of zoiets. Dan zou de heer Kuntzelaers bijvoorbeeld niet meer over Venlo mogen spreken of de heer Van Caldenberg niet meer over schoolzwemmen of mevrouw Plusquin, ik kan iedereen noemen, of mevrouw Depondt. Iedereen heeft iets waarbij een ander altijd de schijn van kan introduceren. Mijn punt is dus als je dat codificeert, want dat is mijn punt, dan leg je de hele politieke besluitvorming totaal lam en dat moet je nooit doen. Je moet het gesprek daarover hebben. Je moet er transparant over zijn. Als het gaat over het registreren dan lopen wij fantastisch voorop. Ik kan u zeggen toen ik in het debat op 28 juni stond, was dat natuurlijk een hele bijzondere.

Het extraparlamenteaire College trad aan en het was ook het moment waarop de Limburger en het NRC besloten om dat verhaal naar buiten te brengen, eerst op donderdagavond en toen op vrijdag. Ik stond hier bleek later met 40 graden koorts. Ik had wekenlang, zo niet maandenlang kan ik u zeggen, wakkergelegen van wat ik voelde dat eraan ging komen in de Limburger. Dat voelde ik aankomen met alle WOB-verzoeken, het gesprek dat ik had. Ik voelde dat beeld. En de pijn kan ik u zeggen die ik had, over wat in mijn ogen Limburg op dat punt zou meemaken en wat betrokkenen daarin zouden meemaken, die overheerste bij mij alles. Ik zeg het u nog een keer, dit College van GS, maar ook de

vorige waar ik in zat, en ondergetekende onder leiding van de Gouverneur en aangespoord door Provinciale Staten is transparant. En op het moment in 2016 waarbij de heer Kuntzelaers met die motie het punt van de benoemingen van de vier voorzitters van de nationale parken terecht een punt maakte, hebben wij ook gezegd dat dat terecht een punt was. Daarvan zeg ik, die schijn kun je alleen maar goed borgen om daar op een goede manier mee om te gaan, als je daar transparant over bent. En dat zijn wij.

Wij publiceren alles. De heer Van Caldenberg vroeg straks, je kunt niet zeggen dat het niet erg is dat jij iets niet goed doet als een ander het ook niet goed doet. Dat ben ik volstrekt met hem eens, maar ik wil het wel omdraaien. Wij zijn de enigen die publiceren. De Algemene Rekenkamer, nationaal, schrijft ook op de helft van de documenten is niet vindbaar. Er staat van alles en nog wat in. Het is voor ons bijna heerlijke literatuur om te lezen nadat je het eigen Rekenkamerrapport hebt gelezen. De Gouverneur was degene die er ons de afgelopen week op wees. Ik kende het niet eens. Maar ik kan u zeggen wij lopen voorop met het transparant daarover zijn. Wij communiceren het altijd met u. Wij houden ons aan ons beleidskader. Toen ik daar met 40 graden koorts stond kan ik u zeggen dat ik drie keer naar achteren gekeken heb op het moment dat ik uitsprak en ook nog even gevraagd heb aan mijn medewerkers kan ik nu keihard zeggen dat alle benoemingen, die nu voorliggen en die onderzocht gaan worden, conform het beleidskader zijn gedaan? En als u het rapport leest, van de Rekenkamer, dan is dat zo. En ik kan u zeggen dat geeft toch op zo'n moment als je daar staat en vol overtuiging bent dat het zo is, ik heb het nog een keer gecheckt, als je dan het Rekenkamerrapport leest, dan geeft dat een goed gevoel. Maar codificeren, voorzitter, en daarmee sluit ik af, van de schijn van belangenverstrengeling is iets wat nooit voor u zal werken om integer handelen van een bestuur te bevorderen.

De voorzitter: Mijnheer Claassen, u heeft een vraag aan mijnheer Koopmans.

De PVV (Claassen): Op de schijn van belangenverstrengeling zullen we dadelijk wellicht, vanavond of zo of misschien bij een volgende vergadering, nog wel terugkomen. Maar u raakt mij, en ik heb daar een vraag over. Ik kan het begrijpen dat u het ziet aankomen en dat u er wakker van ligt van wat er gaat gebeuren. Iemand met zoveel politieke ervaring die voelt dat al van verre aankomen en misschien bepaalde partijen hier in de zaal ook omdat ze er misschien actief aan hebben meegewerkt. Maar u heeft er wakker van gelegen een paar maanden. Maar beseft u, en ik kom er toch weer op, dat degenen die het aangaat nog steeds wakker liggen, en ondanks dat het ZRK-rapport er is nog steeds wakker liggen omdat er nog werk aan de winkel is met betrekking tot de positie van die mensen. En ik zal dadelijk in de termijn ook bij u dezelfde vragen gaan stellen als aan de Gouverneur wat u als GS nu actief gaat doen richting die mensen, richting NRC, richting Ollongren om dat beeld van die mensen te verbeteren en opnieuw goed te positioneren in Nederland.

Gedeputeerde Koopmans: Ja, voorzitter, dat besef ik ten volle, want iedereen moet namelijk ook beseffen dat integer handelen van een bestuur ook inhoudt dat je op het juiste moment, als je met elkaar na lezing van een Rekenkamerrapport conclusies trekt, daar ook conclusies uit trekt zoals u die vraagt. En wij wachten natuurlijk met elkaar het debat af. Want vanaf het moment dat er een motie was heb ik, toen ik hier 28 juni stond, gezegd 'die hele overwegingen, ik deel ze allemaal niet, maar onderzoeken, top dat het gaat gebeuren.' Dat is wat ik namens het College destijds gezegd heb. Maar op zo'n moment past het ons, ook om wat de Gouverneur net zei omdat elke keer als je wat zegt of

dat er wat gebeurt er toch weer een soort nieuw frame of beeld wordt neergezet, om daar terughoudend in te zijn omdat er een Rekenkamerrapport is. En ik moet u zeggen dat ik vanaf 28 juni tot aan vandaag smacht om antwoord te kunnen geven, om verantwoording te kunnen afleggen over datgene wat wij gedaan hebben en nog hebben te doen.

De voorzitter: Mijnheer Koopmans, mijnheer Van Caldenberg had ook nog een vraag.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, dank u. Over één van die mensen die in die artikelen genoemd wordt, wil ik graag het volgende citaat voorlezen. “Hm, nou ja, ik zag dat andere ex-Gedeputeerden baantjes kregen en ik niet. Dus ik zei tegen de Gedeputeerde en de Gouverneur de beste laten jullie zitten en ik wil leuke dingen doen. Het leverde hem nog een klus op ook.” Als ik dat afzet tegen datgene wat hier net op tafel komt over de beeldvorming die mensen over zich heen hebben gekregen, dan heeft de krant mensen niet gedwongen om deze zinnen te zeggen. Die hebben ze echt zelf verteld. Kan het College, de heer Koopmans en de Gouverneur, met de hand op het hart vertellen dat de heer Driessen niet bij u is geweest en tegen u heeft gezegd ik ben ook nog op zoek naar een baantje.

Gedeputeerde Koopmans: Ja, voorzitter, dat kan ik bevestigen dat dat niet zo is. En b, ik heb natuurlijk ook tegen de heer Driessen gezegd jouw gevoel voor humor, want dat is zoals Ger Driessen is, dat is zijn gevoel voor humor, is in dit geval voor schrijvers van artikelen een soort van bodem waarop een heel verhaal gemaakt gaat worden. De heer Driessen is conform een procedure, die ook met u gedeeld is, benoemd en is daarin, we hebben pas nog weer een mededeling over Ruimte voor Ruimte kunnen doen, succesvol, uiterst succesvol. Hij was degene die uiteindelijk het Pact van Brakkenstein mee ondertekend heeft, en daarmee ook heel goed wist hoe de zaak in elkaar zat, maar hij is nooit, nooit, bij mij geweest of bij een andere Gedeputeerde met die vraag. En ik kan u zeggen met dat soort vragen heb ik ook niets. Tegelijkertijd geldt het omgekeerde. Van degene die ergens verstand van heeft en die geschikt is voor een taak gaan wij niet zeggen, en dat heeft het College en heeft ook de Gouverneur net nog even gezegd, die kunnen wij niet op die post neerzetten omdat die toevallig politicus geweest is of oud-Gedeputeerde is. Dat kan natuurlijk ook niet de kwestie zijn, want ook dan kom je weer eigenlijk op een soort van niet-integer handelen. Het gaat er ons ook om dat in volle breedte elke keer met alle aspecten, inclusief wat ik al zei de mogelijke schijn van belangenverstrengeling et cetera, erbij te wegen om het als benoeming al dan niet te doen.

De voorzitter: Dan dank ik de heer Bovens en de heer Koopmans voor de behandeling. Dan gaan we verder het Statenvoorstel te behandelen. U heeft kunnen lezen dat van de fracties extra voorbereiding is gevraagd voor de behandeling van dit punt en dat heeft te maken met de recente discussies in de commissie en PS over de behandeling van het recente ZRK-rapport over Marsna, en met name de door PS gewenste concretisering van de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer. Zoals bekend ligt ter behandeling in het Presidium een voorstel om de procedure behandeling ZRK-rapporten hierop aan te passen. Omdat hierover nog geen besluit is genomen door het Presidium en er nu een ZRK-rapport ter behandeling voorligt, is aan de fracties gevraagd om eventuele gewenste concretisering op de besispunten in het Statenvoorstel in de commissievergadering in te brengen. Suggesties die u in de commissie inbrengt en worden onderschreven, worden verwerkt in het Statenvoorstel. Dan start ik nu de behandeling in twee termijnen en ik verzoek u dringend om toevoegingen op het Statenvoorstel smart in te brengen en te mailen naar de commissiegriffier. Zie de informatie hierover op het grote scherm. Wie van de heren en dames mag ik het woord geven? Mevrouw Jenneskens.

D66 (Jenneskens): Voorzitter, dank u wel. Ik heb al eens eerder verteld dat ik precies even oud ben als de start van het verdrag van Maastricht, maar ik realiseerde mij zojuist dat ik veertien jaar nadat een

jonge Theo Bovens de politieke burelen bestormde pas geboren werd en eigenlijk ook drie jaar nadat een jonge Ger Koopmans de politiek in ging. En dat deed mij ergens aan denken, want de vriendenrepubliek en het imago van Palermo aan de Maas dat leefde voor mij lange tijd niet zo. Het was niet zo bij mij ingeprent totdat ik eigenlijk politicologie ging studeren in Amsterdam en vertelde waar ik vandaan kwam. En de CdK had het over trots. En ik kan u toch eerlijk vertellen toen ik de kop in de krant over de klusjesmannen zag, voelde ik hem even niet en voelde ik de appjes wel al aankomen van mijn oud-studiegenoten. De Rekenkamer die concludeert eigenlijk diplomatiek de schijn die handelingen en besluiten oproepen vormen een aandachtspunt, het imago blijft aan ons plakken, we hebben de schijn tegen. Ik hoorde het net al en we hebben het heel vaak over de handelswijze van de ander, over de pers, over het frame, over de Rekenkamer, maar de vraag waar ik het toch vandaag ook vooral met mijn collega's eens over zou willen hebben is wat leren wij hier nu wel van en wat gaan we daar nu toch echt beter doen. Laat ik daar wat D66 betreft ook meteen heel concreet in zijn. De heer Dijkhoff zei het in de Tweede Kamer ooit al heel treffend: Als PSV een spits nodig heeft dan komt hij ook niet van het hockeyveld rennen. Het inhuren van mensen met een zeker profiel is wat D66 betreft absoluut geen taboe. Wij hebben nog zoveel te bereiken in Den Haag, in de regio, met het bedrijfsleven, onderwijs, omgeving en noem maar op. We kunnen de mensen die deuren kunnen openen die anders gesloten zouden blijven soms heel goed gebruiken. Maar het hoe dat kan wel beter, niet alleen als controle op het College of als verwijt, maar vooral ook om de allerbeste mensen voor Limburg überhaupt nog aan te trekken. Want dit is voor niemand goed. Het is niet goed voor Limburg, niet goed voor het aanzien van de provincie, maar het is ook iets wat mensen, zowel bestuurlijk als persoon, kan beschadigen en ik deel daarin wel de aandachtspunten van de heer Claassen, behalve dan een aantal opmerkingen, in die zin. Je zou jezelf kunnen afvragen waarom iemand die dit zou kunnen voor ons dit nog zou moeten willen, want als jij die rol, dat netwerk en die positie hebt, waarom zou je het risico willen lopen om uiteindelijk met een olijke foto op de pagina's van het NRC of de Limburger te prijken? Voorzitter, regels is één, de toepassing van de regels is twee en dat is nooit af. Ik deel die conclusie van de Rekenkamer twee weken geleden heel erg. De procedures zijn op orde, zeggen zij, maar zijn ze voldoende. En waar het dan met name om gaat is dat in de uitvoering van een procedure te laat of onvoldoende soms er dingen op tafel komen of helder gemaakt worden. En dan kun je je ook afvragen of de procedures goed genoeg zijn als we ze blijkbaar niet goed genoeg volgen en als dan die procedures niet hoeven te worden aangepast, wat dan wel?

We hebben het al veel gehad over de ambassadeursfuncties. Het opstellen van kandidatenlijsten was niet transparant. Er was geen profielschets. Er is geen formele opdracht vastgesteld, laat staan een evaluatie uitgevoerd. Wat weten we dan? De Rekenkamer concludeert niet dat de grenzen van opdrachtverstrekking zijn overschreden maar we hebben telkens te maken met die aandacht voor de schijn waar we al zoveel over spraken. En in het licht van die schijn ben ik enigszins kritisch op de reactie van het College. In de beantwoording van de schriftelijke vragen van Forum voor Democratie zegt het College dat zij vinden dat zij niet defensief hebben gereageerd en eigenlijk is D66 het op dit punt met Forum voor Democratie wel eens, want als wij blijven ontkennen en blijven benoemen wat wij zelf al dan niet fout hebben gedaan, dan nemen we eigenlijk wel de energie en ruimte weg om een goed inhoudelijk gesprek te voeren over hoe wij het beter willen doen.

Het gaat er wat mij betreft, althans wat D66 betreft, niet om wie er hier precies waar iets verkeerd heeft gedaan of waar we een ander op kunnen afrekenen. Het gaat er wel ook echt om hoe wij dit beter gaan doen. En in dat opzicht heb ik eigenlijk een aantal concrete vragen. In de reactie van het College staan een aantal opmerkingen waar wij graag wat verduidelijking op zouden willen en met name over de

aanbevelingen. U stelt in uw reactie wij nemen kennis van de aanbeveling om het een-op-een gunnen te beperken. Dat is slechts zes keer gebeurd maar niet aan oud-politici. Het gaat om een specifiek bedrag van € 25.000 in dertien gevallen waarbij het in vijf gevallen ging om opdrachten aan oud-bestuurders. Wij zien geen reden om onze werkwijze op dit punt te wijzigen. De vraag is eigenlijk, als alles gaat om de schijn, en het is in 2017 toch vijf keer voorgekomen, weliswaar onder de € 25.000, waarom ziet u dan geen reden? Waarom zouden we dat niet doen? En als die procedure dan pas achteraf wordt gevoerd, is de vraag ook aan het College, hoe toetsen we die conflicterende nevenfuncties. De CdK gaf net al aan dat die in een specifiek geval zeker getoetst zijn maar de vraag is ook hoe monitoren we of die procedures goed zijn gevolgd? Ik zou hier heel veel kunnen vertellen uit mijn verhaal maar ik denk dat ik probeer het iets korter te houden. Het gaat wat ons betreft zeker over het volgen van procedures, het controleren op die procedures en het voeren van een goed gesprek met elkaar. Maar het Rekenkamerrapport geeft ook een aantal aanbevelingen voor de rol van de Staten. Het gaat over het creëren van moresprudentie. We hebben er nu veel over gesproken. De heer Thewissen had het twee weken geleden telkens over de stapels papier. Voor mij zijn ze allebei best goed maar de vraag is en blijft waar houden we ons aan vast. De vraag is dan aan mijn mede-Statenleden, en ik stelde hem eerder aan Gouverneur Bovens, hoe gaan wij verder met die commissie integriteit en de aanbeveling daarvan? Welke rol geven we die? En vooral, hoe kunnen wij samen dingen vastleggen die ons niet per definitie behoeden maar die wel zorgen dat wij een zorgvuldige procedure kunnen voeren waarbij wij mensen niet onnodig beschadigen, waarin wij onze maximaal controlerende taak kunnen uitvoeren en dat ook doen? De meningen van iedereen, het verwijt, de kritiek op de pers, op het frame of wat dan ook, heb ik allemaal wel gehoord vandaag en de vraag is vooral wat gaan we anders doen. Wat D66 betreft gaan we van verantwoording en van ter verantwoording roepen vandaag vooral ook op zoek naar de verandering, naar een beter proces op de werkvloer voor zowel onze controlerende taak als de mensen die wij graag voor Limburg zouden willen blijven inzetten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Jenneskens. Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Wat leren wij hiervan? Dat zou inderdaad de focus vandaag moeten zijn. Wat collega Jenneskens zonet zei dat ondersteunen wij ook.

Dat zou vandaag de focus moeten zijn, maar ik vond niet dat ik het niet moest benoemen dat er ook schade is aangericht, mogelijk ook misschien niet alleen omdat de krant of de media dingen roepen of andere politici dingen roepen maar misschien ook dat we met elkaar, en ik had er al eens eerder aan gerefereerd bij een ander onderwerp, niet op de juiste manier nog in staat zijn tools toe te passen om tot die controlefunctie te komen waar we als Provinciale Staten voor zouden moeten staan. We zouden dus, en ik herhaal het weer opnieuw, samen met de Griffie en met GS of met het kabinet, wat dan ook daar het gremium voor zou moeten zijn, eens met elkaar moeten kijken naar welke tools heb je en welke processen liggen op het bordje van PS om dit soort dingen op te pakken met als doel om te komen tot de juiste keuzes maar ook te voorkomen dat mensen dan achteraf misschien daar schade van zouden oplopen.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens, u had een vraag voor mijnheer Claassen neem ik aan?

De VVD (Nijskens): Ja. Wat mij opvalt in uw betoog, en het zit u kennelijk heel erg hoog, is over die beschadiging. Zoals ik de meeste politici ken, hebben zij een redelijk dikke huid gekweekt. We hebben net het verhaal gehoord hoe de Gedeputeerde als het ware de humor van Ger Driessen typeerde, die gewoon doelbewust als het ware de journalist eigenlijk in zijn eigen valletje laat stappen. Wat zit achter uw vraag? Een minister of een oud-minister of een oud-Gedeputeerde hebben in hun hele politieke carrière niets anders meegemaakt dan politieke collega's die bananenschillen uitstrooien om hun te laten struikelen. Denkt u werkelijk dat een oud-politicus die te goeder trouw is, conform de procedures zoals in het rapport staan, lijdt van een paar zinnen in de krant en waar baseert u dat op? Het valt me gewoon op dat het u heel erg raakt.

De PVV (Claassen): Ik wilde mijn betoog daar dus nu van gaan weghalen maar u refereert er weer aan. Ik gebruik het ook om toe te lichten dat ook een deel van de mensen waar we het hier over hebben niet weer opnieuw van smetten vrij door mensen om hen heen worden gezien. Dat is het jammerlijke daaraan en dat hadden we misschien met elkaar kunnen voorkomen, misschien ook niet, maar daar zijn de procedures blijkbaar niet helder genoeg voor.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Als laatste, dat deel ik helemaal niet met u, want dat zou betekenen dat een journalist of een krant eigenlijk niets meer mag schrijven, niets meer mag onderzoeken. U gaat daar heel ver in.

De PVV (Claassen): Nee, ik ga daar niet ver in, mijnheer Nijskens, via de voorzitter.

De VVD (Nijskens): Voorzitter, mensen die dicht bij mij staan die kennen mij, die weten ook dat ik niet heilig ben, maar die weten ook dat als iemand onzin over mij verkoopt dat dat niet klopt. De mensen waar we het hierover hebben, denkt u echt dat die van dit artikel en zeker gesteund met dit rapport echt blijvende schade hebben ondervonden?

De PVV (Claassen): Dat rapport is er nu pas, maar al die tijd tussendoor is dat wel aan de hand geweest en ik wil niet ingaan op enkele casussen hier nu maar dat is wel aan de hand geweest.

En daar kunt u uw hoofd voor in het zand steken, mijnheer Nijskens, maar dat is wel feitelijk aan de hand.

De VVD (Nijskens): Voorzitter, ik steek mijn hoofd niet in het zand.

De voorzitter: De heer Claassen heeft het recht een antwoord te geven. Ogenblik.

De PVV (Claassen): Ik wil nog het antwoord richting mijnheer Nijskens afmaken daar waar het gaat over journalistiek. Volgens mij is journalistiek proberen feiten te presenteren en een wederwoord te doen maar dat kan ik, als ik naar de artikelen kijk zoals ze in de NRC en de Limburger zijn geweest, niet benoemen als zijnde het weergeven van feitelijkheden en een bepaalde afstand tot het onderwerp en dat zou een journalist wel moeten doen.

De voorzitter: Mijnheer Claassen.

De VVD (Nijskens): Het is Nijskens dan.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens. Ja. Sorry.

De VVD (Nijskens): Voorzitter, ik reageer even, want nu moet ik ontzettend geschokt en beschadigd zijn, dat de heer Claassen zegt dat ik mijn hoofd in het zand steek. Zo werkt het natuurlijk niet. En iemand die zich geraakt voelt door het artikel, want dat gebeurt natuurlijk wel dat die geraakt is maar die weet hoe het gegaan is, kom op zeg...

De PVV (Claassen): Voorzitter, dat is prima, maar u heeft het over wat u weet en wat uw naasten weten, maar het effect is wat andere mensen denken te weten, werkgevers, andere overheden, andere bedrijven die iets met jou zouden willen. Misschien dat zij helemaal niet meer willen als dat soort suggesties in de lucht zweven. En dan kan mijn oma, mijn tante en tante Liesbeth, en weet ik wie allemaal vinden 'oh, doe bis enen fiene joong, d'r is niks aan de handj,' maar familiebedrijf huppeldepup of een international daar en daar, heeft daar geen boodschap aan en die zal daar dus zijn vingers niet aan branden tot het tegendeel bewezen is, mijnheer Nijskens.

De voorzitter: Sorry.

D66 (Jenneskens): Ik hoop wel dat die journalisten meeluisteren want ze zijn echt zo uitgebreid gerecenseerd vandaag. Ik hoop dat ze ervan genoten hebben. Maar ik moest even denken aan de titel van het boek van een voormalig VVD-Kamerlid dat heet: 'Voorlichting loopt met u mee tot het ravijn'. En we kunnen het wel hebben hoe wij ons daar persoonlijk bij voelen, maar wat mij betreft is dat punt heel terecht. Als wij de beste mensen willen met het netwerk of wat dan ook voor Limburg, dan lopen wij de kans als wij elke keer dit soort situaties toch onverhoopt creëren met zijn allen, aan wie je dat dan ook toeschrijft, dat zij hun handen daar maar niet meer aan branden uit angst voor. Dat vind ik een serieuze en een reële zorg en dat zou volgens mij ons allemaal mogen nopen tot die zorgvuldigheid en het kijken naar dat proces.

De PVV (Claassen): Ja, wij zijn het eens en ik was daar ook gebleven in mijn betoog. Nogmaals, dat onderwerp wilde ik benadrukken, maar ik vind ook dat we vandaag en in de toekomst niet moeten zwartepieten, en dat is de enige keer dat we dat zeggen als partij. Maar dat heeft geen zin. Het Statenvoorstel gaat ook over waar kunnen wij met elkaar optimaliseren, en onze fractie wil vooral ook focussen op wat wij hier met elkaar in relatie tot GS kunnen optimaliseren, dat iedereen weet hoe de processen die er liggen werken en wat we daar voor een taak en rol in hebben. Ik heb dat antwoord ook niet maar ik zou dat wel graag willen ontdekken en leren, en dat samen met jullie ontdekken en leren en gaan toepassen in de komende tijd. Dat is een opdracht die dus bij Provinciale Staten ook ligt. En daar zou ik het bij willen laten voorlopig.

De voorzitter: Mijnheer Claassen, mevrouw Werrij had een vraag. Mevrouw Werrij, u had een vraag voor mijnheer Claassen neem ik aan?

Het CDA (Werrij): Nee, voorzitter, ik had eigenlijk een interruptie op de interruptie van de heer Nijskens en die sluit eigenlijk ook wel bij mevrouw Jenneskens. In onze optiek zijn geraakt zijn en beschadigd worden twee verschillende dingen. Je kunt niet geraakt worden en toch beschadigd worden permanent. De vraag die ik daarom aan de heer Nijskens wilde stellen was of hij vindt dat wij als Provincie moeten oordelen over de vraag of mensen geraakt zijn en daar dus al dan niet impliciet goedkeuring moeten geven aan dit soort artikelen.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Dat is een ingewikkelde vraag. Wij kunnen natuurlijk niet direct zeggen of mensen wel of niet geraakt zijn. Mijn stelling was dat politici die een actieve loopbaan in de politiek hebben meegemaakt, die weten hoe het haasje hupt, nog niet zo gauw worden geraakt. Misschien dragen ze het wel uit dat ze geraakt worden, maar die weten dat dat erbij hoort. En als ze dat stootje niet kunnen verdragen, en wij zitten op een ander abstractieniveau te denken denk ik.

Ik ben van mening dat politici die willens en wetens een functie aanvaarden dat weten. Zij beseffen dat. Zij zeggen niet ja voordat ze die afweging gemaakt hebben en zeker niet als het daadwerkelijk vanuit een vriendendienst aangeboden wordt, wat dus blijkbaar helemaal niet gebeurd is. Als je dus een functie krijgt als oud-politicus vanuit een openbaar bestuursorgaan dan weet je dat dat risico er altijd aan zit, maar als jij te goeder trouw bent en als de procedure goed is dan kan iedereen schrijven wat ze willen. Dat moet je niet raken. Dat is mijn mening.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Nijskens. De heer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, ik ben mij vanavond al enige tijd aan het verwonderen en ik kom er maar niet bij, de PVV als de grote verdediger van de politieke elite. Ik kan het me bijna niet anders voorstellen dat dat overal in Nederland anders is behalve hier. Daar moet iedereen zijn eigen conclusies maar uit trekken, maar ik dacht dat wij politici en gewone mensen iedere keer op eenzelfde manier zouden behandelen. Want weet u wat er gebeurt als gewone mensen een uitkering hebben aangevraagd en ze hebben hun formulieren niet in orde? Weet u wat er dan gebeurt? Dan worden ze gekort op hun uitkering. Dan worden ze geraakt.

Dan raken ze hun uitkering misschien wel helemaal kwijt. Dan zijn de mensen op straat. Daar raakt het mijnheer Claassen. Als ik u hier dan allemaal politici hoor verdedigen, dan denk ik, mijnheer Claassen, volgens mij zijn er wel iets andere prioriteiten op het lijstje van de PVV te bedenken dan de hoeder te zijn van de politieke elite.

De voorzitter: Mijnheer Claassen, de laatste keer.

De PVV (Claassen): Dan is het maar goed voorzitter, dat de heer Van Caldenberg niet over het lijstje van de PVV gaat.

De voorzitter: Dank u. Wij gaan verder, want daar komen wij op dit moment niet uit. Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Voorzitter, ik heb natuurlijk al een aantal gedachtes gemeld. Dan nog even puntsgewijs. Met name bij aanbeveling 3 en 6 wordt de integriteitscommissie genoemd. Mevrouw

Jenneskens had het daar ook over. Dat heeft natuurlijk alleen zin als vanuit die discussie binnen die commissie een olievlek richting de hele PS ontstaat want als daar een clubje intern discussieert over wat casuïstiek dan heeft dat natuurlijk totaal geen zin als dat geen vervolg krijgt met het volledige PS. Dan viel mij op vorige week, en bij de presentatie van de leden van de Rekenkamer maar ook bij de antwoorden, dat zij zo'n onderzoek nog bijzonder gevoeliger maken door de manier waarop ze het presenteren. Ik had daar eigenlijk gehoopt, want dat gebeurt gewoon niet, op een veel luchtiger verhaal, ook zoals ik net de Gouverneur hoorde antwoorden soms. Ieder woord werd ontzettend afgewogen en op vragen werd ook soms ontwijkend geantwoord met ja wij hebben die bevoegdheid niet. Dan denk ik ook dat op het moment dat een Rekenkamer van een Provincie hier aan zou aankloppen, dan gaat ons bestuur zich toch niet verschuilen achter wij hoeven jullie niet te beantwoorden, dus jullie krijgen niets. Tenminste ik hoop niet dat ons College zo reageert en dat ze gewoon meewerken aan vragen van andere provinciale Rekenkamers. Dat vind ik echt en ook ons verzoek om te kijken hoe dat bij het Rijk gaat en de Gouverneur heeft ook al geciteerd wat de Algemene Rekenkamer daarvan vindt. Dan komen we dus ook op het punt dat de heer Claassen maakt van heeft de minister voor haar beurt gesproken en ook te hard gesproken. Ik kan mij niet voorstellen dat ze daar openlijk excuses voor aan gaat bieden maar dat er ook een of andere zin aan gewijd wordt en dat wordt ergens weg gestopt. Die andere aanbevelingen zijn ook voornamelijk open deuren. Op zich doet me dat wel deugd want daarmee geeft ook de Rekenkamer aan dat zij eigenlijk niets gevonden hebben. Dat is eigenlijk alleen maar goed en daar kunnen we eigenlijk alleen maar trots op zijn, want verbeteren, actualiseren, ga in gesprek staat eigenlijk in ieder Rekenkamerrapport als ze niets beters te vinden hebben. Voorzitter, daar wou ik het bij laten.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg, u heeft een vraag voor mijnheer Nijskens neem ik aan?

De SP (Van Caldenberg): Ja. Ik vroeg mij namelijk af of de heer Nijskens ook de uitspraak van de Rekenkamer vorige week gehoord heeft dat zij niet naar individuele casuïstiek hebben gekeken. Mijn vraag aan mijnheer Nijskens is of dan de conclusie dat het allemaal goed is gegaan niet voorbarig is.

De VVD (Nijskens): Daar heeft u volgens mij ook naar gevraagd van heeft u gevonden dat het niet goed was of heeft u niets gevonden. Dat vond ik een hele interessante vraag en die is ook niet beantwoord. Ik weet ook niet of het College die überhaupt kan beantwoorden en dat ging over die casuïstiek van onze ambassadeur die ook een functie bij een bedrijf had. Het staat inderdaad niet in het rapport en zoals de benoemingen en zoals de casuïstiek wel is benoemd, wat er wel in staat, is er in feite niets gevonden, want ik mag toch zoveel vertrouwen in de Rekenkamer hebben dat als zij dat wel hadden aangetroffen dat het zeker gemeld werd. Want als dat niet het geval is dan moeten we acuut stoppen met de Zuidelijke Rekenkamer en kunnen we dat geld veel beter op een andere manier spenderen.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Nijskens. Mevrouw Werrij.

Het CDA (Werrij): Voorzitter, twee weken geleden waren de twee heren Schilder en Sietsma te gast om het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer toe te lichten en dat was in meerdere opzichten een bijzondere bijeenkomst. De ZRK was in de beantwoording op alle vragen duidelijk. Ja, sommige stappen in de benoemingsprocedures kunnen beter, maar nee er zijn geen vreemde zaken aangetroffen en de beloningen zijn marktconform of lager. Bovendien verwees de Rekenkamer de aantijging van de NRC en

de Limburger, namelijk dat er nergens zoveel inzet van oud-politici is als in Limburg, zonder enige twijfel naar het rijk der fabelen, simpelweg omdat dat niet kan worden aangetoond. De heer Schilder zei hierover namelijk dat bij andere Provincies de inzet van oud-politici niet op een manier wordt geregistreerd dat je kunt achterhalen dat het om een oud-politicus gaat. Er wordt door Provincies alleen op abstract niveau inhuur geregistreerd. Voorzitter, in Limburg werken we dus transparanter dan in andere Provincies en laten we dat compliment ook nadrukkelijk in ontvangst nemen. De ZRK was echter wel op een punt in verwarring. Op onze vraag of er bij andere Provincies onder voorwaarden mag worden afgeweken van de antidraaideurconstructie, zei de heer Schilder dat afwijken altijd met een onderbouwing mogelijk is maar dat hij de voorwaarden waaronder niet heeft kunnen ontdekken omdat het niet in de gedragscode zelf zou staan. We hebben het ter plekke maar even opgezocht en lang leven Google, het staat er toch echt letterlijk in, zowel bij Noord-Brabant als ook bij Overijssel. Voorzitter, de CDA-fractie heeft naar aanleiding van het rapport nog enkele vragen aan het College. Limburg is nu de enige Provincie zonder de antidraaideurconstructie en wat het CDA betreft wordt deze constructie opnieuw ingevoerd voor oud-GS-leden. Onze fractie stelt daarbij voor een afkoelingsperiode te hanteren van ten minste één jaar. Kan het College ook toezeggen dit op te nemen in de nieuwe gedragscode? In het rapport van de ZRK wordt gesproken over het beperken van de een-op-een gunningen. Uit de brief van GS van 26 mei kunnen wij opmaken dat dit een-op-een gunnen slechts in beperkte mate wordt gedaan. Kan GS toelichten hoe zij op dit punt erop toezien dat de juiste vrouw of man op de juiste plek wordt gezet? Voorzitter, ook wanneer je juist hebt gehandeld is de manier waarop je je boodschap naar buiten toe communiceert van groot belang, zeker wanneer het gaat om publieke aangelegenheden. Nu was het oordeel van de ZRK dat GS vrij star en defensief reageerde. Hoe gaat GS hier verbetering in aanbrengen. Voorzitter, ten aanzien van aanbeveling 1 hebben wij nog de vraag of portefeuillehouder aanbestedingen, de heer Burlet, op basis daarvan nog iets nieuws aan PS gaat voorleggen, want dat hebben wij niet kunnen terugvinden in de reactie. Voorzitter, het CDA ziet het als volgt. Er zijn drie vragen waarbij we bij de inzet van externen naar moeten kijken, uiteraard passend binnen de kaders voor benoemingen die we intern hebben afgesproken. Eén, is de juiste vrouw of man op de juiste plek ingezet, de kwaliteit? Twee, krijgt zij of hij een salaris dat marktconform is en dat niet boven de WNT uitkomt, de prijs? En drie, zijn de afspraken over te leveren prestaties daadwerkelijk gerealiseerd? Wat is de prestatie? En als het antwoord op die drie vragen ja is, dan is het om het even of er wel of niet inzet van een oud-politicus is geweest. Het gaat uiteindelijk om de kwaliteit en het eindresultaat. Schijn kun je nooit voorkomen. Zo bevestigde ook de Rekenkamer. De CDA-fractie is akkoord met de voorgestelde aanbevelingen.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens, u had een vraag aan mevrouw Werrij. Niet? Er gingen twee handen omhoog. Dat was mijnheer Van Caldenberg. U had een vraag aan mevrouw Werrij?

De SP (Van Caldenberg): Zeker, want mevrouw Werrij gaf net aan de resultaten zijn belangrijk. Wat vindt u van de conclusie dat in sommige gevallen de resultaten van bepaalde ingehuurd politici niet zichtbaar gemaakt kunnen worden? Wat vindt u daarvan?

Het CDA (Werrij): De vraag is of ze niet zichtbaar gemaakt kunnen worden of dat ze niet zichtbaar zijn. Ik denk dat het wel belangrijk is, en dat staat ook in de aanbevelingen, dat een eindevaluatie daar waar dat moet ook uitgevoerd gaat worden, dat we daarop terug kunnen kijken en dat wij van tevoren moeten

vastleggen welke prestatie er geleverd moet worden. En daarvan vinden wij ook dat GS dan moet kunnen toelichten of dat wel of niet geslaagd is.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Nee, laat maar voorzitter.

De voorzitter: Prima.

De PVV (Claassen): Ja, ik heb een vraag aan collega Werrij. In de checklist in relatie tot die draaideur is het voldoet het daaraan, voldoet het daaraan, voldoet het daaraan, ja, binnen het jaar, ja oké, nee, dan valt die af. Dat is toch een vorm van eigenlijk discriminatie wat in de grondwet eigenlijk verboden is om op basis van je vorige functie uitgesloten te worden van een nieuwe functie. Hoe ziet u dat?

Het CDA (Werrij): Voorzitter, kennelijk niet want als het verboden was dan zouden andere overheidsinstellingen dat ook niet mogen hanteren. Dus dat denk ik niet. Wij hebben ook de Rekenkamer horen zeggen dat het onder een bepaalde onderbouwing mogelijk is om af te wijken van die draaideurconstructie. Die vraag wil ik ook via de voorzitter aan GS stellen hoe GS dat ziet. Dat zou niet verboden moeten zijn maar dat wordt wel toegepast.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Voorzitter, ik had ook nog een vraag aan mevrouw Werrij. U zegt het resultaat telt, maar waar het natuurlijk in deze materie over gaat is dat als meerdere mensen gesolliciteerd hadden die allemaal geschikt waren, en de politicus krijgt de baan en die andere die even geschikt zou zijn krijgt hem niet, dan kan inderdaad die politicus best wel resultaat leveren, maar dan kan er even goed sprake zijn van vriendjespolitiek. En zoals u het verwoordde haal je die vriendjespolitiek niet eruit en daar ging het net om, want er zijn natuurlijk honderden mensen die bepaald werk kunnen doen. Sommige taken kunnen echt maar door enkelen gedaan worden, maar er zijn ook taken die meerderen kunnen doen. Dus ik hoop dat u wel afstand neemt van de mogelijkheid houden van vriendjespolitiek als alleen het resultaat telt.

Het CDA (Werrij): Nee, voorzitter. Ik heb heel duidelijk gezegd dat wij handelen binnen de met elkaar afgesproken kaders en juist die kaders zien erop toe dat wij niet aan vriendjespolitiek doen.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer Kuntzelaers? Niet? Mijnheer Thewissen? Toch mijnheer Kuntzelaers.

De PvdA (Kuntzelaers): Niet te enthousiast.

De voorzitter: Er moet wel een beetje snelheid in zitten.

De PvdA (Kuntzelaers): Voorzitter, het was niet geheel duidelijk of u de woordvoering dan wel een interruptie van mij verwachtte namelijk. Als het de woordvoering is, dan wil ik die graag geven en een interruptie was er niet. Voor de Partij van de Arbeid is het doel om een eerlijk en transparant bestuur

mogelijk te maken hier in de Provincie. Dat is ons doel waarmee we hier politiek bedrijven. Dat is het doel waarmee in 2016 de motie in werd gediend. Dat is het doel waarmee in 2019 een motie werd ingediend. En volgens mij is dat ook waarmee GS aan de slag is gegaan in de afgelopen periode om een eerlijk en transparant bestuur zichtbaar te maken. De exercitie van de Zuidelijke Rekenkamer heeft denk ik geholpen om een beter beeld te krijgen bij wat de huidige stand van zaken is als het gaat over integriteit, om benoemingen en zeker om benoemingen van oud-politici, en zal een hulpmiddel zijn om het integriteitsbeleid hier in de Provincie verder te verbeteren. Dan de schijn van belangenverstrengeling, het thema dat eigenlijk continu terugkomt als het pijnpunt om het maar zo te zeggen. De schijn van is een heel vervelend iets. Vraag het maar aan de cafetaria de Spoorhut in Soest want die is ooit genadeloos gepakt op het niet naleven van de goede hygiënecodes en daarna kopen de mensen toch veel minder graag een frikandel bij je. Dat is gewoon heel lastig voor een eigenaar van een bedrijf en als je een restaurant probeert te runnen zeker. Nu zijn wij niet cafetaria de Spoorhut, maar misschien zijn wij iets meer het restaurant Noma in Kopenhagen, een van de beste restaurants in de wereld die ook te maken kregen met zieke klanten, ziek personeel en daardoor op de vingers werden getikt omdat ze de regels niet hebben nageleefd. En de Provincie Limburg is in het verleden op de vingers getikt. Die geschiedenis die kennen we allemaal en daarom is iedereen extra alert als hier iets gebeurt. En als het gaat om het nagaan van de hygiëneregels en je hebt die ooit overtreden, dan zijn je gasten, en in ons geval de burgers in Limburg, extra alert of jij overtredingen maakt, of jij je keurig aan de regels houdt, omdat iedereen in een restaurant wil kunnen genieten van een heerlijk bord eten waar je niet van hoeft te twifelen of je gezond de dag doorkomt en in de Provincie Limburg dat je bestuurd wordt door mensen die integer, eerlijk en transparant zijn over de manier waarop ze dat doen en de mensen die zij aanstellen. Daar ligt ook voor ons de opgave, want we kunnen zeggen wij zijn goed door de keuring heen gekomen van de Zuidelijke Rekenkamer maar we hoeven ook niet te doen alsof het blitzblank was en of er helemaal niets te vinden was waar verbeterpunten mogelijk waren, want als het gaat om het aanscherpen van het integriteitsbeleid hier in de Provincie, dan liggen er wel degelijk nog een hele serie aan kansen waar we nog een stap verder met elkaar kunnen maken. Vanuit deze banken wil ik ook in de eerste plaats de oproep aan onszelf doen als Provinciale Staten om aan de slag te gaan en jaarlijks het debat te voeren over de stand van de integriteit in onze Provincie.

We krijgen nu wel een rapportage van de Gedeputeerde Staten maar de wens om met elkaar daarover te spreken van wat is dan die rapportage, wat heeft dat dan betekent in het afgelopen jaar, daarvan denk ik dat wij die gewoon structureel op de agenda moeten plaatsen aan het begin van het jaar en daar met elkaar het debat over moeten kunnen voeren, om op die manier ook de vinger aan de pols te houden van de laatste ontwikkelingen in onze eigen Provincie.

De voorzitter: Mijnheer Kuntzelaers, de heer Claassen heeft een vraag. Hij kan niet wachten. Mijnheer Claassen, zegt u het.

De PVV (Claassen): Ik voel daar wel wat voor mijnheer Kuntzelaers, maar we moeten dan wel uiteindelijk heel erg helder worden over op wat voor niveau we daar dan naar gaan kijken. En dat is waar ik in mijn betoog op doelde van wat is dat dan precies. Welke tools, welke mechanismes zitten erin waar we als Provinciale Staten iets mee kunnen zonder dat we in details in een soort operationalisering terechtkomen wat misschien dan heel erg gaat lijken op een uitzendbureau en het toetsen van of dat uitzendbureau goed zijn werk doet. Dus dat zou ik willen voorkomen. Hoe ziet u dat de heer Kuntzelaers?

De voorzitter: Mijnheer Kuntzelaers.

De PvdA (Kuntzelaers): Dank u wel, voorzitter. In de eerste plaats denk ik dat het belangrijk is om de transparantie en de mate waarin informatie toegankelijk is zowel voor ons als voor de buitenwereld met elkaar te blijven toetsen om te kijken hoe je in selecties en benoemingen omgaat met een goed kader hebben van tevoren, een goede opdrachtomschrijving om maar wat te noemen. Wat was dan die opdrachtomschrijving en hoe vertaalt zich dat dan naar de realiteit? Hoe zien we op die manier dat wij de controle kunnen uitoefenen maar ook dat het publiek van ons ziet dat wij daar werk van maken, en niet alleen op het moment dat wij incidenten uit de media terugkrijgen en in de reflex moeten van strenge controle, en ook van een hele intense blik op jezelf richten continu omdat je je bewust bent dat er in het verleden zaken zijn misgegaan en dat je je nu daardoor dubbel bewust bent van de extra mate van transparantie, de extra mate van zuiver op de graat zijn die je hier dan toch wilt uitstralen omdat je weg wilt van die schijn. Het is ooit misgegaan en wij willen het nu beter doen, maar daar moet je vanaf en dat moeten we dus ook centraal stellen.

De PVV (Claassen): Maar bent u er echt van overtuigd, mijnheer Kuntzelaers, dat schijn te voorkomen is? Ik hoorde de Zuidelijke Rekenkamer zeggen dan is er iets van 13% die kan iets vinden en dan is het schijn, maar dat is ook bij 1%. Dus dat vind ik zo moeilijk te pakken. U begon er in uw betoog zelf over dat schijn heel moeilijk te pakken is. Het gaat om de effort die we aan voorkant doen volgens mij, maar de schijn kun je nooit voorkomen want ik heb ook gevraagd aan de Zuidelijke Rekenkamer om schijn te definiëren maar dat kunnen ze niet. Maar u kunt dat ook niet volgens mij.

De PvdA (Kuntzelaers): Ik blijf bij het voorbeeld van de restaurants die probeerden aan te tonen dat bij hen de keuken zuiver en schoon was. A lieten zij alle controle- en reinigingsrapporten meteen zien. Ze lieten een kijkje in de keuken zien. Ze maakten het mogelijk om de gast mee te laten kijken in hun proces waardoor het vertrouwen in een bedrijf terugkeert. Datzelfde geldt voor ons. Hoe meer wij laten zien van de manier waarop wij komen tot een keuze des te minder mensen zullen die schijn van ervaren en dan zullen er altijd drie man met een aluminiumhoedje op de kop zitten die dat dan nog steeds vinden. Dat doet er niet toe, maar het merendeel van de bevolking zal vertrouwen kunnen putten uit het feit dat wij alles open en eerlijk doen. En dat denk ik moet ons streven zijn en ik denk dat we daar jaarlijks met elkaar in moeten investeren door daar een debat over te voeren. De verbeterpunten zoals die aangehaald worden door de Rekenkamer zijn wat ons betreft de oproep aan GS natuurlijk om daarmee aan de slag te gaan en hopelijk in januari tegelijkertijd met een rapportage te komen over hoe het afgelopen jaar gegaan is op het gebied van selecties en benoemingen, met misschien daaraan gepaard gaand al een verbeterde versie van de procedures zoals we die nu kennen. Ik denk dat we daar dan een gemeenschappelijk in januari over kunnen voeren en mogelijk met een repeterend karakter in de jaren daarna. Het voorstel van het CDA om de draaideurprincipes toe te passen ook op de Provincie Limburg, die dat als enige Provincie nog niet heeft, lijkt ons een uitstekend idee, met natuurlijk daar wel bij de tekst het is niet van toepassing geweest, en laten we dus niet doen dat het een maatregel is omdat er hier iets mis is gegaan, maar omdat je je wilt conformeren aan een landelijke lijn die tot doel heeft om een integer, transparant bestuur mogelijk te maken. Dan een punt waar wij wel mee worstelden als Partij van de Arbeid en dat is het punt dat wij landelijk niet kunnen vergelijken hoe ons proces te wegen is. We kunnen stellen de rest heeft het zo slecht gearchiveerd, dan zal het wel goed zijn. Dat is een aanname die veel vertrouwen uitstraalt maar weinig zekerheden biedt. Ik zou dan ook willen bepleiten bij

Gedeputeerde Staten, en misschien in het bijzonder bij de Gouverneur, om een landelijke lijn te bepleiten in het archiveren van aanstellingen van oud-politici zodat er ook niet alleen hier in de Provincie maar ook in de rest van Nederland een manier wordt gevonden om naar de burger toe open, eerlijk en transparant om te gaan met selecties en benoemingen. Tot zover in de eerste termijn.

De voorzitter: Mijnheer Claassen heeft een vraag aan de heer Kuntzelaers.

De PVV (Claassen): Ja en ik probeer hem goed te bedoelen. Laat ik het zo zeggen. Ik probeer opbouwend mee te denken in wat u net zei, het transparant komen tot benoemingen. En het eerste wat mij dan te binnen schiet is dan hoe zit het met burgemeesters. Het zal niet aan uw aandacht zijn ontschoten de afgelopen periode dat er toch op zijn minst twee mensen vanuit het bankje hier rechtstreeks zijn doorgelopen naar het bankje van burgemeester. Daaronder zat volgens mij iemand uit D66 en iemand van PvdA. De vraag is dus hoe transparant is die benoeming om te komen tot een burgemeester. Wat is dan transparant?

De PvdA (Kuntzelaers): Voorzitter, als fervent voorstander van een gekozen burgemeester...

De voorzitter: Mijnheer Kuntzelaers, mevrouw Jenneskens was voor u.

De PvdA (Kuntzelaers): Voorzitter, het is mijn termijn. Ik word geïnterrupteerd. U kunt toch niet iemand anders het woord geven in mijn eigen betoog. Dit is geen vergaderorde op deze manier, voorzitter.

D66 (Jenneskens): Voorzitter, ik had een klein punt van orde want volgens mij hadden we het net over de manier waarop we mensen niet wilden beschadigen en dat we daar namen en toenames van partijen bij gaan noemen dat vind ik echt op geen enkele manier gepast. Dus dat is punt één. Punt 2 was, gekozen burgemeesters, top idee.

De PvdA (Kuntzelaers): Dank u wel, voorzitter. Een wonderlijke wereld hier. Gekozen burgemeester, natuurlijk, en transparantie daaromtrent ook helemaal voor. Dus wat dat betreft delen wij een mening, maar laat ik hem dan teruggeven aan u. Als u zo hecht aan het niet beschadigen van mensen die een functie hier vervullen en van mensen die namens ons allemaal belangrijke taken uitvoeren, is het corrupt noemen van ons rechtssysteem, is het corrupt noemen van ons bestuur, is het stellen dat dit land bestuurd wordt door mensen die zijn omgekocht, dan een nette manier om op te gaan met de samenleving, met rechters, met onze rechtsstaat? Is dat de manier die u bepleit? U klinkt in één keer veel minder teerhartig dan ik uw partijleider de afgelopen dagen heb horen tekeergaan in de Tweede Kamer met als doel om mensen te beschadigen, met als doel om zaken kapot te maken. En ik loof u voor het feit dat u transparantie nastreeft, maar het voelt enorm dubbel als u zegt we moeten heel goed zorgen voor oud-politici waar toevallig er één van u tussen zit. Daar moeten we goed voor zorgen, maar zodra het om anderen gaat bent u niet te beroerd om ze voor de bus te gooien. Dus niet een tweekoppig monster proberen te spelen, maar gewoon één heldere, eerlijke lijn en dan is transparantie van uw kant ook een groot goed.

De voorzitter: Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Ik heb geen vraag gehoord. Ik wil mijnheer nog een kans geven en ik weet niet waar het een antwoord op was overigens. Dus ik begrijp uw inbreng nu helemaal niet. Ik zit ook een beetje in dubio voorzitter. Ik neem even de tijd ervoor om eens te kijken hoe ik dat frame wat u probeert te leggen, wat onze grote voorganger de heer Wilders betreft, dan weer moet positioneren in het kader van deze discussie hier en wat ik dan als provinciale PVV'er daar dan weer mee moet. Misschien kunt u dat nog mij helpen te duiden en dan geef ik u het podium om het nog een keer over mijnheer Wilders te hebben.

De voorzitter: We gaan het in deze vergadering hopelijk niet over mijnheer Wilders hebben. We hebben meer dan genoeg te doen als wij onze eigen boontjes doppen hier in het Limburgse. Daarvoor is ook niet vanavond de vergadering belegd. Dan blijven we aan de gang. We hebben ook nog wel een paar bestuurders van de PvdA enzovoorts. Dat heeft allemaal geen zin. Dus dat gaan we niet doen.

De PvdA (Kuntzelaers): Voorzitter, als u nu stelt dat de burgemeestersbenoemingen wel in het debat mogen worden gebracht maar uw partijleider niet...

De voorzitter: Nee, absoluut niet.

De PvdA (Kuntzelaers): ...dan duikt u nu wel even lekker in de verdediging van uw eigen partijlid.

De voorzitter: Nee, mijnheer Kuntzelaers, wij moeten dit niet op deze manier framen. Dit hoort hier nu niet thuis. Absoluut niet.

De PvdA (Kuntzelaers): En u dient een neutrale voorzitter te zijn.

De voorzitter: U begint daarmee en dat heeft geen zin. Dat heeft geen zin. Mijnheer Thewissen, aan u het woord.

Forum voor Democratie (Thewissen): Dank u wel, voorzitter. In het verlengde van de bijdrage van de heer Kuntzelaers heeft Mahatma Gandhi ooit gezegd, en ik citeer, zodra er achterdocht ontstaat over iemands motieven, dan raakt alles wat hij of zij doet besmet. Einde citaat. En hier hebben wij als Provincie Limburg ook mee te maken, al geruime tijd en tot vervelens toe van ons allemaal. Een vraag aan het College is dan ook, wordt het niet eens tijd dat het College, hoe hard zij zich ook verzet tegen de beeldvorming, dit als werkelijkheid gaat beschouwen en daarop gaat acteren, want beeldvorming komt ten slotte ergens vandaan en niet spontaan uit de lucht vallen. En waar of niet, dit bevestigt de vermoedens van vele Limburgers die iets vermoeden maar nooit de vinger erachter hebben kunnen krijgen. De 'zie je wel, ik heb het altijd al geweten' Limburgers. En voorzitter, het heeft er alle schijn van dat de verantwoordelijke bestuurders, in reactie op het ZRK-rapport en op de door onze fractie gestelde vragen, zich voornamelijk beroepen op gevolgde procedures, verordeningen, beleidskaders en rechtmatig handelen. Echter niet alles wat mag is ook integer. En juist met de reacties van GS, houden wat mij betreft GS het probleem mede in stand. Want wat weerhoudt het College ervan om te zeggen dat als ze de schijn van belangenverstrengeling gewekt zouden hebben dat het ze spijt. Daarmee laten ze zien dat we ook maar gewoon mensen zijn en met de reacties van GS tot nu toe zouden Limburgers kunnen denken dat ze in een wereld leven waarin het niet meer erg is als het dak van een gebouw niet waterdicht is, als het verhaal waarom het dak niet waterdicht is maar waterdicht is. Daarmee voorzitter,

bewijst het College niemand een dienst. En met betrekking tot het Statenvoorstel en de voorliggende aanbevelingen heb ik twee vragen aan GS. Het is gebruikelijk dat PS alle aanbevelingen zoals gedaan door ZRK automatisch overneemt. Dus dat is prima. Er ligt het voorliggende Statenvoorstel. Ik zou echter aan GS willen vragen of, één, zij bereid zijn om alle haar aangaande aanbevelingen en geschetste verbeteringen, als antwoorden van de ZRK op de door de fracties gestelde schriftelijke vragen, over te nemen, te beginnen met deze casus. En als het antwoord nee is, dan ontvang ik graag per vraag en aanbeveling een onderbouwde verklaring waarom niet en dat mag natuurlijk ook schriftelijk. Tot zover mijn vragen.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Thewissen. Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, vorig jaar schakelde de Provinciale Staten naar aanleiding van publicaties in de Limburger en het NRC de Zuidelijke Rekenkamer in om te kijken naar de beweringen van beide kranten, want die constateerden onder andere dat Limburg vergeleken met andere provincies wel heel erg veel oud-politici en bestuurders in zou huren. Dat was de constatering in de krant. Wij hebben gevraagd om dat in kaart te brengen. De teleurstelling niet alleen bij mij maar ook bij anderen hier in de zaal is dat dat uit het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer niet blijkt omdat zij dat ook niet naar volledigheid hebben onderzocht. Dat is een teleurstelling. Dat spreek ik hier wel uit. En dat rapport ligt er nu, maar dat rapport ging ook over meer. Dat ging niet alleen over de hoeveelheid en de vergelijking met anderen, maar dat ging ook over een aantal concrete beschuldigingen over inhoud, over het overtreden van de regels als het gaat over belangenverstrengeling, de schijn van belangenverstrengeling, het niet uitvoeren van je eigen regels.

En daar wordt wel het een en ander wel over gezegd. Nu driekwart jaar later ligt dat rapport er en dat duurde erg lang. De belangrijkste conclusie, en daar houden ook heel veel partijen zich hier nu aan vast, is dat op papier alles in orde is. We hebben heel duidelijk beleid. Ik moet ook zeggen dat de Gouverneur volgens mij vanaf 1992 tot nu ongeveer geschetst heeft wat we aan beleid hebben maar dat onderschreef de Zuidelijke Rekenkamer ook wel dat we dat beleid hadden. Wat zij wat minder onderschreven was de uitvoering van dat beleid. Daar gaven ze toch wel aan dat de praktijk wat weerbarstiger was. Het College van GS schakelde met enige regelmaat, er wordt zelfs genoemd veelvuldig, rechtstreeks oud-bestuurders uit hun eigen netwerk in voor betaalde klussen. De Zuidelijke Rekenkamer constateert dat daar dus heel vaak gebruik gemaakt is van de mogelijkheid om af te wijken van die aanbestedingsregels. Dus het is binnen de regels maar het gebeurde wel vaak. Ook constateert men dat met betrekking tot transparantie er nog best wel wat de winsten is. Hoe de benoemde oud-bestuurders en politici in beeld kwamen was niet altijd helder. Er waren niet altijd procedures. Er waren niet altijd duidelijke opdrachtbeschrijvingen. Er waren niet altijd duidelijke evaluaties. Er waren niet altijd duidelijke resultaten te benoemen. Er waren niet altijd ook motiveringen om afscheid van bepaalde benoemde politici te nemen. Dat is niet in alle gevallen zo, en ook misschien niet in meerderheid van de gevallen zo, maar toch in een groot aantal van de gevallen wel. Die pasten wat dat betreft dan ook niet bij datgene wat wij ons voorstellen om het beste voor Limburg te bereiken. Wij zijn op zoek naar de beste mensen op de beste plaats en als dat toevallig een oud-politicus is dan is dat zo, maar we moeten dat wel kunnen vaststellen. En mijn teleurstelling zit erin dat we dat niet kunnen vaststellen omdat in veel gevallen de juiste gegevens ontbreken. Dat wil niet zeggen dat degene die er nu zit niet bekwaam is. Dat heb ik niet beweerd maar de vraag is of het de beste is en of het resultaat dat bereikt wordt ook datgene is wat we beoogd hebben. Daar zitten wel wat twijfels. Waar ik misschien nog wel het meest van geschrokken ben is niet zozeer de bevindingen van de

Zuidelijke Rekenkamer maar met name de conclusies en aanbevelingen die zij gedaan hebben. Daarop kwam een reactie van GS en de Rekenkamer noemde dat een ronduit defensieve reactie op de onrust in de samenleving. Daar ging net het debat al over, en ook net merkte ik, en dat deed mij heel erg veel pijn, een hele defensieve houding van het College. We moesten een aantal antwoorden er echt uittrekken. Die kwamen niet uit zichzelf. Sterker nog, ik heb net gevraagd om alle stukken die op basis van het WOB-verzoek zijn verstrekt aan dagblad De Limburger en het NRC ook met de Staten te delen en op die vraag heb ik ook tot op dit moment geen antwoord. We hebben er recht op. Het is openbare informatie en we moeten ze krijgen.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dit vind ik nog even een punt. Dat hebben wij u al in een brief laten weten, dat u die kon krijgen en natuurlijk is dat zo. Dat was al in die brief in 2019 al zo en daarin stond, desgewenst kunt u die verkrijgen en dan betekende dat die twee klappers. Dat was wat er stond, maar ze lagen voor u ter inzage en ze kunnen morgen weer ter inzage gelegd worden. Geen enkel probleem. Ik deel uw zorg.

De SP (Van Caldenberg): Nee, voorzitter, dit accepteer ik niet, want volgens mij was ik aan het woord en heeft u de heer Koopmans nog niet eens het woord gegeven. En ik wil er ook wel even op reageren dadelijk, want ik vind niet passen het beeld dat de heer Koopmans schetst van mijn woorden die ik net gezegd heb.

Gedeputeerde Koopmans: Ik wil nog even zeggen, ik deel dat u die zorg hebt als u gelezen hebt dat wij dat niet zouden willen verstrekken, maar ze lagen ter inzage en u kon ze krijgen. Dat staat ook in de brief en dat blijft zo.

De voorzitter: Gaat u verder mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, dat is ook niet het punt, want ik onderschrijf dat dat u dat heeft opgeschreven. Mijn constatering is dat als er een WOB-verzoek wordt gedaan aan ministeries in dit land die niet alleen worden verstrekt aan degenen die daarom gevraagd hebben, maar dat die ook gepubliceerd worden en dat iedereen ook die klappers direct ter inzage krijgt. En het punt is u zegt u kunt dat allemaal gaan lezen, maar wie gaat dat nu lezen? Onze controlerende taak in de Staten die moet u faciliteren, niet een beetje half, maar van harte, en ik beweer niet dat u zegt ik wil het u niet geven, dat zeg ik niet, maar u heeft het ook niet erbij gedaan. En ik wil het nu gewoon hebben, en niet alleen ik, maar ik wil dat al mijn collega's dat kunnen zien en dat wij zelf ook een aantal dingen kunnen gaan vaststellen op basis van dat ding. Want mijn conclusie is dat op een aantal punten het rapport van de Rekenkamer openheden laat, de beweringen die er gedaan zijn in de krant dat die niet van tafel gehaald kunnen worden door wat er in het Rekenkamerrapport staat, ook vanavond hier voor mij niet van tafel zijn, en nu wil ik het ook weten ook, want ik wil mijzelf in mijn rol als controlerende volksvertegenwoordiger kunnen overtuigen dat hier geen dingen zijn gebeurd die het daglicht niet kunnen verdragen. Dat wil ik weten en daarvoor heb ik de stukken nodig en mijn collega's ook. Even kijken. Nu mag ik even mijn wachtwoord opnieuw invoeren. Voorzitter, even kijken. Want die Rekenkamer die zou moeten onderzoeken of er sprake was van belangenverstrengeling en die zou moeten onderzoeken of dat elders ook het geval was. En ik constateer dat dat essentiële dingen waren voor deze Staten die we graag wilden weten en ik constateer op dit moment dat we ze niet weten, als het gaat over de vergelijking

met andere Provincies omdat die vergelijking gewoon simpelweg niet gemaakt is. En of wij dan de verdediging van de Rekenkamer wel of niet geloven is niet relevant denk ik want hij is er niet en dat is teleurstellend. Ik denk dat die ook wel te maken moet zijn, maar dat is iets anders. Maar als je niet op individuele casussen ingaat, blijft die schijn erboven hangen en daarom zou ik ervoor willen pleiten om een verdiepingsonderzoek te hebben op de beweringen die er zijn gedaan, want er kan hier van alles worden beweerd over het is niet waar, maar van alle zaken waarvan ik heb gevraagd kloppen ze wel of kloppen ze niet, heb ik nog niet gehoord welke dingen er dan niet kloppen. Ja, het gaat over beeldvorming, maar als het gaat over de positie van de heer Verhagen klopt het. Als het gaat over de positie van de heer Driessen dan wordt er gezegd dat is humor. Dat zou best kunnen maar de beweringen zoals ze er staan in de krant die zijn nog niet ontkracht. En ik zou dat graag willen doen maar op basis van het Rekenkamerrapport kan ik dat niet en daarom wil ik daar een verdieping op hebben. Ik wil weten of het klopt. En dan kunnen we daarna een hele discussie hebben over schijn en hoe we ermee moeten omgaan en over strafbankjes en wat dan ook, maar zover ben ik nog niet. Ik wil eerst weten wat is er gebeurd. Dat is mijn eerste taak.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg, kunt u afsluiten?

De SP (Van Caldenberg): Ja, dat kan, maar volgens mij krijg ik een vraag.

De voorzitter: Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Ik probeer het te begrijpen. Dus we hebben in de aanloop naar het Zuidelijke Rekenkamerrapport het er met elkaar over gehad wat er onderzocht zou moeten worden. Daar hebben we op kunnen reageren, aanvullingen kunnen doen, eventueel sturing kunnen geven in zoverre dat binnen de mogelijkheden van Provinciale Staten ligt want het ZRK is natuurlijk zelfstandig bevoegd om onderzoek te doen. Daar hebben we input voor gegeven. Dat heeft u. En dan is er een uitkomst die denk ik zo te horen misschien niet helemaal bevalt. Ik probeer het echt te begrijpen mijnheer Van Caldenberg. Dus u wilt nu een onderzoek doen naar de uitkomst van het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer, want u vertrouwt de uitkomst niet?

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Nee, dat zeg ik niet. Er staat een aantal dingen in en die dingen heb ik ook net genoemd. Er is onvolledige documentatie et cetera, et cetera, en procedure met betrekking tot aannemen, geen heldere functieprofielen, et cetera, et cetera. Die dingen die staan erin en dat is helder. Maar wat blijft hangen is doen wij het zoveel beter of slechter dan andere provincies? Daar kunnen we geen conclusie over trekken. En ja, daar waren we zelf bij, maar volgens mij hebben we die vraag zeker gesteld en zou er een antwoord op moeten komen.

De PVV (Claassen): Voorzitter, als het mag als reactie.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, volgens mij was ik hem nog aan het beantwoorden. Dus ik wil dat graag volledig doen.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, dat is het eerste gedeelte. En als het gaat over het tweede gedeelte, als je als Zuidelijke Rekenkamer geen uitspraken doet over individuele casuïstiek, dan kun je dus ook niet vaststellen of er daadwerkelijk in die individuele casuïstiek zaken zijn gebeurd die goed zijn gegaan of niet goed zijn gegaan. En ik hoop dat ze zijn goed gegaan, maar wat ze getoetst hebben is of de beleidsprocedures goed zijn gevolgd en dat is het geval. Maar dat wil niet zeggen dat er geen sprake kan zijn van belangenverstrengeling.

De PVV (Claassen): Maar voorzitter, daar de SP en de heer Van Caldenberg hebben toch zelf bij het formuleren van de onderzoeksvraag gezeten. Had dan potverdorie de onderzoeksvraag helpen nog verder te concretiseren. Dus u moet niet nu achteraf komen klagen als de uitkomsten niet bevallen.

De SP (Van Caldenberg): Deze vind ik heel flauw. Kijk, wij hebben volgens mij in deze Staten gepleit voor een onderzoek en volgens mij hebben we daar het voortouw in genomen en dat hebben we ook gedaan. Ik ging ervan uit dat op die beweringen die er gedaan zijn een antwoord zou komen en dat antwoord is er niet. Het is niet dat het is fout gegaan maar het is ook niet dat het is goed gegaan en ik wil het antwoord hebben, want dat is onze taak als volksvertegenwoordigers, om dat te controleren.

De voorzitter: Dank u.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, dat was de beantwoording in de richting van de heer Claassen en ik hoop in die zin dat hij daar ook met ons mee naartoe wil kijken.

Voorzitter, wat ons betreft moeten wij eerst ervoor zorgen dat wij alle feiten en informatie op tafel krijgen en dan kunnen wij een weging gaan maken op basis van wat er ligt. De Zuidelijke Rekenkamer heeft goed werk gedaan, een aantal dingen goed inzichtelijk gemaakt, maar er is aanvullend onderzoek nodig om de onderste steen boven te krijgen wat ons betreft. Ik hoop dat we daar met zijn allen ook die wens hebben. Voorzitter, dank u.

De voorzitter: Mijnheer Paas.

50PLUS (Paas): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, laat ik beginnen met op te merken dat 50PLUS de aanbevelingen van de Rekenkamer kan onderschrijven en het is goed te zien dat GS en ook de CdK deze aanbevelingen wensen over te nemen. 50PLUS constateert dat PS vanaf 2015 met regelmaat aandacht hebben gevraagd voor benoemde voordrachten en opdrachten, waarbij van de kant van PS steeds gewezen is op het belang van meer transparantie en integriteit. De Rekenkamer merkt op dat in 2016 en 2019 niet alleen onrust binnen PS maar ook onder Limburgse burgers en in de landelijke politiek ontstond over de inzet van oud-politici door de Provincie Limburg. Aanleiding waren, en daar is al vanavond veel over gesproken, de artikelen in het NRC en de Limburger. Volgens de Rekenkamer reageerde GS verdedigend op deze onrust waarbij ze maar zeer beperkt blijk gaven van bewustzijn voor de gevoeligheid van de gemaakte keuzes. Ook in gesprekken met de Rekenkamer wordt door leden van GS en de CdK kennelijk de nadruk gelegd op de rechtmatigheid. Zo wordt gesteld dat integriteit in Limburg is geborgd door protocollen en procedures. 50PLUS, voorzitter, deelt de mening van GS en de CdK in deze niet. [Geen geluid; van 2:35:35] en gaat over normen en waarden en is gekoppeld aan

menselijk handelen. Of iemand of een handeling integer is, wordt bepaald door persoonlijke opvattingen en is gebaseerd op de verantwoordelijkheid van de persoon binnen de groep oftewel de organisatie. Het gaat om gedrag van zowel de persoon als de omgeving waarin hij opereert en dat gedrag is niet te vangen in procedures en protocollen. Verder komt de Rekenkamer tot de conclusie dat deze verdedigende reactie en houding vanuit GS [geen geluid 2:36:08] van signalen vanuit de samenleving dat de keuzes gevoelig liggen. Dit kan het vertrouwen van burgers schaden en dat voorzitter moeten we met zijn allen zien te voorkomen. Wij de politici mogen het vertrouwen van onze burgers in de politiek niet schaden. 50PLUS raadt de leden van GS en de CdK aan om zich ten aanzien van integriteit niet te verschuilen achter procedure [geen geluid 2:36:35] PS. De Rekenkamer constateert verder dat er binnen GS afhoudend wordt omgegaan en gereageerd op het begrip schijn van belangenverstrengeling. 50PLUS is het met de Rekenkamer eens dat deze houding op gespannen voet staat met zowel landelijke als de eigen kaders en dat dit het bestaande kritische beeld inzake integriteit in dit provinciale beleid niet zal doen wijzigen. Wat 50PLUS een gemiste kans. Het zou voor de kernbegrippen transparantie en integriteit van de kant van GS een goed voornemen zijn om elke schijn van belangenverstrengeling, hoe onbeduidend deze in de ogen van GS ook mogen zijn, te allen tijde te voorkomen want laten we eerlijk zijn, politici en dus ook de leden van GS en de CdK hebben een voorbeeldfunctie en hen wordt door de gemeenschap de maat genomen en dat gebeurt in veel gevallen terecht. Kijk naar de recente kwestie rond het huwelijk van minister Grapperhaus. Voorzitter, ik wil nog enkele opmerkingen maken over de benoeming van oud-politici. Bij alle door de Rekenkamer nader onderzochte opdrachten hebben GS, zo de Rekenkamer, gebruik gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels.

De Rekenkamer constateert daarnaast op basis van een analyse van alle 56 dossiers, alle dossiers in de onderzoeksperiode waarbij sprake was van de inzet van oud-politici, dat de motivering om af te wijken van vigerende regels niet altijd duidelijk is. De Rekenkamer noteert een groot verschil in kwaliteit en mate van detaillering van de onderbouwing hiervoor. Volgens 50PLUS is het verbazingwekkend te noemen dat bij alle benoemingen van oud-politici gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van de aanbestedingsregels en dat de motivering van die afwijking van de vigerende regels niet altijd duidelijk is. Ook dit, voorzitter, is een voorbeeld dat de integriteit raakt. Er zijn regels maar je wijkt er steevast vanaf. Als de uitzondering de regel wordt dan is er iets mis. De vraag komt op waarom je dan überhaupt regels met elkaar afsprekt. Dat is zinloos als je er continu van afwijkt en dat vaak ook nog doet zonder er een goede motivering aan ten grondslag te leggen. Wat 50PLUS verder opvalt is de constatering van de Rekenkamer dat bij twee van de drie geselecteerde benoemingen de benoemingsbrief pas is opgesteld en ondertekend na ingaan van de periode waarop de werkzaamheden betrekking hebben. Overeenkomsten bij opdrachten worden in het algemeen met terugwerkende kracht opgesteld. Ze worden ondertekend nadat de uitvoering al is begonnen of in een enkel geval zelfs als de opdracht al is afgerond, zo de Rekenkamer. Ook dit, voorzitter, is in de ogen van 50PLUS een voorbeeld van hoe het niet moet. Is een dergelijke handelswijze transparant en integer? Dat is maar de vraag. Dat geldt evenzeer voor de een-op-een benoemingen door GS of de leden van GS. Op basis van een onderzoek constateert de Rekenkamer dat het binnen de ambtelijke organisatie vaak aan duidelijkheid ontbreekt hoe de bewuste personen in beeld zijn gekomen. Ook wat betreft de definitieve keuze van kandidaten constateert de rekenkamer dat deze niet altijd transparant plaatsvindt. Het ontbreken van een standaardprocedure speelt volgens de Rekenkamer in dit verband een belangrijke rol. Het zou goed zijn voorzitter als PS en GS de opdracht zouden verstrekken dat bij de inhuur van externen de overeenkomst

in alle gevallen voorafgaand aan de werkzaamheden getekend moet zijn en dat er een standaardprocedure opgesteld moet worden waaraan bij de inhuur van externen moet worden voldaan. Voorzitter, ik ga afronden. Het rapport van de Rekenkamer heeft laten zien dat er op het gebied van transparantie en integriteit nog veel winst te behalen valt, maar dan moet er uiteraard van de kant van GS en de CdK wel de bereidheid bestaan om dit goed op te pakken door bijvoorbeeld aan PS toe te zeggen dat bij de inhuur van oud-politici de aanbestedingsregels gevolgd zullen worden en dat enkel bij zeer hoge uitzondering van deze aanbestedingsregels afgeweken mag worden, waarbij uiteraard een zeer goede motivering aan de afwijking ten grondslag moet liggen. Verder zouden GS aan PS kunnen toezeggen dat zonder overeenkomst vooraf geen inhuur meer zal plaatsvinden en dat er een standaardprocedure zal worden opgesteld die het onder andere verbiedt om een een-op-een opdracht te verstrekken. Voorzitter, tot zover in eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Paas. Mijnheer Franssen.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Dank u wel, voorzitter. De inzet van oud-politici en de ophef daarover zou bij het verleden moeten behoren, want wat men er ook van denkt, het past heel goed bij het beeld dat Limburgers hebben, een beeld dat we kwijt moeten zien te raken, een beeld van de baantjescarousel, een beeld dat lijkt te bevestigen dat de vriendjesrepubliek nog bestaat. De aanbevelingen uit dit rapport zijn meer dan duidelijk. Het huidige beleid laat te wensen over. De aanbevelingen die de Rekenkamer doet zijn te volgen. Het belangrijkste is dat integriteit vooral een grondhouding is en er altijd grijze gebieden zullen blijven.

Het rapport heeft daarom ruim aandacht voor de schijn van belangenverstrengeling en noemt expliciet het uitgebreid kunnen bespreken van de bredere cultuur in het Provinciehuis als een van de aanbevelingen. Hoewel het wel degelijk belangrijk is de regels aan te scherpen is integriteit meer dan het houden aan de regels. De Rekenkamer concludeert ook dat GS en de Gouverneur zich te makkelijk beroepen op rechtmatigheid. Er is geen regel dat het niet mag. Dus dat maakt het oké. Deze defensieve reactie versterkt een bepaald imago dat onze inwoners en eenieder die onze Provincie van buitenaf bekijkt toch al lijkt te hebben. Dat deze rechtmatigheid in sommige gevallen na een benoeming nog gereconstrueerd moet worden maakt dat natuurlijk alleen nog maar erger. De eerste drie aandachtspunten lijken me concreet genoeg en komen als het goed is vanzelf terug in de Statenvergadering. Als GS met een aangepaste versie van het beleidskader selectie en benoemingen komt is het zaak in dit beleidskader na te gaan in hoeverre de aanbevelingen van de Rekenkamer terug zijn gekomen en waar dat niet gebeurd is te achterhalen waarom niet. Het vierde aandachtspunt is meer een blijvend aandachtspunt en in die zin minder concreet. In de beantwoording op vragen doet de Rekenkamer de suggestie de Griffie hierbij te betrekken om ondersneeuwen in een grote hoeveelheid informatie te voorkomen. De aandachtspunten 5 en 6 vragen om een brede discussie over de cultuur in het Provinciehuis en begrippen als transparantie, diversiteit en integriteit ten aanzien van de inzet van oud-politici mede aan de hand van het Rekenkamerrapport. Dit vraagt om een verdere concretisering. Hier zou bijvoorbeeld het Presidium een voorstel toe kunnen bereiden. Voorzitter, als LOKAAL-LIMBURG laten wij het dan ook maar heel concreet maken. Volgens ons moet het uitgangspunt zijn dat oud-politici bij voorkeur niet allerhande opdrachten voor de Provincie gaan uitvoeren. Mocht de Provincie daarmee een enorme kans laten liggen of zijn er andere zwaarwegende argumenten dan kan er sprake zijn van een uitzondering, maar dat dan wel vooraf een beargumenteerde keuze is gemaakt nadat er meerdere

kandidaten gepolst zijn. Alleen vanuit die houding kunnen we volgens ons een begin maken om tot een ander imago te komen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Franssen. Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Dank u wel, voorzitter. De sfeer in dit huis lijkt een beetje te zijn dat je je tegen schijn niet kunt verdedigen. Ik wou graag even een citaat uitspreken. Je bent gehouden belangenverstrengeling te voorkomen en ervoor te zorgen dat je niet vooringenomen of partijdig bent en ook de schijn tegen is niet goed voor de geloofwaardigheid van de overheid. De verdenking van belangenverstrengeling hoeft niet waar te zijn om het vertrouwen in de overheid te beschadigen, bijvoorbeeld omdat het heel lastig blijkt te zijn achteraf iets uit te kunnen leggen. Daarom moet je alles doen om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen. Dit beschermt niet alleen de geloofwaardigheid van de Provincie maar ook jezelf tegen lastig te weerleggen beschuldigingen, vandaag gepubliceerd in de ambtelijke gedragscode. Ik wil eigenlijk vragen of GS deze passage uit de code omarmd voor zichzelf en we horen er graag een reactie op. Voorzitter, wat opvalt in de brief van GS is de defensieve en tegelijk ook militante toon van Limburg doet het prima, alle formele kaders zijn op orde, Limburg loopt zelfs voorop in vergelijking met de andere Provincies en als de Rekenkamer haar onderzoek goed had gedaan was dat wel gebleken. De discussie is al wat breder geweest. De Rekenkamer heeft gekeken naar andere Provincies, ook diepgaander voor Zuid-Holland en Overijssel, en waarom is er dan die kritiek op dat ZRK-rapport. GS vindt ook dat de Rekenkamer ten onrechte geen onderzoek heeft gedaan naar de effectiviteit van de inzet van externen. Echter de Rekenkamer heeft wel 56 dossiers bekeken en geconstateerd dat GS zelf niet of onvolledig evalueert. Wij vinden het dus wel een klassieke jij-bak. En vanwaar toch weer die defensieve toon, de boodschapper die het gedaan heeft? GS bewijst daarmee eigenlijk het gelijk van die Rekenkamer als die constateert dat GS op een defensieve manier reageert, alleen naar de regels verwijst en zich maar beperkt gevoelig toont voor die schijn die besluiten en handelingen oproepen. En de Rekenkamer constateert op basis van een analyse van al die 56 dossiers, met inzet van ex-politici, dat de motivering om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels niet duidelijk is, overeenkomsten met terugwerkende kracht worden opgesteld en er niet of nauwelijks evaluatie en monitoring plaatsvindt. En dat vinden wij dus niet terug in die defensieve reactie van GS, terwijl juist hier die schijn van beoordeling speelt en die extra gevoeligheid heel hard nodig is. De Partij voor de Dieren vindt het daarom niet genoeg dat GS op zich terecht aankondigt om het beleidskader selectie en benoemingen te actualiseren en aan PS voor te leggen. Wij vinden dus ook dat er een duidelijke antidraaideurbepaling moet komen zoals die in andere provincies geldt. Dat die de facto wel is nageleefd, zoals GS constateert, vinden we niet genoeg en er is echt volstrekte duidelijkheid naar de toekomst nodig. En we willen ook dat bij die actualisatie van het beleidskader selectie en benoemingen alle aanbevelingen van de Rekenkamer worden overgenomen zoals op pagina 11 staat van het rapport, meer duidelijkheid over het toepassingsgebied, een duidelijk onderscheid tussen die stappen in de procedure, integriteit niet beperken tot een VOG-aanvraag en last but not least een heldere en bredere omschrijving van het begrip diversiteit, weg van het old boys network. Neemt GS die aanbevelingen over en wanneer kunnen we die actualisatie van het beleidskader dan verwachten? Ik heb nog een paar aanvullende vragen. Ik stelde het eerst aan onze Gouverneur. Gaan we die ambtelijke tegenspraak meten in de volle breedte, onafhankelijk liefst en hoe gaan we die borgen? Ik wil ook aangeven dat ik de oproep deel van de heer

Van Caldenberg om die WOB-info te verstrekken voor iedereen en ook over dat aanvullende onderzoek. Tot zover de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Plusquin. Mevrouw Jetten.

GroenLinks (Jetten): Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen mij te beperken tot nieuwe dingen, maar dat wordt heel moeilijk. GroenLinks wil ook, net als andere partijen, heel erg goed kijken naar wat leren wij hiervan, wat kunnen wij beter en het woord is al heel vaak genoemd, de schijn van belangenverstrengeling en de draaideurconstructie. Hoe kunnen we al die zaken aanpakken? Wat moet anders? Als je kijkt naar het onderzoek van de ZRK, dan zijn 56 gevallen door de Rekenkamer diepgaand onderzocht en in al die gevallen heeft het College gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om af te wijken van de eigen gestelde regels. En juridisch heeft het College die bevoegdheid en heeft u volkomen gelijk. Alleen ik zei het al, daar komt die schijn om de hoek. En het is niet goed te zien of u terecht bent afgeweken van de geldende regels. Ook GroenLinks is daarom teleurgesteld in de reactie van het College dat zij daar geen blijk geven van gevoel te hebben bij de politieke verontwaardiging die ontstaan is door die publicaties in het NRC en de Limburger. Ik zou bijna willen zeggen dat is je verschuilen achter een juridische werkelijkheid en de echte werkelijkheid is helaas anders. Volgens GroenLinks moet de essentie van politiek net zijn dat het naleven van integriteitsregels de burger meer vertrouwen geeft in de politiek. Ook wij zien graag dat het College de draaideurconstructie alsnog opneemt. Verder is inderdaad door de SP, door de heer Van Caldenberg, het aanvullend onderzoek genoemd om een en ander goed te ondersteunen en GroenLinks ondersteunt dat. Volgens mij wilde ik nog iets zeggen. Ja. Ook GroenLinks wil het cultuurprobleem benoemen.

De Gouverneur heeft daar al uitgebreid op geantwoord en volgens de Gouverneur is daar geen sprake van en herkent hij het niet. En toch is dit genoemd in het Rekenkamerrapport. Dus GroenLinks ziet graag dat daar toch stappen worden ondernomen om die cultuur te wijzigen of in ieder geval dat dat niet meer bovenkomt. Zo ja, hoe gaan we dat doen en inderdaad hoe gaan we evalueren dat dat anders is, want GroenLinks denkt dat het ontzettend belangrijk is dat een College weerwoord krijgt want dat maakt je scherper, dat maakt je beter, dat maakt je alerter en dat is weer tegen die schijn van belangenverstrengeling. Het is gewoon ontzettend belangrijk voor de burgers. In een PS-vergadering heeft de Gedeputeerde gezegd dat ik trots moet zijn. Ik hoor dat nu de Gouverneur zeggen van ben trots. Ik ben ontzettend trots op Limburg. Ik wil het ook uitstralen, maar in dit geval moet ik heel eerlijk zeggen dat het wel moeilijk is. We willen graag helpen om dat beter te maken. Tot slot wil ik nog zeggen dat ik erg geïntrigeerd ben door de humor van mijnheer Driessen. Dat is wat ik wil zeggen. Tot zover, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Jetten. Wie van de heren wil het woord, de Gouverneur of mijnheer Koopmans? Mijnheer Koopmans heeft het woord.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, dank de leden van de commissie voor de uitgebreide bijdragen. Ik kan u zeggen dat alle relevante dilemma's die ook in het dagelijks bestuur van de Provincie aan de orde zijn, en al datgene wat in het Rekenkamerrapport staat, ook in al uw bijdragen in allerlei klankkleuren voorbij is gekomen. Eigenlijk concreet is het meest relevante om tegen elkaar te zeggen, want we bespreken met elkaar natuurlijk het Rekenkamerrapport met de aanbevelingen, om toch even langs de aanbevelingen te lopen want daar gaat het om. U heeft zelf met elkaar te bespreken de

zes punten. Ik kom daar dadelijk ook op terug, maar het gaat natuurlijk ook over de aanbevelingen aan GS. Voorzitter, als je dan op pagina 12 begint met aanbeveling A1, het actualiseren van de gedragscode, dat hebben we ondertussen gedaan en aan u toegestuurd. A2, het actualiseren van het beleidskader hebben we u ook toegezegd en ik kom dadelijk nog even terug met name op de heer Paas, want hij was daar het meest concreet in. De heer Paas had daar een aantal voorstellen voor die ik buitengewoon interessant en relevant vind. Die zullen we daarin meenemen. Voorzitter, A3 is de aanbeveling met een voortrekkersrol voor de CdK. De heer Kuntzelaers die duidde daar het meeste op en zei organiseer een jaarlijks debat daarover. En de Gouverneur en ik, hij is even zijn handen wassen zoals we dat dan zeggen, zeiden meteen dat is een heel goed idee. Wij moeten zorgen dat we het jaarverslag integriteit van de Gouverneur met elkaar bespreken, al of niet gekoppeld aan het verslag dat wij ook elk jaar uitbrengen over ambtelijke integriteit, waarin ook de directie verantwoording aflegt, ook over het punt van ambtelijke tegenspraak. Dat is heel goed om met elkaar te bespreken. Daar hechten wij natuurlijk ook aan dat als je die rapporten met elkaar deelt, wat we overigens ook wel doen, wij delen ze elke keer met u, dat we daar een jaarlijks debat aan wijden. De Gouverneur en ik zeiden net al tegen elkaar dat is echt winst om dat met elkaar te doen. En dan deel ik de opvatting van de heer Claassen dat je dan moet opletten dat je niet als PS een soort van GS moet spelen door zeg maar elke stap die je zet zelf te willen zetten, maar dat je met elkaar goed de wijze van de transparantie van het benoemingenproces, de wijze waarop de procedures nageleefd zijn, de wijze waarop de diversiteit onderdeel is van het benoemingen- en opdrachtenbeleid en dergelijke. Dat is niet helemaal het onderwerp hier, maar mevrouw Plusquin die begon er wel over. Dat hoort daar allemaal bij. De elementen die u daarbij heeft aangedragen die zullen we uitdrukkelijk meewegen.

Ik ga maar meteen even naar het punt van de heer Paas toe want hij was het meest concreet in het noemen van extra aanbevelingen van zijn kant. Voorzitter, ik vind **het punt om te gaan werken met een soort algemene vastgestelde procedure bij benoemingen en opdrachten** van groot belang, en ik heb er ook even met de algemeen directeur over gesproken. En ik ga het nog veel uitgebreider maken, want het is heel interessant om het vandaag te hebben over de politieke benoemingen, maar ik kan u zeggen dat de Gedeputeerde voor bedrijfsvoering, die voor u zit, minstens zoveel werk heeft met **het goed in de gaten houden van alle opdrachten**, die voor tientallen miljoenen per jaar hier plaatsvinden en om dat op dezelfde wijze te doen. **Ik zeg u in die zin ook toe dat wij op dat punt ook nog eens een keer nader zullen gaan rapporteren.** De directie is ook absoluut al bezig en heeft op het punt van de mandaatregelingen al een aantal zaken scherp veranderd en strakker gemaakt, **maar in de rapportage, en ik zeg dat mede namens Gedeputeerde Burlet toe, over zeg maar de wijze waarop we opdrachten doen gaan we daar specifiek op in.** Wij vinden, en dat is natuurlijk een groeiende praktijk met elkaar, dat je dat zo transparant als mogelijk kunt doen. Zal dan nooit een keer aan de orde zijn, en dat is op zich nog wel interessant om dat tegen elkaar te zeggen, dat je later dan dat je het besluit neemt het formulier invult? Ik kan u niet toezeggen dat dat nooit gebeurt. En dat zeg ik ook tegen de heer Van Caldenberg over het punt van de individuele casuïstiek. Het rapport van de Rekenkamer gaat zeker op individuele casuïstiek in, uitgebreid zelfs. Dat hebben ze ook onderzocht. Met naam en functie staan ze genoemd in het rapport van de Rekenkamer op pagina 23. Wat u dus vraagt, is uitgebreid gebeurd. Alleen op de specifieke casuïstiek die u net noemde zijn zij niet bij het bedrijf geweest. Nee, dat klopt, maar ze hebben hier wel alles bekeken. Ik kom daar dadelijk nog even op terug. Dus voorzitter, ook die aanbeveling, A3, aangevuld met wat ik net zei, pakken wij absoluut op en nemen wij ook over. Dan, voorzitter, kom ik op pagina 16, aanbeveling A7, verbetering van de procesgang. Dat heb ik net al gezegd en dat hebben we ook eerder laten weten. Ja daar zijn wij een voorstander van om te doen. Voorzitter, ik

hecht er ook wel aan om op dit punt toch nog eens even tegen elkaar te zeggen dat als je het Rekenkamerrapport goed leest en weet hoe de parlementaire geschiedenis hier gelopen is, dan is hier echt, en dat vind ik jammer dat dat in het Rekenkamerrapport niet helemaal zichtbaar is, een cesuur te maken tussen voor 2016 de motie Kuntzelaers en daarna. Bij de motie Kuntzelaers hebben we het beleidskader zeg maar hernieuwd en dat vastgesteld. En als wij de casussen teruglezen die na 2016 aan de orde zijn, dan komen wij niet die conclusies tegen die de Rekenkamer over de casussen daarvoor had en dat vind ik wel iets wat u in uw oordeelsvorming of dat in elk geval wij in onze oordeelsvorming echt meewegen. Ik zou het problematischer vinden dat vanaf het moment dat wij echt hebben gezegd tegen elkaar dat gaan we anders en scherper doen, dat je daarna hetzelfde zou blijven doen als daarvoor. Dat is absoluut niet aan de orde. En als die voorbeelden straks allemaal gepubliceerd worden dan zult u dat ook kunnen zien. Na 2016 is de cultuur op dat punt aangescherpt hier in huis, ook met betrekking tot de procedures. Voorzitter, aanbeveling A8 is over de gevoeligheid voor signalen. Voorzitter, een deel van de discussie die voortkomt uit dat de reactie van het College is defensief heeft te maken met wat ik straks zei in uw eerste bijdrage die vooral richting de meer principiële punten ging. Die ging ook op dat punt in van de schijn van belangenverstrengeling, dat begrip 'schijn van.' Het debat dat wij met de heer Vermeulen hebben gehad, dat heb ik straks al gezegd, was een intens debat. In de conclusies van de Rekenkamer wordt het verschil tussen het codificeren en het gevoelig zijn voor niet gemaakt. In onze reactie die wij meteen hebben gestuurd, hebben wij uitdrukkelijk laten weten dat de schijn van belangenverstrengeling en het feit dat dat leeft in de Limburgse samenleving, maar ook in ons hoofd en in uw hoofd, absoluut een factor is van belang bij het acteren van het College en het nemen van besluiten over benoemingen, en al zeker bij politici omdat niet alleen de samenleving daar recht op heeft, maar ook zij hebben er recht op dat je dat op een zorgvuldige manier doet. En inderdaad, als ik terugkijk naar een aantal van die benoemingen, dan zeg ik tegen u op het punt waarop de heer Van Caldenberg zijn vragen stelt, en ook de Rekenkamer opmerkingen maakt, en ook in de verhalen dingen stonden, dan gaat het over de ambassadeurschappen, dan had je natuurlijk destijds, maar dat is ver voor 2016 geweest, in die benoemingen scherper moeten formuleren datgene wat later een zorg is geworden. Alleen is dat toen niet gebeurd. Tegelijkertijd, als het gaat over de oud-minister van EZK, waar ook aan de staatssecretaris van EZK vragen over zijn gesteld, de casuïstiek waarbij er sprake is van ambassadeur zijn en betrokken bij een bedrijf, heeft de staatssecretaris van EZK luid en duidelijk en ondubbelzinnig laten weten, zij heeft wel met VDL daarover contact gehad, dat daar geen sprake is van een dubbele betaling. En, voorzitter, dat is ook van belang om dat hier tegen elkaar te zeggen. En ik verwijt onszelf, staatsrechtelijk verantwoordelijk voor wat op dat punt door het College gedaan is, dat wij destijds, bij de benoeming van die ambassadeur, dat scherper hadden moeten formuleren. Dat betekent daarna niet dat die belangenverstrengeling aan de orde is geweest want daar waren de minister en de staatssecretaris volstrekt helder over. En ook ons onderzoek op dat punt en onze bevindingen op dat punt rechtvaardigen die conclusie. En daar komt bij wij lezen ook het Rekenkamerrapport. Daar staat ook niet dat het aan de orde is. En voorzitter, die optelsom maakt dat ik in elk geval, als lid van het College van GS, op dat punt eigenlijk excuses maak naar de heer Verhagen, want daar hadden wij eigenlijk in de administratieve vertaling van de oorspronkelijke opdracht het gewoon beter moeten doen. Voorzitter, dan kom ik misschien ook nog even op een punt want er zijn een heleboel leden, de heer Paas, mevrouw Plusquin maar ook mevrouw Jetten, die hebben gezegd dat alleen naleven van regels niet genoeg is. Ja voorzitter, het College van GS is het daar volstrekt mee eens, maar dat hebben wij ook laten weten in onze reactie. Wij hebben uitdrukkelijk laten weten dat de schijn van belangenverstrengeling een punt van aandacht is en in ons dagelijks acteren houden wij daar ook rekening mee. Maar tegelijkertijd moet u ons niet

verwijten, zeg ik tegen de leden van uw commissie, dat als wij dan in onze antwoorden refereren aan rechtmatigheid dat dat dan defensief is. Gekker moet het niet worden. Als wij gaan zeggen rechtmatigheid dat maakt ons allemaal niet zoveel, wat zou u dan zeggen hier? Wat zou u dan zeggen? Voorzitter, dat vind ik echt een punt waarvan ik me echt afvraag wat moet je dan? In arren moede zeggen ze dan weleens. Wat moet je dan als College? Het is niet alleen staatsrechtelijk aan de orde dat wij gehouden zijn om ons beleid te verdedigen maar het is ook feitelijk zo, en dat blijkt ook uit het Rekenkamerrapport dat het op een voldoende manier gebeurd is. En wie specifiek gaat kijken naar de casussen die de Rekenkamer heeft onderzocht, en dan de woorden van de Rekenkamer tot zich neemt over die benoemingen die dan later in contracten zijn neergezet, dan is de voorzitter van de commissie die zich bezighoudt met de mijnschade inderdaad in een gesprek, en dat is gedocumenteerd, gevraagd door de verantwoordelijk Gedeputeerde, maar daarna is pas de opdracht verstrekt. Voorzitter, ik moet ook een klein beetje dan weer bedenken van hoe moet je het dan doen. En in dat geval van die voorzitter was er in dit huis, en daar is allemaal over gecommuniceerd, terecht geen enkele twijfel over de geschiktheid van die kandidaat, die in de Kamer feitelijk daarin buitengewoon acteerde. En ik snap als je puur vanuit een soort hele precieze lijn vanuit die gevoeligheid kijkt naar had je dat beter kunnen doen, dan ben ik echt mijn best aan het doen om te bekijken hoe we dat dan beter hadden kunnen doen.

Bij de voorzitter van de filmcommissie wordt er geconcludeerd, tenminste dat is dan onze beleving, dat er geen evaluatie is geweest. De heer Van der Ham, oud-Kamerlid, die stuurde elk jaar met die commissie twee rapporten met adviezen aan ons. Dat heeft hij vier jaar gedaan en die hebben wij allemaal overgenomen. Ook daar geldt weer, voorzitter, hoe moet je dat dan weer gaan evalueren? Ik doe echt mijn best om te kijken hoe je dat precies kunt doen en we gaan het ook doen hoor. Ik heb u gezegd, mijnheer Paas, wij gaan echt kijken hoe we dat scherper gaan doen, niet alleen overigens bij politieke opdrachten maar wij gaan het breder doen over hoe wij evalueren wat hier afgeleverd wordt door personen, door adviesbureaus et cetera. Het is heerlijk dat ik dat eens hier tegen u kan zeggen, want dat gaan we echt doen. Maar als je scherp kijkt naar die casussen, dan zit je ook wel een beetje te zoeken naar hoe moet je dat dan precies doen, want er is hier niemand in het College van GS geweest, niemand in het ambtelijk apparaat geweest, die daar op de een of andere manier bewust nalatig heeft willen handelen, helemaal niet. Maar als je het achteraf, en zeker de casussen van voor 2016, met de bril van nu bekijkt dan snap ik dat de Rekenkamer dat [geen geluid 3:06:46]

De voorzitter: Mijnheer Franssen.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Dank u wel voorzitter, de heer Koopmans zegt zonet er zal beter geëvalueerd worden wat er afgeleverd wordt. Zou het dan niet een verbeterslag kunnen zijn dat de formulering van een opdracht verbeterd wordt?

Gedeputeerde Koopmans: Hij doet het weer. Het is een interessante installatie vandaag, zeg ik ook tegen de heer Van Caldenberg. Ja, dat is natuurlijk ook van groot belang om daarover na te denken, zeker als je veel meer systematisch in de breedte gaat werken. Het begint natuurlijk met de opdrachtformulering. Ja, dat is zeker waar. Marketing tegelijkertijd kijk ik even terug naar die ambassadeurs. Ze hadden niet voor niets de titel ambassadeur. Dat was eigenlijk de begripsomschrijving. En met de bril van nu zeg je, maar dat heb ik net al gezegd, dat had je scherper kunnen doen. Dus ja. Voorzitter, dan kom ik bij de informatievoorziening. Dat hebben we al eerder

georganiseerd. A10, de website, die is onder verantwoordelijkheid van de Gouverneur alweer springlevend gemaakt. Voorzitter, dan de zes punten die ook aan uw Staten zijn neergezet. Voorzitter, daar kunnen wij ons ook buitengewoon goed in vinden. Dan loop ik nog een paar [storing geluid van 3:08:26 tot 3:09:03] Het is draadloos wordt hier gezegd. Voorzitter, mevrouw Jenneskens heeft een aantal punten gemaakt die ook vallen onder wat ik net aan de heer Paas heb geantwoord met betrekking tot profielschets evaluatie et cetera. Over het punt van de aanbevelingen, het een-op-een, heb ik straks in eerste termijn al een opmerking over gemaakt. Ja, die delen wij, maar er kunnen omstandigheden zijn, maar daar zullen wij altijd over communiceren, waarin je beargumenteerd transparant laat weten dat je dat anders doet. Als je terugkijkt naar het aantal gevallen, dan zeg ik u nog een keer als je het voor 2016 en daarna optelt, dan zou je dat te veel kunnen vinden. Er is overigens altijd over gerapporteerd, maar na 2016 hebben we daar een andere houding in aangenomen, aangespoord maar ook gedragen door ons College. Op het punt van het proces is het denk ik ook nog wel goed om even te zeggen dat wij op dat punt onder leiding van onze directie de concernstaf een veel belangrijkere rol gegeven hebben en dat ook nog nader zullen preciseren. We zullen dat ook in de rapportage die wij gaan sturen, die de grondslag wordt voor het debat met uw Staten, neerzetten. Voorzitter, de Gouverneur en ondergetekende zijn al een stukje ingegaan op het punt dat de heer Claassen maakte met betrekking tot de schade die aangericht is.

Met de heer Nijskens ontstond een interessant, een relevant, debat over het aanwezig zouden moeten zijn van een dikke huid en het aan de orde zijn van schade en dat voelen. Voorzitter, ik denk dat het allebei waar is. Natuurlijk in een publieke samenleving, in een publieke organisatie, waarin je met publiek geld werkt, dan is aan de orde dat je de publieke tucht aan moet kunnen, maar tegelijkertijd is ook aan de orde dat als de suggestie wordt gewerkt dat je bijvoorbeeld overbetaald wordt en dat het graaien is en noem maar op, dan kom je op iets van het beschadigen van jouw integriteit en als je dan het rapport van de Rekenkamer leest, dan wordt de grondslag daarvoor in het Rekenkamerrapport volstrekt weggehaald. Daar is helder en duidelijk geformuleerd, en de heer Sietsma zei het afgelopen week ook, er is nooit in alle casussen bovenmatig, en er is vaker onder de marktprijs, betaald. Voorzitter, laat ik zeggen die conclusie die de Rekenkamer trekt die vind ik zo belangrijk, want dat beeld van zakkenvullerij is door de Rekenkamer in haar rapportage totaal ontkracht en dat vind ik wel belangrijk om dat hier met elkaar ook te concluderen. Voorzitter, de Gouverneur heeft nog eens toegezegd dat wij nog eens goed gaan nadenken over hoe wij daar naar de betreffende personen mee omgaan.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Als ik mag, mijnheer Koopmans. U zegt, en dat heb ik ook gelezen in het rapport, er is betaald onder de marktprijs. Dat zien wij hoofdzakelijk ook terug in dat rapport. Maar als ik dat afzet tegen a mijn vraag van wat verstaat u dan onder marktprijs, dan ga ik ervan uit dat u daaronder verstaat het regulier tarief. Als dat niet zo is, dan hoor ik dat graag. Maar hoe zit dat dan met het totale budget? Dat kan ik niet herleiden, want je kunt wel onder de marktprijs in feite je werk doen, maar mijn vraag is wat zijn de totale uitgaven dan geweest? Is dat ook regulier? Daar bedoel ik dus mee is het totale budget dan niet overschreden of is men daar ook onder gebleven. Dat kan ik daar niet uit afleiden, want een marktprijs betekent in feite een uurtarief maar hoe zit het budgettair?

De voorzitter: Mijnheer Koopmans.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, even dat we het heel precies zeggen. Budgetten ontstaan doordat de begroting door uw Staten wordt vastgesteld. Dat zit in een programmabegroting. Daar zitten

productbegrotingen onder. Er zijn FCL-nummers, er zijn mandaatregelingen voor en die worden ook door de accountant van ons elke keer gecontroleerd en als er geen budget is dan kan er geen uitgave gedaan worden. Voor zover ik alle opdrachten ken, en ik ken ze allemaal, is er op geen enkele wijze sprake van het overschrijden door die opdracht van een budget of het overschrijden in een relevante mate van het budget dat vooraf is afgesproken als dat afgesproken is geweest want dat zal niet altijd aan de orde zijn geweest. Dat is een goede vraag maar daar zijn absoluut geen bijzonderheden in te melden. Voorzitter, ik vind ook nog wel een punt waar het met name gaat om de aanbevelingen naar uw Staten toe.

De voorzitter: Mijnheer Koopmans, mijnheer Kuntzelaers had een vraag.

De PvdA (Kuntzelaers): Dank u wel, voorzitter. Na goed luisteren naar de heer Koopmans was ik mijn hoofd aan het breken over de zin die hij sprak 'wij zullen kijken, gelezen het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer, hoe wij eventueel zullen reageren op degene die de uitingen in de media hebben gepubliceerd.' Laat ik het zo zeggen.

Het is mij niet geheel duidelijk of u een soort van aankondiging deed van een reactie naar de buitenwereld toe over datgene wat er in de media gestaan heeft dan wel een reactie op een ander fenomeen. Dat was niet helemaal duidelijk. Kunt u even duiden wat u bedoelt?

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dat was in lijn met wat de Gouverneur net zei. Dat gaat over de mensen waarover geschreven is. Nee, het College van GS gaat naar de journalisten niets laten weten. Mijn oude stelling, die heb ik al zo vaak gebruikt, is zij zijn de baas in de krant en wij in het land. En ik wil niet ruilen. Het is allemaal niet zo moeilijk. Dus daar hebben wij geen opvattingen over. En ik heb de vraag wel gehoord maar dat zeg ik u meteen al. Dat gaan wij niet doen. Wel denken wij nog eens goed na over de vraag die de heer Claassen stelde en dan gaat het over de personen zelf. En waarom doen we dat ook? Dat is ook niet alleen vanwege die personen, maar ook vanwege een punt dat mevrouw Jenneskens maakte want dat vond ik een heel relevant punt, namelijk kom je in deze situatie door wat wij met elkaar hebben meegemaakt nog wel tot die keuze om de beste binnen te halen omdat de vraag is of de beste die zou kunnen nog wel zou willen en in dat kader vind ik de vraag van de heer Claassen heel relevant.

De PvdA (Kuntzelaers): Voorzitter, daar wil ik toch nog wel op reageren, want natuurlijk is het van belang dat wij altijd een klimaat blijven houden waarin iedereen en liefst ook de besten zich uitgenodigd voelen om te solliciteren naar functies hier in de Provincie Limburg. Echter door een reactie juist naar de doelgroep waar we het net over gehad hebben, die als wij actief gaan communiceren met elkaar en naar elkaar toe bewegen juist de schijn van oproepen, dan zou ik daar in ieder geval een grote mate van terughoudendheid in betrachten als ik u was en vooral niet toenadering zoeken in een situatie waarin de Zuidelijke Rekenkamer een helder rapport stelt. Laat ik het zo zeggen. U kreeg al te horen dat u wat defensief reageerde op het een. Laat ik u nu overmatig knuffelen afraden want dat is misschien in deze kwestie ook niet noodzakelijk.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, dat is ook de reden waarom de Gouverneur en ondergetekende hebben gezegd we gaan daar nog eens goed over nadenken, omdat alle aspecten die daarmee te maken hebben goed gewogen moeten worden en het ook goed is dat al die punten, van mevrouw Jenneskens, van de heer Claassen en van u op dit punt eens goed gewogen worden. Voorzitter, dan eens even kijken

bij mevrouw Werrij. Zij was de eerste die over de antidraaideurconstructie begon. Voorzitter, wij hebben de gewijzigde gedragscode voor het College van GS naar uw Staten of naar de integriteitscommissie gestuurd. Daarin staat de antidraaideurconstructie opgenomen. Het College van GS heeft eerder ook al laten weten dat we daar geen moeite mee hebben. Ik hecht er wel aan nog eens even te zeggen dat die in onze code niet opgeschreven stond omdat ook Provinciale Staten ze eerder eruit gehaald had. Ook die omgeving moeten we even met elkaar meewegen in alle oordelen op dat punt. Voorzitter, ik denk dat het ook goed is om nog heel even met elkaar te doordenken de geschiedenis van de antidraaideurconstructie in Nederland. Allereerst is die ontstaan in de ambtelijke wereld. Die is ontstaan omdat je meemaakte dat er ambtenaren waren die uit dienst gingen en daarna via bureau Janssen of Pietersen weer binnenkwamen. Dat is de grondslag geweest in de Nederlandse bestuurlijke praktijk voor de antidraaideurconstructie.

Daarna is bij het departement van Defensie, vanwege het feit dat er sprake is van het aanwezig kunnen zijn van geheime informatie voor bewindslieden, in een gedragscode opgenomen dat bewindslieden in het eerste jaar nadat zij afgetreden zijn niet als lobbyist de deur binnen zouden kunnen lopen want dan zou aan de orde kunnen zijn dat zij geheime informatie op een wijze zouden gebruiken die niet verstandig is. En voor degenen die het echt lollig vinden, in de parlementaire geschiedenis van Nederland is daarna aan de orde geweest een motie van het lid Koopmans die tegen het kabinet zei weet je wat, doe dat maar voor elk departement. De geachte minister Verhagen vond het geen goed idee, maar die motie is toen wel aangenomen en uitgevoerd. Maar voorzitter, dat is wat anders dan hoe later de antidraaideurconstructie in onze gedragscode en algemene gedragscodes is opgenomen. Als je hier gewerkt hebt mag je dan niet een klus doen? Dat is een hele andere dan waar die geschiedenis van die draaideur eigenlijk uit vandaan komt. Ik ben daarom altijd iemand geweest, ik weet niet meer wanneer het is geweest, in 2016 geloof ik, die toejuichte dat je die eigenlijk niet zou moeten formaliseren, omdat ik ook weet dat niet alleen onze samenleving zich druk maakt over mogelijke belangenverstrengeling maar ook over wachtgeld en dat was toen het dragende argument om die bepaling te schrappen en dat is ook voor ons de reden geweest. Maar, voorzitter, gezien ook het feit dat we ze de afgelopen jaren nooit hebben toegepast en vanwege het feit dat wij op dit punt absoluut begrijpen dat daar gevoeligheid in kan ontstaan, hebben wij er geen moeite mee dat er een formulering komt van een antidraaideurbepaling waarbij het voorstel dat wij gedaan hebben is, maar het is aan u om daarin te kiezen, dat gehoord of zelfs besloten door het Presidium, gehoord het Presidium zal het zijn, dat dat in een uitzondering zou kunnen omdat er een hele bijzondere omstandigheid is. Maar dat het de algemene regel wordt, voorzitter, daar heeft het College van GS geen moeite mee.

De voorzitter: Mijnheer Kuntzelaers.

De PvdA (Kuntzelaers): Dank u wel, voorzitter. Heel goed dat we die bepaling toch kunnen toevoegen, zij het dat die nog nooit noodzakelijk of van toepassing is geweest hier in dit huis. Veel andere gremia kennen hem inderdaad ook. U refereerde inderdaad aan de Tweede Kamerperiode en hoe zich dat daar heeft gemanifesteerd. In Europa kennen ze dezelfde regels. In bijna alle andere landen hebben ze die draaideurconstructie ook ingebouwd. U zou als voormalig lobbyist ook moeten weten inderdaad dat de ingang van ex-politici bij overheidslagen als lobbyist natuurlijk heel erg handig is en datzelfde geldt natuurlijk op het moment dat zij taken uitvoeren voor een overheidsinstantie dat datzelfde effect natuurlijk kan optreden. U benoemde een argument dat een aantal jaren geleden inderdaad hier gehanteerd werd, namelijk het spaart ook lekker wachtgeld uit als iemand hier voor ons komt werken. Met de kennis van nu

zullen we dan maar zeggen weegt het niet op tegen de schijn die je daarmee ook tegen je kunt krijgen. Ik zou het ook wel prettig vinden dat we dat met elkaar eens kunnen worden, namelijk dat het in dienst hebben van oud-politici om wachtgeldconstructies goedkoper te maken niet het uitgangspunt moet zijn om mensen hier aan het werk te helpen.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, alhoewel ik weet dat er heel veel mensen zijn in Limburg die zeggen dat ze dan maar werken voor dat geld, delen wij wel die opvatting met u zoals nu in de concept gewijzigde regeling aan de integriteitcommissie is toegestuurd.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Voorzitter, mag ik even een punt van orde maken?

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Ik ben voorzitter van die commissie integriteit en dat stuk is wel vertrouwelijk toegezonden, maar in mijn bijdrage heb ik er geen rekening mee gehouden dat dat stuk vertrouwelijk was toegezonden.

Gedeputeerde Koopmans: Dat is toch een openbaar besluit van ons ga ik van uit.

Partij voor de Dieren (Plusquin): De commissie integriteit heeft het vertrouwelijk gekregen en ik heb daardoor in mijn bijdrage dat volledig genegeerd en gedaan alsof het er niet was.

Gedeputeerde Koopmans: Maar voorzitter, los daarvan is het gewoon onze taak om in dit publieke debat op de vraag wat vindt u van een draaideurconstructie gewoon te vertellen wat wij willen en daar is niets geheims aan. Dat het stuk op zich nog geheim is weet ik niet, maar dat is onze opvatting dat wij dat doen en ik heb het gevoel dat dat breed gedeeld wordt. Dus dat enkele feit is niet geheim. Voorzitter, mevrouw Werrij vatte het kernachtig samen toen het over kwaliteit, prijs en prestatie ging en dat je daar natuurlijk rekening moet houden met alles dat met beeldvorming te maken heeft. En daarom is het goed dat we de aanbevelingen van de Rekenkamer en de aanvullingen die vanuit verschillende leden op dit punt zijn gedaan, en daar ons zijn overgenomen, uitvoeren want dat voorkomt dat als je die drieslag maakt, en je doet het verder transparant en volgens de regels et cetera, dat er dan iets kan ontstaan van een beeldvorming die niet past. Voorzitter, ik hecht eraan toch nog even te herhalen, ik heb dat bij de presentatie van het Rekenkamerrapport gezegd en toen ging het om de vergelijking met andere provincies, dat onze provinciesecretaris alle andere provinciesecretarissen op dat punt heeft bevestigd. En aan de orde is dat anderen het gewoon niet bijhouden en ook geen beleidskader hebben. Eén antwoord van de Rekenkamer was op de vraag van de CDA-fractie en de vraag van CDA-fractie was, is er informatie uitgewisseld tussen de Rekenkamer, NRC en de Limburger. En daar stond informatie-uitwisseling was niet aan de orde in verband met vertrouwelijkheid van gegevens over en weer aan beide kanten. Voorzitter, daar ging ik ook even voor recht op zitten kan ik u zeggen. Dat de Rekenkamer dat vindt dat kan, maar ik weet niet zo goed waarom, als je een bewering doet, dat je dan niet zegt maar dit is de optelsom. Dat vond ik wonderlijk. Het zij zo, maar af en toe mag je als lid van een College toch wel eens keer je verwondering over iets uitspreken. De heer Thewissen had een kritisch betoog voorzitter. Weet u, het College van GS is voor die betogen over de beeldvorming zeker vatbaar, de heer Paas was ook heel kritisch, maar tegelijkertijd ligt er wel een Rekenkamerrapport waar op de cruciale punten, en ik

hoef het allemaal niet te noemen, de grondslag niet te vinden is. Maar dat laat onverlet, en daar heeft de heer Thewissen terecht een punt op gezet, dat je wel op moet blijven letten. Cruciaal in zijn betoog vond ik wel dat hij zei het College moet zich niet verzetten tegen een beeldvorming. Voorzitter, ik vind dat we ons moeten verzetten tegen een beeldvorming als de feiten daarbij niet kloppen. Dat kan ook niet anders. Dat je dat wel met verstand en met gevoel moet doen, en met de juiste woorden, dat begrijp ik. En dat bijvoorbeeld de discussie over de schijn van belangenverstrengeling, nader geduid door mij net over die codificatie en niet dat die een ander licht erop zet dan een kale zin 'ja, schijn van belangenverstrengeling daar kan ik niets mee' dat begrijp ik. En als ik daarnaar terugkijk, voorzitter, dan denk ik dan had dat ook zorgvuldiger door mij geformuleerd moeten worden, maar dat heb ik straks al even gezegd.

De voorzitter: Mijnheer Thewissen.

Forum voor Democratie (Thewissen): Dank u wel, voorzitter. Het lijkt misschien een klein puntje maar ik wil het toch even zeggen. Ik heb niet de vraag gesteld of gezegd dat het College zich niet tegen de beeldvorming moet of mag verzetten. Ik heb gevraagd om die als werkelijkheid te beschouwen en daarop te gaan acteren. Dat was mijn punt.

Gedeputeerde Koopmans: Dan zijn we het meer eens, waarbij niet de beeldvorming de werkelijkheid is, maar dat is wat anders dan wat u zegt. Daar zijn we het dus over eens. Ja, dat klopt. Voorzitter, ik heb de heer Van Caldenberg al op een aantal punten geantwoord en daar heb ik verwezen naar pagina 23. Over de individuele casussen heb ik al een punt gemaakt. Op het gebied van transparantie is absoluut te winnen. Dat zei u maar dat vinden wij ook terugkijkend, en ik maak nog een keer het verschil tussen 2016 en na 2016 waarin wij die transparantie conform de toen afgesproken lijn met uw Staten zijn gaan hanteren. Voorzitter, het beste voor Limburg te bereiken dat delen wij allen hier in deze zaal. Daar is iedereen volop mee bezig. Voorzitter, ik heb de heer Paas denk ik al beantwoord in het begin van mijn betoog, met name over de voorstellen die hij deed. De heer Franssen zei het ook nog eens een keer, integriteit is meer dan slechts rechtmatigheid en dat zijn wij volstrekt met u eens. Maar integriteit is ook, en dan kom ik toch nog even op dat puntje van de heer Claassen, dat wij met mensen die wij onder onze hoede nemen die opdrachten doen, dat we daar ook op allerlei wegen op een zorgvuldige manier omgaan. Voorzitter, mevrouw Plusquin heeft een aantal punten gemaakt. Zij begon heel bijzonder met je moet alles doen om de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan. Dat is een hele goede maar ik zeg daar tegenover je kunt nooit alles doen zodat er nooit schijn van belangenverstrengeling gaat ontstaan. Over dat debat heb ik het net al gehad, maar voor ons, en dat hebben wij ook in onze brief laten weten, is dat een geweldig punt van aandacht voor alles wat wij doen en niet alleen bij benoemingen.

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Daar wil ik toch even op reageren, voorzitter, want dit komt gewoon echt letterlijk uit de ambtelijke gedragscode van Provincie Limburg 2020, goed ambtelijk vakmanschap, zoals die vandaag gepubliceerd is en volgens mij hoort dat bij de portefeuille van de heer Koopmans.

Gedeputeerde Koopmans: Die staat daarin en dat delen wij, maar er staat ook bij we kunnen nooit helemaal voorkomen dat er rond een ambtenaar het vermoeden van de schijn van belangenverstrengeling ontstaat bij de ander. Dat is dezelfde discussie die ik ook met u probeer te voeren. Ja, je moet er alles aan doen. Nee, je kunt nooit alles doen zodat het nooit gebeurt. Daarom hecht ik er zo aan om het niet al te zeer te codificeren.

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag vragen of dat een bevestiging was op mijn vraag of GS ook deze passage omarmt voor zichzelf.

Gedeputeerde Koopmans: Ja, daar heb ik al een paar keer op geantwoord. Ja, dat moet je zeker doen en wat wij van ambtenaren vragen dat vragen wij zeker van onszelf. Voorzitter, laten wij daar sowieso helder over zijn. Voorzitter, dan nog het punt van ambtelijke tegenspraak. Dat vind ik ook wel mooi om daar eens een keer over te kunnen spreken. Weet u, in dit huis, tussen bestuur en ambtelijk apparaat heb je natuurlijk heel vaak momenten waarbij tegenspraak noodzakelijk is, waarbij spraak aan de orde is, waar verschillende adviezen aan de orde zijn, maar ik heb het ook al eens een keer publiek gezegd dat als ik in mijn leven elk advies had opgevolgd dan had ik al vaak in het ravijn gelegen. Dat kan ik u zeggen. Want niet elk ambtelijk advies is perfect. Trouwens ook niet elk bestuurlijk handelen is perfect. Nee. En natuurlijk wringt het weleens een keer en natuurlijk gaan er weleens woorden de marmeren hal op van wat zullen we nu krijgen. Laat ik maar eens voorbeeldje noemen wat vandaag nog gebeurde: "Maar de Staten hebben dit gezegd, dus gaat het gebeuren ook." En dat ging met enige stemverheffing. En dat is omdat je gepassioneerd staat voor waar je voor staat. En, voorzitter, ik denk dat er weleens een keer iemand tegenover mij zit die denkt dat komt er wel heel gepassioneerd uit. Dat is zo, maar is dat ooit bedoeld in dit huis van wie dan ook om te intimideren? In onze rapportages daarover die ook naar de directeur plaatsvinden, waar u ook over geïnformeerd wordt daar staat ook, en de heer Sietsma was daar volstrekt helder in de vorige week, onder leiding van onze algemene directeur is er in dit huis sprake van ruimte voor tegenspraak en ik roep over uw hoofden heen naar elke ambtenaar hier in huis, die op welk moment dan ook denkt ik heb daar geen ruimte voor, zich te melden bij de Gouverneur, bij de directeur of bij de integriteitscommissie. Prima. Doen. Want dat kan niet zo zijn. Maar dat wil niet zeggen dat er nooit spanning en debat is waarvan je weleens een keer 's middags of 's avonds denkt van dat ging er wel aan vandaag.

De voorzitter: Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Dank u wel, voorzitter. Ik heb die woorden van de heer Sietsma iets anders ervaren. Zo staat het ook wel in het rapport, 'althoewel dit inmiddels is bijgetrokken zijn veel ambtenaren nog wat voorzichtig' en de heer Sietsma ging er ook best uitgebreid op in, maar ik weet ook dat het een speerpunt is van de directeur. Dan zou ik daar toch om een toezegging willen vragen om die ambtelijke tegenspraak onafhankelijk te meten en te borgen. Ik vind dat iedere ambtenaar zich veilig in dit huis moet voelen en dat staat los van gepassioneerd besturen.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, ik denk dat het goed is dat we bij die eerste rapportage waar we dan in brede zin daarover gaan spreken dat we ook aan de directeur vragen om een onderdeel in die rapportage te maken over hoe we dat doen. We hebben tevredenheidsonderzoeken. We hebben van alles en nog wat op dat punt. De OR is natuurlijk ook hier in huis een echt levend orgaan en een levendig orgaan. **Dus ik denk dat het goed is om op dat punt u toe te zeggen dat wij in die rapportage specifiek op dat punt in zullen gaan.**

De voorzitter: Was u er doorheen?

D66 (Jenneskens): Voorzitter, ik vroeg mij eigenlijk wel het volgende af. Het is heel mooi als dat teruggekoppeld wordt maar, hoe zal ik dat eens even zeggen, de heer Koopmans riep over onze hoofden heen naar iedere ambtenaar om. Toen dacht ik u roept nu wel maar ik hoop ook dat u heel goed gaat luisteren. Dus ik vroeg mij eigenlijk vooral af hoe behalve de visie van het College van GS de ambtelijke tegenspraak zich voelt. Dan zou ik mij afvragen of we daar iets van een reflectie of wat dan ook op zouden kunnen krijgen op een andere manier dan de visie van GS op in hoeverre de ambtelijke kant zich gehoord voelt.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, ik heb u net toegezegd dat de algemeen directeur in die rapportage, in antwoord op de vraag van mevrouw Plusquin, zich ervan gaat vergewissen hoe die monitoring en dergelijke gaat.

D66 (Jenneskens): Fijn. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Thewissen.

Forum voor Democratie (Thewissen): Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Plusquin stelde in principe een vraag die in het verlengde lag van wat die van mij was. Ik was ook benieuwd of er al eens zo'n onderzoek heeft plaatsgevonden. Ik begrijp dat dat in ieder geval op de agenda komt. Ik denk dat ik er niet alleen in sta, alhoewel de meeste mensen zich als eerlijk zullen omschrijven toont onderzoek toch aan dat de meeste werknemers, daar hebben we het nu over, niet geloven dat het management eerlijk is en eerlijk communiceert. Want het is nu eenmaal zo dat we als mensen onszelf beoordelen op onze bedoelingen en anderen op hun gedrag. Dus ik ben heel benieuwd naar de resultaten van het onderzoek.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, het vindt elke twee jaar plaats en we gaan nog eens even op dat punt kijken. Ik denk dat het kan maar we zullen het nog even daarop lezen dat het ook gewoon gedeeld wordt. Daar ben ik van overtuigd dat dat kan. Ik weet niet precies of daar een casus in zit. Dat weet ik niet maar dat onderzoek is absoluut te delen met PS. Geen enkel probleem. Voorzitter, dan tot slot mevrouw Jetten. In haar betoog zat een kleine misvatting. Ze had het erover dat er in die 56 gevallen altijd sprake was van een-op-een. Nee dat is zeker niet zo. Wij kunnen u dat precies laten zien. Het zit ook in het Rekenkamerrapport. Van de acht onderzochten zijn het er een aantal. Dat is heel anders dan alle 56 wat u zei.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

GroenLinks (Jetten): Dank u wel, voorzitter. Ik heb dat nog nagevraagd toen bij de presentatie van de ZRK. Daar was sprake van vaak en toen heb ik nog nadrukkelijk gevraagd wat is vaak en het antwoord toen was in alle onderzochte gevallen. Dus daar is een misvatting van.

Gedeputeerde Koopmans: En dat zijn er dus acht.

GroenLinks (Jetten): Sorry?

Gedeputeerde Koopmans: Dat zijn er dus acht van de 56.

GroenLinks (Jetten): Ja.

Gedeputeerde Koopmans: Voorzitter, daar speelde, en ik heb er een aantal voorbeelden van genoemd, een aantal zijn van voor 2016 en ik heb u drie voorbeelden genoemd waarbij ik heb uitgelegd wat dan in onze ogen de omissie is. Laat ik het zo zeggen. Wij doen ons best om dat beter te doen maar het is echt niet zo in de casus van de voorzitter van de commissie die zich met de mijnschade bezighield van dat heb je helemaal fout gedaan, want hoe moest je het anders doen. Dus dat is ook een beetje het ingewikkelde daarbij. Dat laat onverlet dat je die conclusie wel op kunt schrijven en daardoor ook nog steeds scherp moet zijn en scherper moet zijn dat je dat in de juiste volgorde allemaal doet, maar ik begrijp de casussen wel, ook als ik ze met de bril van vandaag nog even teruglees. Voorzitter, dat was mijn uitgebreide beantwoording.

De voorzitter: Mijnheer Bovens.

Gouverneur Bovens: Ik heb daar niet meer zoveel aan toe te voegen. Ik had allemaal punten maar die neemt dan de heer Koopmans vanzelf mee in het verhaal, ook vragen die aan mij zijn gesteld. Maar we spreken met één mond en we eten met één mond geloof. Dus dat is allemaal prima. Misschien nog even twee dingen. Ik vond het overigens wel leuk, maar dat is dan mijn humor, dat dan gevraagd wordt om nog meer de juridische kant van ons beleid op de een of andere manier in acht te nemen, dus nog bureaucratischer te zijn in dat soort dingen, terwijl de kritiek was dat we net te bureaucratisch met deze regel omgaan en dus blijkbaar niet naar de geest handelen, maar dat was een grapje. Maar ik ga nog even terug naar die suggestie. Zo kwam de suggestie ook, die in het debat net tussen de heer Koopmans en de heer Thewissen aan de orde was, van accepteer je een beeld en ben je het met dat beeld eens. Ik accepteer dat dat beeld er is, want dat heb ik u ook verteld, vanaf 1992 en hoe het gekomen is enzovoorts. Ik ben het niet eens met het beeld. Dat is de andere kant. Is dat verdedigend? Ja, dat is verdedigend maar goed dat zij mij vergeven. Dat wil niet zeggen, dat als ik het er niet mee eens ben, dat ik niet handel van de wetenschap dat dat beeld er is en dus alles eraan doe om wel degelijk niet-juridisch en niet-legalistisch naar dit integriteitsbeleid te kijken. Ik heb u verteld hoe wij met dat Corendon-dossier zijn omgegaan hier in deze Staten waarin ik, ik heb mijn eigen tekst nog voor mij liggen, letterlijk zeg dat wij hier in Limburg net niet de juridisering, de 1.0 variant van het integriteitsbeleid, doen maar net de moraliserende en de gedragskant van de integriteit benadrukken. Dat is 2.0. Daar hebben we de prijs voor gekregen. Dat is moresprudentie. Dat is waar we de trainingen op houden. Dat is waarom we niet

een beleidskader hebben dat een beleidskader is van zo en zo gaan we het doen, maar dat we daar transparantie in hebben. Als je de schijn wilt vermijden moet je het licht aan doen. Dat is zeg maar zoals wij het hier doen. En dat er dan door de Rekenkamer vervolgens wordt gezegd van je moet je niet alleen maar juridisch bezighouden maar ook bezighouden met de schijn dan zeg ik volgens mij laten wij hier allemaal zoals we hier zitten op dit moment zien dat we alleen met die schijn bezig zijn. Dus dat is een verschil tussen het artikel in de krant waarin gesproken wordt over belangenverstrengeling is aan de hand en dan komt vervolgens het Rekenkameronderzoek die zegt dat is niet aan de hand, maar ben je je bewust dat je daar wel de schijn hebt gewekt dat die krant dat zo had kunnen schrijven. Maar ik ga dus niet zover te zeggen daarmee heeft de krant gelijk. Nee. En ik ga ook zeggen in het kader van het Rekenkameronderzoek ja ik accepteer dat dat beeld er is. Maar daar werken we dus ook keihard aan. Daarvoor kijk ik naar de heer Paas.

Hij zegt zorg nu dat je in je gedrag laat zien dat je je niet alleen aan de regels houdt en volgens mij is dat nu net de kern van hoe wij hier in Limburg met het integriteitsbeleid omgaan en daar zou u eigenlijk heel trots op moeten zijn hoe u dat doet, want ook u bent bezig met het vermijden van de schijn van belangenverstrengeling, dag in dag uit, door een gesprek aan te gaan als u met een dilemma zit, door u terug te trekken als er belangenverstrengeling is en niet mee te stemmen, door open te verklaren over uw nevenfuncties, door met mij te praten over het feit voordat u werd beëdigd over de ambtseed, al dat soort dingen, door deel te nemen aan de bijeenkomsten van de werkgroep integriteit bent u allemaal bezig om te schijn te vermijden want er is geen sprake van belangenverstrengeling maar het is allemaal om de schijn te vermijden. En daardoor vind ik doet de Rekenkamer ons net wat te kort, niet mij want ik kan ertegen, maar ons hier in Limburg te kort, alsof dat niet het beleid is. Dat wilde ik u nog meegeven. Ten slotte nog de landelijke lijn archiveren oud-politici. Eén van u vroeg zou het niet goed zijn als ik bij mijn collega's in IPO-verband of in CdK-verband ga zeggen ga ook eens een keer registreren hoe je omgaat met beleidskaders en hoe je omgaat met het aanwijzen van politici. Dat zou eigenlijk mijn uitkomst kunnen zijn van die samenwerking die ik met de RBO aan wil gaan over het rapport van de Algemene Rekenkamer en ons rapport, want daar zouden aanbevelingen uit moeten voortkomen voor hoe wij in Nederland moeten omgaan met benoemingen van politici voor adviesorganen et cetera. Dus ik denk dat het veel krachtiger is als RBO samen met de Provincie Limburg hoop ik ooit daar aanbevelingen voor kunnen doen, maar ik moet ook zeggen dat we een beetje zitten met de corona dat het waarschijnlijk pas januari of februari zal worden dat we bij elkaar zitten. Maar ik deel die opmerking dat we dat landelijk met een bepaalde lijn zouden moeten doen, ook al omdat er landelijk zoveel discussie is over de benoemingswijze van mensen van adviesorganen, dat dat niet divers gebeurt, niet transparant gebeurt enzovoorts. En transparantie, het licht aandoen, dat wij hebben gedaan in het kader van benoemingen en dat we dat na de motie Kuntzelaers zo hebben ingevoerd, dat heeft ook een prijs. Dat is dezelfde prijs waar ik het even met u over had over het strafbankje. Soms kom je door transparantie ook in de schijnwerpers te staan en dat moet je dan maar manmoedig af en toe dragen.

De voorzitter: Ik dank het College voor beantwoording in eerste termijn en ik wil even voorstellen tien minuten te pauzeren zodat wij kunnen inventariseren, en voor even een toiletpauze en een rondje rond te lopen.

[Schorsing van 3:46:43 tot 4:01:09]

De voorzitter: Dames en heren, dan gaan we verder in tweede termijn. De tijd voor de beantwoording in tweede termijn is anderhalve minuut met het verzoek aan de commissie om uw eventuele aanvullingen op het ontwerpbesluit smart in te brengen en aan te geven of u dit Statenvoorstel als bespreekstuk of hamerstuk wenst door te leiden. Ik begin bij mijnheer Franssen. Hij moest vroeg naar huis. Aan u het woord.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Nee, voorzitter, dan ben ik het niet eens met uw bewoording. Ik heb alleen via u aangedrongen om snel weer te beginnen en de vergadering te kunnen voortzetten. Dat was mijn verzoek aan u.

De voorzitter: We steunen je. Dank je wel.

LOKAAL-LIMBURG (Franssen): Voorzitter, bedankt voor de beantwoording door het College. Ik haal even toch een paar passages eruit. Wat mij vooral aantrok dat was de bewoording van de Gouverneur. Hij gaf een beeld van het verleden maar hetgeen naar voren kwam, en dat deed ook de heer Koopmans in zijn betoog, is dat hij nadrukkelijk benadrukte dat we een goede verbeteringslag aan het maken zijn, dat we die beeldvorming vanuit het verleden positief willen veranderen en daar staan wij ook voor als LOKAAL-LIMBURG. Als wij dan zien op een gegeven moment de toezeggingen die vanuit het College naar aanleiding van dit rapport naar voren zijn gekomen, kunnen wij dat alleen maar ondersteunen en we hopen op een positieve, opbouwende manier de beeldvorming door ons allemaal te kunnen verbeteren en dat we de toezeggingen welke zijn gedaan, waar we natuurlijk zelf ook de hand in kunnen en moeten houden, voor onze Limburgers op een positieve, verdere, uitgebreidere manier kunnen voortzetten en misschien dat we dan op een moment komen dat die beeldvorming alleen en alleen maar vanuit de Limburgers naar de politiek op een meest positieve manier uitgedragen kan worden en dat zouden wij natuurlijk op de lange termijn zeer zeker willen ondersteunen. Dus daar wil ik het dan ook eigenlijk in het kort, voorzitter, bij laten. Dus wij zijn blij met de toezeggingen. Wij willen ook het beleid en de toezeggingen helemaal ondersteunen en voor ons, voorzitter, als die lijn doorgetrokken wordt kan het gerust een hamerstuk zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdragen. Mijnheer Paas.

50PLUS (Paas): Dank u voorzitter. Ik was zeer blij met de bewoordingen van de Gedeputeerde Koopmans. Hij gaf aan profielschets en aanbestedingen en zo gaan we in de toekomst allemaal anders doen. De Gouverneur had ook een mooie zin. Ik vond het mooi dat hij zei wij doen het licht aan. Ik dacht als je het licht aan doet dan zijn er heel veel dingen te zien die je als het licht uit is niet kunt zien. Daar is 50PLUS heel blij mee. Ik wilde nog aan de heer Koopmans vragen of hij enig idee heeft op welke termijn hij de toezegging die hij hier gedaan heeft ten overstaan van de commissie kan concretiseren. Het is maar een idee wat net bij mij opkomt maar zou het een optie zijn om na te denken om bijvoorbeeld één keer per jaar in deze constellatie hier of in de Staten te praten over het onderwerp integriteit. Misschien gebeurt het al, dat weet ik niet, maar mocht het niet het geval zijn, het is gewoon maar een idee. Ik denk

het is zo actueel en het is toch zo belangrijk voor de beeldvorming dat ik denk daar doen we ons voordeel mee. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Paas. Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op een uitspraak van Gedeputeerde Koopmans over het inhuren van de heer Van Geel. Ik vond dat juist net een ongelukkig voorbeeld want is er dan ook gezocht naar meerdere mensen die dat kunnen doen? Ik vond dat net een ongelukkig voorbeeld, want het ging er niet om dat we de ervaring zochten van iemand die dat ook in Eindhoven had gedaan maar ik denk dat er wel meerdere mensen te vinden waren geweest die dat ook gekund hadden. Verder vindt de Partij voor de Dieren dat de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie overgenomen dienen te worden en een duidelijke antidraaideurbepaling, maar dat hebben wij ook al ingebracht aan de commissiegriffier. Tot zover en nog dank voor de toezeggingen ook.

De voorzitter: Mevrouw Jetten. Dank u, mevrouw Plusquin.

GroenLinks (Jetten): Dank u wel, voorzitter, en dank aan het College voor de uitgebreide beantwoording en voor de toezeggingen. Ik meende dat we ook moesten zeggen of het een hamerstuk of een bespreekstuk was en ik merk dat ik nog een heel klein beetje twijfel en daarom neig ik naar bespreekstuk. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jetten. Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, u mag ook de heer Nijskens eerst laten gaan. Dat maakt mij ook niet uit maar ik begin wel. Voorzitter, ik heb vanavond een aantal dingen gehoord en die klinken goed. Ik heb ook een aantal dingen gehoord waarvan ik dacht dat klinkt een beetje alsof ik daaraan moet duwen en trekken. Ik heb ook een aantal dingen gehoord waarvan ik denk dat wordt nu wel gezegd en dat wordt nu wel beweert maar dat wil ik juist uitzoeken en weten of dat ook zo is. Daarvoor heb ik de stukken opgevraagd en op zich dank ik het College voor het ter beschikking stellen van die stukken. Ik wil daar wel even aangeven dat ik het daarbij op prijs zou stellen als we dat ruim voor de Statenvergadering krijgen en het liefst ook gewoon in digitale vorm en niet hier ter inzage in de kamer, dat dat ook voor ons snel toegankelijk is en dat we daar ook uitgebreid de gelegenheid voor hebben om die stukken te gaan bekijken. Ik denk dat dat goed is. Daar wordt even overlegd. Ik ga er even van uit dat het ook gewoon kan.

Gouverneur Bovens: Digitaal wordt het. Ja.

De SP (Van Caldenberg): Digitaal wordt het. Dat is fijn. Ik vind het op dit moment lastig om al conclusies te trekken. Ik heb een aantal dingen gehoord maar die moet ik wegen. Wat me niet bevalt is, ook nu weer op sommige punten, een defensieve houding. Dat bevalt me gewoon niet. Als u me vraagt van ga dat nu eens duiden, dan ga ik dat duiden doordat als ik één keer een vraag stel dat ik een half antwoord krijg en

dan vraag je nog een keer door en dan komt er driekwart en dan vraagt de heer Nijskens daarna nog een keer door en dan komt er een antwoord waarvan ik misschien vermoed dat het het volledige antwoord is, maar dat wil ik eerst weten.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg, kunt u afsluiten. Anderhalve minuut is de tweede termijn. We zitten nu op dik twee minuten.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, waarom zeg ik dat? Dat heeft alles te maken met houding en daar hebben meerdere mensen ook al iets over gezegd. En de houding alleen van het mag en daarmee is het goed, die houding daar ben ik nog niet van overtuigd dat dat volledig weg is en daarom wil ik daar ook graag in de Staten op terugkomen. Laat ik het daar maar eens even bij laten. Overigens dat verdiepingsonderzoek dat wij graag willen, ik vind dat dat er gewoon moet komen.

De voorzitter: For the record, is het een bespreekstuk of een hamerstuk? Heeft u aanbevelingen voor één van de zes punten om daar nog iets bij te zetten of bij te voegen?

De SP (Van Caldenberg): Het wordt wat mij betreft een bespreekstuk. Ik ging ervan uit dat dat uit mijn woorden wel duidelijk was.

De voorzitter: Ja.

De SP (Van Caldenberg): En als het gaat over eventuele aanvullingen, denk ik dat wij met moties en amendementen misschien in de Staten daar iets over gaan doen.

De voorzitter: Dank u.

De PvdA (Kuntzelaers): Dank u wel, voorzitter. Door de Gedeputeerde werd in het betoog duidelijk 2016 genoemd als een soort van verandermoment of de scheidslijn waarin voor het College zelf dan de verandering ontstaat. En de conclusie is natuurlijk dat wij de journalisten die op dat moment een artikel schreven over benoemingen te danken hebben dat de Staten in actie schoot en dat het College daar de kans kreeg om nieuw beleid te maken. In 2019 is het wederom een journalistiek artikel dat de beweging hier in dit pand in gang zet. Opvallend is als je de reacties van GS uit beide periodes naast elkaar legt dat ze bijna identiek zijn. In de toonzetting en in de reactie zit eigenlijk nul verschil, als je het hebt over houding en de manier waarop je omgaat met kritiek die van buiten komt, los van het feit natuurlijk wat voor oordeel je daaraan kunt hangen, maar ik constateer het in ieder geval. Dan ontstaat ook een discussie van wat is dan de balans tussen met overtuiging je eigen handelen verdedigen en ook op een bewuste manier een weg van verbetering inslaan, want die weg van verbetering is wel degelijk ingeslagen en die zie je ook. En dit is ook echt een punt dat we met zijn allen aangrijpen om die verbetering weer verder door te voeren. Maar kritisch naar jezelf kijken en niet continu met het schild van de verdediging daarvoor gaan zitten dat heeft een hele delicate balans. En ik wil toch benoemen dat in 2016 en 2019 daar een bijna identieke reactie blijft bestaan en een reactie die je in voorgaande jaren ook altijd hier terugkreeg. Om met zijn allen vertrouwen op te bouwen dat de schijn van

belangenverstrengeling ook alleen maar schijn is en niet daadwerkelijk iets anders, daar dient dan ook een andere en een bewustere vorm van reactie uiteindelijk op te gaan komen en dat is iets waar we misschien ook nog met zijn allen in de toekomst aan kunnen gaan werken, een reactie die meer bewust is van de ontwikkelingen buiten maar ook bewuster is van ons eigen handelen. We veranderen het wel in de regels en de procedures maar daar zou ook een zekere mate van nederigheid in mogen zitten, namelijk het feit dat je je regels aan moet passen om jezelf te blijven verbeteren. Het is niet perfect, wij zijn ook niet perfect daarin en we hebben daarin een lange weg te gaan. We komen van ver, het gaat de goede kant uit, maar die stappen moeten echt nog wel verbeteren. Het is uiteraard een bespreekstuk.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Werrij.

Het CDA (Werrij): Voorzitter, ik ga het kort houden. Er is zeer uitgebreid gesproken vandaag over het rapport en de vragen en de antwoorden van het College waar ik zeer dankbaar voor ben. Wij zien uit naar de debatten die wij gaan voeren, de gesprekken die wij samen gaan voeren over alle aanbevelingen die in het rapport staan die ook aan ons, aan PS, zijn gericht. Wij zien ook uit naar die gedragscode die wij dus nu nog niet hebben maar wel snel zullen ontvangen ga ik van uit en dan zullen wij daar in de Staten eventueel nog op terugkomen aangezien het toch een bespreekstuk wordt.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Werrij. Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Dank u wel, voorzitter. Het is wel leuk hoe wat beeldspraak ter sprake kwam. De ene schijn is ook de andere schijn niet. Kijk, als je het licht aan doet, moet je wel ook kijken dat je de mensen niet gaat verblinden, want dan werkt het natuurlijk ook weer tegen ons. Daar wil ik ook voor waarschuwen. Voorzitter, in eerste termijn heb ik uitgebreid ook al via interrupties kunnen reageren. Wij hebben vertrouwen in de Zuidelijke Rekenkamer en wij verwachten dan ook dat wat zij rapporteren klopt. Dan de opmerkingen die gemaakt zijn over het defensief gedrag van het College. Wat verwachten wij dan van het College? Moeten ze gaan aanvallen? Dat is misschien nog veel erger? Moeten ze niets doen? Dan zegt weer iedereen ze doen niets. Dus het blijft een hele lastige. En als we gewoon naar ons dagelijks handelen thuis kijken, als wij met dit soort procedures bijvoorbeeld een timmerman moesten gaan zoeken, wie ziet het voor zich? Je pakt natuurlijk een timmerman waar je vertrouwen in hebt, die je kent, misschien wel die door een vriend is aangeprezen en wij gaan echt niet controleren krijgt die vriend twee nagels cadeau van die timmerman of is die timmerman gewoon goed. Je vertrouwt die vriend en je vertrouwt daardoor die timmerman. Je komt erachter en een keer heb je de verkeerde gekozen maar waarschijnlijk meestal niet. Voorzitter, de opmerking over de aanbevelingen in eerste termijn. Ik kon het al aan de lichaamstaal van de aanwezigen zien. Uiteraard gaan punt 3 en punt 6 vanuit de integriteitcommissie ook naar de hele Provinciale Staten. Anders hebben ze geen zin. Verder hebben wij geen aanvullingen. Ik vind toch wel dat het een bespreekstuk moet worden gezien het belang van het onderwerp.

De voorzitter: Mijnheer Thewissen.

Forum voor Democratie (Thewissen): Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor de beantwoording van de vragen door CdK en door de heer Koopmans. Ik heb een voor nu afsluitende opmerking. Ik denk dat we kunnen constateren, en het feit dat we hier nu nog zitten bewijst dat wel, dat we gewoon een probleem

hebben. Ik zou GS en de CdK dan ook willen oproepen dat om onderdeel te zijn van de oplossing moet je ook erkennen dat je onderdeel bent van het probleem. Dus dat is meer een oproep om dat inderdaad ook even aan te geven. Dat is het voor nu.

De voorzitter: Dank u, Mijnheer Thewissen. Is het een bespreekstuk voor u of is het een hamerstuk?

Forum voor Democratie (Thewissen): bespreekstuk.

De voorzitter: Prima. Mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen het kort te houden. Ik denk dat we hier met elkaar een goed debat hebben gehad dat uiteindelijk ook is gegaan over de punten zoals ze in het Statenvoorstel staan en daar ben ik wel blij mee. Waar onze fractie een beetje mee worstelt is die zes punten staan er. We hadden er eerder een debat met mijnheer Kuntzelaers over dat die procesgang van aanbesteden, wie doet dat dan en wat moet dat opleveren een onderdeel kan zijn van het verbeteren van die transparantie. Wat we eigenlijk nu missen, het is voor ons ook een bespreekstuk, is dat wij in het Statenvoorstel eigenlijk een concretisering moeten hebben.

En ik zou willen vragen aan Gedeputeerde Staten, dus in de vorm van een toezegging, om die werkwijze die transparantie dan bevordert van wat is de opdracht, hoe wordt dat dan aanbesteed, wat moet dat dan opleveren en welke tools hebben wij dan als Provinciale Staten om dat ook goed te controleren, geconcretiseerd te zien in het Statenvoorstel als een verdere uitwerking van de punten zoals ze in het Statenvoorstel staan. Dat zou voor onze fractie heel erg behulpzaam zijn. Tot slot, ben ik blij met de toezegging van de Gedeputeerde Koopmans en van de Gouverneur om samen te kijken naar de reputatieschade en wat dan de rol van het College en van de Gouverneur daarin zou kunnen zijn. Ook de uitkomst daarvan zouden wij als fractie graag dan, als iets concreets, als een standpuntbepaling of te nemen acties die vastliggen voor de Statenvergadering dan wel in ontvangst willen nemen om mee te nemen in de bespreking tijdens de komende Statenvergadering.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De PvdA (Kuntzelaers): Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Claassen want het triggert mij toch. Er wordt over een soort van compensatie of een schadeloosstelling bijna gevraagd. In welke zin denkt u dat er een compensatie of een geste naar die voormalige politici zou moeten komen? In welke denkrichting zit u zelf dan in uw voorstel?

De PVV (Claassen): Voorzitter, ik heb daar allerlei wilde ideeën bij maar ik denk dat het niet aan mij is om daar nu iets van te vinden en ik ben gewoon heel erg benieuwd wat het College ook zo heeft toegezegd samen met de Gouverneur, wat dan hun beeld erbij zou kunnen zijn wat zij erkennen als reputatieschade. Dus ik laat het vooral nu even bij het College en ik wacht het voorstel of de ondernomen stappen of te ondernemen stappen rustig af. U kunt de vinger omhoogsteken maar daar wil ik het verder bij laten.

De PvdA (Kuntzelaers): Voorzitter, er wordt gesproken over reputatieschade, eventuele oplossingsrichtingen die voor die gemaakte schade dan wel het effect daarvan zou moeten komen en het idee moet van GS komen. Het is een beetje vreemd want u concretiseert uw eigen vraagstelling niet en op het moment dat ik aan u vraag wat bedoelt u dan precies met die reputatieschade en naar welke denkrichting gaat uw eigen visie op dit moment komt daar geen antwoord op. En u gooit een bal naar Gedeputeerde Staten zonder dat duidelijk is welke opdracht daar dan precies ligt. Dus kunt u nog een keer duiden wat u bedoelt met de reputatieschade aan voormalige politici waar GS iets mee zou moeten gaan doen, want ik ben heel nieuwsgierig hoe de PVV die reputatieschade wil compenseren of wil uitgummen? Ik ben heel benieuwd.

De PVV (Claassen): Voorzitter, ik hoor de vraag maar ik had al aangegeven dat we in de eerste termijn en in de interrupties en debatten met elkaar al van gedachten erover hebben gewisseld. Op basis daarvan is een toezegging gekomen en ik wacht de uitwerking van die toezegging af. U kunt het nog een keer proberen maar ik ga daar verder nu niet op in. Ik laat het even liggen bij het College.

De voorzitter: Mijnheer Thewissen.

Forum voor Democratie (Thewissen): Dank u wel, voorzitter. Ik ga de vraag niet herhalen. Wees vooral niet bang. Maar ik ben wel een beetje verward.

De voorzitter: Mijnheer Claassen, via de voorzitter alstublieft.

Forum voor Democratie (Thewissen): Ik ben een beetje verward door de insteek van de heer Claassen, want als ik het goed begrijp suggereert de heer Claassen dat het aan het College is om een soort rehabilitatie of een soort schadeloosstelling of hoe we het dan ook willen noemen te verzorgen, terwijl aan de andere kant horen we de heer Claassen zeggen dat het College geen blaam treft en dat de krant onwaarheden schreef. Dus dan zou ik eerder verwachten dat de heer Claassen zijn verzoek naar de krant stuurt en niet naar GS. Dus wat snap ik niet?

De PVV (Claassen): Voorzitter, dat kan ik wel toelichten en volgens mij heeft het College dat ook benoemd. Dat is wel de kern van het hele verhaal. De Provincie en het College zijn wel werkgever geweest en ik vind dat je als werkgever ook een bepaalde zorgplicht hebt naar je werknemers die er nog zitten of die hiervandaan komen. En in die rol vind ik dat je daar als werkgever daar wel iets van zou kunnen vinden.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, dan ben ik wel benieuwd als dat zou moeten gaan gebeuren. Welke concrete dingen zijn er opgeschreven waardoor de heer Claassen vindt dat die schade heeft opgetreden want ik heb vanavond hier nog niets gehoord wat daar niet uit blijkt te kloppen en dat zijn grote bewoordingen die u hier doet. Dus graag met naam en toenaam wat klopt hier niet?

De PVV (Claassen): Voorzitter, het is helder dat mijnheer Van Caldenberg al sinds de vorige keer zit te azen op die individuele casussen, maar daar gaan we niet op in. Jammer mijnheer Van Caldenberg.

De voorzitter: Dank u. U kunt best een vraag stellen aan de heer Claassen. Stelt u ze maar. Hij kan zelf zeggen dat hij u in ieder geval iets anders vertelt. Het heeft geen zin.

De PvdA (Kuntzelaers): Voorzitter, laat het hier maar bij zitten.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Voorzitter, in het verhaal zoals de heer Claassen schetst zou er sprake moeten zijn van smaad en dan zou er een smaadprocedure gevoerd moeten worden door degene die slachtoffer is. Dus ik begrijp er ook niets van. Ik heb in mijn eerste termijn ook gevraagd waarom bent u zo geprikkeld en ik hoop niet dat hij nu weer zegt ik ga niet antwoorden, want dat is wel heel erg gemakkelijk in een debat.

De voorzitter: We gaan verder. Dit heeft geen zin.

De PVV (Claassen): Ik heb geen vraag gehoord overigens.

De voorzitter: Nee, daarom. We gaan verder met mevrouw Jenneskens.

D66 (Jenneskens): Voorzitter, we hebben het de hele tijd over het licht aandoen en ik geloof dat we bijna bij het punt zijn dat ik zou willen vragen maak het licht maar uit, maar de heer Claassen had nog wilde plannen en hij is nergens bang voor. Dus mocht er iemand nog een vraag willen stellen. Even op de inhoud. Wat ik mij nog afvroeg en wat ik misschien nog wel op de beslispunten wil mailen, als ik morgenvroeg weer heel scherp en fit ben gelet op het belang van taal en framing, was eigenlijk wel dat we het over die moresprudentie hebben gehad en we hebben het over die commissies en alles gehad maar de vraag is ook wel hoe wij daar met de Staten over in gesprek gaan. Onze eerstvolgende integriteitssessie is alweer afgelast en de ervaring leert ook nog dat wij in die integriteitssessies het heel vaak hebben over onszelf, want dat doen we heel graag, en we hebben niet een formeel moment of iets gecreëerd om het met zijn allen regulier over te hebben. Dus dat is mijn oproep en dat blijft, en dat is met name naar de collega's. Tot slot zou ik het pleidooi van de heer Van Caldenberg en de heer Kuntzelaers willen ondersteunen en ik geloof dat ik het daarbij ga laten.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens, als u aanvullingen heeft dan moet u ze nu doen, want we moeten erover stemmen en anders dient u ze tijdens PS in te brengen.

D66 (Jenneskens): Het gaat er meer om dat het een soort ordevoorstel of wat dan ook zou moeten zijn om die procedure fatsoenlijk te regelen, maar dat hoeft misschien niet als procesvoorstel. Gooi mij maar weg. Jongens, het is klaar.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Koopmans in tweede termijn. Mevrouw Plusquin.

Partij voor de Dieren (Plusquin): Het is een beetje lastig om met twee petten op hier te zitten, maar vanuit de rol als voorzitter van de commissie integriteit wil ik wel zeggen dat er twee nieuwe datums zijn voor een workshop of die zijn in de maak op korte termijn en dat ik ook de oproep hoor om breder daarover te spreken. Dus daar zijn wij ook heel blij mee als ik namens de commissie mag spreken, want het was eigenlijk nooit echt zo heel goed bezocht wat er eerder gebeurde, maar wij rekenen er dan op dat ieder Statenlid wel deelneemt aan die workshops en ik wil ook wel meenemen dat we kijken hoe we het breder kunnen trekken, dat we het een keer op de korte termijn in de commissie bespreken en aanbevelingen die kunnen altijd aan de commissie gemaild worden. Dan kunnen we het daarover hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Paas.

50PLUS (Paas): Ik had nog één vraag, voorzitter. Ik heb in mijn eerste termijn wat voorstellen gedaan en mijn vraag was eigenlijk kan ik die voorstellen nog schriftelijk indienen bij mevrouw Dassen of is mijn beurt nu voorbij? Dat wil ik in ieder geval graag weten.

[Geen geluid 4:28:06]

50PLUS (Paas): Ik dien de voorstellen schriftelijk in als dat mag. Is dat goed?

De voorzitter: Ja.

50PLUS (Paas): Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Bovens.

Gouverneur Bovens: Gezien de tijd en dat het licht inderdaad uit moet, zal ik het snel doen. Bij de heer Paas ging het nog even over het één keer per jaar praten over integriteit en dat was al toegezegd door het College. Misschien kan ik een voorstel doen ook richting de commissie integriteit. Wij hebben deze week of verleden week het jaarverslag gepubliceerd waarin de integriteitszaken van PS, GS en de ambtelijke organisatie gebundeld naar u toe zijn gegaan. Ik wijs er nog maar even fijntjes op dat wij weer de enige Provincie zijn met Noord-Holland die zoiets doet en zo'n jaarverslag zou natuurlijk perfect een handvat kunnen zijn om met elkaar gewoon te bespreken wat er het afgelopen jaar gebeurd is. Nu is die net na de zomer maar hij komt volgende keer dus voor de zomer. Dus dat zou het moment kunnen zijn om gezamenlijk het integriteitsbeleid het afgelopen jaar met elkaar te bespreken en of u dat dan in een commissie doet of plenair dat is uiteraard aan u. Nog even richting de heer Kuntzelaers, de weg naar verbetering inzetten dat klopt, maar soms heb je even een moment nodig om een analyse met elkaar te delen en even te zeggen van waar staan we, wat is er aan de hand en van daaruit offensief en niet defensief maar gemotiveerd verder te gaan. Dat was ook in mijn start van mijn bijdrage aan deze commissievergadering. Ik word alleen maar getriggerd door dit soort rapporten om er nog eens extra tegenaan te gaan. Maar ik vind wel dat we ons eerlijk in de ogen moeten kijken en dan wel nog moeten zeggen wat is er hier precies aan de hand, wat is hier nu waar van en wat is er niet waar van. Die analyse moet wel even deugen zodat we vanuit eenzelfde beeld voort kunnen gaan. En er is geen enkele

aarzeling voor ons om nog een tandje bij te zetten op dat punt. Dan de gedragscode. Misschien wordt daar wat mistig over gedaan. Die is vastgesteld in zo verre dat die wordt voorgesteld aan Provinciale Staten om vast te stellen, maar wij hadden hier al met elkaar afgesproken dat we dat pas zouden doen na het debat over de klusjesmannen en dat is pas 2 oktober. Dus wij zijn klaar en we hebben die draaideur met de mogelijkheden erin gezet en nu is het aan de commissie die daarover adviseert aan Provinciale Staten, dat is de commissie integriteit. Die doet een advies aan het Presidium en het Presidium aan de Staten. Dat zal de vergadering van november zijn en we hebben nu eenmaal afgesproken dat die commissie in vertrouwelijkheid vergadert. De vertrouwelijkheid kan de commissie opheffen zodra ze erover gesproken heeft en volgens mij is dat nog ergens half oktober of iets dergelijks. Dus het is allemaal niet zo spannend, maar het is gewoon de procedure zoals we die met elkaar hebben afgesproken. Ik ben het altijd eens met de heer Nijskens, alleen niet met zijn voorbeeld over de timmerman omdat wij als overheid een andere verantwoordelijkheid hebben dan iemand thuis die een timmerman zo kan aansturen. Wij zijn gehouden om als overheid met belastingcenten iedereen gelijke kansen te geven en dus ook de meest geschikte timmerman te zoeken tegen de beste prijs en met het beste resultaat. Ik vind iedereen die thuis een timmerman inhuurt fantastisch maar wij moeten het, en dat doen we ook met veel plezier, wel op een transparante en eerlijke wijze doen. Wedden dat wij dan toch met een goede timmerman komen? Dat kan ik alleen maar zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De VVD (Nijskens): Voorzitter, maar ik zei ook maar goed dat wij thuis niet zoals een overheid moeten handelen, voordat dadelijk weer het verkeerde frame gebruikt wordt.

Gouverneur Bovens: We worden het toch weer helemaal eens. Dank u wel. Ten slotte hoorde ik de heer Thewissen nog zeggen van het feit dat we er zolang over praten is misschien wel een bewijs dat we een probleem hebben. Het is misschien ook wel een bewijs dat we al aan de oplossing aan het werken zijn, want waar het in het integriteitsbeleid om gaat is het discussiëren over integriteit, het discussiëren, het praten met elkaar, het klankborden, het aftasten enzovoorts. Dat is wat het integriteitsbeleid anno 2.0 of 3.0 of hoe je het ook wilt noemen inhoudt. Dus ik vind het niet erg om daar vier uur over te praten en als u het niet zelf had gezegd, u heeft het gezegd, had ik u ook geadviseerd om daar een besprekstuk van te maken. Dan doen we dat 2 oktober nog. Maar ik zou het ook leuk vinden, maar dat moeten we dan met het Presidium afspreken, als het College 2 oktober ook nog deel kan nemen aan het debat, want normaal is een Statenvoorstel van de Zuidelijke Rekenkamer iets dat u onder elkaar bespreekt, maar misschien is het wel leuk als het College ook mag meedoen op de 2de. Dus ik ga er maar van uit dat dat door het Presidium wordt goedgekeurd.

De voorzitter: Mijnheer Van Caldenberg.

De SP (Van Caldenberg): Voorzitter, ik heb daar in die zin geen enkele moeite mee dat het College daarover meediscussieert. Ik vind het ook totaal bizar dat er een Statenvoorstel op tafel ligt dat niemand verdedigt. Daar moeten we met elkaar de discussie over aangaan, want zou mijnheer Bosch het dan

moeten gaan verdedigen of zo en dan het College als een soort van toehoorder mee moeten gaan praten. Dat is heel vreemd.

Gouverneur Bovens: Dat is vreemd. Dat klopt. Daar moeten we het over hebben.

De SP (Van Caldenberg): Dat kan niet werken.

Gouverneur Bovens: Dan is er nog één punt. Er is ergens een aanbeveling dat de website moet worden aangepast. Ik vind het heel teleurstellend dat ik nog van geen enkel iemand een compliment heb gekregen over die website want die is een tijdje weer in de lucht met de nieuwe dingen. Het is nu wel gezegd, maar ook dat is weer overigens om uzelf een veer op uw eigen hoed te steken. Ik had het bijna op zijn Maastrichts gezegd. Haal dat maar uit het verslag. Maar ook dat is wel weer zoiets. Dat is misschien de wet van de remmende voorsprong, maar we zijn wel de enige Provincie die zo'n website heeft. En dat is geen website van de Provincie. Dat is een website van Provincie, waterschap en gemeenten samen, gemaakt door een gezamenlijke werkgroep. Nog steeds zijn we daar uniek in en ik wil ook heel graag die ambitie met u delen dat wij voorop blijven lopen in het debat over de integriteit. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Koopmans. Dank u, mijnheer Bovens.

Gedeputeerde Koopmans: Dank u wel. Aanvullend aan de opmerkingen van de Gouverneur het volgende.

De heer Kuntzelaers had het over een vergelijkbare inhoud van het debat of in elk geval van de toon, de houding, en dat klopt ook. Hier zit een College en ook een Gedeputeerde die altijd wil leren van wat er gebeurt. Je merkt dat er elke keer ook weer nieuwe accenten komen en we hebben de bereidheid om dat op te pakken en dat tonen we ook. Ik denk dat we u een beetje kunnen helpen als het gaat over de procedure die te volgen is. Tenminste ik heb daar een suggestie voor. Ik heb zelf al in het debat aangegeven namens het College dat wij de aanbevelingen aan het College die in het Rekenkamerrapport staan overnemen. Daar hebben we eerder een brief over geschreven en ik heb dat verder vandaag verduidelijkt en een aantal nadere toezeggingen gedaan. Ik zou daarom het volgende willen doen. Wij schrijven een brief aan u, want eigenlijk gaat het om een verdere uitwerking van die aanbevelingen. Het gaat over de gedragscode. Het gaat over het beleidskader benoemingen. Het gaat over het beleidskader opdrachtverlening. En ik voeg daaraan toe, wat ik ook al heb gezegd, een soort rapportage vanuit de directeur over het onderwerp tegenspraak en hoe je dat met elkaar organiseert. En ik denk dat het meest handige is dat wij daarover een brief schrijven aan u wanneer we precies met wat komen. Het is te wild als ik nu ga zeggen ik zorg dat het volgende week allemaal perfect is. Dat zou ook geen recht doen aan de inbreng die u heeft en aan de problematiek die er soms achter kan zitten, dus dat wij wel volgende week of over twee weken gewoon het normale debat doen of dat u dat doet, zo moet ik het zeggen, en wij zijn daar graag bij aanwezig, over het rapport van de Rekenkamer en daarbij de zes aanbevelingen en dat u daarbij de brief betreft maar tegelijkertijd het echte debat mogelijkerwijs over die brief doet, de inhoud die er is en de gevolgen daarvan, als daar die stukken komen. Wij laten u dus weten wanneer dat die komen en hoe wij ook de procedure daarin voorzien. Dat zou dan ook nog in het debat in november kunnen wat gezien kan worden zoals de heer Kuntzelaers dat ook voorstelde en de Gouverneur, als een soort van jaarlijks integriteitsdebat, wat een soort start daarvan zou kunnen zijn. Dus

dan is het waarschijnlijk niet nodig, zeg ik tegen de heer Paas, dat u nu nog die voorstellen hieraan toevoegt omdat de voorstellen die u deed gaan over de uitwerking van de aanbevelingen. En de voorstellen waarvan ik denk dat het uit het Presidium is, zeg maar die zes voorstellen, die zijn van een andere aard. Wij gaan in de uitwerking van de aanbevelingen van de Rekenkamer veel verder. Het is denk ik niet verstandig om dat in elkaar te vermengen. **Maar wij zeggen u dus bij deze toe dat er komende week een brief komt.**

De voorzitter: Dat was in tweede termijn. Dan hebben wij alleen nog maar de aanbevelingen die mevrouw Plusquin heeft doorgegeven. Dan geef ik het woord even aan Christie om dat te inventariseren.

De commissiegriffier: De suggestie van de Partij voor de Dieren is om een toevoeging te doen aan aanbeveling twee. Daar staat nu “vraag GS het beleidskader selectie en benoemingen te verbeteren en de gedragscode GS uit 2014 te actualiseren met verwerking van de aandachtspunten van de Rekenkamer.” De toevoeging zou zijn “en in ieder geval daarin ook mee te nemen een antidraaideurbepaling.”

De voorzitter: Dat is de tekst, dus de enige aanvulling. Kunt u daar als commissie mee instemmen? Ja? Allen? Wij stemmen daar als commissie mee in. Dank u. Mijnheer Koopmans heeft toegezegd dat er volgende week een brief komt of over twee weken waarin dan ook de toezeggingen staan neem ik aan van wat u heeft gedaan en de afronding zoals u het nu voorstelt. Dus dan kunnen we die ook overnemen of meenemen.

Gedeputeerde Koopmans: Dat komt eind volgende week.

De voorzitter: Dank u. Het is een bespreekpunt. Dat wisten we allemaal. Dus van mij kan ik niets anders doen dan u een prettig weekend toe te wensen. Sorry, het is morgen pas vrijdag. Dan sluit ik de vergadering. Nee, mijnheer Claassen.

De PVV (Claassen): Voorzitter, ik mis nog het akkoord om de toezegging waar we net even ook weer een debatje over hadden of de uitkomst of mogelijke stappen daarvan voor de Statenvergadering gedeeld kan worden met ons.

Gedeputeerde Koopmans: Dat maakt onderdeel uit van de brief.

De voorzitter: Dat is onderdeel in die brief. Dank u.

T8781

Gedeputeerde Koopmans zegt toe dat –n.a.v. de mededeling aan PS d.d. 9 april 2019 (2019/29123) de 31 bijlagen bij het Wob besluit digitaal worden toegestuurd aan de Statenleden.

T8782

Gedeputeerde Koopmans en de CdK zeggen toe dat PS uiterlijk 25 september 2020 worden geïnformeerd over de concrete vervolgstappen voortvloeiend uit hetgeen tijdens de SC FEB is besproken inzake het rapport ‘inzet ex politici’.

Deze procesbrief omvat een toelichting (wat doen we nu, wat gaan we doen en wanneer) ter zake de volgende onderdelen:

- a. Actualiseren Beleidskader Selectie en benoemingen;
- b. Wijziging Gedragscode integriteit met een draaideurbepaling;
- c. Transparante werkwijze bij inkoop/opdrachtverlening;
- d. Rapportage 'hoe om te gaan met ambtelijke tegenspraak';
- e. Jaarlijks integriteitsdebat (in combinatie met integriteitsverslag).

T8783

Gedeputeerde Koopmans zegt mede namens gedeputeerde Burllet toe te komen tot een werkwijze die transparantie bij alle opdrachtverleningen bevordert (bijv. beschrijving opdracht, afspraken over op te leveren resultaat en controle hierop). Provinciale Staten zullen voor 1 februari 2021 per mededeling portefeuillehouder hierover worden geïnformeerd.

T8784

Gedeputeerde Koopmans en de CdK zeggen toe in de PS-vergadering van 2 oktober terug te komen op de vraag hoe wordt omgegaan met de uitkomst van het rapport van de ZRK en de reacties daarop in relatie tot de betrokkenen genoemd in het rapport

De commissiegriffier,

C.C.M. Dreezen-Dassen

De voorzitter,

M.Th. Bosch

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	699
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	7.2
Omschrijving	G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0 brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33749)

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	19 juni 2020
(PS) Provinciale Staten	25 juni 2020
(PS) Provinciale Staten	29 juni 2020
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020
(PS) Provinciale Staten	5 oktober 2020

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	EZ	Behandeld	H.W.H.M. Bremmers
Ons kenmerk	2020/33749	Telefoon	+31 6 55 87 49 73
Uw kenmerk	-	Maastricht	18 augustus 2020
Bijlage(n)	2	Verzonden	21 augustus 2020

Onderwerp

Beleidskader Circulaire Economie 2.0

Geachte Staten,

Bij deze bieden wij u het Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0 aan ten behoeve van de Commissievergadering Mobiliteit & Duurzaamheid op 11 september as. en de vergadering van Provinciale Staten op 2 oktober 2020. Onderdeel van het kader is ook de inzet van de beleidsintensiveringsmiddelen 'Duurzaamheid en Energie' zoals die in het collegeprogramma en de Herfstbrief 2019 is opgenomen.

Op 29 juni jl. hebben uw Staten ingestemd met gewijzigd amendement 67 Bastiaans *cs Beleidskader Circulaire Economie Limburg G-20-029*, dat onder meer voorziet in het opnieuw ter besluitvorming voorleggen van het beleidskader Circulaire Economie aan uw Staten en het vrijgeven van € 1.500.000 ten behoeve van LIOF uit de beleidsintensivering 'Energie en Duurzaamheid'. Daartoe ontvangt u zoals verzocht een separaat voorstel aan uw Staten. Uw Staten hebben op 29 juni jl. eveneens ingestemd met motie 2578 Berghorst *cs inzake Experimenteer binnen kaders*. Met het voorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0 wordt invulling gegeven aan deze besluiten.

Het voorliggende beleidskader Circulaire Economie 2.0 heeft een gelijklopende opzet en opbouw ten opzichte van de vorige versie en gaat daarbij nadrukkelijk in op de besluitvorming in het kader van de behandeling van het beleidskader 1.0 in uw Staten (Commissie MD) 29 mei j.l. en PS vergadering van 19, 25 en 29 juni jl.). Zo biedt het kader met name:

- transparantie ten aanzien van de omvang en inzet van de beschikbare financiële middelen;
- expliciet aandacht voor de investeringen in Brightsite, BMC en AMIBM als onderdeel van het innovatie ecosysteem voor duurzaamheid en energie;
- een nader afwegingskader voor de selectie van projecten;

- een besluitvormende rol van Uw Staten bij bijdragen groter dan € 500.000 (voor bijdragen groter dan € 250.000 informeren wij Uw Staten actief);
- een omschrijving van het juridisch kader voor de experimenteerruimte in VTH verband en de wijze waarop deze wordt ingezet.

Om tegemoet te komen aan de geuite wens van uw Staten om maximale transparantie te bieden over de financiële inzet van intensiveringsmiddelen en het budgetrecht van de Staten wordt u via een gezamenlijke separate mededeling van portefeuillehouders Brugman en Burlet geïnformeerd over de huidige stand van zaken over de totale intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie (€ 40.000.000).

Gelijktijdig met dit voorstel aan uw Staten wordt via een separaat voorstel het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig aan uw Staten voorgelegd.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Statenvoorstel – 1 minuut versie

No: G-20-055

1 Onderwerp

Beleidskader Circulaire Economie 2.0

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In het Collegeprogramma 'Vernieuwend verbinden' (2019-2023) is een actieprogramma 'Blue Economy Limburg' aangekondigd. Dit actieprogramma ligt nu in de vorm van een beleidskader Circulaire Economie 2.0 (CE) voor. Op basis van de circulaire foto van Limburg worden de ambities en uitgangspunten van ons College omschreven, resulterend in een uitvoeringsprogramma met 5 actielijnen, waarin wordt aangegeven wat wij als Provincie gaan doen en hoe wij de beschikbare middelen en instrumenten willen inzetten.

De voorliggende versie 2.0 gaat daarbij nadrukkelijk in op de besluitvorming in het kader van de behandeling van het Beleidskader 1.0 in Uw Staten (Commissievergadering MD 29 mei jl. en PS-vergadering van 19, 25 en 29 juni jl.).

Het kader Circulaire Economie 2.0 geeft in dit verband invulling aan amendement 67 en aan motie 2578. Zo biedt het kader met name:

- transparantie ten aanzien van de omvang en inzet van de beschikbare financiële middelen;
- expliciet aandacht voor de investeringen in Brightsite, BMC en AMIBM als onderdeel van het innovatie ecosysteem voor duurzaamheid en energie;
- een nader afwegingskader voor de selectie van projecten;
- een besluitvormende rol van Uw Staten bij bijdragen groter dan € 500.000 (voor bijdragen groter dan € 250.000 informeren wij Uw Staten actief);
- een omschrijving van het juridisch kader voor de experimenteerruimte in VTH verband en de wijze waarop deze wordt ingezet.

De vrijgave van een bijdrage van € 1.500.000 mln. uit de Intensiveringsmiddelen voor Duurzaamheid en Energie voor het Integraal Ontwikkelprogramma van LIOF, wordt gelijktijdig via een separaat voorstel aan Uw Staten voorgelegd.

In afstemming met de nieuwe regionale innovatiestrategie (RIS3) in Zuid Nederlands verband, levert de provincie Limburg met dit Beleidskader 2.0 een proportionele bijdrage aan de nieuwe landelijke en Europese doelstellingen voor de circulaire economie en positioneren we Limburg optimaal om gebruik te maken van instrumenten en middelen die vanuit de Europese Unie beschikbaar zijn en komen.

3 Bevoegdheid

Het betreft autonoom beleid. Uw Staten worden vanuit uw kaderstellende functie gevraagd het bijgaand kader vast te stellen en vanuit uw budgetrecht in te stemmen met het beschikbaar stellen van middelen voor de uitvoering van het kader.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

1. het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 vast te stellen;
2. instemmen met het beschikbaar stellen van € 8.460.000 uit de beleidsintensivering 'Duurzaamheid en Energie' voor de realisatie van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0.

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

De duurzaamheidstransitie is één van de basiselementen onder de ambities van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0. De inzet van provinciale instrumenten en middelen zal o.a. gericht zijn op het stimuleren van innovaties en het creëren van randvoorwaarden die de duurzaamheidstransitie versnellen. Het versnellen en opschalen van de transitie naar een circulaire economie draagt bij aan de energietransitie. Circulaire economie is een op zichzelf staand beleidskader, waarbij de circulaire ambities centraal staan, los van de klimaatopgave. De doelstellingen die hierbij nagestreefd worden hebben als bijvangst dat ze ook een substantiële CO2 reductie teweegbrengen.

Daar waar er effecten aan de orde zijn voor de klimaat- en energiedoelstellingen van ons College hanteren wij nadrukkelijk uitgangspunt 6 van het Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden.

6 Risico's

Niet van toepassing

Statenvoorstel

No: G-20-055

1. Onderwerp

Beleidskader Circulaire Economie 2.0

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In het collegeprogramma 'Vernieuwend verbinden' (2019-2023) is 'een actieprogramma 'Blue Economy Limburg' aangekondigd.

Het voorliggende Beleidskader Circulaire Economie 2.0 (CE) beschrijft wat wij onder circulaire economie verstaan in de Europese en nationale context. Circulariteit omhelst een lange traditie van gerelateerde visies, modellen en theorieën, zoals bijvoorbeeld Cradle to Cradle, industriële ecologie, groene en blauwe economie. Gekozen is voor de term circulaire economie voor maximale aansluiting bij landelijke, regionale en Europese beleidsontwikkelingen. Deze term sluit 'Blue Economy' daarmee niet uit, maar overkoepelt alle bovengenoemde stromingen. Op basis van de circulaire foto van Limburg worden de ambities en uitgangspunten omschreven, resulterend in een uitvoeringsprogramma met vijf actielijnen.

De circulaire foto bestaat uit verschillende onderdelen:

- Een interviewronde met ruim 40 bedrijven, organisaties en instellingen in en buiten Limburg die werkzaam zijn in het veld;
- Een inventarisatie van de knelpunten ('bottlenecks') op weg naar een circulaire economie;
- Een analyse van de Limburgse sectoren en het 'circulair potentieel' daarbinnen afgezet tegen het nationaal gemiddelde;
- Een analyse van de Limburgse grondstoffen en reststromen.

De Provincie Limburg voert al geruime tijd consistent, regionaal economisch beleid, mede gericht op duurzaamheid en circulariteit. De krachten van Limburg blijven leidend en de ingeslagen wegen laten we niet los. Wat verandert is dat de inzet van de Provincie zich richt op de transitie naar een circulaire economie, waarin energie, grondstoffen, materialen en componenten zo lang mogelijk en weloverwogen van waarde blijven voor productie en consumptie. Daarmee leveren wij een duurzame en impactvolle bijdrage aan werkgelegenheid, innovatie en toegevoegde waarde voor Limburg.

Het uitvoeringsprogramma 2020-2023 in het kader beschrijft de wijze waarop en met wie wij aan de slag gaan om de bovenstaande ambitie te realiseren, alsmede het afwegingskader dat wij daarbij hanteren. Want voorop staat dat wij als Provincie een bescheiden speler zijn in de Limburgse economie, maar wel een speler met een duidelijk ingekaderd speelveld en rol op dat veld. Wij zullen samenwerken met vele anderen partijen. Het beleidskader fungeert als leidraad om de verbinding tussen deze diversiteit aan actoren te maken.

De voorliggende versie 2.0 gaat daarbij nadrukkelijk in op de besluitvorming in het kader van de behandeling van het Beleidskader 1.0 in Uw Staten (Commissievergadering MD 29 mei jl. en PS-vergadering van 19, 25 en 29 juni jl.).

Het kader Circulaire Economie 2.0 geeft in dit verband invulling aan amendement 67 en aan motie 2578. Zo biedt het kader met name:

- transparantie ten aanzien van de omvang en inzet van de beschikbare financiële middelen (zie paragraaf 8 van het Statenvoorstel en 7.1 in het bijgevoegde kader);
- expliciet aandacht voor de investeringen in Brightsite, BMC en AMIBM als onderdeel van het innovatie ecosysteem voor duurzaamheid en energie (zie hoofdstuk 5 in het bijgevoegde kader);
- een nader afwegingskader voor de selectie van projecten (zie paragraaf 4.3 van het Statenvoorstel en hoofdstuk 6 in het bijgevoegde kader);
- een besluitvormende rol van Uw Staten bij bijdragen groter dan € 500.000 (voor bijdragen groter dan € 250.000 informeren wij Uw Staten actief) (zie paragraaf 8 van het Statenvoorstel en 4.5 in het bijgevoegde kader);
- een omschrijving van het juridisch kader voor de experimenteerruimte in VTH; verband en de wijze waarop deze wordt ingezet (zie paragraaf 5.3 in het bijgevoegde kader).

De vrijgave van een bijdrage van € 1.500.000 uit de Intensiveringsmiddelen voor Duurzaamheid en Energie voor het Integraal Ontwikkelprogramma van LIOF, wordt gelijktijdig via een separaat voorstel aan Uw Staten voorgelegd. Tenslotte gaat het kader ook beknopt verder in op de mogelijkheden voor het thema van afval naar grondstof (VANG).

3. Bevoegdheid

Het betreft autonoom beleid. Uw Staten worden vanuit uw kaderstellende functie gevraagd het bijgaand kader vast te stellen en vanuit uw budgetrecht in te stemmen met het beschikbaar stellen van middelen voor de uitvoering van het kader.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

1. Het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 vast te stellen;
2. Instemmen met het beschikbaar stellen van € 8.460.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen 'Duurzaamheid en Energie' voor de realisatie van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0. De financieel technische verwerking van dit voorstel wordt meegenomen in de 2e Afwijkingenrapportage 2020 en Programmabegroting 2021..

5. Risico's

Niet van toepassing

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

Wanneer we het internationale, Europese en nationale speelveld van de circulaire economie overzien én de potentie en initiatieven uit de Limburgse samenleving in ogenschouw nemen, liggen hier veel kansen om actief op in te spelen.

Met name de afgelopen vijf jaar is er veel beweging in de samenleving, zijn grote spelers hun eisen aan productie- en inkoopprocessen meer circulair aan het maken en groeit het bewustzijn en urgentie in het publieke debat. Tegelijkertijd is de circulaire economie zowel internationaal, nationaal als ook in Limburg vooralsnog een 'bescheiden' economische kracht. Het Limburgse potentieel ligt vooral in toepassingen in de industrie, de bouw, de afval-, land- en tuinbouwsector. Daarbij geldt dat circulair ondernemen zowel een lokale, (eu)regionale, alsook internationale aangelegenheid is enerzijds gezien de regionale ketens en partnerships, maar anderzijds ook een Europese/internationale dynamiek kent vanwege de benodigde schaalgrootte, volumes en de kwaliteit van grondstoffen.

Uit onze inventarisatie blijkt dat verschillende knelpunten de ontwikkeling van een circulaire economie in de weg staan, het gaat o.a. om onvoldoende marktontwikkeling, kennis en bewustwording, schaalniveau en samenwerking in de ketens. Deze knelpunten liggen deels op nationaal en Europees niveau, waar ook de rijksoverheid en Europese Commissie de komende jaren verdere wet- en regelgeving en marktprikkels zullen ontwikkelen die de circulaire economie zal stimuleren.

Limburg heeft te maken met een aantal transitie op het gebied van energie, duurzaamheid, voedsel, gezondheid en digitalisering. In interactie zetten zij een veelheid aan ontwikkelingen de komende jaren versneld in beweging. Uit die snelheid waarmee de transitie op ons afkomt komt ook de urgentie voort om als provinciale overheid te acteren. Hun effect is overigens breder dan alleen de economie; ze raken de hele samenleving en kunnen ontwrichtend werken op die samenleving. Een goed draaiende economie, die circulair, innovatief, aantrekkelijk en vitaal is, helpt ook in het bij elkaar houden van de maatschappij.

De transitie bieden ook vooral kansen. Er ontstaan innovaties, nieuwe markten en dus mogelijkheden om de duurzaamheid en het innovatievermogen, respectievelijk de brede welvaart in Limburg verder te vergroten. Als Limburg op een verstandige manier op deze transitie inzet, dan kan de circulaire ambitie worden gerealiseerd. Dat vraagt van het Limburgse bedrijfsleven en de inwoners om mee te gaan in deze ontwikkelingen.

De Limburgse triple helix-aanpak waarin partijen uit de werelden van onderwijs/onderzoek, ondernemingen en overheid elkaar steeds meer vinden als partners met gedeelde opgaven, biedt daarvoor een goede basis.

De Provincie kiest ervoor om een bijdrage te leveren aan de transitie naar een circulaire economie met als uitgangspunt het bijdragen aan het in gang zetten van de beweging in de samenleving en daarin een verbindende rol te spelen. Want voorop staat dat de Provincie een bescheiden speler is in de Limburgse economie, maar wel een speler met een duidelijk ingekaderd speelveld en rol op dat veld. De Provincie zal samenwerken met vele andere partijen. Het beleidskader fungeert als leidraad om de verbinding tussen deze diversiteit aan actoren te maken.

Voor de circulaire economie in Limburg zien we, gerelateerd aan onze positie en rol in het economische veld, dan ook uitdagingen op het gebied van innovatievermogen, duurzaamheid, dynamiek en brede welvaart. Om deze rol richting te geven, hebben wij vanuit de opgaven die wij voor Limburg zien een circulaire ambitie geformuleerd:

Wij werken aan een circulaire economie, waarin energie, grondstoffen, materialen en componenten (halfabricaten) zo lang mogelijk en weloverwogen van waarde blijven voor productie en consumptie. Daarmee leveren wij een duurzame en impactvolle bijdrage aan werkgelegenheid, innovatie en toegevoegde waarde voor Limburg.

Daarmee sluiten we aan bij het missiegedreven beleid zoals dat ook op Europees en nationaal niveau wordt gevoerd. We dragen vanuit onze eigen uitgangspunten bij aan de realisatie van deze ambitie en daarmee aan het Nederlandse verdienvermogen. Tevens positioneren we Limburg om optimaal gebruik te maken van instrumenten en middelen die vanuit het Rijk en de Europese Unie beschikbaar zijn.

Het realiseren van de ambitie vraagt een integrale aanpak vanuit diverse beleidsterreinen ('policy mix') en met vele actoren, waaronder overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en ook burgers. Vanuit het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 richten we onze inzet via de uitwerking in een vijftal actielijnen, die elk een of meer aspecten van deze ambitie adresseren:

1. Omdenken
2. Samenwerking
3. Het goede voorbeeld
4. Delen
5. Circulair Agenderen

Per actielijn is beschreven wat wij als Provincie gaan doen en hoe wij de beschikbare middelen en instrumenten daarvoor willen inzetten, met het realiseren van de circulaire ambitie als beoogd resultaat. Binnen die uitvoering betrachten wij maximale speelruimte om adequaat in te spelen op de kansen en uitdagingen ten gevolge van de Coronacrisis. Denk bijvoorbeeld aan nieuwe Europese of nationale programma's, nieuwe innovaties, andere actoren, verdienmodellen etc.

7. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf

Het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 geeft uitwerking aan en borduurt voort op de uitgangspunten zoals deze in het collegeprogramma zijn verwoord.

De ervaringen en resultaten van de afgelopen jaren vormen mede de basis voor het kader waarmee we tevens aansluiting zoeken bij het beleid en de doelen van de nationale overheid en de Europese Unie.

De duurzaamheidstransitie is een van de basiselementen onder de missie in het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 alsmede het Missiegedreven economisch beleidskader. De inzet van provinciale instrumenten en middelen zal gericht zijn op het stimuleren van innovaties en het creëren van randvoorwaarden die de duurzaamheidstransitie versnellen.

8. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 heeft betrekking op hoofdstuk 3 van de Programmabegroting: Programmalijn 3.7 'Energie, circulaire economie en milieu'; product 3.7.2. 'Duurzaamheid en Circulaire Economie'.

In het collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023 is € 40.000.000 gereserveerd voor Duurzaamheid en Energie. Deze € 40.000.000 zijn nader onderverdeeld naar de PES (€ 15.000.000) naar Circulaire Economie (€ 15.000.000) en naar een gezamenlijke inzet (samenwerkingslijn) op Duurzaamheid en Energie (€ 10.000.000). In een mededeling portefeuillehouder Brugman van 25 juni jl. (2020/26757) inzake toezegging inzicht intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie en via een mededeling portefeuillehouder Burlet van 24 juni (2020/26517) zijn Provinciale Staten geïnformeerd over deze opzet en de verdeling van de intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie.

Op het moment van aanbidding van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 is een substantieel deel van deze financiële ruimte al ingezet vanuit het Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden en passend binnen de voorgestelde actielijnen van dit kader.

Daarbij gaat het om de navolgende besluiten die door uw Staten zijn genomen ten laste van de beschikbare intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie, onderdeel Duurzaamheid /Circulaire Economie.

Project	mln	doorlooptijd
Herfstbrief 2019 voor procesmiddelen (PS, 04 oktober 2019) (GS 2019-69166)	0,10	2020
Aachen Maastricht Institute for Biobased Materials: als vervolgbijsdrage, samen met eenzelfde bedrag uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt' (Kennis As-project; PS 13 december 2019-80627)	2,00	2025
Brightlands Materials Center als vervolgbijsdrage (PS, 07 februari 2020), samen met een bedrag ad € 1,5 mln. uit 'Economie Onderwijs en Arbeidsmarkt' (GS2019-91103)	1,50	2021
Samenwerking ASL: (PS, 1 ^e Afwijkingenrapportage 2020) (GS 2020-20339)	0,20	2020
(co)financiering Interregproject Circulair bio-economie netwerk (BTC Venlo is partner) (PS EJB, 2019) (GS2019-84249)	0,13	2022
Proceskosten Brightlands communicatie (PS EJB 2019) (GS2019-84249)	0,22	2020
Heemwonen realisatie 15 circulaire grondgebonden levensloopbestendige woningen (PS 1 ^{ste} Afwijkingenrapportage 2020) (GS 2020-20339)	0,09	2020
Brightsite als vervolgbijsdrage (PS 29 juni 2020), (GS 2020-23226) samen met een bijdrage van € 4 mln. uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt'	5,00	2025
TOTAAL	9,24	

Behalve de reeds door Uw Staten genomen besluiten zijn er in de periode van voorbereiding van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 nog een aantal besluiten genomen die nog aan Uw Staten in aparte voorstellen (c.q. reguliere P&C producten) worden voorgelegd.

Voorziene projecten en programma's	Mln.	doorloop-tijd
LIOF Integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig (start najaar 2020). Het LIOF ontwikkelprogramma, waarbij ondernemersgerichte en laagdrempelige ondersteuning en financiering van innovatie wordt aangeboden aan het Limburgse MKB. Dit is een integraal innovatieprogramma waarbij naast de bijdrage vanuit het Kader Landbouw: Koers naar de Toekomst en het Missiegedreven economisch beleidskader (MEB) ook een bijdrage van onderhavig Beleidskader Circulaire Economie 2.0 vanuit de actielijn omdenken is voorzien. De bijdrage voor het LIOF ontwikkelprogramma wordt Provinciale Staten separaat aangeboden, gelijktijdig met het kader CE.	1,50	2023
Subsidie van € 49.000 voor de Taskforce Bio Transitie Centrale Zevenellen (BTCZ) met als doel een versnelling aan te brengen in de daadwerkelijke operationeel en exploitabel krijgen van de BTCZ. De subsidie komt voor € 24.500 ten laste van het product 1.2.8 intensieve landbouw respectievelijk de intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie (onderdeel Circulaire Economie) (PS 2e afwijkingenrapportage).	0,02	2021
Garantstelling voor investering van € 494.000 voor de aanschaf van een 3D Magnesiumprinter door Chemelot Research Facilities BV in het kader van de acquisitie en ontwikkeling van projecten op de campus. Deze printer heeft een hoge innovatieve waarde en wordt ingezet voor nieuwe baanbrekende toepassing(en) in de combinatie met kuststoffen en composieten. De garantstelling komt voor € 104.045 ten laste van respectievelijk de bestaande middelen van het product 1.1.1. Economische Samenwerking, het product 2.1.2. Veiligheid en de intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie (onderdeel Circulaire Economie) (PS 2e afwijkingenrapportage).	0,10	2025
Brightlands Materials Center als vervolgbijsdrage (PS, 07 februari 2020), samen met een bedrag ad € 1,5 mln. uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt', 2e tranche (na positieve uitkomst externe review inhoudelijk en financieel (2022)).	1,50	2023
Totaal	3,12	

Op dit moment is het College in onderhandeling over een aantal projecten (onder andere GTB-lab, Circular hub, bedrijventerrein Willem Alexander, Digital Deconstruction en Communicatie Brightlands).

Dit zou betekenen dat er na vaststelling van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0, € 2.640.000 (vrije ruimte) beschikbaar is voor de verdere realisatie van het kader.

Gezien de ambitie van het collegeprogramma, het recht doen aan het aangepaste amendement 67, waarin Provinciale Staten vragen om een op zichzelf staand kader Circulaire Economie met een duidelijk transparant en afgebakend financieel bereik en een maximaal mogelijk budget, stelt het college voor om het restant budget (€ 2.700.000) vanuit de gezamenlijke samenwerkingslijn toe te voegen aan het beleidskader Circulaire Economie 2.0.

In deze zin wordt in totaal € 17.700.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie gekoppeld aan het Beleidskader CE 2.0, (€ 9.240.000 reeds genomen besluiten, € 3.120.000 voorgenomen besluiten en € 5.340.000 voor de verdere realisatie van het kader).

Dit betekent dat er na vaststelling van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 nog € 5.340.000 aan vrije ruimte resteert voor de periode 2020-2023.

Uw Staten zal gelijktijdig via een gezamenlijke mededeling portefeuillehouder Brugman Burlet worden geïnformeerd over de totale verdeling van de € 40 mln. intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie. Bovenstaand overzicht vindt u samengevat in 'blauw' terug in de mededeling portefeuillehouder.

De beschikbare middelen worden ingezet gericht op het realiseren van de ambitie via een vijftal actielijnen. In hoofdstuk 4, 5 en 6 van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 is een nadere verbijzondering gegeven van de betreffende milestones en afwegingscriteria. In onderstaande tabel is de verdeling van de beschikbare middelen over de afzonderlijke actielijnen weergegeven.

Inzet op de vijf actielijnen		2020	2021	2022	2023	totaal
1	Omdenken	0,30	0,45	0,40	0,34	1,49
2	Samenwerking	0,60	0,70	0,60	0,20	2,10
3	Goede voorbeeld	0,10	0,10	0,15	0,10	0,45
4	Delen	0,10	0,30	0,30	0,20	0,90
5	Circulair Agenderen	0,10	0,10	0,10	0,10	0,40
	totaal	1,20	1,65	1,55	0,94	5,34

De financiële consequenties van het voorstel worden na besluitvorming door Provinciale Staten verwerkt in de 2de Afwijkingenrapportage 2020. De betreft de toevoeging van € 8.460.000 aan de programmabegroting uit de beleidsintensiveringsmiddelen 'Duurzaamheid en Energie' voor de dekking van de voorziene projecten (ad € 3.120.000) en de verdere realisatie van het kader (ad € 5.340.000).

Het uitgangspunt is dat de provinciale middelen worden ingezet om maximaal bij te dragen aan de realisatie van de ambities voor circulaire economie. Met de bijdragen uit de 5 actielijnen wil de provincie met relatief kleinere bijdragen het vliegwiel van de transitie in beweging zetten, de samenwerking stimuleren en de kennisdeling op gang brengen. In paragraaf 4.3 en in hoofdstuk 6 van het bijgevoegde kader is het afwegingskader beschreven dat daarbij gehanteerd wordt.

Daarbij nemen wij het volgende in acht:

- middels de reguliere P&C cyclus rapporteren wij over het totaal budget en lichten eventuele wijzigingen toe;
- bovendien zullen wij uw Staten jaarlijks separaat informeren over de stand van zaken en voortgang van de uitvoering van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0, eerstmaals in oktober 2021;
- de genoemde bedragen zijn indicatieve bedragen. De uitvoering van het Beleidskader CE 2.0 is een dynamisch proces. Het College is bevoegd om te schuiven tussen de actielijnen qua inzet van de hierboven genoemde bedragen zolang de genoemde doelen gerealiseerd worden;
- bijdragen hoger dan € 500.000 leggen wij afzonderlijk ter besluitvorming aan Uw Staten voor;
- voor bijdragen groter dan € 250.000 informeren wij Uw Staten actief;
- conform de financiële spelregels collegeperiode 2019-2023 zoals vastgelegd in de Herfstbrief 2019, blijven de in enig jaar niet benutte intensiveringsmiddelen beschikbaar voor volgende jaren.

9. Juridische aspecten – deregulering

Niet van toepassing.

10. Verbindingslijnen en andere visies

In het voorliggende Beleidskader Circulaire Economie 2.0 is zoveel mogelijk verbinding gezocht naar andere kaders zoals het Missiegedreven economisch beleidskader, het kader Limburgse landbouw- en agrifoodsector, de agenda Wonen, Kader Kwaliteit in Limburgse centra, Regiodeals Parkstad en Noord-Limburg, Provinciale Omgevingsvisie en het VTH beleid.

11. Verdere planning, procedure en uitvoering

Uitvoering wordt na besluitvorming door uw Staten ter hand genomen, zoals beschreven in het bijgevoegde Beleidskader Circulaire Economie 2.0, met name in het onderdeel 'Uitvoeringsprogramma 2020-2023'.

12. Periodieke informatie/sturingsinformatie

☐ **Via Jaarstukken en Begroting**

- ☐ Paragraaf Projecten
- ☐ Paragraaf Financieringen
- ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
- ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
- ☐ Programmaverantwoording

☐ **Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten**

Via Jaarstukken en Begroting en voor een aantal specifieke onderdelen ook via de Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten.

13. Evaluatie

Via de reguliere planning en control-cyclus informeren we uw Staten over de voortgang. Bovendien zullen wij uw Staten jaarlijks separaat informeren over de stand van zaken en voortgang van de uitvoering van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0, eerstmaals in oktober 2021.

14. Communicatie

Het Beleidskader CE 2.0 wordt via de provinciale website en andere media actief verspreid. Communicatie, en daarmee communicatie over de acties, is een instrument dat in diverse actielijnen zal worden ingezet.

15. Meegezonden bijlagen

‘Beleidskader Circulaire Economie 2.0’

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-20-055

Onderwerp: Beleidskader Circulaire Economie Limburg 2.0

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van 18 augustus 2020

besluiten:

1. het Beleidskader Circulaire Economie Limburg 2.0 vast te stellen;
2. in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 8.460.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen 'Duurzaamheid en Energie' voor de realisatie van het Beleidskader Circulaire Economie Limburg 2.0. De financieel technische verwerking van dit voorstel wordt verwerkt in de 2^e Afwijkingenrapportage 2020 en Programmabegroting 2021..

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

Circulaire Economie Limburg 2.0

Beleidskader 2020-2023

www.limburg.nl

provincie limburg

Circulaire Economie Limburg 2.0

Beleidskader 2020-2023

www.limburg.nl

provincie limburg

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	11
2 Wat is Circulaire Economie	15
2.1 Wat is Circulaire Economie	15
2.2 Circulaire economie in Europese en nationale context	20
3 Circulaire economie in Limburg	25
3.1 De circulaire foto van Limburg	25
3.2 Limburgse kracht	28
4 Ambitie en uitgangspunten	33
4.1 Ambitie	33
4.2 Provinciale rol	34
4.3 Uitgangspunten	34
5 Actielijnen	37
5.1 Omdenken Innovatie, ondernemerschap en vakmanschap	40
5.2 Samenwerking Investeren in Limburgse circulaire icoonketens en clustervorming	46
5.3 Goede voorbeeld Provincie als 'launching customer', verantwoordelijk aandeelhouder en bevoegd gezag	50
5.4 Delen Leren van elkaar en ervaringen delen	59
5.5 Circulair Agenderen Limburgse aanpak op de nationale en Europese agenda	61
6 Afwegingskader	63
7 Financiering en Monitoring	65
7.1 Inzet beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie	65
7.2 Monitoring	68
8 Bijlagen	71

Samenvatting

In het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 geeft de Provincie Limburg invulling aan de circulaire richting zoals die stevig wordt verwoord in het Collegeprogramma 'Vernieuwend verbinden' (2019-2023). In het Collegeprogramma wordt een actieprogramma aangekondigd. Dit actieprogramma ligt nu in de vorm van een Beleidskader Circulaire Economie 2.0 voor.

Centraal in het kader staat de missie om te werken aan een circulaire economie waarin energie, grondstoffen, materialen en componenten (halfabricaten) zo lang mogelijk en weloverwogen van waarde blijven voor productie en consumptie. Er bestaat geen afval maar alleen een tussenfase als nieuwe grondstof.

Daarmee is een maatschappelijke transitie uitgangspunt, waarin op mondiale schaal een bewustwording over nut én noodzaak wordt gevraagd van alle geledingen in de maatschappij. Dit zijn overheden, bedrijven, kennisinstellingen, intermediaire organisaties en nadrukkelijk ook de burger. De Provincie kiest hierbij voor een actieve rol: wij willen de beweging in de samenleving mede op gang brengen.

Dit kader staat op zichzelf, maar vormt als zodanig wel een belangrijk onderdeel van het integrale beleid in het Collegeprogramma gericht op duurzaamheid en energie. Het kader Circulaire Economie 2.0 biedt namelijk ook de context voor de samenloop van de missie van het CE-beleid met de duurzaamheidsdoelstellingen in de beleidskaders voor het Missiegedreven economisch beleid (MEB), voor de Limburgse landbouw- en agrifoodsector en de Provinciale Energiestrategie (PES). Grosso modo gaat het juist daarbij om de majeure onderdelen van het ecosysteem voor duurzaamheid en energie, Brightlands Campussen (inclusief Chemelot), Limburgs Energiefonds (LEF) en LIOF (als onze uitvoeringsorganisatie).

Het kader Circulaire Economie 2.0 beschrijft wat wij onder circulaire economie verstaan in de Europese en nationale context. Op basis van de 'circulaire foto van Limburg' zijn de ambities en uitgangspunten omschreven, resulterend in een uitvoeringsprogramma met vijf actielijnen.

De circulaire foto bestaat uit verschillende onderdelen:

- Een interviewronde met ruim 40 bedrijven, organisaties en instellingen in en buiten Limburg die werkzaam zijn in het veld;
- Een analyse van de Limburgse sectoren en het 'circulair potentieel' daarbinnen afgezet tegen het nationaal gemiddelde;
- Een analyse van de Limburgse grondstoffen en reststromen;
- Een inventarisatie van de knelpunten ('bottlenecks') op weg naar een circulaire economie.

De Provincie Limburg voert geruime tijd consistent regionaal economisch beleid, mede gericht op duurzaamheid en circulariteit. De krachten van Limburg blijven leidend en de ingeslagen wegen laten we niet los. Wat verandert, is dat de inzet van de Provincie zich richt op het leveren van een bijdrage aan de transitie naar een circulaire economie.

De hoofddoelen zijn:

- Vermindering van het gebruik van nieuwe grondstoffen en zoveel mogelijk reststoffen hergebruiken als nieuwe grondstof;
- Het verder terugdringen van CO₂-emissies via circulaire productieprocessen;
- Circulair ondernemerschap en werkgelegenheid steviger verankeren en uitbouwen door het stimuleren van nieuwe circulaire innovaties en toepassingsmogelijkheden in Limburg;
- Het verankeren van het circulaire kennisniveau in samenwerking met onze Limburgse onderwijs- en kennisinstellingen;
- Het actief uitdragen van de 'circulaire boodschap' naar zowel burgers, gemeenten, bedrijven en intermediaire organisaties, en hen engageren om hier actief werk van te maken en dit zelf vanuit onze voorbeeldrol ook te doen;
- Het benutten van de nationale en Europese fondsen en agenda's om de Limburgse en euregionale proposities verder uit te bouwen.

Daarmee leveren wij een blijvende en impactvolle bijdrage aan werkgelegenheid, innovatie en toegevoegde waarde voor Limburg.

Uit onze circulaire foto van Limburg blijkt dat verschillende knelpunten de ontwikkeling van een circulaire economie in de weg staan, er is nog onvoldoende marktontwikkeling, kennis en bewustwording, schaalniveau en samenwerking in de ketens.

Het uitvoeringsprogramma 2020-2023 in het kader beschrijft de wijze waarop de Provincie aan de slag gaat om de hoofddoelen te realiseren, en met wie we dat doen. Want voorop staat dat de Provincie een bescheiden speler is in de Limburgse economie, maar wel een speler met een duidelijk ingekaderd speelveld en rol op dat veld. De Provincie zal samenwerken met vele andere partijen. Het beleidskader fungeert als leidraad om de verbinding tussen deze diversiteit aan actoren te maken. Om de inzet van de Provincie binnen het brede economisch beleidsveld te trechteren, is gekozen voor een vijftal actielijnen.

1. Omdenken	Innovatie, ondernemerschap en vakmanschap
2. Samenwerking	Investeren in Limburgse circulaire icoonketens en clustervorming
3. Het goede voorbeeld	Provincie als 'launching customer', verantwoordelijk aandeelhouder en bevoegd gezag
4. Delen	Verbinden van agenda's, leren van elkaar en ervaringen delen
5. Circulair agenderen	Limburgse aanpak op de nationale en Europese agenda

Met een investering van 17,70 miljoen euro wil de Provincie de transitie naar een circulaire economie versnellen en opschalen. Na verrekening van de tijdens de totstandkoming van dit kader gepleegde - veelal majeure - investeringen vanuit deze actielijnen (zie hoofdstuk 5) is nog € 5,34 mln. beschikbaar voor de verdere uitvoering van de 5 actielijnen in deze bestuursperiode tot medio 2023. Per actielijn is beschreven wat de Provincie wil bereiken. Voor de specifieke inzet van de beschikbare financiële middelen is een afwegingskader opgenomen.

De impact van de uitvoering van dit beleidskader wordt versterkt door andere beleidskaders, met name het Missiegedreven economisch beleidskader, de Provinciale Energie Strategie en het beleidskader voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector. Daarin komen middelen en instrumenten beschikbaar die deze transitie naar een circulaire economie ondersteunen. Daarnaast blijven wij onder andere het LEF revolverend inzetten als instrument waarmee we energie- en circulaire economie projecten aanjagen.

Het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 speelt in op de nieuwe duurzame agenda voor de toekomst van de Europese Commissie 'de Europese Green Deal'. In afstemming met de nieuwe regionale innovatiestrategie (RIS3) in Zuid Nederlands verband, levert de Provincie Limburg met dit beleidskader een proportionele bijdrage aan de landelijke en Europese doelstellingen voor met name de circulaire economie en positioneren we Limburg optimaal om gebruik te maken van instrumenten en middelen die vanuit de Europese Unie beschikbaar zijn en komen.

Het kader Circulaire Economie 2.0 geeft invulling aan de wensen van Provinciale Staten om extra aandacht te schenken aan:

- transparantie ten aanzien van de omvang en inzet van de beschikbare financiële middelen;
- expliciet aandacht voor de investeringen in Brightsite, BMC en AMIBM als onderdeel van het innovatie ecosysteem voor duurzaamheid en energie;
- een nader afwegingskader voor de selectie van projecten;
- een besluitvormende rol van Provinciale Staten bij bijdragen groter dan € 500.000 (voor bijdragen groter dan € 250.000 informeren wij Provinciale Staten actief);
- een omschrijving van het kader voor de experimenteerruimte in Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) verband en de wijze waarop deze wordt ingezet.

Tenslotte is het kader gevormd ten tijde van de Coronacrisis en gebleken is dat de keuzes in het kader door de crisis meer dan ooit legitiem en urgent zijn. Immers, het kader zet de koers uit naar een circulaire economie die weerbaar en wendbaar is met een toekomstbestendige samenleving als einddoel. De richting is helder, de weg ernaar toe kan ten gevolge van de wereldwijde pandemie soms licht, soms radicaal anders zijn dan we nu denken. Dat maakt dat we voor de uitvoering van het kader flexibiliteit willen hanteren om adequaat in te spelen op de kansen en uitdagingen ten gevolge van de Coronacrisis. Denk bijvoorbeeld aan nieuwe Europese of nationale programma's, nieuwe innovaties, andere actoren, verdienmodellen etc. Alleen zo kunnen we als wendbare overheid maximaal inspelen op datgene wat nu en in de toekomst nodig is in Limburg. Vernieuwend in verbinding.

1 Inleiding

Voor u ligt het kader Circulaire Economie 2.0¹. Het is de eerste keer dat de Provincie hiervoor een meerjarig programma opstelt. Wij willen werk maken van een samenleving waarin wij zuinig en verantwoord omgaan met onze grondstoffen. Een samenleving waarin reststoffen vaker hergebruikt kunnen worden in nieuwe producten en waarde wordt toegevoegd in de keten. Regionaal waar kan, internationaal waar nodig en verantwoord.

De economische wereld is constant in beweging en de overheid kan daarin de komende decennia een bepalende rol spelen. Bij de overgang van de lineaire naar een zoveel mogelijk circulaire economie zet het Rijk de stippen op de horizon, 50% circulair in 2030 en 100% circulair in 2050. Uitdagingen die groot zijn, maar die ook bijdragen aan de doelen van energietransitie en klimaatakkoord. Voorbeelden van Limburg laten zien dat het kan en dat we samen waarde kunnen creëren (zie tekstbox 1.0).

Vooruitlopend op dit kader zijn er al diverse aanzetten gemaakt om de ontwikkeling naar een circulaire economie te versnellen en de verduurzamingslag te kunnen maken. Daarbij gaat het met name om investeringen in de kennisinfrastructuur op en rond Brightlands Chemelot Campus (BCC) en de Chemelotsite; Aachen Maastricht Institute for Biobased Materials (AMIBM); Brightlands Material Center (BMC) en Brightsite.

In het realiseren van de provinciale ambities voor circulaire economie kan de Provincie via verschillende beleidsterreinen een bijdrage leveren. Niet alleen in het missiegedreven economisch beleid en de kringloopgedachte in de landbouw, maar ook binnen andere terreinen. In bijlage 2 zijn de direct gerelateerde kaders genoemd en is de samenhang geduid. Dit kan in de uitvoering, bij voldoende impact en vanuit de geformuleerde actielijnen, leiden tot gezamenlijkheid in de inhoudelijke en financiële inzet.

De rol van de Provincie is met name faciliterend, wij zijn degene die partijen samenbrengt en bindt om bijvoorbeeld gezamenlijk tot innovatie van het midden- en kleinbedrijf (MKB) en het Brightlands ecosysteem te komen. Maar ook om ketensamenwerking te bevorderen en kennisdeling met burgers en bedrijven te agenderen. De Provincie wil de transitie naar een circulaire economie stimuleren en samen met burgers en bedrijfsleven het vliegwiel in beweging brengen. Daar ligt de uitdaging voor de komende decennia. De creativiteit van burgers en ondernemers is in Limburg groot. Dat blijkt uit de tientallen gesprekken die wij ter voorbereiding van dit beleidskader hebben gevoerd. Belangrijkste rode draden daarin: deel kennis en praktijkervaringen, ondersteun laagdrempelig en geef zelf het goede voorbeeld.

Om met het goede voorbeeld te beginnen: als Provincie zijn wij inkoper van diensten en producten. Van koffie, catering en kantoorartikelen tot aanbestedingen in wegen, kunstwerken en onderhoud van provinciale eigendommen. Wij zijn ook bevoegd gezag als het gaat om vergunningverlening, toezicht houden en handhaving. Handelend binnen de wettelijke kaders, met oog voor veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden zijn we bereid om binnen deze scherpe kaders mogelijkheden te benutten voor circulair omdenken. Wij werken ook actief samen met de Limburgse gemeenten als het gaat om het (huishoudelijk) afvalbeleid. In aanloop naar een nieuwe aanbestedingsperiode zal het thema circulariteit een belangrijk selectiecriterium zijn.

1 In het collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023 is opgenomen dat een actieprogramma Blue Economy wordt opgesteld. In dit kader is gekozen voor de term circulaire economie voor maximale aansluiting bij landelijke, regionale en Europese beleidsontwikkelingen. Deze term sluit 'Blue Economy' daarmee niet uit.

Innovatie is belangrijk. Veel van de circulaire bedrijfsmodellen ontstaan uit design-, product- en/of procesinnovaties. Vaak vanuit een besef dat het anders moet en anders kan. Verder onderzoek, R&D en in pilots, klein of grootschaliger toepassen is daarbij cruciaal. Met onze Limburgse Brightlands-kennisinfrastructuur wordt hier reeds volop op ingezet. Denk aan het ontwikkelen van nieuwe duurzame materialen en hergebruik daarvan, plantaardige reststromen benutten als voedingsgrond, circulair bouwen en ontwerpen of het opzetten van databases van grondstoffen en materialen en daar nieuwe samenwerkingspartners voor vinden in (nieuwe) ketens.

De opgedane kennis passen wij ook actief toe in Limburg. Juist deze combinatie van kennis en toepassing (laten zien dat het kan) vindt op vele plekken in Limburg plaats. Dat willen wij graag verder ondersteunen. Onze uitvoeringsorganisatie LIOF, maar ook onze Brightlands kennispartners en het Limburgs Energiefonds, zetten wij daarom in om samen met ons de circulaire handschoen op te pakken. Ondersteun MKB-ondernemers op een laagdrempelige manier, breng elkaars kennis bijeen en draag dit ook actief uit. Geef het noodzakelijke duwtje in de rug voor de ondernemer, de burger of de consument.

Een meerjarig kader en uitvoeringsprogramma met onze partners helpt daarbij. Sterker nog, veel gesprekspartners hebben aangegeven dat de Provincie daarin een belangrijke rol moet vervullen. Niet alleen vanwege haar voorbeeldfunctie, maar vooral ook om partijen bij elkaar te brengen, kennis en toepassing dichterbij elkaar te laten aansluiten en vooral ook: uit te dragen dat Limburg werk wil maken van de circulaire opgave de komende jaren.

Foto: Moonen Packaging

Met dit kader geven we een impuls aan die beweging. We zetten ons instrumentarium in waar dit een hefboomwerking kan creëren. Een steun in de rug voor burgers, consumenten, producenten en ondernemers die willen omdenken. Die hun steentje willen bijdragen aan hoe het ook anders kan. In 2023 zijn we er overigens niet. Het is een proces van de lange adem waarin ten tijde van Corona soms innovaties onder druk komen te staan maar tegelijkertijd ook innovaties kunnen ontstaan. Daarom is het belangrijk om juist vanuit de overheid richting te geven, meerjarige support te organiseren en commitment te tonen. Niet alle resultaten zullen direct meetbaar zijn. Daar waar wij zelf – of met onze uitvoeringspartners – aan het roer staan, zullen wij de prestaties en beoogde resultaten natuurlijk vastleggen in onze afspraken met partners en subsidiebeschikkingen. De hoofddoelen zijn daarbij duidelijk:

- Vermindering van het gebruik van nieuwe grondstoffen en zoveel mogelijk reststoffen hergebruiken als nieuwe grondstof;
- Het verder terugdringen van CO₂-emissies via circulaire productieprocessen;
- Circulair ondernemerschap en werkgelegenheid steviger verankeren en uitbouwen door het stimuleren van nieuwe circulaire innovaties en toepassingsmogelijkheden in Limburg;
- Het verankeren van het circulaire kennisniveau in samenwerking met onze Limburgse onderwijs- en kennisinstellingen;
- Het actief uitdragen van de ‘circulaire boodschap’ naar zowel burgers, gemeenten, bedrijven en intermediaire organisaties, en hen engageren om hier actief werk van te maken en dit zelf vanuit onze voorbeeldrol ook te doen;
- Het benutten van de nationale en Europese fondsen en agenda’s om de Limburgse en euregionale proposities verder uit te bouwen.

Het sluiten van de keten begint bij onszelf. Een keten waar geen afval bestaat, alleen grondstof. Een keten waarin reeds in het ontwerp is nagedacht over de generatie na ons.

“If we could build an economy that would use things rather than use them up, we could build a future.”

Ellen McArthur

(https://www.ted.com/talks/dame_ellen_macarthur_the_surprising_thing_i_learned_sailing_solo_around_the_world/transcript?language=en)

Voorbeelden Limburg

- Een **kinderwagen** gemaakt van consumentenafval. Gemaakt van slechts twee grondstoffen: gerecyclede kunststoffen en plastic flessen. Niet de gebruikelijke 400 onderdelen maar slechts 28. Een design bekroond met diverse awards, wereldwijd lokaal te assembleren, betaalbaar en volledig herbruikbaar voor andere toepassingen. 'Made in Maastricht'.
- **Verpakkingen** en koffiebekers van agrarische reststromen zoals bermgras, suikerriet- resten en gerecycled papier als alternatief voor plastic. Tevens inzicht in de levenscyclus van een product waarbij zowel de samenstelling, de vervoerslogistiek en de mate van hergebruik in kaart gebracht wordt. Een adviesrol naar ruim 5.000 bedrijven voor duurzame verpakkingen. 'Made in Weert'.
- **130 nieuwe woningen** bouwen van de materialen van twee leegstaande hoogbouwflats. Dertig verschillende materiaalsoorten worden voor diverse toepassingen hergebruikt. De nieuwe wijk wordt aangesloten op een gesloten waterkringloop met daarin hergebruik van regenwater. Een actieve betrokkenheid van de bewoners in de transformatie om de sociale verbondenheid te behouden. 'Made in Kerkrade'.
- Producten als **matrassen en tapijten** zijn door hun complexe samenstelling lastig herbruikbaar en belanden uiteindelijk vaak in de verbrandingsoven. Toch kan er vanuit het principe "don't mix what you can't fix" en een nieuwe designaanpak en productieproces een 100% recyclebare matras en tapijt gemaakt worden. Dit gebeurt in samenwerking en co-creatie met zowel kleine lokale start-ups als grote internationale bedrijven. 'Made in Geleen'.
- **Nieuwe potgrond en substraten** produceren van laagwaardig bermgras en natuurgras voor bijvoorbeeld de tuinbouw of de champignonteelt. Voedingsstoffen en eiwitten worden uit de grassen of het loof gehaald, schoongemaakt en omgevormd tot nieuwe grondstoffen. Daarbij wordt bewust gewerkt in een regionale ketenaanpak om zo ook de logistieke kosten en CO2-uitstoot te verminderen. 'Made in Venlo en Grubbenvorst'.
- Het repareren van **elektromotoren** in toepassingen als kantoorprinters, koffieautomaten of scootmobiel, door het 're-manufacturing' of 'refurbishen' van producten voor lagere kosten, met een duurzamer design opgezet worden (retour-logistiek) en delen van verder goede producten verlengd worden in de gebruiksduur. 'Made in Horst aan de Maas'.
- Het **huishoudelijk afval** is voor 75% herbruikbaar tot nieuwe grondstoffen met een gemiddeld restafval van ongeveer 180 kg per inwoner. Door nieuwe inzamelafspraken met gemeenten maar ook grotere bewustwording bij burgers over het huisafval, kan het mogelijk worden dat 80-90% herbruikbaar wordt. 'Made possible in Limburg'.
- **Varkensvoer** op circulaire basis. Het varken is een alleseter wat uitgekende kansen biedt voor herontwerp van varkensrantsoenen. Om tot een duurzame dierlijke eiwitketen te komen kan een 100% circulair rantsoen worden samengesteld gebaseerd op restproducten uit de levensmiddelenindustrie, de akkerbouwteelt en restanten van menselijke voeding waardoor geen primaire grondstoffen meer nodig zijn en duurzaamheid en gezondheid er op vooruit gaan. 'Het varken als middelpunt van een duurzame kringloop met aan de output zijde dierlijke eiwitten, biogas en groene stroom, relatief schone lucht en water. 'Made in Ysselstein'.

2 Wat is Circulaire Economie

2.1 Wat is Circulaire Economie

Steeds meer komt het besef dat de lineaire productiewijze – van grondstofwinning naar productie naar afval – niet langer op wereldschaal vol te houden is. Vanuit het idee dat afval ook een nieuwe grondstof kan zijn, vanuit de overtuiging dat het gebruik van niet-herbruikbare materialen teruggedrongen moet worden en met de kennis dat er met innovatie veel mogelijk is, wordt circulair denken en ondernemen als één van de grote transitiethema's van de komende decennia gezien. Wij hanteren als definitie voor een circulaire economie: 'een economisch en industrieel systeem dat de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het Herstellend Vermogen van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt neemt, waarde-vernietiging in het totale systeem minimaliseert en waarde-creatie in iedere schakel van het systeem nastreeft' (Ellen MacArthur Foundation, 2013²; RLI, 2015).³

De circulaire economie zet in op zowel economische, sociale en milieu gerelateerde waarde-creatie. In de kern gaat het om:

- Minder nieuwe ('virgin') grondstoffen gebruiken;
- Minder internationale (economische en geopolitieke) afhankelijkheid van grondstoffen;
- Meer reststromen benutten als 'hernieuwbare' grondstoffen;
- Een lagere belasting op het milieu met lager energieverbruik, minder emissies en afval;
- Nieuwe toegevoegde waarde aan ketens en producten en verlengen van de levensduur.

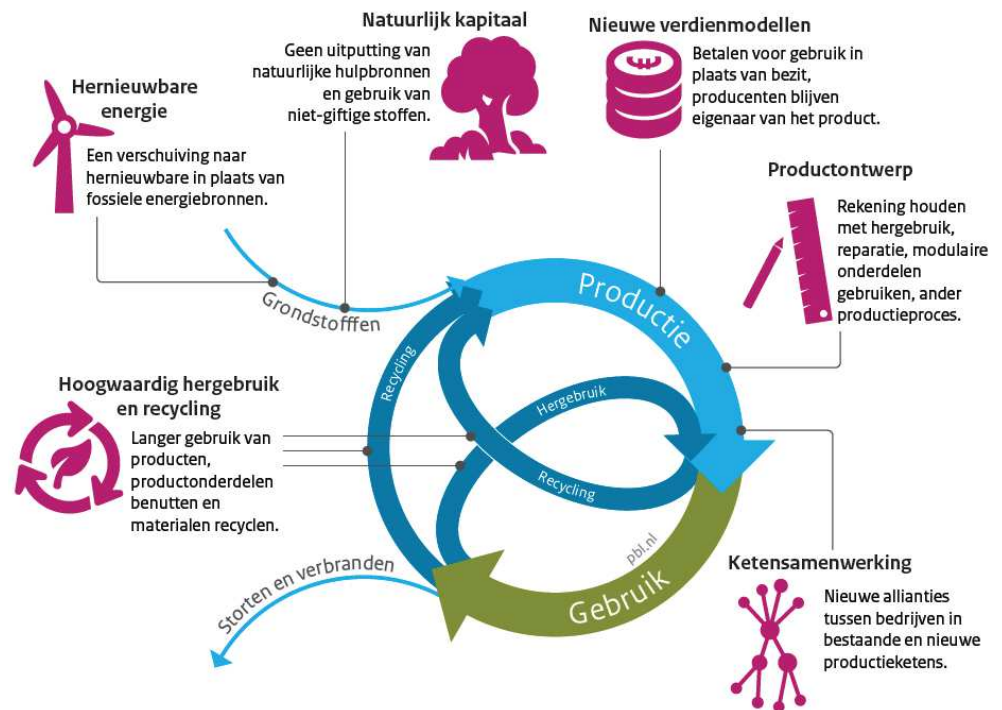
“Een circulaire economie vraagt groot denken. Inhoudelijk en financiële commitments van private én publieke partijen over een langere periode. In feite is een deltaplan achtige aanpak nodig, het gaat onder andere om het compleet ombouwen van het hart van het economisch model van Chemelot.”

- Bert Kip - CEO Brightlands Chemelot Campus

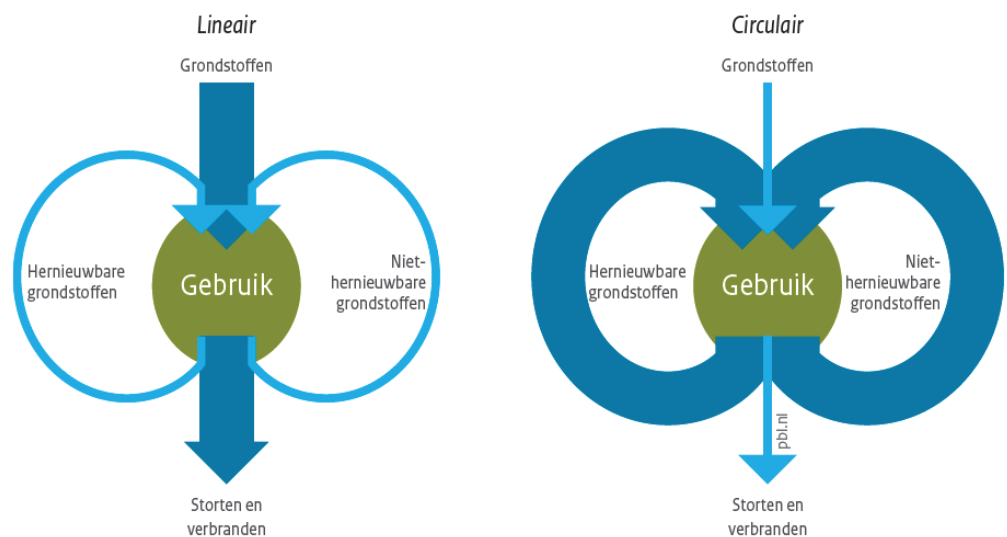
² Ellen MacArthur Foundation (2013), Towards the circular economy. Economic and business rationale for an accelerated transition. Online beschikbaar: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/assets/downloads/publications/Ellen-MacArthur-Foundation-Towards-the-Circular-Economy-vol.1.pdf>. Zie ook Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2015), Circulaire Economie, van wens naar uitvoering, juni 2015. Online beschikbaar: <https://www.rli.nl/publicaties/2015/advies/circulaire-economie-van-wens-naar-uitvoering>

³ RLI, 2015. Circulaire Economie van wens naar uitvoering

Afgezet tegen elkaar heeft het Planbureau voor de Leefomgeving⁴ dit als volgt weergegeven:

Figuur 1: Elementen van een circulaire economie

Figuur 2: Van een lineaire naar een Circulaire Economie

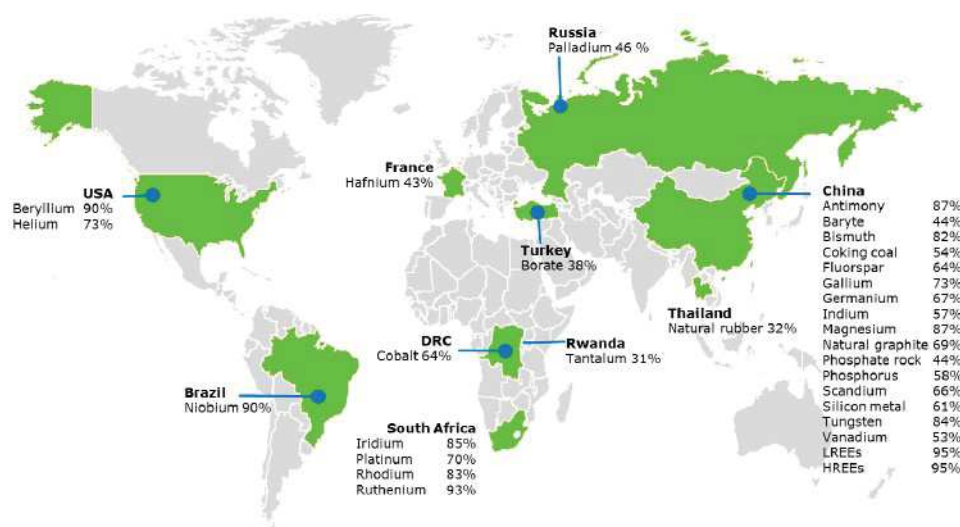
Met andere woorden: er zijn meerdere en verschillende grondslagen om aan de circulaire transitie te werken. De ontwikkeling is manifest en niet langer beperkt tot enkele niches of het verplichte hoofdstuk 'Maatschappelijke Verantwoord Ondernemen' in het jaarverslag van een organisatie. Het leveren van toegevoegde waarde in delen van de hele keten van design (incl. hergebruik-potentieel), tot materiaalgebruik en -kwaliteit, tot productie-omstandigheden en benodigde bedrijfsprocessen, tot uiteindelijk het gebruik door consumenten en afnemers (o.a. retail), is voor steeds meer organisaties een leidend principe.

⁴ PBL website <http://themasites.pbl.nl/circulaire-economie/>

Een bedrijfs- en organisatie-model dat ook tot nieuwe afschrijftermijnen leidt en business-cases oplevert, en waar afval- en reststromen te kapitaliseren zijn. Geen noodzakelijk kwaad dus, maar een kansrijk nieuw fundament onder de economie en de samenleving.

2.1.1 Hergebruik van grondstoffen en reduceren emissies

In de periode 1970-2017 is het gebruik van natuurlijke grondstoffen meer dan verdrievoudigd (United Nations, 2019).⁵ Nederland haalt gemiddeld 68% van zijn grondstoffen uit het buitenland (CBS, 2012) en Europa als geheel is voor 54 schaarse en economisch belangrijke materialen voor 90% afhankelijk van import van grondstoffen van buiten Europa (Europese Commissie, 2018).⁶

Figuur 3: Dominante landen voor kritieke materialen

De Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur wijst erop dat deze afhankelijkheid ervoor zorgt dat grondstofprijzen en leveringszekerheden kunnen wijzigen, waarmee het Nederlandse verdienvermogen onder druk kan komen te staan (RLI, 2015).⁷ Of dat, zoals anno 2020 door de Coronacrisis, deze afhankelijkheden opnieuw indringend duidelijk worden. In een circulaire economie wordt vooral ingezet op het gebruik van hernieuwbare grondstoffen of grondstoffen uit bestaande reststromen en zo min mogelijk op gebruik van 'virgin' grondstoffen. Tegelijkertijd zijn de meeste essentiële grondstoffen in de wereld voornamelijk in grote overvloed voorradig wat zorgt voor relatief lage prijzen en voornamelijk weinig schaarste, mits de geopolitieke verhoudingen stabiel zijn (ING, 2020).⁸ In het huidige klimaatdebat wordt sterk de nadruk gelegd op het terugdringen van emissiewaarden via duurzame energie-opwek en energiebesparing. Maar bij het maken van producten zijn de emissiewaarden voor ongeveer 45% aan het productieproces zelf gerelateerd. Kijk bijvoorbeeld naar de productie van de vier belangrijkste industriële basisgrondstoffen (cement, staal, plastic en aluminium). Met circulaire strategieën zijn forse CO₂-reducties op termijn mogelijk (Ellen MacArthur Foundation, 2019).⁹ Die maken een

⁵ United Nations (2019). Global Resources Outlook 2019, 12 maart 2019. Online beschikbaar: <https://www.resourcepanel.org/global-resources-outlook-2019>

⁶ Europese Commissie (2018): Report on Critical Raw Materials and the Circular Economy, p.7. Contribution of primary global suppliers of critical raw materials, average from 2010-2014

⁷ Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2015), Circulaire Economie, van wens naar uitvoering, juni 2015. Online beschikbaar: <https://www.rli.nl/publicaties/2015/advies/circulaire-economie-van-wens-naar-uitvoering>

⁸ ING Economics Department (2020). Rethinking the road to circular economy, januari 2020. Online beschikbaar: <https://think.ing.com/reports/circular-economy-rounding-up-the-costs-and-benefits>

⁹ Ellen MacArthur Foundation (2019). Completing the picture. How the circular economy tackles climate change, 26 september 2019. Online beschikbaar: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/news/climate-change-paper-released>

belangrijk deel van die puzzel uit. Dit geldt ook voor ons voedselsysteem. Maar er is nog letterlijk een wereld te winnen, gezien het feit dat tot nu toe in tijden van economische voorspoed de gewoontes van de lineaire economie dominant blijken te zijn en volgens sommige berekeningen slechts 8,6% van de wereldeconomie circulair is (Circular Economy, 2020).¹⁰ De bijdrage van de circulaire economie in Nederland in het bbp is 4,5% (CBS, 2020).¹¹

2.1.2 Circulaire strategieën

De twee meest bekende circulaire strategieën zijn recycling en verbranding voor energieopwekking. Maar vaak zijn dit strategieën aan het einde van de keten waarbij de inzet is 'om er nog het beste van te maken'. Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk in de keten na te denken over het gebruik van materialen, dat levert aan het einde zo min mogelijk afval op. Het liefst zelfs geen.

In figuur 4 van het Planbureau voor de Leefomgeving (2019) wordt onderscheid gemaakt in zes verschillende 'R-strategieën'.¹²

Figuur 4: Rladder met strategieën van circulariteit

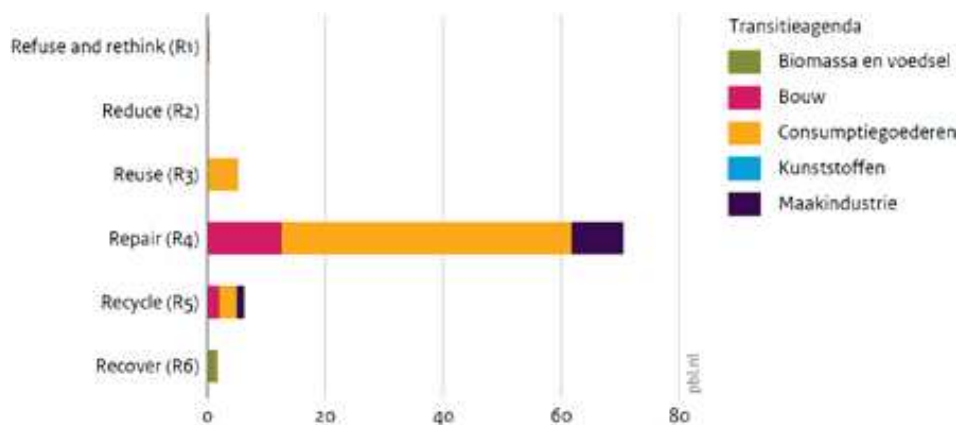
Bij circulair ontwerpen (design) wordt niet alleen nagedacht over vorm, materialen en productieproces, maar ook over het hergebruik van een product, hetzij via een tweede leven, hetzij als een bouwsteen voor een totaal andere toepassing of product. En om een product te hergebruiken is het van belang dat de materialen ook goed te scheiden zijn en eventueel voor verschillende toepassingen afzonderlijk herbruikbaar zijn. Op basis van een circulair ontwerpstrategie kan de productie en/of het gebruik efficiënter, maar biedt het product ook een betere 2e, 3e of nog langere levenscyclus bij hergebruik.

¹⁰ Circular Economy (2020). The Circularity Gap Report 2020, januari 2020. Online beschikbaar: <https://www.circularity-gap.world/2020>

¹¹ CBS, Circulaire Economie in Nederland, 2020

¹² In andere publicaties wordt soms ook gesproken van acht of negen R-strategieën: refuse, rethink/ reduce, reuse, repair, refurbish, remanufacture, repurpose, recycle, recover.

In de publicatie van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) 'Circulaire Economie in kaart' brengt PBL voor het eerst de volle breedte van circulaire activiteiten in de Nederlandse economie in beeld. Uit deze inventarisatie blijkt dat de meeste circulaire activiteiten in Nederland zich vooral richten op de 'repair & remanufacturing' strategie vooral t.a.v. consumentengoederen en de sectoren bouw en maakindustrie (figuur 5) (PBL, 2019).¹³

Figuur 5: Circulaire activiteiten naar R-Strategie

Tegelijkertijd is de circulaire economie niks nieuws. In de 19e eeuw gooiden huishoudens tot aan het begin van de industrialisatie eigenlijk bijna nooit iets weg.¹⁴ In reactie op de 'wegwerpeconomie' van de 20e eeuw kwamen er tegenreacties. Denk aan de kringloopwinkels die door Milieudefensie in de jaren '70 zijn opgericht, de reparatie- ambachten als fietsenmaker en schoenlapper, meubel- en textielrestaurateurs of de verkoop van tweedehands auto's. Maar het ambachtelijke vakwerk in onze economie is ook steeds vaker uitbesteed aan landen buiten Europa, waarin grote logistieke internationale ketens van toeleveranciers zijn opgetuigd voor lagere arbeidskosten en goedkope grondstoffen. De urgentie en noodzaak zijn met een verdrievoudiging van de wereldwijde grondstoffenvinning de afgelopen 50 jaar wel dringender geworden. De verschillende strategieën kennen ook een onderlinge rangschikking: Als vuistregel geldt hoe hoger op de 'ladder' (hoe lager het cijfer), des te minder grondstoffen ervoor nodig zijn. Daarmee bieden ze een handelingsperspectief voor overheden om nieuwe circulaire initiatieven of nieuwe ketens te ondersteunen of zelf het goede voorbeeld te geven met inkooptrajecten of vergunningverlening (PBL, 2019).¹⁵

¹³ PBL, Circulaire Economie op de kaart (2019)

¹⁴ nlMagazine over stedelijke en regionale ontwikkeling (2015). 'Transitie van nu toont parallellen met de 19e eeuw', 19 maart 2015. Online beschikbaar: <https://nlmag.nl/2015/03/19/transitie-van-nu-toont-parallellen-met-19e-eeuw/>

¹⁵ PBL, Circulaire Economie op de kaart (2019)

2.2 Circulaire economie in Europese en nationale context

Het beleid om een circulaire economie in Nederland en Europa te bevorderen, is gericht op de verschillende onderdelen van de productieketen: van ontwerp tot en met de afvalfase. Nederland heeft een lange traditie rond afvalbeleid. In dat kader kennen we de ladder van Lansink, Van Afval naar Grondstof-beleid (VANG) en verschillende opeenvolgende versies van het Landelijk Afvalstoffenplan (LAP). Zo heeft Nederland één van de laagste aandelen gestort afval en de hoogste recyclingpercentages van Europa. Door het gevoerde afvalbeleid verlaten in Nederland weinig grondstoffen de kringloop in de vorm van gestort afval, en wordt inmiddels bijna 95 procent van al het geproduceerde afval nuttig toegepast (PBL, 2016).¹⁶

Nederland heeft in juli 2020 als eerste land in Europa naast recycle-doelstellingen ook ambitieuze circulaire doelstellingen met het verpakkend bedrijfsleven afgesproken. De staatsecretaris van Milieu heeft tot en met 2025 concrete circulaire doelstellingen met het verpakkend bedrijfsleven vastgelegd door hergebruik aan recycling toe te voegen.¹⁷ Het gaat om nieuwe afspraken over recycling en hergebruik van glas, kunststof, papier en karton, metaal en hout. Het EU-recyclingdoel voor alle verpakkingen samen is 70% voor 2030. Nederland haalt deze doelstelling al in 2021 en legt de lat hoger. In 2025 moet in Nederland 74% gerecycled en/of hergebruikt worden.

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen en producten. Dat wil zeggen: grondstoffen worden steeds gebruikt in een toepassing met de hoogste waarde voor de economie en de minste schade voor het milieu. Anders gezegd: een circulaire economie is gericht op het zo lang mogelijk gebruiken van grondstoffen en het zoveel mogelijk voorkomen van afval en schade aan het milieu. Dit vraagt om een andere beleidsaanpak dan wanneer afvalreductie en-verwerking centraal staan. In een circulaire economie verschuift het accent van aandacht voor het einde van de productketen naar het begin van de keten. Een circulaire economie is meer dan recycling, wat niet wegneemt dat recycling een belangrijke rol zal blijven spelen in de transitie naar een circulaire economie.

¹⁶ Grondstof voor de circulaire economie. PBL Policy Brief (2016)

¹⁷ Van Veldhoven start nieuw offensief tegen verpakkingafval

Online beschikbaar: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/circulaire-economie/nieuws/2020/07/02/van-veldhoven-start-nieuw-offensief-tegen-verpakkingafval>

De ontwikkelingen op het gebied van de circulaire economie zijn de afgelopen 10 jaar in een stroomversnelling geraakt. Vanaf 2015 zijn ook de overheden hierin een actievere rol gaan vervullen met enerzijds nadere wet- en regelgeving en anderzijds het stimuleren van kennis, innovatie en netwerken op dit thema.

Zowel de Europese Commissie als de rijksoverheid kwamen in de periode 2015-2016 met actieprogramma's voor de Circulaire Economie. Na een eerste periode hebben deze agenda's eind 2019 een vervolg gekregen met de aanpak voor een Europese Green Deal en op nationaal niveau diverse Uitvoerings, Transitie- en Kennis- en Innovatieagenda's voor de Circulaire Economie. De Limburgse aanpak biedt dan ook kansen om op deze agenda's aansluiting te zoeken, te leren van elkaar en om financiële mogelijkheden te benutten.

2.2.1 Beleidsagenda van de Europese Commissie

Met het actieplan 'Maak de cirkel rond'¹⁸ heeft de Europese Commissie vanaf 2015 werk gemaakt van de Europese circulaire ambitie. Diverse regelgeving, richtlijnen en activiteiten zijn in de periode 2015-2019 geïnitieerd zoals een wettelijk kader voor afval en recycling, meststoffen, kunststofproducten en verpakkingen. Tevens is er voor ruim 10 miljard euro geïnvesteerd aan circulaire initiatieven via het Horizon 2020 programma,¹⁹ het LIFE-programma en het Cohesiebeleid (Europese Commissie, 2019).²⁰

Met het aantreden van de nieuwe Europese Commissie is er een nieuwe duurzame agenda voor de toekomst gepresenteerd: 'De Europese Green Deal' de strategie om de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire Unie te verwezenlijken, waarin één van de acht pijlers het stimuleren van de industrie is om werk te maken van een schone en circulaire economie.^{21,22} De commissie stelt o.a. industriële allianties voor, schoon waterstof, koolstof-arme industrieën, platforms voor de industrie en grondstoffen. Recent is er een Europees Actieplan Circulaire Economie gepresenteerd met daarin de volgende hoofdlijnen²³:

- Design: het verder verfijnen van de 'Ecodesign Richtlijn' uit 2009 waarin niet langer alleen de energie-aspecten voor producten aangegeven worden, maar ook de bijdrage aan circulariteit. Nadruk zal liggen op elektronica, ICT, textiel, meubels en hoge impactproducten als staal, cement en chemicaliën;
- Consument: meer inzicht bieden in de samenstelling van producten, de levenscyclus en de mate van herstel en hergebruik van een product;
- Productie: een industriestrategie waarin o.a. wordt ingezet op het herijken van de Industrie Emissie Richtlijn waarin ook in de 'Best Available Techniques' referentiedocumenten circulariteit wordt verwerkt evenals een certificatie- en monitoringssysteem;
- Specifieke regels en initiatieven voor: elektronica en ICT (batterijen, oplaadkabels, cartridges, laptops etc.), verpakkingen (huidige richtlijn herzien), plastic (o.a. terugdringen gebruik van 'microplastics' en stimuleren 'biobased plastics'), textiel (nieuwe strategie voor o.a. scheiden en hergebruik), bouw (o.a. digitaal logboek van materialen, integreren van levenscyclus-toets, zuiveren van vervuilde grond) en hergebruik van water bijvoorbeeld in de landbouw;

18 Europese Commissie (2015). Maak de cirkel rond. Actieplan voor de Circulaire Economie, 2 december 2015. Online beschikbaar: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0614&from=NL>

19 o.a. via het Europees Instituut voor Innovatie en Technologie (EIT), Raw Materials

20 Europese Commissie (2019). Verslag van de Commissie over de uitvoering van het Actieplan voor de Circulaire Economie, 4 maart 2019. Online beschikbaar: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2019/NL/COM-2019-190-F1-NL-MAIN-PART-1.PDF>

21 Europese Commissie (2019). De Europese Green Deal, 11 december 2019. Online beschikbaar: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0005.02/DOC_1&format=PDF

22 Europese Commissie (2020). Een nieuwe industriestrategie voor Europa. 10 maart 2020 COM (2020) 102 final

23 Europese Commissie (2020). Circular Economy Action Plan. For a cleaner and more competitive Europe, 11 maart 2020. Online beschikbaar: https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf

- Afval: introductie van (nieuwe) afval-reductie doelstellingen en een herijking van de 2008 Afval richtlijn. Tevens ook nieuwe Europese criteria voor een 'end-of-waste' voor bepaalde afvalstromen. Dit zijn de criteria waaronder 'afval' niet langer als afval wordt gezien maar als 'grondstof'.

De kosten voor de totale Green Deal zijn door de Europese Commissie ingeschat op ongeveer 1.000 miljard euro. Daarvan zal een deel van de lidstaten moeten komen en een deel van de industrie en partners. Het Europese deel zal uit wijzigingen in de verschillende (lopende) deelbegrotingen en programma's van de Europese Commissie gefinancierd worden. Zuid-Nederland (Zeeland, Noord-Brabant, Limburg) sluit met haar nieuwe regionale innovatiestrategie goed aan op de Europese Green Deal en is in lijn met die Europese ambities. Daarmee brengt Zuid-Nederland zichzelf in stelling om met Europees geld o.a. circulaire economie een boost te geven.

2.2.2 Beleidsagenda van de rijksoverheid

Ook in Nederland is er, inspelend op de Europese ontwikkelingen door het rijk, een ambitie voor circulaire economie geformuleerd. Onder aanvoering van het Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (I&M) is er in 2016 een rijksbreed programma Circulaire Economie opgesteld onder de titel 'Nederland Circulair in 2050'.²⁴ Het programma bouwt voort op het programma VANG. Met dit programma is de afgelopen jaren (2014-2016) ingezet op het versnellen van de transitie naar een circulaire economie. Het programma gaf uitwerking aan het afvalpreventieprogramma Nederland (2013): beter ontwerpen – minder verspillen – slimmer consumeren. Het afvalpreventieprogramma bevat doelstellingen en maatregelen die gericht zijn op het loskoppelen van economische groei van de milieueffecten die samenhangen met de productie van afvalstoffen. Het uitvoeringsprogramma VANG-Huishoudelijk afval heeft bijvoorbeeld als ambitie een reductie van het restafval per inwoner per jaar van 250 kg naar 100 kg en 75% scheiding van huishoudelijk afval in 2020 (ten opzichte van 2014) naar maximaal 30 kg per inwoner per jaar in 2025. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het halveren van de hoeveelheid Nederlands afval die wordt verbrand en gestort van ongeveer 10 Mton naar 5 Mton (in 2022).

De ambities, doelen en acties van VANG zijn verwerkt in het Rijksbrede programma Nederland circulair 2050. Daarnaast is het Grondstoffenakkoord in 2017²⁵ uitgewerkt door de rijksoverheid in 'transitieagenda's voor Biomassa en Voedsel, Bouw, Kunststoffen, Maakindustrie en Consumptiegoederen'²⁶ (zie ook bijlage 1). Ook is er in het nieuwe Missiegedreven Topsectoren- en Innovatiebeleid van het Kabinet een speciale Kennis- en Innovatieagenda (KIA) opgesteld voor de kennisvraagstukken binnen de circulaire economie.²⁷ De strategie en aanpak van het Kabinet zijn inmiddels verwoord in het 'Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2023'²⁸ voortbouwend op ambitie uit 2016: "Doel is om uiterlijk in 2050 een volledig circulaire economie tot stand te brengen.

24 Kamerbrief Staatssecretaris Dijksma inzake Rijksbrede Programma Circulaire Economie 'Nederland Circulair in 2050', 14 september 2016. Online beschikbaar: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/circulaire-economie/nederland-circulair-in-2050>

25 Kamerbrief Staatssecretaris Dijksma inzake het Grondstoffenakkoord, 24 januari 2017. Zie bovenstaande link.

26 Kamerbrief Staatssecretaris Dijksma inzake totstandkoming transitieagenda's Grondstoffenakkoord, 15 januari 2018. Zie bovenstaande link.

27 Kamerbrief Staatssecretaris Keijzer inzake de Kennis- en Innovatieagenda's 2020-2023. Online beschikbaar: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/17/kamerbrief-over-kennis-en-innovatieagendas-2020-2023> en <https://www.topsectoren.nl/innovatie>

28 Kamerbrief Staatssecretaris Van Veldhoven inzake aanbieding Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie, 8 februari 2019. Online beschikbaar: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/02/08/uitvoeringsprogramma-2019-2023>

De ambitie van het kabinet is om samen met maatschappelijke partners in 2030 een (tussen)doel te realiseren van 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen)". Met deze doelstelling op grondstoffengebruik sluit Nederland aan bij het ambitieniveau in vergelijkbare landen in Europa.

Bij de uitwerking is gekozen voor een vijftal 'prioritaire ketens' zoals die ook eerder in de Transitieagenda's waren verwoord. Deze ketens zijn aangevuld met een aantal thema's dat hier dwars doorheen snijdt. De dwarsdoorsnijdende thema's hebben als doel om het speelveld voor circulaire economie te verruimen, belemmeringen weg te nemen, de markt te prikkelen, nieuwe vormen van financiering te stimuleren, partijen samen te brengen en kennis en ervaring op te bouwen. Versnelling van de transitie en opschaling van projecten vraagt om samenwerking van bedrijfsleven, overheden en non-gouvernementele organisaties. Daarom werken het ministerie I&W, VNO-NCW/MKB-Nederland, MVO Nederland en het Groene Brein samen in het zogeheten 'Versnellingshuis'. Het doel is als volgt: "Het Versnellingshuis helpt individuele (veelal MKB)-bedrijven, regio's en doorbraakprojecten om circulaire initiatieven mogelijk te maken en/of op te schalen. Dat doet het Versnellingshuis vraag-gestuurd en op basis van een goede afweging van wat economisch en milieutechnisch haalbaar is en substantieel bijdraagt aan de transitie naar een Circulaire Economie".²⁹

Vanuit de context van de COVID-19 uitbraak heeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) in mei 2020 de eerste brief van de visie op de verduurzaming industrie 2050 geschreven over de basisindustrie.³⁰

Deze brief gaat in op het belang van de basisindustrie voor Nederland, hoe klimaatverandering de kaders verandert en hoe Nederland gepositioneerd is voor een nieuwe, leidende rol in de verduurzaming van de industrie. Het Rijk wil haar beoogde regierol voor de basisindustrie invullen door o.a. langjarige ondersteuning van een beperkt aantal sleuteltechnologieën, waterstof, koolstofafvang- en opslag, elektrificatie en circulaire technieken zoals bioraffinage en chemische recycling.

²⁹ Zie paragraaf 3.10 (p.71-72) van het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2023

³⁰ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z08812&did=2020D18847

3 Circulaire economie in Limburg

In het vorige hoofdstuk is stilgestaan bij wat onder een 'circulaire' economie wordt verstaan en welke aspecten een belangrijke rol spelen. De context is geschetst aan de hand van internationale, Europese en nationale ontwikkelingen en de verschillende daarmee samenhangende beleidsagenda's. In dit hoofdstuk wordt de vertaalslag naar Limburg gemaakt. We kijken naar de Limburgse Economie en de kansen en mogelijkheden die aansluiten bij de behoefte van de maatschappij en hebben ter voorbereiding van dit kader een 'circulaire foto' van Limburg gemaakt.

3.1 De circulaire foto van Limburg

Om tot een aanpak te komen die de transitie naar een circulaire economie kan versnellen, is een onderzoek naar de startpositie van circulariteit in Limburg van belang. Het onderzoek helpt in het maken van een keuze in focussectoren en ambities voor de komende jaren. Op deze manier kan een vraag-gerichte aanpak worden ontwikkeld in afstemming met onze belangrijkste stakeholders. De foto bestaat uit verschillende onderdelen:

- Een inventarisatie van reeds lopende trajecten, projecten en initiatieven;
- Een interviewronde met ruim 40 bedrijven, kennisinstellingen, koepelorganisaties, campussen en overheden in en buiten Limburg die werkzaam zijn in het veld;
- Een inventarisatie van de knelpunten en kansen op weg naar een Circulaire Economie;
- Een analyse van de Limburgse sectoren en het 'circulair potentieel' daarbinnen, afgezet tegen het nationaal gemiddelde;
- Een analyse van de Limburgse grondstof- en reststromen.

Hieronder worden de belangrijkste bevindingen uit de analyse, interviewronde en inventarisatie weergegeven.

In Limburg is al een groot aantal partijen bezig om de omslag naar een duurzame circulaire economie te realiseren en te versnellen (zie tekstblok 3.1).

“In een volledig circulaire economie zullen corporaties een heel andere manier van bouwen en renoveren hanteren: hier liggen voor alle partijen kansen.”

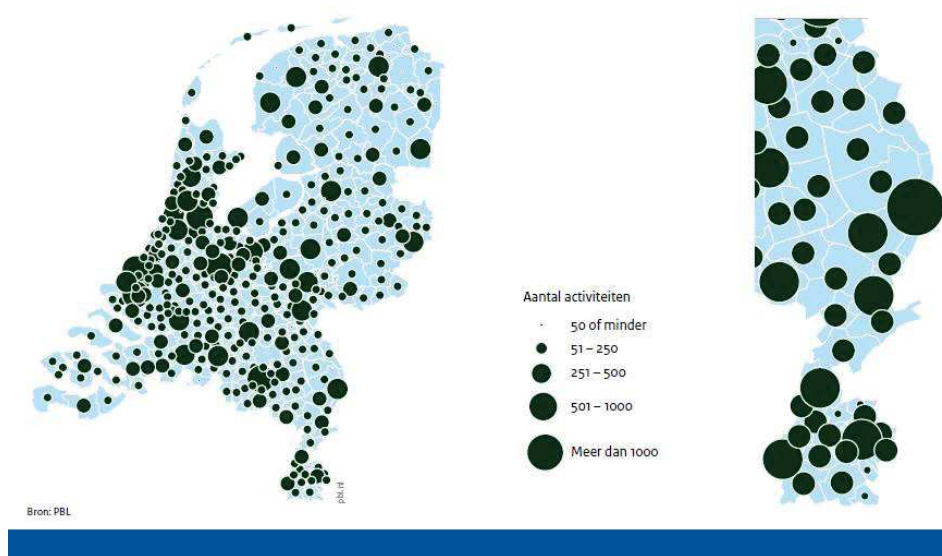
Marjo Vankan - Bestuurder Wooncorporatie Heem Wonen

Voorbeelden in Limburg

- Limburg heeft een sterke positie op het vlak van chemie en materialentechnologie en een stevige agrarische sector. Bedrijven en kennis zijn onder meer geclusterd op en rond de Brightlands Campussen (Brightlands Chemelot Campus, Brightlands Campus Greenport Venlo, Brightlands Smart Services Campus). In Limburg zijn goede voorbeelden van de invulling van de transitie met kennisinstituten en proeftuinen zoals AMIBM, InScite, BMC, Bio Treat Center (BTC) en Circular Design Center (CDC). Brightsite op Chemelot is een veelbelovende publiek-private samenwerking gericht op een energie en grondstoffentransitie.
- De onderwijssector kan en wil het gedachtengoed van circulaire economie integreren in de diverse opleidingen. Daarnaast zijn er ook mogelijkheden om circulaire economie te integreren binnen al bestaande publiek-private samenwerkingen zoals het centrum voor innovatief vakmanschap voor de gebouwde omgeving, de smart industry en het groene onderwijs. Door studenten/docenten, praktijkgericht onderzoek te laten doen en lectoraten te richten op circulaire vraagstukken in de praktijk van alledag, draagt het onderwijs bij aan kennisontwikkeling en helpen zij bedrijven om verdere stappen te zetten.
- Daarnaast spelen in Parkstad een aantal IBA-projecten die zich focussen op circulair bouwen, renoveren en slopen waaronder Superlocal en Resource House. In Weert worden op dit moment 16 nul-op-de-meter-woningen gebouwd volgens de Nur Holz methode.
- Circulaire economie staat op de agenda van de Limburgse triple helix organisaties.
- De Afval Samenwerking Limburg (ASL) is een organisatie met als doelstelling dé schakel in de Limburgse keten van huishoudelijk afval tot grondstof te worden en daarmee de belangen te behartigen van de Limburgse gemeenten bij het verwerken van huishoudelijk afval en gft. Attero, Suez, RD4 en Renewi zijn afvalverzamelaars en – verwerkers die al jaren bezig zijn met de circulaire economie door de ingezamelde materialen op de meest hoogwaardige manier te verwerken en zo waarde toe te voegen. De afvalverwerkers bewegen meer en meer richting het leveren van grondstoffen.
- Pilots zijn gestart om bedrijventerreinen circulair te maken.
- Bedrijven zoals Moonen Packaging, Fuenix Ecology, QCP, Limburg Circulair, Zitta®Biogas, Ioniqa, Sabic, Rockwool, Ace-Re-Use technology, Gulpener, Greentom, WEPA, Smurfit Kappa en DSM-Niaga® werken volgens circulaire concepten.
- Het LEF financiert kansrijke duurzame circulaire projecten middels leningen of participaties.
- Circulaire economie wordt vaak in een adem genoemd met biobased. Nijsen-Granico, DSD BV, Feed Design lab en BTC innoveren met nieuwe verdienmodellen voor het gebruik van biologisch materiaal voor tal van zaken zoals brandstof, veevoer, bouwmaterialen en plastics. Partijen in de tuinbouw werken gezamenlijk aan onderzoeken rondom reststromen en delen hun kennis en ervaringen waarbij o.a. Brightlands Campus Greenport Venlo, LIOF, TopZuid, BTC en Blue Hub betrokken zijn.

In de publicatie Circulaire economie in kaart, brengt PBL voor het eerst de volle breedte van circulaire activiteiten in de Nederlandse economie in beeld. Een eerste schatting van ongeveer 85.000 circulaire initiatieven, waarvan 1500 innovatieve initiatieven in Nederland, waar circa 420.000 banen mee gemoed zijn (PBL, 2019)³¹ (figuur 6).

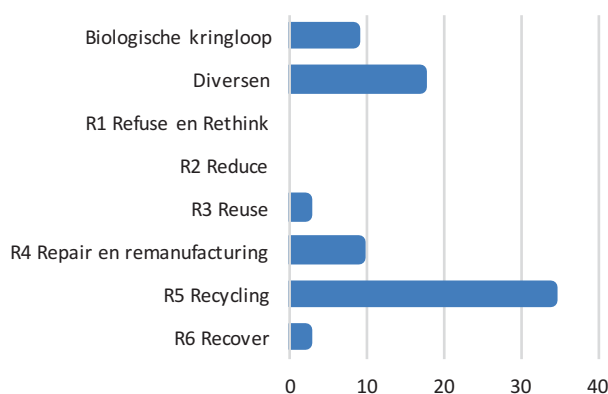
31 PBL (2019). Circulaire economie in kaart, 11 januari 2019. Online beschikbaar: <https://www.pbl.nl/publicaties/circulaire-economie-in-kaart>

Figuur 6: Activiteiten Circulaire economie per gemeente

Voor Limburg komt dat neer op ca. 5300 initiatieven met bijna 22.000 banen. In bijlage 3 is de berekeningsmethodiek nader toegelicht. Het gaat om activiteiten die bewust of onbewust bijdragen aan de circulaire economie en vaak niet als circulair herkend worden omdat ze al zo lang bestaan, zoals reparatie door een fietsenmaker of het verkopen van tweedehands meubels, maar ook om het vervangen van fossiele grondstoffen door biomassa reststromen (bijvoorbeeld in bioplastics).

Een nadere onderverdeling (niet limitatief) naar innovatieve initiatieven is opgenomen in figuur 7. We hebben hierbij gebruik gemaakt van onze kennis van Limburgse initiatieven, Europese subsidieregelingen (EFRO) en een eerste inventarisatie van Rijksinstituut voor Ondernemend Nederland (RVO naar CE initiatieven (in opdracht van het PBL, nog in bewerking).

Figuur 7: Circulaire innovatieve initiatieven naar R strategie

Onder de categorie “diversen” zijn initiatieven opgenomen die een rol kunnen spelen in al deze strategieën en staan daarom naast de R-ladder. Zo betreft het bijvoorbeeld organisaties die middels IT-applicaties of kantoorvoorzieningen andere circulaire initiatieven in staat stellen succesvol te zijn. Wanneer een initiatief meerdere R-strategieën toepast, is deze ingedeeld onder de strategie waarbij het minste waardeverlies optreedt. De R-strategieën zijn niet van toepassing op initiatieven die werken met de biologische cyclus en deze initiatieven zijn daarom in de grafiek eveneens in een aparte categorie opgenomen.

De innovatieve activiteiten lopen uiteen van C3 living, die bouwt met modulaire bouwblokken waarbij gebruik wordt gemaakt van onderdelen die eenvoudig hergebruikt kunnen worden (R3), Black Bear Carbon die oude banden upcycled (R4), tot bedrijven zoals DenimX die gebruik maken van textielafval in combinatie met biobased plastic en op basis hiervan verschillende producten creëren zoals koffers, stoelen en lampen (R5). Vanuit deze verschillende strategieën gezien, is recycling de meest voorkomende strategie. Het betreft een eerste indicatief overzicht dat de komende jaren verder verfijnd zal worden.

3.2 Limburgse kracht

Als onderdeel van het maken van de circulaire foto zijn één-op-één interviews gehouden met ruim 40 bedrijven, kennisinstellingen, koepelorganisaties, campussen en overheden (sleutelpartijen) in en buiten Limburg, die werkzaam zijn in het veld van de circulaire economie. De keuze is gemaakt op basis van de landelijke transitiethema's en Limburgse sterkten van de economie (voor een volledige lijst, zie bijlage 4).

In deze ronde is opgehaald wat de kracht van Limburg zou kunnen zijn, waar de voornaamste knelpunten zitten voor (door-) ontwikkeling van de circulaire economie in Limburg, welke bestaande initiatieven en samenwerkingsverbanden in dit kader relevant zijn en welke rol er voor de overheid in het algemeen - en de Provincie in het bijzonder - is weggelegd. Laatstgenoemde rol komt met name aan bod in het uitvoeringsgedeelte van dit kader. De resultaten inzake de Limburgse kracht, de knelpunten en de bestaande initiatieven kunnen als onderdeel van de circulaire foto worden samengevat als:

Belangrijkste Lessen

- Veel enthousiasme en gedrevenheid bij ondernemers en instellingen. Kartrekkers en voorlopers zijn daarin belangrijk.
- Ambities bedrijfsleven en onderwijs- en kennisinstellingen Chemelot in het kader van European Circular Hub.
- Een aantal bedrijven die CE als leidend principe hanteren.
- Goed dat de Provincie hier werk van maakt en prioriteit aan geeft.
- Er gebeurt al heel veel, wat bij merendeel van 'publiek' totaal onbekend is.
- Er is binnen bedrijven veel onwetendheid over circulariteit, reststromen, het 'hoe'.
- Voor de doorontwikkeling is schaal, massa en volume nodig ("je haalt het niet met niches").
- Circulair werken, ondernemen en onderzoeken is een lokale en internationale aangelegenheid.
- Circulaire economie is relatief nog klein, maar grote spelers zijn aan het bewegen.
- Geef zelf het goede voorbeeld (in eigen bedrijfsvoering/organisatie/taken/financiën).
- Voor de bouw- en installatiesector is de energietransitie de belangrijkste factor, en tegelijkertijd kan een wijkgerichte aanpak energietransitie een goed kristallisatiepunt zijn voor meer circulariteit in de wijk op andere gebieden.
- Gaat vooral om doen, doen, doen!

Knelpunten in de circulaire transitie

- Te weinig kennis van circulaire mogelijkheden (grondstoffen, organisatorisch, proces, kosten).
- Nog veel onduidelijkheid (of tegenwerkende) standaarden en definities (afval/ grondstof), vergt aanpassing: wet- en regelgeving is nog niet 'circulair'.
- 'Klassieke' grondstoffen zijn internationaal nog (te) goedkoop evenals het 'verbranden' van afval.
- Te groot prijsverschil tussen nieuwe en gerecyclede materialen.
- Generiek tekort aan kwalitatief technisch geschoold personeel (flexibiliteit onderwijs).
- Lineaire economie/denkbeelden zit nog in heel veel bedrijven, businessmodellen en 'hoofden' ook in het onderwijs en bij onze jonge mensen die straks onze economie dragen.
- Kennisachterstand op het gebied van circulair ondernemen.
- Weinig transparantie in kwaliteit, herkomst, samenstelling en winning van grondstoffen.
- Veel kleinschalige individuele acties/initiatieven.
- Ontbreken voldoende samenwerking in de keten (vaak dominante rol OEM'ers in de keten).
- Schaalniveau toepassing initiatieven (veelal regio Limburg) circulaire economie levert onvoldoende massa/volume.
- Circulaire projecten zijn nog te duur, te grote onrendabele top en daarmee niet betaalbaar zonder subsidies.
- Logistieke randvoorwaarden, inclusief (regel) ruimte om euregionaal te experimenteren met vervoer van circulaire grondstoffen.
- Beschikbaarheid van bioafval + de ruimtelijke vraagstukken rond opslag van bioafval en kunststofafval.
- Regelgeving die niet afgestemd is op circulaire grondstoffen en processen (vervoer afvalstoffen, MER) ook euregionaal/internationaal gezien.
- Veel aanbestedingen ('tenders') belonen nog te weinig circulariteit.

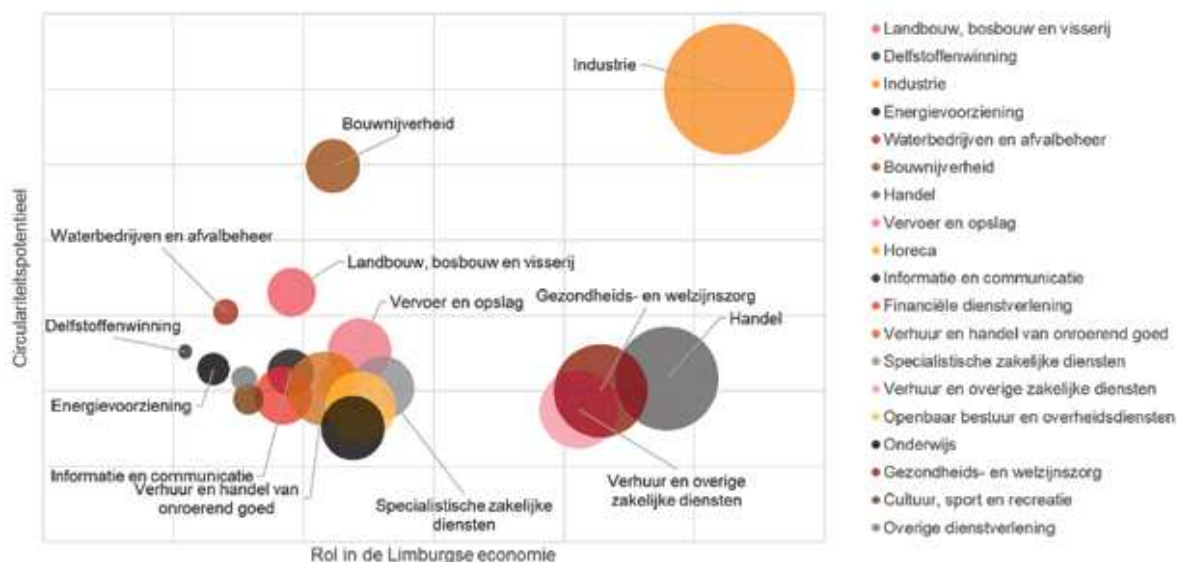
3.2.1 Circulair potentieel

We sluiten aan bij de internationaal gevestigde methode van de Ellen MacArthur Foundation, welke als doel heeft het wereldwijd versnellen van de overgang naar een Circulaire Economie.³² Deze methode prioriteert sectoren op basis van de rol van de sector

³² Ellen MacArthur Foundation in A Toolkit for Policy Makers (2015).

in de economie en het circulariteitspotentieel van de sector. Vervolgens kwantificeert de Ellen MacArthur Foundation de plaatsing van de sectoren op twee assen door meerdere indicatoren aan de assen te koppelen.³³

Figuur 8 toont het samenvattend resultaat van de sector prioritering in Limburg, gebaseerd op de circulaire potentie, de rol in de economie en de bruto toegevoegde waarde van de sector. In bijlage 3 is de verantwoording voor de berekeningsmethodiek opgenomen.

Figuur 8: Circulair potentieel Limburg

Op basis van de analyse ligt de grootste potentie in de sectoren industrie, bouwnijverheid, landbouw, bosbouw en visserij en afval. Daarnaast vormt logistiek een belangrijke randvoorwaardelijke sector voor de circulaire economie.

Een verdere uitsplitsing van de industriesector en afzetting tegen het nationaal gemiddelde is opgenomen in bijlage 3. In zijn algemeenheid laat de analyse zien dat de Limburgse sectoren vergelijkbaar zijn met het nationaal gemiddelde, waarbij de industriesector in Limburg een relatief grotere rol speelt. Dit geldt zowel voor de rol in de economie als voor het circulariteitspotentieel.

De rol van bouwnijverheid is kleiner in de Limburgse economie. Met betrekking tot landbouw, bosbouw en visserij is het circulariteitspotentieel iets hoger voor Limburg.

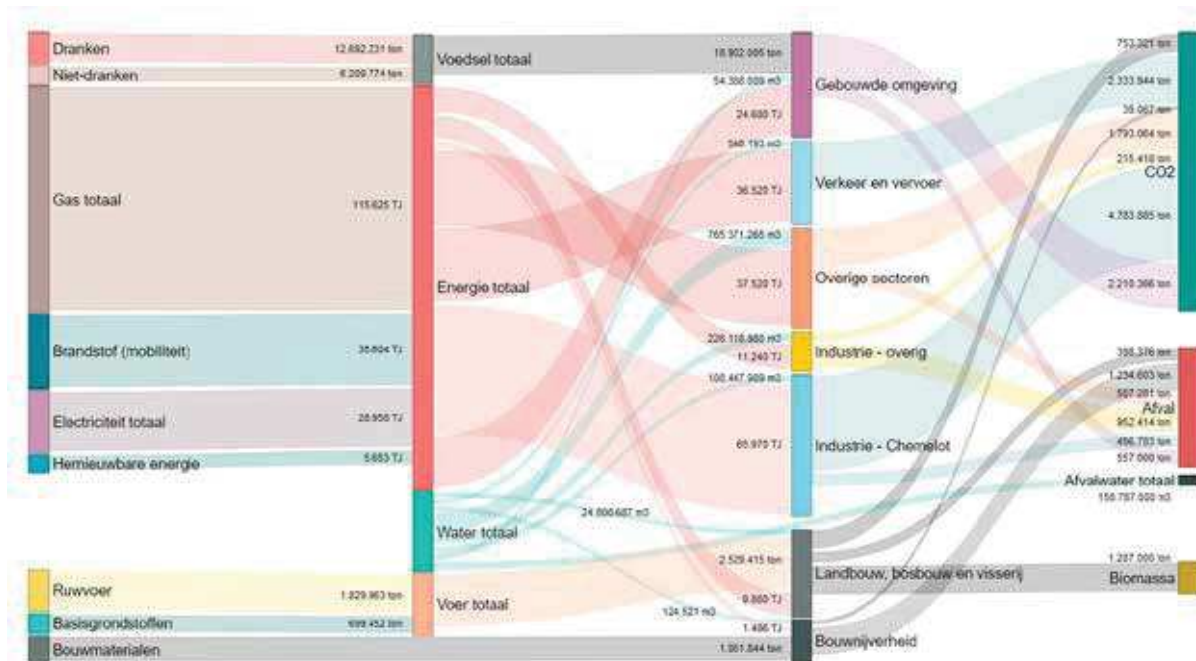
3.2.2 Grondstof- en reststromen

Om de transitie naar een circulaire economie te versnellen, is daarnaast zicht op het grondstoffengebruik en vrijkomende reststromen in de provincie van belang. Hiermee wordt een kennisbasis gelegd om in de toekomst de voortgang van de circulaire economie te kunnen monitoren. Veel kennis en ook regio-specifieke data ontbreekt. Er is bijvoorbeeld informatie nodig over het huidige gebruik van grondstoffen, materialen en producten. Ook is meer informatie nodig over de effecten op milieudruk en socio-economische ontwikkelingen van beleidsacties en het transitieproces zelf. Het kabinet heeft het PBL gevraagd kennis te ontwikkelen die nodig is om de transitie naar een circulaire economie

³³ Voor het in kaart brengen van de Limburgse economie is gebruik gemaakt van de indicatoren toegevoegde waarde en werkgelegenheid per sector (benoemd in het collegeprogramma), bruto toegevoegde waarde volumemutaties, investeringen in materiële vaste activa en oprichtingen van vestigingen. Voor het circulariteitspotentieel zijn de relevante indicatoren, materiaalintensiteit, afval, kritieke grondstoffen en CO₂-uitstoot.

te kunnen volgen en te sturen. Deze kennis wordt ontwikkeld in het werkprogramma monitoring en sturing Circulaire Economie 2019-2023, waarbij de exacte invulling jaarlijkse wordt bepaald op basis van de op dat moment meest relevante beleids- en onderzoeks-vragen.

Derhalve hebben we in dit kader gekozen om een eerste vereenvoudigde stap te zetten om een indicatie te krijgen van de grondstof- en reststromen op basis van beschikbare openbare data (figuur 9).

Figuur 9: Indicatieve grondstoffenkaart Limburg

De drie sectoren die als meest belangrijk naar voren zijn gekomen in de sectoranalyse zijn als startpunt genomen voor dit overzicht. De grondstofstromenkaart moet van links naar rechts gelezen worden. Links worden de inputs benoemd (het grondstof- en energie-verbruik) en rechts de outputs (de reststoffen die vrijkomen en de milieu-impact daarvan uitgedrukt in CO2 en afvalwater). Figuur 9 bevestigt het beeld dat ook uit de sectoranalyse naar voren komt dat voor de provincie Limburg voornamelijk industrie, bouwnijverheid en landbouw een grote impact hebben op de grondstof- en reststromen.

Door gerichte regionale dataverzameling door PBL kan de grondstofstromenkaart worden verbeterd en verfijnd. Een gedetailleerde analyse per sector zou een vervolgstap kunnen zijn. Dat komt onder meer tot uiting in een gezamenlijke kansenkaart, circulaire economie en kringlooplandbouw waar ondernemers, overheid en kennisinstellingen hun bijdrage aan kunnen leveren. Zo zou bijvoorbeeld voor de bouwindustrie kunnen worden vastgesteld hoeveel puingranulaat wordt afgezet en hoe dit op een zo hoog mogelijke manier tot toegevoegde waarde kan worden omgezet. Op deze manier kan inzicht worden verkregen in het onbenutte potentieel van grondstoffen, energie en waterstromen. Op basis van deze informatie kunnen o.a. sectorinterventies worden bepaald om de transitie te versnellen.

4 Ambitie en uitgangspunten

Wanneer we het internationale, Europese en nationale speelveld overzien én de potentie en initiatieven uit de Limburgse samenleving in ogenschouw nemen, liggen er voor onze regio veel kansen om actief op in te spelen. Met name de afgelopen vijf jaar is er veel beweging in de samenleving, van kleinschalige acties en initiatieven tot grote spelers zoals DSM, Unilever en Auping die in hun bedrijfsvoering en hun ketens de slag naar circulair aan het maken zijn en groeit het bewustzijn en urgentie in het publieke debat.

Dit soort activiteiten vormt het begin van de transitie naar een circulaire economie en is hoopgevend voor de haalbaarheid van de transitie en tekent de maatschappelijke wil om de draai naar volledige circulariteit te maken.

Tegelijkertijd is de circulaire economie zowel internationaal, nationaal als ook in Limburg vooralsnog een 'bescheiden' economische kracht. Het Limburgse potentieel ligt vooral in toepassingen in de industrie, de bouw, de afval-, land- en tuinbouwsector. Daarbij geldt dat circulair ondernemen zowel een lokale, (eu)regionale, alsook internationale aangelegenheid is, enerzijds gezien de regionale ketens en partnerships, maar anderzijds ook omdat het een Europese/internationale dynamiek kent vanwege de benodigde schaalgrootte, volumes en de kwaliteit van grondstoffen. Wat betreft de knelpunten liggen deze vaak op nationaal en Europees niveau, waarvoor ook de rijksoverheid en de Europese Commissie de komende jaren verdere wet- en regelgeving en marktprikkels zullen ontwikkelen die de circulaire economie zullen stimuleren.

4.1 Ambitie

Als het gaat om de regionale ambities wordt een stimulerende en ondersteunende rol voor de Provincie door alle gesprekspartners als belangrijk gezien. Geef echter ook zelf het goede voorbeeld is de oproep, bijvoorbeeld met circulaire inkoop, de taken voor zowel vergunningverlening, toezicht en handhaving alsook de voorbeeldrol en de keuze bij financiële investeringen. Stimuleer samenwerking tussen partners (publiek/privaat) en verbindt kennis, onderzoek, design en toepassing vanuit een concrete en pragmatische aanpak. Mobiliseer en bundel als Provincie verder de kracht en potentie die er in Limburg is, en benut de landelijke en Europese netwerken.

Vanuit deze oproepen, alsmede vanuit onze analyse van het circulair potentieel in Limburg, formuleren wij de volgende ambitie voor de komende jaren (2023):

Wij werken aan een circulaire economie waarin energie, grondstoffen, materialen en componenten (halffabricaten) zo lang mogelijk en weloverwogen van waarde blijven voor productie en consumptie. Daarmee leveren wij een duurzame en impactvolle bijdrage aan werkgelegenheid, innovatie en toegevoegde waarde voor Limburg.

Deze ambitie werken wij uit in een uitvoeringsprogramma voor 2020-2023 waarbij we kiezen voor een vijftal actielijnen met het Limburgse innovatie ecosysteem als onderlegger. Voor een aantal initiatieven heeft reeds besluitvorming plaatsgevonden en zijn de financiële consequenties ook verwerkt. Elke actielijn is voorzien van één of meerdere centrale doelstellingen en milestones waaraan projecten zullen worden getoetst.

4.2 Provinciale rol

Het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 neemt een maatschappelijke transitie als uitgangspunt waarin op mondiale schaal een bewustwording over nut én noodzaak wordt gevraagd van alle geledingen in de maatschappij. Overheden, bedrijven, kennisinstellingen, intermediaire organisaties en nadrukkelijk ook de burger.

De Provincie kiest ervoor om een bijdrage te leveren aan deze transitie door met name de benodigde beweging in de samenleving mede op gang te helpen brengen.

Centraal daarbij staat de rolopvatting dat de Provincie in het samenspel van alle betrokken partijen niet bepalend kan zijn, maar wel een maximale inspanning wil leveren aan de groeiende bewustwording van de noodzaak van een circulaire economie en het leggen van verbindingen daartoe tussen partners in de samenleving.

Daarmee staat in deze beginfase van de ontwikkeling van de circulaire economie een bijdrage aan de transitie centraal als outcome van het beleid voor circulaire economie, gericht op 'willen en kunnen'.

Met de 5 actielijnen wil de Provincie met relatief kleinere bijdragen het vliegwiel van de transitie mede in beweging zetten, de samenwerking stimuleren en de kennisdeling op gang brengen, rekening houdend met het kader Transitie Financierbaar.

4.3 Uitgangspunten

Er is gekozen voor een programmatische aanpak in de vorm van een uitvoeringsprogramma voor de periode 2020-2023. We hebben daarvoor de volgende vijf uitgangspunten gekozen:

- Wij kiezen voor een realistisch en haalbaar uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen voor de komende 3 jaar waarin we inzetten op de meest hoogwaardige R-strategieën;
- Wij ondersteunen alleen initiatieven waar partners bereid zijn om ook zelf te investeren;
- Wij ondersteunen initiatieven waar (boven)regionale partnerships gevormd worden met oog voor een meerjarige samenwerking; de voorkeur gaat uit naar toepassingsgerichte projecten waarin bedrijven, kennisinstellingen en overheden samen investeren (triple helix-verband);
- Wij kiezen voor een laagdrempelige aanpak voor ondernemers en (kennis)instellingen waarbij kennis, design en toepassing (valorisatie) bij elkaar komen;
- Wij zullen als provinciale organisatie ook zelf actief een bijdrage leveren aan de geformuleerde ambitie via inkoopprocessen, vergunningverlening, toezicht en handhaving, (financiële) participaties, public affairs naar rijk/EU en benutten en stroomlijnen van de diverse netwerken.

Deze uitgangspunten zijn niet limitatief maar richtinggevend voor de vijf actielijnen van het uitvoeringsprogramma en de projectinitiatieven daarbinnen. Daarbij streven wij naar maximale synergie tussen de 5 actielijnen.

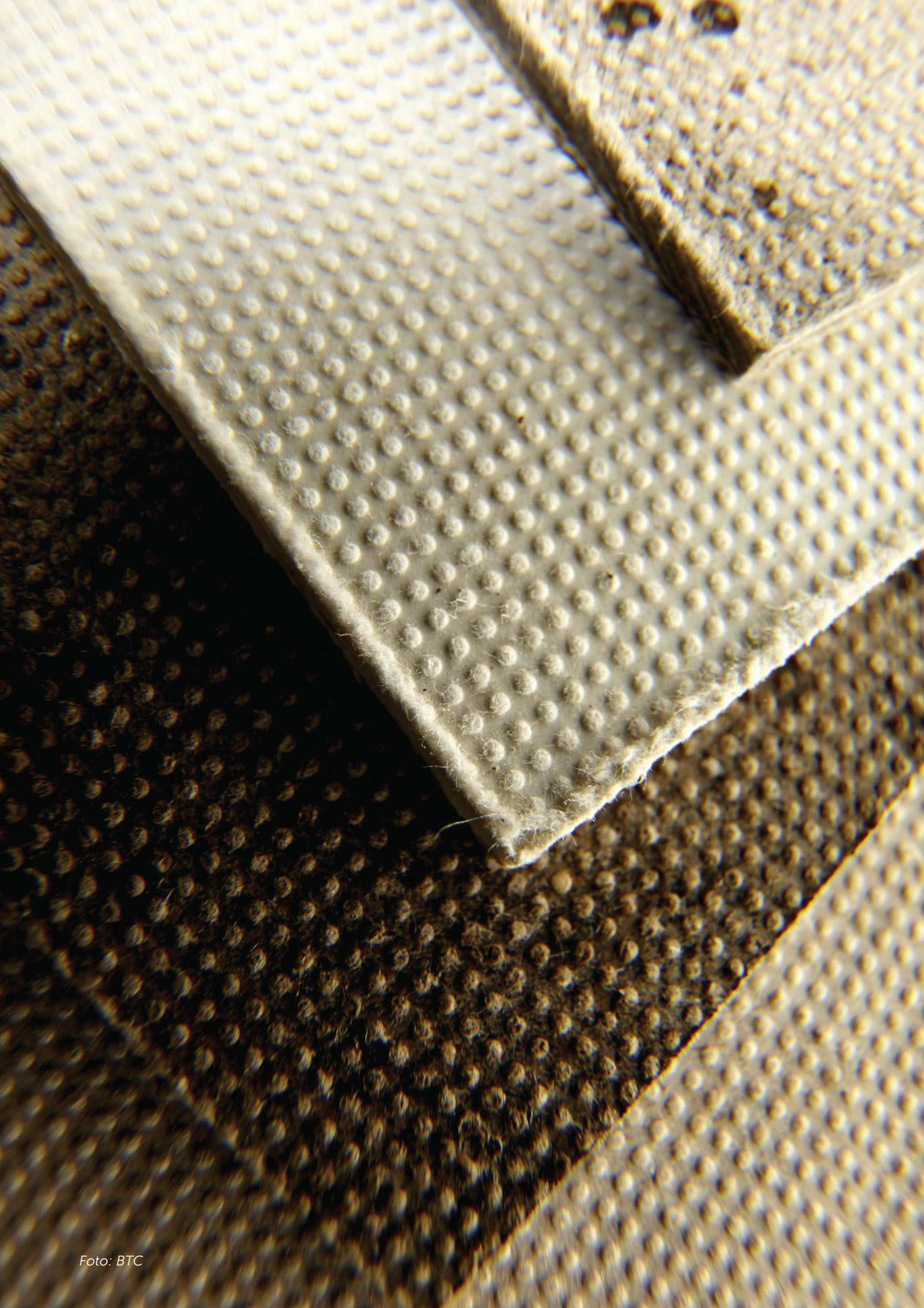
Wij operationaliseren een afwegingskader op het niveau van output indicatoren en milestones, die aangeven welke bijdragen worden verwacht van partners om in aanmerking te komen voor financiële ondersteuning vanuit dit kader. Dat betekent dat er geen harde resultaatdoelstellingen vooraf ten aanzien van outcome op beleidsniveau (kunnen) zijn geformuleerd, maar dat er wel vooraf eisen worden gesteld aan projecten om daadwerkelijk bij te dragen aan maatschappelijke effecten ten aanzien van grondstoffengebruik, werkgelegenheid en energiegebruik.

Belangrijk is ook dat deze feitelijke effecten (output) met en door de betrokken partijen uiteraard in de uitvoering van projecten zo maximaal mogelijk worden gemonitord. Het afwegingskader is opgenomen in hoofdstuk 6.

Gezien de breedte van de gedefinieerde actielijnen en de daaraan verbonden indicatoren, zal de voortgang en specifieke toepassing van de indicatoren door Gedeputeerde Staten opgenomen en toegelicht worden via de P&C-cyclus en in de afzonderlijke jaarlijkse rapportage over de uitvoering van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 aan Provinciale Staten.

Daarnaast zullen wij de financiële inzet van meer dan € 250.000 per project meedelen aan Provinciale Staten. De inzet van projectbijdragen van meer dan € 500.000, zullen wij Provinciale Staten individueel ter besluitvorming voorleggen.

5 Actielijnen

Limburgs innovatie ecosysteem

De Provincie Limburg heeft een lange traditie op het gebied van economisch beleid, mede gericht op duurzaamheid en circulariteit. We werken aan een Limburg waarin het aantrekkelijk is om te (ver)blijven en je te vestigen. Dit doen wij, zoals verwoord is in de ambitie van het collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023, vanuit meerjarig partnerschap met onze Limburgse kennis- en onderwijsinstellingen, bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke organisaties. Vanuit dit uitgangspunt werken we aan de economische structuurversterking van Limburg als een belangrijke impuls om een aantal grote opgaven en economische kansen in de Limburgse samenleving aan te pakken. Limburg heeft te maken met een aantal grote transitieopgaven op het gebied van energie, grondstoffen, voedsel, gezondheid en digitalisering. De transities bieden ook vooral kansen. Er ontstaan innovaties, nieuwe markten en dus mogelijkheden om de duurzaamheid en het innovatievermogen, respectievelijk de brede welvaart in Limburg verder te vergroten. Wij willen deze transitie-opgaven mogelijk maken en helpen versnellen. In interactie zetten wij een veelheid aan ontwikkelingen de komende jaren versneld in beweging.

De bestaande economische infrastructuur in Limburg, met onze economische uitvoeringsorganisatie LIOF, de Brightlands-campusen – als open innovatie ecosysteem – en kennisinstellingen biedt een goede uitgangspositie. De afgelopen 20 jaar is er fors geïnvesteerd in de kenniseconomie en het valoriseren van deze kennis. De samenwerking tussen kennisinstellingen en het regionale bedrijfsleven heeft met steun van de Limburgse overheden een forse impuls gekregen. Onder de noemer van Brightlands zijn er diverse joint ventures opgezet (campussen), nieuwe instituten opgericht en worden ondernemers op en buiten de campussen gesteund met diverse (innovatie)fondsen en risicokapitaal. De Brightlands campussen zijn daarnaast magneten voor talenten die willen onderzoeken en ondernemen.

Een energiefonds is opgericht dat bijdraagt aan projecten in de energietransitie en circulaire economie. Al deze investeringen zorgen voor een goede voedingsbodem en de gewenste dynamiek om de transitie-opgaven (waaronder de circulaire economie) mede aan te jagen en te versnellen.

Het kader Circulaire Economie 2.0 staat op zichzelf, maar vormt als zelfstandig kader wel een belangrijk onderdeel van het integrale beleid in het Collegeprogramma. De realisatie van een duurzame en circulaire economie zorgt voor een aantrekkelijkere leefomgeving met een vestigingsklimaat dat schoner, duurzamer en toekomstbestendig is.

Het circulair kader biedt namelijk ook de context voor de samenloop van de missie van het CE-beleid met de duurzaamheidsdoelstellingen in de beleidskaders voor het Missiegedreven economisch beleid, de Landbouw- en agrifoodsector en de Provinciale Energiestrategie. Grosso modo gaat het juist daarbij om de majeure onderdelen van het innovatie ecosysteem voor duurzaamheid en energie. De samenhang tussen het Missiegedreven economisch beleidskader en het beleid voor circulaire economie komt onder meer tot uiting in de gezamenlijke financiering van een aantal voor de duurzaamheids- en grondstoffentransitie belangrijke projecten, ter versterking van het Limburgs innovatie ecosysteem zoals Brightsite, BMC en AMIBM.

Daarmee vormen deze investeringen een belangrijk dragend onderdeel binnen het Beleidskader voor Circulaire Economie 2.0.

- Brightsite, is een Publiek-Private Samenwerking (PPS) met deelname van Sitech (vertegenwoordiger van de Chemelot bedrijven), De Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO), Universiteit Maastricht en Brightlands Chemelot Campus. Brightsite beoogt als open innovatieplatform voor duurzame procestechnologie en circulariteit de benodigde kennis van vele (inter) nationale partijen op Chemelot samen te brengen. Hierbij wordt voorzien in faciliteiten voor opschaling en commerciële demonstratie. Vanuit dit gezichtspunt wordt Chemelot een internationaal toonaangevende proeftuin op dit gebied. Brightsite werkt over de hele kennisketen middels integrale technologie roadmaps die wetenschappelijke kennis, toepassing en gebruik door bedrijven verbinden. Brightsite is opgezet met als uiteindelijke doel CO₂-reductie op het Chemelot-terrein (en op termijn daarbuiten) door toepassing van nieuwe technologieën. Daarnaast zijn de activiteiten van Brightsite nodig om de noodzakelijke transformatie van Chemelot naar een circulaire economie te maken. Brightsite fungeert als motor voor Chemelot om de meest duurzame, meest competitieve en meest veilige industriesite van West-Europa in 2050 te worden. Brightsite schaaft nieuwe technologieën op en wil regie voeren om nieuwe grondstofketens te koppelen van de spelers op Chemelot. Brightsite leidt medewerkers op, zowel nieuwe instroom van studenten als bestaande medewerkers. Wanneer nieuwe concepten op Chemelot werken, kan het elders ook werken, zodoende dient Brightsite als proeftuin voor Nederland en op termijn daarbuiten. Vanuit het kader Circulaire Economie Limburg 2.0 is € 5,0 mln. als bijdrage samen met een bijdrage van € 4,0 mln. uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt' beschikbaar gesteld (PS 29 juni 2020, GS 2020-23226).
- Het Brightlands Materials Center is een kennisinstelling die bestaat uit de samenwerking tussen Chemelot Scientific Participations (CSP) BV (waarvan Provincie Limburg 100% aandeelhouder is) en TNO. De kennisinstelling richt zich inhoudelijk op één van de deelgebieden binnen de Brightlands Chemelot Campus, te weten de verduurzaming van plastic materialen, gericht op lightweight automotive, sustainable buildings, additive manufacturing en circular packaging. Het gaat hierbij specifiek om onderzoek naar het optimaliseren van het ontwerp van verpakkingen, zodat de verpakking gerecycled kan worden én kan voldoen aan hoge productie eisen. BMC is gehuisvest met haar faciliteiten op de BCC en werkt daar samen met onder andere het Institute for Science en Technology (InSciTe: gezamenlijk onderzoeks-instituut van TUE, UM, DSM) en Chemelot Innovation and Learning Labs (CHILL: onderwijs en onderzoeksinstituut van Zuyd en UM) en kent daarnaast ook sterke cross-overs met het Maastricht Science Program en AMIBM. Daarnaast werkt BMC samen met kennisinstellingen buiten de Limburgse campussen en op projectbasis met een veelheid aan bedrijven. Na een provinciale investering van 15 mln. euro in 2014 voor de periode 2015-2019, hebben Provinciale Staten op 7 februari 2020 (GS2019-91103) besloten om een vervolgfinanciering van 1,5 mln. euro beschikbaar te stellen voor de periode t/m 2021. Deze middelen zijn ter beschikking gesteld vooruitlopend op de vaststelling van dit kader. Provinciale Staten hebben tevens besloten om in 2022 eveneens € 1,5 mln. euro beschikbaar te stellen indien voldaan is aan twee voorwaarden: een positieve uitkomst van de strategische review door TNO én een positieve uitslag van een externe review over de financiële continuïteit van BMC. Vanuit het Missie-gedreven economisch beleidskader wordt eveneens € 3,0 mln. ter beschikking gesteld.

- Het Aachen-Maastricht Institute for Biobased Materials is een initiatief van de Universiteit Maastricht en de RWTH Aachen en is gericht op het versneld opbouwen van de samenwerking tussen deze partijen door het opzetten van een gezamenlijk onderzoeksinstituut dat grenzen wil verleggen binnen biobased materials. De essentie hiervan is om planten of andere organismen te gebruiken als leverancier van hoogwaardige biobased grondstoffen en hiermee de ontwikkeling en industriële toepassing van biobased materialen te realiseren.

Daarmee wordt bijgedragen aan de biobased en circulaire economie: een economie die biomassa gebruikt in plaats van fossiele brandstoffen. Het instituut richt zich zowel op fundamenteel als toegepast niveau. Het project AMIBM is een Kennis-As project. Provinciale Staten hebben op 20 juni 2014 besloten om een provinciale bijdrage van € 5,0 mln. (1e tranchebedrag) te verlenen van een totale provinciale bijdrage van maximaal € 9,0 mln.

De subsidie is verleend aan de Universiteit Maastricht bij beschikking d.d. 15 december 2015 voor de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2019. Op 19 december 2019 hebben Provinciale Staten besloten, na een positieve onafhankelijke evaluatie van het instituut, tot een 2e tranche subsidie van 2,0 mln. euro, vooruitlopend op dit kader en eenzelfde bedrag uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt' (Kennis As-project; PS 13 december 2019-80627).

Foto: DSM-Niaga

5.1 Omdenken

Innovatie, ondernemerschap en vakmanschap

Circulair denken is omdenken. Veel systemen, organisaties en bedrijfsmodellen zijn gegrond vanuit de gedachte 'take – make – dispose'. Welke grondstoffen en materialen zijn nodig, maak daar een product of dienst van voor klanten die het gebruiken en vervolgens na een bepaalde tijd weggooien. Het ontwerp is vaak gericht op die ene gebruiker (eindgebruiker of leverancier, distributeur). Een circulaire economie gaat over mensen die durven te innoveren, denken in termen van kansen en niet van problemen, duurzaam ondernemen en met degelijk vakmanschap nieuwe toegevoegde waarde bieden in de keten. En ja, er moet ook geld verdiend worden, de businesscases moeten rond te rekenen zijn en na een 'proof of principle' periode moeten er ook producten en diensten op voldoende schaal geleverd kunnen worden. Het gaat daarbij steeds om 'waarde' toevoegen, waarde in kennis (innovatie), waarde in kwaliteitsproducten (vakmanschap) en ook economische waarde in de keten (ondernemerschap).

Limburg heeft op deze drie punten een goede uitgangspositie met onze Brightlands campussen, kennisinstellingen en fondsen. Maar ook onze traditie in het 'maken' met een klassieke maakindustrie, een sterke agrifoodsector en sterke positie in grondstoffenverwerking op bijv. Chemelot, zorgt voor een goede voedingsbodem voor de transitie naar een circulaire economie.

Door gerichte inzet willen wij het circulair ondernemen, innoveren en maken verder stimuleren in alle fasen van de innovatiefunnel, van bewustwording over ideeëngeneratie, innovatie, implementatie tot en met de opstart en valorisatie. Innovatie moet daarbij begrepen worden in haar brede betekenis. Het gaat daarbij zowel over technologische innovatie, innovatie in productontwerp en innovatie van het verdienmodel, welke in de eerste plaats een economische valorisatie tot doel hebben. Daarnaast gaat het ook over procesinnovatie, innovatie op behoeftesystemen en nieuwe vormen van samenwerking die uiteindelijk moeten leiden tot een maatschappelijke valorisatie.

De onderwijsinstellingen benoemen het belang van focus, prioritering, verbinding/ samenwerking om impact te kunnen maken binnen de schaarse middelen die er zijn voor het inzetten van praktijkgericht onderzoek, studentprojecten en (nieuwe) opleidingen en curricula als versterken van de circulaire economie. Wat zijn banen van de toekomst? Welke vaardigheden zijn nodig? Daarbij helpt het als de overheid duiding geeft. Het beroepsonderwijs heeft met het praktijkgericht onderzoek (lectoraten) en de privaat-publieke centra voor innovatief vakmanschap (pps'en) (bijvoorbeeld voor de gebouwde omgeving, maakindustrie, installatietechniek, en chemie en materialen, Agro leeft) en expertisecentra Centre of Expertise (CoE) (bijvoorbeeld CHILL), instrumenten om in de praktijk samen te werken aan circulariteit, met en voor bedrijven en gemeenten in Limburg, veelal aan de hand van concrete opdrachten van overheden en bedrijven. Dit type projecten zijn veelal kleinschalig: onderwijs, bedrijfsleven en overheid leren samen door te doen.

Er lopen al veel initiatieven die (deels) aansluiten bij het thema circulaire economie. Zo is Zuyd Hogeschool een actieve partner in het circulair bouwen en werken de onderwijsinstellingen Vista College, Zuyd Hogeschool en Maastricht University nauw samen met SABIC, DSM en het regionale bedrijfsleven in CHILL in aansluiting op de Circulair Hub ontwikkeling. Maastricht University heeft een aanvraag ingediend bij de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs voor een nieuwe bachelor gericht op specifiek 'Circular Engineering' per september 2021. Maastricht University is eveneens trekker van het eerdergenoemde instituut AMIBM en is ook partner in het Brightsite instituut en aandeelhouder in de Limburgse campussen. Fontys heeft begin dit jaar een nieuw

Expertisecentrum Circulaire Transitie geopend waarin studenten met externe partners werken aan de duurzame maatschappelijke en economische ontwikkeling in Zuid-Nederland. Het accent ligt daarbij in eerste instantie op de transitie in de MKB-maakindustrie en de sociaal maatschappelijke kant van de transitie naar een duurzame economie. In het Circular Science Center wordt er vanaf 2017 op de Brightlands Greenport Campus Venlo door de Circular Design Group nauw samengewerkt tussen bedrijfsleven en o.a. de Hogescholen Fontys, HAS Hogeschool en Zuyd. Doel van de samenwerking is om vernieuwende circulaire producten, diensten en gebouwen te ontwikkelen voor de industriële gebouwde omgeving in de regio Noord-Limburg.

In Noord-Limburg zullen in het kader van de Regio Deal in de periode 2020-2023 vier fieldlabs, waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheden samenwerken, gerealiseerd worden die aansluiten bij de kracht van de regio. De fieldlabs zijn gericht op future farming, technologische innovatie, grensoverschrijdend ondernemerschap en voeding & gezondheid.

“Men zal moeten “omdenken” voor een periode van minimaal 20 jaar.

We zitten te veel vast aan gangbare manieren van denken. De politiek moet het lef hebben om zich te spiegelen, de discussie aan te gaan en problemen integraal in plaats van gefragmenteerd aan te pakken.”

Ton Voncken - Directeur BTC

Als doelstellingen (milestones) hanteren wij:

- ✓ Wij stimuleren en versnellen innovatie en ondernemerschap richting circulaire economie bij het MKB door het gericht inzetten van instrumenten.
- ✓ Wij stimuleren kennis- en onderwijsinstellingen om invulling te geven aan het circulair omdenken zowel binnen de bestaande publiek-private samenwerkingen als bij nieuwe samenwerkingen met bedrijven rondom circulaire economie.

De bestaande infrastructuur in Limburg is met onze economische uitvoeringsorganisatie LIOF, de Brightlands campussen, kennisinstituten en nieuwe impulsen in de opleidingsstructuur van MBO tot WO een goede basis voor diverse acties en initiatieven.

Wat gaan wij doen?

- Wij maken afspraken met onze economische uitvoeringsorganisatie LIOF om de rol van het MKB te versterken bij het versnellen van de transitie naar een circulaire economie door de ontwikkeling en uitvoering van een 3-jarig ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig. Deze afspraken worden meegenomen in het bredere afsprakenpakket met LIOF voor de komende jaren zoals dat vanuit het missiegedreven economisch innovatiebeleid wordt gecoördineerd.
Het programma wordt ontwikkeld vanuit 3 beleidskaders: het Missiegedreven economisch beleidskader (vastgesteld in PS op 29 juni j.l.) het provinciaal beleidskader voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector (eveneens vastgesteld in PS op 29 juni j.l.) en het kader Circulaire Economie 2.0.

De totale omvang van het 3-jarig programma bedraagt € 8,7 mln. waarvan de Provincie vanuit de drie beleidskaders € 5,5 mln. bijdraagt, € 2,0 mln. ieder vanuit het vastgestelde Missiegedreven economisch beleidskader en het provinciaal beleidskader voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector en € 1,5 mln. vanuit het onderhavige kader. Op basis van haar positieve ervaringen met voorgaande soortgelijke ontwikkelprogramma's van LIOF en in verhouding tot de gesommeerde provinciale bijdrage, heeft het Ministerie EZK een positieve grondhouding om de resterende € 3,2 mln. bij te dragen.

Ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig

Het ontwikkelprogramma heeft als doel om de Limburgse economische structuur toekomstbestendig te maken. Het programma biedt een samenhangende set van activiteiten en financieringsinstrumenten gericht op:

- Bewustwording;
- het verbinden van MKB ondernemers (onderling en/of tussen bedrijfsleven (clusters), Brightlands campussen en kennis- en onderwijsinstellingen);
- het initiëren, ondersteunen en realiseren van innovatieprojecten;
- community building, door de inrichting van digitaal platform voor dynamische en interactieve online communities ter versterking van het netwerk, kennisuitwisseling en innovatiebevordering.

Bewustwording (omdenken) over de transitieopgaven bij het MKB is essentieel voor de totstandkoming van een circulaire economie. Bedrijven hebben zicht op nut en noodzaak nodig om op de transitie aan te haken en zich er van bewust te worden dat het naast de technische innovaties ook gaat om nieuwe manieren van samenwerken en financieren. Het creëren van bewustwording rond de circulaire economie is de eerste stap. Hiertoe zullen onder meer tal van fysieke en online bijeenkomsten worden georganiseerd. De bijeenkomsten hebben tot doel om voor specifieke waardeketens, clusters of sectoren te verduidelijken wat de circulaire economie voor hen kan betekenen en welke rol zij hierin zouden kunnen hebben. Ze richten zich op ondernemers en organisaties die eenzelfde toekomstbeeld binnen de circulaire economie nastreven of minstens wil verkennen. Een voorbeeld zijn de zogenaamde CIRCO-tracks.³⁴ Vervolgens is het inrichten van communities en netwerken, het daadwerkelijk versterken van waardeketens en het ondersteunen van innovaties een volgende stap.

Kernelementen van het 3-jarige ontwikkelprogramma 2020-2023 zijn:

- gericht op maatschappelijke opgaven duurzaam (waaronder circulair), slim en gezond;
- gericht op bedrijven overwegend actief in de sectoren, industrie (waaronder chemie en materialen), logistiek, agrofood, bouwnijverheid, waterbedrijven en afvalbeheer en energievoorziening;
- nadruk op clusterontwikkeling;
- benutten van cross-overs tussen de sectoren en maatschappelijke opgaven;
- benutten potentie cross-border, nationale en euronale context;
- gebruik maken van en toe leidend naar beschikbare nationale en Europese instrumenten (zoals de MIT-regeling, OP zuid, Interreg, Horizon Europe);
- de projecten worden beoordeeld op basis van plan van aanpak, onderneming en ondernemerschap, mate van structuurversterkend, innovativiteit, economisch perspectief en impact op maatschappelijke opgaven (grondstoffengebruik en CO₂ emissie).³⁵

³⁴ CIRCO – Creating business through circular design. CIRCO activeert en equipeert productiebedrijven en creatieve professionals om concreet aan de slag te gaan met circulair ondernemen. CIRCO is een programma van CLICKNL (TKI van de topsector Creatieve Industrie)

³⁵ Voor de maatschappelijke opgave duurzaam – waaronder circulair – wordt de impact gemonitord op basis van het grondstoffengebruik (gekoppeld aan de R-strategieën) en energie (CO₂ emissie) door gebruik te maken van een input-benutting-output model.

Resultaten:

Op basis van ervaringsgegevens van dergelijke ontwikkelprogramma's gekoppeld aan de omvang van de voor het programma beschikbare middelen, zijn de volgende resultaten (innovatief product, een dienst, proces, bedrijfsmodel of een waardeketen) voor het integrale programma te verwachten:

- tenminste 100 innovatieprojecten met impact op maatschappelijke opgaven;
- tenminste 100 haalbaarheidsprojecten (adviesproject);
- tenminste 90 deelnemende MKB'ers aan collectieve programma's;
- 1 digitaal platform voor dynamische en interactieve online communities;
- monitoren van de impact op maatschappelijke opgaven, duurzaam (waaronder circulair), slim en gezond;
- 500 MKB'ers actief bij het programma betrokken;
- tientallen klein- en grootschalige events, gericht op netwerkvorming, informatievoorziening en awareness maatschappelijke opgaven, zo mogelijk in samenwerking.

Foto: Superlocal-Feniks

- Naar verwachting zijn de resultaten pro rata naar de drie beleidskaders die bijdragen aan het ontwikkelprogramma toe te rekenen. Afzonderlijke innovatieprojecten zullen bijdragen aan doelen uit meerdere kaders. In de monitoring van de resultaten van het integrale programma zal hier specifiek aandacht aan worden besteed.
- We blijven in de komende periode via LIOF MKB ondernemers ondersteunen met de bestaande provinciale investeringsfondsen die in belangrijke mate kunnen bijdragen tot een versnelde implementatie van de circulaire economie. LIOF beheert naast haar reguliere participatiefonds en -portfolio, ook een aantal fondsen.
- Het Limburg Business Development Fund (LBDF) verstrekt subsidies en leningen, en participeert ook in bedrijven vanuit verschillende sectoren. De nadruk ligt hier op de vroegere fase.
- Tenslotte vervult LIOF bij de Brightlands Ventures Partners, een regionale venture capital fonds met een drietal deelfondsen: Limburg Ventures, Chemelot Ventures en Brightlands Agrifood Fund, de rol van mede-investeerder en fondsbeheerder.
- Het LEF stimuleert ondernemers om te investeren in circulaire en CO₂-besparende oplossingen (proven technology). Daarin is ook circulariteit een belangrijk thema. Door op een nieuwe manier met afval en restproducten om te gaan, ontstaan circulaire kansen. Daar waar banken lang niet altijd (volledig) bereid of in staat zijn om te investeren in kansrijke, duurzame projecten, kijkt het LEF of hier mogelijkheden zijn. In de komende jaren zitten er ruim 40 circulaire projecten (voor een geschat investeringsvolume van 250 mln. euro) bij het LEF in de pijplijn.
- De Brightlands campussen spelen een belangrijke rol in het aanjagen van vernieuwing van de Limburgse (circulaire) economie. Wij investeren in dit kader in het innovatie ecosysteem waarbij het van belang is dat de opgedane kennis ook benut en gebruikt kan worden door het Limburgse MKB in de regio.
- We sluiten aan bij circulair economisch beleid zoals dat ook op Europees en nationaal niveau wordt gevoerd. We dragen vanuit onze eigen uitgangspunten bij aan de realisatie van deze ambitie en daarmee aan het Nederlandse verdienvermogen. Tevens positioneren we Limburg om optimaal gebruik te maken van instrumenten en middelen die vanuit het Rijk en de Europese Unie beschikbaar zijn.

"Een bredere en verbindende rol waarbij de Provincie inzet op tastbare projecten die ondernemers met elkaar in contact brengen waardoor nieuwe kansen ontstaan - ketensamenwerking & communicatie, daar hebben wij behoefte aan."

Marc Meijers - Directeur DenimX en Woordvoerder Upcycling Heroes Limburg

- Samenwerking over de grens (in Europa en de Euregio) biedt kansen om het Limburgse circulaire economische innovatiesysteem te versterken. Voor de ontwikkeling en uitvoering van het kader Circulaire Economie 2.0 participeren wij in relevante Europese netwerken zoals het European Chemical Regions network (ECRN), Vanguard initiative (pilot Bioeconomy), Smart Specialisation Platform Chemicals, Biobased Industries Consortium (BIC) bioeconomy platform for regions, en het Horizon 2020 project SCREEN (synergic, circular economy across european regions).
- Wij dragen onze Limburgse ervaringen en voorbeelden actief uit en spelen in op de mogelijkheden voor ondersteuning van Limburgse initiatieven.
- In aansluiting op de missie Limburg maakt energie! uit het Missiegedreven economisch beleidskader en in relatie tot de afhandeling van een door PS aangenomen motie over Human Capital Agenda (HCA) Energietransitie en Duurzaamheid (motie 2474) stimuleren wij de kennis- en onderwijsinstellingen om het aanbod van scholing, onderwijs en opleiden zo goed mogelijk af te stemmen op de regionale behoeften van de regio. We onderzoeken samen met de instellingen waar kansen rondom circulaire economie liggen door bestaande initiatieven met elkaar te delen en te verbinden. Waar aanvullende acties nodig zijn, agenderen wij die bij de onderwijs- en kennisinstellingen. Als Provincie faciliteren wij dit proces. De vraag vanuit het bedrijfsleven is hierbij leidend.
- We vragen de onderwijsinstellingen om het brede gedachtengoed van circulaire economie integraal binnen hun opleidingen-aanbod te integreren (awareness). Dit sluit aan bij het uitvoeringsprogramma van de Rijksoverheid. Minister Van Engelshoven: *"Onderwijs en wetenschap zorgen ervoor dat we meer kennis opbouwen over de vraagstukken rondom Circulaire Economie. Als leerlingen daarmee vroegtijdig kennis maken en studenten en werkenden daarin worden opgeleid en bijgeschoold, kunnen alle generaties een flinke boost geven aan de Circulaire Economie."*
- In het kader van de Regio Deal Noord-Limburg (2020-2023) wordt gezamenlijk met de regio een behoeftepeiling en haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de realisatie van een gezamenlijk grensoverschrijdende duurzaamheidsfaculteit onder de diverse onderwijsorganisaties (VO t/m WO), bedrijfsleven en overheidspartners.
- Daarnaast wordt samen met de regio de mogelijkheden van een economische agenda en bijbehorende uitvoeringsprogramma tussen de grensregio's Noord-Limburg en Niederrhein op het gebied van duurzaamheid en circulariteit verkend.

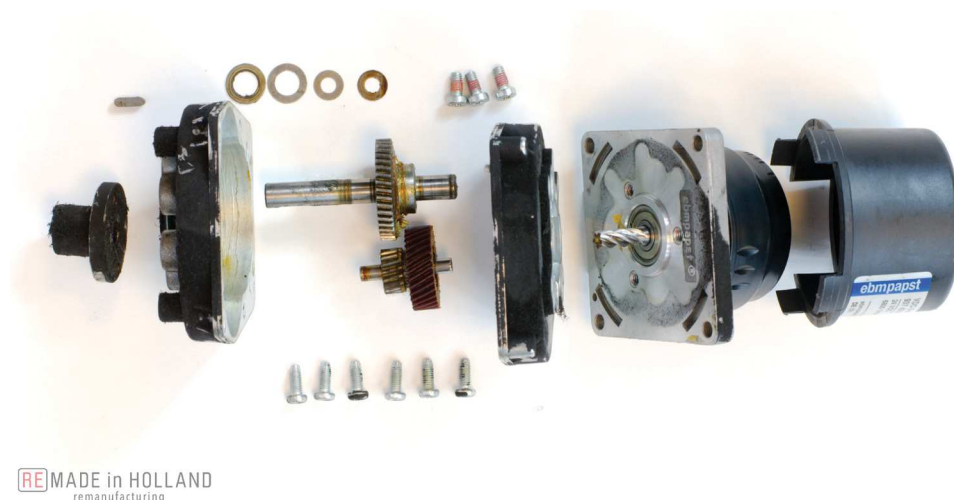

Foto: Rebuild in Holland

5.2 Samenwerking

Investeren in Limburgse circulaire icoonketens en clustervorming

In de gesprekken met ondernemers en kennispartners is voortdurend het belang benadrukt van proactieve samenwerking tussen ketenpartners. Bedrijven produceren (half) fabricaten op basis van samenwerking en maken onderdeel uit van een productieketen. Samen met leveranciers, verwerkers, logistiek en afvalverwerkers komen eindproducten tot stand. Iedere schakel draagt er zijn kwaliteiten aan bij. Ondanks het breed erkende belang en noodzaak van samenwerking laat de praktijk nog zien dat veel bestaande ketens nog dikwijls gebaseerd zijn op toeval wanneer onverwacht blijkt dat de reststroom van de een, de grondstof voor de ander blijkt te zijn. Ondernemers geven daarbij tegelijkertijd aan een belangrijke verbindende rol voor de overheid te zien in het tot stand komen van ketens. Het belang van ketensamenwerking zit in de noodzaak om in alle geledingen van de productieprocessen en waardeketens in te spelen op circulariteit en duurzaamheid en vraagt om andere vormen van ondernemen en organiseren. Het vormt een wederzijds belang, waarbij organisatie- en verdienmodellen vervlochten raken. Daarnaast is samenwerking vaak ook nodig om de extra kosten voor een circulaire aanpak in de keten te delen.

Met de actielijn samenwerking willen wij door in te zetten op 5 'icoonketens' ervaring en kennis ontwikkelen om antwoorden te vinden op vraagstukken rond de proactieve aanpak van ketensamenwerking. De icoonketens zien wij als living labs, waarbij enerzijds samen met een breed scala aan partijen lessen worden getrokken over zowel het experimenteren met ketenvorming en samenwerking binnen de circulaire economie, als anderzijds het bevorderen en creëren van schaalbare en repliceerbare ketens, die kunnen zorgen voor de nodige impact voor de transitie naar een circulaire economie.

Deze actielijn heeft een duidelijke relatie met de actielijn omdenken, waarbij we, met de MKB-ondernemer als vertrekpunt, door gerichte inzet van LIOF, het circulair ondernemen, innoveren en clusterontwikkeling bij het Limburgse MKB versterken. De actielijn samenwerking gaat om samenwerkingsverbanden en allianties in bredere zin in de hele keten en tussen kennisinstellingen, overheid, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, waarbij gezamenlijk al lerende op zoek wordt gegaan naar de beste circulaire oplossingen.

Als doelstelling (milestones) hanteren wij:

- ✓ In de periode 2020-2023 investeren we in vijf impactvolle circulaire icoonketens in Limburg door bij te dragen in de noodzakelijke randvoorwaarden voor uitbouw en bestendiging van icoonketens.

Wat gaan we doen?

- Op basis van de circulaire foto van Limburg hebben wij het grootste circulaire potentieel vastgesteld in de sectoren industrie, bouwnijverheid, landbouw, bosbouw en visserij en afval. Dit potentieel is, naast de actiebereidheid en eigenaarschap bij de betrokken partijen, bepalend voor de keuze voor de vijf onderstaande icoonketens. Binnen deze sectoren-(actoren) is voldoende slagkracht en motivatie om verduurzaming ook echt te realiseren. De icoonketens zijn in verschillende stadia van ontwikkeling.
Bij elk van deze icoonketens zijn verschillende partners betrokken. Belangrijk is dat deze icoonketens en samenwerkingsverbanden veelal ondersteuning nodig hebben om tot volledige wasdom te komen.
De Provincie zal projecten en processen binnen deze icoonketens, waar nodig en gewenst, ondersteuning bieden, bijvoorbeeld in de vorm van een neutrale onafhankelijke procesbegeleider of keten regisseur.

European Circular Hub

Het doel van de iconketen is de transformatie van Limburg naar een circulaire samenleving, met chemisch industrieterrein Chemelot en de bijbehorende Brightlands onderzoek- en ontwikkelcampus als kloppend hart.

Brightlands Chemelot Campus & Chemelot Industrial Park, samen Chemelot, vormen een sterk kennis- en chemiecluster in Zuid-Limburg. Chemelot koerst erop om de meest competitieve, veilige en duurzame chemie- en materialsite van West-Europa te worden in 2025. De verdere verduurzaming van de Chemelot-site en de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn én internationaal concurrerend, vergt een forse inspanning van velen. Samenwerking op de 'site' is daarbij het devies. In de uitwerking wordt gewerkt aan de European Circular Hub, waarbij een brede alliantie³⁶ een propositie heeft ontwikkeld om in 2050 volgens de klimaatdoelstellingen te opereren d.w.z. met nul-uitstoot van CO₂ en duurzaam circulair gebruik van materialen en grondstoffen. Met de ambitie dat Limburg het eerste Europese circulaire knooppunt zal zijn:

- waar inwoners, MKB en industrie zorgvuldig omgaan met mensen, met grondstoffen, met energiebronnen en met ruimte;
- ondernemers en industrie economische groei kunnen realiseren;
- de komst van nieuwe bedrijven en nieuwe inwoners kansen biedt voor stadscentra en woonwijken;
- dat nieuwe banen in de circulaire economie jongeren zullen verleiden om in Limburg hun toekomst op te bouwen, waar zij een leven lang kunnen leren op MBO, HBO en WO niveau.

De regio staat straks bekend als de voortrekker op het gebied van circulair ondernemen, circulaire innovaties en circulair onderwijs. Gemeente en Provincie werken samen met bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen deze propositie verder uit, waarmee een versnelling naar circulaire economie in Limburg wordt ingezet.

³⁶ De Ontwikkelagenda Circular Hub is opgesteld door een brede alliantie bestaande uit de gemeente Sittard-Geleen, de Provincie Limburg, Chemelot Industriepark, Brightlands Chemelot campus, DSM, Brightsite, Brightlands Materials Center, AMIBM, Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool, Vista en CHILL

Circulaire afvalverwerking met Limburgse gemeenten

Het doel van de icoonketen is het circulair aanbesteden van het ingezameld huishoudelijk afval met de kernwoorden circulair, samenwerking en grensverleggend.

Om dat doel te bereiken bouwt het icoonproject aan een nieuwe aanbesteding waarbij de gemeenten op Limburgse schaalniveau samen de uitgangspunten voorbereiden om te komen tot meer opwaardering van afvalstromen tot waardevolle grondstoffen. De Limburgse gemeenten willen zoveel mogelijk afval in de eigen provincie uitsorteren en herverwerken tot nuttige grondstoffen voor nieuwe toepassingen. Huishoudelijk afval bestaat voor een groot deel uit nieuwe grondstoffen en moet daarom beter en meer circulair verwerkt worden. Vanuit het samenwerkingsverband van 30 Limburgse gemeenten in Afval Samenwerking Limburg (ASL) is een onderzoekstraject gestart dat de mogelijkheden voor een hogere verwaarding van grondstoffen uit het afval verkent. ASL stelt zich tot doel om ingezameld (huishoudelijk afval) op een efficiënte wijze kostenbewust en zo verantwoord mogelijk voor het milieu te verwerken.

Dit is een aanpak voorbereidend op een aanbesteding van de Limburgse afvalcontracten in de periode 2023/2024. In de basis betreft het 3 stromingen, plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD), groente fruit en tuinafval (GFT) en restafval (in totaal gaat het om ca 300 kton afval). De Limburgse gemeenten willen met een innovatieve aanbesteding de zogenaamde Rapid Impact Contracting methode, bedrijven interesseren om samen tot circulaire oplossingen te komen. De opdrachtgever besteedt in feite partnerschappen aan, waarbij de oplossingen in co-creatie uitgewerkt worden en vastgelegd. Met deze aanpak willen de gemeenten en de Provincie bereiken dat het afval in de toekomst duurzamer wordt verwerkt en tevens werkgelegenheid oplevert.

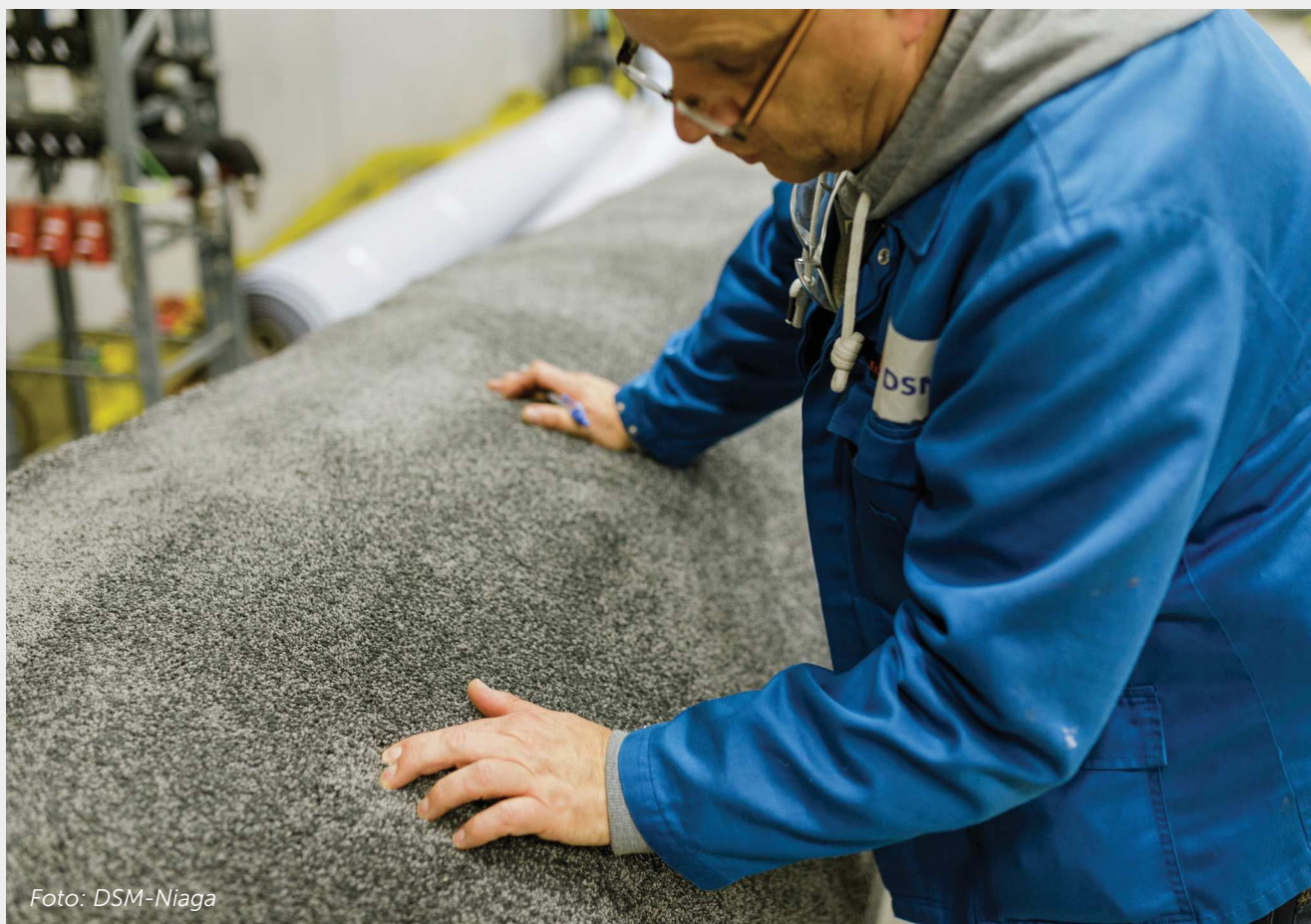

Foto: DSM-Niaga

Biomassa en Voedsel

Versterkte ketens in de agribusiness Noord Limburg

Het doel van de icoonketen is het opstellen van een ontwikkelings- en handelingsperspectief voor het versnellen van de circulaire economie vanuit de agribusiness.

Het project start met het opstellen van een gezamenlijke kansenkaart circulaire economie en kringlooplandbouw, waar ondernemers, overheid en kennisinstellingen hun bijdrage aan kunnen leveren. Wij zien deze kansenkaart als richting voor de aanpak van de ketensamenwerking rond biomassa en voedsel.

In het domein van biomassa en voedsel wordt ingezet op gesloten kringlopen. Het spectrum is breed en varieert van het tegengaan van voedselverspilling tot optimale benutting van de natuurlijke duurzaam geproduceerde producten. De speerpunten van de Brightlands Campus Greenport Venlo zijn daarop gericht: Gezonde voeding, future farming en biocirculair.

Hier ligt ook een belangrijke link naar de overige Brightlands campussen. In de context van circulaire economie is de kennis en expertise van Brightlands Chemelot Campus essentieel zoals de benutting van chemisch technologische kennis bij de verwerking van organische grondstoffen hoogwaardige toepassingen zoals voor medicijnen, personal food, chemie en materialen maar ook raffinage van mest met het oog op mineralenterugwinning, het strippen en verwerken van plantaardige vezels of ethanol productie uit suikerhoudende gewassen.

We maken werk van een kringlooplandbouw in bredere lagen van de agrifoodsector. Circulariteit kan daarbij op meerdere niveaus worden aangevlogen; de kringloop kan worden opgezocht op het boerenerf, in een samenwerking tussen meerdere lokale ondernemingen maar bijvoorbeeld ook op (boven) regionaal niveau. Bij circulaire landbouw blijven grondstoffen en producten zo lang en zo hoogwaardig mogelijk in de kringloop door meervoudig en hoogwaardig mogelijke benutting van grondstoffen en biomassa.

Circulair bouwen

Het doel van de icoonketen circulair bouwen is om awareness te creëren om circulair bouwen in Limburg te versnellen door in gezamenlijkheid met partijen (coalitions of the willing) te werken aan circulaire bouw waarbij de hele keten op een slimme manier wordt verbonden.

In Limburg wordt op verschillende plekken geïnnoveerd en geëxperimenteerd binnen het thema circulair bouwen en ontwerpen. Het is een thema in ontwikkeling van ervaring opdoen en leren van elkaar. De eerste showcases zijn ontwikkeld. Met de Internationale Bau Ausstellung in Parkstad worden initiatieven gesteund en tentoongesteld voor nieuwe manieren van duurzaam en circulair bouwen (o.a. GTB-lab en SuperLocal, waarbij wij voor het GTB-lab al een bijdrage in de kosten hebben voorzien). Ook zijn daarin een aantal woningcorporaties zeer actief in het realiseren van circulaire woningen.

Maar ook Venlo heeft inmiddels een langere traditie in circulaire bouw, mede geïnspireerd door de 'cradle to cradle' designfilosofie van McDonough en Braungart en een stadskantoor dat vol zit met deze C2C-oplossingen. De interesse van de Duitse bureaus met steden als Krefeld en Mönchengladbach wordt samen met de kennisinstellingen Fontys Venlo en de Hochschule Niederrhein uitgewerkt en concreet gemaakt in het kader van de Regiodeal Noord-Limburg.

Zuyd Hogeschool is een actieve partner in het circulair bouwen. Limburgse MBO's en HBO's samen rondom de ontwikkeling van nieuwe AD-trajecten³⁷ op het gebied van engineering (service/ onderhoud – productietechnologie - installatietechniek) E/W en Bouw gebouw kenmerken (Smart Building). Naast de ontwikkelde CIVs op het gebied van de installatietechniek en de gebouwde omgeving.

³⁷ De associate degree (Ad) is een tweejarige studie in het hoger beroepsonderwijs (hbo) en zit qua niveau tussen mbo-4 en hbo-bachelor in

5.3 Goede voorbeeld

Provincie als 'launching customer', verantwoordelijk aandeelhouder en bevoegd gezag

Als provinciale organisatie zijn er diverse mogelijkheden om circulariteit in te bedden in onze bedrijfsprocessen. Als organisatie willen wij een voorbeeldrol vervullen als 'launching customer' voor circulaire producten binnen onze inkoopprocessen. In onze rol als vergunningverlener, toezichthouder en handhaver liggen mogelijkheden om circulair ondernemerschap te stimuleren. In de nieuwe nog vast te stellen provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening, maar ook in onze provinciale investeringen (o.a. aandeelhouderschappen en diverse Limburgse fondsen) liggen mogelijkheden om hier richting en duiding aan te geven. Tenslotte is er binnen de reeds vastgestelde c.q. nog in ontwikkeling zijnde beleidskaders ruimte om aanvullend op dit uitvoeringsprogramma het circulaire denken en ondernemen verder te stimuleren (zie bijlage 2).

Als doelstellingen (milestones) hanteren wij:

- ✓ In de periode 2020-2023 besteden we binnen tenminste drie inkoop-productgroepen per jaar circulair aan (minimaal 3 aanbestedingen per jaar circulair).
- ✓ In de periode 2021-2023 bieden wij (binnen de wettelijke mogelijkheden) via ons vergunningen-toezicht en handhavingsbeleid ruimte voor de circulaire keten en dragen wij naar ons vermogen bij aan oplossingen van de knelpunten in wet en regelgeving.
- ✓ in de periode 2020-2023 benutten wij onze aandeelhouderspositie in LIOF, LEF, Enexis en Brightlands maximaal om circulaire investeringen verder te stimuleren.

Provinciaal inkoopbeleid

Binnen aanbestedende (overheids)diensten wordt steeds meer de gedachte gemeengoed dat inkoopactiviteiten niet alleen dienen te resulteren in de concrete invulling van behoeften aan leveringen, diensten en werken, maar dat deze inkoopactiviteiten ook maatschappelijk verantwoord dienen te zijn.

De afgelopen jaren heeft de Provincie met name op het gebied van diverse facilitaire voorzieningen al ervaring opgedaan met circulair inkopen. Zo wordt het papierafval, waaronder handdoekjes en koffiebekers, hergebruikt om nieuwe handdoekjes en toiletpapier van te maken. Deze kopen we weer terug in. Het koffieresidu wordt geleverd aan een Limburgse oesterzwammen-teler, waarna onze cateraar oesterzwamproducten terug inkoopt. Ook worden onze etensresten van het personeelsrestaurant als biomassa gecomposteerd. Onze toiletten zijn vernieuwd met de Black Satino lijn. Dit houdt in dat wij onze oude sanitaire dispensers hebben ingeleverd, waarvan weer nieuwe dispensers zijn gemaakt. Deze dispensers voldoen aan meerdere duurzame certificaten (C2C en CO₂-neutraal).

De Provincie Limburg is samen met de Provincies Zuid-Holland en Zeeland en een groot aantal andere aanbestedende diensten medeondertekenaar van het "Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) 2016-2020."³⁸ In het Manifest is het stimuleren van een circulaire economie één van de onderwerpen en is afgesproken dat alle deelnemende aanbestedende diensten een actieplan opstellen ter uitwerking. Limburg heeft dit in 2019 gedaan. Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw

³⁸ Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016-2020 (MVI-manifest). Online beschikbaar: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zakendoen-met-het-rijk/documenten/-manifest-maatschappelijk-verantwoord-inkopen-2016-2020>

Actieplan voor de periode 2020-2023 waarin ook 'circulair inkopen' (naast SROI en Limburgs MKB) één van de drie speerpunten zal zijn. In het actieplan wordt aangegeven hoe de Provincie haar rol als launching customer inzet om innovaties op het gebied van circulaire economie een marktkans te bieden. Wij zullen het actieplan ter kennisname aan Provinciale Staten aanbieden (eind 2020).

De Provincies Limburg en Zeeland werken samen met het MVI-platform, (een initiatief van bedrijf KOVMA) waarbij we de transitie naar een circulaire economie willen versnellen door in te kopen met zichtbare impact. Het platform ondersteunt inkopers door de impact van projecten en producten meetbaar en zichtbaar te maken én verbindt professionele inkopers aan ondernemers die werken aan een positieve impact op basis van de Sustainable Development Goals (SDG's). Op basis van de jaarlijks op te stellen Aanbestedingskalender worden op voorhand inkooptrajecten geselecteerd die kansrijk (positieve impact) worden geacht.

Naar verwachting zal het in veel gevallen gaan om inkooptrajecten welke betrekking hebben op grond-, weg- en waterbouw, op facilitaire diensten en leveringen en ICT. Bij deze 'koploper' aanbestedingen zal circulariteit zoveel mogelijk meegenomen worden. Daarbij wordt getracht om zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande inkoop-gerelateerde instrumenten en tools op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Het betreft dan instrumenten als Ambitiweb, Omgevingswijzer, DuboCalc, CO₂-prestatieladder en MVI-criteriatool. Het effectief toepassen van voornoemde inkoop-gerelateerde instrumenten en tools bij circulaire aanbestedingen vergt een grondige voorbereiding, een grote mate aan vakinhoudelijke kennis en een gewijzigde procesaanpak. De Provincie zal in de komende periode kennis en ervaring opbouwen met het toepassen van deze instrumenten, hetgeen dient te resulteren in meer circulariteit en/of duurzaamheid bij inkooptrajecten. Wij willen onze ervaringen op het gebied van circulaire inkooptrajecten actief delen.

Wat gaan we doen?

- Wij besteden per jaar als Provincie circulair aan binnen ten minste 3 gekozen inkoop-productgroepen van grond-, weg- en waterbouw, facilitaire diensten en ICT.
- Binnen deze drie productgroepen zullen wij op basis van onze jaarlijkse dynamische inkoopagenda bezien voor welke inkooptrajecten specifiek gekozen zal worden, én waar binnen de meerjarig reeds lopende trajecten het gesprek met de leverancier zal worden aangegaan om alsnog circulariteit in de bestaande dienst- of productverlening te betrekken.
- Wij zullen een enquête houden onder Provinciale Staten en de eigen organisatie ter versterking van de bewustwording van de circulaire economie. Voor de verdere toepassing en mogelijkheden van circulaire economie in de eigen organisatie consulteren wij de eigen expertise en benutten de ideeën van onze medewerkers.
- Wij maken circulariteit in onze bedrijfsvoering meetbaar door gebruik te maken van een MVI-dashboard.
- We richten samen met de Limburgse gemeenten een leernetwerk op om ervaringen, geleerde lessen en goede voorbeelden actief te delen.
- We continueren deelname aan de greendeal GWW 2.0 en geven hier nadere invulling aan.

Provincie als Bevoegd gezag: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

De transitie naar een circulaire economie kent een beleid-ontwikkende 'voorkant' en een uitvoerende 'achterkant'. Aan de voorkant denken we aan productontwerp, productieprocessen, inkoop, sluiten van stromen en ketens, maar bovenal aan een strategie gericht op het continu blijven inzetten op een volgende stap op de ladder of prioriteitsvolgorde van steeds hoogwaardiger (her)gebruik van materialen en grondstoffen. Vooral het inzetten op de R-strategieën die leiden tot slimmer gebruik van het product dan wel de levensduur ervan verlengen heeft de voorkeur.

Aan de 'achterkant' gaat het om het optimaliseren van Europese, landelijke maar ook provinciale kaders waarmee randvoorwaarden worden gecreëerd voor het nuttig toepassen van materialen. Hiermee wordt zowel synergie behaald in het versnellen van de transitie van een lineaire naar een circulaire economie als ook in het verminderen van de risico's voor gezondheid, milieu en de financiële risico's ingeval bedrijven die afval- en reststromen verwerken en recycelen failliet gaan.

Het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) is één van de instrumenten om de ambities en resultaten van circulaire economie beleidsmatig vast te leggen, naar een brede praktijk te vertalen en af te dwingen. Bijvoorbeeld door een juiste beoordeling van de vraag of een materiaal een afvalstof is of niet, kunnen beperkingen van afvalregelgeving vervallen wanneer deze niet nodig zijn, en juist van toepassing blijven wanneer dit voor sturing van stromen of bescherming van het milieu wenselijk is.

In het LAP worden voor veel afvalstoffen die in Nederland worden verwerkt, in verschillende sectorplannen een minimumstandaard bepaald. Deze minimumstandaard geeft de minimale hoogwaardigheid van verwerken aan en is een specifieke invulling van de afvalhiërarchie voor de afvalstoffen van het desbetreffende sectorplan. De minimumstandaard is een referentiepunt bij vergunningverlening voor afvalbeheer, wij toetsen bij aanvragen of initiatieven voor afvalverwerking primair aan de minimumstandaard van het overeenkomende sectorplan voldoet.

Voor afvalstoffen waarvoor het LAP geen minimumstandaard kent, toetsen wij rechtstreeks aan de afvalhiërarchie. Dit betekent dat een vergunning voor verbranden of hoofdgebruik als brandstof niet verleend wordt wanneer het bevoegd gezag tot het oordeel komt dat voor de betreffende afvalstof recycling mogelijk is.

Om de relatie tussen het LAP en de transitie naar een circulaire economie te benadrukken is gekozen voor Slimmer omgaan met grondstoffen als ondertitel van het LAP. Het LAP beschrijft hoe ruimte geboden kan worden aan innovaties die ondersteuning verdienen voor de overgang naar de circulaire economie. Het LAP ondersteunt innovaties die in vergelijking tot de bestaande gangbare vormen van verwerking van de betreffende afvalstof:

- het gebruik van (primaire) grondstoffen beperken en/of (voorbereiding voor) hergebruik stimuleren.
- leiden tot meer gebruik van recycalaat.
- zorgen dat materialen of afvalstoffen die nu nog worden verbrand (zowel als verwijdering als nuttige toepassing) of gestort worden gestuurd naar recycling.
- zorgen dat voorkeursrecycling van de grond komt voor materialen die nu nog minder hoogwaardig of helemaal niet worden gerecycled.
- zijn gericht op het beperken van emissies of energiegebruik zonder dat dit gepaard gaat met minder recycling of hergebruik.

Experimenteerruimte

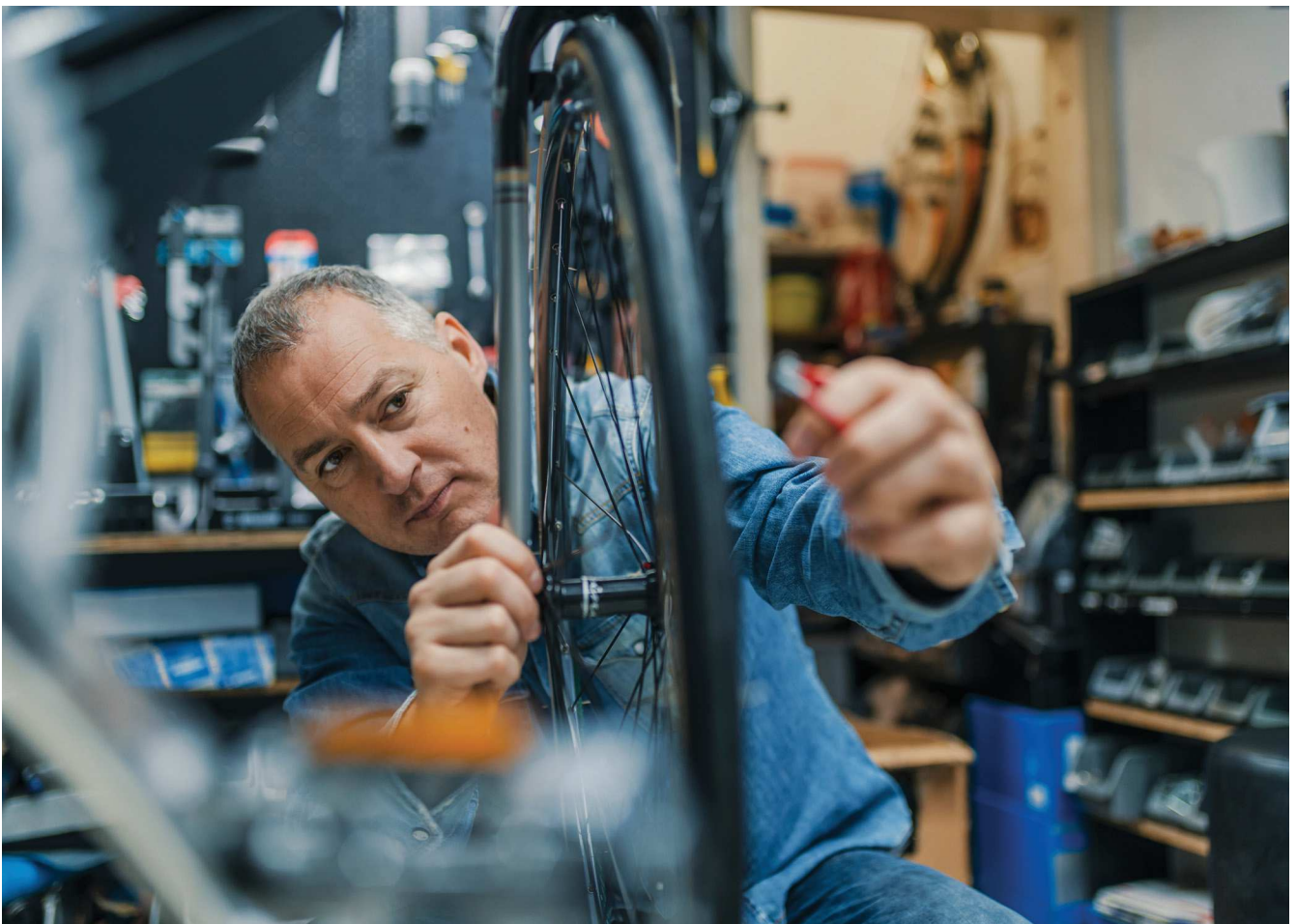
Op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor, artikel 5.9) bestaat (al lang) de mogelijkheid om experimenteerruimte te bieden, daar waar wij bevoegd gezag zijn via een proefnemingsbepaling in de omgevingsvergunning.

Besluit Omgevingsrecht (artikel 5.9)

Artikel 5.9. Afwijkende geldingsduur voorschriften

1. In een omgevingsvergunning kan worden bepaald dat daarbij aangewezen voorschriften niet gelden gedurende een termijn van ten hoogste negen maanden voor het testen of gebruiken van technieken in opkomst.
2. Onder techniek in opkomst wordt verstaan: nieuwe techniek die, als zij commercieel zou worden ontwikkeld, hetzij een hoger algemeen beschermingsniveau voor het milieu, hetzij ten minste hetzelfde beschermingsniveau voor het milieu, en grotere kostenbesparingen kan opleveren dan de voor de desbetreffende activiteit bestaande beste beschikbare technieken.

Specifiek in het kader van CE: een producent of een afvalverwerker kan onder voorwaarden testen of b.v. (deel)producten uit het afval kunnen worden gemaakt. De Wabo biedt de mogelijkheid om technieken of productieprocessen in opkomst en/of nieuwe recepturen voor een periode van negen maanden in de praktijk te testen.

Standaard overwegingentekst en – voorwaarden

Proefnemingen

In de aanvraag heeft de aanvrager aangegeven de mogelijkheid te willen hebben om desgewenst proefnemingen uit te kunnen voeren. Wij achten dit acceptabel. Wel zijn wij van oordeel dat daaraan randvoorwaarden moeten worden gesteld en dat proefnemingen ruim voor aanvang (ten minste zes weken) bij ons voor toestemming moeten worden voorgelegd. Daartoe hebben wij voorschriften opgenomen. Tevens moet over de resultaten van de proef aan ons worden gerapporteerd.

De proefnemingen moeten plaatsvinden binnen de milieu hygiënische randvoorwaarden van deze vergunning en mogen pas verricht worden na goedkeuring van het bevoegd gezag.

Ten overvloede merken wij nog op dat indien een proef succesvol is verlopen en vergunninghouder de resultaten daarvan wil implementeren, daartoe eerst steeds zal moeten worden gezien in hoeverre een procedure op grond van de Wabo zal moeten worden doorlopen.

Voorschriften

- 1 Vergunninghouder mag - mits hiervoor vooraf schriftelijk goedkeuring is verleend door het bevoegd gezag en bij wijze van proef - andere dan in deze vergunning opgenomen technische installaties en/of alternatieve grond-, hulp-, of brandstoffen toepassen danwel andere afvalstoffen verwerken. Goedkeuring wordt slechts verleend indien de proefneming noodzakelijk is om informatie te vergaren over de technische haalbaarheid van de andere toepassing en deze informatie niet op een andere wijze kan worden verkregen.
2. Voordat goedkeuring kan worden verleend voor een proef, moeten, minimaal zes weken voor aanvang van de proef, de volgende gegevens schriftelijk aan het bevoegd gezag worden verstrekt:
 - het doel en de noodzaak van de proefneming;
 - een beschrijving van de alternatieve stof of van de alternatieve techniek of het alternatieve proces, met vermelding van de capaciteit inclusief eventuele wijzigingen in installaties en procesvoeringen;
 - de te verwachten wijziging in emissies en verbruiken, aangegeven met behulp van massabalansen en de verwachte wijziging in gevolgen voor het milieu;
 - de wijze waarop tijdens de proefneming processen en emissies, gevolgen voor het milieu en de verbruiken zullen worden beheerd en geregistreerd;
 - de hoeveelheid in te zetten materiaal;
 - de duur van de proef.
3. Het bevoegd gezag kan naar aanleiding van een onderzoeksopzet goedkeuring onthouden dan wel nadere eisen stellen aan de proefneming. Deze nadere eisen kunnen een beperking van duur of een beperking van de bij de proefnemingen te verwerken hoeveelheid materiaal betekenen. Tevens kunnen nadere eisen gesteld worden aan de milieu hygiënische randvoorwaarden van de proefnemingen.
4. De proefneming mag uitsluitend worden uitgevoerd binnen de aan de goedkeuring verbonden voorwaarden. Zodra blijkt dat deze randvoorwaarden niet in acht genomen (kunnen) worden of dat de gevolgen voor het milieu groter zijn dan voorzien, moet de proef onmiddellijk gestopt worden.
5. De resultaten van de proefneming moeten uiterlijk drie maanden na beëindiging van de proefneming aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

Wij hebben in de bestaande VTH-praktijk regelmatig proefnemingsbepalingen opgenomen in omgevingsvergunningen, overigens (nog) niet specifiek voor 'CE-technieken' (schatting: in 10 tot 15 vergunningen in totaal). Dat zien we bijvoorbeeld bij chemische fabrieken waar de experimenteerruimte wordt gebruikt om nieuwe recepturen te ontwikkelen of een gewijzigd productieproces te beproeven. Een voorbeeld is Plastic Energy³⁹ waar eerst op proef is getest of de "praktijk ook brengt wat de theorie zegt"

Maar experimenteerruimte kan dus ook gebruikt worden om innovatieve / nieuwe processen t.b.v. de circulaire economie te testen. Proefnemingen zijn altijd in de tijd begrensd (maximaal 9 maanden) en moeten aan aanvullende voorwaarden voldoen (zie tekstblok). Bij onze provinciale vergunningen waar 'Proefnemingen' zijn toegestaan heeft dat nergens geleid tot een (financieel) probleem voor het vergunningverlenend bevoegd gezag, i.c. de Provincie (daar waar zich dat heeft voorgedaan was sprake van regulier vergunde situaties). Tenslotte: als het gaat om proefnemingen met een bepaalde afvalstroom is het natuurlijk relevant te vermelden dat om te experimenteren geen grote hoeveelheden van die afvalstroom ter plaatse aanwezig hoeven te zijn. Het gaat tenslotte om een proefneming.

Aandachtspunt is het financiële risico voor het bevoegd gezag als ondernemers die, om welke reden dan ook, failliet zouden gaan, en er daardoor (grote) hoeveelheden onverwerkte afvalstoffen met een negatieve waarde kunnen achterblijven. Dit geldt ook voor reguliere bedrijfsvoering en is niet specifiek voor het geven van experimenteerruimte. Bij geen enkel van de faillissementen bij afvalverwerkende bedrijven waar de overheid met de kosten is blijven zitten, is een relatie met experimenteerruimte; het gaat overal om 'reguliere bedrijfsvoering'. De herintroductie in de nieuwe Omgevingswet biedt de mogelijkheid om financiële zekerheid te verlangen aan de voorkant en is een belangrijke stap op nationaal niveau.

Provinciale rol

Als Provincie hebben wij een rol bij vergunningverlening, toezicht en handhaving vanuit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet milieubeheer (Wm), straks de Omgevingswet, bij bedrijven waar de Provincie bevoegd gezag is. De Provincie is overigens maar bij een heel beperkt aantal inrichtingen bevoegd gezag. In dit verband bezien wij hoe de gewenste transitie van de circulair economie vanuit het VTH-instrumentarium kan worden ondersteund. Waar de Provincie bevoegd gezag is, wordt de ruimte voor innovatie ten behoeve van circulariteit binnen de huidige regelgeving gebruikt. De bestaande wettelijke regeling (zoals hierboven toegelicht) geeft ons inziens de passende invulling aan de behoefte die wij hebben (op basis van onze ambitie) om bedrijven de ruimte te bieden om stapjes te zetten in verdergaande circulariteit.

Dit betekent voor de inzet van onze VTH-instrumenten:

- Uitvoering altijd binnen wet- en regelgeving en landelijke en regionale bestuurlijke afspraken;
- Bij een aanvraag voor een vergunningen of een ontheffingen denken wij mee met de aanvrager over het mogelijk maken van initiatieven (binnen de ruimte die de wet daarvoor biedt) waar die initiatieven onze beleidsambities bevorderen;

³⁹ Plastic Energy. Sabic en Plastic Energy willen de eerste commerciële fabriek in Nederland op het chemisch industriepark Chemelot bouwen voor de productie van de grondstof 'Tacoil', een gepatenteerd product van Plastic Energy dat wordt geproduceerd door de recycling van gemengd plastic afval van lage kwaliteit. Dit materiaal wordt anders verbrand of gestort. De proef betreft, op bescheiden schaal, gemengde plastic afval te voeden aan een kraker. De Tacoil zal vervolgens door SABIC in hun stoomkrakers verwerkt worden tot nieuwe kunststoffen.

- Wij hanteren het LAP als toetsingskader bij vergunningaanvragen;
- Vergunningverleners signaleren actief richting een aanvrager mogelijkheden en kansen voor meer circulariteit binnen hun bedrijf(svoering). Waar mogelijk wijzen wij op mogelijkheden/kansen die technieken, processen, en partijen bieden;
- Het vergunnen van experimenteerruimte vindt enkel plaats als daarvoor een aanvraag is ingediend. Art. 5.9 van het Besluit Omgevingsrecht (Bor) is ons kader voor vergunningverlening. Aan de vergunning worden randvoorwaarden verbonden in de vorm van voorschriften;
- Als niet (meer) wordt voldaan aan die randvoorwaarden wordt het experiment meteen stil gelegd. Daarvoor volgen wij het experiment met een interval dat past bij de milieu hygiënische risico's van het experiment.

Voor de goede orde: de wettelijk geregelde experimenteerruimte reikt overigens verder dan alleen circulaire economie: de invulling van artikel 5.9 Bor kan ook bij experimenten die puur zijn gericht op commercieel gewin. Toepassing van artikel 5.9 Bor door het college van Gedeputeerde Staten is daarmee meteen controleerbaar: daar waar wij hebben ingestemd met een invulling van artikel 5.9 Bor is dat een openbaar besluit. Via de reguliere begrotingscyclus en in de afzonderlijke jaarrapportage over de uitvoering van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 geven we invulling aan de realisatie van de ambities inzake circulaire economie.

Voortdurende verbetering van de uitvoering

In de IPO-werkgroep Circulaire Economie en Afvalstoffen onderzoeken we hoe we het VTH-instrumentarium (mede) kunnen inzetten om de doelstelling van circulaire economie te realiseren, waarbij we streven naar:

- Het hanteren van vergelijkbare ambities t.a.v circulaire economie en de inzet van VTH om circulariteit te bevorderen (stimuleren, ruimte geven maar ook duidelijke restricties);
- Een groeiende uniformering van de interpretaties van rest- en afvalstoffen en daarmee afnemende interpretatieruimte;
- Een periodieke herziening van minimum standaard voor verwerking van afvalstoffen die marktontwikkelingen adequaat volgt en circulariteit blijft stimuleren;
- Een inzicht in de risico's en kansen op het gebied van circulaire economie door gerichte monitoring.

We gaan samen met de omgevingsdiensten aan de slag om ervaringen en kennis te delen, oplossingen aan te reiken om een eenduidig VTH-beleid/instrumentarium te stimuleren en te ontwikkelen, ook met het oog op een voortdurende verbetering van de kwaliteit van uitvoering. Daarvoor vindt in 2020 een landelijke inventarisatie plaats van ervaringen en experimenten m.b.t. VTH in relatie tot CE. Vanaf 2021 e.v. wordt gestart met verkenningen naar oplossingen, kennisdeling, opleidingen en trainingen en tools/handreikingen voor vergunningverleners. De eerste resultaten van deze verkenningen worden in de zomer van 2021 verwacht. We pakken dit gezamenlijk met alle Provincies op, ten behoeve van het creëren van een level playing field en onze investeringen in uitvoeringskwaliteit. Zodat we morgen nog meer dan vandaag op hetzelfde inhoudelijke niveau opereren met een circulaire economie bril leren kijken naar bedrijven en een goeie gesprekspartner zijn voor circulariteit voor bedrijven in vergunningprocedures.

Wat gaan we doen ?

- We maken circulaire economie tot een van onze aandachtsvelden binnen het VTH-beleidsplan, waarbij wij aangeven hoe wij bij vergunningverlening meedenken met bedrijven in de transitie naar een circulaire economie en welke kaders en randvoorwaarden gelden bij vergunningverlening, toezicht en handhaving om onacceptabel risico's bij afvalverwerking of –verwijdering te vermijden (zoals de financiële zekerheidsstelling en experimenteerruimte binnen de randvoorwaarden van de wet.
- Waar de Provincie bevoegd gezag is wordt de ruimte voor innovatie ten behoeve van circulariteit binnen de huidige regelgeving gebruikt.
- Wij werken in IPO-verband nauw samen met andere Provincies om verder invulling en voeding te geven aan het onderzoek hoe we het VTH instrumentarium (mede) kunnen inzetten om de doelstelling van circulaire economie te realiseren.
- Waar nodig werken we vanuit onze ambassadeursrol ambtelijk en bestuurlijk samen om in Den Haag en Brussel vraagstukken mbt circulaire economie en specifiek voor de regelgeving en bevoegdheden ten aanzien van de inzet van afvalstromen als grondstof te agenderen.

Provincie als verantwoordelijk aandeelhouderschap: LIOF, LEF en Brightlands campusorganisaties

Wij zijn de afgelopen 10 jaar fors gegroeid in het aantal deelnemingen. Vanuit een offensieve investeringsstrategie is het aantal provinciale deelnemingen gegroeid tot 45. Wij zijn aandeelhouder van o.a. LIOF, de Brightlands-campusorganisaties, Enexis en het Limburgs Energiefonds (LEF). Voor ons is LIOF een belangrijke uitvoeringspartner voor het integraal economisch beleid en een aantal fondsen. Wat betreft de participaties van LIOF in het Limburgse bedrijfsleven is er op z'n minst al bij een kwart van het portfolio sprake van circulaire initiatieven, initiatieven met een circulaire component en/of initiatieven die een circulaire impact hebben.

Wat betreft de participaties van het LEF zijn wij in Nederland zelfs een actieve koploper als het gaat om energiefondsen die in circulaire economie investeren. Middels een breed over Limburg gespreide portefeuille van investeringen in energiebesparing, energieopwekking en de circulaire economie heeft LEF inmiddels 2,7 megaton CO₂ -reductie gerealiseerd (gelijk aan 77 windmolens of 735.653 zonnepanelen) en 1,3 mln. ton afval bespaard (gelijk aan afvalproductie van 2,4 mln. burgers). De impact op CO₂ -besparing, werkgelegenheid en het uitlokken van investeringen en bedrijvigheid is zeer groot bij circulaire projecten. In de afgelopen periode is er voor 68,5 mln. euro geïnvesteerd in 20 circulaire projecten goed voor in totaal een investeringsomvang van 123 mln. euro. Focus ligt op waardevermeerdering door het behouden en upcyclen van waarde uit afvalstromen.

Aangezien deze projecten vaak innovatieve technologieën bevatten, gaat de potentiële impact op lange termijn van deze activiteiten veel verder dan de impact van het door LEF gefinancierd project. Voor de toekomst zijn er ruim 40 circulaire initiatieven in de pijplijn goed voor ongeveer 250 mln. euro aan financieringsvragen.

Wij blijven LEF inzetten als instrument waarmee we energie en circulaire economie projecten aanjagen. De inzet is er bestendig op gericht om provinciale middelen zoveel mogelijk revolverend en met serieuze impact voor Limburg in te zetten. In dat kader hebben Provinciale Staten op 29 juni j.l. onder de harde voorwaarde van financieel partnerschap ingestemd met de verdere uitbreiding van het Limburg Energiefonds (LEF) B.V. De fondsomvang stijgt hiermee van € 90 mln. naar € 268 mln.

Tenslotte is de Provincie aandeelhouder van de Brightlands-campusen en deelnemer in een aantal Brightlands Ventures fondsen. Ook hier kunnen wij samen actief de circulaire ambitie en plannen verder realiseren.

Wat gaan we doen?

- Wij maken afspraken met LIOF als provinciaal aandeelhouder voor het nieuwe meerjarenprogramma 2021-2025 om te blijven investeren ten behoeve van de Limburgse circulaire economie.
- Wij zetten de ingezette lijn van het Limburgs Energiefonds voort om als energiefonds ook actief en vooruitstrevend te investeren in de pijplijn-projecten voor de komende jaren. Om deze aanpak te continueren en te versnellen wordt het LEF vergroot (onder voorwaarde van financieel partnerschap).
- Wij zullen als aandeelhouder van de Limburgse Brightlands-campusen het belang van projecten en initiatieven voor circulaire economie blijven benadrukken met een extra inzet op de crossovers tussen de campusen (bijv. agro en chemie, ICT).

5.4 Delen

Leren van elkaar en ervaringen delen

Een verdere ontwikkeling van de circulaire economie vraagt niet alleen om versnelling van innovaties of aanpassingen in de wet- en regelgeving maar ook om vergroten van draagvlak en bewustwording. Veranderen is niet makkelijk. Dit geldt voor consumenten, bedrijven en overheden. De overgang naar een circulaire economie raakt op alle niveaus keuzes van mensen, bedrijven en overheden en brengt verschillende partijen bij elkaar. De vergroting van bekendheid en draagvlak zijn belangrijke voorwaarden voor gedragsverandering. We willen gebruik maken van deze mobiliserende en verbindende kracht die de Limburgse circulaire initiatieven, netwerken en samenwerkingen in de samenleving hebben.

Tegelijkertijd is het overzicht aan initiatieven soms ook zoek en kunnen er nog veel ontmoetingen en verbindingen gelegd worden tussen partijen en projecten (kennisdeling en vraagbaakfunctie). Opgedane ervaringen worden nog beperkt gedeeld en een eenduidig platform of gezamenlijke aanpak in het profileren en positioneren van circulair ondernemerschap ontbreekt. Het advies van de Limburgse burgertop 'voor het opzetten van een kenniscentrum milieubewust ondernemen dat benaderbaar is voor het geven van informatie op vragen in de context van milieubewust ondernemen door burgers en ondernemers en dat een objectieve bron van kennis kan zijn voor College en Statenleden' (nr 5) zal hierbij worden betrokken, waarbij verbindingen kunnen worden gelegd met bijvoorbeeld Afvalsamenwerking Limburg of het GTB lab. Het GTB-lab is in fysieke zin een showcase op het gebied van circulair bouwen.

Wij willen een extra impuls geven aan de informatievoorziening naar burgers en bedrijfsleven over mogelijkheden en kansen van de transitie naar een circulaire economie. Als Provincie willen wij samen met onze partners het verhaal van de circulaire economie vertellen en zichtbaar maken. Door beter elkaars agenda's te leren kennen om tot synergie te komen, en door ervaringen en goede voorbeelden actief te delen met het bedrijfsleven en de burger/consument. Wij ondersteunen het Museumplein Limburg in haar voorbereidingen om te komen tot een tentoonstelling waarin tezamen met stakeholders aan de hand van circulair design en technologie, het belang en de betekenis van een circulaire economie voor de samenleving en voor een breed publiek inzichtelijk wordt gemaakt. We werken hiervoor aan een bewustwording (sense of urgency) en activatie van alle schakels in de keten van producent tot consument. We zullen hen inspireren om hun rol op te nemen in de circulaire economie.

Als doelstelling (milestones) hanteren wij:

- ✓ Wij dragen bij aan het vergroten van de kennis en stimuleren partnerships die de zichtbaarheid en de kansen van circulariteit benutten.

Wat gaan we doen?

- We zetten een gezaghebbende Taskforce 'Limburg Circulair!' op, waarvoor wij mensen uit de praktijk van bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen, overheden en intermediairs zullen benaderen om ons en elkaar te adviseren in de te zetten stappen voor de circulaire transitie.
- Wij vragen strategische partners als, LIOF, Brightlands-campusorganisaties, gemeenten en intermediaire partners als Ondernemend Limburg, om samen werk te maken aan het uitdragen van goede voorbeelden, kennis te delen, voorstellen te doen om krachten te bundelen c.q. te stroomlijnen en in hun communicatieve uitingen het thema circulaire economie actief uit te dragen. We verkennen hierbij het oprichten van platforms ten behoeve van community vorming.
- Het pro-actief informeren van burgers over de energietransitie en de circulaire economie zal worden opgenomen in de communicatieplannen van de PES.

“Gemeente Venlo zet sterk in op circulaire, bottom-up en participatieve projecten in het openbare gebied, samen met burgers. Bewustwording op gang brengen bij burgers en studenten over zaken als grondstoffengebruik en deelgebruik vormt een enorm belangrijk onderdeel van de circulaire agenda.”

Bas van den Akker - Strategisch Adviseur Transitie & Innovatie, Gemeente Venlo

5.5 Circulair Agenderen

Limburgse aanpak op de nationale en Europese agenda

Met het voorliggend Beleidskader Circulaire Economie 2.0 beschrijft de Provincie de wijze waarop en met wie zij aan de slag gaat om de circulaire ambities zoals verwoord in het Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023 te realiseren. Zoals eerder geschetst, zijn er op Europees, (Eu) regionaal, nationaal niveau circulaire agenda's opgesteld waar Limburg actief op zal inspelen. Limburg kiest hierin haar eigen nadere invulling op basis van haar kwaliteiten prioriteiten en economische kansen. We leveren met dit beleidskader een proactieve bijdrage aan deze agenda's en positioneren Limburg optimaal om gebruik te maken van instrumenten en middelen die vanuit de Europa en Rijk beschikbaar zijn en komen. Met het nationale Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2023 en het recent gepresenteerde Europese Actieplan Circulaire Economie worden nieuwe stappen gezet in wet- regelgeving, meer eenduidigheid en transparantie in definities en criteria, een circulair inkoopbeleid, en nieuwe financiële stimuleringsmaatregelen of marktprikkels om deze transitie ook haalbaar en betaalbaar te maken. Limburg wil daarin een actieve rol vervullen en in de nadere uitwerking van deze agenda's ook haar eigen ervaringen en expertise inbrengen en uitdragen. Een actieve rol door agenda's en krachten te bundelen, ervaringen te delen, niet alleen tussen de overheidslagen, bijvoorbeeld in IPO-verband, maar ook met onze Limburgse partners in de samenleving.

In ons beleidskader en bovenstaande actielijnen zetten we in op de volle breedte van de R-strategieën. Van circulair ontwerpen tot recycling. Vanuit deze actielijn zullen we in de agendering naar Rijk en Europa ook expliciet aandacht geven aan het einde van de circulariteitsketen van afval naar grondstof. Waar de bevoegdheden liggen om de inzet van afvalstromen te optimaliseren met als kernelementen het vaststellen van criteria voor inzet van afval als nieuwe verwerkbare stof, voor zekerheidsstellingen bij opslag van afvalstromen met een negatieve waarde, voor experimenteerruimte onder de vigerende omgevingswet en voor fiscale aspecten van de belasting op arbeid versus de belasting op producten. Limburg doet het als het gaat om afvalverwerking en hergebruik in nationale context relatief goed. Daarmee heeft Limburg ook iets te bieden en ervaringen in te brengen in de uitwerking van de nationale en Europese programma's. Maar ook praktijkknelpunten die op nationaal of EU-niveau moeten worden opgelost worden door ons geadresseerd, waarbij wij onze ervaringen vanuit de provinciale praktijk uitdragen. We zetten daarnaast in op een proactieve public affairs rol als het gaat om nieuwe Europese richtlijnen en/of nationale wetten en beleidsregels en waar nodig trekken we samen op met andere partijen richting Europese Unie en het Rijk of openen we deuren voor onze partners.

Wat gaan we doen?

- In de periode 2020-2023 benutten wij onze contacten en rollen (voorzitter bestuurlijke adviescommissie Milieu Toezicht en Handhaving) in het IPO en bij de Ministeries om maximaal aandacht te vragen voor vraagstukken met betrekking tot circulaire economie en specifiek voor de regelgeving en bevoegdheden ten aanzien van de inzet van afvalstromen als grondstof (VANG).
- Wij dragen onze Limburgse ervaringen en voorbeelden actief uit naar de Limburgse samenleving alsook in interprovinciale en nationale netwerken (relatie met actielijn delen). Knelpunten die buiten onze invloedssfeer liggen zullen wij actief aankaarten bij de nationale en Europese overheden en/of brancheorganisaties.
- We spelen actief in op de nationale en Europese agenda door te participeren in de relevante netwerken, gebruik te maken van de beschikbare financieringsregelingen (o.a. RVO-regelingen, 'calls' vanuit Europese programma's, Horizon Europe, Cohesiebeleid en Interreg).

6 Afwegingskader

De 5 actielijnen vormen de basis voor dit afwegingskader. Daarbij houden wij rekening met de door Provinciale Staten in juni 2020 ingediende amendementen en moties waarin o.a. is gevraagd om in het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 nader aan te geven waar en waarvoor de middelen voor circulaire economie zullen worden ingezet. Ten behoeve van een transparante selectie en beoordeling van de voorstellen van partijen (overheden, kennisinstellingen, bedrijven, intermediaire instellingen en burgers) beoordelen wij de aanvragen voor een bijdrage op onderstaande indicatoren.

Om in aanmerking te komen voor financiële ondersteuning door de Provincie moeten voorstellen niet alleen gericht zijn op de transitie naar een circulaire economie in algemene zin, maar ook een bijdrage leveren aan de specifieke (onderdelen van de) indicator per actielijn.

ACTIELIJN: OMDENKEN

- Wij stimuleren en versnellen innovatie en ondernemerschap richting circulaire economie bij het MKB door het gericht inzetten van instrumenten.
- Wij stimuleren kennis- en onderwijsinstellingen om invulling te geven aan het circulair omdenken zowel binnen de bestaande publiek-private samenwerkingen als bij nieuwe samenwerkingen met bedrijven rondom circulaire economie.

Indicator

Projectondersteuning: Innovatie, ondernemerschap en vakmanschap

Criteria

- optimalisatie grondstoffengebruik met een zo hoog mogelijke R-strategie
- creatie of behoud van werkgelegenheid
- toepassing product en/of procesinnovaties
- bijdrage aan een waardeketen
- vermindering energieverbruik respectievelijk CO₂ emissie
- bijdrage aan de afstemming van het opleidingsaanbod op de vraag van het bedrijfsleven

ACTIELIJN: SAMENWERKING

In de periode 2020-2023 investeren wij in vijf impactvolle circulaire icoonketens in Limburg door bij te dragen in de noodzakelijke randvoorwaarden voor uitbouw en bestendiging van deze icoonketens.

Indicator

Proces- en projectondersteuning icoonketens en clustervorming

Criteria

- publieke en private partijen in ketens verbonden rond circulaire processen en het zo optimaal mogelijk sluiten van kringlopen
- afvalstromen verwaard en als grondstof ingezet
- kennisdeling, co-creatie en open innovatie toegepast

ACTIELIJN VOORBEELDROL

- In de periode 2020-2023 besteden we binnen tenminste drie inkoop-productgroepen per jaar circulair aan (minimaal 3 aanbestedingen per jaar circulair).
- In de periode 2021-2023 bieden wij (binnen de wettelijke mogelijkheden) via ons vergunningen –toezicht en handhavingsbeleid ruimte voor de circulaire keten en dragen wij naar ons vermogen bij aan oplossingen van de knelpunten in wet en regelgeving
- in de periode 2020-2023 benutten wij onze aandeelhouderspositie in LIOF, LEF. Enexis en Brightlands maximaal om circulaire investeringen verder te stimuleren.

Indicator

Criteria

Procesondersteuning Goede voorbeeld

- Inkooptrajecten worden gericht op circulariteit aanbesteed

Procesondersteuning toepassing VTH

- Binnen het wettelijk kader wordt ruimte voor innovatie gebruikt

ACTIELIJN DELEN

- Wij dragen bij aan het vergroten van de kennis en stimuleren partnerships die de zichtbaarheid en de kansen van circulariteit benutten

Indicator

Criteria

Procesondersteuning bewustwording en kennisdeling

- zoveel mogelijk burgers en bedrijven geïnformeerd over de mogelijkheden van milieubewust en circulair handelen en ondernemen
- wordt communicatie over het thema circulaire economie door partners van de Provincie actief uitgedragen

ACTIELIJN CIRCULAIR AGENDEREN

Indicator

Criteria

Procesondersteuning circulair agenderen

- Public Affairs activiteiten naar Provincies, Den Haag en Brussel inzake circulaire wet- en regelgeving
- benutting van beschikbare fondsen ondersteund

“Gericht investeren in circulaire economie van de kenniskant tot en met implementatie in de markt via de campussen vergt durf en omschakeling. Limburg heeft een prima uitgangspositie om dit tot een succes te maken.”

- Prof. dr. Emmo Meijer - Voorzitter Nederlandse Topsector Chemie, boegbeeld
Source B

7 Financiering en Monitoring

7.1 Inzet beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie

In het collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023 is er € 40 mln. gereserveerd voor Duurzaamheid en Energie. Deze € 40 mln. zijn nader onderverdeeld naar de PES (€ 15 mln.) naar Circulaire Economie (€ 15 mln.) en naar een gezamenlijke inzet (samenwerkingslijn) op Duurzaamheid en Energie (€ 10 mln.). In een mededeling portefeuillehouder Brugman van 25 juni j.l (2020/26757) inzake toezegging inzicht intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie en via een mededeling portefeuillehouder Burlet van 24 juni (2020/26517) zijn Provinciale Staten geïnformeerd over deze opzet en de verdeling van de intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie.

Tabel 1: Reeds ingezette besluitvorming via GS en PS

Project	mln	doorlooptijd
Herfstbrief 2019 voor procesmiddelen (PS, 04 oktober 2019) (GS 2019-69166)	0,10	2020
Aachen Maastricht Institute for Biobased Materials: als bijdrage, samen met eenzelfde bedrag uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt' (Kennis As-project; PS 13 december 2019-80627)	2,00	2025
Brightlands Materials Center als vervolgbijdrage (PS, 07 februari 2020), samen met een bedrag ad € 1,5 mln. uit 'Economie Onderwijs en Arbeidsmarkt' (GS2019-91103)	1,50	2021
Samenwerking ASL: (PS, 1e Afwijkingenrapportage 2020) (GS 2020-20339)	0,20	2020
(co)financiering Interregproject Circulair bio-economie netwerk (BTC Venlo is partner) (PS EJB, 2019) (GS2019-84249)	0,13	2022
Proceskosten Brightlands communicatie (PS EJB 2019) (GS2019-84249)	0,22	2020
Heemwonen realisatie 15 circulaire grondgebonden levensloopbestendige woningen (PS 1ste Afwijkingenrapportage 2020) (GS 2020-20339)	0,09	2020
Brightsite als bijdrage (PS 29 juni 2020), (GS 2020-23226) samen met een bijdrage van € 4,0 mln. uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt'	5,00	2025
TOTAAL	9,24	

Behalve de reeds door Provinciale Staten genomen besluiten zijn er in de periode van voorbereiding van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 nog een aantal besluiten genomen die nog aan Provinciale Staten in aparte voorstellen (c.q. reguliere P&C producten) worden voorgelegd.

Tabel 2: Voorziene projecten en programma's

Voorziene projecten en programma's	Mln	Doorlooptijd
LIOF: Ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig (start najaar 2020). Het LIOF ontwikkelprogramma, waarbij ondernemers-gerichte en laagdrempelige ondersteuning en financiering van innovatie wordt aangeboden aan het Limburgse MKB. Dit is een integraal innovatieprogramma waarbij naast de bijdrage vanuit het Kader Landbouw: Koers naar de Toekomst en het Missiegedreven economisch beleidskader (MEB) ook een bijdrage van onderhavig Beleidskader Circulaire Economie 2.0 vanuit de actielijn omdenken is voorzien. De bijdrage voor het LIOF meerjarenprogramma wordt Provinciale Staten separaat aangeboden, gelijktijdig met het kader CE.	1,50	2023
Subsidie van € 49.000 voor de Taskforce Bio Transitie Centrale Zevenellen (BTCZ) met als doel een versnelling aan te brengen in de daadwerkelijke operationeel en exploitabel krijgen van de BTCZ. De subsidie komt voor € 24.500 ten laste van het product 1.2.8 intensieve landbouw respectievelijk de intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie (onderdeel Circulaire Economie) (PS 2e afwijkingenrapportage).	0,02	2021
Garantstelling voor investering van € 494.000 voor de aanschaf van een 3D Magnesiumprinter door Chemelot Research Facilities BV in het kader van de acquisitie en ontwikkeling van projecten op de BCC campus. Deze printer heeft een hoge innovatieve waarde en wordt ingezet voor nieuwe baanbrekende toepassing(en) in de combinatie met kuststoffen en composieten. De garantstelling komt voor € 104.045 ten laste van respectievelijk de bestaande middelen van het product 1.1.1. Economische Samenwerking, het product 2.1.2. Veiligheid en de intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie (onderdeel Circulaire Economie). (PS 2e afwijkingenrapportage).	0,10	2025
Brightlands Materials Center als vervolgbijsdrage (PS, 7 februari 2020), samen met een bedrag ad € 1,5 mln. uit 'Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt', 2e tranche (na positieve uitkomst externe review inhoudelijk en financieel (2022).	1,50	2023
Totaal	3,12	

Dit zou betekenen dat er na vaststelling van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0, € 2,64 mln. (vrije ruimte) beschikbaar is voor de verdere realisatie van het kader. Gezien de ambitie van het collegeprogramma, het recht doen aan het aangepaste amendement 67, waarin Provinciale Staten vragen om een op zichzelf staand kader Circulaire Economie met een duidelijk transparant en afgebakend financieel bereik en een maximaal mogelijk budget, stelt het college voor om het restant budget (€ 2,7 mln.) vanuit de gezamenlijke samenwerkingslijn toe te voegen aan het beleidskader Circulaire Economie 2.0.

Dit betekent dat er na vaststelling van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0 nog € 5,34 miljoen vrije ruimte resteert voor de periode 2020-2023. In deze zin wordt in totaal € 17,70 mln. uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie gekoppeld aan het Beleidskader CE 2.0 (€ 9,24 mln. reeds genomen besluiten, € 3,12 mln. voorgenomen besluiten en € 5,34 mln. voor de verdere realisatie van het kader).

De resterende middelen uit de beleidsintensivering zullen wij als volgt inzetten. In hoofdstuk 4, 5 en 6 is een nadere verbijzondering gegeven van de betreffende milestones en afwegingscriteria.

Tabel 3: Beleidsintensiveringsmiddelen uitgesplitst naar inzet per actielijn

	CE in mln euro	2020	2021	2022	2023	Totaal
1	Actielijn Omdenken	0,30	0,45	0,40	0,34	1,49
2	Actielijn Samenwerken	0,60	0,70	0,60	0,20	2,10
3	Actielijn Goede Voorbeeld	0,10	0,10	0,15	0,10	0,45
4	Actielijn Delen	0,10	0,30	0,30	0,20	0,90
5	Actielijn Circulair Agenderen	0,10	0,10	0,10	0,10	0,40
	Totaal	1,20	1,65	1,55	0,94	5,34

De actielijnen in het kader bieden ruime mogelijkheden om aan te sluiten op nationale (RVO- instrumentarium, KIA/KIC) en Europese regelingen en programma's (EFRO, GLB, Horizon Europe). Per actielijn is beschreven wat wij als Provincie gaan doen en hoe wij de beschikbare middelen en instrumenten daarvoor willen inzetten, met het realiseren van de circulaire ambitie als beoogd resultaat. Binnen die uitvoering betrachten wij maximale speelruimte om adequaat in te spelen op de kansen en uitdagingen ten gevolge van de Coronacrisis. Denk bijvoorbeeld aan nieuwe Europese of nationale programma's, nieuwe innovaties, andere actoren, verdienmodellen etc.

Ook vanuit andere beleidskaders zoals het Missiegedreven economisch beleidskader, Provinciale Energie Strategie en het beleidskader voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector, komen middelen en instrumenten beschikbaar die de transitie naar een circulaire economie ondersteunen. Daarnaast blijven wij onder andere het Limburg Energie Fonds (LEF) en het LBDF revolverend inzetten als instrument waarmee we energie- en circulaire economie projecten aanjagen.

7.2 Monitoring

De wens om circulariteit te vatten in indicatoren leeft breed. De Provincie is een bescheiden speler in de Limburgse economie, maar wel een speler met een duidelijk ingekaderd speelveld en rol op dat veld. De Provincie werkt samen met andere partijen. Om de inzet van de Provincie binnen het brede economisch beleidsveld te trechteren is gekozen voor een vijftal actielijnen. Aan deze actielijnen zijn een afwegingskader en doelstellingen (milestones) gekoppeld, richtinggevend voor programmering en verantwoording van de Provinciale inzet (output en transitie-monitoring). Door op projectniveau de realisatie te monitoren op transitie-indicatoren maken we de voortgang meetbaar van een lineaire economie naar een circulaire economie en kunnen tijdig bijsturen als specifieke onderdelen van het transitieproces achterblijven – zoals beschikbaarheid van financieringsinstrumenten voor circulariteit.

Op Europees niveau ontwikkelt Eurostat onder de vlag van de Europese Unie een raamwerk voor monitoring van de Europese Circulaire Economie. Op sectorniveau zoeken bedrijven, overheden en kennisinstellingen elkaar op om indicatoren en bepalingen-methodes voor circulariteit te harmoniseren, zoals Platform CB'23 doet voor de bouw. Als onderdeel van het Rijksbrede uitvoeringsprogramma Nederland Circulair in 2050 bouwt het Planbureau voor de Leefomgeving, in het werkprogramma Monitoring en Sturing Circulaire Economie (2019-2023), een nationaal systeem voor monitoring (prestatie- transitie- en impact-monitoring). Daarbij heeft elke indicatorenset zijn eigen specifieke doelstelling, schaalniveau, methodiek en datastructuur. Het PBL werkt in samenwerking met andere kennisinstellingen het monitoringsysteem de komende jaren verder uit tot een goed bruikbaar meet- en sturingsinstrument.

Nog veel kennis is hiervoor nodig. Op diverse onderdelen is er nog onderzoek gaande, is nadere beleidsvorming aan de orde of wordt (landelijk) nog uitgezocht hoe monitoring en nulmeting te organiseren op regionaal niveau. De Provincies hebben, vanuit het IPO, als eerste stap de samenwerkingsmogelijkheden en behoeften verkend voor het ontwikkelen van een gezamenlijke provinciale monitoringsystematiek, aansluitend bij de landelijke raamwerken.

In de komende periode werken de Provincies gezamenlijk aan de verdere uitwerking van de provinciale monitoring. De Provincie Limburg zal daarbij proactief aansluiting zoeken en daarover rapporteren.

8 Bijlagen

Bijlage 1: Transitieagenda's Circulaire Economie

Keten "Biomassa en voedsel"

De volgende 6 inhoudelijke actielijnen staan centraal in de transitieagenda Circulaire Economie:

- Vergroten van het aanbod van duurzaam geproduceerde biomassa
- Optimale verwaarding van biomassa en reststromen tot circulaire biobased producten
- Circulair en regeneratief gebruik van bodem en nutriënten
- Vermindering van voedselverspilling
- De eiwittransitie naar meer plantaardige eiwitten
- 'Feeding and greening megacities' als Nederlands verdienmodel

Keten "Kunststoffen"

Om de transitie naar een circulaire kunststofketen te versnellen en de emissie van CO₂ te verlagen zijn in de Transitieagenda Kunststoffen vier actierichtingen uitgewerkt:

- Preventie: meer met minder en minder lekkage
- Meer vraag en aanbod van hernieuwbare kunststoffen
- Betere kwaliteit, meer milieurendement
- Strategische (keten) samenwerking

Keten "Maakindustrie"

De Transitie Agenda Circulaire Economie voor de Maakindustrie is gericht op het vergroten van de voorzieningszekerheid voor kritieke materialen, het verlagen van de milieudruk van producten in maakindustrie en het sluiten van de kringloop in de maakindustrie. Er zijn zeven actielijnen:

- Circulair ontwerpen in de maakindustrie
- Leveringszekerheid kritieke grondstoffen
- Uniforme uitgangspunten en rekenmethoden voor productgroepen
- Materiaalefficiency
- Recycling Technology – sluiten van kringlopen
- Circulaire Businessmodellen
- Circulair inkopen/ categoriemanagement ICT

Keten "Bouw"

De speerpunten uit de Transitieagenda Circulaire Bouw – zowel voor de bewoonde en utiliteitsbouw als voor de grond-, weg- en waterbouw – zijn:

Marktontwikkeling: vraag en aanbod innovatieve bouwconcepten

Meten: gemeenschappelijke taal en instrumenten om circulariteit in projecten te duiden

Beleid, wet- en regelgeving: stimulerende wetten en regels, internationale samenwerking

Kennis & bewustwording: kennis, ervaring en instrumenten in de totale bouwketen

Keten "Consumptiegoederen"

Met het uitvoeren van de acties en de icoonprojecten uit dit uitvoeringsprogramma worden kansen gecreëerd voor meer bedrijvigheid, meer banen en tegelijkertijd minder verspilling van grondstoffen voor bijvoorbeeld textiel, huishoudelijke apparaten, kunststoffen en matrassen. Daarnaast wordt er gefocust op restafval van bedrijven en zwerfafval.

Bijlage 2: Synergie met andere provinciale beleidskaders

In het realiseren van de provinciale ambities voor circulaire economie kan de Provincie via verschillende beleidsterreinen een bijdrage leveren. Niet alleen in het missiegedreven economisch beleid en de kringloopgedachte in de landbouw, maar ook binnen andere terreinen. In onderstaand overzicht zijn de direct gerelateerde kaders genoemd en is de samenhang geduid. Dit kan in de uitvoering, bij voldoende impact en vanuit de geformuleerde actielijnen, leiden tot gezamenlijkheid in de inhoudelijke en financiële inzet:

- ✓ Kader voor Missiegedreven Economisch beleid.
- ✓ Kader voor Landbouw en Agrifoodsector
- ✓ Provinciale Omgevingsvisie
- ✓ Limburgse Agenda Wonen, IBA Parkstad, Kader Kwaliteit in Limburgse Centra
- ✓ Regiodeals Parkstad en Noord-Limburg

Missiegedreven economisch beleid

Limburg volgt Europa en Nederland met een zogenoemde missiegedreven innovatiebeleid. Limburg heeft twee missies geformuleerd die richting geven aan de inzet van de Provincie: Limburg maakt gezond! en Limburg maakt energiek!. Deze laatste missie versterkt de transitie naar een duurzame en circulaire economie in Limburg. In het missiegedreven beleid wordt aangegeven dat een actieve rol in de voorhoede van de transitie leidt tot kennis en nieuwe toepassingen die van grote waarde zijn. Cruciaal voor versterking van de structuur van onze economie. Tegelijkertijd zorgt de realisatie van een duurzame en circulaire economie voor een aantrekkelijker leefomgeving met een excellent vestigingsklimaat dat schoner, duurzamer en toekomstbestendig is. De belangrijkste kristallisatiepunten in de samenhang met het Economisch kader liggen op het terrein van de Brightlands campussen, de ondersteuning van het regionaal MKB en het beleid voor onderwijs en arbeidsmarkt:

In het Brightlands-ecosysteem vormen de vier Limburgse campussen de kern. Zij opereren ieder vanuit een open innovatieklimaat dat is vormgegeven vanuit de drive om samen bij te dragen aan uitdagingen van vandaag en morgen. Door krachten te bundelen op specifieke crossovers worden de kansen die de vier campuslocaties in gezamenlijkheid bieden, beter benut. Vanuit het overkoepelende 'Brightlands- perspectief wordt gezien voor welke faciliteiten een gedeelde aanpak het meest effectief is. Voor de circulaire economie ligt het zwaartepunt bij de Brightlands Chemelot Campus (Sittard – Geleen) en bij de Brightlands Campus Greenport Venlo.

Het regionale MKB wordt versterkt door het stimuleren van innovatie. Een snel veranderende wereld vraagt om dynamiek, om nieuwe samenwerkingen, oplossingen en creativiteit. Dat is van eminent belang voor de Limburgse concurrentiepositie en de ontwikkeling van de regionale maatschappij in brede zin. Centraal daarbij staat dat ondernemingen in Limburg investeren in innovatie en duurzaamheid en het delen van kennis, waarbij maximaal gebruik wordt gemaakt van Europese en nationale middelen op dit vlak. Zowel in het MEB als in het kader Circulaire Economie 2.0 vormen de uitvoeringsprogramma's van LIOF daarbij de kern van het instrumentarium. De inzet van LIOF gericht op innovatie- en ondernemerschapstimulering (ondernemerschap: kennis, community, bewustwording) wordt toegespitst op de bijdrage aan de missies vanuit de kracht en eigenheid van de bedrijfstakken. De bijdragen van LIOF aan het MEB en de uitvoeringskaders voor landbouw en circulaire economie worden hiermee geïntegreerd. Het beleid voor onderwijs en arbeidsmarkt wordt eveneens beïnvloed door transities. Banen veranderen of verdwijnen, nieuwe banen komen erbij. De mate waarin mensen mee kunnen in nieuwe ontwikkelingen is steeds bepalender voor hun waarde op de arbeidsmarkt 'Leven Lang Ontwikkelen'. Dat wordt nog belangrijker als de werkgelegenheid gaat dalen.

Wil Limburg een duurzaam economisch verdienvermogen hebben én meekunnen in de transitie van deze tijd, dan zullen we moeten investeren in de kwaliteit van ons menselijk kapitaal (human capital). We gaan in het MEB voor een Limburg waar goed opgeleide vakmensen en kenniswerkers aanwezig zijn, ondersteund door een kwalitatief goed, breed en toekomstbestendig onderwijsaanbod.. De euregio is een extra troef waarmee Limburg talenten bindt en boeit. Limburg onderscheidt zich hiermee van andere regio's.

Kader Landbouw- en agrifoodsector

Circulair produceren is een expliciete investeringslijn binnen het beleidskader Koers naar de toekomst voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector. Hiermee wordt, vanuit de landbouw- agrifoodsector, een bijdrage geleverd aan de maatschappelijke opgaven circulariteit, klimaat- en energiebewust ondernemen maar ook kringlooplandbouw en verlaging van de milieudruk door inzet op emissieverlaging. Circulair produceren speelt op diverse niveaus: van het boerenerv tot samenwerking op (variabele) regio en (inter) nationale niveaus en in ketens.

De nadruk in het provinciaal beleid wordt, voor de primaire sector en agrofoodketen gelegd op zuiniger grondstoffengebruik, het verhogen van de inzet van hernieuwbare grondstoffen, het behoud van natuurlijke hulpbronnen en verwaarding van (biomassa-) reststromen. De aanpak van de mestproblematiek is een voorbeeld. Daarnaast is, ook vanwege de relatie met bijvoorbeeld het klimaatdossier, verbetering van de bodemkwaliteit en verbetering van de biodiversiteit door onder andere toepassing van kringloop- en natuurinclusieve concepten een belangrijke opgave. De Provincie stimuleert vanuit dit beleidsveld de transitie vooral door kennisontwikkeling, -uitrol, ondersteuning van haalbaarheidsstudies, ontwikkeling nieuwe innovatieve businesscases en investeringen met hulp van o.a. LIOF, Brightlands Campus Greenport Venlo en de agrifoodcommunity. Beschikbare opties die tot (co-)financiering leiden worden daarvoor toegepast. Te denken valt aan slimme benutting en/of meekoppeling met relevante programma's en instrumenten van Europa, het Rijk maar ook benutting van flankerende provinciale instrumenten. Bijvoorbeeld in de uitvoering van de investeringslijn circulair produceren wordt maximaal verbinding en synergie gezocht met onderhavig kader Circulaire Economie. Dat komt onder meer tot uiting in een gezamenlijke kansenkaart, circulaire economie en kringlooplandbouw waar ondernemers, overheid en kennisinstellingen hun bijdrage aan kunnen leveren.

Provinciale Omgevingsvisie en verordening

De Provincie Limburg werkt aan het opstellen van een Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie Limburg wordt één integrale visie voor de toekomst van Limburg en zal hoofdlijnen van beleid voor de fysieke leefomgeving bevatten. Met de Omgevingsvisie, als één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet, anticipeert de Provincie op de komst van de Omgevingswet. Uitgangspunt van de omgevingsvisie is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Denk hierbij aan maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, voedsel en landbouw, smart mobility, energietransitie, digitalisering, maar ook Circulaire Economie.

Een vraag die de komende jaren beantwoord moeten worden is welke ruimtelijke consequenties een circulaire economie heeft voor Limburg. Wij gaan deze vraag verkennen aan de hand van een aantal concrete praktijkcasussen. Denk hierbij aan verduurzaming van de Chemelot/site, het realiseren van kringlooplandbouw en de beschikbaarheid en het gebruik van bouwgrondstoffen, maar ook aan sturingsvraagstukken van clustering van bedrijven om ketens te sluiten. Daarbij formuleren we zonodig aanvullende afwegings-principes bij de 'Limburgse Principes'.

Kader Kwaliteit in Limburgse Centra, IBA en Limburgse Agenda Wonen 2020-2023

Circulair Bouwen is 1 van de 5 transitithema's van de Circulaire Economie. In vergelijking met de energietransitie staat circulair bouwen in Limburg in de kinderschoenen de fase van kennisontwikkeling. Men probeert ervaring op te doen en te leren van anderen. Dit biedt kansen die niet onbenut moeten blijven. Wij zijn bij verschillende pilots op het gebied van circulair bouwen betrokken bijvoorbeeld het project SUPERLOCAL van woningcorporatie HEEMwonen en NUR HOLZ, van woningcorporatie Wonen Limburg. Het hoofddoel van SUPERLOCAL is hergebruik van datgene wat op locatie aanwezig is. Enerzijds is Provincie betrokken vanuit zijn rol in IBA Parkstad en anderzijds vanuit een samenwerkingsverband tussen Provincie en de acht grootste woningcorporaties. Provincie Limburg en de Parkstadgemeenten hebben in oktober 2013 besloten IBA Parkstad van start te laten gaan. Zij zijn samen het commitment aangegaan tot en met het expojaar van IBA Parkstad, dat na de zomer van 2021 eindigt. Circulariteit is sterk vertegenwoordigd in twee van de vijf IBA thema's, te weten herstructurering en hergebruik in het stedelijk gebied (Re-Use & Remodelling); en Het 'nieuwe maken' (Crafts & Manufacturing). IBA heeft via (pilot) projecten stappen gezet waar het gaat om experimenteren en leren inzake circulaire bouw in Parkstad. Het komt er nu op aan om verdere stappen te kunnen zetten en met bredere impact o.b.v. structureel beleid en het organiseren van de uitvoering daarvan.

Circulair bouwen is een thema dat ook een plek heeft in de Limburgse Agenda Wonen. Samen met onze partners werken we de komende jaren toe naar een voortreffelijke woon- en leefomgeving, waar mensen zich prettig voelen. Doorstroming op de woningmarkt staat centraal. Een toekomstbestendige Limburgse woningmarkt biedt voldoende woningen van de juiste kwaliteit op de juiste plek, op het juiste moment beschikbaar en betaalbaar. Een dergelijke woningmarkt biedt voldoende mogelijkheden voor doorstroom (wooncarrière), is toekomstbestendig (duurzaam en klimaatbestendig) en woningen zijn betaalbaar (zowel voor corporaties als voor kopers en huurders). Dit vereist een integrale aanpak. Actueel hierbij zijn (inter)nationale maatschappelijke vraagstukken op het gebied van milieu en duurzaamheid. Denk daarbij aan de stikstof- en PFAS- (poly- en perfluoralkylstoffen) problematiek en aan duurzaamheidsmaatregelen in de bouw (gasloos, Nul-op-de-Meter, enz.), circulair en natuurinclusief bouwen. De Limburgse Agenda Wonen speelt hierop in, zonder op al deze terreinen een voortrekkersrol te nemen.

Kwaliteit Limburgse Centra Dit programma richt zich op het versterken van de kwaliteit van centra in de Limburgse gemeenten binnen een context van andere, nauw samenhangende opgaven (denk bijv. aan opgaven op het gebied van Energie en Klimaat (en circulariteit)). We richten ons hierbij op de ruimtelijke fysieke woonopgave, waarin circulaire initiatieven een plaats kunnen krijgen. Met behulp van samenwerkingsagenda's tussen Provincie en gemeenten willen we beider opgaven integraal en gebiedsgericht aanpakken aldus onze inzet optimaal rendeert. We maken hierbij keuzes op basis van haalbare, betaalbare en toekomstbestendige verbeteringen in de centra.

Regiodeals Parkstad en Noord-Limburg

Regiodeal Parkstad Limburg

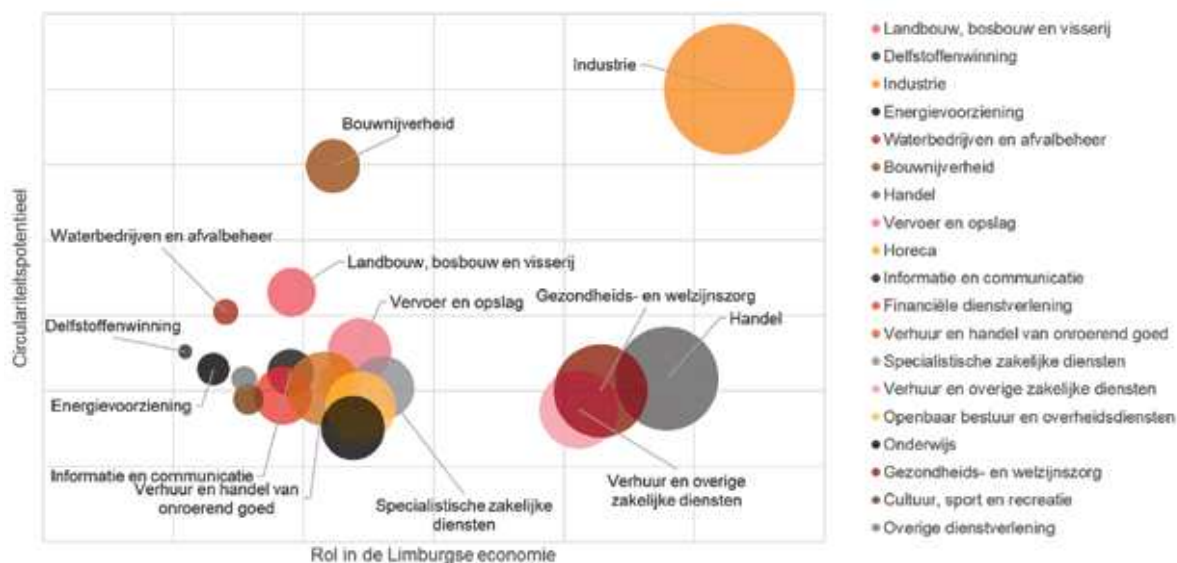
In de Regiodeal Parkstad Limburg is de ambitie uitgesproken h t nationaal centrum voor circulair bouwen te worden. Er lopen een aantal pilotprojecten (SUPERLOCAL, GTB-lab, Digital Deconstruction) waarmee goede ervaringen zijn opgedaan die gebruikt wordt bij de transformatie van de regio Parkstad Limburg. Regionale partners en het Rijk werken met elkaar samen om te komen tot een regionale Circulaire Economie (CE)-strategie, zoals afgesproken in het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2023 van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

In Parkstad wordt er gekozen voor een tweesporige aanpak voor het thema Circulaire Economie. Naast het ontwikkelen van een brede circulaire economie strategie, wordt ingezet op het opstellen van een Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen Parkstad. Dit gebeurt in samenwerking met alle stakeholders in de regio. Voor het ontwikkelen van de CE-strategie wordt er samengewerkt met de Provincie Limburg en Rijkswaterstaat (IenW) heeft Rijkswaterstaat opdracht gegeven voor het begeleiden van de regio's in het ontwikkelen van een CE-strategie). Voor het 'Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen Parkstad zijn er verdiepende sessies geweest met Rijk, Provincie, marktpartijen en overige stakeholders. Een belangrijke rol binnen het Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen Parkstad Limburg is er voor het GTB-lab, dat als regionale 'Hub' en als onderdeel van het Nationaal Centrum voor Circulair Bouwen zal fungeren.

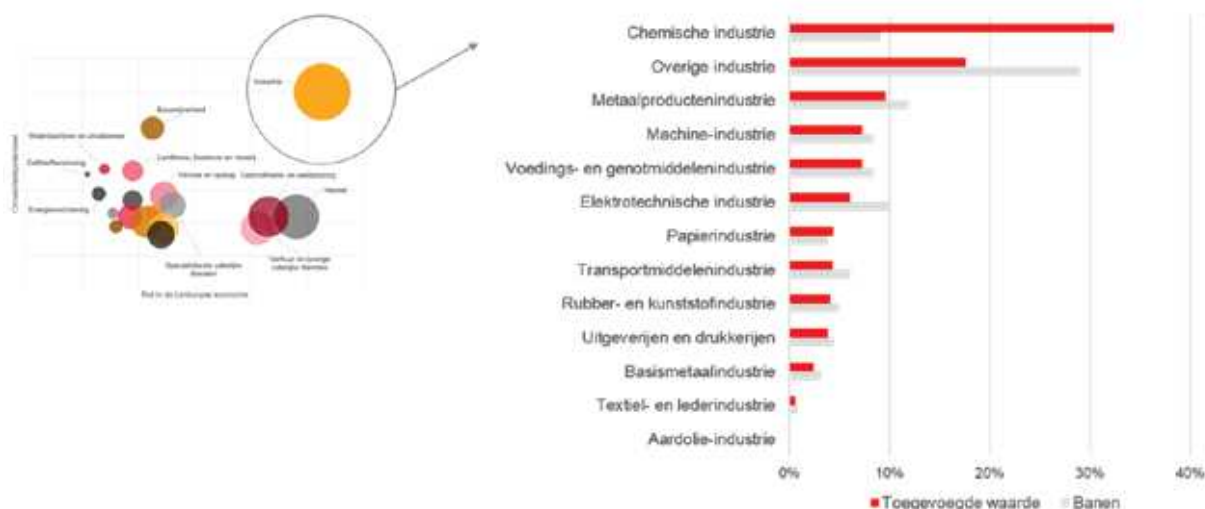
Regiodeal Noord-Limburg

De Regio Deal Noord-Limburg (2020-2023) richt zich op gezondheid in de breedste zin van het woord, zoals gezonde land- en tuinbouw, duurzaamheid, preventie (gezondheid/ sociaal), het tegengaan van ondermijning en een gezond grensoverschrijdend ondernemersklimaat. Met de Regio Deal Noord-Limburg wordt een stevige gezamenlijke impuls gegeven aan een gezond, ondernemend en veilig Noord-Limburg. Een nieuw onderzoeksinstituut Brightlands Future Farming Institute wordt opgericht en is gericht op het ontwikkelen van groente- en fruitsoorten die gezonder zijn voor de mens  n milieuvriendelijker geteeld worden. Om dit te onderzoeken worden ook R&D-kassen gebouwd. Er gaat onder meer worden gewerkt aan moderne veredelings technieken, sensortechnologie, kunstmatige intelligentie, robotica en geavanceerde systeemanalyse, waarbij smaak, gemak en duurzame circulaire productie van voeding centraal staan. Een deel van de infrastructuur zal ter beschikking komen voor het regionale bedrijfsleven om zo actief en innovatief samen werk te maken van een duurzame kringloopland- en tuinbouw in de regio. Binnen het thema 'Grensoverschrijdende samenwerking wordt een impuls gegeven aan de grensoverschrijdende samenwerking met de Regio Niederrhein en de steden Mönchengladbach en Krefeld. Met name op het gebied van duurzaamheid (grondstoffen, energietransitie en circulariteit) liggen hier kansen voor intensieve samenwerking. De grensoverschrijdende contacten tussen zowel de overheden als ook de ondernemersverenigingen en onderwijsinstellingen zoals Fontys Venlo en de Hochschule Niederrhein, zullen samen met de Euregio Rijn-Maas-Noord uitgebouwd worden rondom circulair bouwen, reststromen hergebruiken en verkenning naar een gezamenlijke onderwijsfaciliteit op het gebied van duurzaamheid.

Bijlage 3: Circulaire foto van Limburg

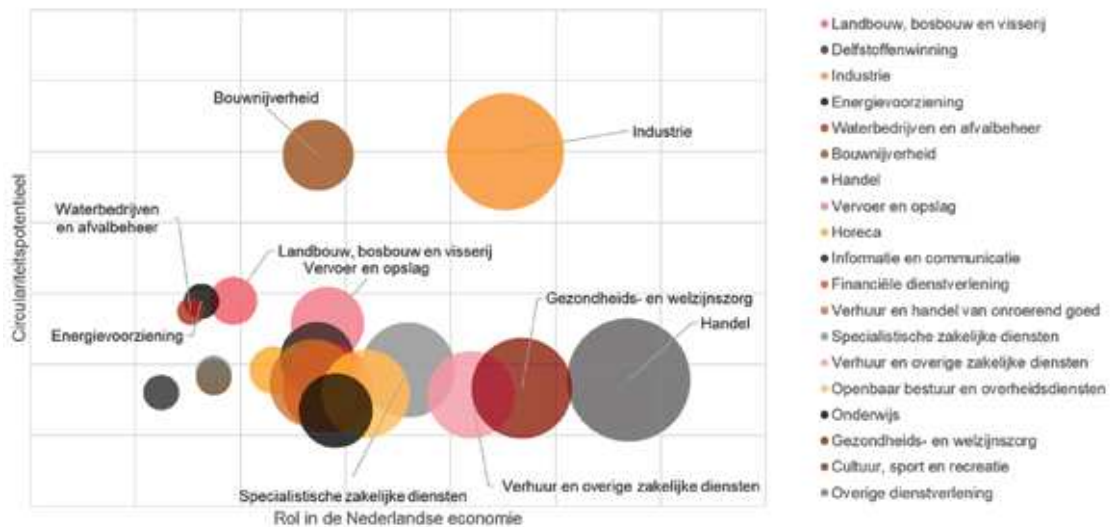
Sector prioritering - Limburg

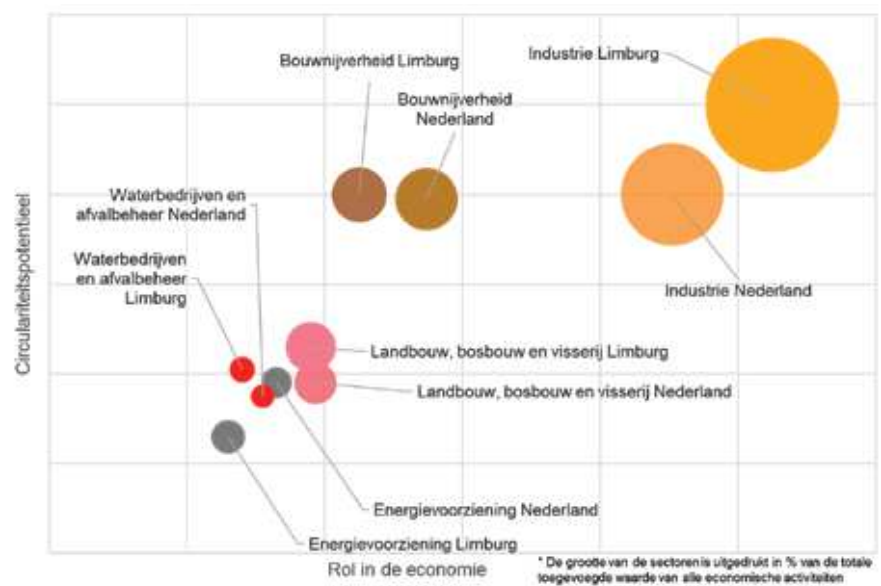
Sector prioritering – onderverdeling van de industriesector

Bovenstaande grafiek beschrijft aan welke verschillende subsectoren de toegevoegde waarde van de sector industrie kan worden toegewezen. De categorie 'Overige industrie' definieert het CBS als:

- 2000d Hout-, bouwmaterialen-, overige industrie en recycling Bij elkaar getelde resultaten van groepen
- bedrijven:
- 20 Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)
- 26 Vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten
- 36 Vervaardiging van meubels; vervaardiging van overige goederen niet elders genoemd
- 37 Voorbereiding tot recycling.

Sector prioritering - Nederland

Sector prioritering – hoe verschilt de sector prioritering tussen Limburg en Nederland?

Vijf sectoren uitgelicht

Industrie

- De industriële sector speelt in Limburg een relatief grotere rol dan in Nederland. Dit geldt zowel voor de rol in de economie als voor het circulariteitspotentieel.

Bouwnijverheid

- De rol van bouwnijverheid is kleiner in de Limburgse economie dan in de Nederlandse. Wat betreft circulariteitspotentieel zijn beide sectoren ongeveer vergelijkbaar qua belang.

Waterbedrijven en afvalbeheer

- De rol van deze sector is ongeveer even groot in Limburg als in heel Nederland. Het circulariteitspotentieel is iets hoger voor Limburg, terwijl de rol in de economie iets kleiner is.

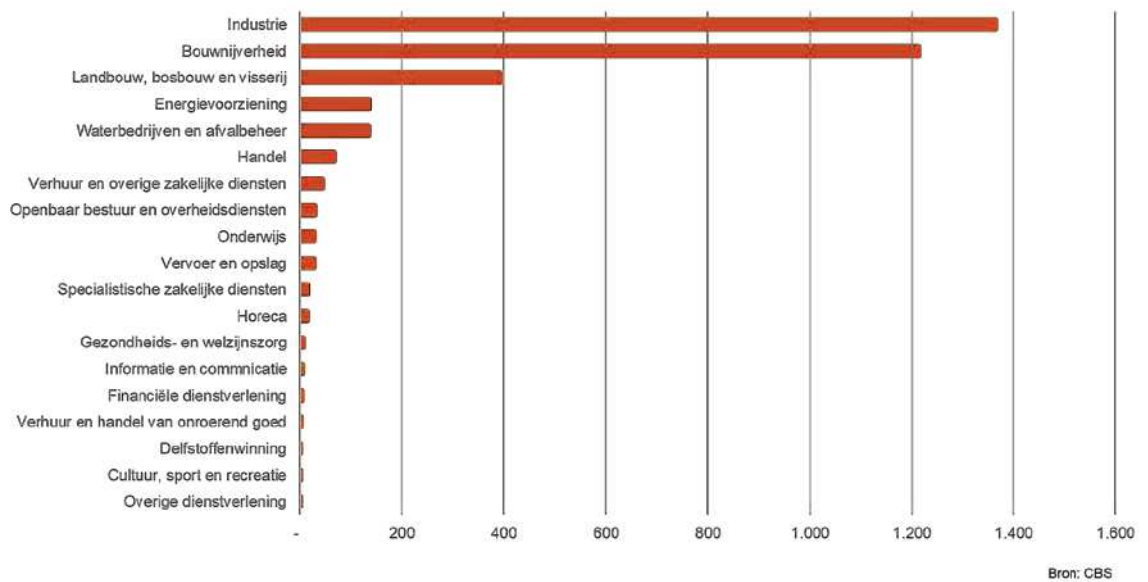
Landbouw, bosbouw en visserij

- Er is nauwelijks verschil in deze sector voor Limburg en Nederland wat betreft de rol in de economie. Het circulariteitspotentieel is voor Limburg iets hoger.

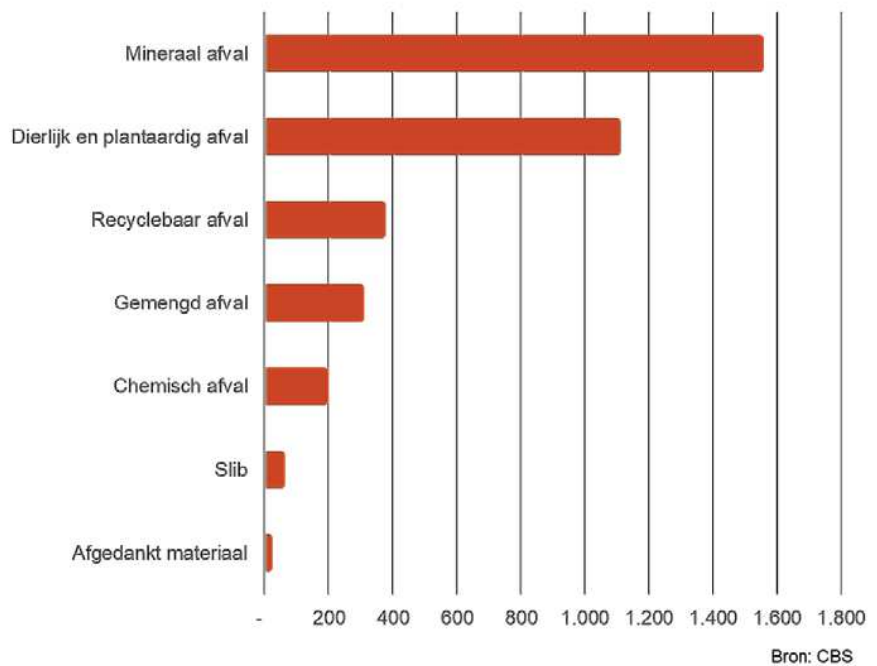
Energievoorziening

- Zowel qua rol in de economie als met betrekking tot het circulariteitspotentieel, speelt de energievoorziening een kleinere rol in Limburg dan in Nederland.

Afval per sector (in 1000 ton)

Afvalsoorten in Limburg (in 1000 ton)

Mineraal afval

Het betreft voornamelijk beton-, steen en gipsafval, afval van natuurlijke delfstoffen (zoals zand en grond), asbest, verbrandingsafval, afval van kunstmatige mineralen (zoals glasvezel), afval van vuurvaste materialen en verontreinigde grond en baggerspecie.

Dierlijk en plantaardig afval

Hieronder vallen dierlijk en plantaardig afval van de levensmiddelenbereiding of -productie, groenafval en mest.

Recyclebaar afval

Dit omvat ijzerafval, gemengd metaalafval, ander metaalafval, glasafval, houtafval, papierafval, plasticafval, rubberafval, textielafval en overig recyclebaar afval.

Gemengd afval

Hieronder vallen gemengde afvalstromen zoals huishoudelijk en bedrijfsafval, straat- of veegafval, gemengde verpakkingen en ander gemengd en ongedifferentieerd afval.

Chemisch afval

Hieronder vallen onder meer afgewerkte oplosmiddelen, zure, base en zoute afvalstoffen, afgewerkte oliën, afval van verf, inkt en lijm, slib van industriële processen en afval uit de gezondheidszorg.

Slib

Nog niet verharde vaste stoffen die door water worden meegevoerd of zich uit water hebben neergezet. Hieronder vallen afvalwaterzuiveringsslib, drinkwaterslib, niet verontreinigde baggerspecie en de inhoud van septic tanks.

Afgedankt materiaal

Hieronder vallen afgedankte voertuigen, accu's, (elektronische) apparatuur en onderdelen van machines.

CE-gerelateerde werkgelegenheid per gemeente (2018)

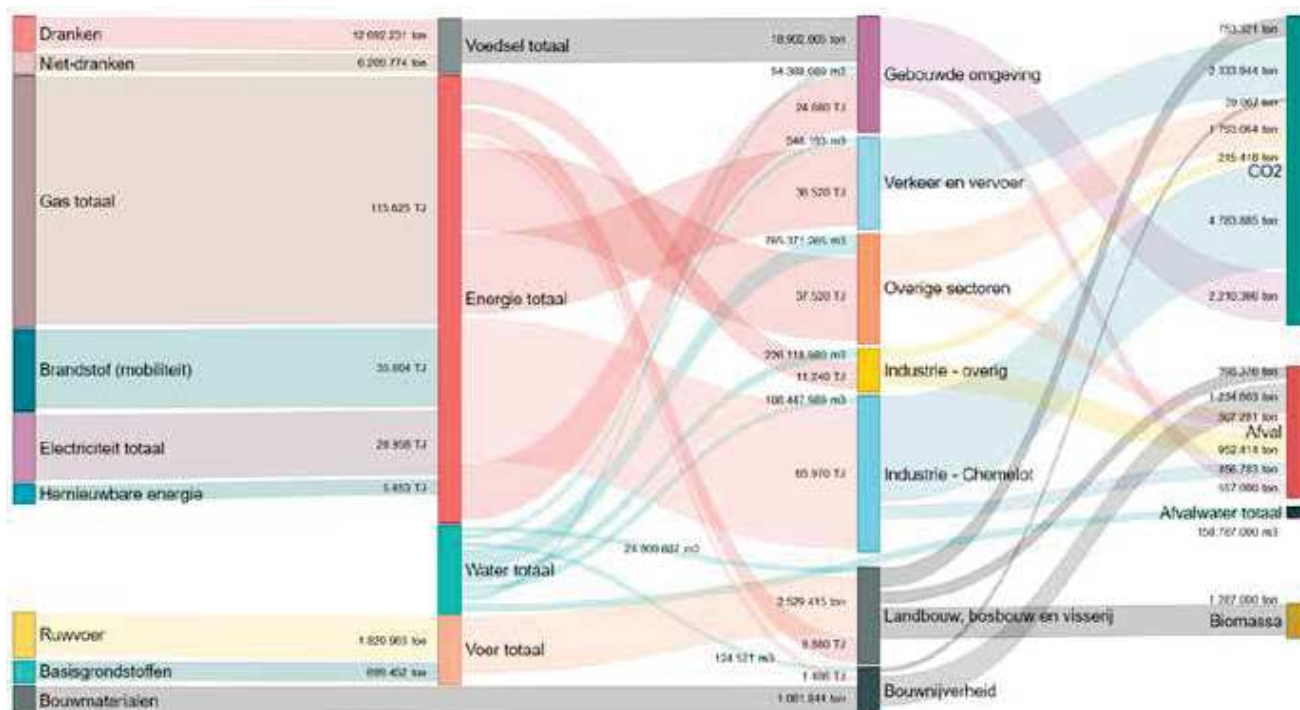
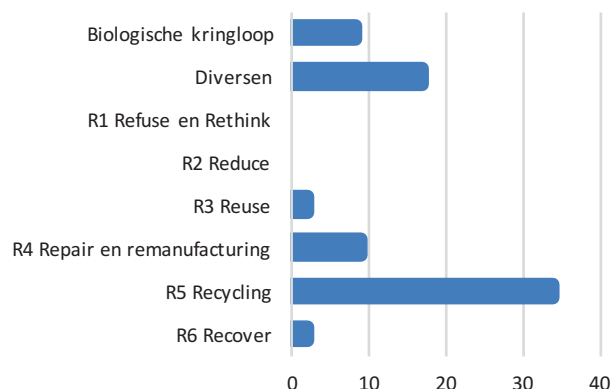

Gemeente	Werknemers	Gemeente	Werknemers
Heerlen	2.873	Beek	356
Sittard-Geleen	2.539	Eijsden-Margraten	321
Venlo	2.376	Brunssum	296
Maastricht	2.229	Nederweert	267
Roermond	1.132	Valkenburg aan de Geul	246
Weert	1.041	Maasgouw	234
Venray	951	Roerdalen	153
Stein	879	Bergen (l)	139
Peel en Maas	826	Meerssen	131
Echt-Susteren	738	Mook en Middelaar	117
Kerkrade	717	Voerendaal	109
Beekdaelen	706	Beesel	98
Landgraaf	581	Gulpen-Wittem	96
Leudal	537	Vaals	70
Horst aan de Maas	519	Simpelveld	61
Gennep	393		

Bovenstaande grafiek en tabel laten het aantal werkbare personen zien voor circulaire initiatieven in de verschillende gemeentes van de Provincie Limburg. Deze data is afkomstig van de Stichting LISA. De toegepaste methodiek is overeenkomstig de methodiek die door het PBL is gehanteerd in het rapport "Circulaire Economie in kaart" (2019).

Bedrijfsvestigingen zijn gecategoriseerd op basis van hun voornaamste activiteit en dit is gekoppeld aan een R-strategie. Voorbeelden hiervan zijn de verkoop van losse auto-onderdelen (repair) of het verhuren en leasen van producten (reuse). Het nadeel van deze methode is dat op basis van deze methode initiatieven kunnen worden gemist, die wel degelijk bijdragen aan een circulaire economie. Een voorbeeld hiervan is een ruimte of platform waar circulaire ondernemers met hun product kunnen experimenteren. Echter, met behulp van deze methode kan wel een indicatieve inschatting worden gemaakt van de aan een circulaire economie gerelateerde werkgelegenheid in een specifieke gemeente.

Type innovatieve circulaire activiteiten in Limburg op basis van R-strategie

Indicatieve grondstoffenkaart Limburg

Verantwoording

Circulair Potentieel in Limburg

Voor een analyse naar het circulair potentieel in Limburg is aangesloten op de internationaal gevestigde methode van de Ellen MacArthur Foundation, welke als doel heeft het wereldwijd versnellen van de overgang naar een circulaire economie. In dat kader heeft de stichting een 'Toolkit for Policymakers' uitgebracht in 2015. Onderdeel van dit rapport is een methode om sectoren te prioriteren en zo gericht beleid te kunnen ontwikkelen. De Ellen MacArthur Foundation doet dat door de sectoren op twee verschillende assen te plotten: de rol van een sector in de economie en het circulariteitspotentieel van de sector. Door gebruik te maken van deze twee assen, wordt voorkomen dat het beleid zich richt op een (economisch uitgedrukt) onbelangrijke sector of op een sector waar op het gebied

van circulariteit weinig te winnen valt. Aandacht en middelen zijn gelimiteerd – het is van belang dit te besteden aan sectoren waar initieel veel impact te maken is.

De Ellen MacArthur Foundation kwantificeert de plaatsing van de sectoren op de twee assen door meerdere indicatoren aan de assen te koppelen. Dit rapport hanteert hetzelfde uitgangspunt, maar wijkt ook op een aantal plaatsen af van de indicatoren zoals geselecteerd door de Ellen MacArthur Foundation. Dit door het ontbreken van openbare data op provincieniveau en omdat andere indicatoren beter aansluiten bij het ecosysteem van de provincie Limburg.

In dit rapport zijn de onderstaande indicatoren gebruikt voor de berekening. Voor het bepalen van de positie op de assen is een gewogen weging toegepast op basis van deze indicatoren. Tussen haakjes staat het percentage waarmee de indicator meeweegt in het gewogen gemiddelde.

Rol in de Limburgse economie (x-as; 100%)

- Toegevoegde waarde per sector (40%). De toegevoegde waarde is gelijk aan het verschil tussen de productie (basisprijzen) en het intermediair verbruik (aankooprijzen) van een bedrijfseenheid. Data is afkomstig van CBS (2017).
- Werkgelegenheid per sector (40%). Banen van werknemers in december 2017 in Limburg. Data is afkomstig van CBS (2017).
- Bruto toegevoegde waarde volumemutaties (10%). Volumegroei van het bruto binnenlands product (bbp) per sector. Het bruto binnenlands product (bbp) is een maat voor de omvang van de economie. De verandering van het volume van het bbp in een bepaalde tijdperiode is een maat voor de groei (of krimp) van de economie. Data is afkomstig van het CBS en betreft het gemiddelde van de periodes 2013-2017.
- Investerings in materiële vaste activa per sector (5%). Goederen die worden aangeschaft of in eigen beheer worden voortgebracht, met als doel om als kapitaalgoed in het productieproces ingezet te worden. Algemeen worden als zodanig beschouwd goederen met een levensduur van meer dan een jaar (zoals gebouwen, woningen, machines, vervoermiddelen en dergelijke). Data betreft de periode 2016-2017-2018.
- Oprichtingen van vestigingen (5%). Een oprichting van een vestiging betreft alle vestigingen die behoren bij de oprichting van een nieuw bedrijf. Data is afkomstig van het CBS en betreft het gemiddelde van de periodes 2014-2018.

Circulariteitspotentieel (y-as; 100%)

- Materiaalintensiteit (40%). De indicator 'Materiaalintensiteit' wordt gemeten als intermediair verbruik als % van toegevoegde waarde. Met intermediair verbruik worden alle producten bedoeld die in de verslagperiode zijn verbruikt in het productieproces. Data is afkomstig van CBS (2017).
- Afval (40%). Afvalcijfers per sector op basis van het CBS (2016).
- Kritieke grondstoffen (10%). Inzicht in het gebruik van schaarse materialen per sector. Op basis van verschillende bronnen is een koppeling gemaakt tussen de schaarse metalen en de toepassing ervan in verschillende sectoren. Vervolgens is de mate van gebruik vertaald naar een kwalitatieve rating van het gebruik van kritieke grondstoffen per sector, variërend van zeer laag naar zeer hoog. Data is afkomstig van verschillende bronnen.
- CO₂-emissies (10%). CO₂-emissies per sector. Data is afkomstig van CBS (2017).

Grondstof- en reststromenoverzicht

De grondstoffen- en reststromen (hierna: de grondstofstromenkaart) zijn op hoofdlijnen in kaart gebracht op basis van publiek beschikbare bronnen. De drie sectoren die als meest belangrijk naar voren zijn gekomen in de sectoranalyse, zijn als startpunt genomen voor dit overzicht. Deze kaart betreft een momentopname en geeft inzicht in de grondstoffen en energiebronnen die binnen provincie Limburg worden gebruikt en welke reststromen en CO₂-emissies hierbij vrijkomen. Het in kaart brengen van alle stromen is erg omvangrijk. De grondstoffenkaart geeft de onderzoeksresultaten weer van de uitgevoerde analyse op basis van beschikbare en publieke data. Indien geen provinciale cijfers voorhanden waren en waar mogelijk is gebruik gemaakt van schattingen. Door gerichte regionale data-verzameling door PBL kan de grondstofstromenkaart worden verbeterd en verfijnd.

Definities van de grondstofstromen:

- *Energie totaal, Gas totaal, Brandstof (mobiliteit), Elektriciteit totaal, Hernieuwbare energie*

Gezien het belang van energie in de economie, de bijkomende emissies, klimaatimpact en de benodigde energietransitie, is er voor gekozen energiegebruik mee te nemen in de grondstofstromenkaart. Hiermee is onder andere inzichtelijk gemaakt welke sectoren relatief veel energie gebruiken. Gas totaal omvat de totale vraag naar gas in de provincie Limburg per sector, zoals gedefinieerd in het Energiedashboard. Brandstof bevat de totale vraag aan brandstof in de provincie Limburg en bestaat uit benzine, diesel en LPG. Elektriciteit totaal bevat de totale vraag naar elektriciteit per sector zoals gedefinieerd in het Energiedashboard van de provincie Limburg. Hernieuwbare energie totaal bevat de totale vraag naar hernieuwbare energie in de provincie Limburg. Deze bekende hoeveelheid bestaat uit hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbare warmte en hernieuwbare energie voor vervoer.

- *Dranken en niet dranken (Voedsel totaal)*

Onder de categorie niet-dranken wordt onder andere groente, eieren, aardappelen, bouillon, hartige snacks en vlees verstaan. De categorie dranken bestaat uit niet-alcoholische dranken, zuivel dranken en alcoholische dranken.

- *Water totaal en afvoerwater totaal*

De totale hoeveelheid afvalwater is het totale volume afvalwater per jaar in rioolwaterzuiveringsinstallaties in de provincie Limburg en is verkregen uit de databank StatLine van het CBS.

- *Ruwvoer, basisgrondstoffen en voer totaal*

Basisgrondstoffen zijn grondstoffen die afkomstig zijn van (voeder)gewassen waaronder maïs, tarwe, gerst, erwten en sojabonen. Onder ruwvoer worden weidegras, graskuil, snijmaïs en hooi verstaan.

- *Biomassa*

Voor biomassa wordt de definitie van Natuur en Milieu (2018) aangehouden: Biomassa is een verzamelterm voor al het materiaal dat afkomstig is van levende organismen (meestal planten).

- *Afval*

Het totaal van de verschillende soorten afval (deels) opgehaald per sector. Bij de indeling naar afvalsoorten is aangesloten bij de indeling in de internationale verordening met betrekking tot afvalstofstatistieken: System of Environmental-Economic Accounting (SEEA), 2012. De productie van afval is gebaseerd op cijfers van het CBS omtrent de algemene Nederlandse afvalproductie en afvalproductie en zijn vervolgens op basis van een proportionele verdeling toegewezen aan Limburg. Afval van Chemelot is berekend door middel van het aandeel van Chemelot in de gehele industrie in Limburg, berekend op basis van toegevoegde waarde. Deze cijfers sluiten niet aan bij de CBS-cijfers. Vanuit consistentie oogpunt zijn CBS-cijfers aangehouden.

Circulaire activiteiten in Limburg

We hebben gebruik gemaakt van onze kennis van Limburgse initiatieven, Europese subsidieregelingen (EFRO) en een eerste inventarisatie van RVO naar CE initiatieven (vertrouwelijk). De indeling per R-strategie volgt de indeling van PBL (Circulaire Economie in kaart, 2019)

CE-gerelateerde werkgelegenheid in Limburg

De data is afkomstig van de Stichting LISA en verkregen via Etil. Circulaire initiatieven zijn bepaald aan de hand van CBS SBI codes. Voorbeelden hiervan zijn 4311 (slopen van bouwwerken), 3700 (Afvalwaterinzameling en –behandeling), 45311 (Groothandel en handelsbemiddeling in auto-onderdelen en accessoires; geen banden) en 7734 (Verhuur en lease van schepen). Voor een volledig overzicht van de betreffende SBI codes, zie deze link. Voor de gekozen SBI-codes is gebruik gemaakt van het PBL-onderzoek (Circulaire Economie in kaart, 2019).

Waar van toepassing heeft een vergelijking plaatsgevonden met eerdere rapporten van Buck Consultants (2017) en CBS & TNO (2017). De uitkomsten van bovenstaande analyse zijn in lijn met deze rapporten. Voor een gedetailleerde onderbouwing van de hierboven beschreven berekeningen kan contact worden opgenomen met de Provincie Limburg.

Overzicht bronnen

- Buck Consultants (2017). De kracht van het Agrofoodcomplex Noord- en Midden-Limburg
- CBS & TNO (2017): Compositie analyse van de Limburgse economie
- CBS StatLine: Verschillende datasets gebruikt. Geraadpleegd via: <https://opendata.cbs.nl/>
- Chemelot (2015): Milieujaarverslag 2015. Geraadpleegd via: <https://www.chemelot.nl/duurzaamheid/milieujaarverslag>
- Ecofys Nederland (2010): Groene grondstoffen Provincie Limburg en Oost Noord-Brabant. Geraadpleegd via: <https://www.natuurenmilieu.nl/wp-content/uploads/2018/12/Biomassavisie-Natuur-Milieu-2018>
- Ellen MacArthur Foundation (2015): Delivering the circular economy – a toolkit for policy makers. Geraadpleegd via: https://www.ellenmacarthurfoundation.org/assets/downloads/publications/EllenMacArthurFoundation_PolicymakerToolkit.pdf
- European Commission (2014): The European Critical Raw Materials review. Geraadpleegd via: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_377
- Geology: The many uses of gold. Geraadpleegd via: <https://geology.com/minerals/gold/uses-of-gold.shtml>
- Henckens, Driessen, and Worrell (2014): Metal scarcity and sustainability, analyzing the necessity to reduce the extraction of scarce metals. Geraadpleegd via: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S092134491400202X>
- KvK (2019): Standaard Bedrijfsindeling (2008) – update 2019. Geraadpleegd via: https://www.kvk.nl/download/Standaard_Bedrijfsindeling_update_2019_PDF_tcm109-474811.pdf
- Matmatch (2018): Why Rhenium Is Indispensable for the High-tech World. Geraadpleegd via: <https://matmatch.com/blog/rhenium/>
- Ministerie van Economische Zaken en Milieu (2017): Delfstoffen en aardwarmte in Nederland. Geraadpleegd via: <https://www.nlog.nl/sites/default/files/jaarverslag%20delfstoffen%20en%20aardwarmte%20in%20nederland%20-%202017.pdf>
- Natuur en Milieu (2018): Biomassavisie 2018. Geraadpleegd via: <https://www.natuurenmilieu.nl/wp-content/uploads/2018/12/Biomassavisie-Natuur-Milieu-2018>
- Provincie Limburg (2015): Energiedashboard – energievraag. Geraadpleegd via: <https://dashboardlimburg.nl/energiedashboard/>

- Provincie Zuid-Holland (2018): Zuid-Holland Circulair; Verkenning van Grondstofstromen en Handelingsopties voor de Provincie. Geraadpleegd via: <https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/21255/hoofdrapportzuid-hollandcirculair.pdf>
- Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen (2016): Fosfaat schaarste. Geraadpleegd via: <https://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/162734/162734pub.pdf>
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport: Consumptie alle voedingsmiddelengroepen. Geraadpleegd via: <https://www.wateetnederland.nl/resultaten/voedingsmiddelen/consumptie/alle%20voedingsmiddelengroepen>
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2010): Emissies en verspreiding van zware metalen. Geraadpleegd via: <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/609100004.pdf>
- Rijksoverheid – Compendium voor de Leefomgeving (2016): Winning en gebruik van water in Nederland, 1976-2016. Geraadpleegd via: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0057-waterwinning-en-verbruik-nederland>
- Rijkswaterstaat – Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2015): Klimaatmonitor. geraadpleegd via: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/>
- Royal Society of Chemistry: Periodic Table. Geraadpleegd via: <https://www.rsc.org/periodic-table/>
- Stichting LISA (2018) CE-gerelateerde werkgelegenheid per gemeente op basis van SBI-codes
- Topsectoren: Geraadpleegd via: <https://www.topsectoren.nl/>
- Vijn, Dawson, de Wolf, Van der Voort en Vermeij (2019): Mogelijkheden verhogen productie diervoeders in Nederland; Verkenning van de mogelijkheden tot het verhogen van de productie van diervoeders uit reststromen in Nederland op basis van beschikbare kennis en data. Wageningen Research, Rapport WPR-796.
- Wageningen University & Research (2019): Welke mogelijkheden zijn er in Nederland om meer diervoeders te produceren? Geraadpleegd via: <https://edepot.wur.nl/499300>
- Wageningen University & Research: Agrimatie – informatie over de agrosector. Geraadpleegd via: <https://www.agrimatie.nl/PublicatiePage.aspx?subpubID=2523&themaID=2756§orID=3534>
- Wetenschappelijk Bureau GroenLinks (2015): Grondstoffenprofiel; Molybdeen. Geraadpleegd via: <https://wetenschappelijkbureaugroenlinks.nl/artikel-tijdschrift/molybdeen>
- WML (2018): Jaarverslag 2018. Geraadpleegd via: https://jaarverslagwml.nl/2018/WML_Jaarrekening_2018.pdf

Bijlage 4: Lijst van gesprekspartners

Naam

Ruud Tijssens
Richard Broekhof en Sef Welles
Ton Voncken
Hanneke van Eijndhoven
René Mobers
Dhr. Broere en dhr. Friebe
Bert Kip
Frank Schaap
Saskia Goetgeluk
Sebastiaan de Reede
Luc Lanclus en Cyriel Mentink
Marcel Creemers
Frank Theeuwen
Tom Orval en Martijn Stas
Hans van Klink
Kelly Hall
Roel Cremers
Dorothe van den Bosch
Frans Beckers
Trudy van Megen
Frank Donders
Fons Claessen en Agnes Otten
Simone van der Steen
Bas van de Akker
Melissa Degen
Tjeu van de Laar
Maarten Wellens
Marielle Geelen
Marjo Vankan
Mathea Severijns
Jack Corten
Claudia Reiner
Hans Corsten, Ton Hagelstein
en Renske Cox
Anke Meuffels en Gerard Wyfker
Ramon Niessen
Bert de Wit
Bram Derikx
Huub Narinx
Paul Verhoeven
Hans Houtappels
John Geurts
Marjolein van den Bruggen
Peter Bertholet en Paul Consten
Hans de Kinderen
Dhr. Sijstermans en dhr. Drummen
Gijs Derks
Eduard Lebbink
Dhr. Hoeijmakers

Organisatie

Agrifirm
Attero
BioTreatCenter
Bouwend Nederland
Bouwmensen Limburg
BRBS
Brightlands Chemelot Campus
Chemelot
Brightlands Campus Greenport Venlo
Chemelot Career Center
CHILL
Citaverde
CIVIL
Cross Roads
DSD BV
DSM - Niaga
Emma Safety Footwear
ESZL
FB Basic
Feed Design lab
FME Industries
Fontys Eindhoven
Gemeente Maastricht
Gemeente Venlo
Gemeente Venray
Gilde Opleidingen
Greentom
HAS Hogeschool
Heem Wonen
IBA
Jongen
Ketensamenwerking Zuid/Techniek Nederland

Keyport
Koninklijke Metaalunie - Metaalunie Limburg
LEO Loopbaan
LIOF
LLTB/Arvalis
LWV
MKB Limburg
Moonen Packaging
Nijsen-Granico
OTIB
Parkstad Limburg
Rabobank
RD4
Renewi
Remade in Holland
Royal ZON

Wouter Lap en Claire Schreurs
Emmo Meijer

Wieger Droogh
Carlos Kampen
Thomas Cleij
Robbert Loos
Ferdinand van Kampen
Guus Pelzer
Wim Hazeu
Maud Hensen
Peter Princen

Smurfit Kappa
Source B,
voorzitter Transitieagenda Biomassa en
Voedsel
Suez
E-Max (Sustainable Aluminium Kerkrade)
Universiteit Maastricht
Vereniging Afvalbedrijven
Vista College
WBL
Wonen Limburg
Zuyd Hogeschool
Zuyd Hogeschool

Bijlage 5: Lijst van afkortingen

AMIBM	Aachen Maastricht Institute of Biobased Materials
ASL	Afvalsamenwerking Limburg
BCC	Brightlands Chemelot Campus
BCGV	Brightlands Campus Greenport Venlo
BMC	Brightlands Material Center
BTC	Biotreatcenter
CBS	Centraal bureau voor de Statistiek
CCS	Carbon capture en storage
CDC	Circular Design Centre
CE	Circulaire Economie
CHILL	Chemelot Innovation and Learning Labs
COE	Centre of Expertise
CSP	Chemelot Scientific Participations
Dubocalc	Duurzaam bouwen calculator
EC	Europese Commissie
ECRN	European Chemical Regions Network
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EIB	Europese investeringsbank
EIF	Europees investeringsfonds
EIT	Europees Instituut voor Innovatie en Technologie
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
GTB	Green Transformable Buildings
HAS	Hogere Agrarische School
HCA	Human Capital Agenda
IBP	Interbestuurlijke proeftuin
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (tot 2017)
InSciTe	Chemelot Institute for Science and Technology
KIA	Kennis en Innovatie Agenda
KIC	Kennis en Innovatie Convenant
LAP	Landelijk afvalbeheerplan
LBDF	Limburg Business Development Fonds
LEF	Limburg Energie Fonds
LIFE	financieringsinstrument voor milieu en natuurbehoud projecten in de EU
LIOF	Limburgse Regionale Ontwikkelmaatschappij
MEB	Missiegedreven economisch beleidskader
MKB	Midden- en Klein Bedrijf
MVI	maatschappelijk verantwoord inkopen
MVO	maatschappelijk verantwoord ondernemen
OP-Zuid	Operationeel Programma Zuid
OEM	Original Equipment Manufacturer
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PES	Provinciale Energie Strategie
PPS	Publiek-Private Samenwerking
R strategie	Is uitgewerkt in een R-ladder, waarin ze zijn gerangschikt van meest naar minste grondstoffenbesparing
RES	Regionale Energie Strategie
RIS	Regionale Innovatie Strategie
RLI	Raad voor de leefomgeving en infrastructuur
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst

RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SCREEN	Synergic Circular Economy across European regions
SROI	Social Return on Investment
TopZuid	Tuinbouw ontwikkelingsplatform Zuid
UM	Universiteit Maastricht
VANG	Van Afval naar Grondstof
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
WABO	Wet algemene bepaling omgevingsrecht
WM	Wet Milieubeheer

Colofon

Uitgave | Provincie Limburg | 2008 455

Limburglaan 10 Maastricht | Postbus 5700 6202 MA Maastricht

+31 (0)43 389 99 99 | postbus@prvlimburg.nl | www.limburg.nl

Technische vragen G-20-055 Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 2.0

2.2 Circulaire strategieën

De twee meest bekende circulaire strategieën zijn recycling en verbranding voor energie- opwekking. Maar vaak zijn dit strategieën aan het einde van de keten waarbij de inzet is 'om er nog het beste van te maken'. Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk in de keten na te denken over het gebruik van materialen. In figuur 3 van het Planbureau voor de Leefomgeving (2019) wordt onderscheid gemaakt in zes verschillende 'R-strategieën'13:

- R1 Afzien van producten of producten intensiever gaan gebruiken (refuse en rethink)
- R2 Producten efficiënter gaan produceren of efficiënter maken in het gebruik (reduce)
- R3 Hergebruik van producten (reuse)
- R4 Reparatie en hergebruik van producten en onderdelen (repair en remanufacturing)
- R5 Verwerken en hergebruiken van materialen (recycle)
- R6 Energie terugwinnen uit materialen (recover)

We hebben ook kunnen lezen over het circulair potentieel. De volgende vragen gaan specifiek over Limburg in relatie tot de deze R-strategieën.

R1 is iets wat een bedrijf mogelijk niet zo snel zal gaan doen (althans het deel AFZIEN)

Vraag 1

Valt R1 (het deel afzien) wat betreft de faciliterende en de financierende (aanjaag) rol richting ondernemingen niet buiten de scope? En is dat niet meer iets voor de eindconsument?

Nee, R1 is onderdeel van de mogelijke R strategieën. Deze strategie omvat het afzien van producten of het intensiever gebruiken van producten door ze te delen of multifunctioneel te maken. Trefwoorden zijn o.a. dematerialisatie, heroverwegen, product as a service, deeleconomie, deelplatform, retoursystemen, 3D printen.

Bijvoorbeeld een tiny house of een kleine verplaatsbare woning, een volledig uitgeruste woning van beperkte omvang voor permanente bewoning. Door af te zien van een grotere omgang wordt materiaal bespaard. Een ander voorbeeld is het produceren van voedingsproducten die producten met een hoge milieudruk kunnen vervangen zoals bijvoorbeeld zwammen en algen.

Vraag 2

Wat is bij R1 en R2 de rol van de provincie en hoe wil de provincie (meer) inzetten hierop

Aan de inputkant staan de strategieën 'refuse en rethink' en 'reduce'. Door deze strategieën hoeven minder producten te worden geproduceerd en zijn er minder grondstoffen en materialen nodig.

De overgang naar een circulaire economie is een complexe maatschappelijke opgave en staat aan het begin. Wij willen met de gekozen 5 actielijnen de transitie in beweging zetten, innovatie en ondernemerschap versterken, samenwerking stimuleren en kennisdeling op gang brengen. Het vraagt om het stimuleren van een breed spectrum aan initiatieven, met aandacht voor de R strategieën die hoger op de ladder staan, zoals hergebruik, reparatie en diensten door bijvoorbeeld te kiezen voor een ander ontwerp (dematerialiseren in design)

Vraag 3

**Is of zijn er R-strategieën waar het college van vindt dat deze het eerst opgepakt moeten worden?
En waarom**

Nee, op voorhand maken we nog geen onderscheid. Landelijk en op provinciaal niveau ontbreekt nog systematische informatie over R- strategieën naast recycling zoals delen, hergebruik, reparatie en refurbish. Waarbij het wel zo is dat we - bijvoorbeeld bij het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig - onder het mom 'beter aan de bron aanpakken dan symptoombestrijding' in de beoordeling en daarmee de weging van financiële ondersteuningsvragen, de projecten die hoger op de R-ladder scoren (R1<-R6) hoger waarderen en dus eerder zullen ondersteunen.

Vraag 4

Is of zijn er R-strategieën die het kansrijkst zijn, als laaghangend fruit worden gezien, het beste passen bij Limburg en de grootste bijdrage gaan leveren voor de circulariteit binnen Limburg?

Dit is op voorhand moeilijk aan te geven. Het spectrum van circulaire activiteiten in Limburg is breed. Uit de landelijke inventarisatie (Circulariteit op de Kaart, PBL, 2019) blijkt dat de meeste circulaire activiteiten in Limburg (en ook landelijk) zich vooral richten op de 'repair & remanufacturing' strategie t.a.v. consumentengoederen en de sectoren bouw en maakindustrie. Recycling is de meest voorkomende strategie bij innovatieve projecten. De aandacht voor recycling is ook logisch gezien de beleidsinspanningen gericht op afval. De afvalsector is al jarenlang een belangrijk onderdeel van de economie.

Het Limburgs energiefonds is een belangrijk instrument om circulaire initiatieven (proven technology) te financieren die een grote bijdrage leveren aan de circulariteit binnen Limburg. Het gaat om projecten aan het eind van de keten. (R5-R6)

zie ook het antwoord op vraag 3.

Vraag 5

In hoeverre en welke relatie is er tussen het totale Limburgse potentieel en de aard hiervan uitgedrukt in de R-strategieën?

Voor een analyse naar het circulair potentieel in Limburg is aangesloten op de internationaal gevestigde methode van de Ellen MacArthur Foundation, welke als doel heeft het wereldwijd versnellen van de overgang naar een circulaire economie. De Ellen MacArthur Foundation doet dat door de sectoren op twee verschillende assen te plotten: de rol van een sector in de economie en het circulariteitspotentieel van de sector. De Ellen MacArthur Foundation kwantificeert de plaatsing van de sectoren op de twee assen door meerdere indicatoren aan de assen te koppelen. Voor het in kaart brengen van de Limburgse economie (eerste verkenning) is gebruik gemaakt van de indicatoren; toegevoegde

waarde en werkgelegenheid per sector, bruto toegevoegde waarde volumemutaties, investeringen in materiële vaste activa en oprichtingen van vestigingen. Voor het circulariteitspotentieel zijn de relevante indicatoren, materiaalintensiteit, afval, kritieke grondstoffen en CO2-uitstoot.

De R- strategieën beschrijven strategieën die bijdragen aan het verminderen van het gebruik van primaire abiotische grondstoffen. Als vuistregel zijn bij circulariteitsstrategieën die hoger op de ladder staan minder materialen (lagere R) nodig, waardoor de belasting van het milieu door grondstoffengebruik wordt voorkomen. Daarmee bieden ze een handelingsperspectief voor overheden om nieuwe circulaire initiatieven of nieuwe ketens te ondersteunen. De R-strategieën kunnen samengaan met innovaties in de vorm van vernieuwende productontwerpen (design), technologieën of businessmodellen.

Vraag 6

Is er in dit stadium al (enigszins) aan te geven welke delen van de budgetten naar welke strategie gaan?

Nee, op voorhand is niet aan te geven welk deel van het budget gekoppeld wordt aan de afzonderlijke R-strategieën. Wij zullen uw Staten hierover informeren via de reguliere begrotingscyclus en in de afzonderlijke jaarrapportage over de uitvoering van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0.

Bij voorbaat dank voor de beantwoording

LOKAAL-LIMBURG

Leon van den Beucken

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	EZ	Behandeld	H.W.H.M. Bremmers
Ons kenmerk	2020/39168	Telefoon	+31 6 55 87 49 73
Uw kenmerk	-	Maastricht	29 september 2020
Bijlage(n)	-	Verzonden	30 september 2020

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder n.a.v. de behandeling Statenvoorstel Beleidskader CE 2.0 in de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid op 17 september 2020

Geachte Staten,

In de vergadering van Uw Commissie op 17 september jl. heeft portefeuillehouder Burlet tijdens de bespreking van Statenvoorstel Beleidskader CE 2.0 toegezegd nader in te gaan op een drietal onderwerpen, te weten;

1. de verhoudingen binnen de financiële paragraaf van het Statenvoorstel "Beleidskader CE 1.0" versus het Statenvoorstel "Beleidskader CE 2.0";
2. de financiële aspecten in de formulering van de ontwerpbesluiten van het Statenvoorstel "Beleidskader CE 2.0" in relatie tot het Statenvoorstel "LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig";
3. de actieve informatie van Provinciale Staten over projecten die, naast een bijdrage vanuit de middelen vanuit het Beleidskader CE 2.0, ook vanuit andere provinciale beleidskaders financieel worden ondersteund.

1. Financiële paragraaf Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie 1.0 versus 2.0

In de Statencommissie MD zijn er vragen gesteld over de verhouding tussen de financiële paragrafen in beide versies van het Beleidskader CE.

In onderstaande tabel wordt met gebruikmaking van de financiële informatie uit het aangepaste Statenvoorstel G-20-029 (Beleidskader CE 1.0) inclusief de mededeling portefeuillehouder van 24 juni 2020 (2020/26517) en het voorliggende Statenvoorstel G-20-055 (Beleidskader CE 2.0), de indeling van desbetreffende financiële paragraaf weergegeven.

Tabel financiële aspecten Beleidskader CE (x € mln.)

	Beleidskader CE 1.0	Beleidskader CE 2.0
Intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie (totaal € 40 mln.) gelabeld aan CE	15,00	17,70
Reeds beschikt *)	4,24	9,24
Beschikbaar voor realisatie	10,76	8,46
Voorziene projecten en programma's**)	8,02	3,12
Resterend voor periode 2020-2023	2,74	5,34

N.B.

*) Een verschil ad € 5 mln. tussen de reeds beschikte projecten en programma's in de beleidskaders CE 1.0 en 2.0 wordt gevormd door het Statenvoorstel Brightsite (G 20-030), waar Uw Staten op 29 juni 2020 een positief besluit over hebben genomen.

**) Ook in de voorziene projecten en programma's in het beleidskader CE 2.0 is deze bijdrage aan Brightsite ad € 5 mln. niet meer opgenomen. Tegelijkertijd is er in het Beleidskader CE 2.0 een project ad € 0,1 mln. (garantstelling 3D Magnesiumprinter) toegevoegd aan de voorziene projecten en programma's uit het Beleidskader CE 1.0.

De voorziene projecten en projecten en programma's ad € 3,12 mln. (conform paragraaf 7.1 , tabel 2 van het Beleidskader CE 2.0), worden op de volgende momenten aan uw Staten ter besluitvorming voorgelegd.

Voorziene projecten en programma's Beleidskader CE 2.0

LIOF Ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig Statenvoorstel G 20-054 (€ 1,5 mln.)	PS 2 oktober 2020
Subsidie Taskforce Bio Transitie Centrale Zevenellen (€ 0,02 mln.) Statenvoorstel G 20-062; 2 ^e Afwijkingenrapportage 2020	PS 6 november 2020
Garantstelling 3D Magnesiumprinter (€ 0,10 mln.) Statenvoorstel G 20-062; 2 ^e Afwijkingenrapportage 2020	PS 6 november 2020
Vervolgbijdrage BMC (€ 1,5 mln.) in het kader van besluitvorming Statenvoorstel G 19-058 op 7 februari 2020	PS najaar 2022

2. Financiële aspecten in de formulering van de ontwerpbesluiten van het Statenvoorstel "Beleidskader CE 2.0" in relatie tot het Statenvoorstel "LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig".

Met het Statenvoorstel G 20-054 LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig geven wij invulling aan punt 3 van het gewijzigd amendement 67 waarin Uw Staten hebben besloten dat 'de vrijgave van 1,5 mln. euro ten behoeve van LIOF uit de beleidsintensivering Energie en Duurzaamheid in een separaat voorstel wordt voorgelegd aan PS '

Tevens wordt tegemoet gekomen aan de afspraak met Uw Staten om bijdragen groter dan € 500.000,00 uit het Beleidskader CE separaat aan uw Staten voor te leggen.

Het LIOF ontwikkelprogramma is echter ook intrinsiek onderdeel van het Beleidskader CE 2.0 (paragrafen 5.1 en 7.1.) ,dat tegelijkertijd aan uw Staten wordt voorgelegd. De bijdrage van € 1,5 mln. aan het LIOF programma is derhalve meegenomen in het voorstel aan uw Staten om € 8,46 mln. beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Beleidskader CE 2.0.

In beide voorstellen is aldus een bedrag van € 1,5 mln. genoemd voor cofinanciering van het LIOF ontwikkelprogramma, die vervat zijn in de navolgende ontwerpbesluiten:

- Ontwerpbesluit G 20-054: In te stemmen met vrij geven van €1,5 mln. uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie voor de financiering van het LIOF **integraal ontwikkelprogramma;**
- Ontwerpbesluit G 20-055: in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 8.460.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen 'Duurzaamheid en Energie' voor de realisatie van het Beleidskader Circulaire Economie Limburg 2.0. De financieel technische verwerking van dit voorstel wordt verwerkt in de 2e Afwijkingenrapportage 2020 en Programmabegroting 2021.

Ons College benadrukt dat het slechts om een enkelvoudige inzet van dit bedrag ad € 1,5 mln. voor LIOF gaat.

Door primair het Beleidskader CE 2.0 vast te stellen wordt € 8,46 mln. beschikbaar gesteld voor de verdere uitvoering van het kader CE 2.0. Door vervolgens te besluiten over G 20-054 wordt € 1,5 mln. voor het integraal ontwikkelprogramma LIOF, conform de aanvullende voorwaarde uit het gewijzigd amendement 67, ook daadwerkelijk door uw Staten vrijgegeven.

In dit licht is het logisch qua agendering in PS eerst het beleidskader vast te stellen en daarna de bijdrage aan het LIOF.

3. Actieve informatie van Provinciale Staten over projecten die, naast een bijdrage vanuit de middelen vanuit het Beleidskader CE 2.0, ook vanuit andere provinciale beleidskaders financieel worden ondersteund.

In het Statenvoorstel Beleidskader CE 2.0 wordt met Uw Staten afgesproken om voor financiële bijdragen vanuit Circulaire Economie groter dan € 250.000 uw Staten actief te informeren. Voor financiële bijdragen groter dan € 500.000,00 vanuit Circulaire Economie hebben uw Staten een besluitvormende rol. Voor gecombineerde bijdragen vanuit verschillende provinciale beleidskaders gelden de algemene afspraken met Uw Staten (Herfstbrief 2019), eventueel aangevuld met specifieke afspraken uit desbetreffende beleidskaders. In principe betekent dit dat bij gecombineerde bijdragen pas boven bedragen van € 1 mln. een besluitvormende rol voor Uw Staten in beeld komt, voor zover door uw Staten vastgestelde specifieke beleidskaders hierin niet voorzien.

Dit laat onverlet dat uw Staten over deze gecombineerde projecten met bijdragen vanuit het beleidskader CE 2.0, hoe dan ook minimaal 2 maal per jaar worden geïnformeerd via de P&C cyclus en via de aparte rapportage, ongeacht de omvang van deze bijdragen.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

RJH Burlet,MBA

Concept deelverslag van de vergadering van de Statencommissie Mobiliteit en Duurzaamheid

van 17-9-2020

betreffende Statenvoorstel Beleidskader Circulaire Economie

Statenkenmerk	G-20-055	Maastricht	17-9-2020
---------------	----------	------------	-----------

De voorzitter: We behandelen dat in twee termijnen en ik ga nu eens van start bij D66. Dus ik wil mijnheer Van Wageningen het woord geven. Aan u het woord.

D66 (Van Wageningen): Dank u wel voorzitter. D66 vindt het goed dat de Provincie voor het eerst systematisch stimuleert dat materiaal in kringloop blijft, zodat het niet aan de natuur hoeft te worden onttrokken. Dat is op zich wel een goed doel en we onderkennen dat dit een effectieve manier is om op lange termijn naar klimaatdoelstellingen te werken. We onderkennen ook dat een circulaire economie meer nuttig werk en welvaart oplevert dan de lineaire exploitatie-economie. Dit inzicht bepaalt onze reactie op het voorliggende plan. We vragen na de eerdere behandeling vooral om accenten op de uitvoering, niet meer om aanpassingen in het voorliggende stuk. Ik moet daar wel bij zeggen dat eerder andere fracties erop gewezen hebben dat we hier subsidiegeld aan het verdelen zijn en dat eigenlijk de doelen die zijn gesteld met dit programma, met dit beleidskader, dat die in evenwicht zouden moeten zijn met het zure geld wat je aan subsidie hieraan besteedt. Het ligt natuurlijk anders als het om investeringen gaat, die moeten economisch ook rendabel zijn en dan is de motivatie iets lichter. Maar hiervoor zou er eigenlijk een zware motivatie moeten zijn, waarom het geld op deze manier besteed wordt. Die motivatie zien we nog niet helemaal terug en dat maakt ons wel wat zorgelijk. Maar nogmaals, wij leggen nu de accenten op de uitvoering en niet meer op aanpassing van het voorliggende stuk. Het eerste accent dat we willen leggen, is de circulaire grond-, weg- en waterbouw. Een veld waar de Provincie zelf projecten aanbesteedt en dus zelf kan bepalen hoe circulair er met grondstoffen en reststoffen wordt omgegaan. Terecht dus dat dit speciale aandacht krijgt in het voorliggende kader en onze Provincie neemt deel aan de Green Deal Grond-, Weg- en Waterbouw. In het kader daarvan hebben de deelnemende partijen zich voorgenomen om een monitoringsinstrument op te stellen en toe te passen. Is dit instrument er inderdaad al en gaan we dat inderdaad toepassen? D66 zou dit aanbevelen omdat we inzicht willen in hoeverre het lukt om bij provinciale wegen materiaal te hergebruiken. Kunt u hierover iets meedelen of toezeggen? Dan het tweede accent. We hebben eerder aangegeven dat, wat D66 betreft, meer nadruk mag komen op het segment van de cirkel waar afval bij voorkeur weer grondstof wordt. Onze motie in die richting werd in deze commissie overwegend gunstig besproken en door Gedeputeerde Burlet namens het College overgenomen, maar tot onze verrassing was er geen meerderheid voor in de Staten. Nu vraag ik dus aan het CDA, de PVV en Forum voor Democratie, jullie stemden tegen die motie, wat waren jullie overwegingen daarbij. In de drukte van de vergadering is dat eigenlijk blijven liggen en volgens mij heeft juist het segment van afval naar grondstoffen toekomstwaarde. Dus we willen graag weten wat we daar nog mee kunnen. Vandaar dat we deze vraag aan jullie stellen. Een ander accent van D66, neem ook maatregelen waar kleinere bedrijven en ook gewone burgers wat aan hebben. Stimuleer gemeenten in hun poging om huishoudelijk afval zo in te zamelen dat het geschikt is als grondstof voor de circulaire economie, liefst zodat welvaart en werkgelegenheid dicht bij huis worden gestimuleerd. Liefst ook zo dat het verantwoord consumeren en verantwoord omgaan met de rest bevordert. Als we niet ook 'klein' handelen, komen ook de megabedrijven, zoals SABIC, niet aan hun grondstoffen uit de kringloop. Bent u tot dit accent, voor de burger, in de uitvoering bereid, is mijn vraag. D66 zal bij de Statenbehandeling, als die er komt, en anders 'vreemd aan de orde van de dag' een motie circulair tegeldepot aan de Staten voorleggen, wat een stapje in deze richting kan zijn.

Ten slotte denken wij dat er een accent nodig is op beheersing van de uitwassen van de circulaire economie. Onderkent u dat materiaal met een negatieve economische waarde, drijfmest bijvoorbeeld, een bijzonder risico is als het terug in de kringloop moet worden gebracht? Bent u het met ons eens dat de Provincie een bijzondere taak en verantwoordelijkheid heeft om dit risico te beheersen, vraag ik aan de Gedeputeerde. Eerder wees u vooruit op het Beleidskader Vergunningverlening Handhaving en Toezicht. We vinden dat uitstel eigenlijk jammer, we hadden het liever in het kader van dit stuk behandeld, omdat het een knelpunt is in de circulaire economie waar we in dat kader eigenlijk een stapje hadden moeten zetten. We dagen u wel uit om in de uitvoering de wettelijke mogelijkheden ten volle te benutten en ook creatief bovenwettelijke inzet te plegen om de circulaire economie echt te laten werken zonder uitwassen die na veel schade met publiek geld moeten worden opgelost. Vanuit de D66-fractie kan het College te zijner tijd, bij het Beleidskader Vergunningverlening, Handhaving en Toezicht, wel input verwachten. Dat was mijn bijdrage. U kunt al aan mijn eerste termijn horen dat het wat ons betreft geen hamerstuk wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, dat is voor de tweede termijn, verwacht ik. U bent net binnen de tijd gebleven. Dan is het woord aan LOKAAL-LIMBURG.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Dank u wel. Nemen, maken, gebruiken, weggooien. Dat zijn vier doodnormale werkwoorden, maar met een speciale betekenis in het kader van dit Statenvoorstel. Werkwoorden die in de genoemde volgorde samen de lineaire economie vertegenwoordigen. We willen van dat lineaire af. We moeten gedreven zijn om Earth Overshoot Day richting 31 december terug te dringen. Dit beleidskader stond eerder in het teken van verdere verbeteringen en aanscherpingen. We kregen eerst de indruk dat de handreikingen uit de Statenzaal aanvankelijk niet helemaal als zodanig opgepikt werden, maar we zien nu een beter stuk. Gevraagd wordt instemming met een bedrag van € 8,46 miljoen, welke uit drie hoofdcomponenten bestaat: € 2,64 miljoen vrij beschikbaar, € 2,7 miljoen vanuit de gezamenlijke samenwerkingslijn en € 3,12 miljoen aparte voorstellen. Maar vanwege die aparte voorstellen vragen wij ons af waarom op dit beslispunt niet het bedrag van € 5,34 miljoen is vermeld. Immers in voorstel 54 wordt apart al gevraagd om € 1,5 miljoen vrij te maken voor het LIOF.

Voordat dit voorstel bij ons belandde wilden we nog vragen stellen over de actielijnen en de relatie tot onze financiën, maar deze informatie zit er nu bij en dat is mooi. Wat ons bezighoudt, is het omdenken van ondernemingen in sommige gevallen, dat toch bemoeilijkt of vertraagd wordt door de coronacrisis. De effecten zijn nog niet in beeld, daarom goed dat we over een jaar weer bijgepraat worden over de voortgang en hopelijk hebben we dan hier een beter zicht op en moet er misschien bijgeschaafd worden. We zijn blij met de veel beter uitgewerkte vijf actielijnen en een juridisch kader, het goed uitvoeren van VHT-taken, het goed inkaderen van experimenteerruimte, alsmede financiële zekerheden bij materiaalopslag. Dit wordt terecht ondergebracht bij de vijfde programmalijn, circulair agenderen, maar het zijn zaken die eigenlijk ook wel naadloos aansluiten bij het geven van het goede voorbeeld programmalijn één. Immers, dit zijn de signalen die het toch naar onze inwoners wil afgeven, dus twee vliegen in één klap. Want veiligheid, gezondheid, geloofwaardigheid zijn kernbegrippen die onlosmakelijk verbonden zijn met een geslaagde transitie van lineair naar circulair. In het bijgevoegde stuk lezen we bij de toegevoegde vijfde actielijn, ik citeer: "Limburgse aanpak actief onder de aandacht brengen op de nationale en Europese agenda en het benutten van fondsen en regelingen". En dat is zeker de bedoeling. Echter vertrouwen we er ook op dat ons dagelijks bestuur zeker de focus blijft houden op de aanpak buiten onze provincie en er de elementen uithaalt waarvoor dat voor Limburg goed kan uitpakken. LOKAAL-LIMBURG is geïnteresseerd in de wijze waarop de provincie gaat inzetten op de R-Ladder, daartoe hebben we al een aantal schriftelijke vragen gesteld. Dank voor de beantwoording en vooral voor de toezegging bij de laatste vraag.

Op bladzijde 43 van de bijlage worden de verwachte resultaten van het ontwikkelprogramma 'Limburg Toekomstbestendig' concreet benoemd. De vraag is of dit nader onderbouwd kan worden en of we tijdig

geïnformeerd kunnen worden als we niet meer op koers zouden liggen. We hebben nog wat vragen bij het resultaat van circulaire economie als u kijkt naar wat er weggegooid wordt op straat en in de natuur. Eén van de maatregelen is het aantrekkelijker maken van aanbieden van afval c.q. herbruikbare grondstof. Als u draagvlak voor circulaire tijd wil scheppen, dan zullen de overheden ook een serieus signaal moeten afwerpen voor wat betreft dump-, zwerf-, en bouwafval. We verzoeken het College, ook via IPO, de Rijksoverheid op te roepen de regelgeving zodanig aan te passen dat gemeenten, en wellicht provincies ook, beter in stelling worden gebracht om zwerfafval en afvaldump tegen te gaan. Het is vooral een gemeentelijk probleem, maar ook de Provincie mag hier een steentje aan bijdragen. LOKAAL-LIMBURG vindt het bovendien echt onbegrijpelijk dat er van alle kanten gewerkt wordt aan circulariteit en dat snackbars en frietkramen hun heerlijkheden nog steeds in niet-herbruikbare plastic bakjes, of andere opties, serveren. Dat moet en dat kan anders. We nemen graag deze gelegenheid te baat om het College op te roepen via IPO of anderszins te lobbyen naar onze nationale overheid om dit een halt toe te roepen, graag een reactie hierop. Het beschikbare geld lijkt, vooral als u groter kijkt dan alleen Limburg, misschien wel een druppel op een gloeiende plaat, maar wij willen deze druppel wel toedienen, zeker als je kijkt naar het hefboomeffect, het groeiend besef van ondernemingen en de wetenschap dat ook buiten Limburg hier driftig aan gewerkt wordt. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de Partij voor de Dieren. De heer Loomans is de woordvoerder.

Partij voor de Dieren (Loomans): Ja dank u wel voorzitter. Bij het lezen van Circulaire Economie 2.0 moest ik eerst denken aan één van de spreuken van Loesje: “Waarom afval produceren als het toch wordt weggegooid”. Deze spreuk legt de vinger op de zere plek. Als samenleving gebruiken we niet alleen ontzettend veel grondstoffen, maar we zijn er ook aan gewend geraakt dat alles wat we niet meer willen hebben kunnen weggooiden en dat er iemand komt die die materialen meeneemt en er, hopelijk, iets verstandigs mee doet. Mede door dit gemak zijn in de afgelopen decennia de hoeveelheden afval niet alleen fors gegroeid, maar ook steeds complexer van samenstelling geworden. Daardoor is het dan ook steeds lastiger geworden om hier iets verstandigs mee te doen en daar moeten we wel iets mee. Het initiatief voor dit Statenvoorstel om in te grijpen in die hele keten verdient dan ook applaus. Meer dan, maar dan is het de vraag waar te beginnen, want deze materie is uitermate complex. Dit Statenvoorstel geeft een uitvoerige beschrijving van het circulaire economie-landschap en een opsomming van wat er allemaal beter zou kunnen. En gelukkig kan er heel veel beter, misschien wel te veel en daar zit nog steeds voor ons een belangrijke zorg. Heeft de Gedeputeerde met zijn beperkte budget niet te veel ambitie, wil hij niet op te veel vlakken tegelijkertijd scoren, waardoor uiteindelijk, door gebrek aan focus, er alleen maar heel veel kleine beetjes vooruitgang wordt geboekt. Maar als we CE 2.0 vergelijken met de eerdere 1.0-versie dan zien we in ieder geval dat er aan de wensen van PS uit eerdere besprekingen tegemoet is gekomen. Er ligt nu een afwegingskader voor projecten, de experimenteerruimte in VTH is beter ingekaderd, zodat er op verantwoorde manier experimenteerruimte komt en er is ook meer transparantie met betrekking tot de inzet van financiële middelen. Met betrekking tot het afwegingskader vragen we ons nog wel af of aan alle punten voldaan moet worden of dat deze bedoeld is als een scorings- of puntensysteem. Gezien de lastige problematiek en het belang dat we nu echt werk gaan maken van CE, zijn wij bereid de Gedeputeerde het voordeel van de twijfel te geven en geen verdere voorwaarden op te leggen. Tegelijkertijd hebben we nog wel een wens. Dit beleidskader gaat over de periode 2020-2023, maar inmiddels liggen er ook serieuze doelstellingen van de nationale overheid voor circulaire economie in 2030. We zouden daarom graag zien dat de Gedeputeerde, gebruikmakend van zijn expertise op dit terrein, gaat werken aan een vervolgplan voor de periode 2024-2030, waarmee de voornemens uit het huidige plan continuïteit krijgen. En daarnaast is de wens dat hij ervoor gaat zorgen dat er, mede omdat dit een nieuw onderwerp is, in de ambtelijke organisatie van de Provincie voldoende kennisdragers aanwezig zijn om die continuïteit te kunnen garanderen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar 50PLUS, mijnheer Richter.

50PLUS (Richter): Ja, dank u wel voorzitter. Als fractie 50PLUS vinden we het van groot belang dat de Provincie nu voor de eerste keer een meerjarig programma opstelt in het kader van de circulaire economie. In Limburg is al een groot aantal partijen bezig geweest om de omslag naar een duurzame circulaire economie te realiseren en te versnellen en de provincie sluit zich hierbij aan door ervoor te kiezen om een bijdrage te leveren aan deze transitie door met name de benodigde beweging in de samenleving mede op gang te helpen. De Provincie wil haar maximale inspanning leveren aan de groeiende bewustwording van de noodzaak van de circulaire economie. Het Beleidskader Circulaire Economie is erg ambitieus, dat zei mijn voorganger ook al. Een vraag die we hebben, is het bedrag van € 5,34 miljoen, dat na alle optel- en aftrekposten is overgebleven, voldoende om dit beleidskader uit te voeren? Graag hoor ik hier de mening van de Gedeputeerde over. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, dan gaan we naar GroenLinks en de woordvoester is mevrouw Lemmens.

GroenLinks (Lemmens): Voorzitter, GroenLinks is uiteraard een voorstander van circulaire economie. De noodzaak is er gelukkig op dit moment, zowel nationaal als internationaal, en er wordt dus nu ook budget voor vrijgemaakt. Wij willen wel graag de nadruk leggen op de circulariteit en ook op het feit dat de Provincie zelf het goede voorbeeld moet geven. Kijkend naar het beleidskader 2.0 vinden we dat het een verbetering is ten opzichte van de versie 1.0. Maar we hebben ook nog kritische vragen aan de Gedeputeerde. Wij ondersteunen het verzoek van mijnheer Loomans om ook al te werken aan een vervolgplan 2024-2030. Onze vragen zijn dan, als we kijken naar de besteding van de middelen, kan de Gedeputeerde dan ook heel expliciet aangeven wat circulair is? Als we kijken naar beperkt budget dat beschikbaar wordt gesteld, is het dan niet goed om concrete acties op te nemen die ook passend zijn, gelet op het beperkte budget en ook op welke wijze de Gedeputeerde de resultaten wil borgen. We missen dus de focus smart-geformuleerde doelen en we vinden dat de ambitie van dit College moet passen bij het beschikbare budget of dat het budget verhoogd moet worden. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid, mevrouw Berghorst.

De PvdA (Berghorst): Ja voorzitter, circulaire economie, er is al veel over gezegd in dit huis. De PvdA heeft al meermaals gezegd dat het voor ons een belangrijk onderwerp is en dat het erg goed is dat het College hiermee aan de gang gaat. Maar de vraag die bij mij heel erg opkomt als ik dit stuk lees, ook het nieuwe stuk, is: hoe zorgen we er nu voor dat we met dit beleidskader ook echt een bijdrage leveren aan de doelstellingen van de Rijksoverheid om in 2030 voor 50% een circulaire economie te hebben. Ik zie het nog niet zo. Ik zie eigenlijk vooral een heel lange waslijst van bruingroene leuke projectjes die toevallig ook circulair zijn. Die toevallig ook een positief effect op het milieu hebben. Dat vind ik jammer, want ik verwacht van een College van de Provincie Limburg, dat zij een visie op tafel leggen. Zeker in een beleidsstuk over een onderwerp waar nog nooit een beleidsstuk over geschreven is. Kijk naar mevrouw Brugman, ook daar ben ik kritisch op, maar ze probeert wel een stip op de horizon te zetten. Dat mist in dit stuk, collega's en Gedeputeerde.

Dan kom ik bij de financiën. Er klopt iets niet aan de financiën. De heer Van den Beucken merkte het al op, in de € 8,4 miljoen die we gaan vaststellen, zit ook nog € 1,5 miljoen voor het LIOF. Even denkend aan een Statenvergadering waarin we eerst een besluit nemen om € 1,5 miljoen aan het LIOF te geven, gaan we dan in dit Statenvoorstel opnieuw € 1,5 miljoen aan het LIOF geven. En dat kan natuurlijk niet. Dan geven we € 3 miljoen aan het LIOF. Dus, er klopt iets niet. Dat is onhandig, want we hebben al zo veel geld uitgegeven terwijl we dat niet wisten. Als ik dan kijk naar de mededeling Portefeuillehouder, waarin die posten staan, dan vraag ik mij wel af wat hier nu circulair aan is. Hoe draagt € 100.000 voor het actieprogramma Circulaire Economie, € 222.500 aan proceskosten voor Brightlands-campusen en communicatie en € 129.500 aan interregionale Circulaire Bio-economie Netwerk nu bij aan de doelstellingen die wij in dit plan hebben gesteld? Of althans, waarop dit plan anticipeert. Bij welke

actielijnen valt dit en wordt de economie nu circulairder door het uitgeven van dit geld? Ik vraag het me af en ik wil daar graag een reactie op.

Dan kom ik bij de andere posten die nog in die € 3,12 miljoen zitten, waar de heer Van der Beucken aan refereerde. Dan moet ik het even uitzoeken, bij de biotransitiecentrale Zevenellen zit een taskforce en ik vraag me af wat die taskforce nu precies gaat doen. Het staat er niet, er gaat geld naartoe, we hebben nog steeds geen beleidskader vastgesteld, maar er worden wel besluiten genomen om toch maar weer geld uit te geven, nadat wij in de vorige Statenvergadering, ongekend, een collega-Gedeputeerde een handrembordje zien maken, omdat haar collega niet doorheeft dat hij het grootste budget al weggegeven heeft. Dan blijkt dus dat er sinds die Statenvergadering gewoon weer vrolijk weer verder cadeautjes zijn uitgedeeld. Ik vind cadeautjes prima, als het bijdraagt aan het beleidskader dat we hier met elkaar bespreken. Maar ik kan het niet ontdekken. Ik kan ook niet ontdekken wat een 3D-magnesiumprinter nu bijdraagt aan onze circulaire doelstellingen. Ik zou daar graag een reactie op willen van de Gedeputeerde. Ik had gehoopt dat hij geleerd had van de waarschuwingen die hij van ons gekregen heeft, maar ik constateer dat het toch weer gebeurd is. Dat vind ik jammer, daar ben ik in teleurgesteld. Ik had meer verwacht.

Dan de experimenteerruimte, daar gaat het wel goed. Dat zal u allen heel erg opluchten dat ik niet weer de Gedeputeerde tot aan de tenen ga doorzagen over VTH-taken. Ik heb nog wel een aantal vragen. Aan de experimenteerruimte worden randvoorwaarden gesteld. Om wat voor soort randvoorwaarden gaat dat? Is dat een pakket aan randvoorwaarden dat je standaard vooraf kunt vaststellen of verschilt dat per aanvraag? Ik zie ook, dat is echt geruststellend, dat een proef kan worden gestopt als aan die randvoorwaarden niet wordt voldaan. Maar hoe controleren wij dit en wie controleert dit en hoe vaak dan? Want het zou toch heel vervelend zijn als we de put pas dempen als het kalf verdrongen is. En dan tot slot een vraag over de experimenteerruimte, kan deze ook gegund worden aan bedrijven die, zoals de heer van het LIOF zo netjes zei "jokken". Met bedrijven die een dwangsom opgelegd hebben gekregen die niet betalen, bedrijven die niet verzekerd zijn, kan die experimenteerruimte ook gegund worden aan die bedrijven of kunnen we dat met randvoorwaarden inperken. En dan nog tot slot ga ik naar de ambitie en ik hoor collega's hier zeggen, het ambitieniveau is hoog. Nou ik weet het niet hoor, maar de ambitie letterlijk, ik citeer is "wij werken aan een circulaire economie waarin energie, grondstoffen, materialen en componenten, halffabricaten zo lang mogelijk en weloverwogen van waarde blijven voor productie en consumptie. Daarmee leveren we een duurzame en impactvolle bijdrage aan de werkgelegenheid, innovatie en toegevoegde waarde van Limburg". Collega's wij hebben al zoveel geld buiten dit kader om uitgeven dat als wij dit beleidskader nu naar de prullenbak verwijzen dat dan nog aan de ambitie voldaan is. Dat is toch niet ambitieus te noemen? Dat is makkelijk te noemen. En ik zou heel graag zien dat er in de ambitie wordt opgenomen op welke wijze de provincie Limburg hier gaat bijdragen aan het 50% circulaire economie in 2030-doel van de Rijksoverheid. Want ik kan mij zo voorstellen dat als je een heel mooi Wopke-Wiebes-fonds hebt ingericht, dat je als Rijksoverheid wilt zien hoe provinciale overheden die om geld komen bedelen aan die doelstelling voldoen. En ik zie het niet. Het staat niet in dit stuk, de actielijnen, ik hoop dat de Gedeputeerde mij kan uitleggen op welke wijze deze actielijnen bijdragen aan dat doel want dat staat er niet in. En er staat ook niet in hoe we dat gaan meten en wat mij betreft, wat de Partij van de Arbeid betreft, is dat wat in een Beleidskader Circulaire Economie van de Provincie Limburg moet staan. Een stip op de horizon, in 2030 zijn we hier en het hoeft geen 50% te zijn als dat niet haalbaar is. Een realistische stip op de horizon, in 2050 zijn we hier. In 2023 is dit de eerste milestone die wij bereiken hebben. Dan hebben we het over grondstofreductie, we hebben het over het aantal bedrijven dat circulair werkt. En dan hebben we het niet over het inrichten van vijf icoonketens en duurzaam inkopen. Want duurzaam inkopen en het goede voorbeeld geven zou prioriteit moeten zijn in dit huis, wij zouden als ambitie moeten hebben, alles wat wij vanaf nu inkopen doen wij zo duurzaam mogelijk, zo circulair mogelijk. En daarvoor hoeft je geen geld uit dit beleidskader te plukken, dat kun je gewoon uit je inkoopbudgetten plukken. En als mijnheer Koopmans daar niet genoeg geld voor heeft, dan kan hij Provinciale Staten vragen om met dat doel dat budget te verhogen. Voorzitter, ik ga afronden want volgens mij is mijn tijd op. Maar iedereen was zo stil en u zei niets. Dus ik denk ik praat nog even door. Voor ons nog een boel vragen en zeker nog geen voldoende, maar we zijn wel beter op weg.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, u had wat tijd gekregen van uw collega's, maar we gaan verder met de PVV, mijnheer Megens.

De PVV (Megens): Ja, dank u wel voorzitter. Een beter milieu begint bij onszelf, dit hebben we al eens eerder benoemd. Het is nog steeds belangrijk voor de PVV dat dit economisch verantwoord gebeurt. De PVV stond achter het voorleggen van het voorgaande kader. De PVV staat nog steeds achter een circulaire economie in Limburg. In de voorgaande commissies en Statenvergadering en door de voorgangers nu is eigenlijk al zo'n beetje alles gezegd. Maar we zien wel terug dat alle gevraagde kaders uit Circulaire Economie 1.0 verwerkt zijn in de 2.0. Maar voorzitter, dit voorstel is voor de PVV een duidelijke uitwerking van de toch enigszins heftige discussie in de Provinciale Staten. Het College laat zien waaraan de financiële middelen worden uitgegeven en welke kaders er grotendeels gesteld zijn. Niet het uitvoeren van de Green Deal, maar de provincie staat voorop. Dat was voor de PVV belangrijk. Maar we maken duidelijk wel gebruik van de middelen die beschikbaar komen vanuit Europa en ook daar kunnen we zeker mee leven. Wat de PVV betreft gaan we deze discussie ook niet opnieuw voeren hier. En tot zover eigenlijk voorzitter. Dan wil ik nog even reageren op de vraag van D66. Ja wat ons betreft, kan ik heel kort antwoorden. Wij konden ons gewoon niet vinden in de strekking, want wij vinden het gewoon te beperkend werken voor het Provinciebestuur, maar dan zou ik ook nog de vraag willen stellen waarom specifiek die vraag aan de PVV en Forum voor Democratie stellen, want volgens mij hadden ook het CDA en LOKAAL tegengestemd. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Goed zo, dan gaan we door naar de SP en dat is mijnheer Wolters Gregório.

De SP (Wolters Gregório): Dank u wel voorzitter. We beginnen met te zeggen dat het Kader Circulair 2.0 een stuk meer is dan Circulair 1.0. Een hoop meer tekst, een hoop meer voorbeelden van dingen die al zijn geweest. En een aantal collega's zijn me al voor geweest door het over ambitie bijvoorbeeld te hebben. Dus die vragen zie ik straks wel beantwoord. Ja, daarnaast heb ik nog een aantal inhoudelijke vragen over het stuk zelf waar ik eigenlijk meteen naartoe wil. Dan benutten we onze tijd, denk ik, het meest effectief. Heel concreet is mijn vraag, welke projecten of producten kunnen Brightsite, BMC en AWBM nu middels financiering vanuit dit kader wel uitvoeren die normaal niet zouden hebben gekund. Robert haalde hem ook al aan, wordt de 3D-magnesiumprinter niet aangeschaft zonder onze garantiestelling, het is wel handig om zo'n partner te hebben die 20% van de facturen betaalt. En wat is de stand van zaken omtrent de onderhandelingen over een aantal andere projecten. Het wordt wel genoemd dat er onderhandelingen over zijn maar waarover voeren we die dan, met wie en wat is er al uitgekomen. De Brightlands spelen een belangrijke rol staat in het stuk, hoe gaan zij hun opgedane kennis benut laten worden door het mkb in Limburg. Het is eigenlijk een heel simpele vraag, er staat wel in dat we dat gaan doen, maar hoe en wat daar het effect van gaat zijn, is niet duidelijk. Ja, er werd ook financiën aangehaald door diverse partijen, dat we ook extra geld gaan krijgen en dan ga ik ervan uit buiten dit kader om. Vraag aan de Gedeputeerde is, hoe gaan we gebruikmaken van de middelen voor CE die vanuit de EU en vanuit Den Haag beschikbaar komen. En is het niet verstandig dit besluit te parkeren totdat mijnheer Wiebes volgende week langs is geweest en onze Gedeputeerde daar inderdaad een hele zak geld heeft opgehaald. Ja, we zien een taskforce Limburg Circulair genoemd worden, dat we dat gaan oprichten. Ik zie het in het budget nergens specifiek terug, dus mijn vraag is hoeveel budget wordt daarvoor gereserveerd per jaar en in de komende periode? En er werd net ook al aangehaald dat onze VTH-medewerkers bedrijven gaan helpen te onderzoeken hoe zij meer circulair kunnen ondernemen. Dan rijst natuurlijk de vraag, hoeveel budget heeft collega Housmans hiervoor beschikbaar en gereserveerd. En is het de bedoeling dat onze vergunningverleners gaan bijdragen aan het leveren van een kwalitatief beter ondernemingsplan voor diverse bedrijven in Limburg, is dat wel hun taak? Dan ga ik door naar het afwegingskader. Dat begint eigenlijk op pagina 63. Dan zie ik termen staan als: zo hoog mogelijk, het zo optimaal mogelijk, zo veel mogelijk gericht op, ruimte gebruiken, partners actief

uitdagen. Met al deze generieke termen valt eigenlijk niet te toetsen of dit kader succesvol is uitgevoerd. Evenals bij het voorstel LIOF, zien we hier graag ook een meetbaar kader voor terugkomen. Ik zou wel zeggen, in plaats van zoveel mogelijk een gericht aantal. Mevrouw Berghorst zei al, het hoeft niet per se 50% circulair te zijn in 2025, maar als er al een realistisch meetbaar getal komt bij elk deel in dit afwegingskader, dan heb ik er wel meer vertrouwen in dat ergens naartoe kan worden gewerkt. Bij 'kennis delen' bij 5.4 op pagina 59 wordt specifiek benoemd: het ondersteunen van het museumplein Limburg. Dan is mijn vraag aan de Gedeputeerde, betekent dit dat GS de gedwongen ontslagen daar gaat voorkomen, anders gaan we in het delen van kennis juist een stapje terug in plaats van met het kader daarin vooruit te gaan. Het zou mooi zijn als we dat voor elkaar kunnen krijgen. Over de financiële paragraaf heb ik maar één andere vraag. Daar zien we in tabel 3 'beleidsintensiveringsmiddelen' uitgesplitst naar inzet per actielijn. Dat vind ik een heel mooie uitsplitsing, maar ik zou ook graag uitleg hebben hoe die uitsplitsing tot stand is gekomen per actielijn en per jaar. Dat was mijn eerste termijn voor vanavond.

De voorzitter: Dank u wel. Dan naar het CDA, mevrouw Palmen. Aan u het woord.

Het CDA (Palmen): Dank u wel voorzitter. Ik zal proberen uw verzoek te honoreren en het zo snel mogelijk te doen, niet in herhaling te vallen. Ook voor het CDA mag duidelijk zijn dat een circulaire economie zeer belangrijk is. Voor het reces hebben we daar al het nodige over gezegd. De vijf actielijnen en het gedachtegoed van de zes R's staan nog steeds en die kunnen wij positief omarmen. Volgens het CDA is te constateren dat er recht is gedaan aan het amendement en de motie die is ingediend. Het is een completer stuk dan de 1.0 en de dingen waar door de commissie om gevraagd is, staan er volgens mij ook wel in. We staan natuurlijk aan de vooravond van een circulaire economie. Het is nieuw, er zullen kinderziektes voorkomen en dat begrijpen wij. Tegelijkertijd ben ik het wel met meerdere sprekers en mijn buurman eens dat meer, meest, hoger en dat soort termen, daar mogen wel wat meer kritische KPI's bij, net zoals bij het LIOF. Maar goed, van de andere kant, het is wel zaak zo snel mogelijk aan de slag te gaan en te leren van de best practices, zowel nationaal als internationaal. Er blijft voor ons eigenlijk maar een bron van zorg, dat is de inzameling van het huishoudelijk afval. Het niet scheiden van afval of te weinig binnen de gemeenten, de herijking van afvalbeleid blijft toch allemaal maar een beetje achter. Er is gezegd, voor het reces zei u al, er is een afvalsamenwerking, we geven ondersteuning aan gemeenten, maar we moeten toch constateren dat het op heel veel plekken nog niet zo goed gaat, sterker nog, het aantal kilo's restafval stijgt eerder dan dat het afneemt. Dus onze vraag is op welke wijze het College gaat zorgdragen voor een betere bewustwording van burgers op het gebied van afvalscheiding en een beter afvalbeleid binnen gemeenten. De laatste vraag is, en die blijft eigenlijk over uit de vorige behandeling, want tot nu toe is die niet beantwoord, op welke wijze de keten geborgd gaat worden. Want we gaan straks werken in een keten, de een zijn afval is de ander zijn grondstof, maar wat als er in die keten iemand of iets wegvalt. Kunt u daar iets meer over zeggen, is er dan een plan B of staat de boel dan in één keer stil? Want dat willen we natuurlijk ook niet. Graag wil ik uiteraard nog even antwoord geven op de vraag van mijnheer Van Wageningen. We hebben daar destijds, volgens mij, via de Meran-app, ook al wel over gecommuniceerd, maar het zat hem bij ons met name in het stukje, ik heb de motie er even bijgenomen, 'geen door Limburgse bedrijven afval blijft onverwerkt achter en het huishoudelijk afval blijft buiten de verbrandingsoven'. Dat wil ik natuurlijk ook heel graag, maar ik denk dat het in dit stadium van de circulaire economie net een beetje te optimistisch was. Dus het is niet dat wij voor de rest de inhoud van die motie niet voldoende vonden, maar we vonden hem net een beetje te voor dit moment. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar Forum voor Democratie, de woordvoerder is mijnheer Vincken.

Forum voor Democratie (Vincken): Dank u wel voorzitter. Ik had eigenlijk liever eerst het commentaar van de heer Bastiaans gehoord, omdat het voorstel dat hier ligt naar mijn smaak inhoudelijk eigenlijk de

vorige keer al is behandeld. Ik ben een beetje verbaasd dat een aantal collega's toch weer heel veel nieuwe zaken noemen die ze eigenlijk ook vorige keer hadden kunnen zeggen. Verder constateer ik dat er ook wel veel in herhalingen gevallen wordt, omdat er nogal wat open deuren ...

De voorzitter: Moment mijnheer Vincken, u wordt op uw wenken bediend, want mijnheer Bastiaans wil u een vraag stellen.

De VVD (Bastiaans): Mijnheer Vincken, vindt u dat er nu een beter voorstel ligt of vindt u dat er een zelfde voorstel ligt. U hebt ons amendement niet gesteund, dat even ter herinnering, vindt u dat er nu een beter voorstel ligt of niet. Heeft ons amendement wel of geen zin gehad?

Forum voor Democratie (Vincken): Ik vind dat er nu een beter voorstel ligt en ik kan me toch wel verenigen, misschien achteraf, met de kritiek. Laat ik meer zeggen, de vraag die gesteld is naar veel meer transparantie en ik heb zelf de indruk dat het stuk daardoor inderdaad beter geworden is. Daarom had ik graag uw mening wat eerder gehoord. Verder ben ik heel erg blij dat mevrouw Berghorst, dat was eigenlijk het tweede belangrijke punt, tevreden is over de experimenteerruimte. Wat dat betreft zijn eigenlijk mijn twee grote vraagtekens beantwoord. Ik vind het stuk inderdaad beter, ik vind niet dat de inhoud essentieel veranderd is. Ja, nogmaals, er zijn nu weer een aantal vragen gesteld over zaken die ook vorige keer gesteld hadden kunnen worden. Ik heb er verder geen behoefte aan om over een aantal details die veranderd zijn nu weer vragen te stellen. Dat is het wat mij betreft voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En dan geven wij nu mijnheer Bastiaans van de VVD als laatste het woord.

De VVD (Bastiaans): Dank u wel voorzitter. Ik houd mijn kaarten toch nog even voor de borst, mijnheer Vincken. U kunt zich wellicht herinneren dat wij niet zo gelukkig waren met het kader Circulaire Economie versie 1.0. Hoe zit dat nu met versie 2.0, die nu al besproken en tot stand is gekomen met het amendement 67. Was dat nodig? Nee, de Gedeputeerde had tijdens eerdere commissievergaderingen gewoon kunnen luisteren, de aanpassingen verwerken en dan was 2.0 overbodig geweest. En voordat wij nu iets gaan vinden van deze versie, heb ik nog enkele vragen.

In juni hadden wij € 10,76 miljoen, waarvan nog vrij beschikbaar € 4,26 miljoen, oftewel 40%. Nu hebben wij € 2,7 miljoen toegevoegd, dus € 13,46 miljoen, waarvan nog vrij besteedbaar € 5,34 miljoen, oftewel 40%. En dat vinden wij opmerkelijk en daar hadden wij natuurlijk graag uitleg over. Dan wordt er weer een project toegevoegd, weliswaar minder dan € 250.000, anderzijds meer dan € 500.000 voor een 3D-magnesiumprinter. Nu vragen wij ons af, is dat nu de bedoeling van de Gedeputeerde om zo om te gaan met onze vraagstelling en toezeggingen. Een project bewust in mootjes hakken en dan de vrijheid nemen om maar te doen wat je wilt. Dan vragen wij ons af, wat is dan nog onze functie. In concreto, hoe kan het dus dat met toevoegingen nog steeds maar 40% van het budget vrij te besteden is, in hoeverre zijn de overige 60% nuttig besteed en in hoeverre passen deze binnen dit kader circulair. Wil de Gedeputeerde zich middels het opsplitsen van bedragen zich onttrekken met het gestelde in amendement 67, betreffende die € 250.000 meldingsplicht of informatieplicht en boven de € 500.000 vraagplicht en wat heeft die magnesiumprinter met circulaire economie te maken. Volgens mij hoort dat gewoon bij het LIOF thuis en wat doet u besluiten om dit toch weer in dit kader onder te brengen. Dan die € 1,5 miljoen, volgens mij worden die ook twee keer gevraagd, zowel in het LIOF-voorstel als ook nu. Dus daar graag ook uw antwoord op. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we de eerste termijn gehad.

PvdA (Berghorst): Voorzitter, mag ik even een kort punt van de orde maken, de Gedeputeerde zit 100% in mijn dode hoek en ik denk dat voor 50% van de zaal hij zo dadelijk niet goed te volgen is. Dus zou de Gedeputeerde misschien twee tafeltjes kunnen opschuiven, dan kan iedereen genieten van het verhaal.

Gedeputeerde Burlet: Voorzitter, door die laatste zin laat ik me overtuigen. Dan toch even een paar minuten pauze.

De voorzitter: Ga uw gang, ga verhuizen.

Gedeputeerde Burlet: Ik zou graag een paar financiële vragen even willen bespreken. Als u mij een paar minuten daarvoor wilt geven, dan kunnen we ook de transformatie doen.

De voorzitter: Dan geef ik u daar vijf minuten voor en dan wil ik juist tegen de commissie zeggen, dat ze het voor elkaar gekregen hebben om in 42 minuten de zaak te behandelen waar er 55 voor stonden, dus compliment aan u allen. Als we zo deel twee ook doorgaan, dan halen we de 22.00 uur. En dan om 18.47 uur, dan gaan we verder met de beantwoording van de Gedeputeerde.

Schorsing

De voorzitter: Oké, dan is het aan de Gedeputeerde Burlet om de eerste termijn te beantwoorden.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel voorzitter. Ik ben blij dat in ieder geval velen van u heel duidelijk de noodzaak van de circulaire economie onderschrijven. Dat er misschien hier en daar wat licht zit tussen hoe we dat gaan aanpakken, maar dat we daar toch in principe met zijn allen de schouders onder willen zetten, dat vind ik heel fijn om te horen.

Zoals aangegeven, ligt vandaag voor u de gewijzigde en verbeterde versie, dat wordt door iedereen ook zo gezien gelukkig, van de Circulaire Economie Beleidskader. Dus daarom heet het ook 2.0. Het is, op basis van de debatten en moties en het amendement, aangepast op vier hoofdlijnen en die wil ik graag heel kort met u doornemen, dat haalt een paar van de vragen misschien al weg. Maar toch heel kort even, de motie van D66 die het niet gehaald heeft, werd expliciet genoemd. Wij hebben wel dingen opgenomen, maar het probleem is wel hier, dat moet ik wel heel expliciet vermelden, het eigendom van het afval, economisch en ook juridisch, is van de gemeenten. We hebben daar in principe geen directe zeggenschap over en we kunnen dus alleen maar indirect bij proberen te sturen, te helpen en dat hebben we ons ook zelf als taak gesteld om dat ook gewoon te gaan doen. Wat dat betreft nemen we de vraag wel mee, maar we kunnen het niet toezeggen omdat we die doelen niet kunnen stellen. Dat is eigenlijk de reden dat het er niet zo hard in kan komen.

De stip aan de horizon, ik wil het toch blijven noemen, ik vond het trouwens heel interessant te horen dat ik van sommigen hoorde, de ambitie is te groot en van anderen de ambitie is te klein. Wat dat betreft maakt u het voor mij niet makkelijk als Gedeputeerde, maar de ambitie is zo zuinig mogelijk zijn met energie en grondstoffen en uiteindelijk geen restafval in Limburg meer. Dat is wat we gewoon willen. Hoe dat nou gerealiseerd gaat worden, daar kunnen we nog van alles aan proberen te gaan doen, maar dat is de stip aan de horizon.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst, u heeft een vraag.

De PvdA (Berghorst): De ambitie die u nu mondeling benoemt, is een heel andere ambitie dan die in het stuk staat. In het stuk staat: we werken eraan. En dat vind ik niet goed genoeg, we werken eraan.

De voorzitter: Wat is nu uw vraag?

De PvdA (Berghorst): De vraag is, hoe kan het nu dat de ambitie die mondeling geuit wordt door de Gedeputeerde afwijkt van de ambitie die in het stuk staat.

De voorzitter: Oké, het woord is aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Burlet: De ambitie is: zuinig met energie en grondstoffen en dus geen restafval in Limburg. Daar gaan we aan werken, daar gaan we samen de schouders onder zetten. Ik denk dat het niet helderder verwoord kan worden en zo staat het ook in het hele beleidskader verwoord.

Ik ga verder dat terecht in het vorige debat ook gevraagd is om inzichtelijkheid en transparantie in de financiële middelen die besteed waren en ook besteedbaar zijn. Ze zijn nu volgens mij heel duidelijk uitgewerkt en u vindt het allemaal weer terug in het kader. Ik ben achteraf, net zoals meerderen van u, blij dat we het zo hebben kunnen doen, want dat haalt ook alle vraagstukken en vraagtekens weg. Dat merkt u toch ook wel, welk geld kun je wel en wat kun je er niet aan besteden. We hebben ook daarom het stuk duurzaamheid tussen mevrouw Brugman en mij verder opgeknipt om helder te maken, wat is nu nog waarvoor beschikbaar. En ook dat vind ik terug in het geheel. Ook dus alle goedgekeurde projecten die al door FEB voorheen goedgekeurd zijn, staan nu uitvoerig genoemd. Ook de tijdstippen waarop en hoe lang ze lopen.

We hebben ook de experimenteerruimte, daar is ook een paar keer op teruggekomen, nu uitvoerig beschreven. Zo komt het ook een-op-een in het VTH-beleidsplan terug straks. Dat daar ook geen licht tussen zal bestaan. Dat vind ik ook heel belangrijk om nog een keer te vermelden. Die experimenteerruimte is niet voor het bestuur, mocht u dat denken, die is er, en dat is, nogmaals, het enige doel van die experimenteerruimte, om vast te kunnen stellen hoe je een vergunbare ruimte voor een bedrijf, voor een nieuwe activiteit, voor een nieuw project of wat dan ook, hoe je dat kunt vaststellen. Dat weet je niet vooraf, net zoals je KPI's voor iets nieuws heel moeilijk vooraf kunt vaststellen. Je kunt niet van tevoren zeggen, het gaat dit hier aan geluid betekenen, het gaat dit hier aan stof betekenen, het gaat dit hier aan milieubelasting betekenen, nee, de wettelijke regels en wetgeving blijven gewoon intact. Dat geldt voor de bestuurder, dat geldt voor het bedrijf. Het wordt gecontroleerd, het wordt begeleid en het resultaat ervan is trouwens ook dat het tot nu toe nog geen enkele keer met zulke bedrijven tot problemen heeft geleid. Omdat je juist heel intensief begeleid wordt, gedwongen bent het goed te rapporteren en ik kom op die vragen zo meteen nog terug, want ze zijn bij u allemaal nog een keer genoemd. De negatieve grondstofprijs, ik kom daar zo meteen nog even op terug.

En er is echt helemaal, ik heb het u bij het LIOF nog een keer gezegd, toen kwam ook een keer die vraag, geen behoefte om ook maar enigszins de kans te bieden aan, zoals mevrouw Berghorst ze noemt, 'jokkers', maatschappelijke problemen af te wentelen op de maatschappij. Dat willen we dus echt te allen tijde voorkomen. Dat is totaal niet wat we willen, maar we moeten wel voor nieuwe activiteiten vergunbare ruimte vaststellen. Dat is ook een taak van de Provincie en daarom is die experimenteerruimte zo beschreven.

De financiële inzichtelijkheid. We hebben nogmaals de bedragen nu verder doorgesplitst en ook precies toegewezen. Ik kom zo meteen nog terug op de vraag van mijnheer Bastiaans hoe dat nu precies zit met dat geld. Mocht het trouwens nog niet duidelijk zijn, dan **zeg ik u graag nu al toe dat we nog een keer schriftelijk op papier zetten hoe dat nu precies verwoord is**. Maar het zit goed, dat zal ik zo meteen even kort aangeven.

Dan ga ik nu in op de vragen. De vraag van de heer Van Wageningen begint met de vraag over subsidie, dat daar meer risico in zit dan met investeringen, hoe je het controleert. Vandaar ook de extra vraag van mijnheer Bastiaans om daar heel voorzichtig mee om te gaan. Bij de grens van € 250.000 wordt het actief u medegedeeld en boven de € 500.000 gaan we echt met u in gesprek om te vragen of u het daarmee eens bent dat we dat gaan doen. U hebt de vraag van weg- en waterbouw gesteld, dat project is nog steeds niet helemaal afgesloten. Ik heb het nog een keer gecheckt, het is een leerproject voor de Provincie om te kijken hoe daarmee om te gaan. Zo gauw daar enig resultaat op komt, **zeg ik u bij dezen**

toe dat u daarover geïnformeerd wordt wat de stand van zaken is en hoe we dat verder gaan opnemen in onze lijnen. Ik zie dat u nog wat wilt vragen?

De VVD: Bastiaans: Ik hoop dat we dit als toezegging kunnen noteren.

Gedeputeerde Burlet: Zo is het ook bedoeld.

Ja, dan het hele verhaal over afval natuurlijk. De samenwerking met ASL is juist bedoeld om die grip te krijgen op de grondstof. Ik kan u aangeven, ik heb dat al voorzichtig een keer hier en daar gezegd, er zijn twee grote projecten, u heeft het waarschijnlijk van meerdere al gehoord, die ene is gericht op het PMD-afval, en met name de moeilijk verwerkbare fractie om daar iets met biolyse richting SABIC te gaan doen. Dat zou een enorme impact hebben op de afvalproductie van, om in uw termen te zeggen, van Limburg. Daar wordt het gewoon weer grondstof. Hetzelfde geldt trouwens voor het grijsafval. Daar loopt een project, ik kan daar niet te veel over zeggen, maar het zou binnen nu en een paar maanden weleens heel erg snel in de openbaarheid kunnen komen, dat gericht is op juist de grijsafvalstroom van Limburg. Dat dan misschien in een klap ook weer tot een waardevolle grondstof zou kunnen worden verwerkt met het van tevoren afscheiden van alle andere waardevolle materialen. Daar spelen wij een echt belangrijke rol als Provincie, dat wij daar partijen bij elkaar brengen. Ik kom daar zo meteen nog even op terug.

De negatieve grondstofwaarde die genoemd wordt, ik ben het daar helemaal met mijnheer Van Wageningen eens, dat is echt een van de meest kritieke punten die uitdagend is voor bedrijven om daarmee te gaan spelen. Want als je materiaal krijgt, krijg je geld. Dit is natuurlijk een uitdagende situatie. De zekerheidsstelling komt zeker per 1-1-2022 wanneer de Omgevingswet ingevoerd wordt. Daar hebben wij als Provincie voor geijverd. Het had 1-1-2021 kunnen zijn, maar u weet dat het verzet is door het Rijk. Nu al trouwens, als wij met vergunningen bezig zijn, wordt het meenomen als het over negatieve grondstoffen gaat. Dat is wel kwetsbaar voor de wet, want je zou naar de rechter kunnen stappen en zeggen van, nou ik ben het er niet mee eens, maar we doen het wel.

De voorzitter: Mijnheer Burlet, er is een vraag voor u. Mevrouw Berghorst.

De PvdA (Berghorst): Het gaat over de financiële zekerheidsstelling. Het is goed nieuws dat die eraan komt, maar hij is ooit afgeschaft omdat provincies hem onhandig en bureaucratisch vonden en hem niet gebruikten. Wat is er dan nu veranderd, dat we dat nu wel gaan gebruiken? Is de regeling veranderd of is onze houding veranderd?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Burlet: Voorzitter, wat ik begrepen heb, maar misschien ben ik dan fout geïnformeerd, is dat het in 2008/2009 afgeschaft is, omdat toen de economie hartstikke in duigen lag en men dat als een van de belemmeringen zag dat er nieuwe projecten konden opstarten. Dus wat dat betreft is dat mijn informatie. Als het anders is, dan hoor ik het graag, maar zo heb ik het begrepen en de provincies staan er zo al geruime tijd in. Ik heb dat in ieder geval zelf als voorzitter van de BAC MTH binnen het IPO, ik ben daar echt een voorvechter van en het wordt nu dus ook ingevoerd. Het is ook helemaal helder dat het nu ook gaat komen. Ik heb ook de brieven naar de Minister mee mogen ondertekenen. Dus wat dat betreft, het is gebeurd.

Dan gaan we naar LOKAAL-LIMBURG, de aparte voorstellen. Echt, de 5,34 en dat is echt vrije ruimte. Ik bedoel, er is op dit moment 1,5 voor BMC die voorwaardelijk beschikbaar is gesteld. En 1,5 voor het LIOF, die vraag is een paar keer gesteld, die is niet dubbel. We hebben nu een afspraak gemaakt via een amendement, dat bij ieder bedrag boven een half miljoen apart bij u om toestemming gevraagd zal worden. Daarom staat het dus bij het kader vermeld, daarom is er een aparte aanvraag gedaan voor het

LIOF. Dus u gaat geen € 3 miljoen goedkeuren, u keurt alleen in dezen goed dat het kader, die 1,5 miljoen wil gaan uitgeven, en daarvoor apart naar u terugkomt. Dat zijn we al aan het doen trouwens, alleen de timing was een beetje vreemd in de volgorde, maar daarvoor zijn we apart bij u gekomen met die vraag van € 1,5 miljoen voor het LIOF. Dus er gaat maar één keer € 1,5 miljoen naar het LIOF.

De voorzitter: En toch heeft mijnheer Van den Beucken er een vraag over.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Even een vraag, zou het dan niet goed zijn, ik probeer er even goed in te komen, als je een voorstel aan PS zo zou formuleren: 1. Het Beleidskader Circulaire Economie vast te stellen, dat blijft. 2. Instemmen met het beschikbaar stellen van € 5,34 miljoen, de rest blijft. En dan onder punt 3. De aparte voorstellen in het kader van de circulaire economie 2.0 voor € 3,12 miljoen in afzonderlijke voorstellen voor te leggen, € 1,5 miljoen voor het LIOF, € 1,5 miljoen voor Brightlands Material en de rest. Dat klopt toch?

Gedeputeerde Burlet: En de rest? Niet helemaal, want het zijn iets meer bedragen dan dit. Maar u heeft in die grote orde gelijk, u hebt er geen moeite mee. Ik zal heel even achteromkijken. Wederom, ze liggen al als voorstel bij u in de Staten, maar u wilt het graag in de verwoording anders hebben? Dat het helderder is dat die twee niet nog een keer gevraagd worden.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Ik kom daar wel op terug, dat hoeft niet per se vandaag, maar ik denk dat het goed is om dat om daar toch iets aan te sleutelen.

Gedeputeerde Burlet: Komt u met een voorstel, we kunnen daar even naar kijken. Als het niet helder genoeg is, gaan we daar ...

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Ik heb het een paar keer overgelezen en het klopt eigenlijk volgens mij niet.

De voorzitter: U bent het eigenlijk met elkaar eens. Het is nu een kwestie van uitvoering. De Gedeputeerde gaat verder.

Gedeputeerde Burlet: Oké, dank u wel.

De voorzitter: Sorry, mijnheer Bastiaans is ook geprikkeld door deze opmerkingen.

De VVD (Bastiaans): Ja kijk het is zo. We hebben natuurlijk een amendement geschreven en we hebben gevraagd van, kom met een nieuw stuk. Dan gaan we toch volgens mij in de juiste volgorde eerst dat stuk goedkeuren en vervolgens, als dat stuk goedgekeurd is, dan gaan wij naar die projecten toe die hierin genoemd staan. Nu verweeft u dat allemaal met elkaar en hebben we er eigenlijk geen controle meer over. En dat is eigenlijk wel wat we zoeken. Dus ik zou het er wel uithalen. Ik zou daar wel graag voor de volgende Statenvergadering, in het Statenvoorstel, zien dat u dat eruit haalt.

Gedeputeerde Burlet: Maar dan toch de vraag misschien, dan moet ik toch even terug naar de vraag, we hebben met elkaar afgesproken en zo staat het in het kader beschreven en zo wordt ook genoemd BMC, waar we nog een afspraak hebben staan met de Staten, zo wordt genoemd het LIOF en een paar kleinere posten, die twee posten staan gewoon genoemd als zijnde bedragen die we willen gaan uitgeven. Verder heb ik met u de afspraak gemaakt, rechtstreeks, dat we ieder bedrag boven de vijf ton separaat met u als voorstel zullen behandelen. Dat het in de timing nu anders loopt door uw eigen keuzes, eerst LIOF en nu pas het kader, ja daar kan ik verder dus niets aan doen. De volgorde zoals u beschrijft zou logisch zijn, zo is hij ook bedoeld, in het kader wordt het beschreven en omdat ze boven de vijf ton uitkomen worden ze apart aan u voorgelegd. In welke commissie dat dan komt, want ik heb

begrepen dat daar ook wat vragen over waren, dat ligt natuurlijk bij u als Staten. Ik kan er verder dus op die manier geen andere draai aan geven dan dat het precies zo is als we met elkaar hebben afgesproken.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst.

De PvdA (Berghorst): Ik ga mijn collega's toch even proberen te helpen, want ik ben het wel met ze eens dat, als ik het beslispunt lees, en dan heb ik het over 4.2, 'instemmen met het beschikbaar stellen van € 8,4 miljoen uit beleid in zijn beleidsintensiveringsmiddelen duurzaamheid en energie. Voor de realisatie van het beleid gaat de circulaire economie 2.0 en in die € 8,4 miljoen, daar zit € 3,12 miljoen en die € 3,12 miljoen bestaat onder andere uit € 1,5 miljoen voor het LIOF. Maar in het beslispunt van het Beleidskader LIOF staat: 'in te stemmen met het vaststellen van € 1,5 miljoen voor het LIOF. Dus u vraagt ons twee keer in te stemmen met € 1,5 miljoen voor het LIOF. Ik snap dat het niet uw bedoeling is en dat u zegt, het gaat niet om € 3 miljoen, maar het gaat om € 1,5 miljoen, maar volgens mij staat er in dit beslispunt wel degelijk een fout. Als u zegt dat dat niet zo is, dan ben ik best bereid om een amendement te schrijven om het te herstellen.

Gedeputeerde Burlet: Ik wil nog een keer pogen de afspraak, zoals we met elkaar gemaakt hebben, het beleidskader beschrijft precies waar het geld aan uitgegeven zou kunnen worden en we hebben met u via amendement een afspraak gemaakt dat we alle bedragen boven een half miljoen separaat als voorstel bij u gaan leggen. Dit is precies wat er gebeurd is, dus wat dat betreft, van BMC krijgt u naderhand ook nog een keer separaat voorstel voor € 1,5 miljoen. Nogmaals, als er licht tussen zit, dan wil ik er best naar kijken hoe dat tekstueel kan, want die vragen zijn al geweest, dan wil ik er graag naar kijken, maar er is verder volgens mij geen licht tussen.

De PvdA (Berghorst): Laat ik de vraag andersom stellen dan voorzitter, als ik dat amendement maak en die € 1,5 miljoen eruit haal, vergaat dan de wereld?

De voorzitter: Daar mag de Gedeputeerde op antwoorden.

Gedeputeerde Burlet: Mevrouw Berghorst, wanneer vergaat de wereld? Volgens mij als we zes graden temperatuurstijging hebben, maar niet als u iets niet tekent. Maar dat is volgens mij ook niet de vraag hier in dit geval. Het gaat hier om de afspraak die u met mij en die u als Staten gemaakt heeft en die u van mij via het amendement gevraagd heeft, en ik houd me exact aan wat u mij vraagt. Als dat niet zo goed verwoord is, wil ik dat graag nog een keer bekijken, die toezegging heb ik al gedaan, maar er verder een punt van maken, dat maakt het niet inzichtelijker en maakt het alleen maar ingewikkelder. In het kader staat gewoon beschreven welke ...

De voorzitter: Mijnheer Bastiaans had ook nog een vraag.

De VVD (Bastiaans): Voorzitter, wat gebeurt er als het Statenvoorstel G20-045 niet wordt aangenomen?

Gedeputeerde Burlet: Dat is het Statenvoorstel van het LIOF bedoelt u?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

De VVD (Bastiaans): Dat is het Statenvoorstel met het LIOF-verhaal. Wat gebeurt er dan? Dan gaat er toch iets scheef?

Gedeputeerde Burlet: Dan gaat er iets scheef in die zin dat er dan € 3,2 miljoen waarschijnlijk niet vrijkomt van het Rijk, dat is wat er scheef gaat.

De VVD (Bastiaans): Mijnheer de voorzitter, daar doel ik niet op.

De voorzitter: Ik denk dat deze Babylonische spraakverwarring nog een tijdje doorgaat, dus ik zal voorstellen dat de Gedeputeerde zijn toezegging gestand doet en het nog eens een keer tegen het licht houdt of het niet beter verwoord kan worden. Als dat niet kan, dan denk ik dat we als Staten middels een amendement gewoon kunnen zeggen: wij vinden dat het zo verwoord moet worden en, ja goed, als dat aangenomen wordt dan is dat gewoon zo. Dus ik bedoel, we kunnen nog een half uurtje doorgaan, maar ik denk niet dat we dichterbij elkaar komen. Dus mijn voorstel is om de Gedeputeerde verder te laten gaan. Hij heeft een toezegging gedaan, dus dan kunnen we even afwachten wat daar uitrolt en vervolgens zijn wij aan bod in de Statenvergadering. Als het zover is en het is niet naar onze zin. Dus daar wil ik het, wat dit betreft over de financiën bij laten. En dan wil ik de heer Burlet het woord geven om verder te gaan.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel voorzitter. De heer Van Beucken, misschien toch even verwarring, heeft nog het tegeldepot specifiek genoemd. **Daar gaan we nog naar kijken.** Ik zou trouwens iedereen willen vragen om de Gedeputeerden uit te dagen, zoals de heer Loomans en de heer Van Wageningen nu erg actief gedaan hebben, met vragen, met voorstellen, met projectvoorstellen. We kunnen ernaar kijken en dan kunnen we kijken of daarmee inderdaad de doelstellingen behaald kunnen worden, of ze voldoen aan de kaders. Ik ga door naar LOKAAL-LIMBURG, Van den Beucken. U vroeg daarvoor, het aparte voorstel daar hebben we het over gehad, circulair agenderen en het goede voorbeeld een combinatie van beide, dat het samen klopt. Logisch, ik ben het helemaal met u eens wat dat betreft. Die vraag is ook al een paar keer gesteld, ik heb zelf ook de portefeuille Inkoop en Aanbesteding, daar hebben we dat nu heel groot op de agenda staan, dat we in de aanbestedingsprocedures daar juist naar gaan kijken, dat het circulair agenderen daar een issue gaat worden, een punt gaat worden. Of dat als gevolg heeft dat het duurdurder wordt, dat zien we nog wel, maar we moeten dat inderdaad gewoon actief gaan doen. Plus, ik wil ook de wethouders die daarvoor verantwoordelijk zijn via de ASL zo ver krijgen dat zij diezelfde route ook bewandelen. Dat zij hun inkoopprocedures, net zoals je ROI's en andere zaken kunt doen, dat je daar inderdaad de circulaire economie als punt mee kunt nemen in de aanbesteding.

De vraag ook van het contact met het Rijk, ik wil u toch zeggen, het is al een paar keer half en half gevraagd, op dit moment hebben wij een ongelooflijk goede pers. We komen terug van de heer Lapperre, de directeur I&M en zijn onderdirecteur, mevrouw Van der Kreugten, van recycling, die eigenlijk, en ik wil het compliment aan u toch ook doorgeven en zeker aan de ambtenaren, zeggen: op dit moment lijken wij hier in Limburg ongelooflijk veel verder te zijn dan de rest als het gaat om hoe wij het aanpakken, wat we doen en op welke manier we gaan proberen dat te realiseren. Er werd steun voor uitgesproken, er werd ook gezegd: we komen graag naar jullie toe. Misschien, als u wilt, bij de Staten wil ik dat ook wel een keer voor u regelen. Ze willen graag het gesprek aangaan, ze willen ook heel graag de beurzen trekken als het mogelijk is. Ze hebben letterlijk gezegd: kijk deze fondsen zijn er, als u iets heeft, ik heb vanmorgen het onderwerp nog met de heer Loomans besproken, kom naar ons toe, kijk of het mogelijk is dat het extern, via het Rijk, gefinancierd kan worden. Wat dat betreft staan we er daar zeker niet slecht op.

Dan de vraag over dumps en zwerfafval. **Ik wil die vraag graag bij het IPO meenemen om te kijken of dat inderdaad interprovinciaal aangepakt kan worden. Dat neem ik mee, dat is een toezegging.**

Dan one-way-packaging bij de frituur. Het zijn natuurlijk keuzes die ze zelf mogen maken, maar er is natuurlijk wel een heel gemeen addertje onder het gras, daar kunnen meerdere mensen die daar inzitten ook naar kijken, dat is de lifecycle analysis. Als je verschillende producten en vormen vergelijkt, karton, kunststof of een metalen bakje dat je moet schoonmaken, dat als je die dingen gaat vergelijken, dat is heel jammer voor heel veel mensen, dat die vaak richting kunststof uitvallen, omdat kunststof heel dun, heel sterk, heel duurzaam is en vetbestendig is, enzovoorts, en zo verder. Dus dat maakt het wel

ingewikkeld. Maar ik ben het helemaal met u eens, waar het niet hoeft, hoeft het niet en zou het zeker vervangen kunnen worden. We kunnen daar zeker naar kijken, maar ik kan op dit moment er geen echte actie aan vastknopen. Behalve informatief misschien via het ASL.

De heer Loomans, Loesje, ja dat is ook mijn studententijdervaring, dus wat dat betreft vond ik het wel een hele gepaste, moet ik zeggen. Uw vraag over het beperkte budget, ik praat hier constant over de omgekeerde pyramide. Waar wij mee bezig zijn, is partijen bij elkaar brengen. We hebben misschien verhoudingsgewijs met die € 5,34 miljoen die nu nog echt vrij zijn beperkt budget, maar daar staat tegenover dat als het LIOF goedgekeurd wordt, dat daar een bedrag van 8,3 staat, wat gemengd ingezet gaat worden, maar zeker ook circulair heel actief laagdrempelig, kleinschalig ingezet kan worden. Daar bovenop ligt € 50 miljoen bij het LEF gereed. Daar bovenop liggen de mogelijke potjes die ik net noemde bij het Rijk. Daar weer bovenop liggen dan de fondsen van de Green Deal en whatever. Zo moeten we het aanpakken. Zo kunnen we met relatief weinig geld met een echte hefboom de zaak in beweging zetten. Dat doen we ook, dat gaan we ook proberen. Zeker ook voor de nieuwe € 20 miljard die vrijgespeeld gaat worden, gaan wij ons zeer actief inzetten, want die moeten integraal aangepakt worden, aangeboden worden. Dus dat kun je helemaal niet als een gemeente of als een bedrijf, daar moet je met integrale plannen komen en daar speelt de Provincie een hele grote rol. Daar past dit kader trouwens uitstekend in. Ook trouwens als stuk, als onderlegger als je dan die verhalen gaat vertellen bij het Rijk.

Dan, ik moet zeggen, ik ben bijna ontroerd door de vraag die me nu twee keer gesteld is, om ook al voor 2024-2030 te schrijven. Ik vind het eerlijk gezegd een heel erg groot vertrouwen wat u hiermee uitspreekt en ik wil het ook heel graag met mijn ambtenaren bespreken en kijken of we dat kunnen gaan toezeggen. Het is me nu iets te vroeg om het direct toe te zeggen, ik vind wel dat het een hele terechte vraag is en dat geeft ook in die periode waarschijnlijk, met wat we geleerd hebben in die voorafgaande periode, meer mogelijkheid om concrete doelen te stellen, die KPI's aan te scherpen waar u zo om vraagt. Dus ik vind het een zeer uitdagende vraag en ik wil het heel graag meenemen en ik kom er in ieder geval op terug om te kijken of dat mogelijk is. We gaan dan wel een beetje over het graf heen regeren, dat is de andere kant van de medaille.

Ik hoor de vraag van 50PLUS: is het niet ambitieus. Nogmaals, het is de hefboomwerking waarmee we werken en waarmee we dingen in beweging kunnen zetten. Het vliegwiel willen we laten gaan draaien, dat is wat we zoeken en wat we willen. Dus, is het ambitieus, we gaan het gewoon waarmaken, dus wat dat betreft mag u me daar op afrekenen aan het eind van de rit.

GroenLinks, mevrouw Lemmens. Het goede voorbeeld, ja ook dat, daar ben ik het helemaal mee eens. Ik zei het net al, portefeuillehouder inkoop, wij gaan daar zeker werk van maken. We zijn er nu werk van aan het maken en gaan kijken waar de mogelijkheden zijn, hoe ver we nu al kunnen bewegen, we gaan ook via het IPO, waar nodig, nog proberen te sturen. En naar de wethouders, ook daar proberen onze invloed te doen gelden. De vraag over het beperkte budget is nu al een paar keer beantwoord. We gaan het via de omgekeerde piramide doen. Ook actief trouwens in contact brengen, dus ook de partijen die met vragen bij ons komen, doorsturen, op de juiste manier vervolgens laten inpluggen en kijken waar ze hun geld kunnen halen.

Dan mevrouw Berghorst met de visie te veel of te weinig. Ik wil het graag nog een keer herhalen: zo zuinig mogelijk met energie en met grondstoffen. Ik kan u zelfs toezeggen, als ik die zinnen zeg tegen Thierry, dan zegt hij van, ja, ja ik kan er niet tegen zijn. Daar krijg ik reactie op, dank u wel. Nee?

De voorzitter: Mevrouw Berghorst, u heeft een vraag?

De PvdA (Berghorst): Het interesseert me eigenlijk niet zo veel wat de heer Baudet van uw visie en ambitie vindt over circulaire economie. Het gaat erom wat wij ervan vinden. En wat u ervan maakt. Leuk

dat de heer Baudet het niet met u eens is, misschien vervelend voor u, voor uw carrière binnen de partij, maar in het beleidsplan staat toch heus, er staat wel gedeeltelijk hoor, ik bedoel, we zijn het niet helemaal met elkaar oneens, maar er staat wel gewoon echt alleen maar: we werken eraan. En dan een hele rits met waar u aan werkt. Terwijl ik als ambitie veel liever zou zien: we streven ernaar om in 2030 voor zoveel procent aan circulaire economie te hebben en voor 2023 betekent dat het volgende. Dat zou toch veel beter en een veel scherpere ambitie zijn, is dat niet mogelijk mijnheer Burlet?

De voorzitter: Dus uw vraag is of het mogelijk is om concreet dat zo te ... Goed zo.

Gedeputeerde Burlet: In dit kader, zoals het nu beschreven staat, hebben wij het uiterste gedaan om die KPI's zoals u ze vraagt op het gebied van verschillende mogelijkheden, zo helder mogelijk te definiëren. Ik ben het met u eens, er staat niet in hoeveel kilo CO₂, hoeveel ton materiaal gerecycled wordt, omdat we daar gewoon nog net iets te vroeg voor in de race zitten. Dat heb ik al een paar keer geprobeerd duidelijk te maken. Ik ben ook voor KPI's, maar zoals ze hierin staan, zijn het ook KPI's. KPI's zijn niet per se letterlijk keiharde getallen over een thema, het kan ook zijn: welke richting ga ik op, bereik ik een doel, heb ik zaken in beweging gebracht. Dat zijn de dingen zoals wij ze beschreven hebben en zoals we ook denken op dit moment, niet beter kan niet, ik kan u ook tussen aanhalingstekens, en dat wil ik zeker niet zo zeggen, iets presenteren dat je niet kunt waarmaken, waarvan ik niet zeker weet of ik het zou kunnen waarmaken. Dat ga ik u niet voorleggen. Ik ga u voorleggen wat ik kan waarmaken, wat ik kan garanderen. Ik zou u ook kunnen toezeggen als we de 2024-2030 zouden doen, dat we een stuk verdergaan. Maar dan zou ik wel pas beginnen te schrijven in '22-'23. Als we echt ervaring hebben opgedaan met het huidige kader, met wat voor effect we hebben en hoe dat precies werkt in mechanismes. Hoe de geldstromen vrijgemaakt kunnen worden, hoe dat zich vertaalt in activiteiten, in projecten en producten. Dan pas, als we daar meer zicht op hebben, nu is dat gewoon te vroeg. Ik snap uw vraag en ik begrijp uw vraag, die wordt vaker gesteld, dit kader kan dat nog niet laten zien. Een vervolgekader zou daar zeker verder op kunnen doorgaan.

De vraag over de 3D-printer. Het is een garantiestelling, het is ook geen geld dat weg is, verdampt is, het is een garantiestelling doordat het werk door diverse partijen die ook circulair zijn uitbesteed wordt op die installatie en omdat hij bij BMC staat, waar wij dus de financiering van doen, dat is de reden waarom dat bedrag ervoor is vrijgemaakt. Het is niet weg, het is niet verdampt, het is letterlijk een garantiestelling. Naarmate de projecten daarop draaien, komt het geld daarvoor weer terug. Dus daarom is het gedaan, in BMC zit de circulariteit verbonden, daarom is de printer meegenomen.

De PvdA (Berghorst): In welke actielijn moet ik dat dan plaatsen?

Gedeputeerde Burlet: Het past binnen BMC. Dus circulair, in verpakkingen, in producten.

De PvdA (Berghorst): Welk nummer is dat? Want die term die u gebruikt, vind ik interessant maar die moet ik opzoeken. Aan de actielijn zit een nummer, welk nummer?

Gedeputeerde Burlet: Ik moet even kijken, het zit waarschijnlijk in omdenken. Omdenken was, even kijken, het komt dan onder 1 te staan. Nieuwe zaken op Bright Adventure, ja.

Goed, ik ga verder. Eens kijken, VTH, een overleg, dat is natuurlijk cruciaal bij VTH. Wat daar gebeurt, gaat in overleg met handhaving en dat wordt ook continu gecontroleerd. U noemde mensen of bedrijven die dwangsommen niet betalen 'jokkers'. Ik zou daar misschien nog heel even kort op willen inzoomen. Een dwangsom is niet, zoals u een overtreding begaan heeft en u een boete krijgt. Een dwangsom is bedoeld om een partij die zich niet houdt aan regelgeving, om die te dwingen zich toch aan die regelgeving te gaan houden. Dat is een gefaseerd proces, waarbij je eerst gaat aanzeggen, de partij heeft de kans om te zeggen dat het niet klopt, die kan zichzelf aanpassen, hij kan corrigeren, en het gaat stap

voor stap verder totdat de dwangsom verbeurdverklaard wordt. U weet dat waarschijnlijk, omdat u de vraag stelde, dat ik het nog een keer voor iedereen uitleg. Het betekent gewoon dat een dwangsom niet gezien moet worden als een boete, pas als hij echt in de laatste fase verbeurdverklaard wordt, dan is hij pas invorderbaar. In de tussentijd, in al die fasen, dat komt heel vervelend over en het kan best lang duren, er kunnen rechtsgangen plaatsvinden, is een dwangsom alleen maar een dwangmiddel en nog niet een boete. Mee eens? Goed, dan heeft u het over de hoog en laag, een bisschen en Bibob. Maar goed dat hebben we al een paar keer eerder besproken. Ook naar de Rijksoverheid werken we er natuurlijk aan om die geldstromen vrij te krijgen. Ik heb net Lapperre al genoemd. Ook bij inkoop zullen we juist, zelfs u noemde het al, zonder eigenlijk enige kosten, we hopen heel veel effect te bereiken doordat we circulairder gaan inkopen. Dat is een doelstelling, dat gaan we zeker bereiken.

De PVV, de heer Megens, met dank, ik ben blij dat u dit zaakje blijft ondersteunen op deze manier.

De SP, de heer Wolters Gregório, ook daar, in principe bent u blij dat het een beter stuk is dan de vorige keer, als ik het goed begrijp. BMC, ik hoop dat ik daar ook helder over ben geweest, waarom BMC er wel in meegenomen is. U vroeg ook naar wat BMC zelf doet. Ze zitten met circulair, een heel apart thema is dat door de materialenkennis en ook in de verpakkingsector gaan ze naar circulariteit kijken in het opbouwen en het gebruik van de verpakking, enzovoorts. Daar komt het heel erg ter sprake. Naar AWBN vroeg u heel specifiek, dat zijn de bio-based grondstoffen die daarvoor in aanmerking komen, dat is die route. Brightsite heeft eigenlijk twee belangrijke hoofdthema's: elektrificatie van systemen en grondstof vervangen, dus nafta en aardgas. Dat zijn de twee doelstellingen daar.

Ook u vroeg naar het geld. Wij gaan er alles aan doen om zoveel mogelijk geld naar Limburg te halen. We zullen u daarvan ook op de hoogte houden als het lukt en wat de problemen zijn als het niet lukt. U had het over circulair ondernemen, hoe we dat aansturen. We hebben daarvoor de contacten met MKB en LWV, dat zijn de routes. Die zijn er heel erg gemotiveerd mee bezig op dit moment. En het LIOF zelf natuurlijk, die ook daar actief een rol spelen met trainingen en cursussen en programma's. En ook financiële middelen daarvoor beschikbaar stellen.

De KPI-vraag, ik heb hem nog een keer genoemd, 2024-2030, ik vind het zeer uitdagend. Ik ga daar zeker over nadenken en dan wordt iets dat we pas tegen het einde van deze collegeperiode zullen gaan voorbereiden en dan met echte KPI's. Maar nogmaals, daar moeten we eerst even naar kijken of we daartoe nu al de mogelijkheden zien.

U vroeg, onder andere, die vraag is twee keer geweest, over de uitingen waarom we ook onder andere steun geven aan PR. De PR onder andere die Brightlands doen naar extern, naar het Rijk, zijn met name bedoeld om daar de hoofdjes en de neuzen in de goede richting te krijgen. Dat zij snappen dat wij hier, als het over de Circular Hub gaat bijvoorbeeld, die gekoppeld is aan Brightlands, dat we daar bezig zijn iets unieks te doen op Europese, misschien zelfs wereldschaal. Dat ze dat snappen, dat ze daarvoor openstaan, dat ze ermee willen samenwerken en daar de fondsen voor beschikbaar willen stellen. Ook aan de andere kant zijn er ook mogelijkheden, juist om de jeugd er ook bij te betrekken bij de opleiding, dat ze straks richting de nieuwe opleidingen zullen gaan, zoals bij de universiteit, bij de hogeschool zijn nu bachelors en masters duurzaamheid en circulaire economie opgestart. Dat is de toekomst, in die richting gaan we.

De uitsplitsing. Ja een goede vraag natuurlijk. Het zijn natuurlijk wel prognoses, het is niet zo dat wij het op een tientje nauwkeurig kunnen zeggen. We houden wel bij of we afwijken naar boven of naar beneden toe, maar het zijn prognoses. Die kunnen in de loop van de komende jaren bijgesteld worden als daar serieus vraag naar of bedoeling voor is. Daarom dat het zo opgedeeld is.

Mevrouw Palmen, bedankt voor uw commentaar. Ik ben blij dat u uw steun uitspreekt. De LIOF-KPI's, we

hebben daar heel uitvoerig bijna een week geleden over gesproken, ik wil u toch vragen als u daarnaar kijkt, daar staat een pagina met heel, ik vind het zelfs heel expliciete KPI's. Staat het niet in kilo's en tonnen? Er staat wel heel expliciet hoeveel bedrijven, hoeveel projecten, wat ze precies gaan doen. Daar kun je ze op afrekenen. Dus ook projecten die doorgestart worden, ze geven precies aan: dat willen wij bereiken. Ik zou me zelf, als ik aan de andere kant zou staan, best wel onder druk gezet voelen met zulke KPI's. Want u kunt daar heel exact op controleren. Heeft u zoveel bedrijven benaderd, heeft u die contactavonden gehad, heeft u zoveel projecten gestart, zijn er ook bedrijven die echt doorgestart zijn met activiteiten, dat kunt u constant bevragen. Volgens mij een uitstekend middel voor u als Staten om dat goed in de gaten te houden.

Huishoudelijk afval, ik heb het net al kort genoemd, de PMD en het grijze afval, daar zou op korte termijn weleens een keer iets heel bijzonders kunnen gebeuren.

Kostenbesparingen aan de inkoopkant, ja goed, ik weet niet of ik daar nog iets over zou kunnen zeggen.

Dan ga ik naar Vincken, PVV. Nadat u zag dat er twee partijen tevreden waren, over in ieder geval de vragen die destijds gesteld waren, was u ook tevreden. Ik ben blij dat u het ook een beter stuk vindt en ook bedankt voor uw commentaar daarop.

De heer Bastiaans. Goed, we hebben net de discussie gehad over het amendement en de combinatie met het LIOF. Ik hoop dat daar in ieder geval geen vragen over blijven bestaan. Nogmaals, we zullen ernaar kijken en als het in bewoordingen niet goed is, gaan we het corrigeren.

Uw vraag over de 40%. Daar vergelijkt u wel twee verkeerde getallen met elkaar. De 4,26 zou u moeten vergelijken met de 8,4 die wij nu hebben. Want dat is nu beslist. We hebben nu 8,4 vrij en het was eerst 4,26. Zo zou u de getallen ..., maar als u het precies wilt, dan kan ik het ook nog een keer schriftelijk laten beantwoorden, maar dit is ... Wilt u dat schriftelijk nog een keer hebben? **Dan krijgt u dat van mij nog schriftelijk.**

Over het LIOF hebben we uitvoerig gesproken. De afzekering, nogmaals, en ik snap het ook heel goed. In het begin heb ik gezegd en ik zeg het nu nog een keer, die grenzen van € 250.000 informatieplicht en € 500.000, zeg maar, aanvraagplicht voor goedkeuring doen precies datgene wat u vraagt, het geeft u controle, we kunnen er samen over praten, samen kunnen we die projecten bekijken en zien of we daar stappen gaan nemen. Er is totaal geen bedoeling om ook maar iets onder de radar te houden, het laatste wat ik zou willen. Dat was een vraag van de heer Bastiaans.

De voorzitter: Mijnheer Bastiaans, ga uw gang.

De VVD (Bastiaans): Het gaat er mij meer om, de bedragen worden allemaal opgeknipt in allerlei kaders, zo ook nu dan weer de € 100.000 voor de garantstelling voor die magnesiumprinter. Dus mijn concrete vraag: krijgen wij dat dan voorgelegd van tevoren, dit is dan net geen € 0,5 miljoen, dit is dan € 494.000 waar het om gaat, dan meldt u dat. Maar stel nu, die magnesiumprinter had € 501.000 totaal gekost en u geeft € 100.000 tipkader vrij, gaat u dat ons dan wel of niet vragen.

De voorzitter: De heer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: De vraag is of ik het zou melden, niet of ik het zou vragen. Want het is onder de € 0,5 miljoen, zei u net.

De VVD (Bastiaans): Nee, stel deze kost € 501.000 ...

Gedeputeerde Burlet: 501, ik heb daar totaal geen moeite mee als u dat echt meer zekerheid en meer gevoel geeft van controle, ik wil u dat graag **toezeggen: als wij bijdragen aan een project dat groter is dan € 0,5 miljoen, ik kan u daar geen toestemming voor vragen, want misschien ligt het in een ander kader, maar ik wil u daar graag actief over informeren als dat zo zou zijn.** Ja?

De VVD (Bastiaans): Dat geeft geen concreet antwoord op mijn vraag, maar goed, ik wil niet vervelend zijn, maar hij is heel duidelijk en ik krijg daar geen duidelijk antwoord op. Dat vind ik jammer.

Gedeputeerde Burlet: Mag ik vragen of u hem nog een keer wilt stellen, want dan heb ik hem misschien verkeerd begrepen.

De VVD (Bastiaans): Stel deze magnesiumprinter kost € 501.000, u gaat met uw collega's om de tafel en u zegt: willen wij dit wel of niet ondersteunen. Iedereen doet wat uit het potje en doet dat allemaal in dat potje totdat er € 501.000 beschikbaar is. U zegt € 100.000 toe uit uw potje. Krijgen wij dan daar wel of niet vooraf de vraag: mogen wij uit het kader circulaire economie die € 100.000 besteden.

Gedeputeerde Burlet: Zoals ik het zelf nu bedoeld heb en zoals het amendement volgens mij ook geschreven was, is het zo dat als er meer dan € 250.000 uit dit potje zou komen, uit het circulaire potje, dan zou ik dat moeten melden. Als het meer dan vijf ton is, zou ik dat aan u moeten vragen. Zo hebben wij dat afgesproken met elkaar en zo wil ik het ook graag handhaven, maar, nogmaals, ik ben niet de beroerdste. Als u vraagt, en zo was mijn antwoord ook bedoeld, als u vraagt dat ik u zal informeren daarover als dat gebeurt, grote projecten waarbij wij een kleinere bijdrage leveren maar die toch heel groot zijn, **dat wil ik u graag toezeggen, dat ik u informeer. Maar ik kan u niet toezeggen dat ik dat bij u dan als vraag ga neerleggen.**

De voorzitter: Ik zou graag naar de tweede termijn gaan.

De VVD (Bastiaans): Mijn laatste.

De voorzitter: De allerlaatste.

De VVD (Bastiaans): Anders kom ik er dadelijk toch op terug en dat gaat net zoveel tijd kosten. Begrijpt de Gedeputeerde dat wij dit toch anders bedoeld hadden. Want wij hebben hier toch totaal geen controle over. Als alle bedragen maar versnipperd rond blijven lopen in dit huis, dan kom ik toch even terug op mijn bord spaghetti van de vorige keer, daar hebben wij toch totaal geen zicht op. Dat hadden wij willen voorkomen, wij hadden eigenlijk gehoopt dat u, zeker als Gedeputeerde en lid van Forum, eindelijk eens een keer probeerde iets te doorbreken hier in dit huis. Eindelijk eens een keer duidelijkheid te geven van, nee, er komt een toezegging voor de aanschaf van een printer, die gaat € 501.000 kosten en ik wil graag, vanuit dit kader € 100.000 daarin toeleveren. Dan hadden wij daar controle op gehad. Nu krijgen wij daar geen controle op en als al iets dreigt boven die € 500.000 uit te komen, kunt u op dit moment gewoon naar Gedeputeerde Van der Akker stappen en zeggen: doe me even € 20.000, dan blijf ik onder die € 500.000, hoef ik het niet te vragen aan deze Staten, aan deze commissie en dan kan ik die toezegging doen. Die ruimte geven wij nu en wij hadden gehoopt dat u dat anders zou inkleden.

De voorzitter: Bij dezen gemeld. Uw reactie nog?

Gedeputeerde Burlet: Ik ben het met één stelling niet eens, dat hier een bord spaghetti ligt. Het zijn netjes naast elkaar liggende asperges, waar u precies kunt zien wat geserveerd wordt en wat er mee bedoeld wordt. Dus wat dat betreft ben ik het er niet mee eens. Ten tweede zou ik willen zeggen, als ik het nog niet vaak genoeg heb gezegd, ik probeer zo volledig mogelijk transparant te zijn. Er is totaal geen intentie, ook maar enigszins, ergens geld op een bepaalde manier weg te schuiven. Het is wel zo, dat is

ook bij het LIOF-programma zo, dat er integraliteit gezocht wordt. Dat dat juist een vraag is die vaker gesteld wordt. Dat het niet allemaal loshangende stukjes zand zijn, dat het samenhangende zaken zijn. Dat proberen we als College te doen. Dus ik denk dat dat volgens mij precies beantwoordt aan de vragen die u ook door u gesteld worden. De integraliteit laten zien. Ik vind het heel jammer als de indruk bij u zou achterblijven dat het ook maar enigszins, ergens de bedoeling zou zijn geweest hier snel geld uit te geven. Helemaal niet. Nogmaals, mijn toezegging die ik u gedaan heb en wat we ook met elkaar afgesproken hebben, daar ga ik mij exact en precies aan houden. Ik ga echt niet op een of andere manier proberen het geld via een linkse of rechtse manier, we gaan ook niet over € 2 praten, boven de € 250.000 of zo. Dan heeft u de verkeerde Gedeputeerde voor u.

De voorzitter: Maar goed, dat gezegd zijnde, hebben we de eerste termijn erop zitten en ik heb van u **een toezegging gehoord dat u informatie geeft over de bouw, ik kon het maar kort volgen, de toezegging dat als het niet goed verwoord is, het beter verwoord wordt, de toezegging dat afvaldumping bij het IPO besproken gaat worden en de toezegging dat als er geld uit een potje komt of gehaald moet worden en wij hebben er behoefte aan, dat u dat meldt.** Dank u.

Tweede termijn

De voorzitter: Dan gaan we nu naar de tweede termijn, de heer Van Wageningen. Ik attendeer u erop dat u de helft van de oorspronkelijke spreektijd hebt.

D66 (Van Wageningen): Ik dank de heer Burlet namens het College voor zijn beantwoording. Ik heb mijn eerste termijn ook gebruikt om wat duidelijkheid te krijgen of het 'afval naar grondstof' nu een politiek levend thema is of eigenlijk een politiek dood thema. Ik denk dat ik het eerste wel kan concluderen, zowel inhoudelijk door wat de heer Burlet heeft aangegeven, dat er wel degelijk aan gewerkt wordt. Met de randvoorwaarde dat het huishoudelijk afval van de gemeenten wordt en niet van de Provincie. Dat is natuurlijk iets wat onze actieradius beperkt wat dat betreft, maar dat is duidelijk. En ook de heer Megens namens de PVV en mevrouw Palmen namens het CDA. De heer Megens geeft aan: ik heb er inhoudelijk niets tegen, maar wij wilden geen manoeuvreerruimte wegnemen bij het College. Ja, ik begrijp dat. D66 staat er anders in: het is onze taak om kaders te stellen en ook kaders waarmee het College moet kunnen leven natuurlijk. Maar wat ons betreft was het wel aan de orde om dit in te kaderen. Mevrouw Palmen zegt eigenlijk: de doelstellingen waren te ambitieus, de richting was niet verkeerd, maar de doelstellingen waren te ambitieus. Dat is nog steeds een levend thema. Mag ik er nog een observatie aan toevoegen? Want volgens mij praten we hier over financiële zaken en een gedeelte van de onduidelijkheid komt mijns inziens omdat dit een extraparlamenteair College is. Een parlementair College heeft bij zijn start al een coalitieprogramma waar een meerderheid van de Staten achterstaat, zowel inhoudelijk als financieel weten ze dus eigenlijk bij de start al waar ze aan toe zijn. Dit College had dat niet en deze Gedeputeerde is eigenlijk nu nog aan het worstelen met waar hij eigenlijk aan toe is. Wij worstelen als Staten een beetje mee. Ja, dat wringt inderdaad, dat klopt. We zitten zelf te zoeken en het College zoekt ook nog een beetje. Het is gewoon een nadeel van deze invulling van een extraparlamenteair College. We moeten ermee leven nu en er het beste van maken. Dat is mijn observatie.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van den Beucken.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Dank u wel voorzitter. Een hele tijd geleden spraken we voor de eerste keer over dit thema en toen haalde ik een tegeltjeswijsheid aan van tegeltjes die je vaak tegenkomt op de WC: denk niet bij het laatste vel, wie na mij komt die redt het wel. Ik merk tot mijn vreugde dat we allemaal zo niet getrouwd zijn. Dat kan ik zo vaststellen. Dus in de toekomst kijken is belangrijk en dat doen we dus ook met die vijf actielijnen. Wat dat betreft zijn die tegeltjes zo 1976 en dit is zo 2020+. Over die beslispunten, ik heb daar nog wel een beetje moeite mee, maar daar had ik al een voorstel voor hoe we dat kunnen verbeteren en volgens mij heeft mevrouw Berghorst daar ook al iets van gevonden, dus

dan komen we wel een keer tot elkaar denk ik. Dan heeft mijnheer Van Wageningen nog wat uitleg tegoed van mij, dat gaat over die motie, waarom wij die niet mee steunden. Want als je je best doet om zo'n mooie motie te schrijven, dan mag je daar best een verklaring voor hebben, vind ik. Mevrouw Palmen heeft daar eigenlijk in de kern al aan geraakt: het kan ook een beetje knellend werken. Zij heeft daar precies diezelfde twee voorbeelden bij genoemd die wij daar ook voor ogen hadden. En verder, als het gaat om Van Afval Naar Grondstof, het onderwerp interesseert ons natuurlijk ook, dat heeft toch nu iets van net te vroeg zijn van zo'n motie. Want wil je dit allemaal goed uit kunnen voeren, dan moet je eigenlijk aan de voorkant al, en dat is dan van Rijksweg, moet je eigenlijk ook regels opgesteld hebben dat er helemaal geen onafbreekbare plastic materialen komen. Dus die motie is zeker niet verkeerd, alleen voor ons is hij ietwat beknellend en te vroeg, gewoon te vroeg.

De voorzitter: Korte reactie van mijnheer Van Wageningen.

D66 (Van Wageningen): Dank u wel. De reacties hierop, dat is mooi, ook weer een stukje signaal aan het College over hoe ze met de uitvoering hiervan verder mee moeten gaan, mee kunnen gaan.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Daar wil ik het even bij laten. Die motie is eigenlijk niet zinvol geweest, maar wie weet komt hij over een paar jaar weer goed van pas.

De voorzitter: Dat was het? Mijnheer Loomans.

Partij voor de Dieren (Loomans): Zoals ik in de eerste termijn al aangaf, geven we het circulaire economie-kader graag het voordeel van de twijfel, mede omdat we het gewoon belangrijk vinden dat we nu ook echt wat gaan doen. Uit eigen observatie, met het project waarmee we met een paar mensen bij de heer Burlet gekomen zijn, vind ik dat het gewoon op een hele nette en meedenkende manier wordt aangepakt. Vanuit eigen observatie kan ik daar alleen maar vertrouwen in hebben dat dat met andere projecten ook gaat gebeuren. Maar als wij dan nu ruim € 5 miljoen gaan uitgeven om de circulaire economie te kickstarten, om het maar even zo te noemen, dan zou het heel erg jammer zijn als we dadelijk aan het einde van deze Collegeperiode in één keer stoppen en de stekker eruit trekken. Daarom ook mijn wens of verzoek om alvast verder te denken in de toekomst. Ik zie dat niet zozeer als over het graf regeren, omdat ik het eerder zie als, in dit geval, we hebben een Gedeputeerde die dit vakgebied kent. Het is niet gezegd dat zijn opvolger diezelfde kennis heeft of een gelijkwaardige kennis heeft. Daarom ook mijn vervolgvraag om ervoor te zorgen dat, als dit onderwerp binnen de Provincie een belangrijk onderwerp is en blijft, om er ook voor te zorgen dat er dadelijk ook andere mensen zijn hier binnen de organisatie die die kennis hebben. Ik denk dat u beter kunt beoordelen wat voor soort mensen en welke kennis daarvoor nodig is. Dat gaat over inhoud, dat gaat niet over de politieke uitvoering, want daar gaan uw opvolgers over. Dus ik zou die twee dingen graag uit elkaar willen halen. Want als je iets nieuws gaat proberen, en ik denk dat dit hele project gewoon vol zit met allerlei nieuwe dingen die we moeten gaan proberen, dan gaat het soms goed en het gaat vaak fout. Het zou heel erg jammer zijn als je op een gegeven moment die weg inslaat en dingen gaat proberen en er gaat een keer iets fout, dat er dan iemand zegt van, ja laat dan maar zitten. En dan trekken we de stekker eruit en dan stoppen we ermee. Dat moeten we niet hebben, dus voor deze gelegenheid wil ik dan toch ook nog maar een keer afsluiten met een andere 'Loesje': En nu is het tijd voor een echt plan, zo eentje waarbij het eerst acht keer fout mag gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Richter, 50PLUS.

50PLUS (Richter): Dank u wel voorzitter. Ik had verder geen vragen of opmerkingen meer.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Lemmens, GroenLinks.

GroenLinks (Lemmens): Voorzitter, wij zien uit naar de jaarlijkse rapportage, de monitoring. We hopen dat de juridische en financiële risico's beheersbaar blijven en zijn en daarnaast ben ik ook van mening, met iemand van een andere fractie, dat het goed zou zijn als juist dicht bij die burger, dus bijvoorbeeld bij gemeenten, ook op de een of andere manier informatie gedeeld en gerapporteerd wordt. Het moet ook bij de burger beginnen, bij de Provincie en bij de burgers en ook zo dicht mogelijk bij die burger. Dus in gemeenten en dat vinden wij ook heel erg belangrijk. Dat informatie wordt doorgegeven en ook in gemeenten bekend wordt gemaakt en op de website, zodat ze kunnen meekijken hoe de Provincie dat aanpakt en dat ze met die kennis ook hun voordeel doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst.

De PvdA (Berghorst): Voorzitter, ik heb nog een aantal vragen uit de eerste termijn die nog niet beantwoord zijn. Onder andere de vragen over de randvoorwaarden bij de experimenteerruimte, ik zal ze nog even herhalen. Zijn dat randvoorwaarden die van tevoren vaststaan of worden die randvoorwaarden per aanvraag vastgesteld? Mij is ook nog steeds niet duidelijk, maar ik vrees dat we er gewoon niet uit gaan komen, op welke wijze dit beleidskader nu gaat bijdragen aan het halen van die landelijke doelstelling om in 2030 voor 50% een circulaire economie te hebben. Ik heb al aangegeven dat ik het werken aan een circulaire economie niet ambitieus genoeg vind omdat ik daar graag een wat hardere doelstelling aan gekoppeld had gezien. Andere collega's zeggen, u heeft wel heel erg veel uitvoeringslijnen voor uw geld. U interpreteert dat als: het is heel ambitieus. Dat zeggen de collega's ook, maar volgens mij bedoelen we bijna ongeveer hetzelfde. Dan tot slot de financiën. Die € 1,5 miljoen, ik heb die twee zinnen erbij gehaald, en dames en heren, het hangt om het verschil tussen beschikbaar stellen en vrijgeven in het beleidskader LIOF. In iedere andere situatie waarin wij het beleidsplan hebben vastgesteld en daarna het besluit gaan nemen om een bijdrage toe te kennen aan een bepaald project boven het half miljoen, zouden de woorden 'instemmen met het vrijgeven' kloppen. Want we hebben het al beschikbaar gesteld, maar het zit nog in de portefeuille en de Gedeputeerde vraagt het ons om het vrij te stellen. Maar in dit geval hebben we in de commissievergadering in ieder geval het Beleidskader LIOF eerst behandeld en daarna pas dit beleidskader en dan wringen deze woorden. Ik denk dat het daar fout gaat en ik denk dat we moeten kijken naar hoe de agendering in de Staten dadelijk is. Want op het moment dat we de volgorde van behandelen precies hetzelfde hebben als in de commissie dan, in mijn optiek, stellen we twee keer € 1,5 miljoen ter beschikking en zal er dus een amendement moeten komen als de Gedeputeerde dat niet zelf in het stuk aanpast. Is de volgorde andersom, zoals het gebruikelijk is, je doet eerst het beleidskader en daarna pas de projectjes en ik weet dat we hier inmiddels die volgorde niet meer aanhouden, helaas. Maar dan zou volgens mij deze woordkeuze wel kloppen. Dus ik denk dat de waarheid ergens in het midden ligt. Ik zou heel graag willen dat daar goed naar gekeken wordt. Want ik heb weinig zin om per ongeluk toch € 3 miljoen aan het LIOF te hebben uitgegeven.

De voorzitter: Maar mevrouw Berghorst, u bent royaal over de tijd. Even om dit op te lossen, we kunnen altijd het Presidium verzoeken om de agenda om te draaien, dus eerst circulair en dan het LIOF en als dat niet helpt, dan zitten we er zelf bij het vaststellen van de agenda bij. In de Statenvergadering kunnen we het ook doen.

De PvdA (Berghorst): Voorzitter ik snap dat, maar we hebben net een hoogoplopende discussie gehad over wie er nou gelijk heeft en ik denk dat we allebei een beetje gelijk hebben en als u mij toestaat, omdat ik volgens mij het mysterie heb opgehelderd, zou ik graag ook nog antwoord zien op de vraag naar de subsidie van € 49.000 voor de taskforce biotransitiecentrale Zevenellen en de rest zal ik wel voor de Staten bewaren. Het is zeker een bespreekstuk, u bent nog niet van mij af.

De voorzitter: Goed zo. Dan gaan we naar mijnheer Megens van de PVV.

De PVV (Megens): Ja dank u wel voorzitter. Wij hebben ook geen verdere vragen maar dat hadden we

volgens mij al in de eerste termijn aangegeven.

De voorzitter: Oké, dank u. Mijnheer Wolters Gregório.

De SP (Wolters Gregório): Dank u wel voorzitter. Bij mij zijn ook nog een paar vragen onbeantwoord gebleven. Ik heb de vraag gesteld over het Museumplein Limburg, of de Gedeputeerde iets kan doen aan die zestien gedwongen ontslagen, om die te voorkomen vanuit dit kader of vanuit het kader van zijn collega's. Hoeveel budget er gereserveerd is voor het opstellen van het taskforce Limburg Circulair tenminste ik maak uit dit stuk op dat dit twee verschillende taskforces zijn. Eentje waar een bedrag achter staat en eentje waar geen bedrag achter staat. Ja, of het niet verstandig was om dit besluit te parkeren totdat mijnheer Wiebes volgende week langs is geweest, daar heb ik nog geen antwoord op gehad. Wat is de verwachting van de Gedeputeerde wat betreft het Beleidskader Circulair en Duurzaamheid. Kunnen we niet veel meer inhoud geven aan dit kader of aan de uitvoering van dit kader met extra budget? Wat had ik nog meer. De VTH-medewerkers, of het de bedoeling is dat deze medewerkers die al een zware werkdruk ervaren ook nog het verbeteren van ondernemingsplannen erbij gaan nemen. Of dat wel verstandig is en of mijnheer Housmans daar al extra budget voor heeft vrijgemaakt. Ja, dan ga ik nog een laatste poging doen met betrekking tot KPI's. Ik heb een heleboel generieke termen genoemd in de afwegingskaders, waarvan je niet echt kunt zeggen: dit is gelukt of niet in deze periode. Ik vraag de Gedeputeerde hoe hij een effectenmeting wil gaan doen. Bij elk kader vragen we een hard afwegingskader, iets waar we partners of onszelf op kunnen afrekenen. Waarom doen we dat bij dit stuk niet, waarom maken we die keuze expliciet niet? En ook omdat de Gedeputeerde net als KPI gaf, zet ik iets beweging of heb ik dit doel bereikt. Als ik van tevoren niet aangeef wat ik in beweging wil gaan zetten of wat het uiteindelijke streefdoel is, hard. Voorbeeld van CO₂- besparing of welk ander onderdeel dan ook. Hoe weet ik dan of ik iets in beweging heb gezet of dat ik iets heb gehaald. KPI's en normen, als we het hebben over geluidsnormen, als iets een geluidsnorm van 70% heeft op dit moment en we willen het met 5% verminderen dan moet het doel 66,5 decibel zijn. Chemelot bijvoorbeeld geeft in Den Haag in het plan tot 2050 aan, het gebruik van gerecyclede materialen in de procesindustrie bijvoorbeeld van 12 naar 20% in 2022. Ze noemen een uitstoot van broeikasgassen in 2030 van 50% vermindering ten opzichte van 1990. Waarom kunnen wij, als Provinciaal Orgaan dan niet een beleidskader opstellen waar een vergelijkbaar hard afwegingskader in zit. Is daar een bepaalde reden voor om dat niet te doen, of kunnen we dat alsnog inpassen middels een brief van de Gedeputeerde voor de Statenvergadering.

De voorzitter: Mevrouw Palmen, CDA.

Het CDA (Palmen): Dank u wel voorzitter. Dank u wel aan de Gedeputeerde voor de beantwoording van de vragen. Ja, er zijn gewoon nog knelpunten zeker wel, maar het CDA vindt het ook van groot belang om gewoon te starten, dus u krijgt van ons ook het vertrouwen en de ruimte om de kinderziekten eruit te halen en aan die knelpunten te werken. Dus ja, voor ons zou het een hamerstuk zijn geweest, maar ik hoor hier al behandelstuk, dus dat is een gepasseerd station. Ik heb ook nog één vraag openstaan en dat ging over de ketensamenwerking en als er, ik noem maar even Chemelot als voorbeeld, als er iemand in die keten van grondstof, van afgewende grondstof, uitvalt, ligt de boel dan stil, zijn er hele grote problemen te verwachten? We horen graag hoe u dat ziet. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer Vincken van Forum voor Democratie.

Forum voor Democratie (Vincken): Dank u wel voorzitter. Ik ben nog een antwoord verschuldigd aan mijnheer Van Wageningen over de motie. Ik vraag me overigens af of een precedent wordt geschapen nu over een motie die drie maanden geleden verworpen is aan de tegenstemmers min of meer gevraagd wordt om verantwoording af te leggen. Ik vind dat een vreemde gang van zaken, moet ik zeggen. In eerste instantie zou ik die vraag dus helemaal niet willen beantwoorden, maar ik zal er kort iets over zeggen. Ik heb opgezocht wat toen ons criterium was. We vonden de motie in ieder geval

vrijheidsbeperkend met betrekking tot het stuk. Dat was voor ons het hoofdargument. Ik kan op de verschillende punten nog ingaan, maar dat is denk ik niet de bedoeling. Dat is het wat mij betreft. Het voorliggende voorstel is wat ons betreft een hamerstuk. Dat hebben jullie wel begrepen. Die vraag is net al beantwoord. Goed, dank u.

D66 (Van Wageningen): Heel kort, om te bedanken. Het was geen kwestie van verantwoording afleggen. Ik wilde voor mezelf graag weten of dit onderwerp nou dood is of niet. Alles wat u zegt is een gekleurd signaal aan het College. U zegt eigenlijk dat het niet zozeer dood is. Dat is prima. Het College kan dat als signaal gebruiken. Een beetje politieke discussie in een commissie is helemaal niet verkeerd.

Forum voor Democratie (Vincken): Als het een gewoonte wordt in deze club om achteraf verantwoording te moeten afleggen over een tegenstem bij een motie, staat ons nog heel wat te wachten.

De **voorzitter**: We gaan daar nu niet verder over debatteren.

Forum voor Democratie (Vincken): Oké, maar ik wilde dit signaal wel even afgeven.

De VVD (Bastiaans): Ik dank de Gedeputeerde voor enkele verhelderende antwoorden, al zijn ze nog niet allemaal even helder. Sowieso heb ik nog een antwoord tegood op de vraag in hoeverre de 60% van de overige al bestede middelen nuttig zijn, en in hoeverre ze passen in het kader circulair. Daar heb ik geen zicht op. In hoeverre past BMC echt in dit kader?

Om nog even terug te komen op het bord spaghetti: u hebt toegezegd dat u met een duidelijk overzicht komt. Als het voor u zo duidelijk is, denk ik dat we de vorige keer de vergadering niet hadden hoeven schorsen. Het blijft een bord spaghetti. Ik krijg hier een mededeling Portefeuillehouder in juli, met daarin: "Dit betekent dat er na vaststelling van het beleidskader circulaire economie nog € 2,74 miljoen resteert over de periode 2020-2023." Dat is voor mijn gevoel 40% van het gevraagde kader. Nu zegt u weer dat er nog € 5,34 miljoen overblijft. Als het zo helder was, zat ik daar niet zo op te drukken. Het heeft me weer een hele hoop tijd en energie gekost. We zijn allemaal maar in deeltijd hiermee bezig. Ik vind dat jammer. Maak dat gewoon eens duidelijker, leg het naast elkaar en dan zien we hoe het zit. Hier moet binnen dit huis een wijziging in plaatsvinden. U als Gedeputeerde van Forum – ik herhaal het nog maar even – vindt dat er hervormingen moeten plaatsvinden. Zorg daar dan eens voor. Ik vestig echt mijn hoop u, mijnheer Burlet.

De **voorzitter**: Dan kan de Gedeputeerde nu de tweede termijn aanvangen. Ik wil u verzoeken dat kort en krachtig te doen, want we lopen aardig uit de tijd.

Gedeputeerde **Burlet**: Dank u wel, voorzitter. Ik ga dat zo kort en krachtig mogelijk doen. Ik ben blij dat diverse vertegenwoordigers zeggen dat ze dit steunen en dat het een hamerstuk kan zijn. Dank daarvoor. Die sla ik dan nu even over. De heer Loomans stelde nog een keer de vraag over 2,24 en 2,30. Het is niet een kwestie van over het graf heen regeren. Ik snap dat punt wel. Ik moet eerlijk zeggen dat ik me gestreeld voel door uw opmerking dat u dit vertrouwen in mij heeft. Ik zal dat zeer zwaar wegen in de vertaling daarvan. Andersom: de organisatie intern is al aangepast. In de ambtenarij is er al voor gezorgd dat er meer aandacht is, met meer mensen en ook op een hoger niveau, voor het thema circulaire economie. Eigenlijk moet het zo zijn dat circulaire economie gewoon economie is. Maar dat besef komt nog.

Dank aan de heer Richter en mevrouw Lemmens. We gaan natuurlijk aan de slag met het monitoren van het beheer van risico's. Dat gaan we samen doen. We gaan ook samen kijken of we stappen maken die voldoende zijn, of we tevreden zijn en waar we moeten bijsturen. U vraagt om informatie naar de burgers. Ik ben het helemaal met u eens: daar is ASL straks mee bezig. ASL gaat informatie naar de burgers brengen over wat ze moeten doen en hoe ze dat moeten doen, zeker bij het vervolg waarin hun afval hoogwaardig gerecycled moet worden. Ik ben het trouwens met u en anderen die dat gezegd hebben

eens dat er nog wel veel verschil is tussen de gemeenten. Er is kwalitatief nog onderscheid en dat moet rechtgetrokken worden. Dat geldt voor groot en klein, maar ook voor beter en minder gemotiveerd. Het zijn soms ook kleine dingen. Sommige gemeenten halen twee keer groen op en hebben daardoor minder grijs afval. Andersom doen LWV en MKB naar bedrijven precies wat u voor de burgers vraagt. Mevrouw Berghorst vroeg naar de randvoorwaarden voor experimenteeruimte. Die heb ik proberen aan te geven. De echte randvoorwaarden zijn dat je niet buiten wet- en regelgeving mag gaan. Dat zijn de randvoorwaarden. Maar nu komt het spel: ik weet bijvoorbeeld niet hoeveel geluid een machine straks gaat geven en wat ik moet vergunnen. Dat ga je meten en vaststellen. Dat moet binnen de wetgeving en binnen de vergunde ruimte van een industrieterrein zijn. We hebben wel mogelijkheden om te kijken wat het op termijn wordt, en of het beter of slechter wordt. Dat is het spel dat we spelen. Ik heb geen vrijheidsgraden waarbij ik kan zeggen: u mag wel wat proberen. Dat is niet de vrijheid die ik heb.

De PvdA (Berghorst): Kan een randvoorwaarde zijn dat een bedrijf verzekerd is, om een voorbeeld te noemen?

Gedeputeerde **Burlet:** Die vraag heeft mevrouw Berghorst een paar keer gesteld. Juridisch kunnen we dat niet doen. Ik wil best nog eens met de ambtenaren bespreken of er in de vergunningverlening mogelijkheden voor zijn. Het is best heel ingewikkeld om dat te eisen, maar ik vind het een verstandige vraag. Ik zal daarnaar kijken. Ik kan u nog niets toezeggen, maar ik wil het wel een keer bespreken met mijn ambtenaren.

Het is logisch om aan te haken bij de overheid. Het Wopke-Wiebes-fonds kent u, al heet dat straks anders. Wij gaan er ongelooflijk veel tijd en energie in steken om dit te realiseren. Ik zei het u al: we hebben daar al voorbereidingen voor getroffen. De Circular Hub is een van de grootste mogelijkheden om snel geld te krijgen, activiteiten te ontplooiën en resultaten te scoren. De projecten die hiervoor in aanmerking komen zijn niet de kleinste. Je moet minimaal € 30 miljoen aanvragen om überhaupt voor het fonds in aanmerking te komen. Het is dus echt geen kinderspel. Het moeten grote projecten zijn. Ze moeten ook duurzaam zijn. Het mag niet zomaar een nieuwe weg of spoorverbinding zijn. Er moet meer aan vastzitten.

Dan de vraag over de Chemelot-site. Dat zijn de onderzoekskosten om te beoordelen of die fabriek daar kan komen. Het geld wordt vrijgemaakt voor het team dat dat uitvoert.

De PvdA (Berghorst): Waarom kan die organisatie dat zelf niet betalen?

Gedeputeerde **Burlet:** Ze hebben daar subsidie voor gevraagd. Wij hebben bekeken, samen met het kader landbouw, of het zinvol was dat te steunen. Daar hebben wij ja tegen gezegd. Dat is de reden. Ik ben het er helemaal mee eens trouwens, zoals ik net ook al heb opgemerkt. Omdat de agenda omgedraaid werd, is een ingewikkelde discussie ontstaan over de twee of één keer € 1,5 miljoen. Zoals in het kader beschreven, wordt het geld gereserveerd en voorgelegd. Het wordt vrijgegeven nadat u daar ja tegen heeft gezegd, bovenop de € 0,5 miljoen voor het LIOF. Het lijkt mij heel verstandig om in de Statenvergadering de volgorde om te draaien, om die discussie te voorkomen. Als er iets in de bewoordingen moet veranderen, dan kijken we daar nog een keer naar. Die toezegging heb ik al gedaan. De SP vraagt steeds om KPI's. Ik kan geen ander antwoord geven dan ik al gegeven heb. In het kader hebben we gedaan wat mogelijk was om de hogere klimaat-, milieu- en economische doelstellingen te verbinden en te vertalen naar echte doelen, respectievelijk KPI's. Het op gang brengen van het vliegwiel is ons grootste doel. Ik voel heel duidelijk de vraag "En dan?" Als het vliegwiel draait, kunnen we kijken hoeveel meters we maken en hoeveel we gaan bereiken. Dan kunnen we die dingen gaan invullen. Wat dat betreft zou ik daarin meegaan. Zet de schouders eronder, praat ermee, daag de Gedeputeerde uit met voorstellen en ideeën. Per project – dat kunt u ook zien bij de reeds goedgekeurde projecten – worden kpi's vastgesteld. Als iemand zegt dat hij iets wil gaan recyclen, of whatever, komen daar heel heldere KPI's bij. Als subsidie wordt gegeven, wordt gecheckt of voldaan wordt. Zo niet, dan kan er korting plaatsvinden of wordt zelfs helemaal geen subsidie meer gegeven. Daarbij wordt dat hard

gehanteerd en is er geen discussie.

De SP (Wolters-Gregório): Een verhelderende vraag. De Gedeputeerde zegt dat het op gang brengen van het vliegwiel het belangrijkste is. Als het vliegwiel op gang is, in hoeverre kunnen we dan constateren dat dat komt door de uitvoering van dit kader of vanuit de markt en de industrieën zelf? Hoe kun je toetsen of dit kader daaraan heeft bijgedragen of niet? Ik vind het lastig hoe we daarmee moeten omgaan. We keuren van tevoren een kader goed waarvan ik van tevoren niet weet of alle dingen die we daarmee gaan doen een gewenst effect zullen hebben. Ik snap dat de Gedeputeerde het lastig vindt om van tevoren te zeggen, welke dingen we daarmee gaan bereiken, maar als hier in huis een kader wordt opgesteld, heeft dat een meetbaar begin- en een eindpunt. Ik vind het gewoon raar dat dat bij dit kader niet het geval kan zijn.

De voorzitter: Ik denk dat uw vraag duidelijk is. De Gedeputeerde gaat hem beantwoorden.

Gedeputeerde Burlet: Ik heb die vraag nu een paar keer beantwoord. Vergis u niet: ook als u straks een CO₂-, een tonnen-, of een percentagedoelstelling heeft, zult u dezelfde vraag moeten stellen. Komt dat nu door dit kader, of komt dat door de markt? Die vraag zal er altijd blijven. Wat dat betreft kan ik u niet anders antwoorden dan ik al gedaan heb. Nogmaals, dit wordt in de toekomst helderder, als we weten wat er gaat gebeuren. Ik weet nog niet welke projecten naar me toekomen. Als mijnheer Wolters met een project naar mij toekomt, gaan we bij dat project kijken wat precies de dingen zijn die gedaan kunnen worden, wat de voordelen zijn, en wat er wordt bereikt. Dan kun je al die getalletjes netjes invullen. Dan pas kun je zeggen of je daar iets voor vrijgeeft. Maar voor iets wat nog niet bij mij op tafel ligt, kan ik dat nog niet zeggen. Ik kan wel zeggen dat als ik ga samenwerken met LWV, de hogeschool of via Circular Hub of ASL, ik met hen in gesprek ga. Dat zie ik wat de vragen zijn, wat concreet bedoeld wordt, wat hun doelstellingen zijn, hoe ik kan ondersteunen en hoe ik daarbij het vliegwiel in beweging kan brengen. Zo gaan we het doen en zo gaan we leren.

De SP (Wolters-Gregório): De laatste keer, voorzitter.

De voorzitter: Eén heel kleine, korte vraag, want anders breek ik het af.

De SP (Wolters-Gregório): Geen probleem. U zegt dat u de KPI's wel per ingediend project kunt opstellen. Hoe houdt je dan een gelijkwaardig speelveld voor alle die projecten die worden aangevraagd?

Gedeputeerde Burlet: In het kader staat heel duidelijk beschreven waarop de projecten beoordeeld worden. De ene keer zal het gaan om hoeveel ton gerecycled wordt; de andere keer gaat het om de hoeveelheid CO₂-besparing. Als dat beschreven wordt, is dat een KPI voor dat project. Ik kan natuurlijk niet voor alle projecten zeggen dat ze allemaal dezelfde KPI's en doelstellingen hebben. Dat werkt niet. Maar kan ik u wel op een andere manier helpen, over circulair gesproken. Het LEF is begonnen met een doelstelling puur voor energie. Na verloop van tijd zijn ze overgegaan naar allerlei alternatieve vormen van energie. Hun sommetjes gaven aan, toen mensen kwamen met projecten voor circulair, dat je met circulair vele malen hoger scoort dan met maar simpel een beetje "stroom vervangen". Dat is voor hen de reden geweest om meer fondsen te gaan aanvragen voor meer ondersteuning van circulair. Zij doen dat precies zoals wij dat gaan doen, maar veel intensiever. Zij gaan op de kilo nauwkeurig kijken hoeveel CO₂ wordt bespaard. Dat wordt dan ook echt gemeten, besproken en teruggevoerd. Wij gaan dat per project ook doen, maar nogmaals: ik kan vooraf niet per project verwachten wat ik ga doen, want ik weet niet welke projecten er komen. Bij de monitoring kunnen we de projecten heel uitvoerig bespreken, als u wilt. We kijken dan wat we gescoord hebben en wat we bereikt hebben. Dat is volgens mij het spel dat met elkaar moeten gaan spelen. Daag me uit. Aan de andere kant gaan we iedere keer met elkaar bekijken waar we staan en hoever we zijn.

De voorzitter: ik zou hiermee dit onderdeel af willen ronden.

De PvdA (Berghorst): Mijn vraag over ambitie is nog steeds niet beantwoord, voorzitter.

Gedeputeerde Burlet: Ik zal het nog één keer halen. We gaan zuinig doen met energie en grondstoffen. De doelstelling is geen restafval in Limburg. Daar gaan we dus aan werken. Daar gaan we alles aan doen wat we kunnen.

De PvdA (Berghorst): Dan toch nog een vraag.

De voorzitter: Nee, afgelopen. U hebt zelf ideeën over hoe een vergadering zou moeten verlopen. Dit voldoet daar absoluut niet meer aan. We gaan dus verder met heel concreet een aantal antwoorden op vragen van mijnheer Wolters. Die gingen met name over het Museumplein en nog een paar andere onderwerpen. En er waren nog vragen van het CDA en één van de VVD. Misschien kunnen we dan om 20.30 uur afronden wat we al een uur eerder hadden moeten afronden. Mijnheer Burlet, als ook u kort en krachtig kunt antwoorden, dan komen we eruit.

Gedeputeerde Burlet: Wat betreft het Museumplein: we gaan geen banen redden. Het Museumplein is wel bezig met heel veel initiatieven die heel goed zijn voor het onderwijzen van de jeugd op het gebied van de circulaire economie. Daarom willen wij ons graag partner voelen van wat men doet op het Museumplein. Dat is de reden dat dit erin staat.

Het is niet zo dat de VTH-mensen ondernemingsplannen gaan schrijven. Als dat gebeurt, gaan het LIOF en het LWV daarbij helpen. Zij gaan straks wel kijken bij vergunningverlening en handhaving van vergunningen. Als bedrijven iets doen aan energiebesparing en dat binnen drie jaar kunnen terugverdienen, komt dat in het vervolg in nieuwe vergunningen te staan. Dat gaat geleidelijk aan bij iedere nieuwe vergunning gebeuren. Dat is waarschijnlijk wat u bedoelt.

Er was dan nog een vraag over ketensamenwerking van mevrouw Palmen. Dat is een punt waar ik het helemaal mee eens ben. Dat is bij een circulair verhaal even kritisch als bij een lineair verhaal. Daar gaan best veel gesprekken over. Bij grote stromen van tonnen grijs afval in Limburg moet je goed kijken hoe je de samenwerking afsprekt. Risico's moet je goed met elkaar verdelen, ook de financiële. Er wordt ook juridisch gekeken hoe dat moet. Er is nooit de garantie dat het niet misgaat, maar je kunt dat wel juridisch goed proberen vast te leggen. Daar wordt door ASL ook heel intensief naar gekeken. Dat is dus een belangrijk punt.

Dan heb ik nog één vraag van de heer Bastiaans, maar daar heb ik eigenlijk al een toezegging over gedaan. We hebben meer ruimte dan we eerst hadden. Die ruimte is vrij beschikbaar, maar deels is wel beschreven waar die voor bedoeld is. Van die € 8,4 miljoen is een deel beschreven, maar nog niet door u toegezegd. Dat is precies wat er staat. Dat krijgt u nog een keer op schrift. Die toezegging heb ik al gedaan.

De VVD (Bastiaans): Dat klopt, mijnheer Burlet. Mijn vraag was nog blijven openstaan uit de eerste termijn. Passen de overige 60% van de middelen die u hebt toegezegd binnen dit kader?

Gedeputeerde Burlet: Ja, natuurlijk. Anders zouden ze daar niet mee begonnen zijn. Brightsite past daar perfect in. BMC past daarin en AWBN past daarin.

De voorzitter: U heeft dus aangegeven dat ze daar volgens u in passen. Daarmee zou ik de zaak willen afsluiten. We hebben twee termijnen behandeld. Het stuk gaat als besprekstuk naar de Statenvergadering. Daarmee zijn we aan het einde gekomen.

Mijn vraag is of we nu meteen doorgaan met het proces van vergunningverlening. Ik zie dat u daarmee instemt. Daarna gaan we pauzeren.

De commissie voornoemd,

M. Depondt-Olivers

L. van Birgelen

voorzitter

commissiegriffier

(PS) Provinciale Staten

Dossiernummer	794
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 oktober 2020
Agendapunt	7.3
Omschrijving	G-20-054 Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig brief GS van 21-8-2020 (GS 2020-33486).pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
(PS) Provinciale Staten	2 oktober 2020
(PS) Provinciale Staten	5 oktober 2020

Voorgesteld besluit

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	EZ	Behandeld	H.W.H.M. Bremmers
Ons kenmerk	2020/33486	Telefoon	+31 6 55 87 49 73
Uw kenmerk	-	Maastricht	21 augustus 2020
Bijlage(n)	2	Verzonden	21 augustus 2020

Onderwerp

LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig

Geachte Staten,

Bij deze bieden wij u het Statenvoorstel LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig aan ten behoeve van de Commissievergadering Mobiliteit & Duurzaamheid op 11 september as. en de vergadering van Provinciale Staten op 2 oktober 2020.

Op 29 juni jl. hebben uw Staten ingestemd met gewijzigd amendement 67 Bastiaans cs *Beleidskader Circulaire Economie Limburg G-20-029*, dat onder meer voorziet in het opnieuw ter besluitvorming voorleggen van het beleidskader Circulaire Economie aan uw Staten en het vrijgeven van € 1.500.000 ten behoeve van LIOF uit de beleidsintensivering 'Energie en Duurzaamheid'. Daartoe ontvangt u zoals verzocht een separaat voorstel aan uw Staten.

Met het voorstel voor een 3 jarig ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig wordt invulling gegeven aan het besluit van uw Staten.

Gelijktijdig wordt via een separaat voorstel aan uw Staten het beleidskader Circulaire Economie 2.0 voorgelegd.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Statenvoorstel – 1 minuut versie

No: G-20-054

1 Onderwerp

LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Op 29 juni jl. hebben Uw Staten ingestemd met amendement 67, dat onder meer voorziet in het opnieuw voorleggen van het beleidskader Circulaire Economie aan uw Staten en het vrijgeven van 1.500.000 ten behoeve van LIOF uit de beleidsintensivering 'Duurzaamheid en Energie' in een separaat voorstel aan uw Staten.

Dit voorstel wordt Uw Staten navolgend ter besluitvorming voorgelegd.

LIOF is als regionale ontwikkelingsmaatschappij dé uitvoeringsorganisatie van het integrale economisch innovatie beleid van de provincie Limburg. Op basis van het Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023, en de daarop gebaseerde beleidskaders Missiegedreven economisch beleid 2019-2023 (MEB), Limburgse landbouw- en agrifoodsector 'Koers naar de toekomst' 2020-2023 en het beleidskader Circulaire Economie 2.0, ontwikkelt LIOF een 3 jarig integraal ontwikkelprogramma gericht op innovatiebevordering en ondernemersondersteuning voor het MKB in Limburg.

Met de vaststelling van de beleidskaders MEB en 'Koers naar de toekomst' op 29 juni jl. hebben Uw Staten reeds ingestemd met een financiële bijdrage van € 4.000.000 voor het LIOF programma vanuit respectievelijk de Intensiveringsmiddelen Economie Onderwijs en Arbeidsmarkt (€ 2.000.000) en Landbouw (€ 2.000.000). Ook het Ministerie van EZK staat positief tegenover het leveren van aanvullende financiële bijdrage.

Op basis van onderhavig voorstel en het PS voorstel kader Circulaire Economie 2.0 worden Uw Staten gevraagd om de resterende financiering ad € 1.500.000 vanuit de Intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie, onderdeel Circulaire Economie, vrij te geven voor inzet voor het 3 jarig LIOF ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig 2020-2023.

3 Bevoegdheid

Het betreft autonoom beleid. Uw Staten worden vanuit uw budgetrecht gevraagd in te stemmen met het vrij geven van middelen voor de financiering van het 3 jarig LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Instemmen met het vrij geven van € 1.500.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie voor de financiering van het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig, als bijdrage vanuit het kader Circulaire Economie 2.0.

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

De duurzaamheidstransitie is één van de basiselementen onder de ambities van de Beleidskaders MEB, Koers naar de toekomst en Circulaire Economie 2.0.

De inzet van provinciale middelen voor het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig is gericht op het stimuleren van innovaties en ondernemerschap en het creëren van randvoorwaarden bij het Limburgse MKB, die de duurzaamheidstransitie versnellen.

6 Risico's

Het niet beschikbaar stellen van middelen uit de beleidsintensivering Duurzaamheid en Energie leidt ertoe dat het totale programma kleiner van omvang zal zijn . De consequentie daarvan is dat er een kleiner aantal Limburgse MKB'ers bij hun innovatie ondersteund wordt.

Statenvoorstel

No: G-20-054

1. Onderwerp

LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Op 29 juni jl. hebben Uw Staten ingestemd met amendement 67 , dat onder meer voorziet in het opnieuw voorleggen van het beleidskader Circulaire Economie aan uw Staten en het vrijgeven van 1.500.000 ten behoeve van LIOF uit de beleidsintensivering 'Duurzaamheid en Energie' in een separaat voorstel aan uw Staten .

Dit voorstel wordt Uw Staten navolgend ter besluitvorming voorgelegd.

LIOF is als regionale ontwikkelingsmaatschappij dé uitvoeringsorganisatie van het integrale economisch innovatie beleid van de provincie Limburg. Op basis van het Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden 2019-2023, en de daarop gebaseerde beleidskaders Missiegedreven economisch beleid 2019-2023 (MEB), Limburgse landbouw- en agrifoodsector 'Koers naar de toekomst' 2020-2023 en het beleidskader Circulaire Economie 2.0, ontwikkelt LIOF een 3 jarig integraal ontwikkelprogramma gericht op innovatiebevordering en ondernemersondersteuning voor het MKB in Limburg.

Met de vaststelling van de beleidskaders MEB en 'Koers naar de toekomst' op 29 juni jl. hebben Uw Staten reeds ingestemd met een financiële bijdrage van € 4.000.000 voor het LIOF programma vanuit respectievelijk de Intensiveringsmiddelen Economie Onderwijs en Arbeidsmarkt (€ 2.000.000) en Landbouw (€ 2.000.000). Ook het Ministerie van EZK staat positief tegenover het leveren van aanvullende financiële bijdrage.

Op basis van onderhavig voorstel en het PS voorstel kader Circulaire Economie 2.0 worden Uw Staten gevraagd om de resterende financiering ad € 1.500.000 vanuit de Intensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie, onderdeel Circulaire Economie, vrij te geven voor inzet voor het LIOF ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig 2020-2023.

3. Bevoegdheid

Het betreft autonoom beleid. Uw Staten worden vanuit uw budgetrecht gevraagd in te stemmen met het vrij geven van middelen voor de financiering van het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig 2020-2023.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

Instemmen met het vrij geven van € 1.500.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie voor de financiering van het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig, als bijdrage vanuit het beleidskader Circulaire Economie 2.0.

De financieel technische verwerking van dit voorstel wordt meegenomen in de 2e Afwijkingenrapportage 2020.

5. Risico's

Het niet beschikbaar stellen van middelen uit de beleidsintensivering Duurzaamheid en Energie leidt ertoe dat het totale programma kleiner van omvang zal zijn . De consequentie daarvan is dat er een kleiner aantal Limburgse MKB'ers bij hun innovatie ondersteund wordt.

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

LIOF is als uitvoeringsorganisatie van het provinciaal economisch beleid belast met taken op het gebied van business development (MKB innovatiebevordering en acquisitie) en het voorzien in MKB financiering (participatie en uitvoerder fondsen).

Met ingang van het nieuwe Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden en de daarop gebaseerde beleidskaders, wordt de innovatiestimulering niet meer sectorspecifiek opgepakt. De inzet van LIOF ten aanzien van innovatie- en ondernemerschapstimulering (ondernemerschap: kennis, community, bewustwording) zal zich richten op de bijdrage aan de provinciale missies vanuit de kracht en eigenheid van de bedrijfstakken. Daarnaast heeft LIOF de opdracht om het Limburgse innovatieve bedrijfsleven meer dan voorheen toe te leiden naar landelijke en Europese ondersteuningsinstrumenten (MIT-regeling, OP-Zuid, Interreg, GLB, Horizon Europe).

Het 3 jarig LIOF ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig (2020-2023) vormt aldus een integraal innovatieprogramma, waarbij ondernemersgerichte en laagdrempelige ondersteuning en financiering van innovatie wordt aangeboden aan het Limburgse MKB. Via het programma zal ook invulling worden gegeven aan motie 2583 Ijpelaar inzake 'Naar één innovatie en advies plek voor het brede MKB'.

Vanuit het landelijke Missiegedreven Topsectoren- en innovatiebeleid van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de provinciale beleidskaders Missiegedreven Economisch Beleid (MEB), Limburgse landbouw- en agrifoodsector "Koers naar de toekomst" en Circulaire Economie 2.0 levert het LIOF programma een bijdrage aan het versterken van de rol van het MKB bij het realiseren van de maatschappelijke duurzaamheidstransitie (Limburg circulair) en de missies Limburg maakt Energiek en Limburg maakt Gezond (duurzaam, slim, gezond).

Het programma krijgt vorm als een 3 jarig ontwikkelprogramma met als titel Limburg Toekomstbestendig. Het programma zal in het najaar van 2020 na instemming door de aandeelhouders (Ministerie van Economische Zaken en Provincie Limburg) definitief worden vastgesteld en in werking treden.

Ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig

Het ontwikkelprogramma heeft als doel om de Limburgse economische structuur toekomstbestendig te maken. Het programma biedt een samenhangende set van activiteiten en financieringsinstrumenten gericht op:

- bewustwording
- het verbinden van MKB ondernemers (onderling en/of tussen bedrijfsleven (clusters), Brightlands campussen en kennis- en onderwijsinstellingen),
- het initiëren, ondersteunen en realiseren van innovatieprojecten,
- community building, door de inrichting van een digitaal platform voor dynamische en interactieve online communities, ter versterking van het netwerk, kennisuitwisseling en innovatiebevordering.

Het integraal ontwikkelingsprogramma vormt een onderdeel van het bredere afsprakenpakket met LIOF voor de komende jaren, zoals dat momenteel vanuit het Missiegedreven Economisch Innovatiebeleid wordt gecoördineerd.

De totale omvang van het 3 jarig programma bedraagt € 8.700.000, waarvan de Provincie vanuit de drie beleidskaders € 5.500.000 bijdraagt. € 2.000.000 ieder vanuit het vastgestelde Missiegedreven Economisch Beleidskader en het provinciaal kader voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector en een voorziene bijdrage van € 1.500.000 vanuit het kader Circulaire Economie 2.0 (Actielijn 1 Omdenken).

Op basis van haar positieve ervaringen met voorgaande soortgelijke ontwikkelprogramma's van LIOF en in verhouding tot de gesommeerde provinciale bijdrage, heeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat een positieve grondhouding om de resterende € 3.200.000 bij te dragen uit het restant van de bij de koop van LIOF-aandelen overeengekomen regionale MKB-middelen.

Belang voor Circulaire Economie

Bewustwording over de transitieopgaven bij het MKB is essentieel voor de totstandkoming van een circulaire economie. Bedrijven hebben zicht op nut en noodzaak nodig om op transitie aan te haken en zich er bewust van te worden dat het, met name in de circulaire economie, naast technische innovaties ook gaat om nieuwe manieren van samenwerken (open innovatie) en financieren. Duurzaamheid is een sector overstijgende transitie met een brede impact. Een circulaire economie gaat over ondernemers die durven te innoveren en denken in termen van kansen, duurzaam ondernemen en met degelijk vakmanschap nieuwe toegevoegde waarde bieden in de keten. Het gaat daarbij steeds om 'waarde' toevoegen, waarde in kennis (innovatie), waarde in kwaliteitsproducten (vakmanschap) en ook economische waarde in de keten (ondernemerschap). Het creëren van awareness rond de mogelijkheden en kansen van de circulaire economie is een eerste stap. Binnen het ontwikkelprogramma worden daartoe onder meer tal van fysieke en online bijeenkomsten georganiseerd. De bijeenkomsten hebben tot doel om voor specifieke waardeketens, clusters of sectoren te verduidelijken wat de circulaire economie voor hen kan betekenen, welke rol zij hierin zouden kunnen hebben en om hen onderling te verbinden (cross sectorale samenwerking). Ze richten zich op ondernemers en organisaties die eenzelfde toekomstbeeld binnen de circulaire economie nastreven of minstens willen verkennen. Vervolgens is het inrichten van communities en netwerken, het daadwerkelijk versterken van waardeketens en het ondersteunen van innovaties een volgende stap.

Vanuit deze uitgangspunten krijgt het ontwikkelprogramma ook voor Circulaire Economie vorm met als kernelementen:

- gericht op maatschappelijke opgaven duurzaam – waaronder circulair-, slim en gezond;
- gericht op bedrijven overwegend actief in de sectoren, industrie (waaronder chemie en materialen), logistiek, agrofood, bouwnijverheid, waterbedrijven en afvalbeheer en energievoorziening;
- nadruk op clusterontwikkeling;
- benutten van cross-overs tussen de sectoren en maatschappelijke opgaven;
- benutten potentie cross-border, nationale en euregionale context;
- gebruik maken van en toe leidend naar beschikbare nationale en Europese instrumenten (zoals de MIT-regeling, OP zuid, Interreg, Horizon Europe).

De projecten binnen het programma worden beoordeeld en geselecteerd op basis van de aspecten plan van aanpak, onderneming en ondernemerschap, mate van structuurversterkend, innovativiteit,

economisch perspectief en impact op maatschappelijke opgaven.

Specifiek voor de duurzaamheidsprojecten zal worden geselecteerd op de effecten op het gebruik van grondstoffen en energie, in een samenhang met de gehanteerde R-strategiën (zo hoog mogelijk in de keten van refuse, rethink, reduce, reuse, repair en remanufacturing, recycling tot recover).

Voor de maatschappelijke opgave duurzaam – waaronder circulair – wordt de impact gemonitord op deze effecten op projectbasis.

Resultaten

Op basis van ervaringsgegevens van dergelijke stimuleringsprogramma's zijn als concrete resultaten (innovatief product, een dienst, proces, bedrijfsmodel of een waardeketen) voor het integrale programma te verwachten:

- tenminste 100 innovatieprojecten met impact op maatschappelijke opgaven;
- tenminste 100 haalbaarheidsprojecten (adviesproject);
- tenminste 90 deelnemende MKB'ers aan collectieve programma's;
- 1 digitaal platform voor dynamische en interactieve online communities;
- monitoren van de impact op maatschappelijke opgaven, duurzaam - waaronder circulair-slim en gezond;
- 500 MKBers actief bij het programma betrokken;
- tientallen klein- en grootschalige events, gericht op netwerkvorming, informatievoorziening en awareness maatschappelijke opgaven, zo mogelijk in samenwerking.

Naar verwachting zijn de resultaten pro rato naar de drie beleidskaders die bijdragen aan het ontwikkelprogramma toe te rekenen. Afzonderlijke innovatieprojecten zullen bijdragen aan doelen uit meerdere kaders.

In de monitoring van de resultaten van het integrale programma, zal hier specifiek aandacht aan worden besteed.

7. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf

De duurzaamheidstransitie is één van de basiselementen onder de ambities van de Beleidskaders MEB, Koers naar de toekomst en Circulaire Economie 2.0.

De inzet van provinciale middelen voor het LIOF integraal ontwikkelprogramma is gericht op het stimuleren van innovaties en ondernemerschap en het creëren van randvoorwaarden bij het Limburgse MKB, die onder meer de duurzaamheidstransitie versnellen.

8. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Het voorstel heeft betrekking op hoofdstuk 3 van de Programmabegroting: Programmalijn 3.7 'Energie, circulaire economie en milieu'; product 3.7.2. 'Duurzaamheid en Circulaire Economie'.

De totale omvang van het 3 jarig programma bedraagt € 8.700.000, waarvan de Provincie vanuit de drie beleidskaders € 5.500.000 bijdraagt. € 2.000.000 ieder vanuit het vastgestelde Missiegedreven Economisch Beleidskader en het provinciaal kader voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector en een voorziene bijdrage van € 1.500.000 vanuit het kader Circulaire Economie 2.0

(Actielijn 1 Omdenken).

Op basis van haar positieve ervaringen met voorgaande soortgelijke ontwikkelprogramma's van LIOF en in verhouding tot de gesommeerde provinciale bijdrage, heeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat een positieve grondhouding om de resterende € 3.200.000 bij te dragen.

De financieel technische verwerking van dit voorstel wordt meegenomen in de 2e Afwijkingenrapportage 2020.

9. Juridische aspecten – deregulering

Niet van toepassing

10. Verbindingslijnen en andere visies

Het LIOF programma geeft uitvoering aan de onderdelen innovatieondersteuning en -bevordering en ondernemerschap vanuit de beleidskaders Circulaire Economie 2.0, Missiegedreven Economisch Beleid (MEB) en Limburgse landbouw- en agrifoodsector (Koers naar de toekomst).

11. Verdere planning, procedure en uitvoering

Het programma krijgt vorm als een 3 jarig ontwikkelprogramma met als titel Limburg Toekomstbestendig. Het programma zal in het najaar van 2020 na instemming door de aandeelhouders (Ministerie van Economische Zaken en Provincie Limburg) definitief worden vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

12. Periodieke informatie/sturingsinformatie

☐ **Via Jaarstukken en Begroting**

- ☐ Paragraaf Projecten
- ☐ Paragraaf Financieringen
- ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
- ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
- ☐ Programmamaverantwoording

☐ **Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten**

13. Evaluatie

Het ontwikkelprogramma zal jaarlijks via de P&C cyclus worden geëvalueerd. Bovendien is het programma onderdeel van de stand van zaken van de uitvoering van het Beleidskader Circulaire Economie 2.0, die Uw Staten jaarlijks zal worden aangeboden.

14. Communicatie

Het integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig wordt door LIOF en via de provinciale website en andere media actief verspreid.

Communicatie is een intrinsiek onderdeel van de vormgeving van het programma.

15. Meegezonden bijlagen

Bijgevoegd is een samenvattende notitie inzake inhoud en vormgeving van het LIOF integraal ontwikkelingsprogramma Limburg Toekomstbestendig.

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-20-054

Onderwerp: LIOF Integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van 18 augustus 2020

besluiten:

In te stemmen met het vrij geven van € 1.500.000 uit de beleidsintensiveringsmiddelen Duurzaamheid en Energie voor de financiering van het LIOF integraal ontwikkelprogramma Limburg Toekomstbestendig, als bijdrage vanuit het beleidskader Circulaire Economie 2.0.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 2 oktober 2020.

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

Ontwikkelprogramma LimburgToekomstbestendig i.o., samenvatting

Context

Het ontwikkelprogramma LimburgToekomstbestendig (in ontwikkeling) slaat een brug tussen de beleidskaders van Provincie Limburg en het Ministerie van EZK enerzijds en de uitvoeringspraktijk in de Limburgse MKB-context anderzijds. Met het programma worden MKB'ers in de kernsectoren van de Limburgse economie meegenomen in de maatschappelijke opgaven waarvoor Limburg zich gesteld ziet, worden economische kansen op deze opgaven geïnventariseerd en worden MKB'ers aangezet tot en ondersteund bij het ontwikkelen van innovatieve producten, diensten, processen en/of bedrijfsmodellen die én economische potentie hebben én impact hebben op die maatschappelijke opgaven. Het programma draagt er aldus aan bij dat de concurrentiekracht van de MKB'ers en de economische structuur van Limburg wordt versterkt en door de impact op de maatschappelijke opgaven meer toekomstbestendig wordt.

Een viertal beleidskaders van Provincie Limburg en het Ministerie van EZK bepaalt het directe speelveld voor het programma LimburgToekomstbestendig. Het betreft:

- Missiegedreven Economisch Beleidskader, Provincie Limburg
- Koers naar de toekomst, Provinciaal beleidskader voor de Limburgse landbouw en agrifoodsector, Provincie Limburg
- Beleidskader Circulaire Economie, Provincie Limburg
- Missiegedreven Topsectoren- en Innovatiebeleid, Ministerie van EZK.

De in de kaders opgenomen en voor Limburg relevante maatschappelijke opgaven zijn in het programma LimburgToekomstbestendig - in voor MKB aansprekende termen - samengevat tot duurzaam (waaronder circulair), slim (annex digitalisering) en gezond (waaronder life sciences en gezonde voeding). De opgaven zijn verbijzonderd tot vooralsnog een zevental prioritaire thema's¹, die ieder voor zich economische kansen bieden voor het Limburgse MKB en tegelijk impact hebben op de maatschappelijke opgaven. Deze prioritaire thema's zullen gedurende de looptijd van het programma evolueren; nu geïdentificeerde thema's zullen uitgeput raken en nieuwe thema's zullen zich als gevolg van ontwikkelingen in de markt, technologie of maatschappij aandienen. Illustratief gaat het om prioritaire thema's zoals circulaire productieketens, zero emissie goederenvervoercorridors en gezonde & veilige voeding.

Het programma LimburgToekomstbestendig bouwt voort op de succesvolle uitvoeringspraktijk van de voorgaande ontwikkelprogramma's LimburgMakers, LimburgLogistiek en LimburgAgrofood, eveneens een opgave van Provincie Limburg en met een bijdrage van het Ministerie van EZK.

Kernelementen

LimburgToekomstbestendig richt zich op de maatschappelijke opgaven duurzaam, slim en gezond. Om MKB'ers in voldoende mate mee te kunnen krijgen in de transitie op deze opgaven en om met enige impact concrete resultaten te kunnen boeken, betreft het een meerjarig programma, voor een periode van drie jaar. De antwoorden op de opgaven zullen in belangrijke mate moeten worden gezocht op de cross-overs van de kernsectoren van de Limburgse economie. De netwerken en competenties buiten Limburg, nationaal en Europees, worden benut om het Limburgse MKB te versterken. Ten slotte wordt doorontwikkeld op de communities van MKB'ers, grootbedrijf, onderwijs- en kennisinstellingen, Brightlands-campusen en -programma's en andere stakeholders die tot nu toe in de kernsectoren en op de thema's met de voorgaande programma's zijn opgebouwd.

¹ Het zevental in deze fase geselecteerde prioritaire thema's betreft zero emissie goederenvervoerscorridors, circulaire productieketens, slimme producten, future farming, gezonde & veilige voeding, duurzame processen, bio-circulair, gecontroleerde ketens en medical devices.

Doelgroep

De primaire doelgroep van het programma is het Limburgse MKB, dat overwegend maar niet uitsluitend actief is in de sectoren industrie (w.o. chemie & materialen), logistiek, agrofood, bouwnijverheid, waterbedrijven, afvalbeheer en energievoorziening. Om dit MKB breed en in samenhang te kunnen ondersteunen, wordt daarbij samengewerkt met het grootbedrijf, de (Limburgse) onderwijs- en kennisinstellingen en de Brightlands-campusen en -programma's. Deze laatste zijn belangrijke partners om de doelgroep te bereiken en ondersteunen. Het programma LimburgToekomstbestendig draagt daarmee ook bij aan het verbinden van het Limburgse MKB aan de vier Brightlands-campusen en hun programma's.

Doelstellingen

In toetsbare doelen beoogt het programma LimburgToekomstbestendig over de looptijd van drie jaar:

- ten minste 500 MKB'ers actief en intensief te betrekken bij het programma en mee te nemen in de transitie met impact op de maatschappelijke opgaven duurzaam, slim en gezond
- met MKB'ers ten minste 290 innovatieprojecten te ontwikkelen, toetsen en/of realiseren die een economische potentie hebben en impact hebben op de maatschappelijke opgaven
- te monitoren welke impact deze projecten hebben op de maatschappelijke opgaven. Jaarlijks wordt over deze impact gerapporteerd.

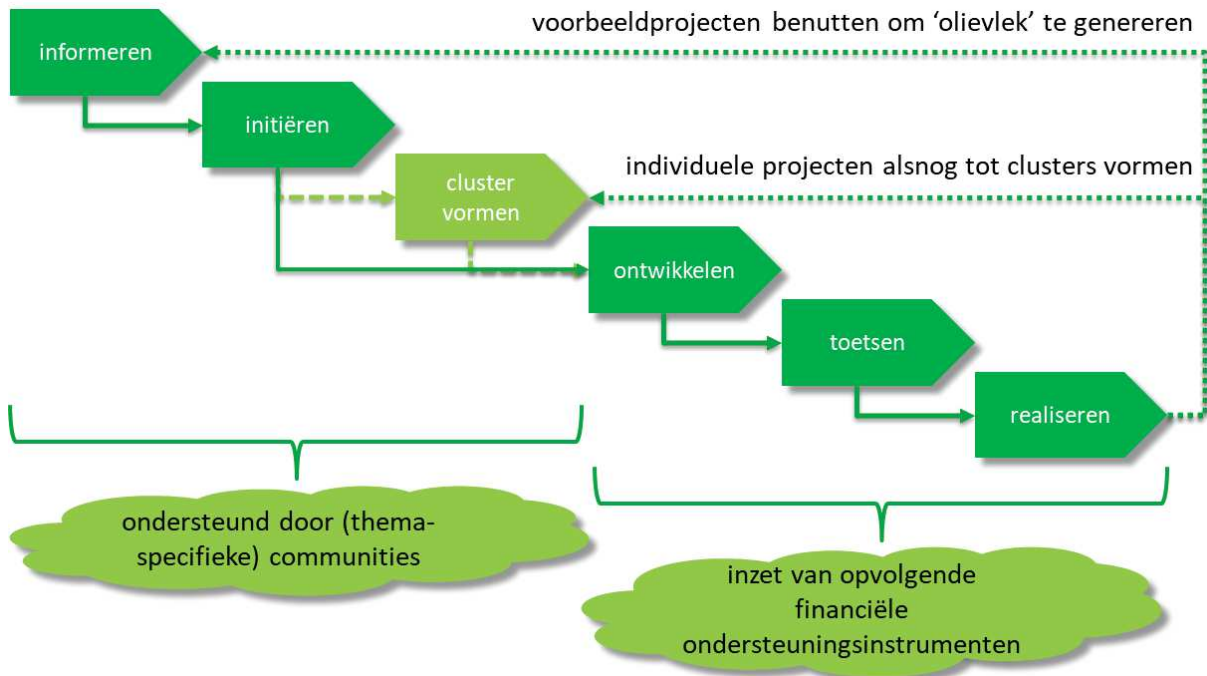
Ondersteunend worden vanuit het programma tientallen kleinere en grotere events - fysiek en virtueel ('online') - georganiseerd om MKB'ers te informeren over de maatschappelijke opgaven duurzaam, slim en gezond, de kansen die deze hen ook economisch bieden en hen mee te nemen in de transitie op die opgaven. Evenzo zal er een online platform worden (door)ontwikkeld en geëxploiteerd met onder meer de functionaliteiten informatieoverdracht, kennisdeling en matchmaking annex clustervorming. Via de events en het platform worden bestaande communities uitgebouwd en verbonden.

Aanpak

De in het programma LimburgToekomstbestendig gevolgde aanpak is gebaseerd op de positieve ervaringen in de aangehaalde voorgaande ontwikkelprogramma's LimburgMakers, LimburgLogistiek en LimburgAgrofood. De 'lessons learned' zijn in de opzet van het programma meegenomen. Het betreft specifiek het verminderen van de administratieve belasting voor MKB'ers die financiële ondersteuning vanuit het programma ontvangen. Via een veelheid aan kleine en grote events, zowel fysiek als virtueel, wordt het Limburgse MKB geïnformeerd over de voor Limburg relevante maatschappelijke opgaven en tegelijk de marktkansen die deze opgaven bieden in termen van nieuwe producten, diensten, processen en/of bedrijfsmodellen. Met geïnteresseerde MKB'ers worden eerste initiatieven tot innovatieprojecten geïnitieerd, die resulteren in die innovatieve producten, diensten, processen en/of bedrijfsmodellen, met impact op één of meerdere maatschappelijke opgaven. In het geval een MKB'er niet over alle noodzakelijke competenties beschikt (of in onvoldoende mate), wordt met die MKB'er gebouwd aan een cluster met andere MKB'ers, grootbedrijf, onderwijs- en kennisinstelling en/of Brightlands-campus of -programma, om de competentieset compleet en op schaal te krijgen. Met de MKB'er (of dus het cluster) wordt het innovatie-initiatief verder ontwikkeld. Vervolgens wordt de MKB'er ondersteund bij het toetsen van het initiatief op technische, markttechnische en/of economische haalbaarheid. Als het initiatief haalbaar blijkt, wordt de MKB'er geholpen bij het uitwerken van het initiatief tot een werkend prototype van het innovatie product, dienst, proces en/of bedrijfsmodel.

Ter ondersteuning bij de stappen informeren, initiëren en cluster vormen worden de communities benut. Een voorbeeld van zo'n community is "Kiempunt" (www.kiempunt-limburg.nl), een community van inmiddels zo'n 450 aangesloten partijen, deels gegroepeerd rond specifieke thema's. Deze community is vanuit het programma LimburgAgrofood opgebouwd en wordt gaande het programma

LimburgToekomstbestendig verder uitgebouwd en nog meer gericht op de maatschappelijke opgaven en de economische kansen die deze bieden.

MKB'ers en hun innovatieprojecten die daarvoor kwalificeren, kunnen voor een deel van de te maken kosten met een financiële bijdrage via het programma worden ondersteund. Een dergelijke bijdrage kan een MKB'er in staat stellen een innovatie-initiatief door te zetten, te versnellen en/of te verdiepen. Bij de stappen ontwikkelen, toetsen of realiseren wordt hiervoor allereerst een aanspraak gemaakt op de beschikbare nationale en/of Europese subsidiemiddelen (in het bijzonder MKB Innovatiestimulering Topsectoren Zuid-Nederland, Operationeel Programma Zuid-Nederland en Interreg). Daar waar deze middelen niet, te beperkt of niet tijdig beschikbaar zijn, kunnen innovatieprojecten worden ondersteund door de inzet van financieringsinstrumenten vanuit het programma LimburgToekomstbestendig zelf.

Financieringsinstrumenten

Het programma LimburgToekomstbestendig heeft een drietal eigen financiële ondersteuningsinstrumenten:

1. CollectiefProject (75% subsidie, max € 7.500), ter ondersteuning van een MKB'er, gericht op bewustwording, de eerste verkenning van de mogelijkheden van een innovatie-initiatief en het richting geven aan zo'n initiatief. Dit in een programmatische mix van collectieve en individuele ondersteuning, met een sterke betrokkenheid van Limburgse onderwijs- en kennisinstellingen en/of Brightlands-campussen of -programma's
2. AdviesProject (50% subsidie, max € 7.500), ter individuele ondersteuning van een MKB'er bij het toetsen van de haalbaarheid (technisch, markttechnisch of economisch) van een innovatie-initiatief
3. InnovatieProject (35% subsidie, max € 50.000), ter individuele ondersteuning van een MKB'er bij het ontwikkelen van een functioneel prototype van het innovatieve product, dienst, proces en/of bedrijfsmodel.

De financieringsinstrumenten worden met een vaste frequentie gedurende periodes in een kalenderjaar opengesteld voor aanvragen vanuit het MKB. Per openstelling is een afgebakend deelbudget beschikbaar. De in zo'n openstellingsperiode ingediende subsidieaanvragen worden gestructureerd beoordeeld. Aan kwalificerende aanvragen wordt op volgorde van de uitkomst van de beoordeling subsidie toegekend, tot een deelbudget is benut. Via deze systematiek van frequente openstellingen wordt

duidelijkheid geschapen naar het MKB en wordt verzekerd dat de beste innovatieprojecten de financiële ondersteuning ontvangen.

Beoordeling

Aanvragen voor het financieringsinstrument CollectiefProject worden op een viertal criteria beoordeeld: onderneming & ondernemerschap, motivatie tot deelname & bedrijfsplan, economisch perspectief en impact op maatschappelijke opgaven. Bij de beoordeling van aanvragen voor de instrumenten Advies- en InnovatieProject wordt een zestal beoordelingscriteria gehanteerd: onderneming & ondernemerschap, innovativiteit, economisch perspectief, plan van aanpak, beoogde impact op maatschappelijke opgaven & prioritaire thema's en mate waarin structuurversterkend (samenwerking in cluster, met onderwijs- en kennisinstelling, Brightlands-campus of -programma, euregionaal en/of cross-sectoraal). Aldus is geborgd dat de beste projecten, met een economische potentie en impact op de maatschappelijke opgaven, worden geselecteerd en financiële ondersteuning ontvangen.

Monitoring

De innovatieprojecten die vanuit het programma worden geïnitieerd, ontwikkeld en gefinancierd, worden gemonitord op hun impact op de maatschappelijke opgaven. Hiertoe wordt per innovatieproject vastgelegd wat die impact is voor en na het doorvoeren van het project. De input van de betreffende ondernemer(s) is daarvoor de bron. Over de projecten heen wordt gemonitord op aantallen, financiële omvang en impact, per maatschappelijke opgave. Jaarlijks wordt gerapporteerd aan Provincie Limburg en het Ministerie van EZK.

Voor de maatschappelijke opgave duurzaam wordt de impact geoperationaliseerd door de positie op de zogenoemde R-ladder² te bepalen plus de omvang van de reductie, het hergebruik of het terugwinnen van grondstoffen of energie. Voor slim door de positie in het digitaliseringsvolwassenheidsmodel van FIR RWTH Aachen³ vast te stellen. En voor gezond door de impact te kwalificeren op de gezondheid van mens, dier, plant of milieu, en de kwaliteit of betaalbaarheid van het zorgsysteem.

Governance

Het programma wordt uitgevoerd door LIOF. Een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van Provincie Limburg (ambtelijk) en LIOF monitort het programma op hoofdlijnen, bewaakt de aansluiting van het programma op de actualiteit en stelt zo nodig de prioritaire thema's bij, en besluit over aanvragen van MKB'ers voor ondersteuning met de financieringsinstrumenten. Een zogenoemde adviescommissie, samengesteld uit onafhankelijke, externe deskundigen, met mix aan relevante functionele competenties en afkomstig uit de MKB-doelgroep, beoordeelt aanvragen voor de financieringsinstrumenten Advies- en InnovatieProject en adviseert de stuurgroep over de subsidieaanvragen terzake. Ten slotte wordt via een klankbordgroep de afstemming van het programma LimburgToekomstbestendig op andere relevante regionale programma's en activiteiten geborgd. Deze klankbordgroep bestaat onder meer uit vertegenwoordigers van de Brightlands-campusen, onderwijs- en kennisinstellingen, triple helix-organisaties en werkgeversorganisaties.

² Het Planbureau voor de Leefomgeving onderkent samengevat zes circulariteitsstrategieën (R-strategieën). Dit zestiende R1 refuse & rethink, R2 reduce, R3 reuse, R4 repair & remanufacture, R5 recycle en R6 recover vormt de treden op de zogenoemde R-ladder, als mate van afnemende mate c.q. waarde van circulariteit

³ Het Forschungsinstitut für Rationalisierung (FIR) aan de RWTH Aachen heeft het digitaliseringsvolwassenheidsmodel ontwikkeld. Het model wordt ook veelvuldig in de MKB-praktijk toegepast, onder meer door LIOF in de programma's LimburgMakers 2.0 en LimburgLogistiek. Met het model kan de mate van digitalisering van een product, proces, onderneming of voortbrengingsketen geobjectiveerd worden gemeten. Het model kent van eenvoudige enkelvoudige geautomatiseerde systemen enerzijds tot volledig verbonden en adaptieve netwerken anderzijds zes treden als toenemende mate van digitalisering; computerisation, connectivity, visibility, transparency, predictability en adaptability.

integraal ontwikkelprogramma

LimburgToekomstbestendig

Statencommissie MD, Provincie Limburg, 11 september 2020

Bert de Wit, manager Business Development

LIOF

Brug van beleid naar uitvoering; ontwikkelprogramma LimburgToekomstbestendig

Rijks- en provinciaal **beleid**

uitvoeringspraktijk in
regionale MKB-context

Overbruggen van beleid naar uitvoering via **ontwikkelprogramma's**

- doel
- inhoudelijke focus
- doelgroep → communities
- samenhangende activiteiten
- deskundige capaciteit
- financiële ondersteuningsinstrumenten
- ondersteunend out-of-pocket-budget

**met programma's LimburgMakers,
LimburgLogistiek en
LimburgAgrofood impact op en
waardering vanuit MKB aangetoond**

LimburgToekomstbestendig: economische potentie in balans met maatschappelijke opgaven

oogsten **economische potentie** en versterken **concurrentiekracht** kernsectoren Limburgse economische structuur

in balans met

impact op **maatschappelijke opgaven**

ondersteund door toepassen **sleuteltechnologieën**, voornamelijk digitalisering en smart industry-elementen

LimburgToekomstbestendig; kernelementen

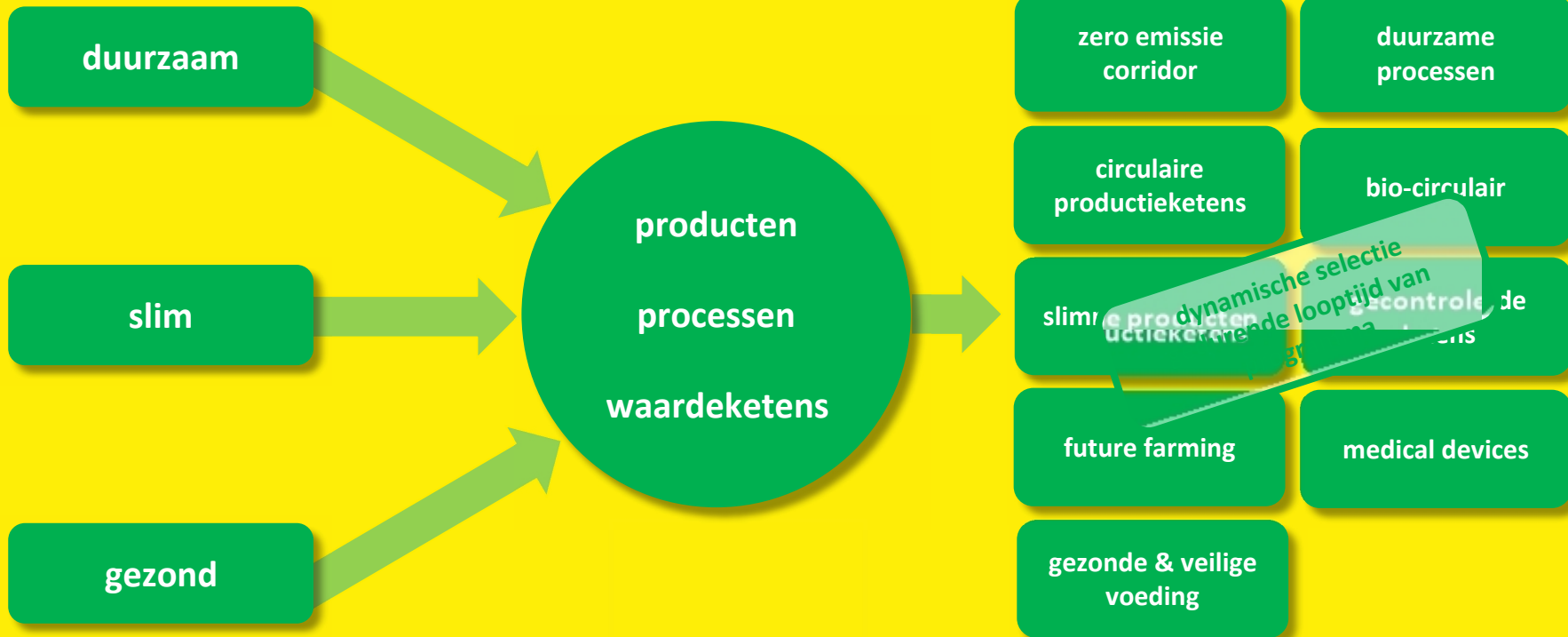
- bieden van centraal aanspreekpunt voor innovatie-initiatieven en adviesvragen vanuit bredere MKB
- gericht op maatschappelijke opgaven **duurzaam** - waaronder *circulair* -, **slim** en **gezond**
- benutten **cross-overs** tussen kernsectoren
- benutten potentie **cross-border**, waaronder gebruik maken van en toeleidend naar nationale en Europese (financierings)mogelijkheden
- voortbouwen aan thematische **communities**, on- & offline
- in afstemming en **samenwerking** met stakeholders, w.o. kennis- & onderwijsinstellingen en Brightlands-campusen
- **meerjarig**, 3 jaar
- ingebed in LIOF's Meerjarenprogramma 2021-2025, daardoor grotere impact

Balans potentie - opgaven; prioritaire thema's

maatschappelijke opgaven

materialiseren

voorbeelden prioritaire thema's

Doelgroep

Primaire ring, **doelgroep**, brede Limburgse **MKB**, overwegend actief in sectoren

- industrie, w.o. chemie & materialen
- logistiek
- agrofood
- bouwnijverheid
- waterbedrijven & afvalbeheer
- energievoorziening

Secundaire ring, **partners**

- grootbedrijf
- kennis- & onderwijsinstellingen
- Brightlands-campusen, -centra & -programma's

Doelen, over looptijd

van bewustwording naar concrete projecten → onomkeerbaar, economisch kansrijke transitie op gang brengen bij het MKB

Primaire doelen

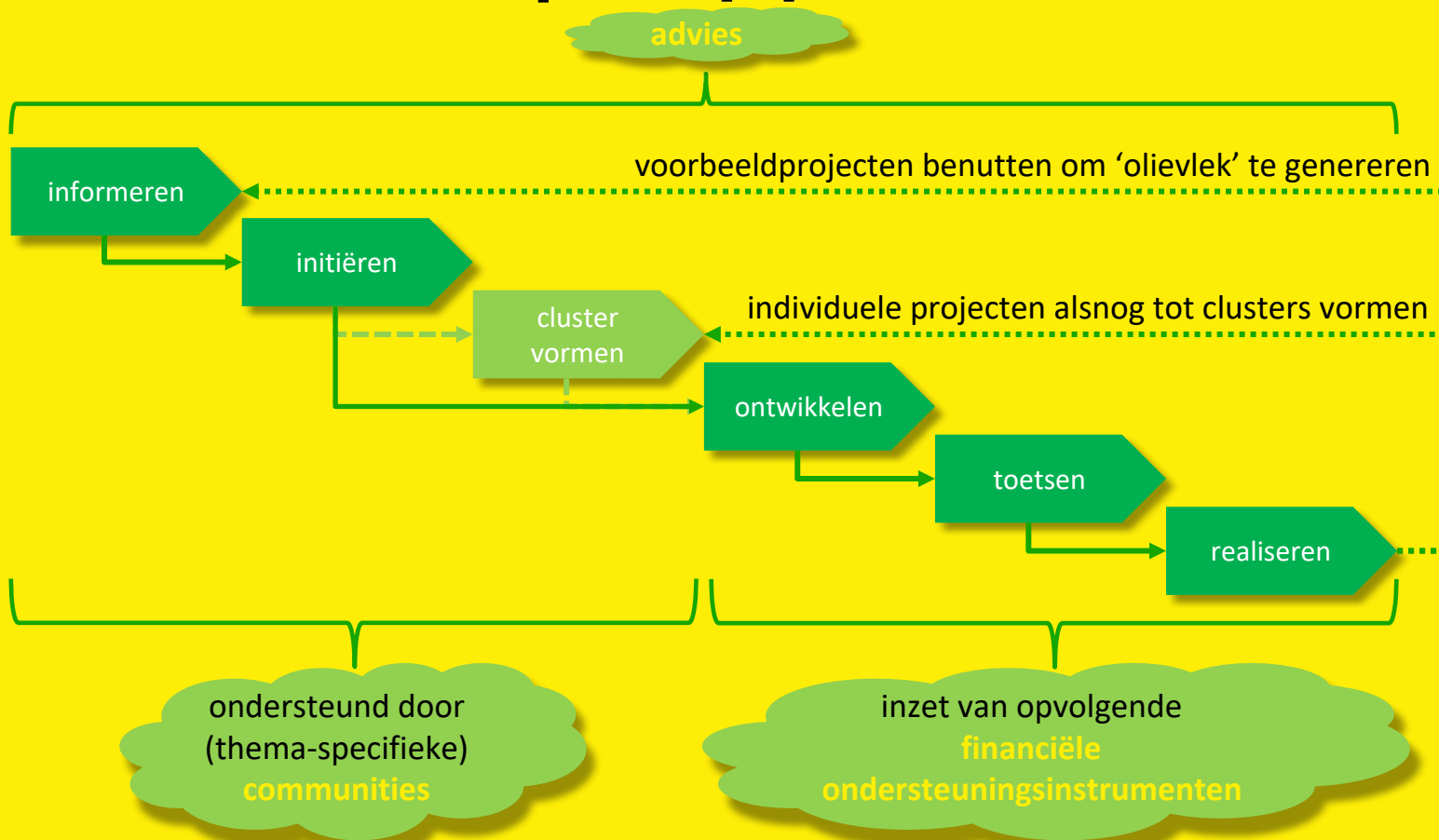
- 500 **MKB'ers** actief bij programma betrokken
- > 100 **innovatieprojecten** gerealiseerd (geïnitieerd, ontwikkeld en gefinancierd), met impact op maatschappelijk opgaven
- in opmaat, > 100 **haalbaarheidsprojecten** gerealiseerd
- in opmaat, > 90 deelnemende MKB'ers aan **collectieve programma's**
- monitoren impact projecten op maatschappelijk opgaven **duurzaam** - waaronder *circulair* -, **slim** & **gezond**

v.w.b. impact op maatschappelijke opgave **duurzaam**:
monitoren van mate van reductie van grondstoffen- en energiegebruik, hergebruik van grondstoffen en energie & terugwinning van grondstoffen en energie

Ondersteunende middelen

- tientallen klein- en grootschalige **events**, met focus op informatievoorziening en bewustwording, gericht op maatschappelijk opgaven, zo mogelijk in samenwerking
- digitaal **platform** voor dynamische en interactieve online communities

Pro-actieve aanpak op prioritaire thema's

3 financiële ondersteuningsinstrumenten

- inzet instrumenten uit LimburgToekomstbestendig *na* toetsen evt. voorliggende (Europese en Rijks-)instrumenten
- ‘CollectiefProject’
 - programmatische mix van collectieve en individuele ondersteuning, gericht op bewustwording, eerste verkenning van en richtinggeven aan mogelijkheden, sterke betrokkenheid kennis- & onderwijsinstellingen
 - 75% subsidie, max € 7.500
- ‘AdviesProject’
 - individuele ondersteuning, gericht op toetsen haalbaarheid
 - 50% subsidie, max € 7.500
- ‘InnovatieProject’
 - individuele ondersteuning, gericht op ontwikkelen prototype
 - 35% subsidie, max € 50.000

Beoordeling aanvragen financieringsinstrumenten; mix aan criteria, bijv. InnovatieProject

criteria	onderneming & ondernemerschap	innovativiteit	economisch perspectief	plan van aanpak	impact op maatschappelijke opgaven & prio thema's	mate waarin structuur-versterkend
scoringselementen	zelfde als huidige programma's	zelfde als huidige programma's	zelfde als huidige programma's	zelfde als huidige programma's + verhouding externe kosten vs interne kosten	beoogde impact op de maatschappelijke opgaven en de prioritaire thema's	consortia, campus, kennis- & onderwijsinstelling, eureginaal, cross sectoraal
scoringsmechanisme	0-10	0-10	0-10	0-10	v.w.b. beoordeling van impact op maatschappelijke opgave duurzaam : hanteren van de zogenaamde R-ladder (R1, rethink ... R6, recover); inzet op 'liever ingrijpen bij de bron, dan bestrijden van symptomen' en dus wegen projecten met hogere R-score zwaarder in beoordeling	
gewicht	1	1	1	1		
minimale score	6	6	6	6		

Begroting & dekking

Begroting, 3 jaar looptijd, 97% direct ten goede aan doelgroep

8,7 M€

Dekking

• Provincie, missiegedreven economisch beleidskader	2,0 M€	23%
• Provincie, beleidskader landbouw en agrifood	2,0 M€	23%
• Provincie, kader circulaire economie	1,5 M€	17%
• Min EZK	3,2 M€	37%

Totaal

+
8,7 M€

Monitoring van inzet respectievelijke provinciale budgetten in financierings-instrumenten naar doelgroepen en thema's, en jaarlijkse sturing via dedicated openstellingen en/of bijstellen beoordelingscriteria en -weging (**bijsturen**)

LIOF

Concept deelverslag van het verhandelde in de Commissie Mobiliteit en Duurzaamheid

van 11-9-2020

betreffende Statenvoorstel Circulaire doelstellingen binnen het LIOF

Statenkenmerk

G-20-054

Maastricht

11-9-2020

De voorzitter: Dames en heren, wij willen weer starten. Ik zie dat iedereen in positie is. Dan zijn we toe aan agendapunt het Statenvoorstel Circulaire doelstellingen binnen het LIOF. Daar is een presentatie bij maar alvorens daarmee te starten wil ik de heer Burlet het woord geven voor een korte introductie.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel, voorzitter. Voor u ligt dus een Statenvoorstel om een € 1,5 miljoen vrij te maken binnen het circulaire beleidskader ter financiering van het LIOF-programma Limburg toekomstbestending. U heeft als Staten reeds voor datzelfde programma goedgekeurd € 2 miljoen uit het missiegedreven economisch beleidskader en € 2 miljoen uit het landbouwkader Koers Naar De Toekomst. Wij vragen u dus nu om een € 1,5 miljoen uit het circulaire economie beleidskader. Dat is namelijk belangrijk omdat als dan daarmee de pot tussen aanhalingstekens gevuld is ook diverse cases een financiële bijdrage kunnen doen van € 3,2 miljoen, waarbij het samen dan gevuld is met € 8,7 miljoen. Uitgangspunten van het LIOF-programma zijn innovatie, toekomstgericht, grondstof- en energietransitie, laagdrempelig, mkb-gericht, samenspel met anderen, een stimulerende systeemregeling zoals GLB Horizon Europa en er is een continue impactcontrole in de zin van dat we willen kijken wat we ermee bereiken en of we moeten bijstellen in de loop van het proces. Dit past uitstekend in het kader circulaire economie. Dus vandaar dat het ook vandaag behandeld wordt. De vorige keer dat u die besluiten genomen heeft over die € 2 miljoen in die andere kaders was het programma nog niet zo ver uitgewerkt. Dus ik heb de gelegenheid waargenomen om die dan nu helemaal te laten presenteren en dat gaat de heer De Wit doen. Hij is manager business development van het LIOF en voorzitter ik zou graag het woord aan hem willen geven.

De voorzitter: Correct. Het woord is aan mijnheer De Wit.

Gedeputeerde Burlet: En misschien trouwens als er vragen zijn, is het ook het beste als die eerst aan hem gericht worden.

De voorzitter: Ja, maar dat is dan bij voorkeur na de presentatie.

Gedeputeerde Burlet: Ja, natuurlijk.

De voorzitter: Dan krijgt de commissie automatisch het woord.

De heer De heer De Wit: Goedemiddag. Ben ik goed verstaanbaar?

De heer De heer De Wit: Goedemiddag, mijn naam is Bert de Wit. Ik werk bij het LIOF en ik zal u beknopt presenteren hoe wij naar de toekomst van Limburg vanuit het mkb-perspectief, innovatieperspectief, vorm willen geven aan de maatschappelijke opgave, de transitieopgave waar we met zijn allen voor staan. Wat wij gepoogd hebben met het programma Limburg Toekomstbestendig is dat wij een brug slaan tussen aan de rechterzijde een complete uitvoeringspraktijk bij het mkb in Limburg en aan de linkerzijde een aantal

beleidsmatige programma's, een drietal bij de provincie en één op Rijksniveau. Op Rijksniveau is er een missiegedreven topsectoreninnovatie vanuit het ministerie van EZK, en de heer Burlet haalde het al aan, op provinciaal niveau werken we aan drie kaders in de uitvoering, het landbouw en agrofood kader, het circulaire economie kader en het missiegedreven economisch beleidskader. Een bruggenbeleid in de uitvoeringspraktijk van die mkb'er in zijn dagdagelijkse operatie doen we met een gestructureerd ontwikkelprogramma met een helder doel, met een scherpe inhoudelijke focus, met een brede doelgroep, gevormd tot communities, met een samenhangende set activiteiten van informeren tot het waarmaken, met deskundigencapaciteit, financiële ondersteuningsmogelijkheden en met een ondersteunend ... En deze achttak komt niet uit het niets. Met uw steun en met de steun van het ministerie van Economische Zaken hebben we dit in de afgelopen jaren gedaan voor de sector maakindustrie, de sector agrofood en de sector logistiek. En ieder van die drie programma's is in uw opdracht dit voorjaar geëvalueerd met een zeer positief resultaat en ook met een toets bij de mkb'er heeft geholpen in concurrentiekracht. En zonder uitzondering waren de mkb'ers zeer te spreken over deze manier van het aanpakken van het bruggen van beleid naar hun concrete ondersteuning in de dagdagelijkse praktijk. Het programma Limburg Toekomstbestendig is een brug tussen vier beleidskaders en die praktijk van die mkb'er in de regio. Uitdaging, los van de brug tussen beleid en uitvoering, is het bruggen van de maatschappelijke opgave, van energietransitie naar grondstof- en circulaire transitie naar gezondheidstransitie naar digitale transitie en die economische kansen die volgens ons die transities ook in zich hebben. Het is geen moeten. Het is geen last. Het is een kans om die Limburgse mkb'er toekomstbestendig te maken en daar zit de balans die wij nadrukkelijk zoeken in dit programma, het oogsten van economische potentie in termen van nieuwe producten, nieuwe diensten, nieuwe verdienmodellen voor mkb'ers, met name de concurrentiekracht en de Limburgse economische toolversterking en tegelijkertijd de impact op die transitieopgave op die maatschappij. En zwaar belangrijk is dat we dat proberen te ondersteunen met zogenaamde sleuteltechnologieën, in de woorden van het ministerie van EZK, met name digitaliseren, geen doel op zich maar wel een belangrijk middel om de ondernemers te helpen met het plukken van de resultaten economisch en ook impact op de maatschappelijke opgave. Wat zijn de kernelementen van dat programma Limburg Toekomstbestendig waaraan we met uw steun graag binnenkort uitvoering willen geven richting het mkb? Wij bieden daarmee een centraal aanspreekpunt, een centraal totaal voor de mkb'er die wil innoveren, en breder wil innoveren naar nieuwe producten en nieuwe diensten met verdien capaciteit en aan impact op de maatschappelijke opgave. Die maatschappelijke opgave die hebben wij samengevat in voor de mkb'er begrijpelijke termen als duurzaam, slim en gezond. En duurzaam is circulair, is energietransitie, is grondstoffentransitie. Slim is digitaliseren en gezond spreekt voor zichzelf. We willen nadrukkelijk niet wat we tot nu toe hebben gedaan, namelijk sectoraal een ontwikkeling op gang brengen, maar we willen juist nadrukkelijk een cross-sectorale samenwerking benutten. Circulair gaat over logistieke concepten onder industriële producten. Het gaat over op een andere manier landbouw bedrijven en circulaire landbouw bedrijven. Het gaat juist over crossovers tussen de sectoren waar de economische kansen liggen met impact op de maatschappelijke opgave. We willen nadrukkelijk die crossborder samenwerking benutten, Limburg in samenwerking met zuidelijk Brabant, Limburg in samenwerking met de Euregio om ons heen, Belgisch Limburg, Wallonië en Noordrijn-Westfalen, ook om gebruik te maken van alle kennis en deskundigheid die daar wordt ontwikkeld, ook om gebruik te maken van het bedrijvennetwerken die daar dezelfde opgave heeft en om gebruik te maken van die financiële mogelijkheden die nationaal en Europees voorhanden zijn. We doen dat met een groep van ondernemers die wij in de achterliggende jaren met wat voorliggende programma's hebben opgebouwd. We hebben rondom de programma's maakindustrie, logistiek, en agrofood inmiddels bijna 1000 mkb'ers aan ons verbonden die in vorige programma's van idee tot realisatie zijn gekomen. Dat zijn communities geworden. Dat zijn gemeenschappen geworden van partijen met diezelfde uitdaging die kunnen helpen met kennisdeling. We doen dat nadrukkelijk in samenwerking met een tweetal belangrijke stakeholders. Dat zijn de Limburgse kennis- en onderwijsinstellingen, met name hbo en wo, en de Limburgse Brightlands

campussen. Op ieder van de vier campussen bevinden zich de lijnen die ons helpen in deze opgave die mkb'ers kunnen helpen en omgekeerd het mkb vragen om de campusontwikkeling te versnellen. Het is niet eenvoudig. Transitie en maatschappelijke opgave dat zijn woorden waar een mkb'er zeker in de context van deze tijd, corona, niet dagelijks mee bezig is. Wij zullen hen moeten overtuigen dat er wel degelijk op transitieopgaven marktkansen liggen, dat economie en ecologie samen kunnen gaan. Dus we gaan voor een meerjarig programma waar we echt ondernemers mee kunnen nemen van bewustwording tot complete resultaten, waar we olievlekken kunnen laten ontstaan en goede voorbeelden. En dit programma is ingebed in de nieuwe jaarprogrammering 2021-2025 waar dezelfde opgaven trouwens staan, dat als die ondernemers na een innovatietraject verder willen en financiering zoeken dat ze in ... kunnen versterken. De kernelementen van het programma. Om het wat concreet te maken hebben wij de drie woorden duurzaam, slim en gezond geprobeerd in een aantal interessante thema's te vatten. Duurzaam zou je kunnen materialiseren in duurzame producten, duurzame processen en duurzame vorderingsketens, waardeketens ... op negental thema's kansen liggen voor het Limburgse mkb in de komende jaren. Dat zijn thema's zoals CO2-emissie goederenvervoer ... bij ons. Hoe kunnen we het vervoer tussen Rotterdam, Antwerpen, Limburg en het achterland, Noordrijn-Westfalen, verduurzamen? Slimmer ICT toepassen, hogere beladingsgraden, minder retourstromen, andere bundeling van goederenstromen, andere mobiliteiten, water en spoor in plaats van wegennet, andere voortstuwing voor vrachtwagens, elektrische vrachtwagens, waterstof. We willen gaan werken aan circulaire productieketens. Kun je al bij het engineeren van een product nadenken over het materiaal dat je gebruikt en hoe je dat zonder waardeverlies later in deze cyclus kunt terugbrengen tot hernieuwen? Een negental voorbeelden van kansrijke zijstappen van economische kansen, marktkansen en impact op de maatschappelijke opgave blijven op de ... Dat is geen statische zet. Dat gaan we drie jaar doen en we zullen gaande het jaar 1, jaar 2, jaar 3 gewoon eens kijken wat zijn de technologieontwikkelingen, wat zijn de marktontwikkelingen. Waar liggen kansen en waar liggen nieuwe kansen met voor een deel de monitoring waar de heer Burlet op doelde, jaarlijks kijken zitten we op de goede koers met de opdrachtgever, de ... opdrachtgever en onze koers verleggen naar andere kansrijke gebieden. Het is de dynamische zet van ... kansen gebruiken op het snijvlak economie en maatschappelijke opgave. Voor wie doen we het? Wat is de doelgroep in een mooie term? De primaire doelgroep is het brede mkb, het brede mkb in Limburg, het Limburgs mkb dat overwegend actief is in sectoren zoals de industrie, chemie, materialen, zoals de logistiek, zoals de agrofood, zoals de energiesector, de bouwnijverheid en water- en afvaldump. Overwegend actief betekent ook ICT-bedrijven, niet alleen dienstverlening in deze sectoren, zakelijke dienstverlening, die die dienstverlening niet volledig in deze sectoren doen maar ook gewoon een doelgroep zijn. Dus het gaat niet om in welke sector zit je maar op welke sector heb je impact, en niet zozeer een doelgroep maar ook een hele belangrijke partner hierin zijn de grootbedrijven, met hen willen we ... vormen om die kleinere bedrijven, de mkb-bedrijven, te ondersteunen. Het zijn de kennis- en onderwijsinstellingen, de drie hbo's en twee wo's en de vier Brightlands campussen met hun kenniscentra en hun ontwikkelingsplannen om met die heel veel partners de primaire doelgroep, de Limburgse mkb'er, te kunnen ondersteunen. Wat zijn dan de doelen? Wat willen wij bereiken over drie jaar? Wij willen in ieder geval 500 mkb'ers actief betrokken hebben bij dit programma en actief betekent niet eenmalig maar betekent twee of drie keer interactie met ons door deelname aan bijeenkomsten, door mee te lopen in het programma, door een innovatieproject in te dienen, met ons te ontwikkelen en tot resultaat te brengen van nieuwe innovatieve producten of diensten. We denken dat we over een looptijd van drie jaar zo'n 300 projecten gaan doen met die 500 mkb'ers. Er moeten echt innovatieprojecten komen die leiden tot een nieuw prototype van een product, van een dienst, ... van een waardeketen, een circulaire keten. Om die te verkennen zullen wij ook zo'n 100 haalbaarheidsstudies doen. Kan het technologisch? Zit de markt erop te wachten? Wil de markt ervoor betalen? Is het economisch ... En om die eerste haalbaarheid te kunnen doen zullen we zo'n negen ondernemers in collectieve programma's jagen om met kennisinstellingen, met Brightlands campussen, met ons na te denken met collega's wat is die transitie voor mij, in mijn keuken ...,

in mijn markt en hoe kunnen we zakelijk met collega's de kansen versterken. En we zullen continu monitoren wat vanuit al die projecten, die 300, de impact is op die maatschappelijke opgave, op die opgave duurzaam, waarom circulair, op de opgave slim en op die opgave gezond. Geen doel maar wel een belangrijk deel is dat we om de mkb'er te informeren en enthousiast te maken tientallen kleine en grote events houden, fysiek in hoeverre dit kan en digitaal waar het moeilijk of waar het praktisch is, maar meerdere events, bijna wekelijks, is de ervaring met het voorgaande programma om die ondernemers mee te nemen op deze reis. We zullen dat ondersteunen en het digitaal platform uitbouwen. Dat hebben we reeds staan en feitelijk moeten ondernemers erbij aangesloten zijn om informatie te delen onderling tussen ondernemers, om best practices te delen, om goede voorbeelden uit het buitenland neer te zetten en om matchmaking tussen ondernemingen mogelijk te maken. Ik heb competentie op agrofood. Ik zoek een logistiek iemand die met mij die inrichting van de keten ook vorm gaat geven. En om de monitoring op bijvoorbeeld het punt duurzaam wat concreet te maken, wij gaan monitoren wat nu aan het begin van het project en aan het eind van het project de impact is op grondstofverbruik en energieverbruik. Kunnen we grondstofverbruik voorkomen? Kunnen we andere typen grondstoffen inzetten, hergebruik van grondstoffen, en kunnen we grondstoffen die tot reststoffen gaan behoren alsnog verwerken al is het maar in energie, en hetzelfde voor energie. Kort en goed, willen we die dubbel van 500 mkb'ers van bewustwording naar actie duwen, van bewustwording naar concrete projecten, concrete projecten die onomkeerbaar een beweging op gang brengen in die transitieopgave en een economische basis leggen, in een combinatie tussen economische interventie en een brede maatschappelijke. Hoe doen we dat? Wij gaan heel veel informeren. Juist die transitieopgave zal voor een deel missiewerk zijn ondernemingen ervan te overtuigen dat het geen moeite is maar kansen. We gaan hopelijk na die informatieoverdracht gebruikmaken van het goede voorbeeld van ondernemers die de eerste stap hebben gezet, gaan we met ondernemers, met kennisinstellingen projecten initiëren. Als het nodig is, omdat competenties ontbreken of schaal ontbreekt, gaan we clusters vormen, gaan ... vormen. We gaan projecten ontwikkelen. We gaan projecten toetsen op haalbaarheid, markt, techniek, economie en we gaan projecten realiseren. ...nieuwe diensten, nieuwe ketens, een honderdtal op zijn minst. En die mooie voorbeelden gaan we terugkoppelen om nog meer beweging op gang te brengen, dat nieuwe ondernemers enthousiast worden van collega-ondernemers en door individuele projecten met elkaar in verband te brengen en te versterken tot een cluster. En we ondersteunen de eerste drie activiteiten van informeren, initiëren en clustervorming. We maken gebruik van al die events van al die digitale platforms. En ondersteunend aan de laatste drie activiteiten gaan we financieringsinstrumenten inzetten, waar mogelijk voorliggend een nationaal instrumentarium, een Europees instrumentarium als ook op inhoud waar heel vaak ook timing in past. De eigen instrumenten worden hier ook van voorzien. Bij ieder van die stappen is er een ondernemer die aan het werk moet. Het is zijn of haar droom, zijn of haar project, maar in ieder van de stappen zijn wij de deskundige adviseur met inhoud, met netwerk, met kapitaal. Zoals gezegd, het voorliggend instrumentarium dat kan zijn op ... niveau, Zuid-Nederland, ... Dat kan zijn nationaal. Dat kan zijn Europees. Dat is het eerste zoeken. Mocht het niet passen in de timing, mocht het niet passen in de toepassing, dan hebben we voorzien in een drietal eigen instrumenten binnen het programma. Dat is het grootste stuk van het budget. Dat is een succes geweest in voorgaande programma's. Het is dezelfde actie die we nemen. Ondernemers betrekken. Het eerste is een collectief project. Dat is ondernemers samen met kennisinstellingen die werken aan een thema naar informatie/ideeën genereren en een eerste idee op papier krijgen met inzet van studenten en docenten, kennisinstellingen zoals gezegd, een beperkte subsidiebijdrage vooral door eerst ideeën te genereren. Het tweede instrument, ... titel, is de mooie titel is bedoeld om technologie of markt of economietoets te kunnen laten uitvoeren. Ondernemers hebben gave ideeën ... Dat kunnen ze extern of ... met deze ondersteuning. Als het technisch kan en zit de markt erop te wachten en zit er een verdienmodel onder dan ondersteunen we met basisinstrumentarium innovatieprojecten het idee van zo'n prototype van zo'n nieuwe dienst of een product of een keten. Om een gevoel te geven hoe wij al die projecten gaan wegen en gaan beoordelen heb ik een voorbeeld meegenomen van het meest zware

instrument, het instrument innovatietraject waar van idee tot gerealiseerd prototype van een product of een keten we bedrijven tot € 50.000 ondersteunen, 25% of € 50.000. Ik ga het over een zestal criteria beoordelen. Als eerste, onderneming en ondernemerschap. Hebben we het juiste team aan mensen met de juiste competenties aan boord om ... succes te kunnen gaan maken? Het tweede is activiteit. Is het voldoende onderscheidend? Heeft het een marktkans? Heeft het concurrentiekracht? Het economische perspectief. Is er een verdienmodel te maken, zit er een markt op te wachten die ervoor bereid is te betalen en zijn de marges voldoende? Zit er wel een goed plan van aanpak in waarbij je vertrouwen gaat krijgen dat het ook van idee tot realiteit gaat komen? En belangrijk ook in deze setting is wat is de impact op de maatschappelijke opgave. Als laatste wat is het stuurversterkend effect? Werkt de ondernemer samen met andere ondernemers, met de kennisinstellingen, met de campusinstellingen, buiten de grenzen van Limburg ...? Als voorbeeld van de beoordeling en de weging op de impact op circulariteit, want dat is even een focuspunt hier vanmiddag, hanteren wij zoals zovelen de R-ladder. Het simpele uitgangspunt is dat wat ons betreft projecten die aan de bron voorkomen beter zijn dan die aan de achterkant proberen dingen op te lossen. De R-ladder is van R1, kun je het voorkomen, moet je wel producten maken, moet je een kopieermachine maken of ga je de markt ... tot aan R6, heb je reststromen, kun je die nog verkopen, kun je die verwaarden tegen energie. Zoals gezegd voorkomen is beter dan genezen om het even huiselijk te zeggen. Die projecten die aan de onderkant van de R-ladder zitten ... die gaan wij meer geven dan die projecten die alleen maar iets kwaads proberen weer goed te maken. Dan de laatste sheet en de heer Burlet licht die ook nog toe. De begroting is voor het komende jaar € 8,7 miljoen voor dit programma, waarvan bijna het hele bedrag ten goede komt direct aan het mkb. 97% van die € 8,7 miljoen gaat in een van die drie financiële instrumenten ter ondersteuning naar het mkb. De andere 3% gaat naar communicatie en ... Hoe is de dekking voorzien, om dit grof aan te geven? Er zijn een drietal financieringslijnen vanuit de provincie. Er is gecommitteerd € 2 miljoen vanuit het missiegedreven economisch beleidskader van Gedeputeerde Van den Akker. Er is gecommitteerd € 2 miljoen vanuit het beleidskader Landbouw en Agrofood van Gedeputeerde Mackus. Vandaag, ik zal er niet om vragen want dit is een voorbereidende sessie, maar in ieder geval een serie indringende verzoeken om € 1,5 miljoen vrij te maken uit het circulaire economie kader met als effect dat EZK bereid is, in de verhouding twee derde provincie en een derde EZK ... om als de provincie bereid is dit bedrag op tafel te leggen een toezegging inmiddels van € 3,2 miljoen van het ministerie van Economische Zaken. En zo is tot besluit het sommetje van € 8,7 miljoen kosten en € 8,7 miljoen dekking. De laatste bijdrage van mijn kant. Nog los van de monitoring van de impact die we gaan doen, gaan we ook elk jaar om tafel zitten met u als Provincie om te kijken of uit de verschillende financieringsbronnen voldoende landt in de verschillende domeinen. Is het zo dat je evenwichtig, min of meer evenwichtig, we gaan niet op de euro kijken, die drie stromen, twee, twee en één komma vijf terugvindt in de resultaten in de domeinen die we bereiken? Is dat niet zo, is dat grofweg niet zo, we kijken niet op de euro zoals gezegd, dan kunnen we met extra acties, met het aanpassen van de beoordelingscriteria, met het aanpassen van de weging van de beoordelingscriteria, daar bijsturen zodat we ieder geval grosso modo recht doen aan de drie bronnen van Provinciale Staten. Dat is mijn beknopte toelichting.

GroenLinks (Lemmens): U zei net dat met de coronacrisis het moeilijk is voor ondernemers, maar hoe staat u ertegenover dat het juist ook aantoonde dat innovatie belangrijk is mede ook in de lijn van de transities die er al lopen, dus dat het coronatijdperk ook laat zien op alle fronten dat mensen juist heel innovatief en flexibel kunnen zijn om toch te kijken naar inkomen genereren op een andere manier dan dat ze gewend zijn.

De heer De Wit: Ik denk dat juist deze coronatijd aantoonde dat je ook wel kritisch moet zijn op je product, de inrichting van de keten en zeker de kwaliteit van de keten en hoe je met grondstoffen om moet gaan, dat je de kostprijs verlaagt en de footprint verlaagt. Ik denk dat corona heeft aangetoond dat wat wij hier willen des te meer van belang is. Wil je echt concurrentiekrachtig zijn dat zul je gewoon op de maatschappelijke

opgave moeten bewegen, ook omdat... Mijn punt was met name dat het nadenken over transitieopgaven voor veel ondernemers nu gewoon een dag van morgen is. Zij zijn voornamelijk bezig met overleven. Ze moeten 21 september de salarissen overmaken. Heel veel tijd merk je gewoon dat ondernemers echt geholpen moeten worden in de dag van vandaag, die zorg van vandaag, om na te kunnen denken met onze steun, met onze financiële ondersteuning, over de concurrentiekracht van morgen.

De voorzitter: Mevrouw Lemmens, ik heb even een verzoek voor iedereen die een vraag stelt om van tevoren zijn naam noemen voor de band en doorvragen dat is echt niet de bedoeling.

GroenLinks (Lemmens): Nee, ik had nog een vraag.

De voorzitter: Nog eentje dan.

GroenLinks (Lemmens): Het is ook bekend dat in het onderwijs nu een tekort is aan stageplaatsen ook als gevolg van de coronacrisis en maatregelen die bedrijven moeten nemen. Hoe staat het daarmee voor de bedrijven hier in Limburg?

De heer De Wit: Dat is een vraag waar ik geen antwoord op kan geven. Dat is niet mijn metier. Ik kan daar geen direct antwoord op geven. Ik kan wel aangeven we hebben een eerste product, in dat collectieve project onderwijsinstellingen hebben daar een hele ... In de voorbeeldsfeer. We hebben in het afgelopen programma ... ondernemers van een breed spectrum, Noord-Limburg, Zuid-Limburg, fruitteelt, intensieve veehouderij om tafel gebracht met mensen van de HAS, de Agrarische Hogeschool in Venlo over het thema dataficatie. Wat kun je met al die informatie die in jouw bedrijf, buiten jouw bedrijf, in je toeleveranciersketen en dat soort ketens beschikbaar komt? Daar hebben we vervolgens ook studenten bij getrokken ... en die vervolgens in vorm van soms een stage, soms een afstudeeropdracht, handen en voeten te geven bij die ondernemende partij. Dus met dit instrument over ... die brug te slaan naar die kennisinstellingen en de studenten in kennis te stellen. Is dat een oplossing voor het tekort? Ik weet het niet. Het is in ieder geval een bijdrage.

De PvdA (Berghorst): Ik heb een tweetal vragen. De eerste gaat over monitoren. U heeft een ambitie voor een aantal projecten, ik meen een honderdtal projecten die bijdragen aan zon, slim en duurzaam, maar hoe weten we welke van die projecten duurzaam zijn? Zit daar een cross-over in en kan het dus zijn dat ik in een rapportage bij circulaire economie een bericht krijg van we hebben 95 van de honderd projecten gehaald en dat diezelfde 95 projecten ook bij het missiegedreven economische kader en bij het beleidskader rondom landbouw teruggekoppeld worden, want dan wordt het voor ons wel ingewikkeld om te kijken aan welke doelstelling dan voldaan is. Kijk, het kan heel goed zijn dat van die drie doelstellingen er één heel populair is bij ondernemers, bijvoorbeeld gezond en de anderen wat minder. Hoe waarborgen we die balans?

De heer De Wit: Ik geef een breed antwoord als u mij toestaat. Wij hebben bewust een integraal programma opgezet. Wij zullen bij projecten die binnenkomen niet kijken van kunnen wij vandaag wel Nee, ... wij willen gewoon ieder project honoreren op kwaliteit. Het is ook zo dat projecten vaak niet alleen gezond zijn of niet alleen duurzaam zijn, maar ook slim zijn. Ik denk dat duurzaamheid van die keten ook vraagt om IT-applicaties in die keten om te kunnen volgen wat er gebeurt in die keten met producten, afvalstromen en reststromen. Toch gaan we het allemaal inderdaad toedelen. Dat is het toedelen naar is het in de kern een vraag op het gebied van duurzaamheid, op het gebied van digitalisering, op het gebied van gezondheid. Dat maakt dat wij rapporteren op het geaggregeerde niveau. Met 300 projecten in totaal over drie jaar liggen we op koers. Maar zoals aangegeven in de informatiesheets gaan we vervolgens ook kijken met de frequentie

van eens per jaar hebben we nu met enige redelijkheid uit drie verschillende bronnen, bij ons dan het landbouwkader, het economisch kader en het circulaire economie kader, die voldoende recht gedaan. En we kunnen aan de knoppen van onze activiteiten. Gaan we grenzen verleggen op het gebied van digitalisering van...? Gaan we nog meer projecten doen ... want die blijft achter. We kunnen aan de knoppen van de beoordeling van projectaanvragen draaien om die balans ook te vinden. Dus nee, we gaan niet dubbeltellen. Ik loop even de vraag af. We gaan niet dubbeltellen, maar we zullen wel het integrale niveau van ons programma tot een succes willen maken, want het gaat om integraliteit.

De PvdA (Berghorst): Dat is helder en dan mijn tweede vraag. U gaf net een zestal indicatoren op basis waarvan u een besluit neemt. Ik neem aan dat dat een besluit is met betrekking tot wel of geen middelen toekennen.

De heer De Wit: Ja.

De PvdA (Berghorst): Daaronder staat ook onderneming. Kijkt u bij die indicatoren onderneming ook naar of het een net bedrijf is? Ik stel die vraag omdat deze zomer in de Groene Amsterdammer een artikel is gepubliceerd waarin gewaarschuwd wordt dat met name als het gaat om circulaire economie en in relatie tot afvalbedrijven er een groot risico is dat daar problemen ontstaan omdat die bedrijven een beetje opgegeven zijn door de verzekeraars. Dus die bedrijven hebben bijvoorbeeld niet altijd een verzekering. En ik vraag mij af hoe het LOIF daarmee omgaat. Kijkt u ernaar of dit bedrijf verzekerd is of zegt u nee daar kijken wij niet naar, een afvalverwerker die een goed plan heeft kan bij ons altijd een subsidie krijgen?

De heer De Wit: Wij kijken naar een aantal basisindicaties van gezond ondernemerschap en vervolgens laten we de ondernemer zelf verklaren dat hij zich aan een aantal wet- en regelgevingen houdt maar hij moet het zelf controleren. Dat kunnen wij niet beoordelen. Maar wij vragen in negatieve zin de ondernemer in zijn aanvraag te verklaren dat hij zich kan conformeren in een aantal zaken, ten minste de vigerende wet- en regelgeving. En dat maakt ... dat we er toch later achter komen dat de ondernemer een beetje heeft gejojkt dat we de beschikking kunnen intrekken. Dat is dus een negatieve verwoording van uw controle.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Palmen had ook een vraag.

Het CDA (Palmen): Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een ordevoorstel. Het is niet dat ik mensen wil belemmeren in het stellen van vragen. Dank trouwens voor de presentatie. Het CDA vindt het eigenlijk wel heel belangrijk, het gaat ook om € 8,7 miljoen, om dat inhoudelijk iets breder te bediscussiëren, en ik zou eigenlijk willen vragen aan de Gedeputeerde of hij een toezegging wil doen om dit als Statenvoorstel in de FEB in te brengen. Dan gaat het niet over de toekenning van de € 1,5 miljoen of over twijfels aan het LIOF. Misschien dat mijn medewoordvoerders daar iets over willen zeggen. De vraag aan de Gedeputeerde is of hij dat kan toezeggen want dan kunnen wij ons hier enigszins beperken tot de inhoudelijke behandeling.

De voorzitter: Ik vind het een slimme vraag en ik stel hem maar gelijk aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Burlet: Nee. Ik vind het een moeilijke vraag natuurlijk, want in principe zijn het meerdere componenten die hier op tafel liggen. Het is de vraag om € 1,5 miljoen vrij te maken binnen het circulaire kader. Daar zegt u eigenlijk ja tegen begrijp ik. U zegt ook ja tegen het programma maar wat u vraagt is eigenlijk dan nog een keer een behandeling van het inhoudelijke stuk van het LIOF. Is dat de vraag als ik het goed begrijp?

Het CDA (Palmen): Ja. Nu kunnen we het hier over dat stukje circulair hebben maar het komt natuurlijk uit verschillende beleidsvelden. De presentatie is prima en we hebben ook het stuk maar het behelst maar vier pagina's wat we via iBabs toegestuurd hebben gekregen. Ik denk dat zowel het belang als ook het brede aspect en de toch behoorlijk forse pot met geld wel vraagt om een brede discussie waarbij ook andere zaken betrokken kunnen worden, return on investment, de KPI's, de verdeling en noem het allemaal maar op. Vanuit dat oogpunt gezien zou het CDA het fijn vinden om het als apart Statenvoorstel in FEB te kunnen behandelen.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst over dit onderwerp.

De PvdA (Berghorst): Ik luister en hoor de punten van het CDA en ik denk we zitten midden in de behandeling van het voorstel. Was dit punt bij de vaststelling van de agenda geweest dan was het op zijn plek geweest maar we zijn nu begonnen en hoezeer ik ook denk dat die integraliteit en dat het zeker verstandig is om deze presentatie bijvoorbeeld ook in het FEB en misschien ook wel in RLM te laten zien zodat iedere woordvoerder weet waar het hier over gaat, denk ik dat we hem nu maar gewoon moeten laten doorgaan omdat we gewoon al begonnen zijn.

De voorzitter: Ik denk dat we het volgende kunnen doen. We gaan het nu behandelen en als er na de behandeling nog behoefte is dat het naar een andere commissie gaat dan kunnen we dat na de behandeling nog even met elkaar delen maar dan hebben we in ieder geval de zaak nu afgerond.

Gedeputeerde Burlet: Voorzitter, aan het voorstel van mevrouw Berghorst om het in die andere twee commissies te behandelen kan natuurlijk geen kwaad zitten om dat te doen.

De voorzitter: Nee.

Gedeputeerde Burlet: Dus ik vind het een uitstekend voorstel als dat acceptabel is voor de andere leden, dat het nog twee keer, dus bij FEB en RLM, behandeld wordt. Ik neem aan dat mijnheer De Wit dat ook geen probleem vindt.

De voorzitter: Volgens mij heeft mijnheer Baneke een mening.

GroenLinks (Baneke): Wij gaan toch niet over de agenda van andere commissies.

De voorzitter: Dat klopt.

Gedeputeerde Burlet: Nee, dit is puur informatief dan bedoeld want het moet naar PS omdat we anders straks misschien het geld van EZK mislopen.

GroenLinks (Baneke): Het is denk ik aan de agendacommissie of aan het Presidium om dat ...
...en aan het CDA om dat te sonderen bij diegene.

De voorzitter: Iedereen kan een voorstel doen om een stuk op de agenda te plaatsen, ook het CDA.

Het CDA (Palmen): Een korte toelichting. Ik was mijn naam vergeten te zeggen, sorry. Emma Palmen, CDA. Ik wil heel kort reageren op mevrouw Berghorst. Het klopt, ik heb er ook over getwijfeld moet ik dit bij de

agendavaststelling, maar de gedachte erachter was dat misschien de presentatie een zodanig licht had geworpen dat we het toch daarbij hadden kunnen laten, maar dat vind ik nu niet echt het geval. Het is niet dat die niet goed is, nogmaals, maar ik denk dat daar breder op in te zoomen is. Dus vandaar dat ik het nu inbreng. Maar als mijn medewoordvoerders het graag nu behandeld willen zien is dat voor mij ook prima.

De voorzitter: Oké, en ik kan eraan toevoegen dat de presentatie ook op iBabs komt. Dus dan kunnen alle Statenleden er kennis van nemen en zien zij er nog redenen toe om nadere actie te ondernemen dan is het aan henzelf. Dus we gaan gewoon door met de inhoudelijke behandeling.

De voorzitter: Ja.

PVV (Bosch): Ik sta er een beetje van te kijken, want in mijn optiek is € 4 miljoen al gevoteerd. We praten hier over € 1,5 miljoen. Dus ik weet niet in welke commissie die € 4 miljoen gevoteerd zijn. Dat weet ik niet, maar in ieder geval praten we niet meer over het hele bedrag. € 4 miljoen zijn al weg. We praten over € 1,5 miljoen. Laten we daar duidelijk in zijn. Dat hoor ik u zeggen collega.

De voorzitter: Maar daarom gaan we nu ook door. De zaak komt op iBabs en dan kan ieder individu beslissen wat die daarmee wil. De vragen die nu nog komen zijn van mijnheer Bastiaans.

De VVD (Bastiaans): Ja, Leon Bastiaans, VVD, indiener van het amendement 67 waar dit uit voortkomt. Ik heb destijds aan de griffie het conceptamendement ingediend en ook onderin gezet van leg dit voor aan de commissie FEB waar het volgens ons ook thuishoorde. Dat kon niet. Dat moest gewijzigd worden want dat kun je middels een amendement schijnbaar niet afdwingen. Dus daar is besloten om dat aan PS voor te leggen. Waarschijnlijk is dit in de agendacommissie zo besloten dat dit toch dan hier in deze commissie terecht komt maar het hoort hier absoluut niet in thuis en wij hebben ook als VVD gezegd wij laten dit toch behandelen door onze woordvoerder van FEB, die hier niet in de commissie aanwezig mag zijn, tijdens de Statenvergadering. Dus het is allemaal een beetje knullig. Daar geef ik mevrouw Palmen zeker gelijk in dat wij hier veel te weinig zicht en misschien ook verstand van hebben om hier een gedegen besluit in te nemen.

De voorzitter: Dat is uw punt en mijnheer Van den Beucken had ook een vraag.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Ik heb twee vragen aan de presentator van deze mooie presentatie. De eerste vraag is eigenlijk kunt u misschien ondernemerschap aan de onderneming iets verder duiden. U had het in de beantwoording de richting van mevrouw Berghorst al over basisindicaties. Kunt u daar iets specifiek in worden? Dan heb ik nog een volgende vraag of zal ik ze volgtijdelijk stellen? Nu meteen?

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Dat kan dus nog wel. Oké. Wij vragen ons af of er eerst een aantal ondernemingen in een oordeel naast elkaar worden vergeleken of dat ze achter elkaar worden beoordeeld. Dat is even mij nog niet helder.

De heer De Wit: Twee heldere vragen. Dank u wel. Het was een beknopte presentatie. Dus ik kan nu met uw vragen wat meer inzicht geven op de achtergrond. Ondernemingen en ondernemerschap wordt met name beoordeeld op hoe is het team samengesteld. Als er een idee komt om toch vanuit een soms heel klassieke productomgeving te gaan naar dienstverlening, want ik ga geen kopieermachines verkopen maar ik ga diensten verkopen, computers, dat vergt een andere set van ondernemerschap, een andere set van competenties. Dus we kijken naar het criterium onderneming/ondernemerschap dan kijken we is het een

fatsoenlijke onderneming, kan hij of zij zijn eigen bijdrage doen. Hij moet ook eigen geld op tafel leggen. De formule [onverstaanbaar], maar vooral ook heeft men de competenties, technisch, commercieel, beleidsmatig, om die slag te maken naar die transitieopgave. Is dat niet zo, kan dat ook een signaal dat men ... moeten ondersteunen om bijvoorbeeld die commerciële ervaringen op dat nieuwe werkgebied binnen te halen. Dus dat zijn de voornaamste criteria. Is het een onderneming die het vermogen heeft om zo'n innovatie te trekken in termen van capaciteit, in termen van financieel vermogen en is het een onderneming die de juiste competenties en doorgeeft of zit men in een hele klassieke bedrijfsvoering en is dit een hele nieuwe wedstrijd die men moet gaan spelen en zoeken we naar de aard van die competenties. Dus dat over het criterium onderneming en ondernemerschap. En de systematiek van de aanvraag die we binnenkrijgen en beoordelen is die van ondersteunen. We gaan inderdaad op een aantal momenten in het jaar, acht momenten in het jaar, ondernemers uitnodigen om wat voorstellen te doen. Dan wordt die bundeling van voorstellen die na zo'n eenmalige openstelling binnenkomen naast elkaar vergeleken en dan worden de kwalificerende voorstellen, dus de voorstellen die echt wel bovenop komen, worden ten opzichte van elkaar gelinkt tot projecten en dat maakt financieel beheersbaar met een redelijke frequentie, eens per anderhalve maand ondernemers kunnen honoreren met de beste [onverstaanbaar].

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Fair play. Ja. Prima. Dank u wel. Trouwens de naam van de vragensteller is Leon van den Beucken van LOKAAL-LIMBURG. Dat vergat ik. Excuses.

De voorzitter: Ik zeg nu de naam. Dat is wel makkelijker. De heer Loomans.

Partij voor de Dieren (Loomans): Dank u wel. Het hele thema circulaire economie is nieuw in dit huis en vanuit het budget circulaire economie wordt nu € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld voor het LIOF maar het LIOF is een bestaande organisatie die zich met name bezighoudt met economische stimulering. Dan is eigenlijk mijn vraag heeft het LIOF eigenlijk wel de juiste gekwalificeerde medewerkers om zo'n compleet nieuw thema inhoud te kunnen geven en innovatieve bedrijven daar ook echt in te kunnen begeleiden.

De heer De Wit: Dat is een hele goede vraag en een vraag die we onszelf ook gesteld hebben. Circulaire economie is niet helemaal nieuw. Heel veel ondernemers, in de achterliggende jaren voor de programma's die we draaien voor sectoren zoals maakindustrie, logistiek, agrofood en wat delen van mkb, zijn al bezig met stappen op de circulaire ladder en ontwikkelen daar. Als wij innovatieve ideeën krijgen is het zelden zo dat we nu al ... een component moeten hebben van de transitieopgave anders is het niet vernieuwend. Dus onze transitie van de sectorale ondersteuning uit het verleden naar de ondersteuning van de transitieopgave is geen van nul naar één. Dat is een redelijk schuine ... In de achterliggende jaren hebben we in de logistiek al heel veel projecten ondersteund die met de digitalisering in de kern te maken hadden, die bezig waren om bedrijfsvoering circulair vorm te geven, ... een beetje terughalen, voor een deel ontmantelen, refurbishen ... circulaire maakindustrie. Dus in die zin hebben we de afgelopen jaren al een eerste kring van ondernemers om ons heen gebouwd, heb ik zelf de competenties opgebouwd om dergelijke projecten te kunnen managen, te kunnen adviseren. Waar die competenties ontbreken, dat is één van de korte punten die ik achterwege heb gelaten, het beoordelen van de subsidieaanvragen, dat gebeurt voor een deel door een externe adviescommissie. Wij gaan dat niet zelf doen. Wij schakelen een externe commissie in van deskundige ondernemers uit het veld met juist die competenties die wij wellicht missen, heel gedetailleerd in de gezondheidszorg, heel gedetailleerd in emissie en ICT, heel erg in diepte op circulariteit, die die competenties wel hebben en ons met een advies ondersteunen om die projecten te beoordelen. Mocht het blijken dat de ontwikkeling van circulaire economie zo snel gaat dat er competenties ontbreken in eigen huis dan zullen we die gewoon aan boord moeten krijgen. In die zin nemen wij ook gewoon de verplichting op ons om van dit project evenals de voorgangerprogramma's om van de projecten een succes te maken om die

regionale ontwikkeling op gang te brengen. En wat ons betreft is dat geen ..., is dat een langetermijnsinspanning, een duidelijke verplichting wie we gewoon moeten nakomen. En misschien nog een half antwoord: Circulaire economie en een economie waar wij sterk in zijn, we zijn inderdaad gewoon een economisch ontwikkelde maatschappij, is voor mij hetzelfde. Dat is niet een tegenstelling. Als je goed je circulaire catering weet en ... Ik voel de spanning misschien wat minder dan u die voelt.

De voorzitter: De heer Burlet.

Gedeputeerde Burlet: Ja, heel even aanvullend. Het besef moet ook heel helder zijn dat die discussie die hier nu plaatsvindt een informatief karakter heeft. Het gaat op dit moment over een uitvoeringsplan van GS waar straks door GS, als u toezegt dat er € 1,5 miljoen ook vanuit het circulair beleidskader daaraan besteed mag worden, een definitief kader komt wat gemaakt wordt en dat is een uitvoering die door GS vastgesteld moet worden. Dus dat is timing en dat is ook de planning. Hier gaat dus het vandaag eigenlijk in principe alleen over die € 1,5 miljoen. Bent u het met de Gedeputeerde eens, het met de portefeuillehouder eens, dat dit zinvol besteed is op deze manier en het karakter van deze presentatie is informatief.

De voorzitter: Mijnheer Loomans was nog aan het woord.

Partij voor de Dieren (Loomans): In ieder geval dank voor uw antwoord maar ook uw presentatie is heel erg economisch gericht en ik zou juist verwachten als het over circulaire economie gaat, en we hebben het over allerlei andere duurzame onderwerpen zoals milieu, luchtkwaliteit, voorkomen van afval, misschien is dat allemaal bedoeld, maar ergens nadrukkelijk heb ik het niet gehoord. Ik kan me toch voorstellen dat ook dat soort effecten ergens meegenomen worden in die hele vergelijking van appels en peren om op een gegeven moment te selecteren welk onderwerp gaan we wel oppakken en welk niet. Met andere woorden wat worden wij er in Limburg wijzer van als wij zo'n project gaan subsidiëren of gaan steunen?

De heer De Wit: Dank u wel. Ik probeer in te steken op het integrale karakter van het programma. We zitten hier met de commissie MD samen om duurzaamheid op een aantal voorbeelden te ondersteunen, maar het is geen circulaire economie. Het is geen duurzaamheidspresentatie. Dat is een bewuste keuze om juist het integrale karakter te waarborgen want volgens mij is integraliteit tussen maatschappelijke opgaven, tussen die sectoren, de sleutel tot een echt krachtige oplossing. Dus dat het misschien een wat gemankeerd beeld geeft daar heeft u gelijk in maar het is voor een deel een bewuste keuze. Ik hoop dat ik in de beknoptheid wel heb kunnen meegeven dat en in de monitoring van het verloop van die projecten en in de beoordeling van die projecten wij wel degelijk kijken naar de impact op grondstoffenverbruik, op energie, in termen van CO₂-uitstoot en andere emissies, in termen van ... grondstof of recycleerbare grondstof. Die elementen nemen we mee in de beoordeling en monitoren we in de uitvoering van projecten. Dus ik hoop dat dat inzicht geeft op wat we wel degelijk doen, impact op het milieu in brede zin, energie en grondstoffen, en in de monitoring en de beoordeling daarna.

De voorzitter: Oké. Dan zag ik ook nog de vinger van mijnheer Baneke. En die van mijnheer Wolters achterin.

De voorzitter: Eerst mijnheer Baneke.

GroenLinks (Baneke): Ik heb even een vraag om te beginnen aan u voorzitter. Krijgen we ook nog een regulier rondje met termijnen en dat soort dingen of dienen wij al onze pijlen op deze mijnheer af te schieten?

De voorzitter: Nee, dit is duidelijk dat u verheldering krijgt op de presentatie en daarna doen wij dus nog gewoon een rondje, maar ik laat het zo lopen omdat ik denk als er genoeg helderheid is dan zal de ronde ook wel kort zijn.

GroenLinks (Baneke): Dan hoop ik dat mijn vragen enige helderheid schetsen want in het verlengde van mijnheer Loomans, toen ik het stuk thuis las, dacht ik het zijn intenties, impact en dat soort dingen. Hoe kunnen wij meten wat die € 1,5 miljoen oplevert? Wat voor soort harde kerngetallen zijn er? Hoeveel CO2 wilt u besparen en hoeveel grondstoffen, want dat is waar wij hiervoor zitten. Daarvoor dienen wij ons budget mede aan dit project uit te keren. Dus ik zou gewoon graag willen van wij stoppen er € 1,5 miljoen in, wat krijgen we ervoor terug en dan gewoon een rijtje cijfers onder elkaar van wij willen dat er zoveel ton grondstof is bespaard, dat wij zoveel CO2 hebben bespaard, dat het watergebruik is verminderd. Noem het allemaal maar op. Hard geld vraagt ook harde cijfers.

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Ja, toch hebben wij de keus gemaakt om het in dit stadium niet te doen. Ik denk dat ieder van de vier transitieopgaven echt een onbekende reis is. Wij gaan monitoren wat projecten aan de voorkant beloven. Bij ons komen de plannen. Wij kunnen zelf vaak heel lastig inschatten wat is de daadwerkelijk impact van mijn plan op mijn footprint, CO2, overige emissies, grondstofverbruik. Dat is een voornemen. Dat is een plan. Innovatie is nooit echt ... Waarom weten we ook niet. Dat gaan we monitoren op jaarbasis. Als we daar niet de vinger op krijgen, wellicht dat we in een volgend stadium daar gewoon harde KPI's over afspreken. Wat wij nu willen afspreken is dat wij die 300 duurzame projecten doen, die 300 slimme projecten gaan doen en die 300 gezonde projecten doen, maar we willen de impact nadrukkelijk monitoren tussen de nieuwe situatie en de oude situatie.

De voorzitter: Heeft u nog een aanvullende vraag?

GroenLinks (Baneke): Ja. Het maakt toch wel verschil of je 300 projecten hebt met de impact van één of 300 met een impact van 200 bij wijze van spreken. Dus u kunt wel de impact monitoren maar je moet toch een startwaarde hebben waar je aan wilt gaan voldoen, denk ik dan. Ik zou hier niet mee weggkomen in mijn gemeenteraad.

De heer De Wit: Ik ken uw gemeenteraad niet. Dus ik sta hier. Wij gaan meten wat de nieuwe situatie. Wij gaan die projecten met de grootste impact selecteren, want daar landt vervolgens de ondersteuning, de financiële steun. Dus in die selectie van projecten, wie wordt wel ondersteund en wie wordt niet ondersteund, gaan we wel degelijk de best scorende en de hoogste impact hebbende projecten het eerst ondersteunen op inhoud, op netwerk en financieel. Maar ik kan aan deze kant met geen mogelijkheid inschatten wat die projecten op gaan leveren in termen van kiloton CO2-reductie. Dat kunnen ... zijn. Dan kunnen we misschien na twee jaar met elkaar zeggen op basis van monitoren zien we gewoon ... We durven daar nu op basis van nieuwe inzichten KPI's aan te verbinden, maar in dit stadium is het echt koffiedikkijken, is het een reis van mee-trekken en delen ... waar die amper nog over na heeft gedacht.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Wolters.

De SP (Wolters Gregório): Dank, voorzitter. De eerste vraag die ik heb is: U haalde daarstraks zakelijke dienstverlening aan om die te gaan ondersteunen. Kunt u daar een voorbeeld geven van op welke manier u van plan bent om dat te doen?

De heer De Wit: Ja, ik gaf aan dat wij velen willen aanspreken en ondersteunen als ze maar een impact hebben op die maatschappelijke opgave en het aantal deelsectoren. En zakelijke dienstverlening zou iemand kunnen zijn die bijvoorbeeld heel veel werving en selectie doet voor een bepaalde sector, competenties ontwikkelt op duurzaamheid of op gezondheid of digitalisering. Dat kan een hele gespecialiseerde jurist zijn die in een zo'n nieuwe ketenbenadering zorgt dat rendement en risico goed worden vastgelegd. Dus dat zijn zakelijke dienstverleners die een specifieke bijdrage leveren aan die opgave waar we voor staan.

De SP (Wolters Gregório): Oké. Mijn tweede vraag is, worden de bijdragen die u per project doet ook nog per portefeuille specifiek geormerkt uitgegeven of is het straks één grote pot waar alles uit wordt gefinancierd en we niet meer terugzien welk deel daarvan impact heeft gehad op de € 1,5 miljoen uit deze commissie.

De heer De Wit: Het is één grote pot waar we wel jaarlijks gaan kijken naar hoe tussen de bron en drie kaders in de Provincie en de bestemming een goede correlatie te maken is. Ja het is één pot. Het is één integraal programma, waar we wel zoals gezegd elk jaar gaan kijken welke projecten worden ondersteund, wat is de kernfase van het project. Is dat een landbouwfase, een economische fase of een circulaire economie fase en hebben we dan in de verdeling tussen de drie financiële bronnen van de provincie, de € 2 miljoen, de 2 miljoen en de € 1,5 miljoen een goede balans, een redelijke balans, zoals gezegd tellen we het niet op de euro, maar een redelijke balans tussen de drie herkomstbronnen en de bestemming. En merken we dat nul euro belandt in de landbouw, ik geef u een voorbeeld, of dat nul landt in de circulaire economie, dan gaan we de in de volgende activiteiten na die ... daar extra gas opgeven, door daar ... van te maken, door daar extra bijeenkomsten te beleggen, door daar in de selectie of in de definitie van selectie wegings- en beoordelingscriteria op aan te passen. We hopen te kunnen tweaken dat een redelijke ratio tussen de twee, de twee en de een komma vijf de verdeling tussen bron en bestemming van het geld in orde is. En de € 3,2 miljoen van EZK is blind. Dus dat hoeven niet mee te nemen in de bestemming. Dat is een mooie leverage als wij in staat zijn als Limburg die gesommeerd € 5,5 miljoen op tafel te leggen.

De SP (Wolters Gregório): Dan mijn laatste vraag. U gaf daarstraks drie faseringen aan zeg maar in projectondersteuning qua financiering en u gaf ook aan gezien de historie die we hebben is dat altijd succesvol geweest en daar willen we hier nu weer een feestje van maken. Mijn vraag is hoe is historisch gezien de doorstroming van ideeën tot schaalbaar product?

De heer De Wit: De partijen die heel erg ... tussen eerste collectieve bijeenkomsten met collega-ondernemers en kennisinstellingen naar een haalbaarheidstoets, naar een innovatieproject doorstromen, dat is ongeveer de helft van onze doelgroep, van onze populatie. Er zijn partijen, en dat is ook een uitkomst, die uit de haalbaarheidsstudie krijgen dit kan gewoon technisch niet of tegen onoverkomelijke kosten of jouw product kan technisch wel worden gerealiseerd maar tegen een kostprijs die de markt niet aanstaat. Dus je ziet dat we 50% door het treintje heentrekken, de eerste opwerkingsinitiatieven collectief met collega-ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen, toetsen van haalbaarheid en realisatie van het product en dat er ook een deel uitstroomt maar ook een deel instroomt die zelf al voldoende ideeën heeft, maar in de realisatie erachter komt van ik mis competenties of wil ik echt versneld innovatie dan heb ik wel echt financiële steun nodig. Dus dat is die andere 50% die tussentijds in- en uitstroomt.

De SP (Wolters Gregório): Dank u wel voor de antwoorden.

De voorzitter: Ik zie niemand meer die nog niet aan het woord is geweest. Dus ik zou daarmee de presentatie en de beantwoording van de vragen willen besluiten. Dank mijnheer De Wit voor uw goede uitleg en alle geduld wat u hebt opgebracht om iedereen goed te woord te staan. Dan wil ik nu beginnen met de inhoudelijke behandeling van het Statenstuk en ik zou daar als eerste het woord willen geven aan de PVV. Ik weet niet wie de woordvoerder is. Dat is mijnheer Bosch zo te zien. Mijnheer Bosch, aan u het woord.

De PVV (Bosch): Het is wat juist mijnheer Baneke ook zei. We investeren € 1,5 miljoen maar voor mij is niet vaststaand wat krijgen we ervoor terug. Wat brengt het ons op? Wat komt daarmee? Dat is ook ten aanzien van het verhaal van monitoring en van beoordeling. Waar beginnen we, op welke nullijn en waar ligt die nullijn? Anders kunnen we niet meten en we hebben al heel vaak zaken hier meegemaakt in dit huis wat maatschappelijk en subsidiabel is geweest waar we nooit eigenlijk de revenuen van hebben kunnen zien echt en die ook niet gemeten zijn geworden. Maatschappelijke dingen zijn niet te meten. Dus daarvoor wil ik ook de Gedeputeerde vragen naar de monitoring. Ik geloof er wel in maar hoe stringent wordt die aangehouden en krijgen wij drie maandelijks of een halfjaarlijks rapportje terug, maar echt een meting waar we iets aan hebben, waar we kunnen beoordelen van is het rendabel en welke kant schuiven we op, maar ook het vastleggen van de innovaties en waar de lijnen en de nullijnen van de beoordeling uitkwamen. Hoe wordt dat geëntameerd. Dus die vragen wil ik toch nog weleens even beantwoord hebben van de Gedeputeerde. Nogmaals, ik wil niet zeggen dat wij iets hebben tegen de mkb'ers. Nee, dat is de kurk van de economie waar we op drijven. Daar zijn we zelfs zeer gek mee, maar het moet wel op een goede manier besteed worden vind ik en niet dat we dadelijk achteraf vaststellen het was een leuk, hoogdravend en academisch programma maar het heeft in de praktijk niets opgebracht voor de mensen die daar eigenlijk iets van zouden moeten hebben, zeker in deze tijd. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, duidelijk en helder. De SP. De woordvoerder is mijnheer Wolters.

De SP (Wolters Gregório): Dank u wel, voorzitter. Ik heb drie korte vragen voor de Gedeputeerde of twee vragen en één opmerking. Mijn eerste vraag is, zijn de drie Gedeputeerden die samen een bijdrage doen in de portefeuille ook gezamenlijk verantwoordelijk voor de inhoud van het programma dat we straks van het LIOF krijgen waar we mee aan de slag gaan of zit daar een bepaalde verdeling voorttrekkersrol in? We krijgen net door dat 3% van het totale budget aan overhead op gaat en 97% in de diverse projecten wordt gestort. Dan kom ik uit op € 261.000 overhead in die drie jaar. En als ik dan zie dat alleen al de opstart van het kader circulaire economie al een ton kost dan lijkt het me zeer sterk dat we met die € 261.000 daarvoor uit gaan komen. Hoe kijkt het College daar tegenaan? Mijn laatste vraag is, zie ik het goed dat we nu als Provincie de industrie/markt gaan faciliteren om toekomstbestendiger, om circulaider, om eigenlijk een betere bedrijfsvoering te doen of betere producten te gaan uitvinden in plaats van in het beleidskader circulaire economie of missiegedreven economie een stok achter de deur krijgen waardoor die bedrijven dat uit zichzelf zouden moeten gaan doen op een natuurlijke marktconforme manier? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar het CDA, mevrouw Palmen.

Het CDA (Palmen): Dank u wel, voorzitter. Misschien is het mijn nieuwigheid maar ik ben nu een beetje in verwarring. Ik het begin zei ik dat ik geen moeite heb met de € 1,5 miljoen maar als ik nu de beantwoording op vragen hoor van mijnheer Baneke dan zijn dat ook de punten die uiteraard voor het CDA belangrijk zijn. De return on investment wat mijnheer Bosch al zegt, de KPI's, hoe gaan we het monitoren. Ik beluister net

dat dat kennelijk niet gaat gebeuren. Mijnheer Bosch haalde net ook de andere twee beleidsvelden aan waar het bedrag al van is toegezegd, maar als ik goed ben geïnformeerd is daar niet inhoudelijk over gediscussieerd. Waar ik graag wat nadere duiding over zou willen hebben is wat is er nu al precies aan bedragen vastgesteld. Ik hoor net de Gedeputeerde zeggen er komt nog een uitvoeringskader. Ik weet niet of ik dat goed gehoord heb, maar is dat gewoon dan ter kennisgeving of mogen wij daar dan straks ook nog wat van vinden? Dus ik hoor graag een beetje een soort algehele duiding van waar we nu precies staan qua bedragen. Is daar inhoudelijk over gediscussieerd of niet en al die andere punten die hier net al genoemd zijn. Dus ik zou graag wat meer verheldering hebben daarin. Voor nu even zover.

De voorzitter: Oké. Duidelijk. Mijnheer Vincken van Forum voor Democratie.

Forum voor Democratie (Vincken): Dank u wel, voorzitter. Mij lijkt het idee van mijnheer Bosch een mooi compromis om toch aan het werk te kunnen met die € 1,5 miljoen en tegelijkertijd ook aan verantwoording te doen. Daarmee kunnen de mensen die in onzekerheid zijn in ieder geval tegemoetgekomen worden. Ik heb nog een tweede punt wat eigenlijk helemaal niet op het stuk ingaat en dat gaat over een opmerking die ik gemaakt heb richting mevrouw Berghorst. Ik heb in de vorige vergadering gezegd dat ik vond dat mevrouw Berghorst nogal emotioneel gereageerd had. Ik heb de videobanden eens bekeken en ik geloof dat ik er misschien een betere term voor kan vinden als mevrouw Berghorst het ermee eens is. Ik vind haar optreden nogal kordaat en temperamentvol. Dat had ik misschien beter zo kunnen zeggen. Ik wil dus gewoon mijn excuses aanbieden voor de eerdere opmerkingen. Ik had eigenlijk niet het idee dat dat zoveel emotie bij u zou losmaken. Daarom bij deze mijn excuses, mevrouw Berghorst.

De voorzitter: Dank u wel. Heel sympathiek. U hebt de microfoon nog niet uit maar ik mag veronderstellen dat dat wel komt.

Forum voor Democratie (Vincken): Ja, ik ben een beetje de kluts kwijt nu.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar mijnheer Bastiaans van de VVD.

De VVD (Bastiaans): Dank voor de presentatie. Wij blijven toch bij ons standpunt dat wij dit beter aan een woordvoerder van FEB kunnen overlaten en wij hebben daar een zeer deskundig persoon voor bij de VVD, de heer Dries Lodewijks, en hij zal dit behandelen tijdens de Statenvergadering.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Van Wageningen, D66.

D66 (Van Wageningen): D66 is voor een regeling om de innovatie bij het Limburgs midden- en kleinbedrijf te stimuleren. We zijn er ook voor dat de Provincie het LIOF in staat stelt om die regeling uit te voeren. Naar mijn ervaring kun je beter niet te veel richting geven aan innovatie en is het ook heel moeilijk om doelen te stellen aan innovatie. Daarom is het ook bij uitzondering voor D66 wel een geschikt onderwerp om in te subsidiëren in plaats van te investeren en een belang in te nemen. We zien verder dat de regeling volgens de regels der kunst in elkaar is gezet. Dus er wordt voor grotere percentages gestimuleerd als we nog vrij ver van een ... af zitten, maar naarmate we dichterbij komen gaan we ook voor een kleiner percentage stimuleren. Dat is prima. Ten slotte, zei ik al dat er wat ons betreft niet al te veel richting hoeft te worden gegeven aan innovatie maar de richting die erin zit, waar onder andere duurzaamheid, gezondheid en circulaire economie in zit, dat bevalt D66 wel. Bedankt voor de presentatie. Dat geeft ook aan dat er inderdaad op toegezien wordt dat het in die richting ook zal gaan. Dus wij zijn voor deze regeling.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van den Beucken, LOKAAL-LIMBURG.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Allereerst bedankt voor de presentaties. Als je denkt aan circulariteit, denken veel mensen wellicht aan grote productiebedrijven en multinationals, maar de rol van het mkb mag wat ons betreft niet worden onderschat als het gaat om de transformatie van de lineaire economie naar circulariteit. Het is toch ook nog goed om de mkb'ers in verbinding te brengen met het grote bedrijfsleven en dat zien we in dit ontwikkelprogramma wel terug. Het krijgt vorm als een driejarig ontwikkelprogramma met als titel Limburg Toekomstbestendig en klaarblijkelijk heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat positieve ervaring met soortgelijke ontwikkelingsprogramma's als het LIOF, want er is een positieve grondhouding om € 3,2 miljoen bij te spijkeren. Dat geeft een goed gevoel moet ik zeggen, maar van de andere kant moet je ook waakzaam blijven, want het onderdeel circulaire economie binnen dit programma is eigenlijk een vak apart en het wijkt ook af van het economische perspectief en dat heeft mijnheer Loomans ook eigenlijk zo verwoord, de economische inslag eigenlijk van het LIOF. Dat wilde ik eigenlijk ook op die manier wel weergeven. Dan leerden de antwoorden op schriftelijke vragen bij het beleidskader circulair ons dat het LIOF integraal ontwikkelprogramma, onder de noemer beter de bron aanpakken dan symptoombestrijding ter beoordeling en daarmee in een weging van financiële ondersteuningsvragen, de projecten die hoger in haar R-ladder scoren hoger waarderen en dus eerder zullen ondersteunen. Met dat antwoord zijn wij eigenlijk als LOKAAL-LIMBURG blij. We zien dat als je de ervaringsgegevens van dergelijke stimuleringsprogramma's bekijkt. En ook hier ziet u dat er heel veel concrete resultaten worden verwacht kunnen we lezen. En de financiële ondersteuningselementen zijn in deze presentatie wel goed naar voren gebracht moet ik zeggen. Een aantal vragen die ik eigenlijk hier nog op de rol had die zijn komen te vervallen door deze interactieve sessie zal ik maar zeggen. Dan kom ik bij het volgende. Dit programma is natuurlijk gestoeld, gebaseerd, op vier beleidskaders waaronder dat van circulaire economie. De vraag die hier staat is van hoe blijven we binnen dat totale programma zicht houden op wat die financiële impuls van € 1,5 miljoen waar dit voorstel over gaat teweeg gaat brengen. Dus eigenlijk zonder het te beseffen, toen ik deze notities maakte, verwoordde ik ook al de zorgen van onder andere collega's Bosch en Baneke. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Loomans, Partij voor de Dieren.

Partij voor de Dieren (Loomans): Ja, dank u wel. De meeste van mijn vragen zijn inmiddels al beantwoord. Ik had er nog twee over die ik aan de heer De Wit had willen vragen, maar ik hoop dat ik nu antwoord kan krijgen via de Gedeputeerde. De eerste heeft eigenlijk te maken met de manier van werken van het LIOF want ik zat me op een gegeven moment af te vragen of het LIOF zo werkt dat ze eigenlijk passief wachten op een bedrijf dat een vraag heeft en dan bij hen aanklopt en dat ze dan alleen op dat moment met zo'n bedrijf kijken naar de mogelijkheden? Of kijkt het LIOF ook om zich heen in Limburg en kijken ze gewoon van wij denken dat in het kader van duurzaamheid of circulaire economie er een enorme kans ligt bij bedrijf X, Y, Z en dat zij dus ook actief bedrijven gaan benaderen om te kijken of ze mee willen gaan in een initiatief of mee willen delen in de kennis van een ander bedrijf? Mijn tweede vraag is dat ik de heer De Wit meerdere keren heb horen vertellen dat hij allerlei bijeenkomsten en evenementen organiseert waarop hij allerlei mensen vanuit het mkb uitnodigt. Ik zou hem eigenlijk om een toezegging willen vragen dat dat geld voor al die borrels niet vanuit het budget duurzaamheid komt maar uit het budget van Gedeputeerde Van den Akker.

De voorzitter: Dat was het volgens mij. GroenLinks, de heer Baneke.

GroenLinks (Baneke): Dank u wel voorzitter. Ik heb al enigszins aan de heer De Wit mijn mening gegeven over het meetbaar zijn van resultaten. Laat voorop staan dat ook wij natuurlijk staan achter het grondidee

van dit programma van hoe transformeer je de Limburgse economie richting die duurzame toekomst. Wij vinden het ook een taak van de Provincie om daarin te enthousiasmeren en de boel op weg te helpen maar het wringt nog steeds een beetje dat wij daar wel budget voor uittrekken maar nog geen doel hebben geformuleerd. Als ik dan in de stukken lees en in de presentatie ook van innovatieprojecten en netwerkprojecten en mkb'ers erbij betrekken. Ik word misschien een beetje cynisch, maar ik maak heel veel bijeenkomsten mee en dan word je gelukt door wij gaan het hierover hebben en wij nodigen een spreker uit en die gaat jullie de wijsheid bijbrengen en uiteindelijk komt het erop neer dat je elkaar gaat lopen vertellen wat je uitspookt en dan is die kennisinput er niet. Dus hoe borgen we dat kennis op het gebied van duurzame economie ook landt bij die Limburgse ondernemer zonder dat ze gezamenlijk moeten proberen het wiel uit te vinden. Dat neemt niet weg dat ze zelf natuurlijk ook goede ideeën kunnen hebben en onderling kunnen delen, maar je wilt ook een soort kennisinput hebben en dat zou ik graag wat breder onderschreven willen zien in deze notitie. Daarnaast is het nog steeds wat is je doel als die acht komma nog wat miljoen zijn opgesoupeerd. Wat wil je dan bereikt hebben anders dan het organiseren van netwerkbijeenkomsten en dat soort zaken? Dat was hem.

De voorzitter: Dat was hem. Dank u wel. Mevrouw Berghorst van de Partij van de Arbeid.

De PvdA (Berghorst): Er zijn al een boel belangrijke vragen gesteld en daarom ga ik mij beperken tot eigenlijk twee vragen die nog over zijn. Om te beginnen verraste de Gedeputeerde mij net met zijn soortement van interruptie in de presentatie door te zeggen dat er een uitvoeringsprogramma komt. Ik heb er net even het Statenvoorstel bij gepakt, want als wij een beleidskader vaststellen of iets vaststellen waar middelen aan gealloceerd zijn en GS gaat daar nog een uitvoeringskader voor maken dan is het volgens mij gebruikelijk dat je dat ook aankondigt in het stuk en dat je even kort toelicht wat er in dat uitvoeringskader staat, maar dat hele woord uitvoeringskader of programma staat niet eens in het stuk. Dus ik vraag mij af waar dit uitvoeringsprogramma vandaan komt en ook wat daarin staat en ook of het mogelijk is om in dat uitvoeringskader bijvoorbeeld een toets op basis van de wet Bibob toe te voegen voor de door mij al zo vaak aangehaalde bedrijven die af en toe een beetje jokken om de woorden van het LIOF te herhalen want we kunnen natuurlijk deze bedrijven wel vragen of ze zich aan de wetten en de regels houden maar als het zo simpel was als een bedrijf vragen houdt u zich aan de wet en ze zeggen ja en het is dan ook zo, dan hadden wij geen probleem in deze sector, maar het probleem is nu juist dat deze bedrijven vaak liegen, dat ze zeggen ja ik houd me aan de wet maar dat stiekem niet doen. Dat is de hele truc zeg maar. Dus op zich vragen houd je je aan de wet en zeggen ja dat doen we en als het dan niet zo blijkt te zijn de bijdrage terugvorderen daar hebben we niet zoveel aan als het gaat om het borgen van het besteden van het geld aan mogelijk bedrijven die zich niet helemaal netjes gedragen. Ik probeer het netjes te zeggen. Want we weten dat die bedrijven, zodra je ze een dwangsom oplegt of een boete of wat dan ook, de stekker uit hun bedrijf trekken. Dat is het bedrijfsmodel. Dan zijn ze failliet en is het geld weg. Daar wil ik graag van de Gedeputeerde een antwoord van hoe we dat gaan oplossen en voorkomen. Dan heb ik nog een vraag over de monitoring want ik zie in het Statenvoorstel staan dat er aan ons teruggedirigeerd wordt via de reguliere P&C-cyclus en via het missiegedreven economisch beleid. Daar zie je al direct dat er hier iets scheef gaat, want bij de FEB, hebben wij net begrepen, hebben zij dit stuk niet op dit niveau besproken. Dus bij FEB heeft men geen idee op welke indicatoren gemonitord moet gaan worden. Wij weten het wel. Wij moeten dan in de P&C-cyclus daar alert op zijn, bij de begroting en bij de jaarstukken. En we weten allemaal hoe het gaat bij de begroting en de jaarstukken. Dan hebben wij 2400 pagina's door te ploegen en dan vrees ik met grote vreze dat dit echt verdwijnt in de massa aan woorden die wij tot ons krijgen. Dus ik heb graag wat meer comfort van de Gedeputeerde over hoe dit gerapporteerd gaat worden en ik zou zeggen als je geld uit drie potjes haalt uit drie portefeuilles dan rapporteer je ook aan drie portefeuilles terug wat er in die portefeuilles gepresteerd is voor dat bedrag. Tot zover.

De voorzitter: Dat is heel duidelijk. Dat was de eerste termijn. Dan is het woord aan denk ik in eerste instantie mijnheer Burlet om de antwoorden te gaan geven. Aan u het woord.

Gedeputeerde Burlet: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat als ik kijk naar wat gepresenteerd werd heel veel vragen die gesteld werden toch al beantwoord werden maar ik ga er toch nog een keer op in want ze werden gesteld. Dus ik ga ze nog een keer behandelen. Het was heel helder volgens mij. We gaan het straks over het circulaire beleidskader hebben wat daarin verwoord staat en wat daarin bedoeld is met programmalijnen. Dat komt helemaal ook weer terug bij het stuk zoals het LIOF hier haar uitvoeringsprogramma straks heeft beschreven. Dus dat is één. De vraag was kunnen we dat vaker gaan monitoren. We kunnen het ook halfjaarlijks gaan monitoren. Daar is helemaal niets op tegen om dat gewoon te gaan doen. Dus dat kan. Er is ook al een toezegging gedaan door het LIOF zelf dat ze per kader of per portefeuillehouder of hoe je het wilt noemen separaat aangeven wat waar terecht komt. Dat er crossovers zullen zijn dat kunnen we niet voorkomen, maar het zal gewoon gebeuren. Maar daar krijgt u dus helder inzicht. De vraag die als laatste kwam van mevrouw Berghorst was of het dan ook per portefeuillehouder, per thema, per kader besproken kan worden. Geen probleem. Natuurlijk. Dat is ook de manier. We hebben dus € 1,5 miljoen daarvoor vrijgesteld of althans we willen dat gaan vrijstellen. Het is logisch dat er dan inderdaad binnen het circulair beleidskader daarover met u gecommuniceerd moet gaan worden.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De PvdA (Berghorst): Dat is fijn om te horen maar dan ben ik wel benieuwd op basis van welke KPI's u dat aan ons rapporteert.

Gedeputeerde Burlet: Ik heb die discussie over KPI's nu heel vaak gehad.

Gedeputeerde Burlet: Ja, dat weet ik en dat is ook vrij om dat te doen, maar u snapt ook wel, en dat hebt u ook al bij andere collega's van u gehoord die dat heel erg duidelijk aangeven, dat het hier gaat over iets nieuws, iets wat we in beweging willen zetten, waar we gaan kijken waar we terechtkomen en waar we iedere keer gaan kijken wat de effecten zullen zijn en die worden teruggerapporteerd. Die effecten die we gaan bereiken krijgt u terug. Daar kunt u dan kilo's CO2 aanhangen of besparingen op grondstofgebied of wat dan ook, maar vooraf dit gaan vastleggen is natuurlijk een hele moeilijke omdat we niet weten wat we precies gaan bereiken.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst.

De PvdA (Berghorst): Begrijp ik het dan dus goed dat u per project een setje indicatoren gaat vaststellen en dat u op basis daarvan dan aan ons gaat rapporteren en dat het dus per project kan verschillen wat voor indicatoren daaraan vasthangen?

Gedeputeerde Burlet: Dat zou op zich trouwens nog niet eens vreemd zijn. Het ene project op een R1-niveau kan een heel ander project zijn dan op een R6-niveau. Het is logisch dat je dan ook andere indicatoren gaat vaststellen om te bekijken of dat simpel is geweest achteraf. Het kan niet anders zelfs.

De PvdA (Berghorst): Maar hoe is dat dan voor ons nog te controleren?

Gedeputeerde Burlet: Ik denk dat het heel helder is zoals nu het LIOF beschreven heeft wat ze gaan doen, hoeveel programma's dat ze willen gaan opzetten, hoeveel partijen ze willen betrekken, hoeveel bijeenkomsten enzovoorts. Dat zijn keiharde getallen die daar genoemd zijn. Dat daar niet keiharde CO2-cijfers aan vasthangen, waarom gevraagd wordt door mijnheer Baneke bijvoorbeeld, dat lijkt me ook heel ingewikkeld om dat überhaupt te gaan bedenken vooraf. Ik weet wel dat als je grote projecten zoals het LEF gaat financieren dat ze daar inderdaad vooraf tot op de laatste kilo gaan uitrekenen wat de effecten zijn inderdaad, maar bij deze kleine projecten ben je bezig bedrijven te motiveren, te verleiden, te verlokken om zelf actief te worden, en dat komt ook een beetje terug op de vraag van de SP van kun je het aan de markt overlaten. Ja, dat kun je. Dan zal het langzamer gaan. Dan zul je minder bereiken en op een later moment bereiken. Dus ik denk wat we juist willen hier in Limburg is dat we vooroplopen, dat we daar vaart maken en ik vraag ook de Staten om daar heel erg aan mee te werken. Ik vind het bijvoorbeeld ontzettend mooi als voorbeeld, dat de heer Loomans recentelijk op basis van ... gewoon bij mij met gewoon een concreet voorbeeld komt. Hij zegt is dit iets waar we iets mee zouden kunnen met de Provincie. Dit had ik van tevoren niet kunnen voorspellen. Dit komt op tafel. Dan pas kunnen we gaan beoordelen aan welke criteria moet het voldoen voordat we subsidie kunnen geven. Ja, dat is zo. Dat daar thema's terugkomen die we inderdaad kunnen behandelen, en wel of niet kunnen behandelen, dat zal iedere keer zo zijn. Nogmaals, ik heb het al vaker gezegd, we zitten midden in iets wat in een transitie zit en u vraagt al de uitkomsten.

De voorzitter: Moment, mijnheer Burlet. Er was nog een vraag van mijnheer Wolters.

De SP (Wolters Gregório): Ik vind het apart om te horen dat de Gedeputeerde zegt als we het aan de marktwerking overlaten dan komt de innovatie langzamer op gang.

Gedeputeerde Burlet: Ja, in dit geval wel.

De SP (Wolters Gregório): Oké.

Gedeputeerde Burlet: Misschien mag ik daar toch heel even op inspelen, voorzitter, want dat is een concrete vraag. Mag ik dat even oppakken? Want het punt is dat als u het beleidskader gelezen heeft dan ziet u daarin dat er op dit moment nog geen juiste prijzen zijn voor grondstoffen om bedrijven al te bewegen iets te gaan doen. Dus als je niet ergens een stukje activeringsenergie, activeringsgeld, erin stopt dan krijg je het bedrijf niet in beweging want hij wacht dan tot de prijzen of de voorraden hem dreigen te bewegen. Dat is echt zo. Als je dus niets doet als bedrijf dan zul je misschien ook wel onder gaan als bedrijf. Dat kan ook maar dat willen we ook niet.

De SP (Wolters Gregório): Dan verschil ik daarin toch echt van mening met u, want als we vanmorgen naar het nieuws kijken, dan zien we dat McDonalds helemaal afstapt van plastic rietjes en plastic deksels en dat is geen vrijwillige keuze maar een opgelegd iets door Europese regelgeving om dat te gaan doen en zij nemen daar nu een eerste stap in Nederland. Dan vind ik het ook vreemd dat u zegt van tevoren kunnen we natuurlijk geen KPI's vaststellen. Maar als we bijvoorbeeld een sector als logistiek pakken, en we stellen dadelijk vast dat als iemand uit de logistieke sector naar ons toekomt voor hulp, dan verwacht hij bijvoorbeeld een besparing in het aantal liters diesel dat verbruikt wordt, het aantal kilometers dat gereden wordt, een verhoging van het aantal kuub vracht dat vervoerd wordt. Er zijn legio voorbeelden te bedenken per sector waar je een verbetering in zou willen zien circulair.

Gedeputeerde Burlet: Ik begrijp wat u vraagt maar u zegt nu vooraf ik moet voor alle projecten die er nog gaan komen vast gaan stellen wat daar de doelstellingen zijn. Nogmaals, ik wil u zeggen per onderwerp

waar een vraag komt voor een subsidie of een ondersteuning, en als het grote bedragen zijn sowieso, kom ik bij u terug. Ik ga u voor informeren bij 250. Bij vijf ton kom ik bij u terug. Wij gaan er heel precies naar kijken wat we doen maar per onderwerp zal de vraag zijn voldoet het aan diverse doelstellingen die we hebben staan, kunnen we daar KPI's stellen. En ik kan ze nogmaals niet vooraf stellen. Ik kan ze pas stellen als het project op tafel ligt. Ik neem toch het voorbeeld weer van mijnheer Loomans, volle aarde of volle grond moet ik zeggen. Er is bij de aspergeteelt een groot probleem, de folies bij afdekking. Eén keer in de vijf jaar komen ze vrij. Dan gaat heel veel grond mee met het recyclen van de folie. Dat is een probleem dat bij mij op die manier nooit op tafel is geweest. Ik krijg het nu op tafel. We gaan kijken. We gaan onderzoeken wat kunnen we doen. Is het behapbaar? Is het circulair? Inderdaad. Wat voor een schaalgrootte heb ik nodig? Zo moet je het aanpakken. Je moet het stap voor stap bekijken, en nogmaals, dat hoorde u ook net van het LIOF, ik kan niet vooraf zeggen dat zijn de KPI's van ieder project dat gaat komen. Dat is onmogelijk.

De SP (Wolters Gregório): Dat zei ik ook niet maar ik ga in u mee als u zegt er is een ondernemer die komt met het idee om iets compleet nieuws op de markt te brengen dat er nog niet was. Dan kun je inderdaad van tevoren niet monitoren precies wat de uitkomst zou moeten zijn, maar als we het hebben over nogmaals de logistiek, het aantal te meten gereden kilometers, vervoerde vracht, ingezette manuren, autonomie, opschaling et cetera, dan zijn dat allemaal dingen waar je niet hoeft te zeggen ik wil dat je zoveel liter gaat besparen. Maar een KPI kan zijn in het project moeten liters diesel worden bespaard.

Gedeputeerde Burlet: Maar ik bevestig toch precies wat u nu zegt. Maar als ik geen logistiek project op tafel heb liggen, hoe moet ik dan nu voor zo'n project iets gaan zeggen? Moet ik nu gaan zeggen voor de hele scheepvaart gaan we over naar waterstof? Nee, zolang er geen projecten op tafel liggen kan ik het niet zeggen. Komt er een project dan gaan we het beoordelen. Dan gaan we KPI's stellen en aan de hand daarvan subsidies vaststellen, al dan niet. Dus vooraf kan dat niet. Het kan pas als projecten fysiek aankomen.

De voorzitter: Moment. Mijnheer Baneke wil daar ook nog even iets over zeggen.

GroenLinks (Baneke): Dan vraag ik mij even hypothetisch iets af. Want wij tuigen nu iets op en stel dat er geen enkel project komt. Dan stoppen wij geld ergens in zonder dat wij ook maar op enige uitkomst kunnen rekenen.

Gedeputeerde Burlet: Heeft u het nu over het circulair beleidskader algemeen?

GroenLinks (Baneke): Nee, over het LIOF.

Gedeputeerde Burlet: Als u het over het LIOF heeft, is hier heel expliciet uitgelegd worden net, heel concreet, hoe zij de bedrijven gaan benaderen, wat zij met die bedrijven gaan doen, hoe zij gaan zorgen dat er kennis gedeeld wordt, hoe zij gaan samenwerken en als u dat niet heeft gezien dan ga ik nog een keer vragen om de sheet te laten zien. Het staat er heel helder beschreven. Als het gaat over kunt u aangeven wat hier de KPI's zullen zijn, hoorde ik hier getallen in de zin van zoveel projecten, zoveel kennisdeling, zoveel bijeenkomsten. Dat zijn de KPI's, maar per onderwerp wordt bepaald of het subsidiabel is of niet.

De voorzitter: Ik vrees toch dat deze discussie blijft duren omdat jullie niet tot elkaar komen. Dus de laatste vraag van u mijnheer.

GroenLinks (Baneke): Ik merk dat de Gedeputeerde enigszins geagiteerd wordt. Dat is helemaal niet mijn bedoeling.

Gedeputeerde Burlet: Nee, helemaal niet.

GroenLinks (Baneke): Ik heb niet de intentie om te zeggen u moet iets bereiken maar u kunt toch ergens naar streven en dat zou ik graag horen en dat anders dan die dingen die daar geformuleerd staan want die blijven zo boven de markt hangen.

Gedeputeerde Burlet: Voorzitter, de grootste overliggende, bovenliggende doelstellingen zijn heel helder. Het Rijk heeft ze gedefinieerd, twintig, dertig, vijftig procent circulair, twintig, vijftig, honderd procent circulair. Dat staat ook beschreven. Dat zijn de uitgangspunten.

Gedeputeerde Burlet: Of dat voldoende beschrijving is?

De voorzitter: Mijnheer Baneke, zo gaan we niet debatteren. Dat werkt niet. Ik stel voor dat de Gedeputeerde voortgaat.

Gedeputeerde Burlet: Ja, we gaan verder. Er was een vraag over overhead, of die € 261.000 niet te laag is. Ik zal die vraag nog een keer bij het LIOF neerleggen, maar nogmaals op het moment dat het programma vaststaat zullen we daar kijken als GS of dat wel of niet past. Dit is inderdaad een thema dat drie Gedeputeerden, drie portefeuilles raakt. Dus we zullen met zijn drieën daarover spreken. Net zoals er met de campus samen overleg is over verschillende onderwerpen en we sommige thema's samen doen, zullen we die ook daar samen met elkaar bespreken en in de gaten houden. Dat is helder. Even kijken. Over marktconform heb ik het net gehad, maar ook daar wil ik aangeven dat zoals het LIOF hier beschrijft is in lijn met zoals het in het kader, als we daar nog aan toekomen vandaag, beschreven is. De vijf programmalijnen worden hier heel helder door het LIOF beschreven nog een keer. Dan de vraag over financieel. Het is een paar keer genoemd. Er zijn inderdaad twee keer € 2 miljoen vrijgespeeld al. Die zijn al toegezegd door de Staten. Daarover is besloten en wij vragen nu € 1,5 miljoen extra om daarmee nog een keer de € 3,2 miljoen van het Rijk vrij te spelen. Daar gaat het om en de rest is inderdaad hoe het LIOF dat gaat invullen. Dat wordt nogmaals door GS als een uitvoeringsprogramma vastgesteld en dat krijgt u ter informatie nog een keer. U heeft het nu vooraf al gekregen. Dan weet u waar u over spreekt om gewoon helderheid te verschaffen, transparant te zijn. Dat zijn de vragen die u altijd stelt. Die krijgt u ook.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst.

De PvdA (Berghorst): Ja, voorzitter. Ik heb een vraag aan de Gedeputeerde of hij wil toezeggen dat in het vervolg als er uitvoeringsprogramma's aan een beleidskader gekoppeld zijn of dat dan ook gewoon in het stuk kan staan zodat wij als Staten dat ook weten. Want u weet hoe het gaat. Er komt een uitvoeringsprogramma. Dat stelt u vast. Dan stuurt u dat met een mededeling portefeuillehouder naar de ingekomen stukken en daar moet ik gaan zitten grasduinen of ik het kan vinden en als ik niet weet dat u dat ding maakt dan ga ik er niet naar zoeken. Dus lees ik het niet en dus weet ik voor mijn gevoel niet goed hoe ik erin moet.

Gedeputeerde Burlet: Maar het LIOF is toch vermeld. U bedoelt in mijn kader hier?

De PvdA (Berghorst): Ja, ik snap dat het in dit beleidskader staat, maar we hebben het nu over het LIOF en niet over dit kader en als u een uitvoeringskader maakt en als u zeg maar bij het bespreken van de subsidie voor het LIOF zegt we gaan een uitvoeringskader maken dan ga ik ervan uit dat het daarover gaat en dan wil ik dat het daar in dat stuk staat.

Gedeputeerde Burlet: Wat hier bedoeld is, is dat er uit drie kaders geld beschikt is om het LIOF een uitvoeringsprogramma te laten opstellen en te laten uitvoeren met een totaalbedrag van € 8,7 miljoen. Zo is het aangegeven in het stuk en zo moet u het ook lezen. Dus wat dat betreft is het toch heel helder.

De PvdA (Berghorst): Nee.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst, via de voorzitter.

De PvdA (Berghorst): Nee voorzitter, het is niet helder en dit is waar het fout is gegaan. Er is een amendement gemaakt. Er is hier iets uit dit beleidskader gehaald. Daar is een apart Statenvoorstel van gemaakt. Ik beoordeel dit Statenvoorstel op de merites van dit Statenvoorstel. Dat uitvoeringsprogramma waar u het over heeft dat staat niet genoemd in dit Statenvoorstel. En dat was beter geweest als dat wel zo was geweest. En dat komt gewoon omdat we dat amendement hebben gemaakt en dat haast-je-rep-je in elkaar gedraaid is. Dat is allemaal prima. ... Het zal hier in staan. Ik ben er alert op. Maar de volgende keer als we een Statenvoorstel maken dan vind ik het fijn als het ook secuur gedaan wordt.

De voorzitter: Dan stelt u die vraag aan de Gedeputeerde of dat in de toekomst kan.

Gedeputeerde Burlet: Wij doen alles zo secuur als wij maar enigszins kunnen. Ik ga terug naar de vraag van mijnheer Vincken. **Een halfjaarlijkse controle is bij deze toegezegd.** De heer Bastiaans had de opmerking dat de FEB dit hadden moeten behandelen. Het zij zo. Ik kan daar verder niets aan doen en het is zo. Maar ik ben het met u eens. Dat hebben we ook bij de vorige behandeling gehad van het circulair beleidskader dat er een informatieachterstand kan zijn bij verschillende commissies. Dat is inderdaad misschien niet handig. Maar goed, ik kan daar verder niets aan veranderen. Dat komt dus bij de Staten terug. Dan hebben we mijnheer Van Wageningen, D66. U bent in principe akkoord met zoals het hier ligt en met name geeft u ook aan dat innovatie inderdaad vraagt om meer subsidie en dat vraagt ook inderdaad ondersteuning om het mogelijk te maken. En het is ook heel moeilijk vooraf doelen te stellen. Dat bevestigt u nog een keer en ik ben het daar helemaal met u eens wat dat betreft. Mijnheer Van den Beucken vroeg over het mkb. Ja, ook daar is de R1-R6 benadering heel helder. Dat is zoals u het beschrijft en ik ben blij dat u het ook zo leest en dat het ook zo bedoeld is. En het komt ook zo terug trouwens in het eigen kader als we daar, nogmaals, vandaag aan toekomen. De heer Loomans vroeg over de werkwijze. Ik vond het heel helder zoals het vandaag gepresenteerd werd omdat ik misschien een beetje niet geagiteerd maar toch wel een beetje kordater werd. Er worden duizend bedrijven benaderd. Er worden bedrijven gezocht om dan met elkaar die communicatie aan te gaan, van elkaar te leren. Dus ik denk inderdaad dat de borrel inderdaad uit een potje gaat komen. Dat kan ik waarschijnlijk niet toezeggen want ik weet niet hoe dat berekend gaat worden maar ik weet wel dat heel actief gewerkt zal worden om die bedrijven aan elkaar te koppelen, waar nodig groepjes te vormen, kennis te delen, de leiders te laten delen met degenen die nog moeten volgen. Dus wat dat betreft denk ik dat dat goed geborgd is en zoals het hier gepresenteerd werd. Dan de doelstellingen. Ik heb het nog een keer genoemd mijnheer Baneke. De langetermijndoelstellingen zijn helder en ik weet dat het niet met € 8 miljoen te bereiken is en ik weet ook dat de green deal daar misschien wel duizenden ... voor vrijmaakt. Dus wat dat betreft de grenzen zijn enorm maar we moeten wel werk ervan maken en met zijn allen samen werk ervan maken. Ik denk dat dat heel helder is en dan kunnen we heel

veel gaan praten over wel of niet een KPI'tje maar we moeten stappen nemen met zijn allen. Ook hier de halfjaarlijkse controle en samen kennisdelen. De doelstellingen getalsmatig: Ik heb nu proberen uit te leggen dat zoals u het vraagt het voor mij heel moeilijk te kaderen is, dat we daar zeker wel over gaan rapporteren. Ook de effecten zullen wij delen met u, ook weer specifiek als het van het LIOF afkomt. Dan mevrouw Berghorst. Daar is al over gesproken. Dan was er de vraag over het VTH. Ik begrijp dat u dat graag diverse keren vraagt en stelt. Als u kijkt naar welke bedragen bedoeld zijn en welke aantallen hier aan projecten komen dat het voor het LIOF bijna onmogelijk zal zijn om daar iedere keer een Bibob aan vast te hangen. Wij doen het zoals u weet wel bij hele grote projecten en als het gaat over vergunningen bij bedrijven waar het echt een risico zou kunnen zijn. Daar wordt het wel gedaan, maar er moeten wel redenen zijn om een Bibob te kunnen starten. En ik ben het helemaal met u eens, maar echt ook 100% met u eens, dat het niet zo mag zijn dat recyclebedrijven, u noemt ze boefjes of dieven of leugenaars of wat dan ook dat die... Sorry?

De PvdA (Berghorst): Jokkers.

Gedeputeerde Burlet: Jokkers. Ja, dat was het woord. Dat is misschien beter nog. Boefjes vind ik ook wel lief trouwens. Jokkers dat is gewoon onbestaanbaar. Ze mogen niet zeg maar het probleem dat zij creëren afwentelen op de maatschappij, op de burger hier in Limburg. Het is trouwens wel echt zo, en dat heb ik in het stuk ook nog een keer geschreven, dat bijvoorbeeld experimenteerruimte bij nieuwe projecten wordt gevraagd. Want dat zou weleens kunnen komen uit deze LIOF-aanpak dat er echt nieuwe projecten komen, nieuwe thema's, nieuwe activiteiten en nieuwe producten. Dan kan het zijn dat er experimenteerruimte gevraagd wordt. Dat zou kunnen. In het kader hebben we heel goed beschreven hoe daarmee omgegaan wordt. Dat is alleen maar om te zorgen dat je in staat bent vergunbare ruimte vast te stellen. Mag ik heel even de zin afmaken, ter geruststelling? Bij alle bedrijven die ooit op die manier zeg maar te werk zijn gegaan, die experimenteerruimte hebben aangevraagd, is er geen enkel geval geweest dat naderhand in de problemen is gekomen op de manier zoals u beschrijft dat het probleem afgewenteld wordt op de maatschappij. Dat ter geruststelling.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst, kunt u die vraag misschien voor de tweede termijn bewaren?

De PvdA (Berghorst): Nee.

De voorzitter: Dan moet u hem kort en krachtig stellen.

De PvdA (Berghorst): Ik heb een vraag en een opmerking. Om te beginnen staat de experimenteerruimte volgens mij niet in het Statenvoorstel over de financiering van het LIOF.

Gedeputeerde Burlet: Nee.

De PvdA (Berghorst): En de vraag die ik stelde ging ook niet over vergunningen die verleend moeten worden of over experimenteerruimte. De vraag die ik stelde ging over het verlenen van subsidies aan bedrijven die jokken, die strafbare feiten plegen, die veroordeeld worden voor mestfraude, die gewoon een reputatie hebben die niet zo fris is. En mijn partij heeft daar moeite mee dat we dat doen. En of dat een grote subsidie is of een kleine subsidie die moeite blijft.

Gedeputeerde Burlet: Ik had u dat antwoord ook gegeven toch?

De PvdA (Berghorst): Het is wonderlijk. Ik mag niet eens een vraag stellen.

Gedeputeerde Burlet: Sorry, natuurlijk. Jawel.

De PvdA (Berghorst): Mijn vraag is niet of het LIOF de Bibob-toets kan doen. Mijn vraag is of de Provincie die Bibob-toets kan doen.

Gedeputeerde Burlet: In het kader van de uitvoering van het LIOF vraagt u nu aan mij of de Provincie Bibob-onderzoeken kan doen voor alle partijen die met het LIOF willen samenwerken of een aanvraag doen voor een subsidiabele activiteit? Is dat de vraag?

De PvdA (Berghorst): Voor risicobedrijven die een aanvraag doen voor een subsidie bij het LIOF, groot of klein. De Provincie is aandeelhouder van het LIOF. Wij werken samen met het LIOF. Wij zijn een verbonden partij en wij financieren dit programma voor het overgrote gedeelte.

Gedeputeerde Burlet: Ik snap wat u bedoelt.

De PvdA (Berghorst): En de vraag is, ik ga ervan uit dat op het moment dat het LIOF met een vraag komt en zegt we hebben ernstige twijfel over deze ondernemer, kunt u een Bibob-toets doen Provincie, dat de Provincie zegt ja graag, want wij willen ook dat er zorgvuldig met ons geld wordt omgesprongen. En dat is de vraag. Kan de Provincie een Bibob-toets doen?

De voorzitter: Op verzoek van het LIOF als ik u goed begrijp, mevrouw Berghorst?

De PvdA (Berghorst): Op verzoek van het LIOF.

Gedeputeerde Burlet: Ja. 100% ja. Ik denk dat er heel helder nog een keer gezegd is van wij zijn het 100% met u eens dat wij niet willen dat er bedrijven zijn die hun maatschappelijke problemen afwentelen op de maatschappij en **inderdaad als het LIOF zou twifelen en die vraag stelt aan de Provincie dan zullen we dat zeker doen. Die toezegging heeft u.** Dat waren volgens mij de vragen in eerste termijn.

De voorzitter: Dat dacht ik ook en ik weet niet of mijnheer Van den Akker er nog het een en ander aan wil toevoegen of dat alles beantwoord is?

Gedeputeerde Van den Akker: Ja, voorzitter, en wellicht ook de heer De Wit nog over de werkwijze en inderdaad als er bedrijven zich niet aan de regels houden hoe je verleende subsidies kunt terugvorderen. Ik zou nog kort even dit onderdeel van het Statenvoorstel in het bredere programma voor het LIOF willen stellen. Mevrouw Berghorst zegt net terecht de Provincie is aandeelhouder voor 50% met het ministerie voor Economische Zaken en het LIOF is onze kernuitvoeringsorganisatie. Zoals we allemaal bezig zijn met de energietransitie en duurzaamheidstransitie is ook de manier waarop we beleid maken als Provincie en waarop het LIOF dat uitvoert ook een enorme transitie, want eigenlijk is dus dat dwars door sectoren heen je bezighouden met circulariteit op het gebied van logistiek, landbouw, productieketens en niet meer per sector vragen wat er gebeurt. Dat is revolutionair. Dus ook in dat gevolg van ons Collegeprogramma heeft het LIOF zijn hele werkwijze en aanpak omgegooid en dat heeft geleid tot dit integrale programma Limburg Toekomstbestendig. En in de vastgestelde beleidskaders, en ik pak er voor het gemak ook even het economisch beleidskader bij, staat ook de hoofddoelstellingen zijn landelijk en Europees de energieklimaatdoelen voor 2030 en 2050. Daaropvolgend, hoe kunnen we de zaken waar we in Limburg aan

werken, bijvoorbeeld de Brightlands campussen, het mkb, de chemiesite Chemelot, eraan werken dat we in Limburg ook bijdragen aan die doelstellingen. Wat betekent dat op microniveau per bedrijf? Afgelopen week was er een bericht op NOS over zonnepanelen op vrachtwagens bij het bedrijf IM Efficiency. Dat zit in Heerlen. Ik heb het twee jaar geleden bezocht en dat heeft gebruik gemaakt van één van de subsidies van Limburg Logistiek. Dat leidt ertoe dat het voor 5% energie kan besparen bij de koeling van vrachtwagen ofwel 2000 liter op jaarbasis per vrachtwagen. Het bedrijf Vos Logistics zegt, als dat geslaagd is, we hebben 1200 vrachtwagens op de weg, dan kan dat wel interessant zijn om dat uit te rollen. Dat is typisch zo'n voorbeeldproject. Dat zat in dit geval in de koker logistiek waarbij innovatie wordt ondersteund met steun van het LIOF en ook met steun van andere instanties. En als dat de markt opgaat dan kan dat potentieel een groot effect hebben. Is dat een hele harde KPI zoals de heer Burlet zegt, waar je op voorhand zegt dat levert zoveel CO2-besparing op? Dat valt op voorhand niet te zeggen maar dat is wel de werkwijze waarbij je innovatie tot stand brengt en ik zou durven willen zeggen hier circulariteit wordt daarmee een way of life voor iedereen voor hoe je in dit geval ook energie kunt hergebruiken. In ons beleidskader missiegedreven staat ook volgens de doelen en ook hoe het LIOF daar uitvoering aan geeft. De Staten hebben inderdaad bij de vaststelling van de beleidskaders landbouw en economie reeds vastgesteld hoe het LIOF de werkwijze toepast, maar ik kan u geruststellen op twee punten. Het eerste is dat het missiegedreven economisch kader ook jaarlijks wordt bijgesteld om te kijken van hoe is de economische situatie nu, is er bijsturing nodig. Daar wordt aan u over gerapporteerd en ook in dit Statenvoorstel staat ten slotte op pagina 7 van de evaluatie dat de stand van zaken ook aan uw Staten zal worden aangeboden via het beleidskader circulaire economie waarvan de heer Burlet net al aangaf dat het ook halfjaarlijks zou kunnen. Dus dat is eigenlijk de manier waarop we kunnen zien wat krijg je voor je gespendeerde middelen terug. En zoals de heer Wolters Gregório aangaf is dit programma inderdaad meer de stok achter de deur, we hebben 90.000 mkb-bedrijven in Limburg, maar dat we er in ieder geval 500 tot 1000 kunnen bereiken om die innovatie aan te gaan jagen. En inderdaad ik heb ook tegen het LIOF gezegd zeker in coronatijd doen we dat niet meer met allemaal met zaaltjes, bijeenkomsten, presentaties, met trendwatchers en borrels en bitterballen na afloop maar kan dat ook via delen en terugkijken en alleen elkaar nog treffen als je in een gesprek met elkaar die innovatie wilt kunnen vinden.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het College.

Gedeputeerde Van den Akker: Mijnheer De Wit wil wellicht nog iets toelichten over de werkwijze en ook het mogelijk terugvorderen van subsidies.

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Ja, dat doe ik met plezier. Wat wij aan voorkant doen zoals gezegd is een aantal negatieve verklaringen aan ondernemers vragen. Dat zijn negatieve verklaringen die in een beschikking worden vastgelegd. Dat betekent dat de ondernemer verklaart zich te houden aan de wet- en regelgeving en aan een aantal normale zakenprincipes, dat wijzigingen in zijn of haar bedrijfsvoering, effecten van die bedrijfsvoering en surseances bij ons moeten worden gemeld en nog een aantal spelregels en dat ieder van die spelregels grond is om de beschikte subsidie terug te vorderen. Dus in die zin zullen wij aan de voorkant bij half oranje vlaggen zeker zelf gaan nadenken, met de toezegging van de Gedeputeerde dat bij heel oranje vlaggen wij inderdaad ook kunnen leunen op de deskundigheid van de Provincie om specifieke onderzoeken te doen waar wij niet voor gemachtigd zijn, noch voor geëquipeerd. Dan zullen wij een verdere toets kunnen invoeren. En mocht er dan toch gewoon blijken dat gaande de uitvoering van een project er iets niet op orde is, dat kan zijn bewust, dat kan ook zijn onbewust, een faillissement van een ondernemer bijvoorbeeld, dan kunnen wij stante pede de toegezegde subsidie terugvorderen. Een groot deel van de

subsidie wordt trouwens achteraf na afloop van het project definitief beschikt en uitgekeerd. Dus in die zin lopen we daarvoor maar voor een beperkt bedrag een risico.

De voorzitter: Goed. Dan zijn we nu wel aan de tweede termijn. Ik begin met de PVV en dan is tevens ook de vraag of u het stuk als hamerstuk of bespreekstuk wilt door leiden naar de Statenvergadering.

De PVV (Bosch): In tweede termijn vinden wij dat we wachten tot de Statenvergadering want dit wordt een bespreekstuk voor ons.

De voorzitter: Goed zo. Oké.

De PVV (Bosch): Alstublieft.

De voorzitter: Dan gaan wij door naar de SP, de heer Wolters.

De SP (Wolters Gregório): Dank u wel, voorzitter. Ik blijf toch een beetje geprikkeld door de opmerking dat vooraf op dit vlak geen KPI's vallen te benoemen. Dus ik denk ik ga gewoon even googelen op de zoekwoorden logistieke sector, circulair en dan vind ik daar een rapport uit 2016 van de Raad voor Leefomgeving en Infra waar specifiek wordt vermeld wat zijn de kansen, doelen concreet en meetbaar maken en afspraken of de aanpak afstemmen. Dan lijkt mij dat wij dat in dit kader ook zouden willen doen op die manier. Mijnheer Van den Akker geeft net een heel mooi voorbeeld van hoe zo'n KPI juist wel van tevoren kan worden bedacht, want de oplossing die is verzonnen die is om de koeling efficiënter te krijgen bij het transport. Je kunt echt wel een miljoen regels verzinnen van waar een project in zou moeten vallen of zich dan mee bezig zou moeten houden, want uit de hele grote opgave weten we ook op welke vlakken in onze samenleving dat we juist de grote slagen kunnen maken in besparing of de grote slagen kunnen maken juist in circulair worden. Die zou je dan bovenaan die ladder kunnen zetten zoals we dat ook met een zonneladder doen om de meest effectieve en efficiënte projecten ook als eerste te gaan stimuleren. Dus graag een reactie van hoe de Gedeputeerde dat op dit moment ziet.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Dank u wel. Mevrouw Palmen van het CDA.

Het CDA (Palmen): Dank u wel, voorzitter. Dank voor de beantwoording. Die heeft mij deels gerustgesteld maar toch niet helemaal. Het is niet dat wij geen vertrouwen hebben in het LIOF of zo. Absoluut niet. Wij dragen het LIOF een warm hart toe, zeker de circulaire doelstellingen en het laagdrempelig meenemen van het mkb en het aanjagen in innovaties. Ik sla het nu even hel plat maar het klinkt toch een beetje als er is een pot met geld, dat gaat naar het LIOF en het is business as usual. Ik ben het met de heer Wolters eens. Ik hoef het niet tot aan de punt en de komma te weten, maar er zijn echt wel KPI's vast te stellen. Ik heb nog een aantal vragen maar die bewaar ik dan want er is zeker nog breed over te discussiëren. Dus ik ga mee ook met de VVD dat het voor ons sowieso een behandeldstuk wordt. Verder heb ik voor nu dan geen vragen.

De voorzitter: De VVD had dat nog niet gezegd. De PVV wel.

VVD (Bastiaans): In de eerste termijn.

De voorzitter: Sorry, dan zit ik fout. Mijnheer Vincken.

Forum voor Democratie (Vincken): Ik heb geen aanvullende opmerkingen. Ik heb wel een beetje medelijden met mijnheer Burlet. Logisch zullen jullie zeggen. Hij is van dezelfde partij. Maar voor zover ik als chemicus, en toch wel iemand die een beetje verstand van fabrieken heeft, kan beoordelen, is het inderdaad zoals mijnheer Burlet al vele keren gezegd heeft vreselijk moeilijk om vooraf KPI's vast te stellen. De enige oplossing was het compromis dat mijnheer Bosch voorgesteld heeft om gewoon te beginnen en na een halfjaar of van mijn part na een jaar, dat maakt niet zo heel veel uit, verantwoording af te leggen. Ik hoef geen antwoord te geven op de vraag of het een bespreekstuk is omdat die beslissing al gevallen is.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bastiaans.

De VVD (Bastiaans): Een bespreekstuk? Prima. Mijnheer Van Wageningen?

D66 (Van Wageningen): Het had van ons een hamerstuk kunnen zijn maar we zullen aan de bespreking deelnemen.

De voorzitter: Prima. Mijnheer Van den Beucken.

LOKAAL-LIMBURG (Van den Beucken): Ik begrijp en besef dat het heel erg moeilijk is om KPI's vooraf te definiëren. Wel is het zo dat wij nog wat in die zoektocht bezig zijn van hoe houden wij binnen dat totale programma zicht op die € 1,5 miljoen, want dat is eigenlijk toch een aparte eend in de bijt. Alle gesprekken, alle discussies en alle antwoorden meewegende denk ik dat het goed is om ze naar de fractie mee te nemen en dit alles maar eens te kwalificeren als een bespreekstuk. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Loomans, Partij voor de Dieren.

Partij voor de Dieren (Loomans): Ik sluit mij aan bij wat de vorige sprekers al gezegd hebben over hun zorgen over het goed besteden van het geld voor echt de onderwerpen waar het voor bedoeld is. Verder is het wat ons betreft een bespreekstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Baneke.

GroenLinks (Baneke): Dank u wel voorzitter. Ik voel wel voor nog een leuk robbertje discussiëren in de Staten. Dus het blijft een bespreekstuk. Ik heb nog wel een vraag. Bestaan dingen als geoorloofde en ongeoorloofde staatssteun. Het LIOF biedt namens de Provincie steun aan bedrijven. Hoe wordt geborgd dat hier geen illegale dingen gebeuren op dat gebied. Dat is gewoon interesse en voor de rest beschuldig ik daar niemand mee, maar ik ben gewoon geïnteresseerd hoe dat hier geregeld is.

De voorzitter: Oké, helder. Mevrouw Berghorst.

De PvdA (Berghorst): Twee punten. Allereerst dank voor de toezegging over de Bibob-toets. Ik ga nu nog even nadenken over hoe we het vragen om die Bibob-toets iets minder afhankelijk te kunnen laten zijn van wat een ondernemer invult, maar iets meer afhankelijk laten zijn van andere zaken. Daar ga ik even over nadenken. Daarom is het een bespreekstuk, maar dat was het al. En richting de heer Vincken, uw excuses zijn aanvaard mijnheer Vincken, maar ik hoop wel dat u ervan leert.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de tweede termijn voor het College. Mijnheer Burlet verwacht ik als eerste.

Gedeputeerde Burlet: Ja, het is helder dat er eigenlijk nog weinig vragen overblijven. De KPI-vraag blijft komen maar ik heb daar nu zo vaak over gesproken dat ik mij maar even bij mijnheer Vincken aansluit. Ik vond wel een goede vraag dat je bij de projecten kijkt naar de efficiëntie en welke projecten dat je aanpakt. Als u kijkt naar het stuk zelf dan ziet u dat we daar die aanpak gedaan hebben, dat we gekeken hebben welke sectoren, waar kunnen we de meeste impact hebben, wat kun je het beste bereiken. Dus in het kader vindt u dat terug.

De voorzitter: Ik was even mijn informatie bijeen aan het rapen. Vertelt u.

De PvdA (Berghorst): Ik heb een vraag aan de heer Burlet. U zei ik ben het wel met de heer Vincken eens. Bedoelt u dat u het eens bent met de heer Vincken dat het een beetje zielig voor u is dat wij zo doorvragen op die indicatoren? Is dat wat u bedoelt?

Gedeputeerde Burlet: Mevrouw Berghorst, de vraag stellen is hem beantwoorden natuurlijk. Hallo. Het gaat hier over de woorden die hij sprak en dat ging dus over het feit dat het heel moeilijk is om KPI's vooraf bij projecten vast te stellen. Dat snapt u best wel. Wij gaan verder. De vraag over KPI's en staatssteun zou ik aan de heer De Wit willen geven.

De heer De Wit: De programma's die wij uitvoeren en de ondersteuningsmaatregelen die u heeft gezien, een drietal, met aflopende subsidiepercentages, zijn juist zo opgebouwd dat ze passen binnen het algemene staatssteunkader dat Brussel heeft vastgesteld, AGV, Algemene Groepsvrijstelling. Dus wat wij doen is staatsteun voor.

Gedeputeerde Burlet: Dat was het antwoord en volgens mij waren er verder geen antwoorden behalve dat er misschien in de Staten nog vragen komen.

De voorzitter: Oké. Dat is dan duidelijk. Daarmee is dit onderwerp afgerond en gaat het door als een bespreekstuk naar de Statenvergadering. Dan hebben wij bij aanvang van de vergadering gezegd dat wij tussen zes uur en half zeven gingen kijken of wij verder zouden gaan. Mijn voorstel is, omdat het kwart over zes is, om niet dan met een nieuw agendapunt te beginnen, maar wel nog voordat we de vergadering sluiten de rondvraag van mijnheer Loomans te beantwoorden en ik weet niet wie hem zal beantwoorden.

De voorzitter: Mijnheer Burlet zal hem beantwoorden. Dus aan u het woord.

Gedeputeerde Burlet: Er zijn drie vragen gesteld over de biomassacentrale in Lixhe. Was het Lix of Liche? Het is Lix toch?

Partij voor de Dieren (Loomans): Het is Lize.

Gedeputeerde Burlet: Lize. Oké. Bij deze. Dank u. De eerste vraag was, is GS bekend met de geplande bouw van de biomassacentrale in Lixhe, 600 meter over de grens. Het letterlijke antwoord: "De gemeenten Eijsden-Margraten en Maastricht namen kennis van de plannen toen de termijn om een zienswijze in te kunnen dienen bijna voorbij was. Op het allerlaatste moment is toen nog door beide gemeenten een identiek bezwaarschrift ingediend. Daarna hebben de gemeenten ons op de hoogte gesteld. Tevens hebben de Milieufederatie en Klimaatcoalitie Maastricht Gedeputeerden persoonlijk mevrouw Brugman en de heer Burlet een e-mail bericht gestuurd over deze ontwikkeling." Dat was vraag één. Vraag twee: Zo niet, wij waren dus wel op de hoogte maar wel erg laat op de hoogte, hadden de Belgische autoriteiten ons niet

moeten informeren. Ja. Conform het verdrag van Aarhus en Espoo had het Waalse gewest ons en de nabijgelegen gemeenten wel in kennis moeten stellen van het voornemen op tijd teneinde een kans te geven voor een zienswijze. Dan drie, gaat GS een zienswijze ter zake indienen net als gemeente Maastricht bijgaand nu de bouw van de centrale gevolgen heeft voor de luchtverontreiniging en leefklimaat in Limburg. Daar is het antwoord, er is een brief in voorbereiding voor de GS-vergadering van 22 september gericht aan het Waalse gewest met het verzoek om ons alsnog in gelegenheid te stellen een zienswijze in te dienen, waarvan akte. Is dat voldoende mijnheer Loomans?

De voorzitter: Mijnheer Loomans. Sorry, ik moest even overleggen.

Partij voor de Dieren (Loomans): Dank u wel voorzitter. **Ik zou het heel erg waarderen als ik de antwoorden ook nog via de e-mail even zou kunnen krijgen dat ik ze schriftelijk heb.**

Gedeputeerde Burlet: Dat kan. Dat is geen probleem.

Partij voor de Dieren (Loomans): Ik werd nog getipt dat de MER die uitgevoerd zou zijn voor die biomassacentrale ervan uitgaat dat er totaal bijna geen neerslag in Nederland plaats zou vinden, terwijl het 500 meter onder de Nederlandse grens ligt. Als je naar de windrichting kijkt dan is dat wel een heel aparte inschatting.

Gedeputeerde Burlet: Zullen we afspreken u krijgt een mail en u stuurt de informatie die u heeft naar ons toe? Oké, dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dat gezegd zijnde, zullen wij dan nu de vergadering schorsen en aanstaande donderdag om zes uur verdergaan? Dan zal ook het agendapunt over de beleidskaders circulaire economie daarin moeten plaatsvinden. Dat betekent dat we ook een stevige vergadering hebben donderdag. Dus bereid u daarop voor. Dan schors ik hierbij de vergadering en zie ik u graag aanstaande donderdag om zes uur hier terug. Prettige avond.

De commissie voornoemd,

De commissiegriffier,

L. van Birgelen-Droog

De voorzitter,

H. van der Linden

Voorraadagenda PS

Dos.nr.	Titel	Gremium	Portefeuillehouder	2020	W 46	W 50	W 51	2021
				W 45				P.M.
603	G-20-062 Statenvoorstel 2e Afwijkingenrapportage 2020, brief GS van 16-9-2020 (GS 2020-37671)	Provinciale Staten (PS)	Koopmans, G.P.J. (Ger)	PS 06-11-2020				
605	G-20-065 Statenvoorstel Programmabegroting 2021, brief GS van 15-9-2020 (GS 2020-37677)	Provinciale Staten (PS)	Koopmans, G.P.J. (Ger)	PS 06-11-2020				
480	Statenvoorstel go-no go verplaatsing station Kerkrade West	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Mackus, H.J.H. (Hubert)		PS 13-11-2020			
637	Statenvoorstel Beleidskader ontheffingsverlening natuur in de energietransitie	Ruimte, Landbouw en Natuur (RLN)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)		PS 13-11-2020			
704	Statenvoorstel Bosbeleidsplan	Ruimte, Landbouw en Natuur (RLN)	Mackus, H.J.H. (Hubert)		PS 13-11-2020			
743	G-20-063 Statenvoorstel Erkenning Cultuurplanstatus 2021-2024 brief GS van 15-9-2020 (GS 2020-37226)	Cultuur en Samenleving (CS)	Koopmans, G.P.J. (Ger)		PS 13-11-2020			
809	G-20-057 Statenvoorstel Landschappelijke inpassing Kasteel Reijmersbeek	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Mackus, H.J.H. (Hubert)		PS 13-11-2020			
823	G-20-060 Statenvoorstel Kenbaar maken van wensen en bedenkingen terzake het voorgenomen besluit van GS d.d. 1-9-2020 inzake het verstrekken van een geldlening aan Wyckerveste ad € 3,75 mln t.b.v. herontwikkeling locatie voormalige Leeuwbrouwerij te Valkenburg, brief GS van 1-9-2020 (GS 2020-37514)	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Koopmans, G.P.J. (Ger)		PS 13-11-2020			
827	Statenvoorstel wijzigingen verordening leningen Duurzaam Thuis	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)		PS 13-11-2020			
828	G-20-066 Statenvoorstel Voorgenomen verkoop provinciale gronden t.b.v. Energielandschap Wells Meer, brief GS van 15-9-2020 (GS 2020-37660)	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Koopmans, G.P.J. (Ger)		PS 13-11-2020			
831	G-20-067 Statenvoorstel wijzigingen Verordening Leningen Duurzaam Thuis en Reporting Pack 2020 H-1, brief GS van 22-9-2020 (GS2020-38552)	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)		PS 13-11-2020			
200	Statenvoorstel herziening gedragscode bestuurlijke integriteit Gedeputeerde Staten	Commissie Integriteit (CI)	Bovens, Th.J.F.M. (Theo)			PS 11-12-2020		
457	Statenvoorstel 'Gewijzigde vaststelling inpassingsplan uitbreiding VDL Nedcar'	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Akker, van den J.P. (Joost)			PS 11-12-2020		
607	Statenvoorstel Eindejaarsbijstelling	Provinciale Staten (PS)	Koopmans, G.P.J. (Ger)			PS 11-12-2020		
717	Statenvoorstel Waterstofvisie	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Burlet, R. (Ruud)			PS 11-12-2020		
718	Statenvoorstel Provinciale EnergieStrategie – deel 2	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)			PS 11-12-2020		
719	Statenvoorstel Limburgse Taxonomie	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)			PS 11-12-2020		
747	Statenvoorstel Fietsprojecten Midden- en Noord-Limburg	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)			PS 11-12-2020		
792	Statenvoorstel Versterking Natuurwetenschappen in Limburg: voorstel tweede fase, financiering tweede tranche	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Akker, van den J.P. (Joost)			PS 11-12-2020		
801	Statenvoorstel Kennis-as project Brightlands Institute for Supply Chain Innovation (BISCI)	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Akker, van den J.P. (Joost)			PS 11-12-2020		
811	Statenvoorstel dekking Veilige Wieler Omgeving Leudal	Cultuur en Samenleving (CS)	Akker, van den J.P. (Joost)			PS 11-12-2020		
812	Statenvoorstel dekking Tafeltennis accommodatie Maasgouw	Cultuur en Samenleving (CS)	Akker, van den J.P. (Joost)			PS 11-12-2020		
82	Statenvoorstel Provinciaal Inpassingsplan Maaslijn Roermond-Nijmegen	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Dritty, A. (Andy)					PS 01-01-2021
84	Statenvoorstel Provinciaal Inpassingsplan (PIP) N280 West, wegvak Leudal (inclusief Kelperbrug)	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Dritty, A. (Andy)					PS 01-01-2021
280	Statenvoorstel Provinciaal Inpassings Plan (PIP) Proefdraaiplaats Maastricht Aachen Airport (MAA)	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Akker, van den J.P. (Joost)					PS 01-01-2021
383	Statenvoorstel Provinciaal Inpassingsplan N598 De Hut – De Plank	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Dritty, A. (Andy)					PS 01-01-2021
582	Statenvoorstel Omgevingsvisie Limburg 2020	Ruimte, Landbouw en Natuur (RLN)	Dritty, A. (Andy)					PS 01-01-2021
588	Statenvoorstel Beleidskader Waterprogramma 2022-2027	Ruimte, Landbouw en Natuur (RLN)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)					PS 01-01-2021
596	Statenvoorstel Limburg perspectief op de nationale Luchtvaartnota 2020-2050	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Akker, van den J.P. (Joost)					PS 01-01-2021
648	Statenvoorstel RES 1.0	Mobiliteit en Duurzaamheid (MD)	Brugman-Rustenburg, C. (Carla)					PS 01-01-2021
690	Statenvoorstel kredietbesluit start- landingsbaan MAA	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Akker, van den J.P. (Joost)					PS 01-01-2021
800	Vervolgvoorstel LIME, 2e tranche	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	Housmans, R.W.P.E. (Robert)					PS 01-01-2021
805	Statenvoorstel basisrapportage LEF	Financien, Economische Zaken en Bestuur (FEB)	(P) Presidium					PS 01-01-2021